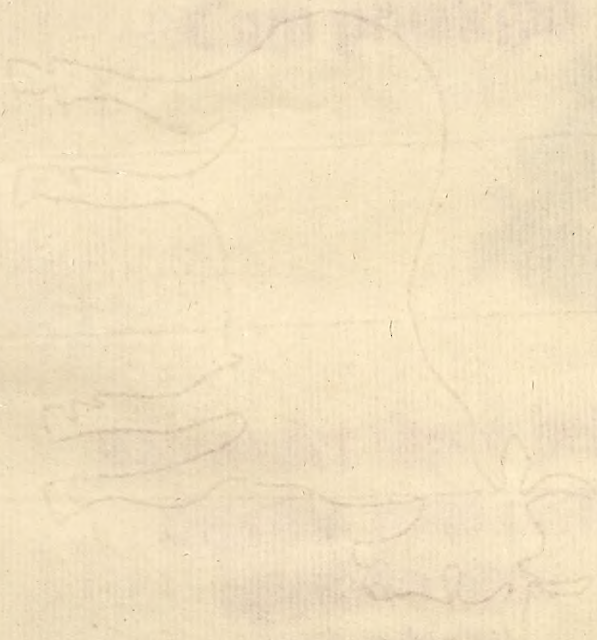
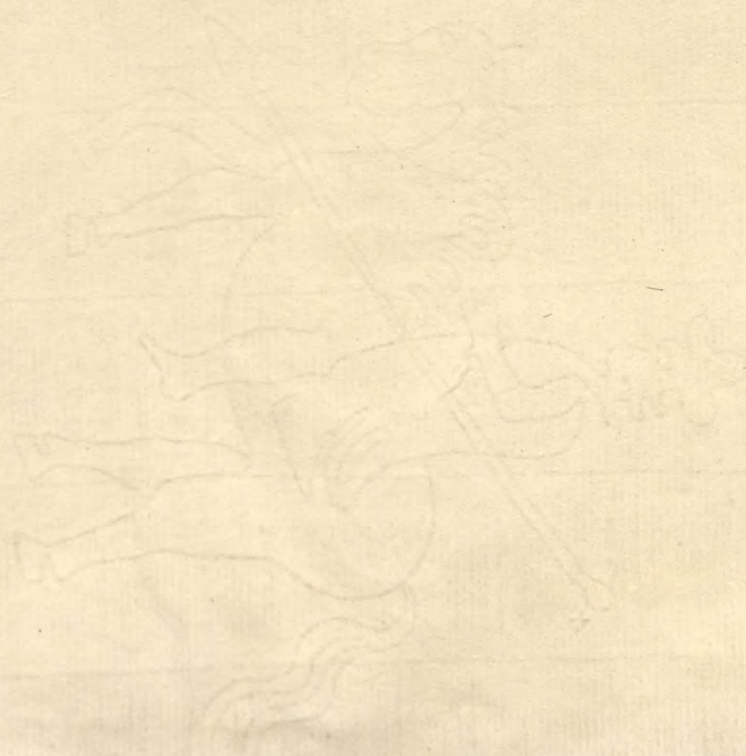

Era De Simon lopez

Cum priuilegio

Alexander super prima digestis noui cum apostilis noui ter editis

Libreria

¶ Incipit lectura excellentissimi ⁊ acutissimi legum Monarche domini Alexandri de imola super prima parte.ff.noui cum apostillis nouiter editis p eximium iuris vtriusq doctorem.d. Bernardinum de landriano mediolanensem. Et primo

¶ De noui operis nunciatione. Rŭica.

Uia hic Non est ca- 1 put totius compilatiõis ffoꝝ.ideo secutus ordinem Bar.⁊ alioꝝ post eũ pretermittã veluti minus vtilia q̃ in principijs alioꝝ librorũ dici solent .s.quot sunt cãe huius libri qs finis cui pti phie supponat.⁊ qd sit subiectum.ʒ remitto ad ea q̃ h p dy. aliqliter in Rŭica tradũtur.⁊ p guil.de cu.in Rŭica.ff.de iusti.⁊ iur.per bzo.in sum.C.in pn.p Odof.⁊ Cy.in pma Rŭica.C. per cano.in gl.i.in pn.decretaliũ.⁊ Jo.de imo.in pemio sexti.p an. de Iser.in pn.feudoꝝ.⁊ p Joã.de imo.in Rŭica.j.de vbo.ob. ¶ Presens Rŭica ʒ bar. h in qnq ptes diuidit.in prima ponit diuini nois inuocatio.in scda denoiatio iperialis culminis tãq̃ cãe efficiẽtis.in tertia cã materiat.qrto causa formal.qnto spãlis titulus ad materiã nr̃am.ha ibi: dñi iustiniani.tertia ibi iuris enucleati.qrta ibi ffoꝝ.qnta ibi de no.ope.nun. ¶ Alibi tñ ia.bu.hmõi diuisionẽ ipugnare videt.s.in pn.C.referẽs ipsaʒ diuisionẽ.⁊ dicit eã nõ eẽ pbabilẽ.q: cũ genitiu' cãus h i Rŭica ibi dñi Justiniãi.ibi iuris enucleati.⁊ ibi.ffoꝝ.⁊c. veniat ad determĩatioẽ alteri'.s.q̃ hic i fi.oronis dicut.s.explicit.xxviij.liber icipit.xxix.merito ñ dʒ appellari p se ps.l.⁊ si ñ sint.§.pueniam'.j.d aur.⁊ arg.le.l.i rẽ.§. si qs d rei vẽ.Nõ ergo dbet h appellari qnq ptes.q: hmõi genitiui cãus veniũt ad determinatiõnẽ alteri' ¶ Et imo.in Rŭica.j.de vbo.ob.vr ẽt istã diuisionẽ impugnare.subdit tñ ibi q̃ q̃tuʒ ad mẽteʒ diuisiõis bar.h sustineri põt.ʒ q̃tuʒ ad ordinẽ vboꝝ nõ pcedit.Jtẽ sentit saly.in.d.l.i.pemio.C.fortasse.Cu.ẽt h idẽ sentit:dũ dicit lʒ bar. h Rŭicã in qnq ptes diuidat tñ nõ est bona:cũ sub vno pstructu ponat.nõ isistaʒ sup hoc cũ parũ vtilitatis vobis afferre possit.ʒ ad alia vtiloza deueniã. ¶ Uiso qd doctores dicant circa diuisionẽ.bar.h dicit casuʒ i terminis in Rŭica sic figurari posse. Quesitũ fuit a pilatozibus ffoꝝ.qñ fieri psueuit in initio cuiuslibet opis iuocatio hʒ sectarum diuersitatẽ.vellẽ scire qd vos inuocabitis i isto pn.rñdent cõpilatores .nos sum' xpiani:⁊ ẽt iperator iustinian':iõ inuocabimus nomẽ dñi nr̃i iesu xpi 2 qd nomẽ est inuocãdum a xpianis.l.ij.C. de of.pre. aphri.⁊.c.i noie dñi.xxiij.di.⁊.c.in noie dñi de testi. ⁊ in.c.in noie pris.lxxviij.di.⁊.xxv.q.vl.c. nõ obserues.⁊.xxvj.q.v.nõ lʒ.⁊ i auc.qũo op.epis.in pn. col. viij.⁊ in.l.deo nobis.C.de epi.⁊ cle.⁊ in auc.de armis in.pn.⁊ in auc.de q̃store.⁊ est gl.ordi.i.c. sedes apostolica.de rescrip. ¶ Scdo q̃ritur cum ois liber denominet a suo auctore tãq̃ a cã efficiente.a quo d noiabitur iste.⁊ rñdetur a iustiniano velut a cã efficiente. ¶ Tertio q̃rit q̃ sit materia hui' opis ⁊ rñdet q̃ eius materia est iuris enucleati ex oi veteri iure collecti. ¶ Quarto q̃rit q̃ est forma huius libri.⁊ rñdet diuisio p libros.s.explicit.xxviij.icipit.xxix. ¶ Quito ⁊ vltio q̃rit q̃ erit materia spãlis pmi tractat' hui' libri.⁊ rñdet de no.ope.nuncia.h est casus. põt legi lra p forma in noie ⁊c. ¶ Ex pma pte retinẽdo diuisionẽ factã in qnq ptes.vt per bar. h diuidit.bẽtis notare qd nomẽ dñi nr̃i iesu xpi inuocãdũ est .d.c. in 3 noie dñi.xxiij.di.cũ cõcor.s.dictis. ¶ Scdo ex Rŭica colligit bar.ex scda tertia ⁊ q̃rta parte q̃ genitiu' casus varias hʒ significatiões. Qñq cãm efficienteʒ significat.vt h dum dicit Justiniani. Qñq significat cãm materialeʒ.vt h duʒ dicit iuris enucleati ex oi veteri iure collecti. Qñq cãm formalẽ.vt h duʒ dicit liber.xxviij.explicit.incipit ⁊c. ¶ Cõtra vnuʒ notabi- 4 le qd colligit ex pma pte Rŭice.s.nomẽ dñi nr̃i iesu xpi fore inuocãdũ:arguit bar .sic.qñ per aliquẽ q nõ est de secta xpanoꝝ fit inuocatio diuini nomis.videt fieri in cõteptuʒ xpiane religiõis.l.iudeos.C.de iude. ʒ libri ffoꝝ.fuerũt editi a iuriscõ.q fuerũt pagani: q: fuerãt anteq̃ xps veniret in virginẽ.vt dicit gl .in .l. pdie .ff.de feri.⁊ gl.in.l.titia.§.fi.s.de au.⁊ ar .leg. l.ij.§.huius aũt.§.post hãc.§.pe.⁊ fi.s. de orig.iu. vbi refert legislator plures fuisse iuriscõ. tpe Cesaris Sʒ xps natus fuit tpe octauiani q post cesarẽ fuit nõ dʒ ergo premitti ipsa inuocatio diuini nois nisi circa actus xpanoꝝ.Sʒ rñdet q̃ h denoiatio seu inuocatio fit a Jistiniano cõpilatore .⁊ sic a cõpilatore nouo veteris iuris[a].vt dicit gl.s.de iust.⁊ iur.in vbo in noie dñi.lʒ bar. h illaʒ gl.aliter alleget. ¶ Et istõ idũ- 5 cit h bar.ad.q.q̃ si notari' xpianus pficit instrm iter duos iudeos.vel iter iudeũ ⁊ xpianũ ⁊ diuinũ nomẽ inuocet.dicit iferri ex hac Rŭica q̃ sustineri põt hmõi instrm. Jo.de imo. h dicit sibi videri Rŭicã nr̃am nõ hñ.pbare id ad qd bar.inducit.qñ hec inuocatio fuit facta a iustiniano in actu q gerebat p se ⁊ nõ inter paganos.ʒ referebat h actus gestus a paganis. qa hec iura ffoꝝ.pdita erãt a paganis iuriscõ.tñ postea reformata a iustiniano cõmittente tribuniano ⁊ alijs viris illustribus.vt in.C. de ve.iu.enu.⁊ insti.in pn. sed qñ act' celebrat iter iudeos p notariũ xpianũ nõ solũ refert act' gest' p pus.ʒ d nouo fit act' a xpiano notario diuinũ nomẽ inuocãte q nõ vr permissus[b] dicit ipse.⁊ dicit q̃ nõ põt hec inuocatio fieri pserti q: fm eũ nõ repit iure cautũ q̃ inuocatio diuini nois sit de substãtia instri.cũ nõ ponat p gl.in.l.iurisgẽtium §.qd fere.s.de pac.⁊ gl.in.l.generali.C.d tabu.li.x. ⁊ in auc.vt po.no.ipe.⁊ in.c.iter dilectos.d fi.istru. vbi enumerat solẽnitates q̃ debẽt huari in istro.⁊ ibi nõ dr de iuocatiõe diuini nois. ¶ Residet ergo ipse in hoc vʒ q̃ talis iuocatio nõ dr de substãtia.vñ lʒ sit omissa in istro:istrm nõ est nullũ.ʒ de necessitate soluʒ ẽ apponẽda:qñ de psuetudie appõi solet:vt no. in.c.cũ dilectus.de fi.istru.l. de qb'.s.de le. vñ rõe cõsuetudinis solũ h est huandũ.q:.s.hoc est d psuetudine.dicẽduʒ est h necesse eẽ de psuetudine.⁊ dic̃ q̃ bal.in pn.C.sensit idẽ.s.q̃ de iure nõ est de substãtia diuini nomis iuocatio. Ludo.ro.q non facit de hoc articulo mẽtioẽ.q̃rit an inuocatio diuini nois sit de substãtia instri.scdo q̃rit posito q̃ sit an debeat fieri p notariũ xpianũ iter iudeos. ¶ Circa pmum refert spec.in ti.de istru.edi.§.breuiter.v. añ oia tenuisse. q̃ aut loqmur de instris factis d arduis reb' ⁊ ppetuis.⁊ reqrit inuocatio. Aut de istris cõficiendis breui tpe duraturis.⁊ nõ reqrit inuocatio. Jpse aũt putat pcludẽduʒ de iure hmõi iuocationẽ necessariã fore. ⁊ alle.tex.xxvij.q.i.vos hẽtis.nũq̃ reperi istã allegationẽ.puto q̃ voluerit alleg .xxvj.q.vij. nõ obseruetis.⁊.xxvj.q.v.nõ liceat.duʒ ibi tex.dicit scriptũ ẽ.n. oia ⁊ q̃cunq facitis in noie dñi nr̃i iesu xpi facite.residet ergo in h vʒ iuocationẽ diuini nois eẽ de substãtia.⁊ h duo iura allegat ẽt spe.in.d.§.⁊ v. ¶ Quo ad fm stãte hoc q̃ sit d substãtia.an notarius xpian' iter iudeos pficiẽs instrm debeat nomẽ iesu xpi inuocare pcludit q̃ sic.mouet q: iudei adeuntes notariũ xpianũ.videtur eius iurisditioẽʒ volũtariã prorogare. q: notari' hʒ iurisditionẽ volũtariã.i.in volẽtes quia sunt iudices chartularij.vt dicit glo.in.l.i.in.glo.iij

a ¶ Ueteris iuris act' eni tribuit ordinatori nõ executori iõ dixit lu.ro. psi.ccclxvj.q̃ ordinatio fcã p maiorẽ ptẽ pcilij poterat executiõi mãdari p minorẽ ptẽ p h alle.tex.i.c. sup lris ex de rescri.vbi dicit eẽ casũ notabilẽ de pdicta decisiõe.

b ¶ Permissus.extat copia cuiusdaʒ transactionis fcẽ iter iudeos p notariũ christianũ in psilijs ang.in qua trãsactionis copia ñ ẽ diuini nois inuocatio.ʒ iuramẽtũ p deũ viuũ ⁊ per.l. mosaicã.ẽ numero.lxxxxiiij.

š. de iud. ⁊ no. in. l. rē nō nouā. C. ꝺ iud. ⁊ in. l. fi. C.
vbi ⁊ apꝺ quos in ītē. resti. Si ita est seq̄r ꝙ ꝺꝫ attēdi
ꝯsuetudo loci ipsius iudicis in quē facta est ꝓgatio
l. i. C. de emā. lib. ⁊ ibi no. ℭ Hoc pmū ar. nihil vale
re vr̄ cū supportatiōe. pmo qꝛ h̄ nulla est ꝓgatioⁿ.
nemo. n. dubitat notariū xp̄anū posse ꝯficere īter iu-
deos qꝛ sibi n̄ ē ꝓhibitū. nā eēt ꝓgatio qn̄ āpliaret
iurisditio q̄ hꝫ ī alias ꝑsōas sīles. l. i. ff. ꝺ iudi. l. si q
ex ꝯsēsu ꝺ epi. au. c. pe. ⁊ gl. ꝺ offi. ꝺle. sꝫ sic n̄ ē h̄ igit
⁊c̄. ℭ Preterea dū dic̄ ꝙ ꝺꝫ attēdi ꝯsuetudo loci iu-
dicis. in quo fit actꝰ iudiciariꝰ ꝺꝫ ītelligi in actu cōmu
ni iudici. ⁊ ꝑtibꝰ. vn̄ ṽba sua nō videnṭ hr̄e saporeꝫ.
ℭ Confirmat tn̄ suā opi. ꝑ. l. nemo iudeoꝝ. C. ꝺ iu-
de. vbi in mr̄imōijs ꝯhēdis īter iudeos ꝺꝫ ꝯuari mos
xp̄ianoꝝ. vn̄ īter ꝑsonas īter q̄s iure romano est ꝓhi
bitū ꝯhere mr̄imoniū. ibi ēt est īter iudeos ꝓhibitū
q̄uis videaṭ dicere ꝯ tex. in. c. gaudemus. de diuor.
ℭ Nec ēt tex. in. d. l. nemo facit ad materiā nr̄am. qꝛ
īter iudeos ꝯhi mr̄imoniū ꝯm ritus ⁊ mores xp̄iano
rū nō pōt videri fieri in ꝯtēptuꝫ xp̄ane fidei. sꝫ h̄ q̄ri-
mus an sit licitū ꝑ xp̄ianuꝫ notariū īter iudeos īuoca
re diuinū nomē. qꝛ videaṭ h̄ fieri in ꝯtēptuꝫ. ℭ Pre
terea tex. ī. d. l. nemo. nō ꝓcedit inspecto iure cano.
d. c. gaudemꝰ. ꝙ ꝯuari ꝺꝫ ī mr̄imōijs. ℭ Vn̄ ex p̄dcis
videmꝰ relatā opi. bar. Jo. ꝺ imo. ⁊ ro. ⁊ io. ꝺ imo. q
refert bal. ī. pn. C. tenētē ꝙ nō sit necessaria īuocatio.
ℭ Quid tenēduꝫ circa pmū an inuocatio diuini no-
minis sit de substātia ꝺ iure videṭ ꝓ ꝑte negatiua fa-
cere ꝙ īuocatio n̄ sit ꝺ substātia. qꝛ q vult diceṛ īstr̄m
absqꝫ inuocatiōe diuini nōis fieri nō posse. hꝫ h̄ do-
cere. vt in. l. ab ea ꝑte. š. de ꝓbati. l. nec nō. §. qꝺ eis
š. q. ex cau. maio. sꝫ īuocatio diuini nōis nō reꝑiṭ fo
re ꝺ substātia. ergo ⁊c̄. ℭ Preterea posito ꝙ aliquo
iure īducta sit īuocatio. tn̄ vr̄ eē leuis solēnitas cuius
omissio nō vr̄ reddere instr̄m nullū. l. i. §. fi. š. de vē.
inspiciē. vn̄ signū crucis q̄uis sit de his q̄ attingūt fi-
deꝫ nr̄am tn̄ si omittiṭ in īuētario nō viciaṭ. lꝫ dicaṭ ī
l. fi. C. de iur. ꝺli. circa pn. manu hr̄dis ꝓpria p̄ponē
dum eē signū crucis īuētario. tn̄ hec omissio vt cōis
tꝫ opi. ⁊ suꝫ solitus tenere īuētariū nō viciat. ⁊ tꝫ bar.
⁊ seq̄ces in. d. l. fi. circa pn. ⁊ in. l. ij. §. pus. š. ꝺ vulg.
⁊ pupil. ⁊ ibi dixi ⁊ ibi secutꝰ sum istā ꝑtem retuli tn̄
quosdā tenētes ꝯriū. ⁊ ibi r̄ndi. ℭ Istā ꝑteꝫ ꝙ nō sit
de substātia vidistis tenere bal. in. d. ꝓemio. C. ⁊ per
alleg. ꝑ imo. h̄. ℭ Addo ꝙ idē tꝫ abb. in. c. i. ꝺ fi. īstr.
idē bal. l. iurisgētiū. §. qꝺ fere. š. de pac. ꝑ gl. ibi q̄ di
cit in pmis esse describēdos ānos dn̄i ergo nō ꝺꝫ pōi
aliter īuocatio. alias ibi gl. nō bn̄ dixisset ānos dn̄i in
pncipio eē ponēdos. qꝛ h̄ est pmū vel pncipiū ꝙ an̄
se nihil hꝫ. §. discipuli. ī pn. ff. ꝺ re. l. q duos. š. ꝺ re. du.
Et seq̄r pau. ꝺ ca. in. d. §. qꝺ fere. ⁊ hāc opi. tꝫ alexā.
doc. ꝑusinꝰ in. l. si qs ex argētarijs. §. si initiū tabula-
rū in repe. š. ꝺ edē. q̄ est īserta in lecturis modernis
bar. ⁊ attribuiṭ bar. sꝫ eiꝰ n̄ est. ℭ Pro ꝑte ṽo ꝯria. s.
ꝙ sit ꝺ substātia īuocatio diuini nōis iesu xp̄i. fac̄ gl.
in auc̄. vt p̄po. no. īpe. in. §. si q̄ ṽo. in ṽ. deo auctoṛ
quā alle. fulg. in pn. C. vbi istā ꝑtē tenet. Et dicit nō
obstare si dicaṭ ꝙ est leuis solēnitas. q̄ omissa nō vici
at. d. l. i. in fi. š. ꝺ ven. īspi. qꝛ dicit posse r̄nderi: nō eē
leuē solēnitatem īmo magni pōderis. vt in auc̄. qn̄o
opor. epis. in pn. ℭ Itē scꝺo dicit nō eē veꝝ ꝙ omis-
sio leuis solēnitatis non viciet. sed viciat nisi ꝑꝑ ru-
sticitatē omittaṭ qꝛ tūc nō viciat ꝑ. l. i. §. fi. š. de ven.
īspi. q̄ ita vult si bene īspiciaṭ ꝯꝫ eū sꝫ vbi aliꝰ q̄ rusticꝰ
omitteret bn̄ viciare ꝺꝫ. ℭ Pro ista ꝑte ēt facit si vi-
demꝰ ꝙ īuocatio nōis impatoris omissa viciet. vt in
auc̄. vt p̄po. no. īpe. ī pn. mlr̄to magis omissio dn̄i nr̄i
iesu xp̄i. ℭ Accedat qꝺ dicit singulr̄ guil. de cu. ⁊
bal. post eū in. l. i. C. de sa. san. ec. ⁊ bal. ibi in. vj. lec.
illius. l. in. v. col. vꝫ ꝙ sicut filiꝰ illegitime natꝰ vt na-
turalis tn̄ si deṭ ad ꝯuitia curie ciuitatis ꝑ patrē fit le

gitimus ⁊ naturalis ꝯuata forma gl. ī. §. i. in. ṽ. curiis
insti. de here. q̄ ab inte. defe. Sic si est oblatꝰ religio-
ni. ⁊ sic ad ꝯuitia xp̄i diciṭ legitimꝰ. allegat in ar. l. fi.
C. de sac. san. eccle. nā ciuitas ⁊ ius diuinū eq̄paranṭ
qꝛ ius diuinū ⁊ ius ciuitatis a pari ꝓcedūt. si ergo h̄
instr̄m nō vꝫ. nisi sit insertū nomē impatoris sic nec si
nō est insertū nomē iesu xp̄i ꝺꝫ valere. ℭ Simili arg.
vtiṭ hosti. in. c. sane. de celebra. mis. vbi dicit si est tu-
tus q cōfugit ad statuā pncipis: qꝺ ibi capi nō pōt.
§. fi. īsti. de his q sunt sui vel ali. iur. in. l. ij. š. de his q
sunt sui vel aliē. iur. sic q cōfugit ad sacerdotē deferen
teꝫ corpus xp̄iᵇ reddiṭ tutus. adeo ꝙ ibi capi nō pōt
Pro ista etiā opi. pōt adduci qꝺ dicit tex. in. d. c. nō
obseruetis. xxvj. q. i. ⁊. ij. q. v. c. nō lꝫ oīa q̄cunqꝫ faci
tis ⁊c̄. ꝺꝫ ergo in instr̄o nomē dn̄i īuocari. ℭ Teneo
ꝯclusiue partē negatiuā ꝙ de iure nō sit de substātia
nomē dn̄i inseri in īstr̄o. nec eius īuocatio ꝑ ea q̄ alle
gaui ꝓ parte negatiua. ℭ Et ꝯfirmari pōt qꝛ tex. in
auc̄. vt p̄po. no. īper. exigit in pn. poni nomē impato
ris ⁊ si eēt opus poni nomē dn̄i hoc expressisset. qꝛ iu-
ri ꝯgruit in pmis id poni tanq̄ dignꝰ. ar. l. fi. j. ꝺ alb.
scri. l. ij. C. ut digni. or. ꝯue. li. xi. ⁊. c. ꝑ tuas. de ma.
⁊ obe. ℭ Retuli. š. q hāc ꝑteꝫ negatiuā tenēt ⁊ alle-
go Jo. de pla. in. l. generali. C. de tabula. li. x. ⁊ pōit
duas opi. postea dicit nōnulli dicūt nō esse de substā
tia: sꝫ bonū esse vt apponaṭ nihil tn̄ cōcludit. Et teti
git Jo. fab. subtilis doctor vltramōtanꝰ ī pn. insti. ⁊
ibi refert opi. spe. ⁊ cū ea trāsit quā opi. š. retuli. tn̄ h̄
distinctio nō vr̄ bn̄ iure ꝓbari. vn̄ puto tenēdū ꝙ nō
sit necesse īuocare. ℭ Nō ob. §. si q̄ ṽo in auc̄. vt pre
po. no. ipe. ibi deo auctore qꝛ pōt dici qōneꝫ nr̄aꝫ nō
eē ꝺ noīe dei. sꝫ ꝺ noīe iesu xp̄i: qꝛ bar nō. dubitat qn
possit īuocaṛ notariꝰ xp̄ianꝰ īter iudeos nomē dei cū
⁊ iudei iurēt ꝑ deū. ut pōit spe. in ti. ꝺ iuramē. cal. §. i.
vbi pōit formā iuramn̄ti p̄stādi iudeis. ℭ Scꝺo ⁊ tutiꝰ
posito ꝙ tex. īduceret ꝙ nomē dei eēt apponēdū ī in
str̄o. tn̄ cū videaṭ dici leuis solēnitas non viciat eius
omissio. d. l. i. in fi. de ven. inspi. sꝫ illa dr̄ leuis solēni-
tas q̄ si omittiṭ nullū aut modicū p̄iudiciū est allatu-
ra alias nō dr̄ leuis. l. cū hi. §. si p̄toꝛ. š. de trans. bar.
⁊ alij. in. d. l. i. §. fi. ꝺ ven. īspi. ⁊ in repe. l. i. §. si plures
š. ꝺ exerci. ⁊ bal. ī. l. hac cōsultissima. C. q te. fac. pos.
sꝫ omissio signi crucis ī īuētario ē leuis. qꝛ eiꝰ omissio
nullū p̄iudiciū aut modicū ē allatura. Sꝫ si omitteṛeṭ
citatio eoꝝ. de quoꝝ p̄iudicio agiṭ: eēt bn̄ magnum
p̄iudiciū ꝯm ꝙ doc. in locis p̄allega. ꝯcludūt. vn̄ nō
vr̄ diuersa rō in īuocatiōe diuini nōis q̄ in signo cru
cis. ℭ Nō ob. dū ful. dicit ꝙ omissio leuis solēnitatis
viciat nisi fiat a rustico. ꝑ. d. l. i. in fi. qꝛ dico si qs ru-
diter ītelligereṭ. d. l. i. in. fi. de facili in suū decideret
ītellectū sꝫ si r̄cte īspiciaṭ mēs illiꝰ lr̄e ē. s. ꝙ aut omit-
tanṭ ea q̄ leuia sunt a quocūqꝫ omittanṭ nō viciāt. si-
cut ⁊ si p̄ter rusticitatē alia omittanṭ succurriṭ rustico
vt nō vitieṭ preter rusticitatē vn̄ si q̄riṭ in omissiōe q̄
fit in leuibus: ⁊ cuicunqꝫ succurriṭ: aut in alijs. de q-
bus ibi. ⁊ regulr̄ solū rustico succurriṭ nō alteri. sic
ītellexi ibi gl. ⁊ doc. magis cōiter. ℭ Nō ob. ēt ar. ꝙ
si omissio nōis impatoris viciat multo magis ⁊ vicia
re ꝺꝫ omissio nōis iesu xp̄i. qꝛ si bn̄ īspiciaṭ tex. ī auc̄.
vt prepo. no. impa. req̄rit nomē īpatoris cū alijs ibi
enumeratis vt clarius cōstareᶜ possit de tp̄e celebrati
ꝯctus vn̄ inspecta hac rōne nō pōt dici ꝙ debeat in
uocari nomē dn̄i. ℭ Vn̄ gl. in. d. §. qꝺ fere. dicit ꝙ
hodie scribi debēt āni īcarnatiōis dn̄i. ꝑ quā scriptu
raꝫ clariꝰ pōt scribi tp̄s ꝯctus. Si aūt ob reuerētiā no
men dn̄i eēt inductū req̄rereṭ in oībꝰ ꝯctibꝰ innoca-
re diuinū nomē qꝺ nō est in ꝯctibꝰ q sūt sine scriptis
nō ob. xxvj. q. vij. obseruetis ⁊ eadē cā. q. v. n̄ lꝫ. Scri
ptū est. n. oīa ⁊ q̄cūqꝫ facimꝰ ⁊c̄. noluit inducere tex.
ꝙ si nō fuit factū ꝙ nō vꝫ. sed ꝙ ꝺꝫ fieri sub noīe iesu
xp̄i. ⁊ nō sub alio noīe. Preterea ibi nō dr̄ qꝛ ita fie-

a ℭ Prorogatio. an ī tabelliōe fit ꝓrogatio r̄spectu officij tabellionatꝰ. ⁊ qn̄ habeat iurisditionē ⁊ sit iudex ordinariꝰ vid̄ ꝑ ang. ꝯs. lxxxiij. nec credas ꝙ roma. nō ītellexerit ꝙ notariꝰ nō ꝓrogaret iurisditiōeꝫ respectu ꝑtātis sꝫ voluit ītelligere ꝺ ꝓrogatiōe respectu solēnitatis inuocationis iesu xp̄i ꝺ qua erat dubiū inter iudeos.

b ℭ Corpus xp̄i. adꝺ lud. singulari. suis fo. viiij. ⁊ idē dic ī fugiēte ad hospitale auc̄tate ep̄i fūdatū vt voluit idē ro. cōsi. cccc ix.

c ℭ Clariꝰ cōstare. hec rō nō vr̄ bōa qꝛ in pluribꝰ locis illius tex. appꝫt rōnem eē ob memoriā īpij vn̄ manet firmū fūdamētū ful. ꝑ quo fac̄ ꝙ voluit abb. ꝯsi. liij. ꝙ omissio nōis īpatoris viciat instr̄m adeo ꝙ forte nō valeret cōsuetudo inꝯ. rū ex quo dicta auc̄. est in dicta ī honorē pncipis cui īferior nō p̄t ꝺrogare maxime cū in ea sit bis ṽbum oīo dispēsationis exclusiuuꝫ ⁊ ṽbū illud oīuꝫ bonestiꝰ. similr̄ nō vr̄ bōa r̄nsio ꝙ imo dicaṭ leuis solēnitas ex quo afert modicū p̄iudiciū qa imo replicaṭ ꝙ est nō leuis solēnitas qꝛ si magna dr̄ solēnitas ꝙ preponaṭ nomē īpatoris q̄ꝫto magis debet dici magna solennitas ꝙ preponaṭ nomē dei rōibꝰ de qbꝰ hic ꝑ ful. ꝙ aūt nō dicaṭ leuis solēnitas p̄po-

nere nomē īpatoris pꝫ ex auc̄. edita cuꝫ tāta solēnitate q̄ dispōit ꝙ aliṭ īstr̄m nō valeat ipo iuṛ ⁊ ita dicit abbas ꝯsi. p̄dcō liii. ⁊ sic vr̄ ꝙ īuocatio diuini nōinis sit necessaria per tex. et glo. in auc̄. ut p̄ponatur nomē īpatoris. nec ob. gl. ī. §. ꝓferre qꝛ gl. dicit in fi. testes subscribūṭ an̄ annos dn̄i vn̄ ibi nullū ṽbū de pncipio. ⁊ dato ꝙ ibi eēt ī pmis nā pncipiū mlr̄tis modis capiṭ ut ꝑ bar. in. l. ij. š. de fur. quare posset dici in pncipio. i. ī. i. ꝑte nec excluderet qn nomē dn̄i sit īuocandū cuꝫ id fieri ꝺbeat a quolibꝫ xp̄ano absqꝫ eo ꝙ exprimaṭ ꝑ iura alle. pro hac parte.

ri debeat ad essentiã act⁹: alias sequeref q̃ si qs faceret mutuũ depositũ ₇c. sine scriptura nõ valeret sine inuocatiõe iesu xpi. qd̃ nõ est dicẽdũ. Preterea est dcm̃ q̃ omissio leuis solẽnitatis nõ viciat. Rñdeo ex his in hoc q̃ inuocatio dñi nr̃i iesu xpi: nõ est d̃ substãtia d̃ iure. ¶ Circa hm̃ quo q̃rif an posito q̃ inuocatio di/
13 uini noĩs de iure aut de ↄsuetudie sit de substãtia si fit instrm̃. vel ↄctus p notariũ xpianũ iter iudeos sit inuocãdu₃ nomẽ iesu xpi: si nõ est de substãcia res est expedita: q: nõ viciat. Si est de substãtia teneo q̃ h̃ casu est de substãtia ẽt inter iudeos p notariũ xpianũ ipu₃ inuocare vt t₃ h̃ bar. ₇ bar. in pn̄. ff. ₇ bar. in pn̄. C. ₇ ant. de bu. in. c. iter dilectos. de fi. istru. in. iij. col. ₇ expressius ant. d̃ bu. in. pn̄. decre. ¶ Nec ad h̃ ob. rõ Jo. de imo. hic dũ dicit q̃ nõ repit̃ pmissa talis inuocatio p notariũ xpianu₃ iter iudeos. quia satis est q̃ nõ reperiatur prohibita. d. l. ab ea parte. s̃. de proba. l. nec nõ. §. nec eis. s̃. ex q. cau. ma. cõfirmo hoc nã he solẽnitates in inuocatiõe iesu xpi. ₇ ↄpositio nominis ipatoris ₇ diei ₇ ↄsulis ₇ similes solẽnitates spectant ad notariũ. ₇ ad ei⁹ psonã. nõ ad ↄtrahentes. vt in auc. vt prepo. no. impe. ₰. vñ sancim⁹. bar. in. l. si qs legatũ. i pe. col. C. ad. l. cor. de fal. ₇ bal. in. l. si post diuisiõe₃. C. d̃ iur. ₇ fac. igno. vbi dicũt i istis ptinere ad notariũ diẽ. ↄsule₃ ₇c. s₃ q̃ ptinẽt ad validitatẽ ↄct⁹ spectãt ad solicitudinẽ ptiũ. vñ spectat ad solicitudinẽ notarij inuocare nomẽ iesu xpi. idõ nõ peccat si h̃ facit iter iudeos dũmodo notari⁹ sit xpianus. Posito ẽt q̃ hec inuocatio nõ debeat fieri p notariũ xpianũ iter iudeos. adhuc puto ver₃ p hoc nõ viciari instrm̃. ₇ miror hic d̃ Bar. cũ dicit adhuc sustineri instrm̃ q̃si velit q̃ si apponaf viciet inter iudeos qm̃ dato q̃ nõ debeat inuocare nomẽ xpi iter iudeos. nõ seqr̃ tñ si inuocauerit q̃ p hoc instrm̃ viciet. q: sepe supflua nõ viciant. l. testm̃. C. de te. sti. l. nõ solet. j̃. de re. iu. Vñ bar. vr̃ locut⁹ meli⁹ ₇ rectius i pn̄. ff. vbi dicit. poterit iuocare nomẽ dñi nr̃i iesu xpi ₇c. ¶ Predictã ↄclusione₃ q̃ iter duos iudeos licitu₃ sit inuocari p notariũ xpianũ nomẽ iesu xpi. approbat ẽt Bal. in rica. s̃. de iusti. ₇ iur. vñ inter iudeos põt iuocare. ₇ si nõ esset necesse iuocari. si
14 tñ inuocaref nõ vitiat̃ instr. Ro. ₇ Joã. de imo. hic tractãt an omissio signi notarij⁹ in istro viciet. qd̃ posit Bar. in. l. ad testm̃ §. si qs. s̃. de testa. ₇ in pn̄. ff. Tangit ẽt guil. de cu. in. l. ↄparatiões. C. de fide istru. Et cy. ₇ bal. in. l. ↄctus. C. d̃ fide istru. ₇ Bal. in. l. scripturas. C. q po. in pig. ha. Bal. ₇ ang. in. l. luti⁹ s̃. de testa. mili. bal. i. l. i. §. i. s̃. de edẽ. Ang. in auc. de istru. cau. ₇ fi. §. s₃ si ista. Jmo. i. l. i. stipulat⁹. §. grisogon⁹. ff. de. ob. ₇ in. l. ij. §. s₃ si dubitef. ff. queãd. testa. ap. Et spe. ₇ Jo. an. i ti. de instru. edi. §. breuiter. ₰. in fi. aũt. Cõis opinio est q̃ d̃ iure nõ est necessariu₃ apponere signũ. s₃ sit vtile pp ↄparationem.
15 ¶ Circa h₃ notabile v₃ q̃ genitiu⁹ plures h₃ significatiões. qa denotat q̃nq₃ cãm efficientẽ. q̃nq₃ cãm materialẽ ₇c. vt. s̃. dixi. ¶ Cõtra hoc arguit bar. q: vr̃ q̃ genitiuus casus denotat dominiũ vt si dico stichus huus titij. itelligit̃ q̃ spectat ad titiũ iure dñij. l. seruu₃ titij. s̃. mãda. l. si hr̃di seruus. s̃. d̃ leg. i. l. si cõis huus meuis. ₇ castrẽsis peculij. j̃. de stipul. huo. l. ij. §. locũ. s̃. de reli. ₇ sump. fu. ¶ Dicit bar. genitiuũ varias habere significationes. vt in hac rica. ₇ denotat dñium. vt in iuribus allegatis. ¶ Sed ↄ hoc arguit bar. de. l. i. §. ₇ parui refert iũcto. §. ait p̃tor. ₇. §. seque. s̃. nau. cau. po. stabula. alias est in. l. ij. ₇ in. l. ij. §. in hac actiõe. el. ij. j̃. vi bo. rap. quia ₰ba edicti in. l. ij. s̃. nau. cau. sta. in pn̄. dicũt q̃ cuiusq₃ saluũ fore ↄceperit si saluũ nõ reddet in eũ iudiciũ dabo. ₇ tñ tex. in. d. §. in hac. ₇ in. d. l. ij. §. si nõ est illius. ↄprehendũtur in edicto. s₃ solũ est possessio eius l₃ dñiu₃ nõ habeat. l. fi. in versi. fuerit. C. de edic. di. adri. tol. vbi dr̃ testatoris bona fuerũt. glo. dic̃ ibi rõne dñij vel possessiõis.
16 Et dicit q̃ atiq grãmatici sic sentiũt ₇ dicit esse vtile ad. q. statuti q̃ si qs acceperit rẽ alteri⁹ vel igressus fuerit rẽ alteri⁹ puniaf in tm̃. Quidã accepit rẽ rõne possessiõis mee. an incidet talis in penã. Dubiũ facit q: ₰ba in statutis stricte ₇ ↄprie debẽt itelligi. l. nõ aliter. de leg. iij. l. qd̃ ↄstitutio. s̃. test. mili. l. ↄstitutiões j̃. ad muni. tñ dicit cõe₃ vsu₃ loquẽdi attẽdẽdu₃ q est q̃ h₃ rẽ in actiõe possessiõis põt petere istã penã. q: statuta intelligunf h₃ cõe₃ vsũ loquẽdi. l. liberoꝝ. §. qd̃ tñ cassius d̃ le. iij. c. ex lr̃is. d̃ sponsa. l. labeo de sup. leg. Et q̃ iste sit cõis vsus loquẽdi sentit gl. in. l. ij. in pn̄. s̃. de oꝛi. iur. in gl. q incipit. No. argumetum vbi colonus fundũ ↄductu₃ dicit esse suũ. Vñ residet Bar. q̃ statutũ verificaf etiã in re q̃ ad me spectat rõne possessionis[b]. vñ genitiuus significat etiã tm̃ possessiõem. Jo. de imo. dicit sibi videri q̃ de iure ↄrũ sit verius. maxime cũ statutũ sit penale. cũ hm̃ ↄpiã significationẽ tm̃ dñiu₃. ₇ maxime in penalibus. j̃. ad muni. l. si psens. l. interpretatio. j̃. de penis. ¶ Nec ob. gl. in d. l. ij. s̃. de orig. iur. q: nõ loqr̃ in possessione. s₃ in detentatiõe. q: colon⁹ nõ possidet. s₃ detinet. l. certe. §. si is q rogauit. j̃. de pca. l. i. C. eo. d̃ vsucap. qd̃ est inĩquũ dicere itelligi in re spectãte ad aliquẽ rõe detẽtationis. ¶ Scdõ rñdet ad illã gl. q̃ ibi euidẽter apparet inspecta q̃litate psone quã apparuit eẽ colonũ. et dixit spectare rẽ ad eũ q̃ nõ voluerit denotare q̃ spectet ad eũ iure dñij. q: meũ est iure dñij. qñ possu₃ vẽdicare. l. qntus. la. ij. §. argẽto. s̃. de aur. ₇ argen. le. Sed q̃ voluerit denotare spectare rem ad eũ. s. rõne detẽtatiõis. Rapha. cu. hic facit mentione₃ de ₰bis Bar. ₇ dicit qd̃ genitiuus ↄprehendit illd̃ qd̃ ↄuenit subiecte materie. ₇ ita loqtur gl. in. d. l. ij. Et ita eã intellexit Bar. in. d. l. qntus. la. ij. §. argẽto. ₇ allegat. l. i. in pn̄. §. familie. j̃. de publica. vbi loqtur d̃ publicano. qui tenef de eo qd̃ factũ fuit a familia sua ₇ tñ appellatione famele veniũt nõ solũ serui: s₃ etiã liberi dũmodo sint de familia publicani. q: de facto ₰ui sine dubio tenef. s₃ potuit esse dubiũ de facto liberi hominis. q: liberi hoĩs nõ est cõmertiũ. l. hõ liber. j̃. de ₰b. ob. l. liberi hominis. s̃. d̃ con. emp. ₇ isti. d̃ inuti. stipul. in pn̄. Roma. hic in isto articulo nihil boni firmat. ₇ dicit q̃ de iure canonico etiã dicif res alicuius rõne administratiõis vel possessionis. c. q. n. d̃ iude. c. pro illoꝝ. cũ glo. ij. de pben. s₃ de iure ciuili dicitur rõne pos. vel dñij. d. l. ij. in pn̄. qd̃ nõ placꝫ. quia iducit repugnãtia₃ ↄ. l. vnicã. C. de inoffi. do. ₇. c. cu₃ expediat. de elec. in. vi. ¶ Dicit ẽt q̃ opoꝛtet videre
17 an in statutis maxime penalib⁹ debeat attẽdi cõmunis vsus loquẽdi. dicit videri q̃ sic. vt no. Joã. an. in c. fundamẽta. de elec. in. vj. in nouella. glo. in. c. cupientes. §. i. in ₰. cõuenire. eo. ti. ₇ in. c. statutũ. in ₰. dieta. de rescrip. in. vj. glo. in. c. nõnulli. de rescrip. ₇ in. c. psenti. §. loca. de pben. in. vi. vbi appel. diete intelligif de vulgari. ¶ In ↄrũ q̃ ₰ba statutoꝝ ↄdi torum a peritis nõ debent intelligi hm̃ communem vsum loquendi vulgarium. sed scdm̃ iuris interpretationem. Bald. in. l. i. C. de seruis fugiti. l. i. C. de suc. edi. Ant. de bu. in. c. decretaliũ per. l. si dictũ. in pn̄. in ver. nõ vt vulgus. s̃. de euicti. l. itẽ pretor i pn̄. s̃. de su. ₇ legit. ₇. l. ita vulnerat⁹. s̃. ad. l. aquil. ₇ ita residet. ¶ In hoc articulo dico dictũ pmum eẽ verissimũ. s. attẽdi debere cõe₃ vsu₃ loquẽdi. ut dic̃ Bar. hic ₇ Bar. in. l. libelloꝝ. §. sed si aliõ. in fi. j̃. de accu. Bar. in. l. ibi. C. de iura. cal. in. l. oẽs populi. in. v. q. pncipali du₃ tractat de iterpretatiõe declaratiua. s̃. de iusti. ₇ iur. ₇ Bal. i. l. i. s̃. d̃ suis ₇ le. Bal. etiã in. l. oẽs populi in. xi. ₇. iiij. col. s̃. alle. ₇ in. l. nõ dubiũ. C. de leg. ₇ in. l. i. C. de re. permu. Ang. in. l. lex cor. §. domũ. j̃. d̃ iniurijs. Et in pdictis locis regulariter cõmunis vsus loquẽdi attẽdif. ¶ Nõ ob. alleg. p eu₃ i l. si dictũ. qa l₃ ibi iurisconsultus reprobet cõmunem vsu₃ loquendi vulgariũ non sequif q̃ ergo in ceteris reprobet imo imitaf q̃nq₃ ut in. l. vt alphenus. ₇ in l. anniculus. la. i. ₇ in. l. in vulgari. j̃. de verbo. signi. ¶ Preterea ₇ si reprobet cõmunẽ vsu₃ loquẽdi itelligif preteritũ tantũ reprobare arg. no. in glo. in. c. statutũ de elec. que dicit. q̃ lex si reprobat ↄsuetudinem itelligif improbare ↄsuetudinẽ ptritã nõ futuram. de cuius gl. veritate soleo dicere. ₇ ibi bar. in. l. si mihi ₇ tibi. §. in legatis. de leg. i. cy. in. l. ij. C. q̃ sit long. temp. ↄsue. Cy. ₇ Bal. in. l. dudũ. C. de ↄtrahẽ. emptio. Idẽ fuit de mẽte anto. in pn̄. decretali alle. d. l. ita vulnerat⁹. q: ₰ba iuriscõsulti nõ debẽt intelligi hm̃ cõem vsum loquẽdi vnius loci. q: debẽt eẽ ge-

a ¶ Signi notarij an signũ nõarij sit de substãtia ag. ↄs. ccxx. dicit q̃ rolãdinus optim⁹ practicus laudat si gnũ appõi et q̃ h̃ ẽt opaf ↄsuetudo q̃ ẽ optima legu₃ iterpres. dicit tñ io. an. in ad diti. ad spec. q̃ t₃ ↄrũ ₇ ita trãsit. qd aũt de idictiõe an ei⁹ omissio vitiet ro. ↄs. cc. xliij. dy. ↄ. xx iiij. qd aũt si i lr̃is papalib⁹ nõ sint anni dñi an sint vitiose vid̃ p eũ dẽ ro. ↄs. cc. xxxv. qd et si dictũ sit ipan te tiberio qn to ₇ sit tiberius sextus an instrm̃ vitief vid̃ p bal. ↄs. cxx. ij. lib.

b ¶ Possessiois. adõ q̃ h̃ seqr̃ alex. ↄs. qnto li. iiij. et ↄs. lxxvj. li. ij. ₇. xxxv. li. ij. pro. ↄs. clxxx vbi dicit q̃ ipuilegijs in qb⁹ est fienda stricta iterptatio vt qñ in eis agaf d̃ h̃ tractiõe iuris alteri⁹ q̃ tũc genitiu⁹ ipoꝛtat dñiu₃ nõ poss. nec dẽtationem.

neralia sed si dicimus de statuto interpretando. ꝛ est vnius loci in quo loco vsus loquēdi est cert⁹ secūdū hoc dꝫ fieri īterpretatio. ℂ Nō ob. gl. in. l. ꝙ si nepotes. de testa. tute. ꝑ q̄ allegaꝛ ꝙ ỽba iurisperitoꝝ ubi doctores sunt electi ad ꝯdenda statuta debēt īterpretari ſm interpretationē localē. q: hoc glo. ibi nō dicit sed bar. ibi in. l. si qs filiabus. q̄ est lex sequēs dicit ꝙ differūt filius ꝛ filij ꝛ filioꝝ liberi ꝛ liberoꝝ liberi. qa appellatiōe filij nō veniūt nepotes. d. l. si qs filiabus ꝛ. l. qđ si nepotes: sed appellatiōe liberorum ueniūt oēs. l. liberoꝝ. ff. de ỽbo. sig. Hec varietas loquendi nō cadit īter idiotas. q: liberi nō habēt vulgare apō vulgares nisi quātū hꝫ dictio filios ꝛ hoc uoluit ibi glo. ℂ Vn̄ Bald. in. d. l. qđ si nepotes. dicit ꝙ siue statuta cōdita sint a peritis[a]: siue nō debent itelligi ſm cōem vsū loquēdi illius loci. ꝛ uide bar. in. d. l. liberoꝝ. ff. de ỽbo. sig. ꝛ Bar. in. l. si qd earū in ꝑn. de leg. iij. ꝛ in. l. i. C. de re. pmu. ꝛ ibi aliqd ꝑ Bal. Pau. de ca. hic circa istā. q. ad statutū si qs receperit rem alteri⁹ ꝛc. verificeꝛ in eo cui⁹ est res rōne pos. dicit ꝙ spe. in ti. de ꝓba. §. videndū. ỽ. sed pone statutū istud tāgit. ꝛ mibi videꝛ dicit ipse ꝙ idē dicat sicut Bar. ꝛ puto dicit ipse Bar. nō verū dicere q̄n nō esset ꝓbatū ꝑ illū accusatū. ꝙ iste accusans nō esset dn̄s quoniā ex sola possessione ꝓbata presumiꝛ ꝙ ac-
18 cusans sit dn̄s. q: regula est ꝙ ubi nō deduciꝛ dn̄iū ꝑncipaliter ſꝫ incidēter ex possessione ꝑsumiꝛ dn̄ium ſm glo. in. l. sicuti. §. si queraꝛ. ff. si ser. vendi. ꝛ Bar. in. l. si quis in suo. ff. de cōdi. insti. ꝛ in. l. si ꝑus. in tertia oppo. tertie partis. ff. eo. ti. Sꝫ si apparet ꝙ accusans hꝫ possessionē videꝛ presumi. ꝙ sit domin⁹. qa ꝑncipaliter deduciꝛ pena ꝛ damnū ꝛ incidēter domi-
19 niū. vn̄ sufficit ꝓbare possessionē. ℂ Sed dubiū est q̄n accusatus vult probare accusantē nō esse dominū. an hoc casu verificeꝛ statutū in possidente. Et dicit sic concludendū aut ꝓbaꝛ ꝙ accusans habuerit titulū saltē ꝛ bonā fidē. q: titulum habet ab eo qui nō est dn̄s. qui titulus nō dat dominiū. l. i. ff. de publi. ꝛ tūc si probatur eum habere titulū ꝑsumiꝛ etiā haberre bonā fidē. l. pe. C. de euic. c. si diligenti de prescrip. ꝛ accusatus nō dꝫ audiri. q: accusans habeꝛ pro domino eo q: est bonefidei possessor. alleg. l. qui bona in prin. ff. de dam. infec. ꝛ. l. magis puto. §. i. ff. de re. eo. l. apud antiquos circa medium. C. de fur. Aut nō probatur ꝙ accusans habuerit titulū: sed solum possessionē. tūc aut accusatus vult ꝓbare tertiū dominū. ꝛ nō dꝫ audiri. q: accusans hꝫ possessionē ſꝫ nō dominiū. tamen habet plus iuris q̄ accusatus. vnde nō dꝫ audiri accusatus. alle. l. si duo. voluit allegare. l. ij. ff. vti possi. Aut accusat⁹ vult approbare ꝙ ipsemet est dominus ꝛ dꝫ audiri. q̄n dictū statutum si qs ingressus est ius alterius itelligiꝛ alteri⁹ ꝙ ipsi⁹ ingredietis. ꝛ dꝫ audiri ita dicit colligi ex no. ꝑ Bar. in. l. si alienā. ff. sol. ma. Hāc distinctionē nullo mō puto veram primo cū dicit si accusans habet titulum ꝛ bonā fidē. ſꝫ sit dominus accusatus nō debet audiri eo q: accusans habeꝛ pro dn̄o. qa qđ loco dn̄i habeatur habens titulū ꝛ bonā fidem procedit an̄q̄ sit probatū eum nō esse dominum: sed vbi est ꝓbatum nō habeꝛ loco domini. ut in. l. i. §. domini. el. i. ꝛ ibi Bar. iuncto. §. se. ff. ad sil. vbi appellatione domini venit q nudam ꝓprietatē habet. ꝛ Bar. ibi op po. de. l. qui bona in prin. ff. de dam. infec. Et respōdet verum esse antequā sit probatum eū non esse dominum. vnde si accusatus vult probare accusantem non esse dominū auditur. Preterea si verū est dicere ꝙ genitiu⁹ ex propria significatione. maxime in strīcta materia importet dominiū ꝑ. d. l. ij. §. locū. ergo
20 fundamentū accusati est dominiū: sed reus excipiēs de iure tertij excludente in totū ius agentis debet audiri vt. l. fi. C. de rei vendi. l. si seruus quispiā. C. de seruis fugitiuis ꝛ Barto. ꝛ docto. in. l. ij. ff. de except. rei iudi. vnde opponet exceptionē reus de iure tertij. quia si agens nō est dominus nō cōuenit sibi statutū: ꝛ per cōsequens nō audiꝛ. Eadem rōne pau. de ca. dū dicit ꝙ si accusans nō habet titulum: sed solū possessionē. ꝛ accusatus vult ꝓbare tertiū esse dominū nō auditur. male dicit per illā rationē q: exceptio opposita de iure tertij excludētis in totū ius agentis repellit agentem d. l. fi. C. de rei uendi. hec exceptio est huiusmodi. vꝫ si ꝓbaꝛ dominiū ad tertiū spectare excludiꝛ agens. ꝛ dꝫ audiri excipiens. ℂ In isto articulo addo. l. i. §. potestatis. ff. de pecu. vbi tetigit ꝛ ibi videꝛ in effectu dicere idē qđ h̄. ita etiā bar. in ꝑn. C. ꝛ ibi ful. trāsit cū opi. bar. Sed Jo. de imo. dicit hic ꝙ bar. in ꝑn. C. tenet ꝯrīu eius qđ ipse idē dicit hic ſꝫ in lec. mea tꝫ idē qđ hic. ℂ De isto articulo vide bal. in. d. l. ij. in ꝑn. ff. de ori. iu. vbi tꝫ ꝙ statutū verificeꝛ solū in eo ad quē res specteꝛ rōne dn̄ij ꝛ nō in eo ad quē res spectat rōne possessiōis. ꝛ hāc puto verior rē nisi aliter ꝓbeꝛ de vsu loquēdi. hoc ēt videꝛ velle glo. in. d. l. magis puto. §. i. in ỽsi. valet. ff. de re. eo. ꝑ ea ꝙ adduxi ꝓ ista opi. Licet ant. de bu. i. c. i. de postu. prela. dixit ꝙ ibi gl. in ỽsi. ꝓpriā terrā facit ad. q. statuti. Si qs ingrediꝛ rē alterius puniaꝛ in tm̄ quod verificaꝛ in ingrediente rem rōne pos. ꝛ sic vꝛ tenere idem qđ bar. tamē nō placet nisi cōmunis vsus probet. ℂ Nec ob. d. glo. in ỽ. propriā terram. q: rūdeo ꝙ ibi comprehendaꝛ terra regis solū pertinens ad regem ratione iurisditionis vel possessiōis. q: illa ciuitas participauit ꝛ auxiliū dedit delicto. ꝑpter qđ fiebat interdictum in terris illius regis ꝛ in hoc iste tex. cū glo. illa reddiꝛ notabilis. Fateor. ꝙ vbi ꝓbatur de cōi vsu loquēdi scilicet ꝙ res alterius intelligit etiā rōne possessionis. tūc sufficit probare ad eū spectare rōne possessionis. qa statuta recipiūt interpretationē secundū cōem vsū loquēdi. vt
21 ff. dixi. ℂ Fallit nisi alio statuto cautū sit ꝙ statuta debeant intelligi nullo addito extrinsecus. seu nullo intrinsecus intellecto q: tunc nō intelligiꝛ secundū cōmunē vsum loquēdi. vt voluit Ja. bu. in. l. i. ff. de fundo istru. in qbusdā lecturis. quē refert ꝛ sequiꝛ Anto. de bu.[b] in ꝑn. decreta. ꝛ videꝛ de mente bar. in l. labeo. ff. de suppel. vbi dicit ꝙ si statuto cauetur ꝙ ỽba statuti ꝓpe itelligāꝛ nō debēt itelligi ſꝫ vsū loquēdi: ſꝫ ſꝫ ꝓpriā iuris significationē. ꝛ sic vꝛ itelligere eē ipropriā illā significationē q̄ fit ſꝫ vsū loquēdi. de h̄ articulo ēt videatis Bal. in. l. oēs populi. in. xiij. ꝛ. xiiij. col. ff. de iusti. ꝛ iur. ℂ Et lꝫ pau. ca. in isto articulo dixerit speculatorē in titu. de ꝓbatio. §. videndū. ver. sed pone statutū formare istam q̄onē. ꝛ tenere idem qđ Bar. hic tn̄ est diuersa a questione bar. hic q: dubitat ibi speculator dicās. pone ꝙ statutū disponit ꝙ de damno dato in re aliqua stetur sacramēto dn̄i possessionis an hoc casu si in aliq̄ re reddaꝛ damnū. ꝛ qs possidēs rē velit accusare aliquē d̄ dāno dato ꝛ iurare: dato ꝙ ꝓbet possessionē nō autē dn̄ium. an debeat vēdica-
22 re sibi locū dictū statutū. ℂ Dubiū facit. q: statutum dicit ꝙ stetur sacramēto domini possessionis. pōt intelligi possessionis idest proprietatis. quia sepe possessor pro domino accipiꝛ: vt in l. ij. C. de probatio. l. interdū. ff. de verbo. signi. l. locorum. C. de om. agro deser. libro vndecimo. Et cōcludit ꝙ stare debet sacramēto eius qui de sola possessione probat lꝫ nō probet dominium q: proprie a possessione differt dominiū vt in. l. i. §. si iure. ff. de acquiren. possessione ꝛ videbimus ibi in principio. vnde apparet ꝙ diuersi erant termini. q. specu. q: ibi statutum disponit stari sacramēto domini possessionis iurātis de damno dato. hic loquitur per verba si quis acceperit rem alterius puniaꝛ in tantum: ꝛ sic loquitur per genitiuum qui de sui natura ꝛ propria significatiōe importat dn̄ij iura. l. ij. §. in locū. ff. de relig. sed in casu speculatoris statutū loquebaꝛ expresse de possidēte vt. ff. dixi. Et de illa decisiōe speculatoris ꝛ q̄onis. vide ꝑ bar. in. l. locorū. C. de om. agr. deser. libro vndecimo. de ea nō discutiam. q: differt a questione Bar. ꝛ ibi ēt textus possessionem capit pro ꝓprietate. Allegatur ibi cōiter Bar. quia Bar. commentū ipsum attribuitur. tamē vt communiter dicere soleo Bar. nō legit vsq; ad illum tex. sed solum vsq; ad rubricam de peri. eo. qui pro ma. fideiusso. li. xi. vt angelus dicit in illa ꝶica. C. de perico. eo. ꝛc. vbi dicit ang. Bar. huc vsq; legit. hoc demōstrat diuersitas stili. q: Bar. nō cōsueuit dicere in glo. ibi in textu ibi sed dicit q̄ro. oppono noto ꝛc. ſꝫ ab illo titulo de piculo ꝛc. in-

[a] ℂ Peritis de h̄ vide ro. ꝯs. iiij. ꝛ. xxxij ꝛ an cōis vsus loquēdi debeat cē ꝑscript⁹ vid. aret. ꝯsilio. xi.

[b] ℂ Anto. de bu. lu. ro. fin. suis hoc dcm̄ seqꝛ. ꝛ dicit ꝙ pp illḋ obtinuit florentie magnam questionem.

antea inuenietis in textu ibi in glo. ibi. zc. A nõnullis antiquis patribus ẽt audiui ꝙ pars illa a titulo de picu. eo. inantea fuit lecta per dñз comitẽ de perusio. ℂ Rñdeo ad ꝓpositũ qõnis specu. in. d. §. videndũ tractat Bar. in. l. locoꝝ. ſ. allegata. z ꝑ Joã. an. z ant. de bu. in. c. quoniã frequẽter. §. qd si sup. vt lit. nõ ꝯtesta. per anto. de bu. in. c. ad sedeз de restitu. spoli. ꝑ bal. in. l. ij. ſ. nau. cau. sta. z in. l. ij. §. locũ. ſ. ꝺ relig. plura circa questionẽ pmissaз tactã per Bar. hic dicta sunt de virtute z significatu genitiui casus. z vltra ea q̃ hic tradunť ꝑ doctores Adõ ꝙ genitiuus casus de sui significatiõe ꝓprie videť referri ad directũ dñiũз tñ nõ ad vtile. l. si domus. §. fi. ff. de leg. i. ℂ Utrũ
23 auteз referať ad vsufructuз vel vsufructuariũ⁹. ꝺ sic verificeť in eo ad quẽ pertinet res rõe vsufructus habetis tex. in. l. i. in ṗn. iuncto. §. nõ solũ. ĵ. de arbo. ce. vbi ꝓbari vř ꝙ ꝯprehendatur vsufructuarius. Et ideo vř ibi esse tex. pro eo de quo dubitauit Joã. an. in. c. si sniaз ꝺ sentẽ. excõica. in. vj. in nouella. vbi an si terre alicui⁹ regis vel dñi sint interdicte cõprehendunť terre ꝑtinentes ad regẽ tantũ rõne vsufructus. z ꝯcludit ꝙ sic qꝛ vsufructus. dř pars dominij. §. iiij. ſ. de vsufructu. z in aliquib⁹ casibus diciť usufructuariũ appellatiõe dominij ꝯtineri. z lз nõ alleget opinio sua melius ꝓbari videť in. d. l. i. in ṗn. iũcto. §. nõ solũ. vbi in genitiuo poniť. tñ ꝯprehendiť vsufructuarius. Tñ puto hoc esse veꝝ soluз ex larga uocabuli significatione. ex stricta z ꝓpria qua ꝯsiderata appellatiõe dñij nõ uenit usufructuarius casus est in. l. falsus. §. fi. ĵ. de fru. z in. l. i. §. domini. cũ. §. sequẽti. ſ. ad sil. z in. l. recte dicimus. ĵ. de ṽb. sig. Et est doctrina bar. respõdentis ad ꝯrũ in. l. in uenditio. in ṗn. de bo. auc. iudi. pos. z per eũdeз in dicto. §. domini. sed plenius in. d. l. in
24 ven. ℂ Importat z denotat etiã genitiu⁹ cãm finaleз. ut ꝓbať in. l. cũ aliquis. C. ꝺ iur. deli. in. l. filiofamil. ſ. de ꝯdi. z demõ. que iura allegat ad hoc ꝓpositum bal. in. l. si quis ad declinandam. C. de epis. z clericis in. xviij. col. in ṽ. sed qd si testator dixerit lego sticho. seruo titij lego sempronio filiofa. an videar legare cõtemplatione patris vel dñi. nã ṽbuз titij est genitiui casus z denotat cãm finalem vt acqratur titio nõ seruo. ℂ Unde
25 dicit Bald. in. d. l. si quis ad declinandam. pone ꝙ de legato relicto fraternitatibus nõ debeat solui quarta canonica episcopo: sз de legato relicto ecclesie uel hospitali sic quemadmoduз dз de iure ꝑ. c. requisiti. circa finẽ de testamẽ. iuncto ṗncipio si dixerit testator lego tali hospitali fraternitatis disciplinatorũ an ꝺbeat solui qrta canonica epõ. z dicit nõ: qꝛ hic genitiu⁹ fraternitatis disciplinatorũ denotat cãm finalẽ. ita nõ intelligiť relictũ hospitali: sз fraternitati. ℂ De natura ẽt hui⁹ genitiui vid Bal. in. l. pe. C. si a nõ cõpe. iudi. z in. l. iij. in ṗn. ſ. de ne. ge. z per Ang. in. l. lex cornelia. §. domũ. ĵ. ꝺ iniuriis ꝑ glo. etiã in. c. accedẽs. el. ij. in ṽ. permis. ex vt lit. nõ cõte. Et ibi ẽt per docto. vbi genitiu⁹ verificať in eo qd ꝑtinet ad aliquẽ rõne iurisditiõis vt habeť in. c. i. de postula. pla. z ibi ẽt vide Bal. ꝑ bar. in. l. i. §. potestatis. ſ. de pecul. z dixi in ṗcedenti lectiõe. ℂ In. c. cũ
26 capella. de ꝑuilegijs habetis vnũ qd notetis vз ꝙ genitiu⁹ vbi põt stare restrictiue z demonstratiue intelligitur in dubio stare restrictiue. nam demonstratiue est magni effectus z iuuenes nõ itelligũt. ℂ Dicit tex. in. d. c. cum capella. ꝯcessa erat imunitas vł exẽptio canõicis capelle ducis burgundie ꝙ nõ possunt interdici. excõmunicari zc. ab epõ. ecce canonici capelle ducis burgũdie aliqd cõmiserũt extra rẽ z curaз ꝑtinentẽ ad capellã. ꝑꝑ qd merito possunt excõicari. an sint hoc casu exẽpti? si genitiuus stat demõstratiue. nõ possunt excõicari pro omni eo qd cõmiserunt ex curã z reз capelle. diciť ergo ibi ꝙ possunt excõicari in his que cõmiserũt extra curã z reз capelle. z ibi Anto. de
27 bu. ad hoc multũ cõmendat illũ tex. ℂ De natura ẽt z virtute genitiui. vide aliqua ꝑ Saly. in ꝓemio. C. vbi inter cetera dicit vnũ vз. põe statuto caueť ꝙ in libris bãnitorũ dз ꝺscribi nomẽ ꝓꝑũ bãniti. ac ẽt dẽat fieri mẽtio ꝺ pře z dз ꝺnomiari sub dmõstratiõe paterna. z dз ei⁹ cognomẽ scribi Matheus fili⁹ petri. Põe dř Mathe⁹ petri ꝺ asinellis. an sit sufficiẽs dmõstratio illius bãniti. dicit se respõdisse qd sic. quoniã genitiu⁹ ħ casu nõ põt denotare dominiũ. qꝛ Matheus erat liber hõ. in quo non põt qs habere dñiũз. l. liber hõ. ĵ. de ṽbo. obli. vñ iportat causam efficientẽ sic z hic in rubrica nřa ibi dñi Justiniani liber incipit. vnde denotať ꝙ Petr⁹ fuit pater istius Mathei. lз ple-

runqз videam⁹ ꝙ qs denominať ab eo q̃ nũq̃ fuit př ei⁹. vt dux Mediolani hз aliquos q denominať ab ei⁹ ꝑsona z tñ ipse nõ est př eius. vñ sustineť ħ bãnuз ꝙ genitiu⁹ denotat cãm efficientẽ. Ad hoc vltra ṗdicta allegat glo. secũdaз in. l. ex facto. §. si qs rogatus. ĵ. ad trebellia. non est ibi talis glo. tñ ibi in. §. ex facto est glo. in ṽsiculis. s. filius. si illaз voluit allega-
28 re. tñ nõ probat. ℂ Uenio ad glo. rubrice q̃ diuidiť in duas sicut format duas oppositiões secũda ibi sed iaз est discreta materia zc. ℂ Pro explicatiõe oppositionis ꝙ ea q̃ tradũt instructionẽ debẽt a capite nobis tradi. l. argẽtarius. §. edi. ſ. de eden. sed cũ iste liber tradať ad istructionẽ dз edi a ṗncipio: sed hic nõ est ṗncipiũ qꝛ qnquaginta libri ffoꝝ. diuidunť in septeз partes sicut dicit iperator in. l. secũda. §. sed cuз oĩa. C. de vete. iur. enucle. z sexta pars hui⁹ cõpilationis ffoꝝ. icipit in titu. de bonoꝝ posses. septima icipit. ĵ. de ṽbo. ob. ergo apparet ꝙ hic nõ est ṗncipiũ sexte ptis. nec ṗncipiũ septime. vñ nõ ediť ṗncipium sexte ptis. ꝓpterea hec gl. dicit ꝙ legislator hic ideo nõ incepit ĩ tit. ꝺ bo. pos. z sic ĩ ṗncipio sexte ptis. qa tractact⁹ ille attinet plurimũ titulũ de legatis existenteз in eodẽ volumine. noluit ergo separare titulũ de bo. pos. a tit. de lega. Hic aũt nõ incepit in titulũ de ṽbo. ob. qꝛ liber iste fuisset valde paru⁹ respectu alio-
29 ruз. z paꝝ restasset de volumine. ℂ Unde imitari vř ꝙ seruare debet iudex aditus in iudicio famil. herci. qꝛ non debet diuidere ꝑsonas cõiunctas in hereditate scilicet seruos patreз z filiuз: sed debet vni parti eos assignare. l. possessioneз. C. cõmunia vtriusq. iudi. Et quãdo nõ potest commode fieri diuisio assignando cuilibet virileз assignat vni totũ. alij extimationeз vel vni maiorem parteз alteri minorem cum extima-
30 tione. §. antepenul. institu. de offi. iudi. ℂ In quantum glo. dicit ꝙ tractatus de bonorũ possessio. attinet plurimum titulũ de lega. dicit Ange. hic z ante eum Ray. ꝙ melius dixisset gl. de titulo de testamẽ. non de leg. quia per legata nõ tribuuntur successiones vniuersales vt hereditatis. sed per testamẽta: sed tractatus de bonorũ possessio. tendit ad acquirendũ vniuersales hereditates seu successiones. Tamen secunduз Jo. de imola gl. saluare potest scilicet si intellexit nõ de titulo proprio de legatis. sed de titulo vt in possessionem lega. vt lega. nomi. caue. nã in illis titulis ponunť ita ꝓuisiones pretoris. sicut z in titulo
31 de bonoruз possessio. ℂ Potest etiam dici sustinengo glo. ꝙ per legata possunt dari hereditates. quia verbum lego est cõmune. z per idem potest dari hereditas. vt in. c. Raynaldus de testa. vbi casus singularis. z dixi in. l. centurio post Bar. ſ. de vulga. z pupil. z potest tribui hereditas fideicommissaria ꝑ verbum lego. l. mulier. §. fi. ſ. ad trebel. ℂ Pro expeditione sequẽtis ptis glo. arguiť. ex proxime dictis videtur apparere ꝙ separatus sit tractatus de bonorũ possessione a tractactu nostro. qꝛ titulus de bonoruз possessione habet coniunctionẽ cũ alijs titulis. vt. ſ. dcm̃ est. sз ita est ꝙ cõtinuatio fieri debet ad ꝓximos titulos. l. secunda. ſ. de statu homi. ergo nõ põt hec Rꝛica rite z recte continuari cũ dicto tractatu de bonorum possessione. Uñ glo. dicit ꝙ etiã ista materia habet aliqd affinitatis cũ titulo de bonoꝝ possessiõe qꝛ ibi tractatur de iure ꝑtorio. sicut hic. vt hic in ṗn. iuncta. l. pretor. in ṗncipio. ĵ. eodẽ. sed nõ in eundeз modũ tractatur de iure pretorio hic. lз tracteť de iure pretorio. ℂ Exponebat vltimã partẽ glo. dy. cum glo. dicit sed nõ in eundeз modum. qꝛ eodem modo ṗcedit sicut in tractatu de bonorũ possessione. scilicз per edicta qꝛ edicta sunt pretorũ. que preponebanť in albo eoꝝ de quibus ius redderi erant. l. ij. §. eodeз ãt tempore. ſ. ꝺ orig. iur. sed nõ in eundẽ modũ qꝛ in titulo de bonorũ possessio. tractatur de vniuer-

a ℂ Usufructuariũ. vide eundem ꝯsi. qnto. ſ. ꝑrime allegato.

32 sali hereditate querenda iure pretorio. hic de retinenda. quia si quis vult in meo solo edificare possu3 nouum opus sibi nũciare. ⁊ si spreta nunciatione edificat cogitur demolire. l. pretor in pn. ĩ. eodem. vnde hic tractatur de retinendo ius suu3. ℭ Scdo exponitur ẽm Ray. ⁊ Bar. hic eodẽ modo scilicet per edicta nõ in eunde3 modum. q2. s̃. in titulo de bonoru3 possessione tractatur de actu morientiu3 ⁊ vltimarũ voluntatum ex testamento vel cõtra testamentu3. hic autẽ de actu viuentiũ. vnde diuersi sunt tractatus rerum spectantium ad actus vltimaru3 voluntatũ ⁊ rerum spectantium ad actus viuentiu3. l. verba contraxerũt. ĩ. de vborum significatione. l. fi. §. eode3 predio. Uel etiam secũdum Jaco. de are. eodem modo scilicet p edicta pretorum nõ in eundẽ modum. q2 in tractatu de bonorum possessione inducitur remedium per viam actionis. hic remedium qd est officium iudicis quia vbi inducitur actio que vocatur bonoꝝ possessoris hereditatis petitio. l. i. s̃. de bonoꝝ possessio. hereditatis peti. hic autẽ nõ introducit actio. s3 officiu3 iudicis qd imploratur vt nũcietur nouũ opus. vt notatur in. l. de pupillo. §. meminisse. ⁊ ibi Bartolus. ĩ. eo. facit. l. inquilino. ĩ. titu. primo vbi cautio damni

33 infecti petitur offo iudi. non iure actionis. ℭ Hãc damnat Bar. ⁊ ceteri q2 non est verũ q remedium ⁊ prouisio introducta per titulum de bonoꝝ possessione sit actio. immo est officiũ iudicis quo petitur bonoru3 possessio. l. prima. s̃. de iurisditio. om. iudi. secundu3 glo. clare in. l. prima. in vbo ignorante. C. q admit. ⁊ Bald. in rubrica in secũda questione. C. q admit. ⁊ in rubrica. C. de cõditio. ob turpem. cau. s3 vbi imploratur bonorũ possessio competit bonorum possessori cõtra detinentem res hereditarias bonoꝝ possessoria hereditatis petitio. vnde olim habuit necesse sibi decerni bonoꝝ possessio. vel ex testamento vel cõtra ⁊ dicebatur decretalis. vt. l. i. §. decretalis. de successo. edic. ⁊ institu. de bonoru3 possessione ad finẽ quã nõ est necesse hodie decerni. sed satis est hodie q ille cui delata est bonorũ possessio adeat iudicem ⁊ dicat domine iudex mihi delata est bonorum posses. in hereditate talis peto eam mihi dari. ⁊ hoc hodie sufficit absq3 eo qd iudex aliud decernat. de hoc est casus in. l. fi. C. q admit. vñ appellat ius. pp qd prosequit nõ ius agendi. ista declarantur in. l. iij. §. bonoꝝ possessio. s̃. de bonorum possessione. titulo

34 generali. ⁊ per hec reddit expedita glo. ℭ Sed contra prime dicta potest argui sic apparet ex premissis cõtinuatione3 fieri a titulo de bonoꝝ possessione ad titulu3 nostru3 que videt fieri a remotis. quia post titulum de bonorum possessione extant duo tituli tractantes de diuersa materia scilicet de prouisione iuris ciuilis. vt in titulo de suis ⁊ legi. ⁊ ad senatuscõsul. tertul. vbi de suis ⁊ legitimis tractatur est de iure ciuili institu. de heredi. que ab intesta. iuxta principiũ. ⁊ institu. de legi. ag. suc. quia a lege. xij. tabularum inuẽta: vt ibi. sed senatuscõsul. tertul. etiã est ps ciuilis. institutio. de iur. natu. gen. ⁊ ciui. §. i. quomodo ergo sit ista cõtinuatio. ℭ Potest responderi attento q sumus in pncipio libri. xxxix. ffoꝝ. q non est necessaria cõtinuatio rubrice. vt est glo. in rubrica. s̃. de cõditio. furti. ℭ Quinto ⁊ fortius vt sum solitus dicere nõ est de substantia cõtinuationis rubrice ad proxima. etiã si nõ sumus in principio libri vtile et expediens vbi cõmode fieri põt dicto. §. secunda. s̃. d sta. bo. l. i. i pn. s̃. si ta. testa. nul. extra. vbi iuriscõsultus fac cõtinuatõe3 ad valde remota. ⁊ tñ nõ ẽ in pn. libri. dixi i. l. gallus in pn. s̃. d lib. ⁊ posth. ⁊ i Rica. s̃. solu. ma. in hoc modica vtilitas est. ideo hic nõ insi-

35 stam. ℭ Sequendo ordinem Barto. inducã premissa ad questione3 vtilem. quia videmus q hec editio que fit pro parte voluminis inducitur secũdu3 Bar. ad questionem. pone q in ciuitate ista extat statutũ q quis habens necesse producere in alia ciuitate producit statutum vnũ nõ totum volumen statutorum an sit necesse totum volumẽ statutorum producere. ⁊ cõcludit q nõ est necesse totum volumẽ producere. quia satis est producere partem ad rem facientem vt hic ⁊ in. l. argentarius. §. edi. s̃. de edendo. An autem sufficiat vna particula vnius statuti. an totũ vnum statutũ requiratur. dicit videri q sufficit particula. sicut legatario a notario rogato de testamẽto debet edi particula pertinens ad legatariu3 ⁊ nõ totum testamentũ secundu3 cy. in. l. fina. per illũ textũ. C. de preci. impera. offeren. ⁊ omnes tenent in. d. l. argentarius. §. edi. ℭ Contrariu3 decidit bar. hic videlicet q vnum totum statutũ edendum est ⁊ producendu3 coram iudice. q2 posset in fine statuti esse particula que modificaret precedentia. de hoc videtur esse casus in. l. inciuile. s̃. de legi. ℭ Et illud quod est

36 dictum in statuto idem est secundu3 Bartolum hic in quolib3 instrumento seu puilegio. quia iudici totum instrumentum seu priuilegium debet produci. Ad allegata in contrarium respondet dum dicit sufficit probare particula3 legis. quia dicit si querimus de editione facienda iudici hec est in totum facienda. c. contingat. de fide instru. c. cu3 persone. de priuilegijs. in. vj. vbi tota scriptura d3 produci iudici ⁊ iudex debet solum parti petenti edere tantu3 particulam que facit ad rem suam non totu3

37 priuilegiũ. ℭ In proposito ergo quãdo editur legatario a notario sibi solum debet edi pars que facit ad rem suã dicta. l. fi. ⁊ dicto. §. edi. sed si petitur q producatur testamentum coram iudice totum debet edi ⁊ produci. quod intelligit Bartolus verum per illum qui totum habere potest scilicet q in instrumẽto continetur: sed vbi non potest habere totum vt est legatarius. sufficit solum sua particula. quia quo ad eum illud est totũ: sed vbi pars habet priuilegiu3 oportet iudici totum priuilegiũ edere si ex eo habet probationes facere. ita concludit Bar. hic

38 ℭ Quantũ ad ea que hucusq3 retuli doctores videntur simpliciter cum Barto. transire. Sed alibi Barto. videlicet in. d. l. inciuile. s̃. de legi. est sibi cõtrarius. ⁊ dicit differentiam esse inter editionem statuti ⁊ instrumenti. quoniam secundum eum semper statutu3 debet edi totum videlicet Rica cum toto nigro. p dictam. l. inciuile: sed in instrumentis aliud est q2 sufficit particula3 solam edere que facit ad rem dicta. l. argentarius. §. edi. Et ratio differentie est secundum eu3 ibi. quia statuta sunt publica. ⁊ omnibus patent. ergo ille debet totum semper edere si totũ habere potest. nõ ita in istrumentis. hic de directo dicit cõtrariũ cum dicit totum statutũ debet edi iudici. deinde dicit ⁊ ide3 dico in istrumentis ⁊ priuilegijs per nota. per glo. in dicta l. inciuile que dicit id quod ibi dicitur in statuto vel lege idem est in cõtractu quod debet edi totum. Veriorem puto opinione3 quã tenet Bar. hic ⁊ sequit Ant. in. c. i. in vltima col. de pba. ⁊ in. d. c. cõtingit ⁊ etiã Bal. in pallegata. l. inciuile. ⁊ Ful. ibide3. s. q nõ sit differentia inter instrm ⁊ statutũ. ℭ Nec obstat qd dicit Barto. in. d. l. inciuile. mouet enim per tex. in dicto. §. edi. ad quẽ patet responsio per eum in. d. §. edi. q2 si sit iudici debet edi in totu3. per dictum. c. cũ persone. ⁊. d. l. inciuile. aut parti ⁊ satis est particulã sibi dari. ℭ Nec est bona ratio aliud esse in statutis q publica sunt. ⁊ totũ habere põt. q2 eadẽ rõne deberem9 dicere. si h3 totũ instr3 penes se ⁊ põt edere. q2 d3 totu3 edere iudici. si nõ h3 totũ: satis est edere pticulã quã qs h3

39 Cogitaui dicere aut qrimus de editiõe faciẽda iudici. ⁊ loquit Bar. hic qd nõ sit differẽtia. ⁊ semp totũ a sit edendũ. d. c. cõtingit. c. cũ psone. ⁊. d. l. inciuile. Aut de editiõe faciẽda pti. ⁊ pt dici aliud in statuto edẽdo ab officiali. ⁊ aliud in istro edẽdo a notario. q2 notari9 cogit edere solũ pticulã. q facit ad rẽ. d. l. fi. ⁊ ibi cy. C. d. pci. ipato. offer. quẽ oẽs sequũt ibi. s3 officialis q h3 custodiã libri statutoꝝ q sũt publica d3 edere copiã toti9 statuti al's statuta nõ buirẽt publice. Satis applaudet mihi p nũc hec distinctio potestis tñ cogitare. Ultra pdcã videatis ẽt bar. q t3 idẽ qd in. l. oẽs populi. i fi. s̃. de iusti. ⁊ iur. ⁊. l. i. ij. §. idẽ. s̃. quẽadmo. test. aper. ⁊ Ang. in. l. i. §. edere. s̃. de eden. ⁊ Ant. in. c.

40 i. d e pba. ⁊ in. d. c. ptingit. S3 qrit bar. hic an pticula illa statuti q pducit fidẽ faciat d eo qd ibi ptinet. si nõ oppoat p aduersariũ q nõ sit statutũ totũ ⁊ dicat ex eo q pducit app3 q nõ erat itegrũ statutũ: s3 erat ps vt pp dictio nẽ aduersatiuã vel di-

aℭ Semp totũ ad d q abba. panor. in d. c. cũ ptingit dicit q cũ statutũ h3 plures ptes satis est statutũ itegrũ i iudiciũ ad legẽdũ et pti solũ edendã illã pte q tãgit subiectã materiã ⁊ idẽ dicit de rõne edẽda ⁊ ita dicit se itelliger bar. hic ⁊ q ñ sit dña inter statutũ ⁊ istr3 t3 lu. ro. psil. cccv. vbi refert ⁊ seqt dictũ bar. hic.

ctionē rc. vel aliā dictionē ex q̄ app3 statu3 nō eē integrū: r dicit q̄ ī casu hec pticula nō pbat p. d. l. inciuile. l3 ēt nō opponat per aduersariū. Aut nō apparet q̄ sit pticula: r dicit q̄ in du bio p̄sumo q̄ sit totū p nota. per glo. i. l. cū de lege. ff. de pba. vbi heres ouenit vt legata integra p̄stat legatarijs: r negat p̄ stare: q3 dicit nō remaneret mihi q̄rta falcidie nomie: r q̄ nō est facultas sufficiēs q3 nō sunt nisi centū ī hereditate. dicit ibi q̄ nisi pbet q̄ vltra sit in hr̄ditate est fundata intētio heredis. Jo. de imo. ī dic q̄ sibi vr̄ q̄ bar. ī ī nō bn̄ dicat: q3 pbatio d3 necario ocluder. l. neq3 natales. C. d̄ pba. c. ī p̄ntia. ex̄ d̄ pba. s3 hec nō cōcludit de necessitate cū pducitur scriptura in qua cō tinet statutū: ergo est integrū q3 potest esse q̄ sit particula. vn̄ si nō pbat ille q̄ sit integrum succumbit. Ad no. per glo. in. d. l. cū de. l. dicit primo illud iō ibi est q3 heres erat reus ouētus r actor n̄ pbāte rc. l. q accusare. C. de edē. hāc rn̄sionē dic ēt pau. in. l. meuia. §. pmo. ī. solu. ma. q̄ ē vna truffa cū suppoztatione. qm̄ dato q̄ hers esset reus quo ad legata petita. tn̄ quo ad quartā falcidie quā detinere vult erat fundamētū intētiōis sue probare qd̄ bona nō sufficiāt ad legata īteg̃re psoluenda. iuxta. l. i. in principio. r p totū. ff. ad. l. falci. sed vbi neganda ē fundamentū intentionis alicuius semp d3 ea3 probare siue sit actor siue reus. l. in illa. §. in hoc iure. r ibi bar. de ver. ob. r in l. ei qui dicit cū glo. ff. de probationi. Unde in dicta. l. cū de lege. debet probari p heredem. ergo illa sola assertio habet pro probatione. r q dicit cōtra illud h3 probare. r qd̄ respōsio ista nō sit bona probat ibi in textu cū dicit heredis ē probatio. Se

41 cundo modo respondet ipse q̄ in. l. cū de lege. iuncta glo. illō ibi erat propter solēnitatē inuētarij qd̄ fecit heres r q vult plura bona eē hoc h3 probare. q3 inuentariū d3 solēniter cōfici. l. fi. C. de iur. delibe. ergo pro eo presumit. hec responsio fuit de mente glose in dicta. l. cū de lege. qd̄ patet cū glosa ibi allegata ad dictā. l. fina. §. licentiā. de iur. delibe. q̄ loquitur in predicto casu. hec responsio magis placet. ¶ Et pro ista opinione

42 Joannis de imol. cōtra Bar. videt eē decisio Jaco. butriga. in. l. actor. C. de probati. vbi ad probādū quē eē inope3 vel nō habere plura bona nō sufficit que3 dicere. sed d3 probare p excussionē r p exploratores r alios modos quibus negatiua pbatur: vt per Bar. in dicta. l. in illa stipulatione si calendis. de verborū obligatio. p supradictā rōnē. s. q3 pbatio d3 de neces

43 sitate cōcludere ¶ Romāus hic trāsit cū Bartolo. r allegat textū singularē in. l. si is q. ff. de testamē. du3 dicit. si qs producit scripturā testamēti. r nō apparet an fuerit perfectū p testatorē vel nō. p̄sumat perfectū ratione p̄sone testātis. ita hic ad propositū. de quo ēt ē textus notabilis in. l. fideicommissa. §. si rē. de lega. iij. iuncta glosa q̄ dicit qd̄ ī dubio p̄sumitur pfectū. de quo nō ē mirādū. q3 ibi scriptura erat autētica. q3 facta a manu notarij rogati de testamēto ideo fidē facit r probat illud eē totū. sed sic nō ē hic. q3 hic loquit de copia. ¶ Est verū quod Bar. in multis locis vtitur argumēto glose in dicta. l. cū de lege. cū simili modo sicut vtitur hic. presertim in. l. cōficiunt. §. codicilli. ff. de iure codicil. in finalibus verbis in. l. decem. ī. de verborū obligatio. in. l. si cōstante. in prima q̄ōne prime ptis principalis. ff. solu. matri. r in dicta. l. fina. §. licētia. Et Angelus r imo. in. l. cū ex cā. ī. de re iudica. r in. l. mutuū. §. primo. ī. de acquirenda hereditate. ¶ Moderni tn̄ vt imola r romanus in dicta. l. si cōstante. in primo reprehēdunt opi. Bartol. in dictis locis r hic. r ēt opini. pauli in dicta. l. meuia. §. primo ī. solu. matrimo. Unde puto q̄ predicta opinio Bar. hic r in locis. ff. allegatis: quā allegat Anto. in. d. c. i. de proba. q in ī vr̄ eū seq magis pp̄ter auctoritatē Bar. q̄ pp̄ter v̄itatē esset tenēda: sed in pūcto iuris eā nō mihi psuadeo esse verā. ¶ Sub

44 dit Bar. hic q̄ l3 pars nō possit edi ab aliquo pducēte coram iudice: tn̄ a legislatore bn̄ pōt ps edi. l. pars lr̄arum diui adri. ff. de iudi. l. ij. in p̄n. ff. ad. l. aqliā. r in multis decretalib⁹ in q̄bus nō ponit tota antiq̄ decisio: sed solū breuis oclusio antiq̄ cōpilatiōis: q3 in legislatore nō cadit suspitio. Idē putat eē in iudice q pōt ptē edere. d. c. cū otingit. r. c. cū psone. q3 p iudice regulariter p̄sumit: vt in. l. ij. C. de offi. ciui. iudi. l. herēni⁹. §. gaya. de euictio. in. c. in p̄ntia. de renū. c. bone. el. i. de elec.

45 ¶ Idē putat in notario q pōt edere partē: r ei fides adhibenda est: vt p3 de pticula q̄ edit legatario; vt. ff. dictū ē. d. l. fi. cū

ibi no. per Cy. C. de preci. impera. offerē. q3 p notario r officiali p̄sumit. c. ad audiētiā. de p̄sump. Subdit ēt q̄ si est facta additio statuti debent ambe edi. s. statutū r additio p no. p glo. in. d. l. inciuile. de legi. q̄ dicit q̄ qn̄ due leges sūt ostitute r iūcte o3 ambas

46 edere. ¶ Querit ēt bar. ps q̄ opponit statutū nō eē totū editū vult pbare quō fiet: dicit curet q̄ habeat totū: vel si illa reliq̄ pars q̄ nō erat edita ab aduersario est ō me: r tn̄ volo infringere pticulā iā editā a pte aduersa dicit curabo pducere aliqd vltra illā particulā nō totū q3 hoc eēt ō me: sed faciā addere p̄ncipiū sequētis clausule cū dictione rc. ¶ Itē querit q̄

47 re hic liber dicat r denominet. ff. nouū. r dicit q̄ variis mōis dictio nouū: capit q3 qn̄q3 nouū id ē vltimū l. vnica. §. in nouissimo. de cadu. tol. l. nouissima. iudi. sol. l. nouissime. ff. q̄ fal. tut. auc. r ita pōt capi ī: q3 hic ponunt multi libri cōpillatiōis ffor. iō appellat nouū: q3 est vltimū volumē. ¶ Qn̄q3 nouū idest antiquū. l. i. post p̄n. ff. q̄ q̄sq3 iur. r sic ēt pōt accipi hic: q3 tractat de puniēdo noua. i. illicite fcā. ¶ Tertio appellat nouū ea rōne: q3 interdicta denomināt a pma pte q̄ vi aut clā. vn̄ vi. q̄ vi aut clā dat qn̄ ē p vim vel clā edificatū facta denūciatiōe ei q putabat aduersarius sic hic denominat a pma pte. s. de noui opis nūciatiōe: iō appellat nouū. ¶ Un̄ r meli⁹ s̄m Ray. r Raph. hic. ista sūt noia magistralia īuēta ab auctorib⁹ q̄ iponunt ad placitū: quor disputatio relinquit ptinacib⁹. l. ij. C. de ostī. pec. r in glo. in rub.

48 ff. sol. ma. ¶ Subdit Ange. ī q̄ p ea q̄ vltimo dicta sūt ī p Bar. fuit determinatū Statuto pusij cauet q̄ dn̄i pores hērent ptātem expēdēdi pecunias cōis pp nouos cāus. venerūt oratores ipatoris ī partes pusinas: vtr pp ī statutū possint facere expēsa3 oratorib⁹ ipatoris dicit obtētū fuisse q̄ sic: q3 isti sūt noui casus quō adaptet nescio nisi qn̄ dr̄ nouū. i. vltimu3 r nō bn̄ pbāt v̄ba bar. ¶ Itē ang. t3 idē qd̄ ī in. l. i. in p̄n. in glo. in v̄bo noui iuris. ff. q̄ q̄sq3 iur. r dicit ita fuisse determinatū: q3 l3 oratores sepe venerint: tn̄ raro ipatores veniūt seu tāti viri: ergo pōt appellari nou⁹ casus. allego tex. r ibi Ang. i. l. si negocia. ff. de neg. gest. ¶ Ex hac dictōe nou⁹: vltra supra alleg. vide glo. bonā in. c. generali. ī v̄bo de nouo. de elec. lib. vj. q̄ ponit multas significatiōes dictiōis de nouo. aliqd in. l. admonēdi in v̄si. noua instra. ff. de iureiu. vbi noua instra dicunt q̄ sūt antiq̄: dūmō sint de nouo reperta. ita ēt dicit tex. in. l. sub specie. C. de

49 re iudica. vide etiā in. l. vet⁹. ff. de vino ole. q3 lega. vbi hr̄ q̄ dicat vinum nouū r vet⁹. r ibi dr̄ q̄ ē vet⁹ qd̄ excessit ānum. nouū qd̄ nō excessit. Bar. in. l. cum quid. in principio. ff. si cer. peta. hoc limitat vt declarat post antiquos verū in vino excellenti r ī his terris vbi excellens r durabile vinū crescit. in alijs terris dicitur in totum nouum quod nō deposuit grossitiē r nō ē clarificatū: sed cum clarificatum est incontinē

50 ti dicit vetus per. l. lege. §. fi. de lega. iij. Uide albe. de rosato in notabili questione in tractatu statutorū in secunda parte questionis quintedecime incipiente. Item statuto cauetur rc. vbi dicit q̄ si sit statutū q̄ noui debitores capi possint nō antiqui: r aliquis erat antiquus debitor: sed nouiter meo creditori pmisit soluere: r sic est facta nouatio dicit q̄ apparet nouus debitor per. l. i. ī. de nouati. vide ēt in. l. fi. §. quotiens. ī. de publica. vbi qs dr̄ nouitius. ¶ Hec rubrica fuit nouissime collecta sub excellētissimo pceptore nostro domino Alexandro de imola. q super hac rubrica nihil vnq̄ scripserat: postmodū eodē anno fecit trāsitū ad titulū de acq. posses. r hoc anno lex prima Mcccclxxij. bononie legit hunc titulu3.

b

1 **De edicto.** Nunciatio noui operis pridet aduersus opa futura quousq3 sit remissio nūciationis.

hoc dicit. ¶ Nota quod pronomen hic hec hoc est demonstratiuum ad oculos intellectus. l. finalis. ff. de edendo. l. hec actio. ff. de calumnia. l. prima. ff. de seruitu. rusticorum prediorum. ⁊ idez in verbo video l. videamus. ff. de in litez iurā. l. item apud. §. si quis sic. ff. de iniurijs. ¶ Ex quo Barto. ⁊ docto. hic decidunt notabiliter ꝙ si testis examiatus i palacio potestatis dixerit contractū fuisse celebratum in palacio episcopi: postea super alio articulo dixit contractus fuit celebratus in hoc palacio reducitur ad concordiam: ⁊ dicit intelligendum esse in hoc palacio scilicet episcopi per. c. cum tu. extra de testibus. ¶ Sed ipsemet Barto. videtur contrarium dixisse in. l. eos. ad finem. ī. de fal. dum dixit ꝙ illud quod dicitur testes varios ad concordiam reduci debere intelligit quando varietas est inter vnum testem ⁊ alium. secus si vnus idem testis variat quia non est reducendus ad concordiam: sed punitur. idem voluit glo. in. c. in nostra de testibus. ⁊ idem ibi tenet dominus Antonius. idem voluit Barto. l. de etate. in secūda questione in pncipio. s̄. de mino. per dictam. l. eos. ⁊ sic potest ītelligi. l. qui falsa. ff. de testi. ⁊. xiiij. q. iij. qui falso. quasi minus tollerabilis sit vnus testis in seipso q̄ꝙ diuerso. ⁊ istud puto verius q̄ꝙ non sit absqz dubio propter auctoritatem Barto. ⁊ docto. et Jaco. butrica. in. l. cum de etate. ff. de minori. ⁊ in. l. optimam. C. de contrahen. ⁊ committen. stipulatio. ⁊ in. l. sed ⁊ si possessori §. item si iurauero. s̄. de iure iuran. ⁊ Bal. in. in. l. data opera. C. qui accusa. ⁊ Antonius de butrio in dicto. c. cū tu. ⁊ ibi Abb. ⁊ Jmo. in. l. inter stipula. §. i. ī. de verborum obligatio. ⁊ ꝙ notat Barto. in. l. scripture. C. de fide instrumentorum. ⁊ p nota. per Specula. in titulo de rapto. §. fama. ī fi. Et per hoc facit ratio que fuit Bal. in dicta l. data opera. scilicet quia non est presumendum qđ quis velit se in incontinenti corrigere. l. nam ad ea. s̄. de condi. ⁊ demon. ergo debet ītelligi de palatio episcopi. Pro hoc etiam facit quia verba ⁊ dicta eorum etiam impropriantur ad hoc vt reducantur ad concordiam. l. secunda. ⁊ ibi bartolus expresse. C. đ his qui ex publi. ratio. libro decimo. licz limitat hoc Roma. hic esse verum in ideotis non peritis: ⁊ min⁹ bene. ¶ Adde ꝙ dominus Antonius in. d. c cū tu. dicit ꝙ varians vnus ⁊ idem testis possit ad concordiam reduci quando varietas expressam contrarietatem nō habet. Idem voluit bar. in. labeo. s̄. de suppellec. lega. ¶ Sed certe in casu predicto videtur ꝙ varietatem sapiat attento ꝙ pronomen hoc proprie sumptum quādo refertur ad corporalia importat demonstrationem ad oculum corporis vt notat glo. in l. meuius. §. quibus. s̄. de legatis. ij. versiculo hanc eandem. ⁊ quia verbum testis debet vulgari modo non autem legaliter intelligi vt notat glo. in. l. stipulatio ista. in. §. hoc quoqz. ī. de verborum obligati. ⁊que no. glo. ⁊ doctores in. l. i. C. de vsu ⁊ habi. ⁊ in l. quod si nepotes. de testamen. tutel. ¶ Et de hac materia an ⁊ quando testes sint reducendi ad concordiā[a] vltra predicta. vide Jac. bu. in. l. sed ⁊ si possessori. §. itē si iurauero. s̄. de iureiur. bar. ⁊ doc. in. l. i. §. creditū. s̄. si cer. pe. bar. in. l. i. ad fi. C. de vsufru. p bar. bal. ⁊ alios in. l. insulam. §. i. s̄. so. ma. bar. ī. l. si finita. §. sed si añ. ī. de dā. infec. ⁊ in. l. gallus. §. ille casus. de libe. ⁊ posthu. ⁊ in. l. i. §. i. de bo. pos. ẜm tab. ⁊ in. l. in operis. ff. loca. ⁊ in. l. qui añ calēdas. ⁊ in. l. inter stipulantem. §. stichum. de verbo. obliga. ⁊ vtrobiqz Jmo. Ang. ⁊ bar. in. l. iulianus. de here. insti. ⁊ in. d. l. ij. C. de his qui ex publi. ratio. ⁊ bal. in l. cōsti. C. §. qbus. ⁊ in. d. l. data opa. ⁊ in. l. testium. C. đ testi. ⁊ ī. l. diuortio. ff. so. ma. ⁊ bar. ī. l. i. e. ti. Jo. an. ī addi. spe. ī ti. đ teste. §. nūc īterrogatio. ṽ. qđ si vñ cāo. ī. d. c. cū tu. ⁊ ant. đ bu. pōit vnū notabile ī. c. ij. de regu. ¶ Secūdo no. fieri remissionē q̄ꝙ in effectu quis nō habuerit ius nūciandi. Quod inducit Jaco. de are. ꝙ licet quis fateṫ se absolutū ab excōmunicatione: tamē nō per h̄ videtur fateri se fuisse excōicatum[b] de quo in. c. venerabilem. de electio. ⁊ in. c. cū dilectus. per Jmo. de ordi. cognitio. ⁊ per archidia. in. c. pia. de excep. lib. vj. plene probatur in. l. decez. de verbo. obliga. ⁊ ibi docto. ⁊ bal. in. l. ij. C. de inge. ⁊ ma. Et q petit veniam nō videtur fateri se delinquisse vt est glo. reputata singularis ī. c. exquisita. in versi. venia. de homi. ¶ Et similiter an per instrumentū legitimatiōis pbeṫ quem fuisse illegitime natū. vide bal. in. l. tertiū. C. de iure anu. aureo. ¶ Et an p instr̄m pacis pbeṫ guerrā precessisse: vide bar. ī. l. legata inutiliter. de adimē. lega. ⁊. l. iulia. de diuor. ⁊ idē tenet bal. in. l. cū tale. §. fina. de cōditio. ⁊ demō. ¶ Et an per instr̄m emācipationis probaṫ quē fuisse in patria ptāte. vide bal. in. l. si. ī. iij. col. C. de sen. pas. per illum tex. in fi. in versi. testem. Et an per librū bānitor̄ pbeṫ quē fuisse bānitū. vide bal. qui tenet ꝙ sic in. l. moueor. per illū tex. C. si serui. expor. vēiat. ¶ An autē p instr̄m dotis pbeṫ m̄rimoniū[c]: dic vt p Jnno. in. c. illud. de p̄sump. ⁊ in. c. ex pte. de resti. spo. ⁊ p bal. in auc̄. siqs. C. de edēdo. vbi allegat tex. singu. in auc̄. vt fra. filij. ꝙ instr̄m dotis pbat matrimoniū quo ad ptes que īterfuerūt in instr̄o. ⁊ p bal. in. l. ab executore. C. quō appel. ⁊ in. l. vbi aūt. C. de executio. rei iudi. ⁊ in R̄ica de pui. do. ⁊ in. l. neqz. C. de nup. ⁊ in. l. non epistolis. C. de pba. p bar. in. q. sua incipiēte. Quidā hñs filiū naturalē tm̄. per Pe. de ancha. in cle. i. de pba. ¶ In glo. in ṽbo nūciationē: bar. h̄ ꝯcludit in materia hui⁹ glo. īter cetera ꝙ qñ petiṫ ꝙ per nūciātē expmaṫ cā nō sufficit dicere nūcio ne edifices in solo meo nisi dicat ⁊ a me possesso ⁊ similiter debet dicere nūcio ne edifices: quia facis cōtra seruitutez debitā domui mee in cuius seruitutis quasi possessiōe fui. nā alter ẜm eū cā nūciatiōis nō ꝯcludit: qꝛ eē pōt ꝙ aduersarius possidet. et sic nō posset iure nūciationis impediri vti libertate rei quā possidet. l. pe. de aqua quoti. ⁊ esti. ⁊ idē ponit bar. in. l. stipulatio §. habet. ī. tit. i. ¶ Sz Jmo. hic ꝯ: qꝛ nō reperiṫ iure cautuz. ⁊ respōdet ad. d. l. pe. Cui adde ꝙ ꝯtra bar. facit tex. expressius nō cauillādo in. l. de pupillo. §. meminisse. ī. eo. in ṽ. at si ī suo ⁊ ibi firmat glo. in ṽbo necessaria. ⁊ seqṫ bar. ⁊ doc. in. l. de pupillo. §. siqs ipsi. ī. eo. ⁊ ibi clarius. Jmo. ⁊ Ro. ī. l. ī pūinciali §. i. per ibi no. per bar. ī. eo. ⁊ idē Jmo. in. d. §. hz. ¶ Itē no. ex hac glo. ꝙ testis nō teneṫ reddere rōnē dicti sui nisi fuerit īterrogatus. ⁊ idē gl. in. l. solā. C. de testi. ⁊ ī. c. cū cām. de testi. ¶ Adde tñ ꝙ plus crediṫ duob⁹ assignātib⁹ rōnem dicti sui q īterrogati fuerāt: qꝛ examinatio testis de causa nō interrogati nō caret aliquali dubio cum iudex non laborauerit ad veritatē ingrendā: put debet. l. ij. C. de edēdo. xxx. q. vlt. c. iudicandū. ita no. ꝯcludit Ja. bu. in. q. sua incipiēte. Questio talis est Itē aduerte ꝙ testis nō assignās cām al's rōnem dicti sui interrogat⁹ nedū simplicē pbationē nō facit: sed ēt nullā[d] p̄sumptionē īducit. ita firmat Spe. in ti. de teste. §. i. ṽ. sz nūqđ sufficit alle. l. marit⁹. ī. de qō. Hoc tñ ītellige vt declarat Jnno. in. c. cū cāz. de testi. ⁊ bar. in tractatu suo de teste. ⁊ bar. ⁊ bal. ī. l. solā. C. de testi. Cy. ⁊ bal. in. l. cū res. ⁊ in. l. pprietatis. C. de pba. ⁊ bal. in rub. C. si ex fal. instru. ⁊ ī. l. ꝯuēticulā. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ bal. in repe. l. ij. C. de rescin. vē. ⁊ in. l. pe. C. de sen. q̄ sine cer. quā. ad fi. vz ꝙ testis nō īterrogat⁹ lz nō reddat rōnē dicti sui pbat ver̄ ē qñ depōit sup his q̄ sensu corporis nō pñt pcipi al's sec⁹. ¶ Ex quo bal. ī. l. i. in. x. col. C. de sen. q̄ p eo qđ īter. dixit ꝙ testis deponens sup interesse teneṫ assignare cām dicti sui. ⁊ idē in teste pbāte negatiuā ẜm bar. in. l. cuz hi. §. p̄tor. s̄. de trāsa. vbi alle. gl. in. l. i. ī ṽbo īterdictū. in pn. ī. đ iti. actuqz pua. Et idē dicim⁹ ī teste deponēte sup īfamia ẜm Jnno. in. c. cū oz. de accu. ꝙ reassūpsit ang. in repe. l. ea qdē. in. x. colū. C. de accu. bar. in. l. qđ ergo. de his q no. infa. ⁊ īfert bar. in. l. qđ ergo. §. sed añ. ¶ Itē adde vltra predicta ꝙ qñ testis pduciṫ ad reprobandū aliquod ppositū ab aduersario teneṫ reddere rōnem dicti sui. ita notabiliter voluit bal. in. l. p̄sbyteri. in vlti. col. C. de epis. ⁊ cleri. Alex. de imola.

Hoc autem edictum.

Per nunciationem noui operis puidetur aduersus opera futura ne fiant que si postea fcā sūt

a ¶ Ad cōcordiā. in h̄ articulo vide frā. de are. ꝯsi. xiij. ī. ix col. vbi ponit ⁊ alle. anto. de bu. in. d. c. cuz tu filij. p ludo. ro. ꝯsil. clvj. ⁊ ꝯsi. cccx. p ancha. ꝯsi. cclxxvj. p alex. ꝯsilijs. xxiiij. ⁊. lxxxj. ij. li.

b ¶ Excōicatū adde oldr. lauden. ꝯsi. xciij.

c ¶ M̄rimonium. an p instr̄z dotis pbeṫ matrimoniū vide lud. ro. sing. suis fol. xiii. ⁊ an p instr̄u ad cāz faciētia ⁊ an p sigillū epi vel capituli pbeṫ mādatū p eundē vbi. s̄. ⁊ ꝯsi. ccccxvij.

d ¶ Nullā. adde bal. ꝯs. lxxiij iij. li. ⁊ ꝯs. cliiij. pmo libro.

nunciatione cōtempta destruunt̄ ex hoc edicto: sed aduersus iam facta nō procedēte nūciatione per hoc edictū nō ꝓuidet̄ vt destruat̄: ideo recurrendū est ad interdictū ꝙ vi aut clam ꝙ est generale: vel ad alia particularia interdicta ſm contingentiam casuū de quibus hic in tex. habet̄. h. d. ¶ No. ex tex. differentiā vnā inter interdictum de noui operis nunciatione qḋ oritur ex hoc edicto pretoris: ⁊ interdictum quod vi aut clam. Reliqua vide per glo. ⁊ Bar. hic quibus addit Pau. de cast. hic aliā differentiā. s. ꝙ longe vtilius est in vno hoc interdictū ꝙ̄ illud: q: per hoc interdictū consequor demollitionē operis facti post nūciationem meā absq: eo ꝙ aliqd de iure meo ostēdam: vt. j. eodem. l. sed ⁊ si is. ⁊ l. pretor. §. i. j. eo. ꝙ dicit non reperiri i interdicto ꝙ vi aut clā: q: in eo oportebit agentem docere de interesse ⁊ iure suo. Sed adde ꝙ in hoc non videt̄ ꝓfecte locutus: q: quo ad destructionē facti operis post ꝓhibitionem seu nunciationē meā non habeo docere mihi ius cōpetere etiam si agam interdicto ꝙ vi aut clam: qm̄ ꝙ̄uis edificās ius haberet ⁊ nūcians nō: tamē opus demolliendū est. l. i. §. ⁊ parui. j. ꝙ vi aut clam. ¶ Est tamen verum ꝙ in interdicto ꝙ vi aut clam. qn̄ nunciās nō est dominus seu vere ius nō habet requiritur ꝙ sit in possessione: vt no. in. d. §. ⁊ parui. ⁊ ibi clarius Bar. lz secus sit in nūciatione noui operis seu in interdicto hoc in quo ſm verā opi. nō requiritur ꝙ nunciās possideat. l. de pupillo. §. meminisse. cū glo. in verbo necessaria. j. eodem. ⁊ ibi Bar. in p̄ma oppo. ⁊ no. glo. j. ea. l. §. penul. in ver. pertinet. ⁊ est de mente Bar. in. d. l. de pupillo. §. si quis ipi pretori. in. xiiij. q. ſm Imo. ⁊ Roma. hic q̄cquid dixerit Bar. in. l. stipulatio. §. habet. j. eodem. ⁊ Barto. in. l. eadem. in principio in. vij. questione cuius opinio. ibi reprobaui secutus opinionē Imole ⁊ Pauli de castro cum concordan. ibi allegatis. ¶ Et ex his habes aliam differentiam nō tactam hic per glo. ⁊ doc. inter interdictū ꝙ vi aut clam. ⁊ illud interdictum q: in illo requiritur ꝙ agens habeat dominium vel ius efficax prohibendi vel saltem ꝙ sit in posses. dato ꝙ veritate inspecta ius nō habeat. secus in hoc interdicto ꝙ dat̄ nunciāti ꝙ̄uis nec ius nec posses. habeat vt in ꝑncipio huius. l. cum alijs allegatis. ¶ Secūdo no. ex tex. ibi olim erat factū ⁊c̄. iūcta glo. ꝙ dictio olim futurū tempus significat. potest tamē significare tempus presens ⁊ futurum ſm glo. notabilem in. l. nec emptio. in versi. iam. s̄. de cōtrahen. emptio. ¶ Et per hoc dicit Bar. cum quo alij hic cōmuniter transeunt sustinuisse instrumentum in quo notarius dixerat ticius olim sempronij: ⁊ tamē pater eius adhuc viuebat. nam instrumentū stare potest: q: dictio olim etiā tēpus p̄sens significat. ¶ Addo ꝙ idē tenuit Anto. de but. ⁊ Imo. in. c. ex parte. b. de fo. compe. ⁊ in. c. cum olim. el primo. de offi. dele. ¶ Adde tamē ꝙ in dubio instrumentū in quo dicitur ticius quōdam sempronij: vel ticius olim sempronij alio nō apparente videtur affirmare: ⁊ probare sempronium mortuū. ita voluit notabi. Imo. post alios in. c. cum ꝯtra. extra de pigno. per illū tex. ⁊ satis etiam fuit de mēte eiusdem in dicto. c. cum olim. vbi dixit ꝙ de proprio significatu ista dictio oliz: denotat preteritum. ⁊ ita dicit ꝙ cōmuniter accipiatur: vt pz in dicto. c. cum olim. cum multis similibus. Et hoc etiam probat glo. nostra iūcto tex. ⁊ ita etiam voluit expresse Alberi. de rosato in dictionario suo in verbo olim. ¶ Et lz Imo. ⁊ alij in dicto. c. cuz contra. nō referant: tamē illud fuit originale dictum Iaco. butri. in. l. cum aliquis. C. de iure delibe. vbi dixit per aliquos allegari illam. l. cum quis. ad hoc: videlicet ꝙ si in instrumento confecto inter aliquos dicatur ticius quōdam petri ⁊c̄. probatur inter ipsas personas inter quas confectum est instrumētū ꝙ Petrus erat mortuus. bene facit tex. in. c. ex parte. b. in ꝑncipio. iūcta. l. optimam. C. de cōtrahenda ⁊ cōmit. stipu. facit tex. in. l. sub cōditione. in ꝟ. olim. j. de solutio. ⁊ in. l. sed ⁊ milites. §. quesitum. cū similibus. j. de execu. tuto. ¶ Addit etiaz Antonius de butrio in dicto capitulo ex parte. ꝙ si in istrumēto dicatur ticius filius sempronij nō viciatur instrumentum licet sempronius esset mortu⁹ ⁊ in istrumēto nō esset dc̄m oliz vel quondam vt probatur in. l. eius qui in prouinciaz. in gl. in verbo defuncti. ⁊ ibi notat Barto. s̄. si cer. pe. ⁊ notat Spe. in ti. de instrumeuto. edi. in. §. restat. versiculo penultimo. ⁊ plenius Specu. in. §. instrumen. versiculo quid si ita. vbi ad hoc gl

legat plura. ¶ Pro quo adde bonum tex. in. l. insulam. in fine. ⁊ ibi notat Barto. j. de acquiren. re. domini. vbi insula que desijt esse insula appellatur insula. ⁊ cum Specula. concor. etiam Alberi. de rosato in dicto dictionario in verbo quondam. ¶ Idez tenuit dominus Cardinalis ⁊ Imol. in dicto. c. cum contra. ¶ Pro hoc adde tex. in. l. si quis reuz. §. itē iulianus. el primo. cum glo. parua. ff. de liber. lega. ⁊ textus in. l. diuortio. cum glo. parua. s̄. de neg. ge. ⁊. l. viro. cum glo. prima. s̄. soluto matrimonio. bene facit quod voluit notabiliter Bar. in. l. si cognatis. in fi. s̄. de rebus dub. cuius dictuz sequitur Petrus de ancha. ⁊ Imo. in. c. significauit. de testi. de hoc tetigit Barto. in. l. cum accutissimi. in. iij. colū. C. de fideicōmis. vbi predictam. l. limitat nisi ratio subiecte materie suaderet cōtrarium. exemplum statutum dicit ꝙ filius bāniti non possit stare in ciuitate: certe intelligitur de eo qui est filius viuentis bāniti nō de eo qui quondam fuit filius bāniti: quia bānitus nūc est mortuus: quia per mortem patris cessat causa odij[a]. vn̄ talis filius bāniti poterit stare in ciuitate quoniā cessante causa odij cessare debet odiuz ⁊ eius effect⁹ l. ticio seio. §. vsuras. s̄. de lega. ij. ⁊ ita in proposito decidit ibi Iaco. de are. ⁊ Barto. ⁊ notat Bal. in. l. fi. C. de iniuri. per illum textum. ⁊ Bal. in. l. voluntas. in vltima colū. C. de fideicommis. ⁊ in. l. fina. C. his qui ad liber. perue. non possunt. ⁊. l. omnes populi. in. x. col. s̄. de iusti. ⁊ iur. ¶ Tertio nota ex tex. ibi restituat̄ ⁊c̄. ⁊ non dicitur per quem. nam prestat argumentū secundū Bart. ꝙ admittatur conclusio indeterminata seu inpersonaliter cōcepta: ⁊ ita latius ponit Bar. i. l. competit. §. in summa. j. quod vi aut clam. Cui adde Bal. in auc̄. si quando. C. de constitu. pecu. ⁊ in. l. edita. in repeti. paduana. C. de edē. ⁊ in. l. licet. §. finali. supra nau. caup. stabula. et per Specu. in titu. de officio iudicis. §. i. versicu. porro. ¶ Fortius dicit gl. reputata singuaris. i. q. iiij. c. at consulatus. in glo. ꝙ quando agitur contra violētum inuasorem procedit libellus sine cōclusione aliqua: ⁊ in proposito nostro quando quis libellat contra eum qui per nunciationem fuit prohibitus edificare: ⁊ tamen edificauit videtur libellare contra violentū. l. i. §. qd si vi. ꝙ vi aut clā. ¶ De hͦ tn̄ an requirat̄ cōclusio in libello: ⁊ ꝯ violētū inuasorē ⁊ ꝯ alios remitto ad no. ꝑ hosti. i ti. de resti. spo. §. a quo. ꝟsi. nō tamen. ⁊ per cano. in. c. examinata. de iudi. ⁊ in c. i. de litis ꝯte. ⁊ in. c. i ꝑn̄tia. vbi ꝑ Inno. de renunciatio. ⁊ per Bal. in repe. l. incerti. C. de interdictis. ⁊ in. c. i. in secunda colū. de mili. vasal. qui ꝯtu. est. ⁊ in. l. edita. in repe. paduana. in q̄ntadecima col. C. d̄ edē. ⁊ ibi ēt ꝑ eū in repe. pusina. aliqd ꝑ bar. in. l. i. circa ꝑn. ff. de edē. ⁊ ibi ēt ꝑ bal. ⁊ Ang. ⁊ per bal. in l. i. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ i. l. siqs se. C. de accusa. ⁊ per Ang. in. l. omnium. C. de testamen. aliquid per bar. in. l. quid ergo. §. pena grauior. circa. ij. colū. ff. de infa. ¶ Format hic bar. vltra glo. aliqua contraria originaliter formata per Dy. ⁊ ex his que ipse dixit circa duo ꝯtraria Dy. habes notare aliquas elegātes limitationes ad regulam que habet. remediū extraordinarium cessat vbi pōt hr̄e locū ordinariuz l. in. cāe. la. ij. i ꝑnci. ff. de mino. ⁊ l. quedā. i ꝑn. s̄. d̄ edēdo. de quo videbim⁹ lati⁹ i. l. i prouiciali. §. i. j. e. vbi ꝑ bar. ¶ Ex his ēt que dicit bar. in seqūetib⁹ oppo. Dy. habes vtiliter notare ꝙ prouisio. l. generalis nō tollit̄ per ꝓuisionē. l. specialis. seu minus generalis. quādo ambe prouisiones ꝓcedunt ex eodem edicto seu ex eadem lege. secus si ex diuersis. Cui ꝑ hoc adde bonum textum. in. l. i. §. inde queritur. ff. de publi. ⁊ ibi vide per bartolum ⁊ quod notat bar. in. l. libertis quos. in principio. ff. de alimen. ⁊ ciba. legat. Ubi per illum textum dicit quod aliud est in

a ¶ Cā odij. ad de Lepo. ve. roñ. ꝯsi. xiiij.
b ¶ Cōclusiōe adde vt ꝑ lap. allegatiōe. lij.

a ¶ A statuto. adde ludo. ro. consi. cxvij.
b ¶ Minus generale. adde vt per lud. ro. consil. cccxxxij.
c ¶ Solum cedat. adde q io. an. in addi. ad spe. in ti. de emp. et ven. §. tertio loco. v. qd si ecclesia. in verbo apostolicos. dicit q ibi non bene probat q edificium cedat solo et q res empta de pecunia ecclesie sit ecclesie.
d ¶ Ius dicere. q non ius dicere propria auctoritate liceat vide per alex. consil. xxv. i. lib.

duabus vltimis volūtatibus eiusdem disponētis: qa per scd̄am vltimā voluntatem puta per codicillos cōtinētes dispositionē generalē intelligitur derogatum speciali dispositioni posite in testamento pcedēti: vt ibi est tex. no. et ē materia etiā per Bal. in. l. doli. ff. de vbo. obli. et in. l. sanctio. ff. de penis. ¶ Et inducuntur ista per Romanum h ad questionem an per penam inductam a statuto[a] pro certo delicto intelligat derogatum pene inducte a iure cōi super eodem delicto de quo vide per Bar. in. l. i. ff. vi bo. rap. et p Joan. in addi. Spe. in ti. de fur. in Rica. et in ti. de pena teme. litig. in fi. p Cy. Bal. et Salyce. in. d. l. q sepulchra. C. de sepul. vio. et p Bar. in. d. l. data opera. C. qui accusa. et in. l. in eum. C. de fur. et in. l. cūctos populos. in. vj. oppo. C. de sum tri. et in. l. nō est nouū. ff. de legi. et in. l. et si seuerior. C. de infa. et i. l. placet. C. de sacrosan. eccle. et in. l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de infa. et in. l. ij. i fi. C. de re. cre. per Pe. de ancha. in. c. canonū statuta. de constitu. in versi. quero vtrum si qd statutū etc. Et Imo. i. l. ij. ff. ē publi. iudi. et in. l. cum mulier. in. ij. colū. solu. matrimo. ¶ Item no. ex doctrina Bar. hic cōcludēs q vbi sunt due. ll. vel statuta generalia: et vna sit minus generalis altera habet loco speciei ad h vt deroget alteri tanq generi per. l. quesitū. §. fi. de fun. instru. et no. etiā Dy. in regula generi. de regu. iur. li. vj. et p Bal. in. l. hac cōsultissima. in. ij. col. C. qui testa. face. possūt. ¶ Et hoc facit ad questionem statutum dicit q in causis pupillorum potestas sit iudex. aliud statutū dicit q in causis a. x. libris infra capitaneus sit iudex contingit tractari causa pupilli que est a. x. libris infra. nam videtur q attendi debeat statutum disponēs q in causis pupillorum potestas sit iudex tanquam sit minus generale[b]: quia pupillaris etas nō potest conuenire nisi pupillis: sed causa. x. libris infra potest cōuenire omnibus: et ista fuit ratio nō multum vrgens. Bal. in. l. executorem. C. de execu. rei iudi. Itē cā pupilli respectu persone est magis fauorabilis: ergo preferēda. argumen. l. verum. §. fi. ff. de mino. et ita per plura cōcludit Bar. in extrauaganti ad reprimendum. in verbo nō obstantibus quem etiam h sequit Ro. de quo vide per Bal. in. l. i. in. iij. q. ff. de officio consu. et in. l. gallus. §. ille casus. et ibi per Imol. ff. de libe. et postbu. et per Bal. in. l. vnica. §. vbi autem. C. de cadu. tol. et per Ang. in. l. testamenta. C. de testamen. et in repetitione. l. si vacantia. C. de bo. vacan. lib. x. et in. l. si pretor. in pn. ff. de iudi. aliquid etiam per Bar. in. l. in sacris. in princi. C. de proxi. sa. scri. Pe. de ancha. in repetitione. c. canonum statuta. in versi. pone duo sunt statuta de cōsti. per Imolam in l. ticie textores. de legi. per Pau. de castro in. l. si qs cum procuratori. §. fi. ff. de procuratori. per bal. in simili in. l. qui posthumos. ff. ad fille. ¶ Et circa predicta adde q vbi sunt due regule generales vna prohibitiua alia permissiua si cōtingat eas simul cōcurrere semper prohibitiua est preferenda: et si lleya censetur minus generalis tex. est notabilis: et ibi illū ad hoc ponderat barto. in. l. tutor. in principio. ff. de suspe. tuto. nam due erāt regule: vna prohibitiua. s. q libertus nō possit accusare patronū. l. q accusare. i fi. C. q accu. nō pos. Alia pmissiua. s. q quilibet possit accusare tutorem de suspecto. l. i. §. cōsequens. ff. ē suspec. tu. certe si libertus velit accusare patronum tanquam suspectum tutorem non poterit. d. l. tutor. in principio. Alexander de imola.

Nunciatio.

Qui nunciat nouum opus licet pretorem adire possit: et eo mediante nunciare tamē nō habet necesse hoc facere: quia etiam sine pretore nunciare potest verbo vel per lapilli iactum: et potest etiam alieno noīe nūciare in omnibus diebus etiam feriatis: et aduersus absentes inuitos et ignorātes. hoc dicit vsq ad. §. operis. ¶ In glo. ij. ibi. §. quia opus etc. vera est solu. que ponitur in glo. sequen. videlicet q in prosecutione nūciationis est necesse adire pretorem vt hic per barto. cuius dictis inquantū tangit an possim propia auctoritate destruere id quod in meo factum est et inter cetera concludit q sic si edificatū est in re mea a me possessa. secus si non sit a me possessa. ¶ Adde q p sua distinctione vltra allegata per eum bene facit. l. si in area. ff. de cōditio. indebi. p quā dicit bal. probari q si edifico in fundo tuo a te possesso potes ppa auctoritate occupare edificiū vt ibi in v. occupat. secus in fundo tuo a te nō possesso: quia nō poteris edificium propria auctoritate occupare: sed requirit q tibi tradam vt ibi in v. tradat. ¶ Adde etiam q cum bar. hic cōcordat Inno. in. c. i. de immunita. eccle. Et ibi addit q si in re tua q̄ seruitutem debet domui mee edificas contra ius seruitutis in cuius quasi possessione sum non possum propria auctoritate destruere quoniam iura permittentia me propria auctoritate destruere loquuntur quando edificatum est ab alio in re spectante ad me rōne dominij. ¶ Tractat etiam ibi Inno. vtrum vsufructuario licitum sit ppria auctoritate destruere id qd ab alio est edificatum. Circa quod etiam vide no. per barto. hic dum tractat de naturaliter tm possidente etc. ¶ Tractat et ibi Inno. vtrum liceat prelatis ecclesiarū propria auctoritate destruere id qd fieret in rebus ecclesiasticis: de quo etiam vide Ang. in. l. vt vim. ff. de iusti. et iur. ¶ Item inquantum bar. hic dixit q licet qs esset in possessione q nō posset propria auctoritate destruere vel remouere corpora humana in fundum possidētis piecta per. l. ossa. in pn. ff. de religio. ¶ Et dicit hoc esse fauore religionis: et ita etiam dicit glo. in. l. quēadmodū. hic alleg. per eum. ¶ Adde q ex hoc videt inferri q si qs edificauit ecclesiam in solo tuo a te possesso nō potes eam propria auctoritate destruere quod est notandū. facit ad hoc glo. no. xij. q. ij. apostolicos. que ponit q in ecclesia sit speciale q solum cedat[c] edificato. licet regulariter sit contra. l. secūdā. C. de rei vendi. l. q domum. ff. ad. l. aquiliam. de cuius glo. virtute et itellectu dicā ff. eadem. l. §. nūc videamus. ¶ Itē adde q licet quādo tu aliquid indebite facis in re mea quā nō possideo nō possim propria auctoritate destruere: et mihi ius dicere: vt colligit ex notatis p glo. i. l. de pupillo. §. meminisse. in v. possidetis. ff. eo. facit. l. extat. qd me. cā. et. l. si qs in tantā. C. vnde vi. et no. bar. hic ¶ Tamē fallit si deerat copia iudicis vel qs pateret enormē dānum nisi ppria auctoritate sibi ius diceret. ita itellig t tex. in. l. si alius. §. bellissime. ff. qd vi aut clā. fm glo. et doc. h. et notat bar. i. l. fi. §. si ad ianuā. post glo. eo. ti. et p Inno. i. c. olim. el. i. de restitu. spo. faciūt no. p glo. in. l. nullus. C. de iudę. et p glo. i. di. iusgentiū. et late p bal. in. l. ij. in. xvij. col. C. de serui. et aq. et in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. et iur. et in. l. si qs ad se. C. ad. l. iul. de vi. et in. l. data. in fi. C. qui accusa. et aliqd per bar. in. l. hostes. circa. iij. col. C. de capti. et. l. i. ne qs in sua cau. et p Spec. i ti. de actore. §. i. v. si. item q vult propria auctoritate etc. vbi enumerat plures casus in qbus licitum est ppria auctoritate sibi ius dicere. ¶ Sed aduerte q cōtrariū tenuit cy. quē refert et seqt bal. in. l. sed si p ptorē. §. ait ptor. el. ij. ff. q. ex cau. maio. per illū tex. in v. sed si magistrat. vbi habet q si extincta ē actio lapsu tp is eo q copia magistratus haberi non potuit restitutio in itegrū cōcedit actori aduersus cursū tpis: ergo nō licuit ppria auctoritate sibi ius dicere: qm nō potuit haberi copia magistratus: q si hoc licuisset cessaret remedium restōnis in itegrū q ē subsidiariū. l. i cāe. la. ij. in pn. ff. de mino. ¶ Vn dicūt cy. et bal. i. d. l. ait ptor. q iura q dicūt q vbi deest copia magistrat pōt qs sibi ppria auctoritate ius dicere. deb3 itelligi qn nō pōt haberi copia iudicis et periculū erat i mora. allegat l. ait pretor. §. debitorē que i frau. cre. et. l. de pupillo. §. si qs riuos. ff. eo. ¶ Ego puto veriorē esse conclusionem supra datam vz q qn nō est copia iudicis q̄uis etiā periculū non sit i mora possit qs ppria auctoritate sibi ius dicere[d] p. l. generali. C. de decu. li. x. et p alia iura alle. p glo. et doc. i dictis locis. ¶ Hoc tn sane itelligo cū distinctiōe quā tradit glo. diligēter notāda in. c. i. in pn. in vbo expectādi. in ti. de cōsuetudine rec. feu. s. q si copia iudicis haberi nō pōt: eo q absentauerit se iudex debeat expectari ei reuersio. et iteri n dz ppa auctoritate sibi ius

dicere per illū tex. ℭ Quod limito ⁊ ītelligo si verisimil'r erat ī breui reuersur⁹: al's nō dꝫ expectari. ar. l. si lōgius. in p̄n. s̄. de iudi. ⁊ l. sꝫ si vn⁹. §. q̄ aūt. j̄. de iniur. nec dꝫ expectari ſm Bal. ī. c. i. de ꝯsue. rec. feu. quādo expectatio eēt frustatoria. ar. l. are tusa. de sta. homi. ⁊ c. fi. de sortile. ℭ Et rñdeo ad. d. §. ait pre tor. q̄ q̄uis possit habere locū remediū ius dicendi sibi ꝑpria auctoritate: tñ nō p̄ hoc excludit' aliud remediū extraordinariū ⁊ subsidiariū ꝓbat': q2 siq̄s edificat in solo a me possesso possū ꝑpria auctoritate mihi ius dicere. d. l. queadmodū ⁊ tñ possū ēt vti remedio nūciationis noui opis. d. §. meminisse. ⁊ ibi gl. ī v̄bo possidet'. q̄uis hoc remediū nūciatiōis sit extraordinariū ⁊ subsidiariū. l. in ꝓuinciali. §. i. j̄. eo. ⁊ ibi hāc doctrinā tradit

8 Bar. ℭ Itē adde qd lꝫ qñ illud qd ē ꝑfecte edificatū tñ nō est īmissū in meū nec reqescit ī meo q̄uis illud pēdeat supra meū nō possū ꝑpria auc̄te tollere ꝑ al. l. queadmodū. §. i. ℭ Tñ fal lit in ramis arboris tue pēdētib⁹ supra solū meū: q2 si p̄ te stat quominus tollas: vt q2 tibi denūciaui q̄ tollas: ⁊ nō facis pos sum ꝑpria auctoritate tollere si ñ resistis vt ē tex. no. quē ibi ita

9 ītelligit bar. ⁊ declarat ī. l. j. ī p̄n. j̄. de arbo. cedē. ℭ Quid aūt siq̄s edificat ī publico ⁊ mihi ꝑiudiciū facit an possiꝫ ꝑpria au ctoritate destruere pau. d̄ ca. h̄ dicit q̄ sic p̄ tex. no. ī. l. q̄uis. j̄. d̄ acq. re. do. ℭ Sꝫ caue q2 gl. ibi ī v̄bo manu. cū q̄ videnť ibi scribētes trāsire aliter ītelligit tex. illū scdꝫ quē ītellectū nō ꝓba ret h̄: ⁊ sic cessem⁹ ī regula q̄ nemini liceat sibi ꝑpria auctoritate ius dicere. d. l. null⁹. ⁊ l. extat. cū si. recurrēdū eēt ad īterdictū ne quid ī loco publico vel ad nū. no. ope. vt no. in. d. l. q̄uis. ℭ Uel sic ītelligas q̄ ī casu. d. l. q̄uis ꝑpria auctoritate possit q̄s destruere dꝫ ītelligi qñ destruēs possideret: ita ītellexit gl. il lū tex. ī. d. §. meminisse. ī v̄. possidet. ℭ Itē tene mēti ītellectū quē iux̄ p̄dicta dedit h̄ bar. ad. l. sed si iter me. de serui. vr. pd. q̄ h̄ magis restrīgit illā regulā q̄ ipe faciat ī. d. l. sꝫ si iter. pl⁹ tñ placet ītellect⁹ bar. h̄ p̄ id qd no. ī. d. §. meminisse. ī v̄. possidē tis. iūcto eo qd dicim⁹ p̄uilegiatū[b] nō vti p̄uilegio suo ꝯ p̄iter

10 p̄uilegiatū. l. sed ⁊ miles. l. i. s̄. de excu. tu. ℭ Itē inq̄tuꝫ iux̄ p̄ dicta Bar. h̄ ꝯcludit q̄ si edificās possideat naturaliter ego ci uiliter possū ꝑpria auctoritate destruere edificatū. ar. l. op⁹ no uum. la. i. e la. ij. s̄. de vsufruc. ⁊ eoꝝ que notanť per gl. in. l. ij. ī v̄bo repellere. C. d̄ iure emphy. ℭ Addit Pau. de ca. h̄ hoc esse veꝝ qñ edificās haberet ius vsufructus. sec⁹ si haberet vti le dñium ꝓut hꝫ emphiteota ⁊ similes. l. i. §. fi. cū ibi nota. s̄. si ag. vec. q2 emphiteota possidet naturaliter: vt no. ī. l. iij. §. ex ꝯ rio. j̄. de acquiren. possessio. ⁊ in. l. male agitur. C. de prescrip. xxx. an. nā cū talis possit nūciare nouū opus ꝓprietario edificā di: ⁊ sic eū ꝓhibere. l. in ꝓuinciali. §. i. j̄. eo. ergo nō dꝫ econtra posse ipe ꝓhiberi: ⁊ istud satis colligit' fuisse de mēte Bar. h̄ in v̄. qd ecōuerso. ℭ Pro hoc facit q2 Bar. hic loq̄t' quādo in iuste edificabať: ⁊ ita loquunť iura sua: sed ēphiteota iuste edi

11 ficat. l. ij. in v̄. meliorationes. C. de iure emphi. ℭ Unde īferť q̄ si opus qd fieret esset tale q̄ noceret adeo q̄ euidenter per tale opus constaret emphiteotam vti male re locata posset do minus ꝑpria auctoritate illud destruere: q2 in talibus casib⁹ ꝑ mittit' dño expellere emphiteotā: vt in auc̄. q̄ in rem. C. de sa crosan. eccle. ⁊ talis expulsio vel saltē īquietatio quā facere po test ꝓprietarius hoc casu in similibus casib⁹ ꝯcedit' ei ꝑpria au ctoritate: vt no. glo. magna ī. c. potuit. de locato. ⁊ in. d. l. ij. ⁊ ibi per docto. ⁊ q̄ ēt in emphiteota ꝓcedat decisio Bar. hic declarādo vt. s̄. patet fuisse de mēte Bar. hic: duꝫ alleg. no. in

12 d. l. ij. ℭ Item inq̄tum Bar. hic concludit q̄ si edificans deti net: ⁊ ego possideo possuꝫ ꝑpria auctoritate destruere per. l. sꝫ ⁊ si seru⁹. cū ibi no. C. q̄ cum eo. ℭ Adde q̄ hoc limitat pau. de ca. hic: nisi detētatio illius esset iusta: q2 tūc nō posset ꝑpria auctoritate destruere qm̄ licitū est mihi eum defendere sicut si possidet. l. i. §. est necessaria. ⁊ ibi no. bar. s̄. si vē. no. ⁊ facit. l. aq̄lius. j̄. de dona. ℭ Sed puto eum non bene sentire. nam vi demus q̄ si vsufructuarius qui nedum detinet: sed etiam na turaliter iuste possidet. l. naturaliter. in p̄ncipio. j̄. de acquirē. pos. edificauit in fundo vsufructuario potest ciuiliter possidēs ꝑpria auctoritate destruere: vt firmat bar. hic in v̄. quid erit si edificās possidet naturaliter vt dixi: ⁊ eū omnes sequunť vt re tuli. s̄. q̄tomagis debet a me possidere ciuiliter ⁊ natural'r pos se destrui illud qd est edificatū a nudo detentatore. ℭ Nō ob stant alleg. in contrarium: qa dato q̄ debeat defen di. in sua detētatione nō sequitur. ergo potest licite opus nouum edificare. nam ⁊ vsufructuarius est de fendendus in sua possessiōe: tamē nō potest op⁹ no uum ꝯstruere. d. l. si vsufructuarius nouuꝫ. ℭ Et an etiā procedat id qd no. bar. in. d. §. necessario. vide per bal. in. l. ⁊ certa. C. vt in pos. le. ⁊ in. l. i. ī vl. col. C. de execu. rei iudica. ⁊ per Roma. in. l. ꝑegre. §. q̄

13 j̄. de acq. posses. ℭ Quid autem si non possideo sed simpliciter detineo: ⁊ tu qui neqꝫ detentationem ne qꝫ possessionē habes edificas ibi opus an possiꝫ pro pria auctoritate ipsum destruere: dic q̄ sic: vt proba tur in. l. i. in v̄si. detinebit. C. vt nemi. liceat si. iudic.

14 auctoritate se vendi. ℭ In glo. in verbo aliena. Su per hāc glo. querit vtiliter bar. an si ꝓcur. nūciat ⁊c̄. nō tamē dicit se hoc facere ꝓcuratorio noie an vale at acsi illud expressisset: ⁊ cōcludit q̄ non: nisi fecerit mentionē officij: vt q2 dixerit ego ꝓcurator sempro nij nūcio tibi ⁊c̄. vt hic latius per eum cum quo trāse unt alij. Idē Io. an. in addi. Spe. in titu. de ꝓcura to. in R̄ica de quo etiam vide omnino bar. in ꝯsilio incipiēte. Super hoc puncto an sufficiat si dicaꝫ ⁊c̄. vbi aliqua notabilia ponit ī lecturis. ⁊ per bar. in. ll. hic allegatis per eundem. ⁊ etiam per bar. in. l. q̄ mi hi. j̄. de donatio. ⁊ in. l. si pupilli. §. i. s̄. de neg. gest. ⁊ ibi ēt p̄ Ang. in. l. si patru⁹. ⁊ ibi ēt p̄ Bal. C. com mu. vtri. iudi. pleni⁹ p̄ bal. in. l. procurator q̄ pro eui ctiōe. s̄. de ꝓcu. ⁊ ī. l. i. C. qñ ex fac. tu. ⁊ ī. l. fi. s̄. siq̄s cau. ⁊ per Ang. in. l. penul. eodeꝫ tit. ⁊ per Roma num in. l. post dotem. s̄. sol. matrimo. bene facit gl. in. l. qua ratione. in versicu. procurator. s̄. de procu. ⁊ in. l sciendum. §. tutores. in versicu. habetur. ⁊ ibi etiam per Angelum supra qui satisdare cogan. per glo. in. c. nōnulli. in versicu. sine speciali mādato. s̄.

15 de rescriptis ⁊ p̄dictis adde quod voluit Baldus in. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. circa penul. col. j̄. de verborum obligatio. videlicet q̄ si ticius procu rator tuus ab initio cepit agere causam procurato rio nomine tuo q̄uis in ꝓsecutione aliquem actum exerceat simpliciter nō facta mentione officij procu ratoris: tamen intelligitur repetita illa qualitas. s. ꝓ curatorio nomine vt subtiliter probat bar. ibi per il lum tex. cum gl. ⁊ no. bar. in. l. qui seruum per illum tex. s̄. de īterroga. actio. ⁊ Bal. in. d. l. procurator q̄

16 pro euictione. ℭ Itē adde si dominus speciale mā datum dedit ticio vt talem fundum emat vel alium actum faciat: ⁊ ticius postea illum fundum simplici citer emit non facta mentione officij intelligitur pro curatorio nomīe emisse[b]: vt no. barto. ⁊ alij no. in. l. qui in aliena. §. si is qui putat. s̄. de acquirē. heredi tate. vbi subtiliter hec colliguntur ex illo tex. ⁊ etiam probatur in. l. post dotem ſm sextam lecturam Dy. s̄. solu. matrimo. ⁊ ibi expresse Imol. bene facit. l. fi na. in versicu. quod enim. C. per quas perso. nobis acquir. quod intellige vt per bartolum ⁊ alios in di cto. §. si is qui putat. s. quod hoc est verum ad hoc vt dominus habeat actionem mandati contra pro curatorem vt fundum ei det vel actionem contra vē ditorem cedat. non autem intelligitur facere procu ratorio noie q̄tū est iter vēditorē ⁊ dñm: q2 ꝯ vēdito rē actio dať dño: nec dñiuꝫ īmediate ē acq̄situ dño: lꝫ fundus sit tradit⁹ ꝓcuratori simpl'r emēti. ita ꝓba tur ī. l. res ex mādato. j̄. de acqr. re. domi. ⁊ in. l. pi gnori. §. fi. ⁊ ibi hoc no. ang. ⁊ Imo. j̄. de vsuca. ⁊ p̄ tex. si ita q̄s. §. seia. j̄. d̄ v̄. ob. ⁊ no. bar. ī. d. l. q̄ mihi ⁊ bal. ī rub. C. d̄ cō. ēp. ī. xv. q. ⁊ ang. ī. d. l. si pupilli. §. i. ℭ Procedit ergo doctrīa bar. h̄ q̄tū ad cogno scēdū vtrū ītelligať actum eē gestuꝫ ꝓcuratorio noīe quo ad acq̄rēdū actōeꝫ dño ꝯ eū cū quo ꝓcu. actuꝫ

17. gessit. ℭ Limitat tñ Ro. in. d. §. si is q̄ putat. illd qd ibi no. bar. s. q̄ act⁹ ītelligať ēt gest⁹ ꝓcuratorio noīe

a ℭ Priuilegiatū. dic q̄ p̄uilegiat⁹ vtit' p̄uilegio suo ꝯ p̄iter p̄uilegiatū qñ ipe tractat de dāno vitādo ⁊ p̄iter p̄uilegiat⁹ de lucro ꝫ ro. ꝯsi. ccclxix.

b ℭ Emisse. ad de lud. ro. ꝯsi. xcj.

a¶ Die feriato.vide eūdez cō.cxx.iiij.li. ⁊ ibi qd i ferijs messium.

q¶ Repentinis.vide spe.i ti.ð fer.panoꝛ. in.c.i.eo.ti.

c¶ De habilitate.adde ꝙ ol dra.cō.cvj.dicit ꝙ lꝫ in.c.vt calūnijs.dicaꝛ ꝙ ꝫ tres sñias nullatenus opponi possit ꝙ tū ista vba debēt itelligi ciuiliter ⁊ restringi nisi ꝓbatio eiusdē sit i.ꝑm ptū.⁊ adde ꝙ voluit bal.cō.xciij.i.lib.

ꝙtum ad acquirendū actionē mādati ꝯ ꝓcuratoꝛē vt retuli.ſ.nisi ſm ro.longū interuallū fuiſſet iter mandatū ⁊ actū geſtū:q꞉ tūc nō itelligiꝛ ꝓcuratorio noīe facere.alle.gl.no.ſꝫ eū i.§.ope.iſti.de obli.q̄ ex delicto.⁊ no.p Inno.i.c.ad audiētiā.ð homi.facit lꝫ ipſe nō alleget id qð no.Bar.i.d.l.q mihi.in vl.colū.

¶ Tū ꝯrium puto in hoc de iure ſuius: q꞉ limitatio Ro.nō ꝓbaꝛ iure.nā glo.i.d.§.ope.loqꝛ in pſuadēte.nō aūt in eo q mādatū recepit de eo ad qð faciendū pōt ſe obligare quo caſu obligationeꝫ ſuſceptā p mādatū teneꝛ exeq mādatarius qñcunqꝫ iux̄.l.ꝓcuratoꝛē.C.de ꝓcura.cū ſi.¶ Itē dictū Innō.in.d.c. ad audientiā.de homi.eſt de directo ꝯ Ro.⁊ ita illō dictū alle.bar.⁊ ſeqꝛ i.l.ū ſolū.§.ſi mādato.ṽ.q̄ro mādaui tibi vt delinqres.ꝫ.de iniur. ¶ Nec ob.qð no.Bar.in.d.l.q mihi.q꞉ nō loqꝛ ibi Bar.quo ad obligationē q̄ oꝛiꝛ iter mādantē ⁊ mandatariū q ex neceſſitate facit:vide q̄ no.bar.i.d.l.iiij.§.vū q̄riꝛ ð manu.⁊ q̄ no.Bar.i.l.ticiū ⁊ meuiū.§.alteri.ſ.ð admi.tu.dū allegat.l.q negociatiōe.i ṗn.eo.ti.quā.l.i hac materia reputat ſingularē Bar.i.l.cū opꝫ.i ṗn. circa.iiij.col.C.de bo.q̄ lib.de materia vide ēt p bal. i.l.q lrās.C.māda.⁊ ibi limitat no.p Bar.i.d.§.ſi is q putat.ſ.niſi mādatū fuiſſet a mādatario repudiatū vt ibi p eū.¶ Itē adde ꝙ ſi ꝓcuratoꝛ dicat ego ticiꝰnūcio tibi ne edifices in tali re ſempꝛonij:vel vēdo tibi talē rē ſempꝛonij videoꝛ ſemp vēdere ꝓcuratoꝛio noīe ſempꝛonij ⁊ nō noīe meo.ita ſubtiliter ꝓbaꝛ in.l.i familie.⁊ ibi Bar.C.fami.her.⁊ in.l.ſi ab vno.C.de neg.geſt.⁊ no.bar.ad ſi.l.mr̄.C.de rei vēdi.⁊ ibi ēt Bal.i ſi.⁊ Bar.in.l.ſi fūdū.p fideicō.in ṗn.ſ.de le.i.⁊ dicit ibi Imo.ꝭ eē ſingulr̄ notandū ⁊ ꝙ forte alibi clariꝰnō reperiꝛ.¶ In glo.i ṽbo oībus

18 diebus.tetigit bar.an executio ſnīe poſſit fieri die feriatoᵃ in fauoꝛē hominū:⁊ ꝯcludit ꝙ ſic p id qð hꝛ i c.ſi.ſm vnū itellectū de iudi.⁊ p alia de qbꝰꝭ per eū cū quo trāſeūt ſcribētes ꝭ.⁊ idē tꝫ Bar.in ꝯſilio.ſ: alle.⁊ in.l.ait ꝑtoꝛ.§.ſi debitoꝛē.ff.q̄ i frau.credi.⁊ i l.oēs.C.de feri.vbi dicit hec nō poſſe fieri die feriato i honoꝛē dei p illū tex.de qbꝰoībus vide ēt p bal. idē tenētē i.l.minoꝝ.C.in q.cau.in integ.reſti.⁊ i.l. pe.C.de fer.⁊ in auc̄.⁊ oīno.C.ne vxoꝛ ꝓ ma.⁊ i.l. i.in ṗn.⁊ in.l.ij.ſ.de feri.⁊ ibi ēt de ꝭ p Ang.⁊ Ro. de quo ēt vide p Fede.de ſenis.in ꝯſilio.cxliiij.incipiēte Diffinitiua ſnīa.⁊ p archi.ij.q.i.ſicut.p Ioā. an.in ti.de libel.cōcep.in.§.nunc videndū.ṽ.xxv.⁊ p ant.de bu.⁊ oēs in.c.ſi.de iudi.⁊ in.c.ſi.de ferijs. ⁊ p pau.de ca.i.l.pe.ꝫ.de ferijs.⁊ magis ṽa vꝛ eē cōcluſio ꝙ aut ſit executio ſup eadē re ſup qua lata eſt ꝯdēnatoꝛia:⁊ tūc poſſet p iudicē expediri die feriato in fauoꝛē hominū:q꞉ nō reqriꝛ cauſe cognitio nec ꝑtisꝰcitatio:vt no.Inno.in.c.ex rōne.de appel.⁊ Ioā.an.in.c.cū ſuper.i ſi.⁊ i.c.ceteri.de re iudi.⁊ Bar.in l.a diuo pio.§.in vēdi.ꝫ.de re iudi.facit.l.ſi ꝑtoꝛ.in ṗn.ſ.de iudi.Et vbi nō reqriꝛ cāe cognitio non obſtāt tales ferie.l.ij.cū ibi no.ſ.quis oꝛ.i bo.poſ.ſer. ⁊ in.§.ſexaginta.hic alle.in glo.⁊ ꝓprie hoc caſu lo-

19 qtur tex.in.d.c.ſi.¶ Pro hoc facit q꞉ ſimplex examinatio teſtis pōt tali tp̄e expediri p iudicē ſi tp̄e iuridico iurauit teſtis vt hic p Bar.⁊ p eūdē.in.l.ſi qñ C.de teſti.⁊ p Pau.de liaꝫa.i ꝯmento.c.grauis.ad ſi.de depo.⁊ p Bal.in.l.ij.C.de ſacroſan.eccle.⁊ in l.geſta.C.de re iudica.⁊ in.l.ij.ſ.de fer.vbi tū reus citatꝰvel aliter qñcunqꝫ pn̄s oppōeret aliqd legitie cōtra executionē ſnīe ſuper quo neceſſaria eēt cāe cognitio:putarē tūc iudicē nō poſſe ꝓcedere ad executionem cū multa poſſint opponi q̄ ipediāt executionem ſnīe.iuxta.l.ſi.C.ſi ex fal.inſtru.⁊ plene no.i.l. i.C.de iur.⁊ fac.igno.Aut executio ſit i illa re:vt q꞉ ꝯdēnatꝰeſt ad dādā pecuniā reꝰ:⁊ q꞉ non dat ſit executio in alijs rebꝰnō iuēta pecunia:⁊ tūc q꞉ reqriꝛ ſa-

ne cognitio:⁊ p ꝯſequēs ⁊ citatio:vt in.d.§.in vēditiōe.cū ibi nō.⁊ p Bar.⁊ nō poſſet iudex ꝓcedere ad talē executionē p iura q̄ dicūt iudicē nō poſſe ꝓcedere in talibꝰferijs:niſi cā pietatis vel neceſſitatis hoc ſuaderet aut piculū in moꝛa eſſet.c.ſi.ð fer.l.i.⁊.ij.ff.de fer.actus aūt explicādus p ſolū nūciū executorē cū ſit actꝰnudi miniſterij nō reqrēs cāe cognitionē.l.executoꝛē.C.de execu.rei iudi.c.nouit.de appel.bñ poterit p ipſuꝫ nunciū expediri dcō tp̄e feriato p ea q̄ dicta ſunt.ſ.Reliq̄ inuenies tradita in dictis locis.Et ad materiā vide ꝙ no.voluit Bal.in.l.ſi.C.de exhi.re.vbi dixit ꝙ cōmiſſio de capiēdo delīquentē pōt fieri omni die quocūqꝫ feriato.alle.in ar.l.ait ꝑtoꝛ §.ſi debitoꝛē.ꝫ.q̄ in frau.credi.iūctis no.p glo.valde no.in.l. ſi.C.de fer.qñ ſuſpectꝰſit de fuga:qð bñ no.Et an ingꝛtū concluſū eſt poſſe fieri executionē die feriata in fauoꝛē boīuꝫ ꝓcedat ēt in ferijs repētinis tangiꝛ p doc.maxime cano.i locis.ſ. allegatis.⁊ p Io.an.in.d.ṽ.xxv.⁊ p Bal.in.l.i.in ṗn.ff.de ferijs.⁊ magis cōis ꝯcluſio ē ꝙ nō cū ð ferijs repentinisᵇ iudicetur ꝓut de ferijs in honoꝛē dei:vt voluit glo.in cle.ſepe.i ṽ.ob

20 neceſſitatē.de ṽbo.ſig.in ꝯcoꝛ.ꝫ.in alia.q.allegādis.¶ Item tāgit Bar.hic ſup glo.qñ diſpoſitio legis naturalis vniuerſalis emanās a lege recipiat reſtrictionē de habilitateᶜ.Et iter cetera poſt Iac.de are.ꝯcludit ꝙ ſi emanauit ad noui iuris conceſſionē recipit reſtrictionē de habilitate.l.vt gradatim.§.⁊ ſi lege.ſ.de mu.⁊ ho.ſecꝰſi emanauit ſup actu iā ꝯceſſo ⁊ pmiſſo vt hic p glo.¶ Adde ꝙ ꝯriū tenuit Saly.i.l.ij.C.de noxa. ⁊ dicit ꝙ ꝯ pmū dictū eſt tex.in.l.ꝓſperit.ꝫ.q ⁊ a qui.vbi nō recipit reſtrictionem de habilitate:⁊ tamē diſpoſitio illius.l. emanauit ſup actu nō ꝯceſſo nec antea introducto.¶ Itē facit ꝙ ꝯ dcm̄ pꝛefate doctrine eſt tex.in.l.ſi qñ.in ṗn.C.de ioſſi.teſta.cū glo.⁊ tex.in auc̄.oēs peregrini.in ṽſi.liberā.C.cōmu.de ſucceſ.⁊ iō ipē dat aliā doctrinā ſatis longā vt ibi p eū. ¶ Sꝫ dicas ꝙ ṽa videꝛ theo.Bar.⁊ cōmunis vt ifra oſtēdā. ¶ Nec ob.d.l.ꝓſperit.ꝑmo q꞉ illa lex nō iducit pmiſſionem actꝰnō ꝯceſſi:imo ꝓhibet actū de ſe regulariter pmiſſuꝫ nec ēt ibi ꝓpꝛie q̄rebāt an reciperet reſtrictionē de habilitate pſone: ſed q̄rebaꝛ an reciperet reſtrictionē ꝓpter ceſſationem rōnis: adeo ꝙ illa diſpoſitio generalis nō cōpꝛehenderet caſus in qbus ceſſaret rō legis quo cāu eſt recurrendū ad doctrinā bar.i l.oēs populi.in.vj.q.ꝑncipali.ſ.de iuſt.⁊ iur.⁊ in.l.nō dubiū ⁊ ibi ēt p alios.C.de legi.⁊ in.l.adigere.§.ꝗuis.ſ.de iur.pa. ⁊ p repetētes i.l.ſi ṽo.§.de viro.ſol.ma.¶ Vel aliter pōt rñderi ad illā.l.vt colligiꝛ ex no.p bar.in.l.i.in.ij.col.C.q̄ ſit lō. ꝯſue.⁊ in.l.ſiqs ſeruo.in vl.col.C.de fur.⁊ p Ang.⁊ Ray.de foꝛli.⁊ Bened.de plōbi.in.d.l.ꝓſperit.⁊ per Ang.i.l.vbi pure.§.i.ad treb.¶ Nō ob.etiam.d.l.ſi qñ.⁊.d.auc̄.oēs cuꝫ gl. qnimmo faciūt pro opi.Bar.quia loquiꝛ in noui actus cōceſ-

21 ſione vt ibi per gl.¶ Similiter ꝓbatur opi.bar.in.l.ſi.in ſecūdo mēbꝛo in ver.quecunqꝫ.⁊ ibi glo.C.qui legi.per.⁊ i.l.ij.§. ꝙ ait.cū glo.ff.q ſatiſda.cog.⁊ ibi bar.⁊ etiam probatur in.l. i.cū glo.C.de fide inſtrumēto.⁊ ibi decidit p hec bal.qōeꝫ notabilē vt ibi per eum.Unde nō recedas a doctrina Ia.de are. ⁊ barto.hic ad quam ſemp recurras quā etiam ſequitur Bar. Bal.⁊ Saly.in repetitione.l.i.in pꝛima queſtione.C.de ſacroſan.eccle.bal.in.l.i.ff.de teſtamen.mili.⁊ in.l.ſi.in principio. C.ſi.cen.vel reli.⁊ in.l.ſi.C.qui legi.perſo.⁊ in.l.milites.C.de teſtamē.mili.⁊ iñ.d.l.ſi quando.⁊ in.l.ita nobis pudoꝛ.C.de adulte.⁊ in.d.§.quod ait.⁊ in Rubꝛica.C.qui accuſa.in vlti-

22 ma colū.⁊ late Ange.in.l.nō eſt nouum.ſupra de legi.¶ Recipit tamē limitationē iſta doctrina docto.hic pꝛimo in pꝛimo membꝛo dū dicūt ꝙ diſpoſitio generalis recipit reſtrictionē ð habilitate quādo emanauit ſup actu iam ꝯceſſo.nam iſtud eſt verū ſi ſtatutū loquitur de actibus iuris.ſecus ſi de mero actu partis:quia tūc nō recipit reſtrictionē de habilitate.ita inquit bal.in.l.rogaſti.i ṗn.ſ.ſi cer.pe.vbi dicit pone ꝙ vno ſtatuto caueꝛ ꝙ nihil poſſit ꝓuideri i fauoꝛē bānitoꝝum poſtea ſit q̄dā reformatio ꝙ qcūqꝫ ceperit bānitum vel occiderit habeat.x. Cōtingit ꝙ bānitus cepit aliū vel occidit an habeat.x.arguit ꝓ ⁊ ꝯtra.⁊ tādē ꝯcludir ꝙ ſic:q꞉ illa reformatio non fuit ṗncipaliter facta in fauoꝛem bānitoꝝ:ſed in odiuꝫ.Unde debꝫ attendi ꝙ ṗncipaliter agiꝛ.d.l.rogaſti.in ṗnci.⁊.l.qui excep.in pꝛin.ſ.de cōdi.inde.¶ Et dicit ꝙ ad hoc nō obſtat doctrina

doc.h q: dz intelligi qñ dispõ legis vel statuti generalis eet facta sup actibus ciuilibus q desiderant psonã habilẽ. sed qstio pdicta loquit in actu meri facti. facit in simili qd no. per gl. ꝛ doc. in. l. q rome. §. flauius ꝟsi. ab herede. ff. de ꝟbo. obliga. ¶ Et in pdicta. q. de bãnito. addo qd voluit bal. in. l. i. in fi. C. de pcibus impa. offeren. ꝛ in. l. libertas. ff. de sta. homi. ꝛ in. l. i. § offilius. in pe. col. ff. ne qs eũ q in ius. ꝛ in repe. l. cũ mulier in. vj. col. ff. so. ma. ꝛ idez ibi tenet Raph. cu. alio mõ ẽt limita
23 tur per bar. hic dũ allegat. l. si qs in graui. ff. ad silleya. ¶ Similiter adde q̃ fm mẽbꝛum dicte doctrine doc. hic recipit limitationẽ vz q̃ dispositio legis emanãs sup actu iaz permisso nõ recipit restrictionez de habilitate vt h cũ gl. preterq̃ de habilitate quo ad effectũ iuris naturalis vel gentium vt pz in. l. fi. C. de testa. mili. ꝛ in. l. neqz. §. seruũ. ff. de testa. mili. ꝯiũcta. l. i. e. ti. vbi lz generaliter ꝯcedat libera potestas liberis i testãdo tñ pupillus miles nõ põt testari ꝛ ẽt miles maior nõ põt ꝟnũ ppꝛium istituere q: status serui fuit annihilat⁹ de iure gentiũ iuxta. l. ex hoc iure. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ ista limitatio fuit de mente Bar. ꝛ alioꝝ in repetitiõe. d. l. i. in. i. q. ꝛ Bal. in rubri. C. qui accu. i pe. col. vbi dicit idẽ in effectu iductũ a iure diuino. Istã limitationẽ etiã voluit Ang. in. d. l. nõ est nouũ. ¶ Aliã limitationem collige ex notatis ibi per Bartolum. circa responsiões dataꝝ ad. l. i. C. de sacrosan. eccle. ad quã. l. posset etiã aliter respõderi intelligendo eã ꝑut intellexit Bar in repeti. d. l. i. in. i. q. Uel etiã aliter rñde vt p bar. in pꝛealleg. l. i. C. de sac. san. eccle. in repe. ꝛ in lectu. ꝛ cum illa responsione transeunt ibi bald. ꝛ Saly. Tetigit etiam sup glo. Bar. an ille q remissionẽ nũciatiõis petit possit die feriato ꝑcedere. ꝛ lz Jmo. circa h plura dicat tñ i effectu nõ addit nisi vnũ. s. q̃ si nũciatio fuit facta causa publici iuris tuendi ꝛ nũciãs ꝓsequaꝛ petendo nũciationẽ cõfirmari iuxta. l. de pupillo. §. q opus cũ ibi no. per Bar. ff. eo. qd facere põt ẽt die feriato. l. publicas. C. de ferijs poterit simpliciter nunciatus hoc casu petere remissionem die feriato per regulã. l. nõ dz actori licere de regu. iur. ꝛ ita ꝑcedat opi. Bar. hic. sz si nũciãs nõ ꝓsequaꝛ in iudicio suã nũciationẽ nõ poterit nũciatus petere remissionẽ tẽpoꝛe feriato qa
24 nũci ns nõ seqꝛ ius publicũ ꝛ sic ꝑcedit. d. l. publicas. ¶ Et inducitꝛ h materia ad. q. vtilẽ ꝛ quotidianã an si tenuta fuerit data tpe feriato possit eodẽ tpe reuocari[a] de quo glo. no. in. l. minor in q̃daz additõe. ff. de euic. tenuit qd sic. ¶ Sz dicit imo. h istõ esse veꝝ qñ notoꝛie cõstaret tenutã esse nullã. nã cũ tũc in reuocatiõe nõ exigaꝛ cãe cognitio poterit fieri die feriata p ea q̃ h no. bar. dũ dicit q̃ remissio nũciatiõis poterit fieri die feriata qñ fit ꝑpter pstitã satisdationẽ q: tũc cãe cognitio nõ reqrit ergo nõ obstãt ferie. d. §. dies. secus si tenuta eet valida vel eet dubiũ sup ea. nã tũc nõ possz fieri reuocatio die feriata ex quo cãe cognitio requirit p ea ẽt q̃ hic no. Bar. volẽs q̃ lz nũciatio sit facta die feriata tñ remissio nõ põt peti die feriata vbi cãe cognitio reqrit. Uñ fateꝛ Jmo. q̃ vbi reuocatio tenute hẽret fieri solũ p pꝛestationẽ satisdãtis q̃ posset fieri die feriata cũ tunc cãe cognitio nõ reqraꝛ sicut dicit h Bar. in remissione nũciationis q̃ fieret p solã pstatiõez satisdatõis. Adde q̃ Bal. in. l. fi. C. d fer. simpliciter appꝛobat gl. in. d. l. minoꝛ. quã reputat singularẽ. ꝛ idẽ tenuit Saly. in. d. l. fi. Idẽ ẽt tenuit Bal. i. l. i. C. de execu. rei iudi. ꝛ in. l. ij. ff. d feri. ꝛ in. l. post sniaꝫ in fi. C. de sen. ꝛ Bal. ꝛ Jmol. in. l. de pupillo. §. fi. ff. eo. ꝑ hoc facit q: sicut iudex fuit facilis ad faciẽdũ actũ aliquẽ d fcõ vel pte nõ citata: ita dz eẽ facilis ad reuocandum de facto ꝛ parte non citata. ut voluit Inno. in. c. querelam in glo. in versi. subtractis de electio. pro hoc facit tex. in. l. i. §. hoc edictum. ff. si muli. ven. nomine. quẽ ad hoc allegat Bald. in. l. ij. C. si propter pu. pensi. ꝛ nota. Joã. andr. in addi. Specu. in titu. de sentẽ. pꝛola. §. species. versi. est quoqz. et expꝛesse Bald. in. l. ij. in. xi. colun. in. versiculo quarto quero et. C. de serui. et aqua. vbi ad hoc etiam allegat glo. in dicta. l. minor. ꝛ idem Bald. in. l. si pacto quo penã. C. de pac. ꝛ in. l. tale pactũ. §. q ꝓuocauit i x. q. ff. de pac. ꝛ in rub. C. de rescin. ven. ꝛ in. l. fi. in. ij. col. C. de e di. diui adri. tol. ꝛ Anto. de bu. in. c. cum cessante de appel.
25 ¶ Ex quibus puto concludendum quicqd dicat Jmol. h q̃ vbicunqz tenuta sit nulla eo quia in illa causa nõ poterat procedi die feriato: et tunc reuocatio possit fieri tempoꝛe feriato

¶ Nec ob. q̃ no. bar. h. dũ dicit q̃ lz nũciatio sit fcã die feriato: tñ nõ põt reglꝛ peti remissio: q: rñdeo q̃ in casu illo nũciatio fuit debite facta: ꝛ nõ de fcõ: vt h in gl. Sz i. q. nr̃a tenuta fuit data d fcõ. i. in cõgruo tpe: ergo põt de fcõ reuocari eodẽ tempore vt dixi. ¶ Aut in illa cã põt ꝑcedi ad tenutam tempoꝛe feriato: ꝛ tunc nõ video qd obstet quare eodem tempoꝛe ꝑcedi nõ possit ad reuocationẽ saltem qñ petens reuocationẽ veniret tãq̃ re⁹ ꝓuocat⁹ i eodẽ iudicio: ꝑut faceꝛ põt: ꝛ nõ p viã pncipalis petitiõis tãq̃ actoꝛ vt notabilꝛ declarãt bar. ꝛ alij in. l. de pupillo. §. fi. ꝛ ibi diceꝛ. ff. eo. nã si actori petẽti tenutã licuit ꝑcedeꝛ tpe feriato dz ẽt licere reo eodẽ tpe ꝑcedere. iux. l. fi. C. de fruc. ꝛ lit. expẽ. ꝛ. l. nõ dz actori. ff. de regu. iur.
26 ¶ Successiue qrit bar. an valeat citatio fcã p nũciuz die feriato[b]: ꝛ post relatas opi. antiquoꝝ ꝯcludit secut⁹ oldr. q̃ sic i dieb⁹ feriatis iductis i fauoꝛẽ hoĩuz q: lex nõ dixit q̃ tali tpe nõ citeꝛ: sz q̃ qs nõ cõpellatur venire tali die vel tali tpe feriato. Sz i ferijs i honoꝛẽ dei tz q̃ nllo mõ valeat maxĩe p tex. i. l. dies. C. d fer. i ꝟ. nulla admõitio. ꝛ i ꝟ. taceat appitoꝛ. ꝛ i ꝟ. sileat hoꝛrida vox pconis. ¶ Et idẽ dicit eẽ i actu cõmissiõis iudicis fcẽ nũcio d citãdo vt h plene p eum: Et idẽ tz Jmo. ꝛ pau. d ca. h: nisi ꝯsuetudo alr̃ se hz. Idẽ tz bal. i. l. i. tps. ff. d here. isti. ꝛ ẽt imo. ꝛ bal. ꝛ saly. i. d. l. dies. ꝛ bal. i. l. fi. feriatis. ff. d fer. qcqd ipe dixerit i. l. cũ clericis. C. de epis. ꝛ cle. ¶ Istã opi. ẽt sequtur Jo. cal. ꝛ ant. d but. i. c. ꝯquest⁹. ex de fer. p istum tex. q ãnullat oẽm ꝑcessũ factũ tpe feriato in honoꝛẽ dei. ꝛ citatio est de ꝑcessu iudicij quo ad suos actus c. qm̃ ꝯ. d pba. ꝛ ẽt cõmissio citatiõis est de ꝑcessu vt ibi i ꝟ. iterlocutiõis. nã cõmissio est snia iterlocutoꝛia vt i. l. cũ clericis. in ꝟ. sniaꝝ. ꝛ ibi glo. C. d epis. ꝛ cle. ꝛc. ꝛ h mõ ꝓbaꝛ nõ bñ dixisse bu. i. d. l. dies. ꝛ bal. in l. in minoꝝ. C. ex q. cau. i ite. vbi tenuerũt q̃ act⁹ nũcij q̃uis nõ possit explicari die dñico p. d. l. dies. tñ in alijs diebus feriatis in bonorem dei poterit explicari p rõnẽ q̃ colligiꝛ in. l. in tpe. de here. insti. Tñ q̃ ẽt nõ possit fieri alio tpe feriato i honoꝛẽ dei ꝓbaꝛ i. d. c. cõquestus. iducẽdo vt iduxi. ¶ Et pꝛo hoc etiã facit qd voluit glo. no. i. l. oẽs. C. de fer. q̃ voluit q̃ prouisio facta d certis dieb⁹ i honoꝛẽ dei extẽdaꝛ ad alios: ꝛ illã ꝓ notabili ad h allegat Anto. d bu. i. c. fi. d ꝯsue. dũ tractat an ꝯsuetudo disponẽs i vno casu extẽdaꝛ ad aliũ. ¶ Alia fuit opi. cy. h. ꝛ Pe. ꝛ cy. i. l. dies. C. de fer. ꝛ in. d. l. i minoꝝ. qd valeat citatio ẽt si sit fcã die feriata i honoꝛẽ dei ꝓ die iuridica. et ad idẽ tenẽt aliq antiq quos ipi ibi referũt: ꝛ eos refert bar. h. et huic opi. adheret Jo. an. i. c. fi. d fer. dicẽs ita de ꝯsuetudine seruari. ¶ Moueñꝛ p. d. l. in tempus: et p alias rõnes nõ multũ vrgẽtes qbus satis pz eẽ rñsum per. d. l. dies. ꝛ p. d. c. ꝯquestus. maxime iũ
27 ctis no. per bar. h. ¶ Quid aũt in actu relatiõis nuncij referẽtis se citasse an possit fieri die feriata. Ja. bu. i. d. l. dies. vꝛ tenere q̃ fieri possit ẽt die feriata in honoꝛẽ dei. nihil tñ allegat. ꝛ istã opi. tz h to. lz de Ja. bu. mẽtionẽ ñ faciat. Moueꝛ q: nõ reqrit cãe cognitionẽ. ergo dz posse expediri i talib⁹ ferijs[c]: vt vꝛ ꝓbari: lz ipse nõ alleget i. l. act⁹. C. de fer. ¶ Sed Saly. in. d. l. dies. tz ꝯriũ: q: dz illa rlatio scribi in actis per notarium: ꝛ sic erit de ꝑcessu. allegat notata per glo. in. l. penultima. in ver. contumaciam. C. ad trebel. ergo non potest fieri tali tempoꝛe feriato in honorem dei vt probatur licet ipse non alleget in dicto. c. conquestus: ita etiam videtur tenere Bal. in. d. l. in minorũ. Bar. in extrauagãti ad repmendũ in ꝟ. de plano. solũ dicit q̃ possit fieri die feriato in fauoꝛem hominum sicut posset libellus pꝛoduci. l. miles. §. sexaginta. de adulte. de h ẽt vide p bal. in. d. l. feriatis. ¶ Mihi ꝟa vr̃ illa opi. q̃ ñ possit fieri die feriato in honoꝛẽ dĩ p. d. l. dies. i ꝟ. sileat hoꝛrida vox pcõis ꝛ p

a ¶ Reuocari. addo anch. ꝯsi. xciij. lud. ro. ꝯsi. ccxx.
b ¶ Die feriato. adde pau. de ca. ꝯsi. xv. sed. ꝯsi. xliiij. ꝛ an valeat sẽtẽtia excõicatiõis lata die feriato p eundẽ ꝯsi. xj.
c ¶ Talib⁹ ferijs. vide ꝯsilijs. ꝑrie esse. ꝛ an citat⁹ die feriato ꝯparẽdo videaꝛ ferijs renũciaꝛ p alex. ꝯ. cxiij. ij. lib.

stilaȝ.l.apparet responsum ad illam.l.actus. ¶ Pro
pterea tex.in.d.l.actus loquit̃ de actibus respicienti
bus voluntariam iurisditioneȝ q: supra facta est diffe
rentia inter citationē factam die feriato in honorem
28 dei.⁊ factā die feriato in fauoreȝ hominū. ¶ Quero
qd in citatione facta in ferijs repentinis pro die iuri/
dica. Bal.in.d.l.in tempus dicit ꝙ idem erit dicen/
dum in ea prout dicitur in citatione facta die feriato
in honoreȝ dei.allegat no.per glo.in.cle.sepe in ver̃si.
obligatorio de verbo.sig. ¶ Sed Imo.dicit ꝙ hoc
nō inuenit̃ iure cautū quo ad ꝓpositū. Vn̄ cū tex.in
d.l.dies loquat̃ soluȝ in ferijs in honorē dei videt̃ ꝙ
in alijs maneat firma regula que colligitur ex.d.l. in
tempus. ¶ Adde ꝙ pro ipso facit quod no. Jo.an.
in addi. Specu.in ti.de libel.ꝯcep.§.nūc dicendum
ver.xxv.⁊ Ant.de bu.in.c.fi.de iudi.ad fi.vbi faciūt
differentiā inter ferias repentinas ⁊ ferias in honorē
dei.⁊ lȝ nihil allegent lȝ passus non sit dubius.tamē
satis videtur posse teneri ꝙ ferie repentine accedant
potius ferijs inductis in honorem dei q̄ ferijs indu
ctis in fauorem hominum per rationem positam per
glo.in.d.clemen.sepe.⁊ istud expresse firmat Bald.
⁊ Ang.in.l.i.ff.de feri. Et pro hoc videt̃ tex. iuncta
glo.in.l.i.⁊ ibi Bal.C.de feri.et tex.in.l. omnes ibi
nostris etiam diebus. eodē.titu. ⁊ no. Bald.in.l.si
vt proponis.la.i.C.quomodo ⁊ quando iu. Inno.
⁊ do.car.⁊ Imo.in.c.fi.de iudi.⁊ per Specu.in tit.
de feri.§.fi.in principio. ¶ Querit etiaȝ Jo.de imo
la.vtrum valeat citatio facta die non feriato ad dieȝ
feriatam.dic ꝙ aut citatur quis vsqȝ ad talem diem
feriatam ⁊ valet quia dictio vsqȝ stat exclusiue.tex.est
in.c.ex litteris de resti.in integ.⁊ in.c.cum dilecti.de
do.⁊ cōtuma.⁊.c.fi.de dila.⁊ no. Bar.in.l. patron⁹
§.i.de leg.iij.⁊ Joā.an.in.c.fina.de feri.et Spe.in
titu.de cita.§.i.versi.item excipitur ꝙ citatio fiet ad
diem festum.⁊ archydiaco.in.c.si gratiose.de rescri.
li.vj.⁊ guil.de cu.⁊ bar.in.l.meminisse.in p̄nci.ff.de
offi.procōsu.⁊ Cy.in.l.fi.C.đ feri.⁊ bal.in.l.eos.§.
sinautem.C.de appe. ¶ Aut citat̃ quis ad talem di
em feriatam.⁊ videtur etiam ꝙ valeat.c.veniens.de
accusatio.⁊ accipit̃ tunc dictio ad pro iuxta vt.l.mili
tis codicillis cum prima glo.s̃.de testamen.mili.et
no.in.l.quidaȝ iberus.s̃.de ser.vrb.predi.⁊ sic satis
erat ꝙ compareat litigaturus die sequenti ⁊ hoc te/
net Inn.in.c.fi.de feri.⁊ Spe.in loco.s̃.ꝓxime alle
gato.⁊ firmat imol.⁊ roma.hic lȝ contrariuȝ sentiat
Inno.in.c.ij.de dilatio.⁊ Hostiē.⁊ Jo.an. in dicto
c.fi.đ feri.per ea que dicentur.ĩ.in cāu quando quis
citatur pro die feriata.⁊ respondet ad.c.veniens.ꝙ
ibi debet subaudiri dictio vsqȝ.sed illud est violare
tex.ideo tene opinionem primam. ¶ Aut citatur qs
pro die feriata.⁊ tunc aut citatur quis vt veniat re/
sponsurus illa die in iudicio.⁊ tunc glo.in.c.placita.
xv.q.iiij.dicit non valere citationem. et istud est ve/
rum vt patebit ex infra dicendis. ¶ Aut quis cita/
tur vt compareat tali die feriata.et tunc glo.in.c.pla
cita.xv.questione.iiij.et Innocē.in.d.c.fi.de feri.et
Specu.in loco preallega.tenent quod valeat. quia
ipsa die poterit se presentare processurus postea die
sequenti iuridica.et idem sentiunt si dictuȝ fuerit sim
pliciter: citetur talis pro die feriata. quia intelligitur
ꝙ citetur vt compareat et se representat tali die et se/
quenti iuridica procedet vt sic fiat interpretatio ꝙ
actus valeat.ar.l.quotiens in stipulantibus.ĩ.de v̄/
bo.ob.⁊.c.abbate.ĩ.de v̄bo.sig.⁊ istud est de men/
te Inn.⁊ spe.in dictis locis.⁊ Jo.an.⁊ ant.de bu.i
d.c.fi.de feri.et bal.et Ang.in.l.i.s̃.de ꝯdi.institu.
29 ¶ Nā qn̄ qs citat̃ pro die feriata duo vident̃ esse p̄/
cepta vnū vt compareat.aliđ ꝙ die feriato compare/
at.l.celsus.§.i.s̃.de arbi.et expressius.in.d.c.cū dile
cti. ¶ Vn̄ dato ꝙ non possit impleri primum.debet

¶ Sine die adde ut p an ge.ꝯsi.xvj.

impleri secundū q̄ primum potest:vt.d.c.cuȝ dilecti. ¶ Et ex
hac responsione videntur inferre prefati doc.ꝙ idem esset qn̄
quis esset citatus ad respondēdum in iudicio die feriato.s.ꝙ
debeat valere:⁊ dato ꝙ preceptum de comparendo seu respō
dendo die feriato nō valet tanq̄ continēs expressum errorem
iuris p no.in.d.c.veniēs.⁊ in.c.si episcopus.iij.q.ij. ⁊ ar.l.ij.
C.quādo ꝓuo.⁊.c.i.de re iudi.tamē viciato ipso exp̄sso man/
dato de cōparēdo vel respondēdo illa die nō viciabitur aliud
mandatū tacitum in eo cōprehensum:scilicet de comparendo
simpliciter:q: viciato expresso nō viciatur tacitū eque p̄ncipa/
le:saltem vbi nō militat eadem rō viciādi tacitum.l.si fideius/
sor.in p̄n.⁊ ibi no. Bar.de le.i.l.i.§.i.q.mo.pig.vel hyp.sol.
⁊ no. Cy.in auc̃.ingressi.C.de sacrosan.eccle.⁊ dato ꝙ dictū
preceptū tacite inclusum de comparēdo simpliciter nō habeat
diem:tñ nō viciatur:qa citatio sine die valȝ:⁊ citatus tenetur
comparere q̄ primum potest:vt in.c.cōparati.⁊ ibi hoc tenēt
omnes de appel.⁊.c.eos.de sen.excom.in.vj.⁊ no.spe.⁊ Jo.
an.in ti.de citatione.§.sequit̃.ver.quid si nō prefixeris.⁊ In/
no.in.c.fi.qui ma.accu.pos.⁊ Bal.in.l.hec conditio si in ca/
pitolium.p illuȝ tex.s̃.de condi.⁊ demō.⁊ Bal.in.l.ij.in p̄n.
s̃.de here.insti.⁊ Ang.in.l.vt perfectius.C.de anna.excep.⁊
Bal.⁊ Imo.in.l.qui ante calendas.de v̄borum obli. ⁊ ꝯsue/
uit tangi in.l.liber homo.§.decem.eo.titu. ¶ Contrariam tñ
opi.ꝙ nō valeat citatio quādo quis est citatus pro die feriata
simpl̃r ⁊ indistincte tenet Hosti.in.c.fi.de fer.⁊ Imo.⁊ Ro.
h p.l.ij.in fi.cū ibi no.s̃.si qs in ius vo.nō ie.q̄ simpliciter ⁊ in
distincte videt̃ velle citationē factā pro die feriata nō valere.
¶ Adde etiā ꝙ idē tenuit Pe. Cy. Bal. ⁊ Saly.i.l.fi.C.de
fer.⁊ Jo.cal.i.d.c.fi.⁊ bal.i.d.l.ij.si qs i ius vo. nō ie.⁊ imol.
in.l.j.ff.de condi.institu. ¶ Tamē ad.l.ij.in fi.posset respon/
deri prout respondet glo.in.d.c.cupientes.§.ꝙ si per.xx.in
30 versi.comparere.de elec.in.vj. ¶ Vel secundo ꝙ fateri possu/
mus ꝙ si nō compareat die feriata non incurrit penam aliquā
contumacie/vt ibi.tamē nō negatur ꝙ non teneatur compare
re ⁊ procedere die sequenti iuridica. Certe passus est dispu/
tabilis ⁊ dubius per p̄dicta ⁊ quedā alia referūt doc. in dictis
locis. ¶ Tamē ꝓ ista opi.secūda opi.hosti.⁊ sequa.potest ad
duci ꝙ p̄ceptū p̄dictū ꝓ die feriata cū sit nullū eo mō quo cō
uentum est ꝓpter expressum errorem in eo specificatum vt dixi
nō potest diuidi in duo precepta quoniam lȝ quando est vali/
dum possit diuidi in duo.d.l.celsus.§.i.tamen secus est quan
do est nullū.hec ꝓbat tex.no.in.d.l.ij.in v̄.aliter ⁊c̃.iūcto p̄n
cipio illius versi.duplici.s̃.de here.institu. Et ita per illū tex.
in terminis nostris decidūt ibi Bal.⁊ Imo.pro ista opi. Nec
ob.d.l.si fideiussor.q: pōt rn̄deri ꝙ ibi loquitur quādo vnum
expressum ⁊ aliud tacitum omnino.hic autem queritur quan
do totū erat expressum in verbis.⁊ querebatur an vna disposi
tio diuideretur in duas:⁊ vltra p̄dicta de materia vide p bal.
in.l.i.C.de dilatio.⁊ in.l.si pater.C qn̄ prouo.⁊ in.l.iij.i p̄n.
ff.de iureiur.⁊ ꝙ no.glo.in.c.nemo potest.ad fi.de regu. iur.
li.vj.⁊ Bar.in.l.ij.C.de tempo.appel.vbi tractat quando ci/
tatio non continet expressum errorem sed statuitur terminus:
vt quis cōpareat die.x.talis mēsis vel statuit̃ terminus.x.dieꝝ
īfra quē hēat cōparere ⁊ si illa.x.dies sit feriata ītelligit̃ ꝙ de
beat cōp̃re sequēti die de quo ēt tangit̃ ī alijs locis.s̃.allega
31 tis.⁊ aliqđ ēt đ materia p roma.ī.l.fi.s̃.de fer. ¶ In gl.ī v̄bo
abn̄tis.ī q̄tum bar.sup hac glo.tenuit ꝙ dn̄s q cepit edificare
⁊ ignorauit nunciationē esse factā:⁊ postea ꝓsecutus ē opus:
tenet̃ ad sistēdū patientiā:vt opus demolliat̃.adde glo.ī.l.đ
pupillo.§.nūciationē.⁊ ꝙ ibi dicet̃.ĩ.eodeȝ.⁊ hoc ibi limitat
Imo.⁊ Pau.de ca.nisi opus esset constructū iuste:⁊ aliquid
32 etiam per Bart.in.l.de pupillo.§.si quis.ĩ.eo. ¶ Extra glo.
inquantum Bar.hic tetigit an minor possit restitui ī integruȝ
vt possit ꝓducere testes post publicatas attestatiōes ⁊ ꝯcludit
ꝙ sic:vt hic p eū. Adde ꝙ hoc venit limitandū nisi minor ip̄e
diligentem inquisitionē fecisset ī perquirendis testibus anq̄
attestationes publicarent̃:⁊ tamē eos inuenire nō potuit.naȝ
ex quo nō fuit lesus dolo aduersarij:nec sui facilitate non de/
bet restitui.ar.l.fi.C.de in integ.resti.minorum.⁊.l.verū.§.si
locupleti.s̃.de mi.ita signāter voluit Spe.in ti.de resti. in in/
33 teg.§.qđ si in eam. ¶ Secūdo limita nisi peteretur restitiutio

ad ꝓducēdos testes sup aliq̄ exceptiōe dila. vel ōclina. iudicij circa merita cause cū dicat̄ modici p̄iudicij. dato q̄ nō ꝓbaretur. ar. l. si fideiussor. §. fi. ṡ. mādati. ⁊ pro modica [a] lesione nō cōceditur restitutio. l. scio. ṡ. de in integ. resti. ita fuit de mēte Inn. c. quoniā felicis. de restitu. in integ. ⁊ Bal. in. d. l. scio. ⁊ no. etiam Bal. i. l. perēptorias. circa. iiij. col. C. sentē. resci. nō pos. vbi
34 etiam ad hoc allegat archi. ❡ Tertio limita nō procedere vbi peteret se restitui ad probādum crimina opposita contra aduersarium vt est glo. in cle. nō potest. in glo. penul. de procu. ⁊ Spe. in ti. de restitu. in integ. §. si quis aūt ꝟsi. sed pone eccle. benefacit tex. in. l. auxiliū. in p̄n. ⁊ quod nota. ibi. Bal. ṡ. de minorib⁹ ⁊ quod no. glo. in. l. i. §. accusationē. ꝟsi. merito. cum seq. ī. ad turpil. ❡ Et de materia vltra predicta vide per Bal. post glo. ⁊ bar. in. l. minor. xxv. annis. obmissam. ṡ. de mino. ⁊ Ang. post antiquos in. l. vbi. ṡ. de eden. ⁊ quod no. Bar. in. l. nam ⁊ postea. ṡ. de iureiuran. ⁊ quod no. in. l. minor etiam si quasi contu
35 max. ṡ. de mino. ❡ Tangit etiam [b] bar. an succurratur mulieri ⁊ rustico: vt possit producere testes post publicas attestationes. ⁊ cōcludit notanter q̄ nō dicēs q̄ in his que sunt introducta ad rigorem iuris conseruandum: vt circa rem iudicatam. ⁊ similia nō requiritur q̄ iura mulieribus ⁊ rusticis subueniāt magis cōmuniter q̄ alijs. ❡ Addo Bal. ⁊ moder. ita tenentes in. l. iuris ignorātiā ad fi. C. qui admit. ⁊ Saly. in. l. penul. eo. titu. ⁊ pe. de anch. in repetitione. c. canonum statuta. ō constitu. ꝟ. quero statuto cauetur vbi volunt q̄ in his que concernunt formam actus vel rigorē iudiciariū non excusatur rusticus. ex quo decidunt. q. notabilē vt ibi per eos. ❡ Addo etiā no. per Bar. in consilio incipiente Maritus fecit vxorē heredem ⁊c. ⁊ bal. i. l. fin. in p̄nc. in. iij. q. C. de iure deli. ⁊ istud etiā fuit de mente bar. in. l. i. C. de iur. ⁊ fac. igno. dum circa rusticum reprehendit glo.
36 ibi. ❡ Voluit tamē bar. ibi notabiliter ⁊ exp̄ssius Saly. ⁊ Frā. de rampo. ibi q̄ si rusticus habuit iustā causam ignorantie: vt quia ſm Saly. ⁊ Frans. de rampo. nō potuerit rusticus consulere peritiores tunc subuenitur rustico per resti. in inte. ex clausula generali si qua mihi iusta causa ⁊c. de qua in. l. i. ad fin. ⁊ in. l. sed si pretorem. §. hoc autē. ff. ex qui. cau. ma. sed sine restitu. in integ. non succurretur etiā si nō potuisset peritiores consulere: ita intelligere oportet verba bal. i. d. l. fi. in principio i. iiij. q. de iure delib. quia alias verba sua contradicerent verbis Saly. et Fran. de rampo. in. d. l. i. ⁊ istud est diligenter notandum pro limitatione quam ponit Bar. hic cum concor. ❡ Roma. hic in q̄stione de rustico addit ad ea que hic no. Barto. glo. xxxviij. distincti. c. ignorantia. ⁊ glo. i. q. iiij. c. fin. ❡ Ful. etiā in. d. l. iuris dicit quod non parcitur rustico nisi in casibus in quibus reperitur expressū pro quo facit glo. in. d. §. fi. i. q. iiij. ⁊ similiter tex. in. l. fi. C. de iur. ⁊ fac. igno. ❡ Et quomodo intelligant̄ iura que dicunt rustico in certis casibus succurri: vt i casu. l. i. §. fi. ṡ. de eden. ⁊ in. l. si id quod versi. doli. ṡ. de iur. om. iu. scripsi alias circa hoc in dicta. l. si id quod post bal. ibi ⁊ aliquid in dicta. l. iur. ad que scripta in dictis locis me remitto. Quibus addō no. per bal. in. c. i. ad fi. de contē. inter do. ⁊ empt. ⁊ in. c. i. §. si
37 quis de probibi. feu. alie. per Fede. ❡ Ultimo inquātū barto. tractat h̄ an restituto minore i integrū ad ꝓducēdos testes post publicatas attestatiōes possit aduersarius similiter producere testes. adde Spec. ⁊ Joā. an. in ti. de dila. §. videndū versiculo in sūma Bal. post Cy. i. l. ij. §. sed vtrū. ṡ. de mino. bal. in. l. post hanc. §. fi. C. de temp. ap. vbi concordant cū bar. Addentes aliqua ⁊ ſm distinctionē bar. intelligo no. bal. in. l. quod fauore in. ij. col. ṡ. de legi. ❡ Et vnū no. circa predicta q̄ restitutio in integrū concessa minoribus nunq̄ prodest eius aduersario in aliquo si lesio minoris a dolo aduersarij processit de quo est tex. quē bar. ibi reputat singularē. ff. de sol. l. processerit alias l. qui res. ꝟ. huc applicat ⁊c. cū glo.

In operis. Per mutationem noui operis simplici verbo factā perditur pos. ⁊ acquirit̄ nūciato. ⁊ qui edificauit nunciatione cōtempta nō auditur volēs petere declarare se iuste edificasse sed cogit̄ prius demolir̄. ⁊ valet nunciatio q̄uis nuncians ignoret opus qd̄ per nunciationē fieri probibet. h. d. vsq̄ ad. §. post operis. ❡ No. ex prin. iūcta glo. i. q̄ meticulosus videtur qui opus nouū simplici ꝟbo nūciat. ideo possessionē perdit nō autē meticulosus videt̄ q̄ nūciā do opus nouū adit p̄tor̄: vt in. d. §. meminisse alle. in glo. ⁊ probatur in. §. retinēde. ꝟsi. hodie institu. ō interdi. dū ibi dicit̄ q̄ in iterdicto vti possidetis requiritur q̄ agens possideat tēpore lit. cōte. ergo turbat⁹ in pos. nō videtur meticulosus nec suspicari videt̄ se posse repelli licet recurrat ad iudiciū. alias enim stati perderet pos. vt h̄ ⁊ in. l. clā possidere. §. fi. cū. l. seq. ⁊ l. si id quod. ī. de agrē. pos. ⁊ nō posset possessor obtinere in illo interdicto. ad quod vide no. p glo. ⁊ doc. in. l. i. §. iterdictū autē. ī. vti pos. ⁊ no. exp̄sse bal. in. l. ij. i. iij. col. C. de iure ēphi. lz ipse bal. dixerit ɔtrariū. ⁊ nō bene in. l. ij. C. de serui. ⁊ aq. in. vi. col. i ꝟ. x.
3 q̄ro si possidens ⁊c. ❡ No. scdō i ꝟsi. sz si is. casū in quo alicui denegatur audiētia. s. q̄ cōtēpsit edictum p̄toris mortui. ⁊ eodē modo pōt denegari si cōtēpsit edictū seu p̄ceptū p̄toris viui. nā pōt iudex in oī causa ei denegare audiētiā etiā in alia q̄ in qua cōtēpsit p̄ceptū de quo dico eē tex. cū gl. no. i. l. sz p p̄tores §. sed si dum decreto. ṡ. qui. ex cau. maio. qd̄ reputat no. dignū Bar. in multis locis maxie i. l. cōsentaneū in. iiij. col. C. qūo ⁊ quādo iud. ⁊ ibi no. declarat ipe qūo hoc p̄cedat. ⁊ no. etiā bal. in. l. i. §. fi. i lec. antiq̄ ṡ. si qs ius di. nō obtē. vbi signāter dicit q̄ pp cōtumaciā iudex pōt denegare audiētiā ad tēpus nō impetuū: q: alias sequeret̄ q̄ ppter cōtumaciā posset p̄uari cōtumax cōmodo cāe in totū qd̄ eē nō dz: vt voluit glo. magna circa mediū in. l. i. §. fi. ṡ. si qs ius di. nō ob. ⁊ ibi limitat no. in. d. §. si dū decreto. ita etiam voluit bal. i. l. ⁊ in multis. C. ō app. ⁊ alios casus in qbus denegatur audiētia. vide per glo. magistrā xxiij. di. c. in noīe dn̄i ⁊ qd̄ no. bal. i. d. l. sed si p p̄to
4 rē. §. p̄tor ait. ❡ In gl. ibi audacter p iactū lapilli. ⁊c. lz qdam antiq dixerūt q̄ hoc dz itelligi qn̄ deijcit̄ aliqd ō ope facto. nā tūc dicit̄ nūciari p iactū lapilli. ⁊ talis actus sapit audaciā. iō pos. nō p̄dit tñ bar. et cōmuniter alij post eū itelligūt q̄ sufficiat in ope proijcere lapillū absq̄ eo q̄ aliqd deijciat̄ de ope. ❡ Et pro h̄ dicit Pau. ō ca. eē casū nō alleg. p aliū in. l. i. §. qd fit in ꝟ. minimi lapilli. ī. qd̄ vi aut clā. ⁊ nō placet bar. illa practica q̄ deijciat̄ aliqd de ope per nunciātē. q: eēt cā rixe ⁊ sic nō vr̄ bona practica. argu. l. nō ē singulis. ī. de reg. iur. ❡ Intellige tñ dictū suū qn̄ nūciās nō possideret solū in quo edificabat. nā si possideret no videret̄ bona rō bar. q: ꝓpria auctoritate posset ōstruere opus edificatū ab alio. l. quēadmodū. §. i. ṡ. ad. l. aqui. ⁊ dixi post bar. in. §. p̄cedēti ❡ Et tene mētī ad qd̄ sup hac glo. voluit bar. inquātum voluit q̄ quasi pos. seruitutis. ⁊ iuris icorporalis acqratur p patiētiā dn̄i etiā volētē ō quo vide p Inno. i. c. olim. el. ij. in glo. i. de resti. spo. late p Anto. ō bu. in. c. fi. in repe. circa antpe. char. de causa pos.
5 ❡ In gl. i ꝟbo edificatū haber̄ ibi vti possidetis ⁊c. cōiter reprehēdit̄ q: nō cōuenit lr̄e. nā in iterdicto vti pos. agēs ɔcludit q̄ ipe nō ingeret̄ in pos. ⁊ q̄ aduersarius sibi vim nō faciat. l. i. i p̄n. ī. vti pos. ⁊ declarat bar. i. d. l. i. §. iterdictū aūt. sz iste petebat ōclarari tm̄ sibi licere ita edificatū habere. ❡ Et similr̄ nō bene dixit glo. i quātū dixit q̄ agebat interdicto ne vis fi. ei. q: illud iterdictū dat̄ ei q obtinet remissionē nūciatiōis. nā si postea ꝓhibeat̄ ꝓsequi edificiū hz ɔtra ꝓhibētē interdictū ne vis fi. ei. l. p̄tor. §. deinde. ī. eo. sz hic nō fuit remissa nūciatio. ⁊ si remissa fuisset non daret̄ ɔ edificātē iterdictū demolitoriū qd̄ dat̄ ɔtra eū q edificauit sp̄reta nūciatiōe. d. l. p̄tor. i p̄nc. cum ibi no. hic aūt dr̄ in tex. q̄ nūciāti dat̄ iterdictū dmolitoriū. ergo nō erat r̄missa nūciatio. ❡ Teneas ergo hz q̄ itelligūt cōiter doc. h. s. q̄ agebat̄ negatoria: quia agēs negabat ōberi aduersario ſuitutē puta alti⁹ nō tollēdi. ⁊ ita dicebat sibi agēti licere ita edificatū ha
6 bere. ⁊ ista est forma agēdi in negatoria: vt in. l. si prius cū ibi no. ī. eo. ❡ Itē inq̄tum bar. hic querit an

a ❡ Modica facit q̄ voluit idē alex. lxxxvi. q̄ pp modicā ɔtrarietatē inter testes nō sūt puniēdi de falso ⁊ q̄ idē voluit cōsi. ciiij. q̄ statutū puniens falsatores monete nō cōprehēdit cudentē bagatinos vbi mlta vide de qbus modicum curatur.

b ❡ Conseruādū. adde q̄ voluit ant. ō bu. cōsi. lxxiij. vbi limitat dicta bar. hic.

ipso iure repellat iste q: agebat ut declaret sibi licere ita edificatũ habere ⁊c̃. an vero ope exceptionis. ⁊ cõcludit q ope exceptiõis adde ea que no. Bar. i. l. edita circa penulti. colũ. C. de eden. ⁊ in. l. naturaliter. §. nihil cõmune. ff. de acquirẽ. possess. circa chartam in versi. ij. quero. ⁊ in. l. fundũ ad fi. ff. de excep. ⁊ que no. Bar. in. l. i. §. si sublata. ff. ad trebel. ⁊ ibi dicit illa verba actio denegetur seu actio nõ detur que sũt posita hic itelligi debere. s. ope exceptiõis nõ ipso iure per. l. i. in pncipio cũ ibi no. s. ad macedoni. ⁊. l. ij. §. i. ⁊ fi. s. ad velle. ⁊ no. bar. in. l. cũ lex. ff. de fide. ⁊ in l. ait ptor in principio. s. de iureiurã. ⁊ no. Ange. i. l. vẽditori. C. pro empto. ubi idẽ dicit in statuto denegãte audiẽtiã q: intelligit ope exceptiõis. alleg. glo. singularẽ in. c. statutũ circa pncipiũ in versi. cõmittãt iuncto tex. in. c. audiẽt de rescriptis. in sexto. ¶ Itez tene mẽti id quod dixit Bar. hic volẽs q in terminis huius. §. nũciãs qui cõtra nunciatũ agentẽ negatoria opponit exceptionẽ per quã dicit actorẽ nõ debere audiri q: edificauit spreta nũciatione nõ cõsequetur per hãc exceptionẽ q opus ab aduersario demoliatur sed oportebit ipsum nũciãtẽ agere postea interdicto demolitorio pro cõsequẽda demolitione ut hic cuz alle. per eũ ⁊ cũ eo trãseũt Pau. de ca. ⁊ Imol. hic. sed ɔtrariũ tz Angelus hic per. l. ij. §. si publico. ff. de adul. Bar. hic pro respõsiõe ad illũ. §. se remittit ad ibi dicẽda per se. ⁊ ibi videt cõcludere q quando id qd deducit in exceptiõe: cõtingit negociũ cause pncipalis possit super exceptiõe sentẽtiari. ⁊ pcedi sicut si eẽt deductũ per viam pncipalis petitiõis. per. d. §. si publico. ⁊. c. i. de excep. ¶ Sed certe ẽm hoc cum in terminis huius. §. exceptio cõtingat negociũ pncipale videret q Bar. hic male dixisset nisi dicas q bar. hic intelligit istã exceptionẽ nõ cõtingere negocium pncipale eo q: in negocio pncipali deducto in petitione actoris cõtinet q opus erat iuste edificatũ. sed in exceptiõe rei nõ dicebat de hoc. sz quod erat edificatũ cõtẽpta nũciatiõe. ¶ Itẽ adhuc cõtra Bar. hic facit quod no. Inno. in. c. ex cõquestiõe de resti. spo. quã magis cõmuniter sequũtur alij excepto host. vbi cõcludũt q si actor agit rei vendicatiõe. ⁊ reus excipiat. q actori nõ cõpetit ius agẽdi eo q: ipse reus est dñs: ⁊ ita pbet: poterit iudex nõ solũ absoluere reuz ⁊ repellere actorẽ. sz etiã declarare reũ esse dñm p. l. circa in fi. s. de pba. ⁊ per. l. sz ⁊ si possessori. circa pncipiũ versiculo pinde. s. de iureiur. ⁊ per Bar. no. in l. fi. C. de fideicõ. liber. ⁊ in. l. vnica. C. vti possi. ⁊ i. l. hereditas matertere. C. de peti. here. ⁊ i. l. ordinarij circa qntam colũ. C. de rei vẽdi. ⁊ in. l. ij. C. co. di. ⁊ p Ro. in. l. põpo. §. si iussu. ff. de acq. pos. Tamẽ sustinẽdo Bar. respõde q licet possit cõsequi sentẽtiã re⁹ ħ declarari. s. se esse dominũ tñ nõ posset cõsequi per viã exceptiõis q actor ɔdẽnaret ipsi reo ad aliqd dãdũ uel faciẽdũ nisi expsse reus p viã eque pncipalis petitiõis recõueniret actorẽ ẽm Bal. no. in. l. cũ papi. C. de sen. ⁊ iterlo. vbi pro hoc allegat. l. si inter. ff. de excep. rei iudi. ⁊ sentit glo. in. d. l. cũ papi. in versi. ɔdẽnari ergo in pposito nõ põt reus p viã exceptionis ɔsequi q cõdẽnet actor ad demoliendũ. ¶ Ultimo inq̃tũ glo. ħ iuncto tex. ɔcludit q p alias nũciatiões noui operis nõ factas simplici vbo nũciãs possessionẽ nõ pdit. Adde q in ɔtrariũ videt tex. in. l. si alius. §. ait iulian⁹. ff. qd vi aut clã. ¶ Unde dicebat Ja. de are. put refert ⁊ sequit Ange. ibidẽ q quãdo nũciatio fit aliter q̃ simplici vbo nũciãs si recipiat a nũciato satisdationẽ de opere demoliẽdo p dit possessionẽ ut ibi al's nõ vt in. §. meminisse. alle. i gl. ¶ Sz huic itellectui ɔdicit glo in. d. §. idẽ iulianus intelligẽdo illũ tex. put ibi itellexit glo. s. q nũciãs simplici verbo opus nõ pdit stati possessionẽ. sed solũ cũ recipit satisdationẽ ⁊ hoc modo limitaretur iste tex. et

¶ Ipso iure. adde hic que posui i. l. ait p tor. s. de iure iurã. vbi alex. lati⁹ explicat.
¶ Esse dñz. adde lu. ro. cõ silio. clxvi.
¶ Cõmitti nõ debet. adde q voluit ang. cõsi. ccxviij.
¶ In arbitrũ. adde eũdẽ bal. cõsi. cccc. xxxviij. vbi i facto ɔsuluit.

ita videtur mihi alias legisse Raph. cuma. ita tenẽtem: dicã forsasse in. d. §. meminisse.

§ **Et post operis.** Qui nũciationẽ nõ cõtempsit potest iudicẽ adire ut nunciatio remittat: ⁊ etiã põt remitti per renũciãtẽz absqz iudice. hoc dicit. ¶ No. ẽm intellectũ glo. q in iudicẽ tanq̃ in arbitrũ cõmitti nõ debet cã q ad ipsuz iudicẽ pertinebat ⁊ hoc sine dubio verũ est de iure ciuili. l. pretor. s. de tuto. ⁊ cura. dã. ab his. ⁊. l. sed si seruũ. alle. in glo. quod intellige verũ tã in iudice delegato q̃ ordinario aliter q̃ ad ipsam causam delegatã. ⁊ videt probari in. d. l. sed ⁊ si in seruũ. vbi tex. indistincte loquit. ⁊ eadem videt esse ratio in vno que in alio. ⁊ est ita de mẽte glo. in. c. cuz in tẽpore. extra de arbi. qui ita videt itelligere iura ciuilia. ita ẽt intelligũt doc. hic. sed quo ad cãm in qua non haberet iurisditionẽ. põt in eũ cõpromitti. vt no. glo. in. l. ij. s. de iudi. ⁊ pbat in. l. si qui ex ɔsensu. cũ glo. C. de epi. audi. ⁊ ibi etiã notãt doc. ¶ An autẽ de iure canonico possit cõpromitti in iudicẽ ordinariũ tanq̃ i arbitrũ ea que ptinẽt ad suã iurisditionẽ varie fuerũt opi. nã glo. in. d. l. sed si in seruũ. §. si iudex tenuit q nõ ibidẽ Hosti. in. d. c. cũ tẽpore. ¶ Sed ɔtrariã opi. tenet ibi glo. ⁊ ita etiã tenet Inno. in. c. ex parte. eo. tit. ⁊ glo. ij. q. vj. §. iiij. qd de arbi. ⁊ glo. in. §. sed si qs versi. sz iudex. iij. q. iij. ⁊ ibi Bart. brixi. in addi. idẽ Spe. in ti. de arbitro. §. postq̃. v. sz nũqd i ordinario. ⁊ Ange. ⁊ Inno. ⁊ Roma. hic ⁊ Ang. in. l. i. s. de iudi. maxime p tex. in. d. c. cum tempore. ⁊ in. d. c. ex parte. vbi iura simpliciter dicũt q fuit compromissuz in illos iudices qui erant ordinarij ⁊ presupponitur ibi valere ɔpromissuz. ¶ Et i dubio quãdo cõpromittit in aliquem simpliciter prout ibi fuit. intelligitur cõpromissum vt in arbitruz ⁊ nõ arbitratorez: vt no. Spe. in ti. de arbi. §. fi. v. quid si simpliciter vt refert ⁊ sequit Imo. ħ ¶ Sed certe vt etiam dicit Roma. Spe. ibi hoc nõ dicit. nec ẽt Roma. istud hic plene probat. nam pro hoc dicto alle. l. hec vẽditio. in pn. s. de cõ. emp. ⁊. l. si in lege. in pnc. s. loca. que iura nõ faciũt. sed dicũt q Anto. de bu. in. c. qntauallis de iureiurã. hoc expresse tenet ⁊ hoc ibi seqtur imo. in. ij. charta. vbi dicunt si cõpromissum est super lite simpliciter intelligit simpliciter esse cõpromissum in illum: vt in arbitrum alle. l. iij. §. i. s. de arbi. secus ibi dicit Imo. si super contractu perficiendo compromittatur in aliquẽ: quia tũc itelligitur: vt in arbitratorẽ factũ compromissuz. alle. l. fi. C. de cõtrahẽ. emp. ¶ Addo etiã Bal. in. c. i. de inuesti. in ma. fa. circa pe. vel vlt. col. vbi tangit an quando duo se cõmittunt in manibus regis frãcor dicant se cõpromittere in eum tanq̃ in arbitrũ. ⁊ aliqd per cano. in. c. veniẽs de iureiurã. vbi Hosti. similiter dixit q si aliqui conueniũt parere mandato talis seu mãdato faciẽdo per talez. nõ aũt in cõueniẽdo dixerunt se parituros sentẽtie talis. videntur illũ elegisse vt arbitratorẽ p illum tex. qd est valde notãdum. semp tñ intelligi debz q potius sit cõmissuz in arbitrũ q̃ in arbitratorẽ. in dubio quãdo illa cõmissio nõ potuisset fieri in euz tanq̃ in arbitratorem. ⁊ ita ecõtra vt actus potius valeat q̃ pereat. ar. l. quotiẽs in stipu. ff. de vbo. ob. ⁊. c. abbate. de vbo. sign. ita voluit Imo. hic ⁊ i. c. i. de lit. cõte. ⁊ in pposito cõclude q cõmunis ẽ illa opi. q de iure canonico possit cõmitti i iudicẽ: vt in arbitrũ. ¶ Pro quo vltra pdicta facit tex. in. c. litteras de psump. cũ cõcor. ibi alleg. in glo. vbi clare pbatur q i iudicẽ delegatum põt cõpromitti vt in arbitrũ: nec videt aliter dici i ordinario per ea que dixi. s. ⁊ istã opi. tanq̃ cõmunẽ seqtur Anto. de bo. ⁊ Imo. in. c. qntauallis in. x. differẽtia quã ibi ponũt iter arbitrum ⁊ arbitratorẽ. extra de iureiur. ⁊ subdũt q lz de iure ciuili nõ possit cõmitti in iudicẽ tã quã in arbitrũ. tñ pñt ptes p conuentionẽ se obligare ad stãdũ sentẽtie iudicis que obligatio habebit vim renũciatiõis appellationis. alle. l. tale pactũ. §. qui pvocauit. s. de pac. l. fi. C. de tẽp. ap. ⁊. l. si cõuenerit. ff. de re iudi. in arbitratorem autẽ bene põt etiã de iure ciuili nõ solũ de iure canonico cõpromitti in iudicez ẽm magis cõmunez opi. vt hic in glo. ⁊ in. §. si vero ɔtigerit. in auc. vt diffe. iudi. col. viij. ⁊ i. c. si qs mẽbror. xxiij. q. vlt. ⁊ i. c. p mates. vij. q. j. ⁊ no. in. d. l. sed si seruũ. p gl. ⁊ doc. lz pe. ⁊ Cy. i. d. l. si qs ex ɔsensu. C. de epi. audi. tenuerint q id de iure ciuili nõ põt cõpromitti in iudicẽ tanq̃ in arbitratorẽ: q: nõ est dare ẽm eos rõnes differẽtie quare magis i arbitratorẽ q̃ i arbitrũ ¶ Sed alij cõiter hoc reprehẽdũt p iura pallega. ⁊ rõ diuersita

tis esse pōt: q2 corā arbitro p̄ceditur seruato ordine iudiciario si cut ꝛ corā iudice.l.i.§.de arbi.l.rē nō nouaꝫ.§.i.C. de iudi. vñ videref detrahi iurisditiōi ordinario ꝛ ei fieri iniuria si corā ordinario p̄cedaf tāq̄ corā arbitro.ꝛ sic ordinarius arbitraf potestate sibi data a lege qua inspecta poterat pariformiter p̄cedere tanq̄ ordinarius que ratio cessat in arbitratore: q2 ipe nō procedit ad instar iudicis seu seruato ordine iudiciario.l.si de meis §.expsse.ꝛ ibi no.§.de arbi.ꝛ no.Inno.i.c.qntauallis.de iureiurā.ꝛ Bar.i.l.societatē.§.arbitroꝝ in.ij.col.cū si.§.p̄ socio.

7 ¶Scḋo no.q̄ iudex nihil aliud q̄rere dꝫ q̄ꝫ partes ad cōcordiam reducere.ꝛ sic facit iste tex.an iudex possit cōpellere ptes ad pacē ꝛ trāsactionē ꝛ cōpromissū de quo p̄ glo.Ja.bu.ꝛ Bal.in l.eqssimuꝫ.in p̄n.in ṽ.cōponere.§.de vsufru.ꝛ p̄ Bar.i.l.si vsufru.§.si iter duos.e.ti.per Bar.ꝛ gl.ꝛ Bal.in.l.furti.§. q iussu §.de isa.p̄ Bar.i.l.ꝯgruit.§.ō offi.p̄fsi.p̄ guil.ō cu.bal.ꝛ Saly.in.l.ex stipulatiōe.C.de sen.ꝛ interlo.om.iu.ꝛ bal. in.l. dies §.de offi.p̄fe.vr.ꝛ in.c.i.§.si qs furatus.de pa tenen.ꝛ in.l. cū affirmes.C.de libe.cau.ꝛ in.l.trāsigere circa.v.col.C.de trāsac. ꝛ magis cōis cōclusio esse vř q̄ in causis ciuilibus regulariter ñ possūt ptes cōpelli ad cōpositionē trāsactionē vel cōpromissum vt in.§.q2 ṽo lex in auc.vt liti.i col.ix.ꝛ per glo.i.d.§. qui iussu ꝛ ar.d.l.ex stipulatione.ꝛ p̄baf h̄ cū gl.in ṽbo cōmittūt. ꝛ i.d. l.qui ex ꝯsensu b̄ꝫ bal.ibi qḋ tñ limita nisi ptes diu litigassēt tex. est no.cū glo.in.c.placuit.lxxxx.di.ſm Anto.de auf.ꝛ imo. i.c.
8 i.ad fi.de mu.pe.ꝛ ro.in.l.ij.in p̄n.§.sol.ma.¶ Limitāt etiam ꝛ scḋo Anto.de bu.ꝛ Imo.i.d.§.i.nō habere locū in papa ꝛ iperatore.ꝛ q2 ipi idistincte possunt ptes ad p̄dicta cōpellere in his in qbus ipi habēt liberā administrationē.allegāt.c. cū iter. R.de ele.ꝛ qḋ no.Jo.an.i.c.venerabilē.in ṽbo fauere.eo.titu.
9 ¶Tertio limita nisi dissēsiōes eēnt iter plures subditos vel insignes p̄sonas cui⁹ occasiōe respubli.turbari posset: q2 tūc possūt cōpelli ad pacē.ar.d.l.cōgruit.ꝛ.d.§.dies.ꝛ i auc.de mā.p̄nc. §.deinde ꝯueniēf.ꝛ ibi no.ꝛ ponit Bal.i palleg.l.eqssimū.¶In
10 criminalibus ṽo dic q̄ si nōdum crimine cōmisso esset suspitio criminis cōmittēdi pōt iudex ptes etiā inuitas ad ꝯcordiā reducere.d.l.eqssimū.cū ibi no.facit.l.denūciamus ꝛ qḋ ibi no.C.d his q ad eccle.cōfu.ꝛ q̄ plene no.bar.i.l.illicitas.§.potētiores
11 §.de offi.p̄si. sꝫ post delictū cōmissuꝫ pōt ptes hortari ad cōcordiā nō āt ꝯpellere.lxxxx.di.c.studēdū.ꝛ.c.fi.de trāsac.¶Plus dicit Bal.in.d.l.trāsigere.ꝛ ibi Saly.in.viij.oppo.q̄ hoc ē verū postq̄ delictū est punitū.sed ante nō dꝫ studere ad ꝯcordiā. Mouef per id qḋ no.gl.i.d.l.trāsigere.in ṽ.p̄hibitū ibi dū dicit glo.vel verius ibi actū erat ꝛc.ꝛ no.Bal.in.l.cum affirmes.
12 C.de libe.cau.reliqua vide in dictis locis.¶Tertio no.ex tex. ibi debebit id ratū habere.supplēdo.s. ipe p̄tor sentētiādo: vt arbitrator ſm itellectū glo.prime.q̄ ita itelligēdo hic erit casus singularis ſm ro.q̄ q̄uis partes non possint certam legem imponere arbitro ſm quā debeat p̄nūciare.l.quidem.§.de arbi. secus est in arbitratorem qui in hoc equiparabitur iudici.l.si cōuenerit.ꝛ quod ibi no.j.de re iudi.ꝛ ibi Ange.hoc expresse tenet in arbitratore.sed Imo.ibi tenet cōtrarium remitto me ad
13 ibi dicenda.¶Et inducitur iste tex.per Bar.ad.q.si ad instantiam creditorum ſm formam statuti positus est per iudicem in banno debitor.eo quia contumax erat in satisfaciēdo creditori an sine iudice poterit ad istantiaꝫ creditoris liberari a banno et cōclude vt hic p̄ eum.¶Qui adde no.per.e.Bar.ꝛ alios in.l. neqꝫ.§.de in ius voc.in.l.si.§.de offi.procur.ces.ꝛ qḋ no.bal.
14 in auc.itē quecūqꝫ.C.de epis.ꝛ cle.¶Et inq̄tuꝫ bar.h̄ in eadē q.dic q̄ si creditor prorogauit terminū ad soluēdum debitori ifra quē nō soluebat incurrebat penā bāni vel periurij vel simile q̄ eo nō soluēte in termino prorogatiōis incurrat eādem penaꝫ sicut incurrisset si nō soluisset in p̄mo termino nulla facta prorogatione.ꝛ hec prorogatio intelligif facta cum suis qualitatibus adde.l.labeo.alias incipit si heres aliter.j.de arb.l.si manēte ō preca.ꝛ.l.itē queritur.§.qui impleto.C.loca.ꝛ.l legeꝫ.C. loca. glo.i.l. emilius.§.de mino.i ṽ.restitui ibi dum dicit q̄ trāsacto ꝛc.ꝛ cum bar.concordat bal.i.l.i.in.ꝛ.q.C.de his que pe.no.ꝛ in.l.acceptaꝫ.in.vij.col.C.de vsu.ꝛ pau.de ca.in.l. cum stipulatus sim mihi aut p̄culo.de verbo.ob.¶Ad materiam etiam vide quod no.bal.i.l.pe.§.de iureiur.ꝛ bar.i auc.qḋ eis.C.de
15 nup.facit qḋ habef in.c.ij.de spon.¶Postremo tāgit bar. an ptes possint p̄rogare iurisditionē iudicis ñ sui sine cōsensu sui iudicis ꝛ videtur cōcludere q̄ aut loqmur i laicis litigantibus aut in clericis.p̄mo casu si laici sūt feudatarij seu tributarij illi⁹ sui iudicis.ꝛ tūc nō possit p̄rogatio fieri sine cōsensu eius p̄ no.p̄ glo.in.c.i. §.preterea. lultimo.ō p̄hi.feu.alie.per fede. al's aūt non reperif q̄ sit necessarius eius consensus.secūdo vero casu idistincte nō possit per clericos p̄rogari iurisditio sine licētia sui iudicis.c.i.ꝛ.c.significasti. de fo.compe.ꝛ Imo.dicit q̄ ratio diuersitatis inter laycos ꝛ clericos esse pōt.q2 i p̄rogatiōe reqrif cōsensus iudicis imediati.pꝫ i.d.c.significasti.vbi requirif cōsensus episcopi qui est imediat⁹ iudex clerici non aūt requirif ꝯsēsus mediati iudicis ꝛ superioris.puta pape qui illum ꝯstituit episcopū cū iurisditione. vñ cuꝫ ep̄s sit p̄petuus.vij.q.i.pastoralis.merito videf habere plenior̄e iurisditionē in suos subditos.sꝫ iudex laici cōiter h̄ꝫ iurisditionē t̄palem. ꝛ sic non plenam facit q̄ habef in.l.fi.cum ibi no.j.de penis.Et lꝫ ciuitas que constituit ipsū iudicē ꝛ sibi tribuit iurisditōnem p̄petuā.tñ illa est iurisditio mediata.qm̄ imediatam in subditos habet pretor.sed i p̄rogando nō requiritur consensus iudicis mediati.ergo non attendif iurisditio ciuitatis ista est intētio sua lꝫ non ita cla
16 re:sed obscure loquaf.¶Adde ēt q̄ Pau.de cast. dicit q̄ indistincte requireref licētia sui iudicis in p̄rogatione qñ verteref p̄iudiciū iudicis i sportulis soluēdis sibi vel cōmuni iuxta no.in.l.ij.§.si quis in ius voca. non ie. voluit allegare glo .in. l.de iure.j .ad
17 munic.¶Item dicit q̄ predicta p̄cedunt i iudicib⁹ temporalib⁹.ut sunt potestates terraꝝ.q2 cessante cōmodo sportularꝝ nō requirif eoꝝ ꝯsensus.qm̄ sūt simplices administratores iusticie.sec⁹ si sint perpetui vt comites reges vel alij dñi.quia subditi sui nō possunt sine eorum consensu prorogare iurisditionē alterius iudicis non subditi dictis dominis.ꝛ de hoc dicit eē tex.quem doc.non allegant in.c.per venerabilem.§. insuper.qui fi.sint legi.ꝛ idem dic eadem ratione in subditis alicuius communitatis.puta ciuitatis venetiarum vel florentie.quia sine licentia communitatis nō possunt p̄rogare.ꝛ hoc dicit verū in subditis dcē cōmunitatis venetiarū q tamē nō sunt veneti.sed sūt alterius loci suppositi venetis.puta veronenses. sed duo veneti bene possent prorogare sine licentia cōmunis venetiarum: q2 nō dicunf subditi cōmunitati cū cōmunitas nihil aliō sit q̄ꝫ homines ipius: ut no.
18 glo.in.l.si cui.§.i.§.qḋ cu.vni.no.¶Pro quo adducit q2 possent veneti eligere domiciliuꝫ in alieno loco nō subdito ꝛ relinquere domiciliū quod habēt venetijs.allegant.l.i bello.§.in manumittendo.j.ō capti.vbi dicit hec esse satis no.digna ꝛ quottidiana. ¶Roma.h̄ videtur transire cum Bar.ꝛ dicit Bar. male allegare gl.in.d.§.preterea.q2 illa glo.dicit totum cōtrarium.tamē putat opi.bar.esse verā per no. p̄ Imo.in.d.c.ceterum ō iudi.vbi i feudatario dicit idem quod bar.ꝛ Roma.quod etiā tenet Hostien. i summa ō fo. compe.§.i.ṽ.nec videtur. vbi ad hoc allegant tex.i.d.c.venerabilē.§.isuper.quia quādo iudex habet aliquam qualitatem in subditum q̄ꝫ simplicem seu nudam iurisditioneꝫ nō potest subditus prorogare iurisditionem in alium iudicem sine consensu sui proprij iudicis ſm Roma.ꝛ pro hoc alleg.
19 c.ex trāsmissa.ꝛ.c.ex tenore.de fo.ꝯpe.¶Adde primo q̄ inq̄tum Imol.hic assignat ratiōeꝫ diuersitatis inter clericos ꝛ laycos q̄ illa nō videtur bona.nā pone q̄ sit aliquis inferior episcopo habens imediate iurisditionē in clericum an possit dare licentiaꝫ clerico prorogandi iurisditioneꝫ alicui iudici ꝛ ꝯcludit Jo.an.ꝛ alij in.d.c.significasti.q̄ nō:sꝫ ñ p̄tinebit ad episcopū dare hāc licētiā q̄uis episcop⁹ tunc sit mediatus iudex illius clerici.ꝛ hoc iō.q2 tex.i.d.c.signi

a ¶Litigassēt adde lu.ro.cōsilio.clxvi.

b ¶Turbari posset facit p̄ hoc q̄ uoluit ro.singu.suis fo.xxiij.q̄ ep̄s pōt cogi renūciare ep̄atui si videf q̄ aliter popul⁹ sedari nō possit similiter q̄ ad executionē pene corporalis p̄cedi potest pēdente dilatōe p̄p tumultū populi. sed ad iponēdum penā corporalē nō ſm ipm

c ¶Si nō soluisset.adde q̄ voluit ro.consilio.xij.ꝛ consilio. ccc[illegible] io.an.in addi. ad spe.i ti. de rescrip.p̄nta. §.rōne ipetratis vš.iteꝫ q̄ dixit.

d ¶Feudatarij.adde abb. cōsi.iij.bal.cōsil. ccclxviij. ꝛ qñ p̄ clericos possit iurisditio prorogari vide per abba.cōsi.xxxiij.ꝛ i materia prorogatiōis dicit singularibus suis ro. q̄ ille q ꝯsensit in iudicem nō suū nō opposita declinatoria ꝛ fuit absolutus abinstantia p̄pter p̄cessum nulluꝫ q̄ si dnuo ꝯuenitur nō poterit ap̄lius opponere declinatoriam ꝛ dicit h̄ fuisse mirabile dcm̄ guil. ō cu.i.l. cū qui de consti.pecu.p.l.si qs repeter.j. ad turpi.

a ℭ Episcopo. dic q clericº pōt ꝓrogare iurisditionē alterius iudicis ecclesiastici sine cōsensu superioris nō aūt iurisditionē iudicis penitus si sui ut dic̄ abbas cōsi. palle gato ⁊ Ludo. roma. sin. suis sing. suo icipiente. d. tu scis q pridie in. l. i. §. ⁊ post operis dixi ⁊c. ⁊ rō quare clericus nō possit ꝓrogare iurisditionē iudicis penitus nō sui pōt colligi ex no. per do. car. in. c. i. ð imu. eccle.

b ℭ Sacerdotis. vide oldra. ꝯsi. lxxiij.

c ℭ Quā dñs vide p eundē ludo. cōsilio. ccclxviij.

d ℭ Nouus. adde ludo. roma. ꝯsi. cccxxviij. ⁊. cclxxxv. per ang. cōsilio. lxxvj.

ficasti. ſm Jo. and. loquit in episcopo signanter ⁊ indistincte. ⁊ ideo Jmo. in. c. p. ⁊. g. de offi. delega. sup gl. fi. ⁊ post expeditionē ꝯiuꝫ glo. in ver. vlterius queri pōt ⁊c. dicit q nō pōt reddi bona ratio diuersitatis tñ ipsemet Jmo. in. c. romana. in pn. de fo. cōpe. in. vj. dicit q rō specialitatis in clericis est q: fortasse sunt magis astricti nexibº platorū q seculares. vnde ipsis clericis variare nō lꝫ. q secus est in laicis. c. cum autē. de iure pa. ⁊ ista fuit etiā ratio Anto. de bu. in d. c. p. ⁊. g. sed eā reprehēdit Jmo. in. d. c. p. ⁊. g. q: etiā laici pariter debēt suis iudicibº ⁊ superioribº obedire. iuxta. l. i. ſ. si qs ius di. nō obtē. ⁊ q habet in. c. ij. de ma. ⁊ obe. nec ꝯtrariū dicit in. d. c. cū aūt. Do. de sancto ge. in. d. c. romana. i pn. dicit posse assignari rationē diuersitatis. q: iudices seculares habuerūt iurisditionē a populo iuxta. l. i. §. cū. n. C. ð vete. iur. enucle. sed iudices ecclesiastici habuerūt a deo vl eiº vicario. ut no. in. c. j. de trāsla. pla. Mimirum ergo si laici possint ꝓrogare iurisditionē alterius. q: ex quo ipsi ⁊ laici tradiderūt iurisditionē videt i se reseruasse hāc potestatē mutādi ⁊ eligendi alium. que ratio cessat in clericis q: nō tradiderūt iurisditionē. Jsta ratio etiā mihi nō placet q: posset ista ratio ꝓcedere si queratur an populus collectiue qui contulit iurisditionem possit ꝓrogare iurisditionē in aliū. Nos aūt petimº nō de populo collectiue. sed an singulares p se hoc possint. cōstat autē aliud esse populū seu vniuersitatē. ⁊ aliud esse singulares de populo. l. in tātū. §. vniuersitatis. ſ. de re. di. l. sed si hac. §. qui manumittit. ſ. de in ius vo. Nec ob. quod no. in glo. in. d. l. sicut §. i. qō cu. vni. dum dicit q populus non est aliud q homines de populo. q: vt dicit Bal. i. l. etiā i. iij. col. C. de exe. rei iudi. Jlla glo. debet intelligi de hominibus collectiue assumptis. sed homines separatiꝫ assūpti nō faciūt populū. facit ad hoc tex. in. d. §. vniuersitatis. ⁊ ita in effectu itelligit bar. in. l. aut facta. §. fi. in pma ⁊ pe. col. j. de penis. ⁊ q ēt patet sic pau. de ca. nō bene allegat glo. in. d. l. sicut. ex his ergo remanet cōclusio q nō sit dare aliquā bonā rationē diuer-
20 sitatis. facit. l. nō oīum. ſ. de legi. ℭ Jtē inqtū pau. de ca. limitat hic nō habere locū quādo sportule debentur ⁊c. Adde q in hoc ipse est solus ⁊ dictū eius nō ꝓbat lege. ⁊ cōtrariū tenuerūt pe. ⁊ Cy. in. l. si q ex cōsensu. in. vj. q. C. de epi. audi. ⁊ Jo. an. in tit. de cōpe. iudi. adi. §. i. in additiōe incipiēte. querit an ordinarius ⁊c. Mouent q: sportulas habere debēt iudices ꝓpter laborē. vnde debēt cōpēsare amissioneꝫ sportularū cū releuatione laboris. ar. l. ij. ⁊. l. generaliter. C. de epi. ⁊ cle. ⁊. c. cuꝫ cessante. de appel. ⁊ per alias rationes de qbus hic p eos. ⁊ ita etiā videt tenere Bal. in. d. l. si qui ex cōsensu. ⁊ imo. in. d. c. p. ⁊ g. item inqtū pau. de ca. hic alleg. tex. in d. c. per venerabilē. §. insup. Adde q ille tex. ſm hostiē. io. an. ⁊ Anto. de bu. in. d. c. per venerabilē. ⁊ imola in. d. c. p. ⁊. g. solū ꝓbat q in his que sunt reseruata pncipi ꝓut est facultas legitimādi. ut no. in auc. qui. mo. na. effi. §. fi. nō pōt subditus imperatoris ꝓrogare iurisditionē in papā sine cōsensu imperatoris uel econtra pari rōne. ita ꝓprie loquit ille tex. qui ad hoc reputat valde no. pro limitatiōe eoꝝ que no. Bar. hic ⁊ sic nō ꝓbat ille tex. id ad quod allegat per pau. de ca. ⁊ per ꝯsequēs q ipse dixit de veronēsibº q sine cōsensu cōmunitatis venetiarū nō possunt ꝓrogare nō ꝓbatur iure. ⁊ cōtrariū est de mente Bar. h. ⁊ etiam de mēte imol. h cuius vba. ſ. retuli. itē inqtū Ro. h addit q vbi iudex habet aliā qualitatē in subditū q simplicē seu nudā iurisditionē nō possunt subditi sine cōsensu ipsius ꝓrogare iurisditionē in aliū. adde q lꝫ ipse nō dicat ista fuit doctrina Anto. de bu. i. d. c. ex trāsmissa. ⁊ in. d. c. ex tenore. ⁊ in. d. c. ceterū ubi refert illud dictū hosti. in summa de fo. cōpe. §. rela-

tū. ⁊ certe videtur hec opi. itelligēda ſm doctrinā bar. ſ. quādo subest qualitas vasallagii in subdito vt ꝓbat in. d. c. ex trāsmissa als lꝫ essent domini perpetui vt comites uel reges nō inuenit q eius subditi ꝓhibeant ꝓrogare iurisditioneꝫ alteriº iudicis. Nec ad hoc ob. tex. in. d. c. ex tenore. q: ibi nō ꝓcedebat pmus iudex vigore ꝓrogationis ptium. sed vigore delegatiōis pape. ℭ Predictis etiā adde Bar. i. l. i. in pnci. ſ. de iudi. vbi videt tenere idē q hic. ⁊ etiā imol. ibi. ⁊ etiā Bal. in. l. i. §. i. i vlt. col. ſ. de offi. pre. vr. per Bal. in. l. i. C. si a nō cōpe. iudi. ⁊ ibi nihil clare firmat. allegat gl. in. d. §. pterea. tenere q vasallus sine licentia dñi possit iurisditionē alteriº ꝓrogare. Bal. etiā i. d. §. pterea. ⁊ in. l. si qs in cōscribēdo. in vlti. col. C. ð epi. ⁊ cle. videt tenere idē qð bar. h ⁊ allegat tex. i. d. c. ex trāsmissa. adde bal. in. l. de terminis. C. de sacrosan. eccle. vbi dixit q vbicunqꝫ aliq sub iuramēto fidelitatis sunt de iurisditiōe alicuius nō possunt sine suo cōsensu iurisditionē in alterū ꝓrogare. alle. glo. in. §. pterea. quā reputat notabilē ⁊ dicit q huiusmodi populi sunt p pacē cōstātie. adde etiā glo. in. d. c. romana. in ver. clericorū iūcto tex. que probat q pterq in clericis regulariter pōt fieri ꝓro-
21 gatio alteriº iudicis. siñ ꝯsensu sui ꝓprij iudi. ℭ Patet ergo ex pdictis defensatā esse opi. bar. que videt magis cōmunis ⁊ in materia vide p and. de iser. in. d. c. iperialē. §. preterea. de ꝓhi. feu. ali. p fre. vbi tāgit. an si dñs feudi sciuit vasallos suos i causis ꝓrogare iurisditionē alterius iudicis. ⁊ tacuit cū ꝓhiberi posset an valeat ꝓcessus factº sine alio ꝯsensu. ⁊ tenuit q sic. arg. c. cū olim. el pmo. ad fi. de offi. deleg. ⁊. l. fi. ſ. qð cū eo. sed q: hoc esset lōgū vide hoc pleniº. in. d. c. ceterū. ad fi. ⁊ que scripsi i repe. l. sepe. j. de re iudi. dū tractaui de veritate. inno. in. c. ex par-
22 te decani. de rescrip. ℭ Utrū autē laicus qui est de tēporali iurisditiōe ecclesie possit in iudicē nō suū qui nō sit de tēporali iurisditiōe ecclesie cōsentire sine licētia sui iudicis. ⁊ similiter an in penitētiali foro possit sine licētia sui sacerdotis iurisditioneꝫ alterius iudicis ꝓrogare habetur in. d. c. significasti. ℭ Utruꝫ au-
23 tē quādo iudex intellexit per subditos suos ꝓrogari iurisditionē i alterū possit subditos ꝓhibere litigare corā illo dato q ꝓcessus valeret eo nō ꝓhibēte seu nihil dicēte. ⁊ fuit. ſ. cōclusuꝫ. vide pro hoc pe. Cy. ⁊ Bal. in. l. si qui ex cōsensu. ſ. alle. ⁊ p Jo. an. in. d. additiōe incipiēte querit vtrū. ⁊ per guil. de cu. in. l. i. ſ. de iudi. Anto. de bu. ⁊ imo. in. d. c. p. ⁊. g. Et magis cōis cōclusio est q nō possit in causis ciuilibº. q: nō reperit ei cōcessuꝫ preterq in delegante qui pōt iurisditionē sui delegati ꝓrogare aliter q ipse delegauerit. l. ij. §. sed ⁊ iudex. ſ. de iudi. in crimi-
24 nalibus distingue plene vt per eos in dictis locis. ℭ Tāgit etiā Ro. h incidēter. an vasallus possit cōpromittere de re feudali i aliū q in dñmr de quo vide p Spe. in ti. de arbitro. §. pe. v. sed nūqd vasallus. per Hostiē. in sūma de arbi. §. pōt. v. sed nūqd vasallus. aliqd per glo. i. c. i. in ver. vasallo. i ti. si de feu. vas. ab ali. iterpel. fue. per Anto. de bu. ⁊ alios in. c. cū tēpore. de arbi. per Andre. de iser. in. c. si iter pares. in pncipio. de lege corra.

§ **Opus nouum.** Qui addit vel detrahit mutando formā opus nouuꝫ facit ⁊ h
1 edictum solum ad opera que solo coherēt ptinet. ⁊ nō ad alia.
2 h. d. ℭ No. ex pncipio arg. ſm pau. de ca. q si cōmittit p superiorem cām iudici ordinario cū aliqua alteratiōe iurisditiōis ordinarie puta q cognoscat sūmarie vel similia. itelligit esse delegatº. ⁊ sic nouusᵈ iudex nō autē ordinariº. allegat no. p io. an. i c. lꝫ de offi. ordi. Cui adde no. p guil. de cu. ⁊ ia. bu. in. l. sepe. ſ. de offi. psi. ⁊ per ia. bu. Bal. ⁊ Ang. in. l. ius ciuile. p illū tex. ſ. ð iusti. ⁊ iu. ⁊ p ang. i. l. ⁊ q:. ſ. ð iuris. om. iu. bal. i additiōibº Specu. in ti. de iudi. deleg. circa vltimā col. bal. i. l. pcipimº. C. de appel. ⁊ in. l. fi. C. vbi sena. vel cla. ange. imo. ⁊ Ro. in. l. i. §. si qs simplr. de vbo. obliga. ⁊ quod legi. ⁊ no. in. c. cum quibº de rescrip. in. vj. ⁊ in. c. ei qui. de prebē. in. vj. sup gl. fi. bene faciunt no. per Bar. i. l. ambitiosa. in vlt. col. j. de decre. ab or. fa. ⁊
7 in sua disputatiōe icipiēte. adunātia generalis. ℭ Jtē no. ex. v. hoc aūt iūcta glo. i v. in solo. ar. ſm Bar. q si qs tibi fecit iniuriā scindēdo vestes corpori tuo adherētes nō dicat offendere i ꝑsonā cū vestes nec sint ps corporis. nec ibi sint vt ppetuo sint cū corpore de quo tñ remittit ad no. p se in. l. licitatio. §. qð illicite. j. de publi. de quo etiā vide p guil. de cu. ⁊ bal. i. l. si q p calūniā. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ p archi. xvij. q. iiij. c. si qs suadēte p bar. i

l.sed ꝛ questionem.j.de iniur.per Bal.in.l.gallus.§.ille casus ſ.de lib.ꝛ posth.ꝛ per doc.in cle.i.in pn.de penis.

Si quis edificium. Fulciẽti antiquũ edificiũ nõ põt nouũ opus nũciari.h.d.ſm magis verã litterã.¶ In gl.ſi.ibi.§.ſi qs riuos ꝛc. vult dicere gl.ꝙ reficiẽti opus põt denũciari cã dãni infecti ꝛ ſi timeẽ de ruiã prius caueat edificãs de dãno iſecto ꝙ reficiat fallit ſm gl.in reficiẽte riuos vel cloacas:qꝛ etiaꝫ cã dãni infecti nõ poterit renũciari.ſed in hoc gl.male loqtur.qꝛ etiã reficiens riuos vel cloacas nõ ẽ imunis ab iſta cautiõe dãni iſecti.l.pe.ꝓpe ſi.j.de riuis.ꝛ i.l.i.§.ſi qs purgãti.j.de cloa.ꝛ ita iſtaꝫ opi.bal.dãnant Bar.ꝛ alij in.d.§.ſi qs riuos.¶ Veritas eſt ꝙ regulariter edificanti põt nũciari nouũ opus etiã ex alia cã ꝙ dãni iſecti.patet qꝛ ſpecialiter ẽ iductũ vt reficienti riuos vel cloacas nõ poſſit nũciari quãdo nũcietur ex cãm dãni infecti per.d.§.ſi qs riuos vt dixi.ꝛ iõ h in littera dꝫ haberi ṽbum fulciat.nõ aũt reficiat ꝙ ꝓbãt plenius Bar.ꝛ alij in.d.§.ſi qs riuos.ꝙ qliter intelligaẽ ſtatim aperiaꝫ.¶ Jtẽ tene mẽti inq̃tuꝫ bar.h ſecutus gl.i.l.i.§.pe.ſ.õ moꝛ.iſe.dixit ꝙ ꝓprie reficiẽs nõ dr̃ de nouo facere.bñ facit tex.i.c.ꝯſuluit de iude.ꝛ.c.fin.C.de iude.ꝛ.§.reficere.alle.p gl.in.d.l.i.¶ Pro hoc ẽt facit qõ no.glo.ꝛ doc.i cle.ſi.i ṽſi.citatum de reſcrip.ꝛ glo.i.c.i.de reli.do.li.vi.ꝛ iſtud facit cõtra id qõ no.bal.in.l.ſi vt ꝓponas la.ij.C.de nup.vbi dicit ꝙ illa.l.ſi vt ꝓpõis pſtabat ar.ꝙ ſi ꝯſtitutio eccleſie dictabat nullum foꝛtalicium poſſe fieri iconſulto papa.ꝛ cõtingit ꝙ erat quoddaꝫ foꝛtalicium antiquũ ꝙ ꝓpter rebelliõnẽ funditus deſtructum fuerat tandem ille rebellis reconciliat᷒ cũ eccleſia romana volebat caſtrum ibi reficere qõ illud facere nõ poſſit incõſulto papa.naꝫ hec deciſio bal.vr̃ ꝯtra.d.l.ſi.õ iude.expreſſius ꝯtra tex.in.c.ꝯſuluit.ꝛ alia.ſ.alle.ꝛ maxĩe qꝛ verba regulariter debẽt accipi ꝓprie.l.i.§.ſi is qs nauẽ.ſ.de exerci.l.nõ aliter.ſ.de leg.iij.no.bal.in.l.i.ꝛ in.l.labeo cũ ſi.j.de ṽbo.ſig.bene facit qõ no.anto.de bu.in.c.iij.de iud.vbi p illũ tex.dicit ꝙ ſi de iſtrumẽto debet ſolui gabella ꝛ iſtrumẽtuꝫ reficiaẽ nõ debebit ſolui gabella.ꝛ expreſſe Pe.de ancba.in.d.c.conſuluit p illũ tex.dicit ꝙ ꝯſtitutio legati que ꝓhibet noua caſtra edificari nõ extẽdiẽ ad refectionẽ caſtroꝝ.tñ pro opi.bal.in.d.l.vt ſi ꝓponis.bene facit qõ no.glo.xviij.q.ij.c.de mona.q̃ dicit ꝙ aut totũ monaſteriũ eſt deſtructũ.ꝛ tũc monachi nõ poſſunt ſine ꝯſenſu epiſcopi de nouo ꝯſtruere ſicut nec potuiſſent a ꝑncipio de nouo facere.alle.tex.xvi.q.vltima ſi qs.ſed ſi nõ eſt totũ deſtructũ bene pñt reparare ſine ꝯſenſu epiſcopi.ꝛ ita etiã dicit Hoſt.in ſumma.õ eccle.edifi.§.ſi.in ſi.ꝛ ad hãc diſtinctionẽ bene facit iſte tex.in ṽ.veteri.ſubſtituẽdo pro opi.ẽt bal.bene facit qõ no.bar.in.l.nuptie.ſ.de ri.nup.vbi p.l.nuptie.la.iij.dicit ꝙ ſicut qñ a ꝑncipio fit iſtrꝫ reqriẽ ꝯſenſus vtriuſqꝫ partis.ita ẽt reqritur qñ eſt deperditum inſtrumẽtũ ad hoc vt reficiatur.¶ Pro hoc ẽt facit qõ no.glo.ꝛ doc.in.c.iij.de iu.pa.vbi expreſſe dr̃ qõ qñ totũ edificiũ eſt deſtructũ ꝛ reficiaẽ.idẽ iudicamus ſicut ſi abinitio de nouo edificareẽ.pro hoc ẽt facit id qõ no.Bar.hic dum dicit ꝙ domus deſtructa lꝫ poſtea reficiaẽ dicit eẽ noua domus.l.iter ſtipulãtem.§.ſacram.de ṽſi.ob.ꝛ iſtã puto eẽ ṽitatem per quã remanet cõcluſio ꝙ aut totum edificium vel caſtrum funditus eſt diruptuꝫ ꝛ tunc reedificãs dicaẽ de nouo facere.per ea que ſũt vltimo loco alle.ꝛ talẽ edificanti põt nũciari nouum opus.ꝛ ita ꝓcedit opi.bar.ꝛ alioꝝ hic.aut non eſt funditus diruptũ.ꝛ tũc nõ poſſit nouũ opus nũciari ei ꝛ ꝓcedant allega.in contrarium.ꝛ ita loquitur tex.in.l.ſi.C.de iude.cũ alijs alle.pro illa opi.ꝛ maxime p iſtũ tex.in ṽbo veteri ſuſtinendo.ꝛ h no.qꝛ ñ ſũt ab aliquo ita plene:nec ita clare iducta.

Si autem. Siue in ciuitate vel caſtro ſiue extra fiat opus babet locuꝫ hoc edictum.h.d.Et quia hic fit mẽtio de opido quid ſit habes i.l.pupillus.§.opidum.j.de ṽbo.ſign.ꝛ videtur ꝙ ſit genus aptum cõpꝛehendere ciuitatem vel caſtrum vt in pꝛohemio.ff.§.illud lultimo iuncto iſto.ꝛ.l.ij.C.de ſũ.tri.ꝛ ſi.ca.ꝛ.d.§.opidum ꝛ aliquid p gl.in.l.i.in ṽſi.pꝛopꝛie.j.ad munici.ꝛ quod habeẽ in.l.vrbana.j.õ ṽb.ſigni.ꝛ ibi pꝛobatur ꝙ appellatiõe opidi:non venit villa.quid autem ſit ciuitas.caſtrum.ꝛ villa.ꝛ quid inter ſe differant Bar.ſe remittit ad no.per ſe in.d.l.pupillus.§.territoꝛium.j.õ ṽbo.ſigni.vbi de hoc nihil dixit.ſed õ hoc vide plene p eum in extrauaganti qui ſint rebelles.i ṽ.lõbardie ꝛ p Bar.in l.heres.§.vicis.ꝛ ꝙ ibi dicit glo.ff.de le.i.ꝛ p Joã.an.plene ꝛ domi.in.c.ſi ciuitas de ſen.excõ.li.vi.ꝛ p archi.in.c.ſtatutũ.in ṽ.ciuitatibus.de Rꝑ.lib.vi.aliqd p Jnno.i.c.cuꝫ ab eccleſiarũ.de offi.oꝛdi.ꝛ per bar.in.l.i.j.ti.i.ꝛ que no.bar.in.l.i.C.de metropol.berito li.xi.Et ibi etiã tãgit qualiter cõſtituatur ciuitas.ꝛ an de eſſe ciuitatis ſit ꝙ habeat epiſcopum de quo etiaꝫ p Bar.in.l.ſi.in.ij.col.j.de colle.illi.vbi ẽt de hoc aliqualiter tãgit ꝛ aliqd per eũdeꝫ in.l.ij.ad ſi.j.de ṽbo.ſign.ꝛ per eũdeꝫ in.d.ṽ.lõbardie.ꝛ in d.§.vicis ꝛ per bar.de pace cõſtã.in ṽ.nos romanoſ ꝛ in.l.ſi in aliqua.ſ.de of.ꝓcõ.ꝛ i.l.Rꝑipta circa.iij.vel.iiij.col.C.de preci.impe.of.ꝛ in.d.l.ex hoc iure.circa.v.col.¶ Tãgit etiã bal.in dictis locis maxĩe in ṽ.lõbardie.ꝛ in.d.l.i.de metropol.berito.quid ſit ꝓuincia.ꝛ qualiter cõſtituatur.ad qõ vide no.per gl.in.l.ſi.C.de pſcrip.lõg.tẽp.ꝛ ibi per Cy.ꝛ Saly.ꝛ p cano.in.c.coꝛã.de elec.ꝛ aliqd p ro.h.qd autem ſit terra.ꝛ an cõpꝛehẽdat caſtrũ vel villaꝫ.tex.babes ꝙ ſic.in.c.cũ in ptibus.de ṽb.ſigni.ꝛ aliqd in.c.i.de poſtu.prela.qd aũt territoꝛiũ diſtrictus vel dioceſis.vide i.d.l.pupillus.§.territoꝛiũ.i cle.ne romani.de elec.ꝛ in.c.paſtoꝛalis.de re iudi.ꝛ in.c.vbi piculũ.õ elec.in.vi.ꝛ aliqd in.§.rurſus in gl.in ṽ.poteſtate.õ actio.duꝫ dicit diſtrictũ ꝛc.quã ad hoc põderat bal.in.c.i.in pn.§.ſi.ꝛ in ti.q.mo.feu.amit.ꝛ p gl.lxxxv iiij.di.ꝓuincie.p Jo.an.in.c.vt eccleſiarũ.de cõſti.ꝛ in.c.cũ ꝯtingat.de fo.cõpe.p bar.in ti.q̃ ſint regalia i Rꝑica p Ang.i.l.ſi.ſ.õ iuriſ.om.iu.qd aũt ſit patria ꝛ an idẽ ſit ciuitas ꝛ patria vide i.l.iij.et ibi p Bar.ꝛ bal.C.õ natu.lib.et i.l.ſi nupta.et ibi Bar.C.õ me.li.x.ꝛ in.l.antiqui oꝛiginẽ.§.i.j.ad municip.et in.l.vxoꝛẽ.§.legata.j.de leg.iij.p Spec.in ti.de citatiõe §.i.ṽ.quid ſi reus.et in.l.i.ṽ.quero quid ſi quidam natus eſt in quodam caſtro.j.ad municipa.et in.l.ij.circa primã col.j.de ṽb.ſigni.et per Bal.eleganter in.l.ſi nõ ſpeciali.C.de teſta.

Nunc videamus. Ex triplici cauſa nunciaẽ nouũ opus ꝙ hic per exẽpla declaraẽ.ꝛ i.§.iuris noſtri.icipit tractare que ꝑſone nũciare poſſint.et hoc ſit loco ſũmarij vſqꝫ ad.§.ſi.¶ Jn tex.ibi iuris noſtri cõſeruãdi ꝛc.iſta pars que cõtinet nũciationẽ que fit cauſa iuris noſtri ꝯſeruãdi ſubdiuiditur in.l.de pupillo §.ſextus.j.e.ſ.in naturalẽ ꝛ poſitiuã vt ibi videbitur ¶ Jn tex.ibi cauſa damni depellẽdi ꝛc.hec nũciatio que fit cauſa damni depellendi ideſt cauſa damni iſecti ꝓpter ruinã quam aduerſus edes meas minatur opus ꝙ edificas nõ tollitur:lꝫ edificãs ſatiſdaret de opere demoliendo iuxta.l.ptoꝛ.§.deinde.j.eo.quia per illam ſatiſdationẽ nõ eſſet nũcianti conſultũ quia talis nũcians non petit ꝙ opus demoliatur.ſed ꝙ ſibi caueatur de dãno futuro ſi ꝙ cõſequeretur ex ruina.ideo hoc caſu tollitur nũciatio per cautionẽ dãni infecti.l.iij.§.pe.j.quod vi aut clã.¶ No.ex ṽ.ꝙ ſi in mari.limitationeꝫ ad regulã que babet edificium cedit ſolo ſeu domino ſoli iuxta.l.ij.C.de rei vẽ.ꝛ.§.ex diuerſo.iſti.de re.di.etiaꝫ iure naturali.l.q domũ ſ.ad.l.aquil.et.l.ſi.j.de ſupꝑficie.l.obligationũ fere §.placet.j.de actio.et obliga.nam fallit in edificãte i mari vel in littoꝛe maris.quia ſolũ cedit edificio ſeu edificãti.et ratio eſt quia edificat in eo quod eſt cõmune oĩum.vnde efficitur occupãtis.l.ij.et.iij.et.l.riparũ.in.ſi.cum.l.ſe.ſ.de re.Dicit᷒ tamẽ Ro.h i additionibus nouis ꝙ poterit iponi huic edificãti onꝰ penſionis ãnuatiꝫ ſoluẽde fiſco.allegat.l.ij.§.ſi quis nemine.j.ne quid in lo.pub.¶ Sed iſtud nullo mõ puto verũ.quoniã ille tex.loquiẽ in eo qui edificat in ſolo publico puta in platea ꝛc.in quo regulariter nõ permiſſuꝫ eſt edificari ꝛc.vt dicitur ibi.ꝛ in.l.i.eo.ti.

a¶ De nouo iõ dixit bald.cõſi.ccxxi.qõ caſtro dſtructo pricipiſ auctoritate bona rebellium caſtri efficiuntur libera ꝛ caſtro reſtituto vel ptãte conceſſa rebediſicãdi nõ intelligiẽ reſtitutuꝫ ius alteri qſitũ ex caſtri diruptiõe qꝛ dr̃ potius noua cõceſſio ꝙ̃ reſtitutio ꝛ i noua conceſſiõe ꝑnceps non tollit ius alterius.

b¶ Territorium diſtrictus.vide old.cõſi.clxxvi.et quis veniat appellatiõe diſtrictus vide are.ꝯſ.lxxvi.ꝛ an appellatõe ciuiũ veniant comitatenſes per eũdẽ cõſilio.lxxvij.

⁊ sic nõ trãsit dominiũ soli in edificantem. sed nos loquimur quãdo edificatur in mari vel littore maris q̃ appellat̃ cõmune omnium ⁊ in eo licite edificat̃. ⁊ sic efficit̃ occupãtis ut hic. ⁊ in. d. l. ripariũ. cum. l. seq. et insti. de re. di. in pn̄. ⁊. §. i. cũ sequẽtib⁹. Unde nõ subest ratio hic q̃ debeat̃ pensio de re que iure permittẽte est effecta ꝓpria edificantis. sʒ bene subsit quãdo edificat̃ in publico cũ nõ efficiat̃ dominus edificãs. facit. q: rẽ propriã qs ad pẽsionẽ cõducere nõ põt. l. ei a quo. ff. de vsu. ⁊. l. neqꝫ pignus. ff. de re. iur. ¶ Secũdo fallit dicta regula que habet q̃ edificium cedit dño soli. nisi edificiũ sit illicite cõstructũ. nã tũc cedit solo cũ veniat destruẽdũ. l. fideicõmissa. §. si qs illicite. ff. de lega. iij. ⁊ ibi per illũ tex. colligit istã fallentiã bal. ¶ Tertio fallit in edificãte de pecunia ecclesie i solo alieno q: solũ tunc cedet edificio ⁊ ecclesie gl. est quã reputat hic singularẽ Ro. xij. q. ij. c. apostolicos ⁊ eã simpliciter sequit̃ ipse in additiõibus antiquis ⁊ nouis. adde Specu. idẽ tenẽtem i ti. de emptio. ⁊ vẽditio. §. tertio loco. ꝟ. qd si clericus ⁊ Bal. in. l. intãtum. in pn̄. ff. de re. di. loquit̃ tñ illa glo. in clerico edificãte de pecunia ecclesie in solo ipsi⁹ clerici. ⁊ dicunt q̃ est speciale fauore ecclesie. tamẽ Jo. an. in regula qui prior in mercu. in. v. col. dicit q̃ illa glo. in. c. apostolicos. xij. q. ij. nõ probat̃ iure. nec tex. in. d. c. apostolicos. loquit̃ quãdo edificatũ fuit in solo alieno. ⁊ similiter Jo. an. in additiõibus Specu. in. d. versi. qd si clericus nõ approbat illã nec dictũ Specu. q: h̄ casu locupletaret̃ ecclesia cum aliena iactura. q̃ nemini cõcedẽdũ est. l. nã hoc natura. ff. de cõdi. inde. ⁊ i regula locupletari. in. vi. ⁊ ecclesia debet esse cultrix ⁊ fautrix iustitie. c. i. ꝟ. sed diuersuꝫ. de alie. feu. ⁊ q: fauor pie cause nõ debet esse iniustitie ꝓductiuus. c. nuper de regula. ⁊ in auc̃. similiter. C. ad. l. falci. in. xij. ⁊ xxi. speciali cõtractus factos ad pias causas. etiã trãsit cũ opi. Jo. an. quã additionẽ videas. q: ibi pleni⁹ loquit̃ Jo. and. dicit tñ Roma. i. d. auc̃. similiter saluari posse in vno casu illã gl. s. quãdo de bonis ecclesie esset edificata aliqua alia ecclesia. q: tũc quaten⁹ parietes ecclesie edificate ꝓtendũt solũ cedent edificio. ita dicit ꝓbari. xvij. q. vi. in. c. questiõe. ¶ Quarto limita nisi quãdo subesset aliqua coniectura q̃ edificãs nõ habuisset animũ donandi edificiũ dño soli. vt quãdo aliquod ius habuisset edificãs in solo alieno ut ꝓbat̃ in. l. senatus. §. marcellus. ff. de lega. i. ꝫ pe. de bella ꝑtica ibi ⁊ ibi etiã no. Jmo. ⁊ idẽ dicit Cy. ⁊ Bal. in. l. ij. C. de rei ven. per illũ tex. ⁊ ꝓbat̃ in. d. §. ex diuerso. ¶ Quinto limita nisi edificãs ⁊ dñs soli essent ꝑsone inter quas nõ possit cadere expressa donatio. ut no. glo. in. l. si vxor filio in gl. fi. ff. de dona. inter virũ ⁊ vxorem. facit. l. marcellus eo. ti. ¶ Sexto limita nisi edificiũ esset factũ sine calce vel sine cemẽto aliquo ut q: lapis supra lapidem posit⁹ fuerit sine alia materia. ⁊ hoc modo ꝯstruct⁹ fuerit murus sicc⁹. q: tũc non cedit dño soli quasi nõ dicat̃ ꝓprie edificatũ ⁊ nõ videat̃ bene ꝓprie habere faciẽ operis. arg. l. stipulatio. §. opus. ff. eo. tamẽ in ꝯtrariũ est veritas vt est tex. valde notandus. ff. cõ. ꝑdi. in. l. si precario. ibi dũ tex. dicit edificiũ soli cõditionẽ secutũ ⁊c. ⁊ tamẽ tex. ibi loquit̃ de muro sicco ut patet ibi in glo. ij. ⁊ ad hoc illũ tex. põderat ibi. bal. ⁊ dicit pau. de cast. ibi q̃ nõ recordat̃ se hoc alibi legisse. ⁊ ẽ vtile ꝫ bal. ibi q: si vendis mihi fundũ in quo est talis murus cõfectus sine calce vel simili cemẽto nõ poteris eum inde tollere ⁊ demolire. Alexander de imola.

Usufructuarius. Usufructuarius nõ põt nouũ op⁹ nunciare suo nomine: sʒ procuratorio noie põt extraneo nunciare: nõ autẽ ipsi ꝓprietario. cõfessoriã vero pro vsufructu cõseruãdo si turbet̃ in eo bene põt intẽtare: tã cõtra extraneũ q̃ ꝯtra ꝓprietariũ. ⁊ q habet seruitutẽ vie nõ nunciat nouũ opus viã reficienti sed si impediatur uti seruitute põt agere cõfessoriã. h̄ dicit vna cum. l. qui viã. ff. eo. ꝫm intellectũ bar. ad illã. l. ¶ Nota q̃ vsufructuarius non põt opus nouũ nũciare. ⁊ est ratio ꝫm Bar. q: habet ius debile ⁊ de facili periturũ ut. l. corruptionẽ. C. de vsufru. quã rõnẽ sensit gl. in. l. qui bona. §. i. ff. ti. i. ⁊. §. finitur insti. de vsu. sed hãc rõnẽ iꝑobat imo. q: habẽs ius seruitutis põt nunciare ut. l. d pupillo. §. sextus. ff. eo. ⁊ tamẽ ius seruitutis videt̃ esse debile. patet q: acquirit̃ per ꝑscriptionẽ longi tẽporis etiã sine titulo. l. si quis diuturno. ff. si ser. vendi. ⁊ plene notat̃ in. l. seruitutes prediorũ. ff. de serui. ti. ge. q̃ non ꝑscriberet̃ si esset ius potens. seu magni preiudicij. l. diuturno. C. de prescrip. lon. temp. ⁊. l. nullo. C. de rei vẽdi. ⁊ q̃ dicat̃ esse ius modici ꝑiudicij: notat bar. in. l. ij. C. de serui. ⁊ aq. ⁊ in. l. si maior. C. cõ. di. cum similibus. vnde ꝫm imo. dici põt q̃ vera ratio fuit. quia vsufructuarius habet ius ꝑsonale nõ reale. l. i. ff. de seruitu. ideo lex Voluit q̃ haberet potestatem nunciãdi suo nomine sicut etiaꝫ lex Voluit posse nunciari nisi pro operibus que fierẽt in re ipsa seu in solo. ut. ff. ea. l. §. opus. ꝟ. hec autem. sed habens seruitutẽ realem habet ius reale. d. l. i. de serui. Adde q̃ istã rationem sensit ipse Bar. ff. eo. in. l. in ꝓuinciali. §. sʒ si ego. in prin. ⁊ potest etiam dici q̃ bar. hic ita intellexerit. duꝫ dicit q̃ habebat ius debile. s. q: erat ꝑsonale. vel ꝫ pau. de ca. hic põt dici q̃ ratio quare vsufructuarius nõ põt suo nomine nũciare. est quia satis est q̃ possit ꝓcuratorio nomine nũciare. q: videtur procurator cõstitutus a domino eo ipso q̃ sibi fundũ quo ad vsufructũ ꝯcessit. l. i. §. fi. cuꝫ l. se. ff. vsufruc. queãd. caue. sed habẽs seruitutẽ predialẽ nõ videtur ꝯstitut⁹ ꝓcurator in predio debente seruitutẽ. q: domin⁹ nõ consignat ei custodiã talis fundi nec possessionẽ fundi tradidit que bene tradit̃ vsufructuario iuxta. l. naturaliter. i pn̄. ff. de acqui. pos. pro quo facit sʒ ipse nõ alleget id quod no. bar. in. l. sepe. in. vj. q. ff. de re iudi. sed certe hec ratio non videt̃ bona. ga ex ea sequeret̃ q̃ cũ vsufructuarius ꝓcuratorio nomine dñi nõ possit ipi ꝓprietario nũciare vt hic in. l. ij. dberet posse nũciare ꝓprio noie ipsi ꝓprietario. sicut põt habẽs seruitutẽ nũciare domino. d. §. sext⁹. Ro. hic dixit q̃ ratio assignata p imo. ẽ trussa. q: q̃uis vsufructuarius nõ habeat ius reale. tamẽ cũ habeat ius in re. l. eorũ. ff. ti. i. videt̃ q̃ deberet posse nunciare cã sui iuris cõseruãdi. ff. ea. l. §. nũc videamus. ꝟ. nũciatio. vnde dicit ipse q̃ ratio est quia vsufructuarius nõ habet ius super quo possit fundari nũciatio q: nõ habet seruitutẽ pro qua actio cõpetit domino. l. ij. §. hec autẽ. ff. si serui. vendi. ⁊. l. i. ff. si vsufru. pe. sed hec ratio nihil mihi valere videt̃. q: sequeret̃ q̃ si edificaret̃ ꝓprie i solo fundo vsufructuarij ⁊ nõ in fundo debente ꝯuitutẽ fundo vsufructuarij q̃ vsufructuarius. tũc rõne soli i quo habet vsumfructũ posset nũciare ꝓprio noie qd̃ tñ esset ꝯtra generalẽ regulam positã in hoc. §. ⁊ in. l. i. §. itẽ iuliano. ff. de remissio. ideo teneo opi. bar. declaratam per rationẽ imo. ut dixi. ¶ No. secundo q̃ vsufructuarius censet̃ ꝓcurator proprietarij ut possit exercere ea que cõcernũt custodiã curam ⁊ conseruationẽ ipsius rei ut hic. cũ ꝯcor. alleg. in glo. q̃ dicit ange. hic esse verũ quando exercitiũ sollicitudinis ⁊ cure respicit ꝓprietatem vsufru. ⁊ debet expediri suo sumptu si est paruus⁹. secus si est magnus sumptus. l. hactenus. ff. de vsufru. sed si cura respicit proprietatem tñ: vt q: dicat̃ deberi seruitus per ꝑdiũ fructuariũ fundo vicini per quam seruitutẽ non incõmodetur vsufructus tũc exercitiuꝫ talis iuris seu litis mote nõ spectat ad fructuariũ. sed ad ꝓprietarium. ita dicit se intelligere. l. fi. in fi. ff. de serui. ti. ge. ⁊ quod no. in. l. apud trebatium in fi. ff. de aqua plu. arcẽ. Et dicit pau. de ca. in. d. l. ij. §. fi. de seruitu. q̃ vsufructuarius cẽsetur ꝓcurator domini quo ad hoc vt possit ꝓdesse domino. non autẽ quo ad hoc ut possit ei nocere per illam. l. vel ꝫm eum censetur ꝓcurator ut possit agere pro ꝓprietario. ⁊ aliquid facere in eius vtilitatem nõ ut conueniatur ad dãnum proprietarij. similiter no. in. l. loci corpus. §. si fundus. in ver. ꝓcedit in glo. ff. si serui. vẽdi. Quibus adde bar. in. d. l. sepe. in. iiij. q. ff. de re. iur. vbi tractat an sententia lata cõtra fructuariũ noceat proprietario qui sciuit eam tractare cum fructuario. ¶ Ad predicta etiam adde que no. Barto. in. l. de die. §. quoniam. ff. qui satisda. cogan. ⁊ bal. in. l. eum ad quem. C. de vsufru. ⁊ Saly. in. l. iij. C. de ꝓcu. ⁊ ibi dicit saly. q̃ vsufructuarius nõ est proprie ꝓcurator ꝓprie

a ¶ Locupletari. aliã opi. simpliciter sequit̃ abb. consilio. lxxxiiij.
b ¶ Paru⁹ Sʒ qd si sumptus equalẽt vsufructui ad quẽ ꝑtinebit sumptus exercitij talis iur. vñ q̃ ad dñꝫ p ea que voluit roma. fin. suis folio. iiij. ubi dic̃ q̃ qñ collecta soluẽda ꝑ vsufructuariũ equalet vsufructui q̃ dñs tenet̃ ad collectaꝫ.

trarij.sed largo sūpto uocabulo respectu custodie sic nūcupat. ⁊ ꝙ nō sit ꝓcurator sic probat ipe quia cōtumacia vsufructuarij nō nocet proprietario quo ad missionē in pos.ex secūdo decreto:vt est no.glo.in.l.hoc amplius.§.quesitū.in ỽsi.mutandū ꝭ.ti.i.sed si esset verus procurator deberet eius cōtumacia preiudicare domino quo ad ſm decretum.per.d.l.iij.C.de procura.⁊.l.quotiēs.C.de dignita.li.xij.patet ſm eū.quia contumacia procuratoris nocet domino quo ad diffinitiuam sniam ferēdam cōtra dominū.c.causam.de do.⁊ contu.ergo eadem ratione deberet ei nocere quo ad scdm decretum.Jmo.in.c.i.vt lit.nō cōte.etiam tenet istam opi.s.ꝙ vsufructuarius sit procurator domini quo ad hoc ut possit deducere in iudiciū quatenus expedit sibi vsufructuario ꝓ conseruatōe usufructus.ita loquit iste tex.cū similibus.sed nō quo ad omnia per not.in.d.l.amplius.§.q̄situ.⁊ no.etiā Bar.in.d.l.de die.⁊ ita etiā intelligas not.per Barto.hic.⁊ cōprobatur quia posito ꝙ uera esset opi.Bar.⁊ sequatiū in.l.i.§.si procurator.ꝭ.si quis ius di.non obtem.cū si.s.ꝙ regulariter ꝯtūacia ꝓcuratoris nō p̄iudicet domino quo ad scdm d̄cretū:q: regulariter ad scdm d̄cretū reqrit v̄a ꝯtumacia dn̄i.l.ignorare.C.d̄ resti.mili.⁊ no.in.l.si finita.§.iulianus.ꝭ.ti.i.v̄a aūt contumacia procuratoris non dicitur eē v̄a contumacia domini.c.i.vt lit.nō contesta.⁊ probatur in.d.§.si procurator.⁊.l.neq.⁊ ibi hoc no.bar.ꝭ.de fideicōmis.liber.tamē in cā damni īfecti sufficit ficta cōtumacia domini quo ad scdm decretū:ut.l.si finita.§.si forte.ꝭ.ti.i.cum ergo habeamus ꝙ in causa damni infecti contumacia vsufructuarij nō noceat proprietario quo ad scdm decretū:vt no.in.d.§.quesitū ergo vsufructuarius nō est uerus procurator domini ad p̄iudicādū ei.quia si esset uerus procurator eius cōtumacia noceret domino quo ad ea in quibus non requirit vera cōtumacia domini.sed sufficit ficta.patet q: videm⁹ ꝙ contumacia procuratoris nocet domino quo ad diffinitiuam sniam ferendam cōtra eū.d.c.causam.q: quo ad diffinitiuā sentētiam non requirit vera contumacia domini.l.iij.C.quomodo ⁊ quando iu.l.i.C.q.ex cau.maio.⁊ istud videtur verū quicquid senserit bar.in.d.l.apud trebatiū.§.fi.⁊ illud quod dictū est in vsufructuario ꝙ cēset esse procurator domini quo ad quedā habet locū in emphiteota feudatario ⁊ superficiario hac ratione ut per bar.in.d.l.de die.§.qde.⁊ hic per eū in vltima col.⁊ no.bal.in.l.empto.C.de here.vel actio.vendi.secus tamen dicit ibi bal.in inglino ⁊ colono q non habent ius aliquod.quod habeat instar domini.ut ibi per eū ⁊ probat in.l.in prouinciali.§.sed si ego.ꝭ.eo.⁊ ibi hoc ponderat bar.inducēdo ut ibi per eū.¶ Tertio no.ar.ſm bar.ex isto tex.meliore de corpore iuris ſm eū ꝙ si creditor habeat licentiam ingrediēdi fundū propria auctoritate debitoris.pōt illud ius extraiudiciale cedere[a] alteri sicut hic dominus pōt mādare vsufructuario istud ius nūciandi ad utilitatem ipsius vsufructuarij ꝗuis sit ius extraiudicialiter exercēdū ⁊ hoc sequit Angel.⁊ Jmo.⁊ Roma.hic qbus adde ang.idem tenentem in.l.iij.C.de pigno.⁊ bal.in.c.i.de feudo nō habē.pro.na.feu.⁊ imo.in.l.si ita stipuler per te non fieri.ꝭ.de ỽbo.ob.bene facit quod no.glo.in.l.cū fundū in ṗn.in ỽsi.postea ⁊ ibi bar.ꝭ.ti.i.per quam bal.in.c.i.§.i.de pa.iura.fir.dixit expresse ꝙ si possum propria auctoritate capere ⁊ per vim ingredi pos.potero cedere illud ius ingrediēdi emptori cui rē uenderē.Quod intelligit uerū dūmodo ille ciuiliter ingrediat hoc est cōtra nō resistentem de facto.arg.l.non est singulis.ff.de reg.iur.⁊ no.bar.clare.ꝫ bal.de eo mentionē non faciat in repetitione.l.creditores in.iiij.q.C.de pigno.¶ Jtem limitat Bal.in dicto.c.i.§.i.⁊ dicit esse uerum ꝙ talis facultas faciendi aliqd propria auctoritate potest in aliū trāsferri.s.nisi lex uel statutū ꝯtra regulas iuris cōmunis ꝯcederet in priuilegiū talem facultatē habendi habēdo specialē respectū ad personā ut si statutū dicat ꝙ licitū sit offenso offendere propria auctoritate ⁊ se vindicare impune.q: talē facultatem nō poterit offensus alteri demandare in aliū ⁊ in hoc casu saluat ipse opi.Jo.glosato.relatā per gl.in dicta.l.cum fundū.in ỽsi.postea.facit ad hoc ſm eū tex.in arg.in.l.seruus si heredi.post principiū.ff.de sta.li.ibi dū tex.dicit ꝑsone dūtaxat eius cui demonstrat⁹ est adherere ⁊c.⁊ ita etiā voluit Bal.in.l.accusatiōis.C.quod me.causa ⁊ in.l.ut vi.in.vj.q.ꝭ.de iusti.⁊ iur.⁊ in.l.ad officium.in fi.post Cy.C.cōi diui.⁊ late in repetitione.l.i.in.xv.colū.C.unde vi.ad hoc allegat plura.⁊ pau.de ca.in.l.si cū dote.§.trāsgrediamur.ꝭ.solu.ma.⁊ Roma.in.l.si qs in građui.§.si marit⁹.ꝭ.ad sille.⁊ ꝫ in hoc ultimo Bal.i.l.gracchus.C.de adulte.videat tenere ꝯtrariū per.d.l.gracchus.vbi pater demādare potuit filijs ius pro ꝓpria auctoritate occidēdi adulterum.tamē ad illum tex.respōde ſm Bar.in.l.nō solum.§.si mādante.ꝭ.de iniurijs.in ỽsi.secundo quero.q: verum est ꝙ nō potest alijs demādare preterq̄ filijs ut ibi.⁊ ꝫ Ro.hic in additiōib⁹ nouis videat tenere ꝙ imo tale ius vindicādi possit cuicūq demādari.per.l.metum.la grāde.§.sed licet.ꝭ.quod me.cau.vbi probat ꝙ si dedi tibi pecuniā ut a violētia me liberes pecuniā illā recipere nō possum ergo ibi est casus ſm eū ꝙ potest fieri trāslatio istius iuris vindicādi propria auctoritate etiā si pecunia interueniat.Sed mihi videt ꝙ ille tex.faciat q: ibi ille qui defendebat me a violētia poterat de iure etiam absq eo ꝙ in eum transferrē ⁊ cederem aliquod ius defendere me a violentia ⁊ offensa in persona:ut ibi.⁊ in.d.c.cum dilecto de sentē.excō.in.vi.ut no.Bar.in.d.l.vt vim.natn ⁊ licitum ē cuilibet iuuare me pro defensione rerum mearum nedū persone.l.si quis in ſuitute in fi.ff.de fur.¶ Preterea dixi ꝙ quando conceditur persone in priuilegium contra regulas iuris cōmunis facultas vindicandi propria auctoritate non potest in alium transferri facit quo no.Barto.in.l.i.C.de priui.do.⁊ in.l.qui tale.ꝭ.solu.matri.sed tex.in.d.§.sed licet.nō loquit in tali:sed in iure defendendi.quod competit de iure etiam naturali.d.l.vt vim.facit etiam ad predicta s.ad questionem Barto.illud quod no.glo.in.l.i.§.his.C.vbi quis decuri.vel cohor.quam ibi in aliquibus lecturis ponderat Ange.ad hoc videlicet ꝙ ius capiendi propria auctoritate potest mandari alij.tamē nō loquitur ibi illa glo.quādo mādatur procuratori in rem suam prout questio Bar.hic.¶ Jtem adde ꝙ Pau.de ca.hic circa dictā questionē bar.hic.dicit ꝙ miratur de dubitatione Bar.quia si creditor cedit hypothecariam contra bona debitoris quod facere videtur cedendo personalē.l.i.cum.l.seq.C.de actio.⁊ obliga.vel cedendo hypotecariam sine personali quod fieri potest:vt no.glo.in.l.vsucapio.C.de pigno.⁊ late bar.in.l.fideiussor obligari.ꝭ.de fideiusso.⁊ tunc transit hypotheca cū iure ⁊ priuilegio sibi competēte prout idem bar.in.l.post dote ad fi.ꝭ.sol.ma.dū tractat de cessione actiōis de dote sed si nō cedit hypothecariā fatuū eēt dicere quod possim cedere ius ingrediendi bona debitoris mei.⁊ qui nō habet illa obligata cū illud ius cohereat iuri hypothece.¶ Sed aduerte.q: nō videt mirādū d̄ dubitatione Bar.quia imo Bar.in.d.l.post dote.nō dicit illud ad quod allegatur per pa.ꝫ potius cōtrarium dum dicit ꝙ si actio d̄ dote cedatur nō est cā necessaria ꝫ voluntaria.⁊ tunc non transit priuilegiū cū actiōe d̄ dote.¶ Preterea dato ꝙ Bar.ibi voluisset ꝙ transirent priuilegia cū cessione actionis.tū ē intelligēdū d̄ p̄uilegijs que possūt cedi ⁊ trāsferri.vnde dubitabat Bar.hic.an istud sit de illis.¶ Ultio no.ꝙ vsufructuarius nō potest dn̄o nūciare.⁊ ratio ē q: cū nō possit facere nūciationē nisi ꝓcuratorio noīe proprietarij non debet posse ꝯtra ipm ꝓprietariū nūciare ꝓcuratorio noīe eiusdē:quia sic videret ꝓprietarius sibiipsi nūciare.¶ Ex quo infert no.bar.ꝙ si cessi sibi iura mihi cōpetētia in tali re.⁊ illa res postea ad me ꝑueniat nō poteris exercere directā actionem mihi cessam[c].q: oportet ꝙ illa directa intentet noīe cedētis.l.plane.ꝭ.fami.her.⁊ d̄clarat.d.l.q stipēdia C.d̄ ꝓcura.sed vtilem que potest exerceri per cessionariū proprio noīe.l.fi.C.d̄ here.vel act.vendi.⁊.l.ex legato.C.d̄ lega.bene poterit intētare ꝯtra cedētē

a ¶ Cedere.an ius competēs vicino emēdi rē vicini possit cedi vide ro.consilio.cccclxx.iiij.⁊ p pau.d̄ ca.cōsi.xlv.et ibi qd de pcō de retrouēdēdo.an aūt ius vindicādi possit cedi.vide per bal.consi lio.cxiiij.v.li.b.¶ Et ꝫ ro.adde ꝙ ro.cō sil.cccclxxx.iiij.ꝭ.alleg.ꝫ tale ius non posse cedi qc.qd dicit ipse dixerit bal.uariando in plu ribus locis.c ¶ Cessam.d̄ hoc per lud.roma.consil.cccxviiij.

a ¶ Jus serui tutis.ro.pñit inter singularia sua'q' vsufructuari⁹ nõ possit dño seruitutẽ querere sz bñ, q̄sitã conseruare p glo.istam.

l.si culpa cũ glo.s̃.de rei ven.q idẽ tenet Ang.h.et
alij. ¶ Adde bar.in.l.i prouinciali.§.sz si ego.in fi.
z in.l.creditori.j̃.e.z bal.z Saly.i.l.emptor.post gl.
ibi.C.de here.vẽdi.z per bal.in.d.l.ex legato.i.iiij.
q.ad hoc vide no.per bal.C.an ser.ex suo fac. ¶ Et
ex predictis inferũt hic bal.z ange.q vsufructuarius
sicut nõ habet directã cõfessoriã pro seruitute vẽdicã
da.l.i..si vsufruc.pe.ita nec habet vtilẽ.qz si haberet
vtilẽ sequeref q eã posset itentare cõtra dñm.d.l.cul
pa.cũ glo.qz dominus vr̃ eũ cõstituisse procuratorez
in rẽ suã ut dixi.z tñ cõstat q cõtra dñm nõ potest in
tentare cõfessoriã.probaf in hac.l.ij.ṽsi.nec eniz.vbi
ꝓprie ponũtur ṽba cõueniẽtia ꝯfessorie.j̃.eo.l.si pri
us cũ materia.j̃.eo.lz glo.in hac.l.ij.in ṽ.ius ei nõ eẽ
zc.videaf intelligere tex.in ṽ.neqz nõ in cõfessoria sz
in actiõe ex hoc edicto que nascif ꝓpter nũciationez
factã.z cũ opi.bar.trãsit Jmol.z moderni.sed ipse-
met Jmol.in.l.si creditor.j̃.eo.tenuit cõtrariũ vz q
ĩmo cõpetat vsufructuario vtilis cõfessoria pro serui-
tute.prout tenet glo.in.l.i.s̃.de vsufru.pe.z gl.z an-
ge.in.l.ij.§.i.s̃.si serui.vendi. ¶ Et respõdet Jmo.
ad istum tex.q iste tex.loquif de nũciatione.s.q non
possit fieri dño.sed nõ sequif ßm eũ.ergo etiã confes-
soriã nõ debet posse intẽtare per vsufructuariũ cõtra
dñm.qz ista stãt simul q aliqs possit habere cõfesso-
riam.tñ non possit nũciare nouũ opus.ut probat gl.
iũcto tex.in.d.l.si creditori.tñ nõ recedo ab opi.bar.
tũ per istã.l.intelligendo eã in cõfessoria vt dixi.tum
etiã per rationẽ quã reddit gl.in.l.ei qui.s̃.de serui-
tu.maxime dum ibi glo.dicit q peteret seruitutẽ serui
tutis zc.fatendũ tñ videf q vsufructuarius cõtra ex-
traneos poterit agere confessoria procuratorio noĩe
dñi vendicãdo seruitutẽ etiã directo qz videf consti-
tutus ꝓcurator dñi quo ad ea que cõseruãt cõserua-
tionẽ rei.ut dixi.s̃.z hoc vltimũ etiã fatef Jmol.hic
in glo.magna ibi vel intellige ßz istã hec vera. ¶ Jn
ea.glo.ibi in reali zc.Bal.hic reprobat que dicũtur
in glo.vsqz ad fi.z etiam ea que notat glo.magna.ĩ
d.l.qui viã.z cõcludit q habẽs seruitutẽ nũciare po
test opus nouũ edificãti contra ius seruitutis siue sit
seruitus vrbana.l.de pupillo.§.sextus.j̃.eo.siue ru-
stica.l.in iudicio.alleg.in glo. ¶ Fallit in habẽte ser
uitutẽ rusticã qui vult nũciare nouũ opus reficiẽti viã
z ita intelligit ipse tex.in.d.l.qui viã.z ibi gl.ṽsi.edi
ficat.Angelus tñ hic tenet q habens seruitutẽ vrba
nam põt nũciare dño suo ꝓprio noĩe.alleg.d.§.sex-
tus.sz in habẽte seruitutẽ rusticã dicit q aut vult nun
ciare reficienti vel purgãti viã z nõ põt.d.l.qui viaz.
sz extra illũ casum dicit q extraneo nũciabit ꝓcurato
rio nomine dñi.dño aũt nullo modo.alleg.l.i.§.itez
iuliano.cũ sequẽ.j̃.de remissio.Jnno.cũ pau.hic re-
prehẽdit Bar.in.d.l.qui viã.z eũdẽ intellectũ repre
hẽdit hic Ludo.de ro.qz violat tex.illius.l.ĩ ṽsi.edi
ficat.z per alias ratões que hic colligũtur.vt hic per
eos.quas vide.Et ßz Jmol.etiã nõ bene dicit Ang.
in sua distinctiõe.qz si habẽs seruitutẽ vrbanã potest
nũciare dño.vt ipsemet Ange.fatef per.§.sext⁹.mul
to magis dz posse suo noĩe nũciare extraneo. ¶ Pro
hoc facit lz ipse nõ dicat qz habẽs seruitutẽ nõ videf
constitut⁹ ꝓcurator a dño vt dixi.s̃.Unde Jmol.cũ
quo vt dixi videf concordare pau.de ca.hic dicit in
hac materia q nõ erit differentia inter seruitutẽ rusti
cã z vrbanã.sz an fiat tale opus per quod facto ope-
re noceaf ĩmediate predio cui seruit⁹ debef.Exẽpluz
in seruitute altius tollẽdi ne offendanf lumina dom⁹
q̄z tũc habens seruitutẽ põt nũciare.z in.d.§.sextus
cũ similibus.aut p opus nõ ĩmediate nocef rei.sz in-
cõmodatur vsus ipsius rei cui debef seruitus.ut si ĩ-
pedif per opus seruit⁹ vie vel alia.z tũc non põt nun
ciare.tñ qz ista solutio videf nimis restringere z vio-
lare tex in.d.§.sextus cũ simi.z ibi tex.nõ loquif ma
gis in seruitute luminũ q̄ in alia seruitute vrbana ĩ qua etiã pos
set contingere q p opus nõ ĩmediate noceref predio. Jdeo di
cas q si vellemus sustinere p̄mã solutio.gl.hic positã.s.q aliõ
sit in seruitute rustica q̄ vrbana quã solutionẽ tenet etiã Jmol.
in.l.credito.j̃.eo.post antiquos relatos hic per bar.posses re-
spondere ad dictã.l.in iudicio.qz nulla alia lex obstare videtur
huic oppositioni.Nã posset respõderi q ibi non ĩtelligif de nũ
ciatione que fieret p illos heredes occasiõe iuris seruitutis debi
te p̄dio hereditario sz occasione iuris dominij ipsi⁹ p̄dij heredi
tarij.eo qz in p̄dio hereditario edificabif. ¶ Nec etiã obstaret
tex.in.l.i.§.idẽ iuliano iuncto ṽsi.pe.j̃.de remis.qz ille ṽsi.pe.
poterit ĩtelligi in seruitute vrbana.tñ quia ille tex.iuncto.§.idẽ
iuliano.videf ꝓbare q habẽs seruitutez nõ possit nũciare dño
p̄dij seruiẽtis.ergo nõ põt ille tex.ĩtelligi in seruitute vrbana.qz
in illa potest nũciari dño.ut in.d.§.sextus.z ĩ.d.l.at si forte.ꝓ-
pter hoc ꝯclusiue posset dici q ille ṽsi.penul.ĩtelligaf in seruitu
te rustica.z tũc erit ibi casus q in seruitute rustica habẽs seruitu
te rusticã põt nũciare alteri.sz dño nõ.z ita ĩtelligaf.d.l.qz via.
s.q dño nõ possit nunciare.ut.d.§.sextus cum similibus.Non
nego quin passus sit dubius.eo quia iura varie z ambigue locu
ta sunt.Alex.de imo.

i **A prouinciali.** Propter breuitatem nõ summaf. Jn glo.
ij.ibi qz ꝓuinciales nõ sunt dñi zc.ratio ꝓpter quam
glo.potuit moueri ad ita dicẽdũ est qz prouinciales pro p̄diis
prouincialibus que possidẽt tributa soluere debẽt p̄ncipi. Jta
lici ṽo z certe ꝓuincie habẽtes ius italicũ de iure tributa solue-
re nõ tenẽtur.vt plene per gl.in.l.fi.C.si sñ cẽ.vel religs.z hac
ratiõe prouinciales nõ cẽsenf dñi p̄diorũ.ut not.glo.in.l.vni-
ca.in ṽsi.mãcipia.C.de vsucap.trãsfo.que ita ĩtelligit illũ tex.
in fi.z declarat Cy.z plenius Saly.ibi ĩ R̨ica.qb⁹ addo bonaz
glo.in.l.in ꝓuinciali.C.de seruitu.vbi clarius Bal.z Saly.et
volunt q ꝓpter dicta tributa sit verũ q ꝓuinciales non sint dñi
directo tñ habẽt vtile dominũ z ꝓpterea possunt talib⁹ predijs
seruitutes ĩponere.d.l.z in ꝓuinciali.z possunt opus nouũ nũ
ciare ut hic.quia habẽs utile dominiũ nunciare põt ut in hac le
ge.§.si ego.dũ autem glo.dicit quod est sublata differẽtia ĩter
prouincialia p̄dia z italica.dic hoc esse verũ quo ad vsucapio-
nẽ seu p̄scriptionẽ nõ quo ad tributa.z p cõsequẽs nec quo ad
dñiũ directũ ut voluit glo.in.d.ṽ.mãcipia. ¶ Et qd sit tribu
tum z quomodo soluaf.vide per gl.in Rubrica de anno.z tri-
bu.lib.x.z qõ notãt glo.z doc.in.l.i.§.i.j̃.de publica.z gl.ĩ ru
bri.C.de cẽsi.z cẽsi.li.xi.z p doc.in.d.l.fi.C.si.censi.vel reli.

Si in loco communi. Si in loco cõmuni plurimũ fiat op⁹ p
tertiũ.tũc põt habef locũ nũciatio ex hoc edicto.sz si opus fiat
ibi p vnũ ex socijs nõ hz locũ nũciatio ex hoc edicto.sz recurrif
ad actionẽ cõmunidiuidũdo z ad officiũ iudicis mercenarium
illi actioni deseruiẽs p quod tñ qs cõsequif quãtũ p nũciatio-
nẽ ex hoc edicto.ideo ista nũciatio cessat tanq̄ subsidiaria post
q̄ competit via ordinaria idest actio cõmunidiuidũdo z extraor
dinaria succedens loco ordinarie vt est officium mercenariũ. h
dicit in effectu. ¶ Nota q vbi habet locũ remedium ordinariũ
cessat extraordinariũ de quo vide late per Bar.post Dy.z per
glo.i.§.i.in glo.magna z ibi plene per Ange.s̃.de rei vendi.z
per Barto.in.l.i.§.i.s̃.e. ¶ Jn glo.iij.si queratur quando lo-
cum habet cõmunidiuidundo.z quando officiuz iudicis d̃ quo
in tex.dic q vtrũqz habet locũ tunc demum quando edificans
nõ negat esse sociũ aduersarium.vel si negat reqrif q agẽs pos
sideat cõmuniter pro indiuiso rẽ in qua edificatur.al's neutrum
ex dictis remedijs cõpeteret nisi prius ageref rei vẽdica.z agẽs
peteret declarari se dñm pro sua pte.l.i.cuz glo.s̃.fami.her.l.
ij.cũ glo.C.cõmunidiuidũdo.l.si mãcipiuz.cũ glo.§.i.d̃ euic.
nec mirũ si in isto officio iudicis dicimus eadẽ reqri que in actio
ne cõidiuidũdo.qz ßm oẽs h tale officiũ iudicis deseruit ipi acti
oni cõidiuidũdo p quã agẽs poterit petere declarari non licere
edificare.z ĩplorat incidẽter officiuz iudicis petẽdo ĩhiberi so-
cio ne interim edificet donec sup actiõe cõidiuidundo lis fuerit
terminata.z si ille interim edificauerit demolief incõtinẽti absqz
probatiõe alicuius iuris actiõis tanq̄ attẽtatuz lite pẽdẽte.arg.
l.chirographis.§.fi.s̃.de administra.tu.z extra vt lite pẽ.p to-

tū. Vñ nō pōt hēre locū ip̄3 officiū iudicis tanq̄ accessoriū nisi in casib⁹ i qb⁹ pōt hēre locū ip̄m p̄ncipale. q: seq̄ d3 naturā3 sui
4 p̄ncipalis ut in regula cū p̄ncipalis. ff. de reg. iur. ¶ Et ideo vbi vel p̄p rationē cōmuniōis vel p̄p defectū pos. nō posset habere locū actio cōmunidiuidūdo: nec ēt officiū iudicis: tūc posset haberi locū nūciatio ex hoc edicto. q: tūc cessat ratio hui⁹. §. ¶ Et si diceret q̄ imo posset habere locū actio cōmunidiuidūdo dūmodo pri⁹ ageret ⁊ obtineret in rei vēdicatōe ut dixi. responde/bis q̄ vbi remediū extraordinariū p̄ut est nūciatio pingui⁹ subuenit q̄ ordinariū tūc possum⁹ intētare extraordinariū. ut in. l. fi. C. si aduer. rē iudi. ⁊ plene p bar. hic. s3 pigui⁹ subuenit remediū nūciatiōis ex hoc edicto in quo statim absq̄ alia p̄batione sint ligate man⁹ edificāti donec sit remissa nūciatio. l. i. i p̄nci. ff. eo. q̄ faciat rei vēdicatio cū actiōe cōmunidiuidūdo in q̄ oportet tractare de dñio ⁊ cōmuniōe. ¶ S3 adhuc circa p̄dicta subest difficultas maxia. nā si actio cōmunidiuidūdo ⁊ offm̄ iudicis ñ p̄nt hēre locū nisi edificās ↄfiteat agētē eē sociū vel si neget p̄rober p agētē se cōmuniter possidere ergo pleni⁹ p̄uidet remediū nūciatiōis ex hoc edicto i quo tales p̄batiōes nō reqrūtur ergo nō deberet cessare extraordinariū idest nūciatio tanq̄ pleni⁹ p̄uidens. bar. i hoc. §. vr̄ sibiip̄si ↄtrariari b3 Jmo. ⁊ Roma. nā bar. p̄mo vr̄ uelle q̄ in actiōe cōmunidiuidūdo ⁊ i offō iudicis reqratur p̄bari q̄ agēs possideat cōiter si aduersari⁹ negat ip̄m eē sociū. postea vr̄ velle bar. q̄ si iplorat offm̄ iudicis ñ grauet aliter in onere p̄bādi q̄ i nūciatiōe ex hoc edicto ⁊ sic b3 Jmol. ⁊ Roma. vr̄ Bar. sentir q̄ possit iplorari offm̄ iudicis qñ negat societas ⁊ nō ē in possessiōe. ¶ Tñ ipsi putāt p̄mū dictū Bar. eē verius q: cū istud offm̄ iudicis b3 deseruire actioni cōmunidiuidūdo nō d3 posse hēre aliquē effectū anteq̄ sit aperta via ipsi actioni cui b3 deseruire cū absurdū videat plus eē accessoriū q̄ p̄ncipale. facit. l. si pupillari. ff. de vulga. ⁊ pupilla. ¶ Aduerte q: ipsi nō euacuāt arg. qd̄ supra feci. nec illud firmāt. s. auxiliū extraordinariū pingui⁹ subueniēs p̄rout h̄ casu faceret nūciatio nō cessat p̄p ordinariū.
5 Propterea potes rñdere ⁊ sic cōcludere q̄ si re⁹ negat cōmuniōnē ⁊ agēs nō sit i possessiōe tūc nullibi dicit Bar. q̄ b3 locū offm̄ mercenariū. imo p̄t nūciari ex h̄ edicto vt dixi. ff. aut negat cōmunio tñ imediate agēs erat possessor. ⁊ tūc b3 locū offm̄ iudicis. q: eque plene p̄uidet per illud sicut p nūciationē ⁊ nō grauat in onere probādi ⁊ isto casu p̄cedat plane vtrūq̄ dictū Bartoli. aut re⁹ negat pos. ⁊ hic ē casus dubi⁹ in quo potes dicere q̄ cessat nūciatio ex h̄ edicto ⁊ habeāt locū remedia de qb⁹ h̄ i tex. ⁊ p̄p similitudinē quā b3 isto offm̄ iudicis cū nūciatiōe noui operis sufficit q̄ iplorās offm̄ iudicis asserat se communiter possidere cum sotio absq̄ eo qd̄ pro obtinenda inhibitione habeat necesse probare sicut nō ē necesse i nūciatiōe. l. i. in p̄n. ff. eo. probare. facit qd̄ no. ibi bar. in. ij. q. i vno tamen est notāda differētia inter inhibitionē q̄ fit mediāte imploratione istius officij iudicis ⁊ ip̄am nunciationē ex h̄ edicto. q: d3 qd̄ nunciatio semp in opere fiat. l. d̄ pupillo. §. nunciationē. ff. e. ēt qñ fit p p̄retorē. q: p̄tor b3 mittere nunciū ad opus ⁊ ibi nunci⁹ d3 inhibere. vt no. Bar. in. l. de pupillo. §. meminisse. p. d. §. nunciationē. ⁊. §. si qs forte. ⁊ qd̄ ibi glo. secus in hoc officio iudicis. q: sufficiet qd̄ in iudicio iudex inhibeat parti. qñ nō repe/rit q̄ sit necesse fieri istā inhibitionē in opere. ita sub dubio forte voluit Jmo. in. d. l. de pupillo. §. nunciationē. alias i. d. §. si qs forte. ⁊ si diceres q̄ nec etiā repert expressū q̄ iplorās officium iudicis non teneat p̄bare de pos. sed sufficit illā allegare p̄ obtinēda inhibitione sicut in nunciatione noui operis. ⁊ tñ dixi. ff. q̄ in hoc sunt similes istud officiū ⁊ nunciatio q: respondeo q̄ cogimur illud dicere p istū tex. iuncto illo argu. q̄ vbi reme/
6 dium extraordinariū est pinguius ⁊c. ¶ Jn ea. glo. ibi i re corporali ⁊c. hec differētia cōiter reprehēditur q: non reperitur q̄ officium iudicis habeat magis locū pro icorporalib⁹ q̄ actio cō. di. vel econtra. ¶ Preterea pro incorporali iure b3 locum actio cō. di. saltē vtilis. l. lucio. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. ⁊ p hoc in p̄ncipio cū glo. ff. cō. di. ⁊ in illis casib⁹ in qbus daret vtilis posset concurrere cū nunciatione noui opis subsidiaria. per id qd̄ habet in. l. in quē ad. §. magistratus. ff. ad. l. aql. cum gl. ⁊ in. l. de p̄toribus. e. ti. vbi vtilis actio ↄcurrit cū illa actione in factū que est subsidiaria iuxta no. per glo. in R̄ica. in. l. quotiens. de prescrip. v. in religs dic vt hic per Bar. cui⁹ dictis adde vltra

doc. h̄ in q̄tū ip̄e ↄcludit q̄ si duo sūt remedia extraordinaria seu subsidiaria q̄ dant ad idē. vnū nō tollit p aliud p dictū. §. meminisse. ⁊ per no. in. d. §. magi
7 stratus. ¶ Nā limita h̄ nisi vnū eēt minus subsidiariū altero: q: tūc minus subsidiariū facit cessare maius subsidiariū: vt ē tex. no. i. l. si fili⁹. C. d̄ inoff. dōa. b3 bal. h̄ vbi restitutio i iteg. facit cessare q̄relā ioffici/ose dona. rō est l3 Bal. ibi aliter nō declaret q: restitutio in iteg. ē minus subsidiariū remediū q̄ q̄rela qm̄ dat i iteg. restitu. vbi cessat remediū cōe. l. in cāe. la ij. in p̄n. ff. d̄ mino. s3 q̄rela dat vbi cessat oē aliud remediū. s. tā ordinariū q̄ extraordinariū: vt p̄bat i. l. fi. in v. vltimū adiutoriū. C. d̄ lib. pre. ⁊ i. §. cā autē. i sti. d̄ inoffi. testa. facit. l. papi. §. si qs in ius. C. de iof. testa. ¶ Uel p̄m Bal. i. d. l. si filius potest limitari doctrina Bar. p. d. l. si filius. s. q̄ vbi duo sunt remedia subsidiaria seu extraordinaria illud qd̄ est antiquius seu p̄mo in p̄mptu excludit postea inceē productū vt ibi.

1 ¶ Si ego. Habēs vtile dñium pōt nunciare nouū op⁹. sec⁹ i colono vl' iqlino q nec dñiū nec posses. s3 simplicē detētationē b3 siñ ali
2 quo iure in rē. h. d. ¶ No. superficiarium posse nunciare qd̄ est verū etiam suo nomine qñ noceret superficiei ita intelligit iste tex. posset etiā nunciare procuratorio nomine dñi. q: cēsetur procurator ↄstitutus ab ip̄o dño soli quo ad ea q̄ ↄcernunt ↄseruationē ⁊ custodiā rei sicut dicimus i vsufructuario. ar. d. l. i. §. fi. b3 Bar. h̄ dixi i. d. §. fi. vbi allegaui ↄcord. ⁊ probat i l. hoc ampli⁹. §. q̄situ3 v. d̄ vtroq̄ satisdare. ⁊ qd̄ ibi glo. ⁊ clari⁹ Bar. ibi. ff. ti. i. ¶ Nec mirū si pōt procuratorio nomie dñi nunciare pro opere qd̄ noceret superficiei. q: proprietas seu dñium directū ip̄i⁹ superficiei dr̄ spectare ad dominū soli ex regula que b3 q̄ edificiū solo cedit. ita probat in. l. fi. ff. d̄ superficie. vbi autē opus nouū noceret dūtaxat solo ↄstat q̄ superficiario suo p̄prio noīe nō competeret in effectu ius nunciādi. q: i solo nullū ius b3. ¶ S3 si q̄rat an tunc procuratorio noīe dñi nunciare possit. pau. de ca. simpl'r h̄ rñdet q̄ sic. q: censet procurator dñi vt dixit bar. h̄. s3 caue quia ↄtrariū videt tenuisse expsse Ange. in. l. i. §. fi. ff. eo. dum voluit q̄ si est talis cura que respiciat solū proprietariū ⁊ nō vsumfructuariū nō vr̄ tūc vsufructuarius cōstitutus ad illud. ita itellexit ip̄e. l. fi. ff. de serui. prout plenius retuli in. d. l. fi. ff. eo. nec
3 Bar. hoc solo casu contrariū dicit. ¶ Secundo no. q̄ simplex ↄductor vt est colonus ⁊ inquilin⁹ nunciare nō potest nouū opus qd̄ limita p̄mo nisi esset ↄductor ad longū tēpus q: tunc cēsetur habere vtile dominium ⁊ ius in re. l. i. §. fi. ff. si ager vecti. ⁊ ibi no. ¶ Scdō limita si eēt cōductor ad modicū tēpus. tñ cōduceret a cōmuni seu a re publica. q: cēset habere vtile dominiū ⁊ ius in rem. l. i. cū gl. ff. d̄ loco publi. frué. ⁊ no. etiā Bar. h̄. ⁊ per Bal. i. l. emptorē. i. v. oppo. C. loca. ⁊ Bal. in. l. i. in. v. col. in. v. iij. in agēdo ⁊c. C. d̄ iure emphi. ⁊ no. Bal. in. l. i. i fi. C. si p̄p publi. pensita. vbi referens dictū Bar. hic quesiuit an ille
4 qui emit gabellam a cōmuni certi loci possit vēdere bona nō soluētiū gabellas vel tributa pro nō satisfactiōe gabellarū vel tributorū. Et respondet q̄ sic. q: habet idem ius quod fiscus alleg. tex. q̄ est valde no. in. l. creditor. in princi. ⁊ ibi no. Bar. ff. de acto. ēpt. ideo concludit Bal. q̄ vendere poterit. ad qd̄ alleg. no. p Bar. hic ⁊ per Ange. in. l. si id qd̄. in p̄nci. ff. de iurisd. om. iudi. vbi tāgūt an ille qui emit vectigalia certi tēporis a cōi videatur emisse etiam penas transgressorū vel nō soluētiū vectigalia. de quo als ibi plene scripsi. ⁊ l3 tales nō dicātur emptores: tñ nō est differētia an appellem⁹ eos emptores an ↄductores. q̄ late examiat Bar. in. l. cotē. i. §. q maximos. i. ij. ⁊ iij. q. ff. d̄ pub. ⁊ aliqd p eū. in. l. p̄ma in. i. q. C. d̄ iure emphi. ⁊ in. l. i. §. i. ff. de superficie. per Baldum. i. l.

a ¶ A cōmuni. adde p p̄rima limitatiōe ⁊ scdā q̄ voluit fran. d̄ are. cōsil. cxi. vbi ponit an tales teneant ad refectionē mancamētorū rei conducte.

si ea.le.C.de vsur.et in.l.edē.C.loca.et pe.de ancha.
5 et moder.in.c.potuit de loca.cū simi.¶ Tertio fallit
vbi in cōtractu locatiōis fuissent obligata bona loca
toris ipsi cōductori pro obseruatiōe ꝯtractus.q: tūc
talis coductor indistincte posset denūciare tanq̄ ha/
bens rez cōductā hypothecatā.per.l.creditori.ff.eo.
faciūt in simili.no.p Bartolū in.l.si filiosa.§.fi.cum
suis ꝯcordā.ff.solu.ma.¶ Quarto fallit vbi locator
in cōtractu locatiōis dixisset q ꝯductor posset vti illa
re tanq̄ sua.q: ex hoc videt̄ ei datum mandatū sicut
fructuario ſm Barto.arg.l.i.§.fi.ff. vsufru.quēad.
ca.ideo poterit nūciare.d.l.i.§.fi.ff.eo.Et istud etiā
sequit̄ pau.de ca.hic.quod est bene notādum. Sed
Jmol.dicit q nō est sine dubio an sit verum.an vero
potius illa verba importēt q ꝯductor debeat vti illa
re ad arbitriū boni viri. Magis tñ placet mihi sen/
tentia bar.nā per talia v̄ba et similia videt̄ datū gene
rale mādatū cum libera administratiōe ſm barto . et
alios in.l.pcura.cui libera.ff.de pcura . per.l.credi/
tor.§.lucius.ff.man.et no.bal.et alij in.l.procurator.
6 C.de procurato.et cano.in.c.fi.de dila.¶ Similiter
videmus q lz ista verba importēt q vtat̄ arbitrio bo
ni viri.tñ nō per hoc sequit̄ q nō intelligat̄ cōstitut⁹
procnrator ut patet in vsufructuario cui videt̄ res cō
cessa ad vtendū arbitrio boni viri.et tamē cēset̄ pcu/
7 rator.d.l.i.§.cauere.et.§.fi.¶ Quinto fallit vbi lo/
cator in cōtractu dixisset q ponebat cōductorē in lo/
cum suū quoniā videt̄ eum tūc cōstituisse pcuratorē
ſm bar.h̄ multū no.alleg.in arg.l.qui quadringēta.
ff.ad treb.et istud cōmuniter sequūtur scribētes hic.
Et adde q per hec v̄ba pono te in locū meū videor
te cōstituere procuratorē in rem tuā et ad cōmodum
tuū.ita notat̄ in.l.plane.in versi.suo loco.et ibi gl.ff.
fami.hercis.et ad hoc illū tex.ponderat ibi bar.et no.
etiā ibi bar.per.d.l.qui quadringēta.per illū tex.ta/
mē Roma.nō faciēs mētionē de predictis cōtrariuz
dicit hic vz q nō est verū q per talia v̄ba videat̄ qs
cōstitut⁹ procurator in rē suaz et respondet ad.d.l.q
quadringēta.q licet ibi dicatur q fideicōmis.ponat̄
in loco heredis et cōstet de iure q fideicōmissari⁹ dica
tur procurator in rē suam.qm̄ in euz trāseūt actiones
actiue et passiue ad cōmodū et icōmodū ipsius fidei/
cōmissarij.l.i.in pnci.et.l.facta.§.si heres.ff.ad treb.
et.l.ij.C.eo.ti.et tñ hoc nō est vigore illorū verboruz.
s.pono te in locū meū.sz propter auctoritatē senatus/
cōsulti trebel.vñ dicit q per illa v̄ba nō est ꝯstitutus
procurator in rē suā.sed simplex procurator. et ita di/
cit itelligenda esse v̄ba bar.hic pro quo alleg.Ro.q:
hec v̄ba.volo te facere posse sup tali re quicqd ego
possum que vidētur equipollere istis v̄bis. pono te ī
locū meum.nō iducit̄ cōstitutio pcuratoris in rē suā.
sed solū mādatum cū libera.vt.d.§.lutius. et dixi.ff.
8 ¶ Jtē q: hec v̄ba volo q facias de ista re vt tua vidē
tur equipollere istis v̄bis pono te ī locū meū et tamē
nō operātur q trāseat vtilis vt patet ſz eū ex.d.§.ca
uere.iūctis no.per bar.in.l.i.§.fi.ff.e.dum barto.ibi
dicit q in vsufructuario nō trāsit vtilis cōfessoria pro
seruitute.pro hoc etiā adducit q: nō intelligit̄ procu
ra.in rem suā nisi in casib⁹ in iure expressis.l.que oīa
§.plane.ff.de procu. Et ita etiā tenet Roma.in.d.l.
qui quadringēta.¶ Fatet̄ tñ Roma.hic q Angel.
in.l.si cū emptore.ff.de pac.et in.d.l.qui quadringē
ta.et in.l.iij.C.de noua.tenuit q imo per illa verba.
pono te in locum meū intelligat̄ qs cōstitutus procu
rator in rem suā.et q illa v̄ba operētur mirabilē effe/
ctum.s.q nō habeat locum dispositio.l.iij.C.de no/
ua.s.cōstituēs nō poterit postea exercere directas ac/
tiones sz apud eū remaneāt ex toto inanes.per.d.l.
q quadringēta. iūcta.l.i.§.q̄q̄.ff.ad trebel.et.d.§.
si heres et.l.heres istitutus.in pn.eo.ti.vbi q: heres
posuit fideicōmissarium in locum suum q̄uis directe

a ¶ Locū suū
adde lu.ro.cō
si.lxxxvi.vbi i
facto cōsuluit
et qs dicat̄ p-
cura.in rez su
am vide per
fran.de are.
cōsi.cxxv.et p
q̄ v̄ba videat̄
ꝯstitut⁹ pcu.
cū libera vid
alex.ꝯsi.xliiij.
pmo lib. et an
p illa v̄ba po-
no te in locuz
meū videar p
hibit⁹ exigere
pacisci et trāsi
gere. vide an
ge.cōsilio.ccl
viij.in fi.

actiōes remaneāt apud hr̄dē.l.si hr̄s istitut⁹ tñ remanēt inanes
d.l.i.in pn.et.§.q̄q̄ cū similib⁹. ¶ Sz certe Angel.i dictis lo/
cis nō loqt̄ an ī dubio p illa v̄ba. Pono te in locū meū.videar
te ꝯstituere pcuratorē ī rē suā.sz loqt̄ ī casu certo.s.qñ illa v̄ba
ponūtur ī ꝯtractu cessiōis.et q̄rit tūc an operent̄ illū effectū.s.q nō
habeat locū dispositio.d.l.iij.¶ Et ē verū q ang.i.d.l.si cum
emptore.et in.d.l.fi.ff.de trāsa.vr̄ tenere q tūc nō habeat locū
dispositio dicte.l.iij.et cedēs ñ habeat exercitiū directaꝝ.tñ ipse
met Ang.i.d.l.q q̄dringēta.tenet ī hoc ꝯtriū.et ita ēt tz Jmo.et
Ro.et ēt pau.d ca.i.d.l.si cū ēptore.q: ꝯtria opi.nō pbat̄ p dictā
l.q quadringēta.iunctis locis pallegatis. q: ratio pp quaz hr̄s
postq̄ restituit hr̄ditatē fideicōmis.nō retinet directas actiōes
efficaces nō ē pp illa v̄ba.pono te fideicōmis.i locū meū etc̄.sed
est ex auctoritate senatuscōsulti treb.qd patēti⁹ opat̄ in ista trās/
latiōe et dispōit q sicut facta restōne fideicōmissa. liberat̄ hr̄s a
creditorib⁹ hr̄ditarijs.d.§.q̄q̄.ita econtra debitores hr̄ditarij
ex toto liberātur ab eo.qd nō ita ē in alio trāsferēte vl̄ cedēte iu/
ra hr̄ditaria.puta ī vēditore hr̄ditatis.q: nō liberat̄ p talē trās/
lationē a creditorib⁹ hr̄ditarijs.l.ij.C.de here.vel act.vēdi.fa/
cit ad hāc differētiā id quod no.bar.in.l.filiusfami.§.diuus.el
pmo.de lega.i.dū allegat.d.l.iij.de nouat.Est bñ verū q An
ge.hic expsse vult q p dicta v̄ba.pono te in locū meū videor te
facere procuratorē in rē suaz.allegat dictā.l.qui quadringēta.et
vltra.ff.alle.facit tex.in.l.sz si in tm̄.in v̄.loco dñi.ff.de pac.vbi
procurator in rē suā dicit̄ qui posit⁹ est in locū dñi. Et idez dicit
hic ange.quādo dictū est q possis vti tali re ut propria.d.§.ca/
uere.vbi illa v̄ba ponūtur in ꝯstitutiōe vsufruct⁹.et tñ ꝯstat vsu/
fructuariū esse procuratorē in rē suā et ad cōmodū propriū.l.i.
§.fi.l.seq.ff.eo.et ibi no.bar.et omnes maxime in ver.venio ad
cōtraria.facit.l.eoꝝ.ff.ti.i.q̄uis nō habeat vtilē cōfessoriaz pro
ſuitute suo proprio noie ut ibi fuit dictū q: illa dat̄ habenti ius
reale seu dominij.l.ij.§.i.ff.si ſui.vē.Et ꝯclusiue puto q nisi re
pugnet q̄litas ipsius act⁹ in quo proferunt̄ dicta v̄ba pono te ī
locū meū vl̄ vtaris ista re tanq̄ tua itelliget̄ ꝯstitut⁹ pcurator in
rē suā p supradicta.nā si istrumēto mādati ad lites uel ad nego
cia administrāda apponant̄ v̄ba p̄dicta.verū est q nō iportā/
būt q sit procurator in rē suā.d.§.lucius cū simi.q: v̄ba debēt
itelligi ſz naturā act⁹ sup quo proferūtur.l.si vno. i pn.ff.locati
l.si stipulat⁹.i pn.ff.de vsu.l.isulā.de pscrip.v̄.et ſz ista itelligū/
9 tur v̄ba hic bar.¶ Jtē inq̄tū bar.hic ꝯcludit q inqlin⁹ nō pōt
nūciare opus nouū nec ēt procuratorio noie dñi.q: nō vr̄ pro/
curator a dño ꝯstitut⁹ p istum tex. iūcta.l.i.§.fi.ff.eo. Adde q
idē tenet bal.in.l.emptor.C.de here.vel actio.vē.ubi pro hoc
allegat plura maxime.l.cū i plures.§.messem.ff.loca.ubi colo/
nus nō pōt procuratorio noie dñi agere ꝯ subtrahētē messes tñ
lz scribētes hic nō dicant ipse bar.in.l.si fili⁹.ad fi.ff.ti.i.dicit q
inqlinus et vsufructuari⁹ sūt procuratores dñi ēt ad agēdū.alle/
gāt.l.i.§.fi.ff.eo.et sic ipse bar.vr̄ sibiipsi ꝯtriari.Roma.in.d.l.
si filius pōderat q glo.finalis ibi vr̄ probare q inquilin⁹ cēseat̄
procurator dū glo.ibi vult q si inqlinus negligat sibi petere ca
ueri de dāno ifecto a vicino tenebit̄ dño ex ꝯducto.¶ Unde di
cit ibi Roma.q illa gl.singularis probat q iqlin⁹ pro expediē/
tib⁹ ipsi rei ꝯducte vr̄ habere tacitū mādatū.¶ Nec obstat ſz
eū id quod no.bar.hic q: respōdet q pro cōcordia dici pōt q
aut dñs est psens adeo q habiliter ei denūciare pōt iquilin⁹ ea
que expediūt pro re ꝯducta.et tūc procedat opi.Bar.hic per.l.
itē querit̄.§.exercit⁹.ff.loca.Si aūt dñs sit absens vel aliter im/
pedit⁹.et tūc habeat locū illa glo.que probat̄ etiā per illā.l.si fi
lius.ad fi.vbi apparet q cōductor tenet̄ dño si fuit negligēs in
petēdo cautionē dāni infecti.Et licet Roma.nō dicat ista fuit
expressa cōcordia pau.de ca.in.d.l.si filius.qui reputat hoc sin
gulariter notādū.et dicit q hec ꝯcordia colligit̄ ex ratiōe dicti.
§.exercit⁹.et sic quo ad ea que cōcernūt custodiā rei cōducte di
cetur procurator dñi et custos.s.vtendo seruitute debita fundo
ꝯducto ne p nō vsuz amittat̄ seruit⁹.l.videam⁹.§.prospicere.cū
ibi no.ff.loca.ac ēt dicet̄ pcurator et custos quo ad hoc vt ha/
beat denūciare dño ſz formā.d.§.exercit⁹.et p bar.h̄.sz si ñ pōt
denūciare dño dicet̄ etiā procurator quo ad agēdū.d.l.si fili⁹.
declara: ut.ff.et sic videt̄ q si inqlinus dño denūciare nō posset
qualiter opus nouū eēt ab alio ichoatū.poterit tūc iqlin⁹ opus
10 nouū nūciare edificāti:qd est ſm theoricā huius.§.¶ Jtē puto

si denũciare nõ posset domino tñ mora posset in denũciãdo afferre preiudiciũ rei: vt probatur in.d.§.exercitus vbi permittit inquilino defendere rem a violentia.ꝛ sic cẽsetur i hoc cõstitutus ꝓcurator.ꝛ si nõ defendat tenet vt ibi.ꝛ ista nũciatio noui operis dicit eẽ defensio: vt in.l.ꝓxima. ¶ Ultio adde ꝙ lȝ inquilinus vel colonus nõ possint nũciare adeo ꝙ eoꝝ nũciatio paret eis iterdictũ ex h edicto.tamẽ sec⁹ est in iterdicto qd vi aut clam l.si is q in puteũ.§.fi.cũ.l.seq.ꝟ.qd vi aut clam.

Si in publico. Causa publici iuris cõseruandi põt quilibet de populo nũciare exceptis pupillis qui nõ possũt etiã cũ tutoris auctoritate nisi ꝑtẽdant cõmodũ propriũ. Jtẽ excipiũtur serui ad quos non spectat defensio rei pub.h.d.vsqȝ ad.§.nũciationẽ in.l.de pupillo ꝟ.eo. ¶ No.ciues admitti ad nũciãduȝ pro opere ꝙ fit in solo publico .ꝛ sic cõcedẽdo hãc facultatẽ ciuibus videt denegar forẽsibus.ar.l.maritus.C.ꝺ pcu.ꝛ.l.ꝑtor.in ꝑn.ꝛ ibi no.ꝭ. de iu.c.nõne bene dicim⁹cũ si.de ꝑsump.ꝛ ita cõiter itelligit iste tex. ꝑterꝙ si edificaret in via publica: qꝛ tũc etiã forẽsis nũciare posset.ar.l.per agrũ.C.de serui.ꝛ.l.i.§.fi.ꝟ.de via pu. ¶ Tamẽ ange.hic dicit ꝙ ẽ gl.bȝ eũ singularis i.l.ij.§.ꝑe.ꝟ.ne qd in lo.pu. de qua bȝ eũ nõ meminit Bar. h q tenuit idistincte ꝙ si in loco publico edificet possit admitti forẽsis seu q est de alia cõtrata.ꝛ cũ illa glo.trãsit h Ang. ¶ Sed imo.pau.de ca.ꝛ Ro. h tenẽt ꝑmã opinionẽ tanꝙ cõem ꝛ dicũt ꝙ glo.in.d.§.pe.põt intelligi de illo q nõ erat de illa cõtrata.in qua edificat opus.non tamẽ erat forẽsis vel restringit illa gl.ad opus qd fieret in via publica.ꝛ illã opiniõem sequtur ipemet Ange. in.d.§.pe.ꝛ in rubri. ꝟ.de popu.actio.al's est substitu.ꝟ.de publi.iudi. ¶ Et pro ista opinione põderabat Ro.in.d.§.penul.dũ dicit dari illud tenẽduȝ quatenus agẽtis itersit ꝙ iteresse nõ videt cadere in forẽse.tamẽ hec ratio nõ cõcludit: qꝛ vt dixit Jmo.i.l.i.ꝟ.de publi. iudi.circa.iij.vł.iiij.col.põt versari iteresse forẽsis qñ occurreret forensez iterdum accedere ad illum locũ publicum: ut si per edificiũ turbaret vel incõmodaret publicus balneus. ¶ Jtem pro ista cõmuni opinione põt adduci hic ꝙ sensit glo.in fi.in.l.is q reus.ꝟ.de pub.iudi.que ponderata prout põderatur ꝑ bal.ibi videt velle ꝙ iura dicẽtia ꝙ facultas accusandi de crimine cõpetat cuilibet de populo iuxta id quod habet insti.de publi.iud. in ꝑn.ꝛ in.l.prima.§.per cõsequens.ꝭ.de suspec.tuto.debent itelligi de ciuibus illi⁹ loci in quo delictum est perpetratuȝ ꝺ quo vltimo dic vt per Barto.ꝛ Jmo.ibi per Bal.in.l.euȝ.C.qui accusa.nõ pos.in vltima colũ.per Ange.in.d.§.penul.ꝛ Ange. i l.si quis.ꝟ.de priua.delic.ꝛ in.d.l.eũ.ꝛ per Jmol.in.d.l.prima de publi.iudi. ¶ Et pro dicta cõmuni opi.etiam bene facit id quod notãter voluit Bal.in.l.i.§.primo.in.ij.colũ.ꝭ. de iusti. ꝛ iur. ¶ Dicit tamẽ Pau.de ca.ꝙ si forensis haberet ibi domicilium.ꝛ subiret onera ciuitatis habet pro ciue etiã in cõmodo[a] allegat.l.primã.ꝟ.ad muni.ꝛ nota.per Bar.in tractatu represaliarũ.in.q.principali.ꝛ sic sentit Pau.ꝙ talis possit nũciare qd est notandũ. ¶ Sed aduerte quia in cõtrariũ facit.quia nõ sequtur est incola.seu habet domicilium.ergo ciuis est de quo loquitur tex.noster vt patet in.l.ciues vel incole.ꝛ ibi no.in glo.C.de appellatio. vbi vide Bal.ꝛ etiam nota.ꝛ probatur in.l.ciues. cuȝ ibi nota .C.de incolis.libro decio.ꝛ etiam per Bar.in.l.prima.ꝟ.ad municip.nec Barto.in tractatu represaliarum.dicit talem incolam esse ciuem seu haberi pro ciue .sed bene dicit ꝙ tali incole ꝯcedunt seu concedẽde sunt represalie ꝛ sic nõ soluȝ ciuibus sed etiam incolis ibi munera subeuntibus vt ibi per eum. ¶ Tamẽ sustinendo opi. Pau.potes eius opinionẽ sic cõprobare.nam hec facultas prohibendi edificari id quod fit in loco publico videtur concedi ciuibus de populo.l. secunda.§. primo.in ratione sui.ꝟ.eodeȝ in auten.de questore.circa ꝑnci.in sexta colũ.quam ad hoc ita allegat Barto.in.c.primo.in principio de fos.fide.ꝛ Bal.in titulo de pace constan.in versicu.nos romanos.ꝛ in.l.iij.§.hec verba in fi.ꝭ.de nego.gest.per eũdeȝ in.l.eũ.C.qui accusare circa vltimã colũ. Pro hoc etiam facit: quia habens incolatũ seu domicilium in aliqua ciuitate dicit eẽ de illa ciuitate: vt est glo.valde nota.in.c.statutum.§. cum vero.in ꝟsiculo eiusdem ciuitatis.ꝛ in versiculo vnam dietam in fine.de rescrip.lib.vi.ꝛ ibi illã põderat Domi.ꝺ sãc.ge.dicens ꝑ illã gl.ꝙ habẽs domiciliũ i ciuitate ꝑt dici ciuis de illa ciuitate.

qd itellige.s.large in fauorabilib⁹.nõ ãt ꝑꝑe ꝛ stricte per dictã.l.ciues cũ gl. ꝛ ibi expsse Bal .C.de appellatio. ¶ Pro hoc etiam facit quia incole nõ dicunt proprie forenses vt probat tex.no.in auten.de questio.§.si vero aliquid.in ꝟsi.applicanti. vel de foro veniẽtiũ ꝛc.quã ad h põderat bal.i.l.ꝺ qb⁹ i.xij.col. ꝭ.de leg.ꝛ facit ad no.ꝑ bar.in.l.ꝓuinciales.ꝟ.ꝺ verbo.sig.cũ ꝯcor. ¶ No.ex.l.ꝺ pupillo in ꝑnc.iũcta.l. ꝑcedẽti ꝙ ad pupillũ nõ ꝑtinet ꝺfensio reipu.ꝛ sic facit ꝙ nõ sit vocãdus ad ꝯciliũ ꝛ vocẽ[b] nõ hẽt i ꝯcilio ꝛ idẽ dicit h dy.ꝛ bar.i mino.xxv.an.ꝑ.l.spurij.§.i.ꝛ bar.ꝟ.de decuri.ꝛ i.l.ad rẽpu.ꝟ.de mu.ꝛ hono.ꝛ ẽ bona gl.i.c.ij.ꝺ eta.ꝛ qli.ꝺ quo ẽt vid qd itelligit. ꝛ no. i.c.ex eo de elec.i.vi.ꝛ ꝑ bar.i.l.i.§.pe.ꝟ.ad muni.ꝑ Jnno.i.c.cũ ex iniũcto.ad fi.ꝺ no.ope.nũci.ꝑ spe. ꝛ io.an.i ti.ꝺ find.§.i.ꝟ.lȝ cũ etatis.ꝛ ꝑ cy.ꝛ bal.i.l.fi. C.ꝺ testa.mili.ꝛ ẽt ꝑ ro.ibi ꝛ h.ꝛ ꝑ bal.i.l. exigendi. C.ꝺ pcu.ꝛ i.l.si pact⁹.C.quã.ꝓuo. ¶ Et iuxta h tãgit ẽt bal.i.d.l.exigẽdi.an minor.xxv.an.ꝯstitui possit syndic⁹ad denũciãdũ maleficia ꝺ quo ꝑ eũdẽ.i.l. i.C.i q.cau.i iteg.rest.nõ ẽ neces.ꝑ⁹dy.h. ¶ Jn gl. l.ꝺ pupillo.i ꝟ.executionẽ ibi maior.xvij.an.ꝛc.bar. hãc gl.rephẽdit.qꝛ minor.xxv.an.sine auctoritate curatoris nõ hȝ legitimã ꝑsonã.l.ij.C.q legi.ꝑ.l.minor i ꝑn.ꝭ.de.pcu.ꝛ auctoritas curatoris i h nõ ẽ attẽdẽda: qꝛ cũ edificat in solo publico adult⁹nũciat tanꝙ vn⁹ ꝑplo vñ cũ h nõ ꝯcernit admĩstratõẽ reꝝ adulti merito nõ curat auctoritas curatoris.l.fi.ꝭ. ꝺ cur. fur.ꝛ cũ bar.h vr trãsire ang. ¶ Sȝ imo vr sufficere ꝙ sit minor.xxv.an.qꝛ tũc cũ ei ꝯcedat accusatio publica: ut.l.ij.ꝟ.ꝺ accu.ꝛ ibi no.tãtomagis dȝ ꝯcedi sibi h nũciatio cã ꝯhuãdi publici iuris. Ro.ꝟo h trãsit cũ bar.ꝛ rñdet ad rõnez imo.vȝ ꝙ nõ est uerꝫ maiorẽ xx.an.posse añ.xxv.ãnuȝ accusare nisi qñ suã vł suoꝝ iniuriã ꝑsequat.ꝛ tũc qñ ꝑseqt suã vł suoꝝ iniuriã regrit curatoris auctoritas.alle.l.clarũ.i gl.i ꝟs. iferre .C.de aucto.prestã.sȝ i alijs cribus nõ ꝑt ẽt cũ auctoritate curatoris.qꝛ nõ põt habilitari ꝑ ꝑsonã curatoris.ex quo istd nõ ꝯcernit negociuȝ adulti: vt dixi.ꝭ. ¶ Sȝ dicas ꝙ cõis opi. ẽ ꝙ idistincte maior.xx.[c]ãnis possit accusare ẽt si nõ ꝑsequat suã vł suoꝝ iniuriã: vt no.gl.ꝛ bar.i.l.q accusare.ꝟ.ꝺ accu.ꝛ alij quos refert bar.i.d.l.ij.eo.ti.ꝛ Jo.an.i addi.spe.i ti.de accu.§. i.ꝟ.lȝ qd ꝺ pubere.ꝛ ibi ẽt ꝑ spec. ¶ Et ꝑ cõi opi. vr tex.i.l.si marit⁹.la.ij.§.lex iulia.ꝟ.ꝺ adul.i ꝟ.spãliter ꝛc.ꝑ ar.a spãli.ꝛ ita ibi no.ꝛ ꝑbat i .d.l. q accusare. nã isti q nõ repiunt ꝑhibiti accusar nõ repellũt accusar: ut ibi.sȝ maior.xx.an.nõ reperit ꝑhibit⁹ ergo ꝛc. ¶ Et istã opi.ẽt seqt bal.i rub.C.ꝺ accusa.circa.iiij. col.ꝛ satis põt dici ꝙ h cã ꝯcernat negociũ adulti.et ꝓpterea regrat auctoritas curatoris qꝛ si min⁹legitie istitueret ꝛ ꝑsequeret accusatiõnẽ posset tãꝙ calũniator puniri adult⁹iux.l.i.ꝛ fere ꝑ totũ.C.de calũ.ꝙꝙ Saly.i.d.l.ij.C.ꝺ accu.ꝛ i.d.l.clarũ.ꝛ ẽt ang.i. d.l. ij.conet substinere illã opi.q bȝ ꝙ minor.xx.an. non possit accusar qñ nõ ꝑseqt suã uel suoꝝ iniuriã.pau. ꝺ ca.htȝ ꝙ imo adultus idistincte possit nũciar.qm h lex solũ excipit pupillarẽ etatẽ.ꝛ nõ sine cã lex h figit pedẽ in tali etate.ꝛ idẽ in alijs popularib⁹actionibus l.mulieri.ꝟ.ꝺ popu.ac. ¶ Tñ ista opi.ex toto mihi ñ plȝ.qꝛ sequeret ꝙ minor.xvij.an.posset admitti qd ẽ ꝯ.l.popularib⁹.ꝟ. ꝺ popul.ac.nõ violãdo tex.illũ iũcta.l.i.§.pueritiã.ꝭ.ꝺ postu.ꝛ ꝑ dicta iura ꝑxie alle. satis vr posse sustineri opi.gl.hic quã sequebant hic oẽs antiqui ut refert h bar.s.ꝙ possit maior.xvij.ãnis nũciare. ¶ Nõ ob.l.ij.C.q legi.ꝑso.cũ si.qꝛ loquit i actu iudiciali nõ sic in extiudiciali.iux.l.i.§.nũciatio: ꝟ.itẽ nunciatio.ꝭ.e. ¶ Nec uidet bene respõsuȝ per bar.ad dictã.l.popularibus: qꝛ dato ꝙ respõsio sua possit ꝓcedere in casu in quo aliquod particulare cõmodũ ꝑuatũ uẽiret acgrẽdũ agẽti.exẽplũ.l.si id qd i

a ¶ Jn cõmodo.addꝺ ꝙ uoluit lu.ro.ꝯsi. lxij.ꝛ ꝯs.cxvi.

b ¶ Et vocẽ. an pupillus habeat vocez in ꝑtatiõe vł de cal.cõsilio. ꝟ.de iure patro.

c ¶ Maior. xx.an.minor. xx.an.an possit accusar vł de'alex.consi. lxx. ꝛ ibi an possit esse testis in criminalibus.

p̄n.cū glo.in ṽ.trigi.de iur.om.iu.tñ in aliis casibus
vbi simile cōmodū nō veniret querēdū cā popularis
dr̄ exerceri ad tuēdū ius pupilli q̄uis qñqȝ cōtingat
tractari de itereſſe agētis.l.i.ᴛ.iij.ī.de popul. actio.
iō in effectu nō videt̄ differre ab iſta nūciatōe que fit
pro opere ꝯſtructo in ſolo publico.ᴛ ita potes tenere
9 licet Ang.ſimplr̄ h̄ trāſeat cū bar. ¶ In glo.i ṽ.ha
betur ibi neqȝ iudex ᴛc̄.hāc glo.hic ſingularē repu
tat Roma.in additio.nouis pro ampliatiōe.l.bono
rū.allegate in glo. Et in.l.ſi infanti.in fi.C.de iure ō
libe.vbi pupillus tutore carēs pōt acqrere bonorum
poſ.vel hr̄ditatem ſine auctoritate tutoris cum aucto
ritate iudicis:vt ibi.nā idem videtur ſi nō habet tu
torē.neqȝ poſſet habere copiā iudicis a quo tutorem
peteret.qm̄ ſine alicuius tutoris vel iudicis auctorita
te poterit hr̄ditatem acqrere per hāc gl.quā dicit ab
ipō ſolo eē ponderatam.Sed dic ꝙ iſta glo.reproba
tur p Bar.ᴛ doc.hic.quia lege nō probat̄.ᴛ eſt poti
us cōtra dictā.l.bonorū.¶ Dicit tamē Bar. hāc gl.
poſſe vno caſu ſaluari.ſcilicet quādo pupillus carens
tutore ᴛ nō habēs copiam iudicis nūciauit nouū op⁹
ſine tutore.tamen poſtea cū habuit copiam iudicis ᴛ
tutoris nunciauit:vñ trahet̄ retro hec nū ciatio ad tē
pus prime nūciatiōis.argu.tamen.§.ſi quis ipi pre
tori.ī.eadē.l.ᴛ idem tenet Ange. ᴛ Imo h̄.¶ Sed
ro.hic improbat iſtud:quia auctoritas tutoris nunq̄
retrotrahitur.allegat.l.obligari.§.tutor.s̄.de aucto
ritate tuto.ᴛ qō no.Inno.in.c.cū cōſuetudinis ō cō
ſue.ᴛ qō no.gl.in.c. duduȝ de rebus eccle.nō alie: in
vi.¶ Sed teneas p̄mam opi.ᴛ ad alle. per ro.reſpō
de ꝙ veruȝ eſt auctoritatē adminiſtratoris debere in
teruenire in actu .ſ. temporaneo quem facit pupil
lus.ᴛ ſi ſeorſum ab actu iteruenia t nō validat actum
p̄cedentem ᴛ ipſa auctoritas per ſe nō trahitur retro
ad actum.ita loquūtur alle.per Ro.ſed in caſu ꝓpo
ſito interuenit auctoritas tutoris in actu nūciationis
ſecūde. Et tūc querit̄ an ipā ſecūda nunciatio traha
tur retro.nō autem an ſola tutoris auctoritas validet
actū ſeorſum factū.vnde Bar.bene dicit ᴛ videmus
in ſimili. Pone minor vult ratificare actum ſuo no
mine prius geſtum.ᴛ talem ratificationē facit cum au
ctoritate ſui curatoris.nō eſt dubium ꝙ ratificare[a] po
teſt.l.ſi pupillus.in p̄n.ff.de noua.ᴛ.l.iij. in p̄n.ff. rē
ra.ha.ᴛ declarabat Bar.i.l.ſi procurator.poſt medi
um.s̄.de cōdi.ide.nemo dicet ratihabitionē nō tra
hi retro.l.licet.s̄.de iudi.ᴛ.l.fi.C.ad macedo.¶ In
ea.glo.ibi hec alij ᴛc̄.hoc cōiter tenetur.¶ In glo.i
ṽ.nō poteſt.cōiter reſpōdet̄ ad.d.l.iij.ꝙ aliud eſt in
interdicto quod vi aut clam.ᴛ aliud in iſto.rationem
10 vide per Bar.hic.¶ Extra glo.quia habes hic i ṽſ.
ſeruo.iuncta.l.p̄cedenti.ᴛ.§.fi.l.in prouinciali ꝙ ad
ſeruum nō pertineret defenſio reipub.ᴛ ꝙ ſeruus nō
dr̄ ciuis illius ciuitatis. etiā i qua natus eēt.facit.l.ſi
qs ſeruo.C.eo.de manu.ᴛ ibi p Bal.iō nō pōt op⁹
nouuȝ nūciare qñ edificat̄ i ſolo publico.Adde circa
hec ſm̄ pau.de ca.ꝙ talē nūciationē nō poſſet facere
ſeruus ēt procuratorio noīe domini.q̄uis ab eo ha
beret mādatū:q: in talibus popularib⁹ actiōib⁹ ſiue
iuribus:nō pōt quis ꝓcuratorē[b] cōſtituere.l.lȝ in p̄n.
s̄.ō ꝓcur.ᴛ tñ ſi opus fieret in p̄uato.ᴛ noceret domi
no poſſet ſeruus cū mādato dñi nūciare:q: hec nūci
atio pōt explicari p ꝓcuratorē.l.i.§.nunciatio.ṽ.iteȝ
nūciationē.s̄.eo.ſȝ ſine mādato nō poſſet ita intelli
11 gat̄ iſte tex.¶ Utrū aūt clerici q egrarant̄ ſuis ſȝ qō
plene no.p inno.i.c.cū olī ō p̄uil.ᴛ p bar.i.l.i.ī.ō ſti
pu.ſer.ᴛ ꝯſueuit dici i.l.i.in.§.itē acqrimus.ī.ō agr.
poſ.ᴛ in.l.i.vbi p Bar.s̄.ō vulg.ᴛ pu.dicātur ciues.
12 ¶ Et ſimilr̄ qd i mōachis[c].an veniāt appellatiōe ci
uiū.vīō p bar.i.l.i.ī.ad mūicip. p lapū ᴛ alios p⁹ eū
i.c.fi.ō of. ōle.li.vi.ᴛ p bal.i.c.i.ō eo q ar.bel.ōpo.
i vſib⁹ feu.ᴛ cōiter ꝯcludit̄ ꝙ ſic.ad qō ēt vide no. p

a ¶ Ratifica re pōt.ᴛ dicit̄ nouus actus potiuſq̄ȝ rati ficatio ad ꝙ uide fran. de are. conſilio. cxxviij.
b ¶ Procuratorem. adō lud.ro. cōſil. lxv.
c ¶ Mōachis adde lapū al leg.c.ᴛ an ap pellatione di ſtrictualiū cō prehēdāt̄ cle rici p ro.cōſi. clxxx.ᴛ an ap pellatōe ꝓuin cialium. vide per eundē ſin gula. ſuis ſo. xij.
d ¶ Seruo. adde ꝙ pul chre voluit ro.cōſi.cxiiij.

bal.i.l.i.i fi.s̄. ō iuſti.ᴛ iur. ᴛ ibi dicit ꝙ clerici dicūt̄ ps reipub.
ᴛ ſubdit ꝙ clerici vēiūt appellatōe diſtrictualiū alle.no.p Ioā.
an.i.c.fi. circa p̄n.de of.ōleg.i.vi.i nouella.vbi h̄ tȝ Io.an.per
illū tex.in ṽ.diſtrictu eccleſiaſtico.ᴛ ꝓbat̄ i.c.accedēs.el ſcdo:vt
lit.ñ cōſt. ᴛ idē no. Io.an.i.c.ſi ſnīa.de ſen.excō.i.vi.i nouella
ᴛ Anto. de bu.i.c.dilecti.in p̄n.de fo.ꝯpe.tñ nō veniunt clerici
ſeu clerus appellatiōe populi:vt ꝓbat̄ in.c.i.de preben. ᴛ in.c.
abbatiſſe.de p̄uile.ᴛ in.c.ſi ſnīa.ᴛ ibi glo.ᴛ in cle.pleriſqȝ.cū ibi
no.p glo.ᴛ doc.de electio.¶ Dicit tñ hic dñs Car.ꝙ in fauo
rabilibus vr̄ ꝙ appellatiōe populi ꝯprehēdant̄ clerici p tex.i.d.
c.dilecti i.ṽ.angelicis.ō quo ēt vide p do.abba.in.c.fi.de vi. ᴛ
ho.clerico.ᴛ ibi habes ꝙ clerici veniūt appellatiōe terrigenaꝝ.
13 ¶ Ultio tene mēti doc.Bar.hic p iſtū tex.in ṽ.ſuo iūcta.l. nā
reipub.que declarat q̄ ſit defenſio neceſſaria ᴛ q̄ volūtaria.ᴛ vlt
ꝙ qñ dirigit̄ petitio vel citatio ꝯ aliquē ille dicat̄ venire ad ōfen
ſam neceſſariā.ᴛ iſta ōfēſio nō ōnegat̄ excōicato vl̄ ſuo[c] vl̄ bāni
to.vl̄ ſimilib⁹ q ñ hñt pſonā habilē ad agēdū i iudicio:ut ꝓbat̄
i.c.cū inter.ᴛ ibi no.ō excep.ᴛ i.l.ſuos.ī.de accu.vbi ſuo accu
ſato pmittit̄ defenſio ᴛ exceptio per quā repellat accuſantē. al's
aūt dicat̄ defenſio volūtaria que nō ꝯcedit̄ ſuo ᴛ ſimilib⁹:vt ꝓ
bat̄ hic iūcta.l.nā reipu.vt h̄ plenius p Bar.¶ Cui adde not.
p Bar.i.l.ſi fideiuſſor.§.ſi neceſſaria.s̄.qui ſatiſda.co.ᴛ p bar.
in.l.cū mulier.s̄.ſo.ma.ᴛ in.l.libert⁹ a patrono.ᴛ ibi exp̄ſſi⁹ bal.
ᴛ alij.s̄.de in ius voc.ᴛ p Bar.ᴛ alios.ī.ea.l.§.fi.ᴛ no.i.c.pia.
in ṽ.in agē.de excep.in.vi.ᴛ p Cy.ᴛ Bal.in.l.qm̄ alexādrum.
C.de adul.ᴛ p Bal.in ſua diſputatiōe icipiēte . Statuto cauet̄
14 ꝙ fenerator ᴛc̄.circa.xij.col.¶ Predicta limita niſi qs ꝯpare
re vellet ad defenſaȝ occaſiōe citatiōis gñalis facte de quocū
qȝ ꝯparere volēte.q: nō itelligeret̄ iſte venire ad defenſionē ne
ceſſariā.nec intelligit̄ habilitatus tanq̄ legitim⁹ defenſor ē talis
qui ad volūtariā ōfenſionē admitti nō poſſet.ita ē ō mēte inno.
ᴛ alioꝝ in.d.c.cū inter.ᴛ Io.an.in.d.c. dilecti.e.ti.p bar.in.d.
l.cū mulier.ᴛ bal.i.l.ij.ad fi.C.ō pac. ᴛ i.l.fi.C.ō edic.di.adri.
tol.i.ij.col.ᴛ ēt i. xiij.eo.i.iiij.q.ᴛ pau.ō ca.i.d.l.libert⁹ vñ facit
tex.in c.exhibita.de iudi.vbi vigore citationis generalis nō ad
mittitur excōmunicatus.ᴛ ita illū tex.allegant doc.maxime i.d.
15 c.cum inter.ᴛ in.d.c.dilecti.¶ Plus etiā dicit Ro.hic ᴛ pau.
de ca.in.d.l.libertus.ꝙ ſi reus fuit citatus ſpāliter cū hoc tamē
ꝙ cōpareat ſi ſua putauerit intereſſe nō intelligitur venir̄ ad de
fenſionē neceſſariam.quia tunc nō cogitur comparer̄ ſi nō vult
vt colligitur ex no.per glo.in.l.ea qdem.in glo.fin.C.ſi manci.
ita fue.alie.facit in ar.tex.in.c.veniens.el.ij.de teſta.ſm̄ Pau.
de ca.in.d.l.libertus.ᴛ pro hoc etiā Ro.hic alle.no. per Bal.
16 in.d.l.fi.in.iiij.q.¶ Sed certe ibi bal.hoc nō dicit.ſed bene di
cit ꝙ actor qui ſub tali ꝯditione facit citare reuȝ non vt affirma
ret ꝙ reus haberet aliqō intereſſe in illa cā:vñ ſi reus vult audi
ri tanq̄ p̄tendēs intereſſe oportebit ꝙ de intereſſe probet . igit̄
in propoſito nr̄o ſi reus taliter citatus vult ꝓbare de itereſſe erit
purificata cōditio citatiōis. ᴛ ſic videt̄ ꝙ iſta dicet̄ pura defen
ſio neceſſaria ſicut ſi pure citatus eſſet.

Nunciationem. Nunciatio debet fieri in re ipa
in qua opus fit.ideȝ in ipō ope
re.nec requiritur preſentia illius qui opus fieri facit.ſed ſufficit
ꝙ fiat illi q reperiunt̄ ibi pñtes vel pro opera expediendo vel
nomine dñi:vel alibi facta nūciatio etiam domino non valet vt
afficiat rem vel opus.h.d.vſqȝ ad.§.ſi plurium.¶ In tex.ibi ſi
cut domino poſſit nunciari ᴛc̄. Ex hoc tex.collige ſm̄ Ange. ꝙ
ſemp vt nūciatio valeat:ita ꝙ dominus aſtringat̄ per h̄ interdi
ctum ad demolitiōem operis ſuo ſumptu requiritur ꝙ notifice
tur publice ᴛ palam adeo ꝙ poſſit ad noticiā domini perueni
2 re.¶ Ex hoc dicit ſe decidiſſe primam queſtionem poſitā hic in
glo.magna.in ṽ.nunciationem factam dum glo.querit quid ſi
nunciatio facta ſit quādo nemo erat in opere an teneat.Nā ſm̄
Ange.dicendum eſt ꝙ ſi nunciator duceret ſecum duos teſtes
nō valeret.ſec⁹ āt ſi duceret ſecū teſtes plures nō ſecretos quos
ṽiſimile eſt denūciaturos eſſe dño.ar.iſtius tex.facit qō no. gl.
in cle.i.in ṽ.publice.de ſepul.ᴛ in.c.exceptionē.in ṽ.publice ō
exce.ᴛ in.l.cum quidam in glo.i.ī.de appella . iunctis notatis
per glo.in.l.ſi tutor petitus.C.de peri.tuto.ᴛ tex.in cle.cū eniȝ
de conceſ.preben.Imo.hic dicit ꝙ iſtud quod dicit Ange. vi
detur ſatis fuiſſe de mēte glo.ᴛ doct.tñ ipſe imol.referēdo ṽba

Ang.nō refert ꝙ Ang.loquaᷓ quo ad molitionē faciēdā sūptu edificantis. ¶ Subdit etiā imo. ꝙ forte tenēdūꝫ est nūciationē fieri quādo aliqs est ꝓus in opere.al's nō dꝛ̃ fieri vbi sit opus ex quo actualiter ibi nihil fit ꝑ aliquem hoc ēt dicit ꝓbari h in.§.si qs forte.ī ꝟ.ab ope discedaᷓ.⁊ sic vꝛ̃ ꝙ tūc nūciatō nō valeat.lꝫ glo.hic tenuerit ɔtrariū ẜm eū. ¶ Pau.de ca.hic trāsit cū glo. ɔcludēs ꝙ nūciatio valeat mero iure.tñ nullū habet effectū nisi a tꝑe quo ͤdificari faciēs certioꝛ fact⁹ est ð ipsa nūciatiōe ⁊ ꝓhibere potuerit operarios proseq edificiū. nā si postea edificauit demoliēdūꝫ erit etiā expēsis edificātis iuxta.l.ɔpetit.§. fi.j. qð vi aut clā.sꝫ si opus fuit factū añ sñiam dñi ⁊ anteꝗ̃ dñs sciens potuerit ꝓhibere operarios nō dꝫ aliquo mō demolliri ēt expensis alteri⁹ ꝗ̃ ipsius edificātis.ita ītelligit īpē hāc gl.⁊ lꝫ ẜm eum qdā dicāt ꝙ qñ nemo est in ope nūciatio ex toto sit nulla ēt ꝗ̃tūꝫ ad opus qð fieret postꝗ̃ dñs eēt certioꝛatus ꝑ istū tex.ī ꝟsi. opus nouūꝫ fiat.⁊ in. ꝟ.edificet.⁊ ī ꝟ.vt dño possit nunciari.tñ īpē dicit ꝙ rñsio ad hoc colligiᷓ ex dictis ꝟbis Ang.s.qñ fit nūciatio coꝛā testib⁹ poterit deuenire ad noticiaꝫ domini nisi nūcians maliciose secū duxisset testes secretos:qꝛ tūc nō valeret nunciatio.nam maliciis est obuiādum.l.in fundo.s̃.de rei ven. ro. hic tenet ꝙ nūciatio valeat in se:licet nemo ibi sit.⁊ dicit h ꝓbari ꝑ.l.operis.alle.in glo.vbi valet nunciatio facta infanti ⁊ furioso.q tamē nō ītelligūt nec ꝑ̃sentes esse cēsenᷓ.l.fi.j.ð ꝟb.signi. l.ij.§.furiosus.s̃.de iure codi.⁊ in opere nō possūt operari. qa infantis nulle sunt opere[a].l.fi.s̃.de ope.ser.⁊.l.fi.j.de lib.cau. nō tamē valet quo ad effectum demollitionis.⁊ ita intelligitur hec littera.⁊ hāc dicit esse cōmunē opi. ¶ Pro qua etiaꝫ adducit hic in aditiōibus nouis:quia licet nihil edificeᷓ in opere si tamē est de pꝛoximo edificatum potest nūciari.alle.l.i.§. edificare.s̃.ð moꝛ.infe.vbi h nō vꝛ̃. ¶ Itē adducit ꝙ etiā ꝑ scripturaꝫ potest fieri nūciatio in loco.ita ꝙ dño possit eē nunciatio no.d. §.totiēs.⁊.l.ij.allega. ī gl.tñ ad illa iura posset rñderi ꝙ nō loquūtur in nūciatiōe noui oꝑis.in qua est data certa forma vt h. ¶ Vel rñdet ꝙ qñ fit ꝑ scripturā autēticaꝫ.scriptura semꝑ loqtur vt dicit Bar.in.l.nuda.circa mediū.j.de dōa.alle.l.publia §.fi.s̃.ðpo.iō nimirū si nūciatio valebit ex tēpore quo ad opus veniet dñs vel operarij. ¶ Et ad.d.l.oꝑis.posset rñderi ītelligēdo ꝓut ītelligit ibi gl.⁊ ꝓut ē ð mēte.l.ibi sequentis.s.ꝙ ibi erāt alij q ītelligebāt. ¶ Adde ꝙ spec.in ti.ð noui ope.nūci.ad fi.tꝫ idē qð gl.h per iura alle.ī ea.⁊ ita se hꝫ cōis opi.ẜm imo.in.d.l. oꝑis. ¶ Itē adde ꝙ ꝓ opi.imol.ɔ̃ glo.vꝛ̃ tex.in.§.si qs ipi ꝓ̃tori.j.ea.l.ẜm quartā lec.gl.tñ bar.ibi in fi.illā lec.reꝓ̃hēdit per h

3 no.ꝑ glo. ¶ Itē adde ꝙ ɔ̃ opi.imo.facit qꝛ ope.no.nunc. pōt fieri die feriato in honoꝛē dei.vt ɔclusi post alios.in.l.i.§.nūciatio.s̃.eo.⁊ vltra ibi alle.addo host.ita tenētē ī sūma ð no. ope. nūci.in.§.cui fit.circa col.ij.Sꝫ ɔstat ꝙ illis dieb⁹ nō edificaᷓ in opere.l.oēs iudices.in ꝟ.artiū officia.C.ð feri.c.lꝫ.extra ð feri. ergo si ꝟa eēt opi.imo.sequereᷓ ꝙ talibus dieb⁹ nō posset nūciari.nisi rñdeas ꝙ dispositio.d.l.oēs iudices.cū similib⁹. ñ erat inuēta tꝑe ꝯfoꝝ.⁊ sic tꝑe.d.l.i.§.nūciatio.oībus tñ nō posset negari qn opi.hec eēt ɔ̃ cōem ɔclusionē ipiusmet ⁊ oīum in.d.§.

4 nūciatio.tenētiū ꝙ die feriato ī honoꝛē dei possit nūciari. ¶ Itē adhuc ɔ̃ imo.facit qꝛ ad hoc vt dicaᷓ nūciari in loco[b] ī quo op⁹ fit ñ ē necesse ꝙ ibi sint opifices sꝫ satis eē vꝛ̃ ꝙ ichoauerit ⁊ sint in ꝓposito ⁊ aptitudine ꝑseuerādi.nā satis hoc mō cēsenᷓ eē in oꝑe lꝫ oī momēto nō sint:vt ꝓbat tex.no.ī.l.si qs ita legauerit.

5 j.ð ɔdi.⁊ demō. ¶ Itē adde ꝙ ex opi. Ang.⁊ Pau.ð ca.īferᷓ ꝙ si nūciatio fcā eēt sine testib⁹.⁊ nemie ibi existēte ī oꝑe.⁊ dñs operis fatereᷓ nūciatiōeꝫ fuisse factā.sꝫ eā nō tenere.qꝛ non fuit facta coꝛā testib⁹ ꝑ quos potuerit notificari dño nō valeret nunciatio.sꝫ īspecta opi.gl.⁊ sequaciū sequereᷓ ꝙ nūciatio valeret. ¶ Itē adde qð ɔ̃ Ang. ⁊ sequaces facit.s.qð nō sufficiat nūciationē valere coꝛā testib⁹.⁊ qꝛ tex.vꝛ̃ si operari⁹ ignoꝛauit rē ī qua oꝑabiᷓ reqrere qð ðbeat fieri his q ibi sūt noīe oꝑis dñi. ¶ Itē

6 adde ꝙ host.ī sūma ī.§.cui fit.ī.i.⁊.ij.col.late ꝑseqᷓ istū articulū ⁊ tꝫ qð nūciatio nō valeat nisi sit aliqs q referre possit dño ꝗ̃uis nō referat ⁊ moueᷓ maxie ꝑ hūc tex. ¶ Itē adde qð Pau. ð ca.ī.l.i.§.aduersus.s̃.eo.tenuit qð siue nullus sit ī loco oꝑis siue sint aliq q nō sint oꝑarij nūciatio teneat mero iure.dño nō oꝑaᷓ ꝙ dñs oꝑis teneaᷓ ēt ad solā patiētiā ðmollitōis nisi ꝓ oꝑe qð factū ē post sciam ipsius domini ⁊ facultatē ꝓhibendi oꝑarios.ita dicit se ītelligere ⁊ ɔcoꝛdare istas opi.ð qb⁹ h valde dubi⁹ ē iste passus:vt ex ꝑ̃dicts pꝫ.⁊ in puncto iuris satis plꝫ ⁊ substētabilis ē opi.host.⁊ sequa.ꝑ ꝑ̃dicta.s.ꝙ nūciatio ñ valeat nisi ibi sit aliqs q dño referre possit ꝗ̃uis in iudicādo nō sit tutū a cōi opi.gl.

7 recedere. ¶ Itē no.ꝙ tex.ibi uel puero ⁊c̃.ꝙ cū ista nūciatio sit q̃dā ꝓuocatio ad iudiciū:vt no.j.ea.l.§. si qs ipsi ꝓ̃toꝛi.vꝛ̃ hic ꝓbari ꝙ solus pupillus siue auctoꝛitate tutoris possit citari ⁊ exꝓ̃ssius ꝓbaᷓ ī.l.oꝑis j.eo.ð quo ꝑ Bar.ī.l.i.§.sufficit.s̃.de admi.tuto.cū ɔcoꝛ.⁊ ɔsueui tāgere ī.l.si ex legati.⁊ ibi ꝑ bal.⁊ imo.

8 j.ð ꝟb.ob. ¶ In gl.ī ꝟbo nūciationē factā ibi idē dicas hic tangiᷓ ꝓ.ij.q.s.qñ fabri sūt in oꝑe tꝑe nūciatiōis.⁊ dñs erat absens.⁊ glo.ɔcludit ꝑ oīa ꝓut in superio.q.ɔclusi tñ ⁊ bar.ang.h post ātiquos ɔcludūt ꝙ etiā opus factum anteꝗ̃ dñs operis fuerit certioꝛatus de ipa nūciatiōe debet demolliri.nō tamē expēsis dñi oꝑis qui ignoꝛauit.verū tenebiᷓ domin⁹ ad solam patiētiam demollitiōis pꝛestādā.naꝫ videm⁹ qð ille qui ignoꝛauit seu nō cōtēpsit nūciationē teneᷓ ꝑ̃stare patiētiā:vt opus demolliaᷓ.l.fi. alle.ꝑ glo.⁊ docto.j.eo.⁊ eo.no.j.ea.l.§.si pluriū.⁊ ibi gl. in ꝟ. nō tenebūᷓ.iō āt nō dꝫ fieri ðmollitio expensis dñi oꝑis h casu sequereᷓ qð ignoꝛās punireᷓ ɔ̃.l. genero .s̃. ð ifa.⁊.c.cognoscētes.ð ɔsti.imo.dicit qð hec.doc.ꝓcedit quādo nūciās in veritate habuisset ius ꝓhibēdi sꝫ si in ꝟitate ius ipm nō habuisset.tūc etiā sola ðstructio oꝑis eēt pena ipsi dño operis.iō tūc nō ligareᷓ dominus nisi ex tēpoꝛe sciētie vel foꝛte nisi ex tēpore quo ꝟisimiliter scire potuit:vt argu. in dicta clemēti. cum ei . ⁊ eoꝛum que notantur in dicta.l.si tutor.

9 ¶ Sꝫ certe ista limitatio Imo.videᷓ esse cōtra mēteꝫ Ja.de are.bar.⁊ ang.volētium ꝙ damnū qð sequiᷓ dominus operis ex demolitione possit consequi ab operariis quibus nūciatio facta fuit. quia debuerūt bonum consiliūꝫ capere pꝛo domino ⁊ abstinere ab opere:vt dicit glo.sequens in versicu. nullus. bene facit.l.quamquam .§.finali.j.de exercito.s̃. loca.⁊ huic cōclusioni videtur etiaꝫ adherere Pau.de ca. hic subdens ꝙ vbi nunciatio facta esset aliis ꝗ̃ operariis ⁊ ministris domini:quia tunc dñs nō haberet regressum ɔ̃ illos nec negligētia illoꝝ reputaᷓ culpa dñi tunc posset pꝛocedere limitatio quā.s̃.retuli dari per Imo.s.ꝙ tunc dominus non teneatur ad pꝛestādam patientiam ꝙ ðmoliaᷓ opus:nisi pꝛo eo facto a tempoꝛe scie domini. Et idem si operarij quibus facta eēt nūciatio non essent soluēdo:⁊ sic dñs nō posset cū effectu hr̃e regressū cōtra eos. ⁊ ita ēt voluit ipsemet pau.ī.d.§.aduersus.vt retuli in ꝑ̃mo notabili. ¶ Adde ēt pꝛedictis Bar.in.l.i.§. nūciatio.s̃.eo. in ꝟ. Op.qð illud edictuꝫ ⁊c̃.vbi videᷓ tenere idē ꝙ h. ¶ Item adde spe.in ti.de no.ope.nun.in fi.vbi simpliciter transit cū hac glo. ¶ Item adde ꝙ qñ operarij nō destiterunt ab opere facta nūciatione ⁊ domin⁹ ignorauit nūciationē ꝙ tunc opus debet demoliri sūptibus ipsoꝝ operarioꝛū.⁊ dñs oꝑis debet tm̃ pꝛestare patiētiā.vtrūqꝫ dictū pꝛobaᷓ per tex.optimū ī.d.l.

10 ꝗ̃ꝙ.§.fi.bñ facit.l.si ali⁹ in ꝑ̃n.j.qð vi aut clā. ¶ In glo.in ꝟ.nullius.ī fi.hec vltima opi. cōiter teneᷓ.s.ꝙ si nūciatio facta nō est in opere nō nocet dño etiam a tēpoꝛe sciētie.⁊ hoc maxime per istuꝫ tex.in.§.si quis foꝛte.iuncto.§.pꝛecedēti qui ostēdunt debere eē differētiā iter nūciationē q̃ fit in oꝑe vbi nō aderat dominus ⁊ nūciatiationē que fit extra op⁹. ⁊ nisi tenerem⁹ istā vltimā opi.nulla eēt differētia iter dictos casus.in hoc tamē multū scribit hosti.in.d.l.cui fit.tamē finaliter residet cū hac cōi opi.pꝛesertiꝫ ꝑ istū tex. ⁊ ꝑ.d.§. qui nūciat.j.ea.l. ¶ Item per illud qð voluit gl. h in ꝑ̃n.dū dicit ꝙ operarij postꝗ̃ est denūciatū ne edificetur desistūt ab opere ⁊ etiā per ea que no.bar.⁊ alij h in.§.nūciationē.dicētes ꝙ operarij tenētur dño ope-

a ¶ Nulle sūt ope. adde tñ ꝙ valet legatū vsufruct⁹ ancille ifantis ẜm lu.ro.singul.suis q ad hoc alle.tex.

b ¶ In loco. qualiter itelligaᷓ ꝙ nūciatio dꝫ fieri in loco við per bal.cōsi.cxiij. i.lib. ⁊ ibi an sufficit nūciare operariis ⁊ qñ opus ðmoliri possit ⁊ ñ possit.

ris ad dānū qd ipe patit̄ pro destructiōe operis facti
11 p eos post nūciationē. ¶ Infert hic no. imo. q̄ lʒ gl. singularis in. l. in rē. §. tignū. ff. de rei ven. velit q̄ faber vel operarius excuset̄ lʒ operet̄ in re alterius quā ꝯducētis eū. ex quo fecit mādato ꝯducētis ipm. tn̄ illud dʒ intelligi quando nulla eis facta est prohibitio seu denūciatio. alias secus p p̄dicta. dicit etiā ro. h̄ q̄ ista fuit limitatio Saly. i. l. nō ideo. C. de accu. dico q̄ Saly. ibi in p̄ma. q. solū dicit q̄ excusat̄ operarius licʒ operet̄ in re alterius q̄ ꝯducentis euʒ. alleg. gl. in. d. §. tignuʒ. ꝛ illud etiaʒ voluit Bar. in. l. nō soluʒ §. si mādato. in. ij. col. ij. de iniur. ꝛ Bal. in. d. l. nō ideo. in. i. col. ꝛ in sua disputatiōe icipiente accusat⁹. i. xxij. col. ꝛ in auc. ingressi. circa. ij. col. C. de sacrosan. ecc.
12 ¶ Tamē aduerte q̄ talis limitatio Imo. ꝛ Roma. h̄ nō videt̄ pbari ex notatis p glo. ꝛ Bar. h̄ quia glo. ꝛ Bar. hic loquūtur in nūciatione noui operis ex hoc edicto que habet locū tantū pro opere quod fit in loco. l. i. §. opus. cū se. ff. eo. ꝛ est priuilegiata vt ei siue iusta siue iniusta sit pareri ōbeat vt i. l. i. in p̄nci. ff. e. ꝛ ideʒ in nūcia. no. oper. aperiri ex edicto qd vi aut clā l. i. §. ꝛ parui. ij. qd vi aut claʒ. sed ubi nō posset habere locū nūciatio ex hoc edicto. nec ex illo qd vi aut clā vt si in fundo alieno deduxisti laboratores ad colligēdos fructus. l. si alius. §. notauim⁹. ij. qd vi aut clam. ꝛ. d. §. opus. ꝛ verus dominus fundi illis laboratoribus iam cōductis denūciauit vt desisterent a colligēdo ꝛ asportando fructus: nō videt̄ q̄ laboratores nō desistētes teneant̄ si aliter certiorati nō fuerunt de iure denūciantis: quia talis denūciatio extraiudicialis nō cōstituit eos in malafide. ꝛ sic nō tenentur ei credere. vt probatur in. l. pen. cū glo. ꝛ ibi clare Barto. ij. pro empto. ꝛ no. Inno. in. c. cum dilecti. de maio. ꝛ obe. bene facit. l. si quis ificiat⁹. ff. depo. cū ibi no. per Bar. ꝛ videbimus plene per Barto. in. l. non solū. §. morte. ij. eo. in. ij. q. p̄ncipali. ¶ Reperio tamen q̄ Ange. in. §. quibus. in autēti. vt omnes obediant iudici. circa. iiij. colū. tʒ idē q̄ Imo. h̄. ꝛ itelligit tex. in. §. si vero. in autē. vt om. obe. iudi. vnde sumpta ē auten. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi opor. ꝛ hoc modo saluat intellectū vltra quē refert Bar. ꝛ alij in d. auten. qua in prouincia. §. i. ꝛ ita videtur esse ō mēte Ange. in. d. §. tignuʒ. dicētis q̄ talis denunciatio cōstituit in mala fide operarios per dictā. l. si funduʒ. C. de rei ven. facit licet ipe nō alleget id qd no. Bar. in. l. si sticbū. §. si ab alio. ij. ō noua. ¶ Sed certe tex. in. d. autē. qua in puincia. nō probat opi. Ange. quia ille tex. intelligitur quādo mādatarius vel operarius nō habebāt iustam cām excusatiōis. quia tunc non tenetur. vt dicit Bar. in. d. auc. qua in prouincia. circa p̄ncipium. ꝛ diuinare est dicere, put dicit Ange. vʒ q̄ nō habebat iustā cām excusatiōis. eo q̄ intelligat̄ q̄ sibi fuerat denūciatū ne oparet̄ ſm Ang. nā oportet videre. an ista denūciatio inducat q̄ nō dicatur operarius habere iustam causam excusationis si prius mandato alterius fuerat conductus ad opus attento q̄ illud mādatū tribuit iustaʒ cām: vt no. in. d. §. tignum. quod quidem mādatum cessabat in dicto casu posito p bar. i. d. §. si ab alio. ¶ Nō obstat. d. l. si funduʒ. q̄ illa loqtur qn̄ denūciatio fit re integra. i. ante cōtractuʒ. vnde patet q̄ si denūciatio fieret operarijs anteq̄ ipi locassent operas suas procederet dcm̄ ang. sed post nō procederet opi. an. quia denūciatio hoc nō operatur: vt no. in. d. l. pe. ꝛ clare bart. in. d. l. si funduʒ. ¶ Ex predictis habes q̄ in aliquibus casib⁹ saluari pōt opi. imo. ꝛ ang. tene mēti. q̄ quottidiana est ꝛ ab alijs ita nō explicatur. ¶ Item circa hec etiaʒ adde q̄ isti tales cōducentes laboratores ad faciendū opus illicitū ipis operarijs hoc ignorātibus possunt cōueniri ab operarijs actiōe iniuriarū p quā consequi poterūt dānuʒ suum si quod patiant̄ ita voluit

a ¶ Liberare adde anch. cōsilio. cccxxxij.

Bal. in. l. qui sepulchra. C. de sepulch. vio. vbi ad hoc subtiliter pōderat illū tex. i. h̄. viuos pollunt ꝫ expositōeʒ gl. i h̄. fabricādo. ¶ Ultio iste tex. i. §. si qs forte i fi. ꝛ ea q̄ notant̄ p gl. i. §. p̄cedēti. faciūt ad. q. an termin⁹ dat⁹ ad cōparēdū currat a tpe sci p̄cepti an a tpe scie. ꝛ vr̄ hic pbari q̄ a die scie p quo ro. dic eē
14 glo. iiij. q. v. qsqs quā ad h̄ allegat bar. i. l. si ea. i pe. col. C. qui accu. ꝛ i. l. i. ff. si qs cautio. Adde tex. i. l. i. h̄. p̄sides cū gl. i h̄ si. ex hoc. ij. ō regren. re. ꝛ ibi bar. ꝛ. l. ij. in h̄. ad notiōem ei⁹ pducēdo. ꝛ ibi pōderat bar. C. vbi i rē actio. ꝛ in. l. qnquagita. ꝛ qd ibi bar. C. ō excusa. tu. ꝛ gl. pe. i cle. i. ō accusa. ꝛ qd not. glo. i. c. apostolice. ō cle. ex. ꝛ qd no. bar. i. l. labeo. ff. ō iureiurā. ꝛ bal. in l. eos. §. apostolos. C. ō app. ꝛ i. l. fi. ff. de feri. ꝛ i. l. i. in fi. C. de tēp. app. ꝛ i. l. ij. §. pe. i fi. ff. si qs cautio. ꝛ ibi signāter dixit q̄ si qs petat nouā dilatiōeʒ dari: eo q̄ dicat se ignorasse p̄maʒ ut ga fuerat ei notificata ad domū ꝛ nō psonal̄r ꝛ ita iuret. sufficiet ta le iuramētū ad obtinēdā nouā dilationē. allegat no. p glo quaʒ
15 reputat not. in. l. si cui. §. i. in h̄. doceat. ō accus. ¶ Querit ēt ro. h̄ q̄ pp sciētiaʒ qs veniebat puniēdus. ꝛ pp ignorātiā veniebat excusandus. an valeat statutū disponēs q̄ n̄ possit allegari ignorātia statuti penalis qn̄ qs icideret i illā penā statuti ignoranter refert q̄ bal. tenuit q̄ sic in. l. i. ff. ō legi. p. l. diuus. circa p̄n. ij. de fal. tn̄ ipe conat̄ tenere ōriuʒ. verū q̄ est. q. a remotis. Idō me remitto ad no. p bar. i. d. l. diuus. ꝛ p archi. i. c. si apostolice. de p̄bē. li. vi. p alios i. c. scriptū. de elec. per bal. i. l. vnica. i p̄n. in. iij. col. C. ō cadu. tol. ꝛ singulariter p Saly. in. l. senatus. C. de bis qui si. sacri. p ro. i. l. i. §. occisorum. ff. ad sille.

1 **Si plurium.** Si opus fiat in loco cōi plurium sufficit nūciationē vni fieri. ꝛ afficit oēs sed si opus noceat rei cōmuni pluriuʒ nō sufficit nūciationē ab vno fieri vt alijs pſit. h. d. vsq3 ad. §. si qs ipsi ptori. ¶ In glo.
2 i h̄. nocere ibi si iterfuerit ꝛc. exēplifica ꝛ dclara vt h̄ p bar. ꝛ alios. ¶ Uel dic posse poni exēplū q̄ opus erat vtile oib⁹. ꝛ q̄uis factū fuerit cōtempta nūciatiōe nō tn̄ veniet demoliēdū si nūcians elegit ager̄ ad iteresse i pecūia. ꝛ ita facta sit iuxta. l. stipulatio. §. siue. ij. eo. ꝛ ita itellexit gl. i. l. si qs putās. §. fi. alleg. i glo.
3 ¶ In gl. i h̄. vnius. ibi pcuratorio noīe ꝛc. habes ex hac gl. notare ſm ro. q̄ socij vident̄ habere reciprocū ad expediendū vtilia ipsi societati. Et dicit de h̄ eē aliā gl. quā ſm eū docto. reputāt singularē. i. l. nemo ex socijs. ff. pro socio. ¶ Sʒ ipsemet ro. i additiōibus nouis nō facta mētiōe ō hac gl. dicit q̄ gl. hic in h̄bo haberet ꝛc. sentit q̄ soci⁹ nō vr̄ habere mādatū a socio ut faciat ea q̄ sūt vtilia societati. que tn̄ gl. nō vr̄ mihi q̄ h̄ dicat. ꝛ residet roma. i hac opi. q̄ nō dicat̄ habere mādatū. p hac alle. tex. meliorē ō corpore iuris i. l. q aliena. §. fi. ff. ō neg. gest. vbi socio vtiliter gerēti negociū cōmune datur ac. negocioꝝ gestoꝝ q̄ p̄supponit cessare mādatū. ꝛ actionē mādati. l. si mādatū. C. de neg. gest. ad idē. l. ij. C. de cōsor. eius. li. vbi socius cām pro parte socij ante lit. contesta. a socio agere nō potest. postea vero ita demū si de rato caueat. ad ideʒ allegat. l. si vnus ex socijs. ff. de serui. rustico. predio ꝛ. l. prima. C. de co. re. alie. ꝛ ita etiā tenet Roma. in. l. stipulationes non diuiduntur. in vltima columna de verbo. obliga. vbi ad hoc allegat istum tex. et dictā. l. si vnus
4 ¶ Predicta tamen limita vt per Bar. ꝛ Bal. in dicta. l. nemo ex socijs. ꝛ per Bal. in rubrica. C. pro socio circa. ij. colum. ꝛ idē i. l. in familie. C. fami. her. ꝛ quod no. Ange. in. l. si vnus. i p̄nc. ff. de pac. ꝛ ibi tangit. an vnus ex pluribus mercatoribus fūdici socius possit liberare[a] debitorē a socijs suis recipiendo solutionē itegrā a dbitore. ꝛ an possit solus de cā cōpromittere quo ad
5 oēs. ¶ Adde etiā quod notabiliter voluit Bar. in. l. ꝛ hec distinctio. §. cū fundum. ff. loc. vbi dicit se putare q̄ ille qui est dn̄s p certa parte pro diuiso possit locare totum fundū si vtiliter faciat quia tale est negocium. quod pro parte expediri nō potest. allegat in arg. l. si vnus heredū. ff. fami. hercil. ꝛ facit ad no. per bal. i. l. i. C. qui tes. fac. pos. ꝛ per bal. i. l. si absentis. C. si cer. pe.
6 ꝛ ibi tractat si vnus socius possit stipulari societati. ¶ Extra gl. iducit̄ iste. §. si plurium. el. ij. p bar. ad. q. q̄ si dn̄s feudi decesserit plurib⁹ hr̄dibus relictis q̄ vasallus teneat̄ iurare oibus ꝛ nō sufficiat facere iuramētū vni. de quo se remittit ad no. in. c. oēs i ti. si de feu. fue. cō. iter do. ꝛ agna. de quo vide per Andre. de yser. ꝛ bal. ibi. Quib⁹ adde Spec. ꝛ Io. an. i ti. de feu. §. qm̄ h̄. xxix. cum concor. alle. ibi p Ioan. and. de quo vide per ro. in. l.

ii.§.ex bis.ĩo de ṽbo.obl.ꝛ p Bal.in.c.iperialẽ.§.ꝑterea duca/ tus.ꝺ ꝓhib.feu.alie.p Fed.vbi bonus tex.ĩ materia.ꝛ imo.i.d. l.ij.§.itẽ.si i facto ĩ fi.ĩ.de ṽbo.obl.aliqd per Ang.i.l.si cuius. §.i.ꝯ. de vsufru.ꝛ ibi ꝺ hoc p gl. Alex.de imo.

5 **Siquis ipsi pretori.** Si ille cui faciẽda erat nũciatio erat ꝑtoꝛ.ꝛ sic durãte magistratu nõ possit ei no.opꝰnũciari.sicut nec põt in ius vocari ꝺꝫ volens nũciare ꝑtestari se nõ posse nuncia/ re.ꝑpter officiũ.ꝛ officio finito ꝺꝫ nunciare.ꝛ nunciatio talis ad tẽpus ꝑcedẽtis protestatiõis retrotrahef.h.d. ſm ꝑmã lec. gl. que communiter approbatur ꝛ singularis est. Uel sic ſm lectu. gl. Iter ad pretoꝛẽ arripere pro faciẽdo nũciari opus hꝫ viꝫ nũ ciatiõis nũciatiõe postea secuta.ꝛ ista reputatur valde no. Uel sic ſm tertiam lec. gl. si ꝑpter loci distantiã nõ potest p nũciatio nẽ fiẽdam in opere eẽ ꝯsultuꝫ parti sufficit corã iudice nũciare. h.d.ꝛ hec lec.reputaf multũ no.ꝛ est cõiter approbata. Quar/ ta lec. cõiter approbaf per glo.vt hic p Bar.quẽ ceteri sequũ/
2 tur. ℂ No. ſm ꝑmaꝫ lectu.ꝙ nõ sufficit vnica protestatio.sꝫ ꝺꝫ ꝙ etiam finito officio nũcief.ꝛ hinc sumpta occasiõe bar.hic in ꝗnta sua op.tractauit hic.an ꝛ quãdo sufficiat vnica ꝑtestatio seu denũciatio. ℂ Cuius dictis adõ ꝙ inꝗ̃tum dicit ꝙ sufficit vna quãdo stat p aduersarij ꝯtumaciã quominus explicef illud de quo protestoꝛ vel eũ iterpello. qꝛ fallit ſm bal.ꝛ imo. hic in cãu.l.iiij.§.fi.ꝯ.de pig.ac.s.in pignoꝛe p creditoꝛẽ vendẽdo de quo nõ vẽdẽdo fcã fuerat ꝯuẽtio.nam reqrif ꝑtestari ꝺbitoꝛi ꝙ soluat ꝛ istã fallẽtiã lꝫ ipsi nõ dicant tradidit bar.i.l. q rome.§. seia.ĩ.de ṽb.ob. ℂ Itẽ fallit hꝫ ro.hic vbi iferioꝛ ꝑtestaretur su/ perioꝛi:qꝛ tũc requiritur trina.de quo dicit eẽ tex.in.c.i.de sup. neg.ꝑla.quẽ ad hoc ſm eũ reputat singularẽ anto.de but. in c.cũ causa.de offic. delega. ℂ Sed ro.h i additionibus nouis dicit eẽ tex. i auc̃.statuimus.C.de episc.et cle.ꝛ ẽ tex. in.c.i. de mili.vasal.qui cõtu.est.tamen ille tex.nõ loqtur in proposito.
3 ℂ Et subdit ro.ꝙ putat sufficere trinã iterpellationẽ cõtinuatã seu eodẽ cõtextuꝰ factã per tex.in cle.ꝗ̃uis.ꝗ̃uis tales ꝑtestati/ ones vno ꝯtextu facte alibi reputẽtur pro vna vt voluit glo.ma ꝗna.in.l.iiij.de pig.act.ꝛ glo.in.c.ab eo.in ṽ.instanter de ap. li.vi. ℂ Adde ꝙ lꝫ Ant.de bu.ꝛ imo.in.c.ex litteris ꝺ ꝯsti.etiã videatur cõmuniter seq istã fallẽtiam p.d.c.i.tamẽ in cõtrariũ videtur expressa ꝺcisio bar.i.l.i mora. in prin.ꝯ.ꝺ vsu.ꝛ i.l.titia seio.§.vsuras.de le.ij.vbi dicit ꝙ si statutũ disponit ꝙ instãtia pereat elapsis sex mẽsibus nisi per actoꝛeꝫ steterit quominus cã terminef sufficiat actoꝛeꝫ semel interpellasse iudicẽ.ꝛ sic superi/ orẽ ipius actoris ꝙ cãꝫ expedire debeat per.d.§.vsuras.ꝛ p.d. l.in mora cum glo.parua.ꝛ istaꝫ decisionẽ bar.seqtur ro.in.d. §.vsuras.ꝛ Imo.vbi tamẽ referũt bar.tenuisse cõtrariũ.s.ꝙ nõ sufficiat vna p.l.i.de libe.dimi. ℂ Sꝫ Imo. rñdet ꝙ est speci/ ale in casu.d.l.i.de lib.dimis. vt quia sepius sunt petẽdi: vt ibi ꝛ in cle.ꝗ̃uis de app.ꝛ sic secus est in alio casu.ar.l.ius singula
4 re.ꝯ.de legi.cũ si. ℂ Cõfirmo per id quod no.dicit bal. i auc̃. si appellariõe.C.ꝺ tẽp.app.ꝛ Saly.in.l.fi.§.illud eo.ti.vbi di/ cũt ꝙ ad hoc ꝙ postꝙ̃ est cõclusuꝫ in causa nõ currat appellãti tempus finiẽdi causaꝫ appellatiõis nõ sufficit ꝙ semel appellãs iterpellauerit iudicẽ ꝙ causam terminet:quia reqritur ꝙ sũma ope insteterit qꝺ cã terminetur.d.l.fi.§.illꝺ in ṽbo sũma ope. ℂ Unde ſm eos requirif ꝙ appellãs instet ꝛ appellet cum illa instantiaᵇ cũ qua petunf apostoliᶜ seu libelli dimissorij iuxta .d. l.i.ꝛ.d.cle.ꝗ̃uis.ꝛ no.i.d.c.ab eo. Et dicũt ꝙ opi. Bar.in.d. §.vsuras.nõ habet locũ hoc casu.ꝛ sic sentiũt ꝙ i causa ꝑncipa li habeat locũ opi. Bar.nõ in cã appellationis.ꝛ ita etiam vr̃ sẽ tire Ange.in cõsilio.cxxvij.incipiente. Quidã mattheus ꝛc̃. et si ita teneremus posset responderi ad.d.c.i.de sup.neg. ꝑla. prout rñdet dñs Car.in.d.c.cum causam .s. ꝙ ibi est specialis casus.s.in quo fuit ita expressuꝫ. Et pro hoc facit.quia regulari/ ter vna monitio seu protestatio sufficit vt vltra alle.per Bar.vo luit glo.in.c.cupiẽtes.in ṽsi.proposita.de elec.in.vi.ꝛ glo.i.c. i.in ṽ.requisierit.de here.ꝛ glo.xviij.di.si eps.ꝛ Inno.in.c. cũ nobis olim.de elec.ꝛ Io.an.in.c.ego enim.de iureiurã.et bar. in.d.§.seia.preterꝙ̃ quãdo vnus iudex tenetur requirere alium iudicem sibi parere:quia tunc requiritur trina:vt est glo.no .d. c.cum causam.in glo.i.quam ibi sequitur Hosti.ꝛ Anto. ꝺ bu. et etiã Anto.in.d.c.ex litteris. Sed ſm Cardi.ꝛ Imo. in .d.c.

cũ cãꝫ ĩ gl.s.ꝙ reqraf trina.nõ sufficit vna:vt voluit gl.no.in.d.cle.i.in ṽ.reqsieris.faciunt nota.per gl. in.d.c.sufficit.et ita etiam tenet Imo.in.d.c.ex litte ris.dicẽs ꝙ glo.in .d.ca.cũ causaꝫ nõ probatur iur̃. Et addo ꝙ etiã ita tenuit archi.i.d.c.si cõtra vnuꝫ. et etiã Domi.de san.gemi.vbi refert ꝙ al's ipe habu it hoc de facto cõtra preceptoꝛẽ suuꝫ Anto. de but. sequẽtem gl.in.d.c.cũ cãm.et allegauit cõtra eũ gl. in.d.c.cle.i.ꝺ rescrip.cũ auctoritate Pau. de liaza. ibi.et ꝙ tũc Ant. de bu.mutauit sniaꝫ.et dicit ꝙ cõi ter opi.glo.in.d.cle.i.tenetur ꝙ regulariter sufficit
5 vna reqsitio. ℂ Fallit ſm eũ in casibus i qbus expri/ mitur ꝯriuꝫ:vt in.d.c.i.de sup.neg.ꝑla.et cũ opi. glo.in.d.cle.transit et bal.i.l.q crimẽ.i.viij.q.C.qui accusa.ꝛ in.l.nã ita diuus.ꝯ.de adop.et in.l.ad per emp.ꝯ.de iudi.et in auc̃.itẽ nulla.C.de epis.et cler. et in.l.fi.in.iiij.q.C.de edic.diui adri.tol.in qbus lo cis multa dicit in hac materia bal.vbi videas ꝛ imo. in.l.ex cõsensu.§.fi.circa pe.col.ĩ.de appel.vbi etiã seqtur opi.glo.in.d.cle.i. lꝫ ipemet Imol. nihil fir/ mauerit. l.l.si finita.§.si plures.in.viij.col.ĩ.ti.i.et ĩ materia etiam vid bal.in.d.c.i.de mili.vas.qui cõtu. est in.ij.iij.et.v.colũ.et hec itelligas nõ procedere in reqsitionibus iudi.que fiũt litigatoribꝰ ad actus iudi
6 ciales.nã illa est materia de qua vẽit dicẽdũ in.l.si fi nita.§.iulianus.ĩ.ti.i. ℂ Predictis adde etiam ꝙ nõ puto verum id quod retuli.ꝯ.velle ro.h.vꝫ ꝙ in casu dicte auc̃.statuimus cum similibus.sufficiat in/ terpellatio trina vno cõtextu.facit: qa cõtrarium vi/ def verius:qꝛ illud nõ esset sepius protestari vel iter pellare sed sepius loqui vt dicit bar.et alij in.d.l.iiij. de pign.act.per glo.ibi.et ar.l.meuius.§.eũ qui.de le.ij.et expresse gl.in.d.c.ab eo.et ꝓbaf i.d.cle.ꝗ̃uis ĩ ṽ.rigoꝛ iuris.vbi tex. vult ꝙ illud qꝺ ibi decidif.s. ꝙ sufficiat vno textu sepius petitos esse apostolos fu it introductum ꝑpter cõmunem obseruãtiaꝫ litigan tium.tamẽ iuris censura erat in cõtrarium. ℂ Ex predi/ ctis omnibus remanet ꝯclusio ꝙ protestatio ꝛ inter/ pellatio extraiudicialis vnica tm̃ sufficit. Regulariter fallit in casu.d.l.si ꝯuenerit. Et etiã fallit ſm aliquos quãdo inferioꝛ reqrit superioꝛẽ.sꝫ ꝯtrarium tenui.ꝯ. et videf eẽ de mẽte bar.h in.iij.opp. ℂ Item fallit in ꝑtestatiõe que fit iudici cause appellatiõis ꝙ cãm expediat vt dixi. ℂ Itẽ habef ꝙ fallit in casu.d.c.i.ꝺ mili.vas.et i cãu.d.auc̃.statuimꝰ.et i.d.c.i.ꝺ sup.ne. et in casu.d.cle. ꝗ̃uis. ℂ Item fallit si habeo prote/ stari ꝙ non stat per me quominus actus expediatur sed stat per aduersarij causam vel dignitatẽ propter quam vel quẽ impedioꝛ actum expedire.nam h casu cessante impedimẽto debeo iter protestari seu denũ ciare si per nũciationẽ itendo aliquid iuris noui acq rere:vt probaf p istuꝫ tex.ſm Bar. h nã dicit Bar. ꝙ dicoꝛ itendere ꝺ nouo ius acqrere i isto casu: qꝛ ex renunciatione itendo acquirere contra te ius agendi .s.per interdictũ demolitoꝛiũ ad demolitionẽ operis quod edificabis:sed quando tracto de conseruãdo et perpetuãdo mihi exceptionẽ iam mihi quesitam.i telligit bar. ꝙ tũc dicoꝛ tractare de iure cõseruando
7 vt patet per iura que ipe allegat. ℂ Ex hoc ifert no. Bar.ꝙ si emptor cui mouebatur lis fuit protestatꝰ se non posse nunciari venditoꝛi:quia nescit vbi sit iu xta.l.si dictuꝫ.§.pen.ꝯ.de euic.tunc eo reuertẽte te netur iteruꝫ emptoꝛ denũciare sibi per istũ tex.quod reputat menti tenẽdum. ℂ Sed ange. h ꝯtra. quia data ẽ forma denũciãdi vbi nõ iuenif vẽditoꝛ ſm qꝺ no.glo.in.l.aut q aliter.§.i.ĩ.qꝺ vi aut clã. ꝛ rñdet ad istũ tex. ꝙ loqf ꝺ ꝑtestatiõe p quã qs se excuset ꝙ denũciaf nõ põt.sꝫ.q.nostra loqf nõ de ꝑtestatio ne sed ꝺ denũciatiõe. ℂ Imo.saluat opini. Barto. p istũ tex.quia denunciatio et protestatio sunt syno/ nia:vt no.bar.in.l.non soluꝫ.§.morte.in.i.qõne.ĩ.

a ℂ Contex- tu adde ꝙ idẽ tenet eius cõ si.cccclxxvij. ubi reprobat ant. de bu. tñ sing. suis so. xij. dicit ꝙ h loco fuit secu tusꝰ do.anto. ꝛquod postea mutauit sniaꝫ per.d. cle.ꝗ̃- uis. i casu de facto cõsulen do et ꝙ ista ẽ veritas. Sed consilio.ccc. xx.

b ℂ Instan- cia.adde bal. cõsilio.lxxxv. ꝛ cõsilio.cxv iij.ij.libro.

c ℂ Apostoli simpliciter se quif do. ant. licet ipsuꝫ nõ alleget sed.c. si.de suple.ne gli. prelatoꝝ.

eo. ¶ Vñ lʒ saluari nõ debeat id qđ dic̃ gl. i. d. l. aut
q aliter: nõ seqr̃ ergo saluari nõ dʒ id qđ h dr̃. ita etiã
tenuit ro. h ⁊ idẽ seqr̃ Pau. đ ca. si vẽditor reuersus
ẽ anteq̃ lis sit finita: sed si reuertat̃ postq̃ lis ẽ finita:
tũc ꝓcedat opi. ang. ẜm eũ. nã tunc frustra denũciare
tur. ¶ Adde q̃ ẽt si nõ sit finita ꝑ sñiam sed solũ sit
ↄclusũ in cã frustra denũciaret̃. l. si rẽ quã. §. quoli
bet tpe. ⁊ ibi no. s̃. đ eui. ⁊ ista no. ꝓ limitatiõe. d. l. si
dictũ. ⁊ l. si ꝑmutatiõis. ⁊ l. cum successores. ⁊ qđ ibi
no. ꝑ Bar. ⁊ Bal. C. đ euic. q̃ iura volũt nõ eẽ neces
sariã denũciationẽ qñ vẽditor haberi nõ põt. de quo
etiã ꝑ Bal. i. l. libra. C. đ sen. ¶ Jtẽ adde q̃ Anto. đ
bu. i. c. si. de app. seqr̃ per oĩa opi. Bar. h ⁊ gl. i. §. q̃
si ꝑ vigiti i ṽ. ꝓposito. dũ glo. ibi dixit donec papa sui
copiã fecerit. ¶ Adde etiã aliã fallẽtiã i qua nõ suffi
ciet denũciatio vna. s. vbi qs tenet̃ đ leui culpa ⁊ ↄtra
ctu: q2 nõ dr̃ fecisse debitã diligẽtiã i recuꝑanda re in
qua tenebat̃ p̃stare diligentiã si tm̃ semel petit eã sibi
restitui. tex. est no. i. l. si. in. §. si. ṽsi. istãtia. s̃. đ pign.
act. ⁊ qđ ibi gl. ⁊ no. Jmo. post Bald. i. d. §. vsuras.
alias limitatiões collige ex notatis maxĩe ꝑ Bal. i lo
cis. s̃. allegatis. ¶ Jtẽ no. q̃ vbi qs est ĩpeditꝰ facere
actũ opʒ q̃ de hoc ꝓtestet̃. ¶ Et ex hoc ṽificat̃ glo.
no. i. d. §. qđ si per viginti i ṽ. ꝓposito vʒ q̃ vbi quis
est ĩpeditus facere actũ in termino sibi statuto nõ ex
cusat̃ nisi ĩtra terminũ ꝓtestet̃. ⁊ ita no. glo. i. c. i. ⁊ c.
plerũqʒ. de rescrip. facit. l. ij. alle. i gl. ibi ⁊ l. cũ qdam
de app. cũ ibi no. ⁊ c. si. đ appel. ¶ Et ꝑ h dicit imo.
i. d. §. qđ si ꝑ vigiti se obtinuisse in vna cã appellatio
nis i q̃ appellãs nõ potuerat habere copiã iudicis et
ꝑmisit sibi labi tp̃s sine ꝓtestatiõe. nã ꝑꝑ illã negligẽ
tiã in nõ ꝓtestãdo succubuit[a]. Et ita ẽt no. Anto. de
bu. i. c. ex rõne. circa mediũ. ff. đ app. ⁊ Ant. de bu. ⁊
imo. i. d. c. plerũqʒ. vbi videas. ⁊ doc. i. l. i. §. dies. ĩ.
qñ app. sit. ⁊ istud no. ꝓ ĩtellectu auc̃. sʒ lis. C. đ tẽp.
ap. ¶ Jtẽ no. ẜm scđaʒ lec. gl. q̃ qñ tu nõ hẽs copiã
iudicis ⁊ tibi aliqd iniustũ fiat. aut suspicaris ne fiat
debes ꝓtestari q̃ officiũ iudicis libẽter ĩplorares. sed
q2 eius copiã nõ habes nõ potes sʒ q̃ protestaris ex
ꝑte iudicis q̃ nihil noui fiat. ⁊ ex tunc protestaris te
iter ad iudicẽ arripere. nã ex tũc sub protectiõe iudi
cis eẽ cẽseris. ⁊ poterit omne id qđ post ꝓtestationeʒ
factũ fuerit tãq̃ factũ lite pẽdẽte reuocari vt h ⁊ i. c.
dilecti filij. i. ⁊ . h. ex̃ đ app. ⁊ no. bar. h ⁊ facit ad no.
per bar. i. l. si. ĩ. de ap. reci. ¶ Faciũt ẽt iura dicẽtia q̃
qñ qs nõ hʒ copiã iudicis põt sibi propria auctorita
te ius dicere. l. ait p̃tor. §. si debitorẽ. ĩ. q̃ i frau. credi.
⁊ no. i. l. nullus. C. đ iude. q̃ qualiter ꝓcedit đclaraui
i. l. i. §. nũciatio. s̃. eo. ¶ Vltra textualia adde dictis
Bar. ĩquãtũ i. ij. oppo. dicit q̃ si iudex denegat face
re iusticiã põt pars ↄqueri corã superiore. ⁊ debet iu
dex superior facere iusticiaʒ ꝑ tex. in autẽtico. vt diffe.
iudi. circa ṗn. nã istud ẽ verũ si euidẽter cõstet q̃ đne
gat iusticiã. secus si euidẽter nõ cõstat. q2 lʒ denegat
actũ petitũ facere poterit ip̃e dicere ṗoribus vel cõsu
libus nõ potestis me ad hoc cogere. nec dʒ examina
ri nũc an faciã iusticiã. sʒ dʒ reseruari i sindicatu meo
ita dicit bar. in. l. si tutor pupillo. s̃. đ aucto. tu. ꝑ illũ
tex. ¶ Sẽtit ẽt hic bar. i. v. op. q̃ si ĩferior denegat fa
cere iusticiam nõ ꝓcedendo q̃ nõ põt appellari. sʒ dʒ
superior[b] ꝑ viã q̃rele adiri vt cogat iudicẽ ⁊c̃. ¶ Ad
do tex. i. l. si. §. illud. i ṽ. tarditatẽ đducere. C. đ tẽp.
app. ⁊ ibi ad hoc põderat illũ tex. Bal. ⁊ idẽ ꝑ plura
iura tʒ Guil. de cu. ⁊ bal. in. l. sʒ si ꝑ p̃torẽ. §. ait p̃tor
s̃. qui. ex cau. ma. ⁊ i. l. ij. C. vt lit. pẽ. ⁊ in. l. ij. in. xi. q.
C. de epis. audi. ⁊ in. l. si. C. de sen. ⁊ ĩterlo. om. iud. ⁊
Ang. in. l. đ qua re. in ṗn. s̃. de iu. ad qđ etiã vide per
no. ꝑ guil. ⁊ bal. in. l. nemo. C. de iur. om. iu. vbi po
nũt quãdo sit ꝑmissũ adiri supiorẽ ꝑ viã querele. faci
unt ad p̃dicta gl. in. c. si religio. i ṽsi. obtẽta. đ electi.
in. vi. ⁊ qđ no. Bar. in. l. q̃uis. circa pe. col. ĩ. ti. i. ⁊ ibi
per Ang. ⁊ Jmo. ⁊ vide q̃ no. Ja. bu. Cy. ⁊ Bal. in auc̃. statui
mus. C. de epis. ⁊ cle. qui ponũt an iudex possit priuari magistra
tu ex eo qđ đnegat facere iusticiã. ¶ Et ad alia que hic no. bar.
in. ij. oppo. adde eũdẽ bar. i. l. nõ solũ. §. morte. i. ix. col. i. ṽ. cir
ca tertiũ. ĩ. eo. ⁊ Anto. de bu. i. c. si. đ app. vbi ꝑ oĩa trãsit cũ bar
to. Jtẽ circa ea q̃ tãgit Bar. h i. ij. q. volẽs hũc tex. ñ habere lo
cum in ꝑpetuis officialibꝰ ⁊ q̃ tales offõ durãte ↄueniri possint
Adde spec. i ti. đ actore. §. i. ṽ. item illustris. ⁊ bal. in. l. pars lit
terarũ. s̃. đ iu. ⁊ Ang. in. l. ij. s̃. de in ius vo. vbi idẽ tenẽt. ⁊ inq̃
tũ Bar. hic i. iij. q. ↄcludit q̃ iudicari dʒ đ officiali posito ad be
neplacitũ qđ iudicat̃ de officiali ꝑpetuo. addo glo. i. c. ij. in ṽsi.
electionẽ. đ rescrip. ⁊ glo. in. c. si. in ṽ. ꝑpetuos. de rescrip. in. vi.
⁊ Bal. in. l. qsqs. C. si cer. pe. vbi tenẽt idẽ. ¶ Jtẽ circa ea q̃ tan
git Bar. in. v. q. i qua q̃rit qualiter ꝓbabit̃ q̃ ꝑꝑ iustum metuʒ
iste qui nũciare volebat pretori nõ est ausus ↄparere corã eo. et
protestari ẜm formã huiꝰ. §. sed protestatus est corã vicinis vel
honestis ꝑsonis ꝑꝑ talem metuʒ. nã ↄcludit ip̃e q̃ probabit̃ iu
stus metus ꝓbando q̃ ip̃e pretor erat ↄsuetus ĩcarcerare vel in
iuriã ĩferre in eos qui appellabãt[c] a sentẽtijs ip̃iꝰ pretoris. sed q
sibi protestabant̃ vel q̃ minatus erat isti q̃ incarceraret eũ ⁊ si
milia. ¶ Adde Host. Jo. an. Anto. đ bu. Bal. ⁊ Jmo. ideʒ te
nẽtes. ⁊ latius hoc prosequẽtes i. c. fin. de appel. ⁊ illud qđ dicit
Bar. hic de cõminatiõe ĩtelligit̃ ẜm distinctionẽ oĩum i. l. metuʒ
C. quod me. cã cũ ↄcor. quas ibi dedi. ⁊ ẜm qđ no. Bal. in. c. i.
§. item sacramẽta. ⁊ i. §. iniuria. đ pa. iura. fir. ¶ Et subdit bal.
i. d. §. iniuria. q̃ ẽt solus terribilis vultus alicuiꝰ ꝑtãtis causat iu
stũ metũ. allegat no. ꝑ io. an. in. c. q2 ꝓpter. de elec. ¶ Jtẽ intel
lige ẜm q̃ declarat Bal. i. l. vnica. circa. vi. col. C. de confes. ubi
dicit. q̃ si est talis malefactor cui iudex dʒ minari tanq̃ terribilis
q̃ propter tales minas nõ ĩducit̃ iustus metus. ⁊ dicit ẜm h de
bere intelligi no. per Bar. h. facit. l. respiciẽdum de penis. ⁊ ita
etiã ẽ đ mẽte bal. i. d. §. iniuria. ¶ Jteʒ limita ⁊ intellige h dicta
ꝑ bar. ⁊ per eundẽ in. l. i. §. si qs tñ. ĩ. q̃ vi aut clã. ¶ Querit eti
am bar. hic. an oĩs ille qui nõ põt citari sit eius ↄditiõis cuiꝰ est
p̃tor q̃ nõ possit ei nũciari nouũ opus ⁊ ↄcludit q̃ nõ ⁊ bñ per
l. operis. ĩ. eo. iuncta. l. quicunqʒ i ṗn. ⁊ l. nec ĩpuberes. s̃. de in
ius voc. nam cõsidera hoc. q2 facit cõtra id qđ no. bar. h in ṗma
op. vbi dicit q̃ ratio ꝑꝑ quã nõ potest pretori nũciari opus no
uum est. q2 sicut nõ potest in ius vocari. ita nõ debet posse ei nũ
ciari: cũ nunciatio sit q̃dam prouocatio ad iudiciũ. q2 si pretori
posset nũciari ⁊ ip̃e velit tute edificare haberet necesse venir̃ ad
iudiciũ. et petere remissionem nunciationis ẜm Bar. ¶ Et simi
liter cõtra dictam rationẽ bar. facit id quod ip̃e h in. xij. q. dicit
dum dicit q̃ ista protestatio de qua hic in tex. vim habet nuncia
tionis vt hic in effectu. ⁊ tute ñ edificabit pretor nisi compareat
in iudicio ⁊ petat protestatiõis remissionem quaʒ debet petere
posse vt tute edificet ẜm Bar. vnde cuʒ per predicta nõ videat̃
bona ratio illa quam ad istum tex. tradit bar. hic. in. v. oppo. ⁊
mihi videatur satis dubiũ que alia ratio potuerit esse huius. §.
tamẽ forte dici posset q̃ ratio fuerit bona. et reuerẽtia đbita ma
gistratibus. ¶ Et circa hoc adde pro limitatiõe huius. §. pau.
de ca. hic q̃ iste tex. procedit quãdo pretor edificabat vt priua
tus: ⁊ ad suũ ṗuatũ cõmodũ. nam ei protestari põt et tenebitur
ẜm q̃ hic dicit̃. secus si id faceret tanq̃ magistratus. l. si aliꝰ. §.
est et alia. ṽ. seruus. ĩ. quod vi aut clã. et nõ poterit resisti nisi fa
ceret iniusticiaʒ manifestam. quia in dubuio presumitur pro fa
cto iudicis. l. ij. C. de offi. ci. iu. ⁊ in. l. iniuriarũ. la grãde. ĩ. đ in
iur. c. in p̃sentia. de renũ. ¶ Jtẽ inquãtuʒ bar. hic in. vi. questio
ne q̃rit qd si ꝓbaui q̃ iste iudex talẽ iniustã ĩcarceratione[e] vl' vio
lẽtiã semel tm̃ fecit. an erit iusta cã timoris. et rñdent dicẽdũ eẽ
ꝓut habet̃ in. l. qd sit fugitiuus. et q̃si ꝑ totã legẽ. s̃. đ edil. edi.
adde q̃ ro. refert qđ Bar. h dicit nõ sufficere ꝓbari q̃ semel ta
lia fecerit. et hoc dicit roma. verũ si ꝓbat q̃ talia fecit semel i ali
um. secus si ꝓbaret q̃ semel fecit in ip̃m probãteʒ. q2 quo ad ip
suʒ probãtẽ resultat probabilis suspitio metꝰ. allegat no. ꝑ bal.
in. l. ij. C. de his q ꝑ me. iud. nõ app. vbi bal. querit qd si illi q
nõ audebat appellare a diffinitiua corã tali iudice fuerat illatꝰ
metus per eũdem iudicem in aliquo alio metu precedenti. pu
ta dum voluisset ab alio grauamine appellare. iudex fecit eũ po
ni in compedibus ⁊ eum acriter torqueri an presumant eundeʒ
metum in appellatione a diffinitiua durare ⁊ respondet q̃ sic:

a ¶ Succubuit. dicit pau. đ ca. ↄsi. xxi. qđ nõ est necessaria ꝓtestatio qñ manifeste ↄstat đ ĩpedimẽto iudicis ⁊ relata h per d. alex. ĩtellige ⁊ đclara vt ꝑ ro. cõsi. ccccxxiij. vbi põit an ille q ex cõstitutiõe tenebat̃ facere ĩtimationẽ i loco bñficij adepti si ꝑꝑ guerras facit i alio loco intimationem valeat absqʒ eo q̃ ꝓtestet̃ q̃ i loco facere nõ poterat ⁊ cõcludit q̃ sic q2 cũ qs nõ põt implere formã a iure trãditã in actu ob aliq̃ʒ iustã cãm non est necessaria ꝓtestatio.

b ¶ Supior adiri. sʒ qd si iudex r̃mittat ꝑtes ad arbitrũ an ꝑ h tũc videat̃ iusticiam denegare ro. cõsi. cccxxviij. tʒ q̃ sic ⁊ ibi viđ qualiter teneatur iudex ⁊ qualiter ciuitas q̃ eũ cõstituit.

c ¶ Appellabãt. adde ant. đ bu. consilio xxvij.

d ¶ Tãq̃ʒ magistratus. ađđ q̃ h limitatio nõ vr̃ ꝓceder̃ q2 magistratꝰ põt cõueniri durãte offõ đ eo q̃ đliqt in ꝑtinẽtibus ad magistratũ ut concludit ro. cõsil. ccccxv. vñ vr̃ q̃ bõa sit rõ. d. alex.

e ¶ Jncarcerationẽ. adde eũdẽ alex. ↄsi. xvi. iij. li. ⁊ cõsilio. xlij. ij. li. anch. ↄsi. ccc. d. car. cõsilio cxxxvij

q: in eode3 genere mali presumitur animi pseuerantia.alle.c.i.
qd me.cau.⁊ regulā semel i aliis de reg.iur.li.vj.⁊ facit p3 eū.c.
si iustus me⁹.d ap.⁊ q: odiosus i vno psumit odiosus i aliis si ē
odiū irratiōale.l.si qs pvocatiōe.C.de ap.⁊.ff.de arbi.l.l3.⁊.l.
nō distinguemus.§.cū quidam.scdm bal.i.d.l.ij.⁊ ide3 dicit ibi
20 sal.¶Adde q anto.de bu.⁊ imo.i.d.c.si.d appel.referūt bar.
hic dicere q nō sufficit probari q semel ita fecerit.ita ēt ibi tenet
abbas dicēs.q iō non sufficit pbare q semel tm̄ fecit:q: vnicus
actus hoīs non probat consuetudinē sed exigit saltem bin⁹ a-
ctus.allegat no.p arch.xij.di.illud.⁊ pbat.i.l.iij.i fi.⁊ ibi no.
C.de epis.audi.⁊ i.c.ita nos.⁊ ibi gl.in pn.xxv.questio.secūda.
Sed certe i lectura mea Bar.nō dicit put isti referūt: sed put
retuli remittendo se ad legē quid sit fugitiuus.vbi dr probari
q quis dr seruus fugitiuus.⁊ sic vitiosus seruus.l3 non appa-
reat q pluries aufugerit sed sufficit q semel aufugerit lic3 etia3
postea redierit: vt ibi maxime in.§.primo.⁊ in.§.interuenia-
mus.pro hoc facit id qd habet in.d.c.semel malus.⁊ in lege si
cui.§.eiusdem.j.de accusa.cum cocordā.ibi alleg.per gl.in ver
bo admittēdi.fateor q dr consuetus per vnum actum tm̄ talis
csuetudo per vnum actum non est necessaria vt probat p predi
21 cta.¶Querit ēt Bar.hic in.vij.questio.an.sufficiat probare q
magistratus i vno officio csueuit talia facere si nō probat q cō
sueuerit facere i isto officio.cocludit q nō.per legem tertiam.§.
queri.cum glo.in ver.cessare.s.de suspec.tuto.adde q idē sim
pliter tenent Anto.de bu.⁊ imo.i.d.c.si.de appellatiōibus.S3
i cōtrarium facit id quod dcm̄ est in pxima supiori questio.per di
ctum.c.semel malus.⁊ per aliqua bona iura que allegat glo.i le
ge si cui.§.hisdem de accusationibus.⁊ maxime dum gl.alleg.
l.tertiā.§.finautem.⁊.§.si curator.s.de suspecti.tuto.per que
iura apparet rn̄sio ad dcm̄.§.qri.⁊ ēt colligit respōsio ex nota-
tis per glo.magnā i.d.§.queri.ad quem etiam posset aliter re-
spōderi.s.q dum ibi dicitur q ex delictis cōmissis i vna admini
stratione nō possit remoueri administrator ab alia tanq suspe-
ctus non militat in casu nr̄o quia queritur an illa mala admini-
stratio pbet suspitionē quo ad faciēdum actum preiudicialem
ipsi administratori.s.quo ad remouēdum eum ab administra-
tiōe per quā remotionē factam ex cā delicti efficeretur ifamis p
dictam.l.tertiā.§.si.de suspec.tuto.sed nos querimus nō quo
ad preiudicium ipsius iudicis iniuste icarcerātis.sed quo ad ex
cusandum tertium q pro hoc ductus timore nō cparuit corā iu
dice.⁊ hāc dr̄am i hac materia facit Bar.in.l.i.§.pe.per illum
22 tex.j.qd vi aut clā.¶Item ex his que notat h bar.in.viij.q.ha
bes notare q vbi a cōiter accidētibus est difficilis probatio suf-
ficit probatio p cōiecturas[a] seu per probatiōes que alias essent
imperfecte.bene facit.l.non oēs.§.a barbaris.j.de re mi.quā
ad hoc allegat Bar.in.l.in illa.i fine.j.de vbo.ob.⁊.l.filiū dif
finim⁹.de his qui sūt sui vel alie iur.⁊ late pōit feder.de senis i
consi.cxxix.incipiente nulli dubium:⁊ colligitur ex no.per glo.
in.c.i.in versi.actores.de testi.li.vj.quam ibi ad hoc ponderat
do.de sanc.ge.⁊ notat Bar.i.l.ex argētariis.§.pe.s.de eden.
cum aliis concordantiis quas ibi dedi.⁊ similiter voluit Bar.i
hac.q.no.q illud qd dicitur a personis fidedignis iducit istam
causam credulitatis:⁊ idem sequitur Anto.de bu.⁊ imo.in.c.
si.de appel.Quibus addo bonam glo.in.l.ticio fundus.s.de
condi.⁊ demonst.quam ad hoc pro notabili allegat Bal.in.l.
ticia.C.de rei ven.⁊ Ange.in.l.i.in pn.⁊ ibi etiam Bal.in lec.
antiqua.s.de eo per quem fac.est.⁊ no.Bar.in.l.qui fundus.
§.procura.j.pro empto.⁊ in.l.non solum.§.morte.i.vj.col.v.
tertio principaliter.j.eo.io.an.⁊ Anto.de bu.i.c.cura.de iure-
23 pa.facit q no.Bar.in.l.celsus.circa.ij.col.j.de usu.¶Itē que
rit h Bar.in.viij.q.qd si magistratus nō cōsueuit talia face-
re appellantibus seu sibi protestantibus sed eorum consangui-
neis[b] vel laboratoribus terrarum.an sit iustus metus quo ad
istos protestari volentes:⁊ cōcludit q sic.pro quo adde tex.in
c.sciant cuncti de.elec.li.vj.⁊ quod no.glo.in cle.ij.in verbo.
quolibet.de sententia excom.⁊ idem tenuit bar.in.l.i.in fi.s.de
his que pe.no.⁊ ange.in.l.i.s.de in ius vocan.⁊ per id qd ibi
notat in glo.⁊ idem ibi tenet Bal.in lec.antiqua ⁊ bal.in.l.si
quam.in fi.C.de ope.lib.⁊ in.l.i.versus finē.C.de indic.vidu.
tol.⁊ Ange.in consi.clxxxij.incipiente.In dei noīe.visa narra
tione facti.Anto.de bu.⁊ imo.in.c.fina.de ap.facit ad hoc qd
no.bal.i.l.i.i pri.p illū tex.de epi.⁊ cle.i.l.interposi-
tas.in.iij.col.C.de trāsac.⁊ quod no.bar.in.l.hi pe
nes.C.de agri.⁊ censi.li.xj.⁊ fede.de senis consilio
iij.alias consilio incipiente.questio est diocesan⁹⁊c.
in versi.item queritur rustici ⁊ moderni i.c.pe.in si.
de censi.li.vj.⁊ pe.de anc.in repe.c.canonum statu
ta.de consti.dum tractat an statuta ligent clericos.
⁊ qd no.Bal.in ti.de treu.⁊ pa.i si.⁊ quod notant
docto.maxime Jo.de imo.in.l.si stipulatus per te
nō fieri.j.de vbo.obli.¶Pro hoc facit q: offensa
seu iniuria facta vni de cognatiōe.censetur fcā aliis.
l.i.circa prin.⁊ ibi no.cy.C.de rap.vir.⁊ ibi ēt bal.
in.l.raptores.C.de epis.⁊ cle.⁊ no.glo.⁊ ibi Bar.i
l.lex cornelia.in pn.j.de iniur.⁊ p bar.in.l.cum sci
mus.C.de agri.⁊ cēsi.li.xj.⁊ per bal.in.l.i.per illū
tex.C.si qua predi.potes.facit etiam qd no.bar.in.
l.i.§.si.⁊ in.l.item apud.§.pe.⁊ si.j.de iniur.vbi ta
men non apparet expresse declaratum an metus sit
iustus.vel nō cōmittitur iudicantis arbitrio: vt no.
gl.in.l.interpositas.in versi.cruciatum.C.de trans
ac.⁊ ibi no.bal.⁊ gl.penul.in.c.cum dilectus.⁊ ibi
no.imo.quod me.ca.⁊ bal.in rubri.C.de rescin.vē
di.ad si.⁊ in.l.ij.in prin.C.de his qui pter me.iu
24 di.¶Querit etiam bar.h.in.x.q.quid si non pba
tur q magistratus fecerit sed q eius familia hoc fa
cit.⁊ putat hoc sufficere:q: non est verisimile q fa-
milia faciat sine consensu dnī[c].vt h per eum.⁊ ita t3
etiam ipse in.l.i.§.si.j.quod vi aut clam.vbi subdit
q satis videor a te prohibitus qn̄ sum prohibitus a
domesticis vel ciunctis tuis.allegat tex.i.c.constitu
tus.el primo.de testi.¶Ro.h dicit q bal.voluit cō
trarium.l.i.C.de epis.⁊ cle.⁊ in.l.ad inuidiam.C.
qd me.cau.per tex.in.c.cū ad sedē.de rest.spo.⁊ ibi
bōa gl.in ver.iterdictū.q ad hoc allegat plura iura
maxime tex.in.l.i.§.qd igit:⁊.§.seq.j.de vi ⁊ vi ar-
ma.¶Sed sm ro.possunt cōcordari opi.hoc mō
v3 q aut contra magistrum subest aliqua alia presū
ptio ⁊ tunc verum dicat bar.⁊ ita sm eum videtur
sentire tex.in.d.c.constitutus.ad quod facit sm ip
sum qd no.bar.in.l.si.j.de questio.aut nulla alia ē
presumptio contra dominum:⁊ tunc verum dicat
bal.¶Adde q Ant.de bu.in.c.si.de presum.sim-
pliciter transit cum bar.h.ide3 videtur tenere imo.
in.l.heres meus.§.si.s.de condi.⁊ demon.vbi di-
cit q impedimentum factum a coniuncto meo con
cernens causam meam in dubio intelligitur factum
de consensu meo.nisi contrariu3 probetur per.d.c.
constitutus:⁊ id qd habetur.i.q.iij.c.presulatus:⁊
c.petrus dyaconus.cum ibi no.de homi.Et quali-
ter possit probari contrarium probatur in dictis iu
ribus.do.abb.in.c.cum causam que inter archiepi
scopu3.de testi.⁊ in.d.c.constitutus.distinguit: aut
delictum commissum a consanguineo pro facto ad
me pertinente erat momentaneum.vt occidere vel
percutere hominem:⁊ similia:⁊ tunc non presuma
tur de conscientia mea nisi aliud probetur.dicto.c.
q: persuasus:aut erat factum non momentaneum:
sed habens cām successiua3.⁊ tunc presumat de cō
scientia mea.ita intellexit tex.in.d.c.constitutus.
¶Aduerte:quia in casu.d.c.constitutus.videtur
concurrere tria primo:q: illud quod faciebant con-
sanguinei archiepiscopi concernebant factum ⁊ cō
modum archiepiscopi.Secundo cōcurrebat id qd
dicit ibi tex.s.q archiepiscopus poterat prohibere
consanguineos talia facere.ergo loquitur in casu i
quo archiepiscop⁹ sciebat talia fieri a cōsanguineis
alias.n.nō potuisset prohibere.l.ij.iii.⁊.iiij.in pri.
s.de nox.Tertio cōcurrebat q ibi tractabatur de
puniendo ipsum archiepiscopum ex eo q facerent
sui consanguinei.¶Ex his infero videri veriorem
25 illa3 opi.que habet q distinguatur.an ego scieri3

CCC

a ¶Cōiecturas.adde ange.cō.ccxviij ⁊.ccxliij.⁊ feder.ē mihi cōsi.cxix.p alex.cōsi.xviij.

b ¶Consanguineis.facit q voluit.d.d ro.decis.suis de renū.q si v3 resignatio bn̄ficij fcā ob liberationem frīs de carceribus dnī tn̄ q probare d3 resignans q als fr su⁹ mortuus fuisset i carceribus ⁊ ibi ēt dicūt q appl'onesuo⁊ veniunt pcōe domestice.

c ¶Cōsensu dnī.adde ro.cōsi.lxviij.⁊ cōsi.clij.vbi dicit q accusatio fcā p laboratorē alicuius censet fcā de csensu dnī.⁊ si dn̄s sit phibit⁹ accusare q censet ēt phibit⁹ familiaris pp psumptā instigatione.

vel ignorauerim fieri a ɔsanguineis vel familiarib⁹ meis ⁊ prohibere potuerim: vel non faciat. ad. l. ij. iij. ⁊. iiij. de nox. ⁊ ita reducunt ad concordiam iura ṡ. alle. ⁊ ita ad propositum vr̃ spe. reducere ad concordiã in ti. de leg. §. iuxta. versi. quid si amici. istã opi. vr̃ tenere bal. in. l. i. in. iiij. col. C. ð ser. fugit. dũ allegat tex. in. d. c. cum ad sedē. ⁊ adde qð no. ipse bal. in. l. apud antiquos. ad fi. C. de fur. duꝫ allegat d. c. cũ ad sedē. ⁊ bal. in. l. i. i. col. per illũ tex. C. si rec. pui. vide etiam eundē i. d. c. constitut⁹ vbi respõdēdo ad tex. in. d. c. cum ad sedē. dixit ꝙ ideo illud est i casu. d. c. cum ad sedē. q: ex violentia familiarium nihil accrescebat episcopo. ſ; episcopatui. in casu vero. d. c. cõstitutus. illud factũ tãgebat personam episcopi. iõ consanguinei sui sũt magis suspecti: ſ; pcedēs opi. magis placet. ¶ Nec ob. si dicat̃
26 ꝙ coniũctus semper presumit̃ scire facta cõiuncti. l. octaui. ṡ. vn. cogna. ⁊ no. in. l. tutela. ṡ. de in integ. resti. mino. Et sil'r vicinus ꝓsumit̃ scire facta vicini. l si vicinis. C. de nup. l. si ita. §. fi. ṡ. de fun. istr. p bar. no. in. l. i. in pñ. ṡ. si certũ petatur. cũ silib⁹. ꝙ tomagis dñs ꝓsumit̃ scire fcã familie: q: rñde plurib⁹ modis: vt p bal. p illũ tex. i. l. qm̃ sororē. C. de iur. deli. ⁊ per ray. i. l. cum antiquoris. eo. ti. ⁊ bal. in. l. i. i fi. C de col. de te. ⁊ in. l. ɔuenticulam. circa pe. col. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ p Pau. de ca. i. d. l. i. si cer. pe. ¶ Posset ēt fortasse dici. ꝙ lꝫ cõclusio q̃ i h articulo supra formaui ꝓcedat qñ tractaret̃ de grauãdo. seu de puniendo me ex facto cõsanguineorũ. ꝓut loqt̃ tex. in d. c. q: presultatus. ⁊ in. d. c. cũ ad sedē. cũ aliis. ṡ. alle. tñ vbi tractaret̃ si ille terti⁹ habuerit iustã cãm met⁹. ⁊ iustã excusationē ad non cõparendũ coram pretore cui⁹ pretoris ɔsanguinei vel familiares ɔsuerant violentias iferre cõparētibus corã pretore. ⁊ sibi ꝓtestantib⁹ tũc idistincte ꝓcedat opi. bar. ⁊ sequatium h. vꝫ ꝙ excuset̃ ille q non ɔparuit. dato ꝙ aliter nõ ɔpareat de scia vel ɔscia pretoris. cum isto casu videat̃ subesse iusta cã metus. siue pretor sciuerit: siue non ⁊ cum hoc casu non agatur de graui ꝓiudicio alicuius non regram ꝓbatiões vel presumptiones. ita plene facit. l. thesaurus. ꝟ. ad exhi. ⁊ istã distinctionē facit i hac materia bar. in. l. i. §. si qs tñ ꝟ. qð vi aut clã. tangit ēt h bar. in. xi. q. que erit forma huius ꝓtestationis vel similiũ qñ fit ꝓtestatio pp ipedimentũ. dic vt h p eũ ɔcludētē ꝙ regrat̃ expressio cause vel ipedimenti. Sed ro. dicit ꝙ imo vr̃ ꝙ qñ subest ipedimentũ nulla regrat̃ ꝓtestatio: vt. d. l. i. §. si qs pñs quã. ap. fit. ⁊ in. cle. i. de fo. cõpe. ⁊ in. c. vbi periculum. §. porro. de elec. eo. li. Et rñdet ꝙ qñ lex subrogauit aliuꝫ actũ loco illius q nõ potuit pp ipedimētũ fieri: tunc sufficit illũ actũ fieri absq; alia ꝓtestatiõe[a]. ita loqũt iura allegata in ɔriũ. sed vbi nõ ē subrogat⁹ ali⁹ actus tũc regrat̃ ꝓtestatio. vt h ⁊. l. ij. C. de his q pp me. iud. cũ similib⁹ adde ꝙ Anto. de bu. in. d. c. fi. in. iiij. q. ð ap. trãsit simpl'r cũ bar. h. adde ēt no. p bar. in. l. nõ soluꝫ. §. morte. ꝟ. e. maxime. i. ij. q. i. v. circa tertiũ. ⁊ p bal. i l. i. in fi. in. viij. oppo. C. de edic. di. adri. tol. vbi dicit. ꝙ qñ protestor i iudicio ꝙ nulla nouitas fiat vl similia. debeo exprimere cãꝫ nouitatis vel ipedimēti. allegat tex. no. in. l. i. C. de predi. curi. li. x. ¶ Itē
27 ĩqtum circa hanc. xi. q. retuli ꝙ roma. h tꝫ. ꝙ qñ lex i locũ ipedimēti nõ subrogat aliũ actũ regrit̃ ꝓtestatio. adde ꝙ istud vr̃ eē vex qñ impedimētũ est circa ꝓsonã iudicis. vt h. ⁊ in. l. ij. alle. in gl. sed si ipedimētũ ē i ꝓsona illi⁹ q hꝫ actũ gerere vt ē: q: ē i firm⁹ vel abñs cã reip. ⁊ tũc vr̃ sufficere ꝙ appareat de ipedimēto lꝫ de aliq ꝓtestatiõe nõ appareat[b]: q: iura hoc cãu nõ videnť illã regrere. ad hoc facit qð hr̃ i. l. q̃situꝫ de re iu. ⁊ in. l. i. ṡ. ex q. cau. ma. ⁊ intellige ꝙ tũc excusat̃ pp ipedimētũ nisi esset ex casib⁹

[a] ¶ Protestatione. adde q. ṡ. posui allegando ro. cõ. cccxxxiij.
[b] ¶ Non appareat. adde pau. de ca. cõ si. xxi.

in qb⁹ eēt necesse ꝓcuratorē mittere. q casus tradũtur in. l. ij. § ij. ṡ. si qs cau. cũ ɔcor. ¶ Ubi aũt eēt aliud ipedimētũ extrinsecũ. puta tēpestatis flumis: vel sil'e vr̃ velle bar. in. l. ij. §. qð dixi mus. ṡ. si qs cau. ꝙ regrat̃ ꝓtestatio ſ; nõ ꝓbat iure iõ est dicēdum ꝙ nõ regrat̃. oĩa ista sũt ꝟba imo. in. d. c. fi. de ap. ⁊ dicit esse mēti tenenda. q: a doc. alibi nõ iuenies ita declaratũ. ¶ Sꝫ circa hoc adde ɔ dictam suã distinctionē vr̃ gl. in. l. in oib⁹ causis ꝓ facto. ꝟ. de regu. iu. dũ ibi gl. dicit vel aduersari. ad idem tex. in. d. c. fi. de ap. q loqt̃ indistincte vbi subest iust⁹ met⁹. vñ p illũ tex. dicit ibi Jo. an. ⁊ host. ⁊ alij ꝙ reqret̃ ꝓstatio de q̃ ibi: siue ille met⁹ pp quē non audeo appellare processerit ab aliqua iniqua lege. vel statuto iponēte penã appellãti ab illo. arg. c. grauē. de sen. excõ. siue ꝓcesserit ille met⁹ ab aduersario meo ꝓ quo ē gl. lꝫ ipsi ñ allegēt i. d. l. i. oib⁹. Ecce ergo ꝙ q̃uis ipedimētũ nõ fuerit circa ꝓsonã iudicis. ſꝫd extrisec⁹ tñ regrit̃ protestatio. ad hoc ēt facit qð no. bar. hic in. iij. oppo. dũ allegat. l. si dictũ. non est ergo icõueniens ꝙ alia iura simpliciter dicentia pp impedimentum queꝫ excusari: debeãt intelligi si fiat ꝓtestatio ⁊c. Ad hoc facit tex. in. l. i. §. dies. ꝟ. qñ ap. sit. iunctis his q̃ no. bar. ibi. ⁊ hic in. xvj. q. nã lꝫ tex. ibi dicat. ꝙ qñ non põt haberi copia iudicis: ēt ob aliam cãm q̃ pp metũ iudicis non currat tp̃s appellandi. tñ bar. intelligit ꝙ dꝫ fieri protestatio. vnde vr̃ ꝙ vbicũq; metus est cã ꝙ non appelletur vndecũq; ꝓcedat
28 regritur protestatio. d. c. fi. ⁊ dcm̃ est supra. ¶ Idem vbicũq; ñ potest haberi copia iudicis: vt no. in. c. i. ⁊. c. plerũq;. de rescri. ⁊ in. d. §. ꝙ si per viginti. nec mix: q: tunc tp̃s ipso iure nõ currit. d. §. dies. ⁊. d. §. fi. cũ si. sed vbi impedimētum esset in eo q dꝫ actum facere: puta infirmitas. vel similia potest illo casu procedere opi. imo. ꝙ non requirat̃ protestatio ⁊ aliud est isto casu q̃ superioribus casibus. q: tp̃a ipso iure currunt: sed propter ipedimentum datur restitutio in integrum vt no. gl. in. d. §. dies vnde hoc casu lex non curauit de protestatione. Item tangit h bar. in. xiiij. q. an pretori edificanti possit fieri nunciatio que pariat interdictum. qð vi aut clam. ⁊ concludit ꝙ sic. vt hic per eũ ¶ Adde ꝙ circa hanc. q. imo. dicit hic ꝙ bar. in hac. q. videtur sentire. ꝙ ad hoc vt detur interdictum qð vi aut clam sufficit ꝙ nuncians sit dñs. lꝫ non sit ꝓ possessor. vel ꝙ sit possessor: lꝫ non dominus: nec isto secũdo cãu admittitur exceptio dominij: ⁊ dicit ꝙ etiam vr̃ colligi ex his que habentur in. l. i. §. i. ⁊. ij. cũ ibi no. per glo. ⁊ bar. ꝟ. quod vi aut clam. Si autem non esset dominus: nec possessor non competeret sibi illud interdictũ. Et subdit ꝙ bar. etiã hic videtur sentire ꝙ aliud sit in nũciatione. no. ex hoc edicto. quia illa competit etiam dñio. ⁊ etiam nõ possessori dũmodo non sit in manifesta calũnia: ⁊ istud dicit eē verũ p. d. §. mēinisse. ⁊. §. ſꝫ si i suo. ſm̃ itellectũ bar. ꝟ. e. ⁊ ibi no. bar. in prin. licet ipse bar. in. l. i. in pñ. in. vij. q. de op. no. nunc. senserit ꝙ non possidens non possit nunciare ex hoc edicto. ⁊ male scd̃m imo. ⁊ ibi fuit dictũ ⁊ cum imo. concor. ro. h. ¶ Adde ꝙ inquantũ imo. ⁊ roma. dicunt ꝙ interdictum quod vi aut clam. non competit illi qui nõ est dominus nec possessor nõ bñ dicunt. nec bar. h nec in dictis locis illud dicit. nã esset ɔtra tex. in. l. cõpetit. in pñ. ⁊ in. l. is qui in puteũ. ⁊. l. q̃q̃. ꝟ. quod vi aut clã. vbi colono ⁊ alijs q nõ sũt dñi. nec possessores: dũmodo eorũ intersit cõpetit interdictum. ɔstat enim ꝙ colonus nõ est dominus nec possessor. l. certe. §. ij. ꝟ. de preca. l. i. C. de vsuc. vnde ꝙ tale interdictũ ɔpetat tam dño soli q̃ possessori. ⁊ ēt alijs quo
29 rũ itereſt. tꝫ Jo. an. in ti. de resti. spo. §. i. i ver. qcqd autē ⁊ rof. in libellis suis dũ tractat de iterdicto qð vi aut clã. ¶ Itē q: i hac questio. verba bar. sunt satis dubia ⁊ obscura. dic ꝙ intentio sua vr̃ fuisse ista. s. ꝙ verũ sit non posse nunciari pretori ex h edicto. qñ si posset nũciari diceret̃ pretor ꝓuocari ad iudiciũ: que prouocatio fieri nõ põt. l. ij. ṡ. de in ius vo. ideo aũt diceretur nunciari q: pretor nunciatus animaduertens ꝙ etiam dato ꝙ nuncians nullum haberet ius prohibendi: vt q: nuncians ñ sit dñs: nec aliud interesse habeat nec possessor. tñ nunciatio in continenti operat̃ ꝙ si quid edificetur ante factam remissionēꝫ dꝫ demoliri. l. i. in pñ. ṡ. e. ⁊. l. pretor. in pñ. ꝟ. e. ⁊ sic ex nũciatione acgrit̃ incontinenti ius ipsi nũcianti. vt facere possit demoliri si qd edificetur. q̃uis ipse nũcians nullum ius habeat. vnde pretor ne ex tali nunciatiõe nunciãti: ēt nullum ius habenti acgrat̃ dcm̃ ius demoliendi incitatur ⁊ prouocatur ad ɔparendũ

τ petendū remissionē nūciationis anteq̄ edificet: sed non ita incitaṫ nec prouocatur pretor quo ad effectum interdicti. qđ vi aut clam. dandū ex nūciatione: q2 pretor nunciatus scit: q aut nūcians nullū h3 ius. τ nō o3 q pretor ꝯpareat ad petendā remissionē nunciationis q2 ex tali nunciatione nō potest dicto nūcianti dari interdictū quod vi aut clā. vt dixi supra. aut ipse nūcians h3 ius τ interesse q nō edificet τ tunc nō o3 pretorē cōparere ad petendam remissionē iudicialiter: q2 nō obtinebit ea3 a iudice postq̄ nunciās h3 ius. τ si velit obtinere remissionē prestādo satisdationē de opere demoliendo in casu quo appareat iniuste edificare. τ tunc nō expedit hoc facere: q2 postq̄ nullū h3 ius frustra edificabit. ¶ Sed ꝯ Bar. facit: q2 potest esse q pretor dubitat an nūcianti ꝯpetat ius: vel nō: q2 si sciret nunciāti nō ꝯpetere ius prosequeretur edificiū. si aūt sciret nūciāti ꝯpetere ius desisteret. ergo pretor qui nō d3 ius suū indiscussum relinquere. l. illud post pn. ff. de peti. here. prouocari τ citari vr̄ ad iudiciū vt d̄ iure vtriusq3 cognoscaṫ. τ itelligere possit an sibi expediat edificare. ¶ Itē q2 ꝯ Bar. facit q2 si rō huius. §. nō est fūdata an illa prouocatiōe ad iudicium vt probaui circa quartā. q. sequiṫ q fundamentū Bar. non subsistit. Si tñ velimus substinere opi. Bar. posset responderi ad proxime allegata in cōtrarium. q iō tolleraṫ q pro nūci. no. ope. facta pretori deṫ interdictum. qđ vi aut clam. ex capite quod vi. qđ contra prohibitionē factū est. q2 ēt si nulla esset facta nunciatio nunciās habēs interesse haberet iterdictū quod vi aut clam. ex capite qđ clā. ideo facile conceditur propter nunciationem ex capite q vi. ita i simili probaṫ in. l. prohibere. in pn. ff. quod vi aut clam. τ declarat
30 Bar. in hac. l. nostra. post pn. super verbo seruo. ¶ Item iquātum Bar. in vltima questio. dixit. q si nō timereṫ de iudice sed eius copia haberi nō potest sufficit protestari ante tribunal vbi ius publice reddere cōsueuerit: nec habet necesse eū alibi q̄rere l. i. §. dies. ver. adeundi. j. quādo appel. sit. τ no. Anto. de bu. i c. fi. de appel. Adde q istud limitatur nisi iudex cōsueuerit dare audientiā in camera[a]. q2 tūc ēt d3 requiri τ protestari: vt no. gl. in. c. cupientes. §. q si per viginti. in versi. ꝑposita. de elec. i vi. quā reputat singularē imo. τ dicit q ita etiam voluit bar. in.
31 d. §. dies. ¶ Ultimo querit h̄ Ro. q2 gl. τ bar. h̄ dicūt protestari debere coram vicinis. s. qñ timeṫ de pretore. an sufficiat ꝓbari per testes q corā vno tñ vicino facta fuit protestatio. τ ꝯcludit q sic ꝯm auctoritatē spe. in ti. de primo τ scđo decreto. §. ia3 de effectu. versi. qd si nunc sufficeret. τ lapus allegat. xxxviij. alias. xl. vbi ad hoc allegat. l. vt perfectius. cum gl. in versi. tabularu3. C. de āna. exce. τ. c. vt circa. de elec. in. vj. Et dicit Ro. q istud alibi nō reperitur tactū. sed dicit q istud volūt oēs scribentes. maxime anto. de bu. τ in. c. pastoralis. §. preterea. de offi. delega. τ Anto. de bu. τ imo. in. c. fi. de appel. vbi predicta omnia latius referunt. Alexan. de imo.

Sextus pedius. Nūciatio que fit causa iuris nostri conseruandi. vel hab3 causam naturalem vel publicam vel impositiuam. h. d.

Meminisse. Qui nūciat solo verbo ꝑdit pos. si illa3 habet τ eam transfert in aduersariu3 secus si per iudicem vel per lapilli iactū. iō q possidet consultius faciet si nūciet altero de duob9 modis: τ cōtra edificantē spreta nunciatione competit nō solū interdictū demolitorium ex hoc edicto per destructionem operis: sed ēt interdictū. quod vi aut
2 clam. h. d. ¶ In gl. in versi. cū ibi. vt nō edificet. hāc glo. τ aliā in verb. possessorem. reprehendit Bar. cu3 quo simpliciter trāsit Pau. de ca. l3 alij de hoc nihil dicant q2 verba nūciatiōis debent concipi nō ꝑsonaliter. vt glo. exemplificat. sed impersonaliter dicendo nunciatione quid noui operis edificetur. p. l. pretor. in princi. j. eo. τ hoc dicunt verum esse quo ad hoc vt ex ista nūciatione detur interdictū demolitorium ex hoc edicto s3 quo ad interdictū qđ vi aut clam. sufficit etiam si verba fuerint ꝑsonaliter cōcepta. vt hic per bar. adde q imo. Pau. de cast. τ ro. in. l. procu. j. e. τ imo. τ ro. in. l. pretor. in pn. j. eo. reprehendunt opi. bar. quantū ad demolitoriū ex hoc edicto. τ ꝯcludūt q aut queritur quantum ad persona3 illius cui fuit facta nūciatio per verba personaliter concepta. τ tunc tenebatur denūciās interdicto demolitorio ex hoc edicto. per tex. in. l. nō solu3. §. si cum iure. i ꝟ. facias. j. e. τ ita est de mente gl. iūcto tex. in. d. l. si ꝓcurator. l3 bar. ibi illā reprehendat τ minus bene isto modo ēt saluabitur glo. hic. Aut queritur an talis nūciatio liget successorem nūciati. vel aliū q̄ illu3 cui fuit facta nunciatio ꝑ verba personaliter concepta. τ tūc dicat vex bar. in. l. fi. j. e. l3 tñ predicti moderni nō dicāt bar. in prealle. §. si cū iure. ꝑpēdit q ille tex. sue opi. obstabat τ conatur ibi respōdere ad illū tex. tñ fateor q eius responsio nō bene cōuenit
3 littere. ¶ In ea. glo. ibi vel veniat responsurus τc. hanc glo. dicit hic Ange. alibi non inueniri. τ dicit q curia romana[b] introduxit formā citandi. hoc modo mādamus tibi q facias tale qd infra terminū. τ si senseris te grauatū vēias respōsur9 receptur9 iustitie complementū. τ si citatus compareat. resoluitur ꝯm eum preceptum in vim simplicis citationis. de quo se remittit ad nota. per Guil. de cu. in lege quotiens. ff. de in diem adie. τ per spe. in ti. de cita. §. iam de citatiōe ver. pe. alias est ver. quid si iudex τc. Sed imo. hic dicit q communiter non habetur lec. guil. de cu. vsq3 ad ti. de in diem adiec. τ q ang. corrupte allegat quotam specu. quia debet allegare spe. in ti. de sententie prolatione. §. species ꝟsi. sed nunquid iudex. Et addit imo. h̄ aliam glo. meliorē ista in. c. ex parte. el primo. §. fi. de verbo. signi. quā ad hoc reputat singularem. ro. hic. τ addit no. per bal. in. l. actione. C. de transa. vbi secutus Ja. bu. tenet q tale preceptum resoluatur in vi3 simplicis nūciationis ipso citato comparēte. allegat no. ꝑ imo. in. c. tua. de coha. cleric. τ mulie. τ idem dicit saly. i.
4 d. l. actione. ¶ Item addit ro. q Joan. and. in additionibus Specu. in ti. de aduo. in vna additione quam secundū eū multi libri non habent. tenet tale preceptum in omni materia esse nullum preterq̄ in materia huius interdicti: τ hoc quia tale preceptu3 fuit recitatum per nuncium coram parte. τ non per iudicem. qđ fieri non potest argu. l. ij. C. de sentē. ex peri. reci. τ. c. fi. de re iudi. lib. vj. secundo q2 prolatum fuit causa non cognita. quod p3. q2 factū ē parte absente. ergo non tenet. l. prolatam. C. de sentē. l. de vnoquoq3. de re iudi. l. in cause. la. i. §. causa cognita. ff. de mino. ¶ Et subdit ro. q potest hoc limitari ex his que no. Jo. an. in. d. §. species in ver. ab eo. τ cetera. que est additio. s. nisi tale preceptu3 emanasset super eo quod parte presente τ inuita fieri potuisset: q2 tunc tanto magis ea presente τ ignorante fieri potuit. l. q pōt inuitis. de re. iu. l. l3 si vni9 §. filio. j. de iniur. Exemplum si esset timor rixe vel scandali. si iudex ita non precepisset. nam tunc hoc facere potest parte inuita. l. equissimum. in princi. cum ibi. no. ff. de vsufru. facit. l. non videṫ. §. qui ius su. τ qđ ibi no. j. de reg. iur. sed si tale preceptū emanasset super eo qđ requirit cause cognitionē: τ parte pñte iudex forte illud non fecisset. τ tunc preceptu3 non valet: sed resoluitur in vim simplicis citationis nisi in materia nunciationis. pau. de ca. h̄ ꝯcludit. q qñ iudex incipit a precepto τ sic a iure executiuo. quod tñ regulariter faciendū non est. l. i. C. de exe. re. iudi. τ. l. i. C. de probi. seque. debet ipsum preceptum iustificare cum ista clausula. si senseris te grauatum τc. τ in hac glo. τ ita dicit practicari in curia romana. Si vero illa clausula non est apposita. tūc aut precipitur tale qd qđ est preiudiciale. in quo requiritur cause cognitio: tunc non valet preceptu3 τ potest ꝯtēni. vt. C. cōmi. vl' epis. ꝑ totum. ēt si sit cōminatorium pene: q2 non seruat iudex formam a iure traditam. s. q procedat causa cognita. τ non incipiendo ab executione. l. iudices. C. d̄ iud. τ. l. i. C. d̄ exe. re iudi. τ. d. l. ꝓlatam. Si tamen preceptum cōtineret aliquid qđ esset modici preiudicij tunc parēdum esset illi in dubio: τ non parens puniret tanq̄ cōtemptor. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. τ. l. ij. ff. si qs

a ¶ In camera. s3 qd si vn9 ꝓducit petitionem ad tribunal alius i camera qs sit potior vide bal. cōsi. cxxj. ij. lib.

b ¶ Curia romana. adde q idē dic bal. cōsi. ccclxxvij τ q tale preceptum ē alternatiuum vel q sic faciat vl' q cōpareat τ alternatiua est cōtēta altero iplemento τ materia de qua hic idem dicit ꝯsi. cxiij

a Camera vide lo Jaso.

in ius voc.non ie.⁊ ibi iudex nõ ab initio: sed post causam ceptam faceret preceptum.transiret in rem iudicatam.allega.c.ad probanduꝫ de re iudi.sꝫ potius voluit allegare.c.quod ad cõsultationẽ.e.ti.⁊ dicit ꝙ ista colligũtur ex no.ꝑ Inno.i.c.ij.de in ite. rest.sup gl.i ver.restitutiõe.al's inhibitiõe:⁊ in.c.i.
5 de his que fi.a prela.⁊ ꝑ spe.in.d.§.spẽs.¶ Aduerte:q: Inno.in.d.locis non loqꝛ de precepto hñte dictam cl'am.si senseris te grauatũ ⁊c̃.sed tractat an preceptũ sine tali clausula valeat.vt si mãdo tibi ꝙ tale quid facias sub pẽa.ꝺ quo vide ꝑ bar.⁊ alios. i l.vnica.circa fi.ꝑn.s̃.si quis iusdi.nõ obtemp.cum cõcoꝛ.multis quas ibi dedi.⁊ cõsueui tangere i.l.si liussa.§.diui.de le.i.vbi Bal.⁊ imo.tangunt. Adde ꝙ in h quottidiano articulo bar.de quo scribentes hic mẽtioneꝫ nõ faciunt.in.l.i.C.de exe.re.iud. dicit non esse icipiendũ ab executione:vt.l.si cũ nulla.j.de iudi.⁊.C.cõmi.vel epis.per totũ.Et ꝑ h dicit inferri ꝯ precepta que fiunt in curia in quib⁹ precipiꝛ quẽ soluere anteꝗ̃ ꝓferaꝛ sñia.tñ si similibus preceptis addanꝛ illa verba.si senseris te grauatuꝫ ⁊c̃.habebunt ille littere vim cuiusdã citatiõis:⁊ preceptũ quod in eis continetur est nullũ ꝑ.d.l.i.⁊ dic̃ ꝙ hanc formã citandi tangit gl.hic.¶ Sed ꝯ bar. facit q: videꝛ ꝙ dictum preceptũ cum dicta citatione sit nullũ ex toto:nec habeat vim citationis:qñ si preceptuꝫ ipsum est iualidũ vt fateꝛ Bar.sequiꝛ ꝙ nõ ligat.nec grauat illũ vnde dicim⁹ ꝙ a sñia nulla non est opus appellare,ꝓ grauamine reparãdo.l.i. ꝑ totum.C.quã ꝓuo.ergo nõ artaꝛ ad comparẽdũ iste. Pro hoc facit q: qñ citatio vel preceptũ ꝯtinet expressum iuris errorem non valet[a].vt ꝓbaꝛ in.l.ij. ne quis eũ qui in ius vo.est vi exi.⁊ in.l.ij.in fi.⁊ ibi clare bar.s̃.si quis i ius vo.non ie.⁊ no.glo.i.c.veniens.de appel.⁊ glo.in.c.si eps̃.iij.q.ij.⁊ inno.i.c preterea.de dila.sed ita est in casu nostro:q: iudex icipit ab executione ꝯtra iuris cõis regulas: ⁊ istud videꝛ esse de mente bal.⁊ Saly.in.rubri.⁊ in.l.i.C. cõmi.vel epis.vt.j.referam. Tamẽ substinẽdo bar. põt dici ꝙ ṽba dñt intelligi ẜm mentẽ ꝓferentis. c. in his.c.itelligentia.de verbo.sig.i.q.i. marchion. ⁊ basilides.vñ cum de mẽte iudicis videaꝛ esse ꝙ ille soluat ⁊ pareat precepto.vel si nolit parere cõpareat.ideo habebit vim citationis.de mente.n.iudicis ⁊ cuiuslibet disponentis eẽ vr̃ facere actum validũ.l.seruo alieno.§.si ab impubere.⁊.l.si qñ.i ꝑn. de leg.i.⁊ dato ꝙ preceptũ ꝯtineret errorẽ expssum illum nõ continet citatio illi adherens. Adde ẽt ꝙ bal.i.l.ij.i.iij.col.C.de epis.audi.⁊ in.l.ea qdẽ.s̃.si manci.ita fue.alie.tenet ꝙ tale preceptuꝫ resoluaꝛ i vim simplicis citationis comparẽte citato. allegat no.ꝑ Inno.in.d.c.tua.i gl.magna.i versi.itẽ monitio ⁊c̃.⁊ idẽ bal.i.l.i.§.i.s̃.de iure deli.⁊ allegat istã glo.⁊ glo.meliorem in.c.ex parte quam singulareꝫ reputat bal.in.l.alimentoruꝫ.s̃.vbi pu.edu.de.vbi dicit.ꝙ precepta que fiunt sine cause cognitione nõ habent vim etiam simplicis citationis.allegat no.ꝑ Inno.in.d.c.tua qꝺ reputat menti tenendum.bal. vero i rubrica.C.com.vel epis.dicit ꝙ aut preceptũ est inualidum:⁊ resoluitur in cõminationẽ.⁊ sic sentit bal.ꝙ post preceptum nullam vim habeat. sicut nec habeat cõminatio apposita iuxta preceptum vꝛ sententiam interlocutoriam:vt.l.i.⁊ per totum ti.C cõmi.vel epis.⁊ declarat bal.ibi in rubrica circa principium.aut preceptum est validum.tunc dicit bal. ꝙ aut reus comparuit ⁊ resoluitur in vim simplicis citationis.vt no. Ja.bu.in.d.l.actione.aut non cõparuit ⁊ preceptum stabit firmũ.⁊ non põt iudici iputari postꝗ̃ fecit preceptũ iustificatuꝫ.allegat istã legẽ.⁊.d.l.ea qdẽ.tñ nõ declarat bal.qñ preceptuꝫ sit validũ vel ñ:sꝫ illud patebit ex ifra dicendis.sal.

[a] ¶ Non vꝫ. no. tñ ꝙ citatio illegitĩa q̃ ad noticiã citati ꝑueĩt ita arctat sicut legitima ꝑ tex.i cle.cãm i fi. ꝺ elec. quẽ tex. ad hoc dicit notabileꝫ ro. cõsi.ccccx.

in.l.i.C.cõmi.vel epi.sequiꝛ simpliciter illud qꝺ dicit bal.ibi in rubrica:sed ipsemet bal.in.l.nec qcꝗ̃.§.vbi decretum.s̃.de of. ꝓcon.dicit ꝙ illa clausula.si senseris ⁊c̃.apposita i precepto nihil operaꝛ ad validandum ⁊ substinẽdum nisi vbi nõ dꝫ precedere citatio ⁊ possit icipi a precepto vt i precepto no.ope.nũ.ꝑ ꝙ inhiberi põt a iudice ne edificeꝛ ẽt si non ꝑ̃cedat citatio vt h
6 habetur.¶ Item subdit ꝙ licet quidam dicãt ꝙ vbi preceptuꝫ cum dicta clausula est iustũ ⁊ validũ si compareat citat⁹ expirat ꝑ̃ceptum ⁊ trãsfundiꝛ in vim simplicis citatiõis.tamen ẜm euꝫ istud nõ est veꝝ:q: si preceptũ est iustũ dꝫ ifirmari nõ ꝯfirmari ar.l.i.C.de carbo.edi.Si.n.preceptũ est iustum ergo non grauat.⁊ cũ dicta clausula sit ꝯditiõalis nõ transfundiꝛ preceptũ i citationẽ nisi existẽte ꝯditiõe vera.s.ꝙ grauetur.nã tunc bñ euanesceret preceptũ ⁊ iudex q apponit istã clausulam non intẽdit idebite grauare partem.ar.l.si qs locuplex.i fi.j.de ma. testa. bal.etiam i.l.ad peremptorium.s̃. de iudi. dicit ꝙ si queratur vtrum preceptũ iudicis expectatoriũ vel admonitoriũ possit iustificari ꝑ dictã cl'am.rñdet ꝙ sic.allegat no.ꝑ glo.h.⁊ i.d.l.ea
7 qdem.Et subdit esse veꝝ nisi citatio esset nulla ipso iure. q: tũc nõ põt iustificari.allegat i ar.l.iure nr̃o:de testa.tute.⁊.l.q̃dam mulier.s̃.fami.herc.Bal.etiam in.l.sed si quis ex signatorib⁹ s̃.quemadmo.testa.ap.cum quo hic simpliciter transi timo.dicit ꝙ ꝑ iterdictũ ex cã necessitatis preposteraꝛ ordo vt ibi vnde ẜm eũ interdictũ ita faciũt iudices q: si periculum est i mora faciũt preceptum:⁊ iustificãt illud cũ dicta cl'a.si senseris te grauatũ ⁊c̃.facit ad hoc ẜm euꝫ illud qꝺ no.in hoc.§. Põt concludi ꝙ aut preceptũ est inualidũ.ꝓut est regulariter ꝑ.d.l.i.ꝺ exe. re.iudi.⁊ tũc ꝑꝑ dictã cl'am habeat vim citatiõis:vt.s̃.dixi.substinendo bar.aut preceptũ est validũ:vt in cãu huius.§.vel qñ fit ꝑ̃ceptũ ꝓ executõe sñie in casib⁹ in qbus nõ reqriꝛ citatio ad ipsam executionẽ faciendã.iuxta plene no.per bar.⁊ alios in.l. a diuo pio.§.in vendi.j.de re iudi.⁊ i ꝓposito nr̃o no.bar.in. l.defendẽte.s̃.de aucto.tut.vel i alijs casib⁹ i qb⁹ iudex põt icipere a ꝑ̃cepto q casus ponũꝛ i varijs locis ꝺ qb⁹ ꝑ imo.satis plene i.d.§.diui.⁊ qꝺ ibi dixi.⁊ tũc aut ille cui factũ ẽ ꝑ̃ceptũ.ñ cõparet ⁊ sine dubio preceptũ validũ nõ resoluiꝛ aut comparet ⁊ tũc de mente bar.h vr̃ fuisse ꝙ preceptũ nõ resoluaꝛ.vnde dicit bar.ꝙ si pretor nũciat edificanti inhibẽdo sibi ꝑ nũciũ ne edificeꝛ ⁊ ꝙ si sentiat se grauatũ ꝯpareat recepturus ⁊c̃.dꝫ huic parere inhibitioni:lꝫ ꝯpareat.secus si ihibitio fuerit facta alternatiue.s.ꝙ nõ edificet vel veniat responsurus vt hic ꝑ eũ: ⁊ ita ẽt vr̃ velle bar.i.d.§.vbi decretũ.sed Ja.bu.⁊ bal.i dictis alijs locis.⁊ alij quos supra retuli videnꝛ tenere cõiter ꝙ resoluaꝛ ꝑ̃ceptũ illo ꝯparente ⁊ reducaꝛ ad vim simplicis citationis ⁊ ista
8 opi.mihi vr̃ verior.q: quotiens dictio si.vel dictio nisi apponiꝛ in vltimis voluntatibus.siue adiciaꝛ verbo dispositiuo.siue p⁹ verba dispositiua adijciaꝛ verbis executiuis facit actũ eẽ i suspẽso ⁊ cõditionalẽ.l.qb⁹ dieb⁹.§.qdã ticio.de cõdi.⁊ demon. lꝫ aliud sit in contractibus.vt no.i.l.ij.ff.de in diẽ adie.⁊ no.bar. plene.i.l.i.s̃.ꝺ condi.⁊ demõ.dũ tracta de dictione si ⁊ cũ.⁊ dictione nisi.⁊ aliud qꝺ dicim⁹ in ultimis uoluntatibus etiã hꝫ locũ in preceptis seu sententijs:ut no.in.c.preterea reqsitis.ꝑ gl. ⁊ Inno.ibi de ap.⁊ ꝑ bar.in.l.obliga.fere.§.ꝯditio.j.de acti. ⁊ obliga.⁊ no. Ja.bu.in.l.si eum.§.q iniuriaꝝ.s̃.si qs cau.⁊ i d.l.actione.⁊ ibi plene saly.post bal.⁊ imo.in.d.l.qdam ticio Nec ob.illud qꝺ dicit bar.h q: dic vel ꝙ dcm̃ ei⁹ itelligiꝛ ꝙ nũciatio firma manet.s.vsqꝫ ad cõparitionẽ ⁊ non vltra si factũ fuit preceptum sub conditione predicta. Vel dic ꝙ ei⁹ dictum aliter non posset procedere nisi vbi aliter non esset apposita cõditio:vt q: dictum esset.nuncio tibi ne edifices ⁊ venias responsurus. Nõ ob.etiam verba bar.in.d.§.vbi decretuꝫ. q: respondeo ꝙ illa verba.si senseris te grauatũ referunꝛ ad sensũ ⁊ opi. illi⁹ cui factum est preceptũ.s.si non sentiat se grauatum ẜm sensum suũ.non aũt referunꝛ ad veritatẽ grauaminis.ita probaꝛ i d.c.lꝫ ex suspecto de fo.compe.dum tex.ibi dicit.lꝫ eis appellare si senserint se ꝑ̃grauari iũcta.l.eos.in ꝑn.in versi.iniusta.C. de ap.de illo aũt dicto Jo.an.quod ipse ponit in.d.§.species: vt.s̃.rettuli nõ tango h.sed remitto me ad no.ꝑ Ang.⁊ imo.i. d.l.de vnoquoqꝫ.ubi al's dixi ⁊ ꝑ Anto.de bu.⁊ abba.in.d. c. cũ cessante de ap. Dicit etiam h ange.ualere citationem factaꝫ ꝑ illa uerba ꝯditionalia vꝫ compareas si tua putaueris interesse

alle.ẜm eũ gl.singularem in.d.l.ea q̄dez:pro q̄ allego ego tex. in.d.l.diffamari.C.de inge.ma.vbi vz hec citatio. compareas si de tuo iure ꝯfidis.bene facit tex.in.d.c.significauit. de testi. vbi vz h̄ citatio cōpareas ad talē actū si vis interesse ꝛ nota. in auc.si qs ab aliquo.p̄ bal.ibi circa.x.col.C.de testi. Et de his modis citandi.vide ēt per inno.in.c.dilecti.de excep.ꝛ p̄ bal.i.l.consentaneũ.in vltima col.C.qũo ꝛ qñ iu.ꝛ in.l.ij.in.v.col.C vbi in rem act.ꝛ in.l.prescriptiōe.i.xv.col.C.si ꝯ̄ius vel uti.pu. ¶ In glo.in ver.manũ.cōmuniter tenet̃ q̄ nō sufficiat solus iactus lapilli:sed debeant ēt interueñire verba. Putat tamen Inno. q̄ etiam sine verbis sufficiat mentem declarare nutu.arg. l.nutu in p̄n.de leg.iij.ꝛ ita ēt nota. Azo in summa ffor. sup h̄ ti.v̄.sed q̄liter.ꝛ istud vr̃ ver̃ q̄uis Pau.de ca.h̄ dicat.q̄ aut poterat loq̄ ꝛ requirant̃ v̄ba.aut nō.ꝛ tũc sufficiat nut⁹. Sicut dicimus in matrimonio.c.tue de sponsa.ꝛ no.glo.singularis ĩ. l.cũ notissimi.in p̄n.in v̄.solã.C.de prescip.xxx.anno.sed veri⁹ vr̃ q̄ ēt si loq̄ possit sufficiat nutus.d.l.nutu.in p̄n. dato q̄ in matrimonio in quo tractat̃ de magno preiudicio ꝛ in taz graui sacramēto aliud eēt.qnĩmo ēt ẜm magis verã opi.ēt ĩ matrimonio sufficit solus consensus.nec exigit̃ q̄ per verba magis q̄ aliter declaret̃ in.c.cũ locũ.de sponsa.facit.l.nuptias.ꝛ ibi Bar. de reg.iur.de quo plene per do.in.d.c.tue.ꝛ ēt aliq̄d p̄ bal.in l.ad cognoscēdas.C.de inge.ꝛ ma.ꝛ per moder.ꝛ imo.in.l. i. §.si quis ita.de verbo.obliga.ꝛ in.l.ex facto.in prin.ff.de vulg. ꝛ pupil. Alexan.de imo.

Si quis riuos.

In riuis ꝛ cloacis ꝛ vbicunqz mora vel dilatio est periculum allatura spernit̃ nũciatio.h.d. ¶ Nota q̄ vbicũqz p̄iculũ est in mora[b] recedit̃ a regulis iuris cōis vt h̄.ꝛ in.l.si qs filio exheredato.§.hi autem.ff.de iniust.testa.ꝛ.l.ait pretor.§.si debitorez que in frau.cred.ꝛ in.l.diuus in p̄n.ff.de peti.here.ꝛ quod no. glo.ꝛ ibi doc.in.l.fi.in versi.fideiussionis.C.de fer. ¶ Et ex h̄ infert hic Roma.in additionibus nouis.an captus rōne suspitionis fuge possit dicere capturam nullaz ex eo q̄ captus fuerit auctoritate iudicis competentis:ꝛ concludit q̄ non:q̄ sicut capi potuit p̄ priuatũ.vt in.d.§.si debitorez:multomagis per habentem iurisditionem.vt latius per eum:ꝛ per eundem in.l. ij. ff.de iuris.om.iudi. Alex.de imo.

Qui opus.

Qui nunciationē prosequit̃ iurare dz de calũnia ꝛ aduersarius h̄ petat:ꝛ iudex decernat.h.d. ¶ In tex.ibi exigat̃ no.tex.per quē p̄bat̃ q̄ iuramētũ calũnie tacite remitti pōt p̄ partē.s.si pars ipsa nō petat: ꝛ ita apte p̄batur in.c.i.de iura.calũ.li.vj.sed expresse remitti nõ pōt.l.ij.§.sed q̄ veremur.alle.in glo.de quo vide aliq̄d p̄ bar. hic ꝛ ibi post glo.ꝛ p̄ Bar.in.l.qui bona.§.si aliena.circa. iij. col.ĩ.ti.i.vbi tangit̃ q̄d si prestat̃ iuramētũ calũnie.sed minus debite.an p̄cessus reddat̃ nullus.vide ēt Ja.bu.in.d.§.sed q̄ veremur.dicentē q̄ malitiosi p̄curatores dum rñdēt libello in fine responsionis sue caute dicũt ꝛ petit iurare de calũnia ꝛc̄. ꝛ postea nō curãt petere vt sic p̄cessus reddat̃ nullus si actor nō iurauit p̄.d.§.sed q̄ veremur.ꝛ in tm̃ ē necessaria ꝛ rōabilis h̄ prestatio iuramenti.vt nō valeat ꝯsuetudo disponens q̄ tale iuramentũ parte petente nō sit prestandũ[c] tanq̄ ꝯsuetudo sit irrōabilis.c.cōstitute.de fideius.c.ceter̃.de iura. calũ. His adde q̄ dicam in.d.§.si aliena. ¶ In glo.in ver.nũciare ibi firma maĕat ꝛc̄.habes ex hac gl.notare q̄ actũ q̄ p̄ se firm⁹ ꝛ validus ē possum petere ꝯfirmari per iudicē.bene facit.l.iij.§.missũ.ff.de carbo.edic.ꝛ.l.i .ẜm vnã lec.C.de carbo.edic.vbi q̄uis possideaz possum petere me in possessionem ꝯfirmari.de quo plene ibi p̄ doc.ꝛ per Bar.in.l.i.§.satisdatũ.ĩ.quo.leg.ꝛ in.l.fi.C.de edi. di.adri.tol.ꝛ idē ĩ oĩb⁹ actib⁹ canonicis puta ĩ electione ꝛ institutione[d] ad b̄nficiũ:q̄ possum petere tales act⁹ in iudicio ꝯfirmari p̄ sniaz seu declarari eos firmos maĕre.c.ex significatiōe de p̄cur.ij.cũ ibi plene no.p̄ Inno.de ꝯfir.vti.vel inuti. vbi sentit aliud eē in ꝯ̄ctibus iurisgentiuz quos petere vellet qs ꝯfirmari p̄ sniaz.sed de hoc est dicēdũ vt melius p̄ Bar.ꝛ ang.in.l.si qs. C.de decu.li.x.vbi ad hoc ē tex.valde no.ẜm vnã lec.ꝛ p̄ Inno.in.c.cãm circa.i.col.q̄ fi.sint legi.ꝛ p̄ alios in.d.c.ij. Similiter qs pōt petere ꝯfirmari act⁹ legitimos seu ciuiles.puta sniaz p̄ se latã q̄uis ab ea non fuerit appellatũ.vt p̄ Bar.h̄.ꝛ per eũdem ꝛ alios plenius in.l.si expressum ĩ vlti.col.ĩ.de ap.ꝛ in.l.i. C.qñ p̄uo.ꝛ istud erit valde vtile ẜm ang.hic q̄ poterit ipsam sniam facere pluries ꝯfirmari.ꝛ post habitas tres snias ꝯformes nō poterit ꝯ̄ executionē earum aliq̄d oppōi.ēt si de nullitate qs opponere vellet.vt cle.ij.de re iudi.nisi oppone(t) de nullitate surgēte ab icompetentia iurisditiōis:q̄ illa nullitas nũq̄ vr̃ exclusa vt ē gl.singularis ĩ cle.vna ĩ gl.fi.de seques.pos. Imo.h̄ dic̄ q̄ ꝯ̄ dc̃az gl.vr̃ alia gl.ĩ.cle.i.ĩ ver.pēdere.de re iudi.dicit tñ posse rñderi q̄ verior sit gl.in.d.cle.vnica ꝛ ita dicit tenuisse Pe.de anc. vel ēt scd̄m Imo.dic q̄ glo.in.d.cle.vnica. p̄cedit regulariter. sed glo.in.d.cle.i.p̄cedit ĩ suo casu spãli.s.qñ late eēnt tres snie ꝯformes.p̄ut loq̄t̃ illa cle. i.ꝛ dicit ipse q̄ ēt ita tenuit Pe.de anch.ꝛ hoc mō dabit̃ prima cōcordia ad dictas glo. ¶ Vel ẜm euz p̄nt scd̄o mō cōcordari dicte glo.s.q̄ glo.in cle.vnica.p̄cedat regulariter sz fallit qñ ex ꝯsciētia ꝛ p̄missu iuris fert̃ snia a iudice incōpetēti:vt ē videre ĩ casu.d.cle.i. Nã lz sit appellatũ ab interlocutoria.tñ pōt p̄cedere iudex a quo si nō est facta sibi inhibitio p̄ iudicem ad quē.c.nō solũ.de ap.in.vj. lz postea si appareat bñ appellatum ab interlocutoria de tegat̃ p̄cessum eē nullũ.ꝛ iudicem a q̄ nō potuisse p̄cedere iuxta ea q̄ habent̃ in.c.nō solũ.ꝛ notat Jo. an.in.c.ex p̄te ade.de testi.ꝛ p̄ Bar.in.l.iij.ĩ.ij.q.ĩ de ap.reci. Et idē ẜm Imo.videret̃ eadē rōne dicēdũ si ex cōmissione hoīs p̄cessisset ad sniam iudex datus:lz nō habuisset iurisditionē:vt quia iudex ipse fuisset ipetratus p̄ rescriptum ab excōicato iuxta. c.i.de rescrip. Et lz ipse non dicat.dic q̄ istud idem voluit Do.cardi.in.d.cle.vnica.§.fi.vbi dicit distiguendũ.q̄ aut ꝯ̄ sniam opponit̃ exceptio incōpetētie iudicis p̄ v̄ba negatiua:vt q̄ negat̃ p̄ferentem fuisse iudicē q̄ negatio transfert onus p̄bandi in aduersariuz vt no.ĩ.c.hōe el.i.de elec.vel negat̃ cōmissionem eē factã qd̄ statim per cancellariũ ꝯstare p̄t ꝛ tunc hēat locuz id qd̄ dr̃ per gl.in.d.cle.vna .aut exceptio opponit̃ per verba affirmatiua vel per negatiua q̄ resoluunt̃ in affirmatiuam.tunc secus vt si oppono iudicem fuisse excōicatum vel rescriptuz cōmissionis fuisse impetratum ab excōicato.naz talis opponens non audiet̃ etiam si velit statim probare ad hoc allegat ipse auctoritatē Jo.de san.georgio. ibi dicētis de facto seruari ꝛ est mirabile[e]. ¶ Vel tertio ẜm Imo.h̄ pōt dari alia concordia.s.q̄ glo. in d.cle.vnica procedat qñ allegatur sniam funditus caruisse iurisditione in cã illa:sed si non allegat̃ funditus caruisse iurisditione:sed ex accidenti illam p̄didisse vt est videre in casu.d.cle.i.cum glo.s. quando fuit appellatum ab interlocutoria que appellatio non oĩ casu p̄imit iurisditionem iudicis a quo:sz demũ qñ est rite appellatum.d.c.non solum.ꝛ tunc p̄cedat opi.glo.in.d.cle.i.ꝛ pro hoc allegat quod no. Inno.in.c.innotuit.de eo q̄ fur.or.susce. ꝛ in. c.cũ in integ.de offi. delega.ꝛ istam tertiam concordiam ẜm Ro.h̄ posuit ēt bal.in.l.i.C.si a non compe.iudi.adde bal.in.l.reos.C.de accu.in.xij. col. in ver.venio ad quartũ ꝛc̄.ꝛ qd̄ ipse no.in.l.generaliter.in p̄n.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ in.l.exceptionē.in vlt. col.C.de p̄ba. Ro.hic ēt addit q̄ p̄ opi.glo.in.d. cle.vna potest allegari casus in.l.scire oz.§.fi.ff. de excu.tuto.ꝛ in.l.non erit.§.dato.ff.de iureiur.cum glo.ꝛ subdit q̄ alio mō p̄nt ꝯcordari dicte glo.ꝛ sic erit quarta ꝯcordia vz q̄ aut nullitas proueniēs ex incōpetentia erat manifesta ꝛ notoria:ꝛ tũc possit opponi ēt si tres eēnt snie ꝯformes.allegat no. per bal.in.l.i.C.ne li.ter.p̄uoca.ꝛ ita dicit limitari tex. in.d.cle.vnica.cũ ibi no.aut nullitas obiecta requirebat probationes:ꝛ tũc ꝯ̄ tres snias ꝯformes non possit opponi talis nullitas ad impediendã executionem:ꝛ ita p̄cedat illa gl.in.d.cle.i.in ver.pēde

a ¶ Declaret̃ de hoc p̄ barba.cōsi.liiij. p̄ frã.de are. cōsi.xiij.

b ¶ In mora p̄p̄ periculuz more iudex aĩs icōpetēs examinat testes ēt ad eternã rei memoriam vt dicit fran. de are. cōsi. lxxxv.

c ¶ Prestãduz.dicit ro. singulari.suis q̄ nec vz consuetudo q̄ aduocatis ꝛ procuratorib⁹ nō defferat̃ tale iuramētũ cuz illi nouerint oĩa mala.

d ¶ Institutiōe.sed an ex duplici capite qs possit petere ꝯfirmationē vide p̄ ro. ꝯsi.ccccxxxiij

e ¶ Mirabile q̄ snia lata uigore rescripti nulli trãsit in rē iudicatã si non appellet̃ ẜm lapũ i.c.i. de rescriptis quē sequitur Anto de bu.ĩ c.sup l̃ris.de. ti.ꝛ ro. cōsi. ccclxxxiij.ifi.

que e ... 4 tt ... 26 ... lib. 4 noue recop.

re. Istā limitationeꝫ ēt ad.d.cle.i.posuit imo.dicēs
ꝙ ita videnť sentire dñi de rota in suis decisionib⁹
nouis.adde ēt ꝙ alio mō ꝯcordat Anto.de bu. in.
d.cle.i.ð re iudi.s.ꝙ glo.in.d.cle.i.procedat q꞉ ibi
agebať de modico p̃iudicio.i.tp̃ali.qm̃ nō obstāte
tali exceptione nullitatis ē vex̄ ꝙ fiet executio : sed
illa executio durabit ad tp̃s.quousqꝫ ꝑ viam princi
palis petitiōis fuerat postea dcm̃ ⁊ ostensuꝫ de nul
litate:vt ibi i tex.secus vbi agereť de alio p̃iudicio:
q꞉ tunc procedat gl.ꝯria sed hanc concordiam reꝑ
hendit Imo.in.d.l.si expressim de ap.q꞉ ēt i.d.cle.
vnica agiť de tp̃ali preiudicio.i.de sequestratiōe fa
ciēda q̃ durabit ad tp̃s.s.quousqꝫ apparebit q̃ par
tiũ habeat ius:⁊ tñ gl.ibi vult ꝙ execeptio nullita
tis sñie causata a defectu iurisditionis īpediat illam
sequestrationem ꝙuis alia nullitas non īpediat . ⁊
ponit Imo.in.d.l.si expressiꝫ aliquantulũ pingui⁹
dcās ꝯcordias q̃s posuit h̄.⁊ dic̄ ꝙ iste articul⁹ ñ re
peritur ꝑ aliũ melius tactus.adde ēt ꝙ p̄mam ꝯcor
diam relatā vꝫ ꝙ qñ late sunt tres sñie ꝯformes nō
possit opponi sententia nullitatis surgens ab incō
petentia ⁊c̄. Impugnat Ange.in.l.iiij.§.fi.j.ti.i.
⁊ in.d.l.si expressim.⁊ Pau.de cast.in.§.iiij.l.ꝯdē
natũ.j.de re iudica.vbi singulariter volũt ꝙ etiam
isto casu possit opponi talis nullitas ꝑ no.ꝑ glo.sin
6 gularem.in.d.cle.vna.⁊ ita etiam tꝫ lapus vt refert
Pe.de anc.⁊ sequiť in.d.cle.vna.vbi refert ꝙ Io.
de fantucijs tenebat ꝙ qñ sũt late tres sñie ꝯformes
nō habeat locũ gl.in.d.cle.vnica ꝑꝑ presumptionē
surgentē ex tribus sententijs.qð impugnat Pe. de
anc.in.d.cle.vnica.q꞉ nō mereť habere sñie nomē
fundamento sublato.ꝓ hoc facit:q꞉ iura presumũt
ꝓ iudice.c.presentia.de renun .l.ij.C.de offi.ci. in.
al's est in rubrica.C.ð offi.ci. anno.q̃ p̃sumptio ces
sat i priuato al's facile esset alicui curare habere tres
sñias latas a p̄uato.⁊ istā opi.tꝫ Ang. hic vt retuli
in p̄n.huius.§.suꝑ hac glo.⁊ ita eā puto eē tenēdā
hoc tñ intellige vex̄ qñ dicte tres sñie essent late ab
incōpetēti iudice:sed si p̄ma vel ēt secũda esset lata
ab incōpetenti iudice ꝓ me.⁊ ego postea ēt circa re
medium appellationis petierim corā competenti
iudice dictā sñiam ꝯfirmari seu ꝓnũciari eā firmam
manere.⁊ ita fuerit iudicatũ:⁊ ab ista ꝯfirmatione
non sit ꝓuocatũ.certe si petā executionē dicte sñie
ꝯfirmare nunꝙ poterit opponi ꝙ fuerat lata ab in
cōpetenti iudice.ita singulariter voluit Inno . quē
alij ibi sequũť in.c.i.de ꝯfir.vti.vel inutili.⁊ Inno.
in.c.suꝑ lr̃is.in ver.forsan.in glo.de rescrip.arg. c.
i.de transac.⁊ illud sequiť simpliciter ang.in.l.ij. in
vij.fallētia.s̈.si qs i ius vo.nō ie.ꝙuis ipsemet An
ge.hic si bene inspiciať sentiat expresse ꝯriuꝫ.allegā
do glo.singularem in.d.cle.vnica.vt retuli.s̈.circa
p̄n.sed opi.Inno est verior:nec illo casu loquiť gl.
in.d.cle.vnica.⁊ pari rōne idē dicendũ esset vbi a p̄
ma vel secunda sñia ꝑ cōpetentē iudicē lata:eēt ap
pellatũ ad iudicē competentē:⁊ iudex appellatiōis
ꝯfirmasset eas sñias.nā si postea petať executio nō
poterit amplius opponi exceptio nullitatis rōne in
competentie si super tali nullitate fuit semel cogni
tũ ⁊ iudicatũ per sñiam que transierit in reꝫ iudica
tam:facit ius ⁊ ei standũ est.l.i.C.de re iudi.l.inge
nuum.s̈.de sta.ho.⁊ hoc vltimum saltem est verum
si coram iudice appellationis fuit disputatũ de nul
litate precedentis seu precedentium sententiax̄ vt
no.bal.in.l.i.post medium.C.quando prouoca . ⁊
in dicta.l.si expressum.in.ij.colũ.in versicu . viden
dum est ⁊c̄.⁊ ibi per Imol.tenentem fortius.scilicꝫ
ꝙ idem sit etiam si de nullitate non fuit disputatuꝫ
coram iudice appellationis:vt ibi per eum . facit ēt
ad predictā q꞉ dꝫ attendi sñia ꝯfirmans plusꝙ ꝯfir
mata:⁊ ex ipsa ꝯfirmāte oriť actio.vt ꝑ glo.⁊ do.in

a ℭ Iurisditionis.in hoc articulo uide lud. ro. cōsi. xlij.meli⁹ singularib⁹ suis vbi ipugnat old.pau.ð castro.ꝯsi.lxxiij abb.ꝯsi.lxj.⁊ lxiiij. vbi melius:⁊ consi. xcvij.vbi qd sit late suut tres sñie ꝯformes ⁊ prima erat nulla de quo vide per alex.cōsi. lxxviij.i.iiij.col. i.li.⁊ ꝙ exceptio icōpetentie sēꝑ possit oppōi voluit fran. de are. cōsi.lxviij . ꝑ ang.cō.ccxviij.⁊ ibi qd si iuratũ sit nō dicere sñiam nullā ꝑ.d.de ro.decis.suis noui .ð exce. decis. cclxxx. ⁊ qs ðbeat ꝓbare de ꝓcessu ad ipediendũ executiōeꝫ vel obtinēdā vide ꝑ eosdeꝫ decis.ccci.de ꝓbatio.

l.eos circa p̄n.C.de ap.⁊ ꝑ Bar.in.l.i.cũ similibus.ff.de re iu.
7 ℭ Item adde circa quartā cōcordiā.s̈.allegatā ꝑ quā limitať
dispō.d.cle.i.de re iudi.vt illa nō ꝓcedat qñ post tres sñias cō
formes ad impediendũ executionē opponiť nullitas quecunqꝫ
sit illa nullitas:siue ex icōpetētia iudicis.siue ex alio defectu dũ
mō illa nullitas sit notoria ex actis de qb⁹ satis possit fieri fides
nā semꝑ per talē nullitatē impedieť executio ēt triũ sñiax̄ con
formiũ.vt dicit hic Imo.cui adde ꝙ hanc singularē limitatio
nē originaliter ponit Old.in cōsi.cvij.incipiente.Quod lr̃e exe
cutorie ⁊c̄.vbi ad hoc adducit plura.⁊ maxime tex.in.d.cle.i .i
ꝟ.vt dictis calũnijs obuieť q̃ rō hoc casu vr̃ cessare.idē ēt tenet
Sal.in.d.l.i.C.ne li.ter.ꝓuo.idē tꝫ Imo.in.d.l.si exp̃ssum.in
vij.charta ⁊ ēt in vl.char.i añpe.col.⁊ Ro.i.l.si ꝟo.§.de viro.
so.ma.in.xxij.fallētia.⁊ in.l.si feriatis.s̈.ð fer.ꝓ h̄ facit qð no.
bar.in.l.i.in p̄n.in.iij.col.in ꝟ.oppōiť.s̈.ne qs eũ ⁊c̄.s̈.e.⁊ qð
bal.in.l.vnica in ver.denuo q̃ro ⁊c̄.C.si de mo.po.fu.appel.⁊
Pe.de auc.in cōsi.ccvij.incipiente.In xp̄i noīe de iure cōi ⁊c̄.
vbi dicit ꝙ statutũ reijciens exceptionē nullitatis nunꝙ vr̃ rei
cere illā quē ꝯstat iudici ex actis ꝑ rōnem ibi allegatā per eum:
⁊ maxime per no.in.l.vbi pac.de transac.⁊ ꝑ no.in.c.i.de offi.
vica.vbi pꝫ ꝙ iudex ex offi.ēt qñ pars ñ posset opponere pōt re
pellere agentē.si ex actis ꝯstat de non iure agentis.⁊ istud etiā
vr̃ de mente Do.cardi.post antiquos.in.d.cle.vnica.§.fi. Sꝫ
ꝯ istam limitationem vr̃ tenere Bar.in.l.fi.C.de ordi.cogni. ꝓ
quo posset adduci rō nam qñ vna tm̃ sñia lata est q̃ in rem iudi
catam transiuit si petatur ei⁹ executio:⁊ reus excipiat de nulli
tate.ita demũ īpediť executio si ꝓbatio nullitatis sit in ꝓmptu.
⁊ nō aliter:vt no.bar.in.l.iiij.§.cōdēnatũ de re iud.ergo si qñ
sũt late tres sñie ꝯformes ⁊ opponiť ꝯ executionē exceptio nul
litatis.vex̄ sit dicere ꝙ si ꝓbatio sit euidens ⁊ in ꝓmptu dꝫ im
pediri executio.seq̄ť ꝙ nulla erit sp̄ālitas in executiōe triũ sñia
rũ ꝯformiũ.ꝓut voluit inducere tex.in.d.cle.i.ℭ Ro.i.d.§.de
viro.in.d.l.si feriatis.ꝑꝑ hanc rōnem.lꝫ de bal.in.d.l.fi. men
tionē non faciat dubitauit de veritate huius limitatiōis:⁊ dicit
in practica non esse recedendũ a dicta limitatiōe.tñ non rñdet
ad argu. Potest dupliciter rñderi.primo ꝙ qñ vna tm̃ lata est
sñia vel due tunc ad hoc vt opponens de nullitate possit īpedi
re executionē:satis est ꝙ offerat se incontinenti de nullitate ꝓ
batux̄.lꝫ de nullitate nō ꝯstet ex actis ita voluit bar.in.d.§.con
dēnatũ:sed qñ late sũt tres sñie ꝯformes dꝫ ꝙ appareat ex īspe
ctione actorũ de nullitate:⁊ similē distictionē facit gl.in.l.i.§.si
ue aũt.in ver.īperfectā.j.de ta.exhi.quā ad hoc reputo no.
8 ℭ Uel secũdo responde.ꝙ qñ nō sunt late tres sñie:sꝫ vna tm̃
vel due.⁊ reus ꝑ viā p̄ncipalis petitionis agit de nullitate tũc ꝑ
h̄ nō īpediť nec suspendiť executio sñie non facta distinctione:
aut sit ꝓbatũ de nullite:vel nō.ut voluit eleganter Inno.in.c.
cũ i iur.de of.dele.⁊ Io.an.i additio.spe.i ti.de lit.ꝯtest.in ꝟ.
qd de cā nullitatis.⁊ Do.ð ro.decisiōe.cclxxi.quā refert Imo.
in.d.§.ꝯdēmnatũ:⁊ ꝓ h̄ allegať tex.in.l.fi.ad fi.quē ad h̄ ibi
pōderat bal.C.de ordi.cogni.⁊ Sal.in.l.i.C.ne li.ter.ꝓuo.vñ
qñ late sũt tres sñie cōformes erit tũc speciale q꞉ si re⁹ velit per
viam principalis petitionis dicere de nullitate:⁊ hoc mō īpedi
re executionē sñiax̄ certe nō poterit hoc mō regulariter impedi
re executionē.vt.d.cle.i.nisi ꝓbatio sit in ꝓmptu ꝑ limitationē
supra datā.ℭ Hec tñ secunda rñsio nō est sine dubio:q꞉ multi
tenuerunt ꝙ ēt si nō sunt late tres sñie.ita īpediať executio si ꝑ
viam p̄ncipalis petitiōis dicať de nullitate.⁊ ꝓbatio sit i ꝓm
ptu sic̄ qñ nō per viā principalis petitionis opponiť de nullita
te:vt dixi i.d.§.ꝯdēnatũ.ℭ Alie multe limitatiōes dari possēt
ad cle.i.de re iu.sed me remitto ad no.ꝑ bal.in.d.l.i.ne li. ter.
9 ꝓuo.Ex cui⁹ dictis colligo q̃ttuor limitatōes ad no.ꝑ ang.in.
d.l.si expressim.⁊ ꝑ imo.in.l.q a latronib⁹.§.i.de testa.⁊ in .l.
nō solũ.§.morte.j.e.⁊ ꝑ Ro.i.d.l.si feriatis.post bal.ibi i lec.
antiq̃.⁊ ꝑ doc.in.d.cle.i.ℭ Itē adde ꝙ ꝓ gl.in.d.cle . vnica.
de seques.pos.facit tex.in.l.ij.§.pe.cũ ibi no.ꝑ bar post gl.s̈. q
satisda.cogā.⁊ no.Ang.in.l.diuus.s̈.de test.mi.⁊ in.d.l. non
erit.§.dato.⁊ bal.in.l.si qs filio.§.qð si qs.s̈.de inius.test.⁊ i.
l.scire oꝫ.§.fi.s̈.de excu.tuto.⁊ ꝑ cano.in.c.cũ qs de resti.spo.
vbi ꝑ illā gl.semꝑ dicũt doc.in dictis locis:⁊ i alijs.s̈.alle.ꝙ lꝫ
lex vl' statutũ excludat oēꝫ nullitatē sñiā nũꝙ vr̃ excludeť nulli
10 tatē surgentē ex defectu iurisditiōis[a].ℭ Ultimo dicit no.Ang.

dic q videmus q vbi qs nunciat nouū opus standū est sue cōscientie si dicit sua interesse.l.i.in pn.⁊.§.pe.cū glo.in ver. pertinet.ff.eo.⁊ tñ videmus q tenet iurare suam ɔscientiam nō eē
ii pollutā vt hic. ¶ Ex quo infert q vbi aliquid relinquit ɔscientie alicuius stari debet dicto suo dūmodo iuret. pro hoc dicit eē tex.meliorem de iure in.l.theopompus de do.plega. Et iō ſm Pau.de ca.hic videt limitari glo.singularis in.c.statutū. i.§. assessorē.in ver.relinquat.de rescrip.in.vj.que vult q qñ aliqd est cōmissum ɔsciētie alicuius non potest reclamari ab eius dclaratione.nā illud erat ver.tñ dū declarat debet iurare q ita videtur sue conscientie. ¶ Dicit tñ Pau.de ca.q lʒ istud dictū sit ver.per.d.l.theopompus.⁊ per.l.cōparationes.C.de fi.instru.⁊.l.hac edictali.§.is illud.C.de secundis nup.tñ nō pbat hic q iuramētū nō interuenit in nunciatione:sʒ post. ¶ Sʒ de hoc articulo dic melius vt colligit ex no.per Bar.in.d.l.theopompus.⁊ per Ange.in repetitione.l.si vacantia.in.iij.col. C. de bo.vacā.li.x.p Bal.in.l.iusiurandum qd ex ɔuentione. in pn.ff.de iureiur.per Ant.de bu.in.c.veniēs.el.i.de testi.⁊ in.c.finem litibus.in pe.col.de do.⁊ contu.nō tango de veritate ei⁹ quod dicit glo.in.d.§.assessorem.q eēt aliquantulum a remotis.sed vide per bal.in.l.i.C.de re.credi.cum cōcor.quas ɔsueui allegare in.l.inter stipulantem.§.i.de ver.ob.post ang.ibi.

Qui nunciat. Qui vult nunciare nouum opus ne fiat i certa parte fundi debet illā demonstrare ei cui nunciat:sed si vult nūciare ne fiat sup toto non hʒ necesse aliquid demōstrare:sed simpliciter nūciare:⁊ videtur
2 nūciasse super toto.h.d. ¶ Inducitur h tex.ad.q.an si qs agat rei vendicatione.⁊ petat reʒ simpliciter pcedat libellus an vo nō pcedat tanq icertus.⁊ sic necesse sit exprimere an petat totum vel partem per istū tex.⁊ decidit ſm bar.hic ⁊ Ange. q si volo vendicare partē debeo partē exprimere.alias petendo rē simpliciter videor petere totā rem.⁊ sic pcedit libellus.⁊ ita tʒ glo.magna.in.l.fi.in pn.ff.de rei vendi.lʒ ɔtrium sentiat glo.in fi.in.l.pomponius.§.sed si is.ff.de pcu.⁊ nō bñ.⁊ p dictā opi.f.q procedat libellus in quo petit res simpliciter. Addo tex.in l.legato vxori.ff.de leg.ij.quē ad hoc ibi ponderat Dy.⁊ bar.
3 i.l.hoc legatū.ff.de leg.iij. ¶ Ad idem adduco tex.in.l.ticia cum testamento.§.i.ff.de leg.ij.vbi pbat q appellatione rei itelligatur de tota.⁊ ideo p illū tex.bal.ibi dicit male dixisse glo.in.d.l.pomponius facit.l.si qs cum totum.circa pn.ff.de exce.rei iudi.⁊ ita illum tex.intellexit ēt ibi Ang. ¶ Adde etiā q gl.in.c.ij.in gl.magna.in princi.de libe.obla.videtur tenere illud quod tenet glo.in.d.l.pomponius tñ Imo.eam reprehendit per no.in.d.l.si eā rem.⁊ hoc communiter sequuntur scribētes
4 in.d.l.si eā rem.⁊ in.d.l.pōponius. ¶ Item facit ſm bar. hic tex.an in instrumentis debeat inscribi nō solum locus ciuitatis vbi actus est celebratus:sed etiam locus loci:puta in tali domo vel tali platea:⁊ ɔcludit q ēt loc⁹ loci[b] debet inseri.vt hic p eū cum concor.allega.per ipsum. ¶ Addo Jo.an.in ti.de instru.edi.§.istrumētum.el.ij.super ver.quid si loc⁹ ⁊ Dy.in ɔsi.xxi. ⁊ idem tenet Jaco.de are.⁊ Cy.in.l.optimam.in.iiij.q.C. de cō.⁊ cōmit.sti.vbi dicunt hoc esse verum nisi loci cōsuetudo aliter se haberet quia illa seruāda esset per id qd habetur in.§.si q vero.in auc.vt prepo.no.impera.⁊ ita etiam tʒ Jaco.bu.⁊ Saly.in.d.l.optimā.⁊ ibi aliqd per bal.⁊ plene per bal.in.l. contractus.C.de fi.instru.vbi transit cum bar.hoc idem tʒ Ja.fa.in.§.item vero.insti.de inuti.stip.⁊ aliquid per Anto.de bu.in c.i.⁊ in.c.inter dilectos.de fi.instr.⁊ per archi.xij.q.ij.cuʒ redēptor.⁊ cōis opi.est illa quam tʒ hic bar.lʒ ray.in.d.l. optimam
5 tenuerit ɔtrīū p illū tex.cui facile est respondere. ¶ Limitat tñ predicta Guil.de cu.in.l.comparationes.C.de fi.instr.nisi ex serie facti appareret de loco.q tunc non requirit expressio loci.vt qñ fit scriptura de solutione pecūie facta thesaurario:q tūc nō requirit q exprimat locus.s.in thesauraria:⁊ ita dicit se intelligere.l.i.C.de apo.pu.li.x.vbi nō videtur requiri locus : ⁊ idem in actis iudiciariis in quib⁹ dicitur apparere ex serie actorum de loco.vbi cōparuit litigator seu vbi iudex litigauit: quod est diligenter notandū. ¶ Bal.etiam in.d.l.comparationes dicit.q ſm Guil.de cu.ibi si potest apparere de loco.vt q ɔsuetum est illum actum fieri in certo loco.⁊ non alibi puta i thesauraria non requiritur q exprimatur locus.per.d.l.i. remittit tñ Bal.ad no.p se i rubrica.C.d fi.istr.vbi d h nihil dicit.ant.d bu.in.d.c.i.fatetur q si ex serie istrumenti appareat de loco non requiritur locus loci per.d.l.i. Pro hoc facit quod no. Joā.an.in.c.abbate.de re iudi.li.vj.vbi dicit q in litteris papalibus videt q non apponat locus loci:vt patet in proemio cle.in fi.⁊ in dicto.c.cum redemptor.⁊ hoc dicit esse de stilo curie allegat Jo.an.q in litteris papalibus tacite loc⁹ particularis includitur.s.in quo Romani pontifices more maiorum sedere consueuerunt. facit ſm eum quod habetur in.l.pe.in fi.ff.de iusti. ⁊ iu.⁊ ita ēt tʒ Do.de sancto georgio.in.d.c.abbate.§.fi. Pro h facit ſm eum:q papa ē psona que nō discurrit p loca particularia ciuitatis:sed semper hʒ
6 in ciuitate locū pticularē deputatū. ¶ Sed aduerte q contra illud dictū Gui.de cu.⁊ sequatiū videt facere id qd voluit barto.hic dum querit an debeat apponi locus loci particularis.puta actū in tali palatio vel sala eiusdē:⁊ concludit q si actus ille non poterat geri vniformiter in toto palatio vt sunt act⁹ iudiciarij qui dñt fieri ad banchum iuris iuxta.l. cū sniam.in fi.cum ibi no.C.de sentē.⁊ no.in.l.iiij.i fi.ff.de inter.actio.reqrit q exprimatur locus loci particularis.ar.hui⁹.§.⁊ ideʒ tʒ Pau.de ca.⁊ ēt Bal.in.d.l.ɔtractus.ecce ergo q lʒ acta iudicij debeant explicari apud tribunal put consuetū est.vt no. in.d.l.iij.tñ requiritur q exprimatur locus tribunalis: ⁊ ita tenēdo possit rñderi ad.d.l.i.de apo. pub .q ibi loquitur de scriptura priuata in qua nō requirit expressio loci.vt dicā.i.sed questio nostra pcedit in scriptura publica.⁊ ad tex.in.d.c.cum redemptor: ⁊ in dicto pemio cle.posset rñderi q aliud sit in litteris apostolicis in quibus ita se habet stilus qui est attendendus:ut in.c.q graui.de cri.fal.⁊ ideo ces
7 sante stilo aliud esset:vt patet in data sexti li. ¶ Nō omitto tñ q instrumentum in quo esset defectus loci vel similiū solēnitatuʒ faceret saltem solēnem probationem si notarius esset mortuus.ita singulariter voluit bar.in.l.admonendi.de iureiur.circa.x. col.
8 ⁊ anto.de bu.in.c.fi.de iureiu. ¶ Utrum aūt sit veruʒ q in puata scriptura nō requirat locus loci:nec ēt loc⁹ alibi vbi est celebrata.tetigit ibi Ro.⁊ dicit q nō per.l.i.de apo.pub.vbi apponūtur que requruntur i scriptura priuata facta per camerariū cōis:⁊ tñ
9 nō apponit locus. ¶ In ɔtrium dicit eē casuʒ singularē.i.q.vij.c.cordis oculus.vbi in scriptura illi⁹ epi facta est appositio loci.⁊ ita residet ipe.Sed dic q Jo.an.⁊ moderni.in.d.c.abbate.tenent q nō requiratur expressio alicuius loci i scriptura puata q regulariter i tali scriptura ad validitatē ei⁹ ɔ scribētē nō reqrit dies[c] neqʒ ɔsul aut similes solēnitates reqsite i istrumētis publicis.l.cū tabernā.§.pe.ff.d pigno. Et ita ēt q i scriptura priuata nō requirant talia.s.dies locus ⁊ similia.tʒ Jo.fa.in.d.§.itē verbor.⁊ Inno.in.c.inter dilectos.vbi soluʒ ad hoc allegat.d.l.cū tabernā. Idem etiam videtur velle Anto.de butri.in.c.ij.i.ij.col.de fi.instrumen. Ange.in.§.illud.i auc.qui.mo.na.effi.leg.dicit q ibi in.§.quantum.ponitur vnus casus in quo in priuata scriptura requiritur q apponatur dies consul anni imperij ⁊ locus sicut in instrumentis publicis : ⁊ sic ex illum casum hoc specialiter requirentem in scriptura puata facta ad pbationē matrimōij talia nō requiruntur.de hoc dicit ipse esse recurrendum ad no.per Ja.de bu.in.d.l.cū tabernā.tñ Ja. bu. nihil tangit de loco.vel ſm Bal.in pemio.C.in.§.qbus tex.in.d.§.qtum.in auc.q.mo.na.effi. legi. nō loquitur in scriptura puata:sʒ scriptura sacerdotis q subscripta tribus testib⁹ quo ad pbandū ɔtū matrimonij ⁊ dotis reputatur auc.vt ibi ⁊ non alibi ſm eū.⁊ ita puto tenendū q nō requirat locus in p

a ¶ Cōsciētie an cōmissa cōscientie alicuius possint ipugnari vide p ro.cō.xxvij ⁊ ɔsi.cclxj. ⁊ ɔsi.ccccliiij.

b ¶ Loc⁹ loci.dñi de ro.decis.dcclxxj. i antiqs tenēt q sic i ɔctib⁹ icipit decisio tabellio.sʒ in lris acceptatiōis bñficij si est necesse apponere locuʒ loci sed bñ locū vt ibi concludūt pfati dñi.⁊ q non valeat ɔsuetudo q si apponat i instris loc⁹ nec dies volūt dñi de ro.decis.suis de cōsue.i antiquis decis.ccccxl. icipiēte vtr valeat cōsuetudo. ⁊ q locus loci sit ponēdus i istro nisi locs loc⁹ itelligat specificat⁹ p ea q cōsueuerūt cōiter fieri voluit bal.cōsi. ccxxj. ij. li.ang.ɔ.ccxx q tñ valeat cōsuetudo q locus nō apponat voluit bal.cōsi.lxiij. v.li.vbi cōsuluit sup statuto tortōc quo dispōit q soli notario credatur absqʒ loco ⁊ testib⁹ corroborat p ea q uoluit oldra.cō.cv. ⁊ q uoluit abb.cōsi.vij. ubi dic aucte bal. q oē inductū iure positiuo pōt cōsuetudine tolli. q ipe limitat si sit rōnabilis.

c ¶ Dies.de hoc p eundeʒ alex.cōsi.ccxxxj.iiij.li.

uata scriptura. ¶ Nec ob. tex. in. d. c. quotiēs q: ibi nō dr̄ q locus sit de solēnitate scripture p̄uate: sed refert ibi tex. q i illa scriptura epi fuit appositus locus. vñ ēt ibi fuit apposita dies: ꝛ ɔsul. tñ talia non sunt necessaria in p̄uata scriptura s̄m magis cōes cō

10 clusiōes in. d. l. cū tabernā. ¶ Tetigit ēt ro. hic an valeat ɔsuetudo q in istr̄o nō apponatur loc⁹. ꝛ dicit q sibi vr̄ q sic. arg. c. cū dilectus. de fi. instr. vbi allegat gl. in auc. vt prepo. no. ip̄e. i ver. auctore. tā dē subdit q do. de ro. decisione. ccclviiij. tenēt ɔ̄riū q appositio loci sit vnū de s̄balib⁹ instr̄i. d. c. abbate. ꝛ ibi p gl. in ver. cēseret. c. qm̄ cōtra. de pba. sed ɔsuetudo nō pōt disponere ɔ̄ subalia ipsius actus: vt no. gl. singularis in. c. nō putamus. de ɔsue. li. vi.

11 ¶ Secūdo adducūt q nō valet ɔsuetudo p quam daī occasio delinquēdi. c. fi. de ɔsue. c. iij. eo. ti. li. vi s; ista ē hmōi. q: apponit locus vt facilius falsitas reperiat. d. l. optimā. ergo ꝛc. ꝛ ita resider ro. hic. ¶ Adde q idē ro. in. l. i illa stipulatiōe. in. xj. col. ō ver. obli. t; istud idē. ꝛ ibi refert q dñi de rota in dicta decisione ita volunt in ɔsuetudine disponēte q v; instr̄m in quo nō ē tp̄s appositū. ego in meis decisionibus rote nō habeo dcām decisionē nec puto illā opi. esse veram vñ videm⁹ q Ja. de are. ꝛ Cy. i. dicta. l. optimam. ꝛ lapus ꝛ moderni in. d. c. abbate. tenent q circa appositionē loci d; seruari ɔsuetudo. ꝛ ita ēt expresse t; Jo. fa. in. d. §. itē verbo᷑. vbi dicit q l; reqratur q in instrumentis apponat loc⁹ tp̄s ꝛ nomē imperatoris. ꝛ alia que nūerant in auc. vt prepo. no. impe. tamē fallit vbi cōsuetudo aliter se hēret p id qd̄ hr̄ in. §. fi q̄ ℣o. i auc. vt ppo. no.

12 imp. ¶ Pro hoc facit: q: in scriptura q̄ non est publica: ꝛ auctētica nō reqrit q apponant talia: vt dixi. s̄. tñ ɔsuetudo pōt facere q scriptura p̄uata valeat tanq instr̄m publicu;: vt in. d. c. cum dilectus:

13 ¶ Pro h ēt facit id qd̄ no. ibi Inno. ꝛ host. vbi volunt. q licet de solēnitate instrumenti sit q notari⁹ subscribat nomina testiū: vt p glo. in. l. generali. C. de tabula. li. x. ꝛ p glo. in. l. in donationibus. C. de dona. tñ s̄m eū valebit ɔsuetudo ɔ̄rium disponens. ¶ Ista opi. ēt videt de mente bar. in. d. l. generali. vbi glo. inter alia solēnia instr̄i enumerat locū ꝛ tm̄ bar. ibi dicit in predictis seruandā esse ɔsuetudinē. ¶ Et ad allegata in ɔ̄rium pōt rñderi q nullibi dr̄ q locus tp̄s ꝛ similia sint de suba instrumenti: sed bñ dicuntur esse de solēnitatib⁹ instrumenti: vt no. bar. in. l. si qs lega. ij. de fal. ꝛ expressius bal. in. l. i. i. §. i. circa pn̄. s̄. de edē. ꝛ in. l. si post. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ aliud ē solēnitatis ꝛ alia sube vt no. Inno. in. c. qd̄ sicut. in gl. magna de elec. ꝛ declarat Bal. in. l. ēt in. prima col. C. de exec. re. iud. ꝛ in repetitione. l. i. in. iij. col. de sa. san. eccl. ¶ Vñ ɔsuetudo nō posset facere q illud qd̄ nō instrueret esset instrumētū: q: suba instrumēti vr̄ cōsistere in eo. s. q: instruit. l. i. s̄. de fi. instru. sed bñ potest facere q instr̄m nō solēne habeat p solēni. ¶ Nō ob. q daret materiā delinquēdi: q: negat cū ɔsuetudo nō dirigat ad illud. nā ꝛ scriptura p̄uata sine loco pōt esse valida. vt. d. l. i. ij. de apo. pu. ꝛ dixi. s̄. ergo p hoc nō dr̄ da

14 ri materia delinquēdi. ¶ Et ad ea q̄ tāgit h Bar. dū tractat an reqrat expressio loci pticularis vt camera. Ultra p̄dicta adde no. p Spe. in ti. ō accusa. in pn̄. in quarta parte. p Bar. i. l. pe. s̄. de isti. ꝛ sub sti. sub ɔdi. fac. ꝛ in. l. libello᷑. circa pn̄. de accusa.

15 ¶ Itē inducit p Bar. hic ad. q. an pcedat libellus in quo dico me petere oēs res[a] qs possides in tali loco. de quo vide p Spe. in ti. de act. ꝛ peti. §. i. ℣. qd si peto. ꝛ p Bar. ꝛ alios in. l. ticia cū testō. §. i. s̄. de le. ij. p bar. in. l. edita. in. xxi. col. C. de edē. in repetitione paduana p cano. in. c. ij. de lib. obla. ꝛ in. c. certificari. de sepul. ꝛ p ang. i. l. i. in pn̄. s̄. de edē. cū

a ¶ Oēs res. adde eundē alex. cō. lxxxij.

cōco᷑. de quib⁹ ibi scripsi. ꝛ facit ad ea que signāter no. bar. in. l. iij. §. armēta. s̄. de rei ven. ꝛ per ang. in. l. fi i rē. ad fi. ti. Alex.

1 **Si pluribus.** Ad pluralitatē loco᷑ vbi fit nouu; opus reqrit pluralitas nūciationū ꝛ ad pluralitatē nūciationū reqrit pluralitas remissionū. h. d.

2 ¶ Querit hic bar. post antiquos p declaratiōe tex. qd si pluribus locis cuiusdā fūdi edificat. an sufficiat vna nūciatio ꝛ pōit duas opi. teneas illā p ℣a. s. q vna sufficit, put ēt vr̄ ipse tenere p quo facit q: simplr̄ nūciādo vr̄ nūciare ne qd fiat i tota re. vt s̄. pxīo. §. Et dicit ang. q si pp lōgitudinē ꝛ spacij distātiā nō posset nūciatio exaudiri ab oīb⁹ operarijs q tūc quantūcūq; loca sint cognita nō sufficit vna nūciatio exēplū pōit in domino paduano q fecit fieri fossa; lōgitudinis octo miliario᷑. ¶ Sed istud dictū Ang. nō vr̄ lege pbari. imo vr̄ eē ɔ̄ tex. s̄. e. l. §. nunciare. ℣. suffic. vbi app; nō eē necesse q nūciatio deueiat ad noticiā oīu; opantiū: s; satis est q talr̄ fcā sit q possit deuenire ad

3 noticiā dñi vt ē de mēte ro. h. ¶ In gl. in ℣. rēissiōes cōis ē cōclusio q in legato ānuo nō sufficit vna pscriptio. xxx. āno᷑ ad excludēdū legatariū p toto tp̄e. s; i pmissiōe ānua fuerūt opi. qs Bar. hic refert. ꝛ ipse ɔcludit vnā pscriptionē sufficere p toto tp̄e. vt h p eū. ¶ Adde pmo q ɔclusio cōis i legatis ē limitāda put no. elegāter p bal. quē vide in. l. i. in vl. col. C. de sen. q̄

4 si. cer. quā. ꝛ i. c. si iter pes. §. i. ō le. co᷑a. ¶ Scdo addo q i pmissiōe ānua cū opi. bar. ɔcordat io. an. i. c. auditis. ō pscri. Idē ēt t; ibi do. ab. q p h adducit tex. i. c. de qrta. e. ti. vbi suffic vna pscriptio. xl. āno᷑ ad excludēdū ecclīam toto tp̄e a iure petēdi qrtā decima᷑ ɔpetētē ecclie epali ɔ̄ rectores inferiores eccliā᷑. iuxta. c. cōqrēte. de of. o᷑. q̄uis ille decie eēnt soluēde singulis ānis. Idē t; Ja. bu. ꝛ ang. i. l. cū notissimi. §. i his. C. de pscrip. xxx. āno. sequētes opi. gl. ibi. Idē t; Ang. in. l. stichū. §. stipulatio. de ℣. ob. ꝛ limita vt ibi p eū. ¶ S; Jac. de are. Pe. Cy. ꝛ Ray. ꝛ cōiter alij antiq in. d. l. cū notissimi. ꝛ ēt Sal. ꝛ ful. ibi: ꝛ Ant. de bu. in repetitiōe. c. puenit de censi. tenēt ɔ̄riū. s. q non sufficiat vna pscriptio i pmissiōe ānua p tex. in. §. in his. i ℣. initio cuiuslib; āni. ad quē difficilis ē rñsio. ¶ Mouet ēt: q: dcā pmissio sine dubio ē fcā i diē. l. eū q ita. el. i. de ℣. ob. ergo ante diē nō pōt incipi pscriptio. d. l. cū notissimi. §. illud. ¶ Nec ob. s̄m eos q possu; ab initio agere p toto tp̄e vt. l. i. C. de fideicō. ꝛ no. gl. ꝛ doc. in. l. nō queadmodū. s̄. de iudi. ꝛ pōit bar. hic q: psupposito q istō eēt ve᷑. tñ rñderi pōt duplr̄. vt colligit ex dictis eo᷑. Pri̇o q: q̄uis possi; agere vt ɔdēnet re⁹ ad dādū mihi i futu᷑ singlīs ānis. tñ ñ possū ageī vt ɔdēnet ō p̄nti ad dādū p futuro tp̄e cū nōdū venerit dies ut oēs fateī. ergo dato q eēt prescriptū iuri petēdi ɔdēnari reū ad soluēdū de p̄nti postq decursu; ē tp̄s: q: istud tale ius añ nō ɔpetit mihi. ergo i eo fuit negligētia. Scdo rñdet q illa facultas petēdi te ɔdēnari ad dādū in futu᷑ p futuris ānis ē iducta solū i fauorē ipsi⁹ actoris ne cogat singulis ānis de iure suo expiri ꝛ agere. arg. l. male agit. C. de pscri. xxx. an. ergo si acto᷑ nō ē vsus ea facultate ñ d; ascribi negligētie. fac. l. q fauore. C. de leg. ¶ Et si velles teneī istā opi. posses rñdere ad. c. de qrta. q ibi nō qrit ō pscribēdo actioni psōali ɔpetēti ex pmissiōe ānua i q̄ pprie loqt tex. in. d. §. in his i q̄ actiōe psonali nō cadit qsi pos. s; loqtur tex. in. d. c. ō qrta in quodā iure psōali debito ecclie epali tāq psōe ficte. vt ibi dicūt doc. in quo iure cadit qsi pos. c. ad aures. cū silib⁹. e. ti. ꝛ

5 tale ius nō erat collatū in diē. ¶ Vñ fateo᷑ q tūc sufficit vna pscriptio sic. n. videm⁹ i iure vsufruct⁹ i quo sufficit vna pscriptio l. fi. i fi. C. de pscri. lōg. tē. ꝛ. l. corruptionē. ꝛ ibi no. C. ō vsufru. q̄uis cōmoditas pcipiēda ex vsufru. vel alia seruitute sit reiterabilis. ꝛ pcipiat singulis ānis. Et idē i iure exercēdi iurisditionē vel colligēdi vectigalia: vt declarat Bar. i. l. iusto. §. nō mutat. ī

6 de vsuc. nā talia iura in se nō cēsent ānua: nec i diē collata. Sic ēt videm⁹ q aliud ē dicere pmitto tibi singulis ānis fruct⁹ huius fūdi. aliud ē dicere ɔcedo tibi vsufructū hui⁹ fūdi: q: h scdo casu habeo ius psonale vsufruct⁹ sec⁹ in pmo casu i quo hēo tm̄ actionē ad fruct⁹ singlīs annis. l. fundi trebatiani. ꝛ ibi per barto. s̄. de usufru. leg. ¶ Putāt tamen Pe. ꝛ Ja. de are. ꝛ Cy. i. d. §. i his. q p cessationē centū āno᷑ oē ius sit sublatū i pmissiōe ānua. ar. l. si vsufruct⁹ mūicipib⁹. s̄. ō vsufr. le. ꝛ. l. an vsufruct⁹. s̄. de vsufru. certe negari ñ pt passū istū satis dubiū. tñ citi⁹ putarē teneī opi. gl. bar. ꝛ seq. i. d. §. i his. q̄ opi. optīe pbari vr̄

in.l.si vsufruct⁹ alternis.§.qui.mo.vsufruc.amit.vbi dicit tex.q̄ si legatus est vsufructus ānu⁹ nō pōt amitti nō petendo^a.q: plura sūt legata.ergo vbi vnū eēt legatū bñ p̄scriberet.⁊ ideo qñ ꝯcedo seu lego tibi vsufructū.seu lego ñ adiectis singulis ānis p̄scriptio lōgi tp̄is sufficit.d.l.corruptionē.⁊.l.si.⁊.d.c.ō quarta.q: censetur esse vnū ius tm̄ ⁊ vna dispositio.sed ita est q̄ vna ꝓmissio annua non dr̄ esse multiplex.⁊ vnā tm̄ producit actiōes ⁊ obligatōes.d.l.si stichū.§.stipulatio.⁊ ibi plene no.de v̄.ob. ergo vna debet sufficere p̄scriptio ⁊ sufficere d3 q̄ sim negligēs nō petendo prout potui pro futuro tp̄e.q: negligentia causata circa ius ⁊ actionē de p̄nti nocet quo ad exactiones que fieri poterit futuris tp̄ib⁹.vt p3 in.d.c.de quarta.⁊ in comoditate ꝑcipienda ex vsufru.ut dixi. Et ad.§.in his.rñde q̄ rescriptū non incipit ab initio obligationis ꝯtracte.sed ab initio cuiusq3 anni quo debitor cepit cessare ⁊ creditor agere potuit.sed ī ꝓmissiōe annua pōt peti pro futuro tp̄e.ergo q̄ꝓmū debitor cepit cessar̄

7 currit p̄scriptio.¶ Item inducit̄ per Bar.ad.q.an bānitus vl̄ excōicat⁹ pluribus bānis vel excōicationibus ut perfecte sit absolutus debeat totiens absolui quotiēs bānitus vel excōicat⁹ ē. an v̄o sufficiat vna absolutio saltem generalis.dic ut h̄ p eū.cui adde no.per cy.⁊ Bal.i.l.si.C.de nup.⁊ i.l.ij.C.ut ifra cer.tē. cri.ac.termi.⁊ ibi p Ang.⁊ p Dy.in.l.i.§.si.per illum tex.j̄.ad turpi.⁊ ibi Bar.se remittit ad h̄ no.per se.p Pe.de anch.ī cle. grauis post ātiquos.de sen.ex.vbi per oīa sequit̄ bar.h̄ de quo

8 ēt per doc.in.c.ex ꝑte.post gl.ibi de offi.or.¶ Itē inq̄tū bart. dixit q̄ vna generalis absolutio bānoꝝ concessa alicui p princi pem ex grā sufficit ⁊ trahitur ad oīa banna.¶ Adde q̄ h̄ limitat ro.hic dicens q̄ nō trahetur ad bānū datum ex crimīe falsi. p.l.lucius ⁊ q̄ ibi no.j̄.ad turpi.¶ S3 ista limitatio nō vr̄ vera q: qñ indulgētia ex gratia ꝯcedit̄ a p̄ncipe alicui generaliter illa trahitur ēt ad crimē falsi.l.si docueris.⁊ ibi no.cū glo. C.ō fal. ⁊ hoc qñ ex certa sciētia fit.vt ibi no.⁊ in dubio talis indulgētia ñ dico obligatio p̄sumit̄ ꝯcessa ⁊ ex certa sciētia vt dixit h̄ bar.⁊ d.l.si.C.ō gene.abol.merito extiguit penā.vt ibi.⁊ i.d.l.si docueris.sec⁹ est qñ ꝯcedit̄ abolitio actionū ꝑpter res prospere gestas ut p p victoriam hostiū vel aliā letitiā.nā tunc nō extinguit̄ crimē sed tm̄ illud iudiciū seu instantia.iō ifra.xxx.dies finita letitia poterit iter̄ accusari.l.si interueniente.⁊ ibi no.j̄.ad turpi.

9 ⁊ ita loquit̄ dicta.l.lucius.¶ Dicit ēt ro.q̄ scōo limitari d3 doctrina bar.q̄ nō trahitur talis abolitio generalis ad dānū latus ꝑ crimīe lese maiestatis. Mouet̄ per id qō voluit Ange.in sua disputatōe incipiente.exorta guerra.cuius dictum refert ⁊ seq̄t ro.in.l.si quis in graui.§.is quoq3.ō. ad sille.volentes q̄ statutū concedens generaliter abolitionē his qui deliquerūt nō intelligatur de deliquētibus in crimīe lese maiestatis.¶ Sed pari rōne nō vr̄ ista limitatio ad casū nostrū ꝑcedere.q: ēt videmus q̄ statutū generaliter loquēs de carceratis oībus relaxandis nō trahat̄ ad carceratū pro crimīe falsi^b vt voluit no.Bart.in.d.l. lucius.per illū tex.⁊ Pe.de ancha.in repetitōe.c.canonū statuta de ꝯsti.in ver.sed alibi q̄rit Bar.⁊c.⁊ tñ indulgentia cōcessa a principe vni qñ fit certe p̄sone p̄sumit̄ ex certa sciētia facta.vt h̄ p bar.⁊ ꝑpterea trahit̄ ad crimē falsi.vt.d.l.si docueris ergo p3 q̄ nō ꝑcedit dictū ar.¶ Pro quo ēt facit.q: nō loquimur i beneficijs ⁊ gratijs in qb⁹ latissima fit interpretatio.l.si.ō.de cōsti.p̄n.c.cū dilecti.de dōa.S3 ang.loq̄tur i statuto qō est stricti iuris ⁊ stricte interp̄etat̄.l.qcquid astringēde.⁊ ibi no.Bar.de verborum obliga.⁊.l.constitutiōibus.cū ibi notatis per Bart.

10 j̄.ad munici.¶ Faciūt ēt predicta vtrū si qs ē bānitus pro vno bāno ⁊ descriptus est in plurib⁹ libris bannitoꝝ suifficiat vna cācellatio⁹ de quo vide p ang.in.l.pluribus.ō.de his q̄ in testa.ō len.vbi per illū tex.t3 q̄ nō qō limitat ibi imo.nisi in cācellatiōe esset exp̄ssa cā q̄ pariter respiceret oēs libros.q: cā cācellatōis d3 attendi.l.ij.C.eo.ti. Et mouetur ēt p notata ꝯ Bar.in.d.l.pluribus.Addo q̄ ēt voluit Bal.in.l.nostrā.in.iij.col.C.de testa. ¶ Itē inquātū bar.h̄ facit drīa3 īter generalē remissionem q̄ fit ex cā trāsactiōis.⁊ illā q̄ fit p viā simplicis pacti.q: prima trahitur ad ea tm̄ de qb⁹ erat lis.sec⁹ in scōa.⁊ istud approbat imo.h̄ dicens q̄ Bar.in.l.si de certa.C.de transac.improbat istā dcīsionē ⁊ nō bñ sm̄ eū.dicas de h̄ ut satis late scripsi in.d.l.si ō cer-

11 ta.C.de transac.¶ Querit ēt vltimo hic Bar.an bannitus pluribus bānis possit ab vno tm̄modo absolui.inter cetera dicit q̄

si quidē bannum qō remanebat erat tale qō faciebat eum ꝑdere iura ciuitatis seu māere hostē ciuitatis sue sm̄ no.p eū in.l.amissione.§.qui deficiūt.ō.de ca.di. cum similibus.tunc non potest cadere absolutio ab vno bāno.Ang.hic cōtrariū tenet volens vnū bānu3 posse tolli ⁊ sm̄ eum resultaret effectus.quia si bānit⁹ deduceret̄ in fortiā cōis nō posset fieri executio illius bāni.⁊ idē t3 h̄ ro.ne sub vmbra pretoris decipiat̄ absolutus.argu.l.i.C.de his q̄ ve.eta.impe.⁊ quia sicut bāna p̄nt separatī fieri.ita debēt separatī posse tolli. ar.l.ꝑut qsq3.j̄.de so.S3 veriorē puto opi.bar.sic.n. videm⁹ i eo qui plures h3 excōicatiōes:nā l3 fuerit absolutus ab vna:ut no.glo.in.c.officij.⁊ i.c.cū pro cā. de sen.ex.iij.q.iiij.c. engeltrudā.¶ Nō ob.ar.Ang. q: Bar.itelligit cōclusionē suā qñ propter bānū q̄ superat bānitus poterat tanq̄ hostis ciuitatis ipune offendi.⁊ p ꝯñs occidi a quocūq3 nedū a iudice.c.si.ō homici.li.vi.⁊ no.bar.in.l.iii.§.si.in si.ō.de adi. leg.iunctis no.per eū i.d.§.q deficiūt.Argumēta adducta p ro.fragilia sunt.⁊ solutio p3 ex his q̄ no.p gl.

12 in.d.c.officij.cū similib⁹.¶ Quid aūt si sit excōicat⁹ vel bannitus a iudice vno instāti ⁊ simul pro plurib⁹ causis an dicant̄ esse tot excommunicationes ⁊ bāna quot cāe.⁊ p ꝯñs p̄res excōicatiōes sint necessarie.vide per glo.⁊ doc.in cle.i.in.v̄.subiacere.de sepul.faciunt q̄ no.ang.i.l.scire debemus.in p̄n.de v̄bo.obl. Et de qōne tacta p docto.⁊ per glo.in.d.l.cū notissimi.§.in his de qua dixi.ō.vide Spec.in ti.de locato §.nūc aliqua.ver.xli.vbi tamē nihil firmare videtur.

1 ¶ **Si is cui.** Si p̄stita ē satisdatio vel repromissio de demoliendo vel oblata ⁊ sine iusta causa non est recepta censet̄ nūciatio ipso iure remissa nec expedit iudicē adiri pro tali remissiōe

2 babenda.h.d.¶ No.hic videri casum no.sm̄ Ang. q̄ ille q̄ tenet̄ satisdare vt penā euitet vel premiū cōsequat̄ si offerat fideiussorem ⁊ dicat se paratu3 satisdare ꝯuis ille qui debet recipere nihil dicat vel etiam cōtradicat.non est necesse q̄ debens satisdare ꝑmittat cum fideiussore notario vel alteri recipiēti pro illo cui debet satisdari.⁊ dicit fuisse de facto.⁊ q̄ fuit ardua qō.⁊ facit sm̄ eum tex.in.l.pretor.§.hoc autem inter dictum .⁊ quod ibi glo.in ver.adijcit̄.j̄.eo.⁊ cū hoc dicto trauseūt simpliciter moderni hic.¶ Adde bar. in.d.l.pretor.§.quis parat⁹.⁊ in.l.si quis fideiussor. in p̄in.ō.qui satisda.cogan.⁊ ibi hoc limitat nisi ille cui fideiussor offertur opponeret q̄ fideiussor nō est idoneus facultatibus vel q̄ fideiussor habet priuile-

3 gium declinandi foꝝ vt ibi p eū.¶ Et quid si ille cui oblata eēt satisdatio postq̄ est oblata peniteat eum ⁊ ea3 petit sibi p̄stari.an teneat̄ eam p̄stare ille q ea3 p̄mo obtulit.dic q̄ pendet ab his que habent̄ i.l.cū qdam cū ibi no.p Bar.C.de cōdi.inser.qō reassum-

4 psit Pau.de ca.hic.¶ In glo.in ver.veniendi. habes ex hac gl.magistra.an ⁊ qñ pro remedijs iductis a iure p̄etorio sit necesse adire p̄etorē.ut hic plenius p Bar.de quo etiā vide Bal.in.c.vasallus feudū.si de feu.fue.ꝯtro.vbi allegat istā gl.¶ Itē circa limitationē Ja.de are.quā allegat Bar.hic ad istū tex.quā refert hic barto.Adde bar.in.l. stipulatio .in princi-

5 pio.j̄. eo. ¶ Itē bene no.inq̄tū Bart .hic voluit q̄ sñia absolutoria lata sup deducto i modū cāe non h3 obstare in alio iudicio ad aliū finē agitato in quo p̄ncipaliter deducat̄ illud qō i priori iudicio fuerat deductū per modum cause per.l.sciendū.j̄.e.ut si nūciasti mihi ne edificē nouū opus p quod asseris me ipedire ius seruitutis tibi debite ⁊ ego in iudicio ꝯpareo ⁊ peto remitti nūciatōe3:allegās ca3.s.q: tibi nulla seruit⁹ debet̄ in eo.loco.⁊ succūbā i hoc iudicio possum postea agere negatoria ⁊ petere dclarari tibi p̄ncipaliter suitutē nō ꝯpetere.⁊ nō obstabit mihi prior sententia.

6 ¶ Itē eꝯ si nuncians cepit agere ⁊ petit dclarari sua3

a ¶ Non petēdo.pro hoc q̄ voluit abb. ꝯsi.ci.⁊ qualr̄ legatū intelligatur annum vide p lu. ro. singu.suis fo. viij.⁊ ibi quā do legatū vestis hiemalis legate singulo anno peti debeat ⁊ an iudex possit ꝯdēnare ad decimas futuras vide ro.ꝯsil. cxxvi.⁊ no.q̄ ubi ē i potesta te dbitoris facere q̄ actio oriat̄ licet nō sit orta currit p̄scriptio p ea que voluit pau.de ca.cōsilio.cclxxxiij.

b ¶ Falsi.adde q̄ bal.cōsi. cclv.iij.li.cōsuluit q̄ absolutio principis fcā motu pro prio bannitis trahit̄ ad carceratos ⁊ facit q̄ voluit ioā. an.in addi.ad spec.i ti.de solu.i rubri.q̄ si fiat statutū q̄ banniti redire possint soluēdo .x.q̄ carcerati debeāt vti būficio dicti statuti fauore liberationis.licet carcerati v̄e redire nō possint.

c ¶ Cancellatio adde eundem alex.cōsi. lxv.iij.libro.

nunciationē firmam manere ꝛ sibi cōpetisse ius nunciandi ꝛ ꝓhibendi allegādo cām.s.qꝛ loco illo sibi debebaẛ seruit⁹ q̄ per opus nouū īpediebaẛ.ꝛ succubuerit.poterit postea agere ꝯfessoria ꝓ seruitute vēdicanda.l.sciendū.ī.e.¶ Jmo.hic dicit ꝙ ad hoc facit qđ no.Bar.in.l.fundū.ĵ.de excep.ꝛ in.l.q rome.§.duo fratres.de verb.obli.ꝛ dicit ꝙ de hoc forte dicet ibi.vbi tñ de hoc nihil dixit.ipē etiā tāgit in.d.l.sciendū.ꝛ remittit ad ibi dicta.¶ Ro.h trāsit cū Bar. Pau.de ca.hic tꝫ ꝯtra Bar.si actor ī iudicio đduxit ius suū ad fundandā suā ītentionē.qꝛ censeẛ sup eo ꝓnunciatū ꝯ eū p.d.l.qđ ī diē.§.i.in fi.š.de ꝯpē.Sed ad illū tex.rñdeo vt p Bar.i.d.§.duo fratres.ī pma op.ꝛ ī l.i.de ordi.iudi.ꝛ dū Bar.i.d.§.duo frēs.allegat.l.ſꝫ si añ.ĵ.de excep.vr̄ tenere idē qđ tꝫ hic.¶ Sꝫ imo.in.c.cū eccłia.đ cā pos.dicit se putare ꝙ illud qđ dicit Bar.ibi.ꝛ Bar.h ꝓcedat solū qꝛ actor nō ꝓbasset.secus aūt si succubuisset ex eo qꝛ ꝓbasset de iure suo.puta de iure seruitutis.qꝛ tūc snia obstabit ī alio iudicio ꝛ ita dicit esse de mente Bar.in.d.l.fundū.ī.ij.col.ꝛ ī l.si qs cū totū.§.fi.ĵ.de excep.rei iudi.ꝛ ita ƀm eū ꝓbaẛ p tex.ī.d.c.cū ecclesia.qꝛ ibi ꝯstabat de iure rei.i.canonicoꝝ q sustinebāt ptes rei respectu iuris obligādi qđ p̄tendebāt clerici.ꝛ hoc mō saluat opi.Joā.de lignano q tenebat ꝯ Jnn.lꝫ Ant.de bu.ibi trāseat cū imo.¶ Et adde ꝙ istud qđ dicit imo.ibi ēt in effectu posuit Jo.cal.ī cōmento.c.intelleximꝰ.ad fi.de ordi.cogni.ꝛ est diligenter notādū ꝓ limitatiōe.d.l.sciendū.ꝛ eoꝝ q̄ no.Bar.ī.d.§.duo frēs.cuꝫ similibꝰ.Et ƀm p̄dictū potes saluare opi.Pau.de ca.h.¶ Quesiuit vltimo Bar.h an sicut nunciatꝰ pōt petere remissionē nunciatiōis noui operis corā iudice ostendēdo ius nō ꝯpetere nunciāti.ita ēt quilibet cui facta sit talis protestatio.puta ne emat fundū a ticio q̄si fundꝰ sit ꝓtestantis iuxta.l.si fundū.C.de rei vē.possit petere corā iudice remissionē dicte ꝓtestatiōis.seu declarari ei nō cōpetere ius ꝓtestandi.dicit Bar.se dictuꝝ in §.si qs ipsi p̄tori.sꝫ ƀm Jmo.ꝛ ro.nihil ponit de hoc ibi Bar.ꝛ cōcludit imo.ꝙ nō videẛ idem dicendū in alia protestatiōe.qꝛ cessat ratio posita ī.d.l.pretor.§.hoc īterdictū ꝓhibitoriū.ĵ.eo.vnde ƀm eū posset cōsuli ei cui facta est ꝓtestatio talis.qꝛ poterit petere ꝙ đnūciās ostēdat sibi iura q̄ ipē alle.iuxta.l.nomē ī.ꝟ.certior.C.q̄ res pigno.ꝛ si ostēdet poterit đclaraẛ qd agēdū.¶ Si āt nolit ostēdeẛ poterit ītitaẛ possessorē dicti fundi vt agat ꝯtra denūciantē petendo ipsi denunciāti statui terminū ad agēdū ƀm formā.l.diffamari.C.de ige.ma.ꝛ.l.si ea.C.q accu.nō pos.adeo ꝛ elapso termino imponaẛ denunciāti ꝑpetuū silentiū.¶ Ro.ꝟo hic dicit ꝙ decisio huiꝰ dubij colligiẛ ex notatis p Bar.in.l.i.§.huiꝰ iterdicti.ĵ.vti pos.ꝛ ex no.p spec.ꝛ Jo.an.in ti.de emp.ꝛ vendi.§.nūc dicēduꝫ est.ꝟ.vltimo no.cū duobꝰ sequentibꝰ.dic ꝙ illā quotā Spe.allegat Bal.ad hoc ī.d.l.si fundū.¶ Jpemet ēt ro.ī.d.l.de die.ī pn.ff.q satisda.co.refert ī effectu ēt istud idē qđ ipē pōit h.¶ Pau.đ ca.dicit h ꝙ Bar.ī.d.§.si qs ipi p̄tori.ī.xij.q.ponit de h aliqd qđ tñ tenet Bar.ibi solū loqẛ de ꝓtestatiōe succedēte in locū nunciatiōis no.ope.ī alijs aūt denūciatiōibꝰ seu testatōibus dicit Pau.de ca.ꝙ lꝫ qdā dicāt nō posse peti remissioneꝫ.qꝛ in eis cessat rō posita in.d.§.hoc aūt īterdictū.tñ ipse putat ꝯtrariū verius esse.qꝛ sicut in nunciatiōe no.ope.illa cā q̄ poniẛ in.d.§.hoc aūt.ē iusta cā petendi remissionē.ita in alijs ꝓtestatiōibꝰ possunt esse alie iuste cāe hoc petēdi diuerse ƀm materiā ꝛ ꝯtingentiā cām.ꝛ qđ nō videt qd repugnet quare implorare nō possit officiū iudicis si ꝓnūciet ꝓtestationē nō habere effectū.¶ Adde ꝙ de isto arg.tāgit Jnn.ꝛ alij plene ī.c.fame.el.ij.de offi.dele.ꝛ dicit ibi Jnno.ꝙ si qs denūciat debitori tuo ne tibi soluat eo quia dicit sibi denunciāti esse obligatū tale nomen debitoris iuxta.l.nomē.C.q̄ res pig.nō competit debitori cui facta est denūciatio aliqđ remediū cōtra denunciantē vt remittaẛ denunciatio.qꝛ ipse debitor aliud remediuꝫ habere pōt.s.vt nō soluat tibi creditori ƀm qđ est sibi denunciatū nisi tu caueas ei de defendendo aduersus denunciantē.per id qđ habeẛ ī.l.is a quo cū.l.seq.š.de rei ven.ꝛ in.l.pe.š.de peti.here.lꝫ ƀm eū quidam dixerūt posse peti remissionē denunciatiōis p id qđ habeẛ š.eo.l.i.ī prin.sed sibi hoc nō placet postq̄ habet denuncians aliud remedium.ꝛ dicit ꝙ aliud in ista nunciatione no.ope.eo qꝛ ista ligat edificātē pꝰ nūciatiōem .ꝛ si ꝟitate īspecta edificās hēat ius edificādi.d.l.i.ī pn.š.eo.¶ Subdūt etiam do.Car.ꝛ Jmo.in.d.c.sane.ꝙ poterit agi ꝯtra denūciantē đbitori tuo cōditiōe ex.d.l.diffamari.ꝛ ita ēt tenet Jmol.ī.d.l.heres.la.i.š.ad treb.vbi etiā sequiẛ dictā opi.Jnn.lꝫ Ang.ī.d.l.heres.la.i.š.ad treb.dixerit ꝙ pōt peti remissio dicte denunciatiōis facte debitori.ꝛ ad h allegat no.p Jnn.in.d.c.sane sꝫ male allegat.qꝛ vt dicit Jmo.in.d.l.heres.Jnno.dicit ꝯtrarium eius quod allegaẛ per Ang.¶ Ro.in.l.nō solū addit ad ea q̄ ipse hic dicit.vꝫ ꝙ per ea que no.Bar.ī.§.morte in.ij.q.p̄ncipali.ī.ꝟ.circa tertiū ꝛc̄.vr̄ decidi iste passus quē hic īdecisum reliqt Bar.ꝛ qđ ipse putat Bar.h se remittere ad ibi dicenda.¶ Sed si bene inspiciātur dicta Bar.nō videnẛ quoquō decidere hūc passum vñ ꝯclude.nam remissio denunciationis peti pōt altero ex tribus modis:vt declarat Bar.ĵ.e.§.pe.Primo per prestationē satisdatiōis vt h.ꝛ h mō si q̄raẛ an p satisdationē aliq̄ đbeat peti remissio satisdatiōis vel denūciatiōis.sicut cōcediẛ remissio nū.no.ope.per satisdationē.Et est dicendū ꝙ nō.hoc enim nō reperiẛ iure cautū.sed solum reperiẛ in hac nunciatiōe.ꝛ rō esse potuit.qꝛ hec nūciatio est magis preiudicialis quā regulariter sint alie.pꝫ qꝛ etiā si iniusta sit.tñ operaẛ ꝙ ei parēdum sit ꝛ edificatum cōtempta nūciatione etiam iniusta dꝫ destrui ꝛ retractari.d.l.i.š.eo.quod secus est in alia nunciatione.l.si maior.C.đ res.vē.faciunt no.p Bar.in.l.fi.in vltima col.de ap.reci.¶ Secundo mō petiẛ remissio petendo declarari nunciationeꝫ fuisse nullam:vt in.§.si qs riuos.š.ea.l.¶ Et si petatur quā forma possit qs petere remissionē alterius denunciatiōis vel ꝓtestationis dico ꝙ sic.nā videmus ꝙ possuꝫ iplorādo officiū iudicis petere ꝯtum esse nullū ꝛ me nō ligare.l.sed si is.ꝛ ibi no.C.de p̄di.mino.l.dolo.cū glo.fi.C.de res.ven.ꝛ clare no.Bar.in.l.q̄ sub ꝯditione.§.fi.cū cōcor.š.de cōdi.insti.vbi idē dicit esse in alijs actionibus.quare idē nō erit.vt in ꝓtestatione.¶ Tertio petiẛ remissio petēdo declarari nunciantē nō habere vel nō habuisse ius nūciādi seu ꝓhibēdi.l.i.§.sꝫ si is.š.eo.ꝛ istā remissionem puto etiā habere locū in alijs nunciatiōibus ꝛ ꝓtestationibus.Probaẛ qꝛ de iure possuꝫ per viā p̄ncipalis petitionis implorare officiū iudicis ꝛ petere declarari mihi competere[a] taleꝫ exceptionē.ꝛ tibi ꝑpetuū silentiū imponi ꝛ ꝯñter petere declarari tibi nō cōpetere in effectu ius exercēdi actionē.vt sunt due glo.no.quas ita intelligūt ibi Bar.ꝛ alij cōiter.vna est ī.l.si cōtendat.in ver.fidelibꝰ.ĵ.de fideius.alia ē ī.l.aurelius.§.centū.ī glo.fi.š.de lib.leg.ꝛ clare Bar.ī.l.finita.§.eleganter ī pe.col.ꝛ ibi dicā.ĵ.ti.i.Sꝫ posse petere talia nō videẛ ī rōne sui differre ab ista petitiōe peto declarari tibi ius ꝓtestandi nō cōpetere.ꝛ tuā ꝓtestationē me nō afficere q̄ omnia bene nota.qꝛ nō iuenies ab aliquo declarata.¶ Et inquantū.š.limitaui.l.sciendū.ĵ.eo.ꝛ ea q̄ no.Bar.h.Adde ꝙ illā limitationē pōit Bal.in.d.§.duo fratres.ī additiōibus.lꝫ moderni nō referant.

Qui procuratorio.

Nuncians alieno nomine tanq̄ ꝓcurator si nō cōstat de mandato teneẛ satisdare de rato.al's pōt aduersarius nūciationē ꝯtēnere.h.d.¶ Jn gl.ij.ibi.l.q ita.§.i.ille tex.male allegaẛ h p gl.qꝛ imo dr̄ ꝙ si ꝯstat euidēter đ mādato nō cauet de rato.iō p̄cedēs solutio verior ē.¶ Saluari tñ pōt hec sol.declarādo.vt h p Bar.ꝛ ƀm eius intellectū quē hic sequūẛ moderni.habes ex h tex.ꝑpetuo notare ꝙ lꝫ ꝓcurator ticij tibi ꝓtestās vel denūcians ꝓcuratorio nomīe ticij hēat instrumētū ꝓcuratoriū ī manibꝰ tpe quo ꝓtestaẛ vel enūciat.si tñ ille cui fit ꝓtestatio negat illđ eē veꝝ.aut sufficiēs mādatū cautio rati erit necessario p̄standa a ꝓcuratore.qꝛ ex sola extiudiciali ostēsione nō reddiẛ res certa.secus tñ videreẛ ƀm Jmo.h si instrumentū ostendaẛ ī publica forma.ꝛ ēt deẛ copia vt possit deliberari.nā

a ¶ Cōpetere.adde Lu.ro.q alia iura alleg.ꝯsil.cccxij.ꝛ ꝯsil.xc.ꝛ melius quo ad supradicta ꝯsil.liij.

s postea nulla iusta cā allegeť ɔtra istr̄m tūc nō sit necesse caue re ƌ rato. Moueť per no.ī.l.nomē.C.q̄ res pig.τ.l.si qs īficiatus.τ ibi p bar.s̄.depo. Adde no.melius p bar.ī.l. grege.§.i.s̄.de pigno.τ ī.l.ij.in p̄n.in.xi.q.s̄.eo.τ in.l.q ī alteri⁹.in p̄n.p illū tex.cū glo.j̄.de reg.iur.τ in.l.pater.§.ex quo.s̄.ƌ admi.tu to.τ ī.l.i.in p̄n.s̄.ƌ eo p quē fac.erit.τ ī.l.qƌ te.s̄.si cer.pe.ī quibus locis allegať bonū tex.ī cle.cām.de elec.τ no.etiā Bar.ī.l.nō soluʒ.§.morte in.iij.q.p̄ncipali.j̄.eo. Et ex his que dicit ibi Bar.ī.ij.q.p̄ncipali colligiť q̄ cauti⁹ est q̄ ꝓtestatio semp fiat ƌ cōmissione[a] iudicis: qꝛ tunc absq̄ʒ eo qƌ aliter cōstet de veritate eius quod in scripta protestationis cōtineť parēdū est ꝓtestationi absq̄ʒ alia exhibitiōe instrumēti vel copie.ita ītelligit ip̄e.l.si.j̄.ƌ le.cōmis.qƌ est no.τ p̄dicta tene mēti pro ītellectu τ limitatiōe.d.l.si qs īficiatus.cū ibi no.per Bar. ¶ Et adde ēt q̄ vbi in ꝓtestatiōe fieret mētio de aliquo instrumēto qƌ verisimiliter seu iuris presumptōe deberet esse apud eū cui fit ꝓtestatio nō est necesse q̄ tale īstr̄m vel eius copia ostēdať ei cui fit protestatio ita no.voluit Bar.in.l.ij.p illū tex.ƀm vnam lec.glo.s̄.de edē.

¶ In ea.ī gl.ibi forsan.sp̄ale τc̄. Bar. Ang.imo.τ Pau.ƌ ca.hic rep̄hēdūt glo.τ ɔcludūt q̄ ad nūciādū sufficit generale mādatū per iura hic alle.p Bar. Et addo Bar.idē tenentē.ī.l.i.circa p̄n.s̄.de lib.agno.τ qƌ notant doc.maxime do. Car.ī cle.cām.in p̄n.in.xi.q.de elec.vbi ɔcludit q̄ ad ꝓtestādū vel denūciandū nō requiriť sp̄ale[b] mandatū.qꝛ h̄ nō reperiť enumeratū īter casus reqrētes speciale mādatū q tradunť p Spe.ī ti.de ꝓcur.§.i.v̄.itē opponiť.q̄ licet habeat generale τc̄.τ p glo.ī.c.corā felicis.de resti.in ite.τ p glo.ī.c.q ad agendū de ꝓcu.lib.vi.τ aliqd p glo.τ doc.ī.l.pōpo.ī p̄n.s̄.de ꝓcu. ¶ Fallit tn̄ in vno casu ī quo ad imitādū seu ƌnūciādū reqriť speciale mādatū quē casuʒ ponit glo.ī.d.cle.cām.in v̄.specialiter quā ad hoc reputat singularē ibi do. Car.τ de h̄ ēt p bar.τ ang.ī.l.nunciaťse.§.sed si ꝓcuratorē.j̄.de adulte. ¶ In ɔ̄riū tʒ q̄ reqrať sp̄ale mādatū ad denunciationē noui opis.facit qꝛ p mandatū generale nō vř mādari illicitū nec tale qd per qƌ dn̄s possit incidere ī penā.l.si ꝓcurator.s̄.de ɔdi.inde.τ ibi no.bar.l.iij.§.si ꝓcu.τ ibi bar.s̄.q̄ qs iu.vn̄ ad talia reqriť sp̄ale mādatū vt ibi: sed ita est q̄ si ɔtīgat nūciationē fieri iniuste dʒ teneri dn̄s ad oē dānū qƌ passus est nūciat⁹ ex nūciatione sibi facta vt ponit Bar.hic in alia.q.ar.l.rē quādā.s̄.ƌ dolo τ.§.ad excludēdas.ī auc̄.de le. ¶ Et si recte memor sum legi alias rapha.cu.h̄.ita ꝓpter hoc tenētē.sed sustinēdo cōem opi.pōt ad hoc respōderi q̄ per istud nō debet reqri speciale mādatū.qꝛ dn̄s p hoc nō pōt incidere ī penā.ꝓbať.qꝛ aut denūciať iuste τ n̄ īcidit ī penā aliquā aut iniuste τ tūc satis ē q̄ ꝓcurator dicat se iuste nūciare.qꝛ dato q̄ iniuste nūciet nō pōt dn̄s ī penā īcidere.sʒ solū ipse ꝓcurator.ꝓbať.nā ꝓcurator gn̄aliter ɔstitutus ad administrationem bonoꝝ pōt ītētare actiōes in iudicio.l.nā τ nocere.s̄.ƌ pac.l.si vnus.§.ꝓcuratorē.j̄.de iniur.c.q gn̄aliter.de ꝓcu.lib.vj.τ tn̄ si temere vel iniuste litigat dʒ ɔdēnari in expēsis τ dānis.l.eū quē temere.s̄.de iudi.l.ꝓperādum.§.sin autē alterutra.C.eo.ergo hoc inspecto si vera esset ad ꝓpositum.d.rō rapha.sequereť q̄ ꝓcurator constitutus generaliter ad bona administranda non posset mouere cām seu agere ī iudicio qƌ est falsuʒ.τ sic si ꝓcurator generalis ꝓpter suū malefactū succūbit in cā ipse est q in expēsis obligať τ condēnať aduersario τ nō dominus: vt decidit Barto.τ alij in.l.iiij.ī p̄n.j̄.de re iudi.τ in.l.i.§.si ꝓcurator.s̄.si qs ius di.nō obtē.per.l.nō est ignotū.C.de admini.tu.τ ita erit in casu nostro. Et adde quod no.bar.j̄.ea.l.§.fi.in princi.

¶ Unum dicit h̄ pau.de ca.qƌ est no.si est verū q̄ licet ꝓcurator generalis ɔstitut⁹ ad negocia possit nūciare nouū opus ƀm cōem opi.de qua.s̄.tn̄ secus est in ꝓcuratore generali cōstituto ad iudicia.qꝛ nūciatio est actus extraiudicialis cum possit die feriato expediri.l.i.§.nūciatio.versi.item nūciatio.τ ibi.no.s̄.e. ¶ Sed puto ɔ̄riū.s.q̄ talis ꝓcurator ɔstitutus ad iudicia possit expedire nūciationē que fit p p̄torē mittētē nūciū ad nūciandū iuxta.§.meminisse.s̄.eo.l.nā talis nūciatio p p̄torē mittēteʒ nuncium non pōt fieri die feriato in honorē dei.l.fi.C.de fer.lʒ alia que nō fierēt per pretorē possent tali tp̄e expediri: vt dixi de omnibus ī.d.§.nunciatio. ¶ Preterea videmus q̄ appellatio a sn̄ia est actus extraiudicialis ut dixit bar.in.l.si expressuʒ.ī.v.col.in.v̄.circa p̄n.τc̄.de ap.per.l.i.C.de fer.τ tamē ꝓcurator cōstitutus ad iudicia pōt appellare[c].l.inuitus.cū materia.C.de ꝓcur.qꝛ opʒ iudicē adire vt corā eo appelletur.l.i.§.dies.quan.ap.sit.cle.i.de ap. ¶ Ad predicta etiam facit.qꝛ nunciatio dř esse q̄dam prouocatio ad iudiciū.vt pʒ.j̄.ea.l.§.q remissionē.τ ī.§.si qs ipsi pretori.cū ibi notatis maxime per Bar.in prima oppo.

Alex.de imol.

Qui remissionem.

Si qs petit remissionē nūciationis alieno nomine dř sustinere partes rei.τ sufficit q̄ satisdet de opere demoliēdo absq̄ʒ eo q̄ de rato caueat.h.d. ¶ In glo.i.v̄.ratihabitionē.gl.ista.τ etiaʒ glo.p̄cedens faciendo mētionē de satisdatione τ ope demoliendo videtur ītellexisse istū tex.qn̄ comparēs ītendebat cōsequi remissionē p p̄stationē satisdatiōis de ope demoliendo si iudicareť iniuste edificari.merito lʒ dubiteť de mādato nō est necessaria cautio rati.qꝛ cū talis ꝓcurator sustineat partes defensoris nō debet regulariter cauere de rato.sʒ de iudicato soluēdo: vt.j̄.§.ꝓxi.cū.l.se.τ.l.vnica.C.de satisda.τ hoc qn̄ p satisdationē iudicatuʒ solui est plene consultū aduersario.ergo cū ista satisdatio de demoliēdo nihil aliud sit in effectu q̄ satisdatio de soluendo seu implēdo id qƌ iudicabiť: vt p eam sit plene cōsultū aduersario vt ƌclarať plene p Bar.nō requiriť cautio rati.τ etiā h̄ casu nō posset cōmitti cautio rati.iō p̄standa nō est.l.nō cogēdū.§.fi.s̄.de ꝓcu. Et q̄ nō posset cōmitti.pʒ qꝛ aut dominus ratā habet p̄stationē satisdatiōis de opere demoliēdo fcāʒ p ꝓcuratorē.τ nō cōmittiť cautio rati. Aut ratā nō habet τ tunc cautio rati quando cōmittiť cōmittať ad interesse.l.si ꝓcurator.in p̄n.j̄.rem ra.ha.nō pōt ergo hoc casu cōmitti ad interesse.qꝛ nullum in hoc versať interesse nunciantis.qꝛ si domin⁹ cui fuit facta nunciatio nō hʒ ratā p̄stationē satisdatiōis de opere demoliendo sequiť q̄ omne edificium ɔstructum tanq̄ factum ɔtempta nunciatione ē demoliendum.l.pretor.§.i.j̄.eo.τ sic hʒ intentum nūcians.τ iste est verus ītellectus huius.§.quem approbat Bar.τ alij cōiter.vbi autē petereť remitti nunciationem alio modo q̄ per p̄stationeʒ satisdationis de opere demoliendo puta petendo declarari nunciationem fuisse nullam vel nuncianti nō ɔpetijsse ius nunciandi.put legiť.τ not.s̄.ea.l.in.§.si is.τ ibi dixi tūc bene requireretur cautio rati.si dubiū esset de mandato.qꝛ aliter nō esset ɔsultum aduersario.nam pone q̄ postea ꝓnuncieť contra ꝓcuratoreʒ denegando sibi remissionem nunciationis: interest nunciantis q̄ dn̄s illius qꝛ asserebat se ꝓcuratoreʒ ratū habeat illud iudicium τ sententiam latam cum procuratore.ne amplius possit ipse dn̄s in iudicio inquietare istum nunciāteʒ petendo remissionem dicte nunciatiōis τ asserendo illū nō fuisse ꝓcuratorem suum cum quo extitit iudicatum.τ ita colligitur ex no.per glo.in.l.pomponius.§.i.de procu.τ sic nō potest intelligi iste tex.qn̄ petebatur remissio nunciationis aliter q̄ per prestationem satisdationis de opere domiliendo.qꝛ tunc esset prestanda cautio rati.nec aliter esset plene consultum aduersario etiam si prestita fuisset satisdatio iudicatū solui seu de opere demoliendo.quia sententia nō potest ferri super demolitione operis.quia petitio nō tēdebat ad illud.τ sententia debet esset cōformis libello.l.vt fundus.cuʒ vulgaribus: vt.s̄.e.di.vnde si sententia ferreretur iuxta contenta in petitione nihil de contentis in sententia posset impleri per ipsum procuratorem.τ iste est cōmunis ītellectus.tamen Ange.h̄ tenuit contrariū volēs q̄ iste tex.possit intelligi qn̄ petebať remissio nūciatiōis alteri q̄ p p̄stationē satisdatiōis.pʒ hic ƀʒ eū.qꝛ hic loquiť qn̄ in iudicio petebať remissio.sʒ qn̄ qs vult ɔseq remissionē p p̄stationē satisdatiōis nō habet necesse venire ad iudiciū.τ voluit allegare.§.si is cui.s̄.ea.l. ¶ Et pro hac opinio.facit

a ¶ Cōmissione iudicis.adde q̄ pulchre voluit Ro.cōsil.vi.τ q̄ voluerunt.d.de rota decis.lxviij.ī nouis ƌ appellatio.

b ¶ Speciale mandatū.adde Fran.de are.ɔsil.xxvi.τ facit q̄ voluit.d.de rota decis.suis de ꝓcur.in nouis q̄ ad agentē ī bn̄ficialib⁹ nō repitur speciale mandatum ex quo nō repiť īter casus reqrētes speciale mandatum.

c ¶ Appellare.sed hoc nō vř obstare qꝛ ꝓcur.pōt appellare τ si sit appellatio qd extraiudiciale sed illa nō est rō.sed alia qꝛ appellatio est contra sn̄ie τ ab ea dependēs vn̄ dicūt d.de rota decis.ij.de ꝓcu.q̄ procura.cōstitutus dumtaxat ad sn̄iaʒ pōt appellare rōnibus p̄dictis quia dn̄s nō vř elegisse viā ad impugnandā iusticiam suam.

fm Pau.de ca.iste tex.i.§.cogit.q inuit q iste nõ of
ferebat satisdationẽ de ope demoliendo vt ꝯsequeret
remissionẽ3.s3 potiꝰ inuit q volebat satisdare de ope
demoliẽdo.⁊ volebat ostendere d iure dñij quo dñs
volebat nũciationẽ remitti.tñ hic dr q nõ audit nisi
satisdet de ope demoliẽdo q satisdatio succedet loco
satisdatiõis iudicatũ solui quã tenet pstare ꝓcurator
substinẽs ptes dẽfensoris siue habeat mãdatũ siue nõ
4 d.l.vnica.§.satisdã.¶ Tñ fatet Pau.de ca.veriorẽ
esse itellectu3 Bar.quẽ ẽt sequũt alij moderni.q3 quã
do petit remissio nunciatiõis petẽdo declarari nũcia
tionẽ fuisse nullã.vel nũciantẽ nõ habuisse ius ꝓhibẽ
di nõ vr q satisdatio de ope demoliẽdo de q logt iste
tex.sit prestanda quia super hoc nõ est discutiendum
seu ꝓnũciandũ.sed solũ sup ꝯtentis i petitiõe q3 snia
5 d3 esse ꝯformis libello ⁊c.¶ Nõ ob.tex.h in §.cogit
q loquat h qñ in iudicio petebat remissio vt dicebat
Ang.q3 l3 Pau.de ca.nõ rñdeat põt respõderi sic q
verbũ cogit accipit nõ ꝓ precisa coactiõe s3 causatiua
vt accipit.l.i.cũ glo.C.vt ne.inui.q3 cogit satisdare d
ope demoliẽdo si vult cõsequi remissionẽ absq3 eo q
habeat necesse ostendere sibi cõpetere ius edificãdi ⁊
l3 remissio qua qs vult cõsequi per prestationẽ satisda
tionis de ope demoliendo possit impetrari ext iudici/
um.vt in d.§.si is.tñ nihil repugnat si qs vellet ea3 i
iudicio petere oblata dicta satisdatiõe i iudicio q nõ
possit hoc facere sicut põt qs offerre in iudicio ⁊ ext iu
diciũ.l.si rem.§.fi.⁊ ibi no.s.de pigno.actio.⁊ idẽ in
alijs actibus.l.siue apud acta.cu3 simi.C.de trãsac.⁊
petere põt declarari sibi cõpetere exceptionẽ aduer/
sus nunciationẽ ꝓpter dictã satisdationẽ:vt dixi i.d.
§.si is.circa fi.qd nihil aliud ẽ q cõsequi remissionem
nunciationis ⁊ petere sup ea declarari.

Si procurator. Qui defendit con/uentũ hoc iterdicto
ex ea parte ne vis fiat ei.pstare d3 satisdationẽ iudica/
tũ solui q3 sustinet partes defensoris.⁊ nisi satisdet de
negant sibi actiões quas velit intentare nomine dñi.
sed nõ d3 cauere de rato.quoniã ẽt sine mandato ad/
mittit qs ad dẽfendẽdũ aliũ.iõ oppõi nõ põt exceptio
ꝓcuratoria.i.tu nõ habes mãdatum.h.d.cũ.l.seq.⁊
2 ꝑncipio se.¶ No.fm intellectũ positũ in vltima glo.
l.⁊ iõ.q habens mãdatũ ad nũciandũ vr habere mã
datũ ad alia accessoria ⁊ dependẽtia ab actu nũciatio
nis.bene faciũt iura allegata in glo.⁊ tex.i.l.nõ cogẽ
dũ.§.fi.fm vnã lec.glo.s.de ꝓcu.⁊ i.c.i causis.⁊ ibi
3 bona glo.in §.postulatio.de elec.¶ Secũdo not.q
ꝓcurator rei nõ cauet de rato.fallit tamen in casibus
quos vide p Bar.s.ꝓximo.§.⁊ in.l.tutorẽ.j.re3 ra.
4 ha.⁊ etiã p Bar.hic.¶ In glo.in §.si.defensoris ⁊c.
ibi vel tertio oẽs iste sol.sustinent.vt h habes p Bar.
q inducit hãc tertiã sol.ad quotidiana3.q.s.an excõi/
catꝰ q de iure agere nõ põt[a].s3 solũ se defendere.c.in/
telleximus.de iudi.c.cũ inter.c.exceptionẽ de excep.
vel bannitus cui ex forma statuti denegatur facultas
agendi si cõpareat ⁊ petat reuocari tenutam cõtra se
datã debeat audiri in quo ipse relata opi.Ja.de are.
⁊ Oldra.tenentium q sic putat distinguendũ q aut
venit principaliter ad se defendendũ.sed in cõsequen
tiam venit ad tenutã rescindendam.⁊ tunc audiatur
tanq dicatur se defendere.l.si pupillus.§.i.j.de pri/
uile.credi.¶ Aut principaliter petit rescindi q factu3
est contra se vel petit pos.restitui.⁊ tũc dicitur actor.l.
5 in tribus.s.de iu.merito nõ audiatur.¶ Sed hec gl.
facit in cõtrarium.q3 vult q ille qui est in pos.dicatur
sustinere ptes defensoris.sed ille cõtra quem ꝓcessu3
est ad tenutã adhuc dicitur possidere.⁊ hoc ideo.q3
imissus in tenutam dicitur detinere tantũ nõ posside/
re.l.si duo.§.creditores.j.vti possi.⁊.l.iij.§.fin.j.de
acqui.pos.¶ Sed respondet ex verbis Bar.ad hãc
glo.q illud qd glo.hic dicit ꝓcedit accipiẽdo defen/

a ¶ Nõ põt. limita nisi eẽt excõicatus ab aliquo q hoc fecisset ne posset agere quia tũc nõ obstãte excõicatõe agere poss3 h3 Ro.singu.allegantẽ Spe. ti.d rescrip. psentatio.circha finẽ.
b ¶ Principaliter.add q Pe.de anc. ꝯsi.cccxxxiiij. l3 opi.Bar.
c ¶ Recuperare.an spoliatus si ẽ excõicatꝰ possit agere iterdicto recupande.vid Fede.ꝯsil.cxvi.in vltimis vbis.⁊ ibi an possit ꝓsequi suã vel suoru3 iniuria3.

dere largo sumpto vocabulo.vt h per eũ.cũ quo trãsit Ang.⁊
Pau.de cast.h ⁊ Pau.de cast.s.§.ꝓxi.⁊ Ant.de bu.in.d.c.
6 cũ inter.¶ Et anteq vlteriꝰ ꝓcedam aduerte q3 dicit Jmo.hic
⁊ Pau.de cast.s.§.ꝓxi.sese vidisse sepe in practica dubitari de
mente verbo3 Bar.s.qualiter cognoscet.an cõpareat ꝑncipa/
liter[b] ad petendã reuocationẽ.an vero in cõsequentiã.⁊ dicit fi
naliter imo.q putat mentẽ Bar.fuisse istam per iura.alle.p eũ
v3 q si tenuta sit data in ꝯtumaciã citati nõ ꝯparentis q vis sit
in mõ practicãdi.nã si excõicatus vel bãnitus ꝯpareat ⁊ dicat.
dñe iudex ego fui citatꝰ ad instantiã talis ⁊ fui ꝯtumax.⁊ ꝓpter
hoc tenuta fuit data ꝯtra me.vex.q3 nõ obstante ꝯtumacia iu
ra volũt q possim me defendere si volo venire ad me defenden
dũ oblata satisdatõe de iudicio sisti ⁊ refectis expẽsis iuxta auc.
ei q.C.de bo.au.iu.pos.ego ꝯpareo ꝓ mea defensiõe.⁊ talẽ fi/
deiussorẽ pbeo de iudicio sisti.⁊ paratꝰ sum reficere expensas cõ
tumacie ⁊ incõsequentiã venit tenuta ꝯtra me.data reuocãda.
nã hoc casu deb3 audiri.q3 vr iste se dẽfendere aduersus citatio
nẽ prius de eo facta3 ꝯtra quã licitũ erat defendere ex quo p il/
lã est ꝓuocatus ad iudiciũ.⁊ sic spõte venire nõ videt facit qd
no.in.d.c.cũ inter maxime q Jnn.secus si simpliciter ꝯpareat
⁊ dicat data est ꝯtra me tenuta ad istantiã talis peto illã reuoca
ri.q3 nõ est data de iure.nã nõ debet audiri q3 nõ venit ad de/
7 fendendũ aduersus citationẽ de se factam.¶ Et ex hoc infert
imo.q quando dicit tenutam nulla3 tanq datam in preiudiciũ
ipsius possidentis ⁊ nõ citati.nõ debet audiri.siue dicat se venĩ
re pro defensione pos.siue quocũq3 cum non veniat ad defen/
dendum se aduersus citationem cum afferat se nõ fuisse citatũ.
⁊ ideo dicitur tunc voluntarie venire ad iudiciu3.propterea nõ
debet audiri l3 fuerit turbatus in pos.sicut nõ potest excõicatus
recupare[c] possessiõe3 agẽdo iterdicto recuperãde si fuit spolia/
tus:vt est glo.singularis.xxiij.di.c.si quis in nomine domini ⁊
glo.fi.in.c.si qs ex insinuatiõe.de ꝓcur.⁊ illam ad hoc reputat
singularẽ Jmo.in.l.si is qui reus.in.xvi.col.de pu.iudi.p hoc
allego tex.cu3 glo.fi.in.c.cum dilectus.el.i.de rescrip.bene fa/
8 cit tex.s.ea.l.§.seruo.cũ ibi no.p Bar.¶ Et ex hoc etiã infert
imo.q male dicit Ang.hic volẽs q si excõicato vel bãnito nun
ciatũ est nouũ opus q debent audiri petendo remissionẽ nun/
ciationis cũ videant se defendere aduersus iniuriam que eis in
fert per nunciationẽ.⁊ sic substinere dicunt partes defensoris:
vt.s.§.ꝓxi.nã fm Jmo.⁊ Ro.istud ꝓcedere posset qñ pete/
rent remissionẽ extra iudicium prestando satisdationem de ope
demoliendo.iuxta.§.si is.s.e.l.secus si facerent citari aduersa/
rium ⁊ velint in iudicio petere remissionẽ.quia nõ debẽt audiri.
quoniã ꝓpter iniuriam extraiudicialem nõ debent ꝓuocari ad
9 iudiciũ:vt no.in.d.c.ex insinuatione.¶ Adde q Pau.de ca.
s.§.ꝓxi.etiam intelligit mentẽ Bar.fuisse eo modo quo.s.re/
citaui.Et ex hoc infert ipse ad statutũ florentinu3 disponens q
ille qui obtinuit tenutam in bonis debitoris possit facere fieri p
ceptum de disgombrando omnibus tenentibꝰ illa bona.vnde
si ego qui obtinui tenutam facio tibi fieri preceptũ.tu cõpares
volens te defendere a pcepto.⁊ dicis q nõ debes parere.quia
tenuta est nulla.q3 fuit facta te nõ vocato.⁊ tunc impugnas nõ
principaliter sed in ꝯsequentiã ideo tũc debes audiri.sed si nul
lo pcepto tibi facto dubitans ne fieret compareas ⁊ dicas tenu
tã nullam.videris actor nõ defensor ideo nõ audieris vt bãni/
tus.vel quia nõ soluisti onera cõis merito ex forma statuti non
posses agere.⁊ ista sepe accidunt in practica maxime quia dubi/
tat an isti petenti reuocari tenutã currat istantia tanq sit actor.
Bal.hic sequit simpliciter opi.Ja.de are.motus simplici rõne
que colligitur per no.in.d.c.ex insinuatione.ideo non refero.
¶ Hosti.i.c.dilecto.de ver.sign.tenet simpliciter q nõ audiat
excõicatꝰ per reuocationẽ tenute.per regulã.d.c.exceptionem
bene facit.c.excõicamꝰ.§.credẽtes.d here.⁊ huic opi.adheret
Spe.i ti.de ꝯtumacia.§.fi.§.sed pone.⁊ do.An.de bu.i.d.c.
cũ inter.¶ Jmo.dicit q l3 opi.Bar.sit satis equa.tñ de rigore
iuris videt sibi verior opi.hosti.q3 ex quo data est sibi tenuta cõ
tra ꝯtumacẽ citatio fcã iam habuit effectũ suũ in quo qescit ille
q fecit citari excõicatũ.iõ eũ nõ molestet in iudicio ipsum excõi/
catũ.sed sit cõtentus de dicto effectu ⁊ excõicatus tunc videat
venire volũtarie.⁊ habeat facere citari aduersariũ iuxta.l.ꝯ pno
quoq3 de re iudi.cũ si.videt idistincte q nõ debeat audiri per

no.in.d.c.cū inter.p Inn.ꝛ p.d.c.exceptionē.ita ēt tz hic Ro. q p h̄ adducit rōnē.q: excōicatus nō pōt petere sibi aliqd solui nec ei pōt solui.alle.no.xvi.q.vi.c.vos scōꝝ.ꝛ in.c.iuratos.ꝛ ꝺ here.c.fi.ꝛ sīr ro.seq̄ndo Imo.rephēdit Ang.dicētē ꝙ excōicatꝰ pōt petere remissionē nūciatiōis.ꝛ vltra alle.p imo.ꝫ ang. adducit no.p Jo.an.i.c.pia.ꝺ excep.li.vi.ꝛ.c.cū iterdū tractat an appellatio seu ꝓuocatio extiudicialis sit permissa excōicato. ℭ Adde ēt i predicto pn̄cipali articulo Jo.an.i addi.spec.i ti. de ꝯtu.§.fi.ꝟ.ſ ꝫ pone.ꝛ i.d.c.dilecto.ꝛ i.c.quoniā frequenter §.ꝙ si sup.ex vt lit.nō ꝯte.ꝛ i.c.q̄ fronte.de ap.ꝛ i.c.i.ꝺ rescrip. li.vi.tāgit istū articulū.tamē nō decidit ſꝫ solū refert opi.Ja.de are.ꝛ opi.hosti.ꝛ opi.spec.Ang.ꝟo i.l.nō cogēdū.§.fi.ſ.ꝺ ꝓ cur.simplr̄ dicit ꝙ petēs reuocari tenutā vel sequestrari vr̄ sub stinere ptes rei.p.d.§.q remissionē.ꝛ dictā.l.si pupillꝰ.ℭ Bo. abb.i.d.c.cū inter.approbat idistincte opi.Ja.de are.reprobā do distinctionē bar.hic.q: excōicatus venit stimulatꝰ ex fcō iudi cis.ꝛ sic est reus necessariꝰ.queadmodū reꝰ grauatus appellat vt defendat se aduersus sniāꝫ.c.significauerūt.ꝛ.c.fi.de appel. ita iste grauatus p missionē in pos.ꝛ sic p interlocutoriā iudicis pōt comparere ꝛ allegare defensionē suā ꝛ petere grauamē re uocari.ℭ Bo.de san.ge.in.c.i.de rescrip.lib.vi.transit cū opi. Bar.ℭ Addit tamē ꝙ An.de bu.ibi dicit ꝙ distinctio Bar. ꝓ cedit.qn̄ excōicatus fatet̄ tenutā validā.sed dicit eā reuocādāꝫ vbi aūt diceret eā nullā tūc videt̄ principaliter se ꝺfendere.Nō refert tamē ipse ꝙ An.de bu.ꝓ limitatiōe aliqd alleget.nec vr̄ iure ꝓbari talis limitatio.ꝛ est cōtra supius dicta.ꝛ cōtra ea q̄.ȷ̄. dicent̄.vnde ꝓ veritate huiꝰ dubij.ꝛ.q.potes ꝯsiderare ꝙ ille ꝯtra quē est ꝓcessum ad missionē in pos.habet ānuꝫ ad reuocā dum tenutam si data est tenuta agenti actione reali.l.si qs em ptiōis.§.pe.C.de prescrip.tri.an.ꝛ post ānum etiā nō est p̄iudi ciū reiterabile.q: post ānuꝫ adhuc audit̄ regulariter reus si ꝓ bet se esse dominū.c.quoniā.§.i alijs.vt lit.nō ꝯte.vbi cū data est tenuta agenti actiōe reali potest illam quādocūqꝫ īfra trigin ta ānos petere reuocari dūmodo nō sit ꝓcessum per iudicē ad sm̄ decretum.vt no.glo.i.l.ij.in fi.C.vbi in rem ac.ꝛ late Bar. in.l.si finita.§.iulianus.ȷ̄.ti.ij.ℭ Hoc p̄supposito posset forti ficari post hosti.ꝛ sequatiūm hocmodo.Pone ꝙ aliqua snīa est nulliter lata ꝯtra excōicatū citatū.vtrū poterit excōicatus di cere de nullitate snīe ꝛ petere eā declarari nullā.videret̄ pma fa cie dicendū ꝙ sic.q: oīs defensio reseruat̄ excōicato.c.dilecti.ꝺ excep.sed remediū nullitatis est defensio aduersus illam snīam ergo ꝛc.ℭ Itē si potest se ꝺfendere appellādo a snīa nō est ali qua.d.c.significauerūt.tanto magis dꝫ posse se defendere qn̄ est nulla.argu.l.multomagis.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ no.in.c.cum in cunctis.de elec.Et ꝓpter istam opi.tenebat.Hosti.in.d.c.qꝺ ad cōsultationē ꝺ re iudi.ꝛ in.c.dilecti.ꝺ excep.s.ꝙ possit dice re snīam nullam.Et sm̄ eū nō ob.ꝙ dicat̄ agere.quia respōdet
10 ꝙ imo aduersus iniquitatē iudicis se defendit.ℭ Nec etiaꝫ sm̄ eum ob.si dicatur ꝙ excōicatus possit appellare.quia hoc ideo est.quia si nō appellaret snīa trāsiret in rem iudicataꝫ.ꝛ sic po stea nullum superesset remediū.d.c.qꝺ ad ꝯsultationē.hecꝰ aūt ratio cessat qn̄ snīa est nulla.quia nunquā transit in rē iudicatā. lꝫ nō appellet̄.c.i.de re iudi.ꝛ.l.i.ꝛ.ij.C.quādo ꝓuo.ꝛ spacio xxx.ānoꝝ pōt dici de nullitate snīe.quia tanto tpe durat facul tas iplorandi officiū iudicis.l.sicut.cum glo.in ꝟsi.ꝓsecutione C.de pscrip.tri.āno.p quā dicit ibi Ang.de hoc iure nullitatis ꝛ Bal.late in.l.data in.xxvi.col.C.q accusa.ꝛ Saly.i.l.si pre ses in fi.C.quō ꝛ qn̄ iu.q: ad istā rōnē rn̄det hosti.ꝙ imo idem dꝫ eē in iure dicēdi ꝺ nullitate qꝺ ē in iure appellādi.q: qn̄ snīa esset nulla posset ꝯtingere ꝙ iura ꝛ ꝓbatiōes ipsiꝰ excōicati sup nullitate iterperirēt ꝛ deficerēt.alleg.no.i.c.qm̄.in pn̄.vt lit.nō ꝯtes̄.ꝛ i.c.i pn̄tia.ꝺ renū.ℭ Itē q: posset ēt de facto i nō modi cū grauamē ipsiꝰ executiōis mādari snīa nulla.ergo subuenien dū ē añ tp̄s ne ꝯtra iusticiā opponat̄.c.i.de ser.nō ordi.ꝛ ꝙ re mediū nullitatis dicat̄ defensio ponit vltra p̄dicta bal.i.c.i.§.
11 iudices.circa.ij.col.de pa.iura.fir.alleg.no.p Jo.an.in.c.i.de rescrip.i.vi.ℭ Sꝫ istis nō obstātibꝰ ꝯriū tenet̄ cōiter.s.ꝙ excōi catus contra quem est lata snīa.nō possit petere declarari eam nullam.ita tenet Joa.an.in.dicto capi.ꝙ ad conclusionem.ꝛ Joan.an.Anto.de but.Jmol.ꝛ Abb.in.dicto.capi.dilecti.ꝛ Bo.de rota in sua decisione.cccc xlij.incipiente.Item fuit du

bitatū i cā matrimōiali.ꝛ Jo.an.in.c.de rescrip.li.vi. ℭ Mouentur.q: si posset dicere de nullitate deberet sibi pmitti posse ipetrare rescriptū delegatoꝝ sup nul litate sicut pōt ipetrare super appellatiōe quā exerce re pōt.c.fi.de excep.ꝛ tn̄ nō pōt ipetrare sup nullita te.q: videmus ꝙ ē de casibꝰ numeratis i.c.i.ꝺ rescrip. in.vi.ℭ Itē q: nō ē eadē rō i nullitate q̄ ē i appellatio
12 ne.q: snīa nulla nō transit i rē iudicatā.ℭ Itē q: pōt eē ꝯsultū reo qn̄ petet̄ executio snīe.nā tūc pōt oppo nere exceptionē nullitatis se defendēdo iuxta cle.i.de re iudi.ꝛ q̄ plene no.Bar.i.l.iiij.§.ꝯdēnatū.de re iu.
13 ℭ Pro hoc facit.q: excōicatus nō posset petere lau dū arbitratoris reduci ad arbitriū boni viri[a].vt tenet Bal.ꝛ Jmol.i.c.dilecti allega.q: tale laudū nō trā sit i rē iudicatā p lapsuꝫ.xxx.dieꝝ.vt no.Inn.i.c.qn̄ tauallis de iureiur.ꝛ Bar.i.l.si societatē.§.arbitroꝝ ſ.ꝓ socio.ꝛ Oldra.i ꝯsil.clvij.p Bal.i.l.fi.C.ꝺ ꝯhē. empt.cū similibꝰ sufficit ꝙ ex iudiciū reus ꝯdēnatus ꝯtradicat vel ꝯqueraf de laudo vt ipediat ꝙ nō trā seat i rē iudicatā:vt per Bar.i.d.§.arbitroꝝ q̄ rōnes cessant i appellatiōe a snīa.ꝗuis An.de bu.in.d.c.di lecti.simpliciter dicat se putare ꝙ excōicatus possit pe tere dictā reductionē q̄si dicat̄ se defendere aduersus stimulū snīe.ꝓ quo allegat id qꝺ allegat lapus allega tiōe.lvij.ſꝫ tutiꝰ vr̄ ꝙ nō possit peti reductio p.ſ.alle gata.ℭ Et p ista vr̄ fortificata opi.tenētiū.ꝙ excōica tus nō possit petere reuocationē tenute cū hēat lon gum spaciū ad petendū reuocari.ꝛ tpe secūdi decreti
14 poterit ipse citatus cōpatere ꝛ se defendere.ℭ Pro quo ēt facit id qꝺ no.voluit Jo.an.in.c.i.de rescrip. li.vi.s.ꝙ excōicatus captus vel carceratꝰ nō possit in fringere seu ipugnare capturā.q: hoc nō reperit̄ ei cō cessuꝫ.tn̄ puto de iure verā ꝛ substātialē eē opi.Bar. ꝙ possit audiri si pn̄cipaliter cōpareat ad se defendē dū.vt bn̄ ꝓbat̄ in.d.l.si pupillꝰ.i.ꝟ.defendere.ȷ̄.de puile.cre.ꝛ itelligit̄ ꝙ pōt excōiocatꝰ se defendere.s. defensiōe necessaria.vꝫ qn̄ ē tractus seu vocatꝰ ad cāꝫ d.c.cū dilecti.ꝟ.traxisset.ꝛ.d.c.cū iter.ꝛ ibi expressiꝰ Inn.ꝛ Spec.in ti.de actoꝛe.§.i.ꝟ.itē ꝙ ē excōicatꝰ. ꝛ Arch.i.d.c.pia.faciūt notata i.d.c.ex isinuatiōe.iō vbi cōparēs se fundat i citatiōe de se facta ꝛ grauami ne inde secuto vr̄ necessarius defensoꝛ.ℭ Et pro ista opi.adduco tex.i.l.libertꝰ a patrono.ſ.de in ius vo. cū glo.ij.ꝛ qꝺ ibi doc.vbi habet̄ ꝙ eo ipso ꝙ reꝰ ē ci tatus lꝫ ex postfacto reꝰ faciat i illa cā citari actoꝛē.tn̄ vr̄ facere ad defensaꝫ.ꝛ nō patit̄ penā ipositā ius vo
15 cāti.q: ex necessitate facit.ℭ Nō ob.ꝙ excōicatus nō possit dicere sniāꝫ nullā ꝛ petere reductionē laudi vt dicūt p̄fati doc.i.c.significauerūt.de excep.lꝫ.ſ.eq uocando allegauerīꝫ eos in.c.dilecti.de excep.Quia rn̄deo ꝙ dato ꝙ illud sit verū ꝓcedit ex eo ꝙ excōica to de pn̄ti qn̄ cōparet ad dicendū snīaꝫ nullam nō in fertur preiudicium ex sententia.q: postquam est nul la non patitur tunc preiudiciuꝫ.quia poterit tempore executionis sententie per viam denunciationis ꝛ ex ceptionis opponere exceptionē nullitatis ad impedi endā executionē.Sꝫ i.q.nostra iteriꝫ patit̄ p̄iudiciū. q: actoꝛ missus ē in possessionē ꝛ dicit̄ possidere si mis sus est occasiōe actiōis realis sm̄ veras opi.d.l.si qs emptiōis.§.pe.ꝛ ibi gl.Si ꝟo missus ē occasiōe actio nis p̄sonalis dr̄ detinere.ꝛ habebit actoꝛ rē custodire cum fructibus de qbꝰ interim nō poterit disponere re us.iuxta.l.is cui.§.q legatoꝝ:vt.ſ.vt i pos.leg.ꝛ eēt preiudiciū nō leue qn̄ data esset tenuta in re mobili:vt declarat Bar.in.l.si finita.§.finaūt.ȷ̄.ti.i.nō mirum ergo si hec petitio reuocatiōis dicit̄ ꝺfensio:vt.d.l.si pupillus.ꝛ p hoc videret̄ illud quod dicit Jo.an.in d.c.i.per reuocationem capture.si ipse itellexit de ca ptura iudiciali.nam cum per eam dicatur inferri gra uamen de presenti.ꝛ talis captura appellatur citatio scilꝫ realis:vt per glo.in.l.ij.cum similibus.ſ.de iu

[a] ℭ Boni viri.adō ꝙ Cal. ꝯsil.i.de arbi. tenet ꝙ excōicatꝰ possit petere reductionē ad arbitriū bōi viri ne p̄clitetur aīa arbitratoris et ob hāc rōnem ꝙ pt ēt petere se restitui aduersus sniam nullaꝫ ꝛ super ea ipetrare rescriptuꝫ dicit tamē hec allegando sint dicta.de qbus oībus.vide p Abb.in.c.cuꝫ inter ex de ex cep.ꝛ qn̄ excōicato solui pōt ēt occasione ꝓmissionis facte tpe excōicatōis.vid p eundē in.c. vitatis de dolo ꝛ cōtuma. potest etiam agere excōicatus qn̄ haberet debitoreꝫ fugitiuū ꝛ piculum esset in mora:vt not. Abb.i.dicto c.significauerunt.

consulta
dictum
defensionis
dubium

risdi.om.iudi.vr sic tūc necessarius defensor ipse captus.ergo dz audiri cū iura pmittāt oēm defensionē excōicato:vt in palle.c.significauerūt.¶ Et tenendo istā opi.Bar.z sequatiū restat respōdere ad allegata in ɔriū p Hosti.i.d.c.dilecti.cū si.Ad q̄ respōdeo q̄ isto casu excōicatus nō agit.sed se defendit.d.l.si pupillus.ad quā ipsi nō respondent.¶ Nō ob.q̄ excōicatus nō possit petere aliqd sibi solui.qz fateor p viaz agēdi.secus si p viā defensiōis q̄ ē ei pmissa.p.d.c.cū iter.z h ibi expsse vult Jo.an.¶ Quinimo Inn.i.c.veritatis.de do.z cōtu.tenet ɔrium eius qd voluit gl.in.c.nos sanctoz.xv.q.vij.s.q̄ imo sine pctō pōt solui excōicato vtute obligatiōis pcedentis p id qd habet in.c.si vere.de sen.excō.de quo plene in.d.c.veritatis.¶ Nō ob.illud qd dicebat do.Abb.ɔtra Bar.de appellatiōe zc̄.qz rn̄deri pōt q̄ eoipso q̄ appellat a snia apparet q̄ venit pncipaliter ad defensionē necessariā aduersus grauamē snie.qz al's snia trāsisset in rem iudicatam lapsu.x.diez.z postea nō audiret:vt dictū fuit.s.¶ Addo ēt q̄ i hoc articulo Pau.d ca.in.d.l.de die.§.tutor.sup.v.z plane.iuncto pn.hui9 §.in.v.qz necessaria zc̄.pbat q̄ qn̄ offerat satisdatio ab aliquo vt aliqd ɔsequat puta reuocatiōem tenute quā passus est.z quaz reuocare nō pōt nisi satisdet.z q̄rat hic an satisdatio dicatur necessaria.z decidit ibi q̄ aut passus est tenutā ppter suam ɔtumaciā vel culpam.z tunc pstatio satisdatiōis p danda tenuta reputat voluntaria.adeo q̄ si eaz nō pōt pstare in loco iudicij nō remittit ad aliū locū in quo pstari possit.Aut fuit passus tēutā sine culpa vel ɔtumacia.vt si erat absens cā reipu.qn̄ ɔ eum fuit pcessum ad missionez in pos.ex pmo decreto.nā sufficit q̄ nō defendat vt posit ɔtra eum ad talē missionē pcedi.l.ignorare.C.de testa.mili.z tūc si offert satisdatōez dr necessaria adeo q̄ est remittendus ad locū in quo satisdare pōt:vt in d.v.z plane.¶ Et p hoc ifert ibi Pau.de ca.ad illam.q.de excōicato z bānito petente reuocari tenutā qz si ipsi nō molestant ab aliquo post tenutā.certe dz distingui.qz aut sine ɔtumacia vel culpa passi sūt tenutam.z dicent necessarij defensores.merito tunc audiētur.z ita dicit debere limitari id qd limitat hic Bar.¶ Aut p cōtumaciam vel culpā.z tūc dicentur voluntarij defensores.z iō nō audient.z ita dicit debere limitari id qd dicit Bar.hic.vbi aūt molestarent ab aliquo post tenutam z p modum exceptionis dicerent d nullitate tenute.Claz est sm Pau.de ca.quod dicūtur indistincte necessarij defensores.¶ Sed dic q̄ dicta limitatio videt va.z ɔtrariū tenet ipsemet Pau.s.§.primo.vt.s.retuli.z ēt Imo.hic z est ɔtra mentem Bar.hic.s.declaratā.¶ Nō ob.tex.i.d.v.z plane.qz dico q̄ illa satisdatio ibi semp dr necessaria.nec dr ibi q̄ efficiatur volūtaria pp ɔtumaciā vel culpaz.sed bn̄ dicit ibi q̄ pp ɔtumaciā pdit reus cōtumax beneficiū qd habebat de iure speciali.s.qz nō poterit reuocare tenutā pstando satisdationē i alio loco q̄ loco iudicij.p.l.si pecu.§.fi.s.vt i pos.leg.z ita illū tex.declarat Ang.z Fulg.in.d.v.z plane.z sic itelligūt gl.dū ibi dicit vel ibi nō petebat.s.mitti in municipū ad satisdandū.facilius enim tollit beneficiū ɔcessuz iure spāli q̄ ɔcessuz iure cōmuni.l.ei9 militis.§.militia missus.s.de tes.mili.§.qz vsimile.in auc̄.de nō alie.col.ix.Sed in.q.nr̄a bn̄ficiū reuocādi tenutā ɔcedit oī reficienti expēsas z satisdāti:vt in.d.auc̄.ei q z in.d.l.si pupillus.nimiz si p ɔtumaciā h nō pdit.z d hac materia vide p Bar.in.d.l.nō cogēdū in fi.¶ Insup inquātū Imo.z Ro.reprehēdūt Ange.tenentē q̄ excōicatus z bānit9 possint petere remissionē nūciatōis.Adde q̄ vr substinere posse opi.Ange.qn̄ nunciatio eēt fcā p ptorē pcipientē p nūciū ne edificet iuxta.§.meminisse.nā tūc dr se dfendere a pcepto iudicis.put ēt dixi.s.in statuto florentino.z facit qd dixi.in.d.§.si

¶ Tempus. adde q̄ Bal.ɔsil.cxlix.incipiente.posito q̄ certa pars mensis sequit opi.Bar h z idē facit ɔsil.cxlv.ij.lib.z q̄ qualitas deducta debeat pbari voluit are.ɔsil.clxv.alex.ɔsil.iij.ij.lib.z ɔsil.i.z.lxxxij.iij.lib.Lu.ro.cōsil.lxix.Pe.de anc.ɔsi.ccccx.z an cōfessus q̄ hominē ad sui defensionē occiderit.possit ex sua cōfessione dānari.vide p Bal.ɔsil.cclxvij.z interrogat9 an adulteriū cōmiserit si respōdeat q̄ cōmisit mulieris volūtate debeat ex illa confessiōe dānari z qualiter p Ro.cōsil.clxvij.z qd si iterrogatus an pcusserit titiū gabelanū respondeat q̄ pcussit ticium an videat ēt cōfessus qualitatē.vide p eundē ɔsil.ccclv.z vide q̄ voluit Anch.ɔsil.xiij.

pcuratorio.s.ea.l.¶ Itē inquātū Bar.h tāgit quot modis accipiat defendere.Adde tex.i.l.nō phibent.z ibi Bal.C.q accusa.z tex.z ibi Bal.cū glo.i.l.ij.C.de testa.z tex.cū glo.i.l.si oleū.in pn.s.de dolo.z glo.z Bar.i.l.i.C.de iur.z fac.igno.z p glo.in.c.i.i.v.defensiōes.de lit.ɔte.i.vi.p Archi.viij.dist.c.quo iure.per Bar.in.d.l.i.§.ij.in vlti.col.j.qd vi aut clā.z in.l.si a dn̄o.§.quo tpe.s.de peti.here.z per Bal.in.l.siqdē.C.de excep.vbi p illū tex.vult q̄ subtiliter ibi pbet q̄ mera negatio nō ɔtinēs aliqd qd idigeat pbatiōe nō dicatur pprie defensio.Et ideo dicit q̄ si statutū dicit q̄ nō audiantur defensiones bānitoz intelligit de defensionibus in qbus reus oneratur onere pbandi nō de simplici z mera pbatione.de quo vide p eundē in.l.i.in.xxiiij.col.C.qui accu.nō pos. Alex.de imol.

Dn solum. Eo casu quo medium pdiuz qd nō seruit nō impedit seruitutem cōstitutam inter extrema.nec etiaz ipedit nunciationē fieri ex causa seruitutis.hoc dicit.

Qui opus. Si tempore nunciationis aliquid erat edificatum cōsilium est q̄ deducatur in ptestationē:vt sciat si postea aliquid edificetur quantū veniat destruendum.h.d. Alex.de imol.

Si cum possem. Si nunciator prosequit ius suum priuatū debet sibi satisdari cū fideiussore de opere demoliendo.sed si ius publicū tūc sufficit q̄ repromittat sine fideiussore.vt nunciatio habeat p remissa.h.d.Et vide q̄ per istū tex.dixi.in.l.de pupillo.§.meminisse.s.eo.ti. Alex.de imol.

Sciendum. Post nūciationē abstinere dz ab opere quousqz oportune caueat vel nunciatio remittat.z assumēdi sūt modi p quos ɔstare possit quātū post nūciationē edificatū sit.hoc dicit.vsqz ad.§.morte.z adde tex.s.eo.l.i.§.i.¶ In glo.fi.iducit hec glo.iūcto tex.p Bar.h ad q̄sdā vtiles qōnes.q̄s vide hic p eū.z doc.cōiter hic vident cū eo q̄si sine additiōe trāsire.z ex dictis ei9 habes declaratum notabiliter q̄ vbi certū z limitatū tps vel certa z limitata ps loci seu alia silis q̄litas bz eē fundamētū itentionis alicui9.opz q̄ illud tpus z illa q̄litas deducat z pbet specifice al's succumbit.Cui adde tex.i.l.fi.C.an ser.ex suo fcō.quē ad h ibi pōderant Bal.z Saly.z ibi se remittūt ad notata p Bar.h.De h ēt habes glo.no.i.c.venerabilib9.de sen.ex.in.vi.i glo.pe.z p Bar.in.l.libelloz.in pn.j.de appel.i.v.col.i.v.circa tpus.z p Bar.in.l.si is q.§.fi.in fi.j.de iure fis.facit qd no.in.l.denunciasse.§.quid tamen.j.de adul.duz allegat.l.pretor.§.docere.j.vi bo.rap.z quod no.Bal.in.l.si quis nō dicaz rapere.C.de epis.z cle.circa.iij.vel.iiij.col.dum refert singulariter dictum Jo.an.in.c.i.de homi.li.vi.in nouella.Et vide etiaz qd no.Bar.i.l.i.in prin.per illum tex.j.ne qd in flu.pu.Et pre ceteris bene not.glo.illam in cle.fi.in ver.creatum.de rescrip.quam ad hoc propositum alleg.Bar.hic.z eam reputat singularem do.Car.in d.cle.fi.z etiā Bal.in.l.post dotē.ff.sol.ma.z ibi ēt dicit Imo.q̄ p illā glo.notabiliter pbat q̄ fundans intentionē suam exceptione q̄ est contra regulam iuris cōis.vel contra aliam regulam debet illam exceptionē pbare.z illam glo.etiam ponderat Bal.in.l.si minorem.C.de i ite.resti.z fatenduz videt plane q̄ omnes decisiōes Bar.hic bn̄ pcedant z sine scrupulo.excepta vna.vz.inquātū ipe dicit q̄ si accusatur ticius q̄ vulnerauit sempronium de mense maij talis anni.z ita est pbatum.ticius vo ad sui defensionē opposuit q̄ potuit illum impune pcutere.qz erat bānitus qui ex forma statuti poterit impune occidi.z pducit bānum latum in medio mensis maij propter quam probationē efficitur dubium an talis percussio fuerit delictū vel quid illicitū vel nō.Nam cōcludit Bar.q̄ isto casu hec exceptio ita dubie pbata est sufficiens p victoria rei accusati.quia cum res efficiatur dubia debet interpretari in dubio q̄ nō sit delictuz ar.l.merito.ff.pro socio.¶ Et p hoc inducit.l.ij.cum glo.in ver.pbatur.C.de peti.here.iducendo vt hic per eum z eadem rōne dicit idem de ingrediente palatium zc̄.vt habes hic p ipsuz cū quo transeunt alij.¶ Dicit tamē hic ro.q̄ Bal.in.l.matrē.C.de pba.tenet in hoc ɔtrariū.qz vulnerans allegat illud sibi licere ɔ ius cōmune.ergo debet pbare tempus[a] ex quo appareat sibi licere.l.ab ea parte.s.de proba.qu a satis est fundata etiaz

de iure naturali.⁊ de iure cõmuni intentio accusatoris.qꝛ homi
cidium est de genere prohibitorum.Ad idem inducit Bal.pro
hoc quia ista exceptio est odiosa.vnde nõ debꝫ presumi pro ea.
ad quod tamen nihil allegat.Ad idem adducit quia talis ex/
ceptio non opponitur recte nisi opponatur cum tempore.ergo
debet probari tempus.allegat.c.abbate.de re iudi.in.vi.Ta/
men ro.hic putat veriorem esse opi.Bar.⁊ respondet licet debi
liter ad.l.ab ea parte:ꝙ illa.l.potius facit contra Bal.cum di/
catur ibi ꝙ cum aliquis allegat sibi aliquid licere transit onus
probandi in aduersarium.⁊ dum Bal.dicit ꝙ excipiens debet
clare probare de tempore.Respondet ro.ꝙ illud est verum ni/
si simus in causa ĩ qua ageretur de cõdẽnando criminaliter reũ.
qꝛ tunc licet clare nõ probet reus.tamen nõ debet sequi cõdẽna
tio per.d.l.ij.cum glo.¶Adde ꝙ cum Bar.hic transit etiam
Saly.in.d.l.mater.non tamen facta mentione aliqua de opi.
Bal.ibi.¶Bal.etiam in.l.i.in.ij.colũ.ff.sol.ma.videtur tene/
re idem qꝺ Bar.per.d.l.ij.cum glo.⁊ idẽ Bal.in simili in.l.p̃/
cibus.in.vi.col.in ver.⁊ scias ⁊c̃.C.de impu.¶Do.abb.in.c.
in presentia.in.ij.col.de proba.transit cuꝫ hoc dicto Bar.ꝙ re
putat ipse singulare ꝓ intellectu ⁊ limitatione iuriuꝫ ꝙ ꝓbatio
dubia nõ releuat:vt.d.c.in presentia.cum similibus.idem do.
Abb.in.c.auditis.de rescrip.Et ibi subdit ꝙ tamẽ cõtra Bar.
facere videtur id qꝺ no.Bar.in.l.aurelius.§.idem quesijt.s̃.
de libe.leg.vbi dicit ꝙ si accusatus de homicidio excipiat ꝙ ho
minem illum interfecit ad sui defensionem potest ex sua cõfessio
ne cõdẽnari.qꝛ licet cõfessio predicta sit qualificate ꝓlata ⁊ sub
vna ꝯstructione.tñ quia presumptio iuris orta ex homicidio qꝺ
dicitur esse quid illicitum ⁊ de genere ꝓhibitorum est cõtra ipm
cõfitentem potest recipi confessio quatenus est ꝯtra confitentẽ.
⁊ respui quatenus est pro eo.vt ibi per Bar.tamen respondet
do.Abb.ꝙ illud nõ habet obstare.quia in casu illo tractatur d̃
exceptione fundante intentioneꝫ rei que nõ erat probata nisi ꝑ
confessionem ipsiusmet rei.que confessio nõ releuat eum vbi p̃
sumptio est cõtra ipsum.per no.in.c.cũ venissent.de insti.sed in
casu isto erat ꝓbatio rei per testes vel per instrumẽta.¶Et sub
dit do.Abb.se putare ꝙ q̃uis ex tali cõfessione nõ sit probata ĩ
tentio rei ꝙ occiderit ad defensam.tamen ex illa sola confessiõe
sic qualificata nõ poterit condẽnari saltem capitaliter.quia ex p̃
sumptione que est contra qualificate cõfitentem nõ debet quis
ita aspere condemnari per not.per Inno.in.c.quia verisimile
de p̃sump.quod est signanter notandum pro limitatiõe eorum
que no.Bar.in.d.l.aurelius.de quo tamẽ pro nũc nõ discutio
qꝛ nõ est articulis noster.⁊ soleo tangere.in.l.decem post Bar.
⁊ Imo.ibi de verb.oblig.¶Item adde ꝙ contra Bar.hoc in
d.arti.facit.quia presumptio est contra delinquentẽ seu vulnerã
tem nisi probet ipse se fecisse in casu licito.l.i.C.ad.l.cor.de sic.
l.si nõ cõuitij.C.de iniur.⁊ no.Bar.in.d.§.idem quesiit.ergo
ista presumptio fundat intentionẽ accusatoris.⁊ transferꝫ onus
probandi in aduersarium.l.cum de indebito.s̃.de proba.iuxta
l.siue possidetis.⁊ ibi no.C.eo.titu.ergo debet probare id qꝺ
est fundamentũ intentionis sue.⁊ probare de limitato tempo/
re.l.de rebus.C.de dona.ante nup.⁊.d.l.matrem.⁊ ibi plene
per Ange.alias si vera esset opi.Bar.videretur ꝙ cum possit
contingere ꝙ homicidiũ fuerit factum cum dolo ⁊ sine dolo ⁊
ꝙ fuerit factum ad defensam deberet presumi in dubio factum
fuisse licito modo.⁊ sic accusator ꝓbato simpliciter homicidio
nõ posset obtinere etiam dato ꝙ reus nihil probasset contra.d.
l.i.C.de sic.⁊ ad.l.ij.cum glo.C.de peti.here.potest responde/
ri ꝙ licet ibi presumatur contractum fuisse celebratum tempo/
re premisso.⁊ ante litis contesta.nisi per actorem contrarium
probetur.tamen illud ideo ibi est.quia fundamentum intentio
nis actoris ẽ ꝙ probet possessorem fuisse in mala fide seu posses
sorem scienter emisse post lit.conte.contra actoreꝫ ipsius posses/
soris:vt.l.i.eo.ti.ideo cum illud esset fundamentum intentiõis
actoris debet actor illud probare nõ reus iuxta.l.actor.C.de ꝓ
ba.⁊ ita declarat illam.l.ij.Bal.ibi tamen nõ substinendo opi.
Bar.quam totus mundus sequitur dic ꝙ licet vere nõ probeꝫ
opi.sua.per.d.l.ij.satis tamen videtur probari per alias rõnes
suas dum allegat.d.l.merito cum similibus.per quam rationẽ
respondetur ad obiecta per Bal.in.d.l.matrem.¶Nec ob.in
quantũ dicebatur ꝙ sequeretur ꝙ semper deberet fieri iterpre/
tatio ꝙ homicidium fuerit factum in casu licito.quia
respondeo ꝙ presumitur factum in casu licito quan/
do apparet probatum ex parte rei quod interuenerit
causa que poterat facere ipsum actum esse licitum:vt
patet in.d.l.merito.⁊ ꝓut in questione nostra in qua
apparebat de bãno probatum.Sed vbi causa q̃ pos/
sit reddere actũ esse licitũ nõ est clare nec dubie ꝓba/
ta.tunc procedit.l.i.de sicca.cum si.¶Ex quo inferꝫ
vnum qꝺ videtur diligenter notandũ.s.ꝙ si ꝓbaꝫ ꝑ
accusatorẽ ꝙ ticius occiderit seiũ ⁊ tici⁹ ex aduerso ꝓ/
bat ꝙ seius fecerat insultũ cõtra ipsum cũ armis satis
dicitur probatũ ꝙ ticius incõtinenti post insultũ occi
derit seium ad defensam q̃uis nõ fuerit specifice ꝓ/
batuꝫ ꝙ fuerit incõtinenti.nõ obstante ꝙ illud quod
dicitur vim vi posse repellere.intelligiꝫ si incontinenti
fiat.l.iij.§.cuꝫ igiꝫ.de vi ⁊ vi ar.ꝓ quo vide plene no.
in cle.i.de homi.⁊ in.l.i.C.vnde vi cuꝫ si.¶Tetigit
etiã ro.hic incidenter an si in accusatiõe nõ fuit exp̃s/
sum tempus ex quo appareat maleficiũ fuisse punibi
le iuxta.d.l.libellorũ cum ibi no.per Bar.in.v.colũ.
sufficiat postea illud tempus ꝓbari in ꝓcessu.⁊ sic ex
probatiõib⁹ aptis cõualideꝫ libellus ineptus.de quo
remitto me ad ea que no.Bal.in.l.edita in repetitiõe
paduana.C.de eden.⁊ in.l.i.s̃.de iurisdi.om.iu.cuꝫ
concor.quas allegaui in dictis locis vel altero eoruꝫ.
¶Ponit etiam hic ro.q.quaꝫ posuit Bal.in.l.fi.§.
fi.in fi.C.de appel.⁊ transit cum eo.de quo ẽt per ro.
in.l.in illa de verbo.obli.⁊ quia nõ est.q.multum ad
materiam omitto.

Morte. Per mortem nunciationis contin/
gentem re integra ⁊ per alienationẽ
factam ab ipso de re cuius cõtemplatione nunciauit fi
nitur nunciatio ⁊ omnis eius effectus.nõ sic per mor/
tem vel alienationem ab eo factam cõtra quem est fa/
cta nunciatio.h.d.⁊ est singularis.§.ꝫm Bar.⁊ qd ĩ
alijs protestatiõibus an finiantur morte vide no.per
Bar.h̃ in discursu.in.ix.colla.in ṽ.sed quero an finia
tur ⁊c̃.⁊ in.xxviij.col.dũ alleg.l.si intra.C.de nõ nu/
me.pecu.¶In glo.i.ibi vel h̃ nõ fuerat satisdatũ cõi
ter teneꝫ p̃cedens so.tñ Bar.hic ⁊ alij dicũt istam se/
cũdam sol.ꝓcedere posse excepto Ang.qui dicit hãc
secundã nõ esse veram.⁊ cũ eo transit Pau.de ca.h̃
qꝛ satisdatio de opere demoliendo cũ sit pretoria non
debet augere ius ipsius nunciatiõis suꝑ qua interpo/
niꝫ.l.i.§.si qs sub ꝯditiõe.s̃.vt le.no.ca.tñ puto glo.
etiã ĩ scd̃a sol.bene dicere.ꝓ qua allego tex.vltra doc.
in.l.si defunctus.⁊ ꝙ ibi glo.s̃.de ꝓcu.ibi satisdatio
iudicatũ solui cui par ẽ satisdatio de opere demolien/
do.l.stipulatio.§.hꝫ.ĩ.e.⁊.l.de pupillo.§.pe.s̃.eo.
facit desinere rẽ eẽ integrã ⁊ ꝯsequenter mandatũ ad
heredẽ transire.quãuis illa satisdatio sit pretoria.In
glo.secunda ibi vel dicas ⁊c̃.hec est vera solu.¶In
glo.fi.circa fi.cõcludit igitur glo.ꝙ si post nunciatio
nem prestita sit satisdatio ꝑ nunciatũ de opere demo/
liendo.⁊ deinde edificauerit nunciatus postea dece/
dat antequã nuncians secũ egerit ad faciendũ euꝫ de
clarari iniuste edificasse.⁊ sic antequã cõmissa esset sti/
pulatio de opere demoliendo.tamen si ego agam cõ
tra heredem ⁊ probauerim iniuste esse edificatum cõ
demnabitur heres nedum ad prestandum patientiã
ꝙ opus demoliatur.sed etiam de prestando expen/
sas demolitionis prout fuisset condemnatus defun/
ctus.l.fi.C.de edi.priua.alias est.l.vnica.C.de ope.
no.nun.⁊ cum glo.transit Dy.Bar.⁊ cõmuniter alij
scribentes post Bar.Sed difficile est subtiliter respõ/
dere ad vnum contrariuꝫ.videlꝫ quia cautio de ope/
re demoliendo que est pretoria nõ debet iudicare au
gmentum obligationis.d.§.sed si sub conditione.si
vera esset conclusio glo.augeretur obligatio ꝯ͞ here/
dẽ.Quia si nõ eẽt p̃stita dcã cautio ⁊ nũciat⁹ edificet
cõtẽpta nũciatiõe.⁊ postea decessit anq̃ ꝯ͞ eũ agereꝫ

nõ posset agi ꝯtra heredes eius nisi ad p̃standã pati/entiã demolitionis operis si facultatẽ haberẽt p̃stan/di patientiã.l.p̃tor.§.h̃ ĩterdictũ ꝑpetuũ.ĩ.eo.Bar.sol.vt h̃ ꝑ eũ.¶ Cuius sol.reprehẽdit h̃ imo.q2 ĩmo ista cautio oꝑatur augmentũ respectu aliaꝝ ꝑsonarũ q2 operat̃ ꝙ transeat ad heredes nũciantis:vt h̃ ĩ gl.i.in scd̃a sol.¶ Et nõ ob.ꝙ cautio pretoria nõ dꝫ ve/
4 nire ad augmentum.q2 rñdet ꝙ illud est verũ regulariter.fallit vbi aliter de mente p̃toris cõstat ꝓut ĩ casu nostro videt̃ ꝯstare ex ĩterpretatiõe iuriscõsultoꝝ.alle
5 gat no.in.d.§.hoc interdictuꝫ.¶ Et ꝑ hoc dicit hic imo.ꝙ iste tex.in ver.idqꝫ ex eo ⁊c̃.dꝫ intelligi.ꝓut ĩ/telligit h̃ glo.si.in p̃n.s.q2 arguit iurisconsultus hic de eo qd̃ ꝯsueuit fieri per ꝑtes ad ꝑtãtem legis.nõ auteꝫ dꝫ intelligi eo modo quo dixit Bar.s.ꝙ velit iuriscõ/sultus ꝓbare dictũ suuꝫ positum in ver.ꝙ si is ⁊c̃.q̃si velit dicere iuriscõsultus ꝙ illud qd̃ dicitur in ver.sed si is.ꝓbatur ex eo.q2 ista stipulatio est p̃toria ⁊ nõ cõ/sueuit venire ad augmentũ ⁊c̃.ut plenius h̃ per bar.¶ Sic potes substinere opi.bar.⁊ eius sol.dataꝫ ad ar.q2 sol.data per imo.nõ videtur ꝓbari ex no.in.d.§.hoc interdictuꝫ.¶ Nec ob.dũ ipse ꝯ bar.allegat id qd̃ habet̃ hic in glo.i.vbi apparet ꝙ p̃statio ipsi⁹ cautionis facit trãsire nũciationẽ.q2 rñde ꝙ illud est ex eo.q2 per talem satisdationẽ res desinit esse ĩtegra quo casu nũciatio trãsit ad heredes.ut ꝓbat̃ per allegata in glo.sic etiã videmus in illa satisdatione iudicatũ solui que similiter est pretoria.ut in.l.i.ĩ p̃n.ĩ.de p̃to.sti.⁊ tñ producũt simile augmẽtuꝫ.ut ꝓbat̃ in.d.l.si defunctus.⁊ ibi no.¶ Pau.de ca.aliter rñdebat ad ar.formatũ de.d.§.si quis sub cõditione, dicens ꝙ licet dictũ huius gl.sit verũ.tñ cautio de opere demoliendo nõ dicet̃ augere effectũ nunciatiõis.sꝫ illũ quẽ reperit fortiorẽ reddit nã ista satisdatio ⁊ nunciatio ꝓduxerat cõtra defunctũ effectũ ꝙ opus demoliret̃ suis expensis.vnde operabit̃ ista satisdatio ⁊ nũciatio.ut iste effectus operet̃ cõtra defunctum. Que sol.nõ placet.q2 esset augere vltra naturã ipsius satisdatiõis p̃torie.s.facere ꝙ efficiat̃ trãsitorius ille effectus ad heredes:ut ꝓbat̃ in.l.si eũ.§.qui iniuriaruꝫ.s̃.si quis cau.p̃terquã qñ agit̃ ď facieudo trãsire effectũ mãdati vel uolũtatis ad heredes ꝓpter desinentiam rei integre.ut in.d.l.si defunct⁹.⁊ hic in glo.i.que loquit̃ de herede nũciãtis. questio aũt nr̃a loqt̃ de herede nũciati.vnde sto cũ bar.⁊ sic erit defensata glo.¶ Cuius dictũ cõprobat̃. q2 qñ nõ est p̃stita satisdatio.ideo nõ agit̃ cõtra heredẽ nũciantis quo ad expẽsas demolitiõis operis cõstructi spreta nunciatiõe.q2 hec esset pena legalis que ex malefacto defuncti nõ transit ad heredẽ nisi quatenus ex illo malefacto ad heredẽ peruenit.l.vnica.C.ne ex delic.de func.l.i.de p̃ua.delic.sed quãdo ex cõtractu petit̃ ꝓut est in casu nr̃o qñ est p̃stita satisdatio de opere demolliendo suis expẽsis iuxta.l.fi.C.de edifi.p̃ua.tũc põt heres cõueniri in totũ ut plene no.per gl.⁊ doc.
6 in.d.l.i.ĩ.de p̃ua.deli.¶ Extra glo.tene mẽti vnum qd̃ hic no.ponit ange.queꝫ sequit̃ simpliciter h̃ imo.dicẽs ꝙ lꝫ interdũ nũciatio trãseat ad heredes nunciantis puta qñ res desinit esse integra.ut hic in glo.i.tamẽ hoc ꝓcedit quãdo ex postfacto reperit̃ aliquẽ adire hereditatẽ.sed si bona essent vacãtia q2 nemo vellet esse heres[a] tũc etiã finiret̃ morte.allegat in simili tex.s̃m vnã lecturã glo.in.l.i.C.de act.⁊ ob.¶ Addo ange.⁊ imo.in.l.si cui.s̃.ad.l.fal.⁊ in.l.qui rome §.flauius.ĩ.de ver.obli.⁊ in.l.ij.s̃.de leg.i.Ange.in sua disputatione incipiẽte.Astensis miles.vbi similiter ꝯcludũt valde notãter ꝙ lꝫ donatio cã mortis cõfirmet̃ si donãs decedat re integra.idest per suã penitentiã nõ reuocata donatiõe iuxta id qd̃ habet̃ isti.de dona.circa p̃ncipiũ.Si tñ ĩteruenit ante mortem penitẽtia donãtis nõ cõfirmat̃ donatio morte.ut ibi.tñ fallit si donãteꝫ peniteat ⁊ postea cõtingat eũ decedere sine herede.nã perinde erit ac si decessisset re integra ⁊ nulla subsecuta penitẽtia.⁊ nõ infirmat̃ donatio.allegat tex.in.l.i.in p̃n.ĩ.qui si.ma.ad liber.perue.¶ Itẽ per istũ tex.dicit ange. hic ꝓ/
7 bari ꝙ si alieno fundũ in quo promiseras mihi facere edificiuꝫ nõ teneris amplius[b] ad illud.Et ro.in.l.stipulatiões nõ diuidũtur.in.xvij.col.de ver.ob.refert istud dictũ ange.⁊ dicit Ang.dicere ꝙ iste tex.est singularis ad hoc.⁊ põt induci iste tex.hoc modo secũdũ ro.ibi nã casus est hic ꝙ ius ꝓhibẽdi in certo loco edificiũ fieri extinguit̃ alienatiõe eius rei per quã cõpetebat facultas ꝓhibẽdi.¶ Hoc fortificat ipse.q2 vbi facto meo desinit ĩteresse meũ.desinit etiã ꝯpetere ꝑsonalis actio mihi que ad rem uel factũ cõtingebat.l.⁊ ideo in ver.nõ tuo facto.a cõtrario sensu.s̃.de cõdi.fur.⁊ notat plene Bar.in.l.qui autem.§.illud.s̃.si qs cau.facit.l.qui insulã.ĩ.de ver.obli.sꝫ eius cui fuit facta ꝓmissio p̃dicta nõ interest amplius ibi edificari. quia fun
8 dus nõ est suus.ergo stipulatio ⁊ actio ex ea extinguit̃.¶ Pro quo bene facit quod no.glo.i.in.l.stipulatiões nõ diuiduntur ĩ.de ver.ob.que vult ꝙ si stipulat⁹ sum a te mihi edificari domũ in tali fundo meo si post alieno partẽ fundi scilicet pro ĩdiuiso ꝑimitur stipulatio.de quo dic ut ibi suꝫ solitus dicere post alios.Fatet̃ etiã ro.ꝙ quãdo alienaui totũ fundũ.si tñ mea interest adhuc edificari.ut quia emptori ꝓmisi ꝙ ibi dictũ edificiũ cõstrueret̃.⁊ ꝓpter hoc carius vẽdidi fundũ nõ erit liberatus ille qui mihi edificare ꝓmisit.allegat in simili tex.in.l.si in venditiõe.in ver.in quo non abhorret.⁊ ver.idemqꝫ esse.s̃.cõ.predio.⁊.l.fundũ.s̃.de act.emp.⁊ dicit ista tenenda.q2 a doc.nõ sunt ita declarata.¶ Adde ꝙ pro veritate p̃dictorũ videnda sunt ea que no.glo.⁊ alij maxime imo.in.l.si sub vna.§.i.ĩ.de ver.obli.⁊ secũdũ veriores cõclusiões que dãtur in.d.l.sub
9 vna.intelliges an ⁊ quomodo p̃dicta ꝓcedãt.¶ Ulterius tractauit hic bar.materiã ꝓtestatiõis vt hic per eum.Cuius dictis adde primo inquãtũ reprehẽdit diffinitionẽ Jo.mo.diffiniens attestationẽ esse clamosaꝫ ⁊c̃.⁊ dicit Bar.illud sibi nõ placere, q2 per illud verbũ clamosaꝫ datur intelligi ꝙ nõ possit fieri ꝓtestatio in scriptis cõtra.l.fi.C.de neg.ge.cũ alijs h̃ alle.per euꝫ.nã dic ꝙ adhuc videt̃ posse defendi diffinitio Jo.mo.q2 etiaꝫ scriptura clamare[c] dicit̃.patet in.c.cũ marte.ĩ ver.mosayca vox clamat.extra de cele.mis.facit quod no.Bal.in.l.arriani.C.de
10 here.dum per illũ tex.dicit ꝙ lex semꝑ loqtur.¶ Itẽ adde inquãtũ circa primã speciẽ protestatiõis scilicet declaratorie volũtatis dicit ꝙ nõ requirit̃ ꝙ illa fiat in p̃sentia partis vel alicuius nisi testati quãdo tẽdit ꝓtestatio solũ ad exonerãdũ ꝓtestãtẽ.¶ Adde ꝙ hoc no.glo.ij.in.l.põpo.la prima.⁊ ibi clari⁹ bar.s̃.de neg.ge.⁊ bar.in.l.quo eni.in p̃n.s̃.rem ra.ha.⁊ in auc̃.sacramẽta puberũ in.ij.col.C.si aduer.vẽdi.⁊ in.l.certũ.§.si qs absentes.ĩ.de ꝯfes.⁊ Cy.in.l.i.in pe.q.C.si qd ĩ frau.pa.⁊ ange.in auc̃.de here.⁊ falci.§.si vero expressiꝫ.in.iiij.col.colla.i.per illũ tex.⁊ doc.in.c.fi.de ꝯfes.vbi habet̃ ꝙ ratihabitio ⁊ alij actus pẽdẽtes a volũtate vnius ꝓut est ista ꝓtestatio nõ requi/
11 rũt ꝑtis p̃sentiã.¶ Itẽ adde inquãtũ ꝯcludit bar.ꝙ si ꝓtestatio fit simpliciter nõ porrigit̃ nisi ad illũ actũ qui tũc fit uel qui postea incõtinẽti sequit̃.nõ aũt ad illũ qui postea fieret.l.qui ꝓ retentionẽ cũ glo.C.de vsu.⁊.l.cuꝫ in plures §.locator horrei.s̃.loca.s̃m vnũ intellectũ quẽ ad illũ.tex.refert bar.hic in.vij.col.vbi ꝟo verba fuissent nõ simpliciter ꝓlata sed fuissent generalia sed directo respicientia t̃p̃us futurũ tunc trahuntur ẽt ad actũ ex interuallo factũ ꝑ.l.si ita.la.ij.ĩ.de fideius.¶ Nã imo.h̃ substinet istaꝫ opi.Bar.reprobando opi.Bal.in.l.pacta nouissima.C.de pac.vbi tenebat ꝙ imo ꝓtestatio simpliciter f̃ca referatur ad actum ẽt ex interuallo factũ.⁊ ita etiã tenet hic ro.dicens veriorẽ esse opi.Bar.ꝓ qua adducit tex.ĩ.l.si tibi certã.s̃.de adi.leg.q tex.tñ paꝝ aut nihil facere videt̃.q2 ibi nõ dicit̃ ꝙ fuerit ex interuallo relictuꝫ fideicõmis.¶ Dicit ẽt ro.hic ꝙ ꝓ opi.Bar.facit.l.pleriqꝫ.s̃.ď rit.nup.⁊.l.diu⁹.⁊.l.dotẽ.⁊.l.post diuortiũ.s̃.de iur.do.⁊.l.pe.§.vxor.s̃.solu.ma.Subdit ẽt ipse ꝙ opi.Bal.ĩ.d.l.pacta nouissima.posset saluari qñ protestatio emanasset ꝓ ĩterpretatiõe ipsius actus necessaria.q2 intelliget̃ repetita ẽt in actu ex interuallo subsecuto.allegat id qd̃ no.in.l.semꝑ in stipulatiõib⁹.ĩ.de reg.iur.vbi tñ de hoc nihil ĩuenio.⁊ sic nõ vr̃ hoc iure ꝓbari.⁊ facit.l.ita stipulatus in p̃n.cũ ibi no.

a ¶ Esse hr̃s.dic tñ ꝙ quãdo supest filius in quẽ ꝯtinuatur dominium ꝙ hereditas nunq̃ꝫ dr̃ iacens s̃m glo.i.l.cũ hereditas.C.de po.q̃ꝫ sequit̃ Bal.Cy.ibi ⁊ Are.consil.xxvi.

b ¶ Amplius.sꝫ qd si ꝓmitto tibi annua.x.ex vna domo q̃ꝫ habeo si iueris ad sanctũ Jacobũ ⁊ ꝯditione pendẽte vẽdam domũ ⁊ ꝓmittã ẽptori mãutenere domũ ĩ eadeꝫ cã ⁊ ꝯditiõe q̃ tũc erat.an parificata cõditõe domus sit affecta.vide ꝑ Roma.singu.suis fo.xxiij.

c ¶ Clamare dr̃.adde pro hoc ꝙ voluit Ro.ꝯsil.ccclxviij.vbi dic̃ ꝙ lꝫ ꝯuiciũ dicat̃ quasi ꝯuociuꝫ.⁊ sic verbaliter tñ etiã põt fieri absenti ⁊ ꝑ scripturã.⁊ ita punit ꝯuiciũ per scripturaꝫ sicut ꝑ verba.l.apud labeonẽ §.ꝯuiciũ iuncto.§.si qs libellum.ĩ.de iniur.

12 ff.de ꝟ.ob.¶Adde etiã q̄ ĩ hoc bar.in.l.itẽ q̃.§.fi.ff.de pac.⁊ in.l.q in aliena.§.fi.ff.de acq.here.⁊ in.l.titia.§.pe.j.de ꝟ.ob.⁊ Ant.de bu.⁊ imo.in.c.cũ.m.ferrariẽsis de ꝯsti.tenẽt eandem opi.quã seqtur bar.hic ad qđ facit qđ no.glo.in.c.tua.de sponsa.verũ q̃ bal.aliter loqui vr̃ in.d.l.pacta nouissima.versus finẽ.⁊ etiã q̃ pro illa opi.quã posuit bal.in.d.l.pacta.facit tex.in.l.si qs.in pn̄.testa.ff.de le.iij.in ꝟ.in eodẽ testamẽto vel codicillis.vbi vr̃ ꝓbari q̄ in actibus pendentibꝰ a volũtate vnius vt est testm̃ ⁊ ꝓtestatio trahat̃ ad actus postea factos ẽt ex interuallo.Cui opi.videt̃ etiã adherere ang.in.d.l.pacta.Ideo dic vt scripsi.in.d.l.pacta.vbi tenui opi.quã posuit bar.hic ⁊ in d.l.qui ĩ aliena.ꝓ quo bene facit tex.⁊ ibi no.archi.in.c.diaconi.xxviij.di.vbi notanter dicit q̄ si alqs coram iudice protestatur q̄ per ea que rñdet nõ intẽdit litẽ cõtestari si postea respondeat in illo iudicio simpliciter nõ repetita ꝓtestatiõe videt̃ recessuz a ꝓtestatiõeᵃ.Ideo dat cautelã q̄ semꝑ repetat̃ protestatio.vel q̄ dicat hoc modo nõ recedendo a ꝓtestatiõe alias facta respondeo ⁊c̃.⁊ istud dictũ reassumit bal.in.d.l.pacta.lz magis cõfuse referat.⁊ ita clare refert ant.de bu.in.d.c.cũ.m.¶Tñ dicit h̄ imo.q̄ intentio dñi cardi.ibi.⁊ intẽtio dñi archi.in.c.diaconi.videt̃ forte fuisse q̄ ẽt si ꝓtestatio fuisset facta per ꝟba generalia cõcernẽtia directo tẽpus futurũ tñ nõ trahatur ad actus iudiciales ex interuallo factos imo ꝑ ipsos actus ex interuallo factos ĩtelliget̃ recessuz a ꝓtestatione.⁊ hoc sit speciale in actibus iudicialibus.¶Sed istđ ĩpugnat.in.d.c.cũ.M.volens q̄ imo si illa verba respiciãt oẽs exp̃sse futuros actus nõ tollet̃ illa ꝓtestatio ꝑ illos actus futuros factos ex interuallo ꝑ no.ꝑ bar.hic ⁊ nõ debet in iudicijs esse spãliter ꝯ̃rium eius qđ est in extraiudicialibus.q̃ ex quo ꝓtestatio est declaratoria voluntatis ꝓtestãtis ⁊ actus agentiũ nõ opat̃ vltra intentionẽ eorũ.l.nõ oẽs in pn̄.ff.si cer.pe.⁊ in.l.obligationũ substãtia.§.fi.j.de ac.⁊ obli.nõ põt dici q̄ alius sit in iudicijs.ipsemet imo.ẽt simpliciter dicit q̄ illud dictũ archi.dꝫ intelligi qñ ꝓtestatio fuit simplicit̃ facta.secus si ꝑ ꝟba directo ꝯcernentia tẽpus futuꝝ.ar.d.l.nõ oẽs.¶Et predictis etiã adde no.ꝑ ant.de bu.in.c.i.de lit.ꝯte.vbi voluit q̄ si dicat̃ ꝑ rñsionẽ meã ad libellũ nõ intendo litẽ cõtestari.hec ꝓtestatio iuuat quo ad rñsionẽ q̄ incontinenti fiat.secus si ex ĩteruallo ꝑ.d.l.ꝑ retẽtionẽ.d.§.locator

13 ¶Itẽ inquãtũ bar.hic tãgit passuz illuz valde intricatũ ⁊ difficilẽ.s.an ꝓtestatio declaratoria volũtatis tollat̃ per actũ ꝯtrariũ qui se cũ ꝓtestatiõe nõ compatit̃.⁊ ꝯcludit q̄ nõ.lz ille actꝰ dependet a facto solius ꝓtestãtis.l.q in aliena.§.fi.ff.de acq.here.¶Pro quo ẽt facit gl.quã ad hoc ibi põderat bal.in.l.vt debitũ.C.de here.ac.Secus si pendet ille actus a facto suo ⁊ allegat.c.sollicitudinẽ.de appel.⁊.c.i.extra qđ me.cau.nã in casu.d.c.i.tex.innuit q̄ si cessasset iusta cã metꝰ illa ꝓtestatio facta ꝑ mulierẽ q̄ ipsa ĩgrediebat̃ monasteriũ ⁊ ꝓfitebat̃ animo nõ ꝓfitendi nõ viciaret ingressũ.q̃ ibi ingressus ille celebratur cum alio.s.cũ deo ⁊ eius ministris.vt ibi no.Inn.⁊ alij.¶Adde q̄ ꝓ hoc vltimo mẽbro est bonus tex.in.l.ꝓ herede.§.papi.de acq.here.inducẽdo illũ tex.vt ibi ꝑ bar.q ad hoc illũ tex.ponderat ibi.⁊ idẽ ꝓbatur ĩ.d.l.cũ in plures.§.locator horrei ff.loca.circa vnũ intellectũ.quẽ ponit h̄ bar.circa.viij.col.hic.

14 ¶Tñ limita nisi pars cũ qua ꝯtrahit̃ cõsensisset ꝓtestatiõi.q̃ tunc nõ tollit̃ per actũ ꝯ̃riũ.vt colligit̃ ex notatis per gl.in.l.pacta nouissima.C.de pac.declarãdo eã vt hic ꝑ bar.circa.vij.vl̃ viij.col.facit.l.fi.§.itẽ si p̃dixerit.ff.nau.caupo.qđ ĩtellige veꝝ vbi effectus illius actus ꝯ̃rij penderet a ꝯsensu illius qui cõsensit ꝓtestationi.vt qñ ꝓtestor tibi qđ nõ intendo in posteꝝ me tibi obligare ꝓ titio ⁊ tu ꝯsentis postea me oblgare tibi pro titio nõ vꝫ obligatio.q̃ cõsensisti ⁊ a cõsensu tuo pendebat virtꝰ illius obligatiõis acqrendi.vbi ꝟo nõ pẽderet a ꝑtãte illius cõsentiẽtis ꝓtestatiõi videt̃ q̄ talis ꝯsensus faciat ꝓtestatiõeꝫ valere.ita videt̃ ꝓbari in.d.c.i.qđ me.cã.nam ibi lz ep̃i imponẽtes velũ mulieri ꝯsenserint ꝓtestatiõi mulieris ꝓtestãtis ꝑꝑ metuz q̄ lz ingrederet̃ monasteriũ ⁊ ꝓfiteret̃ nõ intendebat ꝓfiteri.vt ibi patet duz ibi dicit̃ q̄ ep̃i finxerũt velũ ĩponere ⁊ cõsenserunt illi ꝓtestatiõi:si finxerũt.ergo nõ iuuaret illa ꝓtestatio nisi ꝯstaret de metu.Rõ q̃ ille actus ꝯfessionis p̃ncipaliter celebrat̃ cũ deo ꝑ no.in.c.fi.de ꝯdi.appo.vñ nõ multũ in hoc attendit̃ cõsensus illoꝝ episcopoꝝ.ita ẽ de mẽte Ant.de bu.ĩ.d.c.cũ.M.

¶Et predicta procedũt vbi protestatio cõtraria facto est facta separatiꝫ ab ipso facto vel actu ꝯ̃rio.sed vbi fit eodẽ tp̄e ⁊ momẽto ipsa ꝓtestatio cum actu ꝯ̃rio.⁊ tũc dicit bar.h̄ circa.viij.col.q̄ actus ꝯ̃rius ꝓtestationi vitiat̃.⁊ nõ ipsa ꝓtestatio.allegat.d.c.sollicitudinẽ in fi.⁊.l.obligationũ substãtia.§.fi.ff.de act.⁊ ob.⁊.l.vbi repugnantia.j.de reg.iur.

15 ¶Ex hoc infert q̄ si qs dicat.me obligo tibi nõ tñ animo obligãdi vitiabit̃ obligatio.Sed circa hoc imo.dicit se putare q̄ imo ꝓtestatio vitiet̃ ⁊ nõ actus ꝑ id qđ habet̃ in.l.cũ precario.j.de p̃ca.⁊ ꝑ ea que habent̃ in.d.c.cũ.M.in ꝟ.sine p̃iudicio.⁊ ibi gl.vbi aperte habet̃ q̄ ꝓtestatio ꝯ̃ria facto nõ valet ⁊ remanet actus validus.⁊ ita dicit ꝓbari in.d.c.sollicitudinẽ.ſm vnũ intellectũ.⁊ ad idem allegat no.per gl.in cle.gratie.de rescrip.lz ſm eũ multũ faciat pro bar.tex.in p̃alleg.c.sollicitudinẽ.ſm vnũ aliuz ĩtellectũ.⁊ ibi Jo.an.ſm quem intellectũ ibi protestatio nõ reijcit̃.nam loquit̃ ibi in illo qui appellauit.⁊ post appellationẽ ad papam litigauit corã metropilitano cuz ꝓtestatione q̄ nõ intendebat recedere ab appellatiõe.nam ibi dicit̃ ſm predictũ intellectũ q̄ ꝓtestatio valet.lz tanq̃ cõtrarius nõ est audiẽdus q̃uis videret̃ q̄ ꝓtestatio.ex quo est ꝯ̃ substantiã ipsius actus d̃beret reijci.ꝑ.d.c.cũ.M.Et istud dubiũ dicit imo.h̄ q̄ nõ reperit bene declaratũ vnde dicit forte posse cõcludi q̄ vbi ꝓtestatio fit in iudicio ꝓcedat tex.d.c.sollicitudinẽ.s.q̃ tunc ꝓpter ꝯtrarietateꝫ ꝓtestationis cũ actu iudiciali denegabit̃ audientia ꝓtestãti.secus ĩ extraiudicialibus.vbi ꝓtestatio ꝓpter dictũ defectũ non põt operari.ideo tunc reijcit̃ protestatio.q̃ est cõtra substantiaꝫ ipsius actus ꝑ.d.l.cũ precario.⁊.d.c.cum.M.Et nõ ob.d.l.vbi repugnãtia.q̃ ĩtelligeret̃ qñ aliter resultaret ꝯtrarietas quasi ex vi ꝓtestationis ꝯtra ipsum actũ ar.d.l.cũ precario.⁊ aliaꝝ prealle.⁊ ita ſm eũ posset intelligi tex.in.d.c.sollicitudinẽ.⁊ ita etiaꝫ dicit ipse in.d.c.cũ.M.¶Sꝫ pro hoc nõ remanent declarata predicta.nec ẽ rñsum ad.d.l.obligationũ substãtia.nec declarat aliter imo.an verũ sit illud qđ dicit bar.volẽs q̄ si ego me obligo tibi nõ animo obligandi vitiat̃ obligatio.vnde dici p̃t q̄ si loq̄mur in actibus iudicialibus ꝓtestatio ꝯ̃ria actui q tũc gerit̃ operat̃ q̄ tũc veniat repellendus a iudicio ꝑ iudiceꝫ ⁊ si a iudice repellat̃.tunc iuuat illa ꝓtestatio.vt in casu.d.c.sollicitudinẽ.nam tũc valebit ꝓtestatio ꝑ quã fuit potestatꝰ q̄ nõ intendebat renũciare appellationi ꝑ processuꝫ quẽ agitabat corã metropolitano:sed vbi per iudicẽ nõ repelleret̃ ab agitando processum corã eo.⁊ sic nõ denegaret̃ sibi audiẽtia.tũc ꝓtestatio illa ꝯtrarie facto nõ iuuaret imo intelligeret̃ renũciatũ appellationi.q̃ vbi ꝓtestatio est cõtraria actui ⁊ agẽs ꝑficit actum nemine repellente vitiat̃ ꝓtestatio.⁊ vꝫ actus illi ꝯtrarius.vt in.d.c.cũ.M.⁊ no.ĩ d.cle.cũ gratie.⁊ ita declarant magis cõiter doc.maxime Ant.de bu.⁊ moderni in.d.c.sollicitudinẽ.⁊ ẽ no.⁊ necessaria limitatio ad illũ tex.aut nos loq̄mur ĩ extraiudicialibus.⁊ tũc dici potest q̄ si ꝓtestatꝰ est ꝯ̃ substantiam actus ꝓtestatio viciat̃ ⁊ actus valet.d.l.cum p̃cario.cũ alijs ibi allegatis ꝑ Bar.Aut nõ est ꝯtra substãtiã iustus actꝰ seu ꝯ̃ctꝰ.sed est ꝯ̃ cõsecutiua ipsius actus surgentis ex iuris dispositione in q̄bus ꝓtestãs nõ hꝫ ius preiudicãdi alteri.⁊ hic est ꝓprie tex.in.d.c.cũ.m.nã ibi ꝓtestatio q̄ receptus in canonicũ nihil recipiat de canonica infra certũ tp̄s nõ valet.q̃ eo ipso q̄ qs recipit̃ in canonicũ nõ dꝫ ex iuris dispositiõe inane nomen canonici habere.c.relatũ de prebẽ.vnde hoc casu ꝓtestatio vitiat̃ ⁊ actus valet.

16 ¶Simile probat̃ in.c.diaconi.xxviij.di.nã eo ip̃o q̄ qs ordinat̃ ad sacros ordines in ꝯsequẽtia obligat̃ ex iuris dispõne ad castitatẽ.ideo recipiens ordinẽ sacrum ꝓtestat̃ q̄ nõ intẽdit facere ꝯtinentiam:

ᵃ¶Protestatiõe addđ q̄ voluerũt dñi đ ro.dci.xij.de lit ꝯte.ĩ nouis ⁊ q̄ voluit anch.ꝯsili.xxxij.vbi põit an stãte statuto q̄ in certa cã ꝓducat̃ libellus ⁊ alio statuto q̄ ĩ ea.cã ꝓcedat̃ sũmarie ⁊c̃.si offerat̃ libellus aptꝰ ⁊ offerẽs dicat ñ ꝑ modũ libelli sed qualis qualis petitõis an ualeat ꝓcessus ⁊ ibi tꝫ q̄ nõ q̃ actꝰ đpẽdet ĩ totũ a fcõ ꝓtestãtis vñ ꝓtestatio ꝯ̃ria fcõ opat̃ ⁊ subdit maxie h̄ veꝝ in casu nr̃o ĩ quo reꝰ ꝯsensit protestatõi et an ꝓtestatõ ꝯ̃ria fcã opet̃ viđ ꝑ ful.ꝯsi.clvj.⁊ an ingrediẽs mõasteriũ metu ⁊ ꝓfitẽs cũ ꝓtestatiõe obligetur viđ ꝑ cal.ꝯ s.i.q̄ me.cã

vitiaꝛ protestatio ⁊ nõ ordo. non tñ priuaꝛ bñficio si ep̃us ꝓtestatiõi nõ ꝯ̄dixit. vt hꝛ in.d.c.diacõi. Si vo ꝓtestatio esset ꝯ̄ ꝯsecutiua ipsius actꝰ pendẽtia a potestate ꝓtestãtis ⁊ tũc iuuat ꝓtestatio probaꝛ in.d.l. obligationũ substãtia ĩ fi. vt si dico ꝓmitto tibi.x. aio nõ tñ oblligãdi. nã tũc loquiꝛ tex.in.d.l. obligatõuꝫ substantia. ¶ Ad hoc facit ꝯclusio Bar. ⁊ doc.in.l.i.C.de lit.ꝯte. ⁊ doc.in.c.i.de lit.ꝯte. cũ ꝯcor. dũ dicũt ꝙ si rñdens libello dicat rñdeo ⁊ ꝓtestor ꝙ non rñdeo. nõ valet ꝓtestatio ita si dico ꝙ me obligo ⁊ ꝓtestor ꝙ me nõ obligo. seu ꝙ nõ habeo aĩum obligãdi nõ valebit ꝓtestatio. ⁊ istõ exp̃sse voluit Ang.in.l. iurisgentiũ.§.qõ fere.ff.de pac. vbi dicit ꝙ Inno. singulariter in.d.c.cũ. M. allegabat tex.in.d.§. qõ fere. ad hoc ꝙ quãdo est trahibilis ad duplicẽ sensuꝫ protestatio facit vt semꝑ trahaꝛ ad sensum protestatuꝫ. vnde si ꝓtestor ꝙ ꝑ rñsionẽ meã factã libello nõ intendo litem cõtestari nõ erit cõtestata. secus si actꝰ non potest trahi nisi ad vnum sensum. qꝛ semꝑ valebit actus nõ obstante ꝓtestatione. vñ si dico cõtestor litẽ nõ aio ꝯtestandi erit ꝯtestata. vl ꝓfiteor religionẽ nõ aio profitendi. valebit professio. vel adeo hereditateꝫ nõ tamẽ aio adeundi erit adita. ¶ Et si diceret ꝙ inquãtũ dictũ est protestatiõeꝫ ꝯ̄ substantiã actus nõ valere. fit cõtra tex.in.l.ꝑ seruum.ff.de vsu ⁊ ha. vbi si testator dicit lego vsufructuꝫ talis fundi titio cũ hoc ꝙ in tali vsufru. nõ comprehendatur vsus ex tali protestatiõi vitiatur legatum vsufructus. ⁊ sic ꝓtestatio vꝫ ⁊ infringit actũ ⁊ tñ illa ꝓtestatio vr esse ꝯ̄ substantiaꝫ actus. qꝛ ĩ usufructu ꝯprehẽdiꝛ vsus. pꝫ in.l.i.in ver. vtendũ.ff.de vsufru. ⁊ insti. de vsufruc. circa pn. rñde ut ꝑ Bar.in.l.ubi ita donatuꝫ.j. de dona. cau.mor. vbi dic̃ ꝙ tex.ĩ.l.ꝑ suũ. nõ loqꝛ in ꝓtestatõe ꝯ̄ substãtiaꝫ actꝰ legãdi seu ꝯ̄ substãtiã ipsiꝰ dispõnis. sꝫ loqꝛ in ꝓtestatõe q̃ ẽ ꝯ̄ naturã vl essentiã rei õducte in ipso actu legãdi seu in ipsa dispõne. ¶ Vñ fortasse posset dici ꝙ ille tex. loqꝛ in actibꝰ pendẽtibus a voluntate vnius ꝓut est actus legãdi. sed tex.in.d.l.cũ precario. loquiꝛ qñ ꝓtestatio fit in actu pendẽte consensu duoꝝ. precedens tñ magis placet. ¶ Iteꝫ si diceret ꝙ inquãtũ dictũ est protestationem simpliciter factã nõ ꝯprehendere actuꝫ factũ ex interuallo ⁊ protestationẽ tolli ꝑ actũ ꝯ̄rium cũ alio postea celebratũ fit ꝯ̄ tex.in.l.si tibi liberũ.ff.de acti.emp. cum ibi no. ꝑ bar. intelligenteꝫ illũ actum quãdo actus secutus est ex iteruallo. potes rñdere. vel ꝙ ibi verba protestatiõis tendebãt directo ad futurũ tẽpus. vel melius ꝙ protestatio illa. s. ꝙ fundo vẽdito deberet imponi seruitus ꝑ venditoreꝫ qñ tradereꝛ emptori fuit facta de cõsensu vtriusqꝫ partis. ⁊ sic ex ea tanq̃ ex cõuentione erat acq̃situ ius vẽditori de cõsensu emptoris cui ꝓpter hoc verisimiliter vẽditor funduꝫ minus vẽdiderat merito si ex interuallo tradat vẽditor fundũ emptori. ⁊ nõ imponat seruitutẽ presumiꝛ per errorẽ omisisse iponere seruitutẽ. nõ autẽ voluisse recedere ab alia ꝓtestatiõe ⁊ iure sibi q̃sito. ⁊ ita etiã satis videtur fuisse de mẽte glo. ⁊ imo.in.l.quoti.§.si cũ ꝓmuꝫ ff.de here.insti. vbi late examinat intellectũ.d.l.si tibi libeꝝ. ⁊ ꝑ eundẽ in.l.titia.§.pe.j.de v.ob. ¶ Et hec no. pro ãpliatiõe eoꝝ q̃ dicta sunt. Reliqua quo ad istuꝫ passuꝫ an ꝓtestatio tollaꝛ ꝑ actũ ꝯ̄rium. vide no. per Cy.in.l.volũtarie.i.v.q.C.de exc.tu. dũ tractat an ille q̄ erat imunis a collectis ⁊ oneribus si soluat facta ꝓtestatiõe ꝙ nõ intendit renũciare sue imunitati[a] releueꝛ ꝑ protestatiõeꝫ. ⁊ de materia ẽt ꝑ Jo.an ĩ.c.fi.de ꝯdi.appo. ⁊ in.c.fi.õ re.iur.lib.vj.in mercurialibꝰ. ⁊ ꝑ bar.in.l.i.C.de lit.ꝯte. ꝑ bal.in.l.si tã angu.ff.de seruitu. ⁊ in.l.itẽ qꝛ.ad fi.ff.de pac. ⁊ in.l.i.in.iiij.col. v si.itẽ q̃ro prohibita est alienatio ⁊c̃.C.de his q̃ pe.no. ⁊ qõ ponit ipse in rubrica.si qs ali.testa.probi. ⁊ ꝑ bal. ⁊ Saly.in.d.l.pacta nouissima. ⁊

a ¶ Immunitati. an soluẽs onera nõ obstãte imunitate sibi ꝯcessa sibi p̃iudicet vide ro. M. cclij.

b ¶ Loco publico. õ hoc ꝑ rapha. ꝯmẽ. ꝯsilio. cxlviij. post mediũ.

c ¶ Exp̃ssus. de hoc ꝑ lud. ro. singu. suis fo.xxi. ⁊ ꝙ idẽ voluit ꝯsilio. cccxi.

plenius ceteris tãgit Ant. de bu.in.d.c cũ.m. ⁊ ibi etiã ꝑ imo. ¶ Iteꝫ inquãtũ tãgit bar. an ꝓtestatio declaratoria volũtatis qñ tendit nõ solũ ad exonerandũ protestãteꝫ: sed ẽt ad faciendũ aliũ incidere in captionẽ debeat fieri in p̃sentia ꝑtis. Adõ no. per eundẽ in.l.q̄ in alieno.§.fi. ⁊ ꝑ bal.in.l.si repetẽdi.C.de ꝯdi.ob cãm. vbi limitat no. ꝑ bar. h. ¶ Iteꝫ inquãtuꝫ Bar. voluit ꝙ ꝯstituto procuratore meo nõ ꝯ̄ tertiũ aduersariũ. ⁊ volo reuocare mãdatuꝫ seu ꝓtestari ꝙ nõ itendo amplius ipsũ eẽ procuratorẽ meũ habeo ꝓtestationẽ facere in loco publico[b] ꝑ l.sed si pupillus.§.p̃scribere.ff.de iudi. ¶ Adde ꝙ ideꝫ tenuit ipse in.l.q̄ hoiem.j.de sol. ⁊ bal.in.l.mãdatuꝫ v sus finẽ.C.mãda. vbi dicit ꝙ talis ꝓtestatio seu reuocatio dꝫ poni in frequentioribꝰ locis ciuitatis. allegat tex.in.l.iubemus.C.de defen.ci. ⁊ istã opi. videꝛ seq̄ Inn.in.c.ex ꝑte decani.de rescrip. ¶ Sꝫ ꝯ̄riuꝫ vr uelle Bar. ⁊ bal.in.l.vna.C.de satisda. volẽtes ꝙ si incertus est ille q̄ ledi possit ex tali reuocatiõe nulla reqriꝛ ratificatio protestatiõis. ꝑ.d.l.si dictũ.§.pe. ⁊ fi.ff.de euic. ⁊ ita tenet Jo.an. ⁊ alij post eũ in.d.c.ex ꝑte decani. tñ si bene ꝯsideretur defendi p̃t bar. a ꝯ̄rietate. qꝛ aut erat ꝯstitutꝰ procurator seu institor ad certã negociationẽ exercendã in loco certo ⁊ determinato. ⁊ tũc procedat opi. Bar. ꝑ.d.§.prescribere. alias aũt procedat opi. ꝯ̄ria. ⁊ ita vr declarare Bar.in.d.l.vnica. ⁊ de materia uide ꝑ Bar.in.l.nõ ꝓcuratorẽ.ff.de ꝓcu. ¶ Itẽ adde inq̃tuꝫ Bar. posuit plures intellectꝰ ad.§.locator horrei. ⁊ approbat illũ vꝫ ꝙ ideo ibi ꝓtestatio nõ oꝑaꝛ. qꝛ ibi ꝓtestatio nõ fuit facta ꝑti p̃nti ⁊ ꝯsentiẽti ut hic ꝑ eũ in.vij. ⁊.viij.col. Nã aliũ intellectũ posuit Bal.in.d.l.pacta nouissima.in.iiij.col. ⁊ fuit originaliter intellectꝰ Jo.mo.in.d.c.in gñali. ⁊ ibi refert eũ Joã.an. circa pe. uel añpe.col. ⁊ eũ sequiꝛ pau.de ca.in.d.§.locator lꝫ de predictis doc. mẽtionẽ nõ faciat. q̄ itellectus est talis. s. ꝙ ibi nõ iuuat ꝓtestatio. qꝛ post protestationẽ ñ interuenerũt simpliciter v ba seu actus v bi. sꝫ actꝰ facti. qꝛ recepit res in horreo suo. ideꝫ vr a ꝓtestatione recessuꝫ. ⁊ hoc qꝛ meliꝰ declaraꝛ ⁊ datur itelligi uolũtas facto q̃ v bo.xxij.q.v.cauete. ⁊ ad hoc etiã allegat.d.c.sollicitudinẽ. secus ubi interuenisset soluꝫ actꝰ v bi ꝯ̄rius ꝓtestatiõi.l.qui in aliena.§.fi.de acq.here. ⁊ istũ intellectuꝫ vr simpliciter ro. h seq̄ remttiẽdo se ad bal. ⁊ Jo.mo.in dictis locis. tñ istũ intellectũ reprehendit imo. h qꝛ actus agentiũ nõ debẽt oꝑari ultra eoꝝ intẽtionẽ.d.l.nõ oẽs. ⁊.d.l.obligationũ substãtia. in fi. ⁊ sic ex quo ꝯstat de mẽte ꝑ ꝓtestationẽ preambulã nõ deberemus curare an actꝰ subseq̄ẽs eẽt actus v bi uel facti. ⁊ iste itellectus in puncto iuris magis placet presertiꝫ. qꝛ alias nimis restringereꝛ tex. ⁊ uiolareꝛ in.d.l.q̄ in aliena.§.fi. videlicet ut itelligaꝛ soluꝫ in actu v bi susequente ⁊ nõ in actu facti. ¶ Itẽ qꝛ tex.in.d.c.sollicitudineꝫ similiter nõ uideꝛ magis loq̄ in actu facti q̃ v bi. ¶ Itẽ inquãtũ Bar. h tetigit an in ꝓtestatione uolũtatis declaratoria qñ ꝑ eã ego ꝓtestans nõ solum me exonero: sed etiã alius in captionẽ incidere posset reqratur ꝙ nõ solũ fiat ꝓtestatio parti q̃ ledi posset: sꝫ ẽt reqratur ipsius partis ꝯsensus. ⁊ an reqraꝛ ꝙ ille cõsensus sit exp̃ssus an v o ꝙ sit fictus. i. ꝙ pars nõ ꝯ̄dicat. ¶ Adde ꝙ Jo.de Imo. hic dicit ꝙ si bene pondereꝛ v ba Bar. h videꝛ velle ꝙ in casibus in q̄bus ipse p̃supponit necessariũ esse ꝯsensũ nõ sufficit cõsensus tacitꝰ. idest ꝙ nõ fiat ꝯ̄dictio: sed reqꝛ expressus[c]. ¶ Tñ in hoc articulo ualde quotidiano ponit imo. duas opi. Prima est ꝙ in iudicialibus actibus circa quos fit ꝓtestatio sufficiat ꝙ nõ ꝯ̄dicaꝛ ꝓtestatiõi. allegat.l.si fideiussor.in pn. cũ glo.ff.q̄ satisda.cog. sꝫ in ex̃iudicialibus reqraꝛ exp̃ssus ꝯsensus ꝓut etiã uoluit Inn. hosti. ⁊ Jo.an.ĩ.c.cumana.õ elec. ⁊ Archi.in.c.dyaconi.xxviij.dj. Scda põt eẽ opi. ſm eũ ꝙ ẽt in ex̃iudicialibꝰ forte sufficiat nõ ꝯ̄dictio ar. eorũ q̃ habenꝛ in.l. filius.ff.ad mace. nã qñ iungiꝛ patientia cũ aliquo actu p̃ambulo: talis patientia etiã vr inducere ꝯsensuꝫ in actu p̃iudiciali. Nam ibi diciꝛ ꝙ si pater per lr̃as filij intellexit filiũ velle recipe mutuũ ⁊ nõ ꝯ̄dixit litteris vr cõsentire. ⁊ idẽ ſm eũ videreꝛ si recepisset ambasiatã per nũciuꝫ cũ paria sint aliq̄d intimare ꝑ nũcium vel litteras.l.q̄ auteꝫ.§.fi.cũ.l.se.ff.de ꝯsti.pe. ⁊.l.i.in fi.ff.de ꝯ̄hen. emp. ⁊ l.ꝯsensu.ff.de act. ⁊ obli. ⁊ ita in ꝓposito ſm eũ ex quo in p̃ntia partis facta est ꝓtestatio. ⁊ pars nõ ꝯ̄dicit vr sibi fieri p̃iudiciũ ¶ Nõ ob. ſm eũ vna rõ assignata ꝑ ino. ⁊ alios ĩ.d.c.cumana. scilicꝫ q̃ nõ sufficiat ꝓtestari nisi pars cui ꝓtestaꝛ ꝯsentiat ex eo

q: nõ õz alicui credi .p se sed ɔ̃ se.iuxta.l.de etate.§.i.š.de iter/ro.actio. q: rñdet q̃ illō ,pcedit in ɔ̃fessione.sꝫ nos loqmur in ,p testatiõe declaratoria volũtatis q̃ fit pti.iõ sibi iputet pars si nõ ɔ̃dixit ar.d.l.si fili⁹.la.ij.de hoc dicit forte in.d.l.fi.§.itẽ si p̃dixerit.cũ gl.illa subaudit marie ⁊c̃.q̃si voluerit gl.q̃ nõ sit necesse q̃ exp̃sse ɔ̃sentiat sꝫ sufficiat tacite nõ ɔ̃dicẽdo.secus si exp̃sse nõ ɔ̃diceret.q: ,ptestatio nõ iuuaret ,ptestantẽ.p.d.l.si fideiussor:cũ ibi no.⁊ ibi intelligat ⁊ limitat.d.§. si predixerit ẽm eũ ,p hoc allegat gl.in.c.i.xxviij.di.⁊ istã opi.videlicꝫ q̃ sufficiat taciturnitas approbat h̃ ro.,p quo allegat id q̃ habet i cl .i.õ ,p cura. ¶ Adde q̃ ,p ista opi.bñ facit gl.in.l.pro:.§.hoc ãt iterdictũ ɔ̃petit.in ꝟ.adijcit.ĵ.eo.⁊ illã ad hoc põderat imo.ibi.

24 ¶ Item adde q̃ in hoc dubio passu anto.de bu.in.d.c.cũ.m. adeo ɔ̃fuse ⁊ itricate more suo loq̄t q̃ uix p̃cipi põt q̃ fuerit ei⁹ intẽtio tñ v̄r sic velle.s.q̃ si ,ptestatio sit cõtẽporanea facto.i.eodeꝫ tpe expediat cũ actu.tũc si factũ ⁊ ɔ̃sensus facti ɔ̃pẽdeat a facto ⁊ potestate ,ptestãtis ⁊ alterius.vt est ɔ̃here ⁊ ordinari ad sacros ordines ⁊ similia.⁊ qs ,ptestet ad ipediẽdaꝫ obligationeꝫ seu ad detrahendũ ɔ̃sensum.sufficit q̃ aduersarius nõ ɔ̃dicat ,ptestatiõi vt videat ɔ̃sentire.vt si ,pmitto tibi.x.⁊ ,ptestor q̃ nõ aĩo obligãdi.satis est q̃ nõ ɔ̃dicas.allegat.d.l.obligationuꝫ substãtia.in fi.⁊.c.dyaconi.xxviij.di.⁊.c.i.cũ glo.xxvi. dis.

25 ¶ Si aũt ,ptestatio nõ fiat simul cũ actu.⁊ actus fiat post ,ptestationẽ tũc si ,ptestatio ordinat in d̃tractionẽ totalis ɔ̃sensus facti.⁊ factũ ac ɔ̃sensus facti depẽdeat a ptãte ,ptestãtis ⁊ alteri⁹ reqrit exp̃ssus ɔ̃sensus.allegat.d.§.locator horrei secũdũ illuꝫ itellectũ quẽ approbat hic Bar.idẽ dici pt q̃n talis ,ptestatio tẽdit ad detractionẽ alicui⁹ actus ɔ̃secutiui ad actũ si ipsuꝫ cõsecutiuũ depẽdeat a ,ptestãtis potestate ⁊ alterius.nã tũc reqrit exp̃ssus ɔ̃sensus.allegat.d.l.fi.§.itẽ si p̃dixerit nõ violãdo tex.

26 ¶ Pro hoc allegat.l.si qs bñ.§.fi.⁊.l.quotiẽs.in p̃n.š. õ pecul.,p que iura dicit se de facto ɔ̃suluisse. Cũ qdã mercator haberet societatẽ cũ quodã ⁊ ,ptestatus est sp̃aliter qbusdã q̃ de gestis illius nolebat teneri nihilomin⁹ retinebat ipm in societate nec dissoluebat societatẽ q̃ ,ptestatio nõ iuuet nisi illi exp̃sse ɔ̃senserit. ¶ Jmo.in.d.c.cũ.m.per multa verba vult in effectu q̃ sufficiat q̃ nõ cõtradicat prout ipse tenet hic ,p allegata per eũ hic. Idem in effectu voluit ro.in.l. que dotis .š.so. ma. ⁊ Ful.in.d.l.pacta nouissima.allegãt no.in.d.l.si fideiussor.⁊

27 d.§.itẽ si predixerit. ¶ Iteꝫ adde q̃ in hoc arti.bar.in.l.i.C.õ lit.cõtes.⁊ etiã Bar.hic circa vltimã colũ . videntur cõcludere q̃ in casib⁹ in qbus scientia ⁊ patiẽtia inducit ɔ̃sensum sufficiat taciturnitas.in casibus in qbus sciẽtia ⁊ patiẽtia nõ inducit cõsensuꝫ nõ sufficiat taciturnitas.qui autẽ sint illi casus tradit per glo.in.l.gaius.š.de pigno.actio.⁊ in regulla is qui tacet.⁊ ibi per Dy.de regu.iur.lib.vi.plene per Bar.in.d.l.que dotis cũ ɔ̃cor.ibi positis. Et videt q̃ ista.q.decidit per id qõ not. bar. in.d.l.q̃ dotis.in vltima col.iũctis precedẽtibus.dũ tractat an si sum presens ⁊ tacẽs actui difformi.idest nõ cadenti in ɔ̃ctum vel quasi prout est actus ,ptestatiõis an videar ɔ̃sentire.⁊ distinguit. Aut agit de magno p̃iudicio.⁊ nõ videor ɔ̃sentire.l.pe. ĵ.de fur.secus si de modico.l.q̃ tuberonis.§.sunt qdam.š.de pecul.⁊.l.labeo.ĵ.de aq̃ plu.ar.⁊ ad hoc adaptat glo.in.d.l. si fideiussor.⁊ hoc mõ reducent oẽs opi.ad ɔ̃cor. ¶ Nec p̃dictis ob.d.l.si filius.q: dico q̃ ibi vltra scientiã ⁊ patientiã interuenit ali⁹ actus⁹.s.receptiõis ⁊ retentiõis litteraꝝ.vt ibi ⁊ in.d. de.l.i.õ ,pcu.vt d̃clarat bar.i.l.quo eni.in p̃n.ĵ.rẽ ra.ha. Et dicit pau.de ca.ibi q̃ bar.ibidẽ sensit q̃ illa.l.si fili⁹ nõ haberet locuꝫ si filius lr̃as nõ scripsisset patri sꝫ ,p nũciũ significasset ⁊ pater nõ ɔ̃dixisset. Dicit ẽt ibi pau.da ca.q̃ cũ.d.l.si filius. fuisset vni data in pũctis:fuit sup hoc in p̃uato examine satis disputatũ.⁊ q̃ sibi v̄r q̃ bar.in.d.l.quo eni nõ fuerit bñ locutus. q: si mutuũ fuisset factũ filio p̃re p̃nte ⁊ tacẽte.p̃rem obligasset tãq̃ ɔ̃sentiẽtẽ.⁊ nõ haberet locũ macedõianũ qõ ẽ odiosuꝫ.allegat l.sꝫ ⁊ iulian⁹.§.pe.⁊ fi.cũ se.š. ad ma. Illõ ergo q̃ fuissꝫ op̃ata scĩa ⁊ patiẽtia p̃cipua op̃at scĩa ⁊ patiẽtia supueniẽs ex postfcõ ẽt si ,p nũciũ significassꝫ p̃ri .sec⁹ dic ipẽ fore i extneo q̃ recepisset a te lr̃as disponẽtes q̃ ,p ipo accepas pecũias mutuo sub vsuris nã nõ videbit extneus recipiẽdo lr̃as ⁊ tacendo cõsentire q: regula est q̃ tacens nõ videt ɔ̃sentire in his que sunt sibi p̃iudicialia.l.q̃ vas.§.vetare.ĵ.de fur.l.filius.§.inuit⁹.š.de ,pcura.

+ u̇s de pau. in d.c. interdũ rem ratã h̃ri

Sꝫ h̃ videt q̃ illõ qõ dicit pau.de ca.ad itellectũ.d.l. si filius.nõ ,pbet in.d.l.si iulian⁹.⁊ est ɔ̃ cõem itellectũ doc.q intelligũt q̃ rõ.d.l.si fili⁹ sit fundata in receptiõe ⁊ retẽtione lr̃aꝝ.⁊ ita itelligit bar.in.d.l.cuꝫ tabernã.§.pe.š.õ pigno.,p illũ tex.⁊ bar.in.d.l.titi⁹ š.de ɔ̃sti.pe.⁊ bal.in R̃ica.C.de fi.instru.in.xix.col. ꝟ.q̃ro qd de lr̃is.⁊ in.l.si absentis .C. si cer.pe.post bar.ibi.⁊ in.l.si litteras.C.mãda.⁊ in.l.fi.C.ad mace.sꝫ iste actus receptionis ⁊ retẽtiõis litteraꝝ nõ cõuenit q̃n significat ,p nũciũ sine litteris. [u̇s de bar. in l. i.ª fundat]

28 ¶ Et lꝫ paria sint intimare ,p nũciuꝫ vel epistolã vt dicit imo.fateor hoc quo ad intimãdũ.sꝫ quo ad inducẽdũ tacituꝫ ɔ̃sensuꝫ ex patiẽtia secus est.q: q̃n mittit epistola receptio ⁊ retẽtio epistole est magis demõstratiua cõsensus.⁊ ita est rõ.d.l.si fili⁹ s̃m no.doc.in.d.locis. Ex qbus videt inferri q̃ si facta est ,ptestatio ⁊ det scriptura ,ptestationis seu intimatiõis pti quã scripturaꝫ ps accepter ⁊ retineat nihil ɔ̃dicẽdo videt ɔ̃sentire. q̃ oĩa bene no.,p intellectu dicte.l.si filius. [de intellectu l. si filius ff] ¶ Nec ẽt p̃dictis ob.illõ qõ no.,p glo.in.d.l.gaius.⁊ in.l.titia cũ testamẽto.§.lucia de leg.ij.vbi distinguit q̃ aut ɔ̃dicẽdo poterã ipedire actũ.⁊ tũc si taceo videor cõsentire secus si non poterã ipedire q̃ rñsio colligit ex distinctiõe bar.in.d.l.dotis.q: notata in.d.l.gaius. cũ similibus loquũt q̃n sum p̃ns ɔ̃ctui vel q̃si.⁊ dubitat an mihi p̃iudicẽ in iure dñij rei sup q̃ ,p alios fiebat ɔ̃ctus q̃ distinctio locũ nõ hꝫ in alijs casibus regulariter.vt h̃ ,p eum.⁊ pꝫ in.d.§.inuitus.⁊ ibi not.

29 ¶ Itẽ q: supra tactũ est de itellectu.d.§.item si p̃dixerit[b].in quo bar.voluit h̃ q̃ ,ptestatio nõ iuuet in casu illius.§.nisi ɔ̃sentiat ps ⁊ ita itellexit Pe.⁊ Cy.⁊ ẽt bar.i.d.l.pacta ⁊ sequũt cõiter cano .marie ant.õ bu.⁊ imo.i.d.c.cũ.m.⁊ istõ magis placꝫ q̃ illõ qõ ponit bar.in.d.§.itẽ si p̃dixerit.vbi sine lege loquitur.

[a] ¶ Ali⁹ act⁹ vid q̃ voluit ro.in.iij. col. ɔ̃si cclxxxv.

[b] ¶ Itẽ si p̃dixerit. add vidẽduꝫ lu. ro. ɔ̃si.cccxi.in.ij col.⁊ ibi vide q̃ voluit.

30 ¶ Et ad ea q̃ bar.h̃ dicit patet rñsio ,p no .,p eum h̃ duꝫ allegat.l.i.§.viatoꝝ.ĵ.fur.aduer.nau.⁊ ita teneas.lꝫ ro.hic simpliciter dicat dicẽduꝫ esse vt ,p bar. in.d.§.itẽ si predixerit.

31 ¶ Itẽ inquãtũ bar.h̃ dicit q̃ si ,ptestatus fui q̃ si ego intercederẽ apud te ,p ticio q̃ nõ faciã animo obligãdi.⁊ tu ɔ̃sentias ,ptestatiõi: ⁊ postea itercedã nõ obligor. Adde q̃ idẽ tenet spe. in ti.de fideius.§.i.ꝟ.qd si fideiussor pus.⁊ Pe.cy. ⁊ Ang.in.d.l.pacta nouissima.nõnulli ibi aliter tenent dixi ibi vbi sustineo opi.Bar.hic. ¶ Dicit tñ h̃ ro.q̃ decisio Bar.h̃ debet singulariter limitari nisi postea fideiuberet iste ,p iminẽti p̃iculo. Adde q̃ si nõ fideiussisset/ debitor fuisset mortuus tũc eni valebit fideiussio nõ obstãte quacũqꝫ ,ptestatiõe etiã iurata.ita dicit voluisse Jo.an.in addi.Spe.in ti.õ iureiurã.in R̃ica.ar.c.q̃to.de iureiur.l.non s̃ tis.lxxxvj. di.sed certe ibi Jo.an.nihil tãgit ad ,ppositũ nostrũ de ,ptestatione.an in illa reqrat aduersarij cõsensus vel nõ.sed solũ querit an sit licitũ iuramentuꝫ factuꝫ de nõ fideiubẽdo ⁊ seruari debeat:⁊ cõcludit q̃ sic p̃ terq̃ vbi nisi fideiuberet verteret dispẽdiũ salutis tẽporalis.argumẽ.iuriuꝫ p̃ealle.qõ etiã sequit Ant.de bu.in.c.cũ qdaꝫ de iureiu.cũ ɔ̃cor.de qbus h̃ ,p euꝫ. ⁊ per Aldr.in cõsilio.lxxxix. incipiente. Quidam iurauit ⁊c̃. [adeo]

32 ¶ Itẽ inquãtũ Bar.facit differentiã quando agit de limitanda obligatione que ɔ̃trahit v̄bis an inducat in substantia obligatiõis. vt hoc vltimo casu nõ requirat ɔ̃sensus illius cui fit ,ptestatio.sed in p̃cedentibus sic adde ẽm imo.q̃ hec differentia non videt bona:q: si protestor q̃ si ,pmitto tibi.xx.nõ intendo obligari nisi.in.x. lꝫ ista ,ptestatio nõ ɔ̃cernat diuersitatẽ in substãtia obligatiõis ẽm ea q̃ habent i l.i.§.si qs simplici er iũcto.§.si stipulãti.ĵ.de ꝟ.ob. tñ v̄r q̃ debeat reqri ɔ̃sensus sicut q̃n agit de obligatiõe ipedienda.vñ sicut si dicerẽ si cõtingat me ,pmittere.x.nõ intẽdo in aliquo obligari.⁊ ad hoc vt releuet ,ptestatio reqrit cõsensus partis cui ,ptestatio fit

ꝭm ꝙ fatet̃ ⁊ ꝓbat Bar. hic videt̃ ꝙ reqrat̃ in dicto
alio casu arguẽdo de toto ad ptẽ.l.q̃ de tota.in pn.
ff.de rei ven. ¶ Nec ob.l.modestin⁹.de sol.alle. per
bar.lꝫ imo.nõ rñdeat.qꝛ dic ꝙ ille tex.loquit̃ quãdo
interuenit cõsensus partiũ.vt patet ibi in versi.pcõ.
⁊ in verbo ꝯuenisset. Preterea ibi tractat̃ de conser/
33 uanda obligatiõe nõ limitãda. ¶ Itẽ inquãtũ bar.
h tetigit an ꝓtestatio sit faciẽda in scriptis. ⁊ cum eo
simpliciter transit imo. hic Adde ꝙ ro. hic in addi.
nouis addit ꝙ vbi ꝓtestatio est talis ꝙ ex ea causat̃
ꝑiudiciũ irreparabile: ⁊ tũc requirit̃ scriptura. hoc di
cit ipse esse tex. singularẽ in auc. si qs enĩ. C. de adul.
⁊ Saly. ibi ponderat illũ tex. vꝫ ꝙ vbi agit̃ de ꝑiculo
personali facienda est ꝓtestatio in scriptis. ¶ Item
34 adde ꝙ glo.in.c.cupientes.§. ꝙ si per .xx. in versi.
ꝓposita.ĩ fi.la.i.de elec.in.vj.simpliciter dicit ꝓtesta
tionẽ esse faciendã in scriptis. sed illã reprehẽdit ibi
Pe.de anch.ꝑ no.ꝑ glo.in.c.i. de censibus .in.vj.
vbi ponunt̃ casus in qbus reqrit̃ scriptura. Fallit ꝭm
eũ in casu cle. causam de elec. vbi ponit̃ casus in quo
requirit̃ scriptura in protestatione. ¶ Dominicus in
d.§.ꝙ si per viginti.remittit ad no.per Jo.an.in.c.
in generali.de reg.iur.li.vj.in mercurialib⁹.vbi Jo.
an.post Jo.mona.cõcordat cũ distinctione bar. hic.
cũ qua etiã cõcordat Nicho.de neapo.in.l.scire .§.
oportet.ꝑ illum tex.ff.de excu.tuto.⁊ Bar.⁊ bal.in
l.fi.C.de neg.ge.vbi tex.⁊ bal.in auc.presbyteros.l.
vltia.C.de epi.⁊ cle.⁊ imo.in.l.de pupillo.§.si quis
ipsi p̃tori.in fi.ff.eo.de quo etiã aliqd per Dy.⁊ bar.
in.d.l.de pupillo.§.meminisse. ¶ Itẽ inquãtũ tã
git bar.de protestatiõe apposita in libello ꝙ libellã
tis saluum sit ius addẽdi ⁊ minuẽdi vsqꝫ ad sñiam.
Adde bar. ⁊ alios in.l.edita in vltima col.C.đ edẽ.
cũ ꝯcor.⁊ additionibus quas ibi dedi circa secundã
speciẽ ꝓtestatõis.s.inhibitorie adde ꝑmo que dixi in
l.de pupillo.§.q ꝓcuratorio.ff.eo. Et dũ Bar. circa
hoc tractat qd operetur denunciatio que fit per aliũ
debitori tuo ne tibi soluat. ⁊ an tali protestationi sit
parendũ. ¶ Adde tex.in.l.si qs.cũ auc.ibi posita.⁊
qđ ibi per doc.C.depo.⁊ qđ not.bar.ĩ.l.si a furioso.
eũ.l.se.in fi.ff.si cer.pe.⁊ Ang.⁊ imo.in.l. heres.la.
i.ff.ad trebel.⁊ ibi dicũt ꝑ illũ tex.ꝙ ille cuius inter
est põt nunciare debitori suo ne tibi soluat.facit ꝭm
eum.l.fi.ff.de le.cõmis.⁊.l.iij.C.de noua.de quo ẽt
aliqd ꝑ Bar.in.d.l.heres.⁊ in.d.l.si a furioso.⁊ an
creditor hẽat aliqđ remediũ aduersus dictaꝫ ꝓtesta
tioneꝫ factã đbitori suo.viđ doc.in dictis locis maxie
Ang.⁊ Imo.in.d.l.heres ⁊ que dixi in.d.l. de pu
pillo.§.si is cui.ff.eo. Vide etiã in materia id quod
no.Jo.an.in.l. significauit.đ censi.vbi tractat quid
si debitor iurauit soluere creditori suo infra certũ di
em.⁊ postea creditor ante diẽ solutionis est per iudi
cem ꝯdemnatus de aliquo graui crimine.⁊ iudex ꝓ
testatur ⁊ mãdat illi debitori ne soluat creditori an te
neat̃ debitor ꝯparere cũ bona creditoris nõ erant ꝓ
tali delicto cõfiscata vel confiscanda[a]. Et de materia
ista etiã vide per Pe.de ancha.in cle.i.de exces.p̃la.
vbi simpliciter reassumit oĩa dicta ꝑ bar. h nullo ad
dito ⁊ illud pre ceteris tene mẽti qđ voluit bar. h di
cens ꝙ qñ protestatio fit auctoritate iudicis[b] ꝓtesta
tioni est parendũ ⁊ credendũ.lꝫ nõ fiat fides tũc de
veritate cause expresse in protestatione. ⁊ ita etiã no.
ipse in.d.l.fi.ff.de le.cõmisso. ꝑ illum tex.⁊ sequitur
Pe.de ancha.in.d.cle.i.de exces. p̃la.nã ꝓ facto iu
dicis p̃sumit̃.c.in p̃ntia.de renũci.l.si qs. in ꝟsi.qđ
nõ arbitramur.C.de offi.prefec.vigiluꝫ.q̃ lex alias ẽ
sub rubrica.C.de offi.prefec.anno.⁊ ad istud dictuꝫ
vide Jo.an.in.c.significauit.de cẽsi. vide etiã in ma
teria q̃ no.bal.in.l.fi.C.đ edic.di.adri.ĩ.viij. oppo.
duꝫ dicit ꝙ si facio ꝓtestationẽ inhibitoriã in iudicio
ꝙ nulla mihi fiat nouitas sup tali pos. debeo exꝑme

a ¶ Cõfiscanda. viđ ꝑ fed. ꝯsi. ccxxxix.
b ¶ Judicis. adđ ro. ꝯs. vj.
c ¶ Offendere. de h late ꝑ pau. đ ca. ꝯsi. xxxiiij. ꝑ ang. ꝯsi. cclxxviij.

re cãm.alias inanis est talis ꝓtestatio.allegat.l.i.C. de predi.
curia.li.x.de quo ꝑ bar.h ⁊ facit qđ no.bar.in.l.de pupillo .§.
35 si qs ipsi pretori.in.xi.q.ff.eo. ¶ Itẽ inquãtũ tãgit an ꝑ nego
cioꝝ gestorẽ possit fieri denũciatio seu ꝓtestatio.adde no. per
bar.⁊ alios post glo.in.l.si seruũ.§.videamus.ĩ.de ꝟbo.obli.
vbi cõcludit̃ negocioruꝫ gestorẽ posse debitori meo nũciare ꝙ
nihil soluat.⁊ ex tali denũciatiõe constituet̃ debitor in mora ꝑ
tex.no.in.l.si quis solutioni.§.i.ff.de vsu.⁊ istđ videt̃ esse ꝯtra
ea que no.bar.hic.vbi vult ꝙ negocioꝝ gestor meus nõ possit
denũciare tibi debitori titij ne soluas titio eo qꝛ titius cessit mi
hi iura ꝯ dictũ debitoreꝫ.iuxta.l.iij.C.de noua.⁊.l.nomẽ .C.q̃
res pigno.tñ põt rñderi lꝫ scribentes de hac ꝯrietate mẽtioneꝫ
nõ faciãt ꝙ bar.in.d.§.nũc videamus.⁊ ea q̃ ibi allegant̃ ꝓce
dunt in nũciatiõe citatoria ad aliqd faciendũ.sed Bar.hic lo
quit̃ in nũciatione inhibitoria.alias aũt non video ꝙ defendi
possit bar.a ꝯrietate.⁊ alias nisi ita dicam⁹ verior videret̃ opi.
bar.in.d.§.nũc videam⁹ ꝑ.d.l.si qs solutioni.de quo etiã viđ
q̃ per alios tangunt̃.in.d.§.nũc videam⁹.circa ĩtellectũ.d.l.si
36 qs solutioni. ¶ Itẽ inquãtũ ꝯcludit bar.ꝓtestationẽ posse fie
ri ꝑ ꝓcuratorẽ.adde Inno.in.d.c.cũ in iuuẽtute. de presum.
⁊ q̃ dixi in.l.de pupillo.§.q ꝓcuratorio.ff.eo.⁊ ibi tetigi an re
qrat̃ speciale mãdatũ. ¶ Itẽ inquãtuꝫ querit bar.an ꝓtestatio
possit fieri ꝓcuratori adde ꝙ vbi lex reqreret ꝙ ꝓtestatio deue
niret in plenã noticiã vel sciaꝫ dñi.nõ sufficit fieri ꝓcuratori. vt
est gl.no.in.cle.cãm.in.ꝟ.appellatũ.de elec.quã ad hoc repu
tat singularẽ ro.hic. ¶ Itẽ adđ ꝙ Jo.mo.quẽ refert ⁊ seqtur
37 Jo.an.in.d.c.in generali.de re.iur.li.vj.in mercurialibus.vo
luit ꝙ possit tũc denũciari seu ꝓtestari ꝓcuratori qñ dñs habe
ri nõ põt.l.aut q aliter.§.⁊ si forte.ĩ.qđ vi aut clã.ꝑ quẽ tex. ẽt
dicũt sufficere đnũciare marito ꝓ muliere.sꝫ dic ꝙ ille tex.loqt̃
in ꝓtestatiõe declaratoria volũtatis in q̃ tractat̃ de agrauãdo
aliũ.ideo illa p̃t fieri marito vel amicis vt ibi.aliđ est in ista ꝓte
statiõe inhibitoria ꝑ quã tractat̃ de agrauãdo aliũ.⁊ ita decla
rat bar.ĩ hoc.§.añ ꝑmã spẽm ꝓtestatiõis declaratorie in vlti
ma col.hui⁹ articuli ⁊ ꝙ ẽt qñ dñs põt haberi sufficiat denũcia
re ꝓcuratori.⁊ sic ꝯ Jo.an.videt̃ tex.in.l.si dcm̃.§.si p̃nte .ff.đ
euic.ꝑ quã in ꝓposito dicit pau.đ cast.in.l.si ꝓcuratori p̃nti.ĩ.
de ꝟ.ob.ꝙ lꝫ Jo.an.ĩ.c.fi.đ dolo ⁊ ꝯtu.videat̃ velle ꝙ ꝑus ꝓ
testatio fieri dꝫ dño q̃ ꝓcuratori si dñs est p̃sens seu haberi põt
ꝭm pau.de ca.hoc est ꝯ dictũ.§.si p̃sente. ¶ Sꝫ sustinẽdo opi.
Jo.an.põt dicere ꝙ imo.tex.in.d.§.si p̃sente.ꝓbat opi.Joã.
an.eẽ verã.vt colligit̃ ex tex.ibi ⁊ nõ ignorãte ⁊c.⁊ ibi gl. ꝑma
vbi apparet ꝙ põt denũciari ꝓcuratori qñ dñs erat p̃sens ⁊ sci
ens.secus si dñs eẽt in ciuitate ⁊ ignorãs qꝛ non sufficeret ꝑmo
denũciari ꝓcuratori.⁊ sic verior vr̃ opi.Jo.an.maxime qꝛ si vi
dem⁹ istđ seruari debere in ꝓtestatõe declaratoria volũtatis in
qua nõ tractaret̃ de agrauãdo aliũ vt ĩ.d.§.⁊ si forte sꝫ tracta
ret̃ de exonerãdo ꝓtestãtẽ.q̃to magis idẽ erit in ꝓtestatiõe in
hibitoria ꝑ quã tractat̃ de aggrauãdo aliũ ⁊ sic tãtomagis dꝫ
38 reqri ꝙ denũciet̃ dño si haberi põt. Et ad istũ articulũ facit il
la.q.q̃ querit̃ an possit qs ĩcipe citationẽ a ꝓcuratore omisso do
mino q tñ erat p̃ñs in ciuitate.đ quo ꝑ doc.in.c.fi.de eo q mit.
in pos.cau.re.ser. ⁊ ꝑ Bar.in.l.solẽt ꝑ illũ tex.de ali.⁊ ci.leg.
⁊ in.l.meminerũt.C.vñ vi.⁊ in.l.q̃uis.ĩ.ti.i.đ quo ibi dicet̃.
¶ Adde ẽt q̃ no.dy.⁊ bar.in.l.đ pupillo.in.§.nũciatiõeꝫ in fi.
37 ff.eo.⁊ qđ no.Ang.ĩ.d.l.aut q aliter. ¶ Itẽ iq̃tũ ꝯcludit bar.
ꝙ si qs fuit bãnitus.⁊ tu volebas eũ offẽdere virtute statuti per
mittẽtis eũ posse ĩpune offendi ⁊ ille ꝓtestat̃ tibi ꝙ non offen
das eũ eo qꝛ dicit se eẽ rebãnitũ nõ teneris ei credere nisi de h
fideꝫ tibi faciat.⁊ iđ si nõ exhibeat instr̃m liberatiõis bãni pote
ris ĩpune offendere[c]. Adde scđm imo.h qđ si poteras eũ cape
re ⁊ nõ occidere videt̃ in dubio ꝙ nõ debeas illũ occidere. ar.
eius qđ no. Pau.de liaꝫa.in.cle.i.de re iudi.vbi dicit ꝙ lꝫ ex
ceptio nullitatis nõ dꝫ admitti ꝯ petẽtẽ executionẽ sñie in casu
ipsius cle.i.s.qñ date essent tres sñie ꝯformes.tñ illđ procedit
nisi executio eẽt irrectractabilis sicut eẽt ĩ executiõe pene corpo
ralis.⁊ ita erit ĩ proposito.qꝛ lꝫ cuilibꝫ sit ꝑmissa executio bãni
id tñ vr̃ intelligi nisi legitima exceptio obijciat̃ ne deludat̃ in
effectu executio bãni ꝓut est in casu isto ex quo potest eũ cape
re. ¶ Sed dcm̃ bar.posset ꝓcedere qñ nõ ꝑmitteꝫ se capi ⁊ vel
let aufugere.p̃sumptio est ꝯ eũ ꝙ ex cã differẽdi ⁊ aufugiendi

obijceret ⁊ sic non tenet credere. ar. l. satis apte. C. de fal. ⁊ qđ
no. gl. auc. de exhi. rei. §. si vero ēt q̄dā iurēt in v̄. factū dū gl. di
cit q̄ ex fuga insurgit p̄sumptio ꝯ fugiētem. facit tex. no. in. l. si
suus. ⁊ q̄ ibi bar. C. de his q ad eccle. cōfugi. vbi si q̄s licite po
terat capi. ⁊ q̄ nō patiebat se capi occisus ē n̄ patit occidēs pe
nā. vt declarat no. bal. in. l. fi. C. de exhi. rei. ⁊ in. l. i. C. vn̄ vi. in
repetitōe. ⁊ cū imo. trāsit simpliciter Ro. hic ꝓ quo ēt bn̄ facit[a]
id qđ dicit no. bar. in. l. i. circa vltiaꝫ col. C. q accu. dū dicit q̄ p
mittit posse oppōi exceptionē ꝑ irretractabile piculū. q̄ exce
ptio al's nō potuisset oppōi allegat. l. ij. ff. de feri. ⁊ l. senat⁹ p⁹
pn̄. ff. de offi. presi. ⁊ qđ no. Cy. in. l. fi. in. ix. q. C. đ cōpē. bn̄ fa
cit qđ no. bal. in. l. eū q duas. C. de adul. ⁊ in. l. i. C. đ in ite. re.
postu. neq̄d nō fi. ⁊ in. l. ab executiōe. C. quo. appel. ⁊ qđ not.
Jmol. in. l. q a latronib⁹. §. i. ff. de test. ⁊ in. l. iij. §. si suus. j. de
acq. pos. vbi reassumūt illđ dictū Pau. de liaza. ad limitatiōeꝫ
dicte cle. i. quā limitationē secut⁹ est ēt bal. in. l. si feriatis in lec.
40 antiq̄. ⁊ ibi bal. ff. de fe. ¶ Si tn̄ velles sustinere īdistincte dictū
bar. hic posses dicere q̄ limitatio data ꝑ imo. non bn̄ ꝓbet per
pau. đ liaza. in. d. cle. i. q̄ nō poterat īputari culpa reo ꝯdēnato
opponēti exceptionē nullitatis sn̄ie ad īpediēdaꝫ executionē ir
reiterabilē. sꝫ in casu nr̄o poterat īputari culpa bānito q̄ nō fe
cerit publicari rebānitionē iuxta. l. sꝫ si pupill⁹. §. p̄scribere. ff. đ
insti. h̄ alle. ꝑ Bar. vel q̄ secū ꝯtulerit instr̄m liberationis bāni
cū eēt instruct⁹ ⁊ īformat⁹ de bāno ⁊ q̄ īpune poterat offendi vi
gore bāni ar. l. si qn̄. C. đ dilatio. ⁊ ei vr̄ posse obijci q̄ dānū qđ
sua culpa quis sensit sibi imputari debet. d. l. q̄ si quis ex sua
culpa. j. de re. iur. tamen q̄ maximā hꝫ eq̄tatē limitatio Jo. de
imo. iō eā libēter sequor ⁊ alle. in ꝯriū poteris colligere rn̄sionē
41 ex alle. ꝑ bal. in. d. l. i. C. q accusa. ¶ Circa vero tertiā speciē pro
testatiōis. s. incitatorie[b] inq̄tuꝫ tn̄ bar. ꝯcludit q̄ ēptor q vult
habere regressuꝫ de euictiōe ꝯ venditorē occasione litis mote
ipsi emptori ab alio sup euictiōe rei dꝫ oñdere venditori in for
ma auctētica libellū ꝯ emptorē productū ⁊ citationē in publica
forma ⁊ ei copiā dimittere[c]. ¶ Adde bar. idē tenēteꝫ in. l. ēpti.
C. de euic. ⁊ ibi eū seq̄t Sali. ⁊ idē tenet ang. ⁊ imo. in. l. i execu
cutiōe. §. īsolidū ⁊ in. l. eū ex cā. j. de vbo. ob. ¶ Sꝫ īpemet an
ge. in. l. ēptor. C. de euic. dicit q̄ de ꝯsuetudine h̄ nō seruat sed
solū seruat q̄ citat vēditor q̄ veniat ad defendēdū emptorē in
cā euictiōis ⁊ litis mote ⁊ in citatiōe denūciat ei litē esse motā ⁊
dicit istđ esse tenēdū ⁊ aliđ nō allegat. ¶ Posset practica ang.
defendi. qn̄ illa denūciatio eēt facta cū iudicis auctoritate quia
tūc nō req̄rit q̄ fiat fides de veritate cōtentoꝝ in ꝓtestatiōe vt
dixi. ff. post Bar. hic alias autē seruāda est practica Bar. de iu
42 re. ¶ Et hoc veꝝ puto lꝫ Roman⁹ hic simpliciter faciēs mētio
neꝫ de verbis Bar. dicat q̄ nō videt vera opi. bar. q̄ nō est ne
cesse q̄ oñdat libellus ⁊ citatio ita dicit sentire gl. singulareꝫ in
cle. cām in gl. fi. iūcto. tex. de elec. ibi dū gl. dicit tn̄ ōbere suari
forma illius cle. in hac denūcia. ⁊ sic sensit glo. q̄ nō sit necesse
seruari illā formā exhibitiōis libelli ⁊c̄. vn̄ secūduꝫ eū certus dr̄
quomodocūq̄ꝫ sit certificat⁹. l. certū. ff. si certū pe. ⁊ debuit ven
ditor credere simplici vbo emptoris si bonus vir reputat em
ptor secūdū eū qui ꝑ hoc allegat in ar. l. argentū. ff. ꝯmo. ⁊ gl.
in. l. titio fundus. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. teneo vt dixi opi. bar. ⁊ se
qua. ⁊ pro ea est ēt tex. in. d. cle. cāꝫ in fi. ibi dū dicit tex. idē quo
q̄ꝫ in alijs casibus obseruari volum⁹ in q̄bus requirit intimatio
faciēda iūcto pn̄cipio illius cle. ⁊ ita ītellige glo. ibi. nec est veꝝ
q̄ debeat credi aduersario meo mihi ꝓtestāti vt aliq̄d ꝓ eo fa
ciā nec istđ dicūt iura allegata in ꝯriū nō eni credit alicui in eo
qđ ꝯcernit cōmodū suuꝫ ⁊ onus alterius. l. oībus. C. de te. ⁊ l.
nullus. ff. e. ti. alias sequeret q̄ nunq̄ ꝓtestāti īcumberet onus
certificādi aduersariū sꝫ esset credēdū ꝓtestanti ꝯ. l. nomē. C. q̄
res pig. ⁊ l. si q̄s inficiatus cū similib⁹. ff. depo. presertiꝫ cū qli
bet bonus esse p̄sumat. ꝓ. fi. de p̄sump. l. seruos. ⁊ ibi gl. ff. đ ma.
43 testa. ¶ Jtē inquātū bar. hic cōcludit q̄ qn̄ emptori est mota
lis sup euictiōe dꝫ denūciare venditori nō solū sibi litē esse mo
taꝫ. sꝫ ēt q̄ vadat ad defendendū se in litē. l. i. C. de peri. ⁊ cō
mo. rei vēdi. l. ēpti. ⁊ l. cū successores. ⁊ l. si parētes. C. de euic.
44 ¶ Ex quo infert q̄ ex quo sciret venditor litē eē motā ēptori tn̄
adhuc tenet⁹ emptor denunciare venditori q̄ vadat ad eū de
fendendū. q̄ vbi fieret denūciatio nō solū ad certiorādū sed ēt
ad incitāduꝫ vt aliq̄d fiat vel nō fiat debet etiā scienti fieri talis

denūciatio vt ꝓbat in. l. denūciasse iuxta pn̄cipiū. ⁊
ibi plene per Bar. j. de adul. ¶ Adde scđm Jmo. h̄
q̄ lꝫ idem tenuerit Jo. an. in addi. spe. in ti. de emp.
⁊ vendi. §. fi. ad fi. tamen verior videt opi. contraria
quam secūdum eum tenuit glo. in. l. emptor. C. de
euic. ⁊ quem sequit Dy. in. c. eū qui certus de re. iur.
lib. vj. quā etiā refert ⁊ sequit Cy. in. d. l. emptor. ꝓ
qua opi. Jmo. videt tex. in. l. si cū questio. C. đ euic.
vbi vr̄ ꝓbari q̄ sufficiat simpliciter denūciari litē esse
motā. ⁊ lꝫ veꝝ sit q̄ vēditor teneat ire ad đfendēduꝫ
tn̄ nō sequit q̄ sit necesse illđ denūciari. ¶ Ro. hic ēt
addit q̄ ꝓ opi. bar. tenētis q̄ req̄rat denūciatio q̄
vadat ad defendēdū vr̄ gl. fi. in. d. cle. cām ⁊ gl. in. l.
in auctoritati. C. de euic. in gl. i. ⁊ illā allegat Jo. an.
in loco p̄alle. ¶ Tn̄ scđm Ro. ⁊ bal. i. l. i. C. de peri.
⁊ cōmo. rei vnedi. tenuit q̄ imo sufficiat emptoreꝫ de
nūciare liteꝫ esse motā per id qđ dicimus de muliere
cui satis est si ipsa denūciat se esse p̄sentantem. l. i. §.
denunciare. ff. de lib. agno. bal. in. l. si cū questio. C.
de euic. opi. bar. alibi Bal. in. c. i. si đ feu. vas. ab ali.
inter. fue. distinguit q̄ aut querit an sufficiat simplex
nunciatio litis mote quo ad habendum regressuꝫ de
euictione tantum ⁊ tunc secūdum Bal. forte dicen
dum est q̄ sic. ⁊ ita ꝓcedāt q̄ dicūt scienti nō esse op⁹
denūciare iuxta. l. i. cū similib⁹. ff. de actio. empti. sed
q̄tuꝫ ad effectuꝫ agendi de euictiōe erit opus q̄ sciē
45 ti fiat đnūciatio. ¶ Aut queritur an sufficiat simplex
denūciatio litis mote vel eius sciētia quo ad hoc vt
teneatur venire ad defendendū. ⁊ dicēduꝫ est q̄ nō
⁊ ita loquant iura alle. per bar. ¶ Tamē dicit Ro. q̄
istis nō obstātibus tenēda est indistincte sn̄ia Bar.
q̄ quo ēt ad habendū regressū de euictiōe est neces
se denūciare liteꝫ motam ⁊ q̄ vadat ad defendendū
per. l. si plus. §. mota. ⁊ l. si rem quā. §. fi. ff. de euic.
Et rn̄det ad. d. §. denūciare. q̄ loq̄tur in casu diuer
so. ⁊ q̄ ex diuersis nō recta fit illatio. l. fi. cum vulga
ribus. ff. de calum. ¶ Dicit tamē ro. q̄ lꝫ istud sit ve
rum regulariter q̄ requirat dicta denūciatio. tamen
fallit in aliq̄bus casibus quos ponit bal. in. d. l. i. ⁊ ip
se adducit aliū. vꝫ. qn̄ notoriū eēt q̄ siue emptor de
nunciasset siue nō. oīo emptor cām amisisset. tunc. n.
siue ēptor sciat siue nō ēptor hēbit regressuꝫ đ euictio
ne ēt nulla facta denūciatiōe. allegat no. in. d. l. si cuꝫ
q̄stio in glo. pe. in. l. fi. iō in pn̄. ff. de euic. lꝫ illa gl. po
tius faciat in ꝯriū. facit hꝫ eū. l. i. §. occisoꝝ ibi q̄ quo
tiens. ⁊c̄. ff. ad silleia. ⁊ ita dic̄ ꝯsuluisse ful. qđ est bn̄
notāduꝫ. Adde ēt predictis q̄ gl. ꝑua in. d. l. i. de pi.
⁊ cō re. vē. in vbi. adesse. quā aliq libri habēt tenet q̄
scienti nō sit necesse denūciare q̄ vadat ad defendē
dū. ⁊ aliā opi. seq̄t Jac. de bel. in. d. l. ēptor. Jdē te
net pau. de liaza. in. c. fi. de emp. ⁊ vē. in vlt. col. in re
petitōe dicēs q̄ sufficit si vēditor habeat plenā ⁊ īdu
bitatā sciaꝫ. ⁊ qđ no. archi. in. c. si ꝯ vnū đ offi. đle. in
vj. Jtē etiā tenet imo. in. l. ij. §. fi. ff. so. ma. ꝑ illa que
īpemet alleg. hic in. c. fi. de empti. ⁊ vēdi. ⁊ in. c. cum
. m. ferrariēsis de ꝯsti. in fi. ¶ Sꝫ spe. in ti. de emp. ⁊
vendi. §. fi. tenet q̄ nō sufficiat scia ⁊ q̄ dꝫ denūciari
q̄ vadat ad defendēdū. ita tenet pe. de anch. Ant.
de bu. ⁊ do. car. in. d. c. fi. ⁊ Ang. in. l. in executiōe. §.
insolidū. de vb. ob. ⁊ pau. de ca. in. d. l. in executiōe
in pn̄. Jdē etiaꝫ ang. ⁊ imo. in. l. cū ex cā. de ver. ob.
vbi dicūt q̄ si venditor scit litē eē motā. nā est neces
se q̄ sibi denūciet litē eē motā. ⁊ ita saluet gl. in. d. l.
ēptor sꝫ bn̄ necesse est denūciare q̄ veniat ad defēdē
duꝫ ꝑ. d. l. denūciassē. in rōne sui. ⁊ cū opi. bar. trāsit
ēt imo. in. c. cū iter vniuersas de electōe. ⁊ Raph. cu.
in. l. ij. §. fi. ff. sol. ma. Puto ꝯcludendū verā eē opi.
⁊ distinctionē quā posuit bal. ⁊ Saly. in. d. l. i. C. đ pe
ri. ⁊ cō. rei vē. per quā alie opi. reducunt ad cōcordi
am. s. q̄ aut vēditor sciebat litē esse motā per denun
ciationē sibi factā ab alio q̄ ab emptore. ⁊ istud non

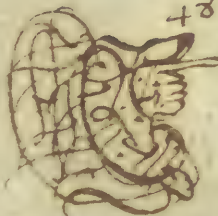
a ¶ Bn̄ facit
adđ ēt bn̄ face
re q̄ voluit
abb. i. c. signi
ficauit đ cēsi.
q̄ excōicat⁹ p̄t
agere ꝯ đbi
torē suū suspe
ctū de fuga. ⁊
opi. bar. seq̄t
pau. đ ca. ꝯsi.
ff. allegato.

b ¶ Jncitato
rie de h̄ late ꝑ
alex. ꝯsi. xxx
iij. ii. lib.

c ¶ Dimittet
de h̄ ꝑ ioā. de
anania ꝯs. xxx
viij. in fi. ⁊ cō
si. xxxj. ⁊ in q̄
tū. d. alex. hic
improbat ro.
vid eūdē ꝯsi.
vj. ff. alle. ⁊ vi
de ang. i ꝯs. cl
xxvj. alex. ꝯsi.
iiij. ⁊. lxvij. ter
tio lib.

d ¶ Adhuc te
net. adđ fran.
đ are. ꝯsi. xxx
vj. vbi dicit q̄
lꝫ alias scienti
sit denūciādū
tn̄ in miore sa
tis ē qualiter
cūq̄ꝫ sit cert⁹
dicit tn̄ đ hoc
dcō sum dubi
us ꝓ nūc.

ſufficit ꝓbatur in. l. qui abſente. ṡ. de procura. quem tex. ponderāt ibi Bal. bar. ꝛ Ange. nam ſi ibi ſufficeret denūciatio facta venditori ab alio quā ab emptore nō fuiſſet neceſſe ꝙ illud denūcians venditori pro emptore caueret ipſi venditori de rato per. l. item veniunt. §. petitaꝫ. ṡ. de petitio. heredi. l. qdā decedēs §. ex quo. ṡ. de admi. tuto. ſed ſufficeret a quocunqꝫ ꝛ quomodocūqꝫ denūciari. Aut venditor ſciuit per denūciationē litis mote ſibi factā ab ēptore ꝛ iſtō ſufficiat abſqꝫ eo ꝙ per expreſſum denūciet ꝙ vadat ad defendēdum pro quo bal. ꝛ Saly. allegāt. d. §. denūciare. ꝛ etiam qꝛ iſta denūciatio nō fit per emptorem ad aliū effectum ꝙ̄ ut vadat ad defendendū allegat no. per Cy. in. l. in mino. C. in qui. cau. in inte. reſti. ꝛ pōt dici ꝙ pro eis eſt tex. in. d. l. ſi cū queſtio. que loqtur in hoc caſu. ꝛ ꝑ hec videt̄ reſidere bal. in. d. l. emptor. Et de hac materia vltra ꝑdicta vide etiam per
46 Bal. in. l. libera. C. de ſenten. ℂ Et in quātum dicit Ro. ꝙ vbi eſt notoriū emptorē fouere malaꝫ cām ꝙ tunc nō eſt neceſſaria denūciatio. Adde ꝙ idē tenet etiā Ful. ſingulariter in. d. l. ſi ideo. referens ſe ita cōſuluiſſe, dicit tamē ꝙ grauabit̄ in hoc emptor. qꝛ habebit neceſſe ꝓbare ꝙ etiā ſi denunciaſſet venditori ſuccubuiſſet oīno emptor. qꝛ cāꝫ nullā habebat. bene facit qđ no. Bar. in. l. at qui natura. §. cū me abſente ṡ. de neg. ge. ℂ Sed adde ꝙ lꝫ ipſi nō dicat contra eos eſt glo. in terminis in. l. emptorē in ꝑn. in ꝟ. poſſe. iuncto tex. ꝛ glo. ibi in verſi. manifeſta ꝛ ibi hoc expreſſe vult Bar. ff. de actione empti. ℂ Tū ſuſtinendo porem opi. poteſt dici ꝙ illa glo. in ꝟſi. poſſe non refertur ad caſum qñ notorie cōſtaret de nō iure emptoris ꝛ venditoris. nā tunc ceſſat ratio ꝙ ſi emptor nō facta denūciatione venditori ſuccumbat ꝑſumit̄ ſuccubuiſſe eo qꝛ male īformatꝰ erat de defenſiōe cauſe. l. ſi fundū. §. i. ṡ. de euictione. ſꝫ refert̄ illa clauſula ad caſum qñ nō erat notorium ꝛ ita intelligit illaꝫ
47 glo. Ful. in. d. l. emptor. ꝛ in. d. l. ij. §. fi. ℂ Vel dic ꝙ ſi venditor allegat ſe nō teneri de euictiōe qꝛ nō fuit ſibi denunciatum ꝛ ꝙ vult oſtendere ꝙ ſi ſibi fuiſſet denūciatuꝫ oſtendiſſet de iure ſuo debebit audiri alias nō ꝛ iſtud voluit Imol. in. c. fi. ad finē de emptio. ꝛ vēdi. vbi fortius dixit ꝛ valde ſingulariter ꝙ ſi agatur de euictione cōtra venditoreꝫ ꝛ venditor dicat ſe nō teneri qꝛ non fuit ſibi denūciatum. tū ſi venditor nihil rationabile alleget nec oſtendat aliqđ cōtra illius ius qui euincit nō audietur qꝛ non videtur intereſſe ipſius venditoris nūciationeꝫ ſibi fuiſſe factā. ex quo apparet eū non habuiſſe aliq̄ defenſionem ꝯ iura ipſius euincent͛s. ꝛ ſic ſi excipiat de denūciatione nō facta poterit replicari ei ꝙ ſua nō intererat ex quo ille qui obtinuit habebat ius. ꝛ venditor defenſioneꝫ nō habebat ſiue hoc eſſet notoriuꝫ ſiue nō. ℂ Facit ad hoc optime ſecūduꝫ eum id quod no. Ange. in. l. decē. ĵ. de ver. ob. ꝛ glo. in. l. niſi hoc actū. ṡ. de pac. vbi uoluit glo. ꝛ Ange. ꝙ lꝫ hodie prius debeat fieri excuſſio in bōis debitoris principalis ꝙ̄ deueniat̄ ad fideiuſſorem vt in auc͂. preſente. C. de fideiuſſo. tamē ſi nō fuit facta excuſſio ꝛ nō conueniat̄ fideiuſſor qui excipiat de excuſſiōe nō facta poterit replicari ꝙ ſua nō intereſt: qꝛ debitor non eſt ſoluendo qđ perpetuo
48 tenemēti. ℂ Item aliā limitationē. ſcilicꝫ quando nō ſolum emptor: ſed etiaꝫ venditor eſſet preſens in iudicio litis mote cōtra emptorem qꝛ tunc nō eſt neceſſe aliquam denūciationē facere. ut eſt glo. ſingularis in. l. ſi dictuꝫ. §. ſi preſente. ṡ. de euic. quā. ṡ. allegat Bal. in. l. fi. §. i. in. ij. colū. C. de vſu. rei iudi. ꝛ in d. l. libera in ꝑn. ℂ Item in quātuꝫ Bar. hic tractat
49 quo loco ꝛ tempore debeat fieri hec ꝓteſtatio in citatoria. adde Bar. in. d. l. cuꝫ filius. §. fi. ĵ. de ꝟbo. ob. ꝛ Bal. in. l. in cōtractibus. §. fi. C. de non nu. pecu. ꝛ in. l. ij. in fi. C. de ſacroſan. eccle. ꝛ ibi tangit an poſſit

a ℂ Praticaf ſe. adō eūdem ꝯſi. cxiij. ꝛ ful. ꝯſi. cxlviij.
b ℂ Incidenter adō lu. ro. fin. ſuis fo. iij.

50 fieri in eccleſia. ℂ Item in quātum bar. tangit cui fieri debeat proteſtatio. ꝛ an poſſit fieri procuratori ſi dñs haberi poſſit. ad de que dixi in ſuperiori ſpecie ꝓteſtationis ꝛ ibi dicta cōfirmatur per no. per Bar. hic. ℂ Item tenemēti ꝙ ſignanter voluit
51 Bar. dicens ꝙ ſi ex diſpōne legis vel ſtatuti quis dꝫ penā incurrere ſi certuꝫ qđ non fecerit nō expectatur ꝙ deſinat illud poſſe facere vt incurrat penā ſed quāprimuꝫ facere pōt ꝛ eſt in mora faciendi incurrit penā ſicut in vltimis voluntatibus. l. i. §. idem ſi ita. ṡ. ad. l. falcidiā lꝫ ſecus ſit in cōtractibus. l. ita ſtipulatus. ĵ. de ꝟbo. ob. ꝛ ſic in hoc equiparat̄ diſpoſitio legis vel ſtatuti vltimis voluntatibus ꝛ nō contractibus. Pro quo allego glo. no. in. l. i. in glo. ij. C. de his q. vt indi. quā ibi ad hoc ſubtiliter ponderat Bar. de quo tū pro nunc aliter nō ſcribo ne longior ſim. ſꝫ puto ſcripſiſſe in. d. l. ita ſtipulatus. vbi etiā puto tetigiſſe illam qōneꝫ que hic caderet. ſcilicet ſi in ſnīa vel ſtatuto dicatur ſi talis delinquens nō ſoluerit ſeu ſi ſoluere nō poterit penā pecuniariā: incidat in penā amputatiōis pedis. an ſit expetcāduꝫ euꝫ deſinere poſſe ſoluere de qua ꝑ Bar. ꝛ ang. in. l. ſuus quo
52 qꝫ. §. ſed ſi filios. ṡ. de hr̄di. inſti. cū cōcor. ℂ Ultimo tene mēti vtile verbū Inn. quod in materia ꝓteſtationis poſuit in. c. cumana de elec. qđ hic in fi. refert ꝛ ſequit̄ Imo. ſcilicet ꝙ ſi qs citatus comparet corā aliquo iudice ꝛ nō vult conſentire in eum nō debet ſimpliciter ꝓteſtari ꝙ nō intendit in eum cōſentire in aliquo actu quē coram eo faciat. quoniaꝫ ſi ita ſimpliciter ꝓteſtaret iudex poſſet eū reputare contumacē ꝛ cōtra eum ꝓcedere ad remedia inducta cōtra cōtumaces puta ad excōicationeꝫ
53 vel mulcte impoſitionē ꝛ ſi. ℂ Et pro hoc allegat Inno. id qđ habet̄. xi. q. iij. certū vnde cautela eſt ꝙ ꝓteſtatur ꝙ nō intēdit in euꝫ ꝯſentire niſi ſi ꝛ quatenꝰ de iure tenet̄. ℂ Et adō ꝙ bal. in. l. ij. C. vbi qs decuria. ponderat ibi eſſe tex. ad ſi. pro iſto dicto Inno. ꝛ ideꝫ no. bal. in. c. i. in fi. in ti. an apud iudicē vel curiam. ꝛ Ang. in auc͂. de exhibē. reis. §. i. ꝛ in. l. nō videt̄. la. ij. ṡ. de iudi. ꝛ ibi dicit ſe practicaſſeª hec cōtra quēdam magnuꝫ aduocatū qui ex hoc ſatis fuit iratus. Et idem no. per Inno. in. l. qdam ꝯſulebant in vlti. col. ĵ. de re iudi. ꝛ in. c. cum. m. de conſtitu. ꝛ in. l. ſi ita ſcriptū de lega. primo.

Lex. 9. c **Reditori.** Creditor ratione ſeruitutis debite fundo pignorato pōt nunciare nouū opus: qꝛ poteſt etiam confeſſoriam vtileꝫ pro illa intentare. hoc dicit.

Lex. 10. o **Peris.** Nunciatio noui opis fit in rem ꝛ nō in pſonam. ꝛ ideo contra furioſum fieri pōt. h. d. cū. l. ſequē. Alexander.

Lex. 12. e **X operis.** Stipulatio de opere demoliendo committitur ad id qđ iudicatum erit. hoc dicit.

Lex. 13. c **Um procurator.** Si nūciatō fit ꝑ aliquē ꝓcuratorio nomine alteriꝰ ſatiſdatio de ope demoliendo ſi
1 militer dꝫ recipi per euꝫ ꝓcuratorio nomine eiuſdeꝫ ꝛ ad ipſius dñi vtilitateꝫ ꝛ intereſſe referri dꝫ. h. d. ſecundum. i. lec. poſitaꝫ in ver. remiſſio. q̄ eſt vera. ſimiliter alie ſunt vere excepta ſcđa q̄ cōiter dānatur maxime ꝑ ea q̄ tāgit glo. circa tertiā lec. ℂ No.
2 ſm tertiā lec. glo. in ꝟ. remiſſio. ꝙ lꝫ ꝓcurator cōſtitutꝰ ad vnā cām vel litem nō poſſit recipere ſolutionē uel porrigere manus ad aliā cāꝫ. l. hoc iure. ĵ. de ſol. l. ſed ſi tm̄. ṡ. de pac. l. ſi ꝓcura. ṡ. de procura. tū ꝓcurator ꝯſtitutus ad denūciandū recipe poteſt ſatiſdationē. de opere demoliēdo ſibi oblata: vt etiā no. in l. ꝛ iō. ṡ. e. ꝛ hoc iō eſt in ꝯſītia ipſius mādati. ut hic ꝑ bar. q ex hoc infert ꝙ ad petēdaꝫ reſtitutionē in integrū regrat̄ ſpāle mādatū. l. illō. §. i. ṡ. de mino. c. qm̄ felicis de reſtitutōe in ite. tū illud eſt vex qñ ꝑncipaliter petit̄ reſtitutio. ſecus ſi icidenterᵇ petat̄ in alia cā ad quā quis erat ꝯſtitutus ꝓcurator ſpālis vel generalis in qua cauſa incidenter occurrat: oporteret in alio articulo petere reſti. in ite. pro quo alle. l. fi. cū ibi notatis. C. vbi ꝛ a quo in iteg. reſti. poſtule. ℂ Adde tex. ſꝫ vnam lecturā. in. l. qui ꝑ prio. §. itē querit̄. ṡ. ꝯ ꝓcu. quē ad hoc allegat Bal. in. l. i. C. etiā ꝑ ꝓcu. cau. in iteg. reſti. ꝛ no. bar. in. l. indebita ꝑ rōeſ
3 illius tex. ṡ. de ꝯdi. inde. ꝛ ꝑ bar. ꝛ ſaly. in. d. l. illō. §. i. ℂ Ex hꝰ etiā infert no. bar. hic ꝙ lꝫ ꝓcurator lata ꝯ ipſum ſnīa nō teneatur ꝓſequi appellationē ab ipſa ſnīa iuxta. l. inuitus. C. ꝯ ꝓcu.

& ibi ple.no.nō tñ illd est verū in appellatiōe a diffinitiua secus in appellatiōe ab iterlocutoria.q2 illam tenebit̃ ,psequi' cū als nō posset pficere cām pncipalez.& hoc et̃ sequtur Jmo.in.§.,pxi mo in fi. Et adde bar.idē tenētē in.l.nō cogendū.§.fi.ff.de,pcu ra.& idē voluit ray.bar.& alij in.d.l.inuit'.& spe.in ti.de appel. §.i.v.illud aūt.& limita vt ibi per eū qd est notandum.

§. **Si dominus.** Jste.§.h3 qttuor lec.q ponunt̃ in gl.in v.ratā q est gl.i.i pn.huius l.& fm quartā lec.q cōiter tenet̃ hoc intendit. Si post nūciatio nez iter diē ꝯprehēsā in stipulatiōe iterposita pp ope.no.nun. dñs nūciet nouū opus ꝯmittit̃ cautio seu stipulatio de rato pstita p illū q tanq̃ ,pcurator antea nūciauerat secus si post .h.d.

2 ¶ No.doec pēdeat virt' stipulatiōis de ope demoliēdo nō est licitū iterū nūciare illi q satisdederat de ope dmoliēdo.& rō e q2 cū p istā satisdatiōnē sit licitū ,pseq in ope.l. stipulatio.§.i.ff.e. si postea fiat nūciatio pendēte virtute.d.stipulatiōis vr ingetari edificās qd fieri nō dz & in hoc fundata est decisio huius .§.

3 ¶ Jn gl.in v.ratā.dic q pmā lec.ipugnat hic bar.quo ad istū tex.& mouet̃ bonis rōnibus & similiter ipugnat secūdā lec.aliis ratiōibus quātum ad istū tex. Et l3 bar.simpliciter dicat q tertia lec.pōt ,pcedere tamē illemet rōnes ex qbus ipe impugnat secundam lecturā videntur etiam expugnare tertiam . ¶ Et ideo ange.imo.& pau.de ca.h dicunt etiā tertiā nō ,pcedere ad istum tex. & differt ista tertia lectura a secunda.quia in secunda nunciatus promisit demoliri sub conditione si infra decez dies non probauerit se iuste edificasse:sed in tertia lectura promiserat simpliciter demolire opus vel promiserat demolire cum iudicatum erit iniuste edificasse.& postea ille assertus procurator q receperat satisdationē a nūciato remisit eidē illā satidationē sub cōditiōe si ifra.x.dies,pbaret se iuste edificasse. ¶ Unde teneas quartā lecturā h3 quā ille qui satisdedit de ope demoliendo voluit satisdationē durare vltra annū merito est equū q nō ꝯsequat̃ remissionē infra annū.ar.l.fm naturā.ff.de re.iur. Jō si postea ei nunciat̃ nō dicit̃ ingetari.& intentio Bar.esse vr q istd sit verū in hac qrta lec.et si infra annū ex pte nūciantis non fuerit ,pbatū iniuste esse edificatū vt patet ex his q ipse dicit reprobādo tertiā lecturā qd bene pondera.q2 pma facie qs dixisset ꝯrīū.

4 ¶ Extra gl.inquātū bar.hic vult q p scdā3 nūciatiōez vr recessū3 a pma qñ scda est fcā nō pēdente aliq stipulatiōe de opere demoliēdo.p.l.si qs cū ,pcuratorio.§.fi.ff.d ,pcura. Ad de q idē t3 hic Ro.qui addit rōne3 satis debilem.s.q2 alias sequeret̃ q secūda nūciatio eēt frustratoria qd nō est dicēdu3 vbi actus pōt aliqd operari.ar.l.qnquaginta.ff.de,pba. S3 Jmo. & Pau.de ca.hic putant istā opi.nō esse verā.q2 vr potius facta scda ad audendū desideriū nūciātis q̃uis videat̃ recedi a pma sicut ꝯtingit in eo q sepius debitorē interpellat.quia nō videt̃ recedere a pma iterpellatiōe.l.q rome.§.cohēdes.ff.d vb.obli.& i eo q sepius petit apostolos.l.i.ff.d lib. dimis.& i cle. q̃uis d appel.& p id qd no.glo.xxi.q.ij.notori'.in v.appellauit. & p id qd no. Jo.an.i.c.bone.d ap.circa principiū. Et respondet ad.l.si quis cū ,pcuratorio.d procur.q nō probat opi.bar. q2 ibi nō loquit̃ quando fm mandatū prouidet idē pcisce qd pmū l3 loquitur quādo cōtinet diuersu3.q2 p pmū mandatū erat datus vnus ,pcurator p scdm alius. & sic uolūt isti q ista lex hābeat locum qñ in utroq3 mādato erat datus idē ,pcurator qd ē no.,p limitatiōe huius.l. ¶ Tamē aduerte q2 in hoc ipsi dicūt cōtra glo.ibi positā quā et ibi sequit̃ Bal.in fi.vñ pro eius opi.facit illa glo.pro qua opi.et pōt concludi id qd habet̃ in.l.emili' in v.dicebam.& quod ibi no.glo.in vsi.resti.ff.d mino.ubi probatur q p scdā3 interpellatiōnē intelligitur interpellans recedere ab effectu prime & remittere[b] morām pcedētis interpellatiōnis facit.l.post diē.ff.d le.ꝯmis. Et ad Bar.in.d.l.emilius.reputat illam.l.cum ibi not.ad hoc eē notabilē tamē sustinendo opi. Jmo.& Pau.d ca.potest dici q illud quod dixit gl.in.d. l.si quis cum procuratorio.§.fi.procedit quando nouū mandatum ē eidē procuratori ꝯcessum secus si ,ppie pmū.q2 tūc scdm potius accedit ad cōfirmandū q̃ ad infirmandum uel d nouo cōstituēdū.ar.l.qui bis.ff.d vbo.obli.& ita dicit Ang.in.d.l.si quis cū procu.ita etiam tenet ibi Pau.d ca.qui per hoc inducit ar.l.si eū.§.i.ibi hoc enim edicto &c.ff.d exercito.& q2 uidemus q et iure ꝯfirmū.stipulatio continens idem quod prima non nouabat primā.vt probatur in.l.scire debemus in pricipio.ff.de vbo.obli.& no. Barto.in.l.pe.ff.de preto.stip. ¶ Et potes respondere ad.l. emilius. q quando propter primam interpellationem & morā erat interpellanti acquisitum ius petendi nouam rez puta fundum vbi primo non poterat petere nisi precium.verum est q si postea interpellet vt detur precium videtur recedere ab effectu prime more idest potestate petendi fundū q2 facit petitionē ad contrariu3 effectū alias aūt nō videtur q per secundā interpellatiōnē fit recessu3 a pma.imo videtur fieri secūda vt magis cōtumax efficiat̃ facit.l.iiij.ff.de pigno .ac. & .l.tres denūciatiōes.C. qñ & quā.iu.& .l.nōnūquā ff.de iudi.

5 ¶ Nō ob.argu. Ro.quia tollit̃ per.d.l.si qs bis cum ibi no.p bar.& per no.in glo.in.l.si dari eo.ti.vbi concludit̃ q secunda stipulatio cōtinens p omnia idē qd pma nō valet q2 nō interest stipulantis stipulatio valere nō debet vbi cessat interesse.l.stipulatio ista.§.alteri.ff.de ver.ob.

6 ¶ Jtem inquātum Bar.hic querit qd si appellaui a sñia primo viua voce.secūdo in scriptis que appellatio teneat.& que sit ,psequēda[c] & cōcludit q prima q2 illa est que rescidit sententiā merito a primo p secunda3 appellatione3 recedi nō pōt.vt hic per eum. ¶ Adde q ange.hic tenet ꝯrīum volens q secunda valeat & nō pma. dūmodo vtraq3 fuerit interposita infra tps appellādi. ¶ Mouetur q2 re integra licitū fuit recedere a pma l.si qs libellos cum gl.infra de appella.& pro hoc facit id qd dicit Bar.hic volens q per secundā nunciatiōnē intelligat̃ recessu3 a prima.vt.ff.retuli. ¶ Jsta3 opinionē improbat imo.per.d.l.si qs libellos. quia l3 ibi dicat̃ q qui semel appellauit pōt recedere ab illa appellatiōe & interponere secunda3.nō tamē dicit q interponēdo secūdam videat̃ recedere a prima ex quo super eodē appellat & ad eūde3 iudicē secus forte scdm eum si ad vniuersum vt si primo appellasset ad metropolitanū postea ad papā.ar.d.l.si qs cu3,procuratorio.§.fi.hoc tñ vltimū dicit se nō ponere ,p cōstanti. ¶ Subdit ipse q alia fuit opi.abba.antiq cu3 qua transit Jo.an.in.d.c.bone.& do.de ro. in antiquis decisionibus ꝯclusiōe .ccccliij.scilicet q vtraq3 appellatio teneat & sit in potestate appellantis ,pseq quā velit tamē ipse putat veriore3 esse opi. Bar.per rōne3 suam.nec per scdām videt̃ velle recedere a prima cū secūda fiat potius ad augendū q̃ ad minuendum.allegat no.in.d.c.lotharius.& ita etiā t3 pau. de ca.hic pro quo adducit id qd no .glo .magna.in l.si vnus.§.pactus in fi.ff.de pac.ibi dum dicit quia primus iam fecit qd a sequenti fieri non potuit. & illā glo.ad hoc allegat̃ Bal.in.l.appellatiōe.C. de appel.& in.c.fi.in ti.quo tē.miles.tenet dictā opi.cano. .s.q vtraq3 valeat & possit ,psequi quā velit.

7 ¶ Pro quo facit secūdum Ro.id qd videmus in actu pendenti a nuda volūtate disponētis vt est testamētum qa d3 inspici voluntas testamēti.s.quē actu3 preualere voluit.l.si mihi & tibi.§.fi.ff.d le.i.& .l.si qs in pn. testa.de le.iij. ¶ Tñ istam opi. reprobat ipse dicens q ista opi.cano.nō ,pbatur in.d.c.bone.per quē videntur se fundare canōiste.q2 l3 ibi ita presupponat geminatā esse appellatiōe3 ab eadē sñia vt ibi & in.d. c.lotharius.tñ ibi nō dicit̃ que appellatio pualeat & que sit ,psequēda. ¶ Uel pōt etiā dici q ibi fuit geminata appellatio eodē ꝯtextu.quo casu cēset̃ vna p id quod no.gl.in.l.iiij.ff.de pigno.actio.& per id qd habet̃ in.d.cle.quāuis & expressiius no .glo .in.c.ab eo in vsi.instantis.de appella.li.vj. ¶ Nec ob.id qd habet̃ in.d.l.si mihi.q2 rūdet q actus testandi pendet a volūtate vni' vñ pōt quādocūq3 mutari .l.iiij. ff.de adi.le.aliud est in appellatiōe.q2 in ea sunt necessarie quattuor psōe.iudex a quo.iudex ad quē appellans & appellatus cui appellationi nō potest renū

a ¶ Prosequi dicūt.d.de rota dci.suis de pcu.in nouis q pcu.ad agēdu3 appellandū & ,psequendū l3 ,ptestat̃ se nolle ,pseq in acceptatio. mādati q tñ si appellat tenebit̃ ,pseq non obstāte protestatiōe.

b ¶ Remittere morā.de h articulo vide pulchre p frā. de are.ꝯsi.cl. circa.finē pe. col.q2 ꝯsiliu3 est longū.

c ¶ Prosequēda vid ro. ꝯsi.xli.§ qd si iudex sepi' referat idē gratiamē & ps appellet pmo in scriptis. scdo appellat vbo fm cedulā afirdatā & dicit cedulā appellatiōnis ādate hic volo hrt p inserta an talis appellatio dicat̃ fcā i scriptis.d. de rota.dci.suis de appel.in antigs tenēt q nō l3 q dicat̃ fcā verbo.

tiari in preiudicium aduersarij alle. no. per Cy. in. l. per hanc. C. de tempo. appella. et no. p Bar. in. d. l. si qs libellos cu si. Dicit etia q opi. Bar. non est vera q ratio huius no est vrgens q lz scda appellatio no possit operari quo ad rescindenda sniaz iam rescissaz p pmam appellatione vt dicit Bar. tn pot opari aliu effectu q differet executioez sententie in longiore die na p scdaz appellatione habebit appellans longius tepus ad psequenduz et terminari faciedum cam appellatiois q tale tps currit a die interposite appellatiois vti n cle. sicut de appel. et nihil est qd prohibeat suspensuz in longu tps suspendi longius. l. pe. ff. de p. stipu. l. sed si manete. ff. de preca. et ista fuit etia ratio
8 Bal. in. d. l. appella. et in. d. c. si. Dicit insup Ro. falsaz esse opi. Ang. hic q l. si qs libellos. per qua se fundat Angelus. potest intelligi quando prima appellatio fuit iterposita erronee sm vnu intellectu gl. ibi merito no phibet secundo appellare q pma fuit inualida arg. c. i. de sacra. no reite. Uel secundo pot respoderi q ibi fuit interposita secunda appellatio ad diuersum iudicez no ad eundez secudum aliuz intellectum glo. ibi. Et ideo putat hoc modo posse concordari opi. q aut pma appellatio fuit iudici psentata et cora eo ps citata. et tuc scda nec cora eode iudice nec coraz diuerso pot iterponi, pbat ipse q ita videmus in libello semel pducto parte citata q parte inuita reuocari no pot. vt i auc. q semel. C. quo et qua. iud. et q comuniter ocluditur q post dicta citatione no possit appellas renuciare appellationi parte inuita cui intelligit ius quesitu. c. quis. §. ceteru. cu gl. de elec. lib. vi. et no. doc. maxime Ant. de bu. in. c. inter
9 posita. §. ille. de appella. Facit sm eu etia qd no. Imo. in. c. ex coquestione. de re. spo. et isto casu soluetur opi. Bar. Aut appellatio est simpliciter interposita sz ps no est citata. et tuc pot secundo appellari et pme rnuciari p. d. auc. q semel. et. d. l. si qs libellos et no. doc. in. d. c. interposita et isto casu pcedat opi. cano. Adde q Pe. de anc. in. cle. i. de do. et contu. et Imo. et Abba. in. d. c. dilecto. de appel. sequit opi. Barto. Illa et sequit ange. in. d. l. si qs libellos. nisi sm eu appellaret secuda vice ad aliu iudicez. q tunc videt recessisse a prima. et est pcedendu. s. secuda vt dicit esse tex. singularem. in. d. l. si quis libellos. iuncta glo. idem cu Ange. tenuit in effectu Saly. in. d. l. si qs libellos si tractamus de appellatioe a diffinitiua i qua no est necesse exprimere causaz grauaminis l. iij. ff. de appel. et ibi no. sed si tractamus de appellatione ab iterlocutoria in qua est necesse q expmat et pbet ca expressa grauaminis. c. i. de appella. in sexto et tuc dicit Saly. q aut secuda affert maiore vtilitate q prima vt puta q scda otineat oes causas grauaminis quas cotinet prima et etiam plures. et tunc preualebit secunda tanq vtilior. aut cause inserte in prima non sunt repetite in secunda sed sunt inserte alie cause in secuda. tuc dicit esse in potestate appellantis psequi illa appellatione qua sibi putat vtiliore. vel forte vtranq psequi poterit. allegat simpliciter in argumen. l. si qui bis. ff. de v. ob. et hec dicit esse subtilia et incognita. Sz ant. de bu. in. d. c. dilecto tz illa opinione qua tenet ang. h. s. q tatuz secuda valeat. et videat recessuz a pma. sicut p scdm testametuz vr recessum a pmo leg. cu in secudo cu vulgaribus. s. de iniusto testa. q iste actus appellandi et renuciadi appellatione pendet a volutate appellatis. d. §. ille. Nec ob. sm eu q stante prima appellatione no intersit appellare secudo. et sic repellat secudo appellas. l. i. in pn. ff. de app. reci. ij. q. vj. no solent. c. cu inter. R. de elec. q rndet q veru est q appellantis no interesset si pma appellatio duraret. sz in casu nro est extincta p scdam. Nec sm eu ob. d. l. q bis. cu ibi notatis p Bar. per glo. in. d. l. si dari. vbi scda stipulatio no valet si cotinet idez q prima. et eo q stipulatus no interest. q rndet q loqtur in actu pendente a volutate duox. et in quo actu p prima ca regrit interesse. nos vero loqmur in appellatione pendente a volutate appellatis. et q pro sui validitate regrit p ca p prima grauame et iniusticia et p ca remota regrit iteresse. dicit tn q osultius est initi opi. Bar. q sustineri pot q valeat scda ap-
10 pellatio pp defectu interesse et ita residet. Tame contra istaz opi. Ant. de bu. est expresse Inn. in. c. dilecto. alleg. s. et archi. ij. q. vj. biduum. et Ang. in. l. si quis cum procuratorio. §. fi. s. de procu. volentes q p secundam appellatione no videatur recessum a pma sed videat appellans velle magis ipugnare sniam
11 per id qd habet in. d. c. lotharius. et in. d. c. bone. Puto veriore esse opinione Bar. q no est bene rnsuz ad alle. p eu. No ob. ratio Bal. et Ro. dicentiu q secuda appellatio opatur effectuz differendi in longius. q rndeo q istud interesse longioris vite appellatiois no est in cosideratione. vt est glo. no. in. d. l. q bis. pro qua bar. allegat ibi tex. no. in. l. pater q castrense. in si. ff. de castren. pe. Ite iura dicentia q tpa appellatiois finiende incipiunt currere a tepore appellatiois interposite dbent intelligi de prima appellatione. l. boues in. §. hoc sermone. ff. de vbo. signi. l. dotes. la. iij. s. de iure do. ergo secuda quo ad hoc no pot attendi. Pro ista opi. etia facit q quado sm madatum otinet p oia idem qd primu no videt recessum a pmo. et qn scda stipulatio otinet ide qd prima scda est nulla vt supra dixi. Nec adhuc videt bona responsio ant. de bu. dum. s. rndet ad d. l. q bis. q rndeo q lz illa. l. loquat in actu pendente a voluntate duox. tame si secundus actus fit cu osensu amborum sicut pmus. eode modo deberet intelligi regressum a primo sicut qn pendet a volutate vnius eadez rone. ar. l. sicut. C. de acti. et ob. et l. ij. s. de rescin. ven. Et lz in appellatioe regrat p ca pxima grauamen tn requirit etia interesse. d. l. i. de ap. reci. et sic cuz in secuda appellatioe cesset iteresse no dz valet appellatio. No ob. etia. d. l. cu in secude. q rndeo q lex disponit paganuz no posse decedere cu duobus testametis. et q actus testadi est actus vltime voluntatis lex voluit q staret posteriori. no sic reperitur dispositu in actu appellationis imo potius cotrariu reperit vt pbant rones prealle. et p ista ronez fundata in iteresse appellatis potest verificari illud qd in appellatioe ab iterlocutoria dicit Sali. vt. s. retuli. quare cu appellans ab iterlocutoria si vult obtinere habeat necesse iustificare cam grauaminis expressam i appellatione vt in cle. appellati. de app. interest sua posse vti secuda appellatioe puta si possit melius pbare cas expressas
12 i scda appellatioe q in pma. Et lz Saly. dixerit illa suam doctrinaz esse incognita. tn fuit pus de mente Bal. in. d. l. appellatione. C. de appel. vbi dixit q in appellatione ab interlocutoria debet attendi q si prima appellatio cotinet vnaz caz. et scda appellatio continet aliam causaz no cotrariam pme augetur effectus prime. et potest appellans prosequi qua vult et etia vtrasq simul. ar. §. si plures. insti. de excu. tu. et ista doctrina Bald. et Saly. in appellatioe ab interlocutoria magis placet q illa qd dixit pau. de ca. hic q uoluit q i tali appella. pcedat dicta opi. canonistorum. Et est ratio sm eum qa in appellatione a diffinitiua habet locu ratio Bar. s. qa prima appellatio rescindit sententiam. l. i. in si. ff. ad turpil. ideo scda appellatio no potest amplius rescindere. sed appellatio ab interlocutoria no rescindit sniam. qd patet q iudex potest procedere ad vlteriora si non detulit appellationi ab interlocutoria vel no fuit sibi inhibituz p iudicem ad que. c. no solum. et. c. cu appellationibus. de appel. in sexto. et per Bar. et ang. in. l. furti. in pn. s. de his qui notantur infa. et l. eius. in. ij. q. de appel. reci. Nam no videt q ex hoc respectu n pcedat scda ap. q n itersit appellatis appellare vo no exprmetis nouas cas grauamis q vr q sa ap. valeat n obstate defectu iteresse vt dixi nisi otingeret q iudex a quo n detulisset pme appellatioi sz secude. na cu per tale delatioez ligata sit manus iudicis. d. c. cuz appellatio debet interesse appellantis qd scda procedebat et tale interesse supueniens ex delatioe iudicis coualidat secuda appellatione. ar. l. si remuneradi. §. si tibi. cu glo. s. mada. et l. quoti. la. i. iucta. glo. ij. s. de ser. et qd no. gl. in l. stipulatio ista. §. alteri. cu si. ff. de vbo. obli. et isto casu posset
13 saluari. d. opi. Pau. de ca. Ex his etiaz posset verificari limitatio vna data per Saly. in. d. l. si quis libellos. ad oclusiones

bar. hic q2 vult Sali. q dato q opi. bar. procedat quãdocũq3 vtraq3 appellatio a diffinitiua ẽ iterposita in scriptis. tñ secus est si prima fuit iterposita illico viua voce. iuxta. l. litigatorib9. C. de appel. ꝛ ba postea fuit iterposita i scriptis. nã b3 eũ ꝓuale bit ba. q2 prima censeẽ nõ plene declarata, put est ba. p q̃ in scriptis interponẽda h3 decẽ dies vt deliberare possit vt dicit tex. in auc. de appel. post ꝑncipiũ ꝛ ibi gl. in ver. biduo. col. iiij. nã ista limitatio vr̃ posse saluari vbi appellatio eẽt iterposita viua voce ꝛ notarius actoꝝ nõ notasset istũ apud acta appellasse viua voce. nõ tñ est necesse q notarius actorũ vel alius notarius hoc reducat i scriptis l3 aliud sit in alijs actib9 requirẽtib9 scripturã. vt in ꝓposito declarãt Bal. ꝛ Sali. in. d. l. litigatoribus vnde tũc si appellaẽ scðo loco i scriptis ꝛ notarius de hoc faciat scripturã vr̃ q valeat ba appellatio tanq3 vtilior ꝑma ꝓp facilitatẽ ꝓbãdi ip3 appellationẽ p scriptura3 q2 istud iteresse facilioris probationis est in consideratione. vt no. glo. in. l. si pupillus. in ꝑncipio in ꝟsicu. cõdẽnare debet. j. ð noua. ꝛ in. l. cogi. in ver. defensu2 iri. s. ad treb. sed nisi de appellatione facta viua voce appareat notarium fecisse notare apud acta nõ video tũc propter rõe3 Bar. hic. i. propter carentiã iteresse quomodo possit sustineri ba appellatio si ꝑma fuit recte interposita. ꝓp hoc enim verificari põt alia limitatio quã sub dubio forte posuit hic Jmo. ꝛ quã firmauit Ang. ꝛ Sali. in. d. l. si qs libellos. ꝛ do. abb. in. d. c. dilecto. s. q qñ appellaẽ ad aliũ iudicẽ valeat ba appellatio vt. s. retuli. nec mirũ. q2 põt sua iteresse potiꝰ cãm agi corã scðo iudice q̃ corã iudice ꝑme appellationis. ℂ Predictis ẽt adde no. p bal. i. l. generaliter. §. i. C.
14 de re. cre. q idistincte vr̃ ibi seq opi. cano. s. relatã. l3 nihil alleget. ℂ Jtẽ adde q vbi iudex iterposita ꝑma appellatiõe dedit libellos appellãdi nõ põt ãplius ab eo appellari ab eodẽ grauamine ꝓm bal. notãter in. l. eos. §. apostolos. C. ð appella. q2 iudex functꝰ ẽ offõ suo. iõ ꝯsumpta iurisditiõe nõ posset ãplius apostolos dare allegat. l. arbiter. s. ð arbi. ꝛ id qð habeẽ i. d.
15 §. apostolos. ℂ Dicit ẽt ibi bal. q nõ põt appellari ab eadem snĩa nisi bis rõe euitãde ĩfinitatis. ar. l. fideicõmissa. §. si qs de le. iij. cũ ꝯcor. ibi alle. p eũ. qð diligẽter no. ꝓ itellectu iurũ presupponẽtiũ sepe posse appellari. vt in. c. bone. de ap. ꝛ. xxxi. q.
16 ij. c. lothariꝰ. Et p ista reddiẽ satis plene explanatꝰ iste articulꝰ ℂ Subseq̃ter q̃rit bar. qd si appellãs a diffinitiua dixit appello viua voce reseruato mihi beneficio appellãdi in scriptis postea appellauit i scriptis ꝛ ꝯclũdit q cẽseẽ tñ vna appellatio redacta i scriptis. ꝛ sic tp̃s ꝓseq̃ndẽ finiẽde appellatiõis currat a die appellatõis iterposite a ꝑncipio. ℂ S3 imol. h dicit q vbi appet ñ ꝯstaẽ ð mẽte appellãtis a ꝑn. cũ videanẽ eẽ dubia illa ꝟba. l. saluo iuẽ appellãdi i scriptis. ꝛ possint duplr itelligi. vt fateẽ ẽt Bar. dic q2 pñt itelligi. i. si nõ appellauero i scriptis. ℂ Jtẽ pñt itelligi saluo iuẽ redigẽdi i scriptis. vt h p bar. ꝛ vtilius sit ipi appellãti itelligeẽ b3 ꝑmũ modũ. q2 p h hẽbit maiꝰ tp̃s ad ꝓseq̃ndũ appellatiõe3. ergo vr̃ q sic i dubio ðbeat itelligi p. l. si qs itẽtiõe ãbigua. s. de iudi. ꝓsertĩ si ipe h ðclarat. ꝛ hãc ptẽ dicit eẽ benigniorẽ. vt sic i dubio interpreteẽ nõ eẽ lapsa3 istãtiam cãe appellatiõis vt sic possit vnicuiq3 istãtia fieri gratia ãplectẽda ẽ h iterptatio. J. benigniꝰ. s. ð legi. ℂ Pau. da ca. h t3 q cẽseẽ eẽ vna appellatio. vt dicit bar. sed ẽ dubiu3 ꝓm eũ an ꝑmus actꝰ trahaẽ ad ꝓm ꝛ sic icipiat currere tp̃s ꝓseq̃ndẽ appellatiõis a die quo redacta ẽ in scriptis an ꝟo scðus actus. s. scriptura trahaẽ ad ꝑmũ ꝛ sic icipiat curreẽ tp̃s ab initio appellatiõis iterposite viua voce ꝛ dicit q bar. vr̃ h vltimũ
17 tenere. ℂ Dicit tñ Pau. de ca. sup h vidisse ꝯsilia varia singulariu3 doc. ꝛ q tunc fuit secutꝰ opi. [b] Bar. s3 q nũc vr̃ sibi ꝯtrũ s. q ꝑmus actꝰ trahaẽ ad ꝓm q2 hoc ẽ vtile appellãti. ꝛ ꝑmꝰ actus videẽ potius q̃dã ꝓtestatio ð appellãdo i scriptis q̃ sit appellare viua voce. q. d. appello viua voce nisi cõtingat me appellare i scriptis. ꝛ sic facit ad cautelã si ꝯtingeret ipm appellare nõ põt i scriptis s3 si poterit appellare i scriptis nõ itẽdit cu
18 rare de ꝑma appellatiõe. l. fideicõ. §. i. s. de le. iij. ℂ Ro. h dicit q sibi ꝯtrũ vr̃ i isto articulo distinguẽdũ, put ipe distinxit in ꝑcedenti vno addito. s. q l3 distinctio quã ipse i ꝑcedenti articulo facit, ꝑcedat tã in appellatiõe a diffinitiua q̃ ab iterlocutoria. tñ cũ illa nõ possit fieri viua voce s3 in scriptis. c. i. ꝛ ibi gl. in ver. interlocutoria. de appella. li. vj. ꝛ ideo tunc erit similiter ꝓseq̃nda. appellatio ba i scriptis. ꝛ istud ẽt fuit de mẽte bar. h. ℂ Ant. de bu. i. d. c. dilecto. ꝯcludit i h articulo q si i appellatõe postea iterposita i scriptis appellãs repetat diẽ ꝑme appellatiõis ꝓsumiẽ q prima sit redacta i scriptis. ꝛ sic saluabiẽ opi. bar. secꝰ si ba appellatio habeat diẽ q̃ iterpõiẽ i scriptis. vel i ea nõ fit mẽtio de ꝑma appellatiõe vel eiꝰ tenore q2 tũc valebit ba appellatio ꝛ i ea icipient currere fatalia tẽ
2 pora a die scripture. q2 verba ipsius appellãtis sonãt q possit appellare i scriptis nõ dico redigere primã i scriptis. ꝛ ita ibi ẽt tenet do. Abb. S3 Jmo. ibi vult p oĩa idẽ q ipsemet voluit hic. ℂ Bal. i. d. l. appellatiõe. refert op. bar. ꝛ eã, aliter nõ approbat. nec iprobat. Saly. i. d. l. si qs libellos. tenet ꝯ Bar. s. q scðus actus sit alia appellatio vt sonãt illa ꝟba ꝛc. ꝛ ideo tp̃s ꝯputabiẽ a ba q2 tũc iusta ẽ penitẽtie cã. ar. d. l. si qs libellos. eo q2 ꝑma facta viua voce illico iuxta. d. l. litigatorib9. nõ vr̃ sic deliberate fcã sicut illa q̃ fit i scriptis. vt supra dixi. ꝛ ad h vr̃ tẽdeẽ ꝓtestatio sua. q̃si voluerit i ꝓtestatiõe sentire q si ꝯtigat appellari i scriptis nõ vult stare ꝑme ꝛ i actibꝰ pendẽtibꝰ a volũtate vniꝰ stãdũ ẽ ꝓtestationi. l. q i aliena. §. fi. ꝛ ibi no. s. ð acq. here. l. nẽseniꝰ appollinariꝰ. s. ð neg. ge. ꝛ idẽ t3 Ang. i. d. l. si qs libellos. ꝛ dicit q bar. h ita t3 ꝛ q ita ꝓuat ꝯsuetudo ꝛ sic ibi male refert opi.
19 bar. ꝛ eiꝰ mentẽ. ℂ Videẽ ergo ex ꝑdictis q magis cõis opi. sit q si aliud nõ appareat de mẽte i dubio attẽdaẽ tp̃s be appellationis p ꝓp ꝓtestationẽ qð põt ꝑcedere nisi anteq̃ appellaret i scriptis cepisset ꝓseq appellationẽ viua voce factã. nã tũc nõ põt aduersario ꝯtradicẽte recedere a ꝑma appellatiõe. vt dixi in superiori articulo nec tũc ꝓtestatio illa saluo iure appellãdi i scriptis põt operari sicut dicimꝰ i ꝓtestatio ne illa apposita i libello saluo iure addẽdi q̃ ad ꝑiudiciu3 ibi nihil opaẽ post litẽ ꝯtestatã. vt no. glo. in c. iter dilectos. de fi. instru. quã allegat hic bar. ꝛ plene per Bar. in. l. edita. cũ si. C. de eden. ℂ Nec ꝑdictis ob. si diceretur q cõtra cõem opi. in hoc articulo facit q2 appellatio ꝑmo facta viua voce saluo iure appellãdi i scriptis nõ põt itelligi facta sub illa ꝯditione si tñ me contingat appellare i scriptis eo q2 actus legitimi nõ recipiũt diẽ neq3 ꝯditionẽ. l. actus. j. de re iu. q2 respondeo vt colligiẽ ex no. per glo. ibi ꝛ in. c. actus de reg. iu. li. vj. ꝛ per id qð habetur in. l. i.
20 §. biduũ. j. quã. ap. sit. ℂ Tangit etiã Bart. hic qd si iudex dedit duas iterlocutorias sup eodẽ que ꝯ2 itendi. dic vt p eũ hic ꝛ in. l. qð iussitꝰ i fi. de re iudi. cũ
21 ꝯcor. quas ibi dedi. ℂ Vltimo querit Bar. qd si ps pluries, ꝓduxit aliqd corã iudice an poterit vtraq3 ꝓductõe vti ꝛ reliqt cogitãdũ. ð quo vide h p Ang. ꝛ Jmo. ꝛ veritas satis colligiẽ ex dictis p Bar. hic in alijs questionibꝰ cu3 addi. s. datis. q2 p scðam ꝓductionẽ ꝯtinentẽ idẽ qð prima nõ vr̃ recessu3 a ꝑma. sicut dictũ fuit. s. in secũda nunciatiõe ꝛ appellatiõe. ꝛ secũda ꝓductio etiam valebit si aliquod maius interesse in ea versatur. vt p3 ex iam dictis.

Si in remissione.

Remissio nũciatiõis facta p falsum ꝓcuratorẽ nõ nocet dño. h. d. ꝛ de materia vide per Bar. in. d. l. de pupillo. §. fi. s. eode3.

6 J prius. In actione ꝯfessoria ꝛ negatoria ꝯ nõ defen-
1 dentẽ officiũ iudicis ẽ loco ꝑmi decreti q cogat eũ cauere se nullam nouitatem facturũ donec de suo iure doceat ꝛ actoris partes sustineat. h. d. ℂ Et diuidiẽ in tres partes i ꝑma poniẽ q̃le esse debet iudicis officiũ ꝯtra reum ꝯtumacẽ ꝯuentũ actione cõfessoria ꝛ hoc vsq3 ibi idẽq3 ꝛc. Et ibi scða que loquiẽ in reo ꝯtumace cũ agitur negatoria q̃le debet esse officium iudicis vsq3 ibi eaq3 rõne. ꝛ ibi tertia in
2 qua poniẽ cõclusio quedam ad ꝑcedẽtia. ℂ Et ꝓ

a ℂ Appellari adde q voluit fe. cõsili. clxxxvij. ꝛ intellige dictũ bal. vt i deci. rote. j. statiꝫ ꝓxime allegãda.
b ℂ Opi. bar. adde videndũ eundẽ pau. ꝯsilio. xxv. i ꝑmo ipressis vbi refert nomĩa eorum qui cõsuluerunt Quid autem si primo appellans viua voce habuit apostolos ꝛ dein de. j. tñ. x. di. es appellat in scriptis ꝛ iudex non defert appellatio ni nec dat apostolos ꝛ appellans primã appellationẽ non ꝓsequutus ẽ an possit vigore eiusdẽ appellationis se tueri. d. de rota decisionibus suis collectis p. d. bercboardũ ð bisigneto tenementi q nõ rõibus de qbus ibi per eos.
c ℂ Qð iussit adde q̃ ibi deo duce ponam.

mitte ad euidentiaz ꝙ ꝯfessoria daꝛ illi qui asserit ser/
uitutē predio suo deberi. ¶Negatoria vero actio daꝛ
illi qui negat prediū suum seruitutē debere p̄dio vici
no. ⁊ sic asserit prediū suum esse liberū. l. ij. in p̄n. ff. si
ser. vendi. ⁊. d. l. vti frui. §. fi. ff. si vsufruc. pe. ⁊ in. §.
3 eque. insti. de acti. ⁊ hic. ¶Et que sit forma libellā/
di ⁊ agendi in dictis actionibus vide plenius q̄ ali/
bi per Bar. hic in quinta oppositiōe scd̄e partis. Et
per inno. in. c. abbate. de ver. sig. ⁊ in. c. examinata.
de iudi. ⁊ in. c. inter quattuor de ma. ⁊ obe. p Spe. i
titu. de cau. pos. §. in cōfessoria. p Bar. in. l. i. alias.
ij. in p̄n. ⁊ in. l. harū. ff. si serui. ven. ⁊ in. l. qui aliena.
§. fi. ff. de neg. ge. p bal. in auten. ei q circa. xiiij. col.
C. de bo. auct. iudi. pos. ⁊ in. l. vnica circa. vj. col. C.
vti pos. ⁊ p ang. in repetitōe. l. si qs vi. §. differētia. ff.
4 de acquirē. pos. ¶Itē premitte ꝙ cōfessoria ⁊ nega/
toria danꝛ nedū ei qui nō hꝫ q̄si pos. seruitutis vel li/
bertatis: sed ēt ei qui hꝫ ipsam q̄si pos. si turbatur[a] in
sua q̄si pos. l. ⁊ si forte. §. i. ff. si serui. vendi. ⁊ in. d. l.
vti frui. alias est i. l. fructuario. §. sicut. ff. si vsufruc.
peta. ⁊. d. §. eque. hoc tñ singulariter limita nō ha/
bere locū in eo q acquisiuisset rē ab aliquo qui rē ip/
sam alienasset cā euitādi iudicij sibi mouēdi. q2 q̄uis
iste in quē facta ē alienatio haberet quasi pos. nō tñ
posset intētare cōfessoriā vel negatoriaz. ita signāter
voluit bar. p illū tex. i. l. fi. ff. de ali. iud. mu. cau. fac.
5 ¶Tertio premitte ꝙ agens cōfessoria dꝫ probare se
esse dñm predij cui dicit seruitutē deberi. l. ij. §. i. ff. si
serui. vendi. ⁊ sibi cōstitutā fuisse seruitutez ⁊ alia de
quibus plene p gl. in. l. sicuti. §. sꝫ si q̄raꝛ. ff. si ser. vē.
6 ¶Conuētus v̄o cōfessoria actione actore nō pban
te nihil hꝫ pbare q2 regula est ꝙ actore nō pbāte re/
us dꝫ absolui. l. qui accusare. C. de eden. c. i. vt eccle.
bene. Hoc fallit qñ reus predictus esset cōtumax q2
tūc habebit necesse pbare ea que incūbunt cuilibet
agenti negatoria. ⁊ sic habebit pbare se dñz vel pos.
predij sui ꝙ negat seruitutē debere. d. l. ij. i p̄n. in v̄.
domino ⁊. d. §. sicut. ex hoc intelligis quātū cōtuma
7 cia p̄iudicet reo ꝯuento ꝯfessoria. ¶Similiter econ
tra si actor a p̄n. egit negatoria dꝫ pbare se dñm p̄dij
sui quod negat seruitutē debere. vt in iuribus supra
alle. nō tñ habet necesse pbare ipsum esse liberū quia
p̄sumptionē habet p se. qm̄ quelibet res presumiꝛ li/
bera. l. altius. C. de ser. ⁊ aqua. ⁊ ibi in gl. magna. ⁊
in pposito no. glo. in. d. §. sed si q̄raꝛ. ⁊ dic vt ibi ple
ne per bar. maxime in oppositionibus p̄me partis ⁊
reus cōuentus negatoria nihil hꝫ pbare actore nō p
bante. d. l. qui accusare. Fallit q2 si reus ꝯuentus eēt
cōtumax ꝙ habebit pbare ea que incūbunt cuilibet
agenti cōfessoria q2 per iudicē efficiꝛ de reo petitor.
vt hic. ⁊ iste est p̄ncipalis effectus hui9 solēnis legis.
8 ¶Nota modū īterponēdi p̄mū decretū contra con
uentū confessoria vel negatoria de quo ēt vide in. l.
a quo fundus. ff. ti. i. ⁊ in. l. is cuius. vbi per bar. ff. si
serui. vendi. ⁊ per bar. hic in. iiij. oppositiōe p̄me par
tis. p Inno. ⁊ alios in. c. i. de eo qui mit. in pos. cau.
rei ser. per Spe. in ti. de primo ⁊ secundo decreto. §.
restat. ver. quid si agatur confessoria. ⁊ per Bald. ⁊
Sali. in dicta auten. ei qui. ⁊ de modo etiaz interpo/
nendi secūdū decretuz in dictis actionibus tangitur
etiam in locis prealle. ⁊ per Bart. hic in. i. q. ¶Itez
no. ꝙ penā vnam patitur hic cōtumax q2 in eū trās/
fertur onus pbandi. simile in. l. si quis emptionis. §.
pe. C. de prescrip. tri. annorum. ¶Ultimo no. ꝙ ille
dicitur substinere partes actoris seu petitoris qui hꝫ
9 subire onus pbandi de iure suo. ¶In glo. ij. ibi ver
bis negatiuis ⁊c̄. hoc qualiter pcedat ⁊ quibus ver/
bis concipiatur libellus quādo agitur cōfessoria vel
negatoria. dic vt per Barto. hic in. v. oppo. secunde
10 partis cum cor. supra alle. ¶In glo. in ver. defende
re. ibi quia latitat ⁊c̄. hoc ideo fortasse dicit glo. ꝺm

a ¶Si turbaꝛ
io dicit oldra.
ꝯsili. clxxxviij.
ꝙ ille qui fuit
contemptus in
electione hoc
est nō vocatus
habet cōfesso-
riam que do-
mino datur.

doc. quia voluit sentire ꝙ ille cōtra quem interim datum est in
contumaciaz primū decretū nō audiatur etiā si veniat infra an
num ad reuocandum primum decretum. sicut videtur hic in/
nuere tex. ꝙ nō audiaꝛ ad reuocādum primū decretum etiā si
veniat infra ānuz paratus satisdare de iudicio sisti ⁊ reficere ex
expensas ita dicit Imo. hic tamen ꝺm eum est diuinare ꝙ hic
latitauerit. Preterea latitatio nō videtur habere istum effectū
cum nō reperiatur hoc iure cautū. lꝫ latitatio producat effectū
p̄ueniēdi ad ꝺm decretū. l. fulcinius. §. i. cuz se. ff. qui. ex cau. in
pos. ea. vnde ꝺm eum hec cōmuniter nō tenetur. sed tenetur ꝙ
audiri debeat ad reuocādum primum decretū si cōpareat ifra
annū prestita dicta satisdatione ⁊ refectis expēsis per. d. l. si qs
emptionis. §. pe. ¶Subdit tamē ipse ꝙ no. est glo. ista. quia
ꝺm istum intellectū h̄ esset casus singularis ⁊ nō esset alibi limi/
tans id qd̄ habetur in. d. l. si quis emptionis. §. pe. vꝫ ꝙ vbi fit
missio i reali actione ꝯtra cōtumacē audiri dꝫ contumax super
pos. recuperanda ⁊ reuocatione primi decreti si veniāt ifra an
nuz. tamē fallit si ipse latitauit. nec est absonū istum itellectum
defensari ex quo nō habem9 casuz i oppositū. lꝫ nō habemus
aliā legez hoc probātem. ita residet Imo. ¶Sed Bar. hic in
nona oppositione prime partis. ⁊ etiā Ang. hic reprehendūt
istā limitationem ad. d. l. si quis emptiōis. quia nō probaꝛ ꝺm
eos. Ro. h̄ se remittit ad dicēda per eum. in. d. l. si finita. §. iu/
lianus. ff. ti. i. ⁊ ibi de h̄ nihil dixit. ¶Adde ꝙ Bal. in. d. auc̄.
ei qui in. xij. col. secutus Ja. de are. videꝛ si recte cōsiderenꝛ v̄/
ba eius per istā. l. approbare limitationē. ff. datā. ⁊ p hoc etiaz
videꝛ facere tex. in. d. l. is cui us. q̄ lex loquiꝛ i latitāte. vt pꝫ ibi
in v̄. sui potestatē nō sciebat nec secū agi posset ⁊c̄. iūcta. l. ful/
cini9. §. qd sit latitare. ff. q. ex cau. in pos. ea. Ange. in. d. l. si qs
emptionis. §. pe. trāsit simplr̄ cū opi. Bar. h̄. ¶Potes susti/
nendo opi. bar. h̄ respōdere ad istā. l. ꝙ h̄ nihil diciꝛ in tex. de
latitatiōe. Et ad. d. l. is cuius. potes rn̄dere ꝙ si illa. l. itelliga/
tur in actiōe psonali put videꝛ itelligere glo. nihil facit ad istō
propositū. q2 iste tex. ⁊ tex. i. d. l. si qs emptionis loquūtur qñ
agebaꝛ actiōe reali vel si itelligaꝛ tex. in. d. l. is cuius. ꝙ ibi age
batur actiōe reali put ē verus itellect9 illius. l. vt ibi pbat bar.
⁊ alij plenius. ⁊ per Bar. h̄ in. x. oppo. prime partis. tūc rn̄de
ꝙ cuz tex. ibi dicit cōstituisset. dꝫ itelligi. s. paciēdo aquā duci.
q̄tenus facti est. nō aūt ꝙ constituat pro seruitute cum iā esset
ꝯstituta. ⁊ ita ibi expōit bal. Uel expone vt ibi expōit gl. vt itel
ligaꝛ. s. cauēdo se nō ipediturū actorē vti seruitute. donec ipse
reus de iure suo pbauerit p hāc. l. ⁊ tūc verū ē ꝙ nō audiretur
re9 ifra ānū si actor tpe p̄mi dcreti ⁊ añ erat i q̄si pos. ꝯuitutis.
ita itelligiꝛ ibi ille tex. put ibi lati9 p bar. i fi. sꝫ vbi nō fuisset ac/
tor a p̄ncipio i q̄si pos. tūc audiꝛ post p̄mū decretū ifra ānū ad
reuocationē p̄mi decreti. d. l. si qs ēptiōis. ⁊ hoc nō posset rn̄/
deri ad hāc. l. vt h̄ firmat bar. i. vj. oppo. p̄me ptis q voluit ꝙ
qñ actor a p̄ncipio erat i q̄si pos. ꝯuitutis. ⁊ sic p p̄mū decretuz
nō trāsferebaꝛ pos. i actorē: sꝫ solū cogebaꝛ reus ad cauēdū ꝺꝫ
formā hui9. l. nō audiꝛ ēt ifra ānuz re9 veniēs ad reuocādū istō
grauamē seu p̄ceptū de cauēdo cuz censeaꝛ eē modici p̄iudicij
ꝺm bar. ⁊ ita hoc casu limitat nō hr̄e locū id qd̄ habeꝛ i. d. l. si
qs emptiōis. ⁊ hec vltima limitatio nō reperiꝛ alibi ꝺꝫ Imo. h̄
q subdit ꝙ sibi tñ ē dubia hec limitatio q2 q̄si pos. i ꝯuitutib9 p̄
dialib9 vr̄ eē modici effect9. qm̄ nō releuat agentē ab onere p/
bādi pp p̄sūptionē q̄ ē ꝯ ip̄m. s. ꝙ q̄libet res sit libera. vt no. p
glo. ⁊ doc. i. d. l. sicuti. §. sꝫ si q̄raꝛ. ⁊ p gl. l. circa. i v̄. igenu9. ff.
de pba. ⁊ ppea nō vr̄ pōderāda dicta q̄si pos. q̄ sit apud acto
rē a p̄ncipio adeo ꝙ p eā ñ dꝫ iduci ꝙ exorbitem9 a regula po
sita. i. d. l. si qs ēptiōis. ⁊ ita residet Imo. i. iij. col. ⁊ postea ipse
met i. vij. col. id expressius firmat volēs p rōez pxime dictā ꝙ si
cut qñ actor nō erat a p̄ncipio in q̄si pos. ꝯuitutis ⁊ deuētū est
ad p̄mū decretū p cautionē de q̄ h̄ i tex. per quā cautiōez trās/
fertur tūc quasi pos. in actorem. vt h̄ declarat bart. in sexta op/
po. p̄me partis auditur tūc infra ānum reus ad reuocādū pri/
muz decretū per. d. l. si quis emptiōis. ꝺm cōem opi. quā sequi
tur bar. h̄ in nona oppo. prime partis. ⁊ fortasse. ff. tāgetur. ita
etiā debeat audiri quādo a principio actor erat in q̄si pos. ser/
uitutis q̄ est modici effectus vt est dictum. ¶Pau. de ca. trā/
sit simplr̄ h̄ cum dicta limitatione posita per barto. h̄ in nona
oppo. ⁊ cum dicta limitatione trāsit ēt Dy. h̄ vt refert Imol.

¶ Ro. h refert q Ange. h dictã limitationẽ reputat singularẽ & notabilẽ. tamẽ ang. h in lec. mea de ista limitatione nullã mẽtionẽ facit. ¶ Subdit Ro. q dicta limitatio nõ videt vera. q: reuocatio etiã cuiuslibet minimi grauaminis peti potest. l. & in maiorib⁹. C. de appel. preterq̃ qñ petit per restitutionẽ in itegrũ. l. scio. §. de in iteg. resti. l. si ex cã. in pn. §. de mino. ¶ Se
12 cundo adducit q: istud grauamẽ qd sentit reus pp cõtumatiã. s. q efficiat de reo petitor nõ est modici pıudicij. patet qd habebit tanq̃ actor ṗus iurare de calũnia & habebit minores dilationes que duo ponit glo. in. d. §. sed si q̃rat. ergo rõ Bar. nõ est bona ƀm eũ. adde q ang. in. d. l. si qs ẽptionis. §. pe. refert istã limitationẽ Bar. in. vj. oppo. h & subdit Ange. q ipsemet bar. ponit otrariũ in noua oppo. ṗme ptis. & cũ illa opi. vltima videt ang. simpl'r trãsire. ¶ Sʒ certe ang. nõ videt bñ aduertisse. q: bar. nõ est õrius qñ in. vj. oppo. loquit Bar. qñ actor nõ erit in q̃si pos. vt et retuli. §. & cũ opi. bar. h in. vj. oppo. trãsit etiã ant. de but. in. c. i. de eo qui mit. in pos. cau. re. seruãde & videt satis substentabilis hec opi. per istã. l. & p. d. l. is cuius. inducendo vt dixi. §. & iõ hoc nota. bar. ¶ Et nõ ob. rõ Imo. h cõtrarium tenentis. q: imo q̃si pos. seruitutis dʒ esse in consideratiõe. qñ operat effectũ releuãdi agentẽ cõfessoria ab onere pbandi se esse dñm fundi dominãtis q: ille qui est in quasi pos. seruitutis est de necessitate in pos. predij dominãtis. l. i. §. cõ. pre. & per talẽ po. pbat sufficienter dñm fundi ipsius agentis cõfessoria. vt per glo. & ibi clarius Bar. in. l. pe. §. de cõdi. insti. & in terminis nostris firmat & probat Bar. hic in secunda oppo. tertie partis. vbi aũt nõ fuisset in q̃si pos. agẽs habuisset necesse pbare de dñio. cuius pbatio est multuʒ difficilis vt plene per glo. & doc. in. l. cũ res. cũ si. C. de pba. ¶ Item operat dicta quasi pos. alia cõmoda: de qbus per glo. in. d. §. si q̃rat. ¶ Nõ ob. et rationes alle. per Ro. q: respõdeo q p remediũ appellãdi põt reparari quodcũqʒ grauamen reguraliter. s. qñ est iniuste illatũ. l. i. in pn. ĵ. de appel. & d. l. in maioribus sʒ in
13 casu nostro grauamen nõ fuit iniuste illatũ reo cõtumaci. imo fuit factũ le. pmittente vt h. ¶ Uel et responde q dato q per remediũ appellatiõis possit grauamen et modicũ reparari. tñ si circa appellationẽ cõpareat qs & petat reuocari ṗmuʒ decretũ. q: tunc solũ pulsuʒ est q vel iudex reuocet suo ĩperio cã cognita suã interlocutoriã seu ṗmũ decretum et post. x. dies. c. cũ cessante de appel. c. ij. & ibi per glo. de pcu. l. qd iussit. cũ ibi notatis per Bar. in. ij. & iij. col. ĵ. õ re iudi. vel q ad istantiã partis reuocare teneat quãdocunqʒ ĩfra ãnum reus cõpareat qñ reus cõuenitur actione reali. & hoc solũ reperit cõcessum quãdo actor a pncipio nõ possidebat. sed reus vt. d. l. si qs ẽptionis. §. pe. in ver. pretor. possessor ergo qñ a pncipio possidebat nõ habebit locũ iste tex. sed sumus in regula huius. l. nec reperitur q isto tpe aliqua lex pmittat reuʒ audiri debere si veniat infra annũ ad reuocandũ ṗmũ decretũ. ¶ Nõ ob. et secunda ratio Ro. dicẽtis q nõ videt esse modici pıudicij istud grauamen resultans ex ista cautiõe. q: rñde q rõnes Ro. bene ostendunt q illud grauamen sit pıudiciale. sed nõ inferunt. nec cõcludunt q sit magni preiudicij. ¶ Itẽ dato q esset magni pıudicij. tñ adhuc militant alia pro opi. Bar. que. §. pxime dixi. & sic remãet defensata limitatio data per bar. in. vj. oppo. quam tamen itellige pcedere nisi reus potuisset aliquo iudicio possessorio recupare illã q̃si pos. que erat a pn. apud actorẽ. q: ad istud cõmodũ audietur reus veniẽs infra annũ. vt per Bar. h in prima. q. & hoc etiam sequitur Imola Pau. de ca. & Ro. h ¶ Pro Bar. vt velle etiam hec met glo. aliud vʒ q ad hoc vt perueniat ad ṗmum decretũ requiritur q reus latitet. ¶ Sed
14 cõtra hoc videt tex. in. l. ignorare. C. de resti. mili. vbi videt q sufficiat sola otumatia absqʒ latitatione. ¶ Sʒ soluẽdo hãc gl. põt rñderi ƀʒ Pau. de ca. q. l. ignorare. pcedat quãdo agetur actione psonali. q: per ṗmũ decretũ nõ fit magnũ preiudicium reo. eo quia actor missus in pos. ex ṗmo decreto nõ possideat: sed detinet. l. iij. §. fi. ĵ. de acqui. pos. l. collegati. ĵ. qui. ex cau. in pos. ea. sed qñ agitur reali habeat locuʒ h glo. q: agitur tunc de maiori pıudicio. qm si actor mittitur in pos. dicit possidere ƀm magis cõmunẽ opi. per. d. l. si qs emptiõis. §. pen. in ver. por possessor. & ibi no. & per Bart. h in nona oppo. prime partis in fi. & efficit de reo petitor. & sic grauatur in onere pro

bandi vt h. & in hoc dicit Pau. de ca. hãc glo. esse menti tenẽdã. & ad hoc etiã vide Bal. in auten. ei qui circa. xiij. col. C. de tem. ap. dum refert verba Ja. de are. q̃uis mentionem nõ fa
15 ciat de hac glo. ¶ Sed aduerte q: hec opi. lʒ singu. sit & pulchra si esset vera ad limitationeʒ. d. l. ignorare cũ similibus tñ nõ videtur iure probari. & cõtra eã allego tex. in. l. cõsentaneũ. C. quomodo & quãdo iu. & quod ibi no. ƀm vnum itellectũ & cõem. vbi si reus cõueniatur actione reali. & lit. cõtes. sit contumax põt pcediʒ eum ad missionem in pos. & efficitur reus ĩpe petitor vt ibi in tex. & declarat ibi Bar. & no. per gl. in. l. a quo ĵ. ti. i. & per Bar. h circa. ix. & x. op. & tamẽ tex. in. d. l. cõsentaneum. nõ requirit nisi cõtumaciã nõ latitationẽ. Simile proba
16 tur in. l. ij. ad fi. & quod ibi no. C. vbi in reʒ actio. ¶ In glo. in ver. iuberet. ibi sed si cogi nõ põt fiet missio &c. Bar. h in. viij. & viij. oppo. ṗme partis reprehendit glo. inquãtũ glo. vult q in subsidiũ si reus cogi nõ potest cauere mitat actor in pos. iuris petiti. nã cõcludit bar. q si actor nõ erat in quasi pos. seruitutis ad quã seruitutẽ agebat & reus sit cõtumax tũc per istam cautionem de qua hic in tex. cõstituit actor in quasi pos. seruitutis. pro quo vltra allegata per eum allego bonum tex. in. l. rõ. §. si iter. §. de ac. emp. & nõ expedit facere aliquã missioneʒ in pos. si reus nõdum edificauerat. tũc mittit actor ĩ pos. rei in qua est edificatũ vt possit demoliri ƀm formã. l. a quo. ĵ. ti. i. q̃
17 boc casu loquit vt h latius per eum psequẽtẽ. ¶ Et an verus sit intellectus quem ad istã. l. sentit ista glo. h. s. q in casu huius. l. actor nõ erat in quasi pos. & cõcludit q sic. lʒ ƀm eũ possit substineri itellectus Dy. tenẽtis q ista. l. intelligatur quãdo actor erat in quasi pos. Et circa h dicta per eum in. vij. op. prime partis inquãtũ vult q sustinẽdo lec. Dy. vltima pars hui⁹ l. in ver. eaqʒ rõne &c. volens q propter cõtumatiam rei trãsferat in eum onus probãdi nõ referat ad ṗmum casum positũ in pn. sed ad ƀm positum in ver. idẽqʒ. & q: ipse nõ clare loquitur. Adde quod intẽtio eius est q ideo referat ad primũ casuʒ q: hʒ lectu. Dy. iste tex. in pn. loquit quãdo actor erat in quasi pos. & trãsferebat onus pbandi in aduersariũ. l. circa. de proba. ergo nõ potest esse contumacia rei illa que trãsferat hoc casu onus pbandi in reuʒ merito vltima pars legis que presupponit q reus propter cõtumaciã grauetur onere pbandi non possit referri ad primũ casum. sed ad secũdum q: in secũdo intelligit q agens negatoria nõ erat in quasi pos. libertatis. & dicit Ang. q ita cõiter intelligit iste ver. idẽqʒ &c. sʒ Imo. pau. de ca. & Ro. nõ videt q bar. post Dy. ĩ hoc bene senserit q: lʒ actor esset in quasi pos. seruitutis. tñ hʒ necesse pbare seruitutem fuisse cõstitutã. q: in seruitutibus predialib⁹ quasi pos. nõ releuat ab onere probãdi. vt no. glo. in. d. l. circa. ĩ glo. iij. que assignat rõem. nã hʒ presumptionẽ cõtra se. s. q q̃libet res sit libera & illa presumptio trãsfert in aduersariuʒ onus probãdi. vt ibi per glo. in ver. egisset. & siľr habet necesse probare se dominum predij dominantis. l. ij. §. i. §. si ser. ven. vel saltẽ probat se esse in pos. ipsius predij vt dixi. §. allegãdo no. per gl. in. l. pe. §. de cõdi. insti. & siľr in secũdo casu attento q agens negatoria habet presũptionẽ p se q res sua sit libera trãsfert onus probãdi in aduersariũ et ante cõtumaciã tñ ipse agẽs negatoria hʒ necesse pbare se dñm pdij sui. vt dixi in euidẽtialib⁹ & sic nõ est maior rõ q vltima pticula debeat magis referri ad scõʒ cãuʒ q̃ ad ṗmũ cũ vtroqʒ casu agẽti icũberet on⁹ aliqd pbãdi quãdo reus nõ fuisset cõtumax vt dixi & sic põt itelligi ṗmus & scõs casus pariter siue agẽs esset in q̃si pos. siue nõ & tertia pticula referret ad vtrũqʒ casuʒ. nã in ea dicit q cõtumax patiat penã vt efficiat de reo petitor. & sic necesse hʒ pbare õ iure suo. Uñ vbi ṗmo si nõ fuisset otumax actore nõ pbãte absoluẽdus fuisset. mõ si ñ pbauerit ea q̃ icũbũt cuiliʒ agẽti negatoria succũbet vt dixi in euidẽtialib⁹. & p bar. h in. ij. oppo. tertie ptis. & ista vt esse vitas. & vt recti⁹ itelligas bar. h in. iij. oppo. aduerte q: lʒ in qbusdam lecturis habeant illa vba vʒ q: pos. seruitutis nõ releuat possessorẽ ab onere pbãdi &c. nõ debẽt eẽ ĩ lec. & ita ĩ lecturis maxie antiqs nõ extãt illa vba. Itẽ adde ĩquantuʒ sup hac glo. i. h. oppo. ṗme ptis dixit q lʒ agens cõfessoria vel negatoria dʒ narrare & pbare se turbatũ ĩ sua seruitute ixta l. si qs diuturno. in fi. & l. loci corpus. §. si mihi. §. si ser. vendi. tamẽ sufficit q ex pcessu appareat õdictio vbalis. vt quia ad

uersarius negat τ resistit. τ videretur ẜm Imolā idē dicendū3 si
agaꝭ interdicto vti possidetis ī quo siſr necesse ē ꝓbare de tur/
batione iuxta.l.i.in ꝑn.τ.l.si duo.§.hoc iterdictū sufficit.j.vti
18 pos.τ hoc dicit tenuisse lapū allegatione.lxv. ¶Et ꝑ hoc ẜm
Imo. facit id quod no. Io.an.post cōpostula.in.c.mādatū.ī
antepe.col.de rescrip.τ qđ no.Spe.in ti.de acto.τ reo. §.sup
actionib⁹.v.s3 nunqd h3.τ qđ habeꝭ in.l.q se obtulit.ṡ.de rei
vendica.τ in.l.fi.ṡ.si vsufruc.pe. ¶Et dicit ꝙ ita tenuit Ant.
de but.in.c. cu3 ad sedē.de rest.spo.S3 certe hoc ibi nō ponit
Ant.de bu.sed ponit in.c.audita.eo.ti. ¶Dicit tñ Imol.hoc
nō esse sine scrupulo ꝑ ea que no.Bar.in.l.i.§.hui⁹.j.vti pos.
Idem videtur voluisse Inno.in.c.ij.de resti.in inte. Et rñdet
ad no.ꝑ Bar.h se fundāte3 ex isto tex.q: potest dici ꝙ iste tex.
τ id qđ no.Bar.procedit in agente confessoria que daꝭ etiam
possidenti.l.τ si forte.§.sciendū.ṡ.si ser.ven.τ est iudiciu3 pe/
titoriū.ideo facilius cōpetat pro tali ꝯdictione ꝙ interdictum
vti po.qđ est iudicium possessoriū.Et eodem modo dicit posse
responderi ad.d.Io.an.τ Spe.supra allegatum.τ rñdet ad.
d.l.si is q se obtulit.τ ad.d.l.fi.q: ibi loquiꝭ quando aduersa/
rius asserebat se possessorem.quo casu nō est dubiū ꝙ ꝯtra eu3
possit dari interdictū vti pos.iuxta no.in.l.i.C.vti pos.τ ita di/
cit de facto obtinuisse ꝙ in interdicto vti posside. sufficeret cō/
stare de molestatione per solā cōtradictionē factā in iudicio.l3
19 Lapus τ Anto.de but.velit cōtrarium. ¶Ro.hic in isto arti/
culo vtili τ multū quotidiano dicit ꝙ Bar. hic solum loquiꝭ ī
cōfessoria.vñ in iterdicto vti possi.putat esse veriorē opi.Imo.
τ dicit cām fuisse opi.Bal.in.l.fi.in.v.col.C.de rei ven.vbi di/
cit ꝙ si reus cōuentus interdicto vti pos.cōtradicat asserendo
se possidere.τ tūc sufficiens erit turbatio.τ qđ hoc ipso cōfiteꝭ
se turbare.nam turbatio sequitur ex actibus qui fiunt in ipa re
qui actus probaꝭ per confessionem facit ẜm eum.l.vim facit.j.
de vi τ vi armata.secus si simpliciter negat intentionē actoris.
quia per hoc non prestatur impedimentū possessori. allegat in
20 argumento.l.aliena3.j.pro empto. ¶Subdit tñ Ro.ꝙ in cō
trariū facit.s.ꝙ etiā quādo conuentus vti pos.contradicit asse
rendo se possidere non possit agens ex hoc obtinere.q: agens
interdicto vti pos. debet sigillatim exprimere modum τ quali
tatem turbationis precedentis.vt no. Inno.in.c.l3 causam.de
proba.cum ergo nulla turbatio precesserit τ l3 superueniat ius
idest turbatio precedente iudicio.tamen nō sufficit hoc quan/
do nō superuenit ex causa de preterito.vt in casu nostro l3 suffi
ceret si superueniret ex causa de preterito.vt.l.si mandauero ti
bi la.i.ff.manda.iuncta.l.nō potest.ṡ.de iudi.τ ideo ī hoc re/
21 liquit cogitandū. ¶Adde ꝙ Bal.in sua disputatione incipiē
te accusatus de vi turbatiua.circa. xviij.col.dicit ꝙ quo ad in/
terdictū vti pos.satis dicitur reus turbari eoipso ꝙ negat agē/
tem possidere.quia turbare est obscuru3 facere quis possideat.
vt no.glo.fi.circa medium.in.l.extat.ṡ.quod me.cau.τ sic vi/
detur Bal.h tenere opi.Lapi τ sequatium.Bal.vero.in.l.nō
ab re.C.vnde vi.colligit ex isto tex.ꝙ alieno nomine possidēs
si questionē in iudicio referat ipsi cuius nomine possidet simi/
lis est spolianti.vnde dicit ꝙ illud facit pro dicto Inno. volen
tis ꝙ eoipso ꝙ quis in iudicio contendit se possidere cōtra me
possessorem eoipso intelligitur me turbare.τ sic videꝭ ibi Bal.
adhereꝭ illis que ipē dixit in.d.l.ordinarij. Et puto ꝙ Bal.in
d.l.non ab re.voluerit facere mentionem de dicto Inno.in.c.
suborta.de re iudi.Imol.in. d.c.audita tenet in effectu illud
idem quod ipsemet tenuit h.l3 hic plenius fuerit locutus. τ di
cit Imol.ibi ꝙ sue opinioni nō ob.tex.in.d.c.audita.quē glo.
ij.ibi intelligit in agēte vti pos.τ An.de bu. ibi intelligebat qñ
22 agebatur vti pos.pro molestatione iudiciali iniusta. q: respon/
det Imo.ꝙ ille itellectus An.de bu.nō est verus quoniā pro
molestatiōe verbali nō debet dari interdictū vti pos. vt ꝑ bar.
in.d.§.huius.ideo dicit esse intelligendū illū tex.put intelligit
Inno.vel ꝙ loquaꝭ ille tex.in agente negatoria.quo casu suffi
cit molestatio iudicialis.vt hic per Bar. Uel dic ꝙ pōt intelli/
gi de molestatione facti extraiudicialis. ¶Dominus Abbas
videꝭ fateri ꝙ quādo reus cōuentus vti pos.litē contestatur τ
nō negat turbationē allegatā ī libello sufficit hoc vt absq3 alia
probatione turbationis obtineat actor.ar. d.l.is qui se obtu/
lit.τ.d.l.fi.que iura alleg. Spe.τ Io.an.in locis supra alleg.

¶Sed in vno cōtradicit do.Abb. ibi dictis per Ant. d bu.q:
Ant.de bu.ibi in tertio notabili voluit per illū tex.ꝙ si reus vi/
det actorem agere aliquo iudicio cōtra eum sup re possessa ꝑ
ipsum reum porrigat reus incōtinenti libellū ꝯ dictū actorē cō
ueniendo eū interdicto vti pos.pro tali molestatione iudiciali
τ si super hoc libello probet defectum iuris primi actoris obti/
nebit vt silentiū imponaꝭ aduersario vt nō molestet eum.qđ ē
valde no.si est verū.nam in hoc do.Abb.tenet cōtrariū.q: nō
debet hoc modo posse reus trahere actorem corā alio iudice.
vt in auc.τ ꝯsequēter.de sen.τ in.c.dispēdia.§.reus. d rescrip.
in sexto.τ per alia quedā satis leuia.na3 tex.in.d.auc.τ ꝯñter.
bene probat ꝙ nō possit eum trahere cora3 alio iudice.nec cō/
trarium dicebat ant.de but.satis est enim ꝙ possit recōuenire
corā eodem iudice.vt.d. auc.τ ꝯñter. ¶Tamē ꝙ etiam opi.
ant.de bu.in hoc vltimo nō procedat tenuit Imo.in. d.c.au/
dita.quia pro verbali ꝯtradictione nō debet dari interdictu3
vti pos.vt est dictū.Et an admittaꝭ libellus rei productus per
viā principalis petitionis quando ipse libellus rei est ꝯtrarius
libello actoris prout in casu notato per ant.de bu.in.d.c.audi
ta. vide singulariter per Inno. in.d.c.cū cōtingat de offi. de/
le.per Bal.in repe.l.tale pactū.§.qui prouocauit.ff.de pa.τ in
l.si iudex.ad fi.ṡ.de his qui sunt sui vel alie.iur.τ in.l. edita.
in.xvij.coll.C.de eden.in repetitione paduana. ¶In dicto
23 igitur principali articulo puto cōcludendum veriorē esse cōclu
sionē quā facit h Imo.post alios.Et ratio differētie inter agē/
tem confessoria τ agentem vti pos.esse pōt quia non reperiꝭ ꝙ
agens cōfessoria turbeꝭ in quasi pos.seruitutis.vt.d. l.vtifrui.
§.sicut.τ hoc ẜm intellectu3 glo.in ver.iuberet. secus est ergo
quomodocunq3 inquietetur.vt quia negetur seruitute3 dedu/
ctam in libello deberi predio agētis.sed in iterdicto vti pos.re
quiritur ꝙ reus turbauerit actorē in sua quasi pos.d.l.si duo.
§.hoc interdictū.τ.l.i.eo.ti.seu ꝙ reus cōtendat se possidere.
d.l.i.§.huius.τ ibi glo.in v̄bo affirmat.τ ibi per bar. in prin.
Ista ei3 sunt paria cōtēdere se possidere τ turbare.vt no. Cy.ī
l.vnica.in iij.q.C.vti pos.τ bar.in consilio incipiēte Maho/
lus de asisio ac. ¶Nō ob.allegata in cōtrariū per Ro. q: rñ/
deo ꝑmo ꝙ qñ nō arguitur dolus rei cōuenti nō est verum ꝙ
agens interdicto vti pos.habeat necesse sigillatim exprimere q̄
litatē turbationis.vt probat bar.in.l.i.§.interdictū.in. iij.vel.
iiij.colū.in ver.item quero an debeat narrare q̄litatē turbatio/
nis τc.j.vti pos.de quo etiam per bal.in.d.l. ordinarij. in vj.
colū.τ in.l.ab anastasio.i fi.C.māda.τ in.l.edita.in.xvij. col.
C.de eden.in v̄si.circa tertiū.in repetitione paduana. τ ibi ꝑ
eum in repetitione perusina.in.xviij.col. facit quod no. bar.τ
Bal.in.l.minor aūt magistratus.per illū tex.ṡ.de mino.l3 qñ
arguitur dolus rei cōuenti.tūc qualitas turbationis est expri/
menda.ita pcedat dictū Inno.in.d.c.l3 cā3.alias nō ẜm bar.
in.d.§.interdictū.τ ꝓsertim vbi nō peteret reus declarari q̄li/
tatem turbationis.p.l.si cum ibi no.C.de anna.excep.τ no.ꝑ
Bal.in locis alleg. ¶Ite3 rñde ꝙ satis est ꝙ ius superueniat
agenti lit.ꝯtesta.l.si ticius.j.de ver.ob.τ ibi bar.facit.l.nuda.
cum ibi no.C.de contra.τ cōmit.stip. ¶Ultimo etiā respon/
de ꝙ eoipso ꝙ reus respondēdo libello ꝯtendit se possidere.
de necessitate affirmat se antea pos. apprehendisse.τ sic antea
fecisse actu3 turbationis.q: eo tpe quo respondebat libello nō
poterat tunc pos.apprehendere.τ hoc est quod voluit dicere
Bal.in.d.l.ordinarij. ¶Nō ob.id qđ no. gl.in.d.l. extat.q:
vt patet ex his q̄ no.glo.circa mediu3 illa glo.loquiꝭ quando
24 reus cōtendebat se possidere. Itē inquantum Bar.h in noua
oppositione ꝑme partis cōcludit.ꝙ si actor nō erat in q̄si pos.
seruitutis tpe dicti decreti audiꝭ reus infra ānu3 ad reuocatio/
nem primi decreti prestita satisdatione de iudicio sisti.p.d.l.si
25 quis emptionis.§.pe. ¶Et per hoc concludit ꝙ iudex post
iussum de cauendo de quo fit h mentio in tex. nō debet ante
lapsu3 anni cogere reum ad dictā cautionem ẜm formā huius
legis prestandam.ne iterū pendente dilatione anni inquieret
vt h per eum. ¶Adde ꝙ Imo.hic circa.iiij.col. dicit se puta/
re ꝙ non sit absonum de iure defensare ꝙ in in istis incorpora
libus sit spāle ꝙ nō audiaꝭ infra annum ad reuocandum pri
mu3 decretum per satisdationis prestationem de iudicio sisti
ex quo in istis icorporalib⁹ non cadit vera traditio vt ꝓbaꝭ.l3

ipse nō alleget in.l.ratio.§.si inter.ff.de actio.emp.⁊ in.l.iij.i
pn.j.de acq.pos. ¶ Et subdit q̄ dato q̄ cōis opi. procederet
adhuc putat q̄ illud qđ Bar.s.reū nō posse ante ānum cogi p̱
iudicē ad p̄stādā purā dictā cautionē,p̄cedat qñ reus qui fuit
cōtumax diceret iudici volēti eū cogere ad cauendū q̄ ipse nō
vult cauere ſm formā huius.l.eo q̄ꝛ vult se defendere:⁊ offe/
rat satisdationē de iudicio sisti:⁊ reficiat expēsas ſm id qđ hr̄ i
auc.ei q iurat.C.de bo.auc.iudi.pos.secus si iudice eū nō cogē
te ad cauendū nec dicat velle cōparere ad defendēdū nec offe
rat satisdationem de iudicio sisti nec reficiat expensas. ¶ Pro
quo facit lʒ ipse nō alleget id qđ in simili allegat Bar.i.l. p̄tor
§.si qs parat⁹.j.eo.⁊ istud vltimū tʒ ēt h̄ Ro.s.q̄ qñ reus ni/
hil dicit possit añ annū cogi ad pure cauendū p̱p̱ generalitatē
hui⁹legis. ¶ Adde q̄ Anto.de bu.in.c.i.de eo q mit.in pos.
cā rei ser.tʒ simplr̄ p̱ oīa cū Bar.h̄ idē tenet Jmo.in.c.ij. eo.
ti. ¶ Puto cōem opi.eē veram.vʒ q̄ audiaṫ ifra ānū reus ad
reuocandū p̄mū decretū d̄ icorporalib⁹: q̄ꝛ ēt iura exorbitātia
extēdunṫ ex idēptitate rōnis ēt ad alios casus q sub larga seu
iproprīa significatione vocabuli cōp̄hendunṫ sub casu exp̄sso:
vt p̄baṫ in.l.filiū habeo.ff.ad macedo. ⁊ in.l. senatuscōsulto.
ff.de ritu nup.iūcta.l.liberoꝝ.in pn.de v̄b.sig.v̄.sʒ ⁊ papiri⁹.
cū ibi no.maxie p̱ Bar.facit q̄ no.glo.in auc.minoris.in v̄si.
accusatiōe.C.q da.tu.pos.⁊ in corpore vū illa sumiṫ.⁊ q̄ no.
glo.in cle.i.de elec.ergo cū iure icorporalia dicanṫ saltē large
⁊ iproprie possideri.l.generaliter.⁊ ibi glo.ff.de peti.her.⁊ ēt
detineri:vt p̄baṫ in.c. cām.de rescri.seqṫ q̄ tex.in.d.l. siqs.§.
pe.q loq̄tur i detinēte vel possidēte dʒ extendi ad pos.icopora
liū cū sit eadē rō in vno que ē in alio.simili ar.vtiṫ glo.nr̄a i v̄.
iuberet.⁊ Spe.i ti.de p̄mo ⁊ scđo decreto.§.restat.v̄sic. quid
si agaṫ ꝯfessoria. Puto ēt v̄iorē eē opi.Bar.vʒ q̄ intra annuʒ
possit reus cogi ad pure cauendū:q̄ꝛ al's seq̄reṫ q̄ reus posset
abbreuiare ⁊ ēt auferre b̄nficiū dilatiōis ānalis ꝯcessuʒ reo a le
ge q̄ faciendū nō ē sine cā.l.iiij.§.siqs cōdēnatus.j.de re iu/
di.⁊ in.l.ij.eo.ti.⁊ in.c.idultū.de reg.iur.in sexto.⁊ no.glo.in
c.cupiētes.§.q̄ si p̱ viginti.in v̄.xv.de elec.i sexto. ¶ Nec ob.
id qđ no.bar.in.d.l.siqs paratus.q̄ꝛ est diuersus casus. facit
qđ no. Bar.hic in.iiij.q. ¶ Nec ob.generalitas huius legis p̱
quā se fūdat Ro.q̄ꝛ ſm cōem opi.distinguiṫ ⁊ limitaṫ p̱.d.l.si
qs emptiōis.vt p̄baui.ff.facit.l.sed ⁊ posteriores.ff.de legi.⁊
§.qb⁹.in p̄ma ꝯstitu.C. ¶ Tamē si velles sustinere opi.ꝯriam
posses dicere q̄ dato q̄ añ lapsum āni possit cogi reus ad pu/
re cauendū.tñ p̱ hoc nō auferreṫ ei b̄nficiū reuocādi p̄mū de/
cretū: q̄ꝛ si cōpareat infra ānū reuocabiṫ dicta cautio:vt etiam
vult Ro.h̄. ¶ Et p̄ eo facit q̄ꝛ illa cautio hʒ viʒ missiōis i pos.
l.rō.§.si iter.ff.de actio.emp.⁊ no.bar.h̄ in.viij.oppo.prime
p̱tis.ergo sicut missio i pos.vel q̄si pos.reuocari pōt infra an/
num.ita reuocari pōt illa cautio que est eiusdē effect⁹; ⁊ p̱ hāc
rōnē istud satis placet:⁊ ita p̄nt itelligi v̄ba Jnno.in.c.i.d eo
q mit.in pos.cā rei ser.vbi sentit q̄ ista cautio p̄steṫ añ ānuʒ.
¶ Jn glo.i v̄.vltro.ibi tres mēses ⁊c̄.hāc glo.rep̄hēdit hic
bar.in.i.q.dic vt ibi p̱ eū.⁊ ita tʒ Ang.⁊ communiter moder.
¶ Jn glo.in v̄bo egisset.in pn.dum dicit.i.p̄basset.hēs nota
re ex isto tex.cū glo.q̄ si ex forma legis vel statuti qs dʒ aliqđ p̄
miū ꝯseq̄ si egerit tale qd dʒ itelligi si egerit ⁊ p̄bauerit ſʒ imo.
h̄. qui dicit q̄ p̄ h̄ facit id qđ no.in.l.i.i pn.in gl.i.ff.si q̄.pau.
fe.di. ¶ Addo glo.optimā i.l.ij.in glo.i.j.vi bo.bo. rap.⁊ in
l.i.circa pn.in v̄.dicendū.⁊ q̄ ibi no.doc.ff.de dolo.⁊ gl.i.in
l.ei cui⁹.j.de appel.reci.⁊ glo.i.c.i.de his q̄ fi.a maio.par.ca.
in.c.post electionē.in v̄.resignationē.de cōces.p̄ben.⁊ tex.cū
glo.ij.in.c.cū sup̱ eo.ti.⁊ glo.in.c.nō est.in v̄.alleget.de ꝯsue
tu.li.vj.⁊ p̱ bar.in extrauagāti ad reprimēdū.i v̄.asserit.ex q/
bus oībus habes q̄ p̄ libellāte nō p̄sumiṫ nisi q̄ten⁹ ip̄e p̄bat.
¶ Jn ea.glo.ibi nō actor ⁊c̄.s.q nunc agitur negatoria. ⁊ in
p̄mo iudicio in quo fuit ꝯtumax sustinebat p̱tes rei ꝯuēti con/
fessoria:⁊ p̱p̱ dictā ꝯtumaciā nūc effectus est actor. Jn eadem
gl.ibi eoipso q̄ ꝯtrariū nō p̄bat ⁊c̄.hoc referas tm̄ ad p̄batio
nem p̄dij libertatis:vt oñdunt iura allegata in glo.sʒ dñiuʒ p̄/
dij sui hñ dʒ p̄bare ip̄e agēs negatoria.l.ij.i pn.i v̄.dños.ff.si
serui.vēdi.l.vti frui.§.i.ff.si vsufru.pe.⁊ h̄ ē itētio gl.h̄ ſm bar
to.hic in.ij.oppo.tertie partis.⁊ si ille hic in primo iudicio fu
it reus cōuentus negatoria propter ꝯtumaciam suam habeat
agere ꝯfessoria:vt in casu posito h̄ in v̄si.idēq; ⁊c̄.
habebit in hoc nouo iudicio in quo est actor p̄bare
seruitutem fuisse sibi ꝯstitutā ⁊ istud ēt habuisset ne
cesse p̄bare in p̄mo iudicio in quo erat reus p̱p̱ p̄sū/
ptionē que erat ꝯ eum.s.q̄ prediū agētis negatoria
eēt liberꝝ:vt hic in glo. ¶ Ex his ergo apparet q̄ p̄/
pter ꝯtumaciā nō grauaṫ reus in aliquo quo ad p̄bā
dū seruitutē vel libertatē plusq̄ grauat⁹ fuisset si nō
extitisset contumax sed solum propter contumaciaʒ
grauaṫ in onere p̄bādi dominiū predij sui: q̄ꝛ satis ē
q̄ appareat ipsum possidere predium:q̄ꝛ cuʒ dñium
incidēter deducaṫ tā in cōfessoria q̄ i negatoria suf
ficit loco dominij p̄bare pos.p̄dij:vt no.glo.in.l. si/
cuti.§.sed si q̄raṫ.ff.si ser.vē.cū cōcor.hic alleg.per
Bar. ¶ Et subdit Bar.h̄ in dicta scđa oppo. tertie
partis.q̄ sustinere partes possessoris.i.esse in quasi
pos.seruitutis nihil releuat quo ad hoc vt p̱ q̄si pos.
sit releuatus ab onere p̄bandi.nam sicut quādo nō
esset in quasi pos.seruitutis:vel libertatis hēret ipse
p̄bare dominiū p̄dij sui vel saltē pos.predij:vt dixi.
ita qñ est in pos.seruitutis vel libertatis hēbit necesse
p̄bare ipsam q̄si pos.que q̄dē p̄bari nō pōt qn dica
tur esse p̄batū eū esse in pos.predij.qđ dicit esse libe/
rū quādo agit negatoria vel cui dicit deberi seruitu/
tem qñ agit cōfessoria.l.i.ff.cō.p̄dio. q̄ q̄dē subtilia
sunt ⁊ dato q̄ talis quasi pos.nō opereṫ quo ad rele
uādū ab onere p̄bādi.tñ op̱aṫ ad alia multa cōmo
da de q̄bus p̱ glo.no.in.l.i.§.i.i glo.magna.q̄ inci/
pit qd p̄dest.j.de iti.actuq; p̄ua.⁊ aliq̄d p̱ glo.i.d.
§.sed si queraṫ. ¶ Subdit tñ Ang.hic limitādo di/
cta per glo.⁊ Bar.hic q̄ dari possūt duo casus in q
bus apparebit q̄ cōmodum quasi pos. releuabit ab
onere probādi:⁊ etiam in ipsis duobus casibus pre
sumptio q̄ omnia p̄dicta sint libera nō releuatur ab
onere probādi libertatem:⁊ in dictis duobus casi/
bus in reū ꝯtumacē trāsfereṫ onus p̄bādi.exēplū po/
nit qñ ꝯuētus ꝯfessoria habebat p̄sumptionē contra
se:vt q̄ꝛ prediū agētis erat inferi⁹ ita q̄ naturalr̄ ser/
uitutē aque pluuie recipere tenebaṫ:vt in.l.i.§.fi.cū
l.se.in pn.j.ti.ij. Scđm exēplū est in casu.l.fi.§.fi.C.
de serui.vbi ſm oēs est casus singularis q nō est alibi
de area in qua cōsueuit triturari frumētū qđ nō lʒ edi
ficari in locis circunstantibus taliter q̄ impedianṫ
venti venire ad vsum aree.nam in istis duobus ca/
sibus si reus erat in pos.libertatis ⁊ p̱p̱ eius ꝯtuma/
ciā actor ꝯstituaṫ in quasi pos.seruitutis si reus con
uentus cōfessoria vult postea intentare negatoriam
cū habeat presumptionē ꝯ se.nec sit in quasi pos.li/
bertatis hēbit necesse probare prediū suū eē liberuʒ
q̄ p̄babit p̄bādo libtatē sibi fuisse ꝯcessā ⁊ sic vr̄ pō/
derari an sit in q̄si pos.libertatis:vel nō. ¶ Sed ſm
Jmo.ēt istis duob⁹casib⁹nō vr̄ pōderādū an sit i q̄si
pos.libertatis vl̄ nō.q̄ꝛ ēt si eēt i possessiōe libertatis:
tamē ꝯstito de q̄litate situs rei ex quo p̄sumptio iuris
eēt ꝯ q̄si pos.libertatis.per.d.l.allegatam per ang.
nihil releuaret ista quasi pos.p̱ id quod habeṫ in.c.
ad decimas.de resti.spo.li.vj.⁊ in.c.i.de p̄scrip.eo.
li.hoc p̄bo q̄ꝛ quasi pos.seruitutis nō releuat ab one
re p̄bādi regulariter:quia presumptio iuris est con/
tra illā quasi pos.vt per glo.in.l.ij.de proba.⁊ dixit
ff.⁊ lʒ in casibus.ff.relatis per Ang.p̄ allegāte liber
tatem sit p̄sumptio generalis:tamē in istis duob⁹ca
sib⁹ꝯ allegātem libertatē est presūptio specialis iu/
ris:ut.d.l.fi.C.de serui.⁊ in.l.i.§.fi.j.ti.ij.vnde pre
sumptio sp̄ālis prefereṫ presumptioni generali:vt p̄/
baṫ in.l.cum de indebito.v̄sic.sin aūt is.iuncto pn.
l.ff.d p̄ba.iducēdo ut ē ibi p̱ bar.fac̄ regl'a generi p̱
spēm. ¶ Fateor q̄ si ille p̄ quo esset iuris presūptio
in dictis duobus casib⁹ esset i quasi pos.seruitutis:
tunc releuareṫ ipse ab onere p̄bandi:vt etiā no.bar.
h̄ in tertia oppo.tertie partis:⁊ ita hoc cāu itelligas

a ℭ Nō icedē-tē.de h p eūdē alex.ↄsi.viii.et ibi qd si cleri cus sit ↄiuga-tus ⁊ an p ipa torē puniri pos sit de quo et p bar .cepo.vo. ↄsi.xiij.⁊ an q̄ si poss. releuet ab onere.pban di vide ancha. ↄsil.cxl.⁊ qs cognoscere de beat an detēr' a laico sit cleri cus vide p ful. ↄsi.clij.

b ℭ Producē do.adde vt p d.de ro. de cā pos.⁊ ꝑprie.in 36 nouis.⁊ antiqs

ṽba Bar.per p̄dicta.al's videref ꝙ decisio Ang. p bareƒ per doctrinā Bar.positā i dicta tertia oppo. dum allegat.l.i.in fi.ff.de aqua plu.arcē.si ita abso/ lute intelligerentur illa ṽba:sed de necessitate debēt intelligi vt dixi:put patet ex p̄missis. ℭ Itē adde p̄o limitatiōe eoꝝ que no.Bar.h in scōa oppo.ter/ tie partis.s.ꝙ lꝫ agēs confessoria vel negatoria nō te neaƒ ꝓbare de dn̄io p̄dij sui:sed sufficiat ꝙ ꝓbet q̄/ si pos.vt dixi.tn̄ Bal.singulariter in auc̄. ei q circa xiij.vel.xiiij.col.C.d bo.auc.iud.pos.hoc limitat nō procedere in casu huius.l.vꝫ qn̄ fuisset reus contu/ max:⁊ pp̄ter eius cōtumaciā efficitur actor:q: tūc ne cesse habebit probare de dominio ne impune videa tur contēpsisse p̄torē:⁊ hoc nō reperio tactum ab alio:sed certe istud dictū nō vr̄.ꝓbari per hāc legem nec p aliquā aliam.⁊ doc.hic cōmuniter sup hac gl. videnƒ ↄ̄riū velle:lꝫ de Bal.mentionem nō faciant. 36 ℭ Nec ob.ꝙ cōtumax nō dꝫ posse ipune ↄtēnere p̄/ torē:q: rn̄de ꝙ nō ↄtēnit ipune.nā patiƒ penā cauē/ di se nō impeditur̄ū aduersariū vti iure seruitutis p̄i usꝙ̄ ipse cōtumax doceat de iure suo nō agēdo nega toria in quo iudicio habebit necesse ꝓbare se dn̄z vel possessorē p̄dij ꝙ asserit esse liberū : ⁊ si nō ꝓbet tūc aduersarius absolueƒ diffinitiue:vt no.glo.in auc̄.q semel.in ṽ.locū.C.quō ⁊ qn̄ iu. ℭ Itē patiƒ penā q: aduersari⁹ mittiƒ in pos.q̄si iuris petiti si i ea nō erat vt hic in glo.in ṽ.inberet.⁊ pleni⁹ p Bar.h. ⁊ illa q̄

37 si pos.hꝫ multa cōmoda:vt dictū fuit.s. ℭ Itē iuxta no.hic p glo.tetigit hic Bar.in oppositiōe tertie p/ tis pleni⁹ꝙ̄ alibi:an ⁊ qn̄ quasi pos.alicuius iuris vl' q̄litatis trāsferat onus ꝓbādi i aduersarium. ℭ Cuius dictis adde p̄mo ƀ Bal.Ang.Imo.⁊ Ro.h:ꝙ si p̄ sens status rei seu pn̄s q̄si pos.ↄ̄dicit origini ⁊ ꝓgres sui:tūc tal' stat⁹ ⁊ q̄si pos.nō releuat ab onere ꝓbādi

ita item procedāt no.p glo.hic:⁊ per Bar.in tertia op/ posi.tertie partis.secus si cōtradicat origini: sed nō progressui:vt est videre in maiori ⁊ minori etate. vn/ de si quis ex aspectu appereat maior.xxv. annis: tūc pp p̄ntem statū trāsfertur onus ꝓbādi in aduersariū l.minor.xxv.annis ex aspectu.ff.de mino.⁊ est bona glo.lꝫ ipsi nō allegēt in.l.de etate.in ṽ.ꝓbandū.eo. ti.lꝫ.n.pn̄s status ↄ̄dicat origini:q: quilibet nascitur minor:tn̄ nō cōtradicit progressui:q: ex cursu tēporis naturaliter qs efficiƒ maior:absqꝫ alio facto extrinse/ co.iuxta.l.si minorē.cū ibi no.C.de in integ.restitu. mino.⁊ facit ƀm eū id qd no.in.l.spadonē.§.q abso lutus.ff.de excu.tuto.⁊ eodē mō rn̄dēt Ang. Imo. ⁊ Ro.ad.c.semel malus.q allegaƒ p bar.q: lꝫ natu raliter qs nascaƒ bon⁹:tn̄ ex cursu tp̄is excrescēte eta te oīs etas.pna est ad malum.xij.q.i.c. omnis etas.

38 ℭ Subdit.n.notabiliter sol⁹ Ang.h ad limitatiōē eoꝝ q̄ hic no.bart.ꝙ vbi pn̄s status rei.seu pn̄s q̄si nō ↄ̄dicit:nec ēt ↄsentit origini ipsius rei. Exēplū qs īueniƒ i habitu clericali:vel in statu iurisditiōali:h q̄ dem sunt accidentia p̄ter naturam ⁊ non sunt acci dentia iusta nisi doceatur de titulo: vnde in hoc ca/ su ad cōmodum exn̄tis i statu p̄dicto nō ꝓderit q̄si pos.nisi probetur titulus. Qui ergo dicit se clericū lꝫ sit in habitu ⁊ tonsura nō obtinebit beneficium tan/ ꝙ̄ clericus:nec declinare poterit iudicem secularē ni si doceat de titulo.i.clericatu.c.si iudex laycus.⁊ ibi glo.in ver.clericali.⁊ in versi.p̄sumptionē. de sen. excō.in sexto.quantum tn̄ ad commodū alioꝝ suffi/ cit pn̄s status absqꝫ ꝓbatione tituli vbi vsaƒ publica vtilitas ⁊ nō alter.l.barbari⁹.ff.de offi.p̄to.l.i.C.de testa.l.ij.C.de sen.⁊ ēt ꝓdest alijs in alio casu lꝫ non vsƒ publica vtilitas.s.vbi agiƒ de excusatōe a pēa vt si qs ꝑcusserit clericū nō icedentē⁹ i habitu laycali.l. itē apō.§.si qs virgiēs.ff.d iniur.⁊.l.si ignorās .al's si

39 qs ignoraƒ.ff.loc.ƀ eū. ℭ Sꝫ adō ƀ h ꝙ imo tex.hc. si iudex.ꝓbat ↄ̄riū ei⁹ ad qd allegaƒ p Ang.nisi cleri/ cus añꝙ̄ eēt dep̄hensus p iudicē laycū in habitu clericali eēt ↄsuetus icedere in habitu laycali.vt ibi i tex.⁊ glo.⁊ clare no. Guil.d cu.⁊ bal.i.l.si q̄ p calūniā.C.d epi.⁊ cle.⁊ Jo.an.in re gula n̄ lꝫ i mercu.⁊ Bal.i.l.nō ignorat.post Cy.C. q accu.⁊ ibi oīno vide de hac materia per bal.vbi plenius locut⁹ est ⁊ p fectius ꝙ̄ Ang.hic:de quo ēt vide p Cy.in.l.ij.in.iiij.q.C.de serui.⁊ aqua.⁊ ibi oīno vide bal.in.xix.col.⁊.xv.i ṽ.iuxta hoc queriƒ.an p̄latus.⁊ p Cy.in.l.i.in pe.⁊ vlti.q.C.vbi cau. sta. ag.de.⁊ p Jaco.in.l.circa de.ꝓba.per Inno.⁊ alios in.c.veni ens.de verbo.signi.⁊ in.c.abbate.e.ti.p Jo.an.in addi. spe. in ti.de instru.edi.§.restat.ṽ.⁊ scias.⁊ bal.in.l.ij.C.de sen.⁊ i l.eam quā.C.de fideicōmis.in ṽ.extra queriƒ legatum fuit reli ctum.⁊ qdam libri hn̄t in scōa colū.⁊ p bal.in.l.iudicia. C.de rei ven.vbi facit mentionem de dictis bal.h.⁊ p Anto. de bu. in.c.innotuit.de eo q fur.or.susce.⁊ in.c.p̄uenit.de cēsi.aliqd etiam per Dominicū.in.d.c.si iudex.vbi super hoc refert quo tam dominoꝝ de rota:de quo ēt vide p bal.in.l.ticia.ff. solu. ma.vbi iter cetera i hoc articulo dicit no.ꝙ vbi cā status quez indicat pn̄s q̄si pos.nō ꝓbat haberi sine p̄uilegio ⁊ p̄iudicio iu ris tertij:ꝙ tūc quasi pos.nō releuat ab onere.ꝓbādi p tex. in c.ad decimas.de resti.spo.in sexto.⁊ hoc reputat mēti tenēdū Imo.i.d.l.ticia.⁊ posuit ēt bal.i palle.l.nō ignorat.vbi lati⁹.

40 ℭ De materia ēt vide p bal.in.l.sicut semel.C.de lib.cau.vbi p illū tex.dicit ꝙ q̄si pos.i iuribus icorporalib⁹non releuat ab onere.ꝓbādi:nisi ille q ē in q̄si pos.sit i bona fide.p quo ēt alle go tex.in.l.ius ei⁹.C.de.ꝓba.⁊ i.l.liberis.§.fi.ff.de lib.cā. ꝙ no.p limitatiōe.l.circa.de.ꝓba.⁊ eoꝝ q̄ no.Bar.h. ℭ De materia ēt vide p cy.i.l.si solēnib⁹.C.d fi.istru.vbi post pe. di cit ꝙ q̄si pos.alicui⁹iuris qd haberi nō pōt sine ↄcessione p̄uile gij nūꝙ̄ releuat ab onere.ꝓbādi.alleg.tex.i.c.cū p̄sone.de p̄i/ uile.i.vi.lꝫ glo.i.d.l.si solēnibus.voluerit cōtrariū de quo etiā alibi p bal.⁊ Saly.⁊ Jo.an.i.d.ṽ.⁊ scias.⁊ p bal.i.d.l.ticia.

41 ℭ Itē ex his que no.bar.hic in vltima oppo.tertie partis: ha bes no.limitationem ad auc̄.qui semel.C.quomodo ⁊ quan/ do iudex.q: illa auc̄.volens ꝙ necessario sit ꝓseqn̄dū iudiciū sup libello vsqꝫ ad fi.cause.p̄cedit quādo actor eēt ↄtumax vt

42 ꝓbaƒ h. ℭ Secūdo limita illam auc̄.no habere locū in casu c.pastoralis.de cau.po.⁊ ibi no.Jo.an.⁊ alij.nā in casu illius decretalis ex permissione iuris cōcediƒ actori suspēdere petitio nem p̄mo ꝓductā i petitorio ⁊ trāsire ad possessorium bonam petitionem ꝓducēdo[b] p quo allego tex.ƀm scōam lec. glo.i.l. i.C.de carbo.edic.⁊ no.Spe.i ti.de petito.⁊ pos.§.i.vsi.pōt

43 etiā petitorio. ℭ Tertio limita vt colligiƒ ex no.p bar.i.l.ij.§. fi.ff.de p̄to.stip.vbi voluit ꝙ.d.auc̄.p̄cedat vbi qs suspēdē do seu differēdo iudicium incohatum contra vnam personaꝫ vellet contra eandem personam agere eadem actione produ/ cēdo nouum libellum cōtra eum tāquam cōtra eādem perso/ nam:secus si nō tanquam cōtra eandem:sed tanquā cōtra ex traneum:lꝫ esset eadem persona i effectu:vt si suspenso iudicio rei vēdicationis intētato cōtra reum nūc defunctū velit agēs agere eade ratione cōtra heredem suum qui personam defun cti rep̄sentat.nam hoc facere poterit si agat cōtra heredem tāꝙ̄ cōtra quēlibet extraneum possessorem.alias limitationes ad illā auc̄.vide per bar.in.l.edita.maxime circa.iij.col. C.de edē.⁊ p bal.⁊ alios i.l.si qs stipulat⁹ sit stichū aut pamphilū. de verb.obli.⁊ p bal.i.l.ij.in fi.C.de fal.cau.ad. le.⁊ i.l.post

44 quam liti.C.de pac. ℭ Item ioꝝtum bar.hic i.l.ij.q. ↄcludit ꝙ cōtra reum volentem cauere ƀm formam legis nostre nō defer retur iuramentum in litem per nota.per glo.reputatam singu larem in.l.barum.in glo.fi.ff.si serui.vendi.que voluit ꝙ vbi aliquid venit explicandum officio iudicis:⁊ non iure actionis nō pōt deferri iuramentum in litem cōtra illum cōtra quem so lum dabaƒ officium iudicis.⁊ istud etiā hic sequiƒ imo. ℭ Sꝫ adde ꝙ lꝫ bar.i.d.l.hax.simpl'r trāseat cū illa gl.tn̄ bar. ↄ̄riū tenuit ibi p.d.l.q restituere.ff.d rei vēdi.vbi lꝫ restō vēiat offō iudicis.p executōe sn̄ie late i rei vē.vt ē tex.ibi i pn̄.⁊ ꝓbaƒ i.l. lꝫ.i ṽ.offi.ff.d pe.he.⁊ no.pe.⁊ cy.i.l.sic̄.C.d frui.⁊ spe.i ti.de offi.iud.§.d frui.ṽ.p⁹ sn̄iaꝫ.⁊ bar.i.l.sciēdū.§.pe.ff.q satis.co gā.tn̄ videm⁹ꝙ iuram⁹i litē ↄ̄ illū q lata sn̄ia ↄ̄ eū i rei vēdica/ tiōe ↄueniebaƒ.p restōne faciēda:vt.l.q restituere.i fi. ⁊ istam opi.tꝫ ēt pau.de ca.i.d.l.si hax.p illū tex.i fi.vbi tex.refert se

etiā ad nō cauentem:tn̄ etiam qꝛ officiū iudicis habet ſimilitu
dinem cū actione bone fidei:vt pꝫ in.l.ſi quis ex argētarijs.§.
i.ſ̄.de edē.vbi officiū iudicis daṫ inſolidū ꝯ vnū ex pluribꝰ he
redibus qui habet facultatē rei tradēde ſicut datur actio bo/
nefidei.l.iij.§.heres.ſ̄.cōmo.ꝙ tn̄ nō eſt in actionibus ſtricti
iuris.l.ſi tibi homo.§.ſi fundus.de leg.i.Sed Ang.⁊ Pau.
de ca.in.l.argentarius.§.cū aūt.ſ̄.de edē.videnṫ tenere opi.
Bar.nā dicunt ꝙ per illū.§.cū aūt.probaṫ ꝙ lꝫ cōtra doloſuꝫ
qui tenereṫ iure actionis poſſit probari intereſſe p iuramentuꝫ
in litē.l.in actiōibus.ſ̄.de in litē iurā.⁊.l.ſemp.§.in hoc inter
dicto.ī.ꝙ vi aut clā.⁊.l.ſi qn̄.C.vn̄ vi.tn̄ ſecus eſt in illo q nō
tenebaṫ niſi offō iudicis.vt eſt ibi argētarius q regulariter ſm
magis cōem opi.nō pōt cogi ad edendū niſi offō iudicis.l.i.
⁊ ibi no.Bar.poſt glo.⁊ alios.C.de edē.nam tunc requiriṫ ꝙ
intereſſe pbeṫ per teſtes vel alias pbationes:vt innuit tex.in
d.§.cū aūt.⁊ ita tenēdo poſſes rn̄dere ad alleg.in ꝯrium.⁊ p/
mo ad.l.q reſtituere.ꝙ reſtitutio in rei vendi.venit iure actio
nis.vt eſt de mente Barto.hic in fi.ij.q.cuiꝰ vba ad hoc pōde
rat h̄ Jmo.ꝯcludēs ꝙ in reſtitutione faciēda ſit expediēs im/
plorare officiū iudicis.iuxta no.in.l.iiij.C.depo.⁊ ita ēt videṫ
intelligere Ang.in.d.§.cū aūt.¶ Vel dic ꝙ ſatis eſt ꝙ ipſa re
ſtitutio veniat iure actiōis q̄tuꝫ ad hoc vt an̄ ſniaꝫ poſſit agēs
rei vēdicatione petere iure actionis nō ſolū ſe declarari dn̄m ſꝫ
etiam reum ꝯdēnari ad reſtituendū.iuxta.l.i.in pn̄.iuncta.l.⁊
ex diuerſo.ſ̄.de rei vendi.ſed lata ſnia ipſa executio ſit iudicis
offō.ita tenet Ang.⁊ declarat in repetitione.l.ſi qs vi.§.diffe/
rentia.in.xix.col.ī.de acq.poſ.q ita intelligit gl.inſti.de actio.
§.i.in v̄.nullo iure.de quo ēt p bal.in.l.edita.in repe.peruſi/
na.in.xxij.col.C.de edē.¶ Nō ob.ēt tex.in.d.l.haꝝ.qꝛ loqṫ
qn̄ copulatiue neutrū fiebat.i.neqꝫ cauebaṫ:ꝑut offō iudicis
cauendū erat:neqꝫ res reſtituebaṫ ꝑut iure actionis tenebaṫ.
⁊ ꝓpter hoc vltimū iurabaṫ in litem.vt ibi in glo.¶ Non ob.
tex.in.d.l.ſi qs ex argētarijs.qꝛ reſponde vt p Bar.in.l.iiij.§.
45 cato.in.iiij.col.ī.de v̄b.ob.¶ Jtem inq̄tum Bar.h̄ in.iij.q.
multū no.voluit ꝙ ille teneṫ ad nudā cautionē teneṫ ēt ad ob
ligandū bonaª ſua p.l.filios.vt le.no.ca.¶ Adde ꝙ ſm imo.
h̄ ſi bene pōdereṫ videṫ facere in oppoſitū:qꝛ vṙ aliqd ſpāli/
tatis īducere in patre ⁊ filio:⁊ videṫ ēt innuere triplicē eſſe ſpe
ciem cautionis.ſ.nudā ſufficientē ⁊ mediocrē:⁊ illaꝫ appellat
mediocrē que fit cū hypotheca bonoꝝ ſine fideiuſſore.¶ Ro
ma.hic addit ꝙ Bar.in.l.i.in pn̄.ſ̄.q ſatiſda.cog.tenuit illō
idem ꝙ ipſe Bar.tenet hic p.d.l.filio.ſed ſm Ro.⁊ Ange.in
d.l.ſciendū.tenuit cōtrariū p ea q̄ h̄ dicit Jmol.tn̄ ſm Ro.ve
rior vṙ opi.Bar.ꝓ qua dicit videri tex.C.de epi.⁊ cle.in.l.om
nes.§.in hac aūt vrbe inclita.in v̄bo facultatē ſuaꝝ obligatio
ne.¶ Adde ꝙ Bar.in.l.i.ff.qui ſatiſda.cog.⁊ in.l.pretorie.
lultima.ī.de pro.ſtip.⁊ ibi ēt Ang.tenet illud idem qō tenuit
bar.hic ⁊ idem tenet Jmo.in.l.diuortio.§.interdū.ſ̄.ſo.ma.
ſed Jmo.ī.l.pretorie.tenuit cōtrariū.ꝑut ipſemet tenet h̄.Et
ex ibi dictis p eū pꝫ rn̄ſio ad.d.l.oēs.qꝛ ipſemet dicit ꝙ ibi lex
ꝯ regularē diſpoſitionē habentē ꝙ debeat caueri cū fideiuſſo
re:ꝓuidet in aliquo ꝙ ſufficiat ſine fideiuſſore caueri.tn̄ qꝛ ꝓ/
miſſor releuaṫ a fideiuſſiōe grauaṫ in alio.ſ.vt obliget bona ⁊
ꝓbaṫ in.d.l.filio.facit.l.eū q.in pn̄.ſ̄.de iureiurā.⁊ ita loquiṫ
tex.in.d.l.oēs.vbi perſone enumerate releuabanṫ a regulari
ſatiſdatione de iudicio ſiſti cum fideiuſſore.⁊ ita ēt poteſt rn̄de
ri ad tex.in.§.ſi qs aūt pro pecuniaria.in auc̄.de ſanc.epiſco.
46 ¶ Jtē inq̄tum bar.h̄ in.iiij.q.⁊ ſe.tractat de modo īterponē/
di ſcōm decretū qn̄ agiṫ cōfeſſoria vel negatoria vel aliquo re/
medio poſſeſſorio pro aliqbus iuribus īcorporalibꝰ:vel ēt qn̄
agiṫ de interdicto vti poſ.ꝓ poſ.reꝝ corporaliū.adde no.per
Spe.in ti.de pmo ⁊ ſcōo decreto.§.viedndū.v̄.ſed qualiter
in ſeruitutibus.⁊ v̄.ſe.⁊ in.§.reſtat.v̄.ſed pone ago.⁊ Jmol.
bal.in auc̄.ei q iurat.C.de bo.au.iudi.poſ.⁊ in.l.ij.§.i.ſ̄.ſi ex
nora.cau.aga.⁊ in.c.i.circa vl.col.de mil.vaſal.q cō.ē.¶ Jtē
inq̄tum bar.hic in.vij.q.tāgit de intellectu.l.i.§.pen.ī.de aſ/
ſer.tol.¶ Adde ſm Jmo.hic ꝙ bar.ītelligit illū tex.ꝓbare ꝙ
ſi poſt preſtitā ſatiſdationē de iudicio ſiſti dn̄s q mouet qōneꝫ
libertatis ſeruo ſe abſentat p annū ꝙ ex hoc ꝯſequiṫ ſeruus li/
bertatē:ſed ſm Jmo.illa.l.hoc nō ꝓbat:qꝛ licꝫ dicit ecōtra qn̄
ſeruus p annū ſe abſentat ꝙ ſubijcitur ſeruituti.nōn
tamen dicit econtra ita eſſe qn̄ dn̄s ſe abſentat:⁊ ſic
cum illa lex ſit penalis nō eſt extendenda ad regulā
in penis.⁊ regula odia.de reg.iur.lib.vj.qꝛ nō vide/
tur eadē rō:qꝛ ſerui cōſueuerunt latitare ⁊ nō poſſet
faciliter haberi eorū copia quādo fugiūt:ſed nō ſic
eſt veriſimile ꝙ idē ſit ecōtra in dn̄o.¶ Sed Ro.h̄
tenet opi.bar.qꝛ maior eſt rō que facit pro libertate
q̄ illa q̄ facit pro ſeruitute.l.ꝓxime.in fi.ſ̄.de his q̄
in teſt.delen.⁊.§.illud.inſti.de dona.⁊ in iudicijs cā
equalitatis ſeruāde ꝓuilegiū cōceſſum agenti vṙ con
ceſſum reo.l.fi.C.de fruc.⁊ lit.expē.¶ Adde ꝙ cuꝫ
opi.bar.⁊ ꝯcor.Spe.in ti.de pmo ⁊ ſcōo decreto.§.
videndū.v̄.quid ſi agatur negatoria.⁊ Ant.de bu.
in.c.i.de eo q mit.in poſ.cau.rei ſer.lꝫ de Specul.⁊
bar.mentionem nō faciat.¶ Saly.tn̄ in.d.l.i.§.pe.
de aſſer.tol.vṙ tenere illud qō tenet Jmol.hic.nam
tex.ille loquiṫ quādo eſt contumax reus qui conue/
niebatur vt declararetur illū eſſe ſeruū.Unde dicit
ibi Salyce.queri poſſe quid econtra ſi eſt contumax
ſeu ſe abſentat ille qui queſtionem ſeruitutis infert.
⁊ reſpondet ſe putare antiquum modū eſſe ſeruan/
dum poſitum in.l.diui.§.i.ff.de libe.cau.vt.ll.cor/
rectio euiteṫ:lꝫ ſm eum videaṫ facere in cōtrariū ra/
tio equalitatis ſeruande inter litigantes:ſed dic ꝙ
duo ſunt caſus.vnus eſt an ſi quis tanq̄ liber agat ꝯ
ticium petendo ſe agētem declarari liberū cū ticius
eum poſſideret tanq̄ ſeruū:⁊ tūc ſi ticius conuentꝰ
fuerit cōtumax p annū cōſtitueṫ actor in libertate:et
iſto caſu loquiṫ bar.⁊ ēt Specu.⁊ Anto.de bu.⁊ vi/
detur tūc eſſe eadem ratio ⁊ maior ratione fauoris li
bertatis.¶ Nec ob.diuerſitas rationis allega.per
Jmo.qꝛ ī caſu.d.l.i.nō requiritur latitatio aut frau/
dulenta occultatio:ſed ſolum cōtumacia que quidē
nō minus cadit in liberto q̄ in ſeruo cum reoꝝ ſem/
per ſit fugere.iuxta.l.inter ſtipulantem.§.i.de v̄b.
ob.⁊ notat expreſſe Cy.in.l.properandū.§.i.C.de
47 iudi.¶ Secundus caſus eſt quādo ticius agit cōtra
te petens te declarari ſeruum eius ⁊ ticius agēs ē cō
tumax per annum:an reus iſto caſu cōſtituatur in li
bertate:⁊ hoc cāu loquitur Saly.dicēs ꝙ non.⁊ ad
hunc caſum ſatis videntur adaptari verba Jmo.hic
⁊ pro eis facit qꝛ tex.in.d.l.i.non loquitur de agen/
te ꝯtumace:vn̄ tūc vṙ eſſe ſtandū remedijs que tra/
dūṫ i auc̄.q ſemel.C.quō ⁊ qn̄ iu.⁊ ī.d.l.diui.⁊ iſto
caſu nō loquiṫ bar.h̄.tamē poſſet dici ꝙ etiā iſto ca
ſu reus conſtituaṫ in libertate.⁊ p.d.l.i.qꝛ iura etiā
correctoria diſponētia ī vno correlatiuorū extēdunṫ
ad reliquū.l.fi.⁊ ibi bar.C.de indi.vid.tol.ergo.d.
l.loquēs ī reo ꝯtumace extendiṫ ad actorem contu/
macem in quo eſt etiam maior rō:qꝛ maior eſt contu
macia actoris q̄ rei cum reorum ſit fugere:vt colligi
tur ex notatis per glo.in.d.auc̄.qui ſemel.in ver.lo/
cū.⁊ no.Cy.Ja.bu.⁊ Ang.ī.d.l.properādū.§.⁊ ſi
quidem.¶ Et pro hoc ēt facit gl.no.in.c.fi.in v̄ſi.
reus.de confeſ.lib.vj.que extendit illam conſtitutio
nē penalē loquentē de reo ad actorē.¶ Et circa ea
q̄ tāgit bar.in.viij.q.vltra remiſſiōes.ſ̄.proxie alle.
circa.iiij.q.bar.adde no.per bar.ī.l.ſi finita.§.iulia
nus.ī.ti.i.in.xj.colū.ī v̄.querit ēt glo.in quibꝰ actio
48 nibus ⁊c̄.¶ Ultimo ſi velis ſcire an confeſſoria ⁊ ne
gatoria competant non ſolum pro ſeruitutibus:ſed
etiam pro alijs iuribus incorporalibus.vide no.per
bar.in.l.ſi publicanus.§.in vectigalibus.ī.de publi
ca.cum concor.ibi alle.per euꝫ.⁊ per Jnno.in.c.ab
bate.de ver.ſigni.⁊ in.c.inter quattuor.in glo.ij.de
maio.⁊ obedien.⁊ in.c.examinata.de iudi.⁊ in.c.i.
ad fi.per bal.de mil.vaſ.q cōtu.eſt.⁊ in.c.i.circa.ij.
col.in ti.q̄ ſūt rega.⁊ in rub.C.de vſufru.

J opus. Per ſecundam īterlo/
cutoriā ꝯriā prime cen

a¶ Obligādū bona.adde late vidēdū p old. ꝯſi.lxvj.

setur a pma recessum. hoc dicit. & ad hoc alleg. per
2 Barto. in. l. cũ pcurator. §. i. s. eo. ¶ No. hũc tex. iũ
cta glo. ad limitationẽ. l. de pupillo. §. siqs riuos. s.
eo. q: ille tex. pcedit nisi nunciatio facta sit p ptorẽ.
nã tũc si sit ẽt facta p ope qd fieret in riuo vel cloaca
i qbus al's nõ posset nũciari eẽt parendũ. ita sentit
h glo. ẽm pau. de ca. p limitatiõe illi⁹. §. p hoc facit
ẽm eũ illud qd no. Bar. in. l. nõ solũ. §. morte. s. eo.
i. ij. q. pncipali dũ dicit q qñ ptestatio fit auctoritate
iudicis nõ reqrit cã expressa in ptestatiõe. ¶ Hãc tñ
limitationẽ itelligo pcedere qñ in nũciatiõe nõ erat
facta expssa mẽtio q op⁹ fieret in riuo. sec⁹ si facta essz
expressa mentio: q: tunc vr q pceptuz & nũciatio iu
dicis nõ valeret tanq ptinẽs expssuz errorẽ iuris. c.
cu inter. ad fi. de re iudi. & l. ij. C. qñ puo. & clari⁹ no.
Bar. in. l. ij. i pn. p id qd ibi no. gl. in v. sciat. s. sigs
in ius vo. non ie. & no. glo. fi. in. c. veniens. de accu.
3 ¶ Extra glo. tene mẽti dictũ Bar. volẽtis nõ tenere
iterlocutoriã p quã infert piudiciũ si ps citata[a] non
fuit ad iterlocutoriã: tñ ẽm Jmo. h ɔriuz tenuit Jn
no. in. c. querelã. ad fi. & in. c. auditis. de pscu. & ibi ẽt
Jo. an. allegãt in id qd hr in. c. fi. de offi. iudi. & in. l.
qd iussit. j. de re iudi. q iura hoc nõ pbãt ẽm Jmo. h
Añ ẽm eũ pñt opi. ɔcordari q si leue preiudiciũ vel
nullũ iferr parti pcedat opi. Jnno. ar. l. sed si inter
pellar. post pn. cũ ibi no. & l. diẽ pferre. in pnci. & ibi
no. s. de arbi. & ar. l. scio. s. de in integ. resti. al's autẽ
pcedat opi. Bar. p. l. a pcedẽte. C. de dilatio. vbi vi
der casus q dz ferri causa cognita & sic ẽ ẽt parte pre
sente vel citata. facit ẽm eũ. l. in cãe. la. i. §. cã cogni
ta. de mino. Ro. hic dicit distinguendũ. aut iterlocu
toria reqrit cãe cognitionẽ: & tunc requirit citatio. d.
l. a pcedente. aut nõ reqrit cãe cognitio: & tũc nõ re
qrit citatio. d. l. sz & interpellar. & ita dicit tenere bal.
in. d. l. nec qcq. §. vbi decretũ. s. de offi. pcon. quic
quid ẽm eũ dixerit Bal. in. l. i. C. de sen. ex peri. reci.
¶ Adde q cũ opi. Jnno. transeunt dñi de rota sua
ɔclusiõe. cccclv. incipiẽte. Jtẽ si snia preterq hz eos
in interlocutoria hñte vim diffinitiue: vt in snia q p
nunciar appellationẽ esse desertam. tũc habeat locũ
regula q ad sniam requirit citatio. l. tres denũciatio
nes. C. quõ & qñ iu. & in. l. si deserta. C. si pp pu. pẽti
ta. cũ vulgarib⁹: & cũ dicta decisiõe dominor de ro
ta transit simplr Ant. de bu. in. c. sepe. circa. iiij. col.
de appel. ¶ Jtẽ adde q p opi. Jnno. est glo. in. d.
§. vbi decretũ. tñ Bar. ibi post antiquos ɔcludit eo
mõ quo retuli. s. tenere Jmo. h. ita etiã in effectu di
stinguit Bar. in. d. l. qd iussit. & ibi expsse Jmol. vbi
reprehẽdit dictã opi. Jnno. ita etiam in effectu con
cludit Ang. & Jmo. in. l. recusari. in pn. ff. ad trebel.
post Dy. & Cy. ibi. ¶ Et ideo intelligũt tex. in. d. l.
recusare loqui in pn. in abñte citato qcqd ibi sense
rit glo. ita ẽt tenuit ang. Jmo. & Pau. de ca. in. d. l.
de vno quoqz. j. de re iudi. ¶ Et subdit ibi Ang. q
Jnno. i. c. cũ venissent. de testi. vider velle q nõ pos
sit ferri interlocutoria abñte q grauatur nisi p pecca
to manifesto. ¶ Sed dicit Jmo. in. d. l. de vno quo
quoqz: q Jnno. de h ibi nihil dicit: sed q d hoc ali
quid dicit Jnno. in. c. cũ venissent. de rest. in ĩteg. su
per vbo inhabitationẽ. tñ ẽm Jmo. nõ dicit Jnno.
clare illud ad qd ibi allegar p Ang. Et subdit imo.
ibi q fauore libertatis põt ferri snia parte nõ citata:
vt pz i casu. l. si cũ. §. fi. j. de fideicõmis. liber. cõis est
igir ɔclusio illa quã posuit Bar. & alij in. d. §. vbi de
cretũ. cũ cõcor. s. alle. & eã seqr Ang. in. l. i. C. q. nõ
obijcir lon. tem. prescrip. & Anto. de bu. & imo. in. c.
auditis. ¶ Et de materia ẽt vltra pdicta vide p bal.
in. l. fi. C. de sen. ex peri. reci. & in. l. perẽptorias. i. ij.
col. C. de sen. rescin. non pos. & in. l. terminato. C. de
fruc. & li. expen. & aliqd per Bar. in auc. q semel. C.
quõ & qñ iu. & ibi ex dictis p eũ hẽs aliquos casus in

qbus saluari põt opi. Jnno. ¶ Aliuz casuz etiam ponit Bal.
in. c. i. in pn. de mil. vas. qui cõ. est. vbi dicit q interlocutoria q
iudex dilationes suas moderat augendo vel minuẽdo potest
ferri parte nõ citata. alle. no. per Jnno. in. c. ad petitionem. de
accusa. tamen ipsemet Bal. in. l. fi. C. quõ & quando iudex. te
net contrarium per rõnem. d. l. a pcedẽte: & lz ipse non rñdeat
ad no. per Jnno. in. d. c. ad petitionẽ. Responde q Jnno. lo
quit in dilatione expectatoria que pfigit in dilatione ad com
parendũ coram iudice. nam sicut citatio põt cõmitti aliquo ab
sente & nõ citato: & ita poterit moderare iudex dilationẽ expe
ctatoriã que in ipsa dilatione prefigitur. ita expresse voluit bar
to. in extrauaganti ad reprimendũ. in v. per edictũ. circa. i. vel
ij. col. Ad pdicta vide. l. pperanduz. §. & si qdem. C. de iudi.
vbi pbar q ad interlocutoriã ferendã ab obseruatiõe iudicij
reqrit citatio ẽt peremptoria. de quo dubitauit ẽt Bar. i. l. ɔsen
taneum. C. quõ & quando iudex. vbi tractat an & quãdo i iter
locutoria requir citatio debeat esse peremptoria de quo veniat
dicendum in. l. si finita. §. iulianus. j. ti. i. ¶ Et ad predicta vi
de ẽt bar. in. l. iij. §. si causa. de bo. pos. & aliqd etiã per Ro. in
l. i. s. de arbi. vbi transit cum communi opinione.

Tex. 17 s **Si procurator.** Ex nunciatione facta per pcuratorem acq
ritur domino ius agendi: vt opus destruatur: & ad
ea que hic notant doctores. vide que dixi in. l. de pupillo. §.
meminisse. s. eo.

Tex. 18. e **Dibus.** Qui facit opus scienter ɔtra nũcia
tionem vel ɔsensit q fieret cogitur
ad demoliendũ suis expensis sed si ignorãter solũ
patientiam prestare tenetur. h. d.

Tex. 19. s **Ciendum.** Licet nũciator succumbat in
prosecutione nũciationis nõ
tamẽ prohibetur alijs actionibus sibi competẽtib⁹
agere vt opus demoliatur. h. d. & de hoc dixi in. l. de pupillo
§. si is qui. s. eo.

Tex. 20. p **Retor.** Jn hoc pncipio ponunr verba edi
cti pretoris: & in ver. interdictuz po
nunr aliq q sũt de mẽte edicti ptoris: & hoc sit loco
2 summarij vsqz ad. §. siue. ¶ No. iuncta glo. in ver. expressum
q illud dicitur expressuz quod tacite inest & ex mente colligit
& hoc est vtile ẽm Ange. ad appellantem ab interlocutoria: vt
si in appellatione allegat vnam causam grauaminis ex mente
necessario comprehensã in verbis dicitur & illam causam sigil
latim expressisse: & sic procedat appellatio que requirit sigil
latim [b]exprimi causam grauaminis: vt in clemẽ. appellãti. de
appella. de quo Jmo. hic se remittit ad no. i. d. clemẽ. appellã
ti. Ro. h simpliciter trãsit cum Ang. adde no. per Jnno. & ali
os in. c. fi. de oper. no. nũci. & per omnes i. c. i. de appel. i sexto
& plene per Anto. de bu. i. c. vt debitus. circa. iij. colũ. de app.
per Bal. i. l. minoribus. C. de his qui. vt indig. vbi singularia
verba posuit & per eundez i. l. eos. §. siue aũt. C. d appel. & i. l.
p hãc circa vltimã col. C. de tẽp. appel. & i. l. edita. i. xix. colũ.
C. de edẽ. i repetitiõe paduana. & i. l. terminato i vlti. colũ. C.
de fruc. & lit. expẽ. & in. l. ante sñie. C. quo. appel. & Ang. i. l. j.
s. de lib. & posth. & i. l. vbi aũt. §. qui illud. j. de vb. ob. & An
3 ge. i suo cõsilio icipiẽte. qdã dña ãna &c. ¶ Jtẽ p istum tex. in
fert Bar. hic an si i istrumẽto tutele vel cure tutor vel curator
pmisit vtilia facere[c] & iutilia pretermittere sufficiat absqz eo q
pmiserit spãliter pupillũ defendere & cõcludit q nõ p tex. sin
gularẽ i. l. fi. §. cẽm. C. de admi. tu. qd est diligẽter notãdũ. q:
ex hoc plures tutele & cure possent ifringi. & cũ Bar. trãsit sim
pliciter h pau. de ca. & Ro. Adde bar. idẽ tenẽtẽ i. l. legitimos
i pn. s. de legi. tu. & ita etiã tenuit Bar. & Ang. post Cy. in. d.
§. oẽs. & Ange. i auc. vt hi qui obliga. §. fi. coll. vi. vbi requirit
q tutor & curator corporaliter iuret vtilia facere. & tñ ẽm ang.
ibi reqrit q etiã pmittat illũ pupillũ idefensum nõ relinquere
per. d. §. oẽs. Sed contrarium vr velle Bal. in. d. l. legitimos
& in. d. §. oẽm. ubi dicit q nõ putat eẽ necessariũ q apponant
formalr illa vba posita i. d. §. oẽs. sz sufficiãt eqpolentia: quia
iura cõsiderãt effectuz. nõ autẽ formã vbor. l. quoniã idignũ
C. de testa. optime facit cõtra eum tex. in. l. i. s. de libe. & pos.
Sed dic q Bal. bene loqtur nec tamen ex vbis suis infert. q

a ¶ Citata. i q bus snijs reqrar citatio vi de p lu. ro. cõsilio. lxxij. & an i snia declaratoria p frã. de are. ɔsi. cxliiij. & an i snia qua pnũciar istrm exeplãduz vid p eũdẽ cõsilio xxxvi.
b ¶ Sigillatiz an grauamina sint sigillati exprimenda vel narrãda vid p bal. cõsi. cccxlvij. & ccxlij. p mo li. p ro. cõsil. ccccc. & dicit idẽ ro. cõsi. cclxxij. p⁹ tex. hic allegatũ q illud expssũ q ex muiplicatis coniecturis colligi potest.
c ¶ Utilia facere. adde eun dẽ alex. cõsilio clxx. vbi idem scribit.

sufficiant illa v̄ba.s.q̄ ꝓmisit vtilia facere ⁊c̄.q̄ꝛ tex.in.d.§.oēs regrit q̄ ſpāliter ꝓmittat̄ q̄ ip̄e sine mora defensionem pupilli subibit vn̄ ꝑ illa v̄ba ꝓmitto vtilia facere ⁊c̄.nō est ſpāliter ꝓui/ sum ōfendere ſ3 generaliter iō nō sufficit.ſ3 si ꝑ alia v̄ba q̄ ꝑ ea q̄ sunt posita.in.d.§.oēm ꝓmittat̄ i effectu ſpālis defensio satis est.⁊ hec fuit itentio Bal.recte ituenti. ¶ Tetigit ēt Bar.h̄ ple
4 nius q̄ alibi.an si a lege vel statuto iponat̄ pena facie͂ti actū vr̄ actus ille ānullatus[a] de quo vide h̄ ꝑ eū.cū quo trāsit simplr̄ h̄ Pau.de ca.dicēs verba Bar.hic eē singularia.de quo ēt vide ꝑ glo.in.l.⁊ si is in v̄.pignora.i p̄ma sol.C.de p̄di.mi.⁊ ꝑ glo. iuncto tex.i cle.i.i v̄.ihibētes.de iure pa.ꝑ Bal.i.l.nemo mar/ tyres.C.de sa.sanct.⁊ i.l.i.iiij.col.C.de his q̄ pe.no.⁊ ꝑ Bal. ⁊ Saly.i.l.nō dubiū.post antiquos.C.de legi.ꝑ Pe.de anch. i repetitōe.c.canonū statuta.de cō.i ver.iuxta p̄dicta quero q̄n lex ꝓhibet ⁊c̄.vbi seq̄t̄ dicta ꝑ Bal.i.d.l.nō dubiū.⁊ ꝑ Jmol. i.l.cū lex.ī.ō fideiuſ.⁊ i.c.cū ꝯtingat.i octauo mēbro de iureiur. vbi trāsit i effectu cū Bar.h̄ ⁊ ita ēt tēuit ip̄e i.c.fi.i fi.de postu.
5 pla.vbi reprehēdit dn̄m Cardi.ibi aliter dicētē. ¶ Et q̄ꝛ Bar. h̄ incidenter sentit q̄ ānullatio act[9] dicat̄ pena adde no.de hoc ꝑ Jo.an.⁊ alios i.c.fi.ō rescrip.⁊ i.c.fi.ō elec.li.vi.⁊ ꝑ bal.i.d. l.nemo.⁊ i.d.l.nō dubiū.i.ij.col.⁊ aliq̄d icidēter ꝑ bar.i.l.san/ ctio.i.i.col.ī.ō pēis ⁊ q̄ sit pena ꝓbat tex.i.l.senat[9].ṡ.de ꝯtra. emp.⁊ i.c.si religiosus ō elec.li.vi. Limitat tn̄ ⁊ declarat vt per Bal.i.d.l.nō dubiū.quē seq̄t̄ Pe.de anc.i.c.preal.de quo ēt vide ꝑ Ja.bu.i.d.l.nō dubiū.⁊ ꝑ Bal.i.l.turpia.i p̄ncipio ō le ga.i.vbi.ex illo tex.colligit q̄ ānullatio legati ē pena testatoris.

Siue autem. Hoc interdictum demolitoriū ꝯpetit siue totū edificiū factū sit p[9] nū/ ciationē.vt q̄ꝛ nihil tūc erat edificatū:⁊ sic locus erat vacu[9] siue sit factū pro p̄te.s.q̄tū ē ꝓ eo qd̄ est factū post nūciationē.⁊ cō/ petit generaliter:siue edificās hēbat ius edificādi siue nō.h.d.

Si quis paratus. Si oblata fuit satisdatio ⁊ sine iusta cā non fuerit recepta.perinde habet̄ ac si foret recepta q̄tū ad hoc vt nūcia tio habeat̄ ꝓ remissa.h.d. Tetigit hic Bar.an oblatio v̄balis sufficiat.remitto ad ea q̄ post alios dixi in.l.si mora.ṡ.solu.ma.

Hoc interdictum. Stipulatio ō opere ōmo liendo vt ex ea agi possit cōmittit̄ cū iudicat̄ eē edificatū iniuste:aut res nō ōfendit̄.h.d.
7 ¶ Et inducit̄ ꝑ Bar.ad q̄stionē quotidianā ⁊ vtilē.an vt pos/ sit agere creditor ꝯtra fideiussorē vel tertios possessores bonoꝝ sufficiat factā eē executionē ꝯ̄ p̄ncipalē debitorē ꝑ relatiōes nū/ ciorū q̄ retulerūt nihil eē in bonis p̄ncipalis debitoris an v̄o ēt requirat̄ pronunciari excussionē esse legitime factā.in quo licet fm̄ eū Ja.bu.tenuerit nō esse necessariā pronunciationē[b].tn̄ ipse ꝯcludit ꝯ̄riū ꝑ plura h̄ all̄.ꝑ eū.Ange.h̄ dicit q̄ ꝯ̄ opi.Bar.te/ nuit Ja.de are.i suo tractatu excussionū.⁊ remittit se ad not.ꝑ ip̄m in.l.decē.ī.de v̄.ob.vbi de h̄ nō tetigit.ſ3 solū ibi dicit suf/ ficere q̄ pendēte iudicio icboato ꝯ̄ fideiussorē ꝓbet̄ q̄ debitor p̄ncipalis nō sit soluendo vt sic repellat̄ exceptio excussiōis nō facte opposita ꝑ fideiussorem.vt incidenter retuli i.l.nō solū.§. morte.ṡ.eo. ¶ Jmo.h̄.dicit veriorē eē opi.Ja.bu.ꝑ no.ꝑ glo. i.l.sancim[9].in v̄.ꝯtumaciā.C.ad trebel.⁊ dicit q̄ iura all'e.h̄ ꝑ Bar.nō ꝓbāt.vt h̄ ꝑ ip̄m. ¶ Pau.ēt h̄ idē tenet.q̄ꝛ sufficit re latio nūciorū cū ei standū sit.l.magis puto.§.ve passim.ṡ.ō re. eo.⁊ q̄ꝛ ita videm[9] q̄ q̄n est notoriū p̄ncipalē nō eē soluēdo:illō sufficit absq3 alia excussiōe vel ꝓnūciatiōe:vt no.in.d.l.decē in glo.fi.⁊ in.l.fi.ṡ.si cer.pe.i glo.magna. ¶ Dicit tn̄ cauti[9] ē ser/ uare opi.Bar.q̄ꝛ fcā ꝓnunciatiōe nō poterit postea opponi q̄ excussio nō fuerit legitime fcā q̄ꝛ nuncij nō ꝑquisiuerunt vbi de buerūt.sec[9] si nō sit fcā ꝓnūciatio.q̄ꝛ l3 nō posset agi cōtra fide
7 iussorē.tn̄ poterit fideiussor opponere exceptionē q̄ nō fuit bn̄ fcā.⁊ dicit hūc respectū ⁊ intellectū habuisse Bar.hic. ¶ Sed certe hic habuit respectū q̄ nō possit agi ꝯ̄ fideiussorē nisi fcā sit p̄ma excussio.adeo q̄ quādocūq3 nō est pronūciatum sup excus siōe poterit opponi q̄ excussio nō valet.nec est ꝑfecta quātū ad hoc vt creditor agere possit ꝯtra fideiussorē si sup ea nō est ꝓnū ciatū vt colligit̄ ex iurib[9] alle.ꝑ Bar.⁊ maxime dū Bar.allegat
4 istū tex.⁊.l.exitus.de acq.pos. ¶ Sed bene verū est q̄ Bar.in aut.sed hodie.C.de actio.⁊ oblig.⁊ in auc̄.hoc si debitor.C.de pign.tenēdo ꝓnunciationē fieri debere vr̄ habuisse illum respe/ ctū quē dicit Pau.de cast.Ro.hic cōcludit verā esse opi.Bar.primo per.l.tutores a patruo in v̄.pronun ciat.ṡ.de cōfirma.tuto. ¶ Scd̄o per.l.nō tm̄.§.sena/ tus.ī.ō fideicō.liber.ſ3 ista duo iura ad hoc allegauit Bal.in.d.auc̄.hoc si debitor.C.de pigno. ¶ Tertio per tex.in.l.a diuo pio.§.in venditiōe.in ver.interlo/ qui.ī.de re iudi.sed illum ad hoc allegat Bal.in.d. auctentica.sed hodie.⁊ Saly.i.dicta auctentica.hoc si debitor. ¶ Quarto ad hoc alle.tex.in.c.cu3 scd̄m.ō hereticis lib.vi.sed ibi loq̄t̄ quantū ad declaratione3 delicti.Adde ēt q̄ Ange.in.l.ita stipulat[9].sup versi. qd̄ si ab initio.ī.de v̄.obli.tenet opi.Ja.bu.⁊ ita etiā tenuit Jmo.⁊.in.d.l.decē vbi refert q̄ Ang.hic i vo ce etiā ita tenuit.⁊ idē ēt tenet Ang.⁊ Jmol.i.d.l.exi tus.vbi pro hoc adducunt̄ no.ꝑ glo.fi.in.d.l.decem ꝓut retuli.ṡ.attento q̄ acta iudicij i q̄bus apparet de relatiōe nunciorꝝ referentiū debitorē nō esse soluendo faciunt notoriū.c.cum olim.de ver.sig.c.fi.de coba. cle.⁊ mu.notat Jnn.in.c.ex insinuatione.de appella tionibus.⁊ i.c.per tuas.de testibus. ¶ Jstaꝝ opi.Ja. bu.tēuit etiā Ang.in.d.auc̄.hoc si debitor.vbi respō dent ad istū tex.prout facit Jmo.h̄.s.q̄ ad hoc vt cō mittatur ista stipulatio de opere demoliendo cōtra fi deiussorē q̄ in satisdatiōe interuenit requirit̄ q̄ v̄ificet̄ illa cōditio que ierat.que quidē cōditio habebat mix/ turā iuris seu iusticie vel iniusticie.q̄ꝛ ꝓmittebat̄ ōmo/ litio operis.s.si esset iniuste edificatu3.merito sup hac requiritur pronunciatio.ita ēt respondet Ang.ad.d. l.exitus.q̄ꝛ si intentatū est iterdictu3 vti possidetis nō potest intentari petitorium p̄usq̄ appareat q̄s sit pos/ sessor ⁊ sic appareat q̄s habet partes petitoris in peti/ torio cum vterq3 cōtenderet se possidere.⁊ de hoc cō stare non possit nisi lata sn̄ia super possessorio.sed in q̄ stione nostra ad hoc vt agi possit cōtra fideiussorē tra ctatur de purificanda tacita cōditione.s.si p̄ncipalis nō esset soluendo que cōditio purificatur per relatio/ nē nunciorū referentium nihil inueniri in bonis.meri to cū ꝯsistat hec conditio in facto nō habeat mixturā iuris.sufficit q̄ euenerit ipsa cōditio absq3 eo q̄ super eius euentum sit pronunciatum q̄tum ad hoc vt agi possit.l.cedere diē.ī.de ver.signi. ¶ Et licet videat̄ sa tis sustentabilis dicta opi.quā posuit Jac.bu.in.d.l. sancimus.⁊ in.d.auc̄.hoc si debitor.tamen videt̄ ve rior opi.Bar.quā etiā secutus est Bal.i.d.l.sancim[9]. vbi ad hoc alle.l.de q̄ re.ṡ.de iudi.⁊ idē tenet Ang.i auc̄.de fideiussorib[9].§.sed neq3.⁊ Saly.post Bal.in d.auc̄.sed hodie.⁊ Pau.de ca.⁊ Raph.cu.in.d.l.ō cem.⁊ Pau.de ca.⁊ Ray.in.d.l.exit[9].⁊ Benedi.de plombi.in.l.liberis.§.fi.ī.de lib.cau.per illum tex.cū glo.in ver.pronunciatum fuerit.⁊ ꝓbatur per alia iu/ ra supra allegata.ad quē nō videt̄ responsu3 satis suf/ ficienter. ¶ Et nō obstat responsio data ad istu3 tex. quia illa tollitur per.d.l.tutores.⁊ dictū.§.senatus. ¶ Et nō no.glo.in.d.l.sancimus.q̄ꝛ respondeo.vt h̄ per Bar.vel vt per Bal.in.d.auc̄.sed hodie.vel q̄ il la glo.nō est vera per allegata.ṡ.⁊ eodem modo po test responderi ad ea que no.Bar.in.l.si finita.§.iu/ lianus.in.v.col.in ver.procedo vlterius.dicit glo ⁊c̄. ī.de dam.infec.⁊ Bal.in.c.i.de mil.vas.qui con.ē dū dicunt q̄ nō ē necesse ꝓnunciari super ꝯtumatia.ſ3 sa tis est q̄ relatiōe nuncij ⁊ de accusatiōe cōtumacie ap pareat i actis. ¶ Vel potes respōdere q̄ aut aliq̄d h3 esse p̄paratoriū alteri[9] iudicij ⁊ tūc debet pronunciari super illo preparatorio.vt in.d.l.exitus.⁊ h̄ cū fi.sed dictū Bar.in.d.§.iulianus loquitur quando illa con tumacia non erat preparatorium alterius iudicij. Nō ob.illud quod no.per glo.in.d.l.decem.cu3 alijs.ṡ. allegatis.q̄ꝛ respōde q̄ aut ē notorium aliter q̄ ex his que gesta sunt coram iudice.⁊ tunc cum iudex nō co/ gnouerit nō requiritur ꝓnunciatio. Jta p̄cedere po/ test casus no.in.d.l.decem.secus vbi est notoriu3 per

a ¶ Annullat[9] vide ꝑ Pau. de ca.ꝯsil.cc ccv.melius ꝑ Fran.de are. ꝯsil.xx.vbi po nit an stāte sta tuto q̄ ab iter locutoria non possit appella ri sub pena an soluta pena ap pellatio rema neat valida.

b ¶ Pronun ciationem.de hoc vide q̄ po sui in.l.fi.ṡ.si cer.pe.i apo stillis.

setur a pma recessum. hoc dicit. ɀ ad hoc alleg. per
2 Barto. in. l. cū pcurator. §. i. s. eo. ℂ No. hūc tex. iū
cta glo. ad limitationē. l. de pupillo. §. siqs riuos. s.
eo. q: ille tex. pcedit nisi nunciatio facta sit p ptorē.
nā tūc si sit ēt facta p ope qđ fieret in riuo vel cloaca
i qbus al's nō posset nūciari eēt parendū. ita sentit
h glo. ſm pau. de ca. p limitatiōe illi⁹. §. p hoc facit
ſm eū illud qđ no. Bar. in. l. nō solū. §. morte. s. eo.
i. ij. q. pncipali dū dicit q qñ ptestatio fit auctoritate
iudicis nō reqrit cā expressa in ptestatiōe. ℂ Hāc tñ
limitationē itelligo pcedere qñ in nūciatiōe nō erat
facta expssa mētio q op⁹ fieret in riuo. sec⁹ si facta eēt
expressa mentio: q: tunc vr q pceptū ɀ nūciatio iu-
dicis nō valeret tanq ptinēs expssum errorē iuris. c.
cu inter. ad fi. de re iudi. ɀ. l. ij. C. qñ puo. ɀ clari⁹ no.
Bar. in. l. ij. i pn. p id qđ ibi no. gl. in v. sciat. s. siqs
in ius vo. non ie. ɀ no. glo. fi. in. c. veniens. de accu.
3 ℂ Extra glo. tene mēti dictū Bar. volētis nō tenere
iterlocutoriā p quā infert pjudiciū si ps citata[a] non
fuit ad iterlocutoriā: tñ ſm Jmo. h ɀriuz tenuit Jn-
no. in. c. querelā. ad fi. ɀ in. c. auditis. de pcu. ɀ ibi ēt
Jo. an. allegāt in id qđ hr in. c. fi. de offi. iudi. ɀ in. l.
qđ iussit. j. de re iudi. q iura hoc nō pbāt ſm Jmo. h
Añ ſm eū pūt opi. ɀcordari q si leue preiudiciū vel
nullū iferr parti pcedat opi. Jnno. ar. l. sed si inter-
pellat. post pn. cū ibi no. ɀ. l. diē pferre. in pnci. ɀ ibi
no. s. de arbi. ɀ ar. l. scio. s. de in integ. resti. al's autē
pcedat opi. Bar. p. l. a pcedēte. C. de dilatio. vbi vi
der casus q dz ferri causa cognita ɀ sic ē ēt parte pre
sente vel citata. facit ſm eū. l. in cāe. la. i. §. cā cogni-
ta. de mino. Ro. hic dicit distinguendū. aut iterlocu
toria reqrit cāe cognitionē: ɀ tunc requirit citatio. d.
l. a pcedente. aut nō reqrit cāe cognitio: ɀ tūc nō re-
qrit citatio. d. l. sz ɀ interpellat. ɀ ita dicit tenere bal.
in. d. l. nec qcq. §. vbi decretū. s. de offi. pcon. quic
quid ſm eū dixerit Bal. in. l. i. C. de sen. ex peri. reci.
ℂ Adde q cū opi. Jnno. transeunt dñi de rota sua
ɀclusiōe. cccclv. incipiēte. Jtē si sñia preterq bz eos
in interlocutoria hñte vim diffinitiue: vt in sñia q p-
nunciat appellationē esse desertam. tūc habeat locū
regula q ad sñiam requirit citatio. l. tres denūciatio
nes. C. quō ɀ qñ iu. ɀ in. l. si deserta. C. si pp pu. pēsi
ta. cū vulgarib⁹: ɀ cū dicta decisiōe dominoꝝ de ro
ta transit simplr Ant. de bu. in. c. sepe. circa. iiij. col.
de appel. ℂ Jtē adde q p opi. Jnno. est glo. in. d.
§. vbi decretū. tñ Bar. ibi post antiquos ɀcludit eo
mō quo retuli. s. tenere Jmo. h. ita etiā in effectu di
stinguit Bar. in. d. l. qđ iussit. ɀ ibi expsse Jmol. vbi
reprehēdit dictā opi. Jnno. ita etiam in effectu con-
cludit Ang. ɀ Jmo. in. l. recusari. in pn. ff. ad trebel.
post Dy. ɀ Cy. ibi. ℂ Et ideo intelligūt tex. in. d. l.
recusare loqui in pn. in abñte citato qcqd ibi sense-
rit glo. ita ēt tenuit ang. Jmo. ɀ Pau. de ca. in. d. l.
de vno quoqz. j. de re iudi. ℂ Et subdit ibi Ang. q
Jnno. i. c. cū venissent. de testi. videt velle q nō pos-
sit ferri inrerlocutoria abñte q grauatur nisi p pecca
to manifesto. ℂ Sed dicit Jmo. in. d. l. de vno quo
quoqz. q Jnno. de h ibi nihil dicit: sed q d hoc ali-
quid dicit Jnno. in. c. cū venissent. de rest. in ireg. su
per vbo inhabitationē. tñ ſm Jmo. nō dicit Jnno.
clare illud ad qđ ibi allegat p Ang. Et subdit imo.
ibi q fauore libertatis pōt ferri sñia parte nō citata:
vt pz i casu. l. si cū. §. fi. j. de fideicōmis. liber. cōis est
igit ɀclusio illa quā posuit Bar. ɀ alij in. d. §. vbi de
cretū. cū cōcor. s. alle. ɀ eā seqt Ang. in. l. i. C. q. nō
obijcit lon. tem. prescrip. ɀ Anto. de bu. ɀ imo. in. c.
auditis. ℂ Et de materia ēt vltra pdicta vide p bal.
in. l. fi. C. de sen. ex peri. reci. ɀ in. l. perēptorias. i. ij.
col. C. de sen. rescin. non pos. ɀ in. l. terminato. C. de
fruc. ɀ li. expen. ɀ aliqd per Bar. in auc. q semel. C.
quō ɀ qñ iu. ɀ ibi ex dictis p eū hēs aliquos casus in

a ℂ Citata. i q bus sñijs reqrat citatio vi de p lu. ro. cō silio. lxxij. ɀ an i sñia declaratoria p frā. de are. ɀsi. cxliiij. ɀ an i sñia qua pnūciat istrm exeplādū vid p eūdē cōsilio xxxvi.
b ℂ Sigillatī an grauamina sint sigillati exprimenda vel narrāda vid p bal. cōsi. cccxlvij. ɀ. cctlij. p mo li. p ro. cōsil. ccccc. ɀ dicit idē ro. cōsi. cclxxij. p⁹ tex. hic allegatū q illud expssū q ex mutiplicatis coniecturis colligi potest.
c ℂ Utilia facere. adde eundē alex. cōsilio clxx. vbi idem scribit.

qbus saluari pōt opi. Jnno. ℂ Aliuz casuz etiam ponit Bal.
in. c. i. in pn. de mil. vas. qui cō. est. vbi dicit q interlocutoria q
iudex dilationes suas moderat augendo vel minuēdo potest
ferri parte nō citata. alle. no. per Jnno. in. c. ad petitionem. de
accusa. tamen ipsemet Bal. in. l. fi. C. quō ɀ quando iudex. te-
net contrarium per rōnem. d. l. a pcedēte: ɀ lz ipse non rñdeat
ad no. per Jnno. in. d. c. ad petitionē. Responde q Jnno. lo
quit in dilatione expectatoria que pfigit in dilatione ad com
parendū coram iudice. nam sicut citatio pōt cōmitti aliquo ab
sente ɀ nō citato: ɀ ita poterit moderare iudex dilationē expe-
ctatoriā que in ipsa dilatione prefigitur. ita expresse voluit bar
to. in extrauaganti ad reprimendū. in v. per edictū. circa. i. vel
ij. col. Ad pdicta vide. l. pperandū. §. ɀ si qdem. C. de iudi.
vbi pbat q ad interlocutoriā ferendā ab obseruatiōe iudicij
reqrit citatio ēt perēptoria. de quo dubitauit ēt Bar. i. l. ɀsen
taneum. C. quō ɀ quando iudex. vbi tractat an ɀ quādo i iter
locutoria requirit citatio debeat esse peremptoria de quo veniat
dicendum in. l. si finita. §. iulianus. j. ti. i. ℂ Et ad predicta vi
de ēt bar. in. l. iij. §. si causa. de bo. pos. ɀ aliqd etiā per Ro. in
l. i. s. de arbi. vbi transit cum communi opinione.

s **J procurator**. Ex nunciatione facta per pcuratorem acqritur domino ius agendi: vt opus destruatur: ɀ ad ea que hic notant doctores. vide que dixi in. l. de pupillo. §. meminisse. s. eo.

e **Dibus**. Qui facit opus scienter ɀtra nūciationem vel ɀsensit q fieret cogitur ad demoliendū suis expensis sed si ignorāter solū patientiam prestare tenetur. h. d.

s **Ciendum**. Licet nūciator succumbat in prosecutione nūciationis nō tamē prohibetur alijs actionibus sibi competētib⁹ agere vt opus demoliatur. h. d. ɀ de hoc dixi in. l. de pupillo §. si is qui. s. eo.

p **Retor**. Jn hoc pncipio ponunt verba edicti pretoris: ɀ in ver. interdictuz ponunt aliq q sūt de mēte edicti ptoris: ɀ hoc sit loco
2 summarij vsqz ad. §. siue. ℂ No. iuncta glo. in ver. expressum
q illud dicitur expressuz quod tacite inest ɀ ex mente colligit
ɀ hoc est vtile ſm Ange. ad appellantem ab interlocutoria: vt
si in appellatione allegat vnam causam grauaminis ex mente
necessario comprehensā in verbis dicitur ɀ illam causam sigil-
latim expressisse: ɀ sic procedat appellatio que requirit sigil-
latim [b] exprimi causam grauaminis: vt in clemē. appellāti. de
appella. de quo Jmo. hic se remittit ad no. i. d. clemē. appellā
ti. Ro. h simpliciter trāsit cum Ang. adde no. per Jnno. ɀ ali
os in. c. fi. de oper. no. nūci. ɀ per omnes i. c. i. de appel. i sexto
ɀ plene per Anto. de bu. i. c. vt debitus. circa. iij. colū. de app.
per Bal. i. l. minoribus. C. de his qui. vt indig. vbi singularia
verba posuit ɀ per eundez i. l. eos. §. siue aūt. C. d appel. ɀ i. l.
p hāc circa vltimā col. C. de tēp. appel. ɀ i. l. edita. i. xix. colū.
C. de edē. i repetitiōe paduana. ɀ i. l. terminato i vlti. colū. C.
de fruc. ɀ lit. expē. ɀ in. l. ante sñie. C. quo. appel. ɀ Ang. i. l. j.
s. de lib. ɀ posth. ɀ in. l. vbi aūt. §. qui illud. j. de vb. ob. ɀ An
3 ge. i suo cōsilio icipiēte. qdā dña āna ɀc. ℂ Jtē p istum tex. in
fert Bar. hic an si i istrumēto tutele vel cure tutor vel curator
pmisit vtilia facere[c] ɀ inutilia pretermittere sufficiat absqz eo q
pmiserit spāliter pupillū defendere ɀ cōcludit q nō p tex. sin
gularē i. l. fi. §. oēm. C. de admi. tu. qđ est diligēter notādū. q:
ex hoc plures tutele ɀ cure possent ifringi. ɀ cū Bar. trāsit sim
pliciter h pau. de ca. ɀ Ro. Adde bar. idē tenētē i. l. legitimos
i pn. s. de legi. tu. ɀ ita etiā tenuit Bar. ɀ Ang. post Cy. in. d.
§. oēz. ɀ Ange. i auc. vt hi qui obliga. §. fi. coll. vi. vbi requirit
q tutor ɀ curator corporaliter iuret vtilia facere. ɀ tñ ſm ang.
ibi reqrit q etiā pmittat illū pupillū idefensum nō relinquere
per. d. §. oēz. Sed contrarium vr velle Bal. in. d. l. legitimos
ɀ in. d. §. oēm. vbi dicit q nō putat eē necessariū q apponant
formalr illa vba posita i. d. §. oēz. sz sufficiāt eqpolentia: quia
iura cōsiderāt effectuz. nō autē formā vboꝝ. l. quoniā idignū
C. de testa. optime facit cōtra eum tex. in. l. i. s. de libe. ɀ pos.
Sed dic q Bal. bene loqtur nec tamen ex vbis suis infert. q

sufficiant illa vba. s. q pmisit utilia facere zc. q: tex. in. d. §. oēz regrit q spāliter pmittat q ipe sine mora defensionem pupilli subibit vn̄ p illa vba pmitto vtilia facere zc. nō est spāliter pmissum ōfendere s; generaliter iō nō sufficit. s; si p alia vba q̄ p ea q̄ sunt posita. in. d. §. oēm pmittat i effectu spālis defensio satis est. z hec fuit itentio Bal. recte ituenti. ¶ Tetigit ēt Bar. h plenius q̄ alibi. an si a lege vel statuto iponat pena facienti actū vī actus ille ānullatus[a] de quo vide h p eū. cū quo trāsit simplr h Pau. de ca. dicēs verba Bar. hic eē singularia. de quo ēt vide p glo. in. l. z si is in v. pignora. i pma sol. C. de pdi. mi. z p glo. iuncto tex. i cle. i. i v. ibibētes. de iure pa. p Bal. i. l. nemo martyres. C. de sa. sanct. z i. l. i. i. iiij. col. C. de his q̄ pe. no. z p Bal. z Saly. i. l. nō dubiū. post antiquos. C. de legi. p Pe. de anch. i repetitōe. c. canonū statuta. de cō. i ver. iuxta pdicta quero qn̄ lex phibet zc. vbi seqt dicta p Bal. i. d. l. nō dubiū. z p Jmol. i. l. cū lex. ȷ. ō fideius. z i. c. cū ptingat. i octauo mēbro de iureiur. vbi trāsit i effectu cū Bar. h z ita ēt tēuit ipe i. c. fi. i fi. de postu. pla. vbi reprehēdit dn̄m Cardi. ibi aliter dicēte. ¶ Et q: Bar. h incidenter sentit q ānullatio act⁹ dicat pena adde no. de hoc p Jo. an. z alios i. c. fi. ō rescrip. z i. c. fi. ō elec. li. vi. z p bal. i. d. l. nemo. z i. d. l. nō dubiū. i. ij. col. z aliqd icidēter p bar. i. l. sanctio. i. i. col. ȷ. ō pēis z q sit pena pbat tex. i. l. senat⁹. s. de ptra. emp. z i. c. si religiosus ō elec. li. vi. Limitat tn̄ z declarat vt per Bal. i. d. l. nō dubiū. quē seqt Pe. de anc. i. c. preal. de quo ēt vide p Ja. bu. i. d. l. nō dubiū. z p Bal. i. l. turpia. i pncipio ō legā. i. vbi. ex illo tex. colligit q ānullatio legati ē pena testatoris.

Siue autem. Hoc interdictum demolitoriū cpetit siue totū edificiū factū sit p⁹ nūciationē. vt q: nihil tūc erat edificatū: z sic locus erat vacu⁹ siue sit factū pro pte. s. q̄tū ē p eo qō est factū post nūciationē. z cōpetit generaliter: siue edificās hēbat ius edificādi siue nō. h. d.

Si quis paratus. Si oblata fuit satisdatio z sine iusta cā non fuerit recepta. perinde habeat ac si foret recepta q̄tū ad hoc vt nūciatio habeat p remissa. h. d. Tetigit hic Bar. an oblatio vbalis sufficiat. remitto ad ea q̄ post alios dixi in. l. si mora. s. solu. ma.

Hoc interdictum. Stipulatio ō opere ōmoliendo vt ex ea agi possit cōmittit cū iudicat eē edificatū iniuste: aut res nō ōfendit. h. d. ¶ Et inducit p Bar. ad q̄stionē quotidianā z vtilē. an vt possit agere creditor ptra fideiussorē vel tertios possessores bonoꝝ sufficiat factā eē executionē p pncipalē debitorē p relatiōes nūciorū q retulerūt nihil eē in bonis pncipalis debitoris an vo ēt requirat pronunciari excussionē esse legitime factā. in quo licet sm eū Ja. bu. tenuerit nō esse necessariā pronunciationē[b]. tū ipse pcludit pn̄u p plura h all. p eū. Ange. h dicit q p opi. Bar. tenuit Ja. de are. i suo tractatu excussionū. z remittit se ad not. p ipm in. l. decē. ȷ. de v. ob. vbi de h nō tetigit. s; solū ibi dicit sufficere q pendēte iudicio icboato p fideiussorē pbet q debitor pncipalis nō sit soluendo vt sic repellat exceptio excussiōis nō facte opposita p fideiussorem. vt incidenter retuli i. l. nō solū. §. morte. s. eo. ¶ Jmo. h. dicit veriorē eē opi. Ja. bu. p no. p glo. i. l. sancim⁹. in v. ptumaciā. C. ad trebel. z dicit q iura alle. h p Bar. nō pbāt. vt h p ipm. ¶ Pau. ēt h idē tenet. q: sufficit relatio nūciorū cū ei standū sit. l. magis puto. §. ve passim. s. ō reb. eo. z q: ita videm⁹ q qn̄ est notoriū pncipalē nō eē soluēdo: illō sufficit absq; alia excussiōe vel pnūciatiōe: vt no. in. d. l. decē in glo. fi. z in. l. fi. s. si cer. pe. i glo. magna. ¶ Dicit tn̄ cauti⁹ ē seruare opi. Bar. q: fcā pnunciatiōe nō poterit postea opponi q excussio nō fuerit legitime fcā q: nuncij nō pquisiuerunt vbi debuerūt. sec⁹ si nō sit fcā pnūciatio. q: l; nō posset agi cōtra fideiussorē. tn̄ poterit fideiussor opponere exceptionē q nō fuit bn̄ fcā. z dicit hūc respectū z intellectū habuisse Bar. hic. ¶ Sed certe hic habuit respectū q nō possit agi p fideiussorē nisi fcā sit pma excussio. adeo q quādocūq; nō est pronūciatum sup excussiōe poterit opponi q excussio nō valet. nec est pfecta quātū ad hoc vt creditor agere possit ptra fideiussorē si sup ea nō est pnūciatū vt colligit ex iurib⁹ alle. p Bar. z maxime dū Bar. allegat istū tex. z. l. exitus. de acq. pos. ¶ Sed bene verū est q Bar. in aut. sed hodie. C. de actio. z oblig. z in auc. hoc si debitor. C. de pign. tenēdo pnunciationē fieri debere vī habuisse illum respectū quē dicit Pau. de cast. Ro. hic cōcludit verā esse opi. Bar. primo per. l. tutores a patruo in v. pronunciat. s. de cōfirma. tuto. ¶ Scdo per. l. nō tm̄. §. senatus. ȷ. ō fideicō. liber. s; ista duo iura ad hoc allegauit Bal. in. d. auc. hoc si debitor. C. de pigno. ¶ Tertio per tex. in. l. a diuo pio. §. in venditiōe. in ver. interloqui. ȷ. de re iudi. sed illum ad hoc allegat Bal. in. d. auctentica. sed hodie. z Saly. i. dicta auctentica. hoc si debitor. ¶ Quarto ad hoc alle. tex. in. c. cuz scōm. ō hereticis lib. vi. sed ibi logt quantū ad declarationez delicti. Adde ēt q Ange. in. l. ita stipulat⁹. sup versi. qō si ab initio. ȷ. de v. obli. tenet opi. Ja. bu. z ita etiā tenuit Jmo. z. in. d. l. decē vbi refert q Ang. hic i voce etiā ita tenuit. z idē ēt tenet Ang. z Jmol. i. d. l. exitus. vbi pro hoc adducunt no. p glo. fi. in. d. l. decem put retuli. s. attento q acta iudicij i q̄bus apparet de relatiōe nuncioꝝ referentiū debitorē nō esse soluendo faciunt notoriū. c. cum olim. de ver. sig. c. fi. de coba. cle. z mu. notat Jnn. in. c. ex insinuatione. de appellationibus. z i. c. per tuas. de testibus. ¶ Jstaz opi. Ja. bu. tēuit etiā Ang. in. d. auc. hoc si debitor. vbi respōdent ad istū tex. prout facit Jmo. h. s. q ad hoc vt cōmittatur ista stipulatio de opere demoliendo cōtra fideiussorē q in satisdatiōe interuenit requirit q vificet illa cōditio que ierat. que quidē cōditio habebat mixturā iuris seu iusticie vel iniusticie. q: pmittebat ōmolitio operis. s. si esset iniuste edificatuz. merito sup hac requiritur pronunciatio. ita ēt respondet Ang. ad. d. l. exitus. q: si intentatū est iterdictuz vti possidetis nō potest intentari petorium pusq̄ appareat qs sit possessor z sic appareat qs habet partes petitoris in petitorio cum vterq; cōtenderet se possidere. z de hoc cōstare non possit nisi lata snīa super possessorio. sed in q̄stione nostra ad hoc vt agi possit cōtra fideiussorē tractatur de purificanda tacita cōditione. s. si pncipalis nō esset soluendo que cōditio purificatur per relatiōnē nunciorū referentium nihil inueniri in bonis. merito cū psistat hec conditio in facto nō habeat mixturā iuris. sufficit q euenerit ipsa cōditio absq; eo q super eius euentum sit pronunciatum q̄tum ad hoc vt agi possit. l. cedere diē. ȷ. de ver. signi. ¶ Et licet videat satis sustentabilis dicta opi. quā posuit Jac. bu. in. d. l. sancimus. z in. d. auc. hoc si debitor. tamen videt verior opi. Bar. quā etiā secutus est Bal. i. d. l. sancim⁹. vbi ad hoc alle. l. de q̄ re. s. de iudi. z idē tenet Ang. i auc. de fideiussorib⁹. §. sed neq;. z Saly. post Bal. in d. auc. sed hodie. z Pau. de ca. z Raph. cu. in. d. l. decem. z Pau. de ca. z Ray. in. d. l. exit⁹. z Benedi. de plombi. in. l. liberis. §. fi. ȷ. de lib. cau. per illum tex. cū glo. in ver. pronunciatum fuerit. z pbatur per alia iura supra allegata. ad quē nō videt responsuz satis sufficienter. ¶ Et nō obstat responsio data ad istuz tex. quia illa tollitur per. d. l. tutores. z dictū. §. senatus. ¶ Et nō no. glo. in. d. l. sancimus. q: respondeo. vt h per Bar. vel vt per Bal. in. d. auc. sed hodie. vel q illa glo. nō est vera per allegata. s. z eodem modo potest responderi ad ea que no. Bar. in. l. si finita. §. iulianus. in. v. col. in ver. procedo vlterius. dicit glo zc. ȷ. de dam. infec. z Bal. in. c. i. de mil. vas. qui con. ē dū dicunt q nō ē necesse pnunciari super ptumatia. s; satis est q relatiōe nuncij z de accusatiōe cōtumacie appareat i actis. ¶ Uel potes respōdere q aut aliqd h; esse pparatoriū alteri⁹ iudicij z tūc debet pronunciari super illo preparatorio. vt in. d. l. exitus. z h cū si. sed dictū Bar. in. d. §. iulianus loquitur quando illa contumacia non erat preparatorium alterius iudicij. Nō ob. illud quod no. per glo. in. d. l. decem. cuz alijs. s. allegatis. q: respōde q aut ē notorium aliter q̄ ex his que gesta sunt coram iudice. z tunc cum iudex nō cognouerit nō requiritur pnunciatio. Jta pcedere potest casus no. in. d. l. decem. secus vbi est notoriuz per

[a] ¶ Annullat⁹ vide p Pau. de ca. psil. cc. ccv. melius p Fran. de are. psil. xx. vbi ponit an stāte statuto q ab iter locutoria non possit appellari sub pena an soluta pena appellatio remaneat valida.

[b] ¶ Pronunciationem. de hoc vide q̄ posui in. l. fi. s. si cer. pe. i apostillis.

a ℂ Ut reficiatur. adde Lu.ro.singu. suis vbi seqꝛ p̄dictam decis. Spec.
b ℂ Et restringenda. vide que late posui in.l.i.§.de offō eius.
c ℂ Clare decisum. tu dic ꝙ Lu.ro.singu.suis fo.xxiij.alle.Spec. in tit.de offi. iudi.nihil firmat.tamē ipe dicit ꝙ sibi dubiū facit.l.ij.C.de peda.iudi.vbi videtur tex.ꝙ possit appelari. tamē dicit ꝙ ī cā q̄ celleritatem desiderat nō pōt appellari. falit nisi sit cā mixti impij vt est dāni ī fecti qꝛ tunc pōt appellari. ⁊ ita dicit ipe ego induco dcām l.q̄ꝫ nemo inducit.

ea que iudex cognouit vt iudex.qꝛ tunc debet sup his pnūciari.d.l.de qua re.c.cū ecclesia.de cau.pos.al's sequeret cū acta iudicij faciāt notorium:vt dixi ꝙ nū q̄ requiret ꝙ super actitatis ferret snīa. ℂ Uel dicas ꝙ q̄uis sit notoriū tamē requirit pronunciatio.c.cuꝫ sit romana.ī fi.de appella.c.porro.d̄ diuor.no.glo.fi. in.c.euidentiā.de accu.⁊ glo.in.c.ad nr̄aꝫ el.iij.de iureiu.⁊ no.Bar.ī.l.emptoreꝫ.in prin.cū si.s̄.de actio. emp. ℂ Et de hac qōne vide aliqd p Bal.in.l.fi.§.i.si cer.pe.⁊ ī.d.l.tutores.vbi tū nō vr̄ se clare firmare.⁊ de hoc articulo tetigi ēt in.d.l.exitus.

ℂ Finis huius tituli de ope.nūcia.not.ꝯmētati p supremum iuris vtriusqꝫ doctorem dn̄m Alex.de tartagnis de Jmola.

ℂ De damno infecto Rrica.

ℂ De materia huius tituli ⁊ forma libelli in hac materia vide p Spec.in ti.de pigno.§.seqꝛ.℣.ceterū.⁊ in ti.de satis.§.fi.℣.itē ē ⁊ alia.⁊ ibi ponit formā cautōis dāni infecti.⁊ interserit.q.notabileꝫ in materia.nā pone ꝙ habes domum ruinā minantē iuxta meā peto vt eā reficere cogaris tu rn̄des paratū te eē mihi d̄ dāno infecto cauere ⁊ ꝑpterea dicis te nō cogendū reficere ego ℣o replico ꝙ cautio dāni infecti tm̄ locum hꝫ qn̄ timeo piculū tm̄ rex mearū.⁊ sic tm̄ quo ad res.l.ī hac stipulatiōe.j̄.eo.sed qꝛ poterit cōtingere ꝙ vxor ⁊ filij mei erunt ī domo vn̄ ꝑ psonis eorū caueri nō poterit qꝛ liberū corpus estimatōeꝫ nō recipit.l.ex hac.s̄.si q̄.paup.fecis.di.⁊ extra de iniurijs.c.i.cōcludit Spec.ꝙ si es diues adeo ꝙ potes reficere cogeris reficere.l.preses ꝑuincie.s̄.de offi.presi.al's aūt cogeris vendere vt reficiat[a] aut de publico soluet tibi vt piculū euitet.ar.l.lege cornelia ī prin.s̄.ad sill.⁊.C.qui.ex cau.ser.ꝑ pre.liber.acci.l.fi.d̄ qua.q.vide etiā p Bar.ī.l.illicitas.§.ne potentiores.ī p̄n.s̄.de offi.presi.⁊ in.l.bona.§.q dāni.j̄.eo.⁊ Ang.in.l.ad curatoris.in p̄n.j̄.eo.vbi ꝑ hoc est tex.optimus.sed Spe.in ti.prelle.loquitur plenius alijs. Alex.

Damnum res. Cautio dāni infecti peti pōt ēt corā magistratibus municipalibus ⁊ p eos pōt fieri iussus de cauendo [c] licet sit mixti imperij qd̄ regulariter magistratibus mūicipalibus nō cōpetit.h.d. ℂ No.ꝙ iurisditio delegata interdū defertur a lege inanimata.in ꝯtrariū facit qꝛ iurisditio ordinaria dicitur illa que tribuit a lege l.⁊ qꝛ.⁊ ibi per glo.in versi.lex.s̄.de iurisdi.om.iudi. ℂ Sed respondet Ang.ꝙ istud fallit hic in.l.p̄toria sed Jo.de imol.hic licet de Ang.mentionem nō faciat dicit ꝙ debet attendi mens le.⁊ si de illa constet an velit dare ordinariam vel delegatā erat appellanda ꝑut lex voluit.bene facit ꝑm eum tex.in.c.irrefragabili.§.ceterū.de offi.ordi.⁊ in.c.ad abolendā.de here.al's in dubio censeat ordinaria p.d.l.⁊ qꝛ.cū glo.⁊ sic nō distinguit ipse inter legē preto.⁊ ciuilē. Pau.de ca.h̄ etiā dicit nō esse distinguendū inter legem p̄to.⁊ ciuilem:sed ꝙ semp qn̄ lex defert alicui magistratui spāliter aliquam cognitionē que regulariter nō spectabat ad naturam sui magistratus dicitur in illa esse delegata alleg.l.i.C.ne li.potē. ℂ Ang.vero.ī.d.l.⁊ qꝛ.simpliciter dicit ꝙ nō reperit ꝙ lex inanimata det iurisditionem delegatā.sed Bal.⁊ Pe.de an.dicunt in effectu idem ꝙ imo.hic allegando tex.in.c.ad abolendā ⁊ id quod no.Jo.an.in.c.i.de maio.⁊ obe.in.vi.ī nouella.⁊ ita tenet Jo.an.in.d.c.ad abolendā.vbi assignat notabilem differentiam inter ordinarios ⁊ delegatos a le.inanimata qꝛ a sententia delegati a lege appellabit ad p̄ncipē tanq̄ ad delegantē iuxta.l.i.ī p̄n.j̄.qs ⁊ a quo.⁊.c.sup questionū.de offi.dele.sed si sūt ordinarij.puta ep̄i appellabit ad archiepiscopū iuxta.c.romana.de appel.in.vi. ℂ Est ⁊ alia differentia ꝑm eum qꝛ dicta iurisditio delegata a lege censetur odisa ⁊ restringenda[b] secus in ordinaria.per notata in.c.i.de Rꝑ.li.vi. ℂ Et preterea Jo.an. in.d.c.ad abolendā ꝯtradicit opi.Hostiē.ibi qui inclinabat ꝙ tales iudices in.d.c.ad abolendam.⁊ in.c.i.de cle.ergo.cuꝫ si.in.vi.sint vere ordinarij ⁊ nō delegati.Et respondebat ad iura que illos appellāt delegatos ꝙ nō est facienda vis in verbis vel nomine qꝛ lex debet esse imposita rebus ⁊ nō verbis.c.cōmissa de elec.in.vi.l.ij.in fi.C.co.de lega.sed istud est violare illa iura. Unde magis cōmunis videt esse opi.Jo.an.quā etiā sequi videtur do.Car.in cle.i.de supplen.negli.prela.in prin.in versi.oppo.⁊ ipsemet Hosti.hoc tenet in.d.c.irrefragabili.⁊ ex differentijs quas retuli.s̄.ꝑm Jo.an.apparet ꝙ istud nō erit iponere legem verbis.⁊ nō rebus. ℂ Et ad predicta vide ēt not.per Bal.in.l.precipimus.ī prin.C.de appel.Et ex predictis resultat effectus qꝛ talis delegatus a lege cum censeatur delegatus a principe qui ē lex animata:vt in autē.de consuli.ad fi.⁊ expresse no.in prin.Jo.an.in.d.c.ad abolendam.⁊ probatur in.l.apertissimi.C.de iudi.⁊ in.c.ab arbitris.de offi.delega.lib.vi.tales iudices delegati a lege poterunt subdelegare sicut delegatus principis.l.a iudice.C.d̄ iudi.quod vltimum limitat singulariter Bar.in.l.iiij.§.si intra.j̄.eo.habere locum in delegato a le.nō p̄toria secus a.l.p̄toria:p id qd̄ not.glo.in ℣.actionē vt ibi per eum.⁊ non reperitur illud dictum alibi ꝑm Jmo.⁊ Roma.ibi.⁊ hoc etiam tenet Ang.h̄ licet de Bar.mētionē non faciat. ℂ Sed in contrarium.s.ꝙ delegatus a lege ciuili videtur subdelegare videtur tex.quem scribentes non allegant in.l.i.versi.que vero.s̄.de offi.eius cui manda.est iuris.Et licet tex.loquatur ibi de causis meri imperij.tamen delegatus principis cui dictum est equiparari delegatum a lege potest etiam subdelegare causas meri imperij.vt probat ī.l.i.⁊ ibi firmat glo.plures scribētes.C.qui ꝑ sua.iuris. ℂ Preterea Bar.in.d.§.si ītra post glo.videt loqui de causis mixti imperij.que sunt sui natura idelegabiles sicut cause meri imperij.⁊ tm̄ Bar.h̄ vult ꝙ d̄legat⁹ a lege ciuili possit illas subdelegare. ℂ Unde nō videt ꝙ ad.d.l.i.d̄ offi.e.possit respōderi nisi altero d̄ duob⁹ modis vel ꝙ ibi loquat in cōmissione facta magistratibus de eo ꝙ pertinebat ad eorū magistratū.vn̄ tūc nō censent ꝑprie delegati.secus qn̄ non pertineret ad eorū magistratū.vt in.d.c.irrefragabili.⁊.d.c.ad abolendā.vel secundo potest respōderi ꝙ delegatus p̄ncipis vel a lege inanimata nō possunt subdelegare causas meri imperij quam opi.multi sequūtur.⁊ est multum substentabilis.vt dixi in.d.l.a iudice. ℂ Qualiter aūt cognoscatur au quis sit electus vt ordinarius an vt delegatus remitto me ad ea q̄ post Bar.⁊ alios dixi in.l.more.cuꝫ.l.seq.⁊ in.l.solēt.s̄.de iur.om.iudi. ℂ Secūdo no.ꝙ hec causa celeritatem desiderat ⁊ ꝙ vbi celeritas exigitur recedim⁹ a regulis iuris cōmunis.⁊ ideo tex.no.in.l.fi.j̄.de appel.reci.dicit ꝙ in causis que dilationē nō recipiunt non potest appellari. ℂ Ex quo infert hic Pau.de cast.ꝙ non poterit appellari a snīa damni infecti.⁊ dicit ita tenere Spe.in tit.de iuris.om.iudi.§.i.ver.⁊ sequitur.sed dic ꝙ corrupte allegauit quotam Spec.quia in illo ti.nihil dicit Spe.sed voluit allegare Spe.in ti.de of.iudici.§.iudicis officiū.℣.sed an ī eisdem.ad quem se remittit hic Bart.⁊ in.l.iiij.§.hoc autem in finalibus verbis.j̄.eo. Tamē Spe.ibi pro more suo se nō firmat.Unde puto verius ꝙ debeat posse appellari eo quia nō potest propter dilationem appellationis pati periculū ille qui petit de damno infecto caueri.quoniam si aduersarius frustratorie appellauit dato ꝙ appellatione pendente domus rueret tenebit appellās ad satisdationē damni ac si de ipso dāno satisfaciendo cauisset.l.si finita.§.eleganter.j̄.eo. Et istam opi.si recte inspiciatur videtur amplecti Bar.j̄.d̄ appel.reci.l.ij.in.vj.q.dum allegat.l.si finita.§.si forte.j̄.eo.⁊ hoc no.quia nō reperio istud magis clare decisum[c].ad quod etiaꝫ vide no.per Spec.in titu.de appel.§.in quibus.versicu.sed nunquid quando. ℂ Jn glo.in versicu.reseruare.ibi.l.i.in fin.responde vt ibi exponitur in glo.vel aliter secundum Ang.hic respōdeo ꝙ ibi transfertur cōmunicatiue.nā ordinarius d̄legando iurisditionem cōmunicat cum delegato non autem a se abdicat qm̄ ordinarius iurisditioneꝫ a seipso abdicare nō potest nisi in

nibus superioris.l.legatus.§.de offi.presi.l3 aliud sit in delegato qui potestatem subdelegandi habeat vt delegatus principis quia potest iurisditionem omnem a se abdicare.c.super questionez.§.porro.de offi.delega.& rationem differentie vide ibi i gl. ¶ Et colligitur ex notatis per Bar.h dum allegat.l.ex asse.nam actionem quam quis habet iure suo nō pōt a se ex toto abdicare quia apō eum semper residet directa.l.quis ergo casus.§.de pecul.& ibi no.ita est in ordinario qui iure ꝓprio iurisditionem
8 habet. ¶ Quando vero quis habet actionem iure alieno ꝓut cessionarius qui hab3 vtiles si illas cedat alteri omne ius a se abdicat.l.ex asse.cu3 glo.§.ad trebel.& hic per Bar.& ita est in de
9 legato subdelegāte. ¶ Et iuxta hoc querit hic Bar.an delegatus simpliciter subdelegans videatur indubio sibi retinere aliquid:& effectus est magnus vt patebit ex infra dicendis. Et cōcludit q nō tam de iure ciuili q canonico:vt hic per eū.Sed Ange.ipsum hic reprehendit in delegato principis quia videt q sibi aliquid retinet cum videam⁹ q si appellatur a sententia talis subdelegati appellabitur ad subdelegantem & nō ad principem delegantem:vt est tex.in.l.i.C.qui pro sua iuris.prout ibi in littera habetur ad eos.sed appellari nō posse ad subdelegantem si nihil apud eum remansisse intelligeretur.vt probatur lic3 ipse nō alleget in.d.§.porro. ¶ Sed imo.hic dicit q Bar.in.l.i.§.fi.ff.quis & a quo.dicit q de iure ciuili ꝓcedit illud quod habet in.l.i.C.qui pro su.iuris.sed q de iure canonico aliud est q2 si delegatus principis subdelegat aliquo sibi nō reseruato non pōt appellari ad eū.c.si delegatus.de offi.dele.li.vi.& d.§.porro.tamen sm Imo.videtur verius id quod Bar.hic dicit quia dispositio iuris canonici est clara & dispositio iuris ciuilis est dubia.eo quia tex.i.d.§.fi.inuit q a snia subdelegati nō possit appellari ad subdelegantem sed ad principem delegantem.& contrariu3 videtur inuere tex.in.d.l.i.C.q ꝓ su.iuris.iō reduci dnt ad ꝯcordiam sm dispositionem iuris canonici.allegat.l.sed & posteriores.§.de legi.& melius allegasset tex.in.c.per venerabilem.& quod ibi no.qui filij sint legi.& no.per doc.in.c.l3 de fo.compe.& per doc.in.c.i.de ope.no.nun. ¶ Ro.hic dicit q verius est illud qō dicit Bar.in.d.§.fi.& q illi tāq vltimo dicto stan
10 dum est. ¶ Adde q ꝓ ista opi.f.q sit differentia iter ius canonicum & ciuile facit tex.in.d.§.fi.aliter inducendo.nam ille tex.itelligit i delegato ad vniuersitatē cārū q vnā cā3 sbdelegauit.ita itelligit ibi per glo.& doc.in.l.solet.§.de iurisdi.om.iudi.& tamen ibi dicitur q debet appellari ad primu3 delegantem.nō aūt ad subdelegantem.& nihilominus fateri oportet q ibi subdelegans nō transtulit omnem iurisditionem cum vnam tm causam subdelegauerit ergo videtur q ius ciuile nō attēdit hoc an sibi reseruauerit vel non qtum ad hoc vt sciamus ad quē sit appellandum.& glo.in.d.§.porro format opi.d.§.fi.& rndet vel q ille.§.intelligitur quādo sibi nihil reseruauit.vel quod aliud sit de iure ciuili aliud de iure canonico nō tamē apperit glo.an tex.ille loquatur in delegato ad vniuersitatem causarum vel in delegato principis. ¶ S3 itelligo eum q loquat i delegato ad vniuersitatē causarū subdelegante vnā causam q2 nō posset adaptari.d.l.solu.glo. Ideo ne inducatur discordia iuris ciuilis & canonici ꝓpter varios intellectus quos h3.d.§.fi.potest dici q tex.in.d.§.fi.intelligatur sm aliam lecturam quam ponit Bal.post antiquos dum alleg.l.fi.C.de appel.v3 q intelligat in eo qui ad vnam causam delegatus erat ab ordinario cum expressa potestate subdelegādi sibi concessa in delegatiōe q fieri potuit[a] sm magis cōmunem opi.vt est glo.no.in.c.is cui.de offi.deleg.in.vi.in glo.ma.& no.Bar.& alij.in.d.l.more cum cōcor.vñ cōcludēdo dico q ꝓpter varios itellectus quos pōt recipere tex.i d.§.fi.& ꝓpter ꝯdictionē quā videtur habere d.l.i.C.q pro sua iuris.cū.d.§.fi.standum est dispōni iuris canonici de qua in.d.§.porro.& in.d.c.si delegatus.per id quod habetur in.c.per venerabilē.p̄real.& sic verior erit opi.Bar.h quā opi.posuit glo.i d.§.porro.in vna sol.p̄real.quā magis cōiter approbant doc.ibi l3 Saly.in.l.i.C.qui pro sua iuris.simpliciter velit ide3 quod Bar.in.d.§.fi. ¶ In glo.fi.ibi.l.iubere.vera est solu.q h ē speciale in cā dāni infecti.ꝓpter celeritatē quā requirit:vt h fi.n.petens caueri de dāno infecto habuisset necesse adire pretore3 vel aliū habentē mixtū imperium q distaret a loco domicilij petentis sibi caueri potuisset iterim dom⁹ ruinosa ruere anteq ad iudiciū peruenisset.& sic cu3 dāno remaneret.l.euenit.ff.eo.ideo voluit lex posse hoc expedire corā quocunq3 magistratui. et mūicipali. Et ideo limitat ista lex vt nō ꝓcedat qn locus municipij in qua erat domus ruinosa erat vicinus vrbi romane adeo q facile erat accedere ad pretorem vrbis pro cautiōe petenda.nā tūc magistratus municipalis se nō intromitteret.l.iiij.§.si tā vicini.ff.e. Et subdit glo.nostra q ista causa dāni infecti nō delegat nisi als habenti iurisditionem sicut i datione tutoris.Sed an hoc intelligat in delegatione q fieret a pretore viuēte.an vero solū i illa que fit a le.mortua videbimus in.l.iiij.§.duos in glo.ff.eo.& quō ꝓcedat id qō glo.dicit de datiōe tutoris dixi satis ple
11 ne post glo.& alios in.l.i.§.de iuris.om.iu. ¶ Inquātum etiā glo.dicit q est speciale fauore minoris vt cā restitutionis in integrum possit delegari dic q l3 ang.hic.& Bar.ff.eo.l.iiij.§.i.& in.l.ea que.ff.ad mūicipa.post glo.& i.l.fi.C.vbi & apud quem in integ.resti.trāseat cū hac sol.tamen Imo.dicit hoc nō esse bene dictum quia sequeretur q aliud esset in restitutione in integrum cōcedenda maiori qō est ꝯtra.d.l.fi.C.vbi & apud quē. ¶ Unde soluit ipse q est spāle in cā restitutionis in integru3 q2 est fauorabilis. Adde q ista fuit solutio Bar.in.l.nec qcq.§.vbi decretu3 circa medium.§.de offi.ꝓcō.fundata est enim h restitutio i magna equitate.l.i.in pn.§.de mino.l.sed & si per pretorem.§.hec aūt clausula.§.ex qui.cau.maio.l.i.eo.tit. ¶ Uel scdm Saly.in.l.plaet.C.de peda.iudi.spāle ē in causa restitutionis ne afflicto idest leso det alia afflictio.s.q necesse habeat adire vrbem in qua est pretor & corā eo litigare q2 afflictio nō d3 addi afflicto.l.diu⁹ §.de offi.pre.cum vulgaribus. ¶ Precedens tamen magis placet. Et dum tetigi.§.an possit appellari i cā dāni infecti. Adde q Ro.in.d.l.iiij.in.§.hoc autem iudicium.simpliciter tenet q nō per.d.l.fi.de appel.reci.& per no.per Spec.in.d.§.in quibus.in ti.de appel.dic vt dixi.§.& Bar.ff.eo.l.iiij.§.i.in fi.dicit q articulus est dubius.nihil tamē allegat. Alex.

a ¶ Fieri potuit.adde vidēdū q voluit arc.pn.xiij.ultra mediu3 & qn nō reperit clare decisum p ius ciuile stetur iuri cāonico vide alia iura q alle.roma.consilio.clxxvij.
b ¶ Furto.adde in h articulo q voluit io.an. i addi.ad spe. in tit.de emp. & vē.§.nūc dicēdū vsi.vbi aūt in addi.incipiente libellus. et q voluit ro.consilio.xliij.

Lex.2
d Amnum. Hec lex declarat quid sit damnum infectum.
1 & lex sequēs dicit.vnde dicatur damnū. Et
2 hoc sit loco sūmarij. ¶ In glo.magna ibi ꝓ lucro &c.dicit q imo pro lucro radicato & iam perfecte acqsito debet ita caueri sicut pro dāno.quia pro tali lucro iudicatur prout de dāno:vt notatur in.l.i.§.si quis aūt ꝓpter in glo.in ver.in integ.resti.ff.de iti.actuq3 pua.& no.Bar.& alij.in.l.nō amplius.§.i.de leg.i.& clare notat Cy.& Bal.in.l.cū te sponse.C.de dona.ante nup.per illum tex.inducendo:vt ibi per Cy.& idem no.Pau.de ca.in.l.ij.§.fi.§.qui satisda.cog.per tex.in.l.iij.eo.ti.& ad hoc etiam allegat tex.in.§.merito allegato in glo.nam tex.i.l.ꝓculus.ff.eo.loquit quando lucrum nō erat acquisitum & incomparatum patri
3 monio.vt etiam ibi dixit Imol. ¶ Extra glo.induci potest iste tex.ad.q.statuto cauetur q de dāno dato stetur extimationi dānum passi:an habeat locū in furto[b] i quo Bal.in.l.nauta.§.quecūq3.§.nau.cau.sta.determinat q nō quia in.d.§.quecūq3 furtum & dānum vt diuersa ponuntur. Ro.h non decidit quia dicit q tunc.q.de facto pendebat.sed aduerte q2 tex.in d.§.quecūq3.nō videtur probare opi.Bal.q2 ibi dicitur q furtum nō comprehendit omne dānum sicut species nō comprehendit genus.l.si quid earum.§.interemptu3.§.de leg.iij.l3 ibi nō negatur q contra appellationem dāni comprehendatur furtum q videt esse species dāni.tamē si vis sustinere opi.Bal.potes dicere q opi.sua melius ꝓbatur per tex.in.l.si seruus seruu3.§.si quis de manu.& §.si oliuam.cū sequenti §.ad.l.aquil.vbi actio.l.aquilie que datur pro dāno dato:vt.d.l.si seru⁹.§.iij.aūt capite.& insti.ad.l.aql.
4 & quasi per totū nō h3 locū pro furto. ¶ Pro hoc ēt

Credo q debet dicere imo. [illegible] in fine [illegible] dicere [illegible] duas

facit tex.i.l.si quādo.C.vñ vi in ꝟ.rebus arreptis vel dāno dato.vbi fit defferētia inter rapinā ꝛ dānum datū.tñ tex.in.d.l.si seruus.magis stringit.est verū ꝙ ꝺ iure cōmuni statur iuramēto dñi de valore rerum furto subtractarū ꝓbato tñ prius legitime furto.qꝛ disposi tio.l.si quādo.q̄ hoc inducit cōtra violentū expulsorem hꝫ etiā locū ꝯ furez.vt est de mente glo.in.c.si.qꝺ me.cā.dum glo.dicit ex maleficio ꝛc̄.ꝛ ibi clarius firmant Jnn.ꝛ alij ꝛ etiā Bal.in.l.si res.C.ꝺ ordi.cog.ꝛ Bal.in.c.i.§.iniuria circa.iiij.colū.de pa.iur.fir.ꝛ Ang.in.l.si quādo preal.ꝛ facit ad hoc qꝺ not.Bal.in.l.i.C.quod me.cau.

Jes cautioni.

Si dies appositus in cautione dāni infecti finit vel iaꝫ est finitus pōt ex iusta cā ꝓrogari vel de nouo cōcedi.¶ Not.ꝙ aliud est ꝓrogatio aliud renouatio.ꝓrogare proprie est qñ nōdum tempus est finitū:vt hic.ꝛ.l.sed si manēte.ĵ.de preca.Et istud facit ad q̄stionē an si finito tempore cōpromissi ptes dixerint ꝓrogamus ꝯpromissum vsqꝫ ad tale tempus.an valeat in vim renouatiōis ꝛ videť ꝙ nō.per predicta.ideo tūc videť succedere illud qꝺ dicitur alibi qꝺ nolui potui qꝺ potui adimplere nequi l.multum.C.si qs al.vel sibi.ꝛ.c.cū super.de offi.delega.pro hoc facit ꝼm Jmo.hic glo.singularis.in.l.iij.in ṗncipio.ĵ.de acq.pos.q̄ dixit ꝙ trāsferens possessionem animo cōtinuandi nō acquirit de nouo possessionē si causaꝫ nō habeat.¶ Tamē ꝯtrariū determinat Jmo.per ea q̄ no.Bar.in.l.iij.in ṗn.preal.vbi ꝑ plura iura reprehendit illā glo.ꝛ hoc maxime dicit Jmo.esse verū si interuenisset iuramentū in ꝓrogatiōe.qꝛ illud hꝫ vim clausule ꝙ actus valeat eo meliori mō quo pōt tex.est notabilis in.l.cū pater.§.filius matreꝫ.de lega.ij.¶ Et istā partē videť etiā tenere hic Ro.querens quid si iudex finito termino dixit ꝓrogamus terminū vsqꝫ ad talē diem.ꝛ dicit ꝙ Spec.tenuit ꝙ non valet in ti.de dilatio.§.nūc videamus.in ꝟ.ꝛ sunt hec qꝛ illud qꝺ nō est ꝓrogari nō pōt arg.c.ad dissoluendum.de desponsa.impub.l.nā nō si sub cōditiōe.ff.ꝺ iniu.testamēto.cōtrariū tenet Ro.[a] secutus Bal.i.l.i.C.de tempo.appel.ꝛ ita teneť ꝑ.l.ticio cētū la.picho la.cū ibi notatis.de leg.ij.Et qꝛ vt dicit ibi Bal.in.d.l.i.adhuc subest litis materia q̄ ꝓrogari pōt licet dilatio quo ad temporalē sui formaꝫ sit sopita.¶ Pro ħ facit ꝼm Ro.quia verba sūt impropriāda vt valeat actus:vt no.per glo.in.l.ꝛ puto.ff.fami.hercis.adde ꝙ Bal.ꝛ Jmo.etiā istam opi.sequūtur in.d.l.ticio.s.ꝙ ꝓrogatio dilationis fcā post terminū valeat per illū tex.vbi probat ꝙ etiā vbi nullus erat dies diciť fieri ꝓrogatio.¶ Sed cōtra istam opi.facit tex.in.l.legata inutiliter.in ṗncipio in versi.ꝛ diuersum.de leg.i.ꝑ quē tex.dicūt ibi Bal.ꝛ Jmo.ꝙ si nō valet primū cōpromissum nō valebit etiā ꝓrogatio ipsius.ergo si cōpromissum est expiratū nō valebit eius ꝓrogatio cū nullū sit amplius cōpromissum.ꝛ nō entis nulle sūt q̄litates l.eius qui i ꝓuincia.ꝛ sic videreť ꝙ nō valeat in vim renouatiōis sicut nō valet etiā in casu.d.l.legata inutiliter.cū ibi no.per Bal.¶ Sed potes respōdere ad tex.in.d.l.legata.ꝙ vbi dispositio testamentoruꝫ tendebat ad diminuendū ius legati.i.ad ꝓrogandū tempus soluendi.merito non dꝫ induci ex hoc confirmatio legatorū que nulla erat qꝛ inducta ad diminuēdū nō debent operari augmentū ꝛ sic ꝯtrariū.l.legata inutiliter.de adimē.lega.ꝛ ista fuit ratio illius le.que rō cessat in casu nostro ꝛ ideo videť ꝙ dictū Bal.in.d.l.legata.nō ꝓbeť per illū tex.nec videť esse verū dictuꝫ eius per supradicta i hac.q.ꝛ sic ꝯclude in questi.nostra ꝙ ꝓrogatio valet ꝫ Ant.de bu.in.c.ij.de dila.trāsiuerit cū opi.Spec.¶ Et iuxta hoc incidenter ħ tangit Jmo.an per ptes possit ꝓrogari instantia iudicij ꝑfixa a statuto si illa instantia etiā iuncta cū ꝓrogatione esset minor q̄ esset meta instantie ꝑfixa a iure cōmuni.ſꝫ vide Jo.an.in addi.Spec.in ti.de appella.§.nūc breuiter.super ꝟ.licet.Bal.ti.de pa.ꝯstan.in ꝟ.in causis Bal.ꝛ Saly.in.l.ꝓperandū.in prin.C.de iudi.vbi ego dixi ꝛ feci mentionē de verbis Jmol.hic.¶ Jtem per istum tex.decidit no.Ange.hic ꝙ sicut spectat ad officium iudicis arbitrari de tempore vsqꝫ ad qꝺ se ꝺbeat extendere cautio damni infecti ꝛ ꝓuidere ꝙ nō duret plus q̄ sit rei oportunitas:vt hic.ꝛ in.l.qui bōa.§.si.cū.l.seq.ꝛ seq.in princi.ĵ.eo.ita sit dicendū in illo qui ꝓpter inimicitias timet offendi vt nō sit sibi ꝑstanda cautio de nō offendendo imperpetuum.ſꝫ sit moderandū tempus iudicis arbitrio ar.l.i.§.ait pretor.s̈.de iu.delibe.ꝛ.l.de die.in prin.qui satis.cogā.ꝛ istud ꝼm Jmol.est no.ꝑ limitatiōe eorum que tanguntur in.l.denuciamus C.de his qui ad ecclesi.cōfu.¶ Adde ꝙ istud etiā voluit guil.ꝛ Bar.in.l.illicitas.§.ne potentiores.s̈.de offi.presi.Ange.in l.pe.ĵ.de preto.stipu.ꝛ ibi per illū tex.in ꝟ.ꝑ longū tempus dicit ꝙ poterit iudex etiam arbitrari de tꝑe.x.anno.qꝺ diciť lōgū tempus.l.fideicōmissa.§.aristo.ĵ.qui ꝛ a qui.ꝛ no.per glo.i.l.si filius.s̈.de peti.here.ꝛ in.l.iij.s̈.si ager vecti.ꝛ ita etiaꝫ dicit Ange.in hac.q.in.l.ita stipulatus.in.ij.col.ĵ.de verb.oblig.de quo etiā aliqd ꝑ Jmo.i.d.l.pe.i.i.col.ꝛ per Ja.ꝺ are.ꝛ Jmo.in.d.l.qui bona.ꝛ ibi effectu volunt idem ꝙ hic Ang.idem tenet Jmol.in.d.l.qui bona.§.si quis iuxta.¶ Jtem inducitur ꝑ Bar.ħ an si ex forma alicuius ꝓuisionis potestas futurus debeat hr̄e certū arbitriū.ꝛ dū venisset potestas ipse durante primo officio fuit iterum electus pro alijs sex mensibus sequētibus seu fuit ꝓrogatū officiuꝫ eius in alios sex menses an pro istis nouis sex mensibus habebit idem arbitrium ꝛ dicatur idem officiuꝫ[b].ꝛ distingue vt hic per eum cū quo simpliciter stat hic Pau.de cast.Et licet Ro.dicat ꝙ sibi magis placent ꝟba Bal.in.l.si a te.C.de pac.in.emp.ꝛ vendi.tamen sto cū bar.¶ Pro quo facit tex.in.l.si cum dies.in prin.s̈.de arbi.vbi si durante tempore primi cōpromissi facti inuicē partes dixerunt compromittamus inuicem nō autem dixerunt ꝓrogamus censetur esse vnuꝫ ꝛ idē cum primo.d.l.sed si manente.¶ Hoc tamen est verum nisi in ꝓrogatione esset deducta noua qualitas vel forma diuersa a prima.vt colligitur ex no.per glo.reputatam singularem.in.c.hi q auctoritate.in glo.fi.de preben.in.vi.ita tenet Ang.in.d.l.sed si manente.ꝛ Bal.in.d.l.si a te.ꝛ in.l.nō dubium.in.iij.oppo.C.de legi.ꝛ in.l.ticius filius.s̈.de excu.tu.ꝛ bal.ꝛ Ang.in.l.qꝺ dicitur.§.miles.s̈.de testa.mil.in quibus locis tractant de hac q.de qua etiam vide ꝑ bar.in.l.i.§.hi quibus de leg.iij.bar.i.l.meminisse.ꝛ ibi aliquid per bal.ad fi.s̈.de offi.ꝓcon.bar.in.l.obseruare.§.proficisci.in.xviij.q.s̈.de offi.ꝓcō.ꝛ ibi etiaꝫ infert ex hoc an debeat bis syndicari quando officium eius fuit ꝓrogatum.ꝛ ad predictā.q.vide etiam no.per glo.in.l.labeo.al's incipit se arbiter.§.hec autem clausula.s̈.de arbi.ꝛ qꝺ no.bal.in d.l.si cum dies.in ṗnci.ꝛ Jmo.in.c.pe.de offi.dele.ꝛ ibi sequiť opi.bar.ħ vide no.per bal.in.l.si cōstante.C.de do.ante nup.ꝛ ibi tangit qd si potestas fuit cassus durāte officio ꝛ postea fuit ꝯfirmatus an dicatur idem officiuꝫ.¶ Jtem inquātū ħ tex.dicit ꝓrogari tꝑs cautionis intellige ꝙ in ꝓrogatione requiriť ꝙ fideiussores qui intercesserūt a principio tꝑe quo prestita fuit cautio se obligent de nouo tꝑe ꝓrogatiōis al's nō essent obligati ꝑ tꝑe ꝓrogationis ēt si a principio fuit actum ꝙ illa cautio possit ꝓrogari vt ꝓbat tex.singularis.in.d.§.hec autem clausula cuꝫ §.se.ꝼm Pau.de cast.ħ.bene facit.l.si cum hermes.C.loca.l.item queritur.§.qui impleto.s̈.locati.

a ¶ Tenet roma. Adde ꝙ idē tenet eius cōsi.ccccxliij. vbi dicit ꝙ ꝯ specu. est casus rotūdus in.d.l.ticio cētum.Et an instantia possit prorogari po sui.in.d.l.ꝓperandum in apostilis.

b ¶ Jdeꝫ officium.adde ꝙ voluit bal.cōsil.ccclxviij.li.iij.vbi si fuit factū ꝯpromissuꝫ cū iuramēto ꝛ ꝓrogatuꝫ an iuramētū intelligať repetitū i ꝓrogatione.ꝛ vide ꝙ idē voluit cōsil.cxlix.eo.li.ꝛ ꝯsil.ccccvij.lib.i.ꝛ i predictis ꝯsilijs vide an si episcopus prorogat tꝑs exequtoribus testamētarijs dicanť tñ testamētarij.ꝛ an eꝑs possit ꝓrogare tꝑs comēde cōcesse ꝺ parochia li ecclesia ifra sex menses.

Si intra diem.

Cōtra ꝯtumacē ñ cauēdo fit missio i possessionē ex primo decreto domus ruinose vel illius partis que ruinā minať.ꝛ si dominus est ꝛ nō admittat missum in pos.datur in eum actio in factū:nō tamen potest per magistratum municipalem precise compelli captis pignoribns ad illum incipiendum.quia talis cohertio tanq̄ maioris imperij fuit per edictum pretoris reseruata ꝑtori ꝛ presidi.ꝛ contra perseuerantē in contumacia fit missio ex secūdo decreto nō per magistratum municipalem:sed per pretorem vel presideꝫ ad quos similiter spectat expellere de pos.hoc dicit vsqꝫ ad.§.pretor.¶ Not.ꝙ cohertio que fit per capturam pignoruꝫ nō potest fieri per magistratus municipales.sed contrariuꝫ videtur dixisse bar.in.l.iubere.s̈.de iuridi.om.iudi.vbi di

rit q si magistratus inferior vellet grauare reū capiēdo pignora vt veniret ad iudiciū q hoc facere posset officio iudicis mercenario. sꝫ pōt rūderi q cohertio q fiebat h per capturā pignorū censet eē mixti imperij, put erat cā cui coherebat. nā ista captura fiebat p executiōe pmi decreti qđ est mixti imperij. sꝫ illud qđ no. Bar. in. d. l. iubere. pcedit in magistratu cognoscēte de cā simplicis iurisditiōis. nā cōtumacē captis pignorib⁹ cogere poterit cōparere ad cām. z hoc dicit facere officio mercenario. qꝛ talis captura tūc deseruit actiōi itentate z petitiōi pducte super ea vt deueniat sup ipsa ad diffinitiuā snīam. merito dꝫ illam posse facere p. l. ij. ff. de iurisdi. om. iudi. z hoc mō pōt saluari dictū Bar. sꝫ Jmo. in. l. si finita. §. si plures. in. xvij col. ff. eo. dubitauerit an istud dictum Bar. sit verū ex eo qꝛ regulariter missio in pos. cui vr in effectu equipollere ista captura pignorū est itroducta a magistratib⁹ municipalibus siue fiat ad finem pueniendi ad ɓm decretū siue nō. vt dicit, pbari p. l. ea que. §. magistratib⁹
3 ff. ad muni. vbi tex. indistincte loquit. C Sed vt dixi puto dictū Bar. posse saluari qꝛ sicut magistratus municipalis pōt officio mercenario cogere reū ad cām ɔparere p capturā psone. vt possit ad diffinitiuā puenire vt pbat in. d. §. si vero. i auc. de exhiben. re. i ɓ. administrator cū glo. z quilibet ordinarius pōt istā cobertionē psonalē facere: vt no. maxime p Bar. i. d. l. ij. eadēꝫ rōne pōt pignora capere officio iudicis mercenario deseruiente actioni itentate. C Nec ob. d. l. ea q. qꝛ ibi loquit in pos. ex pmo decreto qđ expediebat officio nobili vt pueniret ad ɓm decretū nō aūt vt perueniret ad diffinitiuā snīam ferendam sup petitione principali pducta in actiōe intentata. vt declarat Bar. in. d. l. iubere. C Et si diceret q ēt tex. in. d. §. magistratibus loquit in pos. causa legatorū. quo casu missio etiā fieri pōt ad aliū finēꝫ q vt deueniatur ad scdm decretū: vt no. glo. magna in. l. finita §. iulianus, ppe finēꝫ. ff. eo. dū dicit. z est forte ibi speciale. z no. Bar. in. l. is cui in principio. ff. vt in pos. le. quia potes rūdere q illa cautio legatorū expediebat officio iudicis nobili. qꝛ regulariter est mixti imperij causa in qua petitur pncipaliter caueri. d. l. iubere. merito nō poterat se de ea itromitiere magistratus mu
4 nicipalis. d. l. ea que. in prin. z. §. i. C Sed iuxta hoc dubitatur s. quare sicut ɔceditur hic magistratui municipali mittere i possessionē ex pmo decreto qđ est mixti imperij nō ita concedit ista captura pignorū cōtra reū nō permittentē actorē igredi possessionē. pōt responderi q istud hodie est hic qꝛ cōtra istum nō pmittentē actorē igredi possessionē fuit promissum de alio remedio. s. actionis i factum p quā erat optime actori ɔsultū. C Dubitat etiā h Jmol. quō sit q extra cām dāni infecti nō possit magistratus municipalis mittere in possessionē ex primo decreto z nō possit capere pignora etiā in cā dāni infecti. vt hic attento q talibus magistratibus videt competere cobertio psonalis in leuibus criminibus. l. magistratibus. z qđ ibi no. per glo. z Bar. ff. de iurisdi. om. iudi. z. §. audiēt. in auc. de defenso. ciui. ɔsiderato q quelibꝫ cobertio psonalis videt eē maior quacūqꝫ cobertiōe reali. l. i. ff. seruorꝫ. in fi. ff. de penis. z dicit q nō reperit hoc cōtrariū tactū. vnde cōcludit q saltē hodie tales magistratus etiā extra cām dāni infecti poterūt mittere in possessionē ex pmo decreto. z capere pignora cum hodie etiā cōtra liberā personā habeant cobertionē psonalem in leuibus criminibus. d. §. audiēt sꝫ olim haberet locum solū ɔtra seruū. d. l. magistratib⁹. z hic. z ppter hoc Ro. h reliqt cogitandū. sed dic vt satis plene tetigi i d. l. iubere. referendo dicta istorꝫ. Et etiā ibi retuli q Ange. in l. i. in prin. ff. si qs ius i. nō ob. z in. d. l. ij. z in. d. l. iubere. z i. l. placet. C. peda. iudi. z in auc. ei q. z in. l. cū psonis. ff. de bo. aucto. iudi. pos. tꝫ q saltē hodie possit delegatus ex eadē rōne magistratus municipalis mittere in possessionē ex pmo decreto per tex. i. §. si ɓo i auc. ꝺ exhibē. re. z i. d. auc. ei q i ɓ. administrator tū ibi tenuit ɔrium, put se hꝫ cōis opi. vt, pbatur i. d. §. magistratibus maxime. i ver. dotis seruande. q loquit in cā q expediebat via actionis. z per cōsequens erat causa simplicis iurisditiōis z tamen nō poterat magistratus mittere in pos. cuius ɔriūꝫ tenet Ange. in dictis locis. C Jstud etiā, pbat hodie per. d. §. si ɓo. ibi z iudice nihil agere valente. cuꝫ coram eo lis cōte. nō esset z
5 sic valente dele. citare realiter nō mittere in pos. ꝺ cōtumacē nec pcedere ad diffinitiuā lite nō ɔte. C Nō ob. dū tex. ibi i fi. cōcedit missionē i possessionē. qꝛ rūde: vt p gl. i. d. l. iubere. z ad tex.

i. d. auc. ei q. rūde q ibi accipit magistratus, put accipit in auc. de iudi. §. i. cum glo. z licet modica castigatio psonalis i leuibus criminibus cōcedatur ad publicam vtilitatem iferioribus magistratibus cum sit meri imperij minoris gradus nō sequit ergo dꝫ posse ad puatam vtilitatem iferior magistratus ipedire ea q sūt meri iperij. qꝛ vtilitas publica prefertur priuate. l. i. C. de cadu. tol. i fi. c. bone. de postu. prela. z, ppter publicam vtilitatem recedimus a re. iur. cōis. l. vtilitas. C. ꝺ
6 pmipi. li. xij. z. l. i. z ibi plene no. ff. sol. ma. C Nā ex separatis z diuersis nō recta fit illatio. l. fi. ff. de cal. z cū dicta cōi opi. stat Jnno. in. c. dilecto. de ver. sig. z spe. in ti. de primo z scdo decreto. §. nō videamus in pn. z i ti. de iudi. dele. §. seqtur. z magis cōiter doc. h z i. d. l. iubere. z Bal. in. d. auc. ei qui. z Ang. in. d. §. si ɓo. C Unū addit Ang. h. s. q lꝫ magistrat⁹ municipalis nō possit cohercere captis pignoribus p executione pmi decreti vt hic tamen poterit implorare officiū maioris iudicis vt suū decretū exequat. sicut implorat vt suam exequatur sententiam. l. pperandū. §. sin aūt reus. C. de iudi. l. a diuo pio. §. i. de re iudi. Sequitur ɓ siculus. Si forte.

§ **Si forte.** No. ɓm lecturam positaꝫ in glo. in ver. discedatur. q licet missus i pos. ex primo decreto nō possideat. l. iij. §. fi. ff. de acq. pos. tamē si iudex ex causa vult p primū decretū cōstituere actorē possessorē pōt etiā absqꝫ iterpositione secundi decreti. z ad h reputat Ang. hic istaꝫ glo. menti tenendam: z sufficiens cā esse pōt vna contumacia ɓm Ang. hic ita intelligentē istam glo. cui addo Bal. idē volentem in. l. cōsentaneum in. v. vel. vi. colū. C. quō z qñ iu. z in. d. auc. ei qui in. v. col. vbi pro hoc adducit. l. fulcini⁹. §. fi. ff. q. ex cau. i pos. ea. z pōt ēt ex iusta cā expellere reū de pos. postq actor est missus in pos. ex primo decreto. vt hic. ɓm eandem lecturā glo. licet sine causa hoc facere nō debeat. l. si finita. §. si qs aūt ff. eo. z iste est singularis intellect⁹ ad istū tex. ɓm pau. de cast. hic z no. Bar. in. d. §. si qs aūt. vbi ponit que sit iusta causa expellendi. z no. Spe. in ti. de primo de
2 creto. §. iam de effectu versi. sed vtruꝫ missus. C No. ex eo. versi. si forte ɓm vltimā lec. glo. i ver. cedat q reuocatio pmi decreti est mixti imperij. ideo reseruat pretori vel presidi vt h. z ad hoc istum tex. allegat p no. Bal. in. d. l. iubere cauere in lec. anti. z dicit ibi Pau. de cast. hoc alibi nō reperiri. Et ibi subdit se putare q si missio in pos. ex pmo decreto fuit data p magistratū municipalem ex cā dāni infecti poterit etiam per eundem reuocari. qꝛ dare z reuocare, pcedunt a pari. ar. l., put qsqs. ff. de solu. facit licet ipse nō alleget. l. iij. cū similibus. ff. de re iudi. z ita no. limitat hunc tex. vt, pcedat quando pretor vel preses ɔcesserunt missi. i pos.
3 ex pmo decreto secus si magistrat⁹ cōcessisset. C Pro qua limitatiōe etiā bene facit id qđ no. Bar. in pn. huius. l. i. in. q. i. z istud placet plusq illud qđ Pau. de cast. hic dixit volēs q hic tex. ɓm vltimā lectu. intelligatur quādo iudex volebat actorem missum ex primo decreto eijcere de pos., ppter iustam causam vt qꝛ erat forte plusq deberet inportunus vel rixosus. nā magistratus municipalis hoc facere nō pōt. sed si per viaꝫ ordinariā peteret reus expelli ꝺ pos. actorē. vt qꝛ offerret reus cautionē de iudicio sisti z reficere expensas. iuxta id qđ habetur in. d. auc. ei qui. nā tunc ɓm eū posset forte magistratus municipalis actorēꝫ expellere. dicit tñ hoc relinquere cogitandum z bene fecit nō firmare. qꝛ est contra istum tex. cum glo. in. ɓsi. discedat in fi. cōmuniter approbata que glo. proprie loquitur quando reus petebat reuocari tenutam offerendo satisdationem. vt patet per iura allegata in glo. z vtro
4 qꝫ casu videtur esse eadem ratio. C Jn. glo. ma. ibi an ergo zc. veritas est q ista tria enumerata in glo. non cōpetunt proprie iure magistratus. cuꝫ sint mixti ipe

a C Pōt. ed. de Bal. ɔsil. cclxi. iij. lib. z vide i. l. si finita. ff. e. vbi de eo duce ponet.

a ¶ Pretor ait. Lu.ro.cõsil. clviij. dicit q hic est tex. no. q ɔtra hereditatẽ iacentem põt pueniri ad primũ decretum.
b ¶ Magis cõmunis. de h articulo. vide Ang. cõsil. cccvi. Car. ɔs. cxiij. Abb. ɔs. xxx. et ɔsil. lxxx. p Lu. ro. ɔsil. ccccliiij. vbi dicit q nõ solũ i ciuitate sȝ i comitatu pquiri dȝ q: appellatiõe vrbis ven t comitatus in materia indifferenti. l. i. §. cum. de of. fi. pfec. vrb. et q dȝ cõstare d inuestigatõe an citandus sit in ciuitate q: est solẽnitas extrinseca q nõ psumit. vide et p Alex. ɔsil. ij. et ɔsil. lxi. iij. li. et qd si sit statutũ q citatio debeat fieri i scalis palatij vide p eundẽ cõsil. cxxvij. ij. lib. et vide et p Raph. comẽ. ɔsil. cxlvi. per Raph. fulgo. ɔsil. lxvi. vbi nõ facit differentiam inter intimationẽ et citationẽ et ibi dicit q sibi nõ placet sententia Bar. hic. et de pdicto articulo vide p. d. h rota decis. su. is tam i nouis q̃ȝ antiqs de dolo et ɔtu. p Cal. ɔsil. xviij. de uilla. et ibi qñ citatus ẽt psonaliter nõ teneatur comparere.

rij. ea enim q mixti imperij sũt iure magistratus nõ cõpetunt p. d. l. ea q sũt spẽliter sũt ɔcessa ista tria a le. pretoria magistratib⁹ municipalibus ,pter specialitatem quã habet causa dãni infecti requirẽs celeritatẽ. ergo p magistratũ municipalẽ nõ poterũt ista tria delegari alteri duplici ratiõe. Prima q: tales magistratus sũt in hoc delegati a le. pretoria. l. i. et ibi dixi. s. eodẽ. et de legatus subdelegare nõ põt. l. fi. s. de offi. eius. l. more. s. de iurisdi. om. iudi. et istã rationẽ reddit h Bar. et cõiter alij sequũtur. ¶ Aliã rationẽ reddit glo. h ibi est spẽliter &c. Istaȝ tamẽ impugnat Imol. q: causa restitutiõis in integrũ spẽliter cõcessa est magistratibus. tñ videt̃ q per eos possit delegari vt pbat̃ in. l. fi. C. vbi et a quo. et tũc posset rñderi ad. l. i. in pn. s. de offi. ei⁹. allegatã in gl. lȝ ipse rñdeat q illa. l. intelligitur de illis causis q̃ cõmittuntur spẽliter. i. in priuilegiũ ipsis magistratibus maioribus tanquam maioribus et dignioribus magistratibus. et ibi per glo. et doc. secus si oĩbus magistratib⁹ cõmittant̃. d. l. fi. ¶ Itẽ cõiter cõcludit̃ esse hic no. in glo. q sine alia delegatiõe ptoris viui possit magistratus mũicipalis cognoscere de istis tribus quia lȝ lex ptoria eos delegauerit vt dixi tamen corã eis preterq̃ corã ptore vel pside petet̃ ,rogatio vel renunciatio cautionis et si res exigit cognitionẽ localẽ tũc ptor viu⁹ põt delegare magistratib⁹ illi⁹ loci. vbi domus ruinosa est. vt hac. l. in pn. et tũc bm Ang. hic magistrat⁹ erit delegat⁹ a pretore viuo al's aũt si ptor vel preses ex̃ illum casum cõmitteret cãm cautiõis dãni infecti magistratui municipali. q: ẽt sine cõmissione potuisset de illa cognoscere: an tũc dicet̃ delegatus a pretore viuo: an cognoscere dicet̃ ex delegatiõe fcã a lege. dic vt colligit̃ ex no. in. c. cũ aliquib⁹. de Rp. li. vi. et per Imo. in. c. lȝ in corrigendis. de offi. ordi. per Ang. in. l. et quia. s. de iurisdi. om. iudi. et Ang. et modernos in. l. si quis simpliciter. de verbo. obliga. cum concor. quas ibi dare consueui. Et dum Bar. incidenter dubitat an possit appellari a causa dãni infecti. dic vt dixi in. l. i. s. eo.

Pretor ait.

a Cõtra absentem a iudicio nõ ,cedit̃ ad missionẽ i possessio. ex primo decreto i cã dãni ĩfecti nisi primo sit citatus saltem ad domũ sue habitatiõis. nõ tamẽ antea extrahi debet. et si domũ habitatiõis nõ habet: dȝ citatio affigi ad prediũ ruinosum vel si hȝ domũ alteri locatã: debet denũciari inqlino in ea babitanti. Item si nõ subest psona q̃ possit citari q: mortua et eius hereditas nõ sit adita similiter citatio ad prediũ ruinosum affigi debet cũ copia libelli. hoc dicit vsq; ad. §. in eũ.

2 ¶ No. citatiõeȝ posse fieri ad domũ quẽ articulũ bar. hic lati⁹ q̃ alibi explicauit et pmo inquãtũ cõcludit q citari nõ põt ad domũ si copia citãde psone possit haberi et iõ reqrit̃ regulariter q pquirat̃ p nũciũ an possit iueniri psonaliter p ciuitatẽ. ¶ Adde q opi. sua v̓r esse magis cõis[b]. de quo vltra alle. per eũ vide no. per glo. et doc. in. c. qñ frequenter. §. si aũt vt lit. nõ ɔtest. in ver. citari nõ possit per glo. ma. l. i. finita. §. iulianus. et ibi per doc. circa. viij. col. ff. eo. per Spe. in ti. de actore. §. sequit̃. v. sed nũqd sufficit. p Bar. in. l. i. §. i. de libe. agno. in. l. cũ quidã ad fi. de lega. ij. p Pe. de anch. in cle. cãm. de elec. vbi oĩa sequit̃ dicta p bar. h. et etiã sequit̃ Ant. de bu. in. c. cãm. de dolo et cõtu. p Bal. in. l. ab eo. et in. l. ea que. C. quõ et qñ iu. et in. c. i. de mili. vas. qui ɔtu. est. et in. l. fi. C. de iur. do. impe. et in. l. cõsentaneũ circa vltimã col. C. quõ et qñ iu. et ibi videt̃ cõtrariũ dicere eorũ que dixit Bar. hic. nam dicit ibi Bal. q ad hoc vt possit fieri citatio ad domum sufficit q nunci⁹ vadat ad domuȝ citandi et iterroget an sit in domo. et si respõdeat̃ q nõ. ibi dimittat litteras citatorias. nõ aũt habet necesse eum pquirere per totã ciuitatẽ. alleg. bm eum glo. singularem. i. §. si vo in. v. examinet. in auc. de exhi. re. ¶ Sȝ põt dici q illa glo. cum tex. loquitur quando citatus fuerit prius in iudicio et cauerat de iudicio sisti. vt ibi in prĩn. vnde tunc est verum q absq; eo q perquiratur per ciuitatem potest citari ad domum. vt hic dicit Bar. per. l. et post edictum in vsi. edictũ. et quod ibi glo. s. de iudi. cum alijs hic alleg. per eum. ¶ Vel responde q illa glo. potest intelligi ,ut eã v̓r itelligere Ang. in repe. l. si vacantia. in. v. col. de bo. vacan. li. x. s. q sufficiat nuncium accedere ad domuȝ habitationis citandi et ibi se informet an sit in ciuitatẽ et ex informatione illa referat se inuestigasse q nõ est in ciuitate et citasse domi. ¶ Item adde inquãtũ Bar. cõcludit q ad hoc vt prima citatio possit fieri ad domum sufficit regulariter q absit a ciuitate in qua agitur iudicium nam videtur q imo requiratur q fuerit absens a tota ,uincia. vt pbari videtur in. c. cãȝ de do. et cõtuma. ,pterea cerdina. floren. in. c. fi. de eo qui mit. in pos. causa rei ser. dicit posse cõcludi q de iure ciuili procedat opi. Bar. per. §. si vero. in auc. de exhiben. re. sed de iure cano. procedat quod habetur in iuribus in contrariuȝ allegatis. Vel secundo potest bm eũ dici q si agatur de his qui sunt modici piudicij puta q procedatur ad diffinitiuã: tunc sufficit q absit a ciuitate. Si vero agitur de his que sũt magni piudicij: tũc requiritur q sit absens a prouincia. et hȝ Imo. in. d. c. fi. hec opi. videtur satis rationabilis. tamen q: difficile esset pquirere aliquem p totam prouinciaȝ ideo bm eum equior videt̃ opi. Bar. et Imo. ¶ Nõ ob. bm eum tex. in. d. c. causant̃. q: responderi potest q d notat facti accidentiam quia ibi de facto ita contingit q erat absens a prouincia. sed nõ negat ibi tex. ideȝ esse si se absentat a ciuitate. nec põt sumi bm eum arg. a contrario sensu. quia resultaret decisio que esset contra. d. §. si vero. vnde tunc nõ procedit arg. a contrario sensu: vt no. per glo. in. c. i. de eta. et q̃lita. in. vi. et similiter responderi põt ad. c. cum olim. q ibi illud fuit ,pter formam mandati pape qui ita voluit citari. et ideȝ cẽt si alius iudex ita cõmisisset nuncio. s. q perquireret in tota prouincia an inueniretur vt eo nõ inuento q citaretur domi. et ita etiã in effectu voluit Imol. in. d. c. cãm. et iuxta predicta querit̃ an hoc qd hic dicit Bar. in citatione ad domum ,cedat etiam in causis criminalibus et eodem mõ sufficiat citari ad domũ sicut in causis ciuilibus. de quo dic vt per Bar. in. l. inter accusatorẽ. ff. de publi. iudi. per glo. Cy. et Bal. i. l. accusatoribus. in v. et cõtumacia. C. d accusa. Spe. in ti. de accusatore. in. iij. parte. v. sed nunquid sufficit. Bal. in. l. et post edictũ. in prĩn. s. de iudi. Ang. in. l. ij. C. d anna. excep. Saly. in. l. absentem. C. de accu. et magis cõmunis cõclusio est q sic. ¶ Item predicta querit hic Bar. an sufficiat citari ad apothecam seu stationem et dic vt h per eum cõcludentem q nõ. et per eundem in. l. lex cornelia. §. i. ff. de iniur. et in. l. i. §. i. vbi bonus tex. de lib. agno. et sequit̃ do. Ant. de bu. in. d. c. cãm. et eadem ratione nõ poterit quis citari ad hospitiuȝ quo familiariter nõ habitat si ibi personaliter nõ est inuentus. q: citatio debet fieri ad locum vbi quis degit seu habitat vt h et locus hospitij nõ est huiusmodi. l. i. §. habitare. ff. de his qui deie. vel effu. vbi Bar. et Bal. in istis terminis ita tenent. et Bar. etiaȝ in d. l. i. de libe. agno. et Bal. in. l. ea que in fi. C. quõ et quando iu. ad quod etiam vide no. per Bal. in. l. ab eo. eo. ti. vbi dicit non sufficere citari ad tugurium rusticanum: si ibi lareȝ nõ habeat. allegat. l. ij. C. vbi se. vel claris. et ,pbatur in. d. l. i. §. i. et hic i v. degit. ¶ Tangit Bal. in. d. l. ab eo. an vxor possit citari ad domum viri et clericus ad locũ beneficij sui. de quo dic vt p Imol. et alios in. d. c. fi. per Spec. in titu. de accusatore. in ver. s. alle. Ang. in dicta. l. scda. de anna. excep. Jo. an. in regula. presumit in mercurialibus. ad predicta vide omnino etiam Bal. in auc. ei qui. l. xvi. col. C. de bonis aucto. iudi. possi. vbi querit an possit quis citari ad domum in quam missus est ex primo decreto si ibi moratur cum familia. et concludit no. q nõ quia cum faciliter possit expelli de iure si reus compareat et prestat satisdationẽ de iudicio sisti. et offerat se paratum expensas reficere. potius dicitur ibi imissus morari q̃ habitare. allegat in arg. l. i. §. in habitatore. et. l. i. §. domus. s. de aleato. ¶ Item inquantum tangit Bar. an si citatus habitauit maiorẽ parte ãni in vna domo et sic consuetus erat ibi habitare nunc autem tempore citationis ibi nõ habitat. an sufficiat eum citari ad domum solite habitatiõis et concludit q nõ maxime per istum tex. in versi. degit. ¶ Adde Spec. in effectu idem volentem in titu. de compe. iu. adi. §. i.

versi.sed nunquid. Bal.in.l.ij.§.de iuris.om.iu.⁊ in.l.inter.§. de mino.in fi. Anto.de bu.in.d.c.cām. ¶ Ex predictis infert hic Bar.q si quis pariter habitat in duas domos q inspici debet tempus citationis licet sm eum aliud sit i itimatione.de qua loquitur tex.in.d.clemen.causam.⁊ ibi per glo.in.ver.cōmuniter ⁊ sm ibi no.per glo.intelligas ea que no. Bar.in.l.quod si dubitet.§.de acquiren.here.als Bar.ibi cōtradiceret his que hic dixit. ¶ Adde q Bal.in.c.primo in.v.vel.vi.colū.de mili.vasal.qui contu.est videtur cōtradicere his que dicit hic Bar.naʒ dicit ibi Bal.q si statutum dicat q quis citetur ad domuʒ ⁊ habeat domos quas pariter habitet q sufficit citari ad aliquam sʒ quod elegerit iudex vel nuncius.⁊ tamen certum est q illa verba statuti dicentis: q citetur ad domum intelligunt de domo in qua habitat vt hic.⁊ dicta.l.i.§.domum.de aleato. ¶ Sed dic q dictum Bal.intelligit quando quis pariter habitat duas domos eodem tempore.vt quia vnam habet a parte anteriori.aliam a parte posteriori.quas simul cohabitat.sed Barto.hic.⁊ i d.l.qd si dubitet.intellexit quando habitat duas domos equaliter.vt q sex mensibus habitat vnam.puta in estate.⁊ sex mensibus habitat aliam.puta in hyeme. ¶ Item inquātum Bar.hic tetigit qd si citand⁹ nō hʒ habitatōeʒ ppriā vbi debebit tunc citari. Adde q hoc no.per Spec.in.d.ver.§.allegato.⁊ Ange.i d.l.ij.de anna.excep.⁊ doc.in.d.c.fi.de eo qui mit.i pos.⁊ etiaʒ adde q vbi quis nō haberet propriam habitationem si nō esset questio de re mobili sufficeret fieri per pclama:quo ad effectus quos parere potest citatio ad domū ita no.voluit Cyn.in.d.l. accusatoribus.C.de accusa.⁊ Bal.in.l.si qñ.in.xi.q.C.de testi.⁊ in.d.l.inter.ad fi.§.de mino.⁊ Saly.post Bal.in auc.si quis C.de testi. ¶ Item inquātum tetigit hic Bar.quid debeat nuncius referre si ei cōmissum est q citet ⁊ quid si iudex cōmisit citari personaliter vel ad domum ⁊ quomodo tunc debeat fieri relatio. ¶ Adde q ea que ipse dicit hic videntur facere contra ea q no.voluit Bal.in.l.properandum.§.⁊ si quidē.C.de iudi.quē sequuntur Pe.de ancha.⁊ do.Car.in cle.i.de do.⁊ contu.vbi dicunt q si cōmissum fuit nuncio q debeat reum citare personaliter ad audiendum sententiam.si eum personaliter inuenire poterit ⁊ si eum inuenire nō poterit fuit cōmissum q citet ad domuʒ:nuncius vero refert fecisse prout habuit in mandatis[a].cōcludunt hanc relationem esse legitime factam.⁊ q interpretabitur eum fuisse citatum ad domum ⁊ non personaliter.eo q citatio personaliter facta est magis penalis ⁊ preiudicialis cum reddat citatum verum cōtumacem ⁊ priuet eum beneficio appellādi quod nō operatur citatio ad domum.l.ex consensu.§.fi.j.de appel.l.⁊ post edictum.in fi.§.de iudi.⁊ propter veram contumaciam potest mulctari.secus ob fictam insurgentem ex citatione facta ad domum.vt plene no.in.l.i.§.pe.§.si quis ius di.nō obtē. ¶ Unde in dubio sm eos debet fieri interpretatio in partem mitiorem.l.si preses.j.de pe.quod est singulariter notandum.sed vr vt dixi q ex ver. Bar.hic dicentis q verba nuncij referentis debent esse specificata ⁊ clara ne inferatur q nō valeat dicta relatio in casu posito per Bal.in.d.§.⁊ si quidē. ¶ Sed saluando vtrūqʒ dictum potes dicere q in.q.formata per Bal. illa verba que retulit nuncius.s.se fecisse prout habuit i mandatis tollant oppositionem.q bar.nō videtur eo casu loqui:⁊ cuʒ bar.transit simpliciter Anto.de bu.in.d.c.causam. ¶ Querit etiam hic bal.iuxta predicta quid si statutum dicat q citetur personaliter vel ad domum.an sufficiat tunc citare ad domum etiā nō facta prius requisitione[b].an possit personaliter inueniri.⁊ cōcludit q sic.vt statutum aliquid addat iuri cōmuni vt hic per eū cuius dictū reputo valde notandū. ¶ Sed in cōtrariū facit sm Imo.hic quod no.glo.⁊ bar.in.l.fi.§.in cōputatione.C.de iur.deli.vbi notatur q statutum debet ita interpretari vt a iure communi nō discordet.facit.l.ij.C.de noxa.c.cum dilectus de consuetu.tamen respondet ipse q dictum bar.hic procedere potest quando nō insurgit graue preiudicium parti dato q statutum nō intelligatur sm ius cōmune vt patet in exemplo hic posito per eum.secus quando graue preiudicium posset generari parti.vt patet in exmplo hic posito per glo.⁊ bar.in.d.§.in computatione.vbi habetur q si statutuʒ dicat q heres cōtra factum defuncti venire non possit:⁊ defunctus rem heredis obligauit alteri: certe si heres adeat hereditatem defuncti cum beneficio inuentarij.poterit contra illud factum venire.quia illud statutum debet sm ius cōmune intelligi.s.nisi heres inuentarium fecerit vt ibi q̄uis tale statutum contineat idem quod ius cōmune.l.cum a matre.C.de rei ven.l.si creditoribus.C.de ser.pign.da.ma. ¶ Ro.hic etiā simpliciter tenet idem quod Imo.hic. Pau.de ca.etiā simpliciter transit cum bar.hic. ¶ Adde q An.de bu.in.d.c.cū causam simpliciter tenet opi.bar.hic.⁊ idem fuit de mente An.de bu.in.c.i.de rescrip.vbi plenius tractat an ⁊ quando statutum disponens idem quod ius cōmune debeat interpretari vt addat iuri cōmuni. ¶ Adde ēt q Imo.i.l.si vero.§.de viro.in.iiij.colū.§.solu.ma.dicit q si queratur an ⁊ quando statutum disponens idem quod ius debeat interpretari ⁊ limitar iſʒ ius cōmune.an vero debeat generaliter intelligi:debet cōcludi q si potest aliquid operari debet limitari sm ius cōmune.alle.no.in.c.i.de consti.in.vi.⁊ ea que no.in.l.i.§.ad.l.fal.in prin.secus si aliquid nō operaretur.ar.c.si papa.de priuile.lib.vi.⁊.l.si qñ in prin.de leg.i.⁊ ita sm euʒ loquitur illud quod not.bar.hic.sed certe non videtur q bar.hic loquatur in cāu in quo verba statuti disponerent idē quod ius cōmune.vt patet ex no.p bar.hic circa prin. Mihi plus placent verba Imol.hic cum quo videtur satis concordare Pau.de cast.in.d.§.in cōputatione.volens q statutum debeat interpretari sm ius cōmune ne aliquid dānum indebite patiatur:etiam si statutum hoc modo interpretando nihil adderet iuri cōmuni.per not.in.d.§.in cōputatione.secus vbi quis indebite dānuʒ nō pateretur.q tunc nō interpretatur sm ius cōmune si statutum ita interpretando nihil operatur.ita loquatur id quod no.bar.hic. ¶ Adde etiā do.Abb.i c.pastoralis.in prin.de appel.vbi sequitur illud quod no.bar.hic ⁊ p hic adducit ipse tex.in.d.c.pastoralis.vbi probatur sm eum q clausula odiosa in rescriptis apposita debet intelligi vt aliquid operetur si illa clausula generaliter intellecta posset reduci ad terminos iuris cōmunis.q ita reducendo ea nihil oprearetur.nā illa clausula frustratoria appellatione remota est odiosa.⁊ posset intelligi de appellatione tantū que etiaʒ a iure cōmuni remouetur.c.cum appellationibus friuolis.de apella.lib.vi.tamen quia ita intelligendo nihil operaretur illa clausula:ideo itelligitur de alia probabili appellatiōe sm qd habet in.d.c.pastoralis. Matheus matessalanus i suis notabilib⁹.no.lx.als.lxiiij. reprehendit hoc dictuʒ bar.per no.in.d.§.in cōputatione.tamen respondet:vt.§. ¶ Cōfirmo opi.bar.p ea que no.bal.in.l.ij.in vlti.col.C.quō ⁊ qñ iu.⁊ in.c.i.de mili.vas.qui ɔtu.est ⁊.l.nō sūt liberi.§.de sta.ho. vbi no.voluit q si statutū dicat q si quis debeat ter citari nō sufficit vna citatio pemptoria pro oib⁹ ⁊ sic nō recipiat iterpretationē ⁊ limitationeʒ a iure cōi disponente q vbi requirit ter citari sufficiat vel trina citatio vel vna pemptoria p oib⁹.l.cōtumacia.post pn.j.de re iudi.l.nōnunq̄.§.de iudi.⁊ p hoc alleg.bal.id qd no.glo.in cle.i.in ver.iij.de vi.⁊ hone.cle.ad qd etiaʒ vide no.per Io.an.⁊ alios in.c.ex tua.de cle.nō resi. p An.de bu.in.c.frequenter.§.si vero.vt lit.nō ɔte.⁊ in.c.fi.de dila.facit id qd no.bar.in.l.ij.j.de vsuca. vbi etiam ponit an si statutū debeat interpretari vt addat iuri cōi d quo vltra predicta vide bal.in rubrica.C. q accu.⁊ in.l.fi.d tute.⁊ in.l.ij.C.d prescrip.lon.tem. ¶ Itē querit bar.an etiā reqratur q priusq̄ possit fieri citatio ad domū pquirat an possit inueniri eius pcurator.⁊ cōcludit q sic si ɔstet vel notoriū sit q pncipalis dimiserit pcuratorē.als sec⁹:vt hic p eū. ¶ Imo.hic dicit q glo.in.d.c.causam.tʒ q nō dʒ fieri citatio ad domū nisi qñ nō pōt iueniri pncipalis.nec eius pcurator.⁊ p illa glo.bñ facit sm eū id qd habet i.c.fi.de eo q mit.in pos.⁊ i.l.meminerint.⁊ qd ibi no.bar. C.vñ vi.ideo dicit q tutius est añq̄ fiat citatio ad do-

[a] ¶ In mandatis.adde videndū eundeʒ Alex.ɔsil.ij.⁊ ɔs.lx.iij.li.vbi hunc articulū ponit.

[b] ¶ Requisitiōe.vide Lu.ro.ɔsil.cccclíiij.§.alleg.vbi dic reqsitionē necessariam ⁊ de ea dbere cōstare q est solēnitas extrinseca que nō psumit:nō tamē loqtur vbi esset pdictū statutū sʒ vbi eēt tale statutū.vide eūdē Alex.ɔsil.cxxxvij.§.alleg.⁊ Abb.ɔsil.xlij.vbi dicit vba bar.hic esse notanda.

mum q̄ fiat diſcuſſio in locis publicis ⁊ apud pſonas notas ipſius pncipalis.puta apud cōſanguineos vel amicos.an pncipalis dimiſerit pcuratorē.ſ3 Bar.hic aliter ſenſerit ſm eū.Et rūdet Jmol.ad iſtū tex.q̄ inu it q̄ prius fiat citatio ad domū q̄ citet̄ pcu.q: d3 itel ligi ſi nō extat pcurator.ſ3 vbi extat ipe citet̄ p ea q̄ ſūt
16 ꝗ.alle.put et no.in.d.c.cām.❡S3 Ant.de bu.i.d.c. ſi.de eo q mit.i poſ.⁊.i.d.c.cām tráſit ſimpliciter cu3 Bar.h Jmo.ibi dixit illud idē qō ipſe dixit h.⁊ ita et tenet i.l.ſi finita.§.ſi plures.i.vi.col.ꝟ.eo.vbi reputat glo.in.d.c.cām.eſſe ad hoc ſingularē.⁊ ita vr̄ tenere Ang.in.l.ij.i.ij.gl.C.de ana.exce.⁊ iſta opi.in pūcto iuris mihi placet.Et ad iſtū tex.vltra reſponſionē ſu pra datā potes rūdere q̄ h loqr̄ in cauſis deſideranti bus celeritatē q̄ cāe in hac materia citatiōis differūt ab alijs vt pbat̄ h p Bar.circa pn.❡Querit et Bar.qū examinant̄ teſtes ante lit.pte.ſeu ad eternā rei memo riam an ſufficiat ad domū citare illū ꝯ quē recipiūt te ſtes.⁊ diſtinguit vt p h eū.Ang.h ſe remittit ad no.p Bar.h.⁊ ad no.p Jo.an.in regula pſumit̄.i mer.S3 Jmo.h tenet ꝯ Bar.inquātū Bar.ꝯcludit q̄ ſi qs ſe mel fuit in iudicio:⁊ poſtea citat̄ ad domū ⁊ nō ꝯpa reat pſumitur latitare p no.glo.i.l.ful.§.qd ſit in ꝟ. anim⁹.ꝟ.q.ex ca.i poſ.ea.nā ſm Jmol.nō vr̄ q̄ Bar. in hoc bn̄ dixerit q: l3 qs ſemel fuerit i iudicio.tn̄ ſi d3 deueniri ad ſcdm decretū ex cām dā.infec.⁊ cām libe ralem reqritur latitatio.alle.d.l.ful.§.i.⁊.ij.iuncta.l. i.⁊ in.e.ti.hoc et dicit aperte pbari i.d.c.qm̄ frequen ter.§.porro vbi dicit̄ q̄ ꝯ reū pōt pcedi ad diffinitiuā in cā matrimoniali ⁊ ſpūali dūmodo re⁹ ſit ꝯtumax.ſ. ver⁹:vt q: pemptorie citat⁹ venire ꝯtempſit vel q: ma licioſe ſe occultat ⁊ ſic latitat vel q: īpedit ne poſſit ci tari ⁊ ſic aperte voluit illa littera q̄ nō pſumat̄ latitare eo ipō q̄ ſemel fuit in iudicio.Unde ꝯcludit Jmo.in pncipali articulo q̄ in caſib⁹ in qb⁹ nō requirit̄ latita tio ſufficiat citatio ad domū ſi pſona rei reperiri nō pt vt hic ⁊.l.i.§.i.de lib.agno.⁊ i auc.q ſemel.C.quō ⁊ qn̄ iu.⁊ in.d.c.cām cum ſimi.Sed in caſib⁹ in qb⁹ re quirit̄ latitatio nō ſufficit citatio ad domū ſi pſona re periri nō pōt p dictū.§.porro.qn̄ aūt requirat̄ nō po
18 nit ipſe hic ſ3 colligit̄ ex no.per Bar.hic.❡Ro.et h dicit q̄ l3 ſemel fuerit i iudicio ſi poſtea ſe abſentet nō per hoc videt̄ latitare q: debet preſumi que3 abeſſe ex iuſta cā.alleg.l.ſi eum.§.ex iuſta.ꝟ.de fideicō.liber.⁊ q: et cā iniuſta excuſat abūtem a cōtumacia ⁊ a latita tione.alleg.glo.ſingularē in.l.i.§.ſi.ꝗ.ſi qs ius di.nō
19 obtē.i ꝟ.itereſt.ad ſi.❡Adde q̄ i hoc valeat q̄ pſu mat̄ latitare ille q ſemel comparuit in iudicio ⁊ poſtea ſe abſentat ⁊ citatus ad domū nō cōparet.cōis opi.ſe habet cum Bar.⁊ eā ſeqtur Jnn.⁊ cōmuniter cano.i c.ſi.de eo q mit.in poſ.Bal.in.l.i.§.ignorare.C.de reſti.mili.⁊ i.l.cū pponas.C.de bon.auc.iudi.poſ. Bar.in.l.ſi finita.§.iulianus.in.viij.col.ꝟ.eo.Ange. in.d.l.iij.C.de ānali excep.Anto.de bu.in.c.quoniā frequenter.§.ſi aūt vt lit.nō cōte.⁊ probatur ratione. nam qn̄ tractatur de pueniendo ad ſcdm decretu3.q: eſt magnū preiudiciū regulariter reqritur latitatio ad l.fulcinius.§.i.⁊.ij.eadē ratione qn̄ peruenit̄ ad diffi nitiuā et lit.cōte.debuit dici eſſe neceſſariā verā aut p ſumptā latitationē.q: de magno preiudicio agit̄ ⁊ tn̄ videmus q̄ qn̄ puenitur ad diffinitiuā poſt lit.conte. ſufficiat citatio ad domu3 licet citatus ſit abſens.d.c. cām.ergo illa comparatio facta in iudicio quando lis fuit cōteſta.operatur q̄ ſi poſtea citatus ſit ad domū q̄uis nō ꝯpareat poſſit procedi ad diffinitiuā l3 ſit ab ſens quaſi p latitante habeat̄ ſaltē pſumptiue.⁊ hanc rōnē recte itelligenti ſenſit hic Bar.maxime i vlti.col. ❡Nō obſtāt iura i ꝯriū allegata q: potes rūder̄ ad.l. ij.ꝟ.q.ex cau.i poſ.ea.q̄ l3 ibi fuerit ab initio i iudicio ⁊ dederit fideiuſſores in iudicio ſiſti.tn̄ tex.ibi dū dixit q̄ ſi nō latitet ⁊c.pſuppōit q̄ nō latitabat ⁊ p ꝯñs q̄ erat abſens ex aliq̄ iuſta ſiue neceſſaria cā quō caſu ceſſat pſum ptio latitatiōis.❡Ad tex.i.d.§.porro.rūde q̄ dū tex.ibi dicit malicioſe ſe occultat ⁊c.cōprehendit caſum noſtrū.q: pſumitur malicioſe ſe occultare poſtq̄ fuit ſemel i iudicio.⁊ poſtea ſe ab ſentat ⁊ nō cōparet vt dictu3 eſt.❡Nō ob.d.l.ſi eū.q: rūde q̄ ibi nō dicit q̄ fuiſſet al's in iudicio.❡Nō obſtat q̄ dicit glo.in d.l.i.ſi quis ius di.nō obtē.q: rūde q̄ illa glo.vult q̄ a vera cō tumacia excuſet̄ quis pp̄ter cām nō iuſtā.put eſt no.glo.i.l.ſa tis.ꝗ.de i ius vo.tn̄ requirit̄ ſm verā opi.q̄ cā ſit adeo colorata ⁊ apparens q̄ excuſet a ꝯtemptu iudicis.hoc ē q̄ iducat pſum ptionē q̄ ſi nō ꝯparuit nō fecit hoc in cōtemptu iudicis:vt no. glo.⁊ Bar.in.l.ex ꝯſenſu.§.i.ꝟ.de appella.⁊ Bar.in.c.ſi.circa vlt.col.ꝗ.de in iteg.reſti.⁊ Pe.⁊ Cy.in.d.l.i.§.ſi.in.ij.op.ꝗ.ſi quis ius di.nō ob.vbi de hoc al's plenius dixi.❡Uel dic q̄ da to q̄ illa glo.pcedat in vera ꝯtumacia ſeu latitatiōe.tn̄ nos loq
20 mur in pſumpta latitatiōe.❡Et de pdicto articulo an ſufficiat citatio ad domum quādo examinant̄ teſtes lit.nō ꝯte.vltra pdi cta adde Jmol.⁊ alios in.c.ſignificauit.de teſti.⁊ bonus tex.cū glo.i.c.i.q ma.accu.poſ.⁊ no.Ant.de bu.i.c.ſi.eo.ti.vbi tráſit cū Bar.cui⁹ opi.videt̄ vera.de quo etiā vide tex.in extrauaganti ad reprimendū i ꝟ.publicationē.⁊ ibi Bar.⁊ ibi habes q̄ in cā criminis leſe maieſtatis poſſūt idiſtincte recipi teſtes lit.ꝯte.fcā
21 citatiōe ad domū tm̄.❡Adde etiā id quod h nota.voluit bar. i.l.ij.C.de naufra.li.xi.vbi ſimpl'r dixit q̄ quādo quis patit̄ ali quē cāu3.puta naufragij i certo loco pt facere examiari teſtes ſu per caſu illo ⁊ ſic ſup amiſſione rerum alterius quas ꝯueniebat ⁊ poſtea illa pbatio fidem faciet corā iudice ꝯpetenti etiā ſi tpe examinationis teſtiū nō fuit citatus aduerſari⁹ q ledi poterat ſi erat i loco loginquo.⁊ ad h ſubtiliter iducit.l.ſcire op3.§.ſuffi cit.ꝗ.de excu.tu.⁊ ſeqt̄ hoc Ang.i.d.l.ij.de naufra.❡Jtē ad de q̄ l3 Jnn.i.d.c.ſi.dicat q̄ eoipſo q̄ vir nō reperit̄ eē in habi tatiōe cū vxore pſumit̄ latitare.⁊ idē dicit i clerico quādo abeſt a bñficio i quo tenebatur facere reſidentiā.de quo dicto facit h mētionē Ang.remittēs ſe ad ibi no.p Jnn.tn̄ Jmo.h dicit iſtō eē ꝯ tex.in.d.§.porro.ſ3 certe ille tex.nō pbat ꝯ Jnn.nā Jnn.i tellexit q̄ dicat̄ malicioſe ſe occultare:ſi ſine iuſta cā nō facit reſi dentiā i loco i quo pōt.iō debet ꝯ eum pcedi ad diffinitiuā etiā lit.nō ꝯte.q̄uis nō cōſtet aliter de animo latitādi illi⁹ qui nō ha bitabat cū vxore ſeu ad locū bñficij.c.i.q ma.ac.poſ.⁊ cū inno. tráſeūt cōiter cano.i.d.c.ſi.⁊ Ant.de bu.in.d.c.qm̄.§.ſinaūt.
22 ❡Aduerte tn̄ q: Jnn.dicit h eē verū quo ad illū cū quo iſte ci tat⁹ tenet̄ facere reſidētiā.nā quo ad alios nō habebit̄ p latitā te vt ibi p eū.quē et ſeqt̄ ange.in.d.l.ij.de anna.excep.❡Et q̄ iſta citatiōe ad domū q̄liter fieri debeat vltra no.p.bal.i.l.diſ famari i pn̄.C.de ige.ma.⁊ i.l.ꝯſentaneū.i.i.col.C.quō ⁊ qn̄ iu.in qbus locis tractat an nūci⁹ debeat alta voce exclamare. an debeat lr̄as citatiōis ad domū dimittere.vide et p Spe.in ti.de citatiōe.§.ſeqt̄.⁊ p doc.in.c.cū dilecti.de do.⁊ ꝯtu.⁊ le git̄ aliqd ⁊ no.i.d.c.ſi.❡Jtē no.q̄ vbi qs nō h3 ppriā habi tationē dr̄ vagabūdus:vt hic iuncta glo.in ꝟ.habitationē ha beat.de quo dic vt p bar.in.l.null⁹.C.de tyroni.p illū tex.i ꝟ.
23 vag⁹.li.xij.bar.in.l.cū ſcim⁹.C.ō agri.⁊ cēſi.li.xj.❡Et q̄liter citari debeat vagabūdus.vide meli⁹ q̄ alibi Jnno.i.d.c.ſi.in ſi.ang.aliqd i.l.hr̄s abñs.§.ſiqs tutelā.ꝗ.de iudi.⁊ i.d.l.ij.ō anna.excep.faciūt q̄.ꝗ.dixi dū dixi fieri poſſe citationē p ꝓcla ma.qn̄ qs nō h3 ppriā habitationē.put et vltra.ꝗ.allegata te
24 nuit bar.i extrauagāti ad repmendū i ꝟ.p edictū.❡Jtē no.ſm ang.i ꝟ.certū.q̄ ꝯ hr̄ditatē iacentē nō pōt intētari iudiciū ad illū allegat.l.ſi ſeru⁹ hr̄ditari⁹.ꝟ.de ſtip.ſeruo.vñ dicit dari de bere curatorē bonis cū quo pcedat iudiciū.l.i.⁊.ij.ꝟ.ō cu.bo. dā.❡Subdit tn̄ q̄ illud fallit i caſib⁹ deſiderātib⁹ celeritatē i qb⁹ dicit poſſe intētari iudiciū ꝯ hr̄ditatē iacētē et nō dato cu ratore p iſtū tex.❡S3 ꝯſidera q: iſte loqt̄ quo ad pmū decre tū ⁊ ꝯſtat q̄ et i cāis nō exigētib⁹ celeritatē pōt pcedi ꝯ hr̄dita tē iacētē ad.i.decretū et nullo dato curatore bōis:vt.l.ſi bōa. ⁊ ibi bar.C.ō bo.au.iu.poſ.⁊.l.cū obitoris.⁊ ibi no.guil.ō cu. ⁊ bal.C.ō iudi.ſ3 ad ſcdm decretū nō pōt pueniri niſi dato cura tore vt ē bon⁹ tex.i.d.l.ſi diu.⁊ ibi bar.ꝟ.ex q.ca.i poſ.ea.⁊ i.l. ſiqs inſtituat̄.ꝟ.de heredi.inſti.⁊ ibi per bar.in ſi.de quo vide p Ang.⁊ Jmo.in.l.ad diē.de verbo.ob.⁊ in.d.l.ſi ſeruus hr̄ ditari⁹.p bal.in Rub.C.de ſucceſ.edic.per Bal.in.l.i.in pn̄.

.s.de testa.ma.z in.c.i.circa vlti.colū.de mili.vas.de quo etiam vide in.l.is cui.§.cessatus.z qd ibi Bar.s.vt i pos.lega. ¶ Itē
25 no.ex eo.ṽ.iūcto ṽ.totiēs q vbi ṽba.l.vel statuti nō possūt cōuenīri ibi cessat dispositio legis vel statuti.iō īfert h no.Bar.z i l.ita aūt.in pn.p illū tex.s.de admi.tu.q si ex forma statuti solui debeāt sex denarij p libra cuiuslibet rei in qua celebrat' fuerit 9ctus q nō hz locū sup 9ctib' qui fierēt sup re inextimabili.vel nō reducibili ad librā.z cū eo trāseūt simplr hic Ang.Imol.z Pau.de cast.Et Pau.de ca.in.l.benignius.s.de legi. ¶ Tñ Ro.h in additiōib' antiqs dicit hoc eē verū si res vel factū nullo mō posset examinari.al's secus bm eū.Arg.l.in le.falcidia nō habef.s.ad.l.fal.sz in additiōib' nouis dicit q ɔtra Bar.facit tex.in.l.pcurator ad exhibēdū.§.fi.j.rem ra.habe.vbi si dubitaf de mādato dz caueri de rato.z si nō habeat ratū soluat iteresse.Et subdit ibi tex.q si litigaf in causa status q̄q̄ nō sit extimabilis.tñ ipse cōtra quez litigaf debet extimare.z super illa extimatione dz cautio prestari.vnde sic dici posset in ɔtractu q: cōpellenf ptes ad extimandū q̄tū ipsum factuz caripendant z p illo erit soluenda gabella. Pro hoc ēt adducit q: legatis dz detrahi q̄rta.pōe q legaf res indiuidua z sic nō pōt detrahi q̄rta.tū ɔtrahif ō extimatiōe.l.lege falci.iteruenīēte.z.l.si is q q̄drin genta.i fi.s.ad.l.fal.Ad idē adducit qd no.Bal.i auc.gñalr i vlti.col.C.de epis.z cle.sz verior ē opi.Bar.nā nō ob.tex.i.d.l.pcurator.q: poti' facit in ɔtrariū.nā si ibi nō fuisset expressa q̄ntitas tpe 9ctus.i.tpe pmissiōis de rato nō posset agi ex illa pmissiōe ad aliquā extimationē.q: cā stat' libertatis nō pōt habere finitā z determinatā extimationē:vt ibi.ergo ita erit in cāu nr̄o.
26 ¶ Preterea ista loquif i taxatiōe pene.nō aūt i extimatiōe interesse.ita intellexit illū tex.glo.z Bar.in.l.fi.j.de pto.stip. ¶ Refert ēt iuxta hoc Ro.hic q Bar.in qbusdā lecturis in.l.si debitor.i.§.fi.s.de ɔtrahen.emp.dicit se disputasse z decidisse q stāte statuto q in festo sancti geminiani debeat extrahi ō carcerib' vnus q steterit p qnquēniū:q si nullus ē q steterit tanto tpe debeat extrahi ille q stetisset per tp̄us magis pximuz qnquēnio qd eēt mirabile si eēt verū.Tamē nō īuenio q Bar.nec aliqs hoc ibi dicat nec illud vr̄ esse vex per illū tex.z ea que dicta sūt vltio loco. ¶ Nō ob.tex.in.d.l.si debitor.§.i.q īcipit Verisimile.in quo forsasse fundabaf istō dictū.q: rn̄de q si nō dantur ibi nisi qnqz pōdo olei ēptori.nec ēt recipiet pciū venditor nisi p rata.
27 sz in.q.pdicta ita ex toto a carcere liberaref qui stetisset per mēsem si nō plus stetisset vel tm̄ sicut liberaref ille qui stetisset p qnquēnium qd esset cōtra mentem z verba statuti. ¶ Posset etiaz induci ad aliā questi.vide hic per Imo.z Pau.de ca.quem nō refero.q: nō videtur habere leuem dubitationem.Istud tamen qd hic dicitur q vbi nō couueniunt verba zc.fallit nisi al's sequeretur incōueniens z absurdū.vt videtur eē de mente Jo.cal.in disputatione incipiente.Statuto vniuersitatis zc.presupponendo q qlibet doctor habeat aliquas pecūias depositas apud argentariuz.pone modo dicit statutum q si doctor disputans nō dederit disputationē infra mensem in scriptis publico generali bidello ɔdēnef i.xx.quidā doctor fecerat disputationē z nō habebat apud argētariū pecuniā depositā z sic verba statuti nō cōueniebant.itē nec ifra mensez dederat i scriptis disputationē publico generali bidello q̄rif quid iuris.Voluit Jo.cal.q teneaf cū nō fuerit satisfactū statuto.al's sequeref absurdū vz q statu
28 tū puniret habētes pecūias dpositas z nō habētes:nō cū i vtroqz casu sit par delictū seu idē defectus. ¶ Ponit ēt h Pau.de cast.z Ro.an iudex p pma citatiōe possit icipere citare re ipa.i.facere citari psonā vt veniat ad iudiciū ad se defendendū in cā ciuili.z remittit se Pau.de ca.ad no.per Bar.in.l.ɔsentaneū.circa mediū.C.quō z qū iu. ¶ Ro.sequif opi.Bal.in.d.l.ɔsentaneuz.z q: articulus est a remotis omitto.de hoc vltra pdicta vide per Bar.in.l.cū in eo.j.ad.l.iul.pecul.Bal.i.l.pleriqz.s.de i ius vo.Bal.in.l.i.C.de iur.z fac.igno.z.l.si qs curialis.C.de epi.z cle.i.l.quo ad euitandū.ad fi.de ɔdi.ob tur.cau.

In eum quicquid.

Cōtra iudicez qui nō ministrauit iusticiam in causa damni infecti datur actio in factum ad verum interesse.b.d. ¶ No.ɔ iudicē negligentē facere iusticiā dari actionē in factuz ad interesse.nōnulli alij casus reperiunt specifice expressi in iure in qbus tenef actione in factū ad īteresse iudex negligens quos vide p Bar.in.l.fi.j.de va.z extraor.cog.z ibi tāgit.an extra illos casus specifice expressos teneaf semper actiōe in factū ad verū interesse ptis iudex q negligēs fuit.tenet q sic.cum quo cōcordat Ang.h q: cū talis iudex pter negligētiā possit accusari criminaliter vt patet in auc.vt diffe.iudi.post pn.ergo dz etiā cōpetere ciuilis actio in factū ad interesse ptis.l.nec quicq̄.z ibi glo.pe.s.p socio.l.qui nomine.j.de fal.nō aūt tenebif ex titulo posito.insti.de ob.q̄ ex qua.delic.nas.in pn.z in.d.l.fi.cū simi.q: illa iura pvident in iudice per imperitiā male iudicāte.s.q teneaf q̄tum religioni alterius iudicātis equuz videbif bm Ange.z Bar.vbi.s. ¶ Sed Imol.h dicit q glo.in.l.nō quicquid §.i.s.de iudi.sensit q īmo iudex negligens teneatur ex illo ti.de obliga.que ex qua.delic.nas.in pn.z aliter nō determinat ipe.Sz dicit q glo.ij.q.vi.c.hoc ēt tenet id qd glo.i.d.l.nō quicqd.sed bm ipum h ñ ē ve
3 rū.iō stat cū opi.Bar.z Ange. ¶ Adde q illa opi.q̄ hz q iudex p negligētia teneaf ex illo ti.de ob.q̄ ex q̄.delic.q̄tū videbif equū zc.tenuit exp̄ssius glo.in.l.argentari'.§.cū aūt.i ver.de iudice.s.de edē.z i.l.si qs in ɔscribēdo.i fi.s.de pac.z glo.fi.iuncto tex.i.l.si q̄n C.de testi.z Ange.i auc.scenicas nō solū.ad fi.colū.v.sz glo.pe.in.c.q̄m.s.de pba.vr̄ tenere opi.Bar.z idē tenet Bar.i.l.i.C.quō z q̄n iu.z i.d.§.cū aūt.z i l.mācipia.C.de ser.fugi.z ibi idē tz Ang.in lec.pusi.sed Ang.ibi in lec.florentina aliter dixit distinguēs q vbi pēa reperif terminata rōne negligētie tūc sit vera opi.Bar.sz vbi nō reperif determinata pena tunc sit vera opi.glo.i.d.§.cū aūt.z in.d.l.si qs in cōscribendo.cum glo.C.de pac.nam tunc faciet litem suam vt ibi.z debebit tūc attendi an negligētia sit soluta.z sic sit propie dolum tunc teneatur insolidūz.l.si filius.s.de iud.Aut negligentia erat talis que ānumerabatur culpe.tunc tenebitur quātum iudici equum videbitur
4 p modo culpe.d.l.fi.cum simi. ¶ Mihi satis placet q in casibus in quibus specifice nō reperitur determinata pena iudicis negligentis debeat attendi:aut per imperitiam neglexit facere iusticiam tūc teneatur ex illo.ti.de obli.que ex qua.delic.s.quātū videbitur zc.z si errauit in articulo dubio z difficili mitius teneaf q̄ si in re clara:vt per glo.insti.de obli.q̄ ex qua.delic.in versi.videbitur quā declara vt per Bal.in.d.l.manci
5 pia. ¶ Aut dolose denegauit facere iustitiam.seu dare audientiam prout in dubio videtur presumendum scilicet q dolo recusauerit.ar.l.si pcuratorem.§.dolo z.l.dol' manda.z est de mente Bar.h z tunc teneaf i distincte insolidū ad verum interesse.d.l.si filius.z ita videtur esse de mente Spec.in titu.de dispu.z alleg.§.fi.ver.sed quid si velit supplere.Et de materia etiā vltra predicta.vide per glo.z doc.in.c.cum sit generale.de fo.compe.z per glo.xxiij.q.ij.in.c.dn̄s noster.z per glo.in.c.excōmunicatus.§.moueanf.de here.in c.cum cām.ad fi.cum glo.i.de offi.delega.per Inn.in.c.sepe.ad fi.in glo.magna.de appel.per Ange.in auc.vt iudi.sine quoquo suffra.§.volumus.z Bal.in l.obseruare.§.proficisci.in.xvij.q.de offi.pcon.Bal.
6 in.c.i.§.iudex vero post glo.de pa.iur.fir. ¶ Ex predictis ifero q si i casu hui'.§.iudex p iperitiā iuris iusticiā facere denegasset haberet locū id qd habef i.d.l.fi.ō va.z exor.cog.q: iudex teneref quanti equū zc.Unde iō tenef ad totale iteresse q: itelligif q hic fuit in dolo p̄sumpto.put etiā h intelligit bar.z quō intelligatur dolus presumptus z in quo differat a ṽo dolo z lata culpa vide bar.in repetitiōe.l.qd nerua.s.ō.po.bal.in.l.si ɔstante.§.si maritus.s.sol.ma.bal.i.l.
7 pignus.C.ō pigno.act.z Saly.in.l.si cū nulla.eo.ti.cano.in.c.bona fides.de dposito. ¶ Et iuxta pdicta etiam adde q bar.in disputatione sua incipiente.Asnia iudicis qui per imperitiaz zc.voluit q iste tex.nō dicaf discrepaf a.d.l.fi.q: illa ṽba quāti equū zc.po

ſita in.d.l.fi.referũť ad intereſſe.allegat.l.i.§.i.vel.ij. iuncta.l.fi.ſ̃.de his q deie.⁊ iſtud dicit h̃ eẽ expͣſſuȝ cũ hic no.⁊ ꝙ illa verba equũ ⁊c̃.dant arbitriũ iudici vt ex cã poſſit in minus ꝯdẽnare ꝙ̃ ſit itereſſe.vt puta ſi ẽ filiusfa.qui minus hȝ in peculio:vt.d.l.ſi filius.vel qñ erraſſet ĩ lege difficili:vt no.glo.inſti.de ob.q̃ ex q̃.de/
8 lic.in ꝓ̇nci.¶Sentit ẽt gl.in.d.l.fi.ĩ ꝟ.de eo ꝙ iudex qui ꝑꝑ imperitiã peccauit nõ teneť in ſolidũ.ſȝ ſolũ in quãtũ facere põt.⁊ ita expͣſſe firmat Bal.in.d.§.iudi ces.in ꝓ̇n.⁊ in Rica.C.de pe.iudi.⁊ in.d.l.pignus.in xi.col.vbi ex hoc ꝯcludit ꝙ ſi talis iudex nõ ſit ſoluen do nõ detrudeť in carcerẽ.⁊ ꝓbať hoc ſm eũ in.d.l. ſi filius.in ꝓ̇nci.cũ glo.vbi filiusfa.nõ habeat niſi pe/ culiũ nõ tenebiť vltra illud ſi fecit litẽ ſuã ꝑ imperitiã. ſecus aũt ſi dolo.vt ꝑ Bal.in dictis locis vbi etiã tan/ git an iudex teneať ſi ꝑ leuiſſimam culpam peccauit.
9 ¶Et formã libellandi ꝯ talẽ iudicẽ facientẽ litẽ ſuaȝ. vide h̃ per Ang.⁊ Bal.in.d.l.ij.C.de ſen.que ſi.cer. quanti.⁊ ĩ.l.ij.C.de ſen.ex peri.reci.¶Ultimo no.ꝙ
10 ꝯtra iudicẽ qui neglexit facere iuſticiã nõ iurať in liteȝ de quo Jmol.h̃ dicit eſſe recurrendũ ad materiã.l.in actiõibus.de in litẽ iurã.de quo ẽt in Spe.vide ꝑ bal. in.d.l.ij.C.de ſen.que ſine cer.quan. Alex.

§1 **Hoc autem iudicium.** Cõtra iudiceȝ nõ facientẽ iuſticiã ſuꝑ cautione dãni infecti ꝑ̃ſtanda: ita demũ dať actio ad itereſſe ſi fuit requiſitus ſedens
2 ꝓ tribunali vt iuſtitiã faceret.h.d.¶No.ꝙ iudex nõ hȝ impartiri offm̃ ſuũ niſi petať.⁊ hãc materiã hic ſa/ tis late explicat Bar.cuius dictis eſt addendũ.ꝓ̇mo ĩ quãtũ dicit in quarta oppo.ꝙ iudex dȝ exercere offm̃ ſuũ ẽt nõ imploratũ qñ tale iudicis officiũ reſpicit mi/ ſerabiles ꝑſonas vel actũ piũ al's puniť vt hic ꝑ ipſuȝ naȝ circa hoc dicit hic Jmol.ꝙ lȝ iura al'e.ꝑ Bar.ꝓ/ bent ꝙ iudex teneať ⁊ poſſit officiũ ſuũ exercere.tñ ꝓ bãt ꝙ puniať qñ nõ eſt imploratũ eius officiũ.imo po tius videť probari ꝯtrariũ in.l.i.§.magiſtratibꝰ.j.de ma.cõue.⁊ ꝓ hoc adducit id qꝺ no.Bar.in.v.q.duȝ tractat de expenſis.nã lȝ tex.in.l.ꝓperandũ.§.ſinãt alterutra.C.de iudi.⁊ gl.in.l.fi.C.quã.ꝓuoca.dicat ꝙ iudex debet cõdẽnare victũ victori in expenſis: al's puniť.tñ illud debet itelligi vt puniať.ſ.ſi fuerit peti/
3 tum vt hic dicit bar.in.v q.¶Sed dic ꝙ verior vide/ tur opi.bar.quã h̃ ſimpl'r ſequiť ang.q̃ opi.maxime ꝓ batur ĩ.l.nec quicꝙ̃.§.aduocatos.ſ̃.de offi.ꝓcõ.ibi dum tex.dicit.ſi nemo ſit q petat vltro eis dare debe/ bit ⁊c̃.⁊ ſic ille tex.expreſſe aſtringit iudicẽ ẽt quando nemo petit.dũ tamẽ iudex nõ poſſit ꝑ̃tẽdere ꝓbabilẽ ignorãtiã.vt h̃ ꝑ bar.ĩ.v.oppoſi.Si ergo iudex aſtrin giť facere ẽt qñ nemo petit merito ſeqť ꝙ ſi iudex ne/ gligat pũiť rõe negligẽtie:vt dictũ fuit.ſ̃.§.ꝓxi.⁊ iſtꝺ expreſſe voluit Cy.in.l.i.ĩ.xiiij.q.ſ̃.ꝺ iuriſd.om.iud. ⁊ ibi rñdet ad.d.§.magiſtratibꝰ.eo mõ quo h̃ rñdet bar.in.v.op.¶Nec ob.qꝺ habeť ĩ.d.§.ſinaũt alteru tra.q: ibi iudex nõ aſtringiť iudicẽ ſi ꝑs petat.ꝓut fa/
4 cit tex.ĩ.d.§.aduocatos.¶Adde ẽt no.ꝑ bar.in.l.ſi vacãtia.C.de bo.vacan.li.x.vbi ex illo tex.dicẽte dili/ genter inqrat ⁊c̃.colligit no.bar.ꝙ ĩ cauſis ciuilibꝰ tẽ/ dentibus ad publicã vtilitatẽ ꝓceditur ẽt ꝑ iqſitionẽ iudicis.vñ dicit ꝙ ibi ẽ q̃ſi caſus ꝓ epiſcopis vt poſ/ ſint ex eorũ officio facere inqſitionẽ cõtra tenẽtẽ bona q̃ debent diſtribui pauperibꝰ.vel in alias pias cauſas.

a ¶Nõ petẽte.adde eũdẽ Alex.ꝯſil.clx. xvij.ij.lib.

5 ¶Adde etiã glo.in.c.cupiẽtes.§.ceterũ.ĩ.ver.cõtu/ macia.de elec.li.vi.q̃ enumerat plures caſus in quibꝰ iudex ſuplet ex officio.⁊ ĩter ceteros enumerat caſum quãdo ꝟtiť ꝑiculũ anime ꝑ.c.cũ nobis olim.de elec. ⁊ ita no.Spec.ĩ ti.ꝺ diſput.⁊ allegat.§.fi.ver.itẽ ĩ fi. ꝓbationes ⁊c̃.ꝑ.c.cũ inhibitio.de clande.deſpon.⁊ ꝙ in actibꝰ piis iudex ſupplet: firmat ẽt Cy.⁊ bal.in. l.mulierẽ ꝑ illũ tex.C.ſi manci.ita ve.⁊ Jnno.ĩ.c.ad noſtrã.de iureiurã.⁊ bal.in.l.nec quicꝙ̃.§.vbi decre/

tum in.x.colum.ſ̃.de offi.proconſul.⁊ in auc̃.ad h̃.ad fi.C.de vſu.⁊ in.l.vnica.in.xvij.colum.C.de confeſ.bene facit tex.in.l. ſi cum dotem.§.eo autem tempore.verſi.nec vero.ſolu.ma.vbi ꝓbatur ꝙ in cauſa dotis iudex interponit officium ſuum etiam nõ petitum.que cauſa dotis dicitur eſſe pia.l.cum is.§.ſi mulier ſ̃.de condi.inde.⁊ no.Bar.in.l.ſi conſtante in.ix.q.prime par tis in fi.ſ̃.ſol.ma.⁊ in.l.ſi ego.in prin.⁊.§.i.cum multis ſuis cõ/ cor.ſ̃.de iure do.⁊ ad hoc Raph.⁊ Pau.de ca.in.d.§.eo aũt tempore.ponderans illum tex.ſ.ꝙ cauſa dotis iudex interponit
6 officium ſuum nõ petitum.¶Iteȝ ꝙ ĩ cauſa pia ſuppleat iudex tenuit Ang.in.l.hereditas.§.i.ſ̃.de peti.here.idem Ro.in re/ pe.auc̃.ſimiliter.ad.l.fal.in.xi.ſpeciali ibi enumerato circa iudi cia.pro hoc dicit eſſe tex.in.l.profecticia.poſt prin.in verſicu.ſȝ ⁊ ſi ꝓponas.ſ̃.de iure do.vbi ſm eum eſt expͣſſum ꝙ iudex poſ ſit ex officio ſuo nemine petente decernere dotẽ filie eo caſu quo pater nõ prouideat.⁊ ita allegat illum textum Barto.in.l.pri/ ma circa.iij.colũ.ſ̃.ſolu.matrimonio.nõ tamen dicit Barto.il/ lud verum ſcilicet nemine petente.nec etiam illud exprimere vi detur tex.in.d.l.profecticia.⁊ nõ eſt alibi ſm Barto.in.l.prima ſolu.matrimo.de quo tex.vide etiam Bal.in.l.qui liberos.ſ̃.de
7 ritu nuptia.¶Pro iſta etiam opi.dicit Roma.in.d.auc̃.ſimi/ liter eſſe tex.in.l.qui heres erat.circa fi.ſ̃.fami.her.vbi ſm eum probatur ꝙ compellitur heres ex officio iudicis.etiam ante adi tam hereditatem facere monumentum teſtatori ⁊ ſic opus piuȝ facere.pro hoc facit quod no.glo.ij.in.c.qui fruſtra.de vſu.duȝ vult ꝙ iudex ſuppleat repellendo vſurarium a iudicio ſecundũ formam illius decretalis que quidem concernit fauorem anime ſcilicet vt detur occaſio vſurario reſtituendi vſuras ſi vult audi/ ri ad iudicium.⁊ cum opi.Bar.etiam per omnia tranſit Anto. de bu.in.c.bone.el primo de poſtula.prelato.item adde inquã tum Bar.in prima queſtio.tangit an iudex poſſit iudicis offici/ um nobile exercere nomine petentis ⁊ cõcludit ꝙ ſic quãdo nõ dirigitur contra certam perſonam.nec ſperatur ſequi diffinitiua ſententia per.l.ſeruus.ſ̃.de bono.poſſeſ.tamen ſm eum non habebit effectuȝ niſi ſecuta ratihabitione.per.l.iij.§.muto ⁊.§.
8 acquirere eodem titu.¶Adde ꝙ iſtud fallit quando exercuit officium ſuum pro pupillo.puta decernendo ei bono.poſſeſ.q: tunc videtur ꝙ ſine ratihabitione acquirať impuberi:vt eſt tex. no.in.l.penul.⁊ ibi not.eodem titu.facit.l.infantis.C.qui ad/ mit.Jn aliis locis tactis h̃ per Barto.in hac prima queſtio.dic vt hic per eum.cum quo ſtant cõmuniter alij ⁊ etiam Anto.de bu.in dicto.c.bone.¶Item circa ea que tangit h̃ Barto.in ſe cunda queſtio.adde ꝙ dicta ſua fuerunt ꝓ magna parte dicta Cyn.in.l.prima.in.xiij.queſtio.de iuriſdi.om.iudi.⁊ ibi etiam aliquid per Bal.⁊ cum Bal.ſtat ſimpliciter Anto.de bu.in di/ cto.c.bone.⁊ idẽ no.Bar.⁊ alij in.l.prima.C.vt que de.aduo.
9 ¶Tamen inquãtum in hac ſecunda queſtio.concludit iudiceȝ poſſe parte nõ petente dilationẽ concedere.Adde ꝙ ꝯ̃rium te/ nuerunt Ja.bu.⁊ Bal.in.l.fina.ſ̃.de fer.per tex.in.l.prima.C. de dila.⁊ ĩ.l.nouerint.C.vt infra tem.cer.cri.tamẽ opi.Bar.vi/ detur verior ⁊ eſt cõmunis.⁊ probatur per id qꝺ habetur in.c.lȝ cãm.⁊ ibi glo.ĩ.de ꝓba.⁊ ibi no.docto.⁊ probatur ꝑ alia alleg. per Bar.in dicta.l.prima.C.de dila.vbi perfectius loquitur ꝙ hic.⁊ ibi reſpondet ad illũ textum ⁊ ad.d.l.nouerint.⁊ reſpõde vt ibi per Barto.de quo etiam ibi per Cyn.⁊ Bal.⁊ ita etiam tenuit Barto.⁊ ipſemet Bal.in.d.l.prima.C.vt que de.aduo.
10 ¶Adde ẽt dictis ꝑ Barto.h̃ ꝙ iudex ex officio põt cõpellere reum ad declarandũ ſuã exceptionẽ generalẽ.vt eſt tex.notabi/ lis ĩ.l.age.C.de trãſac.⁊ illũ tex.ad hoc põderat Bal.qui extra hoc infert idẽ eſſe dicendum in libello generali actoris vt poſſit iudex actorem copellere ad declarãdũ ſuum libellũ generalem reo non petente[a].⁊ iſtud etiam ſequitur Anto.de bu.in.c.ij.in ꝓ̇n.de libel.obla.dicens ſe ita putare.tamen allegat ſi interſit iu dicis vt certam poſſit ferre ſententiam.§.curare.inſti.de actio. l.i.⁊.ij.C.de ſenten.que ſi.cer.quan.pro hoc facit tex.in.c.i.de libel.obla.⁊ ibi per illum tex.dicit Anto.ꝺ bu.in prin.ꝙ in his que concernunt fundamentum ⁊ ſunt de ſolemnitate iudicij vt eſt libellus:iudex ſupplet de facto.Et ideȝ dicit eſſe in his in q/ bus verſať aliquod intereſſe iudicis.puta vt certam poſſit ferre
11 ſñiam.d.§.currare ſm eum.¶Itẽ ſupplet iudex ꝯ cõtumacem denegãdo ei audientiã.l.ſed ſi per pretorẽ.§.ſeruus.⁊ ſi dũ de

creto.cū ibi no.ff.q.ex cau.ma.l.sancim⁹.C.d iud.⁊ qd no.glo.
i.l.ediles.§.itē sciendum^a.ff.de edil.edic.i ꝟ.valde iū cto tex.ēt
mulctādo ip̄z ɔtumacē.l.i.cū fi.š.si qs ius di.nō ob.¶ Itē cir
12 ca ea q̄ tangit Bar.i.iij.q.dū dicit ꝙ in casib⁹ in quibus pōt de
neniri ad diffinitiuā ɔ̄ absentē ɔtumacē ꝙ tūc ꝑ eo p̄t ꝑducere
testes ⁊ istrumēta nō ꝙ̄ ꝑducta i causa.¶ Adde ꝙ lʒ Bal.in.l.
ampliorē.C.de appel.in p̄n.⁊ Bal.⁊ Pau.d ca.i.l.i.C.vt que
de.aduo.⁊ Ro.h teneant ɔ̄riū volētes ꝙ iura allegata p Bar.
intelligant solū i ꝓbatiōib⁹ in actis factis p ptes.nō aūt de idu
cendis i ipsis ꝓbatiōibus p iudicē nisi ille absens eēt ex iusta cā
quo casu possit saluari opi.Bar.dic tū ꝙ opi.Bar.ē cōis quā se
quūt glo.xxx.q.vl.iudicātē.⁊ glo.⁊ doc.i.d.c.bone.⁊ Inn.i.c.
veniēs.de accusa.⁊ Bar.i.l.pe.§.ad crimē.i.v.col.i ver.sʒ p̄io
q̄ro ⁊c.j.de publi.iudi.p iura alle.p Bar.q̄ idistincte loquūt.
13 ¶ Et ex dictis.š.datur ƀʒ Bal.i.d.l.ampliorē sing.⁊ noua cau
tela.s.ꝙ ille qui i causa appellatiōis nō poterat ꝑducere testes.
q: in cā p̄ncipali didicerat testificata.iuxta cle.testibus.ex d test:
det i scriptis iudici nomina testiū quos vellet d nouo recipi ⁊ exa
minari cū plene nō ꝓbasset i cā p̄ncipali.⁊ h fcō postea se absen
tet.nā iudex tūc in quo nō timent subornatiōes.c.cū clamor.de
testi.recipere pōt illos testes ꝑ illa.q.in cā appellatiōis p̄o illo
q se absentauit.p.d.l.ampliorē iuxta p̄nci.quod est mirabile ƀm
Bal.¶ Sʒ Ro.h ɔ̄riū tenuit.quia iura q̄ dicunt iudicem posse
p absente supplere intelligunt si iudex fecerit infra tp̄us infra
qd pars si p̄sens fuisset potuisset illud expedire ƀm glo.i.l.filius
fa.§.veterani.ꝟ.p̄termissuʒ.š.de ꝑcura.facit ƀm eū id qd no.
glo.i.l.q̄relā.C.de fal.illa tū est cōiter reprobata:vt ibi p Bar.
Bal.⁊ alios.sʒ i ꝓposito certū est ꝙ absens si p̄sens fuisset nō
potuisset ꝑducere testes post didicita testificata:vt.d.cle.testib⁹
14 ergo ⁊c.¶ Scdō adducit ɔ̄ Bal.q: lʒ i iudice nulla p̄sumit sub
ornatio circa testes tū p̄sumit i testib⁹ ꝙ sūt subornati a p̄te ⁊ sic
nō cessat rō ꝓhibitiōis.¶ Tertio adducit q: lʒ sit absens tū ma
liciose abest.ergo ei ꝓdesse nō dʒ.l.fi.C.quō ⁊ q̄n iu.¶ Tū sub
stinēdo^b opi.Bal.potes respōdere p̄dictis.nā ad p̄mū pʒ rn̄sio
q: videmus ꝙ ēt postq̄ est ɔclusuʒ i cā pōt iudex ad fauorē par
tis iterrogare.c.cū Joānes.de fi.instru.nō solū ad declaratiōnē
actitatoꝝ:sʒ ēt ad de nouo fundandā intētionē agentis:vt.j.di
caʒ.⁊ tū ɔstat ꝙ ps nihil p̄t facere ꝙ viʒ ꝓbatōis habeat postq̄
est ɔclusuʒ in cā.c.cū dilectus.d fi.istru.§.q: ꝟo multi.⁊ ibi no.
in auc.d testi.¶ Nec ob.ꝙ no.glo.i.d.§.veterani.q: potes re
spōdere ꝙ ibi iudex tacēdo vsq; ad lit.ɔte.⁊ nō repellēdo ꝑcu
ratorē vr̄ illū approbasse queadmodū ps approbauit.Et ad h
ēt viꝫ gl.i.c.i.§.i absētia.d elec.li.vi.¶ Ad scōm rn̄de ꝙ illud ꝓ
bat iure.s.ꝙ iudex recipiat illos testes.ꝑ quo allego glo.repu
tatā singularē.i.§.illo i ꝟ.nō hēbit al's ē i.§.q: ꝟo multi i auc.
de testi.que voluit ꝙ q̄uis ps q̄ ꝑduxit testes q obscure depo
suerūt nō possit petere ꝙ iudex eos reperat q: ē timor suborna
tiōis i p̄te.tū iudex ex offō suo bn̄ poterit hoc facere.d q̄ glo.vi
de no.p Bar.i.l.repeti.j.de q̄sti.⁊ i.l.si qs intentiōe ambigua
š.de iudi.⁊ i.l.ij.§.fi.š.si cer.pe.⁊ oīno Bal.i auc.q semel.C.
de ꝓba.⁊ cano.i.c.p̄terea.d testi.cogē.¶ Nō ob.ꝙ absētia sua
maliciose ꝓcesserit q: respōde ꝙ satis videret h fatēdū vbi ap
paret hoc eē factū dolo ⁊ malicia vt testes ꝑ eo reciperent a iu
dice quos ipi parti ꝑducere nō licebat tūc nō suffragabit ei ta
lis absentia ꝑcurata.ar.l.ij.§.fi.š.si qs cau.ɔcor.ibi alleg.glo.
¶ Vel respōde ad.d.l.fi.ꝙ talis absētia ꝑcurata nō ꝓdest ad
h vt ipe absēs possit ex sua p̄sona aliqd petere vel recipere rōne
absētie.⁊ ita loqt ibi.sʒ nos loqmur vtrū p p talē absētiā iudex ex
offō suo possit ꝓcedere ⁊ tūc vr̄ ꝙ sic.p id qd habet i auc.q se
15 mel.C.quō ⁊ q̄n iu.i ꝟ.perqsita veritate.inducēdo vt hic per
Bar.tū ꝓcedēs solutio magis placet.¶ Itē adde ƀm Jmo.ꝙ
Cy.in.l.i.C.vt q̄ de.aduo.notabiliter dixit iudicē posse supple
re reducēdo ptibus factū ad memoriā.nā posset dicere reo esto
memor ꝙ fuit factū pactū de nō petēdo.nec p h diceret munus
parti incūbēs implere.ꝑ h facit ƀm Jmo.id qd legit ⁊ not.i.c.
16 iudicantē.xxx.q.vlti.⁊ in.l.ij.C.de eden.⁊ istud dictuʒ sequitur
Ant.de bu.in.d.c.bone.¶ Itē ƀʒ Cy.i.d.l.i.C.vt q̄ de.aduo.
par.iu.supp.iudex pōt supplere i his q̄ sūt notoria ex actis iudi
cis.vel aliter q̄ ex actis^c vt h refert Jmo.q circa hoc aliqualiter
reprehēdit Cy.dic ... adde hoc vt al's scripsi i.d.l.i.C.vt q̄ de.aduo.
ꝓ breuitatis ca ... ibi dicta me remitto vbi per moder.⁊ ibi tra

didi casus in quibus iudex potest supplere circa ea
que sibi constāt ex actis ⁊ ibi etiam dixi quomodo ꝓ
cedant ea q̄ dixit glo.⁊ Barto.in.l.si vnus.§.pactus
in glo.que incipit.In opponendo.š.de pac.¶ Iteʒ
17 secunduʒ Barto.h potest supplere iudex interrogan
do partem quandocūq; sibi videbitur per.l.vbicūq;
ff.de interro.actio.l.offidius.ff.de leg.iij.Et dicit ro.
h ꝙ Bal.in.d.l.i.C.vt que de.aduo.tenet hoc esse ve
rum etiam si iudex interrogare velit post conclusionē
in causa.q: iudex i casibus in quibus supplere nō pōt
illud facere pōt etiam post cōclusionem in causa vt ibi
per Bal.nihil tamen allegantem.¶ Sed ro.h dicit
se putare hoc non esse verum^d q: post conclusionem i
causa aliqd neq; iuris neq; facti potest allegari.c.pa
storalis.⁊ qd ibi no.Inno.de causa pos.⁊ p̄prie.⁊ ē
glo.parua quam ipse alleg.in auc.de testi.§.si vero.
18 ¶ Secūdo p̄o hoc allegat.quia si ps nō potest post
conclusionem in causa aliquid ꝑducere.c.auditis.de
ꝑcura.c.cuʒ dilecti.de fi.instru.cle.i.de cau.pos.ergo
nec iudicis officiū debet vltra illud tempus posse sup
plere per no.per glo.i.l.filiusfa.§.veterani.ff.de ꝑcu.
⁊ est alia glo.lʒ non alleget in.l.ita demum.in glo.i.
iuncto tex.C.de ꝑcura.¶ Tertio adducit.quia hoc
ƀm eum videtur esse de mente Inn.in.c.cum Joānes
de fi.instru.in quadam addi.quā multi liberi non ha
bent.videlicet ꝙ post conclusionē in causa iudex non
possit ex officio de aliquo interrogare nisi ad declara
tionem retro actitatoꝝ in iudicio quādo illa actitata
essent ambigua.Sed dic ꝙ nedum ad declarationem
retro actitatoꝝ potest iudex ex officio interrogare etiā
post conclusionem in causa.d.c.cum ioānes.sed etiaʒ
ad fundandam de nouo intentionem partis.⁊ sic in
vim noue ꝓbationis.ita dicit Ant.de bu.in.d.c.cum
causam.in antepe.col.de iuramen.cal.⁊ in.c.i.circa.
ij.col.de iudi.referens se ita consuluisse.per.l.genera
liter.post prin.in ver.ipsa diffinitiua.C.de re.cre.⁊ p
d.l.vbicūq;.iuncta glo.⁊ per.d.c.iudicanteʒ.⁊ quod
ibi no.⁊ dicit hoc esse notandum.⁊ cum eo stat simpli
citer Jmol.in.c.cum causam.⁊ in.d.c.i.⁊ idem vide
tur etiam tenere Jo.an.in.c.i.de iuramen.calū.in.vi.
in nouella.⁊ Bal.in.l.si accusatorib⁹.C.de accusatio.
⁊ in.l.i.in fi.C.sen.rescin.non pos.⁊ Ang.i repetitio.
l.tale pactum.§.qui ꝓuocauit.š.de pac.⁊ ita teneo.
Tamen reperio ꝙ Spec.in titu.de positio.§.iiij.ꝟsi.
ij.de quo tamen scribentes mentionem nō faciunt te
nuit ꝙ iudex non possit post conclusionem in causa i
terrogare ad declarationem nisi retro actitatorum qd
dictum simpliciter refert Bal.in.l.per hanc.in prin.
19 C.de tempo.appel.tamen nihil allegant.¶ Propte
rea teneo opinio.contrariam vt dixi nec ob.allegata i
contrarium quia responsio satis patet ex predictis.nā
iura que dicunt non posse fieri ꝓbationes ⁊ acta post
q̄ est conclusum in causa loquuntur in parte non in iu
dice.⁊ ita ꝓbatur per iura alleg.š.¶ Nec obstat glo.
in.d.§.veterani.q: ad eā fuit respōsum.š.in alio arti
culo.¶ Nec obstat glo.not.per Inno.in dicto capi.
cum Joānes.quia licet Inno.ibi refert quosdam ita
tenuisse:Tamen ibi refert ꝙ alij tenuerunt contrariuʒ
⁊ illā vltimaʒ opinio.sequuntur ibi cōmuniter docto.
⁊ istis etiam adde not.per glo.in.capi.quoniam con
tra in versicu.interrogationes.extra de p̄oba.⁊ glo.
in cle.sepe.in versicu.interrogabit.de verbo.signifi.⁊
ibi voluit glo.not.ꝙ dictas interrogationes possit fa
cere iudex in causis summarijs.non solum ex officio
20 suo.sed etiam ad instantiam partis.¶ Item inquan
tum Barto.hic voluit ꝙ iudex ex officio suo possit se
informare de conditione testis ꝑducti an sit idone
us vel non ad finem inualidandi fidem testis:Ad
de Inno.idem tenentem in.c.intimauit.⁊ in.c.inqsi
tionibus.de accusatio.⁊ Bal.in.l.quos prohibet.š.
de postulādo.bn̄ facit tex.i.l.iiij.q.iij.c.testes.§.itē te

a¶ Iteʒ sciē dum.ibi vide d.Bartholomeū cepolam Veronensē q multa ad materiā.§.dicit.
b¶ Substinēdo.add ꝙ lu.ro.ɔsil.ccclxxix.in fi.dicit illud dictum Bal.mirabile vbi tenet ꝙ iudex parte n̄ petente tenetur interrogare testem sup articulo obscuro dato su per ꝑscrip.
c¶ Ex actis.adde Fran.d are.cōsil.xlvij.vbi sequit doctrinā bar.in.§.pactus ne peteret.id dixit Ro.ɔsi.cccxxvij.ꝙ iudex poterat facere relaxare captū in claustro ecclie p̄te nō opponēte q: ex relatōe nuncij ita in actis cōstabat d captura nō rite facta.
d¶ Nō eē verū.add ꝙ idē ro.ɔs.xx.⁊ ɔs.clxxvij.dicit ꝙ ex iusta ⁊ ratiōabili cā p̄t iudex post cōclusum in cā p̄tem interrogare alle.spe.in ti.d dispu.⁊ renuncia.§.qnto vsi.⁊ sicut dicit tamē al's secꝰ.c.cuʒ Johānes d fide instru.⁊ de p̄dicto articulo.vide p eūdē Alex.ɔsil.lxij.iij.lib.

stium,cū glo.tamē h̄ sane intelligas esse verū si testis
erat omnino ībabilis.vt q: infamis vel iudeus vel he
reticus.ꝛ sic de singulis.bñ facit tex.in.d.l.quos ꝓhi
bet.secus si nō erat omnino inhabilis.vt q: erat talis
q tacito vel expssō ptis cōsensu poterat habilitari ꝓut
est prosenetа:vt in auē.de testi.§.quoniā vero possu/
mus.ꝛ no.in.c.i.ꝛ fi.de testi.li.vi.naʒ tunc si pars nō
opponat nō poterat iudex inqrere an fuerit ꝓseneta
ꝛ ei ꝓpter hoc fidē nō adhibere.ita singulariter dcla
rat Ant.de bu.i.c.cū dilectus.de ꝯsue.ꝛ dicit ita eē de
mente Jo.an.in addi.Spec.in ti.de testi.§.i.in ṽ.ex
cipit item q̄ est domesticus.Sed melius posuit Joā.
an.ibi sup ṽ.qd si oliʒ fuit.ꝛ eo.ti.§.sepe.in pn.ꝛ ibi
p dicta apparet q̄ idē est in teste q repelli posset rōne
inimicitie quā habet cū eo ꝯ quē ꝓducit̄ vel rōne do/
mesticitatis aut ꝯsanguinitatis quā habet cū ꝓducēte
ꝛ idē in similibus q repellunt̄ nō odio ipsoꝝ testiū.lʒ
fauore eius ꝯ quē ꝓducunt̄.ꝛ ita itelligit tex.in.c.p̄/
sentiū.de testi.in antiq.ꝛ ita ēt tenet Jmo.i.d.c.cuʒ
dilectus q dicit ita tenendū esse.lʒ ƀm eum An.de bu.
ibi pma facie testem q repellitur rōne cōsanguinitatis
videat̄ tenere q̄ iudex possit ex officio repellere.Tñ
ibi ex sequētibus verbis eiusdē An.de bu.apparet cō/
trariū esse verius.ꝛ ita etiā colligit̄ ex no.p Bal.in.l.
si qs testibus.C.de test.i pe.col.Et subdit Ant.d bu.
in.d.c.cū dilectus.se ꝯsuluisse q̄ lʒ ex actis ꝯstaret iu/
dici testem fuisse ꝓductū ꝓsenetā vel talē q̄ q̄uis pos
set repelli:tamē expresso vel tacito cōsensu ptium po
terat habilitari nō poterit iudex ex officio eū repellere
per p̄dicta nisi qs oppōat.q: lʒ notorie cōstet ex actis
tñ illud notoriū nō releuat ab onere ꝓponēdi:vt est
glo.notabilis in cle.appellāti.de appel.ꝛ no.Jo.an.
in.c.ij.vt lit.nō ꝯte.Bar.in.l.i.circa vltimā col.j.d ex
cep.ꝛ hoc etiā sequit̄ imol.in.d.c.cū dilectus.q̄ cordi
21 teneas.quia vtilia sūt.¶ Itē adde q̄ iudex pōt sup/
plere ex officio faciendo examinare testes quiā iura/
uerūt corā eo d veritate dicēda.vt ꝓbat tex.notabilis
ƀm eū in.l.si qñ.i ver.iudices ꝓuideāt.C.de testi.quē
ad h̄ reputat no.Bal.i.l.ij.C.de edē.¶ Itē supplet
iudex mādando emptoriᵃ agenti ad traditionem rei
empte vt soluat p̄ciū venditori etiā nō petenti tex.est
22 notabilis in.l.si pater.in fi.C.de ac.emp.¶ Itē sup/
plet iudex circa īterrogatoria faciēda testibus:vt no.
declarat Jnn.in.c.p tuas.de testi.ꝛ Spec.in ti.de te/
ste.§.iam de interrogatorijs.i pn.ꝛ Bal.i.l.gesta.C.
de re iudi.ꝛ in.l.testiū.C.de testi.ꝛ no.per glo.ꝛ doc.
in.c.cū cām que iter archiepm.extra de testi.¶ Iteʒ
supplet iudex extimādo rē petitā q̄uis de extimatiōe
nō sit sibi facta ꝓbatioᵇ p partē.l.si qd ex pāphila.§.
fi.ꝛ qd ibi no.de lega.ij.bñ facit.l.semp.§.hoc iterdi
cto.j.quod vi aut clā.ꝛ no.Bar.ꝛ alij in.l.i.ad fi.C.
de sen.que pro.e.quod iterest.ꝛ Ang.in.l.p̄dicta re/
rū.s.ad.l.falci.¶ Itē supplet cōdēnādo in extima/
tione q̄uis nō extimatio:lʒ res petita fuerit si videt rē
nō posse p̄stari ēt si sit perēpta.ut no.bar.in.l.si seruū
§.fi.j.de ṽbo.obli.ꝛ in.l.vinū.circa pe.col.s.si cer.
pe.per illū tex.per bal.in.l.fi.C.de fideicommis.lib.
23 ¶ Itē supplet iubēdo sibi exhiberi acta.l.ij.ꝛ ibi gl.
in ver.exhiberi.C.de edē.quā ita allegat odofre.ꝛ i
l.i.C.ut que de.aduoca.ꝛ ibi bal.in vlti.col.¶ Item
24 supplet in casu notabili posito per Bar.in.l.post le/
gatū.i pn.circa.ij.vel.iij.col.de his qui.vt indig.vbi
allegat no.p inno.in.c.cū olim.de testi.ꝛ ea que no.
glo.in.l.vbi pactū.C.de trāsac.ad quod ēt vide bal.
in.d.l.vbi pactū.in ulti.col.¶ Itē supplet repellen/
do a iudicio litigātē si de eius calūnia sibi constat ƀm
glo.in.l.qui cū maior.§.si patris.in ver.calūniosā.s.
de bo.liber.quā reputat ad hoc singularem imol.i.l.
pe.§.ad crimē.in ṽ.sexto fallit de publi.iudi.ꝛ no.in
no.in.c.i.ad fi.d offi.vica.ꝛ Cy.ꝛ Bal.in.l.ij.vt ne.
priua.ꝛ in.l.i.C.qño ꝛ quādo iu.ꝛ in.l.i.C.de delic.

a ¶ Emptori. ideo dixit pe. d an.ꝯsil.cxci. q̄ nō debebat calūniari si pe tenti cōsilium in aliquo pun cto ꝯsuluerat q̄ prius adim pleret ꝯctum ꝓ parte sua lʒ in themate nō esset petitū q: ad illud tene batur ƀm deū ꝛ veritatem.

b ¶ Probatio.adde Lu. ro.cōsil.cclxxi.ꝛ ibi vide q̄ voluit.

c ¶ Perire. adde Lu. ro. consil. clxxvi. abb.i ꝯs.lxiiij.

d ¶ Juris. lʒ an de illis debeat dare copiam parti.vi de Lu.ro.fin. suis fo.xiij.

e ¶ Indistincte. adde arch.in.c.ij. de testi. spol. vbi dicit q̄ lʒ inferior iudex nō possit exercere iurisditionē suam circa nō petita nisi añ litē ꝯtesta. q̄ tamē papa ꝛ ipator possunt id facere sequitur Flo. i.l.vt fundus s cōi diui.

f ¶ Supplere vide cepo.cōsil.liij.aneb. cōsil.vi.Alex.ꝯsil.lxxv.are. cōsil.cxlviij.

defunc.ꝛ in.l.i.in.vj.col.C.qui accu.vbi optime declarat qua/
liter hoc procedat ꝛ no.bal.in.l.perēptorias.in pe.col.in ṽsi.
quarto no.ꝛc̄.C.sen.rescin.nō pos.¶ Item supplet iudex vbi
al's nō suppleret si fieret sibi vel iurisditioni aliquod preiudici/
um.ut in no.exēplo declarat bar.in.l.si quis libertateʒ circa.ij.
colū.s.de peti.here.ꝛ aliquid per eū in.l.sepulchri.j.de sepul.
viola.¶ Item supplet reuocādo errorē suum cōmissum in ali/
quo alio actu q̄ diffinitiua ēt nemīe petēte r̄uocari.ita no.dixit
Bal.in.l.i.C.sen.rescin.nō pos.allegat tex.in.c.q̄liter.de accu.
ad quod etiā vide no.Bar.in.l.quod iussu.de re iudi.¶ Iteʒ
25 licet cōtra absentē cōtumacē iudex non possit procedere regula
riter nisi ad instantiam alteriᵘˢ partis.ut in auten.qui semel.i ṽ.
reo postulante.C.qño ꝛ quādo iu.ꝛ in.l.ad peremptoriū.s.de
iudi.in ṽsi.petat.ꝛ no.per Bar.h̄.tamē fallit in casibus fiscali/
bus in quibᵘˢ si actor ꝛ reus sint absentes poterit iudex ex suo of
ficio citare iterum ꝛ absoluere reū ab instātia iudicij.ut probat
tex.in.l.ij.§.senatus.j.de iur.fis.qd est mirabile ƀm Bar.ibi ad
qd etiam vide no.per bar.in.l.si vacātia.C.de bo.vacan.lib.x.
26 ¶ Itē iudex supplet informādo se de stilo curie vel cōsuetudi/
ne fori q̄uis per partes nō sit probatū.ut no.probat̄ in.l.iii.§.
fi.s.de testi.ꝛ no.bar.in.l.iiij.eo.ti.ꝛ Cy.i.l.ij.ṽsi.ij.circa hoc
querit ꝛc̄.de cōsuetudine.bene faciūt no.per eūdē in.c.cum in
27 tua.ad fi.de sponsa.ꝛ in.c.nostra.de coha.cle.mu.¶ Itē sup/
plet ꝓcedēdo ad diffinitiuā ex suo officio quādo videt instātiā
perireᶜ ne al's iudiciū reddat̄ inane ita singulariter voluit bar.i
l.seius ꝛ augerius.s.ad.l.fal.ꝛ mouet̄ per no.per gl.i.d.l.vbi
pactū.ꝛ hoc reputat no.imo.in.c.cū contingat.de iureiur.i.iij.
q.ibi posita in.x.mēbro pncipali.pro limitatiōe huius.§.ful.tñ
in.l.ꝓperādū.§.i.C.de iudi.singulariter dicit q̄ cōtra bar.fa/
cit tex.in.d.l.ꝓperādū.§.sinaūt vtraqʒ.forte ille tex.loquit̄ ad
hoc ut puniat̄ iudex si nō expediat cām.nā illud bene intelligit̄
si petitū fuerit cām expediri ut ibi.Unde teneo cū bar.pro quo
optime facit tex.in.d.l.properādū.post pn.ibi hoc eteniʒ ma/
gis iudicis est potestatis.vbi aūt istantia nō periret an possit iu
dex procedere ad diffinitiuā nemine petēte.vide Cy.in.d.l.p
perādū.§.sinautē reᵘˢ.in.iiij.q.bal.in ea.l.§.ꝛ qdē.ꝛ in.l.i.C.
vt que de.aduo.dic vt ibi dixi.¶ Itē supplet iudex cōpellēdo
ptes ad cōpromissuʒ ƀm distinctinonē quā dedi.in.l.i.§.ꝛ post
28 operis.s.de operis noui nūcia.¶ Itē supplet iudex in casu.c.
cōsuluit de offi.delega.ꝓrogādo tēpus ad qd quis est citatus.
¶ Itē supplet in allegationibᵘˢ iurisᵈ.d.l.i.C.vt que de.aduo.
¶ Ite supplet in his que sunt volūtarie iurisditionis ƀm bal.in
in.l.bonorū.C.qui admit.ita intelligens id qd no.ibi glo.i.ṽsi.
sciens.¶ Supplet ēt papa ꝛ imperator indistincteᵉ in casibus i
qbus sūt iudices.c.cū nobis olim.de elec.c.bone.de postu.pla.
ꝛ vtrobiqʒ no.p glo.ꝛ doc.reliqua in materia vide p glo.ꝛ Ar/
chi.i.c.priusq̄.xxviii.di.ꝛ in.c.iudicātē.xxx.q.vlti.ꝛ p glo.ij.q.
vij.c.alicui.ꝛ p glo.iij.q.vij.c.iudicē ꝛ glo.in.c.cupiētes.§.ce
terū.in ṽ.cōtumacia.de ele.in.vi.aliqd p inno.in.c.cū iure.de
elec.p Spec.in ti.de dispu.ꝛ alle.§.fi.ꝛ i.d.c.bone.ꝛ ibi p glo.
ꝛ doc.p Cy.i.l.i.ff.de iuris.om.iudi.ꝛ ibi p Bal.ꝛ p Bal.in.l.
nec qcq̄.§.vbi d̄cretū.i.viij.ꝛ.x.col.s.de offi.ꝓcō.ꝛ i.l.filiusfa.
29 §.veterani de ꝓcu.p oēs.i.d.l.i.C.vt q̄ de.aduo.¶ Itē inquā
tū Bar.i.iiij.q.q̄rit an in criminalibus i qbus ꝓcederet̄ per vi
am accusatiōis possit iudex supplereᶠ.¶ Adde q̄ dū ipe cōclu/
dit iudicem nō posse supplere ꝓducēdo testes ꝯ accusatū accu
satore existēte absente.nā ipemet Bar.i disputatiōe incipiente.
iudex maleficiorum.tenet ꝯtrariū maxime p.l.abolitio.ꝛ qd ibi
no.Cy.C.de aboliti.vbi iudex ex suo officio pōt cōdēnare reuʒ
vt etiam ꝓbat̄ i.c.ij.de collu.dete.ꝛ p hoc adducit alia plura d
qbus ibi p ipsum.ꝛ istud ēt clare firmat bar.i.l.iter accusatores
in fi.j.de publi.iudi.vbi p hoc alle.tex.ƀm vnā lec.in.l.pe.eo.
ti.in pn.ꝛ ita etiā tenuit bar.in.l.libellorum.§.fi.ṽ.item quero
an iudex ꝛc̄.j.de accu.ꝛ ibi respondet ad illū tex.qui est funda/
mentū opi.quā ipemet tenuit hic imo.i.d.l.iter accusatorē.pō
derat bar.ibi esse cōtrarium his q̄ ipsemet h̄ dixerat.tamē nō de
cidit.ꝛ dicit q̄ hoc pēdet ab his q̄ habentur.in.d.l.libellorum
§.fi.tñ verior videt̄ opi.quā tʒ bar.i.d.l.inter.cum alijs.s.alle.
p alle.ibi q̄uis Ant.de bu.in.c.bone.de postu.p̄la.referendo
opi.quā hic ponit bar.cōcludit q̄ aut accusator absentauit se
postq̄ est ꝯclusuʒ in cā:tūc iudex poterit ꝓcedere ad diffinitiuā

sniam ꝯ reuꝫ si erat ꝓbatū de delicto.alleg.l.q̄uis in dubitati.de adulte.ſꝫ ſi nō erat ꝯclusuꝫ ī cauſa dicit ꝙ ſatis equū eſt dicer̄ ꝙ iudex ex eadē tela iudicij poſſit īq̄ſitionē de nouo formare ⁊ reuꝫ ꝯdēnare p no.ī.c. p īq̄ſitionē. ō elec.i.c.ꝯuenit.ō fideiuſ.⁊ in.c. cū dilect° de ordi.cog.Ad iſtā.q.ēt vide Bar.i.l.i.§.ſi qs vltra de qō.⁊.ī.l.ij.§.ſi publico.ꝗ.de adul.ī ꝟ.q̄ro vtrū,inq ſitor ⁊c.⁊ ibi tꝫ ꝙ ī q̄libet cauſa criminali ſic tā īq̄ſitio nis q̄ accuſationis poſſit iudex ex offō recipe teſtes p° didicita teſtificata q̄uis ad iſtantiā ptis vel accuſato ris nō poſſit.⁊ ita ēt tꝫ Jo.an.⁊ alij in.c.q̄liter ⁊ q̄n el .i.de accu.⁊ Bar.ī auc̄.q ſemel.C.de ꝓba.in vlti.col. ⁊ Ang.ī repe.d.l.ſi vacātia.poſt mediuꝫ.℄ Et iſtud adde ad ea que dixi.ō.alleg.glo.ſingularē.ī.§. illud al's in.§.q: multi.ī auc̄.de teſti.℄ Ad iſtaꝫ.q.vide eti am Fran.tigri.in.l.q accuſare.C.de eden.vbi tꝫ ꝙ lꝫ ad defenſionē rei poſſit iudex ex offō ſuo p̄ute accuſa tore īducere teſtes.l.ſi nō ōfendaſ.ꝗ.ō penis. tñ bꝫ eū nō reperitur iure cautū ꝙ iudex poſſit ex offō induce re teſtes ꝯ ipſum reū ſi accuſator ſit p̄ns ⁊ accuſationē ꝓſequatur.℄ Et ꝑ hoc inducit tex.ī.d.l.qui accuſa. ī ver.habere dūt ⁊ illa opi.ī p̄ucto iuris eſſet ſatis ſub ſtentabilis.qm̄ facile ex predictis colligiſ reſpōſio ad alleg.per Bar.h tenenteꝫ cōtrarium cui° opi.eſt cō munis.nā iura alleg.ꝑ Bar.loquūtur vel q̄n teſtes ī duceret iudex ad ōfenſionē cui iura magis ſubueniūt l.arrianus de actio.⁊ obli.l.abſentem.ꝗ.de penis.l.ſi preſes.eo.ti.Uel loquūtur iura Bar.q̄n accuſator nō ꝓſequereſ accuſationē ⁊ ad iſta ēt vide no.per Bar.ī l.pe.§.ad crimē.de pub.iud.in ꝟſi.ſed p̄mo quero.

7 ℄ Jtē circa ea que h tangit Bar.ī.v.q.dū querit. an iudex poſſit vel teneaſ ꝯdēnare in expēſis nō petitis. ℄ Adde ī hoc articulo que dixi ī.l.ꝓperandū.§.ſin aūt alterutra vbi ꝑ omnes.C.de iudi.⁊ ī.l. paulus la ī.poſt Ang.⁊ Jmo.ꝗ.ō re iudi.ī quibus locis tetigi ēt quid de expenſis factis añ litis cōte.℄ Circa ea que hic tāgit Bar.in.vi.⁊ vlti.q.dū tractat an requiratur libellus ⁊ litis ꝯte.in cauſa damni infec.℄ Adde Ho ſti.Jo.an.⁊ alios in.c.i.de lit.ꝯt.⁊ no.per Bar.i.l.ſi ꝯſtāte.in p̄n.ī.vi.q.iij.partis p̄ncipalis.ō.ſolu.ma.cū

7 ꝯcor.quaſi ibi dedi.℄ Sed inquātū Bar.vltimo loco voluit ꝙ ſi iudex iudicaret ꝯ id qō eſt ō iure dubiuꝫ nō poſſet dici ſniam eſſe nullam ex eo capite quod ꝯtine at iuris errorem expſſuꝫ per.l.cuꝫ prolatis.C.de re iu di.cū ibi no.nā Ang.quē h ſimpliciter refert Jmo. di xit hoc eē veꝝ niſi ſnīa eēt lata ꝯtra illā opi.q̄ eēt cō muniter approbata ꝑ no.ꝑ inn.ī.c.ne imitaris.ō ꝯſti. ℄ Adde ꝙ idē voluit Ang.ī.l.q rome.§.duo fratres ꝗ.de verbo.ob.ſed Jmol.⁊ Pau.de caſt.ibi tenēt cō trariū maxime ꝑ dictū.§.duo fratres.℄ Unde bꝫ ma gis cōem opi.ibi poſitam ꝑ glo.⁊ doc.fuit male iudi catū ī caſu illius.§.q: cōmunis opi.eſt ꝙ ꝑ dictionē ō q̄ ibi in tex.nō intelligaſ eſſe remiſſum fideicōmiſſum ⁊ tñ ibi fuit iudicatū cōtrariū.⁊ ſnīa valuit vt ibi pꝫ.ita ēt tꝫ Ant.de bu.cum Jmo.ī.c.i.ō ꝯſti.⁊ in.c.ab excōi cato.de ꝛ̄p.℄ Hec ob.id qō no.Jnn.in.d.c.ne imi taris.⁊ in.c.i.e.ti.q: bene verū eſt ꝙ iudex in iudican do ſeq dꝫ opi.que eſt magis cōmunis.vt habeſ ibi cū ꝯcor.tñ nō ſeqſ.ergo lata ſnīa ꝯ ius in quo ſunt opi. eſt ipſo iure nulla:vt pꝫ ī.d.l.cū ꝓba.cū ibi no.Et ita ibi vr̄ tenere Bar.ſi bñ īſpiciant ibi ſua exēpla.Et in quātuꝫ[a] Bar.q̄rit an a ſnīa lata ī cā dāni infecti poſſit appellari dic:vt.ō.eo.l.i.

[a] ℄ Inquātū Bar.adde ſu pradictis ꝙ iu dex ptibus iui tis teneſ ſup plere ex ꝓprio offō vbi piuri um icurreret ipſe iudex vt voluit Ro.cō ſil.cccxxvij.

[b] ℄ Nō recur rit. ideo dixit Lu.ro. in ſcō ꝯſil.cccxxix. ꝙ iudex q re mittit partes ad arbitrū di cit negligens in miniſtrādo iuſticiaꝫ adeo ꝙ pōt ꝯueniri ad oē dānuꝫ ⁊ intereſſe.

Si tam vicinum. Si municipium ē vicinū loco vbi eſt p̄tor vel preſes tūc magiſtratus mūicipalis de hac cā ſe ipedire nō pōt.q: ceſſat rō ꝓpter quā ſibi ꝑmitte baſ ab edicto p̄toris ō cā dāni īfecti ſe ipedire.ſ.rō pi culi in dilatiōe tēporis cū de facili nō poſſit adiri p̄tor vel p̄ſes.iō ſi magiſtratus municipalis poterat ſe itro mittere.ſi volebat ſi noluit nō teneſ.q: ꝑs ſibi īputa re dꝫ quare tunc p̄torē vel p̄ſidē nō adiuit magiſtratu recuſan te cū cōmode p̄torē vl' p̄ſidē potuerit adir̄ ꝑ iſtū tex.dū dicit cū ī ſua ptāte ⁊c.ꝺm Bar.h qō eſt diligenter notandū ſi eſt veꝝ. ℄ Sꝫ ꝯ Bar.tꝫ h Ange.q: poſtquā p̄mo vnus iudex eſt aditus nō hꝫ corā alio reus vexari.l.i.in ſi.C.de aſſer.tol.⁊ ideo nō eſt iputandū peteti ſi ad alium nō recurrit[b].ideoq̄ p̄mus iudex fa ciet litē ſuā denegādo iuſticiā.Et ad iſtuꝫ tex.r̄ñdet ꝙ h magi ſtratus nō tenetur ad itereſſe.q: nō poterat ſe itromittere:vt te net glo.℄ Uel ꝺm eū dictum Bar.poſſet ꝓcedere q̄n officiū iu dicis aditi eſſet ordinatū in ſubſidiū ſolū ⁊ ob neceſſitatē alteri us ſuperioris qui forſan de facili nō poſſet adiri,ꝓpterea rōne pi culi qō potuiſſet eſſe in mora erat ordinatum officiū alterius iu dicis inferioris in ſubſidiū vt in cā dāni infecti.Jmol.h fateſ ꝙ iſte tex.nō ꝓbat opi.Bar.tñ dicit ꝙ ad tex.in.d.l.i.C.de aſſer. tol.poſſet r̄ñderi ꝙ ibi iudex adit° nō erat negligens ideo forte ꝺm eū ſecus ſi eſſet negligens.q: tunc poſſet reus corā alio iudi ce trahi.ꝑ quo allego tex.licet ipſe nihil alleget in.c.ex ſuſcepto ⁊ ibi glo.ij.de fo.cōpe.Pau.de caſt.etiā ſequiſ intellectū glo. ꝑ iſtum tex.in ver.ſi interponere nō potuerit.⁊ ſeq̄tur ꝑ omnia h dicta ꝑ Ange.⁊ dicit ꝙ ſi verus eſſet intellectus Bar.ad iſtuꝫ tex.iſte caſus eēt valde ſingularis.q: ꝓbaret ꝙ ſi duo eſſent iu dices in ciuitate q poſſent cognoſcere de eadē cauſa.puta pote ſtas ⁊ rector ſcolariū iter ſcolares ⁊ alter eoꝝ fuerit req̄ſitus ⁊ re cuſauerit iuſticiā facere nō tenebiſ in ſindicatu:ex quo alius po tuit adiri.Tñ hoc nō eſt veꝝ ꝺm eū:q: ſimile videmus.nā lꝫ ꝑs ꝯ quam lata fuit iniqua ſnīa poterit appellare.tñ ſi nō appella uit nō pōt iudex ꝯuentus ī ſindicatu illi imputare ꝙ non appel lauit.⁊ no.Jnno.in.c.ſepe.de appel.⁊ Bar.in diſputatione in cipiente.A ſnīa iudicis qui per imperitiam ⁊c.⁊ dicam.ꝗ.§.pro ximo.Et contra Bar.tenet etiam hic Ro.in additionibus no uis ſequendo intellectum glo.Addo ꝙ Bar.ō.ea.l.§.i. circa medium allegando iſtum tex.ſecutus eſt intellectum gl.hic qui eſt verior quam intellectus Bar.h.naꝫ contra intellectuꝫ Bar. hic facit quia negligentia cōmiſſa circa vnuꝫ nō preiudicat circa aliud.l.itē ſi res in p̄n.⁊ ibi not.glo.ij.ō.de alie.iudi.mu. cau ſa facta.⁊ plene no.Bar.in.l.ſeruus.ꝗ.vi bo.rap. ergo ſi actor cui primus iudex denegauit iuſticiaꝫ fuit negligens in adeundo alium iudicem:iſta negligentia nō debet ipſi actori nocere quo ad primum iudiceꝫ quin poſſit eum ꝯuenire.cum non cōmiſerit

2 negligētiam in adeundo primum iudicē.℄ Inducitur iſte tex. per Barto.ad.qō.an ſuperueniente maiore iudice officiū mino ris iudicis ſilere debeat de quo dic vt h ꝑ eū cum quo alij trāſe unt.℄ Dicit tñ Jmo.ꝙ inquātū Bar.h videtur intelligere ꝙ ī caſu.c.volentes de offi.dele.ibi erat delegat° ideo ceſſat eius iu riſditio ſuperueniente maiore iudice.nō videtur Bar.bene di cere ꝺm eū.q: ille tex.loquitur in legato cuius officiuꝫ eſt ordina rium.c.ij.de offi.deleg.lib.vi.ideo dicit ipſe eſſe dicendum pro ut voluit Jo.an.d.c.volentes.ſ.ꝙ licet regulariter officium or dinarij nō ceſſet ꝑ preſentiā maioris iudicis.§.nulla ī auc̄.de de fen.ciui.⁊ in.l.in hac.⁊ ibi glo.C.de do.tñ fallit in caſu.d.c.vo lentes.ſ.quando duo ſunt iudices idē officiū pretendentes ſub eodē nomine.q: vterq̄ ibi erat legatus lꝫ alter eſſet legatus na tus.alter legat° miſſus.iō ſilet iuriſditio minoris ibi preſēte ma iore.ne in eodem tpe ſeu loco cenſeantur eſſe duo capita ſimilia tanquā mōſtrū.vt eſt tex.lꝫ Jmo.nō alleget in.c.qm̄ in pleriſq̄ de offi.ordi.de quo etiā vide plenī° ꝑ doc.ī.d.c.volētes.℄ Ad de ī materia tex.glo.⁊ Bar.in.l.cūctos.⁊ al's incipit ciuiles.C. de merati.lib.xij.⁊ legi.⁊ no.xi.q.i.c.peruenit.⁊ qō habetur ī.l. i.que incipit ſtudētib°.C.de offi.p̄fe.vrb.⁊ qō habeſ ī.l.iudiciū ſoluiſ.ō.de iudi.⁊ ibi habes an maior poſſit ihibeſ minori iudi ci ne iudicet.⁊ vid ad p̄dcā q̄ no.bar.ī.l.i.ad ſi.ꝗ.ō reg.re.⁊ ibi

7 allegat iſtū tex.℄ Jtē iq̄tū glo.i.⁊ bar.h q̄rit qs dicaſ loc° vici n°adde gl.no.ī.c.felicis.ī ꝟ.vicinaꝝ.ō pēis.ī.vi.q̄ tꝫ ꝙ h cōmit tiſ iudicis arbitrio vt ēt hic tꝫ Bar.⁊ no.ꝑ Jnn.ī.c.calūnia.ex tra de pe.per Bal.⁊ Cy.in.l.ſi vicinis.C.de nup.

Hec āt actio. No.caſū ī quo heres aſſeſſoris ī ſin dicatu teneſ.addit aliū caſū ang. h ſ.ī auc̄.ſcenicas ñ ſolū.§.i.col.v.al's regulr̄ ñ teneſ hr̄s ſtaſ ad ſindicatū.l.iul.la.i.ō iu.niſi lis fuiſſꝫ ꝯt.cū ōfūcto.l.vnica. cū ibi no.C.ne ex ō.ōfū.addō aliū caſū poſitū ī.l.ij.ꝗ.ad.l.iul. repe. ō q° dic vt ibi no.q̄rit Ang.an iudex poſſit ꝯueniri ī ſindicatu ra

tione inique sententie per eũ late. si ab ea nõ fuerit appellatum[a] vel si fuerit appellatũ appellatio fuit dserta. vel snia fuit ꝯfirmata ꝛ dicit ꝙ sic alle. no. p Inn. in. c. pastoralis. ad fi. d offi. dele. in. c. sepe. in fi. glo. magne de appel. circa q̃ addit Ꝺ Imol. not. p glo. ꝛ Bal. in. l. i. i pn. C. de appel. ꝛ aliqd p Bar. i. l. fi. de va ri. ꝛ extraor. cog. ꝛ plenius p Bar. in disputatõe icipiẽte. A snia iudicis. adde pmo circa casuʒ qñ ille ꝯ quẽ lata fuit iniq̃ snia nõ appellauit an possit cõuenire iudicẽ i sindicatu ꝙ de hoc ẽ glo. in. l. i. §. i. in ṽ. noui iuris. s. qd q̃sqʒ iu. ꝛ ibi Bar. Bal. ꝛ Ang. ꝛ no. Bar. in. l. itẽ si res in pn. p illũ tex. s. d alie. iu. mu. cau. fac. ꝛ in. c. i. §. iudices ṽo de pac. iur. fir. Inn. i. c. sacro. de sen. excõ. ꝛ plene p Imo. i. c. fi. de emp. ꝛ vendi. ꝛ cõis ẽ ꝯclusio ꝙ possit

2 ꝯueniri iudex. ¶ Itẽ adde circa casuʒ qñ fuit appellatũ ꝛ appel latio ẽ deserta qd no. Bal. i. l. obseruare. §. pficisci. i. xxvij. q. de offi. pcõ. ꝛ. l. fi. C. de pe. iudi. q ma. iudi. ꝛ i. c. fi. quo tem. mi. ꝛ i d. §. iudices. verũ magis cõis est cõclusio ꝙ idẽ sit etiã isto casu si appellatio ẽ dserta tpis lapsu. secus si p renunciationẽ appel lantis q: tũc videꝛ approbare sniam vt reperies in dictis locis d claratũ. Itẽ circa casum i quo ẽ appellatũ ꝛ snia est ꝯfirmata p iudicẽ appellatiõis. adde Bal. in. d. §. iudices. ꝛ in. d. §. pfici sci. ꝛ i. d. c. fi. quo tem. miles. ꝛ Ange. in. l. sancimus. C. de iudi. ꝛ Imo. in. l. i. in pn. j. de appel. ꝛ in. d. c. fi. de emp. ꝛ ven. ꝛ in di ctis locis etiã tangiꝛ qd si pma snia fuit ifirmata p iudicẽ appel latiõis d quo ẽt per Bar. i. d. sua dispu. ꝛ ibi etiã tãgit Bar. qd si adhuc pendet appellatio an iterim poterit ꝯueniri pmus iu dex in sindicatu. de quo vide p Bar. in. l. iij. §. qbus p illũ tex. s. de admi. tu. p Ang. iu. d. l. sancim⁹ Bal. i. d. §. pficisci. i. x. q. ꝛ i. d. §. iudices. p Imo. i locis palle. ¶ Quid autem si snia est

3 nulla an iudex teneaꝛ ad sindicatũ. ad qd vide glo. singularẽ. ꝛ Bar. i. d. l. fi. de var. ꝛ exor. co. ꝛ in. d. disputatõe Bar. ꝛ Bal. in. l. pe. ad. fi. C. d pac. ꝛ Bal. i. l. si vt pponis la. i. C. quõ. ꝛ qñ iu. ꝛ i d. §. pficisci. i. xxi. q. ꝛ i. d. §. iudices. p Ang. i. l. i. §. fi. qd q̃s. iu. ꝛ in. l. si fili⁹. s. de iudi. ꝛ i locis pal. ¶ Et qd si nullo mõ

4 põt appellari p victũ a snia iniqua. vt q: late eẽnt tres sniẽ ꝯfor mes ꝯ ipsum vel victus fuisset ꝯtumax. an tũc possit iudex in sin dicatu ꝯueniri vide Bal. in. l. ꝛ post iudiciũ. s. d iudi. ꝛ in. l. pe. C. de pac. ꝛ Ang. hic ꝛ in. d. l. sancimus. tenentẽ ꝙ sic. ¶ Et iu xta hoc tetigit hic aliqd Ang. icidẽter de itellectu cle. i. de re iu dica. de quo dixi in. l. de pupillo. §. q opus. s. ti. proxi.

lex. quinta p **Retoris.** Per missionem in po. ex scdo d cre. acqriꝛ vsucapiẽdi cõditio si

1 ille ꝯ quẽ est fcã dñs nõ erat. h. d. An ẽt pcedat hoc casu ista pscriptio ẽt cũ mala fide de iure canonico. vide Bar. i l. si finita. §. si de vectigalibus. in. i. colũ. j. eo. ꝛ ibi diceꝛ. ¶ An

2 aũt ẽt taliter pscribẽtes acqrant hoc casu directũ dominiũ vide Bal. in. l. in possessionẽ. C. de bo. auc. iu. pos. ꝛ dicã forotasse in

3 l. si finita. §. iulianus. j. eo. ¶ In glo. fi. ibi ꝛ videꝛ habere p de relicto ꝛc. no. hanc glo. volentẽ ꝙ ille q expectat ꝯ se interponi sm decretũ in re aliq̃ vr illã habere p derelicta. ꝛ eã reputat mi rabilẽ ꝛ singularẽ Bal. i. l. ij. i pn. i. iij. colũ. s. si ex noxa. cã aga.

§ **Si plures sint.** Si vnus ex pluribus dominis dom⁹ ruinose nõ cauet fit mis sio in portiõeʒ illius tantũ. ꝛ si plures caueri petũt ꝛ nõ cauetur omnes mittũtur equaliter. lʒ interesse inequaliter ptendãt. h. d.

2 ¶ In glo. in ṽ. posset in fi. ibi sʒ p rata dãni ꝛc. hec vera ꝛ cõi ter approbata p Bar. ꝛ alios hic. vt hic p eũ. ¶ Nõ ob. tex. i. l. is. §. ipator. ṽ. si ṽo. j. de sol. vbi videꝛ pbari ꝙ debeat agi eq̃ liter. q: rñdent Bar. ꝛ Ang. ꝙ ille tex. itelligiꝛ qñ sũma dbiti pn cipalis erat equalis vt ibi dclarat Bar. ꝛ Oldra. id eq̃liter i vtrã qʒ cãm itelligiꝛ soluta pecunia nec attendiꝛ qualitas vsuraꝝ q: nõ interest in quã cãm soluatur. q: ex qualibet est debitũ. ꝛ licet ex vna causa esset debitũ naturaliter ꝛ ciuiliter. ꝛ ex alia eẽt debi tũ naturaliter tãtũ: vt ibi no. tñ illud nõ ob. q: ibi ideo nõ refert in quas vsuras iputeꝛ. q: ille tex. intelligiꝛ qñ pignus de quo ibi loqtur littera fuit obligatũ etiã p vsuris naturaliter tantuʒ debi tis. ꝛ sic p illis poterat retineri pignus quo casu ita fit iputatio pcij redacti ex vẽditiõe pignoris i quãtitatẽ naturaliter tm debi tã sicut in cã que debetur naturaliter ꝛ ciuiliter secundum verã opi. l. paulus. la. ij. §. i. cum glo. ꝛ Bar. j. de solu.

lex. 6. c **Uenit.** Si dãnum datur ante prestitam satis dationẽ nõ tenetur dominus domus ruinose ad emendationẽ. nec etiã teneꝛ rudera tolle re si vult ea pro derelicto habere. h. d.

lex. 7. p **Retor.** Hic ponunꝛ verba edicti ptoris plures casus cõtinẽ tia vsqʒ ad. §. hoc edictũ ibi vero incipit iu riscõsultus exponere. ꝛ aliter a doctorib⁹ nõ sũmatur.

2 ¶ No. ex ṽ. cõtrouersia. arg. scdm Bar. ꝙ si apparet quẽ esse pcuratorẽ ꝛ dubiteꝛ an mandatũ sit reuocatũ cautela est ꝙ psteꝛ satisdatio de rato sub cõditiõe ꝙ si appareat mandatũ esse reuocatuʒ teneat promissio de rato[b]. ꝛ nõ aliter. dicit tñ no. Bar. i. l. iter quos. §. alieno. j. eo. secutus Cy. in. l. i. in. xij. q. de pcura. ꝙ p curator qui tenetur cauere de rato quando est dubiuʒ de eius mandato seu reuocatione nõ potest inuito ad uersario apponere dictam conditionem ꝛ recusare cautionem rati. quia etiam cautio rati põt cõmitti cõ ra verum procuratorem saltem quo ad expensas factas occasione conuentionis domini presertim in proban do illuʒ esse verum procuratorem circa quod habuit necesse facere expensas. l. si fine. §. cuʒ autem. j. rẽ ra. ha. ꝛ ita tenet Bar. in. l. vulgo. s. de admi. tu. ¶ Sed Ray. tenet contrarium in. d. l. i. C. de procu. per. d. §.

3 qui aliena. sm vnam lec. glo. ¶ Iteʒ q: dñs nõ potest contrauenire nisi de facto. sed secundum euʒ istud nõ dʒ attẽdi. l. eo tpe. in princi. s. de pecu. ¶ Preterea si vera eẽt ratio reddita per Bar. ꝛ sequaces sequere tur ꝙ quilibet pcurator de cuius mãdato etiã ꝯstaret deberet cauere de rato qd est falsuʒ. l. i. C. de satisdan. ꝛ. d. l. i. C. de procura. Et ista opi. videtur mibi mul tum substentabilis quaʒ tamen limita ex dictis Saly. in. d. l. i. prout statim referam. nam Saly. ibi licet non faciat mentionem de Ray. allegat contra opi. Cy. fe re omnia que dicit Ray. ꝛ finaliter cõcludit Saly. ꝙ aut cõditio apposita in cautiõe exprimiꝛ p hec verba caueo ꝙ dñs meus ratũ habebit sub hac tamẽ ꝯditio ne. s. si nõ habeo mãdatũ vel si nõ pbẽ mãdatũ. ꝛ sic onus pbandi magis residet in pcuratore. tũc nõ pce dit opi. Cy. ꝛ sequa. Aut conditio exprimitur per hec verba. s. si tu probes me habere mãdatũ ꝛ sic onus p bandi transferatur in aduersarium. tunc pcedat opi. Cy. q: si põt appõi dicta ꝯditio inuito aduersario seq̃ reꝛ ꝙ qñ dominus contraueniret haberet necesse ad uersarius pbare de mandato pcuratoris ꝛ in hoc fa cere expensas q̃s repetere nõ posset procurator ex cau tione rati. ꝛ sic deterior esset conditio aduersarij litigã tis cum tali procuratore q̃ si litigaret cum dño. l. ij. §. defendi. j. qui. ex cau. in pos. ea. ¶ Pau. de cast. i. d. §. alieno. distinguit aut procurator est in culpa. q: nõ ostendit instrumenta mandati cuʒ debuerit venire pa ratus. arg. l. si quando. C. de dilatio. ꝛ tunc procedat opi. Bar. nam imputet sibi qui suo defectu subijcit se cautioni rati. ideo nõ debet alterare eius naturam in uito aduersario. ꝛ natura eius ẽ vt faciat procuratoreʒ ꝛ eius fideiussorem teneri ad expensas litis dato ꝙ sit verus procurator si dominus contraueniat. d. §. cum

4 autem. ¶ Aut procurator non est in culpa. quia pro duxit mãdatũ. ꝛ aduersarius replicat ꝙ est ei denega tum seu reuocatũ. ꝛ propter hoc dubiũ prestatur cau tio rati ꝛ tunc possit apponi dubia conditio per. d. §. alieno. cum glo. tamen hec distinctio nõ videtur iure probari i pmo casu. nã si fuit i culpa procurator nõ ex hibẽdo mãdatũ grauaꝛ i hoc ꝙ hʒ satisdare de rato. Unde si procurator in cautiõe rati prestita sub condi tiõe assumit i se on⁹ pbãdi d mãdato legitio nullũ vr inferri piudiciũ aduersario. Nec ob. d. §. cum aũt. q:

5 ibi ñ fuit adiecta ꝯditio i cautõe rati. ¶ Itẽ no. ar. ex eo. tex. ꝙ si q̃s fuit accusat⁹ d vulnere. ꝛ dubiũ ẽ an vul n⁹ sit mortale vl ñ ꝛ sic an vẽiat iponẽda pẽa capital q̃ si vẽiret iponẽda opareꝛ ꝙ dberet admitti pcurator ad dfẽsã rei. l. i. j. an p aliũ cau. ap. ꝛ. l. reos. C. d accu. possit iteri admitti pcurator ad dfẽsã rei sb hac ꝯditio

a ¶ Appella tũ. Ang. ꝯsil. clxxvij. in fi. iij. col. dicit Ꝺ vba si aũt po tuisset victus appellare ꝛ si appellauit fo sitan tũc ꝯ iu dicẽ inique iu dicãtẽ si pote rit haberi re cursus q: qs nõ appellãdo ꝯfirmat sniaʒ suo ꝯsensu cũ turpitudo sen tentie detega tur p appella tionẽ cmissaʒ sʒ Inn. i. c. cũ oliʒ de offo d lega. ibi ẽt vi de qd si appel latio sit deser ta ꝛ qd si sit pactũ de ñ ap pellando vel querelando.

b ¶ De rato. adde tñ sʒ ro. singu. suis fo. iij. col. i. ꝙ illo ꝙ vr ꝙ pcur. admittiꝛ cum cautione rati quotiẽs d mã dato dubitaꝛ. ꝙ illud ẽ ve qñ dñs est ab sens alis secus q: tũc dñs dʒ ꝯparere ꝛ sui pcur. psonam firmare ita di cit limitare an ge. i. l. mutua §. i. s. d pcur. p illũ tex.

ne q si vulnus fuerit mortale pro nõ admisso habeat͛ ⁊ ita tenet hic Bar. post Ja. de are. ¶ Addo Bal. ita tenenté in l. ⁊ elegan ter. §. pe. p illũ tex. s. de dolo. ⁊ in l. pe. §. ad crimé. ff. de publi. iudi. ⁊ Ang. in l. seruũ quoq3. §. publice. de ꝓcu. in pe. col. ⁊3 q pōt qs cōparere p ꝓcuratoré qñ ꝓcessus erat taliter format⁹ de vulnere q ex illo ꝓcessu nõ potuisset seq ɔdénatio de morte se

6 cuta iuxta no. p Bar. in l. dãni. §. sabini. ff. eo. ¶ Sed imo. i. d. §. ad crimé. circa. xvij. col. tenet q imo ꝓcurator admitti nõ d3 q2 reus eligeret semp cōparere p ꝓcuratorem. ⁊ sic posset qñq3 tale iudiciũ esse delusoriũ ⁊ delictũ renanere ípunitũ. l. ita vulne ratus. s. ad l. aql. ⁊ l. si pretor. s. de iudi. que rõ cessat in cãu hu

7 ius legis ſm eũ. ¶ Tamé sustinédo cõem opi. rñde q iudiciu3 nõ erit delusoriũ[a] q2 aut apparebit vulnus nõ esse mortale ⁊ pro cessus fact⁹ cũ ꝓcuratore tenebit. ¶ Aut apparebit eẽ mortale ⁊ ex tunc iudex poterit ɔtumacé reputare istũ absenté q cōparu it p procuratoré ⁊ i hoc casu nõ est legitimus dẽsensor. ita no. vo luit Bar. in l. i. §. vsus p illũ tex. s. de ꝓcu. ⁊ in l. si finita. §. iu lianus. i. v. col. ff. eo. ⁊ ibi dicet͛. ⁊ sic ꝓcedet iudex ɔ eũ ad aduo catioñé bonoꝝ prout procedit͛ ɔ delinquentes ɔtumaces. l. i. ⁊ ibi plene notat͛. ⁊ l. ij. in fi. ff. de req. re. ⁊ notat͛ in l. absenté. ff. de

8 pœ́is. ¶ Jté no. ex. e. tex. ar. q qñ oppōit͛ i iudicio aliq̃ exceptio ad impediendũ processu3. ⁊ iudex ꝓcedit ad vlteriora[b] dictã ex ceptioñé reseruando operat͛ q si postea apparebit exceptione3 esse verã ⁊ iuridicã qcq̃d est factũ in ꝓcessu habebit͛ pro nõ fa cto. ite3 dixit Bar. in l. ille a quo. §. si de testamento. ad fi. s. ad

9 trebel. p illũ tex. ⁊ l. q vas. §. i. ff. eo. ¶ An aũt talis reseruatio ex ceptiõis fieri possit vel debeat vide glo. singularé ⁊ ẽt doc. in c. cũ cõtingat. de offi. dele. Bal. in l. criminis. C. qui accu. ⁊ i l. i. in antepe. col. eo. ti. ⁊ in l. peremptorias. C. sen. rescin. nõ pos. ⁊ in l. exceptione3 in vlti. col. C. de proba. in l. generaliter. §. i. C. de re. cre. i auc. si dicat͛. C. de testi. ⁊ in l. i. in fin. C. qui legi. per. An. de bu. in c. exhibita. de iudi. in c. suborta. in fi. de re iudi. p

10 Jmo. in. d. §. si de testõ. ⁊ ibi ɔsueuit tangere. ¶ Jn glo. in ṽsi. suo nomine etiã dũmodo suo iure ⁊c. ɔtrariu3 sensit glo. seqñs dum dicit de fructuario iõ dic vt p Bar. ⁊ alios in l. hoc ampli⁹ §. quesitũ. ff. eo. ¶ Jn glo. in ver. fuisse ad ɔria h formota rñde plenius: vt p gl. ⁊ doc. in l. qui bona ⁊ l. si alieno. ff. eodé.

§ 1 **Hoc edictum.** Hoc edictum ad futura dãna p tinet ⁊ cãm q̃si notabilé h3. h. d. ⁊ inducit͛ p Ja. de are. ad. q. an emphyteota vel vasallus dimit tere possit emphyteosim vel fundũ domino ⁊ sibi debitã pensio nem vel debitũ vel seruitium prestare vide glo. ⁊ doc. in c. fi. de capi. q cu. vendi. Spec. ⁊ Jo. an. in ti. de loca. §. nũc aliq̃ in ṽ. ccxxviij. ⁊ in titu. de feudis. §. qñ ver. xxvij. ⁊ Cy. ⁊ alij in l. im perator. §. si centũ. de leg. iiij. Cy. ⁊ Bar. in l. is cũ quo. ff. tit. i. Bal. ⁊ glo. in c. i. §. calidis. de prohi. feu. alie. p fedre. Bal. i. c. i. in ti. de vasal. q contra insti. lo. ⁊ in l. ij. in. iij. col. C. de iur. em phi. post Cy. ibi p illũ tex. ibi dñs voluerit ⁊c. a ɔrio sensu Bal. ⁊ Ange. in l. cũ fructuarius. p illũ tex. s. de vsufru. bal. in l. cu3 archimedorã. C. vt in pos. lega. ⁊ in l. ij. s. de re. di. Cano. i. c. q̃

2 to. ¶ Allegat͛ iste tex. ⁊. §. se. p Spec. i. q. si vicinia h3 puteũ vel porticum cõmune egenté refectione. ⁊ vnus ex vicinis volés eui tare onus impése vult renũciare vsui ⁊ cõmodo illius rei an pos sit. ponit Spe. in ti. de cẽ. §. ij. i ver. s3 pone vicinia[c] quedã. ⁊ de illo dicto facit mentionem bal. in. d. l. cum fructuarius.

§ 1 **Unde queritur.** Pro damno dato ⁊ preterito succurrit͛ actiõe in factũ vel in terdicto de ruderib⁹ tollẽdis: vt plenius distinguit hic iurison sultus vsq3 ad. §. de his positũ in l. hoc amplius. ¶ Et diuide

2 vt p bar. ex cuius diuisiõe ⁊ distinctiõe declarant͛ isti tex. aliquã tulũ intricati aptius q̃ p glo. ¶ No. i ver. q si dñs dom⁹ ruino se nõ petit rudera domus sue que iam ruit. sed vicinus cuius do mum iam ruit vult agere contra eũ debet agere alternatiue. sci licet vel q ille rudera tollat vel totas edes ꝓ derelicto hẽat. Et subdit tex. in l. q forte. q istud est vex si ille vicinus nõ fuit ne gligẽs in petẽda cautione dãni infecti: vt q2 fuit ipeditus impe diméto probabili puta ꝓpter absentiã causa studioꝝ. l. necnon. i prin. s. qui. ex cau. ma. s3 si fuisset negligẽs tunc nullã habebit actionem si modo dñs domus ruinose habere velit rudera pro derelicto. Et licet Barto. dicat actionem non competere negli

genti qñ dominus domus que ruit nõ petit rudera p. l. euenit. s. eo. tñ videt͛ q poterit ɔ dñs domus ruino se agi. vt vel rudera tollat vel illa rudera ꝓ derelicto habeat ſm ange. in. d. l. euenit. Pro quo ſm imo. hic optime facit tex. in simili in l. iulianus. §. si quis collu dente. s. de act. emp. ⁊ in l. si indebitũ. in prin. ff. rem ra. ha. ⁊ ita etiã tenet imo. in l. hoc amplius. §. de his ff. eo. in pn. ar. illius tex. Jdẽ tenet Pau. de ca. ⁊ hoc modo itelligas ⁊ suppleas distinctioné hic p bar. tra ditã. quã etiã supplere pōt in alio. nã h3 bar. tex. in. d. l. hoc ampliusſ. vsq3 ad. §. de his addit ad. l. pretor. in fi. cũ. l. seq. vnũ casu3. q2. l. ꝑtor. in fi. cũ. l. sequẽti itelli git quãdo vicinus fuit ipeditus petere cautioné pro pter ipedimẽtũ ꝓbabile tantũ. nã pōt tũc alternatiue agere ɔtra dñm domus q̃ ruit vt vel rudera tollat vel totas edes ꝓ derelicto hẽat. s3 in l. hoc amplius. ad dit͛ casus qñ fuit ipeditus ipedimẽto necessario ⁊ iu sto. puta causa reipublice vel pp angustias tẽporis: vt si pp tẽpestates nõ potuit accedere ad locũ vbi peté da erat cautio dãni infecti. nã tunc nõ succurrit͛ ei ple nius. s. vt possit petere q dñs dom⁹ ruinose vel totas edes ꝓ derelicto habeat vel rudera tollat. ⁊ de futu ro ac preterito damno caueat vt hic in versicu. etiam de preterito. cũ glo. ⁊ istu3 intellectum sequitur Ang. hic. ⁊ in l. euenit. s. eod. ¶ Jmol. hic dicit q intel lectus videtur multũ diuinare ad tex. ⁊ nõ bene perpé ditur q sit de mente littere ⁊ ſm eum forte posset dici q iste intellectus ꝓcedat demum quãdo domus non est effecta ruinosa anteq̃ eueniret istud ipedimentum necessarium puta absentis causa reipub. sed si ia3 erat effecta ruinosa ⁊ se absentat cautione nõ petita videt͛ sibi imputandum per id qd̃ habetur in l. eunde3. §. i. ff. de le. ⁊ per id quod not. Bar. in l. fi. s. de in integ. resti. ⁊ Jo. an. in. c. si quis iusto. de elec. lib. vi. ⁊ aliqd per Bar. in l. i. ff. de diuer. ⁊ temp. prescrip. ⁊ hoc mo do etiam saluat Ro. hic istũ intellectũ. Alius est intel lectus quẽ sensit glo. fi. in l. qd̃ forte. in ver. impedimé tis. s. qd̃ etiã. l. qd̃ forte. cũ fi. legis ꝑcedentis intelliga tur de impedimento necessario ⁊ iusto sicut intelligi tur. l. hoc amplius quando vicinus non fuit negligẽs quocũq3 impedimento hoc ꝓcesserit. ⁊ ſm eũ in. d. l. hoc amplius. additur q in tali casu debet etiã caue re de damno futuro ⁊ preterito quocũq3 impediméto hoc processerit ⁊ cessauerit negligentia. ⁊ iste intelle ctus videt͛ satis amicus littere: tamen intellectus bar. declaratus vt. s. est magis cõmunis. ¶ Jn glo. i ver. ꝑstabitur ibi. l. sicut. solue q ibi agitur de obligatione que sponte veniebat cõtrahenda a pn. ideo tũc succe dit q re integra nõ cogitur quis se obligare. sed si se obligauit. ⁊ si res desijt eẽ integra cogit͛ obseruare. h vero loquit͛ in obligatione q̃ oritur circa voluntaté ex legis dispositione. ideo debet ide3 statui ex postfacto prout re integra qñ aliquid imputãdũ nõ ẽ vt q2 inter uenit ipedimẽtũ necessariũ. ¶ Jn glo. in ṽ. dãno in fecto ibi qñ talis est iudex ⁊c. vt videtur ſm Ange. ta lis magistratus nõ poterat cognoscere a certa summa supra ⁊ damnũ ꝑteritũ erat vltra illã summã ſm eu3. ¶ Et dum glo. dicit fiet de vtroq3 ⁊c. dic q ex hoc apparet glo. in hac parte intellexisse istũ tex. qñ edifi cium pro parte ruerat. ⁊ pro parte non. tñ ista non est mens littere in ver. integra aute3 re ⁊c. nam loquitur tex. quando res erat omnino integra ⁊ sic nil ruerat. Unde tantum de futuro damno erat cauendum.

§ 1 **De his aũt.** Res tuas p impetũ seu uim fluminis i meũ delapsas uen dicare potes. nisi fũdo meo cohesерit ⁊ cũ terra unite sint. debes tñ mihi cauere de dãno futuro qd̃ cõtinge re posset i exportãdo. nõ aũt de ꝑterito cũ i nulla cul pa fueris deprehẽsus teneris etiã de dãno nõ ꝑterito h. d. usq3 ad. §. quesitum. ſm intellectum glo. quẽ se quitur Ange. Pau. de ca. ⁊ Ro. hic ſm hunc intel

[a] ¶ Delusoriũ. adde ⁊ limita h3 Pe. de anch. cõsil. cclxxiij.

[b] ¶ Ad vlteriora. qd operet͛ reseruatio exceptionũ. vide p Pau. d cast. cõsil. clxxx. in scdo impressis.

[c] ¶ Vicinia q̃ dam. adde Lu. ro. idẽ firmantem ⁊ allegantem Bal. i. d. l. cum vsufructuari⁹ singu. suis fo. iiij.

lectū ꝟ. neratius. nō corrigit pcedentia sed limitat. tñ Dy. Ja. d are. ꝛ Bar. intelligūt q corrigat. de quo di/
2 cet cū glo. ¶ Not. q res tue exportate vi fluminis in fundū meū nisi ꝛc. super hoc vide no. p Fede. de se/nis. in cōsilio. cvij. incipiēte. Domine francisce infra/scripta materia ꝛc. vbi subdit q si ego ignoro cui⁹ sint res in agrū meū delate. ꝛ q agro meo nō coherēt erit remediū q p iudicem fiat pclamatio i locis vicinis q domini illarum rerū illas tollant infra tantū terminū. al's ex tunc p derelictis haberi intelligant. ar. l. ptor. i fi. ff. eo. nā ex cā compellit qs agere: vt no. in. l. i. C. vt ne. iuitus. ꝛ hec cā subest quia illa res nocet agro meo
3 fm qd no. ¶ Scdo no. q arbor tua vi fluminis delata in agrum meū si coaluit cum terra mea efficitur mea. ¶ Tamen dicit glo. notabilis in. l. idē pomponi⁹ scri psit si frumentū. §. de arbore. in glo. ij. iuncta. l. i. ff. de rei ven. q tu poteris agere ꝯ me ad estimationē arbo/ris. ¶ Pau. de ca. hic dicit q illa glo. posset pcedere qñ illud factum processisset ab opere alterius ne alius possit inferre dño arboris dānū. sed vbi sine facto al/terius hoc pcessit. ꝛ sic solo impetu fluminis nō vide/ret q illa glo. pcederet licet fm eū glo. palle. reijciat hanc distinctionē. ¶ Adde q glo. in. l. adeo. §. i. ver. acqsite. iuncto tex. ī. de acq. re. do. ꝛ in. §. pterea. i ꝟ. acqsite. insti. de re. diui. tenēt illud idē qd glo. in. d. §. de arbore. ꝛ in quibusdā lecturis reperit q Dy. hic se quit glo. in. d. §. de arbore. ꝛ tenēdo opi. dictarū glo/sarū potes dicere q si dñs agri nō vult soluere estima
4 tionē arboris. nō tenebit si vult permittere illā expor/tare absq lesiōe fundi ar. l. in fundo. ff. de rei vendi. ꝛ hoc modo cessabit omnis absurditas. ¶ No. ar. q si bos vicini intrauerit fundū tuū poteris illum retinere donec vicinus dānum tuū emendet tamen ꝯtrariū de terminauit Oldra. Bar. ꝛ cōmuniter hic doc. p. l. qui/tus ad fi. ff. ad. l. aquil. ꝛ ita etiā tenet imo. ff. §. proxi. ¶ Ro. tamen addit hic q licet nō possis retinere bo/uem pro restitutiōe dāni dati tibi tamē eū retinere po/teris donec cognoscas[b] dominū cuius ē animal. vt cō tra eū agere possis. arg. l. capite quinto. ī. ad. l. iul. de adul. ꝛ ita dixit Bal. in. l. ij. C. de ser. fugi. ꝛ Spec. i ti. de actore in ver. sʒ pone iuenio pecudē ꝛ dicit Ro. q nemo facit mentionē de ista auctoritate Spe. sed dic q Pau. de ca. hic illā auctoritatem allegauit. ¶ Ad de q illaʒ ēt allegauit Jo. in. c. si leserit. extra de iniur. ꝛ alij post eum ꝛ Bal. in. d. l. quint⁹. ꝛ Ang. in. l. ratis ī. de incē. rui. naufra. Et de hac materia vide ēt Bar.
5 ibi. ꝛ qd no. glo. in. d. c. si leserit. ¶ In glo. in ver. aūt nota de dictiōe aūt qualiter aduersetur pcedentib⁹ de qua materia vide Bar. hic plene cui adde q quando qʒ dictio aūt accipit pro certo. l. edile la. ij. §. cū aūt. vbi glo. ff. de edil. edi. ꝛ alijs modis pōt accipi ꝛ expo ni de quibus vide p Albe. de ro. in suo dictionario in
6 ver. aūt. cū cōcor. ibi alle. p eū. ¶ In ver. damni ifec. i fi. hāc vlti. opi. q ver. nerati⁹ nō corrigat. sed loquit i casu diuerso: sequit Ange. ꝛ alij quos in princi. retuli. ¶ Nec ob. si dicat q versiculus neratius. etiā loqtur quando interuenit vis fluminis. ꝛ sic non videt loqui quando interuenit culpa. quoniā pōt responderi fm Imol. q licet violentia fluminis iteruenerit. ꝛ sic non videt loqui qñ interuenit culpa. tñ illa pōt esse talis q si nauis esset multū bene ligata ad ripam cum bonis funibus ꝛ ad bonū lignuʒ ꝛ vis fluminis nō deferret eam. idē si fuit ligata. sed nō cū dicta diligentia adeo q vis fluminis eā detulit. ꝛ tūc haberet locū illud qd dicit in ver. neratius. ꝛ sic ille ver. in versi. vis fluminis ꝛc. necessario nō infert cōtra glo. quia tamen ille ver. indistincte loquitur ideo multuʒ facit pro opi. Dy. ꝛ Bar. tenentium q ille. ver. corrigat in oib⁹ casib⁹ po/sitis in. §. pcedenti. tamē forte in practica seruāda eēt opi. glo. ꝛ ita residet imo. hic. mihi tamē magis placʒ opinio Bar. p qua facit q iste tex. in pn. loquit de re/

a ¶ Feder. de senis. dicit tñ ibi Federi. q cautius ē illa errogari i pau peres.
b ¶ Cogno/scas. dicit ta/mē q si eqtas de mense maij licʒ tibi capere herbā p equo suito dño ita dicit Lu. ro. singu. suis fo. vi. ꝛ decisionē spec. tʒ Bal. consil. xxiiij. iiij. lib.

bus delatis in alienū ꝛ appellatiōe rei poterat cōprehendi na/uis cū appellatio rei sit generalis. l. rei. d ꝟb. sig. l. i. i fi. ff. si cer. peta. ꝛ ita etiam potuisset cōtingere in alijs rebus sicut in naui videlicet q dominus ipsarum rerum puidere potuisset ne p im pedimentum fluminis deferentur.

§ 1 **Quesitum.** Proprietarius tenet cauere nuda cau/tione tam de vicio soli q superficiei q: i vtroq habet directū dominiū sed superficiarius tenet satisdare de vtroq vicio. q: licet habeat vtile dominium in supficie tamē in solo nullum habet ꝛ neutro cauente fit missio in possessiones soli. h. d. ꝛ Bar. hic cū isto tex. legit tex. l. qui bona. §. i. ꝛ. l. q bo na pōt sic sūmari. Cōuentus ratione iuris quod habet etiā si sit ius infra dominium cauet nō aūt satisdat. h. d. Et pōt iste tex. i telligi in eo qui habeat seruitutē oneris ferendi seu tigni immittē/di vel similium pter quā fit edificium vel opus aliqd in domo illa debente seruitutē sibi ꝛ esset suspitio ruine illius edificij vel operis. ita videt exemplificare Ang. in hoc. §. quesitū. fm pau. de ca. in. d. §. q bona. §. i. non facta mentione de verbis Ange. Et pro intellectu. d. §. i. arguit q dominus seruitutem predia/lē in domo puta seruitutē altius nō tollendi nō teneat cauere d dāno infecto. quia ex ruina talis domus nō patitur dānum iure suo. sed potius vtilitatē. q: tollit spes altius tollēdi quare ergo debet grauari in cauēdo de dāno infecto ꝛ dicit q mirat hoc nō
2 eē tactum a doc. ¶ Unde respondet se intelligere illū tex. qñ ex ruina pateret dānum in perditiōe seruitutis. vt si habebam ser/uitutem vsus vel habitatiōis vel seruitutē oneris ferēdi. vel hau stus aque de domo illa quas cōmoditates perderem ex ruina. sed si esset talis seruitus pter quā si sequit ruina nō sentirē dā/num vt in seruitute altius nō tollendi vel stillicidij immittendi putat q nullo modo esset obligatus ad cauēdū q: mea interes/set q potius rueret domus q non qd no. pro intellectu ꝛ limita tionē. d. §. i. ¶ Et ad intellectū. d. §. quesitū pmitte q supfi/ciarius nō habet nisi vtile dominium in superficie empta vel ad longum tempus cōducta. dominus vero sibi soli habet directū dominium in superficie etiā vendita. eo quia edificiū etiā de iu/re naturali cedit solo hec habent in. l. fin. in glo. in. l. i. §. i. ꝛ ibi no. ī. de superficie. Secundo pmitte q pro vicio soli est cauen/dum qñ periculū ruine est in solo tantū ꝛ nō pcedit a natura lo ci vel si viciū ꝛ periculum est in superficie tātū tūc p supficie tm ē cauēdū. ꝛ iō itelligit iste tex. qñ suspicio pcedebat a vicio soli ꝛ supficiei. pterea de vtroq ē cauēdū. Et hoc est qd sensit glo. i ꝟ. de soli vicio p iura allegata in ea. Qñ tamen edificatū ē in pu blico nō est cauendum nisi de vicio operis. nō autem soli. vt ple
3 ne habetur in. l. fluminum. in pn. ī. eo. ¶ No. q licet quādo ca uet de dāno ifecto p iure pprio sufficiat nuda cautio seu repro missio. ꝛ qñ cauet p iure aliēo reqrit cautio cū fideiussore: vt. l. ptor. in pn. ff. eo. tamen quando cauet mixtim videlicet p iure alieno ꝛ p iure ppo est ex toto satisdandū: vt pbat hic. ꝛ. ī. §. pxi. dum dicitur supficiariū ꝛ vsufructuariū pro toto debere sa/
4 tisdare qd no. ad limitationem. d. l. ptor. ¶ No. q supficiarius cēset pcurator dñi soli sicut vsufructuari⁹ censet pcurator ppe tarij. l. i. §. fi. cū. l. se. ff. ti. px. d quo dic vt ēt ibi fuit dictū. ꝛ iō sup ficiari⁹ pueiri pt vt ēt p vitio soli satisdet. s. q: cēset pcurator vt h videm⁹ ꝛ itellige q si pstita satisdatione p supficiariū p vicio soli ꝛ supficiei seqt postea ruia poterit supficiari⁹ hēre regressū ꝯ dominū soli ꝛ ratā dāni ifecti subeat. s. p rata extimatōis soli ha bito respectu ad extimationē supficiei. ꝛ ideʒ eꝯ qñ dñs soli ca uit p vitio ꝛ supficie sicut videm⁹ i vsufructuario satisdāte p iur vsufruct⁹ ꝛ ppetatis ꝛ i ppetario cauēte p vsufructu ꝛ ppetate l. si ppetari⁹. i gl. ī. e. ꝛ. §. pxi. cū. l. se. q: eadē ē rō in oib⁹ dictis
5 casib⁹. In gl. i ꝟ. vtroq. solutionē h positā i gl. approbāt Dy. Bar. Pau. d ca. ꝛ Ang. h volētes q distiguat an petat cautio a supficiario p suo iure tm. ꝛ sufficiat tunc cautio nuda. aut ꝟo petat ēt p iure dñi soli ꝛ tūc reqrat satisdatio. ¶ Et subdit ang. q tūc reqrit satisdatio si petat simplr qñ p vtroq iure videat p istū tex. p etitū. ꝛ. §. se. ꝛ eo. mō dʒ distigui i cāu. d. l. q bōa. §. i. fm Bar. ꝛ Ang. ¶ Sʒ imo. dicit q h solutio gl. ꝛ doc. videt
6 destruere istuʒ tex. ꝛ. in. d. l. q bōa. §. i. q simpliciter loqt. ¶ Ūn dicit forte posse distingui q quandoq qs habet ius p qd qs cē setur eē pcurator alterius vt ē videre i vsufructuario ꝛ supficia/rio: vt supra dixi. ꝛ i creditore habēte domū in pignus iuxta. l. fi.

pignori.ff.fami.her.z.l.si cum venderē.ff.de pigno.actio.z talis tenet satisdare vt h cū.§.se.z.in.l.si finita.§.idem querit.j.eo.

7 ¶ Quādoq3 qs h3 ius ex quo nō censet pcurator alteri⁹.vt est ille q h3 ius suitutis pdialis.z tūc sufficit indistincte q iste caueat sine fideiussore.z ita loquatur tex.i.d.l.q bōa.§.i.dicit tñ q ꝯ istum intellectū fortiter facit tex.in.l.si finita.§.si qua sint iura.in ver.satisdare.iuncta gl.i.j.eo.ppea q dicit forte tuti⁹ eēt tenere cū hac glo.z bar.nisi dicam⁹ q glo.in.d.§.si qua non cedat quatenus exemplificat illnm tex.in seruitute per.d.l.q bōa §.i.z sic ſm eū tex.d.§.si qua deberet exemplificari i vsufructuario vel intelligatur illa glo.in seruitute nondum constituta. z sic qñ nondū eēt acquisitū ius in rem ſm eum. ¶ Mihi placet opi.huius glo.z doc. Et non ob.tex.in.d.§.si qua cū glo. qm ibi tex.facit mentionē de cautione z satisdatiōe.vnde dū dixit ō cautione pōt intelligi tex.z glo.i.in eo q ꝯueniebat pro iure suo seruitutis predialis.dum aūt tex.facit mentionē de satisdatione pōt intelligi tex.z glo.in eo qui habebat seruitutē persōalē puta vsufruct⁹ quo casu si cōueniebatur simpliciter vel pro iure ꝓprietatis z vsufruct⁹ tenet satisdare ut hic z.j.§.pri.z fuit ocm.ff.

¶ Predictis adde q etiam vbi simul conuenirentur dominus soli z superficiarius quilibet videretur ꝯueniri pro iure suo seu pro rata.ar.l.reos.§.cum in talibus.j.de duo.re.ideo glibz tenetur ēt nude cauere z idē tenet Pau.de ca.i.d.l.q bona.§.i.licet ipse nō dicat fuerūt ꝟba Barto.j.l.pxima cir.ij.colūna.

8 ¶ Glo.in ver.mittēdū.nota ex hac gl.iuncto tex.q ex ꝯtumacia pcuratoris z in rez suā prout est vsufructuarius z superficiarius non pōt procedi ꝯtra dominum ad missionē in pos.ex secūdo decreto sed ex pmo sic.z ad hoc ista glo.reputat diligenter notāda de quo per bar.j.l.proxima.z ibi dicaz. Et pro hoc qō dicit hec glo.pz banc glo.intelligere istū tex.quādo pro cautione damni infecti procedebatur solū ꝯtra superficiarium taz pro vitio soli q superficiei z ipse fuit contumax. ¶ Dicit tamē imo. q istud dictū gl.nō probat necessario per istū tex q2 iste tex.vt loqui quando vterq3 fuit conuentus z vterq3 cessabat seu cōtumax erat.vnde tunc contra vtrunq3 ratione sue contumacie posset procedi ad primum z secundum decretum.

Celsus recte. Propietarius cauere tenetur nuda cautione de toto damno vsufructuari⁹ ꝟo satisdare alias patitur missionē ex primo z secūdo decreto in iure suo.z sic phibet vti z frui z cōmoditas vsufruc. trāsfertur in imissum.sed si post ꝯtumaciā fructuarij actor agat ꝯ proprietariū pro cautione prosequenda z proprietarius in totum caueat tunc ꝓprietarius statim poterit phibere fructuariū vti frui sicut qñ fructuarius non reficit z si proprietarius in totū non caueat vel vsufructuarius in totum nō satisdet mittit actor in pos.z si proprietarius tantuz a principio fuit requisitus ut caueat z cauit in totum non poterit ipse fructuarium qui nūquaz fuit cōtumax prohibere vti frui.nisi fructuarius requisitus a proprietario q ipse caueat de subeūdo rataz damni si quid sētiret ꝓprietarius pro cautione damni infecti per eum prestita tamen negligat. vbi vero fructuarius i totum satisdat vicino non poterit agere cōtra propierarium nisi postq satisfecerit vicino damnum.nam tūc agitur ꝯtra proprietarium.ut subeat ratum damni.s.pro rata extimationis ꝓprietatis.h.d.in effectu iste difficil'
2 §.cū.l.se.z diuide ut hic per Bar.z ad declarationem eoruz q habentur vide dicta.ff.i.§.proximo. ¶ No.ex.§.celsus.q vbi fructuarius non reficit pōt proprietarius prohibere vti frui.z intelligit Bar.hic q possit prohibere etiaz propria auctoritate p istum tex.q est notandum z similiter secundum imo.probabit iste tex.q possit propria auctoritate eum prohibere vti.qñ non cauet de damno infecto cum ista equiparentur.vt hic in tex.z p pdictis facit secundū eū q2 videtur proprietarius turbari in sua ciuili pos.eo ipso q fructuarius nō debite vtitur sua naturali.facit secundū eū qō habet in.l.clam possidere.§.si.de acq. pos. cui iunge ea q notant in.l.iij.§.eū igit.j.de ui z ui ar. Et q notant per Bar.in.l.i.§.interdictū.in.ij.col.j.uti possi.z p bar.i l.i.in prin.C.vnde vi. Alia plura notabilia potes colligere ex his que dicta sunt in summario per bar.hic cuius dictis adde i ꝯtū in.iij.q.ꝯcludit q qñ ando a principio fuit contumax fructuari⁹ in cauendo de damno infecto vicino z postea proprietari⁹ interpellatur a vicino ut caueat z cauerit pro toto talis cautio ꝓstita a ꝓprietario h3 vim secundi decreti ꝯ fructuariū.q2 h3 effectū priuationis vsufructus z cōmoditas vtendi fruēdi trāsfert in proprietariū alias si nō haberet uim secūdi decreti adiretur fructuari⁹ volens ꝯtumaciam purgare z cauere sicut auditur quis nō interposito etiam secundo decreto.ut in auc.ei q iurat.C.de bonis aucto.iudi.pos.z notatur plene i.l.si finita in.§.si plures.j.eo.cū seq.vt hic per Bar.nam secundum imo.istud nō videtur vex.s.q dicta ꝓstatio cautionis habeat vim secundi decreti q2 istud nō dicit h i tex.sed solū dicit q ꝓprietari⁹ poterit phibere fructuariū vti frui qñ nō cauit de dāno ifecto sicut z qñ ñ reficit.sicut ergo qñ fructuari⁹ nō reficit sed esset in negligentia vel mora reficiendi posset morā purgare si non esset deuētū ad secūdū decretū.ar.l.si seruū.§.sequit z.§.se.j.de ꝟbo.ob.z.l.illud.ff.de peri.z cōmo.rei vēdi.ita etiā videt in casu proposito q possit moram
3 purgare.z cuz hoc trāsit simpliciter hic Ro. ¶ Pro qua opi.ēt facit quia si vera esset opinio Bar.z sequaciuz sequeret q dare esset ſm decretum ad cōmodo dum proprietarij nō precedente primo decreto quod esse nō dz q2 secūdū dicit respectu ꝓmi.l.q duos.circa ꝓn.ff.de re.dub. ¶ Item inquantū Bar.hic dixit q licet pendente pcessu contra vnuz ex duobus correis debendi conuentū nō possit agi contra alium.l.quotiens.§.si creditor.ff.de peculio.tamen fallit nisi primo ꝯuentus sit contumax vt hic.§.celsus.in.l.se. vbi licet fructuari⁹ esset ꝯuentus vt caueret in totuz.tamē si fuit cōtumax potest agi cū ꝓprietario vt in totū caueat.z ista ē singularis limitatio ad.d.§.si creditor. secūduz Pau.de ca.hic. ¶ Adde tñ ſm Angel.hic q Azo in summa.C.de du.re.sub dubio tenuit illaz opi.q qñ primo conuentus comparet z se defendat nō possit ali⁹ correus interi ꝯueniri. ¶ Sz dicit ange. q contra hoc est tex.qui nō est alibi i.l.creditor i ꝓn. ff.māda.vbi apparet q etiam si primo conuent⁹ defēdat se alter conueniri potest. Sz responde ad illū tex. ſm Ang.q ibi erat lata sñia licet penderet appellatō vnde secundū eū dictū bar.hic debet intelligi añ latā sñiam.sed plus post latā sñiaz pōt alius conueniri ex quo creditor p frustrationē primi nō pt ius suū cōseq.
4 ¶ Vel secundo potes ſm eū dicere q qñ sunt plures correi obligati obligatione pretoria.ut in actiōe ō peculio iducta a pretore.l.i.i ꝓn.ff.de peculio.z tūc h3 locum tex.in.d.§.creditor.sed vbi tenerent obligatione inducta a iure ciuili seu ex conuētiōe ipsoruz tunc vnus potest cōueniri pendente iudicio moto contra aliū.vt.d.l.creditor.in prin. ¶ Sed ſm imo.hic bar. in.l.duobus.§.i.in.i.q.j.de duo.re.p.d.l.creditor. etiam indistincte reprehendit dictā opi.Azo.z tenet q alius possit ꝯueniri pendēte iudicio ꝯ aliū correum debendi siue nondū lata sit sñia ꝯ primū.siue sit lata z pēdeat appellatio.Nō ob.d.§.si creditor q2 rñdēdū ē ut in scda so.ff.relata p ang.quā etiā approbat hic imo.l3 de Ange.mentionem nō faciat. ¶ Ro.ēt hic p oīa idem dicit.put Jmo.l3 de eo mētionē non faciat. ¶ Pau.etiā i.l.duobus.approbat illā opi.q etiam ponit bar.l3 aliqua adducat ꝯ eum z rñdeat. ¶ Adde ēt q bar.h si bene inspiciat nō videt firmare q pendente iudicio ꝯ unū ex correis debēdi ñ possit agi ꝯ aliū.l3 ang.z persati moderni eū aliter refe-
5 rāt prout.ff.retuli. ¶ Est vex dum bar.sub dubio forte allegauit tex.in auc.hoc ita.C.de duo.re.voluit h fortasse sentire.sed ad illā auc.potes rñdere q ibi nō dicit q pēdēte iudicio moto ꝯ vnū presentē nō possit agi ꝯ aliū correū.l3 soluz ibi dicitur q vnus ex pluribus rei debendi conuentus habet exceptionez z beneficium diuisionis.nisi quando alius est inops vl' absens ut declarat bar.in dicta.l.duobus.in.ij.z.iiij. q.Et pro dicta[a] opi.q pendente iudicio contra unū correū possit agi ꝯ aliū ēt si primus nō sit contumax.

a ¶ Dca opi. adde.pro hac opi.cōsuluit i terminis frā. de are.ꝯsi.xxxiiij.ubi dic.p h facere q2 si reus pncipalis dicit istr3 vsurariū quorum iudice ecclesiastico z ob hoc creditori mittatur inhibitoria ne reuz molestet q nihilo minus poterit agere ꝯ fideiussorē.z ēꝯ si fideiussor idē faciat q poterit agere ꝯ pricipalē.limitat tñ ipse z itelligit pdicta va ex doctria bal. in.d.l.tam mādatori.C.ō fi nu.pecu.nisi fideiussor vl' reus principalis put casus euenit vellent assistere liti p suo iteresse q2 tūc secus p.l.si plusorio.§.quotiēs.ff.de app. z.l.si suspecta p glo.z ange. ff.de inoffi.testa.z.c.cū sup adre.iudi.

allego tex.in.l.fi.⁊ ibi pōderat bar.C.de fideiuſ.⁊ in l.fi.⁊ ibi no.bal.C.de duo.re.⁊ bal.i.l.i.C.de diuer.
6 Rp.¶ Itē inquātū bar.h nō cōcludit ꝙ lʒ coram iudice corā quo eſt ceptū iudicium debeat illud finiri.l. vbi ceptū.ſ.de iudi.tñ ſi reus citatus corā vno iudice fuit contumax ⁊ actor poſtea incipiat ꝯuenire illū coram alio iudice nō poterit talis reus ꝯuent⁹ corā ſcdo iudice opponere exceptionē ꝙ actor debeat ꝓſeq cāʒ coram pmo ēt ſi reus ꝯtumax vellet corā pmo iudice ꝯparere ⁊ reficere expēſas ⁊ purgare morā.ut h ꝑ eū. ¶ Adde ꝙ ang.h tenuit ꝯriū dicēs ꝙ lʒ re⁹ poſſit opponere exceptionē ꝙ debeat cām ꝓſeq corā prīo iudice nō tñ ꝑ hoc poterit dici ꝙ ipſi reo ꝓſit ꝯtūacia ſua ſʒ ꝓderit ei electio iudicis facta ꝑ agētēʒ.⁊ ita dicit tenere Guil.de cu.in.l.nemo.C.de iur.om.iudi.⁊ in.l. nulli in pn.C.de iudi.⁊ ꝑ hoc allegauit quia nō debʒ interdici reo facultas purgādi morā ſi vult ſumpt⁹ reficere.l.ſancim⁹.C.d iudi.⁊.l.ſi poſt tres.ſ.ſi qs cautio.⁊ qꝛ videt acqſita iuriſditio iudici pus adito .ꝑ.l. ſi qs pena.ſ.de iudi.c.poſtulaſti.de ſo.cōpe.vnd niſi renūciet̃ inſtantie nō vr̃ ꝙ alius iudex poſſit adiri imo vexās diuerſis tribunalibus reū poſtea veniētem ꝑdit litē.l.i.in fi.C.de aſſer.tol.⁊ notatur ꝑ Gui.i.d. l.nemo.lʒ ſm ang.Inno.in.c.ex tenore.de Rp.dicat ꝙ pena ꝑditiōis cauſe ꝑꝑ vexationē coraʒ diuerſis iudicib⁹ factaʒ locū non habeat niſi in caſu ſpāli poſito in.d.l.i.in fi.C.de aſſer.tol. Et ꝓ p̄dictis etiā.ſ.poſt aditū primi iudicis cū plures poſſent adiri ſit efficaciter ius acqſitum reo ut nō poſſit aliuſ iudex adiri.allegat ang.no.Inno.in.c.ſup litteris.de Rp.⁊ ea q̄ notātur ꝑ Io.an.in addi.Spec.in ti.de appe.§.in qb⁹ ver.qd ſi vict⁹.¶ Sed imo.hic reprehendit iſtā opi. ang.per iſtum tex.inducēdo vt h per bar.⁊ prout.ſ. induxi.⁊ reſpondet ad nota.ꝑ Guil.Cy.⁊ Io.an.in locis pealle.ꝙ nō loquūtur qñ reus eſſet contumax. benefacit ad materiā ſm eū id qd no.bar.in.l.ſepulchri.j.de ſepul.vio.¶ Non ob.ꝙ mora poſſit purgari ꝑ.d.l.ſancimus.⁊.l.⁊ ſi poſt tres.qꝛ rñdet imo.illd eſſe veꝝ re integra.ſecus aūt re nō integra ꝓut videt̃ eſſe i caſu propoſito.allegat no.in.d.l.⁊ ſi poſt tres.
7 ¶ Pau.de ca.h ꝯcludit ꝙ qñ reus vult reficere expēſas ⁊ purgare morā debem⁹ diſtinguere qꝛ aut ſaluuʒ ſit ius actoris ⁊ non remanet in damno purgata cōtumacia corā pmo iudice ⁊ tūc ꝓcedat opi.Ang.h aut ius actoris ſit deterius uel actor remanet in damno ⁊ tūc ꝓcedat opi.bar.h ꝑ.d.l.⁊ ſi poſt tres.⁊ per.l.mācipioꝝ.⁊ ꝙ ibi bar.ſ.de optio.lega.¶ Sed Ro.h dicit ꝙ ipſemet bar.in.d.l.ſepulchri.maxime in ver.iij. videndū ⁊c.vr̃ tenere illam opi.quā h tenet ang.ſ.ꝙ purgādo morā ⁊ ꝯtumaciā debeat audiri ꝑ eadē iura que h alle.ang.⁊ mirat̃ ꝙ doc.iſtā ꝯtrarietatē nō ꝯſiderauerūt.¶ Tamen ipſe concludit poſſe cōcordari opi.ꝙ aut cū exceptiōe quam opponit reus depēdentie litis icboate corā pmo iudice ꝯcurrit volūtas pmi iudicis inhibentis ſcdo iudici.⁊ tūc non poſſit ꝓcedere ſecundus.qꝛ cū pmus preoccupauerat iuriſditiōeʒ citādo.ut.d.l.ſi qs poſtea dʒ ꝓhibere ſecundū tanq̄ turbantē ipſū in ſua iuriſditiōe.ut no.ꝑ Inno.i.c.cū dilectus.de penis.⁊.i.c.i.de offi.deleg.cū ſi.Aut cuʒ exceptione oppoſita ꝑ reū nō concurrit primi iudicis ꝯſenſus.⁊ inhibitō.⁊ tūc procedat opi.bar.h ꝙ reus nō pōt ſe fundare ex prima citatiōe cū quo ad euʒ ꝑꝑ ſuam ꝯtumaciā habeat ꝓ circūdacta.arg.l.poſt edi-
8 ctū.ſ.de iudi.⁊ no.bar.hic.¶ Puto poſſe ꝯcludi ꝙ ſi reus nō reficit expēſas ⁊ contumaciā ñ purgat.va fit ꝯcluſio ꝙ poſſit actor euʒ trahere corā alio iudice[a] ⁊ vltra allegata per bar.h ꝓbat̃ in.d.l.i.i fi.cum glo. fi.C.de aſſer.tol.⁊ idem tenet bar.in.d.l.vbi ceptum idem tenet bal.i.q.q̄ incipit.accuſatus de vi turbatiua contra quem erat incidenter petitum i ff.arguo ꝓ pma ꝑte affirmatiua.⁊ allegat ꝓ caſu tex.i.d.l.i.in fi.
C.de aſſer.tol.ibi preterq̄ ⁊c.⁊ bal.in.l.ſenatus.ad fi.C.q accu-
9 ſare.¶ Pro hoc ēt bene facit tex.in.l.q̄uis.in ff.vel ſi pſonus vocat⁹ ⁊c.ſ.dein ius vo.vbi patet ꝙ ſi reus citatus nō ꝯparuit nō pōt allegare ꝯ actorē ꝙ actor fecerit eū citare.⁊ illū tex.ad h ibi pōderat pau.de ca.¶ Si aūt reus reficit expēſas ⁊ ꝯtūaciaʒ purgat cōparēdo corā pmo iudice ⁊ opponat corā ſcdo iudice ꝙ lis pēdet corā pmo.⁊ tūc vr̃ ꝙ dato ꝙ pm⁹ iudex nō ihibeat ſecūdo ꝓcedat opi.bar.i.d.l.ſi ſepulchri.⁊ ang.ꝯcordat i diſti-
10 criōe data ꝑ pau.vt.ſ.retuli.¶ Nec ob.ꝙ reus ñ debeat poſſe allegare citatōeʒ factā corā prīo iudice cū fuerit corā eo ꝯtūax ꝑ d.l.⁊ poſt edictū qꝛ pōt rñderi vel ꝙ ille tex.loqt̃ qñ i termīo citatōis nō ꝯparet ille ad cui⁹ petitionē fuit ꝯmiſſa citatio.nā maior vr̃ eſſe ſua negligētia.qꝛ maior eſt cōtumacia ꝓuocātis ⁊ pena nō cōparentis q̄ ꝓuocati.Unde dicim⁹ ꝙ maior ē ꝯtumacia actoris ꝓuocātis ad cām q̄ rei ꝓuocati cum reoꝝ ſit fugere.l. ꝓperādū.§.i.in ff.ꝓ te fugiēte.C.de iudi.⁊ colligit̃ ex not.per glo.in auc.q ſemel in ff.locum hʒ.C.quo.⁊ qñ iu.vel dic ꝙ cōtumacia ſua ſibi obeſt donec eſt purgata.d.l.⁊ ſi poſt tres.⁊.d.
11 l.ſancimus.eodē modo reſponde ad iſtum tex.¶ Non ob.l.litigatores.in prin.ſ.de arbi.per quam bar.hic ſe fundat.qꝛ licʒ ſcribentes nō reſpondeāt videt̃ poſſe rñderi ꝙ ibi loqt̃ qñ ambo litigatores receſſerunt a iudice.⁊ redierūt ad arbitriū a quo pus receſſerāt.nā non pñt petere a iudice ꝙ cogat arbitriū cognoſcere.qꝛ ibi null⁹ act⁹ purgādi ꝯtēptū iudicis iteruenit corā iudice quē ꝯtēpſerāt.ſed in caſu noſtro ꝯtumax purgabat cōtēptū habitū erga pmū iudicē.qꝛ noluit litigare coraʒ eo ⁊ reficit
12 expēſas.iuxta auc.ei q.C.de bo.aucto.iu.poſ.¶ Inquātū h incidenter tangit an trahens reum coram diuerſis iudicibus perdat cauſam[b] ⁊ tenet ꝙ ſic ut dixi.¶ Adde ꝙ ſm imo.glo.i.d.c.ex tenore.tenet ꝙ immo regulariter nō ꝑdat cām.qꝛ eſt ſpāle in caſu.d.l.i.de aſſer.tol.ſ.fauore libertatis.Et ꝓ hoc dicit ipſe facere.qꝛ pene ſūt reſtringēde ut regula in penis.li.vi.Et ita reſidet ipſe idē tenet ēt h Ro.q pro hoc allegat no.per Inno.in c.ceterum.⁊ in.c.paſtoralis.de Rp.¶ Adde tñ ꝙ cū opi.bar. concordat ang.Pe.⁊ Cy.in.d.l.nulli.in fi.per.d.l.i.de aſſer. tol.⁊ ita etiā tenuit glo.fi.in.c.dilectus de purga.cano.tñ doc. in.d.c.cū dilectus.cōiter reprobāt illā glo.⁊ ſequit̃ glo.in.d.c. ex tenore.de hoc etiā tetigit ange.in.l.cū ꝓcurator.§.domin⁹ ſ.ti.i.⁊ ibi tenet ꝙ ꝑdat regulariter cām.¶ Sed imo.ibi tenet ꝯriū dicēs ꝙ cōiter tenet̃ ꝙ i caſu.d.l.i.ſit ſpeciale fauore libertatis.⁊ ꝙ ibi ſit ſpeciale tenuit etiā ray.fulg.bal.⁊ Saly.in.d. l.nulli.⁊ Anto.de bu.in.c.fi.in fi.de ſequeſ.poſ.⁊ ita tenēt etiā doc.in.c.fi.de Rp.⁊ bene lʒ glo.ibi .⁊ glo.xi.q.i.placuit. cum glo.in.d.l.nemo ſentiāt ꝯriū.Itē dicit h bar.vt refert angel.⁊ moderni h ꝙ ſi ꝑꝑ negligentiā iudicis nō miniſtrātis iuſticiam ego adeo iudicem ſuperiorē.vt de alio ꝓuideat lʒ poſtea pmuʒ iudicē peniteat ⁊ iuſtitiā miniſtrare velit.tñ ñ poterit me iuito. ¶ Sed cōtrariū tenet ang.qꝛ ex quo iudex reuocat grauamen illatum parti in proceſſu iudicij ſufficit ei ut poſſit contra parteʒ ꝓcedere etiā ſi appellatū eſſet ad ſuperiorē.c.ſi a iudice.de appel.li.vi.¶ Sed ſm imo.forte poſſet rñderi ad illum tex.i.c.ſi a iudice.qd ibi loquit̃ quando grauat partē iniuſte procedēdo ſed nos loqmur qñ grauat ꝑtē i nō ꝓcedēdo.¶ Ro.etiā h tʒ ꝯ ang.⁊ rñdet ad.c.ſi a iudice ꝓut facit imo.nā ſm Ro.nos loqmur qñ grauamē fuit illatū nō faciēdo ſeu negligēdo iuſticiaʒ facere quo caſu nō appellat̃ ſʒ adit̃ ſuperior ꝑ viā q̄rele.c.ij.de exceꝑ.⁊ i auc.vt diffe.iudi.circa pn.⁊ no.bar.i.l.d pupillo.§.ſiqs
13 ipſi ꝑtori in.ij.oppo.ſ.ti.i.ſec⁹ in caſu.d.c.ſi a iudice.¶ Pro hoc etiā facit ſʒ eū qꝛ poſtq̄ cā ſuperioris curiā intrauit null⁹ inferior vlterius ſe ipedit.c.ut noſtrū ⁊ ꝙ ibi ꝑ Inno.de ap.Certe nō vr̃ bene reſponſum ad.d.c.ſi a iudice.tū qꝛ eadē eſt rō in ꝓpoſito qñ grauat̃ qs in nō faciēdo iuſticiā q̄ eſt qñ grauat̃ i ſaciēdo iiuſticiā.tū ēt quo dato ꝙ ñ poſſit appellari a iudicis tarditate negligētis facere iuſticiā.ſʒ debeat querelari ad ſuperiorē h l.ſi.circa ſi.ibi dū dicit maieſtatē iudicis querelā.⁊c.⁊ ibi ad h illū tex.ponderat bal.de tēpo.appel.⁊ no.guil.⁊ bal.i.l.ſʒ ⁊ ſi ꝑ ꝑtorē.§.ait pretor.ſ.qui.ex cau.ma.⁊ bal.plene in.l.ſi.C.de ſentē.⁊ in.l.ij.in.xi.q.C.d epi.audi.⁊ i.l.ij.C.vt lit.pen.¶ Tñ ſingulariter fallit vbi ter eſſet reqſitus iudex vt iuſtitiā faceret ⁊ negligat:qꝛ pōt appellari ſm Io.an.i.d.c.dilecto.de appe.ar. c.i.de ſup.ne.prela.qd dictū cōmēdat multum do.Abba.i.c.

a ¶ Alio iudice.pro hoc facit ꝙ voluit idem bal.i.l.geſta.C.d re iudi.⁊ inno.in c.innotuit de eo q fur.ordi.ſuſcepit ubi dicunt ꝙ contumax non ꝓrogat iuriſditionē.ſi ergo contumax non vr̃ ꝯſentire in iudicem ad quē vocat⁹ eſt pariter quoqʒ dʒ poſſe actor illū nō cōparētēʒ corā iudice corā quo vocatus eſt trahere corā alio iudice vt i iuditijs ſeruet̃ equalitas naʒ actore nō veniente pōt re⁹ peter̃ ſe abſolui ab inſtantia iudicij vel habere citatiōeʒ ꝓ circūducta vt habet̃ in.c.ꝯſuluit d offi.dele.nō veniēte q̄ reo cur ñ ⁊ actor pōt illum alibi trahere

b ¶ Perdat cāʒ adde ꝙ lu.ro.ꝯſi.cccxxx.i pn.tenet ꝙ ñ ꝑdat cāʒ ⁊ idē tʒ bal.i margarita ſua in verbo iudex.

c ¶ Inferior limita ſm inno.i.c.que ab eccleſiaruʒ de offi.ordi.niſi cōſuetudo dederit ordineʒ in cognoſcendo qꝛ tunc ipſo iure nō valet ꝙ fit ꝯ conſuetum ita dicit bal.i margarita ſua i verbo iudex ſuperior.

14 ex parte.l.ultimo.de appel. ¶ Nec ob.d.c.vt nostrum quia nõ impedit idem iudex se intromittere si vult reuocare grauamen a se illatũ aliter q̃ p diffinitiuam ꝛ postea procedere in causa data ꝙ ad quecũq; superiorẽ esset deuoluta causa per appellationẽ a dicto grauamine.d.c.si a iudice. ¶ Quesiuit etiã hic bar. an sufficiat i initio ꝓcessus citare ꝓcuratorem si dominus poterat haberi ꝛ in loco citari.ꝛ concludit ꝙ sic quo ad ea in quibꝰ ꝯtumacia procuratoris potest nocere dño de quo articulo me remitto ad ea q̃ post doc.scripsi in.l.eum q res.C.de ꝓcu.ꝛ ibi ẽt examinaui an cõtumacia ꝓcuratoris nocet dño quo ad primuz ꝛ secũdum decretũ.ꝛ an etiã noceat quo ad diffinitiuam sñiam in quo vltio adde ibi dictis ꝙ ang.in.l.hoc amplius.§.quesitũ.š.eo.tenuit ꝙ si a ꝓncipio citatꝰ est ꝓcurator ꝛ nõ dñs nõ pt in ꝯtumacia ꝓcuratoris ꝓcedi ad diffinitiuã ꝯ dñz eadẽ rõne.q: ñ pot ꝓcedi ad ẽm decretũ iuxta no.p gl.fi.in.d.§.quesitũ.ꝛ idẽ dicit pau.de ca.loqtur tñ pau.qñ ille esꝫ procurator gñalis.sꝫ dic ꝙ veritas ẽ in ꝯriũ q: imo ex ꝯtumacia procuratoris i ꝓn.citati pot ꝓcedi ꝯ dñz ad diffinitiuã vt tẽuit ĩno.ꝛ alij.i.c.i.vt lit.ñ ꝯte.vt ipsemet ang.i.l.i.§.si ꝓcurator.š.si qs ius di.nõ obtẽ.ꝛ Saly.i.d.l.eũ q.ꝛ vltra allegata p eos ẽ optimus tex.i.c.causam.de dolo ꝛ ꝯtu. ¶ Nec ob.ꝙ ꝯtumacia ꝓcuratoris ñ ꝓiudicet quo ad scðm decretũ quia responde ut dixi in.d.l.eũ q res.

lex. 11. q

Uid de creditore.

1 Pignoraticius creditor cogitur satisdare ꝛ ẽt ei debet caueri de dãno infecto ꝛ iussus possidere p cautionẽ nõ ꝓstitã potior ẽ pignoratitio creditore.h.d.cum.l.se.

2 ¶ Querit̃ pro ĩtellectu legis qd de creditore qd si creditor satisdedit ꝛ postea domus ruat ꝛ sic habeat necesse dãnũ emendare an poterit totũ recuperare a debitore q erat dñs domus ruinose ꝛ videt̃ ꝙ nõ sed ꝙ etiã creditor teneatur ꝑticipare de dãno.ꝛ dictũ fuit in sufficiario ꝛ fructuario.š.l.prima.ꝛ.l.hoc amplius.§. quesitũ.vbi dixi.š.eo. ¶ Contrariũ hic putat pau.de ca.licet ẽm eũ nec glo.nec doc. tangũt q: iura preallegata ꝛ ẽt tex.in.l.si ꝓprietarius.ĵ.eo.loquitur i suppfictuario ꝛ fructuario q sentiũt vtilitatẽ ꝛ cõmodũ ipsius rei.Ũñ eodẽ mõ sentire dꝫ ꝛ onus.l.ẽm naturã cum vulgaribus.ĵ.de reg.iur.sed creditor tale cõmodũ nõ sentit q: fructꝰ rei pignorate computat in sortẽ.l.i.ꝛ.ij.C.de pig.actio.sufficit ergo ꝙ ꝑꝑius hypothece qð hꝫ sentiat hoc icõmodũ q: tenet̃ satisdare ꝓ dño tanq̃ ꝯstitutꝰ procurator in rẽ suam.l.si pignori.š.fa.her.ꝛ.l.si cũ vẽderet.š.de pig.act.ꝛ cogit̃ exbursare pecuniã si domus ruat ꝛ nisi satisdet ꝓuat̃ iure suo.l.si finita.§.itẽ q̃rit̃.ĵ.eo.ꝛ.l.si noxali.alle.in glo.nõ aũt est iustũ ꝙ si soluat dãnũ ruine

3 vicino illud recuperet a dño domꝰ ruinose. ¶ Ex qbus infert̃ ꝙ si creditor pro domo sibi pignorata nõ cauet de dãno ĩfecto.ꝛ ꝓpter hoc cauerit de dãno ĩfecto debitor q erat domus ruinose non habebit tũc locũ illud qð habet̃ in.d.l.hoc amplius. §.si.cũ.l.se.vbi habet̃ ꝙ si vsufructuariꝰ ñ caueat ꝑt a ꝓprietario ꝓuari suo vsufructu.nã illð ideo ibi ẽ q: ibi emendatio dãni fieri debet p vtrũq; ꝓ rata cõmoditatis.hic ꝟo p solũ debitorẽ.Et dicit pau.de ca.se mirari ꝙ ista a doc.nõ declarent̃ cũ sint necessaria.

4 ¶ In gl.fi.l.is q.ꝯcludē ꝙ aut i ꝯtũaciã creditoris habẽtis domũ ruinosaꝫ pignoratã fuit ꝓcessuz ad scðz decretũ.ꝛ claruz est ꝙ prefert̃ missus icõtinẽti ex scðo decreto.d.§.itẽ querit̃ nisi talꝭ creditor fuisset impeditus tali impedimẽto ꝑ ꝑ ꝙ posset petere restitutionem in integrũ aduersus ẽm decretũ.ut si fuisset absẽs ex cã reipub.l.si finita.§.si forte.ꝛ.l.eoꝝ.ĵ.eo. ¶ Aut nulla fuit ꝯtũacia creditoris tũc aut fuit processuz ad secũdũ decretũ cõtra vex. dñz domꝰ tũc incontinenti etiã missus ex scðo decreto efficit̃ verus dñs rei vt habuistis no.p glo.in.l.pretoris.š.e.i ꝓnci.merito amplius nõ pot rẽ prescribere que iam est effecta sua l.seqꝫ.§.lana.ĵ.de vsuca.Ũñ tunc non hꝫ locũ ista.l.is q.ꝛ iõ tũc creditor habẽs domũ sibi ꝓus obligatã a ꝟo dño hꝫ potẽtiꝰ ius q̃ habeat missus ex scðo dcreto.ut ꝓbat̃ in.l.cũ postulassez §.fi.ĵ.eo. ¶ Aut fuit processũ ad scðz decretũ ꝯ nõ dñm.ꝛ tunc aut ẽt missus ex secũdo nõdũ ꝓscripsit ꝛ potior erit creditor cui

5 domus erat obligata a dño vt h a ꝯrio sensu.ꝛ ẽt ꝓbat̃ i.d.l.cũ postulassẽ. ¶ Aut missus ex secũdo decreto iã ꝓscripsit rẽ tũc ꝛ intelligit̃ eodẽ tpe ꝓscriptũ iure hypothece qð hebebat iste creditor tpe inchoate ꝓscriptõis.l.prima.C.si aduer.credi.Unde potior erit cã istius imissi ex scðo decreto.vt hic nisi creditor fuis

set in tali statu ꝙ posset petere aduersus prescriptionẽ restitutionẽ in integrũ:ut no.voluit glo.in.d.l.cũ postulasset.ꝛ hoc modo habes que hic notant̃ i gl.ꝛ plenius ꝛ melius declarata q̃ declarentur per gl.ꝛ doc.

lex. 13. q

Ui bona.

Emptor bonefidei cauet de damno infecto. non autez satisdat.h.d.Et facit iste tex.ꝙ bonefidei possess.habeat̃ loco domini dic vt per Bar. in.l.i.š.ad fille.ꝛ ibi no.sequitur.§.i.quem legi cum d.l.hoc amplius.§.quesitum .š.eo.

§

Cum inter edes.

Etiam dominus domus nõ ruinose cauere tenet̃ si mediãtibꝰ ruinosis põt domꝰ sua dãnum inferre.h.d. ¶ No.ꝙ inspicitur ꝙ euenire põt si status rei presens tendat ad illud.alias secus.l.iter stipulã.§.sacrã.ĵ.de ꝟ.ob.de quo dic vt ibi latius p bar.cũ additionibꝰ quas ibi dedi.Et pro ĩtellectu huius.§.adde.q: dicit imo.ꝙ ideo nõ sufficit mihi caueri a dño domꝰ ruinose tantũ in casu isto.q: possibile ẽ ꝙ domꝰ ruinosa ĩmediate nõ daret mihi damnũ.sꝫ ꝑ ꝓus daret dãnũ in edes medias nõ vitiosas.ꝛ ille mediate exide efficerent̃ ruinose ꝛ ĩmediate darẽt mihi dãnũ.ꝛ sic nõ esset mihi ꝯsultũ.ꝛ ita dicit voluisse hãc lit

2 terã recte intellectam. ¶ Ex quo infert̃ ẽm ipsum qð cautio damni infecti solũ se extendit ad damnũ ꝙ immediate dat̃ ꝑ edes ruinosas pro quibus cauetur .iõ in casu istius.§.cauet̃ etiã a dño ediũ mediarũ. ¶ Sꝫ

1 pau.de ca.hic sentit contrarium.s.ꝙ ex cautione dãni ĩfecti iste cui ab vtroq; cautũ ẽ possit eligere aduersus quẽ velit agere prout vꝫ ista lr̃a indistincte sonare ꝛ si ab vno consequet̃ cautionẽ dãni infecti:nõ poterit vlteriꝰ agere ꝯ aliũ.l.bonafides.ĵ.ð re.iur. ¶ Sed magis placet intellectꝰ imõ.q: ẽm intellectũ pau.ð ca. cautio esset superuacua i casu quo edes vitiose ruerẽt in edes medias.nã si verũ est ꝙ pro toto damno possit agere dñs mediaꝝ ediũ.ꝛ ego etiam possum ager̃ ꝯ dñz mediaꝝ ediũ ad qd ẽ necesse introducere ꝙ ꝓ tali dãno caueat ẽt mihi dñs vitiosaꝝ ediũ certe ad nihil:ꝛ cautio supuacua nõ eẽt ꝓstanda.l.stipulatio.§.diuus.š.vt lega.no.caue.solũ ergo agere possũ ꝯ dominũ ediũ vitiosaꝝ qñ ꝯtingeret ꝙ ruerent directo i edes meas ꝛ non primo in edes medias.ꝛ ẽt in illum casum tantũ dꝫ mihi cauere.ita intelligit̃ iste tex.ar.d. §.diuus. ¶ Sed pone ꝙ dñs domꝰ medie non vitiose q tibi cauit fecit ẽt sibi caueri dño domꝰ ruinose taz pro dãno sue domꝰ medie q̃ pro dãno tuo.ꝛ postea domus ruinosa ruat in domum mediã.ꝛ faciat eã ruere in domum tuam.quare tu agis contra dominũ domus medie ex cautione damni infecti.an ipse liberet̃ cedendo tibi actionem. ¶ Imo.hic sub dubio forte dicit ꝙ sic quia solum teneri vꝫ ex eo q: actionẽ hꝫ contra dñm vitiose domꝰ ergo debet liberari eum ceden

3 do.l.quod debet̃.cum ibi nota.š.de pecul. ¶ Sed pau.de ca.etiam format hanc.q.hic ꝛ dicit ꝙ a doc. non tangit̃ ꝛ concludit ꝯtrariũ.nã ẽm eũ posset ꝯtingẽre ꝙ ille ꝯtra quẽ cedit nõ esset soluẽdo.ꝛ q: dominus medie domus non tenet̃ tibi ex eo ꝙ sua domus media tibi dãnũ dedit cũ processerit hoc vitio domꝰ alterius tñ ex quo possibile fuit per dominum medie domꝰ recuperari dãnũ licet casualiter nõ possit .ut q: ille sit in soluendo hoc nõ dꝫ vitiare ius tuum.ita dic

4 se intelligere istum tex. ¶ Sed verior videt̃ opi.imo. quia pau.de ca.non bene respondet ad.l.qð habet̃. si bene inspiciatur.q: licet domus media tibi dãnum dederit tamen dominus medie domus nõ tenebatur ad illud damnum nisi ex eo:quia poterat sibi prospicere contra dominum domus ruinose agendo cõtra eum vt in tex.ad hoc facit quod no.glo.in .l. i.§. item labeo.in ver.experiaris.la prima.ĵ.ne quid i lo.

5 pu. ¶ Ultimo inquantum bar.hic dicit ꝙ culpa commissa in negligendo uon producit actionem.l.aglie.

vt est tex. singularis in. l. si cuius. §. de preteritis. ver. deniq3. ff. de vsufru. Limita vt per glo. in. l. cum quis ff. de dolo. et per glo. et ang. in. d. l. si cuius. §. i. et per Ro. in. l. fluminum. §. vitium. j. eo. et aliquid p imo. i d. l. fluminu. §. quod quis. j. eo. et vide etiam ad hoc quod no. bar. post gl. i. l. elegater. §. si qdrupes. ff. de dolo.

§. **Qui damni.** Timenti damnum et iuranti de calunia cauetur de dano infecto si pretori videbit. et l3 vbi timetur damnum de re ad re locu habeat cautio dani infecti. tamen secus est vbi de re ad persona damnu timetur. h. d. vsq3

2 ad. §. de illo. ¶ Nota ex tex. ibi totu tn hoc etc. arg. quod si statutum dicat credi debere iuramento accusatoris de dano dato vsq3 ad certa summa. tn i hoc iudex ex suo officio tenet et potest inuestigare an hoc sit veru3 si ita reperierit sequit iurametu alias no. et ita t3 Ja. de are. facit quod no. Cy. et alij in. l. si quando. C. vnde vi. si autem statutu dicit credendu esse iurameto saltuarij et non partis. tunc iudex nihil aliud inuestigabit quia sibi facta est probatio plena prout existit statutu tame si quis sentiat danu ex relatioe saltuarij recurrat contra eum si eius relatione falsam esse docere poterit secundum Ja. de are. in. l. i. in fi. C. si aduer. liber. et ista sunt verba Ange. hic qui in effectu videtur facete differentia3 an statutu dicat stari sacrameto actoris et tuc iudex teneat et possit inquirere de veritate n ob stante iuramento. an vero dicat stari debere iurameto tertij seu officialis tunc iudex post iuramentum no d3 se intromittere. ¶ Jmo. h satis plene examinat istum articulum valde quotidianu3 et in effectu dicit quod iste tex. no probat id quod allegat per bar. et ang. qr h iudex inquirendo post iuramentu non detegebat periurium. sed quia potest esse quod quis iurauerit verum. s. quod calumnie causa non petebat caueri tamen no est ei cauendu3 vt e videre in exemplis positis hic in v. cetez. et hoc est quod voluit dicere tex. v3 quod licet qs iurauerit n calumnie causa hoc petere. tamen comittit hoc

3 iurisditioni pretoris an ei sit cauedu. qr debet cosiderare pretor quale sit interesse allegatu. s. an sit pro cautione rei. an vero persone tantu. sed in dicta. q. formata per ang. detegeretur periuriu si no reperiret ita ee. ¶ Unde concludit quod aut lex vel statutum dicit super aliquo stari debere dicto alicuius. aut dicit stari sacramento alicuius. primo casu debet intelligi quod stari debeat dicto eius. s. nisi contrarium probetur etiam si ille talis sit officialis qui iurauerit fideliter exercere officium suum alleg. no. per Jaco. bu. in. l. i. per illu tex. C. de re iudi. vbi vult quod si statutum dicat credi seu stari debere dicto officialis quod inuenerit aliquem ludete3 intelligitur nisi probet contrarium. ad idem allegat no. p Jo. an. post Spec. in ti. de citatione. §. sequitur ver. nunquid credetur. et Jo. an. in. c. quoniam cotra. de proba. vbi dicunt quod licet nucius iuret fideliter exercere officium suum et post referat se aliquem citasse debeat stari dicto suo. c. cum parati. de appel. l. magis puto. §. ne tamen de re. eo. l. i. §. cura. et ibi no. bar. ff. de offi. prefec. vr. tame probat contrarium. vt etia est glo. licet no alleget. iiij. q. iij. §. item testes. et no. arch. in. c. venerabilibus. §. idem est. de sent. excom. in. vj.

4 ¶ Secundo casu concludit quod aut lex vel statutu vult stare sacramento alicuius precedente dolo vel contumacia illius contra que iuratur de quo dolo vel delicto constat. tunc non possit probari contra iuramentu per id quod legitur et notatur in auc. nouo iure. alias incipit hodie post iusiurandum. C. de de iudi. et in. l. si quando. C. vnde vi. et hoc operatur odium contumacis vl delinquetis licet Jnno. in. c. fi. quod me. cau. aliter setiat vbi videtur limitare. d. auc. nouo iure. quod pcedat qn taxatio fuit legitime facta secus si non fuit legitime facta. quia tunc sm eum non obstante sacramento secuto poterit iudex taxatione3 reuocare per. l. quod iussit. j. de re iudi. ¶ Sed certe verba Jnno. loquuntur quado agitur de facto iudicis immediate reuocando v3 de taxatione p eum facta quod facilius fieri possit per. d. l. quod iussit. et in. c. cu cessante. de appel. s3 imo. qnimmo sm eum illud dictu imo. fortasse no pcederet in casu. d. auc. nouo iure. quia ex quo taxatio e semel facta: et secutum iuramentu vr quod in odium contumacis iudex habeat sequi iuramentu3. nec in hoc debeat esse clementior lex vt dicit tex. in corpore vnde sumitur illa auc. s. in. §. oportet i auc. de iudi. et ita vr de mete Ja. bu. et bar. in. d. auc. ibi. du dicut. qr taxatio veniret contra iuramentu etc. et sic sentiunt quod iudex tunc non possit p sua interlocutoriam detegere periurium.

5 ¶ Aut non interuenit cotumacia aut delictu. et tunc aut lex vel statutu dicit stari debere sacramento in subsidiu: et tuc poterit pbari contra alle. no. per Jo. an. in. c. statutu. §. i. iuncta gl. in ver. salte. de rescript. li. vj. et Jo. an. in addi. spec. in ti. de offi. iudi. §. si super v. sed nuqd a snia. Et est ratio. quia tunc iuramentu succedit in locu alterius pbationis. et no est dubiu quod si alio mo pbatio fieret posset pars aduersa pbare contrarium ante publicatas attestatioes. c. fraternitatis. c. ex tenore. c. i nra. de testi. l. ob carme. §. si. ff. de testi. igit etc. ¶ Aut lex simpliciter dicit stari debet sacrameto tuc si sum9 i spiritualib9 poterit iudex ex officio non obstate iuramento ingrere de veritate per no. per Jnno. et per io. an. in. c. qr propter. §. illud. de elec. qr in spiritualibus exuberat officium iudicis ne per subreptione seu idebite quis promoueat. c. cu nobis olim. de elec. Sentit tamen Jnno. in. d. §. illud. quod iudex ad instantia partis non tenetur se intromittere quod pedet ex infra dicendis ¶ Aut sumus in alijs no spiritualibus tuc si lex no disponit expresse in casu de quo querit. sed fit extensio p quadam similitudine. et tunc videtur posse pbari contrarium p not. per Jo. an. in. c. ij. de tem. or. li. vj. et quod ibi glo. in ver. effecta ¶ Aut expresse disponit super eo de quo querit. et hic est casus dubius in quo Ang. hoc no declarat. an ad instantia partis iudex debeat se itromittere vel no. Un pot sm Jmo. forte dici quod siue statutu loquat in iuramento partis siue in iuramento tertij debeat intelligi nisi pars probet contrariu per nota. per Jac. bu. in. d. l. prima. de re iudica. et quia probatio per tale iuramentu3 cu fiat parte inuita no debeat plus operari quam alia probatio vel plus quam iuramentu prestitum in supplementu3 semiplene probationis contra quod admittitur probatio in contrariu: multo magis d3 admitti contra simplex iuramentum. ¶ Nec obstat. l. no erit. §. dato et. l. na et postea. §. primo. ff. de iureiurando. quia loquutur quando iuramentum voluntarie defertur per parte parti. et sic vr secus quando defertur per lege3 iuncta parte aduersa. per. d. l. admonedi. et hec responsio vr esse de mente Jo. an.

6 in. d. c. secundo. Et per hoc infertur quod in questione predicta si statutu vult stari sacramento damnum passi vsq3 ad certa quantitate et velit stari dicto sacramento etiam si non constet aliter de maleficio comisso. tunc videtur quod stari debeat in dubio sacramento donec probet contrarium. sed si velit stari solum super quan

7 titate damni. dumodo constet prius de maleficio. tunc forte eet secus scilicet quod non admittatur probatio in contrarium per. d. auc. nouo iure cu ibi. no. secundum Jmol. hic. ¶ Paulus de ca. hic refert distinctionem Ange. et dicit causam non esse veram in primo membro inquantum Ang. concludit quod non obstante iuramento danum passi debet iudex inquirere an veru sit quod dam num receperit. quia si verum esset dictum Ang. sequeret quod statutu nihil operaretur. Et respondet ad istu textum quod hic inquiritur per iudicem qd interesse pretendat petes cautione et si allegat tale interesse per quod possit cautio peti non inquiritur vlterius pp iuramentu3 quod prestitit. na docto. dicut quod isto e iuramentu probationis. vt no. per Bar. j. eadem. l. §. si alieno. et sicut p solum iuramentum probatur interesse allegatum ita in questione proposita inquiritur quid sit illud damnum quod dicit se fuisse passu3: et si declaret non inquiritur vlterius per iudicem an sit vex vel non sed stabitur iuramento. tamen poterit allegari contrarium. vt eleganter no. Ja. bu. in. d. l. prima. de re iudica. na3 omnis probatio que a iure procedit recipit aliam probatione i contrariu nisi sit probatio seu presumptio iuris et de iure. vt ple ne no. in. l. siue possidetis. C. de probatio. secundum Pau. de ca. hic. Roma. hic quasi in omnibus casibus adheret distinctio ni Jmo. licet ea iperfecte referat. et quando statutum dicit stari

debere sacramēto alicui⁹ ꝛ statutū non diceret ꝙ in effectu alia rum probationū staretur dicto sacramento. ꝛ non essemus ī spiritualib⁹. tunc dicit Roma. ꝙ iudex non obstante iuramēto habet inquirere de veritate. alleg. tex. in auc. hodie. C. de repudi. ꝛ d. auc. nouo iure. que potius facit in contrarium. allegat etiā nota. per Joā. an. in dicto versi. sed nunquid creditur cum si. ꝛ ea que notantur per Bal. in. l. iure. C. ne de sta. defun. ꝛ i. l. diuus. ſ. de testa. mili. vbi vult Bal. per illum tex. ꝙ si contra magnates sufficit ex forma statuti probatio per famam tamē intelligitur nisi ꝓbetur fama contraria. ꝛ in hoc roma. non facit mentionē de illa distinctione. an precesserit dolus vel cōtumacia illi

8 us contra quem iuratur vt facit Jmo. ¶ Addit etiā Roma⁹. ꝙ vbi statutum diceret ꝙ iuramentum haberet pro plenissima ꝓbatione tunc talia vba excludunt ꝓbationem. in contrariū allegat glo. singularem in versi. fecisse in cle. i. de proba. idem si diceret omnimodam probationem. quia videtur operari idē ac si dixisset plenissimam vt colligitur ex notatis p glo. in cle. i. ver. omnimodam. de fo. cōpe. secundum ipsum. ꝛ hec duo vltima dicta ponit ēt ipse in. l. si duo. de acqui. here. vbi etiam ita dicit voluisse Bal. in. d. cle. i. de fo. compe. in quibusdam cōtrarijs glo sis iuris canonici. Et idem si diceret secundum eum dandam eē fidem plenariam iuramento per id quod no. glo. in. d. cle. i. de

9 proba. ¶ Adde predictis ꝙ Ang. in. l. qui vas. in princi. ff. de furtis dicit ꝙ licet ex forma statuti vel de iure communi ī extiatione furti vel robarie stari debeat sacramēto passi furtū vel robariam si tamen accusatus probat de extimatione vera: nō ē stādum sacramento. idē dicit si stari deberet sacramēto saltuarij super damno q: veritate probata receditur a iuramento licet secū dū eum Jaco. de are. in. l. i. alias si. C. si aduer. liber. dicat in tali casu standū esse sacramento sed tamen puniendum esse saltuarium. Et mouet Ang. per. d. l. qui vas. in prin. ibi dum tex. dic controuersia ꝛc. cum probato furto de extimatiōe rei subtracte stetur iuramento damnum passi. d. l. si quando. ꝛ notatur in. l. semper. §. in hoc interdicto. in ꝟ. iurauerit. ſ. quod vi aut clam. Et dicit Ang. ꝙ in. d. l. qui vas. in princ. fur exhibuerat vas ꝑ

10 tractum per cui⁹ exhibitionē constabat de valore. ¶ Unde ex ħ infert ibi probari dictam decisionem. ꝛ sic ibi concludit contra distinctiōem. ſ. datam per Jmol. tenentem contrarium. s. quando precedit dolus vel delictum. ¶ Idem etiam videtur tenere

11 Ang. in auc. de exhiben. re. vbi dicit in prin. ꝙ licet statutum dicat ꝙ de damno dato stetur sacramento accusatoris vsqꝫ ad ꝗ titatē. x. librarum certe licet accusator iuret. tamē iudex poterit illud iuramētū taxare puta si viderit iurantem falsitatem vel calumniā committere. hoc dicit se dixisse hic. ꝛ dicit etiam hoc probari. p. d. auc. de exhibē. re. post prin. seu in. §. i. cum ibi no. vbi secundum eum probatur ꝙ declaratio expensarum fieri debet sacramento. ꝛ tū iudex declarationem illam taxat. ante tamē declarationem. Ang. etiam in. l. qui restituere. ſ. de rei ven. per illū tex. in ver. vlla taxatione iuncta glo. dicit probari ꝙ si statutū disponit stari debere sacramento accusatoris in hoc iuramētum pōt refrenari per iudicem vt nō audiatur iurans immediate qn immo ꝛ si in totum apparet iudici illud esse calūniosum nullatenus dꝫ credere iuramento. allegat no. per Ja. de are. i hac. l. §. si quis stipulatus. quia non est aperienda via periurijs. l. fi. C. ſ indi. vidu. tol. nec est aperienda uia malicijs. l. in fundo. ſ. de rei ven. ꝛ puto ꝙ uoluerit allegare Jac. de are. in hoc. §. ꝛ sic i dictis locis videtur Ange. contrariari distinctioni tradite hic per Jmo. ¶ Adde etiam ꝙ Bal. in. i. col. in titu. si de inuesti. inter dominum ꝛ vasallum lis oria. dicit ꝙ si statutum disponat ꝙ credatur iuramento alicuius nisi statutum figat pedem ibi ꝛ noluerit vltra queri de periurio. poterit probari contrariū. allegat no tata p Ja. bu. in. d. l. i. idem videtur velle. in. l. i. C. de re. cre. ꝛ ibi Saly. expressius dicens ꝙ si statutum dicat ꝙ saltuarijs iurantib⁹ stetur super denunciationib⁹ bannorum datorum ꝙ eis stabitur donec de piurio doceat ꝛ nō post p id qđ notat ibi gl. fi. in. i. solu. data ad auc. nouo iure. C. de peda. iudi. pro hoc ēt allegat. d. l. i. cū ibi no. per Ja. bu. de re iudi. licet secundum eū

12 Ja. de are. videat sentire contrarium in. d. l. i. C. si aduer. liber. Bal. etiā in. l. contra negantem. in fi. C. ad. l. aqui. dicit ꝙ si statutū disponat ꝙ de damno dato stetur iuramēto accusatoris ꝙ non obstāte iuramento iudex ad petitionē partis poterit accedere ad locū in quo df datū damnum. ꝛ si ex aspectu appareat nullū esse dānū datum debet pronunciare secundū ꝙ apparet ex aspectu. allegat no. dictū azo. C. ad. l. aqui. ¶ Nulla enim virtus legis potest excludere probationē que fit per rei euidētiā seu aspectum ita Bal. in Rubrica. C. de ꝓba. circa. i. col. alleget illō dictum notabile azo. ¶ Sed ipsemet Bal. in. d. l. ait pretor. in prin. ſ. de iniur. tenet contrarium. nam ibi refert illud dictum azo. ꝛ tū dicit ꝙ si statutū dispōat ꝙ de damno dato stetur iuramento quo ad contēta i accusatione damni dati tū periurus tenebit crimie stellionatus. l. fi. ſ. de crimine stellio. ꝛ ita dicit ia. de are. i l. i. C. si aduer. liber. ꝛ sic pro hoc debeat stari iuramēto quo ad extimationē damni. alleg. Bal. in. d. §. ait pretor. q: dispositio legis nō recipit probationē in cōtrariū. ad qđ allegat no. p glo. ſ. de in li. iur. l. fi. tū illa glo. si bene inspiciat vr potius probare contrariū.

13 ¶ Bal. etiam in. l. i. C. de re iudi. dicit ꝙ si statutū disponit ꝙ in paruis damnis stetur iuramento accusatoris tale iuramentū poterit retractari per. l. admonē di. de iureiurā. ¶ Dicit tamen ꝙ alij contrarium tenēt vt no. ia. de are. in. d. l. i. C. si aduer. liber. ꝛ remittit bal. se ad dictum per seipsum in. d. l. i. si aduer. liber. ubi ia. de are. Cy. ꝛ bal. nō loquunt quando statutum loquit de iure. sed solū qñ statutū dicit stari debeꝛ dicto alicui⁹. ꝛ bal. ibi videt transire cum opi. Jac. bu. supra allegata. Pau. de ca. in. l. fi. de preto. stipu. dic ꝙ si statuto cauetur ꝙ de damnis seu expensis stet iuramēto dānū passi intelligit nisi probet cōtrariū. q: ħ est de natura probationis ut vna ꝓbatio recipiat aliā ꝓbationē meliorē in ꝯrium. l. cū de indebito. circa principiū. de ꝓbationi. ita dicit voluisse ia. bu. in. d. l. i. ꝑt sic cōcludi ꝙ aut statutū nō dicit stari sacramēto sed dicto. tunc vex fit ꝙ possit ꝓbari ꝯrium ut tenuit ia. bu. d. l. i. per illum tex. de re iudi. ꝛ bal. ꝛ Saly. ibi ꝛ alij quos. ſ. retuli qcqđ dixerint ia. de are. ꝛ Cy. i. d.

14 l. i. C. si aduer. liber. ¶ Et probatur etiam vltra pdicta per nota. per glo. in. l. ii. §. si absens. ſ. si ex noxa. causa aga. in ꝟsi. iudiciū ꝛc. ꝛ illā ad ħ pōderat pau. de cast. ꝛ etiam ad hoc sequitur Bal. in. l. penul. C. ſ peri. tuto. vbi ad ħ plura adducit. ꝛ idē firmat Ang. in. l. diuus de testa. mili. ꝛ Pe. de ancha. in repetitione. c. canonum statuta. de consti. ver. vlterius qro sta tuto cauetur ꝛc. nisi statutū vltra procederet ꝓhibēs contrariū posse probari. arg. l. diem proferre. §. stari. ſ. de arbi. ꝛ. l. fina. circa principium cum ibi no. C. arbi. tute. nisi quis vellet ꝓbare per modos p quos admittitur probatio contra presumptionē iuris ꝛ de iure. ꝗ nō recipit regulariter ꝓbationē in ꝯriū. ſ qbus modis tangit p doc. in auc. sꝫ iam necesse. ꝛ in corpoꝛ vbi glo. C. de donati. ante nup. ꝛ p doc. in. c. is qui. ſ spōsa. ꝛ p moder. in. l. inter stipulantē. §. i. ff. de ꝟb. ob. ꝛ

15 p Roma. in. l. cū duo. cū si. ſ. de acquir. here. ¶ Aut statutū dicit stari debere iuramēto. tūc aut querim⁹ an iudex ex suo officio possit inquirere an falso iuratū sit ad finē ꝙ nō stet iuramēto quo ad effectū super quo iuratū ē ꝛ puto ꝙ nō regulariter vt tꝫ Jmol. ꝛ Pau. de ca. hic. ꝛ colligit ex nota. per doc. in. c. quia pp. bene facit. l. iiij. §. hoc autē iudiciū. ſ. eo. ¶ Et ad istum tex. responsum ē p eos vt. ſ. retuli. ¶ Aut queris vtrū

16 ad instātiā ptis possit recipi ꝓbatio in ꝯriū. ꝛ vr ꝙ solū possit recipi ꝓbatio p instra nouiter reperta vt vr ꝓbari in. d. l. admonēdi. quorū instrorū appellatiōe venirent testes nouiter reperti. l. i. ſ. de fide instrorū. ꝛ no. Bar. in. l. admonēdi. in fi. ꝛ tangit ēt ibi bar. i. ii. col. in fi. qualiter ꝓbabitur instra esse nouiter reperta ꝛ istō vr tenere Jo. mo. ꝛ expressius io. de fantucijs. ꝛ domi. in. d. c. ij. de tempo. ordi. li. vi. tū q: tex. in. d. l. admonendi. loquitur qñ cū iuramēto ꝯcurrebat semiplena ꝓbatio. ideo qñ ꝯcurreret semiplēa ꝓbatio putarē veri⁹ esse ꝙ possit ꝓbari ꝯriū quomodocūqꝫ. sicut

¶ Quod roma. in hoc articulo idē lo. ro. ꝯsi. cij. mꝫ ta adducit ad dispositionem statuti lucanī quo cauet ꝙ lapso decēnio solutio debiti ꝓbari possit iuramēto ꝑncipalis vel heredis. ꝛ ibi ꝯcludit ꝙ possit ꝓbari cōtrariū rapb. tū cu. cō silio. cxxxvj. vr voluisse ꝙ vbi statutū vult ſ bere stari dcō officialis vel saltuarij ꝙ nil vltra qri possit. itē adde ꝙ stāte statuto ꝙ stetur iuramēto dānū passi ꝙ nō poterit alieno cui ibi ꝯuento deferri iuramētum ad fundādā iurisditionē iudicis vbi uiget tale statutū ħꝫ lud. ro. singu. suis fo. vij. ꝛ i quātū. d. alex. dicit ꝙ vbi in statuto esset ꝙ iuramētū haberet ꝓ omnimoda ꝓbatiōe ꝙ ꝓbari si posset i ꝯriū ħꝫ cū dē ro. adde ꝙ idē lu. voluit ꝯsi. cccxxv. ubi dicit ꝙ si fundator ecclesie ordinari⁹ ſ reseruauit sibi omnimodā iurisditionē ꝙ virtute hui⁹ reseruatiōis omnimode poterit dispensare vt minor. xxv. ad sacerdotū promoueri possit cū dispensare sit de lege iurisditiōis. ꝛ reseruatio oimo de iurisditiōis comprehēdat oēs speciē ei⁹.

a ℭ Conscientie qñ stari dz cõscientie alicui^9 an possit q̃rellari vide p lu.ro .cõsilijs xxvii.z. cclxi. p Jo.de ãna. ɔsi.xliij.p eun dẽ alexãdrum ɔsi. ccvij.i.ij. col.ij.li. z qd sit cõsciẽtia vide p annaniaz allegato cõsi.

b ℭ Emerserit.de hoc articulo vide late p lu.ro.ɔsi. cccxx.z.ccxli. p pau. de cast. ɔsi.xli.i primo impressis.

c ℭ Allegetur limita ut per bal.i.l. nũqd s.si cer. peta. quẽ reffert z sequit roma. cõsi.lxxvij.

d ℭ Preciũ sed an vẽdens in nũdinis cẽseatur habere fidez de pcio vide bal.i.l.si nõ donatiõis C.de ɔhẽ.em.

probat in.d.auc.nouo iure.C.de peda.iudi.z i auc. hoc hodie.C.de repu.z no.per glo.finalẽ i.d.l.i.C. de reb^9 credi.z vr esse de mẽte bar.in.l.si cui.§.hisdez ĩ.de accusa. ℭ Vñ videm^9 q lz tam de iure positiuo q̃ diuino stãdũ sit duob^9 testib^9 aut trib^9 deponentibus cũ iuramẽto.c.in oi.de testi.z.c.nouit.de iudi.iũcta.l.iurisiurãdi.C.de testib^9.tñ pt pbari ɔriũ p aľs pbationes.d.c.in nr̃a.d.c.ex tenore.cũ si. Et h puto vex ẽt si precessisset cõtumacia vel dolus illius contra quẽ iurat.q: maior est dolus falsuz iurãtis q ptemz ẽt deũ offendere dr.c.debitores de iureiuran.l.ii.C. de re.cre.q̃ sit ɔtumacia illius qui iudicem tñ cõtemnit.dolus eni preponderat culpe.l.itẽ si obstetrix .§. fi.s.ad.l.aquil.z nõ dz nocere aduersus deliberãtem se vendicari p viaz delicti seu periurij.l.si qs a se fundũ cũ si.C.ad.l.iul.vnde vi. ℭ Nõ ob.qd habet i.d. auc.nouo iure.cuz ibi no.C.de iudi.q: rñde q illa intelligitur nisi i ɔriũ sit facta pbatio per no .p Inno. d.c.fi.qd me.cau. Cui^9 opi.approbat Jo.an.z Ant. de bu.sequit Imo.in.l.qd iussit.z in.l.ait pretor.§.i. ĩ.de re iudi. Et dicit ipsemet imo.in.d.c.fi.q.d.auc. nouo iure intelligit qñ taxatio fuit facta z pars aduersa nõ ɔdixit z probationes in ɔriũ nõ fecit.alias autẽ secundũ eũ pcedit illud dictũ inno.i.d.c.fi. ℭ Pro quo imo.ibi alleg.no.per io.an.in.d.c.statutũ.z i.d. c.ij.z sic vr q magis cõis ɔclusio sit ex predictis q ẽt qñ precessit dolus vel contumacia possit probari contra dictũ iuramentũ lz ɔrium tenuerit hic imo.z cum eo reperio finaliter hic transire Roma.in reliquis trãseo cum distinctione imo. ℭ Addit q vbi statutũ diceret stari debere conscientie^a alicuius.tunc est cõcludẽdũ q aut ille cuius conscientie cõmittit infert mihi magnũ p̃iudiciũ aut paruũ. Primo casu admittatur pbatio i ɔriũ ita intelligitur gl.reputata singularis in cle.i.de iurepatro. Scdo casu nõ z ita loquat alia gl. que videt illi ɔria.in.c.statutũ.§.assessorẽ.in ver.reliquatur.de rescript.li.vi.quib^9 adde no.p bal .in .l.ij. C.de sen.ex peri.reci.z i.d.l.i.C.de re.cre.z in.l.nulli.C.de epi.z cle.z Pe.de ancha.in cle.i .de testa.z Imo.post ang.in.l.ab executore.in prin.ĩ.de appel. z in.l.si sic in prin.de legi.z in.c.i.de cõsti.z in.l.inter stipulãtẽ.§.i.de v.ob.z ibi puto dixisse.z id nõ dico hic quia satis oneratus fuit iste qui etiã inducitur per ang.hic ad dictũ q creditori iuranti debitorẽ esse de fuga suspectũ:ut consequat familiã pro capiendo ip̃z non debeat per iudicẽ indistincte credi.imo iudex inuestigare põt verisimilia de suspitione fuge secũdum ang.imol.z Roma.hic in quib^9 adde bal.z ang.in.l. aptissimi.C.de iudi.d quo ibi dixi.z puto dixisse post ang.in.l.si ab arbitro.§.fi.ff.qui satisda.cogã.z in.l. ij.vbi imo.s.solu.matri.ad qd vide Ang.in .l. nemo carcerem.in repeti.C.de exacto.tribu.li.x.z in.l.i.C. quan.appel.z que no.bar.in.l.ait p̃tor.§.si debitorẽ que in frau.credi.z bal.in.l.cõsentaneũ.C.qũo z qñ iu.z in.l.creditor.la.ij.s.si cer.pe.z in.l.qd euitandi. C.de ɔdi.ob tur.causaz. Et dũ bar.hic dicit q timẽs ne dom^9 alteri^9 ruinosa ruat in psonã suã põt cõpellere illũ ad reficiendũ domũ. Adde que dixi in rubrica. s.eo. ℭ Et similiter dum tangit qñ sit locus cautioni de nõ offendẽdo.adde que dicent post ipsuz .ĩ.ea.l. §.si quis iuxta. ℭ Vltimo inquãtũ hic in additionib^9 nouis tangit Ro.an si statuto cauet q stetur iuramẽto accusatoris de dãno dato sibi transeat ista facultas iurãdi ad heredẽ ei^9 vide Bal.in.d.l.ait p̃tor.s.d iureiuran.z.l.si per alium.§.fina.post glo.s.ne qs euz qui in ius voca.est vi exi.z ibi etiam tangit Roma.q ibidem dicit prout dixit hic.z puto ibi tetigisse.

De illo queritur.

Vbi habet locuz remediuz ordinarium cessat extraordinariũ.h.d. ℭ In tex.ibi quid si hi computetur probat iste tex.secundum ange.hic q debitorem suspectum de fuga non potest creditor facere capi nisi probet q suspitio post contractũ debitũ emerserit[b].si eni tpe contractus erat tali modo suspect^9 sibi imputet creditor cur cũ eo contraxit.ut hic.z.l.si creditores.ĩ.de priuile.credi.ideo secunduz ang.sit cautus aduocatus.vt alleget debitorẽ suspectũ z cãz suspitionis emersisse de nouo vt q rupit z sũmauit z hoc doceat summatim.alias non sufficeret.z idem videtur tenere h Pau.de ca.z Ro. ℭ Et subdit hic pau.de ca.q possibile erat q tempore contracti debiti debitor esset pauper.tamẽ nõ eẽt suspectus d fuga ut q: tenebat apothecã z poterat sperari q quotidie satisfaceret dbito s; postea superuenit causa suspitiõis fuge vel recessus.vñ in hoc est aduertendũ quicquid dixerit ang.ƀm ip̃z. ℭ Adde predictis bar.in.l.fi.C.de ferijs.z in.l.fi.per illuz tex.C.de spon.z i.d.l.si creditores.z in.d.l.si is a quo. §.fi.p illũ tex.s.ut in pos.leg.z bar.in.l.ait p̃tor.§.si debitorẽ. ĩ. q in frau.cre.vbi ad hoc allegat istũ tex.z no.ang.in repetitione.l. nemo carcerẽ.C.de exacto.tribu.li.i.z in.l.si ab arbitro .§.fi.s. q satisda.co.z do.abb.i.c.quẽadmõm.d iureiur.z i.c.ij.d seql. po.z fruc.z oio bar.i.l.q̃situ.i pn.s.de pigno.z ibi limitãdo p dcã dicit q si tpe ɔcti debiti debitor erat suspect^9 de fuga tñ creditor ignorabat.poterit postea euz facere capi:ut suspectũ per d.l.fi.§.is quoqz.C.de sponsa.z ita etiã sentit Bar. in. d.l.fi. ℭ Sed est vtile hoc scire cui hoc casu icumbat onus pbãdi an creditori se ignorasse tẽpore contractus debitorem esse suspectũ prout se ignorasse alle.an debitori creditorẽ sciuisse.tex .in.d.l. fi.de spõ.i ver.si quidẽ pbatũ fuerit.videt probare q incũbat onus pbandi ei qui allegauit scientiã z sic debitori.z ad hoc vide bal.ibi.ad hoc etiã facit q: in dubio presumitur ignorãtia.l. verius.z ibi no.s.de pba.z plene in regula presumit.de regu. iur.li.vi.facit.l.fi.ĩ.p suo. ℭ Sis tñ cautus tu creditor vt alleges semper te ignorasse debitorẽ tempore contracti debiti fuisse suspectũ. z fuisse huius male conditionis cuius nunc est q: dato q ignorãtia p̃sumat tñ semper requirit q pro illa parte allegetur[c] tex.est no.in.l.si adulterium cum incestu.§.idem polioni.ĩ.de adult.que oia no.in practica.z per hoc ponitur granũ salis in dicto Ang.z aliorũ in dictis locis. Et ad predicta vide notata per Pau.de ca.in.l.etiam.§.i.so.ma.z an eoipso q tẽpore capture apparet debitorẽ esse valde inopem z destitutuz z ppterea suspectũ iuxta.l.sciendum in pn.cum ibi nota.maxime p bal.s.qui satisda.cog.presumat q in eadem inopia fuerit tẽpore cõtracti debiti glo.no.est q sic in.l.ex psona.z ibi no.bar. C.de proba.z ecõtra ex preterito presumitur in presenti vt not. in.l.siue possidetis.C.de proba.z in.l.non ignorabit.C.ad exhiben.z sic si creditor hoc sciuit tempore contracti debiti incũbet sibi onus pbandi mutationẽ status debitoris in deterius z non sufficit q debitor ad infringendam capturam probet q tẽpore cõtracti debiti ceperit dilapidare.si tamen tũc erat adhuc bene soluẽdo z postea fortius dilapidauit adeo q est effect^9 nõ soluẽdo.ut elegãter declarat Bal.in.l.si pro eo in prin.C .manda.z Ange.in.d.l.si ab arbitro. §.fi.z vide que in materia ibi scripsi. ℭ Et iuxta predicta tangit hic Roma.in additionibus nouis.an si viatori vel peregrinanti rem meam vendidi z ille nõ soluit p̃cium[d]:z vult recedere.an iuste possim eũ tanq̃ suspectũ de fuga capi facere.z nõ decidit referens Bal.in rubrica.C.de reuo.his que in fra.credi.hoc tetigisse.dic ut ibi per Bal.cuius opi.sequit Ro.in.l.ij.in pn.so.ma.vide etiam no.per barto.z Bal.in.l.heres absens.§.proinde.s.de iudi.

Si quis iuxta.

Ei cui iputari potest culpa edificij iaz ɔstructi nõ prestatur cautio damni infecti.hoc dicit. ℭ Et facit iste tex.in ar.ƀm Barto. ad.q.q si titius percussit seiuz pp qd facti sunt inimici.z tici^9 propter hoc timeat offendi a seio non possit petere seiũ cõpelli ad cauẽdũ ei de nõ offẽdẽdo ipsũ.q: ille timor quez tici^9 hz pcessit a culpa ipsi^9 ticij offẽdẽtis.tñ ipse decidit ɔriũ in ista cautione q petitur de persona ad psonã.l.presenti.§.pe.cum glo.in ver.securi.in ver.iteruẽtione.s.de his q ad eccle.cõfu.z per.§.neqz aũt.z qd ibi glo.magna i auc.de manda.pn.z rñde ad istũ tex. ut hic per eũ. ℭ Sed ang.s.ea.l.§.qui damni.in ver.et tex.dixit hoc tñ pcedere quãdo ille a quo cautio desiderat fecit sibi restitui personã desiderãtis cautionẽ vt seruũ qui ab eo aufugit vel vxorẽ suã que ab ipso aufugit z de adulterio est diffamata.

ita ẜm eũ ꝓcedit tex.in.d.l.pñti.ꝛ i.c.lfas.ad fi.de resti.spo.ꝛ i c.i.vt lit.nõ cõte.naz in dictis locis per viã exceptionis: peteba tur talis cautio.al's aũt nõ putat cautionẽ esse prestãdã per istũ tex.ꝛ per id qð habeť in.l.auxiliũ in fi.ẜ.de mino. Et eodẽ mo do vř posse responderi ad.d.§.neqȝ ẜm imo.in.d.§.qui dãni. Tũ dicit ibi imola.ꝙ equius vř dictũ bar. cũ ad officiũ iudicis spectet ꝓuideri ne fiãt rixe.l.eqſſimũ ĩ pñ.ẜ.de vsufru.ꝛ ibi no. ꝛ q2 iste.§.loquiť qñ timeť dãnũ de re ad rẽ.nõ aũt ð ꝑsona ad ꝑsonã ĩ qua mai⁹ ꝑiculũ.ar.l.seruoꝝ in fi.ỉ.ð penis.¶ Pau. de ca.hic ꝯcludit dici posse ꝙ iudex ad istãtiã ptis petẽtis ñ dȝ cogere ad cauẽdũ.ꝛ sic si istð nõ facit ñ tenebiť ĩ sindicatu.ꝛ ita ꝓcedat opi.ang.p.d.l.auxiliũ in fi.sed si velit ħ facere ex offõ suo poterit:cũ ad eũ ptineat qes subditoꝝ ꝛ possit ꝓuidere ne deueniať ad arma.d.l.eqſſimũ.ꝛ.l.fi.de offi.ꝓcu.cesa. ꝛ si sta tutũ ꝑmitteret fieri vindictã vsqȝ ad ꝯpetẽtẽ modũ ꝓut ẽ florẽ tie claꝝ ẽ ꝙ vř posse peti talis cautio ẜm eũ.¶ Ro.ħ ꝯcludit ꝙ si facti sum⁹ inimici ꝛ inimicitia ꝓcessit sine aliq̃ culpa mea tunc possuȝ petere cautionẽ per istũ tex.a ꝯrio sensu.aut subest culpa mea ꝛ tunc aut petiť cautionẽ iterponi ante aliquã offensaȝ fa ctã ab aliquo ꝛ tunc cautio pstari debȝ.ar.l.i.§.quies.ẜ.ð offi. ꝑfec.vi.ꝛ.l.illicitas.§.ne petẽtioꝛes.ẜ.ð offi.presi.ꝛ. d.l.eqſſi mũ.cũ si.¶ Aut cautio petiť post offensaȝ factã ab ipso petẽte ꝛ tũc putat verioꝛẽ eẽ opi.ang.s.ꝙ nõ debeat cogi cauere:qm tũc ad pacẽ dȝ hoꝛtari nõ aũt cogi.alle.l.ex stipulatione cuȝ ibi no.p doc.maxime Bal.C.de sen.ꝛ quod no.glo. ꝛ Bart.in.l. furti.§.q iussu.ẜ.de his q no.infa.nisi diu durasset inimicitia.q2 tũc posset cogere iudex ad pacẽ p tex.singularẽ.xc.di. placuit ꝛ no.ant.de bu.in.c.ij.de mutu.peti.Jo.an.in additionib⁹ spe.ĩ ti.de pign.§.sequiť.ṽ.quid si timeo.refert hãc.q.tetigisse gui. de suza.ꝛ ꝯsuluisse ꝙ iudex ꝓuidebit mandato illi sub pẽa ne offẽdat vel ꝓhibebit ne p certos fines incidat.arg.l.i.§.fi.ẜ.ð offi.ꝓfec.vi.vel coget eũ satisdare.arg.l.denunciam⁹.C.ð his q ad eccle.cõfu.ꝛ latius per ipm in.d.additione.ꝛ ista opi.mi hi plȝ.q2 plene ꝓbať in.l.denunciamus.ibi dũ dicit si quis ali qd.nõ ob.d.l.auxiliũ.in fi.q2 respõde ꝙ vex est ꝙ ille q icidit i legẽ ut q2 delictũ cõmisit non debet iuuari beneficio legis quo min⁹ puniať a iudice de delicto ut ibi.nõ aũt dȝ puniri ꝛ offendi a priuato antea offenso.q2 vindicta non est permissa.l. scientiã §.q cũ aliter.ẜ.ad.l.aql.i fi.ꝛ plene in.l.i.C.vnde vi. ¶ Non ob.ꝙ dȝ hoꝛtari ad pacẽ nõ aũt cogi q2 illud vex est i causis ci uilib⁹ secus in criminalib⁹ ꝛ vbi periculũ iminet per.d.l.equissi mũ.ꝛ ibi bal.ꝛ no.bar.ĩ.l.cõgruit de offi.presi.ꝛ fuit dictũ in.l. i.§.ꝛ post operis.ẜ.ti.i.¶ Et per predicta potes responder ad tex.in.l.si mulier.in pñ.ẜ.quod me.cau.ibi dum tex.dicit.quia hũc metũ sibi ipsi infert.vbi vř ꝙ quis nõ possit allegare metuȝ cuius cãm sibimet dedit ꝛ videť sic facere ille tex.multũ ꝓ opi. ang.lȝ per nullum allegeť.nam responde ꝙ ibi loquiť quando quis timebat sibi aliquid graue inferri,sed in casu nr̃o timebat sibi inferri vim ꝯ ius.ꝛ plura in materia dicte cautionis de non offendendo prestãda vltra predicta vide p guil.bart.ꝛ alios in d.§.ne potẽtioꝛes.ꝛ bar.in.d.§.qui dãni.ꝛ ĩ.l. capitaliũ. §.ad statuas.ỉ.de pẽis.ꝛ ĩ.l.hoc aũt in pñ.ẜ.si cui plusꝙ̃ per.l.fal.ꝛ in.l.sancitũ.ẜ.de re.di.ꝛ in.l.sȝ ꝛ si susceperit.§.fi.ꝛ ibi p ange. ẜ.de iudi.ꝛ per Cy.ꝛ aliosĩ.d.l.denunciam⁹.ꝛ ang.ibi aliqd dixit in.l.iiij.in pñ.ẜ.eo.Spe.ꝛ Jo.an.in.d.ver.sed quod si ti meo.p Bal.in.d.l.i.ad fi.C.de epis.ꝛ de.dicit iter alios pau. de ca.ĩ.d.§.q damni ꝙ lȝ regulariter ꝓpter iustã cãm timoꝛis sit prestanda cautio de non offendendo.d.l.denũciamus.ꝛ ibi Cy.fallit tñ nisi ille a quo petiť cautio esset subditus vel deberet reuerentiã petenti cautionẽ.q2 presumiť peti causa onerande li bertatis.l.i.§.que onerande.ỉ.qua.re.actio nõ da.¶ Sed istð nõ puto vex nec reperio scriptũ ab alio.q2 tex.i.d.§.q oneran de nõ loquiť qñ precessit iusta causa timoris.¶ Preterea glo. ibi in ṽ.bellissima intelligit ꝙ ꝓmissio de nõ offendendo intel ligatur adiecta causa onerande libertatis qñ illa ꝓmissio fit in continẽti tpe manumissionis.secus si postea ex iteruallo .ita te nent ibi docto.¶ Itẽ adde a in materia ea que no.Bar.ỉ.eadeȝ l.§.si qs quia in fi.¶ Item dicit hic Bar.ꝙ iste tex.non ꝓce deret si solum tractaretur hic de iteresse priuato lȝ iste fuisset in culpa patiendo edificare ꝙ̃uis per talẽ culpã deberet ꝑdeť ius nũciandi nouũ opus cum videatur consentire ꝙ edificetur nõ tamen videtur perdere ius petendi cautionem de dã no infecto cum opus postea efficiatur ruinosum cum in hoc non consenserit.arg.l.si domus i pñ.ẜ.de ser uitu.vrbanoꝝ.predio.allegat etiam in arg.ỉ. eadẽ.l. §.si quis opus.ꝛ idẽ tenet ang.¶ Sed imo.forte dic posse teneri ꝯriũ.quia exquo potuit ꝓhibere op⁹ edi ficari ꝛ ꝯsequẽter euitare periculũ ruine vř ꝙ sibi ipu teť si nõ ꝓuidet per istũ tex.qui simpliciter loquiť.Et rñdet ad.§.si qs opus ꝙ ibi nõ patiebať edificare sȝ nunciauerat nouũ opus.ꝛ vltra hoc petebat cautio neȝ dãni infecti.hic aũt passus ẽ edificari illicite.ꝛ for te in casu istius.§.hoc tẽdebat contra vtilitatem ꝓua tam.lȝ Bar.videať intelligere ꝙ versabať ẽt vtilitas publica.¶ Sed hoc videť diuinare ẜm imol .ꝛ vltra eũ ꝯ bar.facit q2 si vera esset distictio quã facit Bar.i ter ius publicũ ꝛ ius priuatũ sequereť ꝙ ad tollẽdum ius meũ plus operaretur actus inualidus ꝛ ꝓhibit⁹ tanꝙ̃ contra ius publicũ ꝙ̃ actus permissus valid⁹ ꝛ nõ ꝓhibit⁹.ut q2 sit cõtract⁹ meũ priuatũ quod nõ ẽ dicẽdũ quia actus validus plus operať ad tollendũ ꝙ̃ actus nullus.l.si vni.de leg.iij.l.si quis ante ð acq. pos.¶ Tamẽ sustinẽdo opi.bar.potes dicere ꝙ istð inducit hic a lege i penã illius qui passus est aliqd fie ri seu edificari ꝯtra publicam vtilitatem.nam edifica re nõ seruatis spacijs de qb⁹ in.l.fi.ẜ.fi.regun. cuȝ si. ꝓut ħ fuit edificatũ vt hic in gl.diciť fieri ꝯ ius publi cum.vt ꝓbať in.l.de pupillo.§.sextus.cũ glo.in ver. ꝯstitutiões.ẜ.ti.i.p quem tex.ꝓbať intellect⁹ Bart.q dicit ꝙ hoc edificatum est ꝯ publicam vtilitateȝ. quia tunc habet locum ratio.d.l.si domus.

Et superficiarium. Suꝑficiarius ꝛ vsufructua rius petere pñt sibi caueri.sȝ ille qui emit a nõ dño ꝛ bona fide nõ põt petere sibi caueri a dño.h.d.¶ No ta ꝙ superficiari⁹ ꝛ fructuari⁹ pñt petere sibi caueri de dãno infecto qð intellige a vicino .Sed an dño soli vel ꝓprietario glo.hic sensit ꝙ sic licet nihil boni al leget.qð intellige verum quando petitur caueri ꝓ vi tio soli nõ aliter.l.inter fructuarium.legitur ꝛ no.ĩ.l. damni.la prima.§.ei cuius.ỉ.eodem.dic ut ibi.

Si quis opus. Remediũ huius edi cti nõ cessat licȝ sit ex oꝛdinariũ dato ꝙ ẽt ꝯpeteret aliud extraoꝛdinariũ vř aliud ordinariũ qð deť ad alið ꝙ̃ detur ad istð. h.d.

Si quis quia. Nõ põt quis petere ab alio illud qð illi facere ð negauit.h.d.¶ Nota arg.ẜm Bar.ꝙ si peto a titio mihi cauere de non offendẽdo.ꝛ ecõtra ticius petat a me similiter sibi caueri titius nõ tenebiť mihi cauere nisi primo sibi caueať.ꝛ ita tenẽt hic moderni ꝛ imo. ẜ.ea.l.§.qui damni.ꝛ pro hoc facit quia semper debȝ ꝑus implere aduersario ille qui ꝑncipaliter agit.l.iuli anus.§.offerri.cũ ibi no.ẜ.de actio. emp.ꝛ declarat no.Bar.in.l.si soluturus.ỉ.de so.ꝛ limita ut hic per bar.Et sili p istũ tex.dicit hic ang. secut⁹ Ja.de are. ꝙ si egi contra te ad rẽ mobilẽ ꝛ peto p te nõ possidẽ tem imobilia mihi caueri de iudicio sisti.iuxta.l. scien dũ in pñ.ẜ.qui satisda.cog.ꝛ noluisti cauere.ꝛ eadeȝ re ad me reuersa: ꝓ eadem re agis ꝯ me ꝛ petis ꝙ tibi caueã ð iudicio sisti:certe ñ teneboꝛ p istũ.tex. qð no. ad limitationẽ.d.l.sciẽdũ.sequiť ẽt hoc Roma.hic.

Si quis stipulatus. Juramentũ de calumnia prestituȝ i vna istantia nõ extendiť ad aliã.ꝛ super eo dẽ facto non itex est iurandũ.h.d.¶ In tex.ibi quia possit fieri ꝛc̃.subaudi ꝛ instantia super qua primo fu it iuratũ est finita.al's nõ videť bona ratio hic tradita in tex.quia illa inspecta posset tale iuramentum exigi omni die ꝛ hoꝛa ẜm ang.hic.ꝛ sequitur Pau .de ca. dicens hoc fuisse dictũ Jaco.de are.¶ Sed ẜm imo. foꝛte posset dici ꝙ si petiť ex interuallo iuramẽtum:lȝ

a ¶ Itẽ adde etiã ꝙ voluit idẽ alex.consi. cxxx.iiij.li.ubi ponit an quis possit petere dieb⁹ feriatis familiã a iudi ce cum timet offendi.

a ¶ Cõtrariũ
adde eundem
alex. idẽ dicen
tẽ ꝯſil. cxxxiii.
i. li. ⁊ ang. ꝯſi.
cclxxiiij. ⁊ hic
dicta ꝑ doc. in
tellige ⁊ limi-
ta ꝓcedere qñ
teſtis deponit
ſuꝑ fcõ de ꝑte
rito i quo pñſ
nõ erat teſtis
q: ex quo non
erat pñs põt
meliꝰ informa
ri ſ; ubi teſtis
dꝑõit ſuꝑ fcõ
de ꝑterito ſu-
per quo erat
pñs ſi dicat ſe
neſcire ⁊ po-
ſtea ſcire ẽ ꝑiu
rus. ita dicit
fran. d are. cõ
ſi. lxxi. eẽ itelli
genda verba
bar. hic ⁊ alio-
rũ doc. ꝑ ea q̃
volunt abba.
moder. ⁊ ant.
de butri. in. c.
cauſam q̃ iter
iconomũ ex̃ d
teſti. Quid ãt
ſi teſtis dicat
ſe credere id ꝙ
prius dixit ſe
ſcire dic ꝙ ei-
us dictum nõ
deſtruit q: ꝙ
ſcimus crede
re poſſumꝰ ꝙ
tñ intellige ſ;
fran. de are. cõ
ſilio. xliiij.
b ¶ Ad aliuz
finẽ ꝑ hoc ꝙ
voluit ro. ꝯſi.
xlv. ꝙ ſnia nõ
dr̃ noua ꝑ ad
ditionẽ noue
cãe ita ꝙ ab ea
debeat appel-
lari. q: aut iu-
dex illaz adie-
cit ad declarã
duz. ⁊ tũc ſin-
git eẽ eadẽ cũ
declarata per
no. ꝑ io. an. in
addi. ad ſpec.
in ti. de teſte.
§. nũc vidẽdũ
vſi. plus dico
⁊ no. ꝑ bar. i. l.
heredes palã
aut iudex ad-
dit ñ tñ auget
nec minuit. et
tũc ẽt nõ dici-
tur facere no-
uam ſniam.

duret eadem inſtantia. tamen debeat iterũ de calũnia
iurari. q: ex curſu temporis perpendit̃ qualitas edifi-
cij an debeat ruere vel non. ⁊ mouetur per iſtum tex.
q ſimpl'r loquitur ſm eũ rõ Ang. procedat quãdo nõ
peteretur ex interuallo. arg. l. nam ad ea. s̃. de condi.
⁊ demõ. ⁊ idem tenet Ro. ſed certe iſtud fuit etiaz de
3 mẽte Bar. hic in. ij. oppo. ¶ Et facit iſte tex. ſm Ja.
de are. Bar. Ang. ⁊ Modernos ad. q. ꝙ ſi teſtis in
terrogatus de loco vel tempore dixerit ſe non recor-
dari ⁊ iterum alio tempore interrogatus dixerit id fu
iſſe in certo loco ⁊ tempore. non ex hoc incurrat falſũ.
quia poteſt eſſe ꝙ tempore ſecunde depoſitionis ha-
buit memoriam. ⁊ non tempore prime. Exempluz. ut
ſi dicat ita commemorauit mihi vnus amicus meꝰ ſm
bal. in. l. de tutela. C. de in integ. reſti. vel ſi dicat ita
reperio in meo libello ſm Bal. in. l. iubemus. C. d te-
4 ſta. ¶ Nec obſtat ſm Jmo. ꝙ teſtis ex interuallo nõ
poteſt corrigere dictum ſuum iuxta no. in. c. preterea.
de teſti. co. quia illud eſt verum quando tractatur de
correctione. ⁊ ſm dictum non compatitur cum primo
ſecus ſi compatitur cum primo. vt eſt videre in propo
ſito. quia poſſibile eſt ut dixi. quia prima vice non re-
cordabatur. ſed poſtea ſic. ⁊ ſic proprie non corrigit
nec mutat primum dictum ſed potius addit aliud qđ
no. ad limitationem. d. c. preterea. cum ibi no. quia il-
lud. c. cum ibi no. loquitur quãdo teſtis forte diceret
ſe erraſſe in primo dicto ſm Jmolã. ¶ Addit h Ro-
ma. ꝙ pro iſto dicto Bar. eſt tex. quem ibi bal. repu-
tat ſingularem. in. §. i. in v. non reminiſci. i ti. quid ſit
inue. in verſicu. feu. ⁊ ita dicit tenere Ange. in. l. qui-
dam tabularum. ff. de fur. per illum tex. in fi. ⁊ pro h
etiam ipſe allegauit ꝙ memoria hominis labilis eſt. l.
peregere in pn. j. de acqui. poſ. l. iij. §. in cauſe. cũ gl.
in ver. non eandẽ fidẽ. s̃. de carbo. edic. l. ij. §. ſi quid
autem. C. de ve. iu. enu. ¶ Pro hoc etiam allegat id
quod no. glo. in. c. cum cãm. q̃ inter archiepiſcopũ. i
glo. fi. de teſti. ¶ Adde bal. idẽ tenentẽ in. c. i. §. notã
dum. de notis feu. Ant. de bu. in. c. cuz in tua. ad fi.
5 extra de teſti. per ibi allegata per eũ. ¶ Quid ãt ſi te-
ſtis dixerit hodie ita ſe credere vtrũ cras poterit depo
nere ſe credere ꝯrium. ꝯcludit hic Ro. ꝙ aut dũ ꝑmo
depoſuit ſe credere ſubiunxit cãm neceſſario cõcludẽ
tem tũc põt teſtificando credere ꝯriũ. Aut ſimpliciter
deponit ſe credere non adiecta alia cauſa. tunc dictũ
teſtis non valet. ⁊ hanc diſtinctionẽ dicit ſe colligere
ex dictis Cy. in. l. teſtium. C. de teſti. ¶ Adde bal. in
d. §. notandũ. vbi dicit ꝙ teſtis q hodie dixit nõ cre-
do põt cras deponere ſe credere. allego no. per Ja.
de are. in. l. ij. §. qđ obſeruari. C. de iur. calũ. pro quo
bene facit glo. i. in. l. d tutela. C. de in integ. reſti. mi-
6 no. ⁊ ibi ponit Bal. an ſi quis cum iuramento reſpon
deat ſe diuerſo modo credere poſſit illud facere ⁊ an
incidat in periuriũ ⁊ ꝯcludit qđ illud facere nõ põt ⁊
incidit i ꝑiuriũ ſi nõ ꝓbat cãm ꝑꝑ quam nunc ꝯrium
credat. ⁊ ita etiam ibi tenet ſaly. ⁊ pau. de ca. ⁊ ro. hic
qui pro hoc allegat no. per ſpe. in ti. de poſi. §. vj. v.
i. ⁊ no. idẽ domi. de ſan. ge. in. c. ij. de ꝯfeſ. li. vi. vbi re
fert ita ꝯſuluiſſe Gaſpa. de cal. conſilio. iiij. ſuper ru-
brica de confeſ. ꝑ id qđ no. Spe. in. d. §. i. ¶ Jntelli-
ge tamen predicta ſane videlicet niſi incontinẽti fcã
eſſet. ij. reſponſio. vt eſt glo. no. in. c. fi. in ver. ex cauſa
in fi. de iureiuran. lib. vi. ⁊ glo. valde no. xxxij. qõne. i.
⁊ in. c. apud miſericordem. ⁊ ibi habes in gl. qualiter
intelligatur reuocari incontinenti reſponſio. de quo
vltra alios vide omnino Anto. de but. in capi. fi. de
confeſ. tamen cy. in. d. §. quod obſeruari. in. xii. qõne
in fi. archi. Joan. an. in. c. fi. de iureiur. li. vi. ⁊ Bal. in
l. vnica. in vlti. colum. C. de confeſ. ſimpliciter dicunt
ꝙ ille qui rñdet hodie per verbũ credo poterit abſq;
periurio cras vel poſtea dicere iſtud nõ credere ꝑ illuz
tex. ⁊ q: qs põt habere hodie de aliquo bonã cõſciam

⁊ cras malã ex aliquo ſuꝑueniẽte. c. ex iñnuatõe de ſimõ. c. frater
nitatis. d frig. ⁊ malefi. tñ ſatis rõnabile vr̃ ꝙ dcm̃ iſtorũ itelliga
tur ſm qđ declarat bal. ⁊ alij in. d. l. de tutela. ſ. ſi ille contrariuz
nũc credit ꝓbet ſuꝑueniſſe cãm noue ⁊ cõtrarie credulitatis. nã
prima reſponſio facta per verbum credo incidit probationez ſe
ipſũ. dato ꝙ non reſpondeat d veritate ſ; de credulitate. vt no.
glo. in. l. i. in pn. in verſic. damni. s̃. de interroga. actio. circa fi.
glo. ⁊ ibi Bar. ⁊ glo. magna in. d. §. quod obſeruari. ⁊ ibi per
doc. ⁊ probatur in. c. preſentium. in verſicu. ſciat. de teſti. lib. vi.
7 de quo etiã dixi in. d. l. de tutela. ¶ Ultimo facit iſte tex. an quãdo
teſtis reqritur ad declarãduz dictuz ſuũ ambiguũ. iuxta no. per
glo. in. §. quia vero multi cuz. §. ſequen. in verſi. non habebit i
auc̃. de teſti. in. c. cum clamor. extra eo. debeat iterum iurare de
veritate dicenda Bar. in. l. heredes palam. §. ſi quid poſt. s̃. de
teſta. per illum tex. decidit ꝙ nõ. ⁊ idem tenet bal. in auc̃. ſ; ho-
die per illum tex. C. de iur. calũ. ⁊ bal. in. l. fi. C. de teſti. ¶ Dic
tamen ibi bal. ꝙ ſecus eſt qñ iterũ examinaret̃ teſtis ad aliũ finẽ
q̃ ad declarandũ dictũ ãbiguũ. q: tũc d; iterũ iurare. dato ꝙ ſit
examinãdus ſuꝑ eo: ſuꝑ quo al's depoſuerat. exẽplũ p;. in. d. l.
fi. C. de teſti. ⁊ ad hoc allegat iſtum tex. pro quo adde glo. in. l.
per hanc. in glo. fi. de tempo. appel. ⁊ ibi bal. in. viij. colũ. facit
tex. in. c. fraternitatis ad fi. de teſtibus. Alexander.

9 **Si alieno nomine.** Preſtans hanc cautiõez
alieno nomine iurare de
bet quod ſi principalis per ſeipſum peteret non peteret animo
calumniandi. ſed pro ſuo intereſſe. ſi tamen principalis ſit parẽs
vel patronus illius a quo petit: ſicut non iuraret ſi per ſeipſũ pe
teret cautionẽ: ita nec ꝓcuratorio nomine ipſius petẽtis. h dic.
¶ Nota ꝙ idẽ honor ⁊ priuilegiũ exhibetur procuratori: quod
exhibet̃ principali. quod itellige ⁊ limita ut hic colligitur ex gl.
facit. l. alia. in prin. s̃. ſolu. ma. ⁊. l. ſi cum procuratorez. j. de rei
2 ven. ¶ Jn glo. in verſi. debeo. ibi tu dic etiam ſpeciale. ⁊ hanc
approbat Bar. declarando eam. vt hic per ipſum. ¶ S; imol.
in hoc tenet contra Bar. quia licet ſacramentum de quo loqui-
tur iſte tex. habeat vim probationis iure actoris. vt. s̃. eadẽ. l. §.
qui dãni. vt dicit Barto. tamen etiam videtur habere vim ſacra
menti de calumnia vniuerſalis. prout eſt de ſolemnitate cuiuſl;
iudicij regulariter q: non poteſt iurari ſm formam huius. §. qn
etiã ſub tali iuramento comprehendatur iuramentum de calũ-
nia vniuerſalis iudicij prout eſt d ſolẽnitate cuiuſlibet iudicij. q:
qñ preſtatur iuramentum calumnie vniuerſale. ut ſi iurat quis
ꝙ credit ſe iuſtam litem mouere. ⁊ ſic non differt ab iſta forma
iurandi. de qua hic. ⁊ in. l. pretor. in principio. ſupra eo. ⁊ in di-
3 cto. §. qui damni. Ex hoc ſequitur ſm ipſuz ꝙ ſi procurator po
teſt preſtare iuramentum calumnie: de quo loquitur iſte tex. qđ
quidem habet duplicem vim. ſ. probationis ⁊ ſolẽnitatis. vt di-
xi fortius d; poſſe preſtari per procuratorem iuramentuz calum
nie qđ preſtatur pro ſolẽnitate iudicij. de quo iuramento loquit̃
tex. in. d. §. ſinautem abfuerit hic allega. in glo. ideo ſm imo.
hic forte põt dici ꝙ hic eſt ſpãle. ut poſſit preſtari iuramentum
calũnie per procuratorem in cauſa iſta. q: hec cauſa celeritatem
deſiderat. l. i. s̃. eo. ⁊ per ꝯñs in eo non ex toto in figura iudicij
proceditur propter periculum quod eſt in cauſa. ¶ Uel ſm eũ
poteſt dici ꝙ licet hic dicatur procuratorem iurare debere tamñ
non negatur quin etiam dominus iurare debeat vt dicit tex. i. d.
§. ſinautez abfuerit. ⁊ ita intelligatur iſte tex. nã videtur ꝙ vter
q; iurare debeat per no. in. d. §. ſinautem abfuerit iuncta autẽ.
principalis. eo. ti. ſm vnum intellectum cum ibi no. per Bar. ⁊
hodie eſt expreſſum. in. c. ij. de iu. ca. li. vi. dicit tamẽ ipſe plus ſi
bi placere ꝙ hic ſit ſpeciale ꝙ non requiratur iuramentũ domi
ni propter periculũ ꝙ eſt in mora ꝙ ſm euz procedit tenẽdo ꝙ
in iſto iuramento de hoc non reqrat̃ ſpãle mandatũ. ut tenet h
Barto. in. ii. q. ⁊. j. dicetur ſi erit opus additione. ¶ Pau. de
ca. hic tenet ꝙ in iuramento de quo hic loquit̃ iſte tex. nihil ho
die ſit imutatũ ſed ſtemus huic. §. ſ. ꝙ ſufficiat ſolũ procuratorẽ
iurare vt hic ſ; i iuramẽto calumnie de quo loquitur tex. i. d. §.
ſinautẽ ſit verũ ꝙ debeat iurare dominus ut ibi ⁊ etiam procura
tor. vt in. d. c. ij. ¶ Ro. hic cõcludit ꝙ iſte tex. debet intelligi qñ
procurator habet ſpeciale mandatũ ad ita iurandũ ſm formaz
c. fi. de iur. calũ. li. vj. ⁊ tũc ẽ bene verũ ꝙ nõ reperitur ꝙ dñs al'r
iuret quia procurator pro eo iurat ſicut dicimus. in. d. capi. fi.

¶Si aũt intelligas ꝙ hic habuisset gñale mandatũ. tũc dicen/
dũ est ſm eũ ꝙ istud iuramẽtũ procuratoris nõ sufficeret nisi ẽt
dñs iuret: vt in. d. §. si aũt. iuncto. d. c. ij. ⁊. sic Ro. in hoc vltio
discrepat ab alijs q volunt vt retuli ꝙ iuramẽtũ de quo hic suf
ficiat si prestet̃ p ꝓcuratorẽ tñ ẽt si non habeat mandatũ spãle
ad hoc. Et hanc opi. ẽt tꝫ Bar. ⁊ Bal. in. d. §. si autem. ⁊ talis
opi. vr̃ verior per istũ tex. simpliciter loquẽtẽ in ꝓcuratore ⁊ nul
libi ꝓbare vr̃ ꝙ hic habuerit spãle mandatũ. imo potius ꝓbat̃
de iure ꝯ̃rium. s. ꝙ nõ requirat̃ hoc casu spãle mãdatũ. vt hic p
bar. in. ij. q. ¶Tamẽ in q̃tuꝫ imo. tꝫ ꝯ̃ Bar. per illã rõneꝫ vꝫ ꝙ
istud iuramẽtũ de quo hic prestitũ per procuratorẽ hꝫ dupliceꝫ
vim ⁊c̃. vt. s̃. retuli. nõ puto hoc bene dictũ. qꝛ iuramẽtũ ꝺ quo
hic prestitũ a ꝓcuratore nõ põt habere vim iuramẽti de calũnia
vlis prestandi a dño cũ nullũ requiratur spãle mandatũ. d. c. si.
⁊ hic nõ habebat spãle mãdatũ. vt est dictũ. bene posset habere
vĩ iuramẽti de calũnia prestãdi a ꝓcuratore ĩ aĩam ꝓcuratoris.
iuxta. d. c. ij. ⁊ hoc ĩspecto isto iure. ff. oꝝ. dũ hodie forma ista iu
rãdi ꝺ calũnia q° ad iuramtũ qꝺ ẽ vlis solẽnitatꝭ iudicij dꝫ eẽ la
tior q̃ ponat̃ h̃. ⁊ in. l. pretor in p̃n. s̃. eo. ⁊ pꝫ in auc̃. hoc sacra/
mentũ. ⁊ in auc̃. in isto. C. de iur. cal. ⁊ p spe. plene ĩ ti. de iur. ca
lũ. §. nũc videam⁹ in p̃n. ¶Vñ ex predictis puto ꝙ ẽt in cã dã/
ni ĩfecti nõ sufficiet hodie iuramẽtũ calũnie prestari p ꝓcurato
rem sine spãli mãdato ĩtelligẽdo ꝺ iuramẽto calũnie qꝺ ẽ solẽni
tas vlis iudicij: sꝫ reqrit̃ ꝙ dñs iuret ẽt p generalitatẽ. d. §. sin/
4 aũt. vel ꝙ habeat spãle mãdatũ ad iurãdũ. vt ĩ. d. c. si. ¶Nõ
ob. ꝙ cã dãni ĩfecti sit aliq̃lr sũmaria: qꝛ ẽt ĩ causis sũmarijs req
rit̃ talis iuramẽti prestatio sicut in alijs causis. vt in cle. sepe. de
ver. signi. ⁊ ẽt qꝛ fuit ĩ culpa dñs ꝯstituẽdo ꝓcuratorẽ si nõ de/
dit ei mãdatũ spãle ad iurandũ de calũnia ꝓut facere potuit.
ergo sibi culpã suã ĩputet. l. sꝫ ⁊ si p pretorẽ. §. i. s̃. ex q. cau. ma.
⁊ in. l. i. ĩ. de diuer. ⁊ tẽp. ꝓscri. ⁊ p hoc est rũsum ad rões ad/
ductas p imo. ¶Preterea si ver⁹ eẽt intellect⁹ imo. hic eẽt ca
sus spãlis ꝯ̃ regulas iuris cõis: sꝫ in dubio fugiẽdi sũt ĩtellectus
p quos iura redigũt̃ ad gratias ⁊ spãlitates. vt inqt Jo. an. in
c. ex pte. de testi. ⁊ no. doc. in. c. dilect⁹ filius. de offi. dele. nã dis
positiones q̃ sũt ꝯ̃ ius cõe sũt fugiende ⁊ restringẽde. c. i. de si.
presb. in sexto. teneas tamen menti hanc glo. quia. ſm bal. in. l.
non solũ. in p̃nci. s̃. de ꝓcu. vr̃ hec gl. velle vnũ qꝺ ẽ mirabile ⁊
singulare ſm ip̃m. s. ꝙ in iudicijs extraordinarijs satis ẽ ꝙ sol⁹
ꝓcur. iuret absqꝫ eo ꝙ iuret dñs vel alius spãliter ꝓ eo ad hoc
5 deputat⁹. ¶Ex glo. bar. multũ vtiliter ꝯmẽtauit istũ. §. ⁊ eius
dictis adde in q̃tũ ꝯcludit ꝙ ꝓcurator q vult iurare de calũnia
ꝓ dño põt ⁊ dꝫ iurare in aĩam dñi dũmodo habeat spãle man
datũ. vt h̃ p ip̃m late. ⁊ adducit ĩ ꝯ̃riũ notata p cy. ĩ. l. ij. §. hoc
etiã. de iura. cal. vbi cy. voluit ꝙ opi. canonistaꝝ tenẽtiũ ꝙ p ꝓ/
curatorẽ hñtẽ spãle mãdatũ possit prestari iuramẽtũ calũnie ꝓ
dño: non sit vera de iure qn ꝓcur. hẽat ꝯcipere v̾ba ĩ ꝑsonã suã
nũci⁹ vero in ꝑsonam dñi. vt plene no. p glo. magnã. in. l. mul/
tũ. C. si qs alte. vel si. facit. l. q̃cũqꝫ germinis. ĩ. de actio. ⁊ obli.
iuncta. l. qui aũt. §. si. cũ. l. se. s̃. de ꝯsti. pec. ergo cũ iuramentuꝫ
calũnie debeat inferri ĩ ꝑsonã dñi. vt ꝓbat tex. lꝫ ipse nõ alleget
ĩ. c. p̃ñtiũ. de testi. li. vj. nõ põt ꝓcurator iurare ĩ aĩam dñi. sed il
lud eẽt poti⁹ iuramẽtũ qꝺ dꝫ prestari a nũcio q ꝯcipit v̾ba in ꝑ/
sonam dñi. ⁊ ita etiam tenebat Cy. in auc̃. sacramẽta pubeꝝ. C
si aduer. vẽdi. vbi etiam idẽ dicit ĩ alio iuramento q̃ calũnie. tñ
ad hoc rñdet̃ ꝙ imo verũ est opi. canonistaꝝ q̃ ꝓbat̃ in. d. c. si.
6 iuncto. d. c. presentiuꝫ. ¶Nõ ob. rõ allegata per Cy. qꝛ in his
que sunt inseparabilia a ꝑsona ꝓut est aĩam ligari ⁊ silia ꝓcura
tor censetur repñtare ꝑsonãm nũcij^a adeo ꝙ ĩmediate sit trãsit⁹
in dñm sicut si ꝓcurator fuisset ꝯstitut⁹ nũcius vt ꝓbat̃ in. l. q
ita. §. i. in glo. cũ ver. euidẽs. s̃. ad treb. iuncta. l. si mulier. §. ex
asse. s̃. de iure do. ¶Vel ſm imo. hic rñde ꝙ lꝫ vbi agit̃ de obli
gatiõe q̃renda dño sit dña inter ꝓcuratorẽ ⁊ nũciũ: qꝛ ꝓcura/
tor p̃mo q̃rit sibi directã actionẽ ⁊ postea ip̃e cedit dño ⁊ in eũ
trãfert vtilẽ. l. possessio. §. si. ĩ. ꝺ aq. pos. nũci⁹ v̾o tã q̃ nudus mi/
nister recta via q̃rit totũ stati dño. ꝺ. l. multũ. tñ quantũ ad ob
ligandũ dominũ non vr̃ ꝙ sit dña inter nuncium ⁊ ꝓcuratoreꝫ
vel similes: qꝛ semp ex facto taliũ obligat̃ dñs immediate sicut
ex facto nũcij. alle. l. i. s̃. de institu. ⁊ in hanc sñiam ꝯcordãt oẽs
quos plene refert Ant. de bu. in. c. in ptractandis. de iura. calũ.
7 ¶Item inquantũ bar. concludit in. i. q. dato ꝙ procurator de
beat iurare in aĩam suã ⁊ etiam in aĩam dñi cũ spãli
mãdato. vt dixi. s̃. tamẽ sufficit si dicat se ꝓcura. no
mine non petere calũnie cã ad hoc vt dicat̃ sufficien
ter iuratũ. Adde ſm imo. ꝙ si simpliciter petitum sit
procu. iurare de calumnia vr̃ ꝙ sufficiat dicta forma
iurandi. d. c. ij. sed si eẽt petitũ specifice ꝙ iuraret in
aĩam suã ⁊ ẽt in aĩam dñi tunc sufficere nõ videt̃ di
cta forma que in dubio vr̃ referri solũ ad aĩam ꝓcu
ratoris. nec ꝑsona extrinseca dꝫ in dubio subintelli/
gi. ar. l. ita stipulatus. §. grisogonus. ĩ. de ver. obli.
¶Item qꝛ rñsio predicta facta per procuratorẽ vr̃
solũ satisfacere vni mẽbro predictoꝝ tñ mihi pl⁹ pla
cet ĩdistincte opi. bar. nam responsio dꝫ intelligi ſm
petitionẽ ⁊ ĩterrogationẽ: vt sit ei ꝯformis. l. si defẽ
sor. §. q ĩterrogat̃. s̃. de ĩterroga. actio. ⁊ in. §. pre/
terea. insti. de inuti. stipu. iõ cum verba illa sint apta
cõprehẽdere vtrũqꝫ casum ĩ ĩterrogatione specifica
tũ. vt bar. ⁊ ẽt ip̃emet imo. fatent̃. ergo dñt cõprehẽ
8 dere vtrũqꝫ casum. ¶Itẽ ĩ q̃tum tangit Bar. an di
cat̃ satis spãle ⁊ sufficiẽs mandatum qñ ĩ instrumen
to ꝓcuratoris dicit̃ ꝙ talis constituit̃ ꝓcurator ad
iurandum de calumnia. si specificetur clare causa in
q̃ iurandũ sit. ⁊ lꝫ quasi cõiter eius lec. corrupta ha/
beat̃. tñ ĩtentio sua eẽ vr̃ ꝙ nõ reqrat̃ specificari cãꝫ
in q̃ p̃standũ est iuramẽtũ calũnie qꝺ est solẽnitatis
vlis iudicij: ⁊ sufficit dicere ꝯstituo te ꝓcuratorẽ ad
iurandũ de calũnia sup causis q̃s habiturus suꝫ cũ
tali. p. d. c. si. in ver. cãm. ⁊ arg. l. si qs mihi bõa. §.
iussuꝫ. s̃. de acq. here. dicit tñ ꝙ cõis obseruãtia a q̃
nõ est recedendũ se hꝫ in ꝯ̃riuꝫ. s. ꝙ imo sufficiat di
cere. do tibi mãdatũ ad iurandũ de calũnia lꝫ non
specificet̃ cã^b. ¶Pro quo dicit facere illud qꝺ ha/
bet̃ in cle. nõ põt de procu. Adde ſm imo. ꝙ ẽt Jo.
an. in. d. c. si. sentit idem. s. ꝙ de iure debeat specifi/
cari cã. tñ dicit imo. ꝙ pratica ꝯ̃riũ seruat. ad qꝺ fa
cit qꝛ cõiter ꝓcuratores nõ inducũt causam sine cõ/
sensu dñi. ⁊ sic eoipso ꝙ dñ consensit litẽ moueri in
cõsequẽtiam cõsentit ꝙ iuret̃ de calũnia si petat̃ cũ
aliter nõ possit iudiciũ agitari. arg. l. ij. s̃. de iu. om.
iudi. l. ad rẽ mobilẽ. l. ad legatũ. s̃. de ꝓcu. facit qꝺ
no. Inno. in. ca. ex parte decani de rescri. Adde ꝙ
ſm Ja. bu. requirit̃ specificari cã al's nõ põt dici ꝙ
legitie p̃stet̃ iuramẽtũ calũnie p ꝓcuratorẽ in aĩam
dñi: qꝛ nõ posset ligari anima domini per iuramen/
tum talis procuratoris prestituꝫ per illud mandatũ
domini datum ad iurandũ de calũnia generaliter ĩ
omnibus causis in quibus dñs iustitiam fouet: qꝛ
mandatũ generaliter non trahitur ad illicitũ. l. iij. §
si ꝓcura. s̃. quod quisqꝫ iur. ⁊. l. ꝓcurator. in p̃n. s̃.
de ꝯdi. inde. ⁊ istam opi. secutus est Barto. in. d. §.
si autem. ⁊ Anto. de bu. in. d. c. in pertractandis.
9 ⁊ Jo. de fantu. ⁊ do. de san. ge. in. d. c. si. ¶Itẽ in/
q̃tum querit Bar. quid si coniuncta persona agat
pro cõiuncta sine mandato vtrum possit sufficiẽter
iurare de calũnia absqꝫ eo ꝙ principalis iurare te/
neatur. ⁊ concludit ꝙ sic vt ibi p eum. ¶Adde ꝙ
Ro. hic refert ꝙ bal. in. d. §. si autem. tenuit ꝯ̃riuꝫ
⁊ pro hoc adducit Ro. qꝛ coniuncta persona nõ ad
mittitur pro coniuncta in casibus in quibus requiri
tur speciale mandatũ: vt probat̃ in. l. patri pro filio
in p̃n. s̃. de mino. iuncta. l. illud. §. i. eodem titu. sꝫ
tale iuramẽtũ est hmõi. vt supra dictum est ergo ⁊c̃.
¶Tamen ſm roma. melius est sequi opi. Bar. qꝛ
al's sequeretur ꝙ iura dicentia coniunctam ꝑsonam
pro coniuncta persona admitti sine mandato. vt. l.
sed ⁊ he. in p̃n. s̃. de ꝓcura. ⁊. l. exigẽdi. C. eo. nũq̃
haberent locuꝫ nisi coniuncta persona haberet mã
10 datum speciale ad iurandum de calũnia quod est
absurdum dicere. pro hoc adducit ꝙ lꝫ excõicatus
prohibeat̃ sacramenta facere: ⁊ sic iurare: tamen p̃t
iurare de calũnia qñ in iudicio est conuentus. iuxta

^a ¶Personam nũcij. adde ꝙ ꝯ̃ Cy. tenent. d. de rota decis. suis ĩ nouis de iuramẽ. calũ. ⁊ an ꝓcurator teneat̃ iurare ẽt ĩ aĩam suã ꝓpriã dñi ꝺ rota ĩ dicta decis. ⁊ decisio. p̃ma ĩ antiqs eo. ti. tenẽt ꝙ sic. ⁊ dicit ludo. ro. singulari. suis fol. i. ꝙ oĩa iuramenta de qb⁹ hic p bar. p̃ñt p ꝓcuratoreꝫ p̃stari ⁊ ibi cõcludit ꝙ testis põt p ꝓcuratorẽ iurare ꝺ ueritate dicẽda. nota ẽt ꝙ dñi de ro. decis. dcclxxxvij ĩ antiqs de iuramẽ. calũ. dicunt ꝙ auditor põt cõpellere ꝑtes nescẽtes qd cõtineat̃ sub iuramẽ. calum. ad iurandum quinqꝫ capl'a sub eo cõtenta ⁊ actor nolẽs iurare priuat̃ iure suo. reus aũt habetur pro cõfesso ⁊ ꝯuicto.

^b ¶Cã. adde mathesilanũ notabilibus suis no. xxvj.

c.cum inter.de excep.ꝛ in terminis no.glo.in.c.cuȝ cām de iuramen.calum. Ea ratione quia ex quo ha bilitatur in tali casu ad iudicium videtur habilitari ad ea sine quibus iudex procedere non posset.c.pꝛ terea.de offi.delega.l.ij.ff.de iurisdi.om.iu. ¶ Ad de primo q̄ Roma.minus fideliter refert dcāȝ opi. Bal.nec bal.ad hoc se mouet p.d.l.patre,p filio:sȝ ex eo quia iuramentū calūnie debet prestari in aīam principalis.c.presentium.de testi.li.vj.ꝛ propterea requirit speciale mandatum.d.c.si.ergo cum cōiun cta persona non sit huius non poterit ī aīam domi ni iurare.contra hoc adde q̄ spe.in ti.de iura.calū. §.restat ꝟ.iteȝ coniuncta.videtur simpliciter tenere illam opini.quam tenet Barto.hic.ꝛ quam sequi tur Barto.in.l.ij.in pn̄.ꝛ.§.hoc etiā.C.de iura.ca lū.ꝛ idem tȝ Sal.in.d.§.hoc ēt. ¶ Sȝ io.an.in ad di.Spe.in.d.versi.item coniuncta. dicit q̄ cōmuni ter tenetur principalem debere iurare:ꝛ ita dicit te nere Guid.de suza.in.l.maritus.C.de procu.eo qꝛ licet lex pmittat cōiunctā psonam pro ꝯiuncta age re tñ non facit eam ,pcuratorē.l.iij.§.sed si iudi.sol. ¶ Sȝ ad istud arg.responde q̄ id qđ habetur in. d.l.ij.§.qđ obseruari:ꝛ qđ ibi gl.in ver.persone. C. de iur.calū.vbi pater.ꝛ alij habentes a lege admini stratione q̄uis non sint procuratores.tñ iurare pos sunt de calūnia ꝛ tunc non requirit q̄ pꝛicipalis iu ret.qnimo dixit gl.in.d.ver.persone.q̄ ēt in casib' in quibus extraneus nō pōt sine mandato agere:vt qñ agit ad recuperandū possessionem p viȝ ablatā. l.i.C.si per vim vel alio mō. poterit ille extraneus sufficienter iurare de calūnia. Et per hoc arg.seu p hanc responsionē ēt est sublata rō bal. Unde teneo opi.Bar.per rōnes suas.ꝛ p alia supra all'. ¶ Pro quo ēt facit quia cum tale iudiciū non liget dictā cō iunctā psonam ,p qua agit.d.l.i.C.qui.res iud.nō no.eadem rōne nō est dicendū ipm debere iurare p se cū aīam suā ligaret q̄q̄ An.de bu.in.d.c.i per tractādis.ad fi.videatur se remittere ad no.per cy. in.d.§.hoc ēt. Cuius op.habes hic relataȝ per bal. ¶ Item inq̄tum Barto.concludit q̄ si causa agit per procuratorem gn̄alem.ꝛ dn̄s sit in loco longin quo adeo q̄ eius copia haberi non potest.tūc talis ,pcurator sufficienter possit iurare de calūnia absq; speciali mandato.ꝛ procedet iudiciū absq; eo q̄ do minus iuret.ꝛ q̄ in subsidium transit vtilis actio si ne cessione.s.quando persona que cedere debet ha beri non potest.iuxta no.in.l.damni infecti stipula tio cōpetit.§.fi.j.eo.adde ẞm Imo.h.q̄ istud exē plum de cessione non vr̄ simile.qꝛ cedere actionē pē det ex facto alieno.ꝛ iō si non est qd iputetur peten ti cessionē:qꝛ non potest habere copiā debentis ce dere subueniendū est sibi.sed hic videt iputanduȝ domino qui cōstituit ,pcuratorē ad agēdū.ꝛ sciebat q̄ non poterat admitti sine speciali mandato ad iu randuȝ de calūnia.si non dedit ab ipō pꝛicipio spā le mādatū.vnde verius videt ẞm eum q̄ non debe at admitti.vtrum tñ hoc casu possit dari curator bo nis q habeat iurare de calūnia tanq̄ legitimus ad ministrator:dubitat hic Imo.ꝛ pꝛio arguit q̄ sic p no.per Cy.ꝛ pe.in.d.§.finautem ꝛ in.d.§.hoc ēt. ¶ In ꝯrium facit ẞm eū quod no.barto.dum dicit cessare debere legitimū administratorē.ex quo alius est dat' ꝛ cōstitutus a pncipali.sicut testamētarius tutor facit cessare tutorē legitimum ꝛ oēm alium.l.si tutor reipublice.§.i.ſ.de tute. ¶ Tamen ad istam rōnem dicit posse respōderi q̄ ex quo in casu propo sito non habemus administratorē sufficienter cōsti tutū a pꝛincipali.cū nō habeat mādatū ad iurāduȝ de calūnia ergo deberet posse dari curator.cum pa ria sint eū nō esse vel iutilē esse.l.i.§.quibus cum.l. se.ſ.qđ cu.vniuer.no.l.quotiēs.ſ.q satis.cogā.c.i.

¶ Tene mē ti.adde q̄ ta le iuramētuȝ pōt ēt peti p' sēiam ẞm.d. ꝛ rota decis. suis ī nouis ð iuramēto cal. decis. vltima ꝛ de predicta cautela uide ēt per mathe. nota. suis fo. xxx.

de transla.pla. ¶ Et dicit forte posse ꝯcludi q̄ hoc casu non sit dandus curator si dn̄s sit abſ̄s ex voluntaria causa ad finem vt moueat actiōes ꝯpetētes absenti.secus qñ esset absens ex cā ne cessaria ꝛ ,pbabili.ꝛ sic loqt tex.in.l.ab hostib'.in pn̄.ſ. qui.ex cau.in pos.ea.ꝛ sic ēt vr̄ intelligenda gl.ibi posita:sed ex parte rei absentis posset forte dari curator bonis ẞm eum. ¶ Roma. no.hic dicit q̄ bal.in.d.§.finautē.tenet cōtra Bar.ꝛ meli' ẞm ipm.qꝛ forma talis iuramēti ē q̄ prestet in aīam domini per.d. §.fi.sȝ istud non potest fieri per ,pcuratorem habētē gn̄ale mā datū:vt.ſ.fuit ꝯclusum:ꝛ in casibus in qb' iuramentum reqrit spāle mādatū:nihil potest operari ,pcurator gn̄alis.l.pōponi' ꝛ ibi gl.ſ.de ,pcur.ꝛ habet in.d.l.istud.§.i.ꝛ dicit q̄ illud qđ habet in.d.l.damni.§.i.in quo se fundat Bar.loqtur ī cāu di uerso. Et q̄ nō ob.si diceret q̄ dato q̄ requirat spāle mādatū tñ ex quo venit incidenter in iudicio pstandū dcm̄ iuramētū:ꝛ non pncipaliter deberet sufficere gn̄ale mādatū.ar.no.in.c.sci scitata.de testi.in.inte.ꝛ no.p bar.in.l.si ,pcurator.in pn̄.ſ.tit. i.qꝛ respōde q̄ illud nō militat in casu isto.nam si illud eēt verȝ in isto casu nunq̄ regreret speciale mandatū ad dcm̄ iuramētū qđ ē ꝯ.d.c.si.ꝛ ea q̄ supra dicta sūt. ¶ Adde q̄ hāc eādē.q.pn̄ cipalem formauit gl.in.c.ceteꝝ.de iur.calū.ꝛ ibi ꝯcludit q̄ da bit tūc curator q iuret.ar.l.i.ꝛ.ij.j.ð cu.bo.dan. ¶ Ant.ð bu.i d.c.ceteꝝ refert q̄ istā eādē opi.tȝ Cy.i.d.§.hoc etiā.tñ Cy. loqui videt in coniuncta persona agente non in procuratore:ꝛ videtur Ant.de bu.cōcludere q̄ vera sit opi.Bar.h ,p qua ad ducit ī fili:qꝛ al's pmittit q̄ ꝯ administratorē agat durāte offō. qñ nō est spes de fine officij q̄uis alias nō pmitteret agi duran te officio.l.nisi finita.§.fi.cū.l.se.ſ.de tu.ꝛ ra.dis. ¶ Subdit ēt posse seruari dcām aliā practicā.s.q̄ det curator:qꝛ eo respectu quo dat curator nō adest ali'.i.,pcurator.s.ad fi.iurādi.de cal. 13 ¶ Sed aduerte qꝛ ant.de bu.vr̄ sibiipsi ꝯriari qꝛ si psupponit verā esse opi.bar.,put ipse tȝ seqt ēt q̄ aderat ,pcurator quo ad fi.etiam iurādi de calū.qꝛ bar.tȝ i tali casu ,pcuratorē posse de calūnia iurare. ¶ Recitat ēt ant.de bu.q̄ vbi absens nō eēt re mot' posset dari dilatio ,pcuratori:vt denunciaret dn̄o qđ veni ret ad iurandū ar.l.ij.C.vbi in rē ac.ꝛ auč.q̄ in ,puincia.C.vbi de cri.agi opor.ꝛ.c.qm̄ freqnter.§.q̄ si sup.vt lit.nō ꝯtes. vel q̄ mittat ad iudicē loci vt rcipiat iuramētū.iuxta.l.generaliter §.his de pn̄tib'.de re.cre.ꝛ ita refert dixisse quosdam antiquos Bar.in.d.§.finaūt.tenet illā opi.quā ipsemet tenet h.sal.vero ibi tȝ q̄ detur curator.ar.l.i.§.illud.ꝟ.sed in bonis.j.de mu. bono.ꝛ p id qđ no.glo.ij.in prin.j.de cura.bo.dan.in.ꝟ.ratū habebūt ī fi.glo.nam ẞm ipm ,pcurator pdictus nō eēt sufficiē ad iurandū.qꝛ eū in piuriū fine speciali mandato nō posset fa cere incidere p.d.c.si.ꝛ ista opi.vr̄ ð iure verior. ¶ Nec ob.d. l.nisi.§.fi.cū glo.qꝛ ibi non poterat aliter oportune prouideri agere volēti.sed in casu nostro pōt ,puidere per dationem cura toris.vt ē dictum ꝛ puto q̄ talis curator possit dare cuiuscunq; bonis.ꝛ nō solum ad defendendū:sed etiam ad agendū.vt p bat gl.no.in.l.iij.C.de capti.ꝛ postli.reuer.quā ibi cōiter sequi tur docto.ꝛ eā ad hoc ibi reputat valde notabilē Saly. ad qđ vide etiā no.per bar.in.l.pe.j.de bo.auc.iudi.pos. ¶ Et circa 14 istud iuramētum calūnie qđ est solēnitatis:addit hic Imol. q̄ omissio talis iuris petiti reddit ,pcessum nullum:sȝ secus si non petat.l.ij.§.sȝ qꝛ veremur.C.de iur.calū.ꝛ.c.i.ex eodem li.vj. ¶ Uñ ẞm eū dicit Ja.bu.in.d.§.sed qꝛ veremur.q̄ maliciosi ,pcuratores dū rn̄dent libello negāt narrata ,put narrant eē ve ra ꝛc.ꝛ in fine scripture dicunt.ꝛ petit iurari de calūnia.postea vlterius nō curāt insistere vt sic nō prestet iuramētū.ꝛ ex hoc iu diciū reddatur retro nullū:ꝛ ita declarat in.d.c.i.ꝛ dicit ita eē de mente Bar.in.l.de pupillo.§.qui opus.ſ.ti.i. ¶ Adde q̄ vr̄ sufficere q̄ tale iuramētū qñcūq; prestet:dummodo non sit conclusum in cā.vt est glo.no.in.c.ex litteris de iureiuran. quā 15 tene menti'. ¶ Itē inq̄tum Bar.h in.ij.q.pꝛincipali cōcludit q̄ iuramentū calūnie qđ ē ,pbatiōis:vt in terminis huius.§.pre stari pōt p ,pcuratorē nō habētē spāle mandatū. Adde q̄ imo. hic dicit posse distingui.ꝛ ꝯcor.opi.vȝ q̄ aut procurator vult iu rare ,put sonāt verba pretoris vȝ eū cuius nomie postulat non calūnie cā fuisse postulatuꝝ.ꝛ tūc vr̄ q̄ debeat habet spāle mā datū.nā al's vr̄ q̄ non posit hoc bene iurare.aut vult iurare q̄ credit eū:cuius nomine postulat non fuisse postulatuꝝ calūnie

cā.tunc procedat opi.bar.⁊ talis forma iurandi de credulitate videť fuisse de mente gl.in.l.pretor.in pn̄.š.eo.in.ꝟ.fuisse ⁊c.⁊ sic attendenda est forma iurandi.vt sic videať an reqratur spāle madatū vel nō.℄Sed ro.hic tenet simpliciter ꝯ bar.s.ꝙ requirať spāle mandatū:qꝛ si sufficeret generale sequereť ꝙ posset obligare aīam domini ad piurium cū debeat tale iuramētuȝ ꝯferri i aīam domini:vt pȝ hic in.l.pretor.i pn̄.š.e.qđ nō ē dicēdum cū in generali mādato nō veniat id per qđ dn̄s possit incidere in delictum vel penā.d.l.iij.§.si ꝓcurator.℄Et ꝓ hoc ēt adducit qꝛ sicut iuramētū calūnie quod est solēnitatis requirit specificū mandatū vt in.d.c.fi.ita dȝ esse in isto iuramēto.cū nō possit reddi rō diuersitatis ꝺm ipsum.℄Tamen sustinēdo simpliciter opi.bar.vť posse ad ꝯria responderi.s.ꝙ circa iuramentum nō referat an quis iuret per verbum credo.vel per verbum scio.quia etiam qn̄ iuraret se scire eum cuius cā postulat nō fuisse calūnie cā postulatuꝝ.idē iportaret ac si dixisset se credere. vt ꝓbať in.d.l.ij.§.qđ obseruari versi.cām scientes.⁊ in ꝟsi. scire iuncto tex.ibi dum dicit credit ⁊ existimat:⁊ ibi no.circa pn̄.ꝗto magis vbi expresse nō iurat se scire.sed simpliciter dicit ꝙ iurat eū cuius nomine postulat ⁊c.cum in dubio fieri debeat iterpretatio:vt actus poti⁹ valeat ꝙ̄ pereat.l.quotiens in stipulationibus.j.de verbo.obliga.c.abbate.de ver.signifi.⁊ sic si non hȝ spāle mandatum.vť potius ꝙ referri debeat iuramentum ad i credulitatem ⁊ opi.ꝙ̄ ad scientiam.⁊ per hoc est responsuȝ ad rationes alle.per Jmo.℄Non obstat ēt alleg.per Roma.qꝛ ñ est verum ꝙ istud iuramentum probationis de quo loquiť iste tex.debeat in animam domini conferri.immo in aīam ꝓcuratorum:vt hic probat Bar.nec ꝯrium dicit iste tex.⁊ in.d.l.ait pretor.Ex quo inferť ꝙ apparet de ratione diuersitatis inter istud iuramentum ⁊ iuramentum calumnie quod est solēnitatis.cū il
16 lud bene debeat conferri in aīam domini.Jtem inꝗtum barr. hic tractat q̄ sit forma huius iuramēti.quod est ꝓbationis:⁊ dicit ꝙ iurabit de credulitate.vt hic per ipm.Adde ꝙ Ro.hic tȝ contrarium.ex hoc qꝛ hic tex.⁊ in.d.l.pretor.in prin.videtur loqui per verba designantia veram credulitatem.pro hoc etiā adducit:qꝛ si hoc iuramentū de quo hic cū si.dicitur eē iuramētuȝ probationis:vt probatur.š.ea.l.§.qui damni.⁊ no. barto.hic ergo per verbū credo iurari non debet:qꝛ illa non esset certe sufficiens probatio:vt patet ex his que no.barto.in.l.i.circe prin. š.de ven.inspi.ꝺm ipsum subdentem ꝙ Bar.hic se fundat ex glo.de quibus in actu lecture non est curandum ꝺm eum tamē sustinēdo opi.bar.s.ꝙ sufficiat iurare ꝺ credulitate.Potes ad contraria respondere primo ꝙ iste tex.⁊.l.pretor.non loquunť per verba designantia veram certitudinem.⁊ probať in simili i. l.inter coheredes.§.qui familie.š.fami.herci.vbi tex.loquiť ꝺ forma iuramenti calūnie.⁊ ꝙ̄uis ibi non ponatur verbuȝ credu
17 litatis.tamen subintelligiť.quia talis est natura iuramenti calūnie vt pȝ in.d.§.quod obseruari.℄Jtem i his de quibus non potest haberi scia de veritate sufficit haberi de credulitate probatio.c.litteris.in versi.credebant.de presump.⁊ no.Cy.in.l. testiū.C.de testi.in.v.q.⁊ bar.in.l.ij.§.pe.de aqua plu. arcen. ⁊ eleganter per Bar.in cōsilio incipiente Uanucius petri ⁊c.ſȝ ita ē in casu nostro.s.an dn̄s habiturus fuisset animū calūniādi vel nō.ꝓcurator non poterat scire per sensuȝ corporis perfecte sed solum per rationem intellectus cognoscere vt de se patet. ℄Preterea ad hoc vt probet.debeat testificari per alterum ex quinqȝ sensibus corporis regulariter ⁊ non per verbum.credo. vt no.locis proxime allegatis.tamē istud fallit in parte aliquid affirmante per verbum credo.quia idem operatur⁹ac si per verbum veritatis expressiuū fuisset locuta.vt patet in.d.c.presentium in versi.sciat vel credat.⁊ per'glo.in.l.i.in prin.in versi.da
18 mni.š.de interro.actio.⁊ per glo.magnā in.d.§.quod obseruari.℄Querit etiam Barto.quid si procurator in terminis huius.§.simpliciter iuret procuratorio nomine se animo calumnie non petere.⁊ dicit se putare ꝙ nō sufficiat.qꝛ nō est seruata forma hic tradita.secus in alijs casibus in quibus non est tradita ista forma specifice.qꝛ ita iurando dicitur iurare se credere dn̄m non fuisse calumnie causa postulatuꝝ:vt hic per eum.℄Adde ꝙ contrarium tenet hic Jmo.volens ꝙ etiam in casu istius.§. talis forma iurandi sufficit queadmodum sufficit in alijs casib⁹ in quibus non refert quid ex equipollentibus fiat.argu.l.fi.§.

fi.š.manda.⁊ ar.eius quod consueuit dici in simili de sententia.qꝛ lȝ de solēnitate formali continere debeat absolutionem vel cōdēnationem.l.preses.C. de sen.tamen sufficit ꝙ cōtineat equipollens.l.in sūma.in pn̄.de re iudi.l.quid tamen.§.arbiter.š.de arbi.⁊ ideȝ per omnia tenet hic Ro.pro quo adde. l.ij.iuncta.l.i.⁊ quod ibi eleganter bal.⁊ alij.š.de de lib.⁊ posth.Addo decisioneȝ Bal.in.l.fi.§.oēȝ C.de admi.tu.⁊ in.l.legitimos.in pn̄.de legi.tuto. de quibus feci mentionem in.l.pretor in pn̄.š.tit.i.
19 vide que ibi dixi.℄Jtem inꝗtum Bar.hic tangit in.iij.q.an iuramentū quod est veritatis possit p ꝓcuratorem prestari.⁊ an requirat speciale mandatū adde primo ꝺm Jmo.ꝙ dum bar.concludit ꝙ procurator habens generale cum libera potest prestare iuramentum ad preiudicium domini.vt sic tunc ꝑiudicet dominio tanꝗ̄ simplex cōfessio ꝓcuratoris. lȝ non obliget dominum ad periurium.nam contra bar.facit quia si dȝ preiudicare tanꝗ̄ simplex cōfessio.ergo videť ꝙ indistincte preiudicet ēt si nō hȝ liberā donec ꝓbetur ꝯriū p no.in.§.certū.§.ſȝ an ipsos.j.de ꝯfes.℄Sȝ ꝺm eū potes rn̄dere ꝙ si ꝯfessio ꝓcuratoris emanet per modū ꝯtentiose iurisdictiōis ꝑiudicat dn̄o ēt si procurator nō hȝ liberā donec p ipm ꝓbeť ꝯrium.⁊ ita loquūtur all.in ꝯrium: ſȝ vbi ꝯfiteť p modū volūtarie iurisditōis ꝓut vť eē in ꝓposito:tūc nō debet preiudicare:vt.d.§.ſȝ an ipsos.cum ibi no.p bar.ſȝ cū in casu ꝓposito iuramentū hēat vim trāsactiōis:vt.l.ij.š.de iureiur.nō ꝑiudicat hoc casu nisi habeat gn̄ale cū libera cū tale mandatū sit sufficiēs ad trāsigēdū.§.procurator cui libera.iūcta.l.mādato generali.cū glo.š.de ꝓcu.℄Jtē addo bonū tex.in.l.gn̄alr.§.hisdē pn̄tibus.C.de rebus cre.p quē ibi dicit bal.ꝓbari ꝙ iuramētū ꝟitatis delatū dn̄o nō pōt p ꝓcuratoreȝ prestari de iure ciuili.ēt si hēret spāle mādatū.Rō ē qꝛ illud iuramentū cū sit delatū dn̄o ē formatū i psōa dn̄i ꝺȝ bal.Sȝ certe illud qđ dicit ibi bal.de mādato spāli nō vť ibi ꝓbari:⁊ saluꝝ.ibi lȝ nō faciat mētionē ꝺ ꝟbis bal.tȝ ꝯriū.s.ꝙ imo pstari possit p ꝓcuratorē hn̄teȝ specificū mādatū.⁊ ita ē de mēte bar.h in. iij.q.⁊ i.c.⁊ alioꝝ.⁊ i.c.fi.ꝺ iura.calū.vbi examinat hāc materiā Et qrit ēt sal.i.d.§.hisdē pn̄tib⁹.qd si ꝑncipalis q erat iuratur⁹ de ꝟitate erat i loco adeo longiquo ꝙ ad eū mitti nō poterat:qꝛ istantia erat peritura.⁊ ꝓcurator non habebat spāle mandatū
20 ad iurādū qd fiet.dic ꝙ iurabit vt ibi p eum.℄Jtē inꝗtum bar.hic tractat an in ciuilib⁹ ⁊ criminalib⁹ teneať iudex admittere ꝓcuratorē hn̄tē specificum mādatū ad rn̄dēdū accusatiōi vel positiōib⁹ ⁊ iterrogatōib⁹ cū iuramēto.vide q̄ scripsi p⁹ bar.⁊ alios i.l.fi.C.de ꝓcu.vbi i ciuilib⁹ sequor opi.bar.h ⁊ seqtū.i crimialib⁹ ꝟo sequor ꝺ stictiōeȝ bal.⁊ sequatū in.d.l.fi.cū ꝯcor.⁊ istud est vtilissimū ⁊ quotidianū vt sciam⁹ an ꝑncipalis possit cogi psonaliter cōparere ad rn̄denduȝ positiōib⁹ ñ obstāte ꝙ ꝓcurator ei⁹ hēat specificū mādatū ad rn̄dendū ⁊ iurādū: ⁊ ibi dictis adde no.p bal.i ti.de pa.ꝯstā.i ꝟ.in aīaȝ
21 nr̄am.℄Jtē inꝗtū bar.hic no.voluit ꝙ testis non possit iurare p nūciū vel ꝓcuratorē spāliter ꝯstitutū p.l.iij.§.itē diuus cū gl.in ver.testimonijs.š.de testa.Adde ꝙ ꝓ hoc est no.tex.in.c.lȝ ex quadam in ver.ꝓprio[b] iuramēto.eꝝ de testi.Et ad hoc illū tex. pōderāt h doc.⁊ idē tenet hic bal.in rubri.de iureiurā.i ꝑncipio.℄Pro hoc facit:qꝛ videm⁹ ꝙ si testis velit deponere p eplām vel i scriptis.⁊ nō ꝓferre ꝟba coram iudice.nō pōt saltē si iudex vellet euȝ videre ⁊ audire loq.vt notat bar.in.l.theopōpus. ad fi.de do.prelega.⁊ Joan.an.⁊ alij in capitulo de testi.extra de testi.⁊ in.l.in bonefidei. C.de re.
22 cre.℄Jtem inquantum tangit barto.an super

a℄Jdē operatur.adde ēt ꝙ testis productus p parte aduersaȝ ⁊ deponens p verbū credo aliqd i fauorē eius ꝯ quē ꝓducitur ꝓbat ꝺm ludo. ro.cōsi.ciiij.

b℄Pro hoc adde ꝙ ludo. ro.singulari. š.in.iij.apostilla alleg.rn̄ det huic motiuo ⁊ ibi uid.

Ad Sup. Copa for in Casu istius Jurat pcuratore nomine [illegible]

a ℭ Legitie. adde eundez lu.ro.cõsi.lx. ⁊ ꝙ vim mandati spãlis habeat clã ꝙ dñominus ꝓmittit hr̃e ratũ ꝙ ꝓcurator faciet in tali re firmauit idez lud.cõ.xciiij.

b ℭ Fidelitatis. adde ꝙ idē lud. singularibus suis dicit ꝙ tale iuramētũ prestari pōt p ꝓcuratorem nisi ille cui pstari dz recuset ⁊ idez dicit i mulieribus.

c ℭ Itē. de hac dictione vide rap.ful. cõsi.cliij.⁊ ibi quãrit maioris efficatie ꝙ̃ verbũ denuo

d ℭ Qñcũqz. dicit rapha. ful.cõ.clvj.ꝙ stante statuto ciuitatis luce ne in quo dr̃ quotiēs ⁊ qñcũqz posse exigi rões ꝙ illa verba ratiõe infinitatis debēt itelligi.j. decē annos. quid aũt d̃ v̄bo ꝑpetuo vide ananiã cõ si.xxxix.

e ℭ Per mille man⁹. itelli ge tñ saluo iure primi.⁊ de ifinitate uitãda vide p io. mo.⁊ archi.i c.cũ i multis de rescrip.li. vj.

contractu celebrato p ꝓcuratorem ꝓ dño prestare possit iuramētum ꝯfirmans totũ ꝯctum. adde Jac. bu. in auc. sacramenta. C. si aduer. vend. in fi. vbi tz qd̃ sic. si hz spãle mandatum per no. per eundez. in. l. si ꝓcurato2. C. de ꝓcura. ⁊ in. d. ca. fi. de iura. cal. li. vj. de hoc ēt aliqd p Cy. in. d. auc. sacramenta in ix. q. ⁊ ibi etiam p saly. ℭ Itē adde ꝑm ro. hic ꝙ qñ dñs promittit se ratum habiturũ id quod per ꝓcuratorem fuerit gestum ꝙ per talia verba iducit mãdatum spãle. adeo ꝙ iurare poterit super ꝯctu. ac si spãle mandatum haberet ad iurãdũ. nam ꝑm ro. h̄ talia verba inducunt mandatũ cum libera. allegat no. per gl. in. c. cõtigit de transactio. ⁊ in. c. per tuas. de arbi. Sed dic ꝙ glo. in. d. c. ꝯtingit. recte intellecta tenuit contrariũ. q2 vult ꝙ tale mandatum nõ sufficiat ad trãsigendũ. ⁊ tamē trãsigere pōt ꝓcurato2 q habet spãle mandatũ vel generale cuz libera. vt dixi. s̃. in. l. i. de offi. ꝓcu. cesa. ⁊ Pe. ⁊ Cy. ⁊ bal. ⁊ saly. i. l. si ꝓcurato2. C. de procu. ⁊ ita est de mēte glo. in. d. c. ex parte. d̃ rescri. ⁊ in. c. cum dilect⁹ de reli. domi. ⁊ probat glo. iuncto tex. i. l. si procurator. in uer. rarum. s̃. de ꝓcu. vbi ꝓbaṫ ꝙ illa verba tacite insunt. ⁊ per ꝯñs eo2 expressio nihil opaṫ. l. iij. de le. j. l. recte. C. de fideiuſ. ⁊ ita tenet ang. i. d. l. si ꝓcurato2. ⁊ moderni i. c. q ad agendũ. de procu. li. vj. quicquid senserit Bar. i. d. l. si procurato2 cui libera. ⁊ dixi etiaz plenius. i. d. l. si ꝓcurator. ℭ Nõ ob. illud qd̃ dicit hic bar. q2 non dicit illud ad qd̃ allegaṫ per roma. sed dicit ꝙ si dñs ꝯstituit procuratorem. ⁊ iurauit domin⁹ se ratũ habiturũ qcqd procurato2 gesserit ⁊ procurato2 habēs sufficiens mandatũ ad ꝯhendũ celebrauerit aliquē ꝯctuz ꝙ ꝙ̃uis procurator nõ iurauerit super cõtractu. tñ dñs tenetur seruare illũ cõtractũ sub vinculo dicti iuramēti a seipo prestiti. ita ꝙ Bar. nõ dicit procuratorē posse virtute dicto2 verborũ iurare pro dño. ℭ Subdit etiam Roma. scz ꝙ si quis constituit procura. ⁊ promisit se ratum habiturũ qcqd per ipsum legitime^a factũ fuerit ꝙ tale mandatũ est nullum ꝑpter verbum legitime. ⁊ dicit esse de hoc glo. singularez in. c. relatio. xxi. questio. i. ⁊ no. cano. in. c. fi. de dilatio. Adde Barto. in. l. q oĩa. §. plane. s̃. de procurato. vbi idem tenet per illum tex. ⁊ l. sequen. ⁊ p h̄ Barto. allegat glo. in. d. clemen. j. in glo. iij. de ꝓcura. ⁊ ibi Pau. de liaza. ⁊ no. expresse specu. in tit. de procu. §. rõne autem forme. versi cu. item excipitur. ꝙ in procuratorio. ⁊ Jo. fab. in. §. sinautem isti tu. de satisda. ⁊ in simili no. sing ulariter Bal. in rubrica. C. de exerci. in prima colum. ⁊ in. l. cum mandati. C. manda. ℭ Querit etiam Roma. hic in additionibus nouis an iuramentuz fidelitatis^b possit prestari per procuratorem. ⁊ dicit ꝙ Bald. in hoc fuit sibi cõtrarius. vt patet ex nota. in. l. i. in vltima questio s̃. de re. di. ⁊ in. l. i. §. ne autem. C. de cad. tollen. ⁊ in. c. i. §. nulla. in titul. per quos fi. inuesti. ℭ Tamen roma. concludit ꝙ sic per tex. in. c. j. §. verum de sta. regu. lib. vj. ⁊ per. c. si quis desierit. ⁊ ca. si mino2. in titu. per quos fi. inuesti. ⁊ in clemen. prima de re iudica. ℭ Adde bal. in. c. j. in titu. quotem. mi. vbi ponderat ad hoc esse glo. ibi in verbo. absentia. ⁊ habetur i. c. tibi domino. xxiij. distincti. ⁊ ibi per archidiaco. Constat autem fidelitatis iuramentum bene posse recipi per procuratorem alterius. c. caute. de iureiuran. ℭ Querit etiam hic roma. in additionibus nouis an iuramentum per qd̃ quis probat suam ignorantiam possit prestari per procuratorem. ⁊ dicit esse casum singularem ꝙ nõ in capitulo si vero aliquis in versicul. proprium iuramentum. de electio. in sexto. quod tamen intellige vt ibi per gl. quam perpetuo not. videlicet ꝙ nõ potest prestari per procuratorem generalez. ꝑ spãlē

sic. de quo vide late per archi. ⁊ Jo. an. vbi etiam plene prosequuntur an vbi lex vel statutum dicat quem debere propria manu vel proprio iuramento iurare possit prestare iuramētum per procuratorem spãlem: ⁊ eorum verba no. ꝑ intellec. d. c. lz ex quidam cum si. extra de testi. ℭ Utrum autem iuramētũ de parendo ecclesie ꝑstãdũ ab excõicato q vult conseq absolutionem ab excõicatione iuxta. c. ꝙ̃uis. ⁊ c. cũ desideres. de sen. excõ. possit prestari ꝑ ꝓcuratorē: ⁊ an qñ requiraṫ spãle mãdatum ad illud. vide doc. in. d. c. cũ desideres. ⁊ spec. in ti. de iura. cal. §. i. Aliter vr̃ sentire ⁊ diuidere spēs iuramēti ꝙ̃ faciat bar. hic. vt ibi ꝑ ipsum. in hoc nõ ꝯsistit difficultas magna.

Huic stipulationi.

In hac stipulatione debz inseri dies ⁊ cã cognita a ꝑtore. h. d. cum. l. sequen. ℭ Et facit ꝑm Ja. de are. ⁊ Jmo. ad id quod retuli. in. l. iij. in prin. s̃. eo. vbi de hoc dicto eoruz feci mentionē. ℭ No. infinitatem esse euitandam. de quo vide bar. ⁊ Cy. in. l. fideicõmissa. §. si quis decē. de leg. iij. Bal. ⁊ Cy. in l. i. in. vij. col. C. de sen. que ꝓ eo quod interest: ⁊ in. l. fi. circa. i. col. de sacrosan. eccle. ⁊ dictis hic per bar. in materia infinitatis addit hic Jnno. vnum esse intellectum. d. §. si quis versi. q2 forte ꝑm ipm. q2 illud quod ibi dicit procedit quãdo fuit apposita dictio rursus. prout etiam fuit ⁊ idē de dictione iterũ^c. vel simili sed si dictũ fuisset qñcũqz^d perdiderit relinquo sibi alia. x. videṫ ꝙ tunc illa verba sint clara ⁊ apta ad infinitatem. ⁊ sic tolleret etiã in casu illo infinitas. vt. l. si ita stipulatus a seio. j. de fideiu. Adde ꝙ istã opi. ēt sensit gl. pe. ⁊ cy. i. d. §. si qs decē. dũ voluit ꝙ ille tex. nõ haberet locũ vbi nõ eēt addita dictio iterũ. sz dictio quotiēs q̃ vr̃ eē apta ad ifinitatē sicut dictio qñcũqz. l. si ita stipulat⁹. iũctis. ll. j. ꝑxie all'. idē ēt sensit bar. h̄ dũ tractat de infinitate numeri. ℭ Sed ia. de are. cũ bar. in. d. §. si qs decē. tenent exꝑsse ꝯtrariũ volentes ꝙ lz de sui natura ꝑpria differentieṫ dictioni rursus dictio quotiēs. tñ in terminis dicti. §. si qs decem volũt ꝙ si testator fuisset vsus etiaz dictione quotiēs. habeat locum ille tex. ꝑ rõnem ibi positã i lr̃a dũ dicit ille tex. non eniz hoc norandus est ⁊c. ℭ Sed magis placz opi. illius glo. ⁊ sequatur quã ēt secut⁹ ē cy. in. l. fi. C. de iudi. q2 dictio totiēs vel quotiēs vel siĺes de sua ꝑpria significatiõe ipoꝛtãt ifinitatem vt etiã ipemet bar. fateṫ. ad quod bñ facit tex. i. l. si duo. §. fi. s̃. de arbi. ⁊ insti. de eo cu. cau. bo. adi. §. in primis. ⁊ l. i. §. i. j. si fa. fur. fe. di. lz sit aliud i dictione rursus prolata ab homine. d. §. si qs. ⁊ ℭ Addit ēt ro. ꝙ lz tex. in. l. i. ⁊ ij. C. si pig. pigno. dicat creditorem posse pignorare pign⁹ sibi datũ attamen non potest pignorare vltra ter rõne infinitatis euitande. ⁊ dicit de hoc esse singulare dictũ spe. in. ti. de pig. §. i. ver. sed cuz pignus. vbi ad h̄ allegat i argu. c. cũ i multis. de rescri. ⁊ d. §. si qs. x. ℭ Sz adde ꝙ ang. in. d. l. i. si pig. pigno. reprehendit illud dcm̃ Spe. ⁊ dicit se credere ꝙ miles dari poterit pignus pignori. q2 ius nobis qsitũ in pignore ē reale. l. eos. C. q po. i pi. ha. iõ ab ossib⁹ nr̃is de facili pōt separari sicut dominiũ qd̃ ē trãsitoriũ de ꝑsona in personã etiã per mille man⁹ᵉ ⁊ semp remanet idē dominiũ. ℭ Ro. in rubri. s̃. de arbi. circa mediũ vbi aliqua tangit de ista materia ifinitatis refert illud dcm̃ ifinitatis spe. ⁊ etiã ꝯtriam opi. Ang. ⁊ nihil iprobat. tñ verio2 videṫ opi. Ang. q2 dictũ spe. nõ ꝑbaṫ ꝑ iura sua. ⁊ contra eũ optime facit illud quod no. hic bar. dũ tractat de finitate numeri presertim dũ allegat. l. veluti. §. hec vox. s̃. de eden. ⁊ ibi etiã ad ꝑpositũ bal. videbitis. ℭ Addit etiam hic ro. ꝙ ratione ifinitatis euitãde potestas data ꝑ gabellarios de extrahendo salinas ⁊c. durat tm̃. vj. diebus. ꝑ. d. l. i. C. de ēt cto. li. xij. ℭ Itē ꝑm eũ rõne infinitatis euitande approbatio testium nõ admittiṫ vltra bis. tex. ex singularis. in. c. lz. ex de testibus. ℭ Itē si legatũ fuerit ad pias causas idest ãnuũ prestãdũ debeṫ statim rõne infinitas euitãde. vt dicit tex. sing. in. l. si ita fuerit libertas. §. fi. j. de ma. testa. ℭ In hoc tñ vr̃ ipse minus ꝑprie loq. q2 ibi nõ ē ꝑꝑ infinitatē euitandam. sed fauore libertatis debeṫ legatũ i pncipio ãni: ⁊ vbi cessaret similis fauor eēt ꝑstãdũ i fine anni. l. q hoc ãno. j. de verbo. obli. vbi declarãt doctores ⁊ maxime Jmo. ℭ Itē addit ro. ꝙ vbi relinqtur aliquid ꝑstandum per annos seu post dies itelligiṫ post duos. l. libertas §. fi. j. de ver. signi. l. libertas. §. fi. j. de ma. tes. ℭ Similiter dicit ꝙ si qs promisit tibi in tribus terminis intelligiṫ ꝑ ãno tm̃: ⁊ nõ vltra. ita dicit voluisse sing. tex. in. l. iij. in prin. per illum

tex.ꝯ.de.an.le.ꝯ quo dixi post ro.in.l.eũ qui Kalen.in prin. ĩ. de ver.obli. ¶ Adde etiã ꝗ cã infinitatis euitande videm⁹ nõ valere pactũ ꝗ in ꝑpetuum a cõione non discedatur[a].l. in hoc iudicium.§.si ꝯueniat.ꝯ.cõ.di.ꝛ similiter pactũ ꝗ i ꝑpetuuꝫ ꝯ me non prescribas vel ꝗ nõ possis opponere exceptionẽ ꝑsta tionis.de quo tñ ẽ dicendũ vt per Bar.ꝛ docto.in.l.i.ĩ.de ver bo.obliga.ꝛ in.l.nemo potest.de le.i.cum concor.quas ibi de

10 di.ꝛ facit etiam an valeat locatio operarum in perpetuum . de quo vide glo.ꝛ docto.in.l.antiquas.C.de vsufruc.ꝛ in.l. post certi.C.de libe.cau.ꝛ in.l.si bi.C.loca. Cy.in.l.ticio centũ. §. ij.vbi ꝛ alij.de condi.ꝛ demon.ꝛ de hoc vide gl.in.§.siue testõ

11 vero insti.de vsufruc.ꝛ facit etiam ad id qđ singulariter decidit bal.in.l.i.C.vt in pos.lega.vbi dicit se habuisse consulere de fa cto in.q.nam arbiter fuerat electus ad arbitrandum infra ter minum.x.dierum cum potestate prorogandi dictuꝫ tempus ar bitrio suo.an possit ꝓrogare ꝗ̃tum velit ꝛ videt̃ tenere ꝗ non vltra tres menses.argu.l.si.C.de edifi.priua.alias est.l.i.C. de no.ope.nun.iunctis no.per Azo.in summa.in rubri.C.de no. ope.nuncia.sed Roma.in.l.ij.in penul.char.ĩ.de re iudica.di cit posse prorogari ꝗ̃tum bono viro videbitur esse iustum. alle gat in simili no.per glo.in.l.emilius.de mino.in versicu . resti tui.ibi dum gl.dicit vel si non certum ꝛc. ¶ Ipse Ro.i rubrica de arbi. circa mediũ dicit ꝗ nõ poterit ꝓrogare vltra trieniũ qꝛ vltra tñ tempus nõ põ ꝯpari ꝯsensus partiũ in ꝓrogatione in

12 ducenda alleg.no.per glo.ꝛ docto.in.l.ꝓperandũ in ꝑnci. C. de iudi. Adde ad istud que dicã i se.qõe. ¶ Ista etiã faciũt ad questio.si factũ fuit cõpromissum duratuꝝ ꝑ duos menses cum ꝑtãte data arbitro de ꝓrogando tꝑs cõpromissiõis ter vel plu ries[b].an poterit ĩ infinitũ ꝓrogare vel quotiẽs vide late ꝑ bal. in rubrica.apud quos ꝯtrouer.feu.diffi.debe.per Roma. i.d. rubrica de arbi.ꝛ in.d.l.ij.ĩ penulti.charta.de re iudica.ꝛ vltra all'.per ipsos vide omnino bal.i.c.tua nobis.in fi.de appel.vbi eleganter dicit ꝗ si data est potestas arbitro prorogandi ꝯpro missum semel ꝛ iteꝝ nõ intelligit̃ vsqꝫ ad ĩfinituꝫ sed quod dua

13 bus vicib⁹ ꝓrogare possit.d.§.si quis.x. ¶ Et subdit ẽt bal.ꝗ si qrat̃ an tunc possit vnã ꝓrogationẽ facere duraturã quo ad vixerim.ꝛ respondet ꝯsuluisse ꝗ nõ: qꝛ nõ videbatur de hoc co gitatũ. ꝛ allegat illud qđ habet̃ hic cũ.l.sequẽ.in prĩ.quod per petuo no.qꝛ istud hic vidi de facto. ¶ Et istud adde ad ea ꝗ̃ dicit Bal.ad.d.l.i.C.vt in pos.lega.ꝛ ad hoc ẽt videbis ꝗ̃ dicã

14 ĩ.l.ꝑxima in ꝑn.post Ang. ¶ Faciũt ẽt ad.q. quã posuit bal. in.l.qui ꝑ salutẽ.ꝯ.de iureiurã.§.si statutũ dicat ꝗ cause iter ꝯiũ ctos debeãt cõpromitti.an si semel vel bis fuerit factũ ꝯpromis suꝫ.ꝛ expirauit tẽpus ꝯpromissi nulla sñia lata an teneant̃ sepi⁹ ꝛ iteꝝ partes cõpromittere donec causa terminet̃[c].de quo ẽt vi de bal.in.d.§.si qs.x.ꝛ in.d.§.h voꝝ.ꝛ ibi dixi.ꝛ ꝑ Raph.cu. in.l.si cũ doteꝫ.ꝯ.solu.ma.ꝛ ad hanc.q.ꝛ precedenteꝫ bene fa

15 cit qđ nota.Spe.in ti.de arbi.§.excipit̃.ver.quid fuerit actum. ¶ Ultimo facit ad illud qđ dixit Jac.bu.ꝛ ang.in.l.ij.§.ꝫ qđ diximus.ꝯ.si quis cau.vbi volunt ꝗ licet casus impedimẽti pos sit probari per iuramentuꝫ iuxta.c.quia ꝑꝑ.ꝛ ibi docto.de ele. ꝛ no.per bar.in.d.§.sed quod diximus.tamen eo semel proba to per iuramentũ si allegauit ipse iteꝝ se fuisse impeditũ nõ po terit probari per iuramentũ tñ vlterius per tex.in.l.fi.§.fi.ĩ.de bo.auc̃.iudi.pos.de quo dixi in.d.§. ꝫ qđ dixim⁹.dic vt ibi scri psi. ¶ Faciunt etiã ad ea que no.Bar.in.l. properandum.§. sinautem.el.ij.de iudi.ꝛ predictas qõ.ibi tetigi pungẽdo ꝛ po tius remittendo ꝗ̃ decidẽdo.qꝛ longiore indigerent scriptura. ¶ In gl.in versi.ex causa.ibi si maior in leuiorem.hec gl.repre hẽditur per iaco.de are.ꝛ Bar.quia tex.all'.in ea non ꝓbat.ta men ꝑm Jmo.potest sustineri quia videmus ꝗ plenius subueĩ tur minori ꝗ̃ maiori.vt.l.ij.in fi.ĩ.de re iudi.ꝛ magis priuilegia ta est causa minorum.vt in to.ti.ff.de mino.

1 **J finita.** Finita die apposita in stipulatiõe: iteꝝ stipulatio interponi debet.ꝛ si dies obmittantur ex certa scientia ꝑpetuo cõmittet̃

2 stipulatio.si ꝟo per errorem inspicitur cõsuetudo.h.d. ¶ No. recurrendum esse in dubio ad ꝯsuetudinem.vt hic.ꝛ.l.quod si nolit.§.q assidua.ꝯ.de edi.edic.l.excepto.C.loca.l.vel vniuer sorum.ꝯ.de pigno.actio. Unde ille qui tenetur mihi ad facien dum instrumentum super certo contractu obligatur ad facien dum mihi contractum cuꝫ clausulis que cõsuete sũt apponi in similibus[a] vt no.Bar.in.l.si prius.§.re cte placuit.ĩ.de aqua plu.arcen.per illum tex. ꝛ ẽt per istum tex.hic ꝛ bar.in.d.l.de die in ꝑn.ꝯ.qui sa tisda.co.ꝛ in.l.si priore.§.fi.ꝯ.de pigno.ac.ꝛ in.l. ex ea parte in princi.per illum tex.cum glo.ĩ.de ver bo.obliga.cum concor.quas ibi dedi.bene faciunt no.per Bar.in.l.nemo.in.ij.col.ĩ.de duo.re.vnde notarius rogatus simpliciter vt conficiat instrumen tum cum clausulis consuetis apponi conficere dꝫ vt designãter voluit bal.in.l.fi.C.de fideiusso . per illum tex.ꝛ ꝑm bal.ibi non habemus tex. meliorem ad hoc de quo vide per eundem in.l.si quis sub cõ ditione in fi.de condi.insti.ꝛ in.l.huiusmodi in ꝑn ci.de le.ꝛ in rubrica.C.de fi.instrumẽto.in.xiij.col. in ver.tertio qro.iuncto ver.qrto quero ꝛ in rubri ca.C.de reuo.his que in fran.credi.in.ij.vel.iij.col. ꝛ in.l.fina.in.j.col.C.de execu.rei iudica.ꝛ per an

3 ge.in.l.licet.in fi.C.loca.ꝛ quod ibi per bal. ¶ In glo.in ver.iterum.ista expositio glo.tolleraṫ ꝑm an ge.in isto casu.quia per multiplicem prestationẽ seu renunciationẽ in hoc casu non reuocatur grauamẽ sed est vnum ꝛ idem.vbi autem grauamen esset ex qualibet prestatione tunc tñ bis esset faciẽda ꝑsta tio ꝑm eum per.l.fideicõmissi.§.si quis decem de le ga.iij. Et per hoc infert ꝗ ille q ꝓmisit captiuũ re presentare mastigratui totiẽs quotiẽs fuerit reqsit⁹ ab illo facta bina repñtatõe liberabit̃ vt sic euitet̃ i finitas per.l.qui bona.§.fi.alle.ꝯ.eo.ꝛ qꝛ in omni representatione renouat̃ grauamẽ ꝑꝑ sumptus. Sꝫ ꝑm Jmo.hoc nõ vꝛ veꝝ.qꝛ illa ꝟba totiẽs quotiẽs videtur clare iportare infinitatẽ.vt vꝛ sentire gl. hic facit.l.si ita stipulatus a seio.ĩ.de fideius.iõ cum cla re ꝟba sint apta ad ĩfinitatẽ tollerari dꝫ ĩfinitas.cũ obligatio hꝫ volũtatẽ partiũ ꝯhat̃.arg.dicte. l.si ita coꝛ. ꝗ̃ no.bar.in.d.l.q bona.§.fi.facit.l.ille aut ille §.cũ in verbis.de le.iij. ¶ Sꝫ dictũ Ang. ꝓcedere posset si ꝓmisisset semel ꝛ rursus vel iteꝝ repñtare ꝑm Jmo. Ro.hic dicit ꝗ ang.in.l.ij.§.exhibẽdi.ĩ. de custo.reo.ꝛ in.l.orone.ꝯ.de feri. tenuit eandem opi.quam ipsemet ang.tenuit hic.tamen in lectura mea nõ ponit ange.hanc.q.d.l.orone.ꝛ pro dicta opi.ange.hic dicit Ro.ꝗ bene facit qđ no.spe.in ti tu.de arbitro.§.sequit̃.versi.qd si in compromisso penali.ꝛ expressius bal.post Cy.in.l.si duo.§.fi.ff. de arbi.vbi dicũt ꝗ si in ꝯctu dicat̃ ꝗ pena totiens ꝯmittat̃ quotiẽs fuerit ꝯuentum nõ poterit cõmitti nisi bis per.d.§.si qs.x. ¶ Pro hoc ẽt dicit ꝗ in si mili facit dcm̃.in.l.i.C.vt in pos.lega.quod retuli i d.l.q bõa.§.fi. ¶ Ro.tñ reprehendit opi.ang.ꝛ se quit̃ opi. Jmo.per rationes all'.ꝑ imo.qđ cõfirmat ro.ex pluribus.ꝛ primo qꝛ ex quo fideiussit de iudi cio sisti.aut de representando est obligat⁹ repñtare vsqꝫ ad sñiam.l.grece.§.ꝛ post litẽ.ĩ.de fideius.ini quũ esset dicere ꝗ si presentat⁹ fuisset bis ante sñiaꝫ ꝛ postea adhuc añ sñiaꝫ op⁹ eẽt noua representatio ne. ¶ Scđo adducit auctoritatẽ barto.in.l. si quis reum in prin.in.ij.col.ĩ.de custo.reo. vbi vult ꝗ si fideiussor ꝓmisit representare queꝫ ad oẽm iudicis voluntatem vꝛ etiam ꝓmittere representare eũ post sñiam si opus fuerit.ꝛ non distinguit bar.an bis vel ter ante sententiam fuerit repñtatus lꝫ ꝑm ro.bal.i. l.qui crimen.C.q accusa.secut⁹ dy.in.l.continuus. §.cum quis de verbo.obli.tenuerit in hoc ꝯ bar. ꝛ voluerit ꝗ solum vsqꝫ ad sñiaꝫ teneat̃. ¶ Pro ista opi.ẽt ꝯ ang.adducit qꝛ si quis ꝓmiserit represente re aliquẽ ad iudicis voluntatẽ non dꝫ liberari repre sentando bis sicut dicit ang.in.d.§.qui exhibendi ꝛ male qꝛ voluntas iudicis finit̃ morte vel expiratio ne officij nõ aũt ex bina vel trina vice.all.ad hoc. l. qrtã.ꝯ.loca.ꝛ.l.si ita legatũ.§.illi si volet.de leg.i.

a ¶ Nõ disce dat̃.adde eun dem alexan. cõsi.cxvij.

b ¶ Pluries de hac qõne uide ꝑ bal.cõ si.cccviij. i. li.cũ duobus sequẽtib⁹ ꝛ ꝑ. cccclxvij. iij. li. vbi si dcm̃ fuit ꝗ possit ꝓrrogare to tiẽs quotiẽs ꝛ ibi uide an possit fieri ꝑ rogatio q du ret ad vitam.

c ¶ Termine tur adde lud. ro.cõsi.ciiij.

d ¶ In simili bus.adde eũ dem alex.cõ. lxxxviij.

c.si gratiose de rescri.li.vi. Bar.in.l.centesimis.§.fi.j.de verbo.obliga. ¶ Adde q verioꝛ videt opi. istorum modernoꝛum contra opi.ange.per ea que dixi in.d.l.qui bona.§.fi.circa intellectū.d.§.si qs ex.cuȝ ibi no.in glo.ꝛ ad hoc faciunt alique.q. quas ibi retuli. pꝛo hoc etiaȝ bene facit quod no.Bar.in d.l.qui bona.§.fi.consideratis verbis littere in. d.l.si duo.§.fi.de arbi.ꝛ ad hoc etiam adde q bal.in l.i.in.x.colū.C.de his que pe.no.dixit q illa verba totiens quotiens ꝛc.ipoꝛtāt quattuoꝛ vices vel plures all.no.per gl.i.l.cū questio.§.sepi.C.de lega. tamen illa glo.non loqtur de dictiōe totiens sed de dictiōe sepius.de qua scripsi.satis in repetitione .l. sepe.in pꝛinci.de re iudi. ¶ Ro.etiam in rubrica d
4 ai bi.s.post mediū refert istud dictum Ang.hic subdens q in p̄xi solet allegari.l.veluti.§.h vox.s.de eden.ꝛ illud quod no.bal.in.l.i.C.de his que pe. no.ꝛ ad illud quod no.in.d.§.si quis.x.pȝ responsio.quia ibi loquitur in dictione rursus.vel iteꝝ que qn̄ est ab hoīe differt ab ista dictiōe quotiēs: vt dixi in.d.l.q bona.lȝ secus sit qn̄ pferē a lege.vt h.ꝛ in d.§.hec vox.ꝛ ibi no.docto.ꝛ maxime Cy.ꝛ Bal. Ubi autē simpliciter pmisisset qs presentare aliquē. Dicit hic ro.ꝺm Benedi.de plūbino q liberaē vnica presentatiōe.ꝛ ad hoc all.gl.iuncto tex.in.l.duobus.§.a fideiussore i ver.exhibuit.de iureiurā. quā ad hoc all.d.benedi.de plūbino hic. ¶ Sed istud ꝺm ro.non est veꝝ.p.l.si seruus hereditari⁹ cū ibi no.j.de diuer.ꝛ tempo.pꝛescrip.de quo ēt vide per Pau.de ca.in.l.ij.§.finā.s.qui satisda.cog.vbi dicit q si quis fideiussit de iudicio sisti p eo qui cōparuerat in iudicio teneē sistere pluries totiēs quotiēs opus fuerit donec sit lata sententia.d.§.ꝛ post liteȝ si aūt pmisit pꝛo illo q non cparuit videē se obligare ad faciendū illum tm̄ semel cōparere q: pp hoc dūtaxat fideiussit.ita dicit se intelligere tit. s.in ius vo.vt.e.ꝛ in hoc casu dicit eē intelligendā gl.in. d. §.a fideiussore. ¶ Uel ꝺm ipm intelligas illam glo. q per illam pn̄tatiōnē ē liberatus.s.ab illo casu. s. non psequentibus. ¶ Ipsemet pau.in.d.l.duob⁹. §.i.similiter dicit per illam gl.i.q ille q pꝛomisit repsentare aliquē corā iudice ad ipsius iudicis mandatū si semel representauit ē liberat⁹:vn̄ cautela est ꝺȝ eū q pmittat repꝛesentare quotiēs op⁹fuerit. ¶ Et p hoc q sufficiat vnica presentatio allego auctoꝛitatem Jo.an.q ita vr̄ tenere in additiōibus Spe.in titu.de accu.in.iij.parte.in additione icipiēte. Odofredus ꝛc.vbi loquiē i eo qui pmiserat repn̄tare ad ipsius iudicis volūtatē.p hoc facit q: in dubio dȝ itelligi de pꝛima pꝛesentatiōe.l.boues.§.hoc sermone de ver.signi.ꝛ.l.dotis la.iij.de iure do.ꝛ qd̄ no. bar.in.l.iij.j.ad.l.iul.ma.qd̄ videē veꝝ nisi pmissio esset fcā de sistendo in iudicio occasione certe cause seu litis q: tunc teneē totiens quotiens fuerit opoꝛtunum vsqȝ ad sn̄iam per.d.§.ꝛ post litē. Et ad cognoscēdū qn̄ dicaē pmisisti de iudicio sisti adeo q teneaē vsqȝ ad sn̄iaȝ:ꝛ dicaē simplr̄ pmissoꝛ de psentādo vide bar.in.l.i.circa pn̄.s.si quis in ius vo.nō ier.ꝛ bar.ꝛ ang.i rubrica.s.i ius vo.vt.e. ¶ Et circa illud qd̄ pōit bar.in.d.l.si qs reū vide ēt Pau. de ca.in.d.l.ij.§.fi.vbi transit cum barto.ꝛ cum eo transit etiaȝ Ro.i.d.§.ꝛ post litē.de quo post Cy. in.l.iul.in.iij.q.s.q satida.cog.aliquid per bal .in. l.fiue.eo.ti.ꝛ per bal.in addi.Spe.in.ti.de reo.in. i.col.de quo puto dixisse i.d.l.ij.§.fi.ꝛ hoc omitto.
5 q: nō ē pp̄rie de mā. ¶ In gl.in ver.liberatur ibi de nuo pmittere ꝛc.subaudi ꝛ sic obstante exceptione dolo facis.ar.l.dolo facis.ꝛ.j.de do.excep.ꝛ ēt exceptiōe illa q: tua non interest. Et hāc formā excipiēdi dicit Ang.se pluries pꝛacticasse cū petiē reuocatio tenute q: ꝯ petentē pōt dici q tenuta non est reuocanda eo q: nō interest reuocari ex eo q: si nō esset data deberet de nouo ꝯcedi. Et dicit ang.q ad cautelā ē petēda reuocatio seu de nouo peti dȝ cōcedi ꝛ ꝯfirmari p̄ma. ¶ Sȝ Imo.dicit se putare tuti⁹ eē q si tenuta sit nulla foꝛte q: data ē pos.n̄ citato iuxta.l.fi.C.si p vi vel alio mo.ꝛ.l.meminerint.C.vn̄ vi.ꝛ no. per Bar.i.l.fi.circa.vi.col.C.de edi.di.adri.tol.nō litiget ps sup nullitate si reuera ē nulla nō posset ꝯdēnari i expēsis tāq̄ temere ꝯdicēs ꝛ litigans sup nullitate.l.eū quē temere.s.de iudi.l. nō ignorat.C.de fru.ꝛ li.expē.l.finē litibus cū ibi no.de dolo ꝛ cō.sed potius instet petendo de nouo dari.nā si tūc de iure dȝ dari de nouo ꝛ ꝯtigat pnūciari tenutā fuisse nullā,ꝛ d nouo fuisse dādā tūc q: vtraqȝ ps eēt victrix ꝛ victa videreē q vtraqȝ eēt absoluenda ab expēsis p no.i.l.ḡnaliter.§.sed iuramēto.C.de re.cred.ꝛ per Bar.in auc.nouo iure cū similib⁹.C.de iudi.
6 ¶ Pau.de ca.h relata opi.Ang.addit q vt serueē rigoꝛ iuris iudex debebit sup vtroqȝ pnūciare.s.tenutam non fuisse rite cōcessam ꝛ subdere q pp̄terea eā reuocat ꝛ ānullat ꝛ q: foꝛet d nouo ꝯcedenda eam de nouo ꝯcedit ꝛ ꝯfirmat.Sicut videm⁹ i sili q: si egi petitoꝛio ꝛ possessoꝛio ꝛ i possessoꝛio nō pbaui itentionē nā iudex te dȝ absoluere ꝛ p eandē sn̄iam ēt te ꝯdēnabit si pbaui i petitoꝛio ꝛ sic ferē sn̄ia p vtraqȝ pte.vt i.c.cū ecclia ꝛ i. c.cū sup de cau.pos.ꝛ apti⁹ declarat Cy.lȝ ipse nō alleget i.l.incerti.C.de interdi.ꝛ Jo.an.in.c.pastoralis de cau . pos.ꝛ dicit Pau.de ca.q istud voluit expꝛsse bal.i.l.fi.C.de edic.di.ꝛ voluit allegare eū ibi i.vij.opp.vbi dicit q si missio i pos.ē ioꝛdiāte fcā ꝛ eā aduersari⁹ petat reuocari.imissus vo petat ꝯfirmari debebit p̄mo id qd̄ ē ioꝛdinate fcm̄ ifirmari.ꝛ postea iterari.all. c.qliter.de accusa.nā ꝺȝ ipm illud qd̄ ē fcm̄ ꝯ iuris oꝛdinē semp ꝛ an̄ oīa est reuocandū nec pōt ꝯfirmari.l.si expꝛssim.j.de app. l.si cū nulla.j.de re iu.l.qui testamento.s.de excu.tu. ¶ Ro. h vltra opi.Ang.addit q qn̄ tenuta est iualida si tu petas eā annullari.ergo p quo data est tenuta possum excipere q tua nō interest eā ānullari vel reuocari q: si ānullata vel reuocata esset dȝ iteꝝ eā cōcedi.vn̄ possum petere q tenuta q̄ de se ē valida cōfirmeē alle.ad hoc.l.de pupillo.§.qui op⁹.ꝛ qd̄ ibi no.bar.s.ti.i ꝛ.l.que sub ꝯditiōe.§.fi.cū ibi no.s.de ꝯdi.isti.ꝛ eo casu quo pars aduersa istare velit ad tenutā annulandā vel reuocandā poterit ut temere litigās in expensis ꝯdēnari.d.l.eū quē temere
7 ¶ Et subdit Roma.q cū velit ang.ꝯ petentē declarari tenutā nullā dēat excipi ꝛ peti reuocatio eiusdē tenute.apparet ꝺm eū q aliq male allegāt ang.hic velle q lȝ tenuta sit nulla attamen peti possit ꝯfirmari:iducendo pbationes ex qbus appareat q si tenuta data nō eēt adhuc dari debere.nā ꝺm Ro.ange.nō dicit h:sed dicit q dȝ peti reuocatio nō ꝯfirmatio q: qd̄ ē nullum ꝯfirmari nō pōt.l.obligari.§.tutoꝛ.s.d auc.tu.l.nā ꝛ si sub cōditione.ver.rūpendo.s.de iniust.test.ꝛ.l.tribun⁹.§.fi.s.d test. mili. ¶ Tn̄ Ro.nō fideliter recitat vba ang.sicut Imo.put ēt ego supra retuli ꝛ ipsemet ro.hic i additionib⁹ nouis ēt tenet q tenuta nulliter ꝯcessa possit peti ꝯfirmari. Et dicit q ad hoc nō ob.tex.in.l.fi.§.fi.s.qd̄ me.cau.vbi dr̄ q exactio dbiti facta iudicis auctoꝛitate nō rite cōcessa nō dȝ reuocari.ergo ita i pposito nr̄o si vere debebā imitti i tenutā lȝ sim imissus non rite.dȝ ꝯfirmari imissio:q: ad illū tex.dȝ respōderi ꝺȝ ipm q ibi loqtur i casu in quo rite non fuit interpositum iudicis decretū iterueniēte vi ꝯpulsiua q̄ nō pducit remediū recuperādi ei q vere erat dbitoꝛ:ꝛ fuit ꝯpulsus nō seruato oꝛdine iudiciario sec⁹ i vi expulsiua q: taliter expulsus ē an̄ oīa restituēdus.c.ꝯquerēte.c.i sr̄o. de resti.spo.ꝛ ita dicit q.d.§.declarat bar.in sua disputatiōe incipiēte. Lapus. Adde predictis q bal.i.l.i.C.de car. edic . dicit q si tenuta fine oꝛdine est cōcessa est infirmanda: nō ꝯfirmāda.all.d.l.si cū nulla.ꝛ.l.cum nulli.j.de bo.auc.iudi.pos.bal. ēt in.d.l.fi.§.fi.dicit q ille tex.pꝛestat ar.q tenuta data pꝛo non debito iuris oꝛdine non seruato tȝ:tamen contrarium est verius ꝺm ipm per.d.l.si cū nulla. Et respōdet ad.d.§.fi.q ibi iterue-
8 nit factū iudicis.s.illius ꝯ quē ē facta executio q̄uis coact⁹ fuerit cōsensus.all.no.p bar.i.d.disputatione. ¶ Itē adde q dic. de bu.in h quotidiano articulo.i.d.l.fi.de edic.di.adri.dic. q quādo data est tenuta pte nō citata q non potest ille qui nō ē citatus petere reuocari nisi ex cā. Un̄ ꝺm eū cautus dȝ esse aduocatus illius qui obtinuit tenutam.vt opponat eam nō esse reuocandā:ꝛ q si reuocauerit debet eā peti de nouo dari. ¶ Unde

a ¶ Roma.ēt adde q idem lud.ro.cō.xv reffert ꝛ seqē simplr̄ illud dictū ang.de quo etiā vid alex.cō.cxv. li.ij.ꝛ an qui pmisit reum pn̄tare ad requisitionē iudicis possit il lū pn̄tare an̄ reqsitionē vt libereē pmittens uide per eundē consi. cxxxvij.

si succūbat in primo.s.in reuocatione obtinebit in secundo.s.in īmissione de nouo danda.ꝛ nihil alle.ꝛ ibi hoc sequit̄ Saly. referens ꝙ Jac.de bu.hic tenet posse in casu predicto opponi ꝛ peti ꝙ tenuta de nouo detur ꝛ confirmet̄ si appareat ꝙ veritate inspecta tenuta dari debeat. Dicit tamē Saly.ꝙ perusini īpugnant istam practicā Jaco.bu.ex eo qꝛ īutile ꝛ nullum non dꝫ peti confirmari.c.i.de ꝯfir.vti.vel inu.¶ Sed ſm Saly. potest defendi practica Ja.de bu.dupl'r primo qꝛ Ja.de bu.nō ītellexit de prima inutili ꝯfirmāda.sed destruenda quā de nouo petit dari ꝛ quē petit ꝯfirmari cū data fuerit ꝛ silis expositio pōitur in prima cōsti.C.ante p̄n.¶ Secūdo dato ꝙ de prima ītellexerit. intellexit de pos.facti non iuris.ꝛ sic quatenus ex prima possidebat de facto ī pos.facti cōfirmet̄ ne ludibrio noua datio videat̄ si de facto a possidendo reuocaret̄:ꝛ est hec quedā cōfirmatio necessaria procedēs ex necessitate noue īductionis que ꝯfirmat vt ex nūc non refero ſm Saly.dicētē ꝙ per hoc ē declarat⁹ iste difficilis passus in theorica ꝛ in practica. Tamē vere Ja.bu. in lectura mea nihil dicit de confirmatione.vt retulit bar.etiam in l.iij.§.si sub ea.ſ.de bo.pos.ꝯtra ta.qui dicit ꝙ si ego sum īmissus ī possessiōe ex aliqua causa ꝛ petit̄ īmissio reuocari.ꝛ ego peto ex alia causa ꝯfirmari ꝙ hoc possum facere per illū tex.in ℣.sed si forte.ꝛ per.l.ij.§.sed si sub ꝯditione.ſ.de bo.pos.ſm ta.ꝛ hoc si prima missio fuit vtilis.secus si fuit īutilis ſm eū per ea q̄ ibi no.Oldra.ar.l.si is ad quē.℣.iusto.ꝛ.l.clodius.ſ.de acq.here.ꝛ.l.si a iure.ꝛ ibi no.bal.in p̄n.de suc.edic.vbi illud qd̄ ē nihil non ꝯmittat̄ aliqd.ꝛ ad hoc ēt adaprat̄ decisio Bar. recte ītuēti ī repetitiōe.l.creditores.in.v.q.p̄ncipali.C.de pigno. dū allegat.l.iiij.§.iussuꝫ.ſ.de carbo.edi.tm̄ tex.in.d.l.si is ad quem.cum similibus non bene videtur facere ad propositū nostrum qꝛ non loquitur ibi quando interuenit ꝯfirmatio iudicis ex noua causa.¶ Unde videtur sic posse in predictis concludi ꝙ si tenuta est valida potest peti confirmari.d.§.missum cum glo.ꝛ ibi Bar.ꝛ.l.i.ſm vnam lecturam.ꝛ ibi no.C.de car.edi.ꝛ no.barto.in.l.i.§.satisdatum.j.quo.lega.etiam ex noua cā l.si.ꝛ ibi no.ſ.quod cū eo.ꝛ ita ꝓcedat quod no.Bar.in.d.§ si sub eo.cū cōcor.¶ Aut tenuta fuit nulla puta rōe defect⁹ citationis ꝛ tunc concludo ꝙ parte citata pōt de nouo dari ꝛ etiam confirmari.nam videmus ꝙ snīa q̄ fuit nulla rōne defect⁹ citationis vel similis pōt p iudicē appellationis cōfirmari vt colligitur ex no.p glo.in.l.i.§.si.C.quādo ꝓuo.ibi dū gl.dicit.confirmari v̄r snīa.ꝛc̄.ꝛ ibi no.bar.in.℣.circa.iij.ꝛc̄.ꝛ ēt in si.ꝛ ibi plenius hoc ꝯprobat bal.in.℣.q̄rto q̄ro ꝛc̄.ꝛ etiam Saly.ibi ꝛ inno.ꝛ Jo.an.in.ca.i.de ꝯfir.vti.vel iuti.ꝛ doc.maxie Jmo.in.d.l.si expressim.in ver.circa.iij.nā snīe ꝯfirmatorie stādū est ꝛ illa ꝓ ṽitate habet̄.l.i.C.de re iudi.l.īgenuū cū silibus.ſ.de stat.ho.bene faciūt no.in.l.cū nemo.C.de acqui.pos.vbi pꝫ ꝙ bo.po.pōt mutari de nulla in aliquā pp iustificationē supueīētem.ita h̄ superuenienti solēni auctoritate iudicis sine alio defectu citatiōis vel alteri⁹ solēnitatis dꝫ posse mutari tenuta nulla ī aliquā ꝓ hoc bene facit qꝛ sicut qn̄ appellatur a snīa iniqua. appellatio deuoluit totū negociū ad iudicē appellatiōis adeo ꝙ iudex ex noua causa pōt snīam cōfirmare vel reformare vt. d.l. si.ſ.quod cuꝫ eo.ꝛ ibi no.ꝛ in.l.per hanc.C. de tempo.ap.ita ꝛ quando disputat̄ coram iudice de nullitate snīe.ita voluit singu.Jnno.in.c.cū cōtingat de offi.dele.ꝛ reassūpsit Bal. in.l.vt ꝓponas.la prima.C.quo.ꝛ qn̄ iu.ꝛ in.l.si expressim. in vltima colū.j.de appel.per.l.absentem.C.de accu.ꝛ ista cōfirmatio tꝫ tanquā noua datio tenute.nam quando actus qui est ex toto nullus confirmat̄.ille qui cōfirmat d̄r de nouo dare:vt inquit bar.in.l.more.ſ.de iuris.om.iudi.allegando.l.adoptio.ſ de adopti.ꝛ.l.legata īutiliter.de le.i.ergo si potest de nouo dare vt omnes fatent̄ dꝫ posse confirmare. Fateor ꝙ hec ꝯfirmatio que fit ex noua cā.i.propter interuentū citationis que prius non defecerat non operatur ꝙ tenuta prima censeatur a principio fuisse valida.ꝛ ita procedat id quod no.bar.in.d.§.si sub ꝯditione cum cōcor.ꝛ ibi in confirmatione prime tenute nō cessaret defectus qui fuerat causa nullitatis prime tenute.nam prima tenuta:ꝛ eius confirmatio valeret.l.i.post p̄n.℣.sed huius j.q̄ sen.si.appe.rescin.¶ Nec iura supra alle.per do.repugnāt huic conclusioni.bene fateor etiaꝫ ꝙ iudex qui de nouo dat v̄l ex noua causa confirmat pronunciare debet primam tenutam fuisse nullam propter defectum citationis.vt fuit petitum sicut dicunt prefati doc.vt pꝫ ex no.per bar.ī l.cum querebatur ad si.j.de re iudi.ꝛ in.d.l.si vt ꝓponis.in si.per Ja.bu.in.l.si accusatoribus.C.de accusa.facit.l.de qua re.ſ.de re iudi.¶ Jn eadem glo.ibi.l.de die in hoc contrario ꝛ sic remitto me ad ea que dixi post alios in.d.l.ita stipulatus.ꝛ in.d.l.de die.¶ Jtem circa vltimum contrariuꝫ adde no.per Barto.in.l.in conuentionibus.vbi alij.j.de verbo.obliga.

Deinde ait pretor.

De opere quod fit in flumine publico vel eius ripa satisdatur in.x.annos sed si fit in via vel in alio loco publico iudicis arbitrio dies in satisdatione statuetur nisi opus fiat ad publicam vtilitatem.qꝛ non satisdatur sed iudex p conseruanda indēnitate poterit adiri.h.d.in effectu vsqꝫ ad.§.ex hoc edicto.¶ Nota ex ℣.ꝙ dictio de denotat causam mediatam ꝛ remotam qd̄ est verum quando ppendi pōt ita esse de mente loquentis al's denotat cām ꝓximam ꝛ īmediatā.l.i.§.nūc videamus.ſ.de ꝯiungē.cū emācipa.lib.de quo vide ī locis h̄ all.p Bar.¶ Et facit ad.q.notabiles de quibus p Bal.in.l.de pecoribus.C.ad.l.agl.ꝛ in.l.i.in.iiij.opp.C.si ser.exte.ꝛ i.l.ex hoc iure ī.vj.col.ſ.de iusti.iur.ꝛ in.l.peremptorias.in ver.seu ī.vj.col.C.sen.rescin.non pos.¶ Jn glo.in versi.si qd fiat ꝛ glo.ꝯcludit ꝙ iste tex.locum hꝫ qn̄ illicite opus fit ī publico h̄ sequit̄ Bar.ꝛ Ang.hic.¶ Sꝫ Jmo.dicit ꝙ hec opi.nō videt̄ bōa p.l.q bōa.§.si qui iuxta.ſ.e.quia videt̄ qs esse in culpā eo ꝙ patitur illicite fieri op⁹ ī publico.ꝛ iō sibi nō dꝫ caueri de dāno īfecto.ꝛ sufficit ꝙ tūc potuit habere remediū nūciatiōis noui opis.vel ꝙ possit postea destrui nouum opus.p.d.§.si qs iuxta.cū ibi no.Unn̄ tꝫ ītellectū positū ī pri.gl.defendēdo eū vt h̄ p bar.¶ Tamē saluando vltimū intellectū gl.pōt ad all'.p imo.responderi ꝙ tex.in.§.si qs iuxta.habet locū quando apparet de scia ꝛ patiētia petentis cauere q passus fuerit iniuste edificari.de scia ꝛ patientia hic nō apparebat nec de ea aliquid in littera dicitur.

Ex hoc edicto.

Si pars domus est ruinosa ꝛ nō cauet̄ fit missio ī pos.nō solū illius ptis sꝫ ēt alterius non ruinose sine qua nō posset ruinosa possideri vel que cū illa est ꝯiūcta ī tm̄ ꝙ illa ruēte ēt illa rueret:vt qꝛ sūt sub vna ꝯtiguatiōe.al's secus.h.d.vsqꝫ ad.§.si ples.¶ Jn tex.ibi q̄ qs possidet̄ ñ possit ꝛc̄.pau.de ca.dicit hāc l'ram ꝓcedere qn̄ ad partē superiorē ruinosam nō poterit haberi accessus nisi p partē inferiorē.nā tūc īmissio illius partis superioris nil ꝓdesset qꝛ illa nō potest possideri sine īferiori per quā habet̄ accessus ergo si aliunde ex publico posset haberi aditus ad supiorē partē tunc nō hꝫ locū dispositio huius l'r̄e.qꝛ posset possideri sine īferiore.all.l.si duo.§.sꝫ si supra edē.j.vti possi.ꝛ ita dicit se declarare hāc l'ram.¶ Et facit ī arg.ꝙ si p̄nceps ꝯcedit p̄uilegium castro trahat̄ ēt ad villā illi ꝓpinquaꝫ ꝛ subiectā.ita tenebat Guid.de suza.vt refert h̄ bar.ꝛ idē tꝫ Jac.de are.vt refert hic Ange.ꝛ Jmo.sed bar.h̄ distiguit.vt hic p eū ad quē se remittit ange.hic.¶ Sꝫ Jmo.hic dicit ꝙ inq̄tū bar.dic̄ ꝙ si accipiat̄ castrum pro hoībus tunc priuilegiū trahet̄ ēt ad villā.nō v̄r hoc probari p iura all'.p Bar.qꝛ iura sua nō loquunt̄ ī priuilegio ī quo dꝫ fieri stricta īterpretatio p no.ī.d.c.p̄uilega.ꝛ p Jo.an.ī.c.oliꝫ tibi.de ver.sig.Et dicit ꝙ ꝯ opi.bar.v̄r tenere Jac.de bel.ī disputatiōe sua q̄ īcipit Rex cōcessit.q̄ pōit ī auc̄.q.mo.na.effi.sui.tu de hoc vide bar.ī ꝯsilio īcipēte.Ciuitatis camerini.ꝛ per bar.in.l.ij.j.de ℣.signi.ꝛ per Jo.an.ꝛ alios in ca.si ciuitas.de sentē.

¶ Cōfirmari.tu dic ꝙ bal.cō.clxvj.iij.li.incipiente in cristi nomine casus talis est tꝫ ꝯriū ꝛ idem tenet lud.ro.consi.clviij.vbi adducit p alia opi.q̄ hic adducit.d.alex.ꝙ snīa pōt p iudicē appellationis cōfirmari ꝛ ibi dicit ꝙ ang.hic tꝫ ꝙ nō possit confirmari licet ignorātes allegēt ꝯriuꝫ ꝛ ꝙ ita cōsuluit recolende memorie ꝛ verus iuris īterpres.d.pe.de anc.ꝙ consilium ē mihi nūero.ccxciij ꝛ ad motiua.d.alexā.collige rn̄sum ex ibi dictis ꝛ ad hoc dcm̄ an q pōt dar̄ possit actū nullū cōfirmare uide ꝙ voluit roma.cōsilio lxxxviij ī p̄ncipio.

excō.li.vj.per nicho.de neapo.i.l.sed ꝛ reprobari.
§.amplius de execu.tu.ꝑ bal.in.l.si aliquā.ſ.de of.
ꝓcō.ꝛ in.c.i.in.vij.col.de capi.qui cu.ven.ꝛ in.l.i.
ſ.de offi.pꝛefec.vr.ꝛ in.l.fi.circa ꝑn.ſ.de ꝯſti.ꝑn.ꝑ
Ang.in.§.ſi quis igif.in auc.qui.mo.na.effi.ſui.ꝛ
ibi ēt per Ja.de bel.ꝛ Bar.ꝛ Ang.in.l.ciues.C.de
appel.ꝛ ꝑ Ant.de bu.i ꝓemio decretaliū.per Pe.
de anch.in.c.felicis in fi.de penis.li.vj.ꝛ in repeti
tione.c.canonū ſtatuta de ꝯſti.in.d.c.ſi ciuitas.ali
quid per Ro.ſ.e.l.§.ſi de vectigalib⁹.ꝛ ꝑ Jmo.in.
c.Rodulph⁹.de teſta.ꝛ in rubrica.ſ.ſo.ma.ꝛ ibi ō
hoc ſcripſi.ꝛ ibi ꝯcludo ꝙ qñ accipif ciuitas vel ca
ſtrū ꝓ hoībus: vt ſi ꝯcedo hoībus talis ciuitatis vel
caſtri an cōpꝛehēdaf villa.veriox ſit diſtictio Ja.de
bel.in.d.diſputatione ſua icipiēte.Rex ꝯſenſit ꝛc.
quā ponit in auc.qui.mo.na.effi.ſui.ubi diſtiguit i
ter bñficiū ꝛ ꝑuilegiū.nam ꝑmum cōpꝛehendit vil
lam.ſecundum non.Si aūt cōcedaf ciuitati vel ca
ſtro:ideſt loco tunc ſto cum.d.bar.in.d.l.ij.

§ **Si plures.** Si plures petent ſibi caue
ri ſimul vel diuerſis tpibus
ꝛ nō cauef quilibet eoꝝ mittēdus eſt,in poſ.domus
ruinoſe ꝛ ſunt pares in iure.ſed ſi vnus ex eis ad h̄
decretū prius ꝑueniat dñi loco habef ꝛ alijs cauere
d3.h.d.vſq3 ad.§.iulianus.¶ Nota ibi nō ſpecta
bimus oꝛdinem.ꝙ ſi vnus ex pluribus habentibus
idem ius in cōtumaciā rei mittaf in po.nō itelligun
tur alij miſſi.quod intelligit bar.in.l. cum vnus.in
ꝑn.ſ.de bonis auc.iudi.poſ.eē vex quādo loqmur
in pluribus pꝛetendentibus officiū iudicis.vt h̄ iun
cta.l.inqlino cū glo.in ver.actio.ſ.e.ꝛ ita etiā itelli
git Bar.tex.in.l.is cui.§.ſi plures:ut in poſ.leg.ſe
cus qñ vnus ex pluribus creditoribus habētib⁹ ius
obligationis ꝛ actionis ꝯ reum eſt imiſſus in poſ.ex
pꝛimo decreto in ꝯtumaciam rei.qꝛ tūc vno imiſſo
cenſenf alij imiſſi.idem ſine nouo ꝓceſſu poſſunt in
gredi ꝓut habef.in.d.l.cum vnus.ꝛ i.d.l.fi.C.de
bo.auc.iudi.poſ.non facta diſtinctione an ſint cre
ditoꝛes ex cā lucratiua an ex cauſa oneroſa.ꝛ ita ēt
l3 Ang.hic.ꝛ no.Bar.in.l.ſi ꝛ iure.ſ.qui po.i pig.
ha.ꝛ in.d.§.ſi plures.¶ Sed Jmol.h̄ dicit ꝙ iſta
opi.videf ꝯ caſum in.d.§.ſi plures.vbi indiſtincte
df ꝙ vno legatario imiſſo alij nō intelligunf imiſſi.
ſecus ſit in creditoꝛibus: vt ibi.ꝛ tamen conſtat ꝙ le
gatari⁹ pōt imitti ex duplici cauſa.ſ.vel ex eo qꝛ ſibi
non pꝛeſtaf cautio de dando ſibi legatū tempoꝛe de
bito.que cautio petitur officio iudicis.l.ſi is a quo.
ꝛ ibi glo.in ver.hodie.ſ.vt in poſ.lega.vel ex eo qꝛ
ſibi nō ſatiſſit de leg.quod eſt purum ꝛ liquidū ꝛ pe
titū iure actionis ex teſtō.vt p3 in.l.ſi pecunie.§.fi.
ꝛ in.l.etiam.ſ.vt in poſ.lega.ꝛ in.l.i.ꝛ in.l.etia3.ſ.
vt le.no.ca.ꝛ ſic cum ille.§.ſi plures.loquatur indi
ſtincte d3 indiſtīcte intelligi.ex quacūq3 cauſa ſit fa
cta imiſſio pꝛo legato ſicut Bar.vult indiſtīcte itel
ligere.d.l.cum vnus.ſ.ꝙ.l.cum vnus.indiſtīcte lo
quaf in creditoꝛe q acquirit obligationē ex ſuo ꝯtra
ctu:ſed non intelligaf i legatario q h̄3 cām lucrati
uam.ꝛ cui queritur obligatio ſine nouo ꝯtractu.nā
lex in cōſecutione debiti videf velle magis fauere ō
bitoꝛibus ex ꝯctu ꝙ legatarijs vt p3 in.l.fi.§.licētia
C.de iure deli.ꝛ in.l.creditoꝛibus.ꝛ in.l.quotiens.
ſ.de ſepara.bo.Et ꝓ iſta opi.ꝯ bar.adducif ꝙ cer
tum eſt ꝙ creditoꝛes iterdu3 petūt ſe imitti ꝑꝑ cau
tionē nō pꝛeſtitam.l.in poſ.in pꝛin.ſ.qui.ex cau.in
poſ.ea.ꝛ.l.creditoꝛes.ſ.de ꝑui.cre.quo caſu iudi
cis officiū iplorāf.l.in oīb⁹.ſ.de iudi.ꝛ indiſtincte
dicif.in.l.cum vnus.ꝙ vno creditoꝛe imiſſo cenſen
tur alij imiſſi.nec ob.rō.d.l.cum vnus.quam bar.
ibi all.ꝑ ſe.quia pōt dici ꝙ nō vult ille tex.id ad qō
alle.per bar.ſed vult dicere ꝙ in dicto caſu non agi
tur vt mediate ꝑ vnū creditoꝛem queraf alteri:ſed

potius imediate videf queri ex diſpoſitione pꝛetoꝛis aliquid ex
oꝛdine facientis ſm Jmo.¶ Pau.de ca.videf ſeq h̄ opi.bar.
ꝛ aſſignat rōnem differentie iter plures quib⁹ cōpetit officiu3 iu
dicis ꝛ plures qbus competit ius actionis quia in pꝛio caſu an
teꝗ ille q vult imploꝛare officiū iudicis adeat iudicem nullum
habet ius.vt p3 in.l.cū poſtulaſſem.in ꝑn.ſ.eo.ſed in ſecūdo ca
ſu ēt anteꝗ adeat iudicē h̄3 ius.iō imiſſio facta de pꝛimo credi
toꝛe cenſetur ēt fcā de ſecūdo.ꝛ ex hoc ſequif ſm eum ꝙ ſi adi
ui iudicē petēdo mihi caueri de dāno ifecto.ꝛ ſic icepi ius habe
re ſi anteꝗ mittat i poſ.tu fuiſti imiſſus.ego ēt videboꝛ imiſſus
nec habeo neceſſe ipetrare aliā imiſſionē ſed ſufficiet me tibi da
re partē expenſaꝝ.d.l.fi.ſm eum quod eſt mēti tenēdū ſm eun
dē.¶ Adde ēt ꝙ cum bar.ꝯcoꝛ.ēt ang.in.d.l.fi.ſed bal.ꝛ Sa
ly.ibi tenēt opi.glo.ꝛ Dy.in.d.l.cum vnus.ꝛ dicit Saly.hanc
eſſe cōem opi.quam etiā tenuit Dy.in.c.q pꝛe.oꝛ.de reg.iur.li.
vj.ꝛ illa videf verioꝛ per all.per eos ꝛ per alia ſupra alle.l3 bal.
i auc.ei q.C.de bo.auc.iud.poſ.referat opi.Dy.ꝛ bar.ꝛ nihil
videatur clare firmare:ꝛ tenendo dictam cōem opi.reſpondef
ad iſtum tex.ꝙ hic loquif in cauſa dāni infecti que equiparatur
cauſe noxali.l.pꝛetoꝛ.§.hoc edictum.ſ.eo.que dicitur cauſa ꝗ
ſi lucratiua.l.apud celſum.§.auctoꝛis.in ver.cetex.cum glo.ſ.
de excep.doli.¶ Subdit etiā hic Jmo.ꝙ inꝗtum bar.vult in.
d.l.cum vnus ꝙ in pignoꝛe iudiciali debet attendi oꝛdo tpis i
ter pꝛetendentes titulum pignoꝛis iudicialis.nam foꝛte etiam
poſſet defenſari opi.glo.in.l.ſi ꝛ iure.qui po.in pign.ha.que te
nuit ꝯtrīm.¶ Nec ob.d.l.ij.C.q po.i pig.qꝛ ibi erat ꝯtētio iter
pꝛetendentes diuerſū titulū ut ibi p3.Similiter non ob.tex.in.
d.l.ſi ꝛ iure.qꝛ poteſt dici ꝙ illa.l.nō dicit pꝛioꝛē in tempoꝛe ꝑ
ferri debere.quando ſunt duo pꝛetendentes pignus iudiciale:
ſed potius vř dicere ꝙ quando vn⁹ pꝛetendit pignus iudicale.
alter ꝯuentionale ꝑferatur poꝛ in tempoꝛe quod no.ſm Jmo.
¶ Uel ad illam.l.ſi ꝛ iure.poteſt reſponderi exponendo vt ibi
in glo.ꝛ ad.d.l.ij.poteſt reſponderi ꝙ ibi ambo non habebāt
pignus iudiciale:ſed vnus pꝛetoꝛiū pignus habebat hoc eſt da
tum in cōtumaciā ex pꝛimo decreto contra reum ſuper pꝛincipa
li actione conuentum.alius vo habebat pignus iudiciale bocē
datum pꝛo executione ſnīe.ꝛ iſtam etiam opi.t3 bal.in.d.l.fi.ꝛ
Dy.in.d.regula qui poꝛ.l3 Ang.h̄ ꝛ bar.in.l.a diuo pio.ſ.de
re iudi.ꝛ ang.in.d.l.a diuo.§.ſi pignoꝛa.ꝛ i.l.iij.ꝛ ibi ēt Bal.
per illum tex.C.qui po.in pig.teneant dictam opi.bar.que nō
videtur bene iure pꝛobari.ꝛ ad illam.l.iij.poteſt reſponderi ꝙ
ibi tm̄ vnus erat immiſſus i cā iudicij.ꝛ ille tm̄ habebat pignus
iudiciale.alius vero nullum ius pignoꝛis habebat.vt etiā vř in
telligere bar.in.d.l.iij.¶ Jn glo.in verſi.oꝛdinem ibi.ſed ar.ꝯ
ꝛc.ꝑ ſolutione ꝯrioꝛum de quibus hic in glo.vide diſtinctionē
traditam per Bar.in.l.ij.§.ꝑus.ſ.de vulga.ꝛ pupilla.

§ **Julianus.** Miſſus in poſ.ex pꝛimo decreto non inci
pit pſcribere nec acquirit dominiū niſi po
ſtea fuerit imiſſus ex ſecundo decreto.ꝛ ſi anteꝗ miſſus ex pꝛi
mo decreto remittatur ex ſecundo:fuerit miſſus alius ex pꝛimo
decreto remittenf ambo ex ſecundo decreto ꝛ ſimul efficientur
domini:ſed ſi poſtꝗ pꝛimus fuit remiſſus ex pꝛimo ꝛ ſecundo
decreto.alius petet ſibi caueri ꝛ non caueat mittitur ille tam ex
pꝛimo ꝗ ex ſecundo decreto ꝛ ille ſolus erit domin⁹ ꝛ poſſeſſoꝛ.
h.d.¶ Nota ꝙ titulus ſecundi decreti eſt titulus iuſtus ad pꝛe
ſcribendum.ꝛ l3 alſ ſm magis cōes concluſiones acquirat tm̄
vtile dominium per iudicis decretum.vt plene notatur per glo.
ꝛ doc.in auc.niſi tricēnales.C.de bo.ma.ꝛ in.l.vſucapio.ſ.de
vſuca.per illa que traduntur per doc.ꝛ per.l.i.ſ.de aqua plu.
ar.in ver.vtili.ꝛ in.l.traditionibus.C.de pac.ꝛ ibi ſcripſi:ꝛ ibi
per bar.in.l.fi.C.qui.ex cau.ma.tm̄ pꝛeſcribens auctoꝛitate ſe
cundi decreti pꝛeſcribit decretum dominiū ſm bal.ſingulariter
in.l.in poſſeſſione.C.de bo.aucto.iudi.poſſi.vbi pꝛo hoc alle.
tex.ſ.ea.l.§.ſi de vectigalib⁹.ver.ſed in vectigali.ꝛ.l.generali
ter.ſ.de noxa.ꝛ.l.ſtatuliber a ceteris.§.fi.ſ.de ſta.libe.ꝛ illud
vř ſequi Ro.in.l.pꝛetoꝛis.in ꝑn.in additiōibus nouis.ſ.e.vbi
dicit ꝙ l3 iura alle.per bal.nō pꝛobent tm̄ dictum ſuum eſt no.
¶ Saly.in pꝛealle.l.i poſſeſſione.nō facta mentione de bal.di
cit de hoc ſe dubitare que dubitatio ſtat i hoc.ſ.an auctoꝛitate
ſecundi decreti poſſit opari ꝙ contra regularē curſum acquira
tur directum dominiū per.d.§.ſi de vectigalibus:ꝛ relinqt iug

hoc cogitandum: sed dic ꝙ cōtra bal. est hic tex. iuncta glo. in ꝟsi. dñium que dicit. scilicet vtile ſm Bal. ꝛ Jo. an. ꝛ in illo articulo an ꝑ pſcriptionē acqraꝛ dñium vtile est approbata[a] opi. Jo. glo. ꝛ doc. in. d. auc. nisi ꝛ certa iura alle. ꝑ bal. nō videnꝛ
3 pbare. ℂ Nec ob. si diceret ꝙ qꝛ ꝑ tex. in. d. §. si ō vectigalib⁹ dicit dñium acqri, put etiā dicit iste tex. pbatur acqri dñium qꝛ appellatione dominij intelligiꝛ indubio de directo. l. i. §. qui in perpetuū. s. si ag. vectig. quia pōt respondeꝛi ꝙ hoc articulo tolliꝛ per tex. in. d. auc. nisi in ꝟsi. dños cum glo. vbi pꝫ ꝙ in materia pſcriptiōis iura loquētia de dominio intelliguntꝛ de vtili. ꝛ nō videꝛ posse reddi alia rō diuersitatis quare aliud sit i pſcriptione causata a scdo decreto. ꝙ in causata alio iusto titulo. quinimo habēs titulū secundi decreti in causa dāni infec. ꝛ in causa noxali, put loquūtur iura al. ꝑ Bal. pſcribit longo tpe ēt cū mala fide lꝫ aliud sit in alia pſcriptione longi tpis vt no. ꝑ glo. ꝛ bar. in. d. §. si de vectigallibus. ꝛ ibi diceꝛ. ergo iniquum videꝛ dicere ꝙ talis pſcribens plus acqrat ꝙ̄ alius pſcribēs iusto titulo ꝛ bona fide. ar. l. seru⁹. ꝑ. qō vi aut clā. ꝛ. l. nō soluꝫ. s. de noxa. Aliqui tamē sunt casus in qbus pſcribens lōgo tpe acgrit directū dñiū quos enumeraui i. d. l. i traditionib⁹. ℂ No.
4 ꝙ missus in pos. ex pmo decreto nō pſcribit qō est veꝝ qñ imissus est agens actione psonali. qꝛ nō possidet lꝫ detineꝛ[b]. l. iij. §. si. de acq. pos. ꝛ. l. cū legati. ꝑ. qui. ex cau. in pos. ea. ꝛ pſcriptio sine pos. pcedere nō pōt. l. sine vsucapiōe. cū vulgaribus. ꝑ. de vsuca. lꝫ si eēt imissus agens actiōe reali qui ſm magis cōmunē ꝯclusionē dꝛ possidere. vt legiꝛ ꝛ notaꝛ in. l. si qs emptiōis. §. lꝫ ꝛ si qs. C. ō pſcrip. tri. āno. ꝛ no. doc. ꝟ eēt maius dubiū. nā gl. fi. C. ubi in rē ac. i. l. ij. tenet ꝙ pſcribat spacio lōgi tpis idest. x. ānoꝝ inter pſentes. lꝫ bar. ibi ꝛ magis cōiter doc. tenent ꝯriū si imissus nō babeat aliū titulū in re ꝑ rōes de qbus ibi ꝑ eos de quo ēt vide in Spe. in ti. de pmo ꝛ secūdo decreto. §. iā de effectu in ꝟ. sed ꝙ̄diu. ꝛ in ꝟ. lꝫ nūquid iste imissus. ꝛ ꝑ gl. ꝛ doc. i §. pterea. insti. de ac. in. c. pastoralis de offi. ordi. ꝛ in. c. quoniā frequēter. §. qō si sup ex. ut lit. nō ꝯte. ℂ In tex. ibi scdo decreto nullibi habem⁹ in iure tex. facietēꝫ mētionē de scdo decreto nisi hic ſm vnū. ℂ In tex. ibi fient dñi. No. ꝙ ꝑ ſm decretū acquiriꝛ dñiū statim si ille ꝯ quē iterponiꝛ ſm decretū ꝛ ꝯ quē facta est imissio erat dñs. al's aūt requiriꝛ cā pſcribendi. vt in pn.
5 huius. §. ꝛ. l. ptoris. §. i. ꝛ ibi no. s. e. ℂ No. ex fine ꝙ missus in pos. ex scdo decreto dꝫ cauere posteriori. an autē missus in pos. ex primo decreto debeat cauere ꝛ possit cauere pmo petēti. ꝛ si caueat dbeat ꝯseruari indēnis vide in. l. is cui. §. i. s. vt in pos.
6 leg. ℂ In gl. magna circa pn. hec diffinitio primi ꝛ scdi decreti tradita hic ꝑ gl. repheniditꝛ ꝟ ꝑ Bar. ꝛ alios cōiter ꝟ. ꝛ ꝑ Joā. an. post Spe. in ti. de pmo ꝛ scdo decreto in. §. dꝛ in additione icipiēte Quia accursius ꝛc. ꝛ ꝑ cy. in. l. cū pponas. maxīe in. i. ꝛ. iiij. q. C. de bo. aucto. iudi. pos. ꝛ plenius ꝑ cy. in repetitōe. l. ij. s. si ex noxa. cā ag. vbi Cy. diffinit. Primū decretū est rei singulariter pbibite in certo casu prima pmissio. siue pmus iussus siue ēt pma pbibitio. nā regulr est pbibitū alicui capere bona alterius. l. diuus. s. de ser. rus. predi. l. extat. s. qō me. cau. ergo si iudex permittit actorem ingredi in pos. bo. alterius: appellaꝛ pma pmissio rei regulr pbibite. ꝛ silr vbi iudex pbiberet appellareꝛ pmū decretū. exēplū in casib⁹ in qb⁹ iudex adit⁹ decerneret alienationē rerū minoris vel trāsactionē sup alimētis aliquo casu fieri nō posse. l. cū hi ꝑ totaꝫ. l. ff. de transac. ꝛ ꝑ totuꝫ ti. C. de pdi. mino. ſm Cy. ꝛ hāc diffinitionē dicit ēt Cy. couenire scdo decreto mutando illa ꝟba. s. pmus iussus in hec ꝟba.
7 scilicꝫ scdus iussus. ℂ Uel ꝑ saly. in auc. ei q. C. de bo. auc. iu. pos. pmū decretū est pmus iussus ꝯ ꝯtumacē reū ad ei⁹ ꝯtumaciaꝫ ꝯpescendā in fauorē actoris sup imissione vl' qsi deliberate factus ita ſm ipꝫ pbaꝛ in. d. auc. ei qui. ꝛ in. d. l. cū proponas. ℂ Et ſm decretū ꝟꝫ eū est scdus iudicis iussus ꝯ reū in pore cōtumacia pseuerantē vel qsi deliberate citat⁹. ꝛ dicit hoc pbari in. d. l. cum pponas. ꝛ ꝙuis oīs diffinitio possit dici piculosa. l. oīs diffinitio. ff. de reg. iur. tñ fortasse posset dici ꝙ hec diffinitio Sali. ē min⁹ piculosa diffinitio ꝙ̄ diffinitio Bar. ꝛ Cy. ꝑꝑ arg. qō fecit de iussu de veniēdo vel de cauēdo. cui arg. nō vꝛ Bar. sufficiēter rñdere. Differentiā autē iter decretū ꝛ sniaꝫ diffinitiuaꝫ vide ꝑ Cy. in dictis locis. ꝛ ꝑ Bar. in. l. nec qcꝙ̄. §. vbi decretū. s. de offi. pcō. ꝛ ꝑ Bal. ꝛ alios post eū in. l. iuste. ꝑ. ō acq.

8 pos. ℂ In ea. gl. ibi pemptorie ꝯcludit gl. hic cōiter approbata a doc. hic ꝙ in pmo decreto reqriꝛ citatio pemptoria. Aduerte tñ qꝛ Ja. bu. in. l. ꝯsentaneū. C. quō ꝛ qñ iu. tenet ꝯriū eo qꝛ qñ debet ferri iterlocutoria videꝛ ꝙ sufficiat vnica citatio. qꝛ nō tractaꝛ de graui piudicio alle. l. iiij. §. totiēs. s. eo. ꝛ. l. de pupillo. §. si qs forte. s. ti. i. ℂ Et rñdet ad tex. in. d. l. cōsentaneū. ꝙ ibi nō est necessaria citatio pemptoria ꝑꝑ missionē in pos. ex pmo decreto: sed ꝑꝑ alia duo remedia q̄ ibi ponūꝛ in textu quoꝝ respectu tex. ibi reqsiuit pemptoriū. Sed bal. ibi in. iij. col. dicit ꝙ ꝯtra Jac. bu. videꝛ tex. in. l. pñti. §. cū autē. C. de his qui ad eccle. ꝯfu. tñ cōcludit bal. ꝙ aut sum⁹ in casu quo ꝑ pmū decretū nō transferꝛ pos. ꝛ vera sit opi. iac. bu. qsi tūc dicaꝛ tractari de leuiori piudicio. ℂ Aut sumus in casu in quo trāsferꝛ pos. puta in reali tūc siue ante litē ꝯte. siue post interponaꝛ primū decretū requiritur pemptoriū. d. l. ꝯsentaneū. ꝛ ibi no. ꝛ ita intelli
9 git. d. l. pñti. ℂ Adde ꝙ gl. in. d. c. qm ꝯ in ꝟ. dilationes de pbatio. expsse cōcordat cū gl. nra. ꝛ ideꝫ est de mēte gl. magne in. c. i. de mili. vas. q cō. est ita etiā tenuit Cy. in repe. l. ij. in. ix. q. s. si ex noxali cā ag. ꝛ in. d. l. cū pponas in. ix. q. ꝛ Inno. in. c. ad petitioneꝫ. de accusa. pro quo adducit Cy. in locis preal. qꝛ talis ꝯ quē est interpositū pmuꝫ decretū si vult recupare tenutam hꝫ reficere expensas[c] vt in auc. ei q C. de bo. auc. iudi. pos. ergo intelligiꝛ ꝙ fuit ꝯtumax rōne citatiōis pemptorie allegat. l. ꝯtumacia. §. i. ꝑ. de re iudi. vbi hoc nō pbaꝛ. qꝛ etiā qui ꝯtinet citationeꝫ nō pemptoriā nō dꝫ audiri nisi reficiat expensas. ꝑ. l. sancim⁹. ꝛ ibi hoc expresse firmat Bar. ꝛ doc. C. de iudi. ꝛ gl. ꝛ doc. in. c. ij. de pcu. cū similibus. pro opi. huius gl. alle. Jnn. in. d. c. ad petitionē tex. in. l. ij. C vbi in reꝫ. ac. tñ si bene inspiciant ꝟba Jnno. ꝛ tex. ꝑ ipm alle. loquūtur qñ agiꝛ actione reali ꝛ ꝑ pmū decretū trāsferꝛ tūc pos. vt dixi. s. ꝛ ita ēt videꝛ loq tex. in. d. l. cōsentaneū ꝛ Bar. in. d. l. cū pponas. ꝛ in. d. l. ꝯtumacia. §. i. ꝛ Spe. in ti. de pmo ꝛ scdo decreto. §. seqtur videre in pn. ꝛ bal. in. d. auc. ei. in. viij. colū. ꝛ ant. de bu. in. d. c. qm frequēter. §. in alijs. ut lit. non ꝯte. ꝛ pe. de ancha. in cle. i. de do. ꝛ ꝯtu. quā opi. sequor solū ꝑ tex. in. d. l. pñti. ℂ Et si qs diceret ꝙ ille tex. loquiꝛ qñ procedaꝛ nedū ad pmū: sed ēt ad ſm decretū. ꝛ ꝙ ꝑꝑ ſm decretū ibi tex. requirat pemptoriū. rñdeo ꝙ imo. tex. pbat cōeꝫ opi. qꝛ illa littera disiunctiue dicit traditio. i. in pos. missio ſm gl. ibi vel vēditio celebreꝛ. i. ſꝫ decretū vnde apparet ꝙ siue procedatur ad primuꝫ decretū siue ad ſm ille tex. requirit illā solēnitatē citationis ꝛ nō loquiꝛ ibi qñ agereꝛ actione reali potius ꝙ̄ psonali. ꝛ hāc opi.[d] sequiꝛ etiā imo. in. d. c. ad petitionē. ℂ Nec ob. tex. in. d. §. totiens. qꝛ ad illū tex. rñdet ꝟ imol. ꝙ ibi nō declaratur quotuplex reqraꝛ citatio lꝫ bñ declaraꝛ per. d. l. pñti ℂ Uel ſm ipm pōt dici ꝙ. d. §. totiēs pcedat spāliter in cā dāni infecti que celeritatē reqrit iuxta. l. i. s. eo. tñ dicit ꝙ precedens solutio tutior videꝛ. ℂ Nō ob. d. §. si qs forte. qa nō loquiꝛ in materia nra imo loqtur in denūciatione quadā extiudiciali iuxta. l. i. §. itē nunciatio oibus cum ibi no. s. ti. i. ꝛ cōstat denunciationē extraiudicialem regulariter sufficere esse vnicam. l. titia seio. §. vsuras. de le. ij. ꝛ ibi bar. ꝛ no. glo. ꝛ Bar. in. l. mora. in pn. s. de vsu. ꝛ Inno. in. c. cum nobis olim. de elec. dixi. in. l. de pupillo. §. si qs
10 ipsi pretori. s. ti. i. ℂ Tamē dictam cōem opi. limita multū no. ut ꝑ Bar. in auc. qui semel. C. quō. ꝛ quā. iudex in vlti col. in ꝟsi. quero. qd si reus ꝛc. s. nisi iudex mandasset litigantibus vt liteꝫ cōtestarenꝛ antequā discederent ꝛ reus spreto mādato iudicis decessit nā tunc poterit iudex absqꝫ alia citatione pcedere cō
11 tra reum ad primū decretum per ibi no. ꝑ gl. ℂ Successiue in inquātū bar. ꝟ circa predicta ꝯcludit ꝙ ad

a ℂ Est approbata adō ꝙ illā ēt seqꝛ eius ꝯs. lxxxviij. ij. libro.
b ℂ Sꝫ ꝯtinet adō abb. ꝯsil. lxxxiij. in allegādo. ꝛ ꝙ imissus nō possideat ꝛ ꝑ ꝯñs non pſcribat voluit lu. ro. sin. suis so. xi. ubi pōit singulare ꝙ actor. ꝑ. ānū pt ꝯpellere reū ad recupandū pos. ꝛ vlteriorē litis psecutionē alle. io. an. ꝛ archi. ita tenere i pctica ō eo q mit. in pos. cā rei seruā. i vj. ꝛ dic ꝙ hec nō repiuūꝛ in hoc. §. subiungit tñ ꝙ. d. ān to. ō bu. dubitauit i. c. ij. de dolo ꝛ cōtu.
c ℂ Expēsas. dic lu. ro sin. suis ꝙ lꝫ imissus ex pmo decreto recupet oēs expēsas litis ꝛ fcās i re ēt nō vtiles ꝑ tex. in. l. ptor ait. §. ꝙ ait ꝑtor. ꝑ. de bōis auc. iudi. pos. tñ ō iure canonico ille tex. locū nō hꝫ ita dicit teneꝛ bo. si. quē io. an. comēdat i nouella i. c. cū uenissent ō eo q mit. in pos. cā rei puande.
d ℂ Hāc opi. adō ꝙ eādem opi. seqꝛ abb. ꝯsi. lxxxiij. ij. li. ꝛ fortificat rōe ō qua ibi ꝑ eundem.

hoc vt valeat citatio peremptoria requirit ꝙ appareat
citationē emanasse ad instantiā ptis. ⁊ ideo ſm eūdē
in actis apparere dꝫ ꝙ ad instantiam tuā iudex com/
misit talē citari alias nō valeret. Adde ꝓ hoc gl. no.
in.l.sancim⁹.i ꝟ.ꝯtumacia.C.ad treb.⁊ no. p Bar.
⁊ ang.in.l.ij.C.quo.⁊ quā.iu.⁊ Bal.in.d.l. ꝯsenta/
neū.in.i.col.vbi pro hoc allega.etiā tex.in.l.fi. circa
pn.in ꝟbo postulante.C.de bo.auc.iudi.pos.⁊ idēꝫ
no.Ang.in.l.ad peremptoriū.per illuꝫ tex.⁊ per.l.⁊
tertiū.ff.de iudi.hoc tñ fallit ſm Imol.hic forte in
casibus in qbus iudex posset suuꝫ officium nō petitū
impartiri de quibus vidimus in.l.iiij.§.hoc autēꝫ iu
dicīuꝫ.ff.eo.facit qđ no.ant.de bu.in.c.examinata.
circa mediū de iudi.vbi dicit se credere ꝙ lꝫ libellus
requirat regulariter cōclusionē petitionis actoris.vt
no.Bar.in.l.i.in.i.col.in ꝟ.secundo queritur.ff.de
eden.cum cōcor.tñ hoc nō habebit locum in casib⁹
in qbus iudex potest ex suo officio supplere. vt ibi p
eum qui pro hoc alle.l. quid ergo.§. pena grauior.
vbi notat bar.circa secundā col.ff.de his q no.infa.
⁊ pondera verba bar.hic.q: videtur sentire ꝙ si ap/
pareat in actis citationē peremptoriam esse factā non
psumatur in dubio ꝙ fuerit facta ad petitionem a ptis
ꝙ facit ad materiā.l.sancimus.ff.de verb.ob.qđ vid'
12 ꝑ plura que no.ant.de bu.in.c.i.de indi. ¶ Item in
quātum Bar.hic tangit ꝙ si in citatione est adiecta
cōminatio ꝙ reo nō comparente ꝓcedet ad sniam fe
rendā iusticia mediante habet hec cōminatio vim p
emptorie.secus si dictuꝫ fuerit ꝙ eo nō comparente
ꝓut iuris est ꝓcedet seu mediāte iusticicia.adde ſm
Imol.ꝙ de hoc est gl.ordinaria.⁊ dcm̄ Inn.⁊ Ioā.
an.in.c.cāꝫ.de rescrip.Dicit tñ Inn.ꝙ si bñ ponde
ret ꝟba Inn.vr velle ꝙ ēt in pmo casu nō inducat
pemptoriū q: illa cōminatio nō cōsueuit apponi nisi
post tres citatiōes in pemptorio.sed ſm imo.h ratio
potius facit pro bar.q: si in prima citatione apponit
clausula que cōsueuit apponi in vltima pemptoria vi
det tunc esse mens iudicis ꝙ illa pma habeat vim vl/
13 time. ¶ Et ex his infert ipse qd iuris parere posset si
iudex fecit citari aliquē pro tali die ad audiendā sen
tentiā cū ꝯminatiōe ꝙ al's elapso termio ꝓcederet ꝓ
ut iuris erit b ad sniam ꝓferendā iusticia mediante.⁊
dicit ꝙ ex quo adiūcta sunt illa ꝟba ꝓut iuris erit de
notatur etiā ordo in ꝓcessu.⁊ p illa ꝟba iusticia mediā
te denotatur rectitudo iudicis circa merita cause. facit
hꝫ eū id qđ notat marie p bar.in.l.nō putauit.§.nō
equis.ff.de ꝯ ta.⁊ sic h casu talis vnica citatio nō ha
bet vim pemptorij sicut nō haberet si simplr dixisset
ꝙ alias elapso termino ꝓcedet ꝓut iuris erit iusticia
mediāte nō addendo illla ꝟba ad audiendā sniam
¶ Ro.h circa ista addit ꝙ si iudex citat cū cōminati
one ꝙ contra eum procedet ⁊ pronunciabit prout d
iure fuerit cum d iure sit ꝙ dēat vltra semel citari ad
h vt citatio sit pēptoria.s.ad pēptoriū cū trib⁹ vel q̄t
tuor sequētib⁹.ff.d iudi.ideo ista sola nō est pēptoria
⁊ dicit Ro.istā opi.esse cōem.de quo ēt dicit tāgi per
Spe.in ti.de citatione.§.viso.ꝟ.sed q̄ro an clausula
⁊c.⁊ p Anto.de bu.in.c.ex tue. de cleri. nō residen.
⁊ in.c.ij.ne.cle.vel mo.Sꝫ certe ant. de bu.in dictis
locis hoc nō tangit ⁊ Spec.in dicto versi.concordat
cum opi. Inn.in.d.c.cām.Ant.de bu.⁊ Imo. ꝯcor
dant cū opi.hic.quibus adde ꝙ dñi de rota sua con
clusione.ccxxix.incipiēte.Item lꝫ in causis ꝓphanis
approbāt dcm̄ bar.h volentis ꝙ ꝯminatio de descen
do ad sniam habeat vim pemptorij.⁊ cū bar.cōcor/
dat etiā in oibus imol.in.c.ad petitionēꝫ.de accusa.
vbi ēt dicit ꝙ aliō est si in citatiōe dicat ꝙ reo nō cō/
parēte ꝓcedat ad sniāꝫ iustitia mediāte.q: hꝫ vim p
emptorij.vt hic p.d.l.in pemptorio.⁊ notat ēt bar.
⁊ alij in.l.ij.C.quo ⁊ qñ.iu.⁊ Bar.i.d.l.ad pempto
riū.⁊ in.l.mācipiorum.ff.de optio.lega.⁊ ibi dicit ꝙ

a ¶ Petitio
neꝫ ptis itelli
ge nisi fit fcm̄
de longinquo
q: pp tpis diu
turnitatē. ꝑsu
munt oia solē
nit acta ⁊ ita
i specie tꝫ are.
ꝯs.xxvj. i vl
timis ꝟbis.
b ¶ Iuris erit
sic tenuit qdā
doctor ei⁹ ꝯs.
ccclxxxi. iiij.
lib.in ꝯs.bal.
⁊ de nā pēpto
rij vid' p old.
ꝯs.iij.meli⁹ p
mathe.nobili
bus suis fols.
xxv.vbi vid'
de limitatiōe
ff.data per.d.
alex.qñ iudex
iubet pñti i iu
dicio ꝙ litē cō
testet ꝙ illa hꝫ
vim pempto
rie citatiōis.

vbi iudex ponit clausulam istā alias elapso dicto termino te nō
audiemus hꝫ vim pemptorij.allegat.d.l.pemptoriā.cū duab⁹
sequentibus.addo etiā pdictis glo.in.l.si apparitor.C. de co/
arta.li.xij.que vr tenere ꝙ illa ꝯminatio de ꝓcedendo ad sniāꝫ
ꝓferendaꝫ ꝯ citatum habet vim pemptorij.illā in ꝓposito alle
gat bal.in rubrica .C.cōmina. vel epis. Et dicit Ro.h ꝙ bar.
in.d.l.si apparitor.tenet ꝙ vbi fert snia cōtra abñtem : debet
in citatione pemptoria exprimi ꝙ veniat ad audiendum sniam
cōtra se proferendam.alias si nō essent adiecta ꝟba.s.ꝯtra se fe
rendam nō valeret snia lata ꝯ abñtem. Tamē dicit Ro. se au/
diuisse a dño suo ꝙ bal.viua voce reprehendebat istō dictū. q2
qñ fert snia pte abñte.ita pōt ferri ꝓ abñte sicut contra eum.l.
ꝓperandū.§.⁊ si qdēꝫ.C.de iudi.sꝫ si dictum Bar.esset veruꝫ
sequeret ꝙ snia lata pro abñte esset nulla.⁊ sic dicte.ll. fuirent
nobis de vento hac rōne q: qñ iudex citat abñtem ad illū actū
⁊ facit aliū:ille act⁹ est nullus.l.aut q aliter.in pn.⁊ ibi no.bar.
j.qđ vi aut clā.ergo si ferreret in casu nro snia pro abñte illa ēēt
nulla.⁊ dicit ꝙ bar.in.d.l.si apparitor.fundat se p glo.ibi po/
sitam q̄ hoc dicit.⁊ q̄ sentit ꝙ ad hoc vt illa vnica citatio hēat
vim pemptorij requirit ꝙ ꝯtineat illā cōminationē de ferendo
sniam ꝯ nō ꝯparentē.⁊ illam gl.ēt allegat bal.in.d.l.ad pem/
ptoriū.tñ illa glo.vr esse ꝯ tex.in.l.pemptorio.ff.de iudi.nō re
quirit ꝙ cōminatio q̄ apponit in pemptorio cōtineat ꝙ infert
snia ꝯ cōparenteꝫ.⁊ ita expresse ēt no.Ja.bu.in.d.l.cōsentane/
um.⁊ ēt bal.ibi in.iiij.col.vbi dicūt ꝙ satis est ꝙ dicat in ꝯmi/
natione ꝙ eius cōtumacia nō obstāte ꝓcedet ad sniāꝫ seu ꝓce
det in cā qm̄ iudex nō hꝫ necesse declarare in citatiōe specifice
qđ velit facere.⁊ bal.ibi facit ēt mētionē d gl.i.d.l.si apparitor.
vel dato ꝙ illa glo.sit vera p tex.in.d.l.si apparitor.in ꝟ.cōdi/
tione tñ pōt rñderi ad illū tex.cū glo.ꝓut etiā fuit de mēte gl.
ibi ⁊ clarius de mēte and.de barulo.ibidē.ꝙ ibi sit spālis casus
.s.qñ procedit ꝯ criminosuꝫ apparitorē abñteꝫ ēt lit.nō ꝯte.nā
tunc ꝓcedente illa cōminatiōe:de qua ibi in gl.poterit ille abñs
cōdemnari de crimine.ꝙuis alias abñs regulariter nō esset cō/
demnādus vt ibi in glo.p.l.abñtem.ff.de penis. ¶ Addit etiā
14 h Ro.ꝙ lꝫ Spec.in.d.ver.an clausula ⁊c. ⁊ Inn .in.d.c.cām
teneāt ꝙ si iudex citat cū cōminatione ista videlicꝫ alias te non
cōparente ꝓcedem⁹ ꝯ te ꝙtuꝫ de iure poterim⁹.nō habeat vim
pemptorij. ¶ Tamē bal.in rubrica.C.cōmina.vel epi. limitat
hoc eē verū in casib⁹ in quibus ſuato ordine iudiciario ꝓcedet
secus in causis sūmarijs q: illō ꝟbū poterimus significat vnde
cūqꝫ ꝓcedat etiā p arbitriū qđ i sūmarijs habēt iudices a lege
in ꝓcedēdo.⁊ dicit Bal.h inferri posse . Sed istō reprehēdit
Ro.dicēs ꝙ illa gl.ad hoc nihil facit ⁊ ꝯ Bal.adducit q: aut
cā cognoscēda est sūmarie simplr de plano sine strepitu ⁊ figu
ra iudicij.⁊ tūc nulla pemptoria citatio est necessaria alleg.no.
p gl.in cle.sepe.in ꝟ.citatiōeꝫ.⁊ in ꝟ.ad idē.de ꝟ.sig.sꝫ est tex.
ibi in ꝟ.nō pemptorie.Aut est cā quā iura tñ appellāt sūmari/
am.tūc reqrit pemptoria citatio.vt ꝓbat q: ad pmū decretum
reqrit pēptoria citatio vt i gl.⁊ dcm̄ est.ff.⁊ tñ quo ad pmū de
cretū sufficit sūmaria cognitio.vt i auc.ei q.cū gl.i ꝟ.examiato
C.d bo.auc.iudi.pos.ꝓbat ēt i.l.ij.i ꝟ.sūmatiꝫ iūcto.ꝟ.legitis
edictis ⁊c.⁊ ibi pōderat bal.i pe.col.C.vbi in rē ac.⁊ est similis
tex.in.c.qm̄ frequēti.§.qđ si sup.ut lit.nō ꝯte.⁊ no.bal.in auc.
ei qui in.ix.col.nec reperit ꝙ ꝙtuꝫ ad hoc iudex in talib⁹ sūma
rijs possit facere sine pemptoria citatiōe ex aliquo arbitrio sibi
dato a lege adde ēt pdictis ant.de bu.in.d.c.qm̄ frequēter.§.
si vo.vbi ꝓbat distinctionē quā pōit h Bar.circa cōminatōem
appositā in citatiōe.⁊ ēt ꝓbat illō qđ in effectu voluit Spec.in
15 d.§.sꝫ quero. ¶ Itē inquātū cōcludit bar.ꝙ si in pma citatiōe
sint adiecta hec ꝟba cito te hac vna citatiōe pro oibus hꝫ vim
pemptorij. ¶ Addo.l.cōtumacia.§.i.de re iudi.⁊.l.nōnūꝙ.
ff.de iudi.⁊ tex.in.c.cōstitutus.de sen.excō.in sexto.⁊ Bart.in
.l.ij.C.quō ⁊ quā.iu.⁊ declarat Bal.in.l.cōsentaneū.circa.i.vl
16 tij.col.eo.ti. ¶ Item addit h ang.ꝙ in hac materia pemptorie
citatiōis est oīno videndū qđ no. Inn.in.c.ad petitionē de ac
cu.⁊ vt ēt refert h imol.Inno.ibi iter cetera dicit ꝙ in casib⁹ in
quibus reqrit pemptoria citatio valet ꝓcessus ēt sine pempto
ria citatiōe si citatus fuit psonaliter iuētus.q: tūc si nō venit nō
est necesse eū amplius citare qm̄ satis vr ꝯstare ꝙ nō vult ꝯpa
rere vn̄ nō est locus ꝯiecture.ar.l.ꝯtinu⁹.§.cū ista.de ꝟbo.ob.

¶ Et dicit imo. q ēt istud tenebat Fran. de rāpo. tñ fm imo. cōmuniter teneť 9riū qñ citat⁹ nihil rñdit vel dixit se venturū vt pz ex no. p gl. ⁊ Bar. in. l. si supra de in integ. resti. ⁊ qꝛ indubio nō debemus pſumere in deteriorē ptez sed poti⁹ in benigniorē arg. l. merito. ff. p socio. Uñ cū possit eē q nō venit. qꝛ sciebat se debere vlterius citari ⁊ sic debeř hre aliā dilationē nō dz dici q in dubio videat fecisse eo animo q nullo mō velit cōparere imo qꝛ poti⁹ sciebat ius suū vbiqz saluū durare ar. l. si debitor. §. i. ⁊ l. sicut. §. nō vr. ff. q. mo. pig. vel hipo. sol. ⁊ p ɔ̃ns cū alia cōiectura possit capi nō debet capi cōiectura cōtumacie. ar. l. si cū aurū. cū ibi no. ff. de sol. fm imo. ¶ Adde tñ q cū opi. Inn. ɔcor. Jac. bu. in. d. l. tres denūciationes. C. quō ⁊ qñ iu. ⁊ do. de ro. ɔclusiōe. ccxxxix. incipiēte. Itē lz in causis. tñ qꝛ eoꝝ opi. nō vr iure pbari. ideo suz solitus sequi 9riā opi.ᵃ vt scripsi in. l. cōtumacia. ff. de re iudica. ⁊ ad ibi dicta me remitto ⁊ etiā enumeraui plures fallentias ad iura reqrentia perēptoriū. ⁊ iter ceteras posuit illā quā h ponit bar. ⁊ imo. s. qd si citatus rñdit se nolle venire ad cām an sit vlteri⁹ citādus. an vo p perēptoria
17 citatio habeať. ¶ Et iuxta istā fallētia tāgit ēt h breuiter imo. an credať nūcio referenti q citat⁹ dixit se nolle veniř. ⁊ ɔcludit q sic. sed de hoc vide longe plenī⁹ p eū in. l. ex cōsensu. §. fi. ff. d
18 appella. vbi refert varias opi. multoꝝ. ¶ Itē inquātū qsiuit h bar. an sit necesse q pcedat libellus qñ qs citať. ⁊ ɔcludit q nisi libellus pcedat nō pōt pmū decretū interponi ⁊ pemptoria citatio aliter nō cōstitueret reuz in cōtumacia. ¶ Adde q imo. h ɔcludit q si qriť an reus nō teneať vigore citatiōis cōparere nisi pcedat libellus ⁊ mittať copia libelli in citatorio ⁊ dicēduz est q teneť cōparere ēt si nō pcedat libellus p. l. si qs ex aliena ff. de iudi. ⁊ p no. in. c. sup lřis. de pscri. ⁊ in. l. fi. C. d āna. exce. ⁊ p no. in extrauaganti ad reprimēdū in v. sup dicto termino. facit fm euz qd no. gl. fi. in. c. veniēs de accusa. ⁊ in. c. si eps. iij. q. ij. ⁊ silr nō ē necesse q libellus pcedat citationē quo ad effectū q citatio īducat litis pendētiā p tex. cū gl. in. cle. ij. vt lit. pēdē. ⁊ idē quo ad effectū ppetuande iurisditōis iudicis. qꝛ facili⁹ inducit ppetuatio iurisiditiōis q litis pēdētia vt dicit gl. in cle. ij. in v. ad ptez. ⁊ facit qd no. Jo. an. in. c. fi. de offi. dele. ¶ Sz si qrať qtū ad effectū pueniēdi ad pmū decretū tūc bar. tz q libellus dz pcedere citationē. tñ hz imo. 9riū posset defensari forte qꝛ iura alle. p bar. necessario nō pbāt. nā tex. in. §. si vo qdā in auc. de exhi. re. loqť qñ qs pmo fuit citat⁹: ⁊ cōparuit in iudicio. ⁊ sibi oblatus fuit libellus. ⁊ pstitit satisdationē vel iurauit de iudicio sisti. ⁊ postea se abſētauit. ⁊ sic ex ordine illi⁹ lře iūcto §. sancim⁹. eo. ti. poti⁹ colligiť 9riū. qꝛ innuit quē fuisse citatū sufficere absqz alia missione libelli. ⁊ postea eo ɔparēte debeat sibi offerri libellus. silr dicit q. §. ad excludēdas in auc. d liti. allegatus p bar. facit poti⁹ ī 9riū. qꝛ ibi diciť q reo vocato ad iudiciū ⁊ veniēti nō dz alr iudex facere porrigi libellū nisi actor satisderit de lite psequēda: ⁊ expēsas reficiēdo. ⁊ sic innuit q a pnci
19 pio cū citatorio nō fuit missus libellus. ¶ Et dicit q etiam non ob. tex. in. l. pniti. §. cū aūt. C. de his q ad eccle. ɔfu. vbi lřa dicit q monit⁹ sup ɔctu publico in actiōe ciuili si nō cōparet p se vel pcuratorē patiť īmissionē. ⁊ sic qtenī⁹ vř in actiōe ciuili vř innuere libellū dbeř pcedeř. qꝛ actio vř accipi pro libello. l. edita. C. de edē. qꝛ pt rñderi hz eū q iō ibi dixit ī actiōe ciuili ad denotādū q si sup criminali actū eēt nō possz hre locū id qd ibi subdit de ɔparatiōe p pcuratorē. vt ēt ibi glo. sensit. nō aūt dixit ex eo qd debeat pcedeř libellus. ⁊ iseri in citatiōe. ⁊ rñdet ad gl. in auc. ei q in v. dclarat. C. de bo. au. iu. pos. ⁊. d. c. qm frequenter. §. fi. vt lit. nō ɔte. dū dicit q p mēsura dbiti dclarari. s. in libello seu in petitiōe: qꝛ possunt itelligi ille glo. qñ cōparuit reus fuit sibi oblatus libellus ⁊ postea se abſētauit. put dicit tex. i. d. §. si vo vl qñ ex postfacto. s. tpe quo actor petit pmū decretū porrexerit libellū. Uñ fateť imo. q qtū ad interrūpendū pscriptionē. xxx. vel. xl. anno. p citationē reqriť q libellus pcesserit ipsaz citationez p. l. sicut in v. postulatiōe dposita. ⁊ qd ibi no. C. de pscri. tri. āno. ¶ Addō q in hoc articulo pau. de ca. h dicit q qtū ad hoc vt teneať re⁹ ɔparere vt possit mulctari si nō ɔparet nō requiriť q pcedat libellus. p hoc adducit. l. ij. C. de exhi. re. ibi dū tex. diě q postq ad iudiciū venerit dz explorare ⁊c. Sz qtuz ad hoc ut possit pueniri ad pmū decretū vtute talis citatiōis requiriť q libellus pcedat citationē p ea que allegātur h p bar.

¶ Itē adde q gl. ⁊ doc. in. c. ij. de libe. obla. videntur tenere q missio copie libelli cum citatorio non sit necessaria: sed valeat citatio absqz missiōe copie libelli. nec bar. h si bñ inspiciať cōtradicit tamē cōtrariuz tenuerunt Jaco. de are. Pe. ⁊ cy. in auc. offerať. C. de lit. cōte. ⁊ guil. de cu. in. l. edita. C. de eden. pncipaliter p tex. in auc. libellū. C. de lit. ɔte. ⁊ in corpore vñ illa auc. sumiť p tex. in. l. i. in pn. ff. de eden. ⁊ per ͥ. d. §. ad excludēdas. ⁊ hāc opi. secut⁹ est frā. tigri. ī Rica. C. d de edē. p no. p gl. ibī in rubri. dū gl. dicit q illa editio de qua in illo ti. est ppatoriū iudicioꝝ. ⁊ in illo titulo tractať d editōe libelli. ut. d. l. edita. ergo appz q libellus añq citetur reus dz pduci ⁊ edi reo. ⁊ sic mitti cū citatorio qꝛ alias seqreť si citatio posset pmo fieri postea citatio diceret ppatoriū. nō aūt ipsa editio libelli. ⁊ illa glo. secūdum ipsum debet intelligi solum de editione libelli non autem de editione ī strumētoꝝ vel rōnū. qꝛ editio rōnum vel instroꝝ nō est ppatoriū iudicioꝝ: sz venit ad decisionē iudicij ppatati. Bar. vo. in. d. auc. offerať. tz q lz possit mitti copia libelli cū citatorio. tñ nō est necesse. p. l. nō vř in iudiciū. ff. de iudi. ⁊ p alia alle. p eū ibi. ⁊ iura allega. in 9riū nō ɔcludūt q sit necesse mitti copiā libelli cū citatorio. sz bñ dicūt q si dirigiť libellus p actoreȝ. nō dz audiri actor nisi pstet satisdationē certā ita loquiť tex. in. d. auc. libellū. ¶ Nō ob. l. i. in pn. ff. de edē. qꝛ rñde vt pz ex ibi no. p gl. in v. pus ⁊ ad. §. excludēdas est rñsuz. ff. ⁊ sic appz verā eē ɔclusionē q nō sit necesse mittere copiā libelli cū citatorio. ¶ Si
20 aūt qriť an debeat libellus offerri iudici anteq iudex cōmittat reū citari. ⁊ dic q iudex nō cogiť nec dz citationē ɔmittere nisi pus sibi offerať libellus. vt sin. dic odofre. in. l. cū clericos. C. de epi. ⁊ cle. p illū tex. ī v. snīaꝝ tuarum auctoritate pulsať. qd reputat ibi Bal. no. dignū. nā ibi appz q illa cōminatio citationis est snīa interlocutoria. ergo iudex dz examinare aliqualr cām hui⁹ cōmissionis. nā iudicis pceptū dz hre cām l. filiusfa. §. diui. cū ibi no. p bar. ⁊ Hy. ad fi. de leg. i. ⁊ no. cy. in. l. quotiēs. C. de fideicō. ⁊ expsse bal. in d. auc. offerať ⁊ in. l. cōsentaneū. in. iiij. notabili. C. quo. ⁊ quā. iu. ⁊ hoc respectu pcedat glo. in. d. Rica de edē. C. dū dicit qd est ppatoriū. tñ ēt si iudex citationē ɔmisit nō viso nec porrecto libello valebit citatio ⁊ tenebiť reus ɔparere qꝛ in dubio psumiť pro citatiōe. l. ij. ff. si qs in ius vo. nō ie. ⁊ ibi no. ⁊ no. Hy. in. c. ea que. de reg. iur. li. vi. ⁊ Bal. in. l. fi. in pe. col. C. de ser. ⁊ i. d. l. ɔsentaneū. C. quo. ⁊ quā. iu. in. iiij. no. ⁊ ita ēt est de mēte Bar. in rubrica. C. de ī ius vo. in fine. ⁊ ista videnť va ēt quo ad effectū pmi decreti cū nulla iura videātur 9riū pbare. bñ fateor q añq iudex iterponat pmū decretū. reqriť q libellus sit oblatus. ⁊ ita pcedūt iura ⁊ glo. allega. p Bar. ⁊ de materia vltra pdicta vide p bal. in. l. fi. p illū tex. C. d iur. do. impe. ⁊ p ang. in. l. fi. circa pmā col. C. de anna. excep. ⁊ qd ibi no. Bar. in fi. ⁊ p ang. ⁊ moder. in l. si seruū. §. nūc videam⁹. ff. sb v ob. ⁊ q no. Bar. in l. iter accusatorē. ff. de publi. iud. ⁊ p eūdē in extrauagā
21 ti ad repmendū. in v. sup dicto crimine. ⁊ p bal. in. l. ij. C. de exhibē. re. ⁊ p ant. de bu. in. c. i. d libel. obla. per Pe. de anc. in. c. ij. vt lit. pen. ⁊ qd ibi no. gl. ī v. sitis. ⁊ in v. executionē. ¶ Itē in quātū bar. h tāgit an ad videndū iurare testes vel ad aliā iterlocutoriā ferēdā excepto pmo decreto reqrať pemptoriū. ⁊ cōcludit q nō. Adde fm Imo. in. c. ad petitionē de accusa. ⁊ qd in snīa iterlocutoria: quā absoluiť reus ab obseruationē iudiciȷᵇ reqriť pemptoriū: vt est tex. in l. pperādū. §. ⁊ si qdē. C. d iudi. Idē dic ī iterlocutoria. p q iudex pcedat ad ānotatōē bonoꝝ. p. l. i. ff. d req. re. ⁊ ibi hēs ī gl. formā illi⁹ ānotatōis. ¶ Pl⁹ ēt dixit bar. in. d. l. ɔsentaneū. vz q idē erit in qlibet interlocutoria q quasi exhaurit vices totius negocij

a ¶ Cōtrariā opi. hāc ēt seqť mathe. ubi ff. ⁊ an citat⁹ q dixit se nolle venire sit vlteri⁹ citādus ui d. old. p. lxv. ⁊ an credať nūcio d citatiōe vid late p. d. ppositū melio lanēsez nunc cardinalē bñ meritū i. c. cū parati ex d appella.

b ¶ Obseruatiōe iudicij. ad de math. nōbi li. ff. allegato. dicit tñ lu. ro. fin. suis ṗ auc. q semel. C. q mō ⁊ qñ iu. fi hz locū d iure canonico.

a ¶ Uim diffinitiue. q̄ sniā dicat̃ iterlocutoriā q̄ h3 vi3 diffinitiue vid̄ p ang. ɔ. cxv. ⁊ p frā. ō are. ɔ̄si. cvj. ⁊ ɔ̄si. ccix.

b ¶ Quartā. dic ⁊ qntā in qua poterit facere q̄cq̄d nō fecit in p̄ma fm̄ .d. ō rota ðci. suis ō do. ⁊ ɔtu. ðci. icipiente si tres vel quattuor termina.

c ¶ Uolūtatē iudicis. adde eūdē fin. suis fo. xiiij. vbi idē firmat ⁊ melius ɔ̄si. ccclxix. ubi t3 q̄ nō v3 citatio pape ad uidēdū iponere finē liti itelligendo cū papa pcedit via ordinaria.

d ¶ Nō cōparentis. pe. de anch. ɔ̄si. lxxxvj. ɔsuluit fu p statuto quo disponit̃ q̄ nō ɔparēs. j. terminū habeat̃ p ɔtumace ⁊ exbānito quo ad missiōe3 in pos. ⁊ p̄sonales capturā q̄ si actor nō cōparet ⁊ rei cōtumaciā nō accusat q̄ nō habebit locū statutū ⁊ ibi approbat doctrinā bar. hic de quo articulo vide ēt p cunde3 alex. ɔsili. xcij. i. lib.

e ¶ Licēciat⁹ d. de ro. deci. suis ō do. ⁊ cōtu. in antiqs dicit q̄ licētiatus iuste p iudicē pt excōicari p. l. ij. §. nō solū. j. ad ter.

imo h̄ dicit q̄ forte illud qd̄ dicit bar. in. d̄. l. cōsentaneum nō pbat̃. l. sed dic q̄ potest sic pbari opi. bar. nā sniā interlocutoria per quā totū negociū p̄ncipaliter vel substātialiter ps ipsius negocij p̄ncipaliter terminat̃: dicit̃ habere vim diffinitiue[a]. ⁊ redigi ad istar diffinitiue. ita inqt bal. in. l. i. in. iiij. v. col. in. ver. xiiij. ⁊c. C. quā. puo. allegat tex. quē dixit eē singularē ad hoc in. l. itra vtile. gl. ij. ō. de mino. bñ facit id qd̄ no. glo. in cle. si. de appel. i gl. ij. ⁊ q̄ i iterlocutoria hñte vim diffinitiue reqruntur solēnia q̄ reqrunt̃ in diffinitiua. voluit gl. in. c. fi. in v̄. inanes. ō elec. li. vj. que ad hoc reputat̃ singularis. ⁊ no. Jo. an. ⁊ alij. in. c. puenit. el. ij. ō appel. ⁊ fede. i ɔsilio. clxxxviij. bal. in. l. minorib⁹. C. ō his q. vt indig. cū pcordātijs qs ɔsueui referre post moder. in. l. stipulationum alie. post p̄n. j. de v̄bo. ob. facit. l. q̄rit̃. ō. de sta. ho. l. legatis. §. si vn⁹. j. de leg. iij. ⁊ cū opi. bar. in. d. l. ɔsentaneū. trāsit ēt Saly. ibi ⁊ bal. in. l. tres denūciatiōes. e. ti. ⁊ ant. de bu. in. d. c. ad petitionē. de quo ēt vide ant. ō bu. in. d. c. qm̄ frequenter. §. inanis. vt lit. nō ɔte. ⁊ p bal. in addi. Spe. in ti. de sen. in. xviij. col. vbi refert q̄ guid. de su3. dicebat q̄ hoc verū est si iterlocutoria est talis q̄ pōt tol.i p diffinitiuā al's secus. De materia ēt vide p Jo. an. in. c. ɔsuluit. ō offi. dele. ⁊ p ang. in. l. fi. ō. de fer. ⁊ in. l. i. §. hec stipulatio. in repe. j. si cui plus q̄ p le. fal. ⁊ in. d. l. ad pemptoriū. ō. de iudi. ⁊ p bal. in auc. ei q in fi. ō. de tem. appel. ⁊ aliqd p Spe. in ti. de citatōe. §. viso. v̄. dicūt ēt. ⁊ in ti. ō dila. §. vidēdu3. v̄. termini. ⁊ v̄. ⁊ qd si est data. Et circa hāc peremptoriā citationē adde inquātu3 est supra dictū q̄ si iudex dicat cito te hac vna citatiōe p oib⁹ h3 vim pemptorij ⁊ triū citationū. nam istd̄ pluribus modis no. limita vt scripsi in. d. l. ɔtumacia. de re iu-
22 di. ¶ Et an vltra simplices citatiōes reqrat̃ quarta citatio ad hoc vt dicat̃ pemptoria dic videri q̄ sic p l. ad perēptoriū. cū tribus sequentib⁹. ō. de iudi. ⁊ ita tenebāt qda3 quos refert Cy. in. d. l. tres denūciationes. ¶ S3 cōis ⁊ v̄a opinio vr̄ eē i ɔ̄triū vt t3 gl. xxiiij. q. iij. c. de illicita. ⁊ glo. magna in. c. i. de mil. vas. qui cōtu. ē ⁊ gl. bar. ⁊ Saly. i. d. l. tres dnūciatōes ⁊ in. d. l. ad pēptoriū. ⁊ Jnn. in. c. ad petitionē. pal. ⁊ imol. in. l. ex ɔsensu. §. q. j. de ap. p. d. l. tres dnūciationes ⁊ in. d. l. ad pēptoriū. ⁊ i. d. l. ɔsentaneū. ⁊ in. d. auc. q semel. per. d. l. ɔtumacia. §. i. j. ō re iudi. ¶ Et ad d. l. ad pēptoriū. cū sequētib⁹. rñde vt hēs no. i dcis locis vl̄ q̄ ex vrbāitate pt iudex ɔmittere q̄rtā[b] cita-
23 tionē nō q̄ teneat̃. ¶ Et iuxta p̄dicta addit h̄ ro. q̄ ad hoc vt citatio pemptoria dicat̃ valida reqrit̃ q̄ sit certa: adeo q̄ si citat⁹ esset qs pemptorie ad audiendu3 volūtatē[c] iudicis nō valeret tāq̄ obscura ⁊ inde terminata citatio allegat not. p glo. in fi. al's in. c. iij. de rescrip. l. aut aliter. §. i. j. qd̄ vi aut clā. ⁊ ita dicit tenere ant. de bu. in. c. cū cessante. de appel. post dños de rota conclusione. lxxiij. alias. xxij. Addo q̄ de hoc est gl. no. in. cle. sepe. in v̄. ad id. ō v̄. sig. ⁊ firmāt dñi de ro. ɔclusione. ccc xxxvj. incipiēte. Jte3 retēto ⁊c. ⁊ imo. in. c. cōsuluit. de offi. deleg. ⁊ in. d. c. ad petitiones. bñ faciūt no. per bar. in extragāti ad repmēda3 in v̄. sup dicto crimine. ⁊ p bal. in. d. l. ɔsentaneū. in iiij. no. q̄ plerūq3 iudices citāt ad audiendū volūta-
24 te3 suā. ¶ Jtē inquātū bar. h̄ cōcludit q̄ ad hoc vt reus dicat̃ ɔtumax: reqrit̃ q̄ actor cōpareat in termino citatiōis. ⁊ accuset ɔtumaciā rei nō cōparentis[d] ⁊ q̄ licentiatus[e] a iudice recedat. Adde fm̄ Jmo. h̄ in ix. col. id qd̄ no. glo. in. c. cupientes. §. qd̄ si p viginti de elec. i. vj. i. v̄. cōparere. ⁊ qd̄ hr̄ i. l. si qs ðcurio la. i. cū ibi no. C. ō ðcur. li. x. ⁊ qd̄ no. in. c. i. ō iudi. ¶ Et
25 h̄dit q̄ forte poss3 h̄ dcm̄ limitari: nisi app3 q̄ actor qui illicenciat⁹ recessit se p̄sentauerit die sequēti corā iudice ⁊ ite3 ɔtumaciā rei accusauerit. q: h̄ vr̄ sufficer̃ cū tūc cessare videat̃ rō hui⁹ dicti reddita p Jnno. in

.c. calūniam de penis. nō iō nocet actori q̄ nō petierit sniam q̄ iudex forte voluisset reū expectare in die sequentē. vt in. c. cōsuluit. de offi. ðle. ideo si sequēti die cōparuit vr̄ cessare dicta rō h3 Jmo. h̄. ⁊ idē videt̃ tenere ip̄e in. c. i. de iudi. j. referā. certe Jnno. i. d. c. calūniā. nō vr̄ velle illd̄ ad qd̄ alle. p imo. s3 bñ dicit illud Jnno. in. d. c. ɔsuluit ⁊ sensit bar. i. l. q ante Kalendas. j. de v̄b. ob. ¶ Et cōtra hāc limitationē positam p imo. h̄ quā nō repio scriptā ab alio facit. q: Jmo. in. d. c. calūniam vbi in effectu voluit ide3 q̄ hic bar. fundat se per tex. ix. q. iij. c. ceterū vbi habet̃ q̄ censet̃ cōtumax. ille q ad sinodū venire cōtempsit ⁊ si venit tñ ante finita3 sue cause examinationē a sindico abire p̄sumpsit. ⁊ per tex. simile3. vij. di. c. si qs. ⁊ facit tex. in. l. is q se obtulit. ō. de rei vendi. Uñ non sufficit apparere q̄ cōparuerit ⁊ accusauerit cōtumaciā aduersarij nisi appareat q̄ licēciatus a iudice recessit. vel q̄ stetit itegro spacio quo iudex ad tribunal. q: erat in p̄tāte rei cōparere in vltimo momēto hore. ut no. gl. in. §. oēs. in gl. magna. insti. de v̄b. ob. ⁊ no. bar. in. l. liber homo. §. i. ō. de v̄b. ob. nō solū eni3 in termino citatiōis d3 se p̄ntare reus citat⁹ s3 etiā actor q fecit citare reū. l. ⁊ post edictū. post p̄n. ō. de iudi. ⁊ hoc etiā videt̃ esse de mēte Bar. h̄. Uñ si non apparet stetisse vsq3 ad vltimū spaciū diei qua debebat re⁹ cōparere vel nisi appareat eū licentiatū recessisse. vl̄ se postea p̄sentauerit die sequenti nō dicit̃ actor satisfecisse iuri. Ad huius cōfirmationē bene facit qd̄ dixit Ange. h̄ volens q̄ si qs venit ad iudiciū ⁊ nō stetit vsq3 ad discessum iudicis de tribunali: nō videt̃ uenisse nisi licētiatus recesserit. al. l. scire oportet. §. sufficit. ō. de excu. tu. ⁊ dicit hic Jmo. in. xxv. col. q̄ istd̄ dictū ang. est bene pōderandū p limitatiōe eo⁊ que ibi no. bar. q: vbicū q3 in discessu iudicis a tribunali accusat̃ cōtumacia partis si iudex aliōd nō dicat: videt̃ pars licētiata ⁊ legitime accusata cōtumacia. ex quo stetit vsq3 ad dicessu3. nec reqrit̃ q̄ tūc scribat in actis q̄ licētiatus recessit. s3 vbi nō apper q̄ nō expectauerit vsq3 ad dicessu3: reqrit̃ q̄ appareat q̄ licēciatus recessit. ¶ Et cū hoc dicto ang. vr̄ h̄ cōcordare pau. de ca. l3 taceat ange. ⁊ dicit q̄ illud voluit bar. nō h̄ sed in. l. ɔsentaneū. in fi. C. quo. ⁊ quā. in. tñ fm̄ imo. h̄ in. xv. col. l3 ang. h̄ ita velit. attamē Jnn. in. d. c. calūniā. sim̄ lr ⁊ idistincte reqrit q̄ licentiat⁹ recedat ⁊ istd̄ fm̄ imo. est cautius. ¶ Puto ɔcludendū q̄ aut nō apper q̄ ille qui cōparuit: steterit vsq3 ad extremū spaciū citationis ⁊ tunc nō sufficit q̄ cōparuerit. dato q̄ ēt die sequēti cōparuit ⁊ cōtumacia3 aduersarij accuset per ea q̄ dixi. ō. ɔ imo. ¶ Aut appet q̄ si stetit vsq3 ad extremū spacium. tūc sent. ang. h̄ ⁊ ēt bar. h̄ q̄ istud sufficit absq3 eo q̄ sequēti die ɔpareat. dato q̄ nō appareat q̄ licēciatus recesserit. sed ispecta rōne ⁊ edita per imo. in d. c. consuluit ⁊ imo. h̄ ⁊ per ant. de bu. in. c. i. de iudi. vr̄ dicendu3 ɔ̄triu3 ⁊ h̄ maxime pcederet tenēdo q̄ iudex in diē sequente3 posset expectar̃. ⁊ q̄ nō sit necesse q̄ in die citatiōis seu ɔparitionis fecerit, progationē citatiōis ad diē sequēte3 vt firmat bal. in. d. l. ⁊ post edictū. de iudi. ⁊ imo. in. d. l. de uno quoq3. de re iud. ⁊ bñ p. d. c. ɔsuluit. l3 ang. i. d. l. ō vno quoq3 tenuerit ɔ̄triu. de quo ēt per Ant. de bu. in. c. dilecti. ō do. ⁊ contu. facit q̄ no. bar. h̄ in. vij. col. dū alle. tex. in. d. c. ɔsuluit. ⁊ posset saluari in hoc opi. imo. h̄. s. qñ app3 eū stetisse vsq3 quo iudex discessit a tribunali. ⁊ postea die sequēti etiā cōparuit. ⁊ iterū accusauerit ɔtumaciā in fi. vltime hore. nā hoc sufficit sine aliqua alia licentia. ⁊ hoc vr̄ verius per. d. c. ɔsuluit. ¶ Ro h̄ dicit q̄ p p̄dctica hic tradita per bar. est tex. in. c. post q̄ ō elec. li. vj ⁊ in. d. l. scire o3. §. scire autē. ¶ Adde Spe. in ti. de cōtumacia. §. i. in p̄n. ⁊ bal. in. c. i. de mili. vas. q contu. est. ⁊ in. l. nā ita diuus. ō. de adop. in fi. ⁊ ang. i. d. l. ⁊ post edictū. §. i. ⁊ in. l. quesitū. j. ō re iudi. ⁊ p Jo. an. in. d. c. si post q̄. ⁊ q̄ ibi gl. in v̄. mente. per ant. de bu. in. d. c. i. de iudi. satis cōfuse loquētem. ⁊ p imo. ibi dicentes q̄ l3 ista sit regula q̄ debeat licētiat⁹ recedere. Tñ aduertendū est q: duo sunt p̄ncipales casus. Primus qñ cōparet citatus in termino citatiōis. s3 nō cōpet in termino citari faciēs ⁊ isto casu vr̄ q̄ sufficiat citatū cōpere in termino ⁊ accusare cōtumaciā aduersarij. ⁊ post illū terminū poterit recedere per. c. actor. de do. ⁊ ɔtu. in. vj. ubi patet q̄ nō d3 audiri citari faciēs q nō cōpet in termino nisi p̄us reficiat expensas. nec ibi aliqd dicit̃ de expectatōe in alterā diem sequentē. l3 h3 ipsu3 Jnno. in d. c. ɔsuluit. ⁊ ant. de bu. in. d. c. i. videant̃ velle q̄ iudex possit

n alterã diem differre per.d.c.ɔsuluit.¶Sed sm Jmo.in.d.c.i.tex.in.d.c.consuluit.loqtur qñ reus citatus nõ ɔparuit.sed bñ ipse faciẽs citari.vñ maior est equitas q̃ possit differre in alterã diẽ sequẽtẽ q̃ qñ ipsemet q fecit citari suã negligit citationẽ3.facit qd no.glo.in.d.c.actor.dũ dicit q̃ maior est cõtumacia actoris trahentis ad cã3 q̃ rei.⁊ ista est elegãs limitatio ad d.c.cõsuluit.Hoc tñ intelligit imol.eẽ verũ nisi eẽt casus i quo iudex possit pcedere ex officio actore nõ veniẽte per id qd not.gl.in.d.§.qd si p viginti in vᵱsi.opponẽtes.¶Secũdus est casus qñ nõ ɔparet ipse citatus.sed ipse citari faciens cõparet in termino ⁊ tũc iudex põt differre in alterã die3 sequẽtem p.d.c.cõsuluit.per quẽ tex.videt q̃ nõ possit vltra diẽ sequẽte3 differre ex quo nõ dat facultas vt etiã tenuit ant.de bu.in.d.c.cũ dilecti.l3 Jmo.h de eo mẽtionẽ nõ faciat.Et p hoc vr̃ h3 Jmol.in.d.c.i.q̃ si actor expectauit diẽ termini ⁊ in die3 sequẽtem q̃ postea intelligat licentiatᵘ.⁊ istud putat forte eẽ de iure verius l3 sit tutius q̃ petat licẽtia si iudicis copiã habeat.hoc vltimũ intelligo vt dixi.s̃.circa ea que h ponit Jmo.s.q̃ si appeat q̃ ille q cõparuit steterit vsq3 ad extremã horã q2 iudex discessit de tribunali possit accusare cõtumaciã aduersarij.alias nõ p no.per glo.in.d.§.oẽs que accusatio est necessaria.l.pperandũ.§.⁊ si
26 quide3.C.de iudi.¶Jtẽ inquãtũ bar.h cõcludit sufficere dicere q̃ ille q erat pcurator plurium causaꝝ dicat compareo ⁊ me pñto in oibus terminis quos habeo h.¶Adde in arg.tex.in l.duo rei.ff.de duo.re.p quẽ ita decidũt ang.⁊ imo.⁊ idẽ tenet
27 Bar.in.l.accipiẽtis per illũ tex.s̃.de aucto.tu.¶Et istud sm Ro.h facit ad similẽ.q.quã ponit Spec.in ti.de instru.edi.§.videndũ restat.vᵱ.ite3 nec exhibeas.s.q̃ si rusticus dicat pñto saccũ scripturaru3 corã vobis dñe iudex in quo sacco sunt iura mea.⁊ ptestor q̃ ea que nõ faciũt ad cãm nõ intẽdo pducere:ibi Spe.dubitat an talis pñtatio releuet ⁊ arguit pro ⁊ cõtra pro vlti.opi.quã ibi ponit.s.q̃ releuat.allegat.l.fi.C.de ãna.excep.Sed Joan.and.in additionibus dicit de facto seruari q̃ aut fit illa pductio cũ ptestatiõe q̃ nõ intẽdit pducere faciẽtia ad cã3 ⁊ nõ tenet.Aut fit sine ptestatiõe ⁊ admittit quatenus suadet cã breuitatis termini pfixi rustico ad pducendũ iura sua ⁊ cũ eo trãsit simpliciter Anto.de bu.in.c.iputari.de fi.instru.
28 ¶Jtẽ inquãtũ bar.h q̃rit qd si in pma citatione ɔpareat pcurator nõ legitime cõstitutᵘ.⁊ donec tractat de legitimatiõe persone:transiuerint termini aliaꝝ citationũ sibi pfixi cũ termino pme citatiõis.demũ pnunciat illũ nõ esse legitimũ pcuratorem:an poterit iudex pcedere ɔtra cõtumacẽ quo ad oẽs terminos pemptorie citatiõis.Adde q̃ ang.h vr̃ reprehendere bar.inquãtũ ipse bar.sentit q̃ si ɔpareat pcurator rei minus legitime ɔstitutᵘ post citationẽ factã de reo nõ est necesse reũ citari de nouo q2 cõstituẽdo pcuratorẽ minus legitime vr̃ asserere se nolle litigare p se.l.i.§.vsus.s̃.de pcura.hoc nõ vr̃ placere ang.q̃ l3 ɔstituẽs videat dicere se nolle litigareᵃ per se tamẽ nõ videatur dicere q̃ nec ẽt per pcuratorẽ illũ vel aliũ legitime cõstitutũ velit litigare.ideo iterato erit citandus l3 in pma citatione sit ɔtumax.¶S3 certe sm imo.idẽ videt fuisse de mẽte bar.q2 in effectu voluit q̃ mittẽs pcuratorẽ videat velle litigare per illũ donec nõ ɔstet eũ nõ legitime cõstitutũ nõ aũt postea.¶Jte3 ad
29 de q̃ ang.in.l.i.§.dari.s̃.de pcu.trãsiuit simpliciter cum opi.bar.h ⁊ bar.in.d.§.vsus.¶Jtẽ adde q̃ bal.in.l.i.§.nõ solu3 s̃.ad trebelli.tenet illud quod ipse tenet hic.s.q̃ interim currant dicti oẽs termini.tamẽ ibi hoc limitat esse veru3 quãdo põt aliqua culpa iputari q̃re tale3 dicit pcuratorẽ ⁊ tali mõ.alias ãt nõ currerẽt termini citatiõis.⁊ istõ idẽ voluit Cy.in.l.ɔtra maiores.s̃.de inoffi.test.in fi.⁊ ibi ẽt no.Bal.⁊ idẽ Bal.in auc̃.ei q.C.de temp.appel.pau.de cast.in.l.fi.in suis pmis reportatis antiquis.ff.de re iudi.⁊ vide qd no.bal.in.l.i.C.de iura.calum.dũ refert allegãs dcm̃ Spe.in ti.de dila.§.i.vᵱ.s3 nũgd currũt.
30 ¶Jtẽ inquãtũ bar.h cõcludit q̃ si iudex pnũciauit litẽ eẽ contesta.⁊ mãdauit reo pñti q̃ litẽ ɔtestaret ⁊ ipse voluit cõtestari q̃ tũc pcedet ad pmũ decretũ cõtra eũ tanq̃ ɔ ɔtumacẽ.⁊ subdit q̃ hoc casu in cã noxali ⁊ dãni infecti tale pmum decretũ h3 vim secũdi.Adde sm imo.h q̃ gl.singularis in auc̃.q semel in glo.magna.C.quõ ⁊ qñ iu.dicit q̃ qs nõ põt pcise cogi litẽ cõtestari l3 rõne cõtumacie põt aliqualiter mulctari.⁊ p hoc h3 eũ videt q̃ quãdoq3 errent iudices q mandãt ptibus q̃ nõ discedant de palatio qn lite3 cõtestẽtur.⁊ ita dicit fuisse de mente bar.in.d.auc̃.qui semel.¶Tñ sm imo.fortiter adhuc obstet q2 iudiciũ reddit in inuitũ.l.iter stipulantẽ.§.i.ff.de vbo.ob.tñ ad hoc dicit posse rñderi q̃ reddit in inuitũ cãtiue q2 qs cogit se defendere alias pcedet ɔ eũ tanq̃ ɔ cõtumacẽ ⁊ nõ defensum.¶Et pro illa gl.bñ facit sm eũ tex.in.c.cũ oli.de re stl.⁊ q2 ad factũ iudiciale qs pcise cogi non põt nisi in casibus de qbus.in.l.l3 ⁊ he.§.ptor.s̃.d pcu.adde q̃ Ja.de are.Cy.bal.⁊ Saly.in.l.i.C.d litis ɔte.⁊ ant.de bu.in.c.i.circa pe.col.de litis cõte.⁊ bal.in l.quotiẽs in pn.s̃.de noxa.tenẽt q̃ immo possit reus pcise cogi ad lit.ɔtestandã per.d.l.quotiens.in pn.in vᵱ.omnino.qd denotat pcisam coactionẽ vt pbat l3 ipsi nõ allegẽt in.c.q̃uis.in vᵱsi.oino.de pac.li.vi.iũcto.c.fi.ver.pstita fide iũcto.vᵱ.stricte cõpellas ex ne pla.vi.su.¶Mouẽtur ẽt p.d.l.iter stipulãtẽ.§.i.⁊ ar.l.i.§.ex hoc edicto.vᵱ.ergo.s̃.de ven.inspi.bñ facit tex.in.l.cõsentaneũ.C.quo.⁊ qñ iu.ibi cogẽdũ eu3 ut se pñtaret.⁊ ita etiã est de mẽte bar.in.d.§.ptor.vbi rñdet ad.l.satis.de in ius vo.q̃ videbat facere in ɔriũ.⁊ eodẽ mõ rñdeas ad notata p glo.in.l.i.C.ut ne.inui.⁊ istõ etiã tenet bal.in.d.auc̃.q semel.ad fi.cũ limitatiõe de qua ibi p ipsu3 ⁊ cũ eo ibi trãsit Saly.Jmo.in.d.l.inter stipulãtẽ.§.i.dicit q̃ si põt actori plẽarie eẽ ɔsultũ p missionẽ i pos.si possit cogi reᵘ litẽ ɔtestari p nota.p gl.i.d.auc̃.q sel.als ãt possit cogi pcise.d.l.quotiẽs.in pn.⁊.§.ptor.⁊ hoc dicit esse veru3 in pncipali litigãte.in pcuratore ãt dicit esse nõ ɔcludendu3 put notat glo.in.d.§.ptor.⁊ in tutore ⁊ similibᵘ dicit esse dicẽdũ put habet in.l.eu3 q.C.de pcura.⁊ in pre legitimo administratore dicit esse dicẽdũ put habet in.l.i.C.de bo.mater.¶Sed certe rñsio data p ip3 ad.d.l.quotiẽs.nõ vr̃ sufficiẽs q2 in cã noxali p missionẽ i pos.sui si valor equaleat dãno pro quo agit ita est cõsultu3 actori sicut qñ fieret missio i aliqua re pro aliq̃ alia causa.⁊ sic teneo q̃ possit pcise cogiᵇ put etiã videt esse cõis opi.quã ẽt sequit pau.de ca.in.l.si domus.§.in pecunia.de le.i.vbi pro hoc adducit q2 alias ẽt eẽt in ptãte rei deludere actorẽ ne pueniret ad diffinitiuã qd nõ est dicẽdum.arg.l.ne ptãte.s̃.de arbi.⁊ rñdet ad.d.l.satis.put facit bar.in.d.l.l3 ⁊ he.l3 de Bar.mẽtionẽ non faciat tñ Bar.i.d.l.i.de litis ɔtesta.circa vltimã col.simpliciter trãsit cũ gl.in.d.auc̃.q semel.de qua.q.vide etiã aliqua p Cy.⁊ Nicho.d neap.in.l.scire oꝫ
31 §.scire.C.de excu.tu.¶Jte3 dũ bar.dicit q̃ in cã noxali si pñs nõ vult se defendere interponit pmũ dcretu3 qd h3 vim secundi.Addit hic Jmol.q̃ bar.in.l.nõ solũ.la.ij.s̃.de noxa.limitat hoc esse veꝝ qñ dñs expresse dicit q̃ nõ vult seruũ defendere.secus dicit si taceat.¶Sed sm Jmo.forte hoc vltimũ nõ est veꝝ p.l.quotiẽs.§.ptor cũ se.s̃.de noxa.i.vᵱ.neq3 defendit.⁊ q2 taciturnitas in iudicio interpretat put dteri us est tacenti.l.de etate.§.qui tacuit.vbi no.cũ si.de inter.actio.Adde q̃ pro eo facit tex.in.l.hoc aũt.§.i.ff.qui.ex cau.in pos.ea.ibi dũ tex.dicit si ãt negẽt se defendere.si aũt nõ negãt:sed taceãt vbi a pari pcedunt negari ⁊ tacere in iudicio.Bar.ãt in.l.fulcinius.§.qd autẽ.in fi.ff.qui.ex cau.in pos.ea.videtur in pposito intelligere tex.in.d.§.ptor ⁊ in.d.l.quotiens.cu3 si.quãdo reus vult rñdere.⁊ sic facit p opi.Jmo.⁊ sentit h bar.q̃ quãdo proceditur in causa noxali cõtra absentem contumace3 habeat locum h3 decretum.⁊ istud cõiter tenet.⁊ est etiã de mente glo.h in vᵱsicu.alij dicunt.⁊ in.l.ij.s̃.si ex noxa.cau.ag.tamen glo.in.l.vt seruum.s̃.de publi.⁊ expressius Cynus in dicta.l.ij.s̃.si ex noxa.cau.agatur.volunt indistincte q̃ in causa noxali nõ interponatur sm decretum:sed q̃ primũ habeat vim secundi non recedo a cõi opi.q2 in cã dãni infecti q̃ equiparat cãe

ᵃ¶Nolle litigare p hoc facit q̃ voluit ange.ɔsi.lxj.⁊ vid q̃ voluit pau.d ca.ɔsil.xxi.pp dicta bar.hoc loco
ᵇ¶Pcise cogi.adde q̃ pau.de ca.ɔs.cc.xiiij.dicit se mirari d bar.q̃ sequat opi.glo.in.d.auc̃.q2 est ɔ casu3 l.i §.qd ergo s̃.de vẽ.ispi.vbi dicit esse tex.bal.tñ ɔs.ccclxi.iiij.lib.t3 q̃ qs nõ pt pcise cogi litẽ contestari nisi vbi eẽt pditũ aliqd iuris remedium.

noxali.l.pretoꝝ.§.hoc edictum.ff.eo. interponit͛ sm
32 decretū.vt h.¶ Itē in quātū bar.ꝯcludit ꝙ ad h vt
possit ꝓcedi ad pmū decretū nō reqrit͛ ꝓnūciari reū
ꝯtumacē.sed satis est ꝙ d̄ ꝯtumacia appeat in actis[a]
Adde sm imo.hic ꝙ bar.loqt͛ quo ad effectū vt pos
sit ibi ꝑueniri ꝯtra tertiū possessorez ꝯ quē nōdū fue
rat īchoatū iudiciū.hic autē loquit͛ quo ad ꝓceden
duz ꝯ eūdez cōtumacē.tñ sm eum nō pōt negari qn
bar.fuit sibi ꝯriꝰ īquātū hic ītelligit ꝙ in casu.l.san
cimus.C.ad trebel.⁊ ꝙ ibi no.glo.in ver.cōtumacia
nō requirat͛ pronūciatio sup cōtumacia.sed in.§. hz
tenet oppositū.tñ putat imo.h eē veꝝ qd̄ ponit hic
bar.p ea q̄ dixit se dixisse in.d.§.hz.⁊ ibi ēt pau.d̄ ca.
h ēt facit mentionē de dicta cōtrarietate bar.⁊ soluz
dicit ꝙ tutior est practica ꝙ pronuncietur super con
tumacia quā approbat spe.in titu.de primo decreto
§.i.circa pn.¶ Item adde ꝙ circa hoc bal.in.c.i.de
mili.vas.q ꝯtu.est vr͛ simpliciter tenere opi. bar.quā
tz h bar.p illd̄ qd̄ no.in.d.ꝟ.ꝯtumacia.Ant.de bu.
in.c.cum dilecti.de do.⁊ cōtu.p illum tex.vbi littera
dicit ꝙ papa reputauit illū cōtumacez ⁊c̄. dicit cau
tam esse debere iudicē qui procedit contra aliquem
vt ꝯtumacē:vt ante oīa ꝓnūciet eū esse cōtumacē vl
aliquid interloquat͛ per qd̄ ostendat euz esse cōtuma
cez ⁊ sibi de ꝯtumacia liquere nā sz eū nō sufficit esse
ꝯtumacē nisi liqueat iudici de cōtumacia.l.hoc autē
in pn.ibi liquere autē ⁊c̄.j.qui.ex cau.in pos.ea.bal.
autē in.l.i.ne ex delic.defun.cōcludit ꝙ aut negatur
cōtumacia ⁊ dz ꝓnūciare super ea q: sup emergenti
est ꝓnūciandū.l.liberis.§.fi.ff.de libe.cau.⁊ plene
not.in.l.i.C.de ordi.iudi. Aut non negatur contu
macia ⁊ satis est ꝙ ex actis appareat de cōtumacia.
q: ex quo nō negat͛ nō est.q.emergens merito nō est
33 ꝓnunciandū.¶ Sed aduerte q: etiā dato ꝙ negat͛
ꝯtumacia.⁊ tñ iudex post negationē ꝓcederet ad p
muz decretū absqz eo ꝙ aliter ꝓnūciaret sup ꝯtuma
cia valeret interpositio pmi deceti.q: iudex ꝓceden
do ad vlteriora videt͛ reijcere illā.q. emergentē.⁊ tz
ꝓcessus absqz eo ꝙ sup emergenti ꝓnūciet.c.ea pte
el.iij.de appel.⁊ ꝓbat͛ subtiliter i.l.ait pror.§.ꝑmitti
tur.ꝟ.qd tñ.ibi h pōderat bar.p illū tex.ff.de mino.
⁊ no.bar.in.l.a ꝓcedēte.C.d̄ dila.⁊ late ang. ⁊ imo.
34 i.l.si qram°.ff.de testa. Itē inquātū bar. ꝯcludit nō
valere iterpositionē pmi decreti ꝯ ipsum ꝯtumacez si
de ipsa cōtumacia nō ꝯstabat iudici. Adde tex.i.l.ꝓ
perandū.§.i.in.ꝟ.iudicē acta cōspicere.C. de iudi.
⁊ ibi pōderat bar.⁊ ang.⁊ no.glo.in.c.sepe.in ꝟ.ꝑ
emptorie.de appel.quā allegat bal.ad hoc in.l. fal
sus.in.x.col.C.de fur.vbi istud notabiliter limitat ⁊
declarat.⁊ no.ēt bar.in.l.ij.in pn.ff.d̄ iudi.⁊ in .l.iij.
C.d̄ edē.⁊ ibi circa h plura vtiliter dixi post alios vbi
35 vide.¶ Itē inquātū bar.hic q̄rit qd si nūcius retu
lit notario ⁊ nō iudici an sufficiat?⁊ putat ꝙ sic si po
stea iudici sit notū ⁊ putat valere editiōez instroꝝ fa
ctā notario actoꝝ. Adde ꝙ ang.hic tenet ꝯriū q: sz
ipm ꝓductio instroꝝ ⁊ actoꝝ ⁊ relatio nūcij sunt de
actis ꝓbatorijs.sicut ergo ꝓbatiōes ꝑ testes vel ꝯfes
sionez nō possunt fieri pte absente nec coraz notario
tm̄ allegat.l.testiū aꝭs est.l.si qñ.C.d̄ testi.iūctis no.
ꝑ glo.in.l.iubem°.C.de liber.cau.ita nec ista q̄ simi
liter tendūt ad ꝓbatiōez.⁊ ad h allegat.d.l. ꝓperā
duz.§.sināt re°.⁊ ēt q: relatiōes ponūtur i rescriptis
⁊ in eaꝝ ꝓductionē videt͛ reqri cause cognitio. ⁊ sic
p̄sentia iudicantis.⁊ respondet ad.l.eos.§.sup.C.d̄
appel.in.ꝟ.instrumēta.ꝑ quā se fundat bar.qd̄ verū
est ꝙ instrumēta q̄ ꝓducunt͛ debēt relinq apd̄ scrini
um notarij vt ibi:sz ꝙ nō possint soli notario ꝓduci
hoc ibi nō dicit͛. Imol.hic dicit ꝙ in relatione nūcij
ꝯsuetudo interpretat͛ verā esse opi.bar.sed in ꝓducti
one instroꝝ cōiter seruat͛ ꝙ ꝓducant͛ coraz iudice.⁊
pro hoc adducit q: fides faciēda est iudici.l.qnqua

ginta ⁊ ibi notat͛.ff.de probatio. ¶ Sed ad istaz rōne mposset
rñderi ꝙ bar.nō negat qn debeat fieri fides iudici q: notarius
hz postea presentare iudici vt sic liqueat iudici d̄ actis.d.l.hoc
autē.⁊ ita est de mente bar.hic.¶ Dicit tñ imo.ꝙ forte posset
limitari ⁊ saluari dictū bar.si ꝓductio esset facta notario pte ad
uersa p̄sente ⁊ cōsentiente alias forte nō sufficeret ꝓductionē fa
ctā esse notario per notata ꝑ glo.in.d.l.iubemus.facit qd̄ not.
Spe.sm ipsum in ti.de instru.edi.§.nunc dicendū restat.circa
pn.⁊ similiter forte sm eum sufficeret ꝓducere acta pme cāe co
ram notario iudicis appellationū ex quo illa sunt actitata inter
ptes ⁊ ita posset intelligi tex.in.d.§.sup.Ro.hic refert ꝙ bar.
in.l.ij.ad fi.C.de iure fis.lib.x.tenet idē qd̄ hic tenet.sed sm eū
bal.in auc̄.q̄ supplicatio.C.de p̄ci.impa.of.tenet ꝯ bar.in ꝓba
torijs actis ꝑ no.ꝑ glo.in.l.hac cōsultissima.§.si qs autē.in ꝟ.
dispositiōes.C.de testa.⁊ per no.per inno.in.c.quoniā ꝯ de ꝓ
batio.per.l.ij.C.de iure fis.lib.x.⁊ h seqtur roma.hic qui pro h
adducit aliā auctoritatē hosti.in.d.c.qm̄ ꝯtra.⁊ sz ipsuz moue
tur hosti.q: fines mādati sunt custodiendi.sed notarius dz re
scribere.⁊ hoc est eius officiū vt.d.c.qm̄ ꝯ.nō autē est eius offi
ciuz recipere instr̄a corā eo ꝓducenda ꝑ ptes.Et ꝓ hoc ēt ro
ma.adducit no.ꝑ gl.in.l.cū scimus sm ꝟ.cōfessionibus iunctis
ibi no.per.bar.C.de agri.⁊ censi.li.xi.¶ Et rñdet ad.d.§.su
per.ꝙ loquit͛ in actis tendētibus ad introducendā cām appel
lationis nō tamē in actis ꝓbatorijs.Add̄ ꝙ pro opi.bar.videt͛
tex.in.l.p̄cipimus.§.in his.C.de appel.⁊ ēt ad hoc illū tex.pō
derat Bar.Bal.etiā ibi fatet͛ per illū tex.ꝙ notarius p̄t recipe
scripturas nō aūt testes vt no.glo.in.d.l. hac ꝯsultissima.idem
etiā dicit Saly.in.d.l.p̄cipimus.vbi subdit ꝙ possunt notarij
sine iudice recipe relationē nunciouz.⁊ idē tenet Bar.⁊ Sali.
in.d.§.super.⁊ etiā bar.⁊ saly.in.d.auc̄.que supplicatio.ꝑ illū
tex.in ver.itroducentibus.¶ Sed ꝯ opi.bar.tenet guil.de cu.
in.l.edita.C.de eden.vbi dr͛ ꝙ notarius nō pōt recipere aliq̄
ꝓductionē nisi sit p̄ñs iudex.allegat.l.adoptio.C. de adop.l.
in fraudem .§.quotiens.el.i.j.de iure fis.⁊ istud dictū reassum
psit Bal.in.l.ij.in pn.C.de eden.Et pro ista opi.ꝯ Bar.bene
facit tex.in.l.si qs se .j.de accu. ⁊ inscrip. in ver. stationarios.
quos ibi bal.accipit pro tabellionibus.⁊ Bal.ibi hanc opini.
expresse firmat per illū tex.Bar.etiaz ibi accipit stationarios ꝓ
officialibus.cōtra bar.etiā tenet bal.in.l.si ea .C. q accusa.vbi
pro hoc allegat tex.in.l.si semp̄ronie libellos.cuz glo.in ver.lu
tius.j.de fur.vbi apparet aliud esse ꝙ ꝑuenerint ad notariū et
aliud esse ꝙ ꝑueniatur ad iudicē.¶ Istam partē ēt tenet bal.
Ang.⁊ fulg.in.d.l.hac cōsultissima.⁊ ibi rñdent ad.d.§.super
ꝙ lz regulariter instr̄a debeant ꝓduci coram iudice.⁊ non soli
notario tamē fallit nisi notarius eēt deputatus ad recipienduz
scripturas q̄ ꝓducent͛ vel quādo iudex cōmisisset notario ꝙ re
ciperet instr̄a faciūt no.per gl .in.l.sz ⁊ si qs .§. ex signatoribꝰ
in fi.quēad.testa.ape.ita intelligit͛.d.§.sup.secūduz eos.ita ēt
tenet Ang.in.d.l.precipim°.⁊ in.d.l.eos.vbi itelligit illū tex.
quādo p̄ntatio facta est notario cū iussu vel p̄ntia iudicis istam
partez vr͛ etiā tenere ant. de bu.in.d.c.qm̄ cōtra in.iij.colū.in
ver.quere an sufficiat. Pau.de cast.in auc̄.que supplicatio trā
sit cū opi.quā ibi ponit Bal.posset fortasse pro ꝯcordia dici ꝙ
instr̄a ⁊ ꝓbatiōes debeāt ꝓduci iudici ⁊ nō notario q: in eoꝝ
ꝓductiōe reqrit͛ cāe cognitio cū ꝓduci d̄beāt pte p̄nte vel cita
ta.l.iudices.C.d̄ fide instru.⁊.d.l.si quādo.⁊ ita intelligāt al
legata ꝯ bar.secus in relationib° nuncioꝝ ⁊ similib° cū nō req
rant cause cognitionē ⁊ ptis p̄ntiam ⁊ d̄ plano expediat͛ vt no.
bar.in extrauagāti ad reprimēduz in ꝟ.d̄ plano.⁊ in.l. theopō
pus.ad fi.de do.prelega.⁊ ita ꝓcedāt allega.in ꝯrium.¶ Tñ
cōtra istā opi.fortiter facit tex.in.d.l.si qs se sm intellectū ad il
laz.l.ff.recitatus vbi libellus nō pōt ꝓduci notario ⁊ tñ in eius
ꝓductiōe nō reqrit͛ cāe cognitio ⁊ de plano expedit͛ nec reqrit͛
ptis citatio.patet q: die feriato expedit͛.l.miles.§.sexagintia.d̄
adul.quo die nō pōt pars citari.l.i.ff.de ferijs ⁊ in ꝓposito de
clarat Bar.i.d.l.miles.§.sexaginta.ff.d̄ adul.id̄ fortasse verior
vr͛ opi.ꝙ ista nō possit expediri corā notario nisi sit spāliter de
putatus[b] ad illd̄:vel nisi cū p̄ntia vl͛ mādato iudicis fiat ⁊ ita in
36 telligāt͛ iura allegata in ꝯriuz vt est.ff.dcm̄.¶ Item inquātum
bar.h q̄rit an debeat dari nonus libellus qñ petit͛ ista missio ex
primo decreto ⁊ ꝯcludit ꝙ nō[c].¶ Adde ꝙ Imo.dicit ꝙ imo

a ¶ In actis. adde ꝙ hanc opi.bar. seqt͛ abb.ꝯ.lxxxiiij vbi dic̄ ꝙ pte negante citatōez dz fieri ꝓbatō ꝙ legitie ꝓcessreit alit͛. fede. ꝯs.clxv. ⁊ ꝑ ipo.c. sacro.d̄ sn̄ia excōica.pau.de ca.ꝯs.xxxiij.dicit ꝙ cū ꝓcedi tur ad instātiā ptis q̄ ꝯtumaciā accusauit ꝙ nō ē necesse ꝓnūciare sup ꝯtumacia ex q̄ ex actis constat ⁊ ita dicit eē itelligēduz bar.hic.aut iudex ꝓcedit nemine īstante ⁊ tūc necessaria sit ꝓnūciatio lat us ibi vid̄ ⁊ ꝑ lu.ro.ꝯsi.ccccxcvj.⁊ an iudex ꝓcedendo ad vlteriora videat͛ qd̄z emergētē reiicere vid̄ eūdē lu.ro.ꝯsi.ccclxxxiij.

b ¶ Deputatus ad illd̄.adde ꝙ ꝓ opini. barto.ꝯsuluit abb.ꝯs.cxij.ꝙ vz sn̄ia lata ꝑ iudicē cui nō fuit fcā relatō citatōis sz nō rio.⁊ ful.ꝯs.clxxxv.ꝯsuluit ꝙ vz ꝓductio instr̄i v̄bo fcā nōario q alias hēbat origina lia istr̄a penes se ⁊ an valeat ꝓductio istr̄i fcā abn̄te pte vid̄ ꝑ lud.ro. ꝯs.cccccxviij.

c ¶ Qd̄ ñ add̄ mathe.nōbili bus suis soli. xxv.⁊ ibi vid̄ qd̄ ꝑ ꝑ h isert ⁊ dic̄ lu.ro.ꝯ. lxvix. ꝙ q̄cūqz sn̄ia primi vel scdi decreti est nulla ipso iure.

videtur necessarium q̄ appareat saltē qualis qualis petitio in actis q̄ etiā in sūmarijs talis petitio reqritur vt in cle.sepe.de verbo.sig.ꝛ presertī cū ista missio in pos.ex p̄mo decreto expediat officio iudicis nobili vt ēt tenet Bar.ꝛ videt̄ eē hec noua
37 instantia.¶ Hinc est q̄ dixit Cy.in.l.cum ꝓponas.in.xi.q.C. de bo.auc.iudi.pos.ꝛ Spe.ꝛ Joā.an.in ti.de primo ꝛ secūdo decreto.§.sequit̄.in p̄n.ꝛ in ℣.interposito.q̄ etiā dato q̄ prius esset iuratū de calūnia iterato iurabit̄ quasi h̄ sit noua instātia cū p̄ma expediret̄ iure actiōis.h̄ aūt officio iudicis nobili ꝛ ita residet Jmo.¶ Adde q̄ imo.ꝛ Jo.an.in.c.i.de libell.obla.ꝛ Spe.in ti.de lib.ꝯcep.§.nūc dicendum.℣si.xxxij.ꝛ expressius Jo.an.in ti.de eo q mit.in pos.cau.re.ser.iuxta p̄nci.ꝛ ēt Bar. in.l.iubere cauere.ff.de iuris.om.iud.tenēt istā opi.s.q̄ nō reqrat̄ nouus libellus.ꝛ Bar.rūdet ibi ad illā rōem quā vr̄ hic ad ꝯriū adduxisse imo.s.q̄ cū expediat̄ iudicis officio nobili deberet iteruenire libellus ꝛ alia solēnia requisita q̄n agitur iure actionis.c.si.de offi.iu.ꝛ no.bar.in Rica bar.ō.de interro.ac. ꝛ in.l.ab hostibus.§.sed qd̄ simpliciter.ō.q.ex ca.ma.per quā rōnē Bal.in auc̄.ei q.in.viij.vel.ix.col.C.de bo.auc.iud.pos. tenebat ꝯ̄ bar.sed rūde vt per Bar.in.l.iubere cauere.q̄ cū iudex ꝓcedat hoc casu sup eo qd̄ iudicialiter est cognitū ꝛ liquidatum nō reqrit̄ libellus sicut nec requirit̄ quādo petit̄ executio sn̄ie.l.mioꝛ.xxv.ānis cui fideicōmissū.in ℣.ad instantiā no de petitionis de mino.ꝛ notat bar.in.l.intra.cū cōcor.ꝫ.de re iudi.q̄uis ipsa executio sn̄ie petatur officio iudicis nobili ꝛ probat Barto.in.l.a diuo pio.§.i.ꝫ.de re iudi.cū cōcor.de qbus ibi dixi.Bene fateor q̄ reqrit̄ q̄ aliqualiter petat̄.l.iiij.§.hoc aūt.ō.eo.ꝛ ad hoc vide ēt bar.in.l.cū ꝓponas.C.de bo.auc.
38 iud.pos.vbi dicit vtranq̄ practicam posse suari.¶ Jtē inquātum bar.cōcludit q̄ iudex pōt dare licentiā parti q̄ ingrediat̄ ꝓpria auctoritate pos.bonoꝝ ōbitorie: Adde bar.in.l.iuste.ꝫ.
39 de acq.pos.vbi scripsi.¶ Jtē inquātū tāgit bar.an q̄n reus est pemptorie citatus ꝛ ꝯtumax d̄eat iterū citari ad audiēdū iter positōēs p̄mi d̄creti ad q̄ n̄ fuerat citat⁹ s̄ fuerat citat⁹ ad rūdēdū libello ꝛ ꝯcludit q̄ nō.Addō s̄ imo.q̄ sic̄ dicim⁹ i cōdemnatiōe expēsarū s̄m Jnn.i.c.calūniā.de pēis ꝛ Bar.i.l.iij.§.si ad diem.ꝫ.de re mili.nā ista videnē d̄eire ordinarie in processū vnde cū in citatiōe appōat̄ seu apposita esse itelligat̄ ꝯminatio q̄ eo nō cōparente ꝓcedet̄ ꝯtra eū in cā.l.ad pemptoriū cum tribus sequētibus.ō.de iudi.ꝛ no.bar.h̄.merito nō est necessaria alia citatio.secus si iudex vellet imponere mulctā q̄ nō pos
40 set sine noua citatōe.alle.no.p bar.in.d.§.si diē ꝛ in.l.ij.ad fi. ō.si qs in ius vo.nō ie.¶ Quod vltimū intelligit Jmo.h̄ eē verum nisi forte cōminatus fuerit iudex in p̄ma citatiōe q̄ si non cōparebit ītra diem mulctabit̄ qd̄ vr̄ in simili sentire bar.h̄. Et
41 ex hoc ipse infert q̄ si statuto cauet̄ q̄ si qs fuerit citatus ad respondēdū positionib⁹ cū cōminatiōe q̄ al's habebit̄ ꝓ ꝯfesso q̄ si nō ꝯpareat in termino secūde citationis poterit iudex sine alia citatiōe ꝓnūciare eū haberi ꝓ confesso.¶ Adde q̄ istam limitationē ponit clare Bar.in.l.ipuberibus.§.fi.ō.de suspec.
42 tuto.pro quo est tex.in.c.ij.ꝛ ibi no.Jo.an.ꝛ Ant.de bu.de testi.cogē.¶ Jtē adde q̄ Cy.in.l.sancimus.C.de iudi.in.xiij. q.tenet q̄ cōdēnatio expensarū que fert̄ ꝯtra illū qui ad aliquē actū fuerat cōtumax nō requirat nouā citationē arg.l.nullū.C. de testi.ꝛ ēt tenuit bar.in.l.nō ignorat.C.de fru.ꝛ li.expen.vbi hoc declarat ꝛ idē tenet Jo.an.in.c.finē litibus.de do.ꝛ ꝯtu. per tex.in.d.c.cū dilecti.in fi.eo.ti.p.c.i.de do.ꝛ ꝯtu.in.vj.ꝛ ē
43 optimus tex.in.c.ꝯstitut⁹.cū glo.in ℣.citatione.extra de ꝓcu. ¶ Jtē adde q̄ l̄s quo ad mulcte īpositionē bar.in.l.i.in fi.p̄n. ō.si quis ius di.nō obtē.ꝛ Ang.in eadē.l.§.i.ꝛ ēt bar.in.l.iij. C.de ꝓcu.videant̄ tenere q̄ requirat̄ citatio.tū bal.in.d.l.ij. in prin.ō.si quis in ius vo.nō ie.tenet ꝯriū.q̄ sicut sine noua citatiōe ꝓcedit̄ cōtra contumacē ad alia remedia inducta ꝯtra ꝯtumacē.vt s̄m eū no.p Jnn.in.c.q̄relā.ad fi.de ꝓcura.ꝛ per Jac.bu.in.l.nec quicq̄.§.vbi decretū.ō.de offi.ꝓcō.ita debet ꝓcedi i impositiōe mulcte.Sed certe Jac.bu.vbi.ō.de hoc nihil dicit.Jnno.aūt in.d.c.q̄relā dicit q̄ ad interlocutoriam pt̄ procedi p̄te non citata.allegat tex.in.c.fi.de offi.iudi.vbi hoc nō probatur.Tū imo.in.l.si opus.ō.ti.i.ꝛ alij quos retuli reprehendunt illud dictū.vel dato q̄ Jaco.bu.ꝛ Jnn.dicerent illō ad qd̄ allegant̄ per bal.tū potes rūdere vt p Bar.in.d.§.

si ad diē.ꝛ put rep̄hendit̄ ex ītra stati dicēdis.¶ Ad
44 de ēt q̄ ant.d̄ bu.in.c.i.d̄ iudi.dicit q̄ sicut reqrit̄ noua citatio quādo contumax mulctat̄ vt.d.l.ij.cū ibi no.per bar.ad fi.ita eadē ratione videt̄ dicendum quādo cōtumax rōne cōtumacie cōdemnat̄ in expensis.tū ipse in hoc articulo nihil videt̄ clare firmare. ¶ Sed imol.in.d.c.i.dicit q̄ rō differentie īter condemnatiōē expensarū ꝛ mulctā colligi pt̄ ex notatis per bar.in.d.§.si ad diē.q̄ quedā est pena que respicit ꝓcessū vel eius accessoria vt sūt expense litis tūc iudex pōt sine noua citatione ad illā ꝯdemnationē expēsarū ꝓcedere.nā i accessorijs iudex multū pt̄
45 l.ediles.§.itē sciendū.ō.de edi.edic.¶ Quedā est pena extrinseca que nō respicit ꝓcessū nec accessoria tunc nō possit imponi sine noua citatiōe.ita loquitur bar.in.d.l.ij.per illū tex.ꝛ p tex.in.d.§.si ad diē.tū dicit Jmo.in.d.c.i.q̄ hoc fallit in sn̄ia excōicationis que pōt ferri in ꝯtumacē sine noua citatōe.vt est tex. in.d.c.i.q̄ talis sn̄ia est potius medicinalis q̄ mortalis.c.i.de sen.excō.li.vj.¶ Subdit tū q̄ si quis vellet tenere q̄ mulcta possit imponi sine noua citatiōe sicut excōicatio: Posset rūderi ad tex.in.d.§.si ad diē.per quem ibi se fundat Bar.q̄ ibi loquat̄ in eo qui habuit licentiam se absentādi pro certo tpe.ꝛ sic habuit bonū initiū:ideo licet in termino nō cōpareat nō debet iudicari ꝯtumax.nisi citet̄ vt veniat ad se defendēdū vt mulctet̄ in.l.ij.maxime q̄re nō cōparuit in termino:facit s̄m eum qd̄ no.Jo.an.in.c.q̄m.§. porro vt lit.nō contes.tamē dicit q̄ cōis opini.est in mulcta qd̄ requirat̄ noua citatio vt mulctand⁹ veniat ad se defendendū anteq̄ mulctet̄.vt probat̄ in.l.ij. allegata.ō.in ℣.ex causa.inducendo vt ibi p Bar.ꝛ rūsio data ad.d.§.si ad diem.videt̄ diuinatio.ꝛ pro cōi opi.Pau.de ca.in.l.cōtumacia.in p̄mis reportatis.ꝫ.de re iudi.pōderat ad hoc ibi tex.in ℣.penam quā opi.sequit̄ imol.in.d.l.qdā cōsulebāt.in fi.ꝫ.d̄ re iudi.vbi īter cōdemnatiōēs expensarū ꝛ mulctā assignant illā rōnē differentie quā ipse assignauit:in d.c.i.ꝛ ad predicta vide ēt oīno bal.in.l.ij.ꝛ.iiij.col. .ō.si ex noxa.cau.aga.vbi quo ad procedendū ad p̄mū decretū dicit idē qd̄ bar.hic.s̄ interposito p̄mo decreto dic̄ q̄ illa citatio pemptoria n̄ sufficeret quo ad ꝓcedendū ad scdm̄ sine noua citatione si ad h̄ nō fuerat specifice vocatus q̄ in secūdo decreto reqritur cāe cognitio maior sicut i diffinitiua.allegat ad hoc no.per Jac.bu.in.d.§.vbi decretū.¶ Sed dic q̄ bar.in.d.§.si ad diem.expresse tenet idē in secundo decreto ꝛ diffinitiua qd̄ in p̄mo decreto.ꝛ istō videtur verius cū s̄m decretū sit de ꝓcessu⁹ eiusdē cāe vt per Bar.h̄ in.xi.col.℣si.sed pone q̄ venit ꝛc̄.ergo cōp̄rehendit̄ sub illa cōminatiōe q̄ alias ꝓcedet̄ in causa.adde q̄ ant.d̄ bu.in.d.c.q̄n.§.in alijs.stat cum opi.bar.h̄.Subdit tamē q̄ inquātū bar.h̄ dicit esse verū si additū esset in citatione illō ℣b.pemptorie.q̄ per tale ℣bū satis videt̄ ꝯminari se ꝓcessurū ad imissionē ex primo decreto p.d.l.consentaneū. ¶ Tū s̄m anto.de bu.hoc forte nō est verū quo ad diffinitiuā ꝛ nihil allegat.ꝛ dicit q̄ tutius est q̄ quo ad imissionē ex p̄mo d̄creto iudex cōminet̄ q̄ alias ꝓcedet̄ ꝯtra eū cōtumacia nō obstante allegat.d.l.ad pemptoriū.cū se.ō.de iud.ꝛ.c.cōsuluit.de offi.d̄leg. ꝛ ita etiā expressius firmat ipse in.c.fi.in vlti.colū.de eo q mit.in pos.ca.re.ser.vbi i sn̄ia diffinitiua firmat illud qd̄ ip̄e sub dubio forte posuerat.in.d.§.in alijs allegat no.in.d.c.cōsuluit.ꝛ in.c.cū dilecti.de do.ꝛ cōtu.¶ Sed certe etiā in sn̄ia bar.videt̄ melius loq in.d.§.si ad diem ꝛ ibi tenet idē esse in sentētia qd̄ in p̄mo decreto q̄ equiparatio in ꝓposito ꝓbatur p casū.in.d.l.cōsentaneū.vbi si citatus tribus editis vel vno pemptorio est cōtumax pōt ꝓcedi ad p̄dicta Unde verū videt̄ q̄ si alij actus substātiales quo ad

a ¶ Sit de ꝓcessu.adde q̄ mathe.nōbilib⁹ suis seq̄t opi.bar.in h̄ fo.xxvj.ꝛ an reqrat̄ noua citatio in appositiōe mulcte vid̄ bal.cō silio.ccclxxxij.iiij.li.q̄ tū cōsi.si ē bal.et q̄ in ꝯdēnatione expēsarū nō reqrat̄ noua citatio volunt.d.de ro.d̄ci.suis ꝯ̄ dolo ꝛ ꝯtu.ꝛ q̄ nō mulctetur nisi verus cōtumax voluit ang.ꝯsi.viij.ꝛ q̄ verus ꝯtumax ad nullū actū sit citād⁹ ēt ad sn̄iā voluit old.ꝯ.xv

sn̄iam ꝑcesserunt nō reqraṫ alia citatio:nec ꝯriū di/
citur in.d.c.ꝯsuluit.nec. in.d.c. cū dilecti.℄ Et ad
materā vide q̄ no.bar.in.d.l.statuliberis.§. stichus
ꝭ.de statuli.per que no.per glo.⁊ doc.in.c.ij.v̄si.nō
teneriſ.de do.⁊ contu.in.vj.per Anto. de bu.in.d.
46 c.quoniā.§.si vero.℄ Item inquātum bar.ħ querit
an p̄muꝫ decretum debeat interponi ipsa die ꝑem/
ptorij:vł altera die:⁊ ꝯcludit ꝙ die ꝑēptorij sed tñ ꝺ
equitate p̄t iudex expectare etiā in altera diē ꝑ.c.ꝯsu
luit. ꝺ offi. ꝺle. ℄ Et ad. d.l.fi.ꝭ.qꝺ vi aut clā.rn̄de
lꝫ Bar .nō rn̄deat ꝙ ibi ñ loqṫ in citatōe iudicis ad
comparendum in iudicio circa quā bene conceditur
datam esse potestateꝫ iudici differendi ad dieꝫ sequē
tem vt.d.c.ꝯsuluit loqṫ.n.tex.in.d.l.fi.de denūciati
one exiudiciali.⁊ ad actū iudicis explicādū. ℄ Cir/
47 ca ħ adde qꝺ no.Spec.⁊ Jo.an.in ti.de sen.ꝓla.§.
iusto.v̄.est ēt nulla vbi dicit no. Joā.an.ꝙ si citatus
ad audiendū sn̄iaꝫ vel qd sile fuerit ꝯtumax poterit
iudex ad diē sequēteꝫ differre vt in.d.c.ꝯsuluit.⁊ ita
ēt voluit bal.in.l.cū nō eo die.C.qñ ꝓuo.nō est ne.
⁊ ibi simpliciter subdit bal.⁊ Sali.ꝙ si ille q fuit cita
tus est cōtumax in termino citatiōis semꝑ ⁊ quādo/
cunqꝫ absqꝫ noua citatiōe poterit ille actus expedi/
riᷓ ad quā fuerit citatus.⁊ ita dicit bal.se consuluisse.
Mouentur q: postq̄ sel fuit in mora semꝑ censeṫ eē
in mora vt.l.mora.in p̄n.⁊ qꝺ ibi glo.in ver. repeten
di.ꝭ.ꝺ vsur. ℄ Et rn̄det ad.d.c.ꝯsuluit .vbi vr̄ ꝙ so
lū in diē sequētē possit differri.q: ſm eos de mēte illi⁹
c.ē vt iudex inuito actore q fecit citare reū possit expe
ctare per vnā diē reū cōtumacē ⁊ hoc in fauorē ꝯtu/
macis.nō tñ intendit fauere cōtumaci ⁊ in cōtuma/
cia perseueranti vt post illā diē ad instantiam actoris
nō possit ꝓcedere ad illius actus expeditionē cōtra
reū cū crescente ꝯtumacia sit absurdū dicere eū libe/
rari a termino. Pau.de ca.ħ circa hanc.q.querit ꝑ/
ut facit Bar.an in die ꝑemptorij vel sequēti ꝺbeat in
terponi primū decretum.⁊ dicit ꝙ bar.dicit se ꝺ hoc
dubitare ⁊ ꝙ Bar.nō bene declarat.℄ Unde dicit
pau.de ca.ꝙ illud qꝺ dicit bar. ꝓcederet in secūdo
decreto q: ſm decretum debebit interponi die ꝑem/
ptorij vel die sequēti.nam pars contra quā est facta
missio ex secūdo decreto citatur ꝙ veniat ad viden/
dum interponi ſm decretum tali die ideo tali die vel
immediate sequēti debebit interponi al's nō valeret
sicut nec sn̄ia diffinitiua.l.cum nō eo.C.quā. ꝓuo.⁊
hoc est sane intelligenduꝫ quādo illa die vel sequen/
ti comparuit citatus ⁊ nō fuit interposituꝫ ſm decre/
tum.nam nō potest interponi sine noua citatione,qa
citatio esset cōsumpta per comparitionem.ergo si nō
cōparuisset citatus posset quādocunqꝫ iterponi sic ⁊
sn̄ia diffinitiua ferri ita dicit ꝯclusiue bal. ꝓut bal.re/
fert in.d.l.cum nō eo.sed in primo decreto ſm pau.
de ca.nō est curandum de predictis.quia tunc nō fu
it citatus ad vidēduꝫ interponi p̄muꝫ decretū vt no.
Inno.in.c.si aduersarius.de eo qui mit.in posses .⁊
Spe.in titu.de p̄mo ⁊ secūdo decreto.§.ij.circa p̄n.
⁊ ponit Bar.hic in ꝓxima precedēti.q.℄ Sed dicit
primo ꝙ nō videtur bona illa differentia quam facit
pau.de ca.inter primum decretum vel ſm vel sn̄iam
diffinitiuam quia quo ad hoc an requiratur noua ci/
tatio nō est differētia inter dicta tria quādo precessit
citatio ꝑemptoria ⁊ sic cum cōtumacia expressa vel ta
cita de procedendo ad vlteriora in cōtumaciā citati
Unde si precedētibus actibus necessarijs fuerit cita/
tus ꝑemptorie ad allegandū vel ꝯparenduꝫ ad cau
sam defendendā cū ꝯminatione ꝙ alias in cōtuma/
ciaꝫ ꝓcedetur ad vlteriora in causa poterit ferri diffi/
nitiua cōtra contumaceꝫ sine noua citatione[a] sicut ⁊
posset in contumaciā interponi primum decretū quā
do illud nōdum erat interpositum vt ꝓbatur in.l.cō
sentaneū.C.quo.⁊ qñ in.⁊ expresse firmat Bal.in.l.

a ℄ Noua citatiōe. dicūt .d.ꝺ ro.deci. suis in nouis ꝺ dolo ⁊ ꝯtu ꝙ citat⁹ ad totā cāꝫ si ñ ꝯparꝫ ī p̄rio terio nec etiam re⁹ ꝙ altero veniēte ad cām pōt ꝓcedi in ꝯtumaciā alterius ⁊ ꝙ iudex de gratia pōt ꝺ nouo citare ꝯtumacē ꝑ.c. ꝯsuluit.

b ℄ Amici ad de vidēdū in hac mā lu.ro. ꝯsi.cccc.iiij.⁊ abb.ꝯsi .lxxx/iiij.⁊ ibi an ꝯ nō latitātē decretū fit ipso iuṙ nullū ⁊ an ꝯ furiosuꝫ ꝓdigū possit interpōi secūdū decretū ⁊ ibi ēt an sufficiat citatio ad domū ⁊ qñ īmissus ñ lucretur fruct⁹ ⁊ qs dicaṫ latitare in hac mā ꝺ qua ēt ꝑ abb.ꝯsil. lxxiiij.ij.lib.

iij.§.si ad diem.ꝭ.de re mili.⁊ hic in superiori proxima .q. vbi
ponit ꝙ citatio ꝑemptoria satis vr̄ habere in se ānexaꝫ dictā cō
tumaciaꝫ.vt.dixi.ꝭ.⁊ nō posset assignari ratio dr̄ie quo ad pro
positū inter p̄mū ⁊ ſm decretuꝫ vel diffinitiuam.Unde ſꝫ bar.
hic si procediṫ die ꝑemptorij vel sequēti valet actus sine noua
citatiōe postea aūt nō valeret tanq̄ factus sine citatiōe ad illaꝫ
48 diem.℄ Inquātū bal.in.l.cū nō eo die ⁊ Pau.de ca. hic di/
cunt ꝙ in ꝯtumaciā poterit expediri actus quādocūqꝫ sine cita
tione noua ēt die sequēti. Hic lꝫ ipsi non dicant ꝙ ista fuit opi.
hosti.in.c.cū dilecti.de dolo ⁊ cōtu.quia preceptuꝫ vel citatio
de ꝯparendo ad dieꝫ obligat ēt post diem.vt videṫ probari in
d.c.cū dilecti.facit.l.celsus.§.i.ꝭ.de arbi.℄ Sed ant.de bu.⁊
magis cōiter doc.tenent ꝙ imo actus in cōtumaciā non possit
expediri nisi in die termini vel die sequēti ꝑ.d.c.ꝯsuluit.⁊ dicit
Anto.de bu.ꝙ idem tenet Bar.in.l.fi.in fi.ꝭ.qꝺ vi aut clā ⁊ in
l.aut q aliter.in p̄nci.eo.ti.⁊ etiā dico tenere ipsummet Bal.in
l.i.in.iij.col.C.quo.⁊ qñ in.⁊ istud videtur verius.q: si actus
expediaṫ alia die videṫ expediri parte nō citata.vt ꝓbaṫ in.d.
l.fi.§.fi.ꝭ.qꝺ vi aut clā.in rōe sui ⁊ in.d.l. cū nō ex eo.p̄terquā
si in die ꝓxime sequēti expediaṫ ꝓpter potestatem quo ad hoc
ꝯcessaꝫ iudici ꝑ.d.c.cōsuluit.℄ Nō ob.d.c.cum dilecti.q: pōt
rn̄deri ꝙ ibi loquitur quando citatus erat quis non ad vnum
actū:sed ad totam causam.⁊ ita voluit pau.de liaꝫa.in ꝯmēro.
c.finē litibus.de do.⁊ cōtu.⁊ dn̄i de ro. cōclusione.cccxxxix.in
cipiente. Iteꝫ lꝫ impetrans.⁊ alijs modis etiam pōt rn̄deri vt
per Anto.de bu.in.d.c.cū dilecti.vbi etiam respondet ad.d.
l.celsus.ad quā clarius ⁊ melius q̄ ipse respōdeat potes respō
dere videlꝫ ꝙ ibi loquiṫ in obligato ad soluendū in certo ter/
mino q nō debet liberari post terminū.al's semꝑ curaret eē con
tumax in soluendo ad terminū.Nos vero loqmur in citato ad
ꝯparendū ad iudiciū quo nō ꝯparente iudex pōt prouidere ⁊
expedire actū suū ⁊ cōtumax vltra alia patiṫ penā expensarum
l.sancimus.C.de iudi.que rōes vidētur cessare in casu.d.l.cel/
49 sus.si bñ ꝯsidereṫ.⁊ simili modo rn̄de ad.d.l.mora. Limitat
etiā singulariter Bal.in.d.l.cū nō ex eo tex. in.d.c. consuluit.
vt ꝓcedat quādo assignatus est terminus ad cōparendū certa
die secus si sit assignata certa hora diei.puta cōpareas cras in
aurora ad audiēdaꝫ sn̄iam.quia tunc iudex in beneficiū ꝯtuma
cis inuito actore nō potest differre effectū illius citatiōis in dieꝫ
sequēteꝫ cū supsint plures hore illius diei.⁊ tex.in.d.c. ꝯsuluit
videṫ loqui qñ assignata est dies.⁊ istud etiā recte intuenti sen/
sit Bal.in.l.termino.in.ij.col.C.de fur.⁊ li.expen. ℄ Limita
50 etiam.d.c.consuluit.ꝺ mēte glo.in.c.sepe.in v̄si .ac si ꝑempto
rie.extra de appel.⁊ ibi notant doc.maxime do.Abb.vbi ꝑ cō
paritionē in dieꝫ termini deserta est appellatio ⁊ sic acq̄situ eēt
ius parti.nā tunc nō posset iudex differre sn̄iam diffinitiuaꝫ vel
51 actum suum in diem sequētem.℄ Et an requiratur ꝙ iudex ex
presse proroget seu differat in diem sequenteꝫ an vero sine aliq̄
expressa ꝓrogatiōe possit expectare viꝺ Bal.in.l.⁊ post edituꝫ
in p̄n.ꝭ.ꝺ iudi.⁊ Ant.ꝺ bu.in.d.c.cuꝫ dilecti ⁊ Ang.⁊ imol.in
52 l.ꝺ vno quoqꝫ.ꝭ.ꝺ re iudi.vbi dixi.℄ In ea.glo.ibi ad scōꝫ per
uenerit ⁊c̄.iuxta hanc partē glo.querit hic Bar .an.ad hoc vt
possit ꝑueniri ad scōm sit necesse ꝙ sint vocati per p̄coniū gene
raliter amici[b] seu oēs volentes comparere ad defendendū ipm
reū ⁊ ipse se remittit ad dicenda ꝑ se in.l.hic aūt.ꝭ. qui. ex cau.
in pos.ea.ibi no.dicit Imo.hic circa hoc qꝺ Cy.in.l.cuꝫ ꝓpo/
nas.C.de bo.auc.iudi.pos.tenet ꝙ istud nō est necesse lꝫ glo.ħ
sentiat ꝯriuꝫ in.d.l.ij.ꝭ.qui.ex cau.in pos.ea.℄ Nec ob.d.l.ħ
autē.circa p̄n.quia dicit esse speciale quādo ꝓceditur cōtra mi/
norē.secus quādo proceditur cōtra maiorem.℄ Nec etiaꝫ ſm
eū obstat tex.in.l.itē ait.§.fi.⁊ in.l.ergo.ꝭ.qui.ex cau.ma.quia
ibi requiritur dicta citatio ad finem ne aliquis excludaṫ a bene
ficio restitutionis in integruꝫ qꝺ est ius speciale.⁊ facilius tolli/
tur q̄ ius cōmune.l.eius militis.§.militia missus.ꝭ.de test.mi
li.⁊ hec opi.videṫ ēt placere Jo.an.in addi. Spe.in ti.de pri/
mo ⁊ secūdo decreto.§.sequitur.circa p̄n.Et pro hac ꝑte ſm
Imo.facit q: dicta citatio generalis nō fit ꝺ necessitate quādo
pupillus hꝫ tutoreꝫ.ut patet in.d.l.hoc autem.§.i.videṫ pro/
pter euitādas opi.ante factū tutius esse ꝙ fiat citatio:sed post
factū si nō reperiaṫ facta videṫ ꝙ nō infringaṫ ꝓcessus facit ħ
53 eum quod no.glo.in.c.i.de prauile.⁊ in.c. nihil de elec. Ro.ħ

addit q Bal.in auc.sed cũ testatoꝛ.in fi.C.ad.l.fal.ꝛ in.l.ij.
§.fi.ß.si ex noxa.cã aga.ꝯcludit q nõ ẽ necessaria citatio ami/
coꝝ qñ.pcedit ꝯ abñtez nisi in duob⁹ casib⁹.pmus in abñte cã
reipu.secũdus in eo q nõ hꝫ legitimã psonã stãdi in iudicio p
d.l.ergo.ꝛ.d.l.hoc aũt.ꝛ q ita tenet Jaco.de are.in.l.i.j.de
vẽ.in pos.mit.¶ Adde q glo.in.c.i.de do.ꝛ cõtu.tꝫ illã opi.
q ad hoc vt possit pcedi ꝯ abñtem requirat citatio amicoꝝ p
iura.ß.allegata.ꝛ idẽ tenuit glo.in.c.ꝯsultatiõibus.de offi.de
lega.in glo.magna.ꝛ glo.in cle.i.in ꝟ.certa scia.de iudi.ꝛ illã
opi.seqt ibi do.Card.in.vj.q.ꝛ illã ẽt opi.videt tenere glo.in
cle.i.de rescrip.in ꝟ.licere.idẽ ẽt.videt velle glo.in.l.iij.§.si re
us.alś est.§.q incipit ob rẽ nõ defensam.in ꝟ.existere.j.iudi.
sol.ꝛ ibi no.Bar.idẽ tenet Spe.in ti.de citatiõe.§.sequit.ꝟ.
sed nũquid ꝯsanguinei.cũ ꝟ.seq.ꝛ in ti.de pmo ꝛ scdo decre
to.§.seqt.ꝟ.itẽ vbi citatus.ꝛ Inno.in.c.fi.de eo q mit.i pos.
cã rei ser.ꝛ ita ẽt videt tenere Bar.in auc.q semel.post mediũ
C.quõ ꝛ qñ iu.ꝛ Ang.in.l.vt pfecti⁹.in.ij.col.C.de anna.ex/
cep.ꝛ expꝛesse Saly.in.l.iiij.C.de pcurato.p.l.ergo.ß.qui.ex
cau.maio.ꝛ p.d.l.iij.cũ glo.i.C.de pcu.que lex ẽm eũ loquit
indistincte:tñ magis cõis opi.que videt esse ꝟioꝛ est in ꝯtrium
quã ẽt vltra pꝛedicta sequitur Pe.ꝛ Cy.in.l.ij.in repetitione
in.ix.q.ß.si ex noxa.cau.aga.ꝛ ibi respõdet ad.d.l.ergo.ꝛ ad
d.l.hoc aũt.prout rñdet hic Jmo.ꝛ.ß.retuli.idem etiaꝫ tenet
Pau.de liaza.ꝛ Pe.de ancha.in cle.cãm.de electi.ꝛ Bal.in
d.auc.qui semel.ꝛ ibi dicit q nõ sunt citãdi amici nisi quando
proceditur cõtra minoꝛem vel cõtra absentem ex pꝛobabili et
necessaria causa absentie.ꝛ ita dicit esse intelligendũ id qd no.
glo.in dicto.c.causam.vel in alijs casibus vbi a iure hoc expꝛ/
se requiritur:ꝛ ita etiam tenet Bal.in Rica.C.de succes.edic.
in fi.q2 regulariter solũ vocãdi sunt illi q habent ius in pcessu
cãe.l.i.§.i.ß.de ven.inspi.quã limita.allegat Bal.in pposito
in.l.ij.in.vj.col.ß.si ex noxa.cã aga.ꝛ idẽ tenet Anto.de but.
in.d.c.cãm.vbi refert q ita ẽt tenuit Ray.in.d.l.ergo.ꝛ pro/
batur in.l.ꝯsentaneũ.C.quõ ꝛ qñ iu.ꝛ q2 iura nõ videntur re
quirere aliud q cõtumaciã citati.c.qm frequẽter.§.in alijs.vt
lit.nõ cõtesta.c.i.de dolo ꝛ cõtuma.cum similibus.¶ Nec ob
stat tex.in.d.l.iij.C.de procurato.quia ille tex.nõ loquitur in
amicis:sed intelligitur de administratoꝛe cõsequente mãdatuꝫ
propterea cõmuniter repꝛobatur glo.pma que intellexit etiaꝫ
illam legẽ loqui de negocioꝝ gestoꝛe sine mãdato:vt p bar.ibi
in fi.Potest ẽt responderi ad no.per gl.in.d.l.iij.j.iudi.sol.
q illa loquit tantũ in casu illius.§.Et ad materiã vide notata
p Bar.in.l.scire opoꝛtet.§.cum reliquis.ß.de tuto.ꝛ cur.da.
ab his.ꝛ p Bal.in.l.i.in penultima col.C.qui admit.ꝛ p Jo.
an.in ti.de pmo ꝛ secũdo decreto.§.restat.ꝟsic.sed pone q
pupilli.ꝛ ꝟsicu.sed quid si minoꝛ.ꝛ per Jmo.j.ea.l.§.nõ au/
54 tem statim.ad fi.¶ In eadẽ glo.ibi domi sue dꝫ ꝛc.de hoc an
quo ad scdm decretum sufficiat citatio ad domum:ꝛ an requi
ratur latitatio:ꝛ quando quis dicatur latitare vltra ea que po
nit bar.hic.Adde q Ange.hic addit etiam quãdo procedi/
tur ad scdm decretum pro executione sñie nõ requiritur latita/
55 tio.allegat.l.pꝛoperãdum.§.sinautem reus.C.de iudi.ꝛ.l.a
diuo pio.§.i.j.de re iudica.¶ Et subdit q in casibus in qui/
bus requiritur latitatio vt possit pcedi ad scdm decretũ:reme
dium erit q si reus nõ latitat det curatoꝛ bonis abñtis ad in/
stantiã actoꝛis.l.ab hostib⁹.in pn.cũ ibi no.ß.qui.ex cau.ma.
ꝛ cũ illo pcuratoꝛe lis ꝯtestabit vt pueniat ad diffinitiuaꝫ.ꝛ si
graue fit eã alienũ ad vẽditionẽ bonoꝛum celeriter veniretur.
allegat.l.i.ꝛ.ij.j.de procuratoꝛe bo.dan.Et no.diligenter h
verba Ang.maxime dum vult q pro executione sententie pro
qua peruenitur ad scdm decretum non requirat latitatio:quo
niam hoc nõ traditur ab alijs:ꝛ moderni hic nullaꝫ de verbis
Ange.faciunt mentionem:ꝛ de eo quod Ange.hic tangit.s.
dandum esse curatoꝛem bonis absentis.vide que plenius dixi
in.l.bona.§.alieno.ß.eodẽ.ꝛ ad ista vide etiam plene no.per
Bar.in.l.iiij.§.pꝛetoꝛ.in penultima ꝛ vltima colũ.ß.eodẽ.et
per Bal.in.l.satis.ß.eo.ꝛ in auc.ei qui.in antepenul.colũ.C.
de bo.auc.iudi.pos.vbi ẽt dat aliam limitationem ad regulaꝫ
que habet q ad scdm decretum nõ peruenit nisi contra latitã
tem:vt per Bal.in.l.ij.ß.si ex noxa.cã aga.ad qd etiam vide
que notãt docto.in.c.quoniam frequẽter.§.finautẽ.el pꝛimo

56 extra vt lit.nõ ꝯtesta.vt.j.dicetur.¶ Quo autez ad
pꝛimum decretuꝫ cõmuniter cõcluditur q nõ requi
ratur latitatio.l.ignoꝛare.C.de resti.mili.Quod au
tem singulariter limitauit Pau.de cast.in.l.si pꝛius
in penul.ꝛ antepenulti.colũ.ß.ti.i.esse verum quan
do fit missio in personali actione:q2 non est pꝛeiudi/
cialis cum missus nõ acquirat pos.l.iiij.§.fi.j.de ac/
gren.possessio.nec grauetur onere pꝛobandi reus si
velit recuperare tenutaꝫ datam ex pꝛimo decreto cũ
possit illam recuperare per solam refectionem expen
sarum ꝛ pꝛestationem satisdationis de iudicio sisti:
vt in auc.ei qui.C.de bo.auc.iudi.pos.secus in acti
one reali:quia tunc ẽm eum requiritur latitatio cum
talis missio sit pꝛeiudicialis eo quia actoꝛ imissus ef/
ficitur possessoꝛ.l.sigs emptionis.§.penul.ꝛ ibi no.
C.de pꝛescrip.xxx.anno.ꝛ in aduersarium transfert
onus pbãdi de iure suo:vt.d.l.si pꝛius.ꝛ dicit q hãc
limitationẽꝫ videtur sentire glo.in.d.l.si pꝛius.in ꝟ.
defenderetur.iuncto tex.q dicit esse menti tenendũ
¶ Sed istam limitationem non puto veram.nam vi
detur esse contra tex.in.l.consentaneum.ẽm verum
ꝛ communẽ intellectum.C.quomodo ꝛ quando iu
dex.vbi si reus fuit conuentus actiõe reali ꝛ post lit.
cõtestatam fuit contumax sufficit contumacia pꝛece
dẽs ex citatione facta p edicta ad hoc vt possit ꝯtra
euꝫ pcedi ad missionẽ in pos.ex pꝛimo decreto:ꝛ tũc
efficitur possessoꝛ ꝛ reus quo ad onus pꝛobandi effi/
citur de reo petitoꝛ:ꝛ sic habet necesse pꝛobare de p
pꝛietate sua:vt ibi.ꝛ notat in.l.a quo.j.eo.idẽ videt
pꝛobari in.l.ij.ad fi.C.vbi in rem ac.vbi tex.in reali
nõ requirit nisi citationẽ ꝛ ꝯtumaciã.¶ Nec obstat
glo.in.d.l.si pꝛius.quia eam repꝛehendit ibi Bar.
in nona oppo.pꝛime partis.ꝛ sic illa glo.communi/
ter nõ tenetur:vt etiam ibi dicit Jmol.Et ad istam
limitationẽ vide bal.in.d.auc.ei qui.in.xiij.col.i ꝟ.
dubitat ergo quomodo intelligitur ꝛc.¶ Item ad/
57 de predictis q Jmo.hic in fi.dicit q si quis sit cõtu/
max ꝛ nõ latitet ꝛ queratur an possit procedi contra
eum ad scdm decretuꝫ q̃uis tex.in.d.l.fulcinius.§.
i.ꝛ.§.quid sit latitare.j.qui.ex cau.i pos.videat vel
le q nõ.Tamẽ ẽm eum Jnno.in.c.cum dilecti.ad
fi.de verbo.signi.sentit cõtrarium:vbi dicit q om/
nis potest dici latitare qui non obedit vocationi iu/
dicis.allegat tex.qui bñ facit in.l.si creditores.j.de
pui.credi.ꝛ bñ facit eo.ti.tex.in.l.eũ qui.cũ glo.sua
ꝛ de hoc etiam tetigit Bar.in.d.§.quid sit latitare.
58 ¶ Sed dicit Jnno.esse cõcludẽdum q ppꝛie talis
nõ comparẽs nõ videtur latitãs per.d.§.quid sit la/
tare cum ibi notatis.tamẽ ex extensione iuris videt
posse procedi ad venditionem seu scdm decretũ con
tra eos si cõstet de vera cõtumacia sicut procedit cõ
tra latitantẽ p.d.l.si creditoꝛes.ꝛ p no.in.d.l.eum
qui.ꝛ ex hoc patet ẽm eum q si ẽ pꝛesens in iudicio:
sed nõ vult se defendere ad mandatum iudicis:vel
etiam si sit citatus personaliter:ꝛ cuꝫ solẽnitate per
emptoꝛij:ꝛ nõ compareat pcedi poterit ad vẽditio/
nem seu ad secũdum decretũ.naꝫ ꝛ pñs qui nõ vult
respondere habetur in processu pro vero cõtumace:
vt voluit Bar.in.d.§.quid sit latitare.vbi voluit q
cõtra talem possit procedi ad scdm decretum qd etiã
voluit Bal.in.d.l.ij.in.v.colũ.j.si ex noxa.cã.aga.
59 ¶ Adde etiã circa hoc q Jo.an.Ant.de bu.ꝛ.Jn
no.in.c.cõsultationibus.de offi.dele.dicunt q licet
regulariter non perueniatur ad secundum decretuꝫ
contra nõ latitantem vt ibi per glo.ꝛ habetur in.d.
l.fulcinius.§.i.ꝛ.ij.tamen vltra fallẽtias quas h po
nit Bar.fallit quando expediret reo absenti perue/
nire ad secundum decretum potius q differri foꝛte p
pter debitum quod quottidie crescebat:ꝛ si dilatio
eẽt allatura piculũ creditoꝛi.naꝫ tũc poterit pueniri
contra nõ latitantem ad secundũ decretuꝫ.tamẽ da/

a ℭ Mirabilē. adde q ludo. ro. singu. suis fol. xj. dicit q archi. ꝛ io. an. in rub. de eo q mit. in pos. cā rei ser. in. vj. te nēt q. j. annuꝫ actoꝛ possit cō pellere reū ad recuperanduꝫ pos. ꝛ ad vlteriorē litis ꝓsecutioneꝫ.
b ℭ Augere. adde q idē ludo. ro. hoc firmat singu. suis fol. xj.

to prius curatore bonis per. d. l. fulcinius. §. adeo.
nam si illud cōceditur contra furiosum ꝛ contra pu-
pillum vt ibi. ꝛ notaṫ per glo. in. d. l. si nō expedierit
j. de bo. au. pos. ꝛ ēt cōtra abſ̄tem causa reipu. vt no
taṫ per glo. in. d. l. eum qui. ꝛ per Inno. in. d. c. di-
lecto. ꝛ forte habebit locū in alijs q̄uis nō latitet: vt
voluit etiam Inno. in. d. c. dilecti. Et si dicatur q cō
tra predictos furiosum ꝛ pupillum detur ficta latita-
tio propter eorū tutores ꝛ curatores citatos qui lati
tant q nō vṫ ɔtingere in alijs absentib⁹. respondent
ipsi in. d. c. consultationibus. q tex. in. d. §. adeo. h̄
nō ponderat: immo tex. ibi vult q fiat missio ꝛ vēdi-
60 tio ɔtra dictas personas ēt si nullus latitet. ℭ Sub-
dit tamen Anto. de but. in. d. c. consultationibus.
quem ibi etiam refert Imo. q legiste dicunt q ideo
contra minorem ꝛ furiosum qui nō possunt dici lati-
tare interponitur ſm decretū: q2 longa esset dilatio si
diceremus q creditor haberet expectare q minor ef
ficeretur maior vel furiosus sane mentis. ℭ Vel ſm
eum istud nō procederet in absente nisi latitaret vel
adeo esset absens q nō spectareṫ de proximo presen
tia: vt in capto ꝛ detēto: vt patet expresse in. l. impe-
ratores. j. de priuil. credi. ꝛ dum ip̄e allegat legistas
ita dicere: puto q voluerit allegare glo. fi. in. l. si mi-
nor. iuncto tex. j. de bo. auc. iudi. pos. ℭ Sed certe
Bar. ꝛ expressius Ange. in. d. l. si minor. ꝛ Inno. in
d. c. dilecto. ꝛ Spe. in ti. de secundo decreto. §. nūc
videam⁹. v. illud aūt. videnṫ tenere opi. glo. in. d. l.
si minor. ꝛ alia iura volentia q minor qui non latitat
patiatur ſm decretum intelligaṫ ſm distinctioneꝫ po
sitam in. d. §. adeo. v. si. plane. ꝛ hoc optime probat
ibi tex. dum dicit ceterisqꝫ qui curatoris ope iuuanṫ:
ꝛ sic videtur q nō sit bona ratio illa q nimis longuꝫ
esset creditori expectari q minor efficereṫ maior ꝛc̄.
nam sequeretur q quando minor esset prope maio-
rem etatem q tunc indistincte possit procedi contra
eum ad scōm decretum q est contra notata in. d. §.
adeo. ꝛ contra notata in. d. l. si non expedierit. ꝛ sic
in absente nō videtur q sit attendendū an de proxi-
mo speretur presentia vel non quādo mora excresce
ret debitum vt quia vsurarium vel mora esset allatu-
ra preiudicium vt est dictū. pro quo bene facit illud
quod no. glo. in. d. l. eum qui. ꝛ cū dicta fallētia tra-
dita per Io. an. ꝛ alios in. d. c. consultationibus. vi-
detur in effectu concordare Bal. in. d. auc̄. ei qui. in
antepe. colū. cōcludēs q vbi scōm decretū cōcernit
cōmodū tam actoris q̄ rei tūc poterit interponi etiā
cōtra nō latitantē. ita dicit elegāter velle Inno. i. d.
c. dilecto. Et subdit Bal. q quia nō potest esse dubi
um in facto an scōm decretum fuerit interpositū gra
tia vtriusqꝫ: vel dicamus q in dubio tenebit scōm de
cretum ꝛ transibit in rem iudicatam nisi appelletur
ita dicit voluisse Iaco. de are. in. l. si eum. §. ij. j. de fi
deicōmis. liber. quod reputat Bal. menti esse tenen
dum. pro quo allego glo. in. l. imperatores. in v. fru
61 stra. de priuile. credi. ℭ Ad predicta etiam vide bal.
in. d. l. ignorare. vbi ponit etiam vnum quod facit ꝓ
limitatione quam posuit Ang. h̄: dū dicit Ang. q ꝓ
executione sn̄ie pōt ɔ non latitantem procedi ad se-
cundum decretum: vt retuli. s̄. tamen iura allegata
per Ange. non videntur probare vt intuenti patet.
Bar. etiam in. d. l. ignorare. in fi. ponit illud quod
retuli. s̄. ſm Ange. hic: dum Ang. alleg. d. l. ab hosti
bus. ꝛ illud ēt posuit Bar. hic in. ix. col. ꝛ Bal. in. l.
cum proponas. C. de bo. auc. iudi. pos. vbi etiam tra
ctat Bal. an in primo ꝛ secundo decreto regratur la-
titatio: ꝛ etiam quomodo probetur latitatio. ꝛ an cō
tra minorem vel ecclesiam nō latitantes possit inter-
62 poni scōm decretū. ℭ Ad p̄dicta ēt vide Imo. in. l.
ɔ pupilluꝫ. j. de re iudi. vbi dicit q sicut qn̄ vrget es
alienū ꝛ dilatio ē allatura ꝑiculū creditori p̄t deueni

ri cōtra pupillū ꝛ furiosum q nō latitat ad scōm decretuꝫ dato
curatore bonis. d. §. adeo. ita ꝛ contra absentem causa rei pu-
bli. etiam si non latitaret: ꝛ dicit q ita videtur sentire glo. sin-
gularis in. d. l. euꝫ q. de quo ēt vide per Bar. in. d. l. si minor.
63 ℭ Adde ēt no. ꝑ Spe. in. d. v. illud aūt. vbi in hac materia se
quitur quasi omnia pulchra verba Inno. in. d. c. dilecto. ꝛ ibi
ēt tangit an si interpositū sit scōm decretū cōtra nō latitantem
decretum sit ipso iure nullum in casib⁹ in quib⁹ regrebatur lati
tatio: de quo vide per glo. ꝛ Bar. in. d. l. fulcinius. §. si qs pos
sederit. per Inno. in. d. c. dilecto. ꝛ per glo. ꝛ Bar. in. d. l. impe-
ratores. ꝛ ꝑ doc. in. d. c. ɔsultationib⁹. ꝛ ꝑ Bal. ꝛ Saly. in. d. l.
ignorare. ꝛ post Cy. ꝛ ꝑ Imo. in. d. l. contra pupillum ꝛ ma-
64 gis cōis opi. est cōtra bar. ℭ Itē adde in q̄tum Bar. hic tan-
git infra q̄tum tempus admittatur reus ad veniendū vt recu
peret tenutā datā actori ex p̄mo decreto reficiēdo expēsas ꝛ p̄
stādo satisdationē de iudicio sisti ꝛ ɔcludit q vsqꝫ ad. xxx. an-
nos nō post tenendo opi. q iuri offerēdi p̄scribaṫ spacio. xxx.
annoꝝ q̄ est magis cōis opi. de quo plene tractaṫ in. l. pignori
j. de vsuca. ꝛ in. l. cū notissimi. post p̄n. C. de p̄scrip. xxx. ānoꝝ.
ꝛ ꝑ Bar. in. l. i. s̄. de ɔdi. ex le. ꝛ ſm Imo. hic ꝓcedit opi. Bar
to. qn̄ facta est missio ɔtra ɔtumacē in ꝑsonali actiōe ꝛ nō esset
deuentū ad scōm decretū. si aūt imissio facta fuisset in actione
reali: tūc dicit ēt recurrēdum ad no. in. l. ii. vbi ꝑ glo. ꝛ doc. C.
vbi in rē actio. ꝛ in. c. pastoralis. §. i. de offi. ordi. nā ſm eū gl.
in dictis locis voluit q vsqꝫ ad. x. ānos inter p̄ntes. ꝛ. xx. inter
abſ̄tes audiatur de ꝓprietate reus. ad pos. aūt recuperandaꝫ
ꝑ solā oblationē satisdationis ꝛ refectiōis expēsaꝝ nō audiaṫ
reus nisi vsqꝫ ad annū ꝑ. l. si quis emptiōis. §. pe. de p̄scri. xxx.
anno. ꝛ plene hṙ in. c. qm̄ frequēter. §. in alijs. vt lit. nō ɔtest.
dū aūt glo. i dictis gl. voluit q audiṫ dūtaxat de ꝓprietate vs-
qꝫ ad. x. ānos an ꝓcedant: dic vt colligiṫ ex his q̄ dixi. s̄. i tex.
dū tetigi an missus in pos. ex p̄mo decreto prescribebat longo
65 tpe. ℭ Item iuxta p̄dicta adde q si missus est in actione reali
actor in pos. q̄uis regulariter infra ānum re⁹ possit cōpere ad
reuocandā tenutā ꝑ solā p̄stationē satisdatiōis ꝛ solā refectio
nē expēsaꝝ vt dixi. istud tn̄ fallit in plurib⁹ casib⁹ quos posui in
66 l. si p̄us. s̄. ti. i. ℭ Quibus adde aliū casum quē posuit Ange.
in. l. a quo. j. eo. vbi si iudex ante lapsum dicti anni statuit ter-
minū reo infra quē deberet cōparere ꝛ de iure suo docere ela-
pso termino nō audietur aliquo mō ꝑ illā. l. a quo. cuꝫ ibi no.
quā. l. ad hoc reputat mirabilē[a] Ang. Et iō ſm eū cauti⁹ dꝫ eē
actor imissus vt faciat statui dictū terminū q dicit eē singulari
ter notandū. ꝛ idē tꝫ Pau. de cast. qn̄ hoc facit ex cā. ℭ Sed
Imo. ibi dic̄ q nō videṫ posse statuere dictū terminū nisi post
lapsū āni ꝑ. l. si qs ēptōis. §. sꝫ si qs. vbi tex. idulget reo ānū ad
cōꝑendū. ℭ Facit ſm eū id qd̄ hṙ in. c. idultū. de re. iur. li. vj.
ꝛ ita dicit videri satis eē de mtēe Bar. in. d. l. a quo. ℭ Adde
q istā opi. quā tꝫ Imol. tenuit ēt Io. an. in addi. Spe. in ti. d̄
p̄mo ꝛ scdo decreto. §. seqṫ. in addi. q̄ icipit. Quidā iudex ꝛc̄.
ꝛ ꝑ. d. §. sed ꝛ si qs. ꝛ ꝑ. d. c. indultū. ℭ Sed ꝓ opi. Ang. ad-
ducas: q2 illa prefixio termini facta a iudice hꝫ vim secūdi de-
creti in actiōe reali: vt dixit bar. in hoc. §. in vl. col. vbi ad hoc
allegat tex. in. d. l. a quo. ꝛ no. etiā bar. in. l. ɔsentaneū. C. quō
ꝛ qn̄ iu. sed ita est q ſm magis cōmunē opi. cōmittiṫ iudicātis
arbitrio infra q̄tum tp̄s velit iudex interponere scōm decretū
vt est glo. pe. in. l. cū ꝓponas. C. de bo. auc. iudi. pos. ꝛ firmat
bar. hic in. xj. col. lꝫ qdā dixerint q an̄ annū nō possit interpo
ni scōm decretū. vt diceṫ in loco suo. ℭ Vn̄ retenta cōi opi. vꝫ
q sit ɔmissi iudicātis arbitrio videṫ q post p̄mū dcretū iterpo-
situm in actione ꝑsonali reus habeat. xxx. ānos ad recuperan-
dū tenutā: vt ꝓxime dix. ꝛ tn̄ iudex pōt an̄ iterponere scōꝫ de-
cretū: vt. s̄. ita lꝫ in reali habeat reus annū ad reuocādum p̄i-
mū decretū: tn̄ hoc dꝫ intelligi verū nisi iudex p̄fixerit terminū
ad docēdum de iure suo: q2 terminus ꝛ ei⁹ lapsus hꝫ vim secū-
di decreti vt dixi. Pro hoc ēt facit quia iudex ex causa pōt ab
breuiare dilatiōes legales: vt plene hṙ in. l. ij. j. de re iu. ꝛ istaꝫ
opi. sequitur precise Ro. in. d. l. ij. in. xxxj. col. vbi ēt dicit q iu
dex similiter dictū tēpus anni pōt augere[b] si vult. pro quo di-
cit eē tex. singularē ſm veꝝ intellectū in v. annū ꝛc̄. in. c. cū ve
nissent. de eo q mit. i pos. cā rei seruā. lꝫ Host. ibi aliter dixerit
67 ℭ Itē adde aliā fallentiā qn̄ p̄mū decretū in actione reali eēt

interpositū post lit. ɔte. q2 tūc ēt īfra ānū nō audit reus ad reuocādā tenutā p pstationē satisdatiōis ⁊c. ꝫ solū audit si velit de sua ppríetate docere ⁊ agere. l. ɔsentaneū. ⁊ ibi Bar. C. quō ⁊ qñ iu. ⁊ no. Bar. i. d. l. a quo. ⁊ ibi gl. ⁊ qcqd dixerit gl.
68 in. d. l. ɔsentaneū. ℭ Aliā fallentiā adde quā ħ posuit Pau. ð ca. ꝙ si ille q īmissus ex pmo decreto vult incōtinēti docere de iure suo: ꝫ aduersarius offerat expēsas ⁊ satisdationē de iudicio sisti. tñ ille aduersarius nō recupabit hoc casu tenutā datā in actiōe reali. ar. no. i. l. ij. C. de edic. di. adri. tol. ita dicit velle Spe. i ti. ð ɔtumacia. §. seqꝫ ver. ꝫ pone ɔueniet. i ti. de pmo ⁊ ſo decreto. §. restat ꝟ. qd si ego volens. ⁊ no. Bar. i. l. ij. §. fi. ff. ð acq. pos. ⁊ dicit se habuisse hūc casuꝫ ð facto hic. ⁊ ꝙ aduocati ptis aduerse dicebāt ɔtriū p. d. l. si qs ēptiōis. §. ꝫ hoc supplis. ℭ Ad quē rñdet ꝙ ibi loqr i spoliatore q nō audit anteꝙ restituat. l. si qs a se fundū. C. ad. l. iul. ð ui. ꝫ īmissus auctoritate iudicis nō dr spoliator. l. iuste possidet. ꝟ. eo. Cui adde q̄ dixi post Bar. i. d. l. ij. §. fi. ⁊ q̄ no. bal. i addi. Spe. i ti. ð snīa. in. iiij. col. i. ꝟ. an īmissus. ⁊ circa istū articulū īfra quātū tps audiat reus ad reuocādā tenutā. vide vltra supi⁹ dicta q̄ no. bal.
69 i. d. auc. ei q. i. xi. col. ℭ Itē īquātū ɔcludit Bar. ꝙ si facta est missio ex pmo decreto ɔ nō defendētē sufficit ꝙ re⁹ ɔpareat ⁊ reficiat expēsas ⁊ offerat se defensioni cū satisdatōe de iudicio sisti absqꝫ eo ꝙ soluat debitū principale. sec⁹ si missio ē facta nō ex eo ꝙ reus se nō defendit. ꝫ ex eo q2 nō soluit. q2 tūc nō reuocat missio nisi soluat. vel si facta ē missio q2 nō cauit nō reuocabit nisi caueat. ℭ Adde ſm imo. hic ꝙ io. an. in addi. Spe. in ti. de pmo ⁊ ſcdo decreto. §. restat. ver. ꝫ pone agens. dicit hāc fuisse originalē opi. Ja. de are. in. l. iij. §. itē videam⁹. Tñ dicit imo. ꝙ hoc nō īuenit i sua lectura Ja. de are. ⁊ subdit io. an. in loco pallē. ꝙ ſm hoc vꝫ ꝙ si qs fuerit presens corā iudice ⁊ iussus cauere vel soluere si postea pp ɔtumaciā i nō cauēdo vel nō soluēdo sit facta missio nō audit volēs reficere expēsas nisi etiā caueat vel soluat. secus qñ pcessuꝫ eēt ɔ absentem.
70 Et tūc sufficiet refundere expensas ⁊ offerre se defensiōi. ℭ Sꝫ dicit imo. eē aduertēdū. q2 ſm istū intellectū Jo. an. oporteret ꝙ restringeret tex. i. d. §. itē videamus. vt nō habeat locuꝫ qñ ɔtra absentē fuisset pcessuꝫ qð vꝫ eē ɔtra mētē illius tex. Et pro tāto ſm eū pōt dici ꝙ lꝫ pcessuꝫ sit ɔtra absentem si tñ notorie ɔstat debere fieri id qð petit puta cautio pstari. vt ē in casu illo qñ apparet domū i q̄ facta ē missio eē ruinosaꝫ ⁊ minari ruinā aduersus domū īmissam ⁊ tūc nō sufficiat refundere expensas. lꝫ pcessuꝫ fuerit cōtra absentē. ita pcedat. d. §. itē videam⁹ ⁊ idē si petat solui legatū ex testō ex quo testamēto absens pretendit se hrdē nec apparet aliud pp qð legatū nō debeat. nā tūc ēt si īmissio sit facta ɔ absentē nō sufficeret refundere expēsas lꝫ pcessum fuerit cōtra absentē ita pcedat. d. §. itē videam⁹ ⁊ idē si petat solui legatū ex testamēto ex quo testō absens pretendit se heredē nec apparet aliquid pter quod legatū nō ð beatur. nā tunc etiā soluit legatū. ⁊ ita intelligatur. l. si pecunie. in fi. ꝟ. vt in pos. lega. secus qñ aliquid allegaret pter qð dubium probabile videret an deberet solui agēti vel nō. quia tūc sufficeret refundere expēsas ⁊ se offerre defensioni ſm euꝫ. Pau. de ca. hic videtur intelligere prout facit Jo. an. lꝫ de eo mentionē nō faciat ⁊ ita vꝫ itelligere Bar. in. l. eū. ꝟ. de puilegio cre. ita etiā expresse itellgit Pau. de ca. in. d. §. itē videamus. dicens ꝙ ille tex. intelligit quādo reus cōparuit ⁊ cā cognita iudex pnunciat ipsum teneri cauere ⁊ noluit cauere. secus si ibi citatus fuisset vt caueret ⁊ nō cōparuisset. ⁊ cū Jo. an. ēt transit An. de bu. in. c. qm. §. in alijs. vt lit. nō cōte. ⁊ istud videtur verius. q2 in casu. d. l. si pecunie. nō apparet ꝙ notorie ɔstaret de legato ex pductione testamēti nec qð ex testamēto eēt facta scriptura aliqua publica p quā notorie ɔstaret ð eo. ℭ Uel ēt
71 ad illū tex. pōt aliter respōderi. vt colligetur ex statim dicēdis. ℭ Nec etiā in. §. item videamus. apparet ꝙ ibi notorie cōstaret domū rei minari ruinā aduersus domū actoris tñ i vno casu limitanda videt cōclusio Jo. an. ⁊ sequatiū. s. ꝙ illa locum nō habeat quādo peteretur executio sententie q̄ etiā in rē iudicatā transiuit. nam tunc si reus fuit cōtumax nō cōparendo ⁊ pcessuꝫ fuit contra cōtumacem ad missionē i pos. nō recuperabit hoc casu reus tenutam offerēdo satisdationē. ⁊ reficiendo expensas lꝫ oporteat ꝙ soluat. tex. est no. in. l. properandū. §.

sinautem reus. ⁊ ibi no. Bar. ⁊ Bal. C. de iudi. qua si illo casu quādo super liquidato petitur executio intelligatur semp fieri missio ex eo q2 nō soluit. ⁊ ita etiam tenet Bar. in. l. ɔsentaneū circa penul. ⁊ vltimā col. C. quomodo ⁊ quan. iu. vbi ita intelligit tex. ſm eum singularē. in. d. l. si pecunie. i fi. sed melius videtur probari in. d. §. sinauteꝫ reus. ⁊ ita etiam clare firmat Bal. in auc. ei qui circa. xi. vel. xij. col. C. de bo. auc. iu. po. nā ſm eum post sententiam nō debet esse locus cautioni de iudicio sisti. l. grece. §. ⁊ post liteꝫ.
72 ꝟ. de fideiussori. ℭ Item predicta limitat ſm Ang. in d. §. item videamus. vbi dicit ꝙ licet in. d. l. si pecunie. habeatur ꝙ vbi vult quis recuperare tenutā datam ob contumaciam debeat sufficere cauere ob causam propter quam est data: ⁊ tunc illam recuperat. tamen illud est verū si vult satisfacere prout tenebat de iure cōmuni. secus si vult satisfacere prout tenebatur de iure speciali. quia tunc non posset per taleꝫ satisdationem recuperare tenutam. ⁊ dicit de hoc esse casum singularem in. l. de die. §. ⁊ plane. ꝟ. qui satisda. co.
73 ℭ Et p hoc infert ꝙ si ex forma statuti ille q fuit de numero ancianorum vel priorum habeat priuilegium vt non ponat in carceribus vbi pena esset arbitraria ⁊ satisdet de mille libris ⁊ contingat ꝙ sit positus in carceribus: quia nō potuit satisdare. dein de petat se relaxari. quia vult satisdare non audietur quia hec satisdatio nō est sibi pmissa nisi solū ex puilegio qm̄ de iure cōi solū vbi pena est mere pecuniaria pmittit sibi satisdare. l. iij. ꝟ. de custo. reo. ħꝫ ꝙ declarat Bar. ⁊ alij. in. l. i. eo. ti. ⁊ cū Ang. trāsit imo. ⁊ Ro. in. d. §. itē videam⁹. preterꝙ dū ang. presupponit ꝙ ille carcerat⁹ fuerat q2 satisdare non potuerat. nā in hoc nō bene dicit qm̄ qñ nō satisdat pp īpotentiā ⁊ nō pp contumaciā nō īputat sibi. d. §. ⁊ plane ver. diuersuꝫ. ⁊ cū supradicta limitatiōe data p. d. §. ⁊ plane trāsit ipe: ⁊ dicit ħ eē singulare ⁊ nō auditū
74 ab alijs. ℭ Itē īquātū Bar. ħ q̄rit qd si reus post pmū decretū venit ⁊ nō restituit expēsas vult īpedire hꝫ decretū. ⁊ tñ ñ vult reficere expēsas nec defendere se a pncipali petitiōe qd tūc faciēdū sit. Adde q̄ notāt Cy. ⁊ Bal. i auc. ei q in. ij. col. C. de bo. auc. iu. pos. vbi dicūt ꝙ si re⁹ ɔpareat ⁊ dicat nō curo rcupare tenutā: ꝫ volo litē ɔtestari vt pcedat ad diffinitiuā nō dꝫ audiri ⁊ nihil allegāt. ꝫ pōt pbari p. l. sancim⁹. C.
75 de iu. ⁊ p id qð habet i. d. auc. ei q. ℭ Forti⁹ subdūt ipsi ꝙ actor pōt ɔpellere reū ad recupandū tenutā ⁊ ad dandū fideiussorē ⁊ ad resarciēdū dāna: ita dicūt ꝙ elegāter decidit Archi. in. c. i. de eo q mit. in pos. cau. rei ser. i. vj. vbi p hoc allegat. l. i. §. qd ergo ff. de ven. īspi. ⁊. l. q legati. C. vt in pos. lega. ⁊ p hoc pōt pbari primū decretū eorū. ℭ Sed adde ꝙ Archi. hoc nō ponit in. d. c. i. ꝫ in Rubrica illius tituli. ℭ Item adde circa hoc ꝙ Bal. in. l. ij. ver. quinto q̄ritur vtrum reus ⁊c. ꝟ. si ex noxa. cau. aga. tenet contrariuꝫ dicens ꝙ reus passus īmissionē ex primo decreto nō pōt cogi ad leuādā tēutā. Exēplū si missus est in pos. equi ⁊ non potest actor tollerare sumptus ⁊ propterea cogit reum ad luendum vel petit cogi. ⁊ ita dicit tenere Jo. an. in addi. Spec. ⁊ nō allegat ibi. nam ſm Bal. nō reperitur ꝙ ex illa tenuta actor cōsequatur nisi pignus pretorium. nō aūt ius cōpellendi ad luendū. ⁊ puto ꝙ voluerit allegare Jo. an. in ti. de pmo ⁊ secūdo decreto. §. sequitur in additione incipiente. ꝙ iudex. ⁊ no. etiā Jo. an. in. d. rubri. de eo qui mit. in pos. li. vj. ⁊ An. de bu. in. c. quoniā. §. in alijs. vt lit. non cōte. vbi dicunt ꝙ ante lapsum anni a die iterpositionis primi decreti iudex potest inquirere reū vt recupet tenutaꝫ. ꝫ non potest eum ad hoc cogere nec ante lapsum anni facere actoreꝫ verū possessorē lꝫ reus tēutā recupare nolit. allegat. d. l. si qs emptiōis. §. pe. ⁊ tex. i. d. §. i alijs. iūcto. d. c. idul

a ¶ Istud placet. adde ꝙ lu. roma. loco. s. alle. post relatã opi. Bal. tenet opi. archi. ⁊ io. an. ⁊ dicit ꝙ. d. anto. de bu. loco hic alleg. dubitat.

b ¶ Quo ad effectuȝ iuris. dicit ludo. ro. singularibꝰ suis ꝙ talis qui habetur ꝓ imisso non prescribit qꝛ vera possessio reqrit̃ in ꝑscriptiõe ⁊ hic vere ñ possidet allega. c. fine pos. de re. iur. in. vj.

c ¶ Primo. ꝙ ad ƀȝ decretũ nõ possit deueniri nisi ꝑcedẽte ꝑmo firmat abba. consilio. s. alle. lxxxiiij.

tũ. in. vj. ¶ Sȝ dominicꝰ i. d. Rica sequẽdo Pau. d liaza. cõcludit ꝙ iudex nõ possit compellere reuȝ ad recuperandã tenutã: qꝛ illud est inductũ in fauorem rei vt eã infra annũ recuperare possit ƀm ꝙ habetur in. d. l. si qs emptionis. ⁊ dictũ fuit. s. ergo nõ dȝ ad id cõpelli: qꝛ seqret̃ ꝙ inductũ in fauorem redũdaret in odium ꝯ. d. l. qd fauorem. C. de legi. sed potuit bene compelli reus ad procedendum in cã: puta respondendũ libello ⁊ similia: circa que primo fuerat contumax. nam debet iudex posse ad hoc cõpellere reũ excõicãdo vel aliter cõpellẽdo nõ obstante ꝙ sit data tenuta actori: ⁊ ita ƀm eũ procedat dictũ archi.

76 vt. s. ⁊ istud placetᵇ. ¶ Quod ẽt reperio tenere bar. in. l. ꝯsentaneũ. prope finẽ. C. quõ ⁊ quando iudex. ꝑ. d. §. qd ergo. ⁊ est optimus tex. in. d. l. q legati. qꝛ ibi nõ loqt̃ tex. de recuperatiõe tenute que fit ꝑ refectionẽ expẽsaꝝ ⁊ oblationẽ satisdatiõis de iudicio sisti. iuxta. d. auc. ei q. ⁊ circa hãc reuocationẽ tenute q̃ debet fieri ꝑ solã oblationẽ satisdationis ⁊ expensaꝝ pendet nũc hic dubitatio in facto. Reus contra quẽ ꝓcessum erat ad primũ decretũ cõparuit ⁊ obtulit expensas sed nõ obtulit satisdationem: querebat̃ an diceretur legitime comparuisse: ⁊ reus allegabat ꝙ sic: qa dato ꝙ debeat prestari satisdatio: vt in. d. auc. ei qui. tamen debet intelligi si hoc actor petierit ꝙ in casu ꝓposito nõ petijt. Satis eni est ꝙ reus moram nõ faciat si petat̃ satisdatio. l. fi. §. i. ĩ. quo. lega. ⁊ ꝑ id qd no. glo. in. c. cupiẽtes. §. si vero. de elec. li. vj. in glo. que incipit an teneat̃ offerre. ¶ Respondi ꝙ de iure ꝯtrariũ erat verius: qꝛ dȝ offerri ẽt si nõ petat̃: pȝ qꝛ si nemo sit q recipiat: reus ĩfra datũ tp̃s ad recuꝑandã tenutã tenet̃ offerre corã honestis ⁊ publicis ꝑsonis dictã satisdationẽ: vt est tex. in. c. pastoralis. §. fi. d offi. or. ¶ Itẽ qꝛ ad hoc vt excludat̃ qs

77 a iure sibi licite q̃sito reqrit̃ ꝙ aduersarius offerat id qd facere dȝ ẽt si nõ petat̃. tex. est in. l. stipulatio. §. i. ⁊ ibi h̃ no. Dy. ⁊ Bar. post gl. s. ti. i. ⁊ ibi rñdent ad d. l. fi. ꝙ ibi legatarius nõ hẽbat ius retinẽdi cũ illicite occupasset merito satis ẽ ꝙ sibi petẽti morã nõ fiat. sȝ in casu nostro actori erat q̃sitũ ius retinẽdi licite ꝑ ꝑmũ decretũ. ⁊ ƀm dictã distinctiõeȝ dȝ ĩtelligi gl. in. d. §. si vo ƀm imo. ĩ. d. l. stipulatio. §. i. ¶ Preterea. gl. i. §. si vo. ita dcidit ꝙ ĩ casu illiꝰ. §. ñ reqratur obligatio nisi petat̃ ex eo. qꝛ tex. ibi vtit̃ vo. ꝯtẽpserit. ⁊ nõ dicit ꝯtẽnere qꝛ ñ offert nisi petitũ sit. ¶ Sȝ tex. in. d. auc. ei q. nõ vtit̃ ver. ꝯtẽpserit. ⁊ hoc ẽt ẽ de mẽte Bar. in. l. i. §. nõ exigit. ĩ. vt in pos. lega. ad qd ẽt vide Bal. i. c. lȝ si de feu. fue. ꝯtro. iter do. ⁊ agna. ⁊ hec nota ꝓ intellectu eoꝝ q̃ tãgit Bar. hic circa. x. col. in ea qõe quã ƀm eũ vltimo loco firmauit dũ ipe

78 refert vba rofredi. ¶ Itẽ inquãtũ Bar. tãgit an si imissio facta ex ꝑmo decreto facta sit in vna re possit interponi ƀm decretũ sup alia re ⁊ remittit ad dicenda ꝑ se in. l. cũ vnus iũcta. l. q̃uis. ĩ. de bo. auc. in pos. ⁊ ibi vr̃ ꝯcludere ꝙ sic ꝑterq̃ qñ fit ex cã q̃ tm̃ vnã rem respicit vt ĩ cã dãni ĩfecti ⁊ in cã noxali vt ibi. ¶ Sed imo. hic dicit ꝙ ẽt ex cãȝ dãni ĩfecti ⁊ cãȝ noxalẽ videt̃ ꝙ nõ possit ĩterponi ƀm decretũ in alia re nisi in duobus casibꝰ. Primus ẽ qñ ꝑ factũ aduersarij nõ potuisset actor adipisci pos. in alia re. facit ƀm euȝ. c. ꝯtingit de do. ⁊ ꝯtu. ¶ Scd̃us casus ẽ qñ absq̃ facto illiꝰ q ẽ mittẽdus ẽ ĩpeditꝰ adipisci pos. vt ẽ videt̃ in casu. d. l. cũ vnꝰ. cũ. l. se. in fi. nã ĩ istis casibꝰ habetur ꝓ ĩmisso quo ad effectũᵇ iuris vt dictis iuribꝰ. secꝰ qñ fuisset negligẽs in adipiscẽdo pos. alteriꝰ rei sup q̃ nũc vellet ĩterponi ƀm decretũ. allegat no. ĩ. ea. l. §. si iã. ⁊. §. si qs metu. sȝ melius facit tex. ĩ. e. l. §. eum. ¶ Nec ob. dictio forte posita ĩ. d. l. q̃uis põderãdo ea vt ibi ꝑ Bar. qꝛ ƀm imo. tex. id dixit si forte. qꝛ potuit eẽ ꝙ etiã ex alia cã nõ fuerũt possessa bona q̃ ex eo ꝙ nihil eẽt qd possideri posset q̃ cã ibi ẽ expssa. nã

potuit ibi eẽ alia causa impedimẽti de q̃ in. d. l. cum vnus ĩ fi. ⁊. d. c. contingit. Adde ꝙ Iaco. buti. in. l. fin. C. de bo. auc. iudi. pos. tenet ꝙ si facta ẽ ĩmissio in vna re põt interponi secũdum decretũ in alia qꝛ nõ curamꝰ tm̃ ordinẽ vt reus sit cõstitutus ꝯtumax ꝑ citationẽ. qꝛ ꝑma missio ñ fit vt aliqd ius tribuatur in rẽ in quã fit missio sȝ vt debitor sit tedio affectꝰ. ⁊ sic veniat rñsurus. l. si is cui. in ꝑn. s. vt in pos. lega. ⁊ id põt extẽdi scd̃m decretũ ad aliã rẽ sicut extẽdit̃ ad aliã ꝑsonã q̃ ad ea ꝓ qua fuerit facta missio ex ꝑmo decreto. vt in. d. l. fi. ⁊ dicit ꝙ de hoc est casus recte intelligẽti in. d. l. cũ vnus. istud ẽt sequitur

79 Bal. in. d. l. fi. Ex quo infert ꝙ si res ꝓ qua ẽ missus creditor ñ est sufficiẽs: poterit ꝑ secundũ decretũ suppleri in alia re qd dicit ipse eẽ mẽti tenẽdũ. ⁊ sic videntur isti cõcordare cum opi. Bar. cũ quo etiã trãsit ant. de bu. in. d. c. cõtingit. duȝ tractat an ƀm decretũ possit interponi nõ ꝑcedente ꝑmo ⁊ tenet ꝙ ñ secutus Io. an. in ti. de ꝑmoᶜ ⁊ scd̃o decreto. §. iã de effectu in ꝑn. vbi Io. an. refert Dy. ita tenuisse ar. l. q duas. in ꝑn. s. de re. du. ⁊ i. l. i. C. d exce. rei iudi. ⁊. l. fi cũ nulla. de re iudi. ⁊ no. etiã Bal. in. l. ordo. in ꝑn. in ver. ⁊ no. ꝙ ⁊c. C. d exe. rei iudi. Et sic cõcludẽdo puto ꝙ opi. Bar. sit vera. qꝛ tex. ĩ. d. l. q̃uis in ꝑn. loquit̃ generaliter. ⁊ exẽpla ibi posita nõ restringũt generale dictũ. l. dãni ĩfecti stipulatio ꝑtinet. §. fi. ĩ. e. ¶ Nec ob. ꝙ habet̃ in. d. l. cũ vnus. qꝛ põt rñderi ꝙ ibi loquit̃ ĩ cã dãni infecti in q̃ scd̃m Bar. nõ habet locũ ꝯclusio ꝑdicta. passus tñ

80 nõ ẽ sine aliquali dubitatõe. ¶ In gl. ibi expensas ⁊ dãna ⁊c. de expẽsis ẽ clarũ ƀm ang. ꝙ debent refici ꝑ reum volentẽ recuperare tenutã datã ex ꝑmo decreto. c. qm̃ frequẽter. §. in alijs extra vt lit. nõ cõte. sed de dãnis limitat ange. vt nõ cõprehẽdant̃ dãna extrinseca. sȝ solũ ea q̃ passus est actor rõne ꝯtumacie circa ea q̃ in iudicio vertunt̃ ⁊ illa tũc restituit reꝰ cũ absuit cũ mala cõsciẽtia ⁊ sic illa nõ restituet fictꝰ ꝯtumax ƀm eũ ꝑ. l. sancimꝰ. C. de iudi. iũcto dicto Iaco. de are. qd ibi ponit Cy. in. iij. q. Sed imo. hic istã. l. sancimꝰ ẽt intelligit in ficto ꝯtumace. qꝛ indistincte loqt̃. ⁊ ẽt ƀm ꝙ pȝ ex ibi no. ꝑ Ia. bu. ⁊ bar. forte tñ ƀm eũ posset saluari dictũ ange. in absente ex cã ꝓbabili ⁊ necessaria. facit ƀȝ eũ qd no. ĩ. l. i. §. si forte. ¶ Dicit ẽt imo. h̃. ꝙ illud qd dicit hic ange. de dãnis extrinsecis nõ ꝯprehẽdẽdis cõiter nõ tenet̃ vt ƀm ipsuȝ pȝ ex nota. ꝑ Iaco. bu. ⁊ Bar.

81 in. d. l. i. in ꝑn. s. de alie. iudi. mu. cau. fac. ¶ Istis adde ꝙ licȝ Iaco. bu. ⁊ Bar. in. d. l. sancimꝰ. nõ videant̃ tãgere an illa lex habeat locũ in ficto cõtumace tñ Bal. ibi in. iij. q. tenet ꝙ sufficiat ficta cõtumacia quo ad illas expẽsas ⁊ dãna. ⁊ dicit ita cõmuniter tenet̃ qꝛ ad ea tenet̃ ẽt ille q passus ẽ primũ decretuȝ. vt in auc. ei q. C. de bo. auc. iu. pos. ⁊ tñ ad primũ decretũ sufficit ficta ꝯtumacia. vt pȝ lȝ ipse nõ alleget in. l. ignorare. C. de re militari ⁊ notat gl. magna ad fi ĩ. l. i. §. fi. s. si qs ius di. non obtem. ⁊ istã opinio. ẽt tenet anto. de bu. in. c. finẽ litibus. de dolo ⁊ cõtumatia. secutꝰ oĩa verba Cy. in. d. l. sancimꝰ in. iij. q.

82 vbi hoc limitat ibi ꝑ eũ. ¶ Et hãc ꝯclusionẽ limita ẽt ꝓcedere quo ad expensas ipsas ꝯsequẽdas officio iudicis denegando audientiã ꝯtumaci nisi expensas ⁊ dãna reficiat. ita loquit̃ tex. in. d. l. sancimꝰ. sȝ quo ad eas ꝯsequẽdas iure actionis ĩ factũ dic ꝙ reqritur vera ꝯtumacia qꝛ nõ reperit̃ ꝙ iure actiõis peti possit nisi per illã actionẽ in factũ introductã ex edicto ꝑtoris posito in. l. i. §. fi. ⁊ ibi glo. s. si qs iu di. nõ obtẽp. ⁊ notat. ĩ. d. l. sancimus. Unde cũ ex illo edicto nõ possit agi nisi ꝯ verum ꝯtumaceȝ. vt no. glo. magna ad fi. ergo reqritur ad hũc effectũ vra ꝯtumacia. ⁊ ita residet Richar. de saly. ⁊ Bar. de saly. in. d. §. fi. qd est notãdũ. bene facit qd no. Bar. in. l. i. §. fi ꝑcu

83 ra. circa mediũ. s. si qs ius di. nõ obtẽp. ¶ Inquãtũ aũt imo. sub dubio forte dicit sustineri posse dictũ ange. in absente ex cã ꝓbabili ⁊ necessaria vt ipse nõ teneat̃ ad refectionẽ expẽsaꝝ ⁊ dãnoꝝ. Adde ꝙ in ꝯrĩũ facit qꝛ talis absens patit̃ penã primi decreti. vt. d. l. ignorare. ergo nõ dȝ audiri ad recuperationẽ ꝑmi decreti. nisi cũ refectiõe ꝑdicta. vt. d. auc. ei q. alias nõ viderent̃ pati penã ꝑmi decreti. ¶ Propterea regulariter vbi iura nõ subueniũt minori nec ẽt maiori absenti cã reipu. nisi ꝑ restitutionẽ vt ẽ glo. quã reputo valde no. ĩ. l. necnõ. §. qd eis. in vo. ꝓhibeãt. s. q. ex cau. ꝯ dicit Saly. ĩ. l. i. C. de re mi. ꝑ. l. si q̃ militi. cũ gl. s. q. ex cau. sȝ nõ fuit recordatus de gl. in. d. §. qd

84 eis. que bene rñdet ad. d. l. si qua militi. ¶ Unde ad ꝓpositum

videmus q mior ad reuocandũ pmũ decretũ nõ adiuuaꝛ cir/ ca formã iuris cõis: h ẽ sine refectiõe expẽsaꝝ ⁊ dãnoꝝ nisi pe tat restitutionẽ in itegꝝ. l. mior ẽt si qsi ꝯtumax. iũcta gl. s. de mio. ⁊ clari⁹ no. Bar. i. d. §. si forte. ⁊ late p Jo. an. i addi. spe. i ti. de pmo decreto. §. restat. sup ꝟ. qd si nõ repiunꝛ. ergo nec ẽt subueniet maiori abñti cã reipu. nisi petat ⁊ obtineat restõ/ nẽ i integꝝ. ⁊ istud puto veꝝ. Jnno. tñ i. c. si aduersari⁹. de eo q mit. i pos. cã rei ser. de quo doc. h in. d. §. si forte. mẽtionẽ nõ faciũt. videꝛ tenere q pupillus ⁊ abñs cã reip. possint recupe rare tenutã absq refectione expensaꝝ quasi nõ cẽleant eẽ ꝯtu maces: q: bm eũ tales expẽse nõ soluũꝛ nisi rõne ꝯtumacie. d. l. sancim⁹ ⁊ tales psone dici nõ pñt ꝯtumaces bm eũ q ad hoc nihil allegat. ¶ Ex hoc bm Bal. in. l. de die. §. ⁊ plane. ꝟsi. di/ uersum. ⁊. i ꝟ. sine culpa. pstat ar. q vbi reo nõ põt iputari cul pa recupat tenutã sine refectiõe expẽsaꝝ: ⁊ dic q ita no. inno. i. d. c. si aduersari⁹. Sꝫ tñ veri⁹ vꝛ q dixi. s. videlꝫ q ita demuꝫ mior ⁊ abñs cã reip. ⁊ sic ex cã pbabili ⁊ necessaria possint re cuperare tenutã sine refectiõe expẽsaꝝ si ad hoc fuerit restitu/ ti i itegꝝ: ⁊ ita fortasse sensit Jnno. i. d. c. si aduersari⁹. dũ dicit q illi abñti restituiꝛ pos. ⁊ alle. d. §. si forte. q tex. loqꝛ p viã re stõnis in integrũ. Et dũ Jnn. dicit q tales nõ pñt dici ꝯtuma ces vꝛ q sit ꝯ. l. hoc autẽ. post pn. ⁊ in. d. l. ignorante. vbi ꝯ ta/ les pcedit pmũ decretũ: ⁊ tñ illud nõ põt interponi nisi ꝯ ꝯtu/ macẽ: vt p glo. ⁊ dictũ fuit. s. ⁊ puto q Jnno. voluerit itellige re q nõ pñt eẽ ꝯtumaces. s. ꝟi de qua ꝟa ꝯtumacia itellexit ip se loq tex. in. d. l. sancim⁹. ¶ Sed vt. s. dixi cõis opi. ẽ q illa. l. pcedat ẽt in ficto ꝯtumace. Nec pdictis ẽt ob. tex. in. d. ꝟ. di/ uersum. q: ibi solũ habeꝛ q est dña inter eũ q fuit in culpa sim pliciter: ⁊ eũ q fuit in cu pa in nõ cauẽdo: q: pmus pdit bñfici um nõ cauẽdi eo mõ quo poterat cauere de iure spãli: q: pdit bñficiũ qd remittaꝛ in municipiũ ad cauẽdũ. Scds ꝟo h non pdit vt fuit declaratũ. s. vbi i alia. q. allegaui illũ tex. Jllud ãt qd dicit Jmo. i dãnis extrinsecis tꝫ ẽt cy. i. d. l. sancim⁹. ⁊ cano. maxime Anto. de but. in. c. finẽ litib⁹. s. alle. ⁊ bal. in. l. sed ⁊ si lege. §. qd aũt. s. de peti. here. p. d. l. sancim⁹. i ꝟ. oĩa. qcqd di 85 xerint ibi Bal. ⁊ Saly. q videnꝛ tenere idẽ qd dicit Ang. hic. ¶ Jn ea. glo. ibi arbitrio iudicis. cõmittiꝛ eni arbitrio iudicis ifra qñtum tps post pmũ decretũ possit interponere bm q tenu it ẽt bar. h. Et dicit Ang. ⁊ Jmol. hic q hoc cõiter teneꝛ tñ bꝫ Jmo. forte in dubio bñ facit iudex arbitrari q nõ iterponaꝛ: nisi post annũ a die pmi decreti: ⁊ ita põt itelligi id qd no. Jn/ no. i. c. dilecto. d ꝟ. sig. ¶ Adde q p cõi opi. facit tex. ⁊ ibi gl. j. ea. l. §. nõ aũt stati. ⁊. §. si forte. cũ glo. ⁊ ita ẽt tenent Bar. ⁊ alij post glo. in. l. cũ pponas. C. de bo. auc. iu. pos. ⁊ no. in. l. a diuo pio. §. in vẽditiõe. i ꝟ. mox. ⁊ ibi expssi⁹ no. dy. ⁊ bar. j. de re iudi. ⁊ bal. i. l. fi. i. ij. col. C. de bo. auc. iud. pos. vbi videas. ⁊ no. ẽt bal. i. l. ordo. i ꝟ. qro nũqd istud diu ⁊c. C. de exe. rei iu di. ¶ Sꝫ specu. in titu. de pmo decreto. §. iuxta. ꝟ. seqꝛ. vꝛ te/ nere opi. Jnno. s. q solũ post ãnũ possit iterponi scdꝫ decretuꝫ p. d. c. qm frequẽter. §. in alijs. ⁊ p. d. l. siqs ẽptiõis. §. pe. d p/ scrip. xxx. ãno. ¶ Sꝫ Jo. an. i additiõib⁹ sup. d. ꝟ. dicit q cõi/ ter bua𝔱 i foro ciuili q arbitrio iudicãtis iterponaꝛ: ita ẽt dicit ipe i. d. c. qm. §. fi. vbi refert varias opi. ãtiquoꝝ. ant. d bu. ibi dicit q iudex ex cã põt tps moderaꝛ. l. ij. j. d re iu. ⁊ h mõ dicit saluari opi. legistaꝝ. Jmo. in. l. a quo. j. eo. vꝛ tenere q ifra an nũ nõ possit iterponi scdm decretũ put retuli. s. i illo articulo quo qsitũ fuit ifra quãtũ tempus admittaꝛ reus ad recuperã/ dã tenutã vbi ẽt retuli al. quos alios idẽ tenere. Sꝫ puto idisti ncte verã esse opi. legistarum per allegata. s. Nec ob. d. l. si quis emptionis. ⁊ tex. in. d. §. in alijs. quia lꝫ ista iura dicant q in re ali re⁹ hꝫ ãnũ ad recupãdũ pmũ decretũ p pstatiõeꝫ satisdatõis ⁊ refectõeꝫ expẽsaꝝ. tñ illõ itelligiꝛ nisi scdꝫ decretũ sit pus iter positũ. sic. n. videm⁹ i psonalib⁹ actiõib⁹ i qb⁹ re⁹ hꝫ. xxx. annos ad recupãdã tenutã datã ex. i. decreto: vt. s. ꝯclusũ fuit bꝫ ꝟaꝫ opi. ⁊ cõem: ⁊ tñ põt scdꝫ decretũ iterponi añ lapsũ. xxx. ãnoꝝ vt. d. §. nõ ãt stati. ⁊. d. l. cũ pponas. cũ ibi no. ⁊ oẽs fatenꝛ h. er 86 go eadẽ rõne idẽ dꝫ eẽ i reali vt possit añ tps datũ ad reuocan dũ pmũ decretũ. i. añ lapsũ ãni iterponi scdm. ¶ Jn ea. glo. ibi põt iudicis offõ ⁊c. ⁊ sic bm gl. ⁊ expssi⁹ bar. bꝫ decretũ iterpo niꝛ iudicis offõ nobili. ⁊ idẽ dicit Bal. in pmo decreto vt pꝫ p iura p eũ allegata. ¶ Sed aduerte secundum Jmol. hic: quia

Bar. in. l. iubure. circa fi. s. d iurif. om. iu. videꝛ hoc limitare vt procedat qñ imissio fit ex pmo decreto ad finẽ vt pueniaꝛ ad bm. alias aũt sentit q officio iudi/ cis mercenario possit fieri imissio si petat imissio non vt pueniaꝛ ad bm decretũ sꝫ solũ ad finẽ grauãdi cõ/ tumacẽ ut compareat. Tñ bm imo. hoc nõ vꝛ tutuꝫ per. l. ea q. §. magistratib⁹. j. ad mũicipa. in quo iũ lo quiꝛ de imissiõe in po. ⁊ cã legatoꝝ q iterdũ fit ẽt nõ ad finẽ vt nõ deueniaꝛ ad bm puta qñ petiꝛ p legata riũ ut ab hẽde pstẽꝛ cautio d legato pstando. ut no. h Bar. circa. xij. col. in ꝟ. qro in qb⁹ casib⁹ iterpona tur bꝫ decretũ. ⁊ sentit gl. magna h: dũ dicit fallit. s. ut in pos. le. l. is cui. ⁊ tñ in. d. §. magistratibus. dꝛ q nõ põt expediri p magistratus municipales. q: tales nõ pñt tractare ea q sunt mixti ipij que qdẽ dicunꝛ expediri iudicis offõ nobili. l. nec qcq. §. vbi dcretũ cũ gl. s. d offi. pcõ. ⁊ uidem⁹ in. l. iiij. §. duas. s. e. ni si bm imo. rñdeas ad. d. §. magistratib⁹ q ibi itelligiꝛ qñ petebaꝛ cautio offõ iudicis nobili p legato oditi onali. nã talis cautio petiꝛ nõ iure actiõis. sꝫ offõ iudi cis nobili. ut. l. si is a quo in pn. cũ glo. s. ut in pos. le ga. facit. l. inqlino. cũ gl. j. eo. iõ cũ talis cã censeaꝛ eẽ mixti ipij. d. §. vbi decretũ. cũ ibi no. nõ pt talis ma/ gistrat⁹ de ea se itromittere. ¶ Tñ bm eũ deꝫ. q: tex. in. d. §. magistratib⁹ multũ idistincte loqꝛ ⁊ idistin/ cte vꝛ phibere missionẽ magistratui mũicipali. ita vꝛ q idisticte itelligaꝛ ⁊ sic nullo casu cõpetat magistra tui dicta cohertio ⁊ per ꝯñs possit expediri offõ iu/ dicis mercẽnario cui⁹ bñ est capax talis magistrat⁹ si ne dubio. Tñ magis placꝫ opi. Bar. q: qñ petiꝛ gra uari seu capi pignora a reo ad finem ut compareat responsurus ad cãm ⁊ petitionem pncipalẽ iuxta. l. ii. §. ergo. s. de ven. isp. tñ ppe expediꝛ offõ mercena/ rio qd ꝯseruit actiõi itentate: ut pueniaꝛ ad petita in libello ⁊ actiõe intẽtata ⁊ sic ad ꝯdẽnãduꝫ reũ. ut pe tebaꝛ iuxta no. in. l. iiij. C. d postula. ⁊ plene p Bar. in. l. i. post mediũ. s. d iurif. om. iudi. sꝫ qñ petiꝛ iter/ poni pmũ decretũ ad finẽ pueniendi ad bm expediꝛ offõ iudicis nobili. nõ ãt mercẽnario. q: nõ deseruit actiõi itentate. vt pueniaꝛ ad id q in libello petebaꝛ . i. ad ꝯdẽnãduꝫ ⁊ ad sñiaꝫ diffinitiuã sed ad bꝫ decre tuꝫ. ¶ Nec ob. d. §. magistratib⁹. q: aut intelligis q ibi agebaꝛ actione ex testõ ad legatũ. ⁊ tũc ibi seqꝛ d missione q fiebat ad finẽ pueniẽdi ad bm decretum: cũ illo casu possit perueniri ad secundum decretum. vt hic per Barto. in. xij. colũ. Aut intelligis q ibi pe tebatur cautio pro legato quo casu non potest per/ ueniri ad secũdum decretũ. ut dixi. tñ in alia cã se in tromittere nõ pt magistrat⁹. q: illa est mixti impi eo q: cautio petiꝛ iudicis offõ nobili. ut dixi. Saly. tñ in d. auc. ei q. in. ij. q. de bo. auc. iudi. pos. fuit in noua opinio. s. q aut libellus pncipalꝛ erat fundat⁹ in offõ iudicis nobili. ⁊ tũc pmum decretũ censeaꝛ esse mixti ipij dꝫ expediri offõ iudicis nobili sec⁹ si libellus erat fundat⁹ in actione. ut q: cõpeteret actio p eo q erat petitũ eo q: accessorium dꝫ seq naturã sui pncipalis. ¶ Quã opi. reprobo. in. d. l. iubere maxĩe p. d. l. ma gistratib⁹. in ꝟ. dotis buande. vbi iure actiõis peteba tur dos. ⁊ tñ missio in pos. fieri nõ pt p magistratum municipalẽ. ⁊ sic est mixti impij. ⁊ p ꝯñs offõ nobili expediꝛ ⁊ ita teneo. lꝫ Bal. in. l. episcopale. C. d epis. audiẽ. allegat. l. cũ vnus. §. is qui. j. de bo. auc. iudi. pos. sentiat q bm decretum expediaꝛ officio merce/ nario. tñ illõ nõ pbat. ¶ Jnn. ẽt ⁊ Jo. an. in. c. i. de libel. oblat. dicũt q ad pmũ decretũ pueniꝛ offõ mer cenario. q: vꝛ deseruire actioni itentate. ⁊ ibi simplr refert Ant. de bu. circa mediũ. ¶ Quid aũt in execu 87 tione sñie an expediaꝛ offõ nobili: dic vt p Bar. in. l. a diuo pio. §. i. ⁊ que ibi dixi. j. d re iudi. Pau. d ca. hic simpliciter transit cum Bart. hic nullo addito. 88 ¶ Jn eadem glo. ibi in quibus actionibus ⁊c. Bar.

hic anteq̃ attingat illũ articulũ.s.in qbus actiõib⁹ interponit̃ scdm decretũ.pmo q̃rit in qb⁹ iterponat̃ pmũ:cui⁹ dictis adde i nq̃tum dicit h̃ q̃ vbi p pmuȝ decretũ nõ põt ꝯsuli agẽti põt pueniri ad diffinitiuã lit.ñ ꝯte.vt h̃ p eũ.nã ẽm imo.istud nõ v̄r vex.pmo p.l.fi.§.illud.ð tẽp.ap.ꝛ p.c.i.ꝛ q̃si p totũ.ex̃ vt lit. ñ ꝯte.vbi colligit̃ q̃ i cã pncipali regulariter nõ põt pueniri ad diffinitiuã lit.ñ ꝯte.nisi i casib⁹a iuř exp̃ssis:ergo cũ iste casus nõ repiat̃ i illis stabim⁹ regule facit.s̃.ea.l.§.si qd i via.ꝟ.de ceteris.℃Scdo p h̃ adducit q: certũ ẽ q̃ añ auc̃.q semel.C.quõ ꝛ q̃n iu. actoř abñte ñ poterat ꝓcedi ad diffinitiuã lit. ñ ꝯte. l.ꝑpandũ.§.i.C.ð iudi.ꝛ tñ nõ poterat ꝯsuli reo p missionẽ i pos.ex pmo decreto:ergo ð mẽte iuris nõ v̄r eẽ q̃ hec cã sit sufficiẽs ꝛ possit deueniri ad diffinitiuã lit.nõ ꝯte.lȝ hodie id sit falsum p illã auc̃.s. i casu illo q̃n actoř ẽ abñs.℃Tertio ꝓ h̃ allegat tex.cuȝ glo.i.l.diui f̃res.s̃.de lib.cã.vbi pȝ q̃ siqs petit se ꝓnũciari libex nõ põt ad diffinitiuã ꝓcedi lit.nõ ꝯte. ꝛ tñ certũ est q̃ tũc actori nõ põt ꝯsuli p missionẽ in pos.℃Nec ad hoc vltimuȝ ob.ẽm eũ.l.neqȝ infantes.ꝛ.l.cũ ꝟo.§.subuentũ.j̃.de fideicõ.liber. alle.p Bar.q̃ loquunt̃ quãdo quis pretendit libertatem si bi debitã eẽ ex testõ:quo casu sibi subuenit̃ p senatusꝯsulta ẽt abñtib⁹illis a qb⁹ðberi d̃r.ñ aũt loquũt̃ q̃n qs p̃tẽdit se libex eẽ.ꝓ hoc dicit eẽ tex.nõ cauillãdo i.c.tue.ex̃ vt lit.nõ ꝯte.vbi lr̃a dicit q̃ ꝯ ꝯtumacẽ ꝓcedit̃ ad missionẽ i pos.si fieri põt.al's ꝓcederet̃ ad excõicationẽ:ꝛ sic ad grauãdũ ꝯtumacẽ.ꝛ p ꝯñs inuit nõ posse ꝓcedi ad diffinitiuã.℃Scdo dicit ꝓ hoc facere tex.in.c.q̃m frequẽter.§.porro.eo.ti.vbi ẽ spãle i cã m̃rimonij q̃ ꝓcedat̃ lit.nõ ꝯte.si appareat reũ eẽ ꝯtumacẽ:nec sufficit ibi ficta ꝯtumacia. ℃Et ad iura allegata p bar.r̃ndet q̃ poti⁹faciũt i ꝯrĩũ q: ponũt casus spãles:ꝛ sic i alijs dȝ remanere regl'a.Ro. h̃ seq̃tur⁹ opi.Bar.ꝓ q̃ alle.l.q se.s̃.ð iudi.ꝛ ibi no. bar.ꝛ tex.i.c.i.de eo q mit.i pos.cau.rei ser.in. vj.et r̃ndet ad.d.c.tue.q̃ lȝ ibi pmittat̃ excõicatio tñ non negat̃ q̃n ꝯ cõtumacẽ possit ẽt ꝓcedi ad diffinitiuã. ℃Istã opi.ẽt seq̃t Pau.de ca.h̃ volẽs q̃ possit peruenĩri ad diffinitiuã lit.nõ ꝯte.q̃n p actorẽ nihil petitur fieri a reo seu nõ petit̃ reũ ꝯdẽnari ad aliqd dandũ vel faciẽdũ:sȝ solũ p actorẽ petit̃ aliqd fieri a iudice:vt si peto me restitui in integrũ aduersus aditionẽ hrditatis p me fcãȝ citatis creditorib⁹ꝛ legatarijs vt in auc̃.si oẽs.C.si ut ab hr̃di.se absti.vel peto me declarari ingenuũ:vel mei iuris vel aliqd sil'e sit non posset ꝯmode perueniri ad diffinitiuã: vt q: nõ possit negociũ liq̃dari sine p̃ñtia ptis citate:dabit̃ tũc bannũ ꝯ ꝯtumacẽ.℃Vel si sit iudex ecclíasticus excõicabit̃ ꝯtumax:ꝛ ita dicit velle Spe.ꝛ q̃ Spe.ponit formã bãni sed nõ alle.vbi.℃Et dicit Pau.de ca.se intelligere q̃ iudex multabit ꝯtumacẽ p istud bãnũ ꝛ dabit licentiã q̃ capiat̃ ꝛ ducat̃ ad eũ:puto q̃ voluerit allegare spe.in ti.de pmo ꝛ scdo decreto.§.i.ꝟ.verũ i qbusdã locis iũcto ꝟ.hoc aũt scias.cũ ꝟ. se. vbi solũ dicit Spe.q̃ ẽt q̃n põt ꝓcedi ad pmũ decretũ.si tñ nõ inueniant̃ bona de qb⁹possit dari tenuta ꝓcedit̃ ad bãnũ ꝯ reũ:ꝛ nihil alle.sed dicit q̃ i qbusdaȝ locis p italiaȝ ita buat̃ ꝛ ponit ibi formã bãni.Adde q̃ ꝓ opi.Bar.v̄r eẽ tex.i.l.pe.§.cũ aũt.C.ad trebe. ẽm vnũ itellectũ quẽ no.ibi ponit glo.i ꝟ.ꝯtumacia ꝛ hoc ẽt ibi no.Bar.ꝓ hoc ẽt v̄r eẽ tex.in.c.cũ olim de testi.quẽ ad hoc alle.Bal.in.l.i.i fi.C.ð testi.vbi q̃rit an in cã liberali possit ꝓcedi ad diffinitiuã lit.nõ ꝯte.ꝛ r̃ndet q̃ sic siue agat̃ de libertate hõis.l.iij.§. fi.j̃.de lib.ho.exhi.l.diffamari.C.de ige.ma.siue de libertate eccl'e vel ciuitatis.ita dicit eẽ tex.in. d.c.cũ olim.ꝛ subdit dici posse q̃ general'r vbicũqȝ tractat̃ de statu ꝛ nõ de re estimabili q̃n ibi non cadit missio poterit ꝓcedi li.nõ ꝯte.ad diffinitiuã.alle.no. p Ja.

a℃Ro.hic seq̃tur.adde eundẽ singu. suis. vbi ẽt q̃rit an id q̃d d̄r in cã bñficiali ꝛ grã ĩpetrata ut possit ꝓcedi lite ñ ꝯte.hẽat locuȝ in dignitate secularí ꝛ determinat q̃ sic p dcm̃ spe.in ti. de pmo ꝛ scdo decreto.§.videndũ.ꝟ.qd si cleric⁹.ꝛ istud dictũ seq̃t io. an.in.c.cũ contingat.de dolo ꝛ ꝯtu.

89

bu.in.d.auc̃.q semel.ꝛ ꝯfirmat illã opi.quã hic tȝ Bar.ꝛ allegat.l.ij.cũ auc̃.ibi posita.C.si vr se ab here.absti.ꝛ dicit hanc eẽ rõneȝ illius auc̃.q semel.q̃ iõ ibi actore abñte lit.nõ ꝯte.nõ fit missio in possessionẽ:q: p missionẽ in pos.nõ eẽt ꝯsultuȝ reo q̃ nihil aliud petit q̃ se absolui.ꝛ idẽ eꝯ q̃n re⁹ ꝯtumax ꝛ actori nõ posset eẽ ꝯsultũ p missionẽ i pos.eadẽ rõne.Et p hoc dicit se ꝯsuluisse cũ qdã florẽtinus eẽt cãcellat⁹de societate sua ꝛ peteret se itex describi ꝛ fecisset citari eos q fecerũt eũ cãcellari ꝛ illi nõ cõparebãt q̃ actor nõ poterat mitti i pos.bonox illox citatox:q: nõ p̃tẽdebat debitũ:iõ ꝯsuluit eẽ ꝓcedẽdũ ad diffinitiuã:ꝛ cũ illa opi.transit ibi Saly.℃Sed Bal.dicit ibi opi.Ja.bu.posse ꝓcedere in causis in qbus iplorat̃ offĩn iudicis nobile:quo casu nõ ꝯtestat̃ lis si nõ est cũ quo fiat litis ꝯtestatio:q: ꝓcessus est extraordinari⁹.alleg.d.auc̃.si oẽs.sȝ q̃n ageret̃ iure actiõis dicit q̃ nõ est bñ tuta opi.Ja.bu.vt pȝ in oib⁹ q.in.§:p̃iudiciales.isti.de acti.℃Itẽ q: est spãle in qbusdam causis enumeratis i cle.dispẽdiosam.de iudi.ꝛ pȝ i.c.ꝯquerẽte.de offi.or.ẽm eũ.Itẽ ꝓ opi.Bar.addo glo.ij.in.c.fi.de offi.iudi.p quã ẽt tenuit bar.in.l.si pus.i.ix.q.s̃.ti.i.Ex quo ifert q̃ si peto me liberari p reũ ab aliq̃ obligatiõe personali ꝛ re⁹ sit ꝯtumax semp iudex cã cognita ꝓcedet ad diffinitiuã:q: i tali casu p missionẽ in pos.alicui⁹rei nõ posset mihi esse ꝯsultum quo ad id q̃d peto:ꝛ ita cũ illa decisione trãsit ẽt Ant. de butrio in.c.i.circa.iij.col.de eo q mit.in pos.cã rei ser. ℃Sed ꝓ ista opi.ẽt bñ facit tex.in.l.in cãe.§.cã cognita.s̃.de mĩo. vbi tex. ĩdistincte pmittit q̃ in cã restõnis i integ.ꝯ ꝯtumacẽ ꝓcedi possit ad restõnem in integrũ ꝯcedendã:ꝛ sic ẽt si ceperit esse ꝯtumax añ lit.ꝯte.poterit pueniri ad diffinitiuã:vt ẽt tenuit bar. in.l.ab hostibus.§.sed q̃ simpl'r.in ꝟsic.sed quero .s̃.ex quibus cau.maio.ꝛ Spe.in ti.de in inte.resti.§.ij.ꝟ.fi.ꝛ ibi oñdit q̃liter in cã restitutionis in integrũ p missionẽ i pos.nõ possit actori eẽ ꝯsultũ ꝯ ꝯtumacẽ:ꝛ ibi ẽt plene p Jo.an.ꝛ cũ opi. Bar. ꝯcordat ẽt Ja.bu.Bal.ꝛ Saly.in.d.auc̃.si oẽs. post Bal. ibi idẽ tenuit Bal.in.d.l.fi.§.illud.ꝛ Ant.de bu.ꝛ Jmo.i.c. fi.de offi.iudi.ideȝ ẽt tenuit Bal.in.l.ait p̃tor.ff. ex qbus cau.maio.vbi dicit q̃ ille tex.v̄r facere ꝯ opi.Ja.bu.ꝛ Bar.dicentiũ q̃ vbi aliter põt actori eẽ ꝯsultũ q̃ p sñiam diffinitiuaȝ:tũc põt diffinitiua ferri lit.nõ ꝯte.ꝛ tñ i.d.§.deinde.non poterat aliter ꝯsuli actori:q: reus abñs nõ habebat bona in qbus posset fieri missio.ꝛ tñ lit.ꝯte.nõ fert̃ diffinitiua.Sed Bal.ibi dicit esse concludendũ q̃ aut nõ potest actori esse ꝯsultũ aliter q̃ petet diffinitiuã ex natura eius q̃ venit in iudicio:ꝛ tũc potest ferri diffinitiua.exemplũ pȝ in.d.auc̃.si omnes.ꝛ in alijs exẽplis.s̃.relatis.Aut nõ potest esse consultum ex aliquo accidẽti ꝛ tunc nõ potest ferri diffinitiua lit. nõ ꝯte.vt patet in.d.§.deinde.vbi propter defectũ bonorũ non poterat esse consultum p missionem.nam si ibi potuisset perueniri ad diffinitiuam contra absenteȝ concederet̃ in integrũ restitutio maiori aduersus prescriptionem postea completã q: fuisset in culpa si non pcessisset ad diffinitiuã añ completã prescriptionẽ:q: non subesset iusta cã restitutionis concedenti.ꝛ istud est no. p limitatione Bar.i extraordinarijs ꝛ sũmarijs iudicijs.sec⁹i ordiarijs.℃Vñ dicit q̃ in q̃rela iofficiosi testi.ꝯ ꝯtumacẽ iterponit̃ pmũ decretũ nõ tãq̃ ꝓ mẽsura debiti declarati cũ nullũ dbitũ petat actor. sȝ iterponit̃ tñ loco tedij.s.vt re⁹ tedio affect⁹veiat ĩnsur⁹. iuxta.l.is cui.in pñ.s̃.vt in pos.leg.ꝛ sic p̃tm eũ mittere iudex actorẽ i pos.diuȝ bonox v̄l ptis eox:put sibi videbit̃. Et dic q̃ p h̃ fac̃ id q̃d voluit spe.i ti.de pmo ꝛ.ij.decreto.§.fi̅ra̅t.ꝟ. qd si agat̃ actiõe p̃iudiciali:ꝛ ibi ẽt dicit spec.posse ꝓcedi ad bãnũ rõne ꝯtumacie i cã ciuili.vt.j̃.ꝓxi.diri.Et lȝ spe.nihil alleget.s. q̃ rõe ꝯtumacie possit ꝓcedi ad bãnũ dic q̃ de h̃ ẽ gl. i.l.i.iũcto tex.§.qd ergo.i ꝟ.multi.s̃.ð vẽ.ilpi.ꝛ gl.ij.l.i.l.i.§.ð admi.tu.ꝛ i.l.p̃ses.C.ð suspec.tu.ꝛ.l.i.l.i fi.C.q bo.ce.pos.ꝛ no.bal.i.c.i.i pñ.ð pa.tenẽda.ꝛ ẽt bar.l.i.l.i.§.fi.s̃.siqs ius di. nõ obtẽ.vbi dicit h̃ eẽ vex q̃n citat⁹eẽt ver⁹ꝯtumax.al's aũt p ficta ꝯtumacia nõ posset bãniri:q: tale bãnũ d̄r multa:vt p gl.i.d.§.qd ergo.ꝛ p gl.i.l.i.C.ð mo.multa.ꝛ ad multa si põt ꝓcedi nisi ex ꝟa ꝯtumacia:vt no.glo.no.i.d.l.i.§.fi.i glo. magna.ꝟsi.fi.s̃.siqs ius di.nõ obtẽp .bal.ẽt in.v.vel.vi.col. s̃.si ex noxa.cau.aga.in.l.ij.v̄r adherere illi opi.quam ipse posuit in dicta auc̃.ci q.nã cõcludit q̃ theorica Ja.bu.ꝛ bar.p

90

91

cedit in extraordinariis iudiciis vz cū agit iudicis officio. secus in
ordinariis iudiciis. vbi itentat actio q2 spālē ē in cā appellatio
nis. vt pcedi possit ad diffinitiuā lite nō ɔte. d. §. illud ergo in
ɔriū ē ius cōe. ꝛ dicit ꝙ ita no. Spe. in. d. §. restat. vsi. verū. in
ver. se. ꝛ dicit Bal. ita tenē Cy. i. d. l. ij. ff. si ex noxa. cau. aga.
ꝛ ponit ibi Cy. i. xiiij. q. vbi ēt ɔcludit ꝙ in qrela iofficiosi non
pōt pueniri ad diffinitiuā lite nō ɔte. vt ēt cōclu. Bal. i. d. auc.
ei q. Tū ipsemet Bal. in. l. si qs. s. si. regun. tz idistincte ɔ bar.
per illū tex. ſm itellectū glo. ibi in v. hmōi qſtio. vbi glo. itelli
git illā legē nō pcedere qū lis nō eēt cōte. ¶ Sz Bar. ibi intel
ligit illā legē idistīcte ēt si lis nō sit ɔtes. ꝛ ita itelligit gl. i. c. qm
frequēter vt lit. nō ɔte. Et ſz istū itellectū tex. in. d. l. si qs sup.
pbaret opi. Bar. quā ēt sequit Sali. in. d. l. si qs sup. ꝛ Ant. d
bu. in. c. cām. ꝛ de do. ꝛ ɔtu. circa vltimā col. simplr transit ꝙ
opi. Ja. bu. ꝛ bar. nō ē va p. d. c. tue. ipsemet Ant. de bu. dicit
ꝙ ille tex. ɔstruxit theoricā legistarū. s. Ja. bu. ꝛ bar. nisi ſm eū
dicat ꝙ ille tex. nō negat qn possit pcedi ad sniam diffinitiuā
lit. nō cōte. lz ɔcedat alia remedia ɔ qbus ibi i tex. Tū ɔcludit
ipse ꝙ p cōcordia dici posset ꝙ aut agit ɔ certā psonā. aut ɔ in
certā. i pmo casu ēt si pmissionē nō posset eē ɔsultū nō pcede
ret ad diffinitiuā lit. nō ɔte. sed ad excōicatōez vl mulctā. p illū
92 tex. ¶ Fallit tn̄ ſm eū in cā. c. i. de eo q mit. in pos. cau. rei ser.
li. vj. vbi q2 nō pōt pcedi ad missionē cā bñficij pcedit ad diffi
nitiuā lit. nō ɔte. vt. d. c. qm frequēter. §. si vero. ꝛ. §. finaūt. ꝛ
pz q2 hodie numerat iter cās q cognoscunt sūmarie ꝛ sine fi
gura iudicij i qbus nō requirit lit. cōte. cle. dispēdiosam. iūcta
93 cle. sepe. ɔ vb. sig. ¶ Scdo casu qū dicit ɔ icertā psonā ɔ quā
nō petit aliqd dari fieri. sed i petitiōe ɔcludit tm̄ iudici ꝛ nō p
ti. q2 tunc nō ē necessarius libellus vt ſm eū no. i. c. i. de libel.
obla. ꝛ i auc. offerat. de lit. ɔte. pcedet ad diffinitiuā lit. nō cō
te. ꝛ hoc iō. q2 in hoc casu nō adest psona cū q lis ɔtestet nō āt
pcedit h pprie ex eo q2 nō pōt ɔgruere missio i pos. nā ſm euz
qū pcedit ɔ icertā psonā nō ē puisuz de isto remedio missiōis
in pos. nec de alio remedio agrauāte. iō tūc pcedit theorica il
la ꝙ pcedat ad diffinitiuā lit. nō cōte. vt i. d. auc. si oēs sz vbi
apparet puisuz de aliquo remedio missionis vel de mulcta vt
q2 apparet psona ad quā grauatio pōt dirigi cessat remedium
missionis. sic dz ſm eū itelligi Jnno. i. c. tue. i glo. magna in v.
preterea. de coha. clerico. ꝛ mulie. ꝛ cum dicta concordia ꝛ di
stinctione videtur transire Jmo. in. c. tue preallegato. ¶ Bñi
in. c. secundo de eo qui mittitur in possessione cau. rei ser. dicit
ꝙ ibi vr pbari theorica Ja. bu. ꝛ legistarū. Sz subdit ꝙ ɔriuz
pbat in prealle. c. tue. Et rñdet ad. d. c. i. ꝙ iō ibi pueniat ad
diffinitiuā lit. nō ɔte. pp beneficiū vacatiōis beneficij. sz vbi nō
esset puisum de remedio missionis in pos. nō posset pcedi ad
diffinitiuā li. ñ ɔte. per illud. c. tue. sz mihi videt substātialē esse
opi. Bar. ꝛ seq. p adducta. s. ꝛ nō obstant i ɔriū allegata qa
rñderi pōt ꝛ pmo ad pmū ar. dū dicebat ꝙ ē speciale in causa
appellatiōis ꝛc. rñdeo ꝙ in multis aliis casibus pōt pcedi ad
diffinitiuā lit. nō cōt. de quibus maxime ex vt lit. nō conte. per
totū. ꝛ ita est in casu. q. nostre p iura allegata p ista pte. ¶ Nō
ob. ſm ar. de. d. auc. q semel iūcta. l. pperandū. §. i. q2 respon
deo ꝙ per. d. l. pperādū. §. i. erat inductū ꝙ etiā post lit. cōt.
nō posset ferri diffinitiua contra absentē seu cōtumacē actorem
si tēpore quo cepit esse cōtumax cā nō erat instructa ꝛ liquida
ta. ita dicit tex. in. d. l. pperādum. §. i. ꝛ sic pz ꝙ illud qd non
posset pcedi contra actorē ad diffinitiuā nō erat pper litis cō
testationē sed q2 cā nō fuerat instructa presente actore. verū q2
fuit postea hoc visum fore iniquū ꝙ absente actore non posset
negociū liquidari ꝛ ad diffinitiuā pcedi merito fuit correcta il
la antiq iur. dispositio per. d. auc. qui semel. ¶ Ad tertiū ar. ɔ
l. diui fratres. rñdeo ꝙ tex. ibi indistincte loquens facit p opi.
Bar. sed glo. ibi aliter itelligit per. d. §. illud ꝛ non bene. vt et
facit glo. in. d. §. si quis sup. que est magna cōiter reprobata.
Et pro isto intellectu ꝙ in cā liberali seu in cā status in quo lo
quit. d. l. diui possit pcedi ad diffinitiuā lit. nō cōte. est tex. i. d.
94 c. cū olim cum aliis alleg. per bal. in. d. l. i. C. d testi. ¶ Ad ar.
d. c. tue. est rñsum. nā in. l. nō debet summi ar. a contrario sen
su si inducatur aliorū iuriū correctio. vt est glo. no. in. c. i. in. v.
permittit. de eta. ꝛ qli. li. vj. ꝛ in. c. cupientes. §. qd si per. xx. in
ver. petere de elec. lib. vj. ¶ Ad ar. dicti. c. quando frequen
ter. §. porro. rñdeo ꝙ tex. ibi dū dicit vbi gratia ꝛc.
ponit duos casus loco exēpli: vnde ista exēpla nō re
stringunt ꝙ in aliis casibus in quibus nō potest per
missionē eē plene cōsultū nō possit pcedi ad diffiniti
uā lit. ñ ɔte. facit. l. dāni īfecti stipulatio ptinet. j. eo.
¶ Et limita cōclusionē bar. ꝛ sequa. put dixi. s. re
ferēdo bal. in. d. l. ait pretor. §. deinde. ¶ Jtē i quā
95 tū tāgit hic bar. post glo. in qbus actionib⁹ interpo
nat ſm decretū. Addo glo. ꝛ doc. in. c. qm frequēter
§. in aliis. vt lit. nō cōte. ꝛ in. c. cōtingit. de do. ꝛ cō
tu. ꝛ qd no. bar. i. l. si pus. i. iiij. q. s. ti. pximo. ꝛ spe.
in ti. de pmo ꝛ scdo decreto. §. videndū. qsi per totū
illū. §. ꝛ ibi ēt per Jo. an. ꝛ ēt in. §. restat. eo. ti. ꝛ per
Cy. in. l. cū pponas. C. d bo. auc. iu. pos. ꝛ in. l. ij. s.
si ex noxa. cau. aga. ꝛ ibi p bal. circa. v. ꝛ. vj. col. quē
omnino vide per bal. ꝛ sali. in. d. auc. ei q. i qbus lo
cis ēt inuenies tractari in qbus actionib⁹ ꝛ casibus i
96 terponat ēt pmū decretū. ¶ Jtē circa ista adde scdz
ang. h sub dubio forte ꝙ generaliter vbicūqz lit. nō
cōte. vbi snīa diffinitiua ferri pōt nō hēbit locū ſm d
cretū. q2 sufficit ſz eū ꝙ pueniri possit ad diffinitiuā.
¶ Unde ipse dicit ꝙ nō expedit tūc ꝙ fiat missio ēt
ex pmo decreto ad hoc vt reus tedio affectus veniat
rñsurus. iuxta. l. is cui. in pn. s. vt in pos. le. nisi pro
pter aliqd accidēs sit necesse exquirere rñsum ei⁹. sic
pōt itelligi qd no. in. l. ɔsentaneū. ꝛ i auc. ibi posita.
C. qūo ꝛ qū iu. ¶ Sz imo h istud dictū cōiter nō te
net. q2 actor hēe pōt plura remedia ꝛ sic pōt eligere
remediū pmi ꝛ scdi dcreti. ꝛ ſm eū hoc ēt tenuit bar.
h in. iij. col. in. v. qro. dixi regulariter ꝛc. ꝛ ēt Cy. in
d. l. cū pponas. i. iij. q. Cui adde ꝙ spe. i scdo dcreto
hoc expressius voluit i ti. de pmo ꝛ scdo decreto. §. iu
xta. v. pmo. ꝛ istud placet p. d. l. ɔsentaneū. q indi
stincte loquitur ꝗuis bal. i. l. ij. i. vj. col. s. si ex noxa.
cau. aga. videat sentire idē ꝙ ang. h nā dicit ibi bal.
ꝙ in cā appellatiōis si appellatio nō ē deserta iudex
solū hz pnunciare an pma appellatio interposita ab
eo sit iusta. l. eos. circa pn. ꝛ ibi no. C. de appel. ꝛ te
ne menti hoc dictū bal. q2 nō reperio hoc specificate
97 tactuz ab aliis. ¶ Jtē inquātum bar. h qrit qd si qs
est missus in pos. ex pmo decreto pp cautionē petitā
ꝛ nō pstitā ɔ aliquo dbito soluēdo adueniēte die vel
cōditiōe ꝛ postea dbitū p quo petebat cautio ē puri
ficatū an poterit postea perueniri ad ſm decretū pro
satisdatione debiti absqz eo ꝙ iterponat aliud pmū
decretū ꝙ illud qd fuit iterpositū rōne cautionis nō
prestite ꝛ ɔcludit ꝙ sic p. l. si creditores. j. de puile.
credi. dū tex. ibi dicit possidet venūdari q2 ꝛc. adde
ꝙ ipse ɔriū tenuit in. l. is cui in pn. s. vt in pos. lega.
¶ Sed imo. h. ꝛ bene approbat opi. quaz tenet hic
bar. p. d. l. si creditores. q2 pmū dcretū pdictū adue
niēte purificatiōe dbiti pōt quodāmō dici ɔuerti i p
mū dcretū qd fuit iterponēdū ex eo capite q2 nō erat
solutū dbitū sicut als bo. pos. ſz ta. ɔuertit i bo. pos.
ɔta. l. ij. §. si sub ɔditione. s. d secū. ta. ꝛ. l. iij. §. si sub
98 ea. s. de ɔta. ¶ Jtē inquātū glo. ꝛ bar. h tangūt ef
fectus pmi ꝛ scdi decreti. ꝛ iter cetera dicit bar. ꝙ ef
fect⁹ pmi decreti inter alia ē ꝙ ɔstituat pign⁹ ptoriū i
re. s. secuta i missione ꝛ nō ante. l. nō ē mirū. s. de pi
gno. acti. ¶ Adde ꝙ idē erit si staret p aduersarium
quo min⁹ actor mitteretur. c. contingit. de do. ꝛ con
tu. ꝛ pro tali pignore pretorio competit vtilis hipo
thecaria creditori inmisso. l. ij. C. de preto. pigno.
Et similiter ecōtra debitori cōpetit vtilis pignorati
cia. vt est tex. singularis in. l. is cui. §. queri potest. s.
vt in pos. le. secundum Ang. h. Adde ꝙ pro hoc vl
timo bal. in. d. l. si tibi. §. de pignore. s. de pac. dicit
esse duas singulares. ll. s. d. l. is cui. ꝛ. d. l. vnica. j. e.
tamen illa. l. vnica non videtur probare. Jdem etiā
tenet Bar. in. l. i. de pigno. actio. lz glo. videat dice
re ɔriū. idē ēt no. Ja. de are. ꝛ bar. in. l. iquilino. i. si.

a ¶ Nimia cō
tumacia. adde
ꝙ idē tʒ abb.
ꝯsilio. lxxxiiij.
sepius alleg.⁊
ibi vide an per
secundū decre
tuʒ bone fidei
possessor faciat
fructus suos.
b ¶ Singula-
reʒ adde ꝙ idē
bal.ꝯsilio.liiij.
dicit ꝙ vʒ sta.
tutum ⁊ cōsue
tudo de qbus
hic dicitur ꝙ
minor potest
pati talem pe-
naʒ qꝛ statutū
ligat minores
dicit tamē hoc
verū si in totuʒ
seruetur statu-
tum: ⁊ an pene
legales de iuꝛ
cano.exigi pos
sint vide p an-
cha.cōsi. lxvj.
⁊ an valeat sta
tutū ꝙ pro in-
tereē dotis sol
uatur tantuʒ p
centenario vi-
de in apostilis
in.d.§.vsuras

cū.l.se.j.e.⁊ bal.i rbica.C.ō pigno.acti.vbi dicit de
hoc eē tex. vnicū in.§.q̄ri.palle. ¶ Adde ēt pdictis
gl.i.l.si qs missuʒ.§.iudex i ṽ. estimaꝛ.j.e. q̄ vult ꝙ
p tali imisso ex pmo ōcreto deꝛ ō pignore ptorio hi
pothecaria.vt dictū ē. Sʒ ang.⁊ imo.ibi dicūt quos/
dā tēuisse ꝙ ñ ꝯpetat hipotecaria ad pos.tal' pigno/
ris recupandā sʒ deꝛ ꝯditio ex.l.ij.de pto. pigno.tñ
ʒm ang. ⁊ imo. ṽior ē opi.s.ꝙ ꝯpetat hipothecaria
qꝛ sicut p pignoꝛ ptorio debitori daꝛ vtilis pignora
titia qñ satisfecit debito.d.§.q̄ri. ita dari dʒ creditori
vtilis hipothecaria p illa recupanda put tenuit Cy.
in.d.l.ij. ¶ Sʒ ʒm Inno.i.d. §. iudex.hec nō vꝛ ṽa
Primo qꝛ.d.l.ij.ñ pbat vt pʒ ex.s̄.dictis.Scdo qꝛ i
terdictū vñ vi daꝛ solū expulso q possidebat ciuilr ⁊
naturalr.l.i.§.deijciꝛ.j.ō vi ⁊ vi ar.sʒ imissus ex pmo
decreto ñ possidet ciuilr neqʒ naturalr sʒ tm̄ detinet.
d.l.iij.§.fi.⁊.d.l.si qs añ.j.ō acq.pos. ¶ Sʒ dicit ꝙ
dictū Inno.pōt saluari i eo q missus ē ex pmo ōcreto
in actiōe reali qꝛ possidet.l.si qs ēptionis.§.pe.ō p/
scrip.xxx.ānorū.⁊ ibi no.p docto.put.j.pxie dicaʒ.
⁊ ita illud dictū Inno.saluat Spec. i.ti.ō scdo ōcre/
to.§.iā ō effectu.ṽ.sʒ qd si imissus. ⁊ ita ēt tʒ cy. i.l.
cū ppōas.i.xiiij.q.C.ō bo.auc.iu.pos.⁊ i.l.ij.s̄.si ex
noxa.cau.aga.⁊ alia rmedia ad recupandū ōtētatio
nē vel missionē hʒ missus ex pmo ōcreto ō qb⁹ p spec.
⁊ Jo.an.i.ti.ō petitorio ⁊ possessorio.§.i. ṽ.sʒ nun/
qd ōpositari⁹.⁊ p doc.i.c.ꝯtigit.⁊ cy.i.d.l.cū ppo/
nas.⁊.d.l.ij. ¶ Itē iquātū gl.⁊ bar.h tāgūt an mis/
sus ex pmo ōcreto possideat ⁊ ꝯcludit Bar. post gl.
99 ꝙ missus i actiōe psonali ñ possidet sʒ ōtinet. sed de
misso i reali rmittit se bar. ad.d.l.si qs ēptiōis.§.pe.
Adde pmo ꝙ in psonali rō potuit eē.qꝛ dñs remāet
in pos.vt.j.ea.l.§.si qs aūt.⁊ duo isolidū possidere
ñ pñt.l.iij.ex ꝯrio.j.ō acq.pos.tñ iudex ex cā pōt iu/
bere ꝙ pm⁹ possessor ō pos.recedat ⁊ faceꝛ ꝙ missus
ex pmo ōcreto possideat tex.ē no.iūcta gl.q̄ hoc sen/
tit i.l.iiij.§.ij. ṽ.si forte.⁊ i.ṽ.discedaꝛ.s̄.eo.⁊ h ibi
late vult ang.⁊ Pau.ō ca. q h reputat sing. ⁊ ita ēt
tenet bal.i auc.ei q.i.v.vel.vj.col.C.ō bo.auc.iudi.
pos.⁊ dicit iustā eē cāʒ si re⁹ fuerit i nimia^a ꝯtumacia.
allegat no.p Inno.i.c.dilecto.ō ṽ.sig.fac. l.fulcini
us.§.fi. j.ex q.cau.i pos.ea.⁊ ita ēt tʒ bal.i.l.ꝯsenta/
100. neū.circa.vj.col.C.qño ⁊ qñ.iu.⁊ ibi ēt tradit aliaʒ
notabilē limitationē.s.vbi statutū vel ꝯsuetudo hꝛet
ꝙ missus ex pmo ōcreto lucrareꝛ fruct⁹.nā tūc itelli/
giꝛ possideꝛ.qꝛ ad talē acqsitionē fructuū pueniꝛ ex
101 ṽa pos.allegat notata p gl.i.d.§.ex ꝯrio. ¶ Itē aliā
limitatiōeʒ ponit bal.i.d.l. ꝯsentaneū.s. vbi qs esset
missus i pos.ex pmo ōcreto p executiōe sniē. qꝛ tunc
possidet.ita dicit teneꝛ bar.i.d.l.a diuo pio.§.si sup
de re iu. ⁊ dicit bal.ꝙ si illō dictū bar.ē veruʒ iferꝛ ex
eo ꝙ idē eēt qñ eēt facta missio ex pmo decreto p exe
cutiōe istrumēti ꝯfessiōati hñtis executionem patā ex
forma statuti. Tñ istā limitatiōeʒ cōaꝛ bal.ipugnare
102 de quo me rmitto ad ea q̄ scripsi i.d.§.si sup. ¶ Itē
limita dictā ꝯclusionē ñ hēre locū i casu.l.post ꝙ.§.
impator.j.vt lega.no.caue. vt pʒ i pn.i.ṽ. trāsferat
pos.⁊ ibi h no.bar.⁊ cy.i.d.l.cū ppōas.i nona qō/
ne.s.qñ fideicōmissari⁹ petit ab hꝛde sibi caueri ō fi/
deicōmisso restituēdo.⁊ ita fuit ꝯdēnat⁹ ad cauēduʒ
hꝛs.q a dicta sniā appellauit.nā pēdēte appellatiōe
poterit mitti i pos. ex q̄ imissiōe i eū trāsfertur pos.
103 ¶ Quid āt i actiōe mixta vt ē petitio hꝛditatis vel i
actiōe i rē scripta vt ē actio ꝙ me cau.an missus pos/
sideat sic i reali possidet.dic vt p Spec.i ti.ō ꝯtūacia
§.seqꝛ.ṽ.qd si forte mixta ⁊ p doc.i.c.qm̄.§. i alijs.
104 vt lit.ñ ꝯte. ¶ In rali āt dic h imo.ꝙ ʒm ṽaʒ ⁊ cōeʒ
opi.legistaꝝ missus stati possidet reuocabilr vsqʒ ad
ānū.qꝛ pōt re⁹ ifra ānū offerre satisdationē ō iudicio
sisti ⁊ reficeꝛ expēsas.⁊ ex h solo recupare tenutā.d.
l.si qs ēptiōis.§.pe.⁊ facit qd habeꝛ i.d.auc. ei q.sʒ

post ānū irreuocabilr.nisi ille ꝯ quē facta est missio ō dñio suo
agat ⁊ pbet.l.ij.⁊ ibi no.C.vbi i rē acti.sʒ ʒʒ cano.solū post an
nū efficiꝛ possessor.d.§.i alijs. ¶ Sʒ ō h dic vt plene scripsi i.l.
iij.§ genera.j.de acq.pos. vbi ēt tetigi post alios. qd i imisso
ex pmo ōcreto i hipothecaria.⁊ vsqʒ ad quātū tp̄s audiaꝛ ad
105 reuocādā tenutā. ¶ Itē iquātū glo.h tāgit an missus ex pmo
decreto lucreꝛ fruct⁹.⁊ ꝯcludit ꝙ ñ.⁊ lʒ gl.i auc. ō exhibē. re.
§.si ṽo.⁊ qdā iurēt i ṽ.ʒuādi cā.dicat ꝙ ō ꝯsuetudine lucraꝛ
fruct⁹.tñ ʒm bar.h illa ꝯsuetudo ñ vʒ.qꝛ ē ꝯ ius diuinū ⁊ i frau
dē vsuraꝝ.⁊ istud ē singulaꝛ dictū ʒʒ imo.h dicentē ex h iferri
ꝙ pari rōe statutū ñ valeret q̄si sapiat vsurariā prauitatē. Dic
tñ ipe se ñ poneꝛ hoc dictū p ꝯstanti. qꝛ istud lucrū ñ venit ex
pacto sʒ imediate vēit ex legis dispōne.i.ex statuto i penā ꝯtu/
macie ⁊ sic quēadmodū al's posset statutū mulctare ꝯtumacē:
ita vꝛ ꝙ possit hāc penā iduceꝛ cū ēt pene legales a iure sint p
misse.facit ʒm eū qd notaꝛ i.c.dilecti. ō arbi. ¶ Ro.h circa h
dicit ꝙ lʒ p opi.bar.faciat illō qd dicim⁹.s. qcqd accedit sorti
⁊c̄.l.rogasti.§.si tibi.s̄.si cer.pe.cū ibi no.⁊ ñ valeat cōsuetu/
do vel statutū pmittēs vsuras cle.j.ō vsu. tñ ʒm eū gl.i.l. ij.§.
si absens.s̄.si ex noxa.cau.ag.se ōfendit ab hac obiectōe. qꝛ ñ
ē vsura sʒ pena rōe ꝯtēpt⁹ q̄ri pōt oi iure.d.c.dilecti. cū ibi no/
106. tatis. ¶ Addo ꝙ Bal.i.l.ceptā.C.de vsu.i.xviij.q.approbat
illō ꝙ no.gl.i.d.§.si ṽo.⁊ qdā.⁊ dicit illā gl. eē valde singu/
larē^b p quā ꝯcludit valeꝛ ꝯsuetudinē ⁊ statutū ꝙ missus ex pri/
mo ōcreto lucreꝛ fruct⁹ ⁊ pbat ipe.qꝛ si iudex pōt faceꝛ h ex ni
mia ꝯtumacia.l.fulcini⁹.§.i.s̄.q.ex cau.i pos.ea. ergo statutū
⁊ ꝯsuetudo dʒ posse hoc opari vʒ ꝙ noīe iteresse lucreꝛ fruct⁹.
idē tʒ Bal.i.l.ij.i.v.col.s̄.si ex noxa.cau.ag.⁊ i.l. ꝯsentaneū.i
v.oppo.C.qño.⁊ qñ iu.⁊ Ang.in repe.l.nemo carcerē.ad fi.
C.de exac.tribu.li.x.⁊ i.d.§.si ṽo.vbi dicit illā glo.ñ eē alibi.
Sed Sali.i.d.auc.ei q.i.xiij.col.C.de bo.auc.iudi. pos.seqꝛ
simplr opi.Bar.h.Laurēti.ō rodulphis i repe.c.cōsuluit.de
vsur.refert istud dictū Bar.h.⁊ dicit ꝙ si psupponam⁹ statu/
tū factū eē i fraudē tūc pcedit dictū Bar.sʒ si ñ ꝯstet ō fraude.
dicit tūc ꝙ missus i pos.licite lucrabiꝛ fruct⁹ qꝛ h vꝛ eē i locum
pene legalis vt debitor attrahaꝛ ad satisfaciendū ōbito.vel vꝛ
ꝙ statutū vl' ꝯsuetudo h itroduxit loco itēresse pp morā. Hoc
tñ itelligit verū eē si actor eēt ṽe creditor.sec⁹ si ñ erat creditor
nā tūc sicut totā sortē ñ posset retineꝛ cū recta ꝯscientia ita nec
poterit retinere fruct⁹ ⁊ nihil alle. Tñ hāc limitationē puto ve
rā.⁊ no.p q̄ bñ facit tex.in.l.i.§.hec verba ⁊ ꝙ ibi no.Bar.j.
ne vis fi.ei.vbi decretū interpositū pro debito nō vero nō ha
bet effectū ⁊ reddiꝛ nullū.vt ēt plene per Bar.in.l.iuste.j.de
acqui.pos.⁊ in.d.l.fulcini⁹.§.ij.⁊ istā opi.teneo.pro qua facit
vltra predicta.qꝛ pena legalis ⁊ de iu. cano.⁊ ēt in foro ꝯscien
tie retineri potest ēt per ecclesiā vt est tex.no.scdm vnū intelle/
ctum gl.reputate singularis.xij.q.ij.c.fraternitas. ⁊ no. Bal.
in repetitione.l.i.in.xviij.col.C.vnde vi.⁊ doc.in.c.suā de pe
nis.vbi ēt dicit Inno.ꝙ pena imposita a iudice exigi potest li
cite ēt de iure canonico.alle. xxiij.di.c.ꝙ q̄.facit ō iure nostro
107 l.i.s̄.si quis ius di.nō obtē. ¶ Ad predicta vide ēt dñm Abb.
in.c.salubriter eꝛ de vsur.⁊ do.cardi.⁊ imo.in cle.i.de vsuris.
Bal.in.l.fi.§.preterea.C.de iure do. Rapha.cu.in.l. insulā.
§.vsuras.s̄.so.ma.vbi tractaꝛ an valeat statutū ꝙ si heredes
mariti nō reddāt mulieri dotē loco interesse teneantur soluere
tantū pro cētenario vt est bononie. ¶ Itē qꝛ glo.h circa propi
me dicta videtur tenere ꝙ pp̄ter nimiā contumaciā missus ex
pmo ōcreto lucreꝛ fruct⁹ p.d.l.fulcini⁹.§.fi. Adde ꝙ Bar.h
vꝛ h intelligere qñ iudex expressit hoc. ¶ Sed glo.h ⁊ in.
d.l.fulciuius.§.fi.sentit ꝙ ēt vbi constat de aperta cōtumacia
lucretur fruct⁹ ex dispōne legis absqʒ eo ꝙ iudex aliquid dicat.
Tamen opi.Bar.puto veriorē p.d.l.fulcinius.§.fi.⁊ hoc ibi
probaꝛ dum dicit in quo rpto etiā fructum percipere iussit.⁊
istud ibi sequitur Ja.de are.⁊ Bar.⁊ expressius Ang. ¶ Idē
etiā tenet Jo.an.in additionibus Spe.in.titu.de primo.⁊ se/
cundo decreto.§.restat.ver.hoc autē nō est.idē videtur teneꝛ
Inno.in.c.dilecto.de verb.sig.⁊ bal. in.l.ij.in. v.col. in ver.
sexto queriꝛ.s̄.si ex noxa. cau.aga.⁊ in.d.l. cōsentaneū.i v.⁊.
vj.col.⁊ Jo.an. ⁊ Ant.de bu.in.c.cōtingit.de do.⁊ cōtu. vbi
ponit que dicatur nimia ꝯtumacia.facit in proposito quod ēt
voluit glo.magna.in.d.l.fulcinius.§.fi.⁊ Spe.in.d.ver.hoc

autē no.⁊ ibi examinat in qbus casibus missus ex pmo decreto
lucref fruct⁹.℄Saly.tñ in.d.auc.ei q i.xij.c.in ꝟ.v.est vidēdū
ibi mihi āt vr̄ ⁊c.ē in opi. ꝙ iudex nō possit facere pp nimiam
ꝯtumaciā ꝙ imissus lucref fruct⁹ i casib⁹ i qbus imissus dȝ eē de/
tētator.⁊ nō possessor:vt qñ ē imissus i actiōe psonali:vt dictuȝ
est ē.s.q꞉ cū imissus ȯtineat ⁊ nō possideat satis pȝ ꝙ nō debe/
ret lucrari fruct⁹.nihil tñ allegat ad hoc.Sȝ voluit fortasse mo
ueri p glo.i.l.iij.§.ex ꝯrio.j.ȯ acq.pos.q̄ dicit ex pos.ciuili pce/
108 dit acqsitio fructuum.℄Et subdit Saly.ꝙ vbi iudex dicit ꝙ
vult eū haber̄ p ꝟo possessore ⁊ eū facere possessorē ita ꝙ lucref
fruct⁹ dicit se dubitare an iudex possit eū facere verū possessoreȝ
q꞉ datū ē remediū a iure ꝙ reo pseuerāte i ꝯtumacia iterato fiat
citatio ⁊ pcedaf ad ᵬm decretū.vt in hac glo.illud remediū seq
dȝ.Sȝ ᵬm eū p̄supposito ꝙ possit p talē missionē facere eū pos/
sessorē nō tñ possidet rē vt suā:sȝ poti⁹ vt pign⁹.vt debitum sibi
soluaf.iō fruct⁹ nō lucrabif sȝ ꝯputabit eos i sortē.l.i.⁊.ij.C.de
pig.act.⁊ dicit se putare ꝙ iudex nō possit facere ꝙ lucref fru/
ctus saltē in ea rōne q꞉ iudex videref in fraudē vsurarū hoc face
re qȯ iudex nō posset hodie cū vsure hodie sint phibite.bñ facit
lȝ ipse nō alle.id ꝙ no.p Bar.i.l.tutor qui reptoriū.§.fi.s̈.de
admi.tu.⁊ rñdet ad.d.l.fulcini⁹.§.fi.ꝙ loqf in petitione here/
ditatis.iuxta.l.hr̄ditas.C.de peti.here.⁊ actor ibi imissus pos/
sidebat illā hr̄ditatē vt suā.℄Adde ꝙ istā opi.vr̄ tenef gl.fi.i
d.c.ꝯtingit.⁊ ponit ēt hāc opi.glo.magna.i.d.l.fulciniuſ.§.fi.
tñ ibi glo.repetit istā opi.⁊ tȝ ꝙ idē sit i qualibet alia actiōe in q̈
regulr̄ imissus nō deberet fruct⁹ lucrari:vt pȝ in.d.l.fulcinius. i
pn.⁊ in.l.p̄tor.i pn.de bo.auc.iudi.pos.vbi iura volūt ꝙ imis/
sus ex pmo ȯcreto idistincte nō lucref fruct⁹.⁊ sic etiā missus in
possessiōe hr̄ditatis nō ȯberet lucrari p dcā iura.sȝ solus r̄spect⁹
nimie contumacie ille opaf vt volēte iudice missus lucref fruct⁹
⁊ ita tȝ bar.i.d.l.fulcini⁹. i fi.⁊ cōiter alij doc.vbi.s̈.℄Et ad ea
q̄ adducit Saly. i ꝯriū pȝ rñsio ex supra dictis.nā fateor ꝙ eoip
so ꝙ iudex declarat ꝙ imissus lucref fruct⁹ vr̄ facer̄ eū possessorē
⁊ pōt eū possessorē ꝯstituere ⁊ hec oīa dcā sūt.s̈.i illa.q.an imis/
sus ex pmo ȯcreto possideat.℄Nō ob.ꝙ vr̄ facere i fraudē vsu
rarū ⁊c.q꞉ nō vr̄ vex imo ē pena ꝯtumacie apposita a iudice q̄
licite exigi pōt oī iure.vt.s̈. dixi allegādo Jmo.i.c.suaȝ.ȯ pēis
in actiōe aūt reali missus ex pmo decreto qcqd dixerit glo.lucra
tur fruct⁹ ᵬm Bar.qñ pp nimiā cōtumaciā hoc iudex decreuit.
p.d.l.fulcinius.in fi.vel qñ lapsus eēt terminus anni a die mis/
sionis in pos.ex pmo decreto.q꞉ tūc est verus possessor cum nō
possit tūc reus reuocare tenutā p solā satisdationē de iudicio si/
sti.d.l.si qs emptiōis.§.pe.Ante annū ꝟo cū nō possideat irre
uocabiliter nō lucrabif fructus ᵬm Bar.⁊ ita etiā tenet Ang.q
109 ad p̄dicta allegat.§.si quis aūt.insti.de re.di.vbi patet ꝙ etiaȝ
verus possessor lucratur fructus ᵬm ipm.Addit etiam Ange.ꝙ
vbi agens rei vēdicatione eēt dñs.⁊ in cōtumaciam rei esset mis
sus in pos.ex pmo decreto faceret fructus suos statim etiam āte
annum ⁊ hoc ratiōe dñij.q꞉ fructus sequūtur dñȝ ratiōe dñij.l.
herēnius.alias incipit fructus.s̈.de vsu.Ad predicta etiam viȯ
glo.magnā in.d.c.cōtingit.in glo.fi.que declarat hoc quod ē
l.missuȝ in reali lucrari fructus post annū debere intelligi.s.vsqȝ
ad tēpus quo ille contra quē facta est missio cōtestabitur litem
110 agēdo de proprietate cōtra imissum.⁊ voluit illa glo.ad hoc al/
legaf.l.certū.in fi.C.de rei vendi.qȯ intellige vt statim dicam.
℄Saly.autē in.d.auc.ei q in.xij.col.limitat p̄dicta nisi in rea/
li facta esset missio post lit.contestationē vel q̄si.Exēplū de qua
si cōtestatiōe apparet.l.ij.cū ibi notatis.C.vbi in rē act.nā quia
imissus statim efficitur verus possessor ⁊ irreuocabilis in casibus
istis:nisi de ppzietate sua doceat reus agendo:vt.l.cōsentaneū
C.quo.⁊ quādo iu.⁊ in.l.i.ideo statim fructus suos faciet etiaȝ
ante annum:q꞉ possidet rem suam.⁊ sicut quando fit missio an
te lit.conte.in reali lucratur imissus fructus post annū.q꞉ tūc ef
111 ficitur irreuocabilis possessor:vt est dictū.ita isto casu dȝ stati lu
crari cū saltem efficiaf similiter possessor irreuocabilis qȯ puto
verū.℄Et iuxta hoc dubitat Saly.quid si quādo actor missus
in reali ē effectus ver⁹ ⁊ irreuocabilis possessor.⁊ sic lucrari ȯbet
fructus:cōtingat ꝙ postea ille cōtra quē facta est imissio agat ȯ
ppzietate ⁊ obtineat iuxta.d.l.si qs emptiōis.⁊.d.l.consenta/
neū.⁊.d.l.ij.an fructus medio tempore percepti p imissuȝ veni
ant restituendi.⁊ dicit ꝙ cōsumpti nō.q꞉ iuste possedit.l.iuste.

j.de acq.pos.extantes vero sic.sicut alius bo.fi. pos
sessor tenef:vt i.d.l.certū.nisi sint vsucapti titulo p
suo.vt no.glo.singu.in.l.seqtur.§.fructus.j.ȯ vsuc.
Et ex istis dicit patere declaratas dictas dubitatiōes
quas docto.ad plenū nō examināt ᵬȝ ipm.⁊ i hoc vl
timo dum ipe dicit fructus cōsumptos[a] nō debere re
stitui intellige de fructibus pceptis ante lit.cōte. per
ipm agētem super proprietate cōtra quē prius fuerat
facta imissio.sed ad pceptos post lit.cōte.indistincte
tenef.vt no.glo.in.d.c.cōtingit.⁊ probaf in.d.l.cer
tū in fi.⁊ ex istis habes plene declaratū qȯ dixit glo.
in.d.c.contingit.℄Juxta hoc etiaȝ queritur an mis 112
sus ex primo decreto in hypotecaria lucref fructus.
dic ꝙ licet hypothecaria sit actio realis.l.si fruct⁹.§.
vēditione.s̈.de pig.tñ nō lucratur fructus etiaȝ post
annū.q꞉ intentio actoris nō est nisi auocare pos.l. si
cū venditor in pn.s̈.de euic.⁊ creditor possidens reȝ
pignoratam nō facit fructus suos vel ipos nō lucraf
l.i.⁊.ij.C.de pig.acti.⁊ istud etiam voluit Ange.hic
113 ⁊ etiam Saly.in.d.auc.ei qui. ℄Quid in imisso in
actiōe mixta puta in petitiōe hereditatis que ē actio
mixta.d.l.hereditatis.an lucref fructus saltem post
annū.sicut in realibus ⁊ Saly.in.d.auc.ei qui tenet
ꝙ sic per omnia idem in ista.⁊ sic est mixta ꝙ in reali
actor agens rei vendicatiōe imittif:vt dñs ita in peti
tione hereditatis imittif vt heres in ipa vniuersitate
rerū heredi:pro hoc facit lȝ ipe nō alleget illud quod
no.Spec.in ti.de cōtumacia.§.sequif.ꝟ.qd si forte
mixta.⁊ doc.in.c.qm̄ frequēter.§.in alijs.in pnci. vt
lit.nō contest.vbi cōcludunt ꝙ de actione mixta inq̄
tum datur ad rem iudicef in hac materia.s.quo ad p
mū decretum.an imissus possideat vel nō. put iudi/
caf de actiōe reali.sed inq̄tum actio mixta daf ad p/
sonales prestationes sequaf naturaȝ psonalis actiōis
l.item labeo.§.familie.s̈.fami.herc.⁊ hunc articulū
ȯ lucro fructuū puto ꝙ nō inuenies perfecti⁹ declara
114 tum.℄Jtē inq̄tum glo.hic tangit an in actione rea
li habeat locum ᵬm decretum.⁊ cōcludit ꝙ nō.tamē
Bar.⁊ magis cōmuniter alii tenēt cōtrarium.quia lo
co secūdi decreti statuef reo tempus infra quod ȯbet
agere.⁊ de dominio seu iure suo docere ⁊ vltra dictū
tempus nō audief per.l.a quo.j.eo.⁊ arg.l.diffama
ri.C.de inge.ma.℄Nec ob.rationes alleg.per glo.
hic in ꝯtrariū ⁊ pmo nō ob.pma ratio dū gl.dicit ꝙ
reddiderf superfluū ᵬȝ decretū.q꞉ nō reddiderf super
fluum:cū postea nō audiaf de proprietate reus vt di
xi.℄Nō ob.secūda rō glo.dicentis ꝙ petens erit si
bi cōtrarius.q꞉ non poterit actor adiudicantis. sȝ sta
tuif tempus aduersario ad agendum post qȯ nō au/
dief.℄Non ob.dum dicit ꝙ effectus secūdi decreti
esset contrarium agenti.q꞉ pmo esset cōformis inten/
tioni agentis qui nō simpliciter intendit reȝ sibi resti/
tui imo etiā finē liti imponi qui nō imponitur nisi p̄fi
gatur tempus agenti:vt dixi ⁊ cum dicta magis cōi
opi.concor.etiam ioā.an.in addi.Spec.in ti.de pri/
mo ⁊ secūdo decreto.§.videndum.in additione inci
piente.in vltima glo.vbi etiā refert Dy.ħ ita tenuisse
ita etiam tenet Cy.in.l.ii.in.xii.col.C.vbi in rem ac.
⁊ etiā bar.i.l.cōsentaneū.post mediū.C.quo.⁊ quā.
115 iu.⁊ ēt bal.in.d.auc.ei q.i.vij.⁊ antepe.col.℄Sed
sali.ibi tȝ ꝯriū.vt infra referā.idē tenet Bar.i.l.pri⁹.
in.iiij.col.s̈.ti.i.⁊ Jnn. lȝ non ita clare i.c.dilecto.in
pn.ȯ ꝟ.sig.⁊ ang.⁊ imo.i.d.l.a quo.⁊ ēt imo.hic de
quo ēt vide per glo.⁊ doc.in.c.qm̄.§.in alijs.ut lit.
nō cōte.⁊ in.c.cōtingit.de do.⁊ ꝯtu.spec.in ti.de pri
mo ⁊ secūdo decreto.§.vidēdū.ꝟ.hoc quoqȝ nota.
cū versi.se.per Ange.in.l.si quis emptionis.§.i. de
prescrip.tri.āno.⁊ Bal.in.l.ii.in.vi.colū.si ex noxa.
cau.aga.⁊ vnū ꝟbum ponit ħ Ang. dicēs ꝙ posito
ꝙ in rei vēdicatione nō possit iterponi ᵬm decretum
su p re ipa petita adiudicādo eaȝ per rōnes de qbus

[a] ℄Consumptos.abb.cōsilio.s̈. alle.lxxiiij.in fi.dicit ꝙ ad cōsūptos tenef q꞉ factus ē locupletior ⁊ ad illos tenef ꝯditiōe sine cā et ita dicit tenere.d. anto. in c.grauis plus voluit ro.ꝯsi.ccccliij.ꝙ immissus in pos. ex secūdo decreto contra pupillū iniuste nō mō nō lucratur fructus verū ēt tenetur ȯ fructibus q pcipi potuerunt iuribus ⁊ rōibus ibi p euȝ allegatis.

a ¶ Opi.bar. adde q eãdez opi.tenet bal. in margarita sua vbi dicit q tale secũdũ decretũ ẽ ipositiuũ filẽtij nõ adiudicatiuum dñij z q in rei vendicatiõe possit interponi ẽm decretuz voluit fede.ð se. cõsi.clxx.z an imissus in pos. in hypothecaria possideat vid spe. in ti.de cõtumacia.§.seqr ṽ.sz pone cõuenit z q in hypothecaria possit iterponi ẽz decretũ sicut in rei vẽdicatiõe faciunt no.p frã. de are.cõsilio xx. in.iij.col.

ẽ in glo.tñ ẽm eũ bene poterit interponi ẽm decretũ pro dãnis z iteresse attẽto q quo ad ea nõ eẽt pfecte cõsultũ p missionẽ i pos.rei petite i rei vẽdicatione. z lz ipe nõ declaret: dic q talia dãna veniũt ẽt in ipa actiõe rei vẽdicatiõis officio iudicis mercenario deseruienti illi actioni.vt pbaẽ i.l.nõ solũ.C.de rei vẽdi. z i l.dãnũ.C.eo.z no.glo.in.l.i.ṽ.delictũ.C.de iu.z sic p talibus dãnis poterit mitti in pos.alteri⁹ rei ex primo z secũdo ðcreto adiudicãdo illã rẽ p dãno.z istã limitationẽ ñ refert neqz ponũt alij pter ang. ¶ By. etiã hic circa fi.licet doc. nõ referãt hic postq firmauit istã opi.q in rei vendicatõe possit iterponi ẽm decretũ.s.statutẽdo terminũ ifra quẽ reus agat de dñio vt dixi addit vnũ.s.q ista pcedũt qñ ꝯuẽtus rei vẽdicatiõe possidebat.sed si dolo desijsset possidere ipam rez seruabiẽ idẽ modus iterponẽdi ẽm decretũ q seruaẽ quãdo pceditur in actiõe psonali.ar.l.fulcinius §.itẽ videamus.s̃.qui.ex cau.i pos.ea.z sic nõ statuetur reo terminus ad agẽduz.sed mitteẽ actor in pos. alioꝝ bonorũ ex pmo decreto.z postea vẽdentur vel adiudicabũtur pro rata valoris rei quã desijt possidere. ¶ Saly.autem in.d.auten.ei qui. in isto articulo an in rei vẽdicatione habeat locũ ẽm decretuz. refert Bar.hic tenere q sic per viam prefixtiõis termini ad agẽdum vt dictuz est.s̃. ¶ Sed dicit Saly.q dñs suus Richar.de Saly.dicebat q ista prefixio termini ð bet fieri ex causa z nõ sine rõne.qz nemo inuitus agere cõpellitur.l.i.C.vt ne.inui.nisi diffamauerit debitorẽ.d.l.diffamari.vel nisi iam porrexerit petitionẽ.l. si ex causa.C.q accu.z in proposito licet ipse nõ alleget declarat Barto.in.l.ticia.ĩ.qui accu.ad fi.sed in casu nostro nihil de istis interuenit.ergo seqtur q iudex nõ habet potestatẽ hoc faciendi.nec prior cõtumacia est iusta causa.qz illa est iam punita per trãslationẽ pos.factam in actorẽ. Preterea is cui pos.ablata est hz tempus.xxx.annoꝝ ad agẽdum de proprietate.l.ij.cũ ibi no.per doc.C.vbi in rem ac.lz glo. ibi dixerit tantũ.x.annis.sed est reprobata. sed hec dilatio est data a lege sine iudicis imissiõe.iõ a iudice siñ aliqua causa supueniẽte nõ põt minui per no.p Cy. in.l.i.C.de dilatio.cũ si. ¶ Et rñdet ad.d.l.a quo.q ẽm eũ illa lex nõ probat.quoniã loqtur ibi de prefixione termini vt agat ius sibi edificatuz habere cuz cõminatione q alias opus qð ipse fecit demolieẽ. z sic ibi pena cõminata nõ est q amplius de iure suo non audiaẽ.sz q op⁹ fcm̃ i pstinũ statũ rdigaẽ.z sic actor ad quasi pos. antequam restituetur z non vltra. nec lex vltra requirit. quia ibi reus aliquid fecit edificando. sed in casu nostro nihil fecit nisi se absentando. z illa absentia est punita. Unde dicit veriorẽ esse opi. huius glo.tenẽtis q in rei vẽdicatione nõ interponatur ẽm decretum.z idem putat ipe in petitiõe hereditatis p easdez rationes. ¶ Uel ẽm eum potest dici in vtroqz q nõ imponereẽ ẽm decretũ per adiudicationẽ vel vẽdicationẽ nec per prefixionẽ termini ad agẽdũ.sed per pmi decreti aggrauationẽ:qz cõtra pseuerãtem in cõtumacia.z in eius citatiõibus nõ cõparentẽ iudex iterloqueẽ i eius odiũ z penã nõ admittẽdũ eũ deinceps ad reuocãdũ pos.etiam in casu quo ifra annũ admitti poterat z imissuz ammõ debere sibi lucrari fructus donec reus de pprietate sua docuerit et ita dicit intelligere.d.l. fulcinius.§.fin.s. vt hoc sit pter nimiam cõtumaciã.de qua ibi dicitur.z ẽ dicit esse no.z q ẽ suus intellectus nouus ad.l. fulcini⁹ §.fi.certe nõ videtur q Saly.bñ respõdeat ad.d.l. a quo.nã ibi poniẽ forma primi z secũdi decreti i actione reali.idest in cõfessoria.nã forma primi decreti ponitur ibi dũ dicit pos.ad me trãsferẽda est nõ quidem vt protinus destruaẽ op⁹. Forma ṽo secũdi decreti poniẽ ibi dum dicit vt id fiat nisi ifra certum tps egerit zc̃.z ibi apparet q illa cõtumacia est iusta causa cogẽdi causatiue reum ad agendum.ĩ.certum tempus q̃uis realiter qs nõ possit cogi agere:vt.d.l.i.z post illũ terminũ vlterius nõ auditur in casu.d.l.a quo.qz nõ sufficiebat imissio nisi etiã demoliretur opus factũ cõtra ius seruitutis.ideo etiã op⁹ demolitur.secus si nihil esset edificatum cõtra ius ẽuitutis.quia tũc pro secũdo decreto solũ statueẽ terminus ad agẽdum vt declarat Bar.in.d.l.si pmus in.iiij.q.z q cõtumacia sit causa iusta denegãdi audiẽtiam agere volẽti dico probari per tex. in.l. sed si dum decreto.z ibi no.s̃.ex qui.cau.ma.z no. Bal.in.d.l. cõsentaneũ.in.iiij.col.z in.l.ij.in.iiij.col.C.de epis.audi.cũ si. ¶ Nec ob.q cõtumacia fuerit punita per missionẽ in pos.qz verũ est quo ad cõtumaciã decursam vsqz ad tempus missiõis nõ aũt quo ad perseuerãtiam in cõtumacia seu quo ad nouã cõtumaciã.nã etiã quãdo proceditur ad scõm decretum requirunt noue citatiões:vt hic in glo.magna.z q vltra penã translatiõis pos.debeat cõtumax i pposito vlteriori pena puniri.probaẽ manifeste in.d.l.a quo. Et circa illud quod dicit Saly. que dicaẽ nimia cõtumacia de qua loqtur tex.in.d.l.fulcinius.in fi. vid q dixi.s̃.dũ quesiui an imussus ex pmo decreto lucretur fructus. Pau.de ca.etiã hic dicit q ꝯmuniter teneẽ opi. Bar.a Et dicit q nõ ob.si dicereẽ q nemo inuitus agere cõpelliẽ:qz illud ẽ verũ nisi quis preberet cãm cõpellendi agere:vt.d.l.diffamari: z ita est in proposito.qz ille qui semel possedit si passus est primũ decretũ diciẽ dare causaz cõpulsioni vt agat.facit ẽm euz.l.si qs libertatem.§.plane.s̃.de pe.here. Et de pluribus alijs rõibus z iuribus in qbus q̃ri põt an habeat locũ ẽm decretum.vid bar. i.d.l.si pus.z dixi remissiue dum quesiui post Bar.hic i quibus actiõibus locũ habeat ẽm decretum. ¶ Superest videre vtrũ i hypothecaria habeat locũ ẽm decretum Bar.hic se remittit ad dicẽda i.l.iij.§.fi.ĩ.de acq.pos.ibi tamẽ nõ pprie decidit an habeat locũ ẽm decretũ.sed bene tangiẽ ibi an missus ex pmo ðcreto in hypothecaria possideat.z vsqz ad quãtuz tẽpus audiatur reus volẽs reuocare tenutam.de quo vide q̃ ibi scripsi. Tñ quo ad istũ articulũ an habeat locũ in hypothecaria.ang. hic tenet q nõ.qz per eã videẽ auocari nuda pos.tm̃.l.si cũ vẽditor.i pri. s̃.de euic.z sic si facta est missio ex pmo decreto agens cõsecut⁹ est suum desideriũ de quo ẽm eum habetur per glo.in.d.l.iij. §.fi.vbi pter sumptus dãna z iteresse põt quis petere sibi adiudici proprietatez ẽm euz. ¶ Jmo.in hoc videtur transire cũ ang. hic z annectit illũ articulũ.s.an missus ex primo decreto in hypothecaria possideat.z an audiatur re⁹ post annum ad recuperãdam tenutã absqz eo q ipe probet imissuz non fuisse creditorez z in hoc tenet cõtra Bar.in.d.l.iij.§.fi.sed ibi secutus suz opi. Bar.quã puto veriorẽ:vt ibi dico. ¶ Adde etiam q Jo.an.in addi.spec.in ti.de cõtumacia.§.seqtur ṽsi.sed nunqd hodie.z in ṽ.seq.videẽ tenere q imo i hypothecaria possit interponi secũdum decretum.qñ agitur cõtra debitorem possidentem rem hypothecatam.nam dicit ipe referẽdo Dy.hic q quãdo agiẽ cõtra debitorem hypothecaria nõ petitur simpliciter pos. sz id qð erat penes ipsuz debitorẽ.z pp eius cõtumaciã mittiẽ agẽs i pos.ex pmo z secũdo decreto p qð hz dñiuz q erat penes debitorem.z sic est idem qð est in psonali.sed qñ agereẽ hypothecaria cõtra aliũ.s.tertiũ qui nõ hz dñium:actor per pmũ decretuz consequitur tm̃ pos.que erat apud cõtumacez.d.l.si cum vẽditor.z sic est idem qð in alia reali per quã qs ꝯseqtur pos.z nõ interponitur scõm decretũ.z ita se dicit intelligere dictũ Dy. i.d. l.iij.§.fi.ð aqui.pos.qð est cõmuniter corruptũ ẽz ipm. ¶ Bal. autẽ in auc̃.ei qui.in pe.col.C.de bo.auc̃.iudi.pos.refert etiaz tenere Dy.illud qð refert Jo.an.i.d.ṽ.sz nunquid hodie.sz ẽz Bal.doctrina Dy.in hoc nõ est bona.qz ꝯclusio libelli in actione hypothecaria non attẽdit adiudicationem dñij put ðclarat z in.l. Bal.lz ipe non alleget in.l.rem alienã.s̃.ð pigno.actio.z in.l. si fundus.s̃.ð pigno.z spec.in ti.ð possessorio z petitorio.§.seqtur ṽsi.ceterũ.ergo nec ẽm ðcretum interponẽdum sup translatione dominij potest cõtinere hypothecariã.propterea concludit q aut post lit.conte.vel quasi est facta missio ex pmo ðcreto z tũc est satisffactum agenti.qz hypothecaria nudã pos. auocat vt dixi.nec plus posset consequi p diffinitiuam.ergo nec per interlocutoriã primi z secũdi ðcreti.z efficitur incontinẽti reus vt ireuocabilis possessor.nisi aduersarius agat z doceat ð iure suo potiori.l.consentaneũ.C.quo.z quã.iu.z.l.ij.C.vbi in rem ac.

Si aũt ante litẽ cõtestatã fuerit ĩterpositũ pmuz decretum: tunc
post annũ efficit̃ verꝰ ꝛ irreuocabilis possessor. d. l. si qs emptio
nis. §. pennl. ꝛ sic tenet in effectu Bal. q nõ sit ĩterponẽdũ aliõ
ꝫm decretũ. ꝛ idẽ tenet Saly. ĩ. d. auc̃. ei q. in. xvi. col. ¶ Puta
rẽ ꝯcludẽduz q nõ possit ĩterponi ꝫz decretũ aliquo mõ p viaz
adiudicatiõis. qꝛ ad hoc nõ ĩtendit intentio actoris in hypothe
caria. l. si cũ vẽditor. p̃alle. Sz attento q qñ ẽ ĩmissus in hypo
thecaria ex pmo decreto trãsfert̃ post annũ in reũ onus pbandi
debitũ nõ subesse seu rẽ nõ eẽ obligatã actori agenti hypotheca
ria ꝫm magis cõmunẽ cõclusionẽ: vt tenet Bar. in. d. l. iij. §. fin.
cũ alijs que ibi allegaui. sicut in rei vẽdicatiõe trãsfert̃ post ãnũ
in reum onus pbandi d pprietate sua. c. quoniã frequẽter. §. in
alijs: vt lit. nõ conte. ideo vr̃ q sicut in rei vẽdicatione põt inter
poni ꝫm decretuz statuẽdo nouũ terminũ ĩfra quẽ teneat̃ ager̃
de pprietate ꝛ vlterius nõ audiat̃ ꝫm magis cõem cõclusionem
vt fuit pxime cõclusuz. eodẽ mõ dz posse ĩ hypothecaria ĩterpo
ni ꝫm dcretũ statuẽdo terminũ illi cõtra quẽ est facta missio ĩfra
quẽ terminũ habeat pbare ĩmissuz nõ eẽ creditorez. seu nõ habe
re rẽ illã hypothecatã: vel se habere potiora iura. naz si talis ter
minus statuit̃ pp ꝯtumaciã ĩ rei vẽdicatiõe vbi agit̃ d maiori p̃
iudicio. i. excludẽdo reũ irreuocabiliter a pprietate q̃tomagis
idẽ dz eẽ in hypothecaria in qua p p̃fixionẽ dicti termini nõ tra
ctat̃ de excludẽdo reũ a dñio. qꝛ põt semp reus recupare rẽ hy
pothecatã soluẽdo ĩmisso id pro quo res ẽ hypothecata. d. l. si
cũ venditor. in pn. ꝛ vtraqz istaꝝ actionũ ẽ realis. ꝛ isto argumẽ
to vtit̃ in simili guil. d cu. in. l. si qs emptiõi. C. d p̃scrip. tri. ãno.
ꝛ hoc puto d iure vissimũ q̃uis ab alijs in hoc articulo hoc nõ
19 reperiã dictum. ¶ Ultio tãgit etiã Bar. h qs sit effectꝰ scdi dcre
ti. ꝛ ponit formas ꝛ modos ĩterponẽdi secũdum decretuz. cui
Jmo. hic addit q de forma ĩterponẽdi pmũ dcretũ. tãgit Jnn.
in. c. i. ad fi. de eo q mit. in pos. cau. rei ser. vbi tractat an hoc sit
d bona forma ꝛ pratica. vz q iudex dicat decerno ticiũ mitten
dũ eẽ in pos. ꝛ Jmo. h cõcludit q sic: qꝛ de hoc est casus ĩ. c. iij.
de eo q mit. in pos. cã rei ser. ꝛ ita etiã ẽ d mẽte Bar. h ĩ antepe.
col. ĩ. v. q̃ro qs est effectus pmi decreti. ꝛ expressius ponit spec. ĩ
ti. d pmo ꝛ secundo dcreto. §. seqtur. v. huius qdem decreti ꝛc̃.
cũ tribus vel quattuor v. sequẽtibus. ꝛ ibi etiaz per Joan. and.
in additionibus. vbi etiam refert Jnnocen. verba in. d. c. ij. de
quo etiã vide per Bal. ĩ. d. auc̃. ei q. ĩ. x. colũ. vbi tractat an hec
sit bona forma pmi dcreti. si iudex dicat volumus te ire in pos.
primi decreti. ꝛ de forma scdi decreti posuit etiã Spe. in ti. de p
120 mo ꝛ secũdo decreto. §. nũc dicamus. ꝛ doc. in. d. c. qm̃ frequen
ter. §. fi. ꝛ in. d. c. i. ¶ Jtẽ iq̃tũ Barto. hic in fi. ꝯcludit. q si per
ꝫm decretũ res est adiudicata insolutũ creditori q̃uis per ꝫz de
cretum efficiatur dominus. tñ debitor rediens ĩfra biẽniuz audi
etur volẽs soluere debitũ ꝛ recuperare rez. per. l. fi. C. d iudi. do.
impe. ¶ Alij hic istũ articulũ obmittũt q̃uis sit valde necessariꝰ
lz Spe. in ti. de pmo ꝛ scdo decreto. §. nũc dicamus. vsi. sed que
est differẽtia. dicit q lz ꝫm quosdã quãdo ꝫm decretũ ĩterponit̃
a iudice procedẽdo ad vẽditiõez bonoꝝ. iuxta. l. fulcinius. §. i.
ĩ. ex qui. cau. in pos. ea. ꝛ in. l. cũ pponas. C. de bo. auc̃. iu. pos.
nõ audiat̃ vlteriꝰ reus. tñ si ĩterponat̃ ꝫm decretũ adiudicando
rẽ actori audietur adhuc reus volẽs probare d iure suo. ar. d. l.
fi. §. sinautez. tñ ĩpemet Spec. in. e. ti. §. iusta. v. sed qd si ille re
deat. dicit q post dictam adiudicationẽ insolutũ nõ audiet̃ reꝰ
nisi fuit absens ex tali causa nõ volũtaria: ex qua nõ veniat resti
tuendus. p̃sens vero vel absens ex volũtaria nõ audietur. ar. ĩ.
eo. §. lz ꝛ si forte. Jmo. Ang. ꝛ Pau. de ca. ĩ. d. §. postea. lz de
dicto Spec. mẽtionẽ nõ faciant. tñ in effectu tenẽt istaz vltimaz
opi. Spe. per tex. ĩ. d. §. postea. indisticte loquẽtẽ. ꝛ per hec an
ge. ibi alle. id qd habet̃ in. l. a diuo pio. §. si post aditũ. cum ibi
no. ĩ. de re iudi. idẽ vr̃ sentire glo. in. d. §. postea in v. obligatio
ni. vbi gl. ꝛ p̃fati doc. rñdent ad. d. l. fi. q illa. l. loqtur. s. qñ nõ
citato nec in ꝯtumaciã ꝯstituto creditore ꝛ nõ seruato ordine iu
diciario ĩpetrauit a pncipe venditionẽ rei debitoris sui sibi obli
gare. lz tex. in. d. §. postea loqtur quãdo iure ordinario constitu
tus est reus per ꝫm decretũ a iudice quo casu etiaz si velit infra
tẽpus debitum appellare a sñia secundi decreti: qꝛ potest iuxta
no. per Bar. ꝛ alios in. d. §. lz si forte. ꝛ in. d. l. ij. ĩ. de app. reci.
cũ cõcor. Bal. in. l. ij. s̃. si ex noxa. cã aga. in. iij. col. refert q qui
daz dicũt q in cã noxali. ꝛ in cã dãni infecti per ꝫm decretũ nõ
põt r̃cupari tenutã. p. d. §. postea. nisi p r̃stitutionẽ ĩ
ĩteg. sit psona q̃ debeat restitui: vt in. d. l. ij. ad fi. lz in
alijs actiõibus psonalibus põt reꝰ veniẽdo post ꝫz de
cretũ recuperare tenutã vsqz ad biẽniũ soluẽdo debi
tũ expẽsas ꝛ ĩteresse. d. l. fi. dicit hoc tenere Ja. d are.
in. d. §. postea. ꝛ glo. ordinaria. in. c. ꝯtingit. in glo.
fi. ante mediũ. d do. ꝛ ꝯtu. nisi per statuta terrarũ eẽt
aliter statutũ: qꝛ illa ꝓeẽnt seruãda: vt no. glo. in. d. l.
fi. in vb. recuperare. Subdit etiã Bar. q alij intelli
gũt. d. l. fi. qñ nõ pcedebat̃ in fine iudicij. tñ ꝫm eum
nõ videt̃ illa. l. hoc pati posse cũ ibi fiat mentio iudi
ciarij ordinis. ꝛ detur modus ꝛ forma procedẽdi de
iure. ergo ꝫm decretum nõ impedit luitionez infra bi
ennium. Nec ꝫm eũ ob. d. l. a diuo pio. §. si post: qa
ibi loqtur in tertio contradictore qui volebat rescin
dere creditum. nõ autẽ soluere debitum. ꝛ sic ille tex.
121 nihil facit. ¶ Circa hoc etiam gl. in. l. properãdum.
§. sinautez reus. in v. audiat̃. C. d iudi. tenet q post
ꝫm dcretum interpositũ per adiudicationem vel ven
ditionem bonoꝝ nõ audiat̃ reus. ꝛ illã glo. ibi sequi
tur ia. bu. ꝛ ibi Bal. etiã dicit q istud videt̃ uerum p
d. §. postea. Dicit tñ q Ja. d are. tenet q audiat̃ ad
huc infra tempora que ponunt̃ in. l. ij. alias fi. C. d iu
re do. impe. ꝛ q super hoc videnda est gl. in. d. c. cõ
tingit. ꝛ q d consuetudine seruamus q nõ audiatur
post adiudicationẽ. ꝛ qd tex. in. d. l. fi. pcedit quãdo
reo p viam resti. est ꝯcessa audientia in figura iudicij
Cy. tamẽ in. d. §. sinautẽ reus. simpliciter refert opi.
Ja. d are. tenẽtis etiã q post adiudicationẽ audiat̃ si
vult soluere p. d. l. fi. Gl. fi. in. l. ij. C. vbi in rẽ ac. quã
etiam ibi seqtur Jaco. bu. videt̃ etiã velle q post ad
iudicationẽ vel venditionẽ nõ audiat̃ reus. ꝛ ita etiã
tenet Bal. ĩ. d. l. fi. C. d bo. auc̃. iu. pos. p. d. §. postea
Et rñdet ibi ad. d. l. fi. d iure do. impe. put rñsum est
s̃. Saly. in auc̃. ei qui in pe. q. C. d bo. auc̃. iudi. pos.
dicit q aut ꝫm dcretum adiudicatiõis ẽ interpositũ
per executionẽ sentẽtie diffinitiue que p̃cessit. ꝛ nõ de
bet audiri. Aut est interpositũ nulla precedẽte sentẽ
tia diffinitiua. quo casu dicit ĩpe q vr̃ dubitãdũ pro
pter. d. l. fi. C. d iure do. impe. circa pn. ibi vel ex sen
tentia ꝛc̃. ¶ Tamẽ putat verius q audiri nõ debeat
qꝛ satis habeat d tempore q dat̃ iudicatis ad soluen
duz iuxta. l. i. ꝛ. ij. C. d vsu. rei iudi. ¶ Nec ob. d. l. fi.
in v. ex sentẽtia. qꝛ ibi loqtur d quadam sñia interlo
cutoria d soluẽdo vt ibi in glo. parua. vel vltra euz re
spond vt patet ex p̃dictis. s. qd adiudicatio subsecu
ta senentia d qua ibi dicit nõ fuit impetrata a iudice
via ordinaria: lz a principe per rescriptum. licet ĩ cau
sa pncipali precesserit sñia d soluendo quãtitatẽ dbi
122 tam. ¶ Scdo vero casu dicit ĩpe q Barto. tenet h q
audietur infra biennium. ꝛ dicit q pro Bar. facit qa
ista adiudicatio insolidum nulla precedente sentẽtia
diffinitiua non dbet esse tante auctoritatis ꝛ potentie
quãta est adiudicatio que fit post sententiam diffini
tiuam. Dicit tamen q glo. in. d. §. sinautem reus. et
in. d. §. postea. quã ꝫm eũ ibi sequitur Jac. d are. te
net q nõ audiatur. ꝛ ideo relinquit cogitandum. ta
men subdit q a glo. nõ recederet in consulendo. ꝛ q
ad istd dubium vitandum cautela est q iudex dicat ĩ
scdo dcreto damus. ꝛ adiudicamus tibi talem rem in
solutum. tam respectu dñij q̃ pos. perpetuum silenti
um super ista re: ꝛ omnibus predictis reo imponẽtes
Et pondera q ꝫm qd refert Saly. Jaco. d are. in. d.
§. postea tenet contra Bar. Pondera etiaz q si põ
derentur verba glo. in. d. §. sinautem reus. ꝛ in. l. ij.
C. vbi in rem ac. illa glo. probat q post adiudicatio
nem nõ audiatur reus perpetuo. nõ autem probat q
nõ audiatur infra biennium si velit soluere. ¶ Jmo.
in. d. l. dbitoribus. ĩ. de re iudi. dicit q vera vr̃ opi. q̃
habet q nõ audiatur aliquo mõ vt tenet Spec. in. d.
vsi. quid si ille redeat. ꝛ hec opi. cõmunior ꝛ verior

quam etiam vltra predicta tenet glo.fi.𝔷 cõmuniter
cano.in.c.qm̃ frequẽter.§.fi.vt lit.nõ cõte.𝔷 Jac.de
bu.in.l.cõsentaneũ.C.quo.𝔷 quã.pro quo etiã facit
q: ſm decretũ hꝫ vim diffinitiue:vt p Bar.i.l.ij.ĩ. de
ap.reci.𝔷 p oẽs.ĩ.ea.l.§.nõ aũt statim cũ.§.se. ergo
postq̃ lata ẽ talis snĩa adiudicatiõis hñs vim diffini/
tiue dꝫ ei stari.l.i.C.ď re iudi.𝔷 ĩ.c.qď ad cõsultationẽ
eo.ti.attẽto q p adiudicationẽ trãsfert dñium.d.l. a
diuo pio.§.post aditũ. cũ vulgarib⁹.¶ Hoc tñ intel
lige nisi reus ꝯ quẽ ꝓcessuꝫ eẽt ad scd̃m decretũ:vellet
õndere illud eẽ ĩterpositũ ex falsa cã.q: velit ꝓbar q
debitum nõ suberat q illo debitoobstabat[a] exceptio
q: tũc ĩualidaret ſm decretũ.vt singulariter cõcludit
Bar.post glo.ĩ.l.fulcinius.§.ij.s̃.q.ex cau.ĩ pos.ea.
p.l.i.§.hec ꝟba.ĩ.ne vis fi.ei.𝔷 in.l.cũ vero.§. sub/
uentũ.de fideicõ.liber.𝔷 Saly.ĩ.l.cũ ꝓponas.C. de
bo.auc.iud.pos.Qď vltimũ ĩtellige nisi tale ſm ďcre/
tum eẽt interpositũ p executionẽ snĩe diffinitiue late
sup presenti debito.q: tũc nõ posset allegari debitum
nõ subesse.qm̃ snĩa diffinitiua facit ĩndebitũ haberi ꝓ
debito.l.si fideiussor.§.in oĩbus.s̃.mãda.l.i.C.ď cõ
di.inde.Utrũ aũt ĩpm ſm decretum possit ex officio
iudicis reuocari sicut potest reuocari ĩterlocutoria p̃/
mi decreti:vel alia similis dixi in.d.l.qď iussit.vbi tan
git Jmo.ĩ.de re iudi. Alex.de imo.

Si de vectigalibus.

Si fiat im
missio ꝯ il
lũ qui habet vtile dñium:vel q̃si id tm̃ trãsfert per se/
cundum decretũ.nõ autẽ trãsfert directum dñium vl
quasi qď bene transfertur si ſm decretum interpone
retur ꝯ ĩpm hñtem directuꝫ dominiũ vel quasi.h.d.
Uel sic. cõtumacia cõducẽtis funduꝫ vectigalem no
cet sibi non domino .h.d. ¶ Et potest p̃ma pars in
telligi in eo qui ꝯduxit p̃diũ vectigale ruinosuꝫ a mu
nicipio seu ab aliqua repub.tenẽte ĩpm predium pro
suo cũ non esset:potest etiã intelligi qñ vere predium
erat reipub.q̃ loca uit ĩpm prediuꝫ imperfectũ.¶ Sꝫ
secũda ps que ponit in ꝟ.se.in vectigali de necessita/
te:intelligit qñ respub.nõ habebat dñium predij q:
si dñium habuisset illď fuisset trãslatuꝫ ĩ missuꝫ ex scď
decreto.vt.ĩ.dicet.𝔷 sic nõ esset locus vsucapioni de
qua in tex.¶ No.q cõtra habẽteꝫ vtile dñiuꝫ fit mis/
sio.𝔷 tũc ex scď decreto solũ fit acq̃sitio vtilis dñij.sꝫ
contra pretẽdentẽ directuꝫ dñium fit missio respectu
ĩpius dñij directi.¶ Ex hoc seq̃tur q ex scď decreto
transfert directũ dñium si ille cõtra quẽ fit ĩmissio illď
habet alias causat vsucapiẽdi ꝯditio de quo dic vt vi
demus.s̃.in.l.pretoris.in p̃n.𝔷 in.§. iulianus .s̃.ea.
l.𝔷 veniet aliq̃d infra dicẽduꝫ.¶ Jtẽ no.ibi neqꝫ.n.
dñium.q appellatiõe dñij intelligit de directo.ꝯcor.
l.i.§.fi.s̃.si ag.vec.vel em.pe.nã lꝫ iste ꝯductor p̃dij
vectigalis dicat habere vtile dñium.𝔷 vtilẽ actionem
in rẽ.d.l.i.§.fi.cũ gl.fi.𝔷.l.i.§.qď aũt.ĩ.de supfi . tñ
tex.hic 𝔷 in.d.§.fi.presupponit q nõ dicatur habere
dñium.tñ large 𝔷 ĩpropꝛie iste ꝯductor p̃dij vectiga/
lis ad longũ tẽpus vel emphyteota vel ali⁹ ꝯductor
ad lõgũ tẽpus dr̃ eẽ dñs illius p̃dij.adeo q ꝓcederet
libellus in quo diceret se dñm seu in quo peteret se do
minũ ďclarari.𝔷 sic ĩtelligit de vtili dñio.𝔷 ita notabi
liter cõcludit guil.de cu.𝔷 Bal.in.l.sꝫ 𝔷 possessori.§.
item si iurauero.s̃.de iureiur.per id qď ibi ĩ simili ha
bet ĩ tex.idẽ etiã no.Bar.𝔷 Bal.ĩ.l.i.ad fi.C.de vsu
fruc.per illuꝫ tex.𝔷 glo.𝔷 Bar.in.l.si mater.§.fi.ĩ.de
excep.rei iudi.vbi ad hoc allegãt bona iura. 𝔷 aliq̃d
per Bar.ĩ.l.minor.§.si seruus.s̃.de euic.𝔷 dñi ď ro.
in cõclusione incipiẽte.itẽ actiões reales 𝔷c̃.𝔷 late an
to.de bu.in.c.examinata in ãtepe.col.ď iudi. 𝔷 imo.
in.c.ij.de libel.obla.𝔷 Bal.in.l.ꝓprietatis. in p̃nci.
C.de ꝓba.𝔷 ibi subdit q aliď ẽ in h̃ noĩe ꝓprietas . q:
illa nõ ĩportat nisi directũ dñium.qm̃ reperit q diui/
dat ĩ directũ.𝔷 vtile:vt no. Bal.in.l. cũ res in fi.eo.

a ¶ Obsta-
bat exceptio.
adde q idem
ꝯsuluit lu.ro.
cõsi.allega.cc
ccliiij.𝔷 ibi tꝫ
q snĩa scďi de
creti poterit
reuocari 𝔷 idẽ
firmat singu.
suis so.xi.
b ¶ Jmprop-
arent . pro h̃
q voluit ro.
cõsi. ccxlv. q
libellus in hy
pothecaria in
quo quis pe-
tit sibi bona
adiudicari et
cõsignari ꝓce
dit.𝔷 an statu
tum loquens
de dñio habe
at locũ ĩ qua-
si dñio . vide
are. consi.xx-
viij.
c ¶ Decẽ ãno
rum.adde eũ
dẽ alex. cõsil.
lxvi.ij.li. do.
card. consilio
xvij.

ti.𝔷 in.c.si de ꝓprietate in p̃n.C.si a nõ compe.iudi.𝔷 p Pau.
de liaza.in cõmẽto R̃ice.de ca.pos.¶ Tamẽ adhuc putareꝫ q
si emphyteota vel alius habẽs vtile dñium peteret declarari se
proprietariũ:𝔷 ex narratis ĩ libello appareret q ageret ď ẽphy.
vt q: ď ẽphyteosi eẽt fcã mẽtio ĩ libello sustineret libell⁹. 𝔷 ĩpro/
p̃arent[b] ꝟba libelli trahẽdo ea ad vtile dñiuꝫ.cũ videam⁹ q pro
prietas large referat ad solã pos.vt.ĩ.de ꝟbo.sig.l.interdum.𝔷
l.ij.C.de ꝓba.cũ si.𝔷 vbi in aliqua dispositiõe fit mẽtio de pro/
prietate.vt q: statutũ dicat q ille ad quem spectet proprietas d/
beat dãnum sub certa forma resarcire an intelligatur de eo ad
quem spectat dñium.an vero de illo ad quem spectat pos. vide
no.per spec.in ti.de proba.§.videndum ꝟsi.sꝫ pone statutum
𝔷 Jo.an.𝔷 Anto.de bu.ĩ.c.quoniã frequẽter.§.quod si super
vt lit.nõ cõtest.𝔷 Bar.in.l.locoꝝ.in.C.de om.ag.deser.lib .xi.
per Bal.in.l.ii. in p̃n.s̃. nau.cau.sta.𝔷 in.l.sciẽdum.§.sꝫ 𝔷 etiã
cũ.§.seq.s̃.qui satisda.cog.𝔷 per Pau.de ca.in R̃ica.s̃.ti.pro
ximo.sicut tamẽ est reperire dñium 𝔷 quasi dñium.c.abbate.§.
ceteꝝ.de re iudi.li.vi.ita est inuenit proprietatẽ 𝔷 quasi propꝛie
tatẽ:vt est glo.in.l.ij.§.q̃dam ꝟsi.de liberis.ĩ.de iterdic. quaꝫ
ad hoc dicit sing.Bal.in.c.i.§.i. de inuesti.de re. alie.fac. sed
dic q pro illa glo.est tex.in.c.fi.de iudi.𝔷 de illa gl.ẽt vide per
Bal.in.d.l.cũ res.¶ Jtẽ no.formã ĩterponẽdi ſm decretũ cõ
tra habẽtẽ vtile dñium.de quo dic vt per Bar. h̃. 𝔷 tamẽ infra
dicetur.¶ Jn glo.ij.dic q prima lec. approbatur h̃ per Bar.
vt hic 𝔷 alios cõmuniter.alias vero lec.reprobat hic bar.p euꝫ.
¶ Sed Jmo.dicit forte posse defensari secũdaꝫ lec.ut sit specia
le fauore fisci q nõ ĩterponatur cõtra eũ ſm decretũ ex cã dãni
infecti.lꝫ ĩterponatur ꝯ minorẽ vel absentẽ cã reipub.vt.s̃.ea.l.
§.si forte.nam 𝔷 multa alia p̃uilega habet fiscus q̃ nõ habet mi/
nor vel absens ex cã reipub.vt pꝫ in.l.i.𝔷 per totũ.C. de priuil.
fis.𝔷 ibi per azo.in sũma.satis sit ĩ hoc casu posse fieri missionem
ex p̃mo decreto.Fatetur tamẽ q equior est opi.bar. Pau.ď ca
stro h̃ simpliciter trãsit cũ bar.𝔷 istud mihi magis placet . quia
h̃ in tex.nihil de fisco dicit.¶ Jn glo.magna in p̃nci.habes q
lõgum tẽpus dicit decem annorũ[c].de quo per gl.in R̃ica.C.q̃
sit long.cõsue.𝔷 per glo.in cle.i.vbi doc.de re.eccle.nõ alie. et
per glo.𝔷 bar.in.l.i.§.quod ait.ĩ.de supfi.per glo.in.l.cum de
in rem ꝟso.in ꝟ.longo.s̃.de vsu.𝔷 in.l.si filius.C.de peti.here.
𝔷 in.l.fi.si ag.vecti.per glo.𝔷 bal.in.l. si constãte.§.si vxor ĩ ꝟ.
medium.s̃.so.ma.𝔷 per Ja.bu.in.l.emptorẽ.C.loca.𝔷 per do.
de ro.cõclusione.ccxxvii.per bal.𝔷 Ange.in.l.si filio.§.fi.s̃.so.
matri.per Ange.in.§.si ꝟo aliquis in auc̃.de nõ alie.per cano.
in.c.fi.ne prela.vi.suas.𝔷 hoc est vtile scire ad intellectũ iurium
dicẽtium q cõductor ad longũ tẽpus habet vtile dñium.d.§.
quod ait.𝔷 ad iura dicẽtia q solus prelatus ecclesie p̃ot locare:
dũmodo locet ad longum tẽpus de quo in dictis locis. ¶ Jn
ea.glo.ibi pro castro dicit bar.hanc glo.in se veram.𝔷 no.𝔷 for
te ſm Jmo.nõ ẽ alibi.ex qua habes ſm eum q p̃uilegium cõcel
sum ciuitati circa prescriptionẽ in q̃ttuor casibus positis in.l.fi.
C.de sacrosan.eccle.locũ nõ habet in castro vel villa.quod vi/
detur ſm eum cõtra no.per bar.in.l.ij.ĩ.de ꝟbo.signi.de q̃ di/
cit tetigisse in R̃ica.s̃.sol.ma.¶ Nec ob.ſm euꝫ id qď no. in.l.
respublica.C.qui.ex cau.ma.q: illud ꝓcedit quo ad beneficium
restitutiõis in iteg.qď nõ est mere psonale.l.nõ solũ.s̃.de resti.
in inte.𝔷 facit ſm eũ id qď no.Dy.in regula p̃uilegium. de reg.
iur.li.vi.𝔷 per bar.in.l.q: tale.s̃.sol.ma.¶ Pau.de ca.etiaꝫ h̃
dicit dictuꝫ hui⁹ glo.in se verũ.𝔷 tñ nõ dicit q istud qď dicit h̃
glo.volẽs rñdere ad.d.l.fi.nõ fuerit necessariũ.q: aliter potest
respõderi ad illã vt h̃ per bar.¶ Ro.h̃ dicit q lꝫ ista gl. 𝔷 bar.
videantur velle simpliciter q priuilegium illius.l.fi.cõcessum ci
uitati nõ habeat locum in castro vel municipio : tamen ĩpemet
bar.𝔷 bal.in.l.fi.preallegata tenẽt cõtrarium.qua propter vĩc
ĩpe duo esse vidẽda. Primo an.d.l.fi.habeat locũ in castro vl
municipio.Scďo an extra illuꝫ casuꝫ bñficiuꝫ vel p̃uilegiuꝫ con
cessum ciuitati extẽdat ad castrum vel villas propinquas 𝔷 ciui
tati subiectas.Circa p̃mũ dicit se dubitare.tamẽ putat verioreꝫ
esse opi.huius glo.quia.d.l.fi.inducit nouũ priuilegium extra
ius commune in ciuitate.ergo non debet extẽdi ad castra.cum
ista sint diuersa noĩe 𝔷 effectu.vt per bar.in.l.i.§.sinauteꝫ.s̃.ri.
proximo.𝔷 p̃uilegium cõtra ius cõmune nõ ďbet extẽdi sꝫ restri
gi.l.quod vero.ff.de legi.c.que a iure.de prescrip.lib.vi. Quo

ad ſm ɔ̄cludit q̄ ſi ſum⁹ in fauorabili materia: vt in bn̄ficiis cō tinebunt̄ caſtra ⁊ ville. vt per. l. nā q̄ liquide. §. ſi ita legeť. ff. ď pe. lega. ⁊. l. ſcio. §. tirāne. ff. ď fun. iſtru. ℭ Aut ſum⁹ ī priuilegiis ɔ̄ ius cōe ɔ̄ceſſis. tūc ſecus q̄ ſtricte interpretari debēt. l. ſi quan do in pn̄. C. de inoffi. teſta. ⁊ no. Jo. an. in. c. oliȝ tibi. ď ꝟb. ſig. ℭ Nec ad hoc ob. l. qui ex vico. ff. ad municip. q̄ꝛ dȝ itelligi illa l. in fauorabilibus. Dicit tn̄ hoc vltimū debere limitari niſi ville eēnt ita ꝓpinque ciuitati q̄ dicerenť eſſe de comitatu ciuitatis. puta in ſuburbiis. ar. l. qui in cōtinētib⁹. ⁊. l. edificia. ⁊. l. notio/ nē. §. cōtinentes. ff. de ꝟb. ſig. ⁊ de hoc ſcd̄o articulo dicit etiam tractari per Ja. de bel. in auc̄. q. mo. na. effi. ſui. §. ſi qs igitur. ⁊ per Jo. an. in. c. ciuitas de ſen. ex. li. vi. ⁊ per Bar. in. d. l. ij. ⁊ per Bar. in. l. i. §. cū vrbē. ff. de offi. pre. vr. ⁊ per bal. in ti. de pa. cō ſtā. in ꝟ. nos romanos. ⁊ aliqd per Jo. an. in. c. fi. de offi. dele. li. vi. ℭ Et pro hoc dicit ſe reprobare vnū dictū ang. in. l. inſule ff. de iudi. vbi ſm eū dicit q̄ repreſalie cōceſſe cōtra ciuitatē itelli gunť etiā ɔ̄ceſſe ɔ̄ comitatū. nā iſtud nō videť verū. rō eſt q̄ꝛ iſta diſpoſitio odioſa nō debet extēdi. l. dū qdaȝ. ff. de li. ⁊ poſt. Et per hoc dicit etiā ſe tenere cōtra glo. fin. in. l. laudabilem. C. de aduo. di. iu. ſȝ voluit allegare glo. in. l. reſtituēde. in ꝟ. pro voto eo. ti. que ſm ipm voluit q̄ priuilegiū cōceſſuȝ alicui rectori vel ꝑ/ ſidi cōprehendit omnes illos qui ſūt ſibi ſubiecti. Et dicit ipſe q̄ ad hoc nō obſtat. d. l. i. ⁊. ij. C. de epiſ. ⁊ cler. que videtur face re pro illa glo. que reſpondet q̄ intelligit illa iura in beneficiis nō in priuilegiis cōceſſis cōtra ius cōmune. Adde circa primuȝ q̄ opi. huius glo. bene facit qd̄ no. glo. in. d. l. publica. ⁊ illā ad hoc ponderat Bar. ℭ Tamen magis cōmunis concluſio eſt q̄ illa. l. fi. habeat locum in caſtro. ⁊ in quolibet municipio. ita te/ net bar. in auc̄. de here. ⁊ falci. iij. rn̄. al's ē in pn̄. illi⁹ ti. ꝑ id qd̄ no. glo. ibi ī ꝟ. reipu. ⁊ ita ēt tȝ gui. ď ſu. in. d. l. fin. q̄ꝛ illa. l. fi. fū dat ſe in iure publico: vt patet ibi in pn̄. ergo cōprehēdit caſtrū ⁊ municipiū. l. ſȝ ⁊ hi circa pn̄. ff. de publi. l. ſȝ ⁊ ſi imagineȝ. §. i. ff. de fur. l. cū q. C. de fū. reipu. li. xi. ⁊ ita tȝ vltra pd̄icta Saly. in d. l. fi. referēs ita tenere Ja. bu. ibi tn̄ ray. in. d. l. fi. tȝ q̄ illa. l. lo cū nō habeat in caſtro vel villa. alle. no. per glo. h̄ in. d. l. reſpu blica. ita ēt tȝ ful. ī. d. l. fi. ⁊ repꝛhendit opi. bar. ibi. ⁊ moueť: q̄ꝛ aliud eſt ciuitas. aliud eſt vicus. l. ſi hr̄s. §. vicis. ⁊ ibi bar. de le. i. ⁊ q̄ꝛ ciuitas ē loc⁹ iſignioꝛ q̄ꝫ ſit caſtrū: q̄ꝛ ciuitas hȝ epm̄. ergo ſingulare ius cōceſſū locis iſignib⁹ nō dȝ extēdi ad inferioꝛa. ar. d. l. qd̄ ꝟo. ⁊ ita dicit tenere glo. ⁊ bar. hic. ⁊ ita tranſit alber. de ro. in diſcurſu ſmonis. ℭ Vn̄ dicit fulg. q̄ iſta opi. vr̄ verioꝛ. tn̄ per hec nō recedo ab alia opi. q̄ꝛ iura etiā exoꝛbitātia a regulis iuris cōmunis extēdunť ex idēptitate rōnis ad caſuȝ qui ſub ex/ preſſa ſignificatiōe vocabuli pōt cōprehēdi. l. filiū habeo. ff. ad macedo. l. ad ſenatuſcōſul. ff. ď ritu nup. iūcta. l. liberoꝝ. ꝟſi. ſȝ ⁊ papinian⁹. ff. de ꝟb. ſig. cū ibi no. ꝑ bar. bn̄ facit qd̄ no. glo. in auc̄. vt hi q obliga. perhi. res mi. p⁹ pn̄. i. ꝟ. accuſationē. ⁊ no. Cy. i. l. i. C. que ſit lon. cōſue. ⁊ Jmo. i. l. ſi ꝟo. §. ď viro ſo. ma. ⁊ moder. i. c. i. de tēp. oꝛdi. li. vi. ⁊ vbi eſt ſcripta rō. i. l. fit extēſio ad alios caſus ex idētitate rōnis ſcripte ēt ſi illa. l. ſit exoꝛbitans vel correctoꝛia: vt no. glo. in cle. i. de elec. ⁊ clare bal. i auc̄. quas actiōes i. iij. q. C. ď ſacroſan. eccle. ⁊ in. l. fi. ff. ď here. iſti. ⁊ anto. de bu. ⁊ moder. vbi. ff. proxi. cū ergo tex. i. d. l. fi. in pnci. ponat rōnes illi⁹ deciſiōis. l. vt fiat dr̄ia iter ius publicū ⁊ priuatū. ⁊ iſta habeat locū i caſtris ⁊ qbuſdā municipiis. cū ſaltē large dicanť habere rēpu.ª vt per gl. i. d. auc̄. de here. ⁊ fal. in pn̄. agiť ⁊c̄. ℭ Nō ob. gl. i. d. l. reſpu. q̄ꝛ illa i caſu ſuo magis cōiter dānať: vt ibi ꝑ doc. ⁊ ꝑ doc. i. c. auditis. ď reſti. in iteg. §. ij. ſup. ꝟ. idē/ q̄ ⁊c̄. Ang. tn̄ h̄ in hoc articulo ſimpl'r trāſit cū gl. ℭ Circa ſm articulū an extra caſuȝ. d. l. fi. priuilegia vel bn̄ficia cōceſſa ciuitati extēdanť ad caſtr. vel villas. dic vt dixi. ff. ea. l. §. ex hoc edicto. illud dictum Ange. alleg. in preallegata. l. inſule nō inuenio de illo articulo. vide ꝑ bal. in. l. ſi i aliquā. ff. ď offi. cōſu. ⁊ i auc̄. ⁊ oīno in. viij. col. C. ne vx. pro ma. Et ēt inq̄tū ro. iſert ɔ̄tra gl. i. d. l. reſtituēde. nō vr̄ illā bene reprobare. ⁊ pro ea do caſū i. c. licet. de priui. li. vi. ⁊ ibi glo. in ꝟ. admittiť. facit mētionē de eo qd̄ habet in. d. l. reſtituēde. ⁊ cū eo ēt i. d. l. reſtituēde trāſit bal. ibi nec reſpōdet ro. ad. l. ij. C. de epiſ. ⁊ cle. q̄ꝛ illa ꝓprie loqtur i ꝑ/ uilegiis: vt ibi i tex. i ꝟ. priuilegiis. ℭ ℭ Tū de hoc an priuilegiū cōceſſū alicui trahať ad familiares ⁊ ſibi ſubditos vide perfecte ꝑ Cy. diſtinguētē. i. l. i. C. de ex. o. mili. ⁊ ibi ēt ꝑ bal. ⁊ Saly. et

ibi ponit Cy. rōneȝ. d. l. ij. C. de epiſ. ⁊ cle. De mate/ ria ēt ꝑ Cy. i. l. fi. C. de iniur. ⁊ per gl. ⁊ doc. i. c. ij. de fo. cōpe. ⁊ aliqd ēt ꝑ bal. ⁊ doc. i. d. l. i. ⁊. ij. C. ď epiſ. ⁊ cle. ad qd̄ ēt vide bal. in ꝓemio. ff. i pe. col. vbi ēt tā/ git. an priuilegiū doc. extendať ad ſociū ⁊ pōderat eē tex. q̄ ſic i. §. illud ꝟo ⁊c̄. ⁊ ꝑ bal. in auc̄. habita. i ꝟſ. no. per illū tex. C. ne fi. pro p̄re. ℭ Jn ea glo. ibi ⁊ ſci ens rē alienā preſcribat. iſtud putať ab oībus veꝝ de iure ciuili. ꝑ. l. ⁊ generaliter. alle. in gl. ⁊ ꝑ iſtū tex. an cā dāni infecti ⁊ noxalis eqparanť. l. pretoꝛ. §. h̄ edi/ ctū. ff. eo. ℭ Sȝ dubiū ē an de iure cano. ꝓcedat hoc miſſus ex ſecūdo decreto in cā dāni infecti. ⁊ in cā no/ xali ſi ſciam habuit rē eſſe alterius q̄ꝫ illi⁹ cōtra quē eſt iterpoſitū ſcd̄m decretū eā preſcribat. in quo bar. hic tenet q̄ ſic referēs ita velle glo. pe. in. c. paſtoꝛalis. ď offi. oꝛdi. ⁊ dicit bar. q̄ auctoꝛitas iudicis hoc opera tur i hac cā dāni infecti. ⁊ noxali. al's ſecus ꝑ. l. q fun/ dū. §. qui bona in fi. ff. eo. vbi pȝ q̄ ēt qn̄ iudicis au/ ctoꝛitate res reſtituiť: reqritur regulariter ad preſcri/ bēduȝ lōgo tēpore bona fides. vt ibi ꝑ bar. ℭ Jmo. hic dicit q̄ illa gl. in. c. paſtoꝛalis. ſentit oppoſitū ei⁹ ad qd̄ allegať per bar. q̄ꝛ illa glo. dicit q̄ ſm iura ciui lia preſcribit. ⁊ ſic innuit q̄ ſecus ſit ſm ius canonicū tn̄ dicit imo. foꝛte poſſe cōcludi q̄ aut imiſſus ex ſecū do decreto in cā dāni iſecti vel noxali cōtra bone fi/ dei poſſeſſorē veriſimile putare debeat q̄ etiam ver⁹ dn̄s nō defendiſſet rē neqȝ cauiſſet foꝛte q̄ vtili⁹ erat nō cauere de dāno iſecto. neqȝ defendere ⁊ habere rem ꝓ derelicto: tūc poſſit preſcribere etiā de iure ca/ nonico. Rō q̄ꝛ lȝ ſciat rē eē alienā tn̄ pōt dici nō eſſe in mala fide. ex quo ꝟiſimiliter debebat putare domi nū nolle rē defendere. ⁊ ſol⁹ malefidei poſſeſſoꝛ a pre ſcriptiōe ꝓhibeť vt in regula poſſeſſor de reg. iur. li. vi. ℭ Jnterdū ꝟo ꝟiſimiliter putare debebat dn̄s fo re defenſurū rē. ⁊ hoc caſu nō preſcribit de iure cano nico. q̄ꝛ videť in mala fide nō iterpellādo dn̄m: tuti⁹ tn̄ eſt omni caſu interpellari dn̄m. ⁊ ſi dn̄s tūc nō de/ fendat fiet miſſio in cōtumaciā ɔ̄tra eū ex ſecundo de creto. ⁊ tūc erit actoꝛ tutus in foro cōſciētie facit. c. iu uenis de ſpō. ſm eū. Pau. de ca. tenet h̄ ɔ̄tra bar. ꝑ regulā iuris cāonici i. d. c. poſſeſſoꝛ. ℭ Nec ob. ratio bar. dicētis q̄ preſcriptio ꝓcedit cū mala fide ꝓpter auctoꝛitateȝ decreti iudicis. q̄ꝛ reſpōdet q̄ nō eſt ma ioꝛ auctoꝛitas iudicis q̄ꝫ legis ſȝ. ll. que dicebāt q̄ pre ſcriptio lōgiſſimi tp̄is ꝓcedat cū mala fide. vt. l. ſi qs emptiōis. cū ſi. C. de preſcrip. tri. anno. ſunt correcte per iura cano. eo quia tales. ll. nutriebāt peccatuȝ. c. quoniā omne. de preſcrip. eodē mō dici dbeat q̄ ſit correct⁹ tex. in. d. l. ⁊ generaliter. ⁊ ita etiā tenet ideȝ Pau. de ca. in. l. pretoris. in pn̄. ff. eo. ro. h̄ ſe remit/ tit ad. §. iulian⁹. ff. ea. l. vbi ď hoc nihil tāgit. Addo q̄ ɔ̄ opi. bar. vr̄ gl. in. c. ſi diligēti. ꝟ. bona fides de pre ſcrip. vbi glo. dicit q̄ lȝ qs habeat ɔ̄ſciētiā rei aliene. tamē vſucapit ſi interuenit decretū iudicis. alle. d. l. ⁊ generaliter. ⁊ tex. xvi. q. iij. c. placuit qcunqȝ. ℭ Ant. de bu. i. d. c. ſi diligēti. dicit q̄ iō i caſu. d. l. ⁊ genera liter pōt ꝓcedere vſucapio vel preſcriptio lōgi tēpo/ ris cū ɔ̄ſcia rei aliene. q̄ꝛ preſcribēs cenſeť ibi ēt habe re cām ab eo: cui⁹ ꝟe erat ſeru⁹. ⁊ ipe teneť ad extima tionē dāni: vel ad dādū ſeruū ꝓ noxa. iuxta. l. ij. ff. de noxa. ⁊ ꝓpterea ibi preſcribēs nō cenſeť eē in mala fi de licet ſciret rē nō eſſe illius cōtra quē obtinuit pmū decretū. ⁊ ita dicit q̄ itelligiť. d. c. placuit. ⁊. d. c. i. cū ibi no. de preſcrip. q̄ꝛ ob culpā illoꝝ cōtra quos pre/ ſcribebať: erat hoc iductū. ibi glo. etiā i. d. c. cōtingit de do. ⁊ ɔ̄tu. in glo. fi. dicit q̄ ſm iura cano. nō tribu itur cā preſcribēdi: niſi adſit bona fides ꝑ. c. vigilan/ ti. ⁊. c. quoniā de preſcrip. ⁊ bal. in. l. ij. in. vij. col. ff. ſi ex noxa. cauſa aga. qr̄it generaliter an miſſus ex ſecū do decreto aqrat ius vſucapiēdi ⁊ pſcribēdi n̄ obſtāte q̄ miſſus habeat ɔ̄ſciaȝ rei aliene ⁊ arguit ad partes.

ℭ Republi cā. pro hoc q̄ dicit in. ro. cō ſi. ccccxxiij. q̄ caſtra gaudēt priuilegio reſti tutiōis i iteg. qn̄ i eis ē mul titudo hoiuȝ que regiť per ſuos admini ſtratores quia tūc ē eadē rō q̄ ē i ciuitate. alias ſec⁹. vbi ergo eēnt ca ſtra vel ville i quibus nō fie ret dr̄ia inter ius publicuȝ ⁊ ꝓuatū non debet extēdi priuilegiū: de hoc h̄ loqūtur doctores

5. col

finaliter ɔcludit ꝙ nõ regulariter. qꝛ factũ iudicis re
putaꝛ factũ ꝑtis.l.ob cãm.C.de euic.l.i.C.si in cau.
iudi.si pig.ca.ergo sit sicut si haberet titulũ ex iudici
alem rei nõ posset cũ mala fide prescribere. ita nõ de/
bet posse prescribere si hꝫ titulum a iudice. Fallit ꝟꝫ
eũ in cã q̃ afficit rẽ: vt in cã noxali ꝛ in cã dãni infecti.
alle.d.l.ꝛ generaliter.ꝛ.l.pretoris i ꝑn.s̃.eo. ꝛ istam
cõclusionẽ quam ponit bal.in.d.l.ij.vꝛ etiaꝫ firmare
Spe.in ti.de ꝑmo ꝛ scdo decreto in.d.§. iuxta ꝟsi. sꝫ
in idẽ est si ipsa ꝛc̃.ꝛ etiã bal.i auc̃.ei qui.C.d bo.au/
to.iudi.pos.vbi etiã refert di.ita tenuisse. ꝛ addit ibi
bal.ꝙ secũdũ dcretũ regulariter nõ dꝫ operari ad ꝑ/
scribendũ cũ mala fide ꝯ dñm ꝑꝑ auctoritatẽ iudicis
qꝛ lꝫ scdm decretũ quo ad litigãtes habeat vim diffi/
nitiue nõ habet eãdeꝫ vim quo ad dñm ipius rei nõ
citatũ.iõ nõ põt dici ꝙ quo ad eũ auctoritas iudicis
hoc opereꝛ.l.fi.C.si per vim.vl' alio mõ.ꝛ.l.memine
10 rint.C.vñ vi.¶ Et subdit ꝙ ꝓ cõstãti dicẽdũ est ꝙ si
reus nõ possideret.missus nõ prescriberet aliquo mõ
etiã cũ bonafide: qꝛ haberet missus reꝫ ab vno. ꝛ po.
ab alio.nõ illius ti.noie. Vñ nõ posset prescribere. et
licet nõ alleget: Voluit allegare tex.no.in.l.cũ solus
ĩ.de vsuca.ꝛ cũ bal.in effectu trãsit Saly.i.d. auc̃. ei
11 qui in pe.col.¶ Ang.in repe.l.i.C.de iudi.i vlt.car/
ta dicit ꝙ nõ semꝑ hñs cõsciẽtiam rei aliene dr esse in
mala fide adeo ꝙ nõ ꝑscribat. exẽpluꝫ ponit inter ce
tera in casu.d.l.ꝛ generaliter ꝛ sentit etiã ibi Ang.ꝙ
etiã in casu illo ꝑscribit de iure canonico.¶ Sꝫ imo.
i.d.l.seqtur.§.si viã in pe.col.ĩ.de vsuca. ꝛ plenius i
repetitiõe.c.si.i.xxi.col.de ꝑscrip.refert ꝙ Ange.in
repetitiõe.d.l.i.tꝫ illud qd.s̃.dixi.sꝫ ꝟm eũ istd ẽ dubi
um q̃uis glo.i.d.c.ɔtingit ꝟm eũ senserit illud idem
qd facit Ange.i.l.i.quod ẽt dicit Imo.facere gl. i.c.
qm̃ frequẽter.§.pe.i.ꝟ.reseruata.vt lit.nõ ɔtest.ꝛ di/
cit etiã ꝙ ita tenet glo.ꝛ Anto.de bu.i.c.si diligenti
tñ ꝟm eũ forte dici posset ꝙ de iure cano.non ꝓcedat
illud qd habeꝛ in.d.l.ꝛ generaliter.ꝑ.d.c.si.ꝛ ꝑ.d.c.
possessor.que iura indistincte loquũꝛ.ꝛ ex quo missus
hꝫ ɔsciẽtiaꝫ rei aliene videꝛ ꝙ dicaꝛ i malafide.adeo
ꝙ nõ possit prescribere: vt.d.c.si.ꝛ dato ꝙ missus ex
secũdo dcreto cã noxali nõ teneaꝛ dño restituere ser/
uum nisi sibi dãnũ emẽdeꝛ ꝛ ꝓbaꝛ in.d.l.ꝛ generali/
ter.tñ nõ per hoc sequiꝛ ꝙ debeat prescribere.¶ Et
rñdent ad ratiõem assignatã ꝑ Ant.de bu.i.d.c.si di
ligẽti.qꝛ nõ põt dici ꝙ imissus habeat aliquaꝫ cãm a
dño quo ad dñiuꝫ ipius serui q̃rẽdi.qꝛ nihil actũ est
cũ dño.nec etiã fuit dñs in iudi.ꝛ regula est ꝙ res in
ter alios acta.ꝛ dic ꝙ hoc est forte de iure verũ.q̃uis
cõiter glo.ꝛ doc.videanꝛ tenere ꝙ in casu.d.l.gene/
raliter ẽt de iure canonico ꝓcedat vsucapio vel ꝑscri/
ptio ꝟm eum.ꝛ certe fortiora videnꝛ esse illa que ad/
ducunꝛ pro illa opi.ꝙ de iure cano.missus ex secũdo
decreto ex cã dãni isecti vel noxali nõ prescribat si ha
buit sciam rei aliene attẽto maxime ꝙ nõ operaꝛ iu/
dicis auctoritas: vt probaꝛ.in.d.l.ꝛ generaliter.ꝛ in
d.§.qui bona. Vñ ista opi.vꝛ verior cum limitatione
tñ que colligiꝛ ex no.ꝑ Imo.h.¶ Fateor ꝙ inq̃tuꝫ
Imol.in.d.c.si.allegat glo.i.d.c.cõtingit. ꝛ in .d.c.
qm̃ frequẽter nõ bene allegat: qꝛ ille glo.nõ dicũt ad
id qd allegaꝛ ꝑ ipm̃. sꝫ potius ad ɔ̃triũ. ¶ In ea.gl.
ibi vel dic ꝛc̃.hec est vera.ꝛ aliter põt etiã responde/
ri ad ɔ̃trium vt hic per Bar.cũ quo transeũt Ange.ꝛ
12 alij.¶ In ea.glo.in fi.intẽtio glo. est querere an ius
ꝛ vtile dñium qd habet feudatarius liuellarius vel ille
qui hꝫ rẽ precario ꝑ imissionẽ i pos. factã ex ꝑmo vel
scdo decreto ɔtra eos trãsferaꝛ etiam in imissũ eo mõ
quo h dꝛ qñ iterponiꝛ ꝑmuꝫ ꝛ scdm dcretũ ɔtra ɔdu
ctorẽ fundi vectigalis ꝛ glo.h dicit ꝙ sic.¶ Sꝫ bar.
tenuit cõtrariũ hic.quia cũ tale ius sit vnitum cũ obli
gatiõe ꝑsonali qua tenenꝛ feudatarius ꝛ similes. ꝛ cuꝫ
nõ reperiaꝛ ꝙ talis obligatio trãseat in singularẽ suc

a ¶ Scietiaꝫ rei aliene. ꝙ habẽs sciam rei aliene non prescribat uoluit abb.cõsi. iij.i quartade cia.q. ꝛ cõsil. vi.ij.li. alexã. cõsi.clxxv.ij. li. ꝛ .lxiij. iiij. li.pau. de ca. cõsi .clxxxvij. ful.ɔsi .cxxiij. ꝛ . clxiij . ubi dicit ꝙ oẽ ꝙ nõ est ex fide peccatũ ẽ. sed ex fide nõ est ꝙ qs rem aliena scienter ꝑscribat. ergo ꝛc̃. Raph. tamẽ cu.cõsilio lxvij. tenet ꝙ in cã noxali ꝛ vbi qs auctoritate.l. possidet ꝙ prescribat lꝫ habeat sciam rei aliene.ꝛ ibi vide nouã sñiam i eo ꝙ voluit bar.in.l. seqꝛ §.viã d vsucapio.ꝛ ꝙ auctoritas iudicis det cãm ꝑscribendi voluit bal.cõsi.clxxxi.in fi. incipiente ꝑmo q̃ritur vbi alle. l. generaliter ꝛ.xvi.q.iij. sacerdotes.

6. col

cessorẽ.merito nõ põt trãsire istud ius feudi vel simile in istuꝫ q
vellet imitti ex secũdo dcreto qd secus est in casu huius.§.qꝛ in quẽ
cũqꝫ trãsit ꝑdiũ vectigale trãsit cũ illo onere soluẽdi illd qd te/
nebaꝛ soluere ɔductor.l.iperator.s̃.de publica.l.ij.C.si.cẽsi.vꝛ
reliq.ꝛ h plenius ꝑ ipm̃.¶ Itẽ tenet Pau.d ca.dicẽs ꝙ alia ẽ rõ
in dictis predijs feudalibus ꝛ simi.q̃ sit in ꝑdio vectigali.qꝛ ꝑdi
um vectigale põt alienari ꝑ ɔductorẽ in quẽcũqꝫ etiã exneũ nõ
reqsitis municipibus.i.locatoribus.ꝛ trãsit in quẽcũqꝫ ẽt hrdem
exneũ qm̃ trãsit in cã obligatiõis: cũ tale prediũ sit obligatũ iure
pignoris ꝓ pẽsiõe que solui dꝫ: vñ nõ curat municipiũ ad queꝫ
trãseat prediũ.l.si domus.§.fi.ꝛ ibi no. Bar.d le.i.in.d.l.ipe/
ratores.nimiꝝ si trãsferꝛ etiã i imissũ.sꝫ ista d qbus loqꝛ gl. nõ
possũt alienari in extraneã ꝑsonã sine lnia dñi habẽtis directum
ꝛ h maxie in feudo.nec trãsit ad exneos hrdes.sꝫ ad filios tm̃.
ꝛ idẽ in emphyteosi ecclesiastica. sꝫ illa que ɔduciꝛ a ꝑuato he
ne trãsit iuxta ea que no.i.l.ẽt solu.ma.nõ tñ põt alienari titulo
singulari sine lnia dñi directi.qꝛ fieret sibi preiudiciũ cũ singu/
laris successor nõ sit obligatus ad pẽsionẽ nisi de nouo obliget
l.iij.§.fi.s̃.vsufruc.quẽad.ca. Vñ ɔcludit ꝙ feudũ pro quo de
beꝛ ꝟuitiũ ꝑsonale.iuxta.c.i.i ti.qbus mõis feu.amit.ꝛ in.c.i.in
ti.que fuerit ꝑ.cau.bñfi.amit.nõ põt capi ex secũdo decreto ꝑꝑ
ɔtumaciã feudatarij.q̃tuꝫ ad hoc vt vtile dñiuꝫ transeat ẽt in i/
missuꝫ.qꝛ ferret ꝑiudiciũ dño sine cuius volũtate nõ põt alienari
alienatiõe volũtaria vel necessaria.ꝛ nõ cogiꝛ dñs habere aliuꝫ
feudatariũ q̃ velit.qꝛ seruitiũ ꝑsonale qd prestaꝛ ꝓ feudo diuer
sificaꝛ ex diuersitate ꝑsonaꝝ.l.si nõ sortẽ.§.libertus.d ɔdi.ide.
sꝫ cõmodũ ipius feudi qd ꝑtinet ad feudatariũ pene vꝛ ꝟm euꝫ
ꝙ possit capi ex ꝑmo ꝛ scdo dcreto.tã ex cã dãni infecti.q̃ ẽt per
creditores habẽtes actionẽ ꝑsonalẽ.sicut ꝛ cõmodũ bñficij ec/
clesiastici i.c.ꝑuenit.de fideius. ꝛ ita ꝟm eũ debet itelligi qd no.
Spe.in ti.de ꝑmo ꝛ secũdo decreto.§.restat ꝟsi.qd si reus nõ
hꝫ.¶ Sꝫ aduerte.qꝛ Pau.de ca.vꝛ velle ꝙ quo ad cõmoduꝫ
feudi trãsferẽduꝫ in imissuꝫ possit iterponi scdm decretũ in cau/
sa dãni isecti ɔtra vasallũ pro re feudali ruinosa sicut qñ iterpo/
niꝛ ad cõmodũ creditoris pro aliq̃ obligatiõe vel actiõe q̃ tene
baꝛ vasallus.puta qꝛ erat obligatus ad certã q̃titatẽ.ꝛ licet ipe
nõ dicat.i hoc Bar.hic tenet ɔ̃triuꝫ in.ij.ꝛ.iij. colũ. ¶ Tñ po/
tes dicere ꝙ si bñ inspicianꝛ ꝟba eius nõ negat qn ẽt pro cã dã
ni isecti possit ex scdo decreto capi cõmodũ iuris feudalis.nam
illud fieri possit sicut qñ fit missio ex scdo decreto ɔtra vsufructu
ariũ ex cã dãni isecti vel noxali: vt.s̃.ꝓxi.§.fi.ꝛ.l.si cũ vsufructu
ario.cũ glo.ꝛ ibi doc.s̃.si ex noxa.cau.aga.ꝛ no.etiã bar.hic i
v.q.ꝛ tñ vsufructus nõ põt alienari per vsufructuariũ.l.si vsufru/
ctus.s̃.de iure do.ꝛ.§.finiꝛ.isti.de vsufru.ꝛ istud expresse etiam
tꝫ Ang.i.l.eoꝝ.ĩ.eo.facit quod no.spe.in ti.de execu.sen.§.se
qtur ꝟ.qd si habet tm̃ feudũ.ꝛ in.d.§.restat ꝟ.ꝛ idẽ in vasallo
bñ veꝝ est ꝙ bar.hic circa.iij.col.dicit eẽ differẽtiã iter casuꝫ qñ
capiꝛ cõmodũ iuris feudi ex secũdo decreto ꝓ cã dãni isecti. et
casuꝫ qñ capiꝛ pro aliq̃ obligatiõe ꝑsonali ipius vasalli.qꝛ ꝑmo
casu vasallus post ꝑmum decretũ nõ dꝫ amplius prestare ꝟuitia
dño pro feudo.sꝫ dꝫ ea prestare imissus ex secũdo decreto ꝓ cã
dãni infecti.secus in secũdo casu.qꝛ tũc vasallus semꝑ debebit ꝑ/
13 stare ꝟuitia.rõnem diuersitatis vide h per ipꝫ.¶ Circa quod tñ
h Imo.dicit nõ eẽ bonã drĩam Bar.qꝛ etiã qñ est facta missio
ex secũdo decreto pro cã dãni infecti dꝫ prestare vasallus serui
tia dño.ꝛ nõ imissus.qꝛ est iputãduꝫ vasallo cur rẽ ipsam nõ re
parauit.arg. eoꝝ que habenꝛ in.l.i.C.de iur.emphi. Ang.aũt
circa hoc.i.d.l.eoꝝ nõ vꝛ facere drĩam quã facit Barto.ꝛ repu
gnat opi.sua tã distinctiõi tradite ꝑ bar.quã etiã ɔclusiõi imo.
nã vult Ang.ibi ꝙ imissus ex secũdo decreto.siue ex cã dãni i/
fecti siue ex alia teneaꝛ prestare seruitia dño.ꝛ nõ prestabit imis
sus seruitia vt vasallus.ex quo ipsuꝫ feudũ nõ trãsit in eũ.sed ex
naturali eqtate fundata in regula que hꝫ ꝙ eũ sequũtur incõmo
da quẽ sequũtur emolumẽta.l.ꝟꝫ naturã.de reg.iur.ꝛ in.c. qui
sentit eo.ti.li.vi.¶ Imo.in.d.l.eoꝝ refert illã opi.quã ibi põit
Ang.ꝛ postea subdit ꝙ forte verius est illud ꝙ ipsemet imo.h di/
xerat.s.ꝙ vasallus indistincte remaneat obligatus ad seruitia ex
quo fuit in culpa nõ ꝓuidẽdo: ꝙ res nõ deueniret ad imissuꝫ. ꝛ
istud etiã seqꝛ ro.i.d.l.eoꝝ.ꝓ quo addit vnã rõnem vꝫ.qꝛ ꝟꝫ eũ
si ꝟa eẽt opi.ibi posita ꝑ Ang.sequereꝛ vnũ absurdũ.s. ꝙ saltẽ
ꝑ viam indirectã posset vasallus seruire per substitutũ: quod nõ

ē clarū. imo ſm ip̄m gl. cōiter tenet cōtrariū. de quo in. c. ſi quis decesserit. in ti. ſi de feu. fue. cōtro. iter do. ⁊ agna. ⁊ in. c. i. §. fi. in ti. epi. vel abb. ⁊ in. c. i. an mutus vel surdus. ⁊ indubitatū est hoc ſm ip̄m in feudo cōcesso a principe. quia vasallus nō potest seruire per substitutū. l. ſi quis ex corpore. C. de muril. li. xi. ⁊ in l. q̄squis. ⁊ in. l. ad similitudinē. ⁊ q̄ ibi ſm ip̄m ad materiā habētur. C. de epis. ⁊ cler. ¶ Adde etiā ꝙ Jo. an. in addi. Spec. in ti. de p̄mo ⁊ scdo decreto. §. vidēdū. ṽ. qd ſi reus absens. ⁊ etiā Spec. in eo. ti. §. restat. in. ṽ. sed qd faciet dominus feudi. vidētur simpliciter dicere ꝙ vasallus etiam post secūdū decretum tenetur prestare seruitia domino. ⁊ Spec. pro hoc alleg. tex. in ar. in. c. i. extra de feu. verū est ꝙ ip̄e specifice non loqtur qñ actor esset imissus ex cā dāni infecti. Bal. de hac materia aliquid tangit in auc. ei qui in. v. ⁊ ij. col. C. de bo. auc. iu. pos. ⁊ in. c. īperialē. in p̄n. in. iiij. col. in ṽ. sed nunqd ſi ex consuetudine. in ti. de prohi. feu. alie. per fede. tamē plenius tangit Saly. in. d. auc. ei qui. in pe. carta. vbi in preludijs feudalibus refert verba Bar. hic ⁊ videtur cū eo transire cōcludens ꝙ nec dominiū vtile nec ius feudi transibit etiaʒ in īmissuʒ ex secūdo decreto. nec pro executiōe sentētie poterit adiudicari insolutū. sed solū transibit cōmoditas. ⁊ ad hoc allegat aliqua q̄ etiā in effectu tēdūt ad alle-
14 ga. per Bar. hic. ¶ Nec ſm eū obstat. l. peto. §. prediū de leg. ij. vbi alienatio ꝑmittit̄ pro tēpore vite illorū. ⁊. c̄. quādo est alienatio necessaria vt ibi. ⁊. l. fi. §. sinaūt. C. cō. dele. q̄r respondet ꝙ aliud est in istis feudalibus in quibus vasalli habent tm̄ vtile dominiū. c. i. in ṽsi. quasi vendicare. ⁊ ibi glo. in ti. de inuesti. de re. alie. fac. ⁊ not. glo. magna ī. c. ij. de capitu. corra. sed in. ll. allegatis in ꝯrium habebat plenū dominiū. Item in. q. vasallus ad seruitia personalia prestāda domino tenet̄. ſʒ in. ll. allegatis in ꝯrium nō. ⁊ p̄dicta limitat ip̄e nisi feudū esset tale ꝙ vēdi posset etiā sine cōsensu dñi. puta ex pacto vel cōsuetudine. vt in. c. i. de feu. nō haben. pro. naturā feudi. nā tūc etiā quo ad vtile dominiū ⁊ ius feudi poterit ex secūdo decreto ⁊ in cām iudicati capi res feudalis ſm ipʒ sicut ⁊ fundus vectigalis vt hic. ¶ Quis aūt post secūduʒ decretū teneat̄ in dictis casibus ad prestationē seruitiorū vel īmissus vel vasallus videtur simpliciter trāsire Saly. cum distinctione Bar. hic pro cuius opi. videt̄ vltra alle. per Bar. ⁊ doc. posse adduci. q̄r quando quis mit. in possessiōeʒ ex secūdo decreto in causa dāni infecti nō debet onerari ille cōtra quē fit imissio. vltra quā fit res illa que pertinebat ad eū contra quē ñt imissio. sicut in causa noxali. l. pretor. §. hoc edictū. s̄. e. ſi diceremus ꝙ teneret̄ ad seruitia vasallus cōtra quē est facta īmissio ex secūdo decreto pro causa damni infecti: sequeretur qđ oneraretur vltra ꝙ̄ esset cōmoditas ipius rei feudalis igitur ⁊c̄.
15 ¶ Tamē pro cōcordia videt̄ dici posse ꝙ aut erat feudum simpliciter cōcessum aut erat cōcessuʒ ad certū determinatū seruitiū p̄mo casu nō teneat̄ vasallus prestare seruitiū. quia ille qui patitur cōtra se interponi decretū pro vicio rei. vt ex causa damni infecti videtur habere rē pro derelicto: vt est glo. in. l. pretoris in p̄nci. iu ṽsi. vsucapere. s̄. eo. quem tex. ad hoc reputat mirabileʒ ⁊ singularē Bal. in. l. ij. in. iij. col. s̄. ſi ex noxa. cau. aga. sed ita ē ꝙ vasallus cui est feudum simpliciter cōcessuʒ potest se liberare a prestatiōe seruitij habendo feudū pro derelicto. vt est glo. singularis in. c. fi. de capi. qui curi. vend. ⁊ no. per Dy. ⁊ Bar. i. l. qua. cū cōcordantijs quas allegaui in. d. §. hoc edictū igit̄ ⁊c̄. ¶ Secūdo casu quādo feuduʒ fuit concessuʒ ad certū ⁊ determinatū seruitiū. ⁊ tunc nō fit liberatus vasallus a seruitio. q̄r etiam ſi vellet habere feudū pro derelicto nō posset se liberar̄ a seruitio inuito domino. vt no. glo. in p̄alle. c. fi. cū cōcordātijs, proxime allega. ¶ Nec ad hoc obstat ſi diceret̄ ꝙ inspecta ista ratōe videt̄ dicēdum ꝙ ex idēptitate rōnis qñ etiā interponeret̄ secūduʒ decretū in re feudali pro obligatiōe personali ad quātitatē in qua eodem modo eēt obligatus vasallus creditori deberemꝰ eodē modo dicere ꝙ ſi feudū esset simpliciter concessum nō teneret̄ vasallus prestare seruitiū domino cuiꝰ cōtrariuʒ vult bar. hic ⁊ magis cōiter alij quos. s̄. retuli. Quia potest respōderi ꝙ alia est rō tūc q̄r vasallus debitor creditoris imissi seruit dño. ⁊ creditor hʒ cōmodū feudi satis videtur habere cōmodū vasallus. q̄r liberatur a debitore ex illo secūdo decreto. q̄ ratio cessat qñ ex cā damni infecti. ⁊ sic pro vicio rei fit missio ex secūdo d̄creto. q̄r tūc ille cōtra quē fit missio non dicit̄ debitor q nō tenet̄ iure obligatiōis. sed officiū iudicis soluʒ implorari potest pro cautiōe damni infecti prestanda. l. inqlino cū glo. j̄. eo. quod officiū iudicis presupponit nullā esse obligationē. l. qui per colusionē. in fi. s̄. de actio. emp. ideo tūc patiendo interponi secundū decretū videtur habere rem pro derelicto. vt dixi. ⁊ non est equum ꝙ pro vitio rei obliget̄ vasallus vltra cōmodū ipius rei. d. §. hoc edictuʒ. per queʒ tex. datur responsio ad arg. formatuʒ per Jmol. hic. patet etiam ex predictis responsum ad rōnem allegatā per Roma. in. d. l. eorū. quia quādo feudū est simpliciter cōcessum potest haberi pro derelicto per vasalluʒ. ⁊ hoc modo euadere prestationeʒ seruitij. vt habetur
16 in locis supra alle. ¶ Addo etiaʒ predictis ꝙ Saly. i. d. auc. ei qui. dubitat posito ꝙ fundus feudalis ñ possit adiudicari nec capi per secūdū decretum quo ad consequēdū vtile dominium. vt tenet Bar. h̄. ⁊ sequitur Saly. etiam. ¶ An aūt fructus annales. ⁊ alie cōmoditates feudi possint capi ex secundo decreto ⁊ ob eam cām possit actor in possessionē ipsius rei induci. ⁊ p̄mo dicit videri ꝙ sic in subsidiū aliorū bonorum. l. stipendia. C. de execu. rei iudi. ⁊. l. cōmodis. j̄. de re iudi. ⁊ arg. l. necessaria. §. fi. s̄. de peri. ⁊ cōmo. rei vendi. ¶ In cōtrariū facit ſm eū quia pignorari nō potest res feudalis. d. c. imperialē. in prin. ergo ⁊ per ꝯñs in eius pos. nō potest creditor induci. q̄r saltem pignus pretoriū constitueret. l. non est mirū. s̄. de pign. acti. ¶ Itē ratio quam ponit tex. in. d. c. imperialem in p̄nci. scilicet quia dñs postea secum milites traducere nō posset propter carētiam fructuū et ꝯmoditatem feudi persuadet vt nec tales cōmoditales capi possint. concludit super hoc esse cogitandū dicens ꝙ ad. ll. in cōtrariū allegatas bene posset rñderi. tamē aliter nō respondet. ¶ Sed licet ipse non dicat dic ꝙ Bar. ⁊ cōiter doc. hic ⁊ spec. ⁊ alij in locis s̄. alle. tenēt ꝙ imo tales cōmoditates[a] possint capi ex secūdo decreto sicut dixi. s̄. in cōmoditate vsufructus. sicut ⁊ ius feudi. ⁊ sic in vtili dominio. ſʒ aliđ est ipsa cōmoditas. aliđ est ip̄m ius feudi seu vtile dominiū. vt patet in. l. arboribus. §. vsufructuarius. ⁊ ibi đclarat glo. in ṽsi. donec. s̄. đ vsufruc. ⁊ in. d. l. necessa-
17 rio. ¶ Item adđ ꝙ licet Bar. ⁊ alij hic simpliciter dicant ꝙ ea que dicta sunt. s̄. in feudo seu predio feudali eodē mō dicenda sūt in feudo emphyteotico vł liuellario de quibus in glo. Tamē Saly. ī p̄alle. auc. ei q nō facta mentiōe đ his q̄ dicūt hic Bart. ⁊ doc. aliter cōcludit dicens ꝙ in istis emphyteoticarijs et liuellarijs p̄dijs habet locū primū decretū per istum tex. in secūdo vero decreto dicit ꝙ ſi q̄rit̄ an habeat locū in cā damni infecti dicēdū est ꝙ sic. vt h̄. ¶ Aut q̄rit̄ an qñ emphyteota vel liuellarius cōuenit̄ actiōe personali ad ꝗ̄titatem possit fundus emphyteoticarius vel liuellarius accipi ex secūdo đcreto vel in cām iudicati. ⁊ debet distingui aut creditor q agit ē talis persona cui inuito dño emphyteota nō posset rē emphyteoticā vel liuellariā pignorare ⁊ alienare. ⁊ tunc nisi dñs cōsentiat capi nō potest: vt vtile dñium ⁊ ius emphyteoticū transeat ſʒ cōmoditas percipiendi ex fundo sic pro tēpore quo in persona emphyteote durabit emphyteosis. allegat. l. necessario. §. fi. ⁊. l. peto. §. prediū de le. ij. ⁊. d. l. stipēdia. Aut est talis persona cui alienari potest inuito domino. licet prius illū regrere debeat an velit pro eodē precio. iuxta. l. fi. C. đ iure emphy. ⁊ tūc puto ꝙ capi poterit. ⁊ tunc dñs capiētē pōt inuestire receptis emolumētis sibi đbēdis. iuxta. d. l. ſi aduersus. nec tenet̄ inuestire illum pro maiori tp̄e ꝙ̄ emphyteosis fuisset duratura in ꝑsonā đbitoris. ar. d. §. prediū. ⁊. l. fi. §. sinautē. C. cō. đle. ⁊ ista dicit procedere ī creditore emphy. ſʒ in creditor̄ dñi: dicit ꝙ indistincte res dñi sine preiudicio

[a] ¶ Cōmoditates. adde pau. de ca. cōsil. ccxl. i scdo ipres. fran. de are. cōsi. xiiij. an aūt cū dñs trāstulit etiā directū dñiuʒ in vasallū possit tūc feuduʒ capi ex scdo đcreto vide ꝙ voluit fran. e. cōsilio in. secūda col.

emphyteote pôt capi ex secũdo decreto. ¶ Sz certe in pluribꝰ videt minꝰ bene loq Saly. ⁊ pmo ingñtuz p̃supponit q ex cã damni infecti pôt capi prediũ emphyteoticum ex scõo dcretõ quo ad h vt trãseat vtile dñiũz p istũ tex. nã ñ bñ dic: q: iste tex. loqt i p̃dio vectigali locato a repub. q pt alienari p ꝯductorẽ. quo ad vtile dominiũ etiã irreqsito dño. vt dictum fuit. s. ⁊ no. Bar. in. d. l. fin. C. de iur. emphy. secus in p̃dio emphyteotico cõducto a priuato. c. potuit de locato ⁊. d. l. fi. iõ q: tunc fieret preiudiciuz dño qui non habet ad pensionez obligatũ istũ q nouiter succederet in ius emphytheoticũ. ⁊ si vellet agere contra euz nõ posset nisi per rei vedicationẽ: in qua haberet necesse probare de dominio. ⁊ sic grauaret in hoc vt dclarat Bar. in. l. in cõuentionalibus. ĩ. de ṽbo. signi. ⁊ in. l. si domus. §. fi. ff. de leg. i. Unde dic q etiaz in cã dãni infecti nõ transferret vtile dominium in imissũ. vt et tenet hic Barto. in. ij. ⁊. iij. q. iunctis hic dictis p eũ. ¶ Item male sentit Saly. dum videt velle q probibitio emphyteote impediẽs euz posse alienare: iuxta l. fi. C. de iure emphy. videtur etiaz euz impedire pignorareᵃ ius suũ. nam istud est contra. l. lex vectigalis. s. de pigno. ⁊ contra no. per glo. in. d. l. fi. in ṽsi. alijs vẽdere. ¶ Itẽ ingñtum Saly. vult q si imissus ẽ persona in quã poterat fieri alienatio requisito prius dño iuxta. d. l. fi. ver. his tamẽ personis cũ glo. in ṽ. veteri. ⁊ no. i. d. c. potuit. tũc potest habeᵣ locũ scõm decretuz quo ad trãslationẽ iuris emphyteotici seu vtilis dominij. nam istud nõ videtur bene dictuz per aliqua iura. ⁊ est contra mentez Barto. ⁊ oĩum hic. ⁊ contra ea que supra dicta sunt in feudo ex idẽptitate rationis. ¶ Nec obstat si pro hoc allegaretur tex. in in dicto. §. predium. quia ad illud fuit in superiori. q. respõsum vbi reus nõ habebat vtile dominiũ tm̃. sed plenũ. vnde per illã alenationẽ necessariã nulluz fiebar preiudicium tertio. sed in casu nostro fiebat preiudiciũ domino: vt declarat Barto. in. d. l. in conuẽtionalibus. cum aliis. s. alleg. ⁊ ad hanc responsionẽ vide responsionẽ hic dataz per Bar. in hac. q. ad. l.

18 i. s. de fun. dota. Jtez iuxta predicta addit hic Jmo. q ingñtuz Bar. tangit hic. an si propter debituz agatur per creditorem vasalli possit capi res feudalis ex secundo decreto. naz ẽm Jmo. h videt q illud scõm decretũ qõ potest interponi hoc casu soluz possit interponi i subsidiũ alijs rebꝰ nõ extantibus. ar. no. i. d. l. stipẽdia. ⁊ in. d. l. cõmodis. ⁊ idẽ tenet hic Ro. dicẽs hoc voluisse spec. ⁊ Jo. an. i ti. de execu. sen. §. sequit videre. ṽsi. gd si debitoꝛ habet tm̃ cũ ṽsi. sequẽ. ⁊ in ti. de primo decreto. §. restat ṽsi. quid si reus nõ habet cũ ṽsi. sequen. ⁊ Bal. in. l. p herede. §. si quid tamẽ. ff. de acqui. here. per illud qõ ibi no. in gl. Et ad de Spec. in ti. de secundo decreto. §. vidẽduz. ṽ. gd si reus absens. ⁊ Bald. in. c. i. rursus. circa vltimam colũ. de controuersi. inuesti. ⁊ ita etiam videtur esse de mente Barto. hic dum alleg. dictã. l. stipendia. ⁊

19 dictã. l. commodis. ¶ Ulterius iuxta ea de quibus querit glo. hic in fine. dum loquitur de feudatarijs ⁊c. querit Jmo. hic quid proprie dicatur feudum ⁊ se remittit ad. c. i. q feu. da. pos. vide plenĩꝰ i. c. vbertꝰ quod est. c. i. §. in primis. ⁊. §. se. in ti. in qbus cau. fe. amit. lz tex. ibi videat ponere diffinitionẽ beneficij. tamen hosti. in sũma in ti. de feudo. §. i. in p̃n. dicit illã candez esse diffinitionẽ feudi. etiã dicit dominus car di. florẽ. ⁊ Jmo. in. c. ex parte de feudis. Uel ẽm hosti. in. d. §. i. potest diffiniri hoc mõ q feudum est beneficiũ quod ex beniuolentia alicuius ita traditur alicui vt proprietas eius rei que in feudũ dat penes dãtez remaneat. vsufructus aũt rei ad accipientem transeat ad eum heredesqz suos masculos ⁊ feminas. si d feminis nominatiz dictuz fuerit perpetuo ptineat ad hoc vt ipse siue eius heredes fideliter domino seruiant siue illud seruitiuz nominatiz dictuz fuerit a domino quale esse debeat siue indeterminate sit pmissũ: vt in. d. c. vbertꝰ ad fi. ¶ Ponit etiaz hosti. ibi aliã diffinitionez feudi. sed breuitatis causa eam omitto. ⁊ cum proxima precedẽti diffinitione videtur in effectu cõcordare diffinitio tradita per Bal. in preludijs feudoꝛũ. in. v. vel. vi. col. ad quod etiam vide no. p Bal. i Rica. C. de iur. emphi. ⁊ in. l. si quam. ⁊ in. l. liberti. in vltima colũ. C. de ope. liber. ⁊ in tit. de pa. constan. in. ṽsi. liuellarius. ¶ Sed Jaco. de bel. in. c. ij. qui. mo. feu. amit. ponit diffinitionẽ beneficij per se vt diffinitur p tex. in. d. §. in primis. ⁊ diffinitionẽ feudi p se qõ ẽm eum potest sic diffiniri. ¶ Feuduz est cõcessio rei p omagio facta. p qua diffinitione adducit tex. in. c. si diligenti de symonia. ⁊ ponit in diffinitiõe illud verb. pro omagio. ad differentiã iuris emphitheotici qõꝰ ꝯcedit ppter quandaz annuã p̃stationẽᵇ. §. adeo insti. loca. ⁊. C. d iur. emphy. per totũ ẽm eũ. ¶ Uel ẽz eũ. feudũ ẽ cõcessio rei facta cũ traditione vtilis dominij ad vtẽdũ ⁊ fruendũ cũ exhibitione alicuius honesti seruitij. quaz diffinitionẽ cõprobat: vt ibi per eũ. ¶ Et qd sit

20 omagiũ. vide in. c. fi. ⁊ ibi glo. de reg. iur. in antiquis. ⁊ est bona glo. in cle. pastoralis. de re iudi. ⁊ plene per Spec. in ti. de feu.

21 §. qm̃ super omagijs. ¶ Et iuxta predicta tangit hic Bar. an publicatis seu cosiscatis bonis vasalli publicet feuduz. ⁊ cõdudit q nõᶜ. ⁊ si offensa respicit dominũ feudi applicabit dño. vt hic per eũ cuius dictis adde ẽz Jmo. q nõ dicitur offensa respicere dñz. lz vasallus iterfecerit fratrẽ dñi sui. c. i. i ti. an ille q iterfecit fratrez do. sui. qõ ẽm eũ vr mirandũ. maxime propter ea q habent i. l. i. ⁊. ij. ĩ. d libe. cã i. l. lex cornelia i p̃nc. ĩ. d iniur. Sed respondet ad illa iura q loquũtur quo ad aliaz materiaz q̃ feudalem. Unde in materia feudali videtur ẽm eũ q offensa respiciat personaz domini tunc quando directe respicit dñz saluo eo quod habetur in ti. qui. cau. feu. amit. sed melius allegasset i qui. cau. feu. amit. Uel ẽm eũ forte posset limitari illõ qõ habet in. c. i. an ille qui interfe. fra. do. sui. nisi vasallus pꝛicipaliter ob despectũ ⁊ iniuriã dñi iterfecerit frẽz ipĩꝰ dñi. ¶ Ro. h etiã circa istõ dicit q si vasallus iterfecit fratrẽ dñiᵈ: ñ p h feu. dño applicat tanq̃ offensa respiciat euz. sed applicatur agnatis existentibus in quarto gradu exclusis filijs vasalli. ⁊ de hoc dicit esse tex. no. in. d. c. i. ⁊. ij. in ti. an ille qui interfecit fra. do. sui. quod ẽ ẽm eũ mirabile per. d. l. lex cornelia. in p̃nci. vbi offensa facta vni d agnatione vel d domo censetur omnibus facta. nisi ẽz eũ respõdeatur q sit speciale. in. d. c. i. ⁊. ij. propter feudoꝛũ rigorem.

22 ¶ Adde q Barto. in. d. l. si ita stipulatus. §. grisogonus. i vlt. q. ĩ. d ṽbo. obli. melius videtur respondere ad iura alleg. in cõtrariũ q̃ respondeat Jmo. ⁊ Ro. hic. nam querit ibi Bartoꝰ Dy. si quis promisit me nõ offendere sub pena faciendo paces postea offendit vel occidit fratrem meũ. an teneatur ad penam pacis rupte. ⁊ arguit p̃mo q sic. per. d. l. ij. ⁊. iij. ĩ. d libe. causa contrariũ dicit Dy. ⁊ Barto. esse verius. q: certe sunt persone p quas iniuriamur inter quas nõ est frater. l. i. in fin. cum. l. seq. ĩ. d iniur. ¶ Et pro hoc etiã adducunt alias rationes quas ibi vide. Et respõdẽt ad. d. l. i. cũ sequẽ. ĩ. de lib. causa. q lz mea interfit. si frater offendatur. tamen non dicoꝛ ego offẽdi. Et imo. in. d. §. grisogonus. ad fi. dicit pro illa opi. quam ponit Dy. ⁊ Barto. videtur esse tex. in. d. c. i. in ti. an ille qui interfe. fra. do. sui. ⁊ ipẽ respondet ad Ang. ibi quiꝰ allegabat dictum. c. contra Barto. quoniaz ẽm Jmo. ibi est tex. pro decisiõe ẽm Barto. q: tex. ibi vult q si vasallus fratrem do. sui interfecit non reuertat feudũ ad dñm suũ. ⁊ tamen constat q si iniuria fit fratri domini feudũ redit ad dñm. c. i. §. deniqz. in ti. que fit pꝛima cau. bene. amit. ⁊ ẽm Jmol. in. d. §. grisogonus. licet persona fratris mei sit p̃sona p q quã lato sũpto vocabulo qdã lata iniuria possit dici mihi iferri. d. l. lex cornelia. in p̃n. ⁊ ibi p Bar. tñ nõ enumerat iter p̃sonas p quas. ppe dicit mihi fieri iniuria. adeo qõ agi possit. vt. d. l. i. cũ se. ĩ. d iniur. ⁊ illã ꝯclusionẽ quã ponit Bar. to. i. d. §. grisogonus. reputat verã ⁊ mẽti tenendã Bal. in. c. i. §. si mulier. i ti. q. mo. feu. amit. ⁊ Bal. in. l. i. i pe. col. C. si quã p̃di. potes. ⁊ idẽ recte itueñti vr tenere Jo. an. i regula frustra i

23 mercurialibus. ¶ Limitat tñ illũ Jmol. i. d. §. grisogonꝰ. nisi pax fuisset facta pro me ⁊ tota parte mea. per no. per Spec. i ti. de treu. ⁊ pa. §. i. ad fi. cui addo Ang. i. l. iiij. §. catho. ad fi. ĩ. d

24 ver. obli. ¶ Jtẽ no. bene ad limitationẽ quã dedit Jmo. ad. d.

ᵃ ¶ Pignorare an emphyteosis possit pignorari ⁊ in dotẽ dari vide per eundẽ alex. cõsil. clxxiij. ij. lib. ⁊ per frã. d are. alle. proxime consilio.

ᵇ ¶ Annuam p̃stationẽ. dicit tñ lud. ro. cõsi. lxx. q lz cõcessum sub annua p̃statione nõ sit ppe feudũ q tñ si instrõ fiat mẽtio d feudo q erit feudum ⁊ hijsdẽ modis amittet qlibet feudũ. qd aũt sit homagiuz ⁊ vnõ dicatur vide p bal. consilio. clviiij.

ᶜ ¶ Qõ non. adde eũdẽ alexã. cõsi. lx. iij. li. fran. d are. alleg. cõsi. vbi dicit q nec bello pôt vasallus dñm p̃uare feudo.

ᵈ ¶ Fratrem dñi. adde q licet hijsdẽ penis punit dñs delinquẽs in vasallũ qbus punit vasallus i dñz tñ nõ distinguit an iniuria sit facta in p̃sonã suã vel alteriꝰ vt voluit are. alle. cõsi. xiiij. vbi et dicit si sibi placet dñ bal. distiguit an vasallus alienet ob despectũ dñi ⁊c.

c.i.in ti.an ille q̃ iterfecit ⁊c̃.vt nõ habeat locũ ĩ vasallo iterficiẽ
te fratrẽ dñi sui principaliter ob despectũ ⁊ iniuriã dñi.nã tũc p/
inde ẽ acsi offensa eẽt fcã dño.⁊ sic feudũ applicaret dño.⁊ licȝ
ipe nõ dicat ista fuit limitatio an.ð yser.ĩ.c.i.§.itẽ si fratrẽ.ĩ. q.
mo.feu.amit.vbi dicit q̃ si vasallus occidat fratrẽ dñi in odiuȝ
dñi.vel vt dñs tali strenuo milite careret sicut erat ille frater.tũc
talis felonia dr̃ directo respicere dñm.allegat ĩ ar.l.qsqs ibi nec
ẽt virorũ illustriũ ⁊c̃.C.ad.l.iul.ma.⁊.l.itẽ apud.§. si qs sic.ĩ.
25 de iniur.℃ Itẽ addit hic Imo.q̃ vbi iniuria vel offensa respi/
cit aliũ quã dñm.⁊ ex illa seq̃ dȝ publicatio bonoꝝ nõ pp̃ hõ idi
stincte pder vasallus feudũ.sȝ solũ qñ pditorie offensa est facta
vt sic ẽt pp̃ ignominiã nõ possit stare vasallus in curia dñi alle.
d.c.i.in ti.an ille q̃ interfe.fra.do.⁊ per hõ vr̃ ẽm eũ q̃ si ex for/
ma statuti pp̃ quodlibet homicidiũ ðbeãt bona publicari.pro
ut oliȝ erat ð iure cõi.C.de penis.l.deportati.lȝ hodie secꝰ vt in
auc̃.bona dãnatoꝝ ibi posita.nõ.pp̃ter hõ indistincte pdet vasal/
lus feudũ si iterfecit hoiem.nisi iterfecerit frẽm suũ vt habeat to
tã hr̃ditatẽ.vel aliũ iterfecerit pditorie:vt habet ĩ.d.c.i.cui ad/
de tex.ꝯiuncta glo.ĩ.d.c.i.§.deniqȝ q̃ fuerit pri.cau.be.amit.⁊
ibi ẽt bal.ponit aliqua no.ad itellectũ ⁊ ampliationẽ.d.c.i.ĩ ti.
an ille q̃ interfe.fra.⁊ no.ẽt p glo.⁊ doc.ĩ.d.§.similr.℃ Sȝ cõ/
tra istud qd̃ dicit Imo.põt adduci tex.ĩ.c.felicis.post pn.ð pe/
nis li.vi.vbi pp̃ homicidiũ ẽt ñ pditorie cõmissũ:pp̃ qd̃ veiebãt
bona vasalli applicãda:auferẽ vasallo feudũ.⁊ applicatur dño
feudi.q̃uis offensa nõ videat directo respicer dñȝ feudi.℃ Sȝ
potes ad illũ tex.rñdere:put ẽt rñdet Imo.ĩ.c.fi.ĩ.xvij.col. ex̃
ð feu.vȝ q̃ ille tex.loq̃r in feudo cõcesso ab aliq̃ ecclesia.⁊ vasal
lus ibi occiderat cardinalẽ[a] sacrosanc.ro.eccle.⁊ sic cõmisit of/
fensaȝ ꝯ vniuersalẽ ecclesiã.⁊ ꝯsequẽter etiã ꝯtra ecclesiã a qua
feudũ habebat.vt colligit ⁊ no.ĩ.c.cũ apostolica.ð his q̃ fi.a p
la.sine cõsensu capitu.nimiꝝ ergo si ibi reuertit ad dñm feudi.
℃ Itẽ cõtra dictã ꝯclusionẽ quã fecit hic Imo.põt adduci. q̃
Bal.ĩ.c.i.ĩ ti.an ille q̃ interfecit fra.expsse dicit q̃ lȝ distictio.ŝ.
facta pcedat q̃tũ ad hoc vtrũ ex.l.feudi possit pcedit ꝯ vasallũ
directo ad puationẽ feudi ciuiliter tñ si p quolibet homicidio ĩ
quẽcũqȝ hoiem pp̃etrato quomodocũqȝ ꝯtra vasalluȝ pcessum
fuerit criminalr̃ ⁊ cõdẽnatus fuerit de crĩe pdit feudũ.⁊ sic tũc
nõ attẽdit an proditorie fecerit an nõ.nihil tñ allegat Bal.ibi.
Bal.ẽt ĩ.l.i.in.v.q.ĩ.ð re iudi.vr̃ idẽ velle si bona vasalli publi
cata fuerit.nã ibi q̃rit an pp̃ ðlictũ vasalli feudũ dȝ ꝯfiscari.⁊ di
cit q̃ nõ q̃ ꝯditio dñi efficeret deterior qd̃ eẽ nõ dȝ.c.i.de pbi.
alie.feu.p lotha.cũ p mortuo penitus habeat redit feudũ ad p
prietatẽ suã.alle.no.ĩ hoc.§.⁊ pxie precedẽti.⁊ id qd̃ habet in
auc̃.ð alie.⁊ emphy.§.i.col.ix.⁊ ar.eoꝝ q̃ habent ĩ.l.corrupti
26 onẽ.C.ð vsufruc.nõ reperio a docto. hõ bñ declaratũ.℃ Sed
puto sic posse dici videlicet q̃ aut pp̃ sniã criminalẽ cũ cõfisca
tiõe bonoꝝ nõ põt iseruire vasallus dño:vt q̃ vasallus sit posi/
tus in bãno territorij vbi ẽ feudũ ⁊ vbi hȝ suire dño.⁊ bona eiꝰ
sint ꝯfiscata.q̃ talis eqparat deportato:vt no.glo.ĩ.§. relega/
ti.isti.qui.mo.ius pa.po.sol.⁊ plene p oẽs ĩ.l.i.C.de here. isti.
⁊ habet p mortuo.l.i.§.fi.cũ si.ð bo.pos.ꝯ tab.tũc indistincte
sit vex dicere q̃ puet feudo.Sicut videmꝰ in vasallo qñ efficit
clericꝰ vel monachus.adeo q̃ iseruire nõ põt dño.c.qui clericus
in ti.si de feu.fue.contro.iter do.⁊ agna.facit quod habetur
ĩ.c.i.an mutus vel surdus.tñ feudũ tũc trãsibit ad fiscum:q̃a
ea que ex sui natura nõ trãseũt ad hr̃des exñeos nõ trãseũt etiã
in fiscũ.vt no.glo.ĩ.l.eũ q.ĩ.ð iter.⁊ rele.⁊.l.i.de bo.liber.ĩ.l.di
ui.ŝ.ð iure patro.sȝ feudũ ð sui natura nõ trãsit ad hr̃des exñe
os.c.fi.ð feu.fue.cõtro.iter do.⁊ agna.c.i.§.si clientulus.ð
alie.feu.⁊ no.ĩ.l.ex facto.§.fi.ŝ.ad trebel.ergo nõ trãsit ĩ fiscũ
trãsibit ergo ad agnatos vasalli si offensa nõ ẽ facta ĩ dñm.⁊ feu
dũ sit paternũ.secꝰ si feudũ sit nouũ.q̃ reuertit ad dñm .c.i.§.
deniqȝ.in ti.que fuerit pri.cau.be.amit.c.i.si feu. vasal. priua.
fu.cũ ibi no.℃ Aut pp̃ dictã sniã criminalẽ nõ ipedit vasal/
lus seruire dño.⁊ nõ habet p dño.⁊ tũc videt q̃ possit pcedeẽ
ꝯiũctio quã facit hõ Imo.⁊ dũ ipe allegauit.l.deportati. cũ au/
27 tẽ.bona dãnatoꝝ corrupte allegauit.q̃ voluit allegare in ti. de
bo.pscrip.seu dã.℃ Addit ẽt hõ Imo.retẽta dicta sua ꝯclusiõe
scilicet q̃ quando vasallus interfecit proditorie offendendo ali
um quam dominum q̃ tunc feudum nõ transit ad filios vasal/
li.sed ad agnatos si erat feudum antiquuȝ. alleg.d.c.si vasal.

feu.pri.⁊ ex hoc videtur secũdum eum q̃ si feudum
erat nouũ. rediret tũc ad dñm.licet offẽsa nõ respice
ret ipm.⁊ de hoc est tex.licet ipse nõ alleget. in.d.§.
deniqȝ.bene facit tex.in.c.i.de gra.succe.in feu.vbi ĩ
feudo nouo nõ admittunt agnati deficiẽte vasallo.⁊
ẽm Bal.ibi.tex.est ille melior de iure declarãs q̃ di/
catur feudũ paternũ seu antiquũ.Cui adde optimũ
tex.in.c.i.§.hoc quoqȝ de suc.feu.⁊ ibi etiam vide
Bal.ad fi.⁊ tex.optimũ ĩ.c.i.de natura suc.feu.iun/
cto tex.in.c.i.post mediũ in.c.qui testes sint necessa/
rij.vbi habes quod dicatur eẽ feuduȝ nouũ[b].de qui/
bus etiam vide Jaco.de bel.in pemio cõstitutionis
feudorum.⁊ ibi etiam per Bal.⁊ in auc̃.defuncto.in
ĩ.vel.ij.col.C.ad tertul.vbi ponit an sit differentia in
28 ter feudum antiquũ ⁊ paternum.Et si ad intellectũ
istorũ vis scire quando dicatur factuȝ proditorie.vi
de And.de yser.⁊ Bald.in.c.primo.in ti. qui. mo.
feu.amit.per Bal.in.l.respiciendũ.§. delinquunt.
de pe.per Bar.in extrauganti qui sunt rebelles.in v̑
si.rebel.per Jo.and.in.c.primo de homici.in.vi. in
nouella.⁊ quod no.glo.in.c.clericus.lx.di.p Bald.
in auc̃.item nouella.C.de epis.⁊ cler.⁊ Bal.⁊ Ang.
in.l.i.ff.de pac.Pe.de anch.in clemẽ.i.§.quia vero
de sta.mo.⁊ Bal.in.l.cum fratrem.C.de his qui. vt
29 indig.℃ Adde etiam ẽm Imo.hic q̃ illud quod di
ctum est.q̃ quando vasallus non offendit dominuȝ
sed aliud delictum committit q̃ tunc nõ transit feu
dum ad alios sed ad agnatos.est verũ nisi pater uel
auus huiusmodi vasalli expsse fuisset stipulatus pro
se ⁊ suis libe.[c] dictũ feudum. nam tũc si offensa nõ re
spicit dñm licet offensa sit talis propter quã debet p
dere feudũ.videtur q̃ tunc nõ noceat filijs.alle. no.
per Bar.in.l.ij.ĩ.de interdic.⁊ relega.⁊ ẽm eum est
singularis limitatio ad no.per Bar.hic ⁊ etiam limi
tatio ad.c.i.si vas.feu.priue.⁊ idem tenet Paul. de
ca.hic per no.per Cy.in.l.ij.C.de liber. ⁊ eo. liber.
quem ibi sequuntur in hoc alij scribentes maxie Sa
ly.⁊ no.etiã Bal.in proxime alleg.c.i. ⁊ idem tenet
Roma. hic. pro quo dicit esse videndum . Bald.
in.l.emancipatum.ŝ.de senato.⁊ in.l.i.de bo. libe.
⁊ etiam in proxime alle.c.i.reputat illud dictũ Bar.
in.d.l.iij.que incipit eum qui.esse singulare.℃ Ad/
do etiam Bal.in.l.lege.C.de legi.heredi.⁊ Pe. ð
bel.perti.⁊ Imol. in.l.stipulatio ista.§.si quis ita.ĩ.
de v̑bo.obli.⁊ Imo.in.c.fi.extra de feu.⁊ Pau. de
ca.in.l.adoptiuum.§.patronum.ŝ.de inius voca.in
quibus locis sequuntur dictam limitationem. maxie
per.d.l.eum qui in ratione sui.⁊ per.d.§. si quis ita
bene facit quod no.Bal.Cy.Ange. ⁊ moder. in.l.
apud iulianuȝ.§.si quid alicui de lega.pmo.℃ Itẽ
30 addit hic q̃ licet magis communis opi.videtur esse
illa quam tenet Barto.hic scilicet q̃ confiscatis bo/
nis vasalli non debet confiscari feudum : vt etiam te
net Oldra.in consilio.xvij.⁊ Bal. in dicta.l. prima.
C.de bo.liber.⁊ in dicto capitulo primo.§. imperia/
lem.tamen illud limitat ipse sub dubio forte nisi feu
dum esset tale q̃ possit transire in extraneum here/
dem.vt quia cum tali pacto fuisset concessum. iuxta
.c.feudum in titulo si de feu.fue.contro.inter domi.
⁊ agna.⁊ in capitulo primo de feu. non ha . pro.na.
feu. nam tunc feudum transire poterit in fiscum ad
quem transeunt ea que transire possunt ad extrane/
os heredes.vt dixi supra allegando glo. in.l. prima
C.de bo.liber.cum similibus facit .l. tutoris.C. ad
l. iul. de vi.et durabit hoc casu feudum apud fiscuȝ
quãtuȝ fuisset duraturũ penes vasallum.arg.l. lex ve
ctigalis.ŝ.de pigno.⁊.l.peto.§.predium.de leg.ij.
⁊ capitulo fi.alias est.c.i.in fin.de capitu. corradi.
℃ Et istam limitationem ponit etiam Imo. hic duȝ
tractat an publicatione bonorum veniat fundus em
phyteoticus licet de ipso Ro.mẽtionẽ nõ faciat. Sȝ

a ℃ Cardinalẽ.adde q̃ voluit pe.de an. ꝯsi. cclxxviij.
b ℃ Feuduȝ. nouũ.adde q̃ dicat feuduȝ nouũ ⁊ q̃ antiquũ ⁊ q̃ francũ nobile ⁊ gẽtile vid̃ p eũdẽ alex.cõsi.xxx. ĩ.li.⁊ qñ vasallus nõ offendit pncipaliter dñȝ q̃ feudũ ad eũ non reuertat voluit Jo.de ãna. cõsi.xxxij.voluit tamẽ cõsili.cccxxx.ij. li.q̃ si vnus ex feudatarijs fratribus iterficiat alteruȝ q̃ feudũ fuertatur ad dñm
c ℃ Suis liberis . adde fran.de are. cõsil.xiiij.ŝ.sepius allega.

contra istaz limitationez videtur fortiter facere ratio tex.in.§.deniqz vbi tex.vult q quando vasallus cõmisit offensam in personã domini feuduz reuertatur ad dominuz in vltionez iniurie sibi illate.que ratio etiam sibi locum vendicat:quando feudum etiam esset ad heredes extraneos transituruz.Secundo etiaz in contrarium facit quia quando vasallus habet feudũ antiquũ:seu paternuz.z cõmisit delictuz non in personam domini propter quod delictuz debeat priuari feudo.certe delictuz vasalli non poterit preiudicare ceteris agnatis vasalli.i.qui erant de agnatiõe illius antiqui parentis qui primo feuduz recepit:vt.c.si vasallus alapaz ti.si de feu.fue.cõtro.īter do.z agna.ĩ d.c.i.si vasal.fe.priue.z in.d.§.deniqz.z plene not. bar.in.l.eum qui.sed si diceremus q transiret in fiscũ sequeretur q ex delicto vasalli fieret preiudiciũ agnatis[a] contra dicta iura.nisi saluãdo opi.Jmol.z Ro. dicas q nõ censeť fieri preiudiciuz agnatis:eo quia fiscus nõ retinebit feudũ.nisi pro eo tempore quo retinuisset vasallus.arg.l.statius.§.cornelio felici.ff.d iure fis.z.d.§.prediuz.cuz alijs.s.allega.z no.Bald. in.c.nulla in fi.in titu.per quos fi.inuesti.z Bal.i.l. antiquitas in fine.C.d vsufruc.¶Unde puto quod opi.istoruz sit vera preter q̃ in casuz quando offensa esset commissa in dominũ per.d.§.deniqz ibi vltiõis

31 zc.¶Adde etiam predictis quid si vasallus propa auctoritate inuadit rem feudalem quo casu debet priuari suo iure.iuxta.l.si quis in tantam.C.vnde vi. et tũc an ius feudi applicabitur domino feudi vł agnatis vasal.an vero illi qui violentiam passus est. Et dicit Jmo.in.l.eorum.ff.eodem q cõmoditas feudi applicabitur violentiaz passo apud quẽ durabit vsqz ad vitaz vasalli.argu.l.necessario.§.fin.s.de peri. et mo.rei ven.iuxta.l.si quis in tantaz non autem domino vel agnatis.¶Dicit tamen ibi Jmo.q Barto.h in prima qõne sentit contrarium.sed non bene ẽm eũ z dicit q iura alleg.per Barto.non obstant:quia loquuntur quando propter delictum vasalli veniebat fienda confiscatio bonorum vasalli quo cãu in feudo seruetur id quod dicit Barto.hic.sed in eo proposito propter delictum seu violentiaz nõ veniebant bona confiscanda.sed applicari debet ius violentiaz inferentis ipsi violentiam passo. z pro hoc etiam vide Barto.in.l.si quis in tantaz[b] in vltimis verbis. nec Barto.hic vt mihi videtur loquitur in casu isto.Adde etiaz in materia que no. Pe.de ancha.in repetitione.c.postulasti.in.viiij.questio.de foro[c] cõpetenti vbi per omnia transit cũ conclusionibus Barto. hic in.i.questiõe etiaz tenet Ange.in.l.d.eorũ.z ibi subdit q si vasallus cõmittit delictum contra dominum feudi:feudum applicabitur domino non agnatis. si autem contra tertiam personam applicabitur agnatis.z hoc ideo quia vasallus non potest residere ĩ curia domini sui.vel si potest non honeste.allegat.d.c. i.an ille qui interfecerit fratrem quod facit ad ea que

32 dicta fuerunt.s.post Jmol.hic. ¶ Et subdit etiam Ange.in dicta.l.eorũ quez sequitur simpliciter imo. ibi quod quando propter offensaz factam contra tertiam personam feudum transit ad agnatos vasalli. transibit non solum ad agnatos qui sunt in quarto gradu:sed etiam ad agnatos in infinitum. z dicit q ita no. per glo. in dicto capitulo si vasallus culpam : vbi glo. ita tenet per tex. in.c.i.si vasallus feudo priuetur.per quaz ampliatur tex .d.c. si vasallus culpaz z ita intelligãtur.s.dicta.¶ Sed contra istõ vltimuz videtur tex.in sepius allega.c. primo an ille qui interfecerit fratrem domini sui . vbi tex. dicit q feudum transit ad proximiorem agnatum propter delictum vasalli commissum in tertium . ergo non vadit nisi solum ad illos qui sunt in quarto gradu abinde vltra non.Sed respondeo secundũ Jaco.

a¶Agnatis. pau.de ca. cõsilio.clviij.ponit an laycus pdat feudum ecclesiasticuz si eius bõa publicentur.

b¶Si qs in tãtã . fran. de are.cõsi. alle. repł.xiij.ponẽdo regulaz q̃z põit bar. ĩ d.l.si qs in tãtam. dicit q vbi fauore alicuius ,phibeť alienatio qd tunc deliquẽ .o qs nõ põt alienare.z dicit velle bar. hic z ibi põit an indicendo bellũ qs possit piudicare dñõ in feudo z q publicatio bonis domini applíceť feudum vasallo voluit are. vbi.s.

c¶Extraneũ opi.Bar.seqtur idẽ alexã. cõsil.xxiij.i.li. z cõsi .xxviij. iij.lib.fran.de are.cõsi.x.sed qd si publicẽtur bona alicuius z alius habet ius ĩ rẽ an trãsibit in fiscũ vide ro. singu.suis fo. xij.

d¶Dispositione.l.adõ lu. ro.cõsil.ccxviij.in.ij.colũ. vbi alleg.bar. hic.

de bel.in dicto capitulo primo an ille q interfecit zc.q ille tex. debet exponi ad proximiorẽ agnatũ.scilicet post tertiũ gradũ propter tex.in.d.c.si vasallus culpã.z istõ magis placet q̃ illud qd ponit Bal.in.d.c.si vasallus culpã . nõ facta mẽtiõe de ista solutiõe data per Jaco.de bel.in auc.defuncto.in.i. vel.ij. col. C.ad tertul.z de hac materia an etiaz feuduz publicetur publicatis bonis vasalli.vide vltra predicta no.per And. de yser.in.c. i.§.si qs hoiez.de pace tenẽ.z in.c.i.§.si.que fue.pri.causa bene.amit.z in.d.c.si vasal.feu.priue.aliqd etiã per Pau.de ca. in.l.insulã.in princ.solu.matri.vbi trãsit cũ Barto.hic pro quo allego tex.in.d.c.felicis.in vsi.si qua vero feuda.de penis lib.

33 vi.¶Unũ etiaz hic ponit Ro.z dicit q illud videť sibi mirabile.scilicet q in publicatione bonorũ dñi nõ venit proprietas ipsius rei feudalis siue fellonia propter quam bona confiscantur sit cõmissa cõtra vasallũ siue cõtra aliũ.Sed tũc proprietas efficitur vasalli.casuz dicit esse multũ singularez in.c.dño comitẽ.si de feu.fue.cõtro.inter do.z agna.pro quo facit hz eũ tex.in.c. pmo quã. domi.propri.feu.priue.¶Dicit tamẽ And.de yser. in.c.dño comitẽ.q illud.c.caret ratione z q nõ est in vsu.scilicet quãdo dñs cõmitteret felloniaz aduersus alium q̃ aduer-

34 sus vasallum.¶Item circa ea que hic in.ij.questio.tangit bar. duz querit an publicatis bonis emphyteote publicetur fundus emphyteoticus.z concludit q nõ si fuit emphyteosis habita ab ecclesia z ecclesia nolit fundum emphyteoticum remanere apud fiscum per id quod habetur in auten.de nõ alienã.§.primo.Jmol.dicit q istud videať tantũ procedere in emphyteosi habita ab ecclesia cõstantinopolitana : naz in illa videtur esse speciale:vt patet ex illo.§.si bene ponderetur.vnde hz eũ si emphyteosis esset habita ab alia ecclesia videreť idẽ q in emphyteosi a priuato habita.i qua cõcludit Bar.q aut erat talis emphyteosis que ad extraneũ heredẽ trãsiret.puta ex cõuentiõe z tũc ista cõfiscareť.secus si nõ trãsiret ad heredez extraneũ hz eũ ¶Sed cõtra istud facit ẽm Jmol. quia presertim si sit emphyteosis ecclesie per id quod habeť in.c.potuit cũ glo.de loca.et per.l.si ita quis.§.eadẽ.l.ff.de verbo.obligatio.tamẽ hz Jmo. posses ad hoc respõdere q licet glo.ĩ dictis locis hoc sentiat tamẽ nõ reperiť iure cautũ q nõ alieneť sine licentia dñi.l.fin.C. de iure emphy.fatẽduz tamẽ hz euz q iusta esset causa domino contradicendi si emphyteota velit alienare in potentiorem: vt l.qui autez.s.de consti.pecu.gnimo vbi appositus expresse esset pactũ quod nõ possit alienari in potẽtiorez forte nõ esset prohibita alienatio que fieret ĩmediate ex dispositione legis prout ẽ alienatio que fit ex publicatiõe bonoruz sicut cũ fit prohibitio ne alienetur in certuz genus personaruz.nõ intelligitur prohibita alienatio que ĩmediate fieret ex dispositiõe[d] legis per no.per Barto.in.l.peto.§.fratrẽ.z in.l.cũ pater.§.inter.s.de lega.ij. z in.d.l.facit.l.ex h edicto.§.alienare.s.de alie.iudi.mu.cau. fac.¶Sed Roma.circa istaz questionẽ quã hic ponit Barto. dicit esse concludendũ q si publicanť bona layci ob delictũ cõmissũ in ecclesiaz.z tunc bona layci tã feudalia q̃ non feudalia seu emphyteotica publicantur z applicãtur ecclesie in quam delictũ est cõmissuz z hoc ẽm opi.glo.ad hoc alleg.tex.in.c. si qs deinceps.xvij.q.iiij.c.si quis rapuerit.xvij.q.i.tamẽ q: illam glo.reprobant cano.dicentes q regulariter feuduz seu emphyteosis habita per laycũ ab ecclesia non veniunt in publicatione bonorũ.sed ad ecclesiã proprietariã redeũt vt est casus in dicto c.felicis.versi.si qua vero.ideo dicit Ro.q siue delictuz sit commissum in ecclesiaz proprietariaz siue in alium indistincte sequẽda est opi.Barto.hic quicquid ẽm eũ dixerit hic Jmol. faciẽs differentiam inter emphyteosim concessam ab ecclesia constantinopolitana z aliam emphyteosim concessam ab alijs ecclesijs Et subdit Roma.q cum Barto.transit Bald.in.l.i.C.de bo. liber.¶Adde q Bal.in.l.si quis presbyter.C. de epis.z cler.

35 in emphyteosi cõcessa ab ecclesia tenet idistincte opi.Bar.p.o. §.i.sz ĩ emphyteosi habita a priuato dicit simplr q cõmoditas iuris emphyteotici confiscabiť. arg. hui⁹ .§.z.l. si libertinũ.s. de bo.liber.¶Tñ Guil.de cu.i.d.l.si quis presbyter.hoc plenius tãgit.querit enim quid si aliqs conduxit a te rem ĩ ẽphyteosim z cõmittit delictum propter quod ẽ cõdẽnãdus in confiscatiõe bonorum an emphyteosis transit ad fiscũ.z cõcludit q sic per istũ tex.z per.d.l.si libertinum.z per.l.cum ratio.§.fi.in

15 col

libertinū.ff.de bo.dam.z arg.d.l.si qs presbyter.z sic sm eū fiscus erit emphyteota priuati.nec istō erit icōueniens.q2 eē pōt l.fi.C.de col.fun.pa.z.l.fi.C.de fun.rei pri.z.l.fundi.z ibi gl.de fun.pa.li.xi.sm eū fundantem q nec dñs poterit dicere fisco q vēdat alicui puato q sit eius emphyteota z q teneat rez loco fisci.q2 itereſt tua.qm̄ potētioribus pares eē nō possumus.l.iij.in pn.de alie.iudi.mu.cau.fac.z pro hoc dicit eē tex.in .d.§.i.in auc.de alie.emphy.qui tex.q̄uis loquaf in emphyteota ecclesie.tñ sm eū idem dicēdū in emphyteota priuati.¶Saly.ēt in.d.l.si quis presbyter.nō facta mētione de istis doc.simpliciter dicit q emphyteosis priuati videf q trāseat in fiscū per istuz §.z per dictā.l.fundi.cuz glo.nisi ex forma cōcessiōis aliud appareret.sed dicit maius dubiū in emphyteosi ecclesie in qua dicit pmo videri q etiā illa debeant cōfiscari p.§.si vō ɔtigerit.q est.§.i.in auc.de alie.z emphy.in ɔtriuz dicit videri tex.in.d.c.felicis.de penis i.vi.z aliter nō decidit.z sic Saly.alle.dictū.§.i.ad oppositū eius ad quod allegaf per Bar.z alios.Bal.etiā in.l.isula in pn.sol.ma.aliqd tāgit de isto articulo z dicit q emphyteosis ecclesiastica que nō trāsit ad extraneos.s3 ad descendētes tm̄ iuxta nota.per glo.in.l.etiā in pn.sol.matri.trāsit i fiscu3 cōfiscatis bonis in emphyteota per glo.in.l.i.C.de bo.liber.cū similibus.Cū eo trāsit etiā ibi simpliciter Jmo.z Pau.de ca.Bal.etiam in auc.nisi rogati in.iiij.colū.C.ad trebel.aliquid etiā de hoc tāgit z dicit q tex.in.d.§.i.in auc.d alie.z emphy.potest intelligi q ibi emphyteosis ecclesiastica transiuit in fiscu3 per publicationem bonoꝝ emphyteote.z dicit q intelligit Barto.hic.Et subdit Bal.q si qs diceret q ille tex.loquitur in emphyteosi cōcessa ab ecclesia cōstantinopolitana tm̄.z iō nō debeat habere locū in alijs.nō bene diceret q2 qcqd statuit in foro romane ecclesie intelligif esse ius generale.nisi contrariū inueniaf expressuz.alle.§.hec quoq3.in auc.de non alie.

36 Et circa hoc notabiliter adde quod Oldra.consi.xviij.incipiēte.Thema tale est clericus zc.habuit cōsulere super tali.q.qdā clericus occasiōe successionis paterne successerat i emphyteosi quam habuerat pater a domino tēporali z cōdemnatus est ille clericus z ex delicto bona sunt confiscata curie temporali querebatur an in illa emphyteosi succedat episcop9.an vero reuertatur ad illū dominum temporalem.z tenet q ad dominum temporalem reuertatur. Mouetur pncipaliter per.l.fi.C.de exac.tribu.lib.x.z per dictū.c.felicis vsi.si qua vero.de penis.in.vi.z per.c.ita qbusdaz.de penis.z vltra Oldra.in eadez snia residet in effectu Jo.an.in addi.spe.in ti.de feu.§.quoniā.licet de oldra.nō facit mētioez.z cū dicta ɔclusiōe oldra.trāsit ēt Pe.de ancb.in regula.c.ea que.de reg.iur.li.vi.xxi.q.ipemet.Pe.de anc.in repetitiōe.c.pastoralis.i.ix.q.de foro compe.per oīa trāsit cū Bar.hic imo.in.c.ex parte.i.xiiij.col.de feudis.vr̄ velle q si emphyteosis ē ecclesiastica z post cōfiscationē bonorum emphyteote sit cōfiscata per fiscū est in electiōe ecclesie an velit rem recuperare.an vero velit rem dimimittere penes fiscū recipiēdo ab eo solitā pēsionē:vt in.d.§.i.de alie.z emphy.z ita ē intētio Bar.hic.Si aūt erat emphyteosis cōcessa priuato tunc distinguit.put facit Barto.z sic videf ibi per oīa trāsire cū bar.¶Ad materiā etiā vide que no.Barto.n.l.eū qui ad si.cū suis cōcordātijs.ff.de interdict.z relega.ex qbus oibus videf qō vera sit cōclusio q in emphyteosi ɔcessa a quacūq3 ecclesia procedat opi.bar.pro qua est tex.in.d.c.felicis.¶Nec ob.q tex.in.d.§.i.loquaf in ecclesijs ciuitatis ɔstātinopolitane.q2 respōsio patet ex his que dixi.s.referēdo bal.in.d.auc.nisi rogati p tex.in.d.§.hoc ergo cū.§.pcedenti.z ita cōiter videf intelligi tex.in.d.§.i.vt locū habeat in qualibet ecclesia vt p3 ex his que s.relata sūt.l3 aliter senserit spec.in ti.de loca.§.nūc aliqua vsi.vij.cū vsi.sequē.cū Jmo.in.l.quod dicitur de vb.obli.¶Sed pōt responderi q ipi loquūtur in casu in quo apparebat manifeste aliud esse statutū in ecclesijs ciuitatis ɔstantinopolitane q̄ in alijs.Preterea vt dixi hoc videf expressuz in.d.c.felicis.z similiter vr̄ q vsa sit ɔclusio Bar.i ɔcessa puato.¶Nō ob.q emphyteosis ñ possit alienari i potētiorē.z sic nō vr̄ q aliquo casu possit trāsire i fiscū.q2 respōde q etiā presupposito q vex sit q nō possit alienari i potētiorē vt se h3 cōmunis opi.p3 q no.gl.z doc.in.d.c.potuit spe.in.d.§.nūc aliqua.v.ex vi.z doc.maxie Saly.i.l.fi.C.de iur.emphy.post gl.p rōnes ibi p eos reddi-

16 col

tas.z per id quod in simili habetur in.c.ij.§.similiter.in titu.de.l.cora.tamen ipsa alienatio que fit per confiscationem non fit immediate per emphyteotā: sed fit per iuris dispositionem.ita respondet Jmol.in dicto.c.ex parte in.xxiiij.colū.Sed aduerte quia ista responsio videtur eadem cum illa quam dat hic ipsemet Jmol.sub dubio forte allegat no.per barto.in dicta.l.peto.§.fratre.z similiter etiam glo.que responsio non videtur bona.quia quando in aliquem non potest certum quid alienari non potest etiam illud ex confiscatione transire.ita dicit Oldra.in dicto consilio.xviij.z Joan.an.in dicto v.quadragesimo.allegan tex.in.l.cum vero.in prin.z.l.rogo.de fideicommis.lib.z probat tex.in.l.iperator.sm quod ibi intelligit Barto.eodem titu.z patet etiam ex no.per glo.in.l.eum qui.ff.de interdic.z relega.vbi illud qō non poterat alienari in certum genus personarum potest in tale genus transire per successionem ab intestato.z non mirum.quia illa alienatio per successionem hereditariaz procedit a facto magis necessario scilicet morte propter quam oportet omnino defunctum hereditatem heredi relinquere.sed non sic est in confiscatione bonorum.¶Vel potest responderi ad argumen.per ea que dicit Guil.de cu.in dicta l.si quis presbyter scilicet q ad instantiam domini debebit fiscus cedere ius suum vni priuato a quo facili9 possit dominus habere pensionem.facit.l.quicunq3 C.de procura.z.l.cum quasi.§.i.de fideicōmis.lib.z ista vltima responsio fuit ex mente Jmol.in dicto c.ex parte.bene facit quod no.Spec.in dicto.§.nūc aliqua.vsi.vij.cum versi.sequenti.¶Vel responde q iura prohibent ius emphyteoticum transferri i potentiorem titulo emptionis.z sic per contractum.vt patet in dicto.c.potuit.dum dicit qui ab emptione minime prohibentur.in similibus verbis vtitur tex.in dicta.l.finali:vnde si lex prohibet vendi certo generi personarum poterit in illud genus personarum transferri alio modo q̄ per contractum puta per testamentum.argumen.l.verba gesserunt.ff.de verborū signifi.z expresse dicunt docto.z maxime Jmol.in dicto.§.ea lege.z pari ratione per cōfiscationem bonorum transire poterit in tale genus personarum merito in casu nostro debet posse transire in fiscum per publicationem bonorum.Si vero prohibet simpliciter alienari in potentiorem.tunc procedunt iura per confiscationem bonorum.d.l.cum vero cuz alijs supra allegatis z ista sunt diligenter consideranda.quia nō sunt sine aliquali^a dubio.

a ¶Aliquali dubio.adō videdū p eundē alex.cōsi.lxxviij.iij.li.z ibi qd de feudo qd de vsufructu.

37 ¶Jtē addit imol.hic dicens q Bar.h in secūda qōne iunctis hic no.per eum in.i.questione.sentit q vbi ex causa damni infecti proceditur ad secundum decretuz contra emphyteotam non potest postea emphyteota soluere pensionem domino.Nam dicit Jmol.q hoc non videtur verum.quia emphyteota fuit in culpa non recipiendo predium emphyteoticum ruinosuz.argumē.eius quod habetur in.l.pma.C.de iur.emphy.sicut etiam dicit se tenuisse in feudo contra Bar.in princi.q.videlicet q teneatur vasallus prestare seruitia domini post interpositum secundum decretum ex causa damni infecti contra vasallum.certe in emphyteota mihi magis placet opinio.Jmol.licet in feudo tenuerim contra ipsum.nam emphyteota nō potest se liberare ab obligatione certe pensionis ad quam tenetur domino licet velit habere predium emphyteoticum pro derelicto vt firmat Specula.in titulo de locato.§.nunc aliqua.versiculo.cxxxviij.z Paulus de liaza.in commento capituli potuit in quarta vel.v.colū.allegat tex.in dicta.l.quicunq3.C.d fun.patri.lib.xi.z tex.in.§.si vero quis.in auten.de alie.z emphy.z sic alia est ratio quam dixerim in feudo.z si bene inspiciantur verba Barto.hic non vide

tur necessario cōprehēdere illud quod refert Jmo. h
38 ¶ Jtē ingētum Bar. hic in. iij. q. tangit de cōtractu liuellario ⁊ inter cetera dicit ꝙ si vasallus feudū suū infeudauit ticio ⁊ ticius taliter delinquat ꝙ tunc feudum perdere debeat ꝙ debetur feudum tunc primo domino. per no. per glo. in. l. ij. ꝟsi. fi. C. de iure emphi. vt hic plene per eum. ¶ Adde ẜm imo. hic ꝙ dictū Barto. in hoc est falsum per tex. in. c. imperialē §. illō. de probi. feu. alie. per Fede. vbi videtur ꝙ ad imediatū dominū debet reuerti. ⁊ sic ad illū qui secundo infeudauit ⁊ respondet ad no. per glo. in. d. l. ij. ꝙ ibi cā cōcernebat tam primū ēphyteotā ꝙ etiam secūdū: eo quia neuter soluerat pensionē primo domino. ideo tunc nimirū si emphyteosis reuertitur ad primū dominū. secus quādo primus emphytheota vel vasallus seruat domino id quod seruare tenet. nam tunc si secundus aliquid facit propter quod debeat perdere emphytheosim vel feudum reuertitur ad imediatū. d. §. illud. ⁊ plus etiam dicitur ꝙ si secundus vasallus offendat primū dominū non perdit feudū nisi ita demū sit requisitus a primo vasallo. ita refert Jmol. hic quod est no. ẜm eū. ¶ Roma. etiam hic in effectu tenet idē iprobando Barto. per. d. §. illud. sed certe videtur ꝙ Barto. non iure reprehendatur ab eis. quia ipemet barto. in fi. huius. iij. questionis dicit esse hodie distinguendum prout distinguit tex. in. d. §. illud. Et addit ꝙ si delictum non fuisset cōmissū in personā domini vel primi vasalli. sed fuisset cōmissū alienando vel requisito consensu primi domini vel primi vasalli: aut primi emphytheote an tunc res redeat ad primū dominū. an vero ad vasallū vel emphytheotam qui secūdo concessit. vide no. per Bal. in. d. c. imperialē. §. insuper. cū. §. sequen. vbi concludit ꝙ reuertetur ad primū dominū si consensus eius nec alterius fuit requisitus quia erat requirendus consensus ipius primi domini[a] aut primi vasalli vel primi emphytheote vt ibi late per eum post glo. in. d. §. illud inui. adde glo. in. l. fi. in versi. alijs vendere. C. de iur. emphytheo. in fi. illius glo. ⁊ not. per Bal. in. l. si permitterent. C. ad macedo. ⁊ aliqd per Roma. in. l. filius lultima. ẜ. de aquiren. heredi.
39 ¶ Jtē dū in eadē questione querit barto. quis proprie dicatur contractus liuellarius. Adde Barto. in l. i. C. de iure emphy. vbi per Cy. Saly. ⁊ Bal. in rubrica. C. eodē ti. ⁊ per bal. in auc. res que. C. eo. ẜ le. in vlti. colū. per do. Car. ⁊ Jmol. in. c. potuit circa pmā cartam. extra de locato. per Jmol. in. c. fi. in fi. de precario. ⁊ dic ꝙ proprie contractus liuellari[us] est qñ vasallus concedit alteri pro certa annua mercede predium quod ipe concedens habuerat in feudū quod olim videbatur posse fieri sine consensu domini scōm quod habetur in. c. i. in princi. ⁊ in. §. si clientulus de alie. feu. nisi fieret in fraudem quod interdū presumebatur quando sine consensu domini pro valde modica pensione: puta duorum denariorum singulo anno in perpetuum concedebatur. c. i. §. donare in ti. qua. olim feu. po. alie. hodie autē hoc fieri non potest sine consensu domini. quia omnis alienatio est prohibita vasallo sine consensu domini. d. c. imperialē. in princi. ⁊ quod ibi no. glo. in. d. versi. alienare. in fi. et est bona glo. in. c. primo in versi. sine domini voluntate in ti. quid iur. si post alie. feu. vasal. id recuperat ⁊ firmat Ja. de bel. ⁊ An. de yser. in. d. c. i. ẜ alie. feu. ¶ Cy. tamen in. d. l. in. ij. qōne. C. de iur. emphy. refert ꝙ Azo in sūma. C. loca. circa fi. i. colū. tenet ꝙ cōcessio liuellaria est quedam annua prestatio vsq; ad xxx. annos ⁊ deinceps reuocāda. Sed certe istud. de renouatione non probat iure ꝙ sit de substantia huius concessionis: vt dicit etiā Bal. in dicta Rica. C. de iure emphyteo. quicquid dixerit ipemet Bald. in c. i. §. aut si liuellario. in titu. qui. mo. feu. amit. ⁊ ideo

a ¶ Primi dñi. adde qō bal. ꝯsi. ccxxiij. lib. dicit ꝙ bona scōo infeudata reuertunt ad suum fontē per glo. i. c. i. §. si mulier de. l. corradi. ⁊ an ille qui secundo infeudat possit renūciare feudo i manibus dñi in ꝑiudiciū hui[us] scōi lu. ro. singula. suis fol. xij. ⁊ ꝙ sic. et an possit emphyteota vel feudatari[us] dare ad fruendū emphyteosī vel feudū ro. cōcludit ꝙ si singula. suis fol. xviij.

b ¶ Liuelari[us] adde eundē alex. consi. lxxx. iiij. li. ⁊ qd sit ꝑcarium ⁊ an capitulum sine epo possit celebrare ꝯtractum ꝑcarij. vide p feder. cōsi. cclxxxv.

Cy. in. d. l. i. non videtur residere cum Azo. ideo dicit ꝙ glo. in auc. ingressi. C. de sacrosan. eccle. aliter tenet sed pro veritate tenet illud quod dixi. ẜ. ⁊ licet ita sit de iure. tamen ẜm Barto. et omnes ẜm cōmunē vsum loquendi contractum emphytheoticum appellamus contractū liuellariū. ⁊ econtra. ⁊ dicit bal. in dicto. c. i. in pnci. de alie. feu. ꝙ contractus liuellarius ibi dicitur contractus emphytheoticus factus a vasallo concedente i perpetuū. idest ꝙdiu durat ius concedentis ⁊ ꝙ natura liuelli communiter ⁊ regulariter est ꝙ constituatur in perpetuū. ¶ Unde
40 ẜm eum si in instrumento continetur ꝙ aliqua res sit cōcessa ad liuellū intelligitur idest in perpetuū. qa ita est natura talis concessiōis vt pbat i. d. §. i. qō est no. dignū ẜm bal. ibi ⁊ dicit ipe ꝙ ita et vr̄ esse ẜ mente Ja. ẜ bel. ibi. Et ẜ natura ⁊ diffinitiōe huius ꝯtractus vide etiā aliqd per Andre. de yser. in. c. i. q. mo. feu. amit. per bal. in. d. §. aut si liuellario. ⁊ i. d. §. donare. Spe. etiā ponit ẜ hoc i ti. ẜ feudo. §. qm̄ in fi. vbi dicit ꝙ eiusdē est ꝯditionis ꝯtractus liuellarius[b] ⁊ emphytheotic[us]. alle. no. in. d. auc. ingressi. ẜ quo dicto facit mentionē hic bar. in. iiij. q. ⁊ plenius per bar. in ti. ẜ pace cōstan. in ꝟ. liuellariū: vbi videas vtrū iste fundus liuellarius possit capi ex primo ⁊ scōo decreto dic vt p bar. in. l. quēadmodū ad fi. C. ẜ agri. ⁊ censi. li. xi. ⁊ cōclude eodem
41 mō quo ꝯcludit bar. h in feudo ⁊ emphyteosi. ¶ Tāgit et bal. in. d. §. aut si liuellario. qs dicat ꝯtractus quē colonariū pleriq; appellant. dic vt ibi per eū. ⁊ habes tex. in. §. lex vtraq;. ⁊ ibi per
42 Ange. in auc. ẜ nō alie. col. i. ¶ Querit etiā bar. in. iiij. q. qs sit ꝯctus precarie. ⁊ ꝯcludit ipse ꝙ est qñ ꝯcedit res ẜ qnq; annis i qnq; annos vel in maius tēpus: vt in. d. c. cū ibi no. maxie per Jmol. ⁊ alios post eū. extra ẜ precario. ⁊ ꝙ ē eiusdē nature cu[m] ē emphytheotic[us]. Adde bar. post Cy. in. l. i. C. ẜ iure emphy. p bal. i Rica. e. ti. p bal. in. d. §. aut si liuellario. ⁊ ibi dicit bal. ꝙ p caria ē que ab emphytheotica ꝯcedit qñq; ad. xxx. annos. ⁊ sic bal. ibi vr̄ aliqliter adherere ꝟbis gl. in. d. auc. igressi. ẜ; dic melius: vt per gl. x. q. ij. c. ꝑcarie. videlicet ꝙ ꝯtractus ꝑcarie ē similis ꝯtractui emphytheotico. ẜ; in hoc differt ab eo. q: in ꝯctu ꝑcarie fit locatio ad certū tps cū pacto reuocatōis i diē ⁊ deinceps in ꝑpetuū puta ẜ qnquēnio in qnquēniū per tex. h alle. in glo. ⁊ ꝑut est ẜ mēte bar. hic pōt etiā dici ꝑcaria qñ res ecclesie cōceditur vsq; ad vitā recipiētis ẜm formā traditā in. d. c. ꝑcarie. ⁊ no. doc. in. d. c. fi. ẜ hoc ꝯtractu vltra predicta vide qō no. gl. in l. male agit. C. ẜ prescrip. xxx. anno. i gl. ij. in pnci. aliqd p imo.
43 in. l. ex facto. §. fi. ad tebel. ¶ Jtē circa ea que tangit h bar. i. v. q. dū tractat ẜ forma interponēdi pmū ⁊ scōm decretū ad fauorē creditoris cōtra empheotā. feudatariū fructuariū ⁊ similes. Adde scōm imo. hic ꝙ dubiū est in hoc. s. ingētū bar. dixit ꝙ si ad instātiā proprietarij iterponit ẜm decretum contra fructuarium ꝙ tūc ipso iure denegabit vsusfruct[us] vsufructuario p. l. hoc amplius. §. fi. cū. l. seq. ẜ. e. nā imo videt qō hoc non reperiat bene iure cautū. ¶ Scōo vr̄ ꝙ solum ope exceptionis denegetur vsusfructus per regulā. l. si noxali. supra ẜ noxalib[us]. Et per no. per glo. ẜ. ea. l. §. si qua sūt iura in ꝟ. fructuario ẜm Jmo. tamē videt verior opi. bar. in. d. l. si noxali. quoniam loquitur quando extraneus agebat ꝯtra vsufructuarium. sed noxaliter. nā q: non potest tale ius vsusfructus separari ab vsufructuario ⁊ adiudicari extraneo agenti seu in eū transire. l. si vsusfruct[us]. supra ẜ iure dotiū. §. finit. instituta ẜ vsufru. ideo ope exceptiōis denegat ius vsusfructus serui vsufructuario si seruū vel vsufructuarium petat aduersus eū q contra fructuariū obtinuit ẜm decretum super actione noxali. ẜ; quādo est ius qō potest pignorari: ul' simile denegatur tale ius ipso iure ei contra quem impetrat ẜm decretū. ut. d. l. si noxali. S; ita est ꝙ nihil obstat qn vsusfructus cedi ⁊ trāsferri possit. l. ꝑprietariū. d. l. si vsusfruct[us]. ergo ⁊c. vide que no. bar. in. l. ꝑtoris. in pnci. ẜ. eo. ¶ Nec ob. qō no. glo. in. d. §. si qua sūt iura. q: loqtur in casu. d. l. si noxali. quādo extraneus obtinuit secūdū decretū. ⁊ ad materiā quam ponit hic bar. in. v. questione. uide plura que no. traduntur per Bal. i. l.
44 etiam. C. ẜ exe. rei iudi. ⁊ ea que superius dixi super glo. ¶ Jtē ingētum in. vi. questione tangit Barto. multū utiliter an publicatis bonis filij. s. propter eius delictum intelligatur esse publica tū saltem quo ad proprietatem peculiū aduētitiū in quo pater habet usufructū ⁊ concludit ꝙ non mouetur principaliter per l. iij. §. ẜ; vtr. ꝟ. nec eo mouet. ẜ. ẜ mino. ubi habet ꝙ econtra

damnato patre non venit in publicatione bonorum peculium profecticium & sic concessum a patre filio quem tex. facit Imol. hic se credere esse singularem. & non esse alibi & quem tex. putat Imo. intelligendum esse preterq̄ in crimine lese maiestatis pro pter id quod legitur & no. i. l. quisquis. C. ad. l. iul. ma. ℭ Mo uetur etiam bar. per. l. iij. C. de bo. dam. vbi damnato filio non confiscatur peculiū castrense. ergo multominus aduenticiuʒ in quo minus iuris habet & illā. l. dicit Imo. hic se reputare singu larem. & ita transit cum Bar. ℭ Adde primo q̄ in peculio ad/ uenticio cum Bar. etiam transit Bal. in. l. iij. §. si filius. argu. il lius tex. s. quod quis. iur. & Bal. i. l. executoreʒ. in princi. in vlti/ ma carta. C. de execu. rei iudi. & in. d. §. sed vtrū. & Ange. & imo. in. l. si filius. j. eodem post Barto. pro quo facit etiam quia cuʒ tale peculium nō possit per filium alienari. l. fi. §. filius autē. C. de bo. que lib. ergo nec eius facto videtur posse in fiscum trāsi/ re. l. imperator. in p̄nci. & qd̄ ibi Bar. j. de fideicommiss. lib. cuʒ concor. quas. s. allegaui. idem etiam est de mente Barto. & Bal. in. l. si quis in tantuʒ. C. vnde vi. cum tractat an pater tene

45 atur pro delicto filij. ℭ Item in q̄tuʒ Barto. dicit q̄ peculium profecticium nō publicatur publicatis bonis patris ex delicto patris. per. d. §. sed vtr̄. Addit hic Roma. q̄ illd̄ procedit quā do publicatio fit ex tali cā ex qua tollitur patria potestas quoni am tunc tale peculiū desinit esse peculiū profecticiū. l. fi. ad finē C. de inoffi. test. & ideo tunc nō publicabitur tanq̄ collatū in fi/ liū. l. iij. C. qui bo. ce. pos. ne tunc delictum patris noceat filio. l. euʒ qui. C. de interdic. & rele. l. diui fratres. s. de iurepatro. & p totum tit. C. ne fil. pro pa. secus si publicatio fieret ex tali causa qua patria potestas nō cessaret. q̄ tūc nil repugnat q̄ peculium profecticiū quod est patrie potestatis nō publicet̄. & hec no. ad intellectū & limitationem ad illū tex. & s̄m eū hec tradit Bal. in

46 l. diximus. §. si pater. s. de excu. tuto. ℭ Adde q̄ Roma. dicit totum contrarium eius quod dicit Bald. in. d. §. si pater. & fuit originale dictum Cy. in. l. tria onera la. ij. eodem ti. Nam dicūt Cy. & Bal. q̄ si queritur an in patrimonio patris censeatur esse peculium profecticium. & dicendum est q̄ aut loquitur in deli/ ctis. & tunc aut pater cōmittit delictum propter quod perdit ci/ uitatē & bona sua. vt q̄ deportatur. & tunc filiꝰ efficit̄ sui iuris. §. cum autem. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. non peculium desinit esse peculiuʒ. d. l. fi. ad fi. merito illud transit in fiscum. l. i. §. & si alio versi. sed si morte. s. quan. ac. de pecul. est anna. Aut non est tale delictuʒ propter quod perdat ciuitateʒ. & patriam pote statem in filio. & tnc lʒ bona patris publicentur. tamē nō publi/ catur peculium profecticium. sed separabitur ab aliis bonis et remanebit apud filium. d. §. sed vtrum. argu. l. vnice. C. de pe. e. qui liber. me. Aut loquimur in contractibus patris. & tunc pe culiū profecticiuʒ censetur esse in patrimonio patris. allegat. l. q fundum. §. dolia. s. de con. em. ℭ Et vltra predicta q̄ illud qd̄ dicebat Roma. stare nō possit patet quia tex. in. d. §. sed vtrum habet locum etiaʒ quando bona acquirūtur fisco ex contractu: vel debito paterno vt patet ibi in littera. & no. expresse Bar. i. l. si filius. j. codeʒ. quod vltimū pondera contra ea que dicūt cy. & bal. in loco preallegato dū allegant. d. §. dolia. qui tex. nō lo/ quitur hoc casu. s. quando peculiū profecticium filio concessum a patre vellet fiscus cōsequi ex delicto paterno. Et sic ad. d. §. sʒ vtrū. qui est casus singularis s̄m bal. in. d. l. exetutorē. in vltia co lū. adde duas limitationes s̄m Imol. vnam quando pater eēt dānatus pro crimine lese maiestatis. alia est s̄ʒ Cy. & bal. vbi. s. quando pater est damnatus ex tali delicto ex quo perdit ciuita/ tē & patriam potestatem & sub hac etiam limitatione comprehē ditur limitatio data per Imo. ℭ Tamen aduerte quia Guil. d cu. in. l. i. §. alienatio. s. quam ac. de pecu. est anna. videt̄ tene/ re contra dictā secundam limitationeʒ. Nam dicit ip̄e q̄ tex. in dicto. §. alienatio cū sequenti. videtur esse contra tex. in. d. §. sʒ vtrum. Sed responderi potest s̄m eum q̄ publicatis bonis pa/ tris peculiū principaliter pertinet ad fiscuʒ: vt. d. §. alienatio. sʒ filius debet illud postea habere; de manu fisci & fiscus a credito ribus peculiaribus debebit conueniri. vnde debebit exigere cau tionem a filio q̄ defendat ip̄m aduersus creditores peculiares arg. d. l. i. §. heres. s. quam ac. de pecu. est anna. & ita debet itel ligi. d. §. alienatio s̄m eum. & ita etiam idem sentit Guil. de cu. in. d. §. sed vtrum cuʒ sequen. & eodem modo videtur etiam in telligere Barto. hic si bene inspiciatur dum respon/ det ad. l. i. §. si. sed si a morte. s. quan. ac. de pecu. est anna. tamē de iure videtur verior opi. Cy. & Bal. qa tex. in. d. §. alienatio equiparat alios duos casus. sci licet quando pater mortuus est naturaliter. & quan/ do mortuus est ciuiliter cum confiscatione bonorum sed ita est q̄ quando mortuus est naturaliter peculiū irreuocabiliter vadit ad heredem patris non autem debet esse filij. cui concessuʒ erat. l. filie. C. de colla. & l. certuʒ. C. famil. hercis̄cunde. ergo eodem mō quan do mortuus est ciuiliter. & bona sunt confiscata. & sic fiscus est successor vniuersalis. l. tutoris. C. ad. l. iul. d vi. l. si marito publico iudicio. in p̄nci. solu. matr. de/ bet peculiuʒ irreuocabiliter transire ad fiscum. & non reuerti ad filium. ℭ Tertiam addo limitationē vald̄

47 notabilem singulareʒ quam ponit bal. in. l. si filius. i fi. s. de his qui sunt sui vel alieni iur. vbi dicit q̄ pu/ blicatis bonis patris: nō publicabitur peculium pro fecticiuʒ. sed separabitur a bonis patris tamen talis separatio s̄m eum fit nō vt talis filius lucretur illud: sed vt de eo satisfaciat creditoribus peculiaribus qui preferūtur fisco & istum dicit esse intellectum illius. §. s̄m Guil. de cu. in. d. §. alienatio cuius verba retuli. s. proxime. ℭ Sed contra istam limitationē v̄r ipse/ met bal. tenere i. l. ēt. in. xi. col. C. d execu. rei iudi. vbi dicit q̄ qñ p p d̄lictū patris bona confiscant̄ in tanto luctu infelicitatis paterne peculiū loco alimētoꝝ filio reseruat̄ alle. tex. singularē in. d. §. sʒ vtrum. & sic vult bal. idē qd̄ Ludo. dato q̄ nulli sint creditores pecu/ liares. Bal. i. l. pe. C. q bo. ce. pos. vbi gl. alle. d. §. sʒ vtrū. d hoc dubitauit & nil v̄r bal. ibi clare eligere. nā q̄rit an creditores p̄ris possint admitti ad peculium p̄fecticiū filio cōcessū & dicit q̄ tex. i. d. §. sʒ vtrū v̄r p bare q̄ nō. Nā si cōtra fiscū filius se tuet̄ vt ibi habe/ tur. ergo mulofortius cōtra priuatū & due possūt esse huius dicti ratiōes. Primo q̄ tale peculiū est quodā modo patrimoniū filij. etiā q̄ in tali peculio credito/ res filij p̄ferunt̄ creditoribus patris qd̄ ē no. dignum dicit bal. q̄ si primā rōem attēdas si nulli eēnt credi/ tores nō opponerēt sʒ bene fieret missio in peculium ad cōmodum creditoris p̄ris. q̄ dominiū & possessio est p̄ris & sola administratio est filij. d. l. certū. ℭ Et subdit q̄ admirabile est q̄ si p̄r est ciuiliter mortuꝰ fi/ scus nō succedit in peculio p̄fecticio: sʒ remanet apd̄ filiū: vt. p̄batur in. d. §. sʒ vtrū. & hoc ideo est q̄ natu/ raliter bona patris filio debent̄ ad quod pater videt̄ peruenisse tradēdo & cōcedendo peculiū filio. ar. l. patreʒ. j. que in frau. cred. & hoc alibi nō reperit̄ s̄m bal. in. d. l. pe. & etiaʒ s̄m bar. in. d. §. sed vtrū. ℭ Sa ly. etiaʒ in. d. l. penul. refert verba bal. querentis ibi an creditores patris possunt admitti ad peculiū pro fecticiū. Et subdit postea Saly. dubitare de intelle/ ctu. d. §. sed vtrum an loquatur quando fiscus occu/ pat bona patris qui erat creditor fisci ex cōtractu vel quasi. & postea nō reperitur soluendo. vnde vult exe/ cutionem facere in peculio profecticio. & tunc fiscus nō posset facere dum esset creditor patris. Sed huic intellectui s̄m eum repugnat rigor & equitas vt filius qui tractat de lucro preferatur creditoribus qui tra/ ctant de damno euitando. & tanto fortius cum domi nium & pos. talis peculij sit patris vt superiꝰ dictū est. ergo & fiscus & p̄uatꝰ d̄bent i hoc peculio p̄ferri filio q nullū ius hʒ. & ēt q̄ es alienū minuit legitimaʒ filij. l. papi. §. q̄rta. s. d inoff. testa. qñ qd̄ ē fortiꝰ fiscꝰ d̄bito rē debitoris sui pōt cōueniri excusso prius tamē debi tore suo. l. i. C. de cōue. fi. de. li. x. s̄m scd̄aʒ & iij. lect. facit. l. moschis. j. de iur. fis. vnde putat. §. sed vtrum loqui quando fiscus occupat bona patris propter debitū ex delicto ex quo bona p̄ris erāt cōfiscāda ex quo fiscꝰ tractat d lucro & filius d q̄si d̄bito retinendo

48 ideo tūc cessāt rōnes. s. alle. ℭ Et ex hoc infert qcqd

dicat ibi Bal. ꝙ creditores paterni possūt petere ī so
lutū sibi dari bōa peculij ꝓfecticij inuito filio. ¶ Nec
ad hoc ob. secūdū eū no. per glo. ī. d. l. pe. qꝛ illa ītel
ligiť quādo pater erat ciuiliter mortu⁹ ꝛ bōa ei⁹ eēnt
ꝯfiscata prout dꝫ intelligi dict⁹. §. ſꝫ vtrū. ꝛ hoc sentit
glo. illa dū dicit quācūqꝫ ꝛc̄. ſm Saly. ¶ Sed adde
ꝙ iste ītellect⁹ Saly. multū restrīgit tex. ī. d. §. ſꝫ vtrū
ꝛ ꝯtradicit ītellectui quē ad illuꝫ tex. tradit Barto. ꝛ
alij. in. l. si fili⁹. ĵ. eodeꝫ. vbi vult ꝙ ille. §. habet locuꝫ
etiā qn̄ bona trāseunt ad fiscum ex ꝯtractu vnde red
ditur satis ambiguus ītellectus ad. d. §. ſꝫ vtrū. Et
ex p̄dictis etiaꝫ remanet dubium. an ista tertia limita
tio: vt teneatur peculium non pro filio: sed pro credi-
toribus qui p̄feruntur fisco ꝛ alijs creditoribus pa-
tris. dico peti posse cōcessionē peculij per quam dōec
illa durat videť potior eē potestas filij administrātis
ꝙ̄ patris. ꝛ ita etiam videtur velle Bald. in. l. ij. in. ij.
colū. C. si in frau. pa. ꝛ ita intelligendo videntur ces-
sare absurditates omnes. Et pondera verba Saly.
dum dixit ꝙ gl. in. d. l. pe. ꝛ tex. in. d. §. sed vtrum. ꝓ
cedunt quando pater erat ciuiliter mortuus. nā istō
esset contra secūdam limitationem. s̄. datam de qua
dic vt dictum est. s̄. ꝛ illud idem ꝙ sentit Saly. in. d.
l. pe. §. sed vtrum. habet locū quando pater est ciuili
ter mortuus. ꝛ sic ius pa. potestatis soluitur. ꝛ ita te-
net etiam ipemet Saly. in. l. si quis post hac. §. i. C. ō
bo. proscrip. licet nō faciat mentionem de doc. q hūc
articulū tangunt. ꝛ ibi etiam satis plene tangit an pu
blicatis bonis patris publicetur peculiū profecticiuꝫ
ꝛ per plura concludit ꝙ sic sed nihil allegat qō mul-
tum stringat preter dictum. §. sed vtrum. ¶ Item in-
ꝙ̄tum Bar. hic concludit ꝙ publicatis bonis filij nō
publicetur peculium castrense. per. l. iij. C. de bo. dā.
ꝛ seqtur Jmol. ꝛ Pau. de ca. hic. ¶ Tamē addit ß
Ro. ꝙ licet Spe. in ti. de feudo. §. quoniam versi. xl.
idem tenet ꝙ̄uis nō inueniam Spe. ibi hoc dicere ta
men ſm eum Ange. in. l. si filius. ĵ. eo. tenuit contra-
rium. Mouetur Ange. quia cum filiusfami. hodie
habeat seu possit habere heredem ab ītestato: vt no.
per glo. in autē. de here. que ab intesta. §. i. hodie ces
sat ratio. d. l. iij. nam ideo illo tempore nō publicaba
tur castrense peculium. quia filiusfami. in castrensi pe
culio nō habebat heredem ab intestato. sed illud oc
cupabat pater iure peculij. l. ij. ĵ. de ca. pe. ꝛ hoc facit
ſm Ang. qꝛ si nō publicareť castrēse quod spectat ad
filium quo ad plenam ꝓprietatē ꝛ vsufru. ergo filio-
fa. cōdemnato nihil poterit publicari. ¶ Nec ob. si
dicať vt dicebat Bar. hic ꝙ filiafa. olim hr̄dē hēbat
in dote: vt no. glo. parua in. l. auus. s̄. ō iure do. ꝛ ple
ne no. in. l. post dotem. sol. ma. Bar. tamē ꝓpter de-
lictum filie nō publicať dos ad preiudiciuꝫ patris: vt
no. in auc̄. contra si filiusfa. C. de repu. qꝛ respondet
Ang. ꝙ ideo illud est. qꝛ in oēm casuꝫ restituende do
tis fuerat stipulatus eam sibi vel saltem de iure cōmu
ni in eum poterat consolidare dos propter ius cōmu
ne quod habet in actione de dote. l. ij. §. quod si in
patris. cum ibi no. solu. matri. sed in castrensi peculio
pater aliquod ius non habebat nec erat perueturū
ad patrem contra voluntatem filij si voluisset de illo
testari facit. l. ij. ff. ad macedo. Jdeo concludit ꝙ si-
cut quando publicantur bona patris propter delictū
patris publicantur bona sua propria: ita publicatur
peculium castrense quando publicantur bona filijfa-
mi. in quo peculio castrensi filiusfami. habetur loco
patrisfami. d. l. secūda. ꝛ hanc opini. approbat ß ro.
pro quo vltra predicta adducit. quia filiusfami. cedē-
do bonis videtur cedere peculio castrensi. ꝛ sic patri
preiudicat. l. cum ꝛ filij. C. qui bo. cede. pos. eadem
ratione debet posse patri preiudicare delinquen-
do. Ad idem adducit quia tale peculium libere ē filij
ꝛ in eo reputatur paterfami. l. fi. de inoffi. testa. ꝛ. d. l.

ij. sed Jmol. in. d. l. si filius. dicit ꝙ licet pro responsione quam
dat Ange. ad. d. auc̄. contra si filius. cum ibi notatis. facit illud
quod no. glo. in. l. si dotem. C. de iure do. tamen incontrarium
aliqualiter facit illud quod no. glo. in. §. est quoqꝫ in auten. de
nup. vnde sumitur. d. autē. contra si filius. ꝛ concludit tenēdaꝫ
esse opi. quā tenet Bar. hic. ꝛ in. d. l. si filius. qꝛ. d. l. iij. nō repe
ritur correcta. ergo illi standū est ꝛc̄. l. precipim⁹. ad fi. C. de ap
pella. l. sancimus. C. de testa. Secūdo qꝛ ratio Ange. videť fri-
uola. quoniam nō videtur absonū ꝙ damnato filiofami. nihil
publicetur. nam hoc tollerať vt expresse probať ī. d. l. iij. ¶ Ter
tio qꝛ licet filiusfami. hodie possit habere heredem ab intestato
in castrensi sic ꝛ in aduenticio peculio. non tamē per hoc sequiť
ꝙ debeat peculiū castrense publicari. quia videmus ꝙ nec etiaꝫ
publicať aduenticiū vt ipemet Ange. fateť in. d. l. si filius. ꝛ pro
bat Bar. hic ꝛ licet pinguius ius habeat filius in castrensi ꝙ̄ in
aduenticio. tamen non videť subesse ratio q̄re nuda proprietas
remanente vsufructu patri non deberet publicari si publicareť
castrense. ¶ Preterea etiam potest forte dici ſm eū ꝙ vbi filius
fa. non testať de castrensi tamen censeť vt peculiū aduēticiū eti-
am hodie per. d. l. ii. ꝛ. l. proponebať. ĵ. ō cas. pe. ꝛ no. ī. l. pater
si castrēse peculiū. eo. ti. q̄ iura ꝙ̄tū ad hoc forte non sūt corre-
cta. verūtamē qꝛ hodie habet heredem ab intestato in aduenti
cio vt est dictū: ideo habebit etiam in castrensi ꝛ in hoc bene sūt
correcta illa iura. facit qō no. in. l. neqꝫ. §. fi. cū. l. seq. s̄. de testa.
mili. ſm eū. ¶ Adde ꝙ glo. in. l. i. ĵ. de bo. dam. in glo. magna
tenet opi. quam hic tenet Bar. Et dicit illa glo. ꝙ etiā peculiuꝫ
castrense non publicať publicatis bonis filij. ꝛ sic in illa implica
tiua etiam sentit illa glo. ꝙ etiam alia peculia que non sūt castrē
sia non publicenť. ꝛ illaꝫ glo. etiam ad hoc ponderat Barto. q
refert etiā ita velle azo. in sūma illi⁹ ti. cū Barto. etiam concor-
dat Jo. an. in addi. spe. in ti. de accusa. in. iii. parte in. §. fi. i. ad-
di. incipiente: vt inter certū tp̄s ꝛc̄. prope mediū illi⁹ additiōis
p. d. l. iii. Jdē tꝫ guil. ō cu. in. l. iii. §. sed an hoc auxiliū. s̄. ō mi-
no. ꝛ etiam Bal. in. l. si filius. s̄. ō his qui sūt sui vel alie. iur. vbi
dicit ꝙ licet qdam dicant ꝙ. d. l. iii. sit correcta: eo qꝛ filiusfami.
potest hodie habere heredem ab intestato non recte cōsiderāt
ſm eū. qꝛ cū etiaꝫ filiusfami. fuerit deportatus. ꝛ sic amiserit ius
ciuile. l. qdam sūt serui. ĵ. ō penis. merito heredem habere non
potest cū mortu⁹ sit ciuiliter. ergo sum⁹ ad ius antiquum reuersi
quo iuř pater occupat iuř peculii. Et ideo subdit ꝙ vbi snīa nō
adimeret statū: sed bona vel quātitatem aliquam. tūc pater nō
posset impedire executionem fiscalem in bonis filii. qꝛ nō potest
pater ea occupare iure peculii cū nō habeať pro mortuo quod
vltimū est singu. ꝛ diligentissime notandū ꝓ limitatione. d. l. iij.
nec ab alio hoc scriptū reperio. bal. etiā p⁹ Pe. ꝛ Cy. seqť opi.
Bar. ꝛ ibi dicit. s. ī. d. l. iii. illā. l. ad hoc nō esse alibi. refert tamē
ibi Cy. ꝛ bal. qō ia. ō are. tenebat ꝙ hodie cōfiscareť peculiū ca
strēse. qꝛ hodie filius in eo non habet heredem ab intestato. Et
dicūt ꝙ nō ob. si dicať ꝙ ꝓpter publicationē bonoꝝ debeat pu
blicari peculiū castrēse cū sit filii. ꝛ cū publiceť bōa que spectāt
ad dlinquentē. l. ii. ꝛ fi. eo. ti. qꝛ ſm eos veꝝ est ꝙ debet publica
ri illud qō ad dlinquentem pertinet iure cōmuni. secus in eo qō
pertinet ad eū iure speciali vt est castrense peculiū qō hꝫ miles ꝛ
istō in effectu vult Ang. in. d. l. iii. hanc opi. etiā seqť Saly. ꝛ re
spondet ad rōnem que adducebať ī cōtrariū dū dicebať ꝙ ho
die aliō eē dꝫ: qꝛ filius hodie habet heredē ab intestato. naꝫ ſm
Saly. istō non ob. qꝛ nō constat ꝙ ratio. d. l. iii. fuerit illa. s. ꝙ il
lo tp̄e filiusf. nō habebat heredem ab intestato. qnīmo teneť ſꝫ
eū ꝙ correcea ratiōe legis nō inducatur correctio legis vt tenet
Ja. bu. in auc̄. q̄s actōes. C. ō sac. san. eccle. tn̄ nō residet Saly.
in hac sol. ſꝫ in hac dicēs ꝙ aut pater est ille qui ē successurus ab
intestato filio ꝛ tūc remanet incorrecta. d. l. iii. qꝛ pōt pater ad ß
peculiū velle admitti vt heres. ſꝫ occupare iure peculij vt pr̄ pro
ut oli poterat. probať in simili ſm eū in. l. pater qui castrense. ĵ.
ō castren. pe. §. i. illō enim qō ibi nō īpedit ōlationē hereditatis
ex testamēto non ōbet eadē ratione impedire ab intestato. Aut
pr̄ nō successurus erat ab intestato filo dānato ſꝫ filius dicti dā-
nati seu ōportati ꝛ adhuc idē est qꝛ viuēs nō hꝫ heredē. l. i. s̄. ō
here. vel ac. vē. ꝛ sic pater nō pōt dici prius exclusus. ſꝫ tex. ī. d.
l. iii. ante mortis euētū permittit patri hoc peculiū velut dubiū
ergo ꝛ idē erit hodie cū tp̄e mortis naturalis nō repiať ī bonis

ip sius filij vt ibi p eū. ꝛ ibi etiā in peculio aduēticio trāsit cum Bar. hic de qua. q. ēt aliqd ponit Imo. i. l. cū filius. in pn. j. de vb. obli. ꝛ ibi in effectu trāsit cū Bar. hic cū quo ego etiā transeo. ꝛ alleg. p Ang. in. d. l. si fili⁹. multifarie est rñsuȝ. s̄. Solū restat rñdere ad. l. cū ꝛ filij. ad quā rñde ꝙ illa. l. n̄ pt seruir̄ opi. Ang. ꝛ ro. qꝛ ipi fatent̄ ꝛ negari nō pōt ꝺ iure. C. publicatis bonis filij nō publicat̄ castrēse: vt ē casus in. d. l. iij. ergo cū tex. in d. l. cū ꝛ filij sit de iure. C. nō pōt ad hoc ꝓpositū allegari. ꝛ dic ꝙ tex. i. d. l. cū ꝛ filij. loqtur in casu in quo fili⁹ nō mutauerat statuȝ. secus in casu. d. l. iij. ꝛ sic ille tex. nō potest adduci pro limitatiōe data per Bal. i. d. l. si filius. quā. s̄. retuli. ¶ Uel rñde ꝓut rñdet Bar. hic ad. d. l. iij. §. idē scribit. s̄. ꝺ peculio. in pma responsione. Cōsidera ēt qꝛ ad ar. pncipale quo vtunt̄ illi qui tenēt ꝯtra Bar. videret̄ vltra p̄dicta posse rñderi ꝙ ꝺ iure. C. filiusfa. hēbat hr̄dem ab ītestato. l. qꝺ satis. in pn. ꝛ ibi Bar. ꝛ. l. quecūqꝫ. C. ꝺ bo. que lib. ꝛ. l. fi. C. co. de successio. ergo cuȝ tex. d. l. iij. sit ꝺ iure. C. nō potest dici ꝙ illud ideo ibi sit. eo qꝛ filiusfa. non poterat illo iure: habere hr̄deȝ ab ītestato: tñ si qs vellet hāc rñsionē tollere posset replicar̄ ꝙ lȝ ꝺ iure. C. filiusfa. i aduēticijs reperiat̄ habere hr̄deȝ ab ītestato ꝓut loquūtur iura p̄alleg. tñ h̄ nō repitur in castrēsibus. Uñ ex idēptitate vl' maioritate rōnis nō dȝ fieri extēsio i correctorijs ꝺm cōes ꝯclusiōes: ut colligit̄ ex no. i. d. auc̄. q̄s actiones cū ꝯcordātijs. ¶ Itē adde ꝙ publicatis bonis filij nō publicat̄ peculiū ꝓfecticiū ēt si habuisset fili⁹ a p̄re exp̄ssaȝ ptāteȝ donādi[a] ꝛ dissipādi. nā non pōt publicari ex ptāte donādi: qꝛ hec donatio: nec ex ptāte dissipandi: qꝛ nō ītelligit̄ cogitatū de ꝺlicto ne det̄ materia ꝺlinquēdi. l. ꝯuenire. s̄. ꝺ pac. dota. l. si vnus. §. illud. s̄. ꝺ pac. ꝛ ita elegāter decidit Ang. j. eo. l. si fili⁹. ꝛ cū eo trāsit ibi simpliciter Imo. ꝛ satis sentit barto. h̄ qui ad hoc adducit. d. l. iij. īplicatiua. nec ꝛc̄. lȝ nō ita clare loqtur sicut facit Ang. in. l. i. j. ꝺ bo. dā. ꝛ Bal. in. l. executorem in. xij. col. C. ꝺ execu. rei iudi. qui pro hoc alle. d. l. iij. §. si fili⁹. s̄. qꝺ quisqꝫ iur. idē etiā tenet guil. ꝺ cu. in. l. iij. v. sed an hoc auxiliū. s̄. ꝺ mino. ꝛ Saly. in. l. si filius. C. ꝺ bo. dā. naȝ si nō publicatur aduēticiū vel castrēse tātominus publicari dȝ profecticiū in quo fere nullū ius habet. ¶ Iteȝ circa hec que ponit h̄ Bar. cōtingit dubitari an publicatis bonis patris publicet̄ vsusfru. quē habet pater in peculio aduēticio filij? Ro. i hoc referēs ꝙ bar. in. l. si postulauerit. §. iubet. j. de adul. format istam. q. ꝛ nō ꝺcidit. sed dicit se dixisse hoc. sed ipemet Bar. in. l. si qs in tātā. C. vnde vi. videtur sentire ꝙ cōmoditas vadat ad fiscū. ar. l. necessario. §. fi. s̄. de peri. ꝛ co. rei vendi. ꝛ cuȝ eo transit Ange. in. l. eorum. j. eo. sȝ Bar. in. l. si qs post hac. C. ꝺ bo. dam. in quibusdam lec. prout refert Saly. ibi ꝛ Ro. hic tenet quod vsusfru. publicatur. alleg. d. §. iubet. ꝛ. l. statim. §. fi. ꝺ iu. fis. Sed Bal. i. l. i. C. de bo. lib. dicit ꝙ vsusfructus nō publicatur. sȝ redit ad proprietatem. allegat. l. corruptionē in fi. C. de vsufru. intelligendo tamē dictum Bal. ꝺm. l. quam allegat. scilicet quādo ille cui⁹ bona publicant̄ pdebat ex delicto ciuitateȝ vel libertatē. ¶ Saly. vero in. l. si qs post hac. dicit ꝙ in. d. §. iubet. alleg. per Bar. nihil facit. qꝛ loqtur in casu speciali in quo etiā proprietas publicatur ꝛ sic cū proprietate cōsolidatur. Unde dicit Saly. videri distinguēdum ꝙ aut publicatio fit ex tali causa propter quā pater ꝑuat̄ patria ptāte ꝛ legitima administratiōe tūc vsusfru. nō publicat̄. sȝ ad ꝓprietatē filij reuertetur. qꝛ cessat ratio ꝓpter quam pater vsūfruc. habet. s. patria potestas. alle. l. cū oportet. §. cū aūt. C. ꝺ bo. que lib. ꝓ ista opi. ēt alle. no. p gl. in. l. fi. i gl. iiij. in fi. ꝛ qꝺ sup cano. Ly. C. ꝺ sen. pas. bene facit licet ipe non alleget id qꝺ habet̄ in. §. cū aūt. insti. q. mo. ius pa. po. so. iuncta. d. l. corruptionē. in fi. aut publicatio fit ex cā ex qua pater patriā ptāteȝ nō pdit. ꝛ tūc publicatur vsusfructus. seu eius cōmoditas quasi nō dum venerit tempus cōsolidādi vsumfructū cū ꝓprietate. d. l. statius i fi. ꝛ. l. cū pater. §. hr̄ditatis. de leg. ij. ¶ Tamē dicit saly. qꝺ circa istud vltimū mēbruȝ facit. qꝛ si publicatis bonis patris nō publicatur peculiū profecticiuȝ: sed filio cōceditur lȝ filius in eo nullū ius habeat. vt dictum est. s̄. quanto magis redir̄ debet iste vsusfructus ad filium cū filius proprietatem habeat. Itē hūc vsumfructū seu cōmoditatē pater habet a lege vsqꝫ ad tps. s. donec durat patria potestas. sȝ cōmoditates cōcesse alicui ad tps ex legis dispositiōe nō trāseūt ad fiscū ad quē ex publicatione trāseūt alia bona illius: vt. d. l. si quis post hec. vsi. dos ēt

¶ Non obstat. d. l. statius. §. fi. quia ibi illa comoditas ꝛ dilatio procedit ab homine nō a le. sicut ꝛ alias est differentia inter dilationem procedentē a le. vt patet in. l. si cum militi. §. primo. s̄. de compensa. melius allegasset. l. celsus. in princi. cum ibi no. s̄. de arbi. ꝛ propter hoc dicit esse cogitandum dicens qꝺ posset responderi ad argu. factum de peculio profecticio hoc modo, scilicet ꝙ peculium profecticium non publicatur. quia non erat in administratione patris. ꝛ ꝙ ad. d. l. si quis post hac. ver. dos. etiam posset responderi ꝙ ibi ille cuius bona confiscabantur erat ciuiliter mortuus. ꝛ sic in casu illo filij essent a patria potestate liberati. ¶ Ro. hic concludit ꝙ si publicatio facta est ex tali causa ex qua patria potestas soluitur vsusfructus non publicatur. sed ad proprietatem redit quia est extincta causa propter quam debetur patri. forte tamen secundum eum poterit dici ꝙ tunc medietas vsusfruc. debeat ad fiscum peruenire sicut peruenisset ad patrem filio per eum emancipato. d. §. cū aūt. Aut publicatio fit ex cā ex qua nō perditur patria potestas. ꝛ tunc cōmoditas vsusfruc. publicatur. argu. d. l. necessario. §. fi. cuȝ seq. Et subdit ꝙ in vsufructu pertinente ad alium q̄ ad patrem debet distingui. aut bona vsufructuarij publicantur ex tali causa ex qua inducitur media vel maxima capitis diminutio. ꝛ tunc vsusfructus non publicatur. sed ad proprietatem redit: vt dicta. l. corruptioneȝ. aut ex tali causa ex qua nulla capitis diminutio inducitur. et tunc nihil ob. quin cōmoditas vsusfruc. publicetur. argu. d. l. necessario. ꝛ durabit penes fiscum tanto tēpore quanto duraturus fuisset vsusfruc. apud vsumfructuariuȝ: vt ibi ꝛ. l. peto. §. predium. de leg. ij. ꝛ. l. lex vectigali. s̄. de pigno. ¶ Adde quod Bar. in. l. iij. §. sed vtrum. s̄. de mino. format istam. q. in patre cuius bona sunt publicata. ꝛ dicit esse cogitandum ꝛ quod vidit seruari ꝙ vsusfructus aduenticiorum publicetur per. d. §. iubet. ꝛ. d. l. statius. ꝛ aduerte quia responsio data per Saly. ad. d. §. iubet est cōtra istū tex. qui loquitur etiam quando solus vsusfructus publicatur. Unde ad illum tex. posset responderi ꝛ melius quod loquitur quando particulare ius ꝙ quis habebat in certa re puta in seruo certo debeat publicari. nos aut loquimur quando bona vel certa quota bonorum debebat confiscari. ¶ Satis tamen placet prima distinctio sal. que etiam colligitur ex verbis Bar. in. d. l. si quis in tantam. in fi. in ratione sui iunctis verbis Bal. in. l. prima. de bo. lib. ꝛ pro illa distinctione in. ij. membro etiam posset adduci tex. in. d. §. iubet. qui loquitur quando ille cuius bona confiscantur non erat passus maximam vel mediam capitis diminutionem ex qua veniret perdenda pa. po. et ista poterit esse alia responsio ad illum tex. Nec obstat. d. l. si quis post hac versi. dos etiam. quia ibi illa cōmoditas iuris dotalis que debebat esse apud maritum perire debebat per publicationem bonorum ꝛ reuerti ad mulierem vt ipsa interiȝ se ꝛ suos alere possit vt probatur in. l. si marito publico. in principio solu. matrimo. iuncta. l. vbi adhuc. C. de iure do. ꝛ declarat Barto. in. l. si constante. in. v. qōne principali s̄. solu. matri. ꝛ istud plus placet q̄ differentia quam facit Saly. inter dispositionem legis ꝛ dispositioneȝ hominis inter quas quo ad propositum non est differentia nec ratio diuersitatis. ꝛ etiam. d. l. si quis p⁹ hac. loquitur in cōmoditate quam habebat maritus in dispositione hominis. scilicet ex contractu dotis. nec placet illud quod dixit Ro. dum voluit ꝙ quando publicatio fit ex cā ex qua finitur pa. po. ꝙ dimidia vsuf. vadat ad fiscuȝ: p dictū. §. cū aūt. qꝛ dico ꝙ in casu illius. §. datur dimidia in premium libertatis a patria potestate qꝺ beneficium cōferre voluit pater filio emācipato. ꝛ ibi in vsi. remunerationem. sȝ in. q.

[a] ¶ Donādi. adde ludo. roma. cōsi. cliiij. abb. cōsi. lxvi. ij. lib. vbi seqt̄ dicta bar. hic quo ad peculiū ꝓfecticiuȝ ꝛ aduēticium an aūt restituto p̄re bānito recupet bona aduēticia in qbus habebat vsusfructū vide p bal. cōsi. cccxxix. iiij. li. Quaār autē snīa lata ꝯ vxorē fiet executō vide p Io. an. i addi. ad spe. i ti. de exequ. snīe. §. breuiter vsi. qd si filiusfami. ubi ēt vide ꝺ. s̄. dictis q̄stiōib⁹.

nostra fiscus nil fecit vt filio beneficiũ ɔferret sƺ vt delictũ patris puniret. illud aũt qđ dicit ro. in alio vsufructuario q̃ patre vr̃ benedictũ. ¶ Sed qd ɔtra publicatis bonis ꝓprietarij ᴛ ipsa ꝓprietate. an fiat aliqđ preiudiciuƺ vsufructuario. dicit Bal. in. l. iij. §. si filius. ꝑ illum tex. s̃. qđ gl. iu. ᴛ latius in. c. i. §. rursus. đ cõtro. inuesti. qđ nõ facit. d. §. iubet. ᴛ ponit ẽt Bar. hic licet in terminis aliqualiter diuersis. dum in effectu querit an publicatis bonis filij publiceť peculium aduenticium ĩ quo filius hƺ ꝓprietatẽ ᴛ pater vsumfructũ. ᴛ ipse tenet ꝙ ẽt ꝓprietas nõ publicať ꝑ rationes suas q̃ cessant in ꝓprietario. facit etiã qđ no. spe. in ti. de sta. mo. ver. s̃. queriť. ᴛ tex. in. c. domino cum emptore. in ti. de ɔtro. iter. do. ᴛ emp. feu. quẽ tex. s̃. allegaui. ¶ Jtẽ inquãtũ Bar. h̃ ĩ ea. q. dicit ꝙ ꝓpter ɔtractũ filij nõ teneť pater de peculio aduenticio per tex. cũ glo. in. l. pater qui castrẽse. in ṗnci. ĩ. de ca. pe. quã gl. putat hic Jmo. alibi nõ reperiri ita clare. Qđ tñ intelligit Bar. eẽ verũ nisi pater cõcesserit administrationẽ filio peculij. quia tũc in ɔsequentiã videť cõsentire ꝙ fieri possit executio etiã in ipo peculio. ᴛ sic intelligit ipe glo. no. in. l. si ɔdẽnatus. s̃. de noxa. que glo. si intelligiť de expresso cõsensu ꝑstito executioni parum dubij haberet. ᴛ ita simpliciter tƺ hic Jmo. dicens ista esse singulariter notanda. Sƺ ro. dubitat an sit verũ ꝙ quãdo pater cõcessit filio administrationeƺ aduenticij videať cõsentire ꝙ fiat executio in eo ꝓ debito cõtractus initi per filiũ. nã cõtra Bar. facit ƀƺ eũ q: lƺ ɔcessa sit administratio. nõ tamẽ seqtur ꝙ sit cõcessa alienatio. l. procurator totoꝝ. s̃. de pcu. ᴛ qđ habeť in. l. si filius. ĩ. de do. ᴛ qđ habeť in. d. l. ab agnato. ᴛ in. l. fi. s̃. de cura. furio. ᴛ in. l. ɔ iuris. §. fin. s̃. de pac. ᴛ in. l. creditor. §. lutius. s̃. mã. ¶ Scđo moueť. q: pater nõ habet ius alienandi peculiũ aduenticiuƺ l. i. C. de bo. mater. cuƺ. l. oportet. §. i. C. de bo. q̃ lib. ergo hanc ptãtem quã nõ hƺ nõ põt trãsferre ĩ filium l. nemo plus iuris. ĩ. de re. iur. cũ simi. ᴛ ꝓpter hoc dicit se relinquere cogitandũ. ¶ Dicit etiã ꝙ Bal. i. l. fi. §. fi. C. de vsu. rei iudi. eleganter dedit aliuƺ intellectum ad glo. in. d. l. ᴛ si cõdẽnatus. s. ꝙ illa glo. sing. velit ꝙ per cõsensum quẽ pater prestat filio in lite seu in iudicio moto ɔtra filiuƺ põt snia que postea fertur cõtra filium executioni mandari in peculio ᴛ vsufructu aduenticoꝝ ɔ partem. q: tũc redigiť ad instar peculij profecticij. ¶ Subdit tamen ro. ꝙ forte nõ esset absurdũ dicere ꝙ indistincte ꝑmissa sit executio ĩ peculio aduenticio ex ɔtractu. aut iudicio filij. q: ex quo obligatur pater de peculio prefecticio. l. iij. ᴛ idẽ scribit de peculio q̃uis illud peculiũ sit patris. d. l. certũ q̃to magis in aduẽticio cuius proprietas ẽ filij. Secũdo adduciť: q: si ꝑmittiť alienatio aduẽticiorũ ob es alienũ hr̃ditatis: vt. l. fi. §. si autẽ es alienũ. C. de bo. que lib. eadẽ ratiõe dƺ permitti alienatio ob aliud debitũ filij. ¶ Tertio q: licet prohibeať talis peculij alienatio: nõ tñ debet intelligi probibita in casu nr̃o sicut videmus in simili. in. l. alienatiões. s̃. fa. her. ᴛ in. to. ti. de re. eo. Et dicit ꝙ forte esset tenẽdũ nisi in cõtrariũ esset auctoritas glo. in. d. l. pater. ᴛ auctoritas bar. h̃. ᴛ Bal. i. d. l. fi. §. vbi aũt. ᴛ. §. filij aũt. C. đ bo. que lib. vbi habeť ꝙ ex̃ casus h̃ positos ẽ licita etiã filio talis peculij alienatio. ¶ Adde etiam ꝙ ipemet ro. i. l. filio. la. ij. s̃. solu. ma. etiã tenet ɔtra bar. h̃ inq̃tum Barto. dicit ꝙ si pater concessit filio administrationẽ aduẽticioꝝ poterit ad preiudicium patris conueniri pater actiõe de peculio sicut dicimus in profecticio. ᴛ adducit ro. ɔtra bar. l. cõtra iuris cuƺ alijs s̃. alle. ᴛ ẽt si pr̃ nõ p̃t ɔcedeř aduẽticiũ nisi ĩ certis casibus: vt est dictum. s̃. quãto minus poterit ɔcedere potestatẽ alienãdi filio. Reprehẽdit etiã ibi ro. dictũ intellectũ quẽ posuit bal. ĩ prealle. l. fi. C. de vsu. rei iudi. moueť. q: talis ɔsensus ꝑstitus per pr̃em filio litiganti in iudicio nõ debet operari ꝙ pater incurrat aliquod vinculũ obligatiõis vt est gl. singularis in. l. i. §. si ratũ. s̃. quod iussu. ᴛ no. bar. in. l. si cũ dotẽ. §. trãsgrediamur. s̃. so. ma. ᴛ bal. in l. i. C. quod cũ eo. ᴛ q: ille ɔsensus prestatur ad legitimãdã ꝑsonã filij ĩ iudicio. l. fi. §. necessitate. C. de bo. q̃ lib. ergo nõ debet operari vltra intẽtionẽ agẽtis. l. nõ omnis in ṗn. s̃. si cer. peta. ¶ Dicit tñ qđ salua ṽitate ẽt patre nõ cõsentiente poterit ex sentẽtia lata ɔ filiũ fieri executio in aduenticijs ꝑ tria. Primo ꝑ. l. pe. C. q bo. ce. pos. ĩ ṽ. patri acqri probibitus. ᴛ sic loqtur đ aduẽticijs prout in simili loqť tex. ĩ. l. fi. C. de col. ᴛ ĩ. l. penul. C. q testa. fa. pos. Scđo q: fit executio in profecticio qđ est patris vt ẽ dictũ quãto magis in aduẽticio qđ ẽ filij. ¶ Tertio q: ꝑmittiť alienatio aduẽticij ob es alienũ hereditatis aduẽticie. d. §. si autẽ. ergo eadẽ ratiõe debet permitti executio pro debito filij. ᴛ licet patri ᴛ etiã filio regulariter sit probibita alienatio taliũ aduenticiorũ iuribus. s̃. ad hoc alle. nõ tñ seqtur ꝙ sit probibita dicta executio. q: est alienatio necessaria. arg. l. diuus. s̃. đ peti. here. ᴛ. l. pater filiũ. in ṗn. s̃. de leg. iij. ᴛ. l. filiussa. §. diui. de le. i. l. peto. §. p̃diũ. l. q solidũ. §. fi. de leg. ij. l. si pupilloꝝ. s̃. de admi. tu. ᴛ per hoc nõ fiet p̃iudiciũ patri in vsufructu q reseruabiť ar. l. v. in fi. s̃. de vsufru. Et ꝑ predicta dicit se ita ɔsuluisse in ciuitate Janue. Bal. i. l. frater a fratre. in. iij. col. s̃. de ɔdi. ide. aliqd tãgit de ista materia. ᴛ ibi simpliciter approbat gl. que est in d. l. pater. Saly. plenius ceteris in. d. l. fi. C. de vsur. rei iu. tãgit istũ articulũ. ᴛ dicit qđ glo. singularis in. d. l. si cõdẽnatus. dicit ꝙ in peculio aduẽticio in quo vsusfructus spectat ad patrẽ fiet executio sentẽtie late cõtra filiũ cõsentiente patre. ᴛ ƀƺ Saly. illa glo. hƺ varios intellectus. vnũ quẽ posuit bar. hic ᴛ retuli. s̃. cui itellectui ƀm Saly. nõ cõueniũt ṽba illius glo. dũ gl. dicit ꝙ fit hoc ex necessitate ᴛc̃. ¶ Preterea ꝙ bar. nõ dicat verũ probat ƀm Saly. q: tex. in. d. l. ᴛ si cõdẽnatus. ᴛ in. d. §. idẽ scribit. vult quod cõtra patrẽ fiat executio in profecticio cõcessa filio ĩ administratione ᴛ fiat executio solũ peculiotenus. q: de peculio ɔueniť pater. ᴛ sic ante omnia deducit id quod sibi debeť: vt in ꝑalleg. l. ᴛ si cõdẽnatus. §. peculiũ cum similibus. s̃. de penis. ergo idẽ etiã in aduẽticio ɔcesso filio in administratiõe vt pater đducat vsumfructũ suũ. ᴛ ei ius vtẽdi sit saluũ. nam per ɔcessionẽ factã ad ministrãdũ nõ vr̃ pater ius suũ remittere: ut no. i. l. si donatiõe. s̃. de colla. ¶ Refert ẽt saly. intellectũ datũ ad illaƺ gl. in. d. l. fi. §. i. per bal. vt. s̃. retuli. Sƺ dicit saly. ꝙ ille itellect' nõ ɔuenit ṽbis illi' gl. dicẽtis. q: fit hoc ex necessitate ᴛc̃. nisi sƺ eũ itelligas de necessitate que iniungiť patri vt cõsentiat filio defendẽti se in iudicio de quo in. d. §. necessitate. ¶ Preterea cũ pater cõsentiendo nõ preiudicet sibi in profecticio cuƺ in eo fiat executio nisi peculiotenus deducto eo quod patri debeť cuƺ pr̃ de peculio cõuenitur. l. si noxali. §. fi. s̃. de peculio. Vñ putat ipse ꝙ illa gl. habeat aliũ intellectũ. s. ꝙ ĩ aduẽticio possit fieri executio pr̃e volẽte. q. d. gl. ꝙ nõ eo inuito. ᴛ tũc permittitur. quia alienatio est necessaria: nã volũtaria nõ est permissa ƀƺ aliquoꝝ opi. vt ƀm eum no. in. d. §. filius autem. ad tollendum igitur illorum opini. subiunxit illa glo. dicta verba. Vel ideo sic dixit gl. quasi pater teneatur cõsentire. Tamẽ quicquid sit de intellectu illius glo. cum queritur an in aduenticio peculio possit fieri executio consentiente patre contra filium in certa quantitate dicit Saly. esse distinguẽdum ꝙ aut ṗus fuit debitum de quo facta est cõdẽnatio q̃ fuerit peculiũ. ᴛ tunc in eo possit fieri cõdẽnatio etiã patre inuito. quia beneficiũ vsufructus patri concessum nõ debet nocere creditoribus priorib'. ar. l. ij. §. si qd a ṗnn cipe. ĩ. ne quid in lo. pu. ᴛ in. l. meminerint. C. vnde vi. Pro his bene facit. d. §. si aũt es alienũ. ᴛ ibi de hoc habes exẽplũ. ᴛ sic cit. l. i. C. de bo. ma. aut prius fuit peculium q̃ debituƺ filij. ᴛ sic pater prius habebat vsumfructum aduenticij. ᴛ tunc aut debitũ filij causatuƺ ẽ a re peculari vt q: pecus aliquod peculiare dãnũ dedit alteri. ᴛ tũc putat qđ executio possit fieri ĩ peculio ᴛ maxime in re dãnũ dãte. q: põt illam dimittere pro noxa. ꝑ hoc accedat. l. si ex duobus. §. si plures. s̃. eo. l. si cũ vsufructuarios. s̃. si ex noxa. cau. aga. aut debitũ filij fuit causatũ a proprio ɔtractu filij. ᴛ tũc patre volẽte fiet executio in aduẽticio. q: tũc talis executio preiudicat patri in vsufructu. arg. eoruƺ que legũtur ᴛ no tanť i. d. §. filijs aũt. ᴛ ita intelligit ipe glo. in. d. l. ᴛ si ɔdẽnat'. nã patre autẽ inuito an possit fieri executio dubium est ƀƺ eum.

tunc procedit opi. Bar. ⁊ Bal. que sunt diuerse: sed nulla eoꝝ est tenenda ſm Saly. rõnibus. s. per eum cõtra illos adductis. Unde concludit ipſe quod ſicut in profecticio peculiariter fit ↄdẽnatio ⁊ executio ſic ⁊ ĩ aduenticio vt ſic vſufructus patri debitus deducaẽ ⁊ in eo nulla fiat executio cũ ꝑ prius ius vſufructus fuerit ſibi queſitum q̃ debitum filij fuerit ↄctum. ideo abſq; ſuo facto ei non dz tolli. ar. l. fi. C. de pac. l. cum heres. C. loca. l. id qđ noſtrum de re iudi. ⁊ q: proprietarius non poteſt ſeruitutem imponere: nec aliud facere per quod conditio vſufructuarij deterior fit. l. ſed ⁊ ſi quid. cum. l. ſe. s. de vſufru. ¶ Nec ob. ꝙ filius non poteſt aduenticia in quibus pater habet vſumfructuz alienare ſine patris conſenſu. d. §. filijs autem. quia ibi tex. loquitur in alienatione voluntaria non neceſſaria: vt in caſu noſtro. Itez non ipſe ſed lex hoc facit in executione ſententie: ⁊ hoc procedit etiam ſi non ex cõtractu: ſed ex delicto filius ſit cõdemnatus ad certam quantitatem vt. d. l. ⁊ ſi condemnatus. ⁊ ſm predicta debet intelligi glo. ibi poſita. ⁊ ita reſidet Saly. ⁊ Bal. in addi. Specu. in ti. de ſen. in. xvij. col. in verſi. filiofa. ⁊c. ſequitur glo. in. l. ⁊ ſi condemnatus. tamen eam aliter non declarat. idem etiam facit Bal. in. l. ſi filius. s. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. bal. etiam in rubrica. C. de exercito. in. vij. col. dicit ſe credere ꝙ ſicut pater obligatur de peculio profecticio ita obligatur de vſufructu peculij aduenticij ſi commiſſus eſt filio talis vſufructus. facit ſecũdũ eum id quod no. j. de fideiuſ. l. ſi quis pro eo. §. i. ⁊ ſic videtur Bal. ibi ſequi opi. Barto. hic que in effectu videtur verior. nam alle. in contrarium non videntur obſtare ſi bene conſiderentur. Et primo non obſtat inquantũ ro. dicebat ꝙ videtur poſſe fieri indiſtincte executio in aduenticio ad preiudicium patris: etiam ſi pater non conceſſit adminiſtrationem filio: q: ſi poteſt fieri in profecticio quod eſt patris quãtomagis in aduenticio quod eſt filij. nam ad iſtud ar. colligitur reſponſio ex verbis Bar. hic. q: in profecticio fit executio ad p̄iudicium patris: q: pater conceſſit filio adminiſtrationem peculij: ſecus in aduẽticio in quo nõ ↄceſſerit adminiſtrationẽ. bene facit. l. pe. ver. patre volẽte. C. q bo. ce. po. ¶ Nec ob. dum ſecundo allegabat ro. tex. in. d. §. ſinautem es. quia reſponde ꝙ ibi hereditas tranſibat ad filiumfa. ⁊ eius patrem ex cauſa aduenticij cum ouere ſuo. ſ. eris alieni quod fuerat creatum anteq̃ ius vſufru. eſſet acquiſitũ patri. vt etiã dixi. s. referendo Sal. facit. l. ſi ſuperatus. §. fi. cum ſe. s. de pigno. preterea ibi pater illi alienationi conſenſit. ¶ Non ob. tertium arg. ro. hic. quia ñ debet intelligi prohibita alienatio neceſſario etiam ſine conſenſu patris quod vltra allegata per eum ſpecialius probatur in. l. pe. C. q bo. ce. poſ. ⁊ ibi expreſſe Bal. ⁊ Saly. põderant illum tex. ꝙ filius poſſit ex cauſa neceſſaria alienare bona aduenticia ſine ↄſenſu patris: q: reſpõde ꝙ vbi pater nõ ↄceſſerat adminiſtrationem filio. tunc argumẽtũ predictum non infert ꝙ fiat executio ad preiudiciũ patris reſpectu vſuſfructus: ſed ſoluz reſpectu ꝓprietatis: ⁊ illud fateor vt ẽt firmat ſal. in. d. l. fi. §. i. ⁊ ẽt ro. in. d. l. ſi filio. ⁊ ita põt intelligi glo. in. d. l. pr̃ q caſtrenſe. dũ vult ꝙ indiſtincte pr̃ in peculio aduenticio: q̃uis nõ poſſit ↄueñri actiõe de peculio. ſ. ad preiudiciũ patris ad q̃tũ eſt ꝓ vſufructu. tñ bñ põt ↄueniri vt legitimus adminiſtrator filij. ſ. ad p̄iudiciũ filij reſpectu ꝓprietatis. ¶ Et ſimiliter nõ ob. ar. q̃ adducunẽ ↄ bar. dũ bar. dicit ꝙ ſi pr̃ ↄceſſit filio adminiſtrationẽ aduenticij põt ad preiudiciũ patris fieri executio in aduẽticio. naz ꝑmo nõ obſtat. dũ arguebaẽ ꝙ lz ſit ↄceſſa filio adminiſtratio: non tñ vr̃ conceſſa alienatio. q: dico ꝙ conceſſa adminiſtratiõe bonorum vr̃ conceſſa ptãs agendi ⁊ defendendi in iudicio. c. q ſi vnus. §. ſi ꝓcurator. j. de iniur. ergo ſi ſententia feraẽ ↄ talem agentem ⁊ defendentẽ p̄iudicaẽ ↄcedẽti vti adminiſtratis vel ꝑ ↄñs non vr̃ habere ptãtem alienãdi ꝑ viã iudicij. non enim eſt ipſe ſed iudex q alienat. ¶ Preterea hoc pz clare in filio cui cõceſſum eſt peculiũ ꝓfecticiũ: q: tunc ſnĩa lata ↄ filiũ preiudicat patri in peculio. d. l. iij. §. idẽ ſcribit: ⁊. l. filio. la. ij. ⁊ ibi no. s. de pecu. ¶ Non obſtat ẽt ꝙ pater non habeat ptãtez alienãdi aduenticiũ. ergo non põt alienãdi ptãtem ↄcedere filio. q: rñdeo ꝙ imo pater vna cũ filio alienare pñt. ſeu filius cũ conſenſu patris: vt. d. §. filius aũt. ¶ Preterea iura ꝓhibentia alienationẽ aduẽticioꝝ nõ itelligunẽ de neceſſaria aliẽatiõe iuris: qđ hz alienãs ſeu aliẽatiõi ↄſentiens. vt ſupra dcm̃ eſt. Nõ obſtant etiam ea q̃ ↄ bar. adducit ſal. q: primo rñde ꝙ glo. in. l. ⁊ ſi ↄdemnatus patiẽ intellectũ bar. nam illa verba gl. dicentis: q: ex neceſſitate fit ⁊c. pñt ĩtelligi qñ fit executio ſnĩe in tali peculio ⁊ eſt alienatio neceſſaria in qua non reqriẽ ꝙ in actu alienationis. i. executionis interueniat alius ſpecificus cõſenſus. ꝑ. d. l. pe. dummodo preceſſerit voluntas patris in ↄcedenda adminiſtratione peculij. Preterea dato ꝙ illa glo. hoc non dicat. tñ dz ꝙ hoc nos dicamꝰ cũ hoc in caſu ſit eadez rõ in aduenticio q: in eo cõceſſa eſt adminiſtratio filio a patre q̃ eſt in ꝓfecticio vt hic ꝑ bar. ideo idẽ ius dz eſſe in vtroqz. ¶ Non ob dũ ſaly. dicit ꝙ lz pater ↄcedat adminiſtrationẽ peculij aduenticij. tñ dz deduci id quod debetur cõcedenti peculium q de peculio ↄuenitur. d. l. noxali. §. fi. ⁊ ſic dz deduci vſuſfructus ſpectans ad patrez q: rñde ꝙ in hoc fallitur ſaly. nam de peculio dz in primis deduci id qđ concedenti debeẽ. ſ. ex alia cã. q̃ ex eius peculij conceſſione: vt pz in. l. depoſiti. §. fi. s. de pecu. Alias. n. ſequereẽ ꝙ qñ alij creditores agerent de peculio ↄ patrem vel dñm ipſum totum peculiũ ↄceſſũ poſſet deduci ꝑ patrẽ vl' dñz qđ eſt ↄ dicta iura ergo cũ pr̃ abſolute ↄceſſerit filio adminiſtratõez bonoꝝ aduẽticioꝝ appꝫ ꝙ ↄceſſit adminiſtratõez aduẽticioꝝ ẽt r̃ſpectu vſuſfructꝰ q erat prĩs ⁊ ꝑ ↄñs vſuſfructꝰ q ẽ ĩ ↄceſſiõe peculij nõ ẽ deducẽdus. ¶ Bñ puto verum eſſe ꝙ dictus ĩtellectꝰ quẽ tradit bal. ĩ. d. l. fi. §. fi. nõ ꝓcedat ꝑ doctrinã Bar. in. d. §. tranſgrediamur. niſi ſaluãdo bar. intelligeremus eum loqui de conſenſu preſtito in iudicio in ſignum repudiationis vſuſfructus vt loquitur tex. ĩ. d. §. neceſſitate. ſm verũ intellectũ quẽ ibi refert gl. magna ad fi. quem ibi ſequitur bar. ⁊ multi alij ĩ materia etiã vide Bar. in. l. i. in pe. col. s. de pecu. vbi approbat glo. in. d. l. pater. ⁊ etiã vide que no. bal. in. l. reos in. vij. colũ. C. de accuſa. ⁊ ibi tangit an ↄ patrẽ in peculio poſſit ad p̄iudiciũ patris fieri executio ſnĩe criminaliter late cõtra filium in certa quãtitate ⁊ tenet ꝙ non. allegat dictum. §. ſed vtruz ad fi. in ꝟ. nec eo moueẽ. Et ita ẽt vult bar. in. d. l. ſi filio. la. ij. allegat. l. iij. §. ſi filius. cum ibi no. s. quod quiſ. iu. ⁊ aliquid ꝑ eundez in. d. l. ſi filius. s. de his qui ſunt ſui vel alie. iu. tñ ĩ ↄtratriũ videẽ eſſe de mẽte Barto. hic per. d. §. idem ſcribit. vbi lata ſnĩa cõtra filium mandatur executioni contra patrez in peculio q̃uis actio vel obligatio ipſa principalis ſuꝑ qua lata erat ſnĩa eſſet talis que nõ potuiſſet intẽtari contra patrem de peculio vt puta ex cauſa delicti ſeu ex cauſa penali iuxta. l. ex penalibus. cuz alijs ibi allegatis in glo. quam vide. j. de regu. iu. ⁊ ita etiã videtur eſſe de mente ſalyce. in dicta. l. fina. de vſu. rei iu. Idẽ etiaz tenet roma. hic licet per alia verba. l. ⁊ in. d. l. ſi filio. ¶ Nõ ob. d. §. ſed vtrum. q: non loquitur hoc caſu ſed loquitur qñ pro facto patris lata eſt ſnĩa ↄ patrem ⁊ queritur an fiſcus poſſit occupare peculium profecticiũ ⁊ dr̃ ibi ꝙ non. ſed dz dari filio pro creditoribus peculiaribus filij ſm veꝝ intellectum: vt. s. declaraui. ¶ Non ob. d. l. iij. §. ſi filius. q: non erat lata ſnĩa ↄ filium ⁊ illud procedit tam in peculio profecticio q̃ aduenticio ſi eius erat conceſſa adminiſtratio filio per notata per bar. hic. ſz ſi nõ eẽt cõceſſa adminiſtratio aduenticij peculij filio: tunc quo ad proprietatẽ filij fiet executio dicte ſnĩe criminalis, nõ quo ad vſumfructũ ↄceſſuz patri quia factum filij non debet nocere patri ſicut dictuz eſt in ciuilibus eadem ratione. ⁊ ita intelligas notata per bal. in. d. l. ſi filius. Ubi autez non in certa q̃titate ꝓ crimine eſſet damnatus filius: ſed eſſent eiꝰ bona pro delicto publicata: an tunc ↄfiſcetur peculium profecticium vel anduenticium dictũ eſt ſupra

¶ Item singu.no.est ƀm imo. hic illud qḋ dicit hic bar.in q̄tū dicit q̇.d.§.idē scribit.hꝫ locū qn̄ in certa quātitate condemnať filius ꝛ nō in publicatione bonoꝝ. Item nec qn̄ cōdemnať in absentia seu in contumacia q̇ dicit hic bar.esse verum si semꝑ fuit absn̄s.secus si litem fuit contestatus.ꝛ postea se absentauit:qꝛ ꝑꝑ quasi ꝯctuꝫ qui celebrať in ꝯtestatione iuxta no.per gl.ꝛ doc.in.l.ij.§.fi.ĩ.de diuer.ꝛ tē po.p̄scri.licet in absentia ꝯdemneť tenebiť pater de peculio.tamen hoc vltimuꝫ ƀm imo.non est sine scripulo ex duobus. ¶ Primo qꝛ vbi alias sn̄ia nocet tertio nūq̄ nocet qn̄ fuit lata in absentē lꝫ cū illo absente fuisset lis ꝯtestata.iuxta.l.qui repudiantis.§.fi.s̄.de inoffi.testa.ꝛ.l.p̄ses cū glo.C.de pig.ꝛ no.bar.in.l.cū filius.in p̄in.ĩ.de ver.ob. Secūdo qꝛ.d.§.ideꝫ scribit.loquitur in quasi ꝯctu sententie qui īmediate ordīatur ad id quod deuenit in sn̄ia.q̄ rō cessat in contractu qui fit per contumaciam ꝛ idē per omnia tenet ro.hic.sed ip̄emet ro.in.d.l.si filio la.ij.s̄.solu.matri.contradicit sibi circa ea que dicit hic.nam ibi vult q̇ dato q̇ non sit facta aliqua litis contestatio cum filio.ꝛ etiam dato q̇ postea sn̄ia sit lata contra filium contumaceꝫ.tamen possit exequi sententia contra patrem ꝛ sic tenet cōtra no.ꝑ bar. mouetur ipse.qꝛ tex.in.d.§.idem scribit.nō loqtur in quasi contractu resultante ex contestatione.sed ī eo qui resultat ex sn̄ia ꝛ eoipso q̇ quis patitur sententiam contra se transire in rem iudicatam videť illi ꝯsentire.l.fi.C.de sen.q̄ si.cer.quan.l.ab eo.C. quo.ꝛ quā.iu. exquo tacito ꝯsensu oritur quidā q̄si contractus quod probatur.quia cōfessio iudicialis ꝛ sn̄ia equiparantur.l.post rem.ĩ.de re iu.ꝛ.l.i.ĩ.de confes.sed per confessionem iudicialem partis diciť quasi contrahi.l.de etate.§.qua interrogatus.s̄.de interro.acti.ergo pari ratione ꝑ sn̄iam iuncto tacito consensu.vnde ex tali quasi contractu diciť pater īdistincte teneri de peculio. ¶ Et si dicatur quo modo isto casu orietur quasi contractus si filius est absens ꝛ contumax?respondet quod ex cōtumacia filij inducitur consensus tacitus in ipsius odium.d.l.de etate.§.qui tacuit. Cōfirma p̄dicta.quia pater respectu peculij cuius occasione obligatur pro filio equiparatur fideiuſ.iudicatuꝫ solui:vt fateť bar. in.d.l.si filio.la.ij.ꝛ in.l.cum filius.in p̄in.de ver. ob.ꝛ ꝑ.d.§.idē scribit.sꝫ sn̄ia lata aduersus principalē ēt absentem ꝛ contumacem mandatur executioni contra fideiussorem iudicatum solui.vt probatur:lꝫ ipse non alleget in.l.cum querebatur.ĩ.iudi. sol.ergo idem in patre. ¶ Non ob.id qḋ habetur ī d.l.qui repudiātis.§.fi.ꝛ in.l.si ideo.s̄.de euic.cū similibus.qꝛ rn̄det q̇ in casu nostro patri non p̄iudicat principaliter sententia lata in filium:sed quasi contractus filij qui inducitur ex consensu tacite p̄stito ipsi sententie.vt p̄alleg.§.idē scribit. ¶ Pro ista opi.etiam adducit.d.l.ꝛ si ꝯdemnatus.ꝛ.l.taꝫ ex contractibus.s̄.de iudi.que indistincte dicūt ex iudicio ꝯ filium occasione delicti agitato patrem de peculio teneri. ¶ Et si dicať q̇ sn̄ia lata ꝯ emptoreꝫ p̄iudicat venditori occasione cōtractus in quo se obligauit de euictione.ꝛ tn̄ non p̄iudicat ei si est lata aduersus emptorem ꝯtumacē.l.i.C.de peri.ꝛ cō.rei vend.ꝛ in.d.l.si ideo.ita ergo vř dicendū in patre. Rn̄det ipse q̇ isti casus sūt dissimiles.quoniā ꝓmissio de euictione hꝫ tacitam cōditionē.s.si sn̄ia iuste ꝯtra emptorē cōuictū lata fuerit.nō autem si lata fuerit ꝯ contumacem.d.l.i.C.de peri.ꝛ cō.re.vēdi.ꝛ.d.l.si ideo.ꝛ.l.si ꝑ imprudentiaꝫ.e.ti.secus āt est in ipso patre:qꝛ quasi ꝯctus filij etiam factus iniuste.etiam si interueniat mixtura delicti obligat patrem de peculio secuta sententia contra filium per. d.l.ꝛ si condemnatus:ꝛ.d.l.tam ex contractibus

cū glo. ¶ Adde circa p̄dicta in q̄tū imo.ꝛ roma.hic tenent ꝯ bar.qḋ ꝯ bar.nō facit tex.d.§.idē scribit.īmo facit pro eo dum tex.ibi dicit iudicio ꝯhi.ꝛ lꝫ gl.ibi exponat iudicio idest sententia:tn̄ glo.reputata singularis in.d.l.ij.in gl.magna.§.fi.de diuer.ꝛ tem.prescrip.intelligit tex.in.d.§.idem scribit in quasi ꝯctu qui celebratur lit.conte.ꝛ dicit Ange.in.d.l.ij.§.fi.quod ꝑ quasi ꝯctum qui celebrať in ꝯtestatione obligať qs ad id qḋ petiť in iudicio si contigerit eum ꝯdemnari.ꝛ ille quasi contract⁹ consumať in sn̄ia ita intelligiť.d.§.ideꝫ scribit ƀm eū:ꝛ ita imo. in.d.§.fi.cōiungendo verba bar.ibi cū verbis Ang.dicit q̇ ꝑ actū ꝯtestatiōis re⁹ principaliter obligať instantie.ꝛ ꝑ quādam ꝯsequentiā ad id q̇ sententiabiť.sed ꝑ actū sn̄ie simpliciter obligať ad id qḋ in sn̄ia deuenit.ex hoc ergo pꝫ q̇.d.§.idem scribit pōt intelligi de q̄si cōtractu ꝑ ꝯtestationē secuta tn̄ sn̄ia postea. tn̄ qꝛ difficile est rn̄dere ad argumē.formatum ad dictaꝫ.l.q repudiātis.l.si iō cum similibus.iō tutior videť opi.ꝯria nisi post litem contesta.filius fuisset ibi p̄sens vsqꝫ ad allegatōes inclusiue lꝫ postea in actu sn̄ie fuerit cōtumax.vt elegāter ꝓbat bar. in.l.si superatus.in p̄n.s̄.de pigno.ꝛ bal.in.l.ingenuū.s̄.ď statu homi.ꝛ in.l.ij.℣.oꝫ mō.C.q.res iud.non no.ꝛ est de mente gl.in.d.l.si iō.in p̄in.lꝫ qdam ꝯ q̇ plene examino in repetitiōe l.sepe circa ƀm requisitū ad hoc q̇ sn̄ia lata ꝯ vnū noceat alteri ĩ.de re iud. ¶ Ex his infero q̇ roma.in.d.l.si filio male rep̄hēdit bar.ħ in q̄tum vult ro.q̇ etiā qn̄ nulla p̄cessit ꝯtrouersia:ꝛ sn̄ia est lata ꝯ filiū ꝯtumacē dꝫ executioni mādari ꝯ patrē de peculio:qꝛ non est bn̄ respōsum ꝑ eū ad.l.si iō cū similibus.nā qn̄ sn̄ia lata est ꝯ ꝯtumacē p̄sumiť lata non ex eo q̇ succūbens habuerit malā cām.sed p̄sumiť ꝯ eū rōne ꝯtumacie.iō iura voluerūt q̇ tūc nō noceat tertio cui al's nocuisset si nō abfuisset ille cōtumax.l.papinianus.§.meminisse:ꝛ ibi bar.s̄.de inoffi.testa.ꝛ d.l.si iō. Fateor si fili⁹ aliqd iniuste fecisset ꝛ eēt ꝯdemnatus nō ꝑ ꝯtumaciā:tūc teneretur p̄r per.d.l.tam ex ꝯctibus.cū gl.ꝛ.l.ex penalibus:cū gl.ĩ.de reg.iur.ꝛ hoc iō:qꝛ lꝫ factū fuerit iniustū. tn̄ factū iudicis fuit iustū.ideo in hoc nō bene pōderauit Ro.dū rn̄det ad.d.l.si iō. ¶ Nō ob.q̇ pater equiparať fideiussori iudicatū solui ꝛc.qꝛ rn̄deo q̇ illud est verū quo ad ħ vt nō requirať nouus ꝓcessus ꝛ noua sn̄ia ꝯ patrē sicut ēt non requiriť noua sn̄ia ꝯ fideiussorē ꝯctus.ꝛ alios obligatos ꝓ alijs:vt no.gl. magna.in.c.i.de iniu.ꝛ dam.da.li.vj.ꝛ Bal.in.l.i.ĩ.iudi.sol.ꝛ ita notat bar.in.d.l.cū fili⁹.non aūt equiperanť quo ad hoc vt sn̄ia lata ꝯ filiū ꝯtumacē habeat executionē ꝯ patrem:vt no.gl. reputata singularis.in.§.fi.insti.de noxa.ꝛ sequiť etiā bar.in.l. pe.C.q bo.ce.pos.ꝛ Bal.in repetitiōe sua perusina.d.l.cū fili⁹ ꝛ bal.in.l.i.in pe.ꝛ vltia col.C.ne fili⁹ ꝓ pa.ꝛ Saly.in.l.si fili⁹. eo.ti. Et dicit bal.in.d.l.si filius.s̄.de his q sūt sui vel alie.iur. q̇ aliud dꝫ eē in patre q ex dispōne legis teneť inuitus de peculio q̄ in fideiussore iudicatū solui q sponte sua se obligauit.ar. l.fi.ĩ.iudi.sol.facit.l.si fideiussor.§.qui necessaria.s̄.q satis.cogan. Que vltima rō non multū placet quia pater videť obligari pro sua volūtate:que fuit in cōcedendo administrationeꝫ peculij filio. ¶ Non ob.etiam q̇.l.ꝛ si condemnatus cū simlib⁹ loquať indistincte:qꝛ ēt tex.in.d.l.empti.C.de euic.cū simlib⁹ dicit q̇ sn̄ia lata ꝯ emptorem p̄iudicat venditori ꝛ tn̄ distiguitur per alia iura dicentia hoc esse verū si lata fuit ꝯ emptorem p̄sentem.d.l.i.cū simlib⁹.C.de peri.ꝛ cōmo.rei ven. ¶ Retenta ergo in hoc opi.Bar.pro vera q̇ nō noceat patri sn̄ia lata ꝯ filiū ꝯtumacē limita vt dixi.s̄.in repetitiōe.l.sepe.ī loco.s̄.allegato. ¶ Posset ēt q̄ri an publicatis bōis alicui⁹ publiceť ius patronat⁹ ecclie sibi cōpetens de quo vide ꝑ gl.in cle.pastoralis.in ℣.subiecte.de re iudicata.per Bartolomeū brixiensem in additionib⁹ suis.vj.q.vij.c.filijs ac nepotib⁹:ꝛ plene ꝑ imo.in.l. in insulam.s̄.solu.ma.aliquid per bal.in.l.i.C.de bo.liber.ꝛ in.l.si ita.§.fi.de libe.ꝛ posthu.ꝛ tangit ēt imo.in.d.l.in insulā.ꝛ in.l.cū filius in p̄n.de verb.obli. ¶ An publicatis bōis patris dānati de crimine lese maiestatis fili⁹ ꝑdat bn̄ficiū ecclesiasticū habeť ꝑ gl.in.c.satis ꝑuersum[a].liij.di.que hic non examino qꝛ materiā hn̄t diuersam ꝛ separatā a.§.nr̄o.q fuit satis sua ꝓpria dote oneratus. ¶ Supradictis tn̄ adde q̇ ꝑꝑ delictū dn̄i non publicať ius vasalligij qḋ hꝫ vasallus.imo vasallus remanebit liber.tex.est singularis in.c.i.in p̄in.in titulo ħ finitur lex.ƀm Bal.ibi in.v.col.ꝛ ibi vide glo.facit q̇ dixi.s̄.dū allegaui.c.po

[a] ¶ Satis ꝑuersū.sed illa loqtur ī principe tpali.sed qd si crimē lese maiestatis comittatur ꝯ papā vl' ecclesiā an ideꝫ sit vide i.c.qcūqꝫ de hereticis li.vj.ꝛ.c.fi.de scisma.eo.li.

mino cũ tempore.in ti.de cõtrouer.inter do.ꝛ feu.ꝛ cũ p̃dictis
adde Ang.ĩ auc.bona dãnatorũ.C.de bo.dam.vbi tꝫ ꝙ publi
catis bonis fructuarij publicetur vsufruct⁹ ꝛ publicatis bonis ꝓ
prietarij publicatur ꝓprietas per.d.§.iubet. nunꝗ̃ tñ publicaẽ
emphiteosis ecclesiastica de quibus omnibus dic vt dixi supra.

Eleganter. Iste.§.legiẽ in glo.quattor modis ꝛ ƀꝫ
q̃rtã lec.positã ħ ĩ fi.ṗme gl. cõiter ap
probatam. h.d. Si dñs edificij minãtis ruinam subterfugiat ꝛ
cauere detractat ꝛ damnũ interim ꝯtingat post cau.corã iudice
petitã fingiẽ cautio damni infecti interposita.ꝛ iõ cessat missio:
agi tñ poterit vt vere interponaẽ ꝛ ẽt agi põt actione ex illa fi
cta cautiõe cõpetente ad damna:ac si illa ficta cautio interposi
ta esset.ħ dicit.ꝛ est singularis iste.§.ƀm imo.hic.¶Nota vnũ
casum in quo lex fingit stipulationẽ interuenisse.alios casus vi
de p gl.in.l.his verbis.ŝ.de adop.plenius p bar.ꝛ alios in.l.
i.in ṗn.ĩ.de ṽ.ob.¶Secũdo no.ƀm Ang. ꝙ vbicũqꝫ obliga
tio alicui de presenti est q̃sita ex dispõne ficta ibi ĩplorari potest
iudicis officiũ vt illa dispõ ficta reducaẽ ad verã.Itẽ agi pote
rit vt declareẽ actionẽ ex illa ficta dispõne cõpetere qȏ ƀm eũ est
nota dignũ.cũ multi sint casus in q̃bus dispõ q̃ non est fingitur
de quib⁹ hic in gl.fi.ꝛ hoc ẽt reputat imo. hic singulariter no.
ꝛ si dicaẽ si habeo actionẽ purã de p̃senti ad q̃d est opus agere
vt declaretur mihi actionẽ competere cũ possim recta via agere
absqꝫ isto circuitu.frustra ergo est inductũ ꝙ possim petere de
clarari mihi actionẽ competere ꝛ postea habeam necesse agere
ꝛ ipsam actionem exercere nã circuitus vitandi sunt.l. domin⁹
testõ.ŝ.de ꝯdi.inde.cũ ꝯcor.ibi alle.in glo.pe.¶Rñdet ad ħ
obiectũ Pau.de ca.hic ꝙ istud ꝓcedit qñ habebã actioneꝫ ex
traordinariã in subsidiũ inuẽtã.ꝛ sic hoc poterat in dubiũ reuo
cari.vñ expedit mihi ꝙ declareẽ eã mihi ꝯpetere.Uel ƀm ꝙ ẽ ȏ
mẽte bar.in vlti.col.potes respõdere ꝙ non est vis an actio sit
ordinaria an extraordinaria.sꝫ solũ an sit certũ mihi actionẽ cõ
petere:ꝛ tunc possum petere declarari mihi competere actionẽ
ꝛ perinde est acsi peterem illũ cõdemnari ad id qȏ daẽ actio.l.
q̃ꝗ̃.C.de sen.que si.cer.ꝗ̃ti.ꝛ ex tali sñia fit executio ad id qȏ
debeẽ.l.si pretor.in ṗn.ŝ.de iudi.ꝛ sic non est necessarium aliȏ
nouũ iudiciũ in quo ipsa actio exerceaẽ.ꝛ sic ar.de circuitu ces
sat.Si aũt est incertũ actionẽ mihi ꝯpetere tali incertitudine cu
ius declaratio pendet ab arbitrio boni viri[a].i.iudicis tũc ĩplora
re possum officium iudicis vt declaret mihi actioneꝫ competere
l.thais.§.sororẽ.de fideicom.li.cũ alijs adhoc ibi alle.per bar.
ꝛ ita loq̃ẽ iste tex.hic in fi .qꝛ aut ꝯstat ꝙ p tergiuersationẽ ꝛ ca
lumniam aduersarij non fuit mihi prestita cautio dãni infecti p
me petita ꝛ de hoc sum certus ꝙ p calũniam fecerit vt qꝛ reus
cõuentus negabat se teneri ad cautionẽ p̃standã dicẽs p calũ
niam domũ non esse ruinosam.ꝛ tñ lite pendente domus ruit ꝛ
sic apparet de calumnia.ꝛ tũc possum agere post ruinaꝫ ꝙ cau
tio damni infecti mihi presteẽ vt hic in ver.pretor tñ decernere
ꝛc̃.Aut non cõstat de tergiuersatione rei conuenti nec eius ca
lumnia adeo ꝙ erat opus declaratione iudicis sup hoc.ꝛ tunc
petere debeo declarari actionẽ mihi cõpetere ex ficta cautione
damni infecti.ita intelligiẽ iste tex.dũ dicit aut si putat ꝛc̃. Põ
derandus est enim hic.ṽ.qꝛ ostendit ꝙ hoc casu erat dubitatio
cõmissa iudicis arbitrio:vt hic per bar.ꝛ isto cãu vltimo erũt ne
cessaria duo iudicia secundũ eũ vnuꝫ ĩ quo pronuncietur actio
nem mihi cõpetere.ꝛ aliud in quo actio ipsa exerceatur.nõ eniꝫ
potest fieri executio post primum iudiciũ cũ actio non fuerit in
iudiciũ deducta ꝛ secũdũ hoc cũ in diuersis casibus habeãt lo
rum ea de quibus hic in ver.pretor.nõ est vis an ista dictio aut
posita in tex.stet alternatiue aut copulatiue p ea q̃ habenẽ in.l.
i.circa prin.ꝛ ibi bar.ŝ.de his q no.infa.ꝛ in.l.i.ĩ ṗn.ꝛ ibi bar.
ĩ.de sicca.ꝛ p bar.in.l.si is q ducẽta.§.vtꝝ de re.du.ꝛ ħ p bar.
quẽ vide.ꝛ istud est vtile ꝛ necessariũ ꝓ intellectu huius.§. Sꝫ
ꝯsiderandũ est ꝙ glo.hic in ver.aut in fine.sentit ꝯ̃rium ei⁹ qȏ
dicit bar.nã glo.relata ad tex.sentit ꝙ sit in potestate iudicis fa
cere ꝙ istoꝝ duorũ positorũ in littera voluerit.ꝛ ƀm hoc nõ pos
set pars precise aliquod istoꝝ duoꝝ petere.sed debebat ĩplora
re officiũ iudicis alternatiue vꝫ vt faciat agenti caueri de dãno
infecto.vel declaret ipsi actionem cõpetere ex ficta cautione. vt
fatetur Bar.hic in.ij.col.ꝛ etiam imo.hic. ꝛ glo .in ver .aut in
fi.habuit istum intellectum.ꝛ dicit bar.ibi hoc esse mirabile .ut
ibi per eum.tñ angelus hic sentit glo.voluisse ꝙ sit
in electione partis petentis eligere quod istorũ duo
rũ voluerit.¶Subdit ẽt circa predicta Imol. ꝙ ꝯ̃
intellectum ꝛ distinctionem Bar.hic in vltima col.
ƀm ꝙ supra retuli facit qꝛ maior eq̃tas vr̃ ꝙ vbi eui
dẽtia sũt subterfugia possit actor peteẽ declarari ac
tionem sibi compere cum tunc magis suadeat equi
tas fingi stipulationem esse interpositam : qꝛ fictio
potissime super equitate fundatur iuxta nota.in.l.q
equitate.ĩ.de excep.melius allegasset.l.postliminiũ
est.in prin.ĩ.de capti.ꝛ plene notat bar.in.l.si is q
pro emptore.in.vj.q.pricipali.ĩ.de vsuca.Unde se
cundum imo . potest dici ꝙ practica gl.sit bona.vr̃
etiam forte posset dici secundum eum ꝙ qñ euidẽ
tia sunt subtersugia practica glo.sit bona. sed si est
dubium.tunc procedat practica Bar.vt petatur de
clarari actionẽ competere cuꝫ istud remediũ pp du
bium magis videatur competere.ꝛ ex hoc dicit pa
tere ꝙ practica Ang.seu eius ĩtellectus dat⁹ ad gl.
in ver.aut.nõ sit bona nec bonus.¶Roma.hic di
cit ꝙ intellectus quem hic refert Ange.ad hãc gl.
videtur proprie fuisse de mente glo.ꝛ tenendo taleꝫ
intellectum.s.ꝙ sit in electione actoris.non ꝓcede
ret tunc libellus alteruatiuus tanquam obscurus ꝛ
incertus.l.vbi autem non apparet.§.qui illud.cum
ibi nota.per Bar.ꝛ docto.ĩ.de verbo.obliga.cum
concor.de quib⁹ibi nisi secundum eum forte libel
lus alternatiuus procederet de consuetudine que
alternatiuũ libellũ validare potest.vt dicit glo. sin
gularis de iure ciuili in.§.alie.isti.de actio.circa me
diuꝫ glo.magne.ꝛ aliã dicit esse de iure canonico.ĩ.
c.abbate sane.de re iudi.li.vi.¶Fatetur tñ Ro.ꝙ
ad istũ tex.sequẽdus est ĩtellectus quẽ põit hic bar.
ĩ vltima col.¶Sed pau.de ca.aliter vr̃ intelligere
istum tex.s.ꝙ si reus post ruinam erat presens:ꝛ sic
poterat cõpelli ad ꝓmittendũ emendare damnũ:ꝛ
tunc locus est primo remedio posito hic in ver .pre
tor.s.vt iudex compellat te mihi cauere.qꝛ forte pro
nunc agere nõ possuꝫ ex ipsa stipulatione.ꝛ etiaꝫ ex
pedit mihi habere potius actionẽ ex ꝯ̃ctu ꝗ̃ legaleꝫ
sꝫ si reus esset abñs:vt sic nõ posset faciliter cõpelli
ad cauẽdũ iudex ꝓnũciabit mihi actionẽ cõpetere
ex ficta stipulatiõe pinde ac si vere eẽt interposita:ꝛ
ꝓderit ħ ꝓnunciatio mihi:qꝛ nil postea opponi po
terit si ñ fuit appellatũ.lꝫ si neutꝝ istoꝝ factũ eẽt. s.
nec p̃stita cautio neqꝫ ꝓnũciatũ mihi actionẽ cõpe
tere adhuc pp eq̃tatẽ suggerẽte ratiõe sui subterfu
gij posseꝫ agere ꝯ̃ te ad emẽdationẽ dãni.fundãdo
me in hoc ꝙ stipulatio ĩterposita fingaẽ pp frustra
tiões tuas sicut in alijs casibus alle.in gl.fi.ꝛ facit ĩ
rõe sui tex.in.l.si cũ ipse.ŝ.de excu.tu.ꝛ.l.intra vtile
in ṗn.ŝ.de mino.ƀm eũ subdẽtẽ tñ ꝙ circa hoc vlti
mũ q̃dã ĩtelligũt ꝙ iudex p suũ decretũ tribuat ac
tiões ꝓ q̃bus facit tex.ħ in ṽ.daturus.Sꝫ gl.fi.cõi
ter approbata ƀꝫ eũ vult ꝙ nõ tribuat sꝫ declaret eã
cõpetere de eq̃tate.ꝛ in hoc vltimo dicit ꝙ potes te
nere quã ptem vis.qꝛ vtraqꝫ ẽ bona ꝛ vtilis.¶Dic
circa ṗncipalẽ ĩtellectũ hui⁹ littere m̃ꝗ̃tũ tex . loq̃ẽ
alternatiue ꝙ verior vr̃ opi.gl.in ṽbo.aut.ĩ fi.s.ꝙ
ĩ arbitrio suo sit facere alterum istoꝝ duoꝝ ꝓut sibi
videbiẽ.ꝛ p ꝯñs ĩdistincte debeat agẽs petere alter
natiue ẽt qñ subterfugia sũt euidẽtia:qꝛ quotiẽs ver
ba alternatiue ꝓlata a lege referunẽ ad iudicem ad
eũ electio spectat[b].ita inq̃t bar.ꝛ alij in.l.q̃cũqꝫ.C.
de ser.fugi.ꝛ in.l.i.ĩ.de effracto.p id qȏ ĩ simili no.
gl.ĩ.l.lucio.ŝ.ȏ le.ij.ꝛ p.l.si fugitiui.C.de ser.fugi.
ꝛ ꝓ hoc ẽt allego gl.no.ĩũcto tex.ĩ.c.a crapula . in
glo.fi.de vi.ꝛ ho.cle.sꝫ ṽba ħ ꝓlata alternatiue sũt
ad iudicẽ relata.vt pꝫ ĩ ver.pretor tñ.ꝛ in ver.aut si
putat ergo ꝛc̃.Et ĩquãtũ ad ĩtellectũ isti⁹ vr̃ vatici
natio q̃dã ad hanc lr̃am illa distinctio quã facit hic

a ¶Boni viri hec formalia reassũpsit idẽ alex.cõsi. lxxxv.i.li.in cã ꝛ lite ꝯtente.

b ¶Spectat. ĩ alternatiuis cui⁹ sit electio vide p lu. ro. cõsi.cclxix. sꝫ an iudex morituro possit daẽ electionẽ pene idem lu do. singulari b⁹ suis tenet ꝙ nõ fallit in ĩperatore ƀm ipm ꝛ ibi põit qualr̃ nero ȏdit Senece electõeꝫ mortis.

Bar.s.vt subterfugia sint euidentia aut non.ꝯ quā
distinctionē bene facit qđ dicit h imo.ꝯ bar.vt retu
li.s.nō tñ ꝑ hoc īꝓbo aliam distinctionez bar. dū
bar.q̄rit qđ opeꝛ petere declarari actionē ꝯpeteꝛ ꝛ
qñ nō,put.s.retuli q̄ distictio est approbāda.ꝛ no.
ꝑ alia iura alleg.ꝑ eū.¶ Nec placet distinctio pau.
de ca.dū facit dr̄iaz.an reus sit p̄sens vel abs̄s post
ruinā.q: istud ē diuinare ad tex.nihil repugnat ꝙ
qñ reus est presens nō possū petere declarari mihi
actionē cōpetere sicut nec poterit cōpelli ad cauen-
dum.Itē qñ ē absens poterit esse ꝙ citatus cōpare
bit ꝑ se vel ꝑ ꝓcuratorez vt ibi etiā dicit pau.de ca.
ꝙ est ꝯ cōem opi.q̄ hꝫ ꝙ h ī si.cōpetat actio ipso iu
re.facit tex.in ver.daturus ꝛc.dic substinēdo cōem
opi.ꝙ iudex cause non est ille q dat actionem sꝫ vbi
daꝛ actio daꝛ a lege ipso iure:vt est tex.in.l.cuz mo-
ta.in fi.cū glo.fina.in prin.C.de transacti.ꝛ in.l.pa
ter.ꝛ ibi notaꝛ in glo.C.de pac.ꝯuen. ꝛ vbi aliud
reperiꝛ:ītelligiꝛ ꝙ pretor viuus dat idest d̄clarat eā
cōpetere,put similiter accipiꝛ in.l.in p̄n.post glo.ī
ver.facere.C.de neg.ge.¶ Quō aūt possit ꝓcede
re libellus alternatiuus nō tāgo hic.sed ꝯsueui dice
6 re in loco suo.s.in.d.§.q illud.¶ Tertio nota s̄m
ang.ꝙ si qs petit d̄ cā sibi d̄bita:ꝛ ī fi.libelli ꝯcludit
ꝑ iudicē d̄clarari sibi actōez ꝯpeteꝛ:ꝓcedit libell9 ꝑ
inde ac si peteret reū ꝯdēnari ad.x.ꝙ ē mēti tenēdū
s̄m eū.ꝛ cū eo trāsit h imo.dicēs ꝙ ad h fac̄ qđ ha
beꝛ in.l.si pretor.in prin.s.de iudi.ꝛ in.l.quid tñ si
arbiter.s.de arbi.sed dic ꝙ lꝫ ipsi nō dicant ꝙ imo
s̄m Bar.hic circa vltimam col.istud nota.non ꝓce
dit qñ esset īcertū actionem mihi competere tali in-
certitudine que veniret declaranda iudicis arbitrio
prout retuli in secundo notabili:ꝛ illud teneas ꝛ in
tali casu loquitur iste tex.s̄m Bar.¶ Item no.tex.
ibi vt de eo quoqꝫ caueaꝛ ꝛc.ar.ꝙ quis possit pete-
re ꝙ sibi fiat instrumentum de eo ꝙ sibi debetur vꝛ
super iure quod sibi competit vt hic plene per Bar
to.ꝛ dicetur infra.¶ Et dicaꝛ pro ītellectu huius lit
tere quare hic dr̄ ꝙ potest actor petere ꝛ cōseq post
ruinaz ꝙ reus sibi caueat de dāno cū videaꝛ eū pos
se agere ad emendationez damni ex ficta stipulatio
ne seu conuentiōe:vt patet ex fine huius tex.vbi s̄m
verum intellectum habetur ꝙ iudex potest declara
re actionem competere damnuz passo.ergo non dꝫ
agere vt sibi ꝓmittatur.sed vt sibi soluatur.l.hoc se
natus.§.i.s.de vsufru.ea.re.q̄ vsu cōsu.ꝛ ī.l.si mu
lier.cum ibi no.s.de ꝯdi.ob cau.¶ Respōde ꝓut
est de mente Bar.hic in pe.col.vꝫ qđ contrarium ꝓ
cederet quando quis haberet actionem ordinariaz
ꝛ nō inuentam in subsidium:sꝫ actio competens ex
ficta stipulatione nō cēseꝛ esse ordinaria:sed in sub
sidium inuenta.vnde tūc potest agere vt repromit
taꝛ vt sic acquirat actionē verā ex contractu vero.i.
ex vera stipulatiōe que vera actio reputaꝛ vtilis:q:
non poterit in dubium reuocari eo mō quo extraor
dinaria seu ficta q̄ꝙ declaratum ē competere.ꝛ dicit
Pau.de ca.hoc perpetuo esse notādum ꝛ mēti te-
7 nendum.¶ Item pro vero intellectu huius lr̄e ibi
vt caueatur.dic ꝙ iste tex.intelligitur qñ re9 subter-
fugiebat ꝛ ꝑꝑ eius subterfugia non fuit p̄stita cau-
tio dāni infecti nec causa terminata per iudicem q:
reus per calumniam negabat se teneri cauere eo q:
dicebat domum non esse ruinosam.naz si reo nulla
mora potuisset imputari neqꝫ iudici vt citius ipse iu
dex nō deliberasset circa illud de quo fit mentio hic
in tex.ibi dum pretor deliberat ꝛc.ergo fuisset ī mo-
ra ille q caut.petijsset ꝛ posset sibi mora imputari.ꝛ
per ꝯn̄s sibi cauendum nō esset de damno iā facto
si dn̄s edium vellet rudera pro derelicto habere.l.
euenit.s.eodem.ꝛ idem s̄m Ang.erit dicendum si
iudicis negligentia intercessit.sꝫ nō rei cōuenti vt q:
reus forsan dixit sum paratus cauere si iudex declarauerit cauē-
dum q: tunc ēt non habebit locuz iste tex.sed habebit actor re
cursum ꝯ iudicem.ar.l.properandū.§.pe.C.de iudi.ꝛ in auc.
vt diffe.iudi.§.i.ꝛ per totum.¶ Sed istud vltimū reprehendit
8 hic imo.volens ꝙ qñ tm̄ iudicis negligentia intercessit dicēdū
ꝓut dicit in actore impedito impedimēto necessario vel proba-
bili:vt habetur in.l.pretor.§.fi.cum.l.se.ꝛ se.in p̄n.iuncta.l.sꝫ
ꝛ si per pretorem in prin.cū ibi nota.s.q.ex.cau.ma.ꝛ ita hꝫ eū
ipsemet Ang.voluit.j.e.l.§.si quis me.in.vij.cōbinatiōe.ꝛ sic
vr̄ Ange.sibi ꝯrius.ꝛ imo.etiaz in.d.l.si quis metu simpliciter
tenet illud quod ibi ponit Ang.tñ ange.ibi nō dicit ꝓut refert
hic imo.q: dicit Ang.ibi ꝙ iudicabiꝛ isto cāu ꝓut iudicatur qñ
interuenit impedimentum probabile de casu loquiꝛ tex.in.d.l.
pretor in fi.cū duab9.ll.Sed s̄m intellectū Bar.ibi de quo fuit
ibi dictum Ro.d.§.si qs metu.approbat opi.quā ibi tꝫ ange.
hic ꝓ quo alle.vltra Ang.l.iiij.§.in eum.s.e.pau.de ca.hic nō
facit mentionem de Ange.tñ dicit ꝙ si stetit ꝑ iudicem ꝛ non ꝑ
reuz ꝙ tunc nō hꝫ locum iste tex.ꝛ non tenebiꝛ aliquod dānum
emēdare reus dūmodo velit rudera pro derelicto habere.d.l.
euenit.ꝛ sic sentit ꝙ isto casu prouideaꝛ agenti solū eo mō quo
ꝓuideꝛ qñ actor fuit negligēs.sꝫ si re9 fuit īpeditus īpedimēto
ꝓbabili tm̄.ꝛ tūc tenetur habere nō solum rudera:sed ēt totas
edes ꝓ derelicto.d.l.pretor in fi.cum duabus sequentibus.ꝛ ēt
cauere s̄m qđ ibi habetur.ꝛ sic male sentit in hoc.Pau.de ca.
cum loq̄mur in casu in quo actor non fuit negligens.Utrū aūt
verior sit opi.Ang.ꝛ Ro.hic an ꝯo opi.imo.pōt dicere quod
quodlibet dictorū remedioꝝ locū habere potest ꝛ remedium
agendi ꝯ iudicē:q: qñ vnū ex dictis remedijs dari potest cōtra
vnū ꝛ aliud remedium est introductū ꝯ aliū.tunc vnum nō ces
sat ꝑꝑ aliud regulariter.l.etiā.C.si tu.vel cura.inter.ꝛ plene ꝑ
Bar.in.l.in ꝓuinciali.§.i.s.ti.i.ꝛ hoc mō ostendo Ange.non
9 fuisse sibi ꝯrium.Utꝝ aūt idem īpedimentū ꝓcedens a culpa
iudicis ītelligiꝛ eē īpedimentū ꝓbabile quo ad partem.an ꝯo
necessariū ꝛ puto ꝙ sit ēt necessariū:q: culpa iudicis ascribitur
casui fortuito ꝛ ꝓbabili ꝑ p̄rez vt subtiliter ꝓbaꝛ in.l.si ꝑ impru-
dentiam.in prin.inducēdo vt ibi ꝑ Bar.s.de euic.ꝛ notat bar
to.in.l.exceptionē.j.de fideiusso.ꝛ ꝑ Bal.ī.l.fallsus.in pe.col.
10 C.de fur.¶ Itē ꝓ declaratione eiusdē lr̄e pōt dubitari an illud
qđ dicit tex.hic in versi.p̄tor.possit fieri ꝟtute eiusdē libelli seu
iudicij in quo ab initio petita fuerat cautio pro damno futuro.
¶ Hāc dubitationē format specifice Pau.de ca.hic ꝛ dicit pri
mo videri ꝙ nō:sed quod requiraꝛ nouus libellus ꝛ nouum iu
diciū cū istud damnum iā sit natū per ruinam secutā.ꝛ sic illud
primū iudiciū vr̄ extinctum.ꝛ ita s̄m eū videtur sentire Barto.
hic in prima col.istam rationē hic assignatā alle.l.pe.de suspe.
tu.Sed cōtrariū putat Pau.de ca.postquā istud cōtingit pen-
dente primo iudicio:ꝑ id quod habeꝛ in.l.quāꝙ.§.iulian9.j.
de edi.ī.ꝛ in.l.post acceptum.cū ibi nota.s.de rei vendi.vbi si de
libellum sup directa actiōe ꝛ lite pentente illa extinguaꝛ.ꝛ loco
directe succedat vtilis pōt virtute eiusdem libelli seu iudicij da-
ri sn̄ia super vtili lꝫ illa non fuerit in iudicio deducta nec sup ea
lis contesta.q: succedit loco directe.l.electio.§.si is.s.d̄ noxa.
sup q̄ directa fuit lis cōte.Et sic nō ob.l.nō pōt.s.de iudi.q̄ si
militat in casu.d.l.pe.ꝛ istud placet.ꝓ quo ēt vide Bar.q idez
sentit in.l.si tertius.§.officiū.iuncto illo tex.s.ti.i.dū Bar.ibi
11 allegat istū tex.ad materiā illius.§.¶ In glo.i.in pri.gl.in effe
ctu vult opponere ꝙ imo in casu huius.§.debeat habere locū
missio in pos.ꝑ.d.l.pretor.in fi.cum duas sequentibus.Cuius
ꝯrium hic dr̄ in tex.ꝛ quattuor danꝛ responsiones h in glo.que
oēs damnanꝛ per Bar.ꝛ alios excepta q̄rta posita in fi.glo.q
cōiter approbaꝛ.Dicit tñ imo.hic ꝙ forte posset saluari p̄ma so
lu.dū gl.dicit ꝙ hic nimiū fuerat negligēs in veniēdo corā pto
re.nā s̄m eū non obstat si ꝯ solutionē opponaꝛ ꝓut oppōit bar
to.s.ꝙ tunc nullo mō deberet succurri ꝯ dominū domus ruino
se.d.l.euenit:q: saluando istā solutonē potest s̄m eū rn̄deri:ꝙ
iste actor purgauit negligentiā suā re integra:qđ vr̄ sibi fuisse li
citum.ar.l.illi9.s.de peri.ꝛ cōmo.re.vēdi.sec9 qñ nō fuisset in-
tegra.ꝛ sic loq̄ntur ꝯria.Sed certe hec saluatio nō placet.q: si
negligentia fuit legitime purgata vt ipse presupponit.ergo nō
dꝫ esse in consideratione negligentia nec illa deberet aliqđ opa
ri ad preiudicium negligentis.vt habeꝛ in.d.l.illud.cū simili-

bus.cuius 9riū p̄supponit ista prima sol. Subdit tñ Jmo. ⁊ Pau.de ca.se mirari q̄ alij nō dicant.s.q̄ tex.in.d.l.p̄to2. ⁊ in.d.l.hoc ampli⁹ in prīn.alle.in gl.p 9rijs nō videnť meruisse signari p 9rijs q: i eis nō dr̄ q̄ fiat missio post ruinā.ēt si iustuз fuerit īpedimentū.sed solū dr̄ q̄ tūc agi pōt vt vel rudera tollā tur ⁊ de dāno p̄terito ⁊ futuro caueať vel vt rudera tollanť ⁊ ēt edes p derelicto habeanť.⁊ sic illa iura nō faciūt 9 inquātuз dr̄ ħ cessare missionē q̄ qdem hoc casu ſm imo.cessare dз pp duo. vnū q: agi pōt ac si cautio eēt interposita.ergo cessare dз missio q̄ fieri solet loco cautiōis petite vt.j.ea.l.§.si qs dāni.⁊ hoc ē

12 qd vult glo.ista in fi. ¶ Scōa rō est.q: missio ex hoc edicto fuit iuēta pp cautelā dāni futuri.d.l.p̄to2.§.hoc edictū. Que rō ces sat hoc casu cū dānū sit datū ex ruina iā secuta facit.l.pe.§. de suspectis tuto2ib⁹⁊ istā rōnē ēt sentit Bar.hic.i p̄n. Tñ p̄cedēs rō magis plз.q: ēt cautio d q̄ loqť iste titul⁹ fuit inuēta p dāno futuro:vt.d.§.hoc edictum.⁊ tñ ex eqtate in casu hui⁹.§.trahi tur ad damnū p̄teritū vt ħ.nā ē 9ueniēs q̄ clā p⁹ ruinā fiat.vt. j.ea.l.§.si iā. ¶ Adde tñ q̄.d.l.p̄to2.i fi.cū sequēti.nō fuerūt 9grue signate eo mō quo facit gl.dū gl.videť velle q̄ ibi fuerit facta īmissio.tñ poterūt signari p 9rijs alio mō q: ibi post rui nā p̄uideť dn̄o domus nō ruinose vno mō.ħ aūt p̄uidetur alio mō.Sed rn̄de q̄ ħ loquiť qn̄ acto2 in iudicio petierat cautionē ⁊ pp subterfugia ⁊ calumniā rei nō p̄stabať.sз differebat iudi cū ibi aūt nūq̄ fuerat petita cautio in iudicio. ¶ In gl.in ver. aut hāc declarauí in tex.in primo notabili. ¶ In glo.fi.vbi vel dic hec vera ⁊ cōiter app2obať de quo etiā aliqd dixi super tex.

13 ¶ In ea.gl.in fi.ħ ē vex i casu hui⁹.§.pp subterfugia rei vt ħ plenius per Bar.cū quo alij transeunt. Ex glo.inq̄tum bar.ħ tangit an quis possit p iure sibi cōpetenti agere vt declareť illō ius sibi 9petere.⁊ an possit petere de illo iure sibi fieri instr̄m.si ue loquamur ex parte acto2is siue ex parte rei. ¶ Addit ħ imo. q̄ dn̄ Bar.hic sentit in casu.l.iij.§.9riū.§.de 9.iud.tute.q̄ nō possit reus cui 9petit exceptio petere acto2i imponi silentiū vel sibi fieri instr̄m de iure suo. Tñ ipse ēt bar.in.l.aurelius.§.cen tum de lib.lega.sentit cōtrariū ⁊ ſm imo.illud videť verius.⁊ hoc ēt tз hic ro⁹.⁊ per alle.p bar.in.d.§.centum.potest rn̄deri his q̄ bar.hic dixit in duobus locis.s.in antepe.⁊ vltima col.pu to vex q̄ lз iure acto2is in casu dicti.§.9riū non possit reus cōse qui vt declareť sibi exceptionē cōpetere ⁊ aduersario perpetuū silentiū īponi:tñ p viā iplo2ationis officij iudicis id cōseq pote rit p.id qd voluit gl.notabilis in.d.§.cētum.quā ita ibi itelligit

14 Bar.hoc idē voluit Cy.in.d.§.9rium.vbi voluit q̄ ille.§.fac ad.q.duo fūt socij.finita societate alter vult iplo2are offm̄ iudi cis vt iudex iponat p̄petuū silentiū socio suo ne eū neqз heredē suū ammodo iquietaret an possit hoc petere?⁊ dicit videri q̄ n̄ p illū tex.tñ decidit 9rium p notata per glo.in.d.§.centum ⁊ ħ idem tз Nicho.de neapo.in.d.§.9rium.vbi ad hoc allegat ēt notata per glo.in.l.si 9tendat.de fideiuſ.⁊ ibi per Bar.bal.tñ in.d.§.9riū.fo2mat illā.q.quā ibi fo2mat cy.vt retuli.⁊ postea dicit esse 9siderandū q̄ qn̄qз reo potest periri ius ⁊ probatio ex lapsu tp̄is.⁊ tūc potest reassumere reus partes acto2is ⁊ petere īponi aduersario perpetuū silentiū ⁊ declarari sibi exceptionē cōpetere ad hoc alle.gl.in.d.l.si contendat. interdum dicit q̄ pōt deperire p̄batio reo.sed non ius.⁊ tunc reus pōt petere te stes recipi ad eternam rei memo2iā.l.fi.cū glo.C.de vsu.pupil. ⁊.l.curret.cū ibi no.§.de test.⁊ sic Bal.recte intuenti vr̄ tenere 9 cy.in.q.predicta.⁊ etiā 9 bar.in.d.§.centum cū similib⁹.hec sunt verba Bal.diligenter notanda p2o intellectu gl.in.d.l.si contendat.s.q̄ ibi potest reus petere sibi declarari exceptionē competere.⁊ sic acto2i imponi perpetuū silētiū.q: ibi poterat d perire ius reo ⁊ probatio ex lapsu tp̄is.i.q: fideiusso2es q tunc erant soluendo possent p̄cedēte tp̄e effici nō soluēdo ⁊ sic per deret iste fideiusso2 exceptionē ⁊ beneficiū diuisionis.iuxta.l.i. ter fideiusso2es.⁊.l.iter eos.j.de fideiuſ.⁊ posset ēt deperire p batio si testes rei perirent tñ iste intellectus nō plз.q: ille timo2 q̄ ex tp̄e efficiantur nō soluendo nō pōt allegari nec de iure est 9sideratiōe.l.si qs ab alio.in prīn.⁊ ibi no.j.de re iudi.⁊.l.iu lianus.§.qui ⁊ a qui. ¶ Item responsio Bal.data ad glo.in.d. l.si 9tendat.nō pōt adaptari ad glo.in.d.§.centū.ideo tutio2 vr̄ opi.bar.in.l.iij.§.nūc de effectu.§.de libe. lega.in no.⁊ bre ui distinctione quā ibi ponit ⁊ addē q̄ ibi dicam. ¶ Itēз addit

15 hic imo.his que dicit bar.ħ ex parte acto2is circa i tellectū.l.in oībus.§.de iudi.nam ſm imo. pōdera q̄ etiam bar.intelligit illam.l.i cautiōe nuda p̄stā da credito2i pendente dilatiōe. tñ secundum imo. Bar.aliter sensit in.d.l.in oībus.de cui⁹ intellectu dicit imo.hic se tetigisse in.l.ij.post prīn.solu.ma. ⁊ in.l.credito2es.j.de priui.credi.tз q̄ illa.l.intelliga tur in cautione non nuda.sed cū fideiuſ.⁊ idem se cundum eum tз bal.in.d.l.in oīb⁹.⁊ in locis p̄real. lз glo.in.d.l.in oībus tenuerit cōtrariū.⁊ pn̄t hз ro. conco2dari opi.q: aut petitur caueri non rōne suspi tionis fuge debito2is:sed q: testes qui poterant pro bare debitū cuius dies vel conditio nondum vene rat erāt diutissime futuri abſētes aut mo2ituri adeo q̄ qn̄ euenisset dies vel cōditio debiti.⁊ sic tp̄e quo credito2 agere posset ad debitum non adessent veri similiter testes p quos posset p̄bari de debito ⁊ suf ficit nuda cautio.aut petebať caueri rōne suspitio nis fuge.⁊ tunc requiratur cautio cū fideiuſ.⁊ hanc conco2diā dicit ipse p2obari per.l.pe.§.de peti.he re.dum tex.dicit cau.vel satisdationem. facit etiam ſm eum p secundo mēbro distictiōis.l.si fideiusso2. §.fi.§.qui satisda.co. Adde q̄ ista est in effectu di stinctio bar.hic.⁊ in.d.§.nunc de effectu.⁊ ang.in. d.l.in oībus.⁊ in.d.§.nūc de effectu.⁊ hn̄.tñ Pe. cy.⁊ saly.in.l.sancimus.C.de ver.signi.⁊ bar.in.l. si cōstante.in.v.oppo.§.so.ma.⁊ ang.⁊ imo.in.d. l.diuo2tio.§.interdū.ē.ti.⁊ imo.in.d.l.si 9stante.§ quotiens.simpliciter volūt q̄ illa.l.in oībus intelli gatur de cautione cū fideiusso2e per.d.l.si credito res.⁊ q: al's varia ⁊ eluso2ia esset p̄uisio.in.d.l.i oī bus. Imo.in.l.si prius.in pe.col.§.ti.i.p ea q̄ ibi tā git bar.in.iij.col.dum bar.ibi vult.q̄ qn̄ a lege ciui li fit mentio de cautione intelligatur de nuda[b] dicit videri dicēdū q̄ tex.in.d.l.in oībus.possit intelligi in nuda cautione.nisi q̄litas persone ⁊ cause aliud suadeat per.d.l.si credito2es.⁊ istud vltimuз potest adaptari ad distinctionem.§.positam.⁊ an in oīb⁹ in quibus sufficit q̄ prestetur dicta cautio nuda a fi deiusso2e debeat p̄stari cum obligatione bonorū.[a] tāgit Bar.i.d.l.si pri⁹.i.iij.q.dic vt ibi dixi. ¶ Itē

16 adde ħ imol.q̄ inq̄tum ex dictis per bar.hic colli gitur dr̄ia esse inter actorem ⁊ reū:q: reus cū nō sit in eius potestate qn̄ excipiat.l.pure.§.fi.de do. ex cep.potest petere regulariter instr̄m sibi fieri de iu re suo.secus in acto2e valente agere.vnde videndū est qd si essemus in cāu nostro in quo quis potest eē acto2 ⁊ reus. Et rn̄det ipse q̄ de mente Bar.in.d. auč.sed ⁊ si quis.C.de testa.esse vr̄ q̄ iudicandū sit de eo vt de mero reo.qd est no.secūdū eum.⁊ idem dicit hic ro.qui ponit exemplum in casu.l.in oīb⁹. cū si.§.de iudi. Sed dic q̄ Inno.in.c.significauit. de testi.tenet 9rium eius quod voluit Barto.in.d. auč.sed ⁊ si qs.nā vult inno.q̄ ille qui est futur⁹ re⁹ possit indistincte petere recipi testes ad eternam rei memoriam:⁊ eos publicari siue testes sint de p2oxi mo absentaturi vel mo2ituri siue non.l.fi.secūdum vnū intellectū glo.C.de vsu.pupil.⁊ in.d.c.signifi cauit.tñ secus est si ille qui pōt esse re⁹ potest esse ac to2.vt si aliquis esset in quasi pos.iuris inco2po2alis puta seruitutis.⁊ in ea quasi pos.esset ⁊ sic posset eē reus.q: 9tingere posset quod contra euз agereť ne gato2ia.⁊ sic posset esse acto2.q: potest agere 9fesso ria p2o turbatione tali.lз sit in quasi pos.l.at si fo2te §.i.§.si ser.ven.l.pe.§.de serui.nā tunc cum possit agere cessat equitas q̄ debeat posse facere examina re testes ante lit.conte.⁊ per 9n̄s cuз cesset equitas videť cessare ratio pp quam fuit inductum q̄ reus possit lit.nō 9te.indistincte facere examinari testes q̄ nō cōceditur acto2i.vt p to.ti.extra.vt lit.nō 9te. ⁊ cum hoc dicto inno.transit ang.in.§.fi.in auč. d

a ¶ Tenet ħ ro.adde eum dē cō.ccccxij in pri.⁊ ibi vi de q̄ tūc illū iudicē dз re⁹ adire quē adi uisset acto2 si ipm cōuenisset p no.p bar.i. l.si societatē. §.arbitro2ū.p socio ⁊ p no. p ant.de bu. i.c.si clericus de fo.cōpe.

b ¶ Nuda. adde old.cō. lxviij.⁊ d itel lectu.l.i oīb⁹ de iudi. vide p pau.de ca. cōsi.clxvij.

+ vide ista mater[ia] [illegible] isto folio col. 4 cu[m] folij sequentis

test.tñ bar.in.l.in lege aquilia si deletum.in fi.§.ad l.aqui.facit mētionē de ista opi.inno.⁊ eā dānat p tex.in.d.c.significauit.q indistincte loqꝛ.⁊ sic pōt itelligi etiā in casu qñ ille q erat in quasi pos. turbaretur.⁊ p ɔñs posset agere.per hoc est tex.in.c. albericus.ex de testi.⁊ ibi ēt colligit hoc Ant.de bu.de illo tex.hoc idē tꝫ ipsemet ange.in.d.auc.ꝫ ⁊ si qs.

17 ¶ Jtē ĩquātū dicit Bar.prope finem q ubicūqꝫ aliquid est futurū deberi in casu mortis.q tūc semper vr̄ subesse iusta cā vt possit peti cautio illius debiti idest q fiat instr̄m de illo debito.per.l.ij.iuxta pricipium.cum glo.in versi.suspectum.§.s.solu.ma.dic imo.non videri q ille tex.hoc probat:q2 ibi non vr̄ simpliciter q esset futurum debitum iri casum soluti matrimonij q poterat esse per mortē alterius coniugum vel ēt per diuortium ſm illa tpa.l.i.⁊ p totū.§.de diuor.⁊ repudi. Preterea non vr̄ esse aliqua sufficiens rō diuersitatis an sit futurū debitū iri in euētum ɔditionis casualis cuius euentus de facili non sperat.⁊ casum mortis alterius facit ſm eum.l. heres meus.in prin.⁊ quod ibi no.§.de ɔdi.⁊ demō. Unde forte posset dici ſm eum q in casu.d.l.ij. fit speciale fauore dotis q̄ multa habet specialia.vt ple

18 ne no.l.i.eo.ti. ¶ Sed verius puto q non sit speciale in causa dotis.sed q idem sit in omni casu in quo actor non potest statim agere.sed habet expectare dubium vel longum euentum adeo q probabiliter potest subesse suspitio ⁊ timor ne moriantur testes interim vel se absentent testes qui pñt probare debitum tempore quo agi posset ad debitum. ita in effectu est de mente Bar.in.l.iij.§.nunc de effectu.§.de libe.lega.per.d.l.ij.cum glo.⁊ per.d.l. in omnibus. Nec puto q bar.hic aliter senserit. lꝫ exēplum posuerit in casu mortis.ad qd̄ etiam vide que infra dicentur.⁊ istud etiaꝫ est de mente Ang.in.d. l.in oib⁹ vbi hoc singulariter limitat esse verū nisi ex cōfectione dicti instr̄i deterior efficeretur conditio debitoris:vt q2 ex forma statuti illi⁹ loci tale instr̄m haberet executionem paratā put ſm eum est in tuscia.ad hoc adducit tex.in.d.l.ij.in prin.ꝟ. nec cogitur.⁊ ista est mirabilis limitatio ad.d.l.in oibus. ⁊ ad totam materiā quā ponit bar.hic.⁊ est magni effectus cum fere vbiqꝫ talia sint statuta.nec memini me reperisse hoc scriptū ab alio. Pondera tñ: q2 tex.in.d.l.ij.nō loqꝛ in isto casu.lꝫ in casu qñ creditor volebat q debitor cautiōeꝫ faceret ñ sibi.lꝫ alteri quo casu non cogiꝛ si ex hoc poterat inferri debitori aliqd̄ preiudiciū.de his q̄ enumerātur in glo. Nos ꝟo loqmur qñ volebat q sibi creditori instr̄m seu actionem faceret p quā etiā non plus obligantꝛ. sed efficacius.⁊ sic vr̄ q dictū ang.iure nō probetur

19 ¶ Addit in hac materia ro.ħ q in casu quo semel de iure mihi cōpetente factū est instr̄m ⁊ illud vetustate sit ɔsumptū cogiꝛ ille mihi renouare istr̄ꝫ.all. c.fi.de fi.instru.⁊ glo.in auc.de here.⁊ falci.§.i. in ver.reparare. Addo Bar.in.l.chirographis.p illū tex.ff.de admini.tuto.vbi dicit p illū tex.q quotiēs cūqꝫ instr̄m est factū de ɔtu ⁊ est deperditū possuꝫ petere cogi ad iterū obligandū p instr̄m.ɔcordantias ibi vide p eū ⁊ illā glo.ad predicta etiā allegat Bal.in auc.si quas ruinas in.ij.col.C.de sacrosan. eccle.⁊ Ang.⁊ imo.in.l.ij.§.so.ma.⁊ no.Specu.in ti.de loca.§.nūc aliqua.ꝟ.xl.⁊ in ti.de instru. edi. §.postq̄.ꝟ.sed nūqd.⁊ bar.in.l.ij.de discussio.li.x.

20 ¶ Addit vltimo Ro.hic q lꝫ sit.q.an debitor postq̄ soluit ⁊ creditor postq̄ numerauit debitori recipienti possit petere q sibi fiat instrumentū de eo qd̄ numerauit de quo distiguit Bar.ħ tñ anteq̄ aliqd predictor soluat vel numeret pōt semp dicere nolo soluere vel numerare nisi mihi facias instr̄m.alle. l. plures apochie.C.de fi.instru.⁊.d.l.ij.cū glo.C.de discussio.li.x.adde q idem dicit imo.in.d.l.ij.in pn̄.p iura predicta.⁊ p.l.sicut datā.C.de libe.cau.⁊ p ista ita dꝫ intelligi id qd̄ no.bal.in.l.iij.in pn̄.§.de cōdi.ob cau.⁊ in.d.l.ij.solu. ma. dū indistincte videꝛ dicere q semp qs dꝫ cogi ad faciendū mihi instr̄m de iure mihi cōpetens ɔ̄ eū p iura prime alle.

21 ¶ Jtē adde ⁊ tene mēti q lꝫ bar.hic velit q si creditor est liberatus p solutionē vel aliter ipso iure q tunc potest petere sibi fieri istr̄m liberationis.nā intelligit de liberatione spāli.generalē aūt petere nō pōt etiā si de alio debito nō appareret q2 talis cautio liberationis generalis est captiosa.ita est tex.quem in pposito mirabilē ibi reputat Bar.in.l.cū agliana.ff.de transac.⁊ idē ibi tenent Ang.⁊ alij.⁊ notat Bal.in.l.pactū.in.xvj.q.C.de colla.⁊ ibi bal.refert ita tenuisse Ja.de are.in.d.§.ɔriū q est i.d.l.iij.§ de ɔrio.iu.tu.nō inuēio tñ hoc in lec.Ja.de are.illud tñ ibi bn̄ voluit oldra.⁊ refert ⁊ seqtur eū bal.in.d.§.ɔriū.p illuꝫ tex.dū

22 dicit nemo ⁊c. Jtē inq̄rit bar.ħ voluit q reus regulariter possit iudicis officiū iplorare ⁊ pncipaliter petere pnūciari sibi exceptionē cōpetere vel se liberatū esse si liberatus est ⁊ aduersario iponi ppetuū silentiū[a].p nota.p gl.i.d.l.si ɔtēdat.⁊ ibi p bar. ⁊ p glo.in.d.§.centū.⁊ idē etiā tenuit bar.in.l.i.circa.iij.col.§ de ɔdi.ex le.⁊ in.d.§.nūc de effectu ⁊ bal.in rubꝛ.C.de ɔdi.ex le. ¶ Adde tñ q imo.in.d.l.si ɔtendat.vr̄ tenere ɔriū.q2 nō videtur esse i ptāte rei qñ velit puocare aduersariū ad iudiciū.l. pure.§.fi.ff.de do.excep.vnde satis est q habeat exceptionem q̄ est ppetua vt ibi ⁊ forte dubitat de perēptiōe pbatiōis.vt q2 nō hēat istr̄m lꝫ testis pt sibi ɔsulere p remediū pductiōis ⁊ publicatiōis testiū ad eternā rei memoriā.vt i auc.lꝫ ⁊ si qs.C.de testi.c.qñ freqnter.vt lit.nō ɔte.⁊ dixi.§. ¶ Et rñdet ad.d.l.si ɔtēdat cū gl.q itellect⁹ ibi tradit⁹ p gl.ñ vr̄ eē bon⁹ p pdicta p eū.⁊ ali⁹ vr̄ eē itellectus illius littere i illa iplicatiua etiā vꝫ: q illa iplicatiua iplicet q nedū qñ creditor fateꝛ ceteros fideiussores esse soluendo habeat reus ɔuentus exceptionē ⁊ beneficiū diuisionis.sed ēt qñ negat.l.si fideiussor velit pbare alios esse soluendo nisi fideiussor ɔuentus offerret illā cau.de qua habeꝛ in.l.si dubitetur.in prin.eo.ti.q2 tunc etiā si non pbet fideiussores esse soluendo habeat exceptionē diuisiōis:vt in.d.l.si dubitet. Rñdet etiam ad.d.§.centū.q ille tex.nō pbat id ad qd̄ allegaꝛ si bn̄ ɔsidereꝛ. Preterea q tex.ibi loqꝛ qñ competit ius ex dispōne vltime voluntatis quo casu agi pōt vt plene qs liberationem ɔsequaꝛ.l.si creditori.C.de fideicō.qd̄ non reperitur qñ cōpetit exceptio ex actu inter viuos. Dicit ēt q non ob.l.diffamari.C.de inge.ma.q2 ibi logtur qñ actor diffamabat reum. ꝑterea non agit ibi vt iponaꝛ silentium sed vt ille cogaꝛ agere. ⁊ iō forte secūdū eū de rigore iuris opi.glo.⁊ bar.non videtur vera.lꝫ fortasse dur̄ videaꝛ ab ea recedere p p auctoritates cōis opi.ideo dicit posse teneri illud qd̄ tibi placet.⁊ q ista est noua opi.ipsemet Jmo.i.d.l.ij.in pn̄.§.so.ma.etiā adducit ɔ̄ bart. q2 alio remedio pōt puideri reo.s.vt faciat idistincte examinari testes vt dictum est.§.⁊ idē remediū ɔcedit actori qñ dubium est de morte vel absentia diuturna testiū:vt in.c.qm̄ frequēter. Jtē q2 nō vr̄ clare cautū iure.quare magis i alio actu q̄ in iure cōpetente ex vltima voluntate ɔpellaꝛ qs ad faciēdum instr̄m ⁊ sic nō vr̄ ſm eum q ēt bar.bene dicat inquantum vult quem posse cogere aduersariū ad faciendum sibi instrumentum de iure suo.nisi in casibus specialibus:puta fauore libertatis.l.sicut datam.C.de lib.cau.vel vbi agiꝛ de debito fiscali.⁊ lꝫ ad hoc nihil alleget.puto q voluit allegare.l.placuit.C.de col.fun.pa. ⁊ ēt debitor anteq̄ soluat.bene est verū q potest petere fieri instrumentū.C.de fide instru.l.plures apochis. ¶ Subdit tñ q

23 si velles saluare bar.posses rñdere q nō ē iniquū q plura remedia extraordinaria ex eqtate circa idē inducanꝛ.l.de pecoribus cū glo.C.ad.l.aq.l.i.§.per hanc glo.C.de rei ven.⁊ no bar. in l.in prouīciali.§.i.§.e.ti.⁊ sic dꝫ posse competere remediū ipso randi officium iudicis ad ea que dicit bar.⁊ ēt remediū examinandi testes ad eternā rei memoriam:⁊ istam responsionem lꝫ imo.dicat tradit Bal.in.d.auc.sed ⁊ si qs.⁊ do.ant.de bu.in d.c.significauit bal.ēt in.l.peremptorias.C.sen rescin.nō possit

24 videꝛ tenere cōtra bar. Querit enim vtrū reus possit petere q actori imponatur silentium ⁊ primo dicit posse cōsiderari vtrum hec petitio respiciat agere vel exigere.reoruꝫ enī est agere.d.l. pure in fi.⁊.d.§.contrariū.postea respondet q non potest nisi

a ¶ Perpetuū silentiuꝫ. adde lud. ro. cōsi.lxxx.circa fi.⁊ an qs possit petere pncipalr se ñ teneri vide p bal.ɔ.lxxvij v.li.⁊ vbi an cū agiꝛ hypothecaria ad sui dū vigore instrumēti ⁊ pēdente iudicio q cā comittatur.aliqs cōparet petēsq istr̄m pnūcietur solutū an faciat silere iudiciū hypothecarie ⁊ an debitor possit cogere creditorē vt sibi faciat liberationē gñalem vide bal.cōsilio cccxlviij.l.li.

sit tractus ad cām sicut eniꝫ fit preceptum de soluēdo ita potest fieri actori preceptū de silentio puta si reus p publicū istꝫ doce at se voluisse soluere.l.ij.C.de apo.pu.lib.x.⁊ plus ñ dicit.⁊ sic videtur intelligere quod fiat preceptum de silentio actori quan do traxit reū ad cām alias non.Saly.vero signanter in.l.si pa ter.C.qui bo.ce.pos.dicit quod si reus petit imponi silentium actori debet distigui aut reus possidet ⁊ pōt vt in.d.l.si pꝛ̄. aut nō ⁊ tunc nō potest eū actor prouocare ad iudiciū.d.l.pure in fi.Si autem actor petit imponi silentiū reo ⁊ tunc si qdē debet patientia potest peti.d.§.centum.l.i.ſ.de ser.ru.pre.l.inter ca stellianum.ſ.de arbi.Si aūt nō deberetur patientia tunc in cō

25 grue admitterentur verba de silentio īponendo.Saly.ēt in.d. l.si pater dicit ꝙ ille tex.prestat arg.⁊ si debitor ē tutus exceptio ne potest iudicis implorare officiū vt silentium imponatur cre ditori.de quo dicit esse gl.singularem in.d.§.centum.pro h ēt dicit facere tex.in.l.fi.ſ.de offi.pcu.cesa.In contrariuꝫ facit hꝫ eum ꝙ nemo compellitur agere nisi diffamaret reum de debito d.l.diffamari.⁊ concludit ꝙ postꝗ is qui se creditorem dicit li tem mouit.tunc reus h petere potest.vt.d.l.si pater.⁊.d.§. centū.referendo glo.ad tex.ante ꝙo nō potest nisi diffamatiōe precedente.ar.d.l.diffamari.⁊ hoc videtur ēt Saly.tenere con tra Bar.hic.apparet ergo illā opi.imo.nō fuisse nouā.Barto. ꝙo ⁊ Ang.in.d.l.si pꝛ̄.simpliciter ponderāt ibi esse tex.p opi. glo.in.d.l.si contendat:⁊ in.d.§.centum.bal.etiam per illum tex.in.d.l.si pꝛ̄.in ver.fiat ⁊c.ponderat ibi probari ꝙ ille q gra uatur vel timet grauari pro debito alterius potest iudicis offm̄ implorare quatenus iudex inhibeat ante factū quod alibi non reperit ita expressum ſm eum.Pau.de ca.in.d.l.si contendat. sequit opi.Bar.⁊ dicit ꝙ p ea facit bo.tex.cū gl.in.l.si duo pa troni in pꝛin.ſ.de iureiur.vbi habetur quem posse agere ad de

26 clarationem iuris sui quādo dubitat molestari.¶ Nec ob.secū dū eum.l.i.C.vt ne.inui.qꝛ respondet ꝙ est verum ꝙ non pos sum ego reus compellere te inuitum ad agendum contra me ſꝫ propter exceptionem quam habeo possum agere contra te inui tum iplorando iudicis officium vt declaretur me tibi nō teneri ⁊ subdit ꝙ Inno.no.in.c.abbate.circa.iij.col.de ver.sig.dicit ꝙ si eēꝫ in pos.alicui᷑ rei in qua non haberē ius ⁊ dubitarem in ea molestari a te quem scio nullū ius habere in illa re nō possuꝫ agere qñ pretendo ius habere vt illud declaret ꝙ ſm Pau.de ca.est sing.no.quia limitat illud ad quod alle.tex.cum glo.in. d.l.si contendat.⁊ p illo.d.Inno.dicit videri casum in.d.l.i.i pꝛin.ſ.si pars here.pet.vbi dicitur ꝙ ius agendi metimur ex p sona nostra non autem ex iure aduersarij.facit.l.militis codicil lis.§.veterāi.ſ.de testa.mili.nā possuꝫ ego agere quādo nō ha beo ius ad declarandū de nō iure aduersarij licet possideā.sed quando habeo ius possuꝫ agere si dubito in illo molestari.lꝫ ra tionem non habeam quod est menti tenendū secundū eū.bal. etiam in.l.ij.C.ne fi.pro pa.vbi videt tex.similis illi.l.si pater. ſ.allega.pōderat ꝙ ibi in tex.format libellus negatiue.scilicet peto me non inquietari quod canoniste vocant idest silentiuꝫ i poni.facit lꝫ ipse non alleget.c.fi.de offi.ordi.⁊.c.in presentia de proba.⁊ dicit Bal.ꝙ simile habet in.d.l.si pꝛ̄.⁊ in.d.l.si cō tendat.⁊ in.d §.centū.⁊ ꝙ talis libellus non procedit nisi fiat aliqs act᷑ ingetatiu᷑.qꝛ sup h fundat talis libellus ſm eū.bal. etiā i.l.q licitā.C.vt lit.pē.dicit ꝙ reus pōt pducere libellū suū i quo petat silētiū īpōi actori ⁊ ꝙ virt᷑ talis libelli ē negatiua.s. ꝙ actor nō ingetet reū allegat.d.l.si contēdat.cū gl.vbi hꝫ bal. apparet ꝙ agit reus p p beneficiū suum ꝯseruandū qȯ raro ali bi reperiet ſm eū.Ang.in.d.l.si ꝯtendat.⁊ in.l.sicut.in.iij.col.

27 C.de prescri.tri.anno.vꝛ̄ simpliciter approbare opi.glo.⁊ bar. in.d.l.si ꝯtēdat.Dicit ēt in ppositȯ Bar.i.l.i.C.cō.de leg.ꝙ si legatarius possidet rē legatā ⁊ heres negat: poterit legatarius adire iudicem ⁊ petere declarari se dn̄m ⁊ possessorē ex cā lega ti.facit ſm eū.d.l.diffamari.Et oib᷑ iā dictis putarē veriorē eē opi.gl.⁊ Bar.in.d.l.si cōtēdat ⁊ in.d.§.centū.cū ꝯcor.ſ.alle. lꝫ p alia opi.videat eē tex.in.d.l.si pꝛ̄.nō eniꝫ ibi dicit ꝙ eēt ad huc tractus ad iudiciū vel inquietat᷑ ille q iplorabat iudicis of ficiū.potuit eni velle pуidere ne in posterū inquieteť p quo bñ facit.qꝛ videm᷑ ꝙ ille q ēst in pos.ēt iuste pōt petere eā sibi ꝯfir mari ⁊ sic declarari se eē possessorē ꝗuis ēt nō appareat eum ab aliquo iquietari.l.iij.§.missuꝫ.ſ.de car.edic.⁊ ibi clarius bar.i

pn̄.⁊ notat Bar.post gl.in.l.de pupillo.§.q opus.

28 ⁊ ibi dixi.ſ.de no.ope.nū.Sir̄r videmus ꝙ si ha beo sniam validam p me latā ⁊ q̄ in rē iudicatā trā siuit tū͂ possuꝫ petere eā ꝯfirmari᷑.⁊ sic declarari eā valere nō attēto an eēt futur᷑ actor vel reus.⁊ ideꝫ in silib᷑ actibus.c.i.⁊.ij.⁊ ibi clare Inno.ꝺ ꝯfir.vti. vel iuti.⁊ notat bar.in.d.§.q op᷑.cū ꝯcor.de qbus ibi dixi.pari rōe ille q hꝫ exceptionē vꝛ̄ aliqȯ ius sibi q̄sitū dꝫ posse petere declarari sibi illud cōpetere ⁊ i illo iure se tueri a iudice īponēdo silentiū aduersa rio seu declarādo aduersariū debere ꝯ illud ius sile re dato ꝙ nulla pcesserit ingetatio nec videnť ꝟba dicte ꝯclusiōis libelli icōgrua si bene ꝯsiderenť. bñ facit.l.fi.C.vt lit.pen.quā ad ppositū allegat bar. in.l.si q̄sitū.in vltima col.de appel.bñ facit ēt.l.fi.i

29 pꝛin.ſ.qȯ me.cau.p quā ēt ibi no.bar.ꝙ vbicūqꝫ ti meo ꝙ mihi vis vel molestia fiat possuꝫ sup h iplo rare iudicis offm̄ vt phibeat.¶ Nec ob.d.l.pure. i fi.qꝛ ibi dꝛ̄ ꝙ re᷑ nō hꝫ i ptāte sua qñ ꝯueniatur qꝛ dico ꝙ in h casu nō facit reus ꝙ actor eū conueniat nec istud petit re᷑ vt dcm̄ est.ſ.referēdo Pau.de ca.in.d.l.si ꝯtēdat.⁊ p h etiā est rn̄sum ad illud qȯ dicebat Sal.ꝙ nemo ꝯpellit inuitus agere.¶ Bñ aūt dictū est.ſ.referēdo bal.⁊ alios ꝙ si timeo gra uari vel inquietari in iure meo possū iplorare offm̄ iudicis vt inhibeat ēt ante fcm̄.Adde.d.l.fi.in pn̄. ⁊ ibi bar.ſ.qȯ me.cau.⁊ bal.in.l.si sup.p illū tex.C de trāsac.cū ꝯcor.de qbus ibi p eū.bñ facit.l.illici tas.§.ne potētiores.ſ.de offi.pſi.Similiter ēt ꝙa

30 vꝛ̄ opi.bar.inq̄tū dicit ꝙ reus pōt regulariter pete re ab aduersario sibi fieri instꝛm̄ de iure suo ⁊ idē in actore qñ de presenti agere pōt ad qȯ principaliter erat in obligatiōe deductū p quo vltra allegata p eū pōt allegari tex.in.l.ex ea parte.in pn̄.ſm vnam lec.quā ibi ponit bar.extra gl.j.de ꝟ.ob.⁊ optime etiā pbat tex.in.d.l.sicut datā.qꝛ ibi nō pōt esse spā le fauore libertatis q̄m rō assignata ibi in tex.est: qꝛ tu a quo peto instꝛm̄ mihi fieri nō potes veire ꝯ fcm̄ tuū puta ꝯ pcm̄ de nō petēdo qȯ mihi fecisti iō non debes mihi denegare facere instꝛm̄ de eo.nemo.n. pōt venire ꝯ factū suū regulariter.l.si creditoribus. C.de cō.seruo.ma.l.post mortē.cū ibi plene no.ſ. de adop.⁊ ita i pposito nr̄o no.bal.⁊ Saly.in.d.l. sic datā.lꝫ gl.intelligat ibi illā legē de instꝛo iā fcō nō de faciēdo p opi.Bar.ēt facit qꝛ illud qȯ tibi nō nocet ⁊ mihi pdest facere debes.l.ij.§.itē varus.j. ꝺ aqua plu.ar.⁊ i.l.ij.i pn̄.⁊ ibi plene no.ſ.so.ma. ⁊ si ille q denegaret facere instꝛm̄ mihi diceret se illō nolle facere.qꝛ ego ꝯ eū facilius pbarē ius mihi cō petens nō dꝫ audiri cū alleget turpitudinē suā ⁊ ini quitatē suā qȯ fieri nō dꝫ.l.transa.finita.C.de tran sac.⁊.d.l.si creditoribus.⁊ ita etiā tꝫ bal.in.l.instꝛā

31 C.de fideicōmis.¶ Et ad materiā ēt circa istud vlti muꝫ de instrumento.vide nota.p bar.in.l.si qs ac cepta.C.de ꝯdi.ob cau.⁊ in.l.dedi in fi.pncipij.e. ti.⁊ in.l.q tabulas.i pn̄.j.de fur.⁊ bal.in.l.fi.ad fi. C.de pac.cōuen.⁊ in.d.auč.si quas ruinas.vbi no ta.ēt dicit ꝙ si variati sunt cōfines rei concesse i em phyteota post concessionē factā tunc pōt cōcedēs petere ab emphyteota vt eandē obligationem per instꝛm̄ renouet cū appositione nouorū confiniū.⁊ hoc ne propter confinium varietatem contingat de idemptitate rei dubitari ad preiudiciū concedentis allegat in arg.l.eos.ſ.fi.regun.⁊.l.ticius.la.ij.ſ.ꝺ

32 ac.em.¶ Adde etiā circa hoc ꝙ inquātū bar.h ⁊ i d.§.nūc de effectu.⁊ in.d.§.si qs dicit ꝙ creditor p debito puro ad qȯ statī pōt agere nō pōt regula riter petere q sibi de illo debito fiat cautio seu istꝫ nā illud fallit vbi illud esset debitū ex vltima volūta te p.l.ēt de psenti.⁊.l.stipulatio.ſ.vt lega.no.ca.⁊ istud ponit Ro.in.l.ij.in pn̄.ſ.solu.ma.¶ Vltimo

a¶ Cōfirmari.idē tꝫ fede. i.l.quedā mulier.ſ.fa.her. vbi seqt opi. bart.hic.⁊ ꝙ cū qs timet molestari pos sit iplorare of ficiuꝫ iudicis ne molestetur voluit lu.ro. cō.ccxliij.⁊ ꝺ itellectu.l.dif famari uide p eundē cō.liij.

totã istã materiã limitat ange.no.in.l.si pupillus.i prin.ff.de noua.dicens q in casibus in quibus tenetur debitor facere instrm creditori non tenebitur facere cũ clã guarẽtigie cui9 clausule vigore in tuscia põt incipi ab execut.q: tunc grauaret in eo in quo non eẽt obligatus.vnde tenebit mihi facere instrm simpliciter.z istud dictum pma facie facit pro illo dicto Ange.quod ipse ponit in.l.omnibus.§.de iudi.tamen si bñ inspiciatur vnũ est diuersum ab alio. Et.p illo dicto Ang.in.d.l.si pupillus. bene facit qd no.bar.hic dum allegat.d.l.sicut datam dũ barto.dicit tñ vt aliquid det zc.

¶ Explicit titulus de damno infecto domini Alexãdri de Jmo.de tartagnis doctor famosissi.

De acquiren. pos. rubri.

1 ¶ Hec Rica.ad precedentia hoc ordine sm gl.cõtinuari põt hoc mõ vz.Supra visum est quomodo de iuregentiũ acqrat dominium.nũc videndum est quomodo de iure ciuili possit acquiri dominiũ: verũ q: vnus modus ẽ p vsucapionẽ que de iure ciuili inuẽta est.insti.de vsu.z ba.§.fi.isti.de vsuca.in pn. q pcedere nõ põt sine possessione.ff.ti.i.videndũ ẽ ergo prius de ac.vel amit.pos.Quod autẽ in ti.de acq.re.do.sit tractatũ quomodo acqritur dominiũ iuregẽtiũ.p3.in.l.i.§.ti.i.z in.§.singulor3 isti.de re.di.z in.d.§.fi.insti.de vsu z ba.

2 ¶ Alteri9 dicit gl. notandũ q hic in rub.df de amittenda possessione z in Rubri.C.eo.df de retinẽda possessione. vñ nõ vr recte posita rub.sed gl.dicit q nõ est repugnantia:q: cognito quõ amittat pos.vel nõ satis est cognitũ quõ retineat q: 3riorum eadẽ est disciplina[a] z cognito vno 3rior3 cognoscit reliquũ.l.i.§.õ his q sunt sui vel alie.iur.l põpo.§.sed z his.ff.de pcu.

3 ¶ De isto brocardico articulo vide dy.in regula q sentit.de reg.iu.i.vj.z p bar.in.l.inter stipulantem.§.sacrã.de vbo.obli.in.iiij.col.z in.l.in fundo.§.õ rei ven.Aliqd p bal.in.l.fi.circa.iiij.vel.v.col.C.õ fideicõ.vbi ẽt dicit vnũ no.vbũ v3.q si testm possit pbari p duos testes.põt similiter reuocari testm corã duob9 testibus z error testi poterit ẽt pbari per duos q: 3riorũ est eadẽ disciplina. ¶ Pro h etia3 allegat gl.sing.in.l.cũ pponeret.de leg.ij.que dicit q tot testes reqrũt ad pbationẽ erroris testi quot reqrũt in ipso testõ. Et ita eã reputat sing.do.bal.i.c.si qs feudũ.si de inuesti.iter do.z vasal.lis ori.z in.l.quotiens.in prin.§.de here.insti.z in.l.errore.C.de test.z i.l.ij.C.de bo.pos.s3 tab.z i.l.fi.in pe.col.C.de edẽ. Et addo do car.flor.z Jo.de imo.i c.relatũ.el.i.de testa.vbi dicit vt bal.in.d.l.fi.§. q corã duobus testibus põt reuocari testm si ex forma statuti corã duob9 põt 9fici.allegat.l.nihil tã naturale cum si.ff.de regu.iur.l.cum quisq3.ff.de solu.

Possessio.

Possessio a pedũ positiõe dicta est.z ab ea etia3 sola olim cepit dñiũ acqri.z adhuc hodie idẽ.z in his dũtaxat rebus que in nulli9 bõis sunt.h.d.vsq3 ad.§.adipiscimur. Et diuidit i tres partes. Jn prima ponit deriuationem vocabuli.z illã pbat. Jn scda ponit effectũ in qui oli3 resultabat de iuregentiũ ex possessione. Jn tertia ponit in qb9 rebus remansit effect9 possessionis q olim erat. scda ibi dominiũ.tertia ibi eiusq3 rei. ¶ Casus in terminis talis est. Uideo hic dñe iuriscõsulte Ricã de acq.vel amit.vellẽ in pmis ne sup incognito pcedere tur interrogare vnde dicta z appellata est pos.de q tractaturi sumus.iurisconsultus dicit ea3 appellatã esse a pedum positiõe.z sic a naturali actu denoiat q: denominat naturaliter ab eo qd ei insistit. ¶ Ibi dominium.querit de effectu hmõi.rñdetur olim fuisse effectus q: ab ea dominiũ cepit habere initium qcqd.n.calcauerat pes tuus tuũ sit.ita seruabat illo iure naturali. ¶ Ibi eiusq3 rei.qrit tur an q dcm est q olim a sola possessione cãbat dominiũ sine vllo alio titulo an hodie idẽ sit.z dicit hodie idẽ seruari i aliqbus rebus.s.in his q terra mari celoq3 capiunt.vt in feris aialibus que efficiunt capiẽtiũ cũ in nullius bonis sint.idẽ in piscibus q in mari sunt z in auibus q in celo sunt. Et subdit idẽ esse hodie in his q bello iusto capta sunt q: fiunt capientium absq3 alio titulo.idẽ in insula in mari nata.q: fit occupãtis. Jdẽ i gẽmis z lapillis inuentis in littoribus q: fiũt illius q occupat eas.

2 hic est casus. ¶ Ex prima pte no.pcedere argumẽtũ ab ethimologia vocabuli seu allusione vt hic in prin.z in.l.ij.§.appellata.§.si cer.pe.l.tigurij.l.pupillus.§.territoriũ.l.taberne.l.vt alphenus.cũ si.iuribus.l.notionẽ.§.instrumentor3.ff.de ver.sig.z in.c.cũ scdm de prebẽ.non tñ semp pcedit arg.ab allusione vocabuli.q: nõ pcedit ab allusiõe vocabuli nominis ppriũ nã nõ sequit est perusin9 ergo est de perusio q: est nomẽ ppriũ l.fi.§.pe.ff.ad munici.z no.bar.in.l.i.in vlti.col.Bar.bal.z ange.in Rica.§.so.ma.z Ant.de bu.in pn.decre.nõ pcedit etia3 sm Ro.tale argumentũ qñ repugnaret diffinitioni.vt no.sup glo.i. Et de isto argumento ab ethimologia vocabuli.vide vltra predicta bal.in.c.i.de ptro.inuesti.in vlti.col.vbi dicit p statuto apud papiã qõnem determinatam.Statuto cauet q qs nõ ptde flumine Tisini extrahere molendinũ sine certa licentia extrahit qs molendinũ sine molis z sine licẽtia:an statutũ habeat locũ in molendino sine molis arguit p z 3.determinat finaliter q si q: molẽdinũ df a molendo qd nõ df vbi non habeat molas.vñ

3 determinat illũ i penã non incidisse[b]. ¶ Scdo ex tex.ibi pedib9 zc.Ro.vnum hic eẽ õ istrumentis aptis ad acqrendam possessionẽ.s.pes.Aliud instrm est man9.vt.ff.e.l.§.i.ibi in manu ponat.Aliud instrm est anim9.vt.l.iij.in pn.ff.eo.z ibi videbimus notatum.multis ẽt z varijs modis põt acqri pos.sine hmõi instrumentis.z dicetur ibi. ¶ Tertio ex isto tex.no.q dñiu3 a possessione cepit.s.a possessione sola olim iuregentiũ vel naturali.z an fuerit hoc ius naturale vel gentiũ dicet in gl.ij.z tunc non reqratur alius titul9 pp auctoritatẽ hñtem q qcqd calcauerit pes tuus tuũ ẽ.s3 postea exceptis reb9 que i nulli9 bonis sunt reqrit titul9 habilis ad acqrẽdũ dominiũ p pos.l.nullo.C.de rei ven.l.nũq nuda.§.de acq.re.do.vel q iteruenianti q sũt necessaria z habilia ad pscriptionẽ pficiendã.

4 ¶ Quarto ex isto tex. no.q capta in bello iusto fiunt occupãtiũ.vt hic.z.l.naturalẽ.§.fi.§.ti.pxi. Jntelligatis sane q nõ incontinẽti fiant occupantis.s3 dñt presentari duci belli[c] q postea diuidet ea inter capientes.l.si qs p redẽptiõe.C.de dona.z no.Bar.in.l.hgsi belo.ff.de capti.cũ 9cor.statim allegãdis. Et pcedit q hic df i rebus mobilib9 in bello captis.s3 imobilia nõ fiũt capiẽtiũ s3 spectant ad fiscũ.l.si captiu9.§.expulsus.ff.de capti.z est gl.ordiaria in.l.diu9.ff.de iur.fis.tangit ẽt no.z sing.p Jo.an.i addi.Specu.in titu.de rapto.in Rica.quõ capta in bello fiũt capiẽtiũ.z ibi decidit questionem que fuit inter mantuanos z veronenses. Ueronenses fecerũt pdã in territorio mantuanor3 z dũ 9ducerẽt pdã mantuani venerũt i agrũ veronẽsiũ z ibi ceperũt oia q ab eis depredata erãt p veronẽses.an he res spectẽt ad cuperãtes.an ad antiquos dños.z dicit q õ iure nõ spectãt ad capientes.s3 ad antiquos dños l3 dicat ipse q õ 9suetudine in italia seruat 3riũ.s.q fiãt recupantiũ. Et de materia ẽt qñ i bello capta fiãt capientiũ.vide Bal.in.l.cũ nõ.z in.l.ab hostib9.la.ij.C.de capti.z in.d.l.qs p redẽptiõe.z in.c.i.de mili.vassalli. q 9tu.est.z in.l.nã z seru9.in pn.§.de neg.ge.z i ti.õ pa.9stã.in §.possessiones.z no.per Ang.in sua disputatiõe incipiente renouata guerra.z in alia sua disputatiõe incipiente ex9tra guerra.p cano.in.c.olim el.i.de resti.spo.z plura tangit Pe.de ancha.i regula pactũ.de reg.iu.li.vj.

5 ¶ Quinto no.drĩam inter gẽmas lapillos z margaritas.q: ponuntur hic vt diuersa p dictionem z:q consueuit poni inter diuersa sm gl.z rub.C.de ingenu.z fac.igno. Et q sint diuersa probatur in.l.z si nõ sint.§.gemme.ff.de aur.z ar.le.nam gemme proprie dicuntur que sunt de materia lucida. Lapilli q sunt de materia obscuriore. Alio mõ accipitur lapillus pro alio lapide paruo.z sic lapillo ledente ut

6 colligitur ex no.per glo.in.l.i.C.de erro.calcu. ¶ Unde dicit

a ¶ Cõtrario rũ.adde q vo luit bal.cõsi. ccxxv.i.li.vbi ponit an duo testes pbent ademptione3 legati z an pr possit reuocare testm corã miore numero testium q3 corã numero quo factũ est z qñ uide per lud.ro.consi. clxxix.

b ¶ Nõ incidisse.argumẽtũ ab ethimologia vocabuli qñ procedit uide p Ang. cõsi.cclvj.

c ¶ Duci belli.dicit cal.cõsi.i.de treuga z pace standũ eẽ cõsuetudini z si sint mobilia uel imobilia standu3 ad decis.tex. xxiij.q.v.c.dicat.qd ãt si capta fũt bona feudalia uide p fran.de are consi.

Ray.in.d.l.⁊ si nō sint.§.gēme decidisse.q.florētie tpe quo ibi
erat qdā dux calabrie cū quo ipē erat fuit.n.formata īquisitio ꝯ
meretricē ꝙ ꝑcussit cū lapillo aliā meretricē.ꝓbatū erat ꝯtēta ī
inquisitione eē vera.dicebaꝰ ꝙ debebat ꝯdēnari ⁊ ipē debeꝰ ab
solui.q: lapillꝰ variis modis accipiꝰ.qñqꝫ ꝓ lapide ꝑcioso ut h̄
⁊ in.d.§.gēme.qñqꝫ ꝓ lapide ledente.d.l.i.cū gl.vñ ē equiuo
ca dictio.⁊ hꝫ varias significatiōes.⁊ cū agiꝰ de pena infligēda
accipiēda ē pars magis benigna.ar.l.si preses.⁊ in.l.interpꝛtati
one.ĵ.de pe. Facit ꝙ voluit Bar.in simili.in.l.filiusfa.s̈. de te
7 sta.⁊ in.l.ij.ĵ.de rebꝰ dub.vbi dixit aliqs ē accusatꝰ ꝙ violēter[a]
cognouit talē mulierem dicebaꝰ ꝙ debeat acrius puniri ꝓpter
violentiā ex statuto vel ex iure:testes ꝓbāt vera eē contēta ī accu
satione. Dicit Bar.ꝙ q: dictio violenter pōt accipi actiue ⁊ pas
siue.si actiue tūc ꝓcedit ꝙ acrius pūiꝰ.si passiue ñ ꝓcedit q: du
bia ꝓbatio ⁊c̄.vt ī.c.in pn̄tia.ð ꝓba.⁊ in.l.inter stipulantē.§.i.
ĵ.de ꝟ.ob.⁊ in.l.si quis intentione ambigua cū ibi no:ꝑ glo.s̈.
de iudi.nō dꝫ puniri grauius sꝫ absolui q̄tū est rōne qualitatis
istius dictionis violēter in dubio apposite. Ita dicit Bar.ī.l. si
vxor.§.si qs vxorem.ĵ.de adulte.⁊ in.l.si ita.la.i.de ma.testa.⁊
8 no.ang.ī.l.cū res.C.vi bo.rap. ¶ Ultio facit iste tex.an eo ipō
ꝙ apparet quem possidere gēmas lapillos vel margaritas an p̄
sumatur ex sola possessione dñs alio nō probato.facit iste tex.ꝙ
sic.q: efficiunꝰ occupātis.tñ loquiꝰ tex.qñ appareat ī littore ma
ris eas inuenisse.dicā post Bar.in.l.rem que nobis.ĵ.eo.vbi ex
9 ꝟbis suis iste casus decidiꝰ. ¶ Uenio ad gl.arguiꝰ ꝓ expeditio
ne glo.i.illa diciꝰ eē bona diffinitio que cū suo diffinito ꝯuertiꝰ
l.i.§.dolum.s̈.de do.sed hec diffinitio non vꝛ posse ꝯuerti cum
suo diffinito.ergo ñ vꝛ bona.qð pꝫ q: oporteret dicere ꝙ vbi qs
pedē poneret ibi dicereꝰ possessionem acquisiuisse.qð est falsuꝫ.
q: requiriꝰ etiā animꝰ apprehendendi seu acquirendi pos.l.iij.ī
pn̄.l.quēadmodū.ĵ.eo.ergo nō videꝰ ꝙ sit bona diffinitio.gl.
dicit hic non poni diffinitionē sed deriuationem seu allusionem
ex ethymologia vocabuli q̄ tria idē sūt.q: dicitur ethymologia
vt dicit Ang.ab ethy.idest vere ⁊ logos idest locutio q̄si ꝟa lo
cutio Bar.nō legit.l.nostram ꝭm ordinem glo.sed capit vltimā
10 deinde primā ꝙ nō est consuetus seruare in legendo. ¶ Pro
expeditione sequētis partis glo. Quero quid est pos.quā ēt pe
ritissimi diffinire nesciuerūt ut dic̄ gl.ī.l.stipulatio ista.§.h̄ quo
qꝫ.ff. de verb.ob.⁊ super hac diffinitiōe glosatores variarūt ⁊
doc.plusq̄ꝫ variarūt.cū etiam dicaꝰ ꝙ oīs diffinitio in iure peri
culosa est ut dicit iuriscōsultus in.l.oīs diffinitio.ĵ.de reg.iur.⁊
plerūqꝫ fastidiosa. ¶ Jo.glosator ātiquꝰ dicit ꝙ possessio ē ius
qðdā detinēdi rē sibi.hec repꝛhēdiꝰ ꝑ Azo.⁊ etiā post Azo.per
antiquos quos Bar.hic refert. Primo inquantum dicit pos.
esse ius quod non vꝛ veꝝ.q: est quid facti ut.ĵ.eo.l.i.§.si vir.fa
cit l.deniqꝫ.s̈.qui.ex cau. maio.l.in bello.§.facie.ĵ.de capti.
Secundo reprehendiꝰ cum dicit rē detinendi sibi nam rei app̄
hēsio generalis est.l.i.s̈.si cer.pe.l.rei.ĵ.de ver.sig.ergo videꝰ
ꝙ in hac etiā cōprehendatur res incorporalis que dicitur res ut
insti.de re.corpora.⁊ incor.⁊.l.i.s̈.de re.di.⁊ tales nō possideꝰ
l.seruꝰ.§.incorporales.s̈.ti.i.l.iij.ī pn̄.ĵ.eo.ergo hec diffinitio
nō vꝛ esse rite tradita a Jo. Tertio repꝛhēdiꝰ cū dic̄ ðtinēdi. q:
ꝭm h̄ hec diffinitio vꝛ ꝯuenire detētatiōi.sꝫ aliō ē ðtētatio ⁊ aliō
ē possessio.l.qð ꝭuꝰ.ĵ.e.l.stipulatio ista habere liceꝰ.§.hec quo
qꝫ.ĵ.de ꝟ.ob. Et licet Bar.hic videaꝰ cū hac reprobatione trā
sire ⁊ alij post eū excepto Cu. Tñ cu.⁊ Cy.ī.l.licet.C.e.appro
bāt ⁊ defendūt istā diffinitionē ⁊ ēt Dy. Et an possit recte defē
di dicā.ĵ.relatis diffinitiōibꝰ alioꝝ.q: melius capietis ⁊ infra co
11 nabor istā diffinitionē Jo.tenere. ¶ Tñ ex premissis Azo ⁊ an
tiqui eā reprehēdūt hic.⁊ ponūt alias quaꝝ prima est ꝙ pos.ē
ius quo qs rē corporalē vere vel interpꝛtatiue sibi hēat. ¶ Ipse
met Azo ab hac diffinitōe recessit putādo eā nō subsisteꝰ q: ap
pellauit pos.eē iuris sed est facti.d.§.i.ĵ.ea.l.cū alijs.s̈.allega.
¶ Scðo eam reprehēdit.q: dicit ut sibi habeat.nā verbū habe
at ē generale aptū ꝯuenire pos.detētatōi.l.stipulatio ista habeꝰ
licere.§.hēre.ĵ.de ꝟbo.ob.vbi qs hꝫ rē etiam quā habet ī ðpo
situm.quā tñ nō possidet.l.lꝫ.§.rei deposite.s̈. deposi. Unde
Azo ponit aliā diffinitionē que in ordine est tertia.s. possessio ē
corporalis rei detētatio corporis ⁊ aī iuris aminiculo cōcurrēte.
Cū ista diffinitōe transit Pau.de liaza.ī rubrica extra de cau.
pos. Sed Dy.eam reprehendit qui dicit ꝙ Jo.in sua diffinitio

ne hic primo loco recitata diffinit pos.ꝓut est in esse
producta.sed Azo in sua diffinitione diffinit eaꝫ ꝓut
in esse ꝓducitur cum dicit detentatio corporis ⁊ ani
mi.hec ꝯueniunt in apprehensione possessionis.sꝫ ñ
in retentiōe pos.vt infra diceꝰ.⁊ pꝫ cum dicit detenta
tio.vnde dicit ipse hanc diffinitionē Azo.esse viciosā.
q: diffinitio alicuius rei dꝫ tendere ad diffiniendā reꝫ
ꝓut est in esse ꝓducta nō ꝓut in esse ꝓducitur.ut in
diffinitōe obligatōis actiōis hereditatis ⁊ aliaꝝ quia
obligatio est iuris vinculum quo necessitate astringi
mur ⁊c̄.ut insti.de obli.in pn̄.hec diffinitio oñdit reꝫ
ꝓut ē in esse ꝓducta ꝓpterea putat hanc diffinitionē
azo. nō bonā. ¶ Attamē ut.s̈.vidistis restant nōnul
le obiectōes ꝯtra diffinitionē Jo.an.sic dare aliaꝫ bo
nā ⁊ alia rōne.q: iō Azo recessit a p̄ma sua diffinitiōe
⁊ diffinitiōe Jo.q: in eis diffiniebaꝰ pos.eē iuris.sed
Azo posuit vltimam.q: extimauit eā nō esse iuris sed
facti vt.s̈.dictum est.vñ oꝫ videre an possessio sit iuris
vel facti. ¶ Bar.hic dicit sibi videri ꝙ possessio debꝫ
dici ius ꝑ tex.in.l.peregre.in pn̄.ĵ.eo.vbi possessio ap
pellatur ius. ¶ Item q: sicut videmus ꝯctus sunt fa
cti.l.cōsilio in fi.de cura.furio.⁊ ꝓducunt obligatio
nē ex qua oritur ius insti.de obli.in pn̄.⁊.l.licet.§.ea
obligatio.s̈.de ꝓcu.sic lꝫ actꝰ apprehēdendi sit facti
tamē dꝫ ꝓducere pos.que ē ius. Attēto ꝙ valet ar.de
pos.ad ꝯctum seu obligationē.l.q̄uis saltus.ĵ.eodeꝫ
Quod ꝯfirmat Bar.q: videmꝰ ꝙ in.l.nemo.C.eo.⁊
in.l.nō ideo.C.de libe.cau.imꝑator dicit pos.eē que
in iure consistit.ergo videꝰ eē ius.hoc videntur seq ce
teri scribentes hic.⁊ in.l.lꝫ.C.eo.excepto Ro.hic q tꝫ
opi.vltimam Azo.s.ꝙ est facti ⁊ non iuris. ¶ Mo
uetur primo ꝑ.§.si vir.ĵ.ea.l.per.l.i.§.sceuola.ĵ.si qs
testa.li.eē.ius.fue. ¶ Sed respōdeatis tenendo p̄maꝫ
opi.ut respondet Bar.in.d.§.si vir.quia actus app̄
hendendi possessionem vel trāsferendi sunt facti.sed
postq̄ꝫ ē trāslata vel apprehēsa diciꝰ ius vt ī iuribꝰ.s̈.
alle.⁊ in.d.l.ꝑegre. ¶ Mouetur ēt q: in possessione
omnia que interueniunt sunt facti ⁊ corpus ⁊ animus
qūo ergo pōt dici iuris hoc nihil est dicere.q: ⁊ in cō
tractibus interueniunt omnia que sunt facti ⁊ tñ ex cō
tractu resultat ius quod ē obligatio. ¶ Moueꝰ etiaꝫ
per.l.possessionem pupillus.ĵ.eo.in verbo facti.sꝫ rñ
deo ꝙ veꝝ est ꝙ qñ apprehendit possessionem pupil
lus si postea discedit a possessione diciꝰ perdeꝰ quod
facti est.i.apprehensionem pos.que facti est. nō autē
12 diciꝰ ꝙ pos.sit facti.per iura.s̈.alle. ¶ Pro hoc etiā
allegat tex.in.l.in bonefidei.§.i.s̈.ti.i.vbi videtur ꝙ
ille qui possidet diciꝰ habere id quod facti est.dic ꝙ
ibi diciꝰ ꝙ pos.bonafide vel mala ē qd facti.q: bona
fides vel mala pendet ab aīo.⁊ animus est qd facti h̄
dicit tex.ibi ⁊ ita declarat Bart.in.l.is qui ꝓ empto
re.in.x.col.ĵ.de vsuca. ¶ Ad iura alle.per Bar.h̄.s.
ad.l.ꝑegre.rñdet cū maxima violētia ideo nō curo.
¶ Et vltra alleg.per Bar.confirmo opi.suam per.l.
si ea res.§.fi.in versic.quod ius est.s̈.de actio.emp.
⁊ per.l.hō liber.§.fi.s̈.ti.i. ¶ Pro hac opi.ēt Guil.
de cu.in.l.lꝫ.C.eo.allegat tex.in.l. conuentionibꝰ.ĵ.
de verbo.obli.qui paꝝ stringit iudicio meo. ¶ Hoc
13 viso Bar.hic refert vltra illas tres diffinitiones quar
tā fuisse Ja.de are.vꝫ. Possessio est ius quesitū ex cor
porali rei apprehensione corpore ⁊ aīo ⁊ iuris admi
niculo concurrente.⁊ sic diffinitur pos.prout est in eē
producta.tñ non placet Bar.quia non diffinit qd sit
sed vñ proueniat.sed in diffinitione non dꝫ contineri
vnde res proueniat:sed essentia rei diffinite vt in diffi
nitione obligationis ⁊ actionis vt patet ex verbis phi
losophi dum dicit quid est homo ⁊ dicit quod est ani
mal ratione mortale ⁊c̄.non dicit vnde proueniat. vn
de videndum est an aliter diffiniatur.⁊ adducit Bar
to.quintam que est Jac.de are.videlꝫ possessio est ius
insistendi rei proueniens ex vera vel interpretatiua

a ¶ Violēter mathe.notabi libꝰ suis nota bili.xxxv.limi tat nisi mos re gionis aliter ī terpretetur.

Co. 5.

apprehensione cũ effectu possidẽdi rei ñ ꝓhibite pos
sideri vacãtis vel a possessore tradite aĩo possessionis
trãsferẽde q̃ diffinitio ẽt reprehendit̃ p cy.i.d.l.lz.⁊ p
Bar.hic q: p eã tradit̃ vñ ꝓueniat nõ aũt qd sit i eẽn
tia.¶ Cy.ẽt eam reprehẽdit q: diffinit ꝓut in eẽ ꝓdu
cit̃.nõ ꝓut i eẽ ꝓducta est quemadmodũ debet diffi-
niri ut ꝓbaui.s̃.ꝓpterea Bar.hic sexto ponit diffini-
tionẽ ſm eũ ⁊ dicit possessio est ius sistendi rei nõ ꝓhi
bite possideri.⁊ dicit se dicere eam esse ius ad differẽ-
tiã detentationis q̃ est facti.q: seru⁹ põt dtinere ñ pos
sidere.l.quod seruus.j̃.eo.p cõsequẽs nõ dicit̃ deten
tatio comprehendi sub diffinitione.¶ Dicit etiã ipe
ꝙ est ius ad differentiam rei possesse que ĩterdum ap
pellat̃ possessio.q: sepe fund⁹ possessus dr̃ possessio vt
notat̃ i.l.quotiẽs.C.de rei ven.⁊ i.l.ii.C.d ꝓba.i.l.i
terdũ.j̃.de v.si.⁊ i.l.locoꝝ.C.de om.agr.deser.li.xi.
Dicit̃ ius ĩsistendi rei ad differẽtiã dominij quod est
ius vẽdicãdi ⁊ disponẽdi de re ad libitũ.l.i re mãda-
ta.C.manda.⁊ no.Bar.in.l.si qs vi.§.differentia.j̃.
eo.post antiquos.⁊ i.l.i rem.s̃.de rei vẽ.¶ Itẽ dicit
ius insistendi ad differẽtiã vsufructus q est ius vtẽdi
fruẽdi ⁊c̃.ut.l.i.s̃.de vsufru.¶ Item dicit rei nõ ꝓhi
bite possideri propter res sacras ⁊ religiosas q̃ i nul-
lius bonis sunt.l.qui vniuersas.§.i.j̃.eo.Cũ hac dif-
finitione transit Ang.in.l.si quis vi.§. differentia.j̃.
eo.⁊ Saly.i.l.licet.C.eo.¶ Sed ipsemet Ang.hic i
lec.Jo.de imo.Pau.de ca.⁊ Ro.hic Bar.reprehẽ-
dunt primo dicit dixisse Bar.cum dicit est ius insistẽ-
di non ꝓhibite possideri quia etiam conuenit deten-
tationi que etiã est ius.ut.l.si finita.§.si qs metu.s̃.d
dam.ĩfec.vbi missus i pos.ex primo decreto qui dicit̃
detinere nõ possidere.l.iij.§.fi.j̃.eo.l.cũ legati.j̃.q.
14 ex cau.i pos.ea.dicitur habere ius.¶ Nõ obstat dicit
Ang.ar.Bar.volẽtis ostẽdere ꝙ sua diffinitio nõ cõ
uenit detentationi dum dicit detẽtationem esse facti.
q: cadit i seruũ:sed que iuris sunt nõ cadũt i seruuz.l.
quod attinet.de reg.iur.cui respõdet Ang.ꝙ seruus
est capax eorũ q̃ iuris sũt q̃ sũt iuẽta primeuo iuregen
tium.sed detentatio illa fuit ĩuenta primeuo iuregen.
quia primeuo iuregen.hoĩes detinebant res ⁊ eas pe
dibus calcabant sicut hodie vnde ea que sunt inuen-
ta iure primeuo gentium cadũt in seruo:nõ mirꝝ si da
to ꝙ detẽtatio dicat̃ ius qd cadit i seruũ:sz ea q̃ sũt d
iuregen.vel ciuili.⁊ sic d secundario iure non cadunt
in seruum.d.l.quod attinet.Nam duplex fuit iusgen
tium.quoddam primeuũ quoddam secũdariũ.ꝓme
uum fuit in instanti quo gẽtes eẽ ceperunt absq; vlla
eoꝝ ꝯstitutõe:nõ viuebant.ll.nec ꝯstitutionibus qb⁹
fuit inuẽtũ fidẽ feruari.l.i.i ꝓn.s̃.de consti.pe.sed iu
re naturali primeuo ⁊ ex illo nascebat̃ naturalis obli-
gatio.l.si id quod.s̃.de condi.⁊ demon.vbi seru⁹ po
test obligari naturaliter dño iure primeuo.⁊ tamẽ ob
ligatio est ius ut.s̃.dictum est.⁊ nõ erat inducta serui
tus hoc iuregentiuz primeuo sed secũdario.l.ex hoc
iure.s̃.de iusti.⁊ iu.⁊ iure isto secundario non potest
obligari seruus.quia hoc iure seruitus erat inducta ⁊
annihilatus status seruorũ ut in.d.l.ex hoc iure.s̃.de
iusti.⁊ iu.⁊ sic respondetur p.d.l.si id qd ⁊ ibi Bart.
vnũ fuit primeuum iusgentium. ut.s̃.dixi nulla cõdi-
ta lege vel ꝯstitutione quo fuit introductum fidẽ ser-
uari ⁊ ꝓmissa ⁊ que cõueniũt naturali rationi illius iu
ris ⁊ eo iure nondum erat inducta seruitus ⁊ illo ser-
uus est capax.¶ Secũdarium est iusgentium quo fu
it inductum ut seruentur ẽt que non cõueniunt natu-
rali rationi ut bella ⁊ seruitutes.d.l.ex hoc iure.⁊ h
secũdo iure fuit annihilat⁹ stat⁹ seruoꝝ vnde p ea que
sunt inducta hoc iuregentium serui sunt incapaces.
¶ In proposito necesse est dicere ꝙ seru⁹ ẽ capax iu-
ris ⁊ detẽtationis inducte primeuo iuregentiuz natu
rali.⁊ hoc modo Ang.dicit ꝙ diffinitio Bar.nõ ẽ bo
15 na.¶ Quã etiam reprehẽdit imo.q: dicit ꝙ Barto.

Co. 6.

dicit ius insistendi rei nõ ꝓhibite possideri.⁊ sic videt̃ ꝙ ꝯueni
at vsufructuario q habet ius insistendi rei.⁊ Jo.d imo.dic̃ detẽ
tationẽ eẽ ius per.l.ij.j̃.ꝓ here.in ꝓn.Et apparet ſm euz ꝙ de
tentatio dicit̃ eẽ ius insistendi rei vsq; ad vsum ꝯsumatũ ut si co
modat̃ res dz detineri ad finẽ vsus expleti.l.i cõmodato.§.sic.
s̃.cõmo.l.si seru⁹.§.locaui.j̃.de fur.vñ est ĩtroductũ ꝙ habens
detentationẽ alicui⁹ rei si eam amittit habet remedium implorã
di iudicez officio iudicis vt restituat̃ ad detentationẽ a qua ceci
dit.l.aquilius regulus.cũ ibi no.p Bar.i fi.s̃.de dona.⁊ notat̃
in.l.si duo.§.creditores.j̃.vti possi.⁊ no.gl.i.l.⁊ ideo.§.fi.s̃.d
condi.fur.qui est necessarius.§.¶ Ro.ẽt reprehẽdit istaz diffi-
nitionẽ Bar.cum dicit ꝙ est ius.⁊ allegat iura que.s̃.allegauit
ad que respondit.¶ Secundo impugnat propter dictionẽ rei
que cõꝓhendit incorporales que nõ possidentur.d.l.fu⁹.§.in
corporales.s̃.ti.i.¶ Viso ergo ſz eos ꝙ hec diffinitio bar.nõ ẽ
bona.Ang.ponit vnã.⁊ dicit ꝙ possessio est ius ĩsistendi rei nõ
prohibite possideri aptũ natũ ad acquisitionem dominij ⁊ eoꝝ
que sequunt̃ ex eo ⁊ istã diffinitionem approbant Jo.de imo.⁊
16 Pau.d ca.hic.¶ Subdit imo.aliã diffinitionẽ hoc mõ ꝙ pos-
sessio est simplex ius ĩsistendi rei nõ prohibite aptũ natum ꝓdu
cere interdictũ qd pro recuperãda possessione dari ꝯsueuit ⁊ dic̃
se dixisse simplex.ad differẽtiã vsufruct⁹ quia nõ est simplex.sz ẽ
ius vtendi ⁊ fruendi.d.l.i.s̃.de vsufru.⁊ dicit ꝙ dixit ꝓducer̃ i
terdictum ut tollatur ar.de detentatione q: interdictum posses-
soriũ nõ datur pro detentatione.l.i.§.deijcitur.j̃.de vi ⁊ vi ar.
sz remedium implorandi officiuz iudicis ut restituatur ad deten
tationem.d.l.aquilius.¶ Ro.impugnat istas differentias post
diffinitionẽ Ang.cum dicit ius sed in hoc non bene dicit vt.s̃.
¶ Secundo q: non comprehendit possessionem corporalẽ que
est specialis ⁊ distincta pos.vt videtur velle Bar.hic ⁊ dicetur i
fra.In hoc tñ potest Ang.saluari quia cõmuniter Bar.damna
tur in hoc vltimo ⁊ omnes tenent cõmuniter contra euz.¶ Itẽ
dicit Ro.diffinitionẽ Ange.non valere quia non comprehẽdit
pos.cũ malafide ex qua non acquiritur dominium presertim iu-
re canonico.c.possessor.de re.iur.in.vi.c.fi.de ꝓscrip.hec ẽ tru
pha.¶ Ang.enim dicit est aptuz natum ad acquisitionem do-
minij quod est verũ concurrentibus extremis habilibus.⁊ satis
est possessio est apta ad hoc concurrentibus extremis habilib⁹.
¶ Itẽ Ro.impugnat diffinitionem imo.cuz dicit ẽ simplex ius
insistendi.q: ex eo videtur ꝙ sit detẽtatio que habz simplex ius
insistendi.potest tamen saluari quia dicit simplex ad differẽtiã
vsufru.⁊ cum dicit est aptum natum producere interdictuz ⁊c̃.
facit ad differentiam detentationis.¶ Item dicit ro.ꝙ non vz
diffinitio imol.q: hec diffinitio nõ exprimit omnes effectus veni
entes ex pos.ad quod respondeo ⁊ dico ꝙ nulla diffinitio reperit̃
in qua omnes effectus ponantur quia nec in diffinitiõe obliga-
tionis testamenti vel actõis.licet ipse alleget.l.stipulatiõuz alie.
§.stipulatio.j̃.de vb.obli.que tamen nõ probat.Unde ro.po-
nit diffinitionẽ pos.hoc modo vz.possessio est in re corporali nõ
prohibita possideri vera vel ficta insistentia cum animo possidẽ
di.hec sua diffinitio nõ placet:quia cõuenit vsufructui.¶ Se-
cundo q: est falsa cum dicit cum animo possidendi quia si diffi-
nitur ꝓut est in esse producta non requirit animuz possidẽdi q:
furiosus possidet ⁊ retinet possessionẽ rei quaz apprehẽdit quã
do erat sane mentis.⁊ tamen non habet animum.l.iusto.j̃.ti.i.
17 ¶ Ex istis oĩbus diffinitionibus puto duas sustineri ⁊ defendi
prima est Jo.glosatoris quam approbat hic Raph.cu.Dy.⁊
Cy.in.d.l.licet.C.eo.¶ Nec obstat ꝙ dixit pos.esse iuris.quia
pz responsuz ex supradictis dum conclusi ꝙ est ius.⁊ Bar.hoc
fatetur p.d.l.peregre.¶ Secũdo adducebat̃ contra Jo.quia
dicit i diffinitione rem ⁊ appellatio rei generalis est ⁊c̃.vt.s̃.ad
qd rñdeo dupliciter.Primo q: ex verbo detinetur in diffinitõe
posito apparet cessare ar.loquitur ergo d reb⁹ que detineri pos
sunt q: incorporales detineri non possunt.vnde non ob.hoc ar
gumentum.quia restringit̃ ad res que detineri possũt.Secũdo
q: res incorporales large dicunt̃ possideri.l.si edes.§.fi.s̃.de
serui.vr.ꝓdio.l.quotiẽs.la.ij.s̃.de serui.ti.generali.sz cũ tracta-
m⁹ de possessiõe in genere sũpta nõ est incõueniẽs dicere ꝙ sub
ista diffinitione pos.cõprehẽdant̃ res ĩcorporales cũ possint lar
ge loquẽdo dici possideri.quia ẽt interdictũ vti pos.pro possessi
one reꝝ incorporaliũ datur.l.quotiens.⁊.l.i.in prin.j̃.vti pos.

Co. 17

❡Non obstat tertio dum dicebatur ꝙ conuenit diffinitio ipsa
detentationi.sed aliud est detentatio ⁊ aliud est possessio.l. qđ
seruus.ĩ.eo.quia dico ꝙ etiam possessio ciuilis nedum corpora
lis que dicitur alio retineri dicitur detineri.⁊ detentatio conue/
nit pos.ciuili glo.videbimus valde notandam in.l.iiij.§.ex cõ/
tractu.in glo.magna.ĩ.eo.Et ibi imo.commendat multũ eam
pro statuto quod facit mentionez de detentatione ut verificetur
18 in eo etiã qui saltem ciuiliter alias possideret.❡Et ꝙ quis dica
tur detinere quãdo possidet probatur ĩ.l.nostra.duȝ dicit quia
naturaliter tenet.hoc vult glo.clare.ĩ.ea.l.§.i.in versi.maxime
q: detentatio est nomen generale aptum cuicunqȝ pos.ut ꝓbat
xij.q.i.c.ij.⁊ est bona littera in.c.causam.cum glo.de prescrip.
ex his ergo patet defensari posse diffinitionẽ Jo.❡Dico etiã đ
fendi posse diffinitionẽ Bar.que reprehenditur ꝑ Ange.Jo.đ
imo.pau.đ ca.⁊ Ro.hic.primo.q: ista diffinitio pos.cum dicit
est ius insistendi rei conuenit ẽt detentationi.quia dico ꝙ pro/
pter h̃ nõ dȝ dici ꝙ nõ sit bona.q: etiam detentatio est possessio
large sumpta.l.stipulatio.§.hec quoqȝ.ĩ.de v.olib.⁊.d.c.cãm
cum glo.⁊ est glo.ĩ.ea.l.§.i.in ver.maxie cũ alijs supra allega.
nec per hoc ẽ vitiosa si cõuenit detẽtatiõi igit ⁊c̃.vñ optie stat.
❡Nec ob.dum dicebat ꝙ nõ est bona.q: cõuenit vsufructui q
est ius insistendi.q: dico ꝙ nõ solũ ẽ ius insistendi sed etiã vten
di:⁊ fruendi.vnde hec diffinitio vsufru.nõ bñ cõuenit.❡Pre
terea pone vsufructuariuȝ cecidisse a possessione naturali hȝ ius
vtendi ⁊ fruẽdi.tñ nõ habet ius insistendi nisi ꝑ aliqđ ĩterdictũ
vel remedium illud recuperet ergo aliđ ẽ ius po.⁊ ius vsufruct⁹
quod non amittitur amissa naturali possessione.nisi longo tpe
amittat.l.corruptionẽ.C.de vsufru.vnde nõ est verꝫ diffinitõeȝ
Bar.esse vitiosam.Non ob.etiam ꝙ dicit ro.ꝙ Bar.dicit rei.⁊
apprehensio rei est generalis ⁊ comprehendit etiaȝ res incorpo
rales.quia Bar.dicit etiã infra in diffinitione nõ prohibite pos
sideri.quia illud intelligitur de possessione rerum incorporaliũ.
aut intelligitur ꝙ pñt res incorporales large possideri ⁊ nõ erit
19 vitiosa diffinitio.q: comprehendit etiaȝ pos.rerꝫ corporalium.ꝑ
hec apparet defensatã esse opi.Jo.⁊ sequa.⁊ ẽt Bar.❡Prose
quor sequẽtẽ gl.⁊ ar.dicit hic possessio quasi pedũ positio.con/
tra ergo res mobilis nõ dicit possideri eo ꝙ pedib⁹nõ calcat ⁊
repugnat allusio vocabuli:quod falsũ vr̃ quia etiam possidetur
l.rem q̃ nobis.l.si reȝ mobilẽ.ĩ.eo.dicit glo.ꝙ possessio rei mo/
bilis improprie dr̃ pos.quia improprie possidentur.res mobiles
non autem proprie.Et infertur ex glo.eam dici propriaȝ signifi
cationem vocabuli que conuenit allusioni seu deriuationi voca
buli.als nõ.l.pupillus.§.territorium.l.tigurij.ĩ.de verb.signi.
⁊ Bar.in.d.l.liberorum.⁊ in.d.l.omnes populi.❡Dy.Bar.
⁊ cõmuniter hic doc.damnant glo.dum dicit pos.rerum mobi/
lium improprie dici pos.q: videtur esse contra tex.ĩ.ea.l.§.per
seruũ qui in fuga.⁊.l.iij.§.nerua filius.ĩ.eo.vbi diffinitio natu/
ralis ⁊ ciuilis pos.cadit ita bñ in re mobili sicut in immobili quẽ
tex.hic allegat Bar.lȝ in hac.l.Bar.videatur intelligere illum
tex.ꝙ loquatur in detentatione ꝙ est violare litteram.Cõfirma
20 tur etiã per.l.rem que nobis.l.si rem mobilem.ĩ.eo.vbi pos.ca
dit in mobilib⁹sicut in immobilibus.❡Patet etiaȝ ẽm Dy.q:
vsucapio cadit in rebus mobilibus que non est sine possessione
l.sine pos.ĩ.de reg.iur.licet Dy.videat fateri ꝙ non ita proprie
cadit in mobilib⁹sicut ĩ imobilibus.Bar.dicit ꝙ proprie ẽ pos.
in mobilib⁹sic̃ ĩ ĩmobilib⁹.l.i.ĩ.vtrobi.vbi interdictũ vtrobi qđ
habet locum in eo qui turbatur in possessione habet locum ĩ re/
bus mobilib⁹sicut vti possidetis in rebus ĩmobilib⁹.Hoc tñ ar.
iudicio meo nõ videtur cõcludere ꝙ ita dicat pos.mobilium si/
cut immobilium.quia interdictum possessorium retinende vt ẽ
vti possi.datur ei qui turbatur in quasi pos.rerum incorporaliũ.
l.quotiens.la.ij.s̃.de serui.⁊ tñ res ĩcorporales ꝓprie nõ possi/
dentur.l.seruus.§.ĩcorporales.s̃.ti.ꝓximo.⁊.l.sequit.§.si viã
ĩ.ti.i.❡Tñ bar.etiã ꝓ hac opi.ꝙ res mobiles dicãtur posside
ri adducit tex.nostrum dum dicit q: naturaliter tenet.q satis bñ
ꝓbat q: hoc dictum est vniuersale ⁊ est aptũ cõprehẽdere eũ q
rem mobilẽ sicut immobilem detinet.Ad idẽ allegat.ĩ.ea.l.§.
i.ibi in manib⁹ponit vbi si ille qui habet sensuȝ:intellectũ:⁊ aiuȝ
21 possidendi accipit rem in manibus aio possidẽdi dr̃ possidere.
❡Item hic dum dicit celo mari capiuntur ⁊c̃.non ob.dum dr̃
allusio vocabuli de qua hic non conuenire videtur pos.rerum

co. 8

mobilium q: pedum positio nõ potest ita esse in eis.
q: respondet ꝙ propria significatio sumi non põt ab
allusione vocabuli vbi repugnat diffinitio ipsi allusio
ni vocabuli quoniã tũc allusio nõ ostẽdit nobis pro/
priã significationeȝ.sed debet attẽdi diffinitio nõ allu
sio.l.i.s̃.de testa.in prin.iũcta.l.si idẽ.C.de codicil.
nã testamentum est testatio mẽtis ⁊ arguẽdo ab allu
sione vocabuli sequeretur codicillos eẽ proprie testa/
mentum quod falsum esse ostendit.l.si idem.C.de co
dicil.⁊ diuersitas titulorum.nam semꝑ allegam⁹ do/
ctrinam istã ꝙ ab allusione vocabuli nõ valet ar.quã
do repugnat diffinitio allusioni.quia tunc attendim⁹
diffinitionem.item probatur in.l.i.§.i.⁊ ibi Bar.s̃.đ
tu.⁊ no.Bar.in.d.l.i.s̃.de testa.⁊ in.l.i.ĩ.de furtis.
22 ❡Nam furtum dicit a fraude ẽm vnã allusionẽ ⁊ tñ
non semper est furtum vbi est fraus.sed reqrunt que
in diffinitione furti ponuntur.id est contractatio ⁊c̃.
❡Dicit tamen Saly.ĩ.l.ii.§.appellata.vbi ẽt Bar.
hanc doctrinam reassumpsit.s̃.si cer.pe.ꝙ licet affir/
matiue non semper valeat ar.ab allusione vocabuli.
quia plerunqȝ repugnat diffinitioni.tamen negatiue
indistincte procedit ar.ab allusione vocabuli.non at/
tentata diffinitione quia non inuenitur diffinitio repu
gnare per.d.§.appellata.nam mutuum dicitur eo q:
de meo fit tuum.non tamen oĩs contractus per queȝ
meum fit tuum dicitur mutuum vt si dono vel vendo
Et dicit Bar.ibi ꝙ repugnat diffinitioni allusio voca
buli.sed negatiue dicit Saly.semper procedere vt si ñ
fit de meo tuum non est mutuum.❡Raph.cu.hic vi
detur idem.licet de Saly.non faciat mentionem.sed
Ro.hic ⁊ Fulg.in.d.§.appellata dicunt contrarium
⁊ rectius.s.ꝙ neqȝ affirmatiue neqȝ negatiue vȝ arg.
ab allusiõe vocabuli vbi repugnat diffinitio.declaro
arg.hic erit negatiue hoc modo.vbi non est pedum
positio ibi nõ est pos.⁊ tamen est pos.ut proxime pro
batum fuit.Hoc etiã pȝ per.§.si iusserim.ĩ.ea.l.⁊.l.
quod meo.§.si ꝑ vẽditorẽ.ĩ.eo.vbi per solũ aspectũ
transfert pos.ergo ĩueniri põt ar.negatiue sumptum
vbi nõ valet argumẽtũ ab allusione vocabuli qñ repe
ritur repugnare diffinitio.vnde ẽ vera doctrina Bar.
⁊ sequa.ꝙ ar.ab allusione vocabuli non procedit qñ
23 repugnat diffinitioni.❡Ista possunt induci ad q̃sti/
onẽ de testatore legãte possessiones suas titio vel pos.
rerum suarꝫ titio.an videatur ẽt sentire de mobilibus
⁊ videt ꝯcludendũ ꝙ sic ex predictis.q: cadit po.ĩ re
b⁹mobilib⁹.ꝯtrariũ determinat Cy.post pe.in.l.fi.⁊
ibi Bal.in fi.C.de cõuen.⁊ Bar.ĩ.l.vxorẽ.§.legaue/
rat ĩ fi.s̃.de lega.iij.Et Ray.ĩ.l.fi.§.fi.ĩ.ad munici.
24 ⁊ Bal.ĩ.l.i.s̃.đ sta.ho.❡Mouet primo ex cõmuni
vsu loquẽdi q nõ accipit res mobiles pro possessiõib⁹
sicut accipit ĩ reb⁹ĩmobilib⁹⁊ vnaqueqȝ dispositio ẽt
vltime voluntatis debet interpretari ẽm cõmunẽ vsũ⁹
loquendi ut.l.librorum.versi.quod tamẽ cassius.đ le
ga.iij.⁊ ibi no.l.labeo.de supple.le.l.cum delanionis
§.asinã.de fun.instru.ideo intelligitur de rebus ĩmo
bilibus nõ de mobilib⁹.Tamẽ guil.de cu.in commẽ
to.l.licet.C.eo.dicit videri ꝙ etiã absqȝ cõmuni vsu
loquẽdi nõ veniãt res mobiles ĩ legato.per.d.l.filij.
§.fi.ĩ.ad mũicip.⁊.l.ij.s̃.de fideius.mino.⁊.l.ab exe
cutione.C.quo.appel.nõ reci.⁊.l.i.C.de omni agro
deser.li.xi.❡Sed istud vltimum Guil.non puto ve/
rum per ea que dicta sunt super glo.dum in reb⁹ mo/
bilibus dixi eque proprie cadere pos.sicut ĩ reb⁹ĩmo/
bilib⁹.Et ad allegata per Guil.apparet respõsum ex
iuribus per eũ allegatis.q: ibi ratiõe adiũcti apparet
25 mẽtẽ loquẽtis ĩtelligi tñ de immobilibus.❡Capio
glo.super verbo quia naturaliter aduertant iuuenes
ad gl.q: videtur confusa ⁊ intricata.Pro expeditõe
huius glo.Queri potest de intellectu hui⁹dictiõis na
turaliter.Glo.exponit naturaliter.i.corporaliter ⁊ h̃
ꝟbũ glo.habetis põderare.q: ex eo infertur pos.na/

a ❡Commu nẽ vsuȝ.sȝ qualiter ꝓbabitur hic cõis vsus loquẽdi vid̃ ꝑ frã.de are.cõsilio.lxxiij

a. Jaso. h. mihi substare doc[illegible] despeum et or bene loq. Jaso [illegible] [illegible] unde que [illegible] de ar. ab etimologia vocabu[illegible] de iudicijs

Co. 9.

a ℭ Naturalis. dicit abb. in. c. ex litteris de consue. q̄ possessio pōt agri sine actu corporali per consuetudinē que pōt inducere actū per quē artificiose acq̄rat̄ possessio sine apprehensione corporali.

turalē appellari corporalē. ⁊ ecōtra, qd̄ est ꝯ Bar. hic i
l. nr̄a qui vult q̄ est dare possessionē naturalē causan-
tē ciuilē ⁊ ēt corporalē differentē i sua substātia a natu
26 rali ⁊ hic erit passus subtiliter. ī. declarād᷒. ℭ Secun
do ꝓ expeditōe glo. Quero quare corporalis dicat̄
naturalis[a]. dicit glo. q̄ aliqui dicūt ad differētiā ciuil̄
q̄ sint isti dicetur in glo. i v̄. ait. ī. eo. nō inculco vobis
verba. Et ideo dr̄ corporalis naturalis. q̄ de iure na-
turali primeuo anteq̄ essent iura ciuilia fuit inductū
⁊ statutū ut quācūq̄ terrā calcauerat pes tu᷒ tua erat
ut hic in gl. que auctoritas habet̄ originaliter Josue
27 primo ⁊. xiiij. c. ⁊ deutero. xi. c. ℭ Dum tamē glo. dic̄
q̄ naturalis possessio fuit inuenta iure naturali pme-
uo dicatis q̄ verius est q̄ pos. naturalis fuit inuēta iu
re naturali secundario qd̄ appellatur iusgētium secun
dariū qd̄ pꝫ. Dixi in lectione precedēti esse duplex ius-
gentiū primeuū ⁊ secūdariū ut. s̄. clare declaraui ⁊ se
cundario iuregentium inuenta est possessio naturalis
patet quia hic tex. dicit q̄ dominiū cepit ab illa posses
sione naturali. sed dominia fuerunt inuenta iuregētiū
secundario igitur ⁊c̄. ℭ Hoc ēt patet clarius q̄. s̄. di
xerim. q̄ inspecto primeuo iuregentium eorum q̄ iure
illo fuerūt introducta seruus est capax sicut ⁊ liber ⁊
eorum que primeuo iure sunt itroducta hodie adhuc
serui sunt capaces per. l. si id quod. s̄. de cōdi. inde.
vbi naturalis obligatio pōt acqri seruo q̄ fuit inuēta
primeuo iuregētiū. sed si esset in pos. sequeretur suum
hodie posse possidere qd̄ est falsum. l. qd̄ seruus. ī. eo.
merito nō est dicendū possessionē inuentā primeuo iu
regentium sed secundario. Et hāc opi. ēt tenet ange.
hic ⁊ Jo. de imo. hic ⁊ Pau. de ca. lꝫ ro. hic in prīn.
videat transire cū glo. ⁊ minus bene. ℭ Unde est cō-
clusio q̄ possessio est inuenta de iure naturali seu gen
tium secundario nō primeuo. ⁊ naturale iusgentiū ple
rūq̄ vnū pro alio ponitur. §. singulorū ⁊. §. per tradi
tionem. isti. de re. di. l. omnes populi. s̄. de iusti. ⁊ iur.
28 ℭ In glo. ibi itē noto hic glo. incipit attingere q̄ōnē
necessariam. ideo aduertatis. Quero qualiter posses-
sio naturalis apprehensa perdat̄ ⁊ qñ Glo. quattuor
ponit opi. prima est opi. qd̄ eoipso quod desinit insiste
re perdat naturalē possessionē per tex. hic dū dicit na
turaliter insistit. legā glo. ℭ Glo. alle. l. i. §. iterdictū
in fi. ī. de vi ⁊ vi ar. vbi dicit̄ q̄ si quis est spoliat᷒ pos.
domus habꝫ interdictū recuperādi etiam pro reb᷒ q̄
erāt in domo. sed non dicit qñ est expulsus an perdat
oēm possessionem. ⁊ ꝭm hanc opinionē q̄s hꝫ possessi
onē i illis q̄bus naturaliter isistit. alius ciuilē. ℭ Hec
prima opinio glo. dānatur ea ratione. q̄ in ꝑdenda
pos. requirit̄ animus. l. iij. §. in amittēda. l. quēadmo
dū. ī. eo. vnde lꝫ desinat quis insistere i re si nō habꝫ
29 animū ꝑdendi nō ꝑdit. ℭ Inquantum gl. dicit ibi i
partibus ergo in quib᷒ nāliter insistit ⁊c̄. q̄ gl. nō plꝫ
dic q̄ ēt partes in q̄b᷒ q̄s nō insistit dūmō sint ei᷒ fun
di dr̄ naturaliter possidere nō solū ciuiliter. q̄ cōsistit
in vna. nam partes omnes que sunt in conspectu di-
cuntur naturaliter possideri si omnes pertinent ad fū
dum ⁊ habet quis animum possidendi eas quia ocu
lus est instrumentum corporale aptum ad retinendā
possessionem ut. ī. eo. §. si iusserim. ⁊ l. quod meo. §.
si per venditorem. ī. eo. vnde glo. bene reprehendit
istam opinionem primam. ℭ Secūda fuit opi. pla. ⁊
azo. s. q̄ retinet naturalē quocunq̄ vadat cū possit re
dire qñ vult sed glo. dānat istam opinionem. q̄ si eēt
vera sequeret̄ nō esse ciuilem sine naturali quod vide
tur falsum. q̄ plerūq̄ iura faciunt mentionē alterna
tiue alius possidet naturaliter alius ciuiliter. l. i. §. deij
citur. ī. de vi ⁊ vi ar. l. ij. §. i. ī. pro here. ergo si pla. et
azo bene dixissent sequeretur q̄ semper possideret
naturaliter ⁊ ciuiliter. ℭ Tamen potuissent respon-
dere pla. ⁊ azo fatemur q̄ possidet naturaliter quan
do discedit quia ꝭm azo. ⁊ pla. vna erat tantum pos-

Co. 10.

sessio. s. naturalis ⁊ nulla ciuilis erat. vt dicet̄ in glo. in v̄bo ait.
vnde hoc ar. eis nō obstabat. vex̄ q̄ opi. vera ⁊ ꝯmunis erat q̄
due sunt pos. spēs nālis ⁊ ciuilis. iō bñ reprehēditur opi. pla. ⁊
30 azo. ℭ Hāc eādē opi. pla. ⁊ azo. scd̄a rōe rephēdit glo. vꝫ q̄ se-
queret̄ duos vnā ⁊ eādē reꝫ isolidū possider̄. pꝫ q̄ dicūt q̄ semel
adept᷒ est po. si discedit retiet adhuc naturalē modo sic quādo
possessor discedit de fundo ⁊ ad aliū locū se ꝯtulit si ali᷒ igredit̄
illū fundū dr̄ adipisci pos. naturaleꝫ. l. clam possidere. §. qui ad
nundinas. l. si id qd̄. §. fi. ī. eo. ergo si absentans retinet natura
lem ⁊ ille qui ingressus est habꝫ naturaleꝫ. ergo duo erunt isoli-
dum possidentes qd̄ est falsum etiaꝫ diuersis qualitatib᷒. l. iij. §.
ex contrario. in ver. qd̄ labeo. ī. eo. l. duo. ī. de p̄ca. In. §. ex con
trario dr̄. duo non possunt vnā rem possidere vn᷒ iuste. alius in
iuste q̄ sunt diuerse qualitates ergo ꝭ quātūcūq̄ naturalis quā
retinet ille q̄ discessit ꝭꝫ pla. ⁊ azo. diceretur retineri animo. quā-
do vero ingredit̄ postea q̄uis naturaleꝫ possidet corpore diuer
se qualitates nō operatur q̄ sit naturalis apud duos insolidū.
vnde est impossibile vt q̄ discessit retineat naturalē. legam istam
glo. ℭ Tertia ē opi. Oldra. q̄ statim q̄ q̄s exit de fūdo ꝑdit na
turalē ⁊ post exitū habet ciuilē. cū redit recupetat naturalem ⁊
ꝑdit ciuilem. ⁊ q̄ simul non possunt esse. hec opi. cōmuniter dā
natur q̄ nō est vex̄ q̄ exit᷒ de fundo sit causa ꝑdende pos. q̄ ñ
adest anim᷒. d. §. i ꝑdenda. nec sol᷒ ingressus est act᷒ ꝑ se suffici
ens ad acquirendū q̄ reqrit̄ ⁊ corp᷒ ⁊ anim᷒. l. iiij. in prin. ī. eo.
ℭ Itē dū dicit q̄ quādo redit ꝑdit ciuilē. stare non potest q̄ ñ
dꝫ ꝑdere ciuilem sine animo amittendi per. d. §. in amittenda.
31 ℭ Preterea sequeret̄ q̄ nūq̄ possidendo p̄scriberet ⁊ p̄scriptō
nem ꝑficeret qm̄ cuꝫ ciuilis possessio sit illa que causat p̄scriptio
nē nō naturalis ut. l. acquirit̄ in fi. s̄. ti. i. ⁊ in. §. ꝑ seruū q̄ in fu-
ga. ī. eo. l. q̄ fūdū. in p̄n. ⁊ ibi no. ī. ꝓ ēpto. ⁊ videbim᷒. in. d. §.
ex ꝯtrario. ad saturitatē ergo si q̄s redit si dicim᷒ eū ꝑdere ciuilē
prescriptio esset interrupta. q̄ requirit̄ ꝯtinuata pos. alias p̄scri-
ptio nō currit. s. i. C. eo. de vsuca. l. nāliter. ī. de vsuca. ⁊ ibi not.
ergo exeūdo vel redeūdo interrumpet̄ prescriptio vñ nūq̄ com
32 pleret̄. ℭ Preterea dū dicit q̄ simul esse nō possunt. i hoc male
dicit. q̄ nihil repugnat ciuilem ⁊ naturalē pos. simul stare. nā si
cut ciuilis ⁊ naturalis obligatio simul concurrūt. sic i ciuili ⁊ na
turali pos. imo naturalis obligatio requirit cōcursū ciuilis. alꝭ
nō ꝓducit actionē. l. iurisgētiū. §. sed cū nulla. s̄. de pac. l. legeꝫ
C. eo. ti. insti. de verbo. oblig. in p̄n. tñ ꝭm Bar. hic recte illō qd̄
dicitur q̄ non impeditur concursus vtriusque. fallit in naturali
pos. formali que est i vsufructuariū ⁊ similes que formalis natu-
ralis non pōt concurrere cū ciuili que est apud proprietariū. q̄
vsufructuarius possidet nāliter. l. naturaliter in p̄n. ī. eo. proprie
tari᷒ ciuilr̄. l. sciendū post p̄n. s̄. q̄ satisda. cog. ℭ Item i emphy
teota vasallo ⁊ suꝑficiario ut est glo. in. d. §. ex ꝯrio. l. si ut certo
§. si duob᷒ vehiculū. s̄. cōmo. in glo. magna. c. si q̄s per trigita.
in ti. si de feu. fue. ꝯtro. iter do. ⁊ agna. ⁊ similes q̄ recognoscūt
dominū habent vtile dominiū ⁊ possident naturaliter ⁊ domi-
nus seu ꝓprietari᷒ dicit̄ habere directū gl. ē in. d. §. ex cōtrario.
hec naturalis apud vsufructuariū non pōt concurrere cū ciuili i
33 persona eiusdem. ℭ Patet vsufructus formalis non pōt esse si-
mul cū ꝓprietate in ꝑsona vni᷒ q̄ vsufru. appellat̄ seruit᷒ perso-
nalis. sed si habeo proprietatem plenam dico habere dominiū
⁊ vsumfructū causalē nō formalem sed non est proprie tunc vsu
fru. eo q̄ ē vsufruct᷒ seruit᷒ ꝑsonalis ⁊ res mea mihi ipsi seruire
non potest. l. vti frui. in p̄n. s̄. si vsufru. pe. l. in re cōmuni. s̄. de
serui. vr. p̄di. sed oportet esse: apud vnū vnū: apud aliū aliō. vn
de naturalis formalis pos. nō cōcurrit cuꝫ ciuili sicut nec vsufru
ctus formalis cū ꝓprietate: vt. d. l. uti frui. ℭ Quarta est opi. ꝭ
glo. ⁊ istam approbat glo. ⁊ cōmuniter doc. hic. ⁊ glo. in. l. licet
C. eo. ⁊ facit quattuor casus ꝭm Jo. q̄ recte videt̄ locutus. Pri
mo qñ q̄s hꝫ naturalē ⁊ q̄s ciuilē ꝑ se. Secūdo quando habet
per aliū tñ naturalē ⁊ ciuilē vt ꝑ filiū vel seruū ex cā peculiari.
Tertio qñ ꝑ se ciuilem ꝑ aliū naturalē. Quarto qñ habet tātū
naturalē. Primis duob᷒ casib᷒ si exit ⁊ est in ꝯspectu rei pos. nō
amittit ēt si distet per decem miliaria: Glo. dicit q̄ quādo possi
det quis per se naturaliter ⁊ ciuiliter vel ciuilē habet per se ⁊ na
turalē per aliū. ut quādo seru᷒ me᷒ habet res peculiares. ⁊ ego
habeo naturalē ⁊ ciuileꝫ per aliū non per me q̄ ignoranter ego
acquiro. vt. ī. eo. l. iij. §. saltus. vñ non habeo in his animū nec

Co. 11

corpus in his casibus nõ amittit pos.q̃diu ẽ i fundo si exit non
amittit dũmodo sit in ɔspectu.q: per conspectũ pos.acquiritur
concurrente volũtate tradẽtis seu illiᵘ q in possessiõe est.l.quod
meo.§.si per vẽditorez.j.eo.z.j.ea.l.§.si iusserit.ergo si eo mo
do acquirit multo fortius eo mõ retinet q: cui damus actionez
ad acquirendum multomagis ad conseruãdũ.ut.l.i.§.qd ait
s.de superficie.z lz requiratur corpus z animus ad acquirẽduz
tamen retinet solo animo:sed illa dicitur ciuilis que retinetur vt
34 dicetur.j. ❡ Querit glo.quid si non est in conspectu sed est de
ꝓximo.z dicit nõ perdit si potest statim ingredi.l.clauibus.de
ɔtrahen.emp.vbi per claues[a] datur pos.si potest icõtinẽti quã
35 do vult intrare.ergo vr tradita possessio per claues. ❡ Quid si
nõ est in ɔspectu nec de ꝓximo.z sic amisit naturalẽ sed redeat
sic vt sit de ꝓximo an statim cũ est in ɔspectu recuperet dicit sic
si ita stat ut de facili possit recuperari.ar.d.l.clauibus.Sz Ja.d
are.ut refert Bar.hic arguit ɔtra hãc ptẽ.ar.d.l.pen.C.de cu
ra.furio.q: dicimᵘ q ille q discedit pdit possessionẽ z recuperat
q̃ primũ redit meliᵘ ẽ dicet q nũq̃ amittit sic.i.d.l.pe.j.d cura.
36 furi.naz semp expirat eiᵘ officiũ incontinenti quando furiosus
hz dilucida interualla. ❡ Preterea dic̃ q nõ dz amitti sine ani
mo.d.§.in amittenda.Bar.tñ hic z ceteri post euz tenẽt q gl.
ad contrarium respondet.verũ est qñ potest retineri.sed natura
lis possessio nõ potest retineri animo qñ est iũcta cũ ciuili. quia
requirit corpᵘ.l.clam possidere.§.fi.j.eo.q: si retineret:seq̃ret
q aliᵘ intrans non haberet possessionem.q: duo insolidũ zc̃.tñ
intrans hz possessionem.d.l.clam.§.q ad nundinas Et ꝓ hoc
allegat Bar.l.qd labeo.ff.de cõpensa.nam animᵘ non dz opa
ri in tot possessionibᵘ retinẽdis sicut qs de vno toto z quãtitate
37 nõ potest plures compensationes opponere. ❡ In ver.si autez
per alium est tertiũ membrũ si p aliũ habet naturalez z p se ciui
lẽ vt per ꝓcuratorẽ tutorẽ filiũ vel seruũ.s.extra cãm peculiarem
sed ciuilis dr retineri p me q: nõ acquirit ignoranti.d.§.saltus
z glo.magistra.i.l.i.C.eo.similiter si p colonũ habeo naturalez
z ciuilẽ p me hoc casu si detẽtãs exeat z nõ sit in conspectu nec
de ꝓximo tñ naturalis retinet p dominũ dũmodo exeũdo non
hẽat animũ deserẽdi.l.si colonᵘ.j.eo.z.d.§.q ad nũdinas.i.l.
si colonᵘ.dũ dicit eũ locatorẽ zc̃.apparet si exit animo pos.dese
rende dicit pdere naturalẽ dominᵘ.alias nõ. ❡ Itez dũ tex.di
cit eũ esse locatorẽ zc̃.de ciuili possessione nõ erat dubitãdũ. q:
38 si colonᵘ exit nõ priuat dominum ciuili sed dubitat de naturali.
❡ Itẽ dicit glo.in quarto casu qñ solã naturalẽ hz p se ut vsu
fructuariᵘ.j.eo.l.naturaliter.q: retinet quocũqz vadat ẽt si de
fundo exit z nõ est in cõspectu.l.iij.§.vñ vi.j.de vi z vi ar.iũcta
l.i.§.interdictũ aũt.eo.ti.q.§.vñ vi.dicit si vsufru.discesserit de
fundo z vult redire z nõ est admissus cõpetit sibi interdictũ vñ
vi:tanq̃ spoliatus pos.naturali.ergo retinet pos.alias interdi
ctum nõ competeret sibi.d.l.i.§.interdictũ autem.quia hoc nõ
datur ei quin cũ deijceretur possideat naturaliter vel ciuiliter vt
39 ibi. ❡ Sed querit glo.quare hoc vltimo casu retinet naturalis
plusq̃ primo z scdo casu? dicit glo.q: satis ibi operat animᵘ i re
tentione ciuilis.vnde pdit ibi naturalẽ.ar.d.l.qd labeo.s.d cõ
pensa.q: nõ põt tñ fatigari animus.q nõ est hic.q: hic nõ tñ
fatigatur animᵘ cũ ciuilẽ nõ hz. Uel potest dici q hec naturalis
habet quãdã ciuilitatẽ in se quã ciuilitatem quis animo tenet lz
exeat:qd nõ placet q: ciuilez habet ꝓprietariᵘ.d.l.sciendũ.s.q
satis.cog.ergo ipse vsufructuariᵘ nõ potest eam habere.l.iij.§.ex
contrario.j.eo.q: duo insolidũ zc̃. ❡ Dicit tñ Barto.hic q ali
quo respectu posset hoc vltimũ defensari.s.q hz aliquã ciuilita
tem pp ciuiles effectus quos ꝓducit vt infra dicet.q: acquirit
qs p eã prescriptionẽ vsufructus.puta pone habeo titulũ vẽdi
tionis vsufru.ab eo qui non potuit mihi vendere vsufru.conti
nuaui vtendo per tempus longissimum.prescribo cum tali na
turali.l.fi.i fi.C.de prescrip.long.tem.l.iusto.§.nõ mutat.j.de
40 vsuca.vbi per Bar.z in.d.§.ex contrario dicet.Itez acqrit fru
ctus insti.de vsufru.i pn. ❡ Ultimo potest dici q hec possessio
naturalis quam habet vsufructuarius habet annexum quoddã
ius corporale quod appellatur ius vsufructus.s.ius vtendi fruẽ
di hoc dicitur quasi possidere ciuiliter z naturaliter. Glo.singu
laris sm Cy.in.l.ait pretor.§.itẽ ei.s.qui.ex cau.ma.Bar.i.d.
l.naturaliter in pn.j.eo.addit alias duas glo.vnã in.l.s.plenᵘ.
§.deiectum.j.de vi z vi ar.z in.l.fi.j.vti pos.deinde dicit glo.si

Co. 12

habeo nãlẽ p aliũ.lz exeat ipse retineo tñ naturalez p
suũ animũ.vt in colono.secus si habeo per me natura
41 lem z ciuilẽ vt hic glo. ❡ Uidistis glo.plene tradẽtez
qualiter pdat pos.i corporalibᵘ rebᵘ z nãlis z ciuilis.
z vltra hos modos habetis modos qbᵘ pdit nãlis i.l.
peregre.§.qbᵘ.i.l.si ideo.§.qbᵘ.j.eo.p obliuionẽ z
longũ tempᵘ p alios in.l.q vniuersas.§.i.z i alijs.s.
vsqz ad.§.fi.j.eo.Et vnum modũ teneatis menti no
tabilẽ sm Cy.in.l.ii.in fi.C.de rei vendi.vbi dicit
possidebã fundũ istũ discedo retineo ciuilẽ aĩo.aliqs
in solido edificauit.an perdã omnẽ possessionem loci
super quo est positum edificiuz.finaliter dicit q sic q:
facilius perditur pos.q̃ vsufru.l.si qs vi.§.differẽtiã
j.eo.tamen si habeo vsũfructuz aree z superponitur
edificiũ p aliũ mihi perdit vsufru.l.repeti.§.fi.s.q.
mo.vsufru.amit.multomagis pos.perdo z est notan
dũ q antiquᵘ possessor nõ potest dicere se prescripsisse
42 q: pdit ciuilẽ p quã causatur prescriptio. ❡ Quomo
do autẽ perdat quasi pos.iuriũ incorporalium videa
tis plene per Inno.z alios in.c.in litteris circa vltiaz
col.de resti.spo.z in.c.olim.el.i.z in.c.ex parte eo.ti.
z in.c.querelã.de elec.z in.c.dilectus.de capel.mo.
z in.c.bone.el.ii.de postu.prela.z in.c.enim de resti.
in integ.plene per doc.maxime Bal.in.l.ij.C.de ser.
ui.z aqua.z in.c.i.de ɔtro.inter vas.z epis.per Ang.
in.l.quẽadmodũ.j.eo.per Pau.de liaza.in Rrica.d
cau.po.aliquid per Inno.i.c.conquerente[b].de offi.
43 ordi. ❡ Capio glo.magnã in ver.ait z in hac glo.in
pn.repetunt aliqua que dicta sunt in glo.p̃cedenti.
ideo non insisto sz in sequenti parte veniaz vbi dispu
tat quottuplex sit pos.z est necessariᵘ articulᵘ. ❡ Que
ritur quottuplex sit possessio glo.ponit duas opinio
nes.Pria ẽ q tñ vna.s.naturalis vt tenet pla.z azo
que approbatiue potest dici ciuilis.l.lege obuẽire.j.
de verbo.si. ❡ Secunda est opi.Joan.quã glo.h se
quitur q due sunt possessiones:naturalis que corpor
retinet.ciuilis que in animo cõsistit.l.nemo.C.eo.dũ
dicit duplicem rationẽ pos.vt in.l.iij.in pn.j.eo.Uñ
dicit Jo.q tex.in.d.l.lz.dum dicit exiens de fundo re
tinet pos.intelligit de ciuili non de naturali quã pdit
per discessum.l.clam possidere.§.qui ad nũdinas.j.
eo.sed illã naturalẽ perdit.z tamen.§.qui ad nundi
nas.dicit q retinet vnam ergo est ciuilis.q: naturalẽ
amisit quã hz qui ingressus est. ❡ Azo tamen respon
det ad.l.licet.q possessio que aĩo retinet dicitur natu
ralis.q: vno respectu potest dici ciuilis.quia opat ius
vt animo ɔtineret talis naturalis sicut actio ciuilis in
ducta a lege ciuili appellatur pretoria.q: p̃tor eã extẽ
dit.l.electio.§.si qs in pluribᵘ.l.si quis in pluriũ.s.d
noxa.sic hic appellat ciuilis pp extensionẽ z effectuz
sibi traditũ a iure ciuili.s.q retineat aĩo. ❡ Tandem
gl.residet q vera sit opi.Jo.tenẽtis q sint due pos.
ciuilis z naturalis z ꝓbat.si me absente quis ingredit
meũ p̃diũ qd possideo animo.d.l.licet dz intelligi q
hec sit ciuilis.q: si alius ingreditur fundum dicet adi
pisci naturalẽ possessionẽ.d.§.qui ad nundinas.l.si
id quod.§.fi.j.eo.ergo talis quam retineo:nõ potest
dici quam hz ipse:q: apud duos eadem:nõ potest ẽẽ
insolidum.ut.s.dictuz est:ergo oportet q dicatur q
illa quam ego retineo sit ciuilis.Et q ille qui ingredi
tur dicat adipisci pos.patet q: pla.z Azo h fatentur.
q: habet interdictũ vti possidetis si turbetur contra
vnũquẽqz extraneum non cõtra antiquũ dominũ.l.
i.in fi.cũ.l.se.j.vti pos.ergo sequit q possidet.si pos
sidet naturaliter.sequitur q absens nõ dicit retinere
naturalem ergo ciuilem: ergo due sunt possessiones
44 vna ciuilis.alia naturalis. ❡ Subdit glo.q qui ingre
ditur fundum possessum per absentez postea discedit
dicitur animo retinere suam possessionem naturalem
sicut dictum est.s.in vsufru.qui retinet suam natura
lem.dicta.l.iij.§.vnde vi.j.de vi z vi ar.sic hic qui so

a ❡ Per claues.adde z limita notabiliter ut p oldr.cõsilio.ccviij.

b ❡ Conquerente.adde sedri.ɔsi.clxxviij.p.d.de ro.de resti.spo.i nouis.

lam naturalē hʒ ⁊ in hoc ista glo. reputaꝛ notabilis ⁊
singularis. lʒ dubitauerit de hoc glo. in. l. i. C. uti pos-
sidetis. Tñ Bar. hic in vlti. col. ⁊ ꝯsequēter docto. se
quunꝛ istā glo. alr̄s dicit Bar. nūꝙ̄ cōpeteret uti pos.
ingrediēti. qꝛ qñ egredereꝛ ꝑderet illā naturalē ⁊ req
riꝛ ꝙ possideat tēpore lit. cōte. vt cōpetat sibi interdi
ctū uti pos. insti. de interdic. §. hodie. ¶ Nec obst. ꝙ
iste qui discessit de pos. perdat eam qꝛ nō ꝑdit. sed de
mū qñ redit ⁊ nouiter ingrediens eā nō vult amittere
45 dicā cras. ¶ Expedita est glo. quantū ad textuʒ. alia
fuit glo. in ver. ait i lec. p̄cedēti ubi habuistis quotu-
plex dicaꝛ possessio. ⁊ uidistis duas opi. unā pla. aliaʒ
Azo. approbat glo. ꝙ sit duplex. naturalis ⁊ ciuilis ⁊
licet glo. videaꝛ adherere opi. Jo. tñ glo. i. l. lʒ. C. eo.
vr̄ adherere opi. Azo. s. ꝙ una sit tm̄. ¶ Dy. dicit i re
gula sine pos. de reg. iur. in. vi. ubi hūc articulū plene
examinat ⁊ vr̄ ꝯcludere opi. Jo. eē uerā ꝙ duplex sit
pos. ꝑ. l. ij. §. i. ⁊. ꝓ here. ibi dum dicit naturalis uel ci
uilis sit possessio ⁊c̄. similis tex. ē in. l. iij. §. nerua fili⁹.
⁊. e. ubi de illo q possideat. deinde dicit si uult nācisci
pos. oportet ꝙ apprehendat custodiam. unde unam
habuit aliam voluit nācisci ergo duplex est possessio.
¶ Moueꝛ ēt ꝑ. l. i. §. deijcitur. ⁊. de ui ⁊ ui ar. dū dic̄
ei ꝯpetere vñ ui q deiect⁹ ē a possessione quā habuit ci
uiliter uel nāliter. Similis lr̄a ē in. l. iij. §. fi. in v̄. ciuilr̄
⁊ nāliter. ⁊. ad exhi. Bar. hic dicit ꝙ p̄ncipalia iura in
qb⁹ se fundat Dy. nō uidenꝛ bene ꝓbare opi. suā qꝛ
ibi accipiꝛ possessio ꝓ detentatione q̄si uelit in. l. ij. §.
i. ⁊. ꝓ here. dū dicit queādmodū colon⁹ d̄positari⁹ ⁊c.
qui dicunꝛ detinere. l. certo. §. si is qui p̄cario. ff. de p̄-
ca. l. lʒ. §. rei deposite. s̄. depo. ꝙ illa illatio uideaꝛ oñ
dere ꝙ p̄us ibi dixerit de detētatōe. sic ēt intellexit. d.
46 §. nerua. ¶ Que responsiones nō uidenꝛ sine uiolen
tia. ⁊ glo. in. l. ij. §. i. ad fi. ⁊. pro hr̄de. licet senserit istā
rñsionē tñ ibi fateꝛ ēt illū tex. de pos. intelligi ⁊ nihil
repugnat qꝛ possessio ciuilis ⁊ nālis nō pōt mutari ni
si superueniēte iusta cā. vñ colon⁹ depositari⁹ ⁊ similes
nō pñt sibi mutare cām. nā ubi detinēt nō pñt se con-
stituere possessores. ⁊ ubi ex una causa possidēt ñ pñt
possidere ex alia cā nisi supueniēte noua cā uel nisi su
pueniat nouū ius. Tex. i. d. §. nerua fili⁹. satis ꝓbat
opi. Jo. ⁊ Dy. ubi ēt Bar. tʒ idem ꝙ hic dū tractat d̄
pos. rerū mobiliū. qꝛ tex. ibi loqꝛ de possessione ciuili.
¶ Subdit ēt Bar. hic ꝙ inquātū Jo. ⁊ glo. hic dixit
possessionem naturalem esse que corpore retinetur. ci
uilem que animo retinetur. non uidetur perfecte loq
⁊ qꝛ naturalis etiam in animo retineꝛ patet i illa quā
habet vsufructuarius[a] ⁊ ille qui est ingressus pos. alte
rius absentis. nā hoc casu talis naturalis apprehensa
ꝑ illum animo retineꝛ. l. iij. §. vnde vi. ⁊. de ui ⁊ ui ar.
⁊ vidistis in glo. ita declaratum. ¶ In hoc articu. di
47 cit Bar. considerandū. qm̄ si consideramus acciden
tia que resultant ex modo acqrendi pos. tot essēt pos-
sessiones quot modi acquirendi pos. ut ex emptionis
titulo acquiritur ⁊ p̄scribiꝛ pro emptore ex cā donati-
onis acquiritur ⁊ prescribitur ꝓ donato. ⁊ sic d̄ singu
lis: qui appellāꝛ modi possidendi de quo in. l. iij. §.
genera. ⁊. eo. verum qꝛ ille non sunt proprie species
pos. per se. sed modi possidēdi ⁊ nō denotāt differen
tias substātiales circa possessiones. qꝛ vn⁹ ita bene pre
scribit sicut ali⁹ ⁊ vnus fruct⁹ ita bñfacit suos sicut ali⁹
ita ꝙ in hoc nō sūt differētie substātiales. vñ nō ita cō
stituūt diuersas spēs pos. vñ diuersitas specierū pos.
pēdet a diuersis spēb⁹ pos. vñ aīal rōnale differt a bru
tis ꝑ ꝑ differētiā substātialē q̄ ē inter illa animalia bru-
ta: que ratiōe carēt. rationalia āt rōnē habent unde sb̄
stātialis differentia constituit species per se nō aūt q̄-
litas aliqua que nō ostēdit differentiam substantialē.
vnde lʒ hominū quidā sint magni quidam parui. q-
dam albi. qdā nigri. nō tñ sunt diuerse species. ut no.
glo. insti. de iu. persona. in ver. differentia. l. fi. §. quo

[a] ¶ Vsufructuari⁹ adde ꝙ ideo oldr. ꝯsi. ccviij. in fi. dicit ꝙ illi q debēt nutriri illi q sunt ꝑpetuo dedicati ad uiuēdū de reditu aliquorū bonorū dicūꝛ naturaliter possidere ut puta si ponātur pauperes i aliquo hospitali ⁊ eis assigneꝛ certa bona pro eorum victu.

tiēs. ⁊. de publica. qꝛ nō sunt diuerse species sʒ bene est differētia
substantialis inter hoīeʒ ⁊ angelū. qꝛ homo ē mortalis. angelus
48 nō. ¶ Unde dicit Bar. tres esse species pos. proprie differentes
idest ꝑ differentias substantiales vna ciuilis. alia naturalis. alia
corporalis. ⁊ ut intelligatur quomodo vna ab alia differt omniū
ponit diffinitionē. ciuilis est ius insistendi rei nō prohibite possi
deri aptū producere ciuiles effectus respectu veri dominij. Jus
insistendi dictū est ratione de q̄ in p̄ma lectione in generali diffi
nitione pos. per. l. peregre. i p̄n. ⁊. eo. Qd̄ sit aptū producere ci
uiles effectus ⁊c. pʒ qꝛ per ciuilem possessionem quis p̄scribit ⁊
vsucapit. vt. ⁊. ea. l. §. per seruū q in fuga. ⁊ per. l. qui fundum in
p̄n. ⁊. ꝓ empto. ⁊ est glo. in. l. i. C. de ser. fugi. ⁊ in. l. iij. §. ex con-
trario. ⁊ ibi dicetur. ⁊. eo. ¶ Nec ob. ad diffinitionem si dicꝛ cō
tra qꝛ si qs possidet mala fide non potest vsucapere seu longo
tēpore prescribere ⁊ sic non potest acquirere dominiuʒ quod ac
quiritur per vsucapionē. l. traditionibus. C. de pactis. qꝛ dicit nō
dixit in diffinitione ꝙ producat effectum veri dominij sʒ dicit ap
tum producere nō ergo negatur quin sit aptuʒ producere ꝯcur
rētib⁹ extremis habilibus qꝛ reqritur bonafides ⁊c. vnde qñ ces
sat malafides potest prescribere. l. nō solum. §. i. ⁊. ti. i. ¶ Item
dicit nō obstare si dicꝛ ꝙ dominus non potest per cōtinentiā ci
uilis pos. p̄scribere dominiū. qꝛ iaʒ domin⁹ est. l. seq̄ꝛ. §. lana. ⁊.
ti. i. ergo domin⁹ nō potest habere ciuilem cū non sit apta pro-
ducere ciuiles effect⁹. ¶ Respondet ipse ꝙ nō ob. qꝛ dixit aptū
vñ pone ꝙ dominus q possidet ciuiliter perdit dominiū aut in
aliū transtulit nō perdit ꝑ hoc possessionē. sed retinet ⁊ pōt pre
scribere s̄m glo. no. in. l. cum duobus. §. idem respondit. s̄. pro
socio. ⁊. l. fi. C. de sacrosan. ec. vbi gl. ordiaria. vñ virtute pos. re
manentis potest prescribere. Item nō ob. de creditore nō habē
te rem i pign⁹ qui dr̄ possidere ciuilr̄ ⁊ naturaliter. ⁊. ea. l. §. per
seruū corporalr̄. l. cū notissimi. i p̄n. C. d̄ p̄scrip. tri. āno. ⁊ tñ hic
creditor nō prescribit. d. §. ꝑ seruū corporaliter. l. serui noīe. ⁊. d̄
vsuca. qꝛ dicit ꝙ nō prescribit sibi. qꝛ nō possidet ad sui vtilitatē
sʒ illi ad cuius vtilitatem possidet prescribit iuribus ꝓxime alle.
49 ¶ Item nō ob. etiam vltimo dicit ipse si arguitur ꝙ dato ꝙ per
vsucapionem acquiratur verū dominium ⁊ directum. l. traditio
nibus. s̄. alle. tamen per prescriptionē solū vtile dominiū queriꝛ
⁊ nō directum. l. i. in fi. s̄. de aqua plu. ar. auc̄. nisi tricēnales. ⁊
ibi gl. C. de bo. ma. plene in. l. ij. ⁊. iij. ⁊. ti. i. ergo non ꝑ possessio
nem ciuilem acquiritur verū dominiuʒ cum non directum qꝛ di-
cit ipse ꝙ ille q p̄scribit: licet non acquirat directū dominium. tñ
ꝑ suū vtile dicitur accedere directū dominiū qd̄ erat apud anti-
quū dominiuʒ. ut glo. in. l. si edes. la. i. in fi. s̄. de ser. vr. predio.
l. iij. §. ex plurib⁹. ⁊. eo. per totū titulū. C. de prescrip. lon. temp.
⁊ excludit verū dominium ⁊ ei prefertur ⁊ ꝑ consequēs satis di
citur consequi verū dominiū attento ꝙ hoc vtile prefert̄ vero do-
minio qd̄ erat apud antiquū verum dominū. hec sunt que ipse
dicit circa ciuilē possessioneʒ ⁊ eius diffinitionē. ¶ Contra quā
ang. insurgit hic dicens ꝙ ista diffinitio etiam videtur conueniꝛ
naturali possessioni q̄ etiam est apta ad acquisitioneʒ veri domi
nij qꝛ scd̄m eum naturalis vacante ciuili sufficit ad vsucapionem
⁊ prescriptionē. allega. nota. per dy. in. d. c. sine possessione. vbi
dy. pro hoc alleg. glo. in. l. i. C. de ser. fugi. vbi habēs naturaleʒ
nō incipit prescribere: nisi quādo antiqu⁹ possessor suam ciuileʒ
ꝑ decēnij cursuʒ amiserit ⁊ allegat etiaʒ. l. furtuʒ. §. fundi. ⁊. ti. i.
videbimus in. l. si de eo. §. si forte. ⁊. eo. ⁊ no. glo. i. l. licet. C. eo.
50 ¶ Sed Jmo. dicit nō debere reprehēdi Bar. quia quādo vn⁹
habet naturalē. ⁊ alius desinit ciuiliter possidere ciuilis accrescit
habenti naturalē. alleg. l. clam possidere. §. qui ad nūdinas. cū
l. seq. vbi nota. glo. ⁊. eo. merito non est verum ꝙ sola naturalis
isto casu sufficiat. ¶ Ange. in. d. §. ex contrario in. l. iii. ⁊. eod. re
assumpsit idem qd̄ ipse posuit hic ⁊ Bal. in aliquibus lect. in. l.
licet. C. eo. ¶ Sed imo. in. d. §. ex cōtrario. reprehēdit Ang. ut
hic facit. ⁊ ibi addit vltra ea q̄ hic dicit ꝓ hoc ē tex. i. l. acquiriꝛ.
in fi. cū glo. s̄. ti. i. vbi due ponuntur rationes in tex. quare vsu-
fructuarius nō potest prescribere. Una qꝛ habet malamfidem
cum sciat dominiū ad proprietarium pertinere. Secunda quia
nō possidet ciuiliter vt ibi in glo. sed naturaliter sic. vnde cū ibi
sint due rationes sufficit vna sola ad exclusionem vt nō prescri-
bere possit. §. affinitatis. insti. de nup. glo. in. l. si ventri. §. fi. ⁊. d̄
priuileg. credito. l. libertorū. §. notanter. ⁊. de his qui no. infa.

¶ Unde satis est q̄ qs naturaliter tm̄ possideat non ciuiliter vt
excludatur ab vsucap. vel a p̄scribēdo. vn̄ etiā si nollet accresce-
re sibi ciuilē nō posset prescribere. vnde remanet defensata diffi
51 nitio Bar. ciuilis possessionis. Secunda fm Bar. est naturalis
quā ipse sic diffinit. Possessio naturalis est ius insistendi rei nō
p̄hibite possideri aptum producere ciuiles effectus respectu ali
cui⁹ iuris separati a dominio ⁊ respectu naturaliū accessionum.
Exēplificat in vsufructuario. feudatario. emphiteota ⁊ similib⁹
qui naturaliter tantum possidēt. l. naturaliter. ī p̄n. j̄. eo. ⁊ nota-
tur. in. d. §. ex contrario. ⁊ in. d. §. si duobus vehiculū. nā pos.
eorum est apta producere ciuiles effectus q̄ ē dominiuȝ: q̄z si qs
emit ab aliquo vsufructū putās euȝ habere dominiuȝ vult p̄scri
bere per huiusmodi naturalem ius vsufruc. potest ⁊ non impe-
ditur a vero dn̄o post longum tempus. l. fi. in fi. C. de prescrip.
long. tem. l. si ergo. §. fi. s̄. de publi. l. eum qui. in prin. j̄. de pu-
bli. vbi publiciana daẗ ei qui emit ab vsufructuario. sȝ cui datur
publiciana datur facultas prescribendi. d. l. eū qui. vt plene no.
Bar. in. l. iusto. §. nō mutat. j̄. ti. i. sed. l. fi. in fi. s̄. allega. non so
la bene probat. sed probat per aliam prescribendam libertatē.
vn̄ operatur talis naturalis ciuilē effectum. ¶ Secundo operaẗ
effectum respectu naturaliū accessionuȝ quas facit suas iste vsu
fructuari⁹ q̄ cito ab eo percipiuntur. l. si fur. s̄. de vsufruc. ⁊ l. si
vsufrucruarius. s̄. qui. mo. vsufruc. amitta. qui est effectus domi
nij. allegat auc̄. nisi tricennales. C. de bo. ma. vbi tex. non dicit.
sed glo. dicit q̄ qui longissimo tempore possidet p̄scribit domi-
niū vel effectum dominij. ¶ Ultio gl. nō probat tamen est verū
in se q̄ qui p̄cipit fructus ex re aliēa exxātes domino prestare co
52 gitur. l. certū. C. de rei vē. l. qui scit. §. in aliena. s̄. de vsuris. ⁊ l.
fructus. cum fi. de rei vendi. Et q̄ hec naturalis habeat effectū
naturalium accessionum patet per. l. indebiti. in prin. cum gl. s̄.
de condi. inde. vbi dicitur naturalis. q̄z parit conditioneȝ natu
ralium accessionū. vnde sicut conditio incerti dicitur naturalis:
sic hec naturalis pos. dicitur q̄z naturaliter possidēti parit actio
nem naturalium accessionū. ⁊ parit actionem ciuilium accessio-
num que non nascuntur ex re vt pensiones domorū. vectura na
uium. de quib⁹ in. l. si nauis ⁊ ibi no. s̄. de rei ven. ⁊ ex his bart.
putat explicatum que si tnaturalis possessio. Et subdit q̄ debȝ
dici vna que est apud emphiteotā vsufructuarium. feudatariū.
⁊ similes. licet vnus plus iuris habeat q̄ alius. q̄z differunt nu-
mero sed non specie. q̄z vnaqueqȝ est eiusdem speciei. q̄z nō ha-
bent differentias substantiales q̄z prescriberet ius idest domini-
um. c. si quis per. xxx. si de feu. fue. contro. inter do. ⁊ agna. glo.
in. l. ꝯpetit. C. de prescrip. tri. anno. ⁊ licet in vno sit plusq̄ ī alio
Hec tamen differentia non arguit diuersitatē specierum. d. l. fi.
de fun. instru. nā nauis parua nō differt ī specie a magna. sȝ dr̄
esse in vna specie. Hāc diffinitionem naturalis pos. ostendaȝ in
fra p̄rime impugnando diffinitionem tertie speciei. s. corporalis
53 non esse bonā. ⁊ in hoc Bar. minus bene dixisse puto. ¶ Unde
dicit Bar. tertia species possessionis dicitur corporalis. dicit bn̄
q̄ pōt dici naturalis q̄z in ea apprehendenda actus naturalis
interuenit. l. si id quod. §. i. l. quod seru⁹. j̄. eodem. tamē ratiōe
magistralioris doctrine appellat eā corporalem. ⁊ dic̄ eā esse qn̄
aliquis hȝ fundum quem possidet discessit ⁊ ad nundinas iuit:
alius superuenit ⁊ ingreditur fundū hic diciẗ adipisci corpora-
lē que ēt naturalis potest appellari quia interuenit actus corpo
ralis naturalis. s. per actum corporeū per. d. l. si id quod. ⁊ eam
diffinit sic. Corporalis est ius insistēdi rei nō prohibite posside
ri aptū producere ⁊ retentionē ⁊ recuperationem productionis
effect⁹. Et exēplificatā eā vt vidistis. ⁊ licet Bar. ita exemplifi-
cet. tn̄ Bar. voluit etiam istam corporalem habere locum in eo
qui ingreditur fūdū vacantē idest nō possessum ab aliquo neqȝ
ciuiliter neqȝ naturaliter. ut per lapsum decem annorum. q̄z tūc
per obliuionem inducitur amissio pos. l. si de eo. §. si forte. j̄. eo
dem. ⁊ si nouiter veniens ingreditur dicitur habere ciuileȝ ⁊ na
turalē. quod patet ex effectib⁹ quos posui supra dū tractat d̄ na
turali possessione. dū dicit respectu iuris quod ē infra dominiuȝ
⁊ naturalium accessionum. naturalis non acquirit dominiū. sed
ciuilis. j̄. ea. l. §. per seruū qui in fuga. ⁊ parit acquisitionem fru
ctuum secundum glo. in. d. §. ex contrario. j̄. eo. l. iij. ⁊ probaẗ.
in. d. l. si fur. vult Bar. q̄ hec corporalis p̄ducat retētionis ⁊ re
cuperationis effectū. retentionis quia competit ei vti possi. si tur

batur ab alio q̄ a primo. l. i. in fi. cum. l. seq. j̄. vti possi. habet ēt
recuperande vnde vi. l. i. §. deijciẗ. ⁊ §. qui a me. j̄. de vi ⁊ vi ar.
Non autem qui habet corporalem prescribit. quoniam si dicere
mus eum prescribere sequeretur q̄ duo efficerentur domini in-
solidū. quia qui discessit habet ciuilem quam retiet animo. d. §.
qui ad nundinas. ⁊ alter̄ qui ingreditur ad prescribendū opor
teret habere ciuilem. ⁊ sic duo haberent isoliduȝ ciuilem qd̄ ē in
possibile. vt. d. l. si vt certo. §. si duob⁹. s̄. cōmo. l. hereditatē. §.
pater. j̄. de castren. pe. ¶ Anteq̄ videam⁹ de veritate eorū que
Bar. dicit expedit videre an opi. io. qui tȝ q̄ sint due possessio
nes. vel azo. qui tȝ q̄ sit vna sit uera. Uidistis supra adducta ī
glo. Dico veraȝ videri opi. Jo. qui tenet q̄ duplex sit possessio
q̄ vltra supra adducta probatur per. l. quēadmodum. j̄. eo. vbi
dicitur quēadmodum nulla possessio sine corpore ⁊ animo acq
ritur. nā si vna tantum esset possessio non debȝ dicere nulla. plu
res ergo presupponit eē possessiones. ¶ Secundo videmus na
turalis pos. nō sufficit ad prescriptionē. l. acquiritur in fi. s̄. ti. i.
ergo oportet presupponere esse aliā per quam prescribiẗ ⁊ vsu-
capiẗ. ¶ Tertio si verū est q̄ ille qui erat in fundo ⁊ discessit di
ceẗ animo retinere pos. d. §. qui ad nundinas. ⁊ d. l. licet. ⁊ con
stat q̄ ille qui īgreditur dicitur possidere. d. l. si id qd̄. §. i. si vna
tm̄ est ut naturalis resultat vnum de iure impossibile q̄ duo eā-
dem rem ⁊ eodem modo insolidum possideant contra. l. si duo
j̄. de preca. ⁊ d. §. ex ꝯtrario. ¶ Ad istam tamen rationem vlti-
mā videtur posse sic dici: naturalis diuersis respectib⁹ potest eē
apud plures insolidū. l. fi. j̄. uti possi. nam vsufructuarius habet
interdictū vti possideris si turbaẗ ī re vsufructus quam natura-
liter possidet vsuarius hȝ uti possidetis pro eadem re si turbaẗ
in sua naturali possessione. vnde in vno ⁊ eodē fundo si vn⁹ ha-
bet vsufructum. alius vsum. ambo dicuntur possidere. q̄z habēt
uti possidetis. verum est diuersis respectibus. imo ut dicit bart.
in. d. §. ex contrario. tres vel quinqȝ possunt vnam rem posside
re diuersis respectibus fm Bart. ibi ⁊ in. l. fi. uti pos. unde qui
nouiter ingressus est fundū absentis habet naturaleȝ habito re
spectu ad acquisitionem inductam de iuregentiū quam p̄ actū
corporalē habet ⁊ retinet possessionem. sed absens habet natu-
ralē diuerso respectu. quia per dispositionē iuris ciuilis disponē
tis animo retineri po. diciẗ possidere. sed primus habet iuregē-
tium. secundus p̄o iure ciuili. Ueruȝ quia ut dixi super hac glo.
qui nouiter ingressus est pos. eā animo retinet sicut antiqu⁹ pos-
sessor. vn̄ non sunt domini simili respectu. vnde sustinendo opi.
Jo. ⁊ conclusionem: ver̄ est q̄ sunt due possessiones. s. ciuilis ⁊
naturalis. ¶ Sed dubiū est retenta hac cōmuni conclusione a
doc. approbata vtr̄ vera sit distinctio Bar. que processit capi-
te suo q̄ triplex sit possessio naturalis. ciuil' ⁊ corporal'. ¶ Ro.
h̄ trāsit cū Bar. allegat. l. fi. in verbo corporalis. C. de fun. pa.
54 li. xi. ⁊ l. qd̄ seru⁹. in uerbo corporalem. j̄. eo. ¶ Addo tex. in. c.
qd̄ aūt. de iur. pa. ⁊ illuȝ tex. ibi Anto. de bu. ponderat. q̄ sit da
re tertiā speciem corporalis pos. Ad idem allego. c. cum aliqb⁹
in ver. corporalis. extra de re iudi. ⁊ ibi etiam Ant. de bu. pōde
rat illum tex. pro opi. Bar. tn̄ dicit hoc remittendum ad no. p̄
Dy. in. c. sine possessione. d̄ re. iur. in. vj. ¶ Cū opi. Bar. etiam
concordat Ang. in. l. si quis vi. §. differentia. in repetitione illi⁹
§. j̄. eo. Sed contrariam opi. s. q̄ non sit dare tertiaȝ speciē pos
sessionis. s. corporalis. tȝ Ang. Imo. ⁊ Pau. de cast. hic ⁊ vltra
eos Bal. i. l. i. ī. vij. col. C. uti pos. ⁊ Bal. Ang. ⁊ Saly. in. l. licet
C. eo. ⁊ Bal. ī rub. extra de cau. pos. ī p̄ma. ⁊ secūda col. ⁊ ang.
in. l. nemo per illū tex. in ver. duplicem ubi nō dicit triplice ȝ. C.
eo. ⁊ ang. in. l. i. C. co. d̄ vsuc. ultra. d. l. nemo. moueṅ moderni
hac ratione q̄z lȝ illa naturalis pos. quā habet vsufructuari⁹: ali
qd plus habeat q̄ naturalis quam hȝ q̄ ingrediẗ fundū absen
tis nō tamē debet dici q̄ sint diuerse species. d. l. fi. s̄. de fun. in
stru. ¶ Hec tamē ratio totaliter non satisfacit qm̄ si inspicimus
hanc rationē possum⁹ dicere q̄ ciuilis non differat in specie a na
turali. lȝ una plusq̄ alia inducat. qd̄ tamen est falsum fm cōclu.
eorūdem ⁊ cōmunem. ¶ Unde alia ratione probo non ueram opi.
Bar. que cōmuniter reprobaẗ ⁊ ostendo sic. Bar. uult differre
naturalē quā habet fructuari⁹ a corporali possessione quam ha-
bet fundū ingrediens q̄z fȝ eū naturalis quā habȝ vsufructari⁹
producit effectū. s. acq̄sitionem qd̄ est infra dominium id est vsu
fruct⁹. ⁊ prescriptionē naturaliū accessionū. nō bene dixit i hoc

cū supportatiōe probo. Jus vsufruct⁹ q acqrit̄ per prescriptōe3 vsufructuarij ab eo q emit nō a domino bona fide vsufructum nō causat̄ a naturali possessione quam habet vsufructuari⁹. sed ex quasi possessi. naturali ⁊ ciuili iuris vsufruct⁹ que est ipropriē pos. ¶ Probo si quis prescribere d3 illud quod possideret vsufructuarius possidet naturaliter fundum. l. naturalr. ſ. eo. ergo si naturalis pos. causat prescriptionē debet prescribere fundū ⁊ tñ est verum. d. l. acquiritur. in fi. vnde naturalis possessio non causat prescriptionē illius iuris vsufruct⁹. bene verum est q̄ quasi possidet naturaliter ⁊ ciuiliter ius vsufructus quia hab3 titulū vsufruct⁹ ad utendum fruendum cum voluntate domini. vt est gl. no. in. l. ait ptor. §. item ei qui. ſ. q. ex cau. ma. cu3 concor. q̄s dedi in precedenti lectione. Si ergo prescriptōe3 acqritur ius vsufruct⁹ oportet q̄ fundetur in quasi pos. iuris vsufru. vnde naturalis possessio non affert prescriptionē vsufructus. Idem dico ī
55 emphiteota ⁊ feudatario. q: a pari in omnib⁹ procedunt. ¶ Similiter naturalis quam h3 vsufructuarius non producit acquisitionē naturalis accessionis. ut no. Bar. in. d. §. ex cōtrario. vbi dicit expresse q̄ ē ius vsufruct⁹ q̄d ius possidet naturaliter ⁊ ciuiliter. ¶ Vel possumus dicere q̄ est voluntas domini si habeo titulū a dño habente potestate3 in me transferendi ius vsufruct⁹ facio meas accessiones naturales. sicut colonus qui non dicitur possidere sed detinere. vt. l. i. C. eo. de vsu. tñ facit fructus suos postq̄ recessit consensu domini. ut. l. si seruus. la. ii. §. locaui. ſ. de fur. dicam. in. d. §. ex contrario. Unde dū dicit Bar. naturale3 possessionē operari in vsufructu prescribendo: male dixit q: non est naturalis possessio q̄ hoc facit. ut. ſ. dixi. vnde non bene diffiniunt naturalē cum non operetur illos effectus. tamen dico q̄ non d3 diffiniri naturalis. aut ipse diffinit corporalē ⁊ tunc cessant contraria. arg. vnde habemus ciuilem ⁊ naturalē possessio
56 nē ⁊ nō plures. ⁊ ita conuenit vsufructuario ⁊ vnicuiq3. ¶ Contra diffinitionem Bar. qui diffinit corporalem insurgit etiā bal. hic q̄ non ē bona diffinitio. quia conuenit etiam detentatōi. nā ⁊ detētator si cadit a possessiōe h3 ius recupandi. l. si duo. §. creditores. cum glo. ſ. vti pos. l. aquilius regulus ⁊ ibi Bart. ſ. de dona. l. in rem. §. neraci⁹. ſ. de condi. fur. ⁊ in. l. rem que nobis. ſ. eo. vbi videmus ⁊ cū eo trāsit Jmo. ¶ Sed saluat Bar. ⁊ addit ad diffinitionē corporalis siue naturalis est ius insistendi rei non phibite possideri retentionis ⁊ recuperationis producens effectū ⁊ cessat argumētū de detentatione. ¶ Ex predictis residet duas esse possessiones. vna ciuilis alia naturalis q̄ potest ap
57 pellari corporalis. ¶ De ista materia ēt vide Bal. in rubrica de conten. inter me ⁊ dominū in vsi feu. ⁊ in. l. fi. in. iij. col. C. d̄ sacrosan. eccle. Et addit q̄ est dare pos. quanda3 que appellat̄ ciuilissima q̄ñ ex dispositione legis vel consuetudinis absq3 actu corporeo est inductū pos. transferri. allegat. c. ex parte. vult allegare. c. ex litteris de consue. vbi ɔsuetudo potest transferre pos. tñ ibi interuenit certū signū ponēdo modicū terre ad altare q° casu videt̄ totam pos. suam in eum transferre. ¶ De isto dicto facit Roma. hic mentionē ⁊ pro eo est casus in. l. raptores in ṽ. plenissima pos. C. d̄ epi. ⁊ cle. ⁊ ibi bar. dicit no. q̄ ex iuris dispositione sine aliquo actu transfertur pos. ⁊ pro hoc etiā allegat. l. quisquis. C. de dona. ⁊. l. si quis ex argen. §. ⁊ si quidē. C. eo. ti. vbi retento vsufruc. transfert pos. tñ ibi interuenit aliquis act⁹ corporeus ut videbim⁹ in. l. iij. in prin. ſ. eo. sed quando non interuenit actus corporeus nō ē melior tex. q̄ ī. d. l. raptores. vbi si quis rapiat dyaconissam transferuntur omnia bona illius ī tale monasteriū. ¶ Cum decisione Bal. in. d. l. fi. C. de sacrosan. eccle. transit simpliciter Ang. in. l. i. ſ. de distrac. pign. vbi allegat etiā dictam. l. raptores. ⁊. d. c. ex pte. ⁊ allegat corrupte sic bal. Tamen hec ciuilissima possessio non est species pos. per se: nam l3 alio modo acquiratur quam alia possessio tamen non est diuersa species ab aliis q̄ cognoscuntur propter differētias specierum q̄ species pos. sunt ut no. Bal. in. l. i. in. iii. col. C. si plu. vna sen. vbi pos. q̄ñq3 est facti q̄ñq3 pti facti q̄ñq3 pti iuris. alle.
58 d. c. ex pte. vbi tamen modicum facti interuenit. ¶ Hanc pos. ciuilissimā Bal. in rubrica. extra de cau. po. appellat artificiale3 vt si statuto caueat̄ q̄ pos. continuetur de testatore in heredem ē artificialis. q: iuris artificio ē inducta. vnde volunt q̄ statuto vel cōsuetudine pōt induci ⁊ transferri pos. sine aliquo actu corporeo hoc satis bene pbatur per. d. l. raptores. ⁊ Ange. expsse

hoc voluit in. l. qui vniuersas. §. i. ſ. eo. ⁊ fuit de mēte Cy. ⁊ bal. in. l. ea. l. C. de cdi. ob cau. ⁊ Bal. in. l. traditionib⁹. C. de pac. q̄uis Bal. met dixerit ɔtrarium in. l. i. in prin. C. eo. de leg. ⁊ minus bene. nam ibi dicit q̄ vbi act⁹ corporalis interuenit non potest statuto vel consuetudine induci. allegat. d. cap. ex parte sed ad. d. l. raptores. nō pōt dari solutio. ¶ De materia ista videa
59 tis ēt Bal. in. l. ii. in. viij. col. C. de serui. ⁊ aqua. ⁊ in. l. regulariter. ſ. de peti. here. vbi dicit quādā eē corporalē pos. quādā incorporalē. ⁊ quandā incorporalissimam. corporalis que in reb⁹ corporalib⁹ cadit. Incorporalis. ut quasi pos. iurium adherētiū reb⁹ corporalibus vt seruitus altius tollendi. aque duct⁹ ⁊ cē. que coherent reb⁹ corporalibus. Incorporalissima que competit p iure nō coherēte rei corporali. vñ creditor dicitur large possidere creditū suum in debitore. vt est glo. no. in. d. l. regulariter. nā quia est circa rem incorporalem vt nomen debitoris seu actiōes appellatur quasi posses. incorporalissima ut ipse dicit ibi. ¶ Ex
60 pedita diffinitione ⁊ diuisione pos. Querit bar. an q̄si pos. iurium corporalium diuidatur in quasi pos. naturalem ⁊ ciuilem sicut dictū est. ſ. de pos. rerum corporalium. ⁊ dicit videri q̄ non quia ista q̄si pos. consistit in facto. l. seruitutes. in prin. i ver. fcō. ſ. de ser. vr. predi. ¶ Secundo quia ciuilis quasi retinetur animo. ⁊ sic esse continua. sed si diceremus in dictis iurib⁹ q̄si pos. dari ciuilē sequeretur quasi pos. esse continuam. ⁊ per cōsequēs nullū esset ius incorporale vel seruit⁹ quod prescribi posset. quia ibidem dicitur q̄ seruitus continua prescribitur. discontinua nō ēt longissimo tempore cuius inicij ⁊ cē. l. seruitutes. la ultima. ſ. de
61 serui. l. i. in fi. cum. l. sequen. ſ. de aqua plu. arcen. Causam continuā habent que sunt apte esse in vsu absq3 fcō hominis ut stillicidiū ⁊ aque ductus quādo fluit per se aqua. l3 seruit⁹ que requirit factū hominis vt seruitus vie vel itineris dicitur habere causam discontinuā que non prescribitur nisi tanto tempore cuius inicij memoria ɔria non existit. hec doctrina traditur in. l. foramen. ſ. de serui. vr. predi. ⁊ in. l. i. ⁊. ij. C. de ser. ⁊ aqua. Si possessio ciuilis daret̄ in istis incorporalibus: q: ciuilis pos. retinetur animo. ⁊ sic esset continua talis seruit⁹ etiam habens causam discontinuā deberet posse non prescribi. ¶ Contrarium tamen decidit Bar. q: que prescribi debent requiritur q̄ ciuiliter possideantur. d. §. per seruum qui in fuga. sed hec prescribunt saltē habentes causā continuam. d. l. seruitutes. la ultima. ſ. de seruitutibus. ergo oportet capere quasi possessio. ciuile3. ⁊ ita tenet gl. quid dicat Jaco. de bu. ⁊ etiam Roffre. in. §. eque. instituta de actio. Confirmat̄ q: quasi possessio que parit retentionem que per acquisitionē corporalem facto nostro inducitur: dicitur ciuilis quasi possessio. l. qui fundu3. ſ. quēadmodu3 seruit. amit. l. i. §. q̄stū. ſ. de aqua quotidiana ⁊ esti. vbi fund⁹ retinet vsum seruitutis per se absq3 fcō hominis. vnde si hoc anno duxi aquā deinde fluit per se: tamē ea3 retineo ⁊ non dicit̄ amissa tanq̄ nō vsus longo tempore. hec quasi pos. que retinet̄ per ipsummet
62 fūdū absq3 fcō hominis debet dici naturalis. ¶ Ciuilem autē appellam⁹ que causat prescriptione3 ut dixi. ⁊ fundus hoc casu dr̄ prescribere. q: fundo acquiritur seruitus non homini. l. qui aliena. §. fi. ſ. de neg. ges. l. via. §. si fund⁹. de serui. rusti. predi. verum qui vult acquirere seruitutē per ipsum fundum requiritur q̄ faciat aīo acquirendi. ⁊ vtatur iure suo nō alieno. vt. l. fin. ſ. quemadmodū serui. amit. alias non prescribit. l. ii. §. illud. ſ. d̄ aqua quot. ⁊ esti. vñ in his est dare quasi pos. ciuile3 q̄ animo retinetur. quia bona fide iure suo vtitur. Hec est communis opinio ⁊ eā seqtur Guil. de cu. in. l. licet. in. viij. col. C. eo. ⁊ requiritur q̄ sit cā continua ⁊ q̄ vtatur iure proprio. quia tūc fundus prescribitur. d. l. qui aliena. §. fi. vnde ergo requiritur anim⁹ eius. ⁊ idē t3 Ange. in repetitione. d. §. differentia. ⁊ in. d. l. nemo. C. eo. ⁊ ibi etiam Ja. ⁊ Bal. in. l. i. C. de serui. ⁊ per Bal. ⁊ Ange.
63 in. l. seruitutes. la. ij. ſ. de serui. titu. ge. ¶ Querit Barto. an detentatio dicat̄ esse iuris vel facti. dic quod videtur q̄ sit iuris. l. fi. §. si qs metu. ſ. de dam. infec. vbi detentatio que est apō missum ex primo decreto. l. i. §. fi. l. si qs ante. ſ. eo. dicitur esse iuris. ¶ In contrariū est veritas. dicit ipse quia seruus potest detinere vt. l. q̄d seru⁹. ſ. eo. l. stipulatio ista. §. hec quoq3. ſ. de ver. ob. ⁊ seru⁹ est incapax eor̄ que iuris sunt. l. q̄d attinet. ſ. de reg. iur. l. fi. C. de iudi. vñ est facti. ¶ Ad. §. si quis metu. ibi non videt̄ dicere q̄ sit ius. sed missus in possessionem ex primo decreto si pp

ruinam discessit non perdit ius ex missione sibi facta ex facto he
ne oritur ius vt putat q detentatio nō diuidat in ciuilez z na
64 turalē. ¶ Et infert q si qs est extra detentatōez rei non retinet
animo detētatioē. ō hoc se remittit ad fi. pncipij vbi pōit hoc.
Ang. repbendit Bar. z dicit q est ius z ɔcor. cū eo Jmo. q2 vr
esse tex. in. l. ij. j. pro here. in pn. vbi similiter hz ius qui est imis
sus in pos. ex pmo decreto. ¶ Ad ar. Bar. de seruo rñdet q ser
uus est capax eoz que sunt iurisgentiū pmeui p. l. si quis id qd
s. de ɔdi. ide. z. s. declaraui. ergo si detētatio fuit inuēta pme
uo iure pōt cadere in seruū sicut obligatio. d. l. si id qd. ¶ Di
cit tū Jo. ō imo. q pro Bar. facit q2 vbi fit mētio de iure simpli
citer videt debere intelligi de iure qd in seruū nō cadit allegat.
.l. illa verba arbitratu lucij titij. j. de vbo. si. Tñ dicit Jmola.
posse distingui. q aut qrimus de ōtentatiōe que ex actu iudicia
li qritur. z talis est ius z nō cadit in seruū. q2 huus in iudicio eē
non pōt. l. seruus. C. de iudi. sic loquit. d. §. si qs metu. z. d.
l. ij. j. pro here. ¶ Aut loquimur de detētatione q est ex actu ex
iudiciali quesita. tūc si loqmur de detentatiōe que est apō huuz
est facti. q2 que sunt iuris in eū nō cadunt. Si vero loquimur de
detētatiōe que est apō liberū hominē dicit fortasse eaz dici ius
insistendi z retinēdi vsqz ad ɔpletū vsuz ad quē res est cōcessa
vel cōmodata. arg. l. in cōmodato. §. sicut. s. cōmo. l. si seruus.
§. locaui. j. de fur. vñ videt resistere Jmo. q talis ōtentatio fit
ius preterq qñ est apud seruū. Pau. de cast. hic tenet opi. an
ge. z cū opi. Ang. videt ɔcordare snīa Dy. z Cy. in. l. lz. C. eo.
dum dixerūt sub diffinitiōe pos. data p Joā. cōprehendi deten
tationē in qua tñ diffinitiōe dicitur ius ergo videt q detētatio
dicat ius. Jdē videt de mēte Bal. ¶ Refert tamē imol. hic q
guil. de cu. in. l. lz. C. eo. tenet ɔtrium. in lec. mea ita ñ dicit. sz in
lec. mea circa. ix. col. tenet q detētatio magis est facti q iuris z
nihil allegat nec dicit ita absolute sicut Bal. Refert eū. ¶ Ro.
hic dicit q detētatio que est apō seruū videt esse oīno facti per
d. l. qd attinet. z eadē rōne dicit idem esse in detētatione coloni
vel inqlini. aut cōmodatarij. q2 scōm eum detētatiōes istoz eq
parant. alle. l. si id qd. §. i. j. eo. l. i. §. qd hu⁹. j. ō vi z vi ar. De
isto articulo etiā habetur p Ang. in repetitiōe. l. si qs vi. §. diffe
rentia. j. eo. vbi nō firmat. sed videt variare. Pau. de ca. in. l.
peregre. in pn. j. eo. dicit q detentatio videt esse qd facti per il
lam. l. qd huus. tñ secū duz eum qñqz potest dici habere admix
tum secū ius ut in ea quā habet colonus z inquilinus q2 eā ani
mo retinēt lz corpore nō insistant rei. l. si colonus. j. eo. vbi ha
bet secū qd iuris admixtū. ¶ Uidemus ergo doc. variasse. mi
hi videt pbabiliter defendi posse opi. Ang. s. q sit ius quoniā
non est rñsum ad. l. si finita. §. si qs metu z ad. d. l. ij. j. p here.
lz Bar. ad. d. §. si qs metu. rñdeat q debet ītelligi q loqtur ex
iure acquisito ex detētatione. hoc vr violare tex. q2 bar. met nō
diffinit qd sit pos. allegat iura in qbus iuriscōsulti vtūtur hisdē
vbis sicut in. d. §. si qs metu. ut in. l. peregre. in pn. j. eo. cōcor.
que ibi dixi dum tractaui de pos. z tamē dicit illa iura nō intelli
gi q pos. sit facti. Duo videt obstare vnū. d. l. illa vba. j. ō vb.
sig. ubi habet q quādo fit mentio de iure secū duz intellectum
Jo. de imo. debet intelligi de iure qd non cadit in seruū qd nō
videt bene dcm. q2 seqret q ius primeuū nō appellaret ius cō
tra. l. manumissiones. s. de iusti. z iu. z. l. i. §. ius naturale eo.
ti. ¶ Nō ob. d. l. illa verba. q2 loquit de arbitrio vel ɔpromisso
qd nō cadit in seruum q2 sunt inuenta postq annihilatus fuit
status seruoz. l. parui. §. ij. s. de arbi. nō mirū si hec nō cadunt
in seruuz. Scōm videt obstare. s. l. stipulatio. §. hi q. j. de vbo.
ob. dum dicit illa stipulatio habere licere ius dona. z ideo non
cadit i seruuz. sz cadit i seruū qñ stipulatio ɔtinet qd facti vt ire
agere zc. vnde cū fit mentio de iure intelligit qd nō cadit in ser
uuz vñ si detētatio est ius nō caderet in seruū. ¶ Respōdeo q
ibi loquit de iure acqrendo ex illa stipulatiōe que inuenta fuit
postq inducta fuit seruitus. §. de cōstituta. insti. de actio. l. ex h
iure. s. de iusti. z iu. vñ ibi illa stipulatio in quātuz cōprehendit
ius nō cadit in seruū. p hoc apparet quomodo diffiniri dz detē
tatio in quo Ang. hic dixit. est ius insistendi rei aptuz ad custo
diā z ɔseruationē eius. z quādoqz ad acquisitionem fructuū.
probat hec diffinitio duz dicit ius ex supradictis dū dixi eē ius.
Scdo dixi est aptū ad custodiā p. l. cū legeati. j. ex q. cau. i pos.
ea. vbi ille q hz ōtentationē auctoritate iudicis ex missiōe ex pri

mo decreto dicit habere custodiā. ¶ Adijcit z qñqz
ad acqsitionez fructuū qd pbat p. l. si seruus. §. loca
ui. j. de fur. z p. l. fulcini⁹. §. fi. j. q. ex cau. in pos. eat.
vbi ēt colon⁹ q detinet facit fructus suos cū eos pci
pit. d. §. locaui. sic z ex pmo decreto iussu ptoris lu
crat fruct⁹ qñqz ob magnā ɔtumaciā aduersarij. d. §
fi. ¶ Jmo. vr hic infringere diffinitionē Ang. cū di
cit ius quaten⁹ respiceret psonā serui q2 scdm eū ius nō
cadit in seruū. pōt tamē defendi ex supradictis cū di
xi ius hoc cadere in huuz cū detētatio fuit inuēta pri
meuo iure: dico nuda z rudis detētatio nō dico ō ea
65 ex qua dñium queritur. d. l. si qs id quod. ¶ Subdit
h Jmo. dici videri posse q vno alio casu detentatio
nō sit ius nec pductiua effectus iuris vltra casuz pxi
me dcm. s. ō seruo ut quādo qs detinet rem illicite vt
ab vno possidet ciuiliter ab alio naturaliter z ab alio
occupat q dicit detinere hec ōtentatio nō habet qd
iuris nihil allegat. Nec est veruz q2 etiā quicūqz detē
tator pro sua ōtentatione: habet remedia iuris ad eā
recuperādaz si ceciderit vel spoliatus fuerit. c. rein
tegranda. iij. q. i. q regula generaliter loquit inqbus
cunqz deiectis expresse in ti. ō petito. z pos. §. i. v. nū
qd circa. ij. col. vbi dicit q rmediū illius. c. hz locū in
detētatore spoliato seu deiecto. Jdem sequit do. An
66 to. in. c. sepe. ō resti. spo. ¶ Nec ob. q iniustus est de
tentator q2 predo in sua pos. vel ōtentatiōe tuendus
est. c. in litteris ō resti. spo. l. i. §. q vi a me. j. de vi z vi
ar. si expellit qsuis iniustus detētator hz remediū re
cuperāde posses. per interdictuz vñ vi per. d. l. i. §. q
vi a me. z per remediū dicti. c. reintegrāda. ¶ Jtem
hz remedium implorandi offm iudicis qd datur etiā
ōtinenti rem mobilē si ab illa ō tētatiōe ceciderit gl.
est no. i. l. z ideo. §. fi. s. ō ɔdi. fur. z. l. aqlius in glo.
fi. s. ō dona. z in. l. z nō tātū in pnci. s. de peti. here.
¶ Ad pdicta facit. l. si colonus. j. ō vi z vi ar. vbi co
lonus deiectus habet interdictū de quo ibi si ōtenta
tor hz remedū. c. reintegranda. z alia. ergo ōtenta
tio pducit iuris effectū. s. recuperādi detentationē p
hmōi remedia vñ nō dr ōtētatio meri facti: cū sint p
ducta remedia iuris ad eā recuperādā sicut alia pos.
67 naturalis. ¶ Querit hic successiue Bar. quo iure fue
rit itroducta pos. dixi sup glo. ij. in pn. vbi dixi iure se
cūdario gentiū vt ibi qd ē veruz accipiēdo posses. sim
pliciter. sz si accipim⁹ pos. distinctā id est naturalez vt
a ciuili distinguit. z ecōtra hec a iure ciuili est iducta
l. qd seruus. in glo. in. v. naturaliter. j. eo. ¶ Simili
ter pmeuo iure naturali oēs nascebant liberi postmo
duz iuregentiū z ciuili fuit iducta distinctio genitiuz
.s. vt hominū essent qdā serui qdaz liberi qdam legi
timi z naturales. quidā spurij. §. liceat. in autē. qbus
mo. natura. effi. legi. z insti. ō iure psona. in principio
68 ¶ Dubitat Bar. hic an qsi pos. incorporaliū iurium
vt seruitutis predialis vel psonalis dicātur fuisse in
uente ō iuregētiū vl de iure ciuili: z dic q iuregentiū
vt insti. de vsu z habi. in fi. duz dicit tex. ibi dictū est
quomodo iuregentiū qrant z. s. tractatū erat ō serui
69 tutibus. ¶ Subdit ēt bar. q ōtentatio quā habet co
lonus est ō iuregētiuz q2 ɔctus locationis a quo cau
sat erat ō iure gentium secūdario. l. ex hoc iure. s. de
iusti. z iu. sz ōtentatio quaz hz missus ex pmo ōcreto
nō est ō iuregētiuz sed de iure ciuili. ita dicit Barto.
nihil tñ alleg. ¶ Probari tñ pōt. q2 acquisitio q fit
per snīaz fuit inducta iure ciuili vt no. gl. in. l. ex hoc
iure. z cōiter doc. s. ō iusti. z iu. z bar. in. l. i. s. ō acq.
re. do. hñ facit. l. ij. §. post originē. s. ō ori. iur. vbi iu
dicia erant inuēta iure ciuili. z in. l. ponponi⁹. §. si qs
iussu. j. e. vbi videbim⁹. ¶ Puto tñ lz hec ōtentatio
que acquirit ex ɔctu ɔductionis sit ō iuregētiuz secū
dario sz ipse ɔctus ex missiōe sit ō iure ciuili q tñ de
tentatio simpliciter sumpta ab origine sumpsit origi
nez ex pmeuo iuregentiū. q2 seruus pōt ōtinere. d. l.

qđ seruus. ⁊ status sui fuit annihilatus secūdario iu
regentium.d.l.ex hoc iure.vñ oportet ꝙ sit inuenta
primo iuregentiuꝫ ꝙ appellať ius naturale quo oēs
liberi ⁊ naturales nascebātur.d.l.manumissiōes. ꝓ/
70 sequor glo.in v.in his q̄ro.q: hic dicit ꝙ dñiuꝫ reruꝫ
q in nulliꝰ bonis erāt acqritur pmo occupāti ⁊ appre
hendēti qd in dñio aliaꝝ reꝝ que nō erant in nulliꝰ
bonis.an acquirant ex apprehensiōe pos. gl.dicit ꝙ
nō lꝫ enī dominia reꝝ que in nullius bonis sunt que/
rant ex possessione eaꝝ.vt gemme.lapilli ⁊ margari/
te.pisces in mari.⁊ sic lꝫ in eis pos.sola ꝓducat domi
niū.tñ secus est in rebꝰ que in alicuiꝰ bonis sūt.q: ea/
ruꝫ pos.nō ꝓducit dñiuꝫ.vt ꝓbať in.l.nulla.C.đ rei
ven.l.i.⁊ p totū.C.đ p̄scrip.lon.tēp.vbi sine iusto ti.
possidēs nō p̄scribit nec acqrit dominiū.vñ sola pos.
nō sufficit. ¶ Subdit glo.ꝙ in rebꝰ que in nulliꝰ bo/
71 nis sūt vnū nō pōt queri sine alio.idest pos.sine dñio
⁊ apprehensa pos.acqsitū est dñiuꝫ intellige si a pos.
incipiať.secus si a dñio q: queri pōt dominiū ⁊ tñ nō
pos.in his rebꝰ vt declarat Jac.đ are.⁊ trāsit h imol.
cū eo.s.si liber hō bona fide possideať tanq̄ seruus
ab alio ⁊ acqsiuit h liber homo rem existentē in nul/
lius bonis vt margaritas lapillos libero homini do/
miniuꝫ acquirit: possessio vo minime qđ ꝓbať per.l.
hō liber.ad fi.s̄.ti.i.vbi si hō liber bona fide vt suus
a me possideať dominiū reꝝ acqsitarū per eū acqui/
rit ipsi libero hoī nō aūt pos.q: iniquū eēt dicere pos
sessuꝫ posse reꝫ alienā possidere cū seipsuꝫ nō posside
at: sed ipsemet ab alio possideť igiť ⁊c.nec est incōue
niēs dicere dominiū acqri sine pos.q: videmꝰ etiam
in alijs casibus ꝙ si verꝰ dñs nō possidet.q: natura/
lis ⁊ ciuilis pos.est occupata p aliū.tñ pōt differre do
miniū.s.inducēdo emptorē in fundū.nā nō trāsfert
pos.q: ab alio occupata est: ⁊ duo nō possunt isolidū
possidere.l.iij.§.ex ꝯtrario.j.eo.l.si duo nō.j.de p̄/
ca. Si tñ tradat actualiter trāsfert dominiū. sꝫ pos. ñ
72 l.si fundū.⁊ ibi bona gl.s̄.đ fun.do.⁊ ibi no. ¶ For
tius plerūqꝫ sine traditiōe trāsfert dñiuꝫ vt in legata/
riū.nā in eū dominiū transfert sine traditōe.l.a titio
j.de fur.l.si tibi hō.§.cū seruus.de le.i. ¶ Itē reruꝫ
hereditariaꝝ dñiuꝫ acqriť heredi per aditiōeꝫ here/
ditatis.l.si ager.ad fi.đ rei ven.l.cū heredes. in pn.
j.eo.lꝫ nō habeat posses.itē in ecclesiā transferť dñiū
sine traditiōe.l.fi.C.đ sacrosan.eccle.⁊.c.ij.⁊ ibi ple/
ne no.de ꝯsue.igiť nō est mirꝝ in seruo bona fide pos
73 sesso si q̄rit dñium.⁊ tñ nō pos.legā gl. ¶ In glo.sup
vbo primi. q̄ro dicit hic in tex.ꝙ pmus apprehēdēs
pos.rei existentis in nullius bonis efficiť dñs illius rei
sic apprehense q̄ro modo qs est pmus in apprehen/
sione possessiōis alicuiꝰ rei ⁊ si alius postea reꝫ appre/
hendit pmus a pos.cecidit.vel sibi subrepta fuit.an
ꝑdat dominiū ⁊ acqrať huic secūdo occupāti reꝫ.gl.
dicit nō acquiriť secundo nec pmus cadit a dominio
qđ ꝓbať ēt in.l.si qs vi.§.differentia.j.eo.vbi nō se
quiť qs a pos.cecidit.ergo ⁊ dominiū ꝑdit nihil enī
ad perdendū dñiū.⁊ ꝓprietas cōe hꝫ cū pos.l.natu/
raliter.§.nihil cōe.j.eo.⁊ patet p tex.nostrū in vbo
74 primi. ¶ Deinde gl.q̄rit q̄liter pos.acqrať gl.varias
ponit opi.pma ꝙ aut q̄rimus de acquirēda pos.ani/
maliū.⁊ tūc sm gl.in.l.naturaliter.§.illđ. ⁊ in.l. laq̄/
um.s̄.ti.i.si qs feraꝫ vel bestiam vulnerauerit nō di/
ciť eā apprehendisse nisi ceperit eā actu.q: multa cō/
tingere possunt ꝙ aliꝰ pus occupet vel manꝰ istiꝰ eua
det. Eodē mō.⁊ in.d.l.in laqueū.diciť de apro inci
dente in laqueū.q: nō vř acqsitus nisi manu capiať
75 pos.⁊ dñiuꝫ. ¶ Itē glo.querit de rebus inanimatis.
⁊ dicit ꝙ aut res erat ab alio possessa.⁊ tūc absqꝫ app̄
hensiōe actuali acqriť pos.si cōcurrat volūtas possi/
dentis ꝙ velit trāsferre pos.⁊ ꝯcurrat aspectus .s. ꝙ
tu ⁊ ipse sitis in cōspectu rei quo casu aspectus rei ⁊
volūtas possidentis operať vt ibi acqrať pos. absqꝫ
actuali ingressu rei p.l.qđ meo.§.si p venditoreꝫ .j.eo.⁊.j.e.l.
§.si iusserim. Aut nō ꝯcurrit volūtas illiꝰ possidentis ⁊ nō suffi
cit aspectus ad acquirendū pos.sꝫ necesse est eā apprehendere
vt.l.qđ meo.§.fi.j.eo.⁊ hic in tex.nostro.⁊ rō pōt colligi ex.l.si
suus testamēto.j.de stip.ser.vbi si hřs putabat te esse seruū he
reditariū q: dñs relinqt tibi libertatē ⁊ heres ignorauit ⁊ tu pu
tabas te esse seruū heredis qcqd acquiris hřdi acqris.q: ad h
tendit volūtas tua.s.serui ⁊ heredis.sed si heres sciebat seruo
relictā libertateꝫ in testamēto lꝫ seruus ignoraret ⁊ hꝫ animum
acqrendi.heredi tñ nō acquirit eo ꝙ heres sciuit euꝫ nō esse ser
uum ⁊ q: liber hō alteri stipulari nō pōt.l.stipulatio ista.§. alte
ri.j.de vbo.ob.l.qđ tutella.§.fi.j.de re iudi. ¶ Hec est pma
opi.que cōiter approbať per doc.hic ⁊ in.d.l.lꝫ .C.e. preterq̄
in vno dū facit differentiā iter res animatas .⁊ inanimatas qa
semp videť esse idem vt solū distinguať an sit possessa per aliuꝫ
⁊ reqriť volūtas trāsferř volētis. ⁊ aspectus.alias reqriť appre
76 hensio.vt hic.s.si nō est possessa per aliū. ¶ Secūda poniť opi
ni.in vsi.alij distinguunt vꝫ ꝙ indistincte sufficiat aspectus ad
acqrenduꝫ pos.alicuiꝰ rei siue sit possessa per aliū siue nō per.l.
qđ meo.§.si per venditoreꝫ.⁊ in.d.§.si iusserim.j.eo. ¶ Sꝫ cō
tra h arguit gl.de.l.iij.§.neratius i fi.j.eo.vbi lꝫ qs possideat
fundū in quo est thesaurus.thesaurū tamē nō possidet nisi cuꝫ
actu apprehēdat. Ad qđ respondent isti qui illā opi.tenent ꝙ
ibi nō videbať thesaurꝰ.sed hic loquiť quādo videbať.⁊ tunc
posses.queriť. ¶ Sed cōtra hoc arguit gl.de.l.clauibꝰ.s̄.đ cō/
trahen.emptio.vbi si tibi vendidi domū cū his que in domo
erāt dum trado tibi claues nedū possessio domꝰ tibi tradiť ve/
ruꝫ ⁊ omniū rerū in domo iclusarū possessio tradita intelligiť.
nā ibi nō videbāť res in domo incluse ⁊ tamē nō impediť pos/
sessio acquiri.ergo nō est bōa rñsio ad.d.§.neracius.ꝙ ibi the
saurus nō videbatur. ¶ Vñ secūdo glo.rñdet ad.d.§. nera/
cius.ꝙ ibi non videbať.hic sic.⁊ ita in.d.l.clauibus.vnde hec
respōsio potius tollit ꝯtrium.l.clauibus quā .§.neratiꝰ.q: vult
ꝙ hic.⁊ in.l.clauibus videbať. Istud cōmuniter nō teneť qa
hoc nō ꝓcedit in rebus vacātibus.idest in rebꝰ q̄ in nullius bo
nis sunt vbi requiriť omnimoda apprehensio p istū textū ⁊ nō
sufficit aspectus.sꝫ illa distinctio: an cōcurrat aspectus vel non:
habet locū in rebus nō vacātibus vbi si nō erat aspectus lꝫ con
currat volūtas tradentis nō trāsferř posses. vbi ꝯcurrit volun/
tas tradētis ⁊ aspectus trāsferť.vt.d.l.quod meo.§.si p vendi
toreꝫ.vnde hec respōsio nō est bona. ¶ Unde alia dať ad di/
ctū.§.neratiꝰ.vꝫ ꝙ ibi loquiť đ possessiōe que nō acqriť nisi vi/
deať hic querimus de dominio vbi nō sufficit videre.sed requi
ritur reprehēsio.doc.dānāt q: idē iudicari dꝫ in casu nostro de
possessiōe qđ in dominio.q: dominiū a possessiōe cepit in rebꝰ
đ qbꝰ loquiť dictꝰ.§.neratiꝰ. ¶ Quarta ⁊ vltia opi.gl.est vt di
stinguať iter res que queruntur p inuētionē.vbi nō est necesse ap
prehendere.l.nunq̄.l.thesaurus.s̄.ti.i.l.i.C.de thesau.lib.x.
sed sufficit aspectus ⁊ res q̄ acquiruntur per occupatiōeꝫ vt sunt
ea que in nulliꝰ bonis sūt excepto thesauro in quo nō reqritur
apprehensio sic loqtur hic. ¶ Hāc distinctionē videť ꝯfirma/
re glo.in.§.itē lapilli.instituta de re.di.sed dānatur.q: est ꝯ.d.
77 §.neratiꝰ.vbi requiriť apprehēsio. ¶ Itē vbi fit mētio de inuē
tiōe itelligiť cū apprehensiōe aľs nō diciť qs inuenisse.l.si bar
satorā.C.de fideiussoribꝰ. Ex quo infert Bar.hic ꝙ si statutuꝫ
dicat ꝙ si qs inuētus fuerit cū armis puniať tali pena nō itelli/
gitur inuētus nisi captus sit et apprehensus p.d.l.si barsato/
raꝫ.⁊ ibi doc.⁊ Cy.in.l.lꝫ.C.eo.⁊ Bal.idē in.l.itē lapilli in fi.
s̄.re.diui. ange.in.l.q seruū.j.de vbo.obli.⁊ in.l. si fugitiui.
⁊ ita cōiter teneť.lꝫ Ang.in.d.§.neratiꝰ.circa hoc aliter tenue
rit.⁊ ibi dicā q: hoc pncipiū satis oneratū est. ¶ Ex predictis
habetis q: lꝫ varie sunt opi.q̄liter acquirať possessio tñ tenēda
est prima opi.glo.reiecta tñ distinctione duꝫ distinguit iter res
animatas ⁊ inanimatas.sꝫ idē dicatis in vtrisqꝫ rebus.vñ con
cludatis aut querimꝰ de rebus ab alio possessis aut de rebꝰ ab
alio ñ possessis. Primo casu aut ñ ꝯcurrit volūtas vtriusqꝫ.s.⁊
possidētis ⁊ recipiētis ⁊ reqriť apprehēsio.l.qđ meo.§.fi.j.e.
⁊ sic nō sufficit aspectus.aut ꝯcurrit volūtas vtriusqꝫ. ⁊ aspectꝰ
sufficit absqꝫ actuali app̄hēsiōe.d.§.si iusseriꝫ.⁊.l.qđ meo.§.si
per venditorē.j.eo. Si in rebus vacātibus simpliciter dicēduꝫ
est ꝙ requirať apprehensio.alias nō q̄riť per.d.l.si barsatorā

23
⁊ per ꝑncipiū tex.nostri.⁊.l.nunq̄.§. thesaurus.ṡ.ti.i. ¶ Vn̄
est danāda glo.in.d.§.itē lapil.īstituta.de re.di.lz guil.de cu.
in.l.i.ṡ.de re.di.quē ibi sequit̃ Saly.dixerit posse casū saluari ī
d.§.itē lapilli.s.ꝙ sola visione thesauri absq̄ appḃēsiōe dicit̃
quesitū ius ꝑoccupatiōis vidēti.q: si postea ꝑ ſm̄ apprehēdit̃
⁊ secūdo loco vr̃ ꝙ potior ē ꝯditio ꝑmi vidētis hec sua opi.nō
ꝓbat̃ nisi auctoritate sua:ſz rōne nō imo videt̃ ꝯ.d.l.si barsato
raz iuncto.d.§.thesaur⁹ attēto ꝙ inuētor dr̃ qui inuenit ⁊ ap
78 prehēdit al's nō dr̃ ꝓprie īuenisse. Habetis diligēter notare ex
ꝟbis gl.⁊ Bar.hic circa intellectū.l.clauib⁹.ff.de ꝯhen.emp.
vz ꝙ inquātū ibi dr̃ ꝙ ꝑ traditionem clauiū factā per vēditorē
emptori iuxta domū venditā ita demū acq̄rit̃ possessio rerū in
domo existentiū emptori si sciat vbi res ipse in domo posite sūt
seu abscōdite.alias aūt nō:ita sentit glo.hic dū dicit sic ⁊ in illa
l.clauibus[a] ⁊ ita videt̃ intelligere Bar.hic q̄ dicit oportere cla
ues traditas eē in p̄senti.s.domo vt dicat̃ tradita qđ est diligē
tissime notādū si est verū:sed multū vr̃ restringere.d.l. clauib⁹.
Vn̄ Imo.hic sub dubio forte decidit nō esse necesse emptorem
scire locū vbi sint res recondite.s.ꝙ sciat eas eē in domo .ꝑ.d.
l.clauib⁹.que aliđ nō requirit. ¶ Nec ob.d.§.nerati⁹.per quē
glo.ibi loq̄t̃.q: tex.loq̄tur ibi in reb⁹ q̄ per inuētionē querun
tur quo casu intelligit̃ inuētio cū apprehensiōe ꝑ.d.l.si barsa
torā .non mirū si nō sufficit scire thesaurū abscōdiū in domo ni
si amoueat̃ ⁊ tradat̃.ſz hic loq̄mur in reb⁹ q̄ ꝑ occupationē q̄
runt̃ vbi satis dr̃ facta traditio ꝑ claues iuxta domū traditas vt
est casus in.d.l.clauib⁹.⁊ tenet Ang.in repetitiōe.d.l.si qs vi.
§.dn̄a.j.eo.tn̄ glo.ij.in.l.nr̄a que est in hoc multū notāda vo
luit ꝙ nō sit necesse traditas claues esse in aspectu uel p̄sentia.
sed sufficit eas eē traditas in loco ꝓpinquo domui adeo ꝙ de
ꝓximo pōt emptor ad domū venire q: tūc statim ītelligit̃ tradi
ta pos.per traditionē clauiū.⁊ istuz ītellectū puto de iure veruz
qđ cōprobo.nā si oporteret factā esse traditiōez clauiū in aspe
ctu dom⁹ frustra dicerem⁹ necessariā esse traditionē clauium ad
trāslationē pos.dom⁹.qm̄ solus aspectus cū volūtate trāsferre
volētis sufficit.d.§.si iusseriz.⁊.d.§.si ꝑ venditorē.ergo vt act⁹
traditiōis clauiū aliq̄d opet̃ prout ponderat̃ a iuriscōsulto nō
sine ministerio in.d.l.clauib⁹.sufficit traditio clauiū eē ꝓpe do
muz factā lz nō in aspectu domus.⁊ iste ītellect⁹ multū ꝯuenit
lr̄e in.d.l.clauib⁹.vbi dicit̃ apđ domū.nā sufficit ꝓpe esse ⁊ nō
in aspectu iuxta significatōez huius dictionis apđ vt.l.pacis.⁊
l.vbi apđ.j.de ꝟbo.sig.qđ est bn̄ notandū pro intellectu.d.l.
clauib⁹.teneatis tn̄ menti auctoritatez Bar.h̄ qui ītelligit eam
qn̄ traditio clauiū fuit facta in p̄ntia seu ī aspectu. ¶ Alia plura
pertinētia .ad.d.l.clauib⁹ dicā in.d.l.iij.in ꝑn.j.eo.ubi gl.ple
ne tangit ⁊ plene per Ant.de bu.in cōmento.c.si.de cau.pos.ī
79 xiiij.col. ¶ Ex p̄dictis remanet declaratū.q̄tuz tangit̃ hic[b] per
gl.respectu rerū corporaliū pos.acq̄rende alios modos habe
bis in.l.iij.in ꝑn.j.eo.Sed q̄liter acquirat̃ q̄si possessio rerū in
corporaliū vt in iure eligēdi p̄ntandi altius nō tollēdi nō tāgi
tur hic.sed videatis Bar.in.l.i.⁊.ij.C.de serui.⁊ aqua.ad que
h̄ se remittit.per Bar.in.l.i.§.hoc interdicto.j.de iti.ac.q: p̄ri
ua.vbi plene per eū ꝑ Inno.in.c.dilect⁹.đ capel.mo.in.c.lr̄is
de resti.spo.⁊ in.c.ij.đ resti.in ītegrū.⁊ in.c.trāsmissa.⁊ ibi om
nino ꝑ Jo.an.de electio.cū alijs ꝯcor.alleg.ṡ.in gl.ij.dū teti
git ibi Imo.q̄liter amittat̃ quasi pos.iuriū incorporaliū.tangit̃
ēt ꝑ Inno.in.c.cū nostris.in.c.ꝓposuit.de ꝯces.p̄ben.⁊ in .c.
cū sup de cau.pos.⁊ in.c.cū.m.ferrariensis.de cōsti. per Bar.
ēt in.l.si prius.ṡ.de no.ope.nūcia.ꝑ Bal.in.l.traditionis .C.
de pac.⁊ in.l.nō eplis.C.de ꝓbatio.⁊ in.l.i.C.cō. vtriusq̄.iu.in
si.ꝑ spe.⁊ Jo.an.in ti. de acto.⁊ petito.§.pe. ante si. plene ꝑ
80 Ant.de bu.in repetitiōe dicti.c.si.đ cau.pos.⁊ ꝓprie.⁊ ꝑ Pe.
de ancha.in regula.sine pos.de regu.iu.in.vj. ¶ Capio gl.su
per ꝟbo bello.⁊ q̄ro an capta in quocūq̄ bello efficiāt̃ capiēti
tiuz.⁊ dicit ꝙ nō.Sz demū si capta fuerint in bello licite.vt in
ter populū romanū ⁊ suos hostes.j.de capti .q̄liter aūt ⁊ quā
do efficiāt̃ capientiū dixi in ꝑncipio legis. ¶ Addo vnū tex.ꝑ
quē ꝓbat̃ ꝙ etiā capta in bello licito[c] nō efficiātur capiētiuz ni
81 si inducta fuerint inter p̄sidia ip̄oꝝ hostiū tex.est no.in.l.post
liminij ius.circa ꝑncipiū ⁊ ibi Bar.j.de cap. ¶ Capio glo. in
ꝟ.mari.⁊ q̄ro dr̃ hic ꝙ insula nata in mari efficit̃ primo occupā
tis q̄d de insula nata in flumine.⁊ dicit ꝙ nō fit occupātis.l.i.

24
§.si insula.j.de flu.sed dominoꝝ vicinoꝝ predioꝝ
nisi agri existentes iuxta flumen essent agri limitati q̄
nō recipiūt augumētū nec per alluuionē:nec alio mō
32 d.§.si insula.⁊.l.in agris.ṡ.tit.i. ¶ Qui aūt dicātur
agri limitati videatis gl.in.d.§.si insula.que dicit ꝙ
tunc dicūtur agri limitati qn̄ imposita est lex ꝙ nullū
incrementū recipiāt nec ꝑ alluuionē:nec alio mō.sed
glo.in.l.in agris .dicit ꝙ tunc dicūtur agri limitati
qn̄ militib⁹ sūt ab imꝑatore assignati. ¶ Sed Bar.
in suo tractatu de alluuio.dicit ꝙ tūc sūt limitati agri
qn̄ eoꝝ est facta diuisio inter milites.⁊ vnicuiq̄ est as
signata pars ꝑ quā apparet quātū vnicuiq̄ pro vir
tute sua sibi assignatū est.ideo voluerūt iura eos nō
recipere incremētū.alias virt⁹ eoꝝ discerni nō posset
ita sonat tex.in.d.l.in agris. ¶ Glo.si.ponit differē
tiā inter gēmas ⁊ lapillos.ad qđ no.l.⁊ si nō sint .§.
33 gēme.de au.⁊ ar.le. ¶ Extra glo.q̄rit bar.hic an qs
possit sibimet tradere possessio.fundi.⁊ dicit ꝙ sic. ꝑ
l.fistulas.§.i.ṡ.de ꝯ.emp.remitit tamen se ad no .ꝑ
eum in.l.ij.in si.de stipula.seruo.vbi dicit ꝙ si est tra
ditio faciēda ex necessitate alicui⁹ p̄cedētis ꝯtractus
pōt qs sibimet tradere pos.rei vt in.d.l.fistulas.§.i.
nā pone aliqs emit fundū a sempronio nō fuit tradi
tus morit̃ sempronius si emptor est tutor filij sempro
nij pōt sibiipsi apprehēdere[c] posses.secus si nō ex ne
nessitate alicui⁹ p̄cedentis ꝯctus est faciēda traditio
q: tūc dz esse differentia inter tradentez ⁊ recipientez
vt in.c.si.de insti.⁊.d.l.ij.de stipu.seruo.de quo ha
bet̃ ꝑ bar.ī.l.singularia.in.iij.col.ṡ.si cer .pe.ꝑ bal.
in.l.cū ipse.C. de cō.empti.ꝑ Imol.in.l.i.§.fuit q̄si
34 tuz.ṡ.ad trebel. ¶ Vlterius q̄rit bar.q̄liter acquirat̃
nuda detētatio.⁊ dicit ꝙ acq̄rit̃ quāprimū qs ad cu
stodiā rei deuenit.l.nō est mirū.ṡ.đ pigno.actio .c.
35 cū aliquibus.de re iudi.vbi bonus tex. ¶ Vlterius
querit pone ꝙ executor nūcius habuit in mādatis a
iudice vt me induceret in posses.fundi induxit me ꝓ
pe fundū q̄ erat in aspectu ⁊ dixit pono te in posses.⁊
tenutā fundi quē videmus.vtꝝ hec īmissio tribuat ⁊
transferat possessio.fundi īmittendi.dicit ipse aduer
tendū ꝙ nō cōcurrit voluntas possidentis.q: nunci⁹
⁊ iudex q̄ cōsentiūt nō possidebant.verū est qn̄ cōcur
rit voluntas possidentis cū aspectu rei sufficiūt .d.§.
si iusseriz.⁊.d.l.qđ meo.§.si ꝑ venditorē.sed lex fin
git factū iudicis esse factū partis.l.si ob cāz.C.đ eui.
l.i.C.si cau.iudi.pig.cap.sit.vn̄ ficte interuenit fa
ctū ꝑtis.⁊ dic̄ bar.accipiēdū a legislatorib⁹ mediū ut
distingat̃.Aut q̄ est in aspectu potuit actualiter īgre
di ⁊ potuit nūcius eū īmittere ⁊ nō dicit̃ posses. ade
ptus nisi corporaliter adipiscat̃[e].alias ꝑinde est ac si
actualiter adeptus sit si est in aspectu ⁊ actualiter in
gredi nō potuit.l.q̄uis.j.de bo.aucto.iudi. pos.l.si
finita.§.i.ff.de dā.infec.c.cōtingit.de do.cōtu.⁊ ibi
no.Ang.hic ꝯ bar.allegat decisionē spe.in ti.đ ꝑmo
decreto.§.iam de effectu.circa ꝑncipiū vbi dicit ꝙ si
data ē licētia nūcio ꝑ iudicē ut inducat te in pos.plu
riū rerū.induxit te in vnā rem aliā ostendit.an dicat̃
pos.oīum rerū q̄sita?ꝯcludit ꝙ nō eo ꝙ nūcius non
possedit.tn̄ vt ang.hic dicit nō ꝯdicit Bar.q: nō lo
quit̃ spe.qn̄ nō potuit actualiter īmittere.vn̄ spe.non
loquit̃ in casu quo subsisteret impedimētum. Addo
ꝙ cū ista opi.Bar.hic ꝯcordat ēt Anto.de bu.in.c.
cū venisset.de resti.spo.⁊ in.d.c.cū aliq̄bus.de re iu
di.⁊ Bal.in.l.nō est mirū.⁊ ibi ēt pau.đ ca.ṡ.đ pig.
act.⁊ ange.in repetitiōe.d.§.dn̄a. ¶ Sed Abb.in
d. c.cū aliquib⁹ tenet cōtra bar.dicēs q̄uis ego con
sueueriz sequi dcm̄ bar.hic.s.in.c.ex lr̄is de ꝯsue.tn̄
dicit nūc videt̃ mihi tenēduz cōtrariū.s.ꝑ soluz aspe
ctū trāsferri pos.lz nō impediat̃ ꝑ aliquē: per.d.§.si
iusseriz.j.e.l.ibi dū dicit nō eni corpore ⁊ actu ⁊c̄.ad
ducit no.ꝑ Jo.an.in.c.trāsmissa.de elec.vbi ꝑ inue
stiturā factā in re seu in p̄ntia rei trāsfert̃ pos. ¶ Ve

a ¶ Clauibus
old.ꝯsil.ccix.
ṡ.alle. voluit
ꝙ ꝑ traditio
nē clauiū hos
pitalis facta ī
hospitali trās
ferat̃ possessio
voluit tn̄ ibi
ꝙ ꝑ traditio
nē clauiū lāpa
dū eccl'e vl' ar
marioꝝ nō in
telligat̃ trāsla
ta pos.eccl'e ⁊
dicūt.d.đ ro.
đci.suis.dcclx
xviij .de resti.
spo.ī recolle
ctis ꝑ berēga.
ꝙ ubi excutor
mittit aliquez
in pos.bn̄ficij
vacātis ꝑ tra
ditiōez clauiū
vl' alio mō ꝙ
talis spolat⁹ re
stituit̃ ītegre
q̄ ad oīa sec⁹
ubi ali⁹ ē ī pos.
⁊ eēt posit⁹ in
pos. aliquarū
reꝝ q: tūc nō
restituit̃ nisi q̄
ad possessas ꝑ
not.ꝑ inno.in
c. trāsmissa.đ
electiōe ꝙ fa
cit ad ea q̄.j.
dicit.d.alexā.
b ¶ Tangit̃ h̄
viđ ꝑ flori.la
te ī.l.ſuitutes
lagrāde.ṡ.de
ſui.ti.gn̄ali ꝑ
bal.in marga
rita sua ī ꝟbo
possessio ꝑ lu.
ro.ꝯsi. cccclx
xxij.
c ¶ Licite viđ
cal.ꝯs.i.đ treu
ga ⁊ pace.
d ¶ Appḃen
dere ađ ang.
ꝯsi.lxxxv .se
quēte bar . et
ibi viđ qn̄ pos
sit sibi soluere
e ¶ Adipisca
tur.limita ni
si ꝯsuetudo es
set in ꝯ̄riū qa
tc̄ pos.nācisce
ret̃ ſz Jo.an.
in.c.ex lr̄is đ
resti.spo.⁊ tc̄
allegās ꝯsue
tudinē ꝓbare
tenet̃ ita dicūt
.d.đ ro.đci.su
is đ resti.spo.
in nouis vbi
voluerūt ꝙ n̄
sufficiat peten
ti restitutiōez
pos.p̄bēde ꝙ
mādatū sit ꝑ
capl'm vel ali
uz distributo
ri colonis vel
credituarijs p̄
bendato đ fru
ctib⁹ ⁊ redditi
bus r̄nderi ni
si ꝓbaret ꝙ p̄
dicti paruis
sent ⁊ e idē sol
uissent aliq̄d
đ redditib⁹.vl'

probarẽ se i pos. fundi vel mãsi ꝓbẽde inductũ fuisse ⁊ animo possidẽdi pos. sessiõem igressũ fuisse ⁊ apprehendisse ⁊ visũ fuisse q: corpore ⁊ animo acquirit possessio.
a ¶ Noĩe dñi. adde ꝓ hoc ꝙ voluerũt .d. de ro. dci. suis de resti. spo. i nouis dci. cl. icipiẽte l3 amicꝰ meꝰ. ꝙ ⁊ si amicus meꝰ pos. nomine meo recipiat ⁊ possideat ⁊ d fructibꝰ mihi rñdeat ⁊ de pos. citatur ꝙ ego nõ habeo iterdcm vñ vi nisi ꝓbez ꝙ de mandato meo pos. recepit. vl ꝙ talẽ recept. ratã ⁊ firmã habuerĩ3 q: sic intelligit regula is possidet cuiꝰ noĩe possidet.
b ¶ Opi. bar. adde ꝙ mathe. selanꝰ nobilibꝰ suis seqt hanc doctrinã bar. tãq singlrẽ ⁊ ibi ẽt dicit de plato de q scribet in. §. fi. vbi .d. aler. pollicetur se dicturũ.

rior tamẽ videt opi. bar. hic ⁊ sequs. qm̃ tex. i. d. §. si iusserim. si recte inspiciat vr ꝓbare potiꝰ opi. bart. q: ibi iuriscõsultus ponderat ꝙ iteruenieba nõ solũ aspectus: sed ⁊ volũtas tradẽtis q possidebat. alr̃s autẽ videmꝰ ꝙ nõ sufficit aspectꝰ. sed reqrit apprehensio. vt hic in ꝑn. ⁊ in gl. in ꝟ. ꝓmi. ⁊ sup ea dcm̃ fuit. ¶ Nõ ob. qd̃ no. Jo. an. i. d. c. trãsmissa. q: verũ est si fcã est inuestitura vel i fundo vel in ꝯspectu fundi a dño possidente ꝙ trãssert pos. alr̃s nõ. c. i. i ti. quid sit inuestitura. ⁊ dicet in d. l. iij. in ꝑn. ꝭ. eo. dicam cras. ¶ Vel dic ꝙ si dictũ Jo. an. loquit in possidẽte q inuestiebat nõ ꝯtradicit bar. si intellexit in nõ possidente dixit ꝯ Bar. ⁊ vr verior opi. bar. d. l. qd̃ meo. §. fi. ꝭ. eo. ¶ Vel ibi Jo. an. loqtur in epo collatore q si inuestit aliquẽ de bñficio vel ecclia in re pñti trãssert ꝑ talẽ inuestiturã pos. q: ad epm̃ spectare dr custodia ecclie vel bñficii quã ꝯfert ſm gl. i. in. c. cũ vos. de offi. ordi. vñ hec custodia opatur apud epm̃ pos. trãslationẽ in inuestitũ interueniẽte aspectu. sed ad nunciũ nõ ꝑtinebat custodia illa rerũ in quaꝝ. pos. misit nudo ꝟbo ⁊ aspectu. verior vr rñsio scda. ¶ Ad predicta ẽt vide abb. in. d. c. ex lr̃is. de ꝯsue. vbi vr trãsire cũ bar. hic. ¶ Querit h̃ Bar. tutor curator vl procurator generalis vult ꝑ istos modos fictos. s. aspcm̃ transferre pos. eiꝰ cuius est administrator in aliuz. an possit. ⁊ ꝯcludit ꝙ nõ. q: h̃ nõ ꝯcurrit vere voluntas illius q possidet quo casu dictũ fuit. ṡ. ꝑ aspectũ non trãsferri pos. d. l. qd̃ meo. §. fi. ⁊ vidistis sup gl. adducit tex. notandũ l3 vulgarẽ in. l. ꝙuis. §. i. ꝭ. eo. vbi l3 alr̃s colonus per verã traditionẽ rei possit dñm ꝑuare pos. ꝭ. eo. l. iij. §. qd̃ si seruus. tñ nõ per fictã pos. ꝑt dñm pos. rei ꝑuare vt si ab alio ꝯducat que ꝯductio est ficta traditio. l. qd̃ meo. in ꝑn. l. interdũ. in fi. ꝭ. eo. l. quedã mulier. ṡ. de rei ven. nõ ꝑuat dñm po. secus si vere tradat ꝑ hac opi. etiã allegat. l. ⁊ ꝑ iusiurãdũ §. tutor. ꝭ. de accep. vbi tutor curator ⁊ ꝓcurator generalis nõ possunt imaginariã solutionẽ facere. s. per acceptilationẽ. ⁊ ratio ibi est volũtas iuriscõsulti vt dicit ibi Bar. voluit ibi dicere sicut ibi actus fictus nõ põt expediri per ꝓcuratorẽ generalez sic nec hic pari rõne nec ꝑ tutorẽ vel curatorez. ¶ Ex isto dicto si est verũ habetis ꝙ si ꝓcurator generalis tutor vel curator in instr̃o cõstituat se possidere noĩe emptoris cui vendit rẽ pupilli. vel eiꝰ cuiꝰ negocia administrat seu ꝓcario ꝯstituat se possidere nomĩe emptoris que sunt ficte traditiões ꝙ l3 ẽt alias pos. trãsferant. s. ciuilis ⁊ naturalis ꝑ verũ dominuz. d. l. qd̃ meo. in ꝑn. ꝭ. eo. sed ꝑ p̃cariũ trãssert ciuilis tm̃. naturalis retinet. l. ⁊ hec. §. eũ qui. ꝭ. de pca. ⁊ l. interdũ. ꝭ. eo. tñ ꝑ istos modos nõ trãssert pos. ꝑ procuratorẽ generalẽ tutorẽ vel cura. si hoc dictũ est veꝝ est plusꝙ diligenter notãdũ quoniã plurimi deciperent in h̃. ¶ Jmol. circa hoc vltimũ dicit videri in cõtrariũ facere id qd̃ dicit no. bar. in. l. si is qui pro emptore. in vlt. q. in antepe. ⁊ pe. col. ꝭ. de vsuca. ⁊ in. l. ab emptore. ad fi. ṡ. de pac. vbi tenet reꝑhendẽdo guil. de cu. ꝙ si dominus ⁊ possessor vendat parẽti meo emẽnti noĩe meo ⁊ cõstituat vẽditor se possidere noĩe ꝓcuratoris mei ꝙ per talẽ ꝯstitutuz acquireret mihi domino pos. per ꝑsonaz ꝓcuratoris sicut si mecũ fuisset factum precariũ vel cõstitutũ ⁊ impugnat dictuz guil. de cu. q dicit ꝙ due fictiões in vno actu nõ possunt ꝯcurrere. l. i. C. de do. ꝓmis. l. cũ post. §. gener. ṡ. de iur. do. vna est q: hic dñs videt ꝑ se recipere ꝯstitutũ. qui ꝑ aliuz facit per se facere videt. Secũda est q: ꝑ pcm̃ fictũ nõ naturalẽ transfert pos. que d3 trãsferri per naturalez actuz. l. iij. in ꝑn. ꝭ. eo. ¶ Et dicit bar. ꝙ pos. que per constitutũ acquirit dicit vera nõ ficta. l. certe. §. i. ꝭ. de pca. Sicut ergo ibi nõ ob. due fictiões sic nec hic s. ꝙ illõ qd̃ facit ꝓcurator uideat factũ a domino. secũdo ꝙ visus vel alius actus habeat ꝑ vero ⁊ natu-

rali actu traditionis. ¶ Ad qd̃ rñdet Joan. de imo. v3 ꝙ illud qd̃ bar. dicit in. d. l. si is qui ꝑ emptore. ꝓcedit in ꝓcuratore recipiente noĩe dñiꝰ. vnde vbi interuenit vera ⁊ ꝓpria volũtas possessoris volentis trãsferre pos. in dñz ꝓcuratoris mirũ si actꝰ fictus operari põt cũ ꝯcurrat vera volũtas possessoris ⁊ dñi ut hic in glo. in ver. ꝓmi vbi vidistis. sed hic loqt bar. ꝯ. s. quando ꝓcurator possessoris per actũ fictũ vult transferre pos. in alium cũ ꝓcurator qui nõ possidet nõ d3 posse trãsferre po. ꝑ actuz fictum ꝑ ea que sũt allegata per bar. in. l. in verbo primi ⁊ ꝓbat in. d. l. qd̃ meo. §. fi. ¶ Rapha. cu. hic ꝑ doctrinã bar. in. d. l. si is qui ꝑ emptore. dicit bar. hic nõ bene dixisse: ⁊ dicit ꝙ. l. quãuis. §. si ꝯductor. ⁊. l. ⁊ per iusiurãduz loquũt in aliis casibus. ¶ Põt dici ꝙ. §. si cõductor nõ ob. q: ibi nõ iterueniebat aliqs actus gestus ab habẽte aut generale aut spãle mãdatũ ad istã pos. alienãdaz. sed tutor curator ⁊ ꝓcurator generalis liberam habent administrationẽ. ¶ Similiter põt dici. d. §. tutor. non obstare. q: ille tex. videt potius fundari in volũtate legislatoris ꝙ in rõne vt ibi bar. per multa probat. vñ nõ põt extendi cum nulla esset ibi rõ ſ3 bar. ibi. ¶ Ultra doc. etiã ꝯtra bar. videt ẽẽ tex. in. l. quarũdaz ꝭ. eo. vbi tex. dicit nihil video interesse ⁊ ſm ang. ibi ponderantẽ illũ tex. videt ibi esse tex. ꝙ visus ⁊ aspectꝰ dicat esse actus corporalis pos. naturalis vñ dicit tene mẽti. ga l3. l. ꝙuis. §. i. ꝭ. eo. dicat ꝙ per actũ ficte traditõis colonus nõ põt dominũ ꝑuare pos. tñ priuaret eũ per aspectũ quãdo videret fundũ ⁊ diceret trado tibi pos. fundi. nã tunc traditio dicit vera ⁊ corporalis ⁊ priuat dominꝰ pos. sua sicut alius ꝑ corporalez detẽtationẽ. l. iij. §. ꝙ si suus. ꝭ. eo. ⁊ cũ ang. in. d. l. quarundã trãsit Jo. de imo. ⁊ pau. de ca. qui multũ exclamat ꝯ illo dicto ange. ibidem. Et ꝙuis passus non sit absq3 dubio puto posse defendi opi. barꝰ. q: ad doctrinaz bar. in. l. si qs ꝑ emptore fuit respõsuz ſm Jo. de imo. hic. ¶ Ad. l. quarũdaz. vbi potius ꝓbat opi. Bar. ꝙ cõtrarius q: cũ Bar. hic in questio. nostra iunctis his q dixit in proxima ꝓcedẽti. q. videat velle ꝙ actus visus dicat esse actus fictus possessio. tradende in hoc cõtradicit Ange. sed ange. in aliis actibus fictis nõ cõtradicit Bar. ad d. l. quarũdã. ergo põt rñderi ꝙ ille tex. ꝓbat ꝙ Bar. dixit ibi dum dicit tex. in eo puto hãc questionẽ cõsistere vñ dictio videtur fictionẽ denotat. vt est tex. in. l. i. §. deiecisse. de vi ⁊ vi arma. Arg. l. iij. §. ex ꝯrio ⁊ ibi ange. ꝭ. eo. Bar. in. l. si is qui pro emptore. in. v. uel. vj. col. ꝭ. eo. ergo nõ est vera traditio que fit per aspectũ. sed ficta. ide3 ꝓbare videt tex. in. d. §. si iusserĩ. ubi dicit videri traditã. vñ aspectus est actus ficte traditiõis nõ uere. Ex quibus resultat veraz esse opi. Bar. ⁊ posito ꝙ nõ bene probet per. d. l. ꝙuis. §. i. ꝭ. eo. tñ videt satis ꝓbare ex his q dixi in precedẽti qõe duz allegaui. d. l. qd̃ meo. §. fi. nec negari põt ꝙ d. l. ꝙuis nõ velit ꝙ maxima sit dr̃ia inter pos. uerã ⁊ fictã. Et cũ nõ habeamus ꝙ ꝑ actuz fictũ per tutorez uel curatorẽ uel generalẽ ꝓcuratorẽ possit pos. dñi trãsferri sicut habemꝰ in ꝟbo domino. d. §. si iusserĩ. sed soluz in vera traditione per actũ uerum §. ꝓcuratorez. ꝭ. ea. l. nõ extendamus eã cũ nõ habeamꝰ hoc si ficte facit. Ex his põt inferri qd in prelato ecclesie alienãte res ecclesie ⁊ ꝯstituẽte se possidere nomine emptoris. an ex tali constituto trãsferat pos. in emptorẽ. hãc. q. nõ memini me in propriis terminis legisse. Sed pendere uidet a qõne que examinabit. ꝭ. ea. l. §. fi. post bar. v3 an pos. rerũ ecclesie dicat esse apud ecclãm. an apud platuz seu apud quẽ. si uero dicit esse apõ prelatuz tũc si cõstituit se possidere nomine emptoris trãssert pos. uel si dicit euz ꝑpe funduz per aspectũ trãssert q: ipe possidet sed ubi nõ est apõ prelatũ. tũc est idez qd̃ dictũ est in tutore curatore vel ꝓcuratore generali dicã ergo in. d. §. fi. de quo ẽt ꝑ Jnn. in. c. cũ sup. extra de cau. pos. ¶ Querit hic bar. an corporalis pos. retineat animo vidistis q sit corporalis pos. in ꝑnci. l. nostre qd sit naturalis ꝑ. l. claz possidere. §. q ad nũdinas. ꝭ. e. ⁊ tenet ꝙ retinet aĩo ut uidistis in gl. sup ꝟbo ait. que dicit ꝙ retinet animo sicut vsufructuarius suã retinet. ⁊ reprobat glo. que est in. §. retinende. insti. de interdic. ¶ An autẽ detentatio aĩo retineat sicut possessio ciuilis. dicit bar. esse dicendũ ꝙ cum ista detentatio appellat custodia. l. cũ lega. ꝭ. qui. ex cau. i pos. ea. donec retinet detẽtator ut colonꝰ uel inqlinus rei custodias dicit aĩo retinere detentationẽ l3 rei nõ insistat dũmodo habeat claues seu alios hoĩes ibi pro sua custodia. optimꝰ est tex. in

l.si finita.§.pe.ff.de dam.infec.l.ptor.§.deinde.ff.de bo.auc/
cto.iudi.pos.l.is cui.j.vt in pos.meli°.in.d.l.si finita.§.pe.⁊ in
l.si qs vi.§.dña.j.e.⁊ in.l.clã possidere.§.i.⁊ in.l.peregre.§.
94 si.j.eo.⁊ ét in.d.l.si finita.§.si qs metu. ℭ Ex hoc dicit Ang.
fuisse determinatũ florẽtie q missus ex pmo decreto q dicit esse
custos ⁊ detentator ⁊ nõ possessor.l.iij.§.si.j.e.⁊.l.si qs ante.
retinet eã aio ad tẽpus.x.annoꝝ dũmodo nõ pdiderit custodi
am secus si p tps.x.ãnoꝝ stetit q ad eã corpore nõ accessit. qa
dicit tũc aio perdidisse illã detentatõez qz sicut oblivione pdit
pos.decẽnio sic ⁊ dtẽtatio.pmũ pbat in.l.furtũ.§.fundi. ⁊ ibi
no.j.de vsuca.no.gl.in.l.lz.C.de eo.de scdo videbim° in.l.si
de eo.§.si forte.j.eo.⁊ per hoc reddit expeditũ istud pncipiũ.

ℭ Alexander de imola in lectura novissima quã cõpilauit post
eius regressuz a studio patauino.qm̃ alias scripseat sup ista pte
anteq̃ iret ad legendum Padue ⁊ hec collecta sunt in voce
sub eo in scholis non omisso vnico verbo. anno. Mccccl xxij.
in felici studio Bononiensi.

§1 **Adipiscimur.** Posses.per nos maiores infante ⁊ sane mẽtis acqrimus secus in furioso ⁊ infante sine tutoris auc͞tate.h.d. ℭ Casus talis est vidi.ff vñ dicta sit possessio.vellez nũc intelligere q possunt posses.acqrere ⁊ quomodo tex.dicit p nosmetipsos corpore ⁊ aio nr̃o posse acqrere.dũmõdo psona sit capax.⁊ habilis ad posse. adipiscendã.qz furiosus vel pupill° sine auc͞tate tutoris nõ possũt incipere possidere.qz carent aio ⁊ effectu.sed si pupillus cuz auctoritate tutoris vult ĩciper possidere sibi q̃rit possessio.⁊ ét sine tutoris auc͞tate põt ĩcipere possidere pupillus vt nerua ⁊ ofsilius aiunt.qz hec apprehẽsio pos.est qd facti nõ iuris dũmo/
2 do habeat ĩtellectũ hic pupllus. ℭ Ex isto no.eqparari infantez.furiosuz ⁊ dormientez vñ prestat arg.tex.iste.⁊ ita alibi allegat sicut infans ⁊ furiosus si homicidiũ aut delictuz cõmittunt nõ puniũtur.l.diuus.ff.de offi. presi.l.infans.ff.de sicca.sic ⁊ dormiens si delinquat aut hominem occidat sicut in dormiendo pleriqz surgunt ⁊ multa faciunt in sommo tex.est in cle.i.
3 de homi.vbi hoc aperte pbat. ℭ Hoc limitari dz sane sicut limitatur p Guil.de cu.⁊ ray.i.d.l.diuus.notabiliter.⁊ p Bar.in.l.penul.j.ad.l.iulia.de parici.⁊ pet.de ancb.in.d. clemẽ.i.nisi in culpa ferit dormiẽs puta qz sciebat se solitũ surgere ⁊ arma capere dormiẽdo.nã tunc si nõ fecit camerã serari.ita q ñ posset aperire est in culpa ⁊ de culpa tenet arg.l. in lege cor.j.ad.l.corne.de sicca.⁊.l.si putator.ff.ad.l.aquil. ℭ De delicto
4 cõmisso a dormiẽte vide p Bart.in.l.vt vim circa mediũ.ff. de iusti.⁊ iur.⁊ bal.in repetitiõe.l.i.in antepe.colũ.C.vnde vi.ubi dubitauit an si qs occidat dormientẽ qui offendebat eũ excuset Et pmo vr dicẽduz q nõ.eo qz sine dolo fecit dormiens ⁊ sine aio iniuriandi.bar.ambigue videt loqui.tñ videt velle q naturali iure inspecto põt iste dormiẽs licite offendi.⁊ ita clarius bal.in repetitõe.d.l.i. ℭ Secũdo no.q posses.sine effectu possidendi nõ querit.l.iij.in pn.j.e.cũ simili. ℭ Tertio no.q posses.est facti[a] nõ iuris.hoc intellige.s.q posses.in eius apprehensione est facti.sed in tenẽdo est iuris p.l.peregre. in pn.j. eo.⁊ dixi.in pn.huius.l.tenẽdo illã opi. ℭ Quarto not.ibi affectionez iuncto ṽsi.nõ ĩtelligit.q animus est qd facti.⁊ ita bart.hic no.ex isto tex.melior est tex.in.l.bonefidei.§.i.ff.titu.i.p cõtrariuz ⁊ late p bar.in.l.si is qui pro emptore.in.x.col.j.tit. pmo.
5 ℭ Quinto no.qd illd qd est facti explicari põt p pupillũ sine tutoris auctoritate ut hic in apprehẽsiõe posses. ℭ Itez in.l.cõditionis pupillus.ff.de cõdi.⁊ demõ.vt pupillus põt implere conditionẽ sub qua fuerat institutus sine tutore. ℭ Glo.i.arg.de tex.j.e.l.§.itẽ acqrimus p alios pos.sicut p nosmetipsos.gl.fatetur cõtrariũ. ℭ In gl.sup ṽbo tutoris.dicit h pupilluz sine tutoris auctoritate.⁊ furiosuz nõ posse pos.acqrere.an infans possit pos.acquirere cũ tutoris auctoritate uel furiosus cũ auctoritate curatoris.dicit gl.q vr tex.hic qd nõ.alle.l.in negocijs.j.de re iudi.vbi apparet nullũ negociũ gerere etiã si gerat eũ curatoris auctoritate qz accessoriũ nõ dz vestire pncipale.sed cõ.l.et pupillari.ff.de vulga.⁊ pupi.⁊ est gl.in.l.petẽs.C.de pac.⁊ ff.de pac.l.iurisgentiũ.§.qnimo. In cõtrariũ dicit posse colligi ex tex.nostro.j.eo.§.ibi.lz pupillus.⁊ hoc videt pbari in.l.q̃uis

§.infans.j.eo. ℭ Glo.hic ⁊ clarius.j.eo.in ṽsi.pupillus.⁊.j.ea.l.§. certũ.sentit aperte q furiosus ⁊ infans intellectũ nullũ habentes cũ auctoritate suoruz administratorũ possunt pos.acqrere. ℭ Sed bar.ange.⁊ Imo vident cõtrariũ innuere.mouent pmo p tex.in.l.i.j.de bo.pos.furio.⁊ isan.dela.vbi curator põt acquirere furioso nõ dicit furiosuz cũ curatore acquirere pos.bo.pos. ℭ Preterea videmus q p tutorem ⁊ curartorẽ acqrit pos.pupillo.vt.j.ea.l.§.per pcuratorez. ℭ Itẽ facit.§.furiosus.insti.de inuti. stip.⁊ in.d.l.in negocijs.ubi furiosus nullũ negociũ gerere põt ⁊ ei eqparant infantem.⁊ allegant.d.l.q̃uis.§.infans.iũcta glo.que ĩtelligit infantez qui hz ĩtellectuz posse acqrere pos.cũ auctoritate tutoris alias nõ
6 ℭ Unde dicũt Bar.Ang.Jo.de imola.⁊ Pau.de cast.hic per tex.in.d.l.in negocijs.⁊.d.§. infans.in ver.iudiciũ.a cõtrario sensu.⁊ ibi glo.q pupillus nullum intellectũ habens nõ acquirit cũ tutoris auctoritate.sed tutor solus sic vt.j.ea.l.§.p pcuratorẽ.⁊.§.itẽ acqrimus.Si aũt infans aliquez hz intellectũ non tñ plenũ.vt qz sicut pximus infantie secũduz no.i.§ pupillus in.ṽsicu. pximus insti. de inuti.stipu.⁊ in l.pupillus.j.de reg.iur.⁊ p Bar.plenius.in.l.i.j.de no.⁊ tũc cũ auctoritate tutoris acqrit per.d.§. ĩfans Si ṽo.habet plenũ intellectum tunc solus acquirit vt hic ⁊ est cõis cclusio pdictoꝝ doctorũ hic. ℭ Rapha.cu.hic cõtrariũ tenet secutus opi.glo.vz q infans cũ auctoritate tutoris ⁊ furiosus cũ auctoritate curatoris possunt posses.acquirere p.l.donataꝝ.C.eo.in rõne reddita ibi ab ĩperatore cuz dicit si infanti pos.tradat cuz auctoritate tutoris acqritur infanti .alias si nõ concederemus infanti cũ tutore pos.acqri male dixisset accutissimi ingenij vir papinianus q infanti acquirat pos.per tutorẽ.sed cũ habeaz q per pcuratorẽ acquirat furioso.d.l.i.de bo.pos. infan. ⁊ furio.dela.ergo sequit q põt acquirere furiosus cũ auctoritate curatoris p rõez.d.l.dõataꝝ.qz si cedit q per curatorez acqritur furioso.sic ⁊ q furiosus acquirat cũ auctoritate curatoris.qd cõfirmo p tex.in.l.ser uo ĩuito.§.si pupillo. in ṽsicu.tutore auctore.j. ad treb.ubi infans põt explicare actũ cũ auctoritate tutoris.ergo ĩfans carens ĩtellectu ⁊ furiosus eqparãtur d.cle.i.de homi.⁊ h.⁊ in.d.§.furiosus.cũ se.§. ĩsti. de inuti.stip.dicem° idẽ in furioso esse qd in infante. Tertio facit.l.pupillus.j.de acqr.here.vbi ĩfans nõ magis dr scire q̃ furiosus ⁊ lra ibi vult q nihilomin° cũ auctoritate tutoris possit adire.sic ⁊ furiosus cum auctoritate curatoris. Eandẽ opi.tz etiã Cy.in.d.l. donataꝝ. ℭ Cõfirmari pt vrgenti arg. Bal.in.l.potuit.C.de iur.dlib.p.l.i.§.qd eni si duo.ff.qd fal.tu.auc.vbi querit an actus gestus a pupillo cũ auctoritate duoꝝ tutoꝝ.vno ṽo alio falso valeat? ⁊ dicit q sic.sic hic videt ac si solus administrator fecisset qui volebat p se illũ actuz explicare. ℭ Facit etiã glo.in d.l.potuit.de iur.delib.que tenet infantẽ posse adire hereditatẽ cũ auctoritate tutoris.Idez tz gl.in.d.l.pupillus. ℭ Tñ his nõ obstantibus puto defendi posse opi.Bar.cõ.gl.p illã.l.i negocijs.⁊ alia supra allegata. ℭ Restat rñdere ad cõria.Et pmo nõ ob.d.l.donataꝝ.qz ibi nihil dicit de tutore.sed intelligitur.vt ibi ét no.p bar.post antiquos.s.quãdo donata erãt iocalia cõueniẽtia ĩfantibus.qz tũc eaꝝ pos.acquirit ĩfanti intellectũ aliqualẽ habẽti cõuenientem illis iocalib° traditis. ℭ Preterea tũc bñ arguit imperator q illo casu acqrit pos.talis rei ĩfanti alias debem° dicer q ét per tutorẽ sibi nõ posse acqri. ℭ Itẽ varios hz ĩtellect° illa lex.s.q ĩtelligat in posses. in q̃ interuenit aditio possidẽtis.lz vbi ĩfans p se apphẽdit posses.nõ põt sine tutoris auc͞tate acqrere.vt hic ⁊ fuit ĩtellectus Pe.⁊ Cy.in.d.l.donatarũ. ℭ Nec pt sumi ar.vt fecit Raph.ex.d.l.dõataꝝ. pbo.igno

a ℭ Est facti.iõ dicũt.d.de ro.dci.sois ff pcur.i nouis decis.cccc.q ad recipiẽdũ pos.corporalez q̃ est facti iuris canonicalis vel pbẽde admittitur amicus absqz spãli mãdato secus in illa q̃ hz multũ iuris ⁊ ex qua q̃rit dñiz ⁊ posses.iuris cãonicalis vel pbende.

fanti qrit pos.per aliū.j.eo.§.itē acqrimus.non est ergo bōa rō nō pōt acqri pos.p se īfanti q: caret ītellectu.ergo nec p aliū.pma tñ rñsio mihi satisfacit p ceteris.Nō ob.d.l.seruo īuito.§.si pupillo.q: vt ibi Ang.dicit oʒ ītelligi tutore auctore idest p tutorē fit actus q est auctor ꝯtus.Vel secūdo vt est de mente gl.tex.ibi loqr de īfante aliquē intellectū habēte. ſm glo.in.d.l.ꝗuis.§.infans.j.eo.¶ Nō ob.l.pupill⁹ de acq.here.q: dico ꝙ ibi accipit scire idest reʒ p cāʒ cognoscere.vt ⁊ pleni⁹ accipit gl.in.l.ij.§.idē labeo ſ.ō aqua plu.ar.⁊ ad h pupillus ēt maior īfante nō plus scit ꝙ furiosus.vñ in.d.l.pupillus fuit maior infante.¶ Nō ob.l.i.V.si.qō si duo.j.qō fal.tu.auc.qō videt satis stringere.q: ibi actus potuit valere in eo actu quo gestus erat a pupillo.q: ad auctorādū pupillo sufficit vnius auctoritas ēt si mille haberet tutores.l.fi.C.de auc.prestā.ſʒ hic si īfans q nullū ītellectuʒ hʒ vel furiosus cū auctate suoꝝ administratorū apprehendat pos.oʒ dicere vt nec valet ꝗtum valere pōt q: vbi defect⁹ est in psona efficiēte nō vʒ act⁹ nec vt valere pōt.c.cū sup.de offi.dele.c.i.de dspōsa.impube.in sexto.vñ hic est defectus in psona efficiēte.s.in pupillo vel furioso.ergo nō vʒ nec valere pōt.vñ est defensa opi.bar.hic.⁊ videatis ēt Ang.in.d.l.ifans ⁊ videatis pau.de ca.in.d.l.si pupillus.j.de acq.here.⁊ ibi tʒ opi.bar.in furioso per id qō ibi glo.no.in V.furiosus.vel ēt i.d.l.potuit.vbi dicit gl.ꝙ p infanteʒ oʒ adiri hrditas cū tutore.vt q: tutor infantis immisit īfantē in res hrditatis ⁊ pstitit auctoritatē actui ꝙ per illū actū debeat induci aditio hrditatis p īfanteʒ cū auctoritate tutoris. Et dicit ibi Raph.hoc esse durum.q: vt qs gerat se pro herede requiritur animus qlitercūqʒ dclarat⁹ vt no.in.l.gerit.⁊ in.l.p herede.in pn.ſ.de acqui.here.¶ Placet qō supra dixi.s.ꝙ oʒ intelligi de īfante aliquē ītellectū habente
7 huic rei cōueniēteʒ alias nō.¶ Et fuit de mēte Bar. hic ⁊ expresse hic Jmol.ꝙ si est pupillus perfecti intellectus pōt sine auctoritate tutoris apprehendere pos.cū distinctiōe glo.in.l.sequit.§.pupillus.j.titu. pmo.s.qñ est doli capax.s.pubertati pximus ſm gl. in.d.§.pupillus.īstitu.de inuti.stipu.⁊ in.l.i.j.ō noua.Sed qñ nō est perfecti ītellectus bar.vult sine tutoris auctoritate nō posse pupilluʒ possessionē apprehendere.puto eū nō recte loqui. q: pt sibi solus possessiōeʒ acqrere etiā si est maior īfante. Et primus infantie est a.vij.annis vsqʒ ad.x.anno cū dimidio ifra vt dicit tex.in.d.§.pupillus nā ꝗtū ad acqrendum idē iudicat de pupillo pximo infantie qō de pupillo pubertati pximo q pōt solus sibi acquirere vt in glo. in V.proxim⁹.vñ videt ibi tex.ꝙ pupillus nō solum qñ est pubertati pximus:sed ⁊ qñ est infantie prim⁹ pōt sine tutoris actoritate solus acquirere posses.hoc puto verissimū ꝗuis verba bar.aliter sonēt ⁊ expressius Jmol.
8 ¶ Deinde glo.qrit an lʒ posses.a pncipio nō acquirat cū curatore furiosi.sed p solū furiosuʒ q eo tēpore erat sane mētis p supuenienteʒ furorē retineat pos.dic ꝙ sic q: lʒ desinat habet animū possidēdi.nō tñ habet animū nō possidendi qō requirit .l. iij.§. in amittenda.j.eo.l.si qs vi.§.dnia.j.eodē.vñ dicit bar.hic.⁊ in.d.l.si is q se.ꝙ lʒ per obliuionē pdatur posses.d.l.furtū.§.fundi.j.ti.i.tñ hoc nō habʒ locū in furioso q: obliuio sola nō sufficit ad pdendū posses.¶ Nō ob.qō dicitur ꝙ obliuio facit perdere posses.q: illō est verū cū cursu tēporis longi dicta.l. furtuʒ.§.fundi.
9 ¶ Gl.q est sup Vbo.maxime arguit sic posses.est insistentia rei.cū ergo furiosus infans ⁊ dormiēs naturaliter insistāt rei videt possidere . dicit glo.aliud est posses.aliō detētatio ⁊ nō ōis detētatio est pos. q: posses.aut est ciuilis aut naturalis.⁊ requirit corpus ⁊ animus ad eaʒ apprehendendā.d.l.iij. in pn.sed in detentatione large sumpta nō requiritur animis.sic ⁊ furiosus.sic ⁊ asinus stat in fundo.⁊ sic loquit hic tex.no.glo.ꝙ detentatio large sumpta cōprehēdit oēm posses. ⁊ videbitis gl.in.l.iij.§.ex ꝯria.que vult ꝙ ēt ciuiliter possidēs dicat detinere.
10 ¶ Glo.sup Vbo eaʒ rē innuit ꝙ si pos.eēt iuris nō posset acquiri per pupillū sine tutoris auctoritate. tñ pōt sine tutoris auctoritate vsucape.l.sequit.§.pupillus.j.tit.i.q tñ est iuris.l.homo liber.ad fi.ſ.ti.i.sic stipulādo pōt sibi pupill⁹ acquirere.insti.de auc.tu.in pn.⁊ stipulatio est ius.l. si vn⁹.§. pactus ne peteret.in V.ius versat in stipulatiōe.ſ.ō pac.¶ Ad hoc vltimū pōt dici ꝙ stipulatio est ius vt accipit in.d.§.pact⁹ .s.ius pp solēnitatē in ea introductaʒ .⁊ sic accipit hic.vel dicit ius q: resultat ius ex ea.
11 ¶ Iteʒ subdit gl.ꝙ posses.que p aliū acquirit plurimū hʒ iuris.vt.l.possessio quoqʒ iuxta pnci.j.eo. q: p eū multa acqrunt fictione iuris.⁊ in his vbi cōcurrit fictio pares sunt furiosus ⁊ infans.vt.j.ea.l.§.itē acqrimus.vt in peculiaribus in qbus acquirit seruus dño furioso sicut īfanti dño q: etiā ignorāti querit.ſʒ hic nō est fictio q: ea ō qb⁹ hic tractamus ō acqrēdo p nosmetipsos sūt facti q cadet possūt in īfantē ñ āt ī furiosū.q: īfans ītellectū hʒ furiosus ñ: vñ īfans sine tutoris auctate pos.sibi qrit furiosus sine curatoris auctoritate nō. ¶ Glo.vlti.oppōit de lege donataꝝ. ⁊ remittit se. cōis solu. est ꝙ ibi loqr ī iocalib⁹.circa q ēt ꝯueniret itellect⁹ īfantis vt.ſ. dixi.¶ Vel vt pe.dixit tex.ibi loquit in pos.tradita p aliū īfanti hic in eo q apphēdit p se posses.nimirū si tūc reqrit ꝙ sit primus īfantie.i.īfra.x.annū cū dimidio vt supra declaraui.

§1 **Si uir.** Licet ex cōtractu inutili nō sit trāslatuʒ dñium tñ trāssertur pos.p traditionē ⁊ volens a se abdicat pos.lʒ in aliū nō trāsserat tñ a se abdicat.h.d.¶ Premitte ꝙ inter maritū ⁊ vxorē est phibita donatio ne nimio amore se spoliēt.l.i.⁊ qsi p totū.ff.⁊.C.de dona.inter vi.⁊ vxo.¶ Casus est maritus donauit vxori reʒ vel pos.⁊ pos.tradidit.an ex hoc vxori acqrat pos.⁊ iuriscōsultus dicit ꝙ sic.¶ Ibi qm res facti opponit qūo trāssert pos.cū hic ꝯtus iure ciuili sit improbat⁹ ⁊ dicit ꝙ hec traditio pos.est facti nō iuris. vñ nō potuit infirmari iure ciuili qō nō pōt facere ut res facta si nō facta.¶ Ibi ⁊ qd attinet.rñdet alteri tacite obiectioni.s.ꝙ ꝗuis ſm veritateʒ lex nō possit facere factū tñ pōt facere ſm fictionē.s. ꝙ ille q nō est natus habeat pro nato.vel ille q nō est mortuus habeat pro mortuo:posset ⁊ hic sic esse fictio. Ad hoc rñdet. hec fictio nō oʒ introduci vbi nō resultat vtilitas ⁊ effectus.sed rō qre nō valet donatio inter virū ⁊ vxorē est ne mutuo amore se spolient vñ si uir vxori donauit ⁊ tradidit cū uoluerit a se abdicare pos. ea destitutus est vñ nō esset effect⁹ dicere pos.in mulierē nō esse trāsmissaʒ.q: cum nō uoluit maritus possessionē protinus illam amisit.possum⁹ ergo dicere ꝙ sit trāslata in mulierē.¶ Ex isto tex.no.ꝙ ex inutili ꝯtu nō impedit trāslatio pos.ō quo.j.post glo.pleni⁹ dicā.⁊ ad hoc semp allegat iste tex.¶ Secūdo no. ꝙ ad fictionē nō requirit qñ nō haberet effectū iuris.¶ Tertio ⁊ vltimo no.ꝙ pos.est facti de quo dixi in pn.l.nostre.
2 ¶ Glo. i.arguit.de.l.si eū q.lultima.in pn.ſ.de do.inter ui.⁊ vxo.ubi mulier rē traditā ex cā donatiōis nō dicit possidere de quo dicit dicēduʒ esse ut ibi in glo.⁊ ibi multe dant sol.⁊ ultima ibi ē tenenda vʒ ꝙ inspecto exitu ⁊ effectu mulier nō dicitur possidere .nā cū marit⁹ possit reuocare donationē ⁊ repetere reʒ donataʒ ea nō dicit possideri a muliere sicut dicit in.l.qui actionē hʒ j.de regu.iur.ꝙ qui actiōeʒ habet reʒ dicit habere.sed hic iuriscōsultus loqtur nō habito respectu ad exitū:ſʒ habito respectu ad psentem statū.
3 ¶ Glo.sup Vbo nō pōt arguit de.l.lege cor.ſ.de testa.ubi.l.cornelia fingit circa ea q facti sunt.s.ꝙ q decessit hodie apō hostes fuerit mortu⁹ pma hora captiuitatis ⁊ fictione postliminij reuersus ad ciuitatē fingit semp fuisse in ciuitate tñ hoc est facti.vñ sicut ibi fingit lex cur ergo nō potuit hic fingere istā reʒ nō esse traditā?glo.dicit ꝙ fallit in fictiōe.l. cornelie ⁊ in fictōe postliminij.⁊ in.l.i.in pnci.C.de rei vxo.ac. vbi lex fingit mulierē doteʒ stipulatā fuisse sibi reddi.⁊ tñ stipulari est facti. Barto.⁊ alij post eū aliter rñdent ad ꝯriū glo.vʒ ꝙ ut plurimū fictio versat circa factū.l.q in utero.ſ.ō sta.ho. vbi hr ꝙ q in utero est hr quo ad eiu⁹ cōmodū p nato ⁊ tñ esse natū vl nō est qd facti.¶ Vñ dicit Bar fictio fingit circa factū sed nō hʒ locū nisi qñ resultat iuris effectus.ut in exēplis supra dictis.s.vt habeat testamēti factionē captus ab hostibus quam

alias nõ haberet nisi fictio operaretur.vt.l.i.§.exigit.s̃.de bo.pos.s̃z tab.sic ⁊ i.l.i.C.ð rei vxo.actio.vt mlier repetere possit dotez actione ex stipulatu.Sed hic nõ resultasset aliqs effectus cū donatio sit prohibita a iure ⁊ animus mariti erat a se abdicare pos.quo casu ꝑdit q̃uis in recipiētē nõ trāsferaᷓ.l.qð meo §.si furioso.ĩ.eo.remaneret ergo spoliatus maritus oīno poss.nimirū si tex.voluit ꝙ apð mulierē r̄maneat.℄ Extra gl.Bar.opponit qꝛ vr̄ ꝙ ex inutili ꝯctu nõ transferᷓ pos.l.iubemus.§.sane lultima.C.de sac.san.eccle.vbi ex ꝯctu inutili facto ꝑ p̄latuz ecclie nõ īteruenīētibꝰ debitis solēnitatibus nõ trāsferᷓ pos.Ad qð r̄ndet bar.duplicit.Primo ꝙ in.l.ꝯria pos.capiᷓ ꝑ ꝓprietate vt in.l.ij.C.de ꝓba.l.iterdū.ĩ.ð v̄b.sig.l.locoꝝ.C.ð om.agr.deser.li.xi.⁊ dixi in rub.s̃.de no.op.nū.℄ Secūdo dicit ⁊ magis notabil̄r vz ꝙ ex īutili ꝯctu regul̄r trāsferᷓ pos.ut h̃ ⁊.l.qð vxor.ĩ.eo.℄ Fallit qñ ꝑsona que celebrauit ꝯctū est talis ꝙ nõ potuit alienare rez.qꝛ tūc ex inutili ꝯctu nõ trāsfertur pos.Sic loquitur .l.ꝯria.qꝛ prelatus nõ põt facere deteriorez cōditionē ecclesie trāsferēdo pos.ecclesie in aliū vt ibi.⁊ in.§.si qs p̄sbyteroꝝ.ð re.eccle.nõ alie.vñ lz pupillꝰ cū tutoris auctoritate nõ possit isto iure ēt funduz alienare sine decreto iudicis l.i.⁊ quasi ꝑ totū.s̃.de re.eo.⁊.l.lex que tutores.s̃.ð admi.tu.tñ pupillus cū sola tutoris auctoritate oēm possessionē poterit trāsferre.l.post pupilluz a cōtrario sensu.ĩ.eo.⁊ est gl.quā ad hoc sūme no.Jmo.ĩ.pro emptore.in.l.ij.§.si a pupillo.quam ibi bar.nõ negat esse verā in se.⁊ in.l.pupillus.s̃.tit.i.vbi si est ꝯctus factus a pupillo ⁊ tradita ex eo pos.nõ trāsferᷓ pos.eo qꝛ pupillus regulariter nõ est ꝑsona habilis ad dñiū trāsferenduz dicāᵃ cras.℄ Secūdo do vobis ad p̄dicta limitationem vltra doc.h̃.⁊ notabilis est nisi ille qui esset dñs ⁊ possessor conduceret rē suā a nõ dño ⁊ nõ possessore ēt scienter qð no.qm̃ lz regulariter ex ꝯctu ꝯductiōis si rez aliquā a te cōduco trāsferaᷓ in te locatorē pos.quā ego ꝯductor habebā qꝛ ꝯductio ē ficta traditio.l.q̃daz mulier.s̃.de rei ven.l.interdū.§.fi.ĩ.e.tñ qñ suz possessor ⁊ dñs.⁊ cōduco ab alio h̃ ꝯctus est ex toto nullus.l.q rez C.loca.l.neqꝫ pignus.ĩ.ð re.iur.⁊ ex tali ꝯctu nullo nõ trāsferᷓ quouis mõ pos.ita dixit sigñāter Bar.in.l.si rez aliquā in secūdo mēbro p̄ncipali.ĩ.eo.vbi ad hoc subtiliter inducit tex.in.l.ei a quo.ĩ.titu.primo.vbi si qs dominus ꝯducit a pos.rē suā operaᷓ cōductio vt in conducentez trāsferaᷓ posses.dicta.l.ei a quo multomagis si cōductor est dñs ⁊ possessor dz oꝑari vt conductor retineat pos.⁊ eā nõ perdat.qꝛ illð qð oꝑaᷓ acqsitionē de nouo multomagis oꝑaᷓ retētionē.l.ij.§.qð ait.ĩ.de suꝑficie.⁊ in regula cui damꝰ.de re.iu.in.vj.l.inuitꝰ.§.i.ĩ.de re.iu.℄ Vñ ꝯcludit ibi bar.ꝙ respectu pos.nõ oꝑaᷓ ꝯctus aliqd sicut nec circa dominiū.Quod ꝯfirmo ꝑ id qð sigñāter dixit Bal.in.l.nõ dubiū.in.x.oppo.C.de legi.s.ꝙ ex ꝯctu nullo: nõ impediᷓ posses.translatio.verū vbi cōtractus esset īmediata cā pos.trāslationis:tūc īpeditur trāslatio pos.allegat.d.l.si rem aliquā.ĩ.eo.melius ꝓbaᷓ in.l.si qs ante.v̄sicu.si quidem nūmo vno.ĩ.eo.vbi si qs pos.precario locauit ⁊ validus fuit ꝯctus per qð p̄cariū naturalis posses.est apud rogantē ⁊ ciuilis apud cōcedentem.l.⁊ habet.§.eū qui.ĩ.de preca.deinde ꝯduxit nūmo vno que cōductio nulla est ꝑ talez cōductionē possidēs possessiōem naturalē trāsfert in cōducentē vñ firmū manet p̄cariuz.Sz hic tex.loquiᷓ quādo traditio erat īmediata cā pos.nā si maritꝰ donauit ⁊ tradidit ex ꝯctu nõ trāsferebaᷓ pos.sed ex traditiōe singulariter.l.cū heres.in p̄n.ĩ.eo.sed qñ ꝯctus est īmediata causa pos.nõ traditio vt in cōductione fundi quē possideo si ꝯctꝰ est nullus nõ transfertur pos.vt probaᷓ optime in.d.l.si qs ante.vnde habetis tex.nostruz declaratum vz ꝙ habet locum eo casu quādo traditio fuit īmediata causa pos.trāsferēde.℄ Juxta p̄dicta bar.in.l.qð meo.in p̄n.ĩ.eo.ꝑ eundem.l.ei a quo dixit ꝙ si dominꝰ ⁊ possessor conduceret ab alio rez suam ⁊ cōstitueret se illius noīe possidere ꝙ ex ꝯtractu ⁊ ꝯstituto nõ trāsfertur pos.qꝛ nõ p̄cedit habilis cā ad trāslationē po.⁊ iõ non põt trāsferri pos.ꝑ.d.l.ei a quo.qꝛ cōstitutū est īmediata cā traslatiōis ⁊ ꝯctus cōductionis.℄ Per hoc decidi põt vnū qð bal.in.c.ij.in titu.de feudo dato inuicez le.cōmis.reliqt indecisum.vbi dubitauit.pone feci testm̄ in quo te heredez institui ⁊ subieci ꝙ si vnq̃ ꝯtingeret me mutare testm̄.ex nunc donabam tibi omnia bona mea ⁊ ꝯstituebā ea tuo nomine possidere.naz ꝯctus donatiōis est nullus ⁊ īualidus:qꝛ videᷓ factus in penā mutationis testamēti.l.stipulatio hoc modo cōcepta.ĩ.de ver.ob.⁊ plene declarat Bar.in.l.si qs in p̄n.testamēti.de le.iij.⁊ alij in.l.sancimus.C.de testa.vtꝝ similiter ⁊ p̄cariū ipsum erit nullum.adeo ꝙ pos.nõ trāsferatur.an nullitas contractus impediat posse trāsferri.qꝛ ex constituto alias transferᷓ omnis pos.ciuilis ⁊ naturalis vt habeᷓ in.l.qð meo.in p̄nci.ĩ.e.ex precario transferᷓ ciuilis ⁊ apud me naturalis remanet.l.interduz.ĩ.eo.⁊.d.l.⁊ habet.ĩ.de preca.℄ Ex supradictis.bar.in.d.l.si rem aliquā.dicit ꝙ vr̄ nõ trāsferendā pos.ꝙ etiā in ꝓprijs terminis illiꝰ q.firmauit Bal.in.l.ex testamēto .C.de fideicōmis.motus tamē sola rōne.d.l.stipulatio hoc modo concepta.qꝛ sicut p̄ncipale.s.donatio est nulla.⁊ nullas vires oꝑaᷓ sic nec accessorium sic constitutum erit nullūᵇ.℄ Jn simili Bal.in.l.si absentis.C.si cer.pe.dicit ꝙ si ex forma statuti preceptuz guarentigie in instrumentis per notariū positum habeat executionez peratā vt in ꝑtibus tuscie si contractus p̄ncipalis est nullus:p̄ceptū guarentigie insertū in eodē instrumēto vt accessoriuz nullius erit momentiᶜ.Non obstāte statuto p̄dicto.alleg.l.fi.s̃.de cōsti.pe.quam reputat in hoc singularez.℄ Colligitur ergo ex premissis ꝙ quando traditio nõ est immediata causa posses.ex contractu nullo impeditur transferri posses.℄ Jtē habetis ꝙ vbi contractus p̄ncipalis est nullus ⁊ iuxta contractum est appositū precarium vel cōstitutum nõ transferᷓ ex eo pos.⁊ nullitas p̄ncipalis contractꝰ impedit transferri posses.ex accessorio.sic potest limitari tex.noster.℄ Jnsuꝑ potest limitari tex.noster s̃z Ang.hic quia si contractus sit nullus rōne simulationis talis nullitas impedit translationē dominij.⁊ ēt trāslationē pos.q̃tumcūqꝫ res tradita sit allegat tex.singularem in.l.emptor.s̃.de aqua pluui.arcenda ibi tamen tex.hoc nõ dicit.idez dicit Ange.in.l.si donatiōe.C.de collatio.vbi allegat eundem tex.Bart.melius loqui videtur in.d.l.pretor dixit.vbi simulata est traditio nõ transferᷓ possessio.sicut ex ꝯtractu simulato nõ transfertur dominiū.d.l.pretor.℄ Et in dubio dicit bartolus presumaz simulatam esse traditionem sicut contractus principalis erat simulatusᵈ.alleg.in argu.l.cum propria.C.si quis alte.vel si.qð est notandum.sed vbi apparet traditionem non esse simulatam lz appareat cōtractuz esse simulatuz si traditio vera est non impediᷓ translatio posses.per tex.nostruz.hec videtur vera conclusio s̃z quam debetis intelligere verba ang.hic.℄ Addo bar.in.l.quēadmodum.C.de agri.⁊ censi.lib.xi.⁊ bal.in.l.emptione.C.ꝓlus vale.quod agitur.⁊ in.l.i.C.de suffra.⁊ in.c.i.§.calidis.in titu.de probi.feudi alie.per fede.℄ Juxta proxime dicta bar.hic tetigit plenius q̃ alibi.an ex inutili contractu transferatur dominium in quo concludit.aut contractus est inutilis ratione pendentis cōditionis vt si ꝓmisi tibi rem dare sub conditione pēdente conditione do rez trāsfertur dominiū.l.dotis.§.fi.cū.l.sequen.de iure do.l.sub cōditione.ĩ.de solutio.⁊ etiam si ante nuptias dos tradatur:transfertur dominiuz in sponsum :qui tamen habet conditionē si nuptie sequantur.l.stipulationē s̃.de iure do.Aut contractus est inutilis alia ratione ⁊ tūc aut ꝯctus est preter legem.aut ꝯ.si p̄ter legem ⁊ tunc si lex non resistat dicenduz ē ex tali contractu transferri dominiū.l.multum.⁊ ibi glo.C.si qs alte.vbi si maritus vt nuncius mulieris emit rem noīe mulieris concipit verba in personam mariti:tamen dz nūcius cōcipere verba in personaz cōstituentis eū vt dominus meus emit a te ⁊c̃.sic nuncius debet interuenire vt nudum instrumentuz.l.qui autem .§.fi.s̃.de consti.pe.vnde ibi dicitur ꝙ quāuis h̃ contractꝰ fuerit male conceptus per marituz:tamen si pos.tra

ᵃ℄ Dicaᷓ cras adð lu.ro.ꝯsi.cccxxi.vbi ponit an stāte statuto ꝙ nõ valeāt alienatōes rerū minorū ipo iure nisi s̃uatis solēnitatibus a iure cōi r̄qsitis an trāsferaᷓ dñiū ⁊ pos.in emētez de quo ēt ꝑ cep.ꝯsi.iiij.

ᵇ℄ Erit nullum .adde ꝙ hāc opi.ꝯprobat lu.ro.multis medijs eiꝰ ꝯsi.clxxi.reiecta opi.old.ꝯs.cxiij.⁊.cxxxix.

ᶜ℄ Momēti iõ dicit lu.ro.ꝯsi.xciij.ꝙ cōfessio fcā vigore instr̄i nulli: est nulla ⁊ q̄libet cl̄a in eo inserta.

ᵈ℄ Erat simulatus adð lud.ro.ꝯsi.ccxlvj.

ditio opaf translationem dominij in mulierez:nō ob stāte q̄ cōtract⁹ sit iutilis q: lex nō resistit. Sic colligitur ex no.p gl.in.l.ɔ̄ctus.C.de fide instrumē.vbi cōtractus nō dicif pfectus.absolutus validus ⁊ efficax anteq̄ sit absolutus ⁊ pfectus a ptibus.si tñ interim res tradif trāffertur dñium ex illa putatiua cā.q: nō erat cōtra legez.sed lex sibi nō assistebat. ¶ Aut est cōtra legem q: est cōtra legez resistentē.tūc ex inutili cōtractu ip:obato a iure cui lex resistit nō trāfferf dominiū.l.nō dubium.ad fi.non violando litteraz.C. de legi.

11 ¶ Fallit dicit Bart.vbi lex vltra procederet dando remediū ad recuperandū dominiū vel aliud per qd̄ apparet ex le.dominiū trāfferri.vt in.l.elegāter.in pn.š.de dolo.nā cōtractus innitus dolo partium est innitus ɔ̄ legem.q: dolus malus est phibitus l.i.⁊ fere per totū.š.de dolo.⁊ si est dolus dans causam ɔ̄ctui bonefidei reddit ɔ̄ctuz ipso iure nullum.l.iij.§.fi.š.pro socio.⁊.d.l.elegāter.⁊ tñ transferf dominiū ex traditione.⁊.d.l.eleganter.vbi seruus dolo fuit traditus ⁊ si manumissus est ab emptore adept⁹ est libertatem.⁊ sic fuit trāslatuz dñium.q: alias emptor seruū alienū manumittere nō pōt.l. fuo alieno C.de manu.testa. ¶ Vñ glo.in ꝟsi.locū in.d.l.eleganter in pn.dicit q̄ ex ɔ̄ctu inutili trāfferf dominiū subsecuta traditiōe[a].his verbis vtif Bar.hic que videnf satis posse defendi.q̄uis ipse idē in.d.l.nō dubiū.aliter loquaf.tamē hec ꝟba placent.Et de hoc tangif per Bar.⁊ plenius per Bal.in.d.l.eleganter in fine pncipij.⁊ ibi per Ja.de bel.per bal.in.l.vnica

12 C.de suffra. ¶ Quando qd dicatur cōtra legē vel p̄ter legez videatis p baldū in.l.cū lex.ĵ.de fideiusso. ⁊ in.l.i.ĵ.de no.⁊ per archi.not.xxviij.q.i.§.ex his.

13 ¶ Inducif etiā ⁊ vltimo tex.noster ad.q.statuto cauetur q̄ ciuis bononiensis nō possit alienare funduz in forensez.alienauit.i.vendidit in forensem[b] cōtractus est nullus ⁊ inutilis rōne statuti.an ex illo cōtractu trāfferaf saltē pos.bal.in.l.ij.š.de iureiurā. dicit q̄ sic per istuz.§. ¶ Roma.sequitur illud dictū cum modificatione.s.q̄ naturalis posses.tantuz transferf subsecuta traditiōe nō autē pos.ciuilis trāffertur apta pducere ciuiles effectus.puta acquisitionez.prescriptionez.vel acquisitionez fructuū. ¶ Mouef p l.ex initio.⁊ qd̄ ibi glo.š.ad.l.cor.de fal.⁊ per.l.ij.§ si a pupillo.ĵ.pro emptore.qcqd ƀm eum dixerit Ange.in.l.is cui bonis.ĵ.de ꝟ.ob.Cū supportatiōe puto Ro.vehementer errare in eo qd̄ dicit solaz naturalem possessionē transferri.⁊ ita etiā intelligit tex.nostrum q: duz dicit q̄ nō pōt p̄scribere fateor nō ex ratione sua.sed ex eo q: vbi lex ip:obat alienationē ⁊ vetat alienari rem vetat etiā p̄scribi.l.alienatiōis.ĵ.de verbo.signifi.l.si fundum.ff.de fun.dota.l.vbi lex cū glo.ordinaria.⁊ ibi plene docto.ĵ.titu.i.vnde si statutū prohibet alienari phibet etiā p̄scribi per forē sem:sed bene trāffertur ciuilis que regulariter causat acquisitionē fructuuz.l.iij.§.ex cōtrario vbi glo.ĵ.e. tamen ex isto cōtractu inutili trāfferf pos.ciuilis causans acqsitionez fructuū.l.de fructibus.š.de dona. inter vi.⁊ vxo.⁊.l.in fructus percipiendo.š.de vsu. ¶ Hoc probo etiaz per.l.ij.quā ibi bal.reputat mirabilez.C.si qs igno.rez mino.esse sine decre.cōpa. vbi glo.vult q̄ si aliquis emit rez minoris sine decreto ⁊ sic cōtractus erat nullus.tñ bona fide emit quia putat sibi licere.⁊ q: putat eū maiorez acqritur fruct⁹ Et subdit glo.q̄ nō semp procedūt a pari res nō p̄t vsucapi vel prescribi ergo non pōt qs fructus ex tali re facere suos sed dicit distinguenduz aut vsucapio non procedit rōne defectus ⁊ vitij realis q: violenta vel furtiua ⁊ nō facit fructus suos.aut est defectus ratione deficiētis solēnitatis q: non interuenit debita solēnitas vel rōne psone.⁊ nō procedit hec cōparatio.in hoc est notabilis dicta glo. ¶ Et p̄dicta cōfirmo per tex.nostrum hic in fi.quia ratio hic videtur esse q̄ iste perdat pos.q: animo voluit retinere eam:sed in alium trāfferre militat multo magis in ciuili pos.q̄ in naturali ergo ex illo ɔ̄ctu inutili transferf ciuilis.⁊ etiaz naturalis.⁊ causat fructuū acqsitionē.Et q̄ in casu huius.§.transferaf ciuilis ⁊ naturalis pos.videtur velle gl.in.l.si euz q la.ij.š.de do.inter vi.⁊ vxo.vbi glo. opponit de.l.nostra.⁊ multas dat solutiōes:inter alias est ista possidet naturaliter vt hic ciuiliter vt ibi.deinde dicit q̄ possidet:sed habito respectu q̄ p̄t auocari possessio habef respect⁹ q̄ nō possidet vñ videf ibi glo.rep:obare sol.soluz q̄ ex inutili ɔ̄ctu nō trāfferf ciuilis s; naturalis quia ambe trāfferūf.confirmo etiam quia pupillus sine decreto cum tutoris auctoritate non potest fundum alienare tamen si fecerit cum tutoris auctoritate perdit possessionem ciuilem ⁊ naturalem.l.possessionem pupillus.ĵ.eodem.⁊ glo.in dicta.l.ij.§.si a pupillo.ĵ.pro emp.quam ad hoc Jmola reputat multum no. ¶ Vnde ex cōtractu inutili transfertur naturalis ⁊ ciuilis pos.qd̄ verum est etiam si tractamus de pos.rei mobilis.per.l.si rem mobilem.ĵ.e. vbi etiā ignorans perdit eam dummodo sit extra rem ⁊ q̄ hec pos.cadat in rem mobilē est tex.in.l.iij.§.nerua filius.ĵ.eo.⁊ vidimus in pnci.l.nostre. ¶ Jdem q̄ trāfferatur ois pos.voluit ēt gl.in.d.l.ij.§.si a pupillo.ĵ.pro emp.. ¶ Nec ob.l.is cui bonis.ĵ.de ꝟb.ob.vbi is cui bonis iterdictū est nō pōt alteri rem tradere vt pdigus ⁊ sine traditione nō trāfferf pos.l.iij.in pn. ĵ.eo.q: dic vt dicūt Dy.⁊ alij q̄ nō pōt tradere scilicet quo ad

14 dominij trāslationez. ¶ Questio autē quā hic format Ange.s. si statuto cauef q̄ talis nō possit obligari non pōt etiā obligari transferendo pos.differt a questiōe nostra quia hic dicitur res nō possit alienari hoc casu potest transferre pos.per tex.nostrū aliud si dicit q̄ talis nō possit obligari quia tunc sicut pupillus non potest obligari sine tutoris auctoritate ergo non potest ciuilem pos.perdere sine tutoris auctoritate.d.l.possessionez pupillus.ĵ.eo.vñ alia est.q.Ang ⁊ diuersa a.q. ¶ Glo.super versicu.nudam vult ƀm barto.q̄ hec res que fuit donata a marito nō erat mariti sed aliena.ideo verū est q̄ transferatur pos.Ex quo colligif vna responsio ad.l.si quis ante.š.de dona.inter vi.vbi maritus tradēs ex donatiōe vxori vxor pos.non acquirit ex traditiōe q: ibi fuit donata res ppria mariti hic aliena.donatur hoc cōmuniter per scribētes q: marit⁹ pōt rē alienā donare vxori.l.si vir vxori.ĵ.de donatio.q: maritus nō sit pauperior nec mulier ditior.vnde cessat ratio.d.l.i.de donatio.inter virū ⁊ vxo.⁊ quia donans si inceperit a traditione nō tenef de euic.l.aristo.§.labeo.š.de donatio.l.ij.C.de euic.vnde nō videf effici pauperior q: dñs rei pōt eam repetere ⁊ maritus non tenef de euictione vnde talis donatio non est improbata.⁊ sic hic intellectus non conuenit litttere nostre quia nō est ip:obat⁹ a iure hic contract⁹ vt.š.responsuz est.⁊ tamē hic tex.dicit quā uis sit improbatus.⁊c̄.

15 Item acquirimus.

Per seruum ⁊ filium ex cā peculiari acquiritur nobis etiā ignorantibus pos.⁊ vsucapiendi conditio. Itez per seruū ⁊ liberū hominē bona fide possessum a nobis pos.acquirimus ac ēt per seruū ɔmunem ⁊ fructuariū dum tamē sane mētis existant nobis etiā pupillis acquiritur.h.d.vsq3 ad.§.per seruū qui i fuga. ¶ Casus talis est.vidi q̄ p nosmeptipsos possumus pos.acqrere an per alias psonas possumus ⁊ iurisconsultus dicit q̄ sic.Et exemplificat i seruo ⁊ filio nostro in ptāte nr̄a existentibus q si app:ehēdant pos.nr̄a est pos.⁊ si in rebus peculiarib⁹ ex qua aliā rē acquirāt app:ehēsa pos.illi⁹ rei p seruuz vel filiū acqrif pos.patri ⁊ dño etiā ignorantibus q: ƀuus ⁊ fili⁹ intelligunf possidere res peculiares volūtate dñi vel patris.Et infert q̄ ēt si seru⁹ dñi est furiosus ⁊ infans acquirif domino talis pos.p seruū q: tales ignorātibus eqparātur ⁊ acqritur ēt vsucapiēdi ɔditio sic si heres ad quē spectat seruus hr̄ditarius emit rē ⁊ app:ehēdit rē acqrif pos.hr̄di. ¶ In ꝟsi.sed ⁊ per eū.acqrif etiā nobis pos.p seruū quē bona fide possidem⁹ q̄uis in veritate nō sit nr̄ si tamē putam⁹ eū eē nr̄z. Itē si liberū hoiem possidemus tanq̄ seruū.⁊ sic putamus eū esse nr̄m nobis acqrif pos.p eū.secus si mala fide eū possidemus.⁊ tūc nō acqrif ēt ꝟo dño illius serui.Sed si liber homo est nō acquiritur sibi pos.nec possidenti eū. ¶ Ibi item per seruum cōmunē

a ¶ Traditione intellige si tradens erat dñs ut ēt voluit ful.ɔsilio. clxxx.

b ¶ In forensem quid tūc possit cōsequi talis forensis vid p lud.ro. ɔsi.ccccclx.

querit pos.nobis sicut per ppriũ suum ⁊ ẽt insolidũ põt seru⁹ vni dño acqrere si ita agat in acqrẽda pos.⁊ exprimat sicut põt stipulari vni dño si ita agat exprimat. ¶Itẽ per seruũ in quo vsufructũ habemus si ex opera eius querit possessionem. Nec ob.ꝙ eum nõ possidemus naturaliter ⁊ ciuiliter:q: per filium nobis queritur que tamẽ nõ possidem⁹ cũ liber homo nõ possideatur. ¶Ibi ceterum pdicta ꝙ vbi per aliã personã nobis acquiritur pos.dꝫ intelligi vt talis persona habeat intellectum possidendi:⁊ tũc nobis queritur vñ furiosus seruus mihi non qrit pos.nec eã apprehẽdit.secus si impuberẽ misero ad acqrendũ pos.pro me qui potest mihi pos.acqrere dũmodo intellectũ habeat sicut põt pupillus:maxime cũ tutoris auctoritate acquirere pos.¶Itẽ p ancillã nostrã querit nobis pos.sicut p seruũ. Itẽ pupillo querit pos.p seruũ suũ ipuberẽ vel puberem:dũmodo tñ tutor eũ iusserit ire in pos.⁊ sic tutor auctorauerit.hic est casus.lego lr̃as. ¶Ex prima parte no.casum vbi ignorãtibus nobis acqritur pos.vt per seruũ vel filium ex causa peculiari.vtrum aũt per pcuratorẽ nobis ignorãtibus qrat pos.dicã.j.e.l.§.per pcuratorẽ.post glo. ¶Scdo p filiũ nũc nobis pos.qrit ꝗuis eũ nõ possideamus:vt.j.eo.§.ꝟ.per eũ secus tamẽ est in seruo quẽ nõ possidemus q: non acquirit no
2 bis pos.rei apprehẽse p eũ.ꝟ.⁊ si p eũ. ¶Facit ad qõnem de monacho monasterij florẽtini qui possidebat a monasterio bononiẽsi ꝙ acquirat monasterio florẽtino ꝗuis ab eo nõ possideat qñ hec acquisitio resultet nõ ex pos.sed ex iure monastice potestatis sicut ex iure pa.potestatis.⁊ ita per istũ tex.dicit Pau.de ca.hic ꝙ est notandũ si est ver. ¶In ɔ̃rium allego Bar.in.l.i.§.si fructuari⁹.⁊ expssius Bar.in.l.si cõis seruus. ita in pn̄.iij.q.j.de stipu.ser.vbi voluit Imol.ꝙ acquirat monasterio possidẽti eũ qñ ex operis ipsius monachi.aut ex reb⁹ monasterij possidentis fieret acqsitio sicut dicim⁹ in seruo: qa fm eum equiparari videntur monachus ⁊ seruus quo ad acqrẽdum vt est glo in.l.cum heredes.§.fi.j.eo.⁊ cum illa decisiõe Bar.in.d.l.si cõis seruus.ita trãsit Ro.in.l.siquis mihi bona in pn̄.s̃.de acq.here.bene facit ꝙ dicã in proxime sequẽti no. ¶Tertio no.in ꝟsi.sed ⁊ p eũ.ꝙ per seruũ putatiuũ acquirit nobis possessio:lꝫ nõ acquirat nobis p filiũ putatiuũ.l. per eũ
3 j.eo.l.iusto.in pn̄.j.ti.i. ¶Et istud similiter facit ad notabilẽ qõnem an per monachũ putatiuũ acquirat monasterio putanti ipsũ esse monachũ:de quo vide Jo.an.in addi.Spe.in ti.d statu mona.in rbica in ꝟ.pyleus.vbi distinguit an ex re monasterij putatiui acqsiuerit:⁊ acquirit monasterio putatiuo. sec⁹ si ex operis suis:q: tũc nõ acquirit mõasterio putatiuo quẽadmodum dicimus in seruo vsuario qui vsuario acquirit ex ei⁹ re l.vsuarij.l.p seruũ.in pn̄.j.d vsu ⁊ habi.sec⁹ si ex opa ei⁹:⁊ cũ dicta decisiõe Jo.an.trãsit hic Ro.Tñ Bar.ɔ̃riũ tenet in.d. §.si fructuarius.cũ ɔcor.s̃.alle.q: siue ex opa monachi siue ex re putatiui monasterij semp acquirit monasterio putatiuo seu possidẽti eũ sicut in seruo vsufructuario per istũ tex.⁊ ita tenet Ro.in.d.l.siquis mihi bona.in pn̄. ¶De qua qõne etiã vide Ang.⁊ Imo.in.l.liber hõ.in pn̄.s̃.de here.isti.⁊ p⁹ Ang.in.l. quicqd.j.eo.per do.Anto.in.c.fi.de regu.per pau.de ca.i.l. p eũ.j.e.hũ faciũt no.per bar.i.l.si seru⁹ testõ.j. de stipu.ser. ⁊ in.l.ij.§.fi.s̃.de bo.pos.fm tab. Et ꝟitas decisiõis huius ⁊ prime pcedẽtis pẽdere videt ab hoc:vꝫ an monach⁹ in acquirẽdo equiparet filio an ꝟo huo.de q̃ dubitatione dicã.j.§.proximo.vbi tãgit per bar. ¶Quarto no.ex isto tex.in ꝟ.ceterũ ꝙ in actu expediendo per ministrũ necessaria est habilitas ministri saltẽ qten⁹ facti est.pꝫ hic seru⁹ vt nobis acqrat pos.dꝫ ꝙ hẽat habilitatẽ facti.s.animũ ⁊ corpus.d.l.iij.in pn̄.l.quẽadmodũ.j.e.⁊ hec duo sunt qd facti.s̃.e.l.i.§.i.⁊ hõefidei.§.i. s̃.ti.i.⁊ Bar.in.l.si is q.p emptore.in.x.col.j.ti.pxi.ꝗuis seruus nõ habeat habilitatẽ iuris:q: pos.est ius vt dixi in pn̄.huius.l.nõ põt possidere.l.ꝙ seru⁹.j.eo.sed solũ põt detinere.l. stipulatio ista.§.hec quoqꝫ.j.de ver.ob.vñ ad ea q̃ sunt iuris seruus nõ habet habilitatẽ sed dꝫ eũ habere habilitatẽ fci ad
4 acqrendũ dño vt h:q: seru⁹ furiosus dño nõ acqrit:q: nõ habet animũ vt h. ¶Et inducit per bar.ad qõnem an possim cõstituere inhabilẽ pcuratorẽ ad substituendũ aliũ habilẽ[b]. bar. h.⁊ in.d.l.si is q.p ẽptore circa pe.char.de vsuca.vr̃ adherere doctrine singularis glo.in cle.si religiosus.de pcur.vbi qrit an inhabilis possit ɔstitui ad substituẽdũ habilẽ. ⁊ dicit ꝙ aut erat inhabilis oĩno ipo iure:⁊ nõ põt ɔstitui: q: nõ põt facere aliũ habilẽ.ar.c.iudex ab aplica.in fi.d offi.dle.li.vj.vbi iudex recusat⁹ vt suspect⁹ ⁊ pnũciatus suspect⁹:vt ihabilis nõ põt delegare cãꝫ.⁊ sic aliũ facere habilẽ. Aut erat inhabilis pter defectuꝫ licẽtie:q: nõ põt esse pcurator sine licentia supioris: vt monach⁹ vel religiosus:⁊ põt monach⁹ ɔstitui pcurator ad aliũ eligendũ:dũmodo licẽtia iteruenia superioris.s.d.cle.religiosus. Aut erat inhabilis ope exceptionis:vt miles.l.ita demũ.l.militẽ.C.de pcu. ⁊ dicit glo.ibi ꝙ põt ɔstitui talis ihabilis ad ɔstituẽdũ habilẽ.ar.d.c.iudex ab aplica.i pn̄.vbi iudex delegat⁹ a papa añ recusationẽ:lꝫ sit suspect⁹ nõ est habilis:ideo cãm põt alteri subdelegare sic h ẽ doctrina illius singularis glo.⁊ sequunt eã doc.in locis q̃ j dicã. Et limitat eã bar. h:vt pcedat qñ quis ɔstituit pcuratorẽ ihabilẽ vt in locũ sui substituat aliũ: sed si ɔstituo te nũciũ meũ inhabilẽ vt tu ɔstituas aliũ pcuratorẽ habilẽ.dicit bar.satis ẽ ꝙ isto cãu hꝫ habilẽ[a] q̃ ɔsistit in facto:lꝫ nõ habilitatẽ iuris:ideo põt aliũ ɔstituere. Probat ipse pcurator in acqrẽda pos.prestat nudũ ministeriũ.l.qd meo.§.pcurator.j.eo.q: non acqrit pos.pmo pcuratori.deinde dño sicut in actiõe cui⁹ directã qrit sibi vtilẽ dño cedit.vt i.l.pos. quoqꝫ.§.fi.j.e.plene in.§.sigs aliĵ.insti.de inuti.sti. l.pe.s̃.de neg.gest.lꝫ imediate qñ pcurator pos. acquirit imediate qrit dño.d.l.ꝙ meo.sic ergo si ɔstituo te nũciũ ad ɔstituendũ pcuratorẽ non ẽ radicatum fundamentũ in persona nuncij: q: nunci⁹ pstat nudũ ministeriũ.l.quiãt.§.fi.cũ.l.se.de ɔsti. pe. vñ ɔcipit ꝟba in psonã dñi:vt ibi bar.declarat pcu.i p sonã suã:lꝫ pcuratorio noĩe:vñ lꝫ pstet nudũ misteriũ dũmõ habeat habilitatẽ facti pt aliũ ɔstituere sicut h seru⁹ q est habilis habilitate iuris:vt i pn̄.l.nostre dcm̃ est.⁊ cũ hac modificatione per bar.h tradita trãsit Ang.⁊ pau.de ca.⁊ Ro.hic. ¶Sꝫ Joã.de imo.dicit non putare hãc limitationẽ barto.veram: q: videtur ɔ tex.in.d.cle.si religiosus. in ꝟ.ɔstituere vel substituere.vbi non fit dr̃ia inter ɔstituo ⁊ substituo. Sustineo Bar.⁊ rñdeo dupliciter. Primo ꝙ in.d.cle.si religiosus.non erat habilitas ẽt qten⁹ facti est:qa religiosus non habet velle nec nolle. ⁊ sic nõ hꝫ animũ.xij.q.i. non dicatis.c.si religiosus. de elec.li.vj.⁊ sentit hanc rñsionẽ Bal.in.l.i.in.iij.col. s̃.de pcur. Scdo q: tex.ibi loquit quãdo quis ɔstituit religiosum pcuratorem:sed hic Bar. nõ loquitur sic:sed dicit si ɔstituo te nunciũ meũ:q: tũc ꝗuis sis inhabilis:tñ ad ɔstituendum habilẽ possũ h facere ⁊ ponderat Barto.hoc ꝟbuꝫ nunciũ:q: pcurator ⁊ nũcius in acqrenda pos.non differũt:q: pstãt nudum ministeriũ.d.l.ꝙ meo.vñ hic tractatur de acqrenda pos.in quo satis est ɔcurere habilitates qten⁹ facti sunt.non qten⁹ iuris sũt:vt dixi.s̃. vñ pt alteri acquirere.vñ bar.loquit in ɔstituẽte nũciũ qui pstat nudũ ministeriũ:vt in.d.l.qui aũt.§.fi.sed in pcuratore ex acqsitionẽ pos.sibi pmo qrit deinde dño qrit:vt videbim⁹ notũ in.l.pos.§.fi.j.eo.cũ ergo cle. religiosus nõ loqtur in ɔstituẽte nũciũ dicem⁹ eã nõ obstare. ¶Et de hac qõne etiam videatis Bal. vbi trãsit cũ glo.in.d.cle.religiosus.⁊ Ange.in.l.institutio talis.s̃.de ɔdi.insti.⁊ bal. post Cy.in.l.ꝙ qs s̃.de pcu.⁊ canoni.in.c.post cessionẽ.ad fi.de pba.
5 ¶Ad eandẽ qõnem vide silẽm decisionẽ Jo.an.in c.ꝙ alicui.in mercurialib⁹.de reg.iur.li.vj.vbi habetur an qui ex defectu ordinis non pt dare vocẽ noĩe suo possit eã dare pcuratorio noĩe alteri⁹: ⁊ que traduntur per Jo.an.in addi.Spe.in ti.de instru.edi. §.nunc vero aliqua.ꝟsi.si uero insuper.ubi similem
6 no.questionem ponit. ¶Glo.super ver.filiũ.arguit de.l.per eũ.j.e.vbi per filiũ putatiuũ nõ possumus

a ¶Possidenti.adde videndũ p pe.de ancha.ɔsi.ccccxxij.

b ¶Habilẽ.adde videndũ ꝙ do.de ro.in recollectis p ber lenga.sub ti.d snia excõ.p ancha.vnũ ꝟbuꝫ ɔsi.cciij.

nobis pos. acqrere. glo. fatet ⁊ intelligit tex. hic per
vex. Nō ob. ꝙ ꝑ suū putatiuū nobis q̄rit vt h̄ i tex.
ergo ꝑ filiū putatiuū videbat nobis q̄ri posse. q: di/
cit aliō eē: ⁊ rō diuersitatis ponit in. l. iusta. i pn. j. ti.
i. vz q: ꝓpter frequētes vēditiōes suoꝝ facilius decipi
possumus in seruo cōputādo nostrū: sed adoptiōes ⁊
7 arrogatōes nō ita frequēter fiūt. ¶ Pro expedi. gl.
sup ꝟ. peculiariter. q̄ro dr̄ hic patri ⁊ dn̄o q̄rit pos.
reꝝ peculiariū ēt ignorāti qd in rebus nō peculiaribus
an nobis acqrant ignorātibus app̄hēsis per seruū vel
filiū. ⁊ dicit ꝙ qdā tenēt ꝙ nō: vt. j. e. l. iij. §. saltus. l.
peregre. §. q̄sitū. j. eo. tn̄ ꝯriū tz glo. s. ꝙ in eis idem
sit ꝙ in pos. aliaꝝ reꝝ per tex. j. eo. l. ꝙ suus. vbi fit
solū dr̄ia inter pos. iustam vel iniustā: q: si iusta igno
rātia nobis q̄rit. alr̄s nō. Idē ꝓbat ꝑ. §. itē nobis. in
stitu. ꝑ quas perso. no. acq. vbi per seruū q̄rit dn̄o ēt
īuito ex̄ pecu. ergo multomagis ignorāti vt ibi. ⁊. l. q
pōt. j. de regu. iur. l. iiij. §. illud. s̄. de fideicōmis. lib.
¶ Nec obstāt cōtraria q: intelligunt quo ad effectū
pos. s. quo ad vsucapiendū ad qō reqrit acqri scienti
ꝙ fallit in rebus peculiaribus. l. ij. j. ꝓ solu. ⁊ hec opi.
cōmuniter approbat per docto. hic. ¶ Gl. super ꝟ/
bo intelliguntur possidere. ar. de. l. stipulatio ista. §.
hi. ⁊. §. he quoqz. j. de ꝟb. ob. vbi seruus non possi/
det: sed detinet. ⁊ rn̄det ꝙ h̄ accipit possidere ꝓ de/
tinere. ⁊ cōiter sumit detinere large: vt vidistis. i. §. i.
i glo. marie. s̄. eo. vbi itelligit suus possidere. s. dn̄o
sed sibiipsi nō. ⁊ ita est de mēte bar. h̄. ⁊ ēt glo. super
ver. ꝑmiserimus. ar. d. l. quā tuberonis. §. sūt. ⁊. §.
alia. de pecu. le. vbi nō ē necesse suo ꝯcedere peculiū
sz satis ē ꝙ dn̄s tolleret. gl. fatet ꝯriū. s. vt itelligat ꝟ/
bū ꝑmiserimus. i. exp̄sse vel tacite: sed nō itelligit libe/
ra administratio peculij ꝯcessa. s. vt possit donare: vt
in. d. §. sunt. ⁊ in. §. alia. ¶ Glo. super ꝟbo igitur. q̄
rit an verbuz igitur referatur ad ꝓxime dicta. ⁊ dicit
no. quia infans ⁊ furiosus nō habēt voluntatē. dicaz
cras. ¶ Glo. super verbo vsucapiunt. argu. de. l. la/
beo. in fi. j. ti. i. vbi furiosus per se nō potest incipere
vsucapere: ergo nec per seruū potest. hic autez furio/
sus ⁊ infans nō possunt per se incipere possidere nec
vsucapere: vt. §. proximo. s̄. ⁊ sine possessione nō ꝓ/
cedit vsucapio. l. sine possessione. j. ti. primo. hic aūt
illi duo vsucapiūt per seruum eoꝝ ⁊ re peculiari igit
⁊c̄. glo. dicit solue vt ibi. ¶ Ibi respondet ꝙ illa lex
intelligit quando ratione vicij realis nō potest quis
rem illam vsucapere nec per se nec per seruum: sed
vbi est defectus ratione intelligentie: vt in infante ⁊
furioso non procedit illa regula: ⁊ hec communiter
approbatur. ¶ Glo. super verbo hoīs. querit a quo
tempore īcepit heres vsucapere rē cuius possessionē
apprehendit seruus hereditarius. ⁊ dicit post aditā
8 hereditatem. l. fi. §. fi. j. ti. i. ¶ Glo. super ꝟ. sz ⁊ per
eū. ar. de. §. nō solū. insti. per quas ꝑso. no. acq. vbi
per seruū alienū quē bona fide possidemus ex duabus
causis nobis acqrit: vt ex re nostra vel ex opis suis h̄
dicitur ꝙ indistincte acqrit. glo. fatetur per. d. §. nō
solū restringi tex. nostrū. ¶ Querit ēt glo. quid erit
de alijs rebus acqsitis ex̄ illas duas causas. gl. dicit
ꝙ ꝓprietatem querit dn̄o. si est liber acqrit sibi dn̄iū
pos. aūt dictaꝝ rerum nulli quereret hic seruus vel li
ber homo ab alio bona fide possessus. alle. l. homo
liber in fi. s̄. ti. i. Casus ergo hic est ꝙ dominiū sine
possessiōe querit q: ꝟo domino serui acquirit domi/
niū: ⁊ tn̄ nō pos. sz pos. nulli q̄rit. Idē in libero hoīe
ab alio bona fide possesso q sibi dn̄ium q̄rit: nec est
mirandū: vt. j. dicet in glo. in ꝟ. nec ꝟo dn̄o. q: non
est de substantia ⁊ essentia acquisitionis dn̄ij pos. q:
pōt sine possessione acquiri: vt. l. cuz h̄r̄des. in pn. j.
eo. l. a ticio. j. de fur. l. fi. C. de sac. san. eccle. l. si fun/
dū. s̄. de fundo do. vbi si oīs possessio ciuilis ⁊ natu
ralis p̄dij mulieris ē apud aliū. tn̄ si mulier cū mari/
to in dotē tradit fit dotale ꝙ ē transferre dn̄ium. l. dotale. s̄. de
fun. do. ⁊ tn̄ pos. nō trāffertur: q: vtraqz ciuilis ⁊ naturalis erat
9 apud aliū: vt ibi apparet. ¶ Limitat tamen glo. h̄ supradicta
vz ꝙ seruus aut liber honmo bon. fi. possessus extra has duas
cās dn̄iū q̄rūt aut dn̄o aut sibi libero hoī: sed pos. nulli: vt ꝓce
dāt nisi ageret h̄ bo. fi. possessus: vel liber hō vt possessori vel
sibi aut alteri acqreret: ⁊ talis ratū haberet: ⁊ tunc ei tanq̄ ne
gocioꝝ gestori acqreret pos. vt. l. cōis seruus. §. ij. j. eo. l. si me
in vacuā. §. fi. j. eo. l. nūq̄. §. i. j. ti. i. h̄ ē notabilis limitatio ad
d. §. nō solū. isti. ꝑ q̄s ꝑso. no. acq. vbi nō acqrit alicuius seruus
bona fide possessus possidēti nisi ex duabus cāis: vt ibi. fallit q̄n
suus gereret se vt acqreret bona fide possidēti: q: pos. eius noīe
apprehēderet: q: tūc ēt extra dictas duas cās ei acqrit ratum
hn̄ti. Et subdit glo. ꝙ ēt idē erit in ꝓprietate: q: suus alienus bo
na fide possessus extra dictas duas cās si acqrit aīo acqrendi
bōa fide possessori dn̄iuz nō acqrit tūc ꝟo dn̄o: sed bone fidei
possessori. Idem in libero hoīe bona fide possesso acqrēti dn̄i
um bone fidei possessori eo aīo. ⁊ in h̄ glo. ē no. Idē est de mē
te glo. i. in. l. i. C. eo. ⁊ a doc. cōiter approbat. ⁊ ꝑ Io. de imo.
h̄ simplr̄. ¶ Sed ipe idē Imo. tz ꝯriū in. l. pōponius. §. si liber
j. eo. s. ꝙ extra dictas duas cās nō possit seruus alienus bona
fide possessus acqrere pos. bona fide possidenti q̄uis noīe suo
acqrat per. d. §. si liber. qui varios hz intellectus. ⁊ ibi seqt gl.
nostram. ⁊ q̄tū ad ꝓprietatē ibi Imo. nō facit mētionē de glo.
nostra ⁊ ibi rn̄debo ad illū tex. ponēdo aliā lec. ⁊ aliū itellectū
q̄ ibi Imo. ponat. ¶ Subdit glo. h̄ dn̄ium vel pos. q̄ri bona
fide possidenti vel cuius noīe q̄rit dn̄iuz vel pos. quādo ille cu
ius noīe q̄sitū ē ratū habuit talē acqsitionē. l. si ego. s̄. de ne.
10 gest. ¶ Glo. sup ꝟbo nec ꝟo dn̄o q̄rit. dr̄ h̄ per se. uū a me ma
la fide possessū nō q̄rit mihi nec ꝟo dn̄o pos. ꝙ de dominio. ⁊
dicit ꝙ qdā tenēt idē q: si nō acqrit pos. nec dominiū q̄si dn̄i/
uz nō possit eē sine possessione. l. cū res. C. de ꝓba. tn̄ ꝯriū ꝯclu
dit. s. ꝙ ꝟo dn̄o dn̄ium querit per. d. l. homo liber. in fi. s̄. tit.
i. vbi acqri pōt dn̄ium sine possessione. tn̄ ibi loqt in seruo bōa
fide possesso. ¶ Ad idē allegat. l. quicqd. j. eo. vbi lz nō possi/
deaz filiū tamē dominiū per eū acqro: ⁊ alia plura iura allegat
⁊ hec glo. cōmuniter approbat ⁊ faciūt iura q̄ allegaui i glo. i
ꝟbo sed ⁊ per eū. ⁊ ibi allegaui iura q̄ ꝓbāt dn̄ium sine posses/
sione queri. ¶ Deinde ar. d. l. si seruus. in fi. s̄. ti. i. tn̄ dicit gl.
11 expone vt ibi. ¶ Glo. in ꝟbo possidet. ar. d. l. si cui. §. licet. s̄.
de lib. cau. vbi videtur ꝙ q̄uis seruus nō possideat a me tn̄ mi
hi acqrit pos. vt si a me aufugit: cuius ꝯriū h̄ dicit. gl. rn̄dit ꝙ i
contrario nō possidebam seruum existentē in fuga. s. naturali
ter: sed ciuilem retinebam animo. vnde per eū acqro pos. reꝝ
per eū apprehēsaꝝ. h̄ tex. loquit quādo animo ⁊ corpore desij
eū possidere: nō miꝝ si mihi per euz q̄ritur pos. ¶ Deinde ar.
d. l. cū heredes. §. item q̄ro. j. eo. vbi liber homo nō pōt possi/
deri h̄ dicit cōtrariuz ⁊ dicit ꝙ ꝯriū ꝓcedit quādo credo eum
seruū. secus si scio eū liberū ⁊ eum nō possideo ut hic. ¶ Glo.
12 super ꝟbo singuli. ar. ⁊ dicit h̄ ꝑ seruū cōez singuli domini ac
quirere possūt possessionē ex quo sequit ꝙ seruus singulis pōt
acqrerere insolidū. cōtra. l. iij. §. ex cōtrario. j. eo. vbi duo isoli
dū eandē rē ⁊c̄. ¶ Et dicit itellige h̄ singuli pn̄t possidere. nō
aūt insolidū ambo. sed q: pōt vni acqrere tm̄ vel alteri tm̄. vbi
aūt nō ē actū ꝙ vni insolidū querat: sed simplr̄ stipulat suus
cōis. dicit glo. dic ut in. l. si seruus cōis sic stipulet. j. de stipu.
13 ser. q: ꝓ rata portionis dn̄ice vnicuiqz dn̄orū querit. ¶ Dein/
de glo. q̄rit vtrū per stipulationē sui possit seruus acquirere in
solidū vnicuiqz dn̄oꝝ. ⁊ dicit ꝙ sic. alle. d. l. si suus cōis sic sti/
pulet. j. de stip. ser. q: pōt stipulari. x. vni ex dn̄is suis. ⁊ eadez
x. alteri dn̄o sicut in duobus reis stipulādi valz stipulatio q̄uis
vnusqsqz insolidum stipuletur dari sibi. l. i. ij. ⁊. iij. j. de duo. re.
An autē solutio unius liberet alios est materia. l. ij. ⁊. iij. s̄. de
duo. re. ⁊. l. ex duobus. l. ultima. alr̄s la penultima. eo. ti. ⁊ melior
14 est cōditio ꝑueniētis ꝑ litē ꝯtestatā. ¶ Glo. super ꝟbo nō pos
sidemus ar. de. l. naturaliter. in pn. j. eo. ubi usufructuarius possi/
det fundū i quo usufructū hz: sed h̄ dicitur ꝙ qs seruū vsufru/
ctuariū nō possidet glo. dicit. l. nostrā suppleri ꝑ. l. contrariaz.
s. nō possidemus ciuiliter sed naturalr̄ sic: lz qdā teneāt ꝙ vsu
fructuarius nec ciuilr̄ nec naturalr̄ possidet ipam rē: sed ciuiliter
⁊ naturaliter q̄si possidere dicit usufructus ꝑm glo. i. l. ait pretor

§.itez ei.s.ex qui.cau.ma. ¶ Jtẽ emphyteota vasallo ꝛ sic de
similibus. h nõ dicã: sꝫ in.l.naturalr̃ in pn.pa͞lle.ꝛ videbimus
in.§.ex ꝯrio.de emphyteota ꝛ vasallo vbi p glo.ꝛ doc.tangit
15 ¶ Gl.sup ꝟ.nec filiũ.q̃rit q̃ rõe pater possidet p filiũ si pr̃ fili/
um nõ possidet: ꝛ dicit ꝙ istud est rõe p̃rie ptãtis.l. qcqd.j. e.
¶ Subdit bar.ꝙ lꝫ pr̃ nõ hẽat pos.pˀ̃oe filij tñ dr̃ hr̃e q̃si pos.
p̃rie ptãtis i filiũ: ꝛ filiˀ ecõtra dicit in q̃si pos.patrie ptãtis. Si
cut in simili dicimˀ in q̃si posses.libertatis seu filiatiõis: vt in.l.
circa.s.de pba.ꝛ no.glo.in.l.qdã.eo.ti.in.l.i.§.p hãc.el.i.ð
rei ven. Jnde est iterdictũ possessoriũ itroductũ.s.de liberis ex
16 hibẽdis.l.i.j.de li.ho.exhi.ꝛ quasi p totũ. ¶ Glo.sup ver.pu
pillus.querit h dicit ꝙ p ipuberẽ possum mihi acqrere pos.s.
p seruũ impuberẽ quid si nulllũ intellectũ hꝫ.an idẽ erit gl. di
cit ꝙ h intelligitur ð pupillo qui intellectũ hꝫ.vt inuit lr̃a ꝓxĩe
precedẽs. ¶ Scðo dicit ꝙ q̃uis nõ habeat itellectũ tñ p eum
mihi acquirit.ꝛ tñ faciet mea iussio q̃tum tutoris auctoritas.
alle.j.e.l.q̃uis.§.ifans. ¶ Et rñdet ad lr̃az ꝓxĩe pcedentẽ ꝙ
dꝫ intelligi ꝙ nõ acqrit per seruũ q est furiosus.sꝫ impubes.lꝫ
nullũ intellectũ hẽat.põt tamẽ p eũ nobis pos.acqri. ¶ Hec
vltĩa opi.gl.dãnat per bar.ꝛ cõiter doc.h ꝛ pẽdet ab erronea
opi.ð qua in gl.s.e.l.§.i.vbi tenet ꝙ ifans cũ auctoritate tuto
ris possit acqrere po.lꝫ.nullũ intellectũ hẽat.tñ ibi tenut ꝯriũ.
Et rñdi ad.d.§.ifans.ꝙ itelligit i eo q aliq̃lẽ itellectũ hꝫ sal/
tẽ aptũ ad illã rẽ p.l.in negocijs.j.de re iudi.qꝛ i apprehẽsiõe
possessiõis reqrit corpˀ ꝛ animˀ.l.iij. i pn j.e.vñ apprehẽdẽs
nõ hꝫ animũ.vt.s.e.l.i.§.i.ibi dormiẽtis nec iteruenit corpus
eiˀ q iussit.nec habuit habilia instr̃a possessiõis: q̃tenus est fa/
cti que debẽt ꝯcurrere vñ nõ põt sibi acqrere pos.p ipuberem
17 seruũ. ¶ Querit gl.an p seruũ furiosuꝫ queraf nobis pos.si h
estimat tradẽs.dicit glo.ꝙ querit ẜm Azo.qꝛ si tradit res nũ/
cio vel ꝓcuratori meo: vt referat ad me rẽ ꝛ tradens tradit eo
aĩo vt mihi queraf.lꝫ intẽtio nũcij vl ꝓcuratoris sit vt mihi ñ
queraf.tñ mihi acqrit eo iuito.l.q mihi donatũ.s.ð do. ergo
ꝛ ignorãte instr̃o seu ministro: vt ẽ furiosus.qꝛ si nobis acqrit
inuito aliquo multomagis de ignorãte vt i.l.q iuitus.j.ð reg.
iu.l.iij.§.illud.s.de fideicõ.liber. ¶ Jn hac vltĩa.q. bar.ꝛ an
ge.Jo.de imo.ꝛ pau.de ca.h tenẽt falsaꝫ eẽ ꝯclusionẽ glo.qꝛ
non querit pos.si tradit seruo meo furioso. ¶ Mouent qꝛ si
dormiẽti i manu ponaf res seu pos.rei manˀ est ꝓximũ instr̃m
ad po.ꝛ tñ nõ acqrit pos.sic h si furioso seruo meo tradatur
pos.nõ querit mihi q̃uis tradẽs gerat vt mihi acqraf sicut in
dormiẽte.al's aũt sequeref dicũt ipi ꝙ si rẽ seu pos.rei ponereꝫ
sup lapidẽ ea intẽtiõe vt lapis quereret pos.ticio ꝙ ticio pos.
quereref p lapidẽ qð nõ ẽ dicẽdũ. Qð ꝯfirmaf p regulã.d.l.i
negocijs.vbi furiosus nullũ negociũ gerere põt. ¶ Nõ ob.ar.
gl.dũ dicit ꝙ iuito ꝓcu.cui tradit acqrit pos.dño cui acqri vo
luit tradẽs.ergo idẽ ꝛ ignorãte.qꝛ rñdetur ꝙ verũ ẽ ꝙ qñ istr̃ꝫ
eẽt habile ꝛ psona eẽt habil' ꝛ eo iuito ꝛ eo ignorãte posset no
18 bis acqri.sꝫ qñ psona nõ ẽ habilis vt h nõ põt acqri.sꝫ pinde
est ac si nulli tradereẽ quo casu nõ acqrereẽ pos.ergo nec i cãu
nr̃o. ¶ Hec iducunf ad qð.de equo currẽte ab brauiũ sine ra
gatio seu sessore si equˀ pmus puenit ad brauiũ q̃uis aũ ceci/
derit sessor: an equˀ solus dẽat brauiũ hẽre.ꝛ vr̃ dicẽdũ ꝙ sic p
l.i.§.q̃situm.j.de aqua quoti.ꝛ esti.ꝛ.l.q fundũ.s. quemad.
ser.amit.vbi dr̃ ꝙ retinetur pos.seruitutis aque ducẽde etiam
per fundũ q̃uis dñs fundi ignoret ꝛ nihil faciat.s.p fundum
ad cuiˀ vtilitatẽ aqua fluit sic equus ille põt acqrere brauiuꝫ lꝫ
ibi nõ sit sessor seu psona. ¶ Jn ꝯriuꝫ mouet Dy.p.§. nostrũ
in ver.cetere.qꝛ equus aĩo caret.ideo non põt acquirere sicut
seruus furiosus h nõ potest acquirere. ¶ Nõ ob.d.§.q̃situ.ꝛ
d.l.q fundũ.qꝛ ibi tractatur de retinẽda q̃si pos.seruitutis nõ
de acquirẽda.vbi requirit animus ꝛ corpˀ.l.iij.in pn.j.e.ꝛ h.
¶ Bar.dicit istum tex.modicum facere.qꝛ in.q.predicta tra/
ctatur de iplemẽto ꝯditõis ꝛ vr̃ ꝯditio potestatiua quã fato ꝛ
fortuna iplere sufficit.l.ij.j.de cõdi.ꝛ demon. ¶ Tandem cõ
cludit Bar.ꝛ ante eum fuit opi. Dy.aduertendum est qualit
ꝓferanf verba statuti qꝛ aut dicitur ꝙ ille cuius equus pmo p
uenerit ad brauiũ.ꝛ tũc habebit brauiũ dominˀ equi.sed si di
cunt verba statuti illi q pmo venerit ad brauiũ cum equo de
19 tur brauiũ.si cecidit sessor ꝛ equˀ venerit primo sine sessore non
datur brauiũ equo. ¶ Quid in dubio vt si statuti verba sunt
dubia vt qꝛ dicit primo veniẽti. Cy.in.l.gallus.§.si
eius.s.de liber.ꝛ post.format hanc qõnem ꝛ distin
xit vt h p bar.vꝫ esse attendẽda verba statuti.ꝛ sub
dit in dubio esse attendendam mentẽ statuentiuꝫ q̃
videt esse virtus eq ꝛ ꝓpter virtutẽ eq daf brauiuꝫ.
ꝛ sic deseruiẽdũ eẽ statuti itentiõi.c.itelligẽtia.ꝛ.c.l
bis.de ꝟ.sig. ¶ Pro hoc facit ꝙ satis ẽ ꝙ pncipali
or ps puenerit.ar.l.domũ.s.de ꝯtrahẽ.ẽp.inspecta
mẽte statuti.qꝛ equus attenditur ex mente statuen/
tium.qꝛ eius virtute discernenda agitur. ¶ Hec est
cõis ꝯclusio de qua vltra predicta videatis per bar.
in.d.l.i.§.quesitũ.de aqua quo.ꝛ esti.p Dy.ang. ꝛ
Jo.de imo.in.l.cũ seruˀ.j.de ꝟ.ob.allegaui ẽt Cy.
i.d.l.si eius.ꝛ per cy.ꝛ imo.in.l.ij.s.de ꝯdi.ꝛ de.p
Bal.in.l.qui fundũ.s.queãd.serui.amit. per ang.
ꝛ moder.in.l.eũ q nouissimus.s.ad treb.per Jmo.
in.l.duo socij.s.ð her.insti.ꝛ in.l. si duobus.§.i.s.
queãd.testa.aperi.ꝛ p Saly.in.l.nõ dubiũ.C.de le
gi.ꝛ ibi approbauit illã ꝯclusionẽ quã dixi post bar.
vt si ꝟba sunt dubia qꝛ dicãt detur primo veniẽti ad
brauiũ dꝫ in dubio dari equo venienti sine sessore. q̃
cõclusio ẽt ꝯfirmari potest per supra alle. Jn eandeꝫ
sniam inclinat bal.in.d.l.queãdmodum.ꝛ Joan.ð
20 Jmol.in.d.l.ij.vt hic. ¶ Jnducunt etiam supradi/
cta ad.q.quaꝫ heri dixi.videlicet si qs ꝯstituit ihabi
lem ꝓcuratorẽ ad substituendũ habilem vtrum pos
sit fieri.ꝛ distingue vt heri dixi. Ad.q. addo facere
tex.in.l.cũ pater.§.hereditatẽ el.i.de le.ij.vbi depor/
tatus nõ est capax hereditatis. põt tñ sibi dari ptãs
eligẽdi heredẽ dicendo instituo illuꝫ ex liberis meis
quem elegerit ticius deportatus.nam non põt eligi
l.i.C.de here.insti.l.si deportati seruo.de leg.iij.po
21 test tamen eligere futurum heredem. ¶ Glo. super
ver.iusserit euꝫ.querit qd si tutoris auctoritate seruˀ
pupilli violẽter occupat alicuiˀ rei pos.an pos. pupil
lo queraf glo.ar.ꝙ non quasi praue iterponatur au
ctoritas.l.ij.s.de aucto.tuto. ¶ Jn cõtrariũ deter/
minat glo.per.l.is qui in puteũ.§.si tutor.qð vi aut
clã.ꝛ.l.meminerint.C.vnde vi.ꝛ.l.si vi me.§.ð vi ꝛ
vi ar.bar.hic transit cũ gl.simpliciter. ¶ Sed adda
tis quod Ja.de ra.Ray.Ang.ꝛ Jmol.hic.glo.rep
hendunt per.l.quod seruus.j.eo.vbi qui hꝫ admi/
nistrationem bonoꝝ nõ dr̃ habere auctoritatem seu
ptãtem acquirendi per viꝫ vel iniuste.vt seruˀ cui pe
culij administratio est concessa potest oĩa virtute il/
lius concessionis facere.tamẽ non habet mandatuꝫ
pos.apprehendendi vi vel clã concor. l. si ꝓcurator
s.qð quis.iur.cle.non põt.de ꝓcuratoribus ubi i ge
nerali mandato non uidetur mandantum factũ illi/
citũ uel qð illicite fit. ¶ Ad alle.in cõtrariũ dicũt ꝙ
in dictis iuribus non dicitur ꝙ acqratur pos. pupil/
lo.qꝛ in.§.si tutoris.dicit ꝙ tenet pupillus prestare
patientiã vt hoc opus factum per seruũ ui uel clam
demoliatur. Ad hoc etiaꝫ facit.l.deniqꝫ.§.si.quod
vi aut clam.ubi etiam non possessor tenetur prestare
patientiam ut vi factum opus demoliatur. ¶ Non
obstat dicta.l.si ui me.qꝛ ibi per subsequens factum
ratificatum fuit factum per municipes rei publice.ꝛ
ex ratihabitione secuta potest dici quesitum posses.
¶ Non obstat.d.l.meminerint. quia ibi non dicit
quesitam possessionem nisi secuta ratihabitione. Et
hec opinio de iure verior videtur licet Bartol.cum
glo.simpliciter transeat.

§ 1 **Per seruum qui.** ¶ Per seruuꝫ fugitiuũ possi/
demus ꝛ p eũ vsucapimus ꝛ per eũ possessionẽ acq/
rimus nisi serui pos.ab alio occupata fuerit.h.dicit.
¶ Casus talis est.vidi ꝙ per seruũ dño querit pos.
an hoc ꝓcedat ẽt si tal' seruˀ a dño aufugerit: ꝛ sic sit
fugitiuus ꝛ dicit tex.neruam filium respondisse per
talem nobis nihil queri respectu pos. ¶ Contrariuꝫ

a ¶ Eligẽdi.ad
de ẽt ꝙ lꝫ fr̃es
miores nõ pos
sint eẽ executo
res testi.tñ eis
põt dari ptãs ali
os eligẽdi ꝛ q̃li
ter itelligaf ꝙ
h dicit alex.vi
de p anch.ꝯsi.
ciij.vbi de ꝓdi
ctis scribit de
quo etiã ꝙ reli
giosus q nõ po
test exequi põt
eligere vide p
lud.ro.ꝯsi. ccc
cix.sed an ideꝫ
sit in bãnito ꝙ
in deportato.
vide ꝙ voluit
pe.de anch.ꝯsi
lio.cclxxvj.in/
cipiẽte in xp̃i
noie filio suo
tarlato.
b ¶ Acqrimˀ.
iõ dixit old.ꝯsi
lio.clxxij.ꝙ ar/
ticulˀ ad ꝓban/
dũ ꝙ aliqs hꝫ
iurisditionẽ ꝓ/
cedit lꝫ in eo ñ
ponaf qualis
fuit psona que
exercuit iuris/
ditionẽ an fue/
rit capax vl ne
qꝛ in acqrẽda
pos.nõ ẽ neces
se ꝙ ille p quẽ
acqrit capax
sit vel sciaꝫ ha
beat sibi acqrẽ
di dũmõ is cui
q̃rit capax sit:
ꝛ si h hꝫ locuꝫ
i acqrẽda mul
tomagis i reti
nenda.

determinat iurisconsultus cum modificatione: vide licet q per seruū fugitiuū querit pos. dño suo donec ab alio nō possideat: q2 interim dr possideri p dñm ei9. vñ si qs emit a nō dño seruum bona fide putans eum esse vendentis: z eū possidere cepit z vsucapere z sic dominiū querere aduersus verum dominum si aufugit ante completam vsucapionē nō interrumpi tur vsucapio: ergo habet pos. emptor. al's nō posset vsucapere. vnde receptum est vt compleatur vsuca pio serui fugitiui z etiam aliarum reum per seruū ap prehensarum vt eaz rerū pos. domino querat q̃diu nemo nactus sit pos. serui sed i seruis qui in puincia sunt l3 nō sint in custodia domini: dicitur tamen do minus eos possidere z res per eos apprehensas eo rum dominis acquirunt. ¶ Ex tex. no. casus in qui

2 bus retinetur pos. serui fugitiui: z dicetur cum glo. ¶ Secundo no. q sola pos. ciuilis videtur sufficiēs ad vsucapiendum vel pscribendū. z ad h tex. noster semp allegat: q2 si ille qui emit seruum a nō domino bona fide cepit eum possidere z aufugit pficit vsuca pio z dari potest vsucapio in rebus apprehēsis p ser uum: sed dominus non possedit naturaliter seruum q2 quando h3 naturalē z ciuilē pdit naturalē qñ res nō est in ɔspectu vel custodia domini. l. iij. §. nerua fi lius. l. si rem mobilem. ff. eo. z glo. in prin. l. nostre s3 ciuilis: animo retinet vt hic: z sufficit ad vsucapere i l. ij. §. ex cōtrario. ff. eo. iō se remittunt ibi omnes p pe diem ibi dicam. ¶ Glo. super vbo possideat. ar.

3 de le. iij. §. si seruus. ff. eo. vbi seruus fugitiu9 nō pos sidet a domino si diu gessit se p libero. hic aūt retine tur posses. serui fugitiui. glo. dicit iex. nostrū limitari p. l. contrariā. s. nisi diu gesserit se pro libero. ¶ De inde ar. d. l. iij. §. nerua. ff. eo. z de le. si rem mobilem ff. eo. vbi qñ desino habere custodiā rei possesse pdo oēs possessiōe3: s3 h desinit hr̄e custodiā hui fugitiui: ergo deb3 perdere eius posses. z ibi loquit de re mo bili z seruus est res mobilis. glo. dicit aliud esse in re bus mobilibus inanimatis z aliud in homine: scilic3 in re animata: q2 primo casu possessionem perdimus quam primum desinimus habere custodiam earum reru3. secus in seruo qui est res animata: ne al's sit in potestate serui priuare dominū pos. sua. hec est ratio in. l. pomponius. in prin. ff. eo. in. l. rem que nobis. ff. eo. vbi ratio per iurisconsultum ponitur. ¶ Opp. seruus fugitiuus sui furtum facere dicit. l. i. C. de ser. fugi. sed rei furtiue perdimus possessionem: vt. l. re3 que nobis. ff. eo. vnde dñs perdit pos. serui fugitiui. verum est dicit gl. q si ab alio res mea mihi furatur pdo pos. secus si a seipsa z de se ipsa furtu3 fiat vt in seruo fugitiuo: q2 tunc nō vult lex pmittere eum pos

4 se dominū priuare posses. sua. ¶ Querit glo. quid si seruus cepit possideri ab alio aut cepit se tenere p li bero an per eum queratur nobis pos. rerum postea per eum apprehensarum. z arguit primo q non per tex. nostrū. z. ff. §. proximo. vbi seruus datus pigno ri per debitorem creditori nō possidetur per debito rem: vt. s. ea. l. §. sed z per eum. vbi per seruum bo na fide possessum pos. bo. fi. possessori acqrit. ¶ In ɔtriū ar. de. l. si cui. §. l3. s. de libe. cā. vbi q̃uis seruus sit in fuga z nō possideat a domino possessio acqrit. ¶ Ad hoc glo. respondet primo du3 tex. ibi dicit de fugitiuo arguendo quia post litem ordinatam domi nus desinit seruum possidere. an pos. sibi acquirat. z dicit q tex. ibi magis est vt acquirat: debet intelli gi non pos. sed aliō vt dominiū. hāc non videt tene re glo. q2 violaret littera3. ¶ Unde dicit secūdo gl. ad. d. §. l3. q ibi animo possidebat seruus fugitiuus per dominū suu3. vñ qrit dño pos. sed vbi p aliū oc cupatus ē nō dr possideri aīo p dominū suū. vñ non acqrit ei pos. per tex. nostrum. ¶ Glo. nō clare dec dere vr̄ vtrūq3 casum sed vult q si seruus fugitiuus ab alio occupet vel possideat domino nō querat pos. per tex. nostrum: sed quando se liberum contendit glo. obscure loqui tur. vnde Bar. hic vt veritas huius questionis latius appare at opponit dicens q videtur q nullo modo procedere possit q hic dicitur per. l. liberis. §. fi. l. igitur. §. potest. s. de libe. cā. vbi q̃primum seruus gerit se pro libero dicitur esse in q̄si pos. libertatis z dominus animo eum non possidet. ¶ Et respon det q ibi loquitur quādo seruus cepit bona fide se gerere pro libero vt causa superueniente vel aliqua apparente seu colo rata vt ex contractu vel testamēto: z sic sine dolo: sed hic loqui tur in fugitiuo q mala fide aufugit: z ideo dominū pos. nō pri uat. ¶ Sed contra hoc est. d. l. si cui. §. licet. vbi proclamauit seruus ad iudiciū liberale: z tñ dominus possessionē retinet: z sic est contra. d. l. liberis. §. fi. respondet Bar. q ibi nulla cau sa superuenit iusta aut colorata: qua mediante posset se gerere pro libero. z ita dicit tenere Inno. in. c. seruorū. extra de ser. non ordi. tñ habet hoc casu p libero q̃tum ad hoc vt pcedat iudiciū incohatū per seruu3 z pcessus valeat: q2 al's seruus in iudicio esse nō potest. l. cū seruus. C. de iudi. l. lite. de libe. cā.

5 ¶ Vñ Bar. tractat an z quādo dñs retineat pos. serui. z dicit aut bona fide cepit seruus se gerere pro libero z incontinenti dominus priuatur pos. z ita intelligatur. d. l. liberis. §. fi. l. igi tur. §. potest. de libe. cau. ¶ Aut mala fide cepit se gerere pro libero: z nō priuat dñm pos. vt hic nisi diu steterit in pos. liber tatis. l. iij. §. si seruus. ff. eo. z intelligitur diu. i. x. annis. vt i. d. §. si seruus. z no. in. l. si cum fidei. §. aristo. s. qui z a q. ¶ Aut nulla superuenit iusta cā vel colorata. sed puocat in libertate3 z i iudiciū liberale. tūc dominus possessiōe nō priuat. d. l. si cui

6 §. l3. supra alleg. imo retinet ciuilis pos. p dominu3. ¶ Subdit etiā q qui se gerit mala fide p libero nō priuat dñ3 pos. hoc ē verum nisi dominus nō retineat animū possidendi: vt. l. iij. §. i amittenda. ff. eo. q2 reqritur anim9 ad retinedū pos. z solo aīo pōt mittere. s3 si habet animū vbi stat in puincia gerens nego cia domini ēt per mille ānos nō amittit dominus pos. vt in fin. §. nostri. ¶ Tamen ɔtrariū videt tenere glo. in. l. si is qui pro emptore. §. si seruus. in ver. gerit. ff. ti. i. que dicit nō est verum q q̃pmū cepit seru9 se gerere p libero bona fide dicat dñs priuat9 pos. serui. imo quattuor ad hoc copulatiue requirunt Primo q gerat se p libero. itē q bona fide. itē q diu. itē q sit paratus suscipere iudiciū liberale idest si dñs eū iterpellauerit dicat paratus su3 rūdere in iudicio. vt ibi dicit glo. ad hoc vt priuet dñs pos. qō vr̄ cōtra bar. q simplr̄ dicit sufficere bonam fidē p. d. l. liberis. §. fi. z. d. §. pōt. ¶ Imo. h dicit q illa gl. nō est vā. z Jo. d fan. i. §. s3 aliqñ. isti. d vsuca. e ā reprehēdit. z est

7 gl. ɔtrā i. l. qō aūt. s. de lib. cau. ¶ Probat rōne quā hic dicit imo. videlicet nā si dicerem9 requiri ista quattuor sequeret q spacio. x. annorum seruus nō prescriberet libertatē cum bona fide cōtra. l. si cū fidei. §. aristo. s. q z a qui. no. glo. i. l. iij. §. si seruus. ff. eo. ¶ Quod ostendit sic si domin9 non desineret p dere pos. serui nisi quādo seru9 diu gessit se pro libero pscriptō non posset incohoari ante lapsum. x. annoz qa quandocunqz interim q quis animo possidet rem z ciuiliter possidetur non potest incipere currere prescriptio seu vsucapio. gl. est singula ris in. l. i. C. de ser. fugi. qua3 allegat Imo. h. do vobis aliam in. l. male agitur in glo. magna. C. de prescrip. tri. an. ibi z est ratio zc. iunctis verbis prece. illius glo. aliam do vobis in. §. sed aliquando. in ver. fugitiuū. insti. de vsuca. vnde requireré tur. x. anni anteq̃ inciperet prescribere z se gerere pro libero. vnde cū sufficiāt. x. anni ad prescribēdū libertatē necessario se quit q q̃ primū seruus gerit se p libero bona fide intelligat esse in quasi pos. libertatis. z dominus eū non possidet. ¶ Est verū q glo. in. l. ij. C. de pscrip. lon. temp. que p libertate zc. t3 q requirunt. xx. anni ad prescribendū libertatem ēt inter p sentes ea rōne. q2 in ista prescriptione nō requirit titulus gra uari in hoc. vt ibi alias. x. anni reqrunt cum titulo. ibi requira tur. xx. sine titulo. ¶ Hec dānatur cōiter p. l. si quis diuturno s. si serui. vendi. vbi in prescribenda seruitute prediali habēte cām continuam nō reqrit titulus. z tamē prescribitur ānis. x. i ter presentes. vt. l. pe. C. d serui. z. xx. iter absētes. vt ibi. ¶ Vñ allego gl. in. l. si is q p emptore. s. alle. nō bene loquit. z ɔ eā allego tex. in. l. per eum. in fi. ff. e. vbi in duobus casibus domin9 pdit

pos.serui fugitiui vnus ē qñ seruus gessit se ꝓ libero.ali⁹ qñ oc
cupatus est ab alio. Primo casu non dr̄ ibi ꝙ reqraꝛ ꝙ diu se
gerat ꝓ libero.est veꝝ ꝙ glo.in.d.§.fi.suppleuit dicēs.⁊ diu
se gerat ꝓ libero.ꝑ.d.l.iij.§.si seru⁹.ī.eo.sed glo.in.d.l.ꝑ eũ
violat tex.ibi.¶ Nec ob.d.l.iiij.§.si seruus.ꝑ quā glo.se fun-
dāt doc.quos reprobaui:qꝛ in.§.si seru⁹.nō dr̄ ꝙ seruus bōa
fide gesserit se ꝓ libero.vñ ibi reqriꝛ ꝙ diu gesserit se ꝓ libero.
alˀs vbi bo.fi.gesserit se ꝓ libero sufficit solũ bōa fides.d.l.igiꝛ.
§.pōt.⁊.d.l.liberũ.§.fi.¶ Vñ repħēdo opi.Pe.⁊ Cy.in.l.
i.in.i.q.C.vbi cau.sta.q secuti opi.gl.in.d.§.si seru⁹.⁊ in.d.l.
si is q ꝓ emptoꝛ.tenēt ꝙ nō sufficit seruũ gerere se ꝓ libero ni
si diu gerat.¶ Limitat tñ Inno.in.c.de seruoꝝ.de ser.nō oꝛ
di.ꝑdicta vꝫ ꝙ lꝫ sit veꝝ ꝙ qñ diu gessit se ꝓ libero seruus ma-
la fide:dñs ꝑdit pos.d.§.si seruus.tñ fallit ꝓm eũ si dñs nũꝙ̃
omisit seu ꝑtermisit custodiā vel ꝑqsitionē serui:qꝛ h casu nō
ꝑdit dñs possessionē ēt si iuste seru⁹ se ꝓ libero gesserit.¶ Mo
ueꝛ ꝑ rōnē.l.rē q̄ nobis.ī.eo.ibi dũ dicit:⁊ hec q̃re videmur
⁊c̄.⁊ ibi ita qdē nec suam pōt.¶ Similis rō est in.d.l.pōpo-
nius.in ꝑn.ī.eo.vbi rō q̃re dñs nō ꝓuaꝛ pos.serui fugitiui est
ne sit i ptāte serui dominũ pos.ꝓuare.vñ si est diligēs dñs euꝫ
ꝑquirēdo nō dr̄ pos.ꝓuatus cũ faciat q̃tuꝫ in eo est.¶ Per h
ēt puto ꝙ male dixerit Ang.in.l.fi.C.eo.vbi dicit ꝙ lꝫ legiste
sicco pede trāseũtes dicant ꝙ dñs serui fugitiui pos.retinet:vt
hic.tñ dicit hoc limitari vel limitaꝛ ꝓm Inno.in.d.c.de seruo
rũ.ex̄ de ser.nō oꝛdi.qꝛ fallit dicta regula si dñs nũꝙ̃ custodiā
talis serui amisit ꝑsequēdo eũ:quo casu si ꝑseqꝛ talē seruũ qui
nũꝙ̃ animũ reuertēdi deposuit eius possessionē nũꝙ̃ ꝑdit per
rōnem.d.l.rem q̄ nobis.ī.eo.¶ Dico Ang.nō videri bñdice
re:qꝛ sentit ꝙ si seruus deposuit animũ dñs possessionē ei⁹ non
retinet ꝙ nullo mō videꝛ veꝝ ⁊ ꝓbaꝛ ꝑmo:qꝛ fugitiu⁹ dr̄ q ani
mũ reuertēdi nō hꝫ.alˀs dr̄ erro.l.qs sit fugi.iuxta ꝑncipiũ.s̄.d
edi.edic.ergo seqreꝛ ꝙ serui fugitiui pos.nunꝙ̃ retineremus.
¶ Secũdo ꝓ hoc allego glo.in.l.si rem mobilē.in glo.fi.ī.e.
iũcto tex.q̄ dicit siue hꝫ animũ reuertēdi seru⁹ siue nō:dñꝫ eius
pos.retinere.¶ Tertio ꝓbaꝛ ꝑ rōnem.l.pōpo.ī.eo.vbi rō ꝓ-
pter quā dñs nō ꝑdit pos.serui fugitiui est ne sit in ptāte serui
ꝓuare nos possessiōe nr̄a:ergo dicendũ est ꝙ siue seru⁹ habeat
animũ reuertēdi siue nō.dñs pos.retineat idistincte.¶ Quar-
to ꝯfirmaꝛ qꝛ ꝑ obliuionē nō ꝑdiꝛ pos.nisi interueniēte discur
su.x.anno.l.furtũ.§.fi.cũ ibi no.ī.ti.i.vñ sibi sola negligētia i
nō ꝑsequēdo nō dꝫ aliquo mō iducere amissionē pos.¶ Pre
terea videꝛ ꝟius eē ꝙ dñs possessionē retinet hui⁹ serui etiaꝫ si
omiserit ꝑseq seruũ ⁊ ēt dato ꝙ seruus animũ reuertēdi depo-
suerit cuius ꝯ̃riũ apte voluit Ang.¶ Et lꝫ in.d.l.si rem mobi
lem.ꝑma facie videaꝛ facere ꝓ Ang.in fi.cũ dicit hominis ⁊c̄.
vbi dicit glo.maxime.tñ dic vt.s̄.e.l.i.§.ꝑ seruũ.gl.ibi rñdet
ad aliũ tex.ꝙ ibi nō pōt sumi ar.a ꝯ̃rio:qꝛ vr̄ ꝯ̃ alia iura.s̄.alle
gata.⁊ rōnes.⁊ argumē.a ꝯ̃rio nō valent vbi sequereꝛ ex eo iu-
8 riũ correctio.vt.l.ij.cũ ibi no.C.de ꝯdi.inser.⁊ gl.est in.c.i.de
eta.⁊ quali.in.vj.⁊ in.c.significasti.de foꝛo cōpe.¶ De mate-
ria vltra ꝑdicta vide ēt Bal.in.l.i.C.de ser.fugi.vbi tāgit vtꝝ
si subdit⁹ me⁹ fuerit inuit⁹ ab alio detētus dicar ꝑdere q̃si pos.
iuris subiectiōis ipsius subditi mei:⁊ vide que no.Inno.in.l.
9 fui ⁊ fi.l.ij.§.i.ī.de fur.vbi tex.refragari vr̄ supꝛadictis.Sed
glo.ibi rñdet dupliciter.¶ Vltimo q̃rit Bar.h:an indistincte
pr̄i acqraꝛ pos.ꝑ filiũ fugitiuũ ⁊ mōasterio per monachũ fugi
tiuũ.⁊ de hoc q̄siuit ad dr̄iam serui:qꝛ ꝑ seruũ est claꝝ ꝙ non
qñ appħensus est ab alio vel q̃diu gesserit se ꝓ libero.¶ In fi
lio dicit Bar.ꝙ indistincte acqrā per filiũ possessionē.Idē in
monacho qꝛ in hoc nō est distinguendũ in filio vel monacho:
an sit possessus ab alio vel nō:qꝛ rō q̃re pater vel monasteriuꝫ
acquirit pos.ꝑ filiũ vel monachũ nō est qꝛ eũ possidet:⁊ sic h
nō est illud qd̄ causat pos.patri vel monasterio:sed causaꝛ a iu
re ꝑprie ptātis:vel a iure monastice ptātis:vt.ī.eo.l.qcqd.⁊ se-
qtur Ang.⁊ Imo.⁊ Pau.de ca.⁊ Ro.hic quo ad monachũ
ꝙ hr̄.xviij.q.ij.c.abbates.⁊ glo.penul.ī.c.i.de infan.⁊ lāgui.
10 xpo.⁊ Spe.in ti.de statu mona.ꝟ.xlj.⁊ se.q̄ iura in ꝓposito
allegantur ēt ꝑ Io.an.⁊ Ant.de bu.in.c.fi.de regula.¶ Ex
quo apparet ꝑ ꝓdictos velle equiparari monachũ ⁊ filium.nō
aũt monachũ seruo.alˀs q̃ ꝑmũ monach⁹ appꝛehendereꝛ per
aliũ nō acqreret monasterio.Pꝛo ista eqparatione allego gl.

in.l.si lōgius.in glo.in fi.de iu.⁊ Spe.in ti.de statu
mona.ꝟ.viij.⁊ Bar.in.l.i.in.iij.q.ꝑncipali.circa ꝑn
ci.substōnis vulgaris.s̄.de vul.⁊ pupil.⁊ in.l.cũ ꝓ-
ponas.C.de here.insti.⁊ Ange.in.l.pōponi⁹.ī ꝑn.
11 s̄.de inof.te.¶ Pꝛo hoc adduci pōt qꝛ sicut pater
cogiꝛ alere filiũ ⁊ est de iure naturali.l.i.§.ius natu-
rale.s̄.de iusti.⁊ iur.l.siqs a liberis.ꝑ totum.s̄.de li
ber.agnoscē.sic monasteriũ cogiꝛ alere monachũ.c.
ex parte.de accusa.¶ Item sicut filius vendi nō po
test ꝑterꝙ̃ ex necessitate famis.l.ij.C.de pa.qui fi.di
stra.ita nec monasteriũ pōt monachũ vēdere.¶ In
contrarium ꝙ equiparari debeat monachus seruo
non filio voluit glo.in.c.cum heredes.§.fin.ī.eo.⁊
glo.penul.in.l.pedius.s̄.de arbi.⁊ Inno.in.c.cum
oliꝫ.de ꝓuileg.⁊ Bar.in.l.i.in ꝑncipio.§.si fructua
rius.⁊ in.l.si seruus testamento.ī.de sti.ser.⁊ in.l.tu
toꝛ.s̄.de bon.pos.ti.ge.⁊ in.l.cum hi.§.eam.s̄.de
transac.⁊ in.l.iij.iuncto illo tex.s̄.de condi.fur.⁊ in
l.is potest.s̄.de acqui.here.⁊ in.l.si alienum.in ꝑn.
s̄.de here.insti.⁊ in.l.ij.§.fi.s̄.de bo.pos.ꝓm tab.⁊
Bal.in.l.fi.in ꝑn.C.de bo.que lib.⁊ in.l.ex repudia
tione.C.de fideicōmis.⁊ in.l.interpositas.C.de trā
sac.⁊ in.l.filio.⁊ ibi Io.de imo.s̄.de ꝯdi.⁊ demon.
⁊ in.l.filius.C.de pac.⁊ in.l.is qui heres.§.neqꝫ fi-
lius.ī.de acqui.here.⁊ in.l.si liber.C.de condi.ob
can.⁊ Ang.in.l.paterfa.s̄.de here.insti.⁊ in.d.l.i.
12 de vulg.⁊ pupil.¶ Pꝛo ista eqparatiōe facit qꝛ oīa
indifferenter acquirit monachus monasterio que si
bi acquirere non potest in.c.cum ad monasterium.
de statu regula.d.c.cum olim.el secundo.de pꝛiui.
vnde equiparatur seruo qui sibi nihil acquirit:sꝫ to-
tum domino.l.placet.de acquirēda hered.l.seruus
vetante.ī.de verbo.ob.nō sic in filio qui castrensia
vel quasi acquirit sibi pleno iure.l.ij.⁊.iij.s̄.ad ma-
cedo.⁊ aduenticia querit etiam sibi q̃tum ad ꝓpꝛie
tatē.l.cũ opoꝛtet.in ꝑn.C.de bonis que lib.l.i.C.de
bo.ma.vñ dꝫ eqparari seruo monachus.qd tenēdũ
Bal.in.l.filius.C.de pac.dicit ꝙ dꝫ eqparari seruo
vt filio vel melius adaptari pōt:sed ipsemet Bal.in
l.i.in.xx.col.C.qui admit.dixit equiparandum mo-
nachum vel seruo vt filio ꝓm ꝙ vtilius monasterio ē
fauoꝛe monasterij.cũ quo transit Ro.in.d.l.si is q
13 heres.§.neqꝫ filius.de acqren.here.¶ Item si be-
ne inspiciatur hoc fuit de mente Cy.in.l.deo nobis
C.de epis.⁊ cle.vbi voluit ꝙ si monacho delata est
hereditas ⁊ monachus adire nolit.Abbas vero ve-
lit hereditatem adire pōt abbas cum cōsensu capitu
li adire sine voluntate ⁊ consensu monachi nolentis
adire.Sicut videmus in patre quādo filius nō vult
adire hereditatem delatā sibi:qꝛ tũc pōt pater adire
l.fi.iuxta ꝑn.C.de bo.que lib.in hoc enim fili⁹ simi-
lis est monacho q̃uis aliud sit in seruo:qꝛ dñs sine
volũtate serui:vel eo cōtradicēte adire nō pōt here
ditatē delatam seruo.l.cum pꝛoponas.C.de here.
institu.sic si monachus non vult repudiare sed vult
adire ⁊ abbas ⁊ capitulum volunt ꝙ repudiet pos-
sunt repudiare q̃uis monachus nollet ꝙ repudiēt
qꝛ hoc est vtilius monasterio sicut in.l.i.§.per seruũ
s̄.de succes.ed c.vbi dñs pōt repudiare hereditatē
delatam seruo.⁊ nō ita erit in patre:qꝛ si fili⁹ nō vult
repudiare pater nō potest repudiare.l.ex repudiati-
one.C.de fideicō.¶ In illo tñ articulo vtruꝫ solus
abbas cũ capitulo sine monacho possit adire vel re
pudiare hereditatē delatā monacho varie sũt opi.
legistaꝝ ⁊ canonistaꝝ de qb⁹ late dixi in.d.l.i.d vul.
⁊ pu.vbi bar.ponit ⁊ ibi sustinui opi.cāonistaꝝ cōeꝫ
q̄ ē ꝙ abbas sine monacho possit quasi monachus
nō hēat nec velle nec nolle.c.si religiosus.de elec.l
vj.⁊.xij.q.i.non dicatis.¶ Videꝛ ergo ex doctrina
bal.i.d.l.i.C.q admi.ꝯcludēdũꝙ bar.h vr̄ rcte loq
s.ꝙ mōasterio acqraꝛ pos.ꝑ mōachũ fugi.q̃tũcũꝗ

a ¶ Si seruo. adde an mona chus suo eqpa ref. fed. ꝯsi. xx. xv. ang. ꝯsi. xci ⁊ an monach⁹ retieat iura sui tatis vide per anch. ꝯsi. cccc. xxi. ⁊ an abbas iuito mōacho possit hr̄ditatē ꝯlatā mōacho adire. vide per bal. ꝙ sic. eius ꝯsi. cccix.

b ¶ Nō credi tor. dic tm̄ qꝺ creditor hn̄s castrū pignori pōt in illo iuris ditionē exerce re ſm lud. ro. sing. suis folio xvi. ꝑ tex. no. i l. elegāter. §. fi. ſ. de pig. acti.

apprehēsum ab alio: ⁊ sic cū filio eqparari in hoc q: fauorabilior sit īterp̄tatio ī hoc ꝓ mōasterio al's si ser uo⁹ eqpararet̄ ꝙ p̄mū ab alio apph̄enderet̄ mona sterium pos. nō q̄reret: vt in. §. nr̄o. sec⁹ si eqpararet̄ fi lio. l. qcqd. ī. eo. ¶ Ex his v̄ificat̄ illa opi. de qua di xi. ſ. dū tactū fuit an ꝑ mōachū putatiuū acqrat̄ v̄o monasterio. an monasterio eum possidenti. nā si eq param⁹ monachū filio ⁊ ꝓut est vtilis monasterio dz dici acqri monasterio v̄o ⁊ nō putatiuo eum detinē ti: q: cū acqsitio pos. h̄ casu videat̄ resultare iure mo nastice ptātis: q: tanꝙ liber hō nō possidet̄: vt. l. cuz hr̄des. §. fi. ī. eo. vbi dicet̄ nō possidet̄ a monasterio vel abbate eccl'ie: sz hz pos. iuris monastice ptātis in eū. vn̄ cū nō possideat̄ nō pōt eqpari seruo: q: rō ꝙ male possidēs seruū alienū acqrit ꝑ eū est: q: eū pos sidet. al's nō acqrit ꝑ eū: vt. ī. §. ꝓximo. v̄. sz ⁊ ꝑ euz vn̄ nō pōt eqparari seruo: q: pos. causat acqsitionez rez: vt. ī. §. ꝓximo. qꝺ nō cadit ī monacho. vn̄ v̄a ē opi. ꝙ acqrat̄ v̄o dn̄o possidēti. ¶ Et q: dictū ē. ſ. de possessione q̄ nobis acqrit̄ ꝑ filiū intelligatis hoc inspecto iure fforz. quo ꝯsiderato ꝑ filiū acqrit̄ pos. patri. sed inspecto iure. C. quo pōt filiusfamilias sibi ꝓprietatem acqrere: ⁊ patri vsufructū dicit glo. no. in. l. possessio. §. i. ꝙ pos. ciuilis acqrit̄ filiomet ꝑ se ipsum. naturalis v̄o patri tanꝙ vsufructuario: q: na turalis ꝑtinet ad vsufructuariū ciuilis ad ꝓprietariū vt dixi in lectionib⁹ p̄cedētibus ꝑ. l. sciendū. in p̄n. ſ. qui satis. cog. l. naturaliter. in p̄n. ī. eo. de v̄itate illi⁹ glo. dicam ibi: ⁊ ibi ēt qd si filiusfa. detinet an acqrat̄ patri. ⁊ est gl. no. ꝙ nō in. l. iij. §. si filio. ſ. ꝓmo. Seq tur. §. per seruum corporaliter. Alexander de imol.

Per seruū corporaliter.

Per seruū pignori datū nō acqrit̄ dn̄o nec credito ri. h. d. ¶ Cāus. ꝺdisti mihi suū tuū in pign⁹ ꝓ certa q̄titate quaz mihi debebas: q̄rit̄ an si qn̄ pos. alicu ius rei apprehēdit h̄ seru⁹ acquirat̄ pos. mihi credito ri an tibi dn̄o. s. debitori. ⁊ dicit iuriscōsult⁹ nō acqui rit̄ dn̄o. s. debitori: q: ad vnam tm̄ cām debitor possi det seruū. s. ad vsucapionem. vn̄ si cepit vsucapere ⁊ postea tradit alteri pignus ꝑficit̄ vsucapio ꝑ credito rē debitori: sed nec acquirit̄ hmōi posses. mihi credi tori: q: talis seruus neqz stipulatiōe neqz alio mō mi hi acquirit ꝙuis dicat eū possidere quo ad alios effe ctus ⁊ sic nulli nec debitori nec creditori acquirit̄ il la possessio. ¶ Ex isto tex. no. ꝙ seruus pignoratus nō acquirit pos. rei apph̄ēse ꝑ aliū alicui q: debitori ignorāti nō q: possidet: vt hic: nec creditori. q: lz pos sideat: tm̄ nō q̄rit sibi ex opis suis: q: oē qꝺ ꝑcipit̄ ex re pignorata dz ꝺbitori ꝯpēsari. l. i. ⁊. ij. ⁊. iij. C. de pi gno. act. ꝑ ꝯn̄s nō dz ei acqri pos. ꝙuis dicat̄ possi dere. ¶ Glo. sup v̄. corpal'r. q̄rit qd si nō corpal'r sz ꝯsensu solo erat pignorat⁹ seru⁹. an idē sit ꝙ h̄ dicit̄ ⁊ dicit nō: q: pōt ꝯstitui ius pignoris solo ꝯsensu. l. i. ſ. de pign. act. vn̄ nō est res corporaliter tradita: sz retinuit dn̄s possessionē rei. sequit̄ ergo ꝙ si quā rem apprehēdit ꝙ pos. illius rei debitori acquirit̄: q: ces sat rō hui⁹. §. posita. s. q: nō possidet̄ ꝑ debitorē: im mo h̄ casu ꝑ eū possidet̄. ¶ Glo. super v̄bo ad vsu capionē. arguit. d. l. sciēdū. §. creditor. ſ. qui satisd. cog. vbi est tex. ꝙ ad h̄ vt quis releuet̄ ab onere sa tisdādi de iudicio sisti per possessionē rerū sufficit ꝙ ꝯuētus. s. debitor ostdat se possidere seruum quē pi gnori corporaliter tradit q: tūc possessio releuat euz ergo dr̄ possidere debitor quo ad aliū effectū ꝙ ad vsucapionē. ⁊ sic ꝯ tex. nostrū qui dicit solū eū possi dere ad vnū effectū. glo. fatet̄ ꝯriū ꝑ. d. §. creditor. iūcto. §. p̄cedēti. vbi qui ciuiliter possidet vt ꝓprieta tē hēat releuat̄ ab onere satisdandi de iudicio sisti. ¶ Vn̄ vos hētis ex glo. ꝙ dictio tm̄ vel similis taxatiua dictio a lege exp̄ssa nō īpedit extēsionē fieri q̄ fieret per alias leges: vt est no. gl. in. l. serui noīe. ī. ti. i. l. q̄ ꝓpter ne cessitatē. ī. de reg. iu. ⁊ dixi. ⁊ ibi Bar. ponit in. l. si ꝯstāte. i. ij. q. p̄me partis. ſ. so. ma. cū ꝯcor. de qb⁹ ibi ī gl. ⁊ in. l. ob es. C. ꝺ p̄di. mino. ⁊ in. l. ij. C. de pa. qui fi. distra. ¶ Et ad hn̄dū do ctrinā an ⁊ quō debitor vel creditor dicat̄ possidere seruū pi gnoratū. gl. h̄ se remittit ad no. in. l. cū notissimi. in p̄n. C. ꝺ p scrip. xxx. an. ¶ Ex dictis oīum ꝯcludo breuiter quo ad vsuca pio. ⁊ oēs effect⁹ ꝯcernētes dominiū vel fructuū acqsitionez ꝙ dr̄ debitor possidere nō creditor[b]: vt h̄. ⁊. l. si suus depositus. §. i. ſ. de noxa. ⁊. d. l. sciendū. §. creditor. iūcto. §. p̄cedēti. ⁊ iū cta. l. i. ⁊. ij. C. de pigno. acti. vbi creditor nō facit fruct⁹ suos quos recipit ex re pignorata: sed ad vtilitatē debitoris cedūt ⁊ cōpensari debēt in sortē. vide ibi Cy. ¶ Sed quo ad alios effect⁹ creditor dr̄ possidere vt h̄. ⁊. l. debitor. §. fi. ⁊. l. cū ⁊ sor tē. §. fi. ſ. de pigno. acti. ⁊. d. l. sui noīe. Vn̄ hēret creditor in terdictū possessoriū vti possidetis si turbat̄ in possessione rei si bi date in pign⁹. ⁊ istud īducit̄ ꝑ Ja. bu. ⁊ Ang. in. d. l. cū no tissimi. in p̄n. ad qōnē de statuto ꝙ possessor teneat̄ describi fa cere bona in extimo sub pena: vtrū tūc debitor an creditor te neat̄ illa bona facere describere in extimo: ⁊ dicūt ꝙ debitor tenet̄ q̄si sit on⁹ ꝯcernēs effectū dn̄ij vel fructuum: q: rōne fru ctuū describūt̄ bona in extimo: vt in. l. q̄ro. ſ. de vsufru. lega. ¶ Vna tm̄ dat̄ limitatio solēnis ſm Jac. de are. vz q: debitor possidet rem pignoratā nisi pignorata sit ꝓ tanta summa ꝙ ve risimiliter nulla sit spes luitionis: q: tūc videt̄ rē exiuisse ptāte ⁊ dominiū debitoꝝ ⁊ iudicat̄ ꝓut de reb⁹ q̄ pleno iure spectāt ad creditorē. tex. est singularis in. l. qui habebat. ī p̄n. ſ. de le ga. iij. ⁊ ita dixit Ja. de ra. h̄. ⁊ sequit̄ Jmo. similis tex. est i. l. legato. §. fi. cū glo. ⁊ ibi bar. ſ. de suppel. leg. ⁊ no. Cy. in. l. g post. C. de lega. ⁊ Bar. in. l. rē legatā. in finalib⁹ v̄bis. de adi. lega. vbi si testator legauit certā rem ⁊ eam postea sponte alie nauit dicitur adeptū legatū. d. l. relegatam. ⁊. l. fideicommis sa. §. si rem. de lega. iij. secus si pignori dedit. d. l. qui post. C. de le. ⁊. d. l. si res obligata. de le. i. ¶ Fallit si pro tanta quan titate pignorasset ꝙ nulla verisimilis esset spes luendi. nā tunc dicitur ademptum legatum ac si plene ⁊ ꝑfecte alienasset. ita dicit Bar in. d. l. rem legatam. in finalibus verbis. ſ. de adi. lega. ¶ Jtē fuit de mente Bal. in. l. manumissiones. ſ. de iu sti. ⁊ iur. vbi dicit ꝙ pōt appellari alienatio ⁊ in. l. ij. C. de fidei cō. aliqd per ang. ⁊ Jmo. in. l. si tibi hō. in p̄n. de leg. i. vbi po nūt ꝺ ītellectu. d. l. q hēbat. ⁊ reputāt eā. l. singularē. ¶ Glo. sup v̄bo possideat. q̄rit qd ī dn̄io rez q̄sitaz ꝑ suū pignori da tū. dicit gl. quosdā dicere illud īterim nulli⁹ eē: sz Jo. quē glo. seqtur tenet ꝙ dominiū earū acquirit̄ vero dn̄o sicut dicimus in seruo alieno ⁊ libero hoīe bona fide possesso. sicut fuit ꝯclu sum in ver. sz ⁊ ꝑ eū. ſ. ea. l. ꝑ. l. liber homo. ad fi. ſ. ti. i. cū glo. cōiter transeunt oēs ⁊ recte. Sequitur subtilis. §. veteres.

Veteres.

¶ Per seruū in quo habemus titulū vni uersalē hereditariū nō acqrimus pos. rerū hereditariarū. secus in eo in quo habemus titulū singularē ex vltīa volūtate vl' ꝯctu vl' vniuersalē ⁊ singl'arē sil'. h. d. vsqz ad. §. hec que de seruis. ¶ Habent iuuenes premittere ꝙ si duo sunt heredes instituti in eodem testamento ⁊ vni ex eis prele getur fundus a testatore hoc prelegatū factū vni valet iure pre legati quo ad dimidiā dūtaxat. quo ad aliā dimidiā nō valet. q: iste heres institutus in dimidia hz medietatez prelegati iure hereditario. ergo nō pōt eandē dimidiā habere iure prelega ti. q: nō pōt heres ꝓ ea parte ꝓ qua ē heres sibimet legatario tradere eandē rem legatā. nec ali⁹ heres pōt sibi dare istā me dietatē. sed ꝓ alia dimidia coheredis valet prelegatū qꝺ petit̄ a coherede q tenet̄ sibi soluere legatū. ista ꝓbant̄ in. l. legatū. l. vltima. in p̄n. ⁊. §. i. de leg. i. ⁊ in. l. q filiab⁹. §. fi. cū. l. seq̄nti. de lega. i. ¶ Casus. delata fuit hereditas defuncti titio in quo plura erant bona ⁊ res corporales ⁊ serui hr̄ditarij: q̄rit̄ vtruz ꝑ vnū ex his seruis possit acqri heredi posses. aliaꝝ rerū here ditariaꝝ apprehēdēdo illas alias res. dicit̄ ꝑ seruū hr̄ditariuz nō pōt nobis acqri qꝺ sit eiusdē hr̄ditatis. vnde heredi posses sio nō acqrit̄ illarū rerū apprehensarū ꝑ seruū. sz hz necesse ipe heres apprehēdere pos. illaꝝ reꝝ. q̄ sit ratio dicetur cum glo. ¶ Ex hoc infert̄ pone plures sunt sui legati vel ēpti. aut dona ti legatari⁹ aut ēptor aut donatari⁹ apprehendit possessionem

vnius ex istis seruis. vtrũ postea possit p istũ acqrere pos. aliorũ seruorũ similr ei legatorũ. donatorũ vel ẽptorũ. dubiũ faciat. qꝛ seruꝰ hr̃ditarius nõ põt acqrere alias res hr̃ditarias hr̃di. ⁊ vr̃ ꝙ sic. tñ iuriscõsultus in hoc dicit ꝯtrariũ. videlicet ꝙ vno seruo apprehẽso possit legatariꝰ acqrere possessionẽ p apprehẽsionẽ istius quẽ possidet. idẽ in seruis pluribus dõatis vel emptis. ¶ Ibi sed si ex parte. pone testatoꝛ duos hr̃des istituit ticiũ ⁊ semproniũ vnũquẽqꝫ p dimidia ⁊ stichũ legauit titio. q̃ritur vtrũ p seruũ legatũ titio possit acqri pos. fũdi hr̃ditarij apprehẽsi p seruũ ⁊ vr̃ dicendũ ꝙ nõ qꝛ iste seruus similiter ẽ hr̃ditariꝰ ⁊ p seruũ hr̃ditariũ pos. aliarũ rerũ nõ acqrit. ergo nec isto casu. hoc nõ obstãte iuriscõsultus dicit cõtrariũ pp partẽ quã in seruo legato hꝫ titius ex cã plegati. nã pro dimidia valuit legatũ sui. p alia dimidia ñ valuit. vnde hꝫ dimidiã ex alia cã quã hr̃ditaria. ergo pp dimidiã q̃ valet iure legati põt acqrere possessionẽ aliarũ rerũ hr̃ditariarũ vt titio acquirat postea pos. rerũ hr̃ditariarũ apprehẽsarũ p seruũ legatũ. ¶ Idẽ putat dicẽdũ si testatoꝛ instituit hr̃dẽ seruũ cõẽꝫ testatoris ⁊ titij: ⁊ titius vt dñs iussit illũ seruũ adire hr̃ditatẽ. an acqrat hr̃ditatẽ per illum seruũ. ⁊ dicit ꝙ sic pp partẽ quã habuit alio iure q̃ hr̃ditario. qꝛ vt dñs põt iubere adiri hr̃ditatẽ ⁊ acquiret ipsi titio. ¶ Ex tex. no. qđ dixi i sũmario vꝫ ꝙ hr̃ditariũ suuꝫ põt acqri pos. rerũ hereditariarũ. verũ tñ ẽ sm Pau. de ca. qñ querimus de acquisitione fienda ex dispositiõe le. ꝙ p seruũ nostrũ qrit nobis pos. sed si q̃rimꝰ de acqsitione fienda p eũ ex aliquo mãdato sibi facto ab herede vt talẽ rẽ hereditariã apprehendat nõ habeat locũ tex. noster. qꝛ tunc facit tãquã pcuratoꝛ. iõ acqrit pos. rei hereditarie per eũ apprehense. ¶ Hãc nõ puto esse propriã limitationẽ ad tex. nostrũ. quia vt in glo. magna videbimus. ⁊ .j. dicet intelligit. §. noster ante aditã hereditatẽ. quo casu nõ põt suus hereditarius acqrere pos. rei hereditarie apprehẽdẽdo eã. sed hic psupponimus hr̃dẽ mãdasse ⁊c. ⁊ ex hoc iussu iducit aditio hereditatis. l. p hr̃de. §. papi. in fi. s̃. de acq. here. ⁊ l. i. ⁊ .ij. C. de iur. deli. merito cũ iã videat adita hereditas: nõ sumus i terminis. §. nostri q itelligit ante hereditatẽ aditã. ¶ Scdo modo limitauit. §. nostrũ. Ro. hic. vt nõ hẽat locũ i suo apprehẽdẽte noie heredis expsse qꝛ tũc acqreret heredi possessionẽ p ea q̃ no. p gl. s̃. e. l. §. sꝫ ⁊ p eũ. qꝛ tãq̃ negociorũ gestoꝛ tũc facit. p hoc ẽ bonus tex. in. l. si me i vacuã. §. fi. j. eo. ⁊ in. l. nunq̃. §. suus. j. ti. i. ⁊ fuit de mẽte gl. magne hic ⁊ sup ea videbimꝰ. lꝫ ipse nõ dicat. ¶ Glo. i. dicit ꝙ ex eo ꝙ generaliter tex. noster loqt colligunt tria. s. ꝙ p seruuꝫ hr̃ditariũ nõ possumus hr̃ditatẽ nobis acqrere. neqꝫ dominiũ rei hereditarie. nec possessionẽ. ⁊ hoc pbat p. l. p hereditariũ. s̃. ti. i. ⁊ est de se clarũ. ¶ In ꝯriũ oppo. de. l. si habẽti. §. fi. j. e. vbi fuit heredi q̃sita pos. p apprehẽsionẽ rerũ hereditariarũ factã p seruũ ⁊ dicit ꝙ ibi seruus nõ fuit hr̃ditarius. dicã. j. ĩ itellectu illiꝰ. l. ¶ Glo. sup verbo p vicũ reliquorũ. ar. apprehẽsio pos. vnius rei nõ ifert eẽ apprehẽsam possessionẽ aliarũ rerũ. l. p̃dia. j. e. Sed hic videt iuriscõsultus innuere ꝙ apprehẽso vno ex pluribus seruis legatis itelligit apprehẽsa pos. reliquorũ. igit ⁊c. glo. dicit ꝙ itentio iuriscõsulti nõ fuit hic dicere ꝙ si qd apprehendit vnũ videat alios apprehẽdere. sꝫ ꝙ si apprehẽdit vnũ põt p eũ postea acquirere alios seruos piter donatos vel legatos. ⁊ reqrit ꝙ talis donatariꝰ vel ẽptoꝛ apprehẽdat vnũ ex his alias nõ itelligit trãslata pos. in eũ: qꝛ ex titulo non acqrit pos. nisi ex apprehẽsione: vt. l. si ex stipulatione. j. eo. l. si ager. s̃. de rei ven. ¶ Et dũ subdit glo. nisi in legatis sine pos. querit dominiuꝫ: vt. j. de fur. l. a ticio. sentit sm bar. ⁊ antiquos ꝙ in legatis trãsferat ⁊ acquirat pos. rei legate absqꝫ eo ꝙ apphendat. alle. l. a ticio. q̃ hoc nõ dicit de pos. sed de dño. vnde dicit Bar. ꝙ hec glo. male loquitur in eo qđ sentit ꝙ in legatariuꝫ transferat pos. absqꝫ apprehensione p. l. cũ duobus. §. idẽ rñdit. el. ij. cũ glo. s̃. p socio. ⁊ l. cũ hr̃des. in pn. j. eo. in rõne sui qꝛ p aditionẽ dñium transfert in ipm hr̃dem adeuntem. tamen nõ pos. ¶ Ang. ⁊ Imo. dicũt ꝙ hec glo. nõ debet referri ad supradictam: sed debet intelligi vt simpliciter iacet. s. ꝙ ex pos. dominiũ querit. als sentiret ꝙ pos. in legatariũ trãsiret ẽt non apprehensa cõtra supradicta. ¶ Cogitabã an dici posset ꝙ per seruum legatum acquirat pos. rõne dominij ipsi legatario ⁊ ꝙ q̃uis legatarius aliquem non possideat ex seruis legatis tamen si seruus ad me pertinens ratione dominij p neminem possideatur videtur ꝙ mihi acquirat pos. vt. s̃. eodẽ. l. §. sed ⁊ per eum. vbi seruus nõ acquirit possessionẽ domino vero. ratio est quoniam per alium possidet. Ergo a contrario sensu. si ab alio non possideatur ratione dominij quereret domino ante apprehensionem. facit. §. item querimus. j. eodem. vbi infanti ⁊ intellectum nõ habenti acquiritur per seruum ⁊ infans non possidet seruum: qꝛ intellectu caret: ⁊ tamen sibi acquiritur per seruum: ⁊ sic ratione dominij. ¶ Tamen puto ꝙ non possit sustineri ⁊ ꝙ rectius loquat Bar. cũ modificatiõe. j. dãda: q̃ lꝫ seruus ab alio nõ possideatur. nõ tñ debꝫ mihi q̃ri posse p eum pos. ante apprehensionem pos. factam per me in eum p tex. j. ea. l. §. fi. ibi quoniam seipsos seruos non possidẽt. ¶ Item per tex. s̃. §. proximo vbi per seruum corporaliter pignori traditum nõ acquiritur pos. vero domino nec creditori vbi creditoꝛ cui pignoratus ẽ seruus q̃ possidet quo ad effectus non cõcernentes dominium: nec fructus sed quo ad alios effectus sic: vt ibi dictum est: ⁊ tamen dicit possidere alias res p eum apprehẽsas: qꝛ seruum possidet rõne dominij. l. si seruus depositus. §. i. de noxa. li. l. si seruus pignori. in pn. j. eo. ti. vbi tex. fundat se qꝛ nõ possidet eum. ita Bar. videtur velle in. l. iij. §. ex cõtrario. circa. ij. col. j. eo. videlicet ꝙ mihi nõ q̃ritur pos. p seruum a me non possessum: ⁊ licet ibi seruus ab alio possideretur: tamen iuriscõsultus in hoc non se fundat. ¶ Ad. §. sed ⁊ per eum. respondetur ꝙ illa ratio refertur ad liberum hominẽꝫ qui sibi nõ acquirit pos. quia ab alio possidetur: sed in seruo ab alio possesso domino non querit. Ratio est quia dominus eum non possidet: ⁊ hec est ratio quare seruus differt a filio: qui filius querit patri: licet pater eum non possideat: vt. s̃. eodẽ. §. p seruum qui in fuga. ⁊ l. quicquid. ⁊ l. per eum. j. eodem. ¶ Est verũ ꝙ Ange. vt dicam. j. §. proximo. dicit ꝙ quãuis per seruum meum quẽ non possideo non possit mihi q̃ri pos. vt supra dictum est. tamẽ tenet ꝙ mihi per euꝫ potest acquiri vsucapionis ⁊ prescriptionis conditio: ⁊ sit casus vbi procedat vsucapio seu prescriptio sine posses. sicut verum dominium acquiritur per seruum ab alio bona fide possessum. l. liber homo. ad finem. s̃. titu. i. ergo eodem modo quasi dominiũ debet posse per eum acquiri: quia hec a pari procedũt s. acquisitio vsucapiõis conditio ⁊ dominium. l. clauibus. de contrahen. emp. quod ẽ mirabile si veruꝫ est. tamen in. §. pximo puto ꝙ nõ tenebo dictuꝫ suũ ¶ Unde mihi videtur ꝙ hec glo. intelligendo eam vt Bar. intellexit non bene loquitur: quia etiam ratione dominij si spectat seruus ad legatarium ⁊ etiã ab alio possidetur aliarum rerum pos. legatarius nõ querit. ¶ Sed hec glo. potest aliter intelligi ⁊ sic saluabitur: qꝛ tex. noster in prin. dũ dicit ꝙ nõ põt acquiri ꝙ sit hr̃ditarius p seruum hereditarium loqt generaliter de acquisitione. ⁊ glo. dicit in hoc concluduntur tria ⁊c. vnde intellexit iurisconsultum etiam loqui de acquisitione dominij. vult nunc dicere licꝫ non acquiratur per seruum hereditarium dominiuꝫ rerum hereditariarum heredi: tamen per vnum ex seruis legatis potest acquiri dominium legatario: quia cum acquiritur sine possessione dominiuꝫ legatario serui legati omne quod acquirit ratione dominij hic seruus legatus acquiritur quoad dominium legatario quia licet legatarius non possideat seruuꝫ tamen non negatur quin ratione dominij etiam possit acquiri dominium per dictam. l. liber homo. ad finem. quia non est necessaria pos. serui legati ad dominiũ querendum per dictum seruum legatum legatario. ¶ Unde glo. potest saluari quo ad dominiũ querendum legatario per vnum ex suis legatis sine

7 apprehẽsione. ¶ Pro expeditione glo. quero q̃ sit
rõ hui⁹ p̃mi dicti ꝙ p̱ hr̃ditariũ seruũ nihil q̃rit de
hr̃ditate:sed p̱ legatos vel donatos aut emptos sic
dicit Jo.vrgẽs disputatio quid vult hoc dr̃ in tertia
rñsione. ¶ Secũda fuit rõ ꝙ ꝓcedat rõne coeq̃liuʒ
q: dedignatur res hr̃ditaria p̱ cõpareʒ queri.nam ꝛ
asinus dicit glo.ĩtumescit si videt se p̱ ꝯparẽ appre-
hendi dicit glo. ¶ Hãc rõnem reprehẽdit gl.eo qa
hec rõ ẽt militaret in plurib⁹ huis legatis donatis vel
emptis.ꝛ tñ vnus põt pos.appꝑhendere ꝛ dño acqre
re. ¶ Vñ dicit glo.ꝙ rõ est q: hr̃ditarius huus dicit
añ hr̃ditatẽ aditã:ꝛ illo tp̱e nõ põt q̃rere hr̃di:quia
nõ est suus rõne dñij vel pos.vñ sibi nihil querere po
test nisi in.l.si me in vacuã.§.fi.j.eo.nisi gereret ex-
presse q̃rere ticio hr̃di:q: tũc acqreret vt negociorũ
gestor nõ vt seruus hr̃ditarius.d.§.fi.vñ p̱ huos no
stros q nostri sunt:vel rõne dñij vel rõne bonoꝝ pos
sessionis bñ acqrimus:al's nõ.j.ea.l.§.fi.ꝛ.d.§. sed
ꝛ p̱ eũ.ꝙ ẽ veꝝ si eos bona fide possidem⁹. ¶ Sub-
dit glo.post aditã nõ appellat ꝓprie hr̃ditarius:lʒ ĩ-
proprie appellat hr̃ditarius aliqñ:vt.s̃.e.l.ꝟ. itẽ ac
qrimus.ꝛ.j.e.l.cũ hr̃des.sed dʒ appellari tũc seru⁹
suus.ad hoc bñ facit.l.sed si plures.§.filio.s̃.de vul
ga.ꝛ pup.vbi bona hr̃dis ꝛ defuncti sũt effecta vnũ
ꝛ idẽ p̃rimoniũ p̱ aditionẽ:ꝛ non dicũtur res hr̃dita
rie:sʒ qñ loquimur de plurib⁹ seruis emptis donatis
vel legatis post agnitũ legatũ donatuʒ ꝛc̃. appellat
seruus legatus seu donat⁹.vñ seruus hr̃ditari⁹ post
aditã acqrit hr̃di:q: si nõ est veꝝ tũc dicet ꝙ seruus
hr̃ditarius q̃rat hr̃di:sʒ ꝙ seruus olim hr̃ditari⁹ que
rit hr̃di:ꝛ hoc nõ negat iuriscõsultus hic.sʒ dicit ꝓ-
prie de seruo hr̃ditario ꝛc̃.dicam cras. ¶ Vltima fu
it rõ glo.q: seruus hr̃ditarius nõ dicit suus ꝓprie ni
si post aditam.al's nõ.l.cũ hr̃des.in p̄n.j.eo. vñ añ
aditã hereditatẽ appellat hr̃ditari⁹:iõ põt hr̃di do
miniũ aut possessionẽ querere cũ ñ sit su⁹.nec rõe do
minij nec rõe possessiõis.sʒ p⁹ aditã appellat quõdã
hr̃ditarius:iõ põt hr̃di acqrere ꝛ dominiũ ꝛ posses-
sionẽ reꝝ hr̃ditariaꝝ. ¶ Cum hac rõne transit Dy.
Bar. Jmo.ꝛ Ro.hic.sed Ang.ꝛ Pau.de ca.hic ꝯ
riũ tenẽt dicẽtes hãc rõnem reprobari per tex.j.e.l.
ꝟ.sʒ si ex parte.vbi adita erat hr̃ditas aliter legatuʒ
deberi nõ potest:q: si nõ sit adita hr̃ditas legata nõ
debent.l.si tibi homo.§.cũ seruus.de le.i.l.eã quã.
C.de fideicõmis.l.si nemo.s̃.ö testa.tu.ꝛ tñ ibi post
aditã hr̃ditatẽ p̱ seruũ inq̃tũ hr̃ditarius est non põt
acqri pos.sed ex alia cã soluʒ.s.legati:ergo ibi videt
esse tex.ꝯ istã glo.q̃ vult ꝙ post aditã cũ dicat seru⁹
tũc nõ hr̃ditarius possit acqrere dñiuʒ ꝛ possessionẽ
heredi. ¶ Hãc eandem opi.tenuit ipsemet Ang.ꝛ
Jmo.q est sibi ꝯrius.ꝛ Pau.de ca.ꝛ Ro.q est etiaʒ
sibi ꝯrius in.l.heres p̱ seruũ.s̃.de acq.here.volẽtes
ꝙ hec rõ glo.nõ sit ꝟa per supradicta:sed melior rõ
est quã ẽt Ange.hic ponit.s.quare per seruũ heredi
tariũ etiã post aditã hereditatẽ dñium aut pos.que-
ri nõ potest reꝝ hr̃ditariaꝝ.s.q: cũ hereditas sic cau
sa acquisitionis serui:ꝛ seruus nobis acquirit ꝓpter
hereditatẽ:ergo hic seruus nõ debet eẽ cã sue cãe.ac
q̃sitio eni serui causata est ab hereditate cũ ꝓpter he
reditatẽ delatã acqram seruũ si per eũ possessionẽ ꝛ
dominiũ reꝝ hereditariaꝝ acqrerent:seq̃ret ꝙ ser-
uus cuius acq̃sitio est nobis causata ab hr̃ditate eẽt
cã sue cãe:ꝛ nihil aliud esset dicere ꝙ seruus causat⁹
ab hr̃ditate eẽt causa sue cãe q̃ꝙ ꝙ ꝓpter euʒ acqrim⁹
hereditatẽ per quã eũ acq̃siuimus ꝙ esse nõ dʒ.l. ꝙ
p̱ manus.ꝛ ibi glo.q̃ sensit istã rõnem.s̃.de iu.cod.
ꝛ ibi est glo.que sensit hoc dũ allegat.d.l.per seruũ.
s̃.de acq.here. ¶ Sed hec rõ reddita ab Ang. hic.
ꝛ ab aliis in.d.l.p̱ seruũ.in ꝓposito non est vera. Et
impugnant eã hic Jmo.ꝛ Ro.hac rõne:q: dato ꝙ
hereditas sit causa acquisitionis serui:tamẽ alie res
particulares nõ sũt cã ꝓpter quã nobis acqrat ipse seru⁹:ergo
debem⁹ acqrere p̱ seruũ possessionẽ aut reꝝ hr̃ditariaꝝ:aut ali
arũ reꝝ si esset rõ ꝟa que h̃ p̱ Ang.reddit.vñ lʒ seruus ꝛ eius
acq̃sitio causet ab hr̃ditate:tñ alie res nõ sũt cã acquisitionis
hui:ergo vr̃ p̱ huũ acqri aliaꝝ reꝝ hr̃ditariaꝝ pos.ꝛ vtrunq̃ ẽ
falsũ vt hic:ꝛ.l.huuʒ.s̃.ti.i. Et declaro p̃dicta dum dixi q̃uis
cã acq̃sitiõis hui fuit alia res.aliud enim est hr̃ditas:aliud res
p̱ticularis hr̃ditaria.l.i.C.de euic.l.nihil aliud.cũ gl.j.de ꝟb.
sig. Hereditas.n.est ius vniuersale in qd̃ succedit hr̃s.d.l.ni-
hil aliud.ꝛ.l.hr̃ditas.de reg.iur.p̱ticulares res sũt res ipsius
hr̃ditatis.ꝛ aliud est dicere vniuersitas:ꝛ aliud est dicere sin-
guli de vniuersitate.l.sed si hac.§.q manumittit.s̃. de in ius
vo.l.sicut.§.i.s̃.ꝙ cu.vniuer.no.nã res vniuersitatis nõ ẽ sin
guloꝝ de vniuersitate:ergo debem⁹ posse acqrere p̱ seruũ he-
reditariũ res singulares hr̃ditatis cui⁹ ꝯriũ dr̃ in.d.l.p̱ seruũ.
s̃.ti.i. Rapha.cu.hic:ꝛ in.d.l.p̱ seruũ.de acq.here.ẽ in opi.ꝯ
glo.nostrã ꝛ ꝯfirmat opi.Ang.p̱.l.q abñti.§.fi.j.eo.quẽ tex.
glo.nr̃a p̃mo allegat:sʒ nõ vr̃ bñ euacuasse ꝯriũ ibi duʒ dicit si
huus fuit vẽdit⁹ ticio ꝛ nõ tradit⁹ tradit post mortẽ ticij ei⁹ hr̃-
di:ꝛ p̱ illũ huũ põt acqrere posses.aliaꝝ reꝝ heres: q: nõ ex iu
re hr̃ditario obuenit hr̃di:nõ dicit:q: nõ est hr̃ditarius:q: ista
differũt ĩter se:q: nõ est hr̃ditarius intelligit.i.acq̃situs ex hr̃-
ditate post aditã nõ dr̃ hereditarius.aliud est dicere nõ ẽ q̃si-
tum ex iure hr̃ditario:sʒ negari nõ põt qn seruus quondã hr̃-
ditari⁹ post aditã debeat dici acq̃situs ex iure hr̃ditario:vñ vr̃
ille tex.plurimũ obstare vbi p̱ huũ quesitũ ex iure hr̃ditario nõ
põt nobis q̃ri pos. ¶ Mouet ẽt Raph.h̃ p̱ istũ tex.in ꝟ.sʒ si
ex p̱te inducẽdo:vt dixi. ¶ Tertio q: si intelligat tex.ꝛ glo.vt
p̱ huũ hr̃ditariũ hr̃ditate nõ adita nõ possit acqri pos. nobis
casus ẽ de indubitabili ꝯtra.l.ꝙ labeo.ad carbo. ꝛ fuit tradi-
tũ.s̃.e.l.§.itẽ acqrim⁹.ꝟ.sed ꝛ p̱ eũ. ¶ His nõ obstãtibus pu
to veraʒ opi.glo.quã p̃dicti doc.sequuntur quos allegaui.s̃.
¶ Ad ꝯria.s.ad.l.q abñti.§.fi.j.eo.dico ꝙ tex.ibi loq̃t quan
do hr̃ditas nõdũ erat adita.ita glo.fi.ibi clare voluit ꝛ Ja.ö
ra.ꝛ alij post eũ ibi.vñ nõ miꝝ si nõ põt q̃ri.vñ nõ videt ibi iu
riscõsultus accipere:q: nõ ex iure hr̃ditario est nobis quesitus
seruus.i.nõ est noster ꝛ nũq̃ fuit hr̃ditarius:q: nunq̃ fuit tra
ditus defuncto:sʒ cõpetebat ei ad dictũ seruũ actio ex empto
ꝯ vẽditorẽ:sed si ex iure hr̃ditario eẽt acq̃situs oporteret disti
guere:vt hic si sit adita vt acqrat al's nõ:vñ intelligendo ꝙ ibi
nondũ fuit adita nõ obstat.ꝛ siqs tex.ob.ille est. ¶ Plus di-
xit Ja.de rauẽ.ꝛ alij post eũ in.d.l.q abñti.§.fi.vʒ ꝙ ibi de ne
cessitate oportet ĩtelligere qñ heres institutus erat sub ꝯditiõe
que nõdũ venit.al's videt gerere se ꝓ herede apprehẽdendo
pos.serui:q: qcũqʒ actus q citra aditionẽ hr̃ditatis nõ põt ge
ri inducit aditionẽ.l.hr̃de.§.papi.de acq.here.l.si auia. C.ö
iure deli.vñ intelligit ibi ꝙ fuit sub ꝯditiõe institutus.ꝛ nõ po
tuit se ꝓ hr̃de gerere pẽdẽte ꝯditiõe. Nõ ob.ille tex. in ꝟ. sed
si ex p̱te.q: dico ꝙ ibi fuit adita hr̃ditas a cohr̃de non ab isto
hr̃de q voluit sibi q̃ri p̱ seruũ hr̃ditariũ.vñ cũ respectu huius
hr̃dis de quo dixi dicat hr̃ditas iacẽs adhuc h̃m glo.in.l.ei⁹
q in ꝓuicia.s̃.si cer.pe.nõ miꝝ si p̱ illũ huum p̄legatũ hr̃di q
sibi acqri voluit pos.põt sibi acqri pos.habito respectu ad par
tẽ quã heredes hic habẽt in seruo ex causa prelegati.vñ cũ ha
beat euʒ ex alia causa q̃ꝙ hereditate ex causa legati potest ex eo
acquirere añ aditionẽ:sʒ habito respectu ad partẽ quã hʒ de
iure hereditario nihil querere potest circa pos.rerum hr̃dita
riarum. ¶ Nõ ob.ẽt.d.l.ꝙ p̱ manus.ꝛ ꝙ ibi glo.q: rñdeo p̃-
mo ꝙ illa ratio posset esse bona si quereret quare per seruum
hr̃ditarium nõ possumus nobis querere hr̃ditatem non dico
pos.reꝝ hr̃ditariaꝝ:q: cũ hereditas sit cã acq̃sitionis serui:ꝛ
sic causet acq̃sitio serui ab hereditate seruus nõ debet esse cã
sue cause. Et hoc mõ saluatur Jmol.in.d.l.heres p̱ seruum.
referẽdo suũ dcm̃ ad acq̃sitionẽ hr̃ditatis.nõ aũt ad acq̃sitio
nẽ possessiõis reꝝ hr̃ditariaꝝ.al's nõ bñ diceret:q: res p̱ticula
res hr̃ditatis non sunt cãe acq̃sitionis serui:sed ip̃a hereditas
sic hoc mõ puto defendi opi.glo.ꝛ communem. ¶ Sed po-
test adduci tex.noster contra communem intellectum in ꝟ.ita
q3.qui intelligitur quãdo plures serui mihi legati aut donati
fuerunt ꝛ vnus ex illis seruis pos.apprehendit dubitat vtꝝ p̱
illũ possim acqrere pos.aliorum seruoꝝ eiusdem hereditatis

sine vllo mādato meo vel iussu. ⁊ ibi tex. dicit ꝙ sic ⁊ gl. itelligit qñ ego dōatarius vel legatari⁹ apprehēdi possessio. istius sui ali as p seruū quātūcūqȝ meū ratione dominij nō qrit mibi posses/ sio rerū. d. §. sed ⁊ p eū. ⁊ p. l. nostrā. §. fi. siue ab alio possidea tur vel non. ⁊ tex. in. d. versi. itaqȝ. itelligit qñ ego apprebendi pos. vnius ex seruis. ergo vt bona sit illatio quā facit iuriscōsul/ tus in versi. itaqȝ. videt ꝙ debeamus itelligere vt in prin. §. no/ stri apprebēdideris posses. vnius ex seruis. ⁊ dubitat vtrū mibi qrat possessi. aliarū rerū eiusdē hēditatis p sua apprebēsionē. er go si itelligat ꝙ possedi. ergo videt adita hēditas. q: p appre/ bensionē vnius ex seruis iducit aditio cū nō possit geri circa adi tionē hēditatis. d. l. p here. §. fi. supra alle. ⁊ l. i. ⁊. ij. C. de iur. deli. ⁊ l. i. C. de repu. hēdi. vñ quantūcūqȝ sit adita hēditas: tñ nō possum p eius apprebēsionē mibi qrere posses. aliarū rerum eiusdē hēditatis. ¶ Uerū q: ñ videt ꝙ postea possit reddi vlla bona ⁊ cōcludens ratio p p quā post aditā per seruū heredita/ tiū nō pōt queri possessio rerū hēditariarū sicut alie res ad nos pertinentes vt tutius tenere itellectū gl. quē supra approbaui. ¶ Et ad tex. nostrū in versi. itaqȝ. dici pōt ꝙ iuriscōsultus in. §. nostro. nō itellexit ꝙ sit apprebēsa possessio. ⁊ satis est bona illa tio absqȝ apprebensa pos. q: dubitat vtrū p seruū acquirat pos. aliarū rerū hēditariarū. ⁊ sic aliarū rerū quarū dominiū nobis delatū ē eodē iure quo serui. sic ⁊ in legatis ⁊ donatis rebus. sed nō per omnia fit illatio ad casum precedentē. s. ꝙ in precedenti fit adita sicut bic. ¶ Sed Rapha. cu. dicit ꝙ nō pōt reddi suffi ciens ratio ⁊ dicit recurramus ad. l. nō omniū. ō legi. tamen ni/ mis absurdum est. q: ibi potest reddi ratio reddat aliqua. ⁊ sic est bona ratio si itelligit de seruo hereditate nōduȝ adita. q: nō est noster nec ratione dominij. nec rōne pos. ¶ Nec ob. ꝙ bic ē casus de indubitabili. q: videbatur ꝙ saltē spe eēt acqsitū domi num ⁊ possessio. eo q: delata hereditas erat. l. precia rerū. ō. ad l. fal. ⁊ q: babet facultatē adeundi qō videbat sufficer. p p boc iuriscōsultus declarat ꝙ requirit ꝙ babeā cū re ⁊ nō sufficit spe. ¶ Nō obstat si cōtra cōmunē opi. dicat nō est bona considera/ tio glo. ꝙ nō dicitur hereditarius post aditā. q: immo appellat hereditarius post aditā p titu. de petitio. heredi. ⁊ l. nā tantū. eo. titu. ⁊ petit hereditas. quoniā possidētur res hereditarie p aliū. dic vt ex glo. bic ꝙ iproprie ⁊ large tūc dicunt res heredi tarie vt voluit Bar. in. l. iij. in pñ. ō. de bonorū posses. ⁊ in rubri/ ca. de acquirē. bere. ⁊ in. d. l. eius qui in puincia. i. ij. col. ō. si cer tuȝ peta. vbi semper dixit ꝙ improprie appellat hereditas post aditā. ⁊ ad boc alleg. l. sed si plures. §. filio. de vulga. ⁊ pupil. Que inducūtur p Ro. bic ad questionē statuto cauetur ꝙ filia femina dotata nō succedat in hereditate patris: cōtingit ꝙ pa/ ter decessit relicto filio masculo relictaqȝ filia femia dotata. filio masculo defertur ex forma statuti successio in hereditate pater/ na: adiuit. decessit filius ab itestato supstite dicta sorore sua dota ta q vult succedere in dictis bōis quondā patris q̄ reperiunt in hereditate fratris sui qrit an possit. dic ꝙ hec glo. ⁊ q̄ supra di/ cta sunt faciūt ꝙ filia nō excludat ab hereditate fratris[a] quo ad successionē in bonis patris repertis i hēditate fratris. q: āplius nō dicunt in hereditate fratris. tñ boc reliquit idecisuȝ. q: dicit ꝙ pendebat in facto. ¶ Cōfirmat hec sua decisio p id qō dicit statutū filia dotata nō succedat ⁊c. q: itelligit in bonis q̄ sunt in hereditate dotātis. modo si filia premortuo fratre vult adir he reditatē fratris nō pōt sibi opponi ꝙ sit dotata. quia non est do tata a fratre: sed a patre non dȝ ergo repelli a successione fratris verba sunt bal. per illam glo. ⁊ est notabilissimuȝ verbum in. l. i. C. de leg. bere. ⁊ Bal. in. l. mater. C. de iur. do. ¶ Ange. idem dicit in cōsilio suo. cxxiij. incipiente in nomine domini testamēti factio ⁊c. ⁊ pe. de ancha. in cōsilio. cclxxxviij. de q̄ decisiōe Bal. in. d. l. i. faciūt sepenumero moderni mentionē. vnde filia nō de bet excludi a successione fratris ergo nec a bonis patris q̄ semel fuerūt acquisita filio q: effecta ē vna ⁊ eadē hēditas. l. pater. ꝭ. de priuile. credi. vbi tex. bene facit. l. sed si plures. §. filio. de vul/ gari. ⁊ pupillari. Expressius Ang. in cōsilio quinquagesimo p/ mo incipiente. In dei noīe dñs gilius. vbi filia renūciauit bonis ⁊ hereditati paterne in quibus bonis successit frater filie. deces/ sit filius masculus superstite sorore cui opponitur ꝙ non potest succedere fratri. q: in illa hereditate non reperiebātur nisi bona paterna. ⁊ ꝙ renunciauit bonis ⁊ hereditati paterne. consuluit

ꝙ nō obstante renūciatiōe admittit in bonis quondā paternis nūc acquisitis fratri per rationem. d. l. sed si plures. §. filio. ¶ Optime facit ēt ꝙ voluit Bal. in. l. i. in qnquagesima. q. ō. de re. di. vbi dubitat vn⁹ ex fra/ tribus renunciauit feudo paterno peruenit ad alios fratres. postea decedit vnus ex illis fratribus vult qui renunciauit venire ad successionem buius feudi pater ni vacantis nūc per mortē vnius ex fratribus an possit arguit ad partes concludit ꝙ potest. alleg. in arg. l. paulo calimacho. §. i. ō. de leg. iij. ⁊ tex. i. c. i. de eo qui fi. fe. agna. de feu. pa. ¶ Inducitur etiā p rapba. cu. bic ad questionem quā dicit babuisse de facto. ⁊ super ea consuluisse. Satuto cauetur ꝙ filia cum hereditate non possit nubere extra territoriū vt est florentie. filia fuit heres patris adiuit eius hereditatem vult nubere extra territoriū cum hereditate ista. an possit. dicit mul ti dixerunt ꝙ nō. ipse cōsuluit ꝯtrariū q: vba statuti de bent ꝑprie ⁊ stricte itelligi. ⁊ sm ꝑpriā significationē. l. non aliter. de le. iij. l. qcqd astringende. de ver. ob. ⁊ hereditas nō dicit post aditam proprie bic. vnde non ꝓhibet nuber extra territoriū cū ista hēditate. ¶ Re fert etiā ꝙ Bal. videt ita decidere in. l. si matre. C. de sū. ⁊ legi. Bal. ibi ꝑprie nō format questionem sic. sed dicit ibi statuto mediolanensi[b] cauet ꝙ mulier nupta extra territoriū non succedat in territorio mediolanēsi ꝯtingit ꝙ filia fuit heres patris vel alterius nupsit ex/ tra territoriū mediolañ. vtꝝ possit retinere hereditatē in mediolano quā adiuit. ꝯcludit ꝙ sic. q: statutū itel/ ligit de acqrēda hēditate nō acqsita. alle. l. fi. ō. vñ li. ¶ Cū hac decisione Bal. ⁊ cū ea quā rapb. cu. h te/ net trāsit idē rapb. cu. in. l. heres p suū. de acq. here. vbi p oīa dicit idē qō bic dicit. ¶ Capio sequētes ꝑtē glo. ibi in hereditate. Quero q: bic dicit ꝙ p suū he/ reditariū ñ possum⁹ acqrer ꝙ sit eiusdē hēditatis. ⁊ gl. dicit ꝙ icludit tria. s. nec hēditatē nec posbonē. nec do minū. Quero vtrū quo ad acqsitionē hēditatis subsit alia ratio p supradicta ⁊ dicit ꝙ sic. p. l. paulus. ō. q̄ ali/ as icipit p ꝓcuratorē. ō. de acq. here. q: hereditas nō pōt adiri p aliū: q: aīo acqrit ⁊ adit. d. l. si auia de iu re deli. ⁊. d. l. p herede. itē p. d. l. qō p manus. ne cau/ satum sit cā sue cause. ¶ Querit glo. babeo vsumfru/ ctū in suo testatoris nūqd p eū acqro hereditatē glo. dicit nō. cū nec p suū heredis possit acqri. secus si su⁹ instituit. q: tūc p eū acqrit. intentio glo. est dicere ba/ beo vsumfructū i suo sticho. testator babebat ꝓprieta tē i eodē seruo. testator instituit me heredeȝ nō seruū. vtrū p illū suū acqrā mibi hēditatē. glo. dicit nō. q: ēt si pleno iure h suus fuisset meus nō possem mibi acq/ rere hereditatē. q: p aliā psonā nō pōt hereditas qri nobis. vt in. d. l. paulus. sȝ oportet p nosmetipsos adi ri secus si ille seruus eēt institutus. quia tūc iubēdo ei possuȝ adire ⁊ acqrere hēditatē. ⁊ si suus meus est ab alio dño institutus pōt mibi acqrere hereditatē adeū do precedēte iussu. l. q in aliena. in pñ. ō. de acq. bere. l. cū ꝓponas. C. de bere. insti. ¶ Sed ꝯtra. d. l. aditio versi. preterea. ō. de acqui. here. vbi suus i quo vsum/ fructum babeo q fuit institutus heres nō potest iussu meo hereditatē adire. q: nō sum eius plene dominus qūo ergo bic suus in quo vsumfructum babeo potest mibi acqrere hēditatē. Respondet Dy. ⁊ Bar. ⁊ cō/ muniter trāseunt Raph. ⁊ Ro. qō verū ē ꝙ a ꝓncipio iussus ille nō est sortitus effectū. d. l. aditio vsi. preter/ ea. sȝ subsecuta aditione iussus operat effectū sicut in. l. mulier. §. si qs hēditariū. ō. de ꝯdi. institu. vbi si insti tuo titiū si stichū suū meū manumiserit nō potest ma/ numittere heres ante aditā hereditatē. cum nō antea sit suus ⁊ suo alieō p aliū directo libertas dari nō pōt vt i. l. suo. C. de ma. testa. tñ sufficit ibi conditionē im/ plere que postea pōt adesse ⁊ secuta aditiōe reassumit vires hec manumissio facta de facto sicut bic iussus a principio factus nō babet effectum tamen sortitur vi/

a ¶ Fratris adde ꝙ ludo. roma. consilio clxviij. cōsulu it ꝙ si filia re/ nunciauit bo/ nis pr̄nis ex/ tante masculo ⁊ ꝙ ipso mor/ tuo pōt redire ad bōa quōdā pr̄is sui q: am plius nō sunt bona pr̄is sed patrimonium fratris ⁊ cōsi/ lium ꝙ alle. d. alex. bic ang. ē numero. cxx/ vj. ⁊ de predi/ cta. q. vide ēt per Bal. cōsi/ lio. ccclxviij. iij. libro.

b ¶ Mediola nensi. vide eū dem bal. cōsi/ lio. cccvij. iii. lib. ⁊ vide per alexā. consilio cli. ij. li. vbi cō suluit sup sta/ tuto laudensi disponēte idē ⁊ ibi vide an tale statutuȝ li get castruȝ ex emptū a iurisdictiōe laudē/ si ⁊ an tale sta/ tutuȝ valeat. ⁊ sniaȝ bal. i ter minis predi/ cti statuti re/ fert ⁊ seqtur ludo. roma. cō/ silio xl.

res post aditionē ⁊ facit aditionē remanere validā qđ est notabile verbū ad intellectum. d. l. aditio. ꝟsi. preterea. ¶ Raph. cu. hic videt̃ hoc impugnare. ⁊ dicit ꝙ nō est verū ꝙ in. d. ꝟsi. preterea. dicat̃ ꝙ si vsufructuarius seruꝰ meus sit nistitutꝰ cōtemplatiōe mei nō possum iubere eū adire. vnde vr̃ ipse intelligere ꝙ ibi nō sit seruꝰ institutus cōtemplatiōe vsufructuarij. q: si esset īstitutus ꝯtemplatiōe vsufructuarij regula est. ꝙ seruꝰ vsufructuarius q̄rit vel ex opera vel ex re vsufructuarij sibi vsufructuario. s̄. ea. l. ꝟ. per eū in quo. ⁊ in §. nō solum. institu. ꝑ q̄s perso. no. acq. ergo videt̃ ꝙ debet posse iubere hoc casu. ¶ Nō discedo ab intellectu Dy. Bar. ⁊ reliquorū. q: tex. in. d. l. ticio videtur loqui qñ cōtemplatione vsufructuarij videt̃ īstitutus. al's acquireret̃ ꝓprietario si nō est īstitutus cōtemplatione vsufructuarij. q: extra duas causas acq̄rit ꝓprietario ⁊ hoc omnes ꝯcludunt. ergo superuacue ibi diceret̃ ꝙ nō pōt iubere adire si nō diceret̃ institutus cōtemplatiōe vsufructuarij ⁊ opꝫ ita intelligere. ¶ Alia ratione Ro. hic rep̄hendit Dy. ⁊ Bar. vꝫ q: hec aditio ⁊ iussus pōt impleri de iure. nō debemus dicere ꝙ fiat de facto sꝫ fit de iure hoc modo. quia ꝓprietarius pōt iubere illum seruū vt adeat ⁊ secuta aditione proprietariꝰ tenet̃ restituere ꝓprietatē vsufructuario cuiꝰ cōtemplatione erat institutus vt est glo. in. l. qui aliēa in ṗn. in versi. vsufructu. ff. de acq̄ren. here. igitur ⁊c̄. Sꝫ Ro. nō bene accepit mentē Bar. ⁊ glo. que loquuntur qñ ꝓprietarius erat testator q īstituit. ⁊ vsufructus meus testator est mortuꝰ nō possumꝰ dicere ꝙ iubeat ꝓprietarius seruū adire cū sit mortuus. ¶ Glo. super ꝟbo heredi. q̄rit quid si ille cui p̄legatꝰ est seruꝰ sit institutus. an valeat prelegatū in aliqua parte. ⁊ dicit ꝙ nō: q: nō est a quo accipiat p̄legatuꝫ ꝙ dꝫ prestari ab herede. q: oportet esse diuersam personaꝫ tradētis a ꝑsona accipientis: vt. l. ij. ĩ. de stipula. seruo. c. fi. de institutio. l. legatū. lultima. in ṗn. ⁊. §. i. de leg. i. l. qui filiabus. §. fi. cū. l. seq. eo. ti. ¶ Et subdit ꝙ si abstinet ab hereditate totū legatū cōsequit̃ qđ est verum qñ solus esset institutꝰ ⁊ legata essent repetita ab intestato. al's nō adita hereditate nulla legata deberent̃: vt. l. si nemo. s̄. de testa. tute. ⁊. d. l. eā quā. C. de fideicōmis. vel qñ nō esset solus vnus institutꝰ: sed habuit coheredem. q: si pro ꝑte est institutꝰ ⁊ abstinet totum legatū petit a coherede. d. l. qui filiabus. §. fi. cū. l. se. ¶ Glo. super ꝟbo acquiro exemplificat tex. in seruo duorū dominorū instituto ab extraneo cōtemplatione vnius tantum ex dominis. q: tūc eius iussu pōt adire hereditatē. ⁊ per hoc redditur expeditus hic. §.

Hec que de seruis.

Seruus nō acquirit possessionē domino ēt precedente iussu domini: nisi ĩ acquirendo voluntas serui cōcurrat. h. d. ¶ Casus talis est videlicet. An indistincte in casu vbi nō cōcurrit animꝰ ⁊ voluntas serui in acq̄renda possessione domino: dominus acq̄rat vt si iubeo eum possidere. sꝫ ipse fundū ingredit̃ vt ticio velit possessionē acq̄rere: dicit nō acquiritur possessio domino: sꝫ ticio q: animus ⁊ apprehensio requirit̃. ¶ Notate sūmariū. in glo. i. quero vtruꝫ quādo seruū iussi ingredi vt mihi posses. querat. ⁊ ipe vult q̄rere ticio. an ticio q̄ratur an mihi. ⁊ glo. dicit ꝙ querit̃ ticio si ratū habet ipse ticius. l. si ego. de nego. gest. l. si cōmunis seruꝰ. §. i. ĩ. eo. ¶ Deinde arguit de l. qui mihi donatū. s̄. de donatiōibꝰ ⁊ de. l. per seruum §. fi. s̄. ti. i. vbi si trado fundū aut seruo aut ꝓcuratori tuo vt ibi q̄ratur ex cā donationis vel simili: acq̄ritur tibi ēt si accipiens fuerit alterius animi seu ꝓpositi. s. querendi tibi qđ videtur cōtra textum nostrum in quo cōsideratur ꝓposituꝫ accipientis. ¶ Glo. dicit ꝙ hic ītelligit̃ qñ nullus tradebat. sed ꝑ se accipiebat. ibi cōcurrebat animus tradentis q intendebat domino serui acquirere. vnde malignitas ministri nō dꝫ domino obesse. ¶ Hoc dictuꝫ glo. ꝙ malignitas serui vel ministri nō dꝫ attendi vt noceat domino qñ tradens eo animo tradidit vt domino acq̄ratur. limitat̃ ꝑ Imol. ⁊ Roma. hic. que limitatio fuit Ange. ĩ. §. pxi. vt ꝓcedat si malignitas fuit occulta. secus si palam dixit ꝙ nō intendit domino acq̄rere: sed alteri. q: tunc non apparet ꝙ p̄stiterit aliqđ ministeriuꝫ domino. ⁊ tūc domino nō acquirit̃ q: requirit̃ ꝙ domino ministeriū p̄stet: vt. ĩ. §. pxi. ⁊. l. qnod meo. §. ꝓcurator. ĩ. eo. dicā. ĩ. §. proximo. vbi Ange. ponit ⁊ ibi aliqua dicā in cōtrarium. ¶ Deinde opponit glo. de. l. fi. C. eo. vbi licet seruꝰ pos. domini derelinquat nō nocet domino ꝯtra id qđ hic in tex. dicitur vbi requirit̃ ꝙ animꝰ fuerit serui ad acq̄rendū domino. Glo. dicit h̄ loquit̃ quantuꝫ ad acquirēduꝫ vbi requiritur animius serui. l. contraria loquitur quantum ad perdendum iaꝫ quesitum: vt hic. ⁊. l. seruuꝫ. C. de pac. dicaꝫ plenius in. l. peregre. §. quibus. ĩ. eo. vbi iste itellectus plene declarabitur. ¶ Extra glo. Ange. reassumpsit hic ꝑ modū distinctionis. an ⁊ in quibus casibus. ⁊ quomodo per seruuꝫ nobis querit̃ pos. ⁊ nihil est nisi repetere omnes casus supradictos. Et addit solū ꝙ ꝑ seruum quem nullo modo possidemus nō acquirimus pos. dixi in. §. per seruuꝫ corporaliter. s̄. eo. ⁊ dicit ꝙ ꝑ seruum quē possidemus nō acquiritur iniusta pos. nobis. ¶ Querit etiā Ang. quid in seruo vsuario. q: dictū est satis de vsufructuario seu de eo in quo habemus vsūfructuꝫ dicatis vt per glo. no. ⁊ magistraꝫ. in. l. per seruum. in prin. s̄. de vsu. ⁊ habi. que cōiter tenet̃ quanuis in aliquibus diuinare videatur. ¶ Querit etiam Angē. vtrum in casibꝰ in quibus per seruum nostruꝫ nō querit̃ nobis pos. vt si apprehensus ab alio. §. ꝑ seruuꝫ qui in fuga. vel si diu gessit se pro libero. l. iij. §. si seruus. ĩ. eo. ⁊ dixi in. d. §. per seruuꝫ qui in fuga. an in istis ⁊ similibus casibus in quibus non queritur nobis pos. vt. s̄. dictū est nihilominus queratur nobis vsucapiendi conditio idest an possumus vsucapere rē per eum apprehensam cōcurrente titulo ⁊ bona fide. Et cōcludit ipse ꝙ sic ꝑ. l. homo liber. ad fi. s̄. ti. i. vbi dominiū acquiritur nobis ꝑ seruuꝫ nostrū licet a nobis nō possessum. ⁊ vidistis in. §. itē acq̄rimus. s̄. ea. l. si acquiritur dominium siue pos. qñ seruus acquirit a vero domino sic. ⁊ si emit vel acquisiuit a nō domino bona fide debet nobis acquiri vsucapiendi cōditio per regulam. d. l. clauibus. s̄. de cōtra. emp. vbi a vero domino comparata re trāsfertur in nos dominium a nō domino bona fide transfertur vsucapiendi cōditio ⁊ cū eo cōcordat Ro. ĩ. eo. l. iij. §. ex cōtrario. ¶ Sꝫ Imol. ⁊ Ro. hic tenent contrariuꝫ per regulā. l. sine pos. ĩ. ti. i. ⁊ per regulam. l. sine pos. de reg. iur. in. vi. ¶ Nō ob. d. l. clauibus. q: nō habet locū sed fallit in multis casibus. ¶ Item hec regula locuꝫ habet quando cōcurrunt alia extrema habilia scilicet bona fides pos. ⁊ alia que requirūt̃ ad vsucapionē. Nō cōprobo nam per traditionem factā a vero domino ꝓcuratori meo ex causa habili ad translationē dominij acquiritur dominium mihi domino etiā ignoranti. l. ꝓcurator. la. i. s̄. ti. i. l. i. cum glo. C. per quas personas. tamen si traditio facta est a nō domino ꝓcuratori meo. licet titulus ⁊ bona fides cōcurrant nō acquiritur vsucapiendi cōditio mihi ignoranti. l. i. C. e. q: deesset vnū de extremis habilibus: q: animus ⁊ bona fides req̄ritur ad vsucapionem que dicitur deesse in persona ignorante vnde dꝫ intelligi illa regula cōcurrētibus extremis habilibus. ¶ Pro Ang. facit. d. l. homo liber. ibi sed nec ꝑ seruuꝫ alienuꝫ quē nos bona fide possidemus dominus peculiari nomine ignorans vsucapere pōt ⁊c̄. ergo sciens dominus potest vsucapere per seruuꝫ alienū quē bona fide possidet dūmodo sciat. vnde ibi dominus nō possedit seruum. ⁊ tamen hic seruus ex causa peculiari nō potuit acquirere domino ignoranti. ergo sciēter sic. Ad. d. l. homo liber. potest responderi substinendo modernos cōtra Ange. dupliciter vno modo ꝙ ibi intelligit̃ ꝙ seruus alienus a me bona fide possessus apprehendit pos. vt domino acq̄rat pos. quo cāu sup seruū a nobis etiam nō possessum tanquā negociorum gestorē pos. glo. est. s̄. e. l. ver. sed ⁊ per eum tanquam negociorū ges. ¶ Vel ⁊ secundo tex. in. d. §. sed nec intelligi debꝫ ignorans nec sciens etiā qđ probo sic in acq̄sitiōe que fit ꝑ seruos nostros ex causa peculiari nō differt ignorans a sciente. ⁊ ita acquiritur dominiū ⁊ pos. in rebus peculiaribus sciēte domino sicut ignorante. §. item acquirimus. s̄. ea. l. vbi casus. vnde ibi in acq̄sitione ex cā peculiari nō acquiritut vsucapiendi conditio ignoran-

tī.ergo nec scienti nō video q aliter possit respōderi ad istū tex. al's multū stringeret pro Ange. ¶ Jo.de imol.pro Ange.allegat.l.si seruus.de publi.vbi per seruum nostrum quē non possidemus acquirit nobis publiciana quāuis nō pos.nam si seruus meus a me nō possessus emit a nō domino bonafide nō acquirit nobis pos.tamē publiciani acquirit.& hoc est quod dicit tex.ibi quia publiciana potest acquiri sine pos.vt ibi.sed vsucapio non sine pos. ¶ Sed contra procedit arg.de vsuca.ad p[ubl]icianam quia qđ potest vsucapi potest & publiciana acquiri.l.sz si res.§.ei.g.in pn.ff.de publi.dic hoc argumentū procedit affirmatiue nō negatiue.scilicet nō potest habere locum vsucapio.ergo nec publiciana vt hic.& d.l.si seruus eo.ti.& in.l.eum q.§.cum pretor.eo.ti. Alex.de imol.

Per procuratorem. Per procuratorem tutorem & curatorem acquiritur nobis pos.si hoc agant.al's nō.h.d.vsqz ad.§.si iusserim. ¶ Casus talis est pcurator meus vel tutor vel curator apprehendit pos.alicuius rei tāquā procurator meus an mihi querat pos.huius rei tex.dicit hic sic si nomine meo pos.adepti sūt sed si suo nomine nacti sūt pos.non acquiritur nobis pos.qr nō accōmodauerunt nobis aliquod ministeriuz nec operaz.alioqn si nobis nō acquireretur pos.quādo nomine nostro apprehendunt sequeret q ille nō possideret cui res tradita est.scilicet tutor &c.q ipsi eis noluerūt querere pos.nec nobis quereret & tamen ille qui tradit cecidisset a pos.qr animuz habuit a se abdicare pos.vnde esset vacans pos.cōtra mentem & intentionē eius q tradidit & eius qui acqsiuit hic est casus. ¶ Ex isto tex.no.summariū de quo procuratore itelligatur generali vel speciali dicet cū glo. ¶ Scđo ex ver.alioquin. Nota q valet arg.ab absurdū vi
2 tando.l.nam absurduz.de bo.lib.cum vul. ¶ Pro expedi. glo.super ver.acquiritur. Quero an & quando nedum pos.sed etiam verum dominium acquiratur per procuratorem nostruz. Glo.varias ponit opi.primo dicit q p pcuratorē pos.& dominium queritur nobis si dominus fuit tradens.& isto casu querit etiā nobis ignorantibus.l.si pcurator.la.i.ff.ti.i.& C.eo.l.per liberā.vbi aūt traditio est facta a non domino acquiritur nobis vsucapiendi conditio si recipiens bo.fi.recipit per.d.l.si liberā. iuncta.d.l.clauibus.de cōtrahen.emp. Alia fuit opi.roge.dicit glo.vz q quādo per pcuratorē queritur nobis dominiū & pos. etiā ignorātibus vt quando pcurator erat ad hoc specialiter cōstitutus.& si sibi tradatur etiā tradēte gerente vt domino acquiratur si procurator malignatur etiam hoc casu:ita q domino nō velit acquirere nihilominus acquiritur mihi domino dominiuz & pos.quia hec malignitas pcuratoris mihi domino nō nocet.l.
3 qui mihi.ff.de dona.l.si pcurator la.i.ff.ti.i.& l.fi.C.si qs alte. vel sibi. ¶ Circa istam partem inquantum glo.dixit q malignitas pcuratoris gerētis in animo nō acquireret domino suo:nō nocet domino dūmodo tradens ageret querere domino pcuratoris per dictaz.l.qui mihi. ¶ Doc.cōmuniter videntur cū glo. transire.hoc dictum glo.hic Ange.restringit vt pcedat quādo malignitas pcuratoris fuit occulta.secus si manifesta vel palaz puta quia dixit aliquo modo nolle querere domino suo.nā tūc quāuis tradens gerat domino qrere tamen non querit domino huius pcuratoris.nec dominium nec pos. Mouetur qr vt acqratur p procuratorem domino pos.& q causet ex pos.dominiuz requiritur q pcurator prestet ministeriū domino:vt hic &.ff.§. primo.ver.nam si seruum & requirit animus acquirendi domino.si ergo dicit se non intendere acqrere domino nullum pstat ministerium domino:est ergo impossibile qrere domino.& ita limitat singulariter.d.l.qui mihi. ¶ Cum Ange.transit hic simpliciter Jo.de imol.& ro.ff.§.pxi.sed dico hoc apud me habere aliquid dubitatiōis.qr si ita intelligitur.d.l.qui mihi donatū vt ipsi intelligunt:sequit q hec.l.videt nobis de vento seruire. quomodo enim pōt probari hec clandestina malignitas.scilicet q in animo gessit nō acquirere domino si est occulta & in animo retenta quomodo probat.qr ppositum animo retentum nihil operatur.l.si repetendi.C.de cōdi.ob cau.& lex ludibrio cōdita esse nō debet.l.ij.C.cō.de leg.c.cōmissa.de elec.li.vi. Quod pbatur si pcurator est specialiter constitutus a dnō ad talem rem & eius pos.acqrendam & dominus rei tradit huic pcuratori tex. in.l.qui mihi.dicit q quantuncūqz nō gerat procurator domino acqrere.dum tamen tradens velit acquirere dnō: dnō acquiritur.ne malignitas pcuratoris dnō noceat si intelligitur de malignitate occulta pcuratoris:nunquā constat de malignitate pcuratoris.nec constare pōt.& sic nō erit locus illi.l. ¶ Nec ob.si dicat q stab
4 tur iuramento pcuratoris.qr in his que ab animo pēdent statur iuramento.vt in.c.pastoralis.de excep.c. psentium.de testi.c.significasti.el.i.de homi.c.si vo el.ij.de sen.excō. Et no.glo.magnā in.§.alie.insti.de actio.& in.l.si cui.§.hisdem.ff.de accusa. ¶ Quia respōderi pōt ad hoc dupliciter pmo si tenemus glo. notandā in cle.i.versi.cōmode.de penis.que dicit q illud qđ dicitur q in his que dependent ab animo stādum est iuramento videtur procedere qñ agit de his que spectant ad forum cōscientie al's nō.nisi vbi reperitur expressum in iure. ¶ Uel scđo[a] & notabilius pōt responderi q hec iura.ff.alleg.procedunt nisi psumptio esset contra iurantē.qr tunc nō stabitur dicto & iuramento suo vt cōcludit notabiliter Bar.in.l.iter oēs §.recte.circa vlti.col.ff.de fur.& Jo.an.in.c.ij.de consti.& Pau.de liaza.in cle.pstitutionē.de elec.ar.l.nō pudicij.C.de iniur.& l.i.C.ad.l.cor.de sicca.sed hec psumptio est cōtra procuratorē qui habet speciale mādatum a domino.de tali re acquirenda.qr cōtra eū est psumptio q habuit animū acquirendi domino.quoniam illaz rē emit.licet nō appareat postquā sibi mādatū suscepit.tex.est no.& ibi Bar.l.qui in aliena.§.si is qui putabat.ff.de acqui.here.& in.l.si cōis seruus. sic.& l.proinde.in pn.& §.i.ff.de stipula.seruo.& in.l. post dotem.fm sextam lec. Dy.cum cōcor.quas dedi anno pterito.ff.sol.ma.nō statur ergo eius pcuratoris iuramento.si vult dicere q in animo gerebat nō qrere domino.qr presumptio est contra eū. ¶ Nec pōt dici q.d.l.qui mihi seruiret nobis de aliquo.quod pbatur hoc modo.quia si probat procuratorē antequā emerit protestatuz fuisse q non intendit acquirere domino.dico sic.aut pestatio hec trahit ad actuz subsequentē.& non habet locū.l.qui mihi.si vera est limitatio Ange.qr apparet expsse q nō prestat ministeriuz domino.& nō habet locū.d.l.qui mihi. ¶ Aut hec ptestatio non trahitur ad actū postea celebratuz put ē de mente Bar.in.l.nō soluz.§.morte.in.v.& vi.col.ff ope.no.nūci.vbi alle.c.sollicitudinē ff appel.&.c.i.qđ me.cau.& tunc bene traheret ad actū per eū solū gerenduz qui in animo suo pependet.l.qui aliena.§.celsus.de acqui.here.sed nō trahitur ad actuz gestuz cuz alio postea. ¶ Unde.d.l.qui mihi.nō pōt dici aliquo mō nobis seruire nisi in casu quando dominus pcuratoris fateretur q procurator in animo gerebat dnō non acquiri per.l.qui mihi donatuz.tamen etiaz tunc non impediretur quin domino acquirat & pfessio hoc casu domino nō preiudicat.& propter istum casum nō est verisimile factaz esse.d.l.qui mihi donatū.qr dominus nō potest fateri qđ iste in animo suo gesserit clā. vnde iuxta.l.naz ad ea.ff.de leg.ad istuz casuz quē nō est verisimile accidere restringere dictā.l.q mihi.esset magna restrictio. Preterea paria sunt aliquid factuz non esse & factuz non apparere.l.in lege.de ptraben. emp.l.cuz res.§.i.de le.i.nā nil referre videtur q iste nunquā animo gesserit non acquirere dnō.vel q gesserit clā.ita q ñ apparet. Attamē dictū Ang.Jmo.& Ro.propter eoz auctoritatē menti tenendū est cū nō
5 reperiaz aliquē aut iprobātē aut approbantē. ¶ Prosequor glo.que ponit hz casuz ibi pos.& dominiuz pōt acqri.s.pos.sola & ea mediante siue p eā acqritur dominiuz.si ab ea pos.separi dominiuz nō potest vt si hz speciale mandatū:& nomine dnī accipit tradente hoc non agente vt mihi querat.queritur pos.& dominiuz si dominiū ab ea separi nō pōt quasi velit pos.acqri p pcuratorē & p pos.dominiuz & qm tradens nō intendebat querere domino pcuratoris recipientis aquire

a ¶ Uel scđo. sentiens.d.alexā.hāc sol. nō tutā p tex.l.l. si qs pcedem ptiōe.C.de dona.i fi.vsi.q si aliq.C.de iur.do.impe.. Dedit scđam sol. q fortificat p ea que voluit Lu.roma.post dominos de rota eius psil.cccclxxi.vbi dr q licet al's ingnorātia pbet iuramēto q tñ non hz locum vbi psumptio scie est in priū sed oportet q ignorātie pbatio colorētur aliquo medio vltra iuramētum. Et qr.d. Alex.hic in fi. dicit q nō inuenit aliquem approbantem vel iprobantē opi. Ange. & Lu.ro. dic q eoz opi.cōprobari pōt p ea q voluit Pe.de anch.cōsil.cxxvi. in.i.col.& q tex.in.l.qui mihi donatuz patiatur restrictionē Ange. facit text. ibi quasi sibi aqsiturus & p ea q voluit ancha. vbi.ff.nō videtur pcedere doctrina sozi.hic.

batur solū pos. dño p pcuratorē ꝛ si a possessiōe domi niū separari nō potuit qꝛ tradēs erat dñs ꝛ possessor
5031 p pos. qrit dominiū. hec reprobat̃ vt. i. videbimus in glo. p. l. p pcuratorē. i. e. vbi p pcuratorē querit̃ pos. ꝛ etiā dominiū. nec ɔtrariū dr̃ h. ¶ Tertiū casum ponit roge. vbi p pcuratorē nō querit̃ mihi pos. incōtinenti. sꝫ qñ ratū habeo. s. qñ tradit̃ pcuratori recipiēti noīe meo ꝛ ego ratū hēo. ꝛ talis pcurator erit gñalis nō specialis p. l. cōis huius. §. i. i. eo. ¶ Quartū casum ponit glo. vꝫ ꝙ quādocunqꝫ demū mihi qrit̃ pos. rei empte p pcuratorē meū. s. tradita fuerit mihi et si tradendo neuter gerit vt mihi qrat̃. l. res ex mādato. ff. ti. i. nā nō possum ratū habere actū traditū qꝛ nō est meo noīe gestuꝫ. vt. l. si pupilli. §. sed si ego. ff. d neg. ges. l. si seruus. i. de pca. ¶ Hucusqꝫ gl. recitauit opi. roge. nūc dicit ꝙ nō placuit Jo. quā opi. Jo. glo. approbat. s. distinguēdo iter pcuratorē generalē ꝛ speciales qꝛ sicut p specialē pcuratorē statiꝫ querit̃ pos. ꝛ dominiū. vt in. l. p pcuratorē. C. e. sic in generali. qꝛ illud operat̃ speciale mādatū in specie qd̓ generale quo ad illā speciē. vt. l. si duo. in fi. ff. de admini. tu. ¶ Hanc opi. tenent cōiter doc. in. l. i. C. e. ꝛ in. l. q mihi donatū. vbi plene bar. ꝛ alij. ff. de do. reprobās opi. Inno. in. c. accedēs. de pben. ꝛ gl. in. c. si tibi absenti de preben. in. vi. q̄ voluit p generalē pcuratorē nō acqri dominiū nec pos. q̄ reprobat̃ i. l. si rē. i. ti. i. iuncta glo. q̄ ostēdit ꝙ ibi loqt̃ in pcuratore generali dū dicit qꝛ cōtrastatui captionsum erit. q̄ vba nō pñt referri ad specialē pcuratorē. qꝛ tūc nō posset capi dñs cū tūc ad illud factū sit eius mādatū. sed loqt̃ in generali. ꝛ dicit dño posse acqri pos. ¶ Preterea si p tutorē curatoreꝫ ꝛc. q habēt generale mādatū acqrit̃ nobis pos. vt h. ꝛ a pari ponunt̃ pcurator tutor ꝛc. ergo p generalē pcuratorē acqrit̃ nobis pos. sicut p tutorē. ¶ Nec ob. d. l. cōis seruus. §. i. i. e. i qua Rog. fundauit se. qꝛ ibi intelligit̃ nō de pcuratore habēte generale mādatū. sed intelligit̃ de pcurāte. i. d gerēte negocia dñi. qꝛ ibi tex. voluit facere differētiā inter eū q hꝫ mādatū. ꝛ i eo q nō hꝫ mādatū. ꝛ in eo qui hꝫ mādatū ibi fatet̃ ꝙ p eū querit̃ pos. vnde vt sit bona differētia opoꝛtet ꝙ ibi littera loquat̃ de nō habēte mādatū. ꝛ sic et loquit̃ tex. in. l. si ego. ff. de neg. ge. vt et ibi declarat̃ in gl. ¶ Reprobat ꝛ in alio gl. distinctionē roge. ꝙ ñ dꝫ distingui an vterqꝫ gerat acqrere dño an tradēs tm̄ qꝛ satis ē ꝙ tradēs gerat acqrere dño pcuratoris p. d. l. q mihi do
6 natū. ¶ Et subdit gl. vel et accipiēs tm̄ satis ē ꝙ itendat acqrere dño ꝙ̄uis tradēs intēdat alteri acquirere hec gl. psequēdo ista mēbra videt̃ loqui i opi. Jo. recitata tā in dño ꝙ̄ et in po. qd̓ no. ff. signanter. ¶ Sed in hoc vltimo dicto doc. magis cōiter dānant glo. s. in dominio. qꝛ nō reperit̃ iure cautū ꝙ si tradēs nō vult acqri dño pcuratoris recipiētis. sed alteri ꝙ acqratur dominiū illi cui recipiēs vult acqri. pbat̃. nā cū dominiū nostrū nō possit a nobis sine fcō ꝛ volūtate nostra recedere. vt regula. id qd̓ nostrū. i. de reg. iu. quō dꝫ inspici volūtas recipientis nō tradētis. vnde si tradens vult alteri acquiri nō pōt dici dominiū ab eo recedere vnde nō pdit dominiū qꝛ regula ē ꝙ dominiū nō pditur qñ nō trāsfert̃ in aliū. l. nec vtilē. ff. q. ex cau. ma. l. cū qs. §. si debitorē. i. d solu. ¶ Qd̓ inspiciat̃ animus tradentis ē bona littera in. l. si tibi dederim. ꝛ ibi glo. ff. de dona. Et ita tenet Pe. Jaco. de are. ꝛ Cy. in. l. i. C. eo. ꝛ Ja. de are. ꝛ Imo. hic. ꝛ bar. in. l. q mihi donatū. preall. ¶ Bene facit tex. i. l. si qs vxori. §. cū titio. i. de fur. nā si putabā me dare tibi p titio locuplete tu recipisti p alio inope. ꝛ alij tradidisti. hic error ipedit trāslationē dominij. qꝛ voluit dñs trāsferre in titiū. in aliū ergo nō trāsfert̃. vñ furtū cōmittit̃. al's furtum nō cōmitteret̃ qꝛ furtuꝫ ē ɔctatio rei aliene inuito
7 domino. l. i. ff. de fur. ¶ Fatent̃ pfati doc. ꝙ lꝫ nō pdatur dominiū isto casu. s. qñ tradēs dominus voluit

acquiri vni ꝛ recipiens alteri. i. domino cuius erat procura. tamen pos. pdatur ꝛ ꝙ eā acquirat recipiens dño suo. probant sic possessio q̄ erat apud tradētē pdit̃ quo ad eū. qꝛ eā perdere voluit si nō acquirit̃ ei cui acqrere voluit. tñ qꝛ ipse pdere voluit pdit eā vt dictū est in. §. si vir vxori. ꝛ in. §. nostro. in fi. si po. fuit pdita quo ad tradētē potuit pcurator apphēdere eā ꝛ eā acqrere cuius noīe recepit. vt hic ꝛ. ff. §. primo. ¶ Et in hac opi. cōcor. ff. relati doc. ꝛ Bar. pcise i. l. q mihi donatū. palle. ꝛ hoc intelligūt esse verū in terminis i qbus exēplificatū ē. s. qñ qui recipit voluit suo domino acqri. sed tradens domin⁹ voluit alteri acquiri. sꝫ si fuisset ecōtra. qꝛ tradens voluit acqri dño recipiētis. pcurator voluit alteri acqret̃. dicūt acqri dño recipiētis pos. ꝛ dominiū vt fuit volūtas tradētis ne malignitas pcuratoris domino noceat p. d. l. q mihi donatū. ꝛ. d. l. p huiꝰ. §. fi. ꝛ hec opi. videt̃ esse magis cōis. ¶ Est verū ꝙ in hoc vltimo Rapha. hic ꝛ ro. hic. ꝛ Sali. in. l. i. C. e. tenent cōtra. qꝛ dicūt ꝙ in casu quo tradens voluit acqrere domino pcuratoris recipiētis. ꝛ pcurator recipiēs noluit acquirere dño suo sꝫ alteri. lꝫ sit verū ꝙ dominiū acquirat̃ dño pcuratoris recipiētis p. d. l. q mihi. tñ pos. minime qritur p regulā. §. nostri. ꝛ. §. ff. pri. qꝛ requirit̃ ꝙ pstet ministeriū domino pcuratoris in pos. acquirenda qd̓ hoc casu nō facit ergo sibi nō acquirit. ¶ Assignat Rapha. cu. hic rationes differentie inter dominium ꝛ possessionē ꝛ dicit dominiū ꝙ fuit apud tradentē est id qd̓ transfertur ꝛ acquiritur domino recipiētis. ergo opoꝛtet dicere ꝙ postꝙ̄ dominium perditur p antiquū dominū acquiratur domino recipiētis p. d. l. nec vtileꝫ. alias nō perditur vbi transfertur in istum. sed posse. que erat apud antiquū non est illa que acquiritur nouo domino. sed est noua pos.
8 q̄ per corpus ꝛ animū creatur ꝛ p apprehensionem. ¶ Hec ratio mihi non placet. primo qꝛ non videtur habere bonam rationem differentie. nec puto ꝙ noua pos. sit alia pos. ꝙ̄ sit antiqua qꝛ ad prescriptionē perficiendā requiritur cōtinuata pos. l. naturaliter. i pn. i. ti. i. l. i. C. de vsucapi. trans. ergo si dicim⁹ pos. quā apprehendit singularis successor esse aliā ꝙ̄ sit ea que ē apud vēditorē sequeretur nō perfici vsuca. ꝛ prescriptionem ex tempore quo possedit auctor ꝛ successor. qd̓ est falsum. l. pompo. i. eodeꝫ fere per totā. l. i. ibi si auctor meus possedit vno āno ꝛ ego duobus iunguntur ad vsucapionē perficiendā. ꝛ si eēnt diuerse possessiones nō esset continuata po. ¶ Preterea nō videtur bona ratio differentie inter pos. ꝛ dominiū. nam requiritur animus ꝛ corpus ad acquirendū pos. sic ꝛ ad acqrenduꝫ dominiū requiritur traditio ꝛ animus volentis acquirere. l. traditioib⁹. C. d pac. l. hoc iure. §. nō potest. ff. de donationi. vnde nō est bona rō diuersitatis. ¶ Preterea p. d. l. qui mihi confunditur eoꝝ opi. vbi tex. nō facit differentiā magis d pos. ꝙ̄ de dominio. sed dicit solū acquiri. ꝛ dicit mihi tamen acquiri quia secunduꝫ opi. istorum quādo procurator domini recipit rē eo animo vt eam non acquireret alteri dicūt ipsi dominū perdere pos. ꝛ pcurator potest acquire cui vult. sed ibi tex. dicit ꝙ nihil agitur in persona pcuratoris. ꝛ ipsi volūt ꝙ ageretur aliquid in psona pcuratoris ꝛ per mediā eius psonam quereretur domino ꝙ videtur contra mentem littere hic. ꝛ contra. l. qd̓ meo. §. pcurator. i. eo. ¶ Ex predictis videt̃ firma esse opi. doc. volentiū facere differentiā inter possessionē ꝛ dominiū quando accipiens gerebat acquirere alteri quā gereret tradens. vnde si gerat procura. domino suo q̄rere sed tradēs gerat alteri acquirere. hoc casu dominiū nō perditur secundū doc. in. d. l. i. C. e. Possessionem vero dixi perdi ꝛ eam acquiri cui vult procur. ꝛ sic quando procurator recipit rē nomine alterius ꝙ̄ domini sui ꝛ tradēs dñs gessit acquiri domino procuratoris recipientis secundum cōmunem conclusiones licet Sali. ꝛ rapha. hic teneāt contrarium in hoc vltimo casu. qꝛ negāt pos. acquiri p. d. l. qui mihi. ¶ Adhuc videtur dubitatio restare dixi ꝙ secundum communem opi. quādo procurator domini cepit possessionē nomine alterius ꝙ̄ domini sui ꝛ tradens tradidit vt acquireret dño recipientis hoc casu acquiritur pos. domino p. d. l. qui mihi. sed si est ecōtra vt qꝛ procurator domini reciperet vt acquireret domino tradēs vero tradidit vt acquiretur alteri secundū Ja. de are. ꝛ alios vt. ff. dixi pos. perdebat per tradentē dominū ꝛ apprehēditur per procuratorem ꝛ acquirit ei cui ipse querere voluit. ita dixi communē eē sententias
9 quia animus tradētis fuit pdere. ¶ Occurrunt predicta. primo

quando iubeo fundū ticio tradi perdo pos. demū si ticio tradatur. secus si alteri. l. cū fundum. ff. de vi et vi ar. Bar. in. l. qđ meo §. si furioso. ff. eo. ergo si tradens vult ꝓcuratorē tradere ticio et ꝓcurator tradit domino suo nō videtur ꝙ perdiderit ille pos. ꝑ d. l. cum fundum. ¶ Dicatis primo ꝙ. l. cum fundū. loquitur qñ dñs possedit corpore alieno. s. per colonū. quia tūc solo animo et iussu nō perdit pos. l. peregre. §. quibus. ff. eo. Uel in. l. cum fundum. dominus nō tradidit sed solum iussit. et ita loquitur Bar. sed quando trado tibi vt des ticio tu recipis vt acqras domino tuo per traditionē perdo possessionē quāuis nō tradas ticio. iuxta
10 l. i. §. si vir. s. e. l. ¶ Secundo vr̄ obstare in eodem passu cōtra cōmunem sniam. q: dissensus inter tradentē et recipientem possessionē operatur ꝙ tradens nō perdat pos. l. si me in vacuā. in ꝑn. eam declarando vt ibi per Bar. ff. e. sed tex. ibi dicit de errore in corpore. Bar. tñ ibi dicit idē in quocūqz. Hic fuit dissensus inter tradentē dñm. et ꝓcuratorē recipientē. q dissensus facit ꝙ dominus possessionē nō prestat. ¶ Hoc nō ob. defenditur cōmunis opi. et dico ꝙ. l. si me in vacuā. ff. e. ꝓcedit qñ dissensus erat: quia recipiens nō itendebat qrere nec sibi nec alii. sed vbi itendit qrere sibi ꝗtūcūqz sibi nō quereretur: tñ tradens ꝑdit possessionē ꝑ rōnem. §. nostri. i. fi. et per rōnem. d. §. si vir vxori. vnde talis dissensus hoc cāu nō vitiat. ¶ Nihil aliud difficultatis restat i glo. nostra. nisi ꝙ vltima oppo. de. l. i. C. ꝑ qs ꝑso. no. acq. vbi tex. dicit. excepta pos. cā ꝑ liberam personā nobis nō acqri ergo dominiū nō acquiritur ꝯtra. l. si ꝓcurator. la. i. s. ti. i. Glo. dicit ꝙ debz intelligi pos. cā. i. qđ causat a pos. vt est dominiū. et sic cā ponitur ꝓ causato. Teneatis in glo. opi. Jo. cū additionib⁹. s. relatis.
11 ¶ Extra glo. Ange. hic notabiliter limitat. §. nostrum. q: dicit ꝙ acqratur nobis per ꝓcuratorē dñiū et pos. qñ vera apprehēsio corporalis fit. vt q: interuenit instrm naturale in apprehendenda possessiōe. sec⁹ si ē ciuilis act⁹. vt q: fict⁹ act⁹: q: per ꝓcuratorē. tunc nobis nō acquiritur dominium et pos. allegat. l. ea que ciuiliter. s. ti. i. vbi ꝑ ciuilē actū vt est stipulatio a seruis vel filiisfa. nostris factum nobis tñ queritur. sed ea que naturaliter acq
12 rūtur ꝑ quēlibet volentem nobis acquirere agrimus. ¶ Ex hoc dicit sub dubio forte ꝙ. l. fi. C. de sa. san. eccle. vbi dicitur ꝙ ꝑ ti. sine vera traditiōe transfertur dñium in ecclesiā nō habet locū. si talis act⁹ fieret per ꝓcuratorē ecclesie q: hoc casu nō trāsferretur dñium in ecclesiā. sed oporteret ꝙ fiat ꝑ eos q vere representāt ecclesiam nō per aliū sindicū vel aliū ministrum quod reputat notandum ad limitationē. d. l. fi. C. de sa. san. eccle. ¶ Et per hoc infert ꝙ per ꝓcuratorē nō acquiritur pos. interueniente solo actu inspectionis oculorū iuxta. §. imediate sequentē et ita limitat. d. §. sequentē. ¶ Circa primū cū dicit dñium nō acquiritur per ꝓcuratores nostrū vbi nō interuenit verus actus traditionis. Bar. in. l. i. C. per quas perso. no. acqui. post nōnullos antiquos. et in d. l. qui mihi donatū in fi. s. de dona. tenet idē ꝙ Ange. quo ad dominium per. d. l. ea que ciuiliter. ita ēt Pe. de an. in. c. accedens. de ꝑbē. et Ang. in. l. si is q ꝑ emptore. ff. ti. i. ¶ Sed glo. i d. l. i. C. per qs perso. in ver. reintegrate. et ēt Guil. de cu. et Jac. bu. Ray. Nic. de mata. Bal. et Saly. ibidē et Jmo. et Ro. in. d. qui mihi donatū. et in. l. stipulatio ista. §. si stipuler. ff. de ver. ob. et Fulg. i. l. si cū venderet. s. de pig. ac. tenent ꝯtrariū. ¶ Mouetur primo ꝑ. d. l. i. C. per qs perso. vbi littera solū excipit obligationē vt illa nō possit qri per ꝓcuratorē qñ sit actus ciuilis. vt qñ fit venditio cū pacto adiectiōis in diem vel legis cōmissorie. ergo innit ꝙ dñium qđ retro transfertur in ipsum venditorē ex talibus pactis ex iure ciuili: vt in. l. cōmissorie. C. s pac. inter emp. et est glo. in. l. i. s. de dona. ꝗtūcūqz hic actus sit celebratus per ꝓcuratorē dñium bene acquiratur dño per ꝓcuratorē. sed obligatio nō. et ita videtur sentire tex. ibi ſm Saly. dū dicit reitegrate. nō dicit reintegrande. ¶ Si vendo ꝑ centū cū pacto ꝙ si sibi nō solueris infra mensem res sit inempta. est pactū legis cōmissorie vel si infra menses alius meliorē attulit cōditionē sit ꝑ nō facto.
13 vel habeatur ꝑ inepta si ita euenit retrāssertur dñium in ipsum venditorem absqz vlla alia traditiōe corporali. ita no. in glo. i. l. traditionibus. C. de pac. et in glo. in. l. i. s. de dona. si hoc pactū est factus per ꝓcuratorē nomine domini sui. an acquiret sibi dominiū ex trāslatiōe: glo. ibi ꝙ sic et illā glo. doc. sequitur. vnde per actum celebratū a ꝓcuratore ꝗuis sit ciuilis acquiritur dñium ipi domino. Quod cōfirmatur ꝑ. l. si cum venderet. s. de pig. act. vbi

pactū adiectiōis in diē ꝑ creditorē vendentē pignus qui adiecit ꝙ si dominus antiqu⁹ preciū vellet offerre emptori emptio sit ꝑ nō facta ibi ē ista vēditio et acqrer rei vendicatio venditori idest antiquo domino cōtra nonum emptorē. q: creditor dicitur ꝓcurator debitoris in re pignorata. l. si pignori. s. fami. her. ¶ Potest tamē dici ꝙ ibi nō erat ꝓprie pactū legis cōmissorie. vel adiectiōis in diem qđ videtur ꝓprie esse quando in penā nō soluentis ꝑciū ita actum est. licet habeat similitudinē cum eo. Et sic nec ob. qđ notatur in simili. l. voluntate. §. creditor. s. qui. mo. pig. vel hipo. sol. Puto verā esse opi. cōmunem cōtra Ange. hic ad l. ea que ciuiliter. cum dicit naturaliter dic idest que per naturalem actū solent queri vt pos. et dominium pro hoc etiā facit. l. certe. §. i. ff. de preca. vbi per ꝓcuratorē recipientē pos. ꝑcario: ab aliquo acquiritur ex precario domino possessio licet corporaliter traditio nō interuenit vt si vendo ꝓcuratori tuo et rogaui eū vt velit me remanere in fundo ad placitū suū et domini in dominum trāsfertur pos. ciuilis tm̄. q: nō fuit actus naturalis. vnde nō videtur bona limitatio. Ange. ad. l. fi. C.
14 de sa. san. eccle. ¶ Itē addit Ang. ꝑ ꝓcuratorē nō qri pos. si per corporalē apprehēsionē nō apprehenditur. Addatis ꝙ Jo. de imol. et Ro. hic ꝯrium tenent ꝑ. d. l. certe. §. i. ff. de ꝑca. et ꝑ ea que no. Bar. in. l. i. si is q ꝑ emptore. in vlti. q. ff. ti. i. vbi qñ cōstituit quis se nomine procuratoris possidere mihi dño ciuilis et naturalis queritur pos. lz in. l. ab emptiōe. s. de pac. Guil. de cu. tenuerit ꝯrium. ¶ Addo Ange. in. l. i. et in. l. per ꝓcuratorē. C. e. tz eandem opi. quā ipse tenet hic. s. ꝙ ꝑ pactum fictū factū per procuratorē nō acquiratur pos. dño et dicit esse suū nouū dictum ꝑ. d. l. ea q ciuiliter sed fuit dñi Guil. in. d. l. lz in. xi. col. C. eo. et in. d. l. ab emptione. ¶ Addatis ꝙ Ang. et Jmol. in. l. si is qui pro emptore. tenent eandem opi. quā Ang. tenet hic. s. ꝙ nō acquiratur pos. per ꝓcuratorē interueniente actu ficto. et eandē opi. videtur sequi bal. in. c. cū venissent. in. i. col. de resti. spo. Sz puto veriorē opi. bar. in. d. l. si is qui ꝑ ēptore. s. ꝙ ꝑ pactū fictū ꝓcuratoris nobis vera pos. queratur. et idē tenet bar. et Bal. in. d. l. ab emptiōe et Bal. in. l. vnica. §. ve aūt. in. iiii. col. C. de ca. tol. et Bal. in. c. i. §. itē eadē inuestitura de no. feu. et ꝓbatur i. c. accedēs de ꝑben. Nā inuestitura ē actus fictus et pōt fieri ꝑ ꝓcuratorē et ꝑ seipsū et operatur trāslationē pos. vt in glo. ¶ Probatur ēt dicta Bar. opi. in. l. quarūdā ff. eo. vbi tñ operatur ficta traditio facta ꝓcuratori ꝗtū si eēt facta mihi: ibi cū dicit nihil iterest. et illū tex. ibi Rapha. cu. pōderat. ¶ Et ꝙ ille tex. loquatur de ficta traditione ꝑz i. d. ver. videatur. et dixi in prin. huius. l. lz retulerit Ange. et imo. dicere ꝯrium. s. ꝙ oculorū ispectio dicatur vera traditio ꝙ si vera eēt sequeretur ꝙ Ang. hic male diceret. q: hic dicit fictū actū. Et ang. in. d. l. quarūdā. dicit ꝙ sit verius dicere ꝙ sit fictus actus vt dixi in ꝑn. l. nostre. et ꝓbatur in eā. l. §. ꝑxi. in ver. videri et Bar. in. l. si is q pro ēptore. in. v. et. vi. col. videbimus tex. in. l. i. §. ex ꝯrio. ff. eo. ¶ Nec ob. ꝙ ꝑ actū fictū ꝓcurator nō pōt trāsferre pos. vt dixi in ꝑnci. l. nostre q: rñdi ibi ꝙ ibi loquitur ꝯ qñ ꝓcurator tradit alteri et nō interuenit volūtas dñi possidētis que hic interuenit.

§. **Si iusserim.** Oculis et aspectu queritur nobis pos. ꝯcurrente intentione volentis tradere. h. d. ¶ Casus talis ē emi fundū a sempronio vel aliā rē. et iussi vēditorē tradere procuratori meo rē ipsam q erat in ꝑñtia et i aspectu. an dicar acquirere pos. per meipsum. vel per procuratorem tex. dicit per meipsum quia videtur mihi tradita per inspectionem. Probatur quia si creditor iussit debitorē suum alteri dare nō est necesse apprehendi pos. per iubentem: sed satis est oculis et aspectu apprehendere. vnde perinde est aci nūmi traditi sint per iubētem. ¶ Item res que propter magnitudinem nō pos-

a ¶ Uniuersitas adde quod voluit ludo. ro. singu. suis so. xix. vbi de vniuersitate que prescripsit vsum nemoris alterius cõitatis et quod voluit fe. cõsilio. lxv. de vniuersitate que ex consuetudine acquisiuit ius pñtandi an minores sint vocãdi. de quo et p cal. cõsilio. viiij. de iure pa.

sunt moueri vt colũne habent. p traditis si presentes et
in cõspectu sunt et ocurrãt visus eius q voluit apprehẽ-
dere et cõsensus tradentis sicut si claues celle vinarie
tradite sunt ẽptori vr et vinuz traditũ qñ claues apud
cellã tradite sũt quis etiã vinũ nõ videretur dũmodo
cella sit in cõspectu et apud eam tradite essent claues.
2 ¶ Ex isto tex. nota quod si res aliqua tradit procuratori
meo iussu me presente dicit mihi tradita res ipsa. et per
ons videor querere pos. p meipm. ¶ Ex quo inferri
videtur quod quis procurator sit inhabilis vt si sit furio-
sus. tamen hoc casu mihi querit pos. nec hz locum. §.
item acquirimus. in ver. ceterũ. s. e. vbi requirit quod in-
strumentũ seu minister p quẽ querimus pos. sit habi-
lis. qz illud est verũ nisi res sit in conspectu dñi. qz tũc
videtur dominus p seipsum querere nõ aũt per aliuz.
¶ Et istud sm rapha. hic videt facere ad. q. examina-
tã. s. ea. l. §. i. vz si infans omni intellectu carẽs vel fu-
riosus cũ auctoritate administratoris pos. apphendat.
an acquirat pos. facit iste tex. quod sic. tñ videt posse re-
sponderi quod hic principalis ad pos. apprehẽdẽdam in-
teruenit. et interueniebãt extrema habilia. s. aspectus et
alia. quo casu lz procurator sit habilis vel nõ: nõ atten-
dit. qz dominus voluit qrere p seipsum cũ esset in pre-
sentia: sed in. q. s. formata infans vel furiosus q erat
principalis psona erat inhabilis ideo tutor accedebat
quo casu sumus ĩ regula. l. in negocijs. Preterea hic
nõ dicit quod procurator hic fuerit inhabilis pma tamẽ me-
lior. ¶ Scdo no. quod p inspectionẽ oculorũ acquiritur
3 pos. et ad hoc allegat iste tex. qd no. limitatũ fuit ĩ pn.
huius. l. in glo. in ver. pmi. per Bar. et alios ibi vt ha-
beat locũ quãdo interuenit vera volũtas veri domini
possidẽtis alias secus vt si interuenit nũcius vel execu-
tor q dz te mittere ĩ possessionẽ. qz si eaz mõstrauit tibi
nõ acquirit tibi pos. p aspectũ: Idẽ in procuratore du-
cẽte te ad locũ quẽ p aspectuz videre poteras remitto
me ad ea que dixi. ¶ Tertio no. quod p traditionem cla-
uium trãsfert pos. de quo vidistis in pn. l. nostre et vi-
4 debimus in princ. l. iij. j. eo. ¶ Glo. arguit. ad quid ẽ
opus presentia domini volentis acquirere pos. quia p
procuratorem etiam acquiritur pos. vt. s. ea. l. §. pxi.
Glo. dicit quod ibi loquitur quando per procuratorẽ volui
acquirere pos. hic volui acquirere p meipsum sicut cũ
mitto epistolã vel nũciũ glo. allegat. l. et lz. s. de cõsti.
pe. et. j. eo. l. qd meo. §. procura. nam qñ mitto procurato-
rẽ apparet quod nolo p meipm acquirere. sicut cum mit-
to nunciũ vel epistolã. sed hic volui actũ p meipm fa-
cere duz vado ad presentiã rei. lz iusserim eam procura-
5 tori meo tradi. ¶ Glo. sup verbo affectu. arguit de. l.
queadmodũ. j. eo. vbi habetur quod in omni apprehen-
sione pos. requirit aĩus et corpus. Glo. se remittit ad
notata in. l. iij. in prin. j. eo. vbi glo. dicit quod ibi est regu-
la sed fallit in multis casibus vt ibi no. hoc. ¶ Ultimo
dicit licet ibi actus corporis vere non interuenerit. ta-
men interuenit actus quasi corporalis vt visus et aspe-
ctus per quem videor manum porrigere vsqz ad locũ
iuris ĩterpretatione. l. si pecuniã. j. de solu. et. s. de do.
inter vi. et vxo. l. iij. §. fi. et. l. falsus. §. sed si is. j. de fur.

§. **Municipes.** Uniuersitas representans p-
sonas viuentes possidere po-
test per se et per alium licet quidaz dixerint quod per se nõ
potest. sed per alium ex causa peculiari sic et que in vsu
promiscuo sunt nullatenus possidẽtur. h. d. vsqz ad. l.
possideri. ¶ Et diuiditur in tres partes primo duo di-
cta ponuntur. secũdo disputatio circa ea. tertio deter-
minatio. secunda ibi sed nerua. tertia ibi sed hoc iure.
¶ Casus talis est. querebatur vtrum vniuersitas ciui-
um bononie qui municipes appellãtur. quia in sua ci-
uitate munera cogũtur subire dicatur quid posse pos-
sidere. dubium facit quia non videntur vniuersi con-
sentire. quia sunt infantes furiosi: et alij in vniuersitate
et cum difficultate possunt ogregari et sine animo pos.

non potest apprehendi. vnde videtur sicut ea que sunt in pro-
miscuo: et communi vsu hominum vt forum. basilica: posside-
ri nõ possunt. sz pmiscue vniuersitas et ppls eis vtitur sic et alie
res. Iuriscõsultus refert opi. nerue filij q est quod soluz permittitur
vniuersitati possidere p seruũ ea que seruo in peculio ab vniuer-
sitate cõcessa sunt. alia ẽ opi. quod nec illa pñt possideri p ciuitates
cũ nec ciuitas tales seruos possideat. ¶ Ultima ponit opi. s. quod
vniuersitas põt possidere et vsucapere p se et p seruũ. et p aliã p-
2 sonã liberã. ¶ Ex isto tex. nota quod psona representata est ficta.
Itẽ ipa vniuersitas possidere põt et hoc iõ. qz repñtat psonas vi-
uẽtiũ. quod aũt sit psona repsentata. pz in. l. mortuo. j. de fideius. et
in. l. metũ. §. aĩaduertendũ. s. qd met. cã. secus in psona repñtã-
te q repsentat mortuũ et nõ viuũ. vt ẽ hereditas iacẽs q repsen-
tat defunctuz. l. hrditas. s. ti. i. iõ nõ possidet. l. i. §. sceuola. s. si
3 qs tes. li. es. ius. fue. ¶ Glo. sup verbo nõ pñt. arguit de. l. huma-
nũ. C. de legi. et. l. metũ. §. aĩaduertẽdũ. s. qd me. cã. dicaz cras.
Ubi hr quod etiã vniuersitas cõsensum pstare põt et ad actus req-
rens osensum disponere cuius õtrium hic dicit. s. qd vniuersi mu-
nicipes nõ pñt cõsentire. Ad qd dicit tex. istud esse intelligẽdũ.
nõ pñt. s. de facili. sed cũ aliquali difficultate. sic. l. i. s. quod cuiusqz
vniuer. ¶ Glo. sup verbo ait arguit de. l. labeo. j. ti. i. vbi q per
se vsucape nõ põt nec p seruũ suũ. aut p aliũ. sed hic municipes
pñt per seruos suos possidere sed p se nõ cũ nõ pñt osentire igi-
tur etc. Glo. dicit quod retenta opi. hic in tex. posita quaz tñ hic iu-
riscõsultus nõ approbat põt rñderi quod tex. ibi loquit qñ ex deli-
cto nõ põt dñs vsucapere rẽ: qz furto eaz subtraxit quo casu nec
etiã p suũ suũ aut per aliũ eã vsucapere poterit. Scdo dicit sm
verã opi. in. l. se. positã. nõ obstare õtrium. qz otrariuz loqtur qñ
qs nõ põt vsucapere nec p se nec p alium. hic vniuersitas põt p
se possidere et p aliũ. vt. j. l. pxima. et seq. ¶ Glo. sup verbo pos-
4 sint que est in. l. ij. ar. de. l. pxima. §. fi. s. eo. vbi ẽ tex. quod nõ po-
test possidere vniuersitas municipũ hic dr quod sic. et rñdet quod qdã
intelligũt pprie et tũc vniuersitas nõ põt possidere sz retinet sic.
Sic loqtur. s. l. pxima. in fi. Alij qd ĩtelligat pprie et possit possi-
dere vt hic reprobata supiori snia alle. l. tigni. §. itẽ municipes.
s. ad exhi. ¶ Pro pma opi. facit. qz cũ vniuersitas sit psona re-
psentata. vt. s. dixi q nõ põt possidere vt hrditas iacẽs q repñtat
formã defuncti nõ põt vsucape. l. i. §. sceuola. j. si quis tes. li. es.
ius. fue. ita videbat. Ista tñ glo. ocludit quod pprie videtur muni-
cipes possidere. vt hic. et. d. §. itẽ mũicipes. ¶ Ad otrariũ dic vt
dixi in notabilibus. vñ lz hrditas iacẽs nõ possit acquirere vsum
fructũ. l. vsufructu. j. de stipul. ser. tñ ciuitas seu vniurrsitas sic.
5 l. an vsufru. s. de vsufr. ¶ Ultimo dic sm roge. quod municipes nõ
vsucapiũt nec possident. sed illi qui eius municipij administra-
tionẽ habent possidẽt et vsucapiũt. s. de cõdi. et demõ. l. munici-
pibus. et. l. municipes. j. ad muni. vbi hr quod illud quod faciũt illi
cui ẽ data administratio municipij videt factũ a tota ciuitate seu
municipio. et. l. itẽ. §. i. s. quod cu. vniuer. no. et. l. restituẽde. cir-
ca prin. C. de aduo. diuer. iudi. ¶ Hoc. approbant primã opi.
s. quod vniuersitas[a] vel municipes dicunt possidere p. d. l. ij. et. d. §.
municipes. qz representãt psonã viuentem ad otrariũ. s. est riu-
6 sum. ¶ In glo. vlt. No. Bar. ex ista gl. iuncto tex. quod probando
quod administratores vel sindici vniuersitatis detinent vl possidẽt
rem aliquã satis est probatũ quod vniuersitas possidet vel detinet.
nec bona est opi. quod administratores tñ dicant possidere nõ vni-
uersitas qz sequeret quod quotiens mutarẽtur officiales totiẽs di-
ceret mu-
tari interrupta vsucapio et prescriptio. qz possessio diceret mu-
tari vnde fere nunquam vniuersitas posset vsucapere vel pscriber contra
7 legẽ nostrã secũdam in ordine in hoc ti. ¶ Et qz hr hic de reb'
que promiscue sunt ĩ vsu hoiuz vt forum et basilica. Hic quod basilica
dicit dom' regia. l. pediculis. §. itẽ cũ qreret. et ibi gl. in v. basili-
ca. s. de au. et arg. le. Accipitur et pro ecclesia. vt. l. basilicam. C.
de ope. pu. et. xvj. q. vij. oẽs basilice. xlij. di. in. c. non oportet. et
ibi Archi. plene no. quot modis accipitur basilica. vbi et refert
quod sm quosdã dicitur a basilio rege grecorũ q fuit primus sepul-
tus in ecclesia. Habetis et in tex. municipes qui sint hi habetis
in. l. i. j. ad muni. vbi hr quod qui subeunt necessaria munera in ista
8 ciuitate dicuntur municipes ciuitatis. ¶ Querit hic Bar. an si
moriant oẽs de collegio vacet pos. h fuit. q. gl. in. l. sicut. §. fi. s.
qd cui'. vniuer. vbi gl. refert opi. Et ocludit quod si loqmur ĩ colle-
gio seculari tũc vacare ĩtelligit pos. oib' mortuis sicut p mortes

defuncti poſſidētis vacare dr̃ ſua poſ.l.cū hr̃des in p̃n.ĩ.e.⁊.d.§.ſceuola.Si q̃rimus de collegio eccleſiaſtico vt de eccleſia collegiata vel alia.tunc ſi oẽs mortui ſunt dicit ſecutus opi.Inno.in.c.cū ſuper.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.ꝙ nō vacare intelligit̃ reiecta opi.glo.in.d.l.ſicut.§.fi.q̃ dicit ꝙ vniuerſitas eccleſie poſſidet̃ ꝙ eſt fatuū dicere cū oporteat ꝙ inſtr̃a ꝑ que poſſidem⁹ ſint habilia ad id qḋ cōcernit id qḋ facti eſt.vt corpus ⁊ animus.l.i.§.ſ.ver.certū.ſ̃.eo.¶Tenet igit̃ Bar.ꝙ poſſeſſio dicit̃ tunc eſſe apud xp̃m⁹ vel vniuerſalē eccleſiā.vnde licet ꝯtingat p̃latum decedere.poſ.tñ nō vacat vt ēt voluit Inno.i.d.c.cū ſuper.⁊ bal.in.l.minus.ſ̃.de here.inſti.de hoc etiā aliquid tāgitur per bar.in.l.cū heres.in princi.ĩ.eo.¶Utrum autē vacante collegio ſeculari dominiū reruʒ collegij dicat̃ vacare ⁊ acquiratur fiſco ſine agnitione tanq̃ alia bona vacātia an vero requirat̃ agnitio tangitur per glo.⁊ Bar.in.d.l.ſicut.§.fi.⁊ vnum verbū per Ang.hic plenius ꝑ Bar.in.l.fi.circa antepe.col.ĩ.de colle.illi.remitto me ad notata ibi ꝑ eū.vbi etiā tangit̃ an ꝑdant̃ priuilegia cōceſſa collegio ſi moriant̃ omnes de collegio ⁊ an collegio reſtaurato dicant̃ reſtituta oīa priuilegia que prius habuit.⁊ ꝑ Inno.in.c.cum ex iniuncto.de oper.no.nūcia.per Bal.in.l.ſi grege.de lega.i.⁊ per Angel.in.l.proponebatur.ſ̃.de iudi.⁊ in.l.inter ſtipulantem.§.ſacram de verborum oblig.

Poſſideri. Incorporalia non poſſunt poſſideri vere ⁊ in acquiſitione poſ.requiritur corpus ⁊ animus ⁊ per ingreſſum fundi acquiritur poſ.totius licet ingreſſus nō deambulauerit per totuʒ.hoc dicit vſqʒ ad.§.incertam.¶Diuiditur in tres partes.In p̃ma tractat que res poſſint poſſideri.In ſecūda que inſtrumenta requirant̃ ad apprehendēdam poſ.In tertia qualiter acquiratur poſ.ſecūda ibi ⁊ adipiſcimur.tertia ibi quod autē dixim⁹.¶Caſus talis eſt.vidi.ſ̃.per quas ꝑſonas nobis poſſim⁹ poſ.acquirere.nunc videamus que res poſſideri poſſunt.⁊ iuriſconſultus dicit ꝙ he que ſunt corporales quaſi dicat incorporalia minime poſſideri poſſunt.¶In ver.⁊ adipiſcimur.Quero que inſtrumenta ſunt neceſſaria ad poſſeſſionem acquirendam ⁊ apprehendendam ⁊ iuriſcōſultus dicit eſt corpus ⁊ animus ita ꝙ neutrum per ſe ſufficit.¶Ibi qḋ autē.Quero an oporteat totuʒ fundū circuire vt acquiratur po.totius fundi ⁊ iuriſcōſultus dicit nō:ſʒ ſatis ē aliquā partē diuiſaʒ fundi igredi.vnde ſi igreditur qs vnā parteʒ fundi dicet̃ totius illius fundi poſ.acquirere dūmodo eius mens ⁊ cognitio ſit totū illū fundū poſſidere.lego litterā.¶Ex iſto tex.no.ꝙ icorꝑalia nō poſſident̃.ſʒ corporalia ſic cōcor.ſūt in gl.l.ſeruus.§.icorporales.ſ̃.ti.i.l.ſequitur.§.ſi viā.ĩ.ti.i.Ideo dixit do.Ant.in repetitione.c.fi.circa.ij.col.de cau.poſ.ꝙ ſi ſtatutū facit mētionē de poſ.itelligit̃ de ꝓpria[b].ſ.corporaliū nō icorporaliū que appellant̃ iproprie poſſideri vt hic ⁊ in.d.§.incorporales.qñqʒ iura appellāt incorporaliū poſ.tñ iproprie vt cū glo.dicet̃.Quādoqʒ poſ.appellat̃ improprijſſima vt ē in debitore ⁊ creditore q dicunt̃ poſſidere illaʒ obligationē debitor q tenet̃ dicit̃ poſſidere.⁊ creditor q obligatū debitorē hʒ.ſʒ magis iproprie q̃ poſſideant̃ iura q̃ adherent rebus corporalibus vt ē ſeruitus altius nō tollendi ⁊ aqueduct⁹ appellant̃ eniʒ iura incorporalia adherētia rebus corꝑalibus q adherēt fundo ⁊ dicunt̃ iproprie poſſideri.ſed debitor ⁊ creditor magis iproprie.ꝟba ſunt glo.in.l.regul̃r.ſ̃.de peti.here.⁊ eſt poſ.quā in.l.i.ſ̃.eo.in prin.dixi a doc.appellari icorporaliſſimā.vt no.Bal.in.l.ij.C.de ſerui.⁊ aq.¶Quod debitor dicatur poſſidere obligationē qua tenet̃ ⁊ creditor q obligatū hʒ.ꝓbat̃ ꝑ iura q̃ allegant̃ ꝑ glo.in.d.l.regul̃r.ſ.l.nec nulla.§.fi.ſ̃.de peti.here.¶Scđo no.ꝙ ꝑ igreſſuʒ ꝑtis videor adipiſci poſ.totius corꝑis abſqʒ eo ꝙ partim neceſſe ſit deābulare.dicet̃ plenius cū gloſis ad quas venio.¶Glo.i.querit qualiter hec lex cōtinuet̃ ⁊ dicit ſupra viſum per q̃s ꝑſonas nobis poſ.queratur modo in hac.l.ponit̃ cuius rei acq̃rat̃ poſ.hec glo.vr̃ innuere faciēdā eē cōtinuationē.l.ad.l.cuius cōtrariū dixit glo.in.l.gallus in p̃n.de lib.⁊ poſthu.⁊ gl.in.l.ij.C.de peti.ho.ſubla.lib.x.dicit ꝙ.ll.C.nō cōtinuātur.Cōſueui dicere nedū nō neceſſariaʒ eſſe cōtinuationē.l.ad.l.ſed nec vnius rubrice ad aliā quod vltimuʒ ꝓbat̃ ꝑ.l.i.ff.ſi ta.teſ.nul.exta.multominus legis ad legē.Sed glo.in.l.ij.in prin.ĩ.de ver.ob.videt̃ idē dicere ꝙ iſta.ſ.ꝙ expediat facere continuationē legis ad legem.ſ.qñ ratio ſubiecte materie hoc ſuadet.tñ ꝙ ſit neceſſarium nō reperitur iure cautū.¶Tamen Imo.ibi in.d.l.ij.dicit non eſſe neceſſariam continuationem niſi rō ſubiecte materie oſtendat eē expediens.hoc etiaʒ probari poteſt ꝑ glo.noſtram.¶Glo.ſuper verbo corporalia arguit de.l.quotiēs.la.i.ſ̃.de ſeruit.vbi icorporalia iura poſſidentur dum dicit non proprie poſſidentur.ſed quaſi poſſidentur.l.ſi edes.§.libertas.ſ̃.de ſeruit.vrba.predio.⁊.l.ſicuti.§.ariſto.ſ̃.ſi ſerui.vendi.Et ſubdit ꝙ oīa corporalia nō pñt poſſideri vt liber hō.vt.ĩ.eo.l.cū heredes.§.item quero.⁊ alia de quibus in.l.vniuerſas.§.i.ĩ.eo.vt res ſacre ⁊ religioſe.Item res vſibus populi deſtinata.vt.ſ̃.eo.l.prima.§.fin.¶Glo.ſuper verbo corpore ⁊ animo.Querit an poſſeſſio que acquiritur corpore ⁊ animo ſit vna poſſeſſio vel due.⁊ dicit ꝙ queſita eſt naturalis tantū ꝑ corpus ⁊ animuʒ.ſed ſm̃ Azo.dicitur queſita naturalis ⁊ ciuilis.quam opi.gl.approbat vt vidiſtis in.l.i.in p̃n.ſ̃.eo.¶Glo.animo arguit de tex.in.l.licet.C.eo.vbi ſolus animus operatur circa po.hic eſt neceſſarius aīus ⁊ corpus ⁊ rñdet ꝙ in apprehendenda vtrūqʒ requirit̃.in retinēda ſufficit animus vt vidiſtis in.l.i.in prin.ſ̃.eo.in gl.magna.¶Itē gl.arguit de le.i.§.ſi iuſſerim.ſ̃.eo.vbi ſolo aſpectu acq̃rit̃ po.⁊ dicit ꝙ ibi ē caſus vbi fallit regula.l.noſtre.quia ibi q̃uis interuenit act⁹ corporalis vt eſt viſus q ē actus corporalis.iuxta gl.l.qḋ meo.§.ſi ꝑ venditorem.ĩ.eo.tñ apprehenſio rei poſſidende nō fiebat per actū corporalē.i.res que poſſidebat̃ nō tenebatur ꝑ actum corporalem ſic ⁊ ꝓferre verba eſt actus corporeus ⁊ facere ſtipulationē.⁊ in omni actu adeſt actus corporalis.Sed gl.vult ꝙ regulariter ad apprehendendā poſ.requirat̃ ꝙ res teneatur corpore ⁊ animo qḋ nō fit ꝑ viſum.Qualiter ergo illud ꝓcedat ꝙ per viſum poſ.acq̃ratur dixi per glo.ſ̃.eo.l.i.in princi.in glo.in verbo primi.non repeto.¶Deinde glo.arguit de.l.quorundam.ĩ.eo.vbi ſine actu corporali acquiritur poſ.ſ.per appoſitionem cuſtodis ⁊ dicit ꝙ etiā fallit ibi.hec eſt bona fallentia intelligendo ibi ꝙ res nō erant in conſpectu.nec videbant̃ vel clauſa erant ligna in domo.quia tunc per appoſitionem cuſtodis acquirit̃ poſ.alias ſolus aſpectus ſufficiet.d.§.ſi iuſſerim.¶Item fallit dicit glo.in caſu.l.clauib⁹.ſ̃.de cōtrahen.emp.vbi qñ tradūtur claues horreorū apud horrea dicit̃ claues recipiēs apprehendere poſſeſſionem horreoꝝ ⁊ eorū que ſunt in eo.Qualiter lex prima intelligatur dixi in.l.i.in prin.ſ̃.e.que ſentit an ſit neceſſe ꝙ qui claues apprehendit ſciat in quo loco res in horreo ſunt ad hoc vt poſ.acquirat ⁊ tenui hoc non eſſe neceſſariuʒ.⁊ dixi an ſit neceſſe ꝙ in preſentia ⁊ conſpectu domus claues tradite ſint vel an ſufficiat ſi prope ſint ⁊ nō vidit adeo ꝙ de facili ingredi poſſit Et vtrum per traditionē clauium nedum dicat̃ qs apprehendiſſe poſ.rerum corporaliū.ſed ēt quaſi poſ.rerum incorporalium vel iurium vt ſi traduntur prelato claues eccleſie dicatur in quaſi poſ.prelature[c] remitto me ad no.ꝑ doc.⁊ precipue ꝑ do.Anto.in cōmēto.c.fi.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.maxime circa.xij.vel.xiij.colū.¶Item fallit dicit glo.in.l.qḋ meo in prin.ĩ.eo.vbi ſi cōſtituo me tuo noīe poſſidere fundū quē poſſedi trāſfero in te oēm poſſeſſionem.⁊ naturalem ⁊ ciuilem.⁊ tu diceris per me poſſidere.q: is poſſidet cuius noīe poſſidetur[d].c.cū veniſſent de reſti.ſpo.Et lʒ hic actus habeat quid corporale vt omnis actus habet: tñ non interuenit actus corporalis apprehenſionis rei.ſed ſolo uerbo cōſtitui me poſſidere noīe tuo unde tu diceris naturaliter ⁊ ciuiliter poſſidere ꝑ me.ſicut ꝑ colonū poſſidet domin⁹.Et dicit imo.ꝙ fuit hoc ſatis rationale ⁊ cōſonum ſcilicet ꝙ quādo conſtituo me poſſidere nomine tuo dicor mutare cauſam poſ.cum ſuperuenit cauſa.ut.ĩ.e.l.§.illud.In hoc videtur incōgrue loqui.q: tex.in.l.quod meo.dicit ꝙ non mutat

a ¶Chriſtuʒ.an poſſeſſio bonoruʒ eccleſie mortuo p̃lato dicatur vacar̃ vide ꝑ math.notabilib⁹ ſuis fo.xxx.ꝑ.d.de ro.deciſ.ſuis in nouis de reſti.ſpo.dciſ.p̃ma in ordine ⁊ ꝑ alex.conſilio.lxxxj.iij.li.in.viij.col.

b ¶Propria adde fran.de are.cōſilio.xxviiij.

c ¶Prelature.vide ꝙ poſui.ſ̃.i.l.i.vbi de alex.ſcribit

d ¶Poſſidetur qualiter itelligatur dicta regula vide ꝑ.d.de ro.deciſ.cl.incipiente lʒ amicus meus.⁊ d̃ hac fallētia ponit̃ i.l.ꝙ meo ĩ.eo.

a ℭ Fundum. adde q̄ p̄ter hoc voluit lu. ro. ꝯsilio. lvij. ⁊ an per traditionem instrumēti debiti factā a creditore videatur remissuȝ debitū vide in. d. l. labeo. i apostilis ⁊ an assignatione fundi intelligatur assignatū instrumentum fundi vide per eundeȝ roma. sing. suis fo. xviij.

b ℭ Concessionem. hanc firmat frā. ꝺ are. cōsilio. clr. lu. roma. singul. suis fo. xviij. ⁊ cōs. ccccix.

causam pos. sed dicitur desinere possidere. Item fallit
in casu. l. i. C. de dona. vbi si dono tibi instrumentuȝ in
quo continetur emptio stichi serui vel talis fundi vide
or tibi donare fundum[a] ipsum: ⁊ tradere. ⁊ per tradi/
tioneȝ instrumenti videor tradidisse tibi pos. fundi de
cuius emptione fiebat mentio in instrumento. hic ca/
10 sus reputatur singularis a doc. ⁊ notandus. ℭ Dicit
tamen guil. de cu. in. l. licet. C. eo. singulariter ⁊ sequi/
tur imo. hic q̄ hoc quod ibi dicitur in traditione in/
strumenti procedit. quia in illo instrumento contine/
batur ius competens domino tradenti scilicet ius fun
di. vnde secus esset si traderetur instrumentum aptuȝ
ad culturam fundi de quo habetur. j. de fundo instr.
per totum. ⁊ in. l. i. ⁊. ij. C. de verbo. signi. quibus non
limitat ratio. s̄. dicta vt si tradidit quis seruum depu/
tatum ad culturam illam vel aliquod animal. nam tūc
non videtur tradita pos. fundi. quia in tali instrumen/
to non continetur nec consistit ius competens domi/
no in toto fundo sicut continetur in instrumento em/
11 ptionis fundi quo videor tibi fundum donare. ℭ Ex
quo infert Guil. de cu. in. d. l. licet. in. iiij. col. ⁊ Imo.
hic quod. d. l. i. non habeat locum si do tibi instrumē/
tum donationis fundi ⁊ donaui tibi fundum in agro
bononiensi factum est instrumentum desuper non tra
didi pos. trado instrumentum non dicor tradere pos.
fundi donati. quia in eo instrumento non continetur
ius quod domino competebat in illo fundo. Unde lo
quitur. d. l. i. quando traditur instrumentuȝ quod cō/
tinet ius tradentis: quod sibi competebat ad fundū.
sed quando trado tibi instrumentum traditionis in ta
li instrumento cōtinetur ius acquisitionis mee. s. tradē
tis. nō tue. ℭ Addo Bal. ita dicentem. ⁊ est notabile
verbū in. l. ab ēptione in. iij. col. s̄. de pac. ⁊ ibi est glo.
singularis. s. glo. mag. que dicit vnum notandum ad
ampliationem. d. l. i. videlicet sicut per traditioneȝ in/
strumenti videor tibi tradere pos. fundi de quo fit mē
tio in instrumento sic si postea incidatur tale instrumē
tum vt donatarius incidit de voluntate donantis. per
huiusmodi incisionem dicitur translata pos. in donan
tem. quod est notandum. ⁊ reputat eam singularem
Bal. in preludijs feudorum in. ij. col. Idem Bal. in.
l. si non sortem. §. adeo. s̄. de condi. inde. ℭ Ex predi
ctis habuistis limitationem vnam ad. d. l. i. C. de do/
na. ⁊ aliam ampliationem. ℭ Addatis Imol. in. c. ij.
de consuetudine vbi approbat illam limitationem. s̄.
datam scdm Guil. in. d. l. licet. quia videor tradidisse
pos. per instrumentum donationis. ℭ Aliam singula
rem limitationeȝ tradidit Imo. ad. d. l. i. C. de dona.
in. l. ad eam. in fi. principij. s̄. de dona. vbi dixit q̄. d.
l. i. locum habet quando trado tibi instrumentum cō
tinens acquisitionem alicuius rei corporalis. sed si tra
do tibi instrumentum in quo continetur nomen debi/
toris mei per tale instrumentum nō videor tibi tradi/
disse illam actionem. i. cessisse actionem que mihi cōpe
tebat ꝯ debitorē meum. q: hoc casu non loquit. d. l. i.
Et p hoc adducit. d. l. ad eam. in pn̄. intelligendo q̄
apud donatariū extarēt instrumēta noium debitoruȝ
ipsi⁹ donātis. q: nihil repugnaret quomin⁹ sit traditio
facta illorū nominū debitorū si verū eēt qd̄ p instrumē
tum dicat facta traditio seu cessio. Unde ibi nō dicit
pfecta traditio. Et rō ē. q: dato q̄ ista istr̄a eēnt apud
donatariū. tn̄ p traditiōeȝ instr̄i non dicitur facta tra/
ditio nominū debitorum. Et p hoc infert ad. d. l. i. q̄
loquit ⁊ intelligit in rebus corporalibus. Sed nō fuit
memor decisionis Bar. alibi in ꝯtrariuȝ. s. in. l. labeo. ad
fi. s̄. de pac. in ver. quero quid si dedi tibi istrumētū. ⁊
Anto. de bu. i. c. ecclesia. el. ij. vt lit. pen. vbi dicit bar.
q̄ si dedi tibi instr̄m in quo continebant nomina debi
torum videor tradidisse tibi ⁊ cessisse actiones cōpetē/
tes mihi ꝯ debitores illos. alle. d. l. i. C. de dona. ⁊ seq
tur hoc Ant. in. d. c. ecclesia. qn̄ appareret de mēte do

nantis. s. q̄ voluerit donare. q: tūc operatur cessionem. al's vbi
nō apparet de mente donātis nō videt velle donare illa iura sȝ
videt velle cōstituere pcuratorē ad agenduȝ ꝯ debitorē p no. p
glo. in. c. corā. de offi. dele. ⁊ in. l. fi. C. de pac. con. vbi p traditio
nem instrumentorū videt qs dare mandatū vt agat contra eos
13 qui in instrumentis cōtinētur. ℭ Alia est limitatio ad. d. l. i. C. ꝺ
dona. vȝ vt procedat qn̄ instr̄m traditur in re presenti. ⁊ nō ali/
ter ar. l. clauibus p̄alle. nam sicut p traditionem clauiū horreoꝝ
traditur pos. horrei ⁊ eoꝝ q̄ in eis cōtinent dūmodo fiat tradi/
tio apud horrea. sic dȝ intelligi. d. l. qn̄ fit traditio instrumēti p̄/
senti apud domum. ℭ Hanc limitationē sensit glo. in. d. l. i. C.
de dona. in vna opi. ⁊ sequitur eā Bal. ⁊ firmat expresse and. de
ysernia i. c. i. in. qd sit inuesti. in prin. ℭ Sed Cy. ang. ⁊ Sali. i
d. l. i. C. de dona. impugnant istam limitationē. q: hoc videt vio
lare tex. illum in. d. l. i. Confirmari pōt. q: tūc supuacua eēt tra/
ditio instrumēti qn̄ fieret in re p̄senti q: solus aspectus sufficere
14 dȝ. l. i. §. si iusserim. s̄. eo. ℭ Iteȝ subdit gl. q̄ fallit in casu. l. gl/
qs. C. de dona. vbi qn̄ qs reseruauit sibi vsumfructū ⁊ nudā p/
prietatē trāstulit videt tradidisse rem quo ad proprietatē tn̄ nā
tradit ciuilis possessio. ⁊ naturalis retinet. similē tex. habetis in
§. sed ⁊ si qs in. l. si qs argentū. C. de dona. ℭ Hoc non proce/
dit si ꝯtra fieret vt q: daret vsumfructū. ⁊ sibi pprietatē reserua/
ret q: p istū actū nō vr̄ trāslata pos. i vsufructuariū. q̄ pbat p. l.
iij. §. dare. s̄. de vsufr. nā oȝ q̄ ppetari⁹ nō soluȝ ꝯstituat vsufru/
ctuariū sed patiat eū vtifrui. hoc voluit bal. i. c. i. in pn̄. qd sit in
uesti. ⁊ i. d. l. qsqs. ⁊ Anto. de but. i p̄alle. c. fi. i repetitōe. ꝺ cau.
pos. ⁊ pprie. in. xvij. col. ad qd̄ vide Bar. in. l. qd̄ meo. in pn̄. in.
ꝟ. qd si alicui cōcedo. j. eo. Uel dicit gl. pōt rn̄deri ad oīa supra
dicta iura vȝ q̄ lȝ nō interueniat ibi actus corporalis tn̄ interue
15 nit actus q̄si corporalis. lego gl. ℭ Iuxta p̄dicta tāgit hic imo.
vtrū p inuestiturā pos. transferat vt p impositionē birreti vel an
nuli inuestit⁹ ē vasallus. an dicat tradita pos. fundi feudalis. Et
cōcludit nō eē traditā pos. q: nō repit iure cautū q̄ p hoc tran/
ferat pos. nisi cōsuetudo hoc iduceret. alle. c. ij. cuȝ ibi no. extra
de consue. ⁊ no. p Inno. in. c. in litteris. de resti. spo. ℭ Adda/
tis optimā gl. in. c. auc̄te. extra de insti. hoc firmātē. ⁊ i. c. ex ore.
de his q̄ fi. a ma. par. ca. ⁊ in. c. accedēs. ⁊ in. c. p illoruȝ. de pre/
ben. ⁊ no. Dy. in. c. i. de reg. iur. in. vj. Guil. de cu. ⁊ ang. in. l. lȝ
C. eo. ⁊ Cy. ⁊ bal. in. l. i. C. de dona. plene p bal. i. c. fi. ꝺ no. for.
fide. ⁊ in preludijs feudorum. ⁊ p eūdē in Rubrica. C. de ꝯtrahen.
emp. in. xvij. q. ⁊ in. l. de quibus. in. xviij. col. s̄. de legi. ⁊ in. l. tra
ditionib⁹. C. de pac. ⁊ in. l. ij. C. de fideicō. ⁊ in. l. i. in fi. C. de re.
pmu. ⁊ in. l. q̄dā mulier. s̄. de rei ven. ⁊ ibi ēt Ang. ⁊ no. Io. an.
post antiquos in. c. trāsmissa de elec. ⁊ plene do. Ant. in repe. d.
l. fi. circa. xij. col. de cau. pos. tn̄ p̄dicta cōclusio. s. p inuestituras
nō trāsfert po. Fallit nisi in re p̄senti fieret inuestitura p. d. l. cla
uibus. ⁊ sequūtur doc. in dictis locis maxime Cy. in. d. l. i. vbi ēt
subdit ꝟbū notabile. vȝ q̄ ēt inuestitura facta i absentia rei opa
bitur cōcessionē[b] licentie ingrediēdi ppria auctoritate q̄si videa
tur habere voluntatē dn̄i. alle. in ar. l. si ex stipulatione. in versi.
sine voluntate a cōtrario sensu. j. eo. ⁊ idē dicit Imo. in. d. c. ex
litteris in fi. de cōsue. ⁊ Ant. de bu. i. c. fi. de cau. pos. vbi ad hoc
16 allegat auctoritatē cōpostolani. i. d. c. ex trāsmissa. Ultra casus
enumeratos hic in glo. in qbus absq; corporali traditiōe acqrit
pos. Addo alios casus. s. in. l. si adoptauero. j. de p̄ca. s. si ado/
ptaui quē possidentē eius pos. in me trāsfert. Un̄ ibi bar. dicit q̄
monasterio acqrit pos. ei⁹ rei quā habuit ille q igredit monaste
riū absq; vlla apprehēsiōe. ⁊ no. idē bar. in. l. q vniuersas. §. itē
qd̄ a mariti. §. seq. j. e. ⁊ i auc̄. si qua mulier. C. de sa. san. eccle. ⁊
Spe. i ti. de sta. mo. ꝟ. lxj. ⁊ bal. in auc̄. igressi. C. de sa. san. eccl.
⁊ in auc̄. nisi rogati. C. ad treb. ℭ Ali⁹ ē casus qn̄ ex dispōne le/
gis vel cōsuetudinis ē inductū transferri pos. absq; vllo actu ꝟo
vel ficto apprehēsiōis. l. raptores. in ver. sinaūt diaconissa. C. ꝺ
epis. ⁊ cle. ⁊ ibi Bar. ⁊. d. c. in lr̄is. ⁊ dictū fuit in. l. i. in pn̄. s̄. eo.
ℭ Alius ē casus in. l. certi ꝯditio. §. fi. s̄. si cer. pe. ⁊ ibi declarat
p glo. ⁊ Bar. s. qn̄ pus brem detētatiōeȝ q̄uis corpe nō isisterē
q: tūc supuēiēte postea volūtate dn̄i q̄ rē illā habeā solo aīo effi
cior possessor vt ibi. ℭ Alius ē casus in. l. cū vnus. §. fi. cū. l. se. j.
de bo. auc. iudi. pos. ⁊ in. c. ꝯtingit. de do. ⁊ ꝯtu. s. qn̄ missus sum
auctoritate iudicis in pos. ⁊ alius me ipedit quo minus possum
ingredi fundū. ℭ Alius est casus. s. p sigilli ipositiōeȝ. puta po/

ne vēdidit qs mihi aliquā rē nō tradidit sed īposuit ipse sigillū
volūtate mea aīo trāsferēdi in me pos. nā tūc pos. transfert. l. qđ
si neqȝ. §. fi. cū gl. ⁊ iūcta. l. se. ff. de re. eo. ¶ Alius ē casus in cō/
ctu societatis vlis. q2 p eū cōtractum transfertur dñium ⁊ pos. l. ij. ⁊
17 ibi no. ff. ꝓ socio. ¶ Quid in cessione vel ɔtractu facto a pnci/
pe dicente se pleno iure trāsferre an transferat omne ius[a] dñij ac
si tradita eēt res ⁊ pos. lȝ nullus actus corpalis interueniat. hoc
est notabile q̄situ ⁊ quotidianū vide bal. in. c. fi. de no. for. fide.
⁊ in. c. i. qđ sit inuesti. q loquit ꝑ distinctionē ī pludijs feudoꝝ ī
xij. col. ꝑ eūdē in. c. ad audiētiā ꝑ illū tex. de pscrip. ⁊ ꝑ ang. ī. l.
officiū. ff. de rei ven. aliqđ ꝑ bal. ī. l. fi. ff. de ɔsti. pn. ¶ Capio vl
18 timā ꝑtem gl. ⁊ q̄ro qđ si intrauit fundū quasi mihi pus tradita
eēt pos. istius fundi ⁊ tñ nunq̄ pus fuit tradita. an acqrā po. gl.
dicit nō q2 nō eo aīo igredior vt vr innuere glo. nostra. ¶ Hāc
glo. reputat singularē Bar. hic dicēs ex ea resultare vnū multuȝ
notabile si vera eēt. puta pone possedi ad totū ānuȝ vsqȝ ad kl'as
Januarij. ⁊ allego me ita possedisse ꝓduco testes ad ꝓbandum
pos. q ꝓbāt q possedi vltimis sex mēsib9. an erit ꝓbata pos. illo
rum sex mēsiū attēto q ego dico q incepi possidere in pncipio
anni si vera ē gl. nō erit ꝓbata illa pos. mea q2 dico possedisse ꝑ
annū ɔtinuū. nā q2 testes dicūt q possedi vltimis sex mēsib9 nō
ꝓbant aliqđ de pori tpe. ergo seqtur q de vltimis sex ꝓbant. q2
animus meus ē vt vltimis sex mēsibus ɔtinuē po. ⁊ nō d̄ nouo q̄
ram seu apprehendā de nouo. sed reqrit aīus vt h̄ i tex. ¶ His
nō obstātibus Bar. Ang. ⁊ Imo. hic ɔtrariū tenent dicētes q im
mo ille q ingredit pos. aīo ɔtinuādi si pus nō incepit possidere
dicit de nouo possidere pos. q̄uis aīuȝ habuerit de nouo ɔtinuā
di ⁊ nō de nouo acqrēdi. ¶ Mouet q2 ea q̄ fiunt ad ɔseruādū
etiā opant ⁊ inducūt nouā apprehensionē. l. ij. C. cō. vtri. iudi.
vbi diuisio fuit facta a iudice incōpetēti ⁊ sic nulla ē. tñ q2 ptes
approbauerūt eā vt validā ⁊ legitime factā ex approbatione re/
sultat noua diuisio ⁊ trāsfert dñiuȝ ptiū in diuidētes in viȝ pacti
nō in vim sniē. q2 ptes possunt sniam nullā facere aliquaȝ. vt ꝓ/
bat ille tex. valde notabilis ibi q2 al's d̄rogarēt ordini iudicioꝝ.
⁊ sic iuri publico q nō pñt. l. ius publicū. ff. de pac. ⁊ ēt gl. ī. c. de
causis. d̄ offi. dele. cle. sepe de ver. sig. c. fi. de re iudi. ī. vj. legiste
in auc. offerat reprobata gl. ibi. C. de lit. ɔte. vñ valeāt ad iducē
dam nouā diuisionē q̄ tñ tēdebāt ad antiquā approbādā. Si/
mile est in. l. posthumus. §. si pagāus. ff. de iniuf. rup. ⁊ irri. te. ⁊
in. l. q ex liberis. §. testō. ff. de bm tab. vbi si testator in scđo testō
iubet pmū valere ⁊ ɔseruari q̄uis primū intelligat ruptum per
scđm. ⁊ sic q̄uis pmū sit effectū nullū. opat tñ bm vt de nouo in
ducat valere pmū in vim fideicōmissi. q2 hr̄s scđus intelligit gra
uatus restituere hr̄ditatē scriptis in primo. nā hoc fideicōmissuȝ
nō erat pus factuȝ sȝ tñ inducit de nouo in scđo vt valeat q̄uis
mens testatoris fuerit approbare primū non de nouo inducere.
¶ Scđo ɔfirmāt p̄dicti doc. nā tex. hic nō requirit ad apprehē/
sionē q apprehendens aīum habuerit acquirēdi. sed q habue/
rit animū tenendi seu continuandi vt hic. ⁊ tex. in. l. i. §. i. ff. eo.
nō dicit q habuerit aīum inchoādi possidere. sȝ q putabat se cō
tinuare habuit aīuȝ. ¶ Tertio ꝓbat. ꝑ. l. qđ vulgo. l. seruus. l. q
ob pactionē. ĩ. ꝓ emptore. vbi qñ seru9 rē furto quesiuit nō acq
rit po. dño. l. qđ seruus. ĩ. eo. pone modo q acqsiuerit seru9 po.
iniuste dño nō acqrit. dicit seruus dño ego emi istū fundū domi
nus putat sibi q̄sitā pos. q2 putat fundum quesitū ex titulo iusto
q2 tūc possidet vt. ff. l. i. §. iteȝ acquirimus. ⁊ tñ si nō erat quesi/
ta po. vt ī veritate nō erat ~~dñs~~. ⁊ tñ dicit possidere. ⁊ ibi domin9
putabit velle cōtinuare. ⁊ tñ ibi inducitur de nouo pos. ¶ Pro
ista parte etiā allegant. l. sequitur. §. de illo. al's. §. item labeo. ĩ.
ti. i. vbi si deposui apud te rem ⁊ tu eā contractasti inuito me fe/
cisti furtū ignoro q cōtractasti redemisti postea eam. sed nō per
uenit aliter in potestatē meam. Queritur an possit vsucapi talis
res. tex. dicit q sic cōtra qđ videt q2 res furtiua nō potest vsuca/
pi nisi prius reuertat ad verū dominū. d. l. sequitur. §. qđ auteȝ
sed ista nō fuit reuersa ī pos. domini. sed depositarij igit ⁊c. Ad
qđ respondet q dominus q̄uis ignorauerit rem furtiuā effectā
fuisse ⁊ sic ablatā pos. ab eo ꝑ custodem seu depositariuȝ. l. pere
gre. §. quibus. ĩ. eo. tñ si viderit eā redēptā ꝑ custodē seu de/
positariū: lȝ habuerit aīuȝ ɔtinuādi po. tñ inducitur noua pos.
alias nō eēt purgatū vitiū rei. Simile ꝓbat tex. in. l. sequit. §. itē
labeo al's. §. de illo. ĩ. eo. in pn. iuncto fi. vbi si huus ancillaȝ fur/
to subtraxit alteri nō domino suo tamen hec res ⁊ per
tus eius potest effici vsucapibilis si talis partus nat9 ē
anteq̄ dñs sciaȝ habuerit rei furtiue. ⁊ si dñs putabat
a principio sibi quesitā pos. q2 putabat eā nō furtiuā.
tamen pōt incipere vsucapere. q2 dicitur possidere per
aīum de cōtinuando non de nouo acqrendo. ⁊ sic in/
ducit sicut. d. l. quod vulgo. ¶ Predicta cōfirmo vl
tra docto. ꝑ. l. si quis mihi bona. §. quod mando. sed
in ver. quid si post petitā. ff. de acquir. here. vbi actus
gestus ad ɔseruandū operat inductionē de nouo. vn
de ibi dñs vel pater ratificauit aditionem hereditatis
ad idem factam per seruū vel filium. quia putabat eaȝ
aditaȝ quod sufficit tanq̄ iussus vt possit de nouo adi/
re filius vel seruus ⁊ illum tex. ad hoc ponderāt imo.
⁊ Pau. de ca. ibi ⁊ sic econtra actus factus vt de no/
uo velit inducere si nō pōt hoc operat confirmationē
⁊ conseruationem actus iam gesti. l. si quis filio exhe/
redato. §. irritū. in versi. qua ratione. ff. de iniuf. testa.
¶ Cōfirmo per tex. in. l. si quis duas. §. si in venditio
ne alias ē. l. que incipit si in venditione. ff. co. predio.
vbi fuit excepta seruitus tanq̄ constituta ⁊ q̄sita ⁊ ni/
hilominus nō erat acquisita. operat tñ hic acquisitio/
nē de nouo. vnde Ang. ibi dicit no. tex. ɔ glo. in. l. iij.
in prin. de acqui. pos. ¶ Istā opi. sequit Bar. in. l. ge
rit. circa pe. col. ff. de acq. here. ⁊ Bar. Ang. ⁊ Imo.
in. d. l. sequit. §. idē labeo. ⁊ in. d. §. de illo. ⁊ Bal. in
disputatiōe icipiente. accusatus de vi turbatiua. circa
v. col. ⁊ Joan. de imo. in. l. qui fundum. in princi. pro
empto. Et licet ad aliqua ex iurib9 allegatis per bar.
possit rñderi. tñ ex iuribus omnibus. ff. adductis pu/
to opi. istam esse veram. ¶ Glo. super verbo quālibet
19 arguit de. l. qđ meo. §. fi. ĩ. eo. vbi dicitur q si possedi
fundū. ⁊ ali9 ingressus ē certā ꝑteȝ eiusdē fundi igres/
sus nō dicit totū funduȝ possidere. sed antiquus pos/
sessor dicit illā possidere quā pus habuit. sed nouus di
cit possidere partē quā ingressus est. ⁊ rñdet q tex. ibi
loquit ī pos. iniusta hic in pos. iusta. hanc tñ opi. repre
hendit glo. ꝑ. §. ex ɔtrio. ĩ. eo. vbi inq̄tuȝ ad hoc vt ac
quirat pos. nō differt possessio iusta ab iniusta. ¶ Un/
de scđo dicit glo. illud qđ dicit hic est veruȝ nisi impe/
diatur possessio vel rōne rei. q2 sacra vel religiosa. q2 si
possideo fundum nō possum ex ea rē cōiunctaȝ sacrā
vel religiosaȝ possidere. l. q vniuersas. §. i. ĩ. eo. vel ra/
tione cause vt vbi alius ē in po. impedit qs possidere
id qđ alius possidet. q2 duo eandeȝ rē nō possunt pos/
sidere. d. §. ex ɔtrio. ⁊ hec glo. in vlti. solu. cōiter appro
20 batur. ¶ Ex quo colligit glo. ar. q ꝓ ꝑte baptizatus
pro toto reputat baptizat9. Sȝ ɔ opponit. de. l. cū i di
uersis. ff. de religio. vbi oȝ caput baptizari[b] vt corpus
ꝓ baptizato habeat q2 ibi intelligitur factus locus re
ligiosus ille vbi ē caput nō vbi alie ꝑtes corporis sunt
de hoc bar. se remittit ad cano. ¶ Querit glo. si ingre
21 dior in vno predio ea intentione vt acquiram pos. pro
eo ⁊ pro alijs. an sufficiat? ⁊ dicit q hic innuit q nō vt
hic in ver. ad terminū. ⁊. ff. de leg. iij. l. si cui edes. ⁊ in
hoc cōmuniter glo. approbat ⁊ videt approbari per.
l. i. §. veteres. ff. eo. ⁊. l. predia. ĩ. e. vbi apprehēsa pos.
vnius serui nō intelligitur apprehensa pos. aliorū ser
uorum. ¶ Sed contra arguit Barto. de. l. restituta.
cum ibi no. in glo. ff. ad trebel. vbi si vna res heredi/
taria per heredem restituatur fideicōmissario tota he/
reditas intelligitur restituta. respondet Barto. q tex.
ibi loquitur in restitutione vniuersalis rei scilicet iuris
corporalis. quia tunc verum est q restituta vna re in/
telligitur totum ius restitutuȝ. sed hic loquitur de pos.
rerum corporalium: non autem de translatiōe iuris in/
corporalis dicam cras. vnde ibi non tractatur de trās/
ferenda pos. aliarum reruȝ. sed tractatur an omne ius
hereditarium meum cui vna res hereditatis est re/
stituta transferatur quasi differentia sit inter posses/
sionem transferendam ⁊ ius hereditarium transferen

a ¶ Omne ius adde Math. notabilib9 suis fo. xxxj.
b ¶ Caput baptizari. an hoc sit verum indistincte vide ꝑ lapuȝ alleg. c. iiij. vbi pouit de eo q emissit pedes ante caput q fuit baptizatus anteq̄ caput emitteret: an possit in ecclesia sepeliri.

a ¶ Aliarũ rerum. adde vt p dños de ro. decis. suis i nouis de restitu. spo. decis. cclxxvij.
b ¶ Quo vtor hoc itellige vt declarat Oldra. eius cõsilio. clxxij. circa fi. iiij. col. ꝛ vt p d. de ro. decis. suis de prescrip. in nouis ij. in ordine. ꝛ per abb. cõsilio. lxvij. p lu. roma. consilio ccclxviiij.
c ¶ Quod nõ veniant. adde oldra. late consilio. cxxj. ꝛ cõsilio. xj. lu. ro. cõsilio. ccccxliiij. frã. d are. cõsilio. cxviiij. pe. de ancha. cõsi. cxlj. Bal. consilio. cccclxxij. iiij. lib. ꝛ ↄsi. ccclxj. i. li.

dũ. l. cũ heredes. in pn. j. e. ꝛ uoluit Dy. in. c. i. de re
iu. in. vj. in. v. q. ꝛ Bar. hic cõcludit sic spec. in ti. de p
mo ꝛ scdo decreto. §. iaꝫ de effectu in pn. vbi reprehen
dit nũcios ꝛ executores iudiciales qbus data est licẽ
tia vt in pos. pluriũ fundorũ quem inducant. qꝛ si euꝫ
inducunt in vnum nõ videtur in alios facta missio q̃
tũcunqꝫ animus ꝛ nuncij ꝛ apprehendentis fuerit ap
prehendere pos. omniuꝫ reruꝫ ita ẽt Bal. in. l. ij. circa
xij. xiij. ꝛ. xiiij. col. vsi. super tertio. ß. de serui. ꝛ aqua.
Et ang. idem voluit in. l. licet. C. eo. vbi dixit esse sane
intelligendum. s. quando res sunt indistincte ꝑprie ꝛ
separate. sed vbi nõ est diuisio facta ꝑpria. sed aliqua
lis diuisio causa commodioris culture vnius fundi in
plures: tunc sufficit ingredi vnam partẽ fundi eo aĩo
vt acquirat pos. oĩum ptiũ eiusdẽ fundi diuisi. allegat
ad hoc glo. in. l. iubemus. nulli. in pn. in ver. videtur.
C. de sa. san. eccle. ꝛ. l. caius. §. i. ß. de leg. ij. vbi iuris
cõsultus apperit p hmõi diuisionem nõ cẽseri plures
22 esse fundos. ¶ Ex his apparet malam ꝛ non veram
fuisse opi. antiquoruꝫ aliquorum quos refert and. de
yser. in. c. i. in pn. i ti. quid sit inuesti. vbi dicit quosdã
peritos audiuisse tenẽtes q si plures res sint acquisi
te titulo singulari procedat qd dr hic in gl. vꝫ vt ex do
nato legato vẽdito tũc p apprehẽsionẽ unius rei non
apprehẽdit pos. aliarũ q̃tũcũqꝫ fuerit apprehẽdẽtis
intẽtio apphẽdere oẽs. sꝫ ubi plures res sũt titulo uni
uersali q̃site apprehẽsione unius rei itelligit apprehẽ
sa pos. aliarũ rerum iure acquisitarũ ut in rebus here
ditarijs. ꝛ hoc qa hereditas dicit qd uniuersale. l. ni
hil aliud. j. de v. sig. ¶ Mouebant p no. p gl. i. d. l.
restituta. in pn. nam p superius dicta apparet nõ esse
bonã opi. illaꝫ qd ꝑbat p supradicta referẽdo Bar. ꝛ
Dy. in. c. i. in. v. q. de reg. iur. qꝛ illa glo. non loquitur
quo ad pos. apprehẽdendam rerũ hereditariarũ. sed
solũ quo ad acqsitionẽ iuris hereditarij. s. q fideicõ
missarius dicat hrs utiliter fact9 restituta una re hrdi
taria sola. Unde andre. de yser. in. d. c. i. in prin. dicit
q lꝫ prefati periti assererẽt fuisse iudicatum tamen di
cit male fuisse iudicatũ per. d. l. qui absenti. §. fi. j. eo.
vbi sm eũ ꝑbat q per unam rẽ quondaꝫ herediariã
apprehẽsam nõ intelligit apprehẽsa pos. aliarum re
rum[a] ꝛ bene ꝑbat in. d. §. ueteres. qui ẽ in. l. i. ß. e. ti.
¶ Juxta predicta q̃rit hic Bar. pone emi castrũ cum
territorio intraui pos. castri. an sit necesse in quẽlibet
fundũ castri seu i quolibet loco castri itrare? ꝛ refert q
Ja. de bel. hanc qõnem disputauit ꝛ determinauit q
nõ est necesse qꝛ qñ est vna res sub se cõprehẽdẽs plu
res satis est inherere rei principali q̃uis alie res nõ ap
prehẽdantur. allegat tex. in. d. l. caius. §. i. de le. ij. qui
qualiter faciat. ß. declaraui. ꝛ allegat. l. predijs. §. bal
nea. cum. §. seq. de leg. iij. duꝫ dicitur ibi qd qñ balneũ
fuit emptũ domo iũctum seu p domũ habeat aditus
ad balneũ venit sub legato domus. alle. etiam. l. taci
ta cum testõ. §. i. de le. ij. que nihil facit. ¶ Bar. hic di
cit hanc questionẽ dupliciter intelligi. Primo si emo
castrũ cũ edificijs in eo existentibus ingredior castrũ.
an sit necesse igredi quodliber edificiũ. sic põt proce
dere decisio Jac. de bel. qui tenet q nõ. qꝛ hic diuisio
est facta gratia commodioris vsus. arg. d. l. caius. §. i.
¶ Scdo põt intelligi an si ingredior castruꝫ trãsferat
in me quasi pos. iurisditionis ipsius castri si castro co
herebat iurisditio. ꝛ dicit aut qui vẽdidit mihi castruꝫ
habuit quasi pos. iurisditionis castri. ꝛ cum voluntate
sua ingredior castrum. ꝛ ipse ẽtendit in me trãsferre q̃si
pos. iurisditionis per ingressum castri. ꝛ tunc acquiro
omnẽ iurisditionẽ cõcurrente voluntate dñi traden
tis. l. si stilicidij. §. fi. quẽad. ser. amit. vbi q vadit p ptẽ
itineris. i. loci vbi erat constituta seruitus itineris totũ
dicit ↄseq seu retinere quasi videat velle bar. q cũ hic
ↄcurrat volũtas possidẽtis sufficit q eo sciẽte ꝛ patiẽte
ingrediar. sicut in. l. iij. §. dare. ß. de vsufr. vbi p appre

hensionẽ rerũ corporaliũ qs dr adipisci quasi pos. iuris icorpo
ralis vt vsufructuarius. vnde cũ habeat pos. volũtate dñi totam
eam retinet. p vsum. n. cũ voluntate dñi dicit trãslata pos. vt in
l. quotiẽs. ß. de serui. ꝛ. d. §. dare. Et p Jnno. in. c. bone. el grã
de de postula. ꝑlato. c. cũ ecclesia. de cau. pos. per oẽs in. l. ij. C.
de serui. ꝛ aq. Aut dicit bar. qui vẽdidit castrũ nõ habuit huius
modi quasi pos. iurisditionis vt iurisditionẽ propriã. ꝛ dicit re
currendũ esse ad no. p Jnno. in. c. ex litteris. ꝛ in. c. ex parte. de
restit. spolia. ꝛ. c. dilectus. de capel. mona. ꝛ ad dicenda p se in.
l. i. §. interdicto. voluit allegare. §. si qs hoc interdictũ. j. de iti.
act. qꝫ priua. ¶ Hic articulus exigeret longam desceptationeꝫ.
qꝛ docto. varie ꝛ multa scribunt. ꝛ qꝛ bar. hic se remittit ꝛ alij hic
nõ scribunt ero cõtentus breui cõclusione ꝛ remissione. ¶ Po
test tollerari cõclusio Bar. ꝛ Ang. in. d. l. i. §. si quis hoc inter
dictũ. cum. §. seq. ꝛ qd ibi glo. j. de itine. act. qꝫ priua. vbi si ego
volo acquirere quasi po. alicuius iuris nõ interueniente transla
tione in me facta p aliũ: sed per me tm̃ acquiro q̃tum ad illud
quo vtor[b]. vnde si vsus sum iurisditione in specie mixti iperij nõ
acquiram iurisditionem respectu meri imperij q̃tenus ego vsus
sum ꝛ in ea specie dicor quasi possidere ẽt si animus esset acqui
rendi vltra oẽm iurisditionẽ in genere per illũ. §. si quis hoc in
terdictuꝫ ꝛ. §. seq. sed si habeo quasi pos. voluntate transferen
tis: qui eaꝫ habuit. tunc est vera snia Bar. hic. ¶ De quo vltra
ß. alleg. vide notata per glo. ꝛ docto. in. c. auditis in ver. inter
ruptio de prescripti. per Jnno. in. c. dilecto de offi. archi. ꝛ in. c.
super litteris de rescriptis. per Archi. xvj. q. i. c. quandocunqꝫ. p
Cy. in. l. i. in vltima. q. C. de man. libe. ꝛ ibi etiã Bal. in lectura
moder. per Specu. in ti. de iurisdi. om. iudi. ver. illud etiam no
tandum. ꝛ in titu. de prescri. ver. sed pone miles. per Bal. in sua
disputatione incipiente. apulius Romanus. ꝛ in. d. l. ij. C. de ser
ui. ꝛ aqua. ꝛ in. c. fi. in prin. de cõtro. inuesti. per Pe. de ancha.
plene in repetitione. c. sine pos. in. x. charta de reg. iur. in. vj. per
Ant. de bu. in repetitione. c. fi. in tribus vltimis chartis. de cau.
23 po. ¶ Circa istam. q. addit hic Jmo. pone dominus castri sim
pliciter vendidit castrum cuꝫ pertinentijs. ꝛ habebat ibi in ca
stro aliqua predia seu res particulares sitas in territorio castri.
vtrum res ille veniant in ista venditione castri. ꝛ dicit forte se pu
tare q nõ veniãt[c]. qꝛ illa verba vendo castrũ cũ pertinentijs de
bent intelligi de illis rebus que sunt ꝑprie ptinẽtie castri seu de
iurisditiõe ipsi9 territorij. ꝛ sic nõ veniũt res spãles vt sic illa oĩa
vniformiter itelligant. allegat in ar. l. iam hoc iure. ß. de vulg. ꝛ
pu. vnde si habuit ibi aliquas possessiones q̃ nõ sũt de ptinẽtijs
vel iurisditione castri. lꝫ sint site i territorio castri. tñ ñ vẽiunt ap
pellatiõe iurisditiõis seu ptinẽtie castri si eas habuit ibi vt quili
bet ꝑuatus. ¶ Cõfirmo vltra eum. qꝛ videmus q si dico vẽdo
tibi tale fundũ cũ oĩbus iuribus meis vident tñ vendita ea que
sunt de natura rei vẽdite. his vbis vtit Jnno. formaliter in. c. ex
lris de iu. pa. allegat. l. si mercedẽ. §. i. in vltimo rñso. ß. de acti.
emp. vbi si vendo fundũ meũ nõ venit sepulchruꝫ ibi existẽs qñ
ad tale sepulchrũ erat iter publicũ. secus si priuatũ. Et ideo i p
24 posito p verba Jnno. in. d. c. ex litteris. q̃rit Bal. in. l. a procu
ratore. C. mãda. si vendo possessiones meas quas habeo in tali
territorio cũ oĩbus iurib9 suis. ꝛ habeã ibi aliquas domos in q
bus pcipio passagiũ vel pedagiũ a trãseũtibus vtꝝ passagiũ in
telligat venditũ. ꝛ dicit q nõ. qꝛ passagiũ illud nõ est de natura
25 rei vẽdite. sed ẽ aliud ius incorporale. ¶ Jtem dicit ibi si habui
ius erectiõis furcarũ. ꝛ ibi exercebã merũ iperiuꝫ q nõ venit me
ruꝫ iperiũ in illa vẽditione. allegat ad hoc notabile verbuꝫ Jn
no. in. d. c. ex litteris. ꝛ de illo verbo Jnn. facit ẽt mẽtionẽ Bal.
in Rica. C. de cõtra. emp. alias. ß. in. viiij. ꝛ i. l. fi. C. si. cen. vel re
li. ¶ Ad. q. formatã hic p Jmo. vide q̃ no. plene. per Bal. post
gl. in. c. i. de capi. q cu. vendi. vbi ponit an vendito castro intel
26 ligant vẽdita molẽdina castri. ¶ Ex verbis Bar. hic i. q. quam
supra retuli colligit q si qs vẽdidit castrũ cũ territorio videt vẽ
dere omnẽ iurisditionẽ. ꝛ hoc ẽ verũ in iurisditiõe coherẽte ter
ritorio. vt etiã probatur in. l. i. §. cum vrbem. ß. de offi. pre. vr. se
cus eẽt in iurisditione coherẽte persone ꝛ non territorio: qꝛ tunc
vendito castro nõ itelligitur vendita iurisditio. huiusmodi ꝑso
nalia enim non sequunt funduꝫ. l. fi. ß. de contra. empti. l. i. §. fi
heres. ß. ad trebel. ¶ Et tangit per Guil. d cu. ꝛ Bal. in. d. §.
in initio. alias in. d. §. cũ vrbẽ. ꝛ p Dy. ꝛ Bar. in. l. inter eos cuꝫ

l.seq.ꝯ.ti.i.ꝑ bar.in.l.si in aliena.ꝟ.ti.i. vbi ponit an prescripto castro intelligat prescripta iurisditio.ꝛ ꝑ eūdem in.l.i.in vltima col.ꝯ.de iurisd.om.iudi.ꝛ in.l.i.C.de excuſ.mune.lib.x. ꝑ eundem plenius in cōsilio suo icipiente. Queritur an iurisditio.ꝛ in l.ij.in ꝑn.ꝟ.de verbo.signi.ꝑ Oldra.in consilio.cclij. incipiente ad.q.per Hosti.in sūma de offi. dele.§.que āt. per Spe.ꝛ Jo.an.in ti.de iur.om.iu.in ver.que aūt meri.per Bal.in.l. fi.ꝯ.de cōsti.ꝑn.ꝛ in.l.si plures.in.ij.col.C.de condi.inser.ꝛ in.c.i.de capi.qui cu.vendi.ꝑ Ang.in.l.i.§. qui mādatū.ꝯ.de offi. e.cui man.ē iuriſ.ꝑ Pe.de ancha.in regula accessoriū.in tertia.q.de reg.iur.in.vi.aliquid ēt ꝑ Ro.hic. In quibus locis etiā reperietis quid iuris q̄n simpliciter dictū est vendo castrū ꝛ nihil dictuz est de territorio. Ro.hic dicit ꝙ nō venit territoriū.non est verum.sed dicatis vt dicit Bar.in.d.l.ij.ꝟ.de verbo.sig.vbi in cōcessione a ꝑncipe facta de castro venit etiā iurisditio.d.§. cū vrbem.sed in concessione facta ab alio q̄ ꝑncipe an cōcesso castro veniant etiā adiacentia seu territoriū dicatis vt per Barto.in d.l.ij.ꝟ.de verbo.signi. Ubi dicit ꝙ aut facta ē mentio de castro absq; expressiōe nominis,ꝓprij tūc murus vel fossa finitur vt.d.l.ij.aut facta ē mentio de noīe proprio tūc veniūt adiacentia ad totum territoriū.allegat.l.nam qđ liquide.§.si ita.ꝯ.de pe.leg.

¶ Ex predictis deciditur.q.vtruz si quis apprehendit poſ.domus videatur apprehēdisse poſ.omniūz rerū in ea existentium. In qua.q.dicit Ja.de bel.vt Bar. hic refert videri dicenduz ꝙ sic.q̄ q̄n vna res sub se plures cōtinet apprehensa ea intelligat apprehensa poſ.omniū que sub se continet.d.l.caius.tamen ipi loquūtur de rebus imobilibus adherētibus toto vniuersali vt si sunt plures camere in domo.sed q̄ro quid de rebus mobilibus Bal.in.l.de his.C.de furt.dicit ꝙ sic ꝑ.l.clauibus.ꝯ. de cōtra.emp.ꝛ ꝑ.l.si ego.§.dotis.ver.si quid enim interest.ꝯ.de iu.do. adde.l.i.§.si iusserim.in fi.ꝯ.eo. ¶ Sed contrariū videtur facere.l.qui vniuersas.in princi.ꝟ.eo.vbi qui possidet edes nō possidet singulas res in edibus existētes ergo qui possidet cōtinēs non videtur possidere contentū. ¶ Responderi potest vt colligitur ex verbis Angel.in.d.l.q vniuersas.in princi.dum dicit ꝙ illa.l.debet intelligi ꝙ nō possidet singulariter. sed in concreto sic.vnde videmus ꝙ ꝑ singulis rebus pōt possessor cōueniri rea li actione allegat.l.qui res.§.areā. in vltimo respōso.ꝟ. de solu.

¶ Item inquātum vidistis in lec.precedenti.in glo. q̄ opponit de.l.qđ meo.§.fi.ꝟ.eo. ꝙ ꝑ apprehēsionē partis nō intelligitur totius rei apprehēsa poſ.vltima solu.cōiter approbatur vt dixi. ¶ Addatis no.ꝑ Inno.i.c.sup litteris.i gl.sup ṽ.forsan. in fi. de rep.ꝛ in.c.i.lrīs.ꝺ resti.spo.in glo.magna.ꝛ Inno.in.c.dilectus ꝺ capel.mona.vbi vr̄ simplr̄ dicer̄ ꝙ illa possessio erat iniusta quā ali9 apprehēdit existētē vltra ptē quā apprehendit q̄uis hēat animū apprehēdēdi totū.ꝛ sic semp vr̄ dicere ꝙ ibi fuit rō eo q: fuit iniustus possessor. ¶ Hec sol. ꝯfundit ꝑ.§. ex ꝯrio.ꝟ.e.l.vbi q̄tū ad acqrēdā possessionē nō refert an apprehēsio sit iusta vel ne.vn̄ oꝫ itelligeṙ ꝙ erat iniusta possessio.vt q: ali9 erat in fundo.ꝛ possider. ¶ Ulti.gl.format ar. ꝺ baptizato ꝛc̄. bar. h̄ se remittit ad cano.vide ino.ꝛ alios i.c.debitū.ꝛ gl.ꝺ bapti.i l.vulgaris.i ꝑn.ꝟ.de fur.ꝛ gl.ꝺ pe.di.i.i.c.vulgaris.ꝛ gl.i.c.pro pte i fi.de ꝯſe.di.iiij.in q̄bus locis magis cōiter ꝯcludiṫ. lꝫ opi. sint varie ꝙ sufficiat partē corpis eē baptizatā ēt si baptizatum nō sit caput.arg.huius.l.ꝛ.d.l.vulgaris in ꝑncipio.

Incertam.

Partem icertā rōe loci ꝛ quote nō pōt q̄s icipere possidere.h.d. ¶ Casus talis est. Ticius fundū mihi vēdidit ꝛ tradidit asserēs se mihi ꝯcedere oēs possessionē quā i dicto fundo habuit.ꝛ qcq̄d ipē possideret ꝛ q̄tā ptē ꝛ i quo loco fundi.an istā icertā ptē poſ.possim acqreṙ.ꝛ sic dicar possideṙ ꝛ ꝑ ꝯ̄ns vsucapere ꝛ pscribeṙ.iuriscōsult9 dicit ꝙ nō. ¶ Glo.q̄rit an tici9 eēt icertus q̄tū ipse possideret. ꝛ dicit ꝙ sic q̄si velit ꝙ vbi cert9 fuisset q̄tū possideret ꝛ certe ꝯstare posset q̄tū possideret. ꝛ iste cui tradit9 fuit erat ei9 animi vt oē possideret qđ tici9 possidebat talē icipere possidere.q: certū ē illud ꝑ relatiōeꝫ ad aliō si ꝑt cōstare q̄tū possedit tradēs. vnde ꝑ relationē ad aliud icertū redditur certū.l.ait ptor.§.i.ꝟ.de re iudi.l.īstitutio talis.ꝯ.de cōdi.i sti. Dicebat tn̄ Paul.de ca.hic hāc glo.nō eē verā.dū dicit q: i certus erat tici9 ꝛc̄.ꝛ dicit quō pōt eē ꝙ ticius possideret ꝛ incertus eēt q̄tuꝫ possideret.q: hec incertitudo impedit possidere vt hic.vnde dānauit glo. ¶ Tn̄ docto.sequuntur cōiter glo.quā defendo ꝛ dico ꝙ constare potest ꝙ ego icertus sim de poſ.mea.ꝛ tamen possideā vt si mihi ē quesita poſ.ex cā peculiari ꝑ seruū meū vel filiū meū mihi ignoranti queritur possessio: etiam quo ad vsucapionem:vel per seruum meū ex alia causa mihi acquiritur poſ.vt.l.i.ꝛ ibi no.C.eo. vnde si ignoro q̄tum possideo per seruum vel ꝑcuratorem tn̄ possideo.

3 ¶ Pro expeditione glo.vltime arguitur sic. dicitur hic ꝙ incerta pars non potest possideri.nam omne quod vendicaṫ possideṫ.l.i.C.de alie.iudi.mu.cau.fac.nam nō intento rei vendicationem nisi contra possidenteꝫ sed partis incerte datur rei vendicatio.l.que de tota.ꝯ.de rei ven.ergo incerta pars possidetur. Glo. dicit ꝙ in hoc argumento seu sophismate est fallentia accidēter sicut quando dicimus sic iste tenebatur mihi directa actione ex maleficio.quia cōmisit aliqđ delictū ex quo tenebatur mihi ad interesse.l.ne qcq̄ ꝑ socio. l.qui in nomine.ꝟ.de fal. talis quia deliquit postea fit seruus quia passus est ad precium participandum se venundari.l.ꝛ in seruorū.ꝯ.de sta.ho.nō pōt ergo cōtra eū dari directa actio ex delicto.q: mutatio qualitatis de libero in seruitutē operaṫ vt nūc detur actio noxalis cōtra dominum suuꝫ.quia teneṫ:aut satisfacere de damno dato.aut dare seruū ꝑ noxa.§. ex diuerso. insti.de noxali.sicut probatur in illo ar.volo ꝓbare ꝙ tu cōedisti carnes crudas.dico sic quicquid emisti comedisti carnes crudas emisti ergo carnes crudas comedisti. Hic est fallacia qcq̄d emi comedi.sed nō in ea qualitate qua emi. sic hic. qcq̄d vendicaṫ possidetur. sed nō cum qualitate qua possidetur.quia incertuꝫ potest vendicari.sed non possideri incertum vt hic.ꝛ licet incerta pars vendicetur tamen non sequitur ꝙ incerta pars possideatur.vt hic i gl.

4 ¶ Queritur vltimo i gl. quando fiet restitutio incerte partis agenti rei vendicatione dummodo detur rei vendicatio ꝑ incerta parte.ꝛ se remittit ad no.in dicta.l.q̄ de tota.§.icerte.vbi dicitur ꝙ legatarius cui est legatus fundus potest agere ad fundi incertam partem.quia ignorat an hereditas sufficiat ad legata.an q̄rta supersit legatis deductis quando dubitat an locus sit falcidie vel nō. vnde potest dicere in libello peto rei vendicatione a te illaꝫ partem fundi que mihi deducta in falcidia venit restituenda.quia potest esse ꝙ non integram quartam detrahis.sed i modo restitutiōis ꝛ executiōis debet coram iudice liquidari.an sit locus detractioni falcidie vsq; ad quartam partem.q: curare debet iudex vt certam proferat sn̄iam.l.ij.ꝛ.iij.C. de sen. q̄ si.cer. q̄ti.ꝛ insti.de ac.§.curare. Uel potest damnari heres ad totum legatum restituendum prestita cautione ꝛ ꝓmissione per legatariū de restituēda ea parte quā postea probatur per heredem eum posse deducere vt plene declarat gl.in.d.§.icerte.

5 ¶ Extra gl.opponit gl.de.l.locus.ṽsi.icerta.ꝟ.eo.vbi potest possideri pars que erat incerta ratione loci.hic dicitur ꝙ pars incerta nō pōt possideri.igiṫ ꝛc̄.ad quod respondit ꝙ aut est in certitudo rōne ꝛ quote ꝛ loci.ꝛ tūc nō possum icipere possidere vt si nescio.an isto fundo habeas tertiaꝫ vel quartā pteꝫ.ꝛ nescio in quo angulo habeas istam tertiam vel quartam ptem.an versus orientem an versus occidentem.ꝛ tūc q: incertitudo dicitur rōne quote ꝛ ratione loci,ꝓcedit tex.noster. Quādoq; ē icertitudo ratiōe loci.ſꝫ certitudo ē rōne quote. puta scio te possidere tertiam ptem,ꝓ īdiuiso huius fundi certitudo adest rōne quote.ſꝫ icertitudo rōe loci.q: nō pōt videri que pars sit tua cū pro īdiuiso possideas.l.meuius.§.duobus de lega.ij.q: in minimo cespite terre tu habes tertiā partē.vnde nō pōt videri q̄ sit illa tertia ps que bene pōt possideri hoc mō loquiṫ tex.i.d.l.loc9. Quandoq; ē incertitudo ratione quote: sed certitudo ratione loci ꝛ pōt possideri:vt scio ꝙ possides ab

isto pũcto ad istũ sed nescio an spaciũ inter ista puncta sit tertia vel q̃rta totius fundi tui.l.si fur.§.fi.ꝛ ibi exẽplificat ita glo.ĩ.tit.i.l.ẽptor.ꝛ ibi no.ĩ.pro ẽpto.

6 ¶ Per hoc dicit Barto. se dixisse. Quidam vẽdidit mihi centum tabulas terre in tali fundo quas ego eligerem ꝛ cõstituit se nomine meo possidere per quod cõstitutũ trãsferẽ pos. regulariter.c. cum venissent de resti.spo.l.quod meo.in pnci.ĩ.eo. Querit̃ vtrũ possim agere rei ven. contra eum qui centum tabulas ex illo fundo vendiderat ac si sit tradita res ꝛ translatũ dominium antequã eligeret centum tabulas.ꝛ dicit se dixisse ꝙ nõ.per istum tex.quia est incertitudo rõne loci ꝛ quote. ideo nõ potest possideri. Habetis ergo ex premissis tres casus. Primo ꝙ icertitudo ratione loci ꝛ quote impedit translat.pos.vt si vendo tibi qcqd possideo ignorabis quid possideo ꝛ q̃tũ ꝛ in qua p̃te.nam non transferẽ pos.etiam si dico.x. tornaturas huius predij tibi vendo. qꝛ ẽ incertitudo ratione loci ꝛ quote.ratione loci.qꝛ nõ dixi an in oriente vel in occidente.rõne quote.quia nõ dixi an quarta vel tertia. habet tũc locum tex.noster. ¶ Tertio incertitudo ratione loci sed certitudo ratione quote. vt dixi quãdo res trahit̃ pro ĩdiuiso ꝛc̃. ¶ Extra glo.ĩducit̃ tex.no

7 ster ad.q.an si qs in istrumento cõstituit oĩa bona p̃sentia ꝛ futura possideẽ nomine creditoris sui vel alterius trãsferat̃ in illum pos.etiã futurorũ quando erũt acquisita.facit iste tex.ꝙ nõ.ꝛ sic quo ad futura nihil operatur cõstitutum.qꝛ futura incerta sunt q̃ non possident̃ vt hic.ꝛ ita tꝫ Bal.in.d.l.i.§.fi.cũ.l.se.s̃.p socio.in lec.antiqua.per illum tex.in.d.§.fi.cum glo.in verbo possunt.iuncta.l.se.ꝛ qꝺ ibi glo.in ver. tradere nam ibi probatur a pari procedere cõtractũ societatis factũ eẽ oĩum bonorũ.ꝛ esse factũ cõstitutũ oĩum bonorũ quo ad pos.qꝛ per cõtractũ societatis oĩuꝫ bonorum transferẽ pos.rerũ socij pro dimidia sicut per cõstitutum.ꝛ tñ si quis faciat societatem oĩum bonorum nõ extendit̃ quo ad futura vt eorũ dominiũ transferatur.vnde futurorũ erit dominiũ quesitum sꝫ opꝫ aliuꝫ socium qui non acquisiuit agere vt alius cũ eo cõmunicet actione ꝑ socio.alias nõ sunt cõmunia.l.si qs societatẽ.eo.ti.sed ibi dicit̃ ꝙ societas oĩuꝫ bonorũ que operat̃ trãslationẽ dñij ꝛ pos.solũ operat̃ quo ad presentia sic ergo debem⁹ dicere quo ad ꝓpositũ. istaꝫ p̃tem etiã sequit̃ Ro.H. ¶ Addo ange.idem tenentem in.l.fi.C.de pac.ꝛ Bal.ꝛ ang.in.l.stipulatio hoc modo ꝯcepta.ĩ.de v̾bo.obli. Sꝫ ꝯ̃riũ tꝫ Ja.bu.ĩ. l.fi.C.q̃ res pig.ob.pos.ꝛ bar.ibi eum refert q tamẽ nõ videtur firmare se.Saly.ibi firmat opi.Jac.bu.arg. illius l.fi.C.que res pign.quia sicut in obligatione veniunt futura sic in constituto. Istã partem tenet ẽt Bart.in consilio incipiente Punctus talis est. pater filio suo emancipato.ꝛ ang.in sua disputatione ĩcipiente in refulgenti palatio. ꝛ in consilio suo.clxxviij. incipiente. In xp̃i nomine visis instrumentis predictis.ꝛ Bal.in l.si quis argentum.§.sed ꝛ si quis.C.de dona.ꝛ ang. in.l.i.in pn.s̃.de pig.ꝛ Imo. ꝛ Ro.in.d.l. stipulatio hoc modo concepta.vbi ꝑ hoc etiam Imo.allegat.l. q̃uis.ĩ. de preca.vbi si constituo me possidere precario nomine tuo ancillã:istud precariũ extendit̃ etiam

8 ad partũ ex ea nasciturũ ergo ad futura. ¶ Hãc ꝯclusionẽ limitauit notabiliter bal.ĩ rubrica. C.ꝺ ꝯtra. ẽp. in.xxj.q.nisi ille q ita ꝯstituit acqrat nouam pos.nõ vt mihi acqrat.qm̃ hoc casu nõ acqreẽ mihi.qꝛ ĩ querendis potuit mihi p̃iudicare.allegat.l.fi.C.eo. ꝛ ita dicit dixisse Franciscũ tigri.de pisis preceptorem suum. ¶ Sꝫ in hoc vltimo sali.ĩ.l.ij.C.ꝺ ꝯtra.ẽp.ꝛ ĩ.l.actione.§.diximꝰ.s̃.ꝑ socio.tenuit ꝯ̃riũ qꝛ fꝫ eũ postq̃ ille q constituit possidere se bona presentia ꝛ futura nomine ticij acqsiuit pos.istam q̃uis acquirat eo animo vt non velit acquirere ei cuius nomine constituit se possidere tamen non potest mutare propositum.qꝛ ẽ obligatus ratione contractus preteriti. per rationem.l.sicut.C.de actio.ꝛ obliga.l.in cõmodato.§.sicut.s̃.cõmod. ¶ Non ob.l.fi.C.eo. qꝛ si nõ vult acquireẽ sibiip̃si põt alteri acqrere.sꝫ si sibi ipsi acquirit nõ põt preiudicare ei cuius noĩe cõstituit se possidere ꝑ dictã.l.sicut.vnde ꝓcedit opi.Bal.qñ acquirẽs vellet acqrere alteri pos.sꝫ si acqrẽs vult sibi acqrere ꝛ fraudare eũ nomĩe cuius se cõstituebat nõ põt.vnde videẽ melius loqui Sali. Unde cõcludo ꝙ si cõstituo me possidere oĩa bona presentia ꝛ futura valet constitutũ etiã quo ad futura per.d.l.fi.C.q̃ res pig.ob.pos.ꝛ.d.l.q̃uis.ĩ.de preca. Itẽ qꝛ non videtur prohibitũ. ¶ Non ob.rõ incertitudinis.qꝛ dico ꝙ ẽ incertitudo anteq̃ bona futura acqrant̃.sed quãdo sunt acquisita nõ subest amplius incertitudo sicut dicit̃ in fructibus nasciturus emẽdis qꝛ natis ipsis nõ dr̃ vẽdita res ĩcerta.ante sic.l.nec ẽptio. s̃.de ꝯtra. emp.l.interdũ.in pn.ĩ.de v̾bo.obliga. Quantũ aũt ad limitationeꝫ Bal.dixi ꝙ meli⁹ loq vr̃ Sali.qꝛ quãdo qs acqrit futura si sibi acquirit ea intẽtione vt nõ acquirat ei cuius nomĩe ꝯstituerat se possidere nõ põt.sed si vt alteri acqrat q̃siuit ꝛ põt p̃iudicare ei cuius noĩe ꝯstituit ꝑ.l.i.§.hec q̃ ꝺ seruis.ꝛ.§.ꝑ ꝓcuratorẽ.s̃.e. Ad.l.i.in fi. cũ.l.se.s̃.ꝑ socio.dico ꝙ ibi ĩ ꝯ̃ctu societatis nõ cõprehendebat̃ tacite ꝯstitutũ quo ad futura bona.sed quo ad p̃sentia.nõ mirũ si nõ ad futura extendat̃.ꝙ aũt ibi nõ cõprehenderet̃ ꝯstitutũ quo ad futura:patet ꝑ.d.l. si qs societatem.e.ti.

9 sed hic fuit ꝯstitutũ expresse appositũ quo ad futura.vbi aũt qs cõstituit se possidere simpliciter an ꝯstitutũ trahat̃ ad futura.notatur ꝑ Jac.bu.in.d.l.fi.C.que res pig.ob.pos. ꝛ ibi per alios quos non refero.qꝛ ad ꝓpositum nihil facit.

§ **Neratius.** ¶ Possidens fundũ nõ possidet thesauruꝫ in eo existenteꝫ siue sciat ꝙ ibi sit:ꝛ vbi siue ignoret.qnimo idem est postq̃ repertus est si non fuit apprehẽsus ꝛ de loco mot⁹.hoc dicit. Et diuidit̃ in tres p̃tes. In p̃ma ponit̃ decisio neratij ꝛ ꝓculi. In s̃a dictũ bruti ꝛ maurilij. In tertia ponit̃ sñia sabini veritatẽ ꝯcludẽtis.scd̃a ibi certũ.tertia ibi qdã. ¶ Casus talis ẽ.habui fundũ quẽ possedi in eo erat thesaurus.querit̃ an thesaurũ dicar possidere ꝑ solã fundi pos. dicit tex.ꝙ nerua ꝛ ꝓculus dixerũt ꝙ sic.qꝛ opꝫ cũ naturali pos. cõcurreẽ animũ vel aliud qꝺ sufficiat ꝓ naturali apprehẽsione.vt hic.ꝛ qꝺ deest naturali apprehẽsioni suppleẽ ꝑ animũ possidendi. Scd̃o ponit opi.bruti ꝛ maurilij q̃ ẽ ꝙ ille q possidet fundũ dicat̃ ẽt ĩcipere possidere thesaurũ ẽt si nesciret thesaurũ eẽ ĩ fundo.qꝺ ĩprobat iuriscõsult⁹.qm̃ si nescit vbi sit.quõ ẽ possibile ꝙ dicat̃ thesaurũ possidere fortius ẽt si scit ñ dicit̃ possideẽ ꝛ vsucapere:qꝛ scit eũ nõ eẽ suũ. ¶ Ultimam ponit opi. quaꝫ approbat vt verã ꝛ fuit sabini q̃ est ꝙ nõ dicit̃ quis thesaurũ possidere nisi sciat vbi sit ꝛ apprehẽdat eũ:ꝛ ꝺ loco moueat ꝛ nõ aliter dicit̃ thesaurũ possideẽ. ¶ Ex tex.no.quõ acquirat̃ pos. thesauri ꝛ ꝙ ꝑ apprehensionẽ fundi nõ dicit̃ qs possidere thesaurũ in eo existẽtẽ.vnde hẽtis limitationẽ ad pncipiũ nr̃e.l. vbi dixi.qui possidet cõtinens possidet etiaꝫ ꝯtentũ ꝑ.d.l.clauib⁹. de cõtra.emp.l.i.§.si iusserim.s̃.eo.l.si ego.§.dotis ãt.s̃.de iur.do.ver.quid enim itereſt.qꝛ hoc verũ ẽ preterq̃ in reb⁹ q̃ ĩuentiõe q̃runt̃.qꝛ si apprehẽdo pos.fundi ad hoc vt possideã thesaurũ in dicto fundo oꝫ thesaurũ ĩuenire ꝛ apprehẽdere vt hic ꝛ.l.nũq̃.§.thesaur⁹.s̃.ti.i.iũcta.l.si barsatorã.C.de fideius.vbi ĩuentũ dr̃ id qꝺ ẽ apprehẽsuꝫ. ¶ Glo.sup v̾bo.possessio.arguit ꝙ in tex.nõ fiat bona illatio.imo deberet ꝯ̃ria illatio resultare. ꝛ cum dicit̃ ĩ tex. ꝙ reqrit̃ naturalis app̃hẽsio ꝛ anim⁹.supple vel aliud qꝺ ꝑ naturali apprehẽsione habeat̃.ꝛ tunc bona est illatio. ¶ Glo.sup verbo.possidet.arguit de.l.si is qui.ĩ.eo.vbi furiosus retinet pos.ergo possidet sine animo. Ad qꝺ respõdet q̃ nõ incipit possidere sine animo.sꝫ retinet bene iã inceptã vt dormiens ꝛ furiosus. ¶ Gl.sup v̾bo nõ possidet thesaurũ ponit vtrũ hec v̾ba referant̃ ad ꝓxime dictũ an ad supi⁹ dicta.ꝛ dicit ꝙ ad superi⁹. Imo.hic dicit ꝙ gl.nõ bene dicit.qꝛ hec rep̃hẽsio tex.põt referri ad ꝓxime dicta.ꝛ etiã ad superi⁹ dicta.qꝛ vtrũqꝫ.ĩ.eo reprehendit̃. ¶ Glo.sup verbo alienũ.ar.d.l.nunq̃.§.thesaurus.s̃.ti.i.vbi habeẽ ꝙ thesaur⁹ ꝓprie dicit̃ quando stetit tãto tempore recõditus ꝙ non ẽ initij memoria hominũ. ꝛ ãtiquus dñs eius amisit dominiũ.hic aũt dicitur ꝙ fuit alien⁹ ꝛ respondet glo.ꝙ põt appellari thesaur⁹ ĩproprie.s.cũ dominus dominiũ habuit:vt in.l.thesaurus.s̃.ad exhi. ¶ Uel scd̃o dicit debe

re intelligi tex. dum dicit alienum. s. quo ad te idest nō tuū quē/admodū dicit in. l. fi. C. unde vi. ubi dicit ꝙ tuū nō ē: debes sci/
2 re ad aliū pertinere. ¶ Glo. sup verbo motus sit. argu. de. l. i. §. i. ꝟ. eo. ubi qui p̄mi possident. ubi per apprehensiones efficit q̄s dn̄s rei q̄ in nulli⁹ bonis est. hic aūt requirit ꝙ sit de loco motus licet glo. dicat ꝙ videatur p solū aspectum possessionē debere q̄ri p illū tex. nā ibi nō dicit ꝙ p aspectū acquirat. vnde glo. male alleg. melius arguisset de. l. i. §. si iusserim. ꝟ. eo. veritas vr̄ ꝙ ibi tex. huic nō ꝯtradicit ſʒ bene ꝯtradicit. §. si iusserim. ¶ Et ad aliuʒ tex. dic ꝙ ibi pos. acquirit p aspectuʒ. q: ꝯcurrebat voluntas tradētis. ergo sufficit aspectus qui h̄ nō ꝯcurrebat. vnde nō sufficit solus aspectus. sic etiā i. d. l. clauib⁹. voluntas tradētis. ¶ Uel dicit glo. res ibi videbat. hic nō. hāc reprobat. p. d. l. clauib⁹. vbi tc̄ res i domo nō videbāt. Subdit glo. si qs vellet dicere ꝙ sicut i. l. clauib⁹ iteruenīūt claues q̄ p apphēsiōe hēnt ꝛ sic apphēsio fundi deberet ēt opari acqsitionē thesauri. dicit nō tradit hic pos. fundi vt thesaurus apprehendat qd̄ fit in. l. clauibus. q: tradunt ibi claues vt pos. domus apprehendat ꝛ eoruʒ
3 q̄ sunt in domo. ¶ Ultimo dicit dic: vt no. in. l. i. ꝟ. eo. in p̄nci. in glo. in ver. i. vbi dixi differentiā iter res que in nullius bonis sūt. ꝛ q̄ in bonis sunt alteri⁹ q: q̄ in bonis alteri⁹ sunt acqrunt ex inspectiōe ꝯcurrente volūtate tradentis. l. qd̄ meo. §. si p venditorē. ꝟ. eo. ꝛ. d. §. si iusseriuʒ. q̄ i nullius bonis sūt acquirunt inuentione. vt in thesauro i quo tenui ꝙ reqrit apphēsio. p. d. l. nūq̄ §. thesaurus. Idē i aliis reb⁹ q̄ in celo terra mari capiunt ꝺ qb⁹ p. d. l. i. in p̄n. ꝟ. eo. q: reqrit apprehēsio. Et p̄dicta inducunt p Ang. hic ad q̄ōneʒ. Statuto cauet ꝙ si qs iuentus fuerit cū armis puniat in tm̄. quis cū armis fuit iuentus. sed nō apprehensus. an debeat puniri pena statuti. dixi i. l. i. in p̄n. ꝟ. e. vbi Bar. ꝛ retuli verba Bar. ꝛ dixi pleni⁹ me hic dicturū. ¶ Bar. hic tenet ꝙ regrat ꝙ inuentus sit ꝛ apprehēsus. al's nō sufficiat. facit iste tex. iuncta. l. nunq̄. §. thesaurus. ꝟ. ti. p̄xi. vbi pbat ꝙ regratur apprehēsio. q: q̄uis thesaurus iuentōe acqrat. tū itelligit ꝛ apprehensiōe. facit ēt optima littera in. l. si barsatorā. C. de fideius. vbi q p̄misit iuēire latronē nō liberat nisi eū exhibeat captū ꝛ istā partē tenet Cy. in. l. 3. C. eo. ꝛ Bar. in. l. i. in p̄n. i viij. col. ꝟ. eo. ꝛ cū eo ibi transit Pau. de ca. Idē tʒ Bar. ꝛ Bal. in. l. itē lapilli. in fi. ꝟ. de re. di. vbi similiter dicit ꝙ si statutū punit mulierem portantē perlas intelligit si fuerit inuenta ꝛ capta istā opi. etiā tʒ Ange. in. l. q. ꝟ. de ꝟbo. obli. ꝛ. l. si fugitiui. C. de ser. fug. ¶ Sed Ang. hic aliter putat eē dicendū videlicet ꝙ imo dictū statutū itelligat de eo q fuerit inuentus cuʒ armis. adeo ꝙ cōuincat de delatiōe armoꝝ p pbatiōes. ad hoc alleg. tex. i. l. i. C. de rap. vir. Forasse voluit ponderare ibi post p̄ncipiū dū dicit si in rapina inueniat ꝛ depbensus fuerit. ecce ibi ponunt ista duo iueniri ꝛ deprehēdi vt diuersa. vnde dicit iuent⁹ ēt qui nō ē dephensus. q: copula ꝛ: posita iter diuersa cōiungit vulgata glo. in Rica. ꝟ. de iur. ꝛ fac. igno. vnde videt satis eē ꝙ ꝯuinci possit p pbationes. ¶ Ad idē allegat tex. in. c. i. in fi. de dila. duʒ dicit si iudex iuenerit rē ita se habere verificat ex pbationibus. ergo accipit inuētus p ꝯuictus. ad idē allegat insti. de dona. §. alia duʒ ibi dicit. Alia isup ad vberiorē exitū donationis inuenimus ꝛc̄. ¶ Bene fatet ꝙ vbi statutū daret p̄miū officiali inuenienti aliquē cū armis ꝙ tūc deberet itelligi de inuētione cū captura. p. d. l. si barsatorā. ¶ Sʒ Imo. hic dicit sub dubio forte se putare ꝙ ēt hoc vltimo casu p̄miū debeat officiali iuenīēti. ēt si nō apprehendat seu capiat. dūmodo officialis ꝯuincat p pbatiōes illū iuenisse cū armis p eadē iura q̄ in p̄mo casu fuerūt. ꝟ. alleg. p ang. ¶ Nec obstat dicit ipse. d. l. si barsatorā q: respōdet ꝙ cuʒ ibi ille p̄misisset iuenire latronē. verisimile ē ꝙ ꝯhētes itellexerit de iuentione cū captura ꝛ sic cū effectu. sʒ i casu dicti statuti alia videt eē rō q̄ ratio fuit odiū p̄fati delicti. s. portare arma vetita. ¶ Unde illa rō videt militare ēt si ē inuētus ꝛ nō deprehensus dūmodo ꝯuincat p pbationes. Et subdit ꝙ forasse in pratica seruaret opi. Cy. ꝛ bar. q: i pēis mitior via ē eligēda. l. si pses. ꝛ l. interpretatione. ꝟ. ꝺ penis. ¶ Ro. in. l. i. i p̄n. ꝟ. eo. trāsit cū opi. ang. hic sed ipsemet ang. i. l. nec in ea. §. ius occidēdi cū. l. se. ꝟ. de adul. aliter loqtur. dicit eni posse opi. ꝯcordari i casu quo statutū ponit penā iuento cū armis. q: aut iponit penā ordinariaʒ ꝛ pcedit opi. scd̄a. s. ꝙ verificet in iuento tm̄. aut imponit penaʒ extraordinariam. ꝛ habeat locum opi. ꝯtraria vʒ prima opi. nihil tn̄ allegat p qd̄ sua cōcordia pbet. ¶ Consideraui potuisse allegari glo. notabilē in. l. ictus fustiū glo. magna in p̄nci. ꝟ. de infami. vbi glo. vult ꝙ contra illuʒ qui est captus ꝛ deprehensus in flagranti crimine possit fieri executio absqʒ alia cause cognitiōe ꝛ s̄nia. vnde si Ange. intellexit de ista extraordinaria pena. i. extraordinaria mō imponenda sine cause cognitione ꝛ sine s̄nia. illa. glo. pōt ad hoc seruire. ¶ In hoc articulo q̄uis videat esse dubius ꝛ disputabilis p vtraqʒ parte. tamē nō est sufficienter responsuʒ ad iura que p opi. Cy. ꝛ Bar. allegantur. q: p̄mo nō est bene respōsuʒ ad tex. nostrū iuncta. l. nunq̄. §. thesaur⁹. ꝟ. titu. i. Nec videt bene responsuʒ ad. d. l. si barsatorā. vnde in casu. q. nostre. sicut Ange. vult ꝙ sufficiat inuenire idest ꝯuincere per pbatiōes eadem ratiōe debet sufficere in. d. l. si barsatorā. inuenire. s. cōuincendo p probationes ad iura allegata per Ange. pōt responderi ꝙ ibi verbū inuenire accipit ſm subiectā materiā[a]. q: qū refertur ad iudicē sicut in. c. i. de dila. intelligit per pbationes ex actis. sic ēt loquitur tex. in. §. alia. insti. de dona. nam nō posset tex. ille intelligi ꝙ imperator ibi inuenerit viā intelligendo de inuentiōe corporali. Ad. l. i. C. ꝺ rap. vir. potest respōderi ꝙ ibi accipit large verbuʒ inuentus pter ea que ibi loquunt ne supfluum reddat verbū deprehensus. ¶ Sed in materia
4 stricta vt in cōtractu. vel statuto dʒ capi inuentus idest deprehēsus p. d. l. si barsatorā. que loqtur in ꝯctu stipulatiōis q est stricte itelligendus iuxta. l. qcqd astringende. ꝟ. de ꝟb. ob. ꝛ. l. veterib⁹. ꝟ. de pac. Si aūt statutū vtit ꝟbo deprehēsus. an debeat intelligi actualiter. an. i. ꝯuictus Ange. in. d. l. si fugitiui dicit ꝙ intelligitur deprehēsus actu. idest capt⁹ ꝛ sic nō sufficit cōuinci p pbatiōes. p. d. l. si fugitiui. ꝛ. l. palā. §. q̄ i adulterio. ꝟ. ꝺ ri. nup. ꝛ. l. i. C. vbi qs decuria. vel cobarta.
5 ¶ Hoc sane itelligatis vex nisi ꝟba. l. vl' statuti ad iudicē dephēdētē referant. q: tūc itelligit deprehēsus. i. ꝯuictus p pbatiōes tex. est cū glo. i. l. ij. C. de custo. reo. ꝛ in. l. i. C. de peti. bo. subla. ꝛ ibi not. Bar. lib. x. ¶ Ad hoc etiā vide bonū tex. cū glo. i. l. i. in ꝟ. deprehensus. C. vb. se. vel claris. ꝛ aliquid per glo. in. l. ij. ꝛ ibi plene Pau. de ca. C. q testa. fa. pos. Sequit difficilis ꝛ subtilis. §. ex plurimis.

6 **Ex plurimis.** Eadem pos. haberi potest ex pluribus causis nō contrariis ꝛ vtilibus siue cōcurrant in tempore acquisitionis. siue post acquisitionem factam ex vna causa superueniat altera. dominium vero haberi nō potest ex pluribus causis in idem acquisitionis tempus non ꝯcurrentibus vtraqʒ causa manente. hoc dicit in effectu. Et ſm huncmodum sumandi cessant omnia ꝯria. Et diuiditur in tres partes. In prima ponitur regula affirmatiua in possessione vsqʒ ibi. ꝛ eum qui vsu cepit. In secunda illam probat per duo exempla in quoruʒ primo concurrebant due cause ab initio acquisitionis scilicet titulus specialis pro emptore. item generalis titulus pro suo. Secundum exemplum quando post acquisitionem factam ex vna causa superuenit altera que iungitur illi. ꝛ hoc vsqʒ ibi sic enim. In tertia ponit regulam negatiuaʒ in domino. ¶ Ad
7 euidentiam ꝛ littere ꝛ infra dicendorum habent iuuenes premittere ꝙ titulus pro suo de quo habemus specialem rubricam isra pro suo accipi potest tribus modis vt ibi in glo. rubrice. Primo quando nullum alium habemus specialem titulum. sed apprehendendo reʒ aliquam non extenuez in dominio vel bonis alicuius. nam tunc apprehensione fio dominus ꝛ possideo tit. pro suo. Idem quando res ad me pertinet. tamen nō habeo specialem titulum vt si ex rebus de quibus habeo titulum percipio fructus: hi fructus spectant ad me titulo pro suo. quia alium titu. in eis non habeo. licet in re p̄ncipali bene titulū habeam. ¶ Accipitur ꝛ

[a] ¶ Subiectā materiā. adde videnduʒ per eundem alex. cōsilio. xiiij. ij. lib. vbi ponit an stāte statuto ꝙ inuentus in domo possit impune offendi si quis fuerit inuentus ꝛ nō offensus i domo sʒ persequtus extra domum ꝛ offensus an offendēs debeat puniri ꝛ vide ꝙ voluit Jo. an. i addic. ad spec. in tit. de consti. vbi ponit de inuento cum blado cōtra prohibitionem statuti.

scdo mo ti. p suo. put accipit hic: vt qn habeo titulu3 specialē in re vt emi rē quā possideo titulo p emptore cū quo ocurrit ti. generalis q appellat p suo. t sic accipit hic. qz possideo siue p emptore. siue p donato. siue p dote semp dico: ēt possidere titulo p suo generali t eodē tpe quo mihi qsita fuit pos. ex titulo spāli eode3 tpe t ex ti. generali. ¶ Tertio mō accipit generalr vt oīs ille q nō possidet nomine alieō. s3 suo nomine p se t ad suā vtilitatē dicat p suo possidere. nā colon' possidet p alio. l. pegre. §. qb'. j. e. l. ij. C. co. de vsucap. s3 ēt si ali' sit iniust' possessor puta qz nullū titulū h3 i ea nec i alia. vñ ea res puenit dr possidere generalior ti tulo p suo. t isto tertio mō nō ē titulus vsucapionē pariēs: qz tūc qlib3 possessor ēmalefidei ēt si sine titulo vsucaperet. ita dicit glo. i rubrica. s. p suo. s3 scdo mō accipit hic: vt. s. dixi. ¶ Casus talis est. qrit apud iuriscō. vtp ex vna tm cā an ex plurimis causis possit qs acqrere pos. dubiū facit. qz ex pos. causat dominiu3. t ex vna tm cā dominiū pōt haberi. qz dominiū ē qd pfectum. iō semel dominus nō pōt amodo effici dominus. hoc nō obstāte hic dr ptrariū. s. q ex plurib' causis possumus possidere idest ex plurib' titulis. Et ponunt duo exēpla. vnū qn ambe cause possidēdi ceperūt eodē tpe cōcurrere vt possideo rem p emptore. qz emi bona fide a nō domino incepi possidere t vsucapere p emptore eodē tpe icipio possidere t vsucapere ti. p suo. Aliud exemplū vbi qs possidet t vsucapit ex duab' causis nō cōcurrentib'. eodē tpe acqsitionis. s3 vna supuenit post aliā. vt qz qs possidet p emptore si ei successi t fui heres eius in hrditate iuenio talē rem dico: possidere t p emptore vt defunctus possidebat qz ego represento psonā ei' i oīb' causis t acqro nouū titulū possidēdi qz icipio possidere p hrde. t iste due cause possidendi habēt diuersa initia. qz ti. p emptore h3 initium a tpe quo defunctus emit. titul' p herede a tpe quo ego defūcto successi. t ex vtraq3 cā dico: possidere t vsucapere. qs erit effect'. j. videbim'. ¶ Nec obstat qd dicit de dñio: qz dñium est qd pfectū. ideo nō pōt acqri ex plurib' causis. qz semel effect' dñs est impossibile ex alia cā vel alio titulo q efficiat domin'. vt si qs emit a vero domino efficit dñs. postea emit ab alio. hic secund' titulus ē inutilis t nullius momenti.

3 hic ē casus. Ex isto textu nota q heres dicit possidere re3 ex illo titulo quo possidebat defunctus. Et iō facit hic tex. fm Imol. hic ad. q. formatā p glo. in. l. iij. s. de peti. heredi. vbi dubitat glo. an si succedo ab itestato ticio q fuit heres seij ex testamēto dico: esse hrs seij ex testō i quo magis cōmuniter cōcludit q si inspicimus cām pximā dico: esse heres seij ab itestato sicut ab itestato successi ticio per cui' mediā personā cōsequor hereditatē seij s3 si ispiciamus cām remotā dico: esse heres seij ex testamento sicut fuit tici'. de quo ēt vide no. p Bar. i. l. t eandē. §. actiōes. ad fi. j. de excep. re. iu. t in. l. qui i aliena. §. interdū. t ibi p oēs p illū tex. s. de acq. here. t p omnes in. d. l. iij. ¶ Scdo nota duas regulas quap vna est affirmatiua i pos. alia negatiua in dominio put ex sūmario colligit. ¶ Venio ad glosas ad qs aliquantulū aduertatis. qz materia est aliquantulu3 difficilis.

4 ¶ Glo. sup vbo vsuceperit oppo. fm By. quando ex aliq cā effectus sum dominus t possessor nō possum apli' ex alia cā effici possessor. l. cū res i versi. duplicē titulū possessiōis. fm vep t cōe3 intellectū doc. C. de ptra. emp. t. l. ij. §. fi. j. p empto. nam i d. l. cū res. dicit tex. q si effectus fui dominus ex titulo emptionis acqsito a defuncto. qz res fuit mihi tradita a defuncto q vendebat eā mihi t tu heres eandem postea mihi donas nō possum habere duplicē titulu3 possessionis intelligendo titulu3. i. cām pos. vt h qz ex pma cā fui dominus t possessor. Sic in. d. l. ij. §. fi. qcquid ibi glo. dicat. vbi si p emptore possedi rē deinde acqsiui eā a vero dño añ pfectam vsucapionē dicit ibi q mutat cā pos. ex supuenienti titulo. qz pma dsinit t extinguit t scda q est vtilis sola manet. t cū ex vltima fiā domin' t possessor nō possum possidere ex alia cā: nō sic hic dicit t eu3 qui vsuceperit tc. si vsucepit titulo pro emptore. vel alio nō d3 alio titulo posse possidere. Rō ē qz cum semel effect' fuerit dominus per vsucapionē cōpletam ex prima cā sitq3 possessor ex eadē cā pria est impossibile. qz est pfectum dominiū vt incipiat de nouo possidere ex alio titulo. qz ali' est inutilis p. d. l. cū res. ¶ Propterea ponit hic vna expositio in glo. q sentit hoc ptriu3. t expssius By. hic. qz dicit gl. vsuceperit i futuro. subiunctiui t sic intellige q nundū perfecta erat vsucapio. ¶ Uel fm By. intellige vsuceperit. i. vsucapere ichoauerit t sic si nō ēt pfectum dominiū q tum erat ex pcedenti titulo p emptore pōt possidere t vsucapere ex nouo titulo. qz pōt possidere t vsucapere ex plurib' titulis vt hic. sed si tex. diceret vsuceperit. t sic iā esset vsucapio pfecta ēt ipossibile ex nouo titulo supuenienti acqrere cām vel icipere vsucapere t possidere. Tamē inquātū ponit glo. exponit q pōt stare in pterito subiunctiui. videt esse cōtra arg. supra formatū t cōtra mentē By. qz si est ppleta vsucapio. t sic dominiū ē iā qsitū. nō debet posse icipere possidere ex noua cā. p. d. l. cum res. nisi tūc subaudiremus q stet ppie littera. eā tūc itelligendo in prio exemplo posito hic in tex. s. qn vsucepit t possedit titulo p emptore. t pro suo. nam tūc in idem tpus acqsitionis pcurrant iste due cause possidendi cessat arg. qz qn est vsucapio pfecta titulo p emptore. eodem tempore perfecta est ti. pro suo vt dixi in euidentialibus. qz due cause vsucapiendi t possidendi possūt cōcurrere quando in idē tempus cōcurrūt. t tūc vsucapio ex duab' causis optime pōt pcedere. vt ex titulo emptiōis t p suo accipiēdo titulū pro suo. scdm qndam dispositionē. vt dixi in euidentialibus. ¶ Nec tūc ob. d. l. cu3 res. qz qd ibi dicit verū est ex noua cā superueniente. Sed hic intelligit ex antiq causa q habuit idem initium acquisitionis cum titulo p emptore. t sic breuiter littera potest accipi vsuceperit. i. vsucapere incohauerit. t sic plane pcedit. t sic cessat omne contrarium. Idem si accipitur in futuro. t sic nō cōpleta vsucapione si in preterito obstaret arg. s. formatum. Sed tunc potest dici q intelligatur q hic loquatur de duabus causis in idem tempus acquisitionis cōcurrentibus vt titulo pro emptore pariterq3 titulo p suo. ¶ Posset etiam alijs modis sustineri littera inquātum stat in preterito. verum qz hoc pendet ab his que veniūt dicenda super sequentib' glo. ¶ Glo. iō reseruo in additionib' dandis sup sequentibus glo.

5 ¶ Glo. super vbi. possideo. querit de exemplo quando dicar pro herede possidere. t pro emptore. t allegat pro hoc. l. t non tantum. §. ante pe. s. de peti. heredi. exemplum est planum. vt quia successi ei qui emit a nō domino.

6 ¶ Item querit predicta glo. si vna vsucapio citius finitur: an alia desinat: vt ea que erat inchoata. defuncto titulo pro emptore. an si prius desinat q titulus pro emptore desinat pariter titulus pro herede. Et concludit q vsucapione prima finita extinguitur scda. t dictum glo. est verissimum qz per vsucapionem est factus dominus perfecte. l. vsucapio. j. titu. i. l. traditionibus. C. de pac. t semel dominus non potest amplius effici dominus. l. sequitur. §. lana. s. titu. i. l. propias. C. de lega. vnde necesse est dicere extingui secundam vsucapionem. ¶ Probatur etiam per. l. ij. §. fi. j. pro empto. fm verum intellectum. vbi qui incepit aliquam rem vsucapere titulo p emptore si eandem rem pendente vsucapione emit a vero domino mutatur causa pos. t amplius non possidet ex primo titulo cum nō sit effectus vere domin'. vt hic.

7 ¶ In ea. glo. ibi qn ego heredes. j. eo. in prin. t est casus in. d. l. ij. §. fi. j. p empto. ¶ Uel capiens succedo tibi. qz per aditionem fio dominus. l. cum heredes. j. eo. in prin. t est casus in. d. l. ij. §. fi. j. p empto. ¶ Uel subtilius dicit glo. vna est vsucapio. sed adiungit noua forma. ¶ Glo. in hac secunda parte non intelligit contradicere his q proxime dixit nec corrigere dum dicit si prima vsucapio prius est finita q secunda q finita prima desinit secunda incōtinenti. nō dicit hic contrarium al's male diceret. sed nunc vult dicere q supra appellauit duas diuersas vsucapiones pro emptore. t p herede in eade3 re. dic q potest appellari vna vsucapio cui additur noua forma: que tempore incepte usucapiōis prime nō aderat. ut qn icepi usucapere aderat p ēptore. qz bōa fide a nō dño emi successi emptori additur eidē usucapiōi noua forma. s. p hrde. t hec uerba uadunt ad exemplū fm positum in lra dum loquit

de eo qui possidet.ꝛ ꝓ emptore ꝛ ꝓ herede q nõ ceperũt ĩ vno
initio ꝯcurrere ĩmo diuerso q primũ ĩcepit qñ defunctus emit.ꝛ
scõm incepit qũ adiuit hr̃ditatez ẽptoris.¶ Deinde glo.ibi vel
ab ipo initio iungũť due forme ꝯsiderat primũ exẽplũ duz loqť
de vsucapiõe ꝓ emptore ꝛ ꝓ suo.qꝛ he due forme seu cause ab
vno initio cõcurrere ceperũt.d.l.i.ĩ.pro suo.ꝛ iste due forme fa
ciũt vsucapionẽ habentẽ diuersas formas:vt sicut si qs dicit gl.
accepit cultellũ ꝛ ensem simul vel diuersis tẽporibꝰ ad vnũ finez
s.ad occidendũ hoiez.sic hic vsucapio hꝫ duas formas pro here
de ꝛ ꝓ suo.vel ꝓ herede ꝛ emptore.ꝛ habẽt eundẽ effectũ.s.ad
acqrendũ dñiuz mediãte vsucapiõe.ꝛ extinguiť seu occidiť do
miniũ pͥmi isti.de re.di.§.si tñ.¶ Hec glo.dũ vtiť hac forma lo
quendi.s.ꝑ vsucapionẽ occidiť dñium.notetis qꝛ habetis ex ea
ꝙ ꝗuis ꝑ p̃scriptionẽ acquiratur dñium vtile nõ directum.l.i.i
fi.s̃.de aqua plu.ar.auc̃.nisi tricennales.ꝛ ibi no.C.de bo.ma.
attamẽ ꝑ p̃scriptionẽ diciť occidi dñium ꝗuis p̃scribẽs directuz
nõ acqrat.sꝫ vtile.ꝛ hoc modo loquẽdi vtiť ẽt glo.in.l.si edes.
la.i.s̃.de ser.vr.p̃di.videatis Bar.tradentez.ĩ.§.ꝓxi.¶ Et rõ
quare h glo.ĩ.d.l.si edes dicat ꝙ ꝑ p̃scriptionẽ diciť occidi di
rectũ dñium est quia cũ p̃ferať hoc dñiuz vtile directo per to.ti.
C.de p̃scrip.lon.tem.ꝛ.l.sicut emptiõis.iuxta pͥn.C.de p̃scrip.
tri.an.merito dicimus ꝙ isto casu diciť occidi dñium antiquũ ꝛ
directũ qꝛ vtile eo potentius est cũ dominus pͥmus ꝑ hoc exclu
dať.¶ Glo.suꝑ verbo.nec enim arguit sic.diciť hic ꝙ dñiuz nõ
põt acquiri ex pluribus causis.sed ex vna.Contra quis põt ĩci
pere vsucapere ex pluribꝰ ꝛ diuersis causis vt ti.ꝓ hr̃de.ꝛ tit.
ꝓ suo ꝛc̃.vt h ergo cũ põt qs possidere ꝛ vsucapere ex diuersis
causis.ꝛ ꝑ vsucapionẽ dominiuz acqrať.d.l.traditiõibꝰ.ꝛ.d.l.
vsucapio.ergo dñium põt acqri ex pluribꝰ diuersis causis a pri
mo ad vltimũ qd̃ est ꝯtra tex.nostrũ.Ad qd̃ glo.dicit ꝙ h dꝫ in
spici ꝓxima cã nõ remota ꝓxima.i.traditio.nã ex titulo nõ acq
riť dominiũ.nec ex solo titulo perficiť vsucapio.sꝫ incipit qs vsu
capere ex die traditiõis quo tempore ĩcipit possidere per regulã
sine possessiõe.hanc cãm appellat ꝓximã.s.traditionẽ.¶ Con
siderãdo ergo traditionẽ cũ traditio sit vna.dicemꝰ ex vna sola
cã acqri dñium mediante vsucapiõe licet tituli sint diuersi.tñ tra
ditio est vna.iõ nõ põt dici acqri dñium ex pluribus causis me
diante vsucapione.sed ex vna.s.ex traditione.hoc glo.hic dicit.
¶ Sed.ĩ.e.glo.ĩ.iiij.oppo.h repȟẽdit ꝛ recte.qꝛ si iuriscõsul
tus ꝯsiderat cãm ꝓximã.vt hic dicit glo.male diceret differentiã
eẽ ĩter possessionẽ ꝛ dñiuz qꝛ pos.etiaz nõ põt aquiri.nisi ex vna
cã.i.ex traditione sicut dñium.sꝫ si cãm remotaz cõsiderat.s.cãz
legati donationis ꝛc̃.secus est.ꝛ tamẽ h vult esse differentiam ĩ
ter acqsitionẽ dominij.ꝛ pos.qꝛ põt acquiri dñium ex vna causa
pos.ex pluribus.vnde videť ꝙ ꝯsiderauerit cãm ꝓ causa remo
ta.qd̃ pꝫ hic in tex.cũ dicit pro emptore.pro suo.ꝓ herede.que
sũt remote cãe.¶ Unde vt circa quartã oppositionẽ videbitis
melior ẽ solutio ad pͥmã oppo.ꝙ ex pluribꝰ causis ĩ idẽ tp̃s acq
sitiõis ꝯcurrẽtibꝰ põt qs effici dñs mediante vsucapiõe sicut põt
ex pluribꝰ causis vsucapere.vt si qs ĩcepit possidere ti.ꝓ empto
re ꝛ ꝓ suo pariter.qꝛ tẽpore quo cepit vsucapere ꝓ emptore eo
dẽ tp̃e etiã incepit vsucapere titulo ꝓ suo.nã nũc bene verum ẽ
ꝙ dñium nãciscitur.qꝛ hoc fit ex plurimis causis eodẽ tp̃e ꝯcur
rentibꝰ mediãte vsucapiõe.ꝛ sic loqť ꝯtrariũ.sꝫ ex diuersis cau
sis diuerso tp̃e ꝯcurrẽtibꝰ minime possuz.qꝛ si ĩcepi possidere ti
tulo ꝓ emptore.ꝛ postea ĩcipio possidere ꝓ hr̃de.vt qꝛ defunctꝰ
cepit possidere ꝓ emptore succedo ei ꝛ ĩcipio possidere ꝓ hr̃de
ꝛ ꝓ emptore.qꝛ lꝫ nõ eẽt sua.tamẽ qꝛ ẽ reperta in sua hereditate
possideť.l.nõ tm̃.ĩ pͥn.ff.de peti.here.vñ ꝙ primũ ẽ ꝑfecta vsu
capio ex titulo ꝓ emptore desint alia ꝓ hr̃de currere ꝛ extinguiť
vt in glo.p̃cedenti.vnde tũc ex diuersis causis nõ possum effici
dñs mediante vsucapiõe per.l.ij.§.fi.ĩ.ꝓ emptore.¶ Secũdo
arguiť ꝓ expeditiõe glo.per vsucapionẽ acqrimꝰ dñium:vt.s̃.
dictũ ẽ.sꝫ ad ꝑficiendã vsucapionẽ reqrũť plura vt bona fides
ꝛ titulꝰ iustꝰ ꝛ ꝯtinuata pos.triẽnij.vt insti.de vsuca.in pͥn.ꝛ.C.d̃
vsucap.trãsfor.l.i.ergo dñium ꝑ vsucapionẽ acqro ex pluribus
causis qd̃ vr̃ ꝯtra tex.nostrũ.glo.respõdet ꝙ hec oĩa faciũt vnã
cãm possidendi ꝛ vsucapiẽdi ꝛ recte ĩ h dicit glo.¶ Tertio ar.
de.l.si mulier.§.eadẽ.ĩ fi.ꝛ.l.ꝛ eandẽ.§.actiones.ĩ.de excepti.
rei iud.vbi q agit rei vendicatiõe ad rẽ aliquã per aliũ possessaz
diť deducere oẽm ꝛ quãcũqꝫ cãm ex qua dñiuz sibi ꝯpetit qd̃ vi
deť ĩuuere dñiuz ex pluribus causis posse competere
Glo.dicit ibi nõ diciť dñium ex pluribꝰ causis compe
tere.sed bene verũ ẽ ꝙ nũc quis diciť deducere omne
ius.i.oẽm cãm ex qua sibi dñium ꝯpetit si rẽ petit ĩ tm̃
ꝙ si ꝓnũciatũ fuerit ꝯ eũ.s.eũ ñ eẽ dñm nõ p̃t postea
agere nouo iudicio tanꝙ̃ sit dñs ex spãli causa puta ex
dõato vel alio titulo.qꝛ quãdo generaliter pͥus egit vr̃
omne ius suũ in iudicio deduxisse.vnde vult dicere ibi
tex.ꝙ siue qs sit dñs ex cã ẽptiõis dõatiõis vel qũocũ
qꝫ ĩtelligiť illa cã quecũqꝫ sit deducta ĩ iudiciũ nõ aũt
ꝙ dñium ex pluribꝰ causis acqrať.¶ Quarto arguit
glo.de.l.si creditore.§.marcellus.de lig.i.ꝛ de.l.ĩ nu
meratiõibus.ĩ.de sol.ꝛ de.l.cum qs.§.de peculi.eo.
ti.vbi vna ꝛ eadem res põt tradi ex diuersis causis vt
ex cã legati.ꝛ ex causa stipulatiõis.vt si ꝓmisi funduz
ex stipulatiõe tradere deinde legaui euz:tradiť:heres
meus liberať.ꝛ diciť facta traditio ex vtraqꝫ cã:vnde
si p̃t fieri traditio ex multiplici cã ergo multiplici cã dr̃
iste effectꝰ dñs glo.dicit vt rñdit.s̃.ad pͥmã oppositio
nẽ dum dixit ꝙ causa dꝫ accipi ꝓ proxima nõ remota.
ꝓxima.i.traditio.licet ergo heres tradiderit stipulato
ri pariter quia legatario tamen traditio fuit vna lꝫ fa
cta fuerit ex causis pluribꝰ.vnde dicitur accipiens effe
ctus dominus ex prima causa.non ergo inspici debet
causa remota scilicet titulus.Hanc reprobat glo.ꝛ re
cte.qꝛ si ita acciperetur causa ꝓxima idest ꝓ traditio
ne sequeretur nullam differentiam esse inter dominiũ
ꝛ pos.quia sicut dominium non potest acquiri ex plu
ribus causis.sic nec pos.nisi ex vna.s.traditione ꝛ dixi
s̃.in prima oppo.deinde soluit hic.dum dicit in fi.ita
ꝛ possidere ꝛc̃.debet referri ad hoc quod dictum est ĩ
prin.vbi loquitur de cã remota.quia bene veruz est ꝙ
ex pluribus causis remotis possumus possidere.vt ꝓ
emptore ꝛ pro suo.sed duz loquitur de dominio ꝙ ex
vna tantum causa potest acquiri intelligať de causa.s.
proxima.s.traditiõe.ꝛ hoc repȟẽdit glo.ꝛ bene.quia
tunc nõ esset bona diuersitas inter dominium ꝛ pos.
dicam plene cras.quia si eadem media inspicimus.s.
proximam causam non est differentia inter domini
um ꝛ pos.¶ Preterea hic capiť causa ꝓ remota.duz
dicit pro emptore.pro herede ꝛc̃.non autem dicit de
traditione.¶ Preterea ꝛ vltimo respondet glo.ad
contrarium.ꝛ quando dominiũ causatur ꝛ procedit a
pluribus causis in idem tempus acquisitionis concur
rentibus non differunt dominium ꝛ posses.quia pari
ter ex pluribꝰ causis istis causari possunt.vnde si tibi
debita erat res ex pluribus causis habilibus ad trans
lationem dominij.ꝛ traditur vt liberetur tradens ab
omnibus causis nihil repugnat quominus concurrãt
omnes cause iste acquisitione dominij.Et idem vide
mus in posses.que etiam quando procedit a duabus
causis in id tempus acquisitionis concurrenbus pro
cedere potest acquisitio posses.vt posses.ex titulo pro
emptore.ꝛ pro suo.l.i.ĩ.pro suo.vt dixi in precedenti
lectione.Sed si accipimus ꝙ cause plures tendentes
ad acquisitionem dominij diuersis temporibus cõcur
rant.tunc habet locum tex.noster vꝫ ꝙ dominium ex
pluribus causis nõ põt acquiri.qꝛ semel dominus ex
vna causa non potest amodo ex alia causa effici domi
nus.l.sequitur.§.lana.ĩ.titu.i.non sic in possessione
que potest acquiri ex pluribus causis diuerso etiã tem
pore concurrentibus dũmodo cause ad inuicem non
sint repugnantes ꝛ contrarie.vt pro emptore.ꝛ here
de.titu.pro emptore habet initium a tempore quo ex
causa traditionis quis pos.rei empte acquisiuit.titu
lus pro herede incipit a tp̃e quo heres aqsiuit pos.re
rũ hereditariarũ.¶ Simile in.l.si qs ante.ĩ.eo.qꝛ qñ
sunt due cãe accipiẽdi tenutã diuersis tẽporibꝰ possũt
ꝯcurrere.qꝛ possum detinere ex ꝯducto.Itez detinere
ex cã precarij quando precario nomine tuo detineo ta
lem rem ꝛ actum est ꝙ ex precario nulla posses.trans

seraẜ.ſʒ tm̄ detentatio.alˀs ſi ex vna cā̄ orieẜ detētatio
ex alia poſ.eēnt repugnātes. ¶ Hec ſolutio ꝛ ꝯcluſio
12 glo.que eſt clauis materie cōiteꝛ a doc.approbaẜ.ſ.ꝙ
dominiū ex pluribꝰ cāis eodē tpe in idē ꝯcurrentibus
haberi pōt.ſʒ ex diuerſis cauſis diuerſo tpe ꝯcurrenti
bus nō.in poſ.aliud eſt.ſ.qꝛ pōt acqri ex pluribus cau
ſis etiā diuerſis tempoꝛibꝰ ꝯcurrentibꝰ. ¶ Ratio diffe
rentie ſm Ang.ꝛ Bal.hec eſt qꝛ dominiū diciẜ eē ius
pfectum qḋ ſi qs ſemel acqſiuit irreuocabiliter nō pt
amplius illud acqrere.d.§.lana.ſecus ſi acqſiuit do
miniū nō plenum.ſed reuocabile.qꝛ tūc pōt ex alia cā
dn̄iuʒ acqrere.vt.l.ex ſextante.§.latinus largius.ſ̄.de
excep.re iudi.l.debitoꝛ.ſ̄.ad treb.l.nō quocūqʒ.ī pn̄.
de leg.i.ſʒ poſ.diciẜ eē ius nō plenū nō pfectuʒ.ſʒ ten
dit ad acqſitionem iuris pfecti.ſ.dominij.ſ.ad vſuca
pionē per quā dominium acqriẜ ſicut in ſimili diciẜ in
hypo.qꝛ pōt pluries eadē res mihi hypothecari.ꝛ ꝓ
pluribꝰ debitis.qꝛ ius hypothece n̄ eſt plenū ius.ſʒ ſo
luʒ ius obligationis.l.creditoꝛ.§.ꝛ q his.ſ̈.qui po.in
pig.ha.ſic ħ poſ.dʒ haberi poſſe ex pluribus cauſis ēt
diuerſo tempoꝛe cōcurrentibus.qꝛ tendunt ad domi
niuʒ qḋ eſt ius pfectuʒ. ¶ Et ħ regula magnā vtilita
tem affert.exempluʒ cepit qs poſſidere bona fide ex ti
tulo ꝓ emptoꝛe acqſito per defūctū cui poſſidens ſuc
ceſſit.vt heres poſſedit bona poſtea ſupuenit ſibi ſcia
ꝙ ille a quo emit defunctꝰ nō erat dominus.ꝛ ſic ſcia
ſupuenit ꝛ mala fides.ꝛ qꝛ nō erat efficax titulus ꝛ vti
lis titulus ꝓ emptoꝛe.iſte heres incipit putare iuſta ex
cā ꝙ iſta res eēt hereditaria ex alia cā ꝙ̄ emptionis ꝛ
poſſidet ꝓ hr̄de bona fide.nā lucrabiẜ fructus ex ca
pite ꝓ herede.lʒ ſi nō poſſet poſſidere ex pluribꝰ cau
ſis ſequereẜ ꝙ ex pꝛima cā in qua cepit habere malam
fidem nō poſſet p̄ſcribēdo.l.q̄ſituʒ.ſ̈.ti.i.ꝛ no.Bar.
in.l.ſi ex diuerſo i vlti.col.ſ̈.de rei vendi.ꝛ i.l.ſeqẜ.§.
fructus.ſ̄.ti.i.affert ergo vtilitatē.qꝛ ſi nō poſſet poſſi
dere rē ex ſcōa cā deſineret facere fructus ſuos. ¶ Af
fert etiā vtilitatē.quia inſpecto iure canonico poſſeſſoꝛ
male fidei vllo tpe nō pꝛeſcribit.c.fi.de p̄ſcrip.ꝛ in re
gula.poſſeſſoꝛ.de re.iur.in.vi.ꝛ requiriẜ ꝙ oī tempo
re careat mala fide.vt ibi.lʒ aliud ſit de iure ciuili.vbi
ab initio ſufficit habere bonā fidē.l.i.C.de vſuca.trā̄ſ
foꝛ.ſʒ ius canonicum ī hoc ſeruari dʒ tāꝙ̄ materia pec
cati ī hoc verſeẜ glo.in.d.c.poſſeſſoꝛ.dicit ꝙ ſi qs inci
pit poſſidere ex vna cauſa bona fide poſtea incipit eſſe
male fidei poſſeſſoꝛ reſpectu illius cauſe.ſʒ īcipit ex no
ua cauſa poſſidere bona fide affert vtilitatē ꝛ pōt poſ
ſidere ex pluribus cauſis.qꝛ ſicut de iure canonico nō
poſſet p̄ſcribere.nūc aūt pōt noua cauſa ſupueniēte p̄
ſcribere.vbi alˀs ex ſola pꝛima nō potuiſſet. Eſt verum
ꝙ Rapha.cu.hic multa v̄ba effundens vẜ ī hoc intel
lectu cōmuni aliq̄ dicere ꝯtra cōmunē ſn̄iam ꝛ iter ce
tera dicit non eſſe veruʒ ꝙ doc.hic.ꝛ glo.dixit.ſ.ꝙ ex
pluribus cauſis ī idē tp̄us ꝯcurrentibꝰ pōt qs effici do
13 minus ī alijs nō.ſed ī poſ.īdiſtincte. ¶ Moueẜ qꝛ ħ
vẜ ſibi eē ꝯtra tex.noſtrū.q vult ꝙ ex pluribus cauſis
qs poſſidere pōt ēt ſi in idē tp̄us nō ꝯcurrāt.vt cū hic
dicit de titulo ꝓ emptoꝛe ꝛ ꝓ ſuo.duʒ poſtea tex.vult
nō eſſe idē ī dn̄io qḋ ī poſ.videẜ ꝙ velit decidere ꝙ ex
pluribꝰ cauſis ēt ī idē tp̄us ꝯcurrentibꝰ nō pōt qs effi
ci dn̄s ergo nō vẜ doctrina glo.ꝛ doc.bona. ¶ Prete
rea dicit quomō pōt eē ſi ſemel ſum nactꝰ poſ. ꝙ amo
do mihi ip̄a q̄raẜ ſicut ſemel dn̄s nō pōt amodo eſſe
dn̄s.qꝛ q ſemel hʒ amodo habere nō pōt. Putabat
ergo eē dicēdū ꝙ ſi loqmur ḋ poſ.ꝑ quā nō imediate
ꝑ traditionē acqriẜ dn̄ium ſit vex ꝙ ex pluribus cau
ſis ꝛ ī idē tp̄us acqſitiōis ꝛ diuerſis tempoꝛibꝰ ꝯcurrē
tibꝰ poſſit haberi poſ.vt ꝓ emptoꝛe.ꝓ ſuo.ꝛ ꝓ hr̄de.
ꝛ ſic de ſingulis.qꝛ nō tractaẜ de poſ.q̄ acqraẜ ex tra
ditiōe vna cū dn̄io.Sʒ ſi q̄rimꝰ de poſ.q̄ imediate acq
ritur ex traditiōe ꝛ ꝑ quā imediate acqraẜ dominium
dicit nō eſſe differentiā inter dn̄iuʒ ꝛ poſ.qꝛ nec dn̄iuʒ

nec poſ.pōt acqri ex pluribus cauſis qꝛ ꝙ ſemel acqſiui nō poſ
ſuʒ amplius acqrere. ¶ Nec puto ꝙ docto.aliter ſenſerint.dixi
ſup glo.p̄cedenti.ꝛ diceẜ.ſ̄.nam vbi ſemel acqſiui ꝛ dominiuʒ ꝛ
poſ.ex cauſa vtili nō poſſuʒ vlterius ex alia cā adipiſci poſ.nedū
dominiuʒ.qꝛ ſequens cā dicitur eſſe inutilis:vt.l.cuʒ res.ſm cō
munem ꝛ verū intellectuʒ.C.de contrahen.emptio.nā ſi ſemel
ſum dn̄s ꝛ poſſeſſoꝛ non poſſum amodo effici dominus.ꝛ quod
meum eſt:nō poteſt amplius effici meum.ꝛ hoc ēt vult Barto.
¶ Unde ſi tractamus de poſſeſſione acquirenda per quaʒ acq
ratur imediate dominium nō pōt dominium acquiri ex pluribꝰ
cauſis niſi omnes ille cauſe ī idē tp̄us acqſitiōis ꝯcurrāt.nā tūc
ex pluribus cauſis poteſt haberi ꝛ dominium ꝛ poſſeſ.non dico
ꝙ pluries habeaʒ dominium vel poſſeſſionem.l.cuʒ quis.§.de
peculio.ſ̄.de ſolu.ſicut dixi etiam per.d.l.ſi quis ante. ¶ Ubi
autem non eſt perfecte queſitum dominium ꝛ poſſeſ.ex traditio
ne Raph.nō diſcrepat ab alijs.vnde nō video ꝙ diſcrepat bar.
ꝛ glo.ꝛ doc. ¶ Unde videtur vera concluſio glo.ꝛ doc.hic ꝙ
ex pluribus cauſis eodem tempoꝛe concurrentibus poſſit acqui
ri ꝛ dominium ꝛ poſſeſ.ſed ex diuerſo tempoꝛe concurrentibus
dominum non.ſed poſſeſ.ſic. ¶ Non obſtat arg.dum dicitur in
tex.poſſeſ.poteſt acquiri ex pluribus cauſis concurrentibus eo
dem tempoꝛe ꝛ diuerſis.ꝛ deinde dicit hic differt cauſa dominij
a cauſa poſſeſ.ergo videtur ꝙ dominium non acquiratur etiam
ex pluribus cauſis in idem tempus concurrentibus.qꝛ reſpon
detur ꝙ iuriſconſultus non dicit ꝙ in omnibus iſtis differat do
minium ꝛ poſſeſ.ſed voluit ꝙ poſ.ex pluribus cauſis poſſit acq
ri indiſtincte.ꝛ dum dicit de dominio opoꝛtet intelligere ꝙ qn
quis ipſum vult acquirere ex pluribus cauſis diuerſo tempoꝛe
concurrentibus non poſſit.ꝛ tunc eſt differentia inter acquiſitio
nes poſ.ꝛ dominij. ¶ Capio ſeq̄ntē ꝑtē glo.ibi arg.de.l.ex fun
14 do.ſ̈.ad.l.fal.vbi diuerſis tempoꝛibꝰ poteſt fieri acquiſitio do
minij ex pluribus cauſis.vt teſtatoꝛ legauit mihi funduʒ ſub cō
ditiōe ꝛ te inſtituit heredem tu heres etiam me feciſti heredē ꝛ
multa legata in teſtamento reliquiſti anteꝙ̄ veniat cōditio lega
ti ex pꝛimo teſtamento habeo dominium tanꝙ̄ heres tuus:ſup
ueniente conditione habeo rem ex conditione ex legato.vn̄ iſta
res nō dʒ mihi computari in falcidiam.ſi falcidia iminet in ſcōo
teſtamento tanꝙ̄ nunc habeam rem ipſam ex legato pꝛimi teſta
mēti:vnde ſuʒ adeptus dominiū ex cā hr̄ditaria vt hr̄s.deinde
exiſtente cōditione legati dicoꝛ habere dominiuʒ ex cā legati.ꝛ
ſic ex noua cā.glo.dicit ꝙ ꝑꝑ hoc habeo dominium ex vna cā.
qꝛ ante conditioneʒ ipſum habui ex cā hr̄ditaria ꝛ ſupueniente
conditione deſinit antiq̄ cā.ſ.hr̄ditaria.ꝛ incipio habere domi
15 nium ex noua ſuperueniente. ¶ Sexto arg.glo.contra regulaʒ
ꝙ ex pluribus cauſis non poſſum acqrere dominium eiuſdē rei
ꝛ dicit pone hr̄s rē mihi legatā ſub cōditione:legauit iterū mihi
ſub eadē cōditione quo caſu vẜ ꝙ efficiaẜ mea ex vtraqʒ cā glo.
dicit ꝙ ſit mea ex cā pꝛima cum fuerit vna tm̄ eueniente cōditio
ne dicoꝛ habere ex pꝛima cā dn̄iuʒ ꝛ hoc ꝑ rationē.d.l.ex fūdo
quā induxi ſupꝛa. ¶ Contra iſtam reſponſionē glo.arguit Py.
qꝛ nihil repugnat quominus dominiū mihi q̄ratur eiuſdē rei ex
pluribus cauſis in idē tempus concurrentibus.ſed iſte cōcurrūt
in idē tempus.ſ.eueniente conditione.ergo per regulaʒ.d.l.in
numerationibꝰ.pōt mihi dn̄iuʒ acquiri ex pluribus cauſis.bar.
dicit nō eſt verū ꝙ acquiraẜ dominiū ex pluribus cauſis.ſʒ ſolū
ex p̄ma.l.ſi mihi ſempꝛonius.ſ̈.de lega.i.vbi eſt caſus clarius.
¶ Nec ob.ar.Py.qꝛ rn̄det Bar.illud veruʒ eſſe quando cauſe
acqſitionis ſunt ambe vtiles.ſecus ſi vna ſit vtilis ꝛ alia inutilis
qꝛ tūc ex vtili q̄riẜ dominiū.d.l.ſi mihi ſempꝛonius.qḋ aūt hoc
caſu ſecunda ſit īvtilis ꝓbatur in.l.meuius.in pꝛin.ſ̈.de leg.ij.
16 ¶ Septimo arguit glo.ꝙ ex pluribus cauſis acquirā dominiū
vnius rei.nam ſi rem quā mihi ex cōtractu ſub conditione debe
bas tradis mihi ſit mea exiſtente ꝯditione.ſi eandē rē poſtea mi
hi leges ſub eademmet ꝯditōe ſub qua mihi a p̄ncipio fuit ḋbi
ta ex cōtractu a te ꝛ eueniat ꝯditio legati pariterqʒ ꝛ ꝯditio ḋbi
ti ſit mea ex vtraqʒ cā.ꝛ nihil repugnat:qḋ eſt ꝯtra regulā pꝛedi
ctā.glo.dicit ꝙ ſit mea ſolum ex cā debiti. Quod pꝛobat.quia
ſi diuerſe eſſent cōditiones ꝛ p̄mo exiſteret cōditio legati poſtea
ꝯditio debiti exiſteret remaneret mea ex cā ḋbiti tanꝙ̄ ex cā āti
quioꝛi ꝑ.d.l.ex fundo.vbi cā antiquioꝛ remanet ſic hic etiam ſi
ſub diuerſa ꝯditione ꝙ̄uis pꝛius eueniat cōditio legati.ſi tamē

postea euenit cōditio primi debiti extinguit secūda cā ꝛ reuiui-
scit ꝛ firma manet antiq̃ causa debiti.multomagis hic si fuit le-
gatū sub eadem cōditione: ꝛ eadem causa q: etiaȝ si tradit ex se
cūda cā ante cōditionē primā fit ex prima ꝯditione existēte mea
ut in.d.l.dotis.§.si.cum.l.seq.s̃.de iure dotiū. ¶Sed ꝯ istam
responsionē glo.s.ꝙ solum ex antiqua causa debiti dicatur esse
mea.arg.q: scd̄m p̄mam partē huius oppo.res erat debita ꝛ pa
riter legata postea sub vna ꝯditione tradita fuit ea mente ut cū
eueniret cōditio fieret recipiētis euenit cōditio h̃ euēt⁹ cōditōis
est cā acquisitionis ex causa debiti ꝛ legati in vnū ꝛ in idem tp̄s
cōcurrente.modo sic quādo plures cause in idem tempus acq-
sitionis cōcurrūt:tunc dominiū ex pluribus causis acqri pōt p.
d.l.in numerationib⁹.ergo videtur ex pluribus causis ipsū pos
se acquiri. ¶By.hic vt saluaret glo.ꝛ Bar.dicit ꝙ pōt intelli-
gi glo.ut loquat qñ res erat tradita prius ex causa legati debiti.
ꝛ p ꝯñs secūda causa legati erat inutilis postq̃ erat dominium
translatum ex cā debiti.licet postea euenerit ꝯditio ex cā legati:
legatum nō dicit vtile.sed reddit omnino inutile.vnde hoc ca-
su ex antiq̃ dūtaxat dominiū remāet firmū sic si causa legati red
dit inutilis.vt quia legatū relictū creditori est nullum qñ nullā
vtilitatem affert.l.si creditori.de lega.i.sed si res nō esset tradi-
ta legatum esset vtile vt dominiū sine traditione trāsferatur.l.a
ticio.j.de fur.l.si tibi homo.§.cū seruus.de leg.i.ꝛ ex h̃ solo di
cit vtile.ut sine traditione dominiū trāsferat.l.iij.§.si rē.de le.
iij.sed cū sub diuersis cōditionib⁹ res est debita:ꝛ etiā legata di
cit glo.ꝙ antiqua causa dȝ inspici ēt si cōditio legati prius eueni-
ret dūmodo ēt antiqua cā eueniat per.d.l.fundo. ¶Sed ꝯtra
hoc arg.glo.de.§.qd̄ si in diem insti.de le.vbi lȝ eueniat ꝯditio
debiti tñ non debet vitiari legatū postea:ut debui tibi stichū i di
em.postea eūdē tibi lego.initio īspecto legatū fuit vtile. ergo si
testator vixerit tanto tp̄e ꝙ fuerit purificata obligatio in dieȝ tñ
postq̃ legatū ab initio fuit vtile remanet validū.ergo hec res p
tinet ad legatariū ēt ex cā legati. ¶Sed glo.rñdet ꝙ nō vitiat
legatū.ut ibi idest res legata.Subdit gl.eo q: semp petet res lega
ta.sȝ ñ petet ex causa legati.sȝ ex causa debiti.cui⁹ cōditio postea
extitit ut possit exigi.ꝛ ut ex ea cā debiti possit peti.vnde.§.qd̄ si
in diē.intelligit dū dicit ꝙ nō exigit legatū.i.res legata.Et mo
uetur p.d.l.debitor.in p̄n.s̃.de le.ij.vbi si debitū purificatū est
viuēte testatore qd̄ idē legauit in testamento redditur iutile le-
gatū.Ne ergo ꝯriētur ista iura exponitur legatū.i.res legata.
¶Hec responsio glo.ad.d.§.qd̄ si in diē non videt bona imo
vr contra tex.ibi.ꝛ contra.l.verbis.s̃.ad.l.falcidiā.ubi lr̃a pre-
supponit legatū valere q̃tūcūqȝ uiuēte testatore purificatū fue
rit debitū nec pp.l.debitor.debet glo.moueri ad ita respōdēdū
ut dicit glo.in.d.l.debitor vbi dicit ꝙ ē inutile.sȝ non dicit ꝙ ē
nullū.est inutile q: nō affert cōmodū pecuniaꝝ:q: pōt cōsequi
ex cā debiti:qd̄ potest ex causa legati. Tamē inspecto p̄mo tp̄e
testamēti fuit vtile.ꝛ si euenit ad casum a quo nō potuisset icipe
re nō dȝ effici nullū.d.l.si creditori.tamē quia a p̄ncipio valuit
ꝛ fuit vtile inspecto p̄ncipio nō vitiat.ꝛ sic q̃uis non sit utile tñ
bene valet. ¶Vñ est respōsum ad.§.qd̄ si in diem.Quod non
ob.cōclusioni supra date q: tex.ibi dicit ꝙ legatū debet fateor.
sȝ quomodo cōcurrat legatū cuȝ debito declarat per.d.l.fūdo
q: res remanet debita ex causa debiti nō legati. ¶By.h̃ ꝛ post
eū Bar.dicit ꝙ hec glo.pōt saluari quando res erat tradita ita
existēte ꝯditōe legati res erat effecta legatarij.ꝛ si postea existat
ꝯditio d̃biti ē veꝝ ꝙ res ptinet ad legatariū ex cā d̃biti p.d.l.fū
do.ꝛ ita ē de mēte glo.lȝ glo.nō bene rñderit ad.d.§.qd̄ si i di-
em.sȝ si nō erat tradita legatario:ꝛ āte traditionē existeret ꝯdi-
tio legati ꝛ postea ꝯditio debiti.ē veꝝ dicere si tradit p hr̃dem
ꝙ efficitur legatari⁹ ex utraqȝ cā dñs.q: concurrit cā vtraqȝ acq-
sitionis in idem tempus.d.l.in numerationib⁹.ꝛ h̃ voluit By.
¶Sed Bar.cum modificatione hoc approbat.s.qñ res eēt le
gata in genere cuius dñium non transit in legatarium ante tra-
ditionē.l.cū incert⁹.de le.i.ꝛ no.glo.i.in.l.si in reȝ.s̃.de rei vē.
nā tunc tp̄e traditionis concurrit causa legati.ꝛ cā debiti.sȝ si le
gatū eēt factū de rebus nō cōsistentibus in genere:sed in specie
vel in rebus quarū dñium transfertur recta via in legatarium si
ne traditione.tunc re tradita postea possidebitur ex cā debiti:
q: nō cōcurrūt in ideȝ tempus acquisitiōis ꝛ causa debiti ꝛ lega
ti:q: dñiū fuit quesitū ex causa legati sine traditione.d.l.a ticio
ex causa ꝯctus non nisi postea eueniente cā.i.traditione. vnde
cum nō concurrant in idem tempus acquisitionis tradit legata
rio ex causa debiti q̃uis sit dñs sine traditiōe ex cā legati.nunc
hȝ rem ex causa debiti non ex causa legati.quia eam ex cā lega-
ti prius habuit. Et hoc dicit Bar.veꝝ si creditor voluerit rem
habere magis ex cā debiti q̃ ex causa legati.ut si sua magis in-
terest ut q: possit de euictione agere.iuxta notata p glo.in.d.§.
qd̄ si in diem.arg.d.l.fundo.Ang.ꝛ Imol.hic videntur intelli
gere ꝙ hic vltimo dixit Bar.s.quādo legatum erat factum de
rebus quaꝝ dñium transit in legatarium ante traditioneȝ ꝙ añ
traditionem dicitur esse dominium translatū in legatarium.dei
de si ex causa debiti tradatur dicitur accipiens habere dñium ex
cā debiti.hoc dicunt verum si antea non acceptauit legatū.sed
si antea acceptasset legatū.ꝛ sic fuisset dominium acquisitū non
posset postea dici ꝙ istam rem habeat ex cā debiti per rationeȝ
regule qui semel dñs ꝛc̃.q: lȝ ante acceptationeȝ sit dñs verūtñ
reuocabitur.sed post acceptationē est effectus domin⁹ irreuoca
biliter.vt no.in.l.si quis ita heres.s̃.de condi.insti.vbi glo. vñ
si postea traditur ex causa debiti non pōt acquirere dñium ex cā
debiti ꝛ desinere ex causa legati. Puto saluandum Barto.hoc
modo videlicet ꝙ qñ legatum est factum de re cuius ipso iure
transfert dominium in legatariuȝ absqȝ traditione.ꝙ tñ nō trās
fertur pos.l.cum duobus.§.ideȝ rñdit.s̃.pro socio.l.si.in gl.de
sacrosan.eccle.vnde si habeo dñium ꝛ non posses.vt quādo ex
cā legati habeo si non possideo possum nudo animo desinere
habere dñium.l.si quis vi.§.differentia.ꝛ ibi no.j.eo.ergo si le
gatari⁹ ꝛ creditor est effect⁹ dñs ex causa legati absqȝ traditione
tñ si itendit habere dominiuȝ ex causa debiti:mediante traditi
one que sequitur pōt perdere dñium ex causa antecedēte.s.lega
ti cum non habuerit pos.ꝛ potest acquirere pos.ꝛ dñium ex cā
debiti.ut est tex.in.l.illud.s̃.de acqui.here. Ubi si erat delata
hr̃ditas ex testamento ꝛ adeam ab intestato videor repudiare
ex testamēto.l.q̃diu.de acqui.here.l.anteq̃.C.de succes.vbi q̃
uis habuerim legatum ꝛ dñium possum tamen perdere domi-
nium nudo animo vt etiam no.d.§.differentia. ¶Sed ꝯ hoc
opponit Bar.extra glo.ꝙ.d.l.fundo.nihil faciat ad predicta
q: ibi loquitur qñ postea extitit conditio legati ꝛ tollitur effect⁹
translationis dñij antea translati.q: habem⁹ ꝙ per conditioneȝ
euenientē in legatis rescinditur oīs alienatio facta de illa re an
te conditionem.l.si.§.sinaūt sub conditione.C.co.de lega.sic ī
d.l.fundo.vbi fuit dñium translatum ex causa hereditaria in se
cundum heredem primi heredis pendente conditione.vbi acq
ritur dñium ex causa hereditaria euenit conditio legati: extigui
tur prima.hoc priuilegiū non est concessum alienationibus fa-
ctis ex re debita pendente ꝯditione.sed solum reperit ī legatis
ꝛ sic in vltimis voluntatib⁹. vnde h̃ tractamus de rescindenda
alienatione facta per superuenientiam conditionis adiecte in
ꝯctu ꝛ hec superuenientia non reperitur ꝙ reuocet translatiōeȝ
alienationis ante conditionis euentum factum.sicut qñ talis cō
ditio superuenens fuit adiecta in legatis.sed h̃ loquitur qñ d̃bi
tum cōditionale erat ex ꝯtractu:ergo non debuit retractar hec
conditio superueniēs alienationem ꝛ translationem añ factam.
¶Bar.soluit ꝙ glo.procedit qñ creditor possidet reȝ tp̄e quo
euenit conditio ex cā debiti vnde ex superueniente causa.i.con-
ditōe debiti pōt sibiipsi mutare causaȝ possidendi.l.nō solū.§.
qd̄ vulgo.j.ti.i.sec⁹ si alius possideret.q: tūc p superuenientiaȝ
cōditionis nō potest auferri res ꝛ dñium apud alium existēs re-
tractari.sed hic erat apud me creditorē.vnde possum nūc dice-
re intēdo possidere ex causa debiti nō legati.vt.d.§.qd̄ vulgo.
ꝛ.l.huiusmodi.§.qui seruum.de le.i. ¶Et subdit Bar.ꝙ si di
ceremus creditorē essē dominū ex causa legati.q: conditio erat
purificata ꝛ tp̄e quo venit conditio debiti transtulisset legatari⁹
dominiū in alium:quia alteri vendidit:potest ex causa debiti pe
tere.non dico dominium ab illo cui traditum erat reuocari qd̄
ablatū est ei scilicet legatario cui traditum erat.sed poterit age-
re contra creditorē vel eius hr̃dē ex causa debiti ꝛ petere ꝙ sibi
ea res tradat ꝛ sic de p̄ma cā traditionis nō hr̃ respect⁹.ꝛ hoc p
rōnē.l.existimo.j.de ꝯ.ob.vbi si pmittis rē meā mihi sub ꝯdi-
tiōe vȝ.ꝛ ago si tp̄e eueniētis ꝯditiōis res desinit eē mea.sic h̃ ñ
hr̃ respectus ad causā legati ex qua res desijt esse mea.nisi dicit
Bar.diceremus ꝙ p̄ma solutio esset etiam facta ex cā debiti tūc

q₃ ante tp̄s debitoꝛ pōt soluere ꝛ liberaꝛ: ꝛ dn̄ium trāsfert.l.sub
cōditione.ī.de solu.ꝛ tolliꝛ obligatio in euentū cōditionis me
rito nō pōt tūc quid amodo petere vn̄ quod dictū est intelligiꝛ
19 qn̄ solū solutio fuit facta ex cā legati. ¶ Hinc sūpta occasiōe tra
ctat plenius q̄ꝫ alibi bar.hic an qn̄ res aliqua est mihi debita ꝛ
postea mihi legeꝛ valeat legatū rei debite.ꝛ qd opereꝛ cā lega
ti cōcurrens cū causa debiti.ꝛ facit q̄tuoꝛ mēbra vꝫ.aut species
q̄ est mihi debita pure legatur pure.aut species que ē mihi dbi
ta pure legaꝛ sub cōditione.aut species que mihi debeꝛ sb cōdi
tione legaꝛ pure.aut species q̄ mihi debeꝛ sub cōditiōe legaꝛ sb
cōditiōe. Primo casu legatū est validū.q₃ operaꝛ translationē
dn̄ii sine traditione:licet legatarius nō possit grauari respectu il
lius rei.l.iij.§.si rem.de le.iij. ¶ Secūdo casu nō vꝫ.q₃ n̄ affert
cōmoduꝫ.l.si creditoꝛi.de le.i.nisi vt dicit bar.viuēte testatoꝛe
purificeꝛ cōditio.q₃ tūc peride ē ac si legatū sit purū q₃ trāsfert
sine traditione dominiū.d.l.iij. ¶ Tertio casu valet sine dubio
ꝛ existente ꝯditiōe debiti desino habere ex cā legati.d.l.fūdo.
¶ Quartū casuꝫ pōit bar.distinguēdo.aut legaꝛ sub eadē ꝯdi
tione sub q̄ erat debita.aut diuersa. Primo casu aut erat debi
ta mihi ex testamēto ꝛ sic in secūda obligatiōe.ꝛ tūc ex p̄ma cā
tm̄ debetur.nō ex secūda.l.si mihi sempronius.de le.i.ꝛ p ꝯn̄s
nō valet legatū scdm. ¶ Si primo erat mihi debita ex cōtractu:
ꝛ tūc dicit bar.aut erat tradita aut non si tradita sit mea ex pria
cā ex qua erat mihi debita.ar.d.l.fundo.ꝛ sic est antiqoꝛ cā.vt
hic in glo.in.vii.oppo.ꝛ sic legatum nō tenet.q₃ nullā vtilitatē
affert.Si nō erat tradita valet legatū ꝓpter cōmodū possessio
nis.d.l.iij.§.si rem de leg.iij.qd cōmodū facit valere legatum.
¶ Si sub diuersis ꝯditionibus.ꝛ tūc aut primo extitit cōditō d
biti ꝛ hꝛ pinde ac si debitū pure legareꝛ sub cōditione quo ca
su legatū non vꝫ.nisi viuente testatoꝛe eueniret cōditio legati.
¶ Aut p̄mo extitit cōditio legati ꝛ pinde habeꝛ ac si dbitū sub
cōditione legareꝛ pure.alle.in ar.l.si ab eo.§.si diuersis.ī.de fi
deius.vbi si res erat obligata sub conditione vni.ꝛ fideius.sub
alia cōditione eā ꝓmisit.si p̄mo euenit cōditio sub qua p̄ncipal
erat obligatus vꝫ obligatio fideiussoꝛia ac si pro eo fuisset obli
gatus fideiussoꝛ.i.pro reo puꝛ obligatꝰ ꝛ fideiussoꝛ sub ꝯditōe
fideiussisset.vn̄ qn̄ p̄mo extitit ꝯditio legati hꝛ peride ac si lega
tū debitū sub ꝯditiōe legareꝛ pure. ¶ Unde dicit subdistinguē
dū.aut ex p̄ma causa legati creditoꝛ fuit cōsecutus rem.aut nō.
¶ Primo casu aut eā habere desinit ꝛ eam petere potest existē
te conditione per.d.l.existimo.in p̄n.Aut nō desinit eā habere
sꝫ eā habet de presenti ex cā legati.ꝛ potest incipere eaꝫ tenere
ex cā debiti per.d.l.nō solū.§.qd vulgo.ꝛ potest agere de eui
ctione tāq̄ꝫ sit sibi res euicta p eueniētē ꝯditionē debiti.l.si dn̄s
§.i.de le.i.q₃ eueniēte cā debiti diciꝛ euinci legatū.l.huiusmōi.
§.qui seruū.de le.i. ¶ Secūdo casu quādo ex p̄ma causa legati
creditoꝛ nō fuit cōsecutus rē.tūc dicit aut loqmur in reb⁹ quaꝝ
dominiū transit recta via in legatariū absq₃ traditione. Aut in
alijs rebus quarū dn̄ium nō trāsit sine traditione secuta incipit
possidere ex cā debiti:ꝛ extinguiꝛ causa legati per.d.l.fūdo.in
rōne sui.quod est veꝝ nisi acceptasset rem traditam ut legatuꝫ
ut dixi.s.sm Angel.per rōnem.d.l.sequiꝛ.§.lana.tn̄.s.substi
nui bar.q₃ vꝛ q̄ si eam non possidet videtur velle habere dn̄iuꝫ
ex causa debiti:ut.s.dixi. ¶ Tertio casu quando est in rebus
quarum dominium non transit in legatariū sine traditōe ꝛ bar.
dicit q̄ vtraq₃ causa traditionis in idem tempus concurrat ut
si est legata re in genere.tunc fit dominus ex vtraq₃ cā per.d.
20 l.in nūerationib⁹.ꝛ.d.l.si creditoꝛi.§.marcellus. ¶ Capio vlti
ma partē gl.arguentē dum dicitur hic q̄ ex plurib⁹ causis pōt
haberi pos.contra de.l.cum res.C.de contrahen.emp.vbi tex.
dicit q̄ nō pōt haberi duplex ti.possessionis.ergo ex duplici tit.
quis nō pōt acqui.pos.gl.dicit q̄ ibi accipitur possessio ꝓ do
minio.ut.l.interdū.ī.de vb.si.l.ii.C.de ꝓba. ¶ Bar.ꝛ cōmu
ter alij hic dicūt q̄ immo ibi accipitur pos.ꝓpꝛie.quia multum
differt dn̄iuꝫ a pos.l.naturaliter.§.nihil cōe.ī.eo.l.i.in p̄n.s.e.
sed ratio quare ibi nō habebat duplicem titulū pos.est q₃ secun
dus titulus fuit inutilis.q₃ si ex causa donatiōis res mihi tradi
tur a vero dn̄o sum dominus ꝛ possessoꝛ ꝛ ex cā emptionis ab he
rede eius qui mihi donauit nō pōt mihi acquiri:q₃ sue rei em
ptio nulla est ut in.l.sue rei.s.de ꝯ.emp.l.neq₃ pignus.ī.de re.
iur.vnde nō valuit emptio de re sua propria. ¶ Sed ꝯ hoc ar
guit Bar.de.l.i.§.si vir.s.eo.vbi inutilitas tituli nō īpedit trā
sferri pos.sic hic nō debet impediri transferri pos.ex inutili titu
lo quia est cōtra.d.l.cū res.ad quod dicit q̄ verū ē q̄ inutilitas
ꝯtractus nō impedit translationē pos.d.§.si vir.tn̄ illa cā nō ē
vtilis ad vsucapionē cuꝫ sit inutilis.ut.l.si fur.§.i.ī.ti.i.l.nec nul
la.§.i.ꝛ.ij.s.de peti.here.ideo nō pōt ex eo.titulo vsucape.et
hoc mō itelligere voluit.d.l.cū res.videlicet q̄ nō p̄t eē duplex
titul⁹ pos.idest acquirēdi dn̄iuꝫ mediante vsucapione vel p̄scri
ptione. ¶ Uel aliter vltra doc.in.d.§.si vir.ille inutilis titul⁹ n̄
impedit trāsferri pos.qn̄ p̄mo nullo modo erat tradita pos.ex
alia causa.sed in cā.l.cū res.ibi erat ex causa valida ꝛ habili pre
cedente trāslata pos.ꝛ dn̄ium.ideo si sequiꝛ inhabilis ꝛ inualid⁹
titulus nō p̄t trāsferre pos.quia iam est translatus validus effi
cax.ꝛ utilis. ¶ Ultimo op.de.l.ii.ī.ꝓ empto.vbi si vsucapiebā
rem quam possedi bonafide.ꝛ quam emi a non dn̄o comperto
postea q̄ ille a quo eā emi nō erat ver⁹ dn̄s.sed q̄ titius erat ve
rus dn̄s acquisiui eam titulo emptionis a vero domino dꝛ ibi q̄
mutatur cā pos.ꝛ sic si est mihi tradita a vero dn̄o nō possideo
eam ex ambabus causis:sed solū ex secūda.ergo non potest qs
possidere ex plurib⁹ causis. gl. remittit se ad notata in.l.ꝯtraria
ibi glo.vꝛ respōdere q̄ ibi exponitur mutare cām pos.idest vsu
capionis q̄ vsucapio est effect⁹ pos.nō possum vlterius cape cuꝫ
emi a vero dn̄o.quia sum effect⁹ verus dn̄s.vnde extinguiꝛ vsu
capio. ¶ Sed dy.ꝛ ēt Bar.hic ꝛ magis cōmuniter doc.dicūt q̄
ibi erant cause ꝯrie possidendi.vn̄ ex pluribus causis contrarijs
nō p̄t quis pos.acquirere als ex nō contrarijs ꝛ inuicem compa
tientib⁹.nam ibi prima cā tendebat ad vsucapionem.q₃ possedi
pro emptoꝛe.secūda cā tendebat ad extinguēdum vsucapionē:
q₃ emi a vero domino rei p quā emptioneꝫ sum effectus domin⁹
ideo est impossibile me amplius fieri dn̄m per vsucapioneꝫ per
regulā semel dn̄s ꝛc̄.sed si nō sunt repugnātes.ut possideo pro
ēptoꝛe.q₃ defunct⁹ emit a nō dn̄o cuius heres sum:possum icipe
re pro herde.q₃ vna nō repugnat alteri.ꝛ hoc mō cessant oīa cō
traria.idem in titulo pro emptoꝛe ꝛ pro suo qui se ad inuicē cō
21 patiūtur. ¶ Extra glo.querit Bar.de qua possessione itelligat
tex.noster.ꝛ dicit q̄ de ciuili q₃ loqꝛ hic de possessiōe cā ante vsu
capionē q̄ est ciuilis.§.p seruū qui in fuga.in.l.i.s.eo.ꝛ.ī.§.p
ximo videbim⁹. ¶ Dicit etiā intelligi.§.nostrū in possessiōe na
turali q₃ possuꝫ naturalē acqrere ex plurib⁹ causis sicut ciuilē ad
22 prescriptionē ꝛ vsucapionē. ¶ Querit ēt.an ex vna causa possim
possidere ꝛ ex alia causa detinere. Et dicit q̄ sic per.l.si qs ante
23 īfra eodē dūmō ad inuicē nō sint cōtrarie. ¶ Ultimo q̄rit qd in
quasi dominio.vtrū possit haberi ex plurib⁹ causis.nā quasi do
miniū est qn̄ emo a nō dn̄o.quia si emissem a vero dn̄o fuisset in
me translatū dn̄iuꝫ.vnde nūc mihi datur publiciana que nō da
tur ꝯ dominū.contra alios sic.l.antepe.ꝛ pe.s.de publicia.ꝛ di
cit se putare q̄ sic q₃ vbi habet locū vsucapio ibi ꝛ publiciana.
l.cū qui.§.i.alias est.l.que incipit.sed si res.s.de publicia.vnd
cū possit haberi pos.habilis ad vsucapionē ex plurib⁹ causis ut
hic ꝛ mō possum acqrere quasi dn̄ū ex plurib⁹ causis ex qb⁹ om
nib⁹ causis potest mihi dari publiciana.vn̄ lꝫ quādoq₃ dicaꝛ nō
ꝓcedere arg.de vsucapione ad publicianā.l.ij.§.hec que d ser
uis.s.eo.ꝛ ibi dixi.s.negatiue per.l.si seruus.de publiciana.tn̄
affirmatiue valet hoc modo.videlicet vbi habet locū vsucapio.
ꝛ etiam publiciana.ꝛ per hec redditur expeditus iste.§.

§ Ex contrario. Eadē pos.numero nō pōt eē apō
plures insolidum etiaꝫ diuersis vl
contrarijs respectib⁹.sed plures specie vel numero differentes
sic.vn̄ ciuilis possessio pōt esse apud vnuꝫ ꝛ naturalis apud aliū
h.d. ¶ Habēt iuuenes premittere q̄ regulariter pos.ciuilis re
manet in eo q cōcedit precario aliqd.sꝫ naturalis est in eo q re
cepit precario.l.ꝛ hꝫ.§.eū qui.ī.de preca.l.interdū.in p̄n.ī.eo.
¶ Casus talis est.Supra visuꝫ ē q̄ ex plurib⁹ causis p̄t qs pos.
vnius rei acqrere.an ecōtra plures persone pos.vni⁹ rei acqrere
insolidū possint.ꝛ iuriscōsult⁹ dicit q̄ nō q₃ est cōtra naturā ut il
lud qd ego teneo tu ēt tenere videaris.ꝛ vbi ego sedeo tu ēt se
dere videaris. ¶ Ibi sabinus.pone qs cōcessit p̄cario rē qd p̄ca
riū potest reuocari ad volūtatē ꝯcedentis.an duo illā rē possint
possidere.ꝛ iuriscōsultus dicit q̄ sabinus dicit q̄ sic.q₃ nō est ea
dē pos.specie ꝛ numero quia apud cōcedētē ē ciuilis apō retinē
tem est nālis. ¶ Ibi ideꝫ trebati⁹.an duo possint possideꝛ eādē

rem insolidum sub diuersa qualitate.vz vnus iuste.alius iniuste
eodē tpe.ꝛ iuriscōsultus dicit ꝙ trebatius dixit ꝙ sic.sed duos
iniuste nō posse possidere eandē rē ꝛ ita intelligit̃ prima regula.
¶Sed hanc opi.reprobat iuriscōsultus secut⁹ opi.labeonis.q̃
nō differt quo ad gen⁹ possidēdi pos.iusta vel iniusta.lz quo ad
effect⁹ pos.bene differt.vñ nec vnus iuste ꝛ alius iniuste.nec duo
iniuste.nec duo iuste pñt insolidum vnā ꝛ eādem rem possider̃.
ꝛ eādē spēm possidēdi puta naturaliter ꝛ ciuiliter sicut nō p̃t di
ci ꝙ vbi tu stas vel sedes ego videar stare vel sedere. ¶Addo
2 ad.§.p̄cedentē.q̃ Raph.cu.hic fuit in noua opi.circa id qꝺ p
glo.magnā tangit̃.ꝛ doc.circa.v.oppo.ꝛ sequētes dū tāgit ītel
lectū.l.fundo.s̃.ad.l.falci.ꝛ tenuit ꝙ in casu.l.fundo. vbi lega
tari⁹ cui ī p̄io testō fundus legatur ꝛ postea titius fuit a p̄io te
statore heres institut⁹ qui adita hereditate p̄mi testatoris religt
legatariū heredē pendēte aditione legati relicti legatario.lega
tari⁹ adiuit hereditatē primi hr̃dis in qua inuenit fūdū sibi lega
tū effect⁹ est dñs ex causa hereditaria euenit cōditio legati in pri
mo testamento intelligit glo.ꝛ cōiter doc.ꝙ incipit fundus ob
uenire huic legatario ex cā legati.ꝛ fit suus ex causa legati. Idē
voluit glo.qñ antiqua causa nō fuisset causa legati:sed debiti ex
cōtractu.Et secunda causa ex vltima volūtate si post acquisitū
dñiū ex secunda purificetur cōditio antiquioris cause ex cōtra
ctu habeat locū.d.l.fundo.ut superueniēte ꝯditione antiqoris
cause desinat esse dñs ex secunda causa. ¶Dicit Raph. Cu.se
nō tenere hoc verum.nam ſm eum quomodo pōt stare ꝙ in.l.
fundo.vbi si fuit heres vltim⁹ pariterqz legatarius illius primi te
statoris.ꝛ qñō pōt esse ꝙ sim mihi obligatus ad legatū relictū
mihi sub conditione ex primo testamento adeo ꝙ dicar euz ha
bere ex cā legati. quod ē impossibile vz ꝙ ego qui sum heres p̄
mi testatoris sum mihi ipsi obligat⁹. Quod ꝓbat̃.q̃ lz ip̄e ñ al
le.in.l.vrānius.ver.sed cū duo.ĩ.de fideius.ꝛ no.glo.magna.ĩ
l.frater a fratre.s̃.de cōdi.inde.nō est ergo verū ꝙ vbi purifica
ta cōditione legati dicat̃ res obuenire ex cā legati:ꝛ ꝙ heres di
catur sibimet obligat⁹ ad dictū legatum. ¶Ad hoc etiam facit
rō.l.legatū.vltime.§.i.s̃.de le.ij.vbi legatū ab herede sibimet
nō valet.q̃ ñ potest eē obligat⁹ sibiipsi. ¶Nec ob.d.l.fundo.
in fi.q̃ ibi loquit̃ dūtaxat quo ad effectum ꝺducēde falcidie.q̃
dubitabat̃ vtrum res legata a p̄mo testatore sub cōditione puri
ficata cōditione postea possit per ſm hr̃dē eūdēqz legatariū ī p̄
mo testamēto deduci de hr̃ditate primi her̃dis tanꝙ̃ precipua.
ꝛ deducere postea de alijs legatis falcidiā. Quod ꝓbat simili ra
tione q̃ si creditor succedit debitori ex testō in quo sunt plura le
gata relicta.vel ecōtra debitor succedit creditori.semp creditū
illud dz deduci ꝙ̃uis sit ꝯfusa obligatio ꝛ actio.q̃ nō pōt sibiip
si esse obligat⁹.l.debitori.C.de pact.l.si adult.C.de here.ac.l.
si vxor.C.de bo.auc.iudi.pos.ꝛ tamē qñ tractat̃ de imponen
da falcidia pōt creditor deducere qꝺ sibi ꝺbebat̃ ꝛ postea vide
re an hr̃ditas sufficiat ad legata.vñ fit solū rōe cōputationis fa
cultatū hr̃ditatis ista computatio.hec habētur in.l.in iponēda
C.ad.l.falcidiā.ꝛ ī.l.i.§.si debitor.s̃.ad.l.fal. ¶Nec ob.dicit
ipse si pro gl.ꝛ cōi snīa adducatur ratio quam videtur bar.h̃ sē
tire.s.ꝙ superueniēs cōditio in legatis rescindit oēm translatio
nem factā pendente ꝯditione.l.fi.§.sinaūt sub cōditiōe.C.e.ꝺ
leg.vbi si alienatur interim p hr̃dē legata res sub cōditōe si eue
nerit ꝯditio rescindit̃ alienatio facta per heredē ī quēcūqz.sic ī
l.fundo.vr̃ ꝙ supueniens cōditio legati que obuēit postꝙ̃ erat
quesitus fund⁹ legat⁹ heredi heredis ex aditione rescindat fcāz
cām ex causa hereditaria.q̃ respondēdo dicit ꝙ supueniēs cō
ditio rei legate rescindit oēz alienationē factā in extraneū.sic lo
quit̃.d.§.sinaūt sub ꝯditione.sz si est facta in legatariū ꝛ nō lo
quit̃.d.§.sz.d.l.fūdo.loquit̃ de alienatione facta ipsimet lega
tario pariterqz hr̃di hr̃dis. ¶Hoc nō obstāte puto defēdi pos
se opi.glo.cōiter approbate.s.ꝙ.d.l.fundo in similibus causis
habeat locū p.l.cui res cū gl.s̃.de acti.emp.vbi si legatus fuit
fund⁹ sub cōditione ꝛ pēdente ꝯditione eum emisti a titio qui ti
tius erat hr̃s eius qui tibi legauit postea eueniente ꝯditiōe lega
ti vtrū dicat̃ res tibi euicta ꝛ possis dicere ago ꝯ te vēditorē ad
preciū quia non intendo habere rem ex causa emptionis.sed ex
cā legati.quia fuit mihi legata sub ꝯditione ante.ꝛ nūc euenit
ꝯditio legati.ꝛ dicit tex.ꝙ sic. ¶Unde lz habuerim dominium
ex vna cā tamen mihi licitum est mutare causam pos.ꝛ haber̃ ex
alia dummō mea intersit vt ibi ratione euictionis.ꝛ ibi tex. vult
ꝙ sic: qui aliter nisi reddatur mihi preciū nō dicor habere rē
ex cā legati prout habere possum ꝛ debeo.vnde lz res sit effecta
mea ex vna causa tñ si postea purificetur conditio vetustitioris
cause ꝛ mea intersit possum dicere velle habere ex antiqua cā ꝛ
nō alia sic fuit in.d.l.fūdo.vbi intererat heredis ratiōe falcidie
deducende alia rōne nō intererat.vnde si mea interest poti⁹ ha
bere ex vetustiore cā possum mihi mutare causam ꝛ velle haber̃
rem ex vetustiore causa. ¶Nec tunc obstat si dicatur semel dñs
amodo nō p̃t fieri dñs ad quod heri respondi.ꝛ addo ꝙ ñ po
test effici dñs.s.ꝙ sit dominus ꝛ ex illa causa ꝛ ex antiqua.d.l.se
quitur.§.lana.sed si vult desinere esse dominus ex iuniore causa
ꝛ incipere esse domin⁹ ex vetustiore hoc potest.d.l.cui res.ꝛ.d.
l.fundo.hoc fuit de mente Bar.ibi in.l.huiusmodi.§. q ſuūz.
de le.i. ¶Item responsio ad.§.sinautem sub conditione ē bo
na.q̃ eadem ratio est in alienatione facta in legatariū met qñ
interest legatarij vt uetustior causa surgat ꝛ alia desinat.ꝛ rō ibi
fuit.s.ne infringatur voluntas testatoris ꝛ ne fieret preiudicium
legatarijs.qꝺ no.valde bene. ¶Ex isto.§.no.ꝙ plures possessi
ones specie ꝛ numero differentes possunt esse apꝺ plures insoli
dū.ut in versi.sabinus.secus si non sunt plures specie ꝛ numero
differentes ut hic.in prin.differunt autem specie ꝛ numero natu
ralis ꝛ ciuilis vt vidistis in.l.i.s̃.eod. in earum diffinitionibus.
¶Ex versi.sabinus.nota ꝙ qui rem precario rogat ꝙ precariū
ad libitū cōcedentis pōt reuocari dicitur possidere notabiliter:
sz qui concedit precarium dicitur habere ciuilē.ut.hic ꝛ.l.ꝛ hz.
§.eum qui.vbi clarius.ĩ.de precario.ꝛ ista est ratio ꝑpter quā
isti duo pñt insolidum possidere.quia habēt diuersas possessio
nes differentes ꝛ specie ꝛ numero vz vnus ciuilem ali⁹ naturalē.
¶Tertio in versi.idem trebatius. no.ꝙ diuersitas qualitatis
nō facit esse eandē pos.apud plures insolidum quia diuersitas
qualitatis est circa iustitiā vel iniusticiā possidendi. circa iustitiā
q̃ eā apprehendit precedēte iusto titulo ꝛ bona fide.circa iniu
stitiam qñ possidet quis rem aliquam cum uitio.ꝛ sic eā habuit
furto vi uel clam ꝛc̃.he diuerse qualitates nō possunt facere eā
3 dem rē possideri apud plures insolidum. ¶Item ex eodē tex.
nota ꝙ iusta ꝛ iniusta hic accipitur pro qualitate pos. qñqz tñ
accipit̃ ꝓ substātia seu specie separata pos.ita accipit̃ ī.l.duo.ĩ.
de p̄ca.ꝛ in.l.si duo.in p̄n.ĩ.vti pos.nam ibi accipit̃ iusta pro ci
uili.iniusta pro nāli.de hoc etiā vide in.l.qꝺ seruus. ubi similis
4 tex.ĩ.eo. ¶No.etiam ex isto tex.ꝙ id qꝺ nō potest fieri natura
liter nō potest ēt fieri ciuiliter.ut hic in ꝟb.videaris qꝺ hic sepe
ponit̃.q̃ hic iuriscōsulti intentio fuit.ut hic Bar.ꝛ alij exponūt
ꝙ sic vere nō potest qs possidere una cū alio insolidū unā ꝛ eā
dem rē.ita nec per fictionē possit.q̃ ꝟbum videaris fictionē no
ta.l.i.§.deiecisse.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ no.Bar.in.l.si is q pro ēpto
re.in.vi.col.ĩ.ti.i.vñ ſm istū intellectū sensus littere nostre est
ꝙ sicut nō pñt duo insolidū uere possidere.sic nec potest p ficti
onē hoc induci. ¶Item ſm eandē expositionē ꝓbat tex.ꝙ sic
duo naturaliter uel corporaliter nō pñt eandē rem insolidū pos
sidere sic nec ciuiliter animo.declarando sic.ibi qs vr̃ stare vbi
hz animū.q̃ ibi censetur esse corpus:ubi est animus.l.nihil.ĩ.ꝺ
capti.l.ossa.in fi.s̃.de religio.uult ergo dicere littera sicut ñ po
tes tu stare vbi ego naturaliter ꝛ corporaliter sto:ita nec potes
animo seu ciuiliter stare in eodem loco q̃ sicut nō pñt corpora
liter duo esse insolidum in eodē loco.ita nec animo.q̃ ibi viden
tur esse corpore ubi sunt animo.ita vr̃ fuisse intentio littere h̃ dū
dicit videaris. ¶Est verū ꝙ Ang.hic dixit ꝙ hec dictio videa
ris pōt h̃ stare ꝑprie ꝛ denotare veritatē quēadmodū dictio q̈si
denotat veritatē quādoqz.l.si ante.s̃.solu.matri.ꝛ in.l.i.s̃.de
transacti. ꝛ vtrobiqz notat̃.nōbilior tñ est intellect⁹ p̄cedēs ꝙ
dictio uidearis denotat fictionē.q̃ ita ē de ꝑprio significatu ei⁹
tñ quādoqz dictio uidearis denotat ꝟitatem ꝛ nō fictionē. ita
accipitur ī.l.seruū filij.§.i.de le.i.hec sufficiant loco textualiū.
5 ¶Ante glo.quero cū Bar.que possessio sit illa que causet vsu
capionē seu prescriptionē qui est utilis ꝛ necessarius articul⁹.an
sit ciuilis aut naturalis seu corporalis.dicit ipse ꝙ dy.ī regula si
ne pos.de re.iur.in.vi.tenet ciuilem esse que causat p̄scriptiōem
ꝓbat̃ per.l.i.§.per seruū qui in fuga.s̃.eo.ꝛ.l.serui ꝛ filij.§.fi.
ĩ.de fur.l.in accessione.ĩ.de diuer.ꝛ temp.rescrip.ubi p seruum
meū qui est in fuga anꝙ̃ sit deprehēsus ab alio ꝛ possideo ꝛ vsu

capio res apprehensas per illum. et tñ seruum isto casu nõ pos/
sideo naturaliter sz ciuiliter. l. si cui. §. lz. s. de liber. cau. fuit dcm
per glo. magnã. in. l. i. in pñ. s. eo. et in. d. §. per seruum. et pro h
est glo. in ver. item sm eos qui dicunt etc. ibi dum dicit vsucapi/
unt. Idem glo. i. in. l. qui fundum. in pnci. j. pro empto. et in. l. si
vt certo. §. si duob9. s. cõmoda. fuit de mente glo. i. l. i. C. d ser.
fugiti. in fi. glo. magne inducẽdo. ut. j. dicaz. ¶ Sed naturalis
sola dicit Dy. in. d. c. sine possessione. nõ videt sufficiẽs ad vsu/
capionẽ et prescriptionez: ut patet in. l. acquiritur. s. ti. i. vbi vsu/
fructuarius nõ põt vsucapere seruum quem tamen naturaliter
possidet. l. nãliter. in pñ. j. eo. ¶ Pro hoc etiam sm eum faciũt
no. per glo. in. d. l. i. C. de ser. fugi. et p glo. magnã. i. l. male agi
tur. C. de prescrip. tri. anno. q voluit q si possideo rem ciuiliter
animo. naturalem vel corporalem alius hz: nõ potest ille qui nã
lr habz incipere vsucapere vel prescribere. nisi qñ ego qui ciuilr
possideo desiero ciuiliter possidere animo. puta q: sit lapsuz tps
decem ãnoz. j. quod nunq accessit ad locum naturalis pos. sed
me desinẽte possidere ciuiliter qd presumitur p lapsum longi tẽ
poris accrescit ciuilis cum naturali pos. l. sed si nolit. cũ gl. j. eo.
et põt ex eo tempore vsucapere vel prescribere. ¶ Sed cõtra istã
cõclusionẽ dicit bar. argui posse inqtũ Dy. dicit naturalẽ posses
sionẽ nõ sufficere ad prescriptionẽ. quia hoc videt cõtra tex. i. l.
fi. C. de prescrip. lon. tem. vbi qs possidens tanq vsufructuari9
põt prescribere vsufructum. ergo dicitur possidere naturaliter.
d. l. nãliter. et prescribit quo ad vsumfructũ rem illã. ¶ Nec ob.
si dicat q nõ prescribat vsufructus quia vsufructuarius nõ vten
do per longum tps nõ perdit vsumfructuz. ut voluit glo. in. l. iu
sto. §. nõ mutat. j. ti. i. que dicit vsumfructum nõ prescribi. nec tẽ
pore longo. nec longissimo. sed tanto tpe cuius initij memoria
nõ existit sic. q: respondet Bar. sm veram opinionẽ Cy. et alio
rum. in. d. l. fi. et in. l. corruptionẽ. C. de vsufru. q falsa ẽ ista glo.
quia põt vsufructus prescribi. q: pro eo competit publiciana. l.
si ego. §. i. s. de publi. ergo pscribi potest quasi paria sint ista ut
in. l. sed si res. §. de publiciana. als est sub. l. eum qui. s. d publi
cia. et. l. siue autẽ. §. hec actio. eo. ti. ¶ Sed adhuc cõtra. nã em
phyteota. vasallus. et similes qui naturaliter possidẽt: vt h i glo.
magna prescribere pñt fundum quo ad ius emphyteoticuz vel
feudale sm gl. et doc. in. l. comperit. C. de prescrip. tri. an. et in. c.
si quis per. xxx. in ti. si de feu. fue. cõtro. inter do. et agna. ergo ẽt
sola naturalis sufficit ad prescribendũ. et p pñs nõ videt doctri/
na Dy. pcedere. ¶ Tamẽ istis nõ obstãtib9 putat verã esse sen
tentiã Dy. in vtroqz membro. s. q naturalis sola nõ sufficiat ad
prescribẽdum et intelligit dñium directum seu plenum dominiũ
sed bene sufficit ad prescribendum ius quod est infra dominiũ.
¶ Quod hoc sit verũ quo ad ius dominij pz per. d. l. acquirit
als sequeretur q vsufructuarius qui naturaliter possidet posset
fundũ prescribere et qui sibi concessisset vsumfructũ et possideret
vt pprietari9 eũ ciuiliter possideat. l. sciendum. qui satis. cogan.
post principiuz. posset et prescribere dñiuz eiusdẽ fũdi. et sic duo
insolidum prescriberent dominium vnius rei cõtra. l. hereditatẽ
§. si pater. j. de cas. pe. et in. l. si ut certo. §. si duobus. s. cõmo.
¶ Non ob. q vsufructuarius potest prescribere. d. l. fi. de pre/
scrip. lon. tem. Quia dicit Bar. verum esse q prescribit ius qd ẽ
infra dominium. s. vsufructum. ¶ Item ius emphyteoticuz per
qd transfertur vtile dominium. Item ius feudale per quod i va
sallum ẽt transfertur vtile dominium. l. i. in fi. cum. l. sequen. s. si
ag. vectiga. vel emphy. pe. l. i. §. quod autẽ ait. j. de superficie.
c. i. de inuesti. de re. alie. fac. vbi plene hoc ius quod est ĩfra ple/
num dominiũ põt prescribere: sed directum dominium non. sic
procedit opi. dy. per. d. l. acquirit. ¶ Nec dicas. dicit Bar. ista
nõ est bona doctrina attẽto q qui possidet ciuiliter et nãliter qñ
prescribit: prescribit vtile dñiuz. l. i. in fi. s. de aq. pluuia. ar. autẽ.
nisi tricenales. C. de bo. mater. Quia dicit bar. itelligẽdo q pos/
sidet naturaliter nõ prescribit directũ dñiũ. idest nõ pscribit vti/
le dominium occidens directuz. sz qui naturaliter et ciuiliter pos
sidet prescribit vtile qd occidit directũ. his vbis vtitur ẽt glo. in
§. s. primo. et ibi dixi concor. Unñ si domin9 ab eo vult vendica/
re. prescribẽs est tutus cõtra eum. q: suũ vtile dñiũ occidit dire/
ctũ. ut per eũ. ti. C. de prescrip. lon. tem. l. si quis emptiõis. C. d
prescrip. tri. an. Sed emphyteota qui possidet naturaliter nõ p
scribit dñium qd occidit directum. sed quoddã dominium reco/
gnoscẽns directum vt emphyteota qui soluit dño certũ quid re
cognoscit. vñ qui habet naturalez pos. potest pscribere vtile dñi
um nõ quod occidat directum. sed quod directum recognoscit
sic in feudatario. Refert tñ Bar. se audiuisse Jaco. bu. tenentẽ
q requirat et naturalis et ciuilis ad prescriptionem. et hanc opi.
ponit Jaco. bu. in. §. eque. instituta de actio. et in. l. nemo. C. e.
mouet principaliter. per. d. l. nemo. vbi requiritur pos. cõsistẽs
animo et corpore vz. naturalis et ciuilis. ¶ Secundo mouet per
l. naturaliter. in pñ. j. titu. i. vbi naturalis interruptio impedit p
scriptionem compleri ut si impeditur quis possidere violentia:
vel alio actu impeditiuo talis naturalis ĩterruptio impedit pre/
scriptiõez posse compleri. ergo necessaria est ciuilis pos. et etiam
naturalis ad prescriptionẽ perficiendam. ¶ Et respondit Jac.
bu. ad. d. §. per seruum q in fuga. q ibi non possidet dñs ciuili/
ter tñ. sed naturaliter etiam quia non debet esse in potestate ser
ui dominum priuare pos. per fugã suam. l. pomponius. in pñci. l.
rem que nobis. j. eo. ¶ Tamen Barto. putat verius esse q so/
la ciuilis sufficiat. probat ipse per. l. si id quod. §. si in versi. vti/
lius esse. j. e. vbi tex. dicit q si quis iuit ad nũdinas et reliqt pos.
naturalem fundi si alius ipsum fundum ingredit eũ qui iuit ad
nũdinas dr vtilius possidere. nã nõ video dicit Bar. in quo cõ
sistat vtilitas nisi in vsucapione et prescriptiõe que causat a pos.
¶ Et respõdet ad Zria. primo q: Ja. bu. nõ bñ rñdet ad. d. §.
p seruũ qui in fuga. q: est Z. l. si cui. §. lz. s. de lib. cau. vbi p suũ
quẽ nõ possidem9 acquirit nobis pos. oportet q itelligat de nã
li idest quẽ nãliter nõ possidem9 alias si de ciuili itelligeret. s. q
seruus quẽ ciuiliter nõ possidem9 pos. nobis acquirere esset con
tra. l. primã. §. sed et per eum. et. §. per seruum corporaliter. s.
eo. et dixi in dicta. l. i. per seruum qui in fuga. vel in. §. sequen.
¶ Ad. l. nemo rñdit Barto. q ibi non dicitur q sit necessaria
lz ibi dicatur vtraqz pos. sit causa pos. imo hic tex. solum vult q
non debet esse interrupta prescriptio vt possit perfici pscriptio.
sed vr solum dicere q oportet pos. nõ esse interruptam vt pscri
batur. ¶ Ad. l. naturaliter. in pñ. j. ti. i. dicit Barto. q debet in/
telligi de interruptione ciuili et naturali simul per. l. qui possessi
onẽ. cum glo. ij. j. de vi et vi ar. et. l. si quis a se fundum. C. ad. l.
iul. de vi cũ glo. fi. ubi si quis naturaliter est expulsus de fundo
quẽ prescribit perdit naturalem. si tñ incontinenti redit ñ fuit i
terrupta pos. et tamen quãdo est expulsus dicitur perdidisse na/
turalem. l. iij. §. cum igitur. j. de vi et vi ar. et ibi glo. vnde solo ci
uilis retenta aĩo sufficit ad prescriptionez. et hoc probat illa litte
ra in. l. qui possessionẽ. ¶ Cum opi. Barto. videntur alij transi
re. tamẽ Bal. hic dicit q vbi naturalis est occupata ab alio: ad
emulationem mee ciuilis pos. tunc mea ciuilis pos. nõ itelligitur
esse sufficiẽs ad prescribendũ. alle. glo. i. in fi. in. l. qui fundũ. j.
p empto. pro hoc etiam alle. tex. in. d. §. per seruum qui in fuga
ibi dum dicit qũuis non fuerit per alium apprehensus. vt appre
hendit quis naturalẽ pos. rei cuius ego habeo ciuilez ẽ ad emu
lationẽ mee ciuilis. q: nõ recognoscit me sicut ẽ naturalis: quas
vsufructuari9 vel emphyteota habet. sed quã quis vi uel clã oc
cupauit me discedente est ad emulationẽ mee ciuilis quia nõ re
cognoscit me in dñm hoc casu ciuilis possessio mea non est suffi
ciens per se ad prescribẽduz. ¶ Idem videtur sentire Jac. bu.
d. l. nemo. C. eo. et Ang. hic i repor tatis suis primis nõ i lectura
que cõiter habet. Et etiã Ang. in. l. ij. et in. l. licet. C. eo. et idẽ di
cit in. l. nemo pre alle. C. eo. ¶ Sed ra. hic et Jmol. qui non fuit
memor bal. nõ hic. sed. j. ea. l. §. idem labeo. reprehẽdit limita/
tionẽ traditam per bal. hic q: nõ videt verũ q illa ciuilis nõ suf
ficiat ad prescriptionẽ et vsucapionẽ ut sm eos probatur in. d. l.
q possessionẽ cuz glo. j. de vi et vi ar. ubi qui expulit me de fũdo
apprehẽdit naturalem redeo ĩcontinẽti et recupero possessiões
dicit glo. q cõtinuata fuit possessio et non iterrupta. Ita fuit de
mẽte bar. hic dñ allegauit glo. in. d. l. si qs a se fundũ et in. l. qui
possessionem. ¶ Nec ob. glo. i. d. l. q fundũ in princi. pro emp.
q: responderi potest q illa glo. intelligitur in casu i quo loquit
lex q procedit. d. l. qui fundum. §. ñ qui. §. fi. loquit qñ heredi
tas iacebat et q possedit decessit nondũ erat adita hereditas ali
qs naturaliter occupauit rem quam cepit defũct9 pscribere. dici
tur ibi q interrũpit pscriptio et nõ cõtinuat hereditas iacẽs nec
heres postea adiens ecce ibi naturalis apprehẽsa ipedit posses
posse prescribere. ¶ Nec mirandu3 est q: etiam ciuilis vacãs h

casu per naturalē acquirebaṫ.l.sed si nolit cum glo.ĩ.eo. ꝫ hic
loqmur vbi ciuilis remanet apud me.ꝛ tu naturalē apprehēdis
¶Non ob.§.per seruū qui in fuga.qꝛ dico ꝙ ille tex.non pro/
bat opi.bal.qꝛ quādo per aliū est apprehensus seruꝰfugitiuꝰꝑ/
do naturalē.ꝛ ciuilem.quod patet quia si dicereꝫ retinere ciuilē
qn̄ est apprehensus per alium acqrerem pos.rez quas ipse app̄
hendit.l.cui.§.licet.s̃.de libe.cau.ꝛ tamē.in.d.§.per seruū.di/
8 ciṫ si tu apprehendisti eū non mihi amodo acquiriṫ per eum.qꝛ
non possideo amodo.¶Item ad limitationem predictā addit
ang.hic ꝛ ang.in.l.i.in prin.s̃.eo.ꝙ dū dictū est ꝙ sola natura
lis non sufficit ad prescribendum dominiū per quod occidatur
directū est verum ꝫ ang.quādo pos.ciuilis non vacaret. sed si
ego habeo naturalem ꝛ ciuilem nullus habet per naturalē pos/
sum prescribere etiam quo ad occidendum directum ita dicit eē
de mente Dy.in.c.sine pos.preallegato.vbi allegat glo.in.l.i.ĩ
fi.C.de ser.fugi.¶Non ob.dicit ange.l.acquiriṫ in fi.s̃.ti.i.qꝛ
ibi nō potuit vsufructuarius qui possidet naturaliter prescribere
seruum quem possidet vt vsufructuarius.qꝛ non habuit animū
acquirendi proprietatem tenuit eū vt vsufructuariꝰ.vnde ibi nō
prescribit sed vbi naturaliter possidens habuit animum acquirē
di ciuilem.ꝛ ciuilis vacat potest acquirere ꝛ prescribere dn̄iuꝫ ꝑ
quod occidiṫ directū.¶Sed Imol.ꝛ ro.hic ꝛ Imol. in.l.i.in
prin.s̃.eo.reprehendūt hoc.qꝛ nō ē verū solaꝫ naturaleꝫ suffice
re ad prescribendū dn̄iuꝫ occidens directū.qꝛ pos.ciuilis q̃ va/
cat accrescit ꝛ vniṫ naturali ut est glo.in.l.sed si nolit.ĩ.e.vn̄ ni/
hil est quod impediat prescriptioneꝫ.ꝛ si non vult illaꝫ ciuilē si/
bi imputaṫ qꝛ scire debet ꝙ naturalis pos.non ē sufficiens ad p̄/
scriptionē quod etiaꝫ patet ex diffinitione naturalis pos.tradita
in.l.i.s̃.e.dū est dictū ꝙ est ius insistendi rei nō ꝓhibite posside
ri ꝛc̄.ut ibi. ¶Nec ē bōa respōsio tradita ad.d.l.acqriṫ ī fi.vbi
vsufructuariꝰ n̄ prescribit licet possideat naturaliter.qꝛ lꝫ vna sit
ratio ad illuꝫ tex.quam ponit angel.vꝫ ꝙ non habuit animum.
Tamē aduertēdū est ꝙ in.d.l.acqriṫ due ponunṫ ratiōes.vna
ꝙ scit propetatē eē alteriꝰ.alia ꝙ nō possidet.s.ciuiliter.sed vbi
sunt due rōnes in le.sufficit vnaꝫ militare ꝗuis altera cesset.l. ꝛ
si non lex.s̃.de here.insti.§.affinitatis.isti.de nup.l.liberorum.
9 §.notanṫ.s̃.de infa.l.si ventri.§.fi.ĩ.de priuil.credi.¶Ultra p̄
dicta confirmādo cōclusionē ꝙ ciuilis pos.per se sufficit ad pre
scribendū addo pro ista opi.glo.no.ꝛ ibi cano.in.c.cāꝫ de pre
scrip.pro hoc etiā est tex.in.l.si quis funduꝫ.ver.sed pomp.ĩ.e.
ꝛ tex.in.l.locū.§.proprietarius.s̃.de vsufru.vbi ꝓbaṫ ꝙ ille q
possidebat vt nudus proprietarius q emit nudā proprietatē ab
aliquo bonafide sciuit esse aliū vsufructuariuꝫ ꝛ sic sciuit se solū
possidere ciuiliter.ꝛ tn̄ dicitur ibi ꝙ prescribit.cōstat ergo ꝙ nu
dus ꝓprietariꝰ ciuiliter tm̄ possidet.l.sciēdū.§.i.qui satis.cog.si
possidet ciuiliter ꝛ vsufructuarius naturaliter clarum est ꝙ n̄ p̄t
etiā eo tempore naturaliter possidere.qꝛ resultaret ꝙ duo īsoli/
dum possiderent quod esse non potest ut hic in glo.mag.ꝛ vēi
et in ea latius dicendū.Istam opi.etiam tenuit guil.de cu.in.l.
licite.C.eo.in.ix.colū.ꝛ bar.in.l.naturaliter.in.iiij.colū.ĩ.ti.i.ꝛ
bal.post Nico.de ma.in.l.cum res.C.de proba.ꝛ in.l.traditio
nibus.C.de pact.ꝛ ang.in repetitione.l.si quis vi.§.differētia
circa.viij.colū.ĩ.eo.ꝛ saly.in.d.l.lꝫ.¶Quod etiam naturalis
nō sufficiat ad prescriptionē quam vsufructuarius vel emphy/
teota hꝫ.sed quā quis vi aut clam occupat me discedente est ad
emulationem mee ciuilis.qꝛ non recognoscit me naturalis pos/
sessio sufficit ad prescribendū ius quod est infra dominiū vt vsū
fructū ius emphyteoticuꝫ vel feudale ꝛc̄.possit dici ꝙ nō est ve
rum ꝙ naturalis possessio fundi causet huiusmodi prescriptōeꝫ.
qꝛ quis dꝫ prescribere illud quod possidet si attenditur natura/
lis possessio quam hꝫ vsufructuarius in fundo deberet prescribe
10 re fundū non autem vsumfructū qꝛ prescribere debet qd̄ possi/
det.l.sine po.ĩ.ti.i.¶Unde prescriptio iuris vsufructꝰ ꝛ ēphy
teotici seu feudalis causaṫ a quadā quasi pos.naturali ꝛ ciuili'ꝙ
habet vsufructuariꝰ.emphyteota feudatarius ꝛc̄.in iure icorpo
rali vsufructꝰ ꝛ emphyteotico seu feudali sicut videbimus per
bar.in.l.naturaliter.in prin.ĩ.eo.vbi vsufructuariꝰquasi natura
liter ꝛ ciuiliter possidet ius vsufructus vbi allegat glo.in.l.si plu
res.§.deiectum.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ in.l.ait pretor.§.iteꝫ ei.s̃.ex q.
cau.ma.vnde prescribit.ꝛ huius sentētie est Cy.in.d.l.compe/
rit.C.de prescrip.xxx.anno.ꝛ etiam bal.in.d.c.siquis ꝑ trigita.

ꝛ ange.in.l.pe.C.de prescrip.lon.tem.ꝛ ī.d.l.nemo ꝛ istud ēt
11 videretur probabilius.¶In iuribus autē incorporalibus pre/
scribendis que dicaṫ quasi pos.que causat prescriptionē an ciui
lis vel naturalis.vide barto.in.l.i.in princi.in.viij.col.s̃.eo.vbi
tenet ꝙ est quasi pos.ciuilis allegaui ibi concor.hic non repetā.
12 ¶Ultimo querit hic bar.vidimus in.l.i.in prin.ꝫm opi.barto.
triplicem pos.speciem naturalē ciuilem corporalem vtruꝫ illa q̃
appellatur corporalis sit sufficiens ad prescriptionē vt qn̄ quis
ingreditur funduꝫ eius q recessit ꝛ ad nūdinas iuit.ꝛ dicit ꝙ n̄
sufficit ad prescribendū nam alias constat ꝙ ciuilis quā retinet
ille qui exiuit sufficit vt cōclusum est ergo duo possent p̄scribere
vnam rem insolidū cōtra.d.l.si ut certo.§.si duobꝰvehiculum.
13 ¶Glo.i.dicit ꝙ ratio q̃ colligiṫ ex littera nostra per quā decidi
tur duos non posse eandem rem insolidū possidere respicere vr̄
naturalem seu corporalem po.dū dicit tex.qꝛ vbi ego sedeo tu n̄
potes sedere.nam hoc vr̄ respicere ciuilem q̃ animo teneṫ.l.lꝫ.
C.eo.ergo ciuilis pōt esse apud plures īsolidū.qꝛ ego aīo possū
esse vbi tu es ꝛ mille vt ita loquar.vnde ciuilis pos. retineri pōt
per plures insolidū.ergo regula huius tex. non procedit ī vna
quaqꝫ pos.sed solū in naturali.Glo.q̃ttuor ponit opi.prima ē
Roge.ꝛ pla.vꝫ ꝙ in qbusdam personis ꝛ casibus ē dare po.eē
apud plures insolidū.quia ratio posita hic in tex.nō in his mi/
litat.sed casus sunt in debitore ꝛ creditore.Ut si dedit d̄bitor rē
in pignꝰeā ciuiliter possidet debitor.Itē creditor possidet eā na
turaliter cū qua naturali habet quandam ciuilem tamen diuer/
sis respectibus qꝛ debitor quo ad vsucapienduꝫ dicitur posside/
re quā pignori dedit crediror quo ad alios effectꝰ.l.i.§.per ser/
uum corporaliter.s̃.eo.ꝛ.l.serui noīe.ĩ.ti.i.vbi quo ad aliquos
effectꝰpossidet debitor.ꝛ quo ad aliquos creditor.vt dixi ī.d.l.
ꝑ seruū.¶Secūdꝰcasus ē ī re data in emphyteosim.vel in feu/
dū vel in dotē.naꝫ isto casu po.ciuilis erat apud emphyteotaꝫ
ꝛ dominū insolidum.Item apud vasallum ꝛ dominum insoli/
dum.Sed istis exceptis fatetur pos.ciuilē non posse eē apd̄ plu
res insolidū sicut nec potest esse naturalis.¶Sed eam reprehē
dit Io.antiquus glosator dum dicit ciuiliter possidere debitorē
ꝛ etiā creditorē ciuiliter.quia creditor diciṫ aīo possidere.ꝑ .d.
§.ꝑ ꝫuū corporalr̄.lꝫ d̄bitor vsucepit.qꝛ creditor possidet ꝛ pa/
rit vtilitatē illā debitori.Et idē ī muliere quo ad fundū dotaleꝫ
vbi nō possidēt duo īsolidū.sꝫ solꝰmaritꝰmulier nō nisi quo ad
vitādā satisdationē de iudicio sisti quā n̄ teneṫ p̄stare possidēs.
vn̄ ambo quo ad hoc dicunṫ possidere mulier ꝛ maritꝰ.sed quo
ad alios effectꝰmaritꝰdr̄ possidere.l.pōponiꝰ.§.ī dotē.ĩ.e.l.i.
ĩ.ꝓ dote.ꝛ.C.e.l.i.ubi maritꝰusucapit ꝛ p̄scribit rē sibi datā in
dotē.ergo possidet.¶Subdit glo.ꝙ quo ad cōmodū dr̄ possi
dere mulier sicut quo ad cōmodū dr̄ dn̄a rerū in dotē dataꝝ ut
l.in rebꝰ.C.de iu.do.l dotis fructꝰ.ī pn̄.s̃.de iu.do.¶Itē dic̄
14 io.n̄ eē verū ꝙ usufructuariꝰēphyteota ꝛ sil'es hēant ciuilē ꝛ ēt
dn̄s qꝛ tm̄ nālē hn̄t hi.ꝛ dn̄s vr̄ hr̄e ciuilē quā nālē feudatariꝰꝛ
ēphyteota ꝛ sil'es retinēt ēt si ad nūdinas vadāt vt pꝫ ī.l.i.§.q
īterdictū.el.ij.iūcta.l.ii.§.vn̄ vi.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ubi vsufructuari
us q nō est admissus volēs īgredi dr̄ expulsus ītātū ꝙ hꝫ īterdi
ctū vn̄ vi.ergo possidere dr̄.d.l.i.§.q īterdictū.qꝛ hoc īterdictū
n̄ daṫ nisi possidēti aut nāliter aut ciuilr̄.¶Habent ergo hi.s.
feudatariꝰ.ēphyteota ꝛ sil'es nālē tm̄ quā retinēt ēt qn̄ sūt ex̄ fū
dū.sed ciuilē hꝫ solꝰdn̄s nō illi.al's duo ciuiliter īsolidū posside
re possēt.¶Nec ob.ar.roge.ꝛ pla.s.ꝙ rō huiꝰtex.ondit duos
naturalr̄ nō posse possidere cū dic̄ tex.qꝛ ubi ego sto tu nō po/
tes stare ꝛc̄.ergo secꝰī ciuili.qꝛ rn̄det Io.ꝙ ciuilis dr̄ teneri etiā
aīo:vn̄ cū tex.dicit qd̄ ego teneo tu n̄ potes tenere.sꝫ ciuilis te/
netur aīo.ergo tex.ēt locū hēbit ī ciuili.ꝛ hec gl.erit diligētissi/
me notanda ad īfra dicēda.ut q ciuiliter tm̄ possidet dicaṫ deti
15 nere.¶Uel scd̄o dicit gl.pōt rn̄deri ꝫ Io.ꝙ h̄ exēplificaṫ d̄ na
turali ut ita intelligatur de ciuili de qua ita non posset dicit nisi ī
enigmate.vult ergo gl.ꝙ sic̄ qn̄ ego teneo naturaliter rē. nō p̄t
alius eam detinere sic qn̄ ꝑ fictionē vnꝰpossidet nec alius.qꝛ cū
ibi dicaṫ eē corpꝰvbi ē animus sicut nō pn̄t duo corpora esse in
vno loco ita nec aīo cum ibi uideaṫ esse corpus ubi est animꝰ.qꝛ
hoc qd̄ vere esse nō pōt fictio nō inducit ut in.l.qui ad certū.s̃.
lo.ꝛ.l.adoptio ꝛ est glo.in.l.gallus.§.si eiꝰ.s̃.de lib.ꝛ posthu.
ꝛ in.l.talis scriptura.de le.i.ꝛ posuit bar.in.l.si is q pro empto
re.in tertia.q.principali.ĩ.ti.i.ꝛ in.l.eandē.in pn̄.ĩ.de duo.re.

vbi dicit q̄ qñ nec in genere nec in specie aliquid pōt esse vere: tunc fictio super isto non ꝓcedit. sed vbi in specie induci nō pōt per veritatē l3 p genus possit eē tunc bene ꝓcedit fictio. vt fictio postliminij fingit eū q fuit apud hostes semp fuisse in ciuitate si reuertitur in specie. s. illius hominis est impossibile hoc q̄ fuerit eodem tempore apud hostes ꝛ in ciuitate tamen fictio postliminij hoc fingit q: in genere hoc potest esse. s. q̄ vnꝰ homo sit ī ciuitate alter apud hostes. ¶ Videtur doc. h̄ super prima opi. reprobata trāsire communiter cū Jo. reprobāte opi. rog. quia verum est dicere emphyteotam feudatarium. ꝛ similes naturaliter possidere nō ciuiliter sic in fructuario. l. naturaliter. ĩ. eo. qui naturaliter tm̄ possidet sic in superficiario q l3 hēat ius in superficie: nō in solo tm̄ nō dicit̄ possidere ipsam supficiem in qua hab3 ius ciuiliter ꝛ naturaliter. sed tm̄ naturaliter. quia de iuregentiū solo cedit supficies. vnde superficiarius h3 naturalē. l. si duo. §. labeo. ĩ. vti pos. l. obligationū fere. §. pl3. ĩ. de ac. ꝛ ob. l. i. §. pro ponit̄. ĩ. de supficie. ꝛ hec iura bar. allegat. alias si isti possiderēt ciuiliter vt rog. dixit sequeret̄ q̄ ēphyteota q ciuiliter possideret rem posset prescribere dñiū fundi nō dico ius ēphyteoticū. q: ex ciuili pos. causatur prescriptio vt dixi in precedenti lectura. ꝛ in l. i. §. p seruū qui in fuga. s̄. eo. ꝛ si tāq̄ ꝓprietariꝰ possideret. i. titulū ꝛ bonā fidem hēret prescriberet eandē rem vel fundū insolidum q: talis ꝓprietariꝰ ēt ciuiliter possidet. l. sciēdum iux prīcipium. s̄. qui satis. cog. vñ duo prescriberēt ꝛ ex pscriptiōe dñiū qrit̄. ꝛ sic duo insolidum vniꝰ ꝛ eiusdem rei dñium insolidu3 hērent qd̄ est ɔ̄. l. si vt certo. §. si duobus. s̄. cōmo. ꝛ. l. hereditatē. §. pr̄ de cas. pec. pp istas absurditates tenetur falsam esse opi. q̄

16 duo ciuiliter insolidum possideant. ¶ Dicebat Ro. h̄ ꝛ forte pt̄ tollerari cū h̄ dicit glo. duos posse ciuiliter possidere. i. debitorē ꝛ creditorē pōt tollerari ciuiliter eos possidere diuersis respectibus. debitor quo ad ea que concernūt ius dñij. vt dixi in. d. §. p seruum vnde vsucapit. sed creditor quo ad aliqua dr̄ possidere vnde si facit fructꝰ suos: est verum q̄ tenet̄ eos in sortē cōputar̄ tm̄ sui sunt ꝛ dñs est. l. i. ꝛ. ii. C. de pig. ac. l. i. C. de remis. pign. ¶ Hoc ꝓbat̄ rōne. q: sicut dicimꝰ duos diuersis respectibꝰ posse eandē rem naturaliter insolidū possidere ꝛ vsufructuariꝰ ꝛ vsuarius. nam ad vsufructuarium pertinent omnes fructꝰ fundi exceptis illis qui deputati sūt ad vsuariū ꝛ qui necessarij ei sūt ad vsū ꝛ victum. ꝛ non vltra. l. plenū. §. i. ꝛ. ij. s̄. de vsu ꝛ ha. cum ergo vsufructuarius ꝛ vsuariꝰ eandē rem naturaliter diuersis respectibus possint insolidum possidere. l. si. ĩ. vti pos. ꝛ dicetur. ĩ. pleniꝰ. ita Bar. approbat ꝛ cōiter ceteri. vnde vsufructuariꝰ rōne iuris sui ꝛ vsuariꝰ rōne iuris sui pñt eādem rē possidere. sic ꝛ debitor ꝛ creditor ciuiliter pñt possidere eandem rem insolidum diuersis respectibus. ¶ Si tamen tenemus opi. q̄ creditor in totū possideat debitor nō sed quo ad aliquos effectus creditor possideat ad vtilitatem suam. ꝛ ad aliquos effectꝰ ad vtilitatē domini nō oporteret dicere q̄ vterq3 ciuiliter possideat. sed dicendum esset creditorē solum possidere ciuiliter ꝛ naturaliter. de quo per glo. in. l. cum notissimi. in pn̄. C. eo. de prescrip. xxx. anno. veru3 q: in. §. per seruū corporaliter tenui q̄ vterq3 possideat diuersis respectibus pōt sustineri q̄ isti duo ciuiliter possideant eandem

17 rem insolidum diuersis respectibus. ¶ Viso q̄ recte reprobat̄ prima opi. prosequor glo. ibi alij dicunt. na3 quia timore ꝯrij. s̄. formati ex tex. videtur colligi duos posse insolidum possidere. Alij dixerunt hoc verum esse indistincte. non solum in casibꝰ supra numeratis in opi. rog. mouebātur vltra rationē que hic colligitur ex tex. quia sunt plures ꝛ contingit q̄ vnus possideat fūdum ciuiliter ꝛ naturaliter ꝛ discedat iste de fundo ꝛ eat ad nūdinas retinet ciuilē aīo. l. clā possidere. §. qui ad nūdinas. ĩ. eo. alius ingredit̄ illū fūdū eo aīo vt acquirat. ꝛ naturalē ꝛ ciuilem. apprehēdit naturalē q̄ vacabat q̄ aīo nō retinet̄. l. i. in pn̄. s̄. eo. Item ꝛ ciuilē q: animꝰ concurrebat. vnde duo erūt qui ciuilē habēt eiusdē rei insolidū. ¶ Sed ad istud ar. rñdet Jo. reprehendēs istā opi. tanq̄ peiorē pma. q: nō ē verū q̄ ille ingrediens dicat̄ ciuilē apprehēdere aīo. ¶ Nec ob. si dicat̄ habuit aīum ad eā apprehēdēdā ꝛ nihil repugnat. Rñdet Jmo. aliquid repugnat q: si hoc esset veru3 sequeret̄ q̄ si apprehendo liberū hoiē3 aīo possidendi eū quem apprehēdo aīo ꝛ corpore: debeo eū ciuiliter ꝛ naturaliter possidere quod est ɔ̄. l. cum heredes. §. ite3 quero. ĩ. eo. ¶ Sed si replicat̄ q̄ ibi illud iō erat q: qualitas rei repugnat. q: liber hō possideri nō pōt. Dicit Jo. nō ē bona rñsio. q: sicut ibi qualitas rei repugnat sic h̄ repugnat qualitas rei in pos. q̄ ciuiliter ab alio possideatur. nā a pari ꝓcedūt impedimētū surgēs a re ꝛ a cā. l. cū vnꝰ. §. si. cū. l. seq. ĩ. de bo. au. iudi. pos. l. iij. §. incerta. s̄. eo. vbi causa incertitudinis operabat̄ ipedimētum apphendendi pos. sic ꝛ ipedimētū rei vt q: inūdata sit ꝛ si possit pedibꝰ calcari. ¶ Itē contra eos adducit Jo. tex. i l. duo. ĩ. de pre. vbi dr̄ pos. nō posse esse apud plures insolidum tñ ipsi rñdēt ibi q̄ d3 itelligi q̄ eādē pos. s. ciuiliter ꝛ naturaliter vel saltē naturaliter duo habere nō pñt. sed ciuiliter sic quod tñ est violare tex. illū. ¶ Anteq̄ capiā tertiā opi. posita3 in ver. preterea. Addo duas rōnes ad cōfirmandū opi. Jo. q. ĩ. ponit̄. s. q̄ duo ciuiliter eādē rem nō pñt possidere. pmo q: ciuilis causat vsucapionē ꝛ prescriptionē. s̄. ꝛ si apud plures esset sequeretur duos insolidū posse vsucapere. ꝛ sic dñiū acqrere. qd̄ est impossibile. ¶ Ad istam Raph. cu. dicit posse rñderi. q: nō seqtur duo insolidū ciuiliter pñt possidere. ergo duo vsucapiunt vel prescribunt: q: rñderi potest fm eū q̄ q̄ primū ille q cepit vsucapere p fecit vsucapionē desinat res possideri. hec responsio pma nō est bona vt mihi videt̄. nā pone duos eodē tpe cepisse ciuiliter possidere aio hoc casu pariter pñt vsucapere ꝛ acquirere dominium ꝛ sic duo efficiunt̄ dñi insolidū. ¶ Secūdo ostēdit̄ q̄ nō ē bōa q: si presupponimus apud illos duos etiā diuersis tēporibꝰ apprehēsam esse ciuilē q̄to citius pficit nō sequit̄ q̄ d3 alius desinere. q: sine aio nō possidet nec sine aio amittit pos. ut. ĩ. §. pri. ꝛ. l. queadmodū. ĩ. eo. ergo nō sequit̄ q̄ sine aio debeat desinere possidere. ¶ Aliam respōsionē dat ipe v3 q̄ q̄uis duo insolidū ciuiliter possideāt. tñ nō sequit̄ ambos effici dños insolidum q: qui pmo pficit erit effectꝰ dñs. secundus vsucapiet ɔ̄ pmū qui vsucepit. hec ēt nō vr̄ bona fm pmam rñsione3 quā dixi. ut si eodē tpe iceperunt possidere ꝛc. ¶ Secūdo si ciuilis est apō duos insolidum q̄tūcūq3 primus pfecerit vsucapionem nō d3 dici fm ɔ̄ pmū pficere. q: sequeret̄ alias q̄ in rebus mobilibꝰ minori tpe q̄ triēnio. vel ī rebꝰ mobilibꝰ minori tpe q̄. x. uel. xx. pfecta eēt pscriptio q: durāte tpe pmi usucapiētis secundus nō vsucepit q: pmꝰ nōdū erat dominus ꝛ cōtra dominum pscribit̄ ergo nō pt̄ dici hoc tps cōputari in secundo usucapiente. ¶ Preterea nō video q̄ probet̄ id quod ipe dicit. q: si primus perfecit usucapionē secundus dicatur possedisse ciuiliter nisi dicamꝰ q̄ ista pos. sit sine effectu vsucapiōis. aut ergo dicimus q̄ fuerit sine effectu vsucapionis eo tpe quo primus nō pfecit qd̄ est contra iura q̄ dicunt q̄ ex ciuili causatur vsucapio uel si fuit cum effectu vsuca. si potest dici illo tempore quo prescribat contra primum q: pmus nōdū erat dñs. ergo postea minori tpe q̄ triēnio vel decēnio p-

18 scripsisset contra iura. ¶ Aliam rationem adduxit glo. v3 q̄ ciuilis pos. nō potest esse apud duos insolidum q: ex ciuili pos. cāt acquisitio fructuū. ut est h̄ glo. singularis ꝛ allegat. l. q scit. §. in aliena. s̄. de usur. ergo si diceremus q̄ pos. ciuilis apō plures esset insolidum sequeret̄ plures insolidū fructꝰ suos facere ꝛ per consequens essent dñi fructuum insolidum quod est impossibile q: duo non possunt esse domini insolidum vnius ꝛ eiusdē rei. ꝛ super hoc insistā infra v3 qūo procedit q̄ in fructibus attē-

19 dat̄ pos. ciuilis. ¶ Tertia fuit opi. martini qui tenet q̄ etiam naturaliter tantum duo ꝛ plures eandem re3 possint insolidū possidere preter illud tantillū in quo corpore insistant quia tunc nihil repugnat quin totum fundum possint possidere insolidum excepta illa particula ubi quilibet insistit quia solum rō huiꝰ tex. militat in illa particula. Quod sic confirmat. nam naturalis apprehendit̄ aspectu. l. i. §. si iusserim. s̄. eo. pone plures sunt ex fūdum in aspectu fundi intendentes acquirere pos. fundi nihil repugnat quin omnes naturalem possint acquirere. ¶ Hec tertia opi. marti. etiam communiter dānat̄ p rationem littere nostre. ꝛ p. d. l. duo. ĩ. de pca. ꝓbat̄ q: quod p naturalē vel veritatē induci non potest nec p fictionem. d. l. adoptio. l. si pater. §. si. s̄. de ado. sed naturaliter eandem rem non possunt duo possidere insolidum. quia vbi sedeo tu non potes sedere. l3 si per aspectū dicar apprehendere est: quia intelligo: ibi esse quo uisum figo. ergo non potest intelligi q̄ ibi ꝛ tu sis. ¶ Nec ob. l. si duo. in prin. ĩ. uti pos. quam glo. ĩ. adducit pro contraria. vbi unus iuste. alius iniuste possidet insolidum eandem rem. quia ibi accipitur pos. iusta pro ciuili. iniusta pro naturali. ꝛ q: sūt differentes

specie ⁊ numero possunt esse insolidum apud duos vt probat
tex. h in ver. sabinus. ¶ Cōcludit ergo glo. ſm io. duos īsolidū
non possidere nec ciuiliter ⁊ naturaliter. nec naturaliter tantū.
nec ciuiliter tantū. neqȝ ambo iuste. neqȝ ambo iniuste. neqȝ vnꝰ
iuste alter iniuste. ut h ⁊. ī. de precario. l. duo. sed vnus ciuiliter
alter naturaliter. sic vt vsufructuariꝰ ⁊ proprietarius. dominus ⁊
vasallus. dominus ⁊ emphiteota. vadens ad nundinas ⁊ ingre
20 diens. ista sunt verba glo. ¶ Plura ex ista glo. habetis diligen
ter notare. primo ꝙ vasallus ⁊ emphyteota dicunt̃ naturaliter
tm̄ possidere. ita est glo. in. d. l. si ut certo. §. si duobꝰ vehiculū.
s̃. cōmo. ⁊ ibi fortiꝰ ⁊ notabiliꝰ dixit glo. vȝ ꝙ etiā ꝯductor ad lō
gum tempus vt decem annorum dicitur naturaliter possidere.
qd̓ est bene notandū. ⁊ ita est tex. cum glo. in. l. si quis. ī. eo. naȝ
cum talis conductor dicat̃ hr̃e vtile dominiū in re ꝯducta sicut
emphyteota. vt. l. i. §. quod aūt ait. ī. de supficie. l. i. ī fi. cuȝ dua
bus. ll. sequētibꝰ. ⁊ ibi no. s̃. si ag. vectig. eodē modo dicendū ē
hr̃e ipsum conductorem ad longū tp̄s pos. naturalem. ¶ Item
21 ex ista glo. no. quod ille qui pos. ciuiliter dicitur rem tenere seu
detinere. ⁊ in hoc reputat Imo. h istam glo. multū notandaȝ p
statutis facientibꝰ mentionem de tenētibꝰ rem vel detinentibus
quia venit etiā ille q ciuiliter possidet ⁊ ita dicit se hr̃e cōmunis
vsus loquendi qui attendēdus est ī omni dispōne. l. liberorū. §.
quid ergo. ver. ꝙ tamen cassius. ⁊ ibi no. de le. iij. l. labeo. d̓ sup
pellec. le. cū si. Et ad hoc dicit ēt facere gl. in. l. i. s̃. eo. addo gl.
no. in. c. cām in ver. detinere. de prescr. q̄ hoc expsse dicit. ¶ Sȝ
Ro. h dicit cōtrarium esse dicendum in statutis que debent in-
telligi in casu vero. non ficto. l. iij. §. hec ver. cum glo. s̃. de neg.
gest. ⁊ ibi bar. l. fi. C. de his qui ve. eta. impe. ⁊ plene per Bart.
in. l. omnes populi. in. vi. q. principali. s̃. de iusti. ⁊ iur. ⁊ pos. ci-
uilis dicit̃ ficta detētio q: ficte dicit̃ detinere q ciuiliter possidet
per istum tex. h in ver. videaris. qd̓ d̓notat fictionē. ut super tex.
dixi. Tamen teneo primam opi. ⁊ p hanc glo. ⁊ per glo. in. d. c.
cām. de prescrip. ¶ Item q: videmus ꝙ animus dicit̃ quid fa-
cti. l. in bonefidei. §. i. s̃. ti. i. ⁊ declarat bar. in. l. si is q pro ēpto.
in. x. col. ī. ti. ꝓximo nihil repugnat ꝙ q ciuiliter aīo possidet di
catur rem ip̃am detinere. ¶ Nec obstat tex. noster. in versi. vide
aris quia bene verum est ꝙ per fictionem dicor esse corpore ī fū
do quando ibi solum sum animo. quia vbi est animus fingit̃ eē
corpus meum. d. l. nihil. de capti. sed ꝙ animus meus nō dicat̃
vere detinere rem nō dicitur tenere vere ⁊ detinere rem non dici
tur hic in tex. sed bene dr̃ ibi esse ficte corpore vbi animo est. sed
22 si animo ciuiliter possideo ꝙ nō detineo non dicitur ibi imo cō
trarium probat̃ in allegatis. s̃. ¶ Ubi autem fieret mentio non
de detinēte seu tenēte. sȝ de possidente vel de po. an intelligat̃ d̓
ciuili an de nāli. vide no. per glo. ⁊ omnes ī. l. stipulatio ista. §.
hec quoqȝ. ī. de ver. oblig. que vult. ꝙ quādo a vulgaribꝰ fit mē
tio de pos. vel a teste intelligat̃ de naturali ꝓut facti ē ⁊ ita bart.
eam allegat in. l. naturaliter. §. nihil cōe. in. v. lec. ī. eo. ¶ De h
etiā vide plene no. per bal. in. l. i. C. eo. de vsucapi. ⁊ ī. l. sciendū
23 §. i. ⁊ sequēti. s̃. qui satis. cog. ⁊ p Ro. s̃. §. proximo quod diligē
ter notetis. ¶ Quid si statutū dicit si quis haberet uel posside-
ret fundum. q̄uo intelligitur. habetis tex. iūctis duabus glosel-
lis paruis notabilibꝰ in. l. si emptione. §. omnium in versi. habe
re vel possidere. s̃. de cōtrahen. emptio. que probant ꝙ tūc ver-
bū hr̃e intelligit̃ ciuiliter possidere possidere intelligitur nāliter
24 ⁊ illum tex. reputat multum notandum Bal. ibidem in lectura
antiqua. ¶ Item ex ista glo. no. diligenter ꝙ pos. ciuilis dicitur
esse que causat acquisitionē fructuū. ⁊ pro hac gl. valde notabi-
li Bar. h allegat. l. si fur. in prin. s̃. de vsufruc. vbi proprietarius
nudus qui dr̃ ciuiliter possidere: vt. s̃. in glo. facit fructus fundi
ꝓprietarij suos quādo ab alio q̄ꝫ a fructuario percepti sūt. vnde
agit ꝯ furem ꝓprietarius vel actione furti vel rei uendicatiōe si
ipse vsufructarius nō percepit ut ibi habet̃. ⁊ in. l. si vsufructua-
rius. s̃. qui. mo. vsufruc. amit. ¶ Due tamen glo. sunt que vidē
tur aliter velle. s. ꝙ ciuilis ⁊ nālis ambe requirantur. ⁊ ꝙ ille qui
vult ex pos. fructus acquirere nāliter ⁊ ciuiliter possideat vnaꝰ ē
l. l. quesitū. s̃. ti. i. alia est in. l. serui emptor. s̃. de peri. ⁊ cō. re. vē.
sed eas reprehendit bar. hic. ⁊ approbat glo. nostrā sicut ⁊ cy. ⁊
alij in. l. certū. C. de rei ven. ¶ Non ob. dicit bar. si arguatur in
ꝯtrariū. s. ꝙ sola naturalis sufficiat ad acqsitionē fructuum. vt ī
l. iulianus. §. possessionem. s̃. de actio. emp. dum dicit̃ ibi ꝙ sa-
tis est pos. traditā precario vt possit accipiens lucrū fructuū ꝯse
qui sed qui precario recipit naturaliter possidet. ut h ⁊ in. l. ⁊ ha
bet. §. eum qui. ī. de precario. ⁊ tamen ibi dicitur illam sufficere
ad fructus acquirendos. Bar. dicit ibi non tantum operat̃ na-
turalis pos. ad acquisitionem fructuum quantum voluntas do-
mini. quia dominus vendidit rem ⁊ precario eam concessit ven
ditori. vnde titulus precedens habitus a domino ostendēs vo
luntatē domini facit alium fructus acquirer̃ sicut in colono qui
nō dr̃ possidere. sȝ detinere. ut. l. certe. §. is qui. ī. d̓ preca. l. i. C.
eodem de vsuca. facit fructus suos perceptos voluntate dñi. l. si
seruus. §. locaui. ī. de fur. l. si merces. §. vis. s̃. loca. ¶ Similiter
non obstat dicit Barto. ꝙ vsufructuarius facit fructus suos qñ
sunt separati a solo per se vel per alium nomine eius. d. l. si vsu-
fructuarius messem. ⁊ dicta. l. si fur qui tantum naturaliter possi
det. d. l. naturaliter. ī. eo. quia dicit ipse ꝙ tū ex pos. naturali tū
etiā ex iure percipiendi. ⁊ ex iure vsufructus facit fructus suos.
¶ Nec ob. dicit ipse si arguitur de. §. si qs a non domino. ī v.
pro cultura ⁊ cura. institu. de re. di. vbi qui a ñ domino bōafide
emit fructus facit suos pro cultura ⁊ cura. vñ cultura ⁊ cura ope
ratur ꝙ qui faciat fructus suos non ciuiles nec naturales poss.
q: rñdet ꝙ illud qd̓ ibi dicitur dȝ suppleri per rōneȝ. l. qui scit. §.
in alieno. s̃. de vsuca. vbi pōderatur ratio pos. ciuilis vbi dicitur
ꝙ lȝ fructusꝰ sint sati ab alio ⁊ pcepti ab alio spectāt tñ ad me bo
nefidei emptorē mō sic qui fructus seminauit in agro ⁊ q cultu-
ram habet dicitur possidere naturaliter. per. l. claȝ possidere. §.
qui ad nundinas. ī. eo. quia bone fidei possessor quando est ex-
tra fundum dicitur ciuilem retinere. sed qui clam ingredit̃ ⁊ cu-
ram habet de fundo dicitur habere naturalem. d. §. qui ad nū-
dinas. tamen dicitur ibi omnes fructus pertinere ad bone fidei
emptorē. nō ergo sommiauit glo. nostra. ad. d. l. qui sat. vñ ciui-
lis est illa que facit fructus esse suos. ¶ Cy. in. l. certū. C. de rei
vē. rñdit aliter ad. d. §. si quis a nō dño. ⁊ dicit rñderi vt in gl.
in versi. cultura ⁊ cura. ⁊ dicit ibi glo. cultura propter segetes ⁊
messes. cura. i. pp lac. ⁊ lanā nihil plus dr̃. puto ꝙ mēs cy. fue-
rit ꝙ tex. ibi velit ꝙ qui habet bōamfidem ⁊ titulum a non dño
lucrat̃ fructus ꝓpter culturā ⁊ curā. i. siue sint fructus culture ⁊
messis siue cure ut lac ⁊ lana ouiū. vnde vult ꝙ nō consideretur
ratio ꝙ ex eo qd̓ quis adhibuit curam ⁊ culturam dȝ habere fru
ctus. pro quo allego tex. in. l. in bonefidei. ī pn. s̃. ti. i. vbi dic̃ ꝙ
hȝ fructꝰ oēs ēt absqȝ cultura ⁊ cura. vnde si qs habuit malāfi-
dem lȝ adhibuerit culturā ⁊ curā fundi. tamē nō spectant fructꝰ
ad eum. sed ad bo. fi. possessorē qui habuit titulū a nō dño queȝ
putabat verū dominū q̄uis nullā curā fundi habuerit. vnde il-
la nō fuit finalis ratio posita in. d. §. si qui a non dño. ¶ Ang.
in vno arg. contra Bar. dicit. Bar. vult ꝙ quando quis hȝ pos
sessionē naturalē nō debet lucrari fructus nisi cōcurrente volun
tate domini hoc non videtur uerum ⁊ dicit. pone ab aliquo nō
domino putans eum dominum emo vsumfructum incipio possi
dere naturaliter vt vsufructuarius putatiuus. ⁊ incipio vsucape
ius vsufructus quod prescribi potest. l. fi. ſm verum intellectum
C. de prescrip. long. tempo. ⁊. l. non iusto. §. mutat. ī. titu. i. ubi
Barto. an debeo acquirere fructus uidetur ꝙ sic. quia habeo
publicianam pro iure vsufructꝰ ergo debeo habere lucrum fru-
ctuuȝ. l. si ego. s̃. de vsufruc. ⁊. l. partus cum gl. s̃. de publi. ⁊ ta-
men non habeo uoluntatem domini. quia ignorauit dominiuȝ
⁊ dominus non consensit. ergo possum acquirere cōmodū fru-
ctuum contra voluntatem domini ex sola naturali. ¶ Imo. hic
refert ꝙ in hoc Guil. in. l. licet in glo. mag. C. eo. tenet contra h
quod dicit Ange. s. ꝙ non lucratur fructus iste putatiuus vsu-
fructuariꝰ mouet̃ quia reperiatur dūtaxat prouisum ꝙ q emit a
nō domino fundū bo. fi. facit fructus suos. d. §. in aliena. extra
illū casū debemus esse in regula. Quicquid seminatur plātatur
uel edificat̃ solo cedit. l. qua ratione. in prin. s̃. ti. i. ⁊. §. i aliena.
⁊. §. si quis alienam plantam. insti. de re. diui. sed vsufructuariꝰ
non emit fundum. sed solum usufructum ergo non debet facer̃
fructus suos. sed debent spectare ad dominum fundi. ¶ Imo.
hic dicit se putare veriorem esse opi. Ang. ⁊ dicit ꝙ non reperi-
tur alibi. s. ꝙ qui emit vsufructum a nō domino bona fide debe
at lucrari fructus. mouetur per. l. si ego. §. partꝰ cum glo. in vsi.
possessum non est de publi. ubi qua ratione conceditur publici-
ana eadem ratione conceditur acquisitio fructuum. sed dat̃ pu

bliciana contra quecũqȝ detinentem vsumfructum.ergo pro eo
dem oȝ etiam causari acquisitio fructuum.quod dicit esse dilige
tissime notandũ.¶ Confirmo ꝛ ratione ꝛ auctoritate. rõne qꝛ
qua ratione nos dicimus si concessum fuit titulus in toto fundo
a non dño ementi bona fide ꝙ hic titulus producit acquisitõeȝ
fructuũ.d.l.bone fi.in princi.ꝛ.d.§.in aliena.Eadem ratiõe es
set dicendum ꝙ si conceditur titul⁹ in vsufructu qui censeť pars
rei.l.iiij.de vsufru.cõcurrente bonafide debet causari acquisitio
fructuum.¶ Preterea probatur quia Bal.ideȝ videtur voluis
se in.c.primo.in decima colum.in titu.qui feud.da.poss.vbi fa
cit mentionẽ de nostra glo.ꝛ dicit ius percipiendi fruct⁹ causať
vel ratione rei vendite competentis.vel ratione publiciane ꝯpe
tẽtis directe vel vtiliter vel ratione ciuilis pos.vt hic.¶ Raph.
cu.hic facit mentionem de dicto Ange.ꝛ dicit ꝙ putat illud ve
rum.sed dicit per hoc non reprehendi debere Bar.qꝛ intellexit
ꝙ q naturaliter possidet non habet fruct⁹sine volũtate dñi vel
quasi domini.meo iudicio pessime loquitur quia ex verbis eius
sequitur ꝙ si emi vsumfructum ab eo qui quasi nullum domini
um habuisset.i.nullum titulum habuisset vt est malefidei posses
soꝛ nõ hr̃et locũ dictum Ang.quia quasi dominium dr̃ qñ quis
habet titulũ.vnde si emi bonafide ꝛ iusto titulo facio fruct⁹me
os.siue ille a quo emi habuit titulũ.siue non.¶ Potest etiã ser
uari Bar.qꝛ non dicit ꝙ qui habet naturalẽ sine voluntate dñi
nõ possit facere fruct⁹suos.sed dicit sicut in casu.l.iulian⁹.§.pos
sessionẽ vbi nãlis pos.precario tradita operať acqsitionẽ fructu
um.ꝛ ꝙ nõ tã nãlis pos.sicut volũtas dñi facit fruct⁹acqrere si
cut ĩ colono.vñ nõ est volũtas dñi siue sit pos.siue ñ lucrať fru
ctus.sed cũ dicit de vsufructuario dicit nõ tã naturalis percipiẽ
di vsufructus operatur acquisitionem fructuum. ¶ Preterea
25 vsufructuari⁹q habet titulũ in vsufructu in eo iure habet pos.na
turalẽ ꝛ ciuilẽ ẽm glo.in.l.ait pretoꝛ.§.itẽ ei.ŝ.ex qui.cau.ma.l.
si plures.§.itẽ deiectũ.de vi ꝛ vi ar.Bar.in.§.naturaliter.i.pñ.
ĩ.eo.hec quasi pos.naturalis ꝛ ciuilis causat acqsitionem fructu
um.hoc vltimum colligi potest ex ṽbis Bal.in.l.certum. C.de
rei vendi.vbi etiam facit mentionem de glo.nr̃a Fran. tigri.in
l.i.in fi.C.de ser.fugi.vbi facit mentionẽ de istis glosis. ¶ Ad
predicta etiam videatis Pau.de ca.in.l.iulian⁹.§.ex vendito.
ŝ.de acti.emp.vbi dicit ꝙ ista pos.naturalis põt esse sufficiẽs ad
acqsitionẽ fructuũ sed quo ad accessiones ciuiles sic ĩtelligit gl.
in.d.l.hui.nõ tñ facit mẽtionẽ de ṽbis Bar.ħ q vr̃ meli⁹loqui.
26 ¶ Accessiones ciuiles sũt vt pensio.vecture nauiũ.equoꝝ q̃ ꝑꝑ
rẽ veniũt.nõ aũt nascunť ex re.l.si nauis.ŝ.de rei vẽ.¶ Juxta p̃
27 dicta Bar.opponit hoc mõ.dictũ est supra sequẽdo opi.Jo.ꝙ
ciuilis pos.apud duos insolidum esse nõ põt.ꝯ sicut videmus ꝙ
plures creditores qb⁹vna res est pignorata dicunť ius pignoris
pariter possidere ꝛ insolidũ.l.si aliena.§.si plures.ŝ.de pig.ac.
l.si fundus.§.si duos.ŝ.de pig.ergo eadem rõne vr̃ plures cre
ditores datã eandem rem in pign⁹possidere insolidum.¶ Nec
ob.si dicať ꝙ ar.nõ ob.qꝛ ciuiliter duo nõ pñt possidere.ꝑpter
vsucapionẽ plurib⁹acquirendã qȝ non est hic qꝛ quãdo sũt plu
res creditores eandẽ rem habẽtes datã in pign⁹nõ possunt isȯ
lidũ vsucapere ad sui vtilitatem.sed ad vtilitatẽ debitoris.l.hui
noĩe.ŝ.ti.l.i.§.p huĩ corporaliter.ŝ.eo.vñ cessare vr̃ rõ quare
dicim⁹duos insolidũ nõ posse possidere.¶ Tamen dicit si dice
retur plures creditores eandem rem datã in pign⁹posse posside
re.ꝛ quemlibet insolidũ resultarent alie absurditates. Primo
acqsitionis fructuũ absurditas quia creditoꝛ fruct⁹facit suos ut
dixi.ŝ.l.i.ꝛ.ij.C.de pig.act.ꝛ sequereť si plures facerẽt fructus
suos ꝙ plures fierent dñi insolidȝ ꝯ.d.§.si duobus vehiculũ.
¶ Secundo qꝛ creditoꝛ põt dñiũ rei pignorate transferre ĩ aliũ
seruata solẽnitate.l.fi.C.de iur.do.imp.ꝛ si creditores ciuiliter
possiderẽt insolidũ sequereť ꝙ oẽs vendendo fũdũ sibi pigno
ratũ per eũ q nõ erat ver⁹dñs trãsferrent in emptorẽ tituluȝ per
quem vsucaperent ꝛ vn⁹vni venderet.ꝛ alter alteri pro iure suo.
ꝛ transferret ciuilem in emptores ꝛ plures emptores insolidum
dictũ fundũ vsucaperent ꝛ per ꝯñs per vsucapionem acquirerẽt
dominiũ insolidum qȝ est impossibile.d.§.si duob⁹vehiculum.
28 ¶ Item inquãtũ dictũ est ꝙ duo isolidũ naturaliter non possũt
possidere.Bar.arguit sic.naȝ videmus ꝙ vsuarius ꝛ vsufructu
ari⁹dñr possidere rem in q̃ hñt vsum ꝛ vsumfructũ nãliter.l.fi.
ĩ.vti pos.l.iij.§.si qs nõ vsum.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ dici non põt qȝ

isto casu possideant quilibet pro parte sed insolidũ qlibet ꝙ est
necesse dicere q̃uis glo.dixerit ꝯriũ ut dixit Bar.hic in.l.vnica
vti pos.ꝛ gl.in.d.l.fi.ĩ.vti pos.q̃ dicũt ꝙ ꝑ ꝑte possidẽt.¶ Di
cit tñ Bar.hic ꝙ hoc nõ est verũ ꝙ si probat pars rei ĩcerta rõe
loci ꝛ quote possideri nõ põt.l.iij.§.incerta.ŝ.eo.l.loc⁹.ĩ.eo.ȝ
qñ in vno ꝛ eodẽ fũdo sũt simul ꝛ vsuari⁹ꝛ vsufructuari⁹ qlibet
hȝ partẽ incertã rõne loci ꝛ quote.ergo nõ possunt possidere ꝑ
ꝑte qȝ ꝓbat sic.nã p̃supponendũ est ꝙ in vno ꝛ eodẽ fũdo hȝ
vn⁹ vsum ali⁹vsũfructũ.usufructuari⁹hȝ ꝑteȝ fructuũ ꝑcipiẽdo
rũ ĩ isto fũdo.ꝛ idẽ usuari⁹ꝛ hec ꝑs oculis corporis uideri ñ põt
qꝛ nõ põt plus ꝑcipi ĩ vna ꝑte fũdi q̃ in alia.sed ꝑ indiuiso ꝑci
pit usuari⁹ de qualibet arboř ꝛ quolibet fructu q̃tũ sibi ꝑ uictu
sufficit in toto fũdo ꝛ reliquos usufructuari⁹ꝑcipit .merito ap
pellať incerta rõne loci ꝛ quote.l.meui⁹.§.duob⁹.de leg.ij.l.si
seru⁹ cõis sit oĩum.ĩ.de stipu.ser.Est enim incerta rõne quote.
qꝛ incertũ est q̃tũ expediat usuario pro uictu.ꝛ q̃tũ sit sibi ne
cessariũ.qꝛ una die ieiunat alia die nõ rõne cui⁹diciť incerta ꝛ in
diuidua.l.usus pars.ŝ.de usu ꝛ habi.vñ cũ ẽt sit incerta rõne
quote.qꝛ nõ constat an decimã uel tertiam uel quintam parteȝ
comedat.ꝛ ea rõne reddiť ĩcerta ꝑs vsufructuarij q solũ ꝑcipit
que usuario nõ sũt necessaria.vñ cũ in uno fundo possideat oȝ
dici unumquẽqȝ insolidum possidere.¶ Bar.propter hoc fa
teť ꝯaȝ opi.ꝙ duo pñt eandẽ rem naturaliter possidere diuer
sis respectib⁹.ꝛ dicunť plures pos.saltẽ numero differentes.licȝ
dixerit in.d.l.fi.ꝙ etiam differũt specie qȝ nõ puto verũ.ut dixi
ŝ.in.l.i.in pñ.ꝛ nõ differũt man⁹parua a magna.l.fi.ŝ.de fun.
instru.cũ ergo nulla absurditas sequatur propter quam plures
nõ possint ciuiliter possidere fatẽdũ est unã ꝛ eandẽ rẽ possideř
naturaliter isolidũ diuersis ř̃spectib⁹.qȝ aũt sequať absurditas
pȝ rõne p̃scriptionis ꝑ quã qs acqrit dñiũ qꝛ p̃scribit iste usum
alter suũ vsũfructũ.ꝛ hec cõpatiunť adinuicẽ.¶ Jtẽ alia absur
ditas.s.ꝑꝑ fructuũ acqsitionẽ qꝛ ciuilis causat acqsitionem fru
ctuũ hec rõ non militat ħ qꝛ usufructuari⁹facit fruct⁹suos.ꝛ vsu
ari⁹suos.s.illos qui sibi sufficiũt ꝑ victu.alios hȝ usufructuari⁹.
¶ Pau.de ca.cõtra dicit veri⁹putare ꝙ ꝛ usuari⁹ ꝛ vsufructua
ri⁹dicanť eq̃liter ꝑ ꝑte rem possidere.nõ ãt insolidũ qȝ probat
sic q̃tũcũqȝ vsufructuari⁹hẽat ius incorporale ꝑ se seꝑatũ ꝛ iso
lidũ ꝛ usuari⁹aliud ius seꝑatũ.s.usus.ꝛ sic un⁹hȝ plus q̃ alius.
qꝛ plus est habere vsũfructũ q̃ usũ.tñ si in pos.uni⁹ponatur ni
hil ĩpedit eos debere possidere equaliter ꝑ ꝑtib⁹hoc ꝓbat tex.
in.l.si finita.§.cũ ãt.ŝ.de dã.ĩfe.ubi plres creditores missi ĩ pos.
debitoris contumacis quoruȝ un⁹est creditoꝛ in parua summa.
alter est creditoꝛ in magna summa.ambo dicuntur esse in pos.
equaliter.ꝛ faciũt sibi ꝑtes per ꝯcursũ.ꝛ tñ un⁹hȝ pl⁹ crediti q̃
alter.¶ Nec ob.l.fi.ĩ. uti pos.ubi dať uti possidetis.ei q possi
det insolidũ.qꝛ etiam qui possidet ꝑtẽ in fũdo habet uti possi.
l.i.§.hoc interdictũ.ĩ.uti posside.unde dicam possidere pro di
midia usuarium.pro alia dimidia vsufructuariũ.¶ Non respõ
det tamen ad ar.bar.dũ dicit incerta pars rõne loci ꝛ quote pos
sideri non põt.sed pars usufructuarij ꝛ usuarij est talis ut.ŝ.er
go nõ põt possideri ꝑ usũfructuariũ ꝛ usuariũ.¶ Puto ꝙ iten
tio pauli fuerit rñdere ad ar.istõ ista possessio quã habẽt ĩ fũdo
est respectu rei corporalis ꝛ est in re corporali.iõ nõ est ꝯsiderã
dũ ius usufruct⁹.ꝛ usus qȝ habent.qꝛ uideť fateri ꝙ ius ipm in
corporale est incertũ qꝛ respicit ꝑtẽ ĩcertã ȝ pos.q̃ dať in fundo
non est respectius ad ius incorporale sic̃ in.l.si finita.§.cũ aũt.
ŝ.de dã.infec.vbi si ambo mittanť in pos.dicunť equaliter pos
sidere sic hic solũ habeť respect⁹ad ꝑtes eq̃les fũdi.Tñ ꝑ nũc
ꝓbabilioꝛ vr̃ mihi opi.bar.ꝛ opi.pau.nõ est sua sed ẽ opi. glo
satoris.in.l.fi.ĩ.uti pos.ꝛ in.l.i.C.uti pos.dũ dicit nõ possidẽt
insolidũ sed ꝑ ꝑte qꝛ tex.in.§.cũ ãt.quẽ bar.hic in fi. allegat ñ
obstat.ꝛ vr̃ uelle ꝙ rõ quare ibi nõ posset insolidũ eẽ circa pos.
est quia talis ĩmissio erat apta ad dominij acquisitioneȝ vt ex pri
mo decreto missus mittatur ex secundo propter quã secũdam ĩ
missionem immissus sit dominus uel q̃si dñs si nõ erat dñs ille
contra quem fiebat missio.l.si finita.§.iulian⁹.ŝ.de dam.infec.
cum tendat immissio ad acqsitionẽ dñij que non põt eẽ apõ plu
res insolidum.d.§.si duob⁹vehiculũ.unde ibi nõ dicunť isoli
dum possidere.hec absurditas ħ cessat qꝛ dato ꝙ habentes ius
incorporale insolidũ respiciẽs ꝑtẽ ĩcertã fũdi rõne loci ꝛ quote.
ut vsufructuari⁹ꝛ usuari⁹q hñt ius suũ indiuiduũ ꝛ incorporale

l.usu.ff.de usu ꝛ habi.quãtũcũqȝ nanciscerent̃ pos.respectu iu/
ris qd̓ hñt insolidũ ꝛ attribuat̃ ipsa pos.fundi ẽt insolidũ sicut
hñt insolidũ ius suũ ꝓ attributione iuris insolidũ nulla resul/
tat absurditas qꝛ si un⁹ p̃scribat usum alter usũfructum non sũt
incompassibilia qꝛ sepata sunt iura:sed non sic qñ tractatur de
iure qd̓ est aptum ad acquisitionē dñij ubi non pñt plures pos
sidere insolidũ qꝛ fierent diuersi insolidũ dñi ꝯ.d.§.si duob⁹ ue
biculum.uñ.d.§.cum aũt.hȝ diuersam rõnem a casu.q.nostre.
29 ¶Et ꝑ hoc ẽt põt dici ꝙ bar.in sequẽ.q.uidebat̃ ẽt bñ dice/
re cum q̃rit de corporali pos.utrũ possit esse apud plures insoli/
dũ.ꝛ dicit ipse ꝙ non . rõ est qꝛ si diceremus contrariũ seq̃ret̃ ꝙ
si vn⁹ discessit de fũdo ꝛ possedit naturaliter ꝛ ciuiliter retineri ci/
uilẽ aĩo.d.§.q ad nũdinas.ꝛ pl̃es ingrediunt̃ fũdũ q ĩgressus
dr̃ pos.corporalis si possint insolidũ possidere seq̃ret̃ ꝙ desinẽ/
te possidere ciuiliter eo q̃ iuit ad nũdinas quã amittit ꝑ negligen/
tiã ciuilis amittit̃ ꝛ accrescit cũ naturali seu corꝑali.ut no.ĩ.l. ſȝ
si nolit cũ gl.j.e.unde si tales haberent bonã fidẽ pñt prescri/
bere possessionẽ hui⁹ rei ꝛ acq̃rere dominiũ insolidũ q̃libet qd̓
est ĩpossibile.d.§.si duob⁹ uehiculũ.¶Preterea videt̃ esse ꝯ
tex.nostrũ cũ dicit ubi ego sto tu non potes stare.neqȝ uere ne/
qȝ ꝑ fictionẽ:ut.ff.declaratũ est uñ corporalis nõ põt esse apd̓
30 plures ĩsolidũ.¶Querit bar.quot pñt possidere eãdẽ rẽ diuer
sis respectib⁹ insolidũ.dicit q̃nqȝ.pone quẽdã eẽ ꝓprietariũ ꝛ
sic hȝ ciuilẽ.l.sciendũ post principiũ.ff.q satisda.coga.ꝛ hic in
gl.fecit emphyteotã iste hȝ naturalẽ emphyteota facit usufru/
ctuariũ q hȝ naturalẽ qd̓ potest.l.i.in pnci.ff.q.mo.usufr.amit.
nã in fundo ubi est qs emphyteota potest facere usufructuariũ
Et dicit Bal.ibi ꝙ emphyteota si uult cõstituere usufructuariũ
putat ꝙ possit ẽt non requisito dño nihil allegat:fuit content⁹
auctoritate sua.scitis ꝙ emphyteota non põt alienare totũ uel
partẽ fũdi emphyteotici.l.ij.in fi.C.de iur.emphy.c.potuit ex
tra de loca.Sed si uult constituere usũfructũ in fundo sibi con
cesso in emphyteosim.l.i.ff.q.mo.usufr.amit.põt eũ cõstituere
31 non tñ dicit an ꝯsensus domini req̃rat̃.non põt negari qn con
stituere usũfru.sit alienatio partis . l . iiij.ff.de usufr.¶Bal. in
d.l.i.dicit ꝙ non req̃rit̃ consensus domini dũ dicit puto nõ eẽ
necessariũ req̃rere dominũ quãdo emphyteota uult cõstituere
usumfructũ in fundo suo emphyteotico.qd̓ no.qꝛ habui de fa/
cto.Et si emphyteota constituat etiã usuariũ primo p̃t qꝛ rema
net ius usuario cui p̄mo fuit ꝯstitutum ius ut habeat tñ q̃tuȝ si
bi ꝓ victualib⁹ sufficit.ꝛ aliud residuum habebit usufructuari⁹
dicã eras.vñ oȝ intelligi ut p̄mo usum concedat.deinde alteri
usũfructũ in eodem fundo.ut in.l.plenũ.§.ij.ff.de vsu ꝛ habi.
saluo tñ semper iure usus.ut in.l.i.in.p̄n.ff.qui.mo.usufr.ami.
32 qꝛ in uno fũdo põt dari usuari⁹ ꝛ usufructuari⁹.l.fi.j.uti possi/
de.¶Alteri⁹ põe ꝙ tales quattuor sũt absentes hoc casu ali⁹ ĩ
grediens fundũ dicit̃ adipisci corporalem pos.l.clam possidere
§.qui ad nundinas.j.eo.que est separata pos.ut declarat ꝛ te/
net Barto.in.l.i.in principio.ff.eodem.lȝ quandoqȝ dicat̃ na
turalis tñ dicitur separata ab ea quam habet usuari⁹ ꝛ usufru/
ctuarius.l.id quod.§.finali.j.eodẽ.ꝛ.d.§.qui ad nundinas.
unde tunc quattuor habent naturalem diuersis respectibus. ꝛ
unus ciuilem.¶Hoc probat ipse per dictã.l. finalẽ.j.uti pos.
vbi duo pñt habere naturalẽ insolidũ diuersis respectib⁹ qñ nõ
dat̃ repugnantia.sic ꝛ plures vbi non dat̃ repugnantia.cũ ista
op.Bar.concordat.Guil.de cu.in.l.lȝ.C.e.¶Sȝ Rapha.cu.
hic dicit posse teneri ꝯrium ꝑ.§.nr̃m.ꝛ rñderi ad.l.fi.j.vti pos.
in qua se fundat Bar.vȝ ꝙ ibi ñ intelligit̃ vsuariũ ꝛ vsufructua
riũ naturaliter possidere fũdum sed ꝙ vsuari⁹ q̃si possideat ius
vsus ĩsolidum.sic ꝛ vsufructuari⁹ quasi pos.ius vsufruct⁹ loq̃t̃
ergo ibi de q̃si iuribus incorporalib⁹ quorũ q̃si pos.põt eẽ apud
plures insolidum.vt h̄ vult Bar.dũ allegat.l.via.§.fi.ff.de ser/
ui.ru.pre.ꝛ.l.ij.§.ex his.j.de verbo.ob.qꝛ talis pos.resultat ex
patientia q̃ prestat̃ his vtentib⁹ per quã ꝯstituuntur in q̃si pos.
istius iuris incorporalis.l.quotiens.lultima.ff.de serui.l.iiij.§.da
re.ff.de vsufru.vñ in casu.d.l.fi.tractat̃ de q̃si pos. iuris incor/
poralis q̃ apud pl̃es eẽ põt.non aũt de pos.naturalis ipsius fũ
di.¶Hãc opi.reprehendit Bar.in.d.l.fi.j.vti pos.ꝛ in.l.i. in
p̄n.eo.ti.ꝛ in.l.naturaliter.in p̄n.j.eo.nã dubitauit post gl. in.
d.l.fi. vtrum illa.l.fina.intelligat̃ de posses.vera fundi.an de q̃si
pos.iuris vsufruct⁹ vel q̃si pos.vsus.ꝛ ponũt̃ ibi opi.in glo.ꝛ di

cit falsam opi.q̃ hȝ ꝙ intelligat̃ de q̃si pos.iuris usufruct⁹ ꝛ iu/
ris vsus.qꝛ ibi ꝯcedit̃ interdictũ vti pos.vsufructuario. ꝛ vsua/
rio ẽt ꝯ aliũ q̃ ꝯ dñm non patientes eos possidere.vñ ibi nõ so
lum intelligit̃ de quasi pos.iuris incorporalis.ĩmo de pos. iuris
fundi ĩmo ſm eũ vsufructuari⁹ ꝛ vsuari⁹ non dñr esse in q̃si pos.
iuris incorporalis nisi quo ad dñm q prestando patientiam eis
constituere dr̃ q̃si pos.iuris ĩcorporalis sed quo ad alios nõ di
cuntur habere q̃si pos.iuris incorporalis q talẽ patiẽtiam non p̃
stant ꝛ talẽ patientiã solũ p̃stat dñs.Huic ẽt ĩtellectui Bar.ꝯue
nit.qꝛ tex.in.d.l.fi.non dicit quasi pos.nec dicit interdictũ vtile
dari.sed dicit dare interdictum vti possi.pro pos.vsufructus vl̃
vsus.sed ius incorporale vsufructus ꝛ vsus non possidentur.ſȝ
quasi possidentur.l.seru⁹.§.incorporales.ff.titu.i.ꝛ in.l.nr̃a.in
p̄n.vñ non cõpetit directũ interdictũ vti posside.ꝓ iuribus in/
corporalibus:ſȝ vtile.d.l.quotiẽs lultima . ff.de serui.l.i.in p̄n.
j.vti possi.Unde ꝯ rñsionem raph.cu.ff.relatã tenentis ꝯ bar.
potest defendi bar.Pau.de ca.h̄ ẽt tȝ ꝯ Bar.qꝛ ꝑsistit in opi.
quã.ff.ĩ alia.q.retuli vobis . qꝛ dicit nõ posse dici ꝙ duo aut tres
nãliter possint possidere fũdũ ꝑ.§.nr̃m.ꝛ rñdet ad.d.l . fi . vti
possi.ut in prece.lec.dixi vȝ ꝙ tex.ibi loq̃t̃ in pos.fũdi q̃ est pro
parte apud vnũquẽqȝ.s.apud vsuariũ pro ꝑte dimidia ꝛ apud
vsufructuariũ ꝓ dimidia ꝑ rõnem.l.si finita.§.cũ aũt.ff.de dã.
ĩfe.tñ in p̃cedenti lectio.dixi posse defendi opi.bar.ꝑ rõnẽ bar
to.qꝛ incertitudo loci ꝛ quote ĩpedit posse possideri fũdũ ꝓ ꝑte
§.incertã.ff.ea.l.vñ cũ sit incertitudo talis oꝑat̃ ꝙ non põt di/
ci vsufructuariũ ꝓ ꝑte possidere.ꝛ ẽt vsuariũ ꝓ ꝑte. ¶Ad.d.
§.cũ aũt.dixi ꝙ tex.ibi loq̃t̃ in missione in pos.ex primo ꝛ ſo de
cre.q ẽ apta ad acq̃sitũ dñij.d.§.si finita.§.iuli.ꝛ resultaret re/
pugnãtia si pl̃es possent eẽ dñi insolidũ ꝯ.d.l.si duob⁹ vehicu
lum.vñ non est pos.ibi apud plures insolidũ.ſȝ h̄ vsufructuari⁹
q acq̃rit usũfructũ solũ aq̃rit ius vsufruct⁹ vsuari⁹ suũ ius vsus.
ꝛ sic sũt diuersa iura repugnantia.põt ergo dari pos.apud plu/
33 res.¶Circa vnũ aliđ est bene aduertendũ dũ Bar.ĩtellexit ꝙ
pos.corporalis põt dari apd̓ q̃ntũ ingrediẽtẽ.nã non vr̃ hoc sta
re posse retenta opi.quã dixi in.l.i.in prin.ff.e.s.ꝙ illa non dica
tur esse naturalis ꝑ se aĩo retiet̃ naturalis ꝑ vsufructuariũ vsua
rium ꝛ emphyteotam:qꝛ sola naturalis quã hȝ qs sine ciuili cũ
aĩo retinet̃.l.iiij.l.vñ vi.j.de vi ꝛ vi ar.ꝛ vidistis glo.in.l.i.ĩ p̄n.
ff.e.¶Tñ sustinendo bar.h̄ põt dici dato ꝙ corporalis q̃ ẽt ap
pellat̃ naturalis non dicat̃ spẽ differre a naturali q̃ hȝ vsufructu
ari⁹.tñ ꝑ hoc non ẽ qn talis naturalis quã bar.corporalẽ appel
lat ẽt dari posset apud aliũ.s.ingredientem fũdũ abñtis ꝑ.d.l.
clã possidere.§.q ad nũdias.j.e.qꝛ corꝑalis nõ hȝ effect⁹ quos
naturalis cõpetẽtis usufructuario ꝛ vsuario.qꝛ non oꝑat̃ acq̃si
tionem fructuũ vel vsucapionem tanq̃ iniusta.ſȝ operatur vt si
ab alijs non habentib⁹ antiq̃orem corporalẽ pos.occupet̃:hẽat
vñ ui ad recuperandũ pos.corporalem:qꝛ ẽt p̃do in possessione
sua tuẽdus est quo ad illũ a quo non hȝ cãm ꝛ nõ ꝯ antiq̃orem
possessorem.vt in.c.in lr̃is.de resti.spo.l.ita ꝛ si fur.cũ sequẽ.ff.
cõmo.l.i.in fi.cũ.l.se.j.vti pos.satis enim ẽ ꝙ quo ad te pos.iu
stam habeo lȝ ꝯ possessorem antiq̃orem habeã iniustã.vñ si me
34 expellis vel turbas ago ad recuꝑandũ pos.vñ vi.¶Querit bar
to.h̄ duo sũt ꝯstituti vsuarij a dño vni⁹ fũdi an q̃lȝ dicat̃ habet̃
pos.ꝛ ĩsolidũ.ꝛ dicit pro ꝑte nõ pñt hr̃e pos.qꝛ incertitudo rõe
quoti ꝛ loci impedit.d.§.ĩcerta.ff.e.l.ergo pro parte non pñt
possidere nec insolidũ.qꝛ eodem iure pretendũt naturalem q̃lȝ
tanq̃ vsuari⁹ q non potest insolidũ possidere:ut in.§.nr̃o . sed
diuersis respectibus sic.d.l.fi.j.vti pos.¶Tamen cõcludit ĩpe
contrariũ.qꝛ immo possũt possidere duo vsuarij naturaliter ean
dem rẽ insolidũ ꝑ rõnem.d.l.fi.j.vti possi.eadem rõne q̃ vsu/
fructuari⁹ ꝛ usuari⁹ pñt qꝛ non continet ullam repugnantiam.
nam vnusq̃sqȝ respectu sui iuris potest naturaliter possidere.
¶Hec rõ militat in duob⁹ vsuarijs vbi q̃libet habet ius suũ se
paratũ ꝛ q̃libet fructus debet percipere q̃tũ sibi ꝓ victu neces
se est.vnde concludit ꝙ ciuilis pos.potest esse solũ vna qꝛ ten/
dit ad vsucapionem dñiũ occidens directũ.¶Item pos.natu/
ralis que est apud emphyteotam:potest esse vna tñ ratione vti
lis dñij.qꝛ solũ est recipere vnũ vtile dñiũ.naturalis que est apd̓
vsufructuariũ potest esse solũ una.sed naturalis q̃ est apud vsu
ariũ põt eẽ multiplex qꝛ plures vsuarij in uno fũdo pñt esse . se/
cus in usufructu q est pars dñij q non põt eẽ nisi apud vnũ ĩso/

35 lidum. ¶ Querit et Bar. an detentatio possit esse apud plures i solidum: et dicit q si detentatio capit pro detentatione asinina: ut qn qs isistit corpore in re et no pt ee apud ples isolidu p rone. §. nri. ibi ubi ego sedeo tu n potes sedere. ¶ Si p custodia: ut i §. gna. j. e. l. i. cu. l. se. j. q. ex cau. i pos. ea. et l. is cui. j. ut in pos. lega. tunc qr e apta ad acqsitione dnij no pot ee apud ples isolidum: ut. d. l. si finita. §. cu aut. s. de da. ife. ubi qn ples in pos. mittutur ex pmo pecr. dnr ee in custodia et detinere no possidere d. §. gna. j. ea. l. tu qr talis imissio tedit ad acqsitione dnij qr ex scdo puenit ad dniu qr missus fit dns si ille e que fit missio fuit dns als usucapiedi pditione acqrit. d. §. iulian. vn cum no pos sint ples usucapere non pot talis custodia et detetatio ee apud ples insolidu. ¶ Qnqz custodia et detetatio no est apta ad acq sitioem dnij et pot ee apud ples ut in detetatioe q e apud psona q mittitur in pos. vetris noie q non appellat iuris sed facti: et qr taliter detinens hz solu ea q facti sunt no acqrit ius hrditarium sz solu custodit res hrditarias et victu hz ex eis. l. i. §. mulier. s. de ven. in pos. mit. Ide in detetatione q hnt ples depositarij vl comodatarij q detinent et non possident. l. lz. §. rei deposite. s. depo. et hec pot ee aps ples insolidum. l. si ut certo. l. si duobus s. como. ubi hoc bn declarat qr p ea no puenitur ad dnij acqsi

36 tionem. ¶ Querit gl. qd si unus emphiteota facit aliu ephiteo tam. utr pos. naturalis q e apud primu transferat in scdz adeo q primus nulla naturale retineat. et dicit q pdit ea naturale et transfert in pm. Ide dicit gl. in vasallo vn nullam retinet prim. Ita et voluit glo. in. d. §. si duob vehiculu et in. l. unica. C. uti possi. ¶ Cu hac conclusione glo. trasit bar. h dices non ob. q dictu est. s. du dicebatur q si emphyteota q naturalr possidet pcedit usufructu alteri acqrit usufructuarius naturale et emphy teota et p se naturale retinet. cur h non sic dicim dicit io esse qr diversu ab illo qr pstat i usufructuariu no trasferri utile dnium: sz solu facultate vtedi et fruedi. cu ergo emphyteota retieat uti le dniu retinet et pos. naturale. sz qn facit aliu emphyteota tras fert oe ius suu. io merito non retinet naturale. ¶ Facit p eo qd heri dixi fm bal. in. l. i. i pn. s. q. mo. usufr. amit. du dicit q si co stituit ephyteota alicui usufructu i fudo emphyteotico poterit hoc facere absqz reqsitioe dni qr non transfert sua meliorame ta nec utile dniu. vn non sum in casu. c. potuit de loca. et l. fi. C. de iur. empby. q loquut reqri psensum dni qn vult in aliu melio

37 rameta sua trasferre. ¶ Et ad hoc et e glo. i. c. i. in gl. mag. i. ti. i. de capi. corra. du dubitat an vasallus q no pot alienare irreqsi to dno possit usufructu transferre cu hac opi. gl. doc. coiter tran seut i. d. l. i. post gl. C. uti pos. ¶ Qd pfirmat hoc mo vz ille qui hz utile actione ut cessionari fideicomissari et siles si i aliu eam trasferat nulle relique actiois remanet apud cedete gl. est ordina ria et no. in. l. emptor. C. de hr. vel acti. vedi. l. ex asse. s. ad treb. lz als qn qs hz ples actiones: et directa cedat alteri trasferat uti le: et retinet penes se directa ut uult illa singularis. l. iij. C. de no na. q est singularis. l. lz iste q solu hz utiles et transfert nihil apd eu retiet. sic h qn ephyteota trasfert utile dniu nullu ius apud

38 eu remanet. ¶ Sz obstare vr fm imo. h qd hetur in. c. imperia lem. §. illud de probi. feu. alie. p frede. ubi si vasall alium vasal lum constituat in eade re. et scdus uasall feloniā vel culpam co mittat pivat iure suo. et redit ad pmu uasallum a quo ipse cam hnit. non aut redit ad dnm directu vn ibi non est destitut oi iu re suo iste vasallus prim. ¶ Ad qd rndet ipse q nullu dniu uti le nullaqz pos. naturalem retinet prim uasallus: sz totu transfer tur in pm tu pp iuramentu fidelitaits qd scds primo pstitit resul tat q si scds comittit felonia p primu feudu reuertet ad pmum vasallu et sic scds dz feudo pvari et reuerti ad primu cui iurame tum fidelitatis pstitit p. d. §. illud non aut hoc e rone reliquiar alicui naturalis pos. qr oi iure fuit destitut pm uasallus. ¶ Di

39 xi in hoc. §. q si aliqs a non dno putans eu esse dnm emit usu fructu vel ius emphyteoticu. aut sile ius ifra dniu q fructus q pcipiuntur p eu q hz titulu in usufructu a non dno bona fi. spe ctant ad emptore si hz publiciana. l. si ego. §. i. et §. ptus. de pu blicia. et dz hre alios fruct p gl. in. d. §. ptus. i v. fructus non est: et ista tenui post Imo. et allegaui ad hoc dcm Bal. in. c. i. in x. col. q feu. da. pos. ubi dicit q fruct pcipit aut roe rei vedicato nis q hz. aut rone publiciane. aut roe pfessorie qua hz. ergo ap paret q uult q ille cui pcetat publiciana faciat et fuctus suos lz

iste usufructuarius est hmoi. igit et c. ¶ Recolo als queda disci pulum meu p hoc insurgente: et satis subtiliter dixisse. si verui e qd rone publiciane copetetis alicui deat ad eu ptinere pmodu fructuu et sic faciat suos. ut in exeplo. s. dicto q et pot usucapere ius usufructus. l. fi. in fi. C. de pscr. lon. te. l. iusto. §. non mutat j. ti. i. ubi no. ergo debem dicere multos hre comodu fructuu insolidu sicut ples pnt i eade re hre titulu a n dno. sic ples pnt hre publicianam isolidu. ergo comodu fructuu insolidu qd e v possibile p glo. nram q dixit ciuilis possessio est q causat como dum fructuuz. vnde non vr q sit bona ro. hz publicianam in re iure usufructus. ergo dz posse facere fructus suos. ¶ Ad hoc rn

40 deo si plures hnt titulum in iure usufructus. uel in alia re a non dno bonafide non oes hnt publiciana p pns non oes acqsitio nem fructuu qr ut acqratur publiciana alicui idem ut ex titulo habito a non dno bonafide acqratur sibi actio realis oz in euz translatam fuisse pos. uacuam vel q tempore quo titulus acqui siuit pos. fuerit vacua. ista e cois conclusio oium in. l. cu res. C. de pba. ubi Cy. Bar. et ceteri. et Jo. an. in addi. spe. i. ti. de cau. pos. et ppie. i. §. nuc videndu. in gl. mag. Bal. in. l. eum q. §. p tor. s. de publi. Bar. in. l. celsus. j. de usucapi. sicut opz pos. esse uacuam ut quis usucapiat et prescribat. ut est glo. no. in. l. i. fi. C. de ser. fug. et de prescri. tri. an. in. l. male agitur. sic in publicia na p. l. eu qui. ff. de publi. ubi a pari procedut publiciana et usu capio. vn hz publiciana et lucrum fructuu ille in que fuit transla ta pos. ciuilis. ille in que fuit translata erat pos. qn fuit vacua vn de sequenti habenti titulum non datur publiciana. vnde cessat absurdum q plures possint acquirere fructus insolidu. ¶ Itez dum dixit q fruct et eoru lucru pcedut a pos. ciuili. Adde glo. notanda. in. l. ij. C. si quis re mino. igno. sine decre. alie. et ibi co mendat eum Bal. du vult q ista pcedant a pari pos. esse habi lem ad pducendu usucapionem et esse habilem ad fructuu ac quisitionem. vnde ex eo ex quo causatur usucapio ex eo etia cau satur fructuuz acquisitio. sed a ciuili causatur usucapio. l. acqui ritur. in fi. s. e. ti. et hic in glo. ergo et a ciuili debet causari acqui sitio fructuum. Aliqualiter tamen hoc limitat Bal. et ibi glo. ad quos me remitto.

§. **In amittenda.** Possessio retenta animo et corpo re nro vel aio tm solo aio perdi tur sicut et retinetur. Et sciēs possessione naturalem ab alio oc cupatam perterrit timore etia vano future expulsionis si negli gat ea recuperare perdit ciuile et per mortem vel discessu ei cui corpore possidemus pos. no perdimus. sed per vera traditione ab eo alteri factam sic. h. d. usqz ad. §. si seruus que. ¶ Casus talis est. Vidi supra quo pos. acqratur. quero quo amittat. et iu riscosultus rndet q amittit affectione et aio defunendi possidet et si sit in fundo. q primum enim desijt aio velle possidere per dit pos. et anteq de fundo exeat q uis solo aio no acquirat pos ses. sed corpore et animo. ¶ Ibi sed et si poe retineo aium posi dendi rem in qua est alius corpore. an desinam possidere. et iu risconsultus dicit non perdo. s. ciuilem q diu gero in aio possi dere. ¶ Ibi si quis nunciet quis significauit mihi domu quam aio possidendi a latronibus occupatam dubitaui si accederem ad eam q expellerer an pdam pos. dicit iurisconsultus q sic. ¶ Ibi q si seruus qs in pos. quam retineo corpore alterius. et aio meo ut corpore serui vel coloni qui discesserut de fundo. an retineam pos. et iurisconsultus dicit q aio retineo pos. nisi ipsi pos. alij tradiderut qr tuc pdo pos. naturale et ciuilem p eor tra ditione. ¶ Ultimo dicit q nos dicimur possidere donec nra vo luntate discesserimus aio non possidendi aut vi deiecti fuerim quo casu oimo pdimus pos. qua corpore et aio possidebamus.

2 ¶ Ex tex. no. primo de dictione ptinus quid iportet. na fm expo sitionem Dy. iportat idem qd incotinenti. s. incotinenti pdim pos. s. anteq de fundo exeamus si aium hemus ad ea amitten dam: ut hic et p dictione ptinus et allego glo. insti. de hr. qua. i. statim. et dif. iuncto tex. in v. ptinus. ubi exponit glo. ptinus. i. statim. l. ij. Bal. dixit in. l. ij.

3 ¶ Et fm istam expositione facit tex. ad id qd Bal. dixit in. l. ij. C. ut lit. pen. ubi p illu tex. in v. ptinus dicit q qn pduco istrm aliquod cuius pductio est mihi penalis statim absqz ordine iu diciario seruando debeo condemnari et cogi ad illa pena soluē dam. sicut ille q pducit istrm ipetratu lite pendente dz puniri protinus. i. non seruato ordine iudiciario. sed summarie sicut

dictio mox⁹ vel statī ēt significatō nō suato ordīe īudiciario sed sūmarie vt ē gl. in auc. de incest. nup. i pn. i. ṽ. iminere: ꝛ i. l. mo mētanee. C. vñ vi. ꝛ ibi bar. ꝛ in. l. pe. cū ibi no. p bar. i ṽ. illico. C. de po. ꝛ p bar. i. l. iperator cū suis ꝯcor. ꝟ. de iu. fis. sic i dictōe ptinus. ℂ Scōo no. ꝙ pos. naturalis ꝛ ciuilis pdit solo aīo vt ħ. ꝛ i. l. si qs vi. §. dfia. ꝟ. e. aīo ṽo durāte nō pdo pos. ēt p igres sū alteri⁹. ℂ Et ex ṽ. si qs ꝙ pterrit⁹ vano tiore futur expulsiōis pdit pos. sec⁹ si solū eēt pterrit⁹ de iniuria psonali infereda tm̄ q: p talē tiorē ñ pdit po. l. ꝫ ꝛ ibi ħ notaf. C. e. ꝛ no. Inno. i. c. cū ex iniūcto. de ope. no. nū. ℂ Capio gl. in ṽ. affectio. q̄ arg. ꝺ l. si is q aīo. ꝟ. e. vbi dr̄ ꝙ q nō hꝫ affectionē ad pos. pdit eā: sed furiosus deberet pdere pos. p supueniētē furorē: q: nō hꝫ aīum possidēdi qd ē ꝯ. d. l. si is q igit ꝛc. gl. dicit ꝙ tex. itelligit de af fectione desinēdi pos. quā furiosus non hꝫ. ℂ Gl. sup ṽbo aīo solo. ar. de. l. queadmodū. ꝟ. e. ꝛ. l. fere. l. ultima. ꝟ. de re. iur. vbi dr̄ ꝙ sine corpe ꝛ aīo nō pdit pos. sicut nō acqrit sine corpe ꝛ aīo q regrunt ad actū ꝯficiēdū eadē ēt regrunt ad actū destruē dū: ꝫ ad acqrēdū pos. regrit corp⁹ ꝛ anim⁹. l. vt nr̄a. i pn. ergo ꝛ in amittēdo gl. pmo rñdet ꝙ tex. hic loqt de ciuili pos. l. ꝯria loqt de naturali in q̄ pdēda regrit vtrūqꝫ. hec sol. dānat p gl. ꝛ doc. cōiter hic. q: dū dicit tex. ēt si in fūdo ñ stāt apparet ꝙ ħ loqt de naturali ꝛ ciuili. ℂ Preterea. d. l. queadmodū absolu te ꝛ indistīcte loqt dū dicit nulla. ℂ Scōo dicit gl. hic ꝙ regrit corp⁹ ꝛ aīus ex pte ei⁹ q expulit: ꝫ sufficit aīus ex parte expulsi hec ēt nō tenet. q: ē ꝯ. d. l. queadmodū. q̄ dicit sicut i acqrenda sic ꝛ i pdēda. vbi loqt respectu pdētis. ℂ Tertio dicit gl. ꝙ dū tex. dicit affectio. s. nō sola ꝛc. ꝛ ptinus subaudi. dicit gl. postq̄ exiuerit sic. ꝟ. de. ṽ. obli. l. stipulat⁹ sū damā. in fi. ibi continuo. i. post rei meritū. hec tertia approbat p ang. hic. ꝛ no. ex ea ꝙ di ctiōes pcise pñt extēdi ꝛ ampliari: ꝛ recipere interptationē extē siuā. ℂ Nō ob. ꝙ ex ppria significatiōe ꝯriū seruari deberet. vt hic in gl. cū exponit ptinus ꝙ dēret intelligi ꝙ anq̄ exiret de fū do stati pderet. ꝛ dꝫ itelligi. i. postq̄ exiuerit de fūdo: ꝫ q: ṽba dñt sumi ꝛ itelligi ſm verā significationē vt i. l. nō alr. de le. iij. c. itelligētia. c. in his. de ṽ. sig. nisi aliter appareat de mēte legi slatoris ergo aliter pt rñderi ad tex. nostrū sine ista. ℂ Vñ qrto dixit gl. ꝙ hic loqtur ꝺ pos. quā p me hēo corpe ꝛ aīo. ibi de ea quā p aliū corpe teneo quā nō pdo nisi expellat iste colon⁹ vel seruus vel alter p quē ego corporalē teneo. l. i. §. si qs me vi. ꝟ. ꝺ vi ꝛ vi ar. vñ illā non perdo solo aīo nisi ipse seruus vel colonus fuerit expulsus. l. peregre. §. qbus. ꝟ. eo. vel alteri tradat. hec ēt cōiter nō tenet: q: vr̄ violare tex. in. d. l. queadmodū. in se tm̄ est ṽa cū vna modificatione singulari vꝫ: q: si possideo aīo meo ꝛ corpore alieno. s. serui vel coloni nō pdo solo aīo meo pos. quā retinet corporaliter colonus vel seruus. ꝛ hoc verū ē qñ hic ani mus me⁹ pdēdi pos. pcessit nō a spōtanea volūtate mea. ꝫ coa cta vt p violētiā mihi illatā q: tūc desino aīo possidere. ꝛ tm̄ ñ pdo eam pos. meo aīo nisi stāte seruo vel colono corporaliter i fūdo sed retineo. d. §. qb⁹ sed si animus me⁹ deserendi pos. p cessit a mera volūtate tūc solo aīo eā pdo. ꝫ colonus vel seruus psistat in pos. gl. est singularis ꝛ ibi bar. in. l. i. §. nō aūt i. ṽ. reti neo. ꝟ. de vi ꝛ vi. ar. ꝛ Bar. videbim⁹ in. l. ita. ꝛ in. l. qd meo. in. ij. col. ꝟ. eo. ꝛ Bal. idē ꝫ in. l. cū testm̄. C. de iur. ꝛ facit. igno. An tē ꝛ Ant. de bu. in. c. cū venisset de resti. spo. al's seq ref ꝙ q: regulr p colonū retinem⁹ pos. si alij vendim⁹ ꝛ ꝯstitui mus nos possidere noīe emptoris nō possem⁹ possidere ꝛ pos. transfere oēm in emptorē qd nō ē dicēdū. q: cū a volūtate spon tanea nr̄a pcedit deserere pos. debemus hoc facere. ℂ Alia so lu. ſm Jo. de imo. est ꝙ i pdenda pos. regrit corpus ꝛ anim⁹ ve rū si incipio a corpore: q: exiui corpore eā nō pdo: ꝫ etiā regrit animus. d. l. queadmodū ꝫ si incipio ab aīo: vt q: ꝯstat me desi nere possidere sufficit vt hic simile in. l. potuit. C. de iur. delib. vbi regrit ꝛ act⁹ imiscēdi i hereditate. ꝛ ēt anim⁹ qd est veruꝫ si incipis ab actu. Sed si incipis ab aīo vt q: declaras te nolle he reditati immisceri tunc hoc sufficit. l. pro herede. in princi. l. cel sus. ꝛ. l. gerit. de acqui. heredi. l. auia. C. de iure delib. insti. de here. q. ꝛ dif. §. fi. si incipis ab actu ꝛ facis pstationē ꝙ nolis adire nō sufficit. l. q i aliea. §. celsus. ꝟ. de aq. her. ꝛ hec solutio cōiter tenet. ℂ Subdit gl. ꝙ solo corpe ēt retinet pos. vt in fu rioso ē animus. s. pteritus. ℂ Glo. sup. ṽ. possides oppōit de. §. ꝙuo. ꝟ. in ver. ꝙ si seru⁹ me⁹ vel colon⁹ quoꝝ corpe possideo

alij tradit pos. ego pdo eā. ꝛ rñdet ꝙ tex. hic loqt de pos. q̄ nos corpore ꝛ aīo detinem⁹. ibi loqtur de pos. q̄ corpe alteri⁹ retinem⁹. ℂ Gl. sup ṽbo amit to. in ṽ. qd seru⁹ qrit an tex. in. d. ṽ. loquat de natu rali uel de ciuili. ꝛ dicit ciuilē retinebo: ꝛ ēt naturalē vt. ꝟ. e. l. si de eo. §. si forte verum qñ ipsi decesserint serui vel coloni non aīo deserēdi pos. tunc retineo pos. al's amitto si aīo deserendi recesserint. l. si colo nus. cū glo. l. pegre. §. qb⁹. ꝟ. eo. ꝛ si sumus negligē tes in recupanda naturali quā amisim⁹ p seruū vel colonū q aīo deserendi recessit pdim⁹ tunc etiam ci uilē. d. l. si de eo. §. si forte. ꝟ. eo. ℂ Extra gl. oppo. de. l. q̄uis. §. i. ꝟ. e. hic dr̄ ꝙ si colon⁹ vel seruus tra dit pos. alteri pdo pos. ibi ṽo dr̄ ꝙ si colon⁹ condu cit fundū ab alio nō priuat me pos. ꝛ tm̄ ꝯductio est quedā ficta traditio ꝛ mod⁹ trāsferēde pos. l. q̄daꝫ mlier. ꝟ. ꝺ rei vē. l. ei a quo. ꝟ. ti. i. adꝺ qd dic Bar. ꝛ doc. cōiter ꝙ p verā traditionē serui vel coloni pua mur oī pos. sed nō sic p fictaꝫ. d. l. q̄uis. §. ꝯductor vbi est casus singularis. si aūt iste tradēs haberet ñ solum detentationem: sed ꝛ naturalem ꝛ ego ciuileꝫ ꝛ ipse ꝯducit ab alio puat nos oī pos. vt. l. interduꝫ §. si. iuncta gl. valde notabili. ꝟ. e. ℂ Ex pdictis col lige dr̄iam inter pos. quam retinemus aīo ꝛ corpo re nostro ꝛ inter pos. quam retinem⁹ aīo ꝛ corpore alieno q: si animo ꝛ corpore nostro possessio. retine mus: solo animo perdimus eam vt hic ſm veruꝫ in tellectum. nisi. versi. protinus. Si ṽo retinemus eaꝫ corpore alterius solo animo non perdimus eam. l. i. §. qui vi a me. ꝟ. de vi ꝛ vi arma. l. peregre. §. qui bus. ꝟ. eo. quod ē verum quādo animus processit a violentia. secus si a voluntaria voluntate deserendi posses. q: tunc eaꝫ perdo solo animo vt est gl. sing. l. i. §. non autem. in ver. retineo. ꝟ. de vi ꝛ vi arma. Secunda differentia quia quādo retineo pos. ani mo ꝛ corpore meo solo animo perdo pos. absqꝫ eo ꝙ alteri tradatur vel alius apprehendat eam. sed quando alieno corpore eaꝫ retineo requiritur quod tradatur ab alio vt. ꝟ. ea. l. versiculo. quod si seruus qui est vltimus versiculus. §. nostri. ℂ Glo. oppo. de. l. finali. C. eodem. vbi per factum serui vel alte rius cui⁹ corpore possidemus nō puamur posse. hic dr̄ ꝯriū. Ad qd rñde ut in gl. in vltima rñsione. i. d. l. fi. C. e. ꝛ ēt pbat ex. l. pegre. §. qb⁹. ꝟ. e. vꝫ ꝙ tex. ħ loquit qñ fit traditio ibi aūt loqt qñ aīo deserendi exit colonus q: tūc nō amittimus pos. quā habem⁹ nisi diu sim⁹ negligētes i recuperāda ea q: tūc amit tim⁹ ēt illā quā habemus. l. si de eo. §. si forte. ꝟ.

Si seruus quem. Si seruus fugi tiuus pro libe ro se gerat longo tpe priuat possidentē ēt ciuili pos ses. h. d. ℂ Cāus talis ē. Possedi suū aufugit ꝛ ce pit se gerere p libero ꝛ dicit se paratū pati iudiciuꝫ liberale. ꝛ ꝙ dñium ad me non ptinet an puat⁹ sim pos. serui mei. Ad qd rñdet iurisconsultus vꝫ ꝙ ita demum puor pos. si diu morat⁹ ē in libertate alias ñ. ℂ Ex isto tex. notetis casum quo seru⁹ me⁹ pōt me priuare posses. suiipsius. s. qñ diu gessit se p libero. ℂ Scōo qñ fuit pnūciat⁹ p libero q: tunc res iudi cata ius facit. l. igenuū. ꝟ. de statu homi. l. res iudi cata. ꝟ. de reg. iur. ℂ Tertio qñ seruus fugitiuus ē apprehensus ab alio q: tūc pdo naturalē ꝛ ciuilē. l. i. §. p seruum q in fuga. ꝟ. e. vbi dixi. ℂ Quarto qñ bona fide cepisset se gerere p libero: q: tūc icōtinēti pdo pos. l. qd aūt. ꝟ. de lib. cau. l. p eū. §. i. ꝟ. e. alias aūt si nō gessisset se pro libero bona fide. nec aufu git nec diu mala fide ꝛc. dūtaxat pdo nālēꝫ. l. si cui. §. lꝫ. ꝟ. de lib. cau. dixi plen⁹ i. d. §. p seruū q in fu ga. ℂ Scōo nota. ꝙ sola pēdētia litis sup cā libera li nō facit seruū iteri haberi p libero vt hic qd facit hic ad. q. nota. quā statim attingā. ℂ Gl. sup ṽbo

a ℂ Dictio mox. de hoc vide p eundē alex. cōsi. lxx-vij. iu. li.

diu qrit quō hic accipit diu ꝛ dicit .x. ānoꝝ īter pñ̄sen
tes .xx. īter abñ̄tes .l. si cū̄ fideicō. §. aristo. q ꝛ a quo
ꝛ ꝑ totū ti. C. de prescri. lon. tē. vbi prescriptio lōgi
tēporis est .x. an. īter pñ̄tes. ꝛ .xx. īter abñ̄tes. vt ī di-
cto toto ti. ꝛ ī .l. si sup lōgi. e. t. sic accipit tp̄s diutur
nū .l. diuturna. ff. de leg. ¶ Alij dicūt ꝺm glo. de bie-
nio .l. q agros. C. ꝺ om. ag. dser. li. x. vbi q fuit negli-
gēs ī colēdo agꝝ tributariū patit penā vt qlibꝫ ali⁹
ꝓpria auctoritate ingredi possit. ꝛ sibi colere fundū
.i. acqrere sibi. ꝓma opi. cōiter approbat p. d. §. ari
3 sto. ¶ Ex gl. no. ꝙ spatio .x. annoꝝ īter pñ̄sentes ꝛ
.xx. īter abñ̄tes pscribit seru⁹ libertatē qd sequit do.
in .l. i. C. vbi cau. sta. vbi Cy. ꝛ alij Inno. in .c. ij. de
ser. nō ordi. reprobata gl. in .l. ij. C. de pscri. lon. tē.
dixi in .d. §. per seruū q ī fuga. ad .d. l. q agros. dic
ꝙ ibi est fauore tributoꝝ spāle. deīde arguit de .l. ꝙ
aūt ꝛ .l. liberis. ff. de lib. cau. vbi habet ꝓ libero ser
uus ꝙ primū cepit se gerere ꝓ libero dicit gl. hoc ve
rum quantū ad hoc vt trāsferat onus ꝓbandi in ad
uersariū qd facit ꝙ primum cepit se gerere pro libe-
ro. sed ꝙrum ad priuandum dominum pos. sua de-
bet attendi an diu vel ne gesserit se pro libero. vel
dic iura ꝯria loquūtur qñ bona fide cepit se gerere
ꝓ libero qꝛ tūc ꝓuat pos. dñm incontinenti hic loq-
tur tex. quando nulla cā vel ratione cepit se gerere
ꝓ libero hec solutio ꝓbatur in .l. igit. §. post. ff. de
4 libera. cā. ¶ Extra gl. Dy. tex. nostꝝ inducit ad q̄-
stionē valde notabilem ꝛ quotidianaꝫ. statuto caue
tur ꝙ bannitus possit impune offendi aliqs fuit bā
nitus puta ticius iste petit se eximi ꝛ cācellari a ban
no qꝛ dicit se non iure bannitum. vel ꝙ ꝑ premiuꝫ
debeat rebanniri. quia sic alio statuto cauebatur li-
te pendente super hoc fuit occisus vel offensus ab
alio an possit fieri īpune ꝛ dicit tex. nostruꝫ facere ꝙ
non dicitur rebannitus per ꝯsequēs iste non debet
occidens vel offendens puniri. quia licet penderet
lis super rebannitione. i. retractatione vel solutione
banni. tamen non habet ꝙ sit in pos. rebannitiōis.
sicut hic seru⁹ qui gessit se ꝓ libero nō habet ꝓ libe
ro: añꝙ sit ꝓnūciat⁹ liber sic iste nō habet ꝓ exēpto
añꝙ sit ꝓnūciatū sup eo. ¶ Tñ distinguit an ꝑ viā
appellatiōis interposite a sententia bāni petit rebā
niri ꝛ retractari tanꝙ iniuste sit lata. tunc lite pendē
te non pōt īpune offendi .l. i. post principiū in versi.
nulla. ff. nil no. appel. pen. qꝛ si posset iste offendi in
iuriaret talis appellans. qd esse nō dꝫ qꝛ appellatio
suspendit vel rescindit ꝓnūciatū .l. i. ī fi. ff. ad turpi.
.l. furti. §. i. ff. de ifa. l. si cā cognita. de trans. c. veniē-
tes. de iureiur. ꝛ iterim pendente appellatione nul-
la iniuria dꝫ inferri appellanti. per .d. l. i. iuxta ꝓnci-
pium. ff. nil no. appel. pē. ¶ Aut aliter per viam ap-
pellatōnis petit se eximi a banno. vt qꝛ petit declara
ri bānum nullum tūc dicit ꝙ pōt impune offendi ꝑ
§. nostrum. ꝛ cum Dy. transit simpliciter ray. hic.
¶ Bar. vero putat hoc vltimo casu .s. quādo dr bā
num nullū nō per viam appellatiōis dy. nō bene di
cere. sed in primo membro bene dicit quod ꝓbat ꝑ
.l. cū vero in fi. ꝓn. ff. de fideicō. lib. vbi tex. vult ꝙ il
le q sperat manumissionē ꝛ libertatē cōsequi dicat ī
terim esse in quasi pos. libertatis. ergo q petit decla-
rari bānum nullum cum speret se a bāno liberari dꝫ
esse in quasi pos. liberationis banni. quod cōfirmat
per .l. si quis filio exheredatio. §. quod si quis. ff. de
iniust. testa. iuncto. §. precedēti. vbi ita suspendit di
ctio nullitatis effectum precedentis sñie: sicut ꝛ ipsa
appellatio. vnde si lata est sententia deportationis
vel alia cōtra aliquem nulliter. ꝛ si fuisset aliqua ille
contra quem est lata est priuatus factione testamen
ti tamen si interim testamentuꝫ fecit valet ꝑꝑ dictio
nem nullitatis. sic in .§. precedenti potest interiꝫ te
5 stari si est aptum. ¶ Tertio mouetur Barto. per ra
tionem .l. debitori. ff. de verbo. signi. nam statutum ꝙ bānit⁹ pos
sit īpune offendi debet intelligi de eo q est recte ꝛ rite bannitus
adeo ꝙ bānitus velit nolit possit offendi. sicut ille dr debitor a
quo inuito pōt debitū extorqueri. secus si exceptionē hꝫ. qꝛ tūc
ꝓprie nō dr debitor. sic hic cū potest se tueri exceptione: qꝛ sibi
cōpetit facultas rescindēdi vel retractandi bānum nō dr ꝓprie
bānitus a quo īuito nō pōt extorqueri facultas occidēdi īpune
¶ Ange. hic simpliciter se remittit ad hic not. per Dy ꝛ Bart.
6 ¶ Imo. hic tm̄ addit ꝙ vbi als sñia pōt exequi nō obstāte exce
ptione nullitatis. fallit tamen qñ exceptio est irretractabilis: qꝛ
tūc nō dꝫ exeq sñia nulla ex tali exceptiōe que est irretractabilis
alle. decisionē Pau. de lia. ī cle. i. de re iudi. vbi voluit ꝙ ꝙuis
per illā cle. si sunt tres sñie conformes ꝛ petit executio si dicitur
de nullitate nō impeditur executio. sed dꝫ exequi. sed cauere dꝫ
ille ī cuius fauorē fit executio si postea apparet eas nullas ꝙ re-
stituet oē illud qd per executioneꝫ fuit cōsecutus. dicit tm̄ ꝙ hoc
nō hꝫ locū ī executōe irretractabili vt ē h qñ vulnerat qs vel oc
cidit vñ talis sñia nō dꝫ exequi ꝑꝑ exceptionē vel dictionē nulli
tatis. qd pꝫ ex mēte illi⁹ cle. cū dr ille ī cui⁹ fauorem fit executio
sñiaꝝ si postea apꝑꝫ eas eē nullas: restituat oē illud qd ꝑ execu
tionē sñie ꝯsecut⁹ est: qꝛ h cautio nō cōuenit executiōi irretracta
bili. ¶ Et eādē limitatiōeꝫ ad iura dicētia ꝙ exceptio nullitatis
nō ipedit executionē sñie: iuxta no. ꝑ bar. ī .l. iiij. §. ꝯdēnatū. ff. ꝺ
re iu. dedit ēt Bal. in .l. eū q duas. C. de adul. ꝛ ang. in .l. fi. C. si
ex fal. īstr. ꝛ ibi ꝓprie loquūt ī terminis ī qb⁹ loqt Dy. hic. ꝛ ple
ne ꝓbat in .l. ij. iūcta .l. ꝑcedēti ī fi. ff. de feri. ꝛ ī .l. senat⁹. in ꝓn.
ff. de of. presi. ī rōne sui ibi tꝑe feriato ius dici dꝫ ꝛ dispensari dꝫ
ꝯ regulas iuris cōis qñ periculū ē ī mora. qd est irretractabile vt
si qs perit fame: qꝛ tūc postea frustra ius sibi fieri diceretur in cā
alimētoꝝ. ¶ Idē ī sili no. cy. in .l. fi. in .ix. q. C. de ꝯpen. ꝛ Bal.
in .l. i. circa vltimam col. C. qui accu. ꝛ in .l. ab executiōe. C. quo.
appel. non reci. ꝛ in .l. i. C. in integ. resti. postul. ne quid no. fi.
¶ Et ita in terminis nostris voluit Imol. in .l. qui a latronibus
§. i. ff. de testa. ꝛ in .l. ñ solū. §. morte. ī pe. col. ff. de ope. no. nū.
¶ Rapha. cu. hic isto articulo putat opi. Barto. verā esse pro
qua allegat .l. nemo vr. ff. de ī ite. rest. vbi dicit ꝙ nemo videtur
exclusus cui pretor in inte. resti. pollicet. dicit tamē se putare ꝙ
opi. Bar. procedat qñ iuste petebat bānum declarari nullum se
cus si iniuste peteret bānum declarari nullū aut ratione premij
se eximi a banno. dico ꝙ istud idem fuit de mente Bar. hic. nā
dū allegat .l. debitor. de verb. sig. intelligit de banno cui nō cō-
petit aliqua exceptio ꝯtra bānum. ergo psupponit ꝙ iuste se di
cit eximi ꝺ bāno. sec⁹ si iniuste: vt qꝛ nulla sibi ꝯpeteret exceptio
vñ tunc nō loquit Bar. fuit ēt predicta limitatio data ꝑ barto.
in .l. q a latrōib⁹. §. i. ff. de test. ¶ Pau. de ca. hic recitat opi. ꝛ
nihil fir mat. ¶ Ro. hic distinguit. ꝛ eius distinctio videt fere ꝑ
omnia Imol. in .d. l. q a latrōibus. §. i. De isto articulo tetigit
Bal. ꝛ ang. in varijs locis. Bal. in .l. ij. ad fi. in lec. ordinaria. ff.
de iureiur. ꝛ in .l. i. C. si a nō ꝯpe. iudi. ꝛ in .d. l. eū q duas. ꝛ in.
d. l. q a latronib⁹. §. i. ꝛ Bal. in addi. spe. in ti. de sen. in .ix. col.
ꝛ Bal. in .l. lite. ꝑ illū tex. C. de lib. cau. ꝛ in .l. appellatione. C. ꝺ
appel. ꝛ in auc. que supplicatio. C. de preci. impe. offe. ꝛ ī .l. i. C
de penis. ꝛ in .d. l. si quis filio exheredato. §. sed si qs. ff. de in-
iust. test. tangit ēt ang. ī .d. l. cum ꝟo in ꝓn. ff. de fideicō. liber. ꝛ
ibi transit cū Barto. cum quo etiam transit ibidem benedic. de
plumb. ꝛ cū limitatione tradita per Rapha. hic ꝛ retuli. ff. ideꝫ
tenet Benedict⁹ de plumbino. in .d. l. si cui. §. licet de libe. cau.
ꝛ Ange. in .d. l. fi. C. si ex fal. instru. ꝛ Saly. in dicta .l. eum qui
duas. vbi transit cum opi. Barto. ¶ Similem questionem tan
git io. an. in ti. de accu. ī tertia parte. §. fi. sup ver. sed qd si bā-
nitus. ¶ Puto concludēdū eē ꝙ si per viam appellationis pe
7 tit rescindi bānum īdistincte procedat opi. Dy. ꝛ Bar. vꝫ ꝙ ñ
possit iterim offendi per ea que dicta sunt supra nisi appellatio
eēt euidenter ꝛ notorie friuola ꝛ frustratoria. qꝛ tūc nō suffraga
ret appellanti .l. obseruare. C. quo. appel. nō reci. l. constitutio
nes. ff. de appel. c. cū speciali. de appel. c. romana. §. si aūt post
eo. ti. li. vj. intelligendo tamen ꝺm ꝙ le. ꝛ no. in .d. c. romana.
¶ Secūdo ꝟo casu qñ petit alr ꝙ ꝑ appellationē bannū decla
rari seu nullū retractari. tūc distiguat aut iuste h petit. ꝛ tūc ꝓce
dat sñia Bar. qꝛ statutū dicēs ꝙ bānitus potest impune offēdi
dꝫ ītelligi ꝺ rite bānito .l. ñ putauit. §. nō queuis. ꝛ ibi hoc no.

Bar.j.de con.tab.z.d.l.iiij.§.cōdēnatū.sed si iuste nō petere
tur eximi a banno.z tūc aut euidenter ꝯstat ꝑ calūniam dici de
nullitate bāni.z h̄ casu nō dꝫ suffragari h̄ petenti.ar.l.ij.C.ad.
l.cor.de fal.z.l.pe.z fi.s̈.de procu.l.negociorum.j.de re iudi.
Aut euidenter nō apparet dici de nullitate ꝑ calumniā z tūc il
le q̄ esset ī lite cū isto petēte declarari nullū nō posset pendēte li
te offendere illū.q: lite pendēte nihil ē īnouādū.c.fi.vt lite pen
den.l.diximus.ī p̄n.s̈.de excus.tu.bñ facit.l.ordiata.s̈.de libe.
cau.saltē ī casu nr̄o ī quo tractaꝛ de executiōe irretractabili quo
cāu suspēdiꝛ executio ꝑꝑ dictōeꝫ nullitatis.vbi al̄s ñ suspēdere
tur.vt dcm̄ fuit.s̈.sꝫ quo ad aliū q̄ ñ eēt ī lite:fortasse dicēdū vi
dereꝛ ꝙ posset īpūe offēdi postq̄ꝫ ꝑitate īspecta bānū ñ erat nul
lū.z sic statutū de tali bāno dꝫ ītelligi z lis pēdens īter alios nō
p̄iudicat tertio cū q° ñ pēdet.l.credito.ī p̄n.cū gl.no.s̈.mā.ēt
si ꝑ viā appellatiōis a bāno petēdo bānū rescīdi lis pēderet.vt
ī gl.c.romana.§.īter aliū.p̄alle. ¶ Et eadē[a] distictio seruanda
videreꝛ qñ ꝑ viā restitutiōis ī itegꝝ petereꝛ bānū rescīdi q: ēt d̄
bebit distingui vt distixi qñ petiꝛ bānū declarari nullū.non aūt
dꝫ dici vt dcm̄ ē qñ ꝑ viā appellatiōis petereꝛ bānū rescīdi q: ī ī
tegꝝ restitutio pēdēs nō ita extiguit ꝓnūciatū sicut facit appel
latio.l.illud la.ij.z ibi h̄ ꝯprobat bar.ꝑ illū tex.j.de ap. ¶ Ad
p̄dicta ēt bñ facit qd̄ no.ino.ī.c.solet ad fi.de sen.ex.ī.vj.est ex̄
uāgas.inquātum voluit ꝙ si aliqs petat declarari snīaꝫ excōica
tiōis fuisse nullā.iterim nō dꝫ vitari tanq̄ꝫ excōicatus pendente
lite. ¶ Juxta istā questionē q̄rit Pau.de ca.hic z indecisuꝫ reli
q̄t de alia.q.pone nōdū est latū bānum sed d̄ proximo ferēduꝫ
erat ꝯ aliquē.an īteriꝫ anteq̄ꝫ sit bānit⁹ possit īpune offendi seu
occidi.z dicit videri ꝙ sic.sicut Bar.in.§. nr̄o voluit ī ꝓxia.q.
ꝙ q̄ de proximo erat eximēdus de bāno habeaꝛ ꝑ exempto.vt
puniaꝛ ille q̄ offendit bānitū qñ sup bāno pēdebat lis ꝑ viam
appellatōis s̄m ꝯclusionē Bar.s̈.ꝓxie declaratā.multo magis
ī.q.nr̄a nōdum bānitus.sed d̄ ꝓximo bāniēdus dꝫ haberi pro
bānito:vt libereꝛ a pena ille q̄ eū offendit.nā h̄ casus fauorabi
lior est q: tractamus vt euiteꝛ pena.l.si p̄ses.l.īterpretatiōe.d̄ pe
nis z dicit ꝙ.q.de facto pēdebat z videꝛ inclinare ꝙ nō dꝫ pu
niri iste occidēs.mirabile esset si veꝝ esset. ¶ Pro eo pōt addu
ci q: postq̄ꝫ est cōclusum in causa iudicaꝛ de illo statu ac si iā la
ta esset snīa ita Bar.in.l.si mater.§.eandeꝫ in finalibus verbis
j.de exce.rei iudica.per.l.si rem.§.fi.s̈.de eui.z no.Cy.in.l.
alia.C.de his qui.vt indig.Bal.in.l.q̄ꝫuis indubitati per illum
tex.cū gl.C.de adul.expresse Bal.in.l.si pro ea ī.vj.q.C.man.
vbi dicit ꝙ postq̄ꝫ fideiussor est condēnatus potest agere ꝯ reū
principalem.vt debeat eximere z liberare eum.z ꝙ soluat.l.lu
cius in fi.ff.man.z.d.l.si pro ea.postea dicit pone non est ꝯdē
nat⁹ fideiussor:sed de ꝓximo erat ꝯdemnādus.vtꝝ possit pete
re ꝙ eximaꝛ ab obligatiōe:z p̄ncipalis soluat.nā aliter regulari
ter nō pōt agere z dicit puto ꝙ sic per.l.q̄ꝫuis indubitati cū gl.
C.de adul.illa decisio vr̄ multum stringere pro opini. Pauli.
¶ Contrarium puto verū ꝙ probo[b] si lata est sententia banni
cōtra istū nōdū bānitū lata snīa durāte termino.x.dieruꝫ dato
rum ad appellādū.aūt.hodie.C.de appella.nō posset impune
offendi q: iudicamus de illo termino sicut de statu cause quādo
iam est appellatū z pendet appellatio vnde nō dꝫ aliquid īno
uari:vt notāt gl.magis cōmuniter approbate in.l.ex iudiciorꝫ
j.de accu.z in.l.i.in p̄n.ī.nil no.appe.pen.z ꝓbaꝛ ī.c.nō solū
de appel.in.vj.z in.l.post rem.§.i.s̈.de transa.multominus dꝫ
posse offendi anteq̄ꝫ sit lata snīa. ¶ Ad allegata in ꝯriū potest
responderi ꝙ habēt diuersaꝫ rōnem:q: paria sunt esse lataꝫ sen
tētiam z esse concluſuꝫ ī causa.s.quo ad hoc vt nō possit vlteri⁹
cognosci ꝑ iudicē sup alijs producēdis nō ī alijs hoc hꝫ diuer
sam rōnem.sed hic diceremus ꝙ si lata snīa īfra tempora appe
latiōis nō posset impune offendi ergo nec ante latam sententiā
q: potest esse ꝙ nō ita pronūciaꝛ.z si pronūciaꝛ ita:tm̄ ē īfra tē
pus adhuc.x.dieꝝ. ¶ Ultimo Pau.de ca.hic dixit ꝙ illud qd̄
hic diciꝛ ī materia.§.nostri.z.§.ꝑ seruū qui in fuga in.l.i.s̈.e.
vbi tradiꝛ quomodo perdiꝛ pos.serui. Limitat ip̄e z fuit limita
tatio Bal.in.l.i.in.v.col.C.de ser.fugi.vbi voluit ꝙ hoc qd̄ di
citur ꝙ dn̄s perdit pos.serui fugitiui vel subditi sui apprehēsi ꝑ
aliū.d.§.per seruū qui in fuga.procedit nisi ipse apprehensus
inuit⁹ detineatur z se gerat ꝑ seruo antiqui dn̄i seu pro subdito
suo.q: tūc ex eo ꝙ hꝫ aīum redeundi ad antiquū dn̄m:dn̄s per

eum retinet pos.z dicitur eum possidere z non per
didisse pos.allegat Bal.l.si rem mobilem in fi.j.e.
l.arboribus.§.fi.alias īcipit.l.etiam.§.fi.s̈.de vsu
fru.esset notabile verbum si verum esset.tm̄ si bene
inspiciantur verba Bal.ipse aliter dicit q: ipse dicit
retinet pos.incorporalem serui vel subditi gerentis
se ꝓ seruo suo vel subdito suo.dicit pos.incorpora
lem.sic etiaꝫ loqꝛ.d.l.arboribus.§.fi.vbi dicit ꝙ
si predo possidebat seruū ī quo habeo vsumfructuꝫ
qui gerebat se ꝓ seruo ad me pertinente rōe vsufru
ctus nō ꝑdo vsumfructū.lꝫ lōgo tempore se gerat
ꝓ tali hec quasi possessio īcorporalis iuris vsufruct⁹
cōseruaꝛ qūocūqꝫ aliquis noīe vsufructuarij vtaꝛ.d
l.arborib⁹.§.nō solū.sed pos.corporalis.i.pos.ser
ui.nō dico q̄si pos.vr̄ ꝙ sit deꝑdita.eoipso ꝙ seru⁹
detineꝛ z apprehendiꝛ ꝑ aliū ꝑ rōnē.d.§.seruū q̄ ī
fuga.z hoc ꝓbare vr̄.d.l.arborib⁹.§.fi.vbi predo
dicebaꝛ possidere seruū. ¶ Nec ob.d.l.si rē mobilē
in fi.que vr̄ multum facere.q: ibi in nulla parte dr̄
ꝙ fuerit apprehensus ab alio.z fateor.ꝙ si non hꝫ
aīum redeundi ꝯseruaꝛ pos.dūmodo non sit appre
hensus per alium.z ad.l.si rē mobilē dꝫ subaudiri
maxime vt dixi.Et ꝑ hec reddatur expeditus iste.
§.Alexan.de imo.ll. lumen.

a ¶ Et eadē.d̄ p̄dicto articu lo uide ꝑ eundem alex.ꝯs. lxv.z melius consi.lxxvij. iij.lib.vbi oīa fere refert q̄ hic pōit.

Saltus hibernos. Possidem⁹ interdū aīo
nr̄o tm̄.interdū aīo nr̄o z corpore alieno.interdum
aīo z corpore alieno.vt pꝫ per exempla hic posita.
h.d.vsqꝫ ad.§.nerua. ¶ Ad euidentiam premitte
qui dicanꝛ saltus dicunꝛ enī loca in quibus haberi
potest vsus z fructus tm̄. ¶ Pascua sunt loca in q̄
bus haberi potest vsus pascendi z alius fructus nō
percipiꝛ nisi pastura.l.i.C.de pas.pu.lib.xj.z in gl.
z in.l.nulla.C.de fun.patri.eo.li.z differūt a pratis
q: prata dicunꝛ que talia sunt ex q̄bus ꝑcipi potest
fruct⁹ aliter q̄ꝫ pastura.qm̄ secari pōt herba.l.silua.
§.fi.cuꝫ.l.se.de ver.sig. ¶ Casus talis est.ticius hꝫ
saltus hibernos quibus potuit vti hiberno tempo
re z etiam estiuos quib⁹ potuit vti estiuo tempore.
queritur an istos saltus dicatur possidere q̄ꝫuis ibi ñ
sit corpore z omni tempore dicatur possideꝛ eos: ēt
tempore quo eis non vtitur.z iuriscōsultus dicit ꝙ
sic:q: animo potest pos.talium rerum retineri.lꝫ cer
tis temporibus corpore eos relinquamus. ¶ Quā
doqꝫ dicit ꝙ contingit ꝙ nedū animo nostro reti
nemus pos.sed z corpore alieno. quia.s̈. vidimus
qñ pos.retinemus solo aīo nostro:vt q: per seruū z
colonum possidemus corpore eorum retinem⁹ pos.
animo nostro.sed superiori casu retinuim⁹ pos.cor
pore nullius. ¶ Nec ob.ꝙ pos.quā retinemus per
seruum nostrum retinemus corpore z animo alīeo.
vt in rebus peculiaribus.quia dicit verum est ꝙ in
illo casu in quo acquirimus pos.ignoranter dicūtur
eā habere corpore z animo alieno:sed qñ scienter
nobis pos.quesita est retinemus eam animo nostro
z corpore alieno. ¶ In isto.§.non habemus diffi
cultatem:sed no.casus in quibus pos.est apud nos
corpore proprio z quando alieno.Alexan.

b ¶ Quod ꝓ bo.adde ꝙ h̄ motiuuꝫ fuit ang.i.§.nihil cōe ꝯ bar vt ibi refert alexā.i.xxij.col. vbi parificat cōclusuꝫ ī cā snīe z ibi susti net bar.ꝯopi. pau.de ca.vr̄ seq cepo.cō silio.vij.dum alle.pau.d̄ ca. hic ī hac ma teria.

Nerua filius. In rebus mobilibus ex
cepto homine perdim⁹
possessionem ciuilem z naturaleꝫ eoipso ꝙ desinūt
esse sub custodia nostra.etiam si per alium non sint
occupata.secus si sint in nostra custodia.licet igno
remus si habita diligenti inquisitione posses. natu
ralis haberi potest.z per consuetudinem redeundi
censemur habere custodiā.z sic pos.habere:z ꝑ in
undationem pos.perdimus.h.d.vsqꝫ ad.§.si rem.
¶ Casus talis ē. vidi.s̈.qualiter retieꝛ z ꝑdaꝛ po.
reꝝ īmobilium quid de reb⁹ mobilib⁹.Et respōdet
iurisconsultus ꝙ excepto seruo res mobiles posside
mus qñ sunt sub custodia nostra.adeo ꝙ si volum⁹

naturalem possessionẽ adipisci possumus ⁊ dicimur
animo retinere ciuilẽ q̃diu sunt taliter sub custodia
nostra vt supra.sed naturalem non dicitur habere
q̃uis sint sub custodia.℄ Ex quo infert q̄ si pecus
oberrare ceperit non dicimur ipsuꝫ ciuiliter posside
re. Idem si vas ceciderit q̄ non possumus iuenire:
quia ꝑdimus ciuilem etiam si a nemine possideanť.
aliud si sub custodia nostra sunt adeo q̄ possunt in
ueniri facta diligenti inquisitione: q: dr̄ ciuilis apud
nos remanere aīo.℄ Ex quo infert q̄ feras bestias
quas in viuarijs iclusimus.⁊ pisces quos i piscinas
colligeremus dicimur possidere.secus i piscibus q
sunt in stagno q nō dicūtur a nobis possideri etiam
si stagnum est nostꝝ vel a nobis possideť: q: sūt in
magna libertate.℄ Idē in feris in siluis nr̄is existē
tibus q: pnt̄ euagari.⁊ sunt in libertate naturali nō
dicunť a nobis possideri.aliās seq̄reť q̄ q emit sil/
uas videreť possidere oēs feras in ea existentes. qđ
non est dicendum.℄ Ex quo inferť q̄ aues quas i/
clusimus. item mansuetas possidemus vnde colū/
be que a nostris edificijs euolant.⁊ ēt apes que ex
alueis nostris euolāt nō dicunť a nobis possideri.ni
si qn̄ retinent consuetudinē redeūdi: q: tūc ꝑ huius
modi ꝯsuetudinē dicimur pos.retinere. ℄ Ultio di
cit q̄ si possideo fundum qui postea a flumine inun
datur vel a mari occupatur non dr̄ postea a nobis
possideri ꝓpter huiusmodi inundationē.℄ Et tex.
no.in prin. q̄ pos.rei mobilis retietur aīo nostro ita
demū si est sub custodia nostra aliter ꝑdimus oēm
pos.⁊ ciuilē ⁊ naturalē.secus in pos.rerum immobi
liū.q: retinemus ciuilem quātūcūqꝫ naturalis nō sit
sub custodia nostra.patet in.l.clam possidere.§. q
ad nūdinas.ĵ.eo.⁊ ex his que no.sūt ꝑ gl.in.l.i.in
prin.s̄.eo.℄ Qui ad nūdinas alius occupat domū
meā.nā est sub custodia nostra.⁊ tn̄ eam dicor possi
dere aīo in alijs mobilibus secus.huius rō est q̄ ob/
ligať ex.l.si rem mobileꝫ.ĵ.eo.vbi dr̄ q̄ vilis ⁊ abie
cta reputatur pos.reꝝ mobiliū.⁊ vilior q̄ reꝝ imo/
bilium.vnde q̄ ꝓmū negligo ea custodire ꝑdo oēꝫ
pos.eorum nō sic in rebus imobilibus ⁊ placet mi/
hi hec dr̄ia.lꝫ Rapha.cu.hic dicat si recte inspiciať
nō esse dr̄iam inter mobiles ⁊ imobiles: q: res imo
biles etiam nō possidenť ciuiliter qn̄ desinūt eē sub
custodia nostra vt hic in.§.labeo.qn̄ loc⁹ iundatur
flumine vel mari.q: est extra custodiā nostram: dico
ꝑ h̄ nō debere reprehēdi dr̄iam predictaꝫ.q: si nō
ꝓbať ꝑ.l.labeo.ꝓbatur ꝑ.§.predictum qui ad nū
dinas.vbi si esset colonus meus i re mea retieo aīo
meo ciuilem.naturalē corpore coloni.l.ꝑegre.§.q/
bus.ĵ.eo.⁊.s̄.§.ꝓxi.si nullū reliqui alius ingrediť.
non desino ciuiliter possidere.est veꝝ q̄ si redeo ⁊
ille nolit me admittere ꝑdo ciuilem q̄si suspicer me
posse repelli.nō ꝑꝑ custodiā neglectā que ibi nihil
attēdiť.⁊ ita sensit iuriscōsultus i.d.l.si reꝫ mobilē.
dū denotat qđ spālitatis pos.reꝝ mobiliū q̄si sit vi/
lior q̄ imobiliū.℄ Itē ex isto tex.no.q̄ i reb⁹ mobi
lib⁹ ꝑdo naturalem etiaꝫ si res sit sub custodia mea
qđ pꝫ h̄ dū dicit nācisci pos.q̄ erat sub custodia mea
tn̄ presupponit q ꝑdidi vnā.s.naturaleꝫ dūmodo
sit extra ꝯspectū.retineo autem ciuilem aīo. vt hic
dum dr̄ retineri pos.id est ciuilis.⁊ dum dr̄ nancisci
pos.i.naturalem.vnde oꝫ intelligere q̄ retineo ciui
lem aīo qn̄ est sub custodia mea adeo q̄ si volo pos
sum nācisci naturalē.℄ Et ex hoc tex.bn̄ ꝓbať du
plicem esse pos.cum dicit retineri ⁊ nācisci.ergo due
sunt: q: quā habeo non possum nācisci. ℄ Et dicit
pau.de ca.q̄ dr̄ satis mirabile q̄ in rebus mobilib⁹
non perdam naturalem.nedum si sum in loco sꝫ ēt
qn̄ sum adeo ꝓpe q̄ de facili possum apprehende/
re rem: q: dicor detinere naturaleꝫ.ꝭm gl.i.l.i.i ꝓn.
§.vidistis.⁊ non ꝑdo eā q̄re nō ita dicēdū sit i reb⁹

mobilib⁹.vt q̄diu possuꝫ de facili apprehēdere rē dicar natura
lem retinere cui⁹ ꝯriū hic ꝓbať.⁊ nō dicit aliud.℄ Puto q̄ h̄
tex.itelligať q̄ ꝑdo naturalē pos.rei mobilis q̄uis sit sub custo
dia mea nisi adeo ꝓpe sim q̄ de facili possim eā apprehēdere:
q: tūc lꝫ nō sit i ꝯspectu tn̄ retineo naturalē.ꝑ.l.clauib⁹.s̄.deꝯ
hen.emp.que ēt loqť de reb⁹ mobilib⁹ existētibus i domo facit
q: vbi agro d̄ nouo ꝯcurrēte volūtate tradētis multo magis re/
tineo.l.i.§.qđ autē ait de sup ficie.l.patre furioso de his q sunt
sui vel alie.iur.vn̄ hec lex dꝫ distingui ⁊ itelligi ꝭm.d.l. clauib⁹.
℄ Gl.sup ꝟbo.homine oppo.de.l.pōpo.i ꝓn.ĵ.e.vbi nō ꝑdo
pos.serui.lꝫ nō sit sub mea custodia ⁊ tn̄ seru⁹ ē res mobilis.dic
gl.hic excipit de hoīe.i.seruo cui⁹ retineť pos.dōec ꝑ aliū appre
hendať.⁊ rō reddiť hic in tex.℄ Gl.sup verbo possideri.de q̄
pos.loquať tex.noster in ꝓn.⁊ dicit q̄ loquiť de ciuili q: qn̄ res
mobiles sunt sub custodia nostra retinem⁹ ciuilem sed stati na/
turalē ꝑdim⁹.cū nō sint sub pedib⁹ nr̄is vidistis d̄ h̄ no.plen⁹
i.l.i.i ꝓn.s̄.e.℄ Gl.sup ꝟbo oberrauerit.q̄rit qđ si pec⁹ remā/
sit i loco pascue vbi positus erat ⁊ nō cepit oberrare vtrū retieā
pos.⁊ dicit q̄ sic.Unde dicit Bar.hāc glo.facere ad q̄stionem
de qua i glo.in.l.si qs in tātam.in.v.q.secūde partis ꝓncipalis
C.vn̄ vi.vbi querit.an si aīal vt equ⁹ relict⁹ est i pascuis.tu pro
pria auctoritate eum occupas.an icidas in.l.si qs i tātam.⁊ di
cit q̄ sic.qđ veꝝ ē nisi cepit oberrare al's si nō cepit oberrare re
tineo pos.sec⁹ ergo si equ⁹ cepit oberrare.vt q: nō remāsit i lo/
co in quo fuit posit⁹ ad pascendū: q: tūc ꝑdita ē pos.nec occu/
pās ꝓpria auctoritate icidit i penā.l.si qs i tātam.C.vn̄ vi.sed
i ꝯstitutiōe.l.fi.C.vn̄ vi.q̄ loqtur de dn̄o occupāte pos.rei vacā
tis qn̄ a nemine possidebať.℄ Gl.sup ꝟbo desinere oppo.de.
l.pōpo.ĵ.eo.vbi habeť q̄ lꝫ res nō iueniať: tn̄ qs eā nō desinit
possidere.vn̄ si pecūiā vel thesauꝝ abscōdisti i fundo quē possi
debas: ⁊ nō es memor de loco nō diceris possideť.lꝫ nō iuēias
de facili.qđ dꝫ intelligi vt declarať ꝑ gl.i.d.l.pōpo.i prin.⁊ me/
lius in.l.ꝑegre.in ꝓn.ĵ.eo.vꝫ aut facta diligēti ꝑquisitione nō
pōt iueniri.⁊ ꝑdo pos.sic loquitur tex.noster.circa ꝓn.dū dicit
de vase.aut facta diligēti ꝑquisitōe potest iueniri.⁊ n̄ ꝑdo pos.
℄ Gl.sup verbo viuarius.querit vtrū qđ hic dr̄ feras bestias ⁊
pisces ⁊c̄.hꝫ locū ēt si viuaria ista sūt magni spacij.⁊ diciť q̄ nō
℄ Dicit Ange.hic ꝑ istā glo.q̄ lꝫ perusini dicātur possidere la
cus ꝑusij.tn̄ pisces nō possidēt.q: pisces existētes i lacu magno
dicūtur esse in libertate sua.℄ Et refert Io.de imo.hic Ia.de
rauen.dicere q̄ q̄uis vbicunqꝫ sit licitū piscari in flumine.tn̄ h̄
debet intelligi nisi prohibente domino illius loci fiat.l.diuus ⁊
ibi no.s̄.de serui.rusti.presti.q: me domino ꝓhibente h̄ fieri n̄
pōt.℄ Glo.super verbo ꝯsuetudinē.ar.de.l.naturalē.§.pauo
num.⁊.§.ceruos.s̄.ti.i.vbi perdo pos.istoꝝ animalium.ad qđ
dicit glo.ibi intelligiť qn̄ non habent consuetudinem redeūdi
alias retineo.Et adde circa.q.quā in precedenti.§.recitaui.s̄.
referēdo Pau.hic si qs de proximo bāniēdus fuit occisus: an
poterit ipune occidi: ⁊ tenui q̄ nō.℄ Ultra supradicta adda
tis opi.quā tenui i.l.in illa stipulatiōe si kl'.ĵ.de ꝟ.obli.vbi dixi
q̄ si kalendis tibi stichum non dederim centum tibi ꝓmitto.an
kalēdas stichus moriť.an incidam in penam certe non.nec po
tes petere penā.Duo enim sūt in stipulatiōe q̄ stichus nō dare
tur ⁊ quod ante kalen.nō daretur.vnde oꝫ expectare tempus
ka.sic hic anteq̄ euēiat dies bāni: lꝫ ꝯstet nō posse euadere illū
tamen oꝫ expectare diem banni quo non potest euadere.

§. Labeo. Ex.§.labeo no.q̄ ꝑ inundationem fundi ꝑdi
mus pos.fundi qđ dicit bar.esse vtile ꝑꝑ inter/
ruptiōes p̄scriptionū.q: ꝑ talē iundationē ꝑdiť pos.naturalis
⁊ ciuilis: vt.ĵ.i gl.si iterrūpitur prescriptio.ergo prediť ciuilis ⁊
naturalis.al's si naturalis tm̄ ꝑdereť prescriptio nō iterrūperet
q: ad p̄scriptionē sufficit sola ciuilis pos.vt dcm̄ ē.s̄.ea.l.§.ex ꝯ
rio.℄ Hoc tn̄ limito vobis vltra doc.veꝝ si ista iundatio esset
ꝭm ritū ⁊ ꝯsuetudinē regionis ⁊ sine dāno possessoris.vt in egy/
pto vel in pratis q̄ sūt iuxta padū.vt dicit Bal.alibi.qm̄ licet se
penumero contingat inundari prato sitienti vel ex arte vel indu
stria.vt si iundātur grā oleꝝ vel caulium nō perdiť pos.nec in/
terrumpiť prescriptio.q: cum hec inundatio afferat vtilitatem
possessori non debet dici perdi pos.ar.l.i.C.de alluuio.⁊ palu.
Qđ dicit eē notādū ꝓ pratis existentib⁹ iuxta padū.vt si qs alle
gat se prescripsisse possumus itelligere an p̄scriptio sit iterrupta

per inundationem.ita Bal.in.l.vnica.in.xxiiij.col.C.de ꝯfes.
3 ¶Potest ꝓ hoc seruire dictum Ja.de ra.qḋ sequit̃ imo.in.§.
nerua.s̃.ea.l.q꞉ dicit ꝙ hic tex.dꝫ intelligi qñ est talis iundatio
ꝙ fundus nõ põt pedibꝰ calcari.al's nõ est ĩterrupta p̃scriptio
nec desinit possessoꝛ possidere quasi non videatur expulsus de
pos.ꝛ hec est scḋa limitatio ad tex.nostrum.ꝛ puto ꝭm istam in-
4 telligi limitationem Bal.in.d.l.i.¶Tertio modo potest limi-
tari.vt puto quando secuta iundatione incõtinẽti possessoꝛ pꝛe
parat se ad ꝓuidẽduꝫ facere cessare istã iundationeꝫ.q꞉ si ita ꝓ
uidet ꝛ cum effectu facit nõ videt̃ desijsse possidere.ꝛ sic nõ est
iterrupta pꝛescriptio.¶Hoc ꝓbo ꝑ id qḋ no.in simili.in.l.iij.
§.cum igit̃.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ꝑ glo.vbi si quis est expulsus de fun-
do:ita ꝙ nõ potest pedibus eum calcare ꝛ preparat se ĩcõtinẽ
ti ad recuperãdam pos.ꝛ ita facit in effectu.ꝛ expellit expulso-
rem suum non dr̃ possedisse ciuilem adeo ꝙ nõ est iterrupta p̃-
5 scriptio.l.qui possessionem.cũ glo.de vi ꝛ vi ar.¶Facit etiam
iste tex.ꝛ ita allegat̃ ꝑ cy.ꝙ si quis edificat ĩ area a me possessa.
q꞉ factũ est ibi edificiũ ꝙ dicar desinere possidere vbi ẽ edificiũ
q꞉ sicut si est occupatꝰ fundus ꝑ inundationẽ ñ dicor possidere
pos.sic per oꝑis cõstructionẽ.hoc nota.Cy.in.l.fi.C.de rei vẽ.
q꞉ ꝑdit̃ vsufructꝰ ꝑ talẽ cõstructionẽ.l.repe.§.fi.s̃.q.mo.usu.
amit.multo magis pos.que facilius perditur q̃ vsufructus: q꞉
non vtendo nõ perdo vsufructum nisi vt traditur i.l.coꝛruptio
nem.C.de vsufru.Item aio non ꝑdo vsumfructũ tãq̃ sit pars
6 dominij.i.l.si quis vi.§.dñia.ĩ.eo.sic i.§.i amittenda.s̃.ea.l.
¶Glo.suꝑ verbo desinere me possidere.querit vtrũ ꝑ iunda-
tionẽ iterrumpat̃ pꝛescriptio.ꝛ dicit ꝙ sic.l.naturaliter.§.i.ĩ.e.
deinde querit an det̃ restitutio ĩ integrũ aduersus ĩterruptionẽ
ꝑ inundationẽ factam glo.hic arguit ꝙ sic.ꝑ.l.i.§.si quis ꝑꝑ.
ĩ.de vi ꝛ vi ar.vbi si quis ẽ vsus hoc ãno seruitute itineris: po-
stea est impeditus quo minus sequẽti ãno vtatur.an ꝯpetat si-
bi iterdictum de itinere actuqꝫ pꝛiuato qḋ cõpetit ei q isto anno
aliquo tempoꝛe vsus ẽ.d.l.i.in ṗn.dr̃ ibi ꝙ dat̃ restitutio ĩ iteg
rum.q꞉ ꝑꝑ impedimentũ facti nõ potuit vti.vnde restituit̃ ad
facultatem agendi quam ꝑdidit.dicit tñ gl.ꝙ ibi iam fuit ius q̃
situm.vnde agens tractat de damno vitando secus si tractaret
de lucro vt hic qui tractat de lucro.q꞉ nondũ erat completa pꝛe
scriptio vel vsucapio.vnde aduersus pꝛescriptionem nõ cõple-
tam non dꝫ dari restitutio ĩ itegꝝ.sed vbi tractat de dãno vitan
do datur restitutio sicut ꝛ datur maioꝛ absenti.l.deniqꝫ.la.ij.cũ
l.se.s̃.ex qui.cau.ma.alleg.l.pꝛece.que melius facit.vnde gl.tꝫ
ꝙ non potest petere restitutionem in integrum.ꝑ.l.sciendum.
cũ duabus.ll.sequẽ.s̃.q.ex cau.ma.ꝛ illaꝫ opi.cõiter sequuntur
doc.hic.ꝓ quo allegant.l.si is cui res cõmodata.§.i.ĩ.de fur.
vbi non põt qs ĩteresse petere:eo q꞉ lucruꝫ nõ acqsiuit eo q꞉ nõ
7 pꝛescripsit.q꞉ tunc talem lucrũ non habet̃ ĩ ꝯsideratiõe.¶Et
eandem opi.tꝫ glo.in.l.i.in ver.xl.an.C.de ãna.excep.ꝛ cum il
la cõiter doc.transeunt ibi.Et limitat̃ nisi pauci dies defecissent
ad ꝑficiendã pꝛescriptionem tempore quo interuenit inunda-
tio.q꞉ tunc rõne talis tempoꝛis potest peti restitutio ĩ itegꝝ cõ-
tra hoc impedimentum superueniens per inundationem.Hoc
tꝫ dy.in.d.l.qui funduꝫ.§.q bona.ĩ.ꝓ empto.per gl.in.l.i.§.
qui aũt vi deiectus.ĩ.de ui ꝛ vi ar.ꝛ facit ꝙ ibi in simili no.glo.
que vult ꝙ si qs est deiectus vel expulsus de pos.ꝛ pauci dies d̃
ficient ad cõplendam pꝛescriptionẽ potest agi ꝯ deijcienteꝫ ad
interesse ꝛ damnũ quod cõsequit̃ iste ex interruptione ista per
istam deiectionẽ.allegat ĩ ar.l.rerum mixtura.§.labeo.ĩ.ti.i.dũ
littera ibi vult ꝙ si quis possidet lapides vel cementa.ꝛ pauci
dies deficiebant ad perficiendam vsucapionẽ.randẽ lapides ĩ
edificio posuit ꝯstruendo domum.dr̃ ibi ꝙ perficitur vsucapio
quantũcũqꝫ nõ videat̃ ꝓpꝛie possidere cementa ꝛ lapides ille
qui totũ possidet.tñ q꞉ pauci dies deficiunt habet̃ ꝓ cõpleta:ꝛ
transit imo.hic cum hac limitatione.ꝛ clare Ange.in.d.l.i.C.
de ãna.excep.ꝛ ange.ĩ.d.l.si res cõmodata.§.i.ĩ.de fur.¶Sꝫ
Raph.cu.hic.ꝛ in.d.l.q fundũ.§.i.pꝛo empto.repꝛehẽdit istã
limitationẽ.q꞉ si pauci dies deficiunt adhuc nõ concedit̃ restitu
tio ꝑ allegata ĩ gl.¶Nec ob.d.§.labeo.q est fundamentũ hu
ius limitationis vbi si non singulariter ꝛ in specie possidebat la
pides ĩ edificio possidebat tñ in vniuerso pos.possidẽdo domũ
sic loquit̃ ibi.sꝫ hic nõ possidebat:nec ĩ genere:nec ĩ specie.nec
ĩ vniuerso.nec ĩ singulari post ĩterruptionem.vnde nõ põt dic.

modicũ tp̃s eẽ ĩ ꝯsideratione ꝛ ꝑ ꝯñs posset restitui
satis vr̃ hec rñsio colorata.¶Tñ hoc non obstan-
te videt̃ cõis opi.defendi posse.q꞉ ĩ ꝓposito nostro
illa modicitas tꝑis vr̃ esse in cõsideratione non aũt
ꝙ in casu.d.§.labeo.res fuerunt ĩ vniuerso possesse
declaro.§.labeo.ꝓbat istam limitationẽ.nã videt̃
ꝙ ibi non possit dici ꝙ modicitas tꝑis videat̃ eẽ q̃
hoc causet.i.non factam iterruptionẽ.q꞉ q possidet
domũ dr̃ ꝓpꝛie possidere eos de quibus p̃scribẽdi
agit̃.vt lapides ꝛ cemẽta.l.q vniuersas.in ṗn.ĩ.eo.
vnde nõ potest dici ex pos.domꝰ eẽ completã p̃scri
ptionẽ lapidũ.q꞉ lapides nõ possident̃.vt declara-
ui vobis in.l.i.in ṗn.ꝛ in.§.si iusseri.s̃.eo.dũ allega
ui.l.q vniuersas.ĩ.eo.ꝯ Bal.i.l.de his.C.de fur.ꝛ
ꝑ ꝯñs pos.domꝰ nõ ꝑficit ad vsucapionẽ cemẽtoꝝ
ꝛ lapidũ.cũ ergo ibi dr̃ ꝙ habet̃ rõ rerũ q̃ cepit vsu
capere iste si pauci dies superant ꝙ eẽt cõpleta.pꝫ
ꝙ iuriscõsultꝰ ibi se fundat ĩ paucitate dieꝝ.¶Se-
cundo in casu.d.§.labeo dato ꝙ in vniuerso possi-
debat lapides possidendo domũ ꝑfecta est ibi vsu
capio absqꝫ illa restitutione in integrũ ꝑꝑ illã pos.
ꝯsimatã sed hic dr̃ restitutio ĩ integꝝ ꝑꝑ ĩpedimen
tum qñ pauci dies suꝑsunt quasi dicat̃ quasi pꝛescri
psisse.sed ĩ.§.labeo non fuit necessaria restitutio in
8 integrum:q꞉ ĩ vniuerso possedit.¶Et in practica ñ
esset ab ista opi.doc.tanq̃ cõi discedendum.¶Li-
mitat tñ Ro.hic cõem opi.doc.veram preterq̃ ĩ p̃-
scriptione longissimi tꝑis.xxx.annoꝝ vel vltra qm̃
cum ista sit plurimum odiosa hr̃ ꝯsideratio tempo
ris de momẽto.ꝛ sic si pauca deficit ita ĩpedit ac si
plurimũ deficeret.lꝫ aliud sit in pꝛescriptione longi
tempoꝛis vel usucapiõe vbi requiritur titulus ꝛ bo
na fides alle.glo.in.l.in vsucapione.in ṗn.ĩ.de di-
uer.ꝛ temp.pꝛescri.ꝛ in.l.iij.§.minoꝛe.s̃.de mino.
vbi no.ꝙ sufficit diẽ vltimam vsucapionis vel pꝛe-
scriptiõis eẽ incohatã.vt dicat̃ ꝑfecta vsucapio seu
p̃scriptio lꝫ vltima dies nõ sit cõpleta.secus dixerũt
gl.pꝛealle.in pꝛescriptione longissimi tempoꝛis.vbi
oꝫ vltimam diem ex toto esse completã ad h̃ vt ha-
beat̃ ꝓ cõpleta.ꝛ illas gl.sequũtur doc.in dictis lo-
cis.allegant.l.in oĩbus.la.i.de act.ꝛ obli.vbi etiaꝫ
ꝑ bar.¶Vidistis an ꝑꝑ impedimentuꝫ suꝑueniẽs
9 circa pꝛescriptionem ꝛ impediens pꝛescriptionẽ cõ-
pleri concedat̃ restitutio in integꝝ:modo põt dubi
tari.an ecõtra aduersus lesionẽ surgentẽ ex pꝛescrip
tione quã ego contra quẽ pꝛescriptũ est nõ iterrũpi
impeditus aliquo impedimento ꝯcedat̃ mihi ma-
ioꝛ restitutio in integꝝ.puta ductus ꝓbabili igno-
rãtia vel absentia nõ potui interrũpere p̃scriptionẽ
ꝑ citationem vel litis ꝯtestationem iuxta.l.cum no-
tissim.in pꝛin.C.de pꝛescripti.trigin.annoꝝ.l.si.s̃.
de eo ꝑ quẽ fact.est in ṗn.vtrum possuꝫ petere resti
tutionẽ in integꝝ.glo.no.in.l.i.C.de pa.po.q̃ cõi
ter legiste non allegant.ꝛ i.l.si partem.§.i.in versi.
non vtendo.s̃.quemadmoduꝫ ser.amit.volunt ꝙ
si ratione ignorantie qs sensit damnũ pꝛescriptiõis
vel tale ĩpedimentũ ꝑꝑ qḋ nõ interrũpit p̃scriptio-
nem est sufficiens cã ad restitutionẽ dandam ꝯ pre-
scriptionem decursam.¶Idem voluit bar.in.l.i.§
si quis aũt ꝑꝑ.ĩ.de iti.actuqꝫ pꝛiua.ꝛ Spe.in ti.de
pꝛescri.§.i.ṽ.pone colonꝰ.¶In varijs locis doc.
hoc tenuerũt.soleo ego de hoc dicere in.l.cũ filiꝰ[a].
§.in hac.ĩ.de ṽbo.obli.vbi melius cadit:q꞉ quidã
ꝯriuꝫ tenẽt vt Bal.in.l.i.in.xxiiij.oppo.C.q admi.
ꝛ Pe.de anc.vꝫ ꝙ nõ petat̃ rest.in iteg.Suꝫ solitꝰ
tenere ṗmã opi.ꝛ eã cõpꝛobare ꝛ rñdere ad allega
ta in ꝯriũ.Itẽ suꝫ solitus tenere ꝙ ibi ꝯclusio.s̃.da
ta.s.ꝙ aduersus pꝛescriptionem ratione ignorantie
det̃ restitutio in integrum nõ hꝫ locũ in pꝛescriptiõe
xl.annoꝝ.q꞉ illa parit plenissimã securitatem:vt.l.
10 oẽs.C.de pꝛescrip.xxx.anno.¶Itẽ qs non dr̃ ha

[a] ¶In.l.cuꝫ filius.adde q̃ ibi deo duce ponam.

bere plenissimam securitatem qñ potest ꝯsuli p rest.
in integ.ꝺm glo.in.l.ait pretor.§.pmittit in gl. ma
gna.ṡ.de mino.sufficit remissiue dicere.nec hoc vlti
mum membꝛ firmo est notabile verbum si verũ eēt
ꝛ occurrit mihi sepe in facto.

Si rem. Furtum non ꝯmittitur sine ꝯtractatio
ne p quã dñs po.priuatur.nõ ãt
priuatur p malignũ aĩum detinentis: qꝛ sibiipsi ne
mo po.cãm mutare potest extrinseca cã nõ acceden
te.h.d.vsqꝫ ad.§.genera.ℭ Casus talis est depo
sui apud te librum tu furti faciendi cã portasti eũ
ad hebreum ꝯtractasti de loco ad locum. an desinam
ego dñs hunc librum possidere ꝛ iurisconsult⁹ dicit
q sic qñ ꝯtractatur aĩo furti faciendi: sed si non ãmo
ui de loco: sed habui tñ aĩum ĩficiandi depositum.
dicit q non perdit dñs pos.qꝛ furtum non fit sine ꝯ
ctatione.iõ non potest dici pdi pos.illius rei tanq̃
effecte furtiue.ℭ In ver.illud subdit q nemo sibi
ipsi cãm pos.mutare potest.ꝛ hoc facit dubiũ circa
primã q̃stionem.qꝛ depositarius detinet nõ autem
possidet.ꝛ si ꝯtractat vr̃ q non amittat dñs pos.quia
potest detentator fieri possessor.dicit tñ q non põt
qs sibi mutare cãm po.nisi cã extrinseca supueniat.
vt qñ depositarius ꝯtractat rez cã furti faciendi.que ꝯ
ctatio est sufficiens cã amissionis pos.dñij.ꝛ ille rem
possidet tanq̃ furtiuam. Idem dicit si librum com
modaui vel depositum habui.eum vendidi vel do
naui.qꝛ potest mutari cã pos.vñ iste q nũc possidet
dr̃ possidere ꝑ emptore vel pro donato. Ex isto tex.
est.§.si rem. Nota q solo aĩo furtũ non cõmittit vt
hic ꝛ.l.i.ꝛ.l.si qs vxori.§.neqꝫ ꝟo.ĩ.de fur.vñ p so
2 lam ĩficiationẽ rei deposite nõ fit furtũ.ℭ Scdo ex
eodem tex.notetis ꝛ vtilius q p denegationẽ pos.
rei mee apud te deposite nõ ꝓuas me pos. mea . ita
vr̃ littera nostra velle.ℭ Sꝫ in ꝯtrariũ adducit rapha.
cu.hic.l.si qs rem.ĩ.e.ꝛ rñdet ipse se putare q per
denegationẽ restitutionis rei deposite vel cõmoda
te seu locate.ꝛ sic de singulis dicat̃ denegans ꝓuare
dñm sua po.p.d.l.si qs rem ꝛ p tex.in.l.colonus.ꝛ
in.l.cum fundus.ĩ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ad istum tex.rñde
tur q hic nõ fuit denegata restitutio rei deposite: qꝛ
nec fuit petita.sed solũ depositarius hic habuit aĩuꝫ.
inficiandi depositũ non aũt petenti denegauit resti
tuere.qꝛ nõ fuit petita ꝛ ita tꝫ ipse hic.ℭ Anteq̃ vi
derem rapha.vidi.d.l.si qs rem.ꝛ cy.ꝛ alios quos
dicam.ĩ.tenentes idem quod Rapha.per.l.si quis
rem.ℭ Unde aduertendũ est qꝛ glo.in.d.l.si quis
rem de isto tex.nr̃o. se remittit ad notata ꝟ.ꝛ imo.
in.d.l.si quis rem.dicit q iste tex.limitatur p illam.
l.hoc mõ.qꝛ si res sit in p̃sentia.ꝛ deponens seu cõ
modans aut similes velint apprehẽdere po.rei sue
ꝛ depositarius non pmittat apprehendere.verũ est
q priuatur pos.sua antiquus possessor.ita intelligit̃
d.l.si quis rẽ.secus si res non sit in presentia.qꝛ tũc
p solã denegationem non ꝓuabitur vt hic.ℭ Mo
uetur qꝛ videmus q etiam in re ĩmobili si dñs velit
redire ad rem suam.ꝛ fundum a se animo possessiuꝫ
ingredi ꝛ alius non patitur eũ ingredi dr̃ eum priua
re pos.l.clam possidere.§.si.cum.l.sequẽ.ĩ.eo . sic
ꝛ dicamus hic in re mobili ꝛ dr̃ hec rñsio aliqualiter
3 violare tex.in.d.l.si quis rem.ℭ Unde ꝑ opi. Ra
pha.hic allego tex.i.l.i.§.quesitũ.in fi.ĩ.quo.lega.
p quem tex.ꝛ.d.l.si qs rem.ꝛ p.d.l.colonus:ꝛ. d.
l.cum fundus. Cy.in.l.comperit.in.iij.q.C.de pre
scrip.xxx.anno.apte firmat q cõductor denegans
soluere pensionem dño dr̃ euꝫ spoliare[a] pos.ita etiã
dicit Ang.in.l.male agit̃.C.de prescri.xxx.anno.ꝛ
Bal.in.l.si quis conductionis.C.loca. Idem etiaꝫ
voluit Bart.in.l.fi.per illum tex.in ver. econtra.in
prin.ĩ.de precario.ꝛ sic apparet q Cy.in.d.l. com
perit.non intelligit.d.l.si quis reꝫ.eo mõ quo imo.

[a] ℭ Spoliare: adde q idem voluerũt.d.d. ro.decit.suis ĩ nouis de re sti.spo. in antiqs.

intelligit.ℭ Puto igitur veriorem opi.cy.ꝛ reliquoꝝ quam tꝫ
rapha.cu.hic. Quam confirmo p.l.põponius.in fi.ṡ.tit.i. vbi
idem probari vr̃ non violando tex.ꝛ etiam interuertere dr̃ dñi
pos.denegando restitutioneꝫ.ℭ Ex.§.illud no.q depositari⁹
ꝛ cõmodatarius non possident.vt hic.ꝛ.l.licet.§.rei deposite
ṡ.depositi.ℭ Uenio ad glo.in ver.manere.q̃ oppo.de.l.si reꝫ
mobilem.ĩ.eo.vbi per denegationem restitutionis videtur pri
uari dominus po.ꝛ dicit q ibi ex loco mouit.ꝛ sic furtum com
misit.vel aliter dicatis.vt pꝫ ex proxime dictis per.d.l.si quis rẽ
4 ꝛ.d.l.i.§.quesitum.ṡ.alleg.ℭ Gl.super verbo.admittitur.ar.
de.l.qui seruo.in prin.ĩ.de fur.qꝛ hic dr̃ non fit furtum sine ꝯ
ctatione.contra si quis prestat opem vel auxilium vel consilium
furto: lꝫ non ꝯtractet rem tenetur furti actione.glo.dicit fallit i eo
qui prestat auxilium vel ꝯsilium furto.ℭ Potestis etiam rñde
re.q ille qui prestat opem vel auxiliũ vel consilium ꝛ non ꝯtrac
rem non dr̃ fur nec furtum cõmittere.§.interdum.vbi littera i
sti.de ob.que ex deli.na.bene veꝝ est q furti tenetur.tñ non dr̃
fur.nec furtum cõmittere.l.is qui opeꝫ.ꝛ ibi no.ĩ.de fur.ℭ In
no.hic aliter rñdet.vꝫ q lꝫ non ꝯtractet rem opeꝫ prestans.vel au
xilium vel consiliuꝫ.tñ qꝛ accedit cũ cõsilio suo principali facto
ꝛ principali delinquẽti qꝛ accessoriũ sapit naturam principalis.
l.cuꝫ principalis.ĩ.de re.iur.ꝛ ĩ regula accessoriũ.de re.iur.i.vj
Precedens tñ videt̃ melior.ℭ Gl .super verbo mutare posse
dic si possideo pro emptore.ꝛ constituo ĩ aĩo meo possidere ꝑ
donato non ĩmuto mihi causam pos.s.non superueniente dõa
5 tione.ℭ Glo.super verbo posse.se remittit ad no.in.l.cum ne
mo.C.eo.vbi habetur de mutatione pos.que fit sex modis ꝛ oi
bus sex modis mutatio po.est ꝓhibita: vt in glo.nisi superueniat
cã mutandi.quia tũc est permissa.vnde fit de iusta causa iniusta
p.l.clam possidere.in ꝓn.ĩ.eo.Sed non dicimur posse mutare
de iusta iniustam quia in iusta attendimus initium ꝛ satis est q
a ꝓncipio bonam fidem ꝛ iustum titulum quis habuerit de iure
ciuili.ꝛ licet supueniat scientia rei aliene.tamen non mutatur ď
iusta iniustã.quia attenditur initium solũ.vt in . l.sequit̃.§.de
illo.l.iusto.§.ꝛ si possessionis.ĩ.ti.i.d.l.clam possidere in prin.
6 de iure cano.aliud est vt dicam in.d.§.genera.ℭ Gl.sup ver
bo mutare.q hec non dr̃ mutatio.qꝛ depositarius vel commo
datarius non possidet vt hic tex.clare dicit ergo si eaꝫ emit a do
mino non dr̃ mutare causam pos.quia tex.in.l.nõ solum.§.qd
vulgo.ĩ.ti.i.dicit q supueniente iusta causa possum mutare. ꝟ
supuenit iusta cã sicut q possidet rem vel detinet ꝛ cõtractauit
mutat sibi cãꝫ possidendi efficitur possessor lꝫ iniustus ꝛ spoliat
dñm pos.sua.dicit glo.non dicit̃ mutare cãm pos.quantum est
respectu regule prohibẽtis q nemo potest sibi mutare cãm pos
ses.ꝯ illam ꝓhibitioneꝫ non fecit que intelligit̃.s.nulla causa ex
trinseca superueniente.sed hic supuenit cã.s.qꝛ emit a dño vel
donata sibi est a dño.est cã superueniens.sed regula loquit̃ qñ
ex solo animo vult sibi mutare cãm qꝛ non potest vñ hic in fi. ñ
si contra dictam regulam qꝛ hic supuenit cã extrinseca propter
quã bene pmittit̃ mutare.vnde rõ que est hic in fi.nõ est bona.
qꝛ q̃uis a ꝓn.nõ possideat.tñ si supuenit cã incipit sibi posside
re.vt qꝛ ex cã emptionis vel donationis.d.l.nõ soluꝫ.§. qd vul
go.ĩ.ti.i.vnde est bona rõ.qꝛ hic extrinseca supuenit.ℭ Uel se
cundo dicit glo.hec rõ de qua in tex.est bona sic intelligendo
q nõ possidet vt cõmodatarius vel depositarius ꝓprie accipiẽ
do non põt mutare sibi cãm pos.qꝛ primo non possedit lꝫ deti
nuit.nã nõ põt eẽ mutatio de vna causa pos.in aliã secus si pri
mo possidet qs ex vna cã qꝛ superueniente noua cã pos.põt si
bi mutare.lꝫ hic large põt dici mutari.qꝛ mutauit de nulla in ali
quam primo fuit nulla qꝛ detinuit nũc possidet ꝑ emptore vel
ꝑ donato. Utraqꝫ stare põt ꝛ quo ad effectum non differunt.
sed quo ad verba sic. Alex.

Genera. Largissime loquẽdo tot pñt dici gña vel spe
cies possessionũ quot sunt cause acquirendi
pos.vel quot sunt q̃litates. Proprie aũt loquendo vnum ẽ ge
nus pos.lꝫ q̃litates sint plures. Et missus in pos.ex ꝓmo decre
to non possidet sꝫ detinet sed post scdm decretũ bñ possidet.ꝛ
tunc potest icipere vsucapere si is ꝯ quẽ est facta imissio dñs nõ
7 erat.h.d.ℭ Pñt iuuenes premittere quod dixi in.§. ex pluri
mis.ṡ.ea.l.quod accipit̃ possidere ꝑ suo qñ ꝯcurrit cũ q̃libet
spãli cã. Itẽ qñ ꝯcurrit aliqs spãlis titulus vt ĩ reb⁹ que ĩ nulli⁹

bonis sunt fiunt occupantis. ⁊ tūc ille possidere pro suo dicitur ⁊ sic accipiṫ hic. ℭ Itē si qs fecit spēm aliquā ex aliena materia nō reducibili ad p̄meuā suā materiā. vt ex vuis alienis fecit vinuȝ ex frumēto alieno fecit panē. dṙ esse panis eius q fecit. vt. l. adeo. §. cū qs. s̈. ti. i. l. in reȝ. §. itē quecūqȝ. s̈. de rei vē. ℭ Tertio fit missio ex p̄mo decreto interdū ex scd̄o. hec materia fere infinita est missus ex p̄mo qn̄ agebat aliq̄ actione ꝯ eum ꝯuētū ⁊ reo existēte ꝯtumace mittiṫ actor in po. rōne ꝯtumacie rei vt tedio affectꝰ veniat ad cauēdū ⁊ respōsurus. ⁊ pōt hic reꝰ ꝯ queȝ est fcā missio cōparere ⁊ reuocaṙ missionē dūmodo reficiat expēsas ⁊ caueat de iudicio sisti. auc̄. ei qui. C. de bo. auc. iudi. pos. ℭ Ex scd̄o decreto dṙ fieri missio qn̄ pseuerauit reꝰ in ꝯtumacia post missionē. q: tūc iudex factis debitis ꝓbationibꝰ īponit ꝑpetuū silentiū reo. ⁊ assignat rem ꝓ suo misso. hic appellaṫ scd̄s iussus vel scd̄ȝ decretū. q: efficiṫ dn̄s missus si ille erat dn̄s ꝯ quē est facta missio si nō erat dn̄s hȝ vsucapiēdi ꝯditionē. vt in. l. p̄toris. in p̄n. ⁊ l. si finita. §. iulianus. s̈. de dā. infec. vbi gl. magistra. ℭ Idē s̈uaṫ qn̄ petiṫ caueri d̄ dāno īfec. q: timeo dānū domꝰ tue q̄ mee minaṫ ruinā. nā possū petere p̄stari mihi cautiōeȝ de dāno īfecto ut si ꝯtingerit ruere edes suas i meas reficiat mihi oē dānuȝ si est ꝯtumax mittor in pos. ediū ruinosaꝝ si pseuerat iudex ꝯstituit me dominuȝ ꝑ hūc scd̄m iussum fio dn̄s si ille erat dn̄s ꝯ quē mittor. alias ex illo scd̄o decreto daṫ mihi vsucapiēdi ꝯditio. ℭ Casus talis est q̄ro quot dicanṫ genera pos. et iuriscōsultꝰ dicit ꝙ sūt tot quot sunt cāe acqrendi id qd̄ nr̄ȝ fit. vnde acqro ex causa emptiōis donatiōis legati. ꝓ herede donatiōis. ⁊ seruus datꝰ ꝓ noxa fit eiꝰ cui daṫ ꝓ noxa. ℭ Itē pro suo qn̄ occupo reȝ q̄ in nulliꝰ bonis est. vel qn̄ misceo spēȝ d̄ aliena materia mihi acqro vel ex bōis hostiū acqsiui. quot sūt ergo cause acqrendi dominiū vel vsucapiēdi ꝯditiōeȝ tot sunt genera pos. ℭ Pōt etiā dici ꝙ vnū tm̄ sit genꝰ possidendi ⁊ ꝙ alie dicanṫ q̈litates quēadmodū si qs possidet aut bōa fide aut nō bona fide: est vna pos. in genere. sȝ diuerse q̈litates. ℭ Ibi qd̄ aūt, an q mittiṫ in pos. ex p̄mo decreto iussu magistratꝰ cā rei seruāde. vt reus tedio affectꝰ ꝯpareat respōsurꝰ vtꝝ dicaṫ possidere. ideȝ si missus est in pos. ex cā dāni īfecti. ⁊ dicit ꝙ tales ⁊ etiā q missus est in pos. vētris noīe vt mulier p̄gnās in bōis defūcti hec missio nō facit missos possessores: sed custodes ⁊ detētatores reꝝ nisi sit facta missio ex scd̄o decreto ꝑꝑ longā ꝯtumaciaȝ rei. q: tūc incipit possidere ⁊ acqrit vsucapiēdi vel p̄scribēdi cōditionē ꝯ illū ꝯ queȝ missus est. vn̄ ꝯ eū p̄scribet lōgo tēpore dominiū vigore huiꝰ ti. assignatōis ex scd̄o decreto. ℭ Ex isto tex. no. ꝙ multe videnṫ spēs possidēdi. vt hic pȝ. nā quot sunt cāe acqrendi tot dicuntur eē spēs possessionum improprie tamen hic accipitur species possessionum. quia species sunt que differunt differētijs substātialibꝰ s̈m gl. in. §. fi. insti. de iure ꝑ. ⁊ in. l. fi. §. quotiēs. s̈. d̄ publi. naȝ s̈ui differūt a liberis hominibꝰ specie q: sunt differētie substātiales iter eos. sȝ iste spēs po. vt hic n̄ differūt differētijs substātialibꝰ. q: oēs tendūt ad vnū effectū. s. ad acqrendū dominiū. vn̄ nō sunt ꝓprie diuerse spēs. sȝ ciuilis po. ⁊ naturalis sunt diuerse spēs q̄ tēdūt ad diuersos effectꝰ. q: per naturalē nō acqrimꝰ dominiū vt in. l. acqriṫ. in fi. s̈. ti. i. sed acqrimꝰ ius īfra dominiū ⁊ accessiōes naturales ⁊ ciuiles. vt dixi in. l. i. in p̄n. ⁊ in hac. l. iij. §. ex ꝯrio. s̈. eo. vbi ꝑ ciuilē acqrimꝰ dominiū ⁊ vsucapiēdi ꝯditionē. vn̄ nō debēt tot esse spēs possidendi quot sūt cāe. sed due tm̄ ut dixi in. l. i. in p̄n. s̈. e. ℭ Scd̄o ex isto tex. nō vṙ ꝓbari pos. nō acqri sine cā duȝ dicit tot sunt genera pos. quot cāe acqrendi. Ideo vṙ facere tex. ꝓ opi. gl. in. l. qd̄ meo in p̄n. ȷ̈. eo. vbi sicut sine cā nō acqriṫ dominiū. l. nunq̄ꝙ ꝑ. l. i. §. si vir. s̈. eo. ⁊ ꝑ alia q̄ ibi ꝑ doc. dicam. ℭ Tertio no. ex isto tex. ꝙ q̄daȝ est qualitas possidendi bona fide. q̄dā est q̈litas possidendi nō bōa fide. ⁊ hec scd̄a q̈litas possidendi n̄ bona fide pōt dici esse diuersa a q̈litate possidēdi mala fide. q: aliud est pos. nō bona fide. ⁊ aliō po. mala fide. q: nō bona fide possidet q nō hȝ bonā nec malā fidē. sȝ ignorat rē esse alienā vṙ dubitat vt hic in gl. ⁊ ꝓbaṫ in. l. ij. vbi gl. ȷ̈. ꝓ solu. ⁊ no. gl. in. l. pōt pluribus. ȷ̈. ti. i. bn̄ facit. l. i. ⁊ qd̄ ibi no. C. eo. nam ignorāti interdū acqriṫ pos. q nō hȝ nec bonā nec malā fidē. vt q possidet ꝑ ꝓcuratorē dṙ possidere nō bōa fide nō pōt dici ꝙ mala fide. sed nō bōa fide. q: nō habet bonā nec malā. quia ignorat.

Nō inducit ad q̄ōnem. vȝ vtrum si qs cepit vsucapere vel p̄scribere. demū ante vsucapionē ꝯpletaȝ cepit dubitare an res eēt aliena. ⁊ sic nō hȝ malā fidē ꝙ sit aliena. tn̄ nō hȝ bonā fidē vtrū interrūpaṫ p̄scriptio de iure ciuili nō q: sufficit ab initio habere bona fidē l. clā possidere in p̄n. ȷ̈. e. ⁊ l. seqṫ. §. de illo cū similibus. ȷ̈. ti. i. sȝ iure canonico est dubiū ꝙ seruari dȝ vbi si sup̄uenit sciētia rei aliene an̄ cōpletā prescriptioneȝ interrūpiṫ p̄scriptio. c. fi. de prescrip. c. possessor. d̄ re. iur. li. vj. ℭ In quo gl. fi. in. c. fi. d̄ p̄scrip. ⁊ in. c. si diligēti, eo. ti. ⁊ host. in tit. d̄ p̄scrip. rerū īmobi. §. q̄ exiguūṫ. ⁊ Inn. in. d. c. fi. ⁊ ibi ēt imo. ⁊ Abb. ⁊ Bar. in l. naturalṙ. in. ij. col. ȷ̈. ti. i. ⁊ ibi ēt imo. ⁊ Ang. in. l. super longi. C. d̄ p̄scrip. lō. tem. tenuerūt nō iterrūpi p̄scriptionē ⁊ ista opi. videṫ eē magis cōmunis ꝑ text. in. d. c. fi. de p̄scrip. vbi tex. reqrit ꝙ habeat ꝯsciaȝ rei aliene ⁊ sic reqriṫ ꝙ habeat multā fidē. n̄ dȝ ergo iste q dubitat relinquere ius suū indiscussuȝ. l. illō. s̈. d̄ peti. here. vṙ ergo ꝙ nō iterrūpaṫ prescriptio. vn̄ si negat ꝙ sit aliena nō dȝ relinq̄re pos. q: iuste tȝ. ℭ Ad idē allegaṫ. xxiiij. q. ij. c. si virgo. dū tex. vṙ velle ꝙ ille diciṫ habere bonā fidē q ignorat reȝ eē alienā. sȝ iste nescit esse alienā: sȝ dubitat. ita tenendū vṙ. q̈ꝙ hosti. in. c. si diligēti. de p̄scrip. ⁊ Ant. de bu. in. d. c. fi. teneāt ꝙ imo p̄scriptio iterrūpaṫ: eo q: requiriṫ ad p̄scriptionē bona fides. d. c. si diligēti. ad fi. ⁊ c. pe. e. ti. sȝ opi. cōis videṫ verior[a] ꝑ supius allega. ℭ Pōt colligi in ṽsi. ⁊ in sūma ꝙ pos. pōt dici genꝰ. ⁊ ꝙ est repiṫ pos. i generē. ⁊ po. i spē. i spē naturalē ⁊ ciuilē. vi distis in. l. i. in p̄n. s̈. eo. sic actiōeȝ est repire qn̄qȝ in genere. ut ꝓbaṫ in. l. actionum genera. ȷ̈. de actio. et obli. ⁊ in. l. sed ⁊ si qs. §. si opas. s̈. de vsufru. ⁊ ꝓbat plene bar. in. l. si s̈uus cōis meuij ⁊ castrēsis peculij. §. fi. ȷ̈. d̄ stip. ser. vbi rep̄hendit opi. cy. ⁊ alioꝝ tenētium ꝯriū in. l. i. C. d̄ act. ⁊ obli. ℭ Sic dicit Ang. eē reperire vltimā volūtatē in genere alle. glo. fin. s̈m eū i l. lȝ. C. de pac. ꝓ q̄ ange. alibi pōderat eē tex. in. l. cuȝ antiqtas in qbusdā lec. C. de testa. ⁊ pōderat ibi esse tex. in p̄n. dū facit mētionē de testamētis ⁊ codicillis. postea dicit simpl̄r de vltīa volūtate. ꝓ hoc est ēt. l. unica ad fi. C. de ca. tol. ubi facit mētionē d̄ testamēto codicillis ⁊ dōatiōe cā mortis. ⁊ subdit ⁊ vltio eulogio. exēpluȝ pȝ in. d. l. lȝ. C. d̄ pac. vbi dispositio vltime uolūtatis nō est ꝓprie testm̄ nec codicilli: sed q̄daȝ vltīa uolūtas in genere. an tn̄ in hoc gl. bn̄ dicat remitto ad no. ꝑ doc. ibi. q: hic nō est locꝰ. ℭ Gl. super ṽbo ꝓ suo arguit. d. l. i. ȷ̈. ꝓ suo. ⁊ dicit ꝙ hic iuriscōsultꝰ accipit possidere ꝓ suo stricte. s. de rebꝰ q̄ in nulliꝰ bonis sunt q̄ fiūt occupātis. ⁊ possidenṫ ꝓ suo nō aūt intelligiṫ referre ad ti. ꝓ emptore ꝓ suo ⁊c̄. q: tūc large est titulus ꝓ suo ut declarat gl. in rub. ȷ̈. ꝓ suo. ⁊ dixi i. §. ex plurimis. s̈. ea. l. ℭ Gl. sup ṽbo nō pos. oppo. diciṫ hic ꝙ missus in pos. ex p̄mo decreto cā rei seruāde nō possidet ꝯ. de. l. si qs emptionis. §. sed ⁊ si qs. C. de p̄scrip. xxx. āno. in. ṽsi. prior possessor. ubi uoluit ꝙ si ꝯ priorē possessorē q rem p̄scripsit longissimo tp̄e aliqs cepit agere dicēs rē suaȝ esse et ad eū ꝑtinere ⁊ in cōtumaciā ꝑ sniaȝ obtinuit se mitti in pos. ex p̄mo d̄creto diciṫ ibi ꝙ p̄or possessor pōt infra ānū ꝯparere ⁊ recupare pos. suā refectis expensis ꝯtumacie. ⁊ de iudicio sisti cauēdo. auc̄. ei q iurat C. d̄ bo. auc. iu. pos. post ānū p̄or possessor sup reuocatiōe pos. ⁊ tenute nō audiṫ sȝ dȝ agere rei vendicatiōe ⁊ ostēdere se dn̄ȝ. ecce ibi diciṫ prior possessor. ergo ille cōtra quē est facta missio erat prior possessor ⁊ missus diciṫ scd̄s possessor. ergo possidet. Cuius ꝯrium hic dṙ. glo. dicit ꝙ illō qd̄ hic diciṫ ꝓcedit qn̄ agitur actione ꝑsonali. vt certi cōditione ex mutuo ad pecuniā quā mihi debes ex mutuo vel ad pecuniam alicuiꝰ rei si non cōpares ad respondendū in libello debeo mitti ex p̄mo d̄creto. ꝙ facit missuȝ detentator

[a] ℭ Verior. vid̄ ꝑ bal. ꝯsi. ccxlix. iij. li. cū duobꝰ precedentibus.

rem ⁊ custodez. Sz lex ꝯria loquit̃ in reali vt rei vendi. vel simili. nã ex primo decreto efficior possessor ꝑm opi. azo. etiã ante ãnuz. sed reuocabiliter. q₂ ĩfra annum reus põt recupare tenutã p₂estita satisdatione de iudicio sisti ⁊ expẽsis ꝑstandis sed post annũ non põt per hãc viam recupare tenutã: sed oz ꝙ vbi fuit reus a ꝓn. nõ fiat actor ⁊ agat rei vẽdicatione ⁊ ostẽdat se dñm ꝯ missuz aliter nõ recupat tenutã. vñ si ante ãnuz cõparuisset habuisset necesse acto₂ ꝓbare de dñio. post nõ sed aduersarius ꝯ quez fuit facta missio tenet̃ ꝓbare de dñio. ⁊ agere rei vendicatiõe. hec distinctio in ꝑsonali nõ fit vbi semꝑ dicit̃ custos ⁊ detẽtator. lz bulg. tenuerit ꝙ missus in reali ante annũ nõ sit possessor sed post ãnum sic. tñ glo. videt̃ adhere-
10 re opini. azo. ⁊ sic ꝓme opi. ℂ Sed de ꝓprietate auditur qñcunqz. ut no. in. c. ꝯtingit de dolo ⁊ contu. ⁊ in. c. qm̃ frequẽter. in fi. extra vt lit. nõ ꝯte. ⁊ in. l. ij. C
11 ubi in rẽ acti. ℂ Circa scd̃az. q. gl. vera est opi. qd̃ nõ est verũ ꝙ naturaliter possideat missus ex ꝓmo decreto. p tex ĩ. qui. ex cau. in pos. ea. legati. ⁊ hic. ℂ Sed ad ꝯriũ rñde ꝙ ibi nõ dr̃ ꝙ possideat. q₂ ꝯ detinentem dat̃ rei vendicatio si hz facultatez rei reddende cũ rei vendicatio det̃ etiã cõtra nõ possidẽtez sz detinentez q hz facultatẽ rei restituẽde. l. officiũ. s̃. de rei vẽdi. ℂ An missus ex ꝓmo decreto possideat duo sũt casus. vz an in reali an in ꝑsõali. Circa ꝓmũ. s. in reali. due sunt opi. in glo. azo tenet ꝙ possidet statim ẽt ante lapsuz anni. sz reuocabiliter ĩfra annũ post ãnuz fit possessor irreuocabiliter. q₂ tunc oz ꝙ ille ꝯ quẽ est facta missio agat tanꝙ acto₂ de propꝛietate donec sit ꝑscriptũ bulg. tenet ꝙ nõ possidet ante ãnũ. Bar. hic vr̃ tenere opi. azo. s. ꝙ infra ãnũ reuocbiliter possidet post ãnũ irreuocabiliter. ℂ Idẽ tenet ipse in. l. si ꝓus. s̃. de no. ope. nũci. in. ix. oppo. p₂ime partis. ℂ Idẽ bar. in. l. si finita. §. iulianus in vlt. colũ. s̃. de dam. infec. ⁊ remittit se ad no. p glo. in. d. l. si qs emptionis. Eandem opi. tenẽt alij moder. hic excepto ange. ⁊ Ro. ℂ Ang. ⁊ ro. hic sũt in opi. ꝙ ante ãnuz missus in reali nõ possideat. p. d. c. qm̃ frequenter. §. in alijs. in ꝟsi. verus possessor. ⁊ in. d. c. ꝯtingit. ⁊ ro. etiã põderat tex. in. d. l. si qs emptiõis. §. sed ⁊ si qs in ꝟ. detinuit. ℂ Sz cõis est opi. apud legistas quaz tenet azo h̃. s. ꝙ ante annuz ẽt possideat p. d. l. si qs emptiõis in ꝟsicu. p₂ior possessor. ℂ Nec ob. d. §. in alijs. q₂ ibi exponit̃ verus possessor. i. reuocabilis. p. ut etiã gl. exposuit in. l. si finita. §. iulianus. s̃. de dã. infec. dicã cras latius. Idẽ tenet glo. in. l. ꝯsentaneũ C. quo. ⁊ qñ. iu. ⁊ ibi sequit̃ Iaco. bu. ⁊ ibi Bal. ⁊ tenet glo. in dicta. l. si quis emptionis. §. sed ⁊ si quis. ⁊ Cyn. in. l. cum proponas. C. de bo. aucto. iudi. pos. ⁊ in. l. ij. C. vbi in rẽ actio. ⁊ ibi ẽt Iac. bu. Idem Spe. in ti. de ꝓmo. ⁊ scd̃o decreto. §. iã de effectu. ꝟ. si ꝟo agat̃ reali. allegat tex. qui nõ vr̃ ꝯcludere in. c. pastorals. §. i. de offi. o₂di. dũ dicit missus in pos. restituat pos. ergo ꝑsupponit ꝙ imissus possedit ꝙ nõ vr̃ ꝓbare sufficienter. q₂ ibi non magis loqtur in reali ꝙ̃ in ꝑsonali ⁊ tñ in ꝑsonali nõ possidet vt in. l. cũ legati. ĩ. ex qui. cau. in pos. ea. ⁊. l. si ante. ĩ. eo. ℂ Fundamentũ huius opi. que magis cõis apd̃ legistas ꝓncipaliter est de. d. l. si qs emptiõis. §. sed ⁊ si qs in ꝟsi. ꝓor possessor. inducẽdo vt induxi in lec. p₂ecedenti. ℂ Nec ob. ꝙ ibi tex. dicit detinuit. q₂ ꝓpter verbum possessor. ꝟbuz detinuit dz large accipi. q₂ appellatione detẽtatiõis venit etiã po. l. i. §. i. s̃. e. ⁊ dixi in ꝓn. huius. l. ⁊ no. gl. o₂dinaria in. c. cãm. de ꝑscrip. ꝟb. ciuilis pos. venit appellatiõe detentatiõis. dixi in. §. ex ꝯrio. s̃. ea. l. ℂ Nec obstat tex. in. c. qm̃ frequẽter p₂ealle. in. d. c. cõtingit. q₂ ibi accipitur possessor p₂o possesso₂e irreuocabili q₂ ante annũ dr̃ posseso₂. i. irreuocabilis. ⁊ põt sibi auferri si ante annũ venit reus offerẽdo cautionẽ de iudicio sisti ⁊ refusis expensis.

a ℂ An annũ vide vnũ ꝟbũ p se. ꝯsi. clxx. ⁊ ꝙ missus in pos. ex ꝓmo decreto nõ possideat firmat ro. ꝯsi. cxlix. b ℂ Põt facere. add̃ lud. ro. ꝯsi. ccccliij. ⁊ qd ꝯ statuto disponẽte vid̃ p bald. ꝯsi. liij. iij. li. ⁊ qd qñ est missus p executione sñie vid̃ p mathe. nõbilibus suis fo. xvj.

+ ibi tenet alios alle gando ꝯ bar. ...

iuxta. d. auc. ei qui. vnde nõ est verus possessor. i. irreuocabilis. ℂ Est verũ ꝙ cõiter cano. adherent opi. glo. suaz. s. ꝙ non sit possessor ante annũ[a]. vt. s̃. dixi. ℂ Magnus est effectus huius disputatiõis. q₂ si ante annũ possidet missus in reali resultat ꝙ dz de pos. discedere ille ꝯ quẽ fit missio ⁊ non põt in fundo stare q₂ dz ipse missus possidere sed si nõ possideret missus vterqz debet stare in pos. ⁊ nõ dz expelli antiquus possessor. sz pariter debent esse in fũdo q₂ si missus in pos. est custos ⁊ detẽtator, p talẽ custodiaz nõ debet expelli antiquus possessor. vt. l. si finita. §. si qs ante. ⁊ ibi plene no. s̃. de dam. infec. ⁊ notat̃ in. d. c. con-
12 tingit. ℂ Resultat etiã q₂ missus in reali dicit̃ esse possessor. ante annũ cõpetit ei interdictuz vti possidetis q₂ cõpetit possesso₂i qui in sua pos. turbat̃. secus si est custos ⁊ detentator cui nõ cõpetit interdictũ vti possidetis. l. si duo. §. creditores. ĩ. vti possidetis. ℂ Retenta igit̃ opi. legistarum ꝓ magis vera ⁊ magis cõi vz ꝙ missus in pos. in reali etiã ante annũ dicit̃ esse possessor
13 sz reuocabilis. ℂ Limitate eã nisi talis imissio eẽt facta post lit. ꝯte. q₂ tunc ẽt ante annũ dicit̃ imissus possessor irreuocabiliter solũ ergo audit̃ ille ꝯ quẽ est facta imissio de ꝓp₂ietate si agere vult ⁊ audit̃ offerendo de iudicio sisti satisdationẽ. ⁊ refusis expensis. qd̃ ꝓbat̃ in. l. ꝯsentaneũ. C. quo. ⁊ quan. iudex. ⁊ ibi
14 notat̃. ℂ Itez ⁊ in alio casu efficeret̃ irreuocabilis possessor ante annuz qñ ista imissio fieret post lit. ꝗ̃si cõtestatã. ita habet̃ in l. ij. C. vbi in rez acti. in fi. vt qñ intentat̃ realis actio ꝯ detinentem vel possidentem noĩe alterius ⁊ ille detinẽs seu possidens cõpareat. ⁊ nominet dominum in iudicio. ⁊ dicit se alieno noĩe possidet̃. datur dilatio vt denũciet dño suo. ⁊ vt dñs veniat ad cãm instructaz. si dñs nõ ꝯparet ⁊ in eius ꝯtumaciã fit missio in pos. fit irreuocabilis possessor ẽt ante annũ. adeo ꝙ si infra annuz offerre vellet expensas ⁊ p₂estare satisdationẽ de iudicio sisti nõ audit̃. sed oz ꝙ dñs suus cõpareat ⁊ per viam ꝓncipalis petitionis suꝑ propꝛietate agat oñdendo se dñm. d. l. ij. in fi. C. vbi in rem act. ℂ Per hec habetis limitatã regulã ⁊ conclusionẽ cõez que hz ꝙ missus in pos. in reali ante annũ efficit̃ pos-
15 sessor. sz irreuocabilis. ℂ Alia est regula ꝙ missus in ꝑsõali actione nõ efficit̃ possessor. nec ante ãnũ nec post etiã post multos annos. sz dicit̃ custodire. vt hic. ℂ Et hãc regulã limitate vt signanter limitat Bar. in. l. a diuo pio. §. si suꝑ. ĩ. de re iudi. ubi dicit nõ habere locũ in misso ex ꝓmo decreto ꝓ exceptione sñie diffinitiue antea late. q₂ dr̃ talis possidere. reseruo ad ea que tra-
16 dunt̃ in. d. §. si suꝑ vbi spero me dicturuz. ℂ Scd̃a limitatio ad eandez regulã est. q₂ fallit nisi iudex ex aliqua cã vellet cõstituere missuz possessorẽ q₂ põt [b] hoc facere: ⁊ repellere antiquũ possessorez de fundo ꝯ quẽ est facta imissio ita colligit̃ ex glo. fin. in l. iiij. §. duas: in ꝟ. decedat̃. s̃. d̃ dã. infec. ⁊ no. Bal. in. d. auc. ei qui. in. v. vel. vj. col. C. de bo. auc. iu. pos. ⁊ in. d. l. ꝯsentaneũ vbi lz vbi p₂o hoc allegat. l. fulcinius. §. fi. ĩ. q. ex cau. in pos. ea. vbi lz missus ex ꝓmo decreto. nõ faciat fruct⁹ suos regulariter. l. fulcinius. in ꝓn. s̃. alle. ⁊. l. ꝑtor ait. ff. d̃ bo. auc. iu. in ꝓn. tñ fallit nisi index pp nimiã cõtumaciã vellet decernere ꝙ lucret̃ fructus
17 qd̃ põt. ut ibi. ℂ Vñ dixit Bar. in. d. l. cõsentaneũ. dando aliã limitationẽ. ꝙ ibi ex cõsuetudine vel dispõne statuti missus in pos. deberet lucrari fructus eo casu debemus dicere missus ex ꝓmo d̃creto ẽt in ꝑsõali actiõe eẽ possesso₂ẽ. q₂ ꝯmodũ fructuũ spectat ad possidentẽ. alle. no. in. §. ex ꝯrio. s̃. ea. l. iũcta. l. ful-
18 cinius. §. fi. ℂ Alius est casus in quo missus in ꝑsonali ex ꝓmo decreto possidet vt ĩ casu. l. postꝙ̃. §. imꝑator. s̃. vt leg. no. ca. in ꝟ. trãsferat. ⁊ ibi Bar. ⁊ no. Cy. in. l. cũ ꝓponas. in. xiiij. q. C. de bo. auc. iu. pos. nã in casu illo fideicõmissari⁹ petijt sibi ꝑstari cautionẽ. aut se immitti in pos. si non caueret̃ lata fuit sñia ꝯ heredez vt si caueret̃ appellauit heres pendẽte appellatione vult tex. ibi no. ꝙ põt mitti fideicõmissarius in pos. bo. ⁊ sic ibi est casus ꝙ pẽdente appellatiõe põt qd innouari ⁊ dicit̃ possidere. ℂ Que aũt sit ratio dr̃ie ꝙ missus in reali possidet ẽt añ anuũ reuocabiliter post ãnũ irreuocabiliter sed missus in pos. ex ꝓmo decreto in ꝑsonali actiõe regulariter non dr̃ possidere. nec ante annũ nec post annũ. illa rõ mihi placet que ponit̃ i. d. §. iã de effectu. ꝟ. sed q̃ est rõ. vbi videt̃ dici ꝙ qñ mitto₂ ex primo decreto q₂ egi ꝑsonali nullũ ius dixi me habere in bonis ⁊ rebus debito₂is sz solũ personã debito₂is ꝑtendo obligatã. vt si egi certi cõditione ex mutuo merito est verũ si mittit̃ actor in

poſ.reruȝ debitoꝛis in cõtumaciaȝ eius nõ dȝ effici poſſeſſor qa
nõ dicit ſe habere ius in rebus in quaruȝ poſ.mittit̃.ſed dicit ſe
habere ius ꝯ ꝑſonaȝ debitoꝛis.vñ nõ fit poſſeſſor.ſed q agit re
ali vt rei vendicatiõe vel publiciana.dicit ſe habere ius in re.vt
dñiuȝ vel quaſi dñiuȝ.ideo potẽtius opat̃ hec miſſio in poſ.ex
19 ṗmo decreto tanꝙ̄ miſſus habeat ius in re.¶ Sȝ iuxta ṗdicta
reſtat dubitatio nõ leuis vȝ vtꝝ qd̾ dixi.ſ.miſſum in poſ.ex ṗmo
decreto in reali poſſidere ante annũ an habeat locũ ſi qs agat
actiõe hypothecaria ⁊ miſſus fuit in poſ.bonoꝝ obligatoꝝ ex
pꝛimo decreto an iterim dicat̃ poſſidere:que tñ appellat̃ realis
l.pignoꝛis.ſ.de pig.l.eos.C.q po.in pig.ha.⁊.l.pignoꝛis.C.
de pig.vt dico te debitoꝛẽ meũ in cẽtũ ꝓ quo obligaſti mihi ta
lem fundũ peto te ꝯdẽnari ad aſſignãdũ mihi talẽ fundũ.⁊ re
laxari in pgnus donec mihi ſatiſfacies.non cõpares .mittor in
poſ.poſſideã gl.hic nunꝙ̄ dicit creditoꝛeȝ in ṗn.gl.ſentit ꝙ cre
ditor agẽs hipothecaria ſi mittit̃ ĩ poſ.poſſideat.ſi haberetis ĩ
gl.petitoꝛẽ.tũc ſec⁹ qꝛ petitoꝛ dr̃ agere ad rẽ quã petit tãꝙ̄ dñs
ſibi reſtitui.ſi hẽtis ergo creditoꝛẽ hẽtis gl.q̄ hãc.q.decidit.ꝯ
triũ tenet gl.in.d.l.ſi qs emptiõis.§.ſȝ ⁊ ſi qs de ꝑſcrip.xxx.an
no.Dy.ꝯcoꝛdat pꝛedicta hoc modo.vȝ ꝙ aut agit̃ cõtra debi
toꝛem hipothecaria actõe ⁊ ſit veꝝ ꝙ nõ poſſideat.aut agit̃ cõ
tra tertiũ poſſeſſoꝛẽ extraneũ.⁊ ſit ꝯ̃a glo.hic.¶ Sȝ videnduȝ
eſt que rõ mouet dy.⁊ Jo.an.in addi.ſpe.ĩ ti.de cõtumacia.§.
ſequit̃ v̾ſi.ſed nunqd hodie in hipothecaria.dicit ꝙ rõ differẽ
tie eſt.qꝛ quãdo agebã hipothecaria ꝯ extraneũ poſſeſſoꝛeȝ nõ
querebã tunc cõſequi niſi poſ.ſolũ aduocatiõe poſ.ad me.l.ſi
cũ venditor.in ṗnci.ſ.de euic.que actio hȝ tunc naturã actiõis
realis q̄ſi ego nõ cõſequor dominiũ.qꝛ iã ipſuȝ habeo.ſed dñs
l.i.C.de ali.iu.mu.cau.fac.l.officiũ.ſ.de rei ven.ſed qñ ago ꝯ
debitoꝛeȝ qui hȝ dñiuȝ alias nõ põt pignoꝛare niſi ſit ſua.l.ij.⁊
l.cum hr̃s.C.ſi res ali.pig.da.ſit videor velle cõſequi oẽ id qd̾
eſt apud debitoꝛẽ ⁊ etiã dominiũ.vñ tũc debet imitari naturaȝ
actiõis ṗncipalis.qd̾ patet.nã ſi ago ex mutuo ad centũ que mi
hi debes nõ cõpares mittor in poſ.alicuius rei ex ṗmo decreto
ꝑſeueras in cõtumacia aſſignat̃ mihi res illa in cui⁹ po.ſum im
miſſus ex pꝛĩo decreto in dñiuȝ ex ſcd̾o decreto ꝓ cõcurrẽti exti
matione cõſequoꝛ dominiũ.ita in hipothecaria potero ꝯſequi
vt det̃ mihi etiã rõne dñij.Hac rõne Jo.an.in ṗalle.loco dicit
dy.motũ ⁊ ibi videt̃ ſeq opi.dy.cũ qua etiã tranſit Bal.in.d.
l.ꝯſentaneũ.¶ Sȝ bar.hic dicit ſibi nõ placere diſtinctionẽ dy.
ſed ſecutus opi.Jac.de are.⁊ Cy.in.l.cũ ꝓponas putat opi.
huius glo.eẽ verioꝛẽ.vȝ ꝙ dicat̃ cõſequi poſ.ſiue ꝯ pꝛincipaleȝ
20 debitoꝛeȝ ſiue ex̃neũ agat ꝑ.d.l.ſi qs emptiõis.§.ſed ⁊ ſi qs.q
indiſtincte loquit̃.¶ Et ſubdit bar.Nõ ob.ſi dicat̃ ꝙ.d.§.ſȝ
⁊ ſi qs.nõ bene cõuenit agenti hipothearia ex ṗmo decreto qꝛ
ibi dr̃ ꝙ miſſus in poſ.ꝯ poſſeſſoꝛẽ infra annũ põt recuꝑare te
nutã poſt annũ ſȝ ñ audit̃ de poſ.ſed de ꝓpꝛietate qd̾ nõ videt̃
ꝯuenire agẽti hipothecaria ꝯ debitoꝛeȝ.qꝛ etiã ſi poſt annũ re
us ꝯ quẽ eſt facta immiſſio velit offerre debitũ creditoꝛi cũ eum
creditoꝛẽ cognoſcat in dñm ſibi erit hipothecaria ꝓ centuȝ ⁊ nõ
dȝ ꝙ reſeruet̃ ei ius agẽdi ⁊ ꝓbãdi de ꝓpꝛietate.qꝛ creditoꝛ fa
tetur ꝙ eſt dñs ⁊ qñ reſtituit debitũ tradat fundũ ſibi vnde nõ
põt adaptari qñ creditor agit hipothecaria ꝯ debitoꝛeȝ q eum
dñm fatet̃.qꝛ res aliena nõ põt obligari.qꝛ rñdet Bar.ꝙ lap
ſus ãni in hipothecaria opabit̃ iſtd̾ qd̾ poſt ãnũ ſi debitor vult
tenutã recuꝑare nõ põt offerendo ſatiſdationẽ de iudicio ſiſti
⁊ expenſas .ſed hȝ neceſſe aut ſoluere aut ꝓbare illã rem nõ fu
iſſe vnꝙ̄ hipothecatã ꝓ debito.vñ vbi ante lapſum anni potu
iſſet reuocare tenutã ſolutis expẽſis ⁊ ꝑſtita cautiõe de iudicio
ſiſti.⁊ poſtea creditor neceſſe habuiſſet ꝓbare rẽ illaȝ fuiſſe ſibi
hipothecatã:nunc ꝑꝑ lapſi anni onus ꝓbandi transfert̃ in de
bitoꝛeȝ.qꝛ dȝ pꝛobare illã rem nõ fuiſſe nec eſſe hipothecatam
pꝛo iſto debito.ſicut qñ ago rei vendicatiõe ꝯ te ad reȝ quã pe
to mihi reſtitui.tu ꝯtumax es mittor in poſ.poſt ãnũ ſi vis recu
perare nõ potes oblata ſatiſdatione de iudicio ſiſti ⁊ expenſas
ꝑſtando ſed dȝ ꝓbare te dñm vbi ego agens ante annũ fuiſſem
cautus ꝓbare dominiũ.Hec fuit mens bar.q aliqualiter obſcu
re loquit̃.¶ Dicit tñ imo.hic ſine lege locutus ſe putare ꝙ in
iſto vltimo duȝ Bar.vult.ꝙ in hipothecaria per lapſũ anni cõ
ſequat̃ hoc creditor ꝙ nõ tenet̃ ꝓbare reȝ eſſe obligatã.dicit ꝙ
nõ videt̃ Bar.bene dicere.ꝙ ſatis habere videt̃ creditoꝛ ſi per

talem imiſſionẽ ⁊ lapſum anni conſeqtur vt habeat̃
pꝛo poſſeſſoꝛe iuſto ⁊ ſine vitio poſſidẽte abſqȝ eo ꝙ
dicamus trãſferri onus ꝓbandi in aduerſariũ ꝙ pꝛo
bat reȝ nõ eſſe obligatã nihil allegat.¶ Duo ſunt vi
denda ṗmo an opi.Bar.tenentis opi.glo.hic vt ha
betur in ea creditoꝛe ſiue agat̃ ꝯ debitoꝛẽ ſiue ex̃neũ
dum tenet ipſe ꝙ dicat̃ poſſidere ſit vera.an ſit vera
opi.ꝯ̃ria.¶ Scd̾o poſito ꝙ glo.hic ſit vera.an mili
tet.ẽ veꝝ qd̾ bar.dixit vȝ ꝙ per lapſuȝ anni trãſferat̃
onus ꝓbandi in debitoꝛẽ cõtra queȝ eſt facta imiſſio
21 creditoꝛis hipothecaria agentis.¶ Circa ṗmuȝ vidi
ſtis opi.r̃latas.Ang.hic dicit ꝙ tenẽdo ꝙ miſſus in
reali ante ãnũ poſſideat qd̾ ideȝ erit in hipothecaria
tanꝙ̄ reali.ꝙ dicit notanter tenẽdo ꝙ miſſus in reali
ante annũ poſſideat.qꝛ tenuit.ſ.ꝙ in reali nõ poſſi
deat.⁊ ita eum retuli.¶ Eandeȝ opi.tenet Guil.de
cu.in.l.ſi qs emptionis pꝛealle.⁊ Anto.de bu.in.d.
c.qm̃ frequẽter.§.in alijs.vt lit.nõ conte.⁊ Jnn.in.l.
22 ſi finita.§.ſi plures.de dam.infec.¶ Pꝛo quo ad
duco glo.in ſimili in.l.eũ qui res.C.de ꝓcu.⁊ gl.in
d.auc̃.ei qui iurat.vbi voluerũt ꝙ ſi q̄ritur an qñ fit
miſſio in hypothecaria debeat fieri imiſſio ꝓ menſu
ra debiti declarati.an in oĩa bona hipothecata ⁊ di
cunt ꝙ nõ ꝓ menſura ſicut fit in ꝑſonali.vt in auc̃.ei
qui iurat.Nã ſi ago ad centuȝ ꝑſonali actiõe debeo
mitti in poſ.ꝓ menſura debiti declarati.i.quatenus
veriſimiliter aſcẽdũt dicta centũ.ſed qñ agit̃ reali fit
miſſio in rem petitam.ſic in hipothecaria fit miſſio in
poſ.ſicut fit in reali.⁊ ſic mittetur in poſ.oĩum reruȝ
hipothecataꝝ.vñ in miſſo in po.ex pꝛimo decreto in
hipothecaria attẽdimus naturã miſſionis q̄ fit in rea
li regulariter nõ ſm̃ naturã ꝑſonaliũ ⁊ iſta opi.videt̃
magis cõis.¶ Pe.vt refert Cy.in.d.l.cũ ꝓponas
tenet opi.glo.in.d.l.ſi qs emptionis.vȝ ꝙ nõ poſſi
det.Et adducit rõneȝ.nã miſſus in poſ.ex ṗmo dcre
to nõ dȝ effici poſſeſſoꝛ qd̾ pȝ qꝛ ſi ferreret̃ ſnĩa diffini
tiua in fauoꝛem creditoꝛis agentis hipothecaria nõ
conſequitur plus ꝙ̄ poſ.vt creditor idẽqȝ actor reti
neat rem in cãm pignoꝛis donec ſibi ſatiſfiat.d.l.cuȝ
vẽditor ĩ ṗn.ergo ſi ꝑ diffinitiuã nõ cõſeq̃t creditor
niſi poſ.nõ eſt dicẽdũ ꝙ per ĩterlocutoꝛiã ex ṗmo de
creto debeat plus ꝯſequi.tñ non diſcedo a ṗoꝛi ſnĩa
que videt̃ cõis ⁊ vera.¶ Ad rõnem iſtã dico ꝙ lata
ſnĩa diffinitiua in hipothecaria per quã declarat̃ reȝ
eſſe obligatã in cẽtuȝ.⁊ poſſeſſoꝛ ꝯdẽnatur ad relaxã
dum reȝ creditoꝛi in cãȝ pignoꝛis ⁊ hipothece donec
ſibi ſatiſfiat lata illa ſnĩa nõ põt vlterius debitor dice
re illã rem nõ eſſe hipothecatã ꝓ illa quãtitate credi
toꝛi.ſed facta imiſſione ex ṗmo decreto in hipotheca
ria dato ꝙ trãſferat̃ poſ.in creditoꝛẽ põt debitor an
te annũ cõparere ⁊ offerre ſatiſdationẽ iudicio ſiſti.
⁊ ſoluere expenſas ⁊ recuperare tenutã rei hipothe
cate.vel ſi venerit debitoꝛ poſt annũ põt ꝓbare illaȝ
rem eſſe hipothecatã nõ illã vel illã ⁊ hoc modo ꝓ
bando recuperat rem ſuã.vñ nõ tm̃ operat̃ miſſio ex
pꝛimo decreto in hipothecaria ꝙ̄tum ſnĩa diffinitiua
23 in hipothecaria.¶ Scd̾ȝ eſt an vere loquat̃ Bar.vȝ
an per lapſuȝ anni transferat̃ onus ꝓbandi in debi
toꝛeȝ.Jn hoc cõiter doc.hic excepto imo.videt̃ tene
re cum Bar.⁊ cũ eo Anto.de bu.in.d.§.in alijs vt
lit.nõ cõte.¶ Sed imo.in.d.l.ſi finita.§.ſi plures te
net ꝯtra Bar.⁊ hic.ſed ibi addit vnũ.naȝ dicit ꝙ nõ
debet trãſferri onus ꝓbandi in debitoꝛẽ qꝛ actio hi
pothecaria eſt acceſſoꝛia ad ꝑſonaleȝ ideo dȝ regula
ri ſm̃ naturã pꝛincipalis regula acceſſoꝛiũ.de reg.iu.
in.vj.ſed natura ṗncipalis que erat ꝑſonalis eſt vt ꝑ
lapſuȝ anni ẽt poſt annos ſm̃ decretũ poſſit recupe
rare tenutã oblata ſatiſdatiõe de iudicio ſiſti ⁊ ſolu
tis expẽſis.d.auc̃.ei qui iurat.⁊ firmãt oẽs in.l.ſi fi
nita.§.iulianus.⁊ ibi late.Bar.in v̾ſi.pꝛocedo vlte
rius igitur ⁊c̃.¶ Durum videt̃ ꝙ trãſferatur onus

a ¶ Sine pn-cipali. itẽ qñ ẽ oĩo choerẽs nec ẽ diuisibi le. ut. l. qtiens supra de ꝯbẽ. em. l. añ penu. ꝺ penu. le. l. u l ti. j. ꝺ supelle. ꝛ ꝺ fundo in-stru. l. ij. §. i. so lu. tñ. d. alexã. vr̃ fragilis qꝛ accessoriũ seq tur nãꝫ pñcipa lis lꝫ suo pñci pali sit digni⁹ ꝛ potẽti⁹ p gl. in. l. ꝛ si ñ sint §. pueniam⁹ ꝺ au. ꝛ arg. leg. q̃ꝫ refert ꝛ seq t ur lu. ro. con si. cccxxx.

b ¶ Hãc puto adꝺ an iuste ꝺ stitutus pos. q̃ ab alio possi-deṫ sine ei⁹ cul pa ꝺẽat reme dia restituto-ria nulla excep ti. admissa uiꝺ p alex. ꝯsi. vj. iij. li. ꝛ lapum alleg. iij.

c ¶ Propria auctãte. vide ludo. fin. suis fo. xiij. ꝛ ꝯsili. cccccix.

probandi in debitorem quia difficile est probare ne-gatiuaꝫ. s. nõ hipothecatã rem. Tamẽ puto verã opi nio. Bar. qꝛ sicut in realibus transferṫ onus pbandi in debitorem post ãnuꝫ qꝛ teneṫ se pbare dñm. d. c. qñ. §. in aliis. ꝛ. d. c. cõtingit. l. ij. in fi. C. vbi in rem

24 act. sic videtur hic. ¶ Nec ob. ratio q' hipothecaria est accessoria ꝛc̃. qꝛ dico accessoriũ imitaṫ naturã pn cipalis qñ nõ potest stare sine principali[a]. vt. l. cũ no-tissimi. in pn. ꝛ ibi glo. in ver. progari. ꝛ ibi per Cy. ꝛ doc. C. de prescrip. xxx. ann. ꝛ actio psonalis durat. xxx. annis. Sꝫ si debitor rem mihi hipothecauit ha-beo hipothecariã durante. xl. annis. ꝛ tamen psona-lis prescribitur. xxx. annis qꝛ hipothecaria potest sta-re sine pncipali. vt ibi pꝫ. ꝛ. l. iulianus in pn. de le. iij. ꝛ Bar. in. l. si fideiussor obligari. in pn. j. de fideius. nã nõ sapit tũc naturã pncipalis. ꝛ hoc pꝫ qꝛ in hipo thecaria fit missio ad istar realiũ vt. s̃. dixi nõ ad istar psonalium. ꝛ tũc hipothecaria accedit psonali vt di-xi tenendo q missus in hipothecaria possideat statiꝫ

25 ante ãnũ sicut missus in reali. ¶ Et ea que dixit bar. hic in hipothecaria putat pcedere in aliis realibus actionibus vt in cõfessoria qꝛ qñ puto mihi seruitutẽ competere in fundo tuo ꝛ te cõtumace mittor in qua si pos. seruitutis per lapsum anni cõsequor q post an num oꝫ te probare q mihi seruitus non competebat vbi a pnci. ante annum mihi incubuisset onus probã di mihi seruituteꝫ competere. ꝛ ideꝫ tenet bar. in. l. si prius. in. ix. col. in. x. q. prime partis. s̃. de no. ope. nũ ci. ꝛ in. l. a quo per illum tex. de dam. infec. Naꝫ dicit Bar. facta est missio in pos. i hipothecaria ex primo decreto infra ãnum comparet debitor ꝛ vult tenutã recuperare offerendo satisdationeꝫ de iudicio sisti ꝛ expensas. creditor dicit q hec res est sibi hipotheca-ta. ꝛ q ob. tibi exceptio dolo facis q restiturus es. ꝛ incõtinenti offero me pbaturum. an debeat creditor audiri. Cõcludit ꝛ eam ꝯclu. sequitur Spec. in ti. de ꝯtu. §. sequiṫ ꝟ. sed pone q debitor repelliṫ ꝛ credi-tor est audiẽdus vt nõ teneaṫ restituere. ar. l. dolo. j. de do. excep. ꝛ. l. si is a quo. in pn. j. vt i pos. le. Ang. hic trãsit cum Bar. sed ro. dicit se dubitare. nam si in rei vendicatione hoc dici nõ põt. p. l. si quis emptio

26 nis. §. sed ꝛ si qs. ergo nec in hipothecaria. ¶ Pre-terea ille qui agit possessorio dꝫ in primis restitui ad pos. que sibi ablata est ꝛ omnis alia exceptio silere de bet ante restitutionem. l. si de vi. s̃. de iudi. l. si quis a se fundum. C. ad. l. iul. de vi. c. in litteris. c. ex cõque-stione. de resti. spo. ꝛ sup hoc relinquit cogitandum. ¶ Puto verã opi. bar. ꝛ spe. quãdo creditor offert se in continenti pbaturũ. vt ipsi loquũtur. ꝛ p hoc re sp onderi põt ad. d. §. sed ꝛ si qs. vbi Ang. etiã pun-git cõtra Bar. de eodẽ. §. sed ibi non dr̃ q obtulerit

27 se incõtinenti pbaturuꝫ. ¶ Sic in aliis possessoriis iu diciis vbi po. puenit ad possessorẽ ex iusta cã si offert se in cõtinenti pbaturũ audiṫ possidens. l. fi. cũ glo. C. quo. bo. gl. in. l. ij. C. de edi. diu. adri. tol. ꝛ in. d. l. si de vi. sed hic po. puenit ad actoreꝫ ex cã iusta pp cõtumaciã rei sine vitio. ergo si offert se incõtinenti p baturũ si restitueret deberet sibi reddi ergo ñ debet

28 remanere p regulã. d. l. dolo facis. ¶ Nec ob. q in possessorio recuperãde debet prius restitui pos. ante quã audiaṫ possidens. qꝛ est verũ qñ qui agit fuit de-stitutus po. ꝛ peruenit ad aliũ sine culpa eius q desti tit possidere. qꝺ verũ est nedum in interdicto vñ vi qꝺ datur qñ vi qs fuit deiectus. sed ẽt in remedio. c. rein tegrãda. iij. q. i. ꝛ in remedio. l. si coloni. C. de colo. ꝛ cen. li. xi. nã remedia talia hñt puilegiũ q po. debꝫ restitui anteq̃ audiaṫ possidens volens vti aliqua ex ceptione. vt. l. i. C. si per vim vel alio modo. qꝺ est ve ruꝫ quãdo a po. recedit agens sine vlla culpa sua vt firmat Bar. in. d. l. si coloni. dũ dicit siue cũ violẽtia vel siue habeat puilegiũ possessoriũ vt suspendaṫ oĩs exceptio donec fuerit restituta po. Idem firmat Io. cal. ꝛ Ant. de bu. in. c. cũ ad sedem. ꝛ in. c. sepe. de resti. spo. ꝛ Inno. in. c. post electionem de cõcel. pben. ꝛ Abb. in. c. si diligenti. de pre scrip. Nam si pbo q cecidi a po. queqꝫ ad te peruenerit. etiam sine vicio tuo dũmodo nõ ceciderim cũ culpa mea semp mihi dꝫ prius po. restitui anteq̃ audiaris in aliqua exceptiõe vel acti one. Sꝫ vbi cecidisset culpa sua ille q petiit sibi restitui non hñt hoc priuilegiũ talia remedia possessoria. s. q suspendaṫ hec ex-ceptio. qꝛ possessioneꝫ amisit culpa sua vnde cum hic reus ceci-derit a possessione pp culpam suã. s. ob ꝯtumaciã nõ dꝫ gaude re priuilegio vt nõ admittaṫ aliqua exceptio ꝯ euꝫ. imo dꝫ audi ri postq̃ ille culpa sua cecidit. hanc puto[b] veram opi. quã doc. h̃ cõiter sequũtur. ꝛ ant. de bu. in. d. §. in aliis ꝛ ẽt Io. an. in ti. de primo ꝛ scdo decreto. §. nũc videndũ. sup ꝟ. in reali. ¶ Se

29 tit etiã hic gl. q in realib⁹ nõ hꝫ locũ scdꝫ decretũ: sꝫ lapsus an ni hꝫ vim scdi decreti. cõis snĩa est in ꝯriũ. s. q in reali ẽt hꝫ locũ h̃m decretũ. nã si ago ad funduꝫ tu nõ compares mittor ex pri mo decreto tu pseueras. peto scdm. s. tibi statui terminũ ad agẽ duꝫ quo elapso tibi imponaṫ ppetuũ silentiũ h̃ terminus statu tus a iudice dr̃ scdm decretuꝫ. ꝛ amplius nõ audiris. ad. l. ille a quo. s̃. de dã. infec. ita bar. ꝛ oẽs in. d. l. si finita. §. iulianus. in ij. col. de dã. infec. ꝛ cano. in. d. §. in aliis ꝛ doc. in. d. auc̃. ei qui

30 ¶ Et subdit gl. de car. edi. q qñ filio opponiṫ qꝺ status tanq̃ hr̃di. differṫ qꝺ stat⁹ iu tps pubertatis h̃ missus diciṫ possidere nõ solũ detinere. d. l. iij. §. missuꝫ. ¶ Glo. sup ꝟbo cã cognita. ar. de. l. sꝫ si res. s̃. de dã. infec. vbi missus ex scdo decreto in cã dãni infec. statim ꝯsequiṫ dñiuꝫ. ꝛ si remittit. ad. d. l. ptoris. s̃. de dã. infec. vbi ꝯcludiṫ q si ille erat dñs ꝯ quẽ fiebat missio q̃ sit missus dñs. alr̃s daṫ vsucapiendi ꝯditio.

lex. 4 q

Uicquid.

Per filiũ nostrũ ẽt ab alio pos-sessuꝫ nobis acqriṫ. h. d. ¶ Ca sus talis est. fili⁹ me⁹ cui peculiũ ꝯcessi aliqd appben dit ex cã peculiari. vtꝝ po. hui⁹ rei mihi q̃raṫ. ꝛ iuriscõsultus di cit q sic. ẽt si ignorat talẽ filiũ esse sua ptãte ꝛ etiã si talis filius ab alio possideaṫ. ¶ Dubitaṫ q si ex alia cã quã peculiari acq-rit fili⁹. an pr̃i ignorãti q̃raṫ po. gl. in. l. i. §. itẽ acqrim⁹. s̃. eo. di cit q sic p. §. itẽ nobis. isti. per q̃s pso. no. acq. ¶ Gl. sup ꝟbo

2 possideaṫ. ar. de le. i. §. sꝫ ꝛ per eũ. s̃. e. vbi qñ nõ possideo seruũ nõ põt mihi q̃ri po. p eũ hic diciṫ ꝯriũ in filio igiṫ ꝛc̃. gl. dicit q ibi dꝫ itelligi qñ ignorabã eũ esse liberũ. sꝫ si sciebã aliꝺ sit qꝛ re prehẽdit gl. qꝛ dicit hoc pcedere in h̃uo alieno bõa fide posses so. sꝫ in filio si qs possidet eũ putãs eũ esse h̃uũ. nihilomin⁹ q̃rit pr̃i. l. placꝫ. ff. de acq. here. l. i. s̃. si qs a pa. fu. ma. vñ siue igno ret siue sciat acqriṫ nobis p filiuꝫ. qꝛ hoc est rõne patrie ptãtis nõ rõne pos. Bar. dicit ideꝫ in monacho rõne ptãtis monasti-ce. per. §. de monachis. in auc̃. de mona. col. i. dixi vobis in. l. i. §. per seruuũ qui in fuga. s̃. eo.

lex. 5. 8

I ex stipulatione.

Etiã ex ꝟa cã ñ q̃riṫ nobis iusta pos. nisi possessoris volũtas iteruenerit. h. d. ¶ Ca sus talis est. pmisisti mihi p stipulationẽ dare stichum ꝛ eũ nõ tradidisti. Sed nact⁹ sum po. sine lnĩa tua. an dicar hr̃e pos. iuste. ꝛ dicit iuriscõsultus q nõ. sed dicor pdo. Idẽ si vẽdidisti mihi fundũ ꝛ nõ tradidisti eũ. sed ego nact⁹ po. ipsius sine vo-luntate tua. nã nõ dicor possidere sꝫ dicor pdo. vñ si tu nõ fui-sti dñs ꝛ putabã te dñꝫ nõ possuꝫ longa po. vsucapere. ¶ Ex h̃

2 no. q lꝫ vendã tibi fundũ ꝛ tu ẽt solueres pciũ. tñ per hoc non intelligiṫ tibi a me data lnĩa apprehendẽdi fundũ ꝛ nõ potes ppria auctoritate eũ apprehẽdeṙ. Fallit vbi in instrõ repiṫ scri ptũ titius dedit ꝛ vendidit sempronio talem fundũ qꝛ per hec verba itelligiṫ data lnĩa emptori ppria auctãte[c] apprehendi fundũ tex. est no. dignus. in. l. pdia h̃m itellectũ Ja. ꝺ are. quẽ ibi sequiṫ bar. ꝛ alij cõiter. j. eo. cũ cõcor. ibi allegandis. ¶ Itẽ

3 fallit vbi aliqꝺ signum iuestiture interuenisset vt fundũ tibi do in feuduꝫ ꝛ insignũ inuestiendo tibi birretũ vel anulum vel qd sile qꝛ tunc itelligiṫ data lnĩa ppria auctoritate apprehendẽdi fundũ vt no. Cy. ꝛ bal. in. l. i. C. de dona. ꝛ dy. ꝛ alij in aliis lo cis. vt dixi in. l. iij. in pn. s̃. e. ¶ Scdo no. qs dicaṫ pdo. qꝛ vide tur hic pbari q ille q nõ habet iustã cãm possidendi appellaṫ predo vñ si accepit qs rem ppria auctoritate hic dr̃ pdo. vt hic

4 ꝛ. l. sꝫ ꝛ si lege. §. qꝺ aũt. el. i. s̃. de peti. here. ¶ Quid aũt diciṫ

depredatio vel depredator: hr tex. in. l. si qs aduocatorū. C. de postu. vbi dicit q̄ maledicti aduocati q faciūt pactū de quota litis dicūtur dep̄datores ⁊ dicit ibi bal. raris in locis hoc vocabulū inueniri. hr etiā tex. in. l. i. ī. de abig. vbi qui ex armētis aīalia subtrahūt ⁊ rapiūt dicūtur dep̄datores hr etiā tex. in. l. neqꝫ
5 ⁊ ibi bal. C. q̄ res ven. nō pos. ℭ Drām inter furē ⁊ p̄donez videbim⁹. ī. nā pōt qs esse p̄do. ⁊ nō tñ dr̄ fur. vt in lr̄e nr̄e terminis si soluto p̄cio ēptor app̄hendit ppria auctē fundū dr̄ p̄do tñ nō dicit̄ fur etiā rei mobilis. l. eū q in p̄n. ī. de fur. vnde non pōt ɔueniri neqꝫ actiōe neqꝫ ɔditiōe furti vt ibi q: nō ītereſt vēditoris ɔ̄ emptorē agere q: oīo tenebat̄ tradere ſꝫ p̄do ē vt hic. ℭ Itē p̄do appellat̄ q nō reddidit pfecte administratiōez rex p aliū sibi assignatax. in reb⁹ ergo nō plenarie restitutis: ſꝫ retētis dr̄ qs p̄do. l. pōp. §. ex facto. ⁊ ibi pōderat illū tex. Ang. ad
6 hoc. ī. e. ℭ Quis āt appellat̄ derobator vel q̄ appellat̄ robaria videatis p bal. in. l. si te. C. q. ex cau. īfa. irro. nā furtū nō est robaria ſꝫ rapina⁹ dr̄ robaria. d. l. si te. C. q. ex cau. īfa. irro. ⁊ per bal. in auc. ſꝫ nouo iure. C. de ser. fu. ⁊ ibi drām hētis iter furē ⁊ latronē seu raptorē. nā latro ſm doc. nr̄os dr̄ qñ p vim. fur sine vi de quo ēt p bar. in. l. capitaliū. §. famosos. ō pen. ⁊ hētis i. c. dudū ec. rothomagensi ō elec. ⁊ in. c. ex pte adō. ⁊ ibi p doc. ex
7 de test. ℭ Glo. vltia ar. de. l. nemo p̄do. ī. ō regu. iur. vbi g p̄cīū solūit nō est p̄do. ibi gl. soluit q̄ hoc vex est qñ cū volūtate dñi accepit postea po. secus si sine volūtate. ℭ Demū oppōit ō. l. pe. ī. p lega. vbi si qs accepit po. rei legate sibi dr̄ hr̄e iustā pos. lꝫ sibi nō eēt tradita ab hr̄de. ibi gl. dicit q̄ illō iō ibi est. qa possessio fuit ibi vacās. al's si fuisset apphensa po. p hr̄dem dꝫ intelligi q̄ fuit tradita p hr̄dez. ℭ Deinde op. de. l. i. §. fi. ō. de excep. rei vēdi. vbi q soluit preciū rei vendite īpune accepit po. rei vendite. Glo. dupliciter soluit. p̄mo soluit q̄ hic nō erat solutū p̄ciū ibi sic. vl̄ hic fecit ɔ̄ volūtatē vēditoris ibi nō. ℭ Ray. hic ⁊ trāsit hic Jo. de imo. cū eo ⁊ pau. ō ca. approbant p̄mā solutionē. s. q̄ hic nō erat solutū p̄ciū: sed in. l. ɔ̄ria fuit solutū preciū. vñ ibi ignorāte vēditore uel sciēte ⁊ nō ɔ̄dicēte pt emptor recipe po. ⁊ iuste possidet. ſꝫ ɔ̄dicente eo nō. ⁊ hāc opi. approbat ēt ang. in. l. eū q in p̄n. ī. de fur. Bar. hic videt̄ adherere vltime sol. gl. s. q̄ hic sine volūtate uēditoris in. l. ɔ̄ria accepit po. ℭ Vñ distinguit aut nō volūtate uēditoris p̄cio soluto recipit pos. ⁊ nō pōt. l. fundi. ī. eo. aut sciēte venditore ⁊ nō ɔ̄dicēte et pōt. l. iī. C. e. Aut ignorāte vēditore ⁊ nō pōt. ut hic. ſꝫ in. l. i. de excep. rei uen. cū uolūtate uenditoris fecit. ℭ Hāc distinctiōez puto uerā p tex. nr̄m. ⁊ p. l. iī. C. eo. vbi dicit sciēte ⁊ patiēte ergo uidet̄ ɔsensisse. ℭ Itē p rōnem. l. q vas. §. uetare. ī. de fur. q: lꝫ soluerit p̄ciū emptor. tñ res est adhuc vēditoris. l. si ager ō. de rei uen. l. traditiōibus. C. ō pac. ℭ Licet opi. Ray. hic vi
8 deat̄ equior. tñ uerior vr̄ ⁊ magis mihi plꝫ opi. bar. in pūcto iuris. ℭ Puto saluari posse opi. ray. in casu qñ uenditor nō possidet fundū quē vendidit ſꝫ ali⁹ q: tūc soluto p̄cio vr̄ mihi dare licētiā app̄hendēdi pos. a quocūqꝫ ⁊ qūcūqꝫ dicor iuste accipere sine licētia creditoris. p hoc est tex. cū gl. in. l. hic si res cū glo. in v̄bo. volūtate. ō. de rei ven. quē bar. ad hoc no. in. l. cū solus in vlt. col. ī. ti. i. ℭ Accedit qō no. bal. in. l. fi. C. de edi. di. adri. tol. in. v. q. dic q̄ si uendo rem cui⁹ po. vacat pōt emptor ppria auctōtate īpune app̄hendere pos. a quocūqꝫ alle. l. fistulas. §. i. ō ɔ̄ben. em. facit. l. fi. cū gl. in v̄bo ignorātia. C. vñ vi. ℭ Ad. l. eū q in p̄n. ī. de fur. ubi hr̄ q̄ nō tenetur furti qui p̄cio soluto rem cepit. respōdendo fateor q̄ non est fur. nec furti tenetur. ut ibi sed p̄do est ut hic.

Gl. 6.

c **Lam possidere.** Clandestina possessio dr̄ esse illa q̄ a p̄nci. ego adipiscor mala fide. qō ɔtingit duob⁹ cōcurrētib⁹. s. si ignorātia illius ad quē res ptinet ⁊ q̄ putē ⁊ putare debeā mihi futurā cōtrouersiā. sec⁹ si p̄dicta ex postfacto superueniāt. uel si scīēter sciēte ⁊ patiēte aduersario aut aliq̄ iusta cā p̄n. pos. adipiscar. h dicit usqꝫ ad. §. q ad nūdinas. ℭ Casus talis est. uidi. ō. in. §. genera. plures q̄litates pos. nunc q̄ro quō intelligit̄ qs claꝫ possidere. ⁊ iuriscōsultus dicit q̄ q furtiue ingressus est pos. ut ignorāte illo quē sibi suspicat̄ moturū controuersiā si sciuisset dr̄ claꝫ possidere. vñ sibi nō denūcio q̄ uolo ingredi. sed sciēte ⁊ paciēte illo ad quē res ptinet uel ɔcurrente iusto titu. possideā. lꝫ ex post facto suspicer mihi aliqueꝫ mo-

turuꝫ cōtrouersiaꝫ nō dicor clā possidere. q: inspiciendum est p̄ncipiū seu origo q̄ dꝫ attendi. iō aūt dr̄ claꝫ possidere q īspiciat ⁊c. q: si sciēte ⁊ patiēte illo ad quē res ptinet īgredior pos. fundi nō dicor clā possidere vñ q clandestinā po. nō bōa fide possidet merito nō
2 p̄scribit nec usucapit lōgo tpe. ℭ Ex isto tex. no. q̄ si qs ingredit̄ clam pos. alicui⁹ fundi dr̄ app̄hendere ⁊ acqrere pos. clādestinā. qō dꝫ sane itelligi qñ po. ista uacabat saltē naturalis q: acqrit istā naturalē pos. vacantē. ut ēt dr̄ in. §. pxi. sed si nulla pos. vacaret lꝫ iste ingrederet̄ pos. nō dr̄ possidere neqꝫ clā neqꝫ alio mō ⁊ tunc nō hꝫ locū iste tex. p rōnē. l. iij. §. ex ɔ̄rio. ō. e. q: nō pñt duo insolidū possidere: nisi iste talis ingrediens pos. nō uacātez expelleret istū possessorē. ⁊ sic
3 eū possessione spoliaret. ℭ Scdō no. q̄ dicat̄ clandestina po. ⁊ ad hoc semp lex nr̄a allegat̄ in q̄ hoc optime tradit̄ ⁊ est magni effect⁹. q: ubi clādestina est nō pōt qs incipere vsucape seu longo tpe prescribere. l. furtū. §. fundi. cū. l. se. ī. tit. i. l. i. C. de serui. ⁊ aq̄. Et est necessariū scire q̄ dicat̄ clādestina po. pp naturā interdicti uti possidetis qō nō ɔpetit ei q a me possidet vi uel clā uel p̄cario. l. i. §. fi. ī. uti pos. ⁊. l. unica. e. ti. C. dr̄ aūt qs a me possidere vi qñ me per violētiā priuasset po. tūc eni nō hꝫ iterdictū uti possidetis ɔ̄ me si eū turbo in po. Itēꝫ si clā a me possidet q: nō p viꝫ sed cū scire aut scire deberet me possidere anteq̄ fundūꝫ ingrederet̄ ingrediēs fundū turbat me possessorem antigoreꝫ dr̄ a me clā possidere qñ est ingressus me abs̄ēte q: sciebat uel scire d̄buit me possidere ⁊ debuit suspicari me sibi ɔtrouersiā motuꝫ ut hic. ⁊. l. iij. §. fi. cū. l. se. ī. qō vi aut clā. vñ ñ hꝫ ɔ̄ me uti possidetis si eū turbo in pos. ⁊ nō pōt mihi mādari per iudi
4 cem ut desistā a turbatiōe. ℭ Et an ista clandestina pos. dicat̄ esse uitiū reale uel p̄sonale uidebim⁹ in. l. pōpo. §. cū qs. ī. eo. q: si est reale non pōt vsucapere uel p̄scribere donec sit purgatū viciū ut in rebus furtiuis ⁊ vi ablatis ɔcludet̄ ibi q̄ sit uitiū p̄sonale. uide
5 bimus ibi. ℭ Gl. sup v̄bo facturū q̄rit dr̄ hic q̄ ille q suspiciat̄ quē sibi facturū ɔtrouersiaꝫ in po. fūdi quē ingressus est dr̄ clā possidere. q̄ro an referat siue suspicet̄ sibi faciēdaꝫ ɔtrouersiā de iure uel de facto. ⁊ rñdet ñ referre an suspicet̄ sibi ɔtrouersiā fieri ō fcō vel
6 de iure. all. l. huus. ī. qō vi aut. clā. ℭ Et gl. no. q̄ cōtrouersia dr̄ esse siue fiat qō de facto siue de iure. vt si pmitto tibi nō facere ɔtrouersiā de tali re itelligit̄ cōuenisse siue de iure siue ō facto moueat ɔtrouersiaꝫ ⁊ ita ēt hū. pbat̄. ī. qō vi aut clā i. l. phibet̄. §. fi. ibi idē aristo. putat eū quoqꝫ clā facer̄ dū dr̄ phibituꝫ se ⁊c glo. ibi dicit aduertēdū q̄ ponit duo diuersa phibiturū ⁊ estimare debeat phibiturū ire ⁊ dicit ibi siue sciat ɔtrouersiā fieri ō iure uel facto ⁊ igrediar dicor clā possidere. meliorē glo. ⁊ clariorē hēs in. l. luti⁹. §. tres heredes. ō. ad treb. ubi dr̄ q̄ q pmittit ɔtrouersiaꝫ nō mouere intelligit̄ neqꝫ de iure neqꝫ de facto ⁊ ita no. p doc. maxime bal. in. l. iī. ⁊ in. l. cās. C. ō trās
7 actio. ℭ Gl. sup v̄bo suspicabat̄ q̄rit qua actiōe hec pos. recupat̄ ⁊ se remittit ad. §. q ad nūdinas. ī. e. l. ℭ Gl. sup v̄bo ut nō videat̄. ar. ō. l. q̄ āt. ō. ō lib. cā ⁊ ō. l. ſꝫ si lege. §. qō āt. ō. ō peti. here. q: hic dic̄ q̄ origo ⁊ initiū po. ē īspiciēdū. ⁊ nō qō postea supuēit. ibi dr̄ ɔ̄riū vꝫ q̄ lꝫ hu⁹ ceperit se gerere p libero bōa fide deinde cepit se intelligere seruū. tamen gerit se pro libero ⁊ dicit̄ esse in quasi pos. libertatis malafide vñ dicit ibi q̄ dictū fuit in. l. liberuꝫ in fi. eo. ti. vꝫ. q̄ qui est in quasi pos. libertatis bonafide nō hꝫ necesse probare se liberū sed trāsfert onus pbandi in aduersarium. secus si malafide. ℭ Unde in. d. l. qō aūt initiuꝫ fuit in bonafide ideo supueniētia malefidei attenditur. gl. in. l. ɔtraria. dicit qō uidetur aliō in quasi pos. hominis. qa si seruus gerit se pro libero est in quasi po. libertatis. ⁊ potest mutari de vna cā in aliam. et

a ℭ Rapina. dicit tñ lu. ro. ɔs. cxliiij. q̄ statutū p̄figens metaꝫ ingsiti oni furti non ɔp̄rehendit rapinā cui a iur̄ diuersuꝫ tp̄s est statutū et vide ēt ei⁹ cō si. cxlix.

attenditur superueniẽs status. secus in po. rerum inaĩataꝝ. vt hic. nõ videtur per hãc solutionẽ sufficienter rñsum ad ꝯriuz. Jaco. de are. alias de rauẽ. rñdet ad. d. l. qđ aũt de libe. cau. ꝛ ad. d. §. qđ aũt. vbi bonefidei possessor facit fructus suos nõ superueniente malafide. ꝛ sic nõ attendiẗ initiũ po. dicatis verũ est qđ inspiciẗ origo po. quã pars nact⁹ est bona fide. ut hic glo. s. q̃tum ad vsucapionẽ qđ iure nr̃o sufficit. lꝫ supueniat malafides. l. sequiẗ. §. de illo. j. de vsuca. l. i. C. de vsuca. transfor. sic intelligiẗ tex. noster sꝫ veritate inspecta diciẗ iste possidere malafide qñ cepit postea suspicari sibi aliũ moturꝝ cõtrouersiã. vt qꝛ ad eum puenit sciã rei aliene ꝛ diciẗ esse ĩ mala fide ĩ tm̃ q̄ de iure cano. non p̃scribet vlterius istũ. sed est interrupta p̃scriptio pp talẽ supueniẽtiaꝫ malefidei. vt in. c. fi. de p̃scrip. ꝛ. c. ij. de re. iu. li. vj. ¶ Similiter ad aliũ effectũ iure nostro supueniẽtia malefidei attendiẗ ꝛ opaẗ ut nõ cẽseaẗ bõefidei nisi quo ad vsucapionẽ. vnde in casu. d. l. qđ aũt onus pbandi nõ transferẗ ex quasi pos. libertatis in aduersariũ superueniẽte malafide. sꝫ ipse hꝫ necesse se pbare liberũ ad hũc effectũ loquiẗ. l. qđ aũt iuncta. l. liberis. §. fi. s̃. de li. leg. ¶ Similiter ad fructus pcipiendos ex iure isto opaẗ supuẽiẽtia male fidei. qꝛ ñ feč fruct⁹ suos eo mõ quo feč tpe quo erat ĩ bõa fide ita loqẗ d. l. sꝫ si lege §. qđ aũt. vñ hic tm̃ quo ad vsucapionẽ nõ mutatur pos. de iusta cã in iniustã. vt in. d. §. de illo. ¶ Gl. super ꝟbo obtinende. ar. de. l. si ancillã. j. p suo. vbi habuit ab initio bonã fideꝫ ille q emit ancillã furtiuã bona fide peperit apud euꝫ añ cõpletaꝫ vsucapionẽ venit ad eũ scientia rei aliene diciẗ ibi q̄ nõ pficiẗ vsucapio si potuit denũciare ei ad quẽ res ptinet ꝛ nõ fecit. vñ ibi po. dr̃ reddi iniusta ex supueniẽtia scientie rei aliene dicit glo. ibi fuit res furtiua. ꝛ pp viciũ furtiuitatis impediẗ vsucapio. qđ est viciũ reale. §. furtiue insti. de vsuca. d. l. furtuꝫ cũ. l. se. sed hic res nõ erant furtiue. ¶ Ex̃ gl. opponit bar. ꝯ tex. dũ dicit furtiue q igrediẗ pos. fũdi furtiue dr̃ claꝫ possidere ꝯ in reb⁹ ĩmobilib⁹ nõ cadit furtũ. l. furtũ. §. fũdi. iũcta. l. se. j. tit. i. ꝛ dicit q̄ dictio furtiue dꝫ expõi. i. claꝫ. ¶ Ex̃ gl. Bar. illũ tex. allegauit ad declarandã qd dicaẗ clam fcm̃. l. ij. C. de his qui ex pu. rõ. li. x. qa ibi dr̃ factum clã qđ factũ est ab illo qui curauit ne pueniret ad illius noticiã illud factũ cuius intererat non fieri p. l. nostram. ¶ Itẽ dr̃ ibi q̄ diciẗ clam factum q̄ fit sine auctoritate superioris vel iudicis. qñ illa auctoritas vel cõsensus erat necessarius in actu illo vt pbat ille tex. iũcta glo. in ꝟsi. occulte. pro quo adde bonũ tex. quẽ ibi pondeat Bar. in. l. i. C. de predi. curi. lib. x. ꝛ bona glo. in. c. fi. de clande. despon. in qbus locis etiaꝫ inueniẽẗ alijs modis dici qd factum clã. naꝫ vbi act⁹ erat mihi phibitus[a] si nõ facio actũ per me sꝫ per interpositam psonã diciẗ ille actus factus clã. d. l. i. C. de predi. curi. li. x. l. pupillus post p̃n. s̃. de auc. tu. ꝛ no. Bar. in. d. l. pupillus. §. fi. ¶ De hoc etiã vid̃ p Bar. qñ qd dicatur clã factũ in. l. nõ intelligiẗ. §. tacita. j. de iur. fis. p Bal. in. l. cũ fratrẽ. in p̃n. C. de his q. vt indig. vbi dicit dici claꝫ factũ qđ de nocte factũ est. ꝛ alle. glo. in. l. si cũ exceptione. §. hec actio. in ꝟ. ignorãtia. s̃. q̄ me. cã. ꝛ ibi per Ang. i. l. i. §. occisoꝝ s̃. ad sille. aliqd p Bal. in. l. ea quidẽ. circa. vij. col. C. de accu. p Ange. in. l. in tantã. ff. de leg. i. aliqd etiã per Jo. an. in. c. i. vt eccle. benefi. vbi tangit que dicatur clandestina collatio beneficij. ꝛ an talis collatio valeat. Alexander.

a ¶ Prohibitus adđ q̄ voluit lu. ro. ꝯsi. cccccvj. ꝛ que possessio dicatur clãdestina vid̃ p eũdem alex. ꝯsi. cx. i. li. p pau. ꝯ ca. ꝯsi. lxiiij.

Qui ad nundinas.

Qui nemine dimisso in fũdo se absentat retinet animo ciuileꝫ pos. naturalẽ vero perdit quã si aliquis sine iusta cã occupat dr̃ clandestinus possessor: qui si absenteꝫ postea reuersuꝫ nõ admittit: vel ille nõ reuertiẗ suspicatus se posse repelli acquiret ciuilem quam diceret violenter habere. hoc dicit. cũ. l. sequẽ. sꝫ verã lectu. ¶ Et diuiditur in quinqꝫ. Primo ponitur thema ꝛ qđ resultans ex eo. Secũdo solutio q̃õnis. Tertio quedaꝫ. Quarto quedam noua qđ ꝛ eius solutio. Quinto alia qđ ꝛ eius solutio. secũda ibi. Videẗ clã. tertia ibi. Retinet ergo Quarta ibi verũ si reuertentẽ. Quinta est in. l. seq. ¶ Ea que p̃mittenda essent ad euidentiã huius. §. tradita sunt in. l. i. ĩ p̃n. s̃. eo. ¶ Casus talis est. Titius fundum possidebat ꝛ ciuiliter ꝛ naturaliter corpore ꝛ aĩo suo. de fundo suo discedit. ꝛ ad locum longinquũ in quo nundine future erãt se cõtulit: aĩo tñ nõ deserente po. suã titio absente sempronius fundũ istum ingreditur. queritur an sempronius fundum istum dicatur possidere ꝛ quomodo dicatur possidere dicit iurscõsultus hũc ingredienteꝫ videri possidere naturaliter tm̃. clam ideo qꝛ suspicari debuit titiũ sibi moturũ ꝯtrouersiaꝫ. qđ. n. ad te nõ ptinet scire debes ad aliũ pertinere. ꝛ illuꝫ verisimiliter tibi moturũ ꝯtrouersiam. vnde clã possidet ꝛ naturaliter tm̃. Ex quo ĩfert q̄ possessionem ciuileꝫ retinet antiqu⁹ possessor q ad nũdinas iuit cũ iste alter solus naturalem habeat. ¶ Ibi verũ pone titiũ rediJsse ex nundinis. ꝛ vult ingredi fundũ a se ciuiliter possessuꝫ sempronius existens in fundo nõ patiẗ eũ ingredi. sed eũ vi expulit. an titius desinat possidere ciuiliter. ꝛ dicit q̄ pdit titius ciuilẽ ꝛ sempronius incipit mõ vi possidere. ¶ In. l. se. pone titius ĩtelligẽs semproniũ esse ingressuꝫ fundũ suũ suspicaẗ q̄ si ad fundũ accedat ne sibi violentia inferaẗ. ꝛ sempronius eũ nõ patitur ingredi ppterea nõ vult ad fundũ accedere an titius dicaẗ amisisse po. ꝛ dicit q̄ sic ꝛ solus sempronius dicetur possessor. ¶ Ex tex. no. q̄ ingrediens abñtis pos. acqrit po. ꝛ nihilominus abñs diciẗ etiã habere pos. ¶ Ex quo inferẗ duas necessario esse possessiones cũ vna possessio esse apud duos insolidũ nõ possit. §. ex cõtrario. in. l. iij. s̃. eo. nã si iste qui ĩgrediẗ possidet. ꝛ abñs possidet est necesse duas eẽ. ꝛ ita dixi in. l. i. in p̃n. s̃. eo. quarũ pos. vna diciẗ naturalis quã hꝫ ingrediẽs. alia ciuilis quã abñs aĩo retinet. ¶ Dicit tñ ange. hic qđ diciẗ in lr̃a h̃ esse intelligenduꝫ qñ ingrediens pos. abñtis ingrediẗ de facto ꝛ nõ iuridice nã si iuridice ingreditur non solum naturalem. sed etiam ciuilem acquirit. quia absens sua ciuili pos. diceretur puatus p actum iuris alle. l. iuste. j. e. bñ facit. l. vniuersas ꝛ. l. itẽ cũ pretor. j. eo. et no. Bar. in. l. peregre. §. qbus in fi. j. e. ¶ Quod tñ intelligenduꝫ est qñ iudex voluit priuare illũ qui vere possidebat. secus si iudex nõ intellexit puare verꝫ possessorẽ. sed intellexit puare alium quẽ putabat possidere ꝛ nõ possidebat. qꝛ tũc nõ priuabiẗ ver⁹ possessor sua po. ciuili. ꝛ ita no. Inn. in. c. qñ frequẽter. vt lit. nõ ꝯte. ꝛ Bar. ꝛ alij post euꝫ in. l. officiũ de rei ven. ꝛ in. l. ij. C. vbi in rẽ act. p. l. fi. C. si per vim uel alio mo. bene facit. l. si in testõ. j. de excep. rei iudi. ꝛ sic in casu isto habebit solã naturalẽ iste qui mittiẗ in pos. p iudicẽ ꝛ cõseruabitur pos. ciuilis dicti absentis. tñ opabiẗ mirabiliter bm Ang. alibi ista app̃hensio naturalis po. qꝛ lꝫ alias ciuiliter possidẽs possit ppria auc̃tate turbare illũ q ingressus est in pos. naturalẽ ꝛ sic posset ppria auctate ciuiliter possidẽs adipisci naturalẽ. ut pbaẗ h̃ ꝛ no. gl. in. l. i. §. interdictũ. j. vti possi. tñ isto casu nõ põt q ciuilem hꝫ ppria auc̃tate adipisci naturalẽ quã hꝫ iste ingressus auc̃tate iudicis. ita singulariter dixit Ange. in. l. a diuo pio. §. si post aditum pignus. j. de re iudi. dicẽs ita pbari p illũ tex. per quẽ dicit ita limitari. §. nostrũ vt qꝛ putatiuus possessor fuit citat⁹ nõ verus possessor quo casu ver⁹ pos. nõ amittit suã ciuilẽ. secus si eẽt citatus. d. l. fi. C. si p vim vel alio mõ. ꝛ no. bar. in locis p̃alle. nam habens ciuilẽ ꝛ puatus naturali nõ põt adipisci ppria auc̃tate naturalẽ. qꝛ tex. in. d. §. si post aditũ. dicit q̄ si facta est adiudicatio si terti⁹ vult p̃tendere ius nõ põt venire ꝛ dicere summarie cognosci debere de iure suo sꝫ ordinario iure dꝫ experiri. nã alias potuisset si añ adiudicationẽ venisset. d. l. a diuo pio. §. si sup. nũc dꝫ pducere libellũ ꝛ agere ꝯtra illuꝫ cui est facta adiudicatio. ergo nõ põt ppria auc̃tate ĩgredi fundũ ꝛ adipisci naturalẽ q̃uis ciuilẽ hẽat. ita limito hunc. §. q ad nũdinas. dicit ibi ange. ¶ Mirabilis eẽt effectus isti⁹ ingressus auc̃tate iudicis si istũ effectũ operareẗ. Quod nõ puto pcedere. qꝛ vt dicit imo. in. d. §. si post aditũ. nõ videẗ verꝫ q̄ tex. ibi pbet qđ dicit ange. qꝛ lꝫ ibi dicaẗ q̄ si qs vult experiri de iure suo dꝫ adire iudiceꝫ ordinariũ. ꝛ q̄ nõ põt dicere peto sũmarie cognosci post

adiudicatā pos. nō tñ intēdit ibi iuriscōsultus dicere ꝙ nō pos
sit ꝓpria auctoritate ingredi vigore sue ciuilis. fortasse qꝛ ille ci
tatus pos. nullā habuit. sꝫ ius dñij tm̄. Preterea si vera eēt limi
tatio ang. sequeret̄ absurdū vꝫ ꝙ iussus iudicis ⁊ actꝰ iudicialis
ēt quo ad non citatū offerret magnū p̄iudiciū. Cōtra. l. de vno
quoqꝫ ꝺ re iudi. l. si deserta. C. si ꝑ ꝑ pub. pēsi. ⁊ totū titulū. C.
res iter alios act. qꝛ auferret sibi ius ⁊ ꝑtātē igrediendi ꝓpria
auctoritate naturalē vigore siue ciuilis. vñ dictā limitationē nō
puto verā. ¶ Reperio ēt pau. de ca. in. l. ij. in fi. gl. sup ṽbo im
missus. C. de edic. di. adria. tol. dicere ꝙ qñ imittit̄ qs in pos.
nō citato vero possessore ingrediēs nullā pos. adipiscit̄. hoc nō
aliter ꝓbat nec puto veꝝ imo si naturalis erat vacās. vt regula
riter est qñ nemo est in pos. corꝑe nihil repugnat qn ingrediēs
aīo possidendi acquirat naturalē vacātem. secꝰ si ibi esset colo-
nus vel seruꝰ q naturalē teneret noīe dñi. l. generaliter. §. ꝑegre
ī. eo. ⁊. l. iij. §. saltus. ⁊. s̄. e. nā tūc nō acqreret naturalē secus si
esset vacās. qꝛ eā tūc acqrit ille imissus. nec ipse qd i ꝯriū alle. ⁊
si allegaret nō esset verū. ¶ Alia notabilia patēt ex sūmario. iō
nō insisto. ¶ In gl. i. aduertatis q̄ro qꝛ iuriscōsultus h̄ p̄suppo
nit ꝙ q iuit ad nūdinas neminē in fundo dimiserit. qd si queꝫ
in fundo dimisit si dicit ꝙ tūc eius corꝑe naturalē hūisset ⁊ suo
aīo ciuilē. d. l. ꝑegre. §. qbus. ⁊ tūc ingrediēs nullā pos. acqre-
ret nec naturalē nec ciuilē. qꝛ duo insolidū eandē pos. ēt ciuileꝫ
nō pñt hēre ꝑ. §. ex ꝯrio. s̄. l. iij. ⁊ ibi vidistis ꝑꝫ opi. Io. lꝫ roge.
voluerit ꝯriū vt glo. dicit lego gl. ¶ In quātū gl. dicit roge. te-
nere ꝯriū nō itelligatis ꝙ roge. voluerit ꝙ i casu huiꝰ. §. si quē
dimisisset in fundo ⁊ alius de nouo igredere ꝙ ingrediēs acq
reret ciuilē solū vl' naturalē ⁊ ciuilē ꝑꝫ qꝛ roge. cuiꝰ opi. refertur
ꝑ gl. magnā. in. d. §. ex ꝯrio tꝫ ꝙ duo ciuiliter pñt insolidū pos
sidere in aliqbus cāsibus. vt emphitheota ⁊ dñs maritꝰ ⁊ mu-
lier ⁊c̄. ⁊ ibi iter quos casus nō est casus nr̄. s. qñ quis hñs possi
det ciuiliter ⁊ corꝑe alterius naturalē. ⁊ si nullus corꝑe natura
lem nō tꝫ nō dixit ꝙ ingrediēs hēat ciuilē ⁊ absens vñ glo. hic
⁊ glo. ī. ꝓxime sequētes fuerūt in isto errore. qꝛ dicūt rog. tenu-
isse ꝙ duo ciuilr̄ pñt isolidū possidere qđ nō est veꝝ. sꝫ fuit quo
rūdā ātiquoꝝ opi. vt gl. in. d. §. ex ꝯrio. i ṽ. alij dicūt: q dicūt i-
distincte ciuilē pos. esse posse apđ duos isolidū sꝫ Roge. dixit h̄
solū esse in certis casibus vt hic. ¶ Glo. sup ṽbo clā. arguit ꝙ
s̄. ꝙ q ingredit̄ fundū acqrat pos. clam tñ nō infert̄ necessario
habēs posses. qꝛ stat simul ꝙ ingrediens habeat pos. ⁊ ꝙ abñs
nullā habeat. Ad ꝙ dicit gl. qđ hic dꝫ subaudiri duꝫ dicit clam
possideat. s. naturaliter tm̄. h̄ subaudito bene infert̄ ꝙ dicit̄ in
ṽbo retinet ergo. qꝛ sequit̄ tūc ꝙ abñs retinet ciuilē nisi apꝑe-
at de aīo deserēdi pos. qꝛ si ingrediēs solū naturaleꝫ acqrit stat
ꝙ alius retinet ciuilē cū ciuilis aīo retineat̄. l. lꝫ. C. eo. Et sub-
dit glo. ꝙ roge. ⁊ alij dicūt ꝙ ingrediēs ⁊ abñs hñt ciuilem. d.
§. ex ꝯrio roge. hoc nō dixit vt supra dixi. sꝫ illi alij hoc hñ dixe-
runt. ¶ Qđ tamē nō videt̄ eē veꝝ ꝑꝫ qꝛ si ita esset ꝙ q ingredit̄
fundū haberet naturalē ⁊ ciuilē nō bene inferret iuriscōsultus
hic in ṽbo retinet ergo. qꝛ nō sequit̄ ingrediēs acqrit ciuilem ⁊
naturalē. ergo abñs retinet ciuilē sed bene sequit̄ ingrediēs ac-
quirit naturalē tm̄ ergo retinet ciuilē absens. Iaco. de ra. for-
mat illationē aliter. s. sic. iste q ingredit̄ acquirit pos. clā. vt hic
in p̄mo dicto ergo absens dicit̄ possidere ciuiliter. qꝛ ille dr̄ claꝫ
si possidet clā. sequit̄ ꝙ presupponit̄ aliū esse possessorē de quo
suspicat̄ motuꝝ ꝯtrouersiā sibi. ¶ Et hāc opi. r̄fert Imo. hic ⁊
cū ea vr̄ trāsire. tamē nō puto veꝝ ꝙ ingrediēs ad hoc vt dicat̄
clā possidere sit necesse vt suspicet̄ aliū possessorē sibi motuꝝ cō
trouersiā. ¶ Quinimo vt dicit glo. in. l. seqt̄. §. item si occupa.
ī. ti. i. ⁊ in. l. fi. C. vnde vi. q̄tūcunqꝫ ingrediēs nō suspicet̄ pos
sessoreꝫ moturū sibi ꝯtrouersiam vt qꝛ nullus sit possessor. sꝫ va
cat pos. tñ sufficit ꝙ suspicet̄ aliū sibi moturū ꝯtrouersiā: lꝫ nō
possideat ⁊ iste dicet̄ clā possidere. vt dixi in p̄n. l. nr̄e. in gl. duꝫ
dixi moturū ꝯtrouersiā vel de facto vel de iure. vnde est melior
illatio quā supra dixi. ¶ Glo. sup ṽbo possessionē. ar. de le. iij.
§. ex ꝯrio. s̄. e. vbi dr̄ ꝙ duo nō possunt insolidū possidere. Sꝫ
hic absens pos. retinet ⁊ ingrediens habet posses. glo. dicit hic
intelligitur ꝙ ingrediens habet naturalem posses. absens reti
net. s. ciuilē: vñ intelligit̄ hic in diuersa specie po. qꝛ vnꝰ hꝫ vnā

aliꝰ aliā. ⁊ hec est ipsa ṽitas. deīde pōit alias duas. ⁊
h̄ infert gl. ꝯ rog. perseuerās in illa erronea relatiōe
ꝙ rog. dixerit duos posse insolidū ciuiliter possidere
in casu huius. §. sꝫ dixi hoc rog. nō dixisse: sed qdam
alij antiq. dicit glo. lꝫ p̄ma opi. hic relata fuerit Ioā.
vꝫ. ꝙ naturalē tm̄ adipiscit̄ ingressus tñ aliq antiqui
dixerūt ꝙ in casu huius. §. ambo ciuiliter possidēt. s.
ingrediēs ⁊ absens. ¶ Sꝫ gl. hoc reprehēdit ꝑ istum
tex. in ṽ. neminē. qꝛ iuriscōsultus nō dixit hoc sine mi
nisterio ꝙ neminē dimisit in fūdo q̄si velit ꝙ si dimi-
serit in fundo igrediēs nullā adipisceret̄. qꝛ nulla va
caret. nā naturalis retinet̄ corꝑe coloni vel serui. d.
§. saltus ciuilis aīo abñtis ergo ꝓbat̄ nō eē verā opi
ni. ātiquoꝝ. s. ꝙ duo ciuiliter possidere possūt. ¶ Sꝫ
dicit glo. pōt rñderi ꝯ hoc ar. ⁊ dicere ꝙ hic iō dixit
neminē dimisisse in fundo vt ostēderet ꝙ dñs abñs
tūc nō potuit priuari sua ciuili. qꝛ si dimissus fuit qs
in po. cuiꝰ corpore dñs abñs naturaliter possedisset
potuisset abñs p̄uari etiā ciuili ꝑ expulsionem coloni
vel serui per quā expulsionē dñs priuat̄ naturali ⁊ ēt
ciuili. l. ꝑegre. §. qbus. ī. eo. ¶ Sꝫ dicit gl. hec nō est
bona rñsio si qs vellet Rog. defendere dicit gl. ꝙ ro
ge. potuit rñdere ad ar. s̄. formatū. qꝛ si quē iuenisꝫ
igrediēs nulla nullā hēret qꝛ vacaret. Dic h̄ ñ obsta
re qꝛ iuriscōsultꝰ ñ fuit motꝰ h̄ dicere neminē dimisisse
vt ōnderet ⁊c̄. ut supra dictū est sꝫ alia rōne. qꝛ si quē
dimisisset in fundo fuisset occupatus corꝑe existētis
in fundo. qꝛ ad acqrendū oēm pos. requirit̄ corpus ⁊
animꝰ. l. iij. in p̄n. s̄. e. sꝫ hic fuit alius corpore in fun-
do. vñ ipedit̄ acquiri ciuilis ꝑ igredientē qꝛ corꝑe et
aīo acqrenda est. qđ nō pōt hic. qꝛ fundus iā est cor-
pore alteriꝰ occupatus. ¶ Vñ dicit rog. hic dicit iu-
riscōsultus neminē dimisit. sed hāc reprobat gl. ⁊ di-
cit ꝙ q̄tūcūqꝫ qs dimissus sit in fundo. ⁊ fundus est
speciosus qꝛ nō pōt stare iste dimissus in toto fundo
nouiter ingrediēs pōt corꝑe apꝑ̄hendere po. vñ cor
pore ⁊ aīo interuēiente pōt acquirere ciuilē. ergo nō
bene dicit rog. ꝙ hic iuriscōsultus innuit ꝙ si aliquē
dimisisset nō potuit apꝑ̄hēdi pos. qꝛ ille nō occupat
totū fundū. ¶ In hāc vltima ꝑte reprehēdit bar. gl.
nostrā. qꝛ dicit nō bene tolli rñsionē rog. qꝛ si qs cor
pore dimittit̄ in fundo lꝫ nouiter ingrediēs corpore
nō dicat̄ pos. apꝑ̄hendere corꝑe. l. qđ meo. §. fi. ī. e.
⁊ est glo. in. l. iij. in p̄n. in ṽ. aliqua. s̄. eo. vbi vidistis.
Tñ animo eam dr̄ apprehendere. in hoc tñ alij doc.
dicūt cōiter ꝙ glo. bene tollerabat rñsioneꝫ rog. ⁊ ꝙ
Bar. in hoc nō bene dicit. ¶ In p̄mis ita Ang. vt in
lec. mea habeo q̄uis Imo. hic eū referat sequi Bar.
sed male ⁊ Imo. ⁊ Pau. ꝺ ca. hic reprehēdunt bar.
⁊ substinet gl. ⁊ intentio eoꝝ est ꝙ gl. voluerit ꝙ lꝫ in
fundo dimissus sit aliquis ꝑ abñteꝫ: tñ qꝛ fundus la-
tus ⁊ spaciosus est adeo ꝙ pōt alia ꝑsona igredi cor
pore nō repugnat qn possit ingredi ⁊ apprehendere
ciuilē pos. si vacaret vel si possibile esset acqri qñ igre
ditur fundū animo acqrendi ciuileꝫ que q̄sibilis est.
qꝛ nō occupat̄ ꝑ exñtem in fūdo vnde nihil obstat.
qꝛ interuenit ⁊ corpus ⁊ aīus. vnde si ciulis aliqua q̄si
bilis est acquirat̄ ꝑ me q̄uis qs dimissus sit in fundo
vnde vt appareat hic cū iuris effectu positū hoc ṽbū
neminē dimiserit. hoc resultat qꝛ si qs dimissus fuis-
set nulla vacaret. ideo ingrediēs nullā acquirit sed si
vacasset ciuilis bene potuisset eam acqsiuisse. ¶ Nec
ob. l. qđ meo. §. fi. per quā bar. se mouet. qꝛ ibi ingre-
diens voluit acqrere naturalē que retinebat̄ corpore
alterius dimissi in fundo. nā corpore possideo ꝑtem
fundi quā tu possides. qꝛ naturalis nō vacauit sꝫ vbi
possessio ciuilis aliqua vacaret nō dicit̄ ibi ꝙ ingres-
sus aīo acqrendi ciuilē vbi actꝰ corporeꝰ cōcurrit cū
aīo ⁊ nō sit aptus ad ciuilē acqrendaꝫ. als̄ si veꝝ eēt
qđ Bar. dicit sequeret̄ h̄ vꝫ pone ꝓprietatē nudā ha
bens vt ꝓprietarius q ciuiliter possidet vt dcm̄ fuit in

a ¶ Puto ue
rā. d. barth. so
ci. h̄ tꝑe lucer
na iur̄. tꝫ opi.
āg. q̄ꝫ dicit ꝺ
mēte bar. i. l.
iuste possidet
dū alle. d. §. si
post aditū ubi
vult ꝙ iuste
possideat talis
imissus ergo
nō p̄t ꝓp̄a au
ctoritate ex-
pelli nec ob.
dicit ip̄e ꝙ au
fert̄ nō citato
ius expellēdi
ꝯ. l. ꝺ vno q̊qꝫ
qꝛ nūq̄ꝫ ꝯperi
it dicit ip̄e ue
rior vr̄ opi.
io. ꝺ imo. ⁊. d.
alex. ꝑ rōnes
p̄dictas q̄ cor
roborat̄ ꝑ ea
q̄ uoluit areti.
ꝯsi. xxi. vbi di
cit ꝙ possidēs
ciuiliter ꝯ quē
cunqꝫ hoiem
mūdi ⁊ a q̊cū-
qꝫ cāꝫ hēat p̄t
rē ꝓp̄a auc̄te
igredi ꝑ hūc
§. no. ṽba vni
uersalia ñ ob.
no. ꝑ bar. i. l.
iuste possidet
qꝛ nō loqt̄ in
terminis in q
bus loqt̄ ale.
vt ēt pꝫ ex nō
tis ꝑ ip̄ꝫ sozi.
in aūpe. colū.
ibi imo ibi no
ta. faciūt ꝑ sua
opi. dum vult
bar. ꝙ auc̄tas
iudicis nō ex-
cuset a pena.
l. meminerit
siue decretuꝫ
sit inualidum
siue ñ rite int̄
positū imo di
cit tex. in. c. in
ter dilectos ꝺ
excessi. p̄lato.
ꝙ offensa est
magis plecti
bilis cū i deli
ctis ⁊ culpis
auc̄tas vsur
pat̄ nec ē veꝝ
ꝙ dicit sozi.
ꝙ possidēti ci
uiliter nunq̄ꝫ
ꝯpetijt ius ex
pellēdi ꝓpria
auc̄tate qꝛ in
ꝯriū pꝫ ṽtas
ēt ex no. ꝑ eū
deꝫ. ī. i. iij. co
lū. ṽ. tertia cō
clusio vbi di-
cit ꝙ dr̄ fieri
iiuria ꝯtinuo
ciuiliter possi
dēti vñ semꝑ
p̄t iiuriam ꝓ
pulsare ⁊ ꝓp̄a
auc̄tate expel
lere. claꝝ ē ēt
ꝙ iiuria p̄t fie
ri ita ꝑ iudicē
sicut ꝑ p̄uatū
iuxta no. ꝑ in
no. in. c. ex cō
qōne de rest.

spo.⁊ q̄ vidi-
sti iniurianti
ita p̄t resisti si
cut p̄uato.l.p
hibitū.C.d̄ iu
re fisci.si ergo
ita ē nō uideo
cur ciuil'r pos
sidenti obstet
q: possit p̄p̄a
aucte igredi
fundū q̄z al'
natural'r pos-
sidet.

§.ex ɔ̄rio.vult in aliū eā trāsferre quez vult inducere
in naturalē.nā sequeret̄ q̄ nō posset.qd̄ tñ pōt.sicut
⁊ dñiuz sequeret̄ ēt vsufructuariū qui hz naturalē si re
sisteret inductus p ,ppzietariū nō acquireret ciuilem
vnde videt̄ q̄ glo.hūerit bonū sensuz ⁊ nō meret̄ re
pzehendi p bar.℄ Subdit glo.melius dici pōt q̄ iō
hic dixit neminen.q: si quē dimisisset posset spoliari
abñs ēt ciuili expulso colono p.d.§.qb⁹.vñ dixit h̄
nemiez.q: tūc potuisset dñs p̄uari ēt sua ciuili hac rōe
pōt dici adiectū v̄buz neminē ⁊ supiori rōne que p̄t
defendi ɔ̄ Bar.vt.s̄.dixi.℄ In hac p̄te mens gl.est
q̄ si volumus sustinere opi.Rog.⁊ antiquoꝝ possu/
mus dicere ad ɔ̄riū.s̄.fozmatū.q̄ Rog.dixit ⁊ anti/
qui dixerūt ciuilez possessionē esse posse apō duos in
solidū.Cōtra hic dicit̄ neminē dimiserit.ergo si quē
dimisit ingrediēs nullā acquirit po.nec naturalē nec
ciuilē.q: nulla vacat.ergo si nullus est dimissus ingre
diens dz adipisci naturalē.Roge.dixit q̄ qñ qs est
dimissus in fundo nō pōt acqrere ingrediens ciuilez.
q: cozpoze est qs in fundo.Hanc rñsionez glo.s̄.re/
pzobauit.nūc dicit q̄ si qs vult sustinere opi.Roge.
pōt dicere melius.vz q̄ hic dixit neminē dimiserit.q:
tūc dñs nō pōt ciuili spoliari.sz si quē dimisit expellē
do illū pzivat̄ dñs ciuili ⁊ naturali.d.l.peregre.§.q/
bus.ī.e.dicaz alia dicta plura.℄ Tertia est opi.que
est Pla.⁊ Azo.vz q̄ duo possident diuersis qualita
tib⁹.eadē tñ specie possidendi.q: vna tm̄ est dare na
turalē:sed illa pōt possideri p duos sub diuersis q̄li/
tatibus.s.vnus naturalē naturaliter ut ingrediēs hz
absens eandē naturalē ciuiliter cū nō sit in fundo.qd̄
p̄bat̄ hic duz dr̄ quē posse possidere vi ⁊ clā.nā pōt
qui est ingressus a p̄ncipio clā possidere.⁊ si reuerten
tez nō admittit dr̄ possidere vi.⁊ duabus q̄litatibus
vna tñ erit possessio.℄ Vñ isti.s.ingrediens ⁊ abñs
habent eandē pos.sed sub diuersa qualitate nec eā p
dit ignozans.l.si id qd̄.ī.eo.Hec opi.vltima cōiter
dānat̄.q: diuerse qualitates nō faciunt vnā ⁊ eandez
possessionez esse apō plures insolidū.d.§.ex ɔtrario.
ut p vnū ista qualitas possidēdi iuste ⁊ p aliū iniuste
nō facit q̄ vna eadē species possit apud plures inso/
lidū eē vnde male loquit̄ Azo.℄ Cōfirmat̄ q̄ dicta
opi.nō pzocedat.q: iste qui ingredit̄ fundum abñtis
hz naturalē naturaliter s̄m opi.azo.ergo si exeat fun
dum retinere debet naturalē ciuiliter animo nō natu
raliter.q: nō est in fundo de quo vidistis in.l.i.in p̄n
ci.s̄.e.vbi possessio naturalis sep̄ata a ciuili nō iūcta
cū ciuili retinet̄ aīo etiā per eū q exit de fundo.l.iij.
§.vnde vi.ī.de vi ⁊ vi arma.⁊ ibi gl.⁊ in.d.l.i.in p̄n
ci.dicit q̄ naturalis quā retinet ingrediēs retinet̄ ani
mo p euz si exit.modo sic qui ingredit̄ fundū abñtis
qui dicit̄ habere naturalez naturaliter scd̄m azo.de/
beret retinere naturalem ciuiliter si exiret:sz si abñs
pzimus qui ad nūdinas iuit retineret naturalē ciuili/
ter duo essēt habētes vnā ⁊ eandē possessionē insoli/
duz sub eadez qualitate.q: quilibet ciuiliter possidet
℄ Tertia rōne ondītur nō ,pcedere opi.azo.nam q
fundū abñtis ingreditur dicit̄ adipisci naturalē pos/
sessionē clā idest naturalē naturaliter clā vt hic in p̄n.
l.nostre.⁊ si postea nō patiat̄ dñm reuertētez ad fun
dum ingredi hz naturalē possessionē eandez vi.⁊ sic
vna ⁊ eadē possessio.s.naturalis naturaliter erat apō
ingredientez cū diuersis q̄litatibus sibi ɔ̄rijs ⁊ repu/
gnantibus.ut cū qualitate possidēdi clā ⁊ vi.vt in.§
nostro in fi.iuncta.l.se.que tñ sunt ɔ̄rie ⁊ repugnan/
tes.vñ in eodē subiecto.i.in vna specie pos.stare non
possunt.l.si qs āte.ī.e.⁊.l.si quis in fi.p̄ncipij.ī.pzo
suo.⁊ q̄ sint contrarie ⁊ repugnantes:patet in.l.i.§.
qd si vi.⁊ in.l.iij.§.clā.ī.qd̄ vi aut clā.nā vi.qs dicit̄
possidere interueniēte violētia.⁊ tūc desinit claz pos
sidere si putat sibi moueri cōtrouersiaz.⁊ tūc nō pos/
sidet vi.d.§.vi.⁊.d.§.qd sit clā.Sz vna possessio sub

diuersis qualitatibus in eodem subiecto stare nō potest.d.l.an
cillaz.⁊.d.l.si qs ante.quod pōt dici vna tm̄.s.naturalis sub di
uersis qualitatibus.Sz dicendū est q̄ sunt diuerse.s.q̄ natura
lis habet̄ clam.alia ciuilis p vim quā acquirit.qñ nō patit̄ dñz
reuertentē reingredi fundū hoc nihil repugnat.q: he q̄litates
tūc nō sunt sub eadē specie po.seu in eodez subiecto.Est ergo
verus ītellectus ⁊ cōis ad.§.nr̄m.qui colligit̄ ex p̄ma rñsiōe da
ta ad ɔ̄riū.vz q̄ hic sunt due pos.species p̄ma est quā hz clā in/
grediens ⁊ dicit̄ naturalis.alia ciuilis que retinet̄ p abñtez ⁊ ac
crescit naturali si dñm reuertentem uel reuerti volētem ad fun/
duz nō admiserit.Et ueritas huius ītellect⁹ pz ex tex.nr̄o in v̄.
retinet ergo possessionē ⁊c̄.alias iurisconsultus nō bñ infert q̄
abñs retinet po.nisi vellet q̄ īgrediens acqsiuerit possessionez
.s.naturalē tm̄.⁊ abñs retineat aliā.s.ciuilē que aīo retinet̄.l.lz
C.eo.unde bene īfert h̄ iuriscōsultus si iste ītellect⁹ tenet̄.Sz si
dicim⁹ duas ciuiles eē ut roge.dicit nō bene ,pcedit q̄ hic dicit
q: iste due ciuiles ,pducūt incōueniētiā que dixi in.§.ex ɔ̄rio vz
q: duo vsucapiūt insolidū ⁊ fructus insolidū acqrunt ut ibi dixi
℄ Gl.sup v̄bo nō clā.querit an hēat ciuilē vi q ingressus ē a p̄n.
fundū clā ⁊ dñz reuertentē nō patit̄ intrare ⁊ naturalē clā.⁊ di
cit q̄ sic q: que iuste pos.p̄nt esse apō eundez.⁊ sic due iniuste.
nā hic hz naturalē clā iīustā.aliā ciuilē vi.q̄ silr ē iniusta.℄ De
inde arguit de.l.sequit̄.§.itē si occupaueris.ī.ti.i.vbi si ingres
sus suz fundū abñtis ⁊ nō patioz abñtez reuersuz igredi fundū
nō dicoz vi possidere.hic dr̄ ɔ̄riū.℄ Gl.se remittit ad no.in.l.
ɔ̄ria ⁊ cōiter dr̄ ibi q̄ igressus vacantē possessionē.q: nec natu/
raliter nec ciuiliter possidebat̄ si nō patit̄ abñtē reuerti nō dicit̄
euz vi spoliare possessione sua.nec vi possidere.nulla violentia
interueniente spoliauit quē possessione sua.q: po.vacauit.vñ ñ
vi sed soluz clā adeptus est po.si suspicat⁹ fuit absentē sibi mo
turū ɔtrouersiā.℄ Ulterius ,p expeditiōe gl.ar.due diuerse q̄/
litates repugnātes adinuicē ɔcurrere ⁊ stare in eodez subiecto
uel in eadē specie po.d.l.si.ancillā.⁊.l.si qs ante.sed h̄ igredi/
ens hz po.clā.⁊ qñ reuertētē dñz nō admittit hz po.vi.⁊ ē ipos
sibile possidere sub istis duabus q̄litatibus adinuicē repugnā
tibus ut no.in.d.l.iij.§.clā.⁊ in.d.§.qd sit vis.igit̄ ⁊c̄.℄ Gl.
rñdet multis modis.p̄ma est magis cōis ⁊ vera.vz q̄ uerū ē q̄
in una ⁊ eadē specie pos.due rēpugnātes q̄litates stare nō p̄nt.
ut in ɔ̄rio.sed hic in una ⁊ eadē specie po.nō ɔcurrūt due repu
gnātes q̄litates.s.vi ⁊ clā.sed una q̄litas erat in una specie.alia
in alia.s.clā in naturarali.vi ī ciuili.⁊ nemo pōt sibi mutare cāz
pos.ut uidistis in.§.illud.s̄.l.iij.sic qñ qs hz a p̄n.iustaz nō pōt
sibi mutare de iusta in iīustā.ut in p̄n.l.nr̄e.sicut qñ hz iniustaz
ut clā nō pōt mutare ī iniustiozē.ut dicat̄ eā habere vi.℄ Hoc
vult gl.nr̄a h̄ q: dz attēdi ozigo ⁊ initiū po.ut ibi fuit declaratū
sic hic vi ⁊ clā nō pōt in eadē specie pos.s.in naturali quam hz
clā ⁊ eā nō pōt qs mutare in iīustiozez.s.in violentiā.q: violētia
pos.est vitiū reale.nō sic in clandestina.vt uidebimus in.l.pō/
po.§.cū qs.ī.e.Dicit gl.q̄ ingrediēs hz vi illā eandē ciuilē q̄
habuit dñs q eā amisit cū reuertit̄ ⁊ non admittit̄.℄ Uidistis
opi.Io.q rñdet ad ɔ̄riū q̄ dū dr̄ diuerse q̄litates pos.nō pos/
sunt sub vna ⁊ eadē specie possessio.haberi dicit hic erant diuer
se ut dixi.℄ Scd̄a opi.rog.est q̄ igrediēs hz duas ciuiles.vnā
per igressuz quo naturalē ⁊ ciuilē acqrit claz.aliā ciuilē hz ⁊ acq
rit qñ dñm nō admittit reuertētē ad fundū.nā naturalē tūc hz
aliā possessionē ciuilē vi.℄ Sz hec opi.repzehendit̄ p gl.q: ab
surdū est duas ciuiles possessiōes repiri vnius ⁊ eiusdē rei.ga
sequerent̄ absurditates.de qbus in.§.ex ɔ̄rio.naz vsucaperent
⁊ acqrerent fructus insolidū.ut ibi vnde ciuilē nō acqrit nisi de
muz quādo dñm redeuntē nō admittit.ut dicit glo.℄ Tertia
est opi.azo.⁊ pla.vz q̄ vna est possessio tm̄.s.naturalis.⁊ illa p̄t
haberi vi ⁊ clam.⁊ sic sub diuersis qualitatibus.p glo.iij.§.ex
plurimis.s̄.eo.vbi.dr̄ q̄ ex plurimis causis pōt qs vnā ⁊ ean/
dez rem possidere ⁊ sic claz ⁊ ex uiolētia possidere pōt.⁊ sic sub
duabus causis.℄ Sed ɔtra istam opi.insurgit glo.⁊ rñdet ad
dictū.§.ex plurimis.q̄ tex.ibi loqt̄ in diuersis q̄litatib⁹ adinui
cem se cōpatientibus.vt pzo suo.⁊ pzo emptoze ⁊ ,p herede.vt
ibi dixi.sed hic loquimur de duabus qualitatibus adinuicē se
nō ɔpatientibus.vt clā ⁊ vi que sunt ɔtrarie.d.§.qd sit vi ⁊.d.
§.claz.℄ Sed replicat azo.q: saltē se cōpatiunt̄ diuersis tem/
pozibus.ar.l.is qui in puteum.§.interdictū.ī.qd̄ vi aut clā.nā

pōt esse q̄ ps edificij fuit fcā clā. q: nulla violētia īteruenit sed
sciuit vel scire debuit edificās sibi moueri ɔtrouersiā ꝑ alia ꝑ
te potuit esse vis. q: facta sit ꝓhibente illo ad quē ꝑtinet res.
⁊ sic pōt ꝑ ꝑte dici ɔstructū vi. ꝑ ꝑte claꝫ. sic h̄ qñ ē ingressus
dr̄ possiderī clā a ṗncipio. ⁊ qñ dñs a nūdinis rediīt: ⁊ īgressus
nō patif eū īgredi dicef supuenire q̄litas violētie ⁊ sic diuersis
tpib⁹ pñt ɔcurrere diuerse q̄litates. vꝫ clā ⁊ violētia. ℂ Sꝫ ɔ̄ h̄
opponit gl. ⁊ dicit. q̄. d. §. interdictū vr̄ loq̄ ī re corꝑali. vt in
domo q̄ pone ɔstrui ꝑtī clā partī vi. h̄ loq̄mur ō pos. naturali
que ē q̄d incorꝑale. l. i. in ṗn. ō. e. nō dico res q̄ possidenf. naꝫ
nō p̄t po. vna. s. naturalis ꝑ ꝑte tpis h̄rī clā ⁊ ꝑ ꝑte vi. q: cū ī
pos. ī vna ⁊ eadē spē pos. dēat attēdi origo pos. ⁊ nō qd̄ super
uenit. vt in ṗn. l. nr̄e si a principio q̄s habere cepit naturalē nō
dꝫ mutari de cā iusta. s. clā ad aliaꝫ cām iniustiorē qd̄ mō dicef
idest in eādē naturalē sic̄ nō fit mutatio de iusta ī iniustā sicut
nec de iniusta ī iniustiorē per rōnē. l. nr̄e in ṗn. ℂ Uñ azo ī v̄.
vel nisi soluit aliter ɔ̄riū. ⁊ dicit q̄ sicut admittif q̄s haber di/
uersis respectib⁹ vnā ⁊ eandē possessionē. vt naturalē naturalr̄
ciuilē ciuilr̄. ita hic dꝫ hēre pos. naturalē clā et eādē naturaleꝫ
diuersis respectibus. sꝫ male sustinet azo. opi. suā ꝑ supradicta
s. q̄ diuersitas q̄litatis nō facit q̄ possessio possit eē apud plu/
res insolidum per. d. §. ex ɔ̄rio. eodem modo hic nō dꝫ facere
posse diuersitas qualitatis q̄ diuersis tēporib⁹ vna possessio sit
apud quē diuersis qualitatibus. ⁊ sic diuersis respectibus re/
pugnātib⁹. q: repugnāt isti respect⁹. s. clā ⁊ vi. vt supra dixi al's
naturalis naturalr̄ posset eē apud vnū clam. ⁊ naturalis ciuilr̄
11 apud aliū vi. q̄ est falsuꝫ. ℂ Barto. hic format oppositio. hoc
modo. vꝫ q̄ possessio naturalis que erat absentis non perdaf
sine animo lꝫ discedat. per. l. ij. §. in admittenda. supra eodeꝫ.
vnde nō acquiritur ingredienti. ⁊ dicit q̄ naturalis possessio q̄
potest animo retineri non perditur sine animo vt que non est
iuncta cū ciuili potest animo retineri vt quam habet. vt ī. l. iij.
§. vñ vi. ī. de vi ⁊ vi armata. sed que est iuncta cum ciuili perdi
tur sine animo q: satis fatigatur anim⁹ quando discedit in reti
nēda ciuili. vnde perdo naturalem. vnde nō habet locū regu/
la. l. queādmodū. ī. eo. ⁊ ibi videbimus. ℂ Oppo. etiā barto.
de. l. nō solū. §. qd̄ vulgo. ī. ti. i. vbi possessio una in eādem po
test mutari ex superuenienti causa. vt si possideo iniuste possuꝫ
incipere iuste possidere. vt ꝓ emptore superueniente titulo em
ptionis. qd̄ est ɔ̄ supradicta vbi dictum est quęꝫ non posse sibi
mutare cām possessio. ⁊ dicit iniusta pōt mutari in iustā super/
ueniente cā vt ibi sed iusta non potest mutari in iniustam. vt ī
12 prin. l. nostre. nec iniusta in iniustiorem vt in gl. ℂ Querit vlte
rius glo. si ingrediens non admittit dñm reuertentem ⁊ non
vult ciuilē sibi acquiri quam dñs perdit cum eum non admit/
tit redeuntem. an tenebitur interdicto vnde vi? ⁊ dicit q̄ non
per. l. non solum. §. si dominus. infra titulo primo vbi non dr̄
vi possidere si non appr̄hendif possessio a qua alius cecidit me
tu deterritus. ℂ Hec glo. cōiter dānatur q: dicit cōtra tex. ī. l.
sequitur. §. si tu vi me. ī. tit. i. ⁊ notaf per glo. in. l. iij. §. si quis.
aūt. ī. de vi ⁊ vi arma. ℂ Nō obstat tex. in. d. l. si dominus. q:
ibi non dr̄ q̄ ille fuerit expulsus per vim vel melius ibi non dr̄
an ɔpetat vnde vi. sed solum an cōpetat vsucapio vel nō. Sa/
tis est eni q̄ per violentiam a me adhibitā tu perdas possessio
13 nem lꝫ ergo possessionē non velim omnino tñ teneor interdcō
vnde vi. d. §. si tu ui me. ℂ Fortius dicit glo. notabilis multuꝫ
q̄ in casu legis sꝫ si nolit. infra, ꝓxime. s. quādo dñs abñs suspi
caf se posse repelli. ⁊ ꝓpter hoc nō audet redire ṗuatur ciuili q̄
uis nulla violentia interuenerit datur contra me interdictum
vnde ui. ita glo. in dicta. l. iij. §. si quis autem. in v̄si. armis. ī.
de ui ⁊ ui ar. in. l. i. §. siue aūt. in v̄. pos. ō ui ⁊ ui ar. ⁊ doc. vtro
biq̄ꝫ eam sequunf. ⁊ Anto. de bu. in. c. item cū quis. de restit.
spo. ubi idem tenet. ⁊ Saly. in. d. l. si quis in tantā. C. vnde vi.
vnde si ītro clam. ⁊ suspicaf absens se posse repelli si reuertere/
14 tur perdit ciuilē: ⁊ pro illa ciuili daf unde ui. q̄uis sine ui ami/
serit. ℂ Querit glo. an ad recuperandā ciuilē pos. def interdi
ctū unde ui. ⁊ dicit q̄ sic. qñ q̄ ꝑ uim īpediunt dñm reingredi
q̄ uoluit acquirere ciuilē. al's nō: ut dicit glo. eā tamē in hoc re
15 ꝓbaui. unde si quis spoliat quē ciuili datur unde ui. siue uelit
siue non. l. i. §. siue aūt. ī. de ui ⁊ ui ar. ℂ Deniq̄ꝫ querit an ꝑ
recuperanda naturali habeat aliquod interdictum ille qui ad

nūdinas iuit. et dicit q̄ sic. l. uti possidetis. dicet glo. ī. ⁊ nota/
bili⁹. ⁊ intelligatis uti pos. s. retinēde ut possideo: ⁊ tu me tur/
bas peto declarari me possessorē ⁊ te dsistere a turbatōe ⁊ ɔdē
nari te ad iteresse meū. l. i. §. iterdictū. ī. uti pos. cū ergo ñ ha
beā naturalē sed solū ciuilē daf ergo mihi uti pos. rōne mee ci
uilis ī qua uideor turbari: eo q: tu retines meā naturalē. uide
bitis. ī. no. per glo. declarari. habet enim ingrediens naturalē
possessionem clam quo ad antiquū dñm qui ad nūdinas iuit
q: specificari debuit eū sibi moturū controuersiam qui iustiorē
habet pos. c. lꝫ cām. de probatio. l. si duo. in ṗnc. ī. uti pos. ubi
plene no. q: debuit intelligere rem ad se nō spectare. l. fi. C. un
de ui. Sed si alius habuit possessio. primo: ⁊ ego ingredior in
iuste quo ad eum dicor clam possidere: quia antiquior posses/
sor dicitur esse iustior. d. c. licet ergo debui eum cogitare mihi
moturuꝫ controuersiam. unde habet iste antiquior interdictū
uti pos. quo ad illum ingredientem. ℂ Sed cōtra hoc oppo.
glo. q̄ sequeretur incōueniens. nam si clam intro fundum tu/
um credens ab alio mihi mouendam esse controuersiam: pu/
ta a ticio q̄ dabif ticio interdictū uti pos. q̄ non est uerum: qa
daref uti pos. ei qui non possidet nec nullum ius habet in fun/
do. l. i. §. interdictū. ī. uti pos. glo. dicit q̄ nō daf ticio uti pos.
q: ille nō possidet: sed in prima qōne, ꝓfectus possidet ciuiliter
in qua dicitur turbari per retentionem naturalis: ut. ī. dicetur
16 ℂ Subiūgit dy. bar. ⁊ ceteri q̄ in qōne glo. si ingredior fūduꝫ
tuū ⁊ suspicor mihi per ticium moueri controuersiam non per
te nō acquiritur uti pos. ticio cōtra me: q: nō possidet nec habꝫ
dominiū: sed debet bene acq̄ri uero possessori fundi quē nō sū
suspicat⁹ sꝫ debui suspicari mihi motuꝝ ɔtrouersiā: ⁊ q: non
sum suspicatus debui suspicari mihi moueri ɔtrouersiā q̄ paria
sūt in hac materia. d. l. iij. §. fi. ī. q̄ ui aut clā. ⁊ uidistis in. l. no
stra. in ṗn. ℂ Et ꝑ h̄ alle. l. aut q̄ aliter. §. si q̄s duꝫ putat. ī. qd̄
ui aut clā. ubi est bonus tex. ⁊ clarus. ⁊ in hoc transeunt cano.
⁊ Anto. de bu. in. d. c. itē cū quis. de resti. spo. ubi reassumpsit
17 materiā huius glo. ℂ Deinde cū glo. quero q̄s erit ordo agē/
di qñ q̄s ingressus est fundū abñtis qui ꝓfectus est ad nundi/
nas ⁊ sic īgressus hꝫ naturalē ⁊ absens retinet ciuilē donec nō
fuerit ingressus: q: tūc si nō fuerit admissus priuatur ciuili quō
recuperat naturalē ⁊ ciuilē. glo. reputata multū notabilis dicit
q̄ ṗmo agit vñ ui ꝑ ciuili recuperāda quā perdidit: q: non ad
missus fuit uolēs reuerti. Recuperata ciuili per vñ ui aget po/
stea uti pos. ɔ̄ eūdē: ⁊ dicet se turbari in sua ciuili pos. per resti/
tutionē naturalis pos. clādestine ⁊ claꝫ occupate ⁊ petet decla
rari ingressum ɔdēnari ad desistendū a turbatione q̄ nō pōt
facere nisi restituat naturalē. vñ petet eū condēnari ad restitu
endum suā possessionē naturalē per uti pos. ⁊ hec est notabilis
practica. ℂ Et glo. similē habetis in. l. naturaliter. §. nihil cōe
ī. eo. hāc sequif etiam Bar. in. l. i. §. interdictum ī. ij. col. ī. uti
pos. ⁊ eaꝫ multū cōmendat Anto. de bu. in. d. c. itē cū quis. de
resti. spo. nō lꝫ ergo tibi intentare uti pos. ꝑ naturali pos. ṗnci
paliter: q: illā nō habes ⁊ uti pos. datur ei q̄ possidet ⁊ turbaf
in ea possessione: sed datur hic uti pos. pro ciuili que turbari ꝑ
natuuralē occupataꝫ dicitur. ℂ Sepissime cōtingit in iudicijs
allegari istam glo. ⁊ eā notetis ꝑ forma libelli qñ q̄s turbatur
per hūc modū: ut glo. loquif ⁊ libellaf: ut gl. dixit. ℂ Dixit ta
mē Jmo. hic tucius eē libellari q̄ cōdēnef ille ad relaxandum
naturalē nō ad restituendū naturalem. miratus sum de eo: qa
lꝫ illa nō sit agentis. tamē al's fuit sua: ideo iuste agit ad resti/
18 tuēdū. ℂ Preterea dato q̄ nūq̄ fuisset sua. p̄t tñ agi ad resti/
tuēdū q̄ nunq̄ fuit meū: etiā in interdicto adipiscende ut est
quorū bonoꝝ. tex. est cū glo. ⁊ ibi Bar. in. l. i. §. restituta. ⁊ ibi
Bar. ad fi. ṗn. ī. quo. bo. ubi dicif q̄ q̄s pōt in quoꝝ bonorū
reum petere ad restituendū cōdēnari nec libellus uiciaf. ℂ Si
mile habef in. l. ij. §. restituere. quo. bo. ⁊ ibi Bal. ubi etiā tex.
loquif in interdicto adipiscēde q̄ daf heredi in rebus heredi
tarijs cui⁹ pos. nūq̄ habuit. ⁊ tamen pōt petere sibi restitui bo
na hereditaria. idē in. l. cuꝫ ēr. ⁊ ibi bal. no. C. de re. cre. bal. in
l. mācipia. C. de ser. fu. post Ja. bu. in notabili. q. ℂ Jtem qa
v̄ba libelli improprianf ut libellus sustineaf ut no. in. l. sed et
si possessori. §. itē si iurauero. ⁊ ibi bar. ⁊ doc. ff. de iureiur. ⁊ l.
si olei. C. loca. ⁊ ibi bar. in. l. i. ubi per eundem. C. de usufruc.
19 ℂ Deinde cū glo. querit utꝝ alio remedio possit ꝑ ist um qu

ad nundinas iuit: z sic amisit naturalē: z dicit q̄ pōt agere rei vē. p naturali: z sic petitorio. nā qñ agit de pprietate dicit age re rei vēdi. z ēt in vno z eodē libello seu iudicio potest agi vti pos. z sic possessorio retinēde p pos. ciuili sua quā aut retinuit: q: nūq̄ fuit spoliat⁹. aut nō retinuit sed recupauit z pōt agere vti pos. pro ciuili in q̄ turbaf. legā glo. postea dicam. ¶ Et sic glo. dicit q̄ si qs amisit naturalē pōt eam recuperare p vti pos. deinde solā ciuilem recuperare per interdictū vnde vi. ¶ No-
20 teris q̄ quis pōt solā ciuilem pos. apprehēdere z acqrere abs q3 eo q̄ naturalē apprehēdat z acqrat: q: d3 agere vñ vi. p ciuili quā pdidit z recuperat eā: z naturalē recuperat per interdictū vti pos. p q̄d dicit se turbari in sua ciuili. vñ pōt recuperare ciuilem sine naturali q̄ facit ɔ̄ bar. in glo. in ver. possessionē s̄. eo. l. dum dicit ciuilem possessionem nō sine naturali pos. acqri. Item q̄ hic glo. vult no. glo. in. l. pōponius. §. si is q. i fi. gl. magne. j̄. e. ¶ Circa h̄ q̄ gl. dicit q̄ pōt itētari i vno libello rei ven. rōne pprietatis z vti pos. z sic possessorio retinēde vide bimus in glo. in. l. naturaliter. §. nihil cōe. j̄. eo. vbi pleni⁹ dicetur q̄ nō est repugnātia: q: dico te detinere naturalē z me turbari in ciuili. sec⁹ si dicerem me habere naturalē etiam in q̄ me turbas: q: tūc nō patit secu3 rei vendicationē: que p̄supponit possessio. eē apud reū. l. i. C. de alie. iud. mu. cā fa. ¶ Ulterius
21 p expeditione sequētis partis glo. arguit sic iterdictū vti pos. daf possidēti. d. l. i. §. interdictū. sed q̄uis ille q ingressus ē h3 beat naturalē z pfectus nō hēat. tñ daf pfecto vti pos. z tñ nō h3 naturalē pos. quō ergo pōt ei dari vti pos. pro naturali possessione qui eā nō h3. ¶ Glo. rñdet q̄ debemus intelligere q̄ daf vti possidetis añq̄ possessionē ciuilē pdidit idest anteq̄ fuerit suspicatus se posse repelli: vel añq̄ rediēs ad fundū admittaf retinet ciuilē z in ciuili dicif turbari per retētionē naturalis ¶ Uel si perdidit ciuilem p naturali daf vti pos. postquā recuperauit ciuilē per vnde vi. q̄ dictum est. s̄. z non ante. ¶ Hec glo. reputaf vtilis z notāda ad hoc: videlicet q̄ vti possidetis pōt cōpetere p naturali quā qs nō h3 dūmō hēat ciuilem in q̄ dicif turbari per retētionē naturalis dūmō ciuilem habeat qd ɔtingit: q: vel recuperauerit ciuilē vel nūq̄ eā amiserit. ¶ Gl.
22 in. l. se. in v̄. amisisse. querit pone qs igressus est fundum abñtis nō vult sibi acqri ciuilem que erat apud abñtem q suspicaf posse r̄pelli quo cāu pdit eā an q̄raf ciuil' huic igresso? gl. no. rñdet q̄ sic: q: satis q̄ab initio hūerit aīum acqrēdi oē3 pos. l3 nūc nō habeat aīum q̄ nō attēdim⁹: sed priorē volūtatē: vt. s̄. eo. l. iij. §. si qs nunciet. z hec amissa queritur clandestine etia3 ignoranti. hic dicit glo. z bar. no. q̄ animus adhibitus vno tēpore operaf alio tēpore. vñ si primo non potuit acquirere ciuilē: q: ñ vacauit. tñ anim⁹ opaf postea: vt acqrat eā z accrescat naturali: l3 nō voluerit eā tūc habere. ¶ S3 ɔ̄. Sine aīo nō acquirif pos. l. iij. in pñ. s̄. eo. glo. dicit q̄ satis est q̄ a pñ. habuerit aīum oēm pos. acqrēdi: z q: habet naturalē ex tūc v̄r voluiſ se habere ciuilē. nō aūt iure accrescēdi: q: nō sine aīo vt dixi. h̄ sunt v̄ba glo. notabilia. ¶ Sed ɔ̄ decisionē glo. arguit bar. ō l. q supstitis. s̄. de acq. here. vbi h̄r q̄ aīus adhibit⁹ icōgruo tēpore: nō opaf postea cōgruo tpe. vñ si qs aīo declarauit q̄ voluit adire h̄ditatē viuētis nō opaf vt dicaf adiuisse qñ fuit ille defūctus sic hic cū qs igredif h3 animū acqrēdi ciuilē z naturalē z incōgruo tpe: q: nō vacauit ciuilis sed solū fuit cōgruum q̄tū ad naturalē: iō nō d3 operari postea tpe ɔgruo. s. qñ uacat z dicit q̄ hic operaf delictū istius ingrediētis vt operur cōgruo tpe sicut in. l. qdam in iure. §. fi. s̄. de dona. z in. d. l. q supstitis. de acq. here. vbi q donauit oīa bona viuentis: quia sperauit eius hereditatē nācisci: q̄uis ille actus fuerit adhibit⁹ incōgruo tpe. tñ in odiu3 delinquētis opaf vt mortuo isto debeat priuari cōmodo h̄ditatis z fisco applicari. vñ nō acqraf sequētibus i gradu. vñ animus operaf in penā z p̄iudiciū suū scil3 delinquētis. z trāsit cū bar. Ang. z Imo. hic z cōiter moder. excepto cu. hic q dicit ibi nō itelligo Bar. aut ipse errauit z dicit si ingressus fundū postea nō vult pos. abñtis sibi acqri si dicimus sibi pos. acqri nō erit sibi icōmodū imo potius vtile z si nō acqreref eēt sibi oīno incōmodū q̄ sic oñdit qñ ingressus est qs pos. clam z abñs suspicatus ē se posse repelli pdit ciuilem z daf vñ vi p illa ciuili: ēt si ingrediēs nolit eam sibi acqri vt dixi p. l. seq̄. §. si tu vi me. j̄. ti. i. z est gl. in. l. i. §. siue ār. j̄.

de vi z vi ar. vnde cū contra eum debeat dari vnde vi etiā si sibi nō acqratur pos. si dicimus sibi acqri pos. erit potius cōmodū. z si nō dicimus nihilominus tūc patif penā: q: tenef vnde vi. vñ est incōmodū. unde putat aliā fuisse intentione3 glo. q̄ illa quā Bar. dat. dicit enim q̄ qñ ingrediēs habuit animū acqrēdi oēm possessionē si postea uacauerit ciuilis: q: ille suspicatur se posse repelli acquirif ciuilis ingredienti: q: nō uidetur mutatus animus z uidetur esse in eodē proposito: q: de mutatiōe animi nō p̄sumitur: ut. l. cū tacitū. ff. de pba. l. cū hic status. §. i. in fi. s̄. de dona. inter vi. z uxo. c. cū marthe. de celeb. mis. ¶ Uidere meo nō videf q̄ glo. habuerit hūc intellectum sed uidef loq qñ ingrediēs noluit sibi acquiri. Sustinendo gl. Bar. cu3 quo ceteri trāseunt dicit q̄ potest respōderi q̄ qñ qs ingredif fundū clam z absens suspicaf se posse repelli pdit tahis ciuilem z non vult ingrediēs sibi acqri ciuilē. ¶ Et isto casu Bar. uidef bene loq. q: dato q̄ ingrediens fundum clam nō uelit acquirere ciuilem. tamē daref ɔ̄ eū unde ui. q: tex. in d. §. si tu ui me. loqf qñ uiolētia iteruenit: l3 q uiolētiam adhibuit uoluerit sibi pos. q̄ri. satis est eni q̄ absens pdiderit pos. ut def ɔ̄ eū unde ui. ut ibi: sed h̄ nulla fuit uiolētia. ¶ Nec ob. glo. in ɔ̄riū alle. q̄ loqtur quādo ciuilis pos. puenit ad istū tex. vnde p ciuili q̄ puenit ad istū voluit dari unde ui nō p clandestina: sed hic dicimus in eo qui nō vult ciuilē q̄ nō daf vñ vi: q: ad eū nō puenit ciuilis. Vñ bñ dixit Bar. in odiū isti⁹ acqri ciuilē uacātem z sic operaf animus adhibit⁹ a pncipio: l3 tempore incongruo ubi al's nō acqreret ciuilē eo uolēte z nō tene-
23 tur si ciuilē nō haberet. ¶ Dicit glo. p̄cedēs q̄ q nō h3 ciuiles q: eā pdidit z eā nō recuperauit pōt agere uti pos. ad iteresse ar. l. si duo. j̄. ti. uti pos. ¶ Hec cōiter a doc. dānaf: q: regrif q̄ ille q agit uti possidetis possideat tpe litis ɔtestate. §. hodie insti. de interdic. sed iste non possidet nec naturaliter nec ciuiliter. nec. d. l. si duo. §. fi. loqtur in eo qui nō possidebat tpe lit.
24 cōte. ¶ Extra glo. querit hic Bar. q ingreditur corporal'r fundū abñtis acqrit naturalē seu corporalē: z ita ēt ciuiles pos. qñ vacare cepit accrescit ei qd de naturali pos. quā h3 usufructuarius si debuit possidere naturaliter z incipit sua naturalis uacare: uel q: suspicaf se posse repelli uel nō patif eū igrediēs igredi utrū accrescat ingresso corporal'r. z dicit aut igressus ē tāq̄ usufructuari⁹. i. tanq̄ uolēs uti z frui re: z accrescit sibi naturalis: al's sine aīo nō sibi accrescit. Addo glo. in. l. unica. in glo.
25 fi. C. uti pos. q̄ ita vult. ¶ Querit hic Bar. utrū si emphyteota ingressus est fundū z h3 naturalē. l. iij. §. ex ɔ̄rio. s̄. e. pprietarius ciuilē h3 ut ibi: z in. l. sciendū. in pñ. s̄. qui satis. cog. an isto casu ciuilis quā h3 pprietarius q̄pmū incepit uacare acqratur empbyteote habēti naturalē: z dic q̄ nō: q: pos. ciuilis q̄ erat apō pprietariū nō pt accresceř ēphyteote. q: nō h3 aīu3 acqrēdi ciuilē: q: recognoscit pprietariū in dñm q h3 ciuilē. vñ tñ vult hēre naturalē vacantē ergo ciuilis quā domin⁹ pprietari⁹ h3 ēphyteote nō accrescit p rōnem. l. iij. in pnc. s̄. eo. q: sine
26 aīo nō acqrif pos. qui h̄ nō ɔcurrit. ¶ Ex glo. cū tex. hic dicit qui igredif fūdū abñtis acquirit naturalē tñ nō ciuilē itelligatis uex i reb⁹ imobilib⁹: s3 i reb⁹ mobilib⁹ p apphensionē naturalis occupatā ab alio antiquus possessor pdit naturalē z ciuilem. l. iij. §. nerua. s̄. eo. ¶ Aliā limitationē ad hūc tex. videbimus in. l. si de eo. §. si forte. j̄. eo. z ibi reseruo dicendum.

Q. Uemadmodum. Propter ei⁹ breuitatē nō sūmaf.

1 ¶ Casus talis est. vidi supra in acquirenda pos. q̄ requiritur aīus z corpus quid in perdēda an requiratur animus z corpus z iurisconsultus dicit q̄ sic. requiritur ergo corpus z anim⁹ z in perdenda z in acquirenda posses. ¶ Ex isto
2 tex. no. q̄ cōtrariorū est eadē disciplina ut hic. z. l. si contra. s̄. vulg. z pup. z in. l. fi. s̄. de lega. iij. de qua materia q: brocardica est uideatis. s̄. in rubrica. ubi vnū v̄bū dixi. z per bar. z alios in. l. iter stipulantē. §. sacram. j̄. de v̄bo. ob. per dy. in regula qui sentit. de regu. iur. lib. vi. per bar. in. l. in fundo. s̄. de rei ven. per bal. no. in auc. hoc amplius. C. de fideicōmis. ubi dicit quod si ex forma statuti sufficit probare testamentu3 per duos testes z sic in reuocatione testamenti sufficiunt duo testes.
3 ¶ Adde ad. §. precedentem. dum dixi quod potest agere interdicto vti possidetis. qui ciuilem possessionē h3 p naturali

de §. precedenti. §. si quis ad nundinas.

retenta τ occupata cã ab alio. nã3 ɔtra istud facit: q2 videmus φ ille q h3 ciuilē pōt ꝓpria auctoritate expellere clādestinū possessorē hñtem naturalē. glo. est no. in. l. i. §. interdū. j. vti pos. ergo nō 03 agere vti pos. eūdo ad iudicē: q2 eūdo ad iudicem vꝫ suspicari se posse repelli: τ sic vꝫ ꝑdere ciuilē p. l. sed si nolit. s. eo. Hāc dubitationē tetigit Rapha. cu. hic τ Ro. dic φ nō est ver φ q h3 ciuilē cū possit clandestinū possessorē expellere si vadit ad iudicē τ intētat vti pos. φ videat suspicare se posse repelli τ φ p consequens ciuilem amittat: quia vꝫ ɔ. l. de pupil lo. §. meminisse. s. de ope. no. nūci. iūcta. l. i. §. in operis. eo. ti. cum glo. nam qui opus nouū p se nūciat tāφ timidus vꝫ pos. ꝑdere si quā hab3. tñ si adit iudicē nō ꝑdit pos. sed poti9 vt vr banius agat τ cā vitādi scādali vꝫ fecisse. τ h idē t3 Bal. i. l. ij. i iij. col. de iure emphy. p. d. §. meminisse. l3 ipe idē ɔriū teneat i l. ij. in. vij. col. ꝟ. x. qro. C. de iure emphy. videl3 φ tanφ timidus vꝫ ꝑdere pos. qñ adit iudicē3 p iterdictum vti possidetis. ¶ S3 pria opi. vꝫ ꝟior: p. d. §. meminisse. vñ nō seqꝫ pōt ꝓpria auctoritate sibi ius dicere τ expellere clandestinū. τ nō vult facere: ergo si vadit ad iudicē intentās vti pos. ꝑdit ciuilē. ¶ Itē plurimū dubitaꝫ de glo. in. d. §. interdictū. an ꝟa sit. nam pe. τ Cy. in. l. i. C. vñ vi. τ Cy. in. l. i. C. vti pos. tenēt illā glo. non verā. τ nō posse illū ꝓpria auctoritate sibi ius dicere: q2 nemo pōt sibi ius dicere ex iteruallo iuxta. l. iij. §. eū igitur. de vi τ vi ar. τ. l. i. C. vñ vi. Et dicūt nō reperiri iure cautū φ possit turbātē vel cla3 ingredientē expellere. ¶ Et dicūt φ. l. si seru9. C. qō cū eo. p quā oēs approbāt dictā glo. nō ꝓbat ꝓpter varietate3 lec. q ad eā danꝫ ibi p glo. maxime φ intelligaꝫ de eo q nō possidebat. ¶ Tñ cōis snīa est φ glo. in. d. §. iterdū sit ꝟa. Ro. hic τ Raph. cu. cū eo trāseūt cū limitatiōe tñ. s. φ vbi nō subē timor scādali si eū expellat ꝓcedat gl. secus si subesset timor scādali. l. eqssimum. in ꝑnci. s. de vsufru. Quod non puto verum ita absolute loquēdo: q2 qñ timor est ne scandalū oriaꝫ iudex pōt ꝓhibere ne expellat. d. l. eqssimū. sed si iudex nō ꝓhibet φ nō possit ꝓpria auctoritate habens ciuilē clandestinū possessorē expellere ēt si scandalū timeaꝫ subesse. hoc nō ꝓbaꝫ p. d. l. equissimū. vñ puto. d. gl. in. d. §. iterdum. ver. p rōnes maxie quas ponit Bar. in. d. §. interdu3. τ dicit φ pōt ad suā pos. accedere q suā ciuilē retinet: τ si vadit ad fundū sue ciuilis: τ iste nō patiꝫ eū ingredi nūc τ in isto momēto vꝫ eū vi spoliare τ ꝓuare pos. vi. l. vim facit. j. de vi τ vi ar. hanc vim nō 03 ꝓhibere posse repelli p eū q ciuiliter τ iuste possidet per rōnem. d. l. iij. §. cū igit. τ. d. l. i. C. vñ vi. τ ita etiā tenet Bar. in. l. i. C. vñ vi. τ Ang. in. l. vt vim. s. de iusti. τ iur. τ Ang. in. l. a diuo pio. §. si post adītū. j. de re iudi. Bal. in. l. siqs a se fundum. C. ad. l. iul. de vi. τ in sua disputatiōe incipiente accusatus de vi turbatiua. in. iij. col. τ Anto. de bu. cū aliq̄ distinctiōe illā glo. seqtur in. c. olim el. i. de resti. spo. ¶ Vñ retēta opi. d. gl. p ꝟa dic ad ɔriū φ vnū remediū nō tollit aliud sicut in. d. §. meminisse. et ibi glo. φuis etiā ibi ꝓpria auctoritate possit qs sibi ius dicere ¶ Itē bal. in. l. sigs in tantā. in. vij. col. C. vñ vi. male alle. glo. i. §. q ad nūdinas. q est in. l. clā possidere. s. eo. dū dicit φ i casu illius. §. ingressus clā abñtis pos. si dñm reuertētē noluit admittere s3 p vim repulit eū vꝫ hꝛe vtrāq3 violēter τ naturale3 τ ciuilē: τ dicit hāc glo. hoc velle τ cū ea trāsit. ¶ Hoc glo. non dicit τ male allegaꝫ p eū: s3 glo. vult φ inspiciaꝫ origo clādestina. τ ita vꝫ ver. ꝑncipiū le. nostre. sed ēt hñ hꝛ uiolēter φ reuersus dñs nō admittiꝫ. ¶ Glo. sup ꝟbo vtrū. ar. de. l. iij. §. in ad mittēdā. s. eo. vbi vꝫ sufficere aīus ad ꝑdēdā pos. hic reqritur aīus τ corp9. ibi dixi plures solutiōes. cōis est φ si icipis ab animo. anim9 solus sufficit ad ꝑdendā. si icipis a corpore corp9 τ anim9 requiriꝫ vt hic. ¶ Deinde ar. de. l. clā possidere. §. fi. s. eo. vbi naturalis pos. fine aīo ꝑdiꝫ per abñtem ꝓficiscente3 ad nūdinas. sed h in ꝑdēda pos. reqriꝫ anim9 τ corpus τ intētio. dicit ibi iterdictū vti pos. occasione ciuilis q̄ turbaꝫ p retētōe3 naturalis p aliū τ illō vꝫ deꝑdita. l. nō videꝫ. j. eo. ¶ Ro. aliō est dicere nō vꝫ deꝑdita. aliud ē φ sit deperdita. ¶ Et tex. in. l. i. id qō. §. fi. τ in. d. §. q ad nūdinas. vꝫ ꝓsupponere φ ille igrediēs possideat: τ abñs nō hēat naturalē. ¶ Vñ doc. dicūt φ sine aīo nō perdiꝫ naturalis q̄ solo aīo retineri pōt: ut in illa q nō est iuncta ciuili ut illa quā h3 usufructuari9 sine ulla ci uili retinet animo ēt si iuerit extra fundū. l. iij. §. vñ vi. j. de ui τ vi ar. τ in. l. i. in ꝑn. s. eo. q2 anim9 nō fatigaꝫ nisi i retinēda sola naturali. retineꝫ ergo solo animo: s3 ubi est iuncta naturalis cu3 ciuili animus satis fatigatur in retinenda ciuili. vñ perdit qs sine animo naturalē φ ꝑmū exit. ita loqꝫ. d. §. q ad nūdinas. ¶ Ultimo glo. colligit ar. ꝟm Mar. φ si exis fundū τ sis in cōspectu quo casu retines naturalē. §. si iusserim. q est i l. i. s. eo. τ ego intrē fundū dicimur ambo possidere ciuiliter τ naturalr cū vꝫ in tex. nulla τ nulla: q2 uterq3 h3 animū. Tūc hec opi. cōiter dānaꝫ: q2 seqreꝫ φ duo possiderēt isolidū ɔ. d. §. ex ɔrio. q est in. l. iij. s. eo. τ uidistis in. l. i. in ꝑn. in glo. magna. s. e. τ ɔ gl. est tex. in. l. φ meo. §. fi. j. eo. nā l3 ambo sunt in fundo τ vnusq3 uideat fundū: tñ nō ambo dicunꝫ totū possidere fundū. ¶ Ang. hic ex gl. tāgit unū ꝟbū de q̄si pos. iuriū incorporaliū referēs vnū ꝟbum Inno. in. c. querelam. de elec. τ posuit Inno. in. c. olim el. iij. de resti. spo. dixi remissiue in. l. i. in ꝑn. s. eo. et ad ibi dicta me refero.

Generaliter. Ille possidet cuius noīe possidet h. d. ¶ Casus talis est. Amico meo ɔcessi fundum ut nomīe meo teneret. amicus meus est i fundo uel alius ꝓcurator meus uel qcunq3 alius nomine meo fundu3 tenet. an ego dicar possidere: τ iuriscōsult9 dicit φ sic. ¶ Ex tex. no. summariū τ ad h allegatur ut hic. τ. l. qō meo. in ꝑn. j. eo. τ. c. cum venissent. de resti. spo. ¶ Doc. hic non scribunt. Sed opponit glo. de. l. cōi diuidundo. §. neq3. s. cōmu. diui. ubi dicitur colonū naturaliter possidere qui tamē est i fūdo noīe dñi. gl. dic possidet colon9 dño τ sic dñs possidet. l. certe is q. j. ō ꝑca. l. i. C. co. ō usuc.

Si quis ante. Due cause ex quarum altera possidetur τ altera detinetur in eadem re concurrere non possūt in idem tꝑs: sed ultima ꝑualet nisi illa esset inualida. secus si ex neutra possidebatur: q2 tunc ambo concurrere possunt. h. d. ¶ Et diuiditur ista lex in tres partes. ꝑmo ponit dictū. scđo illud limitat. tertio repetit ut addat. scđa ibi: idē pōponius. tertia ibi: siquis conduxerit. ¶ Habent iuuenes premittere qd sit precarium: τ est quando alicui res conceditur ad incertum usum τ recipiens habet retinere φdiu placet concedenti. vñ concedens pōt libere illud ad suam uoluntate3 reuocare. l. i. in ꝑn. τ. l. cū precario. j. de ꝑca. ¶ Sed ɔmodatū ē qñ ad certū τ determinatū usū cū certo τ determinato tꝑe expsso uel tacito aliqd ɔcediꝫ: ut si tibi do equu3 ut eas florētia3. habes. n. tꝑs saltē tacite quo qs pōt ɔmode ire florentiā: τ eo elapso ipm teneris restituere. l. in cōmodato. §. sicut. cū ibi no. s. cōmo. τ ubi ñ apparet an uelit concedere qs ꝑcario uel i cōmodatū aliqd: tūc in dubio appellaꝫ ɔctus inominat9 pro quo daꝫ actio ꝑscrip. ꝟb. l. si gratuitā. in prin. ꝟm uerū intellectū. s. ō ꝑscri. ꝟ. ¶ Et de materia ipsius ꝑcarij est φ transferaꝫ in ipm rogante3 pos. naturalis regulariter. in concedente ꝟo trāsferatur ciuilis: seu apud eum remanet. ubi alias apud eum actū non ē l. τ habet. §. eum qui. infra de preca. uide glo. nota. institu. de interdic. §. hodie. ¶ Potest etiam agi φ ex precario in recipientem non transferatur ulla pos. nec naturalis nec ciuilis: sed solum detentatio: ut h τ. l. certe. §. is qui. infra de precarijs. non loquor de precaria: sed de precario: prout est specialis contractus de quo habetur extra de precarijs. per totum. τ habetur de hoc apud legistas in. l. si finita. §. si de uectigalibus. per Barto. ff. de damno infecto. precaria est quando concedo tibi rem de quinquennio in qnquēniū ɔtinuādā. ¶ Scđo ꝑmitte φ dixi prie i. l. ꝓcedēti. v3 φ ɔductor r̄gulariter ñ vꝫ possideꝫ. s. sibi sed dño: sed dicitꝫ detinere: vt. d. l. certe. §. is qui.

¶ Casus talis ẽ. ɔduxi a te fũdũ ad certũ tp̃s: ⁊ sic
ex isto ɔ̃ctu in me retinẽtẽ fũdũ nulla trãslata ẽ pos.
sed solũ detentatio. postea te rogaui vt mihi p̃cario
eundẽ fundũ ɔcederes. an hoc casu videat̃ volunta
te nostra recessũ a p̃cedẽti ɔ̃ctu locationis: ⁊ dicit iu-
riscõsultus notabiliter ꝙ sic: cũ de natura p̃carij ɔces
si simpl'r sit ꝙ in dubio q rogauit dꝫ natural'r possi-
dere: sed de natura ɔductiõis ẽ ꝙ ɔductor dꝫ detine
re nõ possider̃. circa eandẽ rẽ he due q̃litates nõ pñt
simul stare. vnde vltim⁹ titulus seu ɔ̃ctus dꝫ deroga-
re priori. eodẽ mõ dicit ꝙ qñ p̃cessit p̃cariũ de cui⁹ na-
tura est ꝙ naturalis trãsferat̃ in rogãtẽ. postea seq̃t̃
ɔ̃ctus ɔductiõis: p ɔ̃ctũ ɔductiõis vr̃ recessũ a ɔ̃ctu
p̃carij ⁊c̃. ¶ In ꝟ. idẽ põponi⁹. q̃rit qd si actũ est ꝙ
p ɔcessionẽ p̃cario factã ñ trãsferat̃ naturalis i rogã
tẽ: sꝫ solũ detẽtatio. an p p̃cariũ subsecutũ d̃roget̃ lo
catiõi: ⁊ hũc casum dicit eẽ diuersũ a p̃mo cãu. q: tũc
p̃cario rogãs lꝫ sit pos. tñ nõ dr̃ possidere sic̃ q ex pri
mo decreto missi sunt rei seruãde cã q q̃uis dicantur
eẽ in pos. tñ nõ dicunt̃ possidere sic ħ cõpatiet̃ se cã
p̃carij cũ cã ɔductiõis p̃cedẽte. vñ ex vtraqꝫ cã dicet̃
eẽ in pos. ⁊ vna nõ derogat alteri. ¶ Ibi siqs ẽt ɔdu
xerit. pone vnus ex dictis ɔ̃ctib⁹ fuit nullus vt q: cõ-
ductio facta fuit vno nũmo q̃ nulla ẽ. an p eã sequẽ-
tẽ deroget̃ p̃cedẽti p̃cario. ⁊ dicit ꝙ scd̃a cã derogat
p̃me cũ qua se nõ cõpatit̃ ꝙ verꝫ est si secunda nõ est
nulla. al's sec⁹. vñ oꝫ ɔductionẽ eẽ validã ⁊ iusto pre
cio ⁊ ꝟo factã ad hoc vt p eaꝫ deroget̃ p̃cario antea
facto. ħ est casus. lego litterã. ¶ Ex isto tex. no. ꝙ cõ
ductor nõ possidet de quo dixi. s̃. ¶ Secũdo no. ꝙ
q p̃cario rogauit dicit̃ naturaliter possidere si aliud
actũ nõ est. hoc etiam dixi supra. qñqꝫ nõ trãsfertur
pos. in rogãtẽ. s. qñ actũ est vt nõ possideat vt ħ i ꝟ.
põponi⁹. ¶ Tertio no. ꝙ si sunt duo actus ɔ̃rij stat̃
vltimo: vt ħ. ⁊ l. pacta nouissima. C. de pac. ⁊ l. si mi
hi ⁊ tibi. §. in legatis. de le. i. cũ similib⁹. ne dũ ergo
in vltimis volũtatib⁹: sed ẽt i ɔ̃ctibus statur vltimo.
¶ Unde Bal. in. l. falsus. in. xiij. col. C. de fur. p tex.
nostrũ dicit ꝙ si sũt duo mãdata q̃ ab eodẽ ɔstituen
te p̃cesserũt sub diuersa forma stabit̃ vltimo mãdato
si appet ꝙ sit vltimũ p hãc. l. ⁊ loq̃t̃ qñ i psona eius-
dẽ pcuratoris sũt mãdata facta: q: si in diuersis pcu
ratoribus eẽnt facta: habetis i. l. siqs cũ pcur. §. fi. s̃.
de pcur. vbi p ɔstitutionẽ scd̃i itelligit̃ p̃mus reuoca
tus: ⁊ subdit idẽ bal. i. d. l. falsus. ꝙ si nõ apparet ꝙ
mãdatũ est posteri⁹ neutrũ vꝫ[a]. ¶ Uel dicit dic ꝙ vꝫ
illud qd̃ minorẽ ptãteꝫ ɔfert. ⁊ ad hoc allegat. l. sem
proni⁹ pculo. de le. ij. l. diẽ pferre. §. si plures. j. d ar-
bi. de qua. q. ẽt videatis p bal. ⁊ ang. ⁊ Imo. in. l. si
ita scriptũ fuerit ticius. s̃. de here. insti. vbi Ang. di-
cit ꝙ intelligit̃ p̃ferendũ mandatũ ꝙ pleniorẽ ɔfert
ptãteꝫ p. d. l. si ita scriptũ fuerit ticius. sꝫ Bal. ⁊ imo.
ibi meli⁹ loquunt̃ ⁊ vident̃ ɔformare se cum his que
notant̃ per bal. i. d. l. falsus. ¶ Puto dictũ bal. in
d. l. falsus. eẽ verꝫ qñ dicta duo mãdata differũt per
plus ⁊ minus q̃titate: q: vnũ mandatũ ẽ ad emẽdũ
rem pro centum. aliud mandatum est ad emendum
rẽ p qnquaginta: q: in maiori sũma iest mior: sꝫ si dif
ferũt p plus ⁊ min⁹ non q̃titate: sꝫ q̃litate: q: ẽ vnuꝫ
purꝫ aliud ɔditionale: si nõ apparet ꝙ sit posterius
puto veram p̃mam opi. Bal. dũ dicit ꝙ neutruꝫ vꝫ.
rõ est q: tũc i vno nõ inest aliud. hec distictio pbat̃ i
l. i. §. siqs simpl'r. iũcto. §. si stipulãti. j. d ꝟb. ob. ⁊ id
si iterrogatio ẽ facta de. x. rñsio in qnqꝫ vꝫ in quinqꝫ
⁊ si interrogatio est facta pure responsio sub ɔditio
ne i nullo vꝫ. d. §. siq simpliciter. ¶ Ad predictã. q.
etiam vide no. per glo. ⁊ docto. in. l. cum proponas.
C. de codicil. vbi habetur si non apparet ꝙ testm̃ sit
prius factum preferat̃. ⁊ in. l. i. s̃. de ɔtratab. in. l. fi.
C. de edic. di. adri. tol. ⁊ per glo. in. c. duobus. in gl.
i. s̃. de prescrip. in sexto. ¶ Similem questioneꝫ etiã

[a] ¶ Neutrum vꝫ. de hoc vid p oldra. ɔsil. i.

posuit Bal. in. l. imperator. in pe. col. s̃. de sta. ho. ⁊ l. i. in pe.
col. C. quã. prouo. ⁊ in. l. cum pponcretur. de lega. ij. ⁊ in. l. de
rebus. C. de dona. ante nup. ⁊ in. l. scriptute. C. de fide istru.
¶ Item ex eodẽ tex. no. ꝙ nõ pñt ɔcurrere due cãe qñ ex vna
possidet̃ ⁊ ex alia detinet̃. hoc tñ limitat̃ ħ esse verꝫ p̃mo quan
do vnũ p̃cessit aliud secutũ est. nam tũc p̃cedit littera nr̃a: sed
si ambo simul facta sunt: q: precariuꝫ ⁊ ɔductio simul facta sũt
ab eodẽ intelligit̃ in dubio ꝙ ex precario nõ trãsferat̃ pos. ⁊ va
lebit vterqꝫ actus s̃m Bar. no. hic allegantẽ tex. no. in. l. nõ so
lum. §. fi. j. ti. i. ⁊ no. bar. in. l. interdũ. in p̃n. j. eo. vt. n. act⁹ po-
tius valeat q̃ pereat itelligit̃ voluisse rogãtẽ ac conducentẽ ex
neutra cã effici possessorẽ: q: nõ est ꝟisimile ꝙ incõtinenti sibi-
ipsi ɔtradicat vt habet̃ in p̃ma ɔsti. C. §. qbus. ⁊ in. c. cũ tu. de
testi. ⁊ in. l. nõ ad ea. s̃. de ɔdi. ⁊ de. ¶ Ex quo infert Imo. ꝙ
ẽt si nõ oẽs simul. sed vnus fuit factus incontinenti post alium
eodẽ mõ dicendũ ẽ. s. ꝙ vꝫ vterqꝫ actus per rõnem. d. l. nã ad
ea. ⁊ q: q̃ incõtinenti fiũt vident̃ inesse: vt. d. l. lecta. ꝟ. dicebã.
s̃. si cer. pe. l. iurisgentiũ. §. quinimmo. s̃. de pa. ¶ In simili fa-
cit ꝙ no. glo. ⁊ ibi bar. in. l. ut iurisiurãdi. i p̃n. s̃. de ope. libe. ⁊
gl. ⁊ doc. in. l. i. C. de ope. lib. ¶ Itẽ ⁊ alio mõ limitat̃ iste tex.
s̃m Bar. hic ad fi. vꝫ qñ vterqꝫ actus factus est ex causa volun
taria: sed si scd̃s est factus ex causa necessaria q̃uis scd̃s act⁹ de
sui natura sit actus per quem nõ transferatur pos. sed detenta
tio p̃mus sit de natura transferẽde pos. per suũ actũ necesse fa
ctum nõ intelligitur derogatũ p̃mo. per qd̃ decidit ꝙ si credi-
tor possidet pignus: vt in. l. i. §. per seruũ corporaliter. s̃. eo. ut
sibi satisfiat de q̃titate sibi debita cepit agere ɔ̃ debitoreꝫ: ⁊ in
eius ɔtumaciam est missus in pos. rei pignorate: utrũ per missi
onẽ istã qua mediãte dicit̃ detinere: vt hic. ⁊ l. iij. §. genera. s̃.
eo. itelligat̃ recessum eẽ a p̃ma pos. quã habꝫ ut creditor: ⁊ deci
dit post antiquos ꝙ nõ: q: ẽ facta missio ex cã necessaria: ut se-
queret̃ suũ: id nõ dꝫ sibi afferre p̃iudiciũ: sed utilitatẽ. l. aliã. j.
de noua. ¶ Pro hoc adducit tex. i. l. si pprietarius. i p̃n. s̃. de
dã. infe. ubi q possedit antea ut usufructuari⁹ si p̃stitit cautiõeꝫ
dãni ifecti p ista re: eo q: pprietarius non cauit iterpellat⁹ a vi
cino dicit̃ ꝙ põt retinere istã reꝫ eodeꝫ iure quo assignata fuis-
set uicino petẽti cautionẽ dãni infecti nisi eã p̃stitisset vt usufru
ctuarius. vñ ɔcurrit ibi cã pos. ex iure usufructus. item ex cã de
tentationis quã fuisset vicinus consecut⁹. istud idem tenet bar
to. in. l. si finita. §. iulianus. in. vij. col. ꝟ. pone ꝙ ipse. s̃. de dã.
infec. ¶ Iuxta istã partem dicit Rapha. cu. ħ se habere dubi-
tationẽ circa litteram de qua dicit se nunquã fuisse claruꝫ. vult
tex. ꝙ potest ɔcurrere precarium ⁊ ɔductio quãdo actũ est ꝙ
in rogante nõ trãsferat̃ pos. ut ħ: in ꝟ. ideꝫ põpo. ⁊ dicit aut ñ
intelligim⁹ iurisconsultũ. aut iurisconsult⁹ vr̃ errasse: q: iste due
cãe vident̃ oĩno ad inuicẽ repugnantes: ẽt si non trãsfert̃ pos.
pꝫ ɔductor iuito locatore põt retinere fũdũ ⁊ sibi p̃stãda ẽ pa
tientia de utenda ⁊ fruenda re. l. ex conducto. in p̃n. s̃. loca. sꝫ
precariũ est contrarie nature: q: non potest ɔ̃ uolũtatẽ dñi con
cedẽtis retinere: ut dixi in euidentialib⁹ per. l. i. de preca. q: ad
libitũ concedentis reuocatur. Preterea subdit precarium est
qñ in determinatũ usum cõcessio facta est ut dixi in euidentia
libus. ⁊ no. in. d. l. cõmodato. §. sicut. ⁊ in. d. l. i. sed locatio et
ɔductio fit ad certũ tp̃s. l. item q̃ritur. §. q impleto. s̃. loc. quo
p̃t stare ꝙ habeat ad certũ tp̃s ⁊ ad indeterminatum tempus
dicit non posse rñderi nisi diceremus ꝙ scd̃a cã non vꝫ: nisi ad
exceptionẽ p̃me. tñ dicit cogitabitis. ¶ Ro. ħ facit mẽtionẽ de
ꝟbis Rapha. ⁊ dicit ꝙ q̃uis Rapha. non rñdeat: tu potes rñ
dere ꝙ scd̃a ẽ executio p̃me. ita dicit ro. ¶ Meo iudicio nõ vi
detur ꝙ sit nulla repugnãtia: sed ambo stare pñt: ut ħ. ⁊ l. nõ
solũ. §. fi. j. ti. i. ꝙ nõ sit r̃pugnãtia: pꝫ: q: si tibi locaui fũdũ ad
certũ tp̃s. deinde ɔcedo tibi precario ad ideterminatũ tp̃s cõ
patiũt̃ se ad inuicẽ. ⁊ una affert maiorẽ vtilitatẽ q̃ alia. pone p
fecto ɔ̃ctu locationis: ⁊ ɔcesso p̃cario iste reuocat p̃cariũ. nã re
tinet fundũ ex ɔ̃ctu locationis q̃ firma manet: uel eɔ̃. citius est
finitũ tp̃s locationis ⁊ nondũ finitũ p̃cariũ affert p̃cariũ utili-
tatẽ: q: p̃t retinere rẽ ex ɔ̃ctu p̃carij ꝙ al's non posset. ¶ Uñ si
mul stat donec supueĩat cã repugnãtie ꝙ ẽ si reuocat: q: tũc ẽ
repugnãtia ⁊ non ɔpatiũt̃ se: ⁊ finita erit cã p̃carij: ⁊ durat cã
ɔductõis: ⁊ sic magna ẽ utilitas ꝙ uterqꝫ ɔ̃ctus ualeat. ¶ Ex
eo. tex. i ꝟ. põp. no. aliõ eẽ stare i pos. ⁊ aliõ possidere: ⁊ id aliõ

est stare in studio. z aliud studere sicut aliud ē stare i lecto. z aliud dormire. z ad h cõiter alle. ¶ In ɔ. si qs ɔduxerit no. q p 2m actū ita demū tollit pmus sibi ɔri⁹ si scdus act⁹ fuit valid⁹. sec⁹ si iualidus⁹ ut h. z. l. si iure. j. d le. iij. z sic tā i ultimis voluntatibus. vt ibi p 2m testm̄ tollit pmū. si bz vz sicut h i ɔscrib⁹. z notat i. l. certi ɔditõ. §. qm̄. ff. si cer. pe. z i. l. i. ff. d nona. p bar. i. l. si transferā. j. de adi. le. ¶ Hoc tamē sane intelligatis vez si illo 2o actu expssa fieret adēptio pmi z reuocatio. qm̄ tūc et p 2m actū nullū itelligat reuocat⁹ pmus actus valid⁹. l. planela. i. i pn. ff. d le. i. z. d. l. i. z. l. si trāsferā. ¶ Plus q etiā qñ qz p 2m actū nullū nõ ɔtinētē expssaz reuocatiõez pmi itelligit derogatū pmo. l. cū dñs. §. fi. z ibi p bar. ff. de pecu. le. z i. l. legatū sub ɔditiõe. §. i. ff. d adi. le. nā dicit ibi tex. q si testōr legauit oēs suos cuidā. demū ɔstāte mrimonio donauit vxori vnū ex seruis legatis. iste su⁹ q̄uis dōatio sit nulla itelligit reuocatus z adempt⁹ pmo legatario. vñ vt itelligit d generali legato valido adēpta vna spē nõ refert an scdus act⁹ sit nullus vl nõ d. l. legatū. z. d. §. fi. qd nota tu ad supplēdū distinctiõez traditā p bar. i. d. l. si iure. d le. iij. vbi q̄tū ad h vr diminute locut⁹.

9 ¶ Itē no. q ɔductō vno nūmo fcā ñ vz. ut dicā cū gl. ¶ Ultimo no. ex fi. q dnoiatio pcij ñ fac ɔctū cēseri nõ eē ɔctū locatōnis. sz vēditiõis. qz ēt denoiatio pcij ɔuenire põt ɔctui locationis ita habetis tex. notādū h i fi. ¶ Et facit ad. q. notabilē. publicāi seu daciarij[b] acceperūt a camera cõis bononie dacia seu gabellā p precio. c. vtz dicat ɔct⁹ locatōis an vēditiõis si venditõis nõ est faciēda remissio lz dānū sentiāt ex certis īpedimētis. l. nec ēptio. ff. de ɔhē. ēp. sec⁹ si sit ɔct⁹ locatõis qz si pp casum fortuitū senserūt dānū maximū remittit pciū. l. si merces. §. vis maior. ff. loca. l. lz. C. e. ti. an iudicet ɔctus locatiõis seu vēditionis remittit se h bar. ad nota. p se i. l. cotē. §. q maxio. ff. de publica. z pleni⁹ p eūdē in disputatõe incipiēte. publicanus qdā p eundē i. l. i. p ibi no. in gl. de iur. ēphi. z ibi p sal. p bar. i. l. §. i. i fi. j. de supficie. p bal. i. l. si ea le. C. d vsu. z i. d. l. lz. i. iij. iiij. z. v. q. C. loca. p pe. de anc. z imo. i. c. pp sterilitatē. ad fi. de loca. p pau. d ca. in. l. i. iūcta. l. ij. §. adeo. ff. locati.

¶ In dubio vbi fit mētio de pcio itelligit eē ɔct⁹ emptiõis. z 10 itelligit de ēptiõe. vt. l. fi. C. de pdi. curia. li. x. z pleni⁹ p bar. in. d. sua disputatiõe vbi ēt allegat. d. l. fi. ¶ Glo. sup ɔ. nouissime. ar. de. l. iij. §. ex plurib⁹. ff. e. vbi ex plurimis causis põt qs possidere cur ergo nõ h põt qs rē habere ex cā ɔductiõis z pcarij. z dicit q tex. ibi loqt in causis nõ ɔrijs h loqt qñ sūt ɔrie qz ex vno cāu agebat vt possideret vt ex pcario. ex alio agebat vt nõ possideret vt ex ɔducto. z sbdit glo. q ɔductor ēt aliqñ possidet vt si ē ɔductor ad longū tps possidet naturalr h ē gl. no. z ibi dixi i. §. ex ɔrio. i. l. iij. ff. e. vbi allegaui aliā i. l. si vt certo. §. si duob⁹ vehiculū ff. cõmo. q idē tz qz in talē trāsfert utile dñiū. vt. l. i. i fi. cū duab⁹ sequētib⁹. ff. si ag. vec. l. i. §. qd āt ait j. de supficie. nõ mix si trāsfert sicut in ēphyteota: vt. d. §. ex ɔrio. ¶ Qd āt dicat nõ modicū tps no. p gl. i. d. l. i. i fi. z i. l. ij. ff. si ag. vec. z in. d. §. q āt. z i le. i. d re. eccle. nõ alie. cū ɔcor. plurib⁹. ¶ Gl. pe. ar. de. l. si vsufruct⁹. ff. d iur. do. vbi ɔductio facta vno nūmo valet. h vr ɔriū. z dicit q illud ibi operat necessitas: qz ibi dat⁹ ē vsufruct⁹ in dote p muliere marito ab extneo so. ma. z dos restituēda ē mulieri: z de natura vsufruct⁹ ē q nõ possit in aliū trāsferri nisi i pprietariū. z si fit nõ valet. vñ qz nõ põt dos ibi restitui fuit itroduct⁹ mod⁹ ex cā necessaria vt i muliere vtilitas trāsferat vsufruct⁹ vt vno nūmo ɔduceret singulo āno ab hrdib⁹ viri. vel scdo dicit glo res ibi erat velut digna tāta mercede z nõ digna maiori mercede. ¶ Sed ɔ pdicta arg. locatio fieri dz p pecunia numerāda. l. i. §. si qs seruū. ff. depo. fi. sed vn⁹ nūm⁹ nõ dr numer⁹: sed pn. numeri. ergo nõ vr q valeat locatio facta vno nūmo. pter hoc rege. recessit a pmis solutiõibus. z dicit q ualeat talis locatio ut ɔctus inominat⁹. z q dr hic nõ ualere locationē factā vno nūmo intelligit. i. tāq̄ locatio: sed ualet tanq̄ ɔctus inomiatus. ¶ Uel q hic dr q locatio si est facta vno nūmo ē nulla. vez ē qñ locatio pcessit z secutū est precariū: qz pter precarium secutum locatio est nulla sed pcedēte precario si sequat locatio vno nūmo ualet locatio ut contractus innominatus. ¶ Sed glo. istā opi. reprehendit ita qz cõtractus inominat⁹ nõ põt eē nisi qñ saltē tacite ita agit: sed hic fuit actū ut esset cõtractus locatiõis: iõ nõ põt valere in vim ɔtractus inomiati. legā glo. ¶ Bar. post antiquos dicit roge. per rõnez quā adducit nõ debz moueri ad reprehendendū glo. s. q sub pecunia numerata fieri dz locatio z q vnus ē pncipiū nūeri zc. nam hic doc. dicūt non bonam rõnem: qz licz vnus nõ sit numerus: sed principiū numeri. tñ de eo debz iudicari ut de numero. l. nõ id minus. C. de here. insti. l. nõ facile. §. affinitatis. ff. de gradibus. l. marit⁹ C. de pcu. l. sed z he. in pn. eo. titu. nā uxor z marit⁹ non sūt affines: sed prin. affinitatis. tamē si maritus instituit uxorem ut affinē ei debet hereditas. itē affinis potest agere p affine. d. l. sed z he. q z maritus põt qz de eis iudicat ut de affinibus q̄uis sit pncipium affinitatis. iudicat ergo de pncipio numeri sicut de numero. ¶ Preterea si esset bona rõ sequeret q si ego dico loco tibi rem p vua libra grossa que ualet quinquaginta ducatos uel pro vno ducato nõ ualerent q est absurdum dicere: qz tex. noster dicit q p uno nūmo paruo nõ ualet nõ alter dicit. ¶ Nec tex. in. d. §. si quis seruus. dicit q debet fieri in pecunia numerata locatio sed dicit p pecunia. vnde roge. nõ bona fuit ratione motus ad dicendū nõ bñ fuisse rñ

11 sum ad. l. si usufructus. ¶ Subdit Bar. q inq̄tum glo. dicit q nõ ualet iste ɔtractus ut innominatus: qz id oportet saltem agi tacite zc. bar. dicit q gl. nõ bene dicit qz vbi non apparet aliud esse actum a cõtractibus satis est q dicat cedere in ɔctū inoiatū: et tacite uidet actū q sit ɔctus inoiat⁹. l. i. ij. z. iij. ff. de pscrip. ɔ. tñ sustinēdo rõnem gl. põt dici uez q qñ nõ appet q ɔhētes uoluerint ɔctū cadere in specificū ɔctū tūc vz ut ɔct⁹ inoiat⁹. sz ubi appz q ɔhētes uoluerūt cadere i specificū ɔctū tūc ñ vz ut inoiat⁹ qz de natura ɔctuū ē q si nõ vz ut agit nõ vz ēt ut ualere põt. l. i. §. eū q. ff. de ɔsti. pe. l. i. §. si qs ita. j. d ɔb. ob. sed hic uoluerunt ɔtrahentes eadē in locatione non in ɔtractu innominato: ideo non trāsibit in contractū inomiatū isto casu. ¶ Pretera dicebat bar. q ɔ roge. est tex. q dicit q h tex. dz intelligi qñ locatio uno nūmo pcessit z sequtur pcariū: qz tūc locatio ē nulla. ita dicit tex. nostrū itelligi. sec⁹ si econtra: ut supra dixi. dicit bar. male dicit: qz iurisconsultus uoluit q distinctio supra data. s. q ultima deroget pōribus pcedit qñ ultima cā ē ualida: z sic esset intellectus roge. ɔ tex. ¶ Et pterea uidet residere Bar. cū opi. glo. q locatio facti uno nūmo regulariter nõ ualet nisi qñ est facta ex cā necessaria uel res non est digna maiori mercede. z nõ pt tāsire i ɔctū inoiatuz qz ptes uoluerūt ualere ut ɔctuz locationis. ¶ Et ɔ eū vr facere. l. insulā. ff. de pscrip. ɔ. ubi si uēdo tibi insulā p isto libro vr contrahētes istū ɔtractum uelle ualere ut emptionē. z tñ dicit inominat⁹ p quo dat pscrip. ɔbis. cur ergo non ita est dicendū in pposito si dico loco tibi fundū p uno nūmo: lz utar uerbo loco z non põt ualere ut locatio cur non trahit. acsi dixissem ɔcedo tibi p uno nūmo ut sic ualeat in uim ɔctus inomiati. ¶ Potest rñderi q ibi ɔba erant generalia ut uerbum uēditio. q ad oēs ɔtractus trahi pt. l. statuliberis. ad fi. ff. de sta. libe. ubi appellatõe uēditionis oēs ɔc⁹ ɔtinēt. ¶ Sed non est bona rñsio. ad. l. si olei. C. loca. ubi loqtur pprie in ɔbo loco z tñ ualet ɔtractus in uim ɔtractus innoiati. Unde si uolumus Bar. defendere opoztet q oĩno de mete ɔtrahentiū appareat q uelint q solū ualeat ut locatio z non ut ɔtract⁹ inoiatus. uel aliter pt rñderi:

12 ut. j. dicet referēdo bal. ¶ Bal. alium casum tetigit s. in. l. usufructū. ff. sol. ma. ubi ēt bart. aliqd tetigit d hac questione. z ēt Bal. in. d. l. si qs ɔduxerit. i repor tatis antiqs. ff. loca. z in rubrica. C. de iure empbyt. z dixit q si queritur an ualeat ɔcessio z locatio fcā i emphyteosi p uno nūmo dz rñderi q sic qm̄ cū ille

a ¶ Inualidus adde vt p frā. de are. ɔsi. xxij.

b ¶ Daciarii. d hac qõne vide p pe. de ancha. ɔsilio. cccciiij. z ɔsi. ccccvj.

nummus soluat in signum recognitionis dñij z nõ pncipalr p fructib⁹: sed fruct⁹ spectāt ad embhyteotā nõ p illo nūmo: sed p suo dñio debem⁹ dicere talē locationē factā valere queadmodū dicit ipse ē i. d. l. si vsufruct⁹. §. sol. ma. quia in dicta. l. si vsufruct⁹. fructus debēt spectare solū ma. ad mulierē ex natura pcedentis 𝔷ct⁹. l. de diuisiōe. l. diuortio. in pn. sol. ma. z debēt redire ad mulierē. hec est rō q̄re i. d. l. si vsufruct⁹. valet locatio vno nūmo: q: fruct⁹ debēt spectare ad mlierē. sic i 𝔷ctu ēphyteotico fruct⁹ oio spectaſ debēt ad emphyteotā rōne dñij. q 𝔷ct⁹ emphyteoticus quō celebreſ z 𝔷haſ. no. i glo. i. c. potuit. de loc. z ponit bar. i. l. i. C. de iure emphy. nā sit h mō. do tibi. cc. aureos: z tu das mihi fūdū q vȝ. cccc. aut mille, p me z descēdētibus meis: z pmitto singlis ānis tibi soluere vnū nūmū i signū recognitiōis p illis. cc. ducatis z vtili dñio. nā debēt fruct⁹ ad me ptinere: sȝ nūmū soluo i signū dñij. Modo ad ppositū i. d. l. si vsufruct⁹. fruct⁹ debēt spectare ad mlierē. alia dō cā q̄ ex illo nūmo sol. ma. merito valet locatio vno nūmo z fuit subtilis cogitatio bal. Licȝ ang. in. §. q: ꝟo. el i. i auč. de nō alie. col. ij. videaſ 𝔷riuȝ dicere vbi dixit q locatio i emphyteosiȝ vno nūmo facta nō tȝ. alle. illū tex. h dciū pōt pcedere z 𝔷cordari cū bal. s. q si simplr loco tibi rē in ēphyteosiȝ p vno nūmo: z non dedisti mihi aliq̄ q̄titatē: q: z isto mō pōt fieri 𝔷cessio rei i empbyteosiȝ absq: eo q i pn. mihi aliqd des vt no. p spe. i ti. de loc. §. nūc aliq̄. ꝟ. iiij. q. §. adeo. isti. loc. vř reqrere ad 𝔷ct⁹ ēphyteotici essentiā q retineaſ p 𝔷ductiōeȝ ppetuo donec pēsionē soluerit: et nō reqrit aliqd dare i pn. z ita cy. in. d. l. i. C. de iure emphy. lȝ ita fieri possit vt dixi: tū vtroq: mō fieri pt. vñ si ē fact⁹ nō dato pcio ab initio. sȝ solū sub pmissione vni⁹ nūmi: z tūc nō vȝ p tex. nřm: q: cessat tūc rō tradita p bal. s. q: nō debēt ptinere fruct⁹ ad ēphyteotā rōne vni⁹ nūmi. Cy. i auč. q rē. i si. C. d sac. san. eccle. i h articulo dicit 𝔷cessionē factā i ēphyteosim ab eccl'ia sub vno nūmo nō valere: q: dȝ suari forma tradita. i. d. §. q: ꝟo. i auč. d nō alie. Sȝ ang. dic i. d. §. q: ꝟo. z in ecclia. z i puato h pcedere nō tū fac mētionē de cy. ¶ Et subdit ang. in. d. §. q: ꝟo. q locatio i emphyteosiȝ fcā vno nūmo nō tȝ qñ apparet q ptes voluerūt eē locationē. sec⁹ si nō apparet: q: tūc vȝ 𝔷ct⁹ donationis. z sic dicit pbari in. d. l. siqs 𝔷duxerit. s. loc. ¶ Bar. aūt hic si bñ inspiciunſ ꝟba sua videſ dicere q nō vȝ in vim donatiōis: sed in viȝ 𝔷ctus inominati qñ nō appet 𝔷hētes voluisse 𝔷ctū locatiōis eē: z p bar. facit. l. si gratuitam. in pn. s. de pscrip. ꝟ. qñ nō appet an pcariū an cōmodatuȝ sit: vȝ 𝔷cessio in viȝ 𝔷ct⁹ inoiati. itelligi ergo dȝ. d. l. siqs cōduxerit. qñ apparet q fuit 𝔷ct⁹ fact⁹ aio donādi reliquū pciū 𝔷ueniēs fructui z locatiōi: sed si nō appaȝ dicit esse 𝔷ctus inomiatus. bal. ēt isti. de testa. in pn. in. iiij. col. dicit q p glo. ibi positā in pn. illi⁹ ti. i ꝟ. libripēde. colligi pōt q vbicūq: de volūtate ptiū estimato: assumpt⁹ estimasſ rē aliquā nō eē dignā maiori mercede q̄ vno denario vȝ locatio vel uēditio fcā vno nūmo: q: a pari pcedūt locatio z uenditio. l. i. z ij. s. loc. ita dicit ipse se itelligere ibi glo. dū facit mētionē de antiquo genere testādi: qō libripēde denominabaſ. nā eligebaſ estimato: q estimabat oia bona p vno denario z oia bona vēdebat z dabat illi p vno nūmo: z q: estimato: assūptus de volūtate ptiū

17 ita estimauit ualet. ¶ Et eēt notabilis cautela p quā posset semp valere locationē factā vno nūmo: putarem tñ q vbi apparet ꝟe uel psumptiue in fraudē legis dictā estimationē fuisse factam nō valere. iuxta. l. 𝔷tra. z. l. fraus. s. de legi. de isto articulo ēt vide cy. i l. ij. i pn. i. v. q. s. si cer. pe. z ibi vř tenere q gl. h vult aliqd ēt no. bar. in. l. nō iō minus. C. de here. instit. ¶ Cy. hic fuit in noua opi. circa istū articulū z circa intellectū huius. l. dicit enim q locatio facta vno nūmo ualere dȝ i viȝ pcarij z tāq̄ pcariū seu 𝔷cessio fcā pcario q qdē pcariū hȝ eū dř z donatio z 𝔷ct⁹ inoiat⁹: q: dř 𝔷ct⁹ inoiat⁹ z donatio alle. l. i. z. l. i. hrdē. j. d pca. z. l. si gratuitā. i pn. s. de pscrip. ꝟ. z. l. donatiōes in cōcubinā. §. species. s. d dona. z hoc mō dicit ipse itelligere tex. in. l. si qs 𝔷duxerit. s. loca. dū dicit habet instar donationis: idest precarij: quia est precariū z precarium dicitur donatio: z ēt dicitur cōtractus innominatus. ¶ Nec ob. dicit ipse tex. noster qui dicit q est nulla hec locatio quia dicit dicam quid censeo tu postea quid uis dices. z dicit intelligo q sunt duo precaria vnū factum sine aliquo nūmo gratis simpliciter. aliud factum vno nūmo. z hoc est q dixi appellari precariū. modo debet intelligi q precessit primo precarium sine nūmo factū postea secuta ē locatio vno nūmo facta q̄ appello precariū. fateo: q p scōm nō derogaſ pmo: q: q pmittit pmo totū postea partē p pmissionē ptis nō derogaſ toto. vnde in pposito hoc pcariū pmū 𝔷tinet plus: q: est factum sine nūmo. scōm continet minus: q: opo:tet te soluere nūmuȝ vnū vnde si sunt due stipulationes uel cōtractus p quos primo pmittiſ totū p scōm pars. p scōm nō derogaſ pmo. d. l. q usufructū. j. de ꝟbo. ob. ¶ Nec sua ꝟba mihi nō placēt. pmo cū dicit q precariū est contractus inominatus uidetur tenere cū rō ge. q dicit q ualet in uim contractus inominati. hȝ eni specificū nomē z elegās: ut no. glo. in rub. C. de rer. pmu. ut ēptio uēditio locatio z 𝔷ductio q sūt 𝔷ct⁹ inoiati: sȝ pmutatio nō hȝ specificū nomē: q: 𝔷uenit emptiōi locationi z alijs 𝔷ctib⁹: ergo appellaſ 𝔷ct⁹ innoiatus. ¶ Preterea q nō sit cōtract⁹ innominat⁹ pbaſ in. d. l. gratuitā. z ibi glo. expsse vult q qñ ego concedo habitationem gratuitam dicatur contractus innominatus quando nō apparet q uolui precario vel cōmodato concedere: aľs nō. ¶ Nec etiam dicitur precarium proprie donatio. l. i. ff. de preca. que expresse hoc vult z ibi poniſ dňia inter donationē z istam 𝔷cessionem. vñ nō bñ dicit precarium esse donationeȝ z 𝔷ctū innomiatū. ¶ Preterea donatio est cōtractus nominat⁹. l. aristo. in pn. de dona. z sic nō potest eē q precariū sit 𝔷ctus inomiatus z donatio. ¶ Nō ob. itellectus dat⁹ ad tex. nostrū: q: rñsio sua non est bona: q: hic tex. se fundat: q: cum 𝔷cessio sequens est nulla non derogaſ pme 𝔷cessioni: sed si locatio uno nūmo facta ualeret ut donatio uel ut inominatus 𝔷ctus nō esset uer. dicere q sit nulla. vñ nō haberet locum ratio tex. hic. ¶ Non ob. d. l. siqs 𝔷duxerit: q: bar. hic dicit q ualet ibi in uim donationis: q: tunc apparet contrahentes uoluisse donare. Remanet ergo cōclusio q substineſ opi. z doctrina Bar. hic. in vno tamen est dubitabilis: q: Bar. hic dicit: ideo nō ualet talis donatio z locatio facta vno nūmo in uim contractus innominati: q: nō apparet partes uoluisse facere contractū inominatū: sed nominatum. s. locationis. z habet locū regula q si actus nō valet ut agiſ: nec ualet ut ualere pōt. l. i. §. eum qui. de consti. pe. ¶ Dixi contra hoc facere. l. si olei. cū glo. C. loca. nam si loco fundū p decē co:bibus frumēti aut p decē pōdo olei. tex. ibi vult z glo. q nō sit locatio qa in locatione reqriſ interuenire pecuniā. l. i. §. siqs seruum. s. d posi. z. l. naturalis. §. i. s. de pscrip. ꝟ. ergo est contractus inominatus. z tū 𝔷hentes dixerūt loco tibi fundū p que ꝟba apparet 𝔷hētes facere uoluisse 𝔷ctum in vim locationis non in vim 𝔷ctus inominati: ergo non dȝ ualere in uim 𝔷ctus inomiati secunduȝ q sentit bar. hic. nunq̄ fui bene clarus: vt bar. sustinetur nisi ut heri dixi. bar. intelligaſ qñ apparet p mērē 𝔷hentiū fuisse 𝔷ctū valere in uim contract⁹ locationis z nō in uim 𝔷ct⁹ inomiati: q: tūc clara res est z apta: sȝ ubi locatio est facta simpliciter per ꝟbū loco tibi vno nūmo: tūc ꝟba ipropiant z ad alium 𝔷ctum trahunſ: puta ad inominatū p. d. l. si olei. z. l. insulam. de prescrip. ꝟ. z. l. si vno. in pn. ff. loca. nam valere debȝ talis locatio in uim 𝔷ctus innominati: q: Bar. fateſ q ubi nō 𝔷staret q partes uoluerunt contractum ualere in uim locationis ualet in uim contractus inominati: z tūc sustinet opi. rog. vnde oportet itelligi bar. ut dixi. aut est necesse q dicamus q bar. nō bene respondet z nō bñ dicat per. d. l. si olei. z. d. l. illam. ¶ Item ingrtum retuli Ange. heri in. §. q: ꝟo. in auč. de non alie. dicere q ubi fcā fuit 𝔷cessio vno nūmo z non fuit dictum loco q dicitur donatio p. l. si qs 𝔷duxerit. s. loca. Bar.

hic si bene inspiciatur videtur intelligere q valet in vim 9ctus innominati: quia non potest dici q partes voluerint q sit con tractus locationis. ¶ Nõ ob. d. l. si qs 9duxerit. q: ibi apparet ptes velle facere cõtractũ donatiõis: 7 q dicit Bar. põt pcede re qñ in casu pposito 9cedo tibi fundũ vt soluas vnũ nũmuz q: rõne adiecti nũmi trãsit in vim 9tractus inominati: sed vbi nõ esset adiectio nũmi: sed diceret 9cedo tibi fundũ tũc vbuz 9cedo saperet donationẽ: 7 tũc starẽ cũ Ang. q tñ dicit q qñ ẽ adiectũ vno nũmo tũc Bar. melius dixit vt dixi: 7 q verbũ cõ cedo sapiat donationẽ pbat p. l. phibere. §. plane. ĩ. q vi aut clam. 7. l. fi. in pn. 7 ibi doc. 7 Jo. de imo. ff. de dona. 7 no. glo. 7 Bar. in. l. vxori. §. fi. de le. iij. 7 no. Bal. in. l. cũ vir. C. de fi deicõ. 7 in. c. ticius filios. in ti. si de feu. fue. contro. inter do. 7 agna. 7 in. l. benignius. ff. de legi. Saly. in. l. si donatione. C. de colla. pulchre per abba. in. c. cũ venerabilis. de excep. cũ suis 9cor. dixi 7 scripsi alijs locis. ¶ Glo. in vsi. vero precio. querit quomodo intelligitur tex. dum dicit vero: an sit cõiunctio ad uersatiua: an sit nomen: 7 dicit q potest capi vtroqz modo: vz vero precio idest iusto: 7 sic est nomen: vel potest capi pro con iunctione.

Iuste. Auctoritas snie facit quẽ iuste possideri h. d. ¶ Casus talis est. Tici⁹ fuit imissus 7 inductus ĩ pos. alicuius rei auctoritate iudicis vt q: p executione snie fuit immissus in rem sicut iudex iudicauit: an dicaf iniusto vel iusto ti. possidere: 7 sic si est facta executio 9 vez dñz dicaf hre vez dñiuz si 9 nõ vez dominium dicaf habere causam prescribendi: 7 dicit q sic: quia iuste possidet q auctore pretore possidet. hic est casus. ¶ Ex isto textu nota q dicitur habere titulum iustum ille qui habet tituluz iussu iudicis 7 sic missus auctoritate iudicis in pos. dicitur habere iustũ titulũ in tantũ q si ille contra quem facta erat ĩmissio erat dominus ille sit dominus quando pro executione sentẽtie diffinitiue facta est ista immissio: vt quia declaratum fuit illum teneri ad restitutionem rei tanquam mihi debite vel ad me pertinentis iure dominij: si ille fuit dominus transfertur in me vsucapiendi conditio. l. pomponius. §. iussu. ĩ. eo. l. pretoris. ĩ pn cipio. ff. de damno infec. l. si finita. §. iulianus. eo. ti. vbi pbaf idem esse quãdo quis missus est in pos. ex secundo decreto: qa nõ cauebas mihi de damno infecto vt tenebaris: vt q: missus fui in pos. edium ruinosarum ex pmo decreto. deinde ex secũdo 7 mihi sunt adiudicate edes ille. nam efficior dominus si ille erat dominus. alias mihi acquiritur vsucapiendi conditio. ¶ Ubi autem facta est immissio in pos. ex primo decreto ĩmissus nec efficitur dominus nec acquirit causam vsucapiendi vel prescribendi: quia dicitur custos nõ possessor. vidistis in. l. iij. §. genera. ff. eo. 7. ff. l. proxima. ¶ Et istud verum est quan do qs missus ẽ ex primo decreto in actione personali: quia tunc ẽ nudus detentator 7 custos: sed si in actione reali est missus ex pmo decreto dicitur possidere. l. si quis emptionis. §. sed si qs C. de pscrip. xxx. ãno. 7 dixi in. d. §. genera. an talis ĩmissus cũ possideat dicaf ĩcipere posse vsucapere vel pscribere añq mittatur ex scdo decreto. hec. q. fuit facta per glo. in. l. ij. §. fin. C. vbi in rem ac. in. c. pastoralis. §. fi. de offi. ordi. vbi tenet q incipit pscibere 7 pficit p. x. ãnos inter pñtes 7. xx. iter absentes. 7 sequif has glo. Guil. de cu. 7 Jaco. de bu. in. d. l. ij. ¶ Sed Cy. Bar. 7 magis cõiter doc. in. l. ij. 7 Spe. 7 Jo. an. in tit. de pmo 7 scdo decreto. §. iam de effectu. v. sed nunqd iste immissus. 7 v. qdiu. 7 Jmo. in. l. si finita. §. si plures. in. ix. colũ. de dã. infec. 7 Bal. in auc. ei qui. in antepenul col. C. de bo. auc. iud. pos. 7 Saly. ibi. xiiij. q. 7 Anto. de but. in. c. quoniam frequenter. §. quod si super. vt lit. non conte. videntur expresse tenere contrarium. s. q non prescribat maxime ea rõne: q: intẽtio iudicis mittentis ex primo in reali nõ fuit transferri dominiũ quia ex pmo decreto nõ transferf regulariter dominium: vt. d. §. sed 7 si quis. patet quia salua manet questo proprietatis etiã post annum: ergo nec vsucapiendi conditio transfertur que a pari pcedũt. l. clauibus. ff. de contrahen. emp. Nisi dicit bar. 7 alij in dictis locis occasione alterius precedẽtis tituli iste immissus diceret se pscripsisse si quẽ titulũ pus habuit in re ista añq mitteref: sed ex sola ĩmissione ex pmo ẽt ĩ tali nõ trãsferf vsucapiẽdi 9ditio. ¶ Ex isto notabili ẽt colligif q ex ista lra dicit

Pau. de ca. in lectura paduana ĩferri ad. q. in q ipse ita de facto respondit statutũ vt est bononie dispo nit q puniaf certa pena ille qui apprehẽdit pos. rei hereditarie iacẽte hrditate nisi sit hrs cui delata sit hrditas aliqs q nõ erat hrs nec ei delata erat hrditas tanq creditor hereditarius fuit auctoritate iudi cis imissus in pos. rerum hereditariarũ p consequendo creditũ suũ iacẽte hrditate: an debeat puniri pena dicti statuti: 7 dicit se dixisse q nõ: q: statutũ dz intelligi q ingredif possessionẽ seu eã apprehẽderit ppria auctoritate. nõ autem de illo q auctoritate iudicis ingredif per istã. l. ¶ Et si quis diceret nisi intelligamus illũ etiã puniri videf quasi superuacuuz statutũ qñ ppria auctoritate nõ potest quis sibi ius dicere. l. extat. ff. quod me. cau. l. si quis in tantam. C. vnde vi. ¶ Potestis replicare multi sunt casus in qbus ppria auctoritate potest quis sibi ius dicere vt qñ ita ex pacto est. l. creditores. C. de pigno. 7 in casibus notatis. 7 in. l. nullus. C. de iude. cũ simi. ita q statutũ istud debz iterpretari sm iuris dispõnez qñ ingredior ppria auctoritate 7 nõ auctoritate ptoris p l. nraz. ¶ Glo. vnica in vbo auctore. ar. de. l. fi. C. si p vim vel alio mõ. 7 de. l. meminerint. C. vñ vi. vbi habef q qs nõ dz ĩgredi fundũ auctoritate iudicis: nisi parte citata: al's nullum ius tribuit ingredienti: immo cadit a iure suo ingressus si quod habuit. vnde nõ possidet iuste qui possidet auctore pretore. gl. dicit tex. hic intelligi quando rite fuit interpositũ decretũ iudicis debentis intrare pos. i. citata pte: q: tũc tale decretũ facit quẽ iustũ possessorẽ. al's nõ: vt i. ll. 9rijs. ¶ Et ĩtelligit gl. rite. i. solẽniter. nõ dico recte idest si nõ est ex iusta cã: vt q: tãq creditor vult mitti in pos. 9tumacis: qñuis cã crediti nõ sit vra h nõ nocet satis est q ritus idest solẽnitas fuerit seruata. vnde licet actus iudicis sit contra ius litigatoris: vt qa nõ erat creditor: nihilominus valet decretũ iudicis 7 talis iuste possidet. l. i. §. item cum contra sacras. ĩ. que sen. sine appel. rescin. l. ij. C. qñ puoca. l. cũ puta rẽ. ff. fa. her. ¶ Extra glo. no. differentiã ĩter dictionẽ rite 7 dictionẽ recte. q: dictio rite denotat solẽnitatẽ ordinis iudiciarij. dictio recte denotat iusticiaz q iuste tibi debebatur vel nõ: an ius habeat vel non quo ad merita cause quo ad factum pncipale. similẽ glo. habetis in. l. ij. ff. de inoffi. testa. 7 in. l. iij. in pn. ff. de libe. 7 post. 7 in. l. nõ putauit. §. nõ quis. de 9ta. 7 ibi Bar. lz qñqz diuersimode capiaf 7 equoce: vz vna dictio p alia: vt in. l. lecta. in v. pba. 7 ibi no. ff. si cer. peta. habetis ẽt de hoc glo. in. l. non dubium. in versicu. recte. C. de repu. habetis etiam tex. in. l. ij. ff. de iniusf. testa. per Bar. 7 omnes in. d. l. lecta. p Ange. in. l. ij. §. i. ff. de edi. edic. per Bal. in. d. l. iij. in pn. ff. de libe. 7 posthu. 7 p Ang. in. d. l. ij. de inoffi. test. ¶ Per hoc dicit Bar. in. d. l. lecta. si cer. pe. cõmissum erat cõsultori electo a ptibus vt cõsuleret an captura eẽt recte facta 9suluit q nõ valuit q: erat fcã tpe incõgruo. s. tpe feriato dicit Bar. cõsiliũ fuit extra mandatũ: q: debuit cognoscere an esset recte captus. i. p vero debito. an nõ. nõ aũt an solẽniter. i. rite: 7 illud dictũ doc. cõiter approbãt: lz Bar. 9tra ĩ. d. l. lecta. ibi sustineo Bar. 7 transeo cum eo ibi videte. ¶ Secũdo ex glo. habetis q decretũ vel act⁹ iudicis nõ reddif nullũ vel nullus ex falsa cã idest qñuis nõ recte sit ĩterpositũ decretũ vel recte lata sentẽtia quamuis lata sit contra ius litigatorum. ¶ Sed econtra hoc oppo. de. l. cum vero. §. subuentum. ff. de fideicõmis. liber. 7. l. i. §. h vba. ĩ. ne vis fi. ei. 7. l. magis puto. §. pe. ff. de re. eo. 7. l. i. §. si ipuberi. ff. de carbo. edi. vbi decretũ 7 act⁹ iudicis gest⁹ ex cã ñ vra seu falsa nõ vz 7 reddif nullũ. ¶ Guil. de cu. i. l. pe. ff. de iusti. 7 iur. q refert bar. hic dicit q illud qd hic dicif potest esse vez in sententia diffinitiua que lata

a ¶ Unum nũmũ. add an valeat locatio vl emphyteosis facta vno nummo anch. 9sil. vlti. lz sozi. idistincte h teneat q nõ valeat 7 casu quo ei⁹ opi. pcederet limita vt in. d. 9si. 7 d vbo cõcedo an iporttet donationez vide p fran. de are. 9sil. lxxij.

a ¶ Ex falsa cã de h̃ p lud. ro. ꝯsi. ccccliiij. p ancha.ꝯsil.lxx. xij.
b ¶ Nõ reqri- tur. adde lud. ro. ꝯsi. cccccj. ⁊ ꝙ snia scdi d creti sit snia in terlocutoria. voluit ro.ꝯsil. in p̃cedẽti apo stilla allegato ⁊ abbas ꝯsi.xliij. ⁊. lxxxiij.
c ¶ Reuocari. nec interlocu- toria q̃ trahit secũ executõez nisi ptibꝰ volẽ tibꝰ ẜm lud.ro ma.ꝯsi.ccxxvj.

ex iusta cã seu falsa cã regulariter nõ reddit̃ nulla.d. l.cũ putarẽ.fa.her.⁊.d.§.itẽ cũ ꝯtra sacras.nã lʒ sit ꝯtra ius litigatoꝝ ⁊ sic iniusta nõ p hoc est nulla:sed si loqmur in decreto qd̃ interponit̃ ex falsa cã reddit̃ nullũ.d.§.hec vba.⁊.d.§.subuentũ.¶ Bar.h̃ ple- nius q̃ alibi q̃tum ad decretum.⁊ Bar.in.l.si is ad quẽ.de acq.here.videt̃ ꝯcludere ꝙ aut cã erat falsa respectu iuris agentis:q: agenti deficiebat ius:⁊ tũc decretũ ex falsa cã ẽ nullũ.d.§.hec verba. Puta po ne cõpares vt creditor meus in.c.ex cã emptionis et vẽditionis ꝑ p̃cio ꝑducis libellum nõ ꝯpareo.iudex ꝯcedit p̃mũ decretum si cã illa erat falsa:q: nihil tibi debui ex cã emptionis p̃mũ decretũ est nullũ ⁊ p cõ sequẽs scd̃m si ad id ꝑuenit.d.§.hec vba.Sed si nõ deficiebat ius ⁊ iusticia ex parte agentis sed ex parte ꝯuenti seu respectu rei in quã facta est imissio:⁊ tunc nõ est verũ ꝙ decretũ reddat̃ nullũ.puta pone ego fui vere creditor ticij missus sum in pos.talis rei tãq̃ sit ticij:sed in veritate pertinet ad semproniuʒ decre tũ missionis in pos.nõ erit nullũ:imo valet q: ex par- te agentis nõ deficiebat iusticia sed saluũ manet ius illi sempronio ad quẽ res ꝑtinet seu q ius in ea habu it:diuersimode tñ q: aut sũ missus ex primo decreto tm̃.aut ex p̃mo ⁊ secũdo.primo casu potest compare re sempronius ⁊ sũmatim ostendere de iure suo:⁊ re uocari facere imissionẽ.l.a diuo pio.§.si super. de re iudi.Aut cõparet post scd̃m decretũ ⁊ nõ p̃ot sũma- rie petere reuocationẽ imissionis factã ex secũdo de- creto:sed oʒ corã iudice ordinario cõparere ⁊ libellũ offerre in quo dominiũ ⁊ rem vẽdicet ꝯ me.d.l.a di- uo pio.§.si pꝰ aditũ.Simil'r putat feudũ eẽ qñ ẽ fa- cta imissio in actione reali ⁊ actor hʒ ius ⁊ iusticiam. tñ facta fuit imissio de re illa in p̃iudicium alteriꝰ ter- tij qui ius habuit in re:q: si tertiꝰ cõparet añ ãnũ p̃ot docere de iure suo sũmatim ⁊ aduocare rẽ.ar. ad.d. l.siqs emptionis.§.sed ⁊ siqs.post annũ ṽo oʒ eum agere via ordinaria de ꝓprietate ⁊ plene ꝓbare de iu re suo.ar.eo.§.iũcto.d.§.si post additũ. q: in reali lapsus anni operat̃ ꝙ nõ debet qs audiri nisi de pro prietate:⁊ debet ordinarie agere.teneatis mẽti vba Bar.q: videt̃ ampliare.d.§.sed ⁊ siqs.vt ꝙ ibi dici tur.seruet̃ ẽt quo ad tertiũ cõtra quẽ nõ est facta im missio si vult cõparere ⁊ dicere se habere ius in illa re ꝙ est notandum.hec sunt q̃ Bar.hic voluit.¶ An teq̃ ꝓcedã vlterius oʒ videre qd sit decretũ ⁊ qd sit snia.Cy.in.l.placet.in.i.col.C.de peda.iud.⁊ in.l. cũ ꝓponas.in.i.q.C.de bo.auc.iudi.pos.⁊ Bar.in l.nec qcq̃.§.vbi decretũ.circa secundã col.s̃. de of- fi.ꝓconsu.de predictis ponũt ⁊ videt̃ ex vbis eoruʒ colligi hec ꝯclusio ꝙ snia sit dliberatio iudicis facta cum cause cognitione cõtinẽs condẽnationẽ.l. i.j̃.d re iudi.l.si ex stipulatione.C.de senten.⁊ iterlo. om. iudi.Sed decretum iudicis dicit̃ esse deliberatio cõ- tinẽs verbũ certũ iudicis circa condẽnationẽ vel ab- solutionẽ seu absqʒ cõdẽnatione vel absolutione:vt ex p̃mõ decreto:nec condẽnat nec absoluat.idẽ si de cernit istũ esse tutorem.¶ Scd̃o iuxta predicta est vi dendum q: supra dixi ꝙ diffinitiua ex iniusta cã lata valet regulariter.d.§.item cum contra sacras.sed de cretum interpositũ ex falsa causa[a] regulariter nõ :sal ua limitatiõe Bar.vt.s̃.per.d.§.subuentũ.q̃ potest esse ratio differentie inter decretũ ⁊ sniam. Bal.h̃ in additionibus suis dicit ꝙ dr̃ia est q: decretũ iterpo- nit̃ per implorationẽ officij iudicis:vt est gl. magna in.l.si finita.§.iulianus.s̃.de dã.infec.⁊ iudex cuius officium implorat̃ debet equitatem ante oculos ha- bere.l.ꝙ si ephesi.s̃.de eo qd̃ cer.loco.l.vbicũqʒ.s̃. de inter.ac.ergo si deficit iusticia ex parte agentis de ficere etiaʒ videt̃ eqtas quam adhibere debet iudex vñ decretũ est nullũ sʒ snia fert̃ iure actiõis ⁊ ad eaʒ peruenitur cum maiori solennitate ⁊ maturitate.l.ij.

C.de sen.ex peri.reci.ideo nõ ita de facili infringet̃ ipsa sentẽ tia seu reddet̃ nulla sicut ipsum decretum:q: reqrit̃ in scriptis ferri sniam diffinitiuam nõ ita ẽ in decreto:q: nõ reqritur ip̃m ꝓferri in scriptis.¶ Et cũ ista rõne Bal.trãseũt hic Imo.⁊ ẽt Ro.⁊ reputat Imol.ista vba Bal.notãda:q: Bal.videt̃ vel le ꝙ p̃mũ ⁊ secundũ decretũ nõ reqrat scripturã.ad illud tñ vl timũ videlicet:an sit veꝝ ꝙ reqratur scriptura vel nõ:sunt vi- denda notata per glo.⁊ docto.in.l.ij.j̃.de appel.⁊ per glo.in l.ij.j̃.de appel.reci.⁊ in.c.si.de re iudi.lib.vj.⁊ per Bar.in.d. l.ij.C.de sen.ex p̃i.reci.⁊ in.l.iij.j̃.de appella.recipien.⁊ p an ge.⁊ Imo.in.l.patris ⁊ filij.de vulg.⁊ pupil. in quibus locis tãgit̃ an solẽnitas scripture de qua in.l.ij.C.de sen.ex p̃i. reci. requirat̃ etiã in iterlocatoria:⁊ magis cõiter ꝯcludit̃ ꝙ in iter- locutoria mera nõ reqrit̃[b].Sed in interlocutoria habẽte vim diffinitiue est magis dubiũ.nã glo.notabilis in.c.si.in v. ina- nes.de elec.li.vj.voluit ꝙ solẽnitates q̃ reqrunt̃ in diffinitiua reqrant̃ ẽt in interlocutoria habente vim diffinitiue:⁊ ita etiaʒ tʒ Io.an.in.c.ꝑuenit.el.ij.de appel.⁊ Bal.i.l.iusiurandũ qd̃ ex ꝯuẽtione.§.si.s̃.de iureiur.⁊ in.l.in minoribꝰ.C. de his q. vt indig.⁊ in hoc reputat̃ sing.dictũ glo.in v.inanes. ꝓ q̃ fa- cit.l.q̃rit̃.s̃.de sta.ho.¶ Cõtrariũ fuit de mẽte bar.in.l.ticia. j̃.de accusa.vbi absolutoria snia in obseruatione iudicij qñqʒ hʒ vim diffinitiue:vt in casu.§.si.insti.de ꝑpe.⁊ tẽpo.actio.vt qñ absoluit̃ reus:q: pẽdente iudicio soluit Bar.vult ꝙ nõ re- quirat̃ solẽnitas de qua in.l.ij.C.de sentẽ.ex peri.reci.⁊ sic nõ reqrit̃ scriptura.Veꝝ quia iste articulus videt̃ ad materiã no- stram incidens remitto me ad ea que tradunt̃ per Ang.⁊ mo dernos in.l.stipulationũ alie.in p̃n.j̃.de ver.ob.cũ suis ꝯcor- de quibꝰ ibi ꝯsueui dicere.⁊ Ant.de bu.in.c.tua nobis. in.d. c.ꝑuenit.de appel.¶ Considerabam tamen licet ratio p bal. hic tradita approbetur p modernos hic ꝙ nõ videatur bona q: quando est aditus iudex p viã actionis dʒ equitatẽ etiã scri ptam saltem ante oculos habere.d.l.ꝙ si ephesi. que loquit̃ quando iudex erat aditus per viam actionis:vnde non est bo na ratio Bal.supra dicta.¶ Ange.in.d.l.i.§.hec verba.j̃.ne vis fi.ei.dat aliam.q.que est ꝙ in snia diffinitiua illud ideo est q: in ea requirit̃ plẽa cause cognitio.l.iudices.C.de iudi.⁊.d. l.ij.sed in decreto non requiritur ita plena cause cognitio.l. cũ ꝓponas.cũ glo.in v.constat.C.de bo.auc.iudi.pos.c. qm̃ frequẽter.§.si.in v.sũmatim.vt lit.non ꝯte.igit̃ ⁊c̃.¶ Nec h̃ ratio mihi satisfacit q: ad scd̃m decretum reqrit̃ plena cãe co- gnitio ⁊ plena ꝓbatio.l.si.in v.certũ debitũ faciat.C. de bo. auc.iudi.pos.⁊ tñ decretũ scd̃m interpositũ ex falsa causa non valet.d.§.subuentũ.vbi p̃muʒ decretũ habet vim secundi qñ decernebat̃ illũ esse libeꝝ:⁊ illi cõpetere libertatẽ:q: nõ sperat aliũ iussum post se:vt no.doc.⁊ ibi p illũ tex.⁊ Bar.in.l.si pus in.vj.q.s̃.de ope.no.nũ.⁊ tñ ibi falsitas ⁊ iniusticia cause red dit decretũ illud ipso iure nullũ.¶ Do.Abb.in.c.i.de re iud. tetigit difficultatẽ illã q̃ sit ratio inter decretũ ⁊ sniam diffini- tiuam.⁊ dicit ꝙ decretum semper sapit naturã interlocutorie snie.vñ p̃ot reuocari sicut ipsa snia interlocutoria.l.ꝙ iussit.d re iudi.c.cũ cessante.de appel.sed snia diffinitiua non p̃ot re- uocari[c].l.iudex postq̃.j̃.de re iudi.nimiꝝ si plus tribuit̃ snie q̃ nõ est reuocabilis q̃ tribuat̃ scd̃o decreto.¶ Cõtra suã rõnez facit q: decretũ scd̃m hʒ vim diffinitiue:⁊ ibi interlocutoria hʒ vim diffinitiue est irreuocabilis:vt no.bar.⁊ oẽs in.d.l. qd̃ iussit.p.l.dicere.s̃.de arbi.Tamẽ sustinẽdo rõnem abb.tãq̃ magis ꝑsuasiuam nõ vt ex toto ꝯcludentẽ p̃ot dici ad obiectũ ꝙ ad scd̃m decretum ꝑueniret̃ officio iudicis nobili.vnde p̃i mũ ⁊ scd̃m decretũ est mixti imperij ⁊ non p̃ot delegari.l.iube re cauere.s̃.de iurisdi.om.iudi.⁊ ibi ita dicit Bar.expsse p.l. ea q̃.§.magistratibus.j̃.ad municipa.⁊ Bar.in.l.si finita.§. iul.in.vij.col.de dã.infec.vbi plene declarat hoc.sed vbi iter- locutoria fert̃ officio iudicis nobili ẽt si vim diffinitiue hʒ semp reuocari potest.vñ quando iudex interponit decretum super alienatione rei minoris q̃uis non expectet actum post se:est ta men reuocabilis.l.q̃uis.s̃.de re.eo.vbi tex.not.cum glo. per quã ita dicit bar.in.d.l.ꝙ iussit.in vl.col.⁊ bar.in.l.i.§.si.j̃.d p̃to.stip.⁊ Io.an.in.c.significãtibus.de purga.vul.vbi all'.p hoc.c.qualiter ⁊ quan.el.i.de accu.Ang.⁊ Imo.in.l.valeria nus.al's incipit si preses.j̃.de preto.stipul.vbi hoc idẽ notãt.

¶ Ex istis habetis pro minus mala rōe differētie īter decretum
⁊ sñiam eā q̄ fuit abb.in.d.c.i.ab alijs nō sum memoꝛ tactā istā
rōnem. ¶ Videam⁹ ergo an sit ꝟa regula ꝙ decretū īterpositū
ex falsa cā sit nullū.cū est ꝟa regula.⁊ fallit in casu.⁊ dixi.ꝑ.§.si
post aditā.⁊.d.§.si sup. ¶ Alia fallētia colligit̄ ex his q̄ notant̄
14 ꝑ Bal.alias Bar.ī.l.si tutoꝛ petitus.circa ꝑmā col.ṡ.ḋ tuto. et
cu.da.ab his.rñdendo ad.l.si vt ꝓponis.C.de ꝯfir.tu.ꝙ lꝫ de
cretū īterpositū ex falsa cā sit nullū veꝝ ē qñ ē īterpositū ad po
stulationē ꝑtis secus vbi motu ꝓꝓꝛio[a] iudicis sit ꝯcessuꝫ.q꞉ tunc
15 ex falsa cā nō reddit̄ nullū.vt si decernit quē tutoꝛē nō ad instā
tiā alicui⁹ sꝫ motu ꝓpꝛio.sic ītelligit.d.l.si vt ꝓponis. ¶ Qḋ cō
firmat per.c.si motu ꝓpꝛio.de ꝑben.in.vi.vbi qñ papa motu ꝓ
pꝛio qḋ ꝯcedit tollit vitiū surreptiōis vł obreptiōis.vnde si qua
16 sit falsa causa nō reddit cōcessionē illā nullā ⁊ nō pōt dici erra
uit in cā.tene mēti istā notabilē limitationē ⁊ nō reperietis eam
in locis vbi iste articulus tangit̄. ¶ Tertia erit fallētia nisi istud
decretū eēt īterpositū īter ꝯsentiētes q꞉ tūc falsitas cause nō red
dit illud decretū nullū q̄uis nō sit ꝑuilegiatus,put esset si causa
esset.ita ꝓbatur in.l.sed si hac.§.patronū ꝭm Bal.ibi.ṡ.de in
ius vo.nā ibi fuit libertus adoptatus in filiū ⁊ non fuit expꝛessa
cā libertinitatis.⁊ declaratus status illius sꝫ tanquā ingenuus
fuit adoptatus ⁊ decretū adoptiōis qḋ regritur a iudice nō red
17 dit̄ nullum veruꝫ est nō pꝛiuilegiatū idest nō facit illū esse inge
nuū.tamen adoptio valet ⁊ sic decretuꝫ tenet. ¶ Quarto fallit
qñ ꝟitas vel falsitas cause pēdebat a declaratiōe iudicis. naꝫ si
iudex īterdixit administrationē alicui tanq̄ ꝓdigo decernendo
ꝙ nō possit alienare nec administrare tanquā ꝓdigus sit vł sibi
decreuit tutoꝛē aliquē tanq̄ ille sit ꝓdigus in ꝟitate tamē ꝓdi
gus nō erat.an falsitas huius cause dectetū reddat ipso iur̄ nul
lū vr̄ dicendū ꝙ sic per.l.seie egresse.ṡ.de tu.⁊ cura.da.ab his
vbi si tutoꝛ decernit titio vt pupillo sed nō erat pupillus q꞉ egres
sus erat pupillarē etatē nō valet datio tutoris nec decretum.
¶ Tamē Bar.in nostra.q.dicit in.l.is cui bonis.ĩ.de ꝟb.obli.
ꝙ isto casu decretū nō reddit nullū.q꞉ ꝟitas ⁊ falsitas cause cō
mittit̄ declaratiōi iudicis an sit ꝓdigus vel nō.qḋ hꝫ iudex fal
sitatem cause hoc casu iudicare.hoc dicit ꝓbari ex notatis per
glo.in.l.si ab eo.ĩ.ti.i.quē ita saluabat. ¶ Est verū ꝙ pleriqꝫ ꝯ̄
18 Bar.insurgūt in.d.l.is cui bonis.remitto me ad ea que ibi dixi
⁊ scripsi. ¶ Quinto fallit quādo ante decreti interpositionem
plene fuisset disputatum ⁊ cognitum de veritate vel falsitate illi
us cause.nā tūc operabit̄ illa discussio vt nullo modo possit po
stea dici decretū latuꝫ ex falsa causa ⁊ esse nullū ratione falsitatis
cause.hāc limitationē ponit notabiliter Ang.in.l.ius pluribus
ṡ.de iusti.⁊ iure.alle.nota. per gl. ⁊ Cy.in.l.ignoꝛare.C.de te
sta.mili.⁊ alle.in ar.tex.in.l.fi.C.de edic.di.adri.tol.⁊ eam po
nit Rapha.hic.⁊ nō facit mētionē de Ang. Allego pꝛo hoc gl.
⁊ Bal.in.l.si putas.C.de peti.here.ibi in glo.fi.⁊ Rapha.cu.
no.in.l.si is ad quē.ṡ.de acqui.hered. ¶ Ad hoc fuit qḋ retuli
Ang.dicere in.d.§.hec ꝟba.vꝫ ꝙ ratio est q̄re aliud est in sñia
⁊ aliud in decreto q̄tū in falsitate cause. q꞉ in sñia regritur ple
na cāe cognitio in decreto nō.vnde vbi decretū est factū cū ple
19 na cause cognitione falsitas cause nō debet ip̄m dicere nullum
¶ Sexto fallit ī decreto īterposito ꝓ executione sñie.ita inquit
Bal.in.l.sunt ⁊ alie.ꝑ illū tex.§.fi.ṡ.de publicia. inq̄tū ibi tex.
vult ꝙ si facta est adiudicatio.⁊ sic ꝭm decretū interposituꝫ est
q̄tuncunqꝫ nō sit ex ꝟa causa.sed erat tñ facta ꝓ executiōe sñie
illa adiudicatio tribuat publicianā illi hñti titulū sñie: vr̄ tñ ꝙ il
la.l.h̄ nō ꝓbet.q꞉ pōt dici ꝙ illa.l. loqt̄ ī cāu ī quo loqt̄ limitatio
Bar.hic.s.si est ꝟe creditor licet res sit alterius tamē nō reddit
decretum nullū sic in .d.§.fi.q꞉ ibi q̄uis res fuerit aliena ⁊ non
ob.falsitas cause.eius cōtra quē est facta adiudicatio.dat̄ tamē publiciana . ⁊ nō
ob.falsitas cause. ¶ Vel pōt rñderi nō sequitur quis habet pu
blicianā.ergo decretū īterpositū in executiōe sñie valet q꞉ titu
lus nullus ꝯcurrēte erroꝛe iusto ꝯcedit publicianā. ⁊ tribuit iu
stam cām vt agat̄ ex publiciana: vt.l.eū q.in ꝑn. alias est .l. sed
si res.§.eum qui.ṡ.de publiciana.vbi qui emit a furioso quem
putauit sane mentis ductus errore iusto habet publicianā ⁊ ta
men titulus erat nullus quia furiosus nō pōt cōtrahere.l.in ne
20 gocijs.ĩ.de reg.iur.vnde vr̄ ꝙ illa limitatio nō sit vera. ¶ Ubi
autē decretū esset interposituꝫ ex cā partim ꝟa.partim falsa. an
valeat.vt q꞉ erat creditoꝛ pꝛo parte q̄titatis petite ⁊ ꝓ parte nō
⁊ erat facta adiudicatio pꝛo toto debito.vtrū ꝭm de
cretuꝫ ⁊ sic illa adiudicatio sit nulla[b] in totum? Bar.
dicit ꝙ redditur nulla in totū ī.l.si nō foꝛtē.§.si cen
tū.ṡ.de ꝯdi.ide.ꝑ illum tex.⁊ hoc seqtur Bal. in.l.
certi ꝯditio.§.qm̄.ṡ.si cer.pera.⁊ reputat no.⁊ dicit
Bar.ita ꝯsuluisse. ¶ Rapha.cu.hic facit mētionem
de dicto Bar.ī.d.§.si cētum ⁊ dicit illud esse magni
momēti.q꞉ sepe īterposito scḋo decreto seu facta cre
ditoꝛi adiudicatiōe pꝛo maioꝛi q̄titate q̄ ei deberet̄.
ostenso ꝙ nō erat creditoꝛ ī tota q̄titate.sꝫ in aliquo
minus.decretū rueret in totū.⁊ teneret̄ fruct⁹ ille cō
putare in soꝛtē.⁊ dicit hoc fuisse de mēte Cy. in.l.cō
sentaneū.in fi.C.quo.⁊ qñ iu. ¶ Et subdit ꝙ in con
trariū videt̄ tex.in.d.§.si cētum. inducēdo sic ibi ille
debitoꝛ in.c.assignauit tibi rē insolutū pꝛo.cc. putās
te esse creditoꝛē in.cc.trāsfert̄ dominiū.q꞉ ibi dicitur
ꝙ habet cōditionē īdebiti ad repetēdū totā rem. er
go dominiū trāslatum fuit.q꞉ ꝯditio nō dat̄ domino
l.fi.ṡ.vsufruc.quēad.ca.excepta ꝯditiōe furtiua que
dat̄ contra furē odio furis.l.i.ṡ.de ꝯditi.fur. dicam
cras. ¶ Ro.idem in.l.si is ad quē.de acq.here. ⁊ in
l.i.§.si qs ita de ꝟbo.obli.idē tenet Rapha.cu . hic
alleg. Cy.in.l.cōsentaneū in fi.C.quo.⁊ quā.iu. vbi
Cy.dixit maximā esse differētiā.an post litem conte.
per viam sententie diffinitiue adiudicet̄ alicui res in
solutū.an ante litē cōtestatā vel lite nō contestata ad
iudicet̄ alicui res īsolutum.q꞉ si ꝑmo dicit̄ sententia
diffinitiua que litis cōtestatiōeꝫ regrit.⁊ sic fert̄ ꝯtra
reū ꝯuentuꝫ ⁊ nō potest retractari etiā nō apparet h̄
debitū ex quo est facta adiudicatio in toto veꝝ per.l.
cum putarē.ṡ.fa.her.l.ij.C.quan.pꝛouo.c.cuꝫ inter
de re iudi.sed si est facta adiudicatio lite non cōtest.
appellat̄ decretū nō sñia diffinitiua.q꞉ regulariter an
te lit.conte.nō ꝑuenitur ad diffinitiuā sententiam.l.
fi.§.illud.C.de temp.appel.vnde cū appellat̄ decre
tum interpositum in cōtumaciā nō cōparentis si pꝛo
ḋbito nō vero īterpositū sit potest retractari semꝑ vt
ibi per eum.sꝫ ibi nō dicit quādo est interpositum ex
causa pꝛo parte vera ⁊ pꝛo ꝑte falsa. ¶ Hoc scire est
magi momenti dicit Rapha.cu.hic ⁊ dicit ostēso ꝙ
defecisset quid modicū retractabit̄ quod factum fuit
per viaꝫ decreti ex falsa causa ⁊ creditoꝛ q recipit fru
ctus ex re sibi adiudicata tenet̄ computare in soꝛtem
l.i.⁊.ij.C.de pigno.actio. ¶ Subdit ip̄e ꝙ doc. pꝛe
stantissimus chꝛistofoꝛus de castelliono allegauit ī cō
trariū.d.§.si centum.vbi fuit data insolutum pꝛo.c.
⁊ tenebat̄ in quinquaginta.⁊ tamen non impeditur
transferri dominium dū dicitur ibi ei dari cōditioneꝫ
indebiti qui dedit fundum que conditio indebiti ꝓ
supponit dominium fuisse translatum in recipien
tem.l.fi.ṡ.vsufru.quēad.caue.pꝛeter q̄ contra fureꝫ
l.i.ṡ.de cōdi.furti.ergo falsitas cause nō impediuit
dominiū transferri. ¶ Tamē dicit ip̄e respondet̄ ꝙ
falsitas cause facta a parte creditoꝛi in datione inso
lutum nō reddit adiudicationē nullam.sed parit cō
ditionem indebiti.d.§.si centū.sed vbi est facta a iu
dice adiudicatio ex falsa causa decretū reddit nulluꝫ
l.i.§.hec ꝟba.ĩ.ne vis fi.ei.qa decretū est ex toto nul
lum.⁊ nō erit translatuꝫ dominiū.ergo tenet̄ compu
tare fructus in soꝛtem: quia habet pꝛetoꝛiū pign⁹.d.
l.i.⁊.ij.de pigno.actio. ¶ Responsio videt̄ bona ⁊
vera ad.d.§.si centū.sed quod dicit de fructib⁹ pu
to sane intelligendum secūdum quod habet̄ in .l. sꝫ
si leg.§.scire.de peti.here.vbi erroꝛ iuris nō facit pos
sidētem esse malefidei vt impediatur ip̄m facere fru
21 ctus suos quos suos facit. ¶ Non obstat ꝙ iuris er
roꝛ putabat titulū inualidum esse validuꝫ.vnde sic h̄
non videt̄ ꝙ impedit̄ facere fruct⁹ suos licet dicam
ꝙ facit fructus suos vt quilibet bonefidei possessoꝛ.
tamen non dico ꝙ non teneat̄ restituere quaten⁹ ex
fructibus locupletioꝛ effectus est.q꞉ ꝭm opi. Bar. et

a ¶ Motu ꝓ pꝛio . faciunt notāter scripta ꝑ ro. cōsil. cccxxvij.
b ¶ Nulla.ad de bal.cōsi. clxxx.iij. lib. ⁊ cōsi. cx. ꝑmo li.⁊ per fulg. cōsi.cxxxvij.⁊ clxuij.⁊.c cij.

cõiter doct.quã sequi soleo q̃uis possessor bonefidei
fructus faciat suos tenet tñ restituere q̃tenus est effe-
ctus locupletior.ita tz Bar.i.l.ex diuerso. in pn.ff. de
rei ven.dicã dãte deo.vbi Ange.z Jmo.in.l.nõseni⁹
j.de re iudi.z Bar.i.d.§.scire.facit fructus suos itel
lige sicut qlibet bonefidei possessor q3 tenet restituet
22 q̃tenus locupletior effect⁹ est.Jstã tñ cõclusionem su-
pra formatã.s.q decretũ ex cã partiz vera partim fal
sa iterpositũ reddit ipo iure nullum ex toto.Limitat
notabiliter Bal.in.l.ordo.i pe.q.C. de execu.rei iu.
habere locũ qñ in vna z eadẽ psona fcã est hmõi ad-
iudicatio isolidũ recipiẽtibus i solutũ.vel vni repien-
ti noie sui z alterius q3 satis est q decretũ habeat cãz
firmã quo ad eũ in cui⁹psona est vera z rmanet validũ
quo ad eũ.in alterius psona remanet nullũ allegat.l.
nõ iccirco.ff.de iudi. vbi iudiciũ q̃uis regulr dicat iu-
diciũ:vt i.l.i ff iudicio.ff.fa.her.tñ vbi pl'es sũt in iu
dicio pt valet quo ad vnũ z quo ad aliũ n. ¶Sz po
23 ne dixi.ff.qñ ẽ factũ dcretũ seu adiudicatio ex cã,p p-
te vera z p pte falsa ruit i totũ:vt q3 qs n erat creditor
i tota sũma,p q̃ adiudicatũ fuit pone iterpositũ ẽ sm
decretuz:q3 iudex mãdauit illã rem vẽdi.vt satisfieret
creditori vẽditũ est de re illa vltra q̃ expediat vẽdere
pro satisfactione isti⁹creditoris q3 pro dimidia potuit
creditori satisfieri iussit tñ iudex eã in totũ vendi.an de
cretũ hoc erit nullũ dicatis q nõ:pbatur in.l.fi.z ibi
Bal.ponderat illũ tex.ad hoc.C.de iur.do. impe.
24 ¶Quero dixi de dcreto iterposito ex cã partim falsa
z ptim vera qd reddit nulluz pone snia cõtinet duas
expressas causas falsas in iure quo casu est nulla .d.l.
i.§.itẽ cũ cõtra sacras.j.que sen.si.app.rescin.z in.d.
l.ij.C.quã.prouo. si expssit duas causas iudex falsas
in iure:snia est nulla clax ẽ. Pone vna cã ẽ falsa alia
vera[a].an in totũ ruat an sustineat pro pte. Habetis
dictũ Jnno.in.c.in pñtia.de renũcia.vbi dicit q sen
tentia sustinet ex causa vera z fit interpretatio vt actus
valeat z q iudex voluerit se fundare in cã vera.arg .c.
abb.de vbo.sig.z de vb.obli.l.quotiẽs in stipulatio
nibus.de hoc tñ ff vlterius nõ dicã hoc dictũ multũ
cõmẽdãt doc.nostri in varijs locis.z dicit Jmo.in.l.
si plagij.j.de vb.ob.q hoc dictũ est cõiter legistis i-
cognitum.de hoc dixi in.d.§.duo fratres.in.l.q Ro
me.j.de vb.ob.vbi allego glo.C.si ex fal.istru.i.l.pe.
25 que icipit falsa.¶Ultra limitationẽ ad regulã q de
cretuz iterpositũ ex falsa cã reddit nulluz.Adde aliã
limitationẽ.s.q decretũ iterpositũ ex falsa cã seu erro
nea eo q3 iudex putabat cõtractũ sup quo iterpositũ
decretuz fuit nõ fuisse dolo inituz.z tñ in vitate dolo
fuit initus cõtractus ab hoc errore cãe reddat decre-
tuz ipso iure nullũ.tex.z Bal.in.l.ij.C. de fideius.mi
no.pbãt q nõ reddit nullũ q3 opus est restitutiõe[b] i
iteg.ergo nõ est nullus cõtractus:q3 si est nullũ nõ in-
26 diget restitutiõe.l.i cause la.ij.i pn.de mino. ¶Quã
uis etiã habeatis q decretũ iterpositũ ex falsa cã sit
nullũ.tñ dicit Pau.de ca.ff q ex illo dcrecreto resul
tat vnũ.s.q trãsfert onus,pbandi falsitatẽ cause i ad
uersariũ volẽtẽ ipugnare decretuz qd dicit colligi ex
mẽte doc.scribẽtiuz in hoc articulo.nihil allegat põt
allegari pro eo dictuz spec.in ti.de empt. z vendi.§.
nunc dicẽduz v.hoc quoqz.cũ v.seq.vbi dicit q de
cretuz iudicis operat q iducit psumptionem q om-
nia fuerunt solemniter z rite acta.z ibi pro hoc alle-
gat.l.sciendũ.j.de vb.obli.§.si ita scriptũ insti. de in
uti.stip.de quo dicto facit mẽtionẽ Bal.in.l.quecun
qz.§.fi.ff.de publicia.z in.l.quecũqz.C.de bo.que li.
z in.l.cuz hi.§.si ptor.ff.de trãsac.z in.l.nõ aliter.ff.
de adop.z in.l.fi.C.de predi.mino.z no.Ang.in.l.
i.C.de fi.istru.z iur.bal.fisca.lib.x.in repetitiõe vbi
conat mordere dictuz illud spec.¶Tamẽ pro dicto
speculatoris facit glo.in.d.l.i.C.de iur.fis.remitto me
ad ea que p modernos dicunt.in.d.l. sciendũ . vbi

a ¶Alia vera vide bal.cõsil. cxxij.j. li. vbi reffert z seqt illud dictum Jnno.

b ¶Restitutione. Adde q voluit bal.cõsi.cccxxv.iij li.z an psumatur,p decreto iudicis ponaz in.l.scienduz.

discutitur de vitate huius dicti Spec.z etiam per pau.in.d.§.
si pretor.tamen illud cõmuniter allegamus z sequimur dictum
Spec.q3 pro actu iudicis presumit.vt in.c.in presentia . de re-
27 nũcia.l.ij.C.de offi.ci.iudi.¶Querit Bar.hic qd si ingredior
fundum auctoritate decreti nõ rite interpositi an incurrã penaz
l.meminerint.C.vnde vi.potuit cõiungere hanc.q. cuz.q. quã
ponit in fi.tñ nõ est eadẽ q3 ista loqtur in terminis iuris cõis q
est ingressus auctoritate decreti inualidi po. alicuius rei.vtruz
sicut in.l.meminerint.cadit a iure suo si minus rite ingredit qs
po.fundi:q3 nõ citato aduersario etiã si hz auctoritatẽ iudicis:
tamẽ priuat iure suo.d.l.meminerint.vtrũ hoc casu si decretum
est inualiduz alia ratione q̃ defectus citationis incurrat penam
d.l.meminerint.z dixit q glo.i.d.l.meminerint.in v.deinde se
sit.q nõ incurrat penã.d.l.cõtrariũ voluit gl.magna in.l.si qs
in tantam.C.vñ vi.in prima.q.quam glo.ibi format sup tempo
re z istã partez sequit hic Bar.scilicet q incurrat penã.d.l.me-
minerint.quia decretũ illud inualidum nõ excusat:vt in termi-
nis.q.vlti.j.plenius discutitur licet ibi dicat in.q.statuti.tamen
ibi rationes pro maiori parte hic seruire debẽt vt videtis.¶De
28 inde cum glo.q̃ro iudex concessit ticio licẽtiã vt occuparet pos.
seu igrederet fundum sua propria auctoritate an possit hoc iu-
ste facere.z an valeat cõcessio lotharius tenuit q valet.Azo cõ-
tra q non valet.q3 non potest demãdari missio ex primo decre-
to vel secundo que expeditur iudicis officio nobili per.l.ea que
§.magistratus.j.ad municipa.z.l.iubere cauere.z ibi Bar.ff.
de iuris.om.iudi.ergo non potest delegari.d.l.magistratus. et
d.l.iubere.e.ti.z.l.i.de offi.ei.cu.manda.est iurisd.ergo nõ po
test dari parti licẽtia ingrediẽdi,ppria auctoritate.¶Dicit bar.
hanc.q.intelligi quãdo decretuz fuit rite interpositũ idest quia
nullus erat alius defectus in interpositione decreti.quia fuit pl
citata z suate fuerunt alie solẽnitates.sed fuit dubium. an data
licentia parti sine nũcio valeat licentia.quia si esset alius defect⁹
esset clax q non valeret vt proxime dictũ est per glo.in.d.l. me
minerint.z in.d.si quis in tantam.¶Dy.dicit sibi videri licen
tiam nõ tenere per.l.non est singulis infra de reg.iur.non ẽ sin
gulis concedẽdum q magistratibus publice fieri pmittitur ne
fit causa maioris tumultus:licet ergo magistratib⁹z suis officia-
libus pmittatur induci in po.z ingredi:tamen non debet hoc
alijs concedi.¶Concludendum putat Barto.q valet talis li-
centia per.l.pignoris.C.de pig.actio.z per.l.dotis.C.so.ma.z
per id quod habetur in rubro z nigro vt ne.li.sign.impo. alijs
re.si.iu.licen.ergo videt ibi q interueniente licẽtia iudicis pos
sit propria auctoritate signa imponere.sicut non debet mulier
so.ma.ingredi fundum dotalem sine iudicis licentia.ergo cum
iudicis licentia potest z ibi non dicit q sit necessarius nuncius
licet p nuncium etiam possit fieri immissio z ingressus.l. is cui.
§.missus.el.i.ff.vt in po.lega.¶Nec obstat dicit Barto.d.l.
non est singulis que ẽ fundmẽtũ Dy.q3 procedit quãdo qs ha
bet licentiam ingrediendi propria auctoritate inueniret resisten
tem.quia tunc ne sit causa maioris tumultus nõ debet ingredi
nec potest.residet Bar.hic z cum eo trãseunt Ang.Jmol.Ra-
pha.cu.z Pau.de ca.¶Jdẽ voluit Bar.in repetitione.l.cre-
ditores.C.de pign.in.iiij.q.pncipali.z in.l.si finita.§.iul.circa
vj.col.ff.de dam.infec.in ver.quero qualiter fiat zc.idez tenet
Cy.in.l.iubere cauere.ff.de iurisdi.om.iudi.z sequit Saly.in
d.l.dotis.C.solu.ma.z in auc.ei qui iurat.in ver.nono pncipa
liter querit.C.de bo.auc.iudi.po.z Bal.in auc.z omnino.C.
ne vx.pro ma.circa.viij.col.¶Sed ipsemet Bal.in disputatio
ne incipiente Accusatus de vi turbatiua.dixit q etiam si inue-
niat resistentẽ debet posse qui habet licẽtiã propria auctoritate
ingredi z vti sua licentia.eo q3 hoc nõ facit iste hoc casu tanq̃z
priuatus sed tanq̃ persona publica vigore licentie sibi a magi-
stratu cõcessa hoc ergo ei dz permitti p.l.cõtinet.§.i.ff.qd met.
cau.z.l.i.§.ij.iuncta.l.diuus.ff.de ser.fugi.vbi dari põt licen-
tia alicui pquirendi per domũ alienaz etiã ad vtilitatẽ ppriam
q3 facit iure publico.¶Non ob.d.l.nõ est singulis.q3 ibi loq-
tur qñ quis aliquid faceret iure proprio tanq̃ priuata persona
¶Circa istam opi.Bal.transire videt Ro.hic qui dicit verio-
rem eam esse in puncto iuris. sed scdm eum opi. Bart. videtur
equior pro qua opi.Bar.adducit qd no.Jnno.in.c.olim.el.ij.
in glo.extra de priuileg.vbi dixit q nedum nuncius seu nudus

executor. verum etiam nec nuncius pape põt executionē p vim facere per id quod habetur in.c.cum inter.de conces.preben. ¶ Tamē aduertendū est q: Inno.dicit hoc verū nisi hoc expresse haberet in mandatis videlicet etiam per vim: q: tunc potest. ergo videt̄ ꝙ possit dari licentia alicui ingrediēdi propria auctoritate ēt si inuenerit resistentē: ꝛ sequit̄ dominū inno.ꝛ de illo dicto Inno.fecit mentionē Ange.ꝛ Imo.hic.ꝛ Ange.in.l.si qs immissum.ꝫ.ne vis fi.ei.ꝛ in.l.ij.ſ.de iurisdi.om.iu.ꝛ semp illō sequit̄.ꝛ in.l.a diuo pio.in prin.de re iudi.ꝛ in.l.q restituere.ſ.de rei ven.ꝛ in.l.i.in prin.ſ.si qs ius dicen.nō obtēpera.ꝛ in.l.i.in fi.C.de iudi. ¶ Tamē p dicta opi.Bal.i disputatione.ſ.alle.adduco tex.in.l.si seruus.C.de his q ad eccle.coufug.ꝛ in l.fi.C.vt ne.li.si.iud.licen.se vindica.vbi apparet ꝙ quādo cōceditur alicui potestas sibi ius dicēdi,ppria auctoritate pmittit̄ hoc fieri ēt contra resistentem. Nisi responderetur sustinendo Barto.ꝙ in dictis casibus lex vltra procedit permittēdo ēt contra resistentē hoc fieri. ¶ Vel ꝛ secundo põt responderi ꝙ nisi lex in casibus predictis intelligatur permittere ēt contra resistētem fieri inutilis fuisset pmissio.ibi si pmittit̄ tibi vt possis offendentē offendere inutilis ē nisi possis facere cōtra resistētē.ſʒ hec pmissio eēt inutilis absqʒ hoc ꝙ ingrederet̄ si resistentē inueniret.q: potest cōtingere ꝙ nemo resistit quia nemo est in fundo vnde non est hic inutilis permissio.vnde hoc iure videt̄ habere diuersaʒ rationem. ¶ Cū opi.Bar.trāsit etiam abb.in.d.c.de creto.de re iudi.vbi dicit ꝙ opi.Bar.procedit nisi ista causa in qua permittitur hec licētia propria auctoritate exequēdi esset talis in qua nō posset executionē facere nisi interueniēte aliq̄ cause cognitiōe. Exēplum dicit ipe si lata sententia iudex permittit vt tu exequaris sentētiam lataʒ in fauorem tuū.si est lata in quātitate requirit̄ aliqua cause cognitio videlicet ꝙ pmo apprehendant̄ mobilia si sunt.secūdo imobilia.tertio nomina debitoruʒ iuxta.l.a diuo pio.§.in venditiōe.ꝫ.de re iudi.sed q: requiritur in sñia cause cognitio: vt possit exeq.ñ põt cōmitti pti. q: nemo põt esse iudex in cā ppria.l.i.C.ne qs i sua causa.l. q iurisditiōi ſ.de iurisdi.om.iudi.secus quādō nō reqritur huiusmodi cause cognitio.q: qs est cōdēnatus ad restituēdum talem fundum ꝛ tibi datur licētia propria auctoritate igrediēdi ꝛ hoc casu procedat opi.Bar.ꝛ possit talis exercere licentiā nisi resistētem iueniat. ¶ Unde vult abb.ꝙ opi.Bar.ꝛ sequatiū hic sit vera si sumus in casu vbi in executiōe nulla cause cognitio requirit̄ alias secus.s.vbi aliqualis cause cognitio reqritur vt quando lata est sentētia in quātitate. vt.ſ.dixi. nam tūc non potest cōmitti parti. q: si mallet habere fundū q̄ res mobiles dicent ibi nō eē res mobiles ꝛ reciperet fundū.suspectus est ergo ipe i tali casu vbi debet precedere aliq̄lis discussio. ¶ Ad pdicta etiā vide Bar.in.l.i.ſ.de ser.fugi.vbi dicit per illū tex.probari ꝙ quis põt eē nūcius ꝛ executor in cā propria ꝛ ad propriam vtilitatem,p quo facit.l.eū qui.§.si epla.ꝫ.de fur.ꝛ vide Cy.in.d.l.meminerint C.vñ vi.ꝛ in.d.l.fi.C.si per vim vel ali.mo.ꝛ in dictis locis nibil firmat. ¶ Tāgit etiā de hoc aliqd spe.in ti.de pmo ꝛ secundo decreto.§.restat.ꝟ.pe.aliquid etiā no.per Bal.in.d.auc.ei qui.in.xij.col.C.de bo.auc.iudi.pos.ꝛ in.l.ij.post Cy.C.si in cau.iudi.pig.ca.sit.per Ang.i.l.miles.§.qui iudicati p no.ibi in glo.ꝫ.de re iudi.cōmunis cōclusio est quā Bar.hic ponit cum limitationibusʒ relatis. ¶ Et allegatur hec decisio Bar.hic ad questionem an iudex possit dare actori licētiam citandi reū in cā ipiusmet actoris.facit doctrina bar.ꝙ sic q: potest qs esse nūcius ꝛ executor in cā propria.d.l.diu?.ꝛ.d.l.eū qui.§.si epistola.ꝫ.de fur.fuit.q.spec.in ti.de cita.§.seqtur.ꝟ.quādoqʒ ꝛ in ti.de actore ꝛ pretitore.§.sup petitiōibus.ꝟ.item videt̄ p Barto.in extrauagāti ad reprimēdū.in ꝟ.per litteras.p Bal.ꝛ Saly.in.l.si vt,pponis.la.ij.C.quo.ꝛ quā.iu.vbi pōderāt gl.ibi eē que velit quē posse esse nūciuʒ in causa propria ꝛ Anto.d bu.in.c.i.de iudi. ꝛ ibi etiam per alios in.xij.col.rmitto me ad notata in locis preallegatis. ¶ Aliā vtileʒ ꝛ quotidianā.q.format hic Bar.vʒ statuto cauet̄ ꝙ si qs fuerit ingressus po.alterius puniatur tali pena.ingressus est quis po.alterius auctoritate decreti inualidi iudicis an excusabit̄ a pena predicta.dicit ipse ꝙ aduocati cōmuniter dicūt ꝙ excusat̄.q: quelibet causa iusta vel iniusta excusat̄ a pena dūmodo nō appareat dolū adesse.l.i.§.fi.ꝛ ibi.l.igit̄.§.potest de libe.causa. Tamē dicit ipe ꝙ põt dici ꝙ.d.l.i.in fi.nō facit ad,ppositū.q: ibi iponebat̄ pena corporalis nō pecuniaria.vt.d.l.i.§.i.ꝛ seq.pʒ sed vbi agit̄ de pēa corporali lata culpa nō equiparatur dolo.l.in lege cornelia.ꝫ.de sicca. ꝛ est glo.in.l.i actiōibus cōiter approbata.ſ.de in li.iuran. sed si imponit statutū penā pecuniariā tūc lata culpa equiparat̄ dolo.l.i.§.i.ſ.si mes.fal.mo.dixe.l.i.§.nō tātum.ꝫ.si qs testa.li.es.ius.fue.ꝛ.l.qō nerua.ſ.depo. ¶ Itē nō videt̄ facere.d.§.potest q: ibi.d.l.expresse reqrebat dolū.ideo tūc lata culpa nō eqparat̄ dolo.glo.est notabilis in.l.magna negligētia.ꝫ.de ꝟb.sig.per.l.ij.§.hac actiōe is demū.ꝫ.vi bono.rapto.ꝛ l.i.§.si qs ideo.ꝫ.ne vis fi.ei.sed hic cū statutum simplr loquat̄ si qs igredit̄ po.alteri? nō dicit d culpa ꝙ lata clpa dʒ eqparari dolo.vt.d.l.i.§.i.si messor fal.mo.dixe. ꝛ i h vltio resider̄ vr̄. ¶ Unde quāuis iste fuerit in lata culpa q: ductus errore iuris quia putabat decretū inualidū validū esse qui error iuris causat latam culpam.l.late.ꝫ.de ꝟb.sig.vnde cum sit in lata culpa debet puniri: ac si in dolo fuisset.ꝛ in hoc residere Bar.videtur salua limitatiōe quam dat i.l.i.§.nō autē.ꝫ.si quis testa.li.es.ius.fue.ad quaʒ videtur se uoluisse remittere duʒ hic aliter alle.vbi dixit h verum nisi statutū puniret actum qui infereret̄ in personā alterius.ut quia dixit si quis aliqueʒ percusserit puniatur tali pena. nam tunc statutum semper requirit dolum.q: quādo lex uel statutum punit actum inferēdum in personam alterius illa lex requirit dolum alias nō habet locū illa.l.iij.ꝫ.de iniur.vnde agens i iuriarū nō potest obtinere nisi probet dolū verū vl̄ psumptū per.d.l.iij.ꝛ notat Bar.in.d.l.i.§.nō auteʒ ꝛ Cy.in.l.si non conuitij.C.de iniur. ¶ Cū ista opi.Bar.concordat cōsilium eiusdem in consilio incipiēte.in.q.vertente in curia capitanei ciuitatis varine.ꝛ Barto.in consilio incipiente misso in po. bene facit quod ipemet voluit in.l.sequit̄.§.si fundū.ꝫ.titu.i. ¶ Sed Bal.i disputatiōe incipiēte accusatus d turbatiua.circa.xi.col.aliter dixit.q: dicit aut egrediens fundū auc̄te: decreti inualidi errauit i ratiōe naturali uel quasi naturali vt quia decretum erat interposituʒ cōtra nō citatuʒ.nam hic defectus citatiōis appellat̄ defectus iuris naturalis cle.pasto.de re iudi.tūc dicēdum est ꝙ procedat opi.Bar.hic ꝛ in.d.§.nō autē. q: nō debet excusari facit.l.venia.C.de in ius vo.vbi rusticus nō excusat̄ si errat in tali iure quasi naturali. bene facit.l.fi.C.si per vim uel alio modo.ꝛ.d.l.meminerint vbi defectus citationis reddit decretū nullū. ¶ Sed si est defectus ꝛ error in iur̄ mere positiuo quod est inductū a iure mere ciuili.putat ipse ꝙ mulier minor.rusticus ꝛ miles excusent̄ si auctoritate talis decreti inualidi igressi sūt i po.alterius.quia tales videntur excusati rōne huius erroris p.l.regula i pn.§.i.ſ.de edē. Et cū hac doctrina trāsit etiā Ro. h lʒ d Bal.i hoc articulo mētionē nō faciat. Sʒ istam doctrinā nō puto verā.q: i muliere nō videtur veruʒ ꝙ quātum ad ignorātiam iuris succurat̄ ei nisi i casibus i quibus repitur expressum.l.fi.C.de iur.ꝛ fac.igno. Preterea glo.in.l.si quis in tātam.C.vnde vi.ꝛ cōmuniter docto.ibi tenēt ꝙ pena illi?.l.locum habeat etiam cōtra mulierem. ¶ Similiter dico in minore[b] ꝛ rustico ꝙ quāuis psumatur ignorare iura ꝛ habetis glo.ordinariam ꝛ notabilē in auc.de icest.nup.§.i.i ꝟ.sciens.tamē nō reperitur ꝙ ratiōe ignorātie iuris minor excuset̄ ipso iur̄ ꝛ nō fauetur ipo iure minori i ignorātia iuris: nisi quo ad dolum presumptuʒ. quia vbi dolus requiritur succurritur minori.d.l.vbi in pn.ꝙ nō succurat̄ minori,ppter iuris errorē pʒ iuxta l.ij.C.si aduer.solu.ꝛ in.l.si ex causa.§.si cōmissū.ſ.de minor.nā solū quo ad dolū prescriptū succurrit̄ minori.sed ratiōe late culpe vbi pena venit imponēda vt hic.vt quādo venit puniēdus in pena pecunia-

a ¶ A pena. adde ꝛ āplia ut per pe. de ancha.cōsilio cxxxij.

b ¶ Minore. adde eundem alex.consi.iij. pmo lib.

ria τ in lata culpa non succurritur ipso iure minori.

36 ¶ Idē dico in rustico qui quāuis presumat ignorare iura vt dixi p gl.in auc.de incest.nup.§.i.tamē si nō cōsuluit peritiores vbi cōsulere potuit sibi nō succurritur.l.in bonoꝝ.§.de bo.po.τ notant doc.in.l.iuris ignorantia.C.qui admit.τ ibi Bal.qui ita debet ire ad ciuitatē pro querendis consilijs sicut ad nem⁹

37 vadit pro lignis. ¶ Unde Ange.in.l.sed si lege.§.scire.§.de peti.here.dixit q̄ licet glo.in.l.si quis i tantam.C.vnde vi.dicat rusticum excusari a pena illi⁹.l.si quis in tantā:tamen illud debet intelligi qn̄ adhibuit totā diligentiā debitā vt q: peritiores consuluit aut cōsulere voluit τ nō potuit:sed vbi potuit nō excusatur q: ignorare ius ē lata culpa τ hec lata culpa sufficit.d.l.ij.§.hac actione.vi bo.rap.τ insti.e.ti.§.i.τ.ij.nam quando quis propriam rem apud alium existentem rapit non incurrit penā raptus.eo q: putabat hoc sibi licere tamē bene incurrit in penam.d.l.si quis in tantā:q: errauit in iure qd̄ est lata culpa.

38 ¶ Bar.in.d.l.si quis in tantā.dicit q̄ mulier īcurrit penā istius.l.in rustico dicit q̄ excusatur quasi nō sit error in iure naturali sed in iure positiuo.tamē nō habemus q̄ rustico succurratur vbi agitur de lata culpa si nō cōsuluit peritiores si potuit.vnde tūc nō excusatur magisquā alius τ licet error iuris nō noceat in dānis vitandis.vt.l.error.de iur.τ fac.igno.dicit ibi gl.q̄ fallit vbi agitur de pena īponenda occasione rigoris iuris cōseruādi.vnde emphiteota nō soluens canonē per biēnium non excusatur:cū error iuris nō excuset.d.glo.in.d.l.error. ¶ Ex predictis ergo videtur q̄ doctrina Bal.dicentis in rustico muliere milite τ minore debere dici eos non incidere in penā.nō videtur vera q: quando tractatur de pena imponenda ratione late culpe nō excusantur:τ ita tenet Ang.in.d.l.sed si lege.§.scire. ¶ Addo Guil.de cu.in.l.

39 extat.§.quod me.cau.vbi dixit q̄ licet decretū iudicis inualidū nō excuset:τ dictū est supra tn̄ hoc procedit qn̄ erat decretū iudicis emanatum ab eo qui carebat omnino iurisditione τ territorio.sed si habuit iurisditionē in habitu quāuis nō sit iudex huius cause τ ei⁹ forum possit declinare nihilomin⁹ iudex processit ad decreti interpositionē:an excusabit hoc decretum.τ dicit q̄ sic.allegat.l.quāquam.in prin.τ in.§.si iussu.§.de aq.plu.arcē.τ text.in.l.pe.in fi.§.de insti.τ in.bal.reputat in.d.l.extat.hoc notādū nō refert tamē decisiue. Puto hoc dictū esse ītelligendū sane vz qn̄ fuit inhabilitata persona iudicis eo q: nō fuit opposita exceptio declinatoria:q: tunc intelligitur prorogata iurisditio iudicis sed vbi nō esset prorogata:q: in contumaciā ꝓcessit q: nō videtur consentire in iudicem qui contumax[a] est:vt notatur.in.l.non videt.et ibi Bar.§.de iudi.tunc tale decretū iudicis nō dico q̄ excuset quia non videtur prorogata iurisditio sua.

40 ¶ Iuxta predicta querit Bal.in.d.disputatiōe incipiente. Accusatus d vi turbatiua.statutū imponit penam facienti vim misso in po.an comprehendatur faciens vim ei qui missus est in po.ex decreto inualido. ¶ Et concludit distinguendum esse aut est rite imissus lz nō recte.τ tunc nō incurrat penā.secus si contra.q: si sit recte imissus sz nō rite.q: tunc incurrat penā.ad hoc allegat tex.in.l.i.§.fi.iuncta.l.sed eximendi.§.itē si qs.§.ne qs eū qui in ius vo.est vi exi.vbi videt q̄ si qs est citatus q n̄ poterat citari citatio erit nulla.τ si aliqs exemerit illū τ īpediuerit ne cōpareret vtrū patiat penā eximētis.τ dicit q̄ nō q: erat citatio nulla τ nulliter facta.sed in.§.itē si qs.dicit q̄ citat⁹ p calūniā.q: citatus est a creditore q non erat creditor.τ aliqs eū exemerit punitur tanq̄ eximēs. ¶ Contra decisionē Bal.facit.q: tex.in.l.i.§.hec ꝟba.ne vis fi.ei.dicit q̄ nulla vis dz fieri ei q est imissus τ dic pōe ē iterpositū decretū ex falsa cā tāq̄ qs sit creditor τ nō ē.τ sic aio calūniādi turbatus ē iste imissus an habeat actiōez ex edicto ne vis fi.ei.dicit tex.q̄ nō.modo sic si decretū fuit nō recte iterpositū est nullū.d.l.cū ꝟo.§.subuētū.ꝟ.hoc senatus.τ rōne nullitatis dz iste nō incurrere penam sicut si eēt nullū.eo q: nō rite interpositū est. ¶ Cogitabā sustineri posse Bal.hoc modo tex.i.d.§.hec ꝟba.dicit illa actio dat ad interesse si qs turbauit imissū.sed si iste est imissus ex decreto inualido.eo q: nō recte fuit interpositū si turbat:nō pōt pretēdere aliquod itereſſe.q: iuste fuit in fundo.nec eū retinere debuit q: ex decreto iniusto τ īualido fuit imissus.vn̄ nō ꝟsat suū itereſſe.lz Bal.loqt vbi d pena agimus quo casu nō fit ꝯsideratio itereſſe vt in.l.stipulatio ista.§.alteri.j.de ꝟbo.ob.merito nō vr facere in cōtemptū iudicis qui turbat illū quādo est iterpositum nō rite.secus si rite licet nō recte.qui tūc turbās videt facere in cōtēptum iudicis sicut in.d.l.i.§.fi.iuncto.d.§.si qs vt ibi distinguitur sic τ hic. ¶ Tamē periculosa est distinctio Bal.§.relata q: videt posse īpugnari.q: in casu.l.i.§.ne quis eū qui in ius vo.ē vi ex.vbi citatio fuit ex ꝟoto nulla.τ in alio casu fuit valida.non mirum si qui eximat citatū puniat τ pena habeat locū ī eo qui citatus est p calūniā.q: debet intelligi de citatiōe valida:lz illa erat valida.sed hic si qs exemerit missū debet intelligi in immissio valide.sed qn̄ est immissus auctoritate decreti nō recti.decretū est nullū τ īualidū igit τc.

41 ¶ Ultimo Ro.hic dubitat pone statutū dicit si qs turbauerit aliquem in po.puniat tali pena.aliqs fuit imissus in po.auctoritate decreti inualidi ticius turbat eū an incurrat penā statuti.hec.q.differt a.q.bar.supra relata:q: Bar.hic dicit si quis ingredit fundū alterius.sed ro.dicit si qs turbauerit quē in pos. ¶ Itē differunt q: hic querit ro.si qs turbauerit quē missum in pos.Sed Bal.querit de eo q erat in po.missus auctoritate decreti inualidi τ turbat per aliū.an turbans incidat in penā dicti statuti. ¶ Et distinguit vt retuli distinguere Bal.in proxima.q.in.d.disputatione:an recte aut rite:τ nō refert bal.τ differunt.q.Bal.τ ro.q: bal.dicit si quis fecerit vim imisso τ imissus dz intellligi de valide imisso.l.iiij.§.condēnatū.de re iudi.sed in questiōe Roma.dicit si qs turbauerit aliquē in pos.q: licet sit qs imissus auctoritate decreti inualidi.tamen habeat pos.dixi in.l.clā possidere.§.q ad nūdinas.§.eo.sed nō dicit in.q.Roma.si qs vim fecerit imisso vnde certū est qd hz pos.vnde qui turbat eū dz puniri.verū q: talis imissus q possidet auctoritate decreti inualidi nō possidet clā a me.τ quia ego turbans non erā antiquior possessor.vn̄ dicit potentior in pos.quo ad me adeo q̄ habet vti possidetis ꝯtra me.lz quo ad aliū bene iniuste possideat.l.i.§.fi.cū.l.se.j.vti possi.vnde turbās debet puniri pena statuti quādo ille qui turbat non est antiquior possessor.q: tūc quo ad eū dicit iuste possidere.als secus eēt per dicta.l.i.§.fi.cum.l.seq.τ in.c.in litteris.de resti.spoli. ¶ Pe.de ancha.de materia legis nostre in multis consilijs ponit τ maxime in consilio.cxlij.τ tantum de hac lege que est aurea τ notabilissima.

Col. 12

n

Aturaliter.

Propter breuitatē nō summatur lz seipam satis summat.

1 ¶ Casus talis ē vsufructuarius stat in fūdo in quo habet vsufructū an dicat habere po.aliquā saltē naturalē.τ iurisconsultus dicit q̄ videt possidere naturaliter. ¶ Uenio ad gl.

2 ar.de.l.i.§.per eū.§.e.τ.§.bonefidei.isti.per quas psonas nō acqui.τ.l.acgritur.§.fi.§.ti.i.vbi vsufructuarius nō possidet.ergo nō pscribit.hic dicitur q̄ possidet naturaliter.glo.dixit q̄ ꝟbū vr fictionē denotat τ iproprietatē significat:vt.l.i.§.deiecisset.j.d vi τ vi ar.vn̄ nō ꝓprie dr possidere vt in cōtrarijs lz improprie vt hic. ¶ Uel dicit glo.q̄ possidet idest detinet sicut et exponit in.l.qd̄ seruus.j.eo.τ.l.stipulatio ista.§.hec quoq3.de ꝟbo.ob. ¶ Uel tertio q̄ vsufructuarius possidet dn̄o vt hic nō sibi sicut colonus.l.cōi diuidūdo.§.neq3.§.cō.di. ¶ Sz Ioā.lz q̄ naturalr possidet vt h.τ.j.e.l.pos.quoq3.in pnci.quia sibi dat vn̄ vi.l.iij.§.vnde vi.j.de vi τ ui ar.qd̄ datur possidenti et nō alteri.l.i.§.fiue aūt.j.de ui τ ui ar. ¶ Idem dicit glo.i usufructuario qui dicitur naturaliter possidere per.l.fi.j.uti possi.τ.d.l.

3 iij.§.item si non.j.de ui τ ui ar. ¶ Ultimo glo.dicit q̄ quidam dixerunt q̄ naturalis po.quam usufruc.habet continet etiam quid ciuilitatis quod reprobatur per dictum.§.ex contrario in.l.iij.§.eo.q: dato hoc pro vero sequeret q̄ proprietarius ha

a ¶ Cōtumax ē.adde lu.ro.cōsi.ccclxiij.

... ex hac cā ... dum enim refert.

beret vnā ciuilē vsufructuarius haberet aliā ciuilē qđ ē ipossibi
le. vt ibi. ¶ Magis cōis doc. snīa est ꝙ vsufructuarius ⁊ vsuari
us dicāt naturalē po. habere. ꝓbat in. d. l. po. quoqꝫ. in pn. j. đ
eo. vbi dicit plurimū iuris habere pos. quā habet vsufructuari⁹
ad idē facit. l. vti frui. in fi. principii. s. si vsufruc. pe. vbi dicit ꝙ
cōpetit vsufructuario actio q̄ possessorib⁹ cōpetit. ⁊ tex. allegat⁹
in. d. §. vnde vi. nō obstat qꝛ lꝫ habeat vnde vi. tn̄ dicit habere
rōne quasi pos. naturalis ⁊ ciuilis quā hꝫ in iure vsufructus. i. in
iure corporali vtendi ⁊ fruēdi que q̄si possideri dicunt. l. seru⁹.
§. icorporales. s. ti. i. ⁊ dixi in. l. iij. in pn. s. eo. patet in. l. quoti.
lultima. s. đ fui. rōne istius dat vn̄ vi. ¶ Hec nō est bona rn̄sio.
qꝛ. d. §. vnde vi. dicit ꝙ vsufructuarius ⁊ vsuarius habēt inter-
dictū vn̄ vi. ⁊ appellatiōe possessorij itelligit de directo nō đ vti-
li. arg. l. i. §. i. s. si ag. vectig. alias dixisset q̄si possessoriū interdi
ctū seu vtile interdictū: vt dicit in. d. l. quoti. s. de serui. ¶ Nō
ob. iura in cōtrariuꝫ allegata hic per glo. ⁊ alia iura que videā-
tur ostēdere ꝙ nō possideant naturaliter vsufructuarius ⁊ vsua-
rius. ⁊ in. l. certe. §. is qui. j. de preca. Ubi dicit eū equiparādo
colono sicut vsufructuarius ⁊ colonus qui nō possidēt. Similis
tex. est in. l. celsus. §. iul. s. ad exhibē. ⁊ in. l. i. §. qđ auten. j. quo
leg. dicā cras. ¶ Bar. tamē hic in additiōibus suis. ⁊ cu. ⁊ ro.
ↄtrariū tenēt. s. ꝙ dicat detinere. ⁊ nō possidere. ⁊ ꝑ ista opinio.
vltra alle. in glo. allegāt. l. i. §. qđ aūt. j. quo. bono. alle. quoꝝ le
ga. l. certe. §. is qui. j. de p̄ca. l. sciēdum. iuxta pn. s. qui satis. co.
l. celsus. §. iul. cū. l. se. s. ad exhi. ¶ Qđ cōfirmat Rapha. cu. ꝑ
l. q̄squis. C. de dona. vbi si qs habens plenā ꝓprietatē ⁊ vsufru
ctū alteri donet rē reseruato sibi vsufructu. dicitur esse trāslatum
dominiū respectu ꝓprietatis sine alia traditione. qđ ideo est. qa
per vsufructus resuationē videt ↄstituere se possidere noīe illi⁹
cui donauit. vnde nō mirū si nō interueniēte aliquo actu natura
lis traditiōis habeat res pro tradita. ⁊ per ↄsequens dicit trans
latū dominiū sicut dicimus in eo qui cōstituit se noīe alieno pos
sidere. l. quod meo. in pn. j. eo. c. cū venissent. de resti. spo. hec
fuit ratio illius. l. s̄m eū modo sic si quis reseruat vsufructuꝫ vi-
det se cōstituere possidere noīe ꝓprietarij. ergo nō possidet sibi
sed dn̄o. sic itelligant iura que dicūt ꝙ vsufructuarius possidet
s. nō sibi sed domino. ⁊ hec fuit vna opi. hic. in glo. ꝑ. l. cōmuni
diuidundo. §. neqꝫ. s. cō. di. Magis cōis opi. est cōtraria ⁊ il-
lā puto posse possidere ꝙuis vtraqꝫ opi. possit dici disputabilis
⁊ sustentabilis. ¶ Ad iura allegata in cōtrariū pōt dici ꝙ intel-
ligunt đ pos. ciuili idest nō possidet ciuiliter vsufructuarius. ⁊ sic
nō possidet ꝓ suo. l. i. §. deijcit. j. de vi ⁊ vi ar. vbi q ciuiliter pos
sidet dicit possidere ꝓ suo. alias qui ciuiliter nō possidet nō dr
possidere pro suo đ illa itelligātur illa iura ne cōtrarient. l. posses
sio quoqꝫ. in pn. j. eo. ⁊ alijs iuribus ꝓ illa opi. vbi ꝓbat ꝙ po.
quā hꝫ vsufructuari⁹ plurimū iuris hꝫ. sꝫ si detineret haberet plu
rimū facti ⁊ paꝝ iuris. vt per Bar. in. l. i. i pn. s. e. vbi dixi. ꝙ de
tētatio plus facti hꝫ ꝙ iuris. ¶ Pro cōmuni opi. etiā facit tex.
in. l. fi. j. vti possi. i. iij. rn̄so. s̄m intellectū quē ibi approbat bar.
dū dicit ibi idē esse in eo q vsumfructū hꝫ qꝛ itelligit de eo q ha
bet po. tanquā vsufructuarius ⁊ de eo q hꝫ q̄si po. iuris vsufruc
tus lꝫ glo. ibi ita itelligat. vnde vr ibi ꝓbari ꝙ usufructuari⁹ pos
sideat naturaliter ꝓpterea hꝫ iterdictum uti possidetis ut ibi ꝙ
iterdictū directū nō dat alicui nisi possideat rē corporalē. l. i. in
pn. ⁊ ibi no. ⁊. §. iterdictū. j. vti possi. ¶ Imo. hic dicit istā opi.
ꝓbari ꝑ. l. iij. §. vnde vi. de vi ⁊ vi. ar. ubi ꝓ po. qua spoliatus ē
usufructuari⁹ cōpetit unde vi. nō dicit utile uel q̄si interdictum.
unde appellatiōe iterdicti itelligit đ directo. l. i. §. i. si ag. vecti.
uel emphi. pe. cōsequēter dicit ibi ꝙ debet dari iterdictū. s. dire
ctū. qꝛ possidet alias si diceret iterdictū qđ daret rōne q̄si pos.
iuris usufruct⁹ daret directū sed q̄si iterdictū utile. l. quoti. lulti
ma. s. de seruitu. ⁊ no. in. d. l. i. in pn. j. vti possi. ¶ Istam opi.
sequtur glo. in. l. raptores. §. sinautē. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ ita ibi itel
ligit glo. dū tex. dicit plena pos. transit ad ꝓprietarium. ⁊ tn̄ usu
fructus fuit apud diaconissaꝫ. plena intelligit idest ciuilis sꝫ na-
turalis remanet apud usufructuariuꝫ. ¶ Uel itellige ꝙ ibi non
habuit usumfructū ꝓpriū sed impropriū. qꝛ habuit rem. s. quo
ad victū qꝛ erat monacha ⁊ diaconissa. alias solutiōes dat ibi ēt
glo. ¶ Nec est absurdū exponere plenam pos. pro ciuili qꝛ iura
q̄nqꝫ effectū appellāt plenum aliquādo pleniorē aliquādo ple-
nissimum. ut no. in. l. omnis. in v. plenissimā securitatem: C. de
p̄scrip. xxx. anno. clarius gl. in. l ait pretor. §. ꝑmittit-
tit. s. de mino. vbi quis hꝫ q̄nqꝫ plenā securitatē quā
doqꝫ pleniorē quādoqꝫ plenissimā. nō est ergo absur
dū ꝙ dicat plena. s. ciuilis. plenissima. s. naturalis et
ciuilis. ¶ Nō ob. l. q̄sqs. C. de dona. quoniā ibi non
dicit ꝙ uideat ille se ↄstituere possidere noīe ꝓprie-
tarij. sed videt dicere ꝙ est quedā ficta traditio. nam
cōstitutū ⁊ traditio sūt ꝑ se s̄m glo. i. l. iij. in pn. s. e. ⁊
sūt diuersa cōstitutio ⁊ reseruatio vsufructus. nec mi-
rū qꝛ ⁊ alij plurimi mō ficte tradēdi sūt ut dixi i. l. iij.
in pn. s. e. ubi uide plures modos. ¶ Ex istis videt
emanare cōclusio ꝙ pos. naturalis dicit esse apđ vsu
fructuariū. ¶ Inquātū uero glo. dicit ꝙ nō hꝫ usu-
fructuarius ciuilē po. lꝫ qdaꝫ cōtra quos gl. reprehē
dit. ¶ Bar. h̄ post Cy. ⁊ antiquos i. l. i. C. uti possi.
dicit eē qđ ciuilis pos. fundi est apud ꝓprietariū. d. l.
sciēdū. in pn. s. q satisda. cog. naturalis est apud usu
fructuariū. sꝫ si querimus de q̄si pos. ciuili ⁊ naturali
iuris incorporalis idest usufructus dicit ꝙ Cy. in. d.
l. vnica. tenet ꝙ sit apud vsufructuariū qꝛ de hoc est
gl. singularis. in. l. ait pretor. §. itē ei. s. q. ex cau. ma.
⁊ Bar. alle. vnā aliā in. l. si plures. §. deiectū. in glo.
parua. j. de vi ⁊ vi ar. ⁊ i. l. fi. i v. possessionū. dū gl. di
cit idest q̄si po. j. uti possi. ¶ Tamē dicit Bar. i ↄtra
riū facit qꝛ sicut in dominio seu ꝓprietate fundi nō ē
dare q̄si po. ⁊ tamē dominiū est ius icorporale. l. i. s.
de re. di. ⁊ hoc pꝫ. j. §. ꝓrimo. ⁊. l. ꝑmisceri. in pnc. j.
e. sic nō debet esse dare q̄si pos. iuris vsufructus. quia
ꝑs domini est. l. usufructus ꝑs. s. đ vsufru. ⁊ in. d. l. ꝑ
misceri. in pn. j. eo. ubi tex. vr innuere ꝙ ius vsufru. n̄
possideat. ¶ Bar. p̄dicta cōcordat ⁊ dicit aduerten
dū ꝙ q̄si po. iuriū icorporaliū nihil aliud est nisi que
dā. l. patiētia. s. utēdi ⁊ fruēdi ipa re in qua hꝫ qs vsū
fructū. ⁊ talis p̄statio patiētie cōcurrēte usufructu ha
bet pro traditiōe ⁊ cōstituit per hoc qs i q̄si pos. iu-
ris usufruct⁹. l. iij. §. dare. de usu. d. l. quot. lultima. s.
de fui. vnde cū ad ꝓprietariū ꝑtineat p̄stat huiusmo
di patiētiā usufructuario qꝛ usufructuarius cognoscit
a ꝓprietario talē usūfructū ⁊ ꝓprietarius patiētiā pre
stare dꝫ qꝛ hꝫ dn̄iuꝫ. ⁊ hec p̄statio patiētie facit ꝙ quo
ad eū ꝓprietariuꝫ hꝫ q̄si po. iuris usufructus. sꝫ quo
ad aliū ꝙ quo ad ꝓprietariū nō dr usufructuari⁹ eē in
q̄si po. iuris usufructus. sic itelligit. d. l. ꝑmisceri. i pn
ci. ¶ Unde usufructuario ↄpetit q̄si po. iuris usufru
ctus quo ad ꝓprietariū ⁊ ei remedia possessoria cōpe
tunt. sꝫ nō ↄtra tertiū ipediētē ita dicit Barto. sentire
gl. notabilē i. l. sicuti. §. Aristo. i v. uti possi. s. si ser.
uen. ¶ Unde sentit Bar. ꝙ ratio q̄re in dn̄io seu pro
prietate nō est dare q̄si pos. est qꝛ ad aliū nō spectat
p̄stare patiētiā dn̄o sed ad ꝓprietariū bene spectat p̄-
stare patiētiā usufructuario. ¶ Hec sūt magni effect⁹
ut sciam⁹ cōtra quē itentent remedia possessoria per
vsufructuariū ⁊ qđ dictū ē i usufructuario ꝓcedit eti-
am in emphyteota q est in q̄si pos. iuris emphyteoti-
ci. ut dixit Cy. i. l. cōperit. C. de prescrip. xxx. anno.
idē in uasallo usuario. ⁊ i alijs quos dixi in. l. iij. §. ex
ↄtrario. s. e. possidere naturaliter ⁊ habere ius domi
nij. ¶ Bal. h̄ inꝙtū Bar. dicit usufructuariū eē i q̄si
po. iuris utēdi ⁊ fruendi solum respectu ꝓprietarij n̄
tertij dicit se putare hoc nō esse uerū. quia sequeretur
ꝙ si quis pretendens esse usufructuarius in re in qua
ego vere haberem vsumfructū me turbaret me impe
diret mihi nō competeret quasi possessoriū iterdictū.
uti possidetis quod s̄m euꝫ nō est uerū. alle. l. fi. j. vti
posside. ⁊. c. licet cām de probatio. ¶ Sꝫ dicit Imo.
si quis vult Bar. sustinere potest respondere ꝙ illa
iura Bal. intelligant de po. naturali. s. ꝙ ratiōe natu
ralis po. quam habet quis in fundo isto competit ei
directū iterdictum vti possidetis. sed nō intelligunt
illa iura Bal. de quasi pos. iuris corporalis. ¶ Atta-
mē dicit Jo. de imo. ⁊ cum eo concordat Roma. h̄ ⁊

Cu. q verius vr q etia3 quo ad tertiũ dicat vsufru/
ctuari⁹ esse in quasi pos. iuris vsufructus. qd probant
sic sicuti videmus q per traditionẽ rei corporalis fa
ctã mihi a dño efficior possessor nedũ quo ad dñiu3.
s3 etiã quo ad vnũquẽq3. h nõ habet dubiũ eade3 ra
tione in quasi pos. iuris icorporalis. puta vsufructus
patiã mihi prestita a dño que vim traditiõis hab3. d.
§. dare. z. d. l. quot. d3 me constituere in q̃si pos. quo
ad dñiu3. z quo ad vnũquẽq3 aliũ hec ẽ ratio Imo.
C Rapha. cu. dixit aut Bar. male dicit. aut nõ itelli/
go cũ dicit enim Raph. quomodo stare põt q dñs
teneat p̃stare patiẽtiã z nõ alius si dñs ppꝛietarius te
net prestare patiẽtiã multomagis alij q nullũ ius ha/
bent. C Hec ratio nõ est vrgẽs. q: dominus tenet iu
re obligatiõis patiẽtiã prestare occasiõe p̃cedẽtis cõ
tractus sicut vẽditor tenet ex cõtractu mihi tradere
fundũ. l. ex ẽpto. in pñ. de act. emp. sic q vendit mihi
vsufructũ tenet p̃stare patiẽtiã mihi iure obligatiõis
q: precessit ꝯtract⁹ z cã. s3 quo ad aliũ nullus preces/
sit cõtractus nulla p̃cessit obligatio. ergo videt non
debere prestare patiẽtiam. vnde magis placet prece/
dens ratio. C Addo q Ant. de bu. in repetiõe. c. si.
de cau. pos. z ppꝛie. in. vij. col. q̃uis ip̃e multũ cõsue
uerit imitari opi. Bar. tñ hoc casu reprobat eũ. z di/
cit q si sua esset opi. Bar. sequeret q nunq̃ iterdictũ
vti possi. daret vsuario vel alteri habẽti seruitutẽ quã
cũq3: aut aliud ius incorporale pro quasi pos. iuris i/
corporalis cõtra. d. l. quotiens. l. ultima. s̃. de serui. z
ꝯ notata in. l. i. in pnci. j. vti posside. Qd sic ostendit
aut dñs prestat patientiã z nõ competit vti posside/
tis. q: nõ turbat. aut alius nõ p̃stat patiẽtiã q̃ dñs. z
scdm Bar. nõ competit vti possidetis ꝯ illum. z quo
ad illũ nõ est in quasi pos. iuris vsufruct⁹. C Aut do
minus nõ prestat patientiã z iterũ nõ cõpetit vti pos
sidetis. q: si nõ prestat patientiã spoliat eum pos. vn
de cõpeteret sibi vnde vi. nõ vti pos. qd dat ei qui est
inquietat⁹ i pos. C Hec etiã rõ me nõ multũ mouet.
q: põt stare q dñs a pncipio p̃stitit patientiã inducẽ
do vsufructuariũ in domũ vel fundũ. z patiendo eũ
vti frui. vt q: partim patit in aliqua pte. q: vult q col
ligat vinũ. Sed vult q nõ colligat frumentũ. nõ spo
liat eum quasi pos. sed turbat eum. z dr ibi lis turba
tiua inferri qñ non libere patit eum vti frui. l. vim fa/
cis. j. de vi z vi ar. vnde põt stare q nõ prestat patien
tiam in totũ z libere absq3 hoc qd spoliet. z sic datur
vti possidetis. Unde melior videtur rõ quã supra di/
xi de re incorpali tradita p quã traditionẽ ille cui tra
dit fit possessor quo ad vnũquẽq3. sic quo ad istam
patientie prestationẽ est effectus quasi possessor quo
ad vnũquẽq3. C Ex p̃dictis habetis qd Bar. hic sen
tit. q rõ quare i dñio seu ppꝛietate dicim⁹ nõ esse da
re quasi pos. est q: nõ est prestãda patiẽtia per ppꝛie/
tarium vsufructuario. C Sed Ro. hic dicit q Bal. i
c. i. i. iiij. col. vult allegare. x. col. in ti. qui feu. da. pos.
reprehẽdit Bar. hic z dicit q nõ est bona rõ: quare
in dñio est dare quasi pos. iuris incorpalis. q: si vera
esset rõ Bar. sequeret scdm Bal. si fingis ppꝛietariũ
decessisse sine herede q vsufructuari⁹ nõ dicit esse in
quasi pos. iuris incorpalis. q: nemo est qui sibi vr p̃/
stare. ppterea dicit Bal. q rõ sui dñij z ppꝛietatis h3
ciuilem pos. d. l. sciendũ in pnc. s̃. qui satisda. cogan.
que respicit totã. z sic dñium. q: appellatõne rei com
p̃henditur dñiu3. l. si alij. s̃. de vsufruc. leg. C Par
pl3 hec rõ. q: non h3 neq3 colorem neq3 saporem. l3
Ro. cum ea transeat. z Bal. ponit aliam debiliorem
C Puto Bar. rõnem esse bonã z Bal. in. l. cũ res.
C. de pbatio. ponit eandẽ quã Bar. hic z etiã Ant.
de but. in. d. c. si. in repeti. in. vij. vel. viij. col. facit mẽ
tionẽ d verbis Bar. hic z videt ei adherere. C Nec
ob. arg. Bal. cũ dicit q si decessisset ppꝛietari⁹ z cer/
te: q: iudicio meo fragile est z debile. respondeo p̃/
mo q per prestationẽ patientie que ab initio interuenit fuit acq
sita quasi pos. ciuilis z naturalis iuris vsufructus z omnes fatẽ/
tur. ergo nõ seqtur. nemo est qui prestat patientiam vsufructu/
ario. ergo desijt habere q̃si pos. iuris vsufruct⁹ qd ostẽdo i simi
li ad apprehẽsionẽ pos. rei corporalis reqritur z corp⁹ z anim⁹.
d. l. iij. in pñ. s̃. eo. si deficit animus: q: effectus est ille qui rẽ ap
prehẽdit furiosus nõ pdit pos. vt in. l. si is qui animo. j. eo. sic h
ab initio reqrebat inductio in fundũ. d. §. dare. qd hic fuit fcm
deinde si nemo est heres nõ sequit q sit pdita quasi pos. vsufru
ctus. C Uel põt dici. q q: hereditas iacens repñtat psona3 de
functi: vt in. l. hereditas. s̃. ti. i. satis dicit supesse psona que pa/
7 tiẽtiam prestat. C Ultimo Imol. h refert dictũ Inno. in. c. i. de
cau. pos. z ppꝛie. vbi dubitat an quasi pos. iuris icorporalis da
ri possit z competere possit illi qui uere illud ius nõ h3 incorpo/
rale. ut q: nõ est uere usufructuarius. sed pretẽdit se usumfructũ
habere q: eũ habet a nõ vero domino. vel qui usũfructũ consti/
tuere non potest. an dicat esse in quasi pos. iuris usufruct⁹. z id
in alijs iuribus incorporalibus ponit opi. prima est q nõ secun
da est sic. z in ea videt residere q sit in quasi pos. iuris incorpo
ralis q̃tũcũq3 ius incorporale sibi nõ cõpetat. p3 ex. l. i. z. ij. C. d
seruitu. z aq̃. vbi iura incorporalia p̃scribunt. Et si verum eẽt q
cõpeteret veritate ĩspecta hoc ius incorporale nõ eẽt necesse pre
scribere. q: p̃scriptio nõ currit nisi possidenti. l. siue pos. j. ti. i. er
go cõpetit q̃si pos. iuris icorporalis ei qui vere illud nõ h3. z cu3
ista opi. magis cõiter doc. in. d. c. i. trãseunt. C Seqt solẽnis et
vtilis. §. nihil cõmune. Alex. de imo.

Nihil cõmune.

Illi qui petitoriũ pposuit nõ denegat potentia proponen/
1 di interdictũ retinẽde pos. q: de vno ad aliud nõ infertur. h. d.
C Et diuidit in tres ptes. q: in pma ponit dictũ in genere. i se/
cũda infert ad dictũ in specie. in tertia rñdet tacite obiectioni.
2 C Ad euidẽtiã hñt premittere iuuenes q̃tum ad materiam. §.
nñ. z eoꝝ de qbus h pnciplr i gl. q triplex ẽ spẽs iterdictorũ.
q̃dã sunt iterdicta q itroducta sũt cau. pos. adipiscẽde que in/
troducta sũt ad adipiscẽdũ pos. que nũq̃ fuit amplius adepta
p agentẽ. ut quoꝝ bonoꝝ. qd dat heredi p pos. quã nunq̃ ade
ptus est. q: si semel adeptus est nõ cõpetit amodo dictũ iterdi/
ctũ quoꝝ bonorũ. etiã si cecidit a pos. rei hereditarie semel ap/
prehẽsa. glo. est ordinaria in. c. i. de cõfes. in. vi. q: post apprehẽ
sam pos. rei hereditarie nõ dicit amplius res nec pos. vere eẽ he
reditaria. sed dicit pos. heredis. l. i. §. ueteres. s̃. eo. ubi dixi. l.
heres per seruũ de acq. here. C Interdictũ retinende appellat
uti pos. qd datur ei q turbat in pos. sua. nã pro hmõi turbatiõe
repellenda datur vti pos. qd dat possidenti ne turbet i sua pos.
de hoc habetur in. l. i. §. hoc interdictum vti possi. C Interdi/
ctum recuperande dat ei qui semel possedit z nũc possidere de/
sijt. vt vnde ui. z in remedio. l. si. C. vnde ui. z in similibus d qui
bus in. §. sequens. insti. de interdic. z. C. vnde vi per totum illũ
ti. z in. c. cũ ad sedem. z in. c. sepe. de resti. spo. iij. q. i. reintegrã/
da. C Secũdo premittere habent iuuenes q rei uendicatio da
tur domino contra alium possidentem vel detinentem rem pro
qua actor agit. ut. l. in rẽ. in pnci. de rei uendi. l. i. C. d alie. iudi.
mu. cau. fac. C Istis sic premissis figurabo casum in terminis i
nube. propter uarietatem lecturaꝝ hic in glo. mag. positarum.
Titius in iudicio comparuit: z libellum pduxit contra gaiu3 in
quo libello intentabat rei uendicationẽ ad fundum quẽ dixit p̃/
mo possideri naturaliter per Gaium. z dixit eum ad se titiũ agẽ
tem pertinere ratione dominij intentato iudicio rei uendicatio
nis ad fundũ contra dictũ possessorem: istemet actor qui agit in
pmo iudicio rei uendicatione cepit agere contra eundem reum
alio iudicio interdicto possessorio retinende asserens z dicẽs se
esse possessorem. z turbari per dictum reum conuentum in dicta
pos. fundi. an possit intentari fm iudicium per actorem non ob
stante primo iudicio. dubium facit: q: intentando rei uẽdicatio
nem si possidet uidetur renunciasse posse. sue si quam habuit.
interdictũ vti possidetis nõ datur contra possidentem nõ pos/
sidenti. vnde si uidetur renunciare pos. non potest postea age/
re uti pos. quod est interdictũ retinende z soli possessori compe
tit. Contrariũ hic deciditur z p̃mittitur q nihil habet cõmune
ppꝛietas cum pos. vnde iudicium intentatũ in casu ppꝛietatis
nullũ debet facere p̃iudicium scdo iudicio in possessorio tanq̃

Col. 2 Col. 3

sit penitus separatū ꝛ nihil cōe habet cū p̄mo iudicio. ¶ Et h̄ generali dicto apparet ꝗ dictū ſm iudiciū poteſt intentari non obſtante p̄mo. Nō obſtat rō in cōtrarium.alle.q꞉ negat iuriſcō ſultus hoc eſſe verū.q꞉ intentans rei vendicationē nō videt̄ ſue poſ.renūciaſſe.q꞉ ſi poſſidet debet poſſe intētare vti poſ. quod dat̄ poſſeſſori.hic eſt caſus.lego litterā. ¶ Ex iſto tex.habemus notare p̄mo.qđ in p̄n.dicitur nihil habet cōe ꝛc.ꝛ ad hoc ſemp allegat̄.l.iſta.ꝛ.l.p̄miſceri.ꝭ.eo. ¶ Scđo no.qđ ex diuerſis non recta ſit illatio:vt h̄.ꝛ.l.ſi.ꝭ.de calū.l.papinianus exuli.ꝭ.đ mi

7 no. ¶ Tertio ꝛ vtilius no.ꝗ qui intentat iudiciū petitoriū. i rei vendi.p̄mo iudicio nō impedit̄ intentare poſſeſſoriū retinēde. nō obſtante p̄mo iudicio.ꝛ iſtud nō reperitur alibi clarius in ge nere: Eodē modo videmus ꝗ ille qui intentat iudiciū petitori/ um.p̄mo loco nō impedit̄ poſtea intentare poſſeſſoriū recupe/ rāde.vt vū vi.l.cū fundū.ꝭ.fi.ꝭ.de vi ꝛ vi ar.nec etiā īpedit̄ itē tare poſſeſſoriū adipiſcēde.c.paſtoralis.de cau.poſ.ꝛ.p̄prie. cū limitatiōe tñ de qua ibi.ſ.niſi iam concluſū eēt in cā ſuper iudi cio petitorio.i.ſuper iudicio p̄prietatis:q꞉ tūc poſt cōcluſionem in cā.ꝛ cū renūciatū eſt p̄batiōibus nō poteſt intentare poſſeſſo rium recuperande vel adipiſcēde anteꝗ̄ ſit finitū iudiciū ſuper petitorio:vt.d.c.paſtoralis.vbi eſt clauis in materia ꝛ videt̄ ple nius dicendū infra in combina.traditis h̄ per Bar.poſt glo.

4 ¶ Quarto ex tex.no.ꝗ qui intentat rei vēdicationē ad fundū nō videt̄ poſ.ſue.ſi quā habuit renūciare. hoc aūt qualiter pro cedat venit declarādū cum glo.mag.huius.ꝭ.hec ſufficiāt loco textualiū. ¶ Uenio ad glo.ꝛ capio gl.p̄mā.ꝛ quero de exemplo in caſu huius.ꝭ.in p̄n.dixi haberi exemplū in.l.ꝛ in eadem.ꝭ.ſi mater.đ excep.rei iudi.vbi habetis ꝗ ſi p̄mo fuit intētatū iudi/ ciū in poſſeſſorio nō p̄hibet̄ agens poſſe intentare petitoriū .i. rei vendi.ad eūdē fundū cuius fundi occaſiōe prius actū fuit poſſeſſorio.vū ibi eſt caſus ecōtra caſui nr̄o.nā h̄ p̄mo egit quis rei vendicatione.deinde intentauit poſſeſſorium retinende ibi egit poſſeſſorio. deinde intentauit rei vēdicationē rōne p̄prie/ tatis ꝛ dñij.ꝛ caute glo.h̄ dicit ꝗ ibi pōt colligi exemplū ad p̄n cipiū.ꝭ.noſtri nō dixit ad ſcđam p̄tem.ꝭ.nr̄i.q꞉ in ſcđa p̄te eſt exemplū h̄ in tex.clare. ¶ Item q꞉ exemplū in.d.ꝭ.ſi.nō cōue/ niret.ꝭ.noſtro in ſi.q꞉ eſt caſus ecōtra ibi.vnde recte glo. loqui tur dicens.ꝗ ibi poteſt poni exemplū ad principiū.ꝭ.noſtri. cū dicit nihil cōe ꝛc.q꞉ ſi haberet cōe p̄prietas cū poſ.ꝛ qđ iudica tur in cā p̄prietatis intelligeretur iudicatū in cauſa poſ. vel ecō/ tra nō poſſet pendēte primo iudicio intētari ſm iudicium.p re/ gulam.l.fundi.ꝛ.l.fundū.ꝭ.de excep.q꞉ ſnīa abſolutoria feren/ da in primo iudicio paritura eſſet exceptionem rei iudicate in ſe cūdo iudicio.ꝛ tūc ſemper impeditur ſcđm iudiciū intentari p primū.vnde q꞉ nō eſt idē poſ.ꝛ p̄prietas. nec aliquid cōmune habēt dicit̄ ibi ꝛ hic.ꝗ vnū iudiciū intentatū nō impedit aliō i tentari poſſe. ¶ Scđo cū glo.ar.ꝗ littera hec male dicit dū di cit nihil cōmune habere p̄prietatē cū poſ.q꞉ habent cōionē q꞉ vnūquodqꝫ dicit eſſe ius ꝛ incorporale conſtat.q꞉ dominiū dici tur eſſe ius perfecte diſponēdi de re.vt diffinitur per Bar.in .l. ſi quis vi.ꝭ.differentia.ꝭ.e.ꝛ ibi per alios.ꝛ vſūfructū appellāt ius non perfecte diſponendi.ſed vtēdi ꝛ fruēdi.l.i.ꝭ.de vſufru. qui vſufru.appellatur dominij pars.l.iiij.eo.ti.ergo ſi pars do minij eſt ius.ergo ꝛ dominiū eſt ius . Similiter poſ. appellatur ius.l.peregre.in p̄n.ꝭ.eo.ꝛ vidiſtis in.l.i.in p̄n.ꝭ.eo. ¶ Itē ſi dicuntur eſſe ius ꝛ incorporale ſicut reliqua iura.l.i.ad ſi.de re. di.inſti.de rebus corporali.ꝛ incorpora. ergo aliquid cōmune habent p̄prietas ꝛ poſ.ergo contra tex.noſtrum.glo. reſpōdet tripliciter ad contrariū. Primo ꝗ dum littera dicit.nihil com/ mune habet ꝛc.debet exponi.id eſt nō omne habent cōmune.p̄ prietas ꝛ poſ. ſed bene aliquid habent cōmune.ꝗ non habeāt omne cōmune patet: quia videmus ꝗ dñium conuenit oībus iuribus etiā incorporalibus. vnde vſufructuarius dicitur habere dominiū.ſcilicet iuris vſufructus.vſuarius idē. ꝛ ille qui habet ius ſeruitutis.vel perſonalis.vel realis dicitur habere dominiū ſm glo.h̄ pro qua Bar.ꝛ alij allegant.l.qui vſumfructum .ꝭ. ſi vſufru.peta.vbi dicitur vſufructuarium habere dominiū.ſcilicꝫ iuris vſufructus.ꝛ hoc dominiū conuenit rebus corporalibus ꝛ incorporalibus.rebus corporalibus.vt per titu.ꝭ. de acquiren. re.domi.ꝛ incorporalibus.per.d.l.qui vſumfructum.quia qui habet ius incorporale.vt vſufruct.vel ius alterius ſeruitutis di/ citꝰ habere dñiū.ſꝫ ſecus eſt in poſ.que nō cōuenit re bus incorporalibus.ſed ſolū corporalibus que dicū/ tur poſſideri.l.ſi ſeruus.ꝭ.incorporales.ꝭ.ti.i.l.ſeq/ tur.ꝭ.ſi viam.ꝭ.ti.i.p̄prie loquor.ſed īproprie dicun tur poſſideri.l.iij.in p̄n.ꝭ.eo.l.quotiens.l.ultima.ꝭ.đ ſeruitu.ti.g. ¶ Hec eſt p̄ma rñſio data ac cōtrarium ſ.ꝗ nō oīa h̄ꝫ cōmune p̄prietas ꝛ poſ. q꞉ in aliquibꝰ caſibus cōmune habent vt dixi.hec p̄ma reſponſio li cet in ſe vera ſit.tamē nō bene cōuenit littere nr̄e. qa nō ex hoc bene ſequeret̄ illatio hic in tex. cū infertꝰ ꝗ iudiciū itēratū in petitorio nō facit preiudiciū in poſ ſeſſorio.nam dicere ꝗ quo quedam habent cōmune quo ad q̄dam nō bene infert iſtud. ¶ Ex iſta prima ſolutione q̄uis nō bene littere cōueniat habetis no/ tare ꝗ etiā ille qui habet vſumfructum vel aliam ſer/ uitutem dicitur eſſe dominus ſeu habere dominium per.d.l.qui vſumfructū.ꝛ in hoc glo.iſta reputatur

5 notabilis. ¶ Et facit ad.q.ſi actor i libello dicit ſe eē dñū.poſtea p̄bauit tñ ſe eē vſufructuariū.an debeat obtinere.bal.i.d.l.q vſumfructū vr̄ dicere ꝗ ſi dixit ſe eē dominū fundi nō poterit obtinere ſi poſtea p̄bat ſe habere vſumfructū tm̄.allegat qđ habet̄ in .c. exa/ minata.de iudi.ſecus ſi ſimpliciter dixit ſe eſſe domi niū.vel habere dominiū.vel nō dixit ſe eſſe dominū fundi. ¶ Idemet Bal.in.l.ij.ꝭ.de condi.inſtitu.ui/ det̄ clarius ꝛ melius locutus.quia dicit ꝗ ſi ago rei uendicatione ad fundum cuius fundi dico me eē do minum ſit uerū dicere ꝗ nō obtineo mouet̄ per glo. iij.in.d.l.ij.in p̄n.ꝭ.de condi.inſti.ſed ſi nō ago rei vendicatione.ſed aliter intentem aliud remediū i ge nere quod poteſt cōuenire etiam vſufructuario ſatis eſt ꝗ probet ſe habere uſumfructū.q꞉ rei vendicatio nō datur vſufructuario pro vſufructu.ſed cōfeſſoria. ſed datur habenti proprietatem.l.i.in p̄nci. ꝛ.ꝭ.i. et ibi notatur.ꝭ.ſi vſufr.peta.iuncta.l.in rem. in p̄n.ꝭ. de rei uen.Sed ſi intētauit rei uēdicationē dicens ſe dominum fundi.ꝛ probat vſumfructū non poteſt ob tinere.q꞉ deduxit vnum ꝛ aliud p̄bauit.ergo nō obti nebit.l.habebat.in p̄n.ꝭ.đ inſtito.ꝛ no.Inno. in .c. ex p̄te abbatiſſe de priuileg.ꝛ Bar.in.l.i.i p̄n.cū con cordan.ꝭ.de eden. ¶ Per predicta videt̄ patere re ſponſū ad vnum qđ faciebat in contrarium.q꞉ dicit Bar.in.l.i.in vltima col.C.de uſufru.ꝛ Guil.de cu. in.l.ſed ꝛ ſi poſſeſſori.ꝭ.item ſi iurauero. de iureiur. ꝛ Bal.in.l.ſi mater.ꝭ.eadem.ꝭ.de excep.rei iudi. ꝛ in.l.i.in.vi.colū.ꝭ.de actio.ꝛ obliga.Bal.in.l. p̄pri etatis.C.de proba.ꝛ canoni.in.c.examinata . de iu/ di.ꝛ in.c.ij.de libel.oblatione.ꝗ ſi in libello dico me dominum.ꝛ ago rei uendicatione poſtea probo de utili dominio.nō de directo.quia probo in empbyte otam.ꝛ ſic habeo utile dominiū.l.i.in ſi.ſi ag. vecti. an obtinebo dicit Barto.uidetur ꝗ non quia appel latione dominij intelligitur de directo dominio .l.i. ꝭ. primo. ſi ag.uect. contrarium tamen concludit. quia ut libellus ſubſtineatur uerba impropriantur in fauorem libellantis.l.i.C.de uſufruc.ubi appellatur uſufructus in rebus que vſu conſumunt̄.ſimile in.d. ꝭ.ſi iurauero. ¶ Hoc facere videtur cōtra doctrinā Bal.in.d.l.qui uſumfructū.ubi ſi ago ꝛ dico me do minū fundi.ꝛ probo me habere uſumfructum tantū dicit ꝗ non obtinebo.quod non uidetur uerū.q꞉ ſa tis video me probaſſe dominū fundi.p̄bādo ꝗ ha beo uſumfructū.quia qui habet vſumfructum habet dominium. d . l. qui vſumfructum . q̄uis videatur hoc eſſe improprie Barto.in.l.ſi quis vi.ꝭ. differen/ tia.ꝭ.eo.allegat no.per glo.in.l.iiij.ꝭ.de uſufru. de/

6 bemus.ergo interpretari in fauorē libellantis. ¶ Di co ꝗ reſponſio poteſt colligi ex predictis.quoniā ſi di co me dominum fundi non intelligitur de dominio uſufructus ſed de dominio rei.unde appellatiōe do minij non uenit uſufructuarius.l.i.ꝭ.domini.el p̄mo

a ¶ Sʒ ꝯrius veri⁹.d. foci. hic dicit ꝙ ta lis libellus pt sustineri quia aliqñ cōmodi tas ꝑcipiendi fruct⁹ accipit pro pte fundi vt no.i.d.l.q usumfructuʒ vñ ꝓbando se vsufructuari um probat se dñm i aliqua pte fūdi ergo ex illa pte pōt obtinere vt h p eū.cui adde ꝙ voluit bar. i.l.ij. in fi.C. de his q ex pu bli.ratio. vbi ꝯcludit libel lū formatū in mutuo p vbū acōmodauit sustineri ipro ꝓādo ꝓmutu auit ꝙ ē diuer sissime nature a vbo cōmo dauit ⁊ vnum solum habeat significatū. et hoc pp ro.cō silio.ccxlv. di xit posse ꝓce dere libellum i hypotecaria p vbū ad iudi cari. ſʒ q̄ vi deatur verior opi.hoc vide ꝙ voluit alex. cōsi.cxxi.i.li. ⁊ cōsil.xcvi. iiij.li.⁊ an usu fructus sit ps substātialis fū di.vide p are. cōsi.clx.i fine iquātū ēt idē fo3i.dicit pos se sustineri li bellū in quo qs intētat rei vēdicatiōeʒ ⁊ ꝓbat de vsu fructu q2 si si expssa rei vē. poterat obti nerē aliquo ca su.ergo eodē mō ea expssa. q2 expssio act. iepte nō opaf adde gl.i.l.vi nū.s.si cer.pe ta.p quā lud. ro.cōsil.cccc xcvij.dicit ꝙ citatio nulla nō vitiat actū in quo nō req rebaf citatio ⁊ voluit arc. cōsi.cxxvij.et ad pdcā an li belli vba sint ipropiāda ut sustineaf.vid anto.d bu.in cōsi.lxiiij.io.d ana.consi.ci. pau.d ca.psi. cclv.l.ij.ips.

iūcto.§.seq.s.ad fille.⁊ Bar.no.in.l.i. in venditiōe
in pn.j.de bo.auc.iudi.pos.vbi notabiliter loqtur ⁊
declarat hic.igitur quādo dico ꝙ intento rei ven. q2
dico me dominū fundi.⁊ ꝓbo me habere vsufructuʒ
tñ nō obtineo.q2 dixi me dñm fūdi. ñ dixi me habē
vsufructū.ul aliqd ius i fūdo.ſʒ si ꝓbo me vsufructua
riū. ꝓbo me hēre ius ꝯpetēs i fūdo.⁊ aliō ē dñʒ fūdi
⁊ aliud ius habere in fundo.ſʒ si ꝓbo me vsufructua
riū dico2 habere dñiū vsufruct⁹ fundi. ¶ Qui ñ vide
ret doctrinā bal.i.d.l.ij.s.d ꝯdi.isti.nec i.d.l.q vsum
fructū.d facili p doctrinā Bar.i.l.ij.C.d vsufruc.dice
ret ꝙ dēberet obtinere vt vba ipropriēf. ſʒ ꝯriū⁹ veri⁹ ē
vt ē vt supra respōdi. ¶ An q habet vsumfructū fūdi
dicaf habere dominiū fundi.videatis vltra predicta
Bar.i.d.l.q vsumfructū.j.de vbo.obli. ¶ Scda est
solutio hic in glo.ꝙ nihil cōe habet ꝓprietas cū pos.
vt hic qñ nō sunt vt paria.nec ut opposita.nec tanꝙ
pars ⁊ totū.vnde nō obstat tūc argu.ꝙ dñiuʒ ⁊ pos.
est eius.tñ nō habēt se vt paria.nec vt opposita. nec
vt pars ⁊ totū.⁊ istaʒ sol.cōmuniter hic scribentes ap
probant tanꝙ meliorē prima.q2 ex ea bene iferf.q2 h
in scdo rñso dicif ꝙ iudiciū intētatū i proprietate nō
habet ipedire secūdū iudiciū intentatū i possessorio.
¶ Tertio rñdet glo.ꝙ nihil cōmune hʒ.i. ꝙ ꝓprie
tas qd ē pos.⁊ ecōtra.quasi velit ꝙ substātia ꝓprieta
tis nō est substātia pos.nec ecōtra vera ē hec solutio
⁊ bona ⁊ cōuenire potest littere.tamē Bar.meli⁹ pla
cet ꝑcedēs.licet ⁊ secūda ⁊ tertia stare possit. ¶ Ter
tia pro expeditione littere argu.cōtra tex.q2 cōmune
qd uidenf hēre q2 ab ipsa pos. ꝓcessit dñiuʒ.l.i.i pn.
⁊ ibi dixi.s.e.si ꝓcessit dñium a pos.ergo cū dñiuʒ di
caf eē ꝯsequēs ⁊ pos.dicaf añcedēs.ad positionē ꝯse
quētis seqf positio añcedētis. vt i.l.illd.d acq.he.l.
ad rem mobilē ⁊.l.ad legatū.s.de.ꝓcura.cū vulgari
bus ergo aliquid habēt cōmune ꝓprietas cum pos.
¶ Glo.pariter dat illas tres solutiones quas dedit
ad precedens arg.sed nō uidetur huic solu.bene cō
uenire.q2 dum dicit hic exponi id ē nō omne ⁊c. hec
responsio nō tollit ꝙ ad positionē cōsequētis sequa
tur positio antecedētis.vnde nō est sublatū arg.nec
per alias duas responsiones. ¶ Unde Barto.post
antiquos cū qbus ceteri transeunt respōdet dum di
citur a pos.dominiuʒ processit.verū est inspecto iure
primeuo gentiū quo nōdum distincta erant dominia
⁊ postea ceperūt distingui.sed inspecto iure nr̄o non
est verum de necessitate procedere dominium a pos.
quia dominium queritur sine pos.vt in legatario.l. a
ticio.j.de fur.l.cum duobus.§.idem respōdit. cum
glo.s.pro socio. ¶ Iteʒ acquiritur per aditioneʒ do
miniuʒ.nō tamē pos.l.cū hēdes.in pn.j.eo.dato qd
nūquaʒ apprehendat pos.sic ⁊ in.l.fi.C. de sacrosā.
eccle.vbi in multis casibus acquiritur dominiuʒ sine
pos.⁊ in.l.si funduʒ.s.de fun.dota. inspecto in iure
nō est verū quod dominiū sit consequens.⁊ pos. an
tecedēs.vnde potest negari arg.videlicet quod pos.
sit antecedēs necessarius ad dominiuʒ. ¶ Uel secun
do dicit Bar.posse respōderi.posito quod dominiū
ceperit a pos.veruʒ est quo ad acquirenduʒ dominiū
⁊ acquirendū pos.sed quo ad retinēdū vt hic tracta
mus nō est de necessitate ipsa pos.quia possuʒ nō ha
bere pos.⁊ tamen habere dominiuʒ.⁊ econtra.l.si qs
vi.§.differentia.j.eo.ti.l.i.C.de alie.iudic.mu. cau.
fac. Ulterius ⁊ quarto opponit glo.ꝙ habent qd cō
mune proprietas ⁊ pos.per.l. qui procuratorem .C.
eo.vbi proprietas a pos.separari nō potest. ⁊ sic in se
parabilia sunt vnde hic male dicitur nihil haber cō
mune.glo.dat pariformiter illas respōsiones quas d
dit ad primū contrariuʒ que tamen hic non bene ca
dunt.Sed vera respōsio est que ibi colligitur ex nota
tis per glo.⁊ doc.videlicet ꝙ ꝗuis pos. dicatur sepa
rata a dominio per se ⁊ econuerso. tamen fallit ra

tione voluntatis concedentis vbi apparet concedentem vo
luisse transferri vtrunqʒ.quia tunc trāsfertur vtrunqʒ per tradi
tioneʒ.sic loquitur.d.l.per proprietatem.vbi dominus voluit i
procuratorem transferri dominiuʒ ⁊ pos.ideo nō possit separari
vnum ab alio ex voluntate concedentis. ¶ Extra glo. primam
7 Bar.circa primū dictuʒ posituʒ in tex.oppo.de.l.interdum.j.
de verbo.signi.⁊.l.ij.C.de probatio.vbi pos.comprehendit eti
am dominiuʒ.vnde appellatione pos.venit proprietas fundi er
go quid cōmune habent.Dicit ꝙ illud quod hic dicitur intelli
gitur inspecta propria significatione pos.sed inspecta large si
gnificatione quando apparet de mente disponētis ꝙ appella
tione pos.voluit comprehendi proprietatem tūc bene compre
henditur.vt si dixi lego possessiones rerum mearum intelligitur
8 proprietatem ⁊ pos.vbi dixi in.l.i.in prin.s.eo. ¶ Capio glo.se
cundam que est vtilior vnde ad eam aduertendum est. ⁊ argu.
dicitur hic.ꝙ si fuit intentata rei vendicatio per aliquem primo
loco.⁊ sic petitorium potest per eundem intentari pos. retinen
de contra de.l.ordinarij.C.de rei vendi.⁊.l.incerti.C.de inter
di.⁊.l.si de vi.⁊ quod ibi plene no.in glo.magistra.s.de iudi.
vbi dicitur ꝙ simul ⁊ eodem tempore nō possunt concurrere iu
diciuʒ petitorium super proprietate intētata ⁊ possessoriū retinē
de sed pmo debet intentari ⁊ finiri quis sit possesso2 ⁊ possesso2
um.deinde ille contra quem lata est sententia si pretendit se do
minum debet agere petitorio ⁊ rei vendicatiōe.hic dicitur pos
se cumulari hec duo iudicia vno tempore. quod videtur cōtra
iura prealleg. ¶ Sol.pluribus modis intelligit ⁊ legit.§.nostrū
primo ꝙ debet intelligi ꝙ qui egit rei vendicatione succubuit i
primo iudicio intentato in proprietate ⁊ lata sententia absolu
toria in fauorem rei cōuenti rei vendi.cepit ille qui succubuit age
re vti pos.tūc nil repugnat quin possit intētari.quia secūduʒ fu
it intentatum finito primo.ergo iura allegata in cōtrarium lo
quūtur quādo simul ⁊ eodem tempore voluit hec duo iudicia
cumulare ⁊ nō potest.sed si succubuit in vno.s.in petitorio pōt
demuʒ intētare possessoriuʒ.lego glo. ¶ Uidetis primaʒ solutio
neʒ ⁊ cōtrariū.ꝙ hic nō fuit cōtrarius agens sibiipsi.quia in rei
vendicatiōe quando egit dixit se dñm.⁊ alium possessorem.l.i.
C.de alie.iudi.mu.cau.fac.quādo agit vti possi.finito primo iu
dicio nō dicit se dominuʒ nec dicere pōt.quia pronunciatum est
cōtrarium.sed dicit se possessoreʒ.Secus quando vno ⁊ eodem
tempore vult intentare rei vēdicatiōeʒ ⁊ interdictuʒ vti posside
tis.quia nō debet audiri ratiōe contrarietatis.d.l.ordinarij.et
dicta.l.incerti.quia qui rei vendicatione agit dicit se dominum
⁊ aduersarium possessorem.d.l.i.sed qui retinende possessio.
agit dicit se possidere:ut no.in.l.i.§.interdictū autē.j.vti possi.
merito illa ratio cōtrarietatis per quam repellitur ille vtrunqʒ i
tentando nō militat hic. ¶ Ex hac prima lec.ad tex.per gl.da
ta no.ꝙ sententia absolutoria lata in petitorio iudicio super rei
uendicatione nō preiudicat eidem agenti postea in possessorio.
ita habetis hic secunduʒ hanc lec. ¶ Sed contra hoc opponit
9 hic Bar.de no.in.l.ij.§.quedaʒ.iuncta glo.magna ibi.j.de in
terdic.⁊ de eo.quod no.Dy.in regula.quia ad agenduʒ.d re
gu.iu.li.vi.⁊ Cy.in.d.l.incerti.ubi habetur ꝙ quando est ter
minata causa ꝓprietatis illa decisio ⁊ terminatio super proprie
tate perimit etiaʒ causam pos.ergo si causa proprietatis fuit ter
minata per sententiaʒ absolutoriaʒ lataʒ in fauorem rei contra
actorē debet intelligi etiaʒ perempta causa pos.ergo succūbens
in petitorio non debet posse agere possessorio remedio. ¶ Bar
to.dicit ꝙ quandoqʒ reus absoluitur eo quia acto2 non proba
uit tūc talis sententia absolutoria lata nullaʒ facit presumptiōeʒ
pro domino rei conuenti.quia ꝗuis debet absolui reus propter
regulaʒ que habet ꝙ etiaʒ si nihil probauerit seu prestiterit reus
debet absolui actore non probante.l.qui accusare.C. de eden.
c.vnico:vt eccle.be.c.fina.de iureiuran.tamen hoc non arguit
reum dominuʒ. tunc si sentētia absolutoria lata fuit. quia actor
non probauit ⁊ nō parit preiudicium si vult postea agere possel
sorio iudicio.⁊ sic intelligitur hic.Sed si est lata absolutoria in
fauorem rei expressa causa quia reus probauit se dominum.tūc
inducit presumptioneʒ ⁊ probationeʒ ꝙ reus sit dominus.l.ſʒ
⁊ si possessori. iuxta si. prin.s. de iureiuran.l. si inter me ⁊ te.j.
de excep.rei iudi.tunc potest procedere opi. Dy. in dicto.c.q
ad agendum.⁊ hec fuit intentio Dy.dicit Bar.ꝙ patet ex p.

ūis.cum dicit q̄ sententia absolutoria lata in fauorē rei obstat agēti possessorio in casib⁹ in qbus obstaret exceptio dn̄ij.ergo intellexit q̄ sn̄ia absolutoria lata obstabat ꝛ iustificabat dn̄iū rei cōuenti.¶ Sꝫ Bar.iterū opponit q̄ Cy nō bn̄ dicat dū vult q̄ si lata fuerit sn̄ia absolutoria in fauorē rei.q: reus ꝓbauit se esse dn̄m iuxta .d.l.sed ꝛ si possessori.ꝛ.l.circa.cū glo.ś.ō.ꝓbati.q̄ obstet agēti possessorio. Cōtra si hoc eēt verū.sequeref q̄ semp dominus ipune posset turbare possessorem.q: possessor nō posset se tueri agēdo cōtra turbantē eū.q: dominus ꝓbando de dominio semp excluderet illū agentē vti possi.per exceptionē dn̄ij qḋ sm̄ eū videf esse cōtra mentē.l.vim facit.ꝫ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ cōtra mentē.ll.dicentiū.q̄ nemo debet sibi ius dicere.l.extat.ś.q̄ met.cau.l.si qs in tātaꝫ.C.vnde vi.ꝛ vr̄ cōtra mentē glo.in.l.si de eo.§.fi.in gl.magna ad fi.ꝫ.eo.dum vult exceptionē dominij nō obstare agēti interdicto retinēde.s.vti possidetis.¶ Vn̄ dicit Bar.q̄ Ray. reprehēdit Cy. i iterdicto retinēde.ꝛ tenet Ray.q̄ sn̄ia absolutoria lata in fauorē rei i iudicio petitorio rei vendi.etiā si sit lata exp̄ssa cā.q: reus probauit se dominū nullo mō ipediat agentē interdicto retinende.hoc videtur Bar.se qui p̄terq̄ in vno casu.s.q̄ quādo probatiōes super possessorio facte per actoreꝫ agētem vti possi.ꝛ per reum cōuentum vti possidetis.essent vndiqꝫ pares.tūc obtinet in interdicto vti possidetis.ille qui probat de dominio.quia videtur probare de iustiori causa quo casu obtinet.vt no. Cy.ꝛ omnes in.l.vnica .C. vti possi. Bar.ꝛ alij in.l.si duo.in p̄nci.ꝫ.vti possi.c.licet causaꝫ de proba.ꝛ isto casu posset saluari opi. Cy.quasi tunc videatur iustior pos.illius qui docet de dominio suo.¶ Ex quo īfert bar to.q̄ illud qḋ dixit gl.in.l.si de vi.ś.de iudi.ad fi.glo. magne. dū dicit q̄ qui agit remedio possessorio repellif per exceptionē dominij quādo excipiens vult de eo incōtinenti ꝓbare nō debet intelligi de eo qui agit retinēde.sed in eo qui agit adipiscende.ut quorū bonorū si taliter ago ꝛ oppōis q̄ es dn̄s.mihi ob regula dolo facis.q: petis quod mihi restiturus es.q: ego sum dn̄s ꝛ res debet esse apud dn̄m.vt.d.c.cum dilect⁹.ō cau . pos. l.bona fides.ś.po. hec exceptio repellit agentē iterdicto adipiscēde.sed nō retinende.per no: per glo.in.d.l.si de eo.§.fi.ꝛ per.d.l.vim facis.ꝛ per.ś.allegata.¶ Ita residet Bart.hic et colligit distinctionē queratur an sententia absolutoria lata in iudicio ꝓprietatis seu in petitorio iudicio obstet agenti possessorio.distingue sm̄ eū.aut loqtur de possessorio retinende q̄ sapit cāꝫ ꝓprietatis.ꝛ tūc uerū est q̄ absolutoria sn̄ia lata in p̄mo iudicio petitorio perimit cām possessorij.ꝛ sic obstat in possessorio iudicio.l.n.§ q̄dā.ꝫ.de iterdic.ꝛ ibi habetis quot sūt possessoria remedia q̄ sapiūt ꝛ admixtā habēt cām ꝓprietatis.vt iterdictuꝫ de itinere reficiēdo.nā si volo reficere locū ꝑ quem habeo seruitutē vie uel itineris vt possim cōmode ire ꝛ impedis me volentē reficere ad hoc vt obtineā cōtra te.si uolo agere interdicto possessorio ō itinere rficiēdo opoꝛtet ꝛ me.ꝓbare mihi cōpetere dominiū iuris vie vel itineris ꝛ nō sufficit probare me esse in quasi pos.seruitutis vie.l.iij.§.hoc aūt cum seq.ꝫ.ō iti.actuqꝫ ꝑua . et ēglo.in.d.l.ij.§.quedā.q: illud interdictū habet admixtā cāꝫ ꝓprietatis.q: agens debet probare de principali iure.i.dominio.ꝛ alia sūt cōsimilia iterdicta.ō qbus in.d.§.q̄dam ꝛ ibi per gl.q̄ eēt lōguꝫ referre satis est vnū declaratiōis cā adduxisse. ¶ Aut q̄rimus de interdicto qḋ nō habet admixtā cām ꝓprietatis.ꝛ tūc aut intētaf interdictum recuperande. aut retinēde. aut adipiscēde.p̄mo casu si ago interdicto recuperande p⁹ latā sn̄iam absolutoriam cōtra me in iudicio proprietatis.dicit bar. talis exceptio nō obstat mihi agere volēti pos.recuperāde.ut q: spoliat⁹ fui.nō obstat mihi exceptio q̄ spoliatus sit dn̄s.q: spoliatus ante oīa dꝫ restitui.l.si qs a se fundū.C.ad.l.iul. de vi.l. resti.spo.vnde nō obstat sn̄ia absolutoria pro reo lata in iudicio petitorio.¶ Huiusmodi distinctiōem pficiam.ꝛ demū de vita te dicā: quia in hoc multi tenēt cōtrarium ꝛ erit passus difficilis ¶ Sꝫ querif an sn̄ia lata in petitorio obstet mihi agere volenti possessorio retinēde.dicit Bar.si sn̄ia absolutoria lata fuisset eo q: actor nō probauit ꝛ res est expedita.q: nō parit exceptōeꝫ iudicate.ut supra dixi.p.d.l.sed si possessori secūdo respōso . sꝫ si ex causa.q: reus.ꝓbauit dominiū in petitorio iudicio vidistis opi.eē.ꝛ Cy.tenet q̄ exceptio rei iudicate Ray.ꝛ Bar.tenent cōtrarium.ꝛ ita residet.s.q̄ nō obstat.per.d.l.si de eo §.fi.nisi qn̄.ꝓbatiōes vtriusqꝫ partis sūt pares. quia tūc nō perfecte dr̄ cōstare de iustiore pos.alicuius nisi per ꝓbationē dominij.vnde si fuit lata sn̄ia q̄ reus sit dn̄s ꝛ sit absolutoria i rei vendicatōe veꝝ est q̄ succūbet q p̄mus succubuit i petitorio iudicio.nūc in possessorio retinende.q: reus hꝫ ꝑ se sn̄iam ꝛ sic iustioreꝫ cām per.d.c.lꝫ cām. ꝛ doc.i.l. vnica.c.vti possidetis. aut q̄rimus vtrū sn̄ia absolutoria lata in petitorio obstet agere volēti i pos.adipiscende dicit tenendaꝫ doctrinā.glo.in.d.l.si de vi.ś.ō iudi.aut icōtinēti offert se velle probare de dominio.ꝛ ꝑ sn̄iam apparet reum dominū.ꝛ repellitur agens interdicto adipiscende.q: icōtinēti offert reus se ꝓbaturū dominū per rōneꝫ.d. l.dolo facis.ꝫ.de excep.Aut nō offert se icōtinenti ꝓbaturum.ꝛ tūc sn̄ia lata in petitorio nō parit exceptionē rei iudicate in possessorio adipiscende.ar.§.nostri sm̄ hanc p̄mā lec.ꝛ per no.ꝑ glo.in.d.l.si de vi.ś.de iudi.¶ Uidenduꝫ est an hec distinctio Bar. sit perfecta ad quā sepe recurrimus.ꝛ p̄imo an exceptio rei iudicate lata in petitorio ob.agenti pos.recuperande dicit Bar. hic si sapit causaꝫ ꝓprietatis tūc ob.per.d. l.ij.§.quedaꝫ.ꝛ hoc omnes tenent.¶ Sed cum dicit si sententia est i petitorio nō obstat agenti possessorio remedio recuperande nō sapiente cām proprietatis. per.d.l.si quis a se fundum in hoc multi h̄ cōtra eum insurgunt. nam Ioan. de imol. contra Barto. tenet ꝛ dicit.q̄ p̄imo contra eum videtur tenere Ioā.an. in.c.pastoralis.super glo.pe.de cau.pos.vbi secundū eum vult Io.an.q̄ in possessorio recuperande obstat sn̄ia lata in petitorio pro reo per quā fuit reus declaratus dominus ꝛ dicit q̄ videf voluisse Cy.l.incerti.C. de interdic.vbi secundum eum ageretur interdicto recuperande pro spoliatione facta post sententiam absolutoriam latam in petitorio.¶ Non obstante si agitur possessorio recuperande per spoliatuꝫ nunc ꝛ hoc tenet Inno.ꝛ Ioan.an.ꝛ omnes in.c.cum dilectus. de cau.posses.ꝛ p̄op̄ie.arg.c.cum teneamur.de appel.nō potuit sententia in petitorio claudere causam spoliationis que tūc nata nō erat.q: nōduꝫ facta erat spoliatio.vn̄ tunc obtinet regula q̄ sn̄ia lata ex vna cā nō parit exceptionē rei iudicate in alia cā.d.l.si mater §.eandeꝫ.ꝫ.de excep.rei iudi.in alia cā.c.aduersario de excep.¶ Contra Bar.etiam dicit Io.de imol.facit ratio .c.secundō.de resti.spol vbi tex.vult q̄ quotiens de voluntate agentis possessorio recuperande est cognitum de proprietate ꝛ dominio nunquā habet locum regula q̄ spoliatus ante omnia est restituendus si cognitum est de dominio patiēte eo q̄ agit possessorio recuperande debet obtinere ille qui ō dominio agit.d.c.i.quem tex. Barto. hic etiam allegat vt infra dicam.¶ Sed si fuit lata sententia in petitorio iudicio contra eum qui egit petitorio de voluntate sua fuit cognitum de proprietate.ꝛ pronunciatum debet obtinere etiam in possessorio ille qui de dominio probauit ergo si probauit reus se dominū debet obtinere in possessorio recuperande.ꝛ sibi imputare debet actor qui ab initio debuit agere possessorio remedio secundum consilium iurisconsulti.in.l. prima §.qui rem supra de rei vendi.ꝛ egit petitorio.ꝛ passus est aduersarium probare se dominum debet sibi ob. volenti postea agere possessorio recuperande. et fuit in culpa actor agens prius petitorio. ꝛ hoc dicit verum quando declaratum est per absolutoriam reum dominuꝫ. ¶ Idem Rapha.cu.hic ꝛ allegat notata per Innocen.in capitulo cum dilectus. de cau. pos.cū limitatōe sup̄ data vbi agereſ p⁹ sn̄iam latam in petitorio.ꝓ spoliatiōe secuta post sn̄iam.¶ Idem tꝫ Pau.ō ca.h̄ i lec.paduana.ꝛ pau.i.d.l.p̄miseri. i p̄n.ꝫ.e.fferēs ita teneſ host.ꝛ io.an.i.c.ij.ō cau.pos. ¶ Ro.h̄ ffert ar.imo.dinde dic se flinqre cogitādū

a ¶ Oēs.ad ō pau.ō ca. consil.xl.in.ij. impres.

a ¶ Vera. vr posse dici qd obstãte regula dolo petis q restiturus es secuta sententia priuatiua dominij q possit pcedere opi.ang.z sic tollit illud qd dicit q dominiũ durat donec ferat snia nam ut dicit dy.in.c.q ad agẽdum.superfluũ eni videt vt is de dominio excipe possit q possessore spoliãdo illud amittere meruit. z pro opi.ang. alle. do.d rota decis.ccxciij. icipiente si.a. cõferat de resti.spo.vltra mediũ z bar.j.in vij. col.v. videamus put ibi dclarat.d. alex.z ibi etiã allegaui.d.decis. dicta aũt io.mona. pũt itelligi vbi reus nõ icidisset in penã.l.si qs in tantam nã io.mo.quẽ ego habeo nil aliud dicit in d.c.nisi q ex quo reus probat de dominio dz apud ipm possessorẽ possessio remanere.z subdit idem dico vbicũqz ẽ factũ notoriũ pro reo.

b ¶ Recuperãde.in h articulo.vide oldra.cõsi.ccxxiiij.in pe. col. z cõsi.cccxi.v sus.fi.pe.d ancha.cõsi.cxlv. d.d rota dcis. suis de causa pos. z pprie. alex.cõsi.lxxv iij.iij.li.

c ¶ Post sẽtẽtiam.hãc limitationez limita vt p lapum allegatione.xxiij.

Nõ faciunt mẽtioem de Ange.quia cõmuniter i lec. sua sup hoc.§.scripta sua nõ habent.scripsit quartuor vel qnqz chartas paruas z super isto articulo rephendit Bar.z dicit cõtra Bar.eẽ decisionẽ hosti. z Jo.an.in.d.c.ij.de cau.pos. ¶ Et q opi.Bar. non possit pcedere.qr cũ per sniam absolutoriã latã in fauorẽ rei per quã fuit declaratum reũ esse dominũ notorie cõstet de iure agẽtis possessorio recuperãde non constet notorie de dominio rei cõuẽti.quia snia lata i petitorio fuit lata inter easdem psonas.z snia lata inter easdem psonas facit notoriuz z manifestum.c.vestra.c.fi.de coha.cleri.z mulie. Inno.in.c.ex insinuatione.de ap.z in.c.p tuas de testi.talis ergo exceptio opposita p reũ conuentũ possessorio recuperãde. de qua constat notorie excludit agentẽ possessorio recuperãde tex.cum glo.in.c.ad decimas.de resti.spo.li. vi.z probatur in.c.significauit.de diuor. ¶ Attento q regulariter vbi cõstare dicitur notorie de exceptiõe rei conuenti opponentis se eẽ dominuz debẽt repelli agentes possessorio recuperande. ¶ Nec ob.l. si qs a se fundum.in qua se fundat Bar.quia verum est q exceptio dominij opposita contra agentem possessorio recuperande regulariter nõ impedit agentem recuperãde possessorio.nisi sit effecta notoria puta per sniam ante latam. ¶ Unde concludit Ange.q talis snia lata in petitorio pro reo in quo fuit reus declaratus dñs ob.eidem actori volenti agere possessorio recuperãde postq semel est effectũ notorium p sniaz vt dixi z vbi notorie constat admittit dicta exceptio.per quam apparet de nõ iure agentis.c.ad dcimas z ibi Jo.mo.z Jo.an.in glo. de resti. spo. z dicetur infra in prosecutione. ¶ Et per hũc modũ respõdet ad regulã.l.si quis a se fundũ q loquat quãdo nõ apparebit notorie de dominio rei. ¶ Tamẽ Ang.dicit suam opi.intelligendã z modificãdam.vt pcedat opi. sua in casibus vbi reus qui opponit exceptionẽ dominij de quo constat per sniam latã in petitorio nõ incidisset in penã.l.si quis in tãtam.C.vnde vi.secus si incidisset in eam.Sed p.l.si quis in tantã.est puisum si dñs propria auctoritate rem suam inuadit possessam ab alio priuatur dominio suo z applicatur reo spoliato.d.l.si quis in tantã.tũc veruz est dicit Ange. vbi reus nõ incidisset in penaz.l.si qs in tãtaz.puãtis reum iure dominij pertinẽtis ad rez talis snia lata in fauorem rei in petitorio obstat agẽti possessorio recuperande sed vbi incidisset reus in penaz.l.si quis in tãtam.quia puatus est dominio nõ põt opponere exceptionẽ dominij sui.qr priuatus p.d.l.si quis in tãtã. ¶ Quomõ autẽ sit dãdus casus q re⁹ qui spoliauit nõ incidat in penam.d.l.si quis in tantaz.ponit ipse exemplũ in casu.l.fi.C.vnde vi quãdo reus apprehẽdit rei sue pos.vacantez tũc si possessor pmus qui cecidit per hoc a pos.vult ager pos.recuperãde per.l.fi. C.vnde vi.nõ potest allegare q reus qui occupauit pos.rei vacantis icidat in penaz.l.si quis in tantã.vnde potest tunc opponere reo exceptionem dominij. ¶ Exempluz est malum ostendo.quia licet quando occupo pos.rei mee vacantis quã ingredior propria auctoritate no incidam in.l.si quis in tantã.que loquitur quando occupo pos.rei mee possesse per alium tamẽ nõ est ad propositũ.qr si occupo pos.rei mee vacantez.dominium erat meũ.si agit pmus possessor remedio recuperãde.l.fi.C.vnde vi.etiã si de meo dominio nõ apparet per sniam latã in petitorio nihilominus possum opponere dominiuz meũ dũmodo offerã me incõtinẽti pbaturum vt tenet glo. cõmuniter approbata in.d.l.fi.in v.ignorantia.C.vnde vi. z ñ est pprie ibi spoliatio. Melius ergo dedisset exẽplũ. quando inuado pos.rei mee quaz putabam me possidere.quia a fidedignis mihi relatum erat per procuratorem vel seruum apprehensam fuisse pos.quo cãu

est mihi quesita pos.l.i.§.i.z.§.p pcuratorem.s.eo.z in casib⁹ similibus no.in glo.in.d.l.si qs in tantã.tũc nõ incidez i penaz d.l.si qs in tantã.quando hoc feci errore probabili ductus videmus ergo q fere omnes scribentes hic post Bar.tenent contra eum. ¶ Contra Bar.etiaz tenet Ja.bu.in.l.incerti.C.de interdic.z idẽ Jo.an.in addi.spe.in ti.de petito.z pos.§.i.super v. sed qd si pro vno.lz ipemet Jo.an.in.c.pastoralis.in glo.sua incipiente.Ergo z si de cã pos.videatur aliter dicere z inclinat in opi.Bar.z de eo fecit mentionez Imo.hic.z dicit hic Imo.q Jo.an.in.d.c.pastoralis.finaliter nõ tenet cum Bar.z in h male refert eũ.Sed Jo.an.in addi.tenet contra Bar.z Jo.an.in d.c.ij.de cau.pos.z ibi Anto.z Ant.in.c.cũ dilect⁹.z in.c.pastoralis de cau.pos.z Anto.in.c.litteris circa.xvi.col. de resti. spo.tenet contra Bar. ¶ Contra Bar.tenet etiam Pau.in.l. ij.C.d edic.diui adri.tol.z ista opi.videt magis cõmunis qũuis glo.in.c.sollicite.in glo.i.de resti.spo.z in.d.c.pastoralis videatur tenere expresse opi.Bar.hic dũ dicit snia lata super pprietate nõ obstat agenti possessorio recuperãde. ¶ Tamẽ nõ recedo a cõmuni opi.contra Bar.quia ad ea que sũt cõtra Bar.alleg.nõ video posse bene respõderi. Sed dubito de illa limitatione quã dedit Ang.hic ad opi.suaz cũ dicit q procedit in casibus in quibus vbi reus conuentus possessorio recuperande nõ incidisset in penaz.l.si quis in tantã.secus si incidisset quia puatus est dñio suo:quia tũc nõ habet locũ illa opi. hec opi.non videt vera z expsse vr reprobare eaz Anto. in.d.c.ij.ad fi.d cau. pos.z ibi tenet q etiã in casu vbi reus incidisset in penã.l.si quis in tãtaz.tamẽ si de suo dominio notorie cõstat.s.p sniam latã in petitorio vt dixi adhuc sit verũ dicere q obstat exceptio dominij agẽti possessorio recuperãde. ¶ Nec ob.q icidat in penam l.si qs in tãtaz qr respondet hic pena nõ iponit ipo iure.sed requirit sniam glo.z oẽs in v si.amittat.z ibi omnes in.d.l.si quis in tãtaz. loquitur per vbuz futuri temporis ergo durat dominium eius z est adhuc dominus. ¶ Pro eo adduco tex.in.c.porro de diuor.sic inducẽdo videmus q licet alias exceptio notoria dfectus pprietatis agẽtis possessorio recuperãde obstat agẽti possessorio recuperãde si notorie cõstat q pprietas sit alteri⁹ vt puta rei.d.c.ad dcimas.tñ istud ẽ uex vbi ad hoc vt puatus eẽt iure illo pprietatis agẽs possessorio recuperãde necessaria foret snia.qr tũc ante latã sniaz nullo mõ obstat dicta exceptio agẽti possessorio recuperãde per.d.c.porro.oportunũ fuit separatio matrimonij p ecclesiaz z sic per sniam ferẽdaz a iudice eccl[ia]e añ latã nõ ipeditur petere restitutionem quasi pos. matrimonij s.vxoris qũuis sit puatus iure matrimoniali qd allegabat.tamen regrebatur snia separationis ante illã lataz nõ obstat.z ita illuz tex.no.Anto.in.d.c.porro.licet nõ fuerit recordatus de eo in alijs locis vbi de materia tractat.Bal.hic in additionibus suis idem videt velle.s.quãdo requiritur snia lata ante priuationem iuris agẽtis ante latam sniam nõ impeditur iste agere pos.recuperãde.allegat no.per Jo.mo.i.c.fi.de resti.spo.li.vi. ¶ Subdit Bal.q in cõtrariũ facere videt.d.l. si qs a se funduz. Salua pace sua.l.si quis a se funduz loquit quãdo nõ cõstabat notorie de iure dominij de quo opposuit reus cõuẽtus possessorio recuperãde tũc etiam si nullo modo veniret priuãdus etiam p futurã sniam nõ potest opponi de eo sed nos loqmur qñ d dominio notorie cõstat.Ange.etiam in.d.l.ij.C.de edic.di.adri. tol.refert Jo.mo. vt hic. Bal.tamẽ corrupte refert euz vñ non facio magnam vim de verbis Ang.in.d.l.ij. ¶ Ex predictis re sideo q v̄a sit cõclusio q si de dominio notorie cõstaret p sniaz absolutoriã lataz in petitorio iudicio.talis snia obstet agẽti possessorio recuperãde qui succubuit i iudicio petitorio z h sit verum siue reus cõuent⁹ possessorio recuperãde icidisset i penã.l.si qs in tantã siue nõ:qcqd Ang.hic dixerit qui in hoc vltimo voluit cõtrariũ. ¶ Et p dicta cõmuni opi.cõtra Bar.etiaz facit quod no.ipemet Bar.in.l.i.§.sed si his.s.de ope.no.nũcia. ¶ Unã limitationez.s.retuli.s.q vera sit cõmunis opi. pterq quando agitur pos.recuperãde pro spoliatiõe facta post sniam latã i petitorio:vt.s.dixi.ar.c.cum teneamur de appella. ¶ Unde habes vnam limitationem ad regulam.l.si quis a se fundũ.vbi dicitur q spoliato non obstat exceptio dominij opposita p reum ut ibi.quia fallit quando de dominio apparet per sniam absolutoriam latam in fauorez rei in petitorio iudicio. ¶ Iuxta istã

fallentiam Bal. hic in additionibus suis dedit decē fallentias ⁊ alique sūt notabiles ⁊ quottidie versantur in palatiis. ideo eas nō pretermittā. unde scđa fallentia Bal. est ut. l. quis a se fūdū. locum habeat quādo qs fuit spoliatus nisi agat pos. recuperande pro uiolētia sibi illata nō obstat sibi exceptio dominij. sȝ est ante oīa restituendus. secus si clādestine fuit spoliatus. q2 tunc poterit semp reus q clam spoliauit agenti possessorio recuperāde opponere exceptionem dominij sui. allegat tex. in. l. si de eo. §. fi. ff. eo. ille tex. dicit dn̄s nō potest dici habere rē suam clam ꝗ si uelit nō pōt dici ꝙ habeat rē suā uiciose. dicit̄ clam quādo apprehendit pos. absente possessore si cōuenit̄ pos. recuperāde an opponatur ꝙ sit dominus. ⁊ quid sit clam uidistis in. l. clam. §. q ad nundinas. ff. eo. ℭ Dicit Imo. hic ꝙ hec limitatio Bal. nō est uera nec pbatur ibi. sed probatur potius contrarium ibi p glo. magnam in fi. que vult ꝙ uerum est ratione dominij. sed quo ad pos. potest dominus habere clam rem suā. ⁊ cadere i vitiū clādestinatis. unde si dominus cōuenitur pos. retinende q i quietat possessor antiquior dominus nō potest opponere exceptionē dominij imo si dominus turbat ⁊ clam intrauit dȝ succūbere. ℭ Ro. hic putat fallētiam Bal. uerā quia iuste uidetur ꝙ habeat istā pos. iste qui eā tenet per ea que dixit ipe idem ro. in d. §. q ad nundinas. vbi uoluit ꝙ clā occupans pōt propria auctoritate expelli. ⁊ no. glo. in. l. i. §. iterdictuȝ ⁊ ibi Barto. ff. uti pos. ⁊ glo. in. §. retinende insti. de interdi. ℭ Hec sua ratio nihil facit ad propositū quoniam bal. solū querit. an si mihi agēti cōtra te pro pos. recuperāda quā clam occupasti obstet exceptio dominij. hec est. q. Bal. Bal. dicit ꝙ obstat exceptio dominij. ratio Roma. nō vadit ad istud sed ad casuȝ quādo clā occupo ⁊ nō ago cōtra te possessorio recuperāde sed te spolio ppria auctoritate utruȝ possim spoliare. adeo ꝙ nō possis me cōuenire possessorio recuperāde nō habet cōmune cum. q. uestra. nos qrimus utrū q clam occupauit possit expelli. ⁊ si expellitur possit expellens conueniri possessorio recuperande. sed uos qritis utrum q clam occupat rem suam si conuenitur possessorio recuperande possit opponere exceptionem dominij. ℭ Reperio Ange. in. l. uicia. C. eo. ⁊ in. l. si qs emptionis. §. sed quod sup illis. C. de prescrip. xxx. anno. seq Bal. hic ⁊ dicit similē casuȝ in
16 d. l. si de eo. §. fi. ff. eo. ℭ Miror ꝙ nō allegāt hic doc. Dy. in c. qui ad agēdū. de reg. iur. li. vi. vbi format formaliter illā questionem an sicut illi qui agit possessorio recuperāde pro violētia sibi illata nō potest opponi questio dominij sic si claȝ sit ablata pos. obstet exceptio dominij agēti possessorio recuperande. Et ibi Dy. arguit ad ptes. ⁊ cōcludit ꝙ pōt opponi exceptio dominij p clādestinū occupātem mouetur. quia improbior videt̄ eē ille qui per vim rapit quā ille qui clā apprehēdit. allegat in arg. l. si vēdidero. §. cum raptor. ff. de fur. raptor ⁊ fur māifestus punitur pena quadrupli non manifestus dupli. l. i. ff. vi bono. rap. ℭ Unde improbior est qui per vim rapuit. ꝙ qui clam. alleg. etiam in arg. l. ius eius. C. de pbati. parū facit. ℭ Iste est passus quotidianissimus cōtra opi. Bal. ⁊ sic ꝙ sit in clādestino qđ in violēto nō opponatur exceptio dominij. allego tex. ⁊ ibi Bart. ita dicit in. l. si coloni. C. de agri. ⁊ cen. li. x. Seruus ascripticius aufugit a domino suo per aliū occupatur nulla interueniēte violentia cōuenitur per. l. si coloni. ad possessionem restituēde hoc est remedium possessoriū. dicitur ibi ꝙ debet restitui pos. in con
17 tinenti. deinde discutetur de statu illius serui. ℭ Dicit Bar. ibi no. ꝙ siue interuenit violentia siue nō quādo agitur pos. rcuperāde reiicitur exceptio dominij: sunt verba sua. Pro hoc allego Inno. etiā. in. c. post electionem in finalibus verbis. de cōces. prebē. qui ita tenet. ⁊ ibi Jo. an. ⁊ dicūt quādo ago possessorio vt obtineam mihi restitui possessionem nō est necesse pbare me spoliatū. sed satis est ꝙ pbem me antea possedisse. ⁊ te nunc habere possessionē. ⁊ isto casu dicit Imo. reiicitur etiā exceptio dominij opposita per reum. ⁊ ita tenet Inno. in. c. sepe de rest. spo. ⁊ ibi expressius Anto. firmat i vltima col. vbi dicit si intentatur remediū cano. reintegranda. iij. q. i. reiicitur exceptio dominij sicut quādo intentatur interdictum. vnde vi. dicit esse de mente Inno. ibi ⁊ pbatur per. d. l. si coloni. Et satis remedium. c. reitegrāda. sibi locū vēdicat siue p vim ceciderit a pos. sua siue p negligētiaȝ. siue p quātācūqȝ aliā cām[b]. ergo et cessante violentia apparet ꝙ in possessorio recuperāde reiicitur exceptio dominij opposita per reū. ℭ Nō ergo est vera limitatio bal. ⁊ sequatiū hic qui tenēt. ꝙ vbi nō interuenit uis: sed clādestinitas si agetur possessorio recuperāde contra talē clādestinū potest opponi exceptio dn̄ij. ℭ Non ob. l. si de eo. §. fi. q2 intelligit̄ vt in gl. dominus non potest itelligi habere rē suā clā. s. ratione dominij in quo neminē sibi suspicatur moueri cōtrouersiaȝ. sȝ respectu pos. dicit̄ posse clam possidere. vn̄ gl. dicit ibi si dn̄s cōuenit̄ interdicto retinēde. s. vti pos. non pōt excipere de dn̄io. multomagis si possessorio recuperāde cōuentus est ꝙ plus est puilegiatū. per. l. dolo facis. ff. de doli exceptio. ⁊ notāt omnes in. l. si de vi. ff.
18 de iudi. ⁊ patet ex ifra dicendis. ℭ Tertio limitauit bal. hic regulā. d. l. si qs a se fundū: vt pcedat quādo p vim expulsiuā. seu p vim ablatiuam qs est priuatus pos. sec9 ē si qs spoliatus pos. p vim cōpulsiuā. ⁊ non hȝ locū regula. d. l. si quis a se fundū. cōpulsiuā quādo p metum compuli te ad tradendum rē: ⁊ fecisti licet coacte si agens vt pos. recuperes. an possit tibi opponi exceptio dominij rei cōuenti dicit Bal. sic allegat. c. super hoc. cū ibi no. per glo. de renū. ⁊ sequit̄ Imol. hic fuit limitatio Bar. in. l. pe. ff. de cōditi. ob tur. cau. per illū tex. ⁊ idem voluit Bar. in. l. ij. C. qđ
19 me. cau. ⁊ Bal. in. l. iij. eo. ti. ℭ Quarto ƀm bal. hȝ fallit dicta regula quādo possessoriū sapit cām pprietatis. per. l. ii. §. qđam. ff. de interdic. heri dixi ⁊ ē d mē
20 te Bar. hic ideo nō insisto. ℭ Quinto fallit quando cōcurrente dominio rei cōuenti nō posset fieri restitutio sine irreparabili preiudicio tūc si offerunt̄ pbationes dominij in promptu talis exceptio impedit agentē possessorio recuperāde. allegat. c. litteras. de restitu. spo. ⁊ no. glo. lxxxvi. di. bene qdem. ⁊ no. glo. i. c. i. de de resti. spo. tex. i. d. c. litteras. dicit marit9 petijt se restitui ad ꝗ̄si pos. matrimonij ⁊ sibi restitui mulierem. mulier opponit ꝙ fuit in gradu phibito iuncta viro ⁊ refert se pbaturū incōtinenti. an debeat fieri restitutio ꝗ̄si pos. mariti dicit quo ad ea ꝗ sūt irreparabilis piudicij nō: ut qtū ad copulā carnalē pp piculū anime. sȝ quo ad alia suitia sic. vn̄ vbi in possessorio recuperāde opponit̄ exceptio dn̄ij ꝗ si nō opponat̄ restitutio pareret irreparabile piudiciū tūc exceptio dn̄ij
21 audit̄. ℭ Per istā doctrinā dicit Pau. de ca.[c] i. l. ij. C. de edic. diui adri. tol. ꝙ si agebat̄ possessorio rcuperāde ad pos. vni9 fortalicij seu castri ⁊ re9 cōuent9 opponat exceptionē dn̄ij: obstat ⁊ nō dȝ fieri restitutio. sed pus dȝ discuti de pprietate ⁊ dn̄io. q2 alias difficilis est recuperatio p eū cuius est dn̄iuȝ ⁊ executio eēt postea difficilis. vn̄ pp magnitudinē difficultatis restitutōis ñ admittit̄ pos. recuperāde obstāte exceptio
22 ne dominij. ℭ Cōfirmo p id qđ dicit Ant. i. c. ex parte in vlti. col. de resti. spo. q limitat alio mō regulā. l. si qs a se fundū. ꝙ vbicūqȝ pōt seq scādalū si nō admittat̄ exceptio opposita i possessorio recuperāde: dȝ admitti exceptio dn̄ij vel similis ꝗ alias nō debuisset admitti. Ponit exēplū. Mōasteriū agit possessorio recupande ad ꝗ̄si pos. iuris quā hȝ i monacho dicit eū eē monachū a se possessuȝ. monach9 dicit se nō monachū illi9 monasterij. qđ ⁊ ali9 abbas dicit q pro tali monacho ꝯparet. dicit Fede. de senis i ꝯsilio. cclxxiij.[d] cōsuluisse ꝙ obstat exceptio i possessorio recuperāde pp scādalū ꝙ eēt ꝙ monach9 deberet mutare habitū ⁊ recipe habitū monasterij illi9 qđ agit pos. recuperāde. ⁊ deinde iterū mutare ⁊ recipere habitū monasterij agētis petitorio. ⁊ pro hoc etiā allegat no. p gl. iij. q. i. i sūma. ℭ Sexto fallit ƀm bal. hic vbi psumptio
23 iniuste pos. sit fundata de iure cōmuni cōtra agenteȝ q2 tūc talis exceptio admittit̄ cōtra agētē possessorio recuperāde. allegat. c. ad decimas de resti. spo. in. vi. eps agit possessorio recuperāde ad ꝗ̄si pos. decimādi extra suā diocesim hȝ ius cōmune ꝯ se. hec presūptio iniuste pos. sue excludit eū agētē recuperāde possesso

a ℭ Clā. adde ꝙ voluit paulus de ca. consilio. xxxv. i pmo ipressio.
b ℭ Aliā cāȝ. eūdē alex. consil. cxvij. ij. li.
c ℭ Pau. de ca. hāc limitationē pau. de ca. seqt̄ cepo. cōsi. lx. ubi in facto ꝯsuluit.
d ℭ cclxxiij. adde ꝙ hȝ consiliū est. cclxxiij. incipit cōsiliū oblatum nec in meo alle. gl. iiij. q. i. i summa.

rio. ¶ Unde similr si cōmune bononie agit pos.rcu-
perāde ad castrū extra territoriū suum cōis bononie
hʒ ius cōe ꝯ se dʒ audiri si opponit exceptio dominij
seu ipediēs restitutionē faciēdā. ¶ Septimo fallit ꝑ
24 Bal. hic si per oppositionē ōfectus ꝓprietatis exclu
dit pos.actoris.vt si ꝯ asserērē se spoliatuʒ quasi pos.
spiritualiū oppōit ꝙ ē layc⁹ q spiritualia nō possidet
c.cām ꝗ de prescrip.an admittat an debeat incōtinē
ti rstitui.dicit Bal.ꝙ admittit exceptio allegat no.
per Inno.in.c.cōstitutus ō filijs psby. ¶ Idē dicit si
monachus petit vxorē sibi restitui vult ꝓbare quasi
pos.matrimonij.opponit ꝙ sit monachus repellitur
ab agēdo pos.recuperāde. ¶ Idē Bal.in ti.de pa.
cōstā.in ꝟ.restituit ⁊ in.l.i.in pnci.C.si ō momē.pos.
fue.appella.⁊ in.l.pe.ad fi.C.si a nō cōpe.iudi.⁊ an
ge.in.d.l.ij.C.de edic.di.adri.tol.⁊ Ange.i.l.dolo.
ꝭ.de do.excep.in qbus lect.qꝛ duob⁹ mōis legitur.
25 ¶ Octauo fallit ꝑm Bal.ħ qñ administratorio noīe
agit qs pos.recuperāde vt in plato.nam ꝑm eū nisi ꝓ
bet de legitima institutiōe nō poterit obtinere. Unō
si opponit sibi ꝙ nō ē legitime istitutus hec exceptio
sibi obstat alle.no.per Inno.in.c.in litteris de resti.
spo.est magna disputatio apud cano. vtrū in benefi-
cialibus agēs possessorio recuperāde oporteat ꝙ iu-
stificet dictū suū multi multa dixerūt.cōis sñia est qō
reqrat iustificatio tituli tñ qdam moderni ꝯriū tenēt
ꝑ tex.in.d.c.i litteris ō hoc vide gl.⁊ doc.in cle.i. de
cau.pos.ꝑ Jo.an.in addi.Spec.in rubrica de resti.
spo.ꝑ oēs in.d.c.in litteris cū cōcordātijs de quibus
26 ibi.⁊ alleg.dños de rota in multis locis. ¶ Nono fal
lit ꝑm Bal.hic qñ obijcit de dñio acqsito post spolia
tionē interueniēte facto.aut ne ꝯligētia eius q posses-
soriū intētat.allegat id qō habet in.d.c.sup hoc. cuʒ
gl.⁊ qō ibi no. Inno.in glo.magna de renū.expresse
firmat Anto.in.d.c.sollicite.de resti.spo.arg.l.ij. C.
27 qō me.cau. ¶ Decimo fallit ꝑm Bal.ħ vbi ꝑ ꝯfessio
nē actoris.vel ꝑ facti notorietatē apparet iudici pos.
nō debet restitui.c.significasti de diuor.⁊ ibi no. In
no.in.d.c.cōstitutus.⁊ ꝑ glo.in.c.ad decimas.⁊ per
Bal.in.l.ordinarij.C.ō rei vēdi.in vlti.col.⁊ in.d.ꝟ.
restituat in ti.ō pa.ꝯstā.ꝑ do.ō ro.ꝯclusiōe sua.ccclx
xv.ꝑ Anto.ō bu.in.d.c.in litteris i.xvi.col.ꝑ Ang.
28 in.d.l.si qs a se fundū. ¶ Undecimo fallit ꝑm Bal.
in.l.pe.C.si a nō cōpe.iudi.ad fi.qñ exceptio ꝗ obij-
cit spoliato nō reqrit ꝓbationē facti alle.Oldr.ita te
nere in cōsilio suo.clxxi.sed ego habeo hoc in consi.
ccxxiiij.icipiente.Iste sūt allegatiōes sup iur pmoge-
29 niture.⁊ in cōsi.cclxxiiij.icipiēte ꝗ vlteri⁹⁊c. ¶ Duo-
decimo regula.d.l.si qs a se fundū fallit ꝑm Bal. in
l.si qs ꝯditiōis.in vlti.col.C.loca.vbi petitio in pos-
sessorio eēt iuri publico ꝯria.⁊ ibi etiā dicit. si agēs re
cuperāde possessorio in bñficialibus nō allegat se ca-
nonice possedisse nō pōt obtinere.alle.no.ꝑ Inno.i
d.c.cōstitutus ⁊ id qō habet in.c.i.de reg.iur.in. vi.
30 faciūt que dixi supra i.viij.fallētia. ¶ Tertiodecimo
fallit si plat⁹ ecclesie possidētē rē ecclesie spoliasset et
postea ꝯuenit possessorio recuperāde. nā si opponit
exceptionē dominij expectātis ad ecclesiam ⁊ offerat
se ꝓbatur in prōptu debet audiri. tenet Bal. in .l.i.
ad fi.C.de appel.dicēs ita posse seruari glo.in.d.l.si
de vi.ꝯ.ō iudi.ꝗ tenet ꝙ admittit exceptio dominij i
oībus possessorijs quādo reus offert se incōtinēti pro
baturū que tñ in oībus iprobat preterꝙ in possesso-
rio adipiscēde supra dixi in distictione Bar.⁊ ipe sol
uat in isto casu. ¶ Et est ratio hoc casu. qꝛ prelat⁹ ec
clesie inuadēdo rē ecclesie pos.existēteʒ apud aliū nō
facit incidere ecclesiā in penā.l.si quis in tātam ꝑ gl.
no.in.c.ij.de do.⁊ cōtu.cū nō habeat locum pena.l.
si qs in tantam.debet obstare exceptio dominij. Uñ
videtur ibi Bal.approbare opi.quā tenet Ange.hic
ꝯ.vbi nō habet locū pena.l.si quis in tātaʒ. nō admit

tit exceptio dominij etiā si notorie ꝯstet tamē de hoc dixi supra
quid tenēdum. ¶ Quartodecimo fallit in casu.c.i.de rest.spo.
31 s.quādo passus est agens possessorio recuperāde fieri probatio-
nes super proprietate ⁊ dominio rei cōuenti.tūc obstabit excep-
tio proprietatis agēti possessorio recuperāde.d.c.i. ¶ Sit ergo
cautus aduocatus actoris agētis possessorio recuperāde. vt qñ
agitur iudicio ꝓprietatis si videt per eū produci instrumēta cō-
cernentia causam proprietatis ꝓtestetur ea nō admittēda ⁊ non
32 admittat. ¶ Quintodecimo fallit quādo agit pro recuperāda
pos.que vacabat tempore quo fuit occupata ꝑ reum nūc conue
tū.hec est illa glo.no.in.d.l.si.in ꝟ.ignorātia.C. vnde vi.⁊ ibi
oēs approbāt.⁊ Ang.in.d.l.ij.C.ō edic.di.adri.tol. ¶ Sexto
33 decimo fallit si opponit hec exceptio nō a spoliāte. sed a tertio
qui dicit res nō debet restitui illi:quia est mea:audienda erit illa
exceptio:qꝛ ratio ꝗ limitat cōtra spoliāteʒ nō militat cōtra terti-
um.l.bona fides.ꝯ.depo.ō quo plene ꝑ Ang. in.d.c.in litteris
⁊ per Ang.in.l.si qs a se fundū.vbi etiā reperietis antiquos ali
os casus in qbus fallit hec regula. ¶ Et de materia ꝑ glo.iij.q.
i.in sūma.⁊ ꝑ gl.xxiij.di.in nomie dñi per spe.i ti.ō peti.⁊ pos.
ꝯ.fi.in pnci.ꝑ Hosti.in sūma ō resti.spo.ꝯ.quoniā.ꝑ Pau.de
liaza.in rubrica extra de resti.spo.ꝑ Bal.in.l.si res.C.de ordi.
cog.ꝑ Anto.de bu.in.c.fi.de ordi.cogni.⁊ in.c.cū ad sedem.ō
cau.pos.⁊ ꝓprie. ¶ Uidimus ergo supra an Bar. in sua distin
ctione bene locutus sit dū dicit.ꝙ sñia lata absolutoria i petito
rio nō obstat agēti postea possessorio recuperāde ⁊ ꝯclusum est
34 Bar.nō bene dixisse ⁊ obstare hāc exceptionē. ¶ Nūc vidēdū
est an Bar.bene loquat in secundo mēbro.an sñia lata in peti
torio in fauorē rei cōuenti habeat obstare eidē agenti postea in
possessorio retinēde.⁊ bar.ꝯcludit ꝙ nō ob.si plene ꝯstat ō do-
minio.per no.ꝑ gl.in.l.si de eo.ꝯ.fi. ¶ In hoc dico ꝙ opi.bar
to.minus pōt substineri ꝙ in precedenti mēbro. qꝛ si qñ agitur
possessorio recuperāde qō est ꝓuilegiatū. tñ si ō dñio rei ꝯstat ꝑ
absolutoriā latā in petitorio ħ exceptio obstat in possessorio re-
cuperande multomagis qñ agit possessorio retinēde si ꝯstat de
dñio ꝑ antea latā sñiam sup petitorio dʒ obstare.qꝛ si ꝑ violētū
spoliātē dʒ opponi exceptio dñij cōtra agētē possessorio recupe-
35 rāde multomagis in turbāte. ¶ Sʒ dubiū est si nō ꝯstat de illo
dñio ꝑ sñiam sʒ ꝓbare exceptionē dñinij ꝑ instrumēta vel testes
an debeat admitti Bar.ħ vult ꝙ nō.qꝛ si ꝑ sñiam nō dʒ admit
ti multominus ꝑ alias ꝓbatiōes.ꝑ gl.in.l.si de eo.ꝯ.fi.⁊ ibi idē
tenet.⁊ Bar.i.l.si de vi.ꝯ.de iudi.⁊ Bal.i.l. si qs ꝯductiōis.
C.loca. ¶ Sʒ Bar.in.d.l.si coloni ꝯtrariū tʒ ⁊ bar.lec. fuit et
qō ħ tʒ.⁊ eius qō tʒ i.d.l.si de eo.qꝛ ibi tʒ ꝙ vbicūqʒ in possesso
rio reus opponat exceptionē dñij.⁊ dicit se paratū ꝓbare dʒ au
diri excepto eo qō dicimus i possessorio recuperāde supra ꝑ ra-
tionē.d.l.dolo facis.ꝭ.de do.excep.⁊ ꝑ no.ꝑ gl.i.d.l.si de vi. ⁊ fuit
⁊ ita sentit Ray.Ang.⁊ Pau.de ca.i.d.l.si de eo.ꝯ.fin. ⁊ edic.
opi.Dy.i.c.qui ad agēdū. de re iu.li.vi.⁊ Cy.in.l.ij.C.ō edic.
di.adri.tol.⁊ Cy.⁊ ꝑ Bal.i.d.l.incerti.⁊ Ang.in.d.l.dolo.ꝭ.
de excep.Ant.in.c.in litteris ō resti.spo.⁊ in.c.cū dilect⁹.ō cau.
pos.videt variare.tñ ex verbis ei⁹ pōt tolli cōcordia aut q agit i-
terdicto retinēde nullā restitutionē petit.sed petit ꝯdēnari ad
uersariū ad desistēdum a turbatiōe ⁊ sit ꝟa opi.ꝙ exceptio do-
minij non obstat quādo offert se incōtinenti ꝓbaturum. sʒ si ali
quā petit restitutionē.puta possideo ciuiliter tu naturaliter ⁊ ꝑ
tuā naturalē tu inquietas ⁊ turbas me ago cōtra te vti possi.cō-
cludo te ꝯdēnari ad restitutionē naturalis.qꝛ per eā inquietas
me in ciuili.qꝛ si debet ꝯcludi vt vidistis in.d.ꝯ.si qui ad nundi
nas in.l.clā.ꝯ.eo.tu opponis exceptionem dominij. ⁊ dicis do
miniū spectare ad te.⁊ offers te incōtinēti ꝓbare mihi obstat ex
ceptio ꝙ dolo facio.qꝛ peto qō restiturus suʒ.qꝛ peto ħ casu re-
stitutionē naturalis ⁊ mihi obstat exceptio dominij rei.⁊ ita log
tur gl.i.d.si ō vi.ꝗ fundat ꝑ tex.i.d.l.dolo facis.qꝛ hoc cāu pe
tebat restitutio naturalis si aduersarius ꝓbat de dñio audit. et
rñderi ꝑm hoc pōt ad.d.l.i.C.si ꝑ viʒ vel alio modo in fi.ibi ō
dicit reseruent oīa que superant. videt probare ibi tex. ꝙ exce-
ptio dñij nō hʒ locum ꝯtra agentem retinende.qꝛ tex.ibi vř ha
bere locum qñ agit nedum recuperāde.sed retinēde. vt ibi i ru
brica gl.apparet.⁊ Bar.no.i.d.l.i.qꝛ hoc verū est per distincti-
onē supra datā.qꝛ est verum si nō offert in cōtinenti se ꝓbaturū
si offert:tunc aut petit restitui ⁊ obstat exceptio dominij: aliās

a ¶ Admittit adde.d.ō rota ōcis.cccxcv. iiij.ō rsti.spo. in antiqs.cal. cōsil.ꝑmo de cā pos.⁊ ꝓpe.
b ¶ Exceptio adde.d.ō rota decis.suis de resti.spo. i nouis decis. ꝑma in ordine in fi.
c ¶ Justificatio.adde pau. de ca.cōsi.ccc xv.d.de ro.ō cis.lv. vt lite pē.⁊ decis.ꝯ. prime alle.⁊ fere q totū titulū de resti. spoli.⁊ ibi an cōfessio spoliatoris ꝙ spoliat⁹ fuit cano nice istitutus ꝓsit spoliato.
d ¶ Spoliatione adde do. de ro.decis.ō suis de renū. i nouis.

nō vt supra. Et ita illā.l.i.q̄ habeat locum tūc in possessorio re tinēde itelligit glo.i.l.fi.C.qui legi.perso. ℭ Iuxta p̄dicta q̄rit Bar.dixi.s̄.an s̄nia lata absolutoria in petitorio obstet postea agēti in possessorio qd si lata est s̄nia absolutoria i possessorio an hec s̄nia obstet postea agēti petitorio: dicit videt̄ q̄ nō obstet p l.τ eandē.§.fi.τ ibi videt̄ casus.j̄.de excep.rei iudi. τ'h̄ i gl. allegatur. Putat hoc verū preterq̄ quādo essemus in interdicto possessorio sapiēte cām proprietatis: vt.l.ij.§.quedam cuz gl.j̄. de iterdic.vt tūc s̄nia absolutoria lata in possessorio obstet agēti in petitorio.per.d.l.ij.§.q̄dam cū glo.cū Bar.hic trāsit Bal. in repetitiōe.l.incerti.C.de iterdic.τ reassumpsit Bar. in h̄.§. in prima combinatōe. ℭ Sed ɔtrariū tenet Jo.cal.τ An.d̄ bu. in.c.cū dilectus.de cau.pos.s.dū Bar.vult si intētatū est possessoriū sapiēs cām.p̄prietatis obstat agēti petitorio i hoc tz ɔ̄ bar. mouet̄ p.l.sed si ante.j̄.de excep.i isto possessorio dn̄ium venit incidēter.quia nō competit ei nisi qui habet dn̄ium iuris cuius pos.ptēdūt.ergo oportet de dn̄io incidēter discuti.sz si ita ē sententia lata in possessorio vbi de dominio icidēter discutit̄ non facit p̄iudicium si in altero iudicio p̄ncipaliter intēteť de dn̄io.in d.l.sz si ante.ibi petij per cōfessoriam actionē seruitutē vie p fundum tuū ad meū deberi icidenter.disputat̄ de dn̄io fundi.quia debetur p̄dio domināti. τ oportet q̄ sit meū predium ad hoc q̄ mihi seruitus debeat̄.l.ij.s̄.si ser.vē.tamē p̄ncipaliter disputat̄ de cōstitutōe seruitutis icidēter de dominio lata fuit absolutoria s̄nia pro reo ɔtra eundez reū ago rei vēdicatiōe ad fundū tanq̄ meū.vtrū s̄nia prius lata obstet mihi in petitorio τ rei vendicatiōe ad fundū dicit nō.q: in p̄mo casu dominiū p̄ncipaliter deducebat̄ nūc si p̄ncipaliter. Hec opi. cōprobatur per no. p Bar.in.l.qui rome.j̄.de v̄b.obli.§.duo fratres.i.v.oppo. nec tex.in.§.q̄dam.cōtrariuz dicit licet ibi gl.sentiat τ de iure puto hāc scđam veriorem.per.d.l.sed si ante.per hec reddit̄ expedita.p̄ma lec. Et licet videat̄ i se vera.cum per eā itelligat̄ tex. veſter quando actor succubuit in petitorio si est itū ad pos.retinēde.τ sic nō obstat regula.l.ordinarij.C.de rei vēdi.tamē q: cōtinet aliquam diuinationē.q: hic nō apparet q̄ succubuerit q̄ fuit lata s̄nia in petitorio. ℭ Vn̄ glo.transit ad scđam lecturam dicens.q̄ hic tex d̄z intelligi quādo fuit expresse renūciatū iudicio petitorio anteq̄ actor trāsiret ad iudicium possessoriū retinēde p p renūciationē nō cumulant̄ duo iudicia simul. sed sup possessorio tantū .p̄cedit̄.τ sic cessat cōtrariū.d.l.ordinarij. ℭ Cōtra istā scđam lec.arguit Bar.de eo qd̄ habet̄ i auc. q semel.vbi qs cogit̄ iudiciū .p̄sequi per se ichoatuz ergo nō potest renūciare iudicio p eum itentato sup petitorio cuius cōtrariuz presupponit hec scđa lec. Rn̄det[a] Bar.dicam cras q̄ si vellet nō.p̄sequi iudiciū τ renūciat̄ nō posset aduersario inuito.Sz posset cogi inuit⁹ .p̄sequi nolente aduersario.d.auc.qui semel.sed si nō vult prosequi τ pariter renūciaret tūc.p̄cederet hec secūda lec.p.l.postq̄ liti.C.de pac.vbi perimit̄ lis per renūciationē.sz iuxta hāc p̄tem dubitat Bar.vtrū per huiusmodi renūciationē factā de iudicio petitorio trāsferat̄ dominiū actoris in reū qd̄ est necesse et vtile scire vt intelligamus an reus postea cōuētus possessorio retinēde opponere possit exceptionez dominij.s.actoris tanq̄ sit trāslatū in reū.vtrum autē sit verū q̄ hec exceptio dominij rei obstet in iudicio possessorio retinēde heri dixi nō dico nunc.sed multi sunt casus in q̄bus reus exceptionē dominij potest opponere ad impidiēdum possessoriū retinende cuz τ dicta exceptio suffragat̄ reo cōtra agentez possessorio recuperande qd̄ est magis priuilegium.sic τ hic vbi nō ɔtradicente actore facte sunt p bationes in petitorio sup dominio suffragatur reo in retinēde τ recuperāde possessorio.c.i.de resti.spoli. τ dixi heri. ℭ Fuit de mente Bar.hic q̄ quādo per renūciationem talem fuit dominium trāslatuz in reum possit opponi talis exceptio per eum cum sit trāslatus in reuz ex volūtate actoris sicut heri dixi q̄ vbi vel per cōfessionez partis vel notorie constat de dominio rei in possessorio recuperande talis exceptio dominij rei operatur ut actor repellat̄ a possessorio r̄cuperāde vt heri dixi.sic hic videt̄ q̄ ex tacita quadā confessione de dominio rei que fit per renunciationem petitorij debet obstari exceptio actori agēti retinēde hic.ℭ Redeo igit̄ ad propositū est videndum fm eum an ex possessorio cum idē sit in possessorio recuperande.multomagis huiusmodi renūciatiōe facta expresse in iudicio petitorio sit trāslatum dominiū in reuz dicit videri q̄ sic per.l.postq̄ liti iuncta glo.i.C.de pac.dicit ibi gl.per quā renūciationē v̄r renūciatū actori τ iuri actoris. ℭ Cōtrariuz tenet Bar.p̄cipue per.d.l.si pro fundo i vlti. respō. C.de trāsac.vbi lz quādo do tibi rē ex causa trāsac.vl̄ alio titulo habili ad trāslationē dominij si suz dominus trāsfero dominiū si nō suz dn̄s teneor tibi de euictione rōne tituli quē tibi tradidi si a te euincat̄. sec⁹ si ex cā transactionis vel alio titulo habili ad trāslationē dominij rē apud te dimitto.vel tibi dimitto non aūt vēdo tibi.τ sic renūciatio ex hoc cōtractu nō trāsfert in te dn̄ium.nec tibi titulus aliq̄s acqrit̄ seu in te titulus aliq̄s trāsfert̄ alias tenerer tibi de euictione quādo res eēt tibi euicta cuius cōtrariū dicit̄ in.d.l. si pro fundo. ℭ Ad idē allegauit gl.i.l.pe.C.p ēpt. τ gl.in.l.siue apud acta.C.de trāś. ℭ Ad.l.postq̄ liti cū gl.respōdet q̄ p huiusmodi renūciationē videor renūciare actiōi idest rei vendicationi.que mihi cōpetebat q: tibi reo est q̄sita exceptio vel pacti si p̄sens fuisti in iudicio.qn̄ hmōi renūciationē feci.l.tale pactū i p̄n.ff.de pac.l.si v̄o nō remunerādi.§.si passus τ.l.qui patit̄.s̄.māda.τ no.in.l.i.C.de pac.vel non fuisti p̄ns doli exceptio saltē tibi querit̄ per huiusmodi renūciationē.l.nō solū.§.liberatiōis v̄ba. cū glo. s̄.de lib.lega.q̄tum ad hāc exceptionē videor in te transferri rei vēdicationē.sz quātum ad dominiū i te transferēduz nō vident̄ iura p̄dicta.p̄bare. ℭ Cōtra hāc opi.Bar.tenet Ang.hic mouet̄.q: si verū est q̄ videor rei vēdica.in reū transferre τ ei renūciasse. ut Bar.dicit. ergo vt videor renūciasse dn̄io a quo pendet ip̄a rei vēdicatio.qd̄ vltimū Bar.negat. q: dicit nō videri renūciatū dn̄io.sz solū rei vēdicationi nihil allegat. ℭ Ro.p rationes Ang.tenet cōtra Bar.allegat.l.in rē.de rei vēdi.rei vēdicatio dat̄ dn̄o . ergo ip̄a fundatur in dominio.renunciato ergo rei vendicatiōi videt̄ in cōsequētiam renūciatū dn̄io. ℭ Dicit cōcordari posse ut fuit de mēte Anto.vt ipse refert in cle.i.de cā pos.vt inspiciat̄ an appareat de causa vl̄ d̄ modo renūciādi: .p̄pter quā motus est ad renūciandum si apparet ex illa causa q̄ voluit a se abdicat̄ dominiū est abdicatum dominium per rationem proxime dictam.si alia ratione.quia statim cepit alia via agere ad eandem rem presumitur non voluisse a se abdicare dominium: quia statim cepit agere possessorio non est verisimile renunciare uelle dominio. τ quia ē effectualis executio semper est facienda in fauorē ei⁹ qui habet dominium.c.cum dilectus.de cau.pos. et proprie.ergo cau.pos.dicitur momētanea. quia finaliter res debet redire ad quem dominium spectat. ℭ Et pro hac opi.etiam allegat in simili no.in.l.falsus.§.si iactum.j̄.de fur.ubi glo.quando quis proijciendo rem intelligatur habere pro derelicto si erat in mari.aut proiecit librum apertum.τ videtur habere pro derelicto alias si clausum videtur fecisse propter periculum maris τ tempestatem. ℭ Rapha.cu. hic transit cum Barto.adducit pro eo quia qui renūciat videtur fateri se ius non habere.allegat glo. magnam in.l.si maritus.§.si negauerit.j̄.de adul.quomodo ergo si ille qui renunciat videtur fateri se non habere ius .potest esse q̄ velit dominium renunciando transferre in aduersarium.alias esset dicere q̄ videtur fateri se habere ius : sed transferre uelle in aduersarium. Eandem opi. Bar. approbat Imo. hic idem tenet Bar.τ Bal.in.d.l.si pro fundo.in fin.et Bal.in.l.i.C.cō.dele.τ Anto.de bu.in.c.cum dilectus.de cau.pos.τ proprie.in.c.in litteris de restitu. spo. ℭ Saly.v̄o in dicta.l.si pro fundo tenet contra Bar.p̄ncipalis sua ratio tendit ad idem ad quod tēdunt verba Ange.hic quia videtur habere rem pro derelicto. ℭ Respondet ip̄e τ prefati tenētes contra Bar.ad.d.l.si pro fundo.q̄ ibi loquit̄ in ɔ̄tu trāsa

actiōi

a ℭ Respondet bar. spec. in ti.de peti.τ pos.§.i.v̄.pōt dicit q̄ i.d.autē.illud ē regulariter τ q̄ ibi cōtumax erat qui iudicium intētauerat et q̄ in odiū spoliantis τ sp̄ali priuilegio spoliati fit ɔcessū q̄ suspēso petitorio possit haberi recursus ad iterdictū possessoriorum adipiscen de recuperan de τ retinēde

ctiōis.quo casu nō videt habere rem pro derelicto ſ3 loqmur in eo qui renūciat.q: videt habuisse pro ōrelicto. ¶ Puto verā esse opi. Bar.p allegata per eu3 Et nō ob.alleg.in ɔtrariū. Primo nō obstat dū dicitur si renūciare videt rei uēdicationi. ergo dominio ꝛ sic videt transferre velle dominiū in aduersariū.nō est bona cōsequētia.quia pone cedo tibi rei vendicationē mihi cōpetentē tanq̄ domino ad tale fundu3. an in te sit trāslatum dominiū.ꝛ a me abdicatum.certe nō per glo.ordi.ꝛ no.in.l.plane.ſ.fami.her. not Bar.in.l.si culpa.ſ.de rei ven.ꝛ in.l.fi.C. de here. vel ac.vē.ꝛ Ang.plene ꝛ alij in.l.i.j.pro empto.ꝛ i.l. in depositi.j.ō re iudi. nō seqtur ergo aliqs perdidit ꝛ trāstulit rei vendicationem.ergo perdidit dominiū ¶ Nō ob.respōsio data ad.d.l.si pro fundo.ſ.q̄ ibi loquatur in trāsactiōe.quia videtur eadē ratio in rei vendicatione que est ibi.q: ibi transegit sup lite.vt a lite discederetur.ꝛ tamē animo voluit a se abdicare dominiū ꝛ trāsferre in eū apud quē reliquit.hic desistit a lite eo q: renūciauit.vtrobiq3 est eadem ratio. Confirmo eandē opi. Bar.p tex.quē ibi Bal.singularem dicit in.l.si te.C.de inge.ma.ubi qui renūciat non videtur fateri aduersariū habere ius.qd est no.potest eē q̄ ego nō habeo ius ꝛ aduersari9 nō habet dominiū ¶ Alibi videmus q̄ qui renūciat nō videt succūbere tex.ꝛ Bal.ibi eū notabile3 reputat in.l.alia.C. ō his qui.vt indig.vñ qui succūbit in cā que impugnat testamētum priuatur omni cōmodo nō sic si liti renūciat.dicit ibi Bar.qui renūciat liti nō videtur succūbere. Videt ergo ɔcludendu3 q̄ p huiusmodi renūciationē nō dicit ab isto abdicatu3 dominiu3 ꝛ consequēter nō erit trāslatū in reum. ¶ Iuxta istam lecturā q̄rit Bar.an cū transea3 de petitorio ad possessoriū vt hic dicit debeam in expēsis condēnari.refert ipe spe. in ti.de expen.§.si ante ꝟ.quid si suspēso.qui cōcludit si renūcio expresse vel tacite petitorio:debeo in expensis condēnari tanq̄ temere litigaueri3.l.eū quem temere.j.de iudi. Si nō renūciaui.sed post petitoriū intēto possessoriū in casu quo a iure pmittit transire ad possessoriū post inchoatu3 petitoriū nō debeo in expensis cōdēnari[a] quia iure permittente facio.iō pena nō sum dignus.l.gracchus.C.de adulte. Et dicit idē velle Ioan.an.in.c.cum super voluit allegare in c.pastoralis ad fi.de cau.pos. ¶ Et ex predictis dicit Bar.apparere hāc scđam lec.posse dici in se verā: q̄a potest expresse renunciando petitorio fieri transitus ad possessoriū tamē videtur diuinare ad.§.nostru3. scđm eum in quo de renūciatione nulla fit mentio.

¶ Item potestis dicere q̄ secūda lectu.ꝛ pari ratiōe prima nō sunt ꝟa.nec possunt procedere.q: si intentatu3 fuit primo loco petitorium.deinde succuberit ī petitorio ſm pmam lec.nec expresse renunciauerit.vt dicit glo.vnde videt velle glo.q̄ nō dicitur succūbere qui renūciat vt supra dixi. ¶ Ad propositū ſ3 prima3 lec.succubuit ſm scđam lec. expresse renunciauit nō videtur posse transire ad possessorium.quia q̄ primū fuit intentatum petitoriu3: intelligitur renunciatum pos.vt videmus in tertia lec. quia qui intentat rei vēdicationem presupponit aduersariu3 possidere l.i.C.de alie.iudi.mu. cau.fac. p ɔsequēs nō presupponit se possidere.quia possidenti non datur rei vendicatio.c.examinata.de iudi. videtur uelle perdere pos.intētāde petitorium ꝛ ei renūciare ut infra dicet in tertia lectu.ergo hic cū videatur renunciare possessioriū debet fieri transitus ad possessoriu3 retinende per illum qui dicit se possidere.ꝛ possessioni prius renūciauit.vnde he due lec.non uidentur in se vere nisi restringant ut infra dicitur intelligi quādo ignorauit se possidere quando intentauit petitoriu3. ¶ Attēto ergo q̄ due prime lec. diuinatione nō curent. glo. transit ad tertiam lec.dicit ibi Bar.qui renunciat petitorio prius intentato transeundo ad possessorium retinende. arg.l.post diem.ſ.de leg.cōmis.sicut ibi per actum cōtrariu3 videret renūciatū iuri pcedēti quia est actui cōtrarius.sic hic per iudiciu3 possessoriū videtur renūciatu3 petitorio eo q: ista duo erant cōtraria sic ibi qui vendidit rem sub pacto.l.cōmissorie si infra mēsem nō est solutu3 preciū per ēptorē res sit inempta. et vēditor lapso termino licet non sit precium solutu3: si tamen p̄cium petierit videtur a pacto legis cōmissorie recessisse.quia ista duo sunt contraria q̄ res sit inēpta.ꝛ soluatur preciū ꝛ remaneat apud emptorē.sic petitorium ꝛ possessoriū retinēde sūt adinuicē cōtraria.q: in petitorio videor dicere aduersariū possessorē d.l.i.C.de aliē.iu.mu.cau.fac.sed quādo retinēde iudiciū intento dico me possidere.l.i.§.interdictū.j.vti pos.est cōtrariū precedenti iudicio.vnde ratiōe huius contrarietatis uideor renunciare primo iudicio per possessorium retinende.ar.d.l. post diē ¶ Et si opponit.d.l.incerti.ꝛ.d.l.ordinarij. respondetur licet ibi dicatur nō posse intētari possessoriū r̄tinēde ꝛ petitoriū rōne dicte cōtrarietatis uerū est quādo simul ꝛ vno tēpore sūt intentata.sed hic fuit actū pmo petitorio.deinde possessorio p quas est renūciatum petitorio nō cōtrariat. ¶ Sed vidēdum est an hec tertia lec.sit uera. Bar.hic dicit aduertēdū.q̄ aut reus fatetur agentē vti possi.possidere.ꝛ uidet q̄ hec tertia lec.sit vera per rōem.d.l.post diem.si negat reus agentē uti possi. possidere:nō videt pducere posse hac ratiōe.q: si reus negat agentem uti possi.possidere:nō pōt dicere reus q̄ actor intētādo vti possi.uideat renūciare petitorio rōne cōtrarietatis.q: nō pōt reus se fundare ex eo q̄ impugnauit.s.in libello producto in possessorio uti pos.i quo actor dixit se possidere rē si re9 negauit agētē vti possi.possidere.nō est uer3 actorē apparere renūciasse petitorio.ut in.c.ex eo nō debet de re.iur.li.vi.l.cum de idebito i principi.ſ.ō pba. ubi qs nō pōt approbare qđ impugnauit.allegat etiā dictum Spec.in ti.deposi.§.octauo.ſ3 ſ3 pdicta q̄ quis nō potest se fundare ex positiōe prius per eum negata. ¶ Unde concludit aut reus fatetur agentē uti possi.possidere.ꝛ lec.erit in se ꝟa per rationem glo. ¶ Item quia cū apparet agentē vti pos. habere pos.quam petijt in iudicio petitorio.ꝛ apparet ad eū puenisse id qđ petijt in primo iudicio de necessitate ē ferēda sñia declaratoria ꝛ absolutoria ab obseruatione iudicij.sicut quādo pēdēte iudicio debitor soluit.nā tūc super debito nō est ferēda sententia.ſ3 obſuationē iudicij.ut no.in.§.fi.insti.de perpe.ꝛ tempo.actio.l.si reus parat9.ſ.ō pcu.l.quotiens.lultima.j. de solu. ¶ Si reus negabit agentē uti possi. possidere non pōt dici q̄ per libellum in pos.retinende oblatum sit renūciatum petitorio quia reus nō potest fundare se ex eo q̄ impugnat.s. i isto libello. ¶ Unde tunc dicit Bar.quā negauit nō procedit tertia lec.ꝛ differt petitoriū iudiciū in euētū possessorij.ꝛ attēditur qđ pronūciatur in possessorio habet necesse postea substinere partes actoris in petitorio.d.l.ordinarij.ꝛ.d.l.incerti.ꝛ ita residet Bar.ꝛ alij quātum ad hoc nō discrepāt. ¶ Circa illud aūt qđ incidēter dixit Bar.q̄ qs nō pōt se fundare ex positiōe quam prius impugnauit seu negauit idem tenet Bar.in.l.nō vtiq3.j.de excep. ¶ Intelligatis verū ut dicit Bar.in.l.post legatum i principi.in.iij.col.ſ.de his qui.ut indig.ꝛ Ang.in consi.clij.incipiente. In.q.ꝟtente.ubi dicit q̄uis sit uerū dicere si negaui positionem nō possum in ea me fundare postea q̄ quis ponit i positionibus uidet cōfiteri iuxta.l.cum precium.C.ō lib.cau.tamē cautela dicit Bar.in.l.post legatū est q̄ postea dicā reuoco negationē meam.ꝛ dico q̄ per errorem ita respōdi.ꝛ apparet me errasse.eo quia nolo credere assertiōi tūc possum hoc facere p no. per glo.in.l.i.§.fina.alias est.l.ij.C.quan.ac.de pe.est anna. ¶ Illud nō omitto pone nō negasti positionē aduersarij.sed noluisti respondere postea tu uis uti positione. dicit aduersari9 nō potes qa noluisti respōdere:utrū possit se fundare ex dispositiōe cui noluit respōdere. Bal.not.in.l.sicut finalibus verbis. C.de repu.here.si bene inspicitur ꝛ expressius Pau. de ca.i.l. iij.eo.ti. licet de Bal. nō faciat mentionē tenet q̄ nōn potest se fundare ex positione cui responder recusauit.probatur.contra illu3 qui rñdet ōnegauit fit interpretatio in grauiorem partem l.de etate.§.qui tacuit.ſ.de interroga.act.ergo si grauius erat sibi denegare ei quia nunc vult uti faciente pro ea grauius erat eā sibi negare.vñ cōtumax habet pro respōdente ac si negasset

a ¶ Condemnari.adde hosti.i titu.de cā pos. ꝛ pprie. ſ.an sicut quē sequūtur.d.ō ro.ōcis.ccv.e. ti.i nouis i fi. decis.sed an ille q obtinuit in possessorio ꝛ postea subcubuit i petitorio p eū suspēso debeat condēnari in fructibus a tēpore mote litis in petitorio vide p.d. ō rota decis. suis de re iudi.in nouis.ſ3 qd si intētato possessorio ꝛ petitorio ꝛ suspēso petitorio obtineam in possessorio tñ de expēsis nō est fcā condemnatio an possi3 illas petere in petitorio. vide per do.de rota decis. oclxi. l antiqs de re iudi.q̄ non secus de fructibus ut ibi per eos.

b ¶ Negauit adde anch.cōsilio.ccxi. ꝛ q̄ nō respōdēs in cōtumaciā habeatur pro cōsentiēte uel negante put est deteri9 voluit roma. cōsilio.clxxiij.

vnde nedū ꝗ ille qui negauit nō pōt se fundare ex positione ꝙ ne
gauit.ſ3 ille qui rñdere recusauit. Tene mēti q2 sepenumero eue
nit.q2 si iudex nō ꝓnūciauit positionē haberi ꝓ ꝯfessis qđ facili
ter nō fit.q2 multa ad h regrunť.euenit demū si aperiunť posi
tiões nō pōt se ex ea fundare ꝙ ṗus negauit vel rñdere recusa
44 sauit. ¶ Itē ex hac tertia lec.ꝛ ex no.ꝑ Bar.hic habetis limita
tionē ad regulā.l.i.C.de fur.ꝛ.c.sollicitudinē cū si.ď appel. vbi
qui vtiť ꝯrijs remedijs nō audiť tanꝙ ꝯrius hoc ver est quādo
simul eas intētat.ſ3 si successiue intētat admittiť.q2 ꝑ itērationē
rei remedij ꝯtrarij: vř ṗmo renunciasse.sic hic ṗmo petitoriū in
tentauit scđo retinende possessoriū que sūt contraria.per secun
dū videť renūciatū petitorio.ꝛ sic ṗmo sibi contrario. Qđ qui
dem est verū.nisi reus cōuētus in secūdo iudicio negauerit ꝟa
esse que in secūdo iudicio asserebanť ꝑ actorem.quia tūc nō po
test dicere ꝙ ꝑ secūdum iudicium itelligatur renūciatū ṗmo ꝑ
rationes supra datas: q2 qđ qs ipugnat nō pōt se ex eo fundare
45 tene mēti. ¶ Iuxta hāc ꝑtē q̄ritur pro expeditiōe sequētis ꝑtis
glo.an qui agit petitorio videať renūciare po.quē tunc habet.
Et qui agit rei vēdicatiōe ad fundū.vtrū videať renūciare pos.
ei⁹ rei si quā tūc hūit gl. dicit si sciuit se possidere videť renūcias
se pos.secus si ignorauit ꝛ nō videť renūciasse pos. ¶ Probat
sicut proxime dixi intentatis pos.retinēde videť renūciasse peti
torio prius intētato ratione cōtrarietatis.sic ꝛ quādo a ṗncipio
intētauit petitoriū in quo dicit aduersariū possidere videtur re
nūciasse pos. si quā tūc habuit.ꝛ hoc si sciens secus si ignorans
q2 ignorans nō videť renūciare.l.mater.ſ.de inoffi.testamē.l.
legitimā.ſ.de peti.here.l.in repudiāda.ſ.de acq.here. cū simi
li. ¶ Deinde ponit exemplū glo.quomodo pōt ignorare se pos
sidere.quia ꝑ ꝟuum vel filium possedit vel alium non videť re
nūciare iuri qđ ignorauit. ¶ Predicta dicit Bar. vera si possi
det pro se intētas petitoriū a ṗncipio videtur renunciare pos. si
cut qui nūciat nouum opus simplici ꝟbo videtur renūciaꝛ pos.
si habuit.l.de pupillo.§.meminisse.ſ.de no.ope.nūci.ꝛ i.l.i.§.
i operis.eo.ti.sic hic. ¶ Sed vbi possideret corpore alieno vt ꝟ
ui vel coloni.tūc qui itētat petitoriū ꝙuis sciat se possidere ꝑ ali
um.nō videť ꝑdere pos.q2 pos.quā per tales habemus solo aīo
nr̄o nō possum⁹ amittere.l.peregre.§.qbus.j.e. ¶ Scđo dicit
Bar.ṗdicta vera si agit respectu eiusdē pos.cuius respectu intē
tauit petitoriū.secus si diuerso respectu exēplum egi rei vendi
catiōe contra te.q2 possidebas rem meam naturaliter. demū pē
dēte iudicio petitorio ago cōtra te possessorio retinende.q2 tur
bas me in mea ciuili pos.ꝛ sic ago retinēde rōne turbatiōis mee
ciuilis: vt vidistis i.l.clā.§.q ad nūdinas.ſ.e.q2 diuerso iuř sūt
fundata.vnū rōne naturalis pos. intēto rei vēdicatiōe3 vti pos.
intēto q2 turbor in ciuili est verū in ꝯtiam in desistendo a tur
batione a ciuili pos.venit in ꝯtiaz hoc casu per possessoriū reti
nēde nō videť renūciatu3 petitorio iudicio.q2 h nulla ē ꝯrietas
46 rōne cui⁹ ꝯrietatis renūciatio iduciť ꝑ possessoriū retinēde vt.ſ.
vidistis.ꝛ statim videbim⁹ i gl.nr̄a in vlti.lec. ¶ Item inꝙtum
glo.declarat qūo pōt apparere ꝙ ignoret se possidere ꝛ glo. di
cit q2 ꝑ aliū possedit est bonū exemplū.q2 in facto alieno ꝓbabi
lis ē ignorātia: vt in.l.fin.j.pro suo.c. ab excōicato de rescrip.
¶ Scđm exemplū quia putauit aduersariū possidere cum ergo
possiderem dicit Bar.aduertēdū q2 posset ꝓcedere in ṗncipio
rei mobilis.quam cū facta diligenti ꝑquisitiōe possem repire eā
eius pos. nō amitto sicut dictū fuit in .l.iij.§.nerua.ſ.eo.sed in
pos.rei imobilis vt fundi nō vř bñ dictū ꝟm Bar.cū dicit.eo q2
sum oblitus pos.ꝛ ꝑ obliuionē amittiť pos.l.si id qđ. i ṗn. ꝛ ibi
no.j.eo.l.furtū.§.fundi.j.ti.i.§.qđ aūt.isti.ď vsucap.l. l3.C.e.
¶ In hoc vltimo nō vř bene dicere Bar.q2 ꝙuis sit pos.rei im
mobilis ꝛ ego ignoro me possidere.ꝛ credo aduersariū possi de
re.nō tamē ꝑ obliuionem ꝑdo pos.sicut dicit Bar.in.d.l. si id
qđ in ṗn.ꝛ doc.cōiter sequūtur.sed sola obliuio nō causat amis
sionē seu ꝑditionē pos.nisi interueniat cursus temporis al's dor
miens ꝑderet pos.ꝯ.l.si is qui animo.j.eo.vñ posset esse oblit⁹
pos.ꝛ tñ nō trāscursu3 lōgum tēpus.ꝛ detineť tunc pos. ¶ Ra
pha.cu.dicit Bar.cōsueuit peius loqui in restitutiōibus ꝙ ali
bi ꝛ reꝑhendit h Bar.ꝛ dicit ꝙ Bar.melius dixit i.d.l. si id ꝙ
j.e. ꝛ sic Bar.male loqtur.j.ti.i.in repe.l.si is qui pro emptore
vbi dānať in multis decisiōibus.sic ꝛ in repeti.l.si constāte .ſ.
solu.ma. ¶ Videmus ergo ꝙ ꝟm Bar.hec lec.potest substine

ri.ꝛ esse in se vera.ſ.ꝙ ꝑ istum iudicium retinende posset intelli
gi esse renūciatū petitorio.si aūt intento petitoriū: videor etiam
renūciasse pos.si sciebā. ¶ Docto.ceteri in hoc videnť transire
cum glo.ꝛ Bar.excepto Imol.ꝛ Ro.h qui tenēt ꝯriū cum gl.
ꝛ Bar.ꝛ dicūt si itēto petitoriū ꝛ scio me possidere videor renū
ciare pos.quā habui corpore meo.nō alieno dicūt nō esse verū.
Primo q2 videť ꝯ tex.nostrū.quia hic intentauit petitorium ꝛ
nō fuit renūciatu3 pos.q2 postea recte intentauit vti pos. ꝛ diceť
ꝙ hic se possidere ignorauit: ē violare tex. ꝛ diuinare. ¶ Scđo
moueť ꝛ fuit motiuū Ro.ꝑ.c.examinata.de iudi.vbi rei vendi
catio fuit intētata ꝑ possidētem ꝛ dicit tex.ꝙ nō potuit intenta
ri.ſ3 si fuisset renūciatū pos.potuisset intētari. ¶ Tertio moueť
vbicūq3 facio actum ꝑ que3 debeat intelligi me renūciare alteri
ita demū resultat renūciatio si ille actus ꝑ quem videor renūcia
re sortiať effectū ꝟm intētionē meā ꝛ validius sit tex.est i.l. si iuř
de lega.iij.facio testm̄ demū ꝟm. ꝑ scđm est reuocatum primu3
si scđm valeat.nō aliter vidistis in.l.si qs ante ꝑ precariū est re
nūciatum cōductioni precedēti vel ecōtra.demū si secūdus act⁹
est validus ꝛ sortiať effectū.ꝛ sic si intentaui petitoriū.ꝛ rei ven
dica.ꝯ te ꝛ possideo fundū: ad hoc ut ꝑ petitoriū debeat videri
renūciatū pos.mee ṗcedēti.op3 ꝙ ex isto actu.ſ.producendi li
bellū in petitorio iudicio resultet effectus ꝟm intētionem meā.ſ.
ꝯsequi aduersariū ꝯdēnari ad restituēdū pos.meā.l.officiu3.l.
qui restituere.ſ.de rei vēdi.sed licet videor renunciare pos.mee
nō tñ ꝯsequerer effectū istū.q2 nō seqť perdo pos.ergo aduersa
rius acquirit.q2 corpus ꝛ animus requirūtur eius in acquirēda
pos.l.iij.in ṗnci.l.quēadmodū.ſ.eodem nō oportet ergo pro
ductio talis libelli oꝑari rnūciatiōe3 possessi. ¶ Et ꝙuis videā
tur colorata eorū motiua cōtra cōem opi.tamē nō puto totū di
scedere a ṗma opi.quam teneo. ¶ Et rñde primo ad istu3 tex.
q2 hec lec.nō est bona ad istū tex.nostru3.sed.v.ꝛ vlti.est ꝟa ꝟ3
quam nihil obstat.q2 tūc hic loquiť ꝙ petitoriū fuit intētatū ra
tione naturalis retinēde possessoriū rōne turbate cuius pos. nō
mirādū ꝙ nō videť renūciatum pos.ciuili ꝑ itentatiōem petito
rij pro naturali pos.quia ad diuersa agiť. ¶ Nō ob.c. examina
ta ď iudi.q2 pōt respōderi.vel ꝙ nō apparet ꝙ sciuit se posside
re. ¶ Vel ꝛ scđo ꝙuis ibi videať ꝙ ille q intētauit rei vendi.ad
rē vř renūciasse pos.ꝛ desijsse possidere nō seqtur ꝙ ꝑꝑ hoc de
buisset ibi valere iudiciū ad effectu3 ut possit fieri snīa diffiniti
ua in iudicio petitorio intentato.quia requirūtur extrema duo i
rei uēdicatiōe vnū ꝙ actor sit dñs.ut.l.in rē.in ṗn.ſ.de rei uē.
ꝛ ꝙ reus possideat.ut.l.i.C.de alie.iudi.mutan.cau.fac. vnde
nō sequiť ꝙ ibi male dicať ꝙ iudicium nō tenet i rei uendi. at
tēto ꝙ reus sibi nō possedit. ¶ S3 tunc obstat vnū ꝟm tex.sin
gularē quē ibi Bar.dicit scribi litteris aureis in.l.si a te.§.i.ꝟm
vnā lec.j.de excep.rei iudi.si ego ago rei uēdi.ego nō possideo
nec tu possides ualet iudiciū intentatum in rei uēdicatione ꝛ ď
bet fieri snīa diffinitiua ꝑ quam declarabiť actorem dominu3 et
operať virtus sententie.si postea res ꝑuenerit ad reum h3 effe
ctum cōtra eum si ita est ꝙ iudicium i rei uendicatiōe ualeat qñ
agēs nō possidet licet reus nō possideat.ergo in.c.examinata si
actor uidetur desijsse possidere agendo ad re3 quā possidet de
buisset saltem dici ꝙ ibi iudicium ualeret.quia debuit declarari
actorem dominū. Quidam moder.ꝛ card.florē.in.d.c.exami
nata dicūt ꝙ per illum tex.limitatur singulariter.d.lectu.d.l. si
a te.§.i.ubi ualet iudicium ad effectum ut ferať sententia diffi
nitiua.tñ procedit.ꝛ actor nō possidet.secus si actor possidet.
q2 tūc nullo mō v3 iudiciū etiā quo ad ferendā declaratoriā sen
tentiam suꝑ dominio. Cōtra istorum intellectu3 facit ista ratio
fundata hic per glo.approbatam cōiter ꝙ immo ibi videtur ꝙ
actor nō possidebat.quia videť perdidisse pos.per rei uendi.
¶ Unde tutior videtur respōsio ad.c.examinata ꝙ ibi nō ap
parebat illū scire possidere. Alias lec.ad.d.l.si a te .§.i. nō eēt
cōtra.d.c.examinata.que tamē cōiter approbatur. vñ uidetur
tutius dicere ꝙ nō sciuit se possidere in.d.c.examinata.ꝛ tūc sit
uera limitatio data per.d.c.examinata ad.d.l.si a te.§.primo.
¶ Nō obstat tertiū argumē.dum dicitur per actum inducitur
renūciatio alterius demum quando ille actus operatur effectu3
ꝟm itentionē agentis ꝑ.d.l.si iure de leg.iij.quia respondeo ꝙ
hic cōsequor effectum sufficientem ad amittendam pos.ďclaro
per.l.i.§.vir.ſ.eodem.l.quod meo.§.si furioso.j.eo.traditur

quis ex aliqua cā fundū. vt trāſferaꝛ dn̄ium ⁊ poſ. in aliū nō po
teſt in aliū trāſferri ſm intentionē trāſferre volētis. qꝛ ē inhabiliſ
⁊ incapax. vtrū ꝑdā poſ. certe ſic qꝛ ītentio mea erat ꝙ ꝑderem
poſ. ⁊ ꝙ in illū trāſferrē. ſufficit ꝙ ſoꝛtiaꝛ effectū quo ad ꝑdēdā
ſi vtrūqꝫ nō pōt opari iſte eſt caſus ī. d. l. qđ meo. §. furioſo. ī eo
ꝗ furioſo voluit tradere poſ. ſic ħ ſi ago rei vēdi. nolo ꝯſeq poſ
ſeſ. ab aduerſario dꝫ operari ſaltē vt amit. poſ. ſi nō pōt operari
vt trāſferaꝛ in aduerſariū. ¶ Quāuis iſta lec. poſſit ōfendi vt ſu
pꝛa declaratū ē. tñ qꝛ hꝫ diuinationē ꝙ ſic ignoꝛabat ſe poſſide
re vel ꝙ coꝛpoꝛe alieno poſſedit. bñ glo. trāſit ad quartā lec. ſ.
ꝙ ħ agebaꝛ vti poſ. noīe po. quā acqſiuit poſtꝗ̄ cepit agere rei
vē. nō poſſedit demū ꝑuenit ad eū poſ. ī q̄ turbaꝛ ꝑ eū pōt age
re ꝯtra eū vti poſ. pꝛo hmōi turbatiōe. ¶ Sꝫ cōtra ħ arguiꝛ de
l. oꝛdinarij. ſ. ꝺ rei vē. ⁊ l. īcerti. vbi nō ꝯcurrūt petitoꝛiū ⁊ poſ
ſeſſoꝛiū retinēde dr̄ diuerſitas tēpoꝛū facit ceſſare ꝯtrarietatē ⁊
repugnantiā: qꝛ qñ egit rei vēdi. dico me nō poſſidere. ⁊ veꝝ di
xi deinde ago vti poſſidetis dico me poſſidere ꝙ veꝝ ē ⁊ aduer
ſariū me turbare qđ ē veꝝ merito ceſſat ꝯtrarietas ⁊ repugnātia
qua rōne nō poterant iſta duo iudicia ꝯcurrere. Sꝫ ꝯtra ħ argu
it Bar. qñ pēdente iudicio petitoꝛio ad me ꝑuenit. ⁊ ſic ꝑuenit
ad me id qđ in iudicio petitoꝛio petij. ſ. reſtōem poſ. rei. ergo dꝫ
expirare iudiciū ſicut qñ creditoꝛi ſatiſfactū ē pēdēte iudicio ex
pirat iudiciū ⁊ ſolū ab īſtātia ⁊ ab obſeruatiōe iudicij abſoluiꝛ
reus. §. ſi. īſti. de ꝑpe. ⁊ tēp. ac. ſic hic expiratū ē p̄mū iudiciū pe
titoꝛiū. nō ergo ħ cōcurrit cuius ꝯ̄riū ſonāt ꝟba p̄dicta qñ r̄ſpō
ſuꝫ ē ad. d. l. oꝛdinarij. Fateꝛ bar. ꝯ̄riū. ſ. veꝝ eſt quātū ad p̄nci
pale nō eſt ferēda ſn̄ia diffinitiua. ſꝫ reſpectu alioꝝ que ſūt acceſ
ſoꝛia ⁊ depēdētia ad iudiciū p̄ncipale iudiciū diciꝛ pēdere. ⁊ nō
dr̄ expiraſſe vt quo ad fruct⁹ ⁊ expēſas ⁊ fetus ⁊ reſpectu ſtipu
latiōis de euictiōe. qꝛ quo ad reuꝫ ꝯuentū expedit ꝙ feraꝛ ſn̄ia
diffinitiua. ⁊ tūc pōt reus agere de euictiōe ꝯtra uēdētē al's non
l. ſi dictū. §. ſi cōpꝛomiſero. ⁊ l. habere licere. ſ. de euic. Sicut ⁊
ī ſimili dicit Bar. ſic ī caſu. l. vtiqꝫ ⁊ l. ſi a boneſi. ſ. de rei vē. l. ſi
ſuus. ſ. iudi. ſol. ſi ago ꝯtra te rei vē. ad ſuū ꝗ pēdente iudicio
perit ſine facto ⁊ culpa tua nō teneris. ſꝫ nō expirat iudiciuꝫ. qꝛ
ferēda eſt ſn̄ia ⁊ vtile eſt quo ad fruct⁹ ⁊ partus. ⁊ quo ad ſtipu
lationē de euictiōe. ¶ Et qꝛ licet duo extrema ſint in rei vēdica
tiōe poſ. ⁊ ꝓpꝛietas. vt. l. ex diuerſo. §. i. ſ. de rei ven. l. pōponi⁹
§. p̄mo. ꝺ ꝓcurato. ꝗ̄uis nō ſit neceſſaria ſn̄ia ꝗ̄tū ad reū vt re
ſtituat poſ. ſi actoꝛ iam hꝫ. tñ ꝗ̄tuꝫ ad p̄ncipalē effectū. ſ. ꝙ de
clareꝛ actoꝛē dn̄m eſt vtilis ſn̄ia ⁊ nō expirauit iudiciū per. l. ſi a
te. §. i. ⁊ per hec reddiꝛ expedita lect. que videtur in ſe vera. tñ
47 diuinare videꝛ ad tex. noſtrum. Glo. tranſit ad qntā lect. ꝙ hic
intētatū fuit p̄mo loco petitoꝛiū reſpectu vnius po. ſ. naturalis.
ſecūdo retinēde poſſeſſoꝛiū reſpectu ciuilis poſ. qꝛ actor habuit
ciuileꝫ in qua dixit ſe turbari ꝑ reū cōuentū ꝑ ꝺtētationē natura
lis que eſt in vſu rei. ⁊ petebat in poſſeſſorio iudicio declarari re
um ad deſiſtēdū ab inqetatiōe ſue ciuilis. nō videꝛ cōtrarietas
īter p̄mū ⁊ ſcōm iudiciū. ⁊ pōt eſſe cōcurſus vtriuſqꝫ iudicij. Et
ceſſat ꝯ̄riū de. l. oꝛdinarij. ⁊ l. incerti que loquūtur quando re
ſpectu vnius ⁊ eiuſdeꝫ petitoꝛis agebaꝛ petitorio iudicio ⁊ poſ
ſeſſoꝛio retinēde rōne ciuilis poſ. que turbaꝛ ꝑ detētationē natu
ralis. ¶ Cōtra iſtā qntā lec. arguit Bar. ꝙ nō p̄nt hec duo iudi
cia ꝓcedere. oñdiꝛ ſic qñ intēto rei vēdicationē cōtra naturali
ter poſſidēteꝫ nihil ꝯſeq intēdo niſi ꝙ tu mihi ꝯdēneris ad r̄ſti
tutōeꝫ poſ. qñ ago poſtea vti poſ. ⁊ dico me turbari ī ciuili eo qꝛ
tu retines naturalē ipedis me ī vſu ciuilis. nihil ꝯſeq videoꝛ ītē
dere ꝗ̄ ꝙ naturalē reſtituas ꝑ cuius reſtōeꝫ deſiſtis a turbatiōe
aliter nō. tēdūt ergo ābo ad eūdeꝫ effectū. ſꝫ vbi duo iudicia tē
dūt ad eādē rē ⁊ eundē effectū poſito ꝙ nō ob. exceptio ꝯ̄rieta
tis: tñ ob. exceptio cumulatiōis. qꝛ eligere dꝫ alteruꝫ. l. nemo ex
his. §. quotiēs. ī. ꝺ reg. iur. l. cū fili⁹. §. varijs de le. ij. l. qđ ī here
dē. §. eligere. ꝺ tribu. ergo male ſtat ħ lec. volēs vtrūqꝫ poſſe cu
mulari. ¶ Qđ aūt vtrūqꝫ iudicium tēdat ad eūdē effectū pꝫ qꝛ
ꝑ rei vēdicatiōeꝫ ꝯ̄ naturaliter poſſidētē ꝯſequoꝛ vt reſtituaꝛ mi
hi reſ quo ad r̄ſtituēdā naturalē poſ. ⁊ ad eūdē tēdit effectū poſ
ſeſſoꝛiū retinēde intētatū ꝑ me. qꝛ dico eū tenere naturalē ꝑ cui⁹
retētionē me turbat ī ciuili mea ꝑ ei⁹ vſuꝫ. vidiſtis in gl. ī. l. clam
§. ꝗ ad nūdinas. ſ. e. ⁊ hec ſentit gl. etiā ħ in ſi. ¶ Bar. dicit ꝙ
Old. rñdet ad ꝯ̄riū ꝙ ħ nō ipediꝛ cumulatio rōne ꝯ̄rietatis. ⁊ ī
ħ gl. bñ dixit: qꝛ nō ē r̄pugnātia. ſꝫ bñ rōne duplicitatis. qꝛ hic

cōſequerer vnū ⁊ eūdē effectū ſi ābo remedia admitterentur.
¶ Bar. ħ ipugnat ⁊ dicit eē ꝯ̄ mētē gl. nr̄e. qꝛ alias ſequereꝛ ꝙ
lex noſtra eēt ipoſita ꝟbis nō reb⁹ ꝯtra. l. ij. C. co. de lega. c. cō
miſſa. ꝺ elec. li. vi. parū refert an cumulatio ipediaꝛ rōne ꝯ̄rieta
tis vel duplicitatis. Preterea dicit ipe r̄ndēdū ad ꝯ̄riū aut tene
mus opi. glo. ī. l. edita. C. de edē. que voluit qñ plures actiones
naſcūꝛ ex diuerſa cā ꝗ̄tūcūqꝫ ꝓducāt vnū ⁊ eūdē effectū ī eodē
iudicio cumulari. ſec⁹ qñ ex vna ⁊ eadē cā naſcūtur ⁊ nō poſſūt
in vno iudicio cumulari ex diuerſis vt ex ſtipulatiōe debes mihi
fundū eundē ex ꝯ̄ctu vēditiōis ſunt plures actiones ex diuerſis
cāis q̄ tēdūt ad eūdeꝫ finē. qꝛ ad fundū ꝯſequēdū tenēt gl. ille
ꝙ ꝓcedat cumulatio. ſꝫ vbi ex vna ⁊ eadē cā naſcūtur plures ac
tiones tēdētes ad vnū effectū nō admittiꝛ cumulatio. ſic loqtur
d. l. cū fili⁹. §. varijs de le. ij. pꝛo legato naſcunꝛ plures actiōes.
⁊ ad eūdeꝫ effectū nō poſſūt cumulari. ¶ Itē certi ꝯditio gene
ralis q̄ ꝯcurrit cū actiōe ex empto vel alia ſpeciali oꝛiꝛ ex eodem
ꝯ̄ctu veꝝ ꝙ nō p̄nt in eodē libello cumulari. qꝛ ex eadē ⁊ vna cā
naſcunꝛ. ¶ Si iſtā opi. tenem⁹ tūc clara eſt r̄nſio ad ꝯ̄riū. qꝛ hic
ex diuerſis cauſis naſcunꝛ rei vēdicatio q̄ ꝓcedit a dn̄io. l. ī rē. ſ.
de rei vē. iterdū vti poſſi. a turbatione mihi ī ciuili facta. ⁊ ſic ex
diuerſis cauſis oꝛiunꝛ. ⁊ nō ob. cōtrariū. ¶ Sꝫ ſi tenemus opi.
quā tenēt vltramō. ⁊ Cy. in. d. l. edita ꝙ ēt ſi ex diuerſis cauſis
oꝛianꝛ plures actiōes ⁊ tēdunt ad eūdeꝫ effectū nō p̄nt cumu
lari ꝑ. d. l. nemo ex his. §. quotiēs. ī. de reg. iur. tunc r̄ndet bar.
ꝙ ħ nō ad eūdē effectū tēdūt iſta duo iudicia. qꝛ petitoꝛiū tēdit
vt actoꝛ declareꝛ dn̄s. l. pōponi⁹. §. ſꝫ ⁊ ex his. ſ. ꝺ ꝓcu. d. l. in rē
in p̄n. ſ. de rei vē. l. ſicut. §. ſi q̄raꝛ. ſ. ſi ſer. vēdi. ſꝫ poſſeſſoꝛiū re
tinēde tēdit ad effectū vt mihi nō inferaꝛ turbatio in ciuili mea
poſ. ⁊ ꝗ̄uis vtroqꝫ caſu veniat reſtitutio naturalis in effectu: tñ
diuerſimode. qꝛ in petitoꝛio iudicio venit offō iudicis mercena
rio. l. officiū. ſ. ꝺ rei ven. nō iure actiōis. ſꝫ iterdicto vti poſ. reſti
tutio venit iuꝛ actiōis. qꝛ daꝛ iſta actio vt tu ꝺſiſtas a turbatiōe
ꝙ nō potes niſi mihi reſtituas naturalē. ¶ Et pōt eſſe dicē bar.
ꝙ iudex adit⁹ in petitoꝛio fcā declaratiōe poſ. reſtitui nolit offici
um mercenariū: iudex cogiꝛ ipartiri officiū qđ venit iure actiōis
⁊ ſic ipartiri pꝛo executōe p̄me ſn̄ie neceſſe vr̄ aliud ītētari. ſ. poſ
ſeſſoꝛiū retinēde ꝑ qđ iudex cogiꝛ ipartiri offm̄ qđ venit iure ac
tiōis. ⁊ ſic pōt eē ꝯſultū actoꝛi ī reſtōne naturali ⁊ ꝑ hūc modū
tollit arg. ¶ Que opi. verioꝛ ſit circa no. ꝑ glo. ī. l. edita. an ꝓce
dat cumulatio vel ñ tāgo ħ qꝛ bar. ⁊ alij ī. d. l. edita neutrā opi.
approbāt. ſꝫ aliā doctrinā q̄ cōis eſt ꝑ. l. i. §. ſi. ī. ſi fa. fur. fe. di
ca. ⁊ dicā ifra icidēter. ſꝫ hec ſufficit quācūqꝫ opi. tenem⁹ ſubla
tū eſt ꝯ̄riū ꝑ aliā r̄nſionē bar. ſupꝛa dictā. quia ħ ad diuerſa ten
48 dūt iudicia. ¶ Hebetis iter cetera notare ex ꝟbis Bar. ꝙ reſti
tuitio q̄ uenit faciēda occaſiōe iudicij ītētati in rei ven. dr̄ uenir
nō iure actiōis. ſꝫ officio iudicis mercenario. idē tenet ipſe in. l.
haruꝫ in ſi. ſ. ſi ſer. vendi. ⁊ Cy. in. l. ſi qd. C. de ſer. ⁊ aqua. ſuit
de mēte bar. ī. l. ſciēdū in. §. ſi fundū. ſ. ꝗ ſatiſda. cog. ⁊ Spe. ī
ti. de offi. iudi. §. ſi. ꝟ. ſi aūt p⁹ ſn̄iaꝫ. ſꝫ bar. met ꝯ̄riū tenet ſi re
cte pōderenꝛ ꝟba ei⁹ ī. l. ſi pꝛi⁹. ī. ij. q. ī ſi. l. ꝟbis. ſ. de ope. no.
nūci. ſ. ꝙ iure actiōis ſiat. dū allegat. l. ꝗ reſtituere. ¶ Prima
opi. verioꝛ ⁊ cōmunioꝛ ē q̄ ꝓbaꝛ ꝑ. l. lꝫ. ſ. de pe. her. ⁊ ī. d. l. ꝗ re
ſtituere. ⁊ ī. d. l. offm̄ neceſſariū eſt ħ ſcire ꝑꝑ differētiā iter actio
nē ⁊ offm̄ iudicis. ſ. utrū qñ qd reſtituēdū uenit officio iudicis
mercenario poſſit deferri iuramētū ī litē ꝯ̄ nō parētē ſicut qñ ve
nit iure actiōis ꝺ qua ꝑ Bar. ī. d. l. haꝝ ⁊ in. d. l. ſi p̄us. uidea
tis ibi ⁊ ſcripſi ī. d. l. ſi p̄us. ſꝫ tꝫ ꝙ officio iudicis mercenario dr̄
uenire reſtitutio que ſit in iudicio rei uendi. intētato. ¶ Cū hac
doctrina bar. r̄nde ad ꝯ̄riū foꝛmatū ꝯ̄ qntam lec. trāſit ħ Ang.
⁊ ceteri cōiter ⁊ Bal. ī. l. oꝛdinarij. circa. ij. ⁊. iij. col. C. de rei ué.
⁊ Anto. in. c. cū dilect⁹ ꝺ cau. poſ. ¶ Sꝫ ꝯ̄ eādē lec. oppōit An
ge. ī dictis ꝙ ī caſu p̄dicto nō ipediꝛ cumulatio qñ petitoꝛiū iu
diciū ē intētatū reſpectu naturalis poſ. ⁊ poſ. reſpectu ciuilis ꝯ̄
qđ ipediatur arg. ubi due actiōes ſic ſe hn̄t ꝙ facta executiōe in
vna nō pōt agi ex alia tūc ſemꝑ ipediꝛ cumulatio dictaꝝ actio
nuꝫ. l. i. §. ſi. ī. ſi fa. fur. fe. di. ſi familia ſuoꝝ unius dn̄i furtū fe
cit teneꝛ dn̄s ꝓ oībus ſuis ꝗ̄tū teneꝛ unus liber hō ſi furtū fe
ciſſet pena dupli ꝓ nō manifeſto q̄drupli ꝓ manifeſto actū eſt ꝯ
dn̄m ꝓ furto ab uno ſuo facto cū tñ oēs fecerit pēdēte illo iudi
cio nō pōt ꝯ̄ eūdē dn̄ꝫ agi ex ꝑſona alteri⁹ ſui ꝓ eodē furto. rō
qꝛ cū dn̄s teneaꝛ tātū ſolueꝛ ꝓ uno ex ſuis ꝗ̄tū ſi unus liber ho

mo fecisset. aut pstare suū p noxa: facta executione tolleret actio
occasiōe furti fcā p alios suos cōpetētes. vn̄ ēt anteq̄ fiat execu
tio pmi iudicij: nō pōt agi ɔ dn̄m ex facto alioꝝ. ꝛ ita ɔcludunt
cōiter doc. post bar. in. l. edita in. ꝟ. q̄rtū genus. ꝛ p istū modū
ipse bar. reducit ad concordiā op. gl. in. l. edita qꝛ distīguit aut
actiōes sūt talis nature q̄ facta executiōe in vna non pōt agi ex
alia īpedit cumulatio al's nō. ¶ Infert igit Ang. si ergo fcā exe
cutiōe in petitorio vel possessorio expirat aliud remediū. ergo n̄
dz pmitti cumulatio ēt an̄ factā executōnē. ¶ Rn̄det Ang. ꝛ di
49 cit q̄ ɔriū pcedit. ꝛ sic limitat doctrinā ꝛ regulā traditā p bar. ī
d. l. edita. s. q̄ illa regula ꝛ doctrina pcedit qn̄ pncipaliter pete
ret in vtroqz iudicio vnū ꝛ idē. ꝛ ita loqt ɔriū. sz vbi nō pncipa
liter. sz ī ɔn̄tiā vēiret in so iudicio qd petitū fuit ī pmo. tūc sec°. ī
petitorio petit re° cōdēnari ad restōnē naturalis in sm possesso
rio retinēde nō petit pncipaliter restō naturalis: sz petit ɔdēna
ri ad resistēdū a turbatiōe ciuili ī cui° ɔn̄tiā ad hoc vt desistat a
turbatiōe venit restō naturalis: qꝛ in vti pos. interdicto mediuz
cōcludēdi ē q̄ desistas a turbatōe. in petitorio ꝟo ē remediū cō
cludēdi vt restituat pos. ¶ Puto q̄ alr pōt rn̄deri ad ɔriuz vt
pz ex ꝟbis bar. hic in pcedēti ɔrio qꝛ nō venit unū ꝛ idē in vtro
qz iudicio: sz hz se vt excedentia ꝛ excessa. qꝛ in petitorio declara
tur illū dn̄m. ꝛ offō iudicis mercenario venit restō pos. in posses
sorio iudicio declarabit illū ciuiliter possidere in q̄ turbat. q̄ de
claratio est magni effectus. operat. n. ciuilis pos. qꝛ declarat eū
vsucapere posse. ꝛ lucrari fruct° vt uidistis in. §. ex ɔrio in. l. iij.
s. e. vn̄ sūt diuersi effect°. ¶ Potest dari alia diuersitas. qꝛ ī vti
pos. dz re° ɔdēnari ad interesse q̄ti ītereſt actorē nō fuisse turba
tū. ꝛ q̄ desistat a turbatiōe. l. si duo. §. si. j. vti pos. qd nō est in
rei vendi. ¶ Ex pdictis appet defensatā opi. gl. circa istā quin
tā lec. ꝛ hec vltima lec. tāq̄ no. ꝛ lr̄e cōueiēs tenet p doc. cōiter
hic. ꝛ per Cy. ꝛ bal. in. l. ordinarij. C. de rei vendi. ꝛ p Ant. in.
d. c. cū dilect° q approbat oīa scripta per bal. hic quibusdā ad
ditis. ¶ Dicit tn̄ Rapha. cu. hic q̄ si bene inspiciat non ponit
hic quintus ītellectus. nec quartus. sed solum tres intellect° po
nūtur ꝛ post tertiū ītellectū gl. formauit vnū ɔrium cui triplr rn̄
det qꝛ tertius intellect° vult q̄ hic nō cumulātur petitoriū ꝛ pos
sessoriū: sed primo intentauit petitoriū. deinde possessoriū reti
nēde. p qd possessoriū retinēde nō vr renūciatū petitoriuz. s. qn̄
petitoriū fuit intentatū ab eo qui ignorauit se possidere. ¶ Un̄
gl. format ɔriū q̄ fuit renūciatū pos. si sciuit se possidere ergo
nō dz ītētari possessoriū. ¶ Dicit primo q̄ ignorauit. so q̄ nō ī
tētauit petitoriū nō possedit. lz postea supuēit sibi pos. tertio q̄
s intentās petitoriū de naturali pos. nō vr renūciare possessorio
s. ciuili ī qua dicit se turbari. ꝛ primo petitoriū intētauit rōne na
turalis. ꝛ sic alio respectu. ergo pōt pcedere: ꝛ nō vr renūciasse
p illud possessoriū ciuili. Et iste intellectus multū applaudet ꝟ
bis gl. dū dicit. vel dic tertio vbi doc. dicūt q̄ corrupta sit glo. ꝛ
dz dici vel dicit quinto. si ergo stat tertio put cōiter habet vr ue
ram mētem Rabp. cu. hic. Tn̄ si ista fuit intentio gl. nō est bōa
ad lrām: qꝛ sm istū modū iuriscōsultus in. ij. respō. nō bn̄ īfert
ex dicto pmo posito in prin. qd est mihi cōe ꝛc. dicit ꝛ iō nō de
negat ei interdictū vti possi. sic qꝛ intentauit petitoriū rōe natu
ralis. vel qn̄ possessoriū supuenit post intētatū petitoriū. igno
rauit se possidere sm pmū intellectū nunq̄ ista illatio sequeret
ex prin. §. sz debuit dicere qn̄ nō renūciat pos. p petitoriū nō de
negat possessoriū retinēde post intētatū petitoriū. sed his ꝟbis
iuriscōsultus nō vtit sz dicit nihil cōe ꝛc. vn̄ nō vr q̄ bene resul
tat istud. ¶ Est verū q̄tū ad effectū parū differt siue intelligat
gl. vt doc. ītelligūt siue vt Raph. cu. paꝝ differūt q̄tū ad iuris
effectū. vn̄ dico q̄ est cōis intellect° q̄ intelligat hic q̄ fuit intē
tatū petitoriū ratōe naturalis pos. sed rōne ciuilis quaz habuit
agens fuit intentatū pos. vti pos. ꝛ sic cessant ɔria de qb° in gl.
¶ Iuxta hāc partē querit s bar. p declaratione gl. in. v. lec. po
ne ītētatū est petitoriū a principio simplr ɔ reum vt ago ɔ te: qꝛ
possides rē q̄ ptinet ad me rōe dn̄ij. deīde intētat idē actor īter
dictuz vti possi. qꝛ dico te me inqetare in mea ciuili ī petitorio n̄
dixi me possidere ciuilr an sumpto mō ē ītētatū petitoriū ꝛ pos
sessoriuz soluz dicat ītētatuz diuersis respectib°. ꝛ sic cesset ɔrie
tas. s. ut rōe nālis ītelligit ītētatuz petitoriū ꝛ possessoriuz rōe ci
uilis vel eɔ: qꝛ ɔ ciuilr possidētē dat rei vendicatio ꝛ postea vti
pos. rōe naturalis. pmum pz ꝛ dixi in. l. pomponius. §. si is qui
s. e. an ꝟo vno ꝛ eodem respectu ītelligat intentatū
petitoriū ꝛ possessoriū. Bar. s ar. ad ptes. omissis q̄
nō sūt sbalia capio cōclusionē ei° qd dicit aut ex ver
bis libellantis vel rōe subiecte materie. vel rōne per
sone rei appet q̄ voluerit diuersis respectib° agere
ꝛ ītelligit intentatū petitoriū vno respectu ꝛ posses
soriū alio ago ɔ te ptendis te vsufructuariū. ago rei
ven. vel ɔ te tanq̄ emphyteotā. ꝛ ago rei vendi. tā
q̄ direct° dn̄s videor voluisse intētasse rei vendi. rōe
naturalis apud vsufructuariū existētē q naturaliter
possidet. l. naturaliter in pn. s. e. emphyteotam silr
naturaliter in. §. ex ɔrio. ꝛ. l. iij. s. e. dn̄t ergo ꝟba in
telligi sm subiectā materiā. vt no. in. l. si vno. in pn.
s. loca. ꝛ in. l. stipulatio ista. §. hi q. j. de verb. ob. l.
plenum. §. eqcij. s. de vsu ꝛ habi. intelligit ergo pos
sessoriū fore intētatū rōe ciuilis pos. cū an̄ appareat
reū eē naturalē possessorē ꝛ actorē nō naturalē: sed
ciuilē: qꝛ ciuilis est apud pprietariū. l. sciendū. §. i.
s. q satisda. cog. ¶ Aut ex q̄litate verboꝝ nō pōt ɔ
prehendi nec rōe subiecte materie. nec ex qualitate
psonaꝝ tūc requirit ꝛ stabitur declarationi actoris.
l. inter stipulantē. §. i. j. de ver. ob. l. si quis intentio
ne ambigua. s. de iudi. verū si viuit libellās al's ad
heredē facultas declarandi non transit. l. pōponi°
scribit si frumētum. §. si. cū glo. s. de rei vendi. ꝛ. d.
l. inter stipulātem. §. si stichū ubi oēs doc. tangunt.
¶ Cum ista doctrina Bar. trāsit ange. hic ꝛ exps
se Anto. in. c. cum dilectus. de cau. pos. ꝛ proprie. ꝛ
idem de mēte Bal. in. d. l. ordinarij. in. iij. col. dum
dicit si simplr pbauit petitoriū ꝛ possessorium. nō p
cedit ista libellatio. Non intelligatis tn̄ q̄ dum dixi
agere actorem ɔ vsufructuariū q̄ uelit agere restō
nem naturalis posses. al's male intelligeretis. nā po
test pprietari° intentare rei vendi. ꝛ tn̄ nō ad restō
nem naturalis: ut in. l. cuiuscūqz. §. i. s. de vsufr. con
sequenter ergo isto casu vt declaret eum eē dn̄m. ꝛ
illum eē tm̄ naturalē possessorē. ꝛ non debere illum
uti. ac si ciuiliter possideat: sz solum tanq̄ vsufru
ctuarium. ¶ Cōtra ultimum dcm̄ Bar. cum dicit q̄
vbi nō apparet ex qualitate persone seu ex subiecta
materia peruenitur ad declarationem libellantis.
Dicit Raph. q̄ ɔriuz ē q̄ absqz vlla declaratiōe dz
posse pcedere p tex. nr̄m qꝛ hic non dr q̄ agit p na
turali petitorio ꝛ pro ciuili possessorio. ꝛ tn̄ ita intel
50 ligitur sm gl. ¶ Secundo actus nostri voluntarij
nō pstant cōiecturam vltra q̄ de necessitate inferāt
uoluntarij act°. l. si. C. ne vx. pro mari. l. i. §. si qs s i
terdictum ꝟ. nil. j. de iti. actuqz priua. no. Bar. in. l
ticium ꝛ meuium. §. alteri. s. de admi. tu. ꝛ in. l. taci
ta societas. C. ɔmu. diui. vt si ex uno exercitio tm̄ cō
muniter ɔxerunt duo ꝛ gesserunt solum quo ad hoc
intelligit ɔcta societas tacita quo ad alium non sic.
ago rei vendicatione. si dico te possidere dz intelli
gi q̄ induco solum pos. que erat necessaria ad rei vē
dicationē q̄ est naturalis. unde productio in libello
in petitorio non dz intelligi q̄ sit facta de naturali ꝛ
ciuili si postea vti pos. intento ne sim mihi ɔri° fiat
interpretatio. arg. in cōstitutione. §. quib°. c. cuz tu.
de testi. debet fieri interpretatio. ut cesset ɔrietas.
51 ¶ Habetis ex ꝟbis Barto. no. intellectum ad. d. l.
si quis intentione ambigua de iudi. que semper al
legatur q̄ Bar. uult q̄ lz illa. l. si quis uelit interpre
tatio put fauorabilius est pro libellante. vult Bar
to. verum si declaret per libellantem. Sed sz intel
lectum Raph. nō requirit declaratio dum Bal. in. d.
l. si quis dicit q̄ non requirit aliqua declaratio. op
ponit de. l. pomponius scribit si frumentum. §. si. ꝛ
dicit aut ambiguitas est in facto. ꝛ requirit declara
tio. d. l. pompo. petij stichum non cōstat de quo re
quirit declaratio. ¶ Aut est ambiguitas in iure que
procedit ex varia significatione uocabuli. non requi

ritur declaratio vt hic ꝛ.d.l.si qs. ¶ Pro opi. Ra-
pha. ꝛ Bal. qꝛ hic tractamus de ambiguitate q̄ versa
tur circa ius qꝛ dubitans de qua pos. intelligat̃ ap-
pellatione posses. allego dictum Inno. in. c. examia
ta. ad fi. de iudi. vbi intelligit. d. l. si qs. ꝙ iudex dꝫ
facere illam interpretationem nō pars. Inno. in. c.
lꝫ cām ad fi. de probatio. ¶ Puto ꝯcludendum in
ꝓposito aut ex probationib⁹ factis in iudicio appa
ret qualiter possideat actor. aut naturaliter aut ciui-
liter. ꝛ sit vera opi. raph. s. ꝙ absqꝫ ꝙ declaret q̄lr i-
tentet petitoriū ꝛ possessoriū ꝙ declarat̃ ex ꝓbatiōi
b⁹ q̄lr possidet. Et ex ꝓbatōib⁹ declarat libellus. vt
no. Inno. in. d. c. cū dilect⁹. de ord. cog. Spe. in ti.
de libel. cōce. §. nūc vidēdum. v. sed qd ex his vn̄
tūc satis sit intētat⁹ libellus ab actore cū ex ꝓbatiōi
bus declaratur[a]. ¶ Sed vbi ex ꝓbatiōibus factis ī
iudicio nō declaret̃ qūo actor possideat ꝛ q̄lr re⁹ nō
video qualiter libellus procedat ꝙ libellus ī petito
rio intelligat̃ in naturali. ꝛ in possessorio in ciuili qꝛ
tex. in. d. l. si qs. dicit qn̄ itentio agentis ambigua ē
dꝫ intētari vt vtilis sit libellāti. sꝫ si ex ꝓbatiōib⁹ nō
ꝯstat qūo pōt ꝯstare qd sit vtilius actori ꝑ possesso-
riū sit renūciatū petitorio vt si nō probauit q̄ hꝫ ne-
cesse ꝓbare ad victoriam petitorij. ꝛ sic debemus di
cere ꝙ n̄ ꝓcedat cumulatio[b]. ¶ Preterea posset eē
ꝙ eēt vtile actori itentari libellū in rei vendicatiōe ī
tentatū rōe ciuilis pos. qꝛ ille reus ciuiliter possidet.
ꝛ possessoriū retinēde fūdare ī naturali ī qua fuisset
turbat⁹ qūo ergo iudex facit istā interpretationē cū
ī vtraqꝫ possit fundari ꝛ posset fundari ꝛ in natura-
li ꝛ ciuili ꝛ petitoriū in naturali ꝛ ciuili vt dixit vn̄ pu
to preterq̄ vbi ex ꝓbatōib⁹ apparet q̄liter possideat
actor. dicat vex bar. qꝛ tūc non apparet qd vtilius
sit actori tūc nō sit necessaria declaratio. vt dixi ꝫm
Bal. ꝛ Raph. h. ¶ Sꝫ tūc pōt rn̄deri ad no. ꝑ bar
h. ꝙ h nō appet nisi d̄claret actor qūo fieri dꝫ inter
pretatio ꝛ qd sit sibi vtilis ergo ē necessaria declara
52 tio actoris. qd̄ no. ꝓ itellectu. d. l. si qs. ¶ Subdit
Ro. hic ꝙ dū bar. dicit mortuo libellante. heres nō
potest declarare libellum dicit nō verū. qꝛ ad here-
dem transmittitur facultas declarandi. qn̄ ꝑ hmōi
declarationem non infert̃ dānum aduersario lꝫ. s̄.
auferat̃ lucrum. l. si quis a filio. §. si quis plures: ꝛ
ibi no. s̄. de legatis. i. testator legauit stichum decla
rat heres. de quo sensit testator. ecce ibi declaratio
transit ad heredem. qꝛ quecūqꝫ declaret non aufer-
tur damnum legatario lꝫ lucrum bene auferatur: qꝛ
potest de albo declarare qd̄ est vilius q̄ nigrum. sic
hic si dominium spectat ad agentem nō resultat dā
num reo cōuento. lꝫ heres declaret ꝙ in libello peti
torij debuit defectus intelligere de naturali. ꝛ in li-
bello possessorij voluit de ciuili non aufert hec decla
ratio reo damnum. cum proprietas spectet ad acto
rem. ¶ Hanc opi. nullo mō puto veram qꝛ ꝯriūꝫ ꝓ
batur per. d. l. pomponius scribit si frumentū. §. fi.
cum glo. contra quem precise loquitur Ro. al's illa
l. pomponius. §. fi. nunq̄ locum haberet. q̄ vult ꝙ
ista facultas non trāsit ad heredē libellātis. ¶ Ad
arg. respondeo ꝙ potest afferre dānum aduersario
qꝛ potest heres declarare de tali posses. defunctum
sensisse. super quib⁹ reus non fecit suas ꝓbationes
hec sol. colli. ex no. per Bar. in. d. l. inter stipulantē
§. stichum. ꝛ in. l. gerit. §. primo de lega. i. Et cōiter
approbat̃ gl. in. d. l. pomponius scribit. §. fi. quā ēt
sequit̃ Bar. in. l. edita. in. iij. col. de eden. ꝛ ibi bal.
in. x. col. in v. iiij. oppo. in lectura paduana. no. In
no. in. c. fi. de successio. ab inte. ꝛ bal. ꝛ Ange. in. d. l
57 si quis intentio. ambigua. ¶ Ex glo. querit barto.
vtrum petitorium ꝛ possessorium possint eodē tpe
cōcurrere refert tres esse opi. Una ꝙ nullum petito
riuꝫ ꝛ possessoriū ꝯcurrat ꝛ ita tꝫ Jo. ꝛ Azo. vt dicit

[a] ¶ Declarat̃ adde eundeꝫ alex. cō. cxvij ij. lib. ꝛ ꝙ voluerūt. d. de ro. decis. suis de ꝓba. in nouis decis. cclvij. ꝙ petenti bn̄ficij restōnē sufficit dicere ī libello ꝙ legitime possidebat.

[b] ¶ Cumulatio add̄ an petitoriū ꝛ possessiuꝫ possit eodeꝫ libello cumulari pa. de ca. cōs. cclviiij. ꝛ an plura possessoria ꝑ eūdē cō. cclxxxv. ī primo īpressis ꝑ eundē alex. consi. xlv. iij. li.

glo. in. l. si de vi. s̄. de iudi. per. d. l. ordinarij. ꝛ per dictā. l. in
certi. ꝛ. d. l. si de vi. ꝛ ꝑ. d. l. fi. C. quo. bono. ꝛ ꝑ. l. ij. C. de edi.
di. adri. tol. Scd̄a fuit opi. marti. quā gl. refert in. d. l. si de vi. ꝙ
oē possessoriū pōt cumulari cū petitorio preterq̄ retinende. qd̄
non potest cumulari rōe ꝓprietatis. vt sepe dixi. ꝑ. d. l. i. §. hoc
interdictū. j. vti pos. iuncta. d. l. i. C. de aliena. iudi. mutan. cau.
fac. in alijs ꝓcedit cumulatio de recuperande. habet̃ in. d. l. cuꝫ
fundū. §. fi. j. de vi ꝛ vi ar. de adipiscende habet̃ in. l. i. §. qd̄ aūt
j. quo. lega. ꝛ de isto ē. c. pastoralis de cau. pos. vbi petitoriū ꝛ
possessoriū recuperāde ꝛ adipiscēde pn̄t cumulari. ꝛ q̄uis a pn̄
cipio sit ceptū agere petitorio. tn̄ an̄ conclusionē in cā. i. anteq̄
sit renūciatū ꝓbationib⁹. pōt agere recuperāde ꝛ adipiscende.
secus in retinende. ¶ Ad iura in ꝯriū all. s. l. ordīarij ꝛ. l. si de vi
rn̄detur qꝛ dicit ꝙ illa tria iura intelligūtur in retinēde qd̄ non
pōt cumulari vt ibi. ¶ Nō ob. l. fi. C. quo. bono. qꝛ ibi ponit̃ ca
sus ꝛ facti contingentia. qꝛ fuit ꝯuentus petitorio solo sicut fuit
ꝛ in. l. ij. C. de edi. di. ¶ Tertia fuit opi. pe. ꝛ sequitur Cy. in. l.
ordinarij. C. de rei vendi. s. ꝙ nullo mō ꝛ nullo casu impediat̃
cōcursus petitorij ꝛ possessorij probat sic. qꝛ cessat oīs regula. ꝑ
ma regula. l. nemo ex his. §. quotiēs. j. de reg. iur. plures actio
nes tendētes ad eundē effectum pn̄t cumulari hic non dantur
ad idem pos. rōe possessio. ꝛ petitoriū vt declarat domin⁹. Se
cunda regula qn̄ snīa absolutoria ferenda in primo iudicio est
paritura exceptionē rei iudi. in secundo nō admittit̃ cumulatio
l. fundū. l. fundi. j. de exce. ago rei vēdi. ad fundū dico meū pē
dēte iudicio ago ꝛ dico ꝙ fundus tu⁹ dꝫ seruituteꝫ vel vie itine
ris fundo quē in primo iudicio petij. dꝫ silere ꝫm iudiciū qꝛ snīa
absolutoria ferenda in primo iudicio erat paritura exceptioneꝫ
rei iudi. in scd̄o: qꝛ si est absolutus non possum agere ꝯfessoria
ꝓ ꝫuitute. qꝛ seruitus debet̃ solum fundo dominanti. l. ij. §. i. si
ser. vēdi. hec regula non militat hic. qꝛ snīa absolutoria lata in
iudicio possessorio nō parit exceptionē rei iudi. in petitorio. l. ꝛ
eadē. §. fi. de excep. rei iudi. que hic allegat̃ in gl. Tertio moue
tur ꝑ. l. nulli. C. de iudi. non violando tex. vbi cau. possessio. nō
dꝫ separari a ꝓprietate. ꝛ nō dn̄t diuidi cōtinētia cause. s. pos. ꝛ
ꝓprietatis. ergo debēt cumulari. Et rn̄det pe. ad. l. icerti ꝛ. l. or
dinarij. ꝛ ille leges non dn̄t ꝙ non possit cumulari. ꝛ ꝙ obstēt
aliqꝫ regule cumulationē impedientes. sed dicit ꝙ bene ob. rō
ordinis. s. si vult sentire cōmodū pos. agat pri⁹ vti pos. ꝛ declare
tur eū eē possessorē. deinde agat re⁹ petitorio qꝛ non dat̃ possi
denti. l. q petitorio. s̄. d̄ rei vē. l. i. C. de ali. iudi. mu. cau. fac. dꝫ
ergo prius agere vti pos. resultat clare ordo iudicij q est vt q suc
cubuit ī possessorio dꝫ agere petitorio. ī quo necesse hꝫ sustinere
ptes actoris. hoc vult. d. l. incerti ꝫm pe. ¶ Ad. c. pastoralis. di 54
cit ꝙ trāseat cū errorib⁹ canonistaꝝ. Bar. dicit op. Pe. nullo
mō verā dū pe. dicit ꝙ nō reperit̃ possessoriū ꝓhibitū cumulari
cū petitorio male dicit: ꝛ ꝯ oēs regulas prohibētes cumulatio
nē: qꝛ ꝑmo sic capimus regulā ꝯrietatis. l. i. C. de fur. vbi ē ꝯrie
tas īpedit̃ cumulatio: vt ibi sic hic in retinēde. vn̄ regula ꝯrieta
55 tis hoc casu īpedit cumulationē. Scd̄a regula que impedit cu-
mulationē q̄ est cū ad vnū effectū tendūt electiōe tollūtur vt. d.
l. cū fili⁹. §. varijs. de leg. ij. ꝛ. l. qd̄ in heredē. §. eligere de trib. h
regula bene pōt declarari ꝑ ea q̄ no. in. l. fi. cū gl. in ver. ex more
C. de codicil. si testator dixit in testō si non valet iure testi vꝫ iu-
re codicilloꝝ eligendo vnū sibi in alio preiudicat. Sed si ꝑ he-
redē tanq̄ ex capite testi intentat̃ possessoriū ex remedio. l. fi. d̄
edic. diui adri. tol. qd̄ ē adipiscēde. vt ibi an postea possit inten
tare petitoriū ex capite codicillari. qd̄ vr̄ qꝛ hꝫ electionē script⁹
venire vel tanq̄ ex testō. vel tanq̄ ex codicillis. tn̄ dicta gl. dicit
ꝙ nō pōt facere. qꝛ ille due vie tollūt̃ electiōe. si elegisti ex testō
tanq̄ possessorio adipiscende. nō pōt petitorio postea agere ex
codicillis. vn̄ ibi possessoriū adipiscēde tollit petitoriū. ergo nō
56 pn̄t cumulari. Tertio dicit bar. hꝫ locū regula tertia ipediēs cu
mulationē. s. vbi absolutoria lata in petitorio parit exceptioneꝫ
rei iudi. in possessorio īpedit̃ cumulatio ꝛ hoc saltē in adipiscē-
de. vt voluit Dy. in regula qd agendū de reg. iu. li. vj. ꝛ supra
dictū est dūmō offerat se reus incontinenti ꝓbatuꝝ. hec regula
ꝓbat̃ in. l. fundū. l. fundi. j. de exceptio. dꝫ impediri cumulatio
de isto tn̄ infra aptius dicet̃ circa ꝑmam cōbinationē. ꝓbat̃ ēt ī
l. ij. §. q̄dā. j. de interdi. si intētatū est possessoriū iudiciū: sapiēs
cām ꝓprietatis pendēte iudicio petitorio snīa absolutoria in ꝑ

mo iudicio eēt paritura exceptionē rei iudi. in scḋo: q̄ꝛ nō potest
amodo agi. d. l. ij. §. quedā. ⁊ ibi glo. iuncta. d. l. fundum. ⁊. d.
l. fundi. vñ sunt multi casus vbi impedit̄ cumulatio. Est ⁊ alia
57 regula ꝺm Bar. per quam īpeditur cumulatio qñ pendente iu
dicio petitorio: si intentet̄ possessoriū apparet ꝑuenisse ad agē
tem petitorio illud qḋ petebat in ṗmo iudicio non pōt cumula
tio ꝓcedere. l. quotiens. l. ultima. ꝭ. de solutio. §. fi. insti. de per
pe. ⁊ temp. acti. egi petitorio vt restituat nālem posses. pēdente
iudicio intento possessoriū retinēde. per qḋ dico me eaꝫ debere
non dꝫ admitti cumulatio: q̄ꝛ ex secūdo apparet venisse ad me
58 qḋ petijt ex pr̄io iudicio ⁊ hic vidistis in. iij. lec. ¶ Quīta regula
ostendit cumulationis ꝓbationē ꝺm Bar. h. s. rōe duplicitatis
qñ quis cōsecuturus eēt bis vnū ⁊ idē ꝑ ṗmum ⁊ secundū iudi
ciū īpeditur cumulatio. l. nemo ex his. §. quotiēs. ꝭ. de regu. iu.
istud potest ꝯtingere in possessorio. qñ fuit intentatū petitoriuꝫ
ratione eiusdem pos. cuius rōne postea possessoriū ītētat̄. nō in
telligatis qñ diuersis respectib⁹ sint intentata vt dictuꝫ est in. v.
59 lec. ¶ Sexta regula dicit Bar. ostendit q̄ꝫ īpedit̄ cumulatio q̄ ē
s. rōe ordinis ꝑ. l. exitus. ꝭ. e. l. ordinarij supra allegata ⁊ istā fate
bat̄ Pe. ¶ Raph. cu. nimis audaciter loquit̄ forte si Bar. nō
intellexit ipse adhuc min⁹ intellexit. Alexā. hic dicit opi. Pet.
quā ꝺm eū Bar. nō intellexit pōt defendi. q̄ꝛ intentio Pet. fuit
ꝺm eū q̄ꝫ vbi est actū petitorio in vno iudicio. ⁊ possessorio ī alio
⁊ nō apparet cuius respectu sit petitorio: ⁊ cui⁹ pos. respectu sit
actum possessorio. in dubio ꝓcedit cumulatio. q̄ꝛ debet intelligi
diuersis respectibus actū. vt declaratū fuit in dicta lectura ⁊ ita
dicit fuisse mens Pet. h an sit verū dixim⁹. s̈. vbi substinui bar.
q̄ꝫ in hoc casu nō ꝓcedit cumulatio. nisi ex ꝓbatiōib⁹ appareat
rōne cuius pos. intentauit petitoriū ⁊ rōne cuius possessorium q
est ei⁹ fidelis recitator. sed alias in multis partib⁹ eū hēo. Alexā
der Petrū originaliter non vidit nisi vt Cy. refert eum in. d. l.
ordinarij. supra locutus ē vt eū refert Cy. mēs pe. fuit vt ⁊ bar
to. accepit eum. s. q̄ꝫ nullo casu reperit̄ vel saltem regulariter nō
reperiret̄ cumulatio petitorij cū aliquo possessorio q̄ꝛ rōes sue h
ostendūt. nō autem tendunt ad intellectū rapha. ¶ In isto er
go articulo an eodē tp̄e ꝓhibita sit cumulatio petitorij ⁊ posses
sorij. tenet̄ conclusio glo. in. d. l. si de vi. s̈. de iudi. q̄ꝫ in possesso
rio adipiscende ⁊ recuꝑande ꝑmissa sit cumulatio. non autē sit
regulariter permissa in possessorio retinende vt tex. declarat in
d. c. pastoralis nisi post cōclusionē in cā. vt dicet̄. s̈. in prima cō
binatione. ¶ Et transit cum ista glo. bar. ⁊ alij post eum in. d. l
certi. C. de interdic. ⁊ ibi bal. in repeti. idem tꝫ Ange. hic ⁊ bal.
in. d. l. ordinarij. ⁊ doc. in. c. dilectus de cau. pos. ⁊ in. d. c. pasto
ralis. ¶ Hoc expedito bar. hic attingit materiaꝫ petitorij ⁊ pos
sessorij per septem combinationes satis ordinate. incipiaꝫ ṗmā
60 qua expedita cū additionibus dandis puto q̄ꝫ erit vobis vtili⁹
q̄ꝫ non referam al's nisi vbi bar. indigeret additione. ¶ Prima
combinatio ē an qñ vnus ⁊ idē ꝓponit petitoriū ⁊ possessoriuꝫ
iudicium ꝓcedat hmōi cumulatio. ⁊ in hoc primo querit̄ qd in
adipiscende. secūdo qd in retinende. tertio qd in recuꝑande.
Circa primū si est intentatū petitorium ab vno ⁊ deinde ab eo
dem adipiscende possessoriū. debem⁹ dicere hic ꝺm barto. Aut
ista duo iudicia sic se hñt q̄ꝫ electione tollunt̄. ⁊ cessat cumulatio
casus in. l. fina. in versi. ex more. C. de codicillis. fuit testm̄ factū
si non vꝫ iure testi valeat iure codicilloꝝ. si cepit venire tanq̄ ex
testō. ⁊ eligat aut iudiciū petitoriū aut possessoriū. nō pōt vēire
ex capite codicillari. vnde si intentauit ex capite testi petitoriū ñ
audit̄ volens intentare ex capite codicillari possessoriū vt ꝓdu
ceret testm̄ coram iudice nō cancellatū nec viciatū ⁊ ideo se mit
tit in pos. iuxta. l. fi. C. de edi. diui adri. tol. q̄ꝛ tollunt̄ hec reme
dia electione cum dat̄ electio non veniat aut ex testō. aut ex co
61 dicillis: ⁊ nō refert quā viam primo elegit an in petitorio an in
possessorio. adeo q̄ꝫ sibi ꝑiudicat in reliqua agere. nec ī possesso
rio nec in petitorio. ¶ Aut non tollunt̄ electione dicit aut nō ē
cōclusum in cā petitorio. ⁊ admittit̄ cursus petitorij ⁊ possessorij
d. c. pastoralis. ⁊ gl. in. d. l. si de vi. secus si est conclusum in peti
torio ⁊ nō potest tūc cumulari petitoriū ⁊ possessoriū nisi iudici
ex cā aliter videret̄ per. d. c. pastoralis. vbi papa ita magistral'r
loquit̄ vt quando reus subtraxit actori ꝓbatiōes suꝑ dominio
potest agere possessorio post conclusum in cā. ¶ Hoc vltimum
qḋ post conclusum in cā non admittit̄ cumulatio petitorij cum
possessorio recuperande vel adipiscende putat bar.
verū solum de iure canonico ne lites litibus inculcē
tur. vt ibi. sed secus de iure ciuili vbi ēt post cōclusuꝫ
in causa non vr̄ ꝓhibita cumulatio vnde q̄ꝛ iure ci
uili permittit̄ cumulatio possessorij adipiscende vel
recuperande cū petitorio: vt. d. l. i. §. q̄ꝛ aūt. ꝭ. quo.
leg. d. l. cū fundū. §. fi. de vi ⁊ vi ar. debemus stare
huic regule q̄ꝛ nulla ꝓhibens cumulationeꝫ militet
quominus in casib⁹ dictis fiat cumulatio que regu
le sunt. s̈. allega. multe alie regule tradunt̄ in. d. l.
edita. sed nulla h ob. qñ agit̄ adipiscende vel recu
perande ⁊ petitorio. vnde equitas in. c. pastoralis.
seruet̄ in terris ecclesie. non in terris imperij. vt di
cit gl. in. c. possessor de reg. iu. in. vj. c. ij. de arbi. in.
vj. l. priuilegia. C. de sacrosan. eccle. ubi doc. ¶ Sꝫ
ꝯ ṗdicta instat barto. dictum est q̄ꝫ ꝑmissa est regu
lariter cumulatio possessorij adipiscende cū petito
rio ante conclusum in cā de iure canonico. de iure ci
uili etiam post non vr̄ verum ꝓbatur vbi sententia
absolutoria ferenda in ṗmo iudicio paritura est ex
ceptionem rei iudicate in secundo iudicio impedit̄
pendente primo intentari posse ꝺm. ⁊ sic cumulatio
d. l. fundi ⁊. l. fundū. ꝭ. de exceptio. sꝫ hec sententia
absolutoria ferenda in petitorio iudicio lata parit
exceptionē rei iudicate in possessorio iudicio adipi
scende. maxime vbi reus ꝓbauit de dominio qñ of
fero me incōtinenti ꝓbaturum ꝑ sententiam. vt fuit
conclusum ꝺm Dy. in. c. q ad agendū. de reg. iu. li.
vj. vt. s̈. dixi suꝑ ṗma lec. ergo vr̄ q̄ꝫ hec regula debꝫ
omnino obstare ⁊ impedire cumulationē: sed qñ ñ
est conclusum in causa dicam cras. Respōdet Bar.
tripliciter. Primo q̄ꝫ non est verū indistincte q̄ꝫ ab
solutoria lata in petitorio obstet agenti adipiscēde
possessorio. sed demū si ꝑ absolutoriam fuit declara
tum reum eē dominū. aliassi simpliciter est lata ab
solutoria. eo q̄ꝛ actor non ꝓbauit. non ostendit hic
snīa reū dñm. ergo nō ob. agenti adipiscende. Vñ
iudicat̄ de snīa sicut de dominio. ita vidistis ī. i. lec.
⁊ Dy. in. d. c. qui ad agēdū. hec est ṗma rñsio. ⁊ di
cet̄ infra ꝺ ea aliquid. ¶ Scḋo modo rñdet bar. q̄ꝫ
ita demū dꝫ obstare snīa absolutoria. qñ obstat exce
ptio dominij vt dictum est. Unde vt exceptio domi
nij obstet. oꝫ q̄ꝫ incontinēti possit ꝓbari de dñio. al's
non succumbit actor agens possessorio adipiscende
per hmōi exceptionē ꝑ. l. fi. C. quo. bo. cū glo. sed h
qñ ꝺm terminos. c. pastoralis nondū erat ꝯclusum
in petitorio tempore quo intentauit adipiscēde pos
sessoriū actor nō sperabat̄ incontinēti snīa absoluto
ria ferri ꝑ quā appareat de dñio rei. potuisset longū
tp̄s transire ante snīam vnde cū ꝺm iudicium posses
soriū sit summariū. l. momentanee. C. vnde vi. l. i. ⁊
ibi no. C. quo. bo. non dꝫ differri aut īpediri iudiciū
momētaneum ꝑꝑ futurā spē absolutorie ferende ī
petitorio iudicio. arg. l. ij. §. ibidem. s̈. ad exhiben
dum. vbi in iudicijs sūmarijs non admittūtur exce
ptiones ad impediendū: qñ reqrūt altiorem inda
62 ginem. ¶ Infert bar. hic q̄ꝫ vbi iā est conclusum in
cā in petitorio iudicio tp̄e quo actor uult intentare
possessoriū iudiciū putat q̄ꝫ isto cāu talis cumulatio
possessorij possit impediri: q̄ꝛ sperabat̄ in breui ferri
snīam absolutoriā suꝑ dominio rei q̄ parere potest
exceptionē rei iudicate in secūdo iudicio: ⁊ hoc ca
su dicit de iure ciuili īpediat̄ cumulatio: sed de iure
canonico nō est dubiū per. c. pastoralis. ¶ Sꝫ de iu
re ciuili lꝫ admittat̄ hec cumulatio. dicit ipse esse ve
rum. tñ si post cōclusum in cā actor vult producere
libellū in possessorio. ⁊ sperabat̄ ī breui snīa absolu
toria. dꝫ impediri cumulatio possessorij cū petitorio
obstat regula de q̄. s̈. ꝓxime dixi. singulare verbum
eēt si veꝝ eēt. ¶ Sꝫ ang. h putat hoc stare nō posse
cū Bar. dicit si ē cōclusum in cā ī petitorio tp̄e quo

vult actor intentare possessoriū adipiscende. ꝛ facte erāt ꝓbatiões de dñio ꝑ reum adeo ꝙ sperabaṫ in breui ferendā sñiam absolutoriā ꝑ quā declaraṫ reū dñm talē que est operatura exceptionē rei iudicate in scđo iudicio petitorio dꝫ ipediri posse cumulatio ꝑ. d. l. fundi. ꝛ. d. l. fundū. ¶ Dicit Ang. nō veꝝ qꝛ Bar. eqparat casuꝫ in quo qs de presenti hꝫ ius ad casum in quo sperat habere de futuro q non dñt eqparari qꝛ fateor si lata ē sñia absolutoria i petitorio hꝫ ius de pñti. pōt opponi exceptio dñij: sꝫ qñ nō dū est lata: sꝫ speraṫ ferri est ius de futuro qꝛ poterit appellari ēt si ferṫ absolutoria ꝑ quā declaraṫ dñm reū. ꝛ ꝑ appellationē dr suspensum vel extīctū ꝓnūciatū. l. i. in fi. ff. ad turpil. l. si cā cognita. C. de transac. c. veniētes. de iureiu. ergo nō pōt argui de iure qđ est in presenti: ad id qđ est d futuro. qꝛ si iā aptū est ꝛ nō pōt in breui sperari i petitorio absolutoria ꝑ reo non pōt obstare exceptio in possessorio adipiscende: qꝛ dꝫ ꝙ incōtinēti appareat de iure opponētis ꝯ agentē possessorio ꝑ gl. in. d. l. fi. C. quo. bo. sꝫ qñ est appellatū tūc nō pōt incōtinenti reus docere de dñio suo quā hꝫ a primo facit alia sua auc. ei qui C. de tēpo. ap. c. ex rone. de ap. nō pōt dici ꝙ incōtinēti liqueat de dñio isti⁹ rei. ¶ Ant. in. c. cū dilectus de cau. pos. vbi vere oīa ponit q̄ Bar. hic vr̄ cū bar. trāsire. alij nō tāgūt. ¶ Puto defendendū ꝛ sustinēdā opi. Bar. hoc mō: qꝛ bar. ꝓsupponit ꝙ facte erāt ꝓbationes de dñio i iudicio petitorio ꝑ reū q ꝓbauit se dñm. puto ꝙ sufficit in iudicio possessorio ꝓducere illas ꝓbatiões de dñio ad repellendū volētē agere possessorio adipiscende ꝓbo ꝓbationes facte in vna cā faciūt i alia inter easdē ꝑsonas. saltē in casib⁹ in quib⁹ sñia lata in primo obstaret in scđo hec est cōis conclusio Cy. ꝛ aliorū in. l. ij. C. de edē. Bar. in. l. ij. §. i. ꝉ. vi bo. rap. notāt oēs in. c. cām de testi. Bar. ꝛ alij in. l. cū lite mortua. ꝉ. iudi. sol. per. l. sed ꝛ si possessori. §. fi. de iureiu. Nō sic pōt re⁹ cōuentus nūc possessorio adipiscende ꝓducere ꝓbationes quas fecit ꝯ actorem in petitorio ꝛ opponere exceptioneꝫ dñij de qua diceret notorie ꝯstare. vñ cū sit iam cōclusum in cā faciūt rem aliquā notoriā ꝛ dr manifeste ꝛ notorie iudici ꝯstare. c. significauerūt. de testi. vbi glo. reputata singularis. ¶ Et si diceret q̄uis ꝓbationes ꝓducte in ꝑmo iudicio ꝑ q̄s apparet illico de dñio rei operāṫ vt debeat obtinere reus possessorio adipiscende. ꝛ ꝑ se diffinitiuā sñiaꝫ reportare. tñ hoc nō infert ꝙ debeat ipediri cumulatio iudicij possessorij. qđ Bar. dic bene fateor qñ exceptio de dominio ꝑ reum ꝓbaṫ incōtinenti obtinet: sed qđ impediatur cumulatio nō sequiṫ ex ħ probo attento ꝙ notorie dr constare ꝑ ꝓbatiões factas: si nunc ꝓducuntur tempore quo cōclusum est in cā in petitorio per q̄s dr notorie ꝯstare vt dixi. sꝫ habeo ꝙ ubi competit mihi exceptio peremptoria de q̄ notorie cōstat mihi prodest nedū vt habeaꝫ ꝑ me diffinitiuaꝫ sñiam sed ꝛ ad repellendum actoreꝫ a limine iudicij. qꝛ exceptio peremptoria qñ est notoria impedit litis ingressum fuit signanter dictū archidiacōi i. c. vt circa de electio. in sexto ꝛ ibi sequūtur alij. ꝛ Spe. ꝛ Jo. an. in ti. de excep. §. d. ṽ. vt āt. ꝛ in ver. sed an reus ꝛ ibi Jo. an. super illo ṽ. ꝛ Jo. an. in. c. fi. de libel. obla. Ergo i proposito huiusmodi exceptio dominij de quo constat notorie dꝫ sufficere ad actorē repellēdū a limine iudicij. ꝛ a ꝯtestanda lite in possessorio adipiscēde. sic potest defendi opi. Bar. aliter puto difficile sustineri a reprehensione cōtra eum datam per Ang. Plus dico etiam si ante cōclusionem in causa in petitorio constaret de dñio rei ꝑ cōfessionem actoris poterit dici ꝙ isto casu impediatur etiā añ cōclusionē in cā actorem posse facere cumulationē possessorij adipiscēde. qñ cōfessio de cuius validitate in dubium non reuocaṫ inducit notorium etiaꝫ ante cōclusum in causa. c. fi. de coha. cle. ꝛ mu. ꝛ do. de ro. in sua ꝯclusiōe. cccxxxv. limitantes ꝑ hoc gl. in. d. c. significauerūt. q dicunt post cōclusionem in cā probationes dicunṫ rē facere notoriā ꝛ manifestam verū est preterꝙ in cōfessiōe qñ nō opponiṫ ꝙ fuit facta per errorem vel de viribus eius nō disputatur isto casu qñ ꝑ confessiōem cōstat de dominio rei potest opponi ad impediendum cumulari possessoriū adipiscende de dominio tanq̄ impediēs litis ingressū ꝛ fuit de mēte Anto. in. d. c. cum dilectus de cau. pos. sed nihil allegat ꝓbari pōt vt. s.

64 dixi. ¶ Circa ea q̄ retuli per Bar. hic addit Jmo. hic ꝙ ex dictis Bar. colligūtur due no. limitationes ad regulam. d. l. fundū. ꝉ. de excep. ꝑma regula. l. fundū vbi dr ꝙ vbi sñia absolutoria ferenda in primo iudicio est paritura exceptionē rei iudica. in secundo iudicio impedit cumulari ꝫm iudiciū pendēte ꝑmo. Est verum qñ verisimiliter sperabaṫ primū iudiciū prius finiri vel saltem eo tempore. secus qñ sperabaṫ ꝫm iudicium finiri p⁹ vt qꝛ ꝫm iudicium sit summariū sicuti possessorium. l. momentanee. C. vnde vi. ꝛ no. glo. in. l. i. C. quo. bo. ꝛ ꝑmum iudiciuꝫ sit plenarium sicut est petitorium q̄re nō habebit locū dicta regula vt pꝫ in. d. c. pastoralis. ꝛ est de mente Bar. hic in prima cōbinatione. allegat no. per Dy. in. d. c. qui ad agendū. de regu. iu. li. vj. ¶ Tū vr̄ aduertendū ꝙ hec limitatio non vr̄ iure ꝓbari. Nec ob. d. c. pastoralis qꝛ respōdetur ꝙ ad ħ vt dicta regula locum habeat acquirūtur due copulatiue ꝙ absolutoria lata in primo paritura sit exceptionē in secundo. ꝛ ꝙ cōdemnatoria ferenda in secundo faciat preiudiciū reo in primo. ita ꝓbat. d. l. fundum. ꝛ ita notare vr̄ bar. maxime in sūmario. sed ita est ꝙ i. q. nostra de q̄ hic per bar. ꝯdemnatoria lata in secūdo nō afferret preiudicium reo in ꝑmo tanq̄ lata super iure diuerso. l. an eādem. §. fi. ꝉ. de excepti. rei iudica. ꝛ patebit ex his que statim dicam circa intellectum. l. vis eius. C. de proba. ergo ꝛc. Uel rn̄

65 de ad. d. c. pastoralis ꝓut colligiṫ ex scđa fallentia ¶ Secūdā fallentiā colligit hic Jmo. vꝫ ꝙ dicta regula ꝓcedat qñ absolutoria lata in ꝑmo ꝫm cōem ordinem ꝛ cursum causarū sñia lata in primo paritura erat exceptionem rei iudicate in secūdo. sec⁹ si sententia lata hꝫ ordinē causaꝝ i primo nō erat paritura exceptionē rei iudicate in secundo. qꝛ tūc non hꝫ locum dicta regu

66 la. sꝫ solū qñ ē lata ꝫm exordinarium ordinē cāꝝ. ordo cāꝝ ē qꝛ reus nō cogaṫ probare. sed actori incūbat onus probandi. Exordinarius stilus causarum est ꝙ plerumqꝫ reus assumat i se onus ꝓbandi. l. circa. ff. de ꝓbatio. ¶ Sed hic bar. dicit in ꝑma rñsione data ad arg. ꝙ in. c. pastoralis sñia ferenda i petitorio nō erat paritura exceptionē rei iudicate i possessorio nisi qñ est lata eo qꝛ reus ꝓbauit se dominum est lata ꝫm extra ordinē causaꝝ. tunc solum parit exceptionē rei iudicate in secūdo iudicio qñ fuit lata. qꝛ reus ꝓbauit se dominū. vt in ꝑma lec. ¶ Regulariter aūt nō hꝫ reus in se assumere onus probandi ferṫ simpliciter absolutoria qꝛ actor nō probauit talis absolutoria non parit exceptionē rei iudicate in scđo iudicio. vñ in. c. pastoralis ipediṫ cumulatio: qꝛ sñia absolutoria lata in petitorio ꝫm ordinem cāꝝ nō parit exceptionē rei iudicate in possessorio aliud qđ in cōdemnatoria ferenda in secūdo iudicio afferat preiudiciū in ꝑmo al's secus per. l. sed si ante. ꝉ. de exceptio. ꝛ bar. in. d. l. fundū. quā ita sūmat. ꝛ Ant. expsse in. d. c. cū dilect⁹. ¶ Pꝫ in. d. l. sed si ante. vbi sñia cōdemnatoria in secundo ferēda nō erat paritura exceptionē rei iudicate in primo ergo nō impedit cumulatio. ¶ Sed in. c. pastoralis vbi dicitur ꝓbari hanc limitationem. ꝛ est principale fundamentū huius limitationis non cōcurrant ista duo qꝛ deficit oīno scđm qꝛ cōdemnatoria ferenda in secundo. s. possessorio adipiscende vel recuperande non erat factura preiudicium in petitorio. l. an eandem. §. fina. ꝉ. de exceptio. rei iudi. ergo si reus fuit cōdemnat⁹ in possessorio nō fecit preiudiciū quo ad petitoriū nō est mirandū si in. c. pastoralis pēdētia ꝑmi iudicij nō ipedit cumulari scđm. qꝛ non militat regula. d. l. fūdū. ¶ Bal. in repetitione. l. incerti in. v. colū. al's. vj. calū. C. de interdi. aliter rñdet ad. d. c. pastoralis. ꝛ. d. l. sꝫ si ante. vbi dicit in omnē euentū absolutoria ferēda in primo iudicio nō est paritura exceptionē rei iudicate in secūdo pendētia ꝑmi iudicij non impedit cumulari scđm per. d. c. pastoralis ꝛ per. d. l. sꝫ si ante qꝛ potuit ferri sñia absolutoria eo qꝛ actor si

pbasset tūc snīa absolutoria pmi nō parit exceptionē rei iudicate in secūdo iudicio vt fuit. s. declaratū. ¶ Tamē hec rūsio mihi nō satisfacit. q2 non vr bona ita gnaliter dicere. 7 ɔtrium expsse3 Dy. in. c. nullus pluribꝰ de reg. ius. lib. vj. 7 Bar. in. l. edita in prin. in prima regula, phibitiua cumulationis. C. de eden. vbi dicit si possibile est q snīa absolutoria ferenda in primo parit exceptionem rei iudicate in secundo impeditur cumulatio. 7 ondit Dy. in. d. c. nullus p ratioē l. pecuniā. §. si cer. pe. 7 p l. pmā. §. si pēdeat. ff. ad macedo. vbi quid in futurū possit esse qd impediat vel nō pendente dubio interim impedit p. d. l. pecuniam vbi promittitur sub cōditione si nauis ex asia venerit vl simili impedit interim petere pēdente isto dubio. ¶ Aliam fallentia3 ad. d. l. fundū videatis p Angelū i. l. vbi pactū. circa tertiam col. C. de transac. ¶ Nūc videndū est sm ordinem Bar. q2 dictū est si intentatur ab vno petitoriū postea pendente petitorio cumulat adipiscende possessorium an admittat. ¶ Quid
67 si post intentatum petitoriū idem actor vult postea intētare possessoriū recuperande. vtrū procedat cumulatio vtriusq3 iudicij. dicit q sic per. l. fundū. in fi. ff. de vi 7 vi ar. 7. d. c. pastoralis. nisi sit cōclusum in causa in iudicio petitorioꝰ anteq intētet possessorium recuperande. q2 tūc de iure canonico impediat cumulatio de iure ciuili. secus per supra dicta in possessorio adipiscēde ¶ Sed contra istā conclusionem arguit Bar. dum dixit regulariter admittitur cumulatio cōtra: q2 saltem vr obstare regula ordinis per quam d3 impediri cumulatio huius possessorij cū petitorio ostenditur qn aliquis per vim 7 sic vitiose inuasit pos. vl me spoliauit pos. sibi dicenti se esse dominum incūbit onus pbandi nec ratione talis pos. releuatur ab onere pbandi dnīum l. vis eius. C. de pbatio. l. liberis. §. fi. in ver. dolo supra de lib. cau. ergo vt intelligatur quis d3 sustinere onus pbandi in petitorio iudicio an iste reus contra quem agit possessorio recuperande. an pō debeat prius pcedere discussio sup petitorio. sicut dicimus q interdictū vti pos. d3 prius itētari ratiōe ordinis q petitoriū vt sic appareat quis d3 prius in petitorio sustinere onus
68 pbationis 7 partes actoris. in. l. exitus. ff. e. d. l. ordinarij. 7 in. d. l. incerti. sic debemus dicere hic. ¶ Propter hoc Bar. dicit esse aduertendū q actor qui primo intētauit petitoriū vult spōte subire onus probandi super vtroq3 sup proprietate 7 spoliatiōe 7 res est plana q2 admittitur cumulatio vtriusq3. Aut actor vult nō subire onus probandi super, ppaietate. sed vult q onus istud transferatur in illum qui iniuste spoliauit eum tūc ne violētia releuet eū 7 sibi prosit pōt si vult suspenso petitorio intentare possessoriū 7 discutere prius de possessorio vt sic appareat qs pbet in petitorio. l. vis eius. C. de pbatio. 7. d. l. liberis. qd vbū est diligentissime notandū. 7 habetis limitationē ad auc. q semel. C. quō 7 qn iu. vbi qui pducit libellū in iudicio nō pōt desinere nō procedēdo nisi renūciet. hic vult Bar. q potest differre 7 suspendere petitorium in odiū violentiᵇ inuasoris donec fuerit terminatū possessoriū. ¶ Jo. de imo. hic dicit q Bar. vr male dicere q2 colligit ex verbis bar. si qs agit in scdo iudicio. s. recuperāde possessorio 7 obtineat d3 ēt obtinere in petitorio. absq3 eo q aliter probet in petitorio. q2 si bar. vult q pper possessorium suspendatur petitoriu3 ad effectū. q2 nō vlt actor subire onus pbandi in petitorio vult q si obtineat in possessorio mēs bar. est q obtineat in petitorio absq3 alia probatione p eū faciēda nisi reus probet se dominum. Dicit Jmo. q est ɔtra. c. significauerunt ad fi. de testi. vbi fuit intentatum petitoriu3 7 possessorium recuperande. 7 tex. ibi vult q potest suspendi petitoriū 7 retinetur possessorium innuit tū ibi littera q nō obtinet actor in petitorio postea nisi aliter pbet. tū ad hoc posset respōderi. quia ibi non dr quis d3 pbare ne quis releuetur ab onere probādi. ¶ Nū dicit imo. q in h sunt opi. p doc. in. d. c. pastoralis de cau. pos. ¶ Una que est cōtra opi. bar. s. q d3 probari ēt in petitorio al's nō pōt iudex declarare eum esse dnūm si sibi non cōstat q2 d3 iudici constare per pbationes id de quo cognoscit l. de qua re. ff. de iudi. c. cum ecclesia de cā pos. ¶ Preterea sibi imputare debet actor qui nō est secutꝰ iurisconsulti consiliū i l. is q de testi. ff. de rei ven. vt prius intentet possessoriū 7 tunc si sibi restitueret pos. nō haberet tūc necesse pbare de dominio. Unde si non pbat debet condemnari in expensis 7 in dnīo succūbere. ¶ Secunda fuit opi. in. d. c. pastoralis q nulla potest ferri snīa sup petitorio nisi reus velit agere de nouo cū videat factꝰ amodo petitor ad instar eius ɔ quē est facta missio ex pmo dcreto i reali q2 de reo fit petitor. l. si quis emptiōis. §. pe. C. de pscri. tri. anno. 7. l. si prꝰ. ff. de ope. no. nū. vnde nulla d3 ferri snīa sup petitorio. sed solū super possessorio al's d3 q reꝰ efficiatur actor 7 probet. ¶ Sed sm Jmo. ista opi. vr contra. d. c. significauerūt q2 imo debet ferri postea snīa super petitorio. vnde residet in prima opi. contra Bar. que fuit etiā Hosti. in. d. c. pastoralis. ¶ Non ob. l. vis eius. quia respondet primo q ibi sit speciale in pos. dominis qn quis spoliauit aliquē per vi3 seruo vt talis violēta possessio nō releuet ab onere probandi. sed incūbat probatio ei cui incumbebat pbato ergo q pos. sit violēta nec releuat nec aggrauat. ¶ Similis specialitas notatur in pos. per glo. in. l. quod autem. ff. de libe. cau. hec fuit responsio Bal. in. d. l. vis eius. l3 ipse nō dicat. ¶ Uel secū
69 do sm Jmo. in. d. l. vis eius. nō dicit q cui facta est violentia releuetur ab onere probandi dominiu3. s3 ibi videtur velle littera q violentia pos. operat istō q per eam cognoscatur quis debet sustinere parte3 actoris in petitorio 7 probato q tu es violentꝰ possessor tu debes probare dominium 7 habes sustinere partes petitoris 7 econtra si non probo te violentum possessorem. sed probata sola violētia q actor debet declarari dominus nō videt ibi. ¶ Non ob. dicit Jmo. id quod no. in. l. si de possessione. in fi. ō probatio. quia etiam ibi ē specialis casus vbi si seruꝰ meus subtraxit mihi instrumenta emptionis facte ō ipso seruo si probo subtraxisse est fundata intentio mea q ego sum dnūs serui absq3 alijs que requirunt ad pbationē dominij est spālis casus. ¶ Addo q Jnno. in. d. c. pastoralis circa fi. pe. glo. ponit opi. quam bar. hic 7 vr cū ea transire. 7 etiam sequit hic Ro. qui pro ea allegauit tex. singularem in. l. si qs emptionis. §. sed hoc super illis. C. de pscri. tri. anno. vbi sola probatio violentie operatur q contra agentem non possit referri. q. dominij a te violento inuasore. ita ēt sensit gl. in. l. ita vt si fur. in fi. gl. magne. ff. commo. ¶ Ad idem facit qd notat Cy. in. l.
70 si seruus. C. de epis. 7 cle. per ibi no. per glo. per ea que vr ibi velle q si seruus meus puenit ad ecclesiā cum aliquo vitio dicor pbasse dominiū qd pbo. q2 eum ante possedi dūmodo fuit de recēti hic pos. per notata per glo. ibi. ¶ Puto veriorem opi. hosti. s. relatam cōtra bar. p supradicta q cōprobari potest. q2 si vera esset opi. bar. hic videretur q si dominus inuadat rem sua3 que erat apud possessorem cōseqretur incontinenti dominiū ille q spoliatꝰ ē pos. absq3 eo q expectet snīam priuationis cōtra dnūm. 7 tū ad hoc vt qs p. l. si qs in tantā. C. vn vi. puet spolians dnīo reqrit snīa vt in gl. in ver. amittat. s3 h seqretur q si inuado rē meam ppria auctoritate q primū pbas me eē violentū hēs dnīū. nō erit ergo verū
71 dicere necesse snīam ferri pbare te dnūm. ¶ Magis tū me mouēt supradicta. s. q nō possit iudex pnunciare actorem eē dnūm cū non sit pbatū. Et. l. vis eiꝰ non pbat opi. bar. 7 rndi. s. ad eā. Et illā opi. quā teneo t3 ēt cy. in. l. i. in pe. q. C. vbi cau. sta. 7 bal. 7 Sal. in. d. l. vis eiꝰ. 7 bal. in. d. l. si qs a se fundū. C. ad. l. iul. de vi. 7 in. §. ij. C. de ser. 7 aqua. 7. xiij. q. vbi allegat notata per Jnno. in. c. bone. el scdo. in vsi. reqsitus. de postula. prela. 7 Jmol. i. l. iiij. §. catho. circa. ix. vel. x. col. ff. de ver. obli. ¶ Nō obstat. d. §. sed hoc super illis. q2 respondet bal. in. d. l. si quis a se fundū. 7 in. d. l. ij. de serui. 7 imo. in. d. §. catho. q ibi non fecit sola negligentia. sed ɔcurrebat pos. xx. annor que fuit antea apud agentē rei vendicatiōe operat diuturnitas tpis q satis dicat cōstare de dnīo probata violentia. ¶ Non ob. notata per

a ¶ Petitorio. specu. i. t. de peti. 7 pos. §. i. v. 7 scias limitat nisi malitia spoliatoris vl aliꝰ cāus vel alia iusta cā iudicē mouerit 7 dnt. d. de ro. decis. sua. lr. viij. de resti. spo. q ēt ante cōclusū i cā n pōt suspendi petitoriū qn pstat de iure rei p no. i. d. c. pastoralis.

b ¶ Violenti adde spe. ti. p rime all. §. i. v. pōt ēt agi.

c ¶ Onus pbandi. sozi. h dicit 7 vr veritas q bar. nō dicit put imo. hic itelligit. 7 p opi. bar. faciūt nota. p. d. de ro. decis. ccxc. in cipiēte si. a. cōferat de resti. spoli. i nouis vbi iter cetera q qdā do. nicolaꝰ de cremōa dicebat si repiri legē vel canonē iponētē onus agēti recuperāde pbandi titulū vel colorē tituli pre ter q i cāu. c. ad decimas. pp ea q ɔcurrebat i cāu. d c. 7 ibi uide latius.

Cy.in auten.si seru⁹.C.de episc.⁊ cle.q: ꝟm Ja.bu.
ibi ꝑcedit glo.quando dominum ṗncipaliter nō de
ducitur sed incidenter in iudiciū tunc pos.facit pre-
sumi dominiū ꝙ quis sit domin⁹ qñ dominiū est in-
cidenter deductum in iudiciuꝫ.l.i.ff.fami.her.bar.
72 in.l.quidem in suo.ff.de cōdi.insti.¶ Tertio vidē-
dū ē qd de retinēde possessorio qd si prīo loco ē itē
tatū petitoriū:⁊ deinde pēdēte iudicio ab eodem ⁊
pos.retinēde itētatū an ꝑcedat cumulatio.bar.h di
cit aut ꝓponūt rōe iuris incorporalis vt seruitutis ⁊
potest competere quasi pos.ratiōe cuius dat posses-
sorium retinende.l.sicuti.§.aristo.ff.si serui.vendi.
l.quotiēs.lultima.ff.de serui.l.ij.ff.si serui.vēdi.gl.
in.l.i.in prin.ī.vti pos.⁊ possit concurrere q: regula
ɔrietatis non ob.q: petitorium iudicium pro incor
porali re est confessoria.d.l.ij.si serui.vendi.talis cō
fessoria actio cōpetit etiā ei qui possidet idest in q̄si
pos.seruitutis ɔ turbātem in sua seruitute.l.⁊ si for-
te.§.sciendū.ff.si ser.vendi.l.vti frui.§.fi.l.si prius
ff.de ope.no.nuncia.sic qui intentat cōfessoriā pōt
ratione eiusdem seruitutis intentare possessoriū iter
dictū retinēde qd dat possidēti.l.i.§.interdictum.ī
vti pos.vñ possūt concurrere.⁊ nihil vr obstare.vñ
dicit si actor vult vtrūqꝫ ꝓbare cōcurrūt.sed si actor
vult ꝯsequi vt releuetur ab onere probandi in peti-
torio cautela est ut primo intentet possessoriū i quo
si obtinuit nō hꝫ postea necesse agere petitorio.⁊ ꝓ
bat.d.l.sicuti.§.fi.⁊ ibi no.in gl.ff.si ser.vē.¶ Sꝫ
si ista iudicia proponūtur ratione rei incorporalis.
tūc aut diuersis respectib⁹ vt rei vendicatio rōe pos.
naturalis possessoriū retinēde ratione ciuilis ⁊ dicē-
dum est ꝙ cōcurrūt.vt hic ꝟm qntam lec.¶ Si eo-
dē respectu ⁊ respectu eiusdē pos.dicit bar.aut dico
pos.cui⁹ respectu ago possessorio retinēde fuisse mi-
hi q̄sitaꝫ postꝙ intentaui petitoriū ⁊ pōt cōcurrere
vt hic ꝟm quartā lec.nō insisto.Aut ago possessorio
rōne pos.quā dico me habuisse tpe quo petitorium
intentaui.tūc aut possedi per meipsum ⁊ sciui me
possidere ⁊ nō procedit retinēde possessoriū:q: intē
tādo petitoriū quo dico aduersariū possidere ꝓdo
pos.ꝟm glo.hic in tertia lec.⁊ eam tenuit ⁊ bar.lꝫ q
dam ɔ.¶ Aut possedi per aliū vel ignoraui me pos
sidere ⁊ fuit.ff.cōclusum proponēdo petitorium nō
renuncio pos.tunc si intento possessorium videor re
nunciare petitorio.⁊ hoc si aduersarius fatetur me
possidere.secus si negat vt dixi in tertia lec.¶ Sed
73 dicit bar.ad quid ꝑcedere oꝫ sup possessorio qñ re⁹
cōuent⁹ possessorio retinende fatet me possidere ⁊
dico me habere eandē pos.quā habui qñ intentaui
petitoriū:⁊ tu fateris.ad qd est necesse ꝑcedere in
possessorio retinende dicit expedit ꝓnūciare q: ꝯdē
net reus ad interesse actoris quatenus rōne turba-
tiōis q̄ substinui sum passus.l.si duo.§.fi.ī.vti pos.
¶ Sed si aduersarius negat agentē vti possidetis
possidere nō videt renūciatū petitorio.nō tñ tūc pt
ꝑcedi sup vtroqꝫ ob.regula ɔrietatis.sed suspēso
petitorio ꝑcedit sup possessorio ꝑ.d.l.incerti.⁊.l.or
dinarij.vñ est casus vbi nō hꝫ locū regula auc.q sel.
C.qūo ⁊ qñ iu.sed terminato possessorio pōt ꝓseq
petitorium.d.c.significauerūt.¶ Et si diceret dicit
bar.nō videat ꝑcedere ista ꝓhibitio cumulationis
rōne ɔrietatis:sꝫ rōne ordinis.vt dicit tex.in.l.ordi-
narij.⁊ in.d.l.incerti.imo dicit nō ꝑcedere rōne ɔ-
rietatis que facit ꝙ sit non pñt intētari rōe ordinis
facit ⁊ ondit ꝙ iudiciū oꝫ pri⁹ intentari ⁊ terminari
s.possessoriū retinēde.d.l.incerti.vñ vtraqꝫ rō mili-
74 tat:sed diuersis rōnib⁹.¶ Subdit bar.vltio ꝙ i oi-
bus casibus vbi dictum est vtrūqꝫ iudicium ꝑ osse
ꝓpōi.s.petitoriū ⁊ possessoriū[a] oꝫ limitari nisi posses
soriū qd ꝓponit sapit naturā ⁊ cāꝫ ꝓprietas.q: tūc
nūꝙ concurrit cū petitorio ꝑ regulam.vbi sententia

a ¶ Petitorium ⁊ pos.d hoc ꝑ spe.i ti.de peti.⁊ pos.§.i.v.sꝫ qd.⁊ v̄si.ut aūt.
b ¶ Cāꝫ pos.adde vt ꝑ io.an.in addi.ad specu.i ti.prime all.§.i.v.item.

absolutoria ferenda in primo iudicio est paritura exceptionem
rei iudi.in secundo impedit cumulationem.d.l.fundi.sed quā
do est intentatū iudiciū possessoriū habens admixtā cām ꝓprie
tatis tūc semp cōstat ꝙ absolutoria ferēda i ṗmo iudicio.s.pos
sessorio ⁊ petitorio est paritura exceptionē rei iudi.in secūdo.ut
l.ij.§.q̄dam.ī.de interdic.⁊ ꝑꝑ hoc dicēdū est vbi iterdictum
adipiscende retinende vel recuperāde dūmodo sapiat cām ꝓ-
prietatis nunꝙ admittit cumulatio cū ꝓprietate ꝑ regulā.d.l.
fundū.⁊ que sunt ista possessorio no.i.d.§.quedā cū gl.¶ Cū
opi.bar.h ēt transit Bal.in repe.l.edita.in repetitione pataui-
na.in.xxviij.col.i ver.viij.quero ⁊c.C.de eden.¶ Sed Jo.cal.
⁊ ant.de bu.in.d.c.cum dilectus.de cau.pos.dicūt hoc ꝑcede
re qñ prius est intentatū iudiciū petitoriū ⁊ secundo loco est in
tentatū possessorium tūc nō admittit cumulatio.q: snia ferēda
in primo iudicio esset paritura exceptionē rei iudicate i secūdo
ꝑ rōnē Bar.sed vbi ṗmo est intentatū possessoriū secūdo peti-
toriū nō videt verū dicerere bar.ꝙ impediat cumulatio q: tūc
snia ferenda in primo iudicio nō parit exceptionē rei iudicate i
75 secundo.s.petitorio.¶ Probat vbi i ṗmo iudicio icidenter di
scutit de dñio ⁊ nō principaliter snia absolutoria ferenda i prio
non est paritura exceptionē rei iudicate in scdo:vbi ṗncipaliter
tractat de dñio.l.sꝫ si ante.ī.de excep.ibi in primo iudicio age-
batur confessoria ad seruitutē vie quā actor dicit sibi cōpetere
ad fūdū ticianū tale iudiciū nō ipedit qn possit iteri itentari rei
vendicatio sup fundo ticiano cui pretēdebat in primo iudicio
seruitus deberi.dicā cras.Et nō ob.exceptio cumulationis:q:
snia absolutoria ferenda in primo iudicio ubi incidenter dñiuꝫ
intētet.q: agens possessoria oꝫ se ꝓbare dñm fundi.l.ij.in ṗn.
ff.si ser.vendi.l.vti frui.§.i.ff.si vsufr.peta.nō parit exceptionē
rei iudicate in scdo iudicio.i.petitorio vbi principaliter de dñio
agit.d.l.sed si ante.vera est opi.Jo.cal.⁊ ant.in.d.c.cum dile
ctus.¶ Do.abb.in.d.c.pastoralis.q̄rit vtrum snia lata i posses
sorio sapiente cām ꝓprietatis parit exceptionē rei iudicate in pe
titorio.⁊ ibi dicit idē qd bar.lꝫ de bar.mētionē non faciat.s.ꝙ
pariat exceptionē rei iudicate.d.§.quedā.sꝫ videt intelligēdū
vt.ff.dictum est.¶ Cōcludo ergo ꝙ si querit an impediat cu-
mulatio possessorij sapiēte cām ꝓprietatis cū petitorio dicēdū ē
ꝙ aut ṗmo est intentatū petitoriū ⁊ scdo loco possessoriū.⁊ tūc
nō pōt cumulari possessoriū:ut bar.h.aut ṗmo loco est intenta
tum possessorium.⁊ secundo loco petitoriū.⁊ vex est ꝙ non im
pedit cumulatio ꝑ.d.l.sed si ante.sꝫ si q̄ritur si fert snia i posses
sorio sapiēte cām ꝓprietatis pariat exceptionē rei iudicate i pe
titorio dicendū est ut Jmo.in.d.c.pastoralis.si reus ꝓbauit de
dñio ⁊ pariat exceptionē rei iudicate.d.§.duo fres ꝟm vnā lec.
⁊ seqtur bar.in.d.l.fundum.¶ Aut fuit lata snia in possessorio
sapiēte cām ꝓprietatis.eo q: actor nō ꝓbauit n̄ q: re⁹ ꝓbauit ⁊
non pariat exceptionē rei iudicate in petitorio vt.d.l.sed si an-
76 te ⁊ sic itelligātur do.Jo.cal.⁊ Anto.in.c.cum dilect⁹.¶ Sub
dit h ro.ꝙ illud qd h bar.vr velle ꝙ snia lata i possessorio sapiē
te cām ꝓprietatis parit exceptionē rei iudicate in petitorio iudi
cio oꝫ limitari verum qñ possessoriū sapiebat cām ꝓprietatis ṗn
cipaliter tunc procedat dictū bar.supra relatū.vt i iterdicto de
itinere reficiendo.vt.d.§.quedā.secus si nō ṗncipalr sapit cām
ꝓpetatis tūc vr ɔriū dicēdū ꝟm eū vt ē i iterdicto de libero hoīe
exhibendo.qd est preparatoriū iterdicti de liberis deducendis
l.iij.§.i.ī.de libe.exhib.hoc iudiciuꝫ ꝑparatoriū est possessoriū
sapiēs cām[b] ꝓprietatis.§.quedam.tñ q: nō est ṗncipale ꝑpara
toriū alteri⁹ iudicij dicendū ꝙ in iterdicto de liberis exhibēdis
ꝓbationes sūmarie dñt sufficere.⁊ cōiter ille ꝓbatiōes non dñt
facere fidē.⁊ obstare in alio iudicio plenario.allegat no.i.l.pe.
ff.de his q sūt sui.⁊ in.l.a diuo pio.§.si sup de re iudi.c.veniēs.
lultimo de testi.vbi ꝓbatōes facte i summario iudicio nō faciūt
fidē in plenario.¶ Qd autē in iudicio possessorio de liberis ex-
hibēdis nō requirāt ꝓbationes plenarie:sꝫ sūmarie ꝓbat ꝑ rō
nem.l.thesaur⁹.l.iij.§.ibidē ad exhi.vñ ꝓbatiōes ꝑ iuramētuꝫ
sufficiunt vt ibi.¶ Si bene aduertat bar.h in vltima.q.in fina
lib⁹ ꝟbis vr apte dicere ɔriū in iterdicto de liberis exhibēdis ꝙ
snia lata i interdicto de liberis exhibēdis finiat bonā cām ac si
sit lata in iudicio de liberis deducēdis.hoc per.d.l.scdam.§.q̄-
dā.¶ Differūt.n.de liberis exhibendis ab iterdicto de liberis
77 educēdis.q: si qs filiumfami.tuū retinet inuitū habes ɔ eū in

terdictū de liberis exhibēdis in quo necesse habes ꝓbare ⁊ sufficienter illum filiū tuū ⁊ in tua ptāte ⁊ ꝙ ille detinet eum inuitū ergo dꝫ cōdēnari ad exhibendū filium ⁊ reponendum in sua libertate. ⁊ sic a desistendo ⁊ remittendū filium tuū inuitum per hoc non permittit patri filiū secum deducere inuitum: sꝫ opꝫ ꝯ filium intētare de liberis educendis interdictū per quod iudex declarat tibi patri filium tuū deducere tecum. vnde preparatoriū scilꝫ de liberis exhibendis interdictum de liberis deducendis. vt. d. l. iij. §. i. ĵ. de libe. exhibē. vbi declaratur. ¶ Cum ergo nō videatur sufficere probatio sūmaria hoc casu in interdicto de liberis exhibendis quod intētatur contra aliam ꝑsonā ꝙ sit illa ꝯ quā intentatur de liberis deducendis. vt. s̄. dixi non videtur ver loqui Roma. hic. sed Bar. hic melius loquit. s. ꝙ facta ꝓbatione in iudicio de liberis exhibendis dicat tota cā proprietatis sup interdicto de liberis deducendis sopita ⁊ termiata. Quo 78 autē procedat ꝙ ꝓbationes facte in summario iudicio non faciāt fidem in iudicio ordinario ⁊ plenario. an procedat et̄ si in iudicio summario et̄ sint facte plenarie. an tunc faciant fidem i plenario iudicio. fuit singulare verbū Ja. bu. in. l. ab hostib᷑. § sed quod simpliciter. s̄. ex qui. cau. ma. vbi tenet ꝙ faciat fidem ⁊ isto mō limitat no. in. d. §. si super. ⁊ in. d. c. veniētes. ⁊ Ant. sequitur in. c. per inquisitionem de elec. in. c. veniens. l. ultimo de testi. ⁊ ponit in. c. fraternitatis in antepenul col. ⁊ in. c. cāꝫ q̄. ḋ testibus ⁊ ibi Jmol. ⁊ Abb. in. d. c. veniens. ¶ Bal. post cy. ꝯtriūꝫ tenere videtur in. l. secunda in fi. ꝟ. C. de eden. Cy. ⁊ Ray. in. l. quo tempore. C. de resti. mili. Bal. in. l. nam ⁊ postea in ꝑn ci. l. eleganter. §. si quis post. s̄. de conditio. indebi. dixi in. d. l. ij. C. de eden. ⁊ in. l. sequen. ĵ. de re iudica. non tango hic. quia 79 nō est articulus noster. tangit et̄ Bar. in extrauagāti ad reprimēdū in. ꝟ. summarie in. fi. ¶ Jtē habetis ex ꝟbis Barto. in hac combinatione ꝙ quasi pos. in iurib᷑ incorporalibus releuet q̄si possidentē ab onere probandi. cuius ꝯrium vr̄ notari in. l. sicuti 80 §. sꝫ si queratur. s̄. si ser. vendi. dicatis vt plenius per Bartoluꝫ in. l. si prius in scd̄a opp. tertie partis ad fi. s̄. de ope. no. nun. ¶ Scd̄a combinatio Bar. est qñ ab vno primo intentatur pos- 81 sessorium scd̄o petitorium ab eodē an admittatur concursus distinguit per omnia vt in prima combinatione. ¶ Tertia cōbinatio Bar. est qñ vnus simul ⁊ semel intentat petitiorium ⁊ posses- 82 sorium. an admittatur concursus ⁊ distinguit per oīa vt i prima combinatione. ¶ Quarta est combinatio ꝑncipalis Barto. qñ vnus primo intentauit petitorium. alius vero secundo loco itentauit possessoriuꝫ. ⁊ dicit aduertendū inter cetera si vn᷑ prīo itētauit petitorium ⁊ post lit. contesta. alius possessoriuꝫ recuperāde vel adipiscende ⁊ reus in petitorio cōuentus non respondit an possideret vel nō possideret rem pro qua conuenit. eo qꝛ nō fuit interrogatus ꝫm Bar. procedit in vtroqꝫ iudicio petitorio ⁊ possessorio. ⁊ sic admittitur cumulatio ⁊ proceditur ꝫm formā l. si a te. §. i. ĵ. de exceptio. rei iudi. ꝫm vnam lecturam singularē 83 ⁊ fertur sententia in petitorio ad declarandum actorem dominum si probauit se dn̄m. ¶ Et subdit bar. ꝙ nō potest hoc cāu reus conuentus in petitorio agens postea recuperande possessorio opponere ⁊ dicere prī᷑ debet cognosci de possessorio meo recuperāde ⁊ terminari ꝙ̄ cognoscat de petitorio ex regula spoliatus ante oīa dꝫ restitui eo qꝛ cū lis iā sit contesta. super petitorio nō potest ad differendū petitoriū opponi hmōi exceptio possessioni. qꝛ ꝙuis exceptio ꝙ ante oīa agens possessorio recuperande sit restituendus per regulā. l. si quis a se fundū. C. ad. l. iuliam de vi. ⁊ l. i. C. si per vim vel alio modo. tū verū est si tēpore debito opponat idest ante lit. cōtesta. qꝛ est dilatoria ⁊ añ lit. ꝯtest. dilatorie debēt opponi. l. fi. C. de excep. c. inter monasterium. de re iudi. sed cum lis est contesta. in petitorio quo re᷑ ꝓposuit possessorium recuperande nō potest reus opponere exceptionem ꝙ prius ꝯ fieri restō pos. anteꝙ̄ cognoscatur de ꝓprietate. ¶ Super istis duobus addo ꝑmo ꝙ inꝙ̄rum bar. vult ꝙ si ex parte vnius est intentatū ꝑmo petitoriū. ex᷑ parte alteri᷑ possessorium recuperande qñ erat lis cōtestata sup petitorio ⁊ 84 reus non fuit interrogat᷑ an possideret vel ne dicit bar. ꝓceden dum sup vtroqꝫ ꝫm formā. l. si a te. ¶ Jmo. limitat hoc verū nisi reus ꝯuentus in petitorio agēs possessorio recuperande nūc diceret nō debere ꝯ eū ꝓcedi i petitorio: qꝛ dicit se nō possidere ⁊ sic tali mō opponat ⁊ tūc nō ē ver ꝙ sup petitorio sit ꝓcedē

dū. h. d. ꝓbari p. l. cū gl. s̄. de rei vē. ibi nō ꝓbat: sꝫ ibi gl. dic̄ q agit rei vendi. ꝯ aliquē. ⁊ añ litē ꝯtestatā ꝑ obliuionē omisit iterrogare reū an possideret vel ne. pōt h̄ facere iterrogare p᷑ litē cōte. an possideat ꝯ̄ñ dictū ei᷑ puto verū nō p. l. q petitoriū. sed p. l. is q se obtulit. cū glo. s̄. de rei ven. ¶ Procedit iudiciū ꝯ reū i petitorio. qñ apparet reū possidere vel dato ꝙ nō appareat. tñ vltro se obtulit tanꝙ̄ possessor ⁊ nō opposuit ꝙ nō possideret. vnde ꝓcedit iudiciū ꝯ eū: sꝫ vbi nō apparet eū possidere aut aliter eū se obtulisse tanꝙ̄ possessor nō procedit iudiciū ꝯ eū ꝑ no. p gl. i. d. l. is q se obtulit. p qd̄ limitat. d. l. si a te. §. i. qd̄ notetis bñ. Scd̄o ꝯ istā cōbinationeꝫ Bar. inꝙ̄tū dicit si intentatuꝫ fuit ꝑmo loco petitoriū scd̄o possessoriū recuperāde p reū ꝯuētū post litē ꝯtestatā i petitorio dicit ꝙ ñ pōt oppōi exceptio qd̄ pri᷑ dꝫ cognosci de possessorio recupande ꝙ̄ cognoscat de petitorio qꝛ ē exceptio dilatoria ⁊c. ¶ Dicit 85 Raph. cu. h̄ ꝙ Bar. nō vr̄ bñ dicere. ꝓbat exceptio dilatoria supueniēs post litē cōtestatā pōt oppōi p᷑ litē cōtestatā. l. ij. C. de cōsor. eius. li. c. insinuante. de offi. deleg. sꝫ exceptio ꝙ ꝑmo debeat cognosci ḋ possessorio recupande supuenit post litē ꝯte. qꝛ iudiciū possessoriū fuit intentatū post litē cōtestatā in petitorio ergo dꝫ posse opponi post litē cōtestatā in petitorio fcāꝫ. ¶ Puto sustineri opi. Bar. ad ar. Rap. rñdeo ꝙ ver est ꝙ exceptio supueniēs post litē ꝯtestatā dꝫ mihi ꝓdesse qñ supuēit facto aduersarij. d. l ij. mittis ꝓcura. post litē cōtestatā cū ꝯte litigasti p᷑ litē cōtestatā possum opponere exceptionē ꝓcuratoris: qꝛ mihi tales exceptiones supueniūt post litem ꝯtestatā fcō suo vt ibi: sꝫ vbi exceptio dilatoria supuenit mihi post litē ꝯtest. fcō meo nō vr̄ ꝙ hmōi exceptio debeat hoc casu prodesse sub alio casu. hec fuit doctrina petri vt refert bar. in. l. i. in. iij. col. ĵ. de excep. i ꝟ. q̄ro vtrū exceptio supueniēs. dū allegat. l iusiurandū ⁊ ad pecūias. §. fi. in fi. s̄. de iureiu. hec exceptio dilatoria si supuenit agenti possessorio recupande post lite ꝯte. ⁊ nō añ ꝓcessit ex facto tuo: qꝛ intētasti recupande possessoriū post litē ꝯte. vñ ñ facto aduersarij supuenit. al's hēret locū. d. l. ij. vñ 86 dꝫ hic oppōi nō posse. ¶ Queadmodū gl. singularis i. c. cōquestione. de resti. spo. voluit ꝙ lꝫ exceptio dilatoria nō possit opponi ante litē ꝯtest. tñ fallit qñ nō potuit talis exceptio dilatoria ante litē contestatā opponi facto iudicis q te ipediuit eā posse opponere. ⁊ nō fuit culpa tua nec factū tuū: qꝛ tūc pōt p litē ꝯtestatā opponi. ¶ Reliqua ꝙ̄tū ad quartā cōbinationē videatis p gl. ⁊ doc. in. d. c. ex cōquestiōe ⁊ p gl. pe. in cle. i. de cau. pos. p gl. ij. q. ij. c. i. p Specu. ⁊ io. an. in ti. de peti. ⁊ pos. §. sciēdū. in ꝟ. sed pone p Bal. in. l. ordinarij. i. vj. col. C. ḋ rei vē. ⁊ p an- a ¶ Cōtesta. 87 to. de bu. i. c. cū dilect᷑. de cau. pos. ¶ Quintā cōbinatiōeꝫ pōit bar. qñ vn᷑ ꝑmo ꝓposuit possessoriū ⁊ alius scd̄o loco petitoriū cōcludit bñ ⁊ doc. nihil ad 88 dūt. ¶ Sexta cōbinatio bar. est qñ simul ⁊ vno tpe vn᷑ ꝓposuit petitorium ⁊ ali᷑ ꝓposuit possessoriuꝫ ⁊ concludit ꝑmo debere cognosci de possessorio. siue recuperande. siue adipiscēde. siue retinēde. vt tꝫ glo. in. l. i certi. C. de interdic. ¶ Probat in recuperande ꝑmo vn᷑ intētauit petitoriū alius possessoriū vident se ad inuicē impedire nec pñt cōcurrere rōe ꝯrietatis. qꝛ vnusqꝫ asserit aliū possidere i rei vendicatiōe dico te possidere in recupande tu dicis me possidere. ¶ Unde oꝫ rōe ꝯrietatis ⁊ ordinis vt p᷑ cognoscat de pos. p. l. inter litigātes. s̄. de iudi. ⁊ l. i. §. hi aūt. ĵ. vti possi. Jdē apparet in alijs interdictis in quibus est eadem rō ⁊ maior. ¶ Circa quartam combinationem addit h̄ cu. dum bar. dicit si ꝑmo quis intentauit petitorium vno respectu puta detētationis ꝯ quē dat rei vendicatio. l. officium de

a ¶ Cōtesta. addō spe. loco supra all. col. i. i fi. ⁊ vid oī no pau. de ca. consi. cclxxij. vbi mlta pulcra dicit inci pit consilium qꝛ p primū.

a ¶ Officiu3 suu. adde ludo.ro.cōsilio ccxxiiij. vbi pōst multa q̄ fieri si possūt & tñ scā tenēt si nō oppōat.

b ¶ Cōtrari⁹ adde ang. cō silio.clx.

c ¶ Experiri. adde lud.ro. cōsi.clxvij.

d ¶ Nullus. adde q̄ lu.ro ma.ɔs.cccxxx dicit esse tex. recte ītuēti in c.prudētiā. § sexta.de offi. dele. & alleg. d.rota.decis. ccxci.

e ¶ Litis ɔte statio.d.ō ro. decis.clv. de litis ɔtesta.dicunt q̄ i bñficialib⁹ i posses sorio ñ rq̄rit litis ɔtestatio ō quo p imo. i.c.i.ō lit.ɔte sta.

f ¶ Tenet ɔ̄riu3.adde eū dē alex. consi lio.ij.i.iij. co lū.iij.li.

g ¶ Ait ptor adde p̄ hoc facere q̄ vo luit spe.i ti. ō peti.& posses. vbi dic̄ q̄ ma xime agi pōt possessorio re tinēde & peti torio qñ mo ra eēt pericu lū allatura & q̄ voluit are. cōsilio.lxxxv q̄ vbi pericu lum est in mo ra iudex ēt in cōpetēs exa minat testes ad eternā rei memoriam.

rei ven.vel ratione ciuilis pos.ɔ̄ quē daſ ēt rei vēdi. l.pōponius.§.si is q.ĵ.eo.& possessoriū recupande intentet alteri⁹ respectu vt respectu naturalis vt actor agit rei vēdicatiōe.& dicit me detinere vel ciuiliter possideſ ego ago recupande & dico q̄ me spoliauit naturali pos.ītētaſ diuersis r̄spectib⁹ vtr̄ possint cōcurrere.dicit bar.q̄ sic p nota.h i quinta lec. vbi vidistis.ō hoc interdicto retinēde.dicit Raph. cu. q̄ hoc nō vr̄ verum & qō est ɔ̄ tex.in.c.ex ɔquestiōe de resti.spo.vbi maritus dicit nō legitimum matrimoniū & petebat declarari nullum pp̄ ꝓhibitionē i eū & mulierē. mulier egit recupande. vt restitueret ad quasi pos.matrimonij qua se spoliatā dixit dicit ibi q̄ prius cognosci d3 de pos.recuperande,ꝓbata spoliatiōe & q̄si pos.q̄̄ de ꝓpetate.& ibi diuersi erāt respectus.q: in.q.mariti nō allegabaſ aliquis respectus pos.qui eēt idē cum pos. intentata in iudicio possessorio.vñ diuersis respectibus fundabātur ista duo iudicia.tñ possessoriū recuperande prius d3 decidi. ¶ Ant.de bu.in.d.c.cū dilectus.de cau. pos. dicit q̄ illud q̄ bar.hic dicit ꝓcedi de iure ciuili.secus de iure cano.per.c.quod allegaui.& per.c.fi.cū glo.de ordi.cogni.h3 enim priuilegiu3 spoliatio respectu spoliati q̄ d3 prius agi de spoliatione q̄̄ de proprietate etiam si circa aliam rem quod plus est. opponereſ spoliato.c.fi.de ordi.cogn.& Bar.in.d. l.si quis a se fundu3 vnde inspecta dispositiōe iuris canonici nō procederet illud quod Bar. hic dicit.

89 ¶ Septima combinatio bar.est qñ vterq3 ꝓposuit petitorium & possessorium actor petitorium & possessorium & reus petitorium & pos.tunc non procedit iudicium rōne ɔ̄rietatis & ordinis.& ita doc. omnes tenent nisi quando diuersis respectibus fundarenſ illa iudicia.vt vidistis hic in lectu. ¶ Posset alia.s.

90 cumulatio dari.s.an duo iudicia possessoria possint cumulari & simul & eodem tp̄e intentari q: vnu3 ab actore aliud a reo.& hec est materia.c.fi.de ordi. cogni.&.c.frequēs de resti.spoliatio.in.vj.q̄̄ ō hoc no.Inno.in.c.veniens.de prescrip.& bal.in repetitione.l.incerti in.xi.questio.C.de interdic. remitto

91 me ad ea que ibi traduntur. ¶ Querit secundo bar to. an in casibus vbi dictum est supra circa combinatiōes duo iudicia non posse procedere.s.petitorium.& possessorium.an requiratur q̄ pars oppōat adeo q̄ si nō opponit procedit iudicium.ponit longissimam distinctione3 quā in omnibus membris sequiſ bal.in ordinarijs prealle.& Anto.de bu.in .d. c.cum dilectus de cau.pos.moder.hic videnſ transire cum bar. ¶ Et Imo.dicit breuius posse dici & concludi q̄ regula sit q̄ ista duo iudicia procedant si non opponaſ a iudice vel a parte.l.i.§.q: autē.ĵ. quo.lega.l.si mancipiū.§.i.cum glo.ſ̄.de euic.l.ij. cum glo.C.eodem.d.c. cum dilectus de ordi.cogni. & regulariter iudex non potest opponere cum iudex non possit impartiri officium suum [a] nisi imploretur.l.iij.§.hoc autem iudi ium. ſ̄. de dam. infec.l.prima.§. magistratus.ĵ.de mag. conue.

92 ¶ Fallit dicit ipse primo qñ ex actis appareret de ɔ̄rietate q̄ agens esset sibi cōtrarius: q: tunc sicut qñ videt libellum esse ineptum iudex ex officio potest reijcere libellum.l.i.cum glo.ſ̄.de offi.asses.sic pōt illum repellere qui est sibi contrarius [b] qui non venit audiendus cu3 contraria allegat.l.i.C.de fur.c. sol

93 licitudine.de appella. ¶ Secūdo potest iudex ex officio supplere quando ex actis apparet q̄ pro intentione vnius ex duobus vicijs actor in alio iudicio sine actione ageret vt quando primo intentat petitorium renunciat pos.quam sciuit se habere.vt.ſ̄.dixi si agit postea retinende agit & sine actione.nam vbi iudici constat actorem sine actōe experiri [c] potest eū ex officio a limine iudicij repellere q̄tūcūq3 pars nō

opponat.glo.est nota.l3 vulgata.in.l.vbi pactum.C.de transa. in.l.si onus.§.pactus ne peteret in glo.in versi.opponende.ſ̄.

94 de pac. ¶ Addo casum vbi q̄uis nō oppōaſ nec a iudice nec a pte exceptio cumulationis.tñ iudicium non v3 vt qñ ꝓcedit p iudicem delegatum cui in rescripto delegatorio data esset cōmissio:vt prio ō pos.cognosceret q̄̄ de petitorio.na3 hoc casu si aliter fecerit q̄tūcūq3 non opponatur per partē vel iudicem processus erit nullus⁹ tex.est notandus in.c.venerabili & ibi doctoper illum tex.de offi.lega.facit tex.in.c.cum dilecta.de prescrip. ¶ Ad istam questio.ſm quā hic ponit videatis que tradūtur p eundem bar.in.l.fundum.ĵ.de exceptio.& in.l.edita.C.ō edē. in ver.expeditis generalibus.& ibi etiam p bal.vtraq3 repetitione.& ea que no.p bar.in.l.hos accusare.§.i.ĵ.de accu.& in.l.i. §.accusationem.ĵ.ad turpil.& in.l.si accusa.per ibi no.per glo. C.de accu.& in.l.i.§.accusationem.ĵ.ad turpil.& ibi et p alios & p bal.in.§.incerti in repetitone.in.v.col.C.de interdic. & in. l.ij.in fi.C.de peti.here.& in.l.cū ratōibus in.ij.q.C.q accu.nō

95 pos. ¶ Tertia questio posita p bar.hic est an in iudicijs possessorijs requiraſ litis contest.& refert multa arg.Guil.de cu. finaliter bar.residere vr̄ q̄ regulariter in vnoquoq3 possessorio siue adipiscende siue recuperande siue retinende requiratur litis cōtestatio [e]. ¶ In recuperande probatur in.l.fi.cum gl.fi.C.si p vim vel alio modo.in adipiscende probaſ in.l.fi.in fi.cum glo. ĵ.quo.le.in retinende probatur in. §.hodie.insti. de interdic. ¶ Addo pro opi.sua bonum tex.q̄ requiratur litis cōtestatio. in.l.properandum.in prin.in ṽ.possessione3. iuncto versi.post litem contestatam.C.de iudi.& in.l.i.§.necessario. ſ̄. si mulier

96 vē.no.ibi du3 tex.dicit p interdictū ad ius ordinarie &c.idem voluit glo.fi.in.c.consultationibus.de offi.deleg. Limitat tñ Io. an.hoc non procedere in possessorio recuperande in quo delegata esset iurisdictio iudici ad certum tempus limitata quia tunc ſm eum potest procedi lite non contestata ɔ̄reum ad diffinitiuā sniam.per.d.c.cōsultationibus.l3 regula sit q̄ lite nō contestata nō pōt procedi in cā principali ad diffinitiuā.l.fi.§.illud.C. de tempo.appel.vbi est secus in cā appellationis. ¶ Alligi.i.d. c.cōsultationib⁹ reprehendūt limitatione3 Io.an.que pendet ab intellectu illius lr̄e sup quo doc.multa scribūt me ad eos remitto. ¶ De ista materia.tetigit ēt Archi.iij.q.i.reītegranda & t3 exp̄sse q̄ in interdicto recuperande etiam eo q̄ intētetur p remediū.d.c.reintegrāde requiraſ litis contestatio & sic concordant cū opi.Bar.hic & ɔcordat Saly.vbi late in.l.fi.C.si p vim vel alio modo .illū articulum tangit videatis no.per bar.& Ange.in.l.fi.C.qui legi.per.& in ti.si de momen.pos.fue. appel.& per bal.in.l.certi.C.de interdi.in repetitione.in.xiij.q.& in sua disputatione incipiente accusat⁹ de vi turbatiua circa xv.columnam & ibi videſ dicere q̄ in recuperande sit speciale: vt nō requiratur litis cōtestatio.& allegat Archi.iij.q.i.in summa. Cōiter teneſ ɔ̄rium [f] p.c.ii.vt lite non contestata.ſm vnū itellectū cōiter approbatū.& est de mente Io.an.& doc.in.d.c.consultationis.preterquā in casu spāli quē supra dixi ſm Io.an.ibi. ¶ Dat

97 etiā aliam limitationem bal.in.d.l.incerti.& dicit q̄ qñ periculum est in mora in possessorio nō requiriſ litis ɔtestatio.& l3 ad hoc nihil alleget.tñ ꝓbari pōt in simili p notata i.l.ait pretor. §.si debitorē.ĵ.de his que i frau.credi.vbi qñ piculū est in mora pmittiſ alicui ēt sibi ius ꝓpria auctoritate dicere.vñ nō seruatur ordo iudiciarius. ¶ Et l3 neminē inueniā facientē mentionem de hac limitatiōe.tñ dubito ne sit vera q: l3 cā dāni infecti celeritatē desideret: q: periculū est in mora.l.i.ſ̄.de dā.infe.tñ h3 cōes ɔclusiones i ea reqriſ libell⁹ & litis ɔtestatio.vt t3 spe.in ti.de of.iudi.§.postremo ṽ.sed quero.& Bar.in.l.iij.§.hoc ait iudicium.in pe.& vlti.q.de dam.infec.vbi hoc ꝓbant maxime q: videmus q̄ in causa damni infecti fit renunciatio noui operis.l.de pupillo.§.sextus pedius.ſ̄.de ope.no.nuncia.& tamē in causa nunciatiōis noui operis lis contestanda est ſm glo.in.l.de populo.§.qui opus.ſ̄.de operis noui nunci.bene facit.l. tigni.§.idem scribit.ſ̄.ad exhi.vbi in actione ad exhibendum agitur summarie. vt.ſ̄.ad exhi.l.iij.§.ibidem.tñ requiriſ litis cōtestatio.vnde nō videtur vera limitatio Bal.in.d. l. incerti. ¶ Alias limitatiōes vide p bal.i.d.l.incerti.in sua repetitōe.& in dicta sua disputatione incipiente accusatus de vi turbatiua.

98 ¶ Tangit hic Bar.in.iiij.q.principali an petitorium & posses

soriũ debeāt eadē sñia terminari. ꝛ ipse hoc hic nō pficit. sed p fectius vide per Cy. in. l. incerti. C. de interdic. per Jo. an. i. c. pastoralis de cau. pos. per spe. in ti. ð peti. ꝛ pos. §. i. ver. quid si pmo in ti. de recōuentione. §. nūc videdū. ver. ꝛ si iudex. p glo. ꝛ doc. in. c. suborta de re iudi. per doc. i. c. ij. de cau. pos. ꝛ in. c. significauerūt de testi. Et semper limitate cōclusiones traditas p Bar. hic ꝛ doc. in. d. locis nisi forma rescripti delegatorij nō pateretur vtrūqȝ iudiciuȝ posse vna ꝛ eadē sñia terminari per id ꝙ dixi. s. p. c. venerabiles ð offi. dele. ℭ De ista materia etiā vide p anto. de bu. in vltima charta in antepe. ꝛ pe. col. de mut. peti. ꝟ. querit. an in casibus vbi petitorium ꝛ pos. eadem sñia terminari debent valeat sñia si nō sunt eadem sentētia terminata ꝛ magis communis sñia doc. est ꝙ sñia valeat p no. in. l. i. C. de appel. ꝛ in. l. i. §. fi. ꝛ ibi glo. ꝛ Bar. que sen. si. appel. rescin. ꝛ no. glo. in c. cum dilectus in ver. eadē sñia de ordi. cogni. ꝛ in. d. c. de mut. peti. ꝛ per glo. ij. q. i. in summa ꝛ per no. per bar. in auc. ꝛ conse quēter. ij. col. C. de sen. ℭ Quid aūt si ab vno esset possessorium pmo intētatū puta retinēde: ab alio eēt itētatū possessoriū puta recuperāde sup eadē re an debeat diuersis sententijs terminari vide no. plene per Inno. ꝛ alios in. d. c. veniens de prescript. ℭ Tangit vltimo bar. an in interdictis exhibitorijs impediat concursus petitorij ꝛ possessorij ꝛ refert que supra incidenter dñi dixi an sententia lata in iterdicto de liberis exhibendis finiat totum iudicium ꝛ causam petitorij adeo ꝙ nō possit postea intentari petitoriū ꝛ in hoc doc. nihil addūt. per hoc reddatur expeditus iste longissimus. §. qui nos per sex lectiones occupauit.

Pomponius. Rei mobilis perditur po. ciuilis quādo nō pt naturalis adipisci. excepto ꝙ in hoīe. dñiū ꝟo per hoc nō pditur. h. d. ℭ Casus talis est. Possidebat aliquis lapides q i tyberiȝ emersi sunt naufragio. an dicat desijsse possidere. Item an dicatur desijsse habere dominiū lapidū si erat dñs. dubiū facit qȝ pos. ꝟui fugitiui nō pdit lȝ aufugerit ꝛ nō sit sub custodia nostra. sic videt ħ dicendum in lapidibus pos. retineri lȝ in custodia nostra nō sint. ꝛ dicit iurisconsultus ꝙ pos. perditur. ꝛ aliud est i homine ne ꝟuis detur facultas eos posse dominos pos. priuare. sed quo ad dominiū dicit nō amisisse dominiū lapidū. ℭ Ex isto tex. no. ꝙ facilius perditur pos. ꝙ̄ dominium perdatur vt hic. nam non perdo dominiū lapidū si imersi sunt i tiberi si postea extracti sunt. secus in possessione. simile in. l. si quis vi. §. differentia. j. eo. ℭ Secūdo no. ex isto tex. rationē quare pos. serui fugi. nostri nō perdimus. qȝ cuȝ sit res aīata si amitterem⁹ eius pos. etiā antequā ab alio apprehēderet: sequeret eū posse nos priuare pos. ꝛ hoc esse in eius potestate dixi in. l. i. §. per seruum qui in fuga. s. e. ℭ Pro expeditiōe glo. i. quero an quod hic dicit in re mobili habeat etiam locuȝ in re imobili vȝ an per naufragiū pos. eius amittatur. ꝛ pmo dicit gl. ꝙ sic per. l. ꝙ̄uis. §. fi. cum se. j. de bo. auc. iudi. pos. deinde dicit ꝯtrariuȝ qȝ. l. ꝙ̄uis loquit qñ naufragiū est cā ꝙ non pōt acqri pos. sed nō loqtur in pos. amittenda finaliter tamen resident in prima opi. ꝛ de hoc vidistis tex. in. l. iij. §. labeo. s. eo. ꝛ in. l. qui vniuersas. §. itē ꝙ a mari. j. eo. ꝛ glo. in hoc bene loquitur. alia non sunt ħ i gl. Sequitur notabilis ꝛ vtilis. §. cum quis.

Cum quis. Qui vtit accessione sui auctoris ea vtit cū suis causis suisqȝ vitijs. h. d. ℭ Premitter habēt iuuenes ꝙ si ego volo pbare me pscripsisse vł vsucepisse rē aliquā possum nedum ad pbādū prescriptionē addu cere tps quo ego rē possideo iusto titulo ꝛ bonafide veꝛ ꝛ pos. tpis quo auctor meus bonafide possedisset. l. dolia. §. fi. s. de cōtra. emp. ꝛ habet in. §. pe. ꝛ fi. ꝛ in multis. §. hui⁹. l. ℭ Secūdo quedā sunt vitia que impediunt prescriptionē. ꝛ quedā sūt realia. quedā psonalia dicaȝ exempli causa postea plenius dicet cū glo. Realia vitia sunt vt violentia ꝛ furtiuitas. nā si res violēta est p viȝ possessa ꝛ adept⁹ sit qs p viȝ expulsiuā pos. illa res violenta vt possessa nō pōt vsucapi vel pscribi donec fuerit purgatū viciū ꝛ res puenerit ad antiquū possessorē ꝛ dñȝ. ꝛ sic i re furtiua que est iusucapibilis donec peruenerit ad antiquū dñȝ. l. sequtur. §. qd aūt. ꝛ. §. si tu vi me. j. ti. i. §. furtiue isti. de vsuc. plene no. in. l. vitia. cū ibi notatis. C. eo. ℭ Et dicunt realia. qȝ ad quēcūqȝ transeat res transit cum isto vitio ipediendi pscriptionē donec purgatum fuerit viciū p reuersionem in potestate dñi

Quedā sunt vitia personalia vt si quis malafide possidet rē nō tñ per vim vel furto subtractā. sed alias i ea habet malāfidem vt qȝ scit eā ad aliū pertinere dicit malafide possidere ꝛ appellatur personale viciū. vt. j. cū glo. ꝛ viciū clādestinū. ꝛ viciuȝ precariuȝ. de quo ħ in tex. dicunt psonalia. qȝ q malafide possidet nō pt vsucapere vel prescribere longo tempore. s. x. annis inter presentes. xx. inter absentes. sed bene. xxx. annis. l. si quis emptionis. l. sicut omnes. C. de prescrip. tri. anno. de iure ciuili idē in eo qui cepit ab initio clam possidere qȝ non fuit ab initio in bonafide. l. clam in prin. s. eo. qȝ non habet bonamfidem que requiritur in prescriptione longi tēporis saltē ab initio ꝛ in vsucapione. l. super longi. C. de prescrip. lon. tēp. l. vnica C. de vsuca. transfor. ideo vicium clandestinitatis impedit rē vsucapi. ℭ Item si me rogauerit vt rem sibi precario cōcedā nō pōt prescribere lōgo tempore. qȝ scit me esse dñȝ ꝛ recognoscit me in dñm p q̄s est in mala fide. l. male agit. C. de prescrip. tri. anno. hec vitia sunt personalia qȝ nō transeunt cuȝ ipsa re ad quēcūqȝ transeunt res saluis his q. j. pleni⁹ dicet. ℭ Hoc premisso casum in nube figurabo. qȝ in glo. duob⁹ modis legit. Aliquis emit fundum a titio bonafide ꝛ eū possedit aliquo tempore nō tñ legitimo ꝛ sufficiente p se ad prescriptioneȝ cōplendā qȝ non. x. annis inter p sentes cōputato tñ tēpore auctoris sui possedit dicere prescripsisse. querit an si velit uti pos. ꝛ accessiōe tēporis auctoris sui possit sibi obijci ꝙ auctor suus illaȝ rem possedit puta clam vel malafide vel precario ab alio: uel si emit eam rem vel possedit longo tpe puta spacio. x. anno. possit sibi obijci ꝙ res nō est prescriptibilis longo tempore qȝ auctor suus habuit istaȝ rē vicio reali puta violētie ꝛ sic viciū auctoris sui sibi obstat. si vult vti titulo quē hūit ab auctore suo qȝ titulus est necessarius in prescriptiōe longi tēporis ꝛ iurisconsultus dicit ꝙ oportet eum uti titulo quem habuit ab auctore cum vicijs. vnde si pos. erat viciosa debet haberi ratio i prescriptione successoris. s. emptoris singularis ꝛ vicia que obstant auctori sic ꝛ sibi si vult uti titulo ꝛ adminiculo auctoris sui qui titulus necessari⁹ ē in prescriptiōe longi temporis. ℭ Ex isto tex. no. ꝙ q vult uti commodo ex alterius persona debet etiaȝ uti incommodo ex persona eiusdem. facit ratio. l. ſm naturā. j. de re. iur. ꝛ. l. manifestissimi. §. sed cum i. ij. C. de fur. nam ad quem spectat cōmodum ad eundem spectat incommodum ꝛ econtra. ℭ Pro expeditiōe glo. super verbo adminiculo. quero quid sibi uult littera dicere dum dicit vtitur adminiculo. dicit primo. idest qȝ dicit se uelle sua tempora iungi temporib⁹ sui auctoris in usucapione ut. l. dolia. §. fi. s. de cōtrahē. empti. nam dicit se prescripsisse qȝ possedit per quiqȝ annos cū titulo ꝛ bonafide ꝛ ꝙ auctor suus a quo habuit possedit quinqȝ annis ꝯtinuis. ꝛ sic sufficiat ad. x. annos qui requiruntur ad prescriptionē longi temporis cū titulo ꝛ bonafide. d. l. sup longi. C. de prescrip. long. tempo. si opponit ꝙ uiciosa erat pos. auctoris sui siue uicio reali uel personali nō pōt se talis fundare ex prescriptione tanꝙ̄ cōpleta ꝛ tāꝙ̄ pfecta. ℭ Scdo exponit utitur adminiculo. i. quia dicit se habere cāȝ siue titulū ab eo emptor nā dicit habere cām. i. titulū cū bonafide qȝ emit a titio ꝛ possedit longo tpe. s. decē annis cōtinuis. ꝛ sic uult uti accessione tpis auctoris ꝙ sibi nō expediebat. qȝ ipse. x. annis possedit sed solum adminiculo utebatur qȝ allegauit titulū quem habuit ab auctore q est necessari⁹ ad prescriptionē lōgi tpis. ℭ Dicta expositio pma est uera i oi uicio siue reali siue personali. ut. §. fi. j. e. l. que pos. uiciosa non potest iungi nō uiciose. si est reale proculdubio qȝ res est usucapibilis idē in psonali ut mō dixi. ꝛ sic hȝ locū tex. noster. ℭ Secunda expositio glo. que intelligit tex. ꝙ utebatur titulo ꝛ causa quaȝ habuit ab auctore

a ℭ Uide. ad de spe. in ti. de pos. ꝛ peti. §. i. vbi alias. q. ponit.

procedit si intelligat' q' hic loquat' d' vicio reali. q2 tūc nocet viciū reale auctoris successori ut si erat affecta vicio reali furtiuitatis vel violētie apud auctorē meū q2 tunc quāuis ego possederim longo tempore cum ti. & bonafide non dico2 prescribere q2 habui titulū ab eo q rē furto vel violentia habuit & res furtiua vel ui possessa vsucapibilis nō est & sic habet locum tex. noster. & sic intelligendo secundam expositionem in vicio re
5 ali tex. noster bene stat. ¶ Si intelligimus ipsum i' vicio personali puta in re malafide vel clam possessa. dicit Bar. q' scdā expositio nō est bona q2 vicium psōale s'm ista tempora nō afficiebat singularē successorem volētē vti accessiōe auctoris. sed voluit solū uti titulo auctoris sui. l. uiciū in pn. j. de diuer. & tēp. prescri. vbi illa habent'. ¶ Unde ē videndū s'm Bar. an scdā expositio possit saluari itelligēdo ea3 in vicio psonali & ponamus casum ut glo. in secunda lec. vel pone casu3 &c. per. l. apud celsum. j. de exce. declaro glo. in versi. uel pone. dicit q' vltra casum. s. positum in prima expositione & secunda que ponit' vsq3 ad ver. uel pone intelligit' de eo q uult uti accessione auctoris sui in v. uel pone. dicit intelligi s'm. d. §. si qs aūt ex cā legata in. l. apud celsum. j. de do. excep. acqsiuisti titulo dōationis rē a titio. hec res nunc est apud me agis ꝯ me rei vēdicatiōe. oppono. tibi doli exceptōe3 ex psōa tui auctoris. & dico auctor tuus me induxit ad alienādū rem in eum & dolo induxit & ex ꝯtractu habuit a me' i quo interuenit dolus & dicit dōatario ob. exceptio doli q2 si vis uti ti. auctoris tui. s. donationis oportet te eo uti cū uiciis. sed in persona auctoris tui fuit viciu3 doli. ergo & apō te ꝙuis dolus sit uiciū psōale. tñ vicium psonale nocet tibi singulari successori. ¶ Ista erat secunda lec. h' in ver. uel pone. quā Bar. hic dānat & cōiter doc. ea ratiōe q2 qd dicit' in. l. apud celsum. §. si quis autē ex causa loquit' quādo apud singularē successorē res puenit titulo lucratiuo. s. ti. dnatiōis h' loqtur in ti. oneroso quo casu. d. §. si qs autē ex cā legati non habet locū. sed habet locū. d. l. apud celsum. §. d' auctorum. ubi si habes titulū emptionis ab auctore tuo & agis ꝯtra me rei uendi. oppono tibi exceptionē doli auctoris tui nō possum opponere exceptiōem doli ex psona auctoris. ¶ Secunda rōne non potest ꝑcedere ista secūda lec. in ver. uel pone q2 tex. i. §. si qs aūt ex causa legati. loquit' quando agenti opponit' exceptiō doli & tunc est verum dicere uicium auctoris nocere singulari successori agēti ut ibi. sed' hic loquit' quādo ꝯtra excipientē allegabat' uiciū & dolus auctoris ñ aūt ꝯ agentē allegabat' uiciū & dolus auctoris. nā tūc uiciū psonale & dolus auctoris nō nocet singulari successori excipiēti. d. l. an uicium. & ibi glo. in uer. neq3 nocere. j. de diuer. & tem. prescrip. agis vt dñs contra me dicens te dñm excipio me prescripsisse ad ostēdēdū me prescripsisse probo me possedisse. x. annis cum titulo habito a titio & bonafide. opponit' ꝯtra me per agentē q' aucto2 meus fuit in malafide qd est uicium personale nō d3 mihi excipienti obesse qui solū vto2 titulo nō accessione temporis. sed ex persona mea habeo tēpus sufficiēs. unō mihi excipiēti ñ ob. exceptio doli seu uicij ex parte auctoris mei. ut est glo. in. d. l. an uicium. que ita respondet ad. l. apud celsū. ¶ Unde secunda lec. pncipalis in ver. uel pone. duabus rationib' nō ꝑcedit q2 hic reus possidēs fūdat se i pos. longi temporis vnde viciū auctoris sui sibi d3 nocere Tertia est lec. hic in fi. ad tex. secundū quam oportet videre an secunda expositio hic in versi. adminiculo possit saluari in vicio personali. Unde tertia lec. ē. s. q' h' loquat' quando iste successo2 uniuersalis ut hic in ver. itē posset poni. pone defunctus erat in mala fide successit ei heres. vtrū malafides defuncti noceat vniuersali successori quo minus possit dicere se pscripsisse longo tempore. dicit glo. q' videtur posse exēplari iu

hoc casu tex. noster q' viciū persōale nocet vniuersali successori.
6 ¶ Et subdit si tñ nollet a se incipere secundum quosda3 potest prescribere & nō vti tempore auctoris sui. tamen gl. hanc opi. reprehendit vt dixit & tenuit in. l. ij. C. pro here. & recte q' non pōt heres ēt non vtendo accessione temporis auctoris sui etia3 si velit solum tpe quo ipse possidet. scilicet. x. annis vti & hoc probat p. l. cū heres. j. de diuer. & temp. pre. ¶ Item per regulam q2 cēsentur heres & defunctus. vt no. in auc. de iureiur. a mo. pst̄i. in prin. ¶ Hec tertia lec. communiter nō tenet'. quia tex. hic loqt' in singulari successore nō in vniuersali cū dicit hic venditorem. quia vēdito2 est singularis successo2 si singularis successo2 ñ vult vti tempore auctoris. sed solum in ti. & adducit propriū tps tūc viciū auctoris personale ñ nocet singulari successori. d. l. an vicium. ¶ Unde sciendum est q' pma expositio sit vera in omni vicio reali & personali & si vult vti tpe auctoris sui non impeditur prescribere. sed secūdu3 secundā opi. intelligēdo tex. dico q' tūc oportet intelligi tex. loqui in vicio reali nō personali qd non nocet singulari successori alleganti propriū tempus & solu3 fundat se in ti. auctoris sui & hoc per. d. l. an vicium in princi. Per hoc est expedita glo. excepto vno d'rio quod format gl. de. §. rursus in auc. vt spon. largi. que est in auc. malefidei. C. de prescrip. lōgi tēpo. vbi malafides auctoris mei nocet mihi singulari successori. vt non prescribam longo tempore sed longissimo. scilic3 triginta annis vt ibi glo. dicit. hodie iura antiqua corrigunt' p. d.
7 auc. malefidei. legā glo. & postea dicam. ¶ Item dicit gl. q' prescrip. xxx. anno. nō fuit cognita de iure. forum. habetis glo. aliā in. l. nō solū. alias incipit iulianus. s. qui. ex cau. ma. & l. qui occidit. s. ad. l. aqui. ¶ Dictū est. s. satis que expositio & lec. sit tenenda. q2 prima expositio est tenēda secūda etiam potest teneri quo ad realia vicia. secūda lec. & tertia nō bene cōueniūt tex. no
8 stro. ¶ Itē vidistis oppositū de auc. malefidei. & fuit responsum q' illa auc. corrigit iura antiq. ¶ Bar. h' multa verba vtilia pōit circa auc. malefidei que sunt aduertenda & diligentissime notanda. ¶ Dicit Bar. q' illa auc. videt' dumtaxat locum habere i pscriptione rerum imobilium non autem in vsucapiōe. q2 cum de iure antiquo nō reperiat' q' malafides auctoris noceat singulari successori imo d'riū d' p. d. l. an viciū qñ qs ñ vult vti accessiōe tpis. vnde. d. auc. malefidei solū loqt' in prescriptiōe in reb' immobilib'. ¶ Cum Bar. vident' cōiter doc. hic trāsire & fuit limitatio antiquo2 in. d. auc. malefidei. & Ang. in. l. quare. j. tit. i. q̄ ꝯtinuat' cū. l. furtū. §. si. eo. ti. & canoniste in. c. si diligēti. d' pscri. vbi ponunt māꝫ. d. auc. malefidei. ¶ S3 Imo. in. d. l. quare. j. ti. i. t3 d'riū. motus hac rōne. nam s'm eū si qs vēdidit mihi rem mobilē malafi. cōmittit furtū cū sit ꝯtatio rei aliene &c. l. i. j. de fur. Constat autem q' res furtiua vsucapi non potest vt dictum est supra. ergo rōne vicij realis nocet mihi vicium & malafides auctoris mei. ¶ Puto posse saluari & defendi opi. Bar. i casu vbi qs malamfidem habens mihi rem vendidisset & furtu3 non fuisset cōmissu3. Exemplum in. l. alienam coniuncta glo. C. de fur. vendo tibi seruū vel libru3 q ē apud te non est tu' putes eū esse meū ñ ꝯtractaui. ego vendo tibi non committo furtū q2 nō interuenit ꝯtractactio. hic ergo erit vēditio facta a malefidei vē-
9 ditore bonefidei emptori. q2 empto2 nō ꝯtat q2 putat esse vēditoris. ¶ Scdō dicit Bar. q' debet intelligi auc. malefidei. vt pcedat quando verus dominus rei ignorabat rem illam esse venditam per malefidei venditorem. secus si verus dñs sciebat venditionē esse factā malafide bonefidei emptori. q2 nihil inouatur
10 eius q' statutū erat antiquo iure. d. auc. malefidei. in ver. ignorans & hoc clare colligitur ex tex. ibi. ¶ Tertio Bar. limitat. d. auc. malefidei. q2 ille prim' empto2 bōafide qui emit ab imediato auctore malefidei nō prescribit spacio longi temporis sec' est in scdō emptore bonefidei qui emit primo emptore bōefidei habente cām a venditore malefidei. nam tūc secundus ēpto2 benepōt rem illam prescribere longo tempor'. q2. d. auc. malefidei tā quā correctoria iuris antiqui non d3 extendi ad aliud casū. & sic loqt' in eo q emit ab auctore malefidei & sic ab imediato successore malefi. Et iste oēs limitatiōes & modificatiōes tradunt' etiā p antiquos i. d. auc. malefidei. per Bal. etia3 in. l. ancille. circa pmā & scdā col. C. de fur. & p Ang. in. d. l. quare. & per cano. in d. c. si diligenti. ¶ Addo q' Saly. i. d. auc. malefidei videt' ipugnare primā fallētiā bar. inquātū dicit. d. auc. habere locū i re-

bus imobilib⁹ non in rebus mobilibus propter litterã loquẽtẽ de prescriptione que ꝓprie cadit in reb⁹ imobilib⁹. l. i. C. de vsuca. trãsfor. ⁊ insti. de vsuca. i ꝓn. ⁊ iura correctoria. vt. d. auc. malefidei q̃ corrigit. l. i. C. eo. ti. nõ dꝫ extẽdi ex idẽptitate ratiõis. l. precipim⁹ de appel. ¶ Et dicit saly. ꝙ in. d. auc. ẽ additũ ꝑ Jrnerium. ꝙ ẽt locũ habet in vsucapiõe. q̃uis in corpore in. d. §. rursus solũ habeat᷑ vbũ ꝑscriptio i libro meo non habeo vsucapio. tñ dicit Saly. videam⁹ an posset defendi. d. additio q̃si posset dici vsu approbato ex quo tollerata est in lrã. d. auc. malefidei. ex diuturnitate ⁊ longinquitate tẽporis sicut in simili i. l. dos a patre. C. so. ma. vbi ꝯsuetudie ẽ opi. bal. approbata. ¶ Pro hoc adducit᷑ quia tex. in corpore in prin. loquitur de rebus que possident᷑ nõ dicit res immobiles. ¶ Item quia ratio. d. auc. ẽt hꝫ locuꝫ i rebus mobilibus. nõ rñdet tñ ad hoc qd̃ dixi. s̃. q: ibi loquit᷑ ꝑ verbũ ꝑscriptio vnde cũ sit correctio iuris veteris ergo verba ibi sunt ꝓprie ⁊ stricte intelligenda. l. nõ aliter. de leg. iij. l. quicquid astringende. de v̄. ob. ſꝫ intelligere in vsucapiõe eẽt violare tex. ¶ Sed bene addo auctoritatẽ Hosti. in ti. de ꝑscri. §. q̃ sint necessaria in vsucapionibus. ver. quarto ut distinguat᷑ an emerit ⁊c. vbi dixit ꝙ inter cetera q̃ in vsucapiõe requirunt᷑. ⁊ ibi nõ loq᷑ in ꝑscriptiõe. quia supra specialem tractatum ponit de prescriptiõe. est ut distinguat᷑ an res sit empta ab auctore bonefidei ⁊ triẽnio vsucapiũt᷑ si a malefidei trigĩta annis auc. malefidei. vñ tenet ꝙ auc. malefidei locũ habeat ẽt in vsucapiõe rerum mobiliũ. licꝫ magna sit auctoritas Hosti. tñ nõ discedo ab opi. bar. q̃ ẽ cõis. s̃. alle. quã approbat ẽt Ja. de bel. in. d. §. rur

11 sus in. d. auc. ut spon. largi. ¶ Ultra illas tres limitationes traditas ꝑ Bar. dixi ꝙ Ro. hic addit aliã. s̃. qñ habit⁹ esset titulus a ꝓcuratore q eẽt i malafide tñ dñs illius ꝓcuratoris erat in bonafide. dꝫ. n. tũc attẽdi bonafides dñi nõ malafides ꝓcuratoris ꝑ. l. q fũdũ. §. ꝓcura. ꝯ. ꝓ empto. dñs mãdauit fũdũ suũ eẽ vẽdẽdũ ꝑ suũ ꝓcuratorẽ ꝓ qnquaginta vẽdidit ꝓ triginta. ⁊ sic fuit i malafide egrediẽs expsse fines mãdati. ẽptor fuit in bonafide nõ sciuit de egressiõe mãdati põt vsucapere vt ibi. vñ attẽditur bonafides dñi nõ malafides ꝓcuratoris. ¶ Põt dici ꝙ nõ sit ꝓprie limitatio. q: cuꝫ ibi attẽdat᷑ bõafides dñi. ⁊ sic v᷑ habere titulũ ab auctore bonefidei non sumus in casu auc. malefidei. q̃ nõ põt dici limitari ꝑ. d. §. ꝓcura. q loq᷑ d iure antiqssimo. ff. quo nõ erat inuẽta. d. auc. malefidei. tñ dictũ est in se verissimũ.

12 ¶ Quinta est limitatio Ang. in. l. quare. ꝯ. ti. i. vt nõ ꝓcedat. d. auc. qñ auctor a ꝑncipio sue pos. fuit bõefi. postea antequã aliẽaret ⁊ tpe alienatiõis fuit malefi. iste q emit a vẽdente malafi. potest ꝑscribere longo tpe pp ꝑncipiũ. allegat no. ꝑ glo. magnam in. l. si res in ver. vel dic ꝙ bonã. s̃. d alie. iudi. mu. cau. fac. facit l. clã possidere in ꝑ. s̃. eo. ⁊. l. i. C. de vsuca. trãsfor. l. seq᷑. §. illo. ꝯ. ti. i. ⁊ lꝫ ang. nõ dicat predicta limitatõ fuit Richar. malum. ⁊ Cy. in. d. auc. malefidei ⁊ eã seq᷑ etiã ibi ang. ¶ Sꝫ saly. ibi dic ꝙ ista limitatio põt ꝓcedere q̃tũ ad ꝑscriptiõeꝫ iã inchoataꝫ ꝑ vẽditorẽ ꝑficiẽtẽ ꝑ ẽptorẽ. q: sufficit initiũ possidẽdi eẽ iustũ vt dictũ est. sed quãtũ ad ꝑscriptionẽ de nouo inchoandã ꝑ istum singularẽ successorẽ nõ ⁊ dic putat᷑ ꝙ ista limitatio sit v̄a. q: tex. i. d. auc. malefidei. nõ v᷑ requirere malãfidẽ nisi eo tpe quo res alienabat᷑ ⁊ sufficit ꝙ qualitas adiecta v̄bo ꝯcurrit ſm tẽpus v̄bi cui adiicit᷑. l. in delictis. §. si extraneus. s̃. de noxa. l. tici⁹ i ꝑn. s̃. de testa. mili. Credo ꝙ nũq̃ eligit singularis successor velle ichoare a se postq̃ fauorabili⁹ est sibi ꝯtinuare tpa auctoris sui. Et q̃ dicta sunt ſm saly. i hac limitatiõe procedũt ſm dispositionẽ iuris ciuilis ſm qd̃ sufficit ab initio bonafides. sec⁹ inspecta di

13 spositiõe iuris canonici q: req̃rit᷑ ꝙ nullo tpe caruerit bõafid. c. fi. de ꝑscrip. ¶ Sexta fallentia ſm Angel. in. d. l. quare. ⁊ in. d. auc. malefidei. ẽ si debitor alienat reꝫ alteri per se ẽptã. q: ẽptor ꝑscriberet aduersus hypothecã longo tpe q̃uis debitor sciret illã rẽ esse alteri hypothecatã. q: d. auc. malefidei loq᷑ de ꝑscritõne dñij nõ de ꝑscriptiõe hypothece aduersus creditorẽ[a] vt pꝫ ibi in ver. si dñs. ¶ Et istã fallentiã ẽt posuit Ja. de are. ⁊ Cy. i

14 d. auc. malefidei. ⁊ spec. in ti. de prescri. §. i. ver. quid si debitor ⁊ ver. sed nũqd hodie. ⁊ ibi etiã hoc tꝫ Jo. an. in addi. per. l. seq᷑ §. si rẽ. ꝯ. ti. i. que nõ reperit᷑ correcta. ¶ Septimo limito si ꝓcedere. d. auc. malefi. qñ agit᷑ de ꝑscribẽda ꝯfirmatiõe dñij. nõ dico de ꝑscribẽdo dñiuꝫ exẽplũ in. l. iij. C. qd̃ me. cau. naꝫ tex. ibi loquit᷑ qñ q emit per metũ agit ad rem ꝯ possidentẽ nisi eã ꝑscri ꝑsisset longo tpe cõtra. d. auc. malefidei. ſꝫ prim⁹ emptor fuit in malafide. q: sciuit se cõpulisse venditorẽ ꝑ metũ. dicit bal. ibi. d. auc. loquit᷑ de ꝑscribẽdo dñio secus si fuit trãslatũ dominiũ ⁊ remansit ius agendi ad rẽ q: põt qs ꝑscribere aduersus cõfirmationẽ dñij idest vt ab eo amplius nõ possit euelli nihilominus ſm intellectũ glo. ibi quã cõiter docto. ibi sequunt᷑ illa limitatio nõ est vera q: ibi glo. dicit ꝙ illa lex corrigit᷑ per auc. malefidei. ¶ Unde expresse saly. in. d. l. iij. reprehẽdit dictã limitationẽ bal. mouet᷑. q: ꝑ illã vẽditoreꝫ metu factã q̃uis fuerit abdicatũ directũ dominiũ vẽditori tñ vtile dñiũ dicit᷑ adhuc hẽre q: hꝫ vtilẽ actionẽ in rem ad vẽdicandũ rẽ ⁊ ẽt actionẽ qd̃ me. cau. vt in. l. metus la grande. §. volẽti. s̃. qd̃ me. cau. ergo qñ sicut agit᷑ de ꝑscribendo totale dominiũ hꝫ locũ auc. malefidei sic ⁊ dꝫ habere locũ qñ agit᷑ de prescribẽdo aduersus vtile dominiũ. q: eadẽ dꝫ esse ratio ptis respectu partis que est respectu totius. l. qui sit in ꝑn. s̃. de vsur. l. q de tota. de rei vẽdi. vnde idẽ ẽ qñ agit᷑ de prescribendo de vtili dominio tãquã sit ps plẽi dñij.

15 ¶ Octauo limita. d. auc. malefidei. nõ habere locum vbi agitur de prescriptiõe nõ req̃rẽte titulũ ſꝫ bonãfidẽ ita voluit Ange. in. d. auc. malefidei. C. de ꝑscrip. lon. tem. allegat nota. per Joan. an. in. c. cũ quis i gl. de re iudi. in. vi. ¶ Probat᷑ ratione q: auc. malefidei loquitur quando singularis successor vtitur adminiculo auctoris sui. ſ. ti. ſꝫ vbi ñ requiritur titulus vt in ꝑscriptione iurium incorporalium vt seruitutis habẽtis causam continuam req̃rit᷑ bonafides nõ titulus. ut in l. si qs diuturno. s̃. si ser. vẽ. nõ habet locũ auc. malefidei. q: nõ vtit᷑ adminiculo auctoris sui q: sine titulo põt illã rẽ prescribere. vnde non est successor auctoris malefidei sicut in. l. an vitiũ. §. i. in fi. ꝯ. d diuer. ⁊ tem. prescrip. quãdo singularis successor nõ vult vti adminiculo ⁊ titulo auctoris sui. vnde heres qui successit defuncto qui defunctus erat in malafide si non vult vti titulo hereditario: sed alio titulo sibi nõ nocet sic si nõ vult vti hic titulo auctoris sufficit allegare ⁊ ostẽdere bonã fidẽ ⁊ vsuꝫ lõgi temporis. vnde nõ censet᷑ successor malefidei. nec habet locũ. d. auc. malefidei.

16 ¶ Glo. super verbo vicijs op. de. l. sicut. C. d prescri. tri. anno. vbi absolute dicit᷑ ꝙ lapsus tpis. xxx. anno. claudit omnẽ actionẽ oẽmqꝫ prescriptionẽ cõplet ⁊ ꝑficit vnde videt᷑ nõ attẽdi ꝙ auctor fuerit in malafide vel bõa. quia oĩa iura debẽt tolli spacio. xxx. anno. gl. dicit ꝙ illud ꝙ hic dicit᷑ intelligit᷑ in vsucapiõe triẽnali uel in prescriptione. x. uel. xx. anno. quibus casibus sicut nec auctor põt prescribere nec successor singularis. ꝯ. ea. l. §. fi. sed. l. contraria loq᷑ in prescriptione. xx. anno. quo casu pos. etiam iniusta auctoris iungi põt pos. iuste singularis successoris ut no. glo. ꝯ. ea. l. §. fi. Ultra doc. videtur ex glo. colligi cũ. §. noster intelligatur etiam de vicijs realib⁹ ut uiolentie ⁊ furtiuitatis ꝙ in ꝑscriptiõe. xxx. anno. nõ ob. viciũ furtiuitatis vel uiolentie uel simile uiciũ reale unde iura que dicũt ꝙ res furtiua vel uiolenta est inusucapibilis uel imprescriptibilis vident᷑ intelligenda de prescriptione longi tpis. x. uel. xx. anno. nõ de prescriptiõe. xxx. anno. q̃ videtur locum habere in rebus uiolẽtis uel vi possessis vel furtiuis. pro hoc bar. in. l. sequit᷑. §. si fundũ. in finalibus uerbis. ꝯ. ti. i. vbi allegat azo. in summa. C. d prescrip. tri. anno. ⁊ habetis pro hoc glo. in. l. i. in gl. magna. C. de ser. fugi. ⁊ glo. magna in. §. furtiue. insti. de usuca. ⁊ in. d. l. sicut in glo. fi. C. de prescrip. xxx. anno. no. Jaco. da raue. ⁊ Jmo. in. l. non videtur. ꝯ. eo. ⁊ in. l. sequit᷑. §. itẽ si occupaueris. ꝯ. ti. i. ꝓbari uidet᷑ ⁊ est optima littera in. l. i. §. i. C. d anna. excep. ¶ Est

17 verum ꝙ fulg. in. d. l. i. C. de ser. fugi. fuit i noua opi. ꝙ res furtiua vel vi possessa solũ prescribi potest. xxx. annis. quo ad acquirendũ exceptionẽ prescribẽdi sed nullũ acq̃rit᷑ dominiũ adeo ꝙ nõ põt quis agere ali-

[a] ¶ Creditorẽ. adde oldr. ꝯsil. xix. a quo Jo. an. habuit i dictis. addi.

qua rei vẽdicatiõe tãq̃ dñs ad rem illã.ita dicit p.l.si
quis emptionis.C.de prescrip.tri.anno.quando eſſʒ
ille q violenter inuasiſſet ⁊ nollet prescribere loquit.
d.l.si qs emptõis. ⁊ nõ prescribit quãtũ ad agẽdũ vt
posſit agere rei vẽdicatiõe.sed si violẽtia est cõmiſſa p
aliũ q̃ p prescribẽtẽ nõ dicit.l.si qs emptõis. q nõ p̃
scribit immo potius ↄtrariũ.vnde puto verã opi.gl.
⁊ doc.in locis preallegatis q potest triginta annis ẽt
quo ad actionẽ prescribere dũmodo nõ sit ille q fue-
rit in dolo q allegat prescriptionẽ.¶ Ulteriꝰcum gl.
18 q̃ro qũo differũt vba sua cã suisqʒ vitijs dic̃ gl.sua cã.
i.de vitijs psõalibꝰ:sʒ suis vitijs itelligunt d vitijs rea
libꝰvt aliqd addat.Itẽ dũ dixi.s.tex.nr̃m itelligi i vi
tio reali ⁊ psonali intelligatis sane.vt declaraui in gl.
magna de vitijs personalibus qñ singularis succeſſor
vult vti acceſſione tpis auctoris sui si auctor suus ha-
buit vitiosam pos.vitio personali.quia fuit in malafi-
de nõ põt iungi cũ tpe succeſſoris qr pos. iniusta non
dʒ iungi cũ pos.iusta vt.j.ea.l.§.fi.sed vbi nõ vult vti
acceſſione tpis auctoris sui singularis succeſſor:sʒ so-
lum vult vti titulo auctoris nõ est verũ q vitiũ aucto-
ris sibi noceat qr eſſet cõtra.l.an viciũ in prin.j.de di-
uer.⁊ tẽpo.p̃scri.⁊.l.furtũ.§.i.cũ.l.sequẽ.j.ti.i.⁊ hoc
ver ſm tpa.ff.licet hodie aliter per.d.auc̃.malefidei
q̃ qualiter intelligatur dictum est supra.¶ Ulterius,p
19 expeditione glo.ar.de.l.cũ heres.j.de diuer.⁊ tẽpo.
prescrip.vbi si qs est heres illius qui fuit in malafide
malafides defũcti idistincte nocet heredi.lʒ heres sit
in bonafide.⁊ putat ad se rẽ spectare ex causa heredi-
taria malafides defuncti impedit heredẽ quãtũcũqʒ
bonefidei prescribere cuius ↄ̃riũ est dictũ supra quan
do succeſſor nõ vult vti acceſſione tpis nõ ipedit eum
malafides auctoris per.d.l.an viciũ glo.dicit q i suc
ceſſiõe vniuersali bene dicẽdũ est q malafides defun
cti nocet vniuersali succeſſori quominus poſſit prescri
bere ẽt si est i bonafide per.d.§.cũ heres.sʒ que dicta
sunt supra ,pcedũt in singulari succeſſore succedẽte in
pluribꝰrebus particularibus uel in nõ vniuersali pro-
ut est hereditatis.plus dicit glo.in hoc.§.in fi.q hoc
qd dicit i.d.l.cũ heres. ,pcedit ẽt si heres dicit se nol
le in sua psona vsucapere vel prescribere qd nõ põt p
20 no.in.l.nihil.C.pro here.⁊ in.d.l.cũ heres.¶ Dicit
tamẽ rapha.cu.hic.⁊ post eũ Roma.aduertendũ.qr
licet de iure ciuili ita cõiter teneãt glo.vʒ q hr̃s si vult
incipere ex persona sua ⁊ est in bonafide nõ põt p̃scri
bere rem in qua defunctus habuit malãfidẽ.tñ dicũt
q Dy.in regula poſſeſſor.ad fi.de re.iur.in vi.⁊ bar.
in.d.l.cũ hr̃s p̃allagata de eqtate canonica tenẽt ↄ̃ri-
um eẽ.s.si hr̃s vult ex sua psona incipere p̃scribere põt
hoc facere. Mouetur simpliciter Dy.qr q i[...] be
redẽ p̃scribere ẽ rigor iuris ciuilis q facit q mala fides
in defuncto censeatur eſſe in psona hr̃dis sed de iure
canonico dicit Dy.cũ nullus titulꝰrequirat ad p̃scri-
ptionẽ vt qñ ius cõe nõ resistit.c.i.de prescri.li.vi.vi-
det q heres d eqtate canonica poſſit hoc facere ex p-
sona sua quia de iure canonico sola bonafides sufficit
vbi ius cõe nõ resistit.d.c.i.hic rigor de iure canoni-
co nõ vr̃ attendẽdus.Bar.nõ allegat auctoritatem.
Dy.¶ Dicit Rapha.cu.,p certo debuit Bar.ↄside
rare q si v̈a eẽt limitatio hec oporteret dicere q auc̃.
malefidei nõ haberet locũ de iure canonico qd sic dñ
dit.si verũ est q malafides defũcti de iure canonico
nõ noceat heredi volenti ex sua persona prescribere.
ergo multomagis debemꝰ dicere q q habet titulũ ab
auctore malefidei deberet p̃scribere. qr multomagis
inficit malafides defuncti personam heredis qui euʒ
representat in auc̃.de iureiuran.a mo.preſt.in princi.
q̃ malafides auctoris debet afficere singularem suc-
ceſſorem.qui euʒ nõ representat.¶ Nõ bene ↄsidera
uit.qr doc.dicunt intelligi Dy.in prescriptione nõ re-
quirit titulus ⁊ sic etiã loquit Dy.vnde si non reqri-

a ¶ Consului de quo p eundẽ ↄsi.xcix. ij.li.⁊ ↄsi.cx.⁊ lx xxiiij.i.li. per abba.ↄsi.iij.in quattadecima ⁊ decimanona questi.⁊ p eundem alex.cõsi. xxxvi.ij.libro.

tur titulus nõ vtitur heres adminiculo defũcti.qr nõ vtit titulo
suo.sed auc̃.malefidei loqt in p̃scriptione.vbi requiritur titulꝰ
s.in longi tpis prescriptiõe vbi reqritur titulus cũ bõafide.vñ nõ
singularis succeſſor vtit ibi adminiculo auctoris nõ mirũ si in-
ficitur a malefidei auctore cuius adminiculo eum vti neceſſe ẽ.
21 ¶ Ro.hic dicit q Ant.de bu.in.c.si diligenti de prescri.tʒ con-
tra Dy.⁊ bar.qr hr̃s tenet exonerare cõsciẽtiã defuncti d eqtate
canonica.c.fi.de sepul.c.sup eo.d raptoribꝰ.ergo qũo pt exone
rare ↄsciẽtiã defuncti si defũctꝰfuit in malafide ⁊ iste nõ restituit
ad qd dfunctꝰtenuerit malafide.¶ De isto articulo vide Cy.⁊
Bar.in.l.vitia.C.eo.⁊ ibi simpliciter trãseunt cũ dy. ⁊ per bal.
in.l.nihil.C.,p here.vbi trãsit cũ Dy.in prescriptiõe nõ reqren
te titulũ secꝰi ea que reqrit titulũ.qr tũc oportet q utat admini-
culo defuncti.vnde tũc hʒ locũ.d.l.cũ heres que loqt ſm tem-
pus ffor.quo nõ fuit notata prescriptio trigĩta anno. vel vbi ñ
reqrebat titulus.l.solũ.s.qui.ex cau.ma.vbi glo.⁊ p hoc ẽ gl.
in.c.cũ quis de reg.iur.li.vi.¶ Istam opinionẽ etiam Bal.tʒ i
l.eum qui.§.in hac.⁊ in.l.si ego.§.partus.s.de public. ⁊ istaʒ
opi.Dy.tʒ etiã ange.in.d.l.si ego.§.partus.⁊ dicit q seruaret
tm̃ in terris ecclesie.¶ Istã opinionẽ ẽt seqt Ang.in.l.ij.C.de
prescri.lon.tẽp.⁊ Imo.in.l.seqt.§.heres.j.ti.i.⁊ Pau.de ca.
in cõsilio.cclxxxviij.incipiente In xp̃i noĩe visa suprascripta ⁊c̃.
¶ Sed Imo.⁊ Abb.in.d.c.si diligẽti.de prescri.⁊ Imo.i.c.fi.
in repetitõe.de prescrip.in p̃ma.⁊ nona cabrta tenet opi.Ant.
de bu.ↄ̃ Dy.s.q succeſſor vniuersalis in hereditate nõ põt p̃scri
bere vllo modo etiã ex sua persona de equitate canonica postq̃
tenet oĩno exonerare ↄsciẽtiã defuncti per iura p̃allegata.secꝰ di
cũt ipsi i succeſſore vniuersali i p̃latura ⁊ dignitate.qr si p̃ceſſor
suus fuit in malafide nõ ipeditur prescriptio ex sua psona p no-
tata per glo.⁊ doc.in.c.cura.de iurepa.hec opi.ant.vr̃ equior:
⁊ ,p eo sepenũero ↄsuluiª tñ in vnõ casu potest defendi opi.dy.
puta pone heredẽ fecisse inuẽtariũ ⁊ adiuisse hereditatẽ cum be
neficio inuẽtarij.⁊ sic nõ tenetur vltra vires hereditarias prescri
psit rem istam ex sua persona bonafide sine titulo.qr nõ erat ne
ceſſarius titulus nõ ideo q poſſit cogi ad restitutionem huiꝰrei
qr cũ nõ teneat vltra vires hr̃ditarias ⁊ illa ñ erat affecta res he
reditaria quo ad dominiũ puto hr̃dẽ poſſe retinere rẽ istã tãq̃
hẽat ex alia cã q̃ hereditaria cuʒ nõ velit uti titulo defuncti nec
quo ad dominiũ nec quo ad pos.¶ Resideo ergo q tenẽda sit
opi.Ant.d bu.preterq̃ in casu vltimo quẽ dixi adduci tñ poſſet
ↄ̃ Dy.de iure ciuili habes q heres nõ potest prescribere ,ppter
malamfidem defuncti.d.l.cum heres ⁊ q̃uis hoc sit ex rigor iu
ris ciuilis fingentis malamfidem defuncti eſſe in heredem tamẽ
nõ reperitur vlla lex canonica corrigens hũc rigorẽ iuris ciuilis
ergo etiã de iure canonico stare debemꝰiuri ciuili per notata in
c.i.cũ ibi notatis.j.de ope.no.nũ.etiam in terris eccl̃e.vnde cũ
non sit hic rigor immutatus ei debemus stare ⁊ eũ tenere ⁊ hec
ratio facit pro opini.quam tenui quia tenui cum Anto.de but.
ↄ̃ Dy.salua limitatione quam dedi.¶ Sed si quis vult respon
dere ad hoc ar.potest dicere q.d.l.cum heres.loquitur vbi re-
quirit titulus i prescriptõe.⁊ sic oportet vti adminiculo qr p̃scri-
ptio.xxx.anno.hoc iure.ffor.nõ erat cognita .videtur bona rñ
sio ad.d.l.cum heres .tamen inducunt ad tenendum opi.anti
22 quor ⁊ que supra adducta sunt.¶ Unũ addatis ⁊ teneatis mẽ
ti perpetuo vʒ q licet vera malafides defuncti noceat heredi in
prescribendo in casu secundum regulam traditam in.d.l.cũ he
res ⁊ dictum est supra ⁊ notatur hic in glo.tñ presumpta mala-
fides defuncti cãta ab errore iuris non nocebit heredi.gl.habe
tis notandam in.l.tutor rerum in glo.magna fi.s.de admi.tu.
Scitis q error iuris intantum inducit presumptam malãfidem
q impedit queʒ vsucapere vel prescribere vbi reqritur bõafides
l.nunquã.j.ti.i.defunctus fuit in ista presumpta malafide:quis
in errore iuris nõ nocet hr̃di per.d.glo.singularem. Pau.i.o.
l.nunquã.multum commendat.d.glo.⁊ eam reputat singula-
rem ⁊ notandam.¶ Ulterius ,p expeditione glo.quero qd ad
dit inferior ver.in tex.ibi deniqʒ addimus.si prior ver.loqtur in
omni vitio personali.gl.dicit q ibi iurisconsultus exẽplificat seu
specificat nec est contrariꝰvt.l.itẽ apud.§.hoc edicto.j.de iiur.
23 ne videatur neglecta.¶ Ulteriꝰ,p expeditione glo. ar.de le.iij.
C.quod me.cau.hic dicit violentia est vitium impediens vsuca
pionem seu prescriptionẽ.ibi dicitur contrariuʒ vbi interuẽit vis

compulsiua que est quādo per vim tibi illatā tu cōsentis ⁊ ven-
dis mihi. adest uolūtas lȝ coacta hoc casu dicit̄ ibi ꝙ talis violē
tia compulsiua non impedit rem posse prescribi. sed vbi est vis
ablatiua vel expulsiua tanquā vitium reale impedit rem posse ꝑ
scribi vel vsucapi. vt. §. furtiue. insti. ō vsuca. Ablatiua ē ī re mo
bili que est si tibi res est abrepta. Expulsiua in rebus īmobilib⁹
ꝑ quā vim inferens dicitur nācisci pos. violentam uiolentia ex-
pulsiua. ¶ Intentio glo. est ꝙ quādo interuēit violentia expul
siua uel ablatiua īpedit rem usucapi uel prescribi longo tēpore
per singularem successorē siue uelit uti titulo ⁊ accessiōe tempo
ris auctoris siue nō. nisi ad dominū reuertatur. ut. d. §. furtiue
insti. de vsuca. l. sequit̄. §. qō aūt. ⁊. §. si tu vi me. ĵ. ti. i. lȝ uitium
violentie compulsiue dȝ appellari uitiū personale sicut est mala
fides. vnde sicut secundum hec tempora malafides auctoris nō
nocebat singulari successori bōefidei. d. l. furtum. §. i. cuȝ. l. se. ⁊
l. an uitium. sic ⁊ illud uitiuȝ procedens a violentia cōpulsiua.
ut quia tu titiū per uim coegisti tibi uendere fundū quem mihi
postea uendidisti nō nocet mihi uiolētia quā tu adhibuisti quo
minus ego prescribā lōgo tempore. l. iij. C. quod met. cau. An
aūt. d. l. iij. sit correcta per auc̄. malefidei. C. de ꝑscrip. lon. tēp.
dixi tenere Bal. ꝙ nō. retulit glo. cōtrarias cōtrarium tenens. q̄
opi. verior sit vide. s̈. ¶ Unde lȝ uiolentia ablatiua ⁊ expulsiua
dicat̄ esse uitiū reale. ⁊ īpediat rem prescribi uel usucapi lōgo tē
pore tamē uiolentia cōpulsiua est uitiū personale ut supra dixi.
24 ¶ Quid aūt in uitio quasi uiolentie de quo in. l. cum querebat̄
que est. l. fi. C. vnde vi. an dicatur reale sicut est uitium ꝟe uiolē
tie. habetis tex. in. §. quod aūt ad eas res. insti. de usuca. quod
dicit̄ esse uitium ꝑsonale. q: habēs causam a tali qui nactus ē rē
25 ꝑ quasi uiolentia potest lōgo tempore prescribere. Uiciū quasi
violentie appellatur po. rei quā erat nactus aliqs ꝑ īgressū pos.
q: dn̄s erat absens ⁊ a nemīe possidebat̄ isto casu talis res occu
pata per istum apprehendentē pos. uacantem dicitur eaȝ babe
re vitio quasi uiolentie. tn̄ appellat̄ ꝑsonale ⁊ nō afficit rē adeo
26 ꝙ efficiat eā īprescriptibilē uel inusucapibilem. d. §. quod aūt.
¶ Sed querit glo. an res que clandestine apprehēsa est uel ꝑca
rio habita ē dicat̄ esse habita uitio personali uel reali. uitio reali
i. ꝙ res sit īprescriptibilis uel usucapibilis. uel persōale adeo ꝙ
nō impediatur singularis successor habens bonā fidem ⁊ iustuȝ
titulū prescribere. ¶ Glo. ponit opi. Rog. dicentis ꝙ videt̄ ꝙ
sint uitia realia. mouetur ex eo quia hic coniunguntur cuȝ uitio
uiolentie sed uitium uiolentie est reale. §. furtiue. ut. s̈. dictū est
igitur ⁊c̄. ¶ Contrarium tenet gl. vȝ ꝙ nec clandestinitas red
dat rē uitiosaȝ uitio reali nec precarium. quia precarium ē iusta
po. l. cōmuni diuidundo. §. inter predones. s̈. cō. di. nam si con
cessisti mihi precario fundum potes ad libituȝ reuocare dicit̄ iu
sta pos. sed nō dicitur iusta ad prescribendū seu usucapiēdū lon
go tempore. q: eam a te recognoui. sicut nec colon⁹ nec inqlin⁹
pōt. l. male igitur. C. de prescrip. tri. anno. vnde ꝙ primū dene-
go tibi restituere dicor iniuste facere quo ad euȝ a quo habeo. l.
i. cum. l. se. ĵ. uti pos. l. unica. C. uti possi. unde quo ad scientiaȝ
reale dicitur uitium quo ad ꝑscriptionē alias quo ad aliud di-
cor iuste possidere vn̄ sicut mala scientia rei aliene est uitium ꝑ-
sonale ut in. l. uitium. §. furtū. ĵ. titu. i. sic in po. precarie. ¶ Idē
dicit glo. in pos. clādestina. q: res dr̄ clandestina. sed si īgredior
fundū in quo suspicor mihi moueri cōtrouersiā pos. dicitur clan
destina. l. clā possidere. in prin. s̈. eo. sed quādo res est per uī ab
lata dr̄ uiolenta res ⁊ furtiua. d. §. furtiue. que uitia appellant̄
27 hoc casu realia unde aliud ē ꝙ clandestīa dicat̄ res ⁊ ꝙ posses-
sio dicat̄ clandestina. ¶ Circa pos. clandestinam ꝯcludunt om
nes cōiter uerā sn̄iam glo. ꝙ dr̄ esse uitium personale. ⁊ ꝓbat̄ ꝑ
d. l. furtum. §. fundi iuncta. l. se. ĵ. ti. i. ubi quis fuit adept⁹ pos.
clādestinā. q: sciuit alienā ⁊ sibi moueri ꝯtrouersiā a domino ⁊
tn̄ tex. in. d. l. se. dicit ꝙ si alienauit pt̄ usucapi uel ꝑscribi ab ha
bēte bonāfidem. ¶ Istam opi. etiam tenet glo. in. d. l. cū quere
batur. in uer. nec predonem. C. vn. ui. idē tenet glo. ī. l. uitia. C.
eo. ¶ Nec ob. qō notat glo. in. l. sequitur. §. iteȝ si occupaueris
ĵ. ti. i. vbi si clam adipiscitur pos. pos. dicit̄ clandestina. tamē nō
28 dicit ꝙ sit uitiosa uitio reali. sed bene est personale quāuis glo.
in. d. §. qō aūt ad res. in uer. possessionē. institu. de usuca. volu
erit ꝯriū. s. ꝙ sit uitium reale. ¶ Circa pos. precariam glo. tenet
ꝙ sit uitium personale Cy. ī. l. uitia. C. e. secut⁹ Dy. dicit ꝙ qui

possidet precario dicitur habere iustā pos. donec dn̄i
voluntate possideat. sed quando cessat domini volun
tas ut q: reuocatuȝ est ꝑcariū. ut ipse denegat postea
restituere tunc dicitur possidere uitio quasi violentie.
l. fi. ij. respōso. ĵ. de preca. ⁊ eo. uitio violētie de quo.
s̈. dixi. vnde tunc censetur esse uitium reale. ¶ Bart.
hic vult ꝙ si possessor qui precario rogauit hūit pos.
nālez tantum ille qui concessit ciuilem habuit ut regu
lariter in precario est. l. ⁊ habet. §. eum qui. ĵ. de ꝑca.
uera sit sententia Cy. quia cum ille qui rogauit natu-
raliter possideat ⁊ denegat domino concedenti reȝ re
stituere dicitur eum sua ciuili spoliare ⁊ illam dicit̄ ha
bere ut. l. clam possidere. §. qui ad nundinas. s̈. eo. ⁊
dixi. in. l. iij. §. si rem. s̈. eo. dum allegaui. l. si qui rem.
ĵ. eo. hoc casu cum videatur quasi violentia interueni
re dicitur res illa affecta uitio reali quasi violentie q:
me spolias non loquor de quasi violenta de qua i. l.
fi. C. vnde vi. ¶ Sed si per precarium translatuȝ fuit
ius pos. ciuilis ⁊ naturalis in rogantem precario ut fi-
eri potest: ut notatur in. d. l. si quis ante. s̈. eo. ⁊ nota
tur in. d. l. ⁊ habet. §. eum qui. si denegat ille q rogа-
uit rem instituere ei qui concessit non est affecta vitio
reali. quia talis po. similis est ille quaȝ habet creditor
in pignore glo. est in. §. si is qui precario sicut quādo
creditor qui ciuiliter ⁊ naturaliter possidet rem pigno
ratam: vt. l. i. §. per seruū corporaliter. s̈. eo. denegat
restituere rem immobilem dicitur res affici vitiosa vi-
tio reali quia nullum spoliat po. quia debitor nullum
habuit. sed si esset res mobilis ⁊ eam creditor vende-
ret contra voluntatem domini. ⁊ sic dolo cōmitteret
furtum ⁊ tunc propter furti commissionem afficeret̄
vitio reali furtiuitatis alias non. l. ij. iuncta gl. C. si vē
di. pi. aga. ita dicendum venit in pos. precaria. quādo
iste qui precario rogauit ⁊ ciuilem ⁊ naturalē pos. ha-
buit licet deneget restituere non facit violentiam nec
spoliat aliquem pos. vnde non est vitiosa uitio reali.
secus si concedens restituit ciuilem. quia tūc bene affi
29 citur vitio reali violentie. ¶ Querit bar. an uitiū litigi
osi dicatur uitiū reale. Quis mouit litem super re. res
est affecta uitio. an hoc uitiū dicitur reale vel persona
le. habetis tex. apertum ꝙ nō est reale in. l. i. C. de pre
scriptio. lon. tem. ⁊ notat glo. in. l. uitia. C. eo. ¶ Ulti
30 mo querit bar. quid in re pupilli. fiscali aut dotali. an
dicat̄ quasi reali vitio affecta. ⁊ dicit ꝙ sic patet q: nō
pōt vsucapi vel prescribi regulariter. l. bone fidei. iux
ta principiū. s̈. ti. i. vbi idem in re minoris dicitur nisi
interueniente decreto ⁊ solēnitate. idem in re fiscali. l.
fi. C. co. de vsucap. idem in re dotali. ut ē tex. in. l. si fū
dū. s̈. de fundo dota. do tibi reȝ in doteȝ quā aliquis
incipit prescribere vel usucapere nō interrūpitur ꝑscri
ptio tn̄ si nō dū erat incepta prescriptio vel vsucapio
quādo sit dotalis efficitur usucapibilis. vnde hec vi-
tia sunt realia q: ad quēcūqȝ trāseūt cū vitio trāseunt
gl. ē in. l. apō celsuȝ. §. de auctoris ī ꝟ. ex delicto. ĵ. de
do. excep. Et per hec redditur expeditus hic. §.

Preterea. Emptor vtit̄ accessione vēditoris ⁊ venditor accessiōe ēptoris facta redibitiōe. h. d. ¶ Casus talis est. Uendisti mi-
hi seruum sticbum qui in veritate tuus nō erat. sed cū
bonafide a nō domino emisti ⁊ possedisti eū ꝑ annuȝ
⁊ cepisti vsucapere. ⁊ eū tenui ꝑ biēniū cū titulo ⁊ bo
nafide dn̄s serui agit mecū ad vendicādū istū seruuȝ
oppono ꝙ eū vsucepi replicat domin⁹ possedisti solū
biennio. duplico ꝙ possedi triennio iuncto tp̄e aucto
ris mei. querit̄ an hoc iungi debeat. ⁊ iuriscōsult⁹ dicit
ꝙ sic. ¶ In ꝟ. sunt qui putāt. pone ꝙ iste seruus quē
primus bonefidei emptor vendidit mihi fuit postea a
me restitutus illi emptori per redibitoriā q: inueni eū
uiciosum aut morbosuȝ ꝑꝑ ꝙ potui eū cogere recipe-
re seruū ⁊ mihi restituere precium qō ⁊ feci ingetat̄ de
īde iste cui ego restitui a vero dn̄o. allegat se vsucepis-

se pro quo adducit ꝙ ego possedi p duos annos ⁊ ipse vno. an possit vti accessione tpis auctoris resoluto cõtractu ratione redibitionis ⁊ dicit ꝙ sic. ¶ Pro intelligentia ⁊ limitatiõe huius. §. Jaco. de ra. cuz quo transit hic imõ. dicit ꝙ illud quod hic dr̃ in tex. in vl. parte pcedit qñ iste venditor ceperat prio vsucapere secus si nõ cepisset vsucapere. q̃ tũc nõ posset vti accessione tpis ex psona ipsi᷒ ẽptoris p ea q̃ habent. ĩ. ea. l. §. fi. ¶ Puto ꝙ intẽtio Ja. de ra. fuerit ꝙ si iste vẽditor nõ cepisset vsucapere hoc ꝯtigisset ex eo q̃ fuisset in malafide. pterea rõne sue malefidei nõ posset vti accessione tpis emptoris. q̃ iusta pos. nõ posset iungi iniuste. vt. ĩ. ea. l. §. fi. ¶ Sed vbi a principio vẽditor ñ fuisset in malafide q̃uis nõ cepisset vsucapere vt q̃ ñ possidebat tamen putabat se esse dñm ⁊ vendidit seruũ demũ resolutus est ꝯct᷒ emptiõis ⁊ vẽditiõis vtrũ possit venditor vti accessione temporis. s. emptoris ⁊ dicere si a principio habuit titulum ⁊ cepit vsucaperẽ. q̃ nõ hz po. vel interrupta erat nõ video quid repugnet quo minus incipiat vsucapere mediante prio titulo suo ⁊ utatur accessione emptoris ⁊ ita‡ compleri vsucapionem per istum tex. solum ergo intelligo Ja. de raue. quando a principio nõ cepit vsucapere. quia erat in malafide uel q̃ nullum titulum habuit. sz ubi titulũ habuit ⁊ tũc hz pos. quare nõ utar tpe quo emptor possedit rem nõ video imo potest nec aliqua rõ stringit in contrarium. q̃ redibitio est titulus habilis ad vsucapioem ⁊ prescriptionem sicut emptio ut. l. si hominem. ĩ. ti. i. ⁊ in littera nostra. nam distractus ita est habilis ad vsucapionem sicut contractus ut hic ⁊ d. l. si hominem. ⁊ virtute huius distractus dicitur habere causam habilem ad continuandum vsucapionẽ inchoatam ab emptore. ¶ Item ex tex. colligit Ang. hic ꝙ sicut contractus est sufficiens causa ad faciẽdũ ut quis sortiatur forum in loco celebrati contract᷒. l. heres absens. §. i. l. omnem. s̃. de iudi. c. fi. de for. cõpe. ita ⁊ distractus dicitur esse sufficiens causa ad faciendum quem sortiri forum loco distractus. quia hic a pari procedunt contractus ⁊ distractus. nã sicut possum vti accessione auctoris mei a quo habeo causam propter contractum. §. cum quis. ⁊ per totam legem nostram sic possum vti accessione temporis illi᷒ a quo causam habui per distractum scilicet emptoris qui recedit a contractu mediante redibitoria. de hoc tñ remittit se ad notata in. l. exigere dotẽ. s̃. de iudi. Et p ꝯñs ꝯclusio est ꝙ quis sortitur forũ ita bñ p distractũ sicut per ꝯctũ per. l. qui certo loco scdm magis cõem intellectũ. s̃. de ꝯdi. inde. ¶ Itẽ ex isto tex. colligit h̃ Ang. ar. ꝙ sicut p auc̃. sacramẽta pubeꝝ. C. si aduer. vẽdi. est inductũ ꝙ p iuramẽtũ ĩterpositũ a miore super ꝯctu nõ interueniente solẽnitate decreti iudicis ⁊ auctoritate curatoris firmatur ꝯct᷒ sic per huiusmodi iuramentum si apponitur super distractu firmatur distractus. pro hoc allego singularem glo. in. l. iij. §. i. s̃. de contra. iudi. tute. Jo. de imo. ĩ. ea. l. §. si is q p̃cario. posuit de hoc vbi dicit esse singularem glo. ĩ. d. l. iij. §. i. forte hic fuit oblitus. ¶ Istam opinionem sequuntur communiter docto. in. d. auc̃. sacramenta excepto tamen Cy. ibi in. xiiij. q. qui contrarium tenere videtur. ⁊ pro eo facit quia appellatione contractus nõ venit distractus. ⁊ probatur in. l. fi. C. si tu. vl̃ cura. interue. vbi hec ponuntur vt diuersa contrahere ⁊ distrahere. ¶ Et ideo si ĩ cõtractu venit soluẽda gabella non erit soluenda de distractu[a]. vt colligit ex notatis per Bar. in. l. ab emptione. in vlti. colũ. s̃ de pac. notat Bal. in. l. tres fratres. eo. titu. ⁊ in. l. fi. C. quando lice. ab emp. disce. per eundem in. l. cum donationis. C. quod me. cau. aliquid per eundem in. l. siue apud acta. circa primam col. C. de trãsac. ¶ Tamen quantum ad principale dubium. scilicet an dicta auc̃. sacramenta. habeat locum in distractu cõmunis

a ¶ De distractu. adde ludo. ro. ꝯsi. lxxviij. ⁊ vide ꝙ idez voluit ꝯsi. cccxciiij. ⁊ an auc̃. sacramẽta puberum habeat locũ in distractu vide ibi in apostillis.

sententia est cũ glo. in. d. l. iij. §. i. ꝙ sic. ⁊ ita etiam tenet Bal. in l. pactũ quod dotali. in. xxi. q. C. de colla. ⁊ in rubrica. C. d̃ pac. vbi dicit ꝙ etiã quando fieret liberatio per pactum vallatũ iuramento a minori hz locum. d. auc̃. sacramenta. eo quia omne pactum potest dici contractus. allegat glo. notandam. alias est in l. i. in prin. ver. figuris. ad fi. glo. magne. ĩ. de act. ⁊ ob. vbi glo. dicit ꝙ omne pactum potest dici contractus. idem tenet Bal. post antiquos in. d. l. iiij. §. i. ⁊ in. c. i. §. itẽ sacramenta. de pa. iuramen. fir. ⁊ ipse Bal. in. d. auc̃. sacramenta. tenet istam partez. ⁊ dicit esse aliã glo. de hoc in. d. §. item sacramenta. ¶ Ad arg. adducta in contrariũ dicit ꝙ lz regulariter in materia exorbitãti vel correctoria non debeat fieri extensio de vno casu ad aliuz. l. si vero. §. de viro. s̃. so. ma. l. p̃cipim᷒. ad fi. C. d̃ appel. fallit vbi sumus in materia fauorabili ratiõe anime. ⁊ sic vbi agitur d̃ peccato: quia tũc etiã fit extensio in materia exorbitanti vel correctoria ex idemptitate ratiõis. hoc notabiliter colligitur ex notatis per glo. ⁊ Bar. in. d. auc̃. sacramenta. vbi glo. ⁊ doct. ꝙ auc̃. sacramenta. que loquit̃ in contractu: habeat locum etiã in contractib᷒ improprijs. ut in cõtractibus qui nõ sunt vltro citroqz obligatorij q̃ non dicuntur proprie contractus. l. labeo. §. contractum. ĩ. de ver. signi. vt est donatio ⁊ stipulatio. tamen habet locum. d. auc̃. sacramenta. quia reputatur fauorabilis. q̃ datur occasio ⁊ materia ꝙ non fiat contra iuramentum. ⁊ sic non dicitur qs peccare: ⁊ sic nõ aperiet̃ via periurijs. ¶ Anto. de bu. in. c. fi. de consuetudine. in prima fallentia quã ibi ponit vbi allegat notata per glo. in. l. omnes. in ver. apostolice passionis. C. de ferijs. vult ꝙ ferie contra ius inducte in apostolorum reuerentiã intelligant̃ etiam habere locum in diebus quibus d̃fertur ob reuerentiã marie virginis. ¶ Ita etiam voluit imo. ⁊ domi. de sã. gemi. in. c. q̃uis. de pac. lib. vi. ⁊ domi. in. c. i. de tempo. ordi. eo. li. ant. in. d. c. fi. allegat glo. in cle. i. de re. permu. que iudicio meo nõ ita bene facit. ¶ Extra glo. bar. hic opponit de. l. si a te. §. fi. ĩ. de excep. rei iudi. vbi licet sñia lata in fauorem auctoris mei prosit mihi ⁊ mihi pducat exceptionem rei iudicate contra illum contra quẽ obtinuit auctor meus: ⁊ econtra sentẽtia lata cõtra auctorẽ meum parit exceptionem rei iudicate cõtra me tamen nõ ita est in sentẽtia que fertur in singulari successor̃ meo qui hz causam a me. quia non facit ius quo ad auctorem nec parit exceptionem rei iudicate. nam sententia lata cõtra venditorẽ pdest emptori habente cãm a venditore sed non sententia lata pro ẽptore prodest venditori qui fuit auctor emptoris cum quo lata ẽ sẽtẽtia. hic in simili dicitur contra q̃ sicut potest singularis successor idest emptor vti accessione pos. tẽpore quo auctor suus possidet econtra auctor idest venditor põt vti accessione po. pro tempore quo emptor habẽs causam ab eo possedit si res postea venit ad vẽditorẽ per redibitoriã. ⁊ se r̃mittit ad ibi no. vbi gl. multum laborat ⁊ bar. adhuc magis. ¶ Bar. ibi videtur adherere glo. s. ꝙ ibi intelligatur quando res peruenit ad auctorem non ex aliqua cã vel contractu aut distractu celebrato inter auctorez ⁊ suum singularẽ successorẽ. q̃ ibi non per redibitoriam fuit restituta res illa. sed absqz vllo titulo contractus vel distractus puenit res ad man᷒ venditoris sic cõmuniter non potest opponere exceptionem rei iudicate in fauorem emptoris. q̃ non pdest sibi sententia lata pro emptore q̃ si subcubuisset agens cum emptore non facit ius contra venditorem. ¶ Est verum ꝙ bar. ibi videtur facere differentiã quomodo perueniat res illa a singulari successore ad auctorem. q̃ aut peruenit ex eo q̃ redibitoria interueniẽte restituta est res. ⁊ habet locũ dicta solutio p istũ tex. s. ꝙ sñia lata p singulari successore psit auctori ad quẽ res redit p redibitoriã. quia non fuit ipso iure resolutus ⁊ rescissus ꝯctus sed ibi per pactum legis cõmissorie. vel adiectionis in diem fuit reuersa res ad venditorem. vt si vẽdo rẽ pacto apposito ꝙ si nõ solueris preciũ infra mensem res sit inempta est pactum adiectionis in diem vel si attulerit melius pactũ: vel meliorem conditionem infra mensez res sit inempta est pactũ legis cõmissorie per hec pacta rosoluit̃ cõtractus ipso iure. ⁊ tunc verum est ꝙ habeat locũ. d. l. si a te. quia nõ habeo causam facto tuo. sed propter nõ factũ tuum. quia non soluisti precium res reuertitur ipso iure ad auctorẽ ꝙ probat̃ in simili per. l. iij. §. marcellus. s̃. de i di. adiec. ⁊ de hoc Aug. etiam facit mentionem in. l. si is qui preca

rio.j.eo.contra bar.vt tex.in.l.si hominē.j.ti.i.vbi si ex aliquo
pacto inter emptorem et creditorem facto res reuersa fuerit ad
venditorem potest venditor vti accessione pro eo tēpore quo fu
it apud emptorē ex aliquo pacto.tñ vult ibi tex.q auctor possit
habere accessionē pro eo tempore quo singularis successor ha
buit.vñ ibi non interuenit redibitoria.et sic nō est differentia an
per redibitoriā vel pactum adiectionis in diem vel legis cōmisso
rie res reuertatur ad venditorē.¶Si vis defendere bar.dic ut
bar.sensit in.d.l.si hominem.vbi dicit q illa lex sm eum nō dz
intelligi in pacto legis cōmissorie.vel adiectionis in diez quādo
sunt cōcepta taliter q interuenerit rescissio contractus ipso iure
ut si dicitur res sit inempta vel simile nō q sonent vt vēditor ca
piat de manu emptoris.nā tūc non rescinditur contract9 aliquo
facto. sed ipso iure.sec9 quādo est facta per vba obliqua ut sic
et si precium nō solueris infra mensez tenearis mihi rem restitue
re que verba sunt obliqua.quia sonant q venditor capiat d ma
nu emptoris.ideo non resoluitur contractus ipso iure. sed per
restitutionē.ut est glo.ordinaria in.l.i.s.de donatio.eo casu de
bet intelligi.d.l.si hominē.patet quia ibi dicitur q illud pactū
erat redibitoria.similiter ergo debet intelligi q sicut p redibitō
nem ipso iure nō resoluitur contractus.sed oportet per sniaz cō
demnare venditorem q restituat precium:et emptorem q resti
tuat rem facta restitutione retransfertur dominium.vt habuistis
glo.et doc.in.l.traditionibus.C.de pac.Sic Bar.in. d.l.si ho
minē.vult q vbi nō itelligat de pacto adiectionis in diem vl le
gis cōmissorie apta ipso iure ad retranslationē dominij. sic pōt
defendi illa solu.glo.et Barto.in.d.l.si a te.§.i.¶Ange.j.ea.
l.§.si is qui precario.respondet ad.l.si a te.q ideo hic coniun
gitur pos.emptoris cum po.venditoris secuta redibitione.quia
hec po.initiū cepit habere a venditore.sed in.l.contraria nō ce
pit snia habere initium a venditore sed ab emptore cum quo la
ta fuit.ideo non parit exceptionem rei iudicate ad cōmodū au
ctoris idest venditoris a quo non cepit sententia habere initiū.
¶Et sic Ang.presupponit q vēditor possidet anq vendidis
set et vbi nō possidet nō haberet locuz tex.noster quod videtur
aliqualiter violare tex.nostrum qui nō presupponit q venditor
antea possederit.puto igitur tenendum sol.de qua supra dixi.

Liber homo. Nō vtitur quis accessorie ei9 a quo nullam causam habet.h.d. Pre
mitte quod traditum fuit in.l.i.§.sed et per eum.s.eo.videlicet
q qñ seruus alienus a me bonafide possidetur vel liber homo
quicquid querūt extra rē meam vel operā suam mihi nō acqui
runt nec quo ad dñium nec quo ad pos.sz quo ad dñiū liber hō
sibi querit et seruus acquirit dño suo.l.liber hō.s.ti. i.insti. per
quas pso.no.acqui.§.nō solū.nisi liber hō possessus vel seruus
bonafide possessus voluisset oia mihi querere et ita egisset vt mi
hi qreret pos.qd pōt.vt.l.si me in vacuā.j.eo.¶Hoc premisso
casus talis est.Liber hō bōafide possessus vel seruus alienus a
me bonafide possessus extra rem meam vel operam suaz aliquā
rem acquisiuit et emit puta a non domino.putans eū dominuz
et bonafide emit et iste seruus vt liber homo mihi acqrere voluit
pos.et sic mihi pos.quesita est decretuz est ipsuz esse liberz vel ser
uum alienum eē puta ticij non meū.vnde sciens ego rem acqui
sitaz extra meaz et operam liberi hominis vel serui alieni ei libe
ro hoi eam restitui vel dño ipsius serui a me bonafide possessi.
queritur an si aliquo tēpore possedit hic liber homo rem vl dñs
serui nō tñ sufficit ad vsucapionem vel prescriptionem iūgendo
tps quo ego bonefidei possessor tenui sufficit.queritur an h tps
debeat iungi cum tempore quo possedit domin9 verus serui vel
liber homo.et iurisconsultus dicit quod nō.quia rem restitui tā
q suam.s.illius liberi hominis vel domino serui nō tanq meaz
sed tanq suā ei consigno et datur accessio quando interueñit con
tractus vel distractus inter eum qui vult vti accessione et eū cui9
accessiōe vult vti.¶Ex tex.nō habetis alia notabilia. ¶Glo.
super verbo cōparauerit.vult q si ex re possessoris vl opera libe
ri hois vel serui acqsita fuisset res ista spectat ad bonefidei possi
dentez.§.sed et per eum.et.d.§.non soluz.ergo si spectat ad bo
nefidei possidētez et eaz restitueret detecta libertate vel vero do
mino serui nō restitueret vt eorū sed restitueret eaz tanq spectā
tem ad restitutionē:vnde interueñiret hic titulus et causa puta do
nationis.qz nō restituit tanq illoruz cui restituit.merito ē dāda
hoc casu accessio.quia haberet titulū donationis aut
similem hoc voluit sentire glo.hic in duobus vbis.
¶Pro expeditione gl.super ver.et alij.quero cui ac
quisiuerit iste seruus vel liber homo glo.dicit bonefi
dei possessori vel alteri cuilibet qui postea ei restituit
effecto libero vel vero domino serui.quia potest alte
ri acquirere pos.extra rē bonefidei possessoris vel ope
ram suam propriam.d.l.si me i vacuam.¶Sed tunc
arguit de no.per glo.et docto.in.d.l.i.§.sed et per eū
vbi seruus alienus a me bonafide possessus vel liber
homo possessus tanquam seruus si acquirit simplici
ter extra rem vel operam bonefidei possessoris nō ac
quiritur bonefidei possessori quo ad dominiuz.sed ac
quiritur libero homini vel dño serui sic quo ad poss.
qd est verum nisi qñ hoc velit qd potest p.l.qui mihi
donatum.s.de dona.et vidistis in.d.§.sed et per euz
et per glo.et docto.cōfirmatuz intelligit hic q isti ac
quisiuerunt pos.alteri puta bonefidei possessori. quia
ita voluerunt eadem ratione debuisset ēt acquiri do
miniuz.quia potuit per notata in.d.§.sed et p eū.mo
do sic si hic debuit acquiri dominiuz sicut pos.nō po
test stare hic tex.quia sequitur q cum acquisituz fue
rit bonefidei possessori ius respiciens dominiuz nō de
bet ipsum restituere libero homini vel vero domino
serui et si restituit non restituit vt eoruz sed vt ipsius re
stituentis.et sic ab eo habuit titulū ergo et accessio ha
bet locuz.cuius contrariuz hic dicitur.¶Ja.de raue.
vt refert hic Jmo.tangit hoc et dicit q putat istū tex.
intelligi debere quando liber homo emerat rem suaz
propriam vel seruus alienus emit rem domini sui .vn
de hoc casu licet postea per bonefidei possessorē resti
tuat illi libero homini seu vo dño sui ñ potuit aliquo
mō trāsferri dominiū ppter errorē.qz restituēs restitu
it rē tanq eēt ipsius restituētis.et i veritate nō erat re
stituentis q error ipedit trāslationē dñij.l.iij.§.subti
lis.s.de cōdi.ob cau.vbi nō fuit trāslatū dominium
in bonefidei possessorē si nō reddebat tanq esset libe
ri hois et tñ fuit sua.¶Sed hoc exemplū nō ita bene
cōuenit in suo bonafide possesso.Jo.de imo.repben
dit istū itellectū si erat liberi hois vl vi dñi sui ad qd
oportet tractare de accessione tpis si erat sua.iuxta.l.
sequit.§.lana.j.ti.i.l.pprias.C.de leg.¶Unde pu
tat.q imo si voluisset i casu nostro seruus vel liber ho
mo acqrere dominiū extra rez vel operā bōefidei pos
sessori dominiū nō potuisset acqrere bonefidei posses
sori per istū tex.qui aliter nō pcedit sed po.bene pōt
qz accipiēs voluit recipere et tradēs voluit pdere me
rito dz transferri po.p.l.i.§.si vir.s.eo.Nō respōdet
tñ ad glo.cōiter approbatā in.d.§.sed et per euz.que
dicit q bonefidei possessori pōt quo ad dominiū acq
rere alteri et sibi.dixi de hoc intellectu q huic glo.con
tradicit intelligendo sm itellectū imo.merito nō ob.
ōriū qz hic nullo mō potuit acquirere dñiū.imo ōriuz
ibi dr videlz q potest etiaz acquirere dominiū p.d.l.
qui mihi donatū et ibi dixi.¶Cogitabam posse dice
re et ita postea reperi Ange.hic dicentē q hic intelli
gatur quando liber homo vel seruus bonafide posses
sus solum quo ad po.voluit et egit querere possessio
nē bonefidei possessori quo ad dominiuz.qz dominiū
simpliciter acquisiuit et tunc cessat contrarium. et hoc
potest et tunc succedit regula q dominiū acqrit vero
dnmino uel sibi libero homini quando non agit ali
cui querere.d.l.liber hō.et notat in.d.§.sed et p euz.
¶Rapha.cu.dat aliū itellectū.et dicit q pōt itelligi
q emit liber hō vl seru9 extra rē bonefidei possessoris
vel operā suā et eo tpe quo emit nō egit acquirere vni
vel alteri et intelligitur dñium acquirere libero homi
ni vel vero dño serui.et tunc nō fuit sibi data po.si po
stea iuit et apprehēdit po.que est acqsita ex opa serui
vel liberi hois:merito sibi aqrit ita acqrit bonefidei
possessori.d.§.sz et per eū ergo po.fuit acqsita bonefi

dei possessori z dominium non quod fuit quesitum libero homini aut vero dño serui. ¶ Facit me dubitarẽ vnum contra istum intellectum quia quando habeo titulum in re nondum pos. si postea apprehẽdo pos. videor acquisiuisse pos. virtute precedentis tituli. dixi in. l. i. s. e. vbi dixi videatis ibi z notatẽ i. l. hic si res. ff. de rei ven. cum glo. z bar. in. l. eum solus. in vlti. col. j. ti. i. z oẽs z ibi glo. in. l. quedam mulier. s. de rei vẽ. sic hic qñ seruus vel liber hõ a me bonafide possessus acquirit rem titulo emptionis. nõ ex pecunia mea nec ex opera sua. quia nõ dicitẽ acquirere dominiũ ex opera sua licet emat per tex. nostrum qui dicit comparuit z tñ presupponit q nõ acquisitum dẽ ex re bonefide possessoris vel ex opera sua. sz dẽ acqsitũ virtute tituli precedentis z ꝓpter precium. vnde non potest dicii ex opera serui quesitum. sed dicitur ex opera quesituz qñ sola opera sua esset cã acqsitionis siue precio siue alio remedio vel titulo vt qz locauit operas ꝓ. x. aureis singulo anno. ita q videatẽ tutius tenere ut fuit de mente Ange. hic q hic fuit facta acqsitio simpliciter quo ad dominium. sed pos. gessit querere velle bonefidei possessori. ¶ Et quia si bene ꝯsiderẽtur ṽba bar. ipse videtur intelligere tex. nostrum qñ liber homo vẽ seruus bonafide possessus acquisiuit dominium qũo stat quod dicit tex. q potest vti accessione temporis si iam est quesitum dominium. dicatis q põt esse q fuit quesitum dominium. ¶ Nec ob. contrarium quia põt tractari de prescriptione aduersus hypothecariaz cõtra creditorem habentem hypothecaz in illa re quod fit. x. vel. xx. annis. l. i. z. ij. C. si aduer. credi. videbitis glo. j. ea. l. §. in dotem.

Quesitum est. Ex pos. non continuata non datur accessio. h. d. secundum verum intellectum vsqz. ad. §. non autem. ¶ Casus talis est titius possedit rem iusto titulo z bonafide. certo tẽpore z sic cepit prescribere decessit nõdum completa prescriptiõe. mortuo eo pos. fuit occupata per sempronium nõ per heredẽ. demum deuenit manus heredis qui possedit tanto tꝑe q si coniungeretur tp̃s defuncti z heredis esset cõpleta prescriptio. si dubitaretur de emptione vel venditione nõ posset coniungere. si fuit inter istos duos apprehensa pos. z possessa per alium quia media pos. inter po. venditoris z auctoris interrumpit prescriptionem vt nõ possit fieri coniunctio tempoꝝ extremorũ sed an sit idẽ cuz herede z defuncto est maius dubium tamen iurisconsultus tenet q idem sicut in emptore z venditore z sic dicatẽ interrupta prescriptio. ¶ Ex isto tex. no. q medium impertinens impedit extrema coniungi[a]. facẽ hz Pau. de ca. hic in lectu. paduana. z in lec. bononiensi in. l. naturaliter. in prin. s. eo. q matrimoniũ medio tꝑe contractũ inter natiuitatẽ sobolis illegitime z matrimonium postea contractum cum ipsa concubina ĩpediat legitimationẽ fieri per istud subsequens matrimonium. Sed si natus est filius ex concubina cõtrahis cum ea matrimonium legitimatur soboles z ẽ plenior legitimatio. §. fi. insti. de nup. l. cum quis. C. de naturali. libe. c. tanta. qui fi. sint legiti. hodie aũt ẽ si natus est filius ex concubina z post menses duos contraxisti cum alia muliere que mortua est post eius mortem contraxisti cum concubiua. an legitimetur soboles antea habita. vẽ q matrimoniũ mediũ debeat vitiare z ĩpediat cõiunctionẽ extremoꝝ. z remittit se ad notata per Jo. an. in regula. sine culpa. in mercurialibus. in. vj. z notatur ꝑ bar. in. l. bonorũ. j. rem ra. ha. de quo etiã vide bar. z alios post eũ in. l. pos. §. vxor. s. so. matri. per Bar. z Ange. in. l. cum quis. C. de natura. libe. per ang. in. l. paulus. alias incipit eum q. s. de sta. ho. ¶ In glo. super verbo probari. videtẽ hẽ eqparari heres singularis successori contra de. l. ij. §. si dẽfunctus. z. §. si eam rem. j. pro empto. vbi mala fides heredis non nocet sibi in perficienda vsucapione uel prescriptione inchoata per defunctum. sed malafides singularis successoris impedit eum posse prescribere. d. §. si eam rem. Simile mala fides defuncti nocet vniuersali successori. l. cum heres. j. de diuer. z tempo. prescrip. secus in singulari successore. z. l. an vitiuz j. de diuer. z tempo. prescrip. dixi in. §. cum quis. s. eo. dicit gl. q hec equiperatio non procedit quo ad omnia que hic dicunẽ in tex. ¶ Sed oppo. de. l. quesitum. s. ti. i. q dictum est q mala fides heredis non nocet sibi in. d. l. quesitum. dẽ contrariũ. gl. dicit q. d. l. quesitum loquitur quo ad acquisitionem fructuum vbi requiritur q ad hoc q suos faciat sit in bonafide. alias nõ. aliud est in vsucapione. ¶ Simile error iuris ĩpedit quo ad vsucapionem. l. nunquam. j. ti. i. sed non quo ad fructuum acquisitionem. l. sed z si lege. §. scire. s. de petitio. here.

[a] ¶ Conti. gl. adũ q voluit anch. cõsilio. ccccx. per. d. ꝑpositũ alex. in. c. tanta ex q. fi. sint legi.

Non autem. Successori iunguntur tempore proximi z immediate auctoris z etiã auctoris predicti auctoris. hoc dicit ẽm magis communez intellectũ. ¶ Casus talis est. Titius emit funduz a sempronio z sempronius euz certo tempore possedit non tamen ad completaz prescriptionez z nõ erat dominus sed bonefidei possessor z iusto titulo vltimus emptor possedit certo tẽpore decessit titius relicto herede gaio q possedit rẽ per quinqueniũ. verus dominus agit rei vendicatione. opponit heres prescriptionẽ. x. annoruz inter presentes iusto titulo z bonafide iuncto titulo quo possedit suꝰ dẽfũctus z tẽpore auctoris sui. i. sempronij queritur an hec tempora iungi debeant. z iurisconsultus dicit q sic. ¶ In glo. i. in verbo nunquã. quidaz libri habent nunquam z super hoc figuraui casuz. alij habent in tex. vnquã cũ gl. quero que ẽ pos. iuncta morti testatoris z q̃ nõ est iuncta glo. tripliciter soluit primo hic dicitur testato q̃ fuit sui auctoris z dicitur iuncta morti. sed que fuit pos. testatoris idest quando possedit ꝑ se dicitur nõ iũcta morti testatoris. ¶ Dicunt doc. q debuit glo. ecõtra dicere. qz quam habet per se dicitur pos. testatoris iuncta morti. sz q̃ fuit apõ auctorez suuz dicitur non iuncta morti. z secundum hoc nunquaz ipse possedit z hec est bona expositio z secundum hãc in tex. oz esse nunquã. ¶ Secundo dicit q pos. nõ iuncta morti dicitẽ esse quam defunctus habuit a principio tempore quo bonafide possedit. sz possedit iũcta morti sic quã habuit post superueniãtiã sciẽtie rei aliene. qz fuit propior morti q̃ prima. Et hec secũda lec. secundum Ja. de raue. est bona si in littera habetur vnq̃ idest habuit aliquo tꝑe sed malafide z hec superueniẽtia scientie q res esset aliena nõ impedit inchoatã prescriptionem perficere. vt. l. vnica. C. de vsucap. trãsforman. quia attẽditur initiuz vt vidimꝰ in. l. clam possidere. in prin. s. eo. ¶ Hanc glo. Bar. dãnat qz dicit hoc casu iurisconsultus non poneret differentiam pos. sed differentiã qualitatis pos. que intentio hic iurisconsulti nõ fuit. vnde bar. nõ tenet istam z alij cum eo videntur hic simpliciter transire. ¶ Uel tertio dicit glo. ĩtelligi tex. q hic defũctꝰ aliquo tempore possedit z amisit aliquo tempore pos. z tñ aliꝰ nõ habuit nõ fuit interrupta prescriptio z heres potest iũgere pro tempore quo fuit apud defunctũ z tempore quo fuit apõ ipsum heredẽ per. d. l. qui funduz. i prin. j. pro empto. z. l. ij. §. etiaz heredi. eodez ti. ¶ Damnat Bar z cõmuniter docto. istã lectu. qz est cõtra. l. naturaliter iũcta glo. in ver. deijcitur. j. ti. i. naz quomodocũqz quis deijcitur idest cadat a pos. dicitur interrupta pos. seu vsucapio. ¶ Nec ob. iura allegata in gl. q̃ loquũtur quãdo quis per mortem cecidit a pos. quo casu p̃scriptio nõ interrũpitur dummodo nõ peruenerit pos. ad alium. z tunc cõtinuatur vt in dictis iuribꝰ in. l. ceptaz. j. t. i. ¶ Querit subsequẽter glo. quid si emptor amisit pos. post vẽditionẽ nec timet, aliꝰ habuit pos. z postea habet emptor an iungatur pos. glo. videtẽ q sic. ar. s. §. proximo. quod non est verum per. d. l. naturaliter cuz glo. vt. s. dixi etiaz si nõ peruenerit ad alium. z. §. ꝑcedens potius dicit cõtrariuz. quia ibi dicitur q pos. debet esse cõtinuata. sed ista non est continuata vnde est verum quod. s. dixi.

In dotem. Maritus in dote vtiẽ accessione ex ꝑsona auctoris sui z eõ. h. d. ¶ Casus talis est Mulier possedit fundum iusto titulo z bonafide certo tꝑe. tradidit demum ipsum marito in dotem qui certo tempore euz possedit an ista tꝑa debeant iungi ad perficiendam prescriptionem. z iurisconsultus dicit sic. Idem contra si maritus incepit

vsucapere τ prescribere τ demũ restituit vxori coniungitur tempus mariti ad tempus quo vxor postea possedit. ¶ Glo. super
2 verbo data argu. dare est dñium transferre. §. sit itaq3. insti. de actio. l. scire debemus. ad fi. ff. de vbo. obli. ergo si fuit in dotez data fuit dominiũ in maritũ trãslatuz. ergo frustra dicit q̃ pscribat τ vtat accessione. q2 res semel mariti nõ põt amodo pscribi vel vsucapi. l. sequit. §. lana. ff. ti. i. gl. exponit data idest tradita prout i simili in. l. i. in pn. s̃. depo. ¶ Uel secũdo quãuis fuerit effectus dñs pscribit tñ cõtra creditores habẽtes rez hypothecariaz a muliere ꝯ quos maritus virtute tituli quẽ habet ex ꝯctu dotis pscribit lõgo tẽpore. l. i. τ ij. C. si aduer. cre. τ. s̃. vobis feci mẽtionẽ de ista gl.
3 ¶ Gl. sup vbo accepto colligit ar. ex isto tex. q̃ marit' dicit effici dñs rei dotalis, pbat. ille titulus q acqsitus a nõ dño producit vsucapiendi cõditionem si acquisitus a domino pareret dñij translationem. l. clauibus. s̃. de ꝯtrahen. emp. sed hic cũ res fuerit in dotez data marito. maritus h3 cãm vsucapiẽdi vel pscribendi si mulier nõ erat dña. a maritus fit dñs p rõnez. d. l. clauibus. τ. ff. ea. l. §. si iussu. τ ita cõiter tenet. pbatur in. l. doce ancillã. C. de rei vendi. l. quãuis. s̃. de iure do. in l. rebus. τ ibi glo. C. de iure do. τ ibi plenissime notat per glo.
4 ¶ Scđo colligit ar. q̃ maritus fundũ dotalem videt possidere nõ mulier. etiã in hoc cõis snĩa est cũ gl. q̃ possidet naturaliter τ ciuiliter. naturaliter q2 isistat fundo. ciuiliter q2 vsucapit. l. i. C. de vsuca. p do. τ ibi Bar. l. i. ff. p do. plene notat in. l. sciendũ. §. si fundus. s̃. q satisda. cogã. dicã cras. Et q̃ possidet p3 q2 sine pos. vsucapio nõ pcedit vt in regula sine po. Itẽ vsucapio τ pscriptio nõ pcedũt sine ciuili pos. τ dictũ fuit in. l. iij. §.
5 ex ꝯrio. s̃. eo. ¶ Querit tertio glo. qd si mulier h3 malã fidem in re quã dedit in dotẽ. τ sic nõ vsucapit. vir erat in bona fide τ sic cepit vsucapere. an postea reddita p virũ accedat tẽpus viri mulieri gl. dicit q̃ sic allegat in argumẽtũ. l. aristo. s̃. q res pig. ob. po. l. cũ hreditatez. s̃. de acq. hered. vbi ꝯsequit qs ex psona alterius qd ex sua nõ poss3 sic hec mulier ꝯseqt ex cõmõ τ pos. viri qd ex ppria nõ posset ꝯseq q2 est in malafide. ¶ Rephendunt doc. cõiter gl. eo q2 pos. iusta nõ d3 accedere pos. nõ iuste. ff. ea. l. §. fi. ergo cũ mulier dicat habẽt pos. iniustã q2 malafide possidet nõ d3 pos. viri accedẽr iniuste pos. mulieris. ¶ Et hoc verũ si qñ maritus nõdũ pfecit pscriptionẽ q2 tũc tractamus de accessione. sed si maritus vsucapionẽ vel prescriptionẽ perfecisset nõ est de accessione tractãdũ. sed verũ dñium acquisituz per maritũ prescribẽtez. s. ꝯpletũ marito cedere debeat ad ꝯmodũ mulieris q̃ nũc τ ab initio fuit in malafide. Cõcludũt cõiter doc. q̃ sic. vnde tenẽt q̃ si maritus sol. ma. restituit fundũ dotales dominiũ acqrit mulieri qd acqsituz est ex pscriptiõe mariti per. l. si alienã. in principio. s̃. de donati. causa mor. l. si alienaz. s̃. soluto matrimonio. l. pculus. alias incipit ancilla. s̃. de iure do. l. indebiti. §. i. in vsi. s3 si possessionẽ. s̃. de ꝯdi. inde. vbi qs habet cãm a me in re que in aliquez euẽtum debet mihi reddi vt q2 causa mortis sibi eaz donaui τ me penitet ex reuocatiõe. donatarius q possedit rez τ pscripsit si pfecta prescriptione reuoco d3 ad me puenire cum pscriptiõe. sic hic cũ mulier dedit fundũ alienũ in dotẽ q2 de natura huius ꝯctus est vt solu. matri. redeat ad mulierem si ꝯstante matrimonio matris pscripsit dñium so. ma. spectat ad mulierẽ. ¶ Intellige sane qñ maritus pscripsit in casibus in qbus pscribere potuit q2 iura ffor. maritus habens titulũ ex ꝯctu dotis a muliere que erat in malafide non impediebatur prescribere. q2 malafides auctoris ad pscriptionẽ longi temporis nõ nocebat singulari successori. l. furtuz. §. fi. cum. l. sequẽ. ff. titu. i. l. an vitium. ff. de diuer. τ tempo. prescrip'. dixi in. d. §. cũ qs. s̃. ea. l. s3 hodie aliud est. q2 longo tẽpore singularis successor habens titulũ τ cãz ab auctore malefidei pscribere nõ põt. sed solũ d iure. C. triginta annis. de iure vero canonico nullo mõ. d. auc. malefidei. iũcto. c. fi. de prescriptio. in antiqs. ¶ Itez qd dictuz est. s̃. reprehendendo gl. q̃ nõ põt fieri accessio po. mariti ad pos. mulieris est verũ quo ad vsucapionẽ τ rei prescriptionẽ longi temporis. q2 iusta pos. nõ accedit iniuste vel econtra. Sed vbi agit de longissimi temporis pscriptiõe. xxx. vel. xl. annorũ tũc potest accedere iniusta pos. iuste videbitis. ff. ea. l. §. fi. vbi nõ cõsiderat malafides que nõ impedit huiusmodi prescriptiõez. l. si quis emptiõis. l. cum notissimi. C. de pscriptione trigin. anno. sed sufficit sola negli-
6 gẽtia ñ petẽtis ispecto iur nro. ¶ Dubitat qd ĩ alijs reb' mlieris puta pafrẽalib' vł alijs que nõ sũt dotales tñ gubernant per maritũ. an maritus dicat eas possidere. an mulier. dicam in. l. q iure familiaritatis ff. eodẽ. vbi alij tangunt.

Si is qui precario. Is q precario cõcessit nõ vtit accessiõe pcario possidẽtis nisi pcario reuocato. h. d. ¶ Casus talis est. Titius possidens fundũ ciuiliter τ naturaliter ex pcedenti causa concessit ipm sempronio pcario roganti. ita factũ ẽ ꝯtingit q̃ mouetur iudiciũ illũ q precario rogauit. s. sempronius τ fuit actũ q̃ oĩs pos. naturalis τ ciuilis trãsferreret in rogantẽ cõuenitur q rogauit rei vendicatiõe cõuentus nominat dñm in iudicio τ dicit se possidere nomine alteri'. s. titij q precario h3 a titio. pterea denũciatur titio vt veniat ad suscipiendũ iudiciũ motũ cõtra eum cui ꝯcessit. titius cõparet τ allegat se pscripsisse fundũ computato tempore quo ipse possedit querit an possit vti accessiõe tpis quo possedit rogãs precario: iurisꝯsultus dicit si pcariuz non reuocat nõ põt hac accessiõe vti q2 nõ possidet τ nõ dat accessio ei q nõ possidet. sed reuocato pcario qd põt ad libitũ pt vti accessiõe rogãtis pcario τ excludit dñs agẽdo rei vẽdicatiõe. ¶ Et tex. no. summariũ τ videbimus cũ
2 glo. ¶ Pro expeditione glo. vbo pcario cõcessi. arguo. hic nõ tractat de excessione po. danda ex tempore quo ille qui rogauit pcario possedit. sed agit de cõtinuando po. pbo si concedo titio fundũ pcario transfert in eũ naturalis pos. τ ciuilis remanet apud me. l. τ h3. §. cũ qui. ff. de pca. l. si qs ante. s̃. eo. τ ciuilis valet ad cõplendũ vsucapionẽ hic ecõtrario. l. ij. s̃. eo. l. i. §. p seruum qui in fuga. s̃. eo. ergo fuit continuata po. τ pscriptio. τ per cõsequens agit de continuãda pos. nõ de accessione. glo. dicit q̃ hic actum fuit q̃ in rogãte trãsiret pos. naturalis τ ciuilis quod fieri pt in reb'. §. i. in v. possidere. ff. de pca. τ notat in. d. l. τ h3. §. cũ qui eo. ti. vñ cõgruenter tractat de
3 accessione τ nõ de cõtinuatione. ¶ Pro expeditiõe glo. in vbo nõ possidet q̃ro. que est ratio quare non reuocato precario nõ dat accessio ꝯcedenti respectu possessiõis q̃ fuit apd rogantẽ. τ dicit q2 nõ possedit s3 oẽz pos. i aliũ trãstulit vt dixi. ergo ñ dat accessio ñ possidẽti vt. ff. ea. l. §. fi. ¶ Pro expeditõe gl. sup vbo ꝯcedere dicit hic q̃ reuocato pcario dat accessio pro tpe quo po. fuit apud rogantẽ. cõtra nullo modo dat accessio. pbat ꝯ possessione iniusta seu viciosa nõ datur accessio ad iustaz vt. ff. ea. l. §. fi. sed possess. precarij dicitur esse iniusta vt. ff. ea. l. §. cũ qs. vbi enũerat iter po. viciosas. ergo ñ pt dari accessio. gl. dic q̃ l3 rog. dicat pcarij po. eẽ iiustaz tñ h pbat q̃ ñ est iniusta alias non daret accessio. ¶ Nõ obstat. qd habet in. d. §. cũ qs. q2 vt ibi dixi tpe quo possidens precario possidet voluntate dñi nõ est viciosa τ iniusta: sed quãdo contra voluntatez domini possidet dicit domin' spoliari possessio. seu non dicitur esse iusta possessio. sed hic fiat accessio pro eo tempore quo non contra voluntatem domini possidet immo voluntatem concedentis vnde pro illo tempore appellatur iusta ad vtilitatez concedentis q vult vti ad eius cõmoduz quod potest vt hic. ¶ Deinde pro ex
4 peditione glo. arg. nullo modo possit procedere. §. noster. volens accessionem fieri pro illo tempore quo po. fuit apud rogãtem. q2 dictũ est in glo. i. q̃. §. noster intelligit quãdo actum fuit omnem pos. transferri in rogantez: ergo destitit cõcedens possidere. quia duo insolidum possidere nõ possunt. d. §. ex ꝯrio. τ sic destitit pscribere. q2 sine possessione pscriptio non pcedit dicta regula sine pos. nec ille cui facta fuit cõcessio precario potuit pscribere quia habet scientiaz rei alie τ caret bona fide intellige in longi temporis

QQQ

p̄scriptōe.qꝛ h̄ tpe longissimi tp̄is prescriptio nō fuit
no.vñ vr̄ iterrupta hm̄oi p̄scriptio p.l.naturaliter.⁊
ibi nota.in ℣.deijcir̄.j.ti.i.qui rogauit habuit scien/
tiam rei aliene.ergo non prescribit vt in.l.male agir̄
C.de prescriptio.trigin.anno. ¶ Glo.tripliciter re/
spōdet p̄mo ꝙ hic nō est interrupta p̄scriptio nec p
cedit.sed interī cessat donec est apud rogantē pos.
sicut in.l.sicut.℣.penul.C.ꝺ p̄scriptio.trigin.anno.
vbi dormit durante pupillari etate illius ꝯtra quē p̄/
scribebar̄:ſ revocato ⁊ rupto postea p̄cario fingitur
iste semp possedisse. ¶ Hanc sol.Bar.dānāt cōiter
doc.Rapha.excepto ⁊ dicūt si cessaret iterī ⁊ staret
in pendenti nō darer̄ accessio.d.l.sicut.sicut ibi fini/
ta pupillari etate nō reuiuiscit tp̄s prescriptiōis intra
qꝺ ibi fuit in pupillari etate. imo ex toto deducir̄ de
p̄scriptione sic hic nō deberet dari accessio temporis
quo dormit ⁊ stat in suspenso idest quo fuit apꝺ rogā
tem cui⁹ ꝯtrariū hic tex.vult.Raph.cu.dicit hoc me
lius ꝯuenire littere ꝙ̄ alia solu.Ad arg.Bar.rñdet
⁊ dicit ꝙ ex verbis gl.colligir̄ responsio.qꝛ precario
reuocatus fingir̄ semp possedisse.vñ dar̄ accessio ga
tunc fingir̄ possedisse tempore quo fuit apꝺ regantē
⁊ pdest hoc tempus ad accessionē. ¶ Sed nō vide
tur bene rñsū ad ar.Bar.qꝛ qua rōne dicimus ꝙ in
l.sicut ꝺ p̄scriptio.trigin.anno.per quā se fundat gl.
ꝙ ibi p tempore quo dormit p̄scriptio finito tēpore
nō restituir̄ tēpus ad integrandū pos.sic nec hic de/
bet reintegrari finito p̄cario quo dormiuit p̄scriptio
vel cessauit.vñ sicut in alijs casibus vbi dormit finito
īpedimento pppter qꝺ cessauit ⁊ dormit sic reintegra
tēpus quo dormiuit.c.i.c.ex trāsmissa.de prescriptio
⁊ no.Bar.in.l.naturaliter.j.titu.i.vt tp̄e hostilitatis
scismatis ⁊ alijs tp̄orib⁹.ſ sit in pendenti ⁊ tp̄e pestis
qꝛ est guerra inter deū ⁊ hominē dormit p̄scriptio.
tñ nō reintegratur tp̄s quo impedimētum cessat eo
finito.vnde nō pbar̄ aliqua lege vt debeat reintegra
to tempore hoc tēpus accedere. ¶ Secūdo respon/
det glo.ꝙ nō fuit iterrupta p̄scriptio.qꝛ ille cui facta
erat cōcessio precario ꝯtinuat in p̄scriptione ⁊ in eius
p̄sona incessanter currit p̄scriptio ⁊ pficir̄.qꝛ possidet
ad vtilitatē cōcedentis sicut in creditore q dicir̄ pos/
sidere rem pignoratā ad vtilitatē debitoris.vnde p
pos.cōtinuatā p creditorem in re pignorata debitor
cepit vsucapere vel prescribere.l.i.§.p seruum qui in
fuga ⁊ in.l.serui nomine.j.ti.i. ¶ Et hanc sol.appro
bat Bar.⁊ cōiter ceteri excepto Rapha.hic.⁊ dicūt
eā notandā.qꝛ pos.quā habet qui p̄cario rogauit eq
paratur ei quam hꝫ creditor in rē pignoratā. ¶ Sꝫ
cu.dicit ꝙ hec solu.est cōtra tex.nostrū qꝛ vr̄ velle ꝙ
donec p̄cariū nō est reuocatū non p̄scribat nec acces
sionē habeat cōcedens.Sed secūdū istā sol.om/
ni tēpore p̄scribit.qꝛ ille prescribit ad vtilitatē suam.
sed littera vult ꝙ durante p̄cario nō gaudet cōcedēs
cōmodo p̄scriptiōis.sed scꝺm gl.gauderet cōmodo
po.si ad vtilitatē ꝯcedentis possideat rogās. ¶ Hec
sol.p̄ma facie vider̄ satis colorata. tñ p̄ma non valet
nec vltima.vt.j.dicer̄.ergo alia est necessario tenen/
da. ¶ Nec ob.suū ar.qꝛ glo.nō dicit ꝙ durante p̄/
cario vtatur accessione:sed bñ dicit qꝺ nō fuit inter/
rupta.qꝛ qui cōcessit si incipit vsucapere concedit de
mū rogāti precario omnē naturalē ⁊ ciuilē pos.⁊ ille
prescribit quādo sentit vtilitatem ⁊ reuocato p̄cario
potest ille qui concessit vti accessione ⁊ vtilitate antea
nō.vnde hec secūda sol.vider̄ vera ⁊ cōiter appro/
5 bata. ¶ Tertio dicit gl.ꝙ hic vendidit rem ⁊ tradi/
dit tradēdo possess.p̄cario donec mihi dares preciū
rei vendite p me ⁊ antequā solueres preciū recessim⁹
cōmuni cōsensu a venditiōe quo casu debemus dice
re ꝙ omne cōmodū qꝺ ꝯsecutus es ex cōcessione pre
carij rei quā tibi cōcessi rescisso ꝯtu dꝫ ad me pertine
re.arg.l.indebiti.§.sed ⁊ si possessionē.s̄.de cōdi.in

de.⁊.l.sed si alienam.in p̄nci.s̄.de dona.causa mor. ¶ Hanc
tertiam sol.damnat Bar.⁊ communiter alij post eū hac ratio
ne.qꝛ hec gl.sentit ꝙ ille q concessit interim prescribat ad vtili/
tatem suā.qꝛ ratio quare cōmodum ad me reuertir̄ videtur esse
s̄m glo.qꝛ cōmuni cōsensu partium a dicta venditiōe recessum
fuit ⁊ ea rescissa:vider̄ ꝙ resolutio cōtractus sit cā vt cōmodū
ad me reuertar̄.⁊ p cōsequēs vider̄ sentire glo.ꝙ q p̄cario no/
mine possidet p̄scribat ad vtilitatē suā ꝙ nō est dicendū quia
possidet noīe alterius.l.male agir̄.C.ꝺ prescri.trigin.anno.nisi
intelligeres dicit bar.ꝙ p̄scribat ꝯcedenti et incideret tūc in so
lutionem p̄cedentē ⁊ nō esset solutio de per se.s.ꝙ interī cōce/
dens dicar̄ prescribere ⁊ nō est interrupta qꝛ p̄scribit domino
6 ¶ Uel aliter dicit Bar.ſ q rogauit regulariter ñ possit p̄scribe
re.d.l.male agir̄.tamē fallit qñ fuit sibi ꝯcessum p̄cariū rei quā
emit a ꝯcedente.vnde talis pos. precaria hoc casu dicitur esse
huiusmodi vtilitatis ⁊ effectus vt pducat effectū vsucapionis
⁊ p̄scriptiōis ad vtilitatē emptoris.allegat.l.iulianus.§.ex vē/
dito.ver.pos.s̄.de ac.emp.⁊ sic intelligar̄ glo.nostra. ¶ Dicit
Raph.cu.hoc nō esse verū qꝛ possessiōē nō habet nomine suo
sed p̄cario ab alio.ſ emat.tñ qꝛ habet alieno nomine pos.nō
dꝫ posse prescribere.d.l.male agir̄. ¶ Et in veritate.d.§.pos.
non bene pbat id qꝺ Bar.dicit.imo ibi ꝯriū vult glo.qꝛ Bar.
vult ꝙ talis p̄caria pos. habear̄ pro vera traditione.illa glo.in
precaria dicit ꝯriū.qꝛ non dr̄ vera traditio.ergo nō liberar̄ ven
ditor ab actione ex empto qua tener̄ rem tradere.⁊ illā glo.re/
putat nobilē ⁊ ēt sequir̄ Bal.in.l.i.C.p dona.⁊ in.l.ij.C.de
vsufru.⁊ Ange.in.l.ab emptiōe.s̄.de pac. Et pbatur qꝛ cum
sit in potestate concedentis reuocare precarium.⁊ si recipiens
precarium denegaret restituere habet interdictum de preca/
rio ꝯ non restituentē p qꝺ potior in pos.ille qui rogauerit reddi
tur.l.ij.§.i.j.de preca.ergo nō dꝫ dici liberatus postꝙ̄ nō facit
emptorē potiorē in pos.qꝛ tener̄ venditor emptorē facer̄ potio/
rem in pos.p̄ceteris alijs oībus.vt in.l.emptorē.§.idem celsus
alias.§.idē nerati⁹.s̄.ꝺ ac.em.vñ nō vr̄ tuta doctrina bar.in h
ꝙ habear̄ p vera tradtiōe imo p q̄si traditōe. ¶ Est bñ verū
ꝙ in ℣si.possessionē.dicir̄ ꝙ haber̄ p tradita quātū ad hoc vt
faciat fructus suos.qꝛ volūtate dñi pcedit.vnde sufficit sola na
turalis pos.cū volūtate dñi faciēdum fructus suos.vt dixi post
bar.in.l.iij.§.ex ꝯrio.s̄.eo.sed quo ad alios effectus nō est ṽa
traditio.qꝛ potest eā reuocare ad libitū ipse ꝯcedens. ¶ Quid
7 ecōtra ut qñ uenditor rogat emptorē ut sibi p̄cario relinquat
rē ⁊ cōstituit se possidere noīe emptoris.an dicar̄ vera traditio
adeo ꝙ sit liberatus venditor ab actiōe ex empto.glo.singula/
ris tenet ꝙ sic in.l.ab emptiōe.in glo.mag.in p̄n.s̄.de ac.em/
pti.⁊ sequūtur doc.magis cōiter eam.⁊ Jo.an.in ti.de emp.⁊
vendi.§.i.in additione incipiēte.hic dubitar̄ ⁊ no.Bal.in.d.
l.i.C.pro dona.⁊ in.l.ij.C.de vsu.⁊ Saly.in.l.traditōibus.C.
de pac.vbi reputat illā glo.singularē.ſ Cy.cōtra in.l.i.C.qñ
lice.ab emptio.disce.⁊ est magna differentia inter unum ⁊ aliū
casum.qꝛ quādo vēditor rogat ab emptore ad libitum pōt re/
uocare p ꝯsequens uider̄ ꝙ sit potior in pos.⁊ uider̄ ꝙ uendi/
tor liberatus sit.ſ quando emptor rogauit a uenditore donec
preciū solueret uenditor pōt ad libitū reuocare.⁊ nō dicir̄ em/
ptor potior in pos.unde nō dicir̄ uenditor liberatus ab actiōe
ex empto q̄ tener̄ ad tradendū. ¶ Ex oībus dictis restat con/
clusio ꝙ scꝺa solutio ē tenēda ad ꝯriū formatū i gl.tāꝙ̄ uerior
8 ⁊ cōmunior. ¶ Deinde gl.q̄rit an durante p̄cario iste q ꝯcessit
vter̄ accessiōe sui auctoris puta pōe emi a ñ dño fūdū q fuit bo
ne fidei ⁊ īcepi usucapere seu p̄scribere.ergo cōtinuo.si mouet
rei uendicatio contra eū cui ego concessi p̄cario dictā rem tene
tur noīare me in iudicio data dilatione iuxta formā.l.ij.C.ubi
in rem ac.⁊.c.qm̄ frequēter.§.qꝺ si super.extra ut lit.nō ꝯtesta.
ubi haber̄ ꝙ si quis possidet rem alieno nomine ⁊ conuenitur
rei uendicatione dꝫ nominare dñm in iudicio ⁊ liberatur ⁊ dñs
necesse habet prosequi iudicium ⁊ illa iura procedunt quando
cōuentus etiam habuit ciuilem ⁊ naturalem pos.ut no.Bar.in
d.l.ij.in fi.principij.vtrum in casu p̄dicto nominatus a rogan/
te si suscipit in se iudicium rei vendicationis.⁊ allegat prescri/
ptionē ad quā ostendendā vult adducere accessionē temporis
quo auctor suus possedit.an possit nondum reuocato preca/
rio:dicit glo.videtur ꝙ non qꝛ non possidet.ergo ⁊c̄.j.eadem

l.§.fi.℄Sed ꝯ dicit ꝙ pōt ⁊ ita tenet glo.q꞉ lꝫ ipse nō posside
at tñ vsucapit ꝑ po.alterius.sicut in hereditate iacēte dicimus
ꝙ ꝗuis eo tpe nō incipiat vsucapere qa hereditas iacens non
possidet.l.i.§.sceuola.ff.si qs testa.li.es.ius.fue.tñ cepta dicit
pfici.l.nunꝗ.§.vacuū.l.ceptā.ī.ti.i.sic hic q꞉ possidet ⁊ pscri
9 bit per alium.℄Alterius glo.qrit an cedens pcario possit cō
ueniri rei vendicatiōe ⁊ respōdet euꝫ cōueniri posse q꞉ hꝫ facul
tatem rei restituende vt ꝑ reuocationē precarij qd pōt ad libitū
vt.l.i.ī.de preca.si potest reuocare hꝫ facultatem rei restituen
de per cōsequēs dꝫ teneri rei vendicatiōe.l.officiū.ś.de rei ven
di.℄Contrariā opi.refert glo.dicens Joā.ꝯrium tenuisse per
l.i.C.de alie.iudi.mutā.cau.fac.vbi dicit ꝙ si qs conuenit rei
vendicatiōe opꝫ ꝙ possideat aut detineat.sed iste nō possidet
nec detinet.℄Nō ob.ꝙ pōt habere facultateꝫ rei restituende
per reuocationeꝫ pcarij.q꞉ respondet ꝙ nō sequitur.ergo pos
sidet vel detinet seu nō sequit ergo pōt conueniri rei ven.sicut
in simili ille qui domui tignū iniunxit ⁊ rotā adiunxit vehicu
lo hꝫ facultatē rei restituende.⁊ tñ nō tenet rei vendicatiōe nisi
prius ad exhibēdū agat vt eximat.l.gēma.l.tigni.in pn.⁊.§.i.
ś.ad exhib.seqt ergo ꝙ nō hꝫ facultatē rei restiduēde ad hoc
vt teneat rei vendicatiōe.d.l.officiū.⁊.d.l.tigni.⁊.d.l.gēma.
10 ℄Ultimo qrit glo.an qui ciuiliter tm̄ possidet cōueniri possit
rei vendicatione?glo.rñdet ꝙ sic.⁊ hoc Azo tꝫ ⁊ vr glo.tenere
lꝫ qdā ꝯ vt refert gl.⁊ dicit ꝙ hec restitutio facta rspectu ciuilis
pos.⁊ snīa circa hoc lata nullū affert piudiciū naturaliter possi
denti ⁊ in hoc gl.reputat notāda.℄Cuꝫ hac glo.cū dicit ꝙ
ꝯ ciuiliter tm̄ possidentē dari pōt rei vendicatio ꝯcor.gl.in rub.
ś.de rei vēdi.⁊ glo.in.l.ij.in pn.C.vb.in rē ac.ꝑ qbus allegāt
Bar.⁊ doc.hic tex.in.l.cuiuscūqꝫ.§.i.ś.de vsufru.⁊.l.iij.§.fi.
ś.ad exhiben.nā in.l.cuiuscūqꝫ.naturalis pos.erat apd vsufru
ctuariū ⁊ tñ questio ꝓprietatis mouebat iter alis duos quarum
qlibet ptendebat se ꝓprietariū.ergo cōtra ciuiliter tm̄ possidē
tem dabat rei vendicatio sic in.d.l.iij.§.fi.actio ad exhibēduꝫ
dat cōtra tm̄ ciuiliter possidentē.sed actio ad exhibēduꝫ est p
paratoria rei vendicatiōis.l.i.ś.ad exhi.igit ⁊c̄.℄Hanc opi.
cōmuniter[a] sequunt doc.⁊ spe.in ti.de act.peti.§.sequit.vsi.sꝫ
nunqd is q tm̄ ciuiliter possidet.⁊ est alia gl.in.l.serui noie.in
glo.i.ī.ti.i.⁊ illā ibi no.Ange.⁊ Jmo.qui ēt tangunt qliter fit
restitutio ciuilis po.ideꝫ tenet Ant.in.c.qm̄ frequenter.§.qd si
sup.vt lit.nō ꝯte.℄Limitat tamē hoc guil.de cu.in.d.l.ij.C.
vbi in rem ac.⁊ Ange.in repetitione.l.si qs vi.§.differentia.in
xvj.col.ī.eo.quādo ille qui talē ciuilē pos.tm̄ haberet facultatē
rei restituende.secus si nō haberet facultateꝫ rei restituende ꝑ
l.celsus.§.fi.ś.ad exhib.vbi dicitur ꝙ dn̄s serui fugitiui quem
ciuiliter possidet.l.i.§.per bū qui in fuga.ś.eo.nō pōt ꝯueni
ri actiōe ad exhibendū q꞉ nō hꝫ facultateꝫ serui restituendi.me
rito etiā ita dicendū in rei veudicatione cuius preparatoria est
actio ad exhibendū.allegant etiā ad hoc.l.si a bonefidei.cum
l.seq.ś.de rei ven.vbi dicit ꝙ si qs bona fide possedit seruuꝫ ⁊
fuit cōuentus rei vendicatiōe pro seruo q aufugit absoluitur tñ
cum ciuiliter possedit.docto.tamē hic ⁊ in locis supra allegatis
tenent ꝙ indistincte cōtra ciuiliter possidenteꝫ datur rei vendi
catio ñ fcā distinctōe.an habeat facultatē rei rstituēde nec ne q꞉
negari nō pōt qn salteꝫ respectu ciuilis pos.habeat facultatem
rei restituende.nam cum possit huiusmodi restitutio fieri eo ꝙ
constituit se possidere nomine illius qui egit rei vendi.quo ca
su transfert ciuilē in eum.l.qd meo.in pn.ī.eo.c.cum venissent
de resti.spoli.ergo nō pōt dari casus in quo dici possit ciuiliter
possidentē nō posse restituere.℄Nec ob.l.celsus.§.fi.ś.ad ex
hibendū.q꞉ ibi loquit in actiōe ad exhibēdū.hic loquit de rei
vendicatiōe.q꞉ natura rei vendicatiōis est ꝙ declaret agentem
dominū.l.ex diuerso.§.i.ś.de rei vendi.l.pomponius.§.sꝫ ⁊ si
is.ś.de ꝓcu.⁊ si reus cōuentus hꝫ facultateꝫ rei restituende re
stituat.si nō restituat illud rōne cuius datur rei vendicatio.naꝫ
in.d.l.cuiuscunqꝫ.§.i.datur rei vendicatio ꝯtra proprietariuꝫ.
11 ℄Quinimo quādo conuentū rei vendicatione appareret non
possidere.⁊ ꝑ ꝯn̄s non posse restituere:valet iudiciū intentatū
ꝯ eum rei vendicatione.⁊ finis iudicij huius est ꝙ si actor ꝓbet
se dn̄m:declaretur eum esse dominuꝫ.⁊ nocet victo si vnꝗ pos.
ad eū perueniret.hoc ꝓbat tex.sm Bar.qui dicit debere scribi
litteris aureis in.l.si a te.§.i.de excep.rei iudi.sm vnā lec.vnde

aliud est in actiōe ad exhibēdū.⁊ aliud in rei vēdicatōe.
Nec semꝑ necesse est precedere actioneꝫ ad exhiben
dum rei vendicationi per no.per glo.in.d.l.i.ś.ad
exhiben.℄Nec ob.d.l.si a bonefidei possessore cū
l.seq.q꞉ ibi non dicitur ꝙ detur rei vendicatio cōtra
eum qui ciuliter tantum possidet.immo potius con
trarium duꝫ dicit ꝙ tenetur cauere si ꝑuenerit ad eū
res ꝙ restituat ⁊ an ꝯuentus pscribit post incohoatuꝫ
iudiciuꝫ:tenet cedere actionē victori.vñ ibi nō ē elu
sorium iudicium intentatum cōtra ciuiliter possiden
12 tem.℄Jnquantum tamen glo.hic dicit ꝙ sententia
lata in rei vendicatione contra ciuiliter possidentem
⁊ restitutio facta ex tali sententia nō facit piudicium
⁊ qui naturaliter dictaꝫ rem possidet in hoc est diligē
13 ter notañ.℄Sed Ray.⁊ Jmola hic limitant nota
biliter hoc esse verum nisi ille qui naturaliter tantum
possidet:habuisset scientiam litis mote contra ciuili
ter possidentem.quia hoc casu talis sententia sine cō
tradictiōe cum patientia affert preiudiciuꝫ naturalit
possidenti.ita vult glo.no.in.d.l.ij.in.pnci.C.vbi in
rem ac.quam ipsi sequuntur.⁊ ibi sequitur eam Ja.
bu.⁊ Cy.⁊ specu.in.d.versi.sed nunquid is qui tā
tum ciuiliter.⁊ Roma.hic ⁊ Ange.in repetitione.d.
§.differentia.in.xvj.colū.Sed contrariuꝫ tenet bar.
in.l.sepe.in.iiij.qōe.ī.de re iudica.Et illa opinio vi
detur verior de quo tamen remitto me ad ea que ibi
dixi.⁊ scripsi in dicta.l.sepe.⁊ plene nota.per canoni
stas in.c.quāuis.d re iudi.ad quā qōeꝫ videre bar.
14 in.l.de die.§.qdā.ś.qui satisda.cog.℄Jtē q꞉ ex gl.
cū dicit ꝙ q hꝫ facultatē rei restituēde tm̄ nō pōt cō
ueniri rei vendicatione colligitur sm Bar.hic ꝙ qui
habet detentationeꝫ potest conueniri rei vendicatio
ne.qd tamen Ange.hic dixit per dictum Jnno.in.c.
qm̄ frequenter.§.quod si super.vt lit.non contest.li
mitari notabiliter esse verū quādo dubitatur posside
at vel detineat q꞉ ex detentatione presumitur pos.gl.
est in.l.stipulatio ista.§.hoc quoqꝫ.de vbo.obliga.
ideo quādo dubitat an veruꝫ sit:datur ei vendicatio
contra istum.℄Sed vbi constat ꝙ detinet non vi
detur contra eum competere rei vendicatio ex quo
non possidet.sic Jnno.in.d.c.qm̄ frequenter per.d.
l.officiū.in vsi.restituendi.immo sm eum debet ab
solui postꝗ cōstat eum non habere facultatem rei re
stituende.q꞉ detinet ⁊ alios possidet.℄Sed Jmo.
hic cōtrariuꝫ tenet q꞉ qui detinet ꝗuis detineat no
mine alieno nisi dominum nominet in iudicio tenet
rei uendicatiōe ⁊ condemnatur.l.ij.in vsicu.debet
C.ubi in rem ac.⁊.d.§.qd si super.ergo sibi imputet
vt q꞉ est inquilinus uel colonus qui debet nominare
dominū.alias nō absoluitur imo cōdemnat.℄Iteꝫ
contra Jnno.videt tenere Anto.de bu.in.c.exami
nata.de iudi.circa.v.col.Sꝫ imo.in.d.§.qd si super
⁊ spe.in titu.de primo ⁊ secundo decreto.§.iam de
effectu.vsi.quid si missus in pos.ex primo.⁊ Ant.in
c.contingit.in fi.de do.⁊ contu.simpliciter sequun
tur opi.Jnno.℄Possunt concordari predicte opi.
ex mente Anto.in.d.§.quod si super.aliqualiter in
d.c.examinata.s.ꝙ aut est talis detinens q hꝫ libere
facultateꝫ rei restituende.⁊ tenet rei vendicatione.⁊
nisi nominet dominū in iudicio comdemnatur ut est
colonus ⁊ inquilinus.depositarius.cōmodatarius
⁊ similes ꝑ rationē.d.l.offm̄ in.fi.sed si nō hꝫ facul
tatē rei restituende:vt missus ex pmo decreto.q꞉ de
tinet ⁊ nō possidet ⁊ ñ habet liberam fauctatē rei re
stituende.q꞉ antiquus possesso:nō expellitur de fun
do.l.si finita.§.si qs autē.ś.de dam.infec.merito nō
dꝫ cōueniri rei vendicatiōe.cū non habeat liberā fa
cultateꝫ rei restituende:vnde si in casibus in quibus
missus ex primo decreto possidet:⁊ an antiquus pos
sessor repellitur qui casus notant per doc.in.d.§.si
quis aūt.⁊ doc.in.d.c.cōtingit.datur contra talem

a ℄Cōmuniter.ad d ꝙ illā seqt fran.de are.ꝯsi.xxxij.v.ex his seqt decisio tertij duibij vbi dicit ēt ꝙ ꝯ ciuilit possidentē cōpetit hypothecaria ⁊ ꝯ detinentem rei vēdicatio abs qꝫ alia limitatiōe ⁊ an ꝯ detinentem det rei ven.⁊ q ñ nō vid ꝑ abb.cōsi.cix.i pn.

missum ex pmo decreto rei vendicatio.

§ **Ex facto.** Vitiosa pos. nõ dat accessionẽ. hoc dicit. ¶ Casus talis ẽ: dominus seruo peculium concessit . ⁊ eius administrationez. in peculio multa erãt bona. ⁊ iter cetera vna res que erat icepta vsucapi: vel pscribi. non ɔpleta manumisit dñs seruũ. ⁊ ei periculũ ademit seruus requisitus vt restitueret peculiũ rẽ pdictã nõ restituit. imo eam retinuit. ⁊ sic clã dño ignorante ⁊ putãte plenarie eẽ restitutũ peculiũ detinuit dictã rez aliquo tpe. demũ res puenit ad dominum serui q deinde a vo dño ɔuenitur. dñs serui cõuenit opponit exceptionẽ pscriptiõis vel vsucapiõis. ad qd ondẽdũ vult vti accessione pos. p tpe quo seruus clã retinuit adempto sibi peculio. ⁊ iurisconsultus dicit q nõ daẽ dicta accessio. fuit enĩ predo hic seruus. ⁊ nõ iustus possessor. ¶ Ex tex. no. sũmariũ. ⁊ add qd dixi i. l. ex stipulatõe. s. eo. vz. q ille q hz admistrationẽ rerũ. si nõ plenariã fecit redditionẽ rõnis ⁊ restitutiõis aliquoꝝ dr pdo
2 quo ad res qs dolo restituere omisit vide ibi. ¶ Gl. sup vbo cõcesso. arg. de le. i. C. d pecul. eius q liber. me. vbi dr q qñ seruus iter viuos manumittiẽ si sibi expresse nõ adimiẽ peculiũ intelligiẽ sibi ɔcessum ⁊ donatũ ergo hic nõ dz dici pdo in ista re. q satis est q nõ adimaẽ expresse. glo. fateẽ ɔtrariũ lz in manumissione facta in vltĩa volũtate aliud sit. d. l. i. ¶ Pro
3 expeditiõe glo. fi. qro dr hic q claz retinuit rez suus qd si eã bõa fide retinuit. an p isto tẽpoẽ deẽ accessio dño ad vsucapionẽ perficiẽdaz. ⁊ rñdet sm Joã. q nõ q nõ dicẽ dñs habere titulũ seu cãm a seruo. sed nõ vtitur accessione qui ab alio titulũ non habet seu cãm. s. ea. l. §. siue per eũ igitur ⁊c. ⁊ in h doc. cõiter cum glo. transeunt. Sequitur subtilis ⁊ vtilissimus. §. si iussu. Alexander. [si liber]

§ **Si iussu.** Auctoritas iudicis facit vt rei que mihi restituitur vt mea transferaẽ vsucapiendi cõditio. ⁊ detur accessio. hoc dicit scdm verum intellectum. ¶ Habet. §. noster varios intellectus sm quos vario modo figurari potest casus potest etiam in nube figurari: sed ego eum figurabo sz cõmunem intellectũ approbatuz. ¶ Egi rei vendicatione tanquã dominus cõtra titium ad fundum quẽ ipse bona fide ⁊ iusto titulo possidebat. ⁊ in veritate ego non eram dominus. tamen fuit lata snĩa contra reum conuentum in fauorẽ meũ. ⁊ res mihi restituta est auctoritate sententie demum comparet gayus q erat verus dñs fundi. ⁊ agit ɔtra me rei vendicatione. ego allego me prescr ipsisse fundum. ad quod algo pos. rei conuenti qui succubuit in rei vẽdi. per me contra eũ intentata. ⁊ ipse possedit iusto titulo ⁊ bona fide. q a nõ domino acquisiuit. ⁊ iuncto eius tpe ⁊ meo quo ego possedi titulo ⁊ bona fide auctoritate snĩe possedi. x. annis iuter presentes. vel. xx. inter absentes. an sim tutus exceptiõe prescriptõis. ⁊ vti possim accessione dicte rei? iurisconsultus dicit q sic et auctoritas iudicis h opaẽ ex tex. not. q colliguntur in
2 summario. ¶ Venio ad glo. ad quã aduertatis ⁊ arguo si intẽtaui rei vendicationẽ ad funduz tanq ad rem meã que datur domino vo. vt in. l. in rem in pn. s. de rei vendi. ⁊ fuit restituta tanq mea. non dz dicere cum fuerit mihi restituta vt mea qd detur mihi accessio ex persõa illius q tanq meã mihi restituit. vt. s. ea. l. §. si liber. nam ibi liber homo a me bõa fide possessus extra rem meam vel operam suam fundum acquisiuit detecta libertate. demũ restituo sibi fundũ quẽ aliquo tpe possedi tanq suũ. ⁊ ipsuz restituo: q fuit acqsitus extra rem meã aut operaz suã quo casu liber hõ nõ acqrit bone fidei possessori. sed sibi libero homini vt ibi: sz bone fidei possessor cũ restituit fundum libero homini q postea vult se tueri exceptione pscriptionis. qñ conuenitur a vero dño ⁊ vult iungere tempus quo ego bone fidei possessor possedi cum tempore quo liber homo possedit. ⁊ ibi dicit q nõ datur accessio p tpe quo ego possedi. q ego restitui fundũ tanq rẽ suaz sic hic. q ille qui rẽ mihi restituit eã restituit mihi tanq meã nõ debeo habere accessionẽ temporis eius q mihi restituit gl. hic ⁊ plenius in. d. §. liber. dat ad hoc varias respõsiones. ¶ Primo q hic dz intelligi quãdo fuit actũ actione personali ad rem. nõ rei vẽdi. q dixit rem sibi debitã ⁊ reũ debere sibi dare. ⁊ tunc snĩa lata in actiõe psonali ex empto vel ex stipulatu q sic habeo titulũ ex pcedenti ɔctu hic opaẽ q mihi titulum tribuat ad vsucapionẽ ⁊ accessionẽ ex psona rei ɔdẽnati. si aliquo tpe possedit bõa fide ⁊ iusto titulo. sed in. d. §. si liber. restituiẽ res tanq sua pro q ɔpetit actio realis. vt rei vẽdicatio vel publiciana ei cui fuit facta restitutio hec solu. poniẽ in. §. ɔrio. ¶ Hec sol. in se vera est ⁊ pbaẽ per. l. nõ solũ. §. si mihi. ĩ. ti. i. tũ nimiũ restringit tex. nostrum: dicam cras nec videẽ hũ littere nostre cõuenire. q hic loquitur in ɔdemnato ad restituendũ vt hic in ver. restituta. non ad danduz quod cõuenit actioni psonali. ¶ Preterea hoc nimiuz restringit tex. nostrũ vz q hic tm̃ in actione psonali dz intelligi vnde scdo loco glo. nostra dedit aliũ intellectũ vz. q hic intelligatur in eo qui fuit conuentus actione reali. s. publiciana vel triticaria que est generalis. nõ tũ est realis. §. alie isti. d actio. l. i. s. de publi. ⁊ cõpetit ei q acquisiuit rem aliquam titulo habili ad acqsitionez dominij si a domino acquisiuisset. sed q a non domino acquisiuit titulo ⁊ bona fide. datur publiciana ɔ quẽcunqz possidentem preterq contra verũ dominũ. vt no. in l. i. ⁊. l. pe. s. de publicia. ideo nõ est mirandũ si hic datur accessio pos. pro tempore quo apd reũ fuit res ei q egit publiciana.
3 ¶ Ex hac lec. resultat vnũ magni effect' videlicet q si qs egit publiciana quãtũcunqz diceremus q in veritate nullum titulũ habuisset habilẽ ad acqsitionem dominij. vel ad dominiuz que situm tenet virtus sentẽtie late in publiciana. etiam si iniuste lata sit. vt q nõ probauit de quasi dominio tribuit publicianam. vt hic ⁊. l. iij. §. fi. s. de publicia. ⁊ põt deinde ex titulo sentẽtie agere ɔ quẽcũqz alium possessorẽ excepto vo dño. causatur ergo titulus ex ista sententia q̄uis videaẽ hec snĩa lata ad declarandũ te eẽ quasi dñm. tũ absqz eo q pbatur te declaratũ esse quasi dominũ tibi tribuit publicianã ɔtra quẽcunqz possidẽtes pterq cõtra veruz dñm. ⁊ operaẽ q omne tempus quo possedit ille qui restituit tibi psit tibi ad accessionẽ ⁊ ɔplemẽtum tue pscriptionis. ¶ Iste intellectus etiã in se verus est p. §. nostrũ ⁊ p. d. l. iij. §. fi. s. de publicia. tũ nimiũ restringit tex. nostrũ qui vult eum intelligi solum in eo loqui qui est conuentus publiciana. ¶ Item dicit glo. q potest intelligi q qs fuit hic cõuentus triticaria actione que generalis est. ⁊ datur ad vnãquãqz rem pterq ad vendicandũ pterq p pecunia numerata. ¶ Item ⁊ pterq ad triticarem rõne dñij. l. i. §. rem autẽ. iũcto principio illius. l. s. de triticaria. sed cũ alijs tanq generalis regulariter cõcurrit. vñ qd supra dixi in actione personali põt ⁊ pariter hic dici. vz q nimium restringitur solum intelligendo tex. loqui vbi fuerit actum actiõe
4 psonali. ¶ Dicit tamẽ Bar. vnum videlicet q dz intelligi glo. ad hoc ut sit in se vera quãdo fuisset actũ triticaria. nõ ratione solius pos. pro qua sola pos. recuperenda põt triticaria dari. l. i. in fi. cum. l. seq. s. d tritica. Imo. dicit q talis sententia induceret qd quo ad dñiũ. l. eandẽ. §. fi. s. de excep. rei iudi. nã sententia in possessorio lata nõ piudicat in petitorio vt videmus in l. naturaliter. §. nihil cõe. s. eo. Unde nõ ut haberet locũ qd h dicit. q ad pscriptionẽ: ⁊ ut utaẽ quis accessione dz eum habere titulũ habilẽ ad transferendũ dñium a domino. l. clauibus s. de ɔhen. emp. ergo cum hic dicamus actũ eẽ triticaria ratione solius pos. non est verum q talis snĩa psit ad usucapionem ⁊ ad accessionez temporis ex psona restituentis. ¶ Item dicit Bar. hic aliud qd infra dicã post gl. qd erit vtile ⁊ ualde notã
5 duz. ¶ Alia so. ⁊ lec. ad tex. nrz est q hic intelligaẽ qñ actũ fuerit rei vendicatiõe ɔ reum qua petit actor se declarari dominuz ⁊ eũ restituere. l. in rẽ in pn. s. de rei vendi. l. vnica. C. de alie. iudi. mu. cã. ⁊ tũ in ueritate actor nõ erat dñs. lz p restitutiõez rei p snĩaz factã acqrit vsucapiẽdi ɔditionẽ ⁊ accessionem tẽporis pos. restituẽtis. si dñs nõ erat. ut infra dr. ¶ Sz tũc obstat quia rei vẽdicatio daẽ dño. d. l. in rẽ. in pn. Sed si erat dñs ad qd tractãdũ est de vsucapiõe ⁊ cõsequẽter d accessiõe ad pscriptio

nem fundatā.nā si semel dñs est ammodo nō pōt fieri dñs.l.se
quit.§.lana.ī.ti.i.Glo.dicit ꝙ lꝫ egerit rei vēdicatōe vt dñs tñ
nō erat in veritate dominus ille qui egit.⁊ intelligatis ꝙ ille ꝗ
ꝯdemnatus fuit ad rem restituēdam nō fuit dñs alias nō ince-
pisset vsucapere.⁊ sic nō esse tractandū de accessiōe eius tempo
ris.¶ Itē si fuisset dominus reus lata snīa contra eū ad resti-
tuendū actori ex tali snīa actor ꝯsequit̃ plenum dñium vt infra
6 dicet̃.⁊ ꝓbat̃ in .l.iij.§.itē queri.ſ.de re.e.Surgit alia opposi
tio dixisti ꝙ ille tex.intelligit̃ qñ agebat̃ rei vendicatōe per euꝫ
qui nō erat dñs.ꝯ si lata fuit snīa ꝓ actore in rei vendicatiōe ꝑ
quā fuit declaratū actorē dominū.⁊ reus ꝑ eandeꝫ est cōdem-
natus ad rē restituendā si restituat̃:restituit̃ ꝑ reuꝫ tanꝗ̃ sit ei⁹
cui fit restitutio.s.tanꝗ̃ dño.sed ita est ꝙ hoc casu nō dꝫ posse
transferri dñiuꝫ:si hoc fuit apud reū nec vsucapiendi ꝯditio.ꝓ
bat̃ nā quādo quis rem suā ꝓpriam restituit titio tanꝗ̃ reꝫ titij
nō tanꝗ̃ reꝫ restituentis.⁊ in veritate erat restituētis nō titij:nō
transfert̃ dñiuꝫ.l.iij.§.subtilius.ſ.de cōdi.ob cau.oꝫ eniꝫ ꝙ rē
meā tanꝗ̃ meā tibi dem vt trāsferaꝫ dñiuꝫ in te alias nō.Mo-
do sic si nō transfertur dominiū restituentis reꝫ alteri tanꝗ̃ eēt
res eius cui restituit̃ ergo si ipse restituens nō est dominus non
dꝫ transferri vsucapiendi conditio.qꝛ hec duo a pari ꝓcedunt
.s.ex qua cā transfert̃ dñiuꝫ traditiōe facta a dño ⁊ eadē cā tra-
ditiōe facta a ñ dño transfert̃ vsucapiēdi cōditio.⁊ ecōtra ex ꝗ̃
si traditiōe facta a nō dño trāsfert̃ vsucapiēdi ꝯditio:⁊ ex eadē
cā traditione facta a dño transfert̃ dominiū.l.clauibus allega.
ſ.l.quecunqꝫ in ṗncipio.ſ.de publici.l.iij.§.genera.ſ.eo.er-
go sicut si victori ꝓ quo lata fuit snīa suꝑ ꝓprietate in rei ven-
dicatiōe restituta est ei res ꝗ̃ ad dñiuꝫ spectabat ad restituenteꝫ
nō est trāslatū dominiū.qꝛ restituit restituens tanꝗ̃ eius cui re-
stituit.d.§.subtilius.ergo si cōdemnat⁹ hic nō erat dñs nō dꝫ
in victorē trāsferri vsucapiēdi ꝯditio auctoritate dicte snīe.qꝛ re
stituit̃ tanꝗ̃ ei⁹ cui fit restitutio tanꝗ̃ restituētis.¶ Ad hoc ar.
conat̃ gl.rñdere dicēs ꝙ regula fūdata in.d.l.clauib⁹.nō semꝑ
est vera.fallit enī in aliqbus casibus hic ⁊ fallit in cāu huius.§.
7 ¶ Fallit enī in.l.ij.§.si a pupillo.⁊.§.si a furioso. ꝓ emp.⁊ in
l.si vir.ī.ꝓ dona.qꝛ pupillus nō pōt reꝫ suā alienare in aliū em
ptorē nō interuenientibus solēnitatibus vt auc̃tate tutoris de
creto ⁊c̃.Tñ si quis reꝫ alienā a pupillo emit que nō erat pupil
li.⁊ putat eā esse pupilli.⁊ putat eā esse maiorē:vel si eā a furio-
so emit putās eū nō furiosum .⁊ sunt facte sine solēnitatibus re
qsitis.valent tales emptiōes ad finē vt emptio acqrat cāꝫ vsu
capiēdi ⁊ vsucapiēdi ꝯditiōeꝫ.⁊ tñ si fuisset minoris vel furiosi
8 nō fuisset trāslatū dñium.d.l.si a pupillo.⁊.d.§.si a furioso.iū-
cta.l.bone fidei.iuxta ṗn.ſ.ti.i.¶ Similiter in.d.l.si vir. si ma
ritus donasset reꝫ suaꝫ vxori ꝯstante matrimonio nō vꝫ talis do
natio.tñ si rē alienā donasset ꝯstante mr̃imonio.⁊ vxor putauit
rem esse donantis pōt īcipere vsucapere.d.l.si vir.¶ Hāc pri-
maꝫ rñsionem traditā ad ꝯtrariuꝫ reprehendit Bar.⁊ etiā ce-
teri post eū qm̃ rō q̃re regula ibi in.d.l.clauib⁹.fallit in his ca-
sibus nō militat in casu.§.nostri.nā rō quare ibi ꝓcedit vsuca-
piendi ꝯditio in casu vbi nō potuisset trāsferri dominiū est quia
iura volūt pupillū nō posse alienare res suas sine solennitatib⁹
debitis ne fiat pauperior ⁊ re sua priuet̃.Hec ratio cessat qñ res
aliena vendit̃.eadē est rō in.d.l.si vir.volunt enī iura mārituꝫ
cōstante matrimonio vxori nō posse donare. nec ecōtra ne mu-
tuo amore se spolient ⁊ ne alter fiat pauperior.l.i.ſ.de dōa.iter
vi.⁊ vxo.hec rō cessat quādo donat reꝫ alienā que nō est ipsius
viri. qꝛ tūc non fit pauperior.vnde trāsfert̃ causa vsucapiendi.
nō sic est ecōtra rōne legis ꝓhibentis donationē fieri a marito
vxori ꝯstante matrimonio vel ecōtra.¶ Sed hic vr̃ ꝙ eadē rō
sit tam in trāslatione dominij ꝗ̃ in trāslatōe cause vsucapiendi.
ꝗa sicut quādo trado rem tanꝗ̃ tuā si suam dñs nō trāsfert̃ do
miniū sic qñ nō eram dominus ⁊ trado tanꝗ̃ tuā.nō dꝫ trans-
ferri vsucapiendi conditio.¶ Propter hoc gl.dat aliam solu.
ad cōtrariū vꝫ ꝙ duꝫ dicit̃ nō pōt trāsferri dñium per.§.subti-
lius.ergo nec vsucapiēdi conditio. ¶ Rñdetur ꝙ.§.subtilius
nō habet locū in re que traditur auctoritate rei iudicate.ꝓ exce
ptione rei iudicate.ibi enim solū ex cā extraiudiciali tradebat̃
res tanꝗ̃ esset eius cui tradebat̃.⁊ īpedit translatiōem dñij.sed
vbi traderet̃ auctoritate rei iudicate.seu ꝓ exceptiōe rei iudica.
nō hꝫ locū.§.subtilius.vt hic.⁊.d.l.iij.§.itē queri potest d̃ reo

⁊ facit.ſ.d̃ publicia.l.iij.in.fi. ⁊ ibi no.vbi auc̃tas rei
iudicate operat̃ vt traufferat̃ dominium. lꝫ tradatur
vt eius cui fit restitutio.¶ Subdit tamen glo.ꝙ pōt
intelligi illa.l.si habes i gl.illa ꝓut cōiter habet̃ vult
intelligere in.l.iij.§.fi.ſ.de publicia.si hēs ista:vult
intelligere de lege nostra ꝙ fuit qs conuentus actio
ne ꝑsonali ad quātitatē.⁊ lata sententia cōdemnato
ria oꝫ facere executioneꝫ snīe:fuit facta missio in pos.
alicuius rei.⁊ nō inuenit emptorē qui vellet emere rē
dataꝫ in pignus.iuxta.l.ordo.C.de executi.rei iudi.
vñ talis snīa operat̃ vt habeat publicianā.dato ꝙ il-
le cōtra quē est facta executio nō fuerit dominus nec
quasi dñs tamen habet publicianā victor . ¶ Vidi-
stis solutiones traditas ad.§.si liber.ſ.ea.l.propter
quē.§.omnia predicta adducta sunt.Aliā solutionē
dat glo .in.d.§.si liber homo.ibi in fi.⁊ dicit ꝙ hic
ꝗ reddidit:habuit cāꝫ ab eo cui reddidit vt qꝛ emit
ab eo vel alio titulo acqsiuit:petit̃ rescindi cōtractus
vel restitui.resoluto ꝯtractu reddit̃ res per sententiā
ei a quo tradens habuit causaꝫ:rescisso cōtractu:pōt
vti accessione temporis quo fuit apud cōdemnatum
ad restituēdū ⁊ ille est casus in.§. ṗterea.ſ.ea.l. sed
in casu.d.§.si liber.ille ꝗ reddidit nullā habuit cāꝫ
ab eo cui reddidit.vt ibi vidistis .vnde nō dat̃ acces
sio.¶ Sol.in se vera est:sed multū restringit tex.no-
9 struꝫ ⁊ diuinat ad ipm.¶ Ex predictis ergo videtur
ꝙ oēs solutiones hic date.⁊ per glo.in.d.§.si liber. a¶ Dominiū adde eundem alex. ꝯsili.lxx.xx.ij.lib.
sint reprobate excepta ea ꝙ hic fuit actū rei vendica-
tione.⁊ sic bene stat in tex.restituta.⁊ agens non fuit
dominus.nec condemnatus fuit dominus ⁊ tamen
hec sententia lata operatur ut iste vsucapiat ⁊ pre-
scribat.⁊ utatur actione temporis quo reus possedit
Et qua ratione nos dicimus ꝙ talis sententia decla
ratoria in rei vendicatione quando re⁹ condem-
natus nō fuit dominus.parit vsucapiendi cōditionē
eadē rōne oportet dicere ꝙ si reus est dominus trās-
fertur dominiū in victorem per regulā.d.l.clauibus.
cum si.qꝛ qua rōne transfert̃ vsucapiendi conditio ex
titulo a nō domino habito sic dominium si illa causa
processit a domino.d.l.clauibus.Et istaꝫ opi.in mul
tis locis glo.cōfirmat.vt glo.in.l.iij.§.fi.ſ.de publi
cia.⁊ instit.de offi.iudi.§.fi.¶ Pro hac opi.videt̃
tex.in.§.tūc item queri.allega.in glo.vbi presuppo-
nitur ꝙ res fuit minoris.⁊ tamē si fuit cōdemnatus
ad alteri restituenduꝫ inducit alienationem.ergo do
minij trāslationem.alias nō esset alienatio.¶ Item
probat̃ ſꝫ Bar.hic per.l.statuliberi a ceteris.§.quin
tus.in ver.dñs eius fieret.ſ.de statulib.vbi presup-
ponit̃ reū heredem eē ⁊ dominū.⁊ ibi snīa lata cōtra
reum actorem ⁊ victorē.non verum heredeꝫ facit do
minū.⁊ sic dominiū qd̃ erat in vero herede transfert̃
in heredē pro quo lata erat sententia.lꝫ verus heres
nō fuerit.⁊ sic snīa iniusta erat.¶ Pro opi.predicta
ꝙ trasferatur per snīam dominiū quando reus con-
uentus in actione reali erat dominus.ꝗuis restituat
ut auctoris nō restituit tanꝗ̃ esset ipsius rei ꝯdēnati
vltra.ſ.alle.dicit Bar.hic hoc ꝓbari per.l.si per erro
rem.ī.ti.i.vbi etiā in iudicio ꝯmuni diuidundo si cō
tingit rem alienaꝫ que nō erat socioꝝ adiudicari vni
ex socijs ꝓut sepe fit.ut qꝛ nō recipit cōmodam diui-
sioneꝫ tribuit hic titulus sentētie suꝑ iudicio cōmuni
diuidundo late causaꝫ prescriptiōis ⁊ vsucapionis ta
men alij tenentes cōtrariā partē dicūt ꝙ ibi pro par-
te pro qua adiudicabat̃ ei tanꝗ̃ esset sua:nō trāsfere
batur dñiū ꝑ dictū.§.subtilius sed ꝓ ea parte ꝗ̃ assi-
gnabat̃ sibi tanꝗ̃ esset socij:in ea trāsferebat̃ vsucapi
endi conditio.vnde ad illum tex.potest responderi.
¶ Pro ista parte adduco.l.inter officium.in fi.arg.
a cōtrario.ſ.de rei uendi.ubi dicit si contra aliquem
est lata sententia in rei uendicatione super re que
in veritate erat tua.⁊ est lata non cōtra te sed contra

eum cuius tu eras aduocatus hec sententia non priuat te dominio secus si est lata cõtra te ⁊ priuaris domino. vt ibi ⁊ transffertur in victorez. ¶ Ista opinio etiam quam tenẽt bar. Ange. Imo. ⁊ Roma. hic tenet etiam Cyn. ⁊ Jaco. de raue. ⁊ Bal. in. l. i. C. cõ. vtriusque iudi. tenet etiam Guil. de cu. ⁊ Barto. in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. ⁊ iur. ⁊ ibidem sensit glo. in ver. distincta. ⁊ lz Bar. hic sibi appropriet. d. §. quintus tamen allegatur per Guil. de cuni. in. d. l. ex hoc iure. ¶ Idem tenet car. ⁊ Imol. in. c. proposuit. de conces. preben. ⁊ tenent antiqui vt By. ⁊ Jaco. de are. ⁊ Bal. in. d. l. iij. §. item queri. ff. de re. eo. ¶ Contrariam opi. tenet gl. in. l. exceptio. ad fi. titu. j. de excep. rei iudi. ⁊ sensit in. l. inter officiũ. in glo. fi. ff. allegat l. sequitur Pe. ⁊ Ray. in. d. l. i. C. com. vtriusque iudi. ⁊ Jacob. bu. in. d. l. ex hoc iure. principale fundamen-
10 tum est ratio dicti. §. subtilius. ¶ Item q2 sententia in reali actione. vt rei vendi. est de sui natura declaratoria cuius sit dominium. l. pomponius. §. sed ⁊ his ff. de procuratori. l. ⁊ ex diuerso. ff. de rei vendi. non debet inducere effectũ translatõis dñij de vno in alium. quia hoc nõ est declarare cuius sit dñiũ. ¶ Et q2 disputatiue vtraqz opi. possit sustineri. tamen ne vos inuoluam opinionibus dico tenendaz opi. quã glo. ⁊ que pmo loco allegate fuerũt. ⁊ pbaẽ p. ff. allega. ¶ Ad. §. subtilius. pz rñsio supra dicta ꝙ ibi nõ loqẽ qñ restituit rẽ auctoritate sñie hic sic. ¶ Nõ obstat ꝙ sñia in reali sit declaratoria ⁊c. qñ rñdetur ꝙ ↄrium ondunt iura alleg. p pma opi. videlicet. l. statuliberi cum. l. seq. ¶ Secundo sufficit ferri sententiam declaratoriam in actione psonali vt declaro te debere stichũ l. qd tñ. §. si arbiter. ff. de arbi: ⁊ tamen hec sufficit ⁊ facit te esse obligatũ. ⁊ oriẽ actio ex ↄctu sñie. l. iij. §. idez scribit. ff. de pecul. vñ surgit noua obligatio ↄtu te sñie declaratorie quã cõem ↄclusionẽ limito vltra doc. in qbus cõiter h articulus tradiẽ pmo nõ habere locũ in sñia arbitri. ita Bal. in. l. fi. C. co. de leg. q p hoc allegat tex. in. c. Rainaldus de testa. sed mihi hoc nunꝙ visum est illuz tex. pbare q2 ibi nõ dicitur sñiam declaratoriam latam ab arbitro: ita inducere translationem dominij sicut si esset a iudice lata. imo videẽ idez dicendũ in sñia arbitri sicut in sñia iudicis cũ hodie ex sñia arbitri oriaẽ actio ⁊ pducit effectus quos sñia iudicis. l. cũ antea. C. de arbi. est verũ ꝙ p no. in. d. c. Ray. iunctis ibi notatis p Inno. probatur ꝙ nõ potest per sñiaz arbitri phiberi quis ne alienet. adeo ꝙ nõ obstante illa phibitione si vendat ⁊ tradat transferret dñium. ad hoc allegaẽ per Bar. in
11 l. filiusfami. §. diui. in vlti. col. ff. de lega. i. Scdo modo limita dictã ↄclusionẽ nõ habere locũ in sñia interlocutoria. qñ p illaz nõ induciẽ effectus trãslationis dñij ita bal. in. d. l. i. ad. fi. C. cõ. vtriusque iudi. p. l. a diuo pio. §. si sup. ver. sed sciẽdum. j. de re iudi. vbi dicit tex. facta fuit adiudicatio rei p executione sñie cõparet tertius pnũciaẽ p tertio qui dicit rẽ nõ esse debitoris sed suã. iudex in ista executiõe in qua pcediẽ summarie pnũciat rez nõ eẽ debitoris. dicit ibi tex. ꝙ hec sñia nõ facit piudicium in iudicio proprietatis quominus debitor possit postea comparere ⁊ dicere qd illa res est sua. Ro. hic nõ facit mentionem de dictis verbis Bald. ⁊ dicit ꝙ interlocutoria non est habilis ad transferendũ dñium sed bene vsucapiendi cõditionem allegat. d. l. a diuo pio. §. qd si sup. ver. si sic euenit. ⁊ lz ipse non dicat fuit opi. glo. in. d. l. iij. §. fi. in glo. magna. ff. de publicia. que tamen eam reprobat. ⁊ recte quia ver. si sic euenit. nõ probat vt patet in gl. in ver. si. reintegratis. que ponit duos intellectus. ⁊ fm vnum loqtur ibi quãdo pronunciabat rem esse creditoris. ⁊ sic loquiẽ in diffinitiua. vel fm alium loqtur de interrũpenda prescriptione quo casu nihil fa-
12 cit ad ppositũ. ¶ Tertia est limitatio vt pcedat cõclusio in sñiã cõdẽnatoria lata in fauorẽ actoris secus in sñia absolutoria lata in fauorẽ rei qñ talis sñia nõ facit reũ esse dñm actor agit rei vẽdicatiõe ↄ reũ reus dicit actorẽ nõ dñz. ⁊ se dñz ferẽ in fauorẽ rei vtꝝ reus sit dñs p illã sñiaz in tñ ꝙ si in veritate actor fuisset dñs dñiuz fuisset trãslatũ in reum. Dicit glo. ꝙ nõ. in. l. exceptio. j. de excep. rei iudica. ⁊ bar. ibi dicit hoc verũ qñ fuit lata simpliciter sñia absolutoria. sed fuit lata hoc modo absoluo te reũ q2 declaro te dñm. lz actor fuerit dñs in veritate. tñ hec sñia lata in fauorẽ rei transfert dominiũ in ipm reũ fz Bar. ibi p. l. si qs rez eo. ti. cũ ibi no. ⁊ tenet Ro. hic lz d Bar.
13 mẽtionẽ nõ faciat. ¶ Bar. tñ in hoc fuit sibi cõtrarius q2 in. l. ex hoc iure. circa scdam vel tertiã col. de iusti. ⁊ iur. q2 sepe dixi ꝙ bar. solum ibi scripsit sup. l. oẽs populi ꝙ ex stilo suo appareret ibi ⁊ dicit Imo. in. l. is qui reus. j. de pub. iudi. si Bar. fuit dicit ↄriũ. s. ꝙ sñia absolutoria lata in fauorẽ rei etiã si iudex declarat reũ dominũ nõ transfereẽ dominiũ in reũ est verũ ꝙ dicit ibi reus non petijt se declarari dñm. ⁊ videtur concordare Bal. in. d. l. i. C. cõ. vtriusque iudi. Sed melior puto pmam opini. bar. in. d. l. exceptio. ⁊ sequiẽ eam Imo. in. d. c. pposuit. de cõces. preben. p. d. l. si qs rem. ¶ Itẽ videẽ eadez rõ sicut in casu ↄrio p quo. l. sed ⁊ possessori. ad fi. pncipij. ff. de iureiuran. qñ reus iurat rez esse rei parit exceptionez reo. ⁊ etiã actiõem in factũ ↄ actorẽ. sic hic si lata est sñia absolutoria in fauorez rei per quaz declaratur reum dominum acqriẽ idem affectus sicut qñ
14 est lata sñia p actore declarando eũ dñm. ¶ Quod intelligo vez qñ iudex pnunciauit reum dñm. ⁊ hoc petitũ sit videlicet declarari dñm qm fm cões conclusiones ꝗuis reus non petat declarari se dñm. si tñ se dñm pbauit: põt iudex ferre sñiaz ⁊ declarare eum dominũ put no. p glo. in. l. circa. ff. de probatio. ⁊ Inno. in. c. ex ↄquestione. de resti. spol. lz hosti. ibi aliter dicat sed cõiter teneẽ dictũ Inno. p. d. l. sed si possessori. tangiẽ per Bal. in. l. fi. C. d fideicõ. lib. i. l. vnica. C. vti pos. dixi in. d. l. lz ⁊ si possessori. in pn. de iureiur. ⁊ ibi scripsi. ¶ Unde ↄclusiue teneo opi. Bar. verã in. d. l. exceptio reprobato eo qd dixit in. d.
15 l. ex hoc iure. ¶ Ex predictis dixit Bar. retenta opi. glo. cũ dicit qd opatur actoritas sententie ⁊c. apparet qd dicta sñia opatur istos effectus lata in rei vẽdicatiõe q2 si reus erat dñs transferẽ dominiũ in actorẽ. d. §. quintus. ¶ Itẽ opaẽ ꝙ si reus nõ erat dñs trãsferẽ vsucapiendi ↄditio vt hic fm istã lec. pbatã p
16 supradicta. ¶ Tertio operaẽ ꝙ ꝗuis iste actor nõ habeat cãz a reo tñ vtiẽ accessiõe pos. ipius rei. vt actor egit ↄ reũ: ⁊ dixit se acqsiuisse dominiũ titulo ẽptiõis ab alio. sed nõ pbauit dñiũ lz habuerit titulũ nec pbauit sibi dominiũ trãslatũ fuisse a reo. q2 reus nõ erat domin⁹. tamẽ sñia opaẽ qd tribuiẽ sibi vsucapiendi ↄditio si reus nõ fuit domin⁹. ⁊ hz accessionẽ ad pscriptionẽ p eo tpe quo reus habuit pos. ⁊ tamẽ actor a reo nõ possedit. lz alias si nõ habeo cãm a te restitutio nõ tribuit mihi accessionez ex psona tua. d. §. si liber. ⁊ isti sunt veri effectus. ¶ Irez opaẽ
17 fm quosdã vt h refert Bar. ꝙ etiã si victor habet malaz fidem pos. dicitur iusta quo ad eum vt possit prescribere. ⁊ hoc opaẽ sñia. l. ⁊ generaliter. ff. d noxa. egi ↄ te tanꝙ ↄtra dominũ serui noxaliter fuit mihi seruus adiudicatus p sñiam ⁊ ille nõ fuit dominus qd sciui: appellaẽ tñ iustus titulus ⁊ vsucapiã. ¶ Pari rõne ꝗuis pos. rei fuerit iniusta ⁊ vitiosa. põt tamẽ iũgi cũ mea iusta p. §. nostrũ. iũgendo. §. pcedẽ. itelligẽdo ꝙ ↄtinuatiue loquaẽ. qa ibi nõ iungebaẽ. hic dẽ ꝙ aliud est in sñia. istos duos effectus reprobauit Bar. p. l. q fundũ. §. q bona. j. p empto. vbi malafides ipedit accessionez. ⁊ vitiosa pos. ẽt si interueniat auctoritas sñie ut hic. ¶ Nec ob. d. l. ⁊ generaliter. q2 ibi ẽ speciale in cã noxali ꝙ ẽt si ille ↄ quẽ ferebaẽ sñia in cã noxali fuisset verus dñs: debuisset succũbuere sicut ille succubuit ⁊ tenebaẽ dare seruũ p noxa. vnde ibi opaẽ virtus sñie ⁊ satis videẽ habere bonã fidez cũ sciat vez dominũ ẽt oportuisset dedisse pro noxa. ⁊ ita cõcludit Bar. in. d. l. ⁊ generaliter. ⁊ plenius Bar. ⁊ docto. in. l. si finita. §. si de vectigallibus de dã. infec. ⁊ ibi di-
18 xi satis. ¶ Querit Bar. qd si intento publicianã ↄ te que datur ei qui habet causaz a non domino. ⁊ in veritate tu eras domin⁹ ⁊ obtinui qd nõ debui. l. pe. ff. de publi. vtruz dominiũ quod erat apud te transferatur in me per istam sententiam ⁊ dicit ꝙ glo. nostra sentit ꝙ sic. glo. hoc vult cum dicit ꝙ hic fuit actum publiciana cõtra te reum ⁊ ꝙ hoc casu possum vsucapere ⁊ uti

accessione pro tẽpore quo possedit.modo sic ex qua cã titulus habitus a dño trãsfert dñiũ:ex eadẽ cã si habit⁹ fuit ille titulus a nõ dño trãsfert vsucapiẽdi ꝯditionẽ.l.clauib⁹.mõ sic si gl.dicit ꝙ ille q egit publiciana lata snia in fauorẽ actoris obtineat ⁊ acqrat vsucapiẽdi ꝯditionẽ.vt ꝓbat̃ p tex.nr̃m ẽm ĩtellectuz ꝙ sic fuit actũ publiciana.seq̃t ꝙ si reus habuit ve⁊ dñium dz trãsferri ve⁊ dñiũz in victorẽ. hoc mõ gl. hic vult.alias in mille annis nõ põt extorqueri ex glo.℄Sed an sit verum videamus Bar.dicit putare glo.bene dixisse.tamẽ ꝯtra arg.qui egit publiciana non dicit se dñm immo dicit se non dñm.§.alie.insti.de acti.l.i.ẽ.de publicia.si nõ dicit se dominũ qũo potest transferri in eũ dominiũ per sniam cũ nõ dicat se dominũ.℄Dicit bar. sustineo glo.ꝙ trãsfert̃ dominiũ.⁊ ꝓbat p.l.statuliber a ceteris §.quintus.ẽ.alle.iuncta.l.⁊ non tm̃.ẽ.de pe.here.vbi qs egit petitione hereditatis q nõ fuit heres cõtra ve⁊ heredẽ qui erat dñs:actor non de necessitate dicit se dñm reruz hereditaria⁊ qꝛ cõpetit etiã petitio hereditatis ꝓ re que ad defũctuz rõne pos. vel alio iure ꝑtinebat.d.l.nõ tm̃.in ꝑnci.⁊ tamẽ in.d.§.quint⁹ vult ꝙ quatenus dñium spectabat ad defunctum:⁊ exinde ad ve⁊ heredẽ si fuit snia lata ꝯ veruz heredẽ:⁊ sit iniuste lata operatur virtus snie vt transferat̃ dominiũ hereditaria⁊ rerũ in eũ p quo lata est snia.⁊ tñ in iudicio petitionis hereditatis actor nõ dixit se dñm.℄Nõ ob.dicit bar.cũ dr̃ qui agit publiciana. nõ dicit se dñm qꝛ dicit nõ est ve⁊.qꝛ nõ negat se dñm alias si negaret se dñm:tunc eẽt in malafide.per cõsequẽs nõ daret̃ sibi publiciana.l.sꝫ ⁊ si res al̃s ĩcipit eũ q.§.fi.ẽ.de publi.℄Imo la hic ⁊ Ro.reprehẽdũt Bar.⁊ fuerũt eo⁊ rõnes bal.in.c.pastoralis ꝺ offi.ordi.vbi facit mentionẽ de ꝟbis Bar.hic videnť rõnes multũ vrgentes cõtra Bar.℄Mouent̃ ꝑncipaliter q agit publiciana videt̃ potius dicere se nõ dominũ.nec intendit se declarari dominũ sꝫ dicit se nõ dominũ.d.l.i. pro h gl.in.c. abbate sane.in glo.iij.de re iudi.li.vj.ergo agẽs publiciana nõ intendit se declarari dñm nec petit dominiũ.nec iudex vr̃ velle sibi assignare dominiũ qꝛ snia dz esse ꝯformis libello.vt.l.fund⁹ cõi diui.c.lꝫ hely.de symo.℄Pro h adduco glo.in.l.i.in gl. mag.in ꝟsi.a nõ domino.ẽ.de publicia.q dicit ꝙ agẽs publiciana vbi ꝓbauit se dominũ succumbit in publiciana. vnde nõ dicit se dñm.nec velle esse dñm.alias debuit intẽtare rei vendi. ℄Nec ob.d.l.statuliber a ceteris.§.qntus.qꝛ q agit petitione hr̃ditatis dicit se hr̃dez.⁊ sic dominũ hereditatis.institu.ꝺ heredũ quali.⁊ diffe.§.fin.l.itẽ mella.§.lege autẽ.ẽ.ad.l.aqui.et ꝯsequenter si defunctus erat dominus dicit se etiã dominũ nõ mirũ si in.d.§.quintus.dicit̃ ꝙ snia facit ꝙ transit dominiũ in putatiuũ heredẽ si dominiũ fuit apud defunctũ:⁊ exinde apõ verũ heredez.℄Non ob.ar.dũ dicit:si ille qui agit publiciana dñm se negaret ostenderet se habere malã fidez.qꝛ dico nõ requiritur ꝙ tẽpore quo agit habeat bonã fidẽ agens publiciana sꝫ sufficit ꝙ habeat bonã fidẽ a ꝑncipio tp̃e ꝯctus qñ tradit̃ sibi res.l.sed si res.alias incipit eũ q.§.pe.ẽ.de publiciana.℄Ni si diceres ẽm Bar.ꝙ ꝺ iure canonico nõ sufficit bona fides ab initio qꝺ de iure ciuili secus est.sed req̃rit̃ ꝙ omni tẽpore careat mala fide.c.fi.c.si diligenti de prescriptõ.⁊ in regula possessor.de re iur.li.vj.sicut ius ciuile est correctũ in prescriptiõe.qa
9 a pari procedunt publiciana ⁊ vsucapio seu ꝑscriptio.d.l.eũ q in ꝑn.de pub.qꝺ bar.hic videt̃ sentire.℄Sed vt dicit ipse idẽ Bar.in.l.eũ q.§.ꝑtor.de publicia.⁊ est cõis snia ꝙ iura canonica q quo ad malã fidẽ corrigũt ius ciuile quo ad vsucapionẽ ⁊ ꝑscriptionẽ nõ extẽdat̃ ad publicianã qꝛ vsucapio ⁊ ꝑscriptio tendit ad excludendũ dñz nõ sic in publiciana.d.l.pe.ꝺ publicia.vnde nõ requirit̃ toto tp̃e in publiciana bõa fides.qꝛ nõ est
10 ita odiosa ⁊ rigorosa.⁊ hec fuit etiã rõ tradita per Bal.in.d.c. pastoralis.ꝺ offi.ordi.℄Ex supra dictis ẽt habetis limitatiõez ad.d.l.clauibus.ẽ.de ꝯben.emp.que est ꝙ illa regula ꝓcedet̃ vt bene affirmatiue.vz ex qua cã habuit a dño trãsfert̃ dñium ex eadẽ habita a nõ dño transfert̃ vsucapiendi ꝯditio.sed non negatiue vz ex qua cã habita a dño nõ transfert̃ dominiũ ex eadẽ cã nõ trãsfert̃ vsucapiẽdi ꝯditio habita a nõ dño vt pꝫ in.d. l.ij.§.si a pupillo.⁊ in.§.si a furioso.ẽ.alle.⁊.d.l.si vir.⁊ est gl. in.l.eũ in ꝑn.ẽ.de publi.℄Sꝫ si diceres ibi est diuersa ratio tñ põt cõprobari per.l.de ꝑcio.ẽ.de publicia.iuncta.l. qꝺ vendidi.ẽ.ꝯbẽ.emp.vbi si tradita fuit res a nõ dño nõ soluto ꝑcio

nec habita fide de ꝑcio:dñium nõ trãsfert̃ in venditorẽ.sed sibi acqrit̃ publiciana.l.de ꝑcio.ẽ.ꝺ publi. sed si habitus fuit titulus a ꝟo dño titulus ẽptionis nõ interueniẽte ꝑcio nec habita fide de ꝑcio nõ trãsfert dominiũ.d.l.qꝺ vendidi.ẽ.ꝺ ꝯben.emp.§.vendite isti.ꝺ re.di.nõ semp ergo ꝓcedit.d.regula quã etiã vide limitatã p Ang.in.l.i.C.eo.⁊ alio mõ per Imol.in.l.i.§.hec q seruus.ẽ.eo.⁊ ibi dixi.⁊ p eũdẽ in.d.§.si a pupillo.⁊ p hec reddat̃ expedit⁹ iste notabilis.§.

§ **Sed et legatario.** Legatario datur accessio ex ꝑsona heredis ⁊ ex ꝑsona defuncti.⁊ accessio nõ datur nõ possidenti.⁊ pos.vitiosa nõ accedit iuste pos. nec eꝯ.h.d.vsqꝫ ad.l.se.℄Et ex isto tex.no.ꝙ habẽs titulũ ab vno ꝓut hic est legatarius q hꝫ titulũ a testatore:pos.ꝟo hꝫ ex alio ex cã eiusdẽ tituli põt vsu
2 capere ꝓut videm⁹ hic.℄Hoc aũt simpliciter limitauit Bar.in.l.cũ solus.ĩ.ti.i.in vlt.col.per illũ tex. vz ꝙ illõ qꝺ hic dr̃ ꝓcedat in eo q hꝫ titulũ ve⁊ secus si haberet titulũ putatiuũ ab vno.⁊ pos.ab alio.qꝛ lꝫ habeat pos.occasiõe illius tituli:tñ nõ põt ꝑscribere casus est singularis in.l.cũ solus.alle.⁊ ibi per Bar. in vltima colũ.⁊ no. per Ange.in.l.i.super longi.C. de ꝑscri.long.temp.vbi reputat hoc mirabile.vnde lꝫ sufficit ad vsucapionem vel prescriptionem:quando cõcurrit error iustus.vt sum legatarius ⁊ vidi testamentũ tamẽ ignoraui ꝙ fuerit reuocatuz possedi lõgo tp̃e ꝑscribo ac si verũ titulũ habuissem.d.l.cuz solus.⁊.l.celsus.ĩ.ti.i.l.hominẽ.ĩ.ꝓ suo.l.pe.ad fi. ĩ.ꝓ lega.tñ verũ ẽ ꝙ ille q hꝫ titulũ putatiuũ ab vno habet ẽt pos.ab eodem:secus si ab alio pos.habeat vt ibi habetur.℄Datur tamen a doc.longior ⁊ plenior distinctio.ad hoc remitto me ad scribẽtes in.d.
3 l.cũ solutus ⁊ ad Ang.in.d.l.p longi.℄Scðo not. ꝙ lꝫ legatarius dicat̃ habere titulũ a testatore.⁊ non ab herede.l.a titio.ĩ.de fur.tñ eidẽ legatario dat̃ accessio ex ꝑsona heredis.qꝛ heres censet̃ eadez ꝑsona cũ defuncto in auc.ꝺ iureiur.a mo.ꝑst.in ꝑn.℄Ter
4 cio in ꝟsi.accessiões.No.ꝙ qualitas nõ põt stare sine subiecto.nã nõ dat̃ accessio ei q nullã pos.habet ⁊ sic qualitas pos.auctoris non põt stare ubi non est pos.vt hic.⁊.l.ei⁹ q in ꝓuincia.ẽ.si cer.pe.℄Quarto ex ꝟsi.ꝑterea no.ꝙ in extremis dz esse congruitas ⁊ habilitas.nam hic erãt duo extrema pos.mea ⁊ auctoris quas volo iungere.igit̃ in eis dz dari congruitatez.s.ꝙ vtraqꝫ sit iusta.secus si una est vitiosa altera nõ.qꝛ vitiosa nõ vitiose minime accedere põt vt h.
5 ℄Pro expeditiõe glo.sup ꝟbo añ existentez cõditionẽ.quero an idez sit post pendentẽ ꝯditionẽ idest post existentẽ ꝯditionẽ heres possedit rem legatã.an illius temporis detur accessio legatario.glo.dicit ꝙ sic per istã litteram.qꝛ inter ꝑdicta nõ est dare dr̃iaz.
6 ℄Secũdo gl.q̃rit quare h dixit tex.añ existẽtez ꝯditionẽ. Et dic̃ ꝙ rõ est qꝛ semp ãterioris tẽporis pos. ꝓdest legatario.sed posterioris idest post existentez ꝯditionẽ nõ semper quia põt esse ꝙ heres mala fide possidet vel ẽ in mora qꝛ interpellat⁹ est vt det ⁊ nõ vult dare.sꝫ ante ꝯditionẽ nõ est in mora. qꝛ ñ tenet̃ ꝑstare legatũ ante existentez ꝯditionẽ.⁊ interea p dominiũ est heres.⁊ apud hr̃dez remanere dz.sed post existentẽ ꝯditionem si interpellatus est.in mala fide causata a mora que opat̃ qꝺ nõ dat̃ accessio temporis legatario.alle.l.quesitum.ẽ.ti.℄Imo.⁊ gu.hãc glo.in vlt.parte reprehẽdunt dũ vult ꝙ post existentez cõditionẽ si heres fuit in mala fide ꝺ mora impediat dari accessionez illius temporis legatario mouetur per.l.ij.§.si defũctus.ĩ.pro emp.vbi mala fides superueniens in ꝑsona heredis circa rem quã defunctus cepit vsucapere.non nocet heredi quo ad impediendam vsucapionẽ.sic nõ debet nocere legatario.

¶ Nec ob.l.quesitū hic in glo.allegatā.q2 ibi loquitur quo ad lucrū fructuū.quo casu est ve2 q̄ si heres sciuit rem quā possidebat spectare ad aliū ex cā habita ab eodem defuncto:a quo ipse habuit vt q2 sciuit rem legatarij in eodē testō in quo ipe heres erat.7 sic ab eodem herede.tunc mala fides facit q̄ heres nō lucref fructus ex re perceptos.l3 sit secus vt in glo. quando sciuit rem ptinere ad aliū nō habētē cām ab eo a quo ipsa3 cām habuit allegat.l.q scit.§.fi.ff. de vsu.unde ibi superuenientia male fidei operatur vt non lucretur fructus heres. hic loquimur quo ad vsucapionem.¶ Considerabam glo.hic posse sustineri .q2.§.si defunctus.in.l.ij.ĵ.p emp.nō ob.q2 ibi loquif q̄tum ad vsucapionē per heredē.verū est enī q̄ superueniens scientia heredi nō impedit vsucapionem incohoatā a defuncto qui ē in bona fide. Ratio est quia iure nostro sufficit ab initio vsucapiente3 habere titulum 7 bonam fidem.l.sequitur.§.de illo de vsucapio.l.i.C.co.de vsuca.cum ibi heres censeatur esse vna 7 eadē persona cum defuncto.in auc.de iureiur.a mo.prest.in p̄n.nam sicut mala fides supueniens in psona defuncti nō interrūpit vsucapionem vel prescriptionē.sic si superuenit in persona heredis sui.hic loquimur non quo ad vsucapionenem perficiendam per heredem.sed solum ad personā legatarij qui est singularis successo2.7 vult vti accessione auctoris sui.q2 o3 q̄ pos.cuius accessione vult vti fuerit iusta.vt hic in.§.fi.si ergo non fuit iusta pos.propter malam fidē illius:ideo dicendum est q̄ debet nocere singulari successori per istum.§.fin.¶ Glo.super verbo nec vitiosa.ar.de.l.pomp.§.cum qs.ff.eo.hic dicitur pos.vitiosa non debet accedere alteri pos.nō vitiose ibi videtur cōtrariū dicere littera cum dicit vti debet cum sua causa 7c̄.ergo videf q̄ q̄uis pos.precedens fuerit vitiosa.possit tamen vti ita q̄ eadē modo eodem cum suis vitijs vtatur .Glo.tripliciter respondet.Primo q̄ illud pcedit in prescriptiōe longissimi temporis.xxx.an.in qua nō attenduntf huius modi vitia.vt ibi dixi dum dixi rem furtiua3 7 uiolentam acquiri prescriptione.xxx.anno.l3 quidam ibi cōtra.¶ Et hec prima sol.est in se vera.tamen illi littere nō conuenit.q2 iure ffo2.non fuit cognita prescriptio longissimi temporis.glo.est in.l. qui occidit.ff. ad.l.aql.7 in.l.iulianus.alias incipit non solum .ff. qui.ex cau.ma.Secunda solu.hic in glo. est q̄ non accedit vt psit:vt hic.s3 accedit ut noceat.q2 impedit prescriptionē.vt ibi 7 hec reputatur vera.7 cōiter approbaf vt ibi plenius declaratur in glo. Tertio dicit q̄ aut iste potest redire ad auctorem suum. cuius occasione vti vult accessiōe idest si ab eo euinceretur 7 potest vti accessione auctoris sui.aut non potest habere regressum de euictione contra auctorem. quia est casus.vbi quis tenetur de euictione.7 non potest vti temporis auctoris accessiōe. vt ibi 7 hoc non videtur iure probari. 7 videtur violare iura predicta.
3 cōmuniter approbatur secūda solutio.¶ Extra glo. Barto.hic posuit distinctionem magistralem reassumendo que dicuntur hic in tex.s.an 7 quando locū habeat accessio in persona successoris quo ad personam auctoris 7 distingit:aut qui vult vti accessione non possedit per se vel alium.7 non potest.vt hic.§. fi.v̄si.preterea.¶ Aut possedit per illum vt .ff.ea.l. §.si is qui precario 7 reuocato precario vtitur accessione aucto2is sui.¶ Aut possedit p se.7 tunc aut est iniusta 7 nō dat accessionem. vt hic in fi.nisi quo ad prescriptionem.xxx.anno.quia tunc potest ad prescrip.xxx.anno.de iure ciuili.sed quid de iure canonico dicam infra.¶ Aut poss.est iusta 7 vult vti accessione eius a quo causam nō habuit 7 nō potest.ff.ea. l.§.si liber.¶ Fallit qñ pp̄ter auctoritatem rei iudi. daf mihi pp̄ter sniam mea res tanq̄ tua. quia tunc vtor accessiōe temporis tui.ff.ea.l.§.si iussu.¶ Aut vult vti accessione temporis illius a quo causam haber 7 tūc an pos. medio tempore fuit per alium occupata hoc casu non possum uti accessione.ut.§.quesitu3.ff.ea.l.quia fuit interrupta p̄scriptio. ¶ Fallit si pos.medio tēpore occupata per alium fuit heredis illius a quo causam habui.quia tunc prodest mihi 7 datur mihi accessio.ut hic in.§.sed 7 legatario.q2 legatarius h3 titulum a testatore.accedit tñ ei tempus heredis.¶ Aut posses.fuit cōtinuata.7 tūc dicit aut pos.auctoris fuit vitiosa.7 nō fit accessio vt hic in fi.nisi in prescriptio.xxx.āno.7 hoc ō iure ciuili.¶ De iure autē canonico nunqua3 prescrip.vllo tempore currit ubicū q3 est malafides.c.fi.de prescrip.7 regula possesso2.de reg.iur. in.vj.vbi pos.auctoris nō fuit vitiosa datur accessio:ut fere per totam.l.nostram.

lex.14 s

Si filius.

Possum9 vti accessiōe facti auctoris.h.d. ¶ Glo. hic nihil scribit nec doc.Sequif notabilis.l.re3 que nobis.

lex.15. r

Rem que.

Rei mobilis furto subtracte vel abrepte possessi .perdimus nisi is qui in potestate nostra est eam surripuit.q2 tunc eam non perdimus quousq3 fuerit apud eum ɔstituta.h.dicit. ¶ Ex lege nostra no.rōnē quare seruus fugitiuus nō pōt pos. ipsius sui priuare dñm que est:q2 sicut nō pōt iteruertere pos. aliarū rerū sic nec persone sue.Aliā rationem uide in.l.pōpo. in p̄n.ff.e.q2 nō debet esse in potestate sui ad suum libitū nos priuare pos.cū sit res animata qd secus est in rebus inanimatis q2 nō ad libitū possunt nos pos.priuare.¶ Scdo no. ex tex.q̄
2 seruus nō pōt aliarū rerū dñi sui pos.interuertef.hoc aūt intelligatis verū donec res apud seruū sunt.sed si alteri eas tradat tunc bene priuat dñm pos.uidistis in.l.iij.§.s3 qd si suus.ff.eo. in tex.nō habetis alia.¶ Uenio ad glo.in.v̄.surrepta est.7 q̄ro a quo nobis surrepta est hec res.dicit glo.itellige ab ex̄neo pp id qd stati sequif in lr̄a.q2 secus si a filiofa.uel seruo q2 non
3 puat te pos.donec res apd eū sit.¶ Querit etiā gl.qd in depositario uel ɔmodatario inficiāte re3 depositā uel cōmodatā restituere a nō dñs puef pos.dicit gl.q̄ dū dixi de ex̄neo q̄ puat dñs pos.fallit si inficiet depositarius uel cōmodatarius restitutionē.glo.nihil allegat 7 inepte locuta est.ut statim dicā lecta glo.¶ Qu3 glo.dicit fallit.supra dixit qñ est ab ex̄neo.h casus nō excipif a regula.q2 qñ sola ificiatio depositi uel ɔmodati interuenit.nō fit furtū.vñ nō puaf dñs pos.l.iij.§.si rē apd.ff.eo. ubi tex.si interuenit ɔctatio fit furtū nō puaf pos.ut ibi df.non ergo bona est exceptio glo.hic a regula.qa regula logf qñ res fuit ab ex̄neo subtracta.quo casu pdim9 pos.male postea excēptuat dū dicit fallit si depositarius uel ɔmodatari9 inficiaf 7c̄. q2 exceptio d3 eē a regula.ut.l.in his.7 ibi no.ff.de leg.l.i.7 ibi no.ff.ō re.iur.Qñ qdē p solā inficiationē nō df pdere pos.depositor.ɔmodator.locator.7c̄.refero me ad ea q̄ dixi in .d.l.si rē alle.¶ Pro expeditiōe gl. sup v̄bo arrepta.q̄ro df hic si fuit arrepta a nobis ab ex̄neo pdim9 pos.an cōpetat aliqd possessoriū iterdictū p recupanda pos.rei mobilis nobis erepte uel furto subtracte ad hoc glo.ualde no.dicit q̄ nō . 7 allegat.l.i. §.si fund9.ĵ.ō vi 7 vi ar.meli9 allegasset.l.i.§.illd.de vi 7 vi ar. q2.§.si fundus.dicit q̄ si dñs fuit expulsus vi.nec nō 7 ablatę res in fundo exñtes daf ei vñ vi.in quo uenit restitutio fundi 7 rerū mobiliū q2 pncipaliter petif restitutio fundi daf ēt p reb9 mobilib9 in ɔñtiā sed ex̄ istu3 casu3 si cui est res mobilis vi erepta uel subtracta non datur vnde vi. aut simile interdictum p pos.recupanda ut.d.l.i.§.illd.¶ Uidetis glo.volētē q̄ p recupanda pos.rei mobilis nō def possessoriū.s.iterdictū.d.§. illd.ad recuperādū pos.sed p retinēdo rei mobilis possessiōem bñ daf iterdictum possessoriū qd appellaf utrobi.l.i.ĵ.vtrobi. ¶ Et q̄uis ut dixi sm gl.cōiter approbatā p recuperāda pos. rei mobilis nō sit itroductū aliqd interdictū pos.recupande tñ alia remedia possessoria sunt itroducta p pos.recupanda.ut p3 in.l.7 nō tm̄.in pn.de peti.here.l.fi.§. sed cū in secūdo.C. de fur.in v̄.rē furtiuā.¶ Et p v̄a doctrina Bar.dicit h.si q̄rif an pro pos.rei mobilis recuperāda cōpetat aliqd remedium dicit aut iste habuit ius in re qui perdidit pos.rei mobilis.vt habuit eam in pignus:uel aliquod ius reale in re habuit:et saltem cōpetit conditio incerti dicta.l.7 ideo.§. neratius. Aut non ha

a ¶ Rei mobilis add eundē alex.ɔsi. lx iiij.iij.lib.

buit ius in re. et tunc aut possidebat et h3 actionē triticariam. l. ij. ff. de tritica. aut detinebat. et tunc glo. cōiter ꝯcludunt q̄ cō petat actio in factū vel officiū iudicis ꝑm glo. in. l. manifestissi mi. in. d. ver. rem furtiuā. et in. d. l. nō tantū. in prin. et in. d. l. et
5 ideo. ¶ Non omitto q̄ in alio casu habemus aliud remediū possessorium recuperāde rei mobilis. s. qñ pos. rei mobilis va cabat. et per aliū iniuste occupabat. competit remediū. l. fi. C. vnde vi. debuisti enim putare ad aliū eam pertinere si ad te ñ spectabat. vt ibi ita cōiter ꝯcludunt doc. vt Ja. bu. et bar. i. d. l. fi. C. vnde vi. refferentes roffr. idē tenuisse p. d. l. fi. que loq̄r per verbū rē et rei appellatō latissima est. l. i. ff. si cer. pe. l. rei. ff. de ver. sig. Mouet etiam bar p. d. l. fi. dū facit mentionē de furto. vnde videt̄ q̄ habeat locū in rebus mobilib⁹. q̄r in imo bilib⁹ nō cadit ꝯtractatio q̄ est de substātia furti. l. i. ff. de fur.
6 ¶ Iuxta p̄dicta querit bar. et quotidianissima est. q. ea que di cta sunt supra per que fuit ꝯclusum remedia supiora cōpetere ꝯtra eū ad quē peruenit pos. rei mobilis ꝓcedunt qñ cū vitio puenit ad possessorē pone modo q̄ sine vitio aliquo puenerit res ad possessorē. puta cū titulo et bona fide an hēat locū aliqō remediū possessoriū. et refert ipse glo. in. l. ciuile. C. d fur. vide ri tenere q̄ sic per. l. si coloni. C. de ag. et censi. li. xi. tñ dicit ipe illā. l. si bene īspiciat̄ nō videri facere ad ꝓpositū. q̄r loquit̄ qñ illa res fuit affecta vitio reali. s. fuge. ¶ Scitis q̄ quēadmodū seruus fugitiu⁹ d̄r facere furtum suiipsi⁹. l. i. C. de ser. fug. et sic seruus est effect⁹ res furtiua sic coloni ascripticij q ascripti sunt glebe seu fundo: de quo in. d. l. si coloni per fugā dicunt̄ face re furtū suiipsius. l. cū satis. eo. ti. et no. gl. in. l. dñi. et in. l. quē admodū. e. ti. qui erāt ascripti glebe. sic erāt vitio reali rēs affe cte ergo trāsit vitiū ad quēcūq3 possessorē3 ēt bone fidei. ergo
7 dat̄ possessoriū remediū: vt supra ꝯclusū est. ¶ Sed qd si res nō erat affecta vitio. vtrū tunc detur aliqō remediū ꝯtra illum ad quē puenit res iusto titulo et bona fide. hic est passus dubi tabilis. in quo refert hic bar. et Inno. post gl. in. c. sepe. d rest. spo. vr̄ tenere q̄ sic et male ꝑm eū dū dicit q̄ remediū. c. reinte grāda. iij. q. i. q̄ est possessoriū recuperāde. et ꝯceditur a pos. d iectis aut alio modo spoliatis pos. etiam quocūq3 ꝑm inno. ta le remedium possessoriū recuperande ꝯpetere pōt ꝯtra illū ad quē pos. vitiosa puenisset. ¶ Sed Barto. dicit se putare i alio male dixisse Inn. q̄r est cōtra. l. siue aūt. ff. i. voluit allegare. ff. si duob⁹. ff. de publicia. ibidē vult q̄ si duo habuerūt titulum emptiōis a diuersis venditoribus nō dñis. et sic hēnt titulu3 et bonam fidē p̄ferēt ille q in pos. de p̄nti reperit̄. non pōt ergo alius qui h3 titulū ab alio non dño cū bona fide agere contra istum habentē similem titulum a non dño et bona fide et q pos sidet. Ratio ibi notat̄ q̄r in pari cā potior d3 esse ꝯditio possi
8 dentis. sed hic est par cā. q̄r vterq3 rē habuit a non dño titulo et bona fide. d3 ergo preferri ꝯditio eius q possidet. ¶ Et sub dit bar. q̄ si qs vult saluare Inn. i. d. c. sepe. pōt dicere q̄ ꝓce dat qñ iste reus possidens ad quē vltimo puenit res cū titulo et bona fide si habuit cā3 a possessore vitioso vt fure vel violēto inuasore: q̄r tūc sicut vitiū auctoris vl' mala fides nocet hodie simplici successori in prescriptōe auc. male fidei. C. d p̄scri. lon. temp. ita et noceat publiciana. vt. d. ff. si duobus. ꝯpetit enim publiciana ei qui h3 titulū et bonā fide3 a nō dño. et si illā vult intētare ꝯ habentē titulū. et bona fide possidentē. nō pōt obti nere. nisi re⁹ possidēs habuiss3 titulū ab auctore male fidei. q̄r tunc bene h3 actor publicianā qui hab3 titulū et bonā fide3 ab auctore nō vitioso et qñ nō videat̄ eē par cā vtriusq3. s3 tūc me lior d3 eē ꝯditio agentis q habuit a nō vitioso auctore titulū et bonā fidē. ita residet bar. hic. ¶ Facit ꝓ eo rō. l. eū qui. alias est. l. sed si res. ff. eum qui. ff. de publicia. i. vbi a pari ꝓcedunt dari publicianā et vsucapionem ꝓcedere. sicut ergo in auten. male fidei. ff. allega. mala fides auctoris nocet singulari suc cessori quo ad vsucapionem sic in publiciana. ¶ Ang. hic di cit q̄ Inno. in. d. c. sepe. nō dicit illud ad qō allegat̄ h̄ p bar. S3 q̄ Inno. in. c. cū ad sedē. de res. spo. vr̄ poti⁹ ꝯtrium tenere eius quod Bar. hic refert Inno. dicere et refert verba inno. tñ Ang. hic videt̄ residere q̄ vera sit opi. bar. cū qua etiā videt̄ transire Imo. hic q subdit q̄ l3 Ang. dicat q̄ Bar. in hoc ma le imo. refert tamē sibi vr̄ q̄ ēt Inno. in. d. c. sepe. ponat id qō ponit Bar. h̄ fuisse dictū ab initio et dicit ve⁊. q̄r ibi ponit illō

quod refert Bar. et q̄ refert Ang. et sic ambo dicta ponit ibi. ¶ Cum hac opi. quā t3 h̄ Bar. trāsit ipse met bar. i. l. fi. ff. sed cū in scdo. et bal. i. l. ij. C. d fur. et Ang. in. l. siue aūt. ff. si duob⁹. de publicia. superius allega. idem tenet Andr. de barulo quem refert ibi Bar. et Jo. de pla. in. l. si coloni. C. de ag. et censi. li. xi. nam ibi And. de barulo tenet q̄ cōtra bone fidei possessorem habentem titulu3 nullo modo possit da ri dictū remedium possessoriu3 qñ res nō est vitiosa. q̄r in pari causa potior d3 esse cōditio possidentis. et ibi Jo. de pla. refert verba Bar. hic et transit cu3 eo simpliciter. ¶ Cum Bar. etiam transit Imol. in. d. c. sepe. et refert verba que Bar. hic ponit et Pau. de ca. in. l. et ideo. ff. fi. ff. de condi. fur. et Ang. in consi. ciij. incipiente. In christi nomine dictus libellus. et i consilio. cliij. incipiente. In xp̄i nomine in. q. predi cta. ¶ Sed si Bar. fuit in. d. l. si coloni. tenet cōtra rium. nam ibi refert opi. And. de baru. et postea di cit q̄ immo videtur q̄ contra bone fidei possessore3 potest dari remedium ad recuperandum pos. q̄tū cunq3 non sit res vitiosa. q̄r potest dari remediu3. l. si me et ticium. ff. si cer. pe. nam si pos. mea ad te per uenit equum est vt mihi restituatur. ¶ Uel dicit pos se dari triticariā actionem per. l. ij. ff. de tritica. et cu3 hoc trāsit etiā Romanus hic. ¶ Sed non puto hoc bene dictum: quia remedium. d. l. si me et ticium non habet locum contra eum ad que3 res peruenit titu lo oneroso per. l. si filius. in fi. et. l. si cum ꝑuum cu3 glo. eo. ti. et firmat Barto. et communiter omnes in d. l. si me et ticiū: ¶ Preterea vbicūq3 parem habe ret titulum reus conuentus et actor videretur dicen dum esse repellendum actorem: q̄r in pari causa poti or debet esse conditio possidentis. d. ff. si duobus. Si ergo non agis ad dominium sed solum ratione possessionis et in posses. te fundas si ostenderes istru mentum tituli et ego titulum nisi tu probes domini um: non tñ habet dubiu3: q̄r in pari causa potior de bet esse conditio possidentis non probato cōtra eu3 dominio vero et directo: quia nō agitur rei vēdicatio ne sed possessorio. ¶ Et propter hāc vltimam ratio nem uidetur dicendum etiam non habere locū triti cariam actionem. nec ob. l. ij. ff. de tritica. quia loqui tur in violento deiectore de posses. et sic res erat vitio sa et cum vicio peruenit ad eum ꝯtra quem agebatur hic sine vicio sed cum ti. et bona fide peruenisse pre supponitur rē ad possidentē conuentū. Anto. et ab. in. c. sepe. de resti. spo. in hoc articulo. do. ab. in. c. si diligenti. de prescrip. tenuerunt ꝯ Bar. uolentes q̄ immo qñ res peruenit sine vicio ad possidentem cō uentum nihilominus possit dari ꝯ eum possessorium recuperande intentandū p illu3 q fuit antiquior pos sessor eo q̄r opat̄ ātiqtas pos. vt i h̄ p̄ferri dēat ātiq or possessor in isto possessorio p id qō habet̄ i. c. licet causam. de probatio. ¶ Et propterea rñdet ad. d. l. siue aūt. ff. si duobus. q̄ ibi non interueniebat nec fuit antiquior possessio illa agentis. ¶ Hec respon sio Ant. in. d. c. sepe nō videt̄ mihi tuta. d. ff. si duo bus. qō sic ostēdo si itelligim⁹ q̄ in casu. d. ff. si duo bus. actor nō habuisset antiquiorem pos. videt̄ non fuisse dubitandu3 q̄ nullo modo potuisset actor ob tinere in publiciana ꝯ reum: ēt si reus non habuisset parem titulu3 qō probatur sic. ad hoc ut publiciana cōpetat: reqrit̄ nedū q̄ actor habuerit titulū a non dño et bōa fide: s3 et reqrit̄ q̄ habuerit pos. vacuā. s. q̄ abñs nō hēat ciuilē pos. et sic reqrit̄ q̄ pos. trada tur vacua huic agēti tūc publiciana. ita est cōis ꝯclu sio cy. Bar. et alio⁊ in. l. cū res. C. de ꝓba. et bar. i. l. celsus. ff. de usuca. ga dicūt ꝓcedi ar. de usucapione ad publicianā. d. l. eū q. i pn. de publiciana. s3 qs ñ pōt incipere usucapere nisi sit pos. vacua. vñ si alius possid3 istā rē cū aīo vsq3 ad decēniū retiet pos. iteri3

a ¶ Bona. in h articulo et i materia hui⁹ l. vide eundem alex. consil. cc. ij. li. incipiente vi so et discusso. et consi. xlv. iij. li. incipie. xpi redemptoris rc. visa narratione et consil. cxvij. incipiente in ca. et litte vitete. ij. li. et consil. lj. incipiente redemptoris inuocato suffragio. et consili. vj. iij. li. incipiente dni redemptoris et ibi an det remediu canonis reintegranda p reb⁹ pphanis. et vide et ad p dicta ancb. consi lio. cccxi. vnum tn no. sm. d. d ro. decis. suis in antiquorib⁹ de rest. spo. q puisione dicti canonis no veniut fruct⁹ q p cipi potuerut nisi rone violetie.

ego no possum vsucapere: qr no est vacua no incipio vsucapere anq sit lapsu tps decennij: vt no. gl. illa no. in. l. i. C. de ser. fugi. dixi in. l. iij. §. ex contrario. ff. eo. titu. ¶ Unde sicut requirit vacua pos. ad vsucapione sic ad publiciana hec est cois conclusio doc. ¶ Unde oz dici q in. d. §. si duobus. ille qui egit publiciana contra reum couentu habuerit antiquiore pos. qr si prius res fuisset apud reu conuentu qnuis postea fuerit tradita acquirenti scdo qui nuc egit publiciana no potuit sibi copetere publiciana et si pare titulu habuisset: cuius contrarium tn est de mete littere ibi dum tex. in distincte loqtur. ¶ Do. Abb. in palle. locis conatur rndere et ad. d. §. si duobus. vz q si ibi liquebat de qsi dnio vtriusq: io potior est conditio possidetis in illo iudicio petitorio. sed nos loqmur hic qn qs simpliciter se fundat ex pos. qua dixit se habuisse et sine iusta ca ab ea recessisse: qr est uex tuc q oz obtinere in possessorio si petit se restitui: qr spoliatus e an oia restituendus. d. l. si quis a se fundum. C. ad. l. iul. de vti. cu vulgaribus. hec vr ee melior rnsio q rnsio anto. ff. relata. Ad. c. lz cam. p qua se fundat Anto. potestis rndere q ibi reus conuentus solu se fundat in pos. vn oz succubere qr pos. agentis erat antiquor: sz hic loqmur qn reus conuentus se fundat in titulo et in pos. et tuc loquit. d. §. si duobus. vn rnsio anto. no videtur bona⁹: sed melior est illa Abb. tenedo illud qd tenui in. d. §. nihil coe. in. i. vel. ij. lec. du tenui q nedu in possessorio recuperade intentato contra illum q p vim pos. adeptus est veru in quolibet pos. recuperade intentato cotra illum ad que puenit pos. etiam citra violentiam no oz admitti exceptio dnij sed ante oia est restituendus agens possessorio secutus opi. glo. in. l. si de eo §. fi. ff. eo. et Inno. et Jo. and. in. c. post electione. de conces. prebe. et allegaui bar. in. d. l. si coloni. de agri. et ceti. ¶ Uidet ergo q decisio huius. q. ad hoc pedeat: qr et si pos. recuperade intentatur contra possidente sine vicio: sed cu titulo et bona fide hz priuilegiu q an oia est restituendus. et sic sequitur q no est in consideratione an reus possideat sine vicio vel no: sed solu oz considerari an actor ceciderit a pos. sine iusta ca: et restituit ex remedio. c. reintegranda. iij. q. i. ¶ Ad hoc seruiut notabilia vba tradita per bar. in. l. edicto. in. xv. col. in v. ij. rc. C. de edic. diui adri. tol. ¶ Pro hac parte in iudicijs sepenumero iudicari vidi: et ita obtinui q non admittat exceptio dnij. Nec ob. paritas titu. in possessorio recuperade magna est tn auctoritas Bar. et alior sequatiu. ff. relator pp quoru auctoritatem res satis dubia esset.

9 ¶ Diligenter notetis vba bar. hic et in. d. §. sed cuz in scdo. qr sonare videt: vz q auc. malefidei corrigit nedu quo ad pscriptione: sed et quo ad publiciana et vr velle q si qs acqsiuit re iusto titulo et bona fide a no dno q mala fide possidet q talis emptor no hz publiciana. ¶ Cotrarium magis coiter tenet et ipsemet Bar. Bal. Ang. et antiq contrarium tenet in. l. cuz q als incipit sed si res. §. pretor. ff. de pub. ubi si qs acqsiuit rem iusto titulo et bona fide a no dno. mala fides auctoris no nocet successori bona fide acqrenti quominus sibi copetat publiciana: et iste tex. in publiciana no videt aliquo mo correctus: licz auc. malefidei. quo ad aliquos casus corrigat in prescriptoe no tn quo ad omnes. vidistis in. l. pomponius. §. cu qs ff. eo. ergo non oz extendi ad publiciana. l. precipimus. C. de appel. ¶ Cogitabam defendi posse bar. aliquo modo a cotrarietate: quia si bene verba eius considerentur hic vr loqui quado a fure habuisset titulu et bona fide iste qui couenieba possessorio: puta recuperade: quo casu nedum habuit venditor mala fide: sz et res erat affecta vicio reali vt violeta vel furtiua: sz si acqrit titulo et bona fide an purgatu viciu non copetit publiciana. d. l. siue aut. §. hec actio. ff. de publi. qr pro re furtiua vel simili affecta vicio reali no dat publiciana. et in hoc procedit dictu bar. et sic melius allegasset d. §. hec actio. qua auc. malefidei. q loqt qn res no erat viciosa: sed solu auctor fuit in mala fide et no habeat locu q dicitur in. d. §. si duobus. qr non est in pari causa: considerato q ipse habuit rem furtiuam. Et q in publiciana auc. malefidei non corrigat dicta iura. ff. alle. habetis glo. in. c. abbate sane. de re iudicata. lib. vj. in v. domini. Bar. Bal. et Ang. in. d. §. pretor. Bal. in. l. ancille. C. de fur. et l. i. C. si plu. vna sen. et i. l. nihil. C. p here. et Saly. in. d. auc. malefidei. cu concor. ff. allega. in dictis locis vbi hoc conatur pluribus rationibus coprobare: et ad contraria rndet Bar. in. d. §. sed cu in scdo. et tenet idez q h et ibi latius videt ostedere q auc. malefidei corrigat in publiciana. ¶ Et qr dictu est post Barto. de veritate remedij. d. c. reintegrada. iij. q. i. Potest dubitari an copetat no soluz p pos. 10
rex ecclesiax recuperada: ut vba ibi sonare vident: sed an et procedat in rebus pphanis: sum contentus remisionibus h. ro. h tractat. remitto ad glo. et doct. in. d. c. cu ad sede. per Bar. in. l. coloni. de agri. et censi. preallega. et Ro. hic. et per Ang. in d. consilio. clxiij. incipiente. In xpi noie in. q. pdicta. ubi tenet q sic. ¶ In practica seruat et sepe vidi q habet locu p pos. recuperanda rex pphanax qnuis fortasse in puncto iuris verior videatur opi. contraria quam tenet pau. de ca. in. l. et ideo. §. nerati us. ff. de condi. fur. cu ibi loquatur in rebus et personis ecclesiasticis qbus maiora puilegia debentur q laycis. c. i. de cleri. coniuga. li. vj. c. si qs presbyterox. de re. eccle. no alie. ¶ Ultra p dicta Bar. hic dicit q valde difficilis est pbatio dominij sm 11
glo. et doc. in. l. cu res. C. de pba. est utile uidere quo remedio qs potest pbare dominiu: qr qnqz possessoria remedia no coptunt vt vidistis et dicit q consueuit dare practicam: qr si quis agit rei vendi. ad libruz afferens se dnm oz ad probandu suaz intentionem facere vnam positionem: et dicere q semel possedit illum et q anteq inciperet possidere: ille liber erat in nullius bonis. quo pbato fundata est intetio sua si aduersarius cofitetur q p apprehensione acquisiuit dominiu. l. i. i pn. et ibi vidistis. ff. eo. l. iij. §. ti. i. ¶ Sed ipse dicit difficultas stat i pbado q in nullius bonis fuit. hic pendet leges et prophete si aduersarius negat. vn dicit aduertendu q potest dari remedium h modo. quedam sunt res ex quarum qualitate deprehenditur illas no fuisse in bonis alicu⁹ vt in gemis et lapillis inuentis in littore maris que ex qualitate rei et locis constat no fuisse in alicuius dnio: ut. d. l. iij. et. d. l. i. in pn. ff. eo. ut insula in mari nata in nullius bonis est et fit occupantis. l. adeo. §. insulas. ff. ti. i. ¶ Quedam sunt res ex qruz qualitate potius apparet contrarium ut in domo edificata: et alia specie fabricata: quia intelliguntur esse illius qui fabricauit speciem. l. adeo. §. cum quis. ff. ti. i. io in istis difficilius est probare quod in nullius bonis fuerunt te pore quo apprehendit. vnde tunc erit seruanda cautela de q statim dicam referendo uerba eius. Quia si predia sunt tributaria per solam negligentiam biennij adhibitam per dominu et possessorem in cultura agri perdit ius suum et dominium acquiritur occupanti. l. qui agros. C. de om. ag. deser. lib. xj. ubi tex. notandus quod dicit esse notandu pro perusinis quorum omnia predia sunt tributaria: et de iure communi omnia predia in prouincijs extra italia sunt tributaria. l. omnes. ubi plene. C. si. cen. uel reli. ¶ Ubi uero non sunt tributaria tuc in p 12
dijs et habentibus speciem formatam dicit dari cautelam ut fiat proclama. q si quis est qui uelit dicere se dominum talis rei et probare q habuit dominium anteq ticius apprehenderet debeat comparere. als non auditur tunc subsecuta negligentia coparetis satis vr approbasse dominiu p dictu pclama. alle. in ar. l. si eo tpe. C. remissio. pigno. ubi creditor habuit re in pignus: et uoles illa uedere fecit pclama. si qs beat rem ipsas hypothecata copareat infra certu tps nemine coparete si qui creditores erat itelligunt remisisse ius pignoris. ¶ Sile dicit esse i. l. locox. C. de om. ag. deser. li. xj. vbi uocati possessores fudorum vt ueniat et colat agros abntes si negligat p semestre cadut a iure suo. Singularis eet hmoi pratica ad pbandu uerum et directu dnium si va eet. sz Imo. hic et Ro. ipugnat hac doctrina du loqtur de pclamate mouent: qr pbationes debet necessario concludere: ut in. l. natalis. C. de pba. c. in psentia. de pba.

sed stare pōt q̄ res sit in dñio alicuius. ⁊ tñ nō cōparet q̄ dicit se habere dñium in tali re. ¶ Preterea dicit ro. esse pōt q̄ res erat alicuius pupilli vel absētis q̄ non ligant̄ huiusmodi decretis seu pclamatibus. alle. l. si. ff. de decre. ab ordi. fa. c. cū in tua q̄ matri. accu. pos. bñ pbat̄ in. d. l. si eo tpe. in ff. pñtis. ¶ Ad alle. per bar. s. rñdet Imol. ⁊ dicit q̄ in. d. l. si eo tpe. fuit a lege īterdictū ne creditor volēs pignus sibi obligatum vendere cogeretur stare in suspenso ⁊ difficilius inueniret emptorē. vnde casus ille est diuersus. Ad. l. locorū rñdet q̄ spāle est in prediis tributariis ne remaneāt inculta ex quibus culturis debent̄ tributa sicut ⁊ spāle est q̄ si nō colit infra bienniū cadit a iure suo: vt Bar. hic fatet̄. Rapha. cu. dicit q̄ illud qd̄ dicit in pclamate nō videt̄ bñ pcedere: q2 vox preconis paucis innotescit. auc. q semel. C. q̄uo ⁊ q̄ñ iu. tñ dicit q̄ saluari pōt opi. bar. qñ
17 poneret̄ in locis publicis scriptura vbi cōtineret̄ id qd̄ bar. dicit nō dico pclamata. Cōprobat q2 vbi est difficilis pbatio lex nō est ɔtēta leuioribꝰ pbationibus q̄ haberi pñt ēt si sint leuiores pbationes q̄ pbationes que al's regrerent̄ vbi pbationes haberi possunt. l. non oēs. §. a barbaris. de re mili. l. si vicinis. C. de nup. vnde dicit videmus q̄ bar. i. l. in illa stipulatione si calendis. ad fi. ff. de v. ob. voluit q̄ negatiua possit pbari p discussionē. l. cū quedā. la. ij. in fi. cū. l. seq. s. de le. ij. l. si ita stipulatus ver. qd̄ si ab initio. ff. de ver. ob. ergo negatiua q̄ aliquis nunq̄ possedit rē nec vnq̄ fuit in bonis alicuius ꝺ2 posse pbari p discussionē factā p hmōi edicta. q̄ probationes dñij sunt difficiles nota. spe. in ti. de loca. §. nūc aliqua. ver. lvi. ⁊ spe. in ti. de actore peti. §. sequit̄. v. si aūt leuis. ¶ Addatis q̄ bar. i l. res alienā circa. iiij. col. s. de pig. ac. vr̄ adherere huic doctrīe quā ipse ponit hic. ¶ Pro ea videret̄ vltra doc. adduci posse tex. in. l. si vacātia. C. d̄ bo. vacā. li. x. ⁊ qd̄ ibi no. ang. circa. v. col. in repetitione vbi pbari vr̄ q̄ per illa pclamata nemīe postea cōparente pbari pōt esse bona vacātia. ⁊ tanq̄ vacantia
14 delata fisco. ⁊ sic ad neminē ptinere. ¶ Sed ꝯ bar. tenet Saly. in. l. cū res. ad fi. C. si res ali. pig. da. sit. vbi dicit q̄ contra Bar. hic facit q2 in istis rebꝰ specificatis presumit̄ durare dñs ille qui semel fuit dñs. nam si quis fuit dñs semel libri p̄sumit̄ durare dñs. alle. l. fi. C. vñ vi debuisti. n. scire rē ad aliū ptinere cū sciuisti eam nō esse tuā. l. id qd̄ nostrū. ff. de reg. iur. q̄uis ignoret̄ quis sit possessor. q2 q̄uis pos. vacet nō tñ dñiū vacat. ¶ Addo q̄ Bal. in rubrica extra de prescripti. in. iij. col. dicit q̄ in rebus que nunq̄ apparēt fuisse culte posset pcedere illud
15 qd̄ bar. hic dicit. in aliis dicit esse secus p. d. l. fi. C. vnde vi. vñ in effectu vult bal. ibi id qd̄ sal. in. d. l. cū res. ¶ Itē Bal. met in. c. cū cām de pba. vr̄ adherere doctrīe bar. hic. ⁊ dicit q̄ illa que sunt in nullius bonis efficiunt̄ occupantis ⁊ q̄ paria sunt rē esse in nullius bonis ⁊ eē in alicuiꝰ bonis ⁊ nō apparere esse in alicuius bonis. alle. in ar. l. in lege ⁊. l. rutilia polla. s. de cōtrahen. emp. ⁊ iō dicit hoc notandū esse valde p finibus ciuitatū vt presumāt̄ esse ciuitatis illius q primo occupauit. ¶ Et si dubitat̄ de territorio qui pbauit se primo illud occupasse p̄sumitur dñs q̄ no. ¶ Cum doctrina bar. videt̄ trāsire pau. d̄ ca. in cōsilio suo. lxxxiij. incipiente. In xp̄i noīe visis allegatōnibus vbi simpl'r alle. istā quotam. ¶ Addatis q̄ Bar. in. l. si duo ad fi. pncipij. ff. vti pos. vr̄ dicere q̄ etiā absq3 dicto pclamate si nō apparet de pos. antiquiori presumat̄ rē istam esse i nullius bonis. Et vbi duo equaliter pbauerūt de pos. quo ad ips̄ ⁊ testes. ambo debēt habere dñium q2 illud hñt ex iuregētium. Et q2 nō appet quis ante illud habuerit presumuntur ambo esse dñi. s3 hic ꝯrium vult. s. q2 imo presumat̄ esse i nulliꝰ bonis nisi fiant hmōi pclamata. ¶ Puto verā[a] opi. q̄ res pre
16 sumat̄ esse in nullius bonis nisi ex qualitate rei ꝯriu3 appareat d. l. fi. C. vnde vi. ⁊ clare voluit Bar. in. l. i. in pn. s. de rer. di. per. d. l. fi. ¶ Et pp hoc dicit bal. in. d. l. i. de re. diui. q̄ si qs inuenit pecuniā in nemore vel similē rem non pōt cū ꝯscientia bona nec de iure sibi retinere: s3 debet eā epo p̄ntare q si nō inuenit ad quem ptinet eā ꝺ2 in paupes errogare: ⁊ fuit no. hos. ⁊ Jo. an. in. c. cū tu. ex̄ de usu. l3 ipse nō alleget. ¶ Nō putarē substineri posse opi. bar. qñ mitteret̄ nuncij ad exgrendū ad loca ubi res est: puta fundū: ⁊ ad uicinos ut inqrant an añ tēpus quo talis cepit possidere aliꝰ vnq̄ fuerit dñs rei: ⁊ p relationē nūciorū referentiū se inuenisse nullū antea fuisse dominū

pcedat dictū Bar. p no. p Barto. in. d. l. in illa. vbi dicit q̄ exploratores mittunt̄. ¶ Vñ resideo q̄ opi. bar. hic nō pcedat nisi seruata forma p exploratores de q̄ per eū in. d. l. in illa. Nō ob. l. si uacātia. s. allegata. q2 potestis dicere q̄ ibi nō dr̄ q̄ p illa proclamata ⁊ negligentiā ꝯparētiū pbet̄ bōa tanq̄ vacātia ad fiscū ptinere: imo tex. ibi ꝯriū vr̄ dicere. ⁊ ibi glo. s. q̄ aliter ꝯstet ut p declarationē iudicis uel aliter. ⁊ tex. ibi dicit monumēta. vñ ibi aliō iteruenit. ¶ Non ob. q̄ dicit notabil'r bar. in. l. nā ⁊ si fur. s. si cer. pe. ubi no. ⁊ apte vr̄ dicere q̄ habeo fundatā intentōe3 meā qñ rē habeo ⁊ aliquo tpe eā possedi: ⁊ nō apparet q̄ aliqs antea possedit q̄ res añ me fuerit in nullius bonis ⁊ ad me ptinere dicat̄ hoc videt̄ ꝯdicere
17 ēt q̄ h̄ dicit ubi uoluit eē necessaria pclamata. ¶ Dico q̄ in casu suo pōt sustineri q̄ ibi dicit. na3 dicit ibi mutuaui. c. uis opponere exceptionē dñij potes dūmō pbes q̄ ego nō erā dñs. nā al's nō est mutuu3. l. ij. §. appellata. s. si cer. pe. s3 hēo iuris p̄sumptione3 p me: q2 nisi appareat ea fuisse pus alterius: ergo ē mea: q2 que in nullius bonis sunt efficiunt̄ occupantiū. d. l. i. s. ti. i. q2 ibi loqt̄ in eo qui habuit cām ⁊ titulum a me de cuius tituli substātia ⁊ essentia erat q̄ trāsferet̄ dñiū. vñ si semel accepisti a me mutuū satis uideris fateri q̄ fui dñs tpe quo tibi dedi mutuu3. l. nō vñ. C. si cer. pe. c. cū uenerabilis. de excep. ubi melius probat̄: ⁊ hāc puto meliorē rōne3 ad substinendum id qd̄ Bar. ibi dicit q̄ sit sua rō quā ip̄e reddit s. q̄ eo ipso q̄ non pbat̄ in alicuiꝰ bonis rē aliq̄ fuisse p̄sumit̄ in dñio occupātis: q2 pecunia p̄sumit̄ p̄sens fuisse in alicuius dñio: sed iō q2 tu a me habes oportet te pbare dominiū si uis reuocare tacitā ꝯfessionē resultantē ex tua receptione mutui a me. ¶ Predicta notetis ⁊ notabilia sunt: quia non reperietis ita declarata supradicta uerba Bar. q̄ sibi ꝯriꝰ in tribus locis ut supra dixi. ¶ De aliis mōis pbādi dñiu3 uide p doc. ⁊ glo. in. l. cū res. C. de pba. per bar. in. l. qdā in suo. post glo. ibi v. admoneri. s. de ꝯdi. insti. p specu. in. d. v. lvj. ⁊. d. v. si aūt uelis. p bar. ⁊ ang. in. l. cū sup. C. de rei ven ⁊ p bar. in. l. iudicio
18 eo. ti. ⁊ in. l. ob meritorū. C. ne vx. p ma. ¶ Et p ange. in. d. l. qdā in suo. ubi tāgit̄ an sola fama sufficiat ad pbandum dominiū in antiqs: ⁊ tenet q̄ sic: et nullo casu saluat̄ glo. singularis reputata in. l. anti q natura. §. q me absēte. s. de nego. ge. dū vult per famā pbari dominiū. uerū est in antiqs nō in recētibus: ⁊ ita putat eam singularē Ange. in. l. ticius. s. qui. mo. pig. uel hypo. sol. ⁊ no. Inno. in. c. veniēs. ⁊ in. c. qd p nouale. de v. sig. ⁊ archi. xvj. q. iij. in. c. inter. ⁊ bal. in auc. quas actiones. in ulti. colū. C. de sacrosan. ⁊ in. l. conuenticulā. C. de epis. ⁊ cle. in pe. col. ⁊ in. l. bonefidei. in ulti. col. C. de reb. credi. ⁊ in l. exemplo. C. de pba. ⁊ in. l. nō ignorat. in. vj. col. C. qui accu. non pos. ⁊ notant doc. maxime Anto. in. c. ueniens. el. primo. de testi. ⁊ notant cōiter omnes in d. c. cum cām. de pba. ubi etiam dantur alij mōi ad probandū dominiū. ¶ Facit ad pxime dicta quod no. Cy. ⁊ Bar. in. l. sīqdem. C. sol. ma. ubi in antiqs, ⁊ que sunt de lōginquo fama sufficit ad pbationem dominij. ⁊ de modo etiā pbandi dominiū tāgūt ca
19 no. in. d. c. cū ad sedē. de resti. spoli. ¶ Addatis ad ea que heri dixi dū dixi utrū hñs titulū ⁊ bonā fide3 possit ꝯueniri remedio. c. reintegranda. iij. q. i. aut alio remedio possessorio recuperande per antiqore3 possessorē habētē bonā fidē ⁊ similē titulū. dū tenui q̄ sic q̄tūcūq2 iste habeat titulū ⁊ bona3 fidē pos. ⁊ sufficit q̄ agens ceciderit a possessione sine iusta causa. ⁊ fuit respōsū ad. d. §. si duobꝰ. q̄ ibi loqt̄ i petitorio. nos i possessorio. ⁊ tātomagis pcedit in possessorio recuperande si aliquo casu inuenitur quod obstet exceptio dñij vel iuris rei conuēti admittit̄ ex eo

a ¶ Puto verā. adde fran. d̄ are. ꝯsi. xv. ⁊ vide eundē alex. ꝯsi. iiij. ij. li. vbi refert dcā bar. h̄ ⁊ pau. de ca. ꝯsil. xcv. h̄ allexiij. ⁊ qualiter pbet̄ dñiu3 vide p eundē ꝯsi. xcvj. p alex. ꝯsi. xj. iiij. li. p bal. ꝯsi. lxxiij. ⁊. cccxxvj. ⁊. cccxlij. iij. li. p lud. ro. ꝯsil. cxxvij. per bal. ꝯsi. iij. ij. li. vbi dicit q̄ in re imobili opi. bar. est dubia.

¶ Perinde qd aũt de dictione sicut an i. portet oĩmodã similitudinẽ vide p lud. ro. ɔsil. cccxxviij. z de dictione put p alexã. ɔsi. cvij. iij. li. z de dictiõe veluti p ro. ɔsilio. ccxcv.

qꝛ obstat exceptio dolo facis: qꝛ petis qd restituturꝰ es. l. dolo. j. de excep. z glo. in. l. si de vi. s. de iudi. H rõ militat qñ possidẽs titulũ cũ pari possidet: z nullus pbat se titulũ habere a dño: qꝛ tũc aget rei ven. sed h loqꝛ qñ ambo a nõ dño emerũt: z tũc agẽs dꝫ audiri nec possidẽs dꝫ audiri si dicit se habere titulũ si actoꝛ a pos. cecidit sine iusta cã: qꝛ facta restitutiõe agenti nõ est veꝝ q teneaꝛ restituere: qꝛ sine iusta cã cecidit a pos. z mõ inuenit possessorẽ hꝫ parem titulũ z tũc cũ sibi est restituta pos. habet locũ regula in pari causa potior est conditio possidẽtis. d. c. reintegrãda. z ẽt no. Inno. in. c. post electionẽ. de conces. prebẽ. hec vltima ratio fuit bal. in. d. l. edicto. i. xv. col. i v. ij. dꝫ. iuncto v. se. qui incipit sꝫ ɔ de edic. di. adri. tol. ¶ Glo. in ver. rerũ dicit q seruꝰ nõ dꝛ facere furtũ rerũ peculiariũ si eas ɔctat z aufugit. alle. l. interdũ. §. cũ aũt seruus. j. de fur. lꝫ secus sit in alijs rebꝰ in qbus furtũ facit sicut suiipsius. l. i. C. de ser. fugi. i peculiaribus rõ est qꝛ in eis plenioꝛẽ hꝫ administrationẽ z plenioꝛẽ licentiã quã in alijs vt dicit gl. in. l. i. C. d ser. fugi. Alexander de imola.

Quod uxor. Possidens ex ɔ́ctu reprobato dicitur p possessore possidere. h dicit. ¶ Casus talis est. Maritus donauit vxori constaute matrimonio fundũ uel ecõtra. an dicaꝛ iusta cã pos. z iurisconsultus dicit q nõ. vñ dicitur possidere p possessore. i. sine titulo seu cum titulo a iure reprobato. vñ regulariter nõ vsucapit. ¶ No. q qui possidet ex titulo reprobato dicitur p possessore possidere: qꝛ est reprobata donatio inter virũ z vxorẽ per totum titulũ ff. z C. de dona. inter virũ z vxorẽ. vñ si conuenitur petitione hereditatis non debet conueniri: qꝛ nõ datur contra titulo possidentẽ. l. regulr. s. de pe. here. l. hereditatis. C. de pe. here. qꝛ dicitur possidere pro possessore nõ cũ titulo. z petitio hereditatis daꝛ contra eum qui possidet p possessore z ptendit se possessorẽ vt dictis iuribꝰ ita accipiꝛ. vt. l. nec vllam. §. i. z §. seq. z. l. q si in diem. §. iulianus. de peti. here. Si autẽ possideret titulo putatiuo nõ vero concurrente iusto errore dicereꝛ habere titulo vero z posset vsucapere. l. oẽm. j. pro suo. l. celsus cũ sua materia. j. ti. i. ¶ Glo. sup vbo p possessore. ar. de. l. si vir. j. p dona. vbi si maritus donauit vxori rẽ vxoꝛ põt eã vsucapere. glo. dicit q veꝝ est qñ donauit rẽ alienam tũc valet donatio: z iõ potest vsucapere nõ interueniente errore iuris: sed facit vt qꝛ mulier ignorauit rem eẽ alienam z putauit donationẽ valere: qꝛ in multis casibus donatio inter virũ z vxorẽ ualere potest. H aũt donauit rem ppriam z nõ valet donatio: ne mutuo amore se spoliẽt: z ne alter eoꝝ fiat pauperioꝛ ex donatiõe. l. i. de dona. inter vir. z vxo. Sed si donauit alienam nõ efficitur maritꝰ pauperioꝛ: qꝛ dñium non transferꝛ in vxorem z regulariter nõ teneꝛ de euictione donans qñ incipit a traditõe. l. ij. z ibi plene no. C. de euic. l. res donatas. s. d edic. edi. l. aristo. §. fi. s. de dona. deinde gl. opponit de. l. fructibꝰ. s. d dona. inter vir. z de. l. fructꝰ. s. de vsu. vbi si fuit mulieri a marito fundus datus z mulier recepit fructꝰ putans validã donationẽ fructus facit suos sicut qlibꝫ iustus possessoꝛ. ¶ Dicit glo. ibi mulier putauit dõationẽ valere: iõ dicitur haberi p iusto possessoꝛ quo ad fructus. Ratio est qꝛ quo ad vsucapionẽ impediendã sufficit erroꝛ iuris vt si dono tibi rẽ meã z dõatio ẽ phibita putas eã valere: ergo iuris ipedit vsucapionem. l. nunq̃. in pn. j. ti. i. sed nõ impedit acqsitionẽ fructuũ. d. l. de fructibꝰ. z. l. fructꝰ: qꝛ ad vsucapionẽ reqritur titulus verus vel putatiuus errore iusto. ¶ Sed hic titulus fuit nullus: qꝛ nõ verus nec titulus putatiuꝰ h sufficit: qꝛ h fuit erroꝛ iuris q nõ ẽ iustꝰ erroꝛ. l. leges sacratissime. s. d le. z. l. late. j. d vb. si. sꝫ facit fructus suos si careat mala fide: vt no. in. l. sed si lege. §. scire. de peti. here. z ibi Bar. z pbaꝛ in iuribꝰ in gl. allegatis. ¶ Deinde oppo. cũ glo. q nõ debeat distingui an sciuerit vel ignorauerit. pone maritus donat seruũ vxori donatio nõ valꝫ: mulier sciuit donationẽ nullã decessit seruus an teneaꝛ vxor. ridetur dicendũ q nõ: qꝛ mulier nõ teneꝛ ad restituendũ nisi q̃tũ est effecta locupletioꝛ. l. si spõsus. §. ɔcessa. s. d dõa. iter vir. sꝫ ñ ẽ effecta locupletioꝛ cũ mortuus est suus ergo non teneꝛ. vñ nõ debuit distingui in primo casu an sciuerit vel ne. ¶ Glo. dicit q q̃tum ad periculũ interitꝰ nõ distinguiꝛ sciuerit vel nõ qꝛ rõ sup militat: qꝛ teneꝛ quantum est effecta locupletioꝛ non ita quantum ad fructus faciendos suos interest inter malam fidem z bonam: ut in. l. certum. z ibi notatur. C. de rei vendi. l. q scit. §. fi. s. de vsu. z. l. ex diuerso. in pn. s. de rei ven. qꝛ dꝫ distigui an mlier ignorauerit dõatiõeꝫ eẽ nllã z sic caruerit mala fi. z faĉ fructꝰ suos. aut sciuit z hũit malã fi. z ñ faĉ fructꝰ suos.

Si quis vi. Quo ad fructus z dãna deiectus dicitur possidere. h. d. tex. cũ glo. ¶ Casus talis est. deiectus fuit ticius p vim de possessione cũ habeat vnde vi ad recuperandã pos. contra deijcientẽ an debeat iudicari de eo: acsi possideret z habeaꝛ p possessoꝛ. Et iuriscõsultus dicit q sic. dicũt doc. posse istũ tex. exẽplificari vt habeaꝛ in. l. qd si in diẽ. §. iul. s. de peti. heredi. vbi habeꝛ q si ille q possidet hereditatẽ põt agi p illũ verum hrdem cõtra deiectũ petitione hrditatis que daꝛ ɔ possidentem vel eum q p possidẽte habeꝛ q habeat interdictuꝫ vñ vi: quo mediãte recupat pos. ¶ Ex isto tex. no. q q habet actionẽ ad rem: rẽ ipsam hre vꝛ vt hic. z in regula qui actionẽ. j. de regu. iur. Non tñ est veꝝ quo ad oĩa ut. j. in glo. uidebimus. ¶ Unde ex tex. iuncta glo. colligi põt q dictio pindeª h posita non denotat similitudinẽ quo ad oĩa. ita ẽt haberis de ista dictiõe pinde in. l. sacrilegij penã. §. fi. i gl. magna. j. ad. l. iul. pecul. z ibi p bar. z in. l. i. in pn. ubi per gl. z bar. j. de recepta. z i. l. hoc genꝰ. z ibi p Imo. s. de ɔdi. z demõ. z i. l. i. §. lex falcidia. s. ad. l. fal. z no. p bar. in extrauagãti ad reprimendũ. i v. pinde. ubi ɔcludit q dictio pinde: nõ denotat oĩmodã similitudinẽ rõne ɔrietatis aliaꝝ. ll. euitãde. ut hic cũ ɔcor. s. alleg. secus ubi cessat ɔrietas: qꝛ tũc denotat oĩmodã similitudineꝫ sicut alie dictiões similitudinarie. alle. l. a filio. §. testatoꝛ. s. de ali. z ciba. lega. notat ẽt Ang. i. l. si finita. §. fi. s. de dã. infec. ¶ Glo. sup vbo possidere. ar. de. l. naturalr. in pn. j. ti. i. z de le. iij. §. cũ igiꝛ. j. de ui z vi ar. vbi ẽ deiectꝰ nõ hꝛ p possessore. vñ interrũpiꝛ pscriptio. d. l. naturalr. z ibi no. ¶ Itẽ nisi incõtinẽti recupereꝛ pos. nõ põt ingredi pos. z ppria auctoritate eã recuperare: ut ibi z in. l. i. C. vñ vi. glo dicit q illud qd ibi diciꝛ verũ est quo ad q̃dã. s. quo ad rẽ dãna z fructꝰ: qꝛ quo ad ea p inde hꝛ ac si possedisset. z oĩa ista recuperat. l. i. §. rectissime. l. in interdicto. j. de vi z ui arma. secus quo ad pscriptionẽ z ad recuperãdam pos. ¶ Itẽ fallit quo ad interdicta q̃ possessoribus tñ cõpetũt vt vti pos. z utrobiqꝫ vt in glo.

Differentia. Nulla voluntate nõ pdiꝛ dñiuꝫ: sed pos. sic. h. d. ¶ Casus talis est. Uñi sti dominiuꝫ alicuius rei z animo statuisti nolle retinere dominiũ illius rei an sola illa uoluntate pdas dñium dubiũ facit: qꝛ pos. pditur nuda voluntate: z sic videtur dicendũ de dñio. tñ h ɔrium diciꝛ qꝛ iste qui dñs esse nõ vult nõ pdit dñiuꝫ nuda uoluntate. Et nõ ob. q diciꝛ de possessione: qꝛ in hoc est dĩa inter dñium z pos. vñ sigs ea mẽte pos. tradidit ut postea pos. ei restituaꝛ desijt possidere nõ sic est in dñio: qꝛ si trado tibi rẽ ut mihi illlico dominiũ restituas nõ pdo dominiuꝫ. ¶ No. ex tex. dĩaꝫ iter pos. z dñiuꝫ. alias dĩas uidistis i. l. naturalr. §. nihil cõe. s. e. ¶ Scdo no. q si trado tibi pos. ut postea eã mihi restituas: pdo pos. sꝫ i dñio alid eẽt: qꝛ qñ do tibi rẽ ut trãsferã i te dñiũ eo acto vt statim mihi eã reddas nõ dicoꝛ pdere dñiuꝫ. l. q sit. j. d so. cũ distinctõe tñ d q̃ p bar. ibi z i. l. i. si cer. pe. ¶ Gl. ij. ar. d le. i. §. i. z. l. ij. j. p drelic. z isti. d re. di. §. qbꝰ ubi si uolo rẽ hre p drelic. pdo dñiũ z acqriꝛ cuicũqꝫ alteri occupãti. Sꝫ h vꝛ q ñ pdã dñiũ ex uolũtate nuda. gl. treꝛ dat so. pria q ibi discessit d re. h ñ: qꝛ stat i fũdo vl i re: lꝫ dixerit nolle amplius eẽ dñs fũdi: z tñ ñ perdit dñiũ. z ista approbat glo. sed in ɔrio discessit de re. vnde sufficit tũc sola volũtas. ¶ Uel

⁊ secūdo ubi res erat apud aliū. hic apud se. hoc ē diuinare h. utrū aūt tūc pdat pos. nuda volūtate ⁊ regulariter dicit ꝙ nō qñ res ē apud aliū. l. peregre. §. quib⁹. j. eo. ℭ Uel ⁊ tertio h nō voluit desinere possidere: ſʒ voluit pdere dominium ⁊ non potest nuda uolūtate. ibi uoluit retinere possessionem sed uoluit desinere possidere ⁊ dominiū perdere ⁊ potuit. ℭ Primā sol. approbat ēt gl. in. l. i. j. p derelic. ⁊ Jac. de ra. ⁊ imol. h. ⁊ Inno. in. c. veniēs. de renūcia. ⁊ ibi ēt Jmo. Bart. ēt ſʒ ꝙ habeo in lec. mea ⁊ cōiter habet approbare videt istā ⁊ refert ꝙ ⁊ dy. istam approbat: sed Jmo. hic refert ꝙ bar. approbat tertiā sol. ⁊ istā tertiā sol. approbat Anto. in. d. c. veniēs. de renū. ℭ Sʒ ipsemet i. c. accepta. ꝺ resti. spo. in fi. videt adherere pme so. ℭ Possemus ꝯiungere pmā cū tertia ⁊ sic ꝯcordare qñ discessit de re: ⁊ dicit nolle habere dominiū videtur nō habere velle nec dominiū nec pos. sed habet videt rem. p derelicto: sed ubi est in re nō videt habere rem. p derelicto: ergo non sequitur ꝙ videat velle pdere pos. cū in re est ⁊ nō videt rē habere p derelicto: ⁊ sic potest iungi pma cum tertia. ℭ Quō er
3 go cognoscat an si declarat se nolle habere dominiū: psumat ēt nolle hr̄e possessionē vr̄ dicendū ꝙ aut est in re aut non. vñ putarē ꝙ lʒ sit in re si apparet ꝙ voluit pdere dominiū ⁊ pos. sit psumendū ꝙ faciat hoc: q: vr̄ hr̄e rē pro derelicto qñ ꝯstat p certo ꝙ voluit pdere dominiū ⁊ pos. huius rō est: q: existentia in fūndo nō facit ꝙ qs nō pdat pos. q: solo aīo pdit pos. si incipis ab aīo. l. iij. §. in amittenda. ꝭ. eo. ubi vidistis. vñ qñ vult pdere pos. solo aīo pōt. pōt ergo ⁊ ēt pdere dñium si apparet ꝙ vult pdere ēt pos. ℭ Sʒ dū dicit aut est in fundo aut nō sit vex in casu dubio. vñ aut certe apparet ꝙ vult perdere pos. ⁊ dominiū: ⁊ habet locū. l. i. j. p derelic. ēt si sit in fundo aut dubitat an velit pdere pos. sed dicit se nolle habere dñiuʒ si sit in fundo ⁊ non videt velle perdere pos. lʒ declarauerit se velle pdere dñium. ℭ Pendet ēt hoc satis ab infra dicēdis i prima. q. formata hic in glo. ℭ Et. p ei⁹ expeditōe q̄ro qd erit in reb⁹ imobilib⁹ q̄ nō pñt obijci ⁊ hēri. p derelicto obijciendo. an possit qs pdere dñium solo aīo. glo. dicit ꝙ siquis desinat
4 possidere. deinde solo animo pdit dñiuʒ. l. i. j. p derelic. ℭ Sʒ q̄rit glo. pone ꝙ ꝯstituo me in animo nolle esse dñm an perdā pos. uideo: enim hoc voluisse. glo. dicit ꝙ non video: voluisse pdere pos. q: h pncipalr̄ nō agit. vñ q: pncipalr̄ h nō agit: er go accessoriū nō tʒ p. l. iij. §. fi. ꝭ. de ser. rus. pre. vbi si ꝯcedo tibi facultatē ducēdi aquā ex flumine publico p fundū meuʒ ad tuum pncipale nō tʒ: q: vnicuiqʒ hoc licʒ: ergo nec vr̄ cōstituta huius itineris p fundū meū ad tuū: q: si nō vʒ ſuit⁹ aqueducē de: ergo nec seruitus vie vel itineris. ℭ Addit q: si hoc eēt ꝙ siqs vult aīo pdere dñium pdat ēt pos. ergo ⁊ dñium pderet: vt in pma oppo. hic in glo. formata ꝙ ē ꝯ tex. nr̄um q vult nuda volūtate nō pdi dñium. Quod cōfirmat glo. q: video: voluisse pdere pos. sub ꝯditiōe si dñium pdā. l. si me in vacuā. §. i. j. e. vbi si ego uolui dare pos. fundi corneliani: tu uoluisti accipe pos. fundi semproniani. ppter errorē tibi nō acqrit pos. p ꝯñs ego nō video: pdere pos. q: volui pdere pos. sub ꝯditiōe si tibi acqret. vñ si dñiuʒ nō pdit ergo nec ēt pos. ℭ Scđa opinio q̄ hʒ ꝙ dñium ⁊ pos. pdā. ⁊ tex. h debeat itelligi qñ uolui pdere dñium ⁊ retinere pos. ⁊ hoc ꝯstabat ⁊ nō possū nuda volūtate ſʒ qñ ꝯstat me voluisse pdere dñiū ⁊ nō ꝯstat ꝙ nō volui perdere pos. tūc pdit dñium ⁊ ēt po. que est necessaria ⁊ ad cōsequētiā reqrit ꝙ perdat. ℭ Primā opi. glo. reprobat dy. q: qñ uolo ꝯñs video: uelle oē necessariū añcedēs ad illud: ⁊ qa q̄diu ē locus testō nō est loc⁹ vie ab intestato. l. añꝙ. C. co. de succes. l. q̄diu. de acq. here. ℭ Ad istū tex. est rñsum ſm gl. q: intelligit qñ ꝯstat ꝙ uolui pos. retinere ⁊ dñium abdicare ⁊ nō possum. ℭ Ad. l. iij. §. fi. de ser. rust. pdi. dr̄ ꝙ loqt qñ pncipale nullo mō potuit ualere vt haust⁹ aq̄ ex flumine publico nō pōt ꝯcedi: q: hoc tibi iure cōi licet. h aūt pncipale potuit ualere q: possū pdere dñium si uolo pdere pos. sic illud añcedens necessariū pcedit. ℭ Ja. ꝺ ra. ut refert h Jmo. tʒ hic pmā opi. p istū tex. eū nō cauillādo q nō distinguit. an uelit qs perdere pos. an ne. Jmo. hic distinguit ꝙ aut uolēs pdere dñium insistit in fundo: ⁊ tūc nō vr̄ perdere pos. q: nō uidet habere rē. p derelicto: ergo p ꝯñs nuda uolūtate nō perdit dñium. faciūt q dixi in. i. oppo. glo. ℭ Aut in fundo nō insistit. ⁊ est ꝯa opi.

ꝯria. s. ꝙ vr̄ uoluisse perdere pos. in in ꝯñtiaʒ: al's nō pōt pdere dñium qō declarat se uelle perdere nuda uoluntate vñ cū nō possit capi alia ꝯiectura debet capi ut velit hr̄e rem. p derelicto ⁊ sic ēt perdere pos. cū dñio. alle. in ar. l. si cū aurū. j. de sol. ubi habet ꝙ qñ pōt capi alia ꝯiectura q̄ donatiōis illa dʒ accipi: al's nō. vñ si est in fundo pōt capi ꝯiectura ꝙ uoluerit pdere pos. ⁊ vex est ꝙ nō habet eum pro derelicto ꝙ uelit pdere. ⁊ sic dñium nō perdat: sed qñ non est in fundo: ⁊ dicit se uelle pdere dñium nō pōt nisi perdat ⁊ pos. ⁊ tunc perdat dñium ⁊ pos. q: q vult consequēs uidet uelle antecedens ad illud. d. l. ne qs. §. i. ⁊ §. interdum. Jstud idem qō hic tenet Jmol. ⁊ ipsemet in. c. ueniens. de renūcia. ℭ Sed Ant. de bu. ibi simplr̄ tenet opi. quam tenet bar. h. s. ꝙ uideatur pdere dñium ⁊ pos. ēt per. d. l. illud. Satis placet dicta ꝯcordia Jmo. ℭ Ad articulū istū uide bar to. in. l. i. in. ij. q. ꝭ. de acq. here dū q̄rit. an q erat institutus in tota hr̄ditate si repudiat partē ualeat repudiatio: ut sic uideat repudiatum totū cū in parte possit repudiari hr̄ditas ⁊ in parte nō. in. d. l. i. ⁊. ij. alleg. gl. h. ⁊ no. per Dy. h: ⁊ dicit ꝙ ꝯñter tʒ Ray. opi. s. ꝙ uideat uelle perdere dominiū ⁊ pos. etiam. ℭ Tamē subdit ibi si uis potes rñdere ꝙ. l. illud cū similib⁹ loquunt in eo q vult amplecti hereditatem ab intestato: q: cuʒ tractet de acqrendo uidet renūciare iuri sine cuius renūciatione non potest aliō acqrere: ſʒ quādo tractamus de emissione tunc qui vult ꝯñs uidetur uelle antecedēs. hoc nō dicit ille tex. tñ ratio in. d. l. illō. ⁊ in. d. l. ne qs. vr̄ fundata in eo qui vult ꝯñs vr̄ uelle antecedēs. nam ibi non considera tur an quo ad acquirendū. an quo ad perdendum.
5 ℭ Predicta faciunt ad. q. siquis renūciat beneficio ꝙ uideat etiā renunciare pos.[a] ipsius bñficij de quo uide Jnno. in. c. super h. ꝺ renūcia. per ant. in. c. accepta. ꝺ rest. spo. per Jmo. ⁊ Abb. in. c. sollicite. e. ti. ℭ Glo. super v̄. possidere. ar. ꝺ. l. quēadmodū. ꝭ. e. ubi i perdēda pos. reqrit aīus ⁊ corp⁹. gl. se remittit ad. l. iij. §. in amittenda. ꝭ. eo. ubi hr̄ ꝙ aut incipis a corpe ⁊ reqrit ꝯcursus animi. al's ciuilē pos. nō pdit d. l. quēadmodū. si incipis ab aīo quo dsinis possidet ⁊ sufficit: licʒ sis adhuc i fundo: ut h. ⁊. d. §. i a
6 mittēda. ℭ Extra glo. querit hic bar. quid sit dominium. ⁊ dicit ꝙ dominium potest qñqʒ largissime accipi. ⁊ cōphendit omne ius[b] incorporale. ⁊ tunc q habʒ usufructū uel seruitutē realem uel psonalē dicitur habere dominium. s. usufructus uel iuris illi⁹. l. qui usufructum. ꝭ. si usufruc. pe. ⁊ uidistis glo. in. §. nihil cōe. in. l. naturaliter. ꝭ. eo. ubi plene. ⁊ dicit ꝙ hoc est improprie dominiuʒ ⁊ largissime: ut. l. iiij. ꝭ. ꝺ usufruc. quia usufructus est pars dominij: ⁊ non intelligitur ꝺ dominio rei corporalis: ſʒ est pars q̄ subijcitur: ⁊ pars subiectiua nō quota: q: subijcit ipsi dominio rei corporalis: q: est infra dominium rei corporalis: seu ē pars integralis: ut no. bar. in. l. qui usufructū. j. de v̄bo. obli. q: ex ppꝛietate ⁊ usufructu fit vnū totū integrū ⁊ sic nō capimus hic. Si uero loquimur ꝺ dominio stricte ⁊ in uera significatiōe dicit ꝙ tunc est ius ꝺ re corporali libere disponendi nisi lex prohibeat. probat huiusmodi diffinitionem: quia dicit esse ius. nam aliud est dominium ⁊ aliō res corporalis in qua habeo dominiuʒ: quia differt ut in rubrica. ⁊ per totum ti. supra ꝺ acquiren. re. do. Aliud est res ipsa. aliō dominiuʒ. alle. l. ⁊ an eandē. §. actiones. j. ꝺ exceptione rei iu. dico rem meam. res est p se: dominium dnotat meam. ℭ Dixit ꝺ re corporali ad ostendendum ꝙ tractamus de dominio stricte sūpto nō ꝺ largissimo quo ꝯphēdit tc̄ ius icorpale s. ſuitutes q̄ iura iproprie ⁊ large appellant dñia. ut ꝭ. dixi. ℭ Dixit libere disponēdi: q: ut habetur in. l. in re mandata. C. manda. in re sua vnusquisqʒ est

a ℭ Renūciare pos. ad supradicta vide dños de ro. de cl̄s. suis de renū. in nouis. i. decis. in ordie ⁊ decis. lxvij. i antiqs eo. ti. icipiēte s̄signās ⁊ ēt ex dictis ambaꝝ decisionum hēbis qd tenendū ⁊ uiō decis. xvj. de rest. spo. in vlti. vbis accessionū ⁊ an semp sequatur suuʒ pncipale vide ꝙ voluit oldr. ꝯsi. cxxj.
b ℭ Oē ius. dicit old. ꝯsil. c. lix. ꝙ vbū dñium vēficat in quacūqʒ modica supiozitate. alle. l. liber hō. §. si seru⁹. j. de vbo. ob. ⁊. l. i. ꝭ. rex amo. et ppterea dicit ꝙ si aliqs ꝯcedēdo aliqd alicui dicat ꝙ nullū aliū vl't rcognosci in dñm q̄ se ꝙ pp h ꝯcessio ñ dr̄ feudalis.

a ℭ Dñiuz vtile. adde q̃ voluerũt do. d̃ rota. decis. suis decis. i. in ordine de alie. iud. mu. cã. i nouis. vbi põit an actiones reales cedi possint p non possidẽtez ⁊ qd trãseat in talẽ cessionariũ vbi ponũt de vtili ⁊ quasi vtili dñio ⁊ qd de directo.

moderator ⁊ arbiter. Nisi lex ꝓhibeat: dixit q̃ quandoq; qs nõ põt libere disponere de re sua: vt ĩ re pupilli vbi reqrit̃ q̃nq; decretum iudicis. q̃nq; auctoritas tutoris in eius alienatiõe. l. lex que tutores. C. de admi. tuto. ⁊ p totum titulũ. s̃. de re. eoꝝ. Item propter notata in. l. ij. s̃. de his q̃ sũt sui. vbi ẽt dño nõ lz seruum occidere q̃uis habeat dominium ipsius rei ℭ Ad istam diffinitionem addatis Bal. qui cũ bar. cõcordat in. l. femine. §. fi. C. de secũ. nup. Saly. i. l. traditionibus. C. de pactis. ⁊ in repetitiõe. l. ex hoc iure. s̃. de iusti. ⁊ iure. ⁊ no. Imo. in. l. circa. ix. col. in ꝑn. s̃. eo. ℭ Tangit etiam Bal. in. d. l. femine. §. fi. q̃uo diffiniri debet proprietas. ⁊ dicit q̃ in dicto. §. fi. melius probat̃ q̃ alibi quõ diffiniri debeat proprietas. ℭ De hoc etiam vide p eum in. l. penul. C. si a nõ compe. iudi. ⁊ ibi tractat an diuidatur proprietas in proprietatẽ ⁊ quasi proprietatem ⁊ in directã proprietatẽ ⁊ vtilẽ sicut dñium: q: quoddã est dominiũ directũ: quodã vtile: vt. ĩ. dicet̃. ⁊ vide glo. in. l. ij. §. quedã. in ṽ. ꝓponunt̃. ĩ. de interdic. que dicit q̃ nõ reperit̃ quasi ꝓprietas de quo veniet infra dicenduz ⁊ tãgit̃ p Bal. in. l. cũ res. C. de ꝓba. ℭ Querit bar.

7 quotuplex sit dominiũ. ⁊ dicit q̃ q̃dam doctor de aurelianis dicit reperiri vnũ solũ dominiũ. tamen dicit puto q̃ multiplex sit dominiũ p. l. possessores. C. de fun. patri. li. xj. vbi tex. dicit q̃ emphyteote dicuntur domini: ergo est dare dominiũ directũ qd̃ habet proprietarius. l. i. ⁊. ij. C. de iure emphy. ⁊ aliud qd̃ habz emphyteota. ⁊ vnũ erit directũ aliud vtile qd̃ hz emphyteota. ℭ Pro hoc ẽt allegat tex. in. l. i. §. rei. i ti. de inuest. de re. alie. fac. vbi dicit̃ q̃ vasallus hz vtile dominiũ: q: hz rei vẽdicationẽ: vt ibi: ⁊ tanq̃ dominus est vt ibi si vnũ tñ ẽ dominiũ sequit̃ q̃ duo sunt domini eiusdem rei insolidũ quod est ↄtra. l. si ut certo. §. si duob⁹ vehiculũ. s̃. cõmo. ⁊. l. hr̃ditatẽ. §. fili⁹ ĩ. de castrẽ. pecu. Et dicit ꝓbari p. l. i. §. fi. de aq̃ plu. ar. vbi q̃ p̃scripsit huitutẽ d̃r habere vtilẽ actiõez i rẽ ergo ali⁹ hz directã: ergo est directũ dominiũ ⁊ vtile sic ĩ auc̃. nisi tricẽnales. C. de bo. mater. vbi glo. tractat plene an p̃scribẽs acq̃rat vtile dominiũ vel directũ. ⁊ dicit q̃ p vsucapionẽ acq̃rit̃ directũ. l. traditionibus. C. de pac. p p̃scriptionẽ vtile. d. l. i. in fi. ⁊ no. in. l. vsucapio. ĩ. ti. i. ⁊ in. d auc̃. nisi tricẽnales. ⁊ no. Io. an. in. c. possessor plene. de reg. iur. li. vj. ℭ Et p̃dicta ↄfirmat Bar. q: hr̃ditas est in rẽ. s. petitio hereditatis est in rẽ scripta. l. sed si lege. §. petitorio. d̃ peti. here. ⁊ idẽ est heres q̃ dñs. insti. de here. q̃li. ⁊ diffe. §. fi. sed videmus q̃ hr̃s dicit̃ q̃nq; directo: q̃nq; vtiliter. l. si fili⁹. §. i. s̃. q̃ cum eo. ibi quodãmodo effecta est hr̃s ⁊ fideicõmissarius cui restituta est hereditas si effect⁹ hr̃s est. i. vtiliter est heres: q: esse dominus in effectu ⁊ vtiliter dñium idem est vt no. glo. in. d. auc̃. nisi tricẽnales. ℭ Probat ẽt p. l. si mr̃. §. eãdem. ĩ. de excep. rei iudi. in ṽ. q̃lecũq; dñium. ergo est multiplex dominiũ. ℭ Cõfirmat etiã p notata in. l. q̃ mortis. s̃. de dona. cau. mor. ⁊ p. l. i. C. de dona. que sub mo. ⁊ p. l. i. §. q̃ ãt ait. ĩ. de superficie. vbi videmus quẽ hr̃e vtilẽ actionẽ in rem: ergo vtile dominiũ: q: illi datur rei vẽdicatio q̃ habet dominium l. in rẽ. in ꝑnci. s̃. de rei ven. si directũ hz dat̃ directa

8 rei vẽdi. ↄcludit ergo q̃ est multiplex dominiũ. s. vtile ⁊ directũ. ℭ An aũt vtile sit vnũ ⁊ an sint plura. ⁊ ↄcludit q̃ vtile põt dici multiplex. quoddã ẽ q̃ recognoscit directũ vt in dño utili qd̃ hz emphyteota q̃ recognoscit directũ: q: soluit certũ q̃d ĩ recognitiõez dominij per. l. i. §. q̃ aũt ait. de superficie. ubi dicit̃ q̃ habet utilem actionẽ in rẽ. ⁊ per. d. l. possessores. C. de fun. patri. li. xj. ℭ Quoddã est vtile nõ recognoscẽs directũ: sz occidit illd̃. s. vtile qd̃ hz ille q̃ p̃scripsit rẽ lõgo tp̃e per. d. l. i. in fi. s̃. de aqua plu. arcen. nã ñ rcognoscit directũ sz ĩpugnat: q: si agit ille q̃ hz dñium directũ excludit̃ exceptione p̃scriptiõis. vidistis glo. in l. iij. §. ex ↄrio. s̃. eo. ⁊ in. l. sed si inter me ⁊ te. s̃. de ser. vrb. p̃di. al̃s dicit q̃ seq̃ret̃ q̃ ille q̃ p̃scripsit si fateret̃ se emphyteotã p deret dñium: ⁊ nihil retineret q̃ nõ est dicendũ: q: hz potẽtius ius q̃ ille q̃ habet directũ dominiũ. l. si q̃s emptiõis. C. de p̃scrip. xxx. anno. ⁊ si dat ea in emphyteosim retinet aliqd̃ ius: q: potẽtius ius hz q̃ qui hz directũ dñiũ q: retinet dñium qd̃ recognoscit̃ ab emphyteota. ℭ Ad hec faciũt notata p gl. ⁊ Bar. in. l. ex asse. s̃. ad tre. vbi si q̃s hz utiles actõies ĩ eũ trãslatas per restõnem fideicõmissi: ⁊ est grauat⁹ alteri restituere hereditatẽ ⁊ restituat. an actiones utiles. ⁊ vtile ius trãseat fũditus in scõm cõmissariũ de quo ibi dicã cras. ℭ Ultra ea q̃ al legata sunt addatis q̃ cũ Bar. Ang. B. ⁊ cõiter alij transeunt nullo fere addito. ℭ Addit tamẽ pau. vnũ tex. ubi dicit ꝓbari dñiuz nõ eẽ vnũ: ut in auc̃. si ꝗe dominus. C. de heredi. ⁊ fal. ubi probatur dominium esse multiplex. nam ibi presupponit vnuz esse prinncipale quod est directum. aliud non principale hz uasallus vel emphyteota ⁊ sil̃es. Et q̃ multiplex sit dñiuz notat ẽt glo. ⁊ bar. in. l. minor. §. si seruus. s̃. d̃ euic. ⁊ ibi bart. reprehendit glo. inq̃tum dicit q̃ nos appellam⁹ q̃si dñium ibi glo. appellat vtile. Uñ si habili titulo trãffero in te aliquaz rẽ: ut si vẽdo uel dono ⁊ trado ⁊ nõ suz dñs nõ trãffero dominiũ directũ nec utile ⁊ sic nõ ↄprehẽsiue: q: non põt transferri qd̃ in me nõ est. nã nõ transfero in te dominiũ: sed tibi acquiritur quasi dominiũ. c. abbate. §. cetez. de re iudi. lib. vj. ꝓpter qd̃ datur publiciana actio per totũ ti. s̃. de publicia. vñ est dominiũ directũ ⁊ vtile. ℭ Itẽ ⁊ quasi dominũ ⁊ põt q̃si dñiuz di-

9 uidi in directũ ⁊ utile. directũ q̃n ego nõ dñs uẽdo tibi rem pleno iure. utile si ↄcedo tibi rem in emphyteosiz q̃ non ẽ mea

10 trãffero in te quasi dñium utile. ℭ An aũt sicut inuenit̃ q̃si dominiũ iueniat̃ ꝓprietas ⁊ quasi dixi in lectura p̃cedenti. ⁊ allegaui glo. in. l. iij. §. quedã. de interdic. quã reputat singularez Bal. in. l. cũ res. C. de ꝓba. ꝓ illa allego tex. i. c. fi. de iudi. ubi dicit de pos. uel q̃si pos. postea dicit ꝓprietas uel q̃si. sed aliter ⁊ aliter in istis iuribus accipit̃: q: glo. in. d. §. quedam. accipit uno modo q̃si ꝓprietatẽ. s. quando intẽtatur possessorium habẽs admixtam cãm ꝓprietatis ut in interdicto de itinere reficiendo. ℭ Item de liberis exhibendis: ut dictum est in. l. naturaliter. §. nihil commune. s̃. eo. quia incidenter oportet ꝓbari ibi q̃ dominiũ ⁊ ius illius seruitutis cõpetere. vnde appellatur q̃si proprietas quando de cã pos. tractamus habente cãm proprietatis admixtã. nã nõ appellat̃ iudiciũ ꝓprietatis: q: nõ p̃ncipaliter de ꝓproprietate tractat̃: sz dico impedis me in seruitute itineris: q: reficis in hoc interdicto ubi agit̃ de pos. oz ꝓbare de dominio illius iuris seruitutis. vñ appellat̃ quasi ꝓprietas: q: de ꝓprietate incidenter tractat̃. Sicut in. d. c. fi. accipit ibi ꝓprietas uel quasi sicut dominiũ uel q̃si. accipim⁹ dominiũ quando habes titulum a dño: quasi dominium quando habes titulum a non domino. ℭ Redeo ad propositum q̃ duplex sit dominiũ ẽt utile ut dicit bar. hic. ℭ Ultra allegata. s̃. uide etiam bal. idem ↄcludentẽ in auc̃. hoc ius porrectũ. in. i. col. C. de sacrosan. ec. ⁊ plenius per Saly. in. l. traditionibus. in. vj. col. C. de pac. ⁊ ibi s̃m dñm suũ do. Ricar. de saly. dicit q̃ est reperire triplex utile dominiuz. quoddam utile est qd̃ nõ est simile directo ⁊ recognoscit directum ut est illud qd̃ hz emphyteota qd̃ est infra directũ dominiũ. tamẽ no ẽ simile directo de isto dixi s̃m bar. Quoddã est simile directo ut in dominio q̃ q̃s hz p cessionẽ. nã si cessi tibi rei uendicationẽ mihi cõpetentẽ ad talẽ rẽ ⁊ oẽ ius mihi cõpetẽs ad eã hẽs dñium utile in tali re. l. fi. C. de here. uel ac. uẽdi. q: trãffert̃ utilis actio in rem: ergo ⁊ utile dominiũ: q: si dominium eẽt directum deberet ⁊ actio esse directa. vñ d̃z appellari utile sicut actio. ℭ Tertiũ q̃ nõ recognoscit directũ sz occidit illud ẽ qd̃ p p̃scriptionẽ acq̃rit̃ ut. s̃. dixi. Uñ ẽt ultra p̃dicta de ista materia no. bar. i. l. usu-

11 capio. ĩ. ti. i. ℭ Et q̃d si dicã uẽdo tibi utile dominiũ talis fundi q̃ utile dñium intelligat̃ trãslatũ ⁊ q̃s ↄtus intelligat̃. uide bal. in. c. i. §. hoc quoq;. in. vj. col. in ti. de succes. feu. ⁊ in. l. i. ĩ iij. C. de iure emphy. ubi arguit ad partes an sit emphyteoticus vel superficiarius: uel quid sit. tandez concludit ⁊ dicit q̃ nõ est ẽphyteotic⁹ sed superficiari⁹. Qd̃ nõ sit emphyteoticus ꝓbat q: nihil hz soluere singl'o ãno dño in recognitionẽ q̃ fa-

cere teneꝛ emphyteota.§.adeo.institu.loca.l.ij.C.de iure em phy.ꝛ allegat ꝑ hoc.l.cū manu sata.§.vēto.ff.de ꝯben.emp. 12 nā nō intelligiꝛ dn̄ium trāslatū nisi vtile.❡Teneatis mēti ēt ꝙ Bar.hoc dicit ꝙ si qs ꝑscripsit dn̄ium fundi:ꝛ acqsiuit vti le dn̄ium ꝛ cōcedit postea rē alteri in emphyteosiꝫ vel i feudū vel in simili nō desinit habere suū vtile dn̄iū qd̄ hꝫ:q: ꝑscribēs habet.vtile dn̄iuꝫ.l.i.in fi.ff.de aq̄ plu.ar.ꝛ.d.l.vsucapio.lꝫ vti le trāsferat in emphyteotā.l.i.in fi.ff.si ag.vec.vel.tn̄ ipso iure adhuc remanet vtiliter dn̄s.aliud ē in eo q hꝫ aliud vtile:vt est in eo qd̄ hꝫ emphyteota.nā si cōcessit similiter alteri in emphy teosim nullū vtile dn̄ium remanet apud ipsum.glo.est i.l.fi.in ꝟ.alijs vēdere.C.de iure emphy.ꝛ pꝫ ex no.ꝑ gl.in.l.iij.§.ex contrario in gl.magna ꝟsus finē.ff.eo.vbi dixi ꝛ no.gl.i.c.i.d capitu.cōꝛa.faciūt notata in gl.in.l.emptoꝛ.C.d here.vl' ac. vēdi.nā hn̄s vtilē actionē acquisitā ex cessiōe si eā alteri cedit nulle reliqe remanēt apud eū sec°si hn̄s directā alteri cedit.q: trāsfert vtilē ꝛ remanet ꝑ se directa.iuxta notata i.l.iij.C.d no 13 ua.❡Rō aūt diuersitatis est ꝙ ꝑscribēs si ꝯcedit i ēphyteo sim rē quā ꝑscripsit dr̄ remanere vtilr̄ dn̄s vt dixi.sec° si ēphy teota ꝯcedit alteri ē q: ꝑmo casu dn̄ia ista procedūt ex diuerso fonte q: qd̄ hꝫ ꝑscribēs cātum est a ꝑscriptione sꝫ aliud acqriꝛ ex ꝯcessione fcā in ēphyteosiꝫ.ꝛ sic ab alio fonte.Sꝫ in scd̄o ca su ꝙ ego habeo:ꝛ ꝙ tibi acqriꝛ causanꝛ ab eodē fonte.vn̄ si mul stare n̄ pn̄t sic̄ dicitꝛ in.l.ex affe.ꝛ ibi bar.ff.ad treb.ꝛ i d. l.emptoꝛ.C.de here.vel ac.vēdi.❡In ꝑcedētib°ēt dixi eē dif ferentiā iter ꝓprietatē ꝛ dn̄iuꝫ vltra allegata.Adde pau.d lia ꝫa.in cōmēto ꝟice de cā pos.in antiqs.❡Et iter cetera rema net differentia inter dominium ꝛ proprietatem:quia dominiuꝫ diuiditur in directum ꝛ vtile vt dictū fuit ꝑ.l.possessores.C.de fun.patri.li.xi.sed ꝓprietas nō diuidiꝛ inter directā ꝛ vtilē:vt no.Bal.in.l.pe.C.si a nō ꝯpe.iu.in pn̄.ꝛ in.l.qd̄ res.in fi.ver bis.C.de pba.nā ꝓprietas nō dꝫ diuidi in directā ꝛ vtilē:quia ꝙ est ꝓpriū nō dꝫ eē alteri°.vn̄ si dicis te habere ꝓprietatē itel ligiꝛ nō spectare aliquo mō ad aliuꝫ.❡Et ꝓpterea Bal.in.l. ij.in pn̄.ff.de ꝯdi.isti.dicit illud idē.ꝛ alle.l.si tibi ꝓprietas.ff. 14 de vsufru.accres.ibi hoc nō dicit tex.❡Tn̄ bal.infert ꝙ si qs in libello dicit ꝓprietatē talis fundi ad se ꝑtinere ꝛ agit rei vē dicatione.ꝛ ꝓbat de vtili dn̄io an obtineat vr̄ ꝙ sicut qn̄ qs agit rei ven.ꝛ dicit se dn̄ꝫ.ꝛ ꝓbat de vtili dn̄io.obtinet vt dicit bar.in.l.i.ad fi.ꝑ illū tex.C.de vsufruc.ꝛ in.l.i.ff.de acti.ꝛ ob. ꝛ dixi in.d.§.nihil cōe.ꝛ in.l.si mater.§.eadē.ff.d excep.rei iu di.❡Tn̄ Bal.in.d.l.ij.in pn̄.dicit ꝯrariū.s.ꝙ nō obtinet:q: dn̄ium diuidiꝛ in vtile ꝛ directū.nō sic ꝓprietas:lꝫ ꝟba in libel lo sint latissime interꝑtāda.c.examinata.de iudi.l.si qs intētio ne ambigua.ff.de iudi.hoc ē ver i dn̄io:sed i proprietate q̄ nō ita diuidiꝛ.vn̄ si ꝓbat vtile dn̄ium nō dꝫ obtinere.❡Conside rabitis q: tex.iūcta glo.in.l.interdū.ff.de ꝟbo.sig.videꝛ acci pere ꝑ eqpolētibus ꝓprietatē ꝛ dominiū si ita esset:q: appella tione dn̄ij pōt intelligi de directo ꝛ vtili saltē in libello:q: ap pellatione dn̄ij intelligiꝛ directū.l.i.§.i.si ag.vec.vel.tn̄ large pōt accipi vt ēt vtile veniat.d.l.possessores.ergo idē videꝛ in ꝓ prietate.magna est auctoritas Bal.vbi nō hꝫ ꝯdictorē.note tis tn̄ dictū eius q: notabile est.ꝛ credo ꝙ alibi nō reperietis. ❡Iuxta premissa querit Bar.an eodē mō ꝑdaꝛ dn̄ium vtile de quo dictū est.ff.vt ꝑdiꝛ directū.ꝛ ꝯcludit aut loqmur de vtili quesito ex ꝑscriptione tūc eodē mō ꝑdiꝛ sicut aliud dire ctū:q: est eadē rō.vn̄ si qs vult ꝑdere dn̄ium ꝛ pos.ēt sine alia cā vt ꝑ derelicto hn̄do:ꝛ pōt vt hic in directo diciꝛ.❡Aut q̄ rimus de vtili acqsito per ꝯtū emphyteoticū vel ꝯcessionē feu dalē uel similē:ꝛ nō pōt ꝑdi sicut directū:q: lꝫ dn̄ium directū possit qs a se abdicare.tn̄ non pōt vtile.hoc fundatum in ꝯctu emphyteotico vel feudali vel simili ita a se abdicare.rō est:qa fundaꝛ in ꝯtu in quo ꝯtineꝛ obligatio ꝑsonalis q̄ oriꝛ ex con tractu emphyteotico quo cogiꝛ soluere singulis ānis canonē. Item in feudali cogiꝛ domino seruire ꝛ non pōt emphyteota vel vasallus vel similis inuito dn̄o se liberare ab illa obligatōe q̄ teneꝛ ex ꝯtu ꝑdicto:lꝫ velit suū ius hr̄e ꝑ derelicto ſm bar. hic q in hoc se remittit ad no.ꝑ se in.l.is cū quo.ff.de aq̄ plu. arc.ꝛ ibi tꝫ ꝙ nō pōt inuito dn̄o se liberare queadmodū lꝫ tꝫ ꝑ l.sicut.C.de actio.ꝛ oblig.ꝛ ꝑ tex.in.l.iij.ꝛ ibi Bal.C.de iure emphy.ꝛ glo.in.c.q in eccliaꝫ.ꝛ ibi doc.de ꝯsti.tāgiꝛ ēt ꝑ spe.

in ti.de feu.§.qm̄.ꝟ.xxviij.per Bal.in.l.i.in.xij.q. ff.de re.di.ꝑ bal.ꝛ Ang.in.l.cū fructuari°.ff.de vsu fru.ꝑ bal.in.l.cū archimedorā.C.ut in pos.leg.ꝑ ca no.in.c.potuit de loca.Et licet sub isto articulo mul ta scribanꝛ.tn̄ magis cōiter teneꝛ ꝙ.ff.dixi.s.ꝙ non pt̄:q: sapit naturā ꝯctus qd̄ no.val de bene.❡Ulti 15 mo Bar.q̄rit posito ꝙ qs nō possit renūciare benefi cio vel offō in manibus superioris.l.pe.ff.de offi.ꝑ si.c.ꝙ in dubijs.ꝛ ibi plene de renūcia.an possit re nūciare pos.uel quasi pos.illius iuris absqꝫ eo quod in manibus superioris°faciat.ꝛ ꝯcludit ꝙ sic ꝑ rōnē huius tex.ꝛ idem vult Inno.in.c.ꝙ in dubijs.de re nunciati.Sequitur notabilis ꝛ utilis lex quod meo. Alexander de imola.

Quod meo. In eo qd̄ possidemus possum°facere aliū possessorē ꝯstituendo nos illi° nomine possidere.h.d.usqꝫ ad.§.si furioso.❡Ad eui 2 dentiā ꝑmitte ꝙ si ꝓcuratoꝛ ꝯtradixit ꝓcuratorio no mine domini:quia stipuletur procuratorio nomine domini ex tali contractu acquiritur actio personalis directa procuratori:sed nulla queriur domino:sed opoꝛter ꝙ cedaꝛ dn̄o suo ꝑ procuratorē.l.possessio. §.si.ff.e.l.quecūqꝫ gerimus.ff.ti.i.l.stipulatō ista.§. si quis insulā.ꝛ.l.si stipuler.ff.de ꝟbo.ob.vnde in ꝯ ctu celebrato ꝑ ꝓcuratorē nō diciꝛ prestare nudum ministerium domino:q: imediate nō acquiriꝛ domi no sed ꝓcuratori:ꝛ opoꝛter ꝙ cedaꝛ actio dn̄o.aliō uidebimus in pos.ut lꝫ in ꝟ.ꝓcuratoꝛ.❡Casus ta lis est.possedi funduꝫ naturaliter ꝛ ciuilr̄ constituto me eundē fundū possidere noīe tuo:q̄riꝛ an possim hoc mō possidere noīe tuo qd̄ prius possedi nomine meo.ꝛ an dicar tūc possidere noīe tuo.ꝛ iurisconsul tus dicit ꝙ sic.❡Ibi nec enim opponit.quia nō po test qs sibi mutare cām pos.q: si possidet ex vna cau sa nō pōt mutare ꝛ dicere se possidere ex alia.ꝛ dicit lꝫ nō iteruenit mutatio cause pos.q: desinit possidere.q: ꝑmo possedit nūc nō:sed ille cuius noīe ꝯstitu it se possidere:sed illud qd̄ habet qd̄ nemo potest si bi mutare cām pos.loquiꝛ quādo nō ꝑditur pos.sed solo aīo vult ex alia cā icipere possidere sibi:q: nō pt̄ ❡Ibi ꝛ aliū.oppo.sic.nā oꝫ ꝙ iteruenat actus coꝛ poreus ut acqraꝛ pos.quō ergo lꝫ pōt effici possessoꝛ ꝛ dicit ꝙ ꝑ me ꝛ meo facto queritur sibi pos.❡Ibi nec idem est.oppo.ꝯtra ꝟsi.nec enim dixi ꝙ desino possidere:imo videꝛ ꝙ ego possideam lꝫ alieno no mine:ergo muto mihi cāꝫ pos.ꝛ dicit ꝙ si dicoꝛ pos sidere q: aliud est possidere.aliud alio noīe possidere.vn̄ diciꝛ possidere ille cuius noīe possideꝛ.❡Ibi ꝓcuratoꝛ oppo.q stipulatur ꝓcuratorio nomīe sibi qd dari acqrit domino actionē mediate:sed sibi im mediate:ergo nō desinit possidere q ꝯstituit se noīe alterius possidere:ꝛ dicit ꝙ nō sumus in obligatiōe q̄ acqritur ex ꝯctu:sed sum°in pos.vbi ꝓcuratoꝛ dici tur ꝑstare nudū ministeriū:ꝛ est de iuregentiū.vn̄ i mediate acqriꝛ domino ꝛ nō est necesse postea cede re dn̄o:q: ꝓcuratoꝛ in hoc nudū prestat ministeriū. 3 ❡Ex isto tex.no.ꝙ ille diciꝛ possidere cui°noīe pos sideꝛ.ꝛ est notandū:q: tex.nō utiꝛ in his ꝟbis deno tātib°fictionem vel iproprietatē duꝫ dicit.nā possi det ꝛc.lꝫ vtiꝛ ꝟbis denotātib°ꝓprietatē ꝑ lꝫ deno taꝛ ꝙ ꝑ istud ꝯstitutū ꝟa pos.trāsferatur in istum cu 4 ius noīe possideꝛ.❡Un̄ ꝑ hoc dicit Bar.i.l.si is q ꝑ emptore.in vl.q.ff.tit.ꝓximo.ꝙ male dicit guil.d cu.uolēs ꝙ ꝑ cōstitutū transferaꝛ ficta pos.nō vera quia est contra tex.nostrum.l.certe.§.i.in ꝟsicu.pro prie.ff.de preca.vnde si procuratori meo constituat se uenditoꝛ nomine procuratoris vel mei possidere transferatur pos.in me dn̄m ꝛ dn̄iuꝫ cōseqūter ac si sit trāslata ꝟa pos.de qua.q.dixi in.l.i.§.ꝑ ꝓcura torē.ff.eo.iō non repeto.❡Itē istud ꝙ hic dicitur

a❡In manib° supioris.adde ꝙ voluit pau. de cast.ꝯsi.ccc. xiij.ꝛ an iuri q̄ sito ex sola ele ctione possit qs renunciare absqꝫ supioris auctoritate vi de ꝑ oldra.ꝯsi. cxviij.

a¶ Trãsferri posses. d. d ro. decis. suis decil. cccccxxxix.incipiẽte nunquid mortuo ꝛc. de rest.spo.in antiqs disputantes an subrogato ↄtra prohibitionez.c.si bi ꝯ quos .vt lite pẽ.q aucto ritate ordiarii fuerat adeptꝰ pos.ꝛ subrogatus si tali pos. fuerit spoliatꝰ def restitutio. dicũt videri ꝙ sic:qꝛ ex collatiõe iniusta potuit transferri pos.p.§.si vir. tñ ↄ̃riũ determinãt ꝛ ad .d. §.rñdent ꝙ iõ ibi trãsferf pos ses.qꝛ donator desinẽdo hẽre aium possiden di amisit pos. ꝛ sua nõ iterest si donatario acqraf ꝑsertim cũ fuit ĩ culpa donãdo alteri ꝛ pp trãslatõez poss. nulli alij piculũ generatur nec ꝓhibitio iuris ꝓhibẽtis donationez iter viꝝ ꝛ vxorẽ respicit cõ modũ tertij iõ ibi ex cã nulla trãsferf pos.et an possidẽs bñficiũ reseruatũ dicaf ꝟe possidere.vide per eosdẽ decis.i. de resti. spo.in antiquoribus.

videlz ꝙ ille dicif possidere cuius noie possidef intel
ligif quãdo presens erat iste ꝛ cõsentiẽs tẽpore quo
qs incepit eius nomine possidere:sed si non erat pre
sens ꝛ ↄsentiens:sed noie abñtis qs ↄstituit se possi
dere noie abñtis nõ df possidere is cuiꝰ noie posside
tur añq̃ ratũ habeat.l.si cõmunis seruꝰ.§.i.j.e.ꝛ.l.
5 si ego.s̃.de neg.gest.Et iõ Ant.in.c.cũ venissent.i
si.de rest.spo.dicit ꝙ si interiz añq̃ ratũ hẽat ille cu
ius nomine possidef expelleref de pos.ille q eiꝰ noie
possedit nõ cõpeteret remediũ recuperande pos. illi
cuius noie possidef ẽt si postea ratificet.ita dicit te
nuisse do.de ro.ↄclu.cxxxvj.incipiẽte.Irẽ licet amicꝰ
p rõnem.l.bonoꝝ.j.rẽ ra.habe.qꝛ illa ratificatio nõ
supuenit tempore debito.s.quo ille potuit possidere
quia iaz perdita erat pos.ꝛ spoliatus erat ille qui eiꝰ
nomine possedit sicut in.d.l.bonorum.qui agnouit
pos.nomine alterius vt acquiratur illi oportet rati
habitionẽ fieri infra tẽpus infra quod potuit p ipsũ
met agnosci:als non valet ratihabitio.ꝛ est notabi
lis decisio.ꝛ ↄcordat bal.in.c.i.in pn.in ti.quo tem.
mi.in vsi.feu.lz ipsemet Bal.dubitauerit in disputa
tione incipiente.Accusatus de vi turbatiua circa.xv.
col.ꝛ nõ decidit ꝛ refert ibi oldra.ꝛ Cy.in.l.si ego.
per ibi no.p glo.s̃.de nego.gest. tenere cõtrarium.
6 ¶ Puto primã partẽ verã.qꝛ ratihabitio debet re
integra fieri:vt no.Bar.in.l.l.si vxor.§. siqs vxorez
j.de adul.in.q. facta est pax inter duos pro se ꝛ suis
cõplicibꝰ ꝛ sequacibꝰ: ꝛ ẽ appobata pena ꝙ sese nõ
offendere debeãt nec eoꝝ cõplices añq̃ ratũ habue
rit seqces fuit offensus vnus.postea ratũ habef vtrũ
ↄmittaf pẽa pacis rupte.ꝛ dicit ꝙ nõ p.d.l. bonorũ
ꝛ ponit bal.in.l.fi.C.ad mace.ꝛ istam.q.vide etiam
nota.p Anto.in.c.accedẽs de prebẽ.¶ Ex isto tex.
7 ẽt no.ꝙ ꝓcurator in acqrenda pos.dicitur ꝑstare nu
dum ministerium aliud in ꝓcuratore contrahente ut
dixi in euidẽtialibus:qꝛ pmo loco acquiritur sibiipsi
obligatio ꝛ actio:nõ domino nisi cedaf regulariter
8 d.l.po.§.fi.¶ Que aũt sit ratio diuersitatis ponitur
per Ang.j.§.proximo.s.in.d.§.ꝓcurator quem ipe
seorsum legit.ꝛ Bar.in.l.qui mihi donatuz. in fi.s̃.
de dona.ꝛ in.l.i.C.per quas perso.no.acq.ꝛ Bar.
in.l.solutũ.§.per liberã.s̃.de pigno.ac.ꝛ per Ang.
in.l.i.C.eo.in quibus locis cõcludũt doc.ꝙ ratio est
que colligif ex.l.ea que ciuiliter.s̃.ti.i.nam pos. acq
ritur naturaliter:ꝛ fuit inuenta ab actu naturali. hec
facilius acquiruntur per aliũ q̃ illa que acquiruntur
p actũ ciuilẽ sicut est stipulatio vñ ꝛ dñinm ꝛ pos.re
gulariter acqrũtur imediate dño per ꝓcuratorẽ.l.ꝓ
curator.C.eo.ꝛ.l.i.C.per quas perso.no.acq.nõ sic
9 in obligatione.¶ Glo.sup ꝟbo possidere. ar. de.l.
nunq̃ nudã.s̃.ti.i.vbi nuda traditio.s.a cã nõ trãs
fert dñium.vñ reqritur titulus habilis ad trãslatiõez
dominij:sed hic cõstituit me tuo nomine possidere:
ꝛ nulla cã pcessit igitur ꝛc̃.gl. reputaf singularis dñ
dicit ꝙ hic debet intelligi quando iusta causa preces
sit vel interuenit. quia si donando vel vendendo si
bi nudam possessionem constituo me suo nomine
possidere interuenit causa habilis ad transferenduz
dominiũ si dñium voluissem transferre eadẽ cã ẽ ha
bilis ad trãsferendũ pos.ꝛ sic ↄcordat cũ.l.cõtraria.
mouef ẽt glo.qꝛ tot sunt cãe acqrendi pos.quot sunt
cause acqrendi dñium.l.iij.§.genera.s̃.e.¶ Ex hac
glo.no.ꝙ sine cã nõ trãsferf pos.ꝛ ꝙ reqrif cã q̃ als
sit sufficiẽs ad trãslationem dominij si trãsferens vo
luisset trãsferre dñium.Iaco.de ra.tz cũ glo.¶ Sed
Dy.ꝛ Bar.eam reprehẽdũt per.l.i.§.si vir.s̃.e.vbi
ex cõtractu donationis iter virũ ꝛ vxorem q est a iure
reprobatus transfertur nihilominus pos.secuta tra
ditione:ꝛ tamẽ ibi interuenit iniusta causa. ¶ Pro
hoc etiam allegant.l.q bona.§.fi.voluerũt forte al
legare.l.interdũ.§.fi.j.eo.qꝛ in.d.l.q bona.§.fi.nõ

dicif hoc qd ipsi dicũt:sed in.l.interdũ.§.fi.dicif ꝙ ex ↄ̃ctu cõ
ductionis qs dicif acqrere pos.vt si ↄducis a me rẽ trãsferf in
me pos.l.siquis ante.s̃.e.sed ↄductio nõ est causa habilis ad
trãslationẽ dñij:ergo glo.male videf dixisse ꝙ ĩ trãslatiõe pos.
reqrif cã q̃ sit habilis in trãslatiõe dñij.Eodẽ mõ allegat bar.
ↄ̃ glo.l.si rem aliquã.j.eo.iũcta glo.vbi q erat dñs ꝛ pos.si cõ
ducat sciẽter rẽ suã ab alio p istã ↄductionẽ videf desinere:qꝛ
si locator apprehẽdit rẽ dicif acqsiuisse pos.ꝛ tñ non est suffici
ens cã ad trãslationẽ dñij:qꝛ qñ qs scienter cõducit rem suam
nulla est ↄductio.l.nõ solet.s̃.loca.l.neqz pignꝰ.j.de reg.iu.
l.q rẽ.C.loc.Licet Ia.de ra.conef respondere ad.l.i.§.si vir
s̃.eo.ꝙ ibi interuenit cã habilis ad transferendũ dñium iure
10 gentiũ.¶ Tñ dicit Bar.ꝙ nõ est bona responsio:qꝛ donatio
ĩter viꝝ ꝛ vxorẽ est reprobata in tantũ ꝙ nec ẽt oritur ex ea na
turalis obligatio.l.si spõsus.§.si vxor.s̃.de dona.inter virũ ꝛ
vxorem.vbi in tali donatione nõ põt interuenire fideiussor:er
go nõ obligaf naturalr:qꝛ naturali obligatiõi põt accedere fi
deiussor.l.i.ꝛ.ij.ꝛ.l.fideiussor obligari.§.fideiussor.j.de fide
ius.sed naturalis obligatio inuenta est de iuregentiũ.l.cũ am
plius.§.i.j.de re.iur.ergo nec huiusmodi donatio valet ẽt iu
regẽtiũ inspecto.¶ Pro pdicta opi.vr bonꝰ tex.in.l.clã pos
sidere.§.fi.cũ.l.seq.s̃.eo.vbi ingrediẽs pos.abñtis acqrit na
turalẽ pos.ꝛ q̃ primuz vacabit ciuilis ẽt eã acqret:vt ibi in glo.
notabili.nulla tñ cã interuenit habilis ad trãsferendũ dñium.
ꝛ tñ pos.acqrif.vñ videf ꝙ in hoc gl.nõ bñ dixerit.¶ Refert
tñ Bar.ꝙ qdã sustinẽtes glo.dicũt ꝙ h tex.loqf in ficta pos.
s.per ↄstitutũ in.§.si vir.loquif in ꝟa que acqrif p traditionẽ
verã.tamen Bar.hoc reprehendit p.l.si rẽ aliquã.j.eo. melꝰ
p.l.si rẽ.C.loca.cũ glo.vbi habetis ꝙ ẽt ex illa ↄductiõe facta
de re sua videf qs velle pdere pos.ꝛ trãsferf in aliuz:qꝛ videt
se ↄstituere noie alterꝰ possidere.¶ Dicit tñ Bar.vno casu sal
uari posse opi.glo.ꝛ Ia.de ra.s.ꝙ qñ q ↄstituit se p alio pos
sidere erat dñs:tũc nõ facit illũ possessorẽ cuius noie ↄstituit se
possidere nisi pcedat cã habilis p.l.ei a quo.j.ti.i.vbi dñs per
ↄductionẽ quã facit a ꝟo possessore nõ ↄseruat locatorẽ i pos.
ↄducẽdo rẽ ab ipso multominus eã trãsfert in eũ si dominus
possedit:vtputa sum dñs ↄduco a te possidente fundũ an reti
neas pos.dicif ibi ꝙ nõ:si ergo nõ ↄseruo tibi pos.multominꝰ
si possedit trãsferã in te pos.qñ ↄ̃ctus erat nullus:qꝛ facilius ẽ
retinere q̃ trãsferre:qꝛ cui damus actionẽ ꝛc̃.l.i.§.ꝙ ãt ait.j.
de supficie.ꝛ est regula iuris.vñ cuz ibi nõ ĩteruenerit iusta cã
nõ est veꝝ dicere ꝙ sit dñs,remittit se tñ ad dicẽda p eũ in.l.
si rẽ aliquã.j.eo.ꝛ ibi glo.tz ꝙ dñs qui ↄducit rẽ suam quam
possidet a nõ dño ꝛ nõ possessore per istam ↄductionem pdit
pos.h tz ibi glo.ꝛ transferaf in locantẽ.¶ Est verũ ꝙ bar.dã
nat glo.tñ doc.tenẽt ibi cõiter glo.illã ꝛ doc.in.l.q rem.ꝛ in
l.ad ꝓbationẽ.C.loca.reseruo in loco suo ibi dicendũ q̃ sit ve
11 rior opi.¶ Vñ dñ querit vtrũ ex cã nõ valida nec sufficiẽti ad
translationẽ dñij transferri possit pos.dicit reprobata gl.tenẽ
dũ eẽ ꝛ est magis cõis opi.doc.ꝙ si cã nõ ẽ habilis ad trãsfe
rendũ põt tamen transferri possess.ꝛ hoc ꝓbat.d.l.clã.§.fi.
s̃.e.vbi nulla cã iteruenit:ꝛ tñ pdif ciuilis ꝛ naturalis.¶ Istã
opi.tz Cy.in.d.l.q rẽ.ꝛ in.d.l.ad ꝓbationẽ. ꝛ ibi expssꝰ bal.
in.l.iij.oppo.C.loc.Ia.bu.ꝛ Saly.in.l.traditiõibꝰ.C.d pac.
12 ¶ Tãgif ẽt p Cy.in.l.cũ falsa.C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ p bal.i
Rica ex̃ de pscrip.circa.iij.col.ꝛ ibi videf vnũ dicere p qd vi
def approbare istã gl.dũ dicit ꝙ p pcariũ nõ trãsferf pos.nisi
pcedẽte aliq̃ cã.s.donatiõis vẽditiõis vel similis.vñ pcariũ si
ne titulo nõ valet.alle.no.per bar.hic.¶ In questionibus po
sitis per Bar.infra nõ ꝓbaf dictũ bal.qꝛ loquunf in diuersis
casibꝰ:ꝛ maxima esset restric.ad ti.de preca.ꝛ iura loquẽtia ꝙ
per precarium transfertur posses.ꝛ ad tex.nostrum q indistin
cte loquitur ꝛ doc.ita intelligunt tex.nostrũ etiam in precario
nec interea est differentia nisi vt no.in.l.interdũ.vbi Bal.j.e.
nam per ↄstitutũ trãsfertur omnis pos.ciuilis ꝛ naturalis sed
per pcarium regulariter transfertur ciuilis.naturalis remanet
apud rogantẽ.l.ꝛ habet.§.eum q.j.de preca.dixi in.l.si quis
añ.s̃.eo.¶ Et ego q̃ hic sit rõ inter cõstitutũ ꝛ precariũ nullã
video.Bal.ẽt in cõmẽto suo in decretalibus dicit multa mira
bilia ꝛ singularia sine legibus ꝛ rationibus sepenumero fallif
in allegãdo nõ dicit hic Bar.eo modo quo bal.alleg.eũ.Et

premissis residet in conclusione q pos.potest transferri sine cā
vlla non dico solum q nō sit necessaria causa ad transferenduz
dominiū habilis.imo dato q nulla interueniat transfert pos.
alias in.§.si vir.non debuisset pos.trāsferri.quia ibi erat repro
bata tamē in casib⁹ quos dixi i.d.§.si vir ex causa nulla nō trās/
fertur pos.quando constitutū vel precarium est nullum aliqua
ratione verū est q nō transfertur pos.d.l.si quis ante.quando
actus est immediata causa pos.transferende.tunc si actus non
est non potest transferri pos.dixi ibi z infra dicetur in.d.l.si rez
aliquam.¶ Pro expeditione dicte glo.super v̄bo possidere.
qro vtrū requirat scientia z volūtas illius cui acquirit. z dicit
q sic.als non acquireretur.l.possideri in pn.s.eo.l.quēadmo
dum.s.eo.z.j.ea.l.§.si furioso.z.l.cōmunis seruus.§.i.j.eo.
vbi optima littera.¶ Ultimo qrit glo.quid in dominio z dicit
secus.qz non admittitur sola volūtate sicut pos.vidistis in.l.si
quis vi.§.differentiam.s.eo.non intelligatis q glo.velit q ex
actu ficto non possit transferri dominium sicut possess.pōt trās/
ferri ex actu ficto quia constitutū est actus fictus transferende
pos.l.certe.§.i.j.de preca.z hic sic dominium per fictum actū
transfertur.l.quedam mulier.s.de rei ven.vbi mulier domina/
tū vendidit fundū tibi z eū a te cōduxit videt tibi tradere pos.
z dicit ibi q per fictaz traditionem erit translatū dn̄iuz.vnde li
cet sit ver⁹ titulus z ficta traditio trāsfertur tn̄ dominiū.sec⁹ ubi
est fict⁹ titulus z ficta traditio.quia tūc non transfertur dn̄ium
ut videbim⁹ per Bar.i.d.l.si rē aliquaz.j.eo.z no.i.l.cū falsa.
C.de iur.z fac.ign.¶ Gl.sequēs.z sequēs exponit tex.¶ Gl.
super v̄bo misterio.opponit cū Bar.de.l.cū falsa.C.de iur. et
fac.igno.vbi sola uolūtate nō possum transferre dn̄ium z face/
re q res que est hereditatis paterne sit materne hereditatis.
¶ Bar.dicit q glo.in.d.l.cuz falsa.dicit q aliud est i dominio
q̄ in pos.sz illam opi.reprobat z dicit q ibi loqtur qn̄ v̄ba erāt
enūciatiua vt si in istrumēto uel libello appello rez hereditatis
paterne eē hr̄ditatis materne.nam hec enūciatio nō mutat cāz
ueritatis.z nō facit q res paterne hr̄ditatis sint materne.quia
cōfessio nō inducit nec disponit.sed pbat ut si me tuū cōfiteor
debitorem in.c.que apud me posuisti non pducit obligatio et
actio.sed oportet agi ex deposito.z ad probandū induco ɔfes
sionem.l.publia.§.si.s.dpositi.sz lex nr̄a nō loqtur d actu enū
ciatiuo uel ɔfessionis.sz de actu dispositiuo.quia rem meaz cō/
stituo me tuo nomine possidere z eam uolo retinere ut nudus
minister tuus z in te transferre disposui sicut quando dono tibi
fundum appellatur actus dispositiuus quia volo in te transfer/
re dominium z a me abdicare.z sic fuit hic act⁹ dispositiuus.
¶ Item opponit Bar.d.l.peregre.§.quib⁹.j.eo.vbi solo ani
mo nō possum pos.in te transferre nisi per te apprehēdatur.
¶ Dicit q iaco.de are.respondet q ibi pos.tenebatur p aliuz
corpore alieno.s.corpore coloni uel serui.dicit Bar.q si h est
verum.l.nostra seruit nobis de uento.quia cōmuniter.domini
possidēt per colonos suos.z sic corpe alieno ergo ɔstituēs se
possidere nullam transfert pos.in alium.¶ Unde dicit q alia
est responsio.s.q vbi loquitur quando interuenit uoluntas nō
spontanea per quam possidens uoluit a se abdicare pos.qz for
te propter metum timens vim uoluit accedere ad pos.uidit ar
matos ɔtentus desinit animo pos.quā retinuit corpore coloni
nō pdit eā nisi apprehēdit p aliū.sz qn̄ spōtanea volūtate vult
dn̄s trāsferre in aliū pos.z pōt allegat glo.notabilē z singula/
rem in.l.i.§.nō aūt.j.de vi z vi ar.z ita pcedat tex.nr̄ qui indi
stincte loqtur z hanc gl.in.§.nō aūt.allegaui vobis.s.e.z i.l.
iij.§.q si seru⁹.z cōiter tenet.de qua per bal.in.l.cū testm̄.C.d
iur.z fac.ign.z p Ang.in.l.si.C.eo.p Anto.z Cano.i.c.cum
venissent d resti.spo.z p illa glo.Bar.j.in aliis qōnibus alleg.
ad h tex.in.l.qui vniuersas.§.si.j.eo.nā dicit q qn̄ ɔstituo me
possidere noīe tuo videor me facere colonū tuū z ministrū tuū
vnde tu habes pos.p me mediāte alio colono meo cui locaui il
lū fundū z q̄uis alius colonus me⁹ putet fundū esse meū z me
possidere noīe tuo nō facit qn tu possis retinere pos.p colonuz
meū q̄tūcūqz ignoret te dn̄m z possessorē.sicut ibi dr q si com
modatari⁹ fui z rē mihi cōmodatā alteri cōmodaui q putabat
eam esse meam.z sic eam retinuit nomine meo q̄uis vltim⁹ ille
iguoret me nō dominū.tamē dn̄s pmus pos.retinet p actū vlti
mi cōmodatarii.sic h dn̄s cui⁹ noīe ɔstitui me possidere dr reti

net pos.p me z meū colonū qquodāmō vr colonus
su⁹.z ita sbstinet gl.i.d.§.non āt.quā ēt approbat[a]
imo.i.d.l.pegre.§.qb⁹.j.e.¶ Sol⁹ ro.h ɔ̄ z dic qd
illa glo.vr ɔtra.l.cū fundū.j.de vi z vi.ar.z.l.si qs
rem.j.eo.hec iura nihil pbant.quia ibi dicit q quā
do video te dare pos.illi nō acquiritur posses.sicut p
cōstitutū.vn̄ nō est actus similis cōstituto.z sic nō ē
actus habilis ad trāsferendū pos.¶ Sz ɔtra hoc ar
guit Bar.z cōtra.d.l.quādo renūcio pos.quā reti/
nui corpore alteri⁹ nō perdo pos.istā nisi ali⁹ appre/
hēdat eā nihil allegat.potuisset allegare.d.§.quib⁹
cum sua gl.si nō perdit etiā si renūciat pos.sic q pos
sidet corpore alieno nō debet posse trāsferre in aliuz
pos.cōstituēdo se noīe alterius possidere.¶ Substi
net glo.q̄ dicit.s.q transfert pos.qz dicit aliud eē in
perimēda pos.aliud est eā trāsferre in aliuz.vnde q
possidet corpore alieno si vult desinere possider z sic
vult q pdat pos.eaz nō pdit nisi ali⁹ apprehēdat eā
z expellat colonū.d.§.quib⁹ cū glo.que sic itelligit.
sed quādo possideo corpore alieno.z constituo me
tuo nomine possidere nolo extinguere.sed i te trans
ferre hoc facili⁹ fit ut desinā possidere ante apprehē
sionem tuā sola volūtate mea.sicut obligatio que ē
de iure gētiū nō pōt acceptilatiōe que est ciuilis act⁹
ipso iure perimi.sz ope exceptiōis z valet ac si sit pa/
ctū de nō petēdo scm̄.l.an inutilis.§.accepto.z.l.si
acceptilatuz.j.d accep.pōt tn̄ in aliū trāsferri p actū
ciuilis obligatiōis ipso iure siue sit naturalis uel ciui
lis vel ex quocunqz actu pcedat pōt nouari p stipula
tionē animo nouandi factā z tollit ipso iure.l.i.j.de
noua.vn̄ aliud ē qn̄ tractat de extinguēdo.aliud qn̄
tractat de transferendo z in hoc ēt cōcor.cum bar.
Anto.in.c.cū venisset.d resti.spo.dicā cras.¶ Que
rit Bar.qz hec lex plane pcedit qn̄ cōstituo me tuo
nomie possider.z habeo naturalē z ciuilē pos.facio
te possessorē.nec ego amplius dicor possidere.sz po
ne q ego tm̄ ciuilē habeo pos.naturalē nec corpore
meo.nec alieno habeo z cōstituo me tuo noīe possi/
dere.an faciā te ciuilē pos.z dicit q sic p.l.q̄dā mu/
lier.s.de rei vendi.nam ibi mulier que nō erat in fun
do mittebat epistolā alteri p quaz ɔducebat fundū
ab alio cui eū donauerat q̄rebat an p istā cōductio/
nē videat transtulisse dn̄iuz rei i donatariū paritérqz
possessiōez.videbat q n̄.qz nō fuit tradita z aut fic/
ta aut v̄a traditio reqritur ad trāslationē dominii.l.
traditiōibus.C.de pac.l.si ex stipulatiōe.s.eo.tn̄ ibi
dr dominiū z pos.acqri p actū ciuilē.s.cōductionis
ab eo solā ciuilē habuit q nō fuit in fundo q dr ciuili
ter possidere.ut.l.clā possidere.§.q ad nūdinas.s.
eo.z transfert ciuilē pos.per actū cōductiōis.¶ Sz
dicit in ɔ̄riuz facere vr hic glo.pua in v̄s.ministerio.
dū dicit.i.actu z volūtate que v̄ba vident sonare q
reqrat iteruentus alicuius actus.sed q ɔstituit se pos
sidere solū declarat voluntatem suam esse nomie al/
terius possidere.si nō facit aliuz actum corporalē me
rito videt nō transferri pos.in illū cuius nomie cōsti
tuit se possidere quando cōstituens solam ciuilē ha/
buit.hoc nō obstante tenet ipē pmam opi.Ad glo.
respōdet q ille actus qui iteruenit a pncipio quādo
cōstituens ego cepi apprehēdere pos.z acqrere pro
me ille actus coporalis sufficit ad faciendum q qn̄
cōstituo me nomine tuo possidere.videor in te trans
ferre pos.z satis dicitur ille actus internenire habito
respectu ad illum actū qui interuenit quādo ego pri
us pos.apprehendi.¶ Hoc pbat in simili.naz si ne
gociorū gestor mandato carens apprehēdit pos.cor
pore z animo noīe alterius sufficit q postea ille cui⁹
noīe pos.apprehensa est ratam habeat illam pos.p
apprehensiōem.z per illam ratihabitiōez querit tūc
pos.l.cōmunis seruus.§.i.j.eo.qui actus apprehen
siōis qui interuenit prius prestat adminiculū ad acq

[a] ¶ Approbat.adde frā.de are.ɔsilio xxxii.z ibi uid q voluit v̄si.bis nō discussis.

rēdū pos.ratuȝ habenti quātūcūqȝ tūc null⁹act⁹cor/
poralis īteruenia t.sed solus anim⁹.¶Unde cōclu/
dit sufficere ɔstitutū quo ad ciuiliter possidentem.
¶Qd cōfirmat q: qui possidet si ɔducit pos.ab alio
vr illuȝ possessorem facere a quo cōducit.l.si qs ante
s.eo.l.qui bona in pn.j.eo.τ tamē ibi nō interuenit
actus corporeus ad apprehendēduȝ pos.ergo eadē
ratōe si per simplex cōstitutū facio me possessoreȝ no
mine tuo ꝙuis ciuilē pos.solū habeā debeo eaȝ in te
19 transferre.¶Ingreditur Bar.articulū hūc vȝ qn ci
uiliter possideo animo p me.ſȝ corpore alieno possi/
deo naturaliter.an τ qn cōstitutum possiȝ in te trans
ferre pos.τ facit mentionē de illa singulari gl.in.l.i.
§.nō aūt.j.de vi τ vi ar.τ cōcludit vaȝ eē illam glo:
s. ꝙ ēt quādo alieno corpe possideo naturaliter pos
sim per ɔstitutū in aliū pos.transferre.τ ut dixi in pre
cedenti lec.Bar.hic inuolute loqtur tn̄ hic plenius
loqtur ꝙ supra.¶Ex his que dixi addatis inꝙtum
substinui glo.in.d.l.i.§.nō aūt ꝙ bal.in Rubri.ex̄ d
prescrip.in.iiij.col.transit cū illa glo.τ cū vbis bar.
20 hic.¶Subsequēter querit ipse.pone ego q habeo
plenū dn̄iuȝ fundi ɔcedo tibi eiusdem fundi vsūfru/
ctū.τ ɔstituo me tuo nomie possidere.an p huiusmo
di cōstitutū faciaȝ te possessoreȝ naturalem arguit p/
mo videri ꝙ nō.eo quia pos.naturalē quā habere d
bet vsufructuarius.s.formaleȝ quam debet habere
vsufructum habēs illā minime habui q: ille qui ha
bet plenū dn̄iuȝ nō habet vsufructum formalem.sed
causaleȝ.l.vti frui.s.si vsufrut.peta.vnde nō habet
naturaleȝ pos.formalē.anteꝙ ɔstituereȝ vsufructum
quia dicit esse diuersa naturalis possessio quam ha/
bet vsufructuarius ab illa quaȝ habet plenū dn̄ium:
vt vidistis post bar.in.l.i.in pn.s.eodem cōtrarium
determinat.s.ꝙ cōcedēdo tibi vsufructum si habeo
plenū dn̄iuȝ τ cōstituo me possidere nomine tuo fa/
cio te possessoreȝ naturaleȝ per.l.quisquis.τ.l.si qs
argētuȝ.§.sed si qdaȝ.C.de donationib⁹.vbi qui ha
buit plenū dominiū si alteri donat fundum quo ad
ppietatem sibi reseruato vsufructu dicitur transtu/
lisse possessionē ciuilem in donatariuȝ.τ videt trans/
tulisse dn̄iuȝ quasi videat cōstituere se possidere no/
mine illius sicut ibi:quamuis ante id tempus quo
habens plenum dn̄iuȝ reseruaret sibi vsufructum nō
habuerit pos.naturalē formalem τ ciuileȝ tamē p re
seruationē vsufruct⁹cōstituit naturalis τformalis in
donanteȝ.τ ciuilis pos.in donatariū sic hic.¶Cum
hac opinione Bar.cōcordat Ant.in.c.cū venissent.
de resti.spo.τ in repetitiōe.c.si.in.xiiij.colū.de cau.
21 pos.τ ppie.¶Idem Bar.in.l.interdū.§.fi.j.eo/
dem ibi per hoc dicit ꝙ si habens plenū dn̄iuȝ con
cedit rem in emphyteosiȝ alteri facit eū naturalē pos
sessorem τ plus fm eū dicit hoc verū etiaȝ si ipe tātū
habuit ciuileȝ pos.qui cōcedit fundū in emphiteosiȝ
τ ɔstituit se possidere nomie tuo transfert in te pos.
vt dicit pbari per ea q̄ ipemet h dicit hic nō habuit
pos.naturalem formalē.tamē cōcedēdo vsufructum
fundi cōstituēdo nomine tuo possidere creat natura
lē pos.formaleȝ.sic si tn̄ ciuileȝ pos.habet τ alteri cō
cedit fundū in emphyteosim τ constituit se posside/
re nomine emphyteote transfert pos.in illū cuius no
mine possidere cōstituit.An auteȝ intelligat de natu
rali vel ciuili.bar.ibi nō explicat de naturali nō vide
tur posse intelligi.quia naturaleȝ nō habuit ɔstituēs
ergo nō potest transferre eam.q: lȝ cōstituens se no/
mine alteri⁹possidere faciat illū cui⁹nomine cōstituit
se possidere possessorē.vt hoc tamē vex est dūmodo
pbetur ꝙ cōstituens eo tempore quo se ɔstituit pos.
22 habuerit.¶Sit ergo cautus emptor qui producit i
strm quo cōtinetur vēditorem se ɔstituisse noie emp/
toris possidere.q: p hoc nō probat in eū translatam
pos.nisi pbet ꝙ tempore ɔstituti vēditor possidebat

¶Sit ergo cautus i materia ɔstituti ui de p eūdē alexā. ɔsi.xxviii.τ.lxxxiiij.lj.li.τ ɔsi.xl.iij.li.τ p raph. ful. ɔsl.cl.τ p rapha.cu. cōsil. xlvii. p ab.in c.cū bertold⁹ de re iudi.ubi plene.τ in .c. cū venissēt de resti.spo. per pau.de ca. cōsilio.x. icipiē. si vā sūt i ho spressis p mathe.uo. suis. fol.xxvi.

ita Ang.τ gl.in.l.ꝙuis.§.si cōductor in v.retinebit.j.e.τ no.
per gl.in.l.ij.in vsi.tradita.τ ibi etiam no.Ange.C.eo.τ not.
Bal.in.l.i.C.quā.li.ab emp.disce.τ Ang.in.l.quedā mulier
s.de rei ven.τ Ant.in.d.c.cū venissēt de resti.spo.τ Oldra.in
cōsil.cxxix.dictū est verissimū.quia nō potest plus iuris transfer
re ꝙ ipe habeat.imperiti tn̄ de facili deciperent.in pposito er
go nō videt ꝙ naturalē pos.potuerit transferre.quia eam non
habuit.ergo transtulit ciuilem.¶Sed cōtra qūo potuit trans/
ferre ciuileȝ.q: emphyteota nō debet habere ciuilem.sed natu
raliter possidet gl.in.l.iij.§.ex cōtrario.s.e.vbi vidistis τ vide/
bim⁹ i.l. interdū.§.fi.j.eo.ubi ideȝ dicit Bar.qd h τ q: verba
debent referri ad psonam cū qua negociuȝ gerit.l.plenum.§.
equicij.s.de vsu.τ habi.l.quib⁹diebus.§.dn̄s de cōdi.τ dmō.
si referūt ad psonam emphyteote nō potest dici ꝙ itelligat de
ciuili pos.ut dictū est.s.cōsiderabitis τ in sequenti lectione di
23 cetur.¶Querit Bar.suȝ dn̄s fundi τ possessor:ɔcedo tibi ser
uitutem vie uel itineris per funduȝ meū ad fundum tuū ex cau
sa vēditiōis vel donatōis uel alia simili causa.τ ɔstituo me tuo
nomine possidere.an ex hoc ɔstituto transferatur in te q̄si pos.
illius iuris seruiētis uie uel itineris.maxim⁹est effectus.q: ante/
ꝙ sit translata in te quasi pos.iuris seruitutis cōcesse nō habes
dn̄iuȝ iuris illi⁹.τ sic nō cōpeteret tibi cōfessoria actio ɔ turban
tē ingetātē te q̄ dat dn̄o habenti huitutē.ſȝ sola actio psonalis
ex vēdito uel ex stipulatiōe ul'sili in ɔctu pcedēte que datur ad
tradēdū tibi q̄si pos.huitutis q̄ traditio fit p pstatiōeȝ pacietie
τ licētiā vtēdi huitute.l.si ptēȝ.in pn.τ ibi gl.in v.ius.s.quem
admo.ser.amit.ſȝ si p ɔstitutū est trāslata i te q̄si pos.huitutis.si
cut p traditionē trāsfert dn̄iuȝ i reb⁹corporalib⁹precedēte titu
lo habili.sic q̄si traditio pos.iuris icorporalis trāsfert q̄si dn̄iuȝ
isti⁹iuris.utrū ergo p ɔstitutū sit trāslata pos.τ dn̄ium q̄si iuris
huitutis.dicit Bar.ꝙ nō q: lȝ iste ɔstituat se possidere fundū.
tn̄ nō tractam⁹ d trāslatiōe pos.fundi.ſȝ d trāslatiōe q̄si pos.iu/
ris huitutis i qb⁹vsus eius q seruitutē hȝ τ patiētia eius q serui
tutē cōstituit hr p traditiōe q̄si pos.iuris icorporalis.l.pe.s.de
ser.l.iij.§.dare.s.d usufru.¶Preterea cū h ī iteruenerit vsus
cui ɔcedit ex hmōi patiētia ɔcedētis.nō vr dicēdū ꝙ sit trāsla/
ta q̄si pos.iuris huitutis nisi ɔstituēs vteret iure huitutis nomie
illi⁹cui⁹noie ɔstituit se possidere ius huitutis τ ille postea rataȝ
haberet lȝ h nō addat Bar.tn̄ necesse est iuxta.l.cōis huus.§.
i.j.eo.¶Cōcludit igit Bar.ꝙ istō ius huitutis nō erit quo ad
dn̄iuȝ trāslatū per cōstitutū.Itē q̄si pos.incorporalis trāsfert
τ tradit per uisū τ patiētiā h nō iteruenerūt h ergo nō erat q̄si
ta q̄si pos.iuris seruitutis nisi post hmōi ɔstitutū ɔstituēs utat
noie ei⁹cui⁹ɔstituit.τ ille postea ratū hȝ.d.l.cōis huus.§.fin.j.
24 e.¶Idē dicit qn qs ē in q̄si pos.iurisditiōis castri uel ville.et
ɔcedat illā iurisditionē alteri τ ɔstituat se q̄si possidere nomie
illi⁹hoc casu iā formata eēt q̄si pos.iurisditiōis τ ɔstituit se pos/
sidere noie alteri⁹iurisditionē eam transfert in eū cui⁹nomie se
possidere ɔstituit sicut in icorporalib⁹ reb⁹dicit q̄rū pos.p ɔsti
tutū transfert.¶Sec⁹si rustici i quos tu habebas iurisditionē
ɔstituāt se possidere noie alteri⁹ dn̄i τ se subiiciāt ei quo ad iu/
risditionē passiuaȝ q: per hāc passiuaȝ q̄si possessionem iurisditi
onis.non faciunt illum possessorem quasi iurisditionis quia ipi
nullam iurisditionem habuerūt ſȝ ali⁹in eos habuit.vn̄ actiuaȝ
q̄si pos.iurisditiōis nō possūt in aliū trāsferre que reqrit i trās/
ferenda q̄si pos.iurisditiōis.hec vba bar.refert Ant.τ cū bar.
trāsit in.d.c.cū uenissēt.d resti.spo.i repe.si.circa.xiij.vel.xiiij.
col.de cau.pos.τ pro.Et ad h ꝙ dicit d rusticis addatis Inn.
i.c.oliȝ el.iij.de resti.spo.ubi idē dicit Bal.omnia dicta Bart.
25 in.q.proxi.relata reassumit τ seqt in rub.ex̄ de pscrip.¶Sub/
sequēter q̄rit Bar.dictū est supra qd iuris quādo q possidet cō
stituit se possidere noie alteri⁹transfert in eū poss.modo pone
colon⁹ q dicit detinere.l.i.C.e.de vsuc.cōstituit se possidere no
mine alteri⁹.vtrū hoc casu faciat illū possessorē.¶Respondet
ipe aut pos.vacabat aut nō.si vacabat colon⁹cōstituēdo se pos
sidere noie alteri⁹facit illū possessorē.allegat.l.q vniuersas.§.
p colonū.cū glo.si.j.eo.vbi mortuo dn̄o τ possessore si colon⁹
mercedē soluit heredi facit heredem possessoreȝ absqȝ eo ꝙ he
res aliter pos.apprehēdat.vel si ab eo cōducat ecce ibi pos.va
cabat τ sic eā colon⁹nō habuit.τ tn̄ per actū solutōis pensiōis
facit illū possessorē.¶Possetis tamē dicere ꝙ illa glo.loqt qn̄

ĩteruenit actus p quẽ apparet heredẽ pcipe fructũ ex re ⁊ perceptio fructuũ denotat apprehẽsionẽ pos.l.ii.C.e.l.titia.ĩ.d solu.l.litib⁹.C.de agri.⁊ censi.li.xi.sed per solũ cõstitutũ nõ percipiunſ fructus ex re. Unde videſ illã glo.nõ pbari id qd Bar. dicit. ¶ Preterea accedat ratio supra relata.s.ad hoc vt quis p cõstitutũ faciat aliũ possessorem oportet q ille qui constituit possederit al's nõ pbatur translatã pos.per talẽ cõstitutũ: ut.s̃. dixi p gl.in.l.q̃uis.§.si cõductor.ĩ.e.⁊ ita tenet oldra.in cõsi.cxxviiii. Uñ cum colonus nõ possideat nõ videtur per constitutum trãsferre pos.neminem tñ inuenio cõtradicentem bar.vñ ppter eius auctoritatem notãda[a] sunt vba eius. Et subdit Bar.secus si pos.nõ uacat q̃ tũc colonus se constituẽdo possidere nomie alterius nõ facit illũ possessorẽ.allegat.l.qui vniuersas.§.i.voluit allegare.l.q̃uis.§.i.ĩ.eo.vbi tex.singularis ⁊ unicus ⁊ notandus vbi quando pos.est apud alium lz retineaſ pos.copore coloni.colonus per fictũ actũ dñm nõ põt puare pos.vnde licz ab alio cõducat eaz aut noĩe alterius se cõstituat possidere nõ trãsfert in eũ pos.nec dicit pos.ĩteruertere licz tradendo sic iuxta .l. peregre.§.qbus vbi uidebimus.ĩ.eo.si ergo pos.non vacabit. q̃ est apud dñm qui possidet corpore coloni nõ potuit eam ĩ alium trãsferre cõstituẽdo se eius noĩe possidere.p.d.l. q̃uis .§.i. ĩ.eo.per hoc dicit q si vacabat naturalis pos.⁊ nõ ciuilis p constitutum trãsfertur naturalis.⁊ si uacabat ciuilis nõ naturalis p constitutum transfertur ciuilis quo ad alia que ɔcernũt materiam ɔstituti ⁊ p̃carij Bar.se remittit ad no.per se in.l. interdum in pn.⁊.§.fi.ĩ.eo. ¶ Utrũ sicut p cõstitutũ transfertur naturalis ⁊ ciuilis pos.quãdo erat apud ɔstituẽtem.an eodem mõ detentatio que erat apud constituẽtem sola per ɔstitutũ transferatur.tetigit Bal.in rub.C.de contrahen.emp.in.xvi.q.⁊ ibi dicit q nõ.s.q per ɔstitutũ uel precariũ nõ transfertur detentatio hac rõne. quia precario ipsum seu constitutum habeat plurimũ iuris nihil allegat.sed detentatio est facti ⁊ non habet plurimũ iuris.sed plurimum facti primum poteſt probari per notata p glo.in.i.C.eo.in v.ĩteruenerit ad fi.ibi dũ glo.allegat istaz.l.in pn.s.quãdo pos.que acqritur p ɔstitutũ hz plurimũ iuris.detentatio hz plurimũ facti.hec pbãtur p.l.stipulatio ista.§.hec quoque.ĩ.de vbo.oblig.⁊ dixi post Bar.in.l.i.in pn.s̃.eodez dum querit an detentatio sit iuris vel facti. ¶ De ɔstituto ⁊ precario etiã aliqd in.l.iij.§.ĩcertã.s̃.eo.vbi an cõstitutũ ad precarium extẽdaſ ad bona futura dixi ibi. ¶ Idem de precario ⁊ cõstituto dixi aliqd in.l.i.§.si vir.s̃.eo.vbi quãdo pncipalis ɔtractus est nullus etiã ɔstitutum uel p̃cariuz in ĩstrumẽto appositũ reddiſ nullũ.ita Bal.i.c.fi.de feu.da.in uicẽ le.cõmisso.⁊ i.l.ex testamẽto.C.de fideicõ.refero me ad ea que ibi dixi. ¶ Pro expeditiõe glo.sup vbo pcurator.quero qd velit dicere tex. dum dicit pcurator aliene pos.prestat nudũ ministeriũ.⁊ dicit q̃ nullo tempore fuit apud pcuratorẽ.sed recta via transiuit in dñm lz sec⁹ sit ĩ obligatiõe ⁊ stipulatiõe.q̃ ex ea directa queriſ pcuratori domino nulla nisi cedaſ.l.possessio quoqz.ĩ.fi.ĩ.eo. Simile est in filio ⁊ suo sm ista tempora respectu pos.vel dominij. q̃ acqrunt patri vel domino.l.placet de acq.here.⁊ sic nudũ ministeriũ faciũt.vnde factũ pcuratoris in acquirẽda diciſ factũ domini.ar.l.⁊ licz.§.fi.s̃.de ɔsti.pe.idez in amittẽdo. q̃ si alij tradit pcurator colonus vel suus videtur eẽ factum domini. quia puant dominũ pos.l.fi.C.eo.l.peregre.§.quib⁹.ĩ.eo.idẽ si deijciaſ de pos.vt dictis iurib⁹. ¶ Glo.fi.arg.de.l.qui mihi donatum.s̃.de do.vbi in acquirenda pos.pcurator nõ semp prestat nudũ ministeriũ ⁊ vidistis in.l.i.§.per pcuratorem.s̃.eo. ⁊ dic q h ĩtelligiſ quãdo pcurator ĩ animo gerit querere domino vl' quando gessit in animo acquirere dño.

Si furioso. Tradẽs amittit pos.licet ille cui tradiſ eam non acqrit.h.d. ¶ Casus talis est tradidi rẽ alicui quez putabã sane mẽtis.quia ita in aspectu videbatur ĩ veritate.tamẽ ille nõ erat sani intellectus.sed furiosus rem apprehẽdit.an ego dicar desijsse possidere rem illam. videbatur q nõ.quia furiosus nõ poteſt acquirere pos. q̃ in querenda pos.requirit corpus ⁊ animũ.sed ipe caret animo.ergo videtur me amisisse pos.q̃ tunc demũ videtur me dñm perdeř pos. si ille eam acquireret tamẽ iuriscõsultus dicit cõtrarium.videlicz q furioso nõ q̃raſ.eã tñ ergo pdo. q̃ anim⁹ me⁹ fuit pos.pdere ⁊ ẽt anim⁹ me⁹ fuit in aliũ eaz trãsferre.⁊ lz ãbo nõ vificẽſ dũmodo vnum possit verificari debet hoc fieri.⁊ sic perdo pos.licet ipe nõ sit adeptus eam. ¶ Ex isto tex.no.q furiosus nõ põt pos.acquirere q̃uis acqsitam ante furorẽ nõ perdat per supuenieutiã furoris.l.is q animo ĩ.eo. ¶ Secũdo no.q habẽs animũ perdendi pos.⁊ illam transferendi in alium eaz pdit.q̃uis in aliuz nõ trãsferat eã.licet secus sit in dominio.ut uidebim⁹ cuz glo. ¶ Et illud quod dicimus in dominio ut nõ pdatur nisi trãsferatur.dicẽdum videſ in iurisditõe.ut sic cãm uolens in aliuz transferre nõ perdat eam.ut not. Ang.in.l.qui furere.s̃.de sta.ho.per illuz tex. eqparantẽ iurisditionez ⁊ dominiũ. ¶ Tertio no.q magis inspicitur opi.q̃ vitas.nam hic q tradit pos. existimauit istum sane mẽtis.⁊ sic habilem ad acqrẽdam pos. in vitate tamẽ nõ erat satis est.dicitur hic q estimaui eum sane mentis ⁊ putaui in eum transferre pos.ad h ut eam ego amittam. ¶ An magis inspiciatur veritas q̃ opinio[b].de hoc videatis in.l.secunda.§.fi.sub cõditione.ĩ.pro empto.⁊ ibi per Bar.tractãtez de hoc ⁊ distinguentem ⁊ habetur in.l.is qui putat.s̃.d acqrẽ.here. ¶ Quarto no.in fi.tex.q ille qui facit actum quem putat ualere dicitur ipm actum pure facere licz si sciret eum nõ ualere nõ fecisset.nam iste hic si sciuisset illũ furiosuz nõ tradidisset sibi. quia intentio eius erat trãsferre in illum tamẽ nõ dicitur cõtinere conditionẽ.s.q demũ uelit perdere pos.si ille possit acqreř ⁊ sit sane mẽtis. ¶ Glo.sup verbo transferat.arg. de l.vir vxori.§.si pmissor.s̃.de dona.inter vi.⁊ vxo.⁊.l. cum quis.§.si debitorem.ĩ.de sol.⁊.l.nec vtilez .s̃.q. ex cau.ma.ubi qui uoluit perdere dominiũ ⁊ in aliuz transferre ipm nõ pdit nisi in aliũ transferat.dicit gl. q illud quod dicitur hic in poss.verum ẽ tamen illud in dominio quod nõ perditur nisi transferam ipm in alium.nec mirum sicut in.l.si quis vi.§.differentia.s̃. eo.facilius pditur pos.q̃ dñium idem in iurisditione ut dixi supra sm Ang.i.d.l.qui furere.s̃.de sta.hom. ¶ Deinde arguit glo.de.l.cuz funduz.ĩ.d vi ⁊ vi ar. ubi dominus q uendidit fundum emptori quem possedit colonum suũ iussit colonuz emptori tradeř pos. dicitur ibi q q̃ emptor nondum apprehẽdit pos. dominus nõ dicitur desijsse possidere.⁊ ibi nõ perdidit dñs pos.eo q̃ nõ erat in emptorem translata. dicam post carnisp̃uiũ. Unde mihi competere poteſt vnd vi tanq̃ spoliato pos.qd non competeret emptori cui pos.tradita nõ ẽ.hic autẽ dicitur q si uoluit transferre ĩ furiosum perdo eam q̃uis furioso nõ queraſ glo. dicit q ibi persona accipientis erat habilis ad acqrẽduz pos.sed hic furiosus ẽ ĩhabilis.q̃ anim⁹.s.ẽptor ⁊ corp⁹ ĩ apprehẽdẽda pos.reqritur.l.iij.in pn.quezadmodũ.s̃.eo.unde perditur pos.per uolentem tradere.lz furioso nõ queratur. ¶ Hec solutio glo. communiter dãnatur quia lz in.l.cũ funduz emptor sit habilis ad acqrẽdũ pos.tñ uolẽs eã pdere dz posse pdere cuz solus animus sufficiat ad pdendũ pos.l.si quis vi.§.differentia.s̃.eo.l.iij.§.in amittenda.s̃.eo.quid ad ppositum q ibi emptor erat habilis ad acqrẽduz pos. ¶ Uñ do .hic dicũt cõmuniter q hic uoluit perdere pos.quia tradidit pos.eo animo ut transferret in l.cõtraria non tradidit.sed iussit colonuz emptori tradere.q̃ aliud est iubere pos.alteri tradi ⁊ non perditur nisi sibi tradatur.ut ibi.⁊ aliud est alteri tradere ⁊ perditur.lz recipiens nõ acquirat ut h. ¶ Glo. fi. arguit de.l.si me in.ij.responso.ĩ.eo.ubi si putaui me ĩgredi pos.fundi corneliani.⁊ apprehendo pos.fundi semproniani.ut q̃ dixisti mihi te tradere fundum cornelianum.⁊ puto mihi tradi fundum sempronianum nõ perdis pos.tu q tradis q̃ mihi non queritur. qd ẽ contra tex.nostrũ ubi nõ curatur an queratur pos. ei cui traditur glo.respondet dic ut ibi notatur.⁊ ibi respondet q ibi fuit defectus ĩ re.h fuit defectus ĩ persona.nam ibi fuit error in corpore fundi. ¶ Sed sm

[a] ¶ Notanda videſ q bar. nõ meruit reprehendi.debent enĩ notari uerba sua dũ subdit corpus enim coloni ⁊ animus alterius sunt sufficiẽtia ad inducendum pos.

[b] ¶ Opinio. vide per lud. ro.singu.suis fo.xv.

Bar. & cōiter scribētes hoc nō est assignare diuersitatez rōnis. s3 diuersitatem casuum. vnde dicūt q3 h ille cui tradebat pos. s. furiosus nō dissentiebat nec ꝯsentiebat in acquisitiōe pos. q2 caret ꝯsensu & itellectu ibi videt̄ iteruenire dissensus. q2 tu vis tradere pos. fundi semproniani. & ille vult apprehēdere pos. fundi corneliani erratū est in corpore rei vnde videt̄ iteruenir̄ dissensus recipientis. cuius itentio est velle acqrere pos. fundi semproniani & nō corneliani uel ecōtra. vñ operatur q3 tradēs nō amittat. q2 iest tacita conditio. s. si ille recipiēs cui vult tradere acqrat pos. demum uelit amittere pos. vt ibi ꝓbatur. ¶ Deinde glo. arguit de l. i. §. per ꝓcuratorē. ff. eo. ubi lex habet pro absurdo q3 q tradit pos. eā perdat si illi cui tradit̄ nō queratur dic ut ibi illud ideo est quando nullum est extremum impediēs acquisitionez.

Si venditorem Per solaz oculorū īspectiōez iteruenīēte volūtate possidētis querit̄ pos. acqrere uolenti. h. d. ¶ Casus talis est uēdidisti mihi rem aliquam & iussi te uēditorez eā rem deponere in domo mea. & tu ita fecisti. an ex hac depositiōe sit mihi quesita pos. q3 uis ego nō tetigeriz. nec alius noīe meo uidet̄ q3 non q2 pos. i sui acqsitiōe reqrit animū & corpus. hic nō iteruenit corpus igit̄ &c. Cōtrariū decidit iurisconsult9 q2 depositio facta per possessorez iussu meo sufficit loco actus corporei ad acqsitiōez mihi querēdaz sicut si vēdidit quis mihi fundū & eū demōstrat existens i turri. l3 aliter me nō iducat acgro pos. si mihi eū demonstrat animo transferre volēdi i me. ¶ Ex isto tex. no. q3 per aspectū & uisuz pōt acqri posses. nō iteruenīēte alio actu corporali de quo per glo. & doc. in. l. i. i pnc. & i. §. si iusseriz. & i. l. iij. §. neratius. ff. eo. ¶ Glo. sup ꝟbo certū est. querit an qd hic dicit̄ i pos. procedat ēt quo ad dñiuz querēdum vt sola volūtate tradētis & recipiētis per aspectū trāsserat̄. & glo. dicit q3 sic per l. si pecuniā. ff. de solu. vbi si debitor meus tibi pecuniam numerat. nec ego eā apprehēdaz me pñte existēte trāsfert̄ i me dñiuz. & liberat̄ debitor soluens. ¶ Gl. si. ar. de. l. iij. i pn. ff. eo. vbi reqrit̄ corpus & animus i pos. querēda que hic nō iteruenerūt. igit̄ &c. Solutio dicit glo. h ficte iteruenit actus corporeus. ut ē i casibus notatis. d. l. iij. i pn. ff. eo. & d. l. si pecuniā. ff. de solu. ¶ Uel dic qnq3 eē sensus corporis. & i hoc glo. reputat̄ no. s. tact9 gustus odorat9. visus & auditus. h iteruenit visus q sufficit ꝯcurrente volūtate tradere uolētis. secus si nō ꝯcurrit talis volūtas tradere uolētis. vt i rebus habitis pro derelicto. q2 tūc requiritur corporalis apprehēsio. d. l. iij. §. neratius. ff. eo. ¶ Hāc gl. cōiter allegamus q3 qnq3 sūt sensus corporis per quorū alteruz necesse est testem testificari. si querit̄ de ratiōe dicti sui. l. qui testā. §. fi. ff. de testa. l. testiuz. C. de test. §. si vero absūt. i auc. d here. & falci. Et vbi est res que percipi pōt duob9 sensib9 corporeis. ut uisu et auditu an testis debeat reddere rōnez per vtrūq3 sensuz tex. uidet̄ uelle q3 sic i. c. ij. de ꝯsue. tamē glo. not. iij. q. ix. testes vult q3 sufficit testē reddere rationez dicti sui per sensuz visus. l3 de auditu nihil dicat ꝓ qua ē tex. optim9 quē ibi doc. pōderāt i. c. fi. de succes. ab i test. est eniz visus generalis sensus ad oēs alios sensus ut est glo. no. i. d. c. testes. ¶ S3 dubitatur vtrū quādo est casus qui deprehēditur per visuz & auditum simul. & nō per auditū solū sufficit testem reddere rationez dicti sui per sensum auditus. d. Anto. multū notabiliter i. c. tā litteris de testi. expsse tenet q3 sufficit reddere rationē dicti sui per sensuz auditus ille q affirmat per sensuz auditus nō negat sensuz visus immo eū potius affirmare videt̄. allegat tex. i. d. c. fi. d succes. ab itest. qui mihi hoc ꝓbare nō videt̄. vtputa dicit testis q3 sempronius numerauit centū titio iterrogatus d cā sciētie dicit q2 audiuit hoc potest percipi visu & auditu sine visu potest dephendi numeratio pecunie. vtrū ꝓbet. Anto. dicit q3 sic. s3 si iterrogauit an ticius itrauit pos. vel fundū dicit q3 sufficit si dicit audiuit omnio igredi ul' itrare. ¶ S3 archi. xxij. q. v. hoc vr̄ cōtrarium voluit & imol. in. d. c. taz litteris d testi. vbi habet̄ q3 l3 reperiat̄ q3 sufficit reddere rōnem dicti sui per sensum visus etiaz in his que alio sensu percipi possunt tanq3 visus sit generalior sensus ad alios tamē nō ita reperitur in sensu auditus. Pro eis allego tex. optimū i. §. agnitiōi. insti. d gradi. & q3 ibi glo. i. ꝟ. aures. tex. ibi dicit q3 lōge melius ꝑcipit̄ qd uisu q3 ꝑ aures. & ibi glo. allegat ꝟsus horatij. Segnius irritāt animos demissa per aures. quā que sūt oculis subiecta fidelibus. Et per illū tex. putarem l3 nō reperiā scriptū a doc. q3 vbi testes sunt cōtrarij. & quidam deponūt assignātes rōnes dicti sui per visuz. quidaz per audituz. & sūt cōtrarij. puto magis esse credendū deponētibus de visu q3 deponētib9 de auditu per rationem illi9 littere i. §. agnationi. sane itelligēdo si deponerēt super re q melius ꝑcipi possit per visum q3 per auditū. s3 si sup re deponūt que percipi melius pōt per auditū q3 ꝑ visuz. tūc secus eēt dicēdum. ¶ Et de ista. q. an sufficiat testem reddere rōnem dci sui ꝑ auditum quādo ꝑcipit̄ res melius9 visu uel ecōtra. vide vltra ꝑalleg. Spe. in ti. de teste. §. i. ꝟ. itē q3 nō ꝓhibet per Lx. & alios excepto Bar. i. l. testiū. C. de testi. ꝑ Bal. i rub. C. si ex fal. instru. & i. l. diuus. ff. de testa. mili. & in. l. si vnus. §. pactus ne peteret. in penul. col. ff. de pac. & in. l. solam. C. de testi. per cano. i c. cum causam que inter archiepiscopum. & in. d. c. tam litteris. extra de testi. & per archi. in. d. c. hoc videtur. xxij. q. v. & per doc. in. d. c. ij. de consuetudine.

Si dum in alia Licet quis clam ingrediatur pos. rei quam corpor̄ possideo nō perdo pos. si ingrediētem potuissem uerisimiliter expellere. secus si nō potuissem. q2 perdo pos. s. in parte dūtaxat per ingrediētem occupata. h. d. ¶ Casus talis est possidebā fundū non eraz corpore in aliqua pte fundi. alius clā me ignorante igredit̄ fundū eundem i alia parte aīo possidendi funduz. an ego dicar desiisse possidere funduz. iurisconsultus dicit q3 nō q2 totū fundum possedi cū erā corpore i certa parte vnde ingrediens nō dicitur me priuare pos. quādo igressus fuit talis q3 si sciuissem eius igressuruz potuissem facile eū expellere. sed si ingreditur cū magna turba & exercitu. tūc amitto pos. fundi illius in parte quam exercitus occupat alias nō. ¶ Ex tex. no. q3 ex sūmario colligitur Glo. super ꝟbo facile arg. de. l. si id qd. §. fi. ff. eo. vbi si qs igredit̄ fundū a me possessum nō desino possidere nisi suspicatus sim me posse repelli. & ibi nō distinguit̄. an facile igredientē possim expellere uel nō. & respōdet q3 iste tex. suppletur per illū. ga etiā si nō sim facile expulsurus ingredientem perdo pos. dūmodo nō suspicer me posse repelli. d. l. si id qd. ¶ Cōmuniter uidētur doc. cuz hac sol. transire subdētes q3 si dicitur q3 finis huius littere vr̄ obstare huic solutiōi. q2 hic dicitur q3 si exercitus ingressus est pol. fundi a me possessi nō ꝑdo pos. partis quā nō occupat exercitus. & tamē si igreditur exercitus videor suspicari me posse repelli iuris ꝓsumptiōe. ¶ S3 Jaco. d raue. & Jo. d imol. h dicunt q3 l3 igrediatur exercitus si tamē ille nō discedit a fundo & stetit in fundo nō vr̄ se posse repelli a parte illa quā nō dereliquit. secus si discessit. quia tunc in totum dr̄ desiisse possidere. d. l. si id qd. §. fi. l3 in pnci. huius. §. nō est aliquis ingressus cū exercitu uel cum magna vi. s3 clam verisimile est q3 q3 primus sciuisset antiquus possessor eū ingressum expulisset eū. ¶ Pau. d cast. h pro itellectu huius tex. dicit faciendū esse differentiam. an possidens scit ab alio esse igressuz & occupatū fundum aut ignorat si ignorat nō ꝑdit pos. ut hic in pn. aut scit. & tunc si magnus ē exercitus qui occupat adeo q3 uerisimile est euz suspicari se posse repelli & ꝑditur pos. in totum. quia paria sunt suspicari. & debere suspicari. l. clam in pn. cū glo. ff. eo. ꝺm eum. ergo totā pos. perdit. quia suspicari debuit se posse repelli. ¶ Hec differentia inter scientiam & ignorantiam nō videtur mihi bona. Et raphael cū. hic dicit nō fieri differentiam inter scientiam & ignorantiam. q2 quando magnus exercitus occupat fundum etiaz si ignorat antiquus possessor qui est in fundo. tamē nō retinet pos. pro parte quam exercitus occupat qd probat per. l. iij. §. labeo. ff. eo. et l. q vniuersas. §. quod a mari. ff. eo. ubi si inundatione fluminis aut maris occupatus est fundus ita q3 pedibus calcari nō pōt

¶ Mel9 vide adde bal. i margarita sua vbi multa dicit i littera testis & in tractatu suo d testibus ꝟ. vnū addas q3 ꝟbū visus. & vide bar. ꝑsi. icipiente carissime dñe. & vide. xxij. q. viij. c. testes & d conse cra. c. venisti ad fontē per d. de rota decis. suis de re. sti. spo. decis. incipiente in pos. testis de auditu.

perdis pos.etiam te ignorante eadem rõne si exercitus occupat fūdū ita q̄ pedibus ipsuʒ nō potes calcare ōbes pdere pos.ꝓ p te pro qua exercitus occupat.¶Sed bene est differentia inter scientiam ꝛ ignorātiam.quia si me sciente ingreditur tunc q̄p rimū negligo expellere possessorem data mihi cōmoditate expellēdi pdo pos.per.d.l.q̄uis.ꝭ.eo.ƀm opi.Bar.ꝛ sequatiū in.l.si ꝺ.eo.§.si forte.ꝭ.e.ſʒ qñ ignoro.eē pos. occupatā ab alio ñ pdo pos.nisi interueniēte negligentia ꝛ lapsu longi temporis per q̄ causatur obliuio.l.furtum.§.fundum.ꝭ.ti.i.l.licet ꝛ ibi gl.C.e. ꝛ dicetur in dicto.§.si forte.¶Uidetur ergo ſtare cōclusio.ad intellectuʒ.§.nostri q̄ non distinguitur an sciente uel ignorante me alius ingreditur fundū.quia vtroq; casu ꝛ eodem modo p dis pos.preterq̄ quo ad vnum.quia quādo scio ꝛ negligo recuperare pos.amitto.d.l.q̄uis.secus si ignoro. quia tūc requirit lapsus tēporis tantus q̄ causet obliuionē.¶Glo. sup ꝟbo eaʒ partē.arg.de.l.ij.iuxta pn̄.ſ.e.vbi si quis ingredit fundum nō est necesse omnes partes deambulare.sed sufficit vnam partem deambulare.animo totū fundū acquirendi. Cuius cōtratrium hic dicitur.quia hic queritur solum pars que occupata est.glo. se remittit ad nota.in.l.cōtraria.ibi datur uera solutio q̄ h pos. iam erat occupata per alium.s.antiquū possessorem.ꝛ ideo tunc exercitus non acquirit nisi q̄tuʒ occupat.sed in.l.contraria nullus ali9 occupauit nisi iste igrediēs.ꝛ iō sufficit ꝑtē deambulare ad effectū.vt pos.toti9 fundi q̄rat.Alex.de imol.

Si bona.

Cōducens rem quam possidet desinit possiderꝭ ꝛ nemo sibi mutat cām pos.dum eidem incumbit nulla extrinseca cā accedēte.hoc dicit ista.l.¶Casus talis est. emi fundū alenum bona fide a non domino demū eū conduxi a vero domino cuʒ intellexi eum ad venditorem nō pertinere.an ex tali conductione dicar desinere possidere.ꝛ iurecōsultus dicit q̄ sic.quia conductor dicitur desinere ꝛ non possidere ꝛ repugnat q̄ retineat pos.quam pmo habui.vnde facit dominū possessorē.ꝛ ipē dicitur desinere possidere.¶Ibi quod scriptū est queritur quomodo intelligatur quod dicitur nemo potest sibi cām pos.mutare. ꝛ dicit hoc esse verū in eo cui animo ꝛ corpore pos.incumbit de inde solum ex animo statuit possidere ex alia causa nō superueniēte noua causa.ꝛ eo perseuerante corpore ꝛ aīo.i prima pos. tūc ꝓcedit regula.vt si pmo possedit ex cā donatiōis.scdo ex cā emptiōis.sed si pos.dimittat ex antiqua causa puta donationis ꝛ superuenit noua causa.quia emit a domino ex qua statuit possidere corpore ꝛ animo tūc potest sibi mutare causaʒ pos.¶Ex hac.l.in pncipio no.q̄ cōductor nō possidet.sed dn̄m locatorē possessoreʒ facit.sicut in.l.si quis ante.ſ.eo.vbi vidistis limitatū nisi esset cōductor ad lōgum tempus qui dicitur possidere.glo.ē in.l.iij.§.ex cōtrario.ſ.e.ꝛ.l.si vt certo.§.si duobus.ſ. cōmo. ¶Secūdo ex ꝟ.qd̄ scriptuʒ habetis declarationē ad no. i.l.iij. §.illud.ſ.eo. vbi videtur q̄ quis potest sibi mutare cām poss. q: hoc est verū quādo nō perseuerat in ea.pos.sed eam a se abijcit ꝛ ex alia ſupueniēte causa vult icipere possidere.quia tūc potest sibi mutare cām pos.al's nō.¶Glo.i.querit vtrū qd̄ hic dicitur procedat si non cōduxit a vero dn̄o.ꝛ dicit idem.s. q̄ conductor videtur desinere possidere quia ille possidet cuius nomine possidetur.l. qd̄ meo i pn̄.ſ.eodē.sed cōductor possidet nomine locatoris.l.rem pignori.l.q pignoris.ꝭ.eodē. vnde videt facere locatoreʒ possessorē.Alex.de imol.

Si quis rem.

Merus detentator nō tradendo reʒ alteri9 iussu eius a quo causam habet videtur pos.interuertere si sine causa faciat.h.d.no.sūmarium glo.fi.querit que est iusta causa nō reddendi ꝛ dicit quādo recusat reddere ꝑpter impensas vtiles uel necessarias quas in re fecit.l.colonus.ꝭ. de vi ꝛ vi ar.l. creditoruʒ.ꝭ.de fur.l.si is qui rē.ſ.cōmo.¶Deinde ar.de.l.iij. §.si rem.ſ.eo.ꝛ remittit se ad no.ibi vbi dicit q̄ si rem apud te deposui si habuisti animū mihi denegādi pos.nō priuor pos.nisi demū rē cōtractauerit.sed hic videtur dn̄s priuatus pos. ex sola denegatiōe restitutiōis igitur ꝛc. ¶Gl.ibi dicit q̄ h intelligit ire mobili ꝛ imobili.l.i.post pnc.ſ.cōmo.ſʒ furtū nō cadit in re imobili igit ꝛc.Imol.hic dicit sibi videri quod distiguatur aut dominus erat in presentia rei ꝛ voluit rem apprehēdere. vel qd̄ traderet emptori uolēti apprehēdere ꝛ cōmodatarius denegat ꝛ ꝓcedat tex.noster.q: priuat cōmodās pos.ꝛ dicitur interuersa pos.quādo sine iusta causa denegat restituere aut dn̄s erat in abñtia rei ꝛ cōmodatarius in absētia rei si restituere ōnegauit ꝛ nō priuatur dn̄s pos.nisi cōtractet.d.§.si rem.hec solutio videtur diuinare ad tex.nostrum in duobus.pmo.q: h de absentia vel pñtia nihil dicitur.¶Secūdo esset restringere tex.nostrum ad reʒ mobilē tm̄.ꝛ tamē loquitur in re mobili ꝛ imobili.vt.ſ.dixi.¶Si bene sum memor dixi in.d. §.si rē.q Cy.in.l.competit.C.de prescrip.xxx. ano. ꝛ in.l.uitia.C.eo.ꝛ Ange.in.l.male agit.C. de pscri. tri.anno.ꝛ in.l.quēadmodū.ſ.e.ꝛ Bal. in.l. si quis cōductionis.C.loca.videntur velle q̄ per solam denegationē restōnis rei factam a cōmodatario uel cōductore vel simili detētatore nomine domini inducitur spoliatio pos.quā sequor p tex.nostruʒ generaliter loquētem.ut.l.pomponius.§.fi.ſ.ti.i.ꝛ.l.colonus.ꝭ.de vi ꝛ vi ar.ꝛ.l.i.§.quesituʒ cū ibi no.ꝭ.quo.lega. ꝛ per l.cū fundum.ꝭ.de vi ꝛ vi.arma.¶Nō ob.l.iij.§.si rē ſ.eo.quia ibi nō dicit q̄ fuerit denegata restitutio domino.sed bene dicitur q̄ habuit animū inficiandi et denegandi domino.sed nō potuit tūc lʒ animo statuerit nō reddere domino. ꝛ ex eo nō priuatur pos.dominus sed si dominus petit ꝛ detētator denegat restituere dꝭ dn̄s priuari pos.ꝛ spoliari.pro hoc allegaui. l.fi.ꝟ.ecōtra.ꝛ ibi Bar.ꝭ.dꝭ pca.ꝛ ita puto tenēduʒ ꝛ notanduʒ ꝛ quottidianissimū est.

Interdum

Possessor rogans ab alio pcario possidere dn̄it statim ex pma causa possidere ꝛ illum possessorem facit quem rogat ipse. ꝛ ipē rogans incipit naturaliter possiderꝭ ex noua causa.l.ex pcario h.d.ƀm verum intellectū.¶Pluribus modis legit iste tex.in glo.figurabo casuʒ scōm scdam lect.que vꝭ eē clara. lʒ ꝛ alie nō sint multū obscure.¶Casus talis est decessit ticius me herede relicto cepi possidere funduʒ tanq̄ hereditariuʒ ꝛ inuentum in hereditate defuncti.ꝛ iusto errore ductus ita putabā.quia fama fuit ꝛ cōmunis opinio q̄ fuit hereditarius incipio possidere tanq̄ ex causa hereditaria.tamē nō erat ex causa illa.q: non erat defuncti.sed erat alienus.ꝛ sic incipio pscribere titulo pro herede.postea cū intelligereʒ fundum ad semproniū pertinere post morteʒ semproniij vado ad eius heredē ꝛ rogaui eum ut mihi precario concederet istum fundum.an nūc dicar precario possidere funduʒ uidetur dicēdum q̄ nō.quia cū heres sempronij nunq̄ habuerit pos.fundi nō potuit i me pcario transferre pos.quam nunq̄ habuit ipē.sed ego prius pos.habui tanq̄ sit de hereditate ticij cuius hr̄s eram igitur ꝛc.tamen deciditur contrarium scilicet q̄ anteq̄ perfecerim prescriptionem fundi nisi precario rogauit talē fundum possidere a vero herede sēpronii qui ꝛ mihi concessit dicor pcario possidere ab hr̄de sempronii.licet tempore nunq̄ habuerit possess. transfert tamē in me precario pos.¶Nota limitationē ad regulam.l.traditio.de acquirē.re.domi.ꝛ.c. q̄ autē.de iur.patr.cum similibus vbi dicitur q̄ nō pōt quis plus iuris in alium transferre q̄ ipē habeat dicetur cum glo.¶Glo.super ꝟbo possumus ar.quis nō potest dare alicui plus eo quod ipē habet.§.sed si rē institu.dꝭ lega.l.traditio de acqui.re.domi.c.quod autē de iure patro.igitur ꝛc.demū rn̄det ꝛ dicit eē verū q̄ substantiaʒ rei quis non potest dare ei qui rem habet sed qualitatem sic quam iste prius nō habebat. ꝛ licet si prius haberet rē non posset sibi ammodo dari d.§.sed si rem.institu.dꝭ lega.vbi dicitur q̄ non possū tuam rem tibi legare.tamē qualitatē sic.ꝛ sic hr̄s ticij non habuit qualitatē possidēdi quam nunc hʒ. quia non possedit pcario.ꝛ tunc possidet pcario.Sed hec opi.glo.potest dupliciter formari.vno mō q̄ ñ possū tibi dare quod iam habes.l.sequitur.§.lana.ꝭ.ti.i.l.

ꝓprias.C.de lega.ꝛ l.d.§.sꝫ si rem.sed ei qui possi-
det precario nō debet posse dari pos.quia iam habu
it eam ex causa hereditaria.igitur ꝛc̃.¶ Ul potest for
mari hoc modo.nemo potest dare quod ipe non ha-
bet.d.l.traditio.sed cōcedens p̄cario nō habuit pos.
igitur ꝛc̃.Sic doc.videntur formare opp.licꝫ glo.in-
epte loquatur.ꝛ doct.respōdent in substantia ꝙ non
ꝓtest alicui quis dare illud quod nō habet. sed qua
litatem sic scilicet ꝙ possideat p̄cario quod prius non
facit dicit Barto.ꝙ hec solutio glo.est multum nota-
3 bilis si est vera.¶ Et infert ꝙ si quis habꝫ ciuilē pos.
ꝛ naturalē.ꝛ rogauit deinde me ut sibi p̄cario eā con
cederem nulla in me transfert pos.per rogantē. sꝫ so-
luꝫ roganti remanet pos.ꝛ ego concedens tribuo ti-
bi qualitatem.vnd̄ si venditor habeat ciuilē pos. ꝛ na
turalem.ꝛ rogaret me ut rē quam uendidit mihi cōce
dereꝫ sibi p̄cario nō transferret in me pos.sꝫ solū qua
litatem possidendi habꝫ a me venditor. sed substanti
am pos.nō.vnde cuꝫ debeat interuenire traditio ī vē-
ditione.ut in emptorem transferatur dn̄ium.ut fuit di
ctum in.l.si ex stipulatiōe.s̄.eo.fortassis nō esset trans
latum dn̄ium.¶ Dicit Bar.se putare hoc nō esse ue
rum.q: imo possessor rogans emptorem.ut rem quaꝫ
emit sibi p̄cario ꝯcedat desinit possidere ꝛ facit eū quē
rogat possessorē.ī.eadē.l.§.fi.ꝛ.l.fi.in p̄n.ī.de p̄ca.ꝛ
l.qui cū pro here.ī.pro here.ꝛ.l.q bona fide in p̄n.s̄.
eo.ꝛ sic vēditor rogādo facit illū queꝫ rogat possesso
rē.ꝛ in eū transfert poss.ꝛ qui cōcedit precario videt
apud se retinere ciuilē pos.ꝛ trāsferre naturaleꝫ in ro
gantē.l.ꝛ hꝫ.ꝛ.l.euꝫ qui.ī.de preca.¶ Nec ob.ꝙ qs
nō potest plus trāsferre q̄ꝫ habeat.sed ille qui preca-
rio cōcessit nō habuit pos.d.c.qd̄ autem.ꝛ.d.l. tradi-
tio.q: illud procedit quādo nec ante actuꝫ.nec in ipo
actu possideret.sed ubi in actu cōcedēs possidet tunc
cessat arg.nam anteq̄ꝫ precario roget uēditor empto-
reꝫ emptor nō possidebat.sed eo ipo ꝙ venditor ro-
gat emptoreꝫ vt sibi precario cōcedat in isto actu ven
ditor desinit possidere ꝛ in emptoreꝫ transfert omneꝫ
pos.ꝛ emptor cōcedēdo sibi precario transfert in eum
naturalem pos.ꝛ retinet ciuilem ꝛ dicitur vēditor reti
nere naturaleꝫ pos.ab emptore.¶ Unde soluit arg.
aliter q̄ꝫ hic in glo.dicat dū dicitur ꝙ qs nō pōt trans
ferre plusq̄ꝫ ipe habet q: veruꝫ est.¶ Nec ob.tex. no
ster quia nō habuit aliqd ante actū.sed in ipo cōtrac-
tu acqrit.q: rogando rogās ipe desinit possidere ꝛ fa
cit me possessorē.vnde etiā quo ad substantiā pos. nō
transfero in te id qd̄ habeo.ꝛ sic nō ob.d.l.traditio.
q: hic loqt in actu vbi habeo qd̄ trāsfero.¶ Si tn̄ in-
telligat glo.quēadmoduꝫ.s̄.eā declaraui que alle.d.
§.sed si reꝫ.nō fuit eius mens sic intelligere.sed inten
tio gl.est dicere quō qui cōcessit potuit trāsferre pos.ī
rogātē quā ratio habebat gl.dicit hic acqrit qualitatē
pos.nō substātiaꝫ.¶ Potestis dicere ꝙ etiam acqrit
substātiā pos.ut ex ꝟbis Bar.h̄.q: quādo rogas dsi-
nis possidere.si ergo nūc tibi cōcedo trāsfero in re: vt
habes pos.tanq̄ꝫ a me. vnd̄ concedo tibi ꝙ nō habe-
bas q: rogādo amisisti.¶ Un̄ cōcludo quomodocū
qꝫ formet.ar.semp solutio est ꝙ nō possuꝫ in te trans-
ferre id qd̄ hēs.sed h̄ rogādo desiui possidere. ꝛ ego
cōcedēdo tibi trāsfero in te pos.igit ꝛc̃.¶ Gl.sup ꝟ-
4 bo dn̄s fieret.ar.ille q nō est hr̄s nō pōt vsucape ꝓ he
rede.l.iij.ī.ꝓ here.Sꝫ h̄ p̄supponit ꝙ iste rogauit p̄-
cario ab aliquo tanq̄ꝫ ab herede.ꝛ ille nō erat heres.
qūo ergo pōt p̄scribere ꝓ herede.Gl.q̄ttuor mōis rn̄
det ad ꝯriuꝫ.p̄mo ꝙ iusta cā ignorātie hoc opat.q:
si hꝫ iustā cām putandi rē eē hr̄ditariaꝫ hr̄s pōt vsuca
pere pro hr̄de sicut ī.l.iij.ī.ꝓ leg.iustus error cū titu-
lo putatiuo causat p̄scriptiōem seu vsucapionē.l. cel-
sus.ꝛ ibi plene.ī.ti.i.¶ Scd̄o dicit ꝙ nō erat verꝰ he-
res ꝛ vsucapit rē ꝓ hr̄de quā putabat esse hr̄ditariā ꝛ
stériꝫ ante ꝯpletā p̄scriptiōeꝫ rogauit p̄cario a ꝟo he-

rede ueri dn̄i.ꝛ sic ſm istaꝫ lec.figuraui casuꝫ.¶ Tertio dic̄ hic
5 nō dicat ꝙ iste vsucapet ꝓ herede.sed dicit anteq̄ꝫ fieret dn̄s.s.
quocūqꝫ mō.s.titu.emptiōis donatiōis ꝛc̃.vnde itellige ꝙ non
erat verus heres.sed bn̄ pōt esse ꝙ pro hr̄de possidebat.quia ꝓ
hr̄de quis possidere dicit.lꝫ nō sit verus heres.l.pro hr̄de.s̄.d̄
peti.here.dicam cras.Et lꝫ tex.dicat ꝙ lꝫ pro hr̄de possidebat
ꝛc̃.nō vult dicere ꝙ pro herede prescribebat.ꝛ nō vult dicere ꝙ
sit verus heres.q: aliud est uerū hr̄dem esse ꝛ aliud possidere ꝓ
here.i.cōtēdere se esse hr̄dem.l.ꝓ here.l.regulariter.s̄.d̄ peti.
here.ꝛ plene in gl.in.d.l.ꝓ hr̄de.hoc dico ꝓpter ea que.s̄.di-
xit gl.s.cum dicit qūo vsucapit ꝓ hr̄de cum nō sit hr̄s.¶ Quar
toꝰ dicit gl.hic intelligit duos fuisse hr̄des ꝛ vni eorū fuisse pre
legatam rem.puta ticio vel aliter fundus erat titij.cohr̄s posse-
dit putans eam hr̄ditariaꝫ ꝛ ad eum iure hr̄ditario ptinere in-
cepit vsucape iusto errore ductus putans eam esse hr̄ditariaꝫ.
deinde cōperta ꝟitate vꝫ eam ad ticiū spectare ab eo rogauit p̄
caria tūc cessat cōtrariuꝫ q: spectabat ad cohr̄dem suū qui potu
it vsucape ꝓ hr̄de.¶ Omnes solutiōes in se sūt vere ꝛ doc. ap
6 probantur.magis tamē approbat scd̄a solutio.¶ Querit gl.q̄-
re hic dixit anteq̄ꝫ fieret dn̄s ꝛ dicit q: rogatio p̄carij sue rei nul-
la est.vt no.in.l.neqꝫ pignus.ī.de reg.iur.¶ Querit etiam gl.
an in terminis huius.l.rogans ab hr̄de vero sibi precario cōce-
di desinit possidere ex p̄ma causa.ꝛ dicit ꝙ ſm quosdam dicitur
ꝙ nō tn̄ cōcludit ꝯriuꝫ.s.ꝙ desinit ex p̄ma cā possidere.ꝛ ideo
coheres cuius est incipit possidere.hec gl.cōmuniter approbat
ꝛ declarat qd̄ dixi super gl.i.vꝫ ꝙ ille qui rogat precario desinit
possidere ex prima causa.videt transferre pos.quam habuit ita
lem quem rogauit.ꝛ talis rogatus videt transfert in rogantem
naturalē.ꝛ retinere ciuilē.l.ꝛ habet.§.eū qui.ī.de preca.¶ Ul-
timo gl.colligit notabile ꝙ nō possidens dat possidentiꝰ. quod
semper pōt fieri quādo quis incipit alio noīe possidere. si p̄mo
suo noīe possedit.vt.l. vnusquisqꝫ .l.fi.ī.de preca. ꝛ dixi supra.
7 ¶ Extra glo.Bar.h̄ tetigit multa in materia cōstituti ꝛ preca-
rij.ꝛ eius doctrinam ignorant tabelliones.nam est differentia.
an dicatur cōstituo me tuo noīe possidere.an dicat cōstituo me
precario tuo noīe possidere.quia si primo mō dixero omnē pos.
quam habeo in te transfero ꝛ naturalē ꝛ ciuilem . quia ille dicit
possidere cuius noīe possidetur.l.quod meo.d̄ acqui. pos.ꝛ.d.
l.qui bona fide.allg.l.qui pignori.ꝛ.l.rem pignori.ī.eo.sꝫ quā-
do precario cōstituo me tuo noīe possidere ad cōcedendaꝫ trāſ
fertur ciuilis pos.ꝛ ad rogantē trāsfertur naturalis. vnde si ven
ditor cōstituit se possidere noīe emptoris rem emptam transfert
omnē pos.in emptorem.sed si precario ab eo rogauit transfert
ciuilem in emptorē ꝛ retinet naturalem.Idem in debitore obli-
gante creditori omnia bona sua.¶ Cum hac doctrina transie-
runt cōmuniter omnes h̄ ꝛ idem Bar.in repe.l.creditores.i.ij.
qōne p̄ncipali.C.de pigno.ꝛ Bal.in.l.quisquis.C.de dona.ca
8 no.in.c.cum venissent de resti.spol.¶ Hoc tamen sane intelli-
go verum quando vēditor cōstituit se nomine emptoris possi-
dere ꝛ erat in fundo tempore cōstituti quia tunc verum est eum
transferre naturalē ꝛ ciuilem in emptore quia tunc dicebat pos-
sidere neqꝫ ciuiliter animo.sed ꝛ corpore naturaliter.¶ Sed si
vēditor nō erat in fundo tunc solū possidet ciuiliter anio.l. claꝫ
possidere.§.qui ad nundinas.s̄.eo.ꝛ vidistis.in.l.i.in p̄n.s̄.eo.
tunc virtute huius cōstituti in emptorē nō est naturalis transla-
ta.sꝫ sola ciuilis.quia vēditor nō habuit naturalem tēpore quo
cōstituit.Et supra dixi in prioribus lectionibus.ꝛ dicam in.l.q̄
nis.§.i.ī.eo.naꝫ ꝑ cōstitutū ꝓbatur trāslataꝫ pos.si ꝓbet qd̄ ipe
ꝯstitut.i.ille q ꝯstituit hūit penes se pos.ꝛ nō aliter vt colligit ex
glo.in.d.l.q̄uis.§.i.ī.eo.ꝛ dicaꝫ ibi.¶ Si tamē vēditor nō erat
in fundo tamē colonus eius ē in fundo uel haberet in fundo co
lonuꝫ.dicitur tunc naturalē ꝑ colonum retinere.l.si de eo.§.i.l.
si colonus.ī.eo.ꝛ verum est ꝙ per tale constitutum per vendi-
torem factum transfertur.pos.etiam naturalis a vēditore.qa na
turalē retinet per colonum quaꝫ potest per cōstitutum in alium
transferre vt vidistis Bar.in.l.qd̄ meo in p̄nci.s̄.eo. ¶ Ex his
habetis an vtilius sit cōstitutum an vtilius sit precariuꝫ.ꝛ vide-
tur vtilius esse cōstitutum.quia plenior per id transfertur poss.
naturalis ꝛ ciuilis.sed per precariū trāsfertur sola ciuilis.¶ Est
9 verum ꝙ quo ad vnum vel duo illi cui fit constitutum simplex
esset vtilius precarium q̄ꝫ simplex cōstitutum.declaro.nam tenē

do opi.quã tз Bar.in repetitõe.l.si creditores.in.iiij.q.pncipa li ad fi.C.de pig.τ ibi Ja.bu.τ Bar.τ etiam in.d.l.creditoris. in lec.ordinaria ad fi.apparet vtilius esse posse ipi cui fit precari um q̃ illi cui fit cõstitutuз simplex⁹.nã voluit bar.τ ia.bu. in di ctis locis q̃ quãdo p precariũ trãslata ẽ ciuilis po. in euз a quo qs rogauit rogans si velit alteri aliquo modo tradere pos. rei quã retinuit nõ possit iteruertere pos.ciuilẽ illius a quo rogauit vñ si traderet alteri ille q̃ p̃cario rogauit nõ posset eũ a quo pre cario rogauit ciuili pos.puare ut Bar.ibi tз.allegat.l. si de fun do.cũ ibi no.j.de vi τ vi ar.secus dicit quãdo ɔstituisset se pos sidere simpliciter noĩe ticij.q2 tũc est oĩs possessio trãslata.s.ciui lis τ naturalis in illuз cuius nomine cõstituit τ cõstituens solam detentationẽ retinet.τ si alteri rem tradat priuat illum cuius no mine constituit se possidere possessionem per.l.peregre.§.qb⁹. j.eo.τ.l.iij.§.quod si seru⁹.s̃.eodeз vbi colonus qui detinet τ habet costodiam nomine domini apud quem est utraqз posses sio.si alteri tradat dominũum priuat omni posses.τ ciuili τ natu rali.an tñ hec opin.sit vera dicam.j.ea.l.§.fi.ubi videbim⁹ gl. tenentem cõtrariũ.Tamẽ si vera est illa opi.bar. apparet vtili⁹ esse precarium ei a quo rogat q̃ constitutũ.quia per precarium non pot ita puari dominus pos.sicut per constitutum. ¶ Quo

10 ad alium videt ei utilius eẽt quo rogat q̃ sit precariũ q̃ cõstitu tũ quo ad ea q̃ no.in.l.si de eo.§.si forte.j.eo.vbi qñ qs ɔstituit se meo nomine possidere transferr in me omnis pos.naturalis τ ciuilis que erat apud cõstituẽtem.τ constituẽs remanet simplex detentator.τ q̃primũ scio meam naturalem uacare.puta p mor tem eius qui se cõstituit meo nomine possidere . τ negligo eam adipisci perdo ciuilem.l.q̃uis.j.eo.τ Bar.in.d.§.si forte . ubi declarat.sed si nõ erat in me trãslata naturalis τ ciuilis. ut quia erat precarium quo casu naturalis remãsit apud illum rogãtem ciuilis apud me si scio naturaleз uacare.τ ab alio occupatã que nõ est mea nõ dicoз negligere meam naturalẽ.quia nõ erat mea ɓm doctrinam que colligit ex.d.§.si forte τ ibi Bar.appз ergo q̃ nõ ita faciliter p do meaз ciuilem pos.sicut qñ naturalis τ ciui lis fuit in me trãslata postea negligo naturalẽ adipisci. ¶ Quin

11 ta negligentia regrat ad hoc vt pdam ciuilem non attingam h̃ lз dicet in.d.§.si forte. ¶ Juxta predicta sciatis q̃ ideз opat si ɔfiteoз me tuo noĩe possidere.τ cõstituo me tuo possidere ita colligit ex no.p glo.in.l.ij.C.eo.duз allegat.l.qd meo. i pn. j.eo.q̃ loqtur p ṽbum ɔstituo.τ ibi no.bal.τ Ange.τ tñ gl. ibi vtit ṽbis ɔfiteoз me tuo nomine possidere p.d.l.qd meo.τ i.d. l.qd meo.fuit omnis pos.trãslata in eũ cuius nomine possidet. idẽ ibi glo.pe.τ i.l.ab emptiõe.ff.de pac.in glo.pe.i pnc.τ no. bal.i.l.i.C.p dona.τ in.l.cũ falsa.post Cy.C.de iur.τ fac.ign.

12 ¶ Juxta hoc querit Bar.qd si in eodẽ istruméto ẽ appositum pactũ p̃carij τ ɔstitutũ.τ sic vtrũqз pactuз.an isto casu transeat ciuilis tm.an vtraqз.τ dicit vtrãqз pos.trãsferri p.l.nõ soluз.§. fi.j.ti.i.vbi quãdo ẽ precariuз.τ cõductio ab vno τ eodem trãs ferr omnis possessio in locatorẽ seu in rogatũ.ita Bar.in.l. si qs

13 ante.in pn.s̃.eo.vbi vidistis. ¶ Querit bar.quid si in instrumẽ to sũt verba ista : talis constituit se precario nomine emptoris si emptor est.uel creditoris si creditor est possidere: queз significa tum habebũt hec ṽba.dicit ipe ea duplicem intellectũ posse ha bere. pmo q̃ emptor habet precario a me alius q̃ videar habe re ab ipso emptore ɓm pmũ intellectuз dicit bar.importat q̃ vẽ ditor bз ciuilẽ.τ emptor naturalẽ.ar.l.certe.§.i.j.d preca.vbi p pcuratores pot qs rogare rẽ precario ab alio.vñ ãptor quodã modo dr pcurator venditoris τ emptor bз naturalẽ.sed ɓm in tellectũ erit ɔ totũ.q2 apud vẽditorem retinet naturalis.τ in em ptorẽ transferr ciuilis. ¶ Similẽ habes expositionẽ in.l.polla.i ṽsi.pupilli.C.de his qui.ut indi.τ in.l.tutorem.s̃. de his q. ut indig. Et dicit ɓm intellectũ magis pbabileз.ut naturalis rema neat apud cõstituentẽ τ ciuilis apud emptorem. Sed certe nõ videt bene probare per.d.l.certe.§.i.primus intellectus Bart. ¶ Bal.in rub.in.iiij.q.extra de prescrip.facit mentioneз d istis verbis Bar.hic τ dicit q̃ bar.in.l.interdum.ff.de acquir. poss. subtiliter voluit eẽ differẽtiã.an dicã precario me a te possidere. uel precario me possidere pro te.pmo casu retinet naturalem di cit ipe:scdo casu dicit q̃ bar.vult q̃ nullaз retinet non dicit bar. sic:imo vtroqз casu ille qui constituit aliquem . vno naturalem alio ciuilem retinet. deinde dicit Baldus ibi hec uerba negli genda ad naturam precarij.τ nihil allegat. qd tñ pu to verũ.τ nõ discrepat a verbis Bar.cõmunis interp tatio dictoз verboз ẽ ɓm scdam expositionẽ Bart.h̃ s̃.relatã an bene conueniant de virtute precarij τ con stituti.vltra predicta etiaз vide no.in.l.qd meo. i pn. s̃.eo.alia dicã.j.ea.l.§.fi. ¶ Sз dubitari pot vtz i ca

14 sib⁹ i qb⁹ tollẽdũ pſũptionẽ sue suspitõeз simulatiõis τ fraudis opз traditionẽ iteruenir an sufficat iterue nir p̃cariũ vel ɔstitutũ loco traditõis vt cessat pſũptio simulatiõis vel fraudis. ¶ Bar.i.l.post ɔctũ i.iij col. s̃.de dona.tз q̃ nõ p.l.vnicã.C.d suffra.uideatis per eũdẽ Bar.i.l.sicut.§.supuacuũ q.mo.pig. uel hyp. sol.τ i ɔsi.icipiẽte Petr⁹nicole.p bar.i.l.titia.j.d ṽ. obl.i pn.p bal.i.l.illd.C.d sacrosanc.eccle.τ i.l.i.C.d dõa.ante nu.τ i.d.l.vnica.C.d suffra.τ i.l.fi.C.d spõ. p inno.i.c.illo vos.d pigno.τ i.c.ad nraз. d ẽp.τ vẽ.

Quod ex naufragio.

Qd capit ex naufragio vel qd alleuiãde nauis cã deiectũ fuit vsucapi nõ pot.h.d. ¶ Casus talis ẽ.nauis aliq̃ naufragiũ passa ẽ.τ tãdẽ bona q̃ i naui erãt vi vẽtoз deiecta sũt ad ter rã q̃ sũt occupata p titiũ.an si ea possedit trienio dica tur vsucepisse. τ iurecõsultus dicit vsucapi non posse hmõi bõa. q2 nõ sũt habita p d relicto.sз i deperdito di cunt esse.idẽ i reb⁹ q̃ cã alleuiande nauis piecte sũt. q̃ nauis mercib⁹ onerata erat.q2 ñ pñt vsucapi. ¶ No.

2 q̃ merces q̃ extra naui piciũt nõ videnr haberi p de relicto.ergo dñium earũ nõ pdit lз possessio depdat ¶ Qd sane itelligi dз nisi ex q̃litate iactus aliud appa reat.ut si liber aptus ẽ in mari piect⁹ nõ clausus.q2 vi det haberi p derelicto.ita leg.τ no.in.l.falsus.§. si ia

3 ctus.j.de fur.l.ij.i fi.s̃.ti.i. ¶ Ex isto tex.dicit Imol. colligi q̃ alicui cecidit res aliq̃ q̃ ad man⁹ alteri⁹ pue nit ille nõ pot sibi appropriare q̃ accipit eã. τ si igno ret cui⁹ sit dз publice pclamare seu pclamari facere. ¶ Qd si qs pdiderit rẽ talis ɔditiõis det itersigna et sibi restituet.d hoc dixi i.l.rẽ q̃ nobis.s̃.eo.ubi allega ui Bal.tenẽtẽ idem.l.i.i pn.s̃.d re.di. τ ibi dixit etiã q̃ si nõ appet ad quẽ ptinet ẽ paupib⁹ erogãda.per id qd hr i.c.cũ tu.cũ ibi no.p Host.ex d vsu. ¶ Pro

4 expeditiõe glo.sup ṽbo nõ pot.q̃ro a quo nõ pt vsu capi res ita naufragio deperdita uel expulsa.gl. dicit q̃ ab occupãte uel ẽt a nemine si ille q̃ occupauit sci uit rẽ ex naufragio ad illũ puenisse.rõ ẽ.q2 res furtiue nõ pñt vsucapi nisi ad dñm reuertant τ vitiũ furtiui tatis sit purgatũ.§.furtiue.insti.d vsuca.l.seqr.§. de illo.j.ti.i. Sз q̃ accipit rẽ ex naufragio ad ei⁹ manus puento dr furtũ facere si aĩo lucri faciẽdi illaз retinet. q2 nõ aĩo rñituẽdi eã vero dño retinet. ut i.d.l.si fili⁹ §.si iactuз.cũ ɔcor.s̃.alleg.idõ nõ pot ab occupãte vl alio vsucapi nisi sit purgatũ vitiũ furtiuitatis.ut q2 sit restituta prius vero dño: vex ẽ q̃ punit pẽa publica tiõis bonoз auc.nauigia.C.de fur. ¶ Glo. sup ṽbo p derelicto.oppo.inuit tẽuit tex.q̃ si res aliq̃ ẽ habi ta p d relicto pot usucapi. qa qñ ẽ habita p derelicto fit ipso iure occupantis.l.i.j.pro derelicto . dicit glo. pot adhuc cadere usucapio qñ res nõ erat illi⁹ q̃ eã p drelicto habuit quo casu nõ fit occupãtis.q2 nõ vacat dñium.eo q2 uerus dñs p derelicto nõ habuit. ita itel

5 ligit tex.nr ɓm glo.q̃ recte respõdet. ¶ Extra gl.idu cit hic tex.ɓm Ja.de are.τ bar.τ sequaces.ad.q.ɔses sus ẽ fundus alicui in emphytheosiз.ut ɔcedo tibi fũ dũ istũ p vno aureo soluẽdo i ppetuũ singulis annis dicit ɔctus emphyteotic⁹ qm pot ille ɔductor fũduз retinere ppetuo donec pẽsioneз soluat.§.adeo insti. loca.contingit q̃ pp guerraз aliquo tpe nõ potuit la borari ille fundus τ incultus remansit.an p isto tẽpo re teneatur emphyteota soluere pẽsionẽ an sit sibi re mittenda sicut sit qñ est simplex conductor cui remit titur pensio si nõ pot vti frui re cõducta.l. ex ɔducto in pn.l.si merces.§.vis maior.s̃.locati.dicit ia.d are.

a ¶ Simplex vide pau.d ca stro.ɔsi.x.in p ma parte cõsi liorũ impresso rũ p andream de asula.

ꝛ Bar.hic eū seqtur ꝙ videtˀ nō esse soluēdā pensionem.qꝛ qñ res depdita est in totū emphytheota non soluit pensionē.l.i.C.de iure emphy.sed si in hostiū potestate deueniat.adeo ꝙ pp guerrā vel hostes nō pōt pcipi fruct⁹nec coli seu laborari censetˀ res depdita.qꝛ paria sūt rem naufragio vel inūdatiōe aquarū perijsse.at ꝙ vi hostiū seu pp guerrā nō possit laborari.l.cū vnus.§.fi.de bo.auc̄.iu.pos.sꝫ qñ p naufragiū vel inūdationem aquarū res haberi nō pōt censetur depdita.vt hic.ergo eodem modo qñ est in ptāte hostiū.¶ Pro ista pte adducit.l.forma.§.i.ĵ.de censi.vbi dicitˀ ꝙ si nō pōt haberi cultura fundi tributarij dꝫ releuari possessor ab onere tributoꝝ.¶ Pau.d̄ ca.hic dicit ꝙ iste tex.suo iudicio nō facit ad istud qm̄ aliud est rem inundatione aquarū uel casmate esse pempta.aliud est ꝙ ppter guerrā laborari nō possit qꝛ p̄mo casu nulla subest spes ꝙ res habeatˀ.sed quādo ppter guerrā laborari nō potest est pempta.adeo ꝙ non habeatur spes rem recupandi.nō dicit tñ q̄ opi. sit tenēda. Ja de are.Cy.Bar.Ange.ꝛ Saly.in.l.i. C.de iure emphy.etiā tenēt dictam primā opi. ꝙ nō sit soluēda pensio. ꝛ ita plures in hac.q. consului qd̄ etiā tenet Jo.an.in addi.Spe.in ti. de loca.§. nunc aliqua.v̄.cxxxiiij.ꝛ Pe.de anch.ꝛ car.flo.ꝛ imo.i.c. potuit de loca.ꝛ pro ista eorū opi. plurimū facere vi-

6 detˀ ratio ista.dominus tenetˀ prestare patiētiam vtendi ꝛ fruendi ipi emphyteote sicut alius locator tenetˀ eam cōductori prestare.ꝛ in hoc hꝫ similitudinē emphyteosis cū locatione.l.i.cū ibi no.p Bar.in prima oppo.C.de iure emphy.ergo si dominus nō prestat patiētiam vtendi ꝛ fruendi emphy.qꝛ impeditˀ habere cōmoditatē vtēdi ꝛ fruendi ppter guerrā nō d̄bet posse agere dn̄s ad pēsionem postq̄ cōtractū nō adimpleuit pro pte sua:dꝫ enim vt agens prius ipleat cōtractū p pte sua anteq̄ cōtra reū agat .l.iulianus.§. offerri.s̄.de acti.emp.l.ediles.§.fi.s̄. de edil.edic.sꝫ Raph.cu.hic dicit ꝙ albe.de ros.in.d.l.i.C. de iure emphy.tenet cōtrariū ꝛ qd̄ tꝫ Gui.de suz.refert albe. s.ꝙ imo debeatˀ integra pensio mouetˀ p.d.l.i.C. de iure emphy.que ꝯsiderat solū an tota res perierit vlˀ nō.ꝛ de ista opi.albe.etiam facit Ro.hic mentionē q cōfirmat pcedere.ar.de re ad tempus.l.milesˀ.ita.§. ita diximus.s̄.de testa.mili.ergo sicut quādo res pro parte perijt nō liberatˀ emphyteota ab integra pēsiōe annua soluēda.d.l.i.ꝛ.d.§.adeo.ita si pro pte tēporis nō potest haberi cōmoditas fundi emphyteotici. nō dꝫ ab aliqua pte pensiōis liberari emphyteota.

¶ In pūcto iuris. adde ꝙ nō debeat fieri remissio uoluit pe. de ancha.ꝯsi.ccl.in fi.lu.ro.ꝯsilio cccl xviiij. dic̄ tñ secus esse ubi soluitˀ aliqd nō in recognitionē domini.sꝫ ad recōpēsationē cōmoditatis. qa tūc d̄bet fieri r̄missio diminuta cōmoditate ꝙ autē d̄beat fieri remissio uoluit fulgo.ꝯsi.vii. i fi.iiii.col. de quo peundē alex.ꝯsi.cxii.p totū i p̄mo uolumine . ꝛ an ꝯductori d̄beat fieri r̄missio pp sterilitatē vide p lu. ro. ꝯsi. ccccxxxii.

7 ¶ Cōfirmari potest hec opi.hac rōne.qꝛ emphyteote nulla dꝫ fieri remissio pensionis ppter sterilitatē.l. iij.C.de fun.patri.li.xi.vbi tex.ꝛ ibi bar.ꝛ no.glo.ˀin c.potuit in v̄si.potuisset expelli.de loca.ꝛ Bar.i auc̄. perpetua.C.de sacrosanc.eccle.ꝛ spec. in.d.ti. de loca.§.nūc aliqua v̄si .cxxxvij. Preterea pro eadē opi. potest adduci qꝛ videmus ꝙ pēsio que soluitˀ per empyteotam soluitur in signum recognitionis domini nō proprie pro fructibus vt colligitˀ ex.d.l.i.vbi si maxima pars rei perijsset.ꝛ sic fructus pro magna parte perierūt nihilominus debetur integra pēsio. ꝛ ita ibi expresse tenet Bar.in.ij.oppo.per illū tex.ergo satis est ꝙ duret dominiū.ꝛ ꝙ habeat dominium illius rei ad hoc vt dominio sit soluēdo pensio cū non debeatˀ pro fructibus.sed solum in signum recognitiōis domini.¶ Istam opi.firmat ꝛ approbat Cu.hic ꝛ dicit se ita de facto cōsuluisse.refert tamen ꝙ collegiū mediolanense habuit aliā opi.s.distinguēdū esse an pēsio eēt magna.aut modica si magna fieri debet remissio.alias nō.tamen sibi nō placet hec distinc.qui non probatur iure s̄m eum.¶ Comprobauit istā opi. qꝛ licet propter guerram nō possit haberi cultura fundi emphyteotici.tamē nō perdit dominus.nec emphyteota vtile dominiū aut pensionem.quia licet propter timorem hostium nō audeat accedere.tamen nō perditˀ pos.al. leg.l.licet.C.eo.qūo ergo pōt esse ꝙ emphyteota liberetur cū nō perdiderit pos.ꝛ posito ꝙ perdidit pos.vt quia occupata est ab hostibus quo casu pdit pos.l.qd̄ meo.§.fi.s̄.eo. hoc tamen nō facit ꝙ res sit pempta.¶ Subdit plus ꝙ etiā si bellum est licitum ꝛ hostes occupassent fundū q̄uis perderetur dominium qꝛ sit hostiū vel reipu.l.si captiuus.§.i.l.si quid in bello.et ibi Bar.ĵ.de capti.tamen nō debet liberari emphyteota per hoc ꝛ debet prestare pēsionem hostibus in hoc vltimo nō starem cū eo.quia si dominus perdit directum dominiū hoc casu sic ipse vtile.vñ ē in totū perēpta res eo casu ꝛ dñium.¶ Vñ residet ꝙ verior est opi.ꝙ emphyteota nō liberatur.ro.hic dicit posse p̄dicta concordari s̄m doctrinā mediolanensiū vt distinguatur aut modica est pensio aut magna. Si est modica non fit remissio quia pro modico dāno non debet fieri remissio.l. si merces. §.vis maior.s̄.locati.¶ Aut magna est pensio.tunc aut modico tempore durauit guerra ꝛ non fit remissio.d.l.vis maior. aut magno tempore durauit ꝛ fit remissio.Et lꝫ ipe nō dicat fuit doctrina Bar.in.d.l.i.C.de iure emphy.vbi facit distinctionem. aut pensio est modica aut magna.nihil tamē alleg. ¶ Anto.in d.c.potuit videtur adherere dicte distinctioni inquātum distinguitur.aut guerra durauit magno tempore aut modico ꝛ dicit magnū tempus eē triēnium.tamē Imo.ibi dicit dictam opi.nō verā ꝛ nō probari iure.ꝛ dicit ꝙ magis cōmunis ꝛ magis vera videtur p̄ma opi.quā tenet Ja.de are.ꝛ Cy.ꝛ alij.Est uerū ꝙ illa cōcordia ꝙ distinguatˀ inter modicā pēsionem ꝛ magnā videtur sapere equitatem tamē per.d.l.i.in.v̄.prorsus.C.de iure emphy.ꝛ videtˀ tex.ibi requirere ꝙ tota substantia rei pereat ad hoc ut emphyteota non tenetˀ ad soluendum canonem.sed licz propter guerrā non possit laborari fundus emphyteoticus. tamen tota substantia nō ē deperdita.¶ Si qs vult sustinere p̄mā opi.tñ ñ puto discedēdū vt i pūcto iuris ab opi.quā tꝫ Albe.d̄ rosa.i.d.l.i.C.de iure ēphy.per illū tex. posset dicere p̄mo cū dicitur ꝙ proceditur argu.de re ad tempus ꝛc̄.ꝛ nō liberetur emphyteota si perit pro parte temporis dici potest quādo reus p parte perijt redacta est patientia rei ad partē.debetˀ ergo sibi integra pensio.sed quādo nullo modo isto āno potest haberi cultura dñs nō p̄stat patiētiā.nec in parte nec in totū. ꝛ sic ñ ipletˀ ꝯtractum.ergo nō videtˀ sibi pensio debita.eodē modo dicitur emphyteote nō debet fieri remissio propter sterilitatem.fateor. qꝛ tunc dñs satis prestat patientiam vtendi ꝛ fruendi lꝫ modic⁹ sit reddit⁹. sꝫ quādo nullo modo potest laborari.ꝛ uti ꝛ frui fūdo dominus nō prestat patientiā.ꝛ per cōsequens nō implet p parte sua.¶ Dum dicitur ꝙ pensio prestatur in signū recognitionis domini nō pro fructibus.qd arg.satis vrget potest respōderi ꝙ qñ nō potest haberi cultura fundi propter vim hostium vel guerram censetur res iuris interpretatione deperdita.l. si i uenditiōe in fi.s̄.de peric.ꝛ cōmo.re.ven.l.cū vnus.§.fi. d̄ bo. auc̄.iu.pos.ergo sicut si deperdita est res non tenetˀ emphyteota. sic nec in casu isto.¶ Tamē in puncto iuris tutior videtur opi.Albe.in.d.l.i.C.de iure emphy.per.d.l.i. que mirabiliter obstat pro qua bene facit tex.in auc̄.de nō alie.in.§.oduū ubi tex.videtur velle omne periculū casus fortuitu spectare ad emphyteotā.Et de isto articulo vltra predicta uide per Ange.in §.quia vero leonis in auc̄.de non alie.¶ Uno tamen casu posset saluari opi.Ja.de are.Bar.ꝛ sequatium hic vꝫ quando res deuenisset in hostium potestatem.adeo ꝙ non sit spes recuperandi eam.tunc videtur emphyteota esse liberatus ac si sit res in totum deperdita.sicut quando res est impignorata pro tāto ꝙ nō est spes luitionis censetur alienata.tex.est notandus.ꝛ ibi Bar.in.l.legata.§.fi.de suppel.leg.ꝛ in.d.l.qui habebat de lega.iij.ꝛ no.per Bar.in.l.rem legatam.ad fi.s̄.de adi.lega.per Cy.in.l.iij.cum simi.¶ Item in omnibus casibus in quib⁹ dixi fieri remissionem pensionis intellige hoc esse verum nisi tempore guerre quis conduxisset rē illā in emphyteosim.qꝛ tunc siue sit simplex ꝯductor siue sit emphyteota ꝛ impeditur fundū colere ꝛ percipere fructus nō remittitur sibi pēsio.qꝛ sibi iputet.qꝛ postq̄ vidit periculū iminere nihilomin⁹ ꝯduxit.istud fuit notabile verbū Cy.i addi.suis i.d.l.ex ꝯducto.§.j.s̄.loca.ꝛ Bal.in l.si ea lege.C.de vsu.ꝛ in ti.de pac.ꝯstan.in v̄si.uasalli.el.ij.vbi reassumit dicta verba Cy.

Qui alienam. Qui rogauit rē precario si postea
eã a dño cõducat eum possessorē
facit.h.d. ¶ Casus talis est.rogaui te ut mihi fundũ precario
cõcederes euꝫ ɔcessisti q̄ vere erat alienus. ex ista tali cõcessione
ego dicor habere naturalē.tu vero ciuilē.postea intelligēs ego
funduꝫ esse alterius ad eum vado ⁊ ab eo conduco ipm pro.x.
an.posses.quã habui apud me remaneat.an transeat in domi-
num a quo cõduxi: ⁊ iuriscõsultus dicit ꝙ transit in dñm a quo
cõduxi tex.no.ꝙ per cõductionē videtur concedens recedere
a precario ante per eũ habito.⁊ hoc est verum siue ab eodē cõ-
duxerit a quo precario rogauerat ut h̄ ſm vnam lec.quo cãu cõ
cordat.l.si qs ante.ff.eo.siue etiã ab alio conduxerit q̄ ab eo a
quo rogauit. vt h̄ in glo.ſm vnã lec.de quo plenius dicet cum
glo. ¶ Pro expeditione glo.sup v̄bo rogauit quero a quo ro-
gauit istã rem.an ab eodē a quo cõduxit.glo.dicit posse intelli-
gi ꝙ rogauit ab eodem a quo cõduxit per tex. nostrũ in v̄si.re-
uertit qui presupponit ꝙ ṗmo po.fuit apud istum qui precario
cõcessit ⁊ demũ reuertit ad eũ quãdo rogãs ɔducit ab eo. ⁊ al-
legat.l.qui bona.in ṗn.ff.eo. ¶ Uel secũdo dicit glo.potest in-
telligi qñ rogauit nõ dño demũ a dño ɔduxit.vterqꝫ intellectus
stare pōt ⁊ ad ṗmũ intellectũ ɔcordat.l.si quis ante.ff.e. ¶ Ul-
timo querit glo.qd si rogauit a dño postea cõduxit a nõ dño. ⁊
dicit ꝙ dñm pos.priuat. allegat.l.ꝑegre.§.qbus.j.eo.⁊ facit.j.
2 de preca.l.si. ¶ Hec glo.in hac vltima ꝑte reputat multũ nota
bilis.qꝛ ꝑ eã dat intellectus ⁊ limitatio ad sing.tex.l.q̄uis.§.i.
j.eo.vbi si colonꝰ meꝰ per quem possedi fundũ.⁊ sic habui ciui-
lem aio naturalem corpore coloni.si colonꝰ ipe cõduxit ab alio
nõ priuat me pos.per istũ fictum actũ traditiõis pos. sed si uere
traderet pos.fundi alteri priuaret me pos.l.iij.§.qd̄ si seruus.ff.
3 eo.⁊.d.§.qbus. ¶ Idē si expelleretur de fundo.qꝛ sum priuatꝰ
pos.d.§.qbus.sed si ɔducit.qꝛ est actus fictꝰ nõ potest me spo-
liare pos.⁊ interuertere pos.pari ratiõe per ɔstitutum ⁊ precari
um.qꝛ h̄ est uerũ in colono q̄ solũ detinet ⁊ nullã pos.habet:hic
vero loqmur in eo q̄ habuit pos.naturalē.qꝛ rogauit me preca-
rio.qꝛ si ɔducat ab alio priuat me pos.qꝛ nõ solũ est custos ⁊ de
tentator.sed est possessor naturalis. Sed plus vult glo. recte in-
tellecta.⁊ sic a doc.itelligit.vꝫ ꝙ nedũ transfert naturalē quam
precario rogãs habuit uerũ etiã priuet me dominũ pos.ciuili.⁊
h̄ vult glo.cũ dicit priuat dominũ pos.de naturali nõ debet in-
telligi quã sine dubio transfert.⁊ eam trãsferendo dominũ non
ṗuat pos.quia naturalem dominus nõ habuit. vnde itelligitur
etiã de ciuili. ¶ Et quãtũ ad h̄ est diligentissime notandum ſm
Jmo.h̄ ⁊ pau.de ca.qui dicit nõ haberi tex.de h̄. quia iura alle
gata per glo.s.l.peregre.§.qbus.⁊.l.iij.§.quod si ſuus.ff. eo.
loquũtur qñ uera traditio fiebat per colonũ uel expellebat actu
aliter colonus de fundo.h̄ querimꝰ qñ rogãs precario ficte tra-
didit alteri nõ uere. ¶ Preterea dicta iura loquũtur in eo qui
nõ habuit pos.sed detentationē.⁊ dominus per eum habuit na
turalem.⁊ per seipꝫ ciuilē.h̄ loqtur in ea q̄ naturaliter possedit.
¶ Tamē putãt istã glo.uerã.qꝛ loqtur in casu i quo ciuilis req
escebat in naturali quã habuit rogans ꝑcario a me.⁊ tũc sit ue-
rũ qd̄ glo.dicit.sed ubi ciuilis mea nõ reqescit sup naturali illiꝰ
vt ē ciuilis quã hꝫ ꝓprietarius q̄ si requiescit in naturali quã ha-
bet usufructuarius.dicit imo.⁊ pau.de ca.h̄ ꝙ pactum factum
ab habente naturalē nullo modo fit preiudiciũ ei qui habebat
ciuilē pos.glo.sũt notabiles in.l.i.in fi.ff.vsufru.quēadmo. ca.
⁊ in.l.iij.§.vnde ui.j.de vi ⁊ vi ar.⁊ sensit glo.in.l.unica.C. uti
pos.vnde licet expellat usufructuarius.nõ tamē dicit ciuili pos.
spoliatus ꝓprietarius.sed solũ vsufructuarius dicitur spoliatus
sua naturali.qꝛ ciuilis h̄ casu nõ reqescit in illa naturali. sed secꝰ
est in colono.ut.ff.dixi. ¶ Cum ista opi.quã isti tenēt concor.
¶ Bar.in.l.cellus circa.iij.uel.iiij.col.i v̄.sed pone ꝙ debitor
j.ti.i.allegat istũ tex. cũ hac gl.⁊ vult ꝙ q̄ ꝑcario rogauit si tra-
dit alteri v̄e uel ficte.puta ɔstituendo priuat illũ a quo rogaue-
rat sua pos.ciuili.alleg.istũ tex. ¶ Aduertēdũ tñ est ꝙ Barto.
met.i.d.l.creditores.tã in lec.ordinaria ad fin.q̄ in repetitione
illiꝰ.l.i.iiij.q.ad fi.C.d̄ pign.⁊ ibi Ja.bu. ⁊ Saly.ibidē videt
apte tenere ɔ̄ istã glo.inquãtuꝫ uoluit ꝙ si debitor ɔstituit se ꝑ-
cario noie creditoris possidere quo casu ciuilis est translata i cre
ditorē.⁊ naturalis remãsit apud debitoreꝫ.h̄ casu debitor non
potest per actũ suum interuertere pos.ciuileꝫ creditoris.l. si de

fundo.cũ ibi no.j.de vi ⁊ vi ar.sed expressius h̄ ꝓba-
tur per gl.in.d.l.iij.§.vñ vi.j.de vi ⁊ vi ar.⁊ gl.i.l. si.
in fi.ff.usufruc. quēadmo.caue.⁊.l.vnica.C.uti pos.
quas.ff.proxime allegaui que dicunt ꝙ per actuꝫ fru
ctuarij nõ potest dominus priuari sua ciuili. ¶ Sꝫ su-
stinendo glo.nostrã que cõmuniter h̄ a doc. tenetur
pōt rñderi ꝙ glo.in cõtrariũ alleg.loquũtur in natu-
rali sup qua nullo modo requiescebat ciuilis ꝓprieta-
rij quia usufructuarius possedit per se naturaliter. hic
loqmur de naturali sup qua reqescebat ciuilis pos.qꝛ
4 recognoscebat naturalē ab isto. ¶ Pro ista opi. ad-
duco tex.i.l.ñ solũ.§.q̄ pignori.j.ti.i. ubi ꝑ factũ cre
ditoris cui res pignorata ē spoliari pōt ⁊ priuari debi
tor sua pos.q̄ reqescebat sup ipa pos.existente apd̄ cre
ditorē. ¶ Et ꝓ ista opi.facit ſm scd̄am lec.glo q̄ vult
ꝙ per eũ qui rogauit precario a nõ dño fiat ꝑiudiciũ
cõcedēti rē precario ɔcedēdo eãdē rē.quia pos.amit.
Nõ est tamē hic articulus sine dubitatiõe. magis ta-
mē cõmunis vr̄ eē snĩa glo.nostre q̄ h̄ a doct. ⁊ alibi
5 vr̄ approbari. ¶ Juxta supradicta q̄rit h̄ Bar.extra
glo.quia apparet ex predictis ꝙ si qs possidet natu-
raliter tm̄ ⁊ cõstituit se possidere noīe alterius trãsfert
naturaleꝫ in eũ cuius noīe possidere se ɔstituit. quod
pꝫ quia ille q̄ ɔduxit h̄ ab alio transfert in eũ pos. na
turalem quã habuit.eodē modo dicit Barto.si habe
6 ret solã ciuilē pos.si cõstituit se noīe alterius possidere
transfert ciuilē pos.per no.in.l.nostra in ṗn.⁊ ꝑ no. i
7 l.qd̄ meo in ṗn.ff.eo. ¶ Et dicit stare dubiũ.pone do
minꝰ ꝓprietariꝰ possidet ciuiliter tantum facit emphy
teotã ⁊ cõstituit se nomine emphyteote possidere em
phyteota dꝫ possidere naturaliter ſm glo.i.l.iij.§. ex
ɔ̄trio.ff.eo.⁊ glo.in.l.si ut certo.§.si duobꝰ.ff. cõmo.
sꝫ ad ꝓprietariuꝫ ciuilis spectat.l.sciēdũ.ff. q̄ satisda.
cog.pone ꝓprietariꝰ hꝫ penes se solã ciuilē pos.dicam
cras.an in emphyteotã trãsferrat pos.d̄ ista ciuili quã
habuit posito ꝙ naturalē nõ possit trãsferre nõ videt
8 dubitãduꝫ qn ciuilē trãsferre possit. ¶ Sꝫ dubiũ ē qꝛ
de natura emphyteote ē ꝙ d̄beat hr̄e naturalem pos.
ut dixi ꝓxi.an possumus dicere ꝙ uirtute huiꝰ ɔstitu-
ti acq.pos.naturalis huic ēphyteote.bar.dicit ꝙ sic ꝑ
no.per eum in.l.qd̄ meo.in ṗnc.ff.eo.in v̄si.sed qnid
si concedo tibi ⁊c̄.dum cõcludit ꝙ si cõcedo tibi vsu-
fructum alterius rei ⁊ constituo me possidere nomine
tuo transfero te in naturalem pos.que pertinere d̄bet
ad usufructuarium.ut fuit conclusum iu.l.naturaliter
in ṗn.ff.eo. ¶ Mouet ṗncipaliter ibi per.l.quisqs.
C.de dona.ubi si habeo plenũ dominiũ fundi ⁊ do-
no tibi fũdũ reseruato mihi usufructu uideor tibi trãs
ferre fundũ absqꝫ alia traditione.unde videtur trans
lata in te proprietas nuda ⁊ ciuilis pos.⁊ apud me re
manet naturalis sic hic in emphyteotam est transla-
ta pos.naturalis. ¶ Sed dicit posito ꝙ naturalis nõ
trãsferat.dicēdũ tñ oĩo vr̄ dñium trãslatuꝫ.s. utile qd̄
ad emphyteotam spectat.l.i.in fi.ff.si ager uectig. qꝛ
sicut uidemus ꝙ per ingressum fundi absqꝫ eo ꝙ acq
ratur pos.transfertur dñium.l.si fundũ.ff.de fun.do.
vnde si uendo tibi fundum ⁊ apud me non erat pos.
⁊ tu ingrederis pos. plenaꝫ nõ uacuam acquiritur ti-
bi dñium.qꝛ ad hoc ut acquiratur dominium non est
necesse acquirere etiam pos.uacuaꝫ.sed sufficit igredi
pos. uacuaꝫ multo magis acqris ciuilē pos.donec ha
beas naturalem. ¶ Scribentes hic non faciũt mētio
nem d̄ v̄bis Bar.hic excepto rapha.qui cum eo tran
sit quia eius uerba refert. ¶ Dixi aliqua in.l.qd̄ meo
in ṗn.ff.eo.per que videor dubitare de uerbis Bart.
hic.dixi ergo ꝙ per constitutum hec pos.transfert q̄
erat apud constituentem si cõstituens possedit. ⁊ tũc
trãsfert pos.alias nõ.l.traditio.d̄ acqui.re do.l.si mu
lier hr̄ditatē.§.i.ff.ad uelle.⁊ est glo.i.l. q̄uis.§.i.j.
eo.⁊ ibi ange.⁊ glo.in.l.iij.C.eo.⁊ Ang.in.l. quedã
mulier.ff.de rei vēdi.sed naturalem pos.nõ habuit ꝑ

prietarius.ergo nõ trãsfert naturalis pos. in emphyteotam. ¶ Nec ob.l.qsqs.ſ.alle.⁊ no.per bar.i.l.ꝙ meo.ſ.eo.qꝛ in.l.quisqs donãs habuit naturalẽ pos. ⁊ ciuilẽ p reseruationẽ vsufructus. vr eniʒ res tradita ⁊ fictus ille actus pos.operat trãslationẽ pos.quã habuit pprietarius. ¶ Est verũ ꝙ ibi ciuilis pos.quã habuit pprietarius nõ potuit dici formalis pos. sed causalis sed ille qui habet plenũ dominiuʒ habet vsufructuʒ causalẽ ⁊ pprietateʒ.per hoc tamẽ nõ est quin si habet causaleʒ volens transferre possit trãsferre causalẽ.sʒ si habet solũ ciuilẽ pos.⁊ trãsferat naturalẽ nõ videt verũ sicut i.l.iterdũ. in pn.ſ.eo.dixi vbi si quis possidet ciuiliter tm̃ ⁊ cõstituit se possidere noĩe alterius per cõstitutũ hoc nõ trãsfertur ciuilis ⁊ naturalis. sed solũ ciuilis:⁊ hoc vult Bar.ĩ.l.ij.C.eodẽ vbi ĩ terminis hoc vult:sic hic videt dicẽduʒ. ¶ Puto tamẽ posse modificari ⁊ ĩtelligi ṽba bar.qꝛ vbicũqʒ tribuo tibi titulũ ĩ re videor tibi dare licẽtiaʒ acqrẽdi pos. et quomodocũqʒ vel vacantẽ vel si est apud aliũ.l. hec si res.⁊ ibi glo.in ṽ.volũtate.ſ.de rei vẽ.⁊ no.bar.in l.cũ solus. ĩ vltima col.ĩ.ti.i. sic hic si cõcedo funduʒ in emphyteosiʒ ⁊ ꝯstituo me tuo noĩe possidere non vr pos.naturalis trãslata ex cõstituto. sʒ emphyteota ṽtute hui⁹ti.põt naturalẽ apprehendere ⁊ eam habʒ ṽtute hui⁹ti.⁊ si nõ vacat vr habere licẽtiaʒ a dño apprehẽdẽdi eã ⁊ acquirendi a quocũqʒ habente eã. sʒ ꝙ illico virtute hui⁹ constituti trãsferat naturalis pos. in emphytheotaʒ hoc nõ videt verũ.⁊ si ṽba Bart. ponderent ipẽ titubãdo loq vr.

Lex. 22

N on uidetur.

Possidere nõ vr is a quo pos. auocari pt.h.d. ¶ Casus talis ẽ. Titi⁹ per vim aut clã adept⁹ ẽ pos.aliquã an debeat videri possessor.⁊ an videat adept⁹ pos.⁊ iuriscõsult⁹ dicit ꝙ nõ qꝛ ab eo põt auocari qꝛ iniuste.s.clãdestine uel p vim hʒ eaʒ.spoliat⁹ hʒ remedia ad recuperãdã eaʒ.dʒ ergo spoliatus haberi ac si pos.habeat. ¶ Ex ista.l. nihil habetis notare vltra sũmariũ.tm̃ p declaratiõe huius.l.addit Jac.ð ra.h quẽ sequit etiã imo.ꝙ illð qð h dicit põt habere locũ quo ad p̃scriptionẽ lõg.tẽp. sed quo ad lõgissimi tpis p̃scriptionẽ nõ videt habere locũ.qꝛ ẽ adeptus pos.clã vel vi.nõ p̃scribit longo tpe pp vitiũ violẽtie vel clãdestinitatis.sʒ bñ p̃scribit lõgissimo tpe.l.si qs emptiõis.post pn.in ṽ.iust⁹ possessor.C.de p̃scrip.lõg.tẽp.l.i.C.de anna.excep.⁊ est glo.in.l.i.C.ð ser.fug.⁊ in.§.furtiue.isti.de usur.⁊ in glo.ij.⁊ in.l.sicut.C.de p̃scrip.xxx.anno.⁊ dixi i.l.põponius.§.cũ qs.ſ.eo.vbi allegaui bar.in.l.seqt.§.si fundum.ĩ.ti.pmo. ¶ Glo.hic nihil facit nisi ꝙ allegata concor. Alex.de imo.

Lex. 23

C um heredes.

Jura hrditaria p aditionem trãseũt in hrdem lʒ pos.nõ q̃rat nisi apprehẽdat.h.d. ¶ No.ex tex. ꝙ lʒ regulariter ad acqsitionẽ dñij reqrat traditio.l.traditõib⁹.C.ð pac. l.si ex stipulatiõe.ſ.eo.tm̃ fallit ĩ dñio rex hrditariaꝝ acqrẽdo hrdi.qꝛ dñiuʒ siñ traditõe ⁊ apphẽsiõe acqrit hrdi secuta aditiõe hrditatis. ¶ Alij sũt casus vbi siñ traditiõe acqrũt dñia reꝝ ð qb⁹ ĩ.l. fi.C.ð sac.sac. ecc.⁊ plene ĩ.d.l.traditiõib⁹. ¶ Scðo no.ꝙ lʒ aliquo casu inueniat transferri dominiũ ipso iure absqʒ traditione tm̃ nõ ĩtelligit transferri pos.nisi ĩteruueniat actu-

2 alis pos.⁊ apprehensio. ¶ Et per hoc verificat id qð no.glo.in.l.cũ duob⁹.l.idẽ respõdit el.ij.in ṽ.dominũ.ſ.pro socio.⁊ glo.in.l.fi.C.ð sac.sanc.eccle.vʒ ꝙ lʒ rei legate transferat dñium in legatariũ sine traditiõe.l.a titio.ĩ.de fu.⁊ in ecclesiã transfert dñiuʒ sine traditõe in casib⁹ positis in.d.l.fi.tm̃ nõ pos.nisi interueniat actualis apprehẽsio ut optime pʒ in littera nostra. ¶ Ex his habetis notare ꝙ statuta que dicũt ꝙ post mortẽ defuncti fingat pos.ꝯtinuata in heredem dicunt esse correctoria[a] iuris cõmunis.stricte sũt intelligenda.l. precipimus ad fi.C.de appella.valere tamẽ hic statuta vident quia potest lex statuere ꝙ etiam absqʒ pos.apprehensiõe ⁊ absqʒ traditione vlla transferatur ipõ iure pos.sicut dominiuʒ. tex. est notandus ⁊ Bar.ibi dicit eum non esse alibi in.l. raptores. C.de epis.⁊ cler.⁊ notant doc.in.c.ij.de consuetudine ⁊ dixi in

3 l.i.ſ.eo. ¶ Et alia statuta que in plerisqʒ locis habentur disponentia ꝙ fingatur continuata pos.ex persona defuncti in heredem non important ꝙ per hoc heres impediatur intentare remedia adipiscende pos.vt signãter voluit Bal.in.l.ea lege.C. de condi.ob causam.⁊ in auc.defuncto.C.ad tertul.⁊ Bal.in c.i.in titu.de contro.inter ma.⁊ fe.⁊ ĩ.d.l.i.ad fi.C.de appella. ⁊ in Rica de consue.⁊ in Rica de causa pos.⁊ in.c.item cũ quis de resti.spo.⁊ no.Jo.fab.in.§.sui.insti.de here.quali.⁊ diffe.⁊ Pau.de ca.in.l.si soceri.C.de iure deliberan.⁊ in dictis locis inuenietis etiam notatũ.an in casu dicti statuti heres possit agere possessorio recuperande si nunꝙ̃ apprehendit pos.actu post mortem defuncti.sed alius eaʒ apprehendit quasi videtur ficte

4 spoliatus. ¶ Unũ verbum.nõ omitto ꝙ dicta statuta disponentia ꝙ pos.videatur cõtinuari de defuncto in heredeʒ debent intelligi nisi incontinenti mortuo defuncto pos. fuisset per alium apprehensa.ita vult Rapha.cu.no.in.l.pomponius.§.quesitũ per illum tex.ſ.eo.non discutio hoc pro nunc.quia non est proprie materia nostra.sed est notabile verbũ si verũ est. ¶ Et pro declaratione huius.l.cum dicit ꝙ pos.non acquiritur heredi p aditionem hereditatis nisi apprehendatur.dicit Ange. ꝙ procedit ex notatis in.l.i.§.sceuola.ĩ.si quis testa.li.es.ius.fue. vbi pos.non transit in hereditatem iacentem.sed dominia sic merito heres tm̃ adeundo nõ acquirit pos.quem in hereditate iacẽte nõ erat.sed bene acqrit dominia rerũ que in hereditate erãt.

5 ¶ Item inꝙ̃tum hic in littera dicitur ꝙ dominia rerũ acquirũtur heredi per aditionem hereditatis.dicit Pau.de cast.hic ꝙ̃ ista acquisitio dominij ẽ ð iure ciuili ⁊ nõ de iure gentium.l.lege obuenire.de verborum.signi.⁊ no.glo.in.l.i.ſ.titu.i. ⁊ glo. et doc.in.l.ex hoc iure.ſ.de iusticia ⁊ iur.⁊ no.Bar.in.l.in rem in pnci.ſ.de rei vendi.⁊ in.l.interdum.ſ.de condi.inde. ¶ Et i-

6 fert propter hoc ad vnum quod alias dicit consuluisse[b] vʒ quia videmus ꝙ dominium acquisitum de iure gentium nõ potest p principem auferri sine causa puta ratione parcialitatis.l.item si verberatum.§.fi.ſ.de rei vendi.l.lutius.ſ.de euic.⁊ est glo. in l.fin.C.si cõ.ius vel vtili.pub.⁊ glo.in.l.quotiens.⁊ in.l. rescripta.C.de preci.impe.offe.⁊ in.l.i.ſ.de consti.pn. Innocẽ. plene.⁊ alij in.c.que in ecclesiarum.de consti.sed que sunt de iure ciuili.vt actiones ⁊ similia princeps potest auferre etiaʒ sine causa dummodo vtatur clausula non obstante tali lege uel conclusio.

7 ¶ Unde si princeps per rescriptum suum legitimat filium non legitime natum.si eum legitimat post mortem patris ⁊ voluit ꝙ talis legitimatus succederet ab intestato:certe potest princeps per suum rescriptum etiam sine vlla causa hereditatem acquisitam alijs auferre ⁊ dare huic filio non legitime nato.sed legitimato.quia est quesita per aditionem hereditatis que acquisitio est inducta iure ciuili.vt dixi. Merito potest sine causa eaʒ auferre per rescriptum venientibus ab intestato dare legitimato. Jta etiam Pau.in.l.iij.ſ.de testa.vbi idem tenet ⁊ dicit ꝙ ab alijs non inuenit hoc tactum . videtur tamem ibi sentire ꝙ hoc procedat anteꝙ̃ illi heredes apprehendissent pos.actu. qꝛ apprehensa pos.actu videntur etiam acquisiuisse dominium iure gentium.scilicet corporali pos.a qua processit dominium iure gentium.l.i.in pnci.ſ.eodem.ideo nõ potest pnceps taleʒ pos. actu apprehensam auferre.sed post aditam hereditatem non dum actu apprehensa pos.bene posset. ¶ Puto ꝙ ẽt ante apprehensam pos.dũmodo fuerit adita hereditatis per venientes ab intestato ante legitimationem non possit pnceps sine cã auferre dominium reruʒ hereditariaruʒ heredib⁹.quia ipm dominium est de iure gentium.ꝙ̃uis eniʒ modus acquirendi dominium per additionem hereditatis fuerit inuentus de iure ciuili tm̃ dominiũ est de iure gentiũ.vt lʒ Bar.i.ij.col.in.d.l. ex hoc iur. ⁊ in specie ĩ terminis nostris firmauit Bal.ĩ.l.i.ad fi.C.ð anulo aureo.⁊ ĩ.c.i.in pn.circa pe.col.in pn.ĩ ti.hic fini.lex deinde ici. cõsue.reg.⁊ Bal.etiam in.l.rescripta.C.de preci.impe.offe.ad

[a] ¶ Correctoria.lõ ꝯsuluit idẽ alex.ꝯsil. xl.iii.li.ꝙ tale statutũ nõ extẽdet ad fidei cõmiss. uniuersalẽ qꝛ nõ est pprie hrs ẽt si sit pi⁹ locus. ⁊ uide late p eundẽ cõsilio.lxxxiii.ii. li.ubi qd operet statutũ ꝙ possessio transeat ipõ iure in hrdẽ absqʒ apprehensiõe ⁊ qd si possessio sit p alium apprehẽsa. et uide bal.cõsi. clxvi.iii.li. et cõsi.cxiiii.qnto lib.

[b] ¶ Cõsuluit se.adde uidendũ eius ꝯsilio ccxxvii.i pmo ĩpressis. ⁊ latius uide in .l. gallus .ſ. de lib.⁊ posthu.

fi.z in.l.ij.ad fi.C.de fur.z fac.ign.z.l. deo nobis in vlti. colū.
plus fi C.de epis.z cler.ita etiam videtur residere ipemet pau.
in.l.gallus.§.z quid si tantuz.de lib.z posthu.licz de Bal.i di
8 ctis locis mentiōem nō facit.Glo.super verbo iura arguit hoc
modo dicitur hic q iura transeunt ad heredem adita heredi/
tate cōtra actuz iniuriaruz.z alie multe ad heredem non transe/
unt.vt insti.de perpe.z tempo.act.§.antepe. z.l. si cum.§. qui
iniuriarum.ff.si quis cautio.ergo h male dicitur transire omnia
iura hrditaria per aditionē ad hrdem glo.dicit intellige de iu/
ribus transitorijs ad hrdem.quia que nō sunt transitoria nō di
cuntur aliquo mō transire.ex eo quia que nō transeunt nō dicū/
tur iura hrditaria ideo nō est miranduz si nō transeunt per adi
9 tiōem.¶ Gl.super verbo nō pertinet. arg.d.l.cum miles.ff.ex
qui.cau.maio.vbi pos.hrdis cōtinuatur cum pos.dfuncti absqz
apprehēsiōe.cuius cōtrarium hic dicitur.dicit glo. q bm quos/
dam illud procedit in suo hrde vt in filio uel nepote existēte in
potestate patris uel aui.qui dicitur suus dūmodo euz nemo pre
cedat in gradu.§.sui.insti.de hr.qua.z diffe.z sicut dominium
cōtinuatur de patre in filium.l.in suis.d lib.z posthu . sic etiam
videf in ipo.sed hic loquimur in extraneo.¶ Uel secūdo dicit
respōde.ut no.in.l.cōtraria z ibi gl.residet q neqz in filiuz i po
testate.i.in hrdem suum neqz in extraneuz transit pos. defun/
cti ante apprehēsaz pos.per ipm hrdem.¶ Nec ob.d.l.cuz mi/
les.quia loquitur qtum ad vsucapiōem.quia si testator incepit
vsucapere si moritur hrs ante apprehēsam pos.dicitur posside/
re dūmodo interim pos.nō sit apprehensa p aliuz z dicitur cōti
nuare vsucapiōem z possidere.l.nunq.§.vacuuz.l.ceptaz.j. ti.
i.Excepto illo effectu qtuz ad alios effectus.s. vt dicatur possi/
dere z agere cōtra turbantē uel expellētez hoc ibi nō dicitur .s.
eum qtum ad hoc possidere.¶ Licet gl.hic z in.d.l.cuz miles
uideatur residere q nō sit differētia inter heredez extraneum et
suuz.tamē gl.in.l.iu suis.ff.de lib.z posthu.z insti.de here.qua
z diffe.uidetur approbare dictaz differentiaz.tamē doc.cōmuni
ter hic z in dictis locis approbāt dictaz glo.nostrā per tex. nrm
10 quia indistincte loquitur.¶ Item pos.retinef animo z volunta
te z extincto animo z voluntate extinguitur pos.l.licet .C. eo.l.
furtum.§.fundi.z qd ibi no.j.ti.i.naz sine animo nō continua/
tur pos.sed per mortez dicitur finita z extincta uoluntas.l.iiij.ff.
loca.l.si ita legatum.§.illi si volet.de lega.i.ergo per mortē de/
functi est finitus animus z extincta pos.vnde est necessaria app/
hensio pos.per hrdez quia in ea acquirēda requiritur corpus z
animus.l.iij.in pn.l.quēadmodū.ff.eo.¶ Cum hac conclusio
ne cum alijs rōnibus quas nō puto hic necessarium referre tran
seunt doc.s.Bal.in.c.i.de cōtro.inter mas.z fe.in vsi.feu.z i au
tē.īgressi in.iiij.col.C.de san.eccle.z i.l.i.ad fi.C.de appel.z in
l.edicto in pn.C.de edic.diui.adri.tol.¶ Est uerū q Bar.i.l.
ij.§.filiū.j.pro here.per illū tex.z Bal.in repetiōe .d.l. in suis.
circa.iiij.col.videntur dicere q in suo herede.s.filio in potesta/
te dicatur esse quodāmodo pos.seu dicatur quodāmodo possi
dere absqz apprehēsiōe sicut dicif quodāmodo dns reruz here
ditariaruz ante aditam hereditatem.d.l.in suis.z hoc per.d.l.
ij.§.filius.sed vere z proprie nō dicitur pos.habere per istam.l.
nisi eā apprehendat.Dum dixi de statuto q pos.fingatur cōti/
nuata de dfuncto in heredez qd opatur.an impediat posse intē
tari possessoriuz adipiscēde z recuperande.Addatis Bal.in.d.
11 c.i.de contro.inter ma.z fe.¶ Ultimo querit glo.an hoc casu i
choetur vsucapio añ apphensā pos.z dicit q nō.l.fi.ad fi .z ibi
no.j.eo.sed ceptam a defuncto heres continuat ante apprehē/
sionem z ante aditā hereditatez.l.ceptaz.j.ti.i.vbi tex. dicit qd
ante aditā nō incipit vsucapere.z glo.ibi supplet z ante appre/
hēsam pos.z recte per.l.siue pos.j.ti.i.

In his que. Fictio postliminij circa recuperādam
pos.nō fingit.h.d.¶ Premitte q ca
ptus ab hostibus interim q captus est dicitur seruus hostiuz in
l.libertas.§.serui.ff.de sta.ho.z.§.seruus insti.de his qui sunt
sui vel alie.iuris.z si redit fingitur nunq fuisse captus omnia iu
ra sibi restituuntur.l.postliminij ius.in pn.l. retro.j.de capti.z
postlimi.reuer.¶ Casus modo talis est. Titius fuit captus ab
hostibus populi Romani z ante capturaz habuit dnia rerum z
possessiones finaliter liberatus est z rediit ad patriam z ciuitatē
an p redituz recupet pos.rerū z fingaf eū retro semp possedisse
z iuriscōsultus dicit uerū est q singulari iure introdu
ctuz est captus nō pdit dnium rerū suarū.lz in captiuitate dicatur seruus hostiū z eo reuertente recuperat
oīa iura pterq pos.qz iniquū ē dicere fingi eū possedis
se eo tpe quo ipe ab alio possidebaf z nō rcupat pos.
2 cū rediit nisi eā pos.actualr apphēdat.¶ Ex isto tex.
no.q durāte captiuitate alicui apud hostes dnia rex
captiui z iura sua stāt i suspēso.vt h z clari i.l.illa isti/
tutio.§.i.ff.d here.isti.¶ Fallit in pos.quā incōtinēti
p capturā pdit ut h.z.l.deniqz.ff.q.ex cau.maio.nec
mix ē qz cū pos.ipsa facti sit nō potuit ita de facili lex
opari circa retētionē pos.sicut circa retētionē dnij.l.i.
§.si vir.ff.eo.de quo dicā pleni cū gl. p expeditione
gl.sup vbo singulare qro qd sit ius singulare qd hue/
tur in capto apd hostes z dicit qz sit hu hostiū.d.l.li/
bertas.§.hui.z hui nil habēt isti.p qs psonas no.acq.
§.item nobis.sic videbatur z in captis.tamen iur sin
gulari non perdunt dominia rerum suaruz z iura sua
stant interim in suspenso. ¶ Glo.super verbo cor/
poraliter arguit de.l.iusto.§.fina.z de.l.si is qui pro
emptore circa pnci.j.tit.i.vbi si seruus domini capti
ab hostib pos.aliquā apprehēderit z ex cā peculiari
z ptigerit dnium ab hostib reuerti acqrif redeūti om
nis pos.z oē emolumētū causatū ab acqsitiōe facta p
seruū.vñ ibi opaf fictio postliminij quo ad pos. z dic
ōrium pcedi in his q aio z corpore alieno possidenf.
vt in rebus peculiarib.l.i.§.itē acqrimus.ff.eo.h loq
mur in reb qs possidemus corpore z aio nro in qbus
3 nō hz locū fictio postliminij quo ad pos.vt h. ¶ Iu/
xta istā partē qrit Bar. que ē ratio q fictio postlimi/
nij in reuertēte ab hostib nō opaf in pos.quā captus
aio z corpore suo habuerit z dicit q cōiter dici cōsue
uit.qz pos.facti ē.z fictio postliminij ñ opaf circa ea q
facti sūt.l.sciēdū.z.l.seq.ff.q.ex cau.ma.l.in bello.§.
facte.j.de cap.iō verū ē q nō pōt opari fictio postli/
minii in hoc.¶ Hanc solutionē reprehēdit h Ro.qz
tenēdo opi.quā tenui in.l.i.in pn.ff.eo.vz q poss. sit
ius p.l.pegre in pn.j.eo.vr q nō sit bona rō.¶ Sed
ab ista ipugnatōe pōt dfendi bar.qz si psideramus pos.
put est acqsitio dr eē facti.l.i.§.si vir.ff.eo. cū iurib
allegatis i.d.l.i.in pn.vñ quātuz ad acqsitionez pos.
dicif facti nō pōt ergo qui redit reacqrere pos. cū req
rat ad sui acqsitionē id qd facti ē.¶ Scda rō bar. qre
fictio postliminii nō opaf in acqsitōe pos.ē quia fictio
postliminij ē fundata in eqtate.l.postliminiū i pn.j.d
capti.sed eqtas nō videtur dictare q captus recupet
pos.qñ redit.qz tūc locupletaref cū alteri iacthra. qd Jactura
est cōtra eqtatē.l.nam a natura.ff.de cōdi.inde. qz si
fingeref tempore possedisse quo fuit apud hostes p/
ficeref vsucapio prius incepta z prescriptio que sunt
remedia iducta cōtra eqtatem qz p eas qs locupletaf
cū alteri iactura.cū ergo fictio postliminii sit fundata
in eqtate dicemus eā nō opari circa acqsitionē pos.
¶ Hāc rōnem reprehēdit Ro.qz nō ē generalis. qz
solū hz locū in pos.qñ tractaf d effectu vsucapiōis. et
prescriptiōis.z ipse idē Bar.i.d.l.si is qui pro empto
re.circa primā vel scdaz chartā videtu rreprehendere
istaz rationē.qz nō est iniquū q pos.que fuit mea ego
recuperem.z sic nō tractaf de re aliena.vñ ibi non vr
psisterī dcā rōne.¶ Tertia ē melior q tradif p bar.
4 h z in dicta.l.si is qui pro emptore.in prin. scilicet q
quia fictio postliminii dicitur fictio translatiua de te/
pore ad aliud rempus quia fingitur captus fuisse in
ciuitate tempore quo fuit captus ad tempus quo re/
diit hec fictio translatiua:duo debet habere extrema
habilia.vnum a quo.aliud ad quod. Extremum a
quo est tempus quando rediit.extremuz ad quod est
tempus quando fuit captus ab hostibus.ista duo ex/
trema debent in vnaquaqz fictione translatiua eē ha
bilia de extremo de quo habetur in.l.bonorum.j. re
ra.ha.de tēpore quo vis ratā habere agnitiōem bo.

pos. vel acqsitionē factā p aliū noīe tuo. ubi reqrit q illā ratam habeas tēpore quo tu potuisti agnoscere bo. pos. si ergo tēpora ista bo. pos. agnoscēde sint lapsa nō potes ratū habere. ad idē ē tex. in. l. necessario. §. si pendēte. vsi. plane. ff. de peri. & cōmo. rei uen. ¶ De extremo ad qd habet in. l. huic scripture i pn. ff. ad. l. aq. vbi ita demū fingit acqsitum dominiū legatario ex die adite hereditatis. si extremū a quo fuit habile. nā si nō fuit habile. qr incōtinēti tempore mortis testatoris seru⁹ fuit occisus nō fingitur dñiū retro fuisse dño qsitū ad tempus hereditatis. qr tempus ad qd nō fuit habile. ¶ Patet etiā ex. l. donatiōis quas parētes. C. de dona. inter vi. & vxo. cum glo. ibi dicit q confirmatur donatio inter virū & vxorem morte donātis & fingitur a pncipio valuisse dōatio ipsa quo ad fruct⁹ & nō quo ad dominiū. quia repugnat habilitati extremi ad qd. qr tempore dōationis fuit matrimoniū cōtractū quo tempore fuit impossibile acqrere dominiū ex donatione inter virū & vxorē propter ti. ff. de dona. inter vi. vnde licet mortuo donāte. tūc sit habile extremū qr tūc potuit fieri donatio tamē nō potest trahi retro ad tempus ad qd fuit facta donatio. vnde nō trahit retro quo ad dominiū sed quo ad fructus trahit retro. l. ex ānuo. de dona. inter vi. l. fructus de vsu. ¶ Modo ad propositū fictio postliminij reqrit duo extrema habilia si vtrūqz est habile. qr eo tempore quando qs fuit captus fuit liber eo reuertente fuit liber fingit semper fuisse liber etiam tempore quo fuit apd hostes & nihil repugnat quin fictio retrotrahatur. sed quo ad pos. extremū a quo nō est habile. patet quando iste rediit ab hostibus nō est in pos. nec iterim donec fuit capt⁹ fuit in pos. quia ipse possidebatur ab alio absurdū est ergo vt ipe possideat. l. liber homo. ff. ti. i. & ideo qa quando liberat ab hostib⁹ nō est in pos. quia reqritur animus & corp⁹ in apprehendenda pos. l. iij. in pn. ff. eo. propter defectū extremi a quo non potest trahi retro & fictio postliminij. hoc dicit Barto. h & poti⁹ est materia. d. l. si is qui pro emptore. & cū eo alij vident trāsire. ¶ Excepto Ro. h q dicit q vbi pt opari vitas: ibi dz opari fictio. l. iij. §. ex ɔrio. ff. eo. ti. facit. l. adoptio. ti. ff. de adop. sz iste potest vere possidere tempore quo rediit ab hostib⁹. ergo lex debet fingere posse eū possidere tūc quando rediit ab hostib⁹ si ergo lex potest fingere extremū esset habile. Sed istud dictū Roma. h est vna decisio. qa hoc qd dicit q vbi potest operari vitas ibi debet posse operari fictio. verū est dūmodo extrema sint habilia. Sed h deficit extremū a quo vnde non potest habere locū fictio translatiua. vnde defendit ratio bart. ¶ Sz qre poti⁹ lex fingit circa ɔseruationē & rētionē dominij in quo ad acqrendū etiā requirit traditio q est facti. l. traditio. C. de pactis. & nō sic in pos. ¶ Dicit potest hoc ideo esse quia dominiū a pnc. ad sui acqsitionē acquirit traditionem facit dicta. l. traditio. postea nō reqritur perseuerantia. qa solo animo potest retineri. l. si quis vi. §. differentia. ff. eo. ti. & eo existente capto ab hostib⁹ nō fuit dominiū extinctū. mā sit in suspenso: ut hic & in dicta. l. illa institutio. sed pos. fuit extincta quia ipe possidebatur. ergo vlterius non potuit possidere. ¶ Item circa dominij translationem & acquisitionem magis operari potest lex quā circa pos. quasi plus facti habeat pos. q dominiū per l. nostram in pnci.

Item quero. Liber homo a sciēte possideri non potest. hoc dic ¶ Ex tex. no. q liber homo possideri nō pōt. ¶ Secūdo no. q ad hoc ut pos. alteri quesita per eum nobis acquiratur oportet q ille sit ciuiliter idest iuris interpretatione in potestate nostra. hoc vltimū fallit in seruo vsufructuario q non dicitur esse in potestate proprietarij. l. aditio. ff. de acqrē. here. tamen per eū acqritur nobis posses. ex opera sua vel ex re nostra. l. prima. §. per eum quoqz in quo vsufruc. C. eo. ¶ Glo. primi opponit de. l. homo liber. ff. ti. primo vbi quis potest possidere hominem liberū quem putabat seruū. Et dicit q illud qd hic dicitur verū est si credit eum liberū. secus si credit eum seruum. ut ibi qd est verum quātū ad hoc vt eam possideam. sed inqtum ad hoc vt mihi acquirat. distinguitur an ex re mea vel operatione pos. uel proprietatis querat. & mihi querit alias non. l. pma. §. sed & per eū ff. eo. Si autem gerat acquirere mihi tūc potest mihi acquirere etiam extra operaā & rē meā ut procurator vel negociorū gestor non vt possessus. l. si me in vacuam. §. fi. j. eo. l. qui mihi donatum. ff. de dona. ¶ Sic ecclesia acqrit per monachum & conuersum suum. vnde glo. equiparat monachū seruo quod qualiter procedat dixi in. l. i. §. item acquirimus. & §. per seruū qui in fuga. ff. eo. ¶ Sed an ecclesia monachum suū possidere dicatur. & glo. predicta dicit q nō. qr scit eum esse liberum q sit liber patet quia potest institui & succedere suis parentibus. l. deo nobis ff. d epis. & cler. quod nō faceret si esset seruus. l. seruus cōmunis C. de succes. ¶ Licet tamen ecclesia non possideat monachum tamen dicitur habere in eo quasi ius. pos. ratione monastice potestatis quod habet in monachum sicut in filio. ut dicit Barto. in. l. i. vsi. sed & per eum. ff. eo. eadem ratiōe sicut patron⁹ habz pos. quasi iurispatronatus in libertuā. l. circa. l. quidam. cuz ibi no. ff. de proba. & l. i. §. per hanc. ff. d rei vēdi. vbi no. vbi pater habet interdictū d liberis exhibēdis d quo. j. ti. d lib. exhiben. ¶ Inquātū glo. dicit q ecclesia nō possidet mōachū. sz hz qsi pos. iuris monastice ptātis. dicit Bar. hic hoc verū. nō dic ecclesia. i. parietes ecclesie. sz dic ipā vlīs ecclesia q dicit habere qsi pos. illi⁹ iuris. vt no. Inno. in. c. cū sup de cau. pos. & Bar. i pnc. hui⁹. l. dicit q plat⁹ nō debet de necessitate apprehēdere pos. post mortē pdecessoris ad hoc vt ecclesia dicatur possidere. quia platus nō possidet. sz apud vniuersalē ecclesiā ē pos. vt no. Inno. in. c. cū in officij de testa. & in. d. c. cū sup dixi lati⁹. l. i. §. fi. ff. eo. ¶ Querit ēt glo. an ad hoc vt p monachū acqrat ecclesie reqritur ratihabitio ecclesie & dicit q nō. qr nobis ignorātib⁹ p suos & filios & quos i potestate habem⁹ acqrit & ēt inuitis. §. ite quoqz isti. per quas perso. no. acq. & l. suo uetāte. j. d vbo. ob. ¶ Glo. super vbo possum⁹. querit an qd hic dicit dz qd ad hoc vt acqrat nobis pos. p aliquē reqrat q sit iuris interptatione in potestate tua & q dicit q etiā si gerit in animo querere tibi si nō est in potestate tua. pos. nostra procedat etiam si gerat in animo querere tibi. & q dicit q etiā si gerit in animo querere tibi si nō est in potestate tua nihilominus qrit tibi. d. l. si me i vacuā. §. fi. & d. l. si mihi donatum. Dicit h Imo. q ille q gerit tibi acqrere tāq a te possessus & si nō ē a te possessus nō qret tibi pos. lz gerat acqrere tibi ratione pos. quā putat te habere i eū. qr rō hui⁹ tex. militaret h cāqr si itendit tibi acqrere tanq a te possessus nō acqrit tibi tanq negocioz gestor. qr voluit & hz locū dū potui nolui &c. C. si quis alte. vel si. l. i. & c. cū sup d offi. dlega.

Quod seruus. Possessio qsita p seruū qritur dño si ē iusta. alias secus idē si sit quesita p filium quod fallit in pecunia profecticia pris. qa si ē sibi solutū ex vsuris pro pecunia profecticia quā mutauit a sponte soluente acqrit quo ad dominiū ipi patri & dño. qa qui soluit cecidit a dño eo qr liberat. ¶ Ite potest pbari q ceciderit a dño per. l. si nō sortē in pn. ff. de condi. ide. vū ibi dat ɔditio idebiti si errorē iuris aut sci soluit vsuras & cōditio idebiti nō dat dño. l. fi. ff. vsufru. queādmodū caue. sed si sciēter soluit iducit donatio. l. cui⁹ p errorem. j. de reiu. ue. sed si sciēter soluit iducit donatio. l. cui⁹ p errorem. j. de regu. iu. & l. campanus. d ope. libe. l. i. ff. de ɔdi. ide. vū ɔstat q trāslatū est dñium & illū cecidisse a dño. ergo ē alteri quesitū nō filio. fm hec tēpora. nec seruo. imo nec filio qr hodie nihil ē imutatū qtum ad pfecticia. ut. j. dicet ergo patri uel dño ē dñium quesitū. ¶ Facit qd Bar. no. improbando ibi glo. i. l. si ego. ff. de neg. gest. vbi si soluo tibi pecuniā recipienti noīe ticij anteq ticius ratificet cuius ē pecunia. dicit glo. q mens soluētis ē quia dominiū nō recepit a me nisi alteri querat per. d. l. nec vtile. Ita etiā reprehēdit illam glo. Bar. in. l. si spōsus. §. si uxor. per illū tex. optimū. ff. d dona. iter vi. ¶ Nō ob. iste tex. qr hic loqtur i pos. que potest esse perdita p pmum & tamē nō ē qsita p scdm. d. §. si furioso. ¶ Unde glo. hic. ff. recte loquitur dum querit an per seruū iniuste querētem queratur pos. & dicit q no. & bene non

sic in dñio qđ est alteri quesitũ ⁊ nõ põt esse in suspẽso.ergo de necessitate patri uel dño queri dꝫ.ℭ Addo ꝙ gl.insti.đ his qui sũt sui vel alie.iur.in pn.in.ꝟ.quodcũqꝫ.dicit ꝙ quo ad dñium ⁊ quo ad pos.acqsitam per seruũ etiã ex iniusta causa acqrit domino per.l.ij.§.celsus.ĵ.ꝑ empto.⁊ per regulã que habet quicqđ acqrit fili⁹ vel suus acqrit dño uel pñ.đ.l.placet.ℭ Ad istũ tex.rñdet ibi glo.ꝙ bene acqrit.sed verũ est ꝙ dñs tenet restituere ⁊ hac rõne ꝙ eã tenet restituere nõ videt adeptus pos.l.nõ videt.ẜ.eo.ℭ Sed io.fa.i.d.ti.isti.de his que sunt sui uel alie.iur.iuxta pn.reprehẽdit illam glo.⁊ videtur stare cũ distinctiõe supra data.i.ꝙ ẽ differẽtia iter dñiuꝫ ⁊ pos.qꝛ pos.dño nõ acqritur ex iniusta cã per tex.nostrũ.sec⁹ in dñio. Mouetur ratione que tñ nõ videtur bona dicit eni ꝙ pos.sine animo nõ acqritur l.iij.in pn.l.queadmodũ.ẜ.eo.ergo nisi dñs a pncipio mandauerit aut postea retificauerit nõ acquirit pos.huiusmodi qꝛ tunc acqrit ut hic i glo.etiam ex iniusta causa in dñio secus vbi nõ est necesse iteruenire animũ.l.i.per quas perso.no.acq.ℭ Hec rõ

4 nõ placet qꝛ qᷓtum ad hoc vt acqratur nobis per seruos nõ reqrit animus noster in acquirẽdo nobis pos.⁊ dñium vel alterum eorum.sed sufficit animus serui ita vidistis cõclusuꝫ per gl.⁊ omnes in.l.iij.§.saltus in glo.iij.in ꝟsi.quasdam.ẜ.eo.⁊ in .l.i.§.item acquirimus.ẜ.eo.vbi glo.plura iura allegant.⁊ gl.hic vna idem vult que remittit se ad no.in.d.§.saltus.vnde nõ est verũ ꝙ nõ acqratur pos.ex iniusta causa.secus in dñio ex eo.qꝛ i pos.reqrirur animus ⁊c.ℭ Puto veram opinionẽ ꝙ sit differentia inter dñium ⁊ pos.quesituꝫ per seruũ ex iniusta causa quia pos.põt amitti absqꝫ eo ꝙ alteri queratur.vnde ex iniusta causa nulli querit lꝫ ille perdat eam.vt hic in glo.in pn.secus in dñio.qa ex quo ille sua volũtate perdit dñium quia soluit vsuras oportet eas acqri dño etiam dato ꝙ ex iniusta causa queratur.qꝛ nõ potest p di nisi illi qraꝫ.vtrum aũt qđ dixi in seruo.s.ꝙ si sibi pecunia soluta ẽ causa vsurarũ a spõte soluẽte acqrit eius dñium dño pcedat in filiofa.cui soluũtur spõte vsure pro pecunia.pfecticia patris mutuata.ꝙ acqratur dñium patri dicaꝫ statim cũ qstionibus.Bar.h post glo.ℭ Glo.sup ꝟbo corporalẽ.alleg.l.si duo ĵ.vti possi.in pn.ℭ Pro expeditiõe glo.sup verbo ex peculio

5 quero quõ accipiat hic ex peculio ⁊ soluit duplr pmo ꝙ accipiatur.i.ex iusta causa.⁊ sic large.scđo stricte.ℭ Scđa expositio cõiter approbat dũ loqmur sicut de dictiõe peculio posita in ꝟsi.si cut.pbat ꝙ supra dixi de pos.acqsita ex iniusta cã que nõ acquiritur dño p seruũ.Sꝫ bñ acqritur ea q̃ ex iniusta cã ẽ acqsita sic in peculiari cã.Facit iuriscõsult⁹ similitudinem per dictionem sicut.Sꝫ nullũ simile dr esse idẽ.l.qđ nerua.ẜ.đ po.c.capitulũ sancte crucis.de rescrip.si ergo large sumeret nõ differt a pprio ꝟsi.ibi dũ dicit lꝫ iustã põt acqrere.Lꝫ i ꝟ.nam tũc ⁊c.ibi in peculio ẽ peculiũ accipiat large.p omni eo ꝙ ex iusta cã acqrit dño p seruũ ⁊ p hoc ẽ ẽt expedita glo.sequẽs.Ibi ⁊ sic ẽ ar.gl.ꝯcludit ꝙ id qđ possidet suus ex peculiari cã vel nõ peculiari acqrit dño ẽt ignorãti dũmodo sit iuste qsitũ.ℭ Gl.sup ꝟbo ciuilr.qꝛ h tex.inuit ꝙ lꝫ seru⁹ ciuiliter nõ possideat.possidet tñ naturalr dixit ꝙ ꝯtra h ẽ.l.stipulatio ista.§.h quoqꝫ.ĵ.đ ꝟb.ob.⁊.l.pos.

6 quoqꝫ.§.i.ĵ.e.ubi dr ꝙ solũ detinet gl.fatet.⁊ dicit h tex.debere exponi possidet.p detinet.ℭ Deinde glo.qrit vtrũ pos.naturalis sit de iure ciuili ⁊ videt velle ꝙ sic Bar.in.l.i.in pn.ẜ.eo.dicit hoc nõ esse veꝛ i pos.simpliciter sumpta seu i pos.i genere sumpta q̃ ẽ de iure gẽtiũ.l.i.i pn.i glo.i ꝟsi.ait vbi vidistis .ẜ.e.sed pos.distincta.s.put distinguit qꝛ qdam ẽ ciuilis.qdam ẽ naturalis bñ ẽ de iure ciuili.⁊ ita itelligit glo.h.ℭ Pro expeditione gl.sup ꝟbo credit.qro de expeditiõe ꝟbi credit.⁊ dicit.s.i terpretatiõe iuris qꝛ iustũ factũ sui censet factũ dñi sic ⁊ querit

7 hbditas iusta nõ iniusta.isti.q.mo.testa.infir.§.fi.ℭ Item acqritur plenius pos.iusta q̃ iniusta.qꝛ iusta si posidẽs igredit partẽ fundi iuste pos.totius fundi acqrit.l.iij.iuxta pn.ẜ.eo.iniusta aũt nõ acqrit per partẽ quo ad totum.l.qđ meo.§.fi.ẜ.e.ℭ Ex glo.qrit h Bar.vtꝛ si filiusfa.ex pecunia peculij.pfecticij sibi cõcessi p patrẽ acquisiuerit vsuras teneat eam cõmunicare cũ fratribus tanq̃ sit peculij.pfecticij.qa mortuo patre ẽ cõmune omnibus fratribus id quod pater tempore mortis habuit ⁊ venit cõmunicandũ.l.ceptũ.C.fami.her.l.frater a fratre.ẜ.de cõdi.inde.si ergo pecunia ex vsura acqsita ẽ propter peculium.pfecticium patris videtur cõmunicãda.ℭ Dicit Bar.per hãc.l.se tenere ꝙ non venit cõmunicanda.quia illud dictũ qđ quicqd acquirit p suũ vel filiũ acquirit dño vel patri pcedit quãdo iuste qrit secus si iniuste.ita dicit p hãc l.ℭ Istud idẽ etiam sequũtur doc.hic ⁊ Bar.i.l.cuꝫ oportet in pn.C.de bo.que libe.vbi per hoc reprehẽdit glo.ibi tenentẽ ꝙ acquisitũ ex vsura.ppter peculium.pfecticiũ dicitur peculij.pfecticij ⁊ quesitum patri ℭ Et dicit ꝙ potest.pcedere sm hec tẽpora sm q̃ vsure fuerãt permisse.secus sm hodierna.qꝛ sm eam sũt phibite ut in auc.ad hec.C.de vsu.c.quia in omnib⁹ de vsu.ergo nullo modo ẽ profecticiuꝫ nec cõmunicãdum fratribus.ℭ Idem tenet Bal.in auc.ex testamento.in.vi.col.C.de colla.vbi dicit ꝙ eadeꝫ ratiõe idem dicemus in eo qđ acquisiuit filiusfa.ludens cuꝫ pecunia patris ut nõ acquiratur patri ⁊ cõsequẽter nõ erit cõmunicãdum tanq̃ acquisitum ex causa illicita.

8 ℭ Sed Bal.in.l.i.ẜ.de his qui sũt sui vel alie.iur.videtur in dño cõtrariũ tenuisse.s.ꝙ ista pecunia quesita ex usura.pter peculium.pfecticium patris dicat eẽ cõmunis omnium filiorũ ⁊ acquisita patri tanq̃ fuerit peculium.pfecticium.h probatur ex supradictis super glo.qꝛ cõstat ꝙ pecunia quo ad dñium recessit a sponte soluente vsuras vt.pbatur p.l.si nõ sortem.in pn.ẜ.de condi.inde.vnde perdit dñiuꝫ si perdit ergo necesse ẽ dicere qđ dominiuꝫ sit alteri qsitum qꝛ lꝫ pos.possit discedere ab vno ⁊ alteri nõ acquiri.d.§.si furioso.tamẽ secus ẽ in dominio.d.l.nec vtilem.⁊.d.l.si sponsus.vnde ẽ reprobata glo.in.d.l.si ego.ẜ.de neg.ge.quia si dominiũ discessit a soluẽte.ergo alteri qsitum ẽ ergo ẽ qsitum patri.nam filio nõ potuit acqri.quia in profecticiis nihil hodie est imutatum ab eo quod erat de iure antiquo.d.l.cum oportet in pnci.sed de iure antiquo filiusfa.nihil potuit qrere sibi sed querit patri incontinẽti absqꝫ ullo medio.d.l.placet.⁊ l.i.ẜ.si quis a pa.fu.ma.vnde dominiũ dicit qsitũ patri per cõsequẽs ẽ acquisitum omnib⁹ heredibus tãq̃ profecticium.d.l.certũ.ℭ Accedit quia ubi dominiũ venit qrendũ ex causa.pfecticia patri ⁊ per seruũ dño etiã ignorãti patri qritur.l.si seruus uetãte.ĵ.de ꝟbo.ob.§.itẽ nobis isti.per qs psonas no.acqui.l.i.§.iteꝫ acquirimus.⁊.l.iii.§.salt⁹.ẜ.eo.vñ pñ ignorãti ẽt fuit quesitum.Et hoc mõ puto saluari glo.in.d.l.cũ opꝫ in pn.cum tenet ꝙ solutũ a spõte soluẽte nomine usurarũ filiofa.pro peculio.pfecticio acquiritur patri ⁊ cẽsetur esse de peculio.pfecticio.Nec oportet dicẽ qđ ibi loquatur:ꝯsiderato tempore quo usure fuissent licite qꝛ supuacue de usuris glo.ibi specialiter dubitasset.ℭ Unde mõ uidet defendi posse opi.bar.⁊ seqtium.l.ꝙ filius qui pecuniam recipit sibi solutaꝫ ex causa usuraria possit ꝯuenire ⁊ eam restituere ei a quo accepit.xlvi.di.sicut nec suo.vnde hoc modo bene potest dicere se non teneri restituere fratribus.quia eam soluit an vult stati soluere eis a qb⁹ extorsit sed eo nõ soluẽte nõ uidet aliquo modo sine periculo posse defendi ꝙ nõ sit tũc ex peculio nec sit communicãda.[a]

9 ℭ Per hãc.l.dicit ẽt no.ioan.an.i addi.spe.i tit.de actore.§.i.sup ꝟ.aduẽticiũ ꝙ lꝫ usufruct⁹ đbeat pñ i reb⁹ aduẽticiis filiusfa.tñ nõ đbebit pñ in reb⁹ aduẽticiis filii ex illicita cã quesitis p hanc.l.⁊.qđ aũt.ẜ.pro

10 socio.ℭ Iteꝫ hanc.l.vltra doc.hic limitat imol.nõ habere locum in seruo acquirẽte ex iniusta causa pos.rei spectantis ad dominiuꝫ suũ que res erat possessa per aliũ.nã vult ꝙ si seruus etiam p vim aufert rem domini sui possessam per alium ꝙ hec iniusta pos.queratur dño alle.l.rem que nobis.ẜ.eo.⁊ dicit ꝙ ibi est in littera rem ab alio possessam.Sed tex.ibi non loquitur de re domini possessa p alium bene fateor ꝙ si seru⁹ ex illicita causa si furto domino res subtrahat non puat dominũ pos.vt ibi sed quãdo ẽ pos.alicui⁹ rei apđ aliũ cui⁹ dñiuꝫ spectat ad dñm ꝙ p actuꝫ violẽtie qrat pos.dño nõ dicit ibi nec puto veruꝫ qꝛ ẽ illicit⁹ act⁹.l.

[a] ℭ Cõmunicãda.addo ange.consilio.cclxxviij.

si qs intrat;.C.vnde vi.l.extat.§.qd me. cã vñ puto q talis possessio per seruũ apprehẽsa ex iniusta cã puta per vi; nõ acqrat dño l; dñiu; sit dñi.q: nõ põt negari qn sit ex iniusta cã acqsita.z lic; fuerit res dñi tñ nõ licuit ꝓpropria auctoritate ea; arripere.

lex.25. 1

Si id quod.

Possessionẽ amittimus si ignoram' in quo loco sit res oli; possessa z per colonos z inqlinos sicut per suos possidem' nec pdimus pos.l; moriant aut furiosi efficiant.h.d.vsq; ad.§.q aũt.¶ Circa articulũ dũ dixi.§.d glo.i.d.l.cũ oportet.põt addi qd dicit glo.isti.de his q sũt sui vel alie. iur.in ṽ.qdcũq; q an sit ṽa supra dixi.Ex isto tex.no. sũmariũ.¶ Gl.i.arguit de.l.peregre in pn.j.eo. vbi dicit q si thesaurũ dimisi in fundo z nõ scio locũ vbi dimisi eũ an amiseri; pos.dr ibi q nõ dicit glo.ibi sciui fundũ s; nõ locũ loci.i.in qua parte fũdi.¶ Deinde ar.d.l.iij.§.nerua.z.l.rẽ que nobis.z.l.põponius in pn.z.l.si rẽ mobilẽ.j.eo.vbi dicit q seruos nostros possidemus quãtũcũq; ignorem' vbi sint q videt cõtra tex.nostrũ glo.dicit excipiẽdũ pos. hõis quẽ possideo l; ignorẽ vbi sit que sit rõ diuersitatis iter pdicta vidistis in.d.l.põponius in pn.z in.d.l.rẽ que no 2 bis.¶ Querit glo.si nescio vbi res imobilis ẽ pp lapsum tẽporis uel scio ubi ẽ tñ nõ habeo animũ ea; possidendi.ꝓpter diuturnitatẽ tpis.an pda; pos. z dicit q pdit pos.nõ solũ tempore'.s; etiã p obliuionẽ. vt i §.qd aũt.isti.de vsuca.vñ sola diuturnitas tẽporis et lapsus nõ iducit amissionẽ pos.nisi habeas animũ perdendi eã.¶ Utrũ aũt ꝯcurrẽte lõgo tẽpore in furioso operet ut amittat pos.dicet in.d.l.si is q.vbi glo.

3 ¶ Glo.sup ṽbo possidem'.ar.de.l.iij.§.salt'.§. eo. vbi dicit q p suos nostros animo z corpe eoꝝ dicimur possidere res q̃s ipi possident.s; p colonos dicimur possidere corpore eoꝝ z animo nostro.vñ requirit animus possidẽtis qñ possidet per colonũ.secus si per seruũ.vñ male dicit hic dũ dicit nõ eẽ dr̃iam inter colonũ z seruũ.glo.dicit z fatet cõtrariu; quo ad res peculiares quas dñs possidet corpore z animo serui. sed in aliis rebus idem est dũmodo sint iuste acquisite dixi in.l.qd suus.§.eo.q in reb' peculiarib' z aliis reb' nõ peculiaribus iuste q̃sitis acqrit dño pos.p seruum etiã ignorãti.vñ qd h dicit in reb' corporalibus etiã itelligit in aliis iuste quesitis p.§.item nobis. insti.per quas perso.no.acqui.z per no.i.l.i.§.ite; acqrimus.§.eo.z in.l.qd seruus.§.e.vñ intelligit quo ad alia ista equiparatio serui z coloni.¶ Glo. sup ṽbo i

4 telligimur ar.hoc mõ.dicit hic q si moriunt coloni retinemus pos.sic z quãdo furere ceperũt uel alii locarũt retinem' pos.ꝯtra d.l.si de eo.§.i.j.eo.vbi dicitur q qñ colon' mortu' est per eũ nõ retinem' pos.gl. ponit duas opi.vna fuit Joã.q dicit q q̃tum ad naturalẽ pos.per mortẽ coloni eam perdimus.d.l. si de eo §.si forte.z si negligim' eã recuperare perdim' etiam postea ciuilẽ.ita itelligit tex.ibi z ibi glo. sic itelligit. secus si colonus alteri locat uel furere cepit.q: nec naturalis nec ciuilis perditur.l.q vniuersas.§.si.j.codẽ. ¶ Alia est opi.Ugo.q tenet q quãdo colonus mortu' est nõ amittim' naturalẽ nisi negligam' eã q: tunc eam perdim' sed p solã mortẽ nõ perdim' eã sic itellexit.d.l.si de eo.§.i.¶ Cõmuniter tenet prima opi. que habet q naturalis amittat q hereditas iacẽs nõ dicit possidere.ut.l.i.§.sceuola.j.si qs testa.li.es. ius. fue.z.l.cũ heres in pn.§.eo.¶ Licet gl.i.ij.opin.uideat sentire q si moritur colon' tñ per hr̃dem retineatur pos.nobis qd secus est in seruo qui hr̃dem nõ habet qd nõ est uerũ.q: hr̃ditas nõ possidet vt dixi z extinctũ est istr̃m per qd retinemus pos.que ratio cessat quãdo fit colonus furiosus vel alteri locat q: tũc non est extinctũ instr̃; per qd possidebam'.l.si is q animo l.q vniuersas.§.si.j.eo.¶ Nõ ob.d.l.si de eo.§.i. q: itelligit de ciuili quã pdit si negligit reacqrere naturale; que sine dubio ẽ extincta z amissa per rõnem.d.§.sceuola.sic z in furioso z dormiẽte q: nõ amittit pos.qñ duret adhuc instr̃m p qd

5 possidebat vt.d.l.si is q animo.j.eo.¶ Glo.in ṽ. qcq̃ potuit an sit verum idistincte q nõ intersit inter colonũ z seruũ z dicit nihil iteresse i retinendo.¶ Item q: nemo eorũ potest sibi mutare cãm pos.nisi extrinseca cã superueniente. vidistis i.l.iij.§.illud.z.l.q bona fide.§.eo.¶ Item nec i perdenda pos.interest iter eos quando nostro animo z eorũ corpore possidemus. sed quãdo animo z corpore serui possidem'.ut ex cã peculiari vel ñ peculiari.ex iniusta tñ cã nos ignorãtes possidere possumus nõ sic p colonũ.l.cũ heredes.§.si.§.eo.ubi dicit q ut pos. nobis querat per aliu; reqrit q sit i potestate nostra.aut ut ꝓcurator noster faciat.¶ Itẽ differunt quãdo moriunt q: per mortẽ coloni nõ perdimus pos.s; Ugo.s; p morte serui q nõ põt habet heredem sic h opi.pẽdet a pcedenti gl.ubi reprobata fuit opi. Ugo. z i hoc nõ erit differẽtia iter colonũ z seruũ. hoc itellige sane nisi colonus deneget mihi restituere uel me reuertẽte non patiat igredi q: tũc spoliat me pos.l.si qs rem quã.§.e. z.l.iij. §.si rẽ.§.eo.z ꝓbatur i.l.colonus.§.cũ fundus.j. de vi z vi ar. z in.l.si.j.de preca.¶ Itẽ p solũ seruũ vsucapio ignorãs. ut in l.ij.j.pro soluto non sic i colono.

§ 1

Quod autem.

Qui possidet ciuiliter non perdit pos.p igressu; alterius nisi reuersus nõ admittat vel suspicet se posse repelli.h.d.¶ Ex isto tex.

2 no.pos.naturalem appellari corporalẽ ut h.z i.c.cum aliqbus de.iu.dixi i.l.i.in pnc.§.eodem vbi vidistis Bart. aliter dicentem per tex.nostru; v; q pos.corporalis sit species distincta a na

3 turali z ciuili cõmuniter in hoc damnat dixi ibi.¶ Scdo no. q dictio quasi quãdoq; est expressiua veritatis vt hic denotat enis ṽitatem q: retinemus pos.animo l; alius igrediatur q acquirit naturalem.l.clã.§.q ad nundinas.§.eo.nec hoc est absurdu; q: aliquãdo iꝓprietate; aliquãdo expressione; ṽitatis denotat vt i.l.si ante.§.sol.ma.z.l.i.§.d transac.dixi i.d.§.si añ.¶ Gl. super ṽ.vtilius.ar.de.l.metum.§.q me.cau.vbi nõ est i ꝯsideratione vanus timor hõis.S; h si suspicatur se posse repelli alio igrediẽte perdit pos.ergo debuit distingui an sit metus vanus vel ne.glo.nõ respondet dicatis dictam distinctionem procedere ueram quãtũ ad actionem qd me.cau.dadã z itroducẽdã q: si qs vult eã mediãte agere distinguit.an habuerit metũ vanus uel iustu; z pmo casu h; actionem.scdo nõ.q̃tum autẽ ad pos. hoc nõ cõsideratur que solo animo amittit.l.iii.§. in amittẽda. §.eo.vbi vidistis.unde nõ distinguit quo metu suspicet se posse repelli.¶ Itẽ dicit glo.l.nostra nõ habet locũ i pos.rei mobilis.cuius pos.amittim' qñ per aliũ apprẽdẽdit:ut no.i.l. si rem mobile;.j.eo.z in.l.rem que nobis.j.eo.

lex.26. 1

Locus.

Locus certus ratione rei vel quote potest possideri.secus si vtraq; ratione sit icertus.h.d.¶ Premitte que dixi in.l.iij.§. icertam

2 §.eo.nam quãdo datur certitudo ratione loci quote sine dubio res possideri potest.puta pone scio q ab ista parte ad istam est tertia pars fundi pro diuiso ista pars est certa omni certitudine loci.q: ab vna parte ad aliã rationẽ quote.q: pro diuiso est tertia pars.¶ Ide; si est crtitudo ratione loci lic; nõ sit certitudo ratiõe quote.puta q: scio me emisse ab isto pũcto ad illũ z ignoro quanta pars sit fundi.p diuiso.an tertia uel q̃rta pars fundi possum possidere.z de isto loqtur prima respõsio.l.nostre z ista icertitudo non ipedit me possidere.Quãdoq; est pars certa z icertitudo ratione quote.sed icerta rõne loci.vt si vendidisti mihi z tradidisti fundu; pro certa parte.p indiuiso est certitudo ratiõe quote partis.q: tertia pars.sed ratione loci est icertitudo q: ps diuisa ab aliis partibus nõ potest videri.z in vnoquoq; cespite habeo tertiam partem.l.meuius.§.duob'.de leg.i. z possideri potest z de isto loqtur i responsione.l.nostre.i ṽ.zc.¶ Tertio icertitudo rõne loci z quote ut si vẽdis z tradis mihi qcqd iuris habes i tali fundo nõ ꝯstat quam partẽ habes.an tertiã uel quartã. nec ꝯstat de loco i quo tu partẽ tuã habes.h icertitudo

3 ipedit me possidere.ut hic z hoc fit loco casus.¶ Ultra eã q̃ ex summario colligunt no.Ang.hic ex tex.ibi qcqd mei iuris zc. ꝯtra instrumẽta antiquorum qui ita vendebant ita cõcedebant nã periculosa est huiusmodi cõcessio ut hic.quia ipeditur acq

Tempore dicit pe.de ancha.cõsil.ccxiiii.q si tabellio eẽt i quasi pos.officii tabellionat' negligendo p.x. annos illam amittit et an dictũ tps.x. annoz semp sufficiat vide per ioã.an. in addi.ad spec. i ti.de peti. et pos.§.i.v.no. tñ z ibi vid q ẽt uoluit per hanc legem.

ſitio poſ.ꝛ vſucapiēdi cōditio.ꝛ ſi euincatur aliqđ emptoꝛi nō
pōt agere de cōditiōe ꝯtra vendētem ſeu actoꝛem ſuum.l.qđ ſi
in venditiōe.cum trib⁹ legib⁹ ſequē.ſ.de here.vel ac.vendi. et
vltra doc.hic de hoc vide per Dy.ꝛ Bar. notabiliter loquen-
tes in.l.ſi ſic.§.i.in finalib⁹ ꝟbis.ſ.de lega.i.vbi dicūt ꝙ ſi mi-
les vel nobilis cōceſſit tibi quicquid iuris in tali re habuit h cō
ceſſio inutilis eſt ꝛ nihil iuris tibi tribuit niſi ꝓbetur quale ius
habuerit ꝓcedens per.l.rogaui.ſ.de lib.leg.ꝛ impedit acqſiti
onē poſ.ꝛ vſucapionem per tex.noſtre.l.quā ipi ad hoc alle-
gāt ꝛ recte ꝛ cū illa deciſiōe quā ibi ponūt cōcoꝛ.Oldr.in cōſi.
lio ſuo.clxiiij.Ad qđ etiam vide no.per Bar.in.l.cotem.§.qui
maximos in .iiij.q.ſ.de publi.vbi etiam ponit intellectum ad
dictā.l.quod ſi in vēditione.¶Et vbi eſt facta venditio in tali
caſu ſcilicet quicquid iuris in tali re habeo ꝛc.ſi poſtea apparet
vēditorē nihil iuris in tali re habere.an teneatur ad reſtitutōē
ꝓcij.dic ꝙ ſic ſi apparet vēditoꝛē ſciuiſſe ſe nullū ius haberꝫ per
tex.in.l.hoc autē.ſ.de here.vel acti.vēdi.quicqđ dixerit Jac.
but.in.l.i.C.de euic.cui⁹ opi.dānat Ang.ꝛ imo.in.d.l.ſi ſic.§.
i.ꝛ referūt qđ dixit Ja.bu.ꝙ ꝓciū nō tenerꝫ reſtituere.¶Item
pro limitatiōe ei⁹ quod haberꝫ in tex.nr̄o in ſi.ꝛ.ſ. proxime di-
cta.vide ſingulariter Bar.in.l.emptoꝛ.ī.pro empto.vbi dixit
ꝙ ſi in iſtr̄o vēditiōis dicirꝫ vēditoꝛ vēdidit qcqđ iuris habuit ī
tali fundo ꝛ etiam tradidit qcqđ iuris habuit in tali fundo.h ī
certitudo impedit acqſitionē poſ.ꝛ vſucapiēde ꝯditiōis.ſed
ſi dico vēdo tibi qcqđ iuris habeo in fundo ꝛ trado tibi totū
fundū nō impedirꝫ acqſitio poſ.toti⁹ fundi ꝛ vſucapiēdi cōdi-
tio imo viderꝫ iſte qui totū fundū apprehēdit putaſſe ſe emiſſe
totū fundū allegat in ar.l.ij.§.ſꝫ ſi fundū.ī.pro empto.Et ma
la fides tradētis hoc caſu nō nocebit notetis ꝟba.allegat tex.
in.l.fundū.§.ꝑcu.ꝟ.nam ꝛ cū ſciēs eo.ti.pro empto.¶Scđm
bar.placet ꝓterꝙ in vltīo ꝟbo cum dicit ꝙ mala fides traden-
tis nō nocebit.ſꝫ ibi doc.cū eo viderꝫ ſimpliciter trāſire.qꝛ qđ
dicitur in dicto.§.procuratoꝛ procedit ſecunduꝫ iſta tempoꝛa
ſm q̄ mala fides auctoꝛis nō nocebit ſingulari ſucceſſori.ſꝫ ho
die ꝑ auc̄.malefidei.C.đ ꝑſcrip.xxx.āno.mala fides auctoꝛis
noceret ſingulari ſucceſſoꝛi vnde putarē ꝙ hoc caſu nō ſuffice-
ret preſcriptio lō.tēp.ſꝫ reqritur preſcriptio lōgi tēporis dicam
ꝯtras.¶Glo.i.ar.d.l.ſi qs in fundū ī ꝓn.ī.eo.nā h dicirꝫ ꝙ cer
ta pars pro indiuiſo pōt poſſideri.īcerta nō.ſꝫ ibi dicirꝫ ꝙ īcert⁹
loc⁹ poteſt poſſideri gl.remittit ſe ad ibi notata.¶Plures ſūt
ibi ſolu.vna.ꝙ ibi intelligarꝫ qñ eſt locus īcert⁹ nō rōne quote.
ſꝫ rōne loci vt ſi vēdo ꝛ trado tibi tertiā ꝑtē hui⁹ fundi pro īdi
uiſo ē īcerta rōne loci.ſꝫ īcerta ratiōe quote qꝛ ꝑs īdiuiſa nō po
teſt videri ab aliis oculis coꝛpoꝛis.qꝛ in vnoquoqꝫ ceſpite ha-
bet qs partē ſuā.l.meui⁹.§.duob⁹.de leg.ij.ꝛ ſic ꝯcoꝛdat cū.l.
noſtra hꝫ ꝛ alias ſolutiōes đ qbus dicerꝫ ibi.¶Glo.ſup verbo
mei iuris.ar.l.ſi qs extrane⁹.§.ſciēdū.de acq.here.vbi hr̄s po
teſt adire hereditatē ꝙuis ignoꝛet ex qua parte ſit hr̄s.ꝛ ꝑ ꝯñſ
vſucapere pōt.l.ſi.ī.ti.i.ex.die adite hr̄ditatis.ergo pōt poſſi-
dere qꝛ vſucapio ſine poſ.nō procedit.l.ſi poſ.ī.ti.i.Et reſpō-
det ꝙ illud iō ē ibi qꝛ cū de facil poſſet eē cert⁹ per īſpectionem
teſtamēti ꝑinde ē ac ſi iā ſit cert⁹.ar.l.qđ meo.§.ſi.ibi facile ex-
pulſur⁹.ſ.eo.¶Uidetis gl.rñdere ad ꝯtriū ꝙ pars īcerta po
teſt adiri ꝑ heredē ꝛ ſic vſucapi qꝛ poſſū vſucapere ex cā illa ex
qua dominiū acqro.ut.l.iij.§.genera.ꝛ.§.ex plurib⁹.ſ.eo.ex
eo qꝛ de facili pōt res fieri certa.¶Hec nō viderꝫ tuta reſpon-
ſio qꝛ ſi factū eēt teſtamētū nūcupatiuū coꝛā teſtib⁹.ꝛ teſtes ſūt
in loco longinquo.tūc nō pōt de facili fieri ꝯcert⁹.vñ docto-
res dicūt ꝙ.l.ꝯtria loqtur in aditiōe hr̄ditatis q̄ ſit ſolo animo.
l.ſi auia.C.de iure delibe.l.ꝑ herede.in ꝓn.de acq.here.h loq
mur in acqſitiōe poſ.vbi reqritur animus ꝛ act⁹ coꝛpoꝛeus ſup
ea fundatus.l.iii.§.īcertam.ſ.eo.nec ſequirꝫ ꝑ aditionē hr̄dita
tis acqro dñium rerum hereditariaꝝ ergo ꝛ poſ.vt vidiſtis in
l.cum heres in ꝓn.ſ.eo.

8 **I is qui animo** Furioſus nō pōt deſinere poſſiderꝫ
b.d.¶Glo.declarat quare hic dixit animo ꝛ dicit
ꝙ ideo dixit anīo qꝛ ſequētius ſaltē aīo poſſiderꝫ.Itē tñ ſm eā
ſi naturaliter poſiderer.ut qꝛ rei īſiſteret qꝛ nō ꝑderet poſ.ꝑ ſu
peruenīētiā furoꝛis.l.iuſto.§.cū.ī.ti.i.ꝛ eadē rōne qua h dici
tur de naturali.idē dꝫ dici in ciuili.¶Glo.ſup ꝟbo amittere.

ar.de.l.q vniuerſas.§.i.ī.eo.vbi haberꝫ ꝙ ſi res quā
poſſides effecta ē ſacra uel religioſa ꝑdirꝫ ei⁹ poſ.vi-
derꝫ in furioſo vꝫ qꝛ ſi eēt dñs illi⁹ rei ꝛ res efficererꝫ ſa
cra uel religioſa ſupueniēte furoꝛe dēberet dſinere poſ
ſidere.glo.dicit ꝙ aīo ſolo nō dſinit poſſidere ꝑ ſup
ueniētē furorē ut ē ſꝫ ex alia ratiōe ſic vꝫ ſicut hō ſa-
ne mētis ꝑderet poſ.cōmuni iure ita ꝛ ipē.ꝛ ad ꝓbā
dum ꝙ ſit ītelligēdū gl.dicit ꝙ rō pꝫ ex rōne poſita
hic in tex.qꝛ rō ſubſequēs reſtringit dictū generale.
l.cū pater.§.dulciſſimis.ſ.đ leg.ij.l.hec actio.ſ.de
calū.l.adigere.§.ꝙuis.đ iurepatro.ꝛ ī.l.qđ dictum
ſ.đ pac.ꝛ ad hoc glo.noſtra ſemꝑ ellegarꝫ vꝫ ꝙ per
ꝓcedētia ſequēs generale reſtringirꝫ.ut.ſ.de vi.tri.
ole.qꝫ leg.l.ſi.§.ſi.qđ no.¶Glo.ſup ꝟbo deſinere
arguit ſic homo ſane mētis ꝑ obliuionē perdit poſ.
vt iſti.đ uſuca.§.qđ aūt.el.ij.ſic uiderꝫ in furioſo cui⁹
cōtrariū dicirꝫ hic in glo.dicit ꝙ h ſupuenit dfect⁹ ani
mi.qꝛ nō hꝫ ampli⁹ animū poſſidēdi.in ꝯtrario autē
obliuio ꝓceſſit ex negligētia vnde vult glo.ꝙ ex ſola
obliuiōe ñ amittarꝫ poſ.alias doꝛmiēs amitteret poſ.
ꝯtra.l.nunꝙ.§.ſi ſeru⁹.ꝛ.l.iuſto.§.eū.ī.ti.i.ꝛ uidi-
ſtis gl.ī.l.ſi id qđ in ꝓn.ſ.e.ubi haberꝫ ꝙ obliuio cū
lōgo tēpoꝛe cauſat amiſſionē poſ.¶Scđo dicit glo.
ꝙ ibi ille q obliuiſcirꝫ ī ſui ꝓiudiciū tacite pōt uelle ꝑ-
dere poſ.ſec⁹ in furioſo.¶Tertio dicit ꝙ ibi ille ſa-
ne mentis trāſit de uolūtate in uolūtatē.hic ꝑmanet
ī ꝓma quā nunꝙ mutat uel ſi mutat facit nullā.d.l.
nunꝙ.§.ſi ſeru⁹.¶Bar.h viderꝫ ꝯtrium fateri h mō
qꝛ uiderꝫ ipē uelle ꝙ ubicūqꝫ ſupuenit furoꝛ ꝛ trāſi-
uit longū tēpus ꝙ nō trāſiuerit furioſus ꝑ fundū ꝑ
ſe uel per alium perdatur poſ.ſicut in homine ſane
mētis.qꝛ nō dꝫ furioſus ī hoc eē melioꝛis ꝯditiōis ꝙ
ſane mētis hō.ꝛ idē tꝫ ang.h ꝛ pau.đ ca.ꝑ no.ꝑ gl.
ī.d.l.ſi id qđ in ꝓn.ſ.e.vbi glo.dicit ꝙ obliuio ſine
curſu tempoꝛis nō cauſat amiſſionē poſ.ſꝫ cum curſu
tēporis ſic.¶Sꝫ imo.ꝛ Ro.h tenent ꝯtrariū ꝑ iſtū
tex.īdiſtincte loquētē ꝛ dicūt ꝙ ita uiderꝫ ſentire pri
ma ſol.glo.hic que fundat ſe in negligentia que nō
cadit in furentē.¶Pro bar.facit.l.furtū.§.fundū
ī.ti.i.vbi littera alternatiue pōit duo ꝛ qđlibet ſuffi-
cit ad amiſſionē poſ.ſ.uel negligētia uel curſu longi
tempoꝛis ītra qđ quis nō uadat ad poſ.unde negli-
gētia ſine obliuiōe poteſt eē cā ꝑdende poſ.¶Itē
ꝛ obliuio cū curſu tēporis poteſt eē cā ꝑdende poſ.
vñ in furioſo cōcurrit utrūqꝫ.ſ.obliuio ꝛ longū tēp⁹
ergo nil repugnat qn ꝑdat poſ.¶Si qs tñ vult te-
nere opi.Imo.ꝛ ro.pōt dicere ꝙ.l.cōtraria loqtur ī
ꝑſona in qua longū tēpus īducit obliuionē ut in ho
mine ſane mētis ut ibi.ꝛ.d.§.qđ autē.ꝛ in.l.lꝫ.C.e.
cū gl.ſꝫ ī furēte lōgū tp̄s nō īducit obliuionē ſꝫ ſuper
ueniētia furoꝛis.mihi tñ magis placet opi.bar.ſ.qđ
ſi neqꝫ per ſe neqꝫ ꝑ ꝓcuratorē ſuum accedat ad fun
dū per longū tēpus amittat poſ.per.d.§.fundi non
uiolando uel reſtringēdo tex.¶Seqrꝫ ſubtilis ꝛ dif-
ficilima lex ſi aliquā rē que vt dicit bar.hic ē ſubtiliſſi
ma ꝛ difficilis ſicut aliqua alia lex que ſit in mūdo.

6 **I aliquā rē.** Poſſidēs rē ꝓpriā ſi illam
ꝯducit ꝛ q̄rarꝫ an ꝯducēs ꝑdat poſ.dꝫ at-
tēdi.an ignoꝛās ſe poſſiderꝫ ꝯducat an ſciēs ꝛ h ſcđo
caſu refert.an ꝯducat eā ut alienā an ut ſuā ꝛ īterdū
dñs nō poſſeſſoꝛ a poſſeſſorꝫ ꝯducit ſtipularꝫ uel emit
ꝛ tūc aut ꝓprietatis reſpectu ꝯhit ꝛ ꝯct⁹ oēs ſūt nulli
aut reſpectu tm̄ poſ.ꝯtrahit.ꝛ tūc tꝫ ſtipulatio.ēpti.
ꝯductio.ꝛ ꝓcariū.h.d.¶Et diuidirꝫ iſta.l.ſm bar.
ī duas ꝑtes ī ꝓma loqrꝫ qñ dñs ꝛ poſſeſſoꝛ ꝯducit rē
ſuā a nō poſſeſſore.in ſcđa loqrꝫ qñ dñs nō poſſeſſor
ꝯducit a poſſeſſorꝫ ſa ibi ꝛ ſi ſciēs.¶Ul tñ ſꝫ ang.ꝑt
diuidi ī tres ꝑtes ī ꝓmo pōit thema.ꝛ.q.ī ſcđa decla
rat illđ multiplr̄ ītelligi poſſe.ī tertia trāſit ad nouū
caſū.ſcđa ibi mlta rfert.tertia ibi nā ſi rē.¶Ad eui-

dentiam ⁊ declarationeꝫ littere ⁊ infra dicēdoꝝ pre
mitte ꝙ lex nostra in ṗncipio intelligitur in eo q erat
nō solum possessor.sed etiam domin⁹ ꝙ si possessor
apparet ibi possideam ꝙ sit dominus pꝫ ibi.⁊ vtrum
quasi non meam ⁊c̄.⁊ ibi si sciens meam esse ⁊ sic lo/
quitur in conductore qui erat dominus ⁊ possidebat
¶ Item premitte ꝙ littera nostra in prima parte ⁊ i
sequenti vsqꝫ ad secūdam partem principaleꝫ que ē
in ꝟsi.⁊ si sciens.intelligitur in conducente qui pos/
sedit ciuiliter ⁊ naturaliter.vł altero ex predictis mo
dis.ut sonat tex.hic in ꝟsi.possideam qui indistincte
loquitur ergo potest verificari in possidente natura/
liter.vel in possidente ciuiliter.¶ Tertio premitte ꝙ
difficultas principalis huius.l.causatur ex eo quia in
prima parte principali formatur thema ex quo colli/
guntur quattuor dubia.⁊ iurisconsultus ibi non re/
spondet ad illa quattuor dubia.sed ad vnum tantuꝫ
aliud dubiuꝫ postea formatur in ꝟsi.⁊ si sciens meaꝫ
esse.cui dubio bene respondetur. sed ad precedētia
non videtur responderi vnde insurgit difficultas.an
conductio facta per dominū ⁊ possessoreꝫ valeat. itē
an desinat possidere.itē an ꝺ̄sinat esse dn̄s.¶ Quar
to premitte ꝙ quis potest conducere rem suam tan/
ꝙ̄ suā uel tanꝙ̄ alienam.⁊ isti casus hic sunt diuersi.
dicitur autem quis rem suam conducere vt alienam
quando in instrumēto dicitur titius locauit mihi ta/
lem fundum.quia tunc licet in veritate talis sit fun/
dus meus videor tamen cōducere ip̄m fundum tan
ꝙ̄ alienū videtur enim ista locatio facta respectu pro
prietatis quia aliud est fundus aliud est pos.l.si duo
§.fi.ī.vti possi.vnde ꝫm Bar. hic quando sic dicitur
licet fundus sit meus videor indubio cōduxisse eum
vt alienū.¶ Item tanꝙ̄ meū conduco fundū quan
do in instrumento dicitur ꝙ titius mihi scienti talem
fundum esse meum ⁊ mihi volenti talem funduꝫ re
cognoscere a titio mihi eū locauit vel ꝙ sciēs talē fū
dū esse meū ⁊ uolens titiū recognoscere ip̄m fundū
conduco ab eo ꝫm Bar.hic licet aliqui aliter dicant
ut infra dicetur ut Ja.de rauen.qui dicit ꝙ qui con/
ducit si sciuit fundum esse suum videtur eum vt suuꝫ
conducere secus si ignorat eum esse suum seu putat
ipsum esse alienum.quia tunc ut alienū uidetur con/
ducere.vtraqꝫ tamen opi.pōt saluari.ut.ī.pleni⁹ di/
cet.¶ Itē aliud est cōducere fundū respectu ꝓprie
tatis.aliud est ꝯducer̄ fundū respectu pos.qꝛ quādo
cōduco a te fundū respectu proprietatis licet ali⁹ ue/
niat ⁊ euincat mihi fundū qꝛ probat se dominū.et p
consequens pos.spectare ad eū tanꝙ̄ ad dominum
possum agere ad interesse contra locatorem qꝛ non ē
prestita mihi potentia utendi ⁊ fruendi.l.ex condu/
cto.in princ.s̄.loca.sed si locatur mihi fundus respe
ctu pos.satis est ꝙ probet se possessoreꝫ fundi ⁊ pos.
ad eum pertinere.vnde si euincit̄ mihi dominiū non
habeo regressum contra locatoreꝫ.l.si quis domum
§.⁊ hic subiūgi.s̄.loca. ubi habet̄ qđ si aliqs tanꝙ̄
usufructuari⁹ locat mihi fundum si interim finit̄ vsu
fruct⁹ nō tenet̄ in aliquo qꝛ satis est ꝙ ꝓbet se vsufru
ctuariū.quia tāꝙ̄ vsufructuari⁹ mihi locauit sic ille q
mihi locauit fundum respectu possessiōis non tenet̄
si euincitur res ratione proprietatis.¶ Item habēt
iuuenes premittere ꝙ ꝟ.⁊ si sciens meam esse. duo/
bus modis legitur.vno modo ꝙ ꝫ mutetur casus.
hucusqꝫ iurisconsultus locutus sit quādo dn̄s ⁊ pos
sessor conduxit fundum a non possessore. sed in ꝟsi.
⁊ si sciens iurisconsultus loquat̄ quādo quis si pos/
sidet fundū. sed bene est dn̄s ⁊ conducit ipsuꝫ a pos
sessore quo casu distinguitur. aut ꝯducat respectu ꝓ
prietatis an respectu pos.⁊ istuꝫ intellectū approbat
Bar.hic vt patet ex sua distictione.¶ Alius intelle/
ctus ad dictum ꝟs. est vt pꝫ in glo.fi.in ꝟ.sꝫ ꝯmodo
s.ꝙ in ꝟ.⁊ si sciēs iuriscōsult⁹ loquat̄ in eo q ē dn̄s ⁊
possessor ⁊ ꝯduxit rē suā a nō possessore.qui auteꝫ intellect⁹ sit
verior dicetur infra. ¶ Figurabo casuꝫ in ꝟsi. ⁊ si sciens. dum
ibi ponitur casus quādo dn̄s ⁊ possessor conduxit fundū a nō
possessore.⁊ sic ꝫm intellectum Bar.qui videtur plenior. quis
autem verior sit pro nūc nō discutio.¶ Casus talis est. Pos/
sidebam fundū ad me pertinentem ratione dn̄ij eundem fun/
duꝫ a titio cōduxi querit̄ an perdam pos.quā habui iuriscōsul/
tus dicit ꝙ opus est distinctiōe.quia multū refert an ego scireꝫ
me possidere.an ignorem.ac etiā refert quādo sciui me posside
re.an cōducam tanꝙ̄ alienū.an tanꝙ̄ meū quasi velit dicere ꝙ
vno ex dictis casibus perdat̄ pos.alio nō.quis autē sit casus nō
aperit iuriscōsultus.¶ Ibi ⁊ si sciens queritur scđo ⁊ principa/
liter pone ego sciens fundum taleꝫ ad me pertinere ratione do
minij eū conduco a titio possessore.ego autē non possidebam.
⁊ sic est alius casus a supradictis querit̄ an iste contractus vale
at. Jurisconsultus respondet distinguēduꝫ esse.an iste cōtractus
cōditionis fuerit factus respectu proprietatis.an respectu pos.
tm̄ si est factus respectu proprietatis nō.sed si est factus respe
ctu pos.valet.sicut si emi a te possessioneꝫ rei mee.vel stipuler a
te mihi tradi pos.rei mee.vtilis est ꝯtractus emptōis ⁊ stipula/
tionis quādo rem illā nō possidebā lꝫ sit vtilis respectu ꝓprie/
tatis.qꝛ rē meam nō possum emere nec possuꝫ stipulari mihi da
ri eam cū iam sit mea.¶ Ex quo infertur ꝙ si cōduxi rem meaꝫ
respectu pos.que erat apđ te valet ꝯductio.similiter si precario
petiji mihi cōcedi rem meā respectu pos.que erat apud te.⁊ tu
cōcessisti valet precariū.¶ Ex isto tex.not.ꝙ ignorans potest
possidere.qꝛ ꝗ̄uis ignoret se pos.habere potest tn̄ ignoranter
illā pos.habere.¶ Scđo no.ꝙ qs potest rem suam cōducere
vt suam ⁊ vt alienā vt in euidentialib⁹ fuit declaratū.¶ Tertio
no.ꝙ qs potest rem suam conducere respectu proprietatis.po
test etiam eam cōducere respectu pos.tm̄. Quid autem si idu/
bio littera videtur innuere ꝙ intelligat̄ cōduxisse respectu pro/
prietatis nisi specialiter appareat ꝙ ratione pos.ꝯduxerit.hoc
etiam apparet per.l.si duo.§.fi.ī.vti possidetis. vbi si cōduco
fundū videor cōducere respectu proprietatis nō respectu pos.
qꝛ aliud est fundus ⁊ aliđ est pos.¶ Quarto no.ꝙ licꝫ emptio
stipulatio ⁊ ꝯductio rei sue nō valet si sit respectu proprietatis
tamen valet si sit respectu possessiōis.¶ Pro expeditione gl.
super verbo ignorem quia hic iuriscōsultus dicit ꝙ si conduco
rem meam quam possidebaꝫ ab alio refert.an ignoraui me pos
sidere.an sciui ⁊ tamen hic nō dicitur ꝙ si ignorem me posside
re ⁊ conduco ab alio amittam pos.q̄ro vt declaret̄ hic id ꝙ iu/
risconsult⁹ non dicit.s.si ego dominus ⁊ possessor ignoranter rē
meam conducam ab alio.an desinaꝫ possidere dicit glo.ꝙ nō
per.l.si me in uacuā.in ṗn.ī.eo. quia regulariter ignorans nō
videt̄ uelle perder̄.l.mater.s̄.đ inof.testa.l.legitimā.s̄.đ peti.
here.l.in repudiāda.s̄.de acq.here.¶ Et si queritur quomo/
do datur exemplū ut quis possideat ⁊ ignoret. dicit gl.in reb⁹
peculiarib⁹ acqsitis per filiū uel seruum in quibus domino vel
patri pos.acquiritur ignoranter.l.iij.§.saltus.s̄.eodem. ⁊ dixi
heri in.l.quod seruus.s̄.eodē.vel si per procuratorē fuit quesi
ta pos.nomine domini qꝛ domino ignorāti q̄rit̄ pos.l.pos.quo
qꝫ.§.⁊ si possessio.ī.eo.¶ Inꝙ̄tū glo.respondet ꝙ i terminis
l.nostre q ꝯduxit ignorās se possidere nō perdit pos.cōiter ap
probat̄.qꝛ in perdēda pos. requirit̄ animus.vt.l.quēadmodū
s̄.eo.ergo est impossibile si ignorabat se possidere ꝙ videatur
velle desijsse possidere ⁊ eā pos.perdere . qꝛ deficit anim⁹.ergo
nō ꝑdit.¶ Et iuxta hoc q̄ri pōt vtrū si nō perdit̄ pos. perdat
dominiū.cōmuniter tenetur ꝙ nec perditur dominiū qꝛ igno/
rans non videtur velle perdere vt supra. Item quia difficilius
perditur dominiū quaꝫ pos.l.si quis vi.§. differentia.s̄.eo. er/
go si non perdit pos.multo minus dominiuꝫ.¶ Quod cōpro
batur ex his que dicam in sequenti glo.quia fictus titulus ⁊ fi/
cta traditio non transfert dominiū ⁊ si hic interuenisset ut quia
sciuisset se dominū ⁊ ignorauit se possidere īteruenirent fict⁹ titu/
lus scilicet donatiōis ⁊ ficta traditio idest conditio dicta.l. qui
bona.⁊.l.interduꝫ.§.finali.ī.eo.ergo non videtur translatum
dominium per.l.ei a quo.ī.ti.ṗmo.¶ Querit hic Bart. ⁊ do/
cto.an contractus locationis valuerit quando conduxit qs rē
suam quam ignorabat possidere.responsio patet ex predictis
quia si non perditur dominiū nec pos.sequitur ꝙ non valet cō

tractus locationis.l.qui rem.C.loca.z.l.ei a quo.ĵ.ti. primo. ℭ Item ille qui ꝯducit videt possidere nolle.quādo conducit q: de natura cōductionis est ꝙ nō possideat conductor.l.si qs ante.š.eo.z.d.l.qui bona.š.eo.z.l.i.C.eo. de vsucap.si ergo non possedit pos.vt supra dictū est nō potest dici ꝙ valeat ꝯct⁹ ꝯductōis q: iste nō ꝑdit pos.z ꝯctus tenebat ad detinēdū ꝑ eū. ℭ Glo. sup verbo vtrū.declarat lrām ꝓ cuius expeditiōe quero in quo casu loquat iuriscōsultus cū dicit utrum zc.an loquatur vbi ignoro me possidere.an vbi scio me possidere.z glo.dič ꝙ loquit in casu in quo sciebam me possidere Bar.dicit ꝙ loqtur in eo qui sciuit se possidere z sciuit ēt se dominū.dicet in gl. se.z se. ℭ Pro expeditione glo.sup verbo quasi nō meaz.quero quādo ego scienter conduco rē meam quasi non meaz.tamē in veritate est mea.an ꝑdam dominiū.secundo an perdaz pos. tertio an valeat cōtractus locationis. ℭ Circa primū vz quando ꝯduco rem meā.scienter quasi nō meam.an perdā ꝓprietatem dicit glo.ꝙ non.q: in ea querēda locans nō consensit.scilz animo acquirēdi dominiū.voluit enim solū locare z eum cōducere.nō agitur ergo ꝙ dominiū transferatur q: de natura locationis est ꝙ in cōductorem transferat detentatio ita ꝙ quo ad dominiū nihil imutetur.vnde non est intētio locatoris velle acquirere a me dominiū q: per locationē voluit me facere detētatorem.z aliud ē dominiū.aliud detentatio.vnde ex diuersis nō fit recta illatio.l.fi.de calum.l.inter stipulantē.§.sacrā.ĵ. de v. obli.z etiam mei ꝯducentis voluntas nō sufficeret si esset velle transferre dominiū.l.si quis vi.§.differētia.š.e. ℭ Et predicta cōprobat glo.alia ratione videlicet q: quādo trado tibi rē meā tanꝗ̄ tuam nunꝗ̄ abdicat a me dominiū z in te transfert.l.iij. §.subtilius.š.de ꝯdi.ob cau.puta pone ſm ꝙ ibi dixit tex. putaui pecuniā esse trado vt tuam z est mea nō transfero dominiū sic hic cōduco rem tanꝗ̄ tuam.q: trado q: per cōductionez inducitur quedā ficta traditio.vt notat ī.d.l.qui bona.z.l. interdum.in fi.š.eo.z.l.quedā mulier.š.de rei ven.non transfertur dominium. ℭ Glo.dum allegat.d.§.subtilius videt intelliger istud responsum sup quo est posita ista glos.in eo q: putabat se non esse dñm.z sic loquit in eo qui sciuit se possessorē tamē non putabat se dominū q:.d.§.subtilius loquit quādo pecuniā trado tanquā tuaz z est mea quod ignoro. ℭ Bar.hic videtur intelligere istum ver.in eo qui sciuit se possidere z etiam sciuit se esse dominum quos casus faciā diuersos vt.ĵ.dicetur. ℭ Et si intelligeretur vt gl.nostra intelligit.videret multū ampliare text. d.l.iij.§.subtilius vz ꝙ ille.§.etiaz locū haberet quādo ego scienter rē meaz trado tanꝗ̄ tuam ꝙ nō transfero in te dominiuz istud ꝓ nunc non decido.sed forte dicam in lectione.se.z est ꝓpria materia.d.§.subtilius pendet a not.per Bar.in.l.i.ff.de dona.vbi dicit ad intellectū.l.cuius per errorē.de re.iu.z.l.i.š. de condi.indebi.ꝙ illud qđ dicitur ꝙ qui scienter soluit indebitum videt donare est verū si tu etiā ita esse sciebas alias si tu nesciebas ita esse talis solutio non valet in vim donationis.z allegat.l.absenti.de dona.z sequit Ang.in.l.dispensatorem.ff.de solu.z in.l.si tibi.ff.si cer.pe. ℭ Videtis ergo gl.concludentez ꝙ nō perdit dominiū quādo scienter conduco rez meā ab alio quasi nō meam z ita cōiter tenetur. [a] Que conclusio cōis fortificatur alia rōne q: quādo scienter conduco rez meā a te tanꝗ̄ tuam ad hoc vt sit a me abdicatū dominiuz oportet ꝙ sit in viz cuiusdam donationis q: rei ꝓprie nō valet conductio z si scienter a te conduco rez meā vt tuam ad hoc vt per talē conductionem dominium meū abdicet oportet ꝙ tibi querat alias a me non abdicat.l.si sponsus.§.si vxor.de dona.inter vi.l.nec vtilē ex qui.cau.ma.sed hec ficta donatio que resultat ex tali conditione nō operatur quādo interuenit ficta traditio per.d.l. cui⁹ per errorē q: quādo interuenit fictus titulus vt est titulus donationis hoc casu ficta traditio vt est ꝯductio.d.l.quedā mulier. nō.operat dominij translatōnē.l.ei a quo.ĵ.ti.i.Incepi prescribere rem titulo ꝓ herede locaui dño eaz.vtrū transferatur ī me dominium.certe non.q: fictus titulus z ficta traditio nō transferunt dominiū. ℭ Item due fictiones nō possunt ꝯcurrere.l.i. C.de do.ꝓmis.l.cū post.§.gener.š.de iu.do.sz hic ꝯcurrerent due fictiones qđ non est dicendū. ℭ Stāte ergo ꝓ vero ꝓut cōiter oēs tenent ꝙ ex tali ꝯductione facta scienter conductor nō perdit dominiū.est videndū an conductor perdat pos.glo.hic concludit ꝙ perdo pos.si scienter a te cōduco z alle. l.quod meo.in ṗn.š.eo.quasi videat tuo nōie possidere.bene facit.d.l.qui bona fide.in ṗn.š.e. Cōtra istā glo.insurgit Ja.de are.hic z dicit sibi videri glo. falsaz hac rōne q: vt ꝑdatur pos.z trāsferatur in aliū requiritur ꝙ interueniat cā que sit habilis ad translationez dominij glo.est in.d.l.qđ meo.in ṗn.bñ facit. l.iij.§.genera.š.eo.sed cōductio nō est causa habilis ad trāsferendum dominiū.z lz conductio sit habilis ad transferendū pos.d.l.quedaz mulier.tamē non ē habilis ad trāsferendum dominiū ergo iste nō ꝑdit pos. ℭ Bar.hic dānat rōnē Ja.de are.q: ad hoc vt pos. trāsferatur nō est verum requiri cām habilez ad translationem dñij vt dicit Barto.in.l.quod meo.in prin.š.eo.per.l.i.§.si vir.š.eodez.z ita tenui in.d.l. quod meo.per.l.clam possidere.§.qui ad nūdinas. š.eo. ℭ Tamē dicit alia rōne Bar.opi.Ja.de areti. substinere posse.l.quādo dñs qui nō possidet conduxit ab alio possidente.nam tunc ꝯductio est cā acquirende pos.q: acquiritur pos.cōducēti si erat apud locantez.allegat.l.ei a quo.ĵ.ti.i.multomagis qui possidet si cōducit ab alio dz conductio esse cā retinēde pos.apud conducentem.quia facilius retinetur possess.ꝗ̄ acquiratur.vt in.l.rem que nobis.š.eo. z.l.i. §.nam quod ait.ĵ.de supꝑficie.z in.d.l.rē que nobis dicit ꝙ pos.acqrit nobis per seruū.multomagꝭ pos. serui nos retinemus.lz sit in fuga.vel rē nostraz hēat nobis subtractā per eūz.vnde vr ſm Bar.in casu predicto non ꝑdo pos. Et istud idē voluit idem bart.in d.l.qđ meo.in ṗn.remittit se tamē ad notata ꝑ se hic ℭ Sed glo.in.l.qui rē.C.loca.z pe.z Cy.Ja.butr. Bal.Ang.z Saly.in.d.l.qui rem ꝯcordant.cū opi. glo.nostre vz ꝙ ꝯducens amittat pos.nā cū animus conducētis videat esse nō possidere.q: de natura cōductionis est ꝙ cōducens detineat nō aūt ꝙ possideat.d.l.qui bona.z.l.i.C.eo.de vsucap. Et solus animus in ꝑdenda pos.sufficit.l.iij.§.in amittenda.z.l. si qs vi.§.dñia.š.e.vnde nihil obstat qui ꝑdat pos. ℭ Idem tz Cy.in.l.ad ꝓbationē.C.loca.vbi refert etiam Py.ita tenuisse per rationem proxime allega. ℭ Hanc opi.videt moderni cōiter tenere vt Imo. Raph.cu.Pau.de ca.hic ꝑ rōnē illam vz q: animo ꝑditur pos.Soluz est rūdendum ad.d.l.ei a quo ad quā rñdent.z maxime Imo.ꝙ ibi ille tex.loquit ī eo dño qui ignorabat se dñm.z cōduxit illam rē cuius se ignorabat dñm esse.vnde tunc ꝓcedit qđ ibi dicit vt ibi glo.expresse declarat in ver.locationē. secus ergo si sciuisset.q: tunc hz locū qđ ibi dicit ꝓut nos hic loquimur vnde inductio facta ꝑ bar.d illo tex.ñ ꝓbat. ℭ Secūdo rñdeo ego ad.d.l.ei a quo.ꝙ tex.ibi nō dicit ꝙ pos.transferat per illū locantē sed bene dicit ibi ꝙ ꝑdit pos.locans.sed ꝙ trāsferatur in ꝯductorē vt bar.intelligit.nō dicit.sed bñ dicit ꝙ locans ꝑdit eam.nā nō sequit.ergo ꝯductori acquirit.l.qđ meo. §.si furioso.š.eo.z ita ēt.d.l.ei a quo.Ja.de areti.z Moder.intelligūt ibi vz ꝙ in illo casu ibi nullo mō conductori acquiratur pos. q: animus conducentis nō est velle incipere possidere.l.qui bona.l. interdū. in fi.š.eo.sed est desinere possidere.ergo vt ille q cōducit a possidente acqrat pos.nō sequit necessario lz eam locās amittat. Quod aūt ille qui ꝯducit a possidente acqrat pos.allegat bart.d.l.ei a quo.qđ ibi nō dicitur. Est vex q: ro.hic cui nō placet rñsio imo.š. ꝑāda.z non vidit aliā posse dari reliquit cogitanduz q: responsio Imo.nimium restringit tex.ibi.s.vt tantum loquatur in ignorāte se dominum. ℭ Pro opi. Bar.tamē videtur vnus tex.stringere licet a docto. non allegetur videlz in.l.si quis ante.ver.si quis conduxerit.š.e.vbi tex.dicit ꝙ si qs precario rogauerit. deinde conduxerit vnā z eandē rem ab vno z eodez z si conductio nulla fuerit.precarium tamen valet z

[a] ℭ Cōiter tenet.uide fulg. ꝯsi.v.ubi i fō ꝯsuluit ꝯsi.ici piēte. Quidaz guil.Sperāza z ibi uiđ an accipiēs ī feudū uel ēphyteosiz rē suā tāꝗ̄ alienā uł suā ꝑdat dñiū vł possessio.z quō saluat glo.h z an ꝯct⁹ sit nullus ipso iure.

nõ ɔductio.vt q᷑ vno nũmo ɔduxit. ecce ergo ꝙ qñ
contractus conductionis est nullus.tamẽ ex illo con
tractu ɔductionis qs non ꝑdit pos.q᷑ si ex ɔ̃ctu con
ductionis qs videret velle possidere si est nullus con
tractus nõ deberet ibi dici ꝙ valeat precariũ qd tamẽ
ibi dicit.vnde ibi sicut nullitas ɔ̃ctus non operatur
translationẽ pos.sic h̃ qui conducit rẽ suaꝫ sciẽter ab
alio non dꝫ perdere pos.ꝑ.d.l.qui rẽ.⁊.d.l.ei a quo
⁊.l.qui rẽ.s̃.depo.⁊.l.neqꝫ pignus.ĩ.de regu.iuris.
13 ¶ Preterea no.dixit Bal.in.l.nõ dubium. circa.x.
vel.xi.col.C.de leg.ꝙ lꝫ habeamus ꝙ̃ ex inutili ɔ̃ctu
trãsferatur pos.l.i.§.si vir.s̃.eo.verũtamẽ hoc non ẽ
ita indistincte.Sed demũ quãdo inutilis ɔ̃ctus non
est imediata cã translatiõis pos.vt dixi in.d.§. si vir.
q᷑ tũc non impedit trãsferri pos.sed vbi ɔ̃ctus ẽ ime
diata cã trãslatiõis pos.tunc ex inutili ɔ̃ctu non trans
fertur pos.allegat.l.nostrã.⁊ dixi in.d.§.si ver.quod
dictum Bal.melius ꝓbatur per.d.l. si qs anteꝙ̃ h̃.
q᷑ in.l.nostra.nõ deciduntur isti casus. vnde cõfirmat
per hoc opi.bar.ꝙ nõ perdat pos.¶ Fortificari põt
⁊ tertio per rõneꝫ.l.si iure.de leg.iij.vbi dicit ꝙ vide
or demũ voluisse per sequentẽ actum recedere a prio
si sequens actꝰ est validus.ergo si primo ꝓcedit habi
tus possessionis in ꝑsona conducentis quã legitime ⁊
valide.⁊ cũ effectu nactus est.tunc si facit actũ ɔ̃riuꝫ.
vt q᷑ cõducit rem suaꝫ a non domino per illum actuꝫ
cõductionis que nulla est nõ videt voluisse recedere
a precedenti actu pos.que apud eum erat.¶ Confir
14 mari põt ⁊ quarto per.l.iij.§.qui hꝫ.s̃.de serui.rust.
predio.vbi hẽtur ꝙ si nõ valꝫ actus ꝑncipalis nec va
lere dꝫ illud ꝙ in ɔsequentiã venit.ergo si nõ valꝫ cõ
ductio ex qua resultabat nec valuisset translatio pos.
l.qui bona fide.s̃.eo.non dꝫ etiam valere actus taci
tus.s. actus amissionis pos.⁊ translationis eiusdem.
¶ Quinto pro ista opi.facere videt tex.noster.in v.
⁊ si sciens.hꝫ vnũ intelletum vꝫ inquãtuꝫ intelligit in
predicto.ver.ꝙ veniat ɔtinuatiue ad precedentia. ⁊
loquit in casu vbi dñs pariter ⁊ possessor ɔduxit sciẽ
ter rem suã ab alio.sic intellexit Angel.⁊ alij quidam
Moder.h̃ ⁊ uidet h̃ tex.uelle ꝙ debeat distigui qñ
quis ɔducit rẽ scienter.an cõducat respectu ꝓprieta
tis.an respectu pos.⁊ inuit ꝙ uno casu.s.respectu ꝓ
prietatis ɔ̃ctus nõ valet.⁊ pos.tunc nõ perdat quan
do ɔducitur respectu pos.videt inuere ꝙ pos.ꝑdat.
¶ Probat sic.iuriscõsultus dicit esse differentiã iter
istos duos casus.s.an quis cõducat rem suã respectu
ꝓprietatis uel pos.inquãtuꝫ queritur vtrũ ꝑdat pos.
dꝫ esse differẽtia debemus dicere.ꝙ in casu ubi cõdu
citur respectu pos.tunc actus valet.⁊ pos.potius per
datur ꝙ̃ qñ ɔducitur respectu ꝓprietatis.ꝓbo sic.q᷑
facilius perdit pos.ꝙ̃ dominiũ.ut.l.si qs vi.§.differẽ
tia.s̃.eo.si ergo altero ex dictis casibus per cõductõ
nem dꝫ ꝑdi pos.debẽmus dicere ꝙ sit potius quãdo
respectu pos.ɔducitur.q᷑ pos.potius ꝑditur ꝙ̃ dñiũ
⁊ debemus dicere ꝙ ꝑdo pos.⁊ ualet cõductio.sꝫ qñ
conduco respectu ꝓprietatis que ita faciliter nõ per
ditur vt dictũ est.s̃.l.ꝙ dñiuꝫ hoc casu nõ perdit vñ
ɔtractus nõ ualet si nõ ualet non põt induci ꝙ amit
tatur pos.postꝙ̃ ɔ̃ctus est nullus.Et sic oportet ꝙ sit
differẽtia inter istos casus vt vno casu ꝑdat pos. alio
non ⁊ potiꝰ debemus dicere ꝙ sit in casu qñ conduci
tur res respectu pos.ex quo sequit ꝙ qñ ɔducitur res
simplr uidet conducta respectu ꝓprietatis vt dictuꝫ
est.s̃.in prima glo.⁊ per ɔsequens nõ videt perdita
pos.q᷑ perdit pos.in casu ɔtrario.¶ Tamẽ istis non
obstantibꝰ puto tenẽduꝫ cũ glo.que vr̃ esse cõis.tñ ꝑ
illam rõnẽ.q᷑ animus sufficit ad perdendã pos.tum
etiã q᷑ videt ꝓbari per tex.nostrũ alio ar.ꝙ pos.per
datur qd ꝓbo sic.text.noster dicit ꝙ dꝫ esse differẽtia
an qs ɔducat reꝫ suam tanꝙ̃ suã.an tanꝙ̃ alienã.er
go oportet dicere mentẽ iuriscõsulti esse.ꝙ uno casu
perdatur pos.alio nõ quo casu ergo dꝫ perdi pos. certe dꝫ dici
ꝙ quãdo iste ɔducit rem istã tanꝙ̃ suam qñ aũt dicit cõducere
tanꝙ̃ suã.dicit hic Ja.de are.qñ scienter cõducit tanꝙ̃ alienaꝫ
quãdo ignorãter conducit est verũ ꝙ Bar.aliter dicit tamẽ vr̃
dictum Ja.de ra.posse substineri.ostendã.ĩ.sup glo.sequẽti.in
ver.nõ quasi meã.q᷑ alias nõ est dare differentiã inter illos du
os casus nisi intelligeremus vt intelligit Ja.de ra.si ergo quan
do scio.videor ɔducere rem istam tanꝙ̃ meam cũ ergo hic sci
nit rem suã sequit ꝙ perditur pos.¶ Quod cõfirmo per.l. ei a
quo quã Bar.pro se adducit.ĩ.ti.i.⁊ induco textũ.ibi in fi. vlt.
ꝙ per locationẽ nullam factã a possidente ei qui erat dñs rei lo
cate perdat locator pos.quã habebat ergo ibi est tex.ꝙ ꝑ actuꝫ
nullum ꝑdidit quis pos.nã ibi dicit ꝙ si ille prescripsit titulo ꝓ
herede.locauit uero dño amittit oẽm pos.ſm verũ intellectũ ꝑ
quẽ intelligit ꝙ naturalẽ ⁊ ciuilem amittat locator.⁊ ibi ita tꝫ
Bart.⁊ doc.cõiter.eo q᷑ interrũpit prescriptio. ergo ⁊ ciuilem
amittet que est cã prescriptiõis.l.iij.§.ex ɔ̃rio.s̃.e.vbi hoc uidi
stis.Unde hic dato ꝙ ɔ̃ctus locationis sit nullus.tamẽ nõ ipe
dit quo minus perdat pos.sed an trãsferat dicã infra. Est vex
ꝙ Bart.in.d.l.ei a quo videt dicere ꝙ ibi sit spãlis casus ⁊ eo
excepto ꝑ locationẽ nullã non ꝑdat quis pos.allegat.l.ꝙ̃uis i
prin.eo.¶ Sed rũdeo ad hoc ꝑmo ꝙ imo. ibi dãnat hoc.l. ꝙ
ibi sit spãle ⁊ rũdet ad.d.l.ꝙ̃uis in ꝑn.ꝙ ibi locatio nõ erat ex
toto nulla.q᷑ facta pupillo qui naturaliter põt obligari.l.i.ĩ.
de noua.vnde nõ perdit pos. ¶ Preterea posito ꝙ sit vex id
quod Bar.in.d.l.ei a quo vꝫ ꝙ ibi sit spãlis casus in quo ꝑ ac
tum nullũ perdit pos.dico ꝙ hoc posset esse vex ex eo q᷑ ille q
locat nõ videt habere aĩum ꝑdendi pos.sed ɔseruandi eam.io
non ꝑdit eam nisi qñ locat dño ibi sed tñ ille qui ɔducit hꝫ ani
mũ ꝑdendi pos.vt in.d.l.qui bona ⁊.d.l.interdũ.§.si.vñ non
videt obstare ɔclusioni nostre id qd dicit Bar.in.d.l.ei a quo.
¶ Non ob.l.si is q ante.pro opi.Bar.s̃.allegata.q᷑ rũdeo ꝙ
ibi nõ dicit ꝙ ille qui ɔduxit nõ videt velle ꝑdere pos.qñ ɔtra
ctus est nullus.sꝫ bene dicit ꝙ precariũ durat.vnde pos.nõ fuit
translata in eũ qui precario ɔcessit.nõ ergo sequit amittit ergo
transfert.l.qd meo.§.si furioso.s̃.eo.vnde põt ille qui cõcessit
interdicto de precario vt sibi restituat.l.ij.ĩ.d preca.sed qd nõ
dicit voluisse desinere possidere.nõ dicit tex.in.d.l. si quis ante.
¶ Non ob.qd dicit Bal.in.d.l.nõ dubiũ.q᷑ bal. dicit ꝙ non
transfert pos.qd fateor ⁊ secus ibi in.d.§.si uir.sed ꝙ nõ ꝑdat
non dicit ibi imo ɔ̃riuꝫ ꝓbatur inducendo.d.l.ei a quo.¶ Nõ
ob.l.si iure.de leg.iij.q᷑ tex.ibi loquit in actu qui solo animo re
uocari nõ potest.ut est testũ precedẽs.l.sancimus.C.de testa.i
mo requirit interuenire solẽnis. nõ mirũ si per ſm non reuocat
primũ.hic vero loqmur in actu amittende pos.que solo aĩo per
15 dit.l.iij.§.in amittende.s̃.eo.¶ Non obst.l.iij.§.qui hꝫ.s̃.de
ser.rusti.predi.dũ ibi vr̃.ꝙ si vitiat ꝑncipale vitiatur qd in cõse
quentiã venit.q᷑ ille text.locũ nõ hꝫ qñ ille actus qui in ɔ̃ñtiam
venit poterat tacite induci eque principaliter.vt ꝓbat tex. ⁊ ibi
Bar.in.l.si fideiussor.in ꝑn.de leg.i.nam si fideiussor legat cre
ditori.c.que sibi ꝓmisit fideiussorio noĩe ticij.an legatũ valeat
quo ad creditorẽ.nõ valet.l.si creditori.eo.ti.sed tacitũ legatũ
qd venit in ɔsequentiã valet q᷑ videt voluisse facere legatuꝫ qd
non vitiat in ꝑsona debitoris.q᷑ poterat eque ꝑncipaliter ⁊ ta
cite induci.q᷑ legata possunt tacite ⁊ nutu fieri.l.nutu.de le.iij.
l.fideicõmissa.§.interdũ de leg.iij.sic hic lꝫ vicietur ɔductio ex
pressa qñ dñs ⁊ possessor scienter ɔducit rem suã.tamẽ non vi
tiatur ꝙ venit in ɔsequentiã.s.amissio pos.q᷑ pos.tacite põt in
duci.l.si id qd.§.si.l.clam possidere.§.si.iuncta.l.seq.s̃.eodẽ.
¶ Non ob.tex.noster h̃ in ver.⁊ si sciens hꝫ vnũ intellectũ.s.ꝙ
ibi loquat cõtinuatiue de domino ⁊ possessore cõducente qñ il
le intellectus nõ vr̃ bonus.sed veriorẽ intellectus ꝙ in.d.ver.⁊
si sciens.incipiat mutare casuꝫ ⁊ ibi loquat qñ dñs qui nõ possi
det ɔducebat.q᷑ tunc distnguit vt in ꝑmo.¶ Et ꝓbo primũ in
tellectũ non bonũ q᷑ si intelligeret ꝙ in v.⁊ si sciens. loqueret
qñ dñs pariterqꝫ possessor ɔducit rẽ suã sequeret ꝙ isto cãu nõ
eẽt dare driaꝫ.an qs ɔducat vt suaꝫ.an vt alienã q᷑ vtroqꝫ casu
eẽt idẽ dicẽdũ.ꝓbo sic si iuriscõsultus in ver.⁊ si sciens loquere
tur qñ dñs pariterqꝫ possessor ɔducit rẽ suã intentio iuriscõsulti
eẽt dicere ꝙ qñ qs ɔducit sciẽter rẽ suã eẽt dria.an qs cõducat
respectu possessiõis an respectu ꝓprietatis mõ sic.qñ possessor ⁊

dominus conducit rē respectu pos. nullo modo dʒ esse dr̃ia. an ꝯducat vt suaʒ. an vt nō suā. qꝛ cū non tractemus de ꝯductiōe faciēda respectu ꝓprietatis sʒ pos. ⁊ ꝯstat ꝙ iste possedit semper ꝯductio vr̃ facta de eo qđ ꝯducit tanꝙ̃ de suo. qꝛ ꝯducit respectu pos. ⁊ pos. iam hʒ vr̃ ergo facta tanꝙ̃ de sua. qꝛ pos. hʒ ⁊ scit se eaʒ hr̃e. ⁊ nō esset faciēda dr̃ia. an ꝯducat vt suā. an vt nō suā ¶ Unde nō bene diceret h̄ iuriscōsultus faciēdo dr̃iaʒ. an conducat vt suā. an vt nō suā. ⁊ an respectu pos. Nisi vellem⁹ dicer̃ ꝙ sunt diuersi casus. primo qñ respectu ꝓprietatis ꝯduco. quia tūc differt. an vt meā. an vt nō meā conducam. scđo an ꝯducaʒ respectu pos. ⁊ nō sit dr̃ia tunc an ꝯducā vt meā. vel vt nō meā Attñ lr̃e melius vider̃ cōuenire intellectus. s. ꝙ in uer. ⁊ si sciens loquar̃ qñ ille qui ꝯduxit nō possedit. al's iuriscōsultus inepte ⁊ incōgrue argueret in ver. ⁊ emptio ⁊c. de emptore ⁊ stipulator̃. ¶ Ex p̄dictis vider̃ remanere ꝯclusio ꝙ perdar̃ pos. qñ ꝯduco rē meam scienter tanꝙ̃ nō meam ⁊ scio me dñm ⁊ possessorem.

16 Sed an eodē casu talis pos. acqratur locatori. puto dicendū ꝙ nō. qꝛ locator ꝑ locationē nullam nō retinet pos. d. l. ei a quo. ī. ti. i. quē. s̄. declaraui. si ergo locator nō retinet pos. ꝑ locationē nullam ꝗ̃tominus dʒ eaʒ acqrere. qua facilius retiner̃ ꝗ̃ de nouo acquirar̃. l. rem que nobis. s̄. eo. l. i. §. qđ ait. ī. đ superficie. ⁊ illā opi. tʒ Jmo. h̄. ⁊ saly. in. l. qui rē. C. loca. ⁊ hoc ſm doctrinā Bal. in. l. nō dubiū. s̄. alleg. Est verū ꝙ Cy. in. l. ad ꝓbationē

17 C. loca. ad fi. vider̃ tenere ꝯrium. sʒ non ꝓbat. ¶ Juxta hoc ēt querir̃ an ꝯctus sit nullus. ⁊ est dicendū ꝙ nō. qꝛ ex quo dñium non ꝑditur per ꝯducentē. ergo ꝯctus ꝯductionis rei ꝓprie nō potuit esse validus. d. l. qui rē nisi rōne pos. tm̄ ꝯducerer̃ vt hic in tex. ⁊ tunc tenēdo id qđ glo. tʒ vʒ ꝙ ꝑdatur pos. ex ꝯductōe. per. l. nostrā nō impedir̃ ꝯductionē valere respectu pos. ¶ De inde querit bar. qūo cognoscir̃ an qs ꝯducat rē suam vt suam. an rē suā vt nō suā. ⁊ dicit ꝙ cōducit vt nō suā qñ in instr̃o dicir̃ talis cōduxit fundū a ticio quē sibi locauit. nā tunc cōducere videtur vt alienā. sed si dicit talis sciens fundū esse suū cū ꝯduxit a ticio dicir̃ ꝯducere vt suū Ja. de ra. dicit ꝙ si ignorat fundūʒ esse suū vr̃ cōducere ipsum vt alienū. secus qñ scit ipsum eē suū. qꝛ tunc ipsum videtur conducere vt suum nisi verba aliter importarent. ⁊ Jmol. dicit vtrunqʒ intellectum posse substineri. ¶ Pro expeditōne glo. suꝑ verbo quasi meā. querir̃ de trib⁹. s.

18 quādo ꝯduco scienter rem meā tanꝙ̃ meā an ꝑdā dñium. scđo an pos. tertio an ꝯctus valeat. ꝗ̃tū ad primū dicit glo. ꝙ perdo dñium. idē dicit gl. mag. hic. ¶ Contrariū tʒ bar. ⁊ cōiter doc. sequunr̃ eum. ⁊ dicūt ꝙ ꝯ istā glo. est glo. ꝯria in. d. l. ei a quo ī verbo locationē. ⁊ dicit Bar. ꝙ tex. ibi hoc vult. ⁊ ibi de hoc fit casus nā ibi glo. vult. ꝙ ibi ꝯctus locationis sit nullus. etiam si scienter ꝯducit rem vt suā si est nullus. ergo nō perdir̃ dñiū al's valeret ꝯtractus. qꝛ rō que facit ꝯctū non valere est illa. s. qꝛ dñs non pōt suā rem ꝯducere. ita etiā tʒ glo. iuncto tex. in. l. qui rē. C. loca. ⁊ ibi Cy. firmat hoc. Et ꝓbar̃ ꝑ. l. sue rei. in ver. sciens. s̄. de ꝯhen. emp. vbi tex. dicit. ꝙ qñ qs emit rē suā scienter. ꝯct⁹ est nullus. sed si viderer̃ ꝑdidisse dñiū valeret ēptio. ¶ Et ꝯfirmat bar. ⁊ alij post eū. qꝛ lʒ per vex titulū ⁊ verā traditionē trāsferatur dñiuʒ. l. traditionibus. C. de pac. ⁊ ꝑ verā traditioneʒ ⁊ fictū titulū trāsferar̃ dñiuʒ. l. cuius ꝑ errorē. de re. iu. l. i. de ꝯdi. inde. idem qñ interuenit verus titulus ⁊ ficta traditio. vt si vendo tibi fundū eū ꝯduco a te ficta trado. ⁊ tñ trāsfero dñium. l. quedā mulier. s̄. de rei ven. l. qsqs. C. de dona. vbi ꝑ reseruationem vsufruct⁹ ficte videor tradere. ⁊ iā trāsfero dñium. tñ vbi ē vtrūqʒ fictū. s. ficta traditio ⁊ fictus titulus nō transferr̃ dñium d. l. ei a quo nā fictus titulus. s. donatiōis q resultat ex ꝯctu donationis nō trāsfert dñium. qꝛ ⁊ traditio ibi erat ficta. s. locatio que est ficta traditio. d. l. quedā mulier. Accedat. qꝛ due fictōes nō possunt circa idē cōcurrere. l. cū post. §. genere. ⁊ ibi glo. de iure do. l. i. C. de do. ꝓmis. Sed Ja. de ra. ⁊ Jmo. conātur substinere glo. vʒ ꝙ transferar̃ dñium per. d. l. rē. ⁊. l. ad ꝓbationeʒ C. loca. a ꝯrio sensu. vbi dicir̃ errāter ergo si scienter cōduxit dominiū transferr̃. ¶ Et rñdet ad glo. in. d. l. ei a quo. ⁊ in. d. l. q rē. ꝙ loquūtur qñ qs simplr̃ ꝯducit rē ⁊ sic ibi conduxit vt alienam ſm doctrinā Bar. h̄ qui dicit ꝙ qñ dicir̃ ticius locauit talē fundū sempronio vr̃ sempronius fundū conducere vt alienuʒ. nō vt suū. Sed in qōne nostra aliud est qꝛ hic loquir̃ glo. qñ cōduco fundū tanꝙ̃ meū. vnde ille glo. ad ꝓpositū non faciunt.

¶ Respondet etiaʒ ad id qđ dicir̃. ꝙ fictus titulus ⁊ ficta traditio nō transferūt dominiū ⁊c. qꝛ dicit ꝙ hic est solum vna fictio. s. fictio traditionis. ⁊ est ꝑsumpt⁹ titulus nō fictus. aliud eni est dicere fictionē ⁊ aliud

19 est dicere ꝑsumptionē. qꝛ fictio ē qñ fingimus ꝯ veritatem de qua certi sumus vt fictio postliminij fingit captū semp fuisse in ciuitate cuius ꝯrium scimus. sʒ vbi sumus indubio presumir̃ aliqd. nam hec dicir̃ presūptio vt semel malus semp presumir̃ malus ⁊ qui semel possedit presumir̃ hodie possidere. hec ē doctrina gl. in. l. vnica. §. accedit. C. de rei vx. act. ergo hic est ve-

20 rus titulus presumpt⁹. tñ ⁊ ficta traditio. ¶ Scđo rñdet. ꝙ illud qđ dicir̃ ꝙ due fictiones nō possūt cōcurrere. est vex nisi vna veniat in ꝯsequentiā alterius. ꝑ l. singularia. s̄. si cer. pe. qꝛ tūc due fictiones ꝯcurrūt vt si debes mihi pecuniā ex cā venditionis ꝯsentio vt habes eaʒ ex cā mutui. vna est fictio qꝛ tu reddidisti mihi eā. alia ꝙ ego eā tibi mutuaui. al's nō est mutuū nisi de meo tuū fiat. sed si est mihi debita nō pōt fieri de meo tuū. vnde ibi sunt due fictiones ⁊ vna venit ī consequentiā alterius. sic h̄ due fictiones veniunt ex ista snīa. qꝛ scio me dñm ⁊ possessorē ꝯduco a te scienter. nā videor tibi velle donare. ⁊ a me abdicare dñiū per ꝯductionē. vna venit in ꝯsequentiam alterius. qꝛ al's nō posset valere cōductio. Tamē teneo primam opi. s. ꝙ dñium nullo modo trāsferatur. ⁊ sic est opi. glo. h̄ per. l. sue rei. de ꝯhen. emp. ⁊ sic ꝙ due fictōes nō possunt simul cōcurrere. ¶ Non ob. d. l. qui reʒ a ꝯrio sensu. qꝛ rñdet ibi gl. qꝛ magis cōiter ignorāter fit si qs rem suam cōducat. iō imperator ibi magis dixit qñ ignorāter ꝗ̃ qñ scienter. Preterea nō dʒ sumi ar. a ꝯrio sensu. vt introducar̃. l. ꝯtrarietas. glo. est in l. ij. C. de ꝯdi. inser. ⁊ in. c. cupientes. §. qđ si ꝑ. xx. de elec. in. vi. ⁊ in. c. significasti. de for. ꝯpe. ¶ Non ob. ꝙ glo. in. d. l. qui rem. nō loquir̃ in casu nostro. qꝛ dico ꝙ nō est minor rō ꝙ perdā dñium quādo conduco rē meam tanꝙ̃ tuam. qꝛ eam volo esse tuam. ⁊ eaʒ scio esse meā. volo in te transferre dominiū ⁊ a te hr̃e in cōductum ꝗ̃ quādo qs conducit rē suam tanquā

21 suam. vt hic. ¶ Non ob. ꝙ h̄ est vna tm̄ fictio ⁊ fict⁹ titulus. qꝛ dico ꝙ. l. i. C. de do. ꝓmis. loquir̃ etiā quādo ꝯcurrunt due ꝑsumptiones. vel vna presumptio. ⁊ vna fictio nā ibi erat presumptio. qꝛ ibi voluit ille ꝙ ex instr̃o in quo fuit dictū ꝙ ꝓmissa erat dos resultaret per verbū ꝓmiserat. positum in eo quod operaretur interuenisse stipulationē presumptam ꝓut quando ponitur verbū promitto. in instrumēto quo casu promissio facta presumir̃ per stipulationeʒ. l. i. C. de vsu. l. sciendūʒ. de ver. oblig. ⁊ insti. de inuti. stipu. §. si scriptū. aliud est ibi speciale vʒ ꝙ incertitudo dotis non vitiaret ꝯtractuʒ contra. l. ita stipulatus. in pn̄. ī. de ver. ob. lʒ ergo incerta dos peti possit. l. cū post. §. gener. de iure doti. tamē vbi est presumpta stipulatio nō potest agi ex presumpta stipulatōne ad dotem incertam. vnde ibi circa vnum est presumptio. ¶ Non ob. ꝙ quādo vna fictio venit in cōsequentiam alteri⁹ possunt cōcurrere. qꝛ respōdet Bar. ad istud ar. i terminis nostris in. i. si is qui pro emptore. in. vij. q. pn̄cipali. ī. ti. i. quod est verū si oriunr̃ ex diuersis fontibus. sed si oriūtur ex vno ⁊ eodē fonte tunc secus. nā ī casu. l. singularia. oriunr̃ ex diuerso fonte. vna fictio est ꝙ debitor mihi ex cā venditiōis fingatur mihi pecuniam numerasse quod venit fauore liberationis debitoris. ecce vnus fons. alia fictio est ꝙ ego creditor qui videor ficte recepisse debitū meū videar sibi numerasse ⁊ in hoc est fauore creditoris. ecce alius fons sed vbi ex eodem fonte ambe fictiones oriuntur concurrere nō possunt. vt in. l. i. C. đ do. ꝓmis. ex eodeʒ fauore. s. dotis. sic est in cāu. l. qui rē. C. loca. vbi si scienter conducit qs rē suā est ꝑsumpta donatio ⁊ presūpta traditio h̄ ꝓcedunt ab vno fonte. s. a scia ergo

non possunt concurrere ꝯcludo ergo q nõ perdatur dñium. ℂ Ang. tñ h ꝛ ang. in. l. si de eo. §. fi. ĩ. eod. dat vnã limitationẽ ad dictã ꝯclusionẽ quã tñ non ꝓbat. q: dicit ꝓcedere ꝯclusionẽ predictã nisi expresse ĩ instr̃o dicat̃ ticius sciẽs se esse dñũ ꝛ possessorẽ talis fundi eũ ꝯducit a gaio. q: trãsfert eo casu ꝛ dñium ꝛ possessionẽ non ex ficto titulo ꝛ ficta traditione. s3 ex quadã ꝯsequẽtia. q: qui vult ꝯsequens vult ꝛ antecedẽs. l. illud. de acq. here. q: si ille ꝯducens vult cõductionẽ valere videt̃ ẽt velle q trãsferat dñium ꝛ pos. quam limitationẽ expresse Jmol. h reprobat ꝛ bene. ℂ Bal. in. d. l. ad ꝓbationẽ in antepe. col. C. loca. dicit si ꝯstat de aĩo donãdi dicã q ex isto actu transferetur dñium ꝛ pos. alias nõ transfert̃ dñiũ ꝛ pos. intelligo eũ sic. q si ꝯstat vere de animo donãdi non dico presumptiue transfert̃ dñium ꝛ pos. q: est verus titulus donatio ꝛ ficta traditio que possunt ꝯcurrere ad trãsferendum dominiũ. d. l. quedã mulier. sed si cõstat ð aĩo donãdi presumptiue. s. per. l. cuiꝰ ꝓ errorẽ. ĩ de reg. iu. cum si. tũc dico q nõ possunt cõcurrere ad translationẽ dñij. nec transfert̃ dñiũ. ℂ Expedito
22 p̃io articulo. quero an ꝓdat pos. gl. dicit q sic bart. h quãtum ad pos. sicco pede [illegible] q: nihil dicit de pos. ꝛ loquit̃ iuolute. Jmo. ꝛ [illegible] h dicunt verã opi. glo. s. q perdat̃ pos. si tenemus verã esse opi. gl. in ꝓcedenti gl. in fi. vbi dicit̃. q si ꝯduco rẽ meam vt alienã scienter ꝓdo pos. sic ꝛ hic esset dicendũ. q: ẽ eadẽ rõ. seu si tenemus opi. quã ibi bar. t3 qui t3 q ibi non perdat̃ pos. nec hoc casu debemus ꝓdere pos. sed in precedẽti casu tenui opi. illiꝰ glo. dicã ergo q ꝛ hic ꝓdam pos. Sed hic stat vna difficultas quã nõ reperio bñ solutã. q: si ve2 est vt dixi. in casu posito in gl. precedẽ. q tenẽda sit opi. glo. v3 q qñ cõduco scienter rem meã tanq alienã perdã pos. sic ꝛ h. s. q qñ ꝯduco rẽ meã tãq meã perdã pos. ℂ Et si teneremꝰ opi. Bar. in glo. precedẽti qui eã reprobat tũc ꝛ idem eẽt hic dicendũ. s. q si cõduco rẽ meã scienter tanq meã nõ perdo pos. ergo nunq erit dr̃ia an cõducã re3 meam vt meã. an vt alienã. cuiꝰ ꝯ̃rium apte videt̃ voluisse iuriscõsultus hic cũ dicit. refert an conducã rem vt meã. an vt quasi nõ mea3. ℂ Pau. de ca. h vr̃ sensisse istã difficultatẽ ꝛ rñdet q illud qð dicit̃ q qñ ꝯduco rẽ meã vt alienã ꝓdo pos. ꝓcedit si scio me possessorẽ ꝛ dñm. sed qñ conduco rem meã tanq meã indistincte ꝓdo pos. siue sciam me esse dñm siue ignorem
23 me esse dñm dũmodo sciã me esse possessorẽ. Jn hoc dubito. q: ꝯ̃rium t3 expsse Jac. de are. quẽ refert Cy. in. d. l. ad ꝓbationẽ. C. loca. eo q: qñ conduco rẽ me am ignoro me esse dñm non videt̃ q perdã pos. lic3 scia3 me esse possessorẽ. cuius ꝯ̃rium dicit Pau. sicuti non ꝓdo pos. qñ cõduco rem meã vt alienã ꝛ scio me possessorẽ. sed ignoro me esse dñm. rõ est q: coductio ĩdubio videt̃ fieri respectu ꝓprietatis nisi ĩpãliter cõducatur respectu pos. per tex. nostru3 in ver. ĩpãliter. Et firmat bar. h ꝛ supra dixi. s3 ille qui cõduxit rẽ suã si sciuisset rẽ suam nõ deuenisset ad actũ conductiõis ad quẽ ductus est errore ꝛ errãs pos. nõ ꝓdit. l. si me in vacuã. ĩ. eo. ergo nõ videt̃ q aliquo casu ex predictis. siue cõducit qs rem suã vt suã. siue vt aliena3 qñ ignorat se dñm debeat ꝓdere pos. ergo nõ vr̃ bõa differẽtia quã Pau. supra posuit. ℂ Preter hoc videt̃ q necessariꝰ sit intellectus Ja. dr̃a. ad istũ tex. inq̃tũ dicit. q qs dicit̃ cõducere rẽ tãq suã quãdo scit se eẽ dñm sed qñ ignorat se esse dñm videt̃ conducere vt alienã. ꝛ tunc optime hic erit dr̃ia inter cãus qñ quis cõducit rẽ suam ignorãter ꝛ nõ ꝓdit pos. sed qñ conducit eam sciẽter sciens esse suã vr̃ cõducete ea3 ut suam. vnde tunc ꝓdit pos. al's nõ vr̃ q tute possit rñderi ad ar. ℂ Cõsiderabam pos. s3 dictũ pau. defendi hoc modo. videmus q iuriscõsultus voluit facere differentiã. an ꝯduca3 rẽ meã vt meã. an ut alienam. q:

Pau. dicit aut conduco rem meã tanq alienam l3 sciã me esse possessorẽ. ꝛ l3 ignorem me esse dñm non ꝓdo possessionem. q: animus meus est nõ velle ꝓdere possessionẽ. Sed quãdo cõduco rem meã vt meam. ꝛ scio me possessorẽ tamẽ ignoro me dñm videt̃ q perdam possessionẽ vt ipse dicit si cõduco rem mea3 vt meam. ꝛ si sciam me esse dñm q: l3 in specie non cogitauerim me velle desinere possidere. tamẽ in genere cogitaui q etiam si res esset mea. volui tamẽ eam habere ex conducto. ar. l. qui iure militari. de testa. mili. ꝛ. l. sub pretextu. l. ultima. ꝛ ibi Bar. ꝛ Bal. C. de transac. vbi dicit̃ q paria sunt in genere cogitare. ꝛ in specie cogitare. nam in. d. l. qui iure miles ignorauit vxorẽ esse pregnãtem. tamẽ ẽt si sciuisset voluit eã preterire. preteritio hoc casu h3 vim exheredationis. q: l3 non appareat eum cogitasse de vtero pretereundo. tamẽ videt̃ in genere de eo cogitasse. l. ficti certi. l. si cũ uel in vtero. C. de testa. mili. sic hic si conduco rẽ meam tanq mea3 ꝛ scio eam esse meã in genere. cogitaui eam habere ex conducto. ergo ꝛ desinere possidere. ꝛ sic esset differentia inter hos casus. ℂ Juxta predicta quero de tertio v3 an 24
locatio valeat quãdo conduco rẽ meam scienter vt mea3. ꝛ sic an valeat contractus locationis. ꝛ est dicendũ q non ualeat q: cõiter tenetur q dñium non perdit̃. ut supra dixi. ergo sequitur q non valet per regulam que h3 q cõductio rei sue nõ ualet. ꝛ dñium non videt̃ perditũ ꝛ ita est de mente gl. nostre si ꝓ. l. sue rei. de ꝯtraben. emp. ℂ Sed si tenemus vt t3 h glo. q perdat̃ dñium ꝛ pos. videt̃ q valeat cõtractus conductionis. Et tunc ad. d. l. sue rei potest rñderi q aliud est in ꝯtractu emptionis. aliud in cõtractu locationis ꝓbatur. nam quãdo emo a te rẽ q scio esse meã volo eam acquirere titulo emptõnis si est mea. nõ potest mihi acquiri. non d3 ergo ꝯtractus operari cõtrarium effectum. sed quãdo cõduco a te rẽ meam quã scio esse meã tẽdit contractus ad trãsferendum in me nudã detentationẽ per consequens nihil repugnat quin valeat talis cõductio. q: voluit vt a me abducat̃ dominiũ ꝛ in te transferat̃. ꝛ apud me solum detentio remaneat. circa hoc tamẽ non oportet insistere. q: opin. prima verior est ꝛ communior. s. q non perdatur dominium.
25 ℂ Ex quo infert Bar. ad. q. quotidianã ꝛ notabilem v3 quidã nobilis habens fundũ ꝓprium cõduxit eum per hec verba. s. ticius conduxit a tali abbate talis ecclesie talẽ fundu3 in emphyteosim. demũ iste nobilis aliẽauit eũ irrequisita ecclesia sempronio. ecclesia vult agere rei vendicatione cõtra semproniũ ad fundum suum. ꝛ hoc dat ecclesia per istũ contractũ factum per verum dominũ q: per istũ ꝯtractum fuit translatũ dominium in ecclesiam. an debeat ecclesia obtinere. Dicit Bar. q tenebat̃ cõiter q non. q: in ecclesiam nõ fuit translatu3 dominiu3 q: fictus titulus ꝛ ficta traditio non operãtur dominij translationẽ tamẽ dixit ipse q fecit arg. in cõtrarium. ꝛ dicit q hic nõ erant due specialitates ꝛ sic due fictiones. sed solum vna fictio. s. ficta dõatio non ficta traditio que nõ est necessaria in ecclesia. q: ex contractu donationis in ecclesiam trãsfertur dominium absq3 vlla traditione. l. fi. C. de sac. san. eccle. ℂ Et dicit Bar. q illud eẽt verũ quãdo talis cõduxisset a dicto abbate rem illã tanq suam ꝛ tunc rñsio esset bona. sed q: iste cõduxit rem suam tanq alienã nam tunc nõ transfertur dominiũ ꝛ pos. vt supra dictũ est. ꝛ dicitur conducere quis rẽ suam tanq alienã ꝑm Bar. h quando ita dicitur in instr̃o ticius cõduxit talem rem a tali abbate talis ecclesie. ℂ Quod confirmatur. q: si trado rem meã tanq tuam non transfero in te dominium. vt h in glo. dictu3 est per. l. iij. §. subtilius. ß. de ꝯdi. ob cau. nõ transfertur ergo dñium. Ex hoc
26 Bar. no. q id quod dicitur in. l. fi. C. de sa. san. eccle. vbi ponũtur quatuor casus in quibus ĩpãliter ex illis ꝯtractibus transfertur dominium in ecclesiam sine traditione. in alijs cõtractibus cõiter ibi per glo. ꝛ doct. tenetur cõtrarium illa. l. que loquit̃ in donatione extenditur h ꝓ Bar. hr̃e locum in ficta donatione. ℂ Cum decisione Bar videnr̃ alij doct. hic trãsire. ꝛ etiã bal. in. l. ad ꝓbatione3. C. loca. ꝛ Bal. in. l. cũ falsa. ꝛ ibi etiam bar. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ Bal. in addi. Spec. in ti. de loca. §. nũc aliquã. in. vij. col. in ver. an quis soluens. ꝛ Ang. in. §. emphyteosim. in aucten. de non alie. ꝛ Anto. in. c. fina. de confessio. ꝛ Pau. de castr. in consilio. cli. incipiente. Jn christi nomine super primo quesito. ad quod etiam vide Specu. in ti. de loca. §. nunc aliqua. in ver. lij. ꝛ Ang. idem tenet in. l. qui rem. C. loca.

27 ¶ Iuxta predicta etiam addatis ꝙ illud qđ hic dicit Bart. ꝙ ex ficto titulo ⁊ ficta traditione nō transfert dñium regulariter est verū. sed fallit qñ in ꝑsona vnius vera fuit traditio. sed in ꝑsona alterius resultabat fictus titulus facta traditiōe quo casu ex ficto titulo ⁊ ficta traditiōe pōt transferri dominiū. ita ꝓbat in. l. qui se debere. ver. sed cū sciret cū glo. ff. de ꝯdi. ob causaz. Declaro aliqs sciens se nō esse dbitorē ticij scienter ꝓmisit ⁊ soluit in debitū sempronio ex cā dotis berte vxoris sempronij q: dixit se soluere debitorē. interuenit vera numeratio quo ad recipientem. sed quo ad vxorez videt ficta donatio. q: videt donasse mulieri. l. vnica. §. accedit. C. de rei vx. act. ⁊ quo ad mulierē est ficta traditio. q: ei nō tradidit. sed tñ q: alteri tradidit sol. mat. mulier pōt agere ad istā pecuniā actione de dote. ⁊ hoc idē no. Imol. hic Ro. sic limitat cōe dictū quod hz ꝙ ex ficta traditione ⁊ ficto titulo nō transfertur dñium. hāc regulaz ponit bar. ⁊ scribētes hic. ⁊ Bart. ⁊ alij. in. d. l. cū falsa. ⁊ Cy. ⁊ alij in. d. l. qrem. ⁊ Bal. in. l. ad ꝓbationem prealleg. Bal. in. c. i. de capi. qcuri. vendi. ⁊ circa pe. col. ⁊ Saly. in. l. traditionibus. C. de pac.
28 ⁊ ant. in. d. c. fin. de confes. ¶ Circa. q. ff. formatā de nobili per Bar. addatis Ang. ita tenentē in. l. qui rem. C. loca. ⁊ subdit hic Imo. ꝙ contra Bar. videt facere cū Bar. dicit nō esse bonum fundamentū doc. qui dixerunt nō esse translatū dñium in ecclesiam. q: ficta traditio ⁊ fictus titulus nō operatur translationez dñij. l. ei a quo. j. ti. i. ⁊ dicit Bar. nō esse bonā rōnez in ecclesia. q: hic est vna tm̄ fictio. ⁊ hic nō oz attendi fictam traditionē. q: quo ad ecclesiam nō requiritur traditio. l. fi. C. de sa. san. eccle. ¶ Et dicit Imol. ꝙ videt dici posse ꝙ rō illoꝝ doc. sit bona q: lz in ecclesia non requirat vera vl ficta traditio. d. l. fi. tñ nihilominus hic sunt due fictiones. vna ꝙ in ecclesiam transferat dominiū sine traditione. alia ꝙ hic fingat dōatio que nō presumitur regulariter. l. cū de indebito. ff. de ꝓba. c. suꝑ hoc de renū. que nō concurrunt. l. i. C. de do. ꝓmis. Attamē ipse dicit substinēdo verba bar. posse replicari ꝙ lz due fictiones nō possint cōcurrere quādo ab eadem eqtate rōne vel ab eodem fonte ꝓcedunt secus quādo est si ꝓcedant a diuersis fontibus vt heri declaraui per. l. singularia. si cer. pe. ⁊ Bar. in. l. si is qui ꝓ emptore. in. vij. q. principali. j. ti. i. sed he fictiones ꝓcedunt a diuerso fonte. q: illa ꝙ sine traditiōe transferatur dñium ꝓcedit fauore ecclesie. sed ficta donatō causat a scientia a ꝑsumpto animo donandi illius qui scienter cōducit rē suam. q: videt donare. non aūt a fauore ecclesie. igit ⁊c. ¶ Est verū ꝙ Ang. hic. ⁊ in. d. l. si de eo. §. fi. cuius verba in lectione precedēti incidenter retuli. ēt videbant tenere ꝯtra Bar. nā dicit ꝙ predicta possunt ꝓcedere vbi expressa sunt hec verba in instr̄o ꝙ sciens rem esse suā eā cōduxit ab ecclesia. q: si sunt expressa hec verba. nō est fictus titulus sz videtur vera donatio postq̄ hoc expressit in instrumento motus rōne. q: qui vult ꝯsequens velle etiam videt antecedēs ⁊c. ¶ Attamē suam opi. reprehendi ⁊ dixi ꝙ Imo. in materia huius legis impugnat Ang. ⁊ meo iudicio bene. ⁊ q: rōnes ꝑ q̄s diximus quando ex presumptione apparet quē voluisse donare militāt etiā in casu nostro. Qđ confirmo q: lz dixerit sciens talē rem suā ⁊c. tamē non pōt dici magis donatio q̄ si nō dixisset q: posset dici ꝙ cōduxit eam per errorē iuris putans posse cōducere rem suaz. vnde nō pōt dici ꝙ constet plus de animo donādi q̄ alio casu. ⁊ vbi possumus capere aliam coniecturā q̄ donatōnis eam accipimus. l. eleganter. §. qui reprobos. ff. de pig. acti. l. si cū aurum. de solu. ¶ Unde vera videt indistincte opi. bar. que videtur approbari per docto. in locis. ff. allegatis. ¶ Glo. fi. est ꝓ maxima parte expedita in glosis supra positis. aliqua tātum addit. ⁊ super his aliqd insistaz ibi. sed an pos. tunc perdetur. tz glo. ꝙ sic. ⁊ ita tenui in glo. in ver. non meā. ibi. l. sue rei. ff. de ꝯtrahen. emp. ibi tex. facit ad cōtrarium vbi nō valet emptio sue rei. siue scienter. siue ignorāter. ergo nō est translatuz dominium. q: alias nulla rōne impedit ibi valere emptio. ⁊ ita cōmuniter tenetur. ¶ Glo. hic videt sentire ⁊ intelligere ꝙ tex. hic in ver. ⁊ si sciens intelligitur in possessore qui ꝯduxit rem suā tāquā suā vel respectu ꝓprietatis. vel respectu pos. ⁊ sic itelligit ꝙ in ver. ⁊ si sciens. nō mutetur casus sed ꝯtinuatiue loquat in eodem possidente ⁊ dño. ⁊ glo. vult ꝙ in illo casu quādo qui conducit possidet ⁊ scienter conducit rem suam respectu pos. valet conductio. ¶ Sed contra hoc arguit glo. si possedit. ⁊ scienter

conduxit rem suā respectu pos. quomodo potest valere. q: conducit respectu pos. quā hz. videtur ergo ꝙ non valeat sicut in eo qui cōducit rem suā scienter respectu ꝓprietatis. ¶ Glo. dupliciter rñdet. primo ꝙ hic locator aliquo iure poterat auocare rem. vel ꝑ interdictū vnde vi. ⁊ tunc nō videt pos. nactus est eā vt ab eo possit auocari. l. nō videtur. ff. eo. vnde valet ꝯtus ꝯductionis respectu pos. q̄tūcunqz ipse possideret. ¶ Uel ⁊ scđo dicit glo. intellige ꝙ hic cōfessus fuerat se possidere nomine eius cū non possideret. hoc diuinat. tamē notetis ex ista glo. id qđ dixi in. l. quod meo. ⁊ in. l. interduz. ff. eo. ⁊ id qđ dicit clarius glo. in. l. ab emptione. ff. de pac. s. ꝙ paria sunt dicere. cōstituo me tuo nomine possidere. ⁊ confiteor me tuo
29 nomine possidere. ¶ Uidistis formatum ꝯtrium ad glo. ꝙ si quis possedit rē suam ⁊ cōducit eam sciēter respectu pos. tantū valet cōtractus conductionis ad hanc glo. oppo. ¶ Bart. dicit ꝙ lz istud ꝓbetur hic in isto ver. ⁊ si sciens. ꝯm vnum intellectuz qui hz. ꝙ ille qui possidet si cōducit respectu pos. valet. tamē alius videt esse intellectus ad istum tex. s. ꝙ sic intelligatur ꝙ hic nō possedit. ⁊ sic in ver. nam ⁊ si ponit simile de stipulatione ⁊ emptione. ⁊ istum approbat ipse. ⁊ dixi in discursu. ff. ꝙ est plenior ⁊ melior alias iuriscōsultus non ꝓbaret per simile sed per dissimile dicit bar. primus etiā est in se verus. ¶ Et rñdet ad ꝯtrium gl. ⁊ dicit ꝙ si possideo rem ⁊ conduco ⁊ scio meaz. ⁊ cōduco respectu pos. videor velle desinere possidere ⁊ transferre pos. in locatorē. l. qui bona. in prin. l. interdum. §. fi. ff. eod. q: videor posse facere. q: quēadmodum potui sibi prius tradere pos. deinde conducere eam ab eo sic si possideo cōducendo transfero in eū pos. ⁊ cum Bar. transeunt Imo. ⁊ ro. hic. ¶ Sed ange. ⁊ Pau. de ca. vident stare cum glo. in hoc reputant glo. no. ⁊ confirmant vz ꝙ demū valet cōductio a possidente facta quādo scienter conduxit rem suaz quā possidet respectu pos. tantū si verum erat ꝙ locator habuit aliqđ remedium ad auocandū pos. aduersus cōductorem. alias nō ualeret mouent per. l. si in emptione. §. rei sue. ⁊ quod ibi Bar. notat in secūdo notabili. ff. in ꝯhen. emp. vbi dicitur ꝙ lz non valeat emptio rei sue. verū est qñ quis emit respectu ꝓprietatis. sed si emit respectu pos. que erat apud alium. vel quā auocare aliter ab eo poterat valet cōtractus emptionis. ¶ Dicit plus Pau. ⁊ reputat hoc singulare vz ꝙ si ille qui cōducit rem suam ꝓpriam non possedit ⁊ eam conduxit respectu pos. tantū a possessore ⁊ erat dominus. si cōductor habuit remediū ad auocandam pos. aduersus locatorē non valet contractus conductionis. q: iniquū est pensionē ⁊ mercedez solui pro locatione que debuit restitui per ratiōez. d. §. rei sue. ¶ In hoc articulo primo adde glo. vnā in. l. si de eo. §. fi. in glo. magna. j. eod. ibi dum glos. dicit non possidebaz que videt aperte sentire ꝙ ita demū possim cōducere rem meam respectu pos. quādo ipsam rem nō possidebam. sed si eam possidebam non possum eam cōducere. ⁊ ita ibi Imol. ponderat illaz glo. ad istud tamē non contradiceret illa glo. isti quādo possideret conductor. ⁊ tamen locator posset pos. auocare per aliqđ remedium q: non dicit tunc possidere conductor. l. nō videtur. ff. eo. ¶ Item mihi videtur ꝙ nō bene dicant Ang. ⁊ Pau. dum dicunt. ꝙ vbi ego possidebā ⁊ res ⁊ pos. nō potuit a me auocari per locatorez ꝙ non vz conductio respectu pos. nō puto eos bene dicere dum dicunt ꝙ si cōduco rē meam a possidente ⁊ habui remedium cōtra eum ad auocandū pos. nō ualet conductio. qđ non puto verum. q: d. §. rei sue. in quo se fundāt non ꝓbat eoruz dictum ⁊ ꝙ non dico ꝯtra Pau. ⁊ ang. est de mente Bar. hic in vltima rñsione. ¶ Ad ꝯtrium in glo. formatum dum dicit. q: cōduco rem meaz respectu pos.

videor velle desinere possidere ⁊ transferre in alium
pos.d.l.qui bona.⁊.l.interdum.§.eo. ¶ Nec ob.d.
§.rei sue.q: ibi loquit' in ꝯtractu emptionis.quo casu si
volo emere pos.rei mee.⁊ erat pos. mea ⁊ apud me
nõ valet emptio.rõ est q: actus emptionis nõ est ac-
tus per quẽ emptor declaret se uelle desinere vel pos
sidere ⁊ trãsferre in venditorẽ imo ecõtra.q: vult ac-
quirere ⁊ penes se hr̃e vnde tunc nõ valet.q: emptio
nõ tendit ad desinẽdum possidere sed cõtractus con
ductionis factus a possidente est actus qui tendit
ad hoc vt conductor desinat possidere. dicta.l.inter
30 dum.§.finali.igitur ⁊c. ¶ Extra glosaz Bartol. hic
tangit an indubio qñ quis conducit videat' respectu
pos.cõducere.vel respectu ꝓprietatis.⁊ dicit ꝙ si dici-
tur cõduco pos.videt' facta cõductio respectu pos.l.
si mulier.§.q pos.s.qđ me.cau.nisi appareat ꝙ pos.
capiat' ꝓ ꝓprietate.vt fit in.l.interdũ.ff.de ver.signi.
Unde in.l.i.⁊.ij.C.si pig.da.sit ⁊ ibi Bal.si qs dicit
pignoro tibi pos.talis rei videt' pignorasse ꝓprietatẽ
fundi seu fundũ.non pos.solam.Aut dicit conduco
fundũ.q: aliud est pos.⁊ aliud fundus.⁊ tunc videt'
respectu ꝓprietatis cõduxisse.l.si duo.§.fi.ff.vti pos.
pro hoc facit etiã tex.noster h in ver.spãliter.Adda-
tis primo ꝓ limitatione supradictorũ.q: vbi cõduco
rem ab aliquo tanq̃ ab eo ad quẽ illa res non ptinet
nisi rõe pos.videor cõducere respectu pos.l.rẽ pigno
ri.ff.eo.⁊ ibi pau.illũ tex.ponderat. ¶ Ad hoc cõdu
co a creditore vt a creditore rem habẽte in pign° qui
non põt esse dñs.l.neq3 pignus.de reg.iu.videor ab
eo ꝯducere respectu pos.⁊ sic limitant' no.ꝑ bar.hic.
¶ Scdo Saly.in.l.ad ꝓbationẽ.C.loca.dicit ꝙ licz
conductor videat' indubio cõducere respectu ꝓprie-
tatis.⁊ locãs videt' indubio locare respectu ꝓprieta-
tis.tñ hec locatio videt' etiã facta respectu pos.qñ est
simplr' facta.⁊ sic respectu ꝓprietatis pos. intantũ ꝙ
si cõductori euincit' res rõne ꝓprietatis que non erat
apud locatorẽ.vel rõne pos.que nõ erat apud ipsum
locatorẽ tenetur cõductori locator de euictione.de p̃
mo p3 per.l.si quis domũ.s.loca.in p̃n.de scđo alle-
gat.l.ex ꝯducto.in p̃n.in ver.possessionis eo.ti.vñ lz
Bar.dicat h ꝙ indubio videt' facta ꝯductõ respectu
ꝓprietatis.vnde est verũ non tñ sed ⁊ respectu pos.
Puto tamẽ ꝙ lz videat' cõductio facta respectu pro
prietatis ⁊ pos.tñ quando ꝯductor est dñs ⁊ cõducit
rẽ simplr' vel scienter lz videat' tũc facta respectu pos.
⁊ ꝓprietatis.puto tñ ꝙ nõ valet ꝯductio q̃uis vale-
ret si diceret' ꝯduco respectu pos.qđ p3 p̃io per text.
nostrũ qui vult ꝙ ad hoc vt ꝯct° sit vtilis qñ dñs con
ducit rem suã o3 ꝙ spãliter dicat ꝙ cõducat rõe pos.
ꝓbatur etiã p.l.qui rẽ.⁊.l.ex cõducto.C.loca.vbi vr'
ꝙ nõ ual3 ꝯductio rei sue vnde si nõ põt valere respe
ctu ꝓprietatis.nec ẽt respectu pos.per ꝯsequens tam̃
hoc nõ est sine aliquali dubitatione per regulaz que
h3 vtile ⁊c. ⁊ posset dici ꝙ hoc casu remissio deberet
fieri.tñ magis placet ꝙ ꝯctus non teneat.ut.s. dixi.
31 ¶ Juxta hoc querit Bar.qd importent ista verba con
ducere respectu ꝓprietatis.⁊ respectu pos.dixi inci-
denter.s.in euidẽtialibus respectu ꝓprietatis.s.q: si
cõtingit rem euinci cõductori pp defectũ proprieta-
tis in locatore tenet' locator. ¶ Respectu pos.q: quã
do ꝯtingit euinci rẽ respectu pos. que erat apud loca
torẽ tunc a locatore sufficit semꝉ ꝓbari se possessorẽ.l.
si qs domum.§.⁊ hec subiũgi.s.loca. ꝓ hoc allegat
Bar.h.l.qui tabernas.s.de euict.l.i.⁊.ij.C.de euict.
pig.nõ tenet vbi si creditor vendit pignus tenet' solũ
32 ꝓbare ꝙ erat sibi pignori obligatũ. ¶ Per hoc dicit
si qs vendit rẽ tanq̃ fundũ ad eu3 ptinẽtem iure em
phyteotico a tali ecclesia vel monasterio ꝙ si ecclesia
rõne sui directi dñij emptorẽ inqetat non tenet' in ali
quo venditor emptori.q: satis est ꝙ ostẽdat se emphy
teotã per iura.s.alle. ¶ Dicit tñ Jmol.ꝙ si ecclesia
inqetaret illu3 emptorẽ rõne dñij ecclesie.vt q: dicit ꝙ res deuo
luta ẽ ad ecclesiã tpe quo emphyteota alienauit tenet' venditor
emptori.q: l3 sibi cõcessum fuerit i ẽphyteosim tñ emptor potuis
set ignorare ꝙ cessasset soluere canonẽ ad biẽniu3.vel ꝙ alio m
re cecidisset a iure suo iuxta.l.ij.C.de iu.emphy.⁊.c.potuit.de
loca.q: in facto alieno ꝓbabilis est ignorantia.l.fi.ff.ꝓ suo.l.q
in alterius.de reg.iur.⁊ põt hoc casu agere emptor ꝯtra vendi
torem.nec aliud sonãt verba Bar.si bene inspiciant'. ¶ Querit
33 etiã Bar.si possessor vel dñs conducit ab alio an ꝑdat pos. Et
dicit ꝙ aut ignorauit se possidere ⁊ non ꝑdit pos.l.naturaliter.
ꝫm vnã lec.glo.s.eo.⁊ faciunt que dixi in gl.sup verbo ignorẽ.
aut sciuit ⁊ desinit possidere ⁊ transfert pos.in locatorẽ.d.l.qui
bona.⁊.d.l.interdũ.§.fi.⁊ sequit' Ang.hic.⁊ Ja.de are.⁊ Cy.
in.l.ad ꝓbationẽ.C.loca ¶ Jmo.dicit ꝙ putat hoc verũ v3 ꝙ
ille qui sciuit se possidere.⁊ cõducit rem quã possidet ꝑdit pos.
etiã si cõducat respectu ꝓprietatis per.d.s.qui bona.⁊.d.l.inter
dum.que in locatione simplici loquũtur que videt' facta respe-
ctu ꝓprietatis.ergo si cõducit respectu ꝓprietatis tñ qui scien
ter cõducit rẽ quã possidet desinit possidere ⁊ trãsfert in loca-
torẽ. ¶ Sed saly.in.d.l.ad ꝓbationẽ.t3 ꝯrium q: dñiu3 ꝑdit ⁊
transfert pos.si ꝯducit rẽ respectu pos.ita dicit se itelligere no.ꝑ
Cy.in.d.l.ad ꝓbationẽ.per illa3.l.qui bona. ¶ Pro illa opi.
facit qđ dixi.s.v3 ꝙ qñ quis cõducit rem suã simpliciter videt'
conducere ⁊ respectu ꝓprietatis ⁊ possessionis.ergo.d.l.q bõa
videt' sic loqui. ¶ Cogitabam defendi posse Jmo.q: de natu-
ra ꝯductionis est ꝙ cõductor nõ possideat.sed detineat. vnde
qñ cõducit desinit possidere.l.si qs ante.s.eo. repugnat eni ꝙ
quis sit cõductor ⁊ possessor.⁊ rõne huius repugnãtie quãtũcũ
q3 quis cõducat respectu ꝓprietatis quã non vult habere.ẽ di
cere ꝙ si cõtingat ꝙ euincat' rõne ꝓprietatis cõductori teneat'
sibi locator hoc nõ facit qui ꝯductor videat' desijsse a° posside
re.q: repugnat ꝙ qs sit possessor ⁊ cõductor.q: si cõducit vult
desinere possidere.per.d.l.si qs ante. Et saltẽ puto ꝙ perdat
pos.l3 dubitabilius sit an transferat pos.⁊ hoc nõ reperio aliter
34 discussum. ¶ Querit etiã Bar.an rem que mea est ꝓ parte pos
sim emere ⁊ conducere.⁊ remittit se ad.l.qđ si vno.in fi.s.de i
di.adiectio.vbi tex.dicit ꝙ quis põt ꝯcurrere ad emẽdum rem
sua3.sed ibi loquit' in casu quãdo ille iam vendiderat partẽ suã
sed erat pactũ adiectionis in diem.⁊ sic illa res nõ erat in dñio
venditoris.Unde putarẽ ꝙ vbi res est ꝓ parte mea.⁊ ꝓ parte
aliena sicut non possum ꝯducere rem meã si mea est in totũ.sic
non ꝓ parte pro qua est mea.arg.l. que de tota.s. de vendica.
¶ Addo ꝙ in casibus ubi est dictu3 ꝙ ꝯctus rei mee est nullus
attamẽ si voluerit locator qui mihi rem meã locauit agere non
actione ex locato ad rẽ restituendã.sed cõductione ex.l.si quis
cõductionis.C.loca. ¶ Poterit hoc facere.⁊ si dicit' ad qd er
go fit tanta disputatio an ꝯctus conductionis valeat vel ne.dic
ꝙ operabit' multum.q: q̃uis p.l.si qs conductionis possit lo
cator ꝯsequi restõnem rei.⁊ nõ possit aduersus illud remedium
opponi questio dñij ꝯductoris.tñ facta restitutione rei ille q re
stituit põt agere rei vendicatione ad rem ipsam restituendam.
35 ¶ Jtem non tenet' aliquo modo ad pensionem soluendã si cõ
tractus est nullus.q: remediũ.l.si qs cõductionis.non dat' ad
pensionẽ soluendã.s3 ad rem restituendã.sed actio ex ꝯducto
dat' ad pẽsionẽ ad quã nõ tenet' ꝯductor si ꝯtractus est nullus.
¶ Preterea in multis casibus non h3 locũ.d.l.si qs ꝯductõis
nam in casib° in qbus ꝯ agentẽ interdicto recuperãde.põt op-
poni exceptio dñij vt qñ notorie ꝯstaret de dñio per sniam vel
aliter.vt dixi in.d.§.nihil cõe.in.l.naturaliter.s.eo.sic ⁊ cessat
remediũ.d.l.si quis cõductionis qđ tendit ad restituendũ rem
quasi sit spoliatus locator per denegationẽ restõnis. vnde ibi
cõtractus locationis est nullus nõ potest tunc agi remedio.l.si
quis ꝯductionis.qñ exceptio dñij est notoria.ita colligit' ex mẽ
te ⁊ verbis doc.in.d.l.si quis cõductionis.dum dicũt ꝙ quare
ibi nõ refert' questio dñij est.q: vr' quodãmodo spoliat° locator
36 qñ finita locatione sibi denegatur restõ. ¶ Querit hic ro.an in
casibus in qbus ꝯctus ꝯductionis fact° de re ꝓpria ꝯducẽtis ẽ
nullus teneat' cõductor ad pensionẽ soluendã si scienter cõdu-
xit rem suã ⁊ putat ipse ꝙ sic.p.l.rei sue.s.de ꝯben.emp.ubi si
quis emit scienter re3 ꝓpriã a nõ dño.⁊ soluit preciũ.q: scienter
soluit preciũ indebitũ nõ põt repetere.q: donare vr'.l.cuius per

errorem.j.de reg.iur.in.l.i.s.de ↄdi.indebi.ergo si qs in ↄctu cōductionis conuenit dare pensionē certā cū scienter fuerit fcā cōuentio de eo qđ erat indebitū videt̃ ⁊ cōuentio facta aio donandi.⁊ sic tanq̃ sit indebite facta scienter possit exigi sicut pōt retineri.in.d.l.rei sue.s.de ↄhen.ēp.q: a pari ꝓcedunt ꝓmissio ⁊ solutio.l.fi.C.ad.l.fal.⁊ sic sicut solutio nō pōt retractari.d.l.rei sue.sic ex ꝓmissione mercedis ex locatione sue rei pōt peti tanq̃ sit quedam donatio. ¶ Istud nō puto absolute verū sed dico qđ aut vltra ↄctum cōductionis fuit iuxta ↄtractū adiecta stipulatio in qua locator stipulatus est pensionē sibi dari.⁊ ꝓce dat qđ dictū est.sed vbi nulla stipulatio interuenit.sed sola simplex locatio vt loco fundū ꝓ soluēdis singul' āis tūc q̃uis ↄductor scienter cōduxerit.tn̄ non pōt ad pensionē scienter ⁊ indebite cōuentā qđ ostendo sic.naȝ pēsio ex ↄctu locationis nō potest peti q: presupponimus ↄctuȝ esse nullū.d.l.qui rē.ergo nulla actione locati pōt peti ⁊ nō valet in vim locationis ⁊ ex stipulatione non pōt agi.q: nō interuenit. ¶ Et si dicis valet in vim pacti nudi.l.i.§.si qs ita.ff.de ver.obl. Dico posito q valeat in vim pacti nudi.tamē non sufficit ad agendū qn̄ sumus in facta seu presumpta donatione.q: lȝ ex pacto nudo habeat locū condictio.l.si qs argentū.§.pe.⁊ fi.C.de dona.tamē illa dispō.l.si quis argentū non hȝ locum in presumpta donatiōe ne duo specialia concurrāt vȝ q presumatur donatō ⁊ ex nudo pacto agatur.hec sunt verba Bar.⁊ cōiter approbam in.l.iurisgentiū.§.quinimo.in vlt.col.⁊ in.l.si tibi decem.s.de pac.⁊ Bal.⁊ ang. idem in.d.l.iurisgentiū.§.sed cū nulla.⁊ no.Bal.in.l.si pacto quo penā.circa.iij.col.C.de pac.⁊ in.l.ij.§.appellata.s.si cer.pe.⁊ Bal.in.l.fi.C.si cer.pe.⁊ Saly.in.l.legē.⁊ in.l.si creditori.C.de pac.⁊ Imol.in.l.edibus.§.i.s.de dona.⁊ Abb.in.c.si cautio.de fide instru.ꝑ rōnem.l.C.de do.ꝓmis.⁊ per hec redditur expedita hec difficilis lex.

lex. 29.

Possessionem pupilluȝ.

¶ Pupillus si potest desinere animo possidere.h.d. ¶ Ex tex.no.q pupillus pōt explicare qđ facti est etiā sine tutoris auctoritate vt hic.⁊.l.ↄditiōibus pupillus.s.de ↄdi.⁊ demon.nā pōt ↄditionem iplere sub qua sibi legatuȝ est vt.l.si stipulatus fuero mihi aut pāpbilo.j.de so.vbi si stipulatus sum dari mihi aut pupillo liberatur debitor soluendo pupillo.q: pupillus dicitur adiect' solutioni qđ est nudum factū.l.euȝ q ita.§.qui sibi.j.de v.obl.

2 ¶ Glo.opponit de.l.pupillus.s.tit.i.vbi pupillus naturalem pos.non pōt sine tutoris auctoritate ꝑdere.glo.rn̄det primo q ħ nō loquit̃ de naturali que iuris est.sed de tētatione asinina q̃ nudi facti est.sed lex ↄria loquit̃ in naturali possessiōe q̃ ē iuris. ¶ Hec est vera in se.⁊ declarabit̃.j.plenius in tertia respōsiōe. ¶ Scđo rn̄det q pupillus ħ erat ꝓximus puberrati.ibi nō.hec violat tex.tertia sol.est q pōt amittere naturalē quā hȝ cū ciuili iunctā si exit fundū q: ꝑdit naturalem que iuncta erat ciuili.q: ita est in hoīe maiore.l.clā possidere.§.q ad nūdinas.s.eod.⁊ hec est vera. ¶ Sed alienādo naturalē pos.nō possȝ amitteṙ vt si per ↄctum vult se ↄstituere eam noīe alterius hr̄e.⁊ sic loquit̃ l.ↄria.vnde si hȝ solam naturalē que non est iuncta ciuili vt illa quā hȝ vsufructuarius vel similes.quā retinet etiā si nō est i fundo.l.iij.§.vn̄ vi.j.de vi ⁊ vi ar.⁊ est glo.in.d.l.i.in pn̄.s.eo.nō pōt perdere eā sine tutoris auctoritate.⁊ ita loquat̃ lex ↄria.q: hāc non ꝑdit exeundo de fundo.vt hic magis cōiter affirmat̃ a doc.sed bene dicit gl.tradit ⁊ recessit de fundo ⁊ nō est i ↄspectu vr̃ q ꝑdat aīo pos.tn̄ dicit q nō ꝑdit tradēdo.sed eo q: fundum reliquit sicut ꝑderet vnusq̇sq; etiā maior. ¶ Deinde arg.glo.de.l.ij.§.si pupillo.j.ꝓ emp.vbi pupillus si rē alteri vēdit ⁊ tradidit qui putauit pupilluȝ esse maiorē pōt vsucapere.ergo possidet.⁊ sic pōt pupillus alienare glo.dicit verū est q nō perdit pos.si alius nō apprehendat eam vt hic.secus si alius apprehendit vt ibi. Hec cōiter damnat̃.q: ciuilem pos.non ꝑdit quis etiā si alius apprehendit rē.l.claȝ possidere.§.fi.l.si id qđ.§.fi.s.eo.sed.§.si a pupillo.loquit̃ ēt de ciuili pos.q: loquit̃ in vsucapione que fit per ciuilem.vt.l.iij.§.ex ↄrio.s.eo.vbi vidistis.ita etiaȝ no.in.l.si de eo.§.si forte.j.eo. Unde glo.ħ se remittit ad no.in.l.ↄtraria.⁊ ibi dat̃ solutio q ibi pupillus nō possedit sed solū dedit titulū.sed emptor habuit pos.aliunde quesitaȝ. Uel ibi loquit̃ in re mobili cuius pos.facilius ꝑdit̃ q̃ rei imobilis.l.iij.§.nerua filius.s.eo.l.si rem mobilem.j.eod. ¶ Uel ꝯm glo.ibi in pos.transferēda per pupillum interuenit auctoritas tutoris hic diuinat.tamē in se est vera.⁊ cū ea ibi transit Bar.⁊ doc.moder.⁊ eaȝ multū cōmendant tanq̃ notabilē ⁊ singularē. Unde lȝ pupillus nō possit res imobiles alienare.vel mobiles q̃ seruādo seruari possūt sine decreto [a] iudicis.l.magis puto.§.ne passim.s.de re.e.l.lex q̃ tutores.de admi.tut.tn̄ pos.rerū que nō possit alienari pōt aliēari ꝑ pupillum ⁊ tutorē si.indice.⁊ illa glo.per scribentes ibi multū cōmendatur.⁊ eaȝ tȝ Ja.de are.⁊ Bald.in.l.magis puto.§.i.alias in.l.iij.§.i.de re.eo. ¶ Bar.tn̄ ↄriuȝ tȝ forte in repe.l.creditores.in.i.q.ꝓncipali.C.de pig.vȝ q requirit̃ decretū sed ꝑcedēs opi.rr̃ vior ⁊ ꝓbatur per tex.nostrum a ↄtrario sensu.⁊ i.l.ↄria. ¶ Ex predictis habetis casus vbi pupillus pōt ꝑdere pos.quādoq; sine auctoritate tutoris.qn̄q; cum auctoritate tutoris. ¶ Et ex dictis in.iij.sol.infert Ja.de are.hic q colonus pupilli tradēdo pos.fundi alteri priuat pupillū pos.q: sicut glo.in.iij.solu.vult q pupillus exeundo de fundo ꝑdit pos.naturalem.q: sic maior ꝑderet velit nolit.sic dȝ perdere in casu in quo maior ꝑdet.q: si colonus maioris tradit fundū alteri priuaret dn̄ȝ pos.l.iij.§.qđ si seruus.s.eo.l.pegre.§.qbus.j.eo.⁊ sic inuitum priuat pupillū pos.sua.qđ ē notandū ⁊ menti tenēdum. ¶ Sic in casu ꝓximo.§.i.⁊ se.j.eo.priuaret̃ pos.vt quādo res fit sacra vel religiosa.faciunt nota.in.l.si is qui animo.s.eodē.vbi furiosus priuatur pos.in cāu vbi maior priuaretur.q: res efficeretur sacra vel religiosa.

lex. 30.

Ui uniuersas.

¶ Possidēs vnum totum integrale nō possidet singulas eius partes.⁊ pos.ꝑditur ab ignorāte.⁊ inuito superueniente defectu ex ꝑte rei vel ꝑsōe.h.d.vsq; ad.§.qđ ꝑ colonū.

2 ¶ Ex isto tex.no.q lȝ possideaȝ ↄtinens.nō tn̄ dicor possidere contētum.facit ad materiā.l.eum qui edes ⁊.l.rerum mixtura.de vsuca.an in possidendis vel ꝑscribēdis tignis imissis in domū debeat attendi tempus requisitū in prescribendis rebus imobilibus vel mobilibus.de quo dic vt ibi. ¶ Item facit si qs possidet domū an videat̃ possidet̃ suppellectilia in domo existentia dixi vt in.l.iij.in prin.s.eo.per.l.clauibus.de contrahen.emp.allegaui bal.in.d.l.de his.C.de fur. ¶ Non obst.ille tex.q: loquit̃ in his que sunt in edificato.q: tūc in concreto dicor possidere nō singulariter quālibet res. Quod facit qđ si habeo custodiā alicuius rei dicar possidere res in ea existentes.l.iij.§.nerua.s.eo.nam si possideo domū ⁊ habeo custodiam domus dicor possidere res existentes in domo ēt si nunq̃ apprehendo res.per.d.l.clauibus saluis his que dixi in.l.iij.§.neratius.s.eo. ¶ Tertio no. q locus religiosus ⁊ sacer.nō possidet̃ ⁊ inferendo corp' in fundū dicar facere locū religiosuȝ qđ est ver ō iuṙ ciuili vt hic ⁊.l.intantū.§.religiosum.s.de re.diui.sȝ de iure canonico requireṫ benedictio epi.vt no. Inno.⁊ alij in.c.abolende.de sepul.⁊ Jo.fab.in.§.nullus.insti.de re.diui.vbi dubitat vtrū ius ciuile sit q̃tū ad hoc correctū.vt res religiosa.non possit possideri vel alienari.⁊ an sufficiat vt sit corpus illatū in fūduȝ absq; benedictione epi.⁊ finaliter ibi videt̃ dicere q iura ciuilia in hoc nō sunt correcta vide ibi. ¶ Iteȝ sicut liber hō non pōt possideri sic nec locus sacer.nec religiosus locus.dicunt tamē Ja.de ra.Ang.⁊ imo.hic q azo in summa.C.e.dicunt esse differentiā inter liberum hominem ex vna ⁊ locum sacrū ⁊ religiosum ex alia.q: hominem liberum possum bona fide possidere si egerit se pro seruo.⁊ ego eum ꝓ seruo bona fide possideo.l.cum heredes.§.iteȝ quero.l.i.§.sed ⁊ per eum.s.eo.l.liber homo.s.ti.i.sed locum sacrum vel religiosuȝ nō possum isto modo possidere vt hic.

[a] ¶ Sine decreto. adde q licȝ pecunia sit de reb' q̃ seruādo seruari nō pōt tn̄ si illa sit deposita ꝑ ēptōe ꝑdictor uł in annuo reditu ad honestā ꝑtē lucri nō pōt sine iudicis decreto alienari ꝯm lu.ro.cōsil. cxxxviij. qui tres tex.alleg. ibi uide in fi.

¶ Et ratio diuersitatis est ſm eos. q: animus hoīs libere operatur hoc plus in homine libero vt poſſideatur ab ipſo poſſeſſore bona fide tanq̃ȝ ſeruus. quia gerit ſe pro ſeruo ⁊ ſic videtur habere animum vt poſſit poſſideri q̃ nõ interuenit in re ſacra vel religioſa. tamē dicit Jmol. q̃ põt hec rõ hr̃e locū in re ſacra aīata puta ſi ſacerdotē putas ſeruū ⁊ gerit ſe p ſeruo tuo videt̃ q̃ res ſacra poſſit eodē modo poſſideri ſicut liber homo non ſacer. q: eſt eadem rõ. ¶ Ex ṽ.
5 item cū ꝑtor. nota q̃ iudex põt quē priuare poſ. ⁊ eã aſſignare alteri qd̃ intelligit̃ ſm ang. h̃ qñ poſſeſſor ē citatus. ſecus ſi nõ eſt citatus. q: nõ priuat̃ poſ. vt no. Jnno. in. c. qm̃ frequenter. vt lit. non ꝯteſta. ⁊ ponit Bar. ⁊ ibi dicã in. l. peregre. §. qbus. j̃. eod. dixi in. l. clam. §. qui ad nundinas. s̃. eo. vbi etiam per ange.
6 ¶ Item no. ibi. Item qd̃ a mari. q̃ per inūdationeȝ quis ꝑdit poſ. ⁊ ideo interrūpitur preſcriptio. ⁊ h̃ eſt vtiliſſimū ad ꝓbandū interruptã preſcriptioneȝ quo ad predicta apud padū exiſtentia. vel aliud flumen dixi in. l. iij. §. labeo. s̃. eo. ¶ Ex ver. aut ſi is qui poſ
7 ſidet. no. ſȝ Bar. h̃ ſi aliqs efficit̃ monachus deſinit poſſidere reȝ quã prius poſſidebat. q: trãſit i ꝑtãtem abbatis. l. ſi ex cã. §. ait papi. s̃. de mino. vbi dr̃ q̃ monachus liberat̃ a pa. poſ. ⁊ trãſit in ꝑtãtem abbatis.
8 ¶ Et ſi dubitat̃ an poſ. trãſeat in monaſteriū ſine apprehenſione p monachū facta. dicit q̃ lȝ ſi ille eēt ṽe mortuus poſſeſſio in heredē nõ tranſit ſine apprehēſione. l. cū heredes. in p̃n. s̃. eo. tñ h̃ tranſit in monaſteriū ſine noua apprehēſione[a] poſ. facta per monaſterium. per. l. ſi adoptauero. j̃. de p̃ca. vbi dicitur. q̃ qui p̃cario poſ. habuit ſi dedit ſe in arrogationē acqritur patri arrogatori poſ. abſq̃ȝ noua apprehēſione. ſic ēt ꝯcludit Cy. ⁊ Bart. in auc. ſi qua mulier. C. de ſa. ſan. eccl. ⁊ Bar. in auc. ingreſſi. in. ij. vel. iij. col. eo. ti. ⁊ in auc. niſi rogati. C. ad treb. ⁊ Spe. in ti. de ſta.
9 mo. ver. lxi. ⁊ fuit de mente gl. xix. q. vlt. c. ſi qua ⁊ notãt doc. in. c. in p̃ñtia. d̃ ꝓba. ¶ Ex hoc dicto colligit Ang. hic p. d. l. ſi adoptauero. qd̃ per legē ſtatutum vel ꝯſuetudinē induci põt q̃ abſq̃ȝ vllo actu corpeo. vl̃ quaſi transferat̃ poſ. ſeu apprehendat̃ ⁊ acquirat̃ de nouo poſ. p hoc eſt bonus tex. in. l. raptores. C. d̃ epiſ. ⁊ cle. ⁊ ibi ad hoc no. bar. illū tex. ⁊ no. Bal. ĩ. l. fi. C. de ſa. ſan. eccl. vbi dicit q̃ hec poſ. appellat̃ ciuiliſſima poſ. vt dixi in. l. i. s̃. eo. ⁊ Ang. idē tȝ in. l. i. s̃. d̃ diſtra. pig. ⁊ no. Ang. in. l. i. C. eo. ⁊ Ang. ⁊ Jmol. in viij. col. in. l. ſi is qui p emptore. j̃. ti. i. Bal. in. l. traditionibus. C. d̃ pac. in fi. ⁊ in. l. i. C. ſi plu. vna. ſen. li. ⁊ Bal. met ꝯ̃rium videat̃ voluiſſe in. l. i. C. eo. de leg. ⁊
10 minus bene. per no. in. c. ij. cū ibi no. per Jnno. d̃ cõſue. ⁊ no. Bal. in rub. de ꝯſue. extra. ¶ Pro expeditione glo. ſup verbo ꝑtãtem. quero an qd̃ hic dicit̃ ꝓcedat hodie. ſ. q̃ qui trãſit in ꝑtãtem alterius deſinat poſſidere. dicit glo. q̃ hodie hoc eſt īmutatum. q: filius arrogatus oīa bona retinet que habuit ante arrogationē. ſed in filio naturali hodie eſt ēt aliud in bonis aduenticijs filij cuius ad patrē ſpectat naturalis poſ. q: ad eum ſpectat vſufructus bonoꝝ aduēticioꝝ vt inſti. de acquiſi. per arrog. iuxta p̃n. ⁊ in. l. cū opȝ. in prin. C. de bo. que lib. ergo dȝ hr̃e poſ. naturaleȝ ⁊ ciuilē retinet fili⁹. iuxta no. in. l. iij. §. ex ꝯ̃rio. ⁊ in. l. nãliter. i p̃n. s̃. e. ⁊ pleni⁹ no. gl. i. l. poſſeſſ. q̃qȝ. §. i. j̃. eo.

a ¶ Noua apprehēſione. ad de ang. ꝯſi. cc. xxv. i p̃n. ⁊ q̃ ꝯſuetudine vl̃ ſtatuto poſſit iduci q̃ p⁹ trãſferat̃ i aliqueȝ abſq̃ȝ ullo actu corpeo volunt domini d̃ rota deciſ. ſuis de reſti. ſpoli.
b ¶ Dicaȝ. ibi ēt tuvid̃ i apo.
c ¶ Mãdatuȝ hȝ. dicit lu. ro. ſing. ſuis q̃ lȝ als mulieri ſit ꝓhibitū ꝓcuratõis offm̃ tñ ubi agit̃ de fauore aīe põt eē ꝓcuratrix ⁊ dicit uale. li. viij. q̃ hortēſia filia Q. hortēſij. cū ordo matrõaꝝ nõ iueniret hominē q diceret cãȝ eaꝝ apd̃ triumuiros ita feliciter cãm matronaꝝ dixit q̃ eis remiſſa fuit maior ps pecunie p triūuiros ipetrate

Quod per colonum.

¶ Prs poſ. non acquirit niſi vere vel ficte eam apprehendat. ⁊ per colonum cõmodatariū ⁊ depoſitarium. etiã ſi alij locēt cõmodent vel deponãt poſſeſſionē retinemus. h. d. ¶ In tex. ibi nõ poterit poſſidere. No. q̃ poſ. defuncti nõ tranſit in heredē niſi apprehendat eam. ⁊ illd̃ eſt clarū vbi defunctus poſſidebat aīo ſuo ⁊ corpore ſuo. ſed ſi aīo ſuo ⁊ corpore alieno poſſidebat puta p colonū acquirit̃ poſſeſſio heredi ſi continuat in poſ. colonus noīe heredis. vt hic in ver. ſed qd̃ p emptore poſſideo qd̃ intelligit gl. ēt ſi defunctus poſſideat aīo ⁊ corpore alieō puta p ſeruum ex cauſa peculiari. iuxta. l. ij. §. ſaltus. in fi. s̃. eo. q: tūc acquirit̃ heredi poſ. apud ſeruū exiſtens ſine alia apphēſione ſm Ang. ⁊ Jmo. h̃ ⁊ in. l. ſi is qui p emptore. j̃. ti. i. ⁊ ibi no. glo. in ver. non habēte. bene facit. l. q: ſeruo. in fi. j̃. de ac. ⁊ ob. ⁊. l. pe. j̃. de cap. ¶ In tex. ibi vſucapiet heres meus. ſubaudi ſiue colon⁹ apphendat poſ. noīe heredis ſiue nõ apphendat. q: dato q̃ heredi nõ acqrat̃ poſ. tñ vſucapio inchoata p defunctū ꝯtinuata ꝯplet̃ per. l. nunq̃. §. vacuū. ⁊. l. ceptã. j̃. ti. i. ⁊. l. q cū p herede. i fi. cū. l. ſe. in p̃n. j̃. p empto. ¶ Ex. §. fi. no. limitatõnē notabilem ad. l. iij. §. qd̃ ſi ſeruus. s̃. e. vbi dicit̃ q̃ ſi ille cuius corpore poſſideo alteri tradat p̃uat me poſ. nã eſt verū ſi tradit alienãdo rē. q: tūc traditio facta p̃ſumit̃ facta aīo me priuandi poſ. vt h̃ in gl. ⁊. d. §. qd̃ ſi ſeruus. ſecus ſi nõ alienando. vt hic. ¶ Ultimo no. q̃ nõ inſpicitur animus ꝯductoris vel cõmodatoris. ſed p̃mo eſt ad idē tex. in. l. i. §. ſi tibi fundū. j̃. de iti. ac. q: priua. Quod facit ad. q. quã ibi ponit Bart. in vltima. q. dic vt ibi per eum. ¶ In glo. que incipit. apprehendentē. ibi. l. quanuis. §. i. vide q̃ ibi dicam. ¶ In glo. fina. ibi. l. queſitum. ſolue q̃ ibi non negatur q̃ retineam poſ. per ſm detentorem. ſed ſolum ibi dicitur q̃ perſonalis actio mandati vel in factū que oritur ex interdicto precario non datur primo cõcedenti ꝯ̃ vltimū detinentē. vt ibi declarat̃ in glo. in ver. in factū. Alex. de imola.

Si colonus.

1 ¶ Per colonum etiaȝ abſentem retinemus poſ. naturaleȝ animo ⁊ poteſt quis per pupillum ſibi poſ. acquirere.
2 h. d. cum prin. l. ſeq. ¶ In glo. i. ibi ſed alij dicunt etiam precedens opi. magis cõiter tenetur ⁊ eam tȝ Dy. ⁊ Bar. ⁊ Ange. ⁊ Jmo. hic. ſ. q̃ colonus exeundo fundum aīo deſerēde poſ. priuat dñm naturali poſ. lȝ non ciuili per iſtū tex. a cõtrario ſenſu ⁊ per. l. ſi de eo. §. i. ver. aliud ſm primū intellectum ibi poſituȝ in glo. ⁊ ſequit̃ ibi Bar. j̃. eo. ſed glo. in. l. fi. ver. generetur. in p̃ma ſol. C. eo. quã ibi ſequit̃ Cy. ⁊ plures antiqui. quod ipſe refert in hoc eſſe verum iure iſto ffoꝝ. ſed q̃ hoc hodie ſit correctum. per. d. l. fi. indiſtincte loquentē in ver. nullum preiudiciū generetur. nam ſi perderet dominus naturalem certum ē q̃ pateretur dominus vexationem ꝓpter lites ⁊ ſic dãnuȝ pateretur in ea recuperanda. quod quidem dicitur eſſe preiudicium. l. minoribus. s̃. de mino. l. q: poterat. s̃. ad treb. ¶ Ad hanc opin. etiam facit. l. per colonum. C. de agri. ⁊ cenſi. lib. xi. ⁊. l. fin. C. ſi
3 alie. res pig. ¶ Et idem per omnia dicendum eſt ſi colonus perdit ⁊ exijt fundum precedente tractatu facto cum tertio q̃ colonus exiret. ⁊ ipſe tertius poſ. apprehendat. qd̃ quidē dolo interueniente dicit̃ ꝓcedere. l. fi. in prin. cū glo. s̃. ſi vē. no. muli. q: idem ſtatuit̃ in caſu iſto qd̃ in precedenti. in. d. l. fi. C. eo. ⁊ iſtam opi. etiã ſequit̃ Ja. de ra. Ray. ⁊ Jmo. ⁊ ro. in. l. peregre. §. quibus. j̃. eo. ⁊ Pau. de ca. in. d. l. ſi de eo. §. i. ¶ Quid autē quãdo colonus alteri tradit vel dicit̃. vtruȝ in hoc ſnĩa antiquorum ſit correctã[a]. dicam[b] in. d. §. quibus poſt. doc. ¶ Not. in. l.
4 quãuis poſt prin. q̃ per cõductionē nullam retinet locator poſ. quod tamē limita non ꝓcedere in caſu ſpãli. vȝ quãdo locatio non valeret ex eo. q: facta eſſȝ dño rei locate. q: tunc locãs poſ. non retinet. imo conducēs rõne dñij ſui trahit ad ſe poſ. tex. eſt no. ⁊ ibi hoc ſequit̃ Bar. ⁊ Ang. in. l. ei a quo. j̃. ti. i. vbi ita declarant hãc legem. ¶ Sed ſm Jmo. ibi non vr̃ aſſignari poſſe vrgens rõ diuerſitatis. ideo dicit verius videri q̃ regulariter p cõtractum locationis nullū nõ retineatur poſ. vt. d. l. ei a quo. ¶ Nec ob. iſta lex. q: hic ꝯ̃ctus nõ erat fundi⁹ nullus. qñ ſaltē naturaliter obligat̃ hic pupillus ex tali ꝯtractu inito ſine tuto-
5 ris auctoritate. l. i. ⁊ ibi plenius notat̃. j̃. de noua. ¶ Item allegatur iſte tex. p Ja. de are. ſm Ang. iuncta ſcd̃a expoſitione gl. q̃ lȝ mulier ex forma ſtatuti nõ poſſit obligari ſine ꝯſenſu mariti. poterit tñ officiuȝ ꝓcurationis extraiudicialis ſuſcipere. ⁊ tenebunt geſta per eam. nã lȝ quo ad preiudiciū ſuum nõ obligetur ſuſcipiendo mandatū. tñ vere mandatum hȝ.[c] ⁊ ita dicit Ang. ſe obtinuiſſe florentie. Et pro hoc allegat h̃ Ange. nõnulla que
6 non faciunt. ¶ Item inq̃tum dixi. s̃. q̃ qñ colonus vel ſeruus animo deſerēde poſ. deſerit poſ. vel fundū. nõ priuat hodie dominuȝ poſ. Adde q̃ illud verū eſt. etiã ſi alius ingrediatur fundum ſm pe. ⁊ Cy. in. d. l. fi. C. eo. ⁊ alios in locis. s̃. allegatis.

¶ Sed sm Jac. butri. & Ang. in. d. l. fina. si alius fundū ingreditur perdit dñs possessionē naturalē etiam hodie. nō propter factum coloni vel serui. sed ꝓpter ingressum alterius. l. clam. §. fi. s. eodem. ¶ Sed magis pl3 opi. ꝓcedens per rōnem. d. l. fi. sc3 ne malignitas &c. ¶ Non obstat. d. l. clam. §. fi. q2 loquitur qñ naturalis vacabat. sed in casu nostro nō vacabat imo retinebatur qñ tertius ingrediebat̄ nō obstante desertiōe coloni per d. l. fi. vt ipsemet fatetur. Alexan.

Si conductor.

¶ Ficta traditio meri detētatoris dñm pos. nō priuat: & īfans habens aliquem intellectū potest incipe possidere tutore auctore. & pupillus sine eo & etiā infans ex cā peculiari. h. di. cum. §. seq. ¶ In tex. ibi vendidit. & sic pater ꝙ habuit animū interuertendi pos. primi locatoris l3 glo. magna hic ꝯdicat & nō bene. vt p3 ex his que dixi in. l. vniuersas. §. fi. s. eodem. ¶ In tex. ibi & vtiq3 mercedes &c. dic ꝙ dato etiā ꝙ primo locatori nō soluisset colon⁹ mercedē. tñ ꝑ scđaз locationē nō ꝑuasset dñm pos. sua q2 vbi fit act⁹ habil̄ ad trāsferēdā pos. ꝑmi possidētis ī aliū. l3 ꝑ possidētis soluat̄ tñ nō restituit̄. sed ꝯseruat̄ sibi pos. vt est tex. melior qui sit in iure. in. l. pōpo. in ꝑnci. s. qui. mo. vsufr. amit. sm Ange. hic & no. Spec. in tit. de rescript. ver. pone colonus. similiter lic3 pensio ꝑmo locatori nō esset soluta. tñ nō priuatur pos. l. male. cum glo. in ver. prestare. C. de ꝑscrip. xxx. anno. nisi fuisset colonus requisitus vt solueret & soluere denegasset. vt notab. voluit Cy. in. l. competit eo. titu. arg. l. si quis rem. & ibi de hoc plenius dixi. s. eodem. ¶ Nota limitationem ad. l. iij. §. qđ si seruus. s. eo. cum silibus. v3 ꝙ illud qđ ibi dicit̄ v3 qđ ille cui⁹ corpore possideo. vere tradendo alteri nō priuat me pos. vt ibi nō ꝓcedit si ficte tradidit. puta ꝯcedendo. vt hic est tex. no. dignus. ¶ Dixit tamen Ange. in. l. cū nemo. C. eo. titu. multum notabiliter & singl̄r ad limitationē huius. §. sc3 ꝙ colonus. si a secūdo locatore simpliciter cōduxit. est veru3 ꝙ nō priuat pos. vt hic tñ fallit nisi scđo locanti inceperit rñdere de fructibus. q2 tunc eum ꝯstituerat possessorē. al's nō. & per Inno. in. c. cum venissent. de resti. in ītegrum. vbi dicit ꝙ si abbas ꝯstitutus ab episcopo velit eꝑo īterrumpere quasi pos. ꝯstituendi hoc facer̄ potest si alteri incipiat respōdere de obediētia tanꝙ nō subditus eꝑo. ¶ Sed aduerte ꝙ hec limitatio videt̄ esse ꝯ tex. hic in versicu. mercedes vtiq3 &c. ¶ Non ob. dictū Inno. vbi. s. q2 pōt responderi. vt dicūt ibi doct. v3 ꝙ illud dictum ꝓcedit qñ sciēte & patiēte primo possessore rñderet alteri đ obediētia. q2 tunc illa pacientia sufficit in nō corꝑalibus ad translationē pos. allegat. l. pe. s. de vsufru. & c. olim el. iij. de resti. spolia. benefaciūt[a] no. per Bar. in. l. fi. in vltima col. j. vti possi. in. iij. oppo. & not. do. Anto. in. c. si. pe. charta. in ver. infert ex his &c. de cau. pos. secus aūt in corꝑalibus in quibus dato etiā ꝙ scirem aliū occupare pos. tñ ea nō ꝑuor nisi suspicer posse repelli vel nisi sim negligens sm qđ declarat̄ in. l. si id qđ. §. fi. s. eodem. & in. l. si de eo. §. i. j. eod. Quid si colonus vendidit fundū & in ꝑsentia rei sc3 fundi dixit se eum tradere emptori. an hec dicatur ꝟa traditio adeo ꝙ sine alia apprehēsione ēptor acquirat pos. Ange. in. l. quarūdam. in ꝑnc. j. eo. per illum tex. determinat ꝙ sic q2 dr̄ tunc facta corꝑalis traditio vt ibi. & illo casu dicit hēre locū illū tex. & hoc sequūtur ibi doct. Et Pau. de ca. dicit ibi hoc dictu3 esse satis singulare. Et per istū tex. dicit ēt no. Bart. in. l. j. circa fi. in. iiij. q. ꝑncipali. s. eo. ꝙ tutor ꝓcurator & similes nō possūt transferre pos. in alteꝝ qđ est notandū. ¶ Sed qd in ꝑlato. an iste tex. locu3 in eo hēat. dic ꝙ ista decisio pēdet ab illa v3. an ꝑlatus dr̄ possidet̄ naturalr̄. q2 tūc ꝑ actū fictū nō posset eū pos. ciuili ꝑuare. l. interdū. §. fi. & ibi dictū fuit. s. eo. de hoc aūt an ꝑlatus possideat naturalr̄ remitto me ad no. ꝑ Imo. & Ant. i. c. cum sup cū ꝯcor. s. alleg. de cā pos. ꝑ Bar. in. l. j. §. fi. & in. l. cū heredes in ꝑnc. s. eo. ¶ Limitat̄ ergo iste tex. vt ꝓcedat de eo q nullo mō possidet. sec⁹ si naturalr̄ possidet. d. l. iterdū ex quo infert̄ ꝙ si iste ꝯductor cōduxisset a ꝑmo ad longū tꝑus. tūc q2 naturalr̄ possidet ꝯductor ꝑuasset eum sua pos. vt no. glo. in. l. si quis añ. s. eo. & in. l. si vt certo in glo. magna. s. cōmo. ¶ Ultimo no. ꝙ per solutionē mercedis nō ꝓbat̄ recipientē intēdere possidere si apparet ali⁹ possidens vt hic & d. l. pōponius in ꝑn. al's secus. vt no. glo. in. d. l. qui vniuersas. §. pe. ¶ Item solutio mercedis indistincte ꝓbat pos. ꝯ ꝯducentē. q2 ipse nō pōt refricare questionē. l. si quis cōductionis. C. loca. sm Ange. hic & de materia vide glo. & doc. in. c. cum bertoldus in ver. quodam iure de re iudica. & qđ habet̄ in. c. inter dilectos. de fide instru. per specu. in titu. de loca. §. fi. ver. xliiij. aliquid per Bar. in. l. litibus. per illum tex. C. de agri. & censi. lib. xj. & in. l. ad ꝓbatiōe3 C. loca. & in. l. ij. C. de acquir. pos. & tex. & gl. & ibi do. Ant. in. c. cum venissent de resti. spolia. aliqd per bartolū in. l. i. in. v. col. C. de fideicōmis. & l. iudicia. & qđ ibi Cy. C. de rei vendi. ¶ Item per istū tex. dicit Ange. ꝙ si quis cōstituit se post mortē suam precario nomine alterius possidere nō v3 constitutio precarij: q2 est directa in tempus quo pos. extinguit̄[b]. l. j. §. sceuola. j. si quis testa. li. es. ius. fue. sed breuiter operabitur quo ad dñium quod remanet in hereditate. l. hereditas la. ij. in ꝑnc. s. eodem. & ad istum tex. vide ēt que3 no. Barto. in. l. celsus. versi. sed pone. j. titulo ꝑmo. ¶ In glo. prima ibi recuperet pos. idem no. glo. i. l. sequit̄. §. item labeo. in versic. in potestate. j. titulo: j. Sed Bart. & omnes ibi hoc reprehendūt dic vt ibi. per eos tñ nullo modo ꝓcedere potest hec ꝑma sol. q2 si primus possessor fuisset pos. priuatus nō videret̄ ei restituta pos. per solutionē mercedis vt. d. l. pōponius. in ꝑncipio. ¶ In eadem glo. ibi cōductor possidebat etiā hic colligit̄ vera solutio que est ꝙ vbi conducens nō possidet per fictam traditionē posses. non transfert vt hic. sed per verū sic. vt in. d. §. quod si seruus. & dixi sup tex. Et hanc glo. cum tex. dicit Ange. se pluries aduocando allegasse & obtinuisse ꝯtra asserentes in se pos. esse translatā per constitutionē precarij. q2 si nō erant cauti in ꝓbando constituentem possedisse tempore quo constituit se precario nomīe possidere succumbebant. Et ideo tu sis cautus in hoc ꝓbando scđm eum. ¶ Adde Ang. idem tenente3. l. ij. C. eodem. & ibi hoc sentit glo. in versic. tradita. & notat Bart. in. l. quod meo in ꝑncipio in vltima col. s. eodem in versic. sed iuxta predicta etiam quem omnino vide pro limitatione huius. §. & idem not. Anto. in. c. fina. in. xv. colum. de causa posses. & in. c. cum venisset. de restitu. spolia. & Bald. in. l. j. in. j. colum. §. quan. lic3 ab empt. disce. facit. l. traditio. s. titulo primo & c. olim. el tertio. scđm intellectum doc. extra de restitutio. spoliatorum. & scđm istum. §. in principio. vide que dicta sunt in. l. prima. §. adipiscimur. s. eo. Alexan. de imol.

Vndi venditor.

¶ Nō potest fundū ingredi propria auctoritate illi cui per igressum datus est executor & mandatū re integra nō finitur morte mandantis si mandās habeat illud necesse explicare. hoc dicit tota lex. ¶ In tex. ibi in posses. venit No. ꝙ si datus est nūcius pro executione sentētie nō potest quis auctoritate ꝓpria apprehēdere re3 in qua d3 fieri executio. al's patitur penam. de qua in. l. meminerint. cum ibi notatis. C. vnde vi. & l. miles. §. qui iudicati. cum glo. j. de re iudic. & dicetur etiam post docto. in. l. a diuo pio. §. in venditione eodē tit. & illud qđ dicitur hic h3 etiam locum si nullus fuisset datus executor. l. si ex stipulatione. s. eod. ¶ In tex. ibi aut nō ꝓhibentibus. disiunctiua hic stat proprie ¶ In tex. ibi aut cum sciret expone aut pro &. q2 ita colligitur esse de mente ꝑcedentis littere. nam hic nō erat finitum mandatū morte mandatarij. patet quia si finitum fuisset mandatum frustra text. hic ponderaret ꝑrohibitionē heredum. quia tunc etiam si heredes non prohiberent nō potuisset hic exequi mandatum. Unde ex alternatiua posita sup responsiōe pat3 quod mandatū hic erat finitum. q2 bene vult ꝙ aut ignorauit nūcius mortem mandātis & valet executio mandati aut sciuit & idem dūmodo non fuerit ꝓhibitus ab heredibus. ita importat disiunctiua predicta.

[a] ¶ Benefaciūt adđ oldr. ꝯsil. ccliiij. & an ꝑlatus possideat viđ math. no. suis fo. xxvj. & an ꝑ solutionē mercedes ꝓbetur pos. viđ ꝑ pau. đ ca. ꝯsil. ccciij. i. j ipressis. ꝑ eundem Alexan. ꝯsi. x. iiij. lib.

[b] ¶ Extinguitur. adde eundē alex. ꝯsilio. xlv. iij. lib.

¶ Preterea ignorantia nõ facit transire mandatũ post mortẽ mandãtis quo ad effectũ translatiõis dominij vbi al's mandatũ morte finit mandatario sciente. vt est tex. in l. ei⁹ qui in ver. incipiẽtis nõ faciet allegata hic in glo. ¶ Sed hic transfert dñium qđ pz cũ tex. dicit q pos. tradita est ꝛ sic inuit q eundẽ habuit effectum. ac si viuẽte mandante tradita eẽt ergo pz mandatũ hic nõ esse finitũ morte tam sciente q̃ ignorante mandatario. ꝛ ita cõiter intelligit iste tex. lz ro. hic ꝛ Inno. in l. ij. §. pe. ff. de dona. dicant istuz tex. nõ probare qđ mandatũ hic duret post mortem nisi mandatario ignorante qđ quidẽ etiã est in oĩ mãdato qñcunqz facto ex cã voluntaria. ꝓ hoc allegat Ro. l. inter causas cum si. ff. manda. in pñ. sed minus bene dicit. q2 ibi text. loquit quo ad actionez mandati. sed quo ad translationẽ dñij ꝛ quo ad ea que pendent a voluntate mandantis nõ est dr̃ia inter sciẽtes ꝛ ignorantes. d. l. eius qui preterq̃ iure singulari. l. cum pater. §. quindecim de lega. ij. de quo dic vt ibi

4 ¶ Que aũt sit rõ q mandatũ hic nõ extinguit morte ꝯ regulaz. l. mandatum. C. manda. ꝛ l. ꝛ q2. ff. de iurisdi. om. iudi. dicunt oẽs hic q rõ est q2 mandatũ erat factum circa id ad quod mandans de necessitate tenebat. ꝛ ſm Pau. de ca. hic iste text. nõ est alibi in iure nostro forte sed de iure canonico est tex. in c. sup gratia. de rescrip. in vj. vbi dicit q qñ illud super quo fit mandatũ erat ꝑpetuũ ꝛ firmũ. ita etiaz erit ꝛ mandatũ. ¶ Hoc tñ limitat Ro. hic vbi mandans decessisset sine herede. q2 tunc etiã in terminis huius l. mandatũ morte extingueret. alle. l. j. marie ſm ĩtellectum positũ ibi per bar. C. de ac. ꝛ ob. q2 tũc nullus extat ꝟe vel ficte cui⁹ noĩe mãdatũ possit exequi. Et
5 per istum tex. decidit hic notabilr̃ Bal. qõnez vz q si iudex cõmiserit nũcio vt induceret actorem in pos. ꝛ nũcius finito officio iudicis iudicat actorẽ in pos. nihilominus valet ĩmissio. q2 mandatũ factum fuit ad id ad qđ tenebat iudex. s. ad iusticiã faciendam. l. j. ꝛ qđ no. ibi glo. in ver. põt de iurisdi. om. iudi. l. munerum. §. iudicandi. ff. de mune. ꝛ hono. ꝛ cum hoc trãsit Imo. Ro. ꝛ Pau. de ca. hic. Et idẽ dicit esse ang. in licentia seu mandato dato de capiendo debitore. alleg. tex. in auten. vt nulli iudi. in. §. hic ꝟo iubem⁹. in ver. si ꝟo hec ꝑscripta. ꝛ qđ ibi glo. col. ix. ¶ Hoc tñ limitat ipsemet Angel. nõ ꝓcedere vbi cã cognita hec cõmissio seu licentia a iudice data esset. q2 tunc sicut virtus talis licẽtie est perpetua ita ꝛ ipsa potestas d. c. super secus si data esset sine cause cognitione vt fit in tuscia vbi ex forma statuti iudex viso instrõ guarentigie concedit licentiã capiendi debitorẽ. q2 tunc finito officio finitur ẽt virtus dicte licentie. l. fi. cũ glo. ff. de penis. ꝛ no. in l. j. C. de postb. ita ꝛ finitur ptãs exequendi. ¶ Imol. hic approbat istaz limitationez. sed nõ in terminis dicti statuti q2 cum tunc necessitet iudex ad licentiã ꝯcedendã non dz finiri mandatum finito officio ꝯ istum tex. ¶ Non ob. d. l. fi. q2 ibi nõ nessitabat iudex ad illam interlocutoriã. vnde cuz exorbitanter lata sit sine cause cognitiõe merito expirat finito officio. Adde q istud idẽ tz Imol. ꝛ firmauit idem Ang. ꝛ recte in l. si per eplam. ff. de acqui. heř. ¶ Item adde q cum decisione Bar. hic ꝯcordat ipsemet Bar. in l. more in l. col. ff. de iuris. om. iudi. ꝓ d. §. ꝛ hic vero. ꝛ idem Bal. in l. si de interpretatiõe ff. de legi. nisi ꝯsuetudo esset in ꝯrium ſm eum ibi per illũ tex. ꝛ idem tz Imo. in c. qñ abbas de offi. deleg. ꝛ idem vr̃ velle Spec. in ti. de leg. §. finito versi. hoc pone de facto. ꝛ videt verum lz Bal. i. d. l. more ꝛ in
6 d. l. j. C. de postulã. aliter sentiat. ¶ Subdit Pau. de ca. hic q dicta ꝑ Bar. hic possunt ꝓcedere qñ cõmissio esset facta ꝓ executione snie. secus si iudex cõmisisset aliquẽ citari. q2 tunc nõ durabit cõmissio mortuo iudice vel finito officio. per id qđ no. Ange. hic dum

a ¶ Nõ extinguit. adđ lud. ro. idẽ firmantẽ ꝯsi. cxviij. ꝛ meli⁹ ꝯsi. ccij vbi ponit qñ mandatũ morte nõ finiatur ꝛ quando possit dici factum ad pias cãs ꝛ inter alia dicit q qñ pncipal' cã cui⁹ respectu adijcit mãdatũ morte nõ finitur filr̃ nec mandatũ eius accessoriũ alle. tex. no. in c. super grã de rescrip. lib. vj.

b ¶ Vacua. q̃ dicat pos. vid ꝑ eundẽ alex. ꝯsili. clxxxiij. ij. libro.

allegat. d. l. si de interpretatiõe. ¶ Adde q ꝑ hoc Barto. in l. venditor in fi. per illũ tex. ff. de iudicijs. expresse ꝯrium tz. ꝛ idẽ tenz Imo. in d. c. qñ abbas ex quo de necessitate hoc facit per istam. l. ad fin. de penis. rñdeo vt. ff. dictum est. Quid aũt est ꝯ
7 vz si cõmissum fuit nũcio vt induceret actorez in pos. ꝛ decedat nũcius actu nõ perfecto. an transeat cõmissio ad successorem in eodẽ officio sine noua cõmissione. dic vt per Ange. in d. §. hic ꝟo ꝛ qđ notat Bal. in l. consentaneũ in vltima col. qũo ꝛ qñ iudex. ¶ Item ad intellectũ. d. §. ꝛ q2 vide nota. ibi per glosaz ꝛ Bar. in dicta. l. more. vide glo. xiiij. q. j. qđ precipitur. ꝛ Spec. in titu. de iudi. de leg. §. restat circa finem. j. col. ꝛ in dicto versi. sed pone ꝛ per doct. in d. c. qñ abbas. ꝛ ad ꝑdicta etiam vide que notant Bal. ꝛ Ang. in l. edictum. ff. de iudi. ¶ Itez ad intellectum ꝛ limitationẽ huius. l. vide Bar. ꝛ doct. in l. si defunctus. in pnc. ff. de ꝓcura. ꝛ in l. ij. §. penul. ff. de donatio. ꝛ Cy. in l. mandatũ. C. manda. ꝛ ibi Cy. sequit cõem intellectum ad istum tex. quẽ dixi super littera in ver. aut cum sciret sez q hic finitũ est mandatũ taz sciente q̃ ignorante mandatario. ¶ Sed Saly. ibi tz ꝯrium per istuz tex. in fine. ꝛ ꝓ hoc allegat glo. quã dicit ab aliquo nõ allegari in l. sed interiz. §. si vxor. ff. de dona. inter virum ꝛ Saly. tz illam opi. quam tenent Imol. ꝛ Roma.
8 hic ꝛ Imol. in d. l. ij. tu tene qđ dixi super tex. ¶ Ultimo no. q in casibus in quibus mandatũ morte nõ finitur. tñ potest per heredẽ reuocari quod tene mẽti. ¶ Fallit in casu. l. iij. ff. de seruis exportan. fauore libertatis. Secundo fallit in casu. l. si ego
9 §. j. allegatis in glo. fauore dotis ꝛ matrimonij. Tertio fallit in mandato ad pias causas qđ quidem nõ extinguitur [a] morte ꝛ si mandans nõ reuocauit ipsum nõ potest eius heres reuocare. ita dicit Bal. in auten. si qua mulier. C. de sacr. san. eccle. alleg. tex. quem ad hoc dicit esse vnicum in iure. in clem. exiui. de verbi signi. in eo vero casu. bene facit. d. l. si ego. §. j. que idem vult in dote. sed dos ꝛ pia causa equiparãtur vulgata. l. cum his. §. similiter de ꝯditio. insti. igitur ꝛc. ꝛ istud etiã fuit de mente Bal. in d. l. mandatũ. ꝛ in l. sicut. C. de actio. ꝛ obliga. ¶ In glo. j. ad finem dic q licz quo ad translationẽ dominij ꝛ vsucapiendi conditionẽ sit necessaria traditio nõ vacue pos. per. l. si fundum cum ibi no. ff. de fundo dota. tamen quo ad liberandũ emptorem ab actione ex empto necessaria est traditio vacue possessio. l. ij. §. j. ꝛ ibi glo. ꝛ l. seq. in pnc. ꝛ. §. j. ff. de actio. empt. ꝛ alleg. tex. in l. si eum fundum. §. fina. ff. de ꝯhen. emptio. ꝛ glo. in c.
10 cum Ioan. in versi. vacua. de fide instrum. ¶ Que aũt dicatur vacua [b] posses. dic vt per glo. in l. fina. in versic. vacua. C. vnde vi. ꝛ per Barto. in d. l. ij. §. j. ꝛ in l. rõ. §. j. de actio. empt. ꝛ i. l. meuius. §. fundo de leg. ij. ꝛ ibi etiam hr̃ que dicatur libera possessio ꝛ per Bal. in l. finali. C. de pactis inter empt. ꝛ vendi. ꝛ in l. si plures in iij. colum. C. de ꝯditio. inser. ꝛ Ang. in l. in cõuentionali. §. fi. de verbo. oblig. ꝛ dicit glo. singularis in §. qđ autem institu. de vsucapio. in versic. vacuam. cum seq. q interdum posses. dicitur interdũ semiplena: interdum vacua. ꝛ hoc vltimũ contingit tribus modis vt ibi declaratur. ꝛ non est alibi scđm Ange. in l. proxima. §. j. ¶ In glo. in versic. tradidi ibi. l. si ego. §. primo. ille tex. obstat per argumentum a speciali ꝛ ita etiam obstat. l. si pater allegata in glo. sed responde q dicta. l. si ego loquitur in contractu inominato in quo locus erat penitentie. l. si pecuniam in pncipio. ff. de conditio. ob causam. hic autem de necessitate tenebatur tradere. ꝛ similiter responde ad legem si pater. ¶ Ad alia contraria hic allegata sic responde q loquũtur in mandato facto super eo ad qđ mandãs nõ necessitabatur.

Lex. 37.

S
1 I me in uacuam. ¶ Error nominis acquisitionẽ pos. nõ impedit. licet error in corpor sic. ꝛ dissensus recipiẽtis impedit amissionẽ possessionis ꝛ per ꝓcuratorem queritur possessio domino tam erranti q̃ ignoranti. ꝛ procuratoris error domino presenti ꝛ nõ erranti minime nocet. ꝛ per seruum alienum si nobis ignorantibus queritur ꝛ etiam per seruum nr̃m si nostro nomine possessionis factus fuerit. Hoc dicit tota lex.

¶ In. §. ibi si procurator meus ac subaudi ꝛ ego presens fui q nõ erro. ꝛ hic in glo. que hoc dicit. ¶ Nec obstat. l. cum mancipium. ff. de edil. edic. vbi nõ attenditur scia vel ꝯsensus dñi sed illius qui nomine domini contrahit ꝛ vide ibi glo. magnam.

¶ In text.ibi nomine meo subaudi ⁊ sequat̃ ratihabitio mea tunc etiã mihi querit pos. ⁊ nõ aliter.l.cõmunis in ṗnc.ĩ. eodẽ ¶ Ultimo tex.huius.l.allegari potest ad qõnem formataȝ per Bal.in qõne sua incipiente. Accusatus de vi turbatiua. in.xij. colũ.in ver.queritur.scḋo quid si nũcius errauit in corpe fundi quia dum debeat me mittere in possessionem fundi corneliani: misit me in possessionẽ fundi seiani.an teneat̃ tanq̃ turbãs possessorẽ fundi seiani.ipse allegat q̄ Bar.dicit in.l.fundi.s̃.codẽ q̄ nõ per.l.⁊ generaliter.s̃.de noxali.quod sequitur Bal.in dicta disputatione si sine malicia ⁊ dolo meo ingredior al's secus allegat.l.si quis alius versic.sine malicia a cõtrario sensu.s̃. qḋ metus cau.⁊ quod no.glo.allegans in.l.in rem.§. tignum.s̃. de rei venditio.in glo.magna in versic.item an faber.cum similibus ibi allegatis per eum.dic tamen quod Bart. hoc nõ tangit in dicta.l.fundi. ¶ In glo.in versicu.amittet dic melius vt hic per Bartolum.

Xitus. ¶ Controuersia in interdicto vti possidetis.prius terminãda est vt sciatur quis ĩ iudicio petitorio ptibus petitorijs fungi debeat hoc dicit. ¶ In tex.ibi ꝓnũciet iudex allegatur iste tex.per bartolũ ⁊ in.l.stipulatio.§.habet.s̃.de ope.noui nũcia. q̄ ad hoc vt possit perueniri contra fideiussorem vel pignoꝝ possessores. vt in auten.presente.C.de fideius.⁊ in auten.hoc si debitor.C. de pigno.nõ sufficit in actis apparere nũcium retulisse se nihil in bonis debitoris ṗncipalis.nisi ꝓnuncietur etiã excussionem esse legittime factã contra debitorẽ principalẽ ⁊ nihil de bonis eius inueniri.vt plenius per Bart.in.d.§.habet vbi allegat iura.⁊ cum eo transit Ange.in auten.de fideiusso.§.ij. vbi refert ita tenuisse Jac.de aretio.in tractatu excussionũ per.l. tutores a paterno in versic.ꝓ non idoneis.s̃.de ꝯfirma.tutor.per.l.nõ tantũ.§.senatus.in versic.ꝓnũciatum fuerit de fideicõmis.lib. iura etiam ad hoc allegauit Bart.in dicta auten.hoc si debitor ⁊ idem ibi sequitur Ang.⁊ Saly.idem Bal.in.l. penul.§.j.C. ad trebel.per.l.de qua re.s̃.de iudicijs.⁊ idem Bal. in auten. sed hodie.C.de actio.⁊ obliga.per.l.a diuo pio.§.in venditione.ĩ.de re iudica.in versi.interloqui solent.⁊ idem tȝ Pau. de castr.hic ⁊ Roma.in.d.§.hȝ.⁊ idem etiã Bal.in.d.l. tutores. ¶ Sed Jac.but.in.d.l.penul.§.j.C.ad trebellia.contrariũ tenet per ea que ibi no.glo.in verbo contumaciã. ⁊ idem tȝ ipse Jac.butri.in dicta auten.hoc si debitor ⁊ cum eo transit Ang. hic q̄ acta notorium faciunt.c.fina.de cohabi.cleri. ⁊ mulie.c. cum olim.de verbo.signi.⁊ notat Innoc.in.c. insinuatiõe .de appellatio.⁊ in.c.per tuas.de testibus.sed ita est q̄ vbi notorie constat debitorẽ nõ esse soluendo nõ est necessaria excussio.l.decem.cum glo.fina.de verbo.oblig.l.fina.versic.sed si cum scio s̃.si certum peta.⁊ no. Cy.in dicta auten.presente cum similibus ergo ⁊c̃. Et istam partem tenuit Imol.in dicto.§.hȝ.⁊ ibi conatur respondere ad iura alleg.per Barto. vt ibi per eum ⁊ idem tenet Ange.in.l.ita stipulatus.super ver.quod si ab initio.de verbo.oblig.⁊ Imol.in dicta.l.decem.vbi refert se audiuisse Ange.ita in voce tenentẽ in dicto.§.hȝ. ⁊ idem tȝ Paul. de ca.hic per rõnem allegatã per Ange.ꝓ hoc facit quod not. Bar.in.l.si finita.§.iulianus.super versi.ꝓcedo vlterius.s̃. de dam.infect.in.v.colum.⁊ Bal.in.c.j.de mil.vasal.qui ꝯtumax est in qbus locis dicitur q̄ nõ est necesse ꝓnunciari quem eẽ cõtumacem sed satis est q̄ ex actis appareat q̄ sit contumax ꝑ iura ibi alleg.per eos.sed prima opi.verior videtur per predicta. ¶ Non obstat glo.in.d.l.penul.§.j.in verbo ꝯtumaciaȝ.q̄ responde q̄ nõ est vera uel verius q̄ glo.ibi nõ negat ꝓnunciandum esse sup contumacia declarando illũ esse cõtumacẽ. sed dicit q̄ in casu illius.§.nõ requirit̃.diffinitiue pronũciari hereditatem esse restituendã.ita in ꝓposito nõ dȝ pronũciari apertam esse viam agendi ꝯ fideiussorẽ.sed satis est pronũciari nihil inueniri in bonis ipsius debitoris ṗncipalis seu excussionẽ esse legitime factã.q̄ tunc succedit dispositio legis vȝ q̄ possit agi ꝯ fideiussores ⁊ pignoꝝ possessores .d.auten.hoc si debitor. sicut satis est pronũciari sup maleficio lȝ nõ condẽnet̃ reus penã enim patitur que a lege est certa.l.i.§.j.ĩ.ad turpillia.ibi nam vt papi.⁊c̃.ita rñdet Pau.de cast.in.d.l.pe.⁊ est de mente Bar. in d.§.hȝ vel aliter rñde vt per Bal.in.d.auten.sed hodie. ⁊ eodem mõ respondet ad no.per Bar.in.d.§.iulia. ¶ Non ob.

illud qḋ dicit Angel. de notorijs etiã requirit̃ snĩa vt ꝓbatur in.c.cum sit romana in fi.de app.⁊ in.c.porro de diuor.⁊ no.glo.fi.in fine.c.euidentia.de accus. ⁊ glo.in.c.nostrũ.el.iij.in ver.obseruãdus iũcto tex. de iureiurã.⁊ no. Bar.in.l.emptorẽ cum fi.in ṗnc.ĩ. de actio.emp.al's sequeret̃ q̄ acta faciunt notorium nunq̃ requireret̃ snĩa post acta ꝯ.d.l.de qua re Bal. in.l.fi.s̃.alleg.ver.sed cum scio.si cer.pe.hanc qõnẽ ponit ⁊ opi.refert ⁊ nihil firmat. ¶ Bñdict⁹ de plũ. in.l.liberis.§.fi.de liber.cã.dicit opi.hoc modo posse ꝯcordari.q̄ opi. Jac.butri.ꝓcedit qñ in eo libello in quo ago contra fideiussorẽ dico q̄ ṗncipalis nihil hȝ in bonis.vel si hoc nõ dico in libello. tñ fideiussor conuẽtus opposuit q̄ ṗmo debeam excutere ṗncipalem ⁊ ego replicaui q̄ ṗncipalis nihil habeat in bõis certe tunc iudex ꝓcedendo ad vlteriora puta ad litis contestationẽ videtur tacite ꝓnũciare ṗncipalem nihil habere in bonis: ⁊ eum haberi ꝓ legittime excusso.c.ex parte lultimo.de appel.l.ait pretor.§. permittitur ver.quid tñ ⁊ quod notat Bart.s̃.de minori. ⁊ no. Bar.in.l.a ꝓcedente.C.de dilatio.⁊ in.l.ij.si qs in ius voca.nõ ie.quod intelligas verum qñ iudicio pendente fuit facta excussio vt.ĩ. subdam. Aut agit̃ ṗncipaliter sup isto p̃ambulo.vt q̄ ago contra principalem ad excussionẽ fiendam cõtra eum facit citari fideiussorem.sed nõ probo vt in.d.l.decem. cum similibus.⁊ tunc requirit̃ expressa denũciatio.d.l. liberis.§.fi.in versic.ꝓnũciatum.cum glo.hic in.l.certi. C.de interdict.quod etiam no.ꝯm dictum do. Bñdictum de plũbi.ꝓ limitatione.d.c.ex parte ⁊ eorum q̄ not. Bart.in dicta.l.a ꝓcedente cum similib⁹. ¶ Et subdit Ange.hic notabiliter q̄ est dare modũ q̄ nulla excussione facta poterit agi cõtra fideiussores ⁊ cõtra tertios pignoꝝ possessores.nam si opponitur exceptio per fideiussoreȝ q̄ creditor nõ fecit excussionẽ contra principalẽ poterit replicare creditor ⁊ dicere tua nõ interest hec opponere.q̄ reus ṗncipalis nihil habet in bonis ⁊ ita offero me ꝓbaturũ.ita dicit probari per glo.valde notabilẽ in.l.ij.in fi.s̃. de pactis. nam nõ admittit̃ ad excipiendũ ille cuius nõ interest excipere.l.ille a quo.§.si de testamento.s̃. ad trebel. l.qui liberis in fi.s̃.de bonoꝝ pos.ꝯm tabu.qḋ est notandum in practica [a]. ¶ Et istud idem voluit Ange. in.d.l.ij.⁊ Ange.⁊ Imo.in.d.l.decem.⁊ Bñdictus de plumbino.in.d.l.liberis.§.fi.⁊.s̃.retuli lȝ Bald. ⁊ minus bene contrariũ velit in.d.l.fina.versic.sed si cum scio.s̃.si certum peta.ꝓ dicta opi.Ang. facit q̄ vt alibi dicunt docto.satis est si pendente iudicio inchoato cõtra fideiussorẽ fiat excussio contra ṗncipalẽ q̄ ius superueniẽs pendente iudicio ex cã de preterito validat iudiciũ.l.si rei.§.fi.de pigno.acti.l. si tibi mandauero.la picola.s̃.manda.l.si ticiue.ĩ.de ver. obli.ita voluit Bal.in.l.cum testõ.C. de manu. test. ⁊ in.l.j.C.de reuo.his que in frau.credi.⁊ in auten. contra in fi.C.ad trebel.⁊ in.l.ij.C.eo. Dy. ⁊ Ang. in.§.sed neqȝ in auten.de fideius.⁊ pau.ḋ ca.i.d.l.x. ¶ Addit ẽt hic Ange.aliũ casum in quo nõ requirit̃ excussio ꝯ principalẽ qñ agit̃ ꝯ tertios possessores pignoꝝ vȝ vbi debitor obligasset oĩa bona constituissȝ se precario noĩe debitoris possidere. ⁊ sic transtulissȝ pos.in creditorẽ iuxta.l.qḋ meo.⁊.l.interdũ cuȝ seq. s̃.eo.naȝ tunc si bona alienauerit debitor poterit ille possessor in quẽ alienata sunt per creditorẽ sua pos. ṗuatum ꝯueniri ꝯditione ex.l.fi.C.eo.per illũ text. in ver.vel quispiã.alius ẽt ꝓ recuperanda pos.vt hic ita dixit eleganter Jac.bu.in dicta auten.hoc si debitor in fi.verbis.⁊ sequit̃ Imo.⁊ Ro.hic. ¶ Adde Jac. bu.idem tenentẽ in.l.fi.cũ auten.ibi posita.C.de ac. ⁊ obli.⁊ ibi sequit̃ hoc Pe.ḋ anc.in suis reportatis. idẽ tȝ Añge.i.l.fi.C.eo.⁊ Bal.in.l.i.C.de reuo. his que in frau.cred.vbi dicit hoc esse verũ qñ intẽtaretur

[a] ¶ In practica.in hoc articulo viḋ lud. ro.ꝯsi.lxxxiij ⁊ meli⁹ ꝯsi.ccxj.⁊ viḋ ẽt ꝯsi. ccxlj.⁊. cclxxxvij.⁊ ꝯsi.clxiij ⁊ an exceptio excussiõis possit opponi pẽdente iudicio vide ꝑ Are.cõsil.xxviij.⁊ qñ possit opponi talis exceptio viḋ ꝑ alex.ꝯsi. xxxij.iiij. libr.

conditio ex lege.l.fi.secus si hypothecaria ageret p dictam auten.hoc si debitor.z idem dicit Ange.in.l.ij.§.hac actione el.ij.in fi.j.vi bono.rapto.z ibi dicit hanc cautelã esse inuẽtam ab Uberto de bobio (idez voluit Bal.in.l.j.in fi.in repoztatis antiquis.s.p socio.vbi dicit q remedium.d.l.fi.nõ comparat nisi p bonis que per bãnitum fuissent possessa per debitore tempe constituti.qz per pcarium nõ transferr posses. futuroz.quod an sit verum dixi in.l.iij.§.incertã.s. eodem. ¶ In glo.fi.ibi.l.nulli.hoc est verũ si iudex citatus super possessorio poterat esse cõpetens super petitorio als secus vt in.c.fi.z ibi glo.penul.de iudi. dic vt ibi qd no.per limitationẽ.d.l.nulli.Et p materia practicandi hanc.l.vide Bal.in.l.si de pprietate in secunda colum.C.si de momen.pos.fue.appella. Alexan.de imol.

Ui pignoris.

¶ Debitor prescribit p creditorem possidentẽ vel si pcario rem pignoratã conducat a creditore creditor per eũ possidere videtur.h.d.cum.l.seq. ¶ In gl.super verbo possidet que incipit creditor possidet pignus.z pro intellectu istius glo.vide.l.si rem alienã.§.pprie.s.de pigno. actio. ¶ In gl.super verbo possidere.que incipit nota q colonus in villa.Nota igitur colonũ dicit in villa z inquilinũ in ciuitate.z idem no.glo.in.l.emptorem in ver.colonum.C.loca.z in.§.item seruiana.in stitu.de actio.Sed scdm Ray.z Imol.inquilin⁹ dicitur pprie qui habitat domũ siue in ciuitate siue extra ciuitatẽ vel in villa sed colonus est qui fundũ colit dato qd inhabitet domũ non pncipaliter sed gratia fructuum colligendoz.z hoc siue fundus sit in ciuitate siue in rure.qd pbatur in.l.si pdium.C.de pdi.mi. z in.l.vrbana pdia.ff.de ver.sig.z dñ Bar.hic alleg. l.si debitor.j.de pcar.limita vt per eundẽ in.l.ab emptione circa.ij.col.s.de pactis.

Ui absenti.

¶ Non perdit qs pos.serui absentis donec ad eum lre libertatis pueniant.h.d. ¶ In tex.ibi certo factus effectus est magnus qz vbi non acquirat libertas ante certiorationẽ poterit dñs antequã epistola perueniat ad seruum mutare ppositum adeo q lz postea epla ad seruũ perueniat nõ efficeretur liber.l.si pater filio in pnc.s.de ma.vin.z plene no.Cy.in.l.mandatum.C.manda.z glo.magna in cle.prima de renũcia.z pcederet.l.ista nõ soluz in actu fauorabili sed etiã odioso puta in excõicatione vel alia pena vt nõ efficiat nisi a tempe certiorationis ita per tex.istum dicit glo.in.c.apostolico in glo.magna de cler.excom.facit.l.fina.j.de decre.ab ordi.facien.z.c.vt animarum in pn.de ɔstitu.in.vj. ¶ Not. quod beneficium [a] collatum absenti sibi nõ acquirit ante presentationẽ litteraz vel noticiam habitam de eo.de quo remittit se Barto.ad plene nota.per eum in.l.absenti de donatio.z ibi vide ɔcordantias.z legitur z notatur in.c.si tibi absenti de pbend.in.vj.in c.j.de cõcessio.pben.in.vj.z ibi glo.z docto.in versi. referre.z per Jac.de belui.in disputatione incipiẽte. Perusini elegerunt quã ponit in auten.de collatio. in.§.z hec pbibemus.z vide que no.Bal.in.l.ex eo de testam.mili.z expressius Bar.in.l.fina.de ɔstitu. pnci.z ibi dicit q beneficium seu puilegium nõ acquiritur absenti nisi a die certiorationis allegat.l.final. cum glo.in ver.prestatur.C.de consulib⁹lib.xij.z per hec nõ puto bene dixisse Bart.in.l.fi.in.iij.col.C.de sen.pas.vbi dixit se putare q si princeps restituat deportatũ ad pristinũ statum talis restitutio acquirit ẽt absenti z ignoranti alleg.l.eius qui in puinciam.s. si certum peta.z facit.l.pater.§.surdo.de leg.ij.nam hoc videtur contra istum tex.z cõtra tex.in.c.si gratiose de rescrip.in.vj.z in dicto.c.si tibi absenti.z cõtra nota.per Bartolum in dicta.l.fi.de ɔstitutioni.pncip.z ibi videtur dicere q aliud est in vltimis volũtatibus bene vt dicto §.surdo.z dicta.l.eius qui. ¶ Et per hanc legem dicit hic Angel.cautos debere esse mercatores vt litteras eis transmissas si eis fauorabiles sint bene custodiant cum fauor eis nõ acquirat nisi post presentationẽ.facit ad hoc.l.labeo.s.de iureiurando per quam ibi dicit Barto.quod dilatio statuta absenti nõ currit nisi primo ei fuerit notificata quod est notandũ pro quo ad de textum quem ibi ad hoc notat Bal.in pncipio in.l.ij.ibi ad noticiam eius producendo.C.vbi in rem acti.z glo.penulti.in clem.prima de renũciatio.z Bal.in.l.prima in fine.C.de tempo.appellatio.per illum tex.z Bald.in.l.prima.in fine.C.qui accusa.z in.l.eos.§.apostolos.C.de appella.z in.l.j.in.ij.col. C.de sen.ex pericu.reci.z in.l.j.s.si quis cautio.in quib⁹ locis aliqua verba vtilia ponit. ¶ Item per hãc.l.dicit Ro.hic se cũ pluribus alijs consuluisse quod priuilegiuz ciuilitatis nõ acquiritur ignoranti.z hanc.l.multum no.Baldus in rubrica.C.de dotis pmis.

> a ¶ Bñficiuȝ adõ videnduȝ dino ro.ɔsi.cc lxxxv.z vide q voluit ãch. ɔsili.cclxxxviij.vbi põit an si papa facit aliquẽ familia rẽ suũ anteqȝ habuerit noticiã lraz familiaritatis possit dici familiaris z p eundẽ ɔsi. clxviij.vbi an puilegiũ ciuilitatis acqratur ignoranti.
>
> b ¶ Transferri.Ideo dicũt Do.de ro.decisi.suis de renũcia.q vȝ renũciatio bñficij fcã siplacuerit patruo suo.s.renũciãtis.

Si quis possessionem.

¶ Possessio et dominiũ potest sub conditione transferri [b] z defectus conditionis impedit ei translationẽ z per seruum quesitum ex alia causa q hereditaria potest heres rerum hereditariarum possessionem apprehẽdere.ibi Hoc dicit vsqz ad finem. ¶ In glos.in versicu.conditione.ibi alia contra dic q etiam tacita conditio idem operatur quod expressa.l.si me in vacuam in versic.quodãmodo sub conditione s.eodem.z notat glo.in.l.item qz in versic.item male petitur s.de pactis.z patet in.l.interdum.s.de verborum obligatio. ¶ Nec obstat lex si furioso.allegata in glo.qz ibi nulla erat cõditio tacita vel expressa z ita puto verum esse lz doctores super hac glo.nihil scribant. ¶ In glo.in versic.nec aliter tenet solutionem positam in.l.contraria in glo.fina.in versic.vel hic noluit facere pecunias. ¶ In glo.in versic.extiterit.ibi vendicabo ab eo cui vendidisti zc.facit glo.differentiã inter dictiones vt z dictionem ne.z cõmuniter reprehenditur quia regulariter dictio vt importat moduȝ.l.demonstratio.s.de ɔditi.z demõ. in fine.l.j.cum glo.C.de his que sub modo.l.qui pmisit.s.de ɔditio.indebi.sed medium tempus nõ suspendit substantiam actus.l.meuia.s.de manumissio.testamẽ.z nõ impedit acquiri dominiũ si aliquis accipiat dominiũ sub modo z successiue si in eum est translatum dominiũ potest alteri alienare.vt est casus in.l.si ita quis.§.ea lege.j.de verborum obligatio.z similiter dictio ne denotat modum.vt notat glo.in.l.cum pater.§.si cio fratri.s.de legatis secundo de quo plenius nota.per Bartolum hic z plenius in.l.quibus.§.fina.de conditio.z demonstratio. z per Baldum in autentica cui relictum.vbi hoc limitat.C.de indict.viduita.tollen.z aliquid per Cynũ in.l.finali in prima questione.C.de rebus alie.nõ alienan.z conclusio glos.reprehendit z sic remaner q cum glo.hec nõ sit vera non habemus ex ea remedium per quod possim illum in quem transfero dominium prohibere ne alteri alienare possit z dominiuȝ transferre. Unde Barto.post Oldra.hic dat notabilem cautelam videlicet quod si dicatur dono tibi z si ad aliquem actum alienandi perueneris dominium in me transferatur z eo casu constituas te ex nũc meo nomine possidere vt hic per eum.z idem tenuit Jaco.de aretio.z Cynus in dicta.l.finali de rebus alie.non alienan.z Barto.in.l.filiusfamilias.§.diui.de legatis primo. idem si dixissem z si alienabis.z scdm eum.secus si per verba tẽporis pteriti dixerim vt si alienaueris in me transferatur quia secuta alienatione illa valebit nec dominium ad me reuerteretur secundum eos per textum quem Paul.de castro hic dicit esse singularem in.l.stichus seruus de manumis.testamen. ¶ Sed in contrariũ videtur mihi tex.in.l.si quis ita de adimen.lega. vbi rem legatam sempronio legauit etiam seio.z tamen dicitur ibi q secundum legatum valet.sed certum est quod si illa verba si alienauerit etiam impedirent translationẽ dominij nõ valeret legatum secundum quia quando testator legat rem suam conferendo legatum in id tempus quo desinit res esse sua non valet vt dicta.l.stichus.versiculo aut quod in legato.secũdum vnum intellectum quem Angelus ibi reputat multum notabilem pro limitatione legis cum alienam.C.de legatis.

¶ Non video aliter posse responderi nisi dicamus q imo secundum legatum vz in casu. d. l. si quis ita per illum tex. ¶ Non obstante q prim⁹ legatarius nõ censeatur cum effectu phibitus alienare & transferre dñium. ¶ Non obstat q legatũ sit collatum in tẽpus quo res desijt esse testatoris q2 verũ est quo ad hoc vt non transferatur dñium ipsũ in vltimũ legatariũ. sed bene valet vt heres teneatur eam redimere vel extimationẽ prestare. d. l. cum alienam. cum similibus. & hoc sensit glo. magna in. d. l. stichus lz Ange. ibi contrariũ velit. vnde dic tenendos esse alios intel-
4 lectus in gl. positos ad. d. l. stichus. ¶ Subdit Bar. hic aliud singulare remediũ vz q si ille cui donatur vel venditur pmittat rem nõ alienare & per hoc spãliter obliget dictã rem eaz alienãdo alienatio redditur nulla alleg. tex. in. l. si creditor. §. fi. ff. de distra. pigno. que est singularis secundum Jmo. in. l. qui rome. §. cohe redes de verb. oblig. & Jmo. hic & in. d. §. diui. ¶ Et est ratio scdm Bart. in. l. nemo. ff. de pact. & in. d. §. diui. q2 fit pactum
5 cum eo qui hz ius in re idest qui hz ius pignoris ex qua rõne infert multũ notab. Bal. in. d. l. si debitor. §. fi. in reportatis anti quis q si vsufructuario pmittat proprietari⁹ illam rẽ in qua habet vsufruc. nõ alienare talis pmissio impedit proprietariũ posse transferre dñium in alium q2 pactum factũ est cuz vsufructuario qui hz ius in re. l. de dam. infect. l. j. ff. de vsufruct. & idez simpliciter sequtur Pau. de cast. in. d. l. ea lege. lz de Bal. mentionem nõ faciat. & hoc puto verũ lz Bal. in. d. l. ea lege de pditi. ob cãm. in. iij. colum. ɔtrium velit minus sufficienti rõne motus
6 ¶ Et hoc dicit etiã notabilr Jnno. & Ro. hic q lz emptor non teneatur stare colono. l. emptorẽ. C. loca. tamen illud limitatur verum nisi in ɔctu locationis fuerit dictum q locans pmittit alteri nõ alienare fundũ infra tẽpus locatiõis. & per h obligat dictum fundũ spãliter q2 tunc alienatio nõ valebit per. d. l. si creditor. & per consequẽs durabit locatio & idez dixit Jmol. in. d. §. diui. vbi vero nõ pmisisset nõ alienare sed simpliciter locator p obseruatione ɔctus locationis obligasset fundum alienatio valeret. & emptor nõ teneretur stare colono volenti stare in fundo & retinere fundum p interesse suo. ita no. Bar. in. l. emptorẽ C. loca. & ita intelligitur qd ipse no. in. d. l. si filio. §. fi. solu. ma. & in. l. j. §. quod aũt de superfi. & in. l. qui fundũ in pnc. ff. loca. & plenius dixi in. d. l. nõ filio. ¶ Aduerte tñ q2 Jmo. & Ro. hic & Bal. in. d. l. ea lege in. iij. col. & Jmo. in. d. §. diui intelligunt tex. in. d. l. si creditor & ea que pxime dicta sunt pcedere quãdo fundus spãliter fuit hypothecatus quasi sec⁹ sit si obligatus sit generaliter tñ quod expresse firmat Jmol. in. d. l. ea lege. q2 dicta. l. si creditor est exorbitans a regula posita in. d. l. ea lege. & loquitur in re spãliter obligata & ideo nõ dz extẽdi. l. ius singu-
7 lare. de legi. & l. quod vero ɔ eo. titul. ¶ Jn puncto tamẽ iuris hoc videtur sine dubio. cum. d. l. indistincte loquat. ¶ Alia traditur cautela scdm Bal. in. d. l. ea lege & eam sequitur Paul. de ca. hic videlz q dicatur q venditio vel donatio habeatur p infecta in casu in quo ad aliquem actum alienationis deueniat nam istud pactum resolutiuũ habet vim pacti legis cõmissorie[a] ex quo pacto transfertur dominiũ ipso iure. l. cõmissorie. C. de pact. in empt. & vendi. & notat plene in. l. j. in glo. magna. C. de donatio. & ista fuit etiam cautela Jaco. butri. in. l. traditionib⁹. C. de pact. Cy. in. l. fina. C. de reb. alie. nõ alienan. lz Bartol. & Moder. de eo mentionẽ nõ faciant. Quod intellige verũ si tale pactum resolutiuũ fuit adiectũ tempore contractus. secus si post glo. est reputata singularis in. l. ab emptione in versic. co-
8 garis. ff. de pact. quam multũ not. Bal. in. l. ij. in. ij. notabi. C. eodem. de lega. & in dicta. l. traditionibus. quod bene not. pro limitatione. d. l. cõmissorie cum sequentibus. ¶ Est & alia cautela vt dicatur transfero in te dominiũ talis rei quam tibi dono vsqzquo eam non alienaueris. nam tunc recõsolidabitur cum pristino dominio per actum alienatiouis scdm Bal. in dicta. l. ea lege. & sequitur Roma. hic alleg. l. primã. C. de legatis. ¶ Sed Paul. de castr. hic contra quia illa lex loquitur in vltimis voluntatibus in quibus transfertur dominiũ sine aditione ipso iure. l. a ticio. ff. de furtis. ita trausferri potest sine traditione. & speciale est in pacto legis cõmissorie. & adiectionis in diez ppter eorum frequentiã vt declarat Barto. in dicta. l. j. in vltima colum. ff. de donatio. & Cy. & Bal. in dicta. l. traditionib⁹. & ideo Barto. hic post Odofre. in remedio dato per eum dicit q debet addi pactum constituti vt sic per illam factã traditionẽ videatur translatũ dominium. nec placet etiam dicta cautela Bal. quia si bene inspiciatur confertur in tempus alienationis perfecte. ¶ Aliam cau-
9 telam posuit Bal. in. d. l. ea lege. videlicz q donatarius promittat prestare decem nomine alimentor & promittat nõ alienare. & ad hoc inducit. l. j. C. de donatio. que sub modo. ¶ Roma. hic contra quia videtur in dicto casu posse alienari[b] & alimenta postea prestari. l. nihil in pncipio. ff. de adimen. lega. ¶ Videtur mihi saluari posse opinio. Bal. quando donatarius dixisset promitto sup hoc fundo tibi donanti prestare decem nomine alimentor & fundum nõ alienare quia videtur fundus hypotecatus. vt notat Barto. in. l. fundus quem. ff. de annuis legatis. facit quod notat glos. in. l. gaius. eodem titulo. & ideo nõ
10 potest alienari dicta. l. si creditor. §. fin. ¶ Alias cautelas vide per Bart. in dicto. §. diui. & per Bal. no. in. l. fina. C. de pac. inter emp. & vendi. & aliquid per canonistas in. c. verum de cõditio. apposi. in. c. Raynaldus de testa. sed an in casibus in quibus dicte cautele ipediunt translationẽ dñij possit primus vendẽs vel donans propria auctoritate rem sibi accipere gl. in auten. vt de cetero cõmu. §. de cetero. in versic. damus. voluit q sic & dicit hic Roma. q nullus eaz impugnat & quod nullus eam alleg. excepto Bald. sed nõ recordatur q alij eam allegent & dicit qd putat eã iure nõ pbari & ipsam esse ɔ regulam. l. si quis in tantaz. C. vnde vi. dic q illaz gl. allegat & sequit Bal. in c. primo. §. quos in. v. colum. de successio. feu. illam etiam allegat Ange. & Jmol. in dicta. l. ea lege. & dicit Ange. in dicto. §. de cetero. q ipse intelligit illam glo. quando fuit adiectum pactũ manus inectionis. nec plus dicit voluit dicere q si fuit adiectum pactuz manus iniectionis vera sit glo. per. l. si quis sub hac. ff. de ɔtrahen. emptio. & l. ticius. ff. de ser. exporta. & plene per glosam & doctores in. l. iij. in glo. j. C. de pig.
11 ¶ Jn gl. ibi añ aditionẽ. nam post aditionẽ nõ esset dubium q etiam per seruum qui iure hereditario obuenisset posset heres possessionẽ acquirere scdm opinionem glo. in. l. prima. §. veteres. ff. eodem. Et itellige scdm Jacob. de raue. & Jmol. hic q licet traditus fuerit hic seruus hereditarius ex contractu celebrato cum defuncto non per hoc inducit aditio hereditatis. quia scdm eos debet intelligi quod ibi fuerat institutus heres sub conditione que nõdum venerat licet tradens seruum eam venisse putauerit.
¶ Sed Pau. de castro. hic intelligit quod fuit traditus seruus hereditarius post aditam hereditatem alias nõ diceretur heredi traditus. l. si heredi in diez ff. de conditio. & demonstra. ¶ Nec obstat dictus. §. veteres. q2 hic seruus nõ fuit hereditarius cum nunq fuerit acquisitum dominiũ defuncto cui seruus traditus nõ fuit secus si sibi traditus fuisset q2 esset hereditarius. & per eum posses. rerum hereditariar queri etiam nõ potuisset. vt hic in versic. nõ iure hereditario. & iste intellectus plz tenendo opinionẽ quã puto tenuisse in dicto. §. veteres. scz q etiam post aditam hereditatẽ nõ possit queri pos. rei hereditarie per seruum hereditarium. p qua opi. plus facit iste tex. secundum istum vltimũ intellectũ sed tenendo opi. glo. in. d. §. veteres necessaria est expositio Jacobi de rauena. Alexan. de imol.

1 Jnteresse. ¶ Rei sequestrate de ptium voluntate perdit possessi. nisi causa custodie sequestret. h. d.
2 ¶ Et que sit differentia inter depositum & sequestrũ vide tex. optimũ in. l. licet in pnc. & in. §. j. ff. deposi. Ex quo quatuor eliciuntur differentie vt ibi per Jac. butri. & per glo. & doctores in. c. examinata de iudic. & in. c. ij. in fine. & in. c. bona fides. de deposi.

a ¶ Legis cõmissorie. adde vt p bal. ɔsilio cccc. xc. inci. iter tres marc hiones.
b ¶ Alienari. adde q idẽ Ludo. ro. ɔsi. ccc lxxviij. ɔsulu it q bona mẽse archiepalis hyspalẽsis erãt obligata Dño cardinali sctĩ petri p annua pensione facta alimẽtor cã lz bona nõ possidens p ipsum archiepm cuz quo punitus cãta erat obligatio. lz dicit ipse secus eẽt si ob aliã cãm quã alimẽtor assignaret redditus ex talisũdo q2 fundus nõ est hypothecatus.

¶ Et qñ permittit sequestratio. vide vltra no. p glo. Cy. z alios in. l. j. C. de phi. seque. pec. qd plene no. glo. z doc. in. c. ij. de seque. pos. per Archi. ij. qõne. i. q: res per Jo. and. in regula locupletari in mercurialibus. aliqd per Bal. z Ange. in. l. si fideiussor. §. si. s. qui satisda. cog. z plura per Jmol. post Bar. in. l. imperatores. §. si. j. de appel. Nota. hic q per sequestrum nõ perdit possidens pos. indubio regul'r cõtra vt dicta. l. l3. §. j. Fallit qñ de necessitate fit. puta de mandato iudicis qui tunc vr solum cõmissa custodia sequestratio. ita intelligit ista. l. scdm omés. vt hic per Bar. z per Cy. in. l. j. C. de phi. seque. pe. z ibi etia3 aliquid p Bal. z per glo. z p doct. in. c. examinata. d iudi. z doct. in cle. j. de seque. pos. z p Bart. in. d. l. l3 z. d. l. si oleum in pnc. s. de dolo z declara. vt ibi per eum. z p Jo. and. quem oĩno vide in regula locupletari. ¶ An ille ad cui' petitioné factũ est sequestrum efficiatur post annũ possessor sicut dicimus in eo qui in actione reali fuit missus in possessione. c. qm̃. §. qd si super vt lit. nõ ↄtesta. z p glo. in. l. iij. §. si. in versic. qd autem. s. eo. z ibi plene dictum Jnnoc. in. c. ex litteris de dolo z ↄtu. dixit se nõ inuenisse iure cautum q post annũ efficiatur possessor ille ad cui' instãtiam factum est sequestrũ. qd sequitur Ang. in. l. si quis emptionis. §. sed z si quis. C. de p̃scrip. xxx. anno. ¶ Et quid si reus aufugit ne iudicium sumatur an res seq̃strata debeat assignari actori vide per Ange. z Jmo. hic z per Guil. de cu. z Bal. in. d. l. si oleum in pnci. z aliquid p Bar. in finalibus verbis. ¶ Expeditiões glo. si. ad finé. vide hic per Ange. sed melius p Bal. in. d. l. si oleum. post glo. cum quo ↄcordant canoniste in. d. c. examinata. ↄcludẽtes q regulariter detur actio depositi ↄtra sequestrariu3 [a] vt. d. l. licet. §. pmo ¶ Fallit si conuẽtio sub qua factum est sequestrũ nõ fuit perfecte adimpleta. q: tunc agitur p̃scriptis verbis cõtra sequestrariũ. ita loquit. d. l. si oleum. z licet glo. ibi quã sequitur Ange. z Jmol. hic dicat q agit ↄ sequestrarium p̃scriptis verbis. q: pecunia sibi pro mercede dabatur istud est diuinare ad. d. l. si oleum. bm Bal. z alios in locis p̃alleg.

8 **J de eo.** ¶ Violentia serui ppriũ dominũ expulsum pos. non priuat. h. d.

Si forte. [a] ¶ Possessioné quã retinemus corpe alterius amittimus p dissensum eius z morté. negligẽtia nostra nõ occurrente. h. d. ¶ Vel sic z magis ad litterã. Si colonus de pos. recedat nõ animo deserende pos. domin' naturalem z ciuilem retinet. sed si colonus est mortu' vel de possess. discessit animo deserẽde pos. puatur dñs naturali tm̃. priuaret etiã ciuili si ipse adipisci negligeret dictam naturalé per vacanté. vel si extraneus dictam pos. interim possidere inciperet. h. d. Et diuidit in quatuor bm verum intellectũ. na3 loquit pmo de colono recedente nõ animo deserende pos. vsq3 ibi quo mortuo. z ibi ponitur quid iuris mortuo colono vsq3 ibi. aliud examinandũ. Jbi tertio ponit quid iuris qñ recessit aio deserendi vsq3 ibi. sed hoc ita. z ibi ponitur limitatio ad secundũ z tertiũ dictum. vt hic in glo. si. videt etiã scdm Angel. q hec litatio posset referri ad primũ dictum qd etiam te3 Jmol. hic sub dubio forte aliter nõ declarans. ¶ Sed Pau. de ca. hic dicit nõ posse referri ad primũ dictum q: alius ingrediens requirit aliquã pos. nisi ingrediatur cum tanta potentia q videar ego dominus verisimiliter suspicari me posse repelli. l. quod meo. §. si. s. eodem. dic q immo videtur posse referri ad pmu3 casu3 q: tex. hic in fine dicit si extraneus possederit. nõ aũt dicit si extraneus ingrediatur. z sic potest adaptari ad primũ casum. nam possidebã ego domin' ciuiliter z naturaliter. sed per ingressum alterius fui suspicatus me posse repelli

a ¶ Sequestr vide bal. ↄsil. cxlvj. ij. li. z an sequestrũ possit fieri de fructib' coerẽtib' solo. vid paul. d ca. ↄsi. ccxxviij. z an cũqs voluit se cõueniri posse i aliquo loco ibi possit fieri sequestr vid pe. de anch. ↄsi. c. xxxviiij. z vid i materia old. consilio. clxvj.

b ¶ Reptas. dicit bal. ↄsil. ccccij. iij. li. q illa dẽnt poni in inuẽtario q̃ repiunt i bõis tpe mortis vl' p qbus hr̃di cõpetit petitõ hr̃ditatis s3an ex eo q repiũtur in domo p̃sumunt fuisse defuncti vide ibi.

c ¶ Arbitrio. add Jo. an. in addi. ad spec. in ti. de peti. z pos. circa pnc. z q dicat longum tp̃s vide p Alex. cõsilio vj. iij. lib.

z sic possessioné perdidi z sic ingredienti fuit acquisita vt etia3 fuit de mente glo. fina. in versic. sed videtur. ¶ Jn tex. ibi adipisci nota quod per mortem coloni perditur naturalis. ciuilis nõ. si dominus fuerit negligens in recuperanda naturali. z ita limitatur z declaratur. l. si id quod. §. z per colonum. s. eodem z ibi etiam fuit dictum quanta autem negligẽtia requiratur dicam super glo. ¶ Jn tex. ibi in hereditate. q̃q̃ nõ fuerit proprie hereditaria seu nõ fuerit in dominio vel in possessione defuncti ad idem est tex. in. l. nõ tantum. in pncipio. z. §. penulti. s. de petitio. heredi. ¶ Et per hoc dicit Ange. hoc fuisse consultum perusij q heres conficiens inuẽtarium debet ponere in inuẽtario res depositas z cõmodatas testatori in hereditate repertas [b] quod Jmol. hic putat esse notandũ. z sequitur Pau. de castro z Roma. hic. ¶ Adde Bal. idem tenente3 in. l. item videndum. §. fina. s. de petitio. heredi. z in. l. fina. §. primo. in v. colum. C. de iure deliberan. bene facit tex. in dicta. l. final. §. primo. iuncta. l. habere. cum glo. j. de verb. signi. ¶ Jn glos. prima ibi vel dic secundo decessisset. hec vera q: scdm primum iste tex. in principio nõ violando eum ↄtradiceret littere in versi. quo mortuo. ¶ Jn glo. in versic. neglexerit in fine. conclude secundum glo. quod ciuilis possessio perditur propter negligentiam tanti temporis ex quo resultet obliuio quod quidem tempus dicitur esse longum. vt dicit glo. in. l. si id quod in pncipio s. eodem. z in. l. fina. in glo. prima. C. vnde vi. ¶ Longum autem tempus dicitur esse decem annorum. l. fideicõmissa. §. aristoteles. s. qui z a quibus. z notat glo. singularis. l. cum de in rem verso. s. de vsuris. z in. l. si filius. in glo. prima. C. de petitio. heredi. z in rubri. C. que sit longa ↄsuetu. z in glo. in rubri. C. de p̃scriptio. longi tem. z q per negligentiam perdatur possessio. firmat glo. in. l. licet. C. eodem. quam ibi sequitur Jaco. butri. z idem tenet glo. in. §. quod autem eos. in versic. ad sentẽtiam institu. de vsucapio. z Dyn' in regula siue possess. in fine de regul. iuris. libr. vj. cum quo transit Cy. Barto. z Bal. in. l. pma de serui. fugit. z Raymon. in. l. fundum. §. fundum. j. titulo. j. z idem Barto. hic cum tribus limitationibus de quibus. j. dicam. z cum eo transit Angel. z idem tenet Bal. in. l. fina. C. de his qui a nõ domi. z Pau. de castr. in. l. iij. §. si quis nũciet. s. eodem. Sed glo. notabilis in dicta. l. furtum. §. fundi. qua3 sequitur Jaco. de raue. Angel. z Jmol. in. c. querelam. in versic. de nouo in glo. de electio. z Cynus in. l. prima. C. vbi cau. sta. in prima qõne z Bal. in. l. ij. in. ix. col. in versic. sed queritur. an per negligentiam animi zc̃. C. de serui. z aqua. dicunt per negligentiam amitti possessioné per lapsum tempis arbitrio [c] iudicis declarandu3 z q iudex debet arbitrari de tempore minori decem annorum. cum eni dominiũ perdatur per decem annos vt per totum titulum. C. de p̃scriptio. longi tempo. debet dici quod possessio minori tempe perdatur argumento. l. si quis vi. §. primo. s. eodem. preterq̃ in possessione serui se mala fide regentis p libero. quia propter malignitatem serui qui alias dominum de facili priuaret possessione. l. pomponius. in pncipio. s. eodem. est inductum. vt requiratur tempus longum. scilicet decem annorum. ad hoc vt dominus priuetur possessione. l. iij. §. si seruus in versic. dicit z ibi fuit dictum. s. eodem. z istud tenent Jmol. z Roma. z etiam Paul. de castr. hic qui dicit hoc verum nisi dominus fuisset iusta causa impeditus accedere ad fundum ad quem tamen mittere potuisset si voluisset. nam tũc scdm eum requiritur obliuio vt inducatur per longum tempus scilicet decem annorum vt perdatur possessio z isto casu dicit saluari glo. hic cum similibus. ¶ Et subdit Jmo. z Roma. quod dictum tp̃us arbitrandũ per iudicem d3 iudex declarare bienium q: tanto tempore etiã olim perdebatur dominiũ. institu. de vsucapio. in pncipio. l. j. C. de vsucapio. transfor. z ex ratiõe legis correcte sumi potest argum̃. c. auctoritate de ↄcessio. p̃bé. in. vj. z notat glo. magna in. l. prima in pncipio de ↄiung. cum emancipa. liber. ¶ Sed aduerte q: prima opinio verior videtur scilicet q requiratur longum tempus decẽ anno. per textu3 in dicto. §. fundi in versic. longum aũt dicitur. x. anno. vt est p responsum Jmol. z alioru3 q: respõ batu3. s. ergo zc̃. ¶ Non obstat ratio Jmol. z alioru3 q: respõdeo q dato q possessio longo tempe perdatur non tamen sequitur quod ita faciliter perdatur dominiũ sicut possessio quia ad perdendum dominium requiritur titulus contrarius pos.

bona fides prescribētis ꝛ longum tempus ꝛ res nō vitiosa.l.j.
C.de vsucap.transfor.l.penul.C.de pscrip.long.tēpo.l.sequit
§.quod autem.j.titulo pmo que nō requirūtur in per. posses.
¶ Fallit tamen hec ɔclusio primo ſm Bart.qñ possessio. natu
ralem vacantē scirem ab alio esse occupatā q: tunc si negligo p
modicum tempus eam recupare perdo ciuilē alleg.l. qđ meo.
§.fi.s.eo.ꝛ.l.quāuis.j.eo.facit tex.in.c.olim el.j.de resti.spol.
ꝛ.l.iij.§.si quis nūciet.s.eo.ꝛ hoc sequit hic Angel. ꝛ idem tꝫ
Oldra.vt refert ꝛ sequit Bal.in.l.j.in vlti.col.C.de serui. fug.
ꝛ istud modicū tempus esse dꝫ tm̄ infra quod dñs verisimiliter
se prepararet ad recuperandā possessionē qđ arbitrio iudicis de-
claratur inspecta qualitate facti vt no.Bar.post glo. in.l.iij.§.
cum igitur.j.de vi ꝛ vi arma.ꝛ pulchre Bal.in.l.fi.C. de his q
a nō do.ꝛ pondera bene glo.in.d.§.cum igitur.q: per illam p
batur etiā hec pma fallentia.facit quod no.glo.ꝛ doct.in.l. qui
pos.eo.titu.¶ Item aduerte q: nō videt bene iure pbari q eo
ipso q scio alium occupasse pos.meā naturalē ꝛ eaꝫ in breui nō
recupero videar suspicari me posse repelli ꝛ pos.perdā put di-
cit Bar.in hac prima fallētia.nam si valde potens sciret debilē
virū possessionē suā occupasse videt rediculū dicere dñm suspi
cari se posse repelli.¶ Et ideo dꝫ hec pma fallētia intelligi quā
do scit dominus eaꝫ esse occupatā ab alio de quo verisimiliter
posset suspicari se posse repelli.al's nō ꝛ ista distinctio videt pro
bari in.d.l.qđ meo.§.fi.in pnc.iuncto fi.cum glo.in ver.facile.
ꝛ expresse ibi vult hoc Imol.ita intelligens illum tex.vt ibi etiā
dixi bene facit.l.iij.§.in amittenda.ibi lꝫ alius in fundo sit iun-
cto.§.si quis nūciet ꝛ.l.clam.§.fi.ꝛ.l.si id qđ in fi.s.eo.ꝛ hanc
distinctionē facit expresse Pau.de ca.in dicto.§.si quis nūciet
¶ Subdit tñ ibi q qñ scio pos.occupatā ab vno de quo non ti
mui nec timere debui si sum negligēs infra tpus arbitrio iudi-
cis declarandū ad eam recuperandā scđm not.per Imol.d.c.
querelā perdo pos.ad hoc allegat istum tex.secus si ignoro q:
tunc requirit longum tpus ſm eum.¶ Dicit etiā hic ipse q si
sciui occupatā possessionē ab vno d quo potui suspicari ꝛ tamē
potui recuperare.ꝛ tñ sine iusta cā nisi per aliquod tps iudicis
arbitrio declarandū perdo ciuilem [a] quasi iuris psumptione vi
dear suspicari posse repelli.ita dicit esse casuꝫ singularem hic.
¶ Sed certe iste tex.hoc nō probat q: littera ibi adipisci negle
xerit etiā loquit quādo pos.nō erat ab alio occupata. tñ puto
q si ingrediens erat valde minus potens dño.nō videt q iu-
dex debeat arbitrari pos.esse amissaꝫ minori spacio decē annoꝝ
naꝫ nō cadit psumptio q suspicet dñs posse repelli per pdicta
ꝛ q ex hoc tñ q scio alium occupasse pos.meā nō videar suspi
cari me posse repelli si statim recupero eam.vr esse de mente ip
siusmet Bar.in.l.j.§.finaliter de vi ꝛ vi ar.ꝛ expressius Bald.
in.l.fi.C.de his qui a nō do.ma.ꝛ in.d.l.ij.in.x.col.C.de serui.
que tene menti pro his que no.Bar.hic ꝛ docto.¶ Et subdit
notabiliter Bart.i.l.j.§.interdict.tunc aūt.j.vti posssi.q si scio
alteꝝ occupasse pos.meā nec suspicor me posse repelli sed vado
ad iudicem ne sim auctor rixe q per hoc non perdo pos.ꝛ hoc
etiam ibi pbatur in glo.ꝛ pbatur in.l.de pupillo.§.meminisse
s.de oper.no.nūc.¶ Limitat ꝛ scđo ſm Bar.hic pdicta con-
clusio nisi sim in tali negligētia ex qua res quasi pereat vt hic p
eum.¶ Tertio limitat eam in pdijs tributarijs subaudi desti-
tutis ꝛ vacantib'.l.qui agros.C.de om.ag.deser.lib.xj.vbi so-
lo biēnio perditur dñium ꝛ pos.secus si nō essent destituta quia
tunc requirit longū tpus.ꝛ sic nō obstat.l.j.C.de vsucap. trās-
for.¶ Ex pdictis potest inferri ad id qđ dicit no. Per. ꝛ Cy.
in.l.ij.C.de rei vendi.cum quib' transit etiam Bald.s.an si tu
edificas in solo meo ꝛ a me possesso perdā pos.nā si me sciente
facis ꝛ negligo perdo eā per pdicta al's videret q non.tñ ipsi
indistincte determinātq perdo pos.p talem mutationē forme
sicut perdo p aliam mutationē.allegant.l.qui vniuersas.versi.
item qđ a mari.s.eo.facit.l.repetit.§.fi.ſm Guil.s. quib. mo.
vsufru.amit.ꝛ dicunt q iste est passus dubi' tene mēti q: fui ob
litus hoc ponere in.l.qui vniuersas.s.eo.¶ In glo.pe.in fine
dixi de hoc in.l.si colonus.s.eo.¶ In glo.fi.ibi nō interpella
retur ciuilis exēplificabant eni isti tex.scꝫ si tu ciuiliter ꝛ natura
liter possides ꝛ ɔduxisti a me.nam mihi querit omis pos.l.qui
bona in pnc.s.eo.ꝛ ciuilis quā per me retineo per ɔductorem
eodeꝫ tpe oritur.iđ sic perdo naturalē per mortē ɔductoris ita
dicebant perdi ciuilē qđ est falsuꝫ per id qđ sequit in
glo. ita declarat Ange.¶ In ea.glo.ibi nō perdam
qđ est falsum p.l.pegre.§.quibus.s.eodem.

Seruum. ¶ Possessio a pncipio iusta vel iniusta absqꝫ noua cā extrinsec'
nō mutatur.h.d.Et vide que dixi in.l.clam in pnci.
s.eodem.

Si seruum. ¶ In qua re nō cadit loca-
tio nec pcarij locatio nō ca-
dit etiā clandestinitas.h.d.vel scđm Ange. respectu
pprietatis dñs rem suā claꝫ possidere nō potest sicut
nec respectu pprietatis valet ɔductio vel rogatio p-
carij rei pprie sed posses.sic.h.d.ꝛ cessant ɔria.¶ Et
vide q per istū tex.fuit notatū post Bal.in.l.natura
liter.§.nihil in pn.s.eo.circa limitationē regule que
hꝫ q spoliatus est ante oīa restituendus.In glos. in
ver.nō videri ibi sed furti ꝛc.hanc teneo verūtamen
dicit glo.si possessoris intererat al's domin' nō tenere
tur etiā furti.l.qui ea mente.§.fi.j.de furtis. ꝛ eadeꝫ
rōne videt dicendū q qñ interest possessoris nō per
dere pos.q: respectu posses.cōmittitur clandestinitas
per dñm vt si possessor erat socius dño in posses.puta
q: possidebat reꝫ tanq̄ a dño pignoratā.vel erat bo
nefidei possessor ꝛ fecit expensas necessarias ꝛ sic nō
tenebat restituere posses.nō refectis expensis vel pe-
cunia in pignore expedita iuxta.l.in fundo de rei vē
dicatione vt dicam in.l.si rem.§.penul.ꝛ fi.s. de pi-
gno.ac.ſm Pau.de ca.bñ ꝛ pꝫ in glo.fi.¶ Subdit
tñ ipse secus esse vbi possessoris nō intererat perdere
possessionē vt q: al's pbato dño tenebat dño agen-
ti rei vendicatione restituere pos.nec habebat aliquā
exceptionē seu retentionē respectu ipensaꝝ vt q: eas
nullus fecerat vel similis casus q: tunc sicut nō tene-
retur dñs furti actione.d.l.qui ea mente in fi. ita nec
eadē rōne potest dici clam possidere.¶ Dic q istud
vltimū videtur pendere ab illo articulo an agēti pos
sessorio obstet exceptio dñij verum dicit Pau.si dici-
mus obstare exceptionē dñij sequitur q dr nō clam
possidere.q: si diceret clam possidere teneret interdi
cto vti possi.l.j.§.fi.cum seq.j.vti posside.sed si te
nem' opi.q nō obstet exceptio dñij sequit dicenduꝫ
q dictum do.Pau.de ca.nō possit pcedere.¶ In
ea.gl.ibi.l.si quis in tantā male dicit glo. q: illa cōsti
tutio requirit violentiā nō clandestinam vt ibi.¶ In
glo.in ver.teneri sed in pos.pōt esse vtrunqꝫ scꝫ pca-
rij rogatio ꝛ clam possidere ꝛ sic ɔcludit glo. q dñs
respectu pos.potest clam possidere quando alius nō
possidebat licet respectu proprietatis non possit dici
clam possideri quia in proprietate non debuit suspi-
cari sibi fieri controuersiam ex quo sciebat eam esse
suam sed in possessione sic ex quo poterat alium et
ideo respectu possessionis de qua suspicari debuit si-
bi fieri controuersiā dicitur clam possidere.l. prohi-
bere.§.fina.j.quod vi aut clam.ꝛ.l.clam in pncipio.
supra eodem.ꝛ hec sunt vera. ¶ In eadem glo. ibi
quod est falsum.singularis reputatur hec glo. volēs
quod exceptio dominij rei conuenti non obstat agen
ti vti possidetis.dixi in dicto.§.nihil vult dicere glo.
exceptio dominij rei conuenti non obstat agenti vti
possi.ɔ quia dominus nō videtur clā possidere vt hic
in textu.ergo nō potest conueniri vti possidetis.l.pri
ma in pncipio.j.eodem titulo. ergo obstat exceptio
dominij.Soluit glo.quod imo dominus potest claꝫ
possidere respectu possessionis vt dixi. ex quo habes
quod si agens vti possidetis.probat de dominio. ꝛ
reus probat de antiquiori posses.obtinebit reus duꝫ
tñ ipse allegat q dñs possedit clam qđ intelligitur in
dubio respectu pprietatis arg.l.si rem aliquaꝫ . ꝛ qđ
ibi Bart.s.eodem.debet ergo dicere ꝛ allegare qđ
dominus clam possedit respectu possessionis. al's nō
obtineret vt hic q perpetuo tene mentiū practica p

[a] ¶ Ciuilem. vide q voluit pau.d ca. ɔsil. cxcvj.i.j.ipresis. ꝛ Ancha. ɔsi.vlt.p alex. ɔsi.vj.iij. libr.

intellectu z limitatione eoꝝ que no. Bar. in. l. si duo ꝟ. vti possi. z in. l. i. C. eo. ti. z ꝑ limitatione. c. lz de ꝓbatio. ad qꝺ vide etiā Bal. in disputatiōe sua incipiē te. Accusatus de vi turbatiua in penul. col. vbi notabiliter dicit ꝙ dn̄ium acquisitum vni ex litigātibus in interdicto vti possi de. post pos. ante acquisitā aduersario nihil opitulatur: allegat in arg. l. si fundus. s̄. ꝺ fun. do. z ea que no. Dy. z alij in. l. cogi de peti. her. quod bene no. Alexan. de imol.

Vi iure. ¶ Ingrediens fundū rōne amicitie vel familiaritatis nō dicit possidere z per sociū nostrum pos. retinemus. ac etiā ꝓcurator meus imediate pos. acquirit. sed si mandato caret acquirit nobis demū ratihabitiōe secuta. z sciens certam partē diuisā vel indiuisam esse alienā vel aliqꝺ ius esse alienū eatenus nō ꝑscribit. h. d. vsqz ad. l. pegre. ¶ In tex. ibi oīum noīe possideat subaudi ꝙ indubio ꝑsumit scdm Oldra. Jac. de aretio. Bart. z omnes allegant in arg. l. merito. s̄. ꝓ socio. z ex isto tex. iuncta subauditione ꝑdicta z iuncta. l. ꝓxime superiori. decidit nota. Bar. z doctores hic ꝙ si plures sint heredes qui habeant bona cōmunia ꝓ indiuiso. z vnus solus administrat z fructus percipit dicūtur alij possidere. per istū text. q2 iste videtur gessisse iure familiaritatis z cōi nomie. ¶ Item dicunt ꝙ si fili⁹ habitat in domo matris [a] simul cum ea vel vadit ad fundū matris z ꝑcepit fructus ꝙ per hoc nō dicetur fili⁹ possedisse. qn̄ presumitur noīe matris z iure familiaritatis hoc fecisse vt hic z. l. generaliter. s̄. eo. z. l. si mulier. s̄. qui. mo. vsufru. amit. bonus ē tex. i. l. z hz. §. hospites. z ibi Bart. ꝟ. ꝺ ꝑcar. quam. l. ad hoc allegat Bart. in ꝯsilio incipiēte Tironi z facit qꝺ no. Inno. in. c. cum ecclesia in fine. glo. ꝑme de cau. pos. z refert Pau. de ca. hic se in simili ꝯsuluisse. vt hic per eū z aliquid per Ange. in. l. in suis de lib. z posthu. ¶ Et ex ꝑdictis declarat z limitatur illud qꝺ dicit scz ꝙ si ꝓbo fructus ꝑcepisse dicor ꝓbare me possidere. l. ticia z ibi doct. ꝟ. de solu. z no. Bart. in. l. ij. C. eodem. per illum text. z dixi in. l. quāuis. s̄. eo. §. j. nam illud est verum nisi appareat ꝙ iure familiaritatis fecerim vt qn̄ res spectat ad matrem vel similes. ¶ Sed quid si vir z vxor domū pariter habitarunt nec apparet ad quē ipsoꝝ dn̄iū spectat. dicit hic Ang. ꝙ nisi appareat per ꝯiecturas ad quem ipsoꝝ res spectet iudicabimus quēlibet pro dimidia possidere allegat notabiliter Bal. in. l. si duo. ꝟ. vti possi de. vult allegare nota. per Bar. in dicta. l. si duo in ꝑnci. in vlti. colum. dum ibi dicit ꝙ vbi plures sunt in pos. faciunt sibi partes per ꝯcursum z quilibet dicitur esse ꝓ virili pos. l. si finita. §. cum autem. s̄. de dam. infect. ¶ Sed Imo. z Roma. hic dicunt ꝙ indubio presumendū est ꝓ marito. cum vxor non ꝑsumatur habere ꝓpriū. l. quintus. s̄. de donatio. inter vi. l. etiam. C. eo. ti. Circa quod adde qꝺ Bal. notat in. l. si vxor. C. de ꝯditio. insert. vbi dicit ꝙ quo ad possessoriū nō hz locum regula. d. l. quintus. allegat. l. fi. C. quo. bo. ¶ Pro hoc tn̄ non puto verum esse dictum Ange. hic q2 Bal. loquit quando mulier sola possedisset. sz vbi simul cuz marito possedit tunc si res ad maritū iure ꝓprietatis pertinet aut ꝑtinere ꝑsumitur vxor ꝓ parte vel toto ad maritum pertinente iure familiaritatis [b] ꝑsumitur possidere. vt hic cum subauditione data sup tex. ¶ Subdit Bal. in. d. l. si vxor ꝙ regula. d. l. quintus. hz locum qn̄ ꝯtrouersia vertitur iter vxorē z hr̄dez sec⁹ si ꝯteret iter vxorē z extraneū quo casu nō loquunt iura ꝑdicta z illo casu posset saluari dictū Ange. qꝺ tene menti ꝓ litatione. d. l. qntus. ꝓ cuius itellectu z litatione, vide ēt Bal. in. l. cum opz. C. de bo. que libe. z in. l. fi. C. de pignorib⁹. ¶ Circa hoc etiā dicit no. Bal. in. l. ob maritorum. C. ne vxor ꝓ marito ꝙ res que sunt in domo viri ꝑsumuntur esse viri [c] ꝓpter ꝑeminentiam eius ita intelligit illā glo. z mulier hz probare illas res esse suas. vt ibi in tex. z in. l. si ego §. dotes. s̄. de iure dotium. vbi dicit tex. notabiliter ꝙ hoc potest probari per priuatā scripturā mariti qꝺ est menti tenēdum ꝑm Bal. in. d. l. ob maritoꝝ. ¶ In tex. in. l. cōmunis seruus ibi nisi ratam habuerit zc̄. ad hoc vide qꝺ notabiliter dictum fuit in. l. qꝺ meo in ꝑnc. s̄. eo. dū allegaui Do. de rot. ¶ Sed qd si noīe meo rez emit sine mandato cui⁹ erit dn̄iuz interī ante ratihabitionez [d] meā Ange. hic se remittit ad no. per glo. i. l. si ego de neg. gest. sed illa glo. cōiter reprehēdit per doct. ibi z ꝑ bar. in. l. si vxor. s̄. de dona. inter vi. per tex. ibi cū glo. in ver. ꝯcessa. ver. sed hec res. ¶ In glo. in. l. si quis in ver. locus tene duas ꝑmas solutiōes. relique vidētur esse ꝯ tex. in emptore. maxime in ꝑnc. l. ꝓ empto.

Eregre. ¶ Per obliuionē ꝑtis loci in qua res mobilis erat cā custodie reposita pos. nō ꝑditur nisi per aliū occupet z ex cā peculiari acquirit pos. dn̄o etiam ignorāti z vsucapiēndi ꝯditio. h. d. vsqz ad. §. qbus. ¶ No. ex ꝑncipio. l. qꝺ lz al's in facto ꝓprio ꝑsumatur scia. l. quisqs. s̄. de rei vendi. l. q̄ ꝙ. s̄. ad velle. tn̄ fallit in facto ꝺ longinquo seu de antiquo [e] ita istum tex. alle. Bar. in. l. si res obligata de leg. j. z in. l. si quis delegauerit. ꝟ. de nouat. z in. l. nō fatet in. iij. z pe. col. ꝟ. de ꝯfes. z no. Dy. in. c. ꝑsumit de reg. iur. lib. vj. z Ant. in. c. ab excōicato de rescrip. ¶ Intelligē tn̄ hoc vz ꝙ lz ꝑsumatur ignorātia nō est tn̄ iusta ignorantia adeo ꝙ nō excusat vbi tractat de lucro captando. l. qui fundū. §. seruus i ver. scire dz. ꝟ. ꝓ empto per quā. l. ita no. limitat istū tex. Bart. ibi secus si agit de dāno vitando vt hic. ¶ Scdo fallit nisi factū propriū esset obligatoriū alteri. q2 tunc nō tollerat ignorantia ꝓpter longīquitatē ita limitando hanc. l. dicit not. Bal. in. l. j. in. xx. col. al's. xv. C. de ꝯfes. allegando glo. in. l. magnam. C. de ꝯhen. z cōmit. stip. ¶ Tertio fallit in facto notabili z graui. c. cuz illoꝝ de sen. excō. per quē tex. ita limitat hāc legem do. Ant. in ꝑalleg. c. ab excōicato. z alios casus in quib⁹ error in facto proprio ꝑsumitur z tollerat vide ibi ꝑ eum z per alios in locis ꝑalleg. ¶ Nota in. §. quesitū nō esse equū quem artari ꝑ singula momēta ad sua iura recēsenda ꝯcor. l. male agitur. C. de ꝑscrip. xxx. an. z. l. vt ꝑfectius. C. de an. excep. ꝑm no. per doct. in. l. j. C. de fideicō. cum ꝯcor.

Quibus. ¶ Si posses. nostro corꝑe retinem⁹ vel etiā aīo nostro tm̄ sine corpore alieno tūc corpore z animo vel aīo solo perdim⁹ naturalē pos. sed si corpore alieno possidem⁹ nō perdimus neqz naturalē neqz ciuilez. nisi per ingressuz alteri⁹ expulsus fuerit detētator z tunc eā ꝑdimus etiā ignorāter. h. d. vsqz ad. l. si rem mobilē. In tex. ibi quā corpore nostro tenem⁹ scz ciuiliter z naturalr̄ vel etiā ciuiliter tantū subaudi vt in fi. l. cum duabus seq. ¶ In tex. ibi ingressus fuisset subaudi expellendo colonū vel eum venientē nō amittendo alias interim nō perderet posses. l. clam. §. fi. cum. l. seq. z. l. si id qꝺ in fi. z. l. si colon⁹. ꝟ. eo. ¶ In tex. ibi amittenda pos. subaudi quā per nos possidemus ab ea quam possidemus corpore alieno. ¶ No. ꝙ defuncto colono pari rōne seruo cuius corpore possideo perdo omnē possessionē etiā ignorans z iste est casus clar⁹ hic qui nō reperitur hodie correctus per. l. fi. C. eo. q2 illa. l. nō loquit i isto casu nec ratio ibi posita scz ne malignitas serui zc̄. habet locum in isto casu z per hoc dicit Imo. se consuluisse contra plures ꝙ si expulsus sit vicarius episcopi de possessione episcopi vt hic z episcopus etiam absens z ignorans intelligit pos. spoliat⁹ ꝯ eū scdm l. i. §. quod seruus allegato in glo. lz aliqui z male ꝯsuluerint contrariū z vr̄ verū quod dicitur hic in tex. hic si omnes coloni vel serui alieni expulsi sunt secus si nō omnes vt probatur in. l. j. nō autem. ꝟ. de vi z vi arma. z ibi etiam habes qd̄ si dn̄s fuit expulsus. sed seruus nō. Est z scdꝰ z terti⁹ casus quādo is cuius corpore possideo exijt fundum animo deserendi posses. vel dolo aut desidia perdit eam. quibus casibus an domīnus perdat dn̄ium dic vt dixi in. l. si colonus. s̄. eodem. z ibi habes quartum casum scz quando colonus exijt animo nō deserende. q2 tunc nulla perditur possessio vt ibi z. l. si de eo. §. j. s̄. eodem. Et q2 habes quintum casum scz quid iuris quando seruus vel colonus decessit. Est z sextus casus qn̄ is cui⁹ corpore possideo furere cepit z ipsum habes in. l. si id qꝺ. §. j. s̄. eod.

[a] ¶ Matris. quid eꝯ. vide alex. ꝯsil. lxxviij. ij. lib.
[b] ¶ Familiaritatis. adde ꝙ mulier possidē do domū cuz marito dicat possidere iure familiaritatis pau. de ca. ꝯsi. cvj. in. j. ipres.
[c] ¶ Viri. vide ꝙ voluit ang. ꝯsi. cxlj. ad materiā. l. qntus.
[d] ¶ Ratihabitionē. vide ꝑ Pet. ꝺ anch. ꝯsilio. cxxvj.
[e] ¶ De antiq. adꝺ vt ꝑ Lud. roma. consilio cccclxxj.

Est et septimus casus quando is cuius corpore possi/deo eam alteri tradit quo casu dic q̄ aut ex cõtractu ex quo non consueuit transferri pos. et eam non per/do. l. qui vniuersas. §. fina. ff. eo. et dicta. l. si id quod. §. i. aut ex contractu habili et tunc aut tradit ficte et non priuor possessione. vt est tex. singularis in. l. quã/uis. §. i. ff. eodem. et in. l. non solum. §. qui pignori. ij. tit. i. et secundum opi. glo. et docto. citramontanorum magis communiter tenetur q̄ istud hodie nõ sit cor/rectum per. l. fina. C. eodem q: illa lex non loquit in isto casu. tamen Pe. Cy. et Ja. bu. in. d. l. fi. contra/rium tenent videlz q̄ sicut is cuius corpore possideo me perdit cõmittendi fraudulenter consilio cum alio vt ipse detentatore existente apud fundum illum do/minus non perdit pos. aliquam per talem ingressum vt probatur in dicta. l. fina. ver. nullum penitus preiudicium. et latius probaui in. d. l. si colonus. et. l. se. ita etiam quãdo is cuius tempore possideo alteri tradit nõ priuor aliqua possessiõe q: secundum eos nõ differt vnus casus ab alio ne malignitas seruorum et c̃. et istam opi. tenuit glo. xij. q. ij. quisquis. tamẽ verior videtur precedens opi. q: cum dicta. l. fi. nõ loquatur in isto casu nõ debet ex idemptitate ratiõis induci correctio et extẽsio legis. l. precipimus. C. de appella. et no. gl. in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. et in. l. tam bis. §. i. in fi. ff. de do. cau. mor. ¶ Et istam opi. tenuit glo. et cõmuniter canoniste in. c. olim el primo. de re. spolia. et idem tenet gl. in. l. pomponius in ver. amit/ti. ff. qui. mo. vsufru. amittitur. et bart. in repetione. l. creditores in. iij. questiõe principali in fi. C. eo. et idẽ tenet ibi iacob. in vltima opinione. ¶ Non obstat si pro opi. Cy. et Pe. allegetur q̄ vbicũq; in correcto/riis scripta est ratio in lege prout est in dicta. l. ibi ne ex malignitate et c̃. debet fieri extẽsio ex idẽptitate rõ/nis. vt est glo. valde notabilis iuncto tex. in clemẽ. i. in verbo elegãter. de elec. et ita itelligit glo. in auc. vt hi q obl. ba. mi. rati. in pn. in ver. accusatõez et qd ibi notat Ang. in ver. quero an possidens. et ita expresse firmabat Jo. de fantucijs vt refert dñs Anto. i dicta cle. i. et est de mẽte Bar. in. l. liberorũ in ver. his pmis/sis redeamus et c̃. in fi. illius. q. de vbo. sig. et Bal. in. l. maximũ vitium in. iiij. col. C. de lib. prete. et Bal. i. l. fi. ff. de here. insti. et ibi p imo q: responde q̄ primo veritas videtur esse in ɔ̃rium videlz q̄ q̄q̄ sit rõ scri/pta in. l. correctoria. tñ nõ debet fieri extensio. vt est gl. notabi. in cle. auditor in ℣. Romana curia ð ℞p. iuncto tex. in. d. cle. i. in ver. platum. de ele. et no. bar. recte intuenti in extrauaganti ad reprimẽdam in ver. nec ex earum et inno. in. l. ij. §. fi. et in. l. in edibus. §. i. cum ɔcordan. ibi allegatis p eum. ff. de dona. et ple/nius p eũ in. l. si vero. §. de vir. solu. matrimo. ¶ Nõ ob. glo. allega. in ɔ̃rium. q: loquuntur et pcedunt qñ saltem extẽsio ad casum q sub lata significatiõe vocabuli poterat cõprehendi et sub expressa vt in eis pz et latius aperit Imo. ¶ Est et octauus casus videlz qñ is cuius corpore possideo possessio. interuertit nõ al/teri tradẽdo quo casu dic vt loqmur in seruo. et dñus perdit pos. l. rem que nobis. ff. eodẽ et idẽ dicẽdum est eadem rõne quo ad pfecticia in filio cũ equparet ser/uo. l. placet cũ si. de acq. here. aut loqmur in colono. et tũc dñm sola pos. priuat nõ sola animi destinatione sed eam denegãdo restituere vel dñium nõ amittẽdo. l. ij. et ibi notat. C. pscriptio. tri. anno. l. colonus. ij. ð vi et vi. arma. l. iij. §. si qs rem. et ibi dixi. ff. e. ¶ Est et nonus casus videlz qñ animo nolo perdere pos. quã corpore alterius retineo et tũc dic q̄ nõ perdo vt hic in gl. secus si ɔstituo me tuo noĩe possidere vt est gl. singularis in. d. §. non aũt. in. l. i. ij. de vi et vi ar. et dixi in. d. l. qd meo. in pn. ff. eo. ¶ Decimus casus est qñ vsufructuarius deijcit vel alteri tradit an ego pprietarius perdã ciuilem pos. dic q̄ nõ vt p glo. hic allega/tas p Bar. cui adde glo. similẽ in. l. si de fundo. ij. de vi et vi ar. ɔ̃riũ tenuit gl. in. l. si qs i tãtã. C. vnde vi in glo. magna. in ver. sup vltimo quero. sed illã reprehẽdit ibi Bar. et bene et idem tz dñs An. de bu. in. d. c. olim el. pmo. et ex hoc infert Pau. de ca. hic q̄ si ego sum proprietarius et tu vsufructuarius et dico q̄ volo possidere perdã pos. l. si qs vi. §. i. ff. eo. nec tũc hz locũ iste tex. q: tũc isto casu mea ciuilis non coheret naturali quam retineo p alium et ideo ciuilẽ animo solo non perdo vt hic in gl. ¶ Est et vndecimus casus vz qñ rem aliquam ɔcessi tibi precario quo casu possides tu eam naturalr. et ego ciuiliter tu es expulsus vel al/teri tradis an priuer mea ciuili. tu habes glo. singularem in. l. interdum. §. si. ff. eo. q̄ sic. dic vt ibi. et pro ea allegat ibi text. in. l. nõ solũ. §. q pignori. ij. ti. i. ¶ Est et vltimus casus vz qñ colonus est conuentus in iudicio actione reali non noĩauit dñm in iudicium. et sñia fertur in colonum et fundũ de mandato iudicis tradidit victori. an priuet dñs pos. dic q̄ Inno. Host. io. an. et dñs Ant. in. d. c. quoniam. §. qd si sup vt lit. nõ cõtest. tz q̄ nõ [a] p. l. fi. C. si per vim vel alio mo. et. C. res inter alios acta. per totum. idem tz Jaco. bu. Cy. Bar. et Bal. in. l. ij. C. vbi in rem act. et Bar. et bal. in. l. officiũ. ff. de rei vẽdica. et bal. in. l. ij. in fi. C. ne vxo. pro ma. et ange. in. l. q vniuersas. §. pe. ff. eo. et imo. in. l. a sñia in pn. in. xiiij. col. ij. de appel. cũ aliquali limitatione vt ibi p eum. ¶ Sed ɔ̃rium tenuit Inn. in. c. inter quattuor. in pn. gl. magne. de maio. et obe. et in. c. cum sup de re iudi. ¶ In gl. in ver. ɔstituerit in ℣. p hanc decretalẽ et c̃. vsq; ad fi. et istud seqtur Imo. i. l. sepe in penul. charta ð re iudi. pro qua opi. bar. hic non decidẽs allegat tex. in. d. l. q vniuersas. §. itẽ cum pretor. ff. eo. et. l. celsus. §. i. et. l. ait pretor. ff. ad exhibẽ. ¶ Et ɔfirmat Imo. in. d. l. sepe. post inno. in. d. c. cũ sup q: sicut p aliã traditionẽ factã a colono priuatur dñs omni pos. l. iij. §. qd si seruus. ff. eo. ita puari dz p istã traditionẽ factã a colono pro executiõe sentẽtie. ¶ Item q: factũ iudicis reputat factũ partis. l. si ob causam. C. de euic. sed si ps traderet induceret priuatio pos. vt dixi. ergo idẽ si iudex tradit. sed nõ recedo a prima opi. allegata p doct. in dictis locis. ¶ Non ob. d. l. q vniuersas. q: itelligitur qñ ille ɔ quem iudex pcessit possideret. ¶ Nõ ob. d. l. celsus. q: rñde vt p Bar. in. d. l. officiũ et intellectus quẽ ibi dat bart. fuit etiã de mente glo. in. d. l. celsus in ver. actio. ¶ Non ob. q̄ factũ iudicis et c̃. q: rñdeo q̄ imo in materia nostra plenius operat factũ a partibus. q: p ipsum trãs/fert pos. in sequestrariũ. l. lz. §. i. ff. de po. secus si fiat de necessitate sequestrũ de mãdato iudicis. l. itteresse fm intellectũ oĩum. ff. eo. et hoc expresse voluit gl. in. l. i. C. de probi. seque. pec. et do. Ant. in. d. c. examinata. de iudi. et hic. ¶ Rñdeo etiã ad aliã rõnem factam in ɔ̃rium. s. q̄ si colonus tradit et c̃. q: nõ idẽ opat traditio necessaria facta pro executiõe sñie. et traditio voluntaria pbatur p id qd dixi de sequestro. et facit. l. si fideiussor. §. si necessaria. ff. q satisda. cogã. ¶ Limi/tatur tñ pdicta ɔclusio nisi dñs post executionem sñie factã sciuerit possessionẽ esse traditã alteri. et negligẽs fuerit in ea recuperãda. q: tũc pdet nomẽ possessiõis vt hic. et in. l. q̃uis et qd dixi in. l. si ð eo. §. i. ff. e. l. hoc in specie. voluit dñs Anto. in. d. §. qd si sup. ¶ Scdo fallit nisi traditio facta fuerit añ factã executionẽ processus intẽtari ɔ colonũ. p no. p glo. notabilẽ in. l. ij. in glo. i. C. vbi in rẽ act. et seqtur Ja. bu. Cy. et bal. p no. p gl. et doc. in. d. c. iter quattuor. ð quo vltio dicet plenius in. d. l. sepe. vbi apti9 cadit. ¶ Ultio limitat hoc ang. in. d. l. q vniuersas. vbi p executiõe res p tertiũ posita eẽt adiudicata agẽti q: tũc nõ audit tertius vlteri9 nisi ð ppetate et erit puat9 pos. allegat. l. a diuo pio. §. si p9 aditã. ij. ð re iudi. et min9 bñ hz imo. h q: ille tex. ñ pbat vt ibi dicet et aliqd dixi. i. l. clã. §. i. ff. e.

a ¶ Quod nõ adde. d. ð rota decisione ð cã pos. et ppie. in antiqs et an colonus possit p iudicare dño respectu pos. vide p bal. ɔ̃si. cclxxv. et cclxxv. iij. li.

Lex 47.

1 **J rem mobilem.** ℭ Rei mobil' ꝯcte aīo furandi ꝑdiť poſ. etiā ab ignorā‑te. ꝛ idē ſi rei cuſtodia amittať. ſecus in aīa libus rōnabilibus. h. d. ℭ Ad hāc. l. in fi. vide ꝙ no tat inno. in. c. de ſeruoꝝ de ſer. nō ordi. in. ij. col. ꝛ re tuli in. l. i. §. ꝑ ſeruū q in fuga. ſ. eo. ℭ Jn gl. in ver. amiſiſſe. ꝑma ſolu. eſt vera. ℭ Jn eadeꝫ gl. ibi vel hic fuit habita ꝛc. hec diuinat ꝛ nō facit ad ꝓpoſitū. ſed pōt adaptari ad illud ꝯrium quod nō pōt formari ꝺ . l. iij. §. nerua. ſ. eodē ꝯ iſtum tex. in ver. cuius forſitā rei. nam iſte tex. dꝫ intelligi ſm diſtinctionē. d. §. ner‑ua. ſ. ꝙ nō obſtāte negligētia ſi facta diligēti inq̄ſitio ne poterat inueniri ꝛ appꝛehēdi res mobilis nō ꝑdi tur poſ. vt ibi ſecus ſi nō poterat appꝛehēdi facta dili genti inq̄ſitiōe vt hic ꝛ ꝑ glo. in ver. mobiliuꝫ in fi. in eadē gl. ibi vel hic ꝯſtituit ēt hoc ſolū nō ſufficeret ad perdēdā poſ. ꝑ. d. §. ſi reꝫ. ꝛ. l. ꝑmam cū ibi nota. C. de ꝑſcrip. xxx. anno. niſi expꝛeſſe depoſitario reddere recuſaſſet. l. ſi qs rem. ꝛ ibi plenius dixi. ſ. eodem.

Lex 48. p

1 **Redia.** ℭ Habet duos ītellectus ꝑncipales vnū q ex gl. col ligiť aliū tradit Jac. de are. ꝛ ſm ītellectū glo. h. d. Per inſtrm nō ꝓbatur poſſeſſio traditio ꝛ inſtrm verificať ex actu vero vel ficto. h. d. ſm Bar. Vel etiam retento intellectu glo. pōt ſum‑mari ſecundum Ange. Per priuatā ſcripturam non ꝓbatur poſ. traditio. verificať tn̄ traditio ſcripture n̄ tantū actu vero ſed etiā ficto ꝛ differt intellectus bar. ab intellectu Ang. q2 Bart. hic intelligit de ſcriptura per inſtrm. ſed Ang. accipit ſcripturam pro priuata epiſtola. rōnem differētie videbitis infra ſm veruꝫ in‑tellectum Jaco. de are. h. d. ꝑ inſtrm in quo cōtineť aliquem tradidiſſe poſſeſſiōem nō ꝓbatur traditio. ſꝫ iſta verba impoꝛtant licētiam ingrediēdi poſſ. ꝓpꝛia

2 auctoritate hoc dixi. ℭ Nota ſm ꝑmum intellectum ꝙ verba preteriti tp̄is in inſtrō poſita impoꝛtāt actuꝫ fuiſſe de p̄terito. nō aūt tp̄e cōfecti inſtrī quod cōiter intelligiť verū ſi tp̄e ꝯfecti inſtrumēti non potuit ille actus geri vel iteruenire. vt ſi in inſtrō facto extra fun dum ꝛ eius cōſpectum dicať. ticius tradidit poſſeſſio nem fundi. ſecus ſi poterat tp̄e inſtrumēti vt ſi inſtrm factum fuiſſet in fundo. q2 illa verba tūc tempoꝛis ꝓ‑bant traditam fuiſſe poſ. l. ij. cum ibi notatis. C. eodē ꝛ ibi Ja. bu. ꝛ Bal. ꝛ idem ꝓbať recte intuenti in. l. ſi ita ſtipulatus. §. griſogonus ꝛ ibi Bar. in. ij. col. ī. de verbo. obli. ſic inducēdo. nā ibi ꝓbať ꝙ ſi in ſcriptu‑ra ꝯtineť ꝙ ticius ꝯfeſſus eſt habuiſſe ꝛ recepiſſe cen‑tum mutuo a ſempꝛonio que ꝓmittit ꝑ ſtipulatiōeꝫ reddere patrono ipſius ſempꝛonij. illa verba recepiſ ſe intelligunť de receptiōe facta tp̄e inſtrī pꝫ q2 ibi iu‑riſcōſultus vult ꝙ ſi illa ſtipulatio fuiſſet valida. vt q2 ſtipulatuſ fuiſſꝫ ſibi reddi oꝛireť dūtaxat vna actio ex ſtipulatiōe. ꝛ nulla oꝛireť ex numeratiōe. ꝛ tn̄ ſi illa v̄ba preteriti tp̄is accepiſſe ꝛc. ītelligerenť de numera‑tione facta ex interuallo deberēt oꝛiri due actiōes q2 qn̄ ꝑmo eſt facta numeratio ex cā mutui ꝛ poſtea ſti‑pulatio. oꝛiunť due actōes vna ex mutuo. alia ex ſtipu latōe. ſec° ſi icōtinēti facta eſſꝫ ſtipulatio vt. l. ſi ita ſue ro. §. i. i. v̄. mox cū. l. ſe. ꝛ ibi notať. ī. ꝺ noua. g° appa ret ꝙ ītelligiť ꝺ numeratiōe facta tp̄e mutui. ita ergo in ꝓpoſito qn̄ dr̄ ticius dedit vēdidit ꝛc. debem° ad‑uerteř. an ille actus poterit celebrari tp̄e ꝯtus ꝛ ꝓba tur traditā eſſe poſ. d. l. ij. cū gl. ꝛ. d. §. griſogonus. ꝛ ibi bar. circa. ij. colū. ꝛ eſt bonus tex. in. l. q volebat ꝺ here. inſti. ꝛ ibi bar. ꝛ in. l. triticū eodē tit. ꝛ in. l. certi ꝯditio. §. ſi nūmos. ſ. ſi cer. peta. ꝛ in. l. poſt doteꝫ in ꝑma q̄ōne. ſ. ſolu. mrīmonio. ꝛ notat Bal. in. i. fi. cir ca penul. colū. C. e. vt iudi. ꝛ in. c. i. §. notādū q. feu. dare poſ. vbi ad hoc allegat nota. ꝑ io. an. in. c. abba te de v̄b. ſig. ꝛ notat bar. in. l. generalr̄ in. iij. q. C. de nō nume. pe. ꝛ in. l. ſi ex cautiōe in. vj. q. eo. ti. ℭ Se‑

3 cundo nota ſm eundeꝫ intellectū ꝙ inſtrm verificať etiaꝫ in actu ficto. nā hic vere nō tradidit donatoꝛ. ſꝫ fingiť tradidiſſe ex quo cōſenſit ſeruū ad poſſeſſionē accedere appꝛehendentē noīe donatarij. ℭ Ex hoc

4 infert notabilr̄ bar. hic poſt Ja. bu. in ſua diſputatōe ꝙ ſi in inſtrō dicať ticius vendidit ſempꝛonio fundū pro pꝛecio. x. qd̄ ꝑcium ei numerauit ꝛ teſtes q ꝯtuī interfuerūt dicāt ꝙ pecunia nō interuenit. ſed tn̄ cō‑feſſio ꝑ hoc nō reddiť inſtrm falſum. q2 inſtrm veri‑ficať nō ſolū ex actu vero numeratiōis. ſed ēt ex actu ficto. ſ. ꝯfeſſiōis. ℭ Sed ang. hic ꝯrium tꝫ ꝑ notata ꝑ glo. in. d. l. ſi ex cautiōe in gl. magna quā ibi ſequunť oēs. ꝛ ꝑ gl. in. l. ſi ex ꝑcio. in v̄. ꝯſcriptum. C. ſi cer. pe ta. que dicūt notariuꝫ nō debere dicta v̄ba apponere niſi numeratio iteruenirer. ℭ Non ob. iſte tex. q2 loq tur in epiſtola ꝛ ſic in lr̄a ꝑuata in qua tn̄ opanť illa v̄ba habui ꝛ recepi. q2 ꝑ neutrū ſermonē ꝓbať niſi ſo la ꝯfeſſio. alle. l. creditoꝛ. §. ſepe. ī. de ſolu. tu potes al legare melioꝛē tex. i. l. tutoꝛ. §. fi. cū gl. parua. in v̄. ac cep. ſ. de vſu. expꝛeſſius hoc firmāt gl. ſupius allega‑te ꝛ ibi bar. ꝛ in. l. fi. in ꝑn. C. ꝺ do. cau. nō nu. ꝛ in. l. ſi nō ſinguli. in v̄. rei geſte. C. ſi cer. pe. ꝛ ibi etiā bar. facit mētionē de iſta. q. quā formať hic gl. ꝛ in. l. ſi ex pluribus in ꝑn. in v̄. ꝓponereť. ī. de ſol. ꝛ no. ang. in. d. §. griſogonus. Et cū dicta opi. Ang. ꝯ bar. hic tꝫ ēt Jmo. Pau. de ca. ꝛ Ro. hic q dicūt opi. Bart. ſaluari tn̄ poſſe ſm diſtinctionē plenius traditā ꝑ euꝫ in. d. l. ſi ex cautiōe. ℭ Adde etiā ꝙ ꝯ bar. hic tꝫ inn. ꝛ cōiter doc. in. c. ſi cau. de fi. inſtru. ꝛ bal. in. §. fi. cir‑ca pe. col. C. cō. vtriuſ. iudi. ꝛ in. d. l. ſi ex cautiōe. in. iij. iiij. ꝛ. vj. q. ꝛ Ang. in. d. l. griſogonus. ꝛ inn. in. l. ſi debitoꝛē. ī. de noua. idē vr̄ velle bal. ꝛ ibi no. in Rica

5 . C. de fi. inſtru. in. vij. col. cū ſe. ℭ Et ibi etiā no. q̄rit qd ſi in inſtrō dicať ticius ꝯfeſſus fuit habuiſſe ꝛ rece piſſe centuꝫ a ſempꝛonio que vere habuit ꝛ recepit in ꝑn̄tia mei notarij ꝛ in veritate pecunia erat in marſu‑pio.[a] ibi tn̄ nō fuit numerata ꝙꝙ ptes affirmauerint illa eſſe centū. an ſi ꝓbať eſſe minus incidat in falſum

6 vide ibi ꝛ eſt queſtio quotidiana. ℭ Contra Bar. vr̄ etiā tenere ipſemet bal. in. l. i. C. ꝺ his que in frau. cre. di. in vlt. col. ꝛ ibi etiam querit qd ſi in inſtrō dicať. ti cius confeſſus fuit ſe habuiſſe ꝛ recepiſſe a ſempꝛonio centū. ꝛ ideo eū ꝑ acceptulationē[b] libeꝛauit an ꝑſu‑mať acceptilationē eſſe factam virtute numeratiōis ꝛ modo ex cā donatiōis dic vt ibi ꝑ bar. in. l. ſi in ſtipu latū. ꝑ illū tex. C. ꝺ dona. ꝛ in. l. i. ī. que in frau. credi. ꝛ in. l. ſi ex pluribus in ꝑn. ī. de ſol. ꝛ in. l. ſi acceptila tum ꝑ illū tex. ī. de accep. ad ꝑdicta optime faciunt q̄ no. bart. ꝛ doct. in. l. ſingularia. ſ. ſi cer. pe. in pe. col. vbi querit. Quid ſi notarius dixit in inſtrō. ticius de‑dit ꝛ numerauit ſempꝛonio cētū ꝛ ꝓbať ꝙ tp̄e inſtrī ibi nulla fuit pecunia. an dicať inſtrm eſſe falſuꝫ. ꝛ cō cludit ꝙ nō ꝑ. l. certi ꝯditio. §. pe. ſi cer. pe. ꝛ in. d. l. ſingularia. ꝛ ibi vide plenius ꝑ eum Bal. in ꝑalleg‑a

7 ta rubꝛica ꝛ de fide inſtru. in. vij. col. ℭ Quid ſi nota rius dixiſſet in inſtrō ticius ꝯfeſſus fuit habuiſſe ꝛ re‑cepiſſe a ſeio dante ꝛ numerāte centū. ꝛ ꝓbať. ibi nul‑lam fuiſſe pecuniā. an inſtrm reddať falſum. Bal. de hoc notat in. l. i. in penul. colū. C. de ꝯfeſ. Dy. deter‑minat ꝙ nō. ꝛ ita dicit determinaſſe Ja. bu. h̄ quē re‑fert bar. ꝛ rōnem diuerſitatis īter iſtaꝫ vltimā. q. ꝛ. q. formatā h̄ ꝑ bar. vide ꝑ bal. in. d. l. ſi ex pluribus. ꝛ i

8 d. l. ſi ex cautiōe in quarta. q. ℭ Vltimo no. ſm ītel‑lectū Ja. ꝺ are ꝙ ꝑ illa v̄ba que quotidie apponunť inſtrō. ticius vēdidit ꝛ tradidit fundū nō ꝓbať tradi tio poſ. niſi res eēt in ꝑn̄tia vl' in cōſpectu. d. l. ij. ꝛ ibi no. doc. iuncta. l. i. §. ſi iuſſerim. ꝛ in. l. qd̄ meo. §. ſi ꝑ vēditoꝛē. ſ. e. ꝛ hoc ēt voluit ſpeculatoꝛ in ti. ꝺ emp. ꝛ ven. §. ſciēdū v̄. ſi vero res. cū ſeque. vbi dicit ꝙ hoc falſū in inſtrō ſit appoſituꝫ. q2 tūc idiſtincte ꝑ inſtrm ꝓbať

[a] ℭ In marſu pio. dicit bal. ꝯſi. cccvj. iij. li. ꝙ pecunia dr̄ numerata ꝛ ē i ſacculo tn̄ ꝑ tes ꝯfitenť nu meratōēs dicit tn̄ ꝙ cautuſ ſi cit notarius qn̄ videt numera tionem

[b] ℭ Acceptila tionē. adde ꝙ voluit ludo. ro ma. ꝯſi. xlv.

t ꝯ inſtrumū

Traditit. adde ludo. ro ma. psi. ccccc viij. fran. de are. consilio. xvij.

traditõ pos. d. l. qd meo. in pñ. idē dicit in pos. rei mobilis. q2 p illa ỽba dedit ꝛ tradidit posita in instr̃o. si ēt aliter nõ appareat de p̃ntia rei. pbaꝛ traditio pos. q2 talis actus potuit īteruenire tpe ꝯfecti instr̃i vt dixi in pmo notabili. bñ facit qd no. bar. post gl. in. l. i. C. de fi. instru. ꝛ iur. astē. fi. l. li. xi. ꝛ i. l. sciēdū. ÿ. de ỽ. ob. in. i. col. ꝛ ita in spē firmat ioā. cal. ꝛ alij canoni. post cū. i. c. iij. de ꝯsue. ꝛ bal. in ỽrica. C. d ꝯbē. emp. i. xix. q. ꝛ bal. in. §. p traditionē. isti. de re. diui. ℂ Et ad p̃dicta vide ēt no. p do. an. i. c. cū venissent. d resti. spolia. ꝛ in. c. fi. in. xiiij. col. de cau. pos. ꝛ ibi ēt hētur an p instr̃m pbeꝛ traditio pos. icorporaliū. ꝛ p bal. ēt in. l. nõ icc irco. C. de fide istru. ꝛ in. l. i. C. de suffra. ℂ Adde q ubi in instr̃o appet de titulo emptiõis lȝ nõ sint apposita dicta ỽba dedit ꝛ tradidit tñ si alius q̃ vendens possidebat dictā rem venditā itelligiꝛ data licētia emptori ppria auctoritate apprehēdēdi eā. tex. est notabilis in. l. hec si res cuȝ gl. iuncta. l. pcedēti. ß. de rei vēdi. ꝛ no. bar. in. l. cū solus in vl. col. ÿ. ti. i. ꝛ bar. in. l. iudicia. C. de rei vendi. ꝛ dñs Ant. in. d. c. cū venisset. secus vbi vēdēs possedisset q2 tūc p solū titulū nõ itelligiꝛ data licētia apprehēdēdi ppria auctoritate. tex. est melior d iure. d. l. hec si res. i. fi. ꝟm ang. ibi.

Possessio. ℂ Per seruū fructuarium acqriꝛ nobis ex opis suis ꝛ ex re nostra. ꝛ detentatio in mero iure ꝯsistēs põt eē apud nr̃os iuri subiectos. h. d. vsq3 ad. §. ꝛ si pobsio. ℂ In tex. ibi ex iure pos. municꝛ. i. recipiat a iure q̃si dicat q pos. plures effectus recipit ex dispõne iuris iter quos poniꝛ vnus in pñ. ꝛ ista expositio magis est ꝯueniēs lr̃e q̃ sint expositões posite in gl. in ỽ. ex iure ꝟm ang. ꝛ inn. ℂ In tex. ibi nõ tm̃ corporis ſȝ ēt iuris. q̃si dicat i pos. querēda necessaria nõ est tm̃ corporalis apprehēsio. sed ēt iuris pmissio seu iuris adminiculū. vt hētur in diffinitõe pos. tradita p gl. in. l. i i gl. ij. ß. eo. cui⁹ iuris incapax. est ꝟuus ꝛ fili⁹ isto iure vt hic. ꝛ. l. stipulatio ista. §. hi quoq3 cū se. ÿ. de ỽ. obli. ℂ In gl. in ỽ. pñt. nota eā. ꝛ iuxta hoc q̃ri põt. qd si filius ex cā aduētitia hodie pos. nudaȝ tm̃ hoc est sine dñio ꝛ iure vsufruct⁹ querat. an acqraꝛ patri ꝛ simlr̃. q2 si fili⁹ acqrat ex cā aduēticia vsufructuȝ tm̃. ꝛ p ꝯñs pos. naturalē. an acqraꝛ patri. vide p angelū. in. l. i. §. itē acqrimus. ß. eo. ꝛ p Imo. ꝛ Ro. ꝟ ꝛ qd no. gl. i. l. iij. §. si filio. ß. cõmo. veritas vr̃ q ius pos. ꝛ vsufructus in dictis casib⁹ fit apud filiū ꝛ cõmoditas tm̃ acqraꝛ patri. vt vr̃ velle gl. in auc. ideȝ est. ꝛ ibi hoc tȝ Cy. C. de bo. que libe. ꝛ notat bart. in. l. fi. C. d vsufru. bñ facit. l. plenū. §. si vsufructus. cū gl. ß. de vsu. ꝛ habita. ꝛ istud vr̃ tenere Ang. in. d. §. itē acqrimus. ꝛ ro. hic lȝ Imo. aliter sentiat. ℂ Et eadē rõ vr̃ q si filio ex cā aduenticia res sit cõmodata. q ius detentatiõis est apud filiuȝ. cõmoditas aūt est apud p̃rem. ꝛ ita itelligi dȝ glo. in. d. l. si filio. q aūt detentatio dicaꝛ ius vide bar. in. l. i. ß. eo.

Et si possessio. ℂ Poss. ꝛ dñium q̃riꝛ p pcuratoreȝ dño actio ỽo psonalis sine cessiõe nõ q̃riꝛ. Et p filiū putatiuū nihil putatiuo patri q̃riꝛ. sed p ꝟuuȝ nostrū fugitiuū ab alio nõ possessuȝ. neq3 liberū se putanteȝ q̃riꝛ nobis pos. hoc dicit vsq3 ad. l. quarūdā. ℂ Iteȝ tex. ibi nõ sciēti. sed q̃re nõ acqriꝛ ita ignorāti vsucapio sicut possessio. dic vt p gl. i. l. i. ÿ. p solu. ꝛ pleni⁹ i. l. i. in gl. C. eo. cui⁹ rõ cõiter reprehēdiꝛ p doc. ibi iõ tene rõnem assignatā p pe. quā ibi seqtur cy. ꝛ ang. qcqd dixerint imol. ꝛ ro. in. l. i. §. p pcuratorē. ß. eo. ꝛ gl. in. d. l. i. p solutõe ꝯcludit q rõ est q2 ad vsucapioneȝ reqriꝛ bona fides quā nõ hȝ ille q ignorat q2 non hȝ bonā neq3 malā sicut in simili dicit gl. in. l. iij. §. fi. in ver. bona. ß. eo. ℂ Sȝ doc. in. d. l. i. C. e. reprehēdūt istā rõneȝ q2 ēt in acqrēda pos. reqriꝛ aĩus. l. iij. i pñ. ß. eo. q aĩus nõ põt dici esse in ignorāte. ꝛ tñ videm⁹ q pos. acqriꝛ p pcuratorē ignorāti. vnde dicit Imo. hic. ꝛ fuit rõ reddita p Pe. Cy. ꝛ ang. i. d. l. i. videlȝ q rõ est q2 de minori pĩudicio agiꝛ qñ tractaꝛ d pos. q̃ qñ tractaꝛ de vsucapione cū p vsucapionē agaꝛ p̃uare dñm dñio. l. vsucapio. ÿ. ti. i. vñ nõ sic facilr̃ q̃riꝛ vsucapiēdi ꝯditio. nā vbi est maius piculū. ibi cauti⁹ est agendū. l. i. §. sed ꝛ si qs. ß. d carbo. edic. ꝛ. c. vbi piculū. de ele. li. vj. ℂ Aliā reddit rõneȝ Ja. de rauē. Ray. ꝛ ang. hic videlȝ q magis coartāda fuit vsucapio. q2 est inducta ꝯ naturalē eqtatē ꝟm quā nõ ꝯuenit aliquē locupletari cū aliena iactura. l. naȝ natura de cõditi. indebi. satis põt dici q ambe tendāt ad idē Rapha. in. d. l. i. §. p pcuratorē dicebat rõnem eē. q2 pos. est ius. vñ Roma. ibi simplr̃ vr̃ adherere rõni gl. in. d. l. i. C. eo. nõ faciēdo mentionē de doc. iõ sto cuȝ illa pma. ℂ In tex. ibi. nõ dicaꝛ. sed quare nõ ita immediate acqriꝛ actio psonalis dño p pcuratorē sicut possessio ꝛ dñium. vide gl. pe. i. l. i. C. p quas psonas nob. acqri. ꝛ ibi p bart. in. l. q mihi. in fi. ß. eo. ℂ Rõ põt colligi ex his que habenꝛ in. l. ea que ciuiliter. ß. ti. ij. vbi dr̃ q in his que ꝯsueuerūt acqri p actū naturalē fit acqsitio p pcuratorē ꝛ liberam psonā imediate inter que est possessio ꝛ dñium. q2 acqriꝛ p actū naturalem. puta traditionē ꝛ apprehēsionem. secus in alijs que nõ acqrunꝛ p actū naturalē vt ꝯtigit i actione psonali que acqriꝛ p actū ciuilē ꝛ istā rõneȝ approbat bart. in. l. solutū. §. p liberā. ß. de pigno. actio. ꝛ in. l. q mihi donatū. ß. de dona. ꝛ in. d. l. i. C. eodeȝ. ꝛ põt etiā dici vt sensit gl. in. d. l. i. C. p quas psonas. s. q iura realia trāseunt d psona in psonā. Sed psonalia sunt inseparabilia a psona saltē quo ad directum ius ꝛ inherent ossibus. iõ facilius q̃riꝛ dñium. ꝛ sic tā ius reale q̃ ipsa obligatio ꝛ actio psonalis. lȝ aūt dñium qd est ius reale acqraꝛ imediate p pcuratorē sine cessiõe dicta. l. i. C. p quas psonas. tñ actio realis nõ semp acqriꝛ sine cessiõe. vt pbaꝛ in. d. §. p liberā. vbi dr̃ q actio hypothecaria que dr̃ realis. vt. l. eos. C. q pos. in pign. habe. ꝛ. l. pignoris. C. de pigno. nõ acqritur imediate p pcuratorē dño. ℂ Et rõ est q2 actio hypothecaria est realis. accessoria tñ ad psonaleȝ. iõ de ea iudicaꝛ vt de psonali q2 sicut psonas nõ acqriꝛ imediate dño. ita nec ista. ita dicit bar. in. d. §. p liberam. q2 accessoriuȝ seqtur ꝛc. sed actio realis qñ est p se pncipalis vt rei vendicatio nõ acqriꝛ p pcuratoreȝ ipso iure. d. l. i. C. p quas psonas. ꝛ ibi no. gl. Guil. d cu. Ray. ꝛ Cy. in addi. ꝛ Bald. ꝛ Sali. in. d. l. i. C. p quas psonas lȝ bar. ibi aliter senserit de quo p eū ibi ꝛ in. d. l. q mihi donatū. ꝛ dixi in. d. §. p pcuratorē. ꝛ poniꝛ p oēs in. l. stipulatio ista. §. pe. de ỽbo. obli. ꝛ idē dicas vt supra dcm̃ est in actõe reali. q2 nõ acqriꝛ sine cessiõe sicut nec psonalis. tex. est in. l. solutū. §. p liberā. ß. de pig. actio. vbi dr̃ q actio hypothecaria q̃ est realis. l. pignoꝝ. C. de pigno. nõ acqriꝛ sine cessione. Quod tñ intelligas vex in actiõe reali accessoria psonali vt est hypothecaria. secus in alia reali. puta i rei vendicatõe. vt in. l. i. C. p quas psonas. ꝛ ibi doc. ꝛ in specie no. guil. de cu. ꝛ etiā bal. in. d. §. p liberā. ℂ In gl. in ỽbo cedere ibi dices directā nõ dari. sed vtilem. dic q opinio Martini cõiter reprehēdiꝛ hic ꝛ per gl. in. §. si qs alij. in ỽ. nihil. insti. d inuti. stipu. q2 nec etiā vtilis regulr̃ acqriꝛ sine cessione. vt. d. l. i. i ver. nihil. C. p quas psonas nobis acqri. ꝛ. d. §. si qs alij in ver. nihil. ℂ Fallit ꝟm Bar. ꝛ Ang. hic nisi acquisitio fieret ex re mea nõie meo per alterū per. l. qd pcurator. ß. de procu. ꝛ. l. iulianus. §. si pcurator. ß. d act. emp. ꝛ notaꝛ per gl. in. c. q̃q̃ de vsu. lib. vj. ꝛ per Bar. in. l. stipulatio ista. §. pe. in qnta fallentia. de ỽbo. obli. ꝛ ideo intelligunt istum tex. qñ pcurator de propria pecunia sua. nõ aūt de pecunia dñi emit fundum. Et per hoc soluiꝛ q̃stio quā ponit gl. in. d. §. si pcurator in glo. incipiēte. Et venditio quā dicit esse

sabatinam.s. an acquiratur domino utilis actio immediate ex contractu facto. per procuratorem. quia debet distingui an ex re mea sine pecunia domini acquisitio facta sit ut supra dixi. ¶ Addit etiã hic Barto. ꝙ ubi acquisitio non est facta ex re domini. acquirit tamen utilis actio sine cessione domino in subsidium si haberi non possit procurator qui cedat per.l.damni infecti stipulatio competit.§.fi. cum glo.ff. de dã. infec.⁊.l.i.in fi.cum.l.sequen.de instito. ¶ Tertium addit casum ⁊ notabilem.scilicet quando stipulatio est iudiciaria[a]. quia tunc acquiretur domino sine cessione.per.l.in cause.§.fi.cum.l. sequen.ff. de procurato. ex quo no.infert ꝙ ex instrumento guarentigiato ad instantiam procuratoris queretur domino utilis actio sine cessione. quia ex forma statuti notarius facit dictum preceptum guarentigie tanquam iudex ⁊ sic peride est ac si fieret illa stipulatio in iudicio secundum eum quod bene nota. ¶ Adde ꝙ idez tenuit Barto.in consilio incipiente Gellius fuit confessus habuisse ⁊ recepisse ⁊c. alias incipit Gabelmius idem Bald.in.l. non aliter.ff. de ado. bene facit qđ no. Cyn.in.l.unica.in.ij.q.C.de confes.⁊ Barto. in .l.error.in.ij.col.C.de iur.⁊ facti igno.⁊ in.l. non fatetur in finalibus verbis.ff.de confes. ⁊ in.l.iubemus .l.sane el.i.C.de sacrosan.eccle. ⁊ sic habetis notare ꝙ in iudicio etiam voluntarie iurisdictionis acquiritur actio sine cessione sicut in iudicio contentiose qđ est singulariter notandum tamen contra istam limitationem videtur tenere Bald.in.l.certi conditio.§. si nummos.ff.si cer.pe.ubi voluit ꝙ id quod habetur in.d.l.in cause.§.fi.solū procedat in pretoriis stipulationibus.⁊ ꝙ in aliis non reperiatur hoc iur cautũ tamen teneatis hic opi.Barto.⁊ sequa. que videtur communis. quia in stipulationibus pretoriis quo ad hoc nulla est specialis. immo ex stipulatione pretoria extraiudiciali non acquiretur alteri per alterum actio sine cessiõe ut.d.l.in omnibus.ff.de preto.stipu.operatur ergo solum hoc calor iudicii in casu.d.l.in cause.§.fin. Et illud idem quod dixi in actu iudiciali habet etiam locū in iuramento delato a parte parti. q: per procuratorem acquiritur domino utilis actio sine cessione ex tali iuramento.ut est tex.notabilis in.l.nã ⁊ postea.§.iusiurandum de iureiurã. quod intelligit Barto.ibi verum etiam si iuramentum fuit delatum extra iudiciū per istum text. indistincte loquentem. ⁊ quia tale iuramentum vim litis contest. habet.d.l. nam ⁊ postea.§.si is qui.⁊ cum prima decisione bar. transit Bald.in lect.antiqua in.d.§. iusiurandum ⁊ Moder.ibi. ¶ Quartum addit Bato.hic quem vide hic per eum ⁊ per eundem in.l.qui bona.§.q alieno.ff.de dam.infec.s. quando procurator stipulatur aliquid quod coheret persone. puta usufructum. qa in istis iuribus procurator censetur nudus minister ⁊ ideo acquirit domino recta via.ut est tex.cum glo. in .l.qui ita.§.i.ff.ad trebel.⁊ est text.singularis in.§.si mulier.§.ex affe.ff.de iur.do.⁊ text.in.d.l. qui ita.§. i.non est alibi secundum Ange.⁊ Imo. hic bene facit tex.in.c.fi.de procu.lib.vj. Alios casus in quibus alteri per alterum acquiritur actio sine cessiõe.[b] vide per Barto.in.l.stipulatio.§.si stipuler de verbo.obligatio.⁊ ad limitationem dictorum.ff. vide Barto. in.l.qui ita.§.i.ff.ad trebel. Quid autem econtra uz an ex contractu procuratoris obligetur dominus immediate Barto.hic non decidit vide plene nota.per eum in.l.si pupilli.§.i.de nego.gest.⁊ in.d.§. per liberam.⁊ est optimus text[c] ⁊ omnino vide ibi Bal.in .l.cum per eos.C.si qs alte.vel si.⁊ in.l.penul.C. de instito. Et breuiter conclusio ea esse videtur ꝙ ex eo contractu ex quo queritur actio domino immediate. similiter econtra datur actio in dominum aliasnon. sed in procuratorem.l.si cum venditor.§.fi.⁊ ibi notatur.ff.de euic.iuncto.d.§.per liberam.⁊.d.l.pe.q incipit.Si mutuam.C.de instito.inducendo ut ibi p Bald.⁊ est bonus tex.in.d.l.iulianus.§. si procurator.⁊ ibi videtur valde notabiliter probari ꝙ ubicunqz ex aliquo contractu facto per aliquem puta per procuratorem nomine meo dari potest immediate cõtra me actio ex eodem contractu mihi acqritur utilis absqz cessione.⁊ ita notanter decidit Bal.in.l.si mutuaz .C.de insti.⁊ in.d.l.cuz per eos. ¶ Adde bonũ text. in.l.rescriptum.§.fi.ff.de pac. ¶ Sed aduerte q: videtur ꝙ indistincte ex contractu gesto nomine meo a procuratore obliget. lz ex eodem cõtractu mihi nõ acquiratur utilis sine cessiõe text.est in.l.i.§.est autẽ. ff.de eo per quez fac.e.ita tenet Pau.de ca.pro quo adde tex.⁊ ibidem firmat ipsemet Pau.de ca.in.l.i. ff.de instito.⁊ dicit ipse ꝙ actio que datur contra dominum dicitur utilis institoria.si contrahens erat procurator nõ institor.allegat.d.§.si procurator. Addo tex.in.l.si mutuam.C.de instito.⁊ Barto.hoc expresse volentem in.d.l.si pupilli.§.i.⁊ no. Cy. in.l.ei.C. quod cum eo. ¶ Non ob.text.in.d.§.per liberam ⁊ quod ibi not. Barto.q: respondet Pau.de cast.ibi fallit in pignoratitia actione que contrahitur de isti. qui.mo.re.contra.obli.circa fi. Unde non debet obligare nisi illum procuratorem ad quem res peruenit non autem dñm cui non acquiritur. Unde videmus ꝙ in mutuo quod in re ꝯbitur obligatur dominus ex mutuo facto per procuratorem.d.l.si mutuam. ⁊.d. l.si pupilli.§.i.q: incontinenti queritur domino dominium per procuratorem immediate.l.qui immediate ⁊.l.q mihi.de dona.⁊.l.i.C.per quas perso. ¶ Ex quo infero ꝙ lz in terminis huius.§.dominus immediate obligatus fuerit ex contractu procuratoris tam non acquiritur actio sibi immediate sine cessione. ergo est text.hic contra decisionem Bald. in.d.l. cum per eos.⁊ in dicta.l.si mutuam. Contra Bald.per istum text.tenuit Ro.in.d.l.stipulatio ista.§.penul. lz autem non acquiratur utilis domino sine cessione tñ etiam ante cessionem potest dñs liberare procuratorem.text.est notabilis in.l.apud celsum.§. mandaui.cum glo.in versi. excipiendum in fi.de excep.⁊ ibi Bar.no.Bal.in.l.post dotem in sexta lec.sol.matri. ¶ An autem exceptio queratur domino immediate sine cessione dic ꝙ sic.ut.l.rescriptum.§.fi.⁊ ibi not. Barto.in.l.heredi.§.fi.ff.de pac.bene facit.l. sicut. §.i.cum ibi not. per Barto.ff.qui.mo.pi.vel hypo. sol. Et dum dixi.ff.ex stipulatione facta in iudicio acquiri actionem sine cessione. ¶ Adde ꝙ Bald.in.l. certi cõditio.§.si nummos.ff.si cer.pe. dicebat illud esse speciale in pretoriis stipulationibus.prout loquitur text.in.d.l.in causa.quod in aliis nõ reperiebat. ¶ Adde etiam ꝙ idem vult Barto. in.l.stipulatio ista.§.si stipuler.ad fi.de verbo. oblig. tene primam opi.q: nihil est speciale quo ad hoc.nam ex stipulatione pretoria extraiudiciali non acquiritur actio sine cessiõe regulariter.l.in omnibus causa cognita. ⁊ ibi hoc declarat Barto.ff.de preto.stipula. Unde calor iudicii est ille qui operatur hanc acquisitionem actionis ⁊ idem dicas in iuramento delato a parte parti. quia acquiritur utilis sine cessione text. est ⁊ ibi not. Bald.in.l.nam ⁊ postea.§. iusiurandum.⁊ ibi not. ff.de iureiuran. etiam si fuit delatum extra iudicium secundum Barto. ibi indistincte loquentem quod est no.

p **Ex eum** ¶ Per filium putatiuum.nil putatiuo patri queritur sed per seruum fugitiuum ab alio non possessum neqz liberum se putantem queritur nobis pos.b.d.tota.l. ¶ In tex.ibi queritur subaudi si vult tanꝗ filius querere.sed si velit qrere ut gestor nomine alterius põt. tũc querere patri

[a] ¶ Iudiciaria.adde idem qñ stipulatio eẽt ex ꝯpromisso qa arbitria fũt ad instar iudiciorū ita lud. roma.ꝯs. lxxxvj. ubi vide ꝙ latius voluit.⁊ idẽ dic in stip. iurare q: qrit sine ces.ut voluit idẽ roma. cõsilio.lxxvj.

[b] ¶ Cessiõe adde tñ ꝙ cessio abñti fcã ñ valet ut vult io. an.in add. ad spec.i ti.d ces. actio.in.§.cõsequẽ.i.ij. ad. qz refert bal. in.l.p diuersas .C.mã.⁊ sequitur lud.roma. cõsi. lxxxvj.ff. allegato.

putatiuo.p id quod vidistis in.l.si me in vacuã.§.fi.ff.eodẽ. ¶ Adde φ inquantum glo.super verbo credatis.dicit φ requiritur φ diu seruus steterit in pos.libertatis φ communiter damnatur qꝛ non est verum φ diu steterit in pos.libertatis quando bona fide ab initio ceperit se gerere pro libero.per.l.quod autem.cum glo.ff.de libera causa. ¶ Non ob.§.si seruos in glo. allega.qꝛ ibi tex.loqtur quando ab initio nõ bona fide cepit se gerere pro libero. ꝛ ista videtur cõclusio vera quã approbaui in.d.§.si seruus. Lex. 51.

Quarundam. ¶ Per oculorum inspectionem ꝛ custodis appositiõem dicitur nobis pos.queri ꝛ aditio fieri. Et diuiditur in tres partes.primo ponit dictũ labeonis et duo exempla vsqꝫ ibi. Sed videamus ꝛ ibi reuocat in dubium dictũ labeonis vsqꝫ ibi.nihil.ꝛ ibi tertio ꝛ vltimo opponitur decisio pro labeone.in tex.ibi animi quodaꝫ genere.ꝛ sic affirmat dictum labeonis esse verum.ideo dicit ante an etiaꝫ qꝛ non requiritur corporis apprehensio.scilicet per instrumentuꝫ solitum.s.aut per manus aut pedes pncipaliter ordinata ad pos. apprehensionẽ.nõ autem excludit quin hic interuenientẽ dicatur actus corporalis.qꝛ imo interuenit visus.sed non corporalis apprehensio p instrumẽtum consuetum ad hoc pncipaliter ordinatũ.ꝛ ita saluaẜ dictũ labeonis ꝛ eius exempla.lꝫ glo.i.reprehendat exẽpla labeonis.ꝛ nõ bene ẜm Ang.ꝛ moder.post eum. ¶ No.ex tex.in ver.nihil video p quẽ Ang.declarat.l.φuis.§.si cõductor.ff.eo.dixi ibi ꝛ dictum eius placet Bart.in l.i.in.iiij.q.in ver.pone φ tutor ẽt iuncto ver. pcedenti ↄriũ videaẜ velle ꝛ poniẜ iste ꝟ.nihil video etiam ad decisionẽ eius quod refricatur in dubium.s.ad ver. sed videamus respondeẜ φ ista est corporalis lꝫ non per instrumentum solituꝫ ꝛ ad hoc pncipaliter ordinatum vt est dictum. ¶ Not.text.per quem dicit hic ang.φ lꝫ ficta traditio facta p colonum nõ priuet dominũ pos.vt habuistis in.l.φuis.§.conductor.ff.eo.tñ satis dicetur vera traditio si forte colonus vendidit alteri rem existentẽ in psentia.ꝛ asseruit se tradere eã.qꝛ tunc vr̃ esse vera traditio etiaꝫ si aliter nõ interuenit corporalis apprehẽsio qđ est bene no. ꝛ sequtur simplr Imo.hic ꝛ Pau.de cast.hic q dixit hoc dictum ang.esse satis singulare.Sed Rapha.hic tꝫ contra ang.p istũ tex.in pn.ꝛ in fi.vbi apparet.qđ ista apprehẽsio dr̃ fieri animo ꝛ sic nõ est vera traditio. ¶ Ro. hic tꝫ contra auge.dicens.φ hic non probatur opi. ange. qꝛ hic interuenit appositio custodis vltra visum. Et pro ista opi.bene facit quod signanter voluit Bar.in.l.i.in pn.in pe.col.ver.pone.φ tutor.ff.eo.vbi voluit φ tutor vel pcurator carens spãli mãdato nõ possit p aspectum ꝛ alios modos fictos tradere poss. dñi alteri.vt pꝫ ex his que ibi dicit iuncta.prima pcedẽti.q.ibi tacta p eũ.Addatis φ Bar.in.l.iij.§.ex contrario in.iiij.col.ff.eo. ver. est tertia opi. Bar.videtur etiam tenere contra dictam opi.ang.nam ibi dicit Bar.φ per aspectum inducitur ficta apprehensio ad quod faciunt no.p glo.in.d.l.iij.in pn.ff.eo. Contra ang. etiam hic pondero tex.in ver.traditus mihi videẜ.ꝛ ibi videanẜ que verba denotãt fictionem.l.i.§.deiecisse.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ no Bart. in.l.si is q.p emptore.in.v.col.ff.pro empto.ꝛ dixi in.d.§.ex ↄ. Non post glo.ibi ꝛ hoc puto tenẽdum pͤsertim per vltima allegata.non p hoc tamen pone pro constanti verum esse illud quod dicit Barto.in.d.ver.pone φ tutor.qꝛ Barto. ibi se fundat p .d.§.si conductor.ꝛ per.l. ꝛ per iusiuran.§.tutor.ff. de accep. que non vidẽtur concludenter probare opi.suam.qꝛ in.§.si cõductor.conductor non habebat mandatum generale ad alienandum aut transferendum pos. ¶ Nec ob.d.§.tutor. qa vt dicit Barto.ibi ille.§.non habet in se rationem.ꝛ ideo non debet extendi ad alium casum. ¶ Rapha.in.d.l.i.in pn.ff.eo.videtur tenere contra Barto.ibi. ¶ Restat respondere ad text. hic in ver.nihil.video interesse.cui potestis respondere φ quãtum est ad apprehensionẽ pos.in casibus in qbus põt transferri per actus fictos sicut p veros tũc nihil interest. vt qñ ipsa pncipalis persona est illa que trãsfert ita loqtur hic. ¶ Sed vbi refert inter actum vere traditionis ꝛ ficte proũt in casu.d.§. si cõductor.hoc casu non loquitur iuriscõsultus hic per hoc tẽ non audeo affirmare illud qđ bar.in.d.ver.pone φ tutor.hoc dico qꝛ ibi sum pollicitus hic aliquid dicere. Alexan. de imola.

Permisceri. ¶ Sẽtẽtia lata ↄ agẽtẽ ĩ possessorio non pͥudicat postea eidẽ agẽti ↄfessoria.ꝛ ad positiõeꝫ vel remotiõeꝫ vsufructus nõ seqtur positio vel remotio pos. ciuilis. ꝛ plus est in pos.iducere phibẽdo vim fieri ingrediẽti φ̃ simplr pos.restituere.ꝛ pos.vitiosa aduersus extraneos vitio caret.h. d.cũ.l.sequẽ.ꝛ pncipiũ huiꝰ legis põt legi tribus modis.vt hic ponit clare p Bar. Item.§.spẽs legiẜ duobꝰ modis in gl.pma lec.colligiẜ ex gl.i.secũda colligiẜ ex gl.vltima in ver.dic ꝛ dicã infra. ¶ In gl.fi.ibi defendere.s.ð facto ita loqtur.l. expulsos hic alleg.sed de iure bñ defendere dꝫ venditor iudicialr ne res euincaẜ.l.si plus.§.mota.ff.de euic.l.emptor.C.de eui. ¶ Itẽ pro fortificatõe huius lec.i.facit qđ no.gl.in.l.fi.ꝛ in.l.si cũ fũdum.§.fi.ff.de ↄhẽ.emp.ꝛ in auc.sacramẽta.C.si aduer. venditio.ꝛ in.l.ab emptiõe in gl.magna.ff.de pactis.que dicũt φ quãpmum venditor vendidit emptori rẽ liberatus est a pmitiua actione qua tenebaẜ.s.rem tradere iuxta.l.ij.in fi.cũ sequẽ. de ac.emp.secus quando quis ex decreto iudicis mittiẜ in pos. ex pmo ꝛ secũdo decreto.qꝛ debꝫ in eo semper defendi. nec expirat decretũ p pmam missionem.l.si quis missum.§.cum pretor.ff.ne vis fiat ei.ꝛ.l.stipulatio dãni ifecti cõpetit.§.pe.ff. de dam.infecto.ꝛ isto modo sustinetur hec pma lectu. pro vera. ¶ In ea.gl.ibi vel dic hic poniẜ secũda lec.que habet φ totus hic.§.loqtur in eo q auctoritate iudicis obtinuit pos.ꝛ fit differentia an fiat missio p ẜm decretum.ꝛ tunc missus acqrat ciuilẽ ꝛ naturalem.secus quod obtinuit per sñiam diffinitiuaꝫ p quãreꝰ fuit condemnatus ad restituendam pos.qꝛ tunc potest obtinens acquirere ciuilem tantum.ꝛ naturalem tantum hec lec. cõmuniter reprehendiẜ.ꝛ maxime per Imo.ꝛ.Pau.de cast.ꝛ ro.hic qꝛ in vtroqꝫ casu obtinens acqrit illam tm̃.que erat apð aduersariũ vel alterũ tm̃.qꝛ verbũ restituere plenarie accipitur .l.videamus.§..in fauiana.ff.de vsu. ¶ Tertio modo legiẜ p Ja.de are.vt hic p Bar.ꝛ est clara.lec. ¶ Quarto modo legitur ẜm eundẽ Ja.de are.quem sequitur Bart.videlꝫ φ aliud ẽ mittere in possessione ꝛ iubere cauere ex secũdo decreto quo casu iudex dꝫ talẽ in possessiõe intueri virtute eiusdẽ decreti si molestia ei inferaẜ aliud est si p diffinitiuam iudex ↄdemnat reum ad restitutionem.qꝛ tunc facta restitutiõe nõ intromittit se iudex virtute dicte sñie.sed habet necesse victor si molesteẜ agere ordinarie pro quo allegatur gl.magna.in.l.pomponius.§. sꝫ ꝛ is.ff.de pcura.ꝛ in.d.l.claudius.in glo.i.ff.qui poti. in pig. habe.ꝛ ibi no.Barto. ¶ Sed Ange.tenet in hoc vltimo contra maxime.per.l.inter castellianum ꝛ quod ibi no.barto.ff.ð arbi.finaliter Ange.se remittit ad nota. per se.in.l. fideiussor. §.fi.de leg.i.ꝛ ibi.videtur velle φ opi.Ja.de are.procedat preterquam quando executio sententie diffinitiue cõtineret aliqd quod haberet causam successiuam.qꝛ tunc semper durat potestas exequendi virtute dicte sententie ita intelligitur dicta.l.inter castellianum.quam ita declarat barto.in.dicta.l.fideiussor. ꝛ facit quod notat glo.in.d.l.inter castellianum.ꝛ ita intelligi deberent notata per barto.in.l.i.§. superuacuum.ff. qui.mo. pig.vel hypote.sol.ꝛ bal.post Ja. de are.in.l. titio centum de condi.ꝛ demonstra.videlꝫ si dixit iudex condemno te ad restituendum actori ꝛ ne vim ei facias. ¶ Secundo fallit dicta conclusio Jaco.de are.ꝛ barto.nisi incontinenti restituens post factam restitutionem molestaret eum cui facta est restitutio quasi non censeatur tunc facta restitutio perfecte hoc colligiẜ ex notatis p glo.in.c.querẽti.de offi.deleg.ꝛ firmat Imo.in.l.fideiussor ꝛ Imo.ꝛ ro.hic. ¶ Ultimo limita questionẽ Jac.ð are. ꝛ barto.procedere quando semel facta fuit executio sñie actualiter ꝛ restitutio virtute sententie.secus si nulla fuit facta fuit restitutio ꝛ executio. Exemplũ qñ.p reo possidẽte fuit lata sñia φ̃ fuit declaratum reum esse dominum.nam tunc si possessio postea perueniat ad actorẽ cõpelliẜ actor pro executiõe dicte sñie eam restitueẜ.p eo tex.est notabilis in.l. sed ꝛ si possessori circa pn.de iureiuran.ꝛ reduci dꝫ ad concordiam illud quod notat ibi barto.ꝛ hic vbi videtur sibi ↄrius. ¶ Aliud exemplum poni põt in.l.si a te.§.i.secundum tertiam lecturaꝫ que est singularis ꝛ ibi no.bar.ff.ð exceptio.rei iudica.ꝛ seqtur Imol. pau. de ca.ꝛ Roma.h ꝛ in.d.l.si fideiussor.ꝛ istud magis placet φ̃ φ̃ qđ notat bal.in.l.debitori in penul.col.C.de pactis.

¶ Reportata inclyti ac famosissimi iuris interpretis domini Alexandri de tartagnis de imo. sup ti. ff. de re iudica. cũ additiõibus opoꝛtunis p eũ Bononie traditis: q dicebat ꝙ h titulus erat solemnis. ꝛ hȝ magnam materiam plenam auro ꝛ honoꝛe que quotidie agitatur in palacijs ꝛ curijs. ideo diligentissime aduertendum.

De re iudicata. Rubrica.

Ota ex textu rubrice ibi: ꝛ interlocutionibus qđ appellatione sñie intelligimus de diffinitiua non de interlocutoꝛia. ꝛ idem pꝛobatur ẜm imo. in rubꝛi. C. de sen. ꝛ interlo. om. iu. vbi copula ꝛ ponitur inter verbum sententijs ꝛ verbum interlocutionibus. sed copula dȝ poni inter diuersa. vt dixit gl. in rubꝛica. ff. de iur. ꝛ fac. ig. Tamen posset qs dicere ꝙ istud non pꝛobatur cõcludenter ex ista Rica nec ex illa q: põt esse ꝙ copula ꝛ sit posita inter genus ꝛ spẽm vt in Rica. C. de serui. ꝛ aq̃. naȝ ibi cum dicit de seruitutibus compꝛehendit oẽs seruitutes. duȝ dicit aqua cõpꝛehendit seruitutẽ aque ducẽde: ꝛ tñ tolleraẜ copula. q: dẜ eẽ inter genus ꝛ spẽm vñ habem⁹ in sacra scriptura apli ꝛ petrus ꝛc̃. ita in ꝓposito sñia põt esse genus apta cõpꝛehendere interlocutoꝛiã sñiam ꝛ diffinitiuã. Alexã.

¶ Et ꝙ veniat tñ diffinitiua est gl. oꝛdinaria in. l. i. §. biduuȝ. in ℣. sñie late. ff. qñ appel. sit ꝛ in. c. cum olim. in sñia extra đ testi. quã ibi alle. imol. ¶ Adde bonũ tex. iuncta glo. in. l. quod iussit. ff. eo. ꝛ pꝛobaẜ in. l. dicere. in pn. ff. de arbi. ꝛ est text. recte intuenti. in. c. venientes. in pn. de iureiu. ꝛ in. l. qd ergo. §. que situm. ꝛ ibi hoc no. bal. ff. de insa. ꝛ idem bal. in. l. ij. C. de arbi.

1 ¶ Ex hoc dicit no. bal. in addi. spe. in ti. đ sen. pꝛola. in. ij. col. ꝙ si statuto caueẜ. ꝙ de sententijs debeat solui gabella nõ soluetur de interlocutoꝛia. ꝛ similiter si statutum dicit ꝙ a sententijs nõ possit appellari. intelligiẜ de diffinitiuis tñ. nõ de interlocutoꝛijs ẜm bal. ibi istud non erit absurdum ẜm eum allegat tex. in. l. si ex cã. §. nunc videndũ. ꝛ ibi p guil. de cu. ꝛ bal. ff. de mino. ꝛ hoc idem no. bal. i. l. i. circa vlti. colum. C. ne li. ter. pꝛo uoc. Et recte pꝛobaẜ in. d. §. nũc videndum. vbi lȝ nõ cõcedatur resti. in integ. sup pncipali. tñ concediẜ sup emergẽti. vt ibi

2 in versi. sed si cum ex damno. vnde dicit guil. de cu. ibi. ꝛ bald. ꝙ lȝ statutuȝ disponat ꝙ i criminalibus causis nõ possit appellari vel restitutio in integ. concedi super pncipali. tñ concedeẜ super emergenti ꝛ ibi in ver. sed si cũ ex dãno. vnde dicit idem

3 guil. ibi ꝛ bal. ꝙ lȝ statutum disponat ꝙ in criminalibus causis nõ possit appellari vel restitutio in integrũ concedi intelligetur quo ad diffinitiuam sñiam ꝛ causam pncipalem. nõ aũt quo ad id qđ cõcernit interlocutoꝛiã. vel quo ad aliqđ incidẽs pma facie qlibet foꝛtasse diceret ɔ̃rium. ꝛ illã determinationeȝ guil. in d. §. nunc videndũ. reassumpsit tanꝙ̃ mirabilẽ. etiam bal. in. l. post sñiam. C. de sen. ꝛ interlo. om. iu. in. ij. col. ꝛ bald. in. l. vnica. C. si de momẽ. pos. fue. appel. ꝛ hoc etiam voluit expꝛessius bal. in. l. i. i pn. ff. de offi. pꝛeto. vbi dicit ꝙ aut statutum dicit ꝙ a sñia ptãtis non possit appellari. ꝛ tunc pꝛocedit ꝙ itelligitur de diffinitiua tantum. Aut statutum dicit ꝙ a ptãte nõ appelletur. ꝛ tunc neqȝ a diffinitiua. neqȝ ab interlocutoꝛia poterit appellari per. d. l. i. de offi. pꝛefec. pꝛeto. vbi est tex. ꝙ a pꝛefecto p̃toꝛio non põt appellari. ꝛ ponit tex. ibi rõnem. ꝛ non dicit text. a sententijs pꝛefecti pꝛetoꝛij. ¶ Et istam decisionem secutus ẽ abbas in. c. pastoꝛalis. in pn. de appel. ꝛ ideȝ benedi. de plom. in. l. etiam. §. absens. ff. de ma. vindic. Ibi tñ limitat hoc veruȝ nisi eadem esset rõ in interlocutoꝛia que in diffinitiua q: tunc lȝ statutum ꝓhibeat appellari a sñia ptãtis non poterit etiam appellari ab interlocutoꝛia. allegat notata p gl. in cle. i. in ℣. sñias de re iudi. in glo. ꝛ per nota. p gl. in. l. i. in pn. in ver. noui iuris . ff. ꝙ quisqȝ iuris quã statim inducam. ¶ Sed hec limitatio vẜ contra mentem bal. in. d. l. i. in pꝛin. ff. de offi. pꝛefec. pꝛeto. Et puto posse defendi ꝙ etiam qñ esset eadeȝ rõ in interlocutoꝛia tñ adhuc pꝛocedit dicta doctrina bal. in. d. l. i. q: cuȝ tale statutum sit coꝛrectoꝛium iuris cõmunis non dȝ extendi ex identitate rationis nisi quatenus expmitur. l. pꝛecipimus. ad fi. C. de appel. ꝛ per notata in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. ¶ Itẽ q: verba in statutis debẽt itelligi stricte ꝛ pꝛopꝛie. l. i. §. si is q nauẽ. de exerci. l. qđ constitutum. ff. de testa. mili. sed pꝛopꝛie appellatione sñie nõ venit interlocutoꝛia. ergo ꝛc̃. Et etiã dato ꝙ statutum essȝ exoꝛbitãs solum. nihilominus ẜm magis veras cõclusiones statutum exoꝛbitans nõ dȝ extendi ex idẽpti

4 tate rõnis ad alios casus. l. si vero. §. đ viro. ff. sol. ma. l. ius singulare. de legi. nisi ob aliquaȝ cãm fauoꝛabilem. ꝛ ita pꝛocedit glo. in. l. si constante. in pn. ff. solu. ma. cũ multis alijs concoꝛ. ¶ Nec ob. allegata. per benedi. de plom. q: põt dici ꝙ non loquuntur in exoꝛbitãtibus. ¶ Secũdo rñdeo ad no. per glo. in . l. i. quod quisqȝ iu. ꝙ illa glo. pꝛocedit ex eo ꝙ verba tex. illius . l. in pn. loquũtur adeo generaliter ꝙ poterãt compꝛehendeẜ apte interlocutoꝛiã ꝛ diffinitiuã. nã loqtur edictum ibi p ius dixerit seu aliqs statuerit. ideo fiet retoꝛquutio ɔ̃ eũ. ¶ Similiter nõ ob. quod voluit glo. in. d. cle. i. in ver. sñias. q: rñdeo ꝙ illud ideo ibi est. q: papa ibi in pn. simpliciter fecit mentioneȝ đ sententijs. ꝛ in sequẽti parte fecit mentionem cũ hac adiectiõe diffinitiue. per quod daẜ intelligi ꝙ in p̃cedenti parte voluit itelligere de sententijs large. ita est intẽtio glo. ibi pꝛo hoc facit quod hẜ in. c. ij. de trãsla. pꝛela. vbi dum text. ibi dicit. vnde si đ trãslatiõe idem fieri voluisset ꝙ de cessione dixerat poterat ꝛ de trãslatiõe dicere si papa in. d. cle. i. in pn. voluisset simpliciter itelligere de diffinitiuis expꝛessisset sicut paulo post facit. ¶ Et illa glo. in cle. i. sic declarata est valde notabilis pꝛo limitatiõe dicte doctrine. §. tradite in quãtuȝ dixi ꝙ in statutis appellatione sñie itelligitur de diffinitiua. nam hoc est verum nisi in vna parte locutum esset statutum simpliciter in alia de diffinitiua.

5 ¶ Ad pꝛedicta videatis ea que notãtur per bal. in. l. vnica. C. ne li. ter. pꝛouo. vbi dicit ꝙ si statutum idisponit ꝙ sñia ferri nõ possit sine cõsilio sapiẽtis ꝛ aliter nõ valeat itelligitur de diffinitiua. allegat no. per glo. in. d. §. biduum. ꝛ illud dictum secut⁹ est ro. in. l. si quis mihi bona. §. pe. de acqui. here. videte notata per spe. in ti. de req. cõsi. ver. ꝛ nota. ꝛ ista faciũt ad. q. nota. traditam per bar. in. d. l. dicere. vbi dicit ꝙ si arbitri tenẽtur ex foꝛma statuti diffinire causas ifra mẽsem sub certa pena nõ euadent penam si dicant absoluimus partem ab obseruatione iudicij. ꝛ ꝙ quilibȝ remaneat in statu suo. q: ista nõ est diffinitiua que perimat negocium pncipale. de quo per eundem barto. in . l. generali. C. de decurio. li. x. ꝛ per bal. in. l. iusiurãdum. ꝛ ad pecunias. §. fi. ff. de iureiur. lȝ tamẽ appellatione sñie stricte nõ veniat interlocutoꝛia. tamẽ large intelligendo sic. ita intelligit Bald. in. d. l. i. quod quisqȝ iur. ꝛ no. Bal. in addi. spe. in loco pꝛeallegato. vbi allegat no. per glo. in. l. si quis iusiurãduȝ. ℣. creditum. C. de re. cre. Alexã.

¶ Et facit ad. q. notabilem tactã per bal. in. d. l. dicere. in pn. ꝛ per eundem in. l. generali. C. de tabu. li. x. ꝛ quod no. bal. in. c. sancimus. in ti. qu temp. mi. pꝛedicta tñ intellige vera de pꝛopꝛio ꝛ stricto significato. sed largo sumpto vocabulo appellatione sñie venit interlocutoꝛia ẜm Bal. in. l. i. in pn. ff. quod quisqȝ iur. ꝛ ita ẜm eum debet itelligi glo. ibi posita in ver. noui iuris. ver. quid si cognoscẽdo. ꝛ idem no. Bal. in addi. spe. in loco pꝛeallegato. vbi ad hoc allegat glo. in. l. si quis iusiurãdum

6 in versi. creditum. C. de re. credi. ¶ Que auteȝ pꝛopꝛie dicatur interlocutoꝛia. dicit ang. h ꝙ omnis vox iudicis in causa faciẽs dicitur interlocutoꝛia. allegat glo. in auc. de litigio. in. §. ad excludendas. in ver. interlocutionibus. ꝛ dicit ꝙ talis modus loquendi nõ est alibi. ꝛ illam glo. etiam facit singularem Bal. in . l. arbitro. ff. qui satis. co. ꝛ Bal. in. l. post sñiam. C. de sentẽ. ꝛ ange. in. l. ex stipulatiõe. eo. tit. ꝛ in auc. de here. ꝛ falci. in. §. si quis autem nõ implens. in ver. de certa. ꝛ in. l. cum clericis. in ver. sñiarum. C. de epis. ꝛ cleri. Et que pꝛopꝛie dicatur interlocutoꝛia. plenius ponit glo. in cle. i. de seque. pos. ꝛ fruc. ꝛ spe. in loco pꝛeallegato. ꝛ glo. notabilis in. l. qui restituere. in glo. fi.

7 ff. de rei vendi. ¶ Ex qua habes doctrinam notabileȝ ẜm bal. ibi ꝙ diffinitiua est que emanat super eo quod pncipaliter agitur. ¶ Interlocutoꝛia vero super incidẽti vel emergẽti seoꝛsum a pncipali. de hoc etiam vide glo. in. l. ij. ff. de app. reci. ꝛ bart. in. l. i. §. fi. circa vltimam col. ff. de pꝛeto. stipu. ꝛ ibi posuit aliq verba que secundum imo. ibi sunt valde singularia. ꝛ per bar.

in.l.ticia.ff.de accu.et in.l.si cum exceptioe.§.hec autem actio: ff.quod me.causa.per Ant.de bu.in rubri.extra eo.ti.et per fe de.de senis in cōsilio.clxxxix.incipiēte.Casus talis est.lata fuit sententia.et per glo.et Bal.in.l.fi.C.cōmi.vel episto.per imol. in.l.si finita.§.nō autem statim.ff.de dam.infec.et per glo.in.d.l.qui restituere. Adde glo.ordinariam in.cle.i.de seque.pos.vbi dicitur q illa dicitur interlocutoria que fertur inter principium et finem cause super his que incidunt vel emergunt.illa tamē gl.nimirum se restringit.q: etiam post finem cause potest 8 fieri interlocutoria.l.a diuo pio.§.in vēditōe.ff.eo. Unde pōt dici q interlocutoria est illa que nō diffinit causam principalē sive feratur inter principium et finem cause.siue post. Quedam est interlocutoria habēs vim diffinitiue.et illa est que non totaliter causam pncipalem.sed vnam substātialem partem diffinit et ita dicit Bal.in.l.i.in ver.quarto quero.C.quā prouo. allegat tex.singularem fm eum in.l.intra vtile.in glo.i.in fi.ff.de mino.et ibi patet exemplum.et no.glo.in.d.cle.fi.et per ant.de bu.in.d.rubrica.extra eo.et per doct.in.c.peruenit.el.ij.de appell.et in cle.cōstitutiōem.de elec. Et bene probatur i.d.glo.i.in fi.in.l.itra vtile.ff.de mino.nam quādo petitur restitutio in iteg.ab aliquo tanq minore et pronūcietur super etate talis interlocutoria dicitur habere vim diffinitiue nam diffini de minori etate.et si nō est minor nō pōt petere restitutiōem in 7 integrum. Glo.etiā in cle.fi.in glo.ij.de appel.dicit q snia que fertur super exceptiōe peremptoria appellatur iterlocutoria habēs vim diffinitiue: q: pronūciatur obstare agenti exceptiōem peremptoriam.et per pñs qñ nō pncipaliter.sed p quādam cōsequētiam snia diffinit pricipalē negocium pōt appellari iterlocutoria habēs vim diffinitiue.q: per idirectum diffinit cām pncipalem.idem si nō totum negociū pncipale.sed vnā partem substātialem tm.vt proxime dixi.quod est diligēter notandum. Et ex istis inferri posset ad plures snias.an dicant interlocutorie.vel diffinitiue.vel mixte.de quo p doct.in dictis locis.quod breuitatis cā omitto. Qualiter āt ferat diffinitiua snia.dic vt p spe.i ti.d sen.pla.in pn. Nota ex gl.rubrice q p sniam acqrit dñiū.hoc ego nō examino hic.q: dcm fuit satis oportune in.l.pōpo.§.si iussu.ff.de acq.pos.post bart.ibi.

1 Res iudicata. Res iudicata dicitur cā terminata p iudicis sententiā ptinēs absolutionē vel cdēnatōe3.vel aliud eqpollēs.h.d.cū gl. In gl.ibi nos ptra cōcord. vt h per bar.et aliqd per eum in rubri.C.eo.bal.in.l.i.in pn.e. 2 ti.per bal.in.l.litigatoribus.alleg.in glo.per io.an.et anto.de bu.in rubrica extra eo.ti. In ea.glo.ibi fingitur nec iudicatum.nota ex glo.q per appellationē extinguit seu rescinditur pnūciatum.de quo l3 consueuerit multum dubitari.concludo breuiter pro veritate q inspecto pñti statu extinguit.q: hr pro nō iudicato.l.i.§.fi.ff.ad turpil.l.ij.§.fi.ff.de pe.l.q cū maior.§.accusasse.de bon.liber.ff.l.si quis filio.§.hi autem.ff.de iniust.testa. Aut inspecto futuro euentu cōsideraf snia.et tūc dicitur suspendi nō extingui.q: poterit esse q cōfirmabitur expresse per iudicem vel per desertionem appellationis.ita intelligitur.l.si causa cognita.C.de transac.et.l.generaliter.in pnc.C.de re.cre.et.l.precipimus.C.de appel.et.l.ab executiōe.quo appel.non reci.tex.in.c.i.extra eo.et in.d.c.venientes.cuj fi.et huic conclusioni inheret hic imol.in duobus verbis.et licet nō dicat.hoc fuit contra Bald.in rubrica.C.de appel.et Ange.in d.tale pactum.§.qui prouocauit.ff.de pac.et Anto.de bu.in.d.c.venientes.et idem tenet Imo.in rubrica.ff.de appel.d quo etiam vide Barto.et doct.in.l.furti.in pn.ff.de infa.et per spe.in ti.de appel.in.§.quibus.ver.xvij.et Bald.latissime disputat in.d.§.qui procuocauit in repeti.et in.d.l.si causa.et in.l.i.in.ij.col.C.ne ex delic.defun.et in.l.ita demum.et quod ibi Bal.C.de procu.et quod in pulchra.q.not.barto.in.l.ij.C.de exec. 3 rei iudi. Et istud facit ad questionem quam ponunt Bald.et sal.in.l.ij.C.de vsu.rei iudi.et Bald.in additio.specu.in tit.de senten.prola.in.xix.col.vbi querunt.statutum dicit q si qs fuerit condemnatus pro delicto in centum debeat sibi amputari manus si dicta centum non soluat infra mensem.ticius fuit condemnatus pro delicto in centum appellauit statim a sententia.deinde infra tres menses vel quattuor fuit confirmata pma sententia per iudicem appellatiōis.demum condemnatus ifra mensem a die dicte confirmationis vult soluere.opponitur q lapsus est mensis a die prime condemnationis.an debeat sibi manus amputari.Ex predictis infertur q nō.q: interim pendente appellatiōe sentētia habetur pro non lata.et ita determinant doc.in.d.l.ij.per illū text.no.nisi appello esset māifeste frustratoria fm glo.no.in.d.l.ij.per.l.tutor.in pn.ff.de vsu.qd est notādum. Alexā.

Quid in appellatione ab interlocutoria.an illa similiter suspendat sentētiam vide per bart.in.d.l.furti.et que ipse no.in.l.iij.ff.de appel.reci.et veritas est q anteq inhibitum sit iudici a quo seu anteq iudex a quo deferat appellatiōi nō est extincta.p3 in.c.nō solum.de appel.li.vj.et in.c.cessante.eo.ti.in an 4 tiquis. Ex predictis etiam infert.an testis condemnatus de crimine publico.ex quo ifertur infamia si appellet possit appellatione pendente tanq nō infamis testificari.Et si testificatur an valeat eius testimonium quanuis postea appellatio deserta fuerit magis cōmunis cōclusio est q testimonium valeat.licet postea deseratur appellatio.q: nō trahitur retro in preiudiciū tertij d aliquo alio.vt per gl.et barto.in.d.l.furti.iuncta limita 5 tione glo.c.fi.de testi. In eadem glo.ad fi.dic q glo.in.d.l.furti.tenet q ex secūda sentētia oriatur actio et nō ex prima.et idem tenet glo.pe.in.l.ex chyrographis.ff.de admi.tu.et oēs in.l.si quis priore.ff.ad trebel.et per glo.in.§.si quis priore.in fi.qui.mo.testa.infir.et per glo.et omnes.in.l.eos.in pn.C.de appel.et per glo.et doct.in.c.pastoralis.§.preterea.et.c.coram dilecto.in glo.fi.de offi.dele.et magis cōmuniter cōcluditur q ex secūda tātum.pro quo Iaco.bu.in.l.i.C.quā.prouo.nō est ne.allegat tex.in auc.si quis litigium.C.de epi.audi.et tex.in.d.§.qui prouocauit.fm vnum itellectum vbi sententia lata per iudicem appellatiōis confirmatoria prima est illa que meretur executiōi mādari per ipsum iudicem appellationis.pro hoc ēt ipse allegat tex.in.l.ij.in versi.a die cōfirmatiōis.C.de vsu.rei iudi.et tex.in.d.l.furti.in pn.in ver.hodie.et idem probatur in.l.cum apud.ff.de iudi.sol.quā hic allegat ange.et idem tenet spe.in ti.de execu.senté.§.ij.versi.sed pone.hoc etiā pbat bar.hic.et in.d.l.si qs priore.per aliā rōnem quam ibi vide per eū. Et bart.hic.et in.d.l.si quis priore.concludit q aut iudex appellatiōis cōfirmat sentētiam.eo q: persona appellans non est prosecuta suam appellationem.et tunc oritur ex prima.quia perinde est ac si nunq fuisset appellatum.d.l.furti.et.d.l.fi.§.illud.C.de tempo.appel.Aut cōfirmat q: reperit bene iudicatum per primum.et tunc oritur actio ex secūda sentētia et probatur secūdum eum.q: sicut non potest quis paganus decedere cum duobus testamētis.l.si iure.de le.iij.l.querebatur.d testa.mili.ita nō possunt ferri super eodem due sentētie que remaneant valide.l.i.C.quā.prouo.l.post sentētiam.C.de sen.et iterlocu.om.iudi.Sed ita est q si per secūdum testamētum testator cōfirmat pmum oritur actio ex ipso secūdo.nō autem ex pmo cōfirmato.vt.d.l.si qs priore.nam sp fm tollit pmum.d.l.si iure.ergo ex secūda snia nō ex prima d3 nasci actio. Ang.h et in.d.l.si quis priore.reprobat hāc rōnem Bart.qm immo possunt ferri plures snie diffinitiue sup eodem negocio dūmō quelibet hēat suam instantiam.allegat.l.si a te.§.i.ff.de excep.rei.iudi.dicit Imo.hic melius allegasset duobus.cum glo.eo.tit.et ad idem allegat ange.notata per glo.in.l.i.C.si plu.vna sen. Et ideo assignat ange.hic aliam rōne3 quare ex snia cōfirmāte oritur actio.q: cū appellat statim pma snia infirmat et tota cā ad iudicem appellatiōis deuoluit.d.l.i.in fi.ff.ad turpil.cum cōcor.all.ideo requirit cōfirmatoria.et ex ea d3 agi.l.si quis filio.exheredato.§.irritum.et melius in.§.erāt.de iniust.testa.Alexāder.

Sed Imo.ang.et ro.hic.et ang.et Imo.in.d.l.si qs priore reprehendunt rationem barto.vt hic per eos qui ponunt aliā rōnem.s.q: prima snia extinguitur per appellationem.vt dixi.et licet ipsi nō dicant ista fuit rō Ja.bu.in.l.i.C.quā.prouoc.et Barto.in.d.l.i.§.fi.ad turpil.et baldus in.l.ex placito.i.iij.col.C.de re.permut. Cōprobatur hec rō na3 appellatio reducit cām ad eum statim in quo erat causa pncipalis tempore li.cōtes.d.l.ita demum.et.l.ab executione.§.i.ff.de appel.sed certum est q tpe litis cōtes.nō erat orta actio ex snia nondum

lata ergo &c. Item interposita appellatiõe ꝙ primum extingui
tur effectus ꝑ quẽ parta erat sñia ante appellatõem. pꝫ. in. d. l.
furti. ver. sed si furti. vbi effectus infamie quã illico parit sentẽ-
tia extinguit per appellationẽ. Ad idem facit. l. si qs filio. §. ir-
ritum. ff. de iniuſ. testa. ꝛ lꝫ ꝑma sñia bona ꝯfirmetur per appel
lationem. nõ tñ reuiuiscit prima sñia ꝛ eius effectus text. est in.
d. l. furti. in ver. nõ retro. ꝛ in. l. qui. res. §. aream. ff. de solu. nisi
quãdo fingitur fuisse appellatum. vt qñ describitur appellatio
7 . l. fi. §. illud. ad fi. C. de tẽp. appel. ¶ In glo. fi. ibi nõ autem ꝑ
equipollẽtia. que sint equipollentia dic inter alia. si iudex dixe-
rit nõ video cur ticium seyo nõ condemnem in. x. perinde est
acsi dixisset cõdemno. l. i. §. si quis ita. ꝛ ibi notat bar. ff. de ver.
ob. ¶ Item si iudex dixerit credo ticium debere. x. glo. est sin-
gularis ſm imo. ang. ꝛ ro. hic. ꝛ in. l. diẽꝫ proferre. §. si plures.
ff. de arbi. Et idem dicunt si iudex in sñia dixerit pronuncio tici
um cõdemnandum in. x. allegat. l. fundus qui. l. ticij. ff. de rei
vendi. ꝛ. l. emilius. in ver. resti. ff. de mino. ¶ Adde glo. idem
dicentem in. d. §. si plures. ꝛ idem tenet Ja. de are. Cy. ꝛ ang.
in. l. i. C. si aduer. liber. ꝛ ang. in. d. l. si quis ita. ¶ Sed ꝯtrium
tenuit Jo. an. in ti. de excep. §. viso. super ver. pone. in italia in
addi. spec. ꝛ Barto. in. l. i. si aduer. liber. ꝛ Bald. ꝛ imo. in pre
alleg. §. si quis ita. qꝛ tractus futuri temporis ad iudicem non
spectãt. l. i. in ꝑn. ff. de vsuca. l. nõ quemadmodum. ff. de iudi.
ꝛ quia aliud est pronunciare quem liberum vel manumissum. ꝛ
aliud quem liberandum vel manumittendũ. d. l. i. C. si aduer.
liber. ꝛ. l. qui se dicit. de iudi. ꝛ in simili notat gl. in. l. cognitio.
§. fi. ff. de offi. e. cui. man. est iurisdi. ꝛ glo. ij. q. vj. C. si aduer. ꝛ
Joã. an. in. c. transmissa. de elec. per Bart. in. l. solet. ff. de offi.
procõ. ꝛ aliud est quem restituere. ꝛ aliud pronunciare queꝫ re
stituendum. vt notat glo. ꝛ Ja. bu. in. l. fi. C. vbi ꝛ apud quem
in integ. resti. po. ¶ Ad. d. l. fundus. responde. vt per imo. in.
d. §. si quis ita. vbi de hoc articulo. ꝛ latius ad. d. l. emilius. ri-
8 de vt colligitur ex notatis ibi per bal. in. d. l. cum iudex. ibi que
rit vtrum idem sit cum iudex dixit pronũcio. sicut tenetur in cõ
silio sapientis in quo dicebatur consulo ticium condemnandũ
ac perinde sit acsi iudex dixisset condemno. ꝛ tenẽt ꝙ sic. ꝛ idẽ
tenet Jaco. de are. ꝛ Cy. in. d. l. fi. C. vbi ꝛ apud quem. ꝛ bal.
in. d. l. cum iudex. ꝛ Ange. imol. ꝛ ro. in. d. §. si quis ita. ꝛ ang.
de bu. in. c. cum venerabilis. de excep. ꝛ imol. in. l. si cõuenerit.
ff. eo. ꝛ in. c. si pro debilitate. de offi. dele. ꝛ bene. qꝛ intentio iu-
dicis fuit per verba de p̃nti ꝑnunciare. ꝛ a mente nõ est recedẽ
dum. l. iij. cum vulga. C. de libe. ꝑter. ꝛ in dubio fieri dꝫ iterpre-
tatio, vt actus potius valeat ꝙ pereat. l. quotiens in stipulatio-
nibus. ff. de ver. oblig. quicquid in hoc articulo dixerit specu. ꝛ
Joã. an. in. d. §. viso. ꝛ Barto. in. d. l. i. C. si aduer. liber. ꝛ in.
d. l. si fundo. ¶ In ea. gl. in fi. de hoc tangitur in. l. in summa.
ff. eo. Alexã.

lex. secunda

q Ui pro tribunali.

1 Ad euidentiã premitte illud
de quo venit dicẽdũ sup gl. iij. s. ꝙ ꝯdẽnati habẽt a
lege certã dilationẽ eis ꝯcessam ad soluendũ. s. tp̃s
quadrimestre. l. ij. ꝛ. l. fi. C. de vsu. rei iudi. olim aliter habebãt
2 at dicet. ¶ Item hec lex legit duobus modis ꝙ iudex põt in
sñia tempus qđ a lege datur iudicatis abbreuiare vel proroga-
re cã cognita seu iusta cã. ꝛ si hoc nõ fecit in sñia põt hoc facer
i executõe quã regulr facer nõ dꝫ ĩfra tp̃s. qđ ꝯdẽnat' nisi ex iu
sta cã. hoc di. ſꝫ ĩtellectũ bar. ꝛ doc. nã legit duob' modis. vno
mõ ſm ĩtellectuꝫ bar. ꝙ in ꝑncipio loquatur in iudice iudican
te. ꝛ in ver. sed per raro. loquatur in exequẽte. Alio mõ ſm gl.
ꝑmam ꝙ tota lex loquat in iudice exequẽte. quem intellectum
reprehẽdit bar. qꝛ ille ver. sed perraro. nihil adderet supradi-
ctis. ¶ Sed ab hac responsione põt saluari glo. ſm imo. Pri-
mo iuriscõsultus ostendit potẽtiam iudicis. Scđo instruit iudi
cem in ver. sed perraro. dando doctrinaꝫ regularẽ ꝙ seruet tẽ-
pora statuta a lege ad exequẽdum. sed adhuc supuacuo posi-
ta essent illa verba. veluti si ad alimenta. ꝛ ideo planior videt ĩ
tellectus bartoli. ¶ In text. ibi sed perraro. idest casualiter. ꝛ
sic loquit de iudice exequẽte q nihil in ipsa sñia dixerat circa ꝑ
rogationẽ vel cohartationeꝫ dilatiõis. sed in executiõe volebat
facere. ¶ In ꝑncipio aũt loqtur qñ in sñia hoc expressit ſm le-
cturã bar. ꝛ doc. ¶ Glo. i. in fi. vr totã. l. ĩtelligere in iudice exe

quẽte. ꝛ ꝙ in ꝑma cã ponat casus ꝙ iudex exequẽs possit tp̃s
augere ꝛ minuere ex cã. Sed in ver. sed ꝑraro. dicat ꝙ ꝑraro
hoc facere põt. Alexãder de imola.
¶ In tex. ibi obsequio. i. paupertate ſm Dy. dicitur enim ob-
sequiosa ꝑsona que propter paupertatem habet alijs seruire.
¶ In tex. ibi exequatur subaudi tñ ꝙ aliqñ fit executio ante fi
nem legitimi tp̃is. vt pꝫ in exemplis sequentibus que respiciũt
istud subauditum. nõ aũt illud quod est expressuꝫ in tex. ¶ In
3 glo. i. amplia ꝛ declara eam. vt h̃ per bar. cuius verba bene no.
q dicit ꝙ coram iudice seculari opponatur exceptio cognoscen
da coraꝫ iudice ecclesiastico. puta ꝙ instrm ex quo agit est vsu-
rarium vel aliqua exceptio que venit remittẽda ad iudicem ec-
clesiasticum. c. tuaꝫ. de ordi. cogni. ꝛ. c. lator. q fi. sint legi. ꝛ. c.
si iudex laicus. de sen. excõ. li. vj. non possit iudex secularis sta-
tuere terminum ĩfra quẽ ille debeat exceptionẽ proposuisse ꝛ ꝑ
basse corã iudice ecclesiastico. ꝑ. c. ex insinuatione. de appel. qꝛ
istud esset ĩponere legẽ suo supiori. ¶ Adde bal. idem tenentẽ
in. l. quotiẽs. C. de iudi. ꝛ idem etiã no. bar. in. l. p̃ses. C. de ap
pel. ¶ Et ibi subdit no. ꝙ iudex secularis poterit in casu predi
cto statuere terminum excipiẽti infra quem debeat se presenta-
re coram iudice ecclesiastico vna cum ꝓcessu. per. c. personas de
appel. ꝛ. d. l. preses. cum ibi notatis. ꝛ idem tenet ange. ꝛ imo.
hic lꝫ de Barto. mentionem nõ faciant. ꝛ idem tenet Pau. de
ca. in. l. ticia. in. fi. so. ma. ¶ Istud tenuit ang. in. l. i. §. sed si du
bitetur. ff. de iudi. limitauit tñ dictum bar. bal. in. d. l. de die. §.
fi. ff. qui satisda. cog. ꝛ sequitur pe. de anc. in suis reportatis iu-
ris ciuilis vbi dicit ꝙ qñ iudex secularis excipientem ad curiam
ecclesiasticam: vt coram eo cognoscat de sua exceptõe. quãuis
nõ possit iudex secularis ꝑfigere terminum excipiẽti infra queꝫ
debeat probasse. tñ si morosus fuerit talis excipiẽs deducere ꝛ
ꝓbare suam exceptionẽ coram ecclesiastico poterit iudex secu-
laris nõ obstãte remissione facta iudici ecclesiastico, ꝓcedere in
cã. per. d. l. de die. §. fi. vbi ille qui semel fuit morosus in prestã
do satisdationem de iudicio sisti in municipio non põt postea
qñ in ciuitate cõuenitur ꝛ petit ꝙ satisdet dicere ꝙ non põt ibi
satisdare: sed petit se remitti ad municipium. nam audiri non
dꝫ postꝙ semel fuit morosus. Confirmo qꝛ nos videmus in si-
mili ꝙ iudicium dꝫ finiri vbi ceptum est. l. vbi ceptum. ff. de iu-
di. ꝛ ideo si reus semel cõuentus coram vno iudice trahat sup
eadem cã coram alio iudice põt opponere exceptionẽ litis pẽ-
4 dẽtie ꝑus inchoate coram alio. tñ hoc est verum nisi reus con-
uentus corã secũdo iudice fuisset cõtumax corã ꝑmo. qꝛ tũc nõ
põt opponere ꝙ pendet iudiciũ corã ꝑmo ad euitandũ ne cõ-
ueniat corã secũdo. vt nota. determinat bar. in. l. sepulchri. ff. de
sepul. vio. ꝛ in. l. ꝙuis. ff. de dam. infec. ꝛ in. d. l. vbi ceptũ. per
rõnem. l. ꝛ post edictũ. ff. de iudi. ¶ Et qꝛ alſ sequeret ꝙ con-
tumacia ꝑstaret subsidiũ ꝛ suffragaret cõtumaci. qđ nõ est dicẽ
duꝫ. ar. l. euidẽter. ff. de excep. rei. iud. ꝛ arg. l. siue hereditaria.
ff. de neg. ge. Teneatis menti dictã decisionẽ. qꝛ sepe in practi-
ca vobis afferret honorẽ. ꝛ ex his que dicunt in hac glo. i. ĩ fi.
no. ꝙ iudex in executiõe sñie dꝫ adhibere cãe cognitionẽ. ꝛ istđ
idem no. glo. i. in. l. intra vtile. ff. de mino. ꝛ ꝙ reqrat cause co-
gnitio satis ꝓbat. qꝛ videmus ꝙ ad impediendã executionem
sñie multe exceptiões p̃nt opponi. de qbus ꝑ glo. in. l. i. C. de
iur. ꝛ fa. igno. ꝛ dicet in. l. intra. ff. eo. Alexã.
¶ In glo. in ver. iudicato ibi duorũ mensiũ. an sit verũ. dicam
in. d. l. debitoribus. ¶ Dicatis ꝙ. d. l. debitoribus. solum loq-
tur de tempore quod datur ad vendẽdum pignus captuꝫ pro
executiõe sñie. ideo nõ ꝓbat ibi de tempore infra qđ nullo mõ
põt ꝓcedi ad executionẽ sñie. vñ magis cõiter dicimus ꝙ olim
nõ erat bene clarũ quantũ tempus erat illud. sed videbat arbi
trariũ. sed hodie est ĩtroductũ ꝙ sit quadrimestre vex. qꝛ hoc
pẽdet ab ĩtellectu. d. l. debitoribus. ideo quãtũ ad hoc reseruo
ibi dicendũ. non est tamẽ magne vtilitatis postꝙ hodie deter-
5 minatuꝫ est qđ est quadrimestre. ¶ In gl. in ver. coartat. ꝛ de
hoc an possit prorogari vel artari dilatio ꝑ iudicẽ varie vident
fuisse opi. prima fuit Jac. de are. ꝙ aut dilatio indulgetur a le-
ge sine iudicis ministerio. vt in termino dato ad appellãdũ vel
ad ꝓsequendũ appellationẽ. vt in auc. hodie. C. de ap. vel i ter
mino dato in. l. fi. C. de temp. in inte. resti. pe. cũ fi. ꝛ ista nõ pos-
sit mutari. c. indultũ. de reg. iur. li. vj. facit. l. i. ibi neqꝫ enim p-

toris.ff.de ferijs.fallit nisi lex īdulgeret supplēdo defectum iu/
dicis.qꝛ tūc cū cā posset mutari vt hic.⁊.l.iiij.§.siquis.j.eodē.
c.cū ad cōsultatōem.ꝺ re iudi.¶ Dicebat Jaco. de are.ꝗ ī di
ctis cāibus ⁊ similib⁹ nō poterat iudex abbreuiare tēpus.bene
facit regula.c.indultū.de regu.iur.Nec obstat ꝺm eum text⁹.l.
nostre.qꝛ respōdet ꝗ fallit ī isto tēpore qꝺ datur a lege supplē/
te defectum iudicis.nam qꝛ iudex in snia nō expressit temp⁹ qꝺ
dandū erat cōdēnatis lege supplēte defectū iudicis. nā hoc ca
su iudex potest diminuere aut augere tale tempus.¶ Pro ista
opinione bar.dicit facere glo.ī.c.cū sit romana.ꝺ appel.īquan
tū glo.vult ꝗ tēpus datuꝫ ad appellādum nō possit iudex mu
tare.bar.vo hic dicit se putare ꝗ īdistincte possit iudex cā co/
gnita ꝓrogare ⁊ abbreuiare dilatōem a lege cōcessam.hoc pro
bat plurib⁹ medijs.videmus eīm ꝗ a lege ē prefixū tēpus ad
opponēdas exceptōes ꝑemptorias ⁊ dilatorias.ꝑemptorie.n.
nō possūt opponi nisi vsqꝫ ad sniam.l.ꝑemptorias.C.sentē.re
scin.non pos.vel nisi ante cōclusionē ī cā.vt qꝛ renūciatum fuit
omnib⁹ allegatōib⁹ ⁊ exceptōibus quo cāu nō pōt vlterius ali
qd ꝓduci.§.qꝛ vo multi.ī auc.ꝺ testi.plene no.ī.c. pastoralis
de cā pos.nam ad opponēdas exceptōes dilatorias est tempus
vsqꝫ ad litis cōtesta.vt no.plene ī.l.exceptōem.C. de ꝓba.⁊ ni
hilomin⁹ uidem⁹ ꝗ iudex potest abbreuiare talia tēpora.vt pꝫ
ī.c.pastoralis.de excep.vbi cāus.⁊ lꝫ ille tex. loquaꝛ ī termīo p̄
fixo ad opponēdas exceptōes dilatorias.tñ ꝺm Dy.ī.d.regu/
la indultū.⁊ ꝺm alios ī.d.c.pastoralis. ille tex.pōt hēre locum
in ꝑemptorijs quicquid ibi senserit glo.ergo videꝛ probatū in
d.c.pastoralis.ꝗ terminus p̄fixus a lege pōt ex cā mutari ꝑ iu
dicem.Similiter videmus ꝺm bar.qꝛ lꝫ ad agēdū regulariter
sit prefixū tp̄s.xxx.ānorū.l.sicut.⁊.l.cū notissimi.C.ꝺ prescrip.
xxx.an.tñ ex cā pōt iudex illud tēpus mutare.⁊ q̄ sint cāe habe
tis ī.l.diffamari.C.ꝺ inge.⁊ manu.⁊ no.ī.l.i.C.vt ne.iudi.⁊.l.
si ea.C.qui accu.nō pos.Hoc idē ꝓbaꝛ ꝺm bar. alio exemplo.
qꝛ videmus ꝗ ē p̄fixū tp̄s quadriēnij ad petēdū in integrū re/
stitutōem.⁊ tñ ex cā pōt prorogari.puta ꝓpter dolum ⁊ culpā
aduersarij.vt.l.petēde.C.ꝺ tēpo.ī inte.rest.pe.⁊ ī.l.itra vtile.
ꝺm vnam lecturam ibi positam ī glo.ff.ꝺ mino. Hoc idē ꝓbat
bar.alio exēplo. nam nos videm⁹ ꝗ ad adeūdū hr̄ditatē ē da/
tum tempus triū anno.ꝺm veras cōclusiōes.l.lꝫ.C. ꝺ iure deli.
⁊ ibi no.tñ iudex ex cā pōt talē dilationē abbreuiare.l.ꝗ diu.la
ij.⁊ ibi no.ff.de acquir.here.l.siqs ita heres instituaꝛ ī diem.
ff.ꝺ here. insti.⁊.l.fi.§.pe.C.ꝺ iure deli.¶ Probat ēt vltimo lo
co ꝑ.l.nostrā.nā hic ī tēpore dato iudicatis a lege videtis ꝗ iu
dex tp̄s pōt coartare ⁊ ꝓrogare.¶ Nec bona vr̄ rō Ja.ꝺ are.
dicētis ꝗ hic loquiꝛ ī tp̄e qꝺ datur a lege supplēte defectū iudi
cis.qꝛ dixit bar.ꝗ lex nō supplet sꝫ dat.vt.d.l.iiij.§.siqs cōdē/
natus.j.e.⁊.d.l.ij.C.ꝺ vsur.rei iudi. Si aūt queraꝛ ꝺ dilatōne
q̄ daꝛ a.l.cū ministerio iudicis vt ī cāu auc.qui semel.C.quō ⁊
qñ iu.⁊ ut ī tp̄e.xxx.dierū qꝺ daꝛ ad ꝓsequēdū cām quā īcepe
rat.que dilatio nō appellaꝛ mere legalis sꝫ data a lege cū mini
sterio iudicis.⁊ istam talē dilationē dicit clarā esse ꝗ iudex pos
sit īmutare ꝑ tex.ī.d.auc.qui semel.⁊ exp̄ssius ī.§.oēm.in auc.
ꝺ litigio.vñ sumiꝛ.d.auc.vbi dicit tex.vnaquaqꝫ vacatōe ñ mi
nus q̄ spacio.xxx.dierū.iuncta.l.ad ꝑemptoriū. cum duabus
ll.sequētibus.⁊.l.nōnūquam.ff.ꝺ iudi. nā ad ꝑemptoriā cita/
tōem reqriꝛ ꝗ ꝑmo p̄cedāt alique alie citatōes: quarū quelibꝫ
hēat terminū.x.dierum.aliter iudex nō pōt facere citatōem ꝑ/
emptoriam.vt.d.l.ad ꝑemptoriū.⁊ tñ tex.ī.d.l.nōnūquā. di/
cit ꝗ qñqꝫ iudex ex cā īmutat dictū ordinē.qꝛ illa erat dilatio
cōcessa a lege cū ministerio iudicis.⁊ istud vltimū fatebaꝛ etiaꝫ
iaco.ꝺ are.⁊ ꝓbaꝛ ēt hoc.ī.l.siue ꝑs.C.de dila. iuncta.glo. et
ita ī hoc articulo residet bar.hic.¶ Aut cū ministerio iudicis
īdulgeꝛ.vt ī dilatōe de qua ī.l.ad ꝑemptoriū. cū duabus seq.
ff.de iudi.⁊ tūc ex cā possit mutari.l.nōnūquā.eo.ti.iūcta.d.l.
ad ꝑemptoriū.cū seq.⁊.l.siue pars.in v.pars. ⁊ ibi no.C.ꝺ di
latio.⁊ istam opi.posuit gl.ī auc.operaꝛ.in v.viginti.C.de lit.
cōte.⁊ glo.in.c.qndecim.de elec.libro.vi. ⁊ sequiꝛ latius iaco.
de are.⁊ cy.ī.l.i.C.de dilatio.⁊ ī auc. qui semel.C.quō ⁊ qñ iu.
⁊ in auc.ei qui.C. de tēpo.appella. ⁊ idē bald.ī auc.iubemus.
C.de iudi.⁊ in.l.ꝺ die.ff.q satis.cog.⁊ ibi ꝑ guil.de cu.⁊ Ja.bu
trig.⁊ idem tenet Jaco.ꝺ are.⁊ bal.ī auctē.de exhibē. reis.§.i.
⁊ Dy.ī.d.§.siquis.⁊ iaco.bu.in dcā.l.ad ꝑemptoriū.¶ Secū

da fuit opinio bal.hic cōtraria huic.s.ꝗ oīs dilatio possit indi
stincte ēt legalis minui ex cā per rōnes allegatas ꝑ eū.⁊ cuꝫ eo
ēt transit anto.de bu.ī.c.preterea de dilatio.⁊ ī.c.cum sit roma
na.ꝺ ap.ꝓ qua opi.bene facit ille tex.⁊ hoc tꝫ glo.in.§. sācim⁹
in vsi.viginti.ī auctē.de exhi.reis.idem tꝫ glo.ī.§.oēm.in auc.
ꝺ litigio.¶ Nec obstat tex.ī.d.c.īdultū.cū simi.qꝛ debet intel/
ligi sine cā vt in glo.hanc opinionē limitat glo.ī.c.pia.ī vsicu.
octo dierum que reputaꝛ singularis.de excep.in.vi.nō ꝓcede/
re vbi modicū p̄iudicium īferretur si dilatio nō ꝓrogareꝛ.quia
tūc nō poterit ꝓrogari vt ibi.¶ Tertia fuit opi.Dy.⁊ gl.ī.d.
c.indultū.s.ꝗ dilatio cōcessa a lege sine ministerio iudicis exp̄s
so vel tacito vt ī tp̄e dato ad appellādum cū simi.nō possit mu
tari.c.ex insinuatōe.de ap.secus ī dilatione cōcessa a lege cum
ministerio iudicis expresso vel tacito.⁊ tacitū ītelligit quādo di
latio datur a lege circa ītermedia cāe ⁊ lite pēdente corā iudice
exemplū in dilatōe.xx.dierū.de qua in dicta auctē.offeraꝛ.⁊ h̄
vltimum tenet glo.in.d.§.sancimus.⁊ spec.ī ti.de dila.§.nunc
vidēdum.vsi.nū quid ergo.⁊ bar.in.d.auc.offeratur.⁊ ange.ī
d.auc.ꝺ exhi.reis.§.i.licet cōtrariū teneat glo.ī.d.auc.offeraꝛ
⁊ iaco.de bel.in.d.§.sancim⁹.⁊ istam tertiaꝫ opi.tꝫ hic Jmola
nisi in casibus in quibus reperiꝛ expresse in iure cautum ꝗ iu/
dex dilationē mere legalem possit mutare vt ēt sensit glo.ī.d.c.
indultum.⁊ isto modo respōde ad allegata per barto. hic ꝺm
imo.¶ Quarta fuit opi.glo.⁊ Cy.ī.d.c.cuꝫ sit romana.ꝗ oīs
dilatio a iure cōcessa possit ex cā mutari p̄terquā tēpus appellā
di ⁊ appellatōis prosequēde ⁊ tempus petēdi restōnem in inte
grū.⁊ idem ꝺm hosti.ī semestri redibitorie.l.cū sex.ff. de edili.
edic.⁊ idem dicit in tp̄e cōferēdi beneficia.c.i.de supplē.negli.
prela.Jdem dicit gof.in tēpore quod datur marito ad accusan
dum vxorem de adalterio.l.adulter ⁊.l.iure mariti.C.ad.l.iul.
de adulte.iij.q.iiij.c.alteri.que opi.cōiter non tenetur.qꝛ ratio
reddi nō potest quare magis ī p̄dictis casib⁹ īpediaꝛ mutatō q̄
ī alijs.¶ Jtem etiam tenuit ipse imo.ī.d.c. cuꝫ sit romana. vbi
dicit ꝗ cōmunis opinio est ꝗ iudex nō possit īmutare dilatiōeꝫ
datam a lege sine ministerio iudicis nisi in casibus a iure expres
sis.vt in casibus de quibus per Barto.hic ⁊ dixi supra.¶ Sed
certe quādo subest iusta causa eadē videꝛ esse rō in casib⁹ spe/
cialiter enumeratis in.ll.hic allegatis per bart. ideo debet esse
idem ius.⁊ specialius probatur in.c.cū dilecte. in vsi.nos igiꝛ
de cōfir.vti.vel inuti.bene faciunt not. per glo.in.c.que ꝓpter
necessitatem.ff.de regu.iur.⁊ in.l.si cōstāte.in prin.ff.solu.ma/
trimo.concor.ibi allega.per bar.in.ix.qōne prime partis ⁊ sic nō
videtur bene respōsum ad iura allega.per barto.quāuis raph.
hic tenēdo ꝑmam opinionē rñdeat ad iura allegata per bart.
eodem modo quo rñdet imo.¶ Quinta fuit opi.ange.qꝺ oīs
dilatio possit mutari nisi iudex mutādo ītromittat se de iurisdi
tione superioris. vt in tempore appellādi ⁊ appellatōis prose/
quēde ⁊ restitutōis petēde per rationē.c.insinuante.de appel.
¶ Sextam inuenio opinionē Bal. in.l.i.§.i.ff.de iure delibe.
vbi cōcludit ꝗ aut prefigiꝛ a lege tēpus iudici ⁊ nō potest per
iudicis officiū ꝓrogari.allegat.l.si in lege.ff.loca.vbi meo iudi
cio nō probaꝛ aut statuiꝛ actiōi vel exceptioni.⁊ idem qꝛ nō po
test iudex mutare ip̄m tēpus.allegat.l.scire oportet.§.ꝯsequēs
ff.de excu.tuto.lꝫ per aliā.l.bñ pōt īduci ꝓrogatio.l.si cū ipse.
eo.ti.Aut terminus statuiꝛ a lege persone actoris vel rei ad ali/
quid dandū vel restituendum ita quod mere non statuitur iuri
vel cause sed persone.⁊ tunc aut loquimur in his que nō redu/
cūtur ad iudicium.⁊ illa nō sunt in iudicis potestate. Aut ī his
que reducūtur ad iudiciū:⁊ sunt ī iudicis potestate ⁊ possūt ex
causa augeri vel minui vt hic.⁊ in dcā.l.siue pars. Sed p̄dicte
due opiniōes nō vidētur vere ꝑ ea que tradūtur ꝑ bar.hic de
fendēdo opi.suam.¶ Ex omnibus predictis sic cōcludo ꝗ in
dilatōibus cōcessis a lege cum expresso vel tacito ministerio iu/
dicis procedat opi.supra recitata cū limitatōe posita per gl.sin
gularē ī.c.pia.ꝺ excep.ī.vi.sed ī dilatione legali sine aliquo mi/
nisterio iudicis verum sit ꝗ ex causa possit mutari per istū textū
iuncto.c.siquis cōsultationē.⁊.c.cū sit romana.⁊.c.abbate.de
appel.⁊ per alia hic allegata per barto.nisi se ītromitteret ꝺ iu
risditōe superioris.vt qꝛ coartaret tēpus finiēde appellatōis.d.
c.ex īsinuatōe.tñ tp̄s datū ad ꝓsequēdū appellatōem bene p̄t
artare quo ad incohoandā ip̄am ꝓsecutōeꝫ.tex.est in dicto.c.cū

6 sit romana.⁊ ibi glo.¶Ex quo et infert ibi do. abbas q tp̄s.x.
dierū datū ad appellādū ex causa puta rōne publice vtilitatis:
vel scādali vitādi poterit artari: q̄ illud prefigit parti.nec pōt
reddi ratio diuersitatis ſm eū intra tēpus datum ad incipiēdū
prosecutionē appellatōis ⁊ tēpus appellandi. ⁊ istud etiam tꝫ
Barto.hic.prorogari aūt nō poterit ſm pau.de castro.q̄ dcm̄
tēpus ad appellandū cōceditur in odium appellantis.s.vt ela
pso termino excludatur.qḋ mihi nō piacet q̄ est contra.l. intra
vtile.§.ḋ mino.⁊.l.petende.C.de tempo.ī intē. resti.pe.vbi tē
pus quadriēnij datū ad finiēdum cām restōnis in ītegrū indul
getur ī odium petentis ī integrū restōnem.vt elapso termīo ex
cludat ⁊ tñ ex cā prorogat vt ibi.⁊ ita illa iura alleg. bar. hic.
¶Et per hoc etiam potest inferri an īstantiā cāe pn̄cipalis pos
7 sit īmutari ex causa a iudice.⁊ videtur q nō per.l.properādum
in pn̄cipio.⁊.§.fi.C.ḋ iudi.⁊ hoc videtur ḋ mēte bar.ī.d.l. pro
perādum.in pn̄.⁊ ibi expressius voluit bar.⁊ bal.ī.d.l.petēde.
q̄ ibi per lapsum tēporis periret totū negociū pn̄cipale:ſꝫ non
ita p lapsū instātie.⁊ ꝓpterea videt q instātia seu tēpus prose
quēde ⁊ finiēde appellatōis bene possit ex cā prorogari cuꝫ ibi
pereat negociū pn̄cipale elapso tempore.⁊ ita sentiūt barto. et
bal.ī.d.l.petēde.licꝫ roma.hic dicat nō posse prorogari tēpus
prosequēde ⁊ finiēde appellatōis.per.l.nemo.C.de tēpo. ap
pel.¶Sed potestis respōdere verum eē q nō pōt prorogari
sine causa. ſꝫ quādo fieret cum cā tūc nō loquitur tex. ī dicta.l.
nemo.⁊ probatur p.d.l.petēde.cum ibi no. per bar. ⁊ bal. ad
quod etiam videatis que notātur per Cy. ⁊ bal.ī.d.auc.ei q.
8 C.de tempo.appel.¶Et predcā procedūt ī ciuilibus. ſꝫ an in
crimīalibus dilatōes possint artari.Cy.ī.l.i.C.ḋ requi.reis.di
cit q nō ꝓpter magnitudinē preiudicij alleg.ī arg.l.fi.eo.ti.fa
cit qḋ no.Pe.⁊ ibi refert Cy.ī auc.qui semel.C.quomō ⁊ qñ
iudex.¶Cōtrariū tꝫ Innocē.⁊ cōmuniter canoniste ī.c.ad pe
titōem.ḋ accusatio.⁊ Spec.ī ti.ḋ accusa.§.nūc de tempore.ī fi.
⁊ bal.ī.l.scḋa.C.vt īfra certum tempus.⁊ ī dcā.l.i.C. de requi.
reis.⁊ melius q̄ ī crimīalibus procedit ad īstar ciuiliuꝫ.l. habē
tem.ī.de pe.¶Et faciūt predcā ad qōnem ḋ qua alibi p Bal.
9 statuto cauetur q cōtumax ponat ī bāno ī quo ei assignat ter
minus octo dierum īfra quem si nō cōparuerit habeat pro cō
fesso.an dictus termin⁹ possit mutari.Bal.no.ī.d.auc. qui se
mel.ī.iiij.colū.⁊ ī dcā.l.iubemus. ⁊ ī dcā.l.de die.⁊ ī.l.i.C. de
requirē.reis.⁊ ī.l.si ea.ī pma.q.C.qui accusare.decidit no. qḋ
nō.quia vbi pena imponitur a iure sub certa forma debꝫ forma
seruari specifice.allegat gl. notabilē ī.c.i.iūcto tex.ī ṽ.tertiam
vocatōem.de milite vasal.qui cōtumax ē.¶Adde glo. valde
elegantem in.d.c.primo.ṽsi.iij.de vita ⁊ hone.clerico.Ioan.
and.ī additio.specu.in rubrica ḋ cleri.non resi. ⁊ Bal.ī.l.non
sunt liberi.ſ.de sta.homi.⁊ ī.l.ij.C.quomō ⁊ quādo iudex. et
anto.ḋ bu.ī.c.ex tunc. ḋ cleri. nō resi.⁊ anto.ḋ bu.in.c.exposu
it.ḋ dilatio.⁊ imo.ī.l.si finita.§.si plures.ſ.ḋ dam.infec.in.xi.
col.¶Mouetur ēt q̄ statutū videt cōditionaliter loqui dum
dicit q iudex statuere debeat ī bāno terminū.x. dierū.ī. quem
si nō cōparuerit bānū firmū maneat.nam ibi est cōditio si īfra
terminū.x.dierū nō comparuerit.cōditio aūt dꝫ in forma speci
fica impleri per.l.qui heredi.⁊.l.meuius.⁊.l.ī testō.la.i.ſ.ḋ cō
ditio.⁊ demō.ergo si iudex statuit minus tēpus nō poterit ha
bere locū pena statuti. sint ergo cauti iudices ut nō discedant
a forma dicti statuti prefigētis terminū.x.dierum vt nō alterent
10 illum terminū ip̄m diminuēdo.¶Item predicta limita ī papa
vel ī principe qui etiam sine causa omnē dilatōem possunt ab
breuiare.tex.est in.c.ex ore.ſm Pe.de ancha. ⁊ imo.ibi.ḋ his
que fiūt a maio.parte capi.iūcto tex.ī.c.nulla.de cōces. prebē.
nam licet annus daretur ad cōferēdum beneficia.vt.d.c.nulla
tamē papa ī dicto.c.ex ore.ipsuꝫ limitauit ⁊ coartauit vt infra
mēsem cōferātur.vnde ponderāt ibi doctores q princeps pōt
absolute īmutare: nec īmerito:quia est supra legem.l.princeps
de legib⁹.¶Item predicta ītellige ī iudice coartāte vel augē
te.nam tollere dilatōem mere legalem iudex nō potest.glo. ē
notabilis in.l.quod iussit.in fine glo.magne.ī.eo.⁊ specu.ī ti.
de citatio.§.nūc.de empt.versi.fi.⁊ Hosti.⁊ Ioā.andr. in.c.
cum sit romana.de appellatio.Barto.tamē in discursu hic ali
ter sentire videtur dum allegat.l.mediterranee.C.de anno. et
tribu.libro decimo.tamen magis cōmuniter doctores cum.d.

glo.trāsire videtur nō ītelligo q si iudex in totum tollat dilatō
nem nō valeat actus iudicis sed q esset iusta causa appellandi
iuxta.c.i.ḋ dilatio.q̄ etiam sentētia cōtra ius litigatoris dūmo
do nō cōtineat expressum errorem iuris valet.l.ij.C.quādo ꝓ
uoca.⁊.l.i.§.item cum cōtra sacras.ī. que sentē.sine appel. re
11 scin.¶Subdit tamē hic ange.iuxta predicta q per statutū idi
stincte poterit coartari vel prorogari tēpus appellādi ⁊ appel
latōis finiēde.⁊ allegat.l.prescriptōe.C.si cōtra ius vel vti.pu
bli.⁊ ita etiam notat bal.ibi ī.ix. colū.q extēdit notabiliter.d.
abbas ī dicto.c.cum sit romana.etiam si statuētes recognosce
rent superiorem ad quem appellādum esset.q̄ si iudex potest
mutare tempus appellādi ex causa.ergo ⁊ statuētes.¶Mul
to magis vel saltem eadē rōne illud debēt posse illi qui habent
potestatē statuēdi.nam magistratus habēt illam potestatē.l.ī.
supra qḋ quisqꝫ iuris.qnimo magistratus regulariter nō possūt
cōdere statuta cōtra ius cōmune.l.forma.C.de offic.prefec.p
to.au.⁊ notat glo.ī.c.fi.de here.libro.vi.⁊ no.glo.ī clemē. se
pe.de verborū sig.⁊ p cano.ī.c.fi.de offi.archip̄sby.tamē po
puli qui habēt potestatē statuēdi possūt cōdere statuta ꝯtra ius
cōmune.l.oēs populi.⁊ ibi bar.in.iij.q.pn̄cipali.ſ.de iustitia ⁊
iure.ergo debēt posse coartare tempus.x.dierū ad appellādū
si iudex hoc pōt.¶Sed dic q in hoc vltimo bal.cōtrarium tꝫ
in dicta.l.fi.C.cō.vel epis.⁊ melius per rōnem suam.nec ita vi
detur cadere posse ī statuto qḋ est generale sicut ī cāu spāli seu
singulari ī quo iudex coartat ex causa.¶Et q nō possit per sta
tutum cōditum a populo recognoscēte superiorē īmutari tem
pus datum ad appellāduꝫ.ꝓbatur q̄ hoc esset imponere legeꝫ
superiori cōtra.c.veniētes.de iureiurādo.⁊ ideo bar. ī.l.fi.ff. ḋ
aqua plu.arcē.⁊ ī.d.l.omnes populi.in.iij.q.dixerūt nō vale
re statutum cōditum a populo recognoscēte superiorem. p qḋ
īmutatur tp̄s appellatōis vel ipsius ap. prosequēde. quoniam
hoc eēt derogare superiori.Tamē ad argu.bal.videtur colligi
respōsio ex ṽbis abba.in.d.c.cum sit romana.nam respondet
ad.c.veniētes.q nō licet inferiori in totum tollere ip̄am appel
latōem ꝓut loquitur.d.c.veniētes.sed per huiusmodi statutuꝫ
nō tollitur in totū appellatio sed coartat tempus prefixum a iu
re cōmuni ad appellādū.⁊ hoc reputat abb. valde not.pro li
mitatōe.d.c.veniētes.nam nō poterit inferior tollere quo mi
nus possit apellari.sed poterit minui tempus datum ad appel
lādum.potest sua opiniōe cōfirmari per id quod supra dixi.dū
allegaui glo.in.l.qḋ iussit.ī.eodē.⁊ tamē nō ē passus sine scru
pulo.ideo diligēter sunt notāda ea que dicta sunt ⁊ super eis
cogitādū est.¶Inquātū tamē hec glo.voluit q ꝓrogare pos
sit sine cā iudex.an sit verū tangā.ibi videt glo clarior ī.l. si q
12 cōdēnatus.ī.eo.¶Quid si iudex in sn̄ia nō adiecit diē execu
tōis fiende.dicit q eadem die ⁊ nō vltra addere potest per.l.
paulus.la.i.ī.ti.i.⁊ notat Py.hic.⁊ idem sentit bar. in pn̄.tex.
13 ¶Utrum autem in sn̄ia in qua iudex moderat dilatōes debe
at inseri causa.⁊ an possit fieri parte nō citata.vide per innocē.
io.an.⁊ alios ī.c.ad petitōem.ḋ accu.⁊ specu.in ti. de citatiōe.
§.viso. ṽsi.i.⁊ bal.ī.c.i.circa vltimā colū.de mili.vasal.qui con
tu. est.⁊ in.l.i.ī fi.C. quomō ⁊ quādo iudex.⁊ in.l.prima circa
princi.C.ḋ dila.¶In eadē glo. ibi sed ꝓrogat sine cā ⁊c̄.dicā
14 ī.d.§.siquis cōdēnatus.¶In glo.in ṽsic.qualitate.glo.rep
henditur q̄ in reali non datur tempus quattuor mensium iudi
catis:sed incōtinēti debet restitui nisi iudici ex causa aliud ui
deatur.vt notat glo.ī.l.fideicōmissi.in principio. ſ. de vsuris.
⁊ in.l.fi.⁊ ibi doc.C.ḋ execu.rei iudi.⁊ glo.omnes.ī.c.querēti.
de offic.delega.ideo alia poni possunt exempla ḋ quib⁹ hic per
barto.¶Ideo potest aliter exemplificari littera dum dicit q p
qualitate cause ⁊c̄.puta quia est causa alimētorū.⁊ subest timor
ne fame pereat.quia tunc potest iudex coartare tempus ad sol
uēdū.pōt ēt exēplificari in cā dotis que valde ꝓuilegiata ē vt.l.
i.ff.so.ma.⁊.l.assiduis.C.qui po.in pigno. ha.⁊ ideo bar.ī.d.
15 l.i.exēplificat illam.l.ī cāu isto.⁊ ideo bar.hic generaliter quesi
uit que sint iuste cāe īmutādi dilatōem legalē ⁊ dicit multas eē
¶Primo quādo consuetudo fori ita se haberet. ut quia ꝯsue
tum esset aut maiorem aut minorem dilatōem statuere.ut tenu
it glo.in dicta auc.qui semel.⁊ in.l.iij.§.fi.ſ.de testib⁹.aut si iu
risditio iudicis sit modico tēpore duratura. vt in causis sindi
ca.que debent terminari infra quinquaginta dies.vt.l.pria.C.

vt omnes cause tã ciui. ꝙ crimi. arg. d. l. i. §. de iur. om. iu. Et
istud firmat inno. i. c. de causis. de offi. dele. idē dicit ipe qñ eēt
cā modice quãtitatis. qꝫ tunc licitū est iudici trāsgredi termios
per id qđ habet i auc. nisi breuiores. C. de sentē. Idem vbi eēt
cōtentio de re modicū duratura. vt si sit cōtentio de rectoratu
debet causa terminari celeriter ne interim trāseat tēpus officij.
iccirco tūc licitum est diminuere dilatōes. allegat. l. i. ĵ. de glan.
legen. vbi illud interdictum nō durat nisi triduo: quia interim
corruptus esset fructus. ¶ Item est iusta causa quādo aliq̄ cau
sa habetur cum ciuitate: ꝛ oportet habere cōsilium ciuitatis ut
delibereť. hoc enim qꝫ de facili habere non potest: vt. c. fi. de di
latio. poterit iudex prorogare dilationem. ¶ Item iusta est cā
coartādi quādo est causa de equo qui intra magnam dilatiōe
cōcederat plusquaꝫ esset valor cause. mouetur barto. arg. l. medi
terranee. C. de anno. ꝛ trib. lib. o. x. vbi impator reprobat con
suetudinē que habꝫ ꝙ homies qui stabāt in ciuitatibus mariti
mis tenebātur ad deferēdas annonas ciuitatib' terraneis ꝛ ter
ranei ad maritimas. nam hoc reprobat imperator quia magis
grauabātur in portādo ꝙ̄ esset valor ꝛc. nō aūt pbat ille text'
ꝙ possit in totum tollere. ideo i hoc reprobatur bar. vel ēt fm
bart. potest esse cā coartandi in casu. l. nōnūquam. iuncta. l. ad
peremptoriū. ff. de iudi. nam ad hoc vt possit perueniri ad per
emptorium requirūtur tres citatōes: ꝛ postea fiebat quarta ci
tatio que vocabatur peremptorium edictū. tamen ex cā iudex
potest imutare: vt si sepenumero iudex audiuit partes. nā hoc
casu poterit iudex dilatōes coartare postquaꝫ merita cāe audi
ta sunt. ¶ Item iudex potest moderare dilationē: vt qꝫ psona
cui venit dāda dilatio sit senex aut iuuenis. ar. l. cōtinu'. §. cum
ita. de verb. ob. vbi maior dilatio cōceditur seni ꝙ̄ iuueni. Alias
autem cās ex quib' permittit mutare dilationē. vide per inno. i
d. c. querēti. ꝛ p anto. de bu. i. d. c. preterea. ꝛ i. d. c. cū sit roma
na. aliquid per bal. i. l. i. C. de tēpo. ap. bon' tex. est iuncta gl. i
l. nōnūquam. ff. de iudi. ¶ In glo. in vbo obsequio ibi. sꝫ me
lius ꝛc. hoc teneť cōmuniter. ꝛ idem tꝫ inno. in. d. c. querēti. vł
expone vt dixi super tex. ¶ Extra glo. querit hic bar. si iudex di
latōem idultam a lege cū ministerio iudicis arctauit sine cause
cognitione. an dilatio a lege suppleať: an vero sit opus appel
lare dic vt hic per eum cū quo trāsit ant. de bu. i. d. c. preterea.
ꝛ doc. in. c. ad cōsultatōem. vbi hoc limitatur in tex. ꝛ aliqd per
bal. i. l. cessante. in pn. C. quō ꝛ qñ iud. spec. i. d. §. nūc. đ tēpo.
in fi. ꝛ Cy. in. l. i. C. đ dila. ¶ Querit bar. dictū est supra ꝙ pōt
appellari qñ statuiť termin' nimis breuis. quis hēbit pbare i cā
appellatōis an appellās hēbit probare cām q̄re iudex nō debu
it coartare. an appellatus debet probare cām q̄re iudex potuit
coartare. ꝛ remittit se ad notata per innoc. i. c. ad petitionē. de
accu. ꝛ qꝫ satis obscure locutus ē referam id qđ voluit inno. nā
mēs sua videtur eē ꝙ dilatōes regulariter sūt arbitrarie. l. ij. C.
de dilatio. eo cāu quo sūt arbitrarie incūbit onus pbādi appel
lāti q̄re iudex nō potuerit illā dilationē ita moderare: qꝫ presu
miť pro iudice ꝛ ei' sñia. c. i pñtia. de proba. l. ij. C. de offi. iud.
l. ingenuū. ff. de sta. ho. sꝫ si dilatio nō erat arbitraria. vt qꝫ lex
diceret: statuat iudex terminū nō minorē. x. dierū prout loquiť
in. l. ad pemptoriū. cū. l. seq. de iudi. ꝛ i. §. oēm i auc. de litigio.
col. viij. vnde sumpta ē auc. qui semel. ꝛ isto cāu sentit Innoc.
recte ituēti: ꝙ incūbit appellato onus probandi. quare potue
rit seu debuerit iudex coartare dilationē. cum. n. lex limitate lo
cuta est ꝛ nō cōmiserit arbitrio iudicis dilatōnem ꝙ̄uis ex causa
possit eaꝫ imutare vt voluit glo. in. d. §. oēm. hoc casu si hoc fa
cit iudex: ꝛ ille cui imutata ē dilatio appellauerit incūbit appel
lato onus pbādi quādo lex nō cōmiserat dilationē arbitrio iu
dicis. sed dederat ei vt nō minorē dilationē cōcederet. ista deci
sio Inno. est notabilis ꝛ cū eo trāsit anto. de bu. i. d. c. cū sit ro
mana. ¶ Pro ista opi. inno. facere videť. l. qui ad ciuilia. cum
ibi notatis per barto. ĵ. de appella. ꝛ cū magna ꝛ prolixa sentē
tia loquiť alexāder. ¶ Itē querit bar. quid si lex dicit maiorem
dilationē iudicis ministerio nō dari. an poterit sine cā dari mior
ꝛ cōcludit ꝙ sic per. l. i. iūcta. l. siue pars. i v. pari. C. de dila. et
ibi no. dic vt hic per eū. cū quo ꝯcordat iaco. bu. i. d. l. ad pem
ptoriū. ꝛ Cy. in. d. l. i. ꝛ anto. de bu. in. d. c. pterea. ¶ Sed iux
hoc querit quid si lex dicit dari a iudice dilatōem. xi. dierū ꝛ nō
minus. an iudex poterit dare minorē ex cā. dic ꝙ sic vt probať i
d. l. ad peremptoriū. cum. l. sequēti. in v. nō min'. iūcta. l. nōnū
quam. eodē ti. ꝛ no. bar. i. d. auctētica qui semel. post mediū. ꝛ
Cy. i. d. l. i. C. de dilatio. ꝛ iaco. butri. in. d. l. ad pemptorium. ꝛ
anto. de bu. i. d. c. ij. de dilatio. bene facit. l. iiij. §. si quis cōdem
natus. ĵ. eodē. iūcta ista. l. lꝫ bal. cōtrarium sentiat in auc. offe
ratur. C. de lit. cōte. ¶ Et istud voluit illa glo. valde notabilis
in. §. oēm. in auctētica de litigio. Et istud voluit Cy. in. l. i. C.
de dilatio. Bal. tamē in auc. offerať. circa penulti. col. C. de lit.
cōtesta. videtur tenuisse cōtrariū allegādo. l. iiij. §. si quis cōdē
natus. ĵ. eodē. ꝛ. l. ij. ĵ. de iure delibe. tamē nō discedo a prece
dēti opi. ¶ Nec ob. tex. i. d. §. siqs cōdēnat'. quia imo ille tex.
iūcto. §. nostro pbat ꝯtrium. nam ibi si diminuisset iudex ex cau
sa valuisset per istum tex. Nō ob. l. ij. ff. de iure delibe. qꝫ non di
cit tex. ibi ꝙ iudex ex causa nō possit imutare. imo per regulam
§. nostri probatur cōtrariū. iudici enim ex causa licitū est trans
gredi leges. l. qđ ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. ifami.
20 ¶ Refert tamē barto. hic vnū quod posuit inno. i. c. vltra ter
tiam. de testi. ad fi. vbi dicit ꝙ lꝫ iudex nō debeat dare vltra pri
mam dilatōem. l. oratiōe. ꝛ. l. fi. ff. de ferijs. tñ si pma dilatio nō
fuit integra iuxta. l. i. C. de dila. dabiť secūda sine vlla cāe cogni
tione. Et similiter dicit inno. i. d. c. vltra tertiam. ꝙ si iudex de
dit dilatiōem triū mensiū pro faciēdis pbatōibus que erant in
prouincia si postea velit pbatiōes facere ex vicina puincia do
nabūtur sex mēses. ꝛ si ex ptibus vltramarinis dabūtur. ix. mē
ses iuxta. l. i. C. đ dila. Bar. vero hic dicit ꝙ imo iste dilatōnes
sunt arbitrarie. vt no. glo. i. d. c. preterea. iō videtur tenere con
tra inno. ꝛ cōcludere ꝙ si pma dilatio ē elapsa nō debēt dari
alie sine cāe cognitōe. qꝫ licet prima fuerit minor nō tamē erat
arbitraria. ꝛ iō cū succedat i locum dilatōis legalis: puta trium
mēsium put in. d. l. i. cōtentus esse debet. ꝛ istud idē tenet bar.
i. l. fi. ff. de ferijs. in. i. col. ꝛ barto. in cōsilio incipiēte. Ex facto
proponitur ꝙ causa pecuniaria. ꝛ ita magis cōiter videntur te
nere doctores in. d. c. vltra tertiam. lꝫ bal. i. d. l. i. simpliciter trā
sire videatur cum inno. ꝛ sic cōcludi videť ꝙ i cāu i quo loqui
tur inno. ꝙ lꝫ iudex minorem dilatiōnē statuerit. tñ non dꝫ da
21 re sine cause cognitione secūdam. ¶ Successiue quesiuit bart.
vtrum vna dilatione pendēte possit iudex aliquid inouare. Et
tradit regulam ꝙ nō per. d. l. siue pars. quod duobus modis
limitat. ꝛ vide plenius per Cy. in dicta. l. siue pars. ꝛ ibi etiam
Barto. ꝛ barto. aliquid i. l. fi. ff. de ferijs. ꝛ in. l. quādiu. l. a. iij.
supra de acquirē. heredi. ¶ Barto. tamē notabiliter loquutus
aliter concludit. ꝛ teneatis mēti. Nam cōcludit quod si datur
dilatio sup alio articulo nō contingēte id qđ probādū erat in p
ma dilatōe. nec sit preiudicialis ad primā. ꝛ dicēdum ē ꝙ pēdē
te prima possit iudex statuere secūdam. vt. l. generaliter. §. nul
lo. C. de reb. cre. ꝛ pōt dari exēplū. data ē dilatio ad pbanduꝫ
p testes poterit dari alia ad probādū per istrumēta. si aūt erat
pīudicialis nō. Et p hoc hētis limitatōem ad. d. l. siue pars.
¶ Secūdo limitat ipse illam. l. vt verum sit nisi finita eēt cā di
lationis pēdentis seu durātis. vt si data eēt dilatio. x. dierū ad
comparēdum ꝛ ille venit secūdo. de quo casu finita ē dilatio.
Addatis tex. i. l. si quis heres ita. đ acqui. here. ¶ Aliā limita
tōem tradidit An. đ pisis. bal. ꝛ ange. i. l. si quis ita heres insti
tuatur. ff. đ here. isti. vbi dicūt ꝙ lꝫ pēdēte vnica dilatōe cōquie
scere debeat officiū iudicis. hoc ē verū nisi illemet. ad cuius fa
uorem ꝛ petitionē esset prefixa dilatio peteret aliā dilationem
seu aliquid aliō explicari ad fauorē suū quo casu non ꝯquiescet
iudicis officiū qꝫ ē iductum i fauorem sui: ꝛ pendēte dilatione
nihil inoueť vt probať i. d. l. si quis ita heres instituať. ¶ Alijs
modis notabiliter limitat bal. i. l. si quis istituať. p illū tex. ff. đ
here. isti. ꝛ p cano. plene i. c. significauit. ꝛ ibi gl. đ ap. ꝛ p ant.
đ bu. i. d. c. pterea. ꝛ per bar. i. l. si quis ita heres istituať. ff. de
acqui. here. ꝛ per bal. i. l. si quis seruo. i vlti. col. C. đ fur. ꝛ legiť
ꝛ notať maxie per doc. i. c. cum olim. el. ij. đ priuilegijs. plenius
22 per bal. i. l. quādiu. ꝛ ro. ibidē. ¶ Successiue quesiuit bar. an si
mul ꝛ semel possint statui plures dilationes. de quo dic ut hic
per eum. cui adde glo. ordinariam in demē. sepe. đ vbo. sig. ꝛ
no. spec. i ti. đ dila. §. i. ver. đ liberatōe. ꝛ per canonistas plene
i. c. significauit. đ appella. ꝛ per anto. de bu. in. d. c. preterea. ꝛ
per bal. i. l. pperādum. i pn. post Cy. C. đ iudi. ꝛ i dicta. l. siue
pars. C. de dilatio.

lex 3.

Qui damnare. ¶ Hec.l.q2 breuis sūmari nō pōt. ¶ In glo. magna ibi solēt. dic̄ hāc nō esse veram. q2 ibi delegat' nec ɔdēnare nec absoluere poterat vt ibi i glo. i ṽ. liberet.

lex 4 **Si se non obtulit.** ¶ Cōtra pcuratorē tutorē curatores

1 ꝛ similes nō potest fieri snīe executio sed ɔ dn̄m nisi sit pcurator qui se liti obtulerit vel pcurator i rez suā. h.d. vsq3 ad

2 §. ait pretor. ¶ No. sm ang. q ēt ex parte rei pōt cōstitui procurator i rē suam ut traditur p gl. i.l. plautius. §. de pcu. ꝛ ibi gl. pōit exempla. vt pone q qs emit hereditatē i qua sūt debita ꝛ credita. hic emptor cēset pcurator i rem suā. vt i.l. plane. i glo.

3 fi.§. fa. ber. ¶ Secūdo no. q licet snīa lata cū falso pcuratore sit nulla vt.l. licet. C. de pcu. c. i nostra. eo. ti. tamē illud ē verū quātū ad piudiciū dn̄i. p3 q2 mādat executōi ɔtra illū qui se obtulit liti s3 i preiudiciū pcuratoris ē valida. vt h̄ ꝛ i.d.l. plauti'.

4 ¶ Tertio nota q ɔ pcuratorē sine mādato se liti offerētē fit executio snīe cōtra eū late. ¶ Qd limita notabiliter nisi errore iusto putasset se habere mādatū. q2 tūc in eū nō fiet executio ita dicit bar. i.l. ꝺ pupillo. §. fi. ꝺ. de ope. no. nūcia. i. ij. co. ubi bar. allegat istā.l. sed melius probat i.d.l. plautius. i ṽ. sciret. Fortius dicit io. an. i addi. specu. i ti. de execu. sen. §. sequit. i addi. icip. Albertus galeoti. super ṽ. sed pone lit. cōte. ꝛc. q ista limitatio pcedet ēt si per iustum errorē putasset se hēre mādatū legitimū p rōnes ibi alle. per eū post albertū galeoti. qd tene mēti p limitatōe. d.l. plautius. ꝛ huius.l. ¶ Itē limita sm ro. hic nota. nisi aduersarius sciret offerētem se liti nō hēre mādatum. q2 tūc nō videt se offerre liti per.l. is qui se obtulit. cū.l. se. ꝺ rei vē. ꝛ.l. q se liti. ꝺ. de peti. here. vbi si qs nō possidebat fundum tñ se obtulit liti si actor sciebat illū nō possidere nō erit cōdem

5 nādus tāq liti se offerēs. ¶ Quarto no. ex isto tex. tutorē nō debere preiudiciū pati ex actu quē gessit nisi sm ange. i cāu.l. cuz quidā. ꝺ. de ioffi. te. ꝛ i.l. tutor. ꝺ. de his quib' vt idig. ¶ Extra gl. quesiuit hic bar. q2 dr̄ h̄ q snīa lata super pncipali negocio nō pōt exequi cōtra tutorē. an idē erit i cōdēnatōe expēsaꝝ lata pпter calūniam ꝛ factū tutoris. ꝛ cōcludit q poterit exequi cōtra tutorē per.l. nō ē. C. ꝺ admi. tu. vbi pпter calūniosas accusatōes tutoris op3 tutorē dānari. ¶ In ɔtrium q imo ɔ pupillū poterit exequi p.l. q solidū. §. ēt. ꝛ ibi hoc t3 bar. ꝺ. de leg. ij. vbi rōne more cōmisse p tutorē patit pupillus cōdēnatōe3 expensarum. tñ poterit postea pupillus eas recupare aduersus tutorē. ꝛ idē t3 bar. i.l. edita. in pe. q. C. de edē. ꝛ i.l. i. §. si procurator. ad fi. ꝺ. si quis ius di. nō obtē. ¶ Finaliter bar. cōcludit q poterit cōdēnari tutor suo pprio noīe i expēsis ꝛ i eu3 veniet faciēda executio p.d.l. nō ē ignotū. ¶ Itē sm eum fieri poterit executio eo casu in pupillū ꝛ similiter executio. s3 recupabit eas pupillus aduersus tutorē per. §. ēt. ꝛ putat q isto cāu liberabit pupillus cedēdo actōem quā hab3 cōtra tutorē voluit allegat l. fi. ꝺ. de admi. tu. dum allegat.l. pe. qd tñ itelligit verū si fieret executio expēsarū finito officio tutele. sed durāte officio coget eas pupillus soluere ꝛ recupare eas postea a tutore. d. §. etiā. ꝛ sic vult bar. q sit in electōe iudicis cōdēnare vel tutorē suo no

6 mine vel tutorio noīe cū liberet cedēdo actōes suas cōtra pupillū si erat finitū officium tutele. ¶ Addatis q inquātu3 bar. h̄ facit dr̄iam an finitū sit officiū tutele an nō tēpore quo petebatur executio snīe expensarū cōtra pupillū i hoc l3 doc. non dicāt. Addatis q ipse bar. in.d.l. fi. ꝺ. de admi. tu. hāc distinctō3 reprobat. q2 vult q hēat locū dicta actio durāte tutela. dato. n. q actio tutele nō possit intētari durāte tutela. tñ pōt cedi actio que ē in spe ꝛ nōdū in re.l. spē. C. de dona. ꝛ tex. i.d.l. fi. nō facit dr̄iam an sit finitū officiū an nō. ꝛ iō videt opi. bar. ṽior i.d. l. fi. Sed imo. hic dicebat q aut cōstat de euidēti calūnia tutoris ꝛ tūc patitur hanc penā tutor. d.l. nō ē. Aut nō cōstat ꝺ euidenti calūnia ꝛ tunc contra pupillū ꝛ de bonis pupilli deb3 fieri executio ꝛ recuperabit postea a tutore. d. §. ēt. Raph. hic aliqualiter cōfuse loquitur ꝛ mēs sua videt q quādo tutor ē i dolo debeat semper posse fieri executio cōtra eum. vt. j̄. eadē.l. §. siquis. veriorē puto primā opinionē bar. videlicet q ēt quādo constat de euidenti calumnia tutoris videtur pupillum teneri. l. i. §. hoc edictum. j̄. ne vis fiat ei. non nego tamen quin possit

7 cōdemnari tutor suo nomine ꝛ exigi.l. non est ignotum. ¶ Secūdo querit barto. an cōdemnatio expensarum lata cōtra procuratorem cōtumacem vel per calūniam litigātem possit exequi cōtra dominu3. Et concludit barto. hic q si procurator cū speciali mādato fecit aliquid propter quod debet fieri cōdemnatio expensarum veniet faciēda contra dominu3. per.l. iij. §. si procurator. ꝺ. quod quisq3 iuris. vbi similiter fit retorquutio iuris iniqui cōtra dominu3. Si autem habuit mandatum generale ꝛ tunc si cōdemnatio expensarū fiat propter aliquod maleficiu3 ꝛ tunc venit cōdemnādus procurator suo nomine per.l. i. §. si procurator. ꝺ. si quis ius dicē. procuratorē eīm qui voluit parere precepto iudicis debet mulctari nō dominus. Si ṽo fiat cōdemnatio expēsarum propter aliquod omissu3. ꝛ tūc si illud factum incumbebat domino qui hoc mādauit fieri per procuratorem ꝛ tūc in dominū fiet executio.l. si procuratorē. §. si tutores. vd finē. ꝺ. māda. ꝛ.l. nō distinguemus. §. si domini. in glo. fi. ꝺ. de arbi. Si vero procurator omisit aliquid quod fuerat iniunctū procuratori per iudicem. ꝛ tunc in ipsum procuratorem fiet executio.l. i. §. si pcurator. ꝺ. si quis ius dicen. nō obtempe. Sed Innocē. in.c. i. vt lite nō conte. quem sequitur hic ang. cōtrarium tenuit dicens quod si procurator cōdemnatus fuit propter aliquod qd necessario veniebat expediēdum a domino si in lite fuisset fiet executio cōtra dominu3 nō propter culpam vel dolum procuratoris sed propter culpam ipsius domini intelligendo procuratorē indiscretum allegat.l. eu3 qui. §. fi. ꝺ. ɔmo. ꝛ.l. fi. §. in hac. ꝺ. nau. cau. facit.l. cum mandato. §. fi. ꝺ. de mino. Ad idem adducit.l. non cogendū. ꝺ. de procurato. ubi si procurator fuit ante lit. contesta. negligēs in defendēdo dominum condēnatur domin'. Et ponit Innocē. exemplū in secūdo membro quādo procurator fuit cōdemnatus in expēsis quia noluit edere acta. secus dicit ipse si fuisset cōdemnatus propter id qd nō veniebat expediēdum a domino si in lite fuisset cōdemnat' puta quia procurator produxit falsos testes vel falsa instrumēta. Sed barto. i dicto. §. si procurator. reprehēdit hoc dictum Inno. per illum tex. iuncto. §. hoc iudicium. cum ibi no. Ubi patet q contumacia de qua ibi producit effectum mulcte ꝛ cōdemnatōem expensarum. ergo cum tex. in dicto. §. si procurator velit q si procurator fuit cōtumax debeat redūdare ad dānum procuratoris. ergo patet q debet intelligi ꝛ de damnoratione mulcte ꝛ ratiōe expēsarum. ¶ Et ideo scd̄m eum videtur q nō bene dixerit Innocē. nam in cāu. d.l. si procurator. procurator nō paruit precepto iudicis quicquid preceperit ibi iudex omnino procurator incidit ad idignatōem iudicis nō domin' Primo ergo nō est verum q quādo veniebat expediēdum a domino quod tūc peopter inobediētiam procuratoris debeat fieri cōdemnatio in dominū. ¶ Preterea quādo cōmittit causam dominus procuratori non videtur cōmittere quid illicitu3 ꝛ sic vt contemnat mādatum iudicis.l. si procurator. ꝺ. de cōdi. tio. indebiti. ꝛ.d. §. si procurator. ¶ Et cum Bart. trāsit imo. hic. Et idem barto. in.l. plautius. ꝺ. alle. ꝛ i.l. si pcurator. circa secūdā col. ꝺ. ꝺ cōdi. ide. nō tñ faciūt mētiōem ꝺ rōib' inno. nec illis rūdet. Tu potes rūdere q pma rō nō vr̄ sufficiēs. q2 si ēt vera sequeretur quod eadem ratione i his que sunt magni preiudicii cōtumacia pcuratoris nō noceret domino cōtra tex. c. i. vt lit. nō cōte. ꝛ cōtra tex. i.d. §. si pcurator. ¶ Non obstat.d. l. nō cogēdum. q2 ibi domin' cēsetur fuisse negligens ꝛ ɔtumax nō autem procurator. q2 ibi domin' cauerat ꝺ se defendēdo: et misit procuratorē ad se defendēdum qui nūquam icepit. q2 illa cēsetur fuisse cōtumacia dn̄i.l. si pcuratorem. §. si tutores. i fi.

8 ꝺ. māda. ꝛ notat barto. hic. ¶ Sed ad hoc pro opi. Inno. mihi videtur adduci posse. q2 cōtumacia pcuratoris est sufficiens vt fiat missio in pos. ex primo decreto cōtra dominū. ꝛ sic p cōsequens q dominus nō audiat nisi refectis expēsis.l. iiij. C. de procurato. iūcta auc. ei qui. C. de bo. aucto. iudi. pos. ergo cōtumacia procuratoris pōt dn̄o preiudicare in expēsis. ¶ Sed substinēdo opi. Barto. potes respōdere q plura cōcedūtur in cōsequētia actus iam permissi que directo nō cōcedūtur.l. i. in pn. ꝛ ibi no. Cy. ꝛ Barto. ꝺ. de aucto. tuto. vnde veriorē puto opi. barto. nam dolus procuratoris ēt nō cōparēdo ppōderat culpe domini.l. item si obstetrix. in fi. ꝺ. ad.l. aquil. ꝛ hoc puto verius quāquā3 hosti. ꝛ io. and. i.d.c. i. trāseant cum Inno. ꝛ q̄q̄ anto. de butrio ibi velit executionem fieri posse tam ɔtra

dñm ꝙ contra procuratorē.⁊ non bene probat nec rñdet ēt ad
d.§.si procurator.iūcto.d.§.hoc iudiciū.¶Subdebat h̃ an/
gel.ꝙ inno.no.in prealle.c.i.vbi dicebat ꝙ si ꝓcurator p⁹ lit.
cōte.informatus est.⁊ ut indiscretus non substituit aliū cū pos/
set ꝙ poterit damnari ip̄e ꝓcurator ꝓcuratorio nomīe in expē
sis.⁊ ꝙ fieri poterit executio snīe taꝫ ī eū q̃ꝫ in dominū.⁊ ita resi
det ange.h̃.Sed inno.in.d.c.i.in fi.hoc limitat vbi dñs dedis/
set mandatum ꝓcuratori ad substituēdū alterū qui dñs vr̄ esse
diligens ideo in eum nō poterit fieri executio.Sed docto.ibi ⁊
imo.hic reprehendūt hanc diuersitatem quam facit inno.quia
siue dederit mandatū de substinēdo siue nō:non semp̄ hēret lo
cu[illegible]atio inno.s.ꝙ dñs nō fuerit in culpa eligēdo indiscretū.
⁊ cōcludit imo.hic ꝙ indistincte in dominū nō poterit fieri exe
cutio.q̄ꝛ ꝓpter infirmitatē ꝓcuratoris videt̄ excusatus domin⁹
l.cum a matribus.C.qui pe.tu.c.significāte.de pigno. Tu cō/
clude ꝙ in casibus ī quibus cōtumacia ꝓcuratoris preiudicat
domino.ꝺ quib⁹ plene per bar.in.d.§.si ꝓcurator.tunc si ꝓcu
rator infirmatur vel impedit⁹ potuit aliū substituere ⁊ nō fecit
ꝓiudicat domino qui fuit in culpa talē eligēdo.d.§. si tutores.
in fi.⁊ in terminis notat ange.in.l.si insulam.⁊ ibi sequit̄ imo.
in vltima col.de ver.ob.¶Non obst.d.l.cū a matribus. q̄ꝛ ibi
nūcius nō potuit substituere q̄ꝛ fuit īterfectus.ideo nec domin⁹
nec nūcius fuit in culpa.ad quod ēt vide que no.bar.⁊ doc. in
l.cum filio.§.in hac.de ꝟborum ob.in fi.sed in.q.inno. ꝓxime
tacta cōtumacia procuratoris nō nocet domino quo ad expen
sas vt fuit supra cōclusum.iō si ꝓpter infirmitatē non substituit
licet potuerit domino nō preiudicat.¶Item pro ītellectu hui⁹
legis quero si cōtra verum procuratorē agatur pro executione
sentētie late cōtra eum ⁊ ipse exceptionē non opponat. an ꝓce
dat iudiciū executiuum cōtra eum dicam infra eadem.l.§.si ex
cōuentōe.vbi imo.cogitandum reliquit.¶Item q̄ꝛ hic dicit̄ ī
tex.de sentētia lata contra procuratorem ī rem suā ꝙ debꝫ exe
cutioni mandari cōtra eum.vtrum possit etiā executōi manda/
ri cōtra dominū puta cōtra venditorem hereditatis vel similēꝫ
doctores hic nō tangūt sed raph.in.l.sepe.ī.eo.dicit ꝙ singu/
lariter in.l.i.in fi.C.vbi in rem act.tenuit ꝙ sic motus per tex.ī
d.l.sepe.ī.eo.vbi snīa lata cōtra vēditorem ī cā euictōis nocet
emptori.⁊ venditor ibi in cā euictionis censetur eē procurator ī
rem suam.⁊ dicit raph.etiam in.d.l.sepe ꝙ bar.ibi in.ij.q. ī fi.
ver. videtur idem sentire.⁊ allegat nota.per innocē.ī.c. propo
suit.de cōces.prebē.quod intelligo esse verum intelligēdo vt lo
quitur.d.l.sepe.videlicet ꝙ sciēte ⁊ patiēte domino lata fuit sē/
tentia cōtra procuratorem in rem suam. ⁊ istud videtur tenere
Anto.de bu.in.c.quāuis.ver.tertius casus.extra eodē. in pe/
nultima colū.¶Item quesiuit hic Barto.videtis hic ꝙ sentē/
tia lata cōtra actorem vniuersitatis debet executōi mādari con/
tra ipsam vniuersitatem seu villam.quid si vniuersitas ville nō
habet bursam cōmunem ex qua possit soluere cōdemnationēꝫ
quomō fiet.dicit ipse ꝙ villa coget imponere collectam de eius
exactione soluere.allegat notata per gl.in.l.prima.§.qꝺ si ne/
mo.s̃.ꝙ cuiusqꝫ vniuersi.no.⁊ notat Specu.in ti. de execu.sen
tē.§.sequitur.versi.quid si vniuersitatis.allegat ēt ī argumētū
l.iij.in princi.s̃.de alimē.⁊ ciba.lega.naꝫ quēadmodū ibi tex.
dicit ꝙ si plures sunt heredes instituti ⁊ relicta sunt alimēta li/
bertis si liberti haberent petere ratam alimētorū ab vnoquoqꝫ
herede esset valde īcōmodum libertis. ideo cogūtur heredes
diuidere inter se.⁊ ita in proposito non debet grauari creditor
hereditatis ut ab unoquoqꝫ habeat exigere. sed cogetur vni/
uersitas facere collectam ⁊c̃.¶Et iuxta hoc querit ang. an vil
la ipsa possit sibi hāc collectam imponere.an hoc spectet ad su
periorem.⁊ videt̄ ꝙ spectet ad superioreꝫ.q̄ꝛ videt̄ eē de rega/
libus.c.i.que sint rega.tamē dicit ang.de facto hāc qōnē Pa/
due habuisse ⁊ obtinuisse ꝙ sibiip̄i possit collectam imponere.
allegat glo.in auc̃.quibus mo.natu.effi.sui.§. siquis igitur. in
ver.persoluat.¶Sed imo.hic dicit ꝙ illa glo. si bñ ponderet̄
nō ītēdit hoc decidere sꝫ videt̄ solum velle ꝙ illa ī collectis de/
beat cōtribuere cum castro vel ciuitate cui subiicitur. ⁊ fortasse
ꝑm Imo.dici potest ꝙ vbi imponit̄ collecta ex cā legitima. pu/
ta pp debitū vniuersitatis possit ip̄a sibiipsi eam iponere ꝑ no.
l.d.§.qꝺ si nemo.sed si ex cā volūtaria nō.per.d.c.i.q̄ sint re/
galia.puto melius esse tenere cum bar.ītelligēdo vt ibi melius

declarat bar.ī.l.prima.de superindicto.libro.x.⁊ ꝫm barto.ī.l.
p̄ma.C.de mulie.⁊ in quo loco eo.libro. in quarta col.ver. ve/
nio ad secūdum.vbi dicit cōcludi ꝙ aut collecta imponitur ꝓ
necessitatibus ville.⁊ tūc villa potest sibiip̄si collectam īponere
vt.d.§.si nemo.sed vbi pro donādo principi vel utilitate pub/
lica totius imperij collecta imponitur nō potest uilla sibiip̄i cau
sā imponere.sed spectat ad superiorē seu villa habet facere cuꝫ
licētia superioris.d.l.i.C.de superindic.⁊.l. placet.C. de excu.
mune.lib.x.⁊ notatur per barto.ī.d.§.qꝺ si nemo.⁊ ibi ēt bal.
⁊ bar.in.d.l.iij.de alimē.⁊ ciba.lega.⁊ per inno.ī.c. grauem. ꝺ
sentē.excō.⁊ per bal.in.l.ēt.in.iiij.col.C.de execu. rei iudi. ⁊ ꝑ
ang.in.d.§.siquis igitur.¶Itē querit bar.an pro muneribus
14 patrimonialibus ꝑ que īposita est collecta possint praticulares
homines īsolidum capi.⁊ respōdet ꝙ nō sed quilibet pro par/
te sua ut h̃ per eū.illi tamē quib⁹ datur onus exigēdi collectaꝫ
si fuerint negligētes possunt capi.q̄ꝛ eorū periculo cōmittit̄.ut
inquit tex.in.l.i.C.de iurepa.⁊ ipsi postea exigēt ab alijs. pro
quo bonus est tex.in.l.missi propinatores.C.de exacto.trib.li.
15 x.⁊ cū bar.trāsit ange.hic.¶Querit successiue bar.an collecta
imponatur vniuersitati per solidū ⁊ libram.i. pro facultate pa/
trimonij cuiuslibet.an per capita personarū. cuius dictis adde
glo.ī.l.sancimus.la prima.in ꝟ.perequatio.C.de aduo.diuer.
iudi.⁊ glo.ibi plenius.bar.ī.l. prima.§. discretōes.C.de apo.
pu.libro.x.⁊ latius barto.ī.l.i.in.iiij.col.C.de mulie.⁊ in quo
loco.vbi limitat hic dicta per eundem in.l.ij.⁊ ibi bon⁹ tex. C.
de imuni.ne.cōce.li.x.ī.l.fi.circa vltimā col.ī.de collegi.illici.⁊
bal.in.l.ciuitas.s̃.si certum peta.⁊ in.l.i.§.quibus.s̃.qꝺ cuius/
qꝫ vniuersita.no.⁊ in.l.omni.C.de vectigal.⁊ cōmis.⁊ in.l.etiā
in penultima col.cum sequē.C.de executōe rei iudica.¶Ubi ī
16 materia ponit plura ualde notabilia ⁊ iter cetera ponit que bo
na debeāt ī estimatiōe facultatum computari ad finē exhiben/
di collectam per solidū ⁊ libram uel pro facultate matrimonij.
de quo pulchre ꝑ bar.ī.l.ꝓuate.al's ī p̄ma.C. de excu.mune.li.
x.⁊ ī.d.l.i.C.ꝺ muli.⁊ ī quo loco.⁊ ī.l.luci⁹.§.idem rñdi.ī. ad
muni.⁊ spec.ī ti.ꝺ cēsi.§.ij.ꝟ.fi.⁊ bal.oīo ī.l.ad īstructōem.C.
17 de sa.san.ec.⁊ ī.l.cēsuras.C.de dona.¶Quid si statutū dicit
collectā esse imponēdam uniuersitati pro rata dic ut per bal.in
auc̃.defūcto.C.ad tertul.vbi nota.loquitur ⁊ īcidēter dicit ꝙ
paupes quorū īdustria necessaria ē ad alimēta nō debēt cōcur
rere ad onus imposite collecte.allegat glo.ī.l.oēs.ī glo.fi.C.ꝺ
anno.⁊ tribu.li.x.⁊ idē dicit bal.ī.d.l.ēt.¶Querit ēt hic bar.
18 an ꝓ delicto uniuersitatis ī qua posita ē collecta possit aliquis
ꝺ vniuersitate capi.dic vt vt hic per eū.cū quo cōcordat bal.in
19 d.§.quib⁹.⁊ ī.d.l.ēt.⁊ ange.¶Tangit īsuper bar.hic quid si
vn⁹ de vniuersitate nō pōt soluere partē suā collecte. an alij su/
birē debeāt hoc onus.⁊ decidit q̃ꝫ sic ꝑ.l.i.C. de oī ag.ꝺser. li.
x.¶Tu pleni⁹ ⁊ ꝑfectius dic vt per bar.ī.l.ij.C.ꝺ apo.pu.li.x.
⁊ p̄dcis nō ob.l.fi.§.mixta.⁊ qꝺ ibi bar.ī.de mune.⁊ one.q̄ꝛ ve
rū ē ꝙ ubi a lege uel statuto iniūctū eēt mun⁹vel officiū aliq̄bus
exigēdi collectas uel munera cū hoc ꝙ periculū ualētiuꝫ soluet̄
spectet ad eos.tūc ip̄i nō uniuersitas tenetur ad partē nō ualē/
tiū soluere.ita uidet̄ ꝓbare ī.d.§.mixta ⁊ ꝺ hoc articulo tetigit
20 aliq̄d bar.ī.l.legatorū.s̃.de le.ij.Et similiter si statutum dice/
ret ꝙ comitatēses teneātur soluere salarium potestati. ⁊ una uil
per priuilegiū sit exēpta a tali onere an tenebūtur ad integrum
salariū.tex.est per quem ibi notabiliter decidit bar.⁊ ang.ꝙ sic
ī.l.ab oībus.ī pri.s̃.de leg.i.⁊ sequit̄ pet.de ancha.ī.d.c.pñti.
de cēsi.¶Cōtrarium uidetur tenere specul.ī ti. de cēsibus.§.
ij.ꝟsi.quid si uniuersitas.⁊ Io.and.in.c. peruenit. de imuni.
eccle.⁊ guil.de cu.⁊ ro.ī.l.si vnus.§.sed ⁊ si generaliter.s̃. de
pac.potes cōcordare opi.vt per imo.ī.d.l. ab oībus. ⁊ diffuse
tāgit do.abb.post do.cardi.ī.c.accedētes. de prescrip.⁊ bal. ī
21 d.l.etiam.ī vltima colū.¶Postremo querit Bart.an sindic⁹
vniuersitatis possit obligare singulas personas vniuersitatis ⁊
eorum bona si hoc habet in mandato ab uniuersitate.Et con
cludit quod nō nisi uniuersitas haberet potestatem legis ꝯdē
de ut hic per eum.⁊ idem tenet ipsemet Bar.ī.l. ciuitas.ī p̄n.
s̃.si cer.pe.⁊ ī.l.pe.C.ꝺ dona.iter vi.⁊ ī.l.sicut.ī p̄n.s̃.ꝙ cuius
vni.no.⁊ bal.ī.d.§.quib⁹.ī.ij.col.¶Limita ut ꝑ bal.ī.l.ij. in
iij.col.que sit lon.cōsue.vbi hēs glosam magnam. vbi ꝓbatur
quod uniuersitas illud in mandatis dare non posset ibi dum

glo. dicit nō aūt. iō vt aliquis ignorās zc. z placet opi. barto. licet bal. in. l. i. in prima colūna. C. ne fi. pro pa. formet aliqua argumēta cōtra decisionem barto. z minus bene. q: nō videt esse responsum rōnib⁹ barto. z debilia videtur argumēta bal. recte intuēti. z ipsemet bal. in. d. l. i. nō videtur illud firmare. z cōtra argumēta ibi per eū facta allego tex. expressū in. l. fi. C. de legi.
¶ Et teneatis menti: q: singulis dieb⁹ versat i palacijs. Sindicus vniuersitatis ꝓmisit aliquid z obligauit bona vniuersitatis z singularium personarū. z obligauit vniuersitatem z singulares personas. an per hoc poterūt singulares persone capi et cōueniri z eorum bona: presupposito q̄ sindicus habeat i mādatis ab vniuersitate ad hoc promittēdum. Respondet bart. attendēdum esse a quo factus est iste sindicus. q: si est factus a tali habūdantia vniuersitatis que de hoc potuisset facere legē. z tunc tale instrumētum sindicatus habetur ꝓ lege sicut alij cōtractus qui fiūt ab eo qui habet potestatem legis cōdende. l. cesar. ff. de pub. z iō valebit talis promissio sicut si de hoc fuisset facta lex. sed si fuisset factus sindicus ab his qui non habēt potestatem legis ꝯdende. tunc secus. vnde diligēter est aduertēdū qualiter se habeāt verba instrumēti. Nam si dicit obligo vniuersitatem z singulos intelligitur ꝓ virili: eo tamē ipso q̄ in instrumēto dicit q̄ sindicus omnia bona singularū personarū obligat itelligit insolidum. allegat. l. aliena. ff. de pigno. actio.
22 §. i. an probet videmus statim. ¶ Circa predicta est diligenter aduertēdum. primo iquātū bar. dicit q̄ quādo factus est sindicus ab vniuersitate habēte potestatē legis condende. z postea sindicus singulos obligat valet zcetera. istud voluit barto. in l. ciuitas. ff. si certū peta. z. l. penul. per illū tex. no. C. de dona. inter virū. idem barto. i. l. sicut. in pncipio. ff. qd cu. vniuersi. z bal. i. l. i. §. qbus. eo. ti. z rapb. cu. i. l. cōtinuus. §. cū qs. ff. d ꝟ. ob. z ang. z fulg. i. d. l. ciuitas. z ēt ro. hic. z i. d. l. ciuitas. Sed saly. i. d. l. ciuitas. tꝫ ꝯtrium dicēs q̄ cōtra barto. est glo. in. l. ij. i glo. magna. C. que sit long. cōsue. que vult q̄ vniuersitas non possit singulas partes cōsentiētes obligatōi obligare. ¶ Pro hoc etiam adducit. q: aliud ē q̄ ꝯctus vim legis hēat. aliud q̄
23 posset obligare inuitū nil tamē hōi allegat. ¶ Subdit tñ q̄ pt ciuitas facere legē p quā singulares possint ꝯstrigi ad se obligādū. ar. l. i. C. vt ne lice. se ab emp. exi. li. x. pau. d ca. h z i. d. l. ciuitas. dicit q̄ sibi magis plꝫ opi. bal. i. l. i. C. ne si. p pa. z dic q̄ ɓm opi. bal. ibi reqrit q̄ pmo fiat statutū ab vniuersitate sindic⁹ possit obligare singlares psōas. al's si sufficeret ꝯct⁹ sindicat⁹. ar. l. i. cū gl. i ꝟ. derogari opꝫ. ff. d feri. Itē q: ꝯct⁹ fact⁹ ab hūte ptātē legis ꝯdēde hꝫ viꝫ legis qñ fit ea intētiōe vt vim legis hēat. ar. l. pe. ff. ad exhi. ¶ Addatis q̄ ꝓ ista vltia opi. bñ facit decisio bar. i. l. cōtinuus. §. cū quis. de ꝟ. ob. alle. l. ꝓhibere. §. plane. qd vi aut clam. z expressius hoc tꝫ pau. i. d. §. cum quis. z ē d mēte bal. i. d. l. ciuitas. ¶ Sꝫ ꝯ opi. bar. hic z i dcis locis cōcordātibus mihi videt plurimū facere tex. i. l. fi. C. de legi. vbi snia lata ab iperatore i certa pticulari cā hꝫ viꝫ legis generalis i crīalib⁹ cāis absq; eo qd aliter fiat lex generalis. seu qd appeat pncipē voluisse facere legē generalē. ꝓ hoc ēt bñ facit d. l. pe. C. d dona. iter vi. Et si bñ pōderētur ꝟba bal. in. d. l. i. C. ne si. ꝓ pa. solū vr discrepare a bar. h qñ p statutū ciuitatis
24 data eēt alia forma ꝯctib⁹. z alia forma leg. ꝯdēde possem⁹ ꝓ cōcordia dicere q̄ opi. bar. ꝓcedat i ciuitatib⁹ nō recognoscēti bus superiorē q: tenēt locū pncipis. ut tꝫ io. an. i addi. spec. i ti. d istru. edi. §. porro. z bar. i. l. iij. in pn. ff. d mino. z i. l. i. §. de q̄ re. ff. d postulā. z. l. isamē. C. d pub. iudi. cano. i. c. p venerabilē q̄ fi. sint legi. z in. c. cū te. de re iudi. cū cōcor. z ita loquit i. d. l. fi. C. de. ll. z i. d. l. pe. C. d dona. iter vi. secus si recognoscāt superiorē. h ꝓbat tex. i. d. l. i. i ꝟ. derogare opꝫ. ff. de ferijs. ¶ Et ibi dicit ang. q̄ lꝫ alias snia imperatoris hēat vim legis. tñ sec⁹ ē i snia alteri⁹ iferioris q̄tūcūq; hēat ptātē. l. ꝯdēde. z illā glo. ad h reputat multū no. ang. z ita vr loq bar. i. d. §. cū qs. Ad allegata p saly. i. d. l. ciuitas. potestis rñdere pmo ad gl. i. d. l. ij. C. q̄ sit lō. ꝯsuetu. q̄ vniuersitas nō pōt ex suo ꝯctu obligare vnā psonā. ita q̄ nō al's. z. l. singularē ꝯ singularē psonā nō pt ciuitas ꝯdere. l. antiocēsiū. z ibi bar. ff. d pui. cre. l. vēditor. §. si ꝯstat. ff. co. pdi. Uel ɓm bal. i. d. l. ij. illa gl. pōt ꝓcedere qñ vniuersitas vellet obligare singulares pro facto q̄ non erat principaliter vniuersitatis sed singularis persone. ut q: vniuersitas si

deiusserat pro singulari psona. nā tūc nō pōt obligare singulares hoīes. secus si ꝓ debito cōcernēte factū publicū vniuersitatis. q: tūc ꝓcederet qd no. bar. h. z sic bald. ibi limitat illud qd bar. h. z de ꝟbis bar. facit mentionē. Uel potestis rñdere ad illā glo. q̄ procedit in vniuersitate que nō hēret ptātem. l. ꝯdende. ¶ Istis addatis no. p bal. i. l. cū d ꝯsuetudine. ff. d. ll. vbi q̄rit an cōitas possit noīe singu. facere sindicū qui renūciet appellatōi. dicit videndū eē id qd dicit bar. h. z reliquit cogitādū sꝫ decisio videt pendere ex his que dixi. ff. i ꝓxi. ꝓcedēti. q. ¶ Itē
25 inquātum bar. hic in fi. dicit q̄ si in instrumēto dicit q̄ sindic⁹ obligat bona vniuersitatis z singulariū intelligūtur bona insolidū obligata. ¶ Addatis q̄ cum barto. videtur transire bal. in dicta. l. i. §. quibus. in tertia colū. ff. q̄ cuius. vniuersi. no. dū se remittit ad notata per bar. h. tamē hec sua decisio satis mihi dubia est dum allegat. l. aliena. ff. de pigno. actio. q: ille tex. nō videtur hoc probare. imo videt q̄ nō intelligātur obligata bona insolidum. sed queadmodū in obligatiōe principali personarum intelligūtur viriliter obligata ita z in obligatōe bonorū. pro hoc videtur tex. in. l. si fundus. §. si duo. ff. de pig. vbi textus dicit q̄ si duobus creditorib⁹ separatim vnus obligat bōa sua intelligitur obligasse vnicuiq; insolidū. sꝫ ista obligatio est facta simul. ergo non uidetur obligasse isolidū. ꝓ hoc ēt facit obligatio accessoria q̄ imitatur naturā sui pncipalis. d. §. qui iniuriandum. c. ecclesia. vt lite pen. sed barto. fatetur q̄ obligatio pncipalis nō intelligitur insolidū. ergo nec obligatio bonorū. tamē q: maxima est auctoritas barto. quem neminē inuenio improbare non eēt nisi quoddā temerariū uelle tenere in ꝯtrium. iō teneatis perpetuo mēti decisionē bart.

§. **Ait pretor.** ¶ Dānatus soluere per snias cogit p̄cise soluere. nec euitat coactionē si paratus est satisdare de soluendo nisi ex magna causa. hoc dicit.
¶ Nota vidēdum esse q̄ obligatōes ex obligationibus oriantur. ¶ Et limitatur iste tex. hic ɓm ange. notabiliter non pro-
2 cedere vbi debitū nō esset liquidū. exemplum i eo qui ē dānatus ad reddēdum rōnem administrationis z ad cōsignationē reliquorum. z rōnes sūt intricate. nam tūc satis erit q̄ cōpareat cōdēnatus z dicat assero me debitorē in vno denario dicte administratōis. ecce illū si liqbit me plus debere. ecce exhibeo actualiter fideiussores ꝓ residuo. ad hoc dicit eē tex. singu. ɓm Dy. i. l. fer. l. statuliber. ff. de statulib. ꝓ quo alle. ang. similē eē tex. i. l. fer. uus i heredi. §. si. eo. ti. ¶ Adde ang. z imo. eādē practicā ponētes i. l. pretor. §. qs parat⁹. ff. d ope. no. nū. z in. l. si mora. ff. solu. ma. z i. l. si insulā. in. vij. fallētia vltime regule. de ꟗ. obli. ¶ Sꝫ istō intellige verum eē si dbitor eēt inops aut suspectus. alias aūt vr q̄ ubi dbitū nō eēt liquidū sufficiat sola ꟗbalis obligatio absq; exhibitōe fideiussoris. l. si residuū. z qd ibi gl. C. d distrac. pig. z no. glo. ij. i. l. ob signatōnem. C. de solu. clarius bar. in. l. fi. ad fi. C. de distra. pig. z q̄ tūc nō requirat fideiussoris ꝯstatio qñ dbitor ē idoneus facultatib⁹ ꝓbat i. l. qūq;. C.
3 de fun. patri. li. xi. ꝓ quē tex. ibi dicit notabilr bar. q̄ ubi ex forma statuti qs tenet satisdare anteq̄ acceptet aliqd officiū q̄ si bono idoneus facultatibus stabit soli cautōi sue cū hypotheca bonorū absq; fideiussore. ad idē ē tex. in. l. de citatōibus. ibi ita ut si quidē zc. C. de epi. audi. z in. l. sciēdum. in pn. ff. qui satis. cog.
¶ Nō ob. tex. i. d. l. statuliber. q: loquitur in seruo q nihil proprium habere potest. z hoc nota ut scias practicare: q: hoc ꝯtrium nō reperio. ¶ Secūdo limita decisionē ang. q̄ in cāu in
4 quo requireretur realis oblo fideiussoris q̄ nihilominus sufficeret si debitor corā iudice dicat offero me paratum incontinēti exhibere fideiussorē. ita no. uoluit imo. i. l. si dubitet i pn. ff. quib. fideius. allegat in argumētū i. l. si is a quo. ff. vt i pos. le. ꝓ quo facit q: mora modici tēporis nō cōsideratur. l. si in. l. §. colon. in fine. ff. locati. z in lege z si post tres. cum similibus. supra si quis cautio.

§. **Si ex conuentione.** ¶ Priuilegium creditorum sententie non transit in obligatione nouante. Et indubio nouatio non presumitur per adiectionem pignorum vel fideiussorum. h. dicit.
¶ In tex. ibi rem iudicatā. s. contra debitorem principalem. vt ¶ In tex. ibi cautus sit sic conueniat ver. idem obseruandum. ¶ In tex. ibi cautus sit subaudi de soluēdo eo quod iudicatum fuerat ɓm Jacobū de

2 are.¶ In tex.ibi sed si pignora data. No. q iducta ad augmē
tum nō debēt diminutōem operari.q: prestatur hic fideiussor ⁊
pignora vt magis sit cautū creditori. Ad idem.l.si mācipia.ff.
de fun.īstruc.facit.l.quod fauore.C.de.ll.⁊.l.nulla.ff.eo.ti. et
⁊ idē ē ecōtra.l.cum tale.§.fi.C.de cōdi.⁊ demō.l.legata inuti
3 liter.cum simi.ff.de adi.leg.⁊ sic hēs tex.hic qō q̃q̃ actor side
iussorē vel pignora in executōe snīe recipiat. nō tamē prohibet
cōtra debitorem nō soluētem executionē facere in alijs rebus:
vel in persona debitoris. quādo captura persone de iure muni
cipali vel de iure cōi permissa esset q quādo sit dicaz post doc.
in.l.a diuo pio.§.in vēditōe.j.eo.⁊ ad hoc vide pulchre nota
ta per barto.i.l.cōsentaneum.in vltima col.C. quomodo ⁊ qn̄
iudex. dum ad hoc allegat in argumētum tex.in.l.prima.§.qō
si non respōdeat.ff.de ven.inspi.⁊ etiam bonū tex.in.c.quoni
am.ad fi.vt lite nō cōtest.⁊ i.l.qui legati. ⁊ qō ibi plene bal.C.
vt in pos.lega.⁊ notat archi.i rubrica.de eo qui mit. in pos. cā
rei seruā.libro sexto.⁊ per bal.i.l.i.§.fi.ff.quod quisqz iur.facit
quod i simili notat Cy.⁊ bar.i.l.heres a debitore.§. q si sti
pulatus.de fideiussoribus.¶ Querit bar. hic que potuit eē rō
huius.§.si ex cōuentōe.scilicet quod quādo cōuētio post sentē
tiam ē facta animo nouādi q talis cōuētio nō hz priuilegium
quod habz ipa sentētia nouata.¶ Respōdet Barto. q ad h
vt ipsa dispositio habeat executiōem paratam requiritur debi
tum eē liquidum.⁊ qō iudicis officium se ad hoc extendat sicut
facit in sentētia ⁊ confessiōe facta in iudicio ⁊ iuramēto delato
⁊ prestito iudice auctorante.vt.l.post rem.j.eo.⁊.l.ij.ff.de iure
iurādo.sed quādo factū est instrumētū istius noue cōfessionis:
quāuis debitum sit liquidum per instrumētū.tamē iudicis offi
cium ad executionē nō se extēdit que est factum extraiudiciale.
ideo iudicis officiū se ad hoc nō extēdit.l.ij.C.de executio. rei
iudi.¶ Ex hoc tex.ēt no.q pncipale nō extinguitur ab accesso
rio.sicut nec cōfirmatur.vt.l.ex pupillari.de vulg.⁊ pup. Item
4 nota q cōdemnatus vt soluat non liberat dando fideiussores:
vt hic.⁊.ff.§.proximo.quod facit ad questionē nota.de qua p
Bar.in.l.item liberatur.§.qui paratus.ff.qui.mo.pig. vel hy
po.solui.s.q si statutū dicat si quis cōdemnatus fuerit de crimi
ne in pena pecuniaria ⁊ eam non soluerit vel soluere nō potue
rit amputet sibi pes.an tunc dando fideiussorez liberet ab am
putatōe pedis.quam questionē relinquit indecisam Barto. in
l.nemo dubitatur.l.de fideiussoribus.⁊ vide per eūdem bar. i
l.i.j.de custo.reo.⁊ licet barto. in dictis locis videatur sibi ali
q̃tulum cōtrariari.tamē nō recedas ab opiniōe quā firmat in
dicta.l.item.cum qua cōcordat bal.in.l.solutōis.⁊ in.l. prima.
ff.qui satisda.cogan.⁊ in dicto.ver. solutionis.vide plene per
5 Barto.in dicta.l.solutionis.j.de solutionib⁹.¶ Ultimo nota
ex tex.in ver.quippe.ad questionē notabilem quam formauit
Guil.de cu.⁊ barto.i.l.q̃uis.in pncipio.ff.de pignora.actio.⁊
ibi querūt pmisisti mihi soluere in pascate vel dare fideiussorez
vel dare pignus.volo te cogere in pascate ad dandum decem.
tu vero vis dare pignus seu fideiussorē.queritur quid iuris. ui
debatur q non posset te cogere: q: obligatio fuit alternatiua.
ergo electio debet eē debitoris.l.plerunqz.in fi.ff.de iure do.c.
in alternatiuis.de regulis iur.libro. vi.¶ Cōtratriū decidunt
ipsi per dictam.l.q̃uis.i pncipio.vbi illud quod fuerat iductuz
in fauorē ⁊ cautelam creditoris nō debet redūdare in odiū ⁊c.
⁊ est tex.hic facit tex.in.l.si cām.§.puellam.ff.d manu.¶ Non
obstat q in alternatiuis ⁊c. Quia resdōde vt probatur in dicta
l.quāuis.⁊ per barto.in.l.cū proponas.C.d trāsactio. vt respō
dent prefati doctores.i dicta.l. quāuis. hoc esse verum quādo
alternatiua ponit inter duo: quorum quodlibet est i obligatōe
⁊ solutōe.sed i.q.pdicta vnū est i obligatōe aliud opponit ad
6 cautelā creditoris.⁊ ita limitat regula que hz q in alternatiuis
electio est dare debētis.¶ In glo.i.ver.nouatio.ibi q erat oliz
psumptiue.hoc plenius declara vt per bar.in.l.qui vsufructuz.
j.de vbo.ob.⁊ i.l.pe.j. de pro.stip.¶ Q.§. pterea.dū refert
ius auctēticū itelligitur de quadam iuris prudētia que fuit ante
iura ffor. d iure.n.digestor si secūda stipulatio ptinebat min⁹
vel tātūdem q̃tū prima nō fiebat nouatio. secus si continebat
plus.vt.l.scire debemus.in pncipio.⁊.d.l.q vsufructū.j.d vb.
ob.sm qō latius tangitur per bar.in dictis locis.hodie autē nō
fit nouatio nisi expresse dicatur: d.l.fi.C.de nouatōibus.¶ Sz
quare hic in tex.non fit nouatio idubio postquā oliz fiebat no
uatio.q: respōdeo q de iure digestor p secūdam stipulationez
nouabat precedens dispositio si etiā cōtinebat plusq̃ prima.⁊
erat eque pncipalis.per.d.l.qui vsufructū ⁊.d.l.si pupillus.§.
qui actū.j.de noua.secus si secūda nō erat eque pncipalis sz so
lum cōtinebat aliquod accessoriū. per qō ēt in pma obligatiōe
erat magis cautū.vt q: in secūda dispositōe tantūmō prestabat
pignus aut fideiussor.hic est casus notabilis in hoc.§.limitans
7 d.l.qui vsufructū.hoc etiam addit bar.q: videmus q similiter
stipulatio penalis que nō est coequalis cū prima non presumit
nouare.vt promitto tibi stichū ex causa emptionis.⁊ si eum nō
dedero promitto centū nomie pene: nō dedi stichuz. an sit ex
tincta obligatio pncipalis ad stichū. Barto. dicit q nō saltem
quādo debebat stichus ex causa onerosa.ita probatur secūduz
opi.bar.⁊ alios.i.l.pdia.ff.de act.emp. ⁊ i.l.si quis a socio.ff
pro socio.vbi autem pncipalis obligatio fuisset ex causa lucrati
ua.tūc dicit tex.i.l.obligationū fere.§.fi.j.de act.⁊ oblig.qua
si nouatio fit aūt est proprie nouatio.sed dicit quia etiā si actor
ceperit agere ad penam poterit antequā sit lis cōtestata super
pena offerre stichū ⁊ euitare penam.vt est tex.i.l.pma.ff. d pe.
lega.⁊ ita declarat notabiliter barto. in.l.si insulam.⁊.l.ita sti
pulatus.in oppōne vltime partis.de vbo.oblig.⁊ Cy. i.l. nu
da.C.de cō.⁊ cōmit.stipu. Et per hec habetis notabilē limita
tōem ad regulā.d.l.qui vsufructū.q: q debet intelligi illud qō
ibi dicitur quādo secūda stipulatio est coequalis ad primam.⁊
8 per hoc deciditur qō notabilis.de qua per bar.in dicta.l.pe.in
fi.vbi querit. Ticius dedit fideiussorem de iudicio sisti ⁊ iudic.
sol.postea iterato dedit alios fideiussores.an primi fideiussores
liberētur quasi facta nouatione.⁊ decidit q nō si in secūda p
statiōe fideiussoris nō fuit renouata prima obligatio de iudicio
sisti.allegat in argumentū.l.si ticius.de fideiusso.⁊ expresse pro
batur hic.⁊ sequit Cy.Ray.Ange.⁊ imo.in dicta.l.penulti. ⁊
roma.in.l.qui bis.j.de verbo.oblig. nam tūc dicit facta noua
tio.q: secūda fuit coequalis ad primā.⁊ cōtinet nouas psonas
⁊ in omnib⁹ cāib⁹ in quibus olim fiebat nouatio ipso iure fit ho
die ope exceptōis sm opinionē glo. in.l.secūda.j.de nouatio.
¶ Quod itellige nisi fuisset dictuz dedisti istos fideiussores lo
co primorū.q: vba sonant q primi sunt liberati.ita limitat pau
lus de castro hic.⁊ i.d.l.pe.alleg.tex.i.l.si rem.§.omnes.ff.de
pigno.actio.pro quo facit qō no.bar.i.l.ij.j. de nouatio.dū al
legat.l.paulo calimacho. Ad idem notat Pe.i.d.l.qui vsufru
ctū.⁊ ibi refert ange.dum allegat.l. ad ea.C.de cōdi. ⁊ demō.
Si aūt fuisset renouata principalis obligatio: tūc intelligeretur
facta nouatio ⁊ liberati primi fideiussores sm bar.in dicta.l.pe
nulti.per illū tex.⁊ aperte voluit glo. hic i v.pignora. pro hoc
facit q: vbi in secūda obligatione interuenit noua persona sem
per intelligitur facta nouatio: nisi quādo ageretur quod essent
duo rei ⁊ insolidū obligati.l.iij. in principio.j. de duob⁹ reis.
9 Et predicta procedūt tenēdo opinionē magis cōmunem. scilz
q vbi iure digestor fiebat nouatio fiat etiam hodie ope exce
ptionis prout no.glo.⁊ doc.in.l.ij.j.de nouatio. ⁊ in.l.fi.eodē
ti.⁊ i dicta.l.penulti.¶ In eadē glo.ibi.l.penulti.⁊c.si illa lex
adducit cōtra ius nouū positū in.d.l.fi.solue.vel q.l.pe.loqt
de iure digestorū vel melius sm ange. hic q i dicta.l. pe. tacite
cōstabat p cōiecturis de animo nouādi.vt ibi i glo.sed si addu
cit.l.penul.ad cōtrariū hui⁹ littere.in v.ceterum.vbi idubio n̄
fit nouatio nisi acgrat expresse.respōde q ibi i dicta.l.pe.secū
da obligatio cōtinebat idem quod prima ⁊ plus tpe ⁊ iteruēit
10 noua psona i secūda vo nō.¶ In glo.i v.pignora.sed quare
hic i tex.in ver.sed si pignora.nō fit nouatio.gl.soluit quod h
in tex.non fuit renouata prima principalis obligatio vt dixi su
pra.¶ Vel scdm Imolaz hic dic q scdm tempora antiquissima
añ ius ffor.pcedit id qō dicit gl.s.q idisticte fiebat nouatio p
§.pterea.isti.qui.mo.tol.ob.sz ēt iure ffor.nō pcedit h glo. q:
lz eēt dductū eq̄ pncipalr i scda cautōe illō idē qō i pma. ⁊ ad
huc pstitū sit pign⁹.tn̄ nō fiat nouatio. ex quo secūda continet
plus respectu accessorij tm̄.sec⁹ si ptinet plus respectu dbiti pn
cipal.d.l.q vsufructū q reputat notādū ad limitatōz illi⁹.l. Sz
magis placet pm⁹ itellect⁹ cui adheret bar.i.d.l.penul.⁊ i.d.l.
iij.in pncipio.de duobus re.⁊ i.d.l.qui vsufructum. cum simili
bus.facit.l.finalis.C.de nouatio. ⁊ fuit de mente Bart. hic.

¶ Secūdū quē primū itellectum gl. vult q̄ sm tempora digesto rum quādo secūda stipulatio cōtinet plusquā prima actum re‑ spectu accessorij etiā īducatur nouatio. ⁊ sic nō fit ꝟa dicta li‑ mitatio. ⁊ istud expresse videt̄ de mēte bar. i. d. l. pe. dum aper te dicit q̄ si tempore quo dātur fideiussores vel pignora nō fuit renouata ꝑncipalis obligatio. verum ē q̄ per datōem pignorū vel fideiussorē nō fit nouati. s; si tēpore quo data fuerūt fuit re nouata obligatio ꝑncipalis. q: debitor ꝓmisit idem q̄ in ꝑma. ⁊ vltra dedit fideiussores. tunc per secūdam fit nouatio ꝑme vt firmat expressius ibi imo. ⁊ ray. ante eos. ⁊ bene probat̄ ꝑ illa; l. iij. in ꝑin. ff. de duo. re. per quam probat̄ q̄ quādo in secūda obligatione eque ꝑncipali interuenit noua ꝑsona fit nouatio ni si agat̄ q̄ illa noua persona sit correus debēdi. ⁊ sic ꝯcludit̄ q̄ vera videt̄ opi. glo. hic ēt itelligēdo q̄ voluit sentire de iur̄ di‑ gestorum. ⁊ ista iuestigatio est valde utilis. q: l; dicamus q̄ de iure digestorū īducat̄ nouatio. quare in secūda obligatōe cōti nēte debitum principale data fuerūt pignora ꝟ fideiussore. vel quoniā si de iure digestoꝝ īducitur ipo iure. hodie saltē ope ex ceptōis. q: h; opi. glo. ⁊ barto. in. d. l. fi. C. de noua. in omnib⁹ casibus in quibus olim fiebat nouatio ipso iure hodie fiet ope
u exceptionis ⁊ durum eēt obtinere ꝯtrium. ¶ In glo. i fi. colligit imo ex hac glo. q̄ l; ī procuratore qui se nō obtulit liti non fiat executio snīe. vt in ꝑn. huius. l. tamē directa actio iudicati vide tur competere cōtra ꝑpter directum ius instātie quod ē penes eum: l; sit verum ita intelligatur pricipiū illius legis. Et ꝑ hoc forte sm eum posset attemptari q̄ si petatur executio i bonis ꝓ curatoris. ⁊ nō opponatur exceptio valebit processus sup quo cogitādum relinquit h̄ ange. aliter intelligebat istam glo. ⁊ mi nus recte. ¶ Unde verus intellectus imo. ad hāc glo. ⁊ ei⁹ de‑ cisio placet. ⁊ ita videt̄ velle barto. per hāc glo. i. l. hoc iure. ff. ꝟ solu. ⁊ idem videmus in simili: q: actio iudicati directa dat̄ pro curatori vincenti pro executōe cōtra reum licet obstet exceptio. l. si procurator meus. ff. de procurato. ita ⁊ ecōtra videtur dire cta dari in procuratore ⁊ tutore. l. i. C. quā. ex fac. tuto. l. scda. in principio. ff. de admini. tuto. ⁊ ita intelliguntur ibi nota. bar to. ⁊ istam glo. etiam allegat bar. in. l. prima in fi. prime col. C. de sen. ⁊ iterlocu. om. iudi.

5 **Siquis condemnatus.** ¶ Temp⁹ assi gnatū iudica‑ tis ad soluēdum currit a tēpore late sentētie si tēpus sine cause cognitione fuerit artatum suppletur ipso iure per. l. h. d. ¶ In
2 tex. no. iūcta glo. i ꝟ. tēpus. a quo tempore icipiat currere tp̄s datum iudicatis ad soluēdum q̄ amplia vt habetur in. l. ij. cū ibi notatis. C. de vsu. rei iud. Et ibi addit̄ q̄ si lata fuit snīa cō dēnatoria in cā ꝑncipali ⁊ ab illa reus appellauit. ⁊ snīa prima fuit per iudicē appellatōis cōfirmata. tēpus quadrimestre inci‑ piat currere a tpe quo cōfirmata ē ꝑma snīa a iudice appellatō nis. Si aūt esset cōfirmata ꝑma non ꝑ sniam iudicis sed ꝑ dser‑ tōem appellatōis. an tūc incipiet tp̄s q̄drimestre a die quo de‑ serta ē appellatio. tex. hētis in. l. quoniā nōnulli. C. de ap. q̄ ñ. glo. hētis clarā ⁊ notabilē. ⁊ ibi ēt ꝑ bal. i. l. ij. ꝟ. executōi. C. de tēpo. ap. ¶ Aduertatis tamē q: tex i. d. l. quoniā vr̄ dicere qd̄ mox snīa executōi mādanda ē. ⁊ bal. ibi illū tex. ad hoc no. glo. vero in. d. l. ij. de tempo. ap. ꝟ. executōi videt̄ solū dicere qd̄ q̄‑ drimestre nō incipit currere a die desertōis. attēto q̄ plus erat tp̄s a die ꝑme snīe. q: ꝑinde ē ac si appellatū non esset qñ est de serta appellatio. l. fi. §. illud. C. de tēpo. ap. igit̄ si qñ deserta ē appellatio nō eēt decursum tp̄s quadrimestre deberet expecta ri q̄ eēt elapsum a die late ꝑme snīe. ⁊ ista opi. mihi placet. Nec ob. tex. in. d. l. quoniā. in ꝟ. mox. quoniā ibi ē spālis cāus i debi toribus⁹ fiscalibus. quoniā nō gaudēt dilatiōe quadrimestri. ita i telligit̄ bald. in. l. i. C. qñ fis. vel ꝑua. ⁊. l. i. de libel. dimis. ¶ In
3 tex. ibi repletur ex. l. per istū tex. decidit bal. no. in. l. si ea. C. qui accu. talem casum. Statuto cauet̄ q̄ cōtumax ponat̄ in bāno i quo assignetur ei termin⁹ octo dierū ad cōparēdum. isra quē si nō comparuit habet̄ ꝑ uicto ⁊ cōfesso: iudex ꝑ errorē assigna‑ uit i banno terminū. vi. dierū. querit̄ an elapsis octo dieb⁹ ha‑ beatur ꝑ cōfesso ⁊ bānū valeat. arguit ꝑ ⁊ cōtra. ⁊ decidit qd̄ sic. q: a statuto supplet̄ termin⁹ per istū tex. ⁊ sequit̄ Pe. de an cha. in. c. canonū statuta. de cōsti. in ꝟ. item querit̄ statuto ca‑ uetur q̄ reus ⁊c. l; ipsemet bal. in. l. i. C. de requir. reis. videat̄

tenere contrariū. ¶ Adde q̄ istud tp̄s qd̄ datur cōdēnatus si eēt ex cōsuetudine redactū ad tp̄s. x. dierū. ⁊ iudex statuit. v. ex cōsuetudine supplebūtur alij quinq;. ita per istū tex. voluit bal. i. l. fi. in. ij. col. C. de execu. rei iudi. ¶ In glo. sup ꝟ. minorē. in quantum glo. dicit q̄ coartare tp̄s ꝓdest victori quo ad interi tum vt exinde teneatur victus de interitu rei i qua facta ē cōdē natio. sed nō ꝓdest quo ad executionē. tamē glo. nō approbat istam secūdam rn̄sionē. q: i. d. l. ij. nihil dicit̄ de isto iteritu. q: absolute dicit̄ iudicē posse coartare. ¶ Preterea l; doc. non di cant non ē verum illud qd̄ refert glo. in. d. secūda rn̄sione. quia qñ iudex exprimit tēpus in cōdemnatōe non ē verum q̄ ex die quo labitur tp̄s in snīa incipiat victus teneri de iteritu. imo si alias nō appareret reum fuisse in mora saltē ex die litis ꝯte. l. si
4 alia. §. fi. ff. depo. ⁊. l. si homo. ff. eo. dicam in. l. intra diē. ff. eo. fallit in. l. si cū exceptōe. §. qd̄ si homo. ff. quod me. cā. ¶ Ultio facit iste tex. iuncta glo. fi. ad. q. de qua vide per bar. in. l. iij. de lega. i. ⁊ in. l. si arrogator. in fi. ff. de adop. ⁊ ibi ēt bal. ⁊ Bal. i l. de die. in ꝑn. ff. qui satis. cog. ⁊ i repe. l. ⁊ si post tres. i fi. ff. si quis cau. ⁊ i. l. celsus. ff. de arbi. ⁊ i. l. si in diē. §. i. de cōdi. ⁊ de‑ mō. per ange. i. l. si insulam. de ꝟbo. ob. ⁊ ibi imo. in. xxviij. col. per saly. in. l. si pacto quo penā. C. de pac. cōsueui tenere opi. bar. i. d. l. iij. ¶ In glo. i ꝟ. ff. inquantū dicit q̄ quatuor mēses
5 habet a lege: residuum ꝟo h; a iudice. Hec prima pars glo. re‑ putatur notabilis in quātum dicit q̄ si iudex dedit dilationē sex mēsium. quatuor h; a lege ⁊ duos a iudice. nūc facit ad qōnes notabilem. de qua hic per ange. aliquid. pone arbiter in sentē tia cōdemnauit reum ad soluēdum. ⁊ iussit q̄ deberet soluere i fra tempus quattuor mensium sub pena. reus non soluit infra quatuor menses vult postea infra breue tempus purgare morā an possit tex. in dicta. l. si cum dies. §. fi. cum. l. sequenti. iuncta l. celsus. in principio. ff. de arbitriis. distinguit q̄ aut nullū tem pus expressit arbiter. ⁊ tunc quāuis nō soluerit reus infra tem‑ pus legale poterit purgare moram infra breue tempus. Si ar‑
6 biter expressit tempus ⁊ non. soluit infra illud tempus incidit i penam irreuocabiliter. ¶ Modo dubium est si iudex expressit tempus legale. an sit idem ac si non expressisset. quia expressit il lud quod tacite inerat. ideo nihil debet operari. l. iij. de lega. primo. l. non recte. de fideiusso. Et istam opinionem tenet an‑ gelus hic quādo expressit tempus eo modo quo inerat. Bart. hic se remittit ad notata per se in. l. iij. de leg. primo. ⁊ ibi tenet opi. contra imo. quod nō possit purgari: quia erat in potestate arbitri minuere dictū tempus ēt si iniuste fecisset. l. diem ꝓfer‑ re. §. stari. ff. de arbitriis. ⁊ sic inerat ex volūtate non ex necessita
7 te. l. talis scriptura. de lega. primo. Alexāder. ¶ In glo. fi. ibi fecerit cum causa vel non. ista ergo prorogatio potest etiam fie ri sine causa vt hic. quod est verum vt valeat prorogatio etia; sine causa si nō appelletur a prorogatione. tamē nō debet fieri prorogatio sine causa. ita tenet imo. hic. ⁊ dominus abbas in cap. quod ad consultatione;. de re iudicata. ⁊ ibi vide glo. Et glo. in. c. querenti. in ver. quadrimestre. de officio delega. Sed cum ista glo. hic cōcordat simpliciter iaco. de belui. in auctē. de exhibē. reis. §. i. col. iij. ¶ Paulus de castro hic simpliciter di cit quod. l. ij. supra eodem videtur quod in prorogatione ⁊ co artatione requiratur cause cognitio. tene quod supra dixi.
8 ¶ Querit glo. an prorogatio possit fieri sine causa. Respondet glo. quod sic: licet coartare non. ⁊ sm hoc opoztet intelligere tex. in. l. secūda. ff. eodē. dum dicit pro cause qualitate vt refe‑ ratur solum ad verbum coartat saltem quo ad hunc effectu; vt non teneat ꝓrogatio sine causa. quia iste tex. tenet expresse con trariu;. precedētia eim dant intellectum sequētibus. l. viru;. ff. de petitōe heredi. l. si seruus plurium. §. fi. de leg. ꝑmo. ¶ Nec mirum si aliud est in coartatōe aliud i ꝓrogatōe. quia fauorabi liores snmus reo i absoluēdo q̄ i cōdemnādo. l. arrianus. ff. de actio. ⁊ oblig. l. fauorabiliores. ff. de regulis iuris. ⁊ nisi eēt iste tex. deberent ista verba pro cause qualitate referri ad verbū ꝓ‑ rogat. sicut ad verbum coartat. quia vna determinatio debet equaliter determinare vtrū; determinabile. l. iam hoc iure. ff. de vulga. ⁊ pupilla. ⁊ hoc tenet imo. hic. ⁊ uoluit etiam iaco. de belui. in auctē. de exhibē. reis. §. primo. ⁊ ange. i. l. debitoribus ff. eodē. Sed Pau. tenuit cōtrarium volēs quod i prorogatio ne sicut in coartatōne requiratur causa. quia equalier loquitur

tex.in.d.l.ij.§.e.ꝛ hoc videtur velle gl.in.c.quod ad consultationem.extra eo. Pro hoc etiam lz doc.non dicant adduci pōt quia sententia ꝯtinens errorem expſſum iuris est nulla.l.ij.C.qñ prouo.ꝛ dr̄ continere expressum errorem:qñ est lata cōtra regulā nisi exp̄mat̄ tale qd in ipsa snīa per qḋ appareat ꝙ sententia iudicis sit lata i casu fallētie.ita ꝓbatur in.l.ij.i fi.cum glo.§.si quis in ius vo.non ie.ꝛ ita no.bar.iuncta.l.i.ꝛ.ij.§.de fer.vñ ad hoc vt valeat citatio facta die feriato requiritur ꝙ expresse citet̄ ad ꝯdemnādū tali die feriato ꝛ in tali cā: puta alimentorū vel similiū. Et hoc videtur plurimū facere pro opi.pau.ħ tenentis ꝙ etiam ista prorogatio sine cā fieri non possit.ꝛ istam doctrinam quā tradidit.§.barto. tradidit inno.in.c.ꝑterea.extra de dila. Tñ sustinendo in casu.q. nostre opi.primam.scilicet ꝙ imo prorogatio facta sine cāe cognitione valeat.respōdeo ad istud ar.qꝛ intelligo qñ iudex i prorogatiōe expressit causaz que tamen non erat vera neqꝫ iu sta.que autem sit illa cā pōt esse vna ex illis enūeratis in. d.l.ij.quis ꝛ nō eēt vera valebit talis prorogatio.hoc modo saluo istā gl.quā aliter non video bene posse defendi vnde oꝫ ꝙ appellet̄ ab huiusmodi prorogatiōe.abba.in.d.c.qḋ ad consultationeꝫ transit cū opi.gl.nr̄e ħ. ¶ Extra gl.tetigit ħ imo. an reus acceptans terminū sibi assignatum a iudice ad soluendum videat̄ acquiescere sentētie.ꝛ dicit ꝙ sic si reus appellauerat anteq̄ acceptauerat terminuꝫ.ita intelligit̄.l.ad solutionem.C.de re iudi.secus si nondum appellauerat anteq̄ acceptaret terminū.ꝛ erat infra tēpus appellandi.ꝛ ita dicit notabiliter tenere Inno.in.d.c.qḋ ad consultationem.in gl.in ver si.recipiēs. qḋ est valde notandū ad limitationē.d.l.ad solutionem. Sed aduerte quia gl.parua ibi expresse tenet ꝙ idem sit si nōdum appellauerat.ꝛ hoc sequit̄ an.de bu.ꝛ magis cōiter moderni in.c.qḋ ad consultationē.pro quo ibi videt̄ tex. in fi.de quo etiam vide notata p doc.in.c.significauerunt.de testi.ꝛ in.c.solicitudinē.ꝛ qḋ ibi inno.ad fi.de appella.ꝛ An to.de butri.in.c.gratum.de offi.delega.ꝛ do.de ro. conclusione.cccxxi. Alexander.

Condemnandum Non dicitur qs condēnatus vt executio snīe fieri possit nisi condēnatio valeat.h.d. ¶ Nota ſm ang.ar.ꝙ bannitus possit impune offendi vigore statuti.qḋ debet intelligi de recte bannito.ꝛ ita allegatur iste tex.per bar.in.l.fi.ꝟ.ḋ adult.de quo ang.se remittit ad ibi notata per bar.vbi distinguit an oculus sciuerit vel ignorauerit bannū eē inualidū de qua.q.vide ēt late per Jo.and.disputantē in regula.qḋ quis mandato in mercu.ꝛ in addi.specu.in tit.de accusa. in tertia pte in.§.sequit̄ videre.ꝛ per Guid.de suza. in questionibus suis in.q.incipiēte.Statutū est ꝙ si quis offenderit ꝛc̄.p bal. in.l.eū qui duas.ꝛ ibi per Saly.C.de adulte.ꝛ bal.in.l.i.C. si a nō cōpe.iudi.ꝛ in.l.ex morte.C.ad.l.acqui.ꝛ in.l.i.C.de pe.ꝛ in.l.i.§.siquis in ius voca.ꝛ in.l.qd sit fugitiu᷒.§.apud labeonē.§.de edi.edic.ꝛ in.l.i.§.de legi.ꝛ in.l.huiusmodi.§ si ita cui.de leg.i.ꝛ ibi per Jmo.ꝛ ang.in.l.fi.C.si ex fal.inst. ꝛ in simili p bal.in.l.nostrā.in.iij.col.C.de testamē.ꝛ ang.i.l si duo.§.de acqui.heredi.ꝛ in.l.filio.§.de lib.ꝛ posth. ¶ Secūdo nota.ſm bar.ar.ꝙ statutū.dicens ꝙ ꝯtumax ꝯdēnatus non possit appellare debet intelligi in eo tm̄ qui fuit rite citat᷒ ꝛ ꝯtumax:secus si nō rite.allegat tex.in.l.nō putat.§.nō quę uis.de contratabu.ꝛ ibi vide etiam bar.facit ſm bar.l.quoniam alexādrum.C.ad.l.iu.de adul.ꝛ.l.non ignorat.C.q accusa. Et in simili.q.vide bar.decidentē per istū tex.in.l.i.§. pretor.§.qui satisda.cog.aliā.q.similem decidit bar.per istū tex. in.l.diuus traianus.§.de testa.mili.ꝛ aliā decidit in extrauaganti ad reprimendā.in ver.p accusationē.ꝛ aliā ponit bar.i l.filiū.§.si quis bonorū.de leg.i.ꝛ aliā decidit bal.in.l.i.in fi. §.quod quis.iu.ꝛ aliā ponit bal.in.l.i.§.qd aūt.§.de offi. p fe.vr.ꝛ in.l.si ꝑdiū.in pe.col.C.de euic. ¶ Nota ꝙ exceptio nullitatis videt̄ impedire executionē snīe. Et est passus quotidianissimus ꝛ vtilissimus:vñ venio ad istum articulum queꝫ explicat latius q̄ alibi.bar.hic quia aut ex parte eius qui opponit exceptionē nullitatis nihil est probādū:vt quia dicit se nō fuisse citatū:vel ꝙ ille qui egit ꝯtra eū non fuit procurator ꝛ tūc exceptio nullitatis impediet executionē snīe.ꝛ isto casu admittit̄ hec exceptio nullitatis qꝛ habet fundatā suam intentioneꝫ iste excipiens allegat bar.in.l.licet.C.de ꝓcu.vbi tex. vult ꝙ exceptio falsi ꝓcuratoris reddat iudiciū semper retro nullū.ꝛ isto mō dicit esse intelligendū id qḋ habetur in.l.si cū nulla.ꝟ.eo.ita etiam dꝫ intelligi qḋ no.inno.in.c.cum in iure. de offi.delega. ¶ Quandoqꝫ incumbebat onus probandi ili qui opponebat exceptionem nullitatis. ꝛ tunc aut ista exceptio nullitatis regrebat altiorem indaginē aut nō.primo casu vt qꝛ non poterat incōtinēti probari:vt infra declarabitur. ꝛ isto casu veruꝫ ē ꝙ talis exceptio nullitatis nō īpediet executionem snīe.alleg.l.fi.ad fi.C.de ordi.cog.vbi si lata fuerat snīa contra reum postea reus velit dicere ꝙ iste q obtinuit sententiam est seruus ꝛ ꝯnr̄ ꝙ illa sententia fuit nulla.iuxta.l. seruus.C.de iudi.ꝛ.l.vix.§.de iudi.debebit primo executiōi mādari:demū cognoscetur de causa status.allegat.l.ij.C. ad.l. corne. ḋ fal.vbi non debet retardari solutio pecūie q̄uis reus opponat exceptionem falsi causa calūnie reseruato tamē iure inquirendi ꝛ accusandi de falso. Si autem non requirebat altiorem indaginem vt quia poterat incontinenti probari.ꝛ tūc impedit executionē sententie.alle.l.fi.C.si ex fal.instr.ad idē allegat meliorem tex.in.l.si pretor.§.marcellus:referēdo ad primū respōsum illius.l.§.de iudi.nam in primo respōso iurisconsultus vult ꝙ qñ lata est sententia si petatur executio sētentie: ꝛ coraꝫ iudice exequente opponatur ꝙ exceptio est iniusta.ꝛ debet procedi ad executionem tali exceptione non attenta. ¶ Subdit.§.marcellus:ꝙ qñ erat lata sententia cōtra absentem ꝛ petatur executio talis sententie:ꝛ reus conqueratur ꝙ lata fuit contra eum absentem ex falsis allegationibus iudex talem exceptionē admittere debet:qꝛ hoc casu sentētia est nulla.vt ibi probatur. Et subdit iurisconsultus in vltimo responso idē quando condemnatus opponeret ꝙ sententia fuit nulla qꝛ fuit lata contra eū infirmū vel impeditum reipublice cā.hac causa si iudex hoc sciebat snīa est nulla si nesciebat venit rescindenda:vt.l.quesitū.ꝟ.eo.ꝛ debet intelligi ꝙ

5 poterat incōtinenti probari:ꝛ offerebat reus incontinenti probare de nulltiate sententie:non cum in executiōe sententie sūmarie procedatur.l.a diuo pio.§.si super.ꝟ.eo.solum admittuntur exceptiones que statim probari possunt.l.iij.§.ibidem §.ad exhi.ita residet bar.hic. ¶ De quo hic ēt per bar.ꝛ Ange.ꝛ bar.in extrauaganti ad reprimedum.in versi summarie. circa vltimam col.ꝛ per bar.ꝛ alios in.l.fi.C.si ex fal.instru.ꝛ per bar.in.l.a diuo pio.i.ij.ꝛ.iij.col.ꝟ.eo.ꝛ per spe.in ti.de libel.cōcep.§.nunc videndū ver.qd si snīa.ꝛ in ti.de libel.concep.§.nunc videndum ver.qd si snīa.ꝛ in ti.de lit.contest.§. quoniam autem.versi.quid de causa nullitatis.per cy.ꝛ bal. in.l.ab executore.C.quo appella.nō reci.per bal.in.l.fi.C.ḋ ordi.co.ꝛ in.l.i.C.ne li.tertio prouoca.ꝛ in.l.i.in fi.de feriis. ꝛ in autē.que supplicatio.C.de preci.impe.offe.per ange.in. l.seruo iuito.§.cū pretor.§.ad trebel.ꝛ in.l.qui rome.§.duo fratres.ꝟ.de ꝟbo.obliga.in repetitione per saly.in.l.fi.C.comi.vel epi.per canonistas in.d.c.qḋ ad consultationem.ꝛ in. c.de cetero.de re iudi.ꝛ in.c.pastoralis.§.preterea.de offi.dele.ꝛ in cle.i.de seques.pos.ꝛ fruc.ꝛ in.cle.i.de re iu.ꝛ satis cō

6 munis videtur conclusio ꝛ distinctio bar.hic. ¶ Cuius dicta limita primo nō procedere qñ late essent tres sentētie conformes:quia tūc indistincte exceptio nullitatis nō impedit executionem snīe.d.cle.i.de re iudi.ita eleganter probat ꝛ concludit bal.in.l.i.in pn̄.C.ne li.tertio prouo.ꝛ oldra.in consilio. M.cccl.incipiente.Qḋ littere exequātur ꝛc̄.ꝛ imo.in.l.de pupillo.§.qui opus.§.de ope.no.nūc.ꝛ in.l.si expressuꝫ in duobus locis.ꝟ.de appella.vbi allegat decisiones do.de ro.in.l.

7 si vero.§.de viro.§.solu.matrimo. Hoc tamen est verum nisi ex inspectione actorum sue snīe liquide constaret de nullitate sententie de qua opponitur:quia tunc non habebit locuꝫ dispositio.d.cle.i.ita signanter decidit bal.ꝛ Saly.in.l.i.in pn̄. C.ne li.ter.prouoca.ꝛ rapha.hic hoc ēt tenuit imo.in.l.ḋ pupillo.§.qui opus.§.de ope.no.nunc.ꝛ in.l.si expressim in septima ꝛ vltima carta.ꝟ.de appel.vbi refert ita tenuisse do.de ro.ita etiam tenet ro.in.l.si vero.§.de viro.so.ma.ꝛ bene ꝓbatur in.d.cle.i.in prefectionibus ibi positis in lltera dū dicitur vt calūnijs litigantium occurratur.naꝫ in casu predicto

ceſſare videt̃ dicta ratio pro hoc etiam bene facit quod nota
biliter voluit bar.in.l.i.in p̄n.ſ̃.de ope.no.nūcia.in.iij. colū.
Ad idem bene facit quod notabiliter addidit.bal.in.l.ſi vn⁹
§.pactus in.xv.col.ſ̃.de pac.vbi voluit ꝙ q̄uis ſtatutū reci-
reiciar piat nullitatem tamen non intelligitur reijcere illā que euiden
ter conſtat ex actis.allegat notata per glo.in.l.vbi pactum.C
de tranſac.ita voluit Pe.de aneba.conſilio ſecūdo incipien-
te.In chriſti nomine de iure communi ⁊c.⁊ Imol.in.l.finali
ĩ.qui appella.non li.in duodecima colū.in ver.tertio limitat
bal.in.l.ſi non ſortem ⁊c.pro hoc ēt facit tex.in ratione ſui. in
c.litteras.de reſti.ſpo.in verſi.qꝺ ſi non habeat iūcto vſi.pre
8 cedenti.ſicut in ſimili videmus qñ eſt remota appellatio a ſen
tentia:hoc videmus niſi talis ſnĩa notorie ⁊ euidēter eſſet ini-
qua:q̃ tunc illa clauſula appellatione remota nō hꝫ locū.c.in
ter ceteras.extra eo.no.glo.pe.in.c.ex ꝯqueſtiōe.de reſt.ſpo.
bene faciūt notata per bal.in.l.ex prediſs.C.de euic.vbi dicit
ꝙ ſi ſtatutum prouidet nullam exceptionē opponi contra in-
ſtrumentum guarantigie:hoc ſtatutū ſemper recipit interpre-
tationem niſi ex inſpectione ipſius inſtrumenti : conſtaret de
exceptione q̄ opponitur.allegat qꝺ no.bar.in.l.eū qui ita. §.
qui ita.de v̄.obli.ad idē facit qꝺ voluit notabiliter bal.in.l.i.
C.ſi de mo.poſ.appella.vbi dicit ꝙ q̄uis de iure ciuili ſit p̄
uiſum ꝙ a ſnĩa lata in poſſeſſorio nō poſſit appellari.vt.d.l.i.
tamen illud nō habet locū qñ euidenter apparet illam ſenten
tiam eſſe iniquam bene ꝓbari videtur in.d.c.inter ceteras.li-
cet ipſe non allegat nō credo ꝙ inueniatis ſic ab alijs declara
tum.¶ In ꝯtrium tñ ꝙ diſpoſitio.d.cle.i.de re iudi.locuꝫ ha
bet etiam ſi appareat euidenter ex actis de nuullitate ſenten-
tie.tꝫ anto.⁊ imo.in.d.cle.i.de re iudi.per id quod ibi notat̃.
in glo.in ver.pendere ⁊ per generalitatem illius littere inquã
tum ille tex.vult ꝙ debeat executioni mandari ſnĩe nō obſtan
te nullitate ſi late ſunt tres ſnĩe cōformes.⁊ poſtea debeat de
nullitate cognoſci.Et reſpōdet ad.c.iter ceteras ꝙ ibi tracta
batur de magno preiudicio videlicet de renouanda appella-
latione qua remota ſnĩa tranſit in rem iudicataꝫ ⁊ omnino ve
nit exequēda:ſed nō eſt ita in caſu.d.cle.i.quia ibi agitur de
modico preiudicio:q̃ dato ꝙ nō impediat̃ executio ſnĩe per
allegationem nullitatis:tamen reſeruat̃ poteſtas dicēdi cōtra
illas ſnĩas:⁊ probato de nullitate vēit ãnullāda ſnĩa illa: hec
reſpōſio videtur colorata.Et pro iſta opi.adduco:q̃ videm⁹
etiam ꝙ qñ vnica eſt tñ lata ſnĩa que in rem iudicatam trãſi-
uit ⁊ petitur eius executio ſi cōtra eum opponatur exceptio
nullitatis ad hoc vt impediri poſſit requiratur ꝙ incontinēti
conſtare poſſit de ipſa nullitate:vt.ſ̃.rettuli bar.hic diſtinguē
tem.ergo cū papa in.d.cle.i.videat̃ velle aliquid ſpecialiter ĩ
ducere quãdo late ſunt tres ſnĩe conformes:debemus dicere
ꝙ etiam q̄uis incontinenti appareat de nullitate ſententie nō
debeat per hoc impediri executio ſnĩe.Iſta rō prima facie vi-
detur vrgere ⁊ per iſtam rationem ita tenuit Lu.roma . ſuis
ſingularibus ſingulari.ccxxx.tamen ad iſtam rationem poſſe-
tis rñdere ꝙ aliud eſt dicere ꝙ probatio nuullitatis debet eē
in promptu:⁊ poſſit fieri incontinēti.vt loquitur bar.hic. aliꝺ
vero ꝙ nullitas appareat ex inſpectione ſnĩe ſeu euidenter ex
actis quo caſu ꝓcedat id qꝺ dictum eſt ad limitationē. d.cle.
9 i.que limitatio ſatis videtur probata ex iaꝫ dictis.Et pro hoc
etiam bene facit:q̃ videmus ꝙ licet exceptio peremptoria re
gulariter non impediat litis ingreſſum:vt exceptio rei iudica
te:tranſactionis ⁊ ſimilium in.c.ij.de lit.conteſt.li.vj.tamē fal
lit qñ exceptio peremptoria eſt notoria ſeu de ipſa notoria cō-
ſtat quoniam tūc impedit lit.ingreſſum.etiam ſi non ſit exce
10 ptio lit.finite vt notabiliter voluit Io.an.in.c.vt circa.de ele.
li.vj.⁊ Io.an.in.c.ſi.de libel.obla.¶ Secūdo limita deciſio
nem bar.procedere in executione retractabili:ſecus in execu-
tione irretractabili puta ſi agatur de vita vel membro homi-
nis:quia indiſtincte exceptio nullitatis impedit executionem
ſnĩe ſm bal.no.poſt cy.in.d.l.ab executore:⁊ idē notat pau-
lus de liaꝫa.in dicta.cle.i.de re iudi.⁊ bal.in.d.l.qui cū duas
de adul.⁊ in.l.i.C.de tempo.in integ.reſti.pe.⁊ in.l.non ſo-
lum.§.morte.vbi imo.in pe.col.C.de no.ope.nūc.⁊ in.l.qui
a latronibus.ſ̃.de teſta.⁊ in.l.iij.§.ſi ſeruus.ſ̃.de acqui.poſ.
bene facit qꝺ notat bal.in.l.i.in vi.col.C.qui accu.dum alle-
gat.l.ij.ſ̃.de ferijſ.⁊ in.l.ſenatus.ſ̃.de offi.preſi.⁊ notat̃ per
Cy.in.l.ſi.in.ix.q.C.de compēſa.probatur:naꝫ vbi nō obſtã
te nullitate proceditur ad executionē illud ſit ex eo:quia non
obſtante executione facti poteſt reus bene dicere de nullitate
ſentētie.⁊ retractare executioneꝫ ſi obtinet in nullitate:vt.d.
cle.i.⁊.l.ſi cum nulla.ĩ.eodem.⁊ declarat bar.in.d.verbo ſū
marie:⁊ per bal.in dicta.l.i.in.iij.col.C.ne li.tertio prouo.ſꝫ
iſtud non poteſt habere locum in executione irretractabili.
Pro hac limitatione etiam in ſimili bene facit qꝺ habetur ĩ.
l.generaliter.§.i.ſ̃.qui ⁊ a qui.vbi res ſubiecta reſtitutioni nō
poteſt alienare alienatione irretractabili:ſed bene alienatiōe
retractabili:vt.l.ſeruo legato.§.i.ſ̃.de leg.i. vnde vꝫ interim
alienatio facta pendente conditione:ſed eueniente conditio-
ne retractabili ſm veras concluſiones.de quibus plene in.§.
ſi.§.ſin autem ſub conditione.C.eo.de leg.⁊.l.cum pater.§.
legatis.ff.de lega.iij.¶ Confirmari poteſt etiam per ea que
notãtur per bal.in.l.ij.ſ̃.de feri.⁊ in.l.ſenatus.ſ̃.de offi.pre
ſi.⁊ que notãtur per Cy.in.l.ſi.in.ix.q.C.de cōpenſa.nam in
dictis locis habet̃ ꝙ vbi periculū eſt irreparabile diſcedimus
a regulis iuris cōis.¶ In propoſito q̄uis exceptio nullitatis
in multis caſibus nō impediat executionem ſnĩe:tamen ſi ta-
lis executio erat irretractabilis debebit per exceptionem nulli
11 tatis ſuperſederi in executione ſnĩe . Alexã . ¶ Tertio limita
vbi cōdemnatus promiſerit ſoluere aliquid.ĩ.certum temp⁹:
⁊ ſi non ſoluit promiſit parere ſnĩe:nam ſi nō ſoluit in termi-
no ⁊ petatur poſtea executio tunc exceptio nullitatis indiſtin-
cte nō impediet executionem ſnĩe:vt probatur in.l.tale pactū
§.qui prouocauit.ſ̃.de pac.ſecūdum magis communē itelle-
ctum.ſicut enim ibi per tale pactum videtur renūciatum ap-
pellatiōi ita ⁊ nullitati que ſemper tacite ieſt ĩ appellatiōe vt p
batur.in.l.quedam mulier.ſ̃.fami.herci.⁊.ĩ.l.cornelia pia.ō
12 iurepa.quod latius declara vt per bal.ĩ repetitione.d.c.qui
prorogauit ĩ.x.colum.ĩ verſi.ij.quero ⁊c̃ . ¶ Quarto limita
niſi per viam pĩcipalis petitiōis nō per viam exceptiōis dice-
tur de nullitate quia tūc nūq̄ impeditur executio ſentētie per
talem pēdētiam nullitatis.c.cum ĩ iure.de offi.delega.in pri-
ma glo.magna.⁊ ſequitur ange.hic:qui pro hoc allegat tex.
ĩ.l.ſi.ad ſi.C.de ordi.cog.qui eſt tex.valde no.⁊ ita declarat
ſpecu.ĩ.d.§.nūc vidēdum.ĩ ſi.⁊ Io.an.ĩ.d.verſicu. quid de
13 cauſa nullitatis elegãter practica.⁊ dicit ꝙ cum inſtrumenta
guarãtigie habeãt ex forma ſtatuti executiōem paratam ſi pñ
cipaliter cōtigat quē petere executiōem ĩſtrumēti nō impedie-
tur executio licet debitor per viam pĩcipalis petitiōis petie-
rit coram epiſcopo declarari ĩſtrumētum eſſe vſurarium vnde
ſolet eē mos ſecūdū euꝫ ꝙ epiſcopus ĩhibet iudici ſeculari ne
exequatur ĩſtrumētum pēdēte cauſa vſuraria quod quideꝫ fa
cere nō debet epiſcopus ꝑ predicta.Addo ang.idem tenētē
14 in.l.fūdi.ĩ.de exce.allegãs tex.ĩ.d.l.ſi.de or.cog.¶ Et circa
iſtam limitatiōem ſubdit no.imo.hic.ꝙ ſi nō obſtãte petitiōe
nullitatis ſnĩe reus ꝯuētus ſuper executionem adhuc oppōat
per viã exceptiōis de nullitate incontinēti probanda impedie-
tur executio:quia nō prohibet̃ qs per modum exceptiōis de
ducere id qꝺ deduxerat per viã p̄ncipalis actiōis ſeu petitiōis
. c.ſi.cum glo.in ver.petētem.⁊ ĩ v̄.ſed ſi ago.ſ̃.de ordi.co.
Et eodem modo dicit videri ꝙ ſi contra executiōem iſtrumē
ti oppōatur exceptio vſuraria.eo caſu videtur mihi remitti ad
epiſcopum.tunc forte debere ſuperſederi ſuper executōe.per.
c.tuam.de ordi.cog.¶ Itē circa veritatem huius limitatiōis
aduerte quia bar.in.l.ſi expreſſim.ĩ.de appella.in añpenulti-
ma col.in verſic.quero quando iſta duo iudicia tenēt contra
hãc limitatiōem volēs ꝙ eadem diſtictio ſiat quãdo per viaꝫ
pĩcipalis petitionis dicitur de nullitate prout diſtiguit quan
do per viam exceptiōis ⁊ idem ſentit h̄ bar.dum allegat.l.ſi.
de ordi.cog.ĩ ſi.que loquitur ĩ iſto caſu.¶ Inno.in.c.cuꝫ oli
ĩ glo.in verſi.canonice.circa prin.de dolo ⁊ contu.dicit ꝙ cir
ca intentata nil debet inouari:nec ad executionē procedi.alle
gat.l.ſi pretor.in fine ſupra de iudici.⁊ iſtam opinioneꝫ tenet
etiam Paulus de caſtro hic.pro qua adduco tex.in.d.cle.i.
de re iudi.vbi ſpecialiter introductum eſt ꝙ petitio pĩcipalis
ſuper nullitate fieri nō poſſit ad impediēdum executionē triū
15 ſentētiarum conformium ergo in cōtrarium eſt ius cōe.⁊ iſta

opinio magis placet: si tamē non obstāte pendētia nullitatis per viam principalis petitionis introducte alius iudex torqueretur ſʒ sententiā doc. q iudex cāe nullitatis nō posset pendēte lite super nullitatem retractare executionem per viam attentati pendente lite: sed tractare poterit tantūmodo finita lite nullitatis. Ita dicit notabiliter Inno. in. c. ex insinuatiōe. de procura. τ in. d. c. cum in iure. τ clarius bal. in. l. tale pactum. §. q procurauit. de pac. in. xij. q. τ in. d. auc. que supplicatio. τ ita itelligit quod not. bar. in. l. i. in penul. col. C. quan. prouoca. licet secus sit in iudice appellatiōis qui execu. facta pendente appellatione omnia interim attentata retractat etiam ante finitam causam appellatiōis. c. non solū. de appel. lib. vj. τ po
16 nit barto. in. l. i. ῑ. nil noua. appella. pen. Et ratio diuersitatis esse potest: quia post appellationē nō presumitur pro sentētia cū dicatur extincta. l. i. §. fi. ῑ. ad turpi. sed bene presumitur p sniā pendente lite super nullitate sententie ita nota. dicit spe. in ti. de proba. §. i. versi. sequitur videre de negatiua. quod reputat notandum Dñs Anto. de bu. in. c. quoniam contra. de probatio. τ bene probatur in. d. l. fi. in fi. de ordi. cogni. que ola tene menti in practica. ¶ Subdit bar. in. l. i. §. nūc videndum qualiter τc. C. quan. prouoca. q si per viam exceptiōis reus opponit de nullitate cōtra executionem sniē τ subcubuerit nō impedietur iterum dicere de nullitate τ petere executionem retractari. allegat. l. a diuo pio. §. si super. τ q ibi glo. ῑ. eo. in. §. integra. facit quod notat bar. in. d. §. duo fratres. in
17 ver. oppo. Item inquātum hic ang. tenuit q nō debeat impediri executio instrumēti coram iudice seculari: lʒ corā episcopo disputetur vtrū eēt vsurariū. licet per viā principalis. q. diceretur de eius nullitate. ¶ Addatis q federicus de senis cōsilio. cxxvj. incipiēte. In. q. dñi ian pauli τc. videtur tenere cōtrariū. nam ibi vult iudex secularis nō debet procedere interiʒ quādo scit. q. verti corā ecclesiastico per id quod habetur in. d. c. tuam. τ idem videt velle ipse federicus in alio cōsi. lxxxviij. incipiēte. Nicolaus petri. videatis ēt per eundem in consilio. ccc. incipiente Factū proponitur esse tale: τ que notātur per anto. de bu. τ alios in. c. debitores. de iureiurā. τ per pet. de an. in cōsilio. xxij. incipiente Casus talis est post preceptuʒ τc. τ per lauren. de rodulphis in repetitōe. c. cōsuluit. de vsu. τ que notat bal. in. l. cōsulta. C. d test. ¶ Et pro hoc facit vna ratio quā ponit hic rapha. qui dicit q aliud ē quādo petitur executio instrī vigore statuti dicētis q instrā hēant executiōeʒ paratā: aliud qñ petit executio sniē q: qñ petit exceptio istrumenti vigore statuti dicentis q instrumenta habeāt executionem paratam: aliud qñ petit executio sniē: τ q: quando petitur executio instrumenti exceptio peremptoria nō intelligitur reiecta eo q: ante nō precessit aliquod iudiciū i quo potuit opponi: τ in quo fuerit de ea discussum vnde videmus q licet ex
18 ceptio peremptoria nō possit opponi post sniam: tamen aliō est qñ statutū tribuit executionem instrumentis: q: ad impediendas eoꝝ executioneʒ poterit opponi exceptio peremptoria: vt inquit bal. in. d. l. perēptorias. C. sen. rescin. non pos. τ in simili. hac rōe vtitur bar. in. l. eum q. §. i. s. de iureiurā. Accedit etiaʒ: q: vt dicit Raph. h in oībus casibus in quib' post sniam admittitur exceptio peremptoria in oībus illis impedi
19 tur executio sniē ſm eū in. l. i. C. de iur. τ fac. igno. ¶ Tāgit ēt hic imo. an τ qñ iudex ecclesiasticus vult iubere seculari ne pcedat ad executionē instrumenti guarantigiati: q: corā eo pēdebat. q. an esset vsurariū. nam nō requiritur q pars aduersa fuerit prius citata coram iudice ecclesiastico. τ quotidie istō fit. Imo. h dicit q federi. de senis in opere suo tenet q requiritur q prius fuerit citata pars aduersa. per. c. romana. §. si tto. de elec. li. vj. dicatis q federicus posuit in. d. cōsilio. ccc. d quo etiam per lapum alleg. lxiij. τ per anto. τ alios in. d. c. tuā τ. d. c. debitores. τ per Pe. de anch. in. d. cōsilio. ccxxij. τ per
20 lauren. de rodulphis in cōmēto. d. c. cōsuluit. q. cxxi. τ magis cōiter q requiratur pcedere citationem. ¶ Sexto limita si appareat q gratia differende solutionis apponatur nullitas: q: tūc etiam si offerret incōtinēti se paratum probare nō impeditur executio. per. l. satis aperte. C. ad. l. cor. de fal. ¶ Quartū vero ad sequens membruʒ distinctionis bar. limitat doctrinā bar. nō habere locum vbi allegaretur nullitas: eo quia sentētia diceretur lata per falsas allegatiōes. τ falso factas contra absentē ex causa necessaria τ probabili: q: tūc etiam si altioreʒ indaginem requirat impediet executionē sniē per. d. l. si pro. §. marcellus. versi. paulus ſm Ange. hic tñ imo. dicit q intelligatur verius videri q intelligat. d. versi. Paulus qñ incōtinēti poterat probari vt intellexit bar. hic. p. d. l. iij. §. ibidem s. ad exhi. iūcta. l. a diuo pio. §. si super. τ ita puto tenendū: tñ Inno. in. d. c. cum in iure. τ barto. in. d. l. si pretor videtur
22 velle cōtrarium. ¶ Secūdo limita istam sequentem parteʒ distinctionis barto. nō habere locū si opponat nullitas surgēs ex defectu iurisditionis: quia tūc etiam si requireret altiorē indaginē debebit admitti ſm ange. no. in. l. fi. C. si ex fal. instr. allegat no. per inno. in. c. ex litteris. de offi. dele. Sed rapha. hic dicit q Inno. ibi hoc nō dicit. sed pro ista limitatione fac quia talis exceptio nullitatis nūq intelligitur reiecta per no. per glo. singularem. in cle. i. de seques. pos. ¶ Sed cōtrarium videtur velle glo. in dicta. cle. i. versi. pendere. de re iudi. sed concordari possunt plene vt per imo. in. d. l. expressim. τ sum solitus dicere in. d. l. de pupillo. §. si opus. de no. ope. nūcia.
23 τ ad ibi dicta me remitto. Tertio limita dictā doctrinam bar. vt locū habeat quādo petitur executio sniē implorando officium iudicis: sed si intētatur actio iudicati vel in factuʒ tūc indistincte admittetur exceptio nullitatis etiam si requireret altiorem indaginem: faciūt no. per barto. in. l. intra. ῑ. eo. τ pro eo facit doctrina bal. in. l. si ex fal. instru. de qua infra dicam. ¶ Inquantū tamē dictum est q qñ opponitur exceptio nullitatis: τ nō impeditur executio sniē debet cauere de restituēdo in casu in quo in posterum declaretur sniam eē nullam ſm qd habetur in. d. auc. que supplicatio. τ. d. c. suscitata. Alexāder.
24 ¶ Quarto limita nisi victor primā sententiam a qua nō extitit appellatum petierit confirmare per sniam τ obtinuerit q: d dicte prime sniē executi. nō poterit opponi de nullitate. ita no. voluit inno. in. c. i. de cōfir. vti. vel inuti. τ in. c. super litteris. in glo. forsan. ibi sed si ēt post omneʒ. de rescri. alleg. c. i. de trās. probatur aperte: q: dato q prima snia esset nulla tamen quia fuit cōfirmata p illā scdaʒ hr p vitate: lʒ sit d ius litigatoris. l. i. §. itē d sacras. q sen. si. ap. nō reci. τ i. l. ij. C. qñ puo. ¶ Sex
25 to limita nisi superior mādaret iferiori: puta si legat' pncipis mādaret ordiario vt sniam ipsius delegati exequat: naʒ lʒ opponatur exceptio nullitatis corā ordinario nō debebit d nullitate cognoscere sed exequi quia nō potest resistere mādato iudicis. c. sane. el. ij. τ. c. significasti. de offi. delega. si tamē executor suspicaretur ex iustis causis sniam eē nullam debet consulere delegatum principis τ expectare secūdum mandatum c. de cetero. de re iudi. ita voluit notabiliter Inno. in. d. c. cuʒ in iure. τ ange. hic in. d. §. cū pretor. τ in. d. §. duo frēs. τ specu. in ti. de execu. sen. §. nūc videndū. in versi. vt aūt aliqd. τ aliquid per bar. in. l. a diuo pio. in prin. τ duas alias fallētias
26 vide hic per ange. ¶ Item hec procedūt in executione iudicis. in executione aūt partis: an sit dicendū nullitatem talem executionem impedire: dic vt per bar. in. l. i. §. si seruū. s. d acquiren. posses. τ ibi dictū fuit. Subdit bar. hic q si querat an restitutio in integrum petita aduersus sniam interim ipediat executionē sniē eadem distinctio est adhibenda que adhibetur in ipsa nullitate. s. q aut nō requirit altiorem indaginem quia incōtinenti probari possit. τ impediet executionē. l. si pretor. §. marcellus. in pn. cum ibi nota. τ ibi etiam barto. in. c. suscitata. de resti. in integ. ¶ Sed imo. h contra: quia veritas videtur dicit ipse q causa institutionis mota indistincte impediat executionem sicut τ appellatio p id quod notatur in rubrica. τ in. l. ij. τ ibi per bar. C. de in iteg. rest. po. ne quid no. fiet. hoc puto verius pro quo addo tex. in. l. si ex causa. in vsi. suspensam. C. de transa. τ ibi hoc tenet bal. vbi effectus sniē p petitionem suspenditur. ad idem allegat tex. in. l. defendēte. ī fi. τ ibi bar. s. de aucto. tu. hoc etiam tenet inno. in. d. c. pastoralis. §. preterea. τ Specu. in titu. de execu. sen. §. i. in princ. τ imol. in. d. l. qui a latronibus. s. de testa. τ idem videtur velle bal. in rubrica. C. de edil. edic. al's de edic. diui adri. tol. bal. in. l. fi. C. de ordi. cogni. videtur sequi opi. bar. hic: qñ peteretur executio sententie per officium iudicis: sed si peteretur per viam actiōis iudicate tūc indistincte fiet executio. pro qua cō

cordia facit quod no. barto. in. l. intra. ff. eo. que cõcordia nõ videtur vera. quia etiam quãdo procedit per viam actionis et iudicium sit sũmarium: tamen exceptiones requirentes altiorem indaginem nõ admittantur: patet in. l. iij. §. ibidẽ. iũcta. l. tigni. §. pe. ff. ad exhibendũ. proceditur per viam actionis. et lit. contestate: tamen quia sũmarie proceditur nõ admittuntur ea que requirũt altiorem indaginem vnde teneo quod regulariter impediatur execu. per petitionem restitutionis: quod magis cõmuniter tenẽt cano. in. c. suscitata per illum tex. a contrario
27 sensu. ¶ Fallit primo in executione sentẽtie principis propter presumptionem eius. ita no. Inno. in. c. suscitata. per illum tex. secũdum verum intellectũ. et idem no. barto. in. l. i. C. de tempo. in integ. resti. pe. et in. d. §. marcellus. Secũdo fallit in executione trium sententiarum conformium. Ita notabiliter voluit bal. in. d. l. i. ad fi. C. ne li. tertio prouo. per tex. in. d. cle. i. que loquitur in ecclesia que potest in integrum restitutionem petere. Sed saly. in. d. l. i. tenet contrariũ. quia tex. in dicta. cle. prima loquitur in petitione nullitatis non restitutionis in integrum. et ideo secũdum eum in petitione restititutionis nõ debemus recedere a regulis iuris cõmunis: tamẽ puto opi. bal. substineri posse hoc modo. nam si per dispositionem dicte cle. prime tollitur beneficiũ nullitatis quod erat de iure cõmuni multo magis debet tolli beneficiũ restitutionis in integrum quod est extraordinariũ. et sic contra regulas iuris cõmunis facilius tollit quod est contra ius speciale quam quod est contra ius cõmune l. eius militis. §. militia missus. ff. de testa. mili. §. quia vero si
28 mile. in auc. de non alie. maxime quia dispositio illius cle. non est correctoria: sed limitatiua. vnde facilius debet fieri extensio legis limitatiue quam legis correctorie vt notat plene barto. in. l. si ex constante. in prin. in. ix. q. prime partis. ff. solu. matrimo. et ang. in. l. i. §. si is qui quadraginta. ff. ad trebel. probat tex. in. c. cum dilecta. et ibi abbas de confirma. vti. vel inuti. et presertim cum in. d. cle. prima sit scripta ratio quo casu facilius fit extensio per notata plene in cle. prima de elec. et per bal. in auc. quas actiones. C. de sacrosan. eccle. et. l. maximum vicium. de libe. prete. ¶ Item addatis quod in casibus in quibus dictũ est quod per petitionem restitu. in integrum nõ impeditur executio sententie. tamen fallit hoc nisi talis exceptio esset irretractabilis quia tũc impedietur executio sententie secundũ bal. in. d. l. prima. C. de in integ. resti. po. et probatur per alia iura et auctoritates
29 que et quas allegaui in fallentijs supra positis. ¶ Et per istam vltimam limitationẽ dicit Pau. de castro hic: quod si post executionem sententie peteret procedat ad capturam persone causa ex ea veniat inferenda quod infamia et preiudiciũ irrectratabile tũc allegatio nulliatis vel restitutionis in integrum semper impediens executionem sentẽtie quod est notabile verbũ. potestis ad hoc allegare quod habetur in. l. si creditores. in fi. ff. de pri. cre. et in. l. si vera. §. qui pro rei. ff. qui satisda. cogan. quod voluit ange. in repetitione. l. nemo carcerẽ. C. de exac. tri. lib. x. vbi concludit quod aduersus minorem. xxv. annis nõ potest procedi ad capturam et in cõtumacia: quia non est ita reprobabile preiudiciũ capture sicut primi et secũdi decreti quod potest fieri
30 contra minorem. ¶ Postremo querit barto. quãdo aliqua exceptio dicatur primo incõtinenti probare seu nõ requirere altiorem indaginem: dic vt hic per eũ recte loquẽtem. Respondit premittendo quod in executione sentẽtie debet haberi cause cognitio. videlicet quod primo fiat executio in bonis mobilibus tertio nominibus debitorum. l. a diuo pio. §. in vẽditiõe. ff. eo. ¶ Modo dicit ipse si de illa exceptione puta nullitatis sententie que opponebatur ad impediẽdam executionem sententie poterat cognosci infra tempus infra quod si nõ fuisset opposita exceptio potuisset iudex cognoscere quomodo potest fieri executio vt primo procedatur ad venditionem mobiliũ etc. si infra illud tempus potuisset probari de nullitate dicitur probari incõtinenti. si autem nõ potuisset probari causa nullitatis infra illud tempus nõ dicitur probari incõtinẽti. allegat. l. si is a quo. in pri. ff. vt in pos. lega. vbi si petitur per legatarium vel fideicõmissarium quod prestetur ab herede satisdatio de restituendo legato vel fideicõmisso eueniẽte cõditione et heres dicat se nõ tenere: quia dicit legatum nõ deberi si de hac exceptiõe poterat cognosci infra tempus infra quod iudex eo casu quo non fuisset opposita ista exceptio habuisset cognoscere: an fideiussores prestandi essent ydonei uel non dicitur tunc quod ista exceptio nõ requireret altiorem indaginem: sed si nõ potuisset opponi illa exceptio infra illud tempus in quo iudex habuisset cognoscere an fideiussores essent ydonei: aut nõ. et istud est necessariũ scire. ¶ Et per eundem in. l. si is a quo. in prin. ff. ut in pos. leg. per illum textum quem ad hoc dicit esse singularem. et idem bar. in. d. ver. summarie. circa secũdam colũ. ¶ Sed bal. in. l. si ex falsis. in. iiij. col. C. de transact. et in. l. ij. C. de edic. di. et in. l. prima. C. ut in pos. leg. et in. l. fi. C. de ordi. cog. et in. d. §. ibidem. videtur velle quod istud sit arbitrio iudicis: allegat notata per glo. in. d. l. si is a quo: in versi. hodie. quod stare potest. tamen iudex debet arbitrari eo modo quo declarat barto. et per Ange. in. l. ille a quo. §. i. ad trebel. et per dominũ cardi. et imo. in. d. c. cum sit in iure. vbi transeũt cum cõclusiõe barto. hic. ¶ Utrum autem di-
31 cens se nõ citatum ad sentẽtiam quam propter hoc allegat esse nullam: a qua tamẽ nõ appellauit habeat necesse probare se nõ fuisse citatum. Barto. hic sentit quod nõ cõtrarium videtur ipse velle in. l. qui ad ciuilia. C. de appella. et in. l. i. ff. si tut. vel cura. appella. vbi etiam plus dicit quod licet appellauerim ab ipsa sentẽtia. et sic sit extincta presumptio sententie: tamen mihi allegan- ti nõ fuisse citatum incumbit onus probandi. dic quod decisio pendet ex notatis per doc. i. l. sciẽdũ. de verborum ob. et in. c. quoniam contra. cũ cõ cor. de proba. dicã forte in. l. acta. et in. l. furioso. vbi aliquid per bar. ff. eo. et aliqd per imo. Alex.

Soluisse

Soluisse dicitur debitor qualitercunque per creditorem est liberatus et de hoc verbo
1 solutionis vide bar. et alios in. l. solutionis. et in. l. solutam vbi per Dy. barto. et alios. ff. de solu. Et barto. ibi reprehendendo Dy. dicit quod aut iuxta verbum solutionis est appositum verbum pecunie: et tũc requiritur vera solutio. aut non est apposita dictio pecunie: et tunc sufficit quelibet liberatio. probat per istas duas leges. Ange. vero in. d. l. solutionis. quod in. §. nostro. iũcto. §. ait pretor. ff. ea. l. est tex. contra barto. nam in. d. §. ait pretor. erat dictio pecũie post verbum soluat. et tamen in. §. nostro. dicitur quod est liberatus qui quocunque soluit. Si vellemus saluare barto. debemus dicere quod verbũ soluit. hic non referatur ad. §. ait pretor. sed ad. d. §. si quis condẽnatus. tamẽ puto quod mẽs iurisconsulti fuerit referre ad. §. ait pretor. vnde videretur posse substineri opi. Dy. quam reprehendit barto. et sic quod verior sit opi. Dy. et Ang. hic.

Celsus

1 Qui seruũ pro noxa traditũ integre accipientis nõ facit: potest denuo ex prima sentẽtia cõ
2 ueniri. hoc dicit. ¶ Nota quod habens facultatem soluendi speciem pro quãtitate nõ liberatur nisi rem pleno iure transferat in accipientem: quia aliter soluisse non videtur: et ista est propria ratio huius littere que probatur in. l. si rem meam. cum concor. ibi allegatis in glo. ff. de solu. et in. l. iulianus. §. i. cum ibi
3 no. ff. de verbo. obliga. ¶ Et ad intelligentiam premitte quod si contra proprietarium agatur pro damno dato a seruo: proprietarius tenetur soluere quãtitatem damni vel dare seruum pleno iure pro noxa ita quod etiam quo ad vsufructũ faciat illum accipientis. ¶ Nec est absurdũ hoc dicere etiam si damnũ fuit datũ a seruo tẽpore quo nuda proprietas spectabat ad proprietarium cõuentũ quoniam proprietario bene succurritur vt agere possit cõtra fructuariũ: quia regulariter vsufructuarius tenetur conseruare proprietarium indẽnem: hoc probatur in. l. si duobus. §. fi. ff. de noxa. iuncta. l. i. et secũda. eodem tit. et hoc necesse est scire pro intellectu glo. Aduertatis. quia in glo. sunt duo contraria difficilia: et maxime primũ pro expeditione glo. in versi. iudicatis. arguitur de. l. locũ. §. proprietarius. ff. de vsu fruc. vbi si habebam nudam proprietatem in seruo tu vsufructum: iste seruus damnum dedit: fui ego proprietarius cõdẽnatus in extimatione damni dedi seruũ pro noxa. dicitur ibi quod si vsufructuarius velit persequi vsufructum serui et sic inquietare illum cui datus est seruus pro noxa. poterit ille cui datus fuit denegare vsufructum fructuario nisi fructuarius litis extimationem soluat. hic autem dicitur quod poterit agi contra proprietarium ex eo quod nõ dedit pleno iure seruum. ¶ Glo. triplici respondet. Primo quod hic fuit constitutus vsufructus a proprietario post damnum datum a seruo vel post susceptum

iudiciū: vel post latā sniam condēnatoriam alienauit vsufructum: sed in. l. ꝯria fuit constitutus vsufructus anteq̄ dānum datum esset: ꝛ sic est imputandum fructuario q acquisiuit seruum quo ad vsufructum. ꝛ ratione vsufructus erat suus tempore dāni serui: ꝛ sic nō est imputanduz proprietario. Hec solu. a doc. dānatur: q2 innuit q̄ si proprietari⁹ nō habebat pleno iure seruuz non teneatur proprietarius in totū: qđ est ꝯ istū tex. ꝛ contra. l. si ex duobus. §. fi. ss. de noxa. Iccirco glo. secūdo soluit q̄ lz proprietarius teneatur prout hic. tamen etiam vsufructuario potest denegari ꝓsecutio vsufructus nisi soluat pro rata sua. ꝛ sic erit in electione illius cui seruus datus ē agere contra proprietarium vel denegare vsufructum vsufructuario: ꝛ hec solu. est bona cum hoc q̄ si ille cui seruus fuit datus vult denegare vsufructum fructuario tenebit̄ probare damnū fuisse datum: q2 probationes facte contra proprietariuz nō nocent vsufructuario. l. si pariter. ss. de liber. causa. ꝛ. C. res inter alios ac. per totum. Hoc tamen intelligas nisi fuisset presens in lite fructuarius ita no. gl. ꝛ doc. in. d. l. si hominē. j. de sol. ꝛ. l. si noxali. ss. de noxa. ꝛ vbi non probaret iste qui seruum ꝓ noxa recepit contra fructuarium de dāno ageret iste q recepit seruum contra proprietarium vt seruū faceret accipientis ſm bar. hic cum quo transeunt alij per istū tex. iūcta. l. si rem meaz j. de soluti. ℂ Tertia sol. est glo. q̄ hic forte agit ad impensas litis contra proprietariū iste qui seruū pro noxa recepit ad persecutionem vsufructus: ꝛ cōsecutus fuerit ille cōtra fructuariū vt repelleret̄ fructuarius a persecutione vsufru. poterat expensas litis quas non fuit consecutus a fructuario repellere ab illo ꝓprietario qui seruū dederat. Qđ intelligo vt q2 iustaz causam litigandi apparet habuisse fructuariū: ꝛ ideo non debuit condemnari in expensis. l. qui soliduz. §. etiam. de leg. ij. ꝛ notatur in. c. finem litibus. de do. ꝛ cōtuma. ꝛ tunc procedat ista gl. ꝛ illud quod dic̄ bar. hic ꝛ per hec reddūtur expedite oēs tres soluti. gl. lego eaz. ℂ Quarta potest dari solutio que colligitur ex notatis per glo. in. l. cōtraria. videlicet q̄ tex. iste intelligatur quando in contumaciam proprietarij non comparentis fuit datus seruus pro noxa. ꝛ sic adiudicatus ex secundo decreto. iuxta. l. ij. ss. si ex no. cā aga. ꝛ tūc licet vsufructus reperiatur alienus non poterit agi contra dominum vt faciat rem accipentis per istum tex. sed solum poterit repellere vsufructuarium. ꝛ ista etiam est notabilis solutio. ℂ Ultimo glo. arguit. de. l. si oleū. §. ꝛ si tu. ss. de dolo. vbi si seruus iste q datur ꝓ noxa nō erat pleno iure dātis. dr̄ ibi q̄ tenet̄ de dolo: ꝫ dr̄ q̄ tenet̄ iudicati. ℂ Gl. rn̄dit pmo q̄ ibi ali⁹ hz ius pignori hic ius vsufructus. hic non tenet̄ quia esset diuersificare casus non reddere rationē diuersitatis. Secundo respondet q̄ ibi intelligitur q̄ tenetur de dolo idest iudicati ratione doli. ꝫ aliqualiter violat tex. ideo gl. in. l. cōtra rn̄det q̄ ibi nulla fuit sententia condemnatoria lata dominum cōuentum pro damno dato a seruo: sed videmus dominus se iniustam causaz fouere ante sententiam latam assignauit seruum pro noxa actori quo casu dz absolui reus ab obseruatione iudicij. §. fi. insti. de perpe. ꝛ tēpo. ac. ꝛ. l. si reus paratus. ss. de procu. ideo si dedit seu assignauit extra iudicium seruū pro noxa tenet̄ de dolo nō iudicati. quia nō fuit condemnatus: sed hic lata fuit sententia hec est vera solutio. ℂ In glo. fi. ibi post delictū cōmissuz: dic idez si ante. vt ꝫ. ꝛ dixi super tex. ꝛ probatur in. d. l. si hominē. que indistincte loquitur. ℂ In eadem glo. ibi ꝛ licet circa hec vera. habebit tamen is qui accipiet seruū pro noxa necesse probare ꝯ vsufructuarium de delicto serui q2 ꝓbatio facta contra proprietariū non nocet vsufructuario. l. si pariter. C. de libe. causa. ꝛ. C. res inter alios acta. per totum: vel aliter solue prout notat glo. ibi ꝛ hoc intellige per quaz limitatur notabiliter iste tex. tamen si vsufructuari⁹ fuisset presens in iudicio cum ꝓprietario. tunc indistincte probationes facte contra proprietarium preindicarent vsufructuario. adeo q̄ si vellet agere contra detinentem seruū pro noxa excluditur saltem ope exceptionis. l. si vectigali. in prin. ss. de noxa. ꝛ glo. ꝛ doc. in dicta. l. si hominē. ꝛ ita intellige ſm soluti. hic positam. ℂ In eadez gl. ibi ad impēsas litis. hāc salua in certis casibus vt hic per bar. ℂ In eadem glo. ad fi. tene vltimā solu. no. per gl. in. l. ꝯria. ſm quā ibi non dat̄ actio iudicati: sed actio de dolo: quia lata non fuit condemnatoria. ꝛ ideo non potuit oriri actio iudicati: hic autem lata fuit condemnatoria ex qua oritur actio iudicati: ideo cessat actio de dolo. l. ij. C. de dolo. Alexā. de imo.

a **It pretor.** Etiam snia illius q nō hz iurisditionem: mandari dz executioni. h. d. Et pro intelligentia scias q̄ arbitri cōpromissarij eliguntur a ptibus. l. non distinguemus. §. de officio. de arbi. vnde arbitro non potest dari iurisditio que est de iure publico. l. priuatorū. C. de iurisdi. om. iu. ꝛ isto mō potest tex. hic in his qui iurisditionē nō habēt referri ad iudicem delegatum. ℂ Subdit glo. q̄ in tex. potest intelligi de arbitro q iurisditionem non habet vt est dictū tamen habet notionem: ꝛ ideo eius snia mādatur executioni ꝛ ex ea oritur actio in factum. ꝛ executio rei iudicate siue compromissum factum fuerit cum pena siue non ſm glo. que inquātum dicit sine pena. bene loquitur per. l. cū antea. sed inquātum dicit cum pena male loquitur ſm magis cōem opi. q2 nō reperitur q̄ ex snia arbitri oriatur actio. l. ij. eo. ti. firmat glo. ꝛ cōiter doc. in p̄allegata l. cū antea. ꝛ. in. l. a diuo pio. in prin. j. e. ꝛ in. §. arbitrorū. nisi post penam in cōpromisso eēt adiecta clausula rato manente pacto. ita dicit gl. in. l. ij. quā imo. ꝫ reputat singularē. ℂ Addo aliaz in. c. i. de arbi. ꝛ ista ē magis cōis snia doc. hic: ꝛ in locis. ss. allegatis. ꝛ sequit̄ specu. in ti. de arbitro. §. i. ver. ꝯsueuit ꝛ in ℣. qd ergo. ꝛ bal. i. l. post sniam: i pe. col. C. de sen. ꝛ in. l. fi. i. iij. col. C. de execu. re. iu. lz martin⁹ de fano. ꝛ Iac. de bel. quos refert cy. in. d. l. cū antea. ꝛ io. an. ꝛ alij in. c. cū dilecti. ꝛ in. c. per tuas. de arbi. ꝛ imol. in. l. nemo pōt. de lega. i. tenuerunt ꝯrium. s. q̄ etiam si sit apposita clausula rato manēte pacto non oriatur actio ex snia arbitri electi cum pena per iura q̄ ibi vide per eos. Mouetur quia ratio. d. l. cū antea fuit: quia quando factum erat cōpromissum nudo pacto ꝛ sine pena nō poterat victori esse consultum nisi introductum eēt q̄ ex snia arbitri oriret̄ actio: sed ista ratio cessat quando est adiecta pena q̄uis sit apposita clausula rato manēte pacto: q2 per pene petitionem poterit eē consultum victori sicut quando fuisset ꝓmissa pena sine clausula rato manente pacto: ꝛ ista rō est satis de iure substentabilis. ℂ Non obstat si diceretur q̄ al's sequeretur q̄ ista clausula rato manente pacto nihil operaretur nisi operet̄ q̄ ex snia emologata oriat̄ actio: q2 respondeo q̄ imo operabitur q2 post cōmissam penam si fuerit solutum debitum principale poterit etiam exigi pena. d. l. qui fidem. ss. de transac. que pena exigi nō potuisset si nō fuisset adiecta dicta clausula per. d. l. qui fidem. iūcta. l. celsus. in pn. ss. de arbi. ℂ Nec ob. si diceret̄ q̄ quādo est adiecta dicta clausula duo vident̄ esse cōpromissa. vnum cuz pena aliud sine pena propter dictā clausulam rato manente pacto: q2 respondeo q̄ nego videri duo cōpromissa: sed vnū dr̄ eē ꝛ ibi cl'a dicit̄ eē ps illius ꝯpromissi. l. lecta. ℣. dicebam. ss. si cer. pe. l. fundi partem. ss. de contra. em. ꝛ hoc modo puto posse in pūcto iuris substineri opi. dictorum antiquorum: sed magis cōiter videatur approbari opi gl. in. d. l. cuz antea. ℂ Et si teneamus opi. gl. ibi debetis eam sane intelligere quando compromissum fuit factum sine pena. s. nudo pacto: q2 tūc oritur actio ex tali snia emologata ꝛ ita loquitur. l. cum antea. Si autem per stipulationem factū essz compromissum tunc etiam si sine pena nō oriret̄ actio ex snia arbitri: sed ex stipulatione agetur ad interesse si non pareatur snie. l. diem ꝓferre. §. i. ss. de arbi. ℂ Magis cōiter tenet̄ opinio dictarum glosaꝝ quā tamen opi. intellige procedere qn̄ cōpromissum ē factum pacto nudo ꝓut loquitur. l. cuz antea. sed si factum sit per stipulationē tunc indistincte tenet̄ qđ non oriatur actio ex snia: sed oritur actio ex stipulatu. ad interesse. l. diem. §. i. ss. de arbi. no. glo. ꝛ docto. in. d. l. cum antea.

ℂ Item predicta intellige de iure ciuili: sed de iure canonico videtur esse magis cōis opi. qđ etiam si sit adiecta pena in cōpromisso facto nudo pacto ꝛ sequatur emologato snie expressa vel tacita per lapsum. x. dierum non contradicendo oriatur actio ex dicta snia per tex. in. d. c. per tuas. ꝛ notat Inno. ibi ꝛ in. d. c. dilecti. ꝛ Cy. in. d. l. cū antea. ꝛ imol. hic cuius lec. ꝫ cōiter corrupta est. ℂ Ex quo infertur quod de iure canonico etiam ex snia arbitri electa per stipulationem orietur actio: quia etiam de iure canonica non differt pactum nudum a sti-

pulatione quo ad ortum actionis ſm magis cōmunem opi.ī
c.i.⁊ ibi notatur de pac.in vi.notant legiſte maxime bal.in .l.
petens.ad fi.de pac.⁊ bal.in.l.cum quis.in.x.colū.C. de iu.
⁊ fac.igno.⁊ in.l.ſiue apud acta. in.ij.col.C.de tranſa.⁊ in.l.
i.C.de do.promiſ.⁊ in.l.ſi diuiſione.C.fa.her.⁊ richar.⁊ bar
to.de ſaly.in.l.legem.C.de pac.ita voluit Jmol.in repetitio
ne.c.quintauallis.de iureiuran.in.xi.differentia dicens h̄ vnū
eſſe diligenter notandum:qꝛ ab alijs non inuenitur ſcriptum
ſ.ꝙ.d.l.diem.§.fi.ſit correcta de iure canonico.⁊ iſtud ſeruā
dum eſſet in terris eccleſie iuxta notata per glo.in.c. poſſeſſor
de reg.iur.lib.vj.⁊ in.c.ij.de arbi.eo.li.et per legiſtas in.l. pri
uilegia.C.de ſacroſan.eccle.¶ Utrum autem ex ſnia arbitra
4 toris oriatur actio.⁊ executionem mereatur dic vt per bar.in.l
ſi ſocietatem.§.arbitrorum.iij.colū.ꝟ.pro ſocio.⁊ ibi per iac.
de bu.⁊ per canoniſtas in.d.l.quītauallis. Ait pretor. Ex hac
littera ſm vnam lecturam nota.ꝙ arbiter nō habet iuriſditio
nem.ſed notionem nam cum arbiter poteſtatem habeat a par
tibus.c.cum dilectus.de arbi.l.non diſtinguemus.§.de offi
cio.ꝟ.de arbi.non poteſt habere iuriſditionem que non po
teſt conferri pacto priuatoruꝫ.l.priuatoruꝫ.C.de iuriſdi. om.
iudi.ſm aliam lec.no.ꝙ iudex delegatus non habet iuriſditio
5 nem.quod an ſit verum dicam ſtatim in glo.¶ Pro expedi
tione glo.quero q ſunt iſti qui non habent iuriſditionem. Reſ
pondet ꝙ delegati ſunt:ſed glo.h̄ reprobat:qꝛ ſaltem delega
tam iuriſditionem habent.l.i.§.fi.⁊.l.fi.ꝟ.de offi.ei. Ergo ſal
tem delegatam iuriſditionem habent. Jaco.de are.vt hic re
fert bar.reprehendit gl. Tamen barto.dicit in effectu non eē
differentiam inter dictam glo.⁊ Jaco.de are.vt hic per eum.
¶ Confirmo opi.bar.qꝛ verba edicti pretoris loquuntur per
genitiuum vt ait pretor.cuius de ea re eſt ⁊c.ſed genitiuus de
notat proprietatem pertinere ad illuꝫ ad quē refertur geniti
uus.l.iij.§.in locum.ꝟ.de relig.⁊ ſump.fune.⁊ plene notatur
in rubrica.ꝟ.de no.ope.nun.cum itaqꝫ verba adiecti per ge
nitiuum loquantur debet intelligi de eo qui habet iuriſditio
nem iure proprietatis non autem ꝙ ſit aliena ſicut eſt illa iudi
cis delegati.d.l.⁊ ſi pretor.⁊.d.l.ſolet.⁊ iſtud facit pro ſtatu
to vel diſpoſitione faciente mentionem de iuriſditione ſeu iu
dicibus habentibus iuriſditionem vtrum verificetur in dele
gato. Jn quo putarem ſic concludendum ꝙ aut ſtatutum vel
diſpoſitio loquitur per genitiuum.⁊ tunc non verificetur in de
legato:qꝛ nō habet propriam iuriſditionem.d.l.i.§.fi.niſi ra
tio ſubiecte materie aliud oſtenderet:vt in rubica.ꝟ.ꝺ iuriſdi.
om.iudi.iuncta glo.nam ibi dicit ꝙ illa rubrica etiam intelli
gitur loqui in iudice delegato.⁊ tamē loquitur per genitiuum
ſed que eſt de hoc rō:nam cum in ſuperiorbus proximis ti.lo
cutus fuiſſet iuriſconſultus tam de ordinario ꝙ̄ ꝺ delegato iu
dice uolens tractare de omnibus ponit rubricam generalem.
6 Si autem ſtatutum diceret ꝙ habētes iuriſditionē vel ſi quis
habeat iuriſditionē ⁊ tunc putarem venire etiam delegatos:
qꝛ verbum habere latam habeat ſignificationeꝫ:⁊ comprehē
dit etiam eos qui habent alienam iuriſditionem.l. ſtipulatio
iſta.§.habere.ꝟ.de verbo.obli.⁊.l.habere.ꝟ.de verbo. ſigni.
vbi autem diſpoſitio vel ſtatutum alˀs loqueretur de iuriſditio
ne:⁊ tunc attendendum:qꝛ aut ſumus in materia in qua lar
ga fit interpretatio:⁊ tunc verum ſit ꝙ veniat delegatus q lar
ge dicitur habere iuriſditionem.c.querenti.de offi.deleg.⁊ p
ea que notantur hic in glo.vbi autem loqueretur in materia ī
qua ſtricta deberet fieri interpretatio:tunc dicerem non com
prehendi delegatos:quia non proprie habent iuriſditionem
ad hoc bene facit quod notat inno.in.c.tua.ꝺ offici.vica. vbi
dicit ꝙ appellatione iuriſditionis intelligitur proprie de ordi
nario non de delegata.⁊ licet ea que allegauit nō bene videā
tur probare tamen bene probatur per ea que dicit barto.hic.
teneatis menti quia forte non inuenietis ita declaratum ab
aliis. Alexan.de imo.

§1 **Si iudex.** Paria ſunt in ſnia certam quantitatem
fore expreſſam vel verba ſnīe ad acta cer
2 tam quantitatē continentia referre.h.d.¶ Nota ꝙ aliud dr̄
contineri in ſcriptura referente quod continetur in ſcriptura
ad quā fit relatio vt hic:⁊ in.l.aſſe toto.de hered.inſti.⁊ in. l.
ſi ita ſcripſero.de condi.⁊ demon.quod facit ad.q.de teſtato

re dicente grauo heredem vt preſtet ⁊ reſtituat prout contine
tur in ſcriptura manu mea quā apud talem guardianum reli
qui ꝙ perinde peti poſſunt actione ex teſtamento oīa cōten
ta ī dicta ſcriptura acſi reddita eſſent ſpecifice ī dicto teſtamē
to.de quo per barto.in.l.finali.C.de fideicō.⁊ in.l.ſi ita.⁊ in
l.coheredi.ꝟ.de re.du.per bal.in auč.quod ſiue.C.de teſta
mentis.⁊ in.l.captatorias.C.de teſtamē.mili.per petrum de
an.⁊ Jmol.in.c.cum tibi.de teſta.per imo.in.l.illa inſtitutio.
ſupra de heredi.inſti. Dubium facit:qꝛ oportet ꝙ vltima vo
luntas exaudiatur a teſtibus.l.heredes palā.ꝟ.de teſt.tamen
barto.ibi determinat contrarium ſi probauit illam ſcripturam
manu teſtatoris:qꝛ perinde eſt acſi fuiſſet expreſſa:qꝛ ſatis eſt
ꝙ teſtes audiant explicite vel implicite.⁊ iſta deciſio barto.eſt
3 ſatis cōis.¶ Jteꝫ nota ꝙ inſtrumenta de per ſe non videntur
habere paratam executionem:nam loquitur hic etiam inſtru
mento teſtamenti.⁊ tamen neceſſe erat ſententiam ferri ad h̄:
vt poſſit fieri executio ad idem tex.ī.l.minor.xxv. annis.ꝟ.de
4 mino.in prin.¶ Et per hoc infert ange.h̄.ꝙ ſtatuta diſponē
tia ꝙ inſtrumenta habeāt executionem paratam ſunt contra
ius cōe.⁊ ideo ſtricte intelligenda.l.precipimus.C.de appel.
¶ Adde Ange.idem dicētem in.l.ſi cum dotem.§.eo autem
tempore.ff.ſolu.matri.⁊ dicit de hoc eſſe meliorem tex.de cor
pore iuris ī.d.l.minor.⁊ idem notat bal.in.l.vbi adhuc.ꝺ iu
re do.⁊ in.l.i.C.de execu. rei iudi.⁊ ibi ad hoc allegat gl.ſm
eum ſingularem.in.l.ſed ⁊ ſi poſſeſſori.§.i.de iureiurā.que di
cit ꝙ ex nullo genere probationis orietur actio ꝙ̄ ex confeſſio
ne iudiciali.⁊ iuramento iudiciali.⁊ idem tenet Jmol.in.l. ſi
marito.§.ſi voluntates.ꝟ.ſolu.matri.⁊ aliquid per bal.in.l.i.
in pn̄.C.de confeſ.vbi dicit ꝙ inſtrumenta habēt executioneꝫ
paratam:qꝛ ſtatuta volunt ibi ꝙ notarij poſſunt facere prece
ptum ſicut iudex aliqd per imol.in.l.ſi marito.§.ſi voluntate
ſo.matri.¶ Fallit tamen in inſtrumento depoſiti.qꝛ etiam de
iure cōi illud habet executionem parataꝫ. tex.eſt bene notabi
lis in.l.pe.in ver.illico.⁊ in ver. ꝙ̄ celerrime.inducēdo vt ibi
5 per barto.C.depoſi. Secundo limitate ſm Ange.in.§.illud.
in autentico.de hered.⁊ falci.non habere locum in executio
ne inſtrumenti vltime voluntatis:qꝛ habebit executionem pa
ratam per tex.in glo.in verſi.voluntate. ¶ Sed aduertatis:
qꝛ licet Ang.ibi non dicat iſtud videtur eſſe contra tex.noſtrū
⁊ contra iſtud quod notat hic Angel.niſi reſpōdeatis ꝙ du
plex via poteſt competere:vna ordinaria.alia executiua.⁊ de
iſta loquitur in.d.§.illud. ¶ Uel dicatis ꝙ ibi loquitur quo
ad preceptum iudicis habens vim monitiōis facte heredi ad
effectum ꝙ heres īcurrat penam priuationis.de qua in auč.h̄
amplius.C.de fideicōmiſ. Teneatis menti doctrinam Ange.
bene fateor ꝙ heres ſcriptus in teſtamēto poteſt petere ſe im
mitti in poſ.rerum hereditariarū producendo inſtrumentum
teſtamēti non abolitum.de iure cōi hoc caſu tale inſtrumentū
habet executionem parataꝫ quo ad heredeꝫ ſcriptum.l.fi.C.
de edi.di.⁊ ibi notat barto.in.v.colū.dum tractat an in reme
dio illius.l.requiratur libellˀ.⁊ ita etiam notat bal.ibi.in.iiij.
6 colū.¶ Secundo limitate predictam regulam.nam fallit ſm
barto.ſingulariter in.l.ij.ꝟ.de iureiurā.quādo in inſtrumēto
debiti ſeu cōtractus continetur ꝙ promiſſor deferebat iuramē
tū ſtipulatori vt iuraret ꝙ eſſet creditor:quo caſu iuramēto ſu
ſcepto tale inſtrm̄ virtute dicti iuramenti delati a parte parti
habet executionem paratam per illam.l.ij.ꝟ.de iureiur. Jn h̄
tamen nōnulli diſcrepant.tangitur per bar.ī.l.i.C.de re. cre.
non dicam hic.⁊ dicit ibi bal.miror ꝙ non ſeruatur hoc ī pra
ctica.dicā fortaſſe in.l.poſt reꝫ.ꝟ.eo.dixi in.d.l .ſecunda de iu
7 reiurā. ¶ Subdit Ange.hic ſe tamen putare ꝙ aliud ſit in ſta
tutis diſponentibus ꝙ inſtrumenta guarantigie habeant exe
cutionem paratam quoniam talia ſtatuta nō cenſentur eſſe cō
tra ius cōe:qꝛ guarantigia nihil aliud eſt ꝙ̄ preceptum factuꝫ
notario de inſtrumento rogatis partibus vt obſeruent conte
ta in inſtrumento.⁊ ſit illud preceptum volenti ⁊ acceptanti.
⁊ fit auctoritate ſtatuti poteſtatem concedentis notario ꝙ ta
8 le preceptum faciat. ¶ Unde ſicut preceptum factum a iudi
ce debitori ſponte confitenti habet executionem paratā.l. poſ
ſeſſorem.ꝟ.eodem.⁊.l.ſi debitori.⁊ quod ibi notatur.ꝟ.de iu
di.ita videtur ī notario precipienti qui videtur habere iuriſdi

tionem volūtariam. ⁊ apellatur iudex cartularius: vt notat gl.
iij. in. l. pma. ff. de iudi. ⁊ Barto. post glo. in. l. fi. C. vbi ⁊ ad
quem in iteg. restitu. pe. ⁊ illud in specie videtur velle Cy. in
l. pma in secūda. questio. C. de confes. ⁊ Bal. in. l. non aliter.
ff. de adop. facit quod no. bart. ī. l. possessio. §. fi. de acquirē.
possessio. ⁊ in. l. error. in. ij. colū. C. de iu. ⁊ fac. igno. bald. in. l.
iubemus. §. sane. el. i. ad fi. C. de sacrosan. eccle. ⁊ in. l. non fa/
tetur. de confes. ¶ Subdit vtiliter Imol. hic. ꝙ si notarius ex
priuilegio sit iudex ordinarius prout cōiter contingit ⁊ dato
ꝙ statutum non cōcederet ei facultatem faciendi dictum pre/
ceptum vr̄ tamen ꝙ talis notarius illud preceptuz facere pos
sit in voluntatem ⁊ confitentem. sicut si facta fuisset concessio
coram iudice posset habere notarius voluntariam iurisditio/
nem inter conuenientes vt dixi. ¶ Addo ꝙ hoc fuit verbum
bal. in. l. adoptio. C. de adoptio. In glo. i. in pn̄. concludit er
go glo. vt ad hoc snīa incerta valeat requiritur ꝙ incerta ex p
te actorum appareat de quātitate certa: ⁊ hoc tenet barto. hic
cui alij nō adducunt nec contradicunt. Concludit barto. con
cordando ꝙ aut in actis probatorijs continetur certa quāti/
tas ⁊ tūc ꝙuis ad illa nō fuerit facta relatio valebit snīa ita p/
cedat glo. in. d. §. pomponius. Si vero in actis assertorijs cō/
tineatur certa quātitas puta: in libello actoris: ⁊ tūc procedat
glo. in. d. l. iij. C. de sentē. que si. certa quātita. Cum barto. vi/
dentur reliq docto. hic simpliciter transire. excepto Rapha. q
dicit sibi videri ꝙ glo. in. d. l. iij. nō probat illud quod dic̄ bar
to. nec hoc videtur dicere: ⁊ cōtra barto. facit: qꝛ iudex habet
declarare questionem factam ⁊ declarato facto succedit lex. q̄
declarat dubitatiōes iuris. l. i. §. i. j. ad turpil. ¶ Nec ob. ſm
cum iste tex. qꝛ iudex bene declarauit hic illud super quo erat
q. s. an fideicōmissum deberetur. tamen quia cōis opi. est cum
barto. ideo non discedo ab opi. bar. que etiam bene videtur p
bari. in. d. l. i. in vltimo responso. iuncta gl. secunda. qꝛ tex. ibi
in fi. dic̄ ꝙ si in aliqua parte actorum contineat ⁊c̄. dic̄ glo. ac
torum. s. probatorum. hoc etiam satis videtur probari per. §.
nostrum cui nō videt Raph. bene respondere. nā hic itelligē
do ꝙ loquatur de relicto particulari prout intelligit etiam gl.
quā docto. nō improbant. sequitur etiam ꝙ iudex dic̄ condē/
no vt restituas id quod habes ex testamento meuij. ⁊ tamen ħ
non declarauit iudex quid esset illud qd̄ habuisset iste ex testa/
mento meuij: qꝛ bene potest esse ꝙ ex testamento ꝙtuz relictū
erat: sed nō cōstabat quātuz receperit seu an receperit: ⁊ nihi/
lominus valet sententia. Confirmo opi. barto. quia videmus
ꝙ snīa declaratur per acta: vt notat glo. in. l. si quis ad exhibē
dum. de except. re. iudi. ⁊. l. eum. in princi. ff. de suspec. tuto. ⁊
in. c. si confirmationem. de. elec. li. vj. fateor ꝙ tutius est ꝙ iu/
dex se referat ad aliquā partem actorum. ¶ Sed aduerte qꝛ
licet sit verū hoc vbi iudex nō retulisset se ad aliqaum scriptu/
ram. sed dixisset cōdemno te ad id quod debes. tunc enim re/
quiritur ꝙ per acta probatoria appareat d̄ certa quātitate. ita
loquitur tex. in. l. pe. C. de sen. que si. cer. quantita. ⁊ glo. in. l.
qui tamē. §. pomponius. ff. de arbi. ⁊ declarat hic bar. ⁊ inno.
in. c. significantibus. de libel. obla. in fi. tamen quando iudex
in sententia se expresse retulit ad aliquam scripturam etiam nō
productaz in actis videtur ꝙ snīa valeat vt hic: qꝛ se retulit ad
testamentnm quod nō appareat in initio fuisse productum. ⁊
illud tenuit notabiliter Inno. in. c. cum venerabilis. per illum
tex. in versi. per auc̄. scripta de exceptio. ⁊ idem in. l. i. in fi. C.
de senten. ex pe. reci. ⁊ Sal. in. d. l. pe. pro quo facit: qꝛ iudex
debet ferre sentētiam cum cause cognitione al's non valet. l. ex
stipulatione. C. de sen. notat. glo. in. l. prolatam. C. de sen. ⁊ in
l. fi. C. comi. vel epistol. tn̄ de substantia snīe nō videtur esse p
batio. nam si iudex condēnat reuz contra quez non est proba
tum valet snīa: licet sit contra ius litigatoris. l. i. §. item cōtra
sacras. C. que senten. si appella. resci. ꝙ probatio non sit de sb
stantia iudicij. pbatur in. l. posthumus. §. si quis ex his. ff. de
inoffi. testa. ⁊ in. l. cū putarem. ff. fam. herc. que iura ad hoc al
legat in. l. cum ⁊ minores. C. si aduer. rem iudi. ⁊ in. l. ij. in. iij.
colū. C. de eden. notant doc. in. c. ecclesia sancte Marie. de
consti. reprobata glo. ¶ In contrarium tamen non valeat in
certa que veniat certificanda per relationem ad scripturaz nō
productam in iudicio est in terminis decisio Ioā. an. in addi.

specu. in ti. de senten. prola. §. qualiter ver. quid si iudex. alle/
gat. d. l. penultimam. cui. responde vt dixi. ff. qꝛ ⁊ eodem mo/
do loquitur innc. in. d. c. significantibus. ⁊ cum opinione Io
an. an. transit Ang. ⁊ imol. in. l. si conuenerit. j. eodem. anto.
de bu. in. d. c. cum venerabilis. de re. do. pro quibus etiam vi
detur glo. hic cum qua transit. Sed non recedo ab opinione
cōtraria per supra allegata. ¶ Non ob. ratio barto. hic dicen
tis ꝙ vr̄ sine cause cognitione pronūciasse. qꝛ respondeo ꝙ cū
cause cognitione dic̄ esse cognitum quotienscūqꝫ parte presen
te vel contumace proceditur. ita dicit bar. in. d. l. prolatam. al
legat. tex. ī. l. cuz cause. §. causa cognita. ff. de mino. ¶ Nec ēt
ob. tex. q pro opiniōe. io. an. possit allegari videlicet. l. hoc āt
§. i. ibi loquereqꝫ pretori. ⁊ qd̄ notabiliter voluit barto. in. l. i.
j. qui. ex cau. ī pos. ea. qꝛ ibi loquitur ī his que sunt de substan/
tia iudicij. vt citatio ⁊ cōtumacia. l. ea que. C. quomodo ⁊ qn̄
iu. cum similibus. ¶ Item inquātuz barto. concordat glo. po
sitaz in. d. §. pomponius. ⁊ in. d. l. penul. adde ꝙ cū eo trāsit
Anto. de bu. ī. d. c. cū venerabilis. de excep. ⁊ Imol. in. c. illa.
de accus. ⁊ ī. l. in sūma. in prin. j. eo. ⁊ bal. in. d. l. pe. ¶ In ea/
dem glo. ibi videtur ꝙ teneat: hoc tenet cōiter si ex actis pro/
batorijs constat de qualitate per. c. fi. de resti. spolia. ⁊ idez in
sententia lata īterdicto vti possidetis. ita saluat hanc glo. bar/
to. in. l. i. circa vltimaz colū. ⁊ ibi notat glo. in ℣. prohibeat. ff.
vti pos. ⁊ notat glo. in. c. licet causam. in ver. ita possideatis. de
probati. ⁊ barto. in. l. si duo. ī prin. circa secundaz colum. j. vti
pos. Sed si non appareat in aliqua parte actorum qualis fue
rat illa possessio: sententia esset nulla. d. l. ij. ⁊. iij. C. de sen. que
si. cer. quan. pro hoc addatis notata per glo. in. l. vnica. C. vti
possi. vbi non valet snīa per hec verba vti possi. ita possideatis
nisi in aliqua parte actorum eēt probatum. ita notat glo. in. c.
licet causam. ver. possidetis. de probatio. Et istaz gl. dicit bal.
in. d. l. iij. C. de sen. que si. cer. quan. nō reperiri alibi ideo eaz
teneatis menti. ¶ Aduertatis ꝙ in interdicto vti possidetis
non recte procederet snīa si iudex in ea se referret ad pos. quā
habebat actor antē lit. contes. qꝛ imo debet se referre ad pos.
quā habebat tempore lit. contes. ⁊ attenditur illud in. §. ho/
die. insti. de interdic. ⁊ no. bal. in proposito nostro. ¶ Ex hac
glo. colligit bal. ħ ꝙ in possessorio recuperande debet restitui
posses. qualis fuerit apud spoliatum ante litem contestatam:
⁊ cum eadem libertate cum qua habebat actor. de hoc est bo/
nus tex. ī. d. c. fi. de resti. spolia. nō tamen debet simpliciter pō
derari tempus litem contestatam: sed tempus spoliatiōis: alle
gat quod notatur in. d. c. fi. ⁊ in. c. consultatiōibus. de offi. de
lega. ⁊. l. i. §. deijcitur. j. de vi ⁊ vi arma. melius allegasset in
d. l. prima. in prin. ī ℣. eū. ¶ Extra glo. ex hoc tex. arguit bar.
valere snīam in qua dicitur condemno si est probatum. vt hic
plenius per eum ⁊ hac cautela vtuntur iudices īperiti vel non
habentes terminum ad deliberandū. ⁊ idem tenet Iaco. bu.
in. l. cum iudex. C. de senten. Et cum barto. transit Ange. in. l
non quemadmodum. ff. de iudi. ⁊ bal. in. l. si de meis. §. ex cō
promisso. ff. de arbi. ⁊ bal. in additio. specu. in. ti. de senten. in
iiij. colū. Rapha. tamen tenet contrarium: motus qꝛ nō videt
lata cum cause cognitione. ista snīa ergo nulla. tamen respon/
sio patet ex his que dixi. ff. ꝙ probatio nō est d̄ substantia snīe
preterea eo ipso ꝙ iudex processit presente parte vel citata di/
citur procedere cum cause cognitione vt dixi. ¶ Et ibi etiam
q̄rit quid si iudex dicit cōdēno in. x. si actor probabit ⁊ barto.
ibidem. ⁊ per bal. ī. l. nō dubium. in. v. oppo. C. de legi. ⁊ in. l.
peremptorias. in. iiij. colū. C. sentē. rescin. nō pos. ī. l. i. in ante
penul. colū. C. qui accu. ⁊ in. l. si de meis. §. arbiter. ex compro
misso. ff. de arbi. ⁊ per Bal. in addi. specu. in titu. de senten. p
la. in. iiij. ⁊. vij. colum. ⁊ etiam ponit ibi specu. in. §. iuxta. ver.
ecce. ⁊ per bar. in. d. l. cum iudex. ⁊ per Ange. ⁊ imol. in. l. qui
rome. §. augeri⁹. de verbo. ob. ⁊ in. l. iudex postꝙ. ⁊ ibi p imo.
in pe. col. j. eo. ⁊ per pau. de ca. in. l. ꝯtinuus. j. d̄ ℣b. ob. ⁊ pla
cet conclusio ꝙ snīa valeat. l. i. §. biduū. j. qua appella. sit vbi
snīa lata sub cōditione extrinseca valet vt dicam in. d. §. in vē/
ditione. tn̄ si probatio fiat incontinenti post sniam dicitur sen
teutia iniusta: qꝛ debet iudex iudicare ex actitatis et probatis.
l. properandum. §. si qdem. C. de iud. l. illicitas. §. veritas. ff.
de offi. psi. sed si incōtinēti. i. anteꝙ iudex diuertat ad ex̄neos

actus.d.l.continu*. in pn.probatio facta sit valebit snia iuste lata ac si probatio precessisset.l.generaliter.in princi. cum glo.
19 C.de re.cre. ¶ Et est alia cautela quã ponit hic Ang.s. ꝙ iudex absoluat ab obseruatione iudicij.eo ꝗ sibi ex causa non liquet: allegat notata per ino.in.c.i.de cofir.vti.vel inuti.quod itelligo sm quod colligit ex notatis per barto.in.d.§.et si quidem.in ver.oppo.tertio.et in.l.admonendi.in quarta colũ.in versi.quero primo quãdo actor etc.ff.de iureiurã. et in.d.l.si de meis.§.fi. ¶ Aliã cautelã vide p bal.i.l.ab eo.C.quomodo et quando iu.et aliã per eum in.l.i.in antep.col.C.qui accu.et in
20 d.l.peremptorias. ¶ Item inquãtum bar.hic dicit cõdẽno si est probatum et sit probatum pro parte non valet snia quasi lata super parte.l.in hoc iudicio ff.fa.hercis.vt hic per eũ.et pleni* per eũ in.l.i.C.si aduer.rem iudi.nam fallit sm bal.in.d.l. pe. In accessorijs puta expensis quibus valet snia lata super parte allegat tex.pro valde no.in.l.fi.in §.minori.C.quando puoca. Imo.hic lz de bal.mentionem non faciat tenet cõtrariũ et rectius.et responde ad.d.l.fi.vt hic per eum. Addit imo.ꝙ quidam quos non refert limitabant istud procedere nisi quãdo super accessorijs eẽt lata snia.ꝗ dicebant ꝙ lz illud quod bar.dicit hic procedat quãdo fert snia super principali:tñ qñ
21 fertur super accessorijs.puta super expensis litis ꝗuis non reperiatur iudicem super toto iudicasse.sed super accessorijs tñ valebit snia: allegat.l.fi.C.quãdo puo.et lz imo.nõ referat q fuerint isti.tamen puto ꝙ voluerit sentire de bal.et saly. in .l. iij.C.de sen.que si.cer.quã.vbi hoc aperte dicunt per illam.l. fi. Tamen imo.dicit se non putare hoc verũ: ꝗ sz eũ respõderi põt ad.d.l.fi.et dat tres aut quattuor solutiones no.et dicit ꝙ tex.in.d.l.fi.inquãtum dicit ꝙ fuit facta cõdemnatio in expensis in cuius dz intelligi ꝙ absoluebat in alia parte in qua non erat probatum.et ita dz intelligi.ꝗ Cy.vna.l.sm aliaz debet concordari et limitari.cum ergo alie leges dicant ꝙ iudex non dz p parte tñ condẽnare etc.vel sm eum debet intellgi ꝙ iudex taxauit illas expensas in condẽnationes minus ꝗ in veritate fuisset facte sed quia expense erant.x.et iudex cõdẽnauit in octo.adducit.d.l.primã sm vnuz intellectum.C.si aduer. rez iudi.sed bar.hic loquitur de eo qui petebat cõdẽnari tutorez ad reddendum rationez tutele et reliqua.et iudex condemnauit in.x.quãuis esset plus valet snia licet nihil iudex dixerit de illo pluri.ita in proposito iudex reduxit illam quãtitatez expensarum.ad octo. vel tertio potest responderi ꝙ illa.l.fi.loqtur quando ille qui obtinuit nõ petierit aduersarium cõdẽnari in expensis.vnde tũc licet iudex pronũciauerit super illis expensis et non super omnibus valet illa snia.Subdit etiaz ipse forte dici posse ꝙ si facta fuisset taxatio expensaruz.et iudex cõdẽnasset in minori quantitate valet ꝗ videret iudex reuouare dictam taxationez: vt.l.quod iussit.ff.eo.placet magis due prime solutiones: vnde puto ꝙ dicta limitatio tradita per bal.et
22 saly.non procedat. ¶ Ultimo subdit bar.ꝙ illa verba si est pbatuz.intelliguntur de plena probatõe: vt no glo.in.d.c.constitutionez.in ver.fides.de elec. ¶ Ade ꝙ ne dum intelliguntur de plena sed etiã de vera probatione non aũt presumpta. tex.ẽ bene notandus in.l.lutius.sm Dy. ¶ Et bar.ibi.ff.de cõdi.et demon.notat bal.in.l.perẽptorias.et in.c.i.§.cõuenticulam.de pa.iura.fir.ad quod vide omnino bal.in.l.id quod in.xj.col.de epis.et cle. Imo.in.d.l.lutius. bal.in.d.l. penul. vbi etiam dicit ꝙ verificabuntur illa verba in prolatione facta per testes infames si eis nihil fuit oppositum allegat textum
23 in autentica.si dicatur.C.de testi. Querit barto.pone ꝙ iudex dicit in snia cõdemno si est pbatum si non est probatuz absoluo reperitur ꝙ pro parte est probatum pro parte non . vtrum valebit sentẽtia.respondit ꝙ sic quia intelligitur quatenus est probatum condemno et quatenus non est probatum absoluo l.stichum qui meus erit.de le.i.hoc autem scilicet an sit probatum cognoscet iudex excussionis ita voluit iurisconsultus ibi dicere ꝙ iudex executionis testamenti cognoscit quid et quantum intelligatur comprehensum in testamento pro hoc allegat notata per glo.magnam.in.l.i.in prin.ff.de eden. ¶ Addatis ꝙ contra barto.cõcordat per omnia bal.in.c.quod ad consultationem.in.ij.et.iij.col.extra eo.vbi etiam refert illam cautelaz quaz ponit barto.h ꝙ imperiti assessores pronunciãt
24 super hac forma. ¶ Querit barto.stante ꝙ iudex pronunciauerit condẽno si est probatum et si non absoluo.pone ꝙ probauit actor de intentione sua per vnum testez tantuz quo casu locus est delationi iuramenti.l.admonendi.ff.de iureiurã.an videatur absolutus. ¶ Concludit barto.ꝙ sic.ꝗ propter inopiam probationuz deuenitur ad dictaz declarationez iuramẽti.ergo si presupponimus ꝙ ꝗ per vnum testem tantuz erat pbatuz non intelligitur plene probatuz.et sic videtur absolutus quia dicit si est probatuz.et non erat iam probatuz.quia vnus testis non facit plenam probationem.l.vbi numerus de testi. ¶ Preterea illa verba si est probatuz legittime.l.hac cõditione.ff.de condi.et demon.hoc idem tenet Imol.hic qui addit ꝙ illa verba si est probatuz debent intelligi de plena et legittima probatione: allegat tex.cum glo.in cle.constitutiõe de electio.i versicu.fides. ¶ Addatis ꝙ bal.et Saly.in.d.l.iij.tenet idem quod barto.hic et dicunt ꝙ bene facit.l.lutius.ff.de cõdi.et demonstra.Cum barto.etiam cõcordat bal.i.d.c.quod ad cõsultationem.i.secũda.et.iij. colum.sed ifideliter refert verba barto.dicit tamen ad limitationem predictaz.bal.in.l. peremptorias in vlti.colum.C.sen.rescin.nõ pos.q lz appellatione probationis intelligatur de plena probatione.vt barto.hic voluit: tamen fallit vbi natura cause hoc nõ exigeret.allegat notata in.l.fi.C.de edic.di.adri.de quo videatis p bal. in.c.i.§.conuenticulam.de pa.iura.fir.et in.l.id quod pauperibus in.xj.q.C.de episco.et cle.et per imo.in.d.l.lutius.et per d.l.iij.vbi etiam inquit vt ꝙ dicta verba si est probatuz verificabuntur in probatione facta per testes infames si contra eos nil fuit oppositum.allegat autẽ.si dicatur.C.de probatio.
25 ¶ Sed pone ꝙ est facta probatio per iuramentum iudex dicit si est probatum condẽno.et sic per modum conditionis an sufficiat videatis per bal.et Saly.in.l.bonefidei.C.de re.cre. et per bal.et ro.in.l.admonendi.ff.de iureiurã.et quod notat bal.in.d.l.iij. ¶ Ultimo.bart.in.d.§.si iudex reasumpsit.an
26 et quando valeat snia incerta.dicatis vt hic per eum. ¶ Addatis ꝙ inquantum barto.h.et plenius in.d.l.secunda.C.de sen.que si.certa quãtita.nullam facit differẽtiam inter iudicia vniuersalia et generalia.et sic in vtroqz voluit valere sentẽtiã incertam. ¶ Addatis ꝙ ipse barto.in.l.i.in prin.ff.de eden.tenet contrarium.videlicet ꝙ immo in iudicio generali debeat fieri probationes species super qualitate et quãtitate reruz administratarum vt possit postea ferri incerta sententia licet nõ fi in iudicio vniuersali.et illud idem tenuit speculator i ti. de ac. et pe.§.sequitur.versi.differt autẽ.et anto.in.c.ij.de libel.obla. Tamen puto posse sustinere opi.bar.hic.in.d.l.ij.quã etiã tenet bal.Ange.et Ful.in.d.l.i.in prin.de edẽ.reprehendentes.barto.hic ita etiam tenuit bal.in.l.edita.in repetitione perusina in.xvij.colũ.C.de edẽ.et etiam Saly.ibi quasi videatur esse eadem ratio in generali iudicio sicut vniuersali.et istud videtur innuere glo.magna.in.d.l.i.ff.de eden.dum dicit preterꝗ etc.

MIles. Contra milites armate militie non fit executio vltra ꝗ facere possit. h.
1 d. ¶ In glo.ibi idem in patrono cause tenẽ mẽ
2 ti glo.volentem ꝙ priuilegia concessa militibus armate militie trahũtur ad aduocatos et sequũtur communiter docto.hic quibus addo aliam glo. et ibi no. bart.in.l.i.§.ẽ et alius in. versi.ceperit.ff.si quis a pa.fue.ma. et idem Cy.et Saly.in.l.i.in.v.colũ.C.de iur.et fac.igno. vbi hoc limitant non habere locum in priuilegijs cõcessis ratione presumpte ignorantie iuris que turpe est qui quottidie in iure versatur.l.ij.§.seruus autem suspectus.ff.de ori.iuris.et i l.possessio.C.de mune.pa.li.x.ad idem quod no.Cy.in.l.milites.C.de questio.vbi dicit ꝙ sicut milites torqueri non possunt.l.desertorem.§.i.ff.de re mili.ita nec aduocati.et in simili nota hosti.in summa de do.inter vi.§.et cui.no.barto.in.l.pma.C.de aduo.diuor.iudicio.de quo articulo plene dixi in repetitione.l.centurio.de vulga.et pupil.vbi etiam tetigi an isto priuilegium competat militibus hodierni temporis et domin terrarum de ordine militari non existentibus et an competat docto.vel aduocato non legenti vel aduocanti.et an preferatur doctor militi.vide que dixi ibi. ¶ Addatis etiam equipa-

rationem pau. de liaza. in commento. c. i. de depo. ⁊ sensit bar to. in. l. i. C. de aduoca. diuer. iudicum de hoc plene plenius dixi in repetitione. l. centurio. ff. de vul. vbi tetigi an priuilegia concessa militibus competant doc. ⁊ tangit bal. in. l. precib⁹. C. de impu. tamen dico ꝙ glo. ista cõmuniter approbatur preterꝙ ab Oldr. ⁊ licet nõ dicat expresse in aduocato: tamẽ quia tenet ꝙ istud priuilegium non trahatur ad milites celestis militie multominus esset extendendu3 in aduocato: tamen quia infra tenebo contrarium ideo ꝙ habet etiam locum in aduocatis. ¶ Et ad confirmationem huius glo. potestis adducere quia docto. capi non possunt pro debito ciuili. l. medicos. C. de profes. ⁊ medi. libro. x. ⁊ no. barto. in. l. libertis. ff. de in ius vocã. sicut nec milites vt declarat bal. in. l. secunda. ad fi. C. qui bo. cede. pos. vbi dicit hoc habere locum in militib⁹ nostri temporis ⁊ sic tales docto. non habent necesse cedere bonis ne capiantur pro debito an ne conueniatur vltra ꝙ facere possint. nã alias possent capi dicta. l. i. C. qui bo. ced. possunt. ¶ In eadem gl. ibi item quid in milite ⁊c. Nota ex glo. ꝙ miles celestis militie non tenetur nisi inquantum facere potest ⁊ sequuntur communiter docto. hoc idem tenet Jaco. de raue. in. §. sunt preterea. instítu. de actio. vt refert Ange. hic qui etiam dicit ꝙ Oldra. tenebat contrarium per. c. Oldradus. de solutio. Sed respondet Jacob. de raue. in dicto. §. preterea. ⁊ Ange. ⁊ imo. hic ꝙ ibi clericus non allegabat ista3 exceptionem. s. non teneor nisi quatenus facere possum. ideo egebat beneficio cessionis bonorum: ⁊ hoc etiam tenet imo. in. l. si vero. §. de viro. solu. matri. ¶ Cum hac glo. transit Barto. hic qui refert ꝙ hanc glo. etiam sequebatur richar. malum. ⁊ per hanc glo. dicebat ꝙ sicut milites armate militie nõ possunt donare focarie sue seu concubine. l. secunda. C. de dona. iter vi. ita nec miles celestis militie aut aduocatus donare poterit. ¶ Paulus de castro. hic dicit se credere ꝙ hec gl. nõ seruaretur in practica ⁊ quod aduocati videntur tenere contrariu3 glo. cõtra quem etiã tenet subtilis doc. Matheus de matassalana in suo tractatu excussionum. ¶ Sed Pe. de ancha. ⁊ Imo. i. c. oldradus dicunt ibi esse tex. pro opi. glo. ⁊ barto. sed quia text. ibi non facit mentionem de cessione. ⁊ tamen reprehenditur ibi iudex qui excommunicauit clericum imponẽtẽ. ⁊ ista opinio. mihi magis placet. quia ibi sumus in fauorabilibus quibus iura fauent propter publicam vtilitatem vel pietatem aut aliam causam fauorabilem etiam in exorbitantibus fit extẽsio ex identitate rationis nota glo. in. l. illud. in versi. alia causa ⁊ in. l. fina. in versicu. captiuorum. C. de sacrosan. eccle. ⁊ in. l. quapropter necessitatem de regu. iur. ⁊ in. l. si cõstante. in prin. in versi. mariti. ⁊ ibi plene per barto. in. ix. q. prime partis solu. matrimo. cum similibus. sed publica vtilitas est causa priuilegiorum militarium. l. miles. ⁊ l. penulti. C. de testa. mili. iuncta. l. milites in fi. C. locati. ⁊ in. l. aduocati. allega. in glo. sed vtilitas publicata ita versatur etiam de milite celestis militie. l. prima. §. i. in versicu. publicam. ff. de iusti. ⁊ iur. militare enim videtur clericus. c. primo. de cle. egro. ⁊ ꝙ in exorbitantibus fiat extensio de milite armate militie ad militem celestis militie notat glo. in. l. stipendia. C. de execu. rei iudica. ⁊ barto. in. l. mulierem. ff. de his qui. vt indig. ⁊ in. l. secunda. C. de dona. inter vi. ⁊ in. l. assertõis. ff. de dona. ¶ Fallit in priuilegijs concessis militi armate militie ratione presumpte ignorantie iuris. quia non trahuntur ad clericos: qr a tali ignorantia excusari non possũt vt notat glo. in. l. repetita. in versicu. peritos. C. de episco. ⁊ cleri. ⁊ ita intelligitur quod notat Cy. ⁊ barto. in. l. prima in fi. s. terminis illius. l. C. de iu. ⁊ fac. igno. de quo dixi etiam in. d. l. centurio. Querit rapha. hic super. l. miles. quid si statuto cauetur ꝙ debitor possit capi reiecto omni priuilegio: an miles vel doctor poterit capi. ⁊ dicit ꝙ non: quia illa verba intelliguntur de priuilegio non clauso in corpore iuris: vt no. glo. ⁊ docto. in. l. secũda. §. legatis. ff. de iudi. not. glo. ⁊ docto. in auẽ. qua in prouincia. C. ub. de cri. ag. opor. ⁊ per barto. ad reprimendum. in versi. non obstante. in vltima col. ⁊ barto. in. l. heres absens. ff. de iudi.

Alexander de imola.

Decem. Quando vnum est in obligatione: aliud in solutione illud tantum debetur ⁊ peti potest quod est in obligatione. sed si duo sunt in obligatione alternatiue potest ⁊ debet peti vtrunq3. ⁊ si id quod noxaliter debetur in sententiam deducatur: quãtitas est in obligatione. ⁊ noxe deditio est in solutione sicut in prima actione. ⁊ ideo non potest agi nec peti execu. nisi in quantitate. si autem in stipulatione deducatur vtrunq3 est in obligatione alternatiue. ⁊ iõ vtrũq3 alternatiue petendum: hoc dicit in effectu. ¶ Nota qualiter debet pronunciari in actione noxali: quia debet reus cõdẽnari ad extimationem damni: aut ad prestationem noxe. puta serui. concor. sunt in glo. in ver. condemnationem. quod intellige verum vbi agitur ciuiliter ad dictam persecutionem. sec⁹ si ageretur ad vindictam propter iniuriam illatam a seruo. qr tunc aliter debet sententiari: vt habes. tex. notabile3 in. l. diu⁹ §. cum seruus. ff. de iniurijs. ⁊ ibi dicit ang. ꝙ ille tex. glosat satis totam hanc materiam. nam tunc iudex condemnare debet dominum serui ad litem seu iniurie extimationem vel ad assignandum victori seruum verberandum vel ad dandũ seruu3 pro noxa. ¶ Item nota sm imol. ⁊ pau. de ca. singularem limitationem ad iura dicentia ꝙ stipulatio intelligi debet s3 naturam precedentis contract⁹. l. damni infecti quidam. in pri. ff. de dã. infec. l. si legati serui nomine. ff. de leg. i. ⁊ l. si stipulatus. in prin. ff. de vsu. nõ intelligi debet quo ad hoc vt plus exigatur ꝙ effectualiter posset exigi sm naturam precedentis actus seu obligationis seu quo ad hoc vt videatur promissor in plus obligari ꝙ primo teneretur. non autem quo ad hoc vt videatur promissor plus obligari ꝙ primo esset. p3 hoc i ver. sed is qui. nam ista obligatio si intelligeretur ex toto sm naturam actus precedentis vnum tantum alternatiuorum esset in obligatione: aliud in solutione: sed hic dicit ꝙ vtrũq3 est i solutione. ergo ⁊c. nec mirum qr ex hoc nõ sentit obligatus dãnum cum vtroq3 casu liberetur prestãdo seruu3 ꝑ noxa. ⁊ iste tex. sm Imol. ad hoc forte nõ est alibi. ⁊ in simili hoc videm⁹ in fideiussore qui non põt in plus obligari ꝙ principalis: s3 efficacius sic. l. fideiussor obligari. §. fideiussor. iũcta. l. grece. §. illud. ff. de fideiusso. vbi pricipalis erat obligatus naturaliter: ⁊ fideiussor vtroq3 modo potest obligari. ¶ Adde ꝙ ꝓ hoc facit. l. ex placito. vbi si stipulatio fuerit interposita super contractu innominato non intelligitur omnino sm naturam contractus innominati. qr statim agi potest per stipulatorem anteꝙ adimpleat contractum pro parte sua: quod secus esset si stipulatio non intercessisset: vt. l. cu3 precibus. C. de re. permu. ⁊. l. siue apud acta. C. de transactio. vbi stipulatio adherens contractui inominato non intelligitur sm naturam contractus inominati. ad idem. l. ratio. §. i. ff. de ac. emp. vbi si stipulatio iter ponitur super eo ad quod competierat actio ex eo non assequitur naturam eius imo in actione ex stipulatu non venient fructus qui veniebant in actione exempto. ¶ Confirmatur per l. item illa. §. proinde. ff. de consti. pe. vbi actio de cõstituta pecunia: licet principalis esset temporalis. ¶ In glo. que incipit vbi ex delicto vicarij. sensus gl. est sm ange. ꝙ si dominus h3 seruum ordinarium ⁊ eius vicarium in peculio ordinarij delicto vicarij non d3 dñs condẽnari ad emendam damni aut ꝙ det ordinarium pro nox. sed ad emendam dãni vel ad vicariũ pro noxa. l. si iure cautum. §. fi. ff. de noxa. Item nota super §. decem. ꝙ vbi lex disponit circa iudicis sententiantis officiu3 intelliguntur verba sententie sm legis dispositionem seu sm naturam obligationis deducte in iudicium vt hic iuncto tex. insti. de offici. iudi. iuxta principiu3. secus si lex non disponat de forma iudicandi: sed de ipsius obligationis inducende substantia: concedendo parti aliquod beneficiu3 quando lex vult ꝙ plures teneantur insolidum cum hoc ꝙ habeant beneficium diuisionis iuxta. l. fi. ff. rempu. sal. fo. vel ipsemet partes disponunt. s. ꝙ quilibet teneatur insolidum: qr tunc verba sententie cõdẽnatorie contra eos late intelligerentur sm propriam significationem ipsorum verborum. ⁊ non sm natura3 obligationis deducte in iudicium. l. paulus. la. i. ⁊ ibi not. ff. eo. ⁊ l. i. C. si plu. vna senten. ita soluit bar. hic: nam opponebat de. l. paulus. la. i. ff. eo. nã si plures erant obligati insolidũ fuerunt conuenti. ⁊ iudex dixit cõdẽno dictos reos in centu3. non dicit insolidum vtrum intelligetur ꝙ sentẽtia voluerit cõ

tineri obligationem vniuscuiusq; insolidum: an pro virili tex. ibi dicit ꝙ pro virili quilibet intelligitur condemnatus. ecce. ꝙ vbi verba sñie intelliguntur ſm propriam significationẽ verborum: q: de propria significatione intelligitur ꝙ qlibet pro virili. l. reos. §. cum in tabulis. ff. de duo. re. hic aũt verba sñie intelliguntur ſm ꝓpriam significationem ꝙ videatur cõdemnatum ad. x. vel dandum seruum: quia de natura alternatiue est ꝙ vtrunq; sit in obligatione. l. si duo. ff. de verb. ob. hic aũt solum extimatio serui intelligitur esse in obligatione. sed ꝑstatio hui est in solutione: sed illã nõ potest petere. Bar. rñdit ꝙ quãdoq; lex concernit officium iudicantis: ⁊ tradit formã quã debet seruare iudex in sñia. ⁊ tunc verba sñie intelligũtur ſm naturaʒ obligationis deducte in iudiciuʒ. ⁊ ſm dispositionem legis ita loquitur tex. noster. naʒ lex disponit super forma iudiciali: ⁊ ponit formaʒ sentẽtie: ⁊ non formam obligationis ¶ Quãdoq; lex non disponit de forma iudicandi sed de ipsi⁹ obligationis inducẽde substantia: concedendo parti aliquod beneficium vel partis ipse disponunt. el bartolo parla todesco. exemplum pone ꝙ quando ex dispositione legis sunt aliq obligati insolidũ ꝓut sunt fideiussores tutoris: vt. l. fi. ff. rem pu. sal. fo. habent tamen beneficiũ diuisiõis. s. ꝙ si omnes sũt soluendo possit vnusqsq; dicere ꝙ ꝯsocius est soluẽdo ⁊ petere ꝙ vnusquisq; exigaꝛ pro virili. vnde põe ꝙ in casu. d. l. paulus erant ꝯuenti illi fideiussores iudex cõdemnauit eos simpl'r non intelligiꝛ quilibet ꝯdemnatus insolidũ: sed ꝓ virili adeo ꝙ etiam si vnus esset nõ soluẽdo alios nõ possit cõuenire insolidum ⁊ sic ſm dʒ intelligi ſm propriam significationẽ verboꝝ vel partes ipse disponunt dicit bar. habuit respectũ ad obligationeʒ partiũ causataʒ ex dispositiõe partiũ: vt duo se obligarunt insolidũ ad. c. si iudex cõdemnauit eos simpliciter intelligitur ꝓ virili: quia hoc casu nõ disponit formã sñie. dic̃ pau. de ca. hic ꝙ sibi videtur ꝙ ad. l. paulus. posset respõderi. s. ꝙ q: vbi quilibet teneret insolidũ nõ ꝓueniebat ex natura obligationis. sed ꝙ ita fuerat actũ inter partes ꝙ si non fuisset actum quilibet teneret ꝓ parte. l. reus. §. cũ in talibus. de duo. re. sed hic ꝙ quãtitas tm̃ esset in obligatiõe procedebat ex natura obligationis noxalis. ¶ Nõ placet hec rñsio. primo ꝙ ẽt l. paulus. põt intelligi qñ ex natura precedentis: ⁊ surgentis obligationis a dispositione legali quilibet erat obligatus insolidum vt ex pacto plurium resultabat depositio legis obligantis quẽlibet insoliduʒ: vt. l. i. C. de cõdi. ex. le. sed. l. paulus. nõ dicit ꝙ potius ex conuentione partium q̃ ex dispositiõe legis essent obligati insolidum. ita ꝙ nihil refert vtrũ ex cõuentione partiũ: an ex legis dispositione. meo iudicio somniauit. teneatis ꝑmaʒ que notabilissima est. Alexã.

§. **Qui iudicati.** Nõ licet vincenti ꝓpria auctoritate sñiam pro se latam exequi. h. d. ¶ Intellige quod dixi in summario. nisi iudex parti vincenti promiserit executionẽ quod facere potest. l. dotis. so. ma. l. pignoris. C. de pi. ac. vt no. glo. in ver. auctoritate. ⁊ dixi post bal. in. l. iuste. ff. de acqui. pos. vbi ẽt puto dedisse al's fallentias de qbus potest sibi ius dicere de quo vide aliqd nota. per bar. in l. si alius. in. §. bellissime. ff. quod vi aut clã. per inno. ⁊ alios. in. c. oli. el primo de resti spol. ꝑ bal. quẽ omnino vide in. l. si ꝑ errorem. in. §. pretor. ff. qui. ex cau. ma. plene bal. in. l. ij. i. xvij. col. C. de seruitu. vide glo. elegantem in. c. i. i versi. expectandi. de cõtro. rec. feu. ⁊ quod ibi bald. in fi. Limita secundo id quod diciꝛ in summario nisi haberi no possit copia iudicis: q: tunc propria auctoritate potero exequi sñiam vt notatur per glo. ⁊ doc. in. l. nullus. C. de iude. notat inno. in. c. olim. el. ij. de resti. spolia. ꝓbat tex. in. l. si alius. §. bellissime ⁊ ibi ꝑ bar. ff. quod vi aut clã. ⁊ ibi dicit ꝙ etiam istud habet locum quãdo al's perituruʒ esset ius suũ: vt quia vinea exiccareꝛ. de quo etiã per bal. in. l. ij. C. de serui: ⁊ aqua. ⁊ singulariter per eundem. l. sed ⁊ si pretorem. §. ait ꝑtor. ff. qui ex cau. ma. Ego puto ꝙ vbicũq; quis nõ haberet copiaʒ iudicis q̃uis ius suũ non eẽt breui tempore peniturũ possit sibi ius dicere per. d. §. bellissime. ⁊. d. l. nullus. Nec obstat. §. ait ꝑtor. q: remediũ ordinariũ nõ facit cessare restitutionẽ in integrũ. sed remediũ extraordinarium: puta ꝙ quis sibi ius dicat nõ facit cessare subsidiariũ remediũ. Intelligatis tñ ſm quod notat glo. in. c. i. de cõsue. rec. feu. ⁊ ibi per bal. ⁊ in dictis locis traduntur alie fallentie ad regulam quod quis nõ possit sibi ius dicere. Super isto §. qui iudicati. querit quarto bar. q: circa tres primas. q. doc. nihil addunt. querit ergo quid in actionibus preiudicialibus puta an aliquis sit liber vel seruus pone ꝙ quis ꝓnũciat⁹ sit liber: an requiraꝛ executio iudicis. Rñdet ꝙ nõ q: sñia trahit secũ executioneʒ. l. ingenuũ. ff. de sta. ho. ⁊ similiter si peto eũ declarari seruũ meuʒ. ⁊ ita pronunciatur ⁊ idem erit qd̃ in precedenti casu quẽadmodũ videm⁹ qñ ꝓnũciaretur quẽ esse filiũ meũ ⁊ in ꝑtãte mea. l. ij. ⁊. iij. C. de pa. po. vide bar. Imo. hic dic̃ ꝙ illa. l. i. de Rap. vir. in qua videtur se fundare bar. in casu in quo vxor a nemine detineret. nõ videꝛ bene ꝓbari opinio bar. qm̃ ibi loquitur qñ maritus nõ erat in quasi pos. matrimoniali. tñ dicit pro opi. bar. facit qd̃ notat Io. an. in additionibus spe. in ti. qui. fi. sint legi. vbi dicit vxorẽ nõ esse in potestate viri. sed in eius obsequio ⁊ seruicio. l. sicut. ff. de oper. liber. ⁊ per ꝯsequens non habet potestatem exequẽdi ius suũ in eam inuitã. ¶ Dicit tamẽ imo. hic ꝙ in practica seruatur cõtrarium qñ iam maritus est adeptus quasi pos. matrimonij. ¶ Addatis ꝙ cõtra decisionẽ bar. videtur determinare guil. de cu. ⁊ bal. in. l. raptores. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ Cy. i. d. l. i. i. ij. q. C. de rap. vir. vbi dicit ꝙ illa. l. i. puniẽs rapiẽte no habet locum in marito: q: habet manus iniectionem in vxoreʒ que sibi referre debet debitũ. allegat. d. l. sicut. de oper. liber. Bal. in d. l. i. hoc sequiꝛ ⁊ itelligit verum in muliere que iaʒ carnaliter cognita fuit a viro allegat in argumentũ. l. C. de decu. li. x. sed qd̃ maritus habeat manus iniectionẽ in vxorem dico melius probari. xxij. q. iij. duo. ⁊. xxviij. q. i. sicut alteri⁹. vbi dr̃ ꝙ licet marito castigare vxorem: ⁊ etiam moderate verberare. vt notaꝛ ꝑ gl. fi. §. quẽadmo. de iureiu. notant doc. in. c. cũ contingat de fo. cõpe. bene facit tex. in. c. cum cã. de rap. vbi mulier post commixtionem carnis sui potestatem non habet: sed maritus: ⁊ ad istam questionem videte que notantur per bald. in l. in ambigua. ff. de legi. circa vltimam. questio. barto. nihil addunt do.

§. **Iudicati.** Premitte ad euidentiam super. §. iudicati. ꝙ nõnulle sunt actiones temporales appellantur vt sunt actiones introducte ex edicto pretorum ⁊ actiones. vt insti. de perpe. ⁊ tempo. actio. in princi. ⁊. l. in honorarijs. de actio. ⁊ obli. Alie sunt persecutorie actiones que continent rei persecutionem. ⁊ ꝙ exiuit de patrimonio meo: vt dicta. l. in honorarijs. ⁊. §. sequens insti. de actio. ⁊ persecutorie de sui natura dicuntur perpetue: ⁊ transitorie. alie non: vt in iuribus allegatis. Actio iudicati est perpetua ⁊ transitoria ad heredes licet prima esset temporal' vel non temporalis. hoc dicit. ¶ In tex. ibi rei persecutione continet. subaudi etiaʒ si antiqua actio non contineret rei persecutionem ſm Dy. per id quod no. hic in glo. in versicu. competit. ⁊ que sint rei persecutorie ⁊ que non. vide glo. in. §. sequens. insti. de actio. ⁊ in. l. i honorarijs. ff. de actio. ⁊ obliga. ⁊ ibi habes que sint perpetue ⁊ temporales: ⁊ que in heredem transeant: ⁊ que non: de quo etiam insti. de de perpe. ⁊ tempo. actio. in princi. ⁊ in. l. prima cum similibus. C. ne ex delic. defunc. ¶ In glo. ibi in factum appellatur ergo ſm glo. actio in factum illa que oritur ex sñia ⁊ ita communiter tenet glo. iuris ciuilis. ⁊ etiam glo. in. c. fi. de appella. ¶ Sed Iaco. de ra. ⁊ Cy. in. l. actori. alleg. in glo. Barto. Ange. Pau. de castro hic dicunt ꝙ immo appellatur actio iudicati per istum tex. ⁊. l. iiij. in prin. cum concor. hic alle. per barto. preter q̃ in sentẽtia arbitri in qua procedit dictus glo. in. l. cum antea. C. de arbi. Et responde ad. l. actori: vt ibi per Cy. ⁊ licet hoc magis communiter teneatur tamen substẽtabilis est opinio glo. quam tenuit bal. in. d. l. actori. ⁊ Imo. hic maxime per. d. l. cum antea. cum arbitria sint redacta ad instar iudicioruʒ. l. i. ff. de arbi. ¶ Circa hoc tamen puto non est multum insistendum cum non sit magne vtilitatis: q: non est necesse nomen actionis exprimere in libello. c. dilecti. de iudi. ¶ Addo tamẽ ꝙ notat glo. magna in. l. i. in prin. ff. de eden. ¶ Addo tamẽ ꝙ quandoq; ex sententia oritur actio pre. versic. in familie. la. i. C. fa. herc. ꝙ videtur mirum ſm bal. ibi sed est specialis casus in sñia diuisionis. ⁊ rationem specialitatis ibi vide per eum. ¶ Quid autem in sentẽtia interlocutoria: an ex ea oriatur ac

tio et que dictaz i.l.a diuo pio.i pn.j.eodem vbi tangit barto. circa fi.principij. ¶ Utrum autem ista actio que orit ex snia di catur pretoria vel ciuilis. Ange. hic refert q azo in summa in ij.colū.insti.de ac.videtur dicere q sit pretoria: quia oritur ex edicto pretoris posito in.l.iiij.§.ait pretor.ff.eodem.ergo est pretoria.l.actionum genere.§.fi.cum ibi notatis i glo. de ac tio.et obligat.et in.§.sed iste. insti.de actio.et idez tenet iac.de ra.Ang.dicit concludi posse q sit ciuilis inuētiōe: et pretoria. cōfirmatione.sicut videmus in actione cōmodati.l.i.in prin. cum glo.ff.cōmoda:sed officium iudicis quod imploratur p executione snie potest dici q sit inductū: et de iure preto. d.l. iiij.§.pretor ait: voluit iudicio meo allegar.l.iiij.§. ait pretor. ff.eo.lz Imo.referat Ange.aliter dicentem q̄ dicat. ¶ Imo. hic soluz addit verbis Ange.q inquātū.Ang.dicit q ob.illa l.actori.dicit imo q nō obstat.qr ibi nō dicitur q sit pretoria imo potius facit pro ista opi.inquātum dicit ex iuramento da ri actionē in factum et actio descendens ex iuramento est pre toria.l.iusiurādum.§.ait pretor.ff.de iureiurā.et etiā dic imo. Non obstat dum dicebatur q omnia iudicia sunt de iure ciui li:qr ſm eum si hoc attēderemus nulla actio est pretoris.et cū Ange.trāsit imo.simpliciter hic bal.in.l.ne in arbitris.C. de arbi.tenet primam opinionem pterq̄ in actione que oritur ex snia arbitri: qr illa nō oritur ex aliquo edicto pretoris.nō vide tur etiam in hoc consistere magna vtilitas postq̄ actio ista est
5 perpetua et trāsitoria in heredem: vt hic. ¶ In glo. fi. iuncto tex.nota q actio que oritur ex snia nō assumit naturam prime actōis.in cōtrarium facit.l.miles.§.decem.ff.eo. Respondet Pau.de cast.hic: q snia assumit naturā primeue actiōis quo ad h vt in tantum et taliter cōdemnari debeat inquātum et qli ter tenebatur et nō vltra.tamen actio ex snia potest esse alteri9 nature q̄ prime: vt hic.et.l.licet.§.si filius.cum se alle. in glo. facit.l.item illa.§.quod adijcitur.versi.pinde.ff.de consti.pe cu.vel tu aliter respōde vt per bar.in.d.§.decem.circa contra rium.l.paulus. ¶ Item predictis nō obstat.l.si eū.§.si quis iniuriarum.ff.si qs cauti.quia rñde vt per bar.in.l.i.§.hec a ctio.ff.si quis te.li.es.ius.fue.maxime in versi.tertio casu in fi. Super hoc Imol.hic dicit q facit p opiniōe bar.q vbi possu mus habere actionē sonātem in ppria noīe cōtractus ex quo oritur actio nō debemus recurrere ad aliū nomē actōis.l.naz et cum duabus legibus sequētib9.j.de pre.ver.vnde vidimus q in cōtractu emptiōis datur actio exempto.tamē dicit imo.
6 q opinio glo.satis probari videtur per.d.l.actori.attento q ibi imperator fac similitudinem de iuramento ad sniam et dic q orit actio in factum ex iureiurā.sicut ex snia similitudo idu cta a lege debet itelligi p omnia si hoc fieri pōt p id quod no tatur in glo.in.l.sacrilegij.la.i.§. penultimo cum ibi notatis per bar.j.ad.l.iul.pecu.et per nota per bar.in extrauagāti ad reprimē.versi.perinde.et ideo in.d.l.actori.debet intelligi fa cta similitudo nō soluz quo ad genus actionis:sed per oīa.s. quo ad speciem et q illa actio in factū que oritur ex iureiuran do oriatur ex snia: p hoc adduco qr arbitria sunt redacta ad instar iudiciorū.l.i.ff.de arbitris.sed ex snia arbitri oritur ac tio i factū.d.l.cū antea.ergo ex snia iudicis.pro hoc etiam ad ducit.q si dicim9 q actio q̄ orit ex snia sit ptoria: vt ē.l.iiij.§. ait ptor.ff.eo.sed actio descēdēs ex edicto ptorū regulariter est actio in factuz no.gl.in.l.idē ait.§.i.v.edicto.ff.nau. cau. sta.als incipit.l.edicta. ¶ Nec ob.iste tex.cum similibus in v si.iudicati.qr dbet exponi.i.in factū que oritur in iudicato.si milis expositio in.l.at eius. in pn.ver. de dolo.ff.d aqu aplu. arc.vū exponitur ibi de dolo.i.actio in factū rōne doli. etiam habuistis per glo.in.l.iiij.§.fi.in versi.iudicati. Et hāc opi.te nent cōiter glo.iuris ciuilis.et etiam gl.in cle.fi.de ap. ¶ Nec obstat dum dr quod vbi possumus habere nomen specificum actōis iuxta nomē cōtractus ex quo orit actio nō sit recurren dum ad aliud nomen actōis.d.l.nam et cum duabus legibus sequētibus.ff.de pre.v.quia rñdit q istud nomē iudicati seu iudicare videtur nomē generale etiam aptum reprehendere actus extraiudiciales sicut illud: nolite iudicare et c. ¶ Itē me dicus etiam iudicat infirmum.de tali ergo noīe nō est curan dum vt notatur in rubrica.C.de re.pmu.et ista opi.glosarum nostrarum vr de iure multū substentabilis et eaz secutus ē bal.

et Saly.in.d.l.actori.q̄uis Cy.ibi teneat cōtrariū. Pau. de ca.hic transit cum barto.et tenendo opi. Bart. pōt rñderi ad d.l.actoris.q ibi fit similitudo actionis in genere nō in specie tamen ista rñsio que fuit cy.in.d.l.actor.potest tolli per ea q̄ dicta fuerūt.ff.s.q debet itelligi potius facta similitudo quo ad oīa tamē ista iuestigatio nō vr multū vtilis cuz nō sit neces sariū exprimere nomē actiōis.c.dilecti.de iudi.et plene per gl. in.l.i.in prin.ff.de edē.cum cōcor. ¶ Addatis ēt q quando
7 qz ex snia orit actio prescriptis verbis.l.si familie.la.i.C.fam. herc.et reputat bal.ibi hoc eē mirabile.et ratio est ſm eum: qr ibi illa diuisio facta a iudice videt quedā permutatio. ¶ Un de ex permutatione oritur actio prescriptis vbis.l.pcibus.C.
8 de re.pmu.ita est in.d.l.si familie. ¶ Una superest notabilis dubitatio vltra doc.vtrū ex snia formiter lata super contractu oriat actio vtilis q̄ ex illo cōtractu oriebat directa: vt qr iudex iudicauit talem rē esse vēditam a tali pro tanto pcio dr formi ter iudicare vt colligit ex.l.si duo patroni.§.si quis iurauerit. de iureiurā.vt si iuro me vēdidisse et tradidisse fundum pro cē tum.istud est formiter iurare: qr ponit causa et fit mētio de cō tractu:sed quādo nō fit mētio de cōtractu dicitur informiter iurari. Barto.in.l.iulianus verum debitorem.ff.de condi. in de.in.xj.colū.tenuit q oriatur vtilis sicut ex iureiur.per.d.§. si quis iurauerit.attento q iuramentum et snia equiparātur.l. post rem.j.eo.sequtur pau.i.d.§.si quis. ¶ Sed bal.in.l. ne i arbitris.C.de arbi.tenuit cōtrarium licet de barto.mentiōem nō faciat: vult enim bal.q ex snia lata super cōtractu nō oritur vtilis actio que oriret directa ex illo cōtractu.mouet per. d.l. ne i arbitris.que vult q ex snia lata super actione reali orit vti lis actio in rem: vnde tex.ibi videtur innuere q aliud sit quā do ferreretur snia super actione personali ex cōtractu qr ex ta li non oritur vtilis actio que oritur directa ex ɔctu. ¶ Tamen multum substentabilis videtur opi.barto.per.d.§.si qs iura uerit.et p.d.l.si duo patroni.in.§.iulia.in ver.vtilis.et per .l. sed et si possessori.§.fi.in versi.vtilis. Et ad.d.l.ne i arbitris. potest rñderi primo ſm q colligit in alia.q.ex verbis bar. hic q illa.l.loquēs in snia arbitri.nō hz locū in snia iudicis. ¶ Se cundo potestis respōdere q illa lex nō negat qn oriatur actio vtilis ex snia que fertur formiter super cōtractu lz dicat q oria tur vtilis actio in rem quādo est lata snia super actōe reali :nō negat tamen quoniam etiam in actione personali oriat vtilis. ¶ Pro expeditione glo.scōo querit an id quod hic dr i tex. habeat locū etiam si pma actio super qua fuit iudicatum erat ex delicto et sic nō perpetua nec transitoria ad heredes.rñdet glo.q sic.allegat.l.iij.§.idem scribit.ff.de peculio.vbi nō at tēditur origo illius actionis super qua lata est snia:sed consi deramus ipsam meram naturam actiōis per se.cum hac glo.
9 trāseūt docto.cōiter. Pro expeditione sequētis partis glo. q̄ ritur vtrum si actio pma fuit rei vēdicatio detur nihilominus noua actio ex snia vltra illā antiquā actionem gl. rñdet q nō allegat.l.i.C.de iudi.illa.l.nō pbat.sz glo.ibi sic.tamē hz bar to.alia glo.cōtrarium dicit in.l.nam et postea.§.fi.et.l.sed et si possessori.in tertio responso.ff.de iureiurā.et dic barto.q pro ista opi.videt facere tex.in.d.l.ne in arbitris.vbi videt q pos sit competere ex snia actio in factum.et actio in rem.ergo vide tur q possit oriri actio noua ex ipsa snia que appellatur actio vtilis in rem. Tamen ſm eum pro glo.hic videtur facere qr snia in actione in rem.nō videt inducere:sz declarare.l. sicut. §.sz si querat.ff.si ser.ven.et.l.ex diuerso.de rei.ven. ¶ Con cludit barto.hic ɔtra glo.nostram.et tz q noua det actio per d.l.nam et postea.§.fi.cū.l.sequē.iuncta.l.sed et si possessori.i tertio responso. et istam opini.refer barto. hic tenuisse Ray. hic.et Cy.in.d.l.prima.C.de iudi.et pro hac op.adducit bar to.quia sententia facit ius.l.ingenuum.ff.de sta.ho. ¶ Pre terea cum per iudicium et sententiam etiam super actione rea li.quasi contrahatur vt tenuit glo.reputata singularis in.l. se cunda.§.fi.ff.de preto.stipu.sequitur q ex isto quasi contra ctu debet posse oriri noua actio sicut dicimus in actione perso nali cum in vtraqz quasi contrahatur. ¶ Istam opinio .tenet Ange.hic: et etiam Imo.et respondet Imo.ad.arg.supra ad ductum dū dicebatur q snia reali declarat non inducit qr ve rum est q non inducit principaliter:sed in cōsequentiaz:sic h

videmus q per traditionem factam virtute sententie in actiõe reali victor efficit dñs. vidimus plene in.l.pomponi⁹.§.iussu. de acqui.pos.⁊ probatur insti.de offi.iudi.§.fi.⁊ dicit Imol.

10 hic. q ex ista snia lata in reali videtur q oriatur non solum actio in factum seu iudicati ƀm superius dicta: sed etiã vtilis actio in rẽ p.d.l.ne in arbitris.versi.⁊ in his. Sed ange. hic ⁊ in d.l.nam ⁊ postea.§.fi. in hoc vltimo tenet contrarium ⁊ vult q sit speciale in arbitro q oriatur vtilis actio. ⁊ illud videtur tenere Bar.in.d.l.i.C.de iure emphi.⁊ reprehendit ibi glos. que tenet q oriatur vtilis in rem. Mihi multum substentabilis videt opi.quã tenet hic Imol.s. q oriat vtilis in rem.put tenet glo.in.d.l.i.C.de iudi.pro hoc bene facit text.in.d.l.si duo patroni.§.iulianus.versi.vtilis.ad idem text.in.d.l.sed si possessori.§.fi.versi.vtilem.bene faciunt notata per barto.i d.l.iulianus.versi.debitores.in.xi.col.pro hoc facit ratio quã supra retuli.s. q arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum.⁊ istam opi.secutus est franci.tigri.preceptor bal.in.d.l.i.C.de

11 iudi. ¶ In ea.glo.in fi.verum est q gl.magna in.l.i.C.de iudi.tenet hoc q vbi actum fuit actione reali nõ oriat actio iudicati seu in factum ex sententia. Sed Cy.⁊ ray.quod refert ⁊ sequitur hic bar.tenent q imo oriatur per.l.nam ⁊ postea.§.fi. cum glo.⁊ expressius in.l.sed ⁊ si possessori.post principiũ.ff. de iureiurã.vbi ex iuramento prestito in actione reali orit actio.ergo eodem modo ex snia.d.l.actori.facit.l.post rem.cum similibus.j.eo.⁊ idem tenet ƀ ange.⁊ Imo.qui subdit q etiã ex tali snia videtur q vltra act.iudicati oriat actio vtilis in rem per.l.ne in arbitris.in ver.⁊ in his. Contrarium dicit hic ange. volens q illud speciale in snia arbitri.d.l.ne in arbitris.⁊ cũ hac opi.ange.concordat bar.in.d.l.i.in fi.C.de iudi.vbi reprehẽdit glo.ibi que illud tenebat. ¶ Puto ego opinionẽ Imol. veriorem.s. q oriat etiam actio in rem.per.d.l.se.⁊ si possessori.§.fi.in ver.vtilis.⁊ ibi glosa.in.d.l.si duo patroni.§.iulianus.de iureiu.vbi hoc videmus in iuramento delato in reali ergo idem in snia.d.l.actori.facit.l.ne in arbitris.iũcta.l.i.ff.

12 de arbi. ¶ Vltimo subdit ange.q ista actio iudicati q oritur ex snia lata in reali est datiua non natiua per tex.in.l.nam ⁊ postea.§.fi.in ver.dabitur.⁊ ibi hoc in fili notat bar.i.d.l.sed ⁊ si possessori.in pñ.in versi.dandam. ¶ Sed imo.tenet q imo sit natiua cum habeat preexistentem materiam ex qua possit oriri.i.quasi cõtractus q celebrat in iudicio moto in reali vt ẽ gl. reputata singularis in.l.ij.in glo.magna.§.fi.j.de pro.stipu. ⁊ bar.hic.ergo est natiua vt est optimus tex.in.l.iurisgen.§.⁊ ideo puto.⁊ ibi bar.⁊ in.l.i.in.ij.col.j.de acti.⁊ ob.⁊ bal.in l.cum mota.post glo.C.de transac.⁊ istam opinionem videt tenere Cy.in.d.l.actori.in fi.

1 **Intra dies.** Licet infra tps quod dat iudicatis nõ possit fieri executio snie nec agi iudicati: potest tamen cõdemna-

2 tus liberari p alios modos.h.d. ¶ Nota q lz tps indultũ cõdemnatis ad soluendum concedat a lege miserationis cã. ⁊ ideo cõpensationem non impediat vt est tex.reputatus singularis in.l.si cum militis.§.i.alle.in gl.tñ parat reo exceptionẽ vt interim possit cõueniri vt h. ¶ Aduerte tñ q lz infra dictuz tps non possit cõueniri quo ad actionis effectũ.tñ interim cõ cũ potest agi q̃q̃ non exigi q istud tempus datur miserationis causa.d.l.si cum militi.⁊ q interim possit agi firmauit plene bar.⁊ ang.in.l.ita stipulatus.in prima.q.pncipali.j.de v.ob.qd probatur q pendente tpe dato a lege miserationis incipit currere pscriptio.l.in rebus.§.oẽs.C.de iure doti.iũcta l.i.§.exactio.C.de re.vxor.ac.⁊ certũ est q non valenti agere non currit pscriptio.l.i.C.de anna.excep.l.cũ notissimi.§. illud.C.de pscri.tri.anno.pter qd cõcludit ẽt bar.in.d.l.stipulatus.q agens infra tale tps non patit penas petentis añ tps de quibus penis hẽs in.§.hodie.insti.de excep. ¶ Sed imo.in.d.l.ita stipulatus in istis duobus tz cõ bar.per hanc.l. ⁊ mouet per.c.fi.de plus pet.⁊ p no.pinno.i.c.i.de plus peti.ego tenui opi.bar.vt lati⁹ dixi in.d.l.ita stipulat⁹.⁊ iste tex.

3 intelligi dz quo ad actiõis effectũ vt dixi. ¶ Scdo no.q inducta ad fauorẽ nõ debent odiũ operari.l.qd fauore.C.de legi. Glo.in ver.liberari posse.querit quomodo exemplificari possit illud qd dicit h in lra.rñdit gl.exẽplificari posse in cõpẽsatione q id qd in cõpensatione deductuz ẽ poterit infra tps datum condẽnatis ad soluendũ deduci in cõpẽsationem q̃uis interim nõ possit fieri exactio inuito reo cõdẽnato vt ẽ casus reputat⁹ singularis in.d.l.si cũ militi.§.i.vel aliter poterit exemplificari nouatione vel acceptilatiõe facta sup cõdẽnatiõe. Que-

4 rit bar.an in iudicio in quo petit executio snie requirat libell⁹ ⁊ litis cõtestati. Et arguit pmo ad ptes q requirat ordinari⁹ pcessus p istum tex.cũ similibus in ver.agi.agere enim intelligitur qs quando ordinarie pcedit.l.licet.§.si plures.cuz gl. in ver.agatur.ff.de procura.ad idem adducit.l.i.in pn.ff.de eden.ver.agere vult.vbi ergo fit mentio de agendo intelligit q dz produci libellus: allegat etiã.l.item veniũt.§.item recte ff.de peti.heredi.voluit ponderare tex.in ƀfi.susceptum iudiciũ: q per susceptũ iudiciũ intelligit litis contestatio in.§.itez suscipiũtur.in auc.de litigio.nota glo.in auc.qui semel.versi. nõ fit quomodo ⁊ qñ iudex.ad idem allega.l.i.C.quando ex fac.tuto.que facit in ver.agi. ¶ In cõtrariũ dicit esse mentez gl.fi.in.l.q i officio.ff.de inoffi.testa.⁊.l.minor.xxv.annis cui fideicõmissum.ƀ.potest.ff.de mino.q sentiũt q non requiratur libellus quãdo agitur iudicati: p hoc allegat.l.iiij.§.si ex conuentione.ff.eodem puto q voluerit allegare tex.dum dicit habebit locũ ordo executionis.vbi nouata est snia non habebit locũ ordo executionis.vult ergo ostendere aliũ esse ordinem quando agit via executiua ⁊ alium ordinem qñ agit alia via puta actione pncipali eodem modo: allegat.l.ordo.C.de exec.re.iudi.que ad idem tendit sicut.d.§.si ex conuentione. ¶ Subdit q spe.ti.de execu.sentẽ.voluit allegare.§.breuiter circa pncipiuz distinguit videlicet q aut intentat actio iudicati seu in factum.tunc requiratur ordinarius processus per.d.l.i.in princi.ff.edẽ.⁊.l.edita.eodem ti.sed si implorat officiũ iudicis pro executione sententie tunc requirit libellus: sed summarie pcedatur.l.a diuo pio.§.si super.j.eo. ¶ Subdit barto.⁊ contra istam decisionem videtur tex.in.l.cum antea. C.de arbi.vbi littera vult q per actionem in factum mandetur sententia executiõi ergo vult illa littera q sententia executiua dicitur habere locum etiaz quando intentatur actio in factum vel iudicati pro executione sententie.⁊ per consequens non debet esse ordinarius processus. ¶ Finaliter dicit se credere q si agatur actione in factum vel iudicati detur libellus per dictam.l.i.de eden.sed si iplorat officium iudicis non requiritur libellus allegat.d.l.item veniunt.§.idem recte.puto q voluerit allegare.l.minor.xxv.annis cui fideicõmissuz.que optime facit ⁊ si in effectu videtur approbare distinctionẽ spe. Et dicit q põt responderi ad.d.l.cũ antea.q ille tex.dz intelligi.s.q imperator voluerit ibi dicere q sententia arbitri ex q oritur actio.s.in factum sit illa que meret executionẽ.s.per officium iudicis iplorationem: sed qñ ex sententia arbitri non oritur actio tũc non meret executionẽ: ⁊ sic nõ potest implorari officium iudicis pro executione illius sententie.l.i.eodem titulo.cuz Bar.transit ang.hic.⁊ dicit imo.q ita cõmuniter tenetur tamen ƀm eũ videt optime posse sustineri opi.que habet q siue intentetur actio iudicati: siue imploretur officium iudicis non requiratur libellus: sed locum habeat via executiua. Mouet p.d.l.cum antea.quã dicit per bar.acriter violari q nõ dicit tex.ibi si ex illa sententia oriat actio in factũ ⁊c.sed dicit q orit. ¶ Nec obstat.l.i.in pnci.ff.de edẽ.q illud debet intelligi quando quis vult agere ad rem seu p re iam non decisa per sententiam.sed vbi decisa est secus est ne lites ex litibus oriantur.l.iiij.§.ait pretor.ff.eodem. ¶ Nec obstat etiam.d.l.item veniunt.§.idem recte.vbi videtur probari q quando intentaur actio iudicati suscipitur iudicium.⁊ per consequens lis contestatur: quia respondet q ibi non dicitur q lis fit contestanda: sed q durat facultas dandi seruum pro noxa donec conueniatur iudicati debet intelligi.i.donec fuerit conuẽtus

5 coram iudice.⁊ licet ante litis contestationem non dicat agere quis sed agere velle.l.amplius non peti.j.rem ra.ha.tñ illud pcedit in actionibus in qbus lis est cõtestanda non i aliis q tũc ƀba litis nõ adaptatur ad litis cõtestationẽ.ergo de alla nõ itelligit arg.l.iiij.§.totiẽs.ff.de dam.ifec.l.ita autẽ.de admi.tu.c.ad nostram.de iureiurã.ad hoc in simili adducit l.fi.cũ glo.C.si.cẽ.vel reli.vbi signuz vniuersale restrigit rõne

subiecte materie. Istam eandem opini. etiam tenuit Rapha.
hic per easdem rationes & iura. & ita dicit sibi videri i puncto
iuris. Fatetur tamen q communiter tenetur barto. & q in pra/
ctica nō esset a communi opini. discedendum. ¶ Addatis q
etiam Cy. in. l. ab executione. C. quo. appella. nō reci. videt
tenere istam opi. barto. hic. & idem bar. & bal. in. l. si causa. C.
ex. rei iudi. & barto. in repetitiōe. l. creditores. in. v. q. princi/
pali. C. de pigno. & in. l. iubere cauere. in fi. de iurisdi. om. iu/
di. & bal. in. l. minor. xxv. annis. & Ange. in repetitione. l. i. C.
de iudi. in. ix. colum. & in dicta. l. iiij. §. si ex conuentione. Sed
spe. in ti. de libel. concep. §. nunc videndum versic. xxv. tenet
q si reus cōtra quem executio petitur opponat aliquam exce
ptionem & libellum petat q debet sibi offerri libellus per re
gulam auc. offeratur. C. de litis contesta. cu3 similibus. ¶ In
no. in. c. i. de libel. obla. videtur velle q non requiratur libel/
lus ne lites ex litibus oriantur. l. iiij. §. quod ex conuentione. ff
eo. l. terminato. C. de fur. & lit. expen. & idem tenet archidia.
ij. q. i. sicut: vt refert Ioan. and. in. d. l. ab executore. & in. l. ta
le pactum. §. qui prouocauit. in repeti. ff. de pac. in. viij. colū.
& Anto. de butri. plene in. d. c. i. de libel. obla. vbi. xi. casus tā
git & videtur post multa concludere q cum causa exceptionis
sit sūmarie. l. a diuo pio. §. si super. ff. eo. ideo non sit necessa/
rius libellus: sed sufficiat qualis qualis petitio: quia alī libel
lus nō requiritur in sūmarijs: vt notat Inno. in. d. c. i. & spec.
in. d. §. nunc videndū. §. i. & Iaco. butri. in. d. auc. offeratur.
¶ Imo. hic l3 de predictis mentionem nō faciat. dicit q cō
muniter opi. Bar. tenetur. tū sibi videtur dici posse q etiam si
agitur actione iudicati requiritur libellus & litis cōtest. ne lites
ex litibus &c. ¶ In hoc tam dubio passu habetis presuppone
re q pro executione sententie potest implorari officium iudi
cis non solum actio iudicati: probatur in. l. si pignora. ff. de
euic. in versi. extra ordinē quod expeditur per officiū iudicis.
l. cum filius. & ibi no. ff. si certū petat. & q ꝓpetat etiam offi/
cium iudicis innuit tex. in. l. si pretor. in fi. ff. de iudi. & bene ꝓ
batur in. l. iiij. §. ait pretor. ff. eo. iuncta. l. subauditione verbo
rum pretoris ibi posita. in gl. nam vbi verba referuntur ad iu/
dicem: oritur iudicis officium. l. i. iuncta. l. qd si minor. in fi. ff.
de mino. not. glo. in. l. si soror. C. de colla. plene barto. in. l. i.
ff. de con. ex le. & tale officiū iudicis appellatur nobile: vt exp̄s
se notat iaco. butri. in. l. argentarius. §. i. ff. de iudi. & barto. in
d. l. iubere. in fi. & bal. in. l. episcopale. C. de episco. audi. quia
non deseruit alteri actioni simpliciter pricipaliter intētate: fa
cit quod no. glo. in. l. iij. C. de pos. Modo in proposito quā
do imploro officium iudicis nobile requiritur eo modo libel
lus & litis contesta. sicut quādo intēto actionem. c. fi. de offi.
iudi. notat barto. in rubrica. ff. de interro. actio. & latius in. l.
nec quicq̄. §. vbi decretū. ff. de offi. procon. l. iiij. §. hoc autē.
in. vi. q. ff. de dam. infec. vbi ad hoc plures concor. allegat gl.
ergo nō videtur procedere opi. bar. & sequaciū facientiū diffe/
rentiam an imploretur officium iudicis an actio. ¶ Item da/
to q causa executionis sit summaria. nō sequit ergo nō requi/
ritur libellus: nec litis contestatio. quia etia3 in summarijs of/
fertur libellus & fit litis contestatio. ita ꝯcludit barto. in extra
uaganti ad reprimendū. in versi. sūmarie. in prin. per. l. tigni.
ff. si quis vero. & §. penul. iūcta. l. secūda. al's. iij. §. sciendū. ff.
ad exhibē. & notat barto. in. d. l. nec quicq̄. & in. d. §. hoc au/
tem. vij. q. per bal. in. l. iudices. C. de iudi. cum similib'. ¶ Ex
quo infero bonam nō esse rationem Anto. de butri. ff. relata3.
vnde videtur concludi posse q neutro casu requiratur libel/
lus & litis contestatio per. d. l. minor. xxv. annis in versi. initiū
alterius petitionis: sed quecunq3 petitio sufficiat sine libello ꝑ
ut in casibus in quibus non ꝓducitur libellus. cle. sepe. de ver
bo. significa. Ista tamen intelligatis procedere quando de sē
tentia constaret per publicum instrumentum. sed si instrumen
tum sententie esset deperditum & esset probandū per testes ꝺ
ipsa snīa prout notatur in. l. emancipatione. C. de fi. instrumē
torum tunc requireref libellus & litis contestatio. Testes eni3
non possunt regulariter produci ante litis contestatio. auc. s3
& si quis. C. de testi. & extra, vt lit. non contesta. per totū. & tūc
cum res non est liqda non potest sententia habere executio/
nem paratam. ita traditur per bal. in. l. secūda. C. de execu. rei
iudi. & per barto. in repetitione. d. l creditores. bene faciūt no
tata per bal. in. l. i. in fi. ff. de his que in te. delen. & in. l. gene/
rali. ad fi. C. de sacrosan. eccle. bene facit. l. fi. C. de edic. diui.
adri. & quod ibi notat Ange. ¶ Et qualiter super dicta peti/
tione debeat ferri sententia. vide bald. post glo. in. l. prima. C.
de sen. que sine cer. quantita. & in dicta. l. si causam. & in dicta.
l. minor. & specu. in. dicto. §. breuitatis. quia iudex non debet
interim condemnare: sed habeat declarare & compellere.
Alexander de imola.

6 **Si homo.** Specie perempta post litem contesta. adhuc durat iu. h. d.

¶ Nota q dictum est in summario: de quo ple
ne per glo. in. l. vtiq3. alleg. in glo. & per Inno.
in rubrica. extra eo. In tex. ibi: absolutionem non faciendam.
dicatis imo debet condemnari reus ad hominem & ad fruct'
perceptos post litem contestatā: vt. ff. dicam cū glo. ¶ Note/
tis ſm vnum intellectum q etiam re perempta sine culpa pos
sessoris post litem cōtestatam nō expirat ex toto instantia: de
quo pleni' per glo. & doc. in. l. vtiq3. ff. de rei ven. & dicam sta/
tim cum glo. ¶ In glo. i. in pn. ex hac glo. colligitur pmus i
tellect' ad hanc legem scilicet q reus non habuit hic instan/
tiam litigandi & fuit in mora: & isto casu dic q nedum tenetur
reus ad fructus: sed etiam ad rem peremptam. l. nemo rē suā
§. i. ff. de verbo. oblig. l. quod te. ff. si cer. peta. & idē voluit gl.
scilicet potest ēt intelligi & secūdo modo q hic reus habuit iu
stam causam litigandi. & sic non fuit in mora: vt iuribus hic al
legatis in glo. & notat glo. in. d. l. nemo rem suam. & in. d. l. qd
te. & in. l. si plures. in fi. glo. ff. de po. & in. d. l. vtiq3. & tunc sit
verum q interitus liberat eum a re perempta. l. si ex legatis. ff
de verbo. obliga. non tamē liberat a fructib': vt hic cum con/
cor. & istum intellectum sensit hic glo. in versi. fructuum. & iste
videtur verus sensus istarum glo. licet Pau. de castro. hic &
minus bene aliter dicat. Ex glo. igitur vt dixi colligitur prim'
intellectus ad. l. nostram. s. q hic debeat intelligi q reus de/
beat condemnari in homine nedum in fructibus: qz fuit i cul/
pa & mora nō restituendi. qz saltem per lit. contesta. constitue/
batur in mora. l. nemo rem suā. §. i. & ibi not. ff. de verbo. obli
ga. & plene notaf in. l. vinum. ff. si certū petaf tenebiturq3 ad
fructus post litē. contesta. perceptos qz cum hic loquatur de
actiōe stricti iuris nō veniūt fruct' nisi percepti ex die lit. con
testa. l. videamus. la. ij. §. si actiōe. ff. de vsur. & l. cum fructus
in. prin. ff. si cer. peta. s. qn̄ petitur res que nunq̄ fuerat peten
tis sed solū sibi debita. & isto modo ītelligendo q hic interitū
precesserit culpa seu mora rei conuenti. pōt saluari glo. & hic
dū dicit. s. culpa rei. q̄uis pau. hic istas glo. reprehendat. quo
niam intelligit ipse eas velle intelligere istum. tex. quādo actu
interitus interuenit culpa ipsius debitoris: & q aliter nō tenea
tur debitor re empta post litē cōtesta. nam dicit imo tenef: qz
etiam dato q aliter non fuisset in mora saltem per lit. cōtesta.
fuit constitutus in mora vnde debet intelligi de interitu. l. qd
te. ff. si certū petatur. & l. si ex legēti causa. ff. de verbo. obliga.
sed dicunt q possunt iste glo. saluari intelligendo q loquūtur
de culpa. i. mora. nā mora dbitoris appellaf culpa. l. si mora.
cū glo. in versi. dolum. ff. so. matrimo. & l. si is qui. cum glo. ij.
ff. de iure do. vel ſm Rapha. potest saluari glo. & hic intelligē
do eā voluisse q si in actu interit' interuenerit culpa debitoris
debebit intelligi tūc iste tex. qn̄ prius nō fuerat in mora debi/
tor: vt qz habuerat iustam cām litigandi. nā tūc si culpam cō
mittat interitu: vt qz seruū occidat tenetur de interitu: per. l. si
seruū. in prin. de verbo. obliga. vel ēt si medicū nō adhibeat.
dicta. l. si seruum. ¶ Capio glo. in versicu. fructum: pro cu/
ius expeditione queritur quia hic dicitur q tenetur de fructi/
bus. & sic videtur innuere q non tenetur ad hominem quero
si non tenetur ad hominem quia sine dolo & culpa rei deces/
sit, quomodo feretur sententia in terminis. l. nostre glo. respō
det q iudex dicet in sententia condemno te in homine & fru/
ctibus: verum quia homo sine dolo & culpa tua decessit. satis
est si prestes fruct'. vel hoc modo absoluo te ab homine & cō
demno in fructib': & dicit idem fuisse si fuisset actum rei ven/
dicatione: per. d. l. si seruus. ff. iudi. sol. Et iste est secundus in
tellectus qui colligitur ex ista gl. secūdū quem intellectu3 iste

tex.intelligitur q reus nō debeat cum effectu cōdēnari i hoīe
qui petijt post litē cōtestatā.imo dꝫ effectualiter absolui.ꝛ sic
intelligit glo.nostra q in casu.l.nostre reus conuētus habuit
iustam causaꝫ litigandi:ꝛ hec iusta causa excusat a culpa ꝛ mo
ra dictā.l.si quis solutionis:ꝛ q̄uis iste intellectus possit sta/
re:tñ ꝑbabilioꝛ videtur primus itellectus ꝛ magis amicus lit
tere per istuꝫ tex.qui dicit absolutionē nō faciendā.¶ In gl.
in versi.placet ibi:ante litem contest.male dicit glo.qꝛ tex. loq
tur in re debita ex stipulatu ꝛ sic in actione personali stricti iu/
ris:in qua non veniūt nisi fructus percepti post litem contesta
tam.l.videmus.§.si actionē.s̄.de vsur.l.si fundus.in prin.s̄.
5 si cer.peta.¶ Extra glo.q̄runt hic Ange.ꝛ imo.an procedat
libellus incertus super fructibus quātitate nō expressa ꝛ quid
in snīa.de quo per Inno.in locis hic allegatis per eum.ꝛ etiā
per bar.in.l.i.in prin.s̄.de eden.ꝛ in.l.ex diuerso.s̄.de rei vē.
ꝛ in.l.si marito.§.fi.s̄.sol.ma.per Ange.ꝛ imo.in.l. si filius.
§.i.j̄.de verbo.obli.ꝛ in.l.in summa.§.i.vbi bonus tex.j̄.eo.
per Ange.in.l.fi.C.de anna.excep.per bal.notabiliter in.l.i.
C.si mul.scdō.nup.ꝛ in.l.edita.in.xix.col.C.de eden.ibi alle
gata nota.per glo.ꝛ bal.in.l.fundi in gl.pe.j̄.de except.ꝑ gl.
ꝛ ꝑ bal.post.Cy.in.l.cum propria.C.si quis al.vel si.aliquid
per eum in.l.terminato.C.de fruc.ꝛ lit.expen.tuta videtur cō
clusio Bar.in.d.l.ex diuerso.¶ Adde in h articulo ang.are.
institu. de rerum.diui.si quis a non dño.in.ij.colum.ꝛ ibi tra
ctat de libello porrigendo sup fructibꝰ.satis plene ꝑ eundē i/
sti.de ac.in.§.i.i.xxi..col.cū sequēti de quo etiā ꝑ abba. post
inno.in.c.significātibꝰ.de libel.obl.in.xxiiij.col.Alexā.

9 **Furioso.** Sententia nō potest ferri pro fu/
rioso curatorem nō habente quia
non est qui pro eo petat.ꝛ si aduersarius petat nō
potest furiosus in contumacia constitui.hoc dicit.
Capio glo.primam que arguit de.l.non eo minus.C.de pro
cur.vbi snīa lata in fauorē minoris qui non habet legitimum
curatorē in iudicio valuit.quāuis cōtra eum lata non valeat.er
go eodē modo videtur dicendū in snīa lata in fauorem furio/
si.propter hoc gl.primo rñdet q ꝫm quosdam debet intelligi
tex.noster in snīa lata cōtra furiosum:qꝛ si pro eo esset lata be
ne valuisset al's valeret.ꝛ sic vult glo.q in casu isto possit ferri
snīa ignorante furioso.glo.in hoc:ꝛ etiam in alia solutiōe sua
que dicit q nō valet pro eo in arbitro :sed in iudice sic cōiter
reprehenditur.ꝛ per glo.hic dicens q ēt iste tex.locuꝫ hꝫ quā
do lata esset snīa in fauorem ipsius furiosi.Non ob.l. nō mi/
nus.quia minor loco presentis hr̄.sed furiosus nō pōt hr̄i pro
p̄nte qꝛ nihil itelligit.ꝛ istud cōiter sequūtur doc. p̄cipue per
istum tex.qui loquit̄ in datiuo.casu:vt in versi.furioso.que di
ctio posita in datiuo denotat fauorē illius qui in datiuo nomi
natus est:vt.l.i.in ꝑn.s̄.de consti.ꝑn.cum glo.in versi.ei.ꝛ in
versi.eum.¶ Respondebat clarius bar.ad.d.l.nō eo minus
q ibi loquitur in minore intellectū habente nimirū si ibi hr̄ ꝓ
p̄sente:nam erat capax illius contractus super quo interponi
tur snīa ꝛ quasi contractus qui celebrat̄ in ipsa snīa.l.iij.§.idē
scribit.s̄.de pecu.sed furiosus non est capax alicuius cōtractꝰ
l.in negocijs.j̄.de reg.iur.¶ Habetis diligenter notare hāc
responsionem.quia per eam datur notabilis limitatio ad illaꝫ
legem vt locū non habeat in minore intellectu carente.ꝓ quo
bene facit.§.pupillus.insti.de inuti.stip.vbi pupillus qui ex/
cessit infantiā.aut quis est proximus infantie est habilis ad fa
ciendum cōtractus illos ex quibus sibi acquirit̄ lꝫ nō possit ce
lebrare contractus ex quibus obligat̄:sed vbi esset omnino in
fans ꝫm q ibi declaratur in glo.tunc est capax illius cōtractꝰ
ex quo sibi acquirit̄ quia intellectu caret.ꝛ ideo non poterit si
bi acquiri per snīam:ꝛ non habebit locū.d.l.non eo minus.
facit etiam.l.diem proferre.§.coram.s̄.de arbi. ¶ Alterius
arguo de.l.properandū.§.sinautem reus.C.de iudic.vbi ꝓ
absente pōt ferri snīa quādo ex actitatis constat eum fouere
iusticiam ꝛ cōtra eū si constat eum fouere iniusticiaꝫ.ergo ꝛc̄.
Glo.respondet q talis absens poterit condemnari ꝛ absen/
ti solui potest:sed furiosus non p̄t condemnari nec ei solui po
test.d.l.in negocijs.¶ Melius respondeatis ut est de men
te doc.hic q ibi loquitur in absente qui erat constitutus in cō
tumacia quo casu dei p̄ntia replet̄.d.§.sināt reus:sed nos lo
quimur in furioso qui non potest in cōtumacia constitui quā/
do curatore caret.l.ij.s̄.de ꝯdi.fur.ꝛ.d.l.in negocijs. ¶ Ex
2 hoc habetis diligenter notare q snīa lata ꝓ absente nō cōtu
mace nō valet:ꝛ idem notat glo.in.l.ea que.C.quomodo ꝛ
quādo iu.ꝛ glo.i.iuncto tex.in.l.quesitum.j̄.eo.ꝛ hoc tenuit
simpliciter Bar.hic.Contrariū voluerunt glo.in.d.§. sinau
tem.versi.cōtradictiōe.ꝛ.§.sinautem altrerutra.in ꝟ. victor.
¶ Prima tamen opi.cōmuniter tenetur per doc.hic:ꝛ in lo/
cis proxime allegatis.presertim per istum tex.qui loquit̄ in da
tiuo casu:vt dixi.sicut ergo hic nō valet snīa lata cōtra furiosū
quia hr̄ ꝓ absente.ita nec valet lata cōtra absentem nō citatū
ita tenent canoniste in.c.cām.de iudi.dicit circa hoc notabile
verbum.bal.si est verum in.d.l.ea que.q quāuis non valeat
snīa lata in fauorem absentis qui nullo modo citatus est.atta
men si semel citatus fuit ad snīam quāuis nō fuerit ter seu per
emptorie citatus:iuxta.l.tres denūciatiōes.ꝛ.l.consentaneuꝫ
C.quomodo ꝛ quando.iu.tamen valebit snīa lata pro eo : qꝛ
fuerit inductū in fauorē talis citandi vt debeat ter citari nō de
bet redundare in eius odium.l.qd̄ fauore.C.de legi.itra dies
s̄.eo.Tamen cōtra istam decisionē tenet rapha.hic.ꝛ saly.in
d.l.ea que.quia si ratio bal.vera esset sequeretur q etiaꝫ si nul
lo modo citatus fuisset deberet valere snīa lata pro eo cuiꝰ cō
trarium proxime dixi ꝛ sequuntur omnes.¶ Cōfirmari potest
hoc ex notatis per bar.in.d.l.ea que.videt̄ omnino reprehē
dere illam rationem in qua se fundat bal.nam dicit bar.q nō
est bona ratio illa.s.q ad fauorem litigatoris fuerit inductuꝫ
q deberet citari:quia imo licet fuerit inductū ad rigorem iu/
ris conseruandū:secūdū quem rigorem alteri per alterū non
queritur actio.l.quecūqꝫ gerimus.j̄.de acti.ꝛ obligatio.l.sti/
pulatio ista.§.alteri.ff.de verbo. obliga.ꝛ ista vltima opi. vi/
detur de iure tutior.¶ In eadem glo.prima ibi.sed loco pre
sentis.intellige secūdū Barto.de maiore intellectū habente
qui est capax quasi contractus qui celebratur secundum sen/
tentiam.l.iij.§.idem scribit.s̄.de pecul.al's secus:facit.l.diē
§.coram.s̄.de arbi.ꝛ insti.de inutil.stipu.§.pupillus.ꝛ in.l.i
negocijs.j̄.de reg.iur. ex quo habes limitationem notabilem
ad.l.nō communis.allegatā in glos.vt illa tamen intelligatur
in minore intellectu carente.¶ In glo.ibi:quia condemnati
ꝛc̄.melior est ratio secundum doc.quia contumacia absentis
dei p̄ntia repletur:sed furiosus curatore carens nō pōt in cō/
tumacia constitui.l.ij.s̄.de condi.fur.ideo ꝓ absente hr̄. Un
3 de ex hac glo.nota q ꝓ absente nō citato seu non contumace
snīa ferri nō potest.concordat glo.in.l.ea que.C.quomodo:
ꝛ quando iu.ꝛ glo.iuncto tex.in.l.quesitū.j̄.eo.sed glo.in.d
§.sinautem reus.tenuit cōtrarium.ꝛ in.eadem.l.sinautē alte
rutra.in ꝟ.victor.Prima opi.cōiter tenetur.ut ꝑ Cy.ꝛ oēs.
in dictis.ll.ꝛ per ro.in.c.causaꝫ.de iudi.per istum tex.sufficit
tamen vnica citatio etiam nō peremptoria:vt valeat snīa pro
taliter citato:prout ꝓbat notabiliter bal.in.d.l.ea que.¶ Et
conclusionē.s̄.proxime dictam limita primo nō procedere in
criminalibus.nam pro accusatore absente ꝛ nō citato poterit
ferri sentētia:vt probatur in.l.quāuis indubitati.C.de adul.
notat bal.in.l.accusatoribus.in pe.col.C.de accu.ꝛ ange. in
4 d.§.sinautē reus.¶ Secūdo limita in casibꝰ in quibus ꝓce/
dit̄ sūmarie ꝛ sine figura iudicij.ita multum eleganter voluit
bar.in extrauaganti ad reprimendū.in ver.sine figura.ad si.
per rōnem ibi positam per eū.cū quo trāsit Pe.de anc.i de.
5 sepe.de ver.sign.¶ Tertio fallit in iterlocutoria que fert̄ pro
absente ꝛ nō citato:qꝛ vꝫ ꝫm Ang.in.l.i.C.qui.nō ob.lō tē.ꝑ
scri.all'at.no.ꝑ Inno.in.c.auditis. de ꝓcur.Sꝫ aduerte In/
no.ꝛ Ange.loq vident̄ in interlocutorijs in qbus nō erat ne
cessaria citatio ut in iterlocutoria.qꝛ iudex cōmittit ꝑteꝫ cita/
ri.l.sed ꝛ iterpellatꝰ.§.arbiter.cū ibi no.s̄.de arbi.plene no/
tat bal.i.l.nec qcq̄.§.vbi decretū.s̄.de of.ꝓcō.in ꝑn.ꝛ inno.
i.c.ad petitōeꝫ.cū ꝯcor.de accu.sed i iterlocutoris i qbꝰ reqre
ret̄ citatio:puto idē qd̄ diffinitiua:qꝛ vtrobiqꝫ hꝫ locū rō assi/
6 gnata.¶ Extra gl.q̄rit hic bar.multū vtiliter ꝛ a d eiꝰ theori
cam semper recurrimꝰ.quid si ab initio dñs litigauit ꝑ ꝓcura
torē legitimū demū citatus est dñs tm̄ ad audiendū snīam ꝛ
nō ꝯparet:an valeat snīa:ꝛ qd si cā fuerit agitata ꝑ ꝓcurato
reꝫ vsqꝫ ad receptionē testiū ad aliū actū tm̄ fuit citatus dñs

nõ procurator: an valebit. iste tex. refert q hanc. q. disputauit dominus lamber. de rampo. bono. ꝛ arguebat primo q sufficiebat dominuz citari: quia dñs potest adesse cause ꝛ liti agitate per procuratorem. l. paulus. ff. de procu. c. quis. de procura. lib. vj. ¶ Secũdo mouebat quia causa ipsa dicitur esse dñi nõ procuratoris. quia cõmodum spectat ad eũ. l. i. §. in propria. ff. qñ appel. sit. l. quia stipẽdia. C. de procura. ¶ Tertio qꝛ videmus q dominus est ille cui acquiritur actio vtilis iudicati. l. si procurator meus. ff. de procu. satis est ergo q ipse sit citatus. ¶ In contrarium arguebat quia post litez contesta. per procuratorem efficitur dñs litis ꝛ etiam ille qui potest alium substituere. l. qđ qs. C. de procura. l. post litem. cũ. l. seq. eo. ti. ꝛ. l. procuratoribus. C. de procu. ꝛ. l. ij. eo. ti. ¶ Preterea videmus q in personam procuratoris qui fuit in iudicio dꝫ ferri snĩa nõ in psonã dñi. l. i. ꝛ plene no. C. de sen. ꝛ interlo. om. iudi. Tertio qꝛ post litem cõtes. per procuratorem non potest dominus procuratorem remouere nisi subsit iusta cã: vt. d. l. post litem. seq. ꝛ hanc vltimam tenebit ipse. respondet primo ad. d. l. paulus. qđ verum est dñm posse adesse cause. tñ nõ potest inuito procuratore instantiam in se suscipere. d. l. post litẽ ¶ Ad secunda argumenta respõdebat q nihilominꝰ instãtia ꝛ prosecutio iudicij ẽ procuratoris quis id qđ deducitur i causa debeatur domino. d. l. procuratoribus. ꝛ. d. l. quod quis cum alijs allegatis. ¶ Et istam partẽ etiam approbat bar. h. ꝛ cõfirmat. nam videmus q nullus cogit personaliter cõparere in iudicio: qꝛ põt procuratorem constituere nisi ex iusta causa ꝛ legitima. l. fi. C. de procu. c. i. de iud. li. vj. sed ita est q dominus ab initio qñ ꝯstituit procuratorem satis per hoc declarari velle cãm per procuratorem agi. ergo nõ debet citatio eũ inuitum artare. ¶ Ultimo cõfirmat. quia si aliter diceremꝰ sequeretur elusorium fuisse consiliũ iurisconsulti in. l. furti. §. si quis alieno. ff. de his qui no. infa. vbi ille qui nõ vult ex cõdẽnatione in cã ignominiosa pati infamiam debet mittere procuratorem quo casu non afficietur infamia dominus. sed si verum quis cã esset agitata per procuratorem eẽt in ptãte partis vel iudicis citare dum sequeret q non sufficeret mittere procuratorem. cũ hac opi. transeunt doc. hic ꝛ bar. in. d. l. procuratoribus. per illũ tex. ꝛ in. l. pe. C. si aduer. rem iudi. ꝛ. d. l. i. C. de sen. ꝛ ibi ẽt Bal. ꝛ no. Bal. in. l. si quando. in. vij. q. C. de
7 testi. ꝛ est notabilis decisio. ¶ Quid si agitatum est iudicium cũ procuratore demũ citatur dñs ad audiendam snĩaꝫ: an valeat. ꝛ concludit q non si dominus non comparuit. Mouetur maxime per rõnem. l. i. C. de senten. vt hic plenius per eũ. Mouet quia cuꝫ de iure ciuili fuerit inducta illa regula q alteri per alterum non queratur. d. §. alteri. ꝛ non habet locum de iure naturali vel gentium patet ex stipulatione ne alteri facta oritur saltem naturalis obligatio: vt no. glo. ꝛ docto. in. d. §. alteri. ꝛ doc. post glo. in. l. i. ff. de pac. ꝛ in casibꝰ in quibꝰ ꝓcedit sũmarie: attẽdere debemus regulas inductas a iure naturali vel gentium: vt no. in cle. sepe. de ver. signi. ꝛ p bar. i de. ver. sig. ꝛ cum ista limitatione transit rapha. hic ꝛ lud. ro. in. d. l. stipulatio ista. §. pe. Tñ quis magna sit auctas bar. p ſertim cũ contradictoreꝫ non hẽat non puto hanc limitationẽ de iure sustineri. ¶ Moueor sic verum est q ex stipulatione alteri facta acquiritur illi stipulanti obligatio naturalis. nõ ãt illi cui stipulator stipulatus est dari. imo quantum ad illum stipulatio est prorsus inutilis. ita saluat ꝛ intelligitur glo. in. d. l. stipulatio ista. §. si stipulor. in glo. i. dum dicit prorsus inutilis. quã ita declarant ang. ꝛ imo. ꝛ isto casu intelligitur. §. alteri. in. ꝑsi. nihil. ꝛ in. l. i. §. qđ meus seruus. versi. nullius momẽti. ff. de stipula. seruo. ꝛ ita ẽt notat bal. in. l. certi conditione. § quoniam per illum tex. in versi. nulla. ff. si cer. peta. cum gl. q ramus vtrum virtus snĩe acquirat tertio absenti non citato. d.
8 bemus dicere q non: ẽt in iudicijs sũmarijs: qꝛ alteri per alterum nõ acquiritur obligatio ẽt naturalis que ẽ de iure gentiũ l. cum amplius. §. is natura debet de reg. iur. ¶ Adde q idẽ tenet ipsemet barto. in. l. mutari. ad fi. ff. de procurato. ꝛ in. l. pe. C. si aduer. rem iudi. ꝛ in. l. procuratoribus. per illum tex. C. de procurat. ꝛ in. d. l. i. ꝛ ibi bal. C. de sen. ꝛ bal. in. l. si quãdo. in. vij. q. cuꝫ sequen. C. de testi. ꝛ io. an. ꝛ cõmuniter cano. in. c. in nomine domini de testi. Si autem dominus taliter citatus sponte comparuit. concludit barto. hic. ꝛ in dictis locis tenere. ꝛ ideꝫ concludit ipsemet in. l. si procuratori pñtis. ff. de verboruꝫ obligat. ꝛ idem tenet anto. de butri. in. d. c. In nomine domini. ꝛ idem dominus abbas qui dicit se pro hoc allegare optimum textuꝫ in. c. si quem. cum glo. de probatio. lib. vj. ꝛ illum ad hoc allegauit Barto. in. d. l. mutari. ¶ Mouetur quia licet procurator sit directo dominus instantie tamen ipse principalis dicitur esse vtilis dominus instantie: adeo q eo iure vti potest dominus sine vlla cessione facienda procuratori. Unde ex omni actu celebrato per procuratorem acquiritur vtile ius domino sine cessione. l. in cause. §. fi. ff. đ procura. ¶ Imo. hic simpliciter dicit q hoc non est sine scrupulo: quia dominus inuito ꝓcuratore nõ potest eum priuare facultate prosequendi casum. d. l. procuratoribus. ꝛ. c. quãuis. de procurato. li. vj. ꝛ sic videtur ßm eum q ignorante procuratore non possit dominus assumere prosecutionem cause: dic q barto. hic ꝛ in dictis locis hoc idem voluit dum dicit q sufficit procuratorem non contradicere: allegat. l. que omnia. in principio. ff. de procura. ꝛ expressius habetur in. c. sequen. cũ
9 glo. ¶ Postremo ponit hic bar. quid si apparet in casu predicto sententiã fuisse latam presente domino. non tamen apparet q fuerit citatus ad hoc. an sententia valeat ꝯclude vt h per euꝫ. ꝛ omnino tenementi decisioneꝫ bar. hic scilicet q aut apparet q fuerit citatus: ꝛ presumitur q fuit presens ad hoc eo modo q rñsio simplex intelligit ßm interrogata. §. preterea insti. de inuti. sti. pro hoc ẽt qꝛ testis postq̃ interrogatꝰ vt addit testõ postq̃ est pñs intelligit ad hoc pñs. l. heredes palaꝫ. §. in testõ. ff. de testa. Aut non fuit citatus dñs: sed alias pñs erat. ꝛ tũc si fuit certioratꝰ a iudice q ibi stet ad audiẽdũ snĩam: ꝛ presumitur q pñs fuerit ad hoc. d. §. in testamentis. Si aũt de tali monitiõe nõ appareat: ꝛ tũc si apparet snĩaꝫ p se lataꝫ ẽt tũc punitur pñs ad hoc. l. qui patit. ff. mãda. secus si contra eum ferretur sententia. l. filiussa. §. inuitus. ꝛ qđ ibi no. ff. de procura. facit ẽt tex. in. d. §. in testamẽtis. hec verba bar. sunt diligenter notanda. ¶ Et addatis primo inq̃tum Bar. vult q snĩa lata pro domino pñte indubio presumitur q fuerit lata dño absente. ad hoc ideꝫ quod voluit barto. in. d. l. si procuratori presenti in fi. de verbo. oblig. ꝛ anto. in. d. c. in noĩe dñi. ꝛ bal. in. l. statutis. in fi. C. de sen. ex peric. reci. ꝛ
10 ex his verbis habetis notare q pñs in iudicio: ꝛ tacens nõ videtur semper cõsentire: quia non videtur cõsentire si snĩa feratur contra eũ. Sed Inno. in. d. c. in nomine dñi. dicit q ꝯtra bal. videtur tex. in. l. i. C. de rela. cuꝫ ibi notatis per euꝫ. tamẽ ipse respondet q illud procedit quando quis poterat cogi eẽ in iudicio: alias procedit id quod dicit bar. Sed cõtra istaꝫ responsioneꝫ facit ad id quod no. barto. hic inquantuꝫ vult q si iudex monuit dñm vt adesset sentẽtie quãuis euꝫ cogere nõ posset. tamen si dñs tacet videtur acquiescere sed potestis ad hoc respondere quia in casu posito per barto. hic dñs nõ solum tacuit sed etiam stetit presens ad audiẽdũ snĩam. vnde p istũ actũ vltra taciturnitatẽ videt voluisse acquiescere mõitioni iudicis. facit. l. paulus respõdit nõ tm̃ verbis. ff. reꝫ ra. ha. ꝛ. l. recusare. maxime secũdũ intellectũ Iaco. de are. ff. de ac
11 qui. here. dicit ẽt bal. in. d. l. statutis alias in. l. i. de sen. ꝛ interlo. om. iu. q si notarius scripsit sententiaꝫ fuisse lataꝫ presente dño in casu barto. hic valebit sententia dato q nihil aliud appareat de citatione vel monitione per notata in. l. si ostendidimus. §. fi. ff. de fideiuſ. tuto. dictũ bal. posset ꝓcedere si sciẽte ꝛ patiente dño notarius scripsisset snĩam esse latam eo presente. Et de intellectu. d. c. cuꝫ ostendimꝰ. §. fi. multe dici possunt. consueui dicere in. l. ij. §. fi. so. ma. ꝛ in. l. i. in prin. de ver
12 bo. obliga. faciũt notata per barto. hic. ꝛ in. d. l. si procurator presentis. ad questionẽ an pñs sit citatus. ꝛ bar. hic vult q si quando sententia est lata contra euꝫ: vel quãdo fuit certioratus: vt adesset ꝛ noluit: ꝛ hoc qñ nõ poterat cõpelli ad cõparendum. sed in eo q põt cõpelli: an sufficiat si ẽ pñs lꝫ nõ citatus: tangit p doc. in. l. ij. ff. de in ius. vocã. vbi sũ solitꝰ dicere ꝛ in rubrica de in ius vocãdo. Et p eũdẽ. d. l. si ꝓcuratori. ꝛ p eundẽ in. l. statutis i fi. C. đ sen. ex. peri. reci. ꝛ p ant. đ bu. i. d. c. in noĩe dñi. vbi trãsit cũ barto. ꝛ vr velle nota. barto. hic ꝛ in. d. l. si procuratori. q si snĩa est lata cõtra dñm pñtẽ nõ

psumit dñm ad hoc fuisse psentem neqz citatū. et recte loq vr cū loquit in eo qui nō poterat ɔpelli ad ɔparendū. In eo āt qui potuisset cogi an sufficiat eū eē presentē. dicā post ang. in l. de vnoquoqz. ff. eo. vbi imo. facit mentionē de dictis bar. h. ¶ Dicā ēt ibi: an pñs psumat citatus de quo p bal. in l. i. ff. de in ius voc. et in l. ij. C. de sen. et l. ij. ff. de ɔdi. et demō. et p ant. de bu. in c. i. in v. col. de iudi. vbi dic bar. ibi tenere q nō. alex.

q **Ui cum se.** Propter mendacium perdit quis beneficiū nec exigatur quaten⁹ facere possit. h. d. Premitte q quādo aliquis existens in patria potestate ɔbit quāuis durāte patria potestate dicatur insolidū obligatus. l. tā ex contractibus ff. de iudi. attamen si postea emancipatus est vel efficit sui iuris per mortem patris q eū exheredauit in oībus istis casibus si cōueniat iste filius nō tenet pro ɔctibus celebratis a se tpe patrie potestatis vltra q facere possit. l. ij. in pnc. ff. qd cū eo. ¶ Intelligit si mendacium dolo expssum fuit. alias nunq̄ hz locum pena iposita neganti aut mendaci. ita notabiliter dicit bal. in c. vasallus. el primo. et ibi de hoc ē tex. in ℣. ex certa sciētia. si de feu. fu. ɔtro. et glo. magna. in l. fi. C. de rei vendi. duz dicit sciens &c. et notat bal. in l. ea que. C. de ɔdi. indebi. et ad de que dicentur in l. sed hoc ita. §. quod autem. ff. e. ¶ Idez spe. in ti. depo. §. viij. ver. sed hm. et bal. in l. ea que. in ij. col. C. quomodo et quando iu. et est de mente bar. in l. eum qui. ff pri. in vltima col. ff. de iureiuran. dum alle. l. aliud ē fraus. ff. de verb. signi. Alexander.

s **I calendas.** In obligationibus facti succedit obligatio ad interesse a tempore more. et illud tempus attenditur in extimatiōe ad interesse. h. d. Premitte quod habetur in l. si quis ab alio. §. i. ff. eo. et l. stipulationes non diuidūtur ver. celsus. de ver. obli. vbi si quis promisit aliqd facere et fuit in mora statim succedit obli. ad interesse: et interesse incipit eē in obligatione. ¶ Capio glo. i. p cuius expeditione ar. de l. in hac. ff. de rei vendi. et l. rō. §. si p venditorez. ff. de iure empbi. vbi si aliquid mihi debebas. et fuisti in mora dandi si valor illius rei excreuit ēt post tempus more attēditur illud icrementum. ergo male dicit hic esse attendendum tempus more glo. fatetur ɔtrium. et dicit q ēt si post moram excrescit illud interesse illud tale veniet. Cū hac glo. transeunt simplr ange. et pau. hic. Sed bar. et imo. hic reprehendunt eam volentes q si post tempus more excreuit interesse non attendit illud interesse. ¶ Mouentur qr illud qd tradit in legib⁹ allegatis in ɔtriū pcedit qñ interesse veniebat officio iudicis. secus in eo qd venit iure actionis. l. fundum cornelianum. vltimo rñso. ff. de noua. per hec non intelligetis mētē eoꝝ. deberis scire q in obligatiōib⁹ faciendi vt dixi post morā succedit obligatio ad interesse. et istud interesse venit iure actionis et obligatiōis. et petitur certi ɔditio. d. l. si quis ab alio. §. i. et d. l. celsus. sed iura allegata in ɔtriū. s. q d. l. in hac. loquit in iteresse qd venit officio iudicis nō iure obligationis. nam in obligationibus faciendi put loquit. d. l. in hac. si sum obligatus ad danduz stichum non dedi vt quia perijt post moram vel ēt vinum excreuit. certe qr non possum pstare ipsa in ea ɔditione ad quā tenebar teneor ad quāti plurimi res fuit post morā. nam in obligationibus dandi nō succedit obligatio ad interesse. l. si seruus. §. effectus. l. vbi āt non apparet. §. fi. de ver. obli. iudicis dz fieri ɔdemnatio in extimatione. et illa extimatio bñ pōt crescere post tempus more. ita pbat in d. l. vinū. et ibi notat. ff. si cer. petatur. et iō dicim⁹ q qñ interesse succedit in obligatione dz attendi tempus quo succedit. vñ si tempore contractus successit interesse. et qr debebam fundū. demum pmisi extimationem nō dedi fundum nec extimationem. querit qd temp⁹ debet attendi in extimatione fundi certe debet attendi: extratio tempore cōtractus. et q̄uis postea excreuerit extimatio nō attenditur. l. fundum cornelianū. ff. de noua. simititer si tempore solutionis successit obligatio ad interesse q̄uis postea excreuerit attēditur tps solutiōis. l. hominem. ff. manda. ita ē in casu. l. noster ex tpe more succedit extimatio. ideo solum temp⁹ more attendimus. nō autem si postea excreuerit. ¶ Sed videretur adhuc nō bene responsum ad d. §. si per venditorez. qr licet in l. hac. quis sit obligatus ad dandum. et in obligatiōibus dandi semper spēs sit in obligatione. nō autem interesse. sed in d. §. si per vēditorem. loquitur tex. in eo qui erat obligatus ex ɔctu venditionis venditor tenetur ad tradendum et in obligationibus rem tradi succedit obligatio ad interesse a tempore more. l. i. ff. de ac. emp. d. l. stipulationes nō diuiduntur in ℣. fundū tradi. iūcto ℣. celsus. tñ dico q imo. d. §. si p venditorē loqtur in obligatiōibus dandi. qr lz sit veruz q venditor qñ est spēs in obligatiōe teneatur ad tradendum attamen qñ est in obligatiōe puta. x. corbes vini tunc venditor est obligatus ad dandum et trāsferendum dñium eadem rōe qr emptor tenetur ad transferendū dñium pecunie. ita declaratur per bar. post gl. in l. exempto in princi. de act. empt. et est de mente glo. in l. si domus. §. si de euictiōe. et ibi per bar. de legi. et l. qui cōcubinam. §. heres versicu. testō. de lega. iij. sequitur ergo q d. §. si per venditorem. loquitur in obligatiōibus dandi. ¶ In eadē gl. vbi pena creuit. Ange. h et pau. de ca. simpliciter trāseūt cum gl. sed bar. h et in d. l. iij. §. in hac. ff. cōmo. et Imo. hic reprehendit gl. melius. qd aptius declaro q ipsi dicāt. qñ ibi interesse venit iure obligatiōis inspicit tps quo oritur obligatio. vñ si orit tpe ɔctus inspicitur illud tps. l. fundum cornelianū. ff. de noua. Si orit alio tpe puta solutiōis illud tantum tps ispicit. exemplum pz in l. si hoīez vbi est casus. ff. manda. si orit obligatio alio tpe illud tm̄ tps ispicitur et vlterius nō crescit estimatio. ita loquit iste text. nam in obligatiōibus faciendi cōmittitur stipulatio seu obligatio ad interesse etiam post moram. l. stipulatiōes nō diuiduntur ℣. celsus. ff. de verb. obliga. et videmus in l. si quis ab alio. §. fi. reprobata glo. ff. e. ¶ Item cum stipulatio faciendi de qua h cōmittat pter tale interesse. d. ℣. celsus. non debet amplius post morā posse peti seu crescere. l. cū querebatur. ff. iudi. sol. l. qr adijcit. ff. de euic. ¶ Non obstant iura allegata in gl. qr intelligūtur in obligationib⁹ dandi in qbus ad interesse non cōmittitur stipulatio seu nō succedit obligatio ad iteresse post moram imo semp ipsa res est in obligatione. l. vbi autez. §. fi. et l. si seruū. §. effectus. ff. de ℣b. obliga. Est verū q eadē res pmissa pstari nō pōt eo mō quo debet offō iudicis dz fieri cōdemnatio ad interesse. i. in extimatione. l. vinū. ff. si cer. pe. et ibi nota. ¶ Sed ɔ dictam opi. gl. est casus. in l. vero. §. si p venditorem. allegat. in gl. vbi crescit interesse etiā post morā. et tñ loquitur ibi in obligatiōe rem tradi in qua pter morā cōmittitur obligatio ad interesse. l. i. in pn. in ℣. agit. ff. de act. emp. et ibi p bar. et i d. l. stipulatiōes in pn. in ℣. idē puto. iūcto d. versi. celsus. hoc ɔtriuz non reperio declaratū. rñde q d. §. si p vēditorem loquit qñ vēditū erat genus quo casu ex quo cū qz ɔctu debeat nō videat rem tradi esse in obligatiōe sed rem dari adeo q dz dñium transferri. ita probat bart. in l. exempto. in pn. per ibi nota. in glo. ff. de act. empt. et per gl. in l. cōcubinam. §. horis. in ℣. ex testō. de lega. iij. et gl. in l. si domus. §. de euic. de leg. i. ergo d. §. si per venditorem loqtur in obligationibus dandi in qbus nō cōmittitur obligatio ad interesse vt dixi. secus in obligationibus faciendi in quibus loquitur. l. nostra.

i **A depositi** Etiam qui dolo desijt possidere si fuit ɔuentus actione psonali cedende sunt actiones. ¶ In tex. ibi actiōibus suis puta rei vendicationem ɔ extraneū possidentē cedat. nā sine cessiōe nō trāsit directa nec vtilis. lz reus soluat extimationē actori vt innuit iste tex. et clari⁹ no. bar. i. l. i. ff. pro emp. et in l. si fullo. ff. de ɔdi. si cau. et in l. ɔmodati. §. fi. ff. cō. tñ si actor habet alias actiōes psonales exēplum in re legata actori q nō solū hz dñium et rei vendicationē. sed etiā actionē personalem et hypothecarā. l. i. C. cō. de leg. tales actiones cedere tenet reo soluenti estimationem ar. l. in creditore. et l. cū res. cum ibi notatis. ff. de euic. et hoc est qd voluit dicere bar. hic in fi. et per Iac. bu. in repetitione. l. si culpa. de rei ven. q̄uis Ay. in c. pro possessore. in iij. q. de re. iur. videat velle q mo. Si aūt reus possideret et nō exneus tūc nō pōt actor cedere rei vēdica. reo qr recipiēdo litis estimationem a reo possidente trāsfert dñium actoris in ipsum reum. l. eius. ff. de rei vend. et ius ɔcernens dñium sibi cedi non pōt cū illud habeat

quamuis reus si soluit litis extimatõnẽ possideret. tamẽ deberet ei indistincte fieri cessio. nã si intellexit de cedenda rei vendicatione male dixit p. d. l. eius rei. cũ. l. sed si intellexit de actionib⁹ psonalibus bene dixit ⁊ isto modo ꝯcordari põt opi. Jac. bu. ⁊ Dy. qui videbant̄ ꝯcordare. ¶ Capio glo. i. pro cuius expeditione opponit̄ de. l. is qui dolo. ff. de rei ven. glo. rñdet ꝙ illud qđ dicit̄ hic in tex. locũ hꝫ in actione depositi. ⁊ in alijs actionibus bonefidei. sed aliud est in actione in rẽ que est stricti iuris đ qua actõe i rẽ loquit̄. l. ꝯtraria. gl. se remittit ad. l. ꝯriã. lego gl. ¶ Hãc primã sol. dãnat bar. hic quãuis actio in rẽ sit stricti iuris tñ est arbitraria. §. preterea quasdã. insti. de acti. vnde in actione in rẽ iudex põt differre actori iuramentũ in litẽ. qđ nõ põt fieri i alijs actõib⁹ stricti iur̄ q̄ nõ sũt arbitrarie. l. i actiõibus. ff. de i litẽ iurã. Et quare dicãtur arbitrarie ponit bar. lati⁹ ꝙ̃ alibi in. l. ex hoc edicto. in pn. ff. đ publicanis. cum igit̄ in actione rei vẽdicatõis multũ possit officiũ iudicis sicut i bonefidei iudicij. iđ non videtur bona solutio glo. ¶ Sed cõtra glo. facit qꝛ i actõibus bonefidei maior v̄r esse perfidia ⁊ acrius puniẽda ꝙ̃ i actõibus stricti iuris. vnde videmus ꝙ dolus dans cãm ꝯtractui bonefidei reddit euꝫ nullũ. qđ secus ẽ in stricti iuris qꝛ non reputat̄ tãta pfidia. l. iij. §. fi. ff. p socio. l. dolo. C. đ inuti. stipu. l. elegãter. in pn. ff. de dolo. l. si stipuler. j. đ ṽb. obliga. ¶ Si ita est. ergo cũ ista. l. loquit̄ đ actõibus bonefidei debemus dicere ꝙ ppter dolum cõmissuꝫ ab ipso depositario deberẽt sibi potius denegari cessiones actionũ ꝙ̃ i. l. cõtraria. Sꝫ imo. hic dicit ꝙ forte hec solutio glo. põt defendi. qꝛ lꝫ minus debeat succurri in bonefidei iudicijs reo qñ domino seu actori eẽt consultum. vt qꝛ habet estimationẽ rei sue satis ẽ equuꝫ ⁊ surgit bona fides ꝙ bis idẽ habere non đbeat. l. bõafides. ff. đ re iu. ⁊ p cõsequens ꝙ đbeat cedere actionẽ. nã alias posset bis exigere idẽ ⁊ lꝫ multũ possit iudex in actõibus arbitrarijs. tamẽ i actiõibus bonefidei latiores habꝫ habenas. allegat. §. i bonefidei. insti. đ act. vbi hoc nõ dicit. istđ etiam tꝫ rapha. per easdẽ rões. hec ratio earum mihi non placet qꝛ regula. l. bonafides ẽt hꝫ locũ in actionibus stricti iuris. nam ẽt i actõibus stricti iuris fides est seruãda. vñ si committat̄ dolus ẽ consultũ saltem per exceptõꝫ d. l. dolo. C. đ inuti. stipula. ⁊ d. l. si quis cum aliter. ff. đ ṽborũ obliga. ita ꝙ i hoc sto cũ bar. verum qꝛ gl. fi. remittit ad no. i. l. cõtraria. iđ ibi dãtur due solutões. vna ꝙ hic reus habuit cãm a deponẽte secus in ꝯtrario. ⁊ istã sequebantur Dy. per. l. si donate. in prin. ff. de donatio. inter virum. vbi si maritus donauit vxori res ⁊ desijt vxor illas habere ꝯueniri potest adhuc vxor si culpa aut dolo desijt possidere ⁊ damnanda erit ad litis estimationẽ. ¶ Subdit lr̃a ꝙ tenebitur maritus qui recipit estimationẽ rerũ illarũ cauere ei đ euictiõe. ⁊ hoc ẽ qꝛ vxor que ꝯueniebatur habuit cãm a marito agente. quaꝫ cautionẽ nõ fuisset obligatus maritus dare nisi reus habuisset cãm ab actore p. l. ⁊ ex diuerso. §. p̃tor. ff. đ rei vẽdi. sicut ergo ibi fit differẽtia an re⁹ habuit cãm ab actore an nõ. Jteꝫ in casu nostro p̃sertiꝫ cũ a pari procedant cãe đ euictõe ⁊ cedere actões. l. si res. cum glo. ⁊. l. i creditores. ff. đ euictio. notat barto. i. l. iij. ff. pro empto. ⁊ hic i fine. ¶ Tamẽ barto. istam solutõem impugnat. ⁊ aduertatis: qꝛ non clare loquutus ẽ. nam dicit ipse in. l. si donate. re⁹ ibi habuit ab actore cãm. que cã quo ad animũ donãtis vera fuit. ⁊ ille qui dedit cãm habuit quãtum in se fuit animũ transferẽdi dominiũ. s. per donatiõem quã fecit vxori. non mirũ si marit⁹ postea recipiẽdo litis estimationẽ tenetur cauere đ euictõe ⁊ actiones cedere cũ ista duo a pari procedãt. sꝫ nos loquimur in đpositario qui lꝫ hẽat cãꝫ a me deponẽte. tamẽ nõ hũit dominiũ in specto animo meo qꝛ nolui transferre dominiũ. ⁊ iđ si dolo desierit đpositarius possidere magis reliquit ꝙ̃ in cãu. d. l. si dõate. vñ đpositarius hic cõmitteret furtũ. l. i. ⁊. l. q iumẽta. j. đ furtis. que ratio cessat in d. l. si donate vñ non ita ibi deliquit sicut hic. ¶ Tertia fuit solutio tradita p glo. i. l. is q dolo. quã tenet bar. hic. s. ꝙ aliud fit in actõe in rẽ ⁊ aliud actõe depositi. qꝛ ille q ꝯuenit̄ rei vẽdicatõe petit cessiõꝫ rõne possessiõis quã hũit sꝫ ipse circa pos. deliqt merito punit̄ cõmodo qđ ex pos. pcedit iccirco nõ põt cõsequi ꝯmodũ ex illa pos. circa quã deliquit. sꝫ i casu nr̃o deliquit depositari⁹ i pos. rei deposite. sꝫ ipe non petit cessionẽ ex pos. rei deposite circa quã deliquit: sꝫ petit cessionẽ circa ꝯctum depositi circa quẽ nõ deliquit ita ẽ mens glo. ibi. et bar. hic. Sꝫ imo. dicit sibi nõ videri quõ ẽt in cãu huius. l. dicatur delinquere circa ꝯctum. nã cõtra dolosuꝫ depositariũ agit̄ actõe ex eo ꝯctu. l. qđ nerua. ⁊. l. i depositi. ff. depo. nisi ꝺm eum saluãdo bar. dicam⁹ ꝙ principalr̄ deliquit circa pos. sꝫ i ꝯñtiam circa cõtractũ. ⁊ dꝫ inspici illud qđ p̄ncipalr̄ agitur. l. rogasti. in pn. ⁊. l. si quis nec cãm. ff. si cer. pe. ¶ Raph. hic p rõnem quaꝫ prime dixi post imo. tꝫ cõtra istã tertiã solutõem ⁊ residet cum pma solutõe. tñ qꝛ primã nõ sum secutus adherẽs bar. ꝙuis ꝯriũ sit difficile v̄r potius tenẽda hec tertia solutio defensata. vt ff. ⁊ lꝫ videatur in ꝯñam deliquisse circa ꝯctũ. tñ qꝛ p̄ncipaliter dol⁹ ṽsatur circa pos. dicimus ꝙ aliud fit in cessiõe q̄ petit̄ rõe ꝯctus. aliud i ea q̄ petit̄ rõne pos. ⁊ lꝫ sit difficile reddere rõneꝫ diuersitatis tamẽ sũt casus diuersi. Et p hãc tertiã solu. habetis limitationẽ ad. l. nostraꝫ. qꝛ nõ procederet quãdo cõueniret̄ depositarius nõ tãquã depositarius sꝫ tãꝙ̃ quilibꝫ extraneus rei vendicatõe. ¶ Vñ ex predictis retẽta ista tertia solutiõe hẽtis solutõem ꝙ reo cõuẽto actõe reali ⁊ soluẽti litis estimationẽ nõ sunt cedẽde actões si reus dolo desijt possidere p. d. l. is q dolo. qđ limita nõ pcedere. ¶ Qđ vltimũ primo limita ex no. per ange. ibi. ⁊ per imo. in. l. ij. §. fi. cũ. l. seq. ff. p empto. nõ pcedere quãdo actor spõte recipit litis estimationẽ a reo se offerente paratam redimere ⁊ ipam actori prestari p. d. l. is qui dolo. cũ l. seq. in ṽsi. inuicto a cõtrario sensu. ¶ Secũdo limita ꝺm ang. in. d. l. is qui pcedere. qñ reus soluisset iustũ preciũ secus si soluisset quãti actor iurasset in litẽ. qꝛ tali cãu cũ i vno grauet̄ reus in alio releuabitur. vt si actões cedi debeãt. l. eũ qui. in pn. đ iur̄ iurãdo. ⁊ ar. l. is qui dolo. cũ. l. seq. in ṽ. iusto p̃cio. iũcta. l. p̃cia rerum. ff. ad. l. fal. ¶ Sed in hoc cõtrariũ tenuit imo. in. l. ij. §. fi. per. d. l. si cũ dos. ff. fi. cũ duabus seq. ff. re. amo. iũcta. l. ex diuerso. §. petitor. ff. de rei vendi. vbi pꝫ ꝙ ẽt quãdo iurat̄ in liteꝫ nõ plus fauet̄ reo facit qđ no. Dy. in. c. p possessore. in. iij. q. de iureiur. lib. vi. ¶ Tertio limita nõ procedere in eo q desijssꝫ dolo possidere: ⁊ a vendicãte habuisset titulũ i se aptũ ad trãslatõnem dominij: qm̃ si talis titulus aliquo iure ẽ inualidus. ⁊ ppter hoc cõcedẽs vẽdicaret rem ⁊ sibi soluat̄ estimatio tenebit̄ agẽs ei de euictõe ⁊ per ꝯñs ei cedere tenet̄. l. si donate. in pn. ff. de dona. inter vi. ⁊ est đ mẽte bar. hic nõ aliquẽ teneri cedere actiones a pari procedũt. l. si res. cũ glo. ⁊ in. l. creditore. ff. đ euic. faciat. l. euicta. §. i. eo. ti. no. bar. in. l. iij. ff. p empto. ⁊ hic in fi. sꝫ i d. l. donate videt̄ ꝙ teneat̄ de euictõe ergo ⁊ cedere actionẽ dꝫ ubi aũt reus desijsset culpa possidere sibi cessio fieri dꝫ ẽt si ꝯueniatur reali. tex. ẽ reputatus sing. in. l. si culpa. ff. de rei vẽ. ⁊ per bar. in. d. l. iij. Et predicta pcedũt qñ reus desijt possidere. sed si possidet tũc ab actore recipiẽte litis estimationẽ debẽt sibi cedi actões personales vt dixi super tex. qđ intellige verũ quãdo actor sciebat reũ possidere secus si ignorabat reo occultãte. qa pp malignitatẽ rei nulla sibi cessio fieri dꝫ. imo nec tũc trãsferatur dominiũ in reũ. glo. est no. in. l. hoc si res. iũcta. l. p̃cedenti. ff. de rei vẽ. ⁊ ibi bar. Secũdo itellige verũ nisi reus possidens fuisset cõtumax in restõne pos. per. d. l. si cũ dos. §. fi. cũ duab⁹ l. seq. ⁊. d. c. petitor. vbi pp talem cõtumaciã nõ tenet̄ actor de euictõe. no. glo. in. l. fi. ṽ. retinuit. j. qui. ex cau. in pos. ea. dũ allegat iura. ergo pari rõne sibi cessio fieri nõ dꝫ cũ predcã a pari pcedãt vt dixi. ⁊ hoc tenuit ang. ⁊ imo. in p̃alle. l. ij. §. fi. cum. l. seq. Sed Dy. in. d. c. pro possessore v̄r tenere ꝯrium qꝛ imputarĩ dꝫ actori si nõ petit ꝯpelli reũ manu militari ad rõnem rei. l. qui restituere. ff. de rei vẽdi. Et p opi. Dy. allego glo. fi. iuncto tex. in. d. §. petitor. in glo. fi. tñ primã opi. teneo sicut eũ dolo sus pdit cessiones actionũ. d. l. is qui dolo. ⁊ no. glo. i. d. l. hoc si res. ita ẽt dꝫ itelligi i cõtumace i nõ restituẽdo qui dolo si caret. l. nõ põt dolo carere. j. de reg. iur. ⁊ hoc verũ p̃terꝙ̃ in casu d. l. si donate. ꝺm glo. i. d. §. petitor. ⁊ glo. i. d. l. si cũ dos. §. fi. cũ duab⁹ seq. ⁊ no. ange. ⁊ imo. i p̃allegata. l. ij. §. fi. cuꝫ. l. sequẽti. Alexander de imola.

s Jquis ab alio. ¶ Qui pmittit satisdare pro alio si ñ satisdat tenet̄ ad iteresse qđ estimat̄ eaten⁹ quaten⁹ soluere illi nõ põt. ⁊ si creditoris i nullo iterest i nullo ꝯmittitur stipulatio seu obligatõ. h. d. ¶ Jn tex. ibi satisdari stipulatus. s. p illis. r. que ab alio pmo stipulatus eram ⁊ subaudi ꝙ nõ fuit satisdatũ ab eo q satisdare pmisit. ⁊ succedit obligatio ad iteresse. qđ est

2 regulare in oibus obligatõib⁹ faciẽdis vt.j.§.prox.¶ No.nã
timoris nullã esse estimationẽ ⁊ attẽdi nõ debere id qð eueniri
põt.de quo per cy.in.l.fi.§.finaãt sub cõditõe.C.cõ.dele.per
glo.⁊ doc.in.l.si idẽ cũ eodẽ.§.fi.de iurisdi.om.iu.¶ In glo.
in ꝟ.neqꝫ eim ad cõtraria signata i gl.rñde ꝗ ibi illud ꝯtingit
rõne precedẽtis doli vel culpe.vt per glo.i.d.l.diuortio.i ꝟ.ſꝫ
eẽ.Alexãder de tartagnis de imo.

§ 1 **Siquis promiserit.** ¶ In obligatõib⁹ faciẽdi succedit obliga-
tio ad interesse p⁹ morã.h.d. Et ad hoc allegaꝛ iste tex.tñ nõ
ꝓbat hoc qꝛ tm̃ dicit ꝗ iteresse põt deduci i cõdẽnatõe.ſꝫ hoc
ẽt videm⁹ i obligatõib⁹ dãdi i quibus nõ succedit obligatio ad
interesse.l.vbi aũt.§.fi.cũ glo.de ꝟbo.obl.⁊ tñ iudicis officio
mercenario põt fieri cõdemnatio in estimatõe.l.iij.i prin.⁊ gl.
⁊ bar.in.l.si seruũ.§.si vnus peti possit in fi.j.de ꝟbo.ob.⁊ no
tat glo.magna.in.l.vinũ.s̃.si cer.peta.videꝛ ꝗ interesse succe-
dat in obligatõe post moram. In obligatõnibus facti probaꝛ
melius in.l.stipulatões nõ diuidũtur.i ꝟ.celsus.in glo.j.de ꝟ-
bo.ob.⁊ in.l.i.in pñ.in ꝟ.agitur.s̃.ð act.emp.⁊ i.l.fi.cum si.s̃.
siquis in ius vo.nõ ie.¶ In glo.magna ibi quidẽ ꝗ sic cõmu-
niter teneꝛ ut dixi super tex.⁊ ad iura allegata i cõtrariũ per gl.
respõde ut per bar.i.d.l.stipulationes.in.ix.oppo.¶ In glo.
2 ibi sed an precise.plures alias opiniones vltra hic positas reci
tat glo.i.l.hereditatem.s̃.de dona.cõiter teneꝛ ꝗ p̃cise cogi ñ
possit quis adfactũ id ad qð ẽ obligatus ex cõuentõe ſꝫ liberaꝛ
dando iteresse per istum tex.⁊ per.l.cũ stipulatus sim mihi a p-
culo.§.fi.de ꝟbo.ob.cũ simi.⁊ ad iura hic allegata i ꝯriũ ꝑ gl.
rñde vt ꝑ bar.i.d.l.stipulatões.in.q.iiij.Alex.ð imo.

1 l.14 q **Quod iussit.** ¶ Interlocutoria põt ꝑ iudi-
cem reuocari ſꝫ diffinitiua sec⁹.
2 h.d.¶ No.ꝗ appellatõe sñie intelligiꝛ de diffinitiua
tm̃.pꝫ hic dũ littera dicit iudicẽ nõ posse reuocare sñiam ſꝫ tm̃
iussum.⁊ sic cũ itelligatur ꝗ nõ possit reuocare diffinitiuã.l.iu
3 dex.j.eo.apparet ꝗ appellatõe sñie intelligiꝛ de diffinitiua.et
ita istũ tex.cũ glo.allegaui in rub.s̃.eo.dic vt ibi.¶ Itẽ no.iũ-
cta glo.i.ꝗ iudex põt alteri iubere ne trãseat ante domum talis
ex iusta cã puta rixe vel scãdali vitãdi.pro quo bar.allegat tex.
i.l.i.in ꝟ.solitarum regionũ.s̃.ð offi.p̃fec.vr.⁊ ẽ bonus tex.i.l.
i.s̃.de offi.ꝓcu.cesa.facit.l.cuius.alias icipit si fructus.§.sed si
iter duos.cũ.l.seq.⁊ quod ibi bar.s̃.ð vsufru.⁊ qð plene notat
inno.i.c.in pñtia.ð ꝓba.cũ si.¶ Adde bo.tex.in.l.fi.j.ð inter
dic.⁊ rele.vbi iudex põt iubere alicui ne exeat domũ suã.¶ Ca
pio glo.primã quã quidã libri habẽt super ꝟsi.iussit quidẽ.sup
ꝟ.vetuit.pro cuius expeditõe quero de exẽplo hui⁹.l.rñdet qñ
p̃tor iterloquẽdo iussit adeẽ Kaleñ.postea idibus vel vetuit ne
partes irẽt per talẽ locũ ẜm ꝗ diciꝛ ð duobus hñtibus rixã põt
ẽt ẜm bar.hic idistincte exẽplificari vltra glo.qñ iudex aliqd iu
bet:puta partes adeẽ in Kaleñ.nã si vult hoc reuocare põt et
iubere ꝗ adsint idib⁹.l.dicere.§.fi.s̃.de arbi.⁊ idẽ i quocunqꝫ
alio iussu nõ fouẽte officiũ iudicis.Et siẛr prout tex.dicit vetuit
põt exẽplificari in qualibet ðclaratõe iudicis ꝓhibẽte.vt si iu-
dex ꝓhibet exceptões tales nõ opponi.aut dilationẽ nõ eẽ dã-
dam.¶ Capio glo.secũdã magnã in q̃ cõsistit ius hui⁹.l.⁊ qꝛ
4 aliq̃liter intricata ẽ iõ ad eã aduertẽdũ ꝑ expeditõe quero qs
sit iste iudex qui põt iterlocutoriã reuocare.rñdet quẽlibet siue
ordinariũ siue delegatũ videbaꝛ dicẽdum ꝗ nõ:qꝛ tex.loquiꝛ i
p̃tore ⁊ sic i ordinario.nec mirãdũ qꝛ uidem⁹ ꝗ arbiter q iussit
partes adesse Kaleñ.põt iubere ꝗ adsint idibus si hoc ꝯcediꝛ
arbitro q oi iurisditõe caret q̃tomagis iudex delegat⁹ hoc põt
qꝛ aliqualiter hꝫ iurisditõeꝫ vt fuit dictũ supra i.l.iiij.§.ait p̃tor
ꝑ hac glo.in q̃tũ loquiꝛ ð arbitro.facit.c.cũ cessante.de ap.ꝑ
hoc ẽt qꝛ appellatione p̃toris large vẽit quilibꝫ iudex.l.finaũt
5 §.fi.cũ glo.s̃.ð aq̃ plu.ar.¶ Ulteri⁹ põt queri de q̃ iterlocuto-
ria loquiꝛ.l.nr̃a.⁊ i hoc duas refert opi.gl.i.qꝛ illa iterlocuto-
ria q̃ iudex iubet ꝑtes adeẽ Kaleñ.possit reuocari ut dictũ fuit
ꝑ.l.dicere.§.fi.⁊ idẽ i qualibet illa iterlocutoria q̃ nõ ꝯtinet ali-
qd dari vel restitui.aut equipollẽs.sec⁹ si ꝯtineret aliqd dari vꝉ
restitui.vt si lata eẽt in restõne expẽsaꝝ vel in restõne momenta-
nee pos.his casib⁹ talis sñia nõ põt reuocari.qꝛ nõ obstãte ap-
pellatõe sñia illa exequi dꝫ.d.l.i.C.si ð momẽ.pos.⁊ ẜm hãc p-
mã opi.q̃ fuit azo,vex erit ꝗ sñia iterlocutoria lata suꝑ icidenti

vel emergẽti poterit reuocari ꝯrio iperio.qꝛ satis ẽ ꝗ nõ ꝯtineat
6 aliqd dari vel fieri.⁊ itelligiꝛ lata suꝑ icidẽti qñ lata eẽt suꝑ eo
qð ꝟtitur i iudicio.s.an actor eẽt seruus vel nõ.suꝑ emergẽti ve
ro qñ ꝓnũciareꝛ testẽ eẽ admittẽdũ vel nõ qñ suꝑ hoc ꝟsaꝛ cõ
trouersia iter ꝑtes.Tñ inq̃tũ glo.ita accipit icidẽs ⁊ emergẽs
nõ recte locuta ẽ ꝑu ẽ ð mẽte doc.hic.⁊ pleni⁹ i.l.i.C.ð or.iu.
qm̃ icidẽs ꝓprie dꝛ illud qð respicit merita cãe.⁊ sic habuit ori-
ginẽ ante litẽ motã.vt si opponiꝛ exceptio ꝑti ð nõ petẽdo exce
ptio transactõis aut cõpensatõis.Emergẽs ꝟo ꝓprie appellaꝛ
illud qð respicit ꝓcessuꝫ.⁊ sic nõ habuit cãm vetustiorẽ añ iudi
ciũ.vt si dicatur dilatõem eẽ ꝯandã vel nõ.testẽ istũ eẽ repellen
dum vel nõ.ista dicũtur emergẽtia qꝛ emergũt i causa.Et ſbde
bat Azo ꝗ iterlocutoria tantũ vsqꝫ ad q̃tuor mẽses poterit re-
uocari.ð quo vltimo dicam.j.expedita gl.qꝛ bar.de hoc firmat
ꝑticularẽ.q.¶ Inferebat ẽt azo ꝗ sñia lata i possessorio nõ ꝑt
7 reuocari dato ꝗ sit iterlocutoria qꝛ cõtinet aliqd dari vel resti-
tui se equipollẽs puta qete possidere debere.nã ꝯñr videtur iu
dex mãdare aduersario ꝗ eũ nõ iquietet.vnde satis vꝛ eqpol-
lẽter hec sñia cõtineri aliqð dari vel fieri postquã p̃stat patiẽtiã
illi possidẽti.ꝑ hoc adducebat azo qꝛ videm⁹ ꝗ a tali sñia i pos
sessorio lata appellari nõ põt.d.l.vnica.si ð momẽ.pos.qnimo
alia rõne nõ dꝫ posse reuocari:qꝛ vꝛ diffinitiua ẜm azo.⁊ glo.q̃
dicit ita notari i.d.l.vnica.⁊ i hoc bñ noteris glo.nr̃am ꝑ q̃ ha
beris bonũ tex.i.c.fi.ð iudi.⁊ in cle.i.de seques.pos.⁊ i glo.i ꝟ.
possessorio.ut no.glo.in.c.cũ ad sedẽ.ni fallor ẽ glo.pe.ad fi.ð
resti.spo.no.glo.⁊ bar.i.l.post sñiam.C.de sen.⁊ ibi ẽt ꝑ bal.⁊
ꝑ oẽs post glo.i.d.l.i.C.si ð momẽ.pos.fue.ap.⁊ ꝑ glo.ij.q.ij.
§.depo.vbi plene ꝑ archi.⁊ ꝑ glo.i.c.cõsultãtib⁹.ð of.dele.et
late ꝑ bar.i.l.ij.j.de ap.reci.ꝟ.quero que ẽ rõ.⁊ ꝑ bal.i.l.ij.C.
de epi.audi.⁊ ꝑ imo.i.l.si finita.§.non aũt statim.ð dam.infe.
⁊ dicit bar.hoc ꝓbari rõne:qꝛ videm⁹ ꝗ i possessorio iudicio re
quiriꝛ lit.cõte.vt no.glo.i.l.fi.C.si ꝑ vim.videte ꝑ bar.i.l.na-
turaliter.§.nihil cõe.de acqui.pos.Sꝫ si eẽt iterlocutoria posse
ferri lite nõ cõte.qꝛ ois iussus iudicis appellaꝛ iterlocutoria.ut
i rub.s̃.eo.⁊ istud ꝗ sñia lata i possessorio iudicio dicaꝛ diffini-
tiua cõiter tenetur nisi icidẽter opponereꝛ de pos.⁊ suꝑ illa ꝓ-
nũciareꝛ.nã tũc appellabiꝛ iterlocutoria ꝑ.c.i.de or.cog.⁊ ple-
nius in.c.cũ venissent.de insti.vel nisi possessoriũ eẽt accumula-
tũ cũ p̃torio.qꝛ ẽt tũc sñia lata i possessorio ñ diceretꝛ diffinitiua
cũ expectareꝛ alia sñia i petitorio que absorberet vires possesso
rij.c.cum dilectus ð cã pos.⁊ ita probaꝛ in.d.c.cũ venissent.Se
cũda est principalis.q.que fuit Ugo.s.ꝗ si iterlocutoria fertur
ad decisionẽ alicui⁹ incidẽtis vel emergẽtis nõ poterit reuoca-
ri ẽt si nõ ꝯtineat aliqd dari vel fieri.exẽplũ i illa iterlocutoria q̃
ꝓnũciatur eẽ seruũ vel nõ.qꝛ diciꝛ iteruenire ad decisionẽ inci-
dentis.Item si talis iterlocutoria feratur q̃ declaraꝛ testẽ esse
debere vel non.⁊ talis sñia venit ad decisionẽ emergẽtis:qꝛ ẜm
eũ parit talis sñia exceptõem rei iudi.sicut diffinitiua allegat.l.
quod si in diẽ.§.i.s̃.de ꝯpen.⁊.l.i.C.si ex fal.istru.ſꝫ si nõ fera
tur suꝑ icidẽti vel emergẽti.sed ad litẽ p̃parandã vel ordinan-
dã:vt ꝗ partes adsint Kaleñ.⁊c̃.talis põt reuocari.fateꝛ ergo
vtrãqꝫ opi.ꝗ iterlocutoria tendẽs ad p̃parandũ vel ordinãdũ
iudicium possit reuocari.ꝯcordãt ẽt i alio.s.ꝗ iterlocutoria in
qua iudex dicit aliquid dari vel fieri nõ potest reuocari.Sed di
scordãt i hoc si iudex ꝓnũciat super emergẽti vel incidenti quo
cãu ẜm primã opi.poterit talis sñia reuocari ẜm scðam opi.nõ
subdit gl.ꝗ predcã opi.que vult ꝗ si iudex iterloquẽdo iubet
ꝑtes adeẽ kaleñ.põt reuocare.Non hꝫ obstare.l.siue ꝑs.i pñ.
C.de dila.vbi tex.vult ꝗ si iudex statuit dilatõem puta ad ꝯpa
rendum non potest aliquid inouare.qꝛ dicit gl.rñdendũ eẽ eo
modo quo notaꝛ ibi in glo.vbi glo.itelligit eã ẜm istam.s.nisi
iudex eã reuocet.vel ẜm glo.in fi.põt dici ꝗ nõ fateꝛ iterlocuto
ria super dilatõibus.ð quibus in.d.l.siue pars dꝫ attẽdi an iu-
dex ꝑ suã iterlocutoriã velit mutare dilationẽ statutã a iudice.Aut
⁊ possit facere.d.l.dicere.⁊.l.si opus.s̃.ð no.ope.nũcia.⁊ tũc ẜm glo.
vult coartare seu mutare dilationẽ statutã a lege.⁊ tũc ẜm glo.
poterit coartare ꝑ suã iterlocutoriã dilationẽ statutã a lege:sed
nõ non poterit eam i totũ tollere.⁊ ð isto vltimo ꝟbo glo.fecit
mẽtionẽ i.l.ij.s̃.eo.vbi fuit tactũ de materia an ⁊ qñ iudex pos
sit dilationẽ imutare.Ex hac glo.habuistis duas opi.i isto ar-
ticulo que iterlocutorie possint reuocari ⁊ q̃ nõ.¶ In glo.ma-

8 gna.§.prin.ibi et delegatus.p glo.e tex.i.c.cum cessante. de ap pel.¶ In eadē glo.ibi.expensas litis zc.tene menti glosam ex qua habes notare quod sententia lata super expensis est interlo cutoria.z sequuntur cōmuniter doctores hic. Et idem notat an gel.in l.paulus.la prīa.j.eodem.vbi etiam ad hoc allegat no ta.per Innocen.in.c.sepe.in ver.expensarum.in fine.de app. z hoc expressius voluit Innocē.in.c.sacro.ad finem.in gl. que incipit mirantur.de sentē.excōmuni.sequitur Bal.in.l. prima. C.sentē.rescin.nō posse.z in.l.elegāter.§.siquis post. de cōdi. indebi.z.l.terminato.C.de fructi.z litis expen.z ibi de taxatio ne expensarum.¶ Et istam glo.intellige nisi ferretur sententia super expensis vna cum diffinitiua: quia tunc censetur esse pars diffinitiue.ita voluit notabiliter Ange. in dicta.l.paulus.z Sa lyce.in.l.post sentētiam.C.de sentē.z quia tanquaꝫ accessoria debet sapere naturam principalis.argu.l.cum principalis.ō re gulis iuris cum vulga.¶ Sed Bal.in.l.patris z filij.ō.de vul ga.z pupilla.tenet cōtrariuꝫ quia videtur ibi tenere ꝙ imo sen tentia expensarum lata simul cum diffinitiua dicatur esse inter locutoria. Nam Barto.ibi argu.illius tex.dicit videri ꝙ sicut ibi habetur ꝙ pater potest facere testamētuꝫ principale sibi ipsi in scriptis filio suo pupillo potest facere testamētuꝫ per nūcupa tōem idest sine scriptis. Ita etiaꝫ iudex debet posse ferre sentē tiam principalē in scriptis.z nihilominus sentētia expensarum poterit ferri sine scriptis.z qō isto cāu censeatur interlocutoria etiam quādo fertur simul diffinitiua tenere videtur Imo. in di cta.l.paulus pro hoc adduco quia tot dicūtur eē sentētie quot sunt capitula.ut voluit glo.notabilis in.l.etiam.§. ex causa.ō. de minori.z.l.scire debemus.j.de verborū obliga. z sic nihil repugnat ꝙ illa sentētia lata super pricipali dicatur diffinitiua z alia que non diffinit negocium principale interlocutoria: iux ta notata in.l.qui restituere.in glo.supra de rei vendi.z ibi per bald.z nota.per glo.reputatam notabilem in clementina pma de sequestra.posses.z fruc.cum cōcordātijs satis dixi in rubrica

9 supra eodē.¶ Secūdo limita istam glo.nisi expense pricipali ter peterentur de per se in iudicio.qz sentētia lata super expēsis erit diffinitiua ex quo diffinit totam litem.vt dicit Imo.in dicta l.paulus.pro quo bene facit glo.i.in.l.prima.versi.siautē po nas zc.j.de appella.reci.z quod dixi in rubrica supra eodem.

10 ¶ In eadē glo.ibi vsqꝫ ad quattuor menses.de hoc latius hic per barto.z dicam ifra extra glo.¶ In eadē glo.ibi diffinitiua zc.tenet ergo glo.ꝙ sentētia lata super possessorio est diffiniti ua.z probatur i.c.finali de iudi.z i clemē.pma.de sequestratō. posses.z fruc.z i glo.i ver.possessorio.z notat glo.i.c.cum ad se dem.i glo.penul.ad fi.de restitu.spol.z glo.z ibi Bart. z bal. i.l.post sentētiaꝫ.C.de sentē.z i.l.prima.C.si de momē.posses. fue.appella.z Innocē.in.c.cum venissent.de institutio. cuius verba pro cōcordia z cōmuni cōclusione tenēda sūt.de quo et per Barto.i.l.secūda.C.de episco.audi.¶ In eadē glo. ibi z alij dicūt.hic ponitur secūda opinio ꝙ iterlocutoria lata super incidēti vel emergēti etiam si non cōtineat dari vel fieri nō pos sit reuocari exēplum in interlocutoria qua pronūciatur testes admittendos vel nō.z lex ista solum habet locuꝫ i iterlocutorijs tendētibus ad preparādam seu ordinādam litem.vt quādo iubet adesse chaleñ.¶ Tertia fuit opinio glo.i.l.prima.C.sen tē.resci.nō posse.ꝙ omnis iterlocutoria possit reuocari. qō se quitur Dy.z Cy.z Barto.in dicta.l.post sentētiam.¶ Et pro ista opinione dicit Bart.facere tex.in.l.prima i fine.z.l.penul. ifra de preto.stipu.pro hoc etiaꝫ facit ꝭm Barto.l. si opus. de no.oper.nūcia.etiaꝫ dicit ꝙ canoniste tenēt istam opinioneꝫ p d.c.cum cessante.z.c.quod ad consultationeꝫ.extra eodē.z ibi per Innocē.pro hoc etiā allegat tex.i.l.fi.qui.appella. non li. vbi sentētia qua pronūciatum est fideiussores esse idoneos pos sit reuocari.melius probaꝭ in dicta.l.penul. de preto.stipula.z istam tertiā opinionē sequebātur Pe.z Cy.i dcā.l. post sentē tiam.C.de sentē.vbi refert ibi bal.ad fi.¶ Quarta fuit opinio Innocē.z Abba.antiqui in dcō.c.cum cessante.ꝙ omnis iter locutoria possit reuocari nisi transiuerit i rem iudicatam.ut ga nō fit appellatuꝫ vel appellatio fit deserta. Et hanc opinioneꝫ refert Specu.i titu.de exceptio.§.viso. versi.sed nūquid iudex interlocutoriam.¶ Sed Hostiē.z cōmuniter doctores i.c.cuꝫ cessante.hoc reprehēdūt quia iterlocutoria quo ad iudicē nū quam trāsit i rem iudicatam.notat glo.ibi z glo.in.c.fi.de ap pella.libro sexto.z i.c.venerabilibus.§.z hoc.de sentē.excom municatōis lib.vi.¶ Iūcta opiniōe io.and.i dcō.c.cum cessan te.videtur ponere quintaꝫ opinionē. Nam dicit attēdēdam eē cōsuetudinem fori que est optima iuris interpres.l. minime.ō. de leg.z cessante cōsuetudine dicit quālibet interlocutoriā pos se reuocari ex causa.z ita itelligit hāc legē z.d.l.i.i fi.de preto. stipula.sed sine causa nō.allegat notata per Innoc.i dcō.c.sa cro.vbi cōcludit ꝙ de mero rigore tenet reuocatio per hāc.l. sꝫ si facit sine causa grauat partē.z sic potest appellari. z sic facit litem suam per.l.sancimus.C.de iudi.z.l.si quādo.C.de testi

12 bus.¶ Barto.hic fuit i sexta opiniōe que potest dici.vi.z con cludebat quedam est iterlocutoria qua lata officium iudicis ñ finitur.z ista idistincte potest reuocari per hāc legem. z simi les. Quedam est quā lata iudicis officium finitur.vt si pronū ciat nō esse procedēdum vel se nō esse iudicem competētem et talis nō potest reuocari. Et hec distinctio ꝭm eum probatur in l.dicere.§.fi.pro hoc etiam adducit.qz sentētia que imponit fi nem dicit nō potest reuocari.d.l.post sentētiam.C.de sentē.cō firmat etiam qz militare videꝭ tūc ratio que militat i diffinitiua que nō potest reuocari: qz finitum est eius officium.d.l. iudex. ita debet esse i iterlocutoria si est talis per quam finitum sit eius officium. Et respōdet ad ea que allegabātur i cōtrariuꝫ p azo. scꝫ ad.l.i.C.si de momē.posses.fue.appella.s.ꝙ illa loquitur in diffinitiua nos i iterlocutoria. Respōdet ad.d.l. ꝙ si i diē.§.i. z.d.l.i.C.si ex fal.istrumē.z loquūtur lata iam diffinitiua sen tētia.¶ Addatis etiam ꝙ cum opiniōe Bar.trāsire videtur ꝭ imo. Rapha.z Pau.z sic doctores cōmuniter.¶ Item adda tis ꝙ ista fuit et opi. Cy.i.l.ij.i sexta.q.ō.si quis i ius voca.non ierit.tenet etiam hic Barto.in.d.l.post sentētiam. z Barto.in l.i arbitro.ō.qui satisda.cog.z i dcā.l.elegāter.§. siquis post. de cōdi.idebi.z Bal.i addi.specu.i titu.de sentē.i scda colū.z Ange.i.l.prima.§.fi.j.de preto.stipula.¶ Et istam opinionē sequor cum limitatōibus ifra dādis.z pro ea bene facit tex.i.c. significātibus.de offic.delega.vbi sentētia qua iudex pnūciat se esse incōpetēteꝫ iudicē nō potest reuocari.prout et probatur

13 i.d.c.iudex ab apostolica.eodē titulo.¶ Hāc tamē opinioneꝫ itelligo cum hac modificatōe vꝫ ꝙ iudex nō debet sine iusta cā reuocare suam iterlocutoriam per quam nō est finituꝫ eius offi cium.z si sine causa reuocet lꝫ reuocatio teneat: tamē dꝭ parteꝫ grauare adeo ꝙ iuste appellari possit z retractabitur p iudiceꝫ appellatōis: z iudex qui reuocauit sine causa facit litem vt volu it inno.i dcō.c.sacro.z hoc modo debet itelligi quod no. ioā. and.z do.Anto.i.d.c.cum cessante.z istam modificationē vi detur amplecti bal.i dcā.l.post sentētiam.i fine.de qua etiaꝫ p io.and.i addi.specu.i titu.de sentē.prola.§.species.ver.super. estqꝫ.z ita puto tenēdum ꝙuis Pau.hic dicat ꝙ imo videtur iudicem ifra decem dies post iterlocutoriam posse reuocare il lam etiam sine causa adeo ꝙ nō dicitur partem grauare.qz cō mittitur arbitrio suo vt hic.z pro eo potest adduci tex.i.d.c.cū cessante.ver.libere.tamē hoc nō obstāte sequor opi. quā tenui nec iure probari videtur opi. Pau.qz ista lex nō loquitur ma gis ifra.x.dies ꝙ post.imo et itelligitur post decem dies vt in fra dicam.ad hoc etiam bene facit Barto.in penul.colū.dum allegat.l.si quādo.C.de testib⁹. Nec obstat.c.cū cessante. i ꝟ. libere.qz illa dictio libere nō cōcernit verbum importās pote statem reuocādi iterlocutoriam: vt ex ispectōe illius littere cla

14 re patet.¶ His presuppositis limita regulam huius.l. pluribꝰ modis.z primo ꝭm Ange.hic i iterlocutoria lata expēsarum ꝑ textu iuramēti iudicialis.iuxta.l.sancimus.cum auc.sꝫ hodie. C.de iudi.qz reuocari nō potest.allegat notata per Innocē.in dcō.c.sacro.sed vt dicit imo.hic.z ibi imo.expressius i.c.fi. qō metus causa.i fine.cōtrarium tenet z melius per regulam huiꝰ z cum inno.trāsit io.and.z anto.de bu.i dcō.c.fi. z bene: licet imo.ibi z i.l.qui bona.§.damni.ō.de dam.ifec.conetur respō dere opi.inno.tamē nō videtur hoc probare nisi quādo expres

15 sius esset error in sentētia.¶ Secūdo fallit i iterlocutoria i qua iudex iterpretatur verba ambigua sue sentētie ꝭm ange. qui p hoc allegat glo.singularem ꝭm eum i.l.quicquid astringende. in ver.per promissorem.j.de verborū obliga.vbi dicit ꝙ inter pretatio fieri nō potest nisi semel. Imo.hic dicit ꝙ Ange.in.d.

l.quicquid astringẽde.cõtrarium tȝ per istam.l.⁊ respõdet ad
illam glo.ꝙ loquitur ĩ iure declarãdi qđ competit parti.nã ps
potest ĩterpretari libellum suum.tamẽ nõ potest nisi semel etiã
stipulator potest interpretari verba stipulatõis ambigua hoc ẽ
verũ semel.sed ꝟba iudicis declarãtia suũ actum ambiguũ. vñ
videt ꝙ plus reuocari plus ꝙ̃ semel per regulã.l. nostre scđm
ange.in.l.quicquid.¶ Addatis ꝙ bal.i.l.ij.C. de sentẽ.ex pe
ricu.reci.⁊ imo.in.l.ab executore.ĩ pnci.de appella.simpliciter
approbãt istam secũdam fallẽtiam. ⁊ ita barto.in.l.inter stipu/
lantem.§.i.in fi.de verbo.obliga.referẽdo verba sua ad proxi/
mas pcedẽtes questiões ĩ quibus locutus ẽ de actu ⁊ sententia
iudicis cõtinẽte ꝟba ambigua motus per illam glo.ĩ.d.l.quic/
quid astringẽde.tamẽ possemus dicere ꝙ ista opi.scȝ ꝙ possit
nisi semel ĩterpretari iudex verba sue sentẽtie pcedat ĩterpreta/
tõe sentẽtie diffinitiue.super hoc tamẽ dicam ĩ sequẽtibus. Et
putarem posse opi.cõcordari qꝛ aut iudex ĩterpretatus ẽ p suã
ĩterlocutoriam ambigua verba alterius sue sentẽtie ĩterlocuto/
rie.Aut ĩterpretatus est ꝟba ambigua alicuius sue sentẽtie diffi/
nitiue.¶ Primo casu puto veram eẽ opinionẽ Ange. ĩ dcã.l.
quicquid.s.ꝙ iudex possit suam ĩterlocutoriam per quaȝ inter/
pretatus est ambigua ꝟba alterius sue ĩterlocutorie reuocare.
¶ Moueor nam permittit iudici etiaȝ plusqnaȝ semel reuoca
re suam ĩterlocutoriam.ita dicam ĩfra ĩ particulari questiõe vtꝝ
ĩterlocutoria possit pluries reuocare.si ergo verum est ꝙ possit
pluries reuocare multo fortius debet posse p interpretationem
pluries modificare ⁊ declarare suam ĩterlocutoriaȝ. argu.l. vi/
deamus.§.iurare.s.de iureiurãdo.vbi si iudici datur potestas
deferẽdi vel nõ iuramẽtum parti multomagis dȝ sibi videri da
ta potestas limitãdi vsqȝ ad quã quãtitatẽ iuret. nam si totum
ponitur ĩ potestate sua multomagis pars. Hoc ĩ simili potest
confirmari testator potest pluries suũ testamẽtũ reuocare ⁊ ex
toto tollere.pone ꝙ ibi sit aliquod ꝟbum ambiguũ poterit ne
testator solum illud ꝟbum ambiguũ ĩterpretari. certe sic iuxta
l.heredes palam.§.sed si notã.s.de testamẽ.¶ Si aũt loqui/
mur de interlocutoria p quam ẽ interptatus iudex ambigua ꝟ/
ba alterius sue sentẽtie diffinitiue.tunc dicam veram eẽ opinio/
nem ange.⁊ sequaciũ hic quoniã nõ est ĩ potestate iudicis suaȝ
sentẽtiam diffinitiuam tollere.l. iudex postquaȝ.ĩ. eodẽ.l. post
sentẽtiaȝ.C.de sentẽ.iccirco tũc habeat locum glo.ĩ dicta.l.qc/
16 quid astringẽde.¶ Tertio fallit si sit appellatum ab interlocu
toria ⁊ appellatõi delatum p iudicẽ a quo.qꝛ tũc omnis iurisdi/
tio iudicis ab eo abdicata est.c.cuȝ appellatõibus friuolis. de
appella.libro sexto.⁊ idẽ si iudex ad queȝ inhibuit iudici a quo
per eandẽ rõnem.c.romana.§.si vero.⁊.c.non solũ.eodẽ titu
lo.¶ Eadẽ ratione idem dicẽdum eẽt vbi esset appellatum ab
interlocutoria ⁊ petiti essent apostoli ⁊ denegat iudex cõcedere
quoniã cũ tunc omnis pcessus qui fieret in posterũ per iudiceȝ
a quo nullius sit momẽti quasi careat omni iurisditiõe nõ põt
talem ĩterlocutoriaȝ reuocare.¶ Et idem si causa appellatiõis
fuit cõmissa per superiorem eadẽ ratione.c.pastoralis.§.prete/
rea.de offic.delega.⁊ ita voluit specu.in dicto ꝟsi. sed nũquid
iudex.cum ꝟsi.sequẽti.⁊ idem si apostolos petitos tradere re/
cusauerit per eandeȝ rationẽ.c.vt super.de appellatio. lib. vi.
17 ¶ Quarto fallit in ĩterlocutorijs habẽtibus vim diffinitiue: de
quibus dixi ĩ rubrica.s.eodẽ.⁊ est glo.valde notabilis in.c.fi.ĩ
ꝟsi.inanes.de electio.libro sexto.notat Bal. in.l.arbitro.s. q
satisda.cogan.⁊ in.l.hac edictali.§.quam obseruatõem. C.de
secun.nup.⁊ Salyce.in dicta.l.post sentẽtiam.⁊ anto.de but.
in rubrica extra eodem. ⁊ in dicto.c. cum cessante.¶ Dicebat
Imo.in dicto.c.cum cessante.hoc intelligẽdum verũ in illis ĩ/
terlocutorijs habẽtibus vim diffinitiue ⁊ qui post se non expe/
ctant aliaȝ diffinitiuam.sed vbi expectarẽt nõ haberet locũ hec
fallentia.quia iudex poterit talem reuocare:quia si aliter dice/
remus sequeretur ꝙ vbi iudex interloquẽdo pronũciasȝ super
exceptõe peremptoria puta pacti de non petendo vel similia.
Nam talis interlocutoria vim habet diffinitiue scđm glo.nota/
bilem in clemẽtina fi.de appellatio. sequeretur ꝙ iudex talem
interlocutoriam reuocare non posset quod esset contra.d.c.fi.
⁊ isto modo intelligẽdo hanc fallẽtiam verum eẽt dicere quod
ista fallentia comprehẽderetur sub theorica Barto.hic duȝ di/
cit ꝙ interlocutoria per quaȝ finitum est officium iudicis nõ po
test reuocari alias sic.¶ Item subdit Imo.in dicto.c.cum ces/
sante hanc fallentiam ĩtelligendaȝ nisi a tali ĩterlocutoria ha/
bente vim diffinitiue esset appellatum:vt tenent domini de ro/
ta.conclusione.lxxi.⁊ cõclusione.lxxxiij.vbi concludunt ꝙ ĩter/
locutoria qua pronũciatur appellationem esse desertam reuoca
ri possit si ab ea est appellatuȝ qꝛ suspensa est potestas iudicis
⁊ licet illa sit interlocutoria:vt.c.tua nobis. de appellatiõibus.
tamen habet vim diffinitiue per notata in dicta clemẽ.fi.de ap
pellatio.tamẽ de hoc vltimo dicto an sit verum remitto ad ea
que dicaȝ infra circa intellectuȝ.c.significãtibus.de offic. dele/
18 ga.¶ Ex hoc infertur an sentẽtia secundi decreti. Nam talis
appellatur interlocutoria per glo.in.l.presenti.§. primo.versi.
modum.de his qui ad ecclesiã confug. Nam dicitur interlocu/
toria habens vim diffinitiue.⁊ nota.per glosaȝ in.l.qui restitue
re.de rei vendica.possit reuocari videtur ꝙ non:quia habȝ vim
diffinitiue:vt per Barto.in.l.si finita.§.si recte.supra de dam.
infec.Et expressius Bald.in.l.secunda.supra si ex noxa.causa
aga.in decima qõne.ita intelligens glo.in.l.prima.in glo.ante
penultima.s.de iurisdi.om.iudi.¶ Imo.hic simpliciter tenet
ꝙ talis interlocutoria secũdi decreti posset reuocari. quia cum
perueniatur ad eam officio iudicis nobili:vt declarat Barto.ĩ
l.iubere.s.de iurisdi.om.iudic.in.l.si finita.§. iulianus. in. vi.
colũna.s.de dam.infec.ergo quecũqȝ sit interlocutoria dȝ pos/
se reuocari vt hic notat barto.in vltima colũna allegãdo.l. ꝙ/
uis.cum glo.fi.supra de reb.eoꝝ.⁊ ꝙ sentẽtia secundi decreti
possit reuocari licet imo.nõ dicat tenuit expresse Innocẽ. in.c.
dilecto.de verborum signi. ⁊ Specu.in ti. de secũdo decreto.
§.nunc videamus.versi.illud.⁊ in ti.de primo decreto.§. iam
de effectu.ꝟsi.sed quid si iudex.⁊ Ioã.andr.in.c.cõsultãtibus
de offic.delega.⁊ placet per dictaȝ rationẽ.d.l.quãuis.licet do.
Anto.de but.in rubrica extra eodẽ.⁊ Bald.in dicta.l.arbitro.
simpliciter contrarium dicant ex eo qꝛ dicũt habere vim diffini/
19 tiue.¶ Hoc tamẽ limitat Innocẽ.in dicto.c.cõsultantibꝰ.imo
alias Innocẽ.in sexta colũna.dicit procedere in iudice ordina
rio.sed delegatus non potest talem ĩterlocutoriaȝ secũdi decre
ti reuocare.¶ Mouetur quia omnis iurisditio omneqȝ offici/
um iudicis delegati expirat lata sentẽtia.⁊ ea executa.c.in litte/
ris.de offic.delega.vult dicere cum videatur facta executio se/
cũdi decreti expirat puta scitis ꝙ fuit dubiuȝ vtꝝ quãdo proce
ditur ad secũdũ decretum per iudicem requiratur noua missio
in possessioneȝ.⁊ glo.sensit in.§.fi.insti.de offi.iudic.quod sic.
tamẽ illa cõmuniter damnatur vt late per Dy. ⁊ Barto. ĩ dcã
l.si finita.§.iulianus.in octaua colũ.versi.quero iuxta istud an
de nouo ⁊c̃.sicut quãdo res venditur ei qui est in possessione si
requiritur ꝙ alia traditio fiat vt transferatur in eum dominium
l.quedam mulier.de rei vendica.ita in casu nostro paret ergo
20 extinctam esse omneȝ iudicis delegati potestatem.¶ Quinto
fallit si post interlocutoriaȝ facte essent expense per partem: qꝛ
non posset reuocari expensis nõ refectis.ita voluit Innocẽ.in
dicto.c.cum cessante.⁊ sensit ibi glo.dum dicit ibi re integra.
¶ Sed Hostiẽ. Ioan.andr.⁊ cõmuniter omnes ibi tenent cõ
trarium.⁊ Specu.in dicto versi.sed nũquid iudex.quia reuo/
catio non fit ad iniuriam partis sed ad cause expeditionẽ bre/
uiorem.d.c.cum cessante.in fine.¶ Dicit tamen anto. ibi qđ
forte opi.glo.ibi est melior per.c.interposita.§.penulti.de ap/
pellatio.vbi si quis appellauit a sentẽtia quanuis possit renun/
ciare appellationi inuito appellato.tamẽ non tenet talis appel
latio nisi primo reficiat expensas appellato quãdo renũciat in
uito. Nihilominus posse substineri opinioneȝ cõmuneȝ scilicet
quod non refectis expensis valeat reuocatio interlocutoria.
¶ Nec obstat tex.in dicto.c.interposita.quia loquitur in renũ
ciatione facta appellationi per appellanteȝ quo casu est culpa
in ipso appellante.⁊ ratione sue culpe patitur damnum expen
sarum.non loquitur in parte reuocãte sed in iudice.⁊ potest eẽ
quod reuocatio est facta sine aliqua culpa illius in cuius fauo
rem sit reuocatio.¶ Preterea in dicto.c.interposita.§. penul
timo nõ dicitur ꝙ nõ possit renũciari nisi prius refectis expen/
sis.sed dicitur ꝙ iudex debet damnare illum in expẽsis.¶ Et
pro hac opiniõe potest dici esse tex.in dicto.c.cum cessante. nã
ibi post latam ĩterlocutoriã cõtra te appellasti ab ea.⁊ sic iam
fecisti expẽsas circa appellatiõem ab interlocutoria. Et tamen

tex.ibi vult q iudex qui ibi sententiam tulit eam possit reuoca
21 re. ¶ Sexto fallit nisi sit appellatum bis ab interlocutoria: et semper confirmata sit: quia tunc etiam per iudicem qui eam tulit nõ poterit reuocari.glo.est elegans in clemẽ.fi.in versi. sup ea.de appella.z notat Anto.de but. in.c. fraternitatis.de fri
22 gi.z malefi. ¶ Septimo fallit in interlocutoria per quã iudex concessit fieri i abolitionem super crimine de quo pendebat accusatio: quia reuocari non potest nisi per principem .l.i.C. de aboli.ita dicit Bal.in.l.prima.in.xvi.colũ.C. qui accusa.z per l.i.C.de abolitio. Si tamẽ recte consideramus theoricã Bar. satis videtur ista limitatio sub ea comprehendi inquantum dicit
23 q aut interlocutoria est talis per quam finitur officium iudicis aut non. ¶ Octauo fallit in interlocutoria per quã de voluntate partium est statuta dilatio vel aliud pronũciatum: quia sine cõsensu partium non poterit reuocari.ita dicit Bal.in.l.fi.de arbi.allegat in argumentum notata per glo.in.l.ij.§.fi.ĵ.de preto.stipula. Et idem notat bal. in addi. Specu.in titu. de senten.in.ij.colũna tu allega casum in.c.significantib⁹.de appellatõibus.quod intellige nisi ex causa: vt ibi per glo.in ver.abbreuiare diem.z est de mente bal.in.l.fi.ad fi.C.senten.rescin. nõ pos.bene faciunt que dicam infra i proxima sequenti fallentia.
24 circa intellectum glo.in dicta.l.i.§.fi.de preto.stipula. ¶ Nono fallit in interlocutoria que esset executioni mandata: q2 non poterit reuocari sine consensu partium vel sine causa ẽm glo. valde notabilem in dicta.l.prima.§.fi.de preto.stipula.z ibi sequũtur omnes. Et idem Ray.z Imo. in.l. penulti.eodem ti. z Barto.hic z Bal.in dicta.l.eleganter.§. si quis post.z in dicta.l.arbitro. Et idem si esset talis interlocutoria que secum traheret executionem ẽm Barto. z doctores in dicta.l.i.§.fi. sed hoc intellige si interlocutoria fuit valida: secus si nulla: quia licet sit executioni mandata poterit sine cause cognitione quatenus de facto processit de facto reuocari ẽm Bal. in dicta.l. post sententiam.in fine.vbi allegat glo.singularẽ ad hoc ẽm eũ
25 in.l.minor.in principio.ff. de euictio. in glo.secũda. Et idem Bal.in dicta.l.arbitro. ¶ Decimo fallit nisi interlocutoria fuisset bis reuocata: quia amplius reuocari non potest: vt per Dy. z Barto.quos sequitur Saly.in dicta.l.post sentẽtiam. z Ant. de but.in dicto.c.fraternitatis.z.d.c.cum cessante. ¶ Mouẽtur quia videmus q non potest vltra bis appellari: vt in rubro z nigro.C.ne lice.tertio prouoca. Pro hoc dicit Barto.facere tex.in dicta.l.fideicõmissa.§.decem.ff. de lega.i. z.l. prima.§. si cui.ĵ.vt leg.no.ca.vbi si testator non legauit decẽ ticio z mãdauit heredi q si ticius illa decem perderet rursus darentur p heredem eidem ticio intelligitur q bis z non vlterius. Refert Barto.q quidam tenebant q immo iudex possit quãdocũq voluerit reuocare interlocutoriam per tex.hic.in versi. potest. quod est extensiuum.l.si ita quis.de legatis.ij.tamẽ dicit q opinio Dy.est equa: z eam approbat. ¶ Addatis q Ray.fuit ille qui tenuit opinionẽ contrariam scilicet q possit vltra bis iudex reuocare interlocutoriam. z illam opinionem sequitur Rapha. hic. ¶ Sed Saly.in dicta.l.post sententiam.C. d sentẽ. z anto. in.c.fraternitatis.de frigi.z malefi.z in.c.cum cessante.de appellatio.tenet simpliciter opinionẽ Dy. z Barto.quam sequor z confirmo. Nam iudex appellationis dicitur succedere in locum iudicis principalis.l.cum apud semproniũ. in fi.ĵ. iudic. sol.no.glo.in fi.in ver.vltra decẽnium. de appellatio. libro.vi. ergo iudex additus per appellationem non potest vltra bis mediante appellatione reuocare sententiã: ita nec debet posse iu
26 dex cause principalis.hoc modo voluit conseruare Dy.de all'. l.i.C.ne li.tertio prouoca. ¶ Undecimo fallit nisi interlocutoria fuisset per principem semel ꝯfirmata.ita dicit Ange. z imo. in.l.paulus.la prima.ĵ.eo.allegant notata per Joan. and. in titulo de sentẽ.prola.§.vt autem.super ver. quid si papa.z qd notat glo.fi.in.c.iij.de institu. ¶ Item fallit interlocutoria a q̃ non esset appellatum si est lata super executõe que non facit preiudicium negocio principali nec reddit iudicium retro nullum quia nec tales interlocutorias latas a iudice cause principalis potest reuocare iudex appellationis a diffinitiua.d.c.fi. de appellatio.libro.vi.ita dicit Imo.hic dicens hãc esse nouam opinionẽ super qua reliquit cogitandũ. ¶ Addatis q ista opinio non videtur vera.z cõtrarium fuit de mente Jo.andr.in.c. cũ

cessante.per regulam huius legis. z potest respondere ad argumentum factum in contrarium q iudex cause appellationis non succedit in locũ iudicis principalis nisi in his in quibus est appellatum z in cõnexis cum negocio principali vel in reddẽtibus iudicium retro nullum.vt in dicto.c.fi.ita itelligitur quod ibi notat glo.in ver.vltra decẽnium. facit quod habetur in.c.
27 super eo.el primo.de appellatio. ¶ Duodecimo fallit nisi per interlocutoriam finitum esset officium iudicis z iurisditio sua.d.c.significãtibus.quod intellige in iudice delegato: secus in iudice ordinario.ita multum eleganter voluit bal. per illum tex. in.l.preses.C.quomodo z quãdo iudex.z idem sentit Barto. in.l.penultima ad fi.C.de pactis. Et Paul. de castro in.l.ij. ff. si quis in ius vo.licet de Bal.mentionem nõ faciat. Sed mihi videtur q̃uis non reperiam cõtradictorem q etiam ordinarius non possit reuocare: quia etiam in eo locum habet ratio assignata hic per Barto.s.q expirat iudicis officium i illa causa. ¶ Et sic militat eadem ratio hic dum dicit q interlocutoria per quam finitur iudicis officium in causa illa nõ potest reuocari per.l.iudex postq.ĵ.eodem. Ista ratio militat in iudice ordinarie pronũciante se non esse competentem in illa causa finitum est officium suum.z potest respõderi ad.d.l. si preses. q ibi iõ potest iterum iudicare iudex ordinarius: quia prima sententia fuerat nulla.l.iiij.C.de accusatio.z plene notatur in.l.si vt proponis.la prima.C.quomodo z quãdo iudex. secus in delegato: q2 si semel tulit sententiam q̃uis nullam non potest iterum iudicare.in casu tamẽ nostro talis sentẽtia non esset nulla.vnde non videtur q bene arguatur de illa ad istam. ¶ Maxima tamẽ est auctoritas predictorum docto.ideo diligẽter est menti tenẽdum eorum dictum pro limitatõe.d.c.significãtibus. ¶ Nõ obstat.d.l.si preses.quia iterũ cognoscit ex eo quia sñia fuit nulla.l.iiij.C.de accusa.plene notatur in.l.si vt proponis. C.quo
28 modo z quãdo iudex. ¶ Item limita.d.c. significãtibus. ꝓcedere si iudex pronũciauit se esse competentem super principali negocio: quia non potest reuocari.secus si super aliquo dependẽte a principali.c.dilectus.el tertio de preben.quem tex.ita intellexit Pau.de leaza.vt refert Saly.in dicta.l.post sentẽtiam. z ideo patet quia non expirat iudicis officium. ¶ Et pro hoc allegat in argumentũ.c.super gratia.de offic.delega. libro.vi. Sed Joan.calderi.in dicto.c.dilectus.tenet contrarium dicens hoc ibi non probari: quia in dicto.c. dilectus. iudex ibi ad reuocationem sue sententie processit vigore secũde cõmissionis sibi facte non vigore prime. Tamẽ puto opinionẽ Pau.de leaza.z Saly.esse veram in se saltem argumẽto.d.c.super gratia. quia cum duret negocium principale z etiam potestas iudicis quo ad illud non debet perimi super accessorio seu dependente: z sic debet posse reuocare interlocutoriam latam super illo dependente militat ratio istius legis iuncta ratione bal.scilicet
29 q officium iudicis non expirauit in illa causa. ¶ Item limita.d.c.significantibus.cum similibus non procedere nisi esset appellatum ab illa interlocutoria etiam per quam expirat officium iudicis potest reuocari si ab ea sit appellatum: quia cũ per appellationem sit suspensa seu extincta sentẽtia.l. si causa.C. de transactio.l.i.§.finali.ad turpil.primi iudicis remaneat itegra. ita concludunt domini de rota sua conclusione.xxi.incipiente: Item q auditor.z in conclusione.lxxxiij.incipiente: Item si a partium pronũciatione. z Anto.de but. in. c. cum cessante. et domin⁹ abbas in.c.peruenit.el secũdo de appellatio. z Paulus de leaza.in cõmento.d.c.dilectus.el.iij.ẽm vnum intellectũ facit tex.in.c.si a iudice.de appellatio.in sexto. Sed Jo.calde. z imo.in.d.c.dilectus.tenet contrarium. z ista opinio videtur forte verior.q2 sicut lata diffinitiua iudex non potest amplius se de causa intromittere.d.l.iudex.ita debet esse in ista interlocutoria vt finiatur officium iudicis. Et potest respõderi ad.d.c.dilectus.vt supra fuit responsum q ibi processum ẽ ad rei vẽdicationẽ vigore secũde cõmissionis non vigore prime. ¶ Nec etiam obstat.c.si a iudice.quia debet intelligi quando est appellatum ab interlocutoria per quam non erat finitum officiũ iudicis. ¶ Non obstat etiam q per appellationem sit suspensa sententia: quia verum quãtum est ad hoc vt non mereatur interim exequi: sed non ut faciat reuiuiscere iurisditionem iudicis ex quo alias sequeretur q si a diffinitiua esset appellatũ pos

set iudex cause principalis pendente appellatione iterum pro/
nunciari qd nemo diceret.l.eos.in prin.C.de appella.teneatis
menti:qz sunt passus notabiles z p alios no puto q reperiatis
30 ita discussos.Ultimo posset limitari regula legis nostre fz Ni/
co.de neap.z Jo.de pla.in.l.rura.C.de om.ag.deser.lib.xi.vt
locum no habeat ista lex quando interlocutoria esset in scriptis
lata.qz non poterit amplius corrigi per iudicem per not. per
glo.in.d.l.rura.¶Sed no puto hanc limitationem veram:qz
no probatur ibi nec tex.aut glo.ibi loquitur de sententia.¶In
eadem glo.ibi incidens z quid dicatur emergens.vnde clari/
us per glo.in.l.ij.als est.l.i.z ibi Bar.C.de ordi.cogni.z ha/
betur in.c.i.de ordi.cogni.¶In eadem glo.ad fi.de hac glo.
31 feci mentionem in.l.ij.s.eo.vide ibi.¶Ulterius querit Bar.
infra quantuz tempus possit interlocutoria reuocari.dic vt hic
per eum cum quo transeunt alij hic.z cano.post glo.in.d.c.cu
cessante.z in.d.c.sacro.in glo.prealleg.z Spec.in.d.versicu.
sed nunquid iudex.z Bald.in.d.l.eleganter.§.si quis post.z
Saly.i.d.l.post sententiam.¶Et Bar.hic dicit hanc questio
nem posse pluribus modis intelligi:primo vsqz ad quot dies
vel menses.Scdo an vsqz ad sententiam diffinitiuam vel post.
Tertio modo an vsqz ad executionem sententie interlocutorie
vel post possit ipsa interlocutoria reuocari.Circa primum licet
glo.h dixerit q vsqz ad quattuor menses.tame Bar.hic refert
quosdaz dixisse q vsqz ad.x.dies tm sicut vsqz ad.x.dies potest
appellari auc.hodie.C.de appella.z auc.que supplicatio.C.
de preci.impe.offe.Sy.dicebat q aut consideras ius petendi
reuocationem residens in parte:z tunc durat vsqz ad.x.dies p
proxime dicta.Aut consideras quo ad facultatem iudicis z di
cendum est q premittitur reuocatio etiam post decem dies:vt
d.c.cum cessante. ad idem tex.iuncta glo.penul.in.c.querelaz
de procura.vbi hoc aperte dicit glo.z istam conclusionem ap/
probat Bar. pro qua allegat.l.arbitro.s. qui satisda.cog.fm
vnam lecturam.z.l.fi.j.a qui.appella.non li.vbi si per iudicem
delegatam fuerint approbati fideiussores potest illa talis inter/
locutoria reuocari z illa reuocatio fit eodem modo quo appel/
latur.z sic infra decem dies debet peti als transit in rem iudica
tam quo ad partem.¶Si autem cosideras secundo modo.s.
vtrum interlocutoria possit reuocari vsque ad diffinitiuam vel
post:z dicedum q solum vsqz ad diffinitiuaz no potest per.l.i.
C.si ex fal.instrume.z.l.in diez.§.primo.de compesa. Nec mi/
rum quia cum iudex lata diffinitiua sit functus officio.d.l. iu/
dex.postea sequitur q no possit suam interlocutoriam reuoca/
re.d.l.dicere.§.fi.¶Si vero consideras tertium modum scilz
an vsqz ad executione vel post:dicendum est q glo in.l.prima.
§.fi.j.de preto.stipula.tenuit q post executionem ipsius inter/
locutorie non possit ipsa reuocari nisi de cosensu partium fiat
vel nisi causa cognita seu ex causa fiat:vt quia in exemplo posi
to ibi apparet q per errorem fuit prestita illa satisdatio. Et di/
cit Barto.probari hoc in.l.penulti.eodem titu.de preto.stipu
la.Nam ibi iudex possit prestare satisdationem damni isecti du
raturam infra trienium.postea ibi iudex prorogauit huiusmoi
satisdationem vsqz ad decenium. tex.ibi dicit primos fideiusso/
res tutos esse exceptione per istam secudam satisdationem.z p
prestationem aliorz fideiussorum recessum est a prima.no ob/
stante q iam fuisset executioni mandata prima:quia fuerut pre
stiti fideiussores:z sic fuit executioni mandata.¶Nec pdictis
obstat si in contrariuz allegaretur.aucte.ei qui.C.de bo. auct.
iudi.possi.vbi reuocatur interlocutoria primi decreti etiaz post
q est executio mandata.Respondet Barto.q illud est ibi:qz
ex causa illud fit quia comparuit reus z obtulit satisdationem z
obtulit expensas.iccirco cum cause tamen cognitione illud ibi
fuit factum.eodem modo respondet ad.l.si opus.de ope. no.
nucia.q ibi intelligitur quado cum causa deuentum est ad di
ctam reuocationez.¶Addatis q Jmo.hic tenet contra bart.
quado vult q interlocutoria etiam postquaz est executioni ma
data possit parte inuita etiam sine cause cognitione reuocari.
¶Mouetur per.d.l.penulti.de preto.stipula. nam ibi parte
inuita fuit facta reuocatio interlocutorie. hoc dicit innui ex illo
tex in ver.precepit.nam verbum illud denotat necessitatem: vt
notat in.l.sepe audiui.de officio presi.z.l. z quia. de iurisdic.
omniu iudi.z no dicitur ibi q interuenerit aliqua cause cogni/
tio.tame puto Barto.bene loqui cum quo Bal. cocordat in
dicta.l.arbitro.z in.l.eleganter.§.si quis post.de coditio.inde
bi.z doctores in dicta.l.prima.in fi.de preto.stipula.Idem te/
nuit Ray.z ipse Jmo.in dicta.l.penultima. vbi dicit q debet
intelligi illa.l.penulti.q ibi facta fuit reuocatio ex causa: puta
propter errorem.Cum opinioe Barto.cocordat Anto.de bu.
in.c.cum cessante.de appellatio. z etiam abbas ibi qui dicit q
pro ista opinioe videtur glo.ibi dum dicit re integra.Et p hoc
dicedum est q vbi esset talis interlocutoria que secum traheret
executioem:eodem modo diceremus reuocationem eius fieri
posse vel no:sicut dicimus in iterlocutoria facta ab homie.exe/
plum.iudex interloquedo pronuciat actorem no esse audiedu
sen no admittedum ad probatioes faciedas. hec interlocuto/
ria secum trahit executionem:vt dictum fuit in dicta.l.miles.§.
iudicata.s.eodem.¶Predicta tame intelligatis sane ee vera
quando interlocutoria que fuit executioni madata erat valida.
nam tuc no potest reuocari nisi causa cognita fiat z cum con/
sensu vtriusqz partis.sed si no fuisset valida tunc potest reuoca
ri:quia quatenus de facto processum est ad executionez potest
de facto retractari fm Bal.z Saly.i dicta.l.post sententiam. al
legat glo.fm eos singularem.in.l.minor.in principio. i glo.ij.
de euictio.z ita Bal.i dicta.l.arbitro.¶Nota ex hac questioe
32 Barto.q iudex ex officio suo etiam no implorato potest erro/
rez suum corrigere:z sic potest iterlocutoriam a se per errorez la
tam reuocare.patet quia Barto. hic dicit q solum vsqz ad de/
cem dies datur parti tempus ad petedum sentetiam reuocari.
sed post decem dies bene poterit iudex reuocare.ergo patet q
qauis pars petere no possit:iudex ex officio potest suam iterlo/
cutoria reuocare qd est diligetissime notadu. z pro hoc e bon
tex.in.c.qualiter z qn.de accu.z no.p glo.pe.i.c.qrela.d pcu.
z i.c.venerabilis.§.ex hoc.de sen.ex.z ad hoc videte bal.i.l.i.
33 C.sen.rescin.no pos.vbi hoc expsse dicit.¶Querit et barto.an
parte no citata possit iudex reuocare interlocutoria.z cocludit
q no sit talis iterlocutoria requirat cae cognitoem.exeplu in.l
la iterlocutoria an debeat coced dilatio an no.l. a pcedete.C.
de dila.aut no reqrit cae cognitio put i illa iterlocutoria qua
iubet alicui vt copareat tali die tuc cu no requirat cae cognitio
l.fz z iterpellatus.§.i.de arbi.z.l.diem.i pn.eo.ti. poterit reuo
cari.Intelligit aut ipe tuc reqri cae cognitoem ad reuocadam
iterlocutoria qn i ipsa iterlocutoria fereda tractabatur d piudi
cio ptis.i.requirebat cae cognitio.als no reqrit citatio nec et
cae cognitio.d.l.die.i pnc.cu glo.z i.d.l. fz z iterpellatus. pro
quo facit qz eade solenitas que reqrit i cofectoe actus vr neces
saria i eius dissolutoe.auc.ecotra.C.de re.du. z.l.fi vt quisqz.d
solu.sicut ergo ad iterlocutoriam fereda reqrit cae cognitio et
citatio ita ad ea dissoluenda.ista coclusio bar.vr pa z coiter ap
probari:vt p spec.i ti.d execu.sen.§.viso. v. sz si iudex videt.Et
io.an.i addi.spec.i ti.de sen.pla.§.spes. v.superest quoqz.et
bal.i.l.pemptorias.i.ij.col.C.sen.rescin.no pos.z p saly.i.l.p
sniam.C.d sen.z interlo.z anto.d bu.i.c.cu cessante.d app.vbi
34 addit q si iudex sine cae cognitoe z sine ptis citatoe sententiam
ptulit iterlocutoria:z sic erat notorie iniusta poterit ea sine ci
tatoe reuocare.allegat no.per inno.i.c.querela.i gl.subtractio
de elec.qd e notadu.¶Addatis idez tenere Bal.in.l.si pacto
quo pena.C.d pac.z i.l.ij.i.xi.col.C.de serui.z aqua.z.l. edi.
di.z in rubrica.C.d rescin.vedi.i pn.z i repe.l. tale pactu.§. q
pvocauit.s.d pac.i.xi.q.z fuit d mete io.an.i.d.§.spes.ver. e
quoqz.na vt dicut i dictis locis doc.eadem facilitate qua iudex
moueri d facto i pronuciado eade dz moueri i reuocado.ad h
allegat no.p glo.i.l.minor.in prin.i glo.ij.de euic.z pbat tex.
i.l.i.§.hoc edictu.s.si mul.ve.uo.hoc vr tenedu quauis bal.i
l.ij.C.si ppter pu.pen.p illu tex.senserit cotrariu.fz potestis re
spodere ad illu tex.z ad ibi no.p bal.q ibi i celebratoe illi act
no iteruenit defectus citatois illius psone qua illa lex citari re
quirit i dissolutoe:i cau nostro loqmur qn iteruenerat defectus
citationis.Et ex no.p bar.h colligit q ad iterlocutorias fered
35 dam necessaria e partis citatio.s.qn tractat d piudicio illius z In
que fert iterlocutoria seu qn reperit cae cognitio.de quo p In
noce.z alios i.c.auditis.d pcu.vbi vr 3rium tenere.z p inno.i
c.querela.in fi.de elec.z i.c.ad petitoem.de accu.z p iaco.bu.
z bar.in.l.nec quicq.§.vbi decretu.i pn.s.de offi.pco. z in.l.

consentaneū.i.l.i.z.ij.col.C. quomō z quādo iu.z per iac.bu. z bal.i.l.i.C.de sentē.ex pericu.reci.z per bal.i.l.tres denūciatiōes.C.quomō z quādo iu.z i.l.termiato.C. ō fruc. z litis ex pē.per ange.i.l.ō vno quoqz.j.e.z i.l.recusare.i pncipio. ifra ad trebel.per anto.de bu.i.c.sepe.de verbo.signi.vbi refert de cisionem domi.de rota in cōclusione.ccccxv. incipiente: Item si a diffinitiua.z Imo.in dicta.l.si opus.z per eundem aliquid hic z magis cōmuniter cōcluditur q aut ex iterlocutoria nō infertur preiudicium vel modicum z nō requiritur partis citatio. l.sed si interpellatus.§.arbiter.z ibi notatur.ō.de arbi.z ē tex. melior de corpore iuris in.l.ille a quo in principio ɓm Ang.ibi supra ad trebel.Sed si tractatur de preiudicio saltem non modico requiritur cause cognitio.z per consequēs partis citatio. l.a procedente.C.de dilatio.iūcta.l.in cause.§.causa cognita. ō.de minor.z.d.l.de vno quoqz.z.l. nam ita diuus.ō. ō adoptio.c.inter quattuor.de maio.z obe.z in predictis locis etiaz
36 inuenies an requiratur peremptoria citatio ad talem iterlocutoriam. ¶ Querit successiue Barto.an interlocutoria possit reuocari per alium cui iudex hoc commisit z pari ratōe:an interlocutoria possit ferri per alium:z dictis eius adde glo. ordinariam in.l.statutis.C.de sentē.ex pericu.reci. dic vt ibi per doctores:maxime per Bal.z Saly. vbi dixerunt q si bene aduertatur non videtur q vlla sentētia interlocutoria feratur per alium:quoniam oportet q ille qui fert sentētiam sit iudex ordinarius aut delegatus.alias non potest vt per totum titulū .C. si a nō competē.iudi.c.at si clerici.de iudi.vel requiritur q sit arbiter.l.nō distinguemus.§.quesituz.versi.q si hoc.ō. de arbi. z ideo si alius iudicaret non esset sentētia. ¶ Nō obstat quod habetur in dicta.l.diem.z.l.sed z si interpellatus.quia ibi nuncius nō iudicabat sed nūciabat illud quod iudex seu arbiter fecerat z dicunt istam opinionez bene probari in dicto versicu.q si hoc modo.z in.l.diem. nam non videtur q nuncius protulit
37 ret sententiam.sed fuit primus iudex z nuncius exequitur ita q hec doctrina videtur magis iuri cōsentanea. ¶ Ulterius querit an interlocutoria in qua non speratur diffinitiua possit reuocari:vt si pronunciat se non esse iudicem competētem vel quid simile. Et cōcludit q aut iudex est aditus proponēdo actionē z ipse pronūciauit dictis modis.z tūc non potest reuocare: qz per illam interlocutoriam finitum est iudicis officium. z talem pronūciationem expedit iudicis officio mercenario deseruienti illi actioni intentate:z per talem sententiam est functus officio suo.ideo non potest vlterius se intromittere. Mouetur etiaz per.d.l.dicere.z.c.significātibus. de officio delega. z.c. iudex ab apostolica.eodem titulo libro.vi. ¶ Aut est aditus implorato officio iudicis nobili:vt quādo petitur q detur tutor:vel q interponat decretum super alienatiōe rerum minoris:z tūc ad huc super illo poterit adiri officio iudicis nobili:z poterit causa cognita reuocare id quod egit. allegat.l.quāuis. cum gl. fi. supra de rebus eorum.z.l.siquis cum procuratore.cuz gl.§.fi. ō.de procuratoribus. Et subdit se putare q in istis casibus requiritur cause cognitio vt possit reuocare. ¶ Sed in alijs iterlocutorijs vbi reuocatur officio iudicis mercenario putat sufficere si fiat parte presente lz nulla causa iusta subsit: qz sicut ab initio potuissz iniuste proferre interlocutoriam z partem grauare ita nunc potest eam sine causa reuocare: licet parti teneatur ad interesse si iniuste reuocet.l.si quādo.C. de testibus. z hoc est quod dicit tex. hic dum dicit cōtrario imperio zc. ¶ Ista verba barto.in vltimo membro sunt diligētissime notāda. Naz primuz membruz fuerat prius expeditū. ¶ Et ad hoc vltimum quod dicit Barto. addatis glo.notabilem in.l.qui semel.in fi. l.de decre.ab ordi.fac. z notat Innocē.in.c.sacro. de senten. excōmuni.cuius verba retuli supra in examinatōe glo. ¶ Diligenter nota verba Barto.inquātum voluit q si officio iudicis nobili deuentuz est ad aliquaz interlocutoriam per quam finitur officium iudicis potest illa reuocari. Et sequitur hoc simpliciter Imo.hic in eadez questiōe qua querit an interlocutoria secundum decreti possit reuocari.z tenuit q sic per ratiōne bart. hic cum ad secūdum decretum perueniatur officio iudicis nobili. Patet quia ex mixti imperij.l.iubere cauere.ō. de iurisdi.om. iudi.l.ea que.§.i.j.ad municip.sed cause mixti imperij sūt que officio iudicis nobili expediūtur ad priuatam vtilitatem: vt probat tex.in.l.placet.C.de peda.iudi.z determinat barto.i dicta l.iubere.z.l.si finita.§.iulianus.i.xi.colū.ō.de dam.infec.z dixi incidenter supra. z in hoc cōcordant omnes illi quos retuli tenere q sentētia interlocutoria secūdi decreti possit reuocari.
38 ¶ Addo q etiam barto.in.l.i.§.fi.j.de preto.stipula. Istud idem voluit z ibi plus dicit q etiam si esset diffinitiua illa que lata esset implorato iudicis officio nobili posset reuocari per.d. l.i.§.fi.z.l.penulti.de preto.stipula. Et istud voluit Jo. and. in.c.significātibus.de purga.vulga. vbi allegat.c. qualiter et quādo.el primo.de accusa.idem tenet anto.de but.in dicto.c. cum cessante. ¶ Sed ange.i dicta.l. penul.de preto.stipula. et Pau.de castro i dicta.l.prima.§.fi.de preto.stipula.tenēt cōtrarium i diffinitiua:qz ɓm eos sequeretur q si ferreretur sentētia diffinitiua in causa restitutionis in integrum posset reuocari contra.d.l.iudex postquaz.j. eodē.iūcta.l.q si minor.§. fi.ō. de mino. Imo.i dicta.l.penul.in fi. videtur velle q opiniones debent concordari.quia aut imploratur officium iudicis nobile subrogatum loco actionis:vt quādo petitur restitutio in integrum.c.fi.de offi.iudi.z tūc nō possit reuocari sicut nec sentētia diffinitiua lata super principali.pro quo facit quia subrogatum zc. Aut nō subrogatur loco actōis:z tūc habet locū opinio barto.licet ordinarie esset processum ad sentētiam super illa imploratōe officij iudicis.z sic super tali officio esset lata sentētia modo diffinitiuo iuxta notata per barto.in.l.ticia.j.ō accusa.vbi dicit q quādoqz interlocutoria fertur modo diffinitiuo:vt quādo ferreretur in scriptis. ¶ Sed cōtra istam concordātiam facit fortiter tex.in dicta.l.sepe. nam pone q petij mihi cauere de damno infecto vsqz ad triēnium:z iudex ita precepit hoc casu sentētia dicitur esse lata per imploratiōnē officij iudicis nobili.l.iquilino.ō.de damno infecto. Et est subrogatum loco deficientis actionis sicut in petitiōe restitutōis in integrum.z tamē tex.in dicta.l.penul.vult q iudex possit reuocare illam iuxta ea que habētur in.l.qui bona.§. fi.cum.l. sequē. ō.de damno infec.nisi restringamus tex. i dicta.l.penul.q locum habeat i cautōibus que peterētur incidēter prestari z nō pricipaliter.z in veritate tutior videtur esse opi.quā posuit bar. i dicta.l.prima.§.fi.de preto.stipula.dum dicit q iste tex.debet itelligi quādo incidēter nō pricipaliter petit prestari cautio: licet postea dicat vel etiam puto q idem sit quādo pricipalr petitur.ista vltima nō potest iudicio meo saluari. ¶ Querit bart.
39 quid si super eodem apparent due sentētie interlocutorie ɔtrarie.nec cōstat q iudex secūdam tulerit animo reuocādi primaz an videatur prima reuocata arguit primo q sic:qz per cōstitutōem secūdi procuratoris videtur remotus primus.l.sigs cum procuratore.§.fi.de procurato.z per secūdum testamētum videtur primū ruptum. Tamē tenet cōtrarium: qz ipsam primaz esse latam debet liquere iudici.l.hoc autem.§.i.j. qui.ex cau.i pos.ea.z sicut quis nō videtur renūciare iuri qd ignorat.l. mater.ō.de inoffi.testa.z.l.in repudiāda.ō.de acquirē.heredita. nec miles videtur exheredare filium quem ignorat habere.l.sicut certi.C.de testamē.mili.ita iudex nō videtur reuocare sententiam quam ignorāter tulit.z pro hoc allegat bonum tex. i c.olim.extra eodem.allegat.l.siue pars.C. de dilatio.vbi pendēte dilatōe officium iudicis quiescit.plus probatur i dicto.c. olim.q i dubio iudex ordinarius propter multiplicitatē factorum presumitur q ignorauerit primam latam. z dicit bar. hoc esse verum quādo erat talis iterlocutoria que reuocari nō poterat sine cause cognitōe:qz partem ledebat put dictum est.ō. sed si potest reuocari sine cause cognitōe:vt qz statuitur dilatio scilz expectatoria ad comparēdum i qua nō requirit cāe cognitio:z tūc videtur per secūdam recessisse a prima per.d.l. dicere §.fi. ¶ Ad predicta bene facit tex. in.l.pe.j.ō cōfes. voluit allegare ad istud. nam ibi bene probatur q ēt i facto proprio itrinseco est quasi pbabilis ignorātia.z ita illum tex. allegat barto. in.l.nō fatetur.j.de cōfes. ¶ Addatis q ipse bar.i.l.cum procurator.§.fi. circa vltimam col.ō. de ope.no.nūci.videtur tenuisse cōtrarium eius qd dicit hic.nam vult q imo per secūdam interlocutoriam videatur recedere prima contraria seu diuersa.allegat.l.si opus.eodē ti.illa parum facit:qz in vitate ibi ex scda snia apparebat q habebat noticiam prime:qz faciebat expressam mentiōem de ea.ad idem allegat.l. pe.ō preto.stipu.z in

argumētum.l.si quā.§.ḋ rescin.vēn.⁊ sic Barto.ibi videtur cō trarium dicere eius qḋ dicit hic.hoc idē videtur tenere domi.ḋ rota sua cōclusiōe.v.incipiēte: Item si postquā ē ꝯclusuꝫ in cā. vbi volūt ꝙ si postꝙ iudex ꝓnūciauerat cōclusum eē in cā ad/ mittat partē ad probādū vel faciēduꝫ actū qui fieri nō poterat antequam eēt cōclusum ī cā videt̄ renūciare cōclusioni in cā et pronūciasse super cōclusiōe in causa: qꝛ per propositōem vni⁹ cōtrarij videtur recessum ab alio.allegāt quod habet̄ in.l.illud C.de acquirē.here.⁊ istud idē tenet anto.ḋ bu. ⁊ imo.in.c.au/ ditis.de procurato.idem vult domi.cardi.florenti.in clemē.te stibus.in.ij.col.de testi.⁊ domi.abbas in.c. cum dilectus.de fi/ de instrumē.⁊ in.c.quoniā.in.xiij.col. de fide instrumē. ⁊ hoc dicūt verum si iudex sciēter fecit:secus si ignorāter per clemē.i. de procura. Tamē subdūt do.de rota in dcā cōclusiōe ꝙ si iu/ dex qui īterfuit cōclusioni in causa fuit ille qui admisit partem ad probādum p̄sumit̄ sciēter fecisse: qꝛ in facto proprio nō p̄/ sumit̄ ignorātia.l.ꝙꝙ.ad velleya.c.ab excōmunicato.ḋ rescri. ⁊ idē videtur de mēte bal in.l.peremptorias.C.sentē.rescin.nō pos.⁊ saly.in.d.l.post sententiā.in fi. Sed abbas in dicto.c. cū olim.videtur velle idem quod barto.hic per illum tex. limitat tamē abbas ibi hoc verum nisi iudex de proximo vel ī facto no tabili prius pronūciasset: quia tūc videtur de illa pronūciatiōe memoriaꝫ habere.allegat.c.cum illorum.de sentē. excōmuni.⁊ quod habet̄ in.d.c.ab excōmūicato. Uel etiā potestis dicere ꝙ dictum barto.hic loquitur in ordinario prout loquitur tex.i.d. c.cum olim. Sed dicta aliorū possunt procedere in iudice dele gato nō implicito multitudine negociorū: quia in tali nō loqui tur tex.in dicta.l.cuꝫ olim. ¶ In casibus tamē in quibus dictū est ꝙ induceretur reuocatio cōclusionis in causa quādo iudex faceret actum cōtrarium intelligatis hoc procedere si fieret pti bus volētibus vel ex causa.alias nō valeret talis reuocatio: qꝛ pronūciatio qua iudex pronūciauerat esse cōclusum ī causa tra xerat secum executionē.ideo reuocari non poterat nisi partib⁹ volētibus vel ex cā: vt notat̄ per bart. i.d.l.i.§.fi.de preto.sti/ pula.⁊ per barto.hic in.q.vsqꝫ ad quātum tempus possit īter/ locutoria reuocari. quod puto diligētissime notādum pro limi/ tatōe eorum que dicūt domi.de rota in dicta sua cōclusione. ⁊ doc.qui eos sequūtur. ¶ Tāgit hic imo.an diffinitiua non exe

40 cuta possit de cōsensu partiū reuocari dicam in.l.acta.vbi bar. tangit.ī.eo.ti. ¶ Iuxta hoc tetigit hic imo.vtrum sententia diffi

41 nitiua que in rē iudicatā trāsiuit possit cū cōsensu partium p iu dicem retractari.⁊ dicit ꝙ glo. singularis in.l. si diuersa.C. de trāsac.tenet ꝙ non.⁊ dicit ꝙ nō obstat.l.acta.cum ibi notatis ī.eodē. qꝛ dicit ꝙ aliud est renūciare sententie qḋ fieri potest: vt l.pe.C.de sentē. Aliud est secūdā ferri que erit nulla: ⁊ ꝯsequē ter nullus erit consensus illius sententie.ar.l.nō dubiuꝫ.C.de le gi. Nec huic cōclusioni ob.quod habet̄ in.l.ij.C.cō.vtriusqꝫ iu/ di.vbi lꝫ non valeat vt snīa valebit vt pactum. qꝛ respōdet ꝙ ī cāu qōnis nostre cōsensus stetit in puris terminis.sed in.d.l.ij.

42 deuentum fuit ad facti executōem. ¶ Ex quo infert an laudum secundū valeat post primū si ferat̄ ex partiuꝫ cōsensu. ⁊ dicit ꝙ in arbitramēto dicēdum est ꝙ sic: qꝛ est trāsactio: vt no.in auc. vt diffe.iudi.§.i.⁊ a trāsactōe pōt recedi.d.l. si diuersa. ¶ Sꝫ in secūda sententia arbitri putat dicēdum ꝙ aut prima sententia habebat vim rei iudicate: vt ī cāu.l.pe.C.de arbi.⁊ tūc videtur dicēdum ꝙ nō valeret secūda: qꝛ reperiretur lata sine instantia que requiritur corā arbitro sicut coram iudice: qꝛ instātia coraꝫ arbitro durat triēnio sicut lata coraꝫ iudice: vt notāt legiste ple ne in.l.si quis arbitratu.de verbo.obliga. ¶ Si autem nō habe bat vim rei iudicate: vt qꝛ esset factum cōpromissum cū pena et sine clausula rato manēte pacto iuxta ea que declaraui in.l. ait pretor.in p̄n.§.eo.⁊ tunc videtur ꝙ cōsensus partiuꝫ vēiret ad derogandum pene non ad derogandum snīe.l.ij.§. de arbi. ¶ Addatis ꝙ ista omnia fuerūt formaliter verba bal. in dicta l.si diuersa.licet de eo mētionē non faciat. ⁊ est notandum illō quod dicunt pro ītellectu.d.l.ij.C.cō.vtri.iudi. ¶ Tamē non puto ꝙ dicta eorum respōsio sit bona inquantū dicūt ꝙ si pri/ mus cōsensus stetisset in puris finibus cōsensus esset nullus iste consensus.nam nō videtur bene dictum: qꝛ paria vidētur esse approbare sententiam facto vel verbo.l.paulus respōdit non tā tum vbis.ī.rem ra.habe.l.de quibus.§.de legi. ¶ Unde cy.

⁊ alij doctores in.d.l.ij.sentiūt ꝙ imo etiam quādo nō esset de uentum ad executionē facti illa sententia roborata consensu ꝙ. uis eēt nulla in vim sententie: tamē valeret in vim pacti per.d.l. ij.que reputatur ad hoc valde notabilis. ibi enim ponderatur executio facti: qꝛ alias ex solo pacto nō potuisset agi ⁊ executio consequi.⁊ ideo doctores cōiter dicunt ꝙ qn̄ sententia est nulla si est roborata cōsensu nō valet in vim sententie sed in vim pacti: vt per doctores in.c.prudētiam.de offi.delega.⁊ per legistas ī l.obseruare.ff.de offi.procō.⁊ in.l.i.C.qui pro sua iurisdi. pre/ cipue per.d.l.ij.⁊ de isto articulo an possit ex cōsensu partium retractari sententia que in rem iudicatam trāsiuit videatis p bar to.in.l.admonēdi.in prima oppo.§.de iureiurādo. ⁊ per mo dernos ibi per bal.i.l.scire.C.vt in posses.leg.⁊ in.l.iurisgētiū. §.si paciscar.el primo.§.de pac.⁊ in.l.i.C. sentē.rescin.n̄ pos. ⁊ per anto.de bu.⁊ imo.ī.c.dilecto. de rescrip. ⁊ tangitur per Bald.in.l.eleganter. in principio. supra de conditio. indebi. ⁊ in.l.post rem.supra de transactio.dicitur fortasse in.l.acta.in p̄ncipio.§.eo.vbi aliquid per barto.⁊ imo. ¶ Item dum ipse

43 tāgit quid in sententia arbitri ⁊ arbitratorū videte de hoc p bal. in.l.i.in.iij.col.C.quādo prouoca.⁊ in.l.ij.§.de iureiurā.⁊ per Barto.in.l.quid tamē.in p̄n.§.de arbi.⁊ per bal.i dicta.l.si di uersa.⁊ per anto.de bu.i.d.c.quītauallis.i p̄ma carta. de iure/ iurādo.⁊ per Ro.i rub.§.de arbi.nec aliter discutio nūc qꝛ nō est proprie de materia legis nostre.

lex. 15.

1 a **Diuo pio.** ¶ Iudices ordinarij exequūt̄ sententias delegatorum ab eis ⁊ etiam arbitrorum que executōem merētur.h.dicit.

2 ¶ Ex ista.l.vtilissima ⁊ solēni nota ꝙ ꝫm vnum intellectum hic probat̄ sententiā arbitri debere exequi per ordinariū qḋ dꝫ itel ligi in snīa arbitri assumpti nudo pacto ⁊ sine pena quo casu si fuerit emologata tacite vel expresse meret̄ executionē.l.pe.C.ḋ arbi.alias nō.l.i.eo.ti.de quo plenius dicam cum gl. ¶ In gl.

3 ij.ibi sed quid de delegato.cōcludit glo.delegatum principis nō posse suam snīam exequi. Sꝫ ꝯtrium tꝫ bar.ange.⁊ doctores cōiter hic per.d.l.fi.ī fi.C.de iudi.⁊ idē ibi tꝫ ang. Secūdo mo uetur bar.per tex.in.§.si vero etiam quidē iurent.in auc. de exhibē.reis.quatenus ille tex.loquit̄ ī delegato p̄ncipis.⁊ tamen ibi dicit̄ talem delegatum posse mittere ī posses. hoc autē ē mix ti imperij vt dictum est.⁊ dicit barto.ꝙ.d.c.significasti. hoc de clarat: quoniam probatur ibi ꝙ delegatus principis potest or dinarium compellere vt snīam ipsius delegati exequatur eē ve rum ꝙ est limitata talis potestas per.c.querēti.eo.ti. vt solum vsqꝫ ad annum dictam potestatem habeat delegatus principis. Istam opinionē tenēt ang.imo.⁊ moder.cōiter hic.⁊ i.d.l.fi. C.de iudi.ibi tamē dicit ange.ꝙ ille tex. parum facit pro hoc ītelligendo put gl.ītelligit ī ver.mandata.s.ꝙ illa executio fiat per iudicem ordinarium que ei a lege communiter aut p delega/ tum principis qn̄ ibi hoc est expresse cōmissum.⁊ pro isto ītelle/ ctu facit: qꝛ tex.ibi loquitur tam ḋ delegato ab ordinario q̄ a pricipe: vt patet ibi ex prefatōe illius legis. ¶ Addatis etiā ꝙ cōtra opi.glo.nostre hic.⁊ sic cōtra bar.tenuit Ja.ḋ bel.ī auc. de exhibē.reis.§.si vero etiam.⁊ Cy.⁊ fulgo.ī.d.l. iubere. Et Saly.ī.l.ij.C.de iurisdi.om.iudi. ¶ Et pro ista opi. gl. nostre plurimum facere videtur tex.ī.d.§.si ṽo etiam ibi nihil facere volente. Tamē rapha.ibi animaduertēs ꝙ ille tex. videbat̄ fa cere cōtra barto.dicit posse respōderi ꝙ ille tex.ītelligatur ī il lo qui fuit delegatus a iudice ordinario iussu imperatoris put loquitur tex.in.l.i.§.fi.ī.de appellatio. ⁊.l.fi.ī. quis ⁊ a quo. ¶ Uel aliter vltra potestis respondere ad.d.§.si vero.ꝙ tex. ibi.ideo dicit ꝙ delegatus principis nihil agere valens recur rat ad ordinarium: quia delegatus principis non habebat fa miliam seu executores.ideo recurrat ad brachiuꝫ ordinarij: vt ī.c.primo.de offi.ordina.vel etiam potestis respondere ꝙ ibi tex.loquitur de subdelegato a delegato principis non autē de delegato principis.⁊ istum intellectum patitur ille tex. dū dicit si ṽo non administret: sed datus sit quidem a iudice siue ex sa cra forte forma aut a iudice ⁊c. Et iste erit nouus intellectus ad illum tex.⁊ tunc uidet̄ ibi esse tex. ꝙ subdelegatus a delega to pricipis non potest suam snīam exequi: dato ꝙ iudex dele gatus a principe possit: ut probatur ī.d.§.si ṽo.⁊ licet Bart.

bic i.iiij.col.uideaẜ uoluisse cõtrarium videlicet ꝙ immo sub/
delegatus a delegato ṗncipis possit exeq. tñ alij tenẽt ꝯtriuꝫ vt
infra dicã. Nõ eniꝫ est ꝟm ꝙ ṗuilegia ꝯcessa delegato ṗncipis
trãseant ad subdelegatũ ab eo.c.sup q̃stionũ.§.vos aũt. ⁊.§.
si ꝟo duo de offi.deleg. Vñ sustineo cõem opi.q̃ est ꝙ delega/
tus ṗncipis sniaꝫ exeq possit. Et ꝯfirmari põt q꞉ negari nõ põt
q꞉ saltẽ de iure ciuili sit dubiũ an delegatus ṗncipis possit sniaꝫ
exequi. Sed nos habemus ꝙ vbicũqꝫ reperiẜ aliqđ dubiuꝫ de
iure ciuili si postea reperiaẜ determinatũ de iure canonico sta/
mus decisiõi iuris canonici etiã in terris iperij: vt notaẜ in.c.lꝫ
ex suscepto.de fo.cõpe.⁊ in.c.p venerabilẽ.q filij sint legi.⁊ in
c.i.de ope.no.nun.⁊ notãt doc.in.c.raynutius.de testa. Et p
4 ista opi.bar.ħ allego gl.in.l.si qs missus.in ṗn.in ꝟ.siue ptãtis
i.ne vis fi.ei.⁊ ibi notat bart. sed qd in subdelegatio delegati
ṗncipis bar.hic.in.iiij.col.tenuit ꝙ põt exeq: allegat.l.i. in fi.
C.q.p sua iurisdi.doc.hic nõ tangũt.sed dic ꝙ illa lex ħ de hoc
nihil dicit: ⁊ spe.tenuit ꝯtrium in ti.de execu.sen.§.nũc dicẽdũ.
i ṗn.⁊ exṗsse imo.i.c.ex lr̃is.⁊ in.c.pastoralis.§.q꞉ ꝟo de offi.
deleg.reprehẽdit istud dcm̃ bar.q꞉ talis subdelegatus nulluꝫ
hꝫ ṗuilegiũ ꝯ ius cõe.c.sup qõnum.§.nos autẽ.⁊.§. si ꝟo. de
offi.deleg. ¶ Et puto eũ sic voluisse inducere tex. in.d.l.i. fi.
C.q.p sua iuris.ibi dẜ ꝙ delegatus ṗncipis põt subdelegare: ⁊
subdit ibi lr̃a ꝙ in qbuscũqꝫ valebit delegatio gl.ibi ĩtelligit ꝙ
ẽt si ille cãe essent meri vel mixti iperij valeret subdelegatio. ⁊
bar.ibi hoc tꝫ. Sed executio snie est mixti iperij.ergo vẜ ꝙ pos
sit trãsire in subdelegatũ ṗncipis. ⁊ posset sic fortius induci ea
que sũt meri ⁊ mixti iperij veniũt in delegatõe generali seu vni
uersali ẽt si nõ sit specifice facta ꝺlegatio ei⁹ ꝙ ex mixti iperij dũ
mõ ille q ꝺlegauit possꝫ spãlr̃ si voluissꝫ ꝺlegaẜ cãs meri vl̃ mixti
ipij vt pbat tex.valđ notabil̃ i.l.fi.ad fi. ⁊ ibi põderãt moderni.
C.vbi ⁊ apud quẽ in ite.resti.nã tex.ibi vult nõnullos posse de
legare cãm in ĩtegrũ restõnis. ⁊ est mixti iperij illa cã que expe/
diẜ officio iudicis nobili ad priuatã vtilitateꝫ.l. qđ si minor.§.
fi.de mino.dicit ibi tex.in.d.l.ꝙ si facta fuerit generalr̃ delega
tio ab illis iudicib⁹ veniet cã restõnis.hoc tꝫ tex.in.l.cognitio.
in ṗn.p illũ tex.⁊ ibi ang.s̃.de offi.eius.⁊ idẽ ray.in.l.i.s̃.ꝺ of
fi.eius in additiõibus q̃s fecit ibi ad lecturã guil.de cu. vbi eũ
reprehẽdit.⁊ idẽ tꝫ abb.i.c.si qs ꝯ clericũ.de fo.cõpe. ¶ Mo
do ad ṗpositũ delegatus ṗncipis põt subdelegare ea q̃ sũt me
ri vel mixti iperij.d.l.i.i fi.C.q.p sua iurisd.cũ gl.g⁰ q̃uis speci
fice in subdelegatiõe nõ cõmittat executionẽ snie q̃ est mixti im
perij dꝫ venire.hoc mõ puto ꝙ voluerit bar.iducere.d.l.i. ⁊ lꝫ
maxima sit auctoritas bar.tñ putarẽ ꝯtriũ verius.⁊ hoc tꝫ spe.i
ti.de execu.sen.§.nũc dicẽdũ.in ṗn.⁊ imo.i.c.pastoralis.§.q꞉
ꝟo.in.vij.col.de offi.deleg.⁊ in.c.ex litteris.⁊ in.c.querẽti.i fi.
de offi.deleg.qđ pbari vẜ p.d.c.sup qõnuꝫ.§.nos aũt.§.si ꝟo
duo.de offi.deleg.vbi ṗuilegiũ cõpetẽs delegato ṗncipis.s.ꝙ
possit iudicare appellatiõe remota nõ transit subdelegatuꝫ ab
eo. ¶ Restat rñdere ad.d.l.i.C.q.p sua iuris.cui potestis rñde
re ṗmo ꝙ nõ ẽ ꝟa opi.gl.⁊ bar. ibi volẽtiũ p illũ tex. pbari ꝙ
cãe meri ⁊ mixti iperij p delegatũ ṗncipis possint subdelegari.
nã ꝯ eos tenẽt Jac.de ra.ol. Cy.ray.ia.de bu.martinus silli.⁊
fulgo.in.d.l.i.C.q.p sua iuris.⁊ io.an.in addi.spe.in ti. de iu/
di.deleg.§.si sup.ꝟ.itẽ ꝙ est delegatus.⁊ ray.in.l.imperiũ.s̃.
de iurisdi.om.iudi.⁊ bal.in.l.i.C.ne li.po.⁊ pau. de liaꝫa. pe.
de ancha.⁊ ant.de bu.in cle.i.de offi.deleg.⁊ albe.ꝺ rosa. ⁊ ro
ma.in.l.i.s̃.ꝺ offi.eius.⁊ põt pbari ista opi.multis rõnibus.nã
rõ pp quã de iure nostro cãe meri ⁊ mixti iperij nõ pñt delega/
ri est q꞉ pp grauitatẽ cãrũ vẜ electa industria psone ⁊ etiam pp
qualitatẽ dignitatis: argumẽto.l.i.s̃.ꝺ officio pto. ⁊ notãt guil.
de cu.⁊ ray.in.d.l.i.de offi.eius. sed vbi cẽseẜ electa industria
psone nõ põt qs aliũ subdelegare.l.vnica.§.ne autẽ.ꝺ ca.tol.
c.fi.de offi.deleg.ergo nõ debẽt posse p delegatũ ṗncipis sub/
delegari p alia iura q̃ refero i.d.l.i.de offi.eius.⁊ ibi rñdeo ad
d.l.i.C.q.p sua iurisdi.ꝙ ĩtelligiẜ causis delegabilibus.al̃s nõ
vel posito ꝙ vere essent opi.gl.⁊ bar.in.d.l.i.C. q p sua iuris.
põt rñderi ꝙ illa.l.i.nõ pbat opi. bar. hic q꞉ dato ꝙ ibi habe/
at ṗuilegiũ delegatus ṗncipis vt possit subdelegare.tñ ibi non
dẜ ꝙ subdelegatus habeat ṗuilegiũ qđ hꝫ delegatus imo ꝯtriũ
videmus i.d.§.nos autẽ.⁊.§.si ꝟo duo. ¶ Nec ob.ꝙ in dele/
gatũ trãsit id qđ est mixti iperij lꝫ nõ exṗmaẜ dũmodo spãliter

delegari possit q꞉ rñdeo hoc esse verũ qñ vniuersalr̃ seu gene/
raliter fit delegatio: vt.d.l.fi.sed vbi cõmittiẜ vna cã ꝙ videaẜ
cõmissa executio nõ dẜ in.d.l.fi.vel aliud vẜ esse in subdelega/
to p.d.§.nos autẽ.⁊.§.si ꝟo duo.nõ video ꝙ aliter possit rñ/
deri.⁊ sic resideo ꝙ subdelegatus a ꝺlegato ṗncipis sniaꝫ suã
exeq nõ possit. ¶ His expeditis est videndũ p pfectiõe eoꝝ q̃
5 hic traduntẜ incidẽter vtrũ qñ cõmittiẜ cognitio ⁊ diffinitio in/
telligaẜ etiã cõmissa executio ⁊ sic vtrũ delegatus possit suam
sniam exeq.ꝯcludit gl.ꝙ delegatus nõ põt exeq. bar.ꝟo dicit
aut hoc querimus in delegato a ṗncipe ⁊ põt suã sniam exeq:
vt dictũ fuit.s̃.idẽ putat in subdelegato a delegato ṗncipis p
illã.l.i.in fi.C.q.p sua iurisdi.⁊ de hoc subdelegato nõ tangũt
alij.sꝫ examinaui in lectiõe p̃cedenti vbi tenui ꝯtriã opi.⁊ respõ
6 di ad illã.l.i. Si ꝟo q̃rimus de alio delegato ab iferiore a ṗnci
pe tũc dicit gl.hic ꝙ nõ põt exeq.⁊ sic tꝫ ꝙ ille cui cõmissa ẽ co
gnitio ⁊ diffinitio cãe nõ possit exeq. Sed ino.in.c.cũ ab eccle
siaruꝫ.de offi.ordi.fuit in opinione ꝯtria.vꝫ ꝙ iudex delegatus
possit suã sniam exeq.p illos modos iurisditiõis quos exercere
possit.puta iubẽdo seu pnũciãdo sniam illã esse exequẽdaꝫ vel
etiã excõmunicando ⁊ mulctãdo si nõ paret snie.nã ille cui cõ
mittiẜ cã intelligiẜ habere in mãdatis vt etiam possit exequi ⁊
facere oĩa ea que ad illam cãm pertinẽt.c.p̃terea.⁊.c.suspicio/
nis.de offi.deleg.l.ad rẽ mobilẽ.⁊.l.ad legatũ.s̃.de pcur. Sꝫ
nõ est dubiũ ꝙ delegatus põt pnũciare exequẽdũ.l. cognitio
§.vt bonoꝝ.s̃.de offi.eius.sed delegatus nõ poterit exeq sen
tentiã mittẽdo actualiter actorẽ in pos.l.pperãdũ.§.finaũt re
us.C.de iu.vbi dicebat eẽ casuꝫ de hoc.spe.etiã de hoc tetigit
in ti.de execu.sen.§.nũc dicẽdũ.circa ṗn. licet bar. aliter alle/
get ⁊ ibi nihil firmare videtur. Sed putat barto. ꝙ excepto
delegato principis ⁊ subdelegato ab eo non possit alius dele
tus sniaꝫ exequi.quoniã delegatus lata sua snia diffinitiua fun
ctus est officio suo.l.si vt pponis.la pria.C.quomo.⁊ quã. iu.
ergo nõ dꝫ amplius posse se intromittere in cã illa. nã si nõ essꝫ
functus officio suo lata diffinitiua sequereẜ ꝙ qñ delegatus tu
lit sniam nullam posset iteruꝫ iudicare.l.si preses.quasi desertã
C.quomodo.⁊ quã.iu.quod nõ põt.d.l.si vt pponis.⁊ hoc ĩ/
telligit barto. quando specialiter non fuit delegata executio.
quando autem esset specialiter delegata an valeat dicetur su/
per glo. sequenti. ¶ Redeundo ad articulum principalem
videlicet an delegatus ab inferiore a principe posset exequi
sniam. Imo.hic dicit ꝙ de iure ciuili delegatus nõ potest exe
qui sniam: quia est mixti imperij.l.iubere cauere.s̃. de iurisdi.
om.iudi. Ea autem que sunt mixti imperij nõ possunt per dele
gatos exerceri.l.i.de offi.eius.l.ea que.j̃.ad municip. Sed de
iure canonico dicit ꝙ varie fuerunt opiniones.vna fuit opi.ꝙ
nõ possit exequi.⁊ istam tenet inno.in.c.innotuit. in glo. pe.ꝺ
arbi.sed hosti.⁊ alij quos refert io.an.in.c.si quis contra cleri/
cum de foro. cõpe. quibus addatis spe. in ti.de iudi.delega.
§.sequitur.ver.potest etiam.⁊.§.iam autẽ ver.fi.secundam di
cit fuisse opi.ꝙ possit exequi de iure canõico. ⁊ ista fuit opi.io.
glo.ij.q.vj.quisquis: ⁊ ita etiã tenuit glosam in.d.c. si qs ꝯ cle
ricũ.tñ glo.ibi hoc nõ dicit sed solũ hoc voluit qñ ordinarius
esset absens sed eo pñte denegat delegatio executiõeꝫ. Tertia
fuit opi.imo.in.d.c.cũ ab ecclesiaruꝫ platus.quã.s̃.retuli.s.ꝙ
p modos qbus exercere possit potest exequi. ¶ Subdit imo.
ꝙ opi. q hꝫ ꝙ de iure canonico possit delegat⁹ exequi facit q꞉
ea que sunt mixti imperij possit delegari de iure canonico al/
legat notata per glo. in.c. qđ sedes. de offi. ordi. ⁊ notat in/
no.in.c.venerabili.de offi.deleg. ¶ Addatis glo.lxxvj.di. p
uenerit.⁊ notat bar.in.l.nec quicq̃.§.vbi decretũ.s̃.de offi.p
con.⁊ in auc.ad hec.C. de iudi. ⁊ habetur in.c.archyepãtus
de rapto.ergo q̃uis executio snie sit mixti imperij põt a dele/
gato exequi. ¶ Et si responderetur ꝙ ea que sunt mixti impe/
rij lꝫ possint delegari de iure canonico. tñ nõ debẽt transire si
ne speciali cognitiõe ar.c.qđ trãslationẽ.de offi.deleg. qđ fuit
argumẽtũ.an.ꝺ bu.i.d.c.si qs ꝯ clericũ.lꝫ ipe ñ dicat. dic imo.
ꝙ ista nõ ẽ bõa respõsio q꞉ eadẽ rõe nõ dẽret trãsiẜ in ꝺlegatũ
ṗncipis facultas exequẽdi sniam cũ sit mixti iperij nisi spãlr̃ ꝺ/
legareẜ.hoc aũt ẽ falsũ ꝑ cõeꝫ opi.quã secut⁹ vt sũ.vñ ꝯcludit
imo.hic ꝙ forte ꝺ iure canonico verior ẽ opi.ꝙ possit oĩo exeq
delegatus.⁊ iõ videtur ꝙ trãseat si simplr̃ commissio facta est

argu. d. l. ad rem mobilem. ꝛ d. l. ad delegatum. ꝛ quia rescriptum est late interpretādum cōtra impetrātem per ea que notātur in. c. cum dilecti. de donationibus. ¶ Addatis ꝙ dicta opinio Innocē. in dicto. c. cum ab ecclesiarū. sequūtur Joā. anto. de bu. ꝛ imo. in dicto. c. si quis contra. ꝛ Joā. de ligna. in clemētina prima. de offi. delega. ꝛ Ange. in. §. si vero etiam. ī fine. in auē. de exhibē. reis. ꝛ fuit de mēte Inno. in. c. significasti. ō officio delega. tamē cōtra dictam rationē facit ratio barto. fundata ī dicta. l. si vt proponis. nihilominus potest ad hoc respondere vt respōdent Imo. ꝛ anto. de bu. in. d. c. si quis cōtra clericum. scilꝫ ꝙ verum est eum esse functuꝫ officio suo quo ad cognoscēdum ꝛ diffinitiue pronūciandum: sed quo ad exequendū non. sic videmus in delegato principis. c. ex litteris. ꝛ. c. querēti. de officio delega. vnde cum ille cui delegatur causa videatur habere mandatum etiaꝫ quo ad ea que sunt de dependētibus cause d. c. preterea. cum similibus. Merito videtur ꝙ etiam habeat potestateꝫ exequēdi per modos per quos exequi potest. ꝛ ideo videtur ꝙ opinio barto. nō sit vera. ¶ Item contra dictam tertiam opinionē fortiter facit ratio ꝙ de iure canonico ea que sūt meri imperij delegari possūt. ꝛ etiam talia veniunt in generali cognitione licet nō exprimatur. l. cognitio. ī principio. ꝛ ibi angel. de officio eius. ꝛ. l. fi. C. vbi ꝛ apud quem in integrū resti. ꝛ l. i. §. an autem. de suspec. tuto. ꝛ probatur in. c. ex litteris. ō officio delega. vbi interdicere vel relegare transit in delegatuꝫ. tamen illa dicūtur meri imperij ſm Specu. ī titu. de iurisdi. om. iudicum. ꝟſi. licet ſm omnes. ꝛ etiam probatur in. c. cum venisset de eo qui mit. ī posses. cau. rei ser. ꝛ notat expresse Ray. i. l. pma ꝯ. de officio eius. ī additio. ad lectu. Guil. ꝛ fuit de mente glo. ibi ī ꝟsicu. nō aliter. licet anto. de but. ꝛ Imo. in dicto. c. si quis cōtra clericum. dixerit cōtrarium per id quod habetur ī dicto c. ꝙ trāslatōem. ꝛ per nota. per spec. ī titu. ō execu. sentē. §. nūc dicēdum. ī pⁱcipio. ꝛ cuꝫ eis cōcordat Saly. i. l. placet. ō peda. iudi. ꝛ heri incidēter tenui prout late sum ꝓsecutus. in. d. l. i. de offi. eius. ¶ Nec ob. quod habet in. d. c. quod translationem. quia fateor ꝙ ea que sunt mixti imperij maximi gradus vt sunt illa que sunt reseruata principio nō veniunt in generali delegatione nisi exprimantur. sed alia que nō sunt de reseruatis principi sic dūmodo talia sint que specialiter delegari possint. Et ex his videtur esse verior opinio ꝙ de iure canōico delegatꝰ possit suam sententiaꝫ exequi etiam mittendo re ipsa in po. ꝛ pro hoc videtur casus in. d. c. cum venissent. de eo qui mit. in pos. ꝛ illuꝫ tex. ad hoc allegauit Inno. in. c. dilecto. de verb. signi. vbi hoc tenere videt. Unde cōcludo de iure ciuili delegatus ab inferiore nō pōt exequi mittendo in pos. que est mixti imperij. nec etiā mulctādo regulariter. qꝛ de iure nostro delegatus nō pōt regulariter mulctare. l. iij. §. fi. ꝛ ibi notatur. ꝯ. de iud. l. aliud est fraꝰ. in fine. ꝛ ibi glo. ꝭ. de verb. signi. ꝛ notat Bar. ꝛ doc. in. l. si qua pena. eo. ti. ꝛ plene p Bar. ꝛ alios. in. l. i. ꝯ. si quis ius di. refero me ad ea que dixi. in. d. l. i. iubendo aūt mitti in pos. bene poterit delegatus exequi ſniam per ea q̄ dicent infra statim cum glo. ꝛ per ea que habent. in. d. l. cognitio. §. vt bonoꝝ. de iure vero canonico est vera cōclusio illa quā vobis. ꝯ. retuli. ¶ Quid aūt

7 in delegato ab inferiore a principe. glo. hic in principio per istū tex. vult ꝙ nō possit exequi suam sententiam: ad idem est tex. in l. ꝓperandum. §. fin aūt reus. C. de iudi. ¶ Sed Inno. in. c. cū ab ecclesiarum. de offi. or. tenet ꝙ lꝫ nō possit exequi mittendo in po. qꝛ illud est mixti imperij ꝛ indelegabile. l. iubere. cum ibi no. ꝯ. de iuris. om. iu. tñ potest exequi vꝫ p modos iurisditionis quos exercere pōt puta excommunicando vel mulctando. c. ex lris. de offi. delega. ꝛ quia illi cui cōmissa est cā videntur cōmissa omnia que ad causam faciunt. l. ad rē. mobilem. l. ad legatū. ꝯ. de procurato. c. ꝓterea. c. suspicionis. de offi. delega. ꝛ istā opi. sequitur Jo. an. Anto. de bu. ꝛ Imo. ꝛ magis cōmuniter cano. in. c. si quis cōtra de fo. cōpe. ꝛ Jo. de ligna. in cle. i. de fo. ꝓpe. ꝛ Ange. in aut. de exhiben. re. §. si vero etiam. in fi. ꝛ isto modo cōcordantur varie opi. glo. in. d. c. si quis. ꝛ in. d. c. ex litteris. ꝛ Inno. ꝛ. c. innotuit. de arbi. ꝛ in. c. dilecto de ver. signi. ꝛ Spec. in ti. de iudi. deleg. §. sequit ver. pōt etiā. ꝛ in. §. iam nūc. ꝟ. fi. ¶ Sed Bar. hic reprehendit dictam opinioneꝫ Inno. in. d. c. cū ab ecclesiarū. quia delegatus lata sententia est functus officio. l. si vt ꝓponis. la prima. C. quo. ꝛ qñ. iu. ergo nullo mō pōt exequi. sed responde ꝙ est functus officio quo ad cognoscendū sicut etiā delegatus principis nō tñ sequit. ergo etiā quo ad exequendū. c. in litteris. ꝛ in. c. querenti. de offi. delega. ꝛ ita rñdet Anto. de bu. ꝛ Imol. in. d. c. si quis. ꝛ in. d. c. cū ab ecclesiarū. ¶ Subdit hic Imo. ꝙ attento ꝙ ea que sūt mixti imperij possunt delegari de iure canonico: vt notat glo. in. c. quod sedes. de offi. ordi. ꝛ in. c. i archiepiscopatu. de rapto. ꝛ. lxxxv. distinctōe. c. peruenerit. ꝛ notat Innocē. in. c. venerabili. de offic. delega. ꝛ Barto. in. l. nec quicquaꝫ. §. vbi decretum. de offi. pro consu. ꝛ in auē. ad hoc. vbi etiam bal. C. de iudi. videtur ꝙ de iure canonico delegatus possit exequi sententiam mittendo in possessionem. ¶ Sꝫ ad istam ratōem imo. respōdet anto. ō bu. in dicto. c. si quis. ꝙ in delegatione nō veniūt que sunt mixti imperij nisi exprimātur. allegat notata per Specula. in dicto. §. nunc dicenduꝫ. in principio. ꝛ cum eo transit Imo. in dicto. c. ex litteris. que responsio non est sufficiens: quia sequeretur ꝙ delegatus principis non posset exequi mittendo in possessionē quasi illud non veniat in generali mandato. cuius contrarium dictum est supra. ꝛ facit. l. i. in fine. in versicu. quarum enim causarum. ꝛ ibi Barto. C. qui pro sua iurisditione. ꝛ ꝙ sit verum ꝙ

8 delegatus de iur canonico possit in possessionē mittere etiam si nō sit delegatus a pⁱncipe videtur tex. in. c. cum venissent. ō eo qui mittitur in posses. cau. rei seruāde. quam ad hoc allegat Innocen. in dicto. c. dilecto. ideo concludo ꝙ de iure ciuili sit vera opinio innocē. in dicto. c. cum ab ecclesiarum. sed ō iure canonico delegatus possit omnino exequi: vt notat glo. vij. di. c. quisquis. ꝛ in dicto. c. quis. ꝛ inno. in dicto. c. dilecto. ꝛ hoc procedit tenēdo ꝙ ea que sunt mixti imperij delegari possint de iure canonico ſm cōmuneꝫ opinioneꝫ: licet quidam contra: vt in specula. in titu. de iudice delegato. §. excipit. versi. item ꝙ delegatus in causa criminali. ꝛ dominus Cardinalis florentinus in dicto. c. in archiepiscopatu. ꝛ imo. in dicta clemē. i. de offi. de

9 lega. vbi glo. ¶ In eadē gl. ibi item sicut executio. nota ex gl. ꝙ ille cui est cōmissa executio videtur cōmissa cognitio. qō plene declarat ꝛ prosequitur Barto. hic. ¶ Cuius dictis adde in quātum dicit ꝙ si alicui est concessa potestas exequendi sententiam in auxilium iurisditionis: ꝛ coram eo opponatur exceptio peremptoria in casu in quo potest opponi post sententiam. de tali executione non potest cognoscere: sed remittere debet ad iudicem qui sentētiam tulit per. l. penulti. in fine. ꝭ. titu. i. ¶ Ad de ꝙ glo. ꝛ cōmuniter doctores in. c. pastoralis. §. quia vero. de offi. delega. ꝛ Ange. ꝛ imo. hic dicunt ꝙ imo potest tales exceptiones admittere ꝛ cognoscere. ꝛ si sibi liqueat exceptiones obstare non debet pronūciare sed remittere ad pⁱmū iudicem d. l. penul. in fi. sed si viderit exceptiones non obstare debet cognoscere. ꝛ illis reiectis ad executioneꝫ procedere. l. ij. C. ad. l. cornel. de fal. ꝛ ꝙ possit de talibus exceptiōibus cognoscere dicunt probari in. l. si pretor. §. marcellus. ꝯ. de iudi. sicut potest cognoscere de exceptionibus directo impugnantibus sententiam: puta de exceptione nullitatis: prout etiam fateretur bar. per. d. §. marcellus. sed nulla ratio differentie iter dictas rationes assignari potest. ergo ꝛc. pro hoc ange. hic allegat notata per Innocē. in. c. cum in iure. de officio. dlega. ꝛ in. c. pⁱmo de offi. ordi. ꝛ notat Ange. in. l. iiij. §. cōdemnatum. ꝯ. eodē. ꝛ de materia notat Jo. an. in. c. quod ad consultationē. de re iudic. ꝛ aliquid per Cy. in. l. ab executore. C. quo. appel. non reci. in penul. q. cum seq. ꝛ ange. in. l. seruo inuito. §. cum pretor. ꝭ. ō verbo. trebel. ꝛ in. l. qui rome. §. duo fratres. in repetitōe. ꝭ. ō verbo. obliga. ꝛ ibi ponit mirabileꝫ limitationē ad predicta que tamē non videtur vera vt ibi per imo. ¶ Addatis ꝙ cum opi. Bar. transit Pe. de ancha. in clemē. i. extra eodē. ꝛ anto. de but. ꝛ abbas in. c. de cetero. extra eodē. tamen ibi anto. de bu. infideliter refert doctrinā barto. hic. Sed imo. in. c. pastoralis. §. qꝛ vero. de offi. dele. tenet per omnia illud qō tenuit hic. ¶ Putarem dicēdum ꝙ aut opponitur exceptio peremptoria talis q̄ nō ē ō illis que possint opponi post sentētiam. ꝛ tūc sit verꝰ ꝙ iudex executionis non habet se intromittere ō illis. d. l. si pror. ī pⁱ. Aut est exceptio peremptoria q̄ est permissa opponi post ſniam ad impediēdaꝫ executōnem: vt i. d. l. i. cum ibi no. in gl. C. ō iur. ꝛ fac. igno. ꝛ tūc ꝟior sit opi. ang. ꝛ sequaciū hic: quia vere nulla redditur rō diuersitatis iter ſniam nullitatis ꝛ istam

exceptionē peremptoriā. ⁊ ꝓm istā distinctōem videtur loq tex. ī d. l. pe. ⁊ sic cōcludo ꝙ quādocūqȝ exceptio ꝑemptoria potest oppōi post sentētiaȝ tūc possit cognoscere iudex: an talis exceptio sit vera. ⁊ si vera sit debet supersederi in negocio. ¶ Item inq̄tum barto. ī. d. sua distīctōe videtur velle ꝙ ēt si iudex coraȝ quo petitur executio sentētie in auxilium iurisditōis sit ordinarius iudex nō possit pronūciare de executōe que impugnaret sentētiam: puta de exceptōe nullitatis. sed dȝ remittere ad iudiceȝ q iudicauit per. d. §. marcellus. vt patet dum dicit bar. hic loquitur de iudicibus habētibus potestatem exequēdi a statuto. Addatis ꝙ imo. hic dicit ꝙ glo. in. d. c. pastoralis. §. quia vero. de offi. delega. videtur tenere cōtrariuȝ: ex quo est ordīarius: lȝ secus in delegato. ⁊ pro hoc facit ꝓm eum: qꝛ iurisditio ordinaria est fauorabilior vt per glo. ordinariam in. c. i. de rescrip. lib. vi. ⁊. c. si cōtra vnum. §. pe. de offic. delega. eo. lib. ⁊ pro hoc dicit ēē cāum. ī. ea. l. §. i. iūctis sequētibus. nam. d. §. i. loquitur etiam ī iudice ordinario qui litteras alterius exequitur. ⁊ tamē in sequēti. §. datur omnis cognitio que requirit ī executōe. ¶ Et ꝓ hac adducit: qꝛ si ad litteras iudicis bononiēsis iudex florentinus habet exequi in bonis ibi sitis solum videtur ꝙ habeat remittere ad iudicem bononiensem exceptōes coram eo oppositas. nam esset valde dispēdiosum litigātibus. ¶ Nec ob. ratio Barto. s. ꝙ par vel inferior nō debet posse venire cōtra factum paris vel superioris. l. nam magistratus. de arbi. quia respōdet ꝙ iste habens exequi hoc facit auctoritate legis. ⁊ ideo potest ī hoc dici superior. facit quod notat Cy. ī aucté. qua ī ꝓuicia. ī fi. C. vbi de crimi. agi opor. ¶ Addatis ꝙ cum opiniōe Innocē. videtur cōcordare dñs abbas ī dicto. c. quia ꝟo. ⁊ dicit ibi ꝙ Barto. hic ita tenet. ⁊ sic male videtur referre opi. Bar. hic. ¶ Item circa hoc addatis ꝙ glo. ī dicto. §. quia ꝟo. nō dicit ꝙ ordinarius habeat pronūciare. ⁊ sic nō videtur ꝙ illa gl. faciat cōtra bar. nec etiam cōtra barto. facit. ī. ea. l. §. i. qꝛ fatetur Barto. ꝙ iudex executōis potest habere cognitōem super rebus ī quibus faciēda ē executio: sed negat posse iudicem executōis pronūciare super exceptionibus que impugnant sentētiā: ⁊ nō dicitur cōtrariuȝ ī dicto. §. i. ¶ Antoni⁹ ⁊ Imo. ī dicto. §. quia vero. ⁊ Anto. in dicto. c. de cetero. vidētur cōcordare opi. Nam aut executor habēs iurisditōem ordinariam est maior illo qui tulit sentētiam. ⁊ tūc videtur ꝙ possit pronūciare infringēdo sentētiam: quia cessat ratio barto. videlicet ꝙ par vel inferior ⁊c. aut est minor: tunc secus per id quod notat specu. in ti. de executio. senté. §. i. ver. vt autem. ¶ Sed contra istam cōcordiam videtur facere: quia iudex qui tulit sentētiam quādo reqrit alium ordinarium pro executione sententie dicitur esse maior illo ordinario quem requirit: quia ille requisitus tenetur ei parere: vt. ī. eadē. l. §. i. cuȝ ibi nota. per bar. qui hoc aperte dicit. iccirco ex dispositōe legis cēsetur maior. ita clare dicit Cy. in. l. properādum. §. sin autem reus. ī. vij. q. C. de iudi. ⁊ Bart. ī. l. penulti. ī pricipio. ff. de iurisdi. om. iudi. alias nō tenetur requisitus ei parere. d. l. nam ⁊ magistratus. ⁊. l. ille a quo. §. tempestiuum. ad trebel. ⁊ ideo videtur ꝙ male dicat Imo. hic duȝ dicit ꝙ iudex executōis videtur esse maior cum habeat cognoscere de illis exceptōibus que opponūtur cōtra sentētiam. nec hoc dicitur: vt. d. auc. qua ī prouīcia. per Cy. puto defendi posse opi. Barto. Nec obstat ꝙ esset dispēdiosum partibus ⁊c. qm̄ Barto. respōdit ꝙ iste iudex executionis habeat cognoscere: an iste exceptiōes nullitatis ⁊ similes sint vere. ⁊ si veras repeeriat debet remittere ad iudicem primuȝ. sed nō habet pronūciare. d. l. si pretor. §. marcellus. ⁊ opinio Bart. optime probatur ī dicto. §. marcellus. ⁊ sic teneo opiniōem barto. ⁊ de ista materia videatis ⁊c. quere ī colūna precedenti circa fineȝ. ⁊ dabat Ange. ī. d. §. duo fratres. Unam singularem limitatōeȝ ad doctrinam Barto. hic quam proxime retulit: quia dum dicit ꝙ si opponitur exceptio nullitatis coram iudice executōis nō poterit pronūciari sentētiam nō esse exequēdam sed soluȝ debet cognoscere an sit exceptio vera: ⁊ cōstito ꝙ sit vera remittat. nam ꝓm ange. ī dicto. §. duo fratres. istud limitari debet vt non procedat in vno casu scilȝ quādo opponeretur exceptio nullitatis: eo quia sentētia lata esset contra absentem absentia necessaria ⁊ probabili: vt causa reipub. vel cōtra ifirmum per falsas allegationes factas dolo presentis. d. §. marcellus. versicu. paulus. secus si esset nulla: ex eo quia lata est falsis allegatiōibus contra absentem ex causa necessaria ⁊ nō probabili: vt ex causa relegationis vel absentia voluntaria: vt. d. §. marcellus. in principio. Et hoc dicit. d. §. marcellus. iūcto versic. paulus. peregrinum ⁊ singularem. ⁊ idem videtur de mente Ang. hic. ¶ Sed Imo. ī dicto. §. duo fratres. ⁊ Roma. ī. l. si is ad quem. ff. de acquirēda heredi. tenet cōtra Angel. ⁊ melius: quia tex. in dicto. §. marcellus. facit differētiam īter pretorem ⁊ iudicem. nam capit pretorem pro eo qui tulit sentētiam tulit ⁊ iudicem capit ꝓ eo coram quo petebatur executio. sed ī versi. paulus. nō dicit ꝙ iudex sit ille qui habet denegare cognitōem ⁊ pronūciare: sed loquitur de pretore. ⁊ istum ītellectum ad hunc tex. habuit bart. hic. ⁊ sensit specu. ī titu. de execu. sentē. §. fi. in fi. ¶ Preterea nulla videtur vrgēs ratio diuersitatis: quare magis in dicto ꝟsicu. paulus. iudex executōis videatur pronūciare super nullitate q̄ ī casu. d. §. marcellus. ¶ Item vtroqȝ casu militat ratio Barto. fundata ī dicto. §. nam magistratus. ¶ Addit etiā Ange. hic super vltimo membro distinctōis barto. ꝙ talis nudus seu merus executor etiam si sit executor pape seu pricipis nō potest exequi sentētiam īferēdo violētiam: vt voluit Innoc. ī dicto. c. cum olim. el. ij. de priuileg. ⁊ ideo non potest cōdemnato violēter auferre pos. nisi hoc habuerit in mandatis. Hoc tenet Imo. hic qui allegat. c. significasti. de offic. deleg. quod reputat notādum. ¶ Addatis qđ ange. ī dicta. l. iuste. ff. ꝺ acqrēda posses. tenet hoc etiam ī delegato pricipis. tenet Specu. ī ti. de iudi. delega. ff. sequitur. idem tȝ Ange. ī. l. si quis missus. ī pricipio. ī. ne vis fiat ei. ⁊ ī. l. prima. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ in l. prima ī fi. C. de iudi. ⁊ per eūdem ī. l. prima ī pricipio. ff. si qs ius dicē. nō obtēpe. ¶ Sed Roma. ī dicta. l. i. ff. de iurisdi. om. iudi. tȝ cōtrarium: quia ordinarius potest sentētiam manu militari exequi cum armis. l. qui restituere. ff. de rei vēdi. multomagis delegatus pricipis qui maior est ordinario. c. pastoralis. §. primo. de offic. ordi. sed hec ratio est fragilis: quia nō est veruȝ ꝙ delegatus pricipis dicatur maior ordinario: immo minorem habet potestatem. c. querēti. de officio delega. nam nō potest sentētiam exequi nisi infra annum. sed ordinarius potest quandocūqȝ. ¶ Item probatur in auctētica ad hec. C. de iudic. vbi ordinarius potest causam alteri delegare reseruata sibi sententia: quo casu poterit sniam ferre dūmodo cām audiat ter. sȝ delegatus pricipis ꝺ iure nostro nō potest subdelegare causaȝ reseruata sibi snia: vt probatur ī. d. auc. ad hec. q̄ de tali iudice ītelligitur vt no. ibi doc. cōprobatur per glo. reputatā singularem ī c. super qōnum. §. porro. ꝟ trāsfert. de offi. delega. que dicit ꝙ delegatus pricipis subdelegādo cām nō pōt dare potestatem subdelegato subdelegādi alium: sed ordinarius sic: vt est glo. approbata cōmuniter ī. c. is cui. ī glo. magna. de offic. delega. lib. vi. sequūtur Barto. ⁊ alij ī. d. l. maior. Unde cuȝ dicitur ꝙ delegatus maior est ordinario ītelligitur prout ītelligit bal. ī. l. si vt proponis. la prima. C. quomō ⁊ qñ iu. s. dr maior: quia digniorem habet iurisditōem: qꝛ fingitur vice delegātis. l. solet. ff. ꝺ iurisdi. om. iud. sed nō habet firmiorem iurisditōem. vñ dicit bal. ī. d. l. si vt ꝓponis. ꝑ istā rōnem ordinari⁹ si sniam tulit nullam pt iterū iudicare. l. si preses. C. quō ⁊ qñ iu. sȝ ꝺlegatus nō. d. l. si vt ꝓponis. qđ hēbit locū ī ꝺlegato pncipis. dicit bal. ibi ⁊ pōt cōprobari alijs medijs: vt voluit iac. ꝺ bel. ī auc. vt de func. seu funera. vnde sumpta est auc. ad hec. ⁊ est dignior delegatus pncipis ordinario q̄tum ad hoc: vt ꝺ illa cā nō possit ordinari⁹ se itromittere nisi ex cā: vt ꝑ bal. ī. l. oēs ppli. ī. iij. vel iiij. col. per illā no. l. si hoiem. ff. mā. vbi pōt executor ex cā venire ꝯ factū dñi. ergo dico ꝙ ro. ī. l. iubere. repħēdit dcm̄ inno. ⁊ ang. dicētiū ꝙ ꝺlegat⁹ pncipis nō pt exequi suā sniaȝ cū armis. cōcludēter dico ꝙ si bene aduertatur inno. ī. c. cū olim. el. ij. q̄tū ad executōem snie cōmissaȝ ñ dicit illud: sȝ qñ ꝯmittitur executio alteri⁹ negocij. h. d. ¶ Uñ cōcludit ꝙ aut nulla ꝓcedente cāe cognitōe: ⁊ snia ꝯmittit executōem alicui⁹ negocij. ⁊ tūc ē veruȝ ꝙ nō potest exequi cū armis violēter. ar. c. cū nři. dicit ꝺ cōcess. ꝓbē. sȝ vbi cōmittitur executio snie a pncipe: tūc inno. ī. d. c. cum olim. tenet ꝙ possit exequi etiam cū armis. ⁊ tȝ abbas in. d. c. de cetero. ⁊ bene probatur ī. d. l. qui restituere. que ītelligitur ēt ꝑ Uin. imo. ī. d. l. iuste. ꝙ imo inno. tȝ ꝙ delegat⁹ prin. ī execu. snie possit ꝓcedere ēt violēter cū armis ad execu. ⁊ ꝺ h̄ videa/

15 tis aliquid per Ange. in dicta. l. qui restituere. ¶ Item p̄dicta limita non p̄cedere nisi iudex cui in auxiliū iurisdictōis competit facultas exequendi esset maior illo qui tulit sententiā: q: tūc omnes exceptiones etiā infringētes sententiam non solum poterint admittere: sed super eis declarādo sn̄iam nullā: q: tunc cessat ratio hic assignata per barto. s. q̄ par vel minor non pōt infringere actū paris vel minoris. l. minor aūt magistratus. ff. de arbi. c. cū inferior. de maio. et obe. ita valde singulariter voluit specu. in ti. de execu. sen. §. ij. ve. vt autē. et anto. de bu. et Jmo. i

16 d. §. si vero. et in. d. c. dilecto. ¶ Et predictis adde qd ang. hic nō dicit q̄ in eo executore de quo fit mentio in. l. executorē. C. de execu. rei iudi. nō pōt exequi violētiam inferēdo ēt si sit executor pape vel principis nisi sit spāliter cōmissum. allegat nota ta p inno. in. c. cū olim. el. ij. in glo. in ve. per portarium de ꝑuil. et idem dicit ange. in. l. iuste. ff. de acquir. pos. dicens idē in delegato principis. et idem ange. in. l. si quis omissa. ff. ne vis fiat ei: bene facit quod notat Jnno. in. c. significasti. de offi. delega. et specu. in ti. de iudi. deleg. §. sequit. ve. pōt etiam. ¶ Sed aduerte q: Jnno. in. d. c. cum olim dicit q̄ predicta procedūt p̄ter q̄ pro executōe sn̄ie late partibus p̄ntibus: q: tunc etiam per vim vult fieri posse executionem. idem tenet imo. in. d. l. iuste. et do. abbas in. d. c. de cetero. de re iudi. vbi dicit q̄ dictum ange. hic debet intelligi in alio executore q̄ in damnato pro executione sn̄ie. tex. est ſm eum in. l. qui restituere. de rei vendi. et illum tex. ad hoc allegauit glo. in. l. vt vim. et ibi bar. ff. de iusti. et iure. et de hoc etiam vide aliquid per ang. in. d. l. qui restituere. ¶ In

17 ea. glo. ibi nec ideo. no. q̄ si est cōmissa cognitio nō videt ꝯmissa executio. hec pendet ab illa qōne an delegatus ab inferiore a principe videatur habere potestatem exequēdi. de quo dic vt

18 dictum ē supra. ¶ Sed iuxta hoc querit Barto. an cui cōmissa est cōmissio videatur cōmissa diffinitio. et cōcludit q̄ si cōmittit cā videatur cōmissa diffinitio. l. i. C. qui pro sua iurisdi. cum si. secus si cōmittitur cause cognitio: vt notat glo. in. l. qui procuratorem dat. ff. de procura. ¶ Sed Jo. and. post specu. i loco hic allegato per barto. refert duas alias opi. quarū vnā tenet anto. de bu. in. c. super qōnum. de offi. deleg. sed secūdā tenet imo. in. c. pastoralis. §. quia vero. eo. ti. ¶ Sed ipsemet Jmo. hic indistincte tenet q̄ ēt si simpliciter cōmittitur cognitio intelligitur semper cōmissa decisio. c. de qua re. de cau. pos. ¶ Addo inno. idē tenētem. in. c. ad hoc. de offi. archi. et bal. in. c. ad cognitionē. de pace tenē. et in. l. iij. §. cognoscit. per illum tex. ff. de offi. prefec. vigil. et ista opi. placet. pro quo facit tex. in. c. prudentiā. in prin. de offi. deleg. et in. c. i. C. si cōtra ius nō cauillando. et de hoc vide per doc. in clemē. auditor. post glo. in ver. a nobis. de rescriptis. ¶ Jmo. hic addit q̄ pro distinctōe Bart. facit quod habetur in. c. i. de sequestra. pos. vbi aliud ē simpliciter cōmittere cām inter tales super tali re: quo cāu videt ꝯmissum et petitorium. aliud si cōmittitur causa pos. ¶ Refert ēt q̄ io. an. super. d. ve. et noto. ponit aliam cōcordiam. s. q̄ opi. glo. procedat in delegato: sed opi. specu. in ordinario: q: iurisditio ordinaria est magis fauorabilis vt dixi. ¶ Tamē dicit inno. q̄ pro opi. specu. tam in delegato q̄ in ordinario facit. l. de q̄ re. ff. de iudi. Item videtur cāus in. d. l. i. C. si cōtra ius vel vti. publi. nō cauillādo tex. Tertio p hoc q: sicut diuersa sunt cognitio et decisio: ita diuersa sunt cognitio: decisio: et executio. et tū si p principē cōmittit cognitio et decisio videt cōmissa executō: vt hic per bar. per. l. fi. C. de iudi. ita etiā si cōmissa fit cognitio ñ intelligatur q̄ absurdum fit q̄ cōmittatur diffinitio. Et p hoc faciunt plures rationes Jo. and. super ver. et noto. vnde cōcludit veriorem opinionē specu. ¶ Addatis q̄ cum opi. specu. cōcordat Jnno. in. c. ad hec. circa princi. de offi. archi. et Bal. in ti. de pa. cōstan. ver. ad cognitionem. et Bal. in. l. iij. §. cognoscit. ff. de offi. prefec. vigil. per illum textū. et Ange. in dicta. l. de qua re. et Fulgo. in. l. prima. C. si contra ius. bene facit. c. prudētiam. iuxta principium. de offic. delega. ¶ Sed Anto. in dicto c. super questionum. in principio. tenet vnam concordiam quā recitat primo loco ioan. and. super dicto versic. et noto. s. q̄ distinguatur inter delegatum a principe: et delegatum ab ordinario. quia primo casu procedit opinio Specula. Ratio quia difficilius est habere copiam principis q̄ diffinire. allegat. d. c. si cōtra vnum. ff. penulti. cum glo. in versi. episcopi. de offi. delega. libro sexto. bene facit. l. apud iulianum. §. fi. de legatis primo. ¶ Secundo casu procedat opinio glo. in dicta. l. qui procuratorem dat. q̄ commissa cognitione non intelligit commissa diffinitio. quia quādo delegat ordinarius facile ad eum recurritur pro diffinitione. ¶ Sed imo. hic indistincte tenet concordiā. s. q̄ aut cōmittitur cognitio per modum ordinarie iurisditōis. et hoc casu intelligatur sibi commissa diffinitio quasi in ordinario sit necessario consecutiua ad executionem ipsa diffinitio. bene facit. l. qui proprio. §. item queritur. ff. de procurato. nisi specialiter sit excepta diffinitio: vt dicit specu. in dicto versicu. aut per modum delegationis committitur cognitio: et tunc procedat opi. glo. in dicta. l. qui procuratorem dat. Et de hoc articulo videatis per Bal. in. l. secūda. ff. de iurisdi. omniū iudi. et in dicta. l. qui procuratorem dat. passus videtur satis dubius. tamē mihi satis sustētabilis videtur opinio Barto. pro q̄ optime facit quod voluit glo. in clemēti. auditor. versicu. a nobis. de rescriptis. que dicit q̄ ille cui committitur q̄ audiat causam non poterit causā diffinire. Non video rationem differentie inter hec verba committo cognitionem cause: et committo audiētiam cause. Nam vtroq; casu militat ratio. l. de qua re. idē voluit Bal. in. l. vbi. C. ad. l. cornel. de fal. non bene probat: quia est ibi dictum solum. ¶ Non obstat. l. de qua re. cum similib᷒. quia fateor q̄ de qua re cognoscit etc. quando est sibi commissa potestas diffiniendi alias non. et cum in rescriptis verba sint stricte interpretanda si princeps commisit cognitionem cause videtur q̄ non possit diffinire. ¶ Nō obstat si dicatur q̄ ille cui delegatur causa principalis potest exequi. et tamē illud non est expressum. quia respondeo q̄ quādo cōmittitur causa vidētur committi omnia que spectant ad eam. l. ij. ff. de iurisditōe om. iudicū. Sed quando dico committo causam fateor q̄ veniunt omnia. sed quando dico cognitionem cause non venit diffinitio non possum dicere quin articulus sit valde dubius. ¶ In

19 eadem glo. ibi item ſm Azo. videtur ſm Ange. q̄ glo. querat de tribus. Prio an sententie executio simpliciter delegari possit. Secundo an possit delegari quo ad hoc vt fiat missio in possessionem taliter q̄ possideatur. Tertio an possit delegari missio in possessionem ex causa custodie. Et sentit in primis duobus q̄ non: in tertio q̄ sic. Et in hoc tertio communiter reprobatur per. l. ea que. §. magistratibus. ff. ad municipa. cum similibus preter q̄ in causa damni infecti. l. iiij. hic allegata in glo. ¶ In eadem glo. ad finē solue melius: vt per glo. in dicto

20 §. si vero. in versicu. iudex. ¶ Extra glo. quesiuit barto. an iudex causa appellationis habeat exequi sententiā an vero iudex cause principalis. de quo articulo vide per glo. ordinariam et doctores plene in. c. pastoralis. §. preterea. de offic. delega. p glo. Joānis monachi. et Archidia. in. c. romana. §. fins. de appell. libro. vi. per Joan. andr. plene in titu. de executio. senten. §. ij. versicu. sed pone. et ibi etiam per baldū in additionibus. in. ij. colūna per Barto. in. l. prima. in fine. ff. nil no. appel. pendente. et in. l. precipimus. §. officijs. C. de appellatio. et per ipsū et omnes in. l. tale pactum. §. qui prouocauit. ff. de pactis. et per bal. in. l. secūda. C. de vsu. rei iudica. per Bal. post Cy. in. l. eos in principio. et in. l. si contra. C. de appellatio. et in auctēti. si quis litigantium. C. de episco. audiē. et in. l. additos. C. de appella. et est passus diffusus et satis dubius et breuitatis cā omitto examinare. ¶ Sed tamē cōclusiue dicas q̄ magis cōiter tenēdum ē q̄ si prima sn̄ia cōfirmatoria fuit expresse cōfirmata p iudicem appellatōis executio spectat ad iudicē appellatōis: vt. d. auc. si quis litigantiū. et in. l. additos. in fi. et. d. §. ex officijs. ¶ Nō

21 limita primo nisi iudex principalis cāe esset etiam iudex ordinarius. q: tunc etiā corā eo posset peti executio sententie intentando actionem iudicati coram ipso nō tan q̄ corā iudice qui tulit ipsam sententiam. sed tan q̄ corā iudice ordinario in genere. q: actio pōt vbiq; interpretari. l. fi. ad fi. C. de prescrip. lon. tempo. et ita intelligat glo. in. d. §. p̄terea. glo. et Jo. mo. in. c. romana. dicentes q̄ etiam iudex ordinarius primus pōt exequi. secus si coram eo intentet officium iudicis pro executione sn̄ie: iuxta ea que dixi in. l. intra. ff. e. q: illud nō pōt intentari nisi corā iudice q sn̄iam exequendā tulit vel corā alio ad extensionē. tū ipsius iudicis vt pbat. ff. §. pri. p. l. ppperādū. §. finaūt re᷒. C. de iudi. et expressius. i. c. romana. §. ꝯbentes. de fo. ꝯpe. l. vi. ſꝫ iudex q sn̄ias

exequendam tulit fuit iudex cause appellatiõis. qꝛ ex ea oritur
actio iuxta no.per glo.ꝛ doct.in.l.eos in pͥn.C.de appel. ꝛ di⸗
ctum fuit post barto.in.l.i.š.eo.ergo ad ipm spectat executio
ita limitat notabiliter bal.in.d.§.qui prouocauit.ĩ rep.in. vij.
22 col.ꝛ in.d.l.eos. ¶ Secundo limita nisi iudex appellationis
pronunciasset frustratoriam fuisse appellationem.qꝛ tũc pͥmus
exequetur.c.cum in ecclesia cum glo.de appel.ꝛ ibi hoc notãt
doc.maxime dominus ab.¶ Si autem pͥma sententia cõfirma
tur per desertionem appellationis lapsu fatalis temporis: lꝫ iu
dex appellationis pronunciasset appellationem esse desertam:
tamen pͥmus iudex exequetur.qꝛ ex pͥma tñ sententia oritur ac
tio.l.fi.§.illud.ibi tanq̃ sed ab initio.C.de tempo.appel.ꝛ.l.
si contra.C.de appel.l.furti.§.i.in ver.retro.š.de ĩfami.¶ Si
23 autem fuit consensu partium ab appellatione recessum tunc se
cundum Ja.bu.ꝛ bar.in.d.§.qui ꝓuocauit.ꝛ in.d.§.officijs.
pͥmus iudex exequitur. Sed ipsemet barto. hic hoc valde sin⸗
gulariter limitat nisi appellans coram iudice appellationis ꝓ⸗
misisset parcere sententie qꝛ tunc etiaꝫ iudex appellatiõis facit
pͥmam sententiam mereri executioneꝫ:ita dicit esse text.in.d.§.
qui prouocauit.ꝛ sequitur hoc anto.de bu.in.d.§.qꝛ vero.vbi
aliqua addit ad sustentationeꝫ huius dicti. Idem seqtur imo.
hic dicens hunc intellectum ad.§.qui prouocauit esse multum
singularem.sed istum intellectum reprehendit bal.in.d.§.qui
prouocauit in.vij.col.qꝛ ſm euꝫ sequeret̃ q idem esset si appel
latio esset deserta.ꝛ liqueret iudici appellationis de cã contra
ea que conclusa fuerũt.š.per.d.§.illud.cum si.qꝛ non ex ꝓba⸗
tionibus cum ex eis nõ oriat̃ actio. vt notat glo. vulgaris in.l.
sed ꝛ si possessori.§.fi.de iureiurã.sed sñie fit executio. ꝛ iudex
qui nihil mandauit.nihil exequi dꝫ.allegat.l. si cum nulla.ĩ.e.
ꝛ no.clare bal.ĩ.§.proximo.¶ Adde etiaꝫ q intellectus bar.
hic non vr̃ procedere alia rõne. qꝛ presupponit q iudex cause
appellationis in.d.§.q prouocauit. exeqtur pͥmam sñiam. sed
tex.ibi innuit q exequit̃ illam conuentionem.ꝛ ita tꝫ ibi barto.
ꝛ magis cõmuniter doc.post eum.ꝛ idem imol.in.d.§.pͥterea
ꝛ iste vltimus intellectus magis placet. Et in.š.allegatis locis
etiam inuenies an iudex appellationis exequatur sententiaꝫ in
causa criminali.¶ Imo hic circa dicta per barto.addit primo
q Joan.an.in additi.spe.in ti.de execu.sen.§.ꝛ super ver.sed
pone dicebat q ista.q.non esset dubia quando iudex cause pͥn
cipalis condemnasset iudex vero appellationis absoluissꝫ.quia
tunc sententia vltima trahit secum.prout facit sententia absolu
toria: vt declaratum fuit in.l.miles.§.iudicati.š.eo. Similiter
econtra si iudex pͥncipalis sententiam absolutoriam tulisset. iu⸗
dex vero appellationis cõdemnasset:tunc etiam sine dubio ad
iudicem cause appellationis spectaret executio. Solum restat
dubium quando ambe sententie fuerunt condemnatorie. ꝛ in
hoc refert Joan.an.aliquos qui tenuerunt q isto casu spectet
executio ad iudicem.huius opi. fuit hosti. in tit.de appel. vbi
refert etiam specu.¶ Mouebantur qꝛ nihil impediebat iudi⸗
cem pͥmum exequi suam sententiam nisi appellatio ergo cessan
te cã appellationis nihil vr̃ q obstet amplius ipsi pͥmo iudici.
ꝛ sic cessante cã debet cessare effectus.l.adigere.§.q̃nis. de iu
repat.c.cum cessante.de appel.ꝛ satis videtur Joan.an.transi
re cum ista opi.attamen cõmunis sententia est in contrarium:
qꝛ ex sententia confirmante non ex confirmata oritur actio.no⸗
tat glo.in.l.eos.C.de appel.ꝛ in.l.si quis pretore.ff.ad trebe.
ꝛ videtis in.l.i.š.eo.vbi dixi ergo non est tractãdum de execu⸗
tione pͥme sententie.qꝛ ex ea non oritur actio. Illam distinctio⸗
nem etiaꝫ ponit Bald.in.d.aut. si quis litigantium:ꝛ in ea di
stinguit.aut pͥma sententia fuit absolutoria ꝛc̃.bene dicũt. sed
inquantum Joan.an.voluit q quando sententia est absoluto⸗
ria sicut pͥma:tunc pͥmus iudex debet exequi.communis sentẽ⸗
tia est in contrarium.¶ Addit ange.hic circa intellectuꝫ.d.§.
qui prouocauit.q alius potest esse intellectus ad hunc textum
videlꝫ q ibi iudex appellationis non exequatur pͥmam senten⸗
tiam.qꝛ littera hoc non dicit. sed dicit q exequitur iustam sen⸗
tentiam veluti confessi. Et dicit ang.se intelligere q exequitur
illam conuentionem.§.hoc modo.qꝛ si ille qui transegit ꝛ nu⸗
do pacto promisit se sententie prime satisfacturum.redeat ad
instantiam appellationis:ꝛ illam prosequi velit: ꝛ contra eum
proponatur exceptio transactionis. iudex appellationis nullo

alio discusso de causa pͥmam sententiam confirmabit ꝛ illaꝫ exe
cutioni mandabit. cum enim fuit facta transactio ꝛ promissio
nudo pacto non est perempta appellationis instantia. allegat
.l.eleganter.§.si quis post de condi.inde. ꝛ.l. siue apud acta.
C.de transac.vnde non mirum si iudex appellatiõis sñiam fer
re possit.lꝫ tacite videatur appellans renunciasse liti per tran⸗
sactionem ꝛ pactum.ꝛ hoc reputat notandum. ꝛ dicit imo. q
iste intellectus est satis no.ad illum text.ex quo haberetur q il⸗
la transactio non sumit simplr̃ instãtiam appellationis.sed ita
demum si transactio sortiat̃ effectum tñ subdit q.d.§. si quis
post.non facit ad propositum.ꝛ.l.siue apud acta.parum facit
qꝛ ibi agit̃ de cã appellationis in qua non agit̃ de renunciatio⸗
ne appellationis hic secus ar.l. si quis ad solutionem.C.eo. ꝛ
ideo cum pͥma sententia ex tali renunciatione sit confirmata si⸗
cut confirmatio per lapsum fatalium ideo non vr̃ q iudex ap⸗
pellationis possit confirmare pͥmam sententiam sed declarare
confirmatam.nisi ſm eum dicas q vr̃ renunciatum appellatio
ni quo ad appellantẽ:sed nõ quo ad actorẽ appellatũ.vel nisi
ſm euꝫ dicas videri conditionalr̃ recessum a sñia.s.si transactio
sortiret̃ effectum.ꝛ sic sustinet intellectuꝫ ang.dicit tñ q magis
nota.ꝛ singularis vr̃ intellectus bar.ille.§.q prouocauit.repu
tatur notabilis.§.ego dico q mihi non vr̃ q intellectus sit bo
nus duplici rõne. Prima est rõ imo.contra ang.cui meo iudi⸗
cio non bene rñdit.s. q per illam transactioneꝫ ꝛ pactũ videa
tur cõfirmata pͥma sñia.ꝛ quemadmodum.qñ cõfirmata est pͥ⸗
ma sententia per lapsum fataliũ.dato q iudex appellationis ꝓ
nunciat eam esse desertam.prout debet vt.l.eos.ꝛ ibi no.C.de
appel.non spectat ad eum executio sñie.ita nec debet spectare
in casu.d.§.q prouocauit. intelligendo prout intelligit ange.
hic qm̃ lꝫ iudex appellationis pronunciet illam sñiam esse cõfir
matam.non debet eam exequi.¶ Non obstat pͥma rñsio imo.
qꝛ non est bona qm̃ ibi in transactione interuenit cõsensus vtri
usqꝫ partis:quo casu partium cõsensu potest renunciari appel
lationi ꝛ sine dubio vt in.c.i.de ap.li.vj.sed vbi vnus solus ap⸗
pellasset est dubium.Secũda rñsio etiam non vr̃ bona ĩquan⸗
tum dicit q non vr̃ renũciatum sñie pͥme simplr̃ per illam tran
sactionem sed ita demum si partiũ fuerit transactiõi hoc nõ est
tollere ar.quod erat tale per illam ꝯuentionem intelligit̃ renũ
ciatum appellationi non dico sñie ergo est cõfirmata pͥma sñia
sicut quando tollit̃ per desertionẽ. ergo sicut qñ p desertioneꝫ
tollit̃ spectat executio ad pͥmũ iudiceꝫ.ita dꝫ esse in casu.d.§.q
ꝓuocauit.¶ Alia rõne non vr̃ intellectus ang.bonus.qꝛ text.
ibi vult q exequatur iuxta ꝯuentiõem veluti cõfessi. ꝛ sic ibi lo
quitur de executione ꝯuentionis:sed ſm ang.exeqtur sñiam iu
dex appellationis.¶ Item addatis q intellectus bart. hic ap
probatur per an.in.c.pastoralis.§.pͥterea.de offi.dele.sed euꝫ
impugnat bald. in.d.§.q prouocauit.circa.vij.col.qꝛ si verus
esset intellectus bar.hic sequeret̃.q eodem modo qñ appella⸗
tio eẽt deserta ꝛ ꝯstaret iudici de cã ꝛ meritis cãe dẽret executõ
spectare ad ipm iudicẽ appellatiõis.qñ ipsi ꝯstaret illã pͥmam
sñiam esse exequẽdã.qꝛ p acta videret eã esse verã ꝛ exequẽdaꝫ
cuius ꝯ̃rium cõcludit̃ cõiter qñ deserta est appellatio.non spe⸗
ctat ad iudicem appellationis executio.¶ Preterea ſm Bal.
bar.vr̃ se fundare in ꝓbationibus.hoc est q ꝯstet iudici appel
lationis p probationes pͥmam sñiam esse exequendã.ꝛ tñ ꝓba
tiones non sunt ille que habẽt executionẽ sed sñia. allegat no.
per glo.in.l.sed ꝛ si possessori.§.pe.de iure.¶ Preterea dicit
bal.iudex qui nihil ꝓnunciat nihil exequi dꝫ.clare no.bar.ĩ.§.
ꝓximo.sed iudex appellatiõis in casu.d.§.q ꝓuocauit.non ꝓ⸗
nunciat.qꝛ fuit renũciatum appellationi.ergo nõ dꝫ exeq sñiaꝫ
potestis alia rõne improbare ĩtellectũ bar.qꝛ ipse ĩtelligitur q
ibi iudex appellatiõis exeqtur pͥmam sñiam.ꝛ tex. ibi innuit q
exequit̃ ꝯuentionẽ nõ sñiam.ꝛ ita tꝫ ibi bar.ꝛ cõiter alij.ꝛ istud
etiam tꝫ imo.in.c.pastoralis.§.preterea.vnde verior vr̃ ille ĩtel
lectus quẽ tradidit bar.ꝛ alij in.d.§.q ꝓuocauit q ibi nõ exe⸗
quatur iudex appellationis pͥmam sñiam.sed cõuentionem il⸗
lam que vim cõfessiõis hꝫ veluti facta in iudicio.l.i.ꝛ ibi bar.ĩ.
iudica.sol.in reliquis sequor opi.bar.hic.¶ Quid autem si ap
24 pelletur ab interlocutoria in qua erat facta cõdẽnatio expensa
rum:ꝛ iudex appellatiõis eam cõfirmet an ipse poterit eã exeq
quo ad expẽsas.bar. h se remittit ad notata p spe.d.§.ij.ver.

quid ergo. vbi tenet ꝙ non. qꝫ iudex appellatiõis ab interlocu
toria pronunciat male appellatum. omnis iuriſditio redit ad
ꝓmum iudicem. allegat. c. cum in eccleſia. ⁊. c. vt debitus. ꝺ ap
pel. ⁊ declarat Barto. in. l. ij. in fi. ĩ. de appel. reci. ⁊ ibi pro hoc
allegat text. in. l. intra vtile. in ꝓnc. ff. de mino. ⁊ cum deciſione
ſpe. tranſit etiam ibi Bal. in addi. ⁊ idem tenet Anto. de bu. ⁊
dñs cardinalis. ⁊ an. de bu. in. d. §. preterea. ¶ Sed imola ibi
tenꝫ ꝙ iudex appellatõis poſſit exequi. qꝫ lꝫ iudex appellatõis
in caſu predicto ſit iudex icõpetens in negocio ꝓncipali. tamẽ
non eſt iudex incõpetens in negocio expenſarum prout in ſimi
li videmus ſm eum in. c. fi. in glo. fi. de reſcrip. ⁊ in cle. i. cũ ibi
no. eo. ti. ¶ Addo qꝺ notat Barto. in. d. l. properandum. §. il
25 lo. C. de iudi. ¶ Succeſſiue querit Barto. an ex interlocutoria
oriatur actio in factum. ⁊ concludit ꝙ ſic. vt hic per eum. ⁊ idẽ
tenet ipſe in. l. iiij. §. idem ſcribit. in. iiij. col. ff. de pecu. ⁊ in. l. fi.
§. neceſſitatem. poſt gloſaꝫ ibi. C. de bo. que lib. ⁊ imo. in. l. qꝺ
iuſſit. ff. eo. ¶ Sed alia fuit opi. glo. reputate ſingularis in cle.
fi. in glo. ij. de app. ꝙ non oritur actio. quam opi. ſequitur ho
ſti. ⁊ io. an. in. c. dilecti. ꝺ elec. ⁊ Bal. in. l. i. ad fi. C. co. vel epi.
⁊ anto. de bu. in rubrica extra eo. ¶ Tertia fuit opi. que colli
giť ex no. per glo. in. l. i. C. de arbi. ſ. ꝙ ex ea ſententia oriať ac
tio. ſi ab ea ſententia poteſt appellari ⁊ non aliter. que opi. nõ
eſt vera. vt ibi clare per Bal. qꝫ a ſententia tertio lata non põt
appellari. l. i. C. ne li. ter. prouoca. ⁊ tñ certum eſt ꝙ ex ea oriť
actio ideo forte gl. in. l. i. p̃allegata. C. de arbi. dixit ꝙ illa opi.
procedebat a communiter accidentibus. poteſt concludere ꝙ
aut interlocutoria continet dari vel fieri. vt eſſet condemnatio
expenſarum que dř interlocutoria: vt notat glo. in. d. l. qꝺ iuſſit
⁊ ex ea oritur actio per iura hic allegata per Bart. pro quo tu
allega etiam text. in. l. iiij. §. i. ⁊ in. l. ſi finita. §. fin. ff. de damno
infe. ⁊ ibi ex interlocutoria ꝓmi decreti oriť actio in factuꝫ. aut
non continet dari vel fieri ⁊ quando iudex interloquendo ſta
tuit dilationem ad probandum. tunc non oritur actio in ſecun
26 da opi. ¶ Ultimo ange. hic notabiliter addit ꝙ nullus iudex
exequi debet ſñiam latam in criminali ſi eam videt iniuſtam. al
legat nota. per imo. in. d. §. qꝫ vero. ꝺ hoc hic aliqd per imol.
addo bal. idem tenẽtem in. l. additos. C. de epiſ. aud. ⁊ in. l. i.
in vl. col. C. de confeſ. ⁊ imo. in. l. is q reus. in glo. fi. ĩ. de pub.
iudi. vbi etiam allegat no. per io. an. in addi. in titulo de con.
feſſis. §. poſtremo. ſuper ver. ceterum. ⁊ per ſal. in. l. i. C. qui ac
cuſare. ⁊ per baldum in. l. ꝓma in. ix. col. in verſi. ſed qd dices
. C. de confeſ. Sed veritas videtur in foro cõſcientie ꝙ iudex
debet reſcribere ꝓncipi ſuper innocentia. ne ad pene ipoſitio
nem procedatur. l. i. §. fi. ⁊ quod ibi barto. ĩ. de queſti. ſed ipſe
iudex inferior tenetur exequi ſñiam a ꝓncipe in cõtrarium non
reſcribente. qꝫ etiam in criminalibus ſñia tranſit in reꝫ iudica
tam. vt eſt tex. in. l. diui. fratres. ĩ. de pe. quem pro ſingulari al
legat do. abba. i. c. de his. de accuſa. nec ad executoreꝫ ſpectat
cognoſcere de iniuſticia ſñie. l. ſi p̃tor. in ꝓnc. de iudi. ⁊. d. §. qꝫ
vero cũ gl. ⁊ ꝙ iudex poſſit ageř ad executionẽ ſñie. notat bar.
ĩ. §. proximo. in. ij. col. in fi.

5. **Sententiam.** Sententia lata ab vno iudice ordi
nario poteſt mitti executõi ab alio
iudice alterius territorij ħ dicit. ¶ In tex. ibi viſum fuerit. ſ. iu
dici qui ſñiam tulit ſm barto. ita exponentem in ꝓma queſtiõe
nam ſi videbiť fieri poſſe executio in ſuo territorio nõ dꝫ reſcri
bere iudici alterius territorij vt exequatur hoc eſt quod voluit
dicere textus. ⁊ ita expreſſe declarat imola ⁊ paulus de caſ. hic.
vel ſm angelum poteſt exponi viſuꝫ fuerit. ſ. iudici requiſito ꝓ
executione ſententie ab alio latere: qꝫ ſi viderit ſententiã execu
tionis non mereri nõ debet exequi. l. ſi pretor. §. marcellus. ff.
2 de iudi. ¶ In glo. in verſi. prouincijs. in. §. ſi vero. vbi patet
ꝙ iudex loci delicti non exeqtur per iudicem loci vbi habet do
micilium delinquens. ideo compellitur iudex domicilij remitte
re reum ad iudicem loci delicti vt ibi fiat executio ⁊ ita videtur
velle glo. iuncto tex. ꝙ aliud ſit in ciuilibus aliud in criminali
bus. ⁊ idem ſentit glo. in. c. poſtulaſti. de fo. compe. doctores
hic iſtam glo. aliter non declarant. Sed imo. in. l. pe. in ꝓn. ĩ. ꝺ
pub. iu. dicit ideꝫ eſſe in criminalibus ꝙ in ciuilibus. ſ. ꝙ iudex
qui ſententiam tulit: poſſit exequi ſententiam per alium iudicẽ
⁊ dicit eſſe tex. in. d. l. pe. in ꝓn. ſm vnum intellectum glo. ⁊ do

ctorũ. ibi ⁊ rñdet ipſe ad iſtam glo. ꝙ procedit quando iudex
loci delicti non petit ꝙ alius iudex exequatur. ſed ꝙ remittat.
¶ Adde etiam pro intellectu huius glo. ꝙ Bal. in. l. executo
rem. in. vj. col. C. de execu. rei iudi. dicit hic eſſe glo. notabilem
ꝙ iudex domicilij delinquentis. etiam poſtꝙ̃ condemnauit de
linquentem: tenetur ad requiſitionem iudicis loci delicti reum
ad ipſum remittere: ſed ipſe refert ꝙ dy. tenet contrarium. ſ. ꝙ
poſt condemnationem non teneatur remittere. ſed puniatur
in loco condemnationis allegat. l. relega. §. interdiceř. ⁊ in fi.
glo. ĩ. de interdic. ⁊ releg. ⁊ hoc ſequitur bal. quod reputat mẽ
ti tenendum. ⁊ iſtud dictum ſequitur ſimpliciter ſali. in. l. ij. C.
vbi de cri. agi op. facit ſm eum. l. additos in fin. C. de appella.
Idem ſenſit hic Barto. in ꝓma oppoſi. dum videtur velle ꝙ
cognitio tantum non autem executio poſt cõdemnationem re
mittatur ad iudicem loci delicti. ⁊ ita intelligit. §. ſi quis vero.
¶ Plus dicit pe. de anc. in repeti. d. c. poſtulaſti. in ſecũda op
poſitõe. ꝙ poſtꝙ̃ iudex domicilij preoccupauit cognoſcere cõ
tra reum: non tenetur remittere ad locum delicti. quia alř ludi
brio facta eſſent iura. l. i. C. vbi de crimi. ⁊ in. c. fi. de fo. compe.
dicentia ꝙ etiam iudex domicilij: non ſolum loci delicti eſt cõ
petens iudex in cauſa criminali: quod eſt ſingulariter notãdũ.
¶ Sed contrarium videtur tenere Ioã. and. in tit. de executi.
ſenten. §. ij. ver. ſed pone. el. i. in addi. cum quo cõcordant ca
noniſte in. c. paſtoralis. §. preterea. de offi. delega. ⁊ Bald. in
auc. ſi quis litigantium. de epiſ. aud. vbi dicunt ꝙ lꝫ in crimina
libus iudex cauſe appellationis debeat exequi ſententiaꝫ. ⁊ nõ
iudex cauſe ꝓncipalis: vt plene dixi in ꝓn. huius. l. tamen in cri
minali dicunt ꝙ iudex cauſe ꝓncipalis ſi erat iudex loci delicti
⁊ petit per iudicem appellationis reum ad ſe remitti non pote
rit iudex appellationis exequi allegat. §. ſi quis vero compre
henſorum. ecce ergo ꝙ voluit fieri remiſſionem. vt iudex loci ꝺ
licti exequatur ſententiam ab alio latam: qꝫ ſententia cauſe ap
pellationis eſt illa que meretur executionem: vt dictuꝫ eſt in ꝓn
cipio huius. l. ⁊ iſtam partem in diſcurſu tenet etiaꝫ imol. in. d.
l. pe. in ꝓn. licet predicta non alleget. ¶ Et licet vtraqꝫ opi. vi
deatur ſubſtentabilis. tamen precedens magis placet. ſ. ꝙ nõ
fiat remiſſio poſt condemnationem. qꝫ. d. §. ſi quis vero com
prehenſorum. non videtur loqui quando quis condemnatus
eſt per iudicem domicilij. ¶ Querit glo. vtruꝫ illud quod hic
dicitur in vrbe habeat locum in alijs locis. concludit glo. ꝙ ſic
ꝙ qualiter procedat dicetur ſtatiꝫ expedita glo. ¶ Oppo. pro
3 expeditione glo. de. §. ſi vero quis comprehenſoruꝫ. in auc. vt
nulli iudi. vbi ſi aliquis deliquit in ciuitate aliqua demum ſe ab
ſente aut iudex loci delicti non habet ſcribere litteras illi iudici
vbi delinquens degit ꝙ exequãtur. ſed habꝫ ſcribere litteras il
li iudici ꝙ ſibi remittat delinquentem. ecce ꝙ ibi iudex vnius
loci non committit executionem iudici alterius loci. glo reſpõ
dit ꝙ aliud eſt in delictis hoc eſt quod dicit glo. quam lego. ⁊
plenius dicam ⁊ idem fuit de mente glo. in. c. poſtulaſti. de fo.
compe. ⁊ tamen in contrarium videtur tex. in. l. pe. in princ. ſe
cundum vnum intellectum gloſ. ⁊ docto. ĩ. de publi. iudi. vbi
etiam lata fuit ſententia in cauſa criminali a iudice vno. ⁊ exe
quitur per alium prout in. §. noſtro. ergo non videtur ꝙ aliud
debeat eſſe in delictis ꝙ̃ in ciuili. Imo. i. d. l. pe. in ꝓn. de pub.
iudi. ſenſit iſtam opi. ⁊ concludit ꝙ aliud non debet eſſe in cri
minalibus ꝙ̃ in ciuilibus. ¶ Nec obſtat id qꝺ notatur. hic in
glo. quia reſpondit ꝙ verum eſt ꝙ quando non peteretur exe
cutionem fieri per alium iudicem. vt qꝫ iudex loci delicti petat
a iudice loci vbi degit reus non ꝙ exequetur ſententiam ibi for
taſſe latam per iudicem delicti. ſed petit ꝙ remittat delinquen
tem ad eum. ſed ſi velit petere ꝙ ibi exequeretur hoc poteſt fie
ri ſicut in ciuilibus. Sed hec reſponſio non videtur bene con
uenire hic notatis in glo. quoniam ſi ita eſſet non eſſet differen
tia inter cauſas ciuiles ⁊ cauſas criminales cuius contrariuꝫ ſẽ
ſit de mente glo. noſtre hic in dicto. c. poſtulaſti. cum quo tran
ſeunt docto. hic. ¶ Et pro hoc contra imo. videtur facere tex.
in dicto. §. ſi vero quis comprehenſorum. in verſicu. iubemus
nam ibi dř iudici loci delicti vt faciat ad ſe remitti delinquentẽ
ꝑ iudicem loci vbi degit. clarũ eſt ꝙ verbũ iubemus eſt verbũ
neceſſitatẽ iportãs vt. l. i. in ꝓn. ⁊ ibi gl. in ver. quẽadmodũ. ff.
qꝺ iuſſu. ⁊ faciũt notata in. l. ſepe audiui ceſarẽ. ꝺ of. p̃to. ſ° ap

paret q non est in ptate iudicis loci delicti petere q delinques
puniatur alibi. Et rō est illa que colligitur ex.l. capitalium.§.
famosos.ff.de penis. et statim dicam. ¶ Nec ob.d.l.pe.in pnc.
qr illa lex potest exemplificari qn iudex loci delicti postq iudex
loci domicilij cōdemnauerat delinquētem: petit ad se remitti d
linquētem vt exequatur sniam q fieri potest fm opi. quam sta
tim tenebo. et sic verificabitur illa.l.pe.posset etiā verificari qn
iudex pncipalis et iudex appellationis ↄdemnauerunt. hoc ca
su iudex pncipalis qui erat iudex loci delicti poterit petere q iu
dex appellationis remittit ad eum delinquentē. qr ad ipm spe
ctat executio. et sic vr concludendum q aliud sit in ciuilibus et
aliud in criminalibus.s. q iudex loci delicti non habeat cōmit
tere q exequatur sniā in loco vbi degit delinquēs. sed dz pete
re q remittatur ad locum delicti.lz imo.dixerit ↄtrium.vt supra
4 dixi. ¶ Addatis pro intellectu et limitatione eorum que hic in
glo.dicūtur qd bal.notat in.l.executorē.in.vij.vel.viij.col.ff.
de execu.rei iudi.dixit hic esse glo.notabilē volentem q iudex
loci delicti possit petere ad se remitti delinquentē.etiam postq
iudex loci domicilij condemnasset eum.et refert tn q dy.tenuit
ↄtrium per.l.regula.§.interdicere.cum glo in versi.ad rescrip
ti.ff.de interdictis et releg.et sic vr Bal. simplr cum dyno tran
sire.tn in veritate.d.§.interdicere cum glo. non dicit id ad qd
per Dy.allegat. ¶ Sali.in.l.i.C.vbi de cri. agi op.expresse tz
q post sniam latam a iudice loci domicilij non sit locus remis
sioni.sed posset exequi et dicit q pro hoc facit.l.aditos in fi.C.
de appel.que et meo iudicio hoc non dicit. Pro hac opi.dy.
fortius facere videtur id qd voluit pe.de ancha.in repe.c. po
stulasti.in.ij.oppo.de fo.compe.vbi plus dicit q postq iudex
loci domicilij preoccupauit iurisditionem incipiendo cognosce
re et procedere super accusatione et inqsitione non est locus re
missioni.qr fm eum als ludibrio essent facta iura dicentia q iu
dex domicilij non solū loci delicti est competens iudex in cā cri
minali.vt in.c.i.de fo. compe.et.in.l.i.C.vbi d crimi. agi opor.
istud voluit dns abb.in discursu.in.c.i.in.iij.col.d rap. vbi sim
pliciter dicit q locus est remissioni.nisi alius iudex preoccupa
uerit iurisditionem.nihil allegat in ↄtrium facere videtur quod
no.Joā.an.in addi.specu.in ti.de execu.sen.§.ij. snper ver. sz
pone.el.i.et qd no.doct.in.c.pastoralis.§.preterea. de offi.de
leg.bal.in auc.si quis litigantium.C.de epis.audi. vbi conclu
dunt q qūuis in ciuilibus iudex cause pncipalis nō habeat exe
qui sniam suam que fuit confirmata per iudicem appellationis
in pn.legis nostre dixi tamen in cā criminali aliud erit si iudex
cause pncipalis erat iudex loci delicti.et iudex appellationis di
ctam sententiam confirmauit.certe si iudex appellationis erat
iudex alterius loci q delicti debebit remittere delinquentē ad
iudicem loci delicti per.§. si quis vero comprehensorum. ecce
q post sniam latā in causa criminali locus est remissioni.
¶ Potest tn rnderi ad no.per io.an.videlz q lz istud facit cō
tra opi.dy.nō tn facit pro opi.pe.de anc.qr in quo loquit ioā.
an.nō poterat culpa imputari iudici loci delicti q nō preuene
rit iudicē appellatiōis.qr imo puenit.secus in casu in quo loq
tur pe.de anc. ¶ In.hoc articulo et imo.in.d.l.pe.in pn.sim
pliciter dicit q si snia est lata per iudicem domicilij exequet po
stea per iudicē loci delicti hoc petentem. iuxta id qd habet in.
d.l.i.C.vbi de cri.agi.oz.cuz ibi notatis. Mihi magis placet
q etiam post latam sniam cōdemnatoriam a iudice loci domi
cilij sit locus remissioni.vt est de mente gl.h. et pro hoc facit qr
militare videntur omnes rōnes pp quas fuit inductum q loc
eet in delictis remissioni.que rōnes melius q alibi colligūtur
ex.l. capitalium.§.famosos.ff.de pe.que rōnes militant etiam
post latam sniam an executionem sicut ante sniam.nec ob.als
essent ludibrio iura dicentia q iudex domicilij sit et cōpetēs iu
dex.qr rnderi potest q valebit processus et snia iudicis domici
lij.sed erit exequenda per iudicem loci delicti hoc petentem.vt
no.glo.et doc.in.d.c.ij.et istud et fuit de mente fulg.in.l.i. vbi
de cri.vbi dicit q si iudex loci domicilij preoccupat iurisditionē
in cognoscendo. et postea iudex loci delicti petat remissionem
fieri non tenebit statim remittere.sed poterit perficer processū
et cōdemnare.ar.l.si quis postea.et.l. vbi ceptum.ff. de iudi.lz
lata snia debebat tunc remittere.allegat in arg.bonum text. in
d.solent.et.l.nō dubium.ver.illud.ff.de cust.reo. nō allegat tn
aliquem q hunc articulum tetigerit.et ista opi.vr satis sustenta
bilis qr isto modo nō offenduntur rōnes que fundant in.d.§.fa
mosos. Et sic erit ↄclusio q iudex loci delicti si fuit puent a iu
dice loci domicilij nō poterit impedir quo minus iudex loci do
micilij procedat ad condēnationez et isto modo saluabit istud
qd dicunt abba.et petrus.de anc.in locis.ff. alleg. et sic non vr
q bene dixerit dy.et sali.qui voluerunt q post latam sniam nō
sit locus remissioni.presertim qr.d.§.si vero.generaliter loqui
tur. Item rōnes pp quas dz fieri remissio militant etiaz post la
tam sniam. Teneatis menti qr istum articulū nō inuenieris ita
5 discussum. ¶ Querit bar.quid si ego bononiēsis habeo te flo
rentinū hic vado florentiā et peto corā iudice tuo executionem
snie.an hoc fieri possit dicit q sic per istum tex.cuz glo.dum tn
habeat lras iudicis bononiēsis per.l.properandū.§.sinaūt re
us.ver.ad relationez.C.de iudi.et expressius probatur in.c.ro
mana.§.contrahentes.de fo.compe.li.vi.vbi tex.aperit q re
quiratur requisitio iudicis.hoc voluit plene specu.in ti.de exe
cu.sen.§.ij.ver.sed pone iudex pusinus.et Cy. in.l.i.in.x.col.
C.de cōfes. Tamē bar.plenius q alibi dicit q qn snia lata per
vnū iudicem petitur executioni mandari ab alio iudice eiusdē
tribunalis: vt qr successit pmo iudici remoto vel morboso et iste
iudex pōt hoc facere. qr censet idem iudex et idem tribunal.l.
proponebat.ff.de iudi. ¶ Si autem essent duo iudices eiusdē
tribunalis nō posset alius se intromittere de executione snie la
te per aliū.l.ij.de offi.pcon. Quandoqz petitur per iudicē al
terius tribunalis q fiat executio. et tunc siqdem est talis iudex
ad quē pertinet executio de iure cōmuni vel municipali.et tunc
potest exeq sine lris per id qd habetur.in.l.nostra.in pn.idem
si de iure municipali esset prouisum q tales essent executores
sententiarum. Aut est alius iudex cui de iure cōmuni vel muni
cipali non est cōmissa executio.et tunc ad lras iudicis qui iudi
cauit pōt exequi alias nō.d.§.si vero reus.d.§.contrahentes.
istud est quod voluit dicere lex nostra hic dum dicit visum fue
rit.s. iudici sniam.et refert ita tenuisse cy.in.d.l.vnica. de cōfes.
Et hic intelligit procedere quando implorat officium iudicis
pro executione snie.sed si ageretur actione in factum vel iudi
cati pro habenda executione snie. potest sine litteris q sniauit
obtinere executionem sententie corā alio iudice ordinario. qn
actiones possūt vbicunqz exerceri.l.fi.ad fi.C.de prescriptio.
long.temp.satis enim est q ille sit iudex aliqua rōe et in hoc ar
ticulo habebit solum probare actor sniam esse latā.l.si pretor.
in pn.ff.de iudi.l.non erit.§.dato.ff.de iureiurā. ¶ Et si dice
retur dicit barto.non vr q bona sit differentia inter officium iu
dicis et actionem.qr cum istud officium sit nobile.patet qr mer
cenariū finitur lata sententia diffinitiua.l.terminato.C. de fru.
et lit.expen.l.iudex.ff.eo.quare nō ita in officio iudicis est sicut
in actione. attento q officium iudicis succedit loco actionis.
Respondet barto.et teneatis menti. qr lz istud officium sit no
bile.tamen venit in ↄnām pme condemnationis.ideo debz ab
eodem iudice exequi.l.nulli.C.de iudi. Vel melius dicit respō
de q istud officium competit ex equitate vt sit litium finis.alle
gat.d.l.terminato.sed melius probatur in dicta.l.iiij.§. ait p
tor.ff.eo.ista equitas cessat corā alio iudice qui non iudicauit
quia sibi ita non constat sicut illi qui iudicauit. ¶ Addit ange.
q inquantum Barto.exponit text.in versi. si hoc iudici visum
fuerit. scilicet iudici iudicanti non est bona expositio quando
semper iudici iudicanti debet videri q executio remittatur iu
dici alterius territorij si hoc petatur per partes et inquantū nol
let scribere iudici alterius territorij potest compelli et puniri: vt
notat hic Barto.per istum tex.in auc.vt differ.iudi.et etiam fa
ceret litem suā per.l.si iudex.de extraor.cogni.vnde dicit q dz
exponi visum fuerit vt referantur hec verba ad iudicem requisi
tum.quia non debet compelli si aliqua insta causa suadente vi
detur sibi oppositum.allegat no.per Inn.in.c. cuz in iure. in
glo.iij.ad fi.de offi.deleg.Sed imo. et Pau. hic dicunt posse
sustineri etiam intellectum Barto. qr non semper iudici qui iu
dicauit debet videri rescribere alteri iudici pro executione.vt si
fortasse videat facere posse executiōem de rebus sitis in suo ter
ritorio.et licet nihil allegent.videatis de hoc glo.in.l.penul.in
princ.in ver. generaliter.ff.de iurisdi.om.iud. et aperit etiaz illa
glo. q requiruntur littere iudicantis vt possit fieri executio per

alios.de qua ibi per Cy.Bar.z plenˀ Bal.z per glo. que idē
sensit in.l.ij.in glo.que incipit mota est cā.ṡ.si quis in voc.non
ier.no.Innoc.in.c.pterea in glo.magna de dila.notat Iaco.
butri.z Bar.in.l.argentariū.§.j.de iudi.z Bart. in.l.j.ṡ.de
offic.pcon.z Ange.in.l.iiij.§.si ex cōuentione.ṡ.eodem.z no
tat Imo.in.l.intra.ṡ.eodem.z ita cōiter tenet q requirant lit
tere iudicis iudicantis.¶ Extra glo.querit Bar.an si pro me
lata est sentētia contra te in ciuitate bononie possum florentie
coram iudice originis tunc petere executionē.z concludit q si
intento actionē iudicati p executione poterit ibi fieri executio.
qz actio vbicūqz locoꝝ vbi sortitur forum potest exerceri.l.fin.
C.de pscrip.long.tempo. sed si intento officium iudicis nobi
le iuxta ea que dixi in.l.intra.ṡ.eodem.tunc nō potest ibi fieri
executio nisi iudex qz sniam tulit requirat per lras iudicem flo
rentie p executione.l.pperandū.§.finaūt in ver. ad relationē
C.de iudiciis.z hic per eū plenius.Adde glo.in.l.cum quidez
z ibi no. Cy.z Bal.ṡ.de iurisdi.om.iudi.z glos.in.l.ij.ṡ.si qs
in ius voc.in glo.que incipit.No.ex causa zc.z glo.z docto.in
d.c.postulasti.z Inno.in.c.preterea.in glo.magna de dilatio.
z Iac.butri.z Bal.in.l.ij.in.j.colū.C.de executio.rei iudica. z
Ange.in.l.iiij.§.si ex conuētione.ṡ.eodem.z Anto.de butri.z
Bal.in.l.ij.in penul.col.C.de executio.rei iudi.z Angel. in.l.
iiij.§.si ex conuētione.ṡ.eodem.z Anto.de butri. in.c.fi. in.x.
col.de ꝯfessis.z Imol.in.d.l.intra.vbi cōiter tz opinio. Bart.
hic z per Bar.in.l.ij.in fi.ṡ.de offic.pcon.per Bal.in additō
nibus Spec.in titu.de sentē.in.viij.col.in versicu. sententia lata
per vnū iudicē z ibi notabiliter limitat predicta pcedet quādo iu
dex alterius territorij coram quo imploratur officium iudicis p
executione nō habet iurisditionē in persona rei sed in rebus.se
cus si in psona actoris putat rōe domicilij vl originis.qz tūc ēt
sine requisitione iudicis iudicatum poterit exequi allegat.d.l.
argentariū.§.i.z pro hoc nō reperio scriptum ab alio.¶ Sed
certe nō video hoc tutū.pmo qz ibi hoc nō dicitur in.d.l.argē
tarium.imo scōm Iaco. de are.ibi intelligitur quando peteba
tur iure actiōis executio. Preterea etiam multum esset restrin
gere textum in dicto.§.finautem reus.versicu.ad relationem.
z dicto.§.contrahentes. ad hoc etiam bene faciunt notata p
Barto.hic dum dicit q istud officium competit ex equitate vt
sit finis litium que equitas cessat in alio iudice. ideo requirun
tur littere iudicis iudicantis. Preterea illud quod dicit bal.
esset contra notata per Barto. hic dum dicit q quando iure
actionis conuenitur reus potest conueniri coram quocunqz iu
dice.s. ydoneo.z in quo sortitur foruz reus ratione loci seu ori
ginis vel simile iuxta notata per glo. in.l.i.ṡ. de eo quod cer.
lo.nam si vera esset limitatio Bal.in casu in quo imploratur of
ficium iudicis sequeretur q nō esset differentia inter casuz quā
do imploratur officium iudicis coram iudice habente iurisdi
tionem in personam z casuz quando intentatur actio iudicati.
¶ Secundo limita dictam conclusionem pcedere quādo snia
que petitur coram alio executioni mandari meret exequi de iu
re cōmuni.secus si tm̄ ex forma statuti loci vbi lata est.qz iudex
alterius loci non tenebitur litteras iudicis iudicantis exequi.
qz debet in exequendo seruare leges z statuta loci sui.ita singu
lariter dicit Bal.in.l.i.in pn̄.C.de confes.allegat.l.missi ppina
tores.C. de exacto.tri.lib.x.z idem est de mente Bal.in.l.i.in
iiij.q.C.ne fi.pro pa.lʒ Anto.de bu.in.c.fi.in.x.col.de confes.
videatur sentire cōtrarium.¶ Tertio limita dictam conclusio
nem non procedere sm̄ Bal. in.l.episcopale.C. de epis.au.in
sententia lata a iudice qui non preest territorio vt esset eps vel
rector scholarium.qz mittetur executioni per alium iudicem q
territorio pest etiam absqz requisitione iudicis iudicantis per.
d.l.epāle.¶ Sed aduertatis qz primo inquātum Bal.dicit q
epus non pest territorio.non puto bene dictuz qz epus vr̄ pre
esse territorio quo ad ea que cōcernunt iurisditionē suam.c.cū
cōtingat.z ibi doc.de fo.compe.c.i.de offi.ord.¶ Nec ob.d.
.l.epāle.qz rn̄debitis vt statim dicam.¶ Vel ēt sm̄ Iaco.bu.
in.d.l.epāle.ille tex.loquitur in iudice cuius iurisditio est pro
rogata qui lata snia non habeat amplius exequēdi ptātez nec
requirendi alium.vt ibi cum glo.¶ Preterea cōtra limitatio
nem bal.facit qz videtur dicendū de necessitate q ille text.de
bet intelligi vel quando agebatur actione in factū vel quando

precesserat inquisitio si imploratur offm̄ iudicis.vt no.Barto.
hic.z illam legem ita intellexit Bar.in pncipio legis nostre dū
tractat.an iudex appellationis possit sniam exequi.pro hoc be
ne facit quod notat io.an.in ti.de execu.senten.§.ij.ver.quid
de snia doctoris zc.bene fatēdū est q in iudice prorogato cu
ius iurisditio finita est z lata snia potest procedere quod habe
tur in.d.l.episcopale.etiam si mille littere iudicantis interueni
rent per legem nostraz. ita etiam in iudice prorogato.vt notat
Barto.hic in vltima.q.z voluit bal.in.l.edicto.in.vij.q.C.de
edic.diui.hoc idē voluit spec.in ti.de cōpe.iudi.adi.§.i.ver.sʒ
quis exequet.vbi dicit q si iudex cuius iurisditio est proroga
ta erat iudex delegatus nō potest exequi nec aliuz requirere q
exequatur secus tn̄ dicit si erat ordinarius.qz al's haberet pote
testatem etiam suas snias latas vigore ordinarie iurisditionis
exequi.qz tunc prorogata iurisditio sequitur naturaz illius cui
prorogatur:vt notatur in.c.p.z.g.de offi.delega.¶ Et istud
putarem verum cum distinctione que colligitur ex notatis per
Bar.in.l.cūctos populos in.i.q.C.de sum.tri. z fi.ca. vbi di
cit q aut querimus de ordinatione iudiciorū.z tunc seruari de
bēt statuta loci vbi fit iudicium.l.iij.in fi.ṡ.de testi.aut nō quo
ad ordinationem iudicij. sed quo ad decisionem.puta an vna
snia sit bene lata vel nō z tunc debent seruari statuta loci vbi ce
lebratus fuit ille actus.l.si fundus.ṡ. de edic. prout latius ex
plicat ibi barto.z alij in.l.i.C.de emancipa.libe.¶ Irez inquā
tum barto.hic dicit q officium iudicis quo petitur executio di
citur nobile declarat. qz offm̄ mercenarium statim expirat lata
diffinitiua.l.terminato.C.de fruc.z li.expen. ¶ Adde barto.
ita tenentem in.l.fi.ṡ.de iurisdi.om.iu.z Ia. bu.in.d.l.argen
tariū.z imo.in.l.si finita.§.si plures.in.viij.col.ṡ.de dā.infec.
z in.l.intra.ṡ.eo.z bene per rōnem hic assignatam per bart.lʒ
Bal.ꝯrium dicat in.d.l.argentarium.z in.d.l. epāle. z p bal.
z ibi hoc limitat in.l.ij.C.de execu.rei iudi. z in repetitione.l.
tale pactuz.§.qui puocauit.ṡ.de pac.¶ Et videte ant.z imo.
in.c.fi.de offi.iudi.pro quo ang.in.l.qui restituere.ṡ.de rei vē
di.ponderat esse ibi glo.fi.dum dicit q offm̄ iudicis finitur la
ta snia z loquitur de mercenario.ergo necesse est q si iudex ali
quid exequatur hoc faciat officio nobili. ¶ Tamen ad illam
glo.potestis rn̄dere q loqtur de iudice delegato qui suā snias
vt glo.ibi voluit exequi non potest iuxta.l.nostram in pn̄.sed ō
iure ordinario exequente non vr̄ q illa glo.loquatur tn̄ dictuz
barto.vr̄ verum per rōnem suam hic in.d.l.iubere cauere bal.
tn̄ in.l.ij.in.ij.col.C.de execu.rei iudi.nihil allegādo aliter lo
cutus est dicit enim aut fit executio simpliciter in eadem re in q
facta est cōdemnatio.z tunc dr̄ offm̄ mercenarium.aut disgre
ditur ad nouam petitionem in alia re puta per missionē in pos.
ex primo z ex secundo decreto.z tunc dicaz officium iudicis no
bile.¶ Nec per hec discedo a cōclusione barto. hic qz non est
dubiū q qn̄ procedit ad missionez in pos.ex primo z secundo
decreto illa dicunt expediri officio iudicis nobili. naz cum sint
mixti imperij.d.l.iubere.non est dubiū quin expediant officio
nobili.l.placet.C.de peda.iudi.z notat in.l.imperiū.ṡ.de iu
risd.om.iudi.sed dubiū erat qn̄ aliter q per missionem in pos.
fieret executio. puta manu militari iuxta.d.l.qui restituere. vn̄
in hoc puncto sto cum barto.qz militat ratio bar.etiam in hoc
casu.de hoc videte in.l.episcopale.C.de episcop. audi. z.d.l.
argentariū.z in.l.tale pactum.§.q prouocauit in repetitione.
in.ix.col.ṡ.de pac.vbi dicit q executio snie que fit in causis ci
uilibus tūc non fatet q dicatur fieri executio officio iudicis no
bili sed mercenario tamen non bene probat.¶ Item inquan
tum barto.in.q.quam vltimo recitaui facit differentiam an pe
tatur executio implorando officium iudicis z tunc non poterit
fieri executio snie vnius iudicis per alium sine litteris aut actio
ne in factum.seu iure actionis petit executio.z tunc poterit fie
ri executio sine litteris alterius iudicis z assignat rōnem dfic.
Sed imo.hic dicit si bene aduertant plures rōnes diuersitatis
reddite per barto.h ita vident militare in actiōe in factū vel iu
dicati sicut in officio iudicis aliter nō declarat. Prima rō fuit
q executio venit in ꝯntiam pce.cōdēnatiōis qn̄ imploraf offi
cium iudicis.iccirco non dz coram alio explicari quā coraz illo
qui de principali iudicauit.l.nulli.C.de iudi. nisi interueniant

littere vel iussus ipius iudicis. dicit imo. q ista ratio militare vi/
def tamé actio in factū vel iudicati intētaf. q si hec actio inten/
tatur videf intētari in cōsequentiam ipius cōdēnatiōis sicut qñ
imploratur officium iudicis. ¶ Secunda ratio Bart. erat. quia
officiū iudicis fundatur in equitate vt lites citius finiant. z ne
lites ex litibus orianf. d. l. terminato. ista equitas ḃm euz nō mi/
litat in alio iudice qui nō iudicauit. qz de causa cognouit z sibi
cōstat. dicit imo. q etiā ista rō videf militare. ita in actiōe in fa/
ctū vel iudicati intentata pro executiōe sñie sicut quādo implo
ratur officium iudicis. Tamē dicebat aliā posse reddi rationez
diuersitatis. naz erit ista qz officiū iudicis qd implorat pro exe
cutione sñie uenit directo sūmatiz z extraordinarie ad expediē/
dum z exequēdum q iam diffinitū esset per aliū. ideo alius iu/
dex nō debet se intromittere nisi requisitus a pmo. l. i. ṡ. de off.
consu. que rō cessat ḃm eū in actione in factū seu iudicati tenen/
do q in illa procedif ordinarie ḃz quod tenet Bar. z sequaces
in. l. intra dies. ṡ. eo. quia tunc nō agitur pncipaliter ad exequē
dum iam diffinitū. sed vt ordinariū nouum iudiciū intentetur z
noua diffinitiua ferat. si autē dicit teneremus q etiam quando
actio in factū vel iudicati intentaf nō sit procedēdū ordinarie.
sed dicta actio habeat viam priuilegiatam sicut officium iudi/
cis prout ipe tenet in. d. l. intra. z ibi ego secutus sum. tunc di/
cit ipe q idē esse deberet in actiōe in factum sicut in officio iudi
cis. z sic si requirūtur littere quādo imploratur officiū alteri9 iu
dicis. ita quādo intētatur actio in factū vel iudicati. z pro ħ po
test adduci. qz tex. in. l. fi. C. de prescrip. lōg. temp. nō dicit q re
quirantur littere. nec loqtur quo ad propositū de executiōe sen
tētie. tamē quia magis cōmuniter approbatur opi. Bart. hic in/
quātū facit differētiam inter actionē in factum z officium iudi/
cis. Et cum bar. transit bal. in. l. ij. in. ij. col. C. de execu. rei iud.
z. d. l. argentariū. z Ang. in. iiij. §. si ex conuentione. ṡ. eo. z in
d. l. intra videf hoc seq. z etiam Anto. in. d. c. postulasti. ad fi. ḋ
fo. cōpe. in. i. col. z in. c. fi. circa. x. col. de ꝯfes. iccirco videtur q
sustineri possit fortasse prima rō Bar. hic dum dicit q qz offici/
um iudicis fundatur in eqtate. z ista eqtas militare videtur nō
solum in ipo qui iudicauit. quia sibi constat nō ita militare vide
tur in alio qui nō iudicauit. vnde nō poterit exequi sine litteris
iudicantis. sed quando intentatur actio dico q nō descēdit ab
illa eqtate. sed ex mero rigore z ex quasi contractu. l. iij. §. idem
scribit. ṡ. de pecul. ¶ Item inqtum Bar. hic singulariter dicit
q sententia pro qua venit imponēda personalis pena potest in
distincte exequi per aliū iudicē absqz alia requisitiōe iudicis iu/
dicantis per. l. nō dubito in fi. ḟ. de capt. ¶ Adde q Bal. in. l.
i. in. viij. q. ṡ. de offi. ꝯsu. z idem tenet imol. in. l. pe. ḟ. de pub. iu
di. z ibi hoc intelligit verū etiam in omnibus causis criminali/
bus nō distinguendo an pena sit personalis vel nō. z ita etiam
sonant rōnes Barto. ħ z expresse tenet Bal. in repetitione. d.
§. qui prouocauit. in. viij. col. ¶ Sed Bal. in. l. executorem. in
viij. col. C. de execu. rei iudi. dicit istud dictum Bar. nō eē verū
nec de consuetudine seruari. z respōdet ad dictam. l. nō dubito
pluribus modis. z maxime q verbū indānatos. intelligitur a
nobis exequētibus. Uel aliter respōde etiam vt per Bar. in. d.
l. nō dubito. z hoc etiam videf velle Bal. in Rub. C. de fi. istru.
in vltima colū. z hoc etiam videf verius. quia nō reperitur esse
aliud in criminalibus q in ciuilibus. ¶ Ulterius inquātuz que
rit Bar. pone q in vna ciuitate sunt duo magistratus habētes
eandem ptātem. puta potestas z capitaneus zc. an vnus possit
exequi sñiam alterius sine litteris. z dicit q non per. l. i. ṡ. de offi.
con. dicit hoc esse uerū. z teneatis menti verba sua in sententijs
pecuniarijs. sed quādo aliquis ꝯtumax essz bānitus in personā
quicūqz ex dictis duob9 magistratibus eū caperet: posset facere
executionē sine litteris. nam dicit Bar. si nō animaduertere pos
sumus in exbannitos. s. alterius ciuitatis. l. nō dubito. in fi. ḟ. de
capti. intelligatis prout intelligit illam. l. s. in cōfederatis. z est
casus singu. multomagis potest magistrat9 hui9 ciuitatis aiad/
uertere in exbannitos ab alio sine litteris aliquibus. z hoc dicit
operari fauore publice vindicte. arg. l. i. z. ij. C. vbi. li. si. iudi. se.
vindi. z. l. licitatio. §. qd illicite. ṡ. de publica. c. vt varie. de sen.
exco. z istud tenet rapha. hic. ¶ Addatis q idem videf tenere
Bal. in. l. i. in. viij. q. ṡ. de off. consu. z remittit ad notata p bar.
hic idem Imol. in. l. pe. in pn. de publi. iudi. vbi etiam vult hoc

verū in omnibus sententijs criminalibus nō distinguendo. an
pena sit pecuniaria an personalis. z p hoc facit. s. q nō attēda
tur hec ratio tradita per bar. que est generalis dum dicit q hoc
operaf rō publice vindicte. que ratio militat siue pena sit pecu/
niaria siue capitalis. nam etiam quando pena est pecuniaria. si
tamē venit applicanda fisco cēsetur criminalis. ut notat glo. re/
putata singularis in. l. ij. in pn. ḟ. de sepul. vio. z ibi late per bar.
z istud etiam tenet Bal. in repe. d. §. qui prouocauit. in. viij. col.
sed ipe Bal. in. l. executorem. C. de execu. rei iudi. reprehendit
dictū Bar. hic z dicit de consuetudine nō seruari opi. bar. quo/
niam. l. nō dubito. nō probat. quia intelligitur quādo reus erat
condēnatus a nobis. s. executoribus. uel ibi loquitur in cōfede/
ratis populi romani qui in plenaz tutelā populi ro. recepti sunt
vel tertio dicit ille tex. intelligitur requirentibus populis confe
deratis. alias nō. z pme respōsioni videf adherere Bar. i. d. l.
nō dubito. idem sensit Bal. in rub. C. de fi. instru. in finalib9 ver
bis. z in veritate tex. in. d. l. nō dubito. nō bene probat. z attēto
q nō reperiaf esse differentia inter executionē cause criminalis z
ciuilis pter q quo ad casum. §. si quis vero cōprehēsorū. i auc.
vt nulli iudi. nō videtur q bona sit opi. bar. z sic non sit facien/
da differentia inter actiones criminales z ciuiles. put facit bar.
vno tamē casu cogitabaz posse saluari opi. bar. hic videlicet qñ
statuto ciuitatis cautū eēt. prout cōmuniter in italia q bānitus
posset impune offendi: quādo tūc a quocūqz puato posset capi
auctoritate ppria z occidi tanq hostis. l. amissione. §. qui defici
unt. ṡ. de capi. di. z ibi Bar. z plenius in sua disputatiōe incipiē
te. Lucane ciuitatis zc. l. iij. §. fi. ad. l. cor. de sicca. multomagis
alio magistratu q eū nō bāniuit. nā si fieri pōt a priuato multo
11 magis a magistratu. ¶ Itē inquātū bar. dicit ħ q si iudex iplo
rauit brachium alterius iudicis. puta ecclesiastici vt deberet ex/
cōmunicare reū recusantez parere sñie quam exequi intendebat
ipemet iudex. z excessus fuit in exequēdo puta excōmunicando
q debebit appellare ad iudicem superiorus ecclesiastici. nā do.
abb. in. c. quod ad cōsultationē de re iudi. dicit q imo etiaz po
terit appellare ad iudicē q implorauit brachiū alterius. qz iplo/
rādo dedit cām excessui. z ideo ipe videf excessisse. qz qui cām
damni dat zc. l. qui occidit. §. in hac. ṡ. ad. l. acqui. c. si. de iniu/
rijs. Oia alia dicta p bar. hic z i hac. q. z p. bar. i. l. ab executōe.
ṗ. qro. q iudex misit nūciū zc. in pn. de appel. seqtur do. abb. i
loco palleg. z scḋm nota. per bar. i. d. l. ab executione. vr intelli
gēdū id quod prime dixi referēdo do. abb. s. q sublimitata for/
ma fuit iploratū brachium vt p bar. i. d. l. ab executore. ¶ Ulti
12 mo inqtum bar. ħ dicit q istrumēta guarentigie possūt p quē/
cūqz iudicē exeq. itellige verum si i loco in quo petitur executio
vigebat statutū q talia istrumēta mererenf executiōem: qz itel/
ligif statutū ḋ istrumētis factis alibi. secus vbi statutum ibi non
vigeret licet vigeret i loco cōfecti istrumenti. ita multū notabili
ter declarat bal. in. l. i. in. iiij. z. v. q. C. ne fil. pro pa. z bene facit
quod ipemet no. i. l. i. in vltimis ṗbis. C. de ꝯfes. ¶ Inqtuz q̄/
13 rit bar. hic quid si rector scholariū uel doctor seu alius iudex q
nō habet milites ferat sñiam quis eam mādabit executioni rñ/
det q ipemet qui tulit sñiam per modos sue iurisditiōis. puta ḋ
negādo iurisditionē. z plene. pbaf i. l. ſʒ z si p ptorē. §. ſʒ z si dū
ḋcreto. ṡ. q. ex cau. ma. vel ēt poterit puaf scholarē ñ parētē sen
tentie beneficijs vniuersitatis. c. ex litteris. de consti. ubi pter
cōtumaciam licitum est alicui priuare aliquem vniuersitate. Ul
poterit exeq faciendo sñiam exeq per potestatem aut alium ha/
bentem familiam vt probaf i. l. episcopale. C. de epis. audi. no.
spec. i ti. ḋ execu. senten. §. nūc dicendum ṗsi. qd ḋ sententia do
cto. Et subdit q idistiicte vnus iudex potest iplorare auxiliū al
terius pro sua iurisditione tuenda. aut p executiōe sue sñie. pu
ta iudex secularis potest iplorare auxilium iudicis ecclesiastici z
ecōtra. vt i. c. i. de offi. ordi. z ibi plene per Inno. Circa istā. q.
doc. tacite videntur trāsire cum Bar. z concordat Anto. i. c. cū
contigat circa. vi. uel. vij. col. de foro compe. vbi resumit plene
oia dicta Bar. ħ z bal. i auc. habita. C. ne fi. pro pa. per Bal. i
d. l. episcopale. z per bal. i. l. fi. i pn. ṡ. de iurisditio. om. iud. vbi
allegat notata per Inno. i. c. ad hec. de off. archy. ¶ Querit i/
14 super Bar. qd si iudex q tulit sñiam nō vult scribere alteri iudi
ci iplorando eius auxilium uel iudex reqsitus nō uult exeq qūo
succurretur petēti executionē dicit ut hic per euz. Dic q omnes

scribentes trāseunt cū bar. ⁊ Anto. in. c. postulasti. de fo. cōpe.
15 ¶ Successiue querit bar. qd si iudex cuius auxiliū est reqsitum
per aliuz iudicez excessit modū in exequēdo adeo ꝙ poterat ap
pellari iuxta. l. ab executiōe. C. quo. appel. nō reci. an appellabi
tur ad superiorē iudicis exequētis, uel ad quē. uide bar. h ⁊ ad/
de ꝙ abb. in. c. qd ad cōsultationē circa ultimā cartam extra eo.
dicit ꝙ inquātū bar. h voluit ꝙ si reqsit⁹ ꝓstitit auxiliū iuris iudi
ci reqrenti appellat ad supiorem iudicis reqsiti ſm bart. vr ſm
abb. ꝙ imo poterit appellari ēt ad supiorem iudicis requirētis
¶ Moueor qꝛ ipē implorando ⁊ requirēdo brachium alterius
dedit cām excessui. ⁊ iō ipē videtur excessisse. qꝛ qui cām damni
dat ⁊c. l. qui occidit. §. in hac. ff. ad. l. aqui. c. fi. de iniur. Intelli
go tamē dictū abba. quādo imploret ab ista imploratiōe iudi//
cis reqrentis a qua appellari potest sicut a cōmuni actiōe. c. cū
cessante. de appel. ⁊ ibi plene notatur. ¶ Abb. etiam in. d. c. qd
ad consultationē videt intelligere dicta per bar. hic, put colligit
ex dictis bar. i. l. ab executore in ver. item quero iudex misit nūciū
⁊c. j. de appel. vbi vult bar. ꝙ si iudex cōmisit executionē nun/
cio. ⁊ nūci⁹ excedit ⁊ querit ad quē dz appellari: ⁊ vult ꝙ si gra
uamē fuit i mādando dz appellari ad supiorē illius qui manda
uit. l. arbitro ſm vnā lecturā. ff. qui satisd. cog. ita dz esse in casu
nostro quādo iudex impetrat auxilium alterius iudicis dz disti/
gui. aut specifice ipetrat ꝙ excōmunicet. ⁊ tūc grauatur in ipe/
tratione ⁊ appellatur ad psonaz iudicis requirentis. aut ille qui
fuit requisitus grauat in excōicando. ⁊ tunc debet appellari ad
16 superiorez reqsiti. ¶ Itez qrit bar. si arbiter tulit sniam in ciuita
te ista. an possit in alia executioni mandari: ⁊ tenet ꝙ sic absqz
iussu aut reqsitione arbitri: aut alteri⁹ iudicis. ut hic per eum.
¶ Addatis ꝙ inquātum bar. tenere videt ꝙ pro executiōe sen
tentie arbitri possit implorari iudicis officiū: ista est mēs sua: qa
dicit ꝙ nō reqrunt lre. ¶ Ang. dicit ꝙ imo sibi videt ꝙ senten
tia arbitri nō possit mādari executioni per iplorationem officij
iudicis: sed soluz per actionē: qꝛ tres oriunt actiones ex senten/
tijs arbitrorū. s. actio in factū. uel utilis actio in rē si prima actio
erat realis vel cōditio ex lege ſm qd distinguit bar. in. l. cum an/
tea. ⁊. l. ne in arbitris. C. de arbi. ⁊ ſm eū nō reperitur iure cau/
tum ꝙ pro executiōe snie arbitri proditū sit officiū iudicis ⁊ eo/
dem modo dicis de istrumētis guarētigie: qꝛ poterit via execu/
tiua procedi vigore dicti statuti: vnde nō mir si potest illa actio
vbiqz intentari sine lris. l. fi. C. de prescrip. long. temp. ⁊ sic vult
ꝙ nō possit iplorari officiū iudicis. ¶ Sed imo. rephendit vtrū
qz dictū ang. ⁊ dicit ꝙ p executiōe sententie arbitri habebit locū
officiū iudicis per. d. l. cū antea. intelligendo cām prout itellexit
bar. i. l. intra dies. ff. eo. vbi vult ꝙ illa snia que meretur exequi
⁊c. Et pro hoc facit ſm imo. quia verba in. d. l. cum antea iuxta
pnc. diriguntnr ad iudicem: ergo producitur officiū iudicis: ut
no. glo. in. l. si soror. C. de colla. ¶ Et per hoc dicit ꝙ circa in/
strumētum guarētigie male dicit ang. in quo dicit imol. ꝙ si sta/
tuto cauet ꝙ instrumēta guarentigie mādētur executioni. sicut
sententia cū videantur vba dirigi ad iudicē poterit iplorari of/
ficium iudicis. per. d. l. si soror. ⁊ per no. in. l. vnica. ff. de condi.
ex lege. ¶ Et istā opi. imo. sequor cui addo bal. idem tenētez in
l. fi. in. ij. vel. iij. col. C. de execu. rei iudi. ubi uoluit ꝙ sententia
arbitri executioni mandari poterit per implorationē officij iudi/
cis. ¶ Confirmari potest: qꝛ nō videtur ꝙ illa subsit probabilis
ratio drie inter sniam iudicis saltem delegati. ⁊ sniam arbitri. a
pari enim ponunt isti duo casus. ut in lege nostra. in pn. vterqz
enim iurisditione caret ſm quod videtis in. l. ait ptor. ff. eo. be/
ne facit. l. i. ff. de arbi. vbi arbitria sunt redacta ad instar iudicio
rum. Alex. de imo.

9 **In uenditione.** In executione sentētie debet or/
do hic designatus seruari. hoc di
2 cit. ¶ Nota ꝙ appellatione mobiliuz uel immobiliū non veni/
unt nomina debitoris: ut hic. ⁊ in. l. quātuberonis. §. pen. ff. de
pe. de quo dicūt hic per glo. ⁊ doc. in. l. mouentium. j. de vbo.
signi. plenius per Cy. ⁊ bar. in. l. potest. ff. de aucto. tu. per iac.
de bel. ⁊ do. i. l. i. ⁊ post gl. C. si aduer. transac. ⁊ per bal. ⁊ ang. i
l. si constante. §. fi. ff. solu. ma. per bal. in. l. iubemus. la. ij. ⁊ i au
ten. hoc ius porrectuz. C. de sacrosanc. eccle. ⁊ cle. i. circa fi. pnci
pij. de iurepa. per ange. i. l. i. §. quesitum. ff. ad trebel. plene per
Anto. de bu. i. c. nulli. de re. eccle. nō alie. ⁊ vide ꝙ pulchre no.
Bar. in. l. si sit. §. fi. de leg. i. ¶ Adde ꝙ consueuit esse cōmunis
conclusio ꝙ aut non est necesse ꝙ nomina debitoris seu iura at
tribuantur speciei bonorū mobilium aut imobilium. sed per se
stare possint tanꝙ tertia species. ⁊ tunc nunqnam appellatione
mobilium ⁊ imobilium cōtinentur nomia debitoris. ut hic. ⁊. l.
quātuberonis. §. pe. ff. de pecu. aut est necesse ꝙ ista nomia de/
bitoris attribuant speciei mobilium aut imobilium. ut quia vi/
dendum sit. an ista nomina debitoris sint iudicanda: prout de
mobilibus aut de immobilibus. quia lex uel statutum dicit ꝙ in
omnibus bonis sint heredes agnati ⁊ cognati. sz ꝙ agnatis de
beantur mobilia cognatis imobilia: tunc quia est necesse ꝙ no/
mina cōprehendantur sub istis iudicamus ſm glo. in auc. de nō
alie. §. i. quia aut ista actio datur ad quid mobile. tunc iudicat
prout de mobili. si datur ad immobile dicat tanꝙ de immobi//
li. Et ideo si queratur an quādo minor cedit actionez sibi com
petentez reqratur decretum iudicis. debemus aduertere aut da
tur ad quid immobile. ⁊ tunc requiritur decretum. aut ad quid
mobile. ⁊ tunc aut ad rem que seruando seruari nō potest. ⁊ tūc
nō requiritur decretum. Aut ad rē q seruādo seruari pōt ⁊ req/
ritur. nam intelligit ſm naturā rei ad quā datur actio. ⁊ quid si
cuz petebat actio alternatiue ad rem mobilem ⁊ imobilem. vtꝝ
tūc illa actio dicatur continere mobile ⁊ imobile. uide bar. in. l.
si sit. §. fi. p illū tex. de leg. i. ¶ Scdo no. i tex. ibi ꝙ si mouentia
⁊c. ꝙ snia potest ferri sub ɔditiōe de quo dicetur in glo. ¶ In
3 glo. nec ibi minus debitori nocent ⁊c. hāc glo. sequūtur cōmu/
niter doct. dicentes idem in rebus imobilibus per no. per gl. in
l. ꝙdiu. C. de distrac pig. ¶ Adde bal. i. l. ordo. C. de execu. rei
iudi. ⁊ quod no. bar. in. l. alio. i. ver. qro an ex omnibus ⁊c. de ali.
⁊ ciba. lega. idem tenet dñs Abb. in. d. c. ad cōsultationē. extra
eo. ¶ Sed imo. hic dicit forte ista procedere iure isto: quo ad h
ut pro debito paruo res magni ualoris non vendatur: ut not.
glo. in. l. ꝙdiu. sed hodie videtur ſm euz ꝙ meliora capi possūt
pro satisfactione debiti pecuniarij allegat tex. in. §. quod autem
i auten. de fideius. eo tñ saluo ꝙ p puo dbito res magni ualoris
nō uendatur. ¶ Addo ꝙ hoc idem tenuit io. an. i addi. spec. i
ti. de execu. snie. §. sequit. super vsi. i. referens ita tenuisse gui. de
suza. per tex. i auc. hoc nisi. C. de solu. sumpta ex. d. §. quod au/
tem. ⁊ videtur velle ꝙ ille tex. nihil habeat cōe i materia huius
l. quia illa littera loquitur in eo qui sponte soluere paratus ē an/
4 te sententiam: hic autem post ⁊ coactus. ¶ In glo. in ver. anima
lia. pro cuius expeditione quero utrum iter ista mobilia sit dare
ordinem. respondet ⁊ est notabilis glo. ꝙ sic. quoniam pri/
mo sunt capiende res mobiles que minus debitori sunt dam/
nose si capiantur: maxime pecunia. l. i. §. diminutio. ff. de uen.
in pos. mit. vbi quādo mulier mittitur pregnans in bo. pos. dsū/
cti debent prestari alimēta ⁊ alia necessaria. ⁊ si est opus aliena
tione hereditatis. debet prius alienari pecunia ⁊c. allegat etiaz
l. fi. §. vbi autē. C. de bo. que lib. ad idē. l. si cui. ff. de serui. ubi ver
ba debent cum vrbanitate itelligi. ut nō fiat id quod est deteri⁹
illi qui seruitutē constituere debet. ⁊ hanc glo. sequitur Bar. h
⁊ reputat eam no. ⁊ dicit se putare idem seruari debere in rebus
imobilib⁹: ne p modico dbito vēdāt magne res si res modica vē
di pōt: allegat not. p glo. i. l. ꝙdiu. C. de distract. pig. ⁊ si prius
faceret iudex dicit bar. hic posse appellari ab eo quasi diceret
excedere modū in ipa executione snie: quo casu posset appella/
ri. l. ab executione. C. quo. appel. nō reci. ⁊ in. l. ab executore. in
pn. j. de appel. Rapha. hic dicit ꝙ semper ab initio sunt capien
de res minus nociue si eque bene pōt fieri executio i illis sicut i
alijs. Sed imo. h dicit ꝙ ista que dicuntur hic per gl. ⁊ bar. for/
te pcedūt ſm hec tpa: vel quo ad hoc ut pro paruo debito res
magni valoris nō vēdant ſm no. i. d. l. ꝙ diu. Sed hodie vide
tur ꝙ etiā bona meliora capi pñt pro satisfactione debiti. p ea q
habent i auc. de fideius. §. qd aūt. vñ sūpta est auc. hoc nisi dbi/
tor. C. de solu. eo tñ saluo ꝙ ppter puū debitū nō fiat distractio
rei magni valoris. cū opi. bar. ɔcordat abb. i. c. quod ad ɔsulta
tionē. extra eo. ¶ Addo ꝙ io. and. i addi. spec. videtur tenere
illud qd imol. h per. d. §. quod autē. ⁊ sic ꝙ hodie possit icboa
ri executio in rebus etiā melioribus. ⁊ ibi refert io. and. hoc fuis
se dictū guid. de suza. ad quod etiā videte bal. i. l. ordo. C. de exe.
rei iudi. in ver. qro quid si creditor. ⁊ ibi etiā per saly. ⁊ que not.
bar. i. l. alio. de ali. ⁊ ciba. lega. ver. quero an ex oib⁹ reb⁹. ¶ Tū

Iac.de bel.in.d.§.quod aūt.vr velle 9triū: q2 vult ꝙ ille.§. nihil habeat cōmune.cū materia.§.nřī. qa ibi loquit̄ quando debito2 sua sponte vult soluere spēm pro q̄ntitate ante sniam h autē in eo qui post sniā3 coactus soluit. Attamē vt dixi guid.de suza. ꝛ io.and.itelligūt istū.§.quod autē habere locū etiā post sniam. ꝛ videt̄ etia3 de mente bal.ꝛ saly.in.d.l.ordo.istud non caret scrupulo.q2 tex.ponit ordinē executionis.ꝛ nō dicit d̄ melioribus. ¶ Unū facit dubiū tex.in.c.quoniā frequēter.§.fi. ut lit.nō cōtest.vbi dicit̄ ꝙ qñ debito2 est cōtumax.procedit̄ cōtra eu3 ad missione3 in pos.ex p̄mo decreto.dicit tex.ibi ꝙ debet p̄mo fieri in reb9mobilibus: ꝛ si non extent in bonis imobilibus. pone ꝙ bona meliora sūt illa que sūt imobilia: put cōiter accidit.ꝛ tamē tex.in.d.§.fi.vbi est ius nouissimū dat istū ordine3. ergo videt̄ ꝙ in executiōe quā facit iudex cōtra inuitū nō habet locū id qd̄ habet̄ in.d.§.qd̄ aūt.ꝛ de itellectu illius.§.videte in glo.sup v̄.bene ē. Possetis dicere qd̄ illud qd̄ dicit io.an.p̄cedit post sniam cōdemnatoria3 ꝛ sic diffinitiuam.nā tunc si non satisfacit creditori in pecunia.put est cōdēnatus est in electione sua capere de imobilibus melioribus.sed quādo fit executio nō ex snīa diffinitiua.tunc procedat id qd̄ habet̄ in.d.§.sed de illa missiōe de qua loqtur io.an.nō loqtur.d.§.fi.tamē reseruo co/
5 gitandū. ¶ Iuxta hanc glo.q̄rit bar.quid si nō fuit seruatus ordo huius.§.sed omissa executiōe in bonis capta fuit pro 9dem natiōe: ꝛ coacta est soluere remittit se ad.l.fi.§.qd̄ met.cau. vbi est tex.valde notabilis volens ꝙ executio nō r̄tractet̄ si solutū ē debitū:licet executio nō sit rite facta. ꝛ hoc formaliter sequitur do.abb.in.d.c.qd̄ ad cōsultatione3.vbi etiam dicit ꝙ remediū erat a captura appellaret̄ quia excludebatur modus in exequēdo iuxta.l.ab executore.C.quo.appel.non reci.iuncto isto tex. ¶ Imol.h dicit ꝙ cōtra.l.fi.ꝯ.quod me.cau.fortiter facit tex. in.l.meminerint.C.vnde vi ubi faciēs executione3 snīe non rite ꝛ cu3 auctoritate iudicis cadit a iure suo. Respondet trib9 modis.placet vltima r̄nsio ꝙ.l.meminerit.loquat̄ quādo propria auctoritate inuadit pos.sed in.d.l.fi.accipit p vim cōpulsiuam: ꝛ interuenit volūtas rei licet coacta. ¶ Subdit etiā dici posse ꝙ tex.in.d.l.fi.loquat̄ respectu actiōis qd̄ metus cau. que sequit̄ dānu3.ideo illa excluditur.sed nō excludit̄ remedium de quo i d.l.extat eo.ti.ꝛ in.l.meminerint.ꝙ cadat a iure suo.ꝛ lic3 ipe
6 met nō dicat.fuit de mente glo.in.d.l.fi.quod tene menti.p intellectu dictorū iuriu3. ¶ Iuxta hoc icidit an pro executiōe possit persona capi.in quo imol.hic dicit ꝙ glo. reputata pro singulari i.l.iij.§.tutores.ꝯ.de spec.tu.tenet ꝙ nō nisi facta excussione bonorū in cōfuso ꝙ bona nō essent.pro quo bar. ibi inducit istum tex.ꝛ idem sentit Bar.hic. ¶ Sed imo.hic dicit h esse verum iure nouissimo per.d.§.quod autem.vbi patet ꝙ creditor cogitur accipere in solutu3 de bonis melioribus ipius debitoris: tamē iure isto uel iure.C. dicit indistincte personam capi posse.etiam nō facta excussiōe per.l.i.cum glo.C.qui bo.cede. pos.vbi habēs bona poterat carcerari.nisi bonis cessisset.ꝛ istō idem tenet imol.ꝛ ro.in.l.filio.la.ij.ꝯ.solu.ma. Add.qd̄ Bart. ꝛ Bal.in.l.i.C.qui bo.cede.pos.indistincte sequūtur glo. i.d. §.tutores.ꝛ idē tenet Bar.ꝛ Ang.in.l.nemo carcerē.C.de exactio.tribu.li.x.preterq̄.in casu illius.l.ꝛ idē Bal.in.l.ordo. i vl. col.C.de execu.rei iudi.ꝛ Bal.etiam in addi. spe.in ti.de exec. sen.in p̄nc.ꝛ imol.in.c.odoardus.de solu.ꝛ do.abb.in.c.quod ad cōsultationē.palleg. ¶ Saly.vero.in.l.cū ꝛ filij.C. qui bo. cedere pos.reprehēdit dictā gl.per.d.l.cū ꝛ filij.vbi habēs bona habet necesse cedere bonis ne patiatur iniuria3 detrusionis i carcerē.sed pōt responderi ad illu3 tex.ꝛ.l.ico.ti.ꝙ lic3 ibi haberet bona:nō tamen erāt sufficiētia.ideo cedebat bonis ꝛ per cōsequēs cessione non facta potuisset capi.ꝛ sic videtur ꝙ opi. gl. que est cōmunis possit p̄cedere per predicta: ꝛ per istum tex. inducendo vt per Bar.in.d.§.tutores.ad h vide etia3 io.and.in d.§.sequr super v̄si.i. ¶ Querit Bart. quid si res nō sunt capte pro executione sentētie: sed fuit capta p̄sona cōdēnati.qūo retractabitur isto casu si fuit coactus soluere.dicit bar.recurrendu3 esse ad.l.fi.§.fi.ꝯ.qd̄ me.cau.vbi iuriscōsultus distinguit ꝙ quādo nō seruato ordine quis coactus est a iudice soluere.deb3 cōsiderari an erat vere debitum: ꝛ tunc nō retractetur executio aut nō erat vere d̄bitum tunc retractet̄. ¶ Sed dicit imol.hic ꝙ cōtra istud facere videt̄ qd̄ habetur in.d.l.meminerint . in p̄nc.

vbi faciens executionē sētētie nō rite etia3 cū auctoritate iudicis cadit a iure suo.dicit imo.posse p̄mo responderi.ꝙ illa.l.fi.§.fi. corrigatur per.d.l.meminerit.ista solutio videt̄ vitanda q̄tum fieri potest. ¶ Secūdo respōdet ꝙ illa.l.fin.intelligatur qñ illa
7 executio facta fuit nōdu3 lata snīa.sed.l.meminerit.loquit̄ quādo ad executionē procedebatur lata iam snīa. ¶ Nec etiam ista mihi placet:ut p3 ex no.per Bar.ꝛ alios.in.d.l.fi.ille tex.etiam intelligitur quādo lata erat condēnatoria. ¶ Uel tertio respondet imol.ꝙ lex contraria loqtur quādo.p̄pria auctoritate inuadit acto2 pos.sed in.l.fi.accepit per vim compulsiua3. ꝛ sic interuenit voluntas:lic3 coacta.ꝛ in.l.meminerit.nulla iteruenit voluntas.ista videtur satis bona. ¶ Subdit imo.dici posse ꝙ tex. in.d.l.fi.loquatur respectu actionis quod me.cau . que prosequtur damnū.ideo illa actio excluditur quādo in veritate est debitum.sed nō excluditur remediū.l.extat.ꝯ. quod me.cau.vel remediū.d.l.meminerint.ꝛ istud fuit de mente glo.in.d.l.fin. qd̄ est bene notandū pro intellectu dictorum iurium. ¶ Et.p conclusione videt̄ verius ꝙ aut nullus iussus iudicis interuenit: et h3 locū.d.l.extat aut iteruenit iussus iudicis.ꝛ tūc aut iteruenit coacta volūtas h3 locū.d.l.fi.al's āt nō h3 locū.d.l.meminerit. ¶ Itē addatis ꝙ abb.in.c.qd̄ ad consultatione3.extra eo.simpliciter transit cū Barto.hic ꝙ aut debitū solutū erat vere debitum.tūc nō retractetur executio:q̄uis fuerit nō rite facta. secus si nō erat vere debitu3.ꝛ ibi etiam dicit ꝙ remedium erit ꝙ a captura appelletur quasi excedatur modus in exequēdo. iuxta .l.
8 ab executione.C.quo.ap.ꝛ per istum tex.ꝛ sic sensit abb. ꝙ nō possit capi persona pro executiōe snīe donec extent bona . idem sentit Bar.hic dum se remittit ad.d.l.fi.Innoc. circa hoc dicit ꝙ gl.reputata sing.in.l.iij.§.tutores.ꝯ.de suspec.tu.tenuit ꝙ ñ possit capi p̄sona nisi prius facta discussiōe bonorū ꝛ constito ꝙ bona nō extent.ꝛ pro hoc Bar.ibi adducit istum tex.nostrum. ¶ Sed imola hic dicit hoc esse uerum iure nouissimo.per.§.qd̄ aute3.in auc̄.de fideius.vbi credito2 cogitur accipere in solutu3 a debitore de bonis melioribus debitoris non valentis soluere in pecunia.sed iure isto ꝛ iure.C.dicit ꝙ indistincte poterat capi persona.etia3 nō facta discussione etiam per.l.i.cum glo.C.q bo.cede.pos.vbi habēs bōa pōt carcerari:nisi ea cedat. ¶ Rapha.sequit̄ simpliciter opi.glo.in.d.§.tutores. ¶ Addatis per Bar.ꝛ Bal.in.l.i.C.qui bo.cede.pos.indistincte sequunt̄ opi. glo.in.d.§.tutores.idem tenet Bar.ꝛ Ang.in.l.nemo carcerē C.de exac.tribu.li.x.p̄terq̄ in causa illius .l. istud etiam uoluit Bal.in.l.i.in fi.C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ Bal.in.l.ordo in vl.col. C.de execu.rei iudi.ꝛ Ang.in.l.debitoribus.ꝯ.eo.per istū tex.ꝛ etiā per illum.ꝛ idē Bal.in.l.etiam.v̄si.sed nunq̄.de execu.rei iudi.idem Bal.in.l.fi.ꝯ.de in ius voc.vbi dicit ꝙ glo . in.d.§. tutores.ad hoc est sing.ꝛ pro illa glo.facit tex.in.l.fi.ꝯ. de i ius voc.vbi pena corporalis afflictiua nō imponitur loco pecuniarie:nisi p̄us facta discussione bonorū. ¶ Istā opi.tenuit bal . in addi.spec.in ti.de execu.sen.in p̄n.ꝛ imol.in.c.odoardus.d̄ soluti. ¶ Sed Bal.in.l.fi.§.ꝛ si p̄fatā.C.de iure deli. videtur tenere contra ista3 glo.quia b̄m eum est maio2 cōtumacia illi9 qui nō pōt.l.illicitas.§.fi.de offi.p2e.ꝛ tenēdo istam partem potest responderi ad.d.§.qd̄ autē.ꝙ ibi loquitur quādo debito2 vult soluere de melioribus bonis.secus quādo est contumax. ad qd̄ bene hacit qd̄ no.Bar.in.l.cum in eo.ad fi.ad.l.iul.pec.ꝛ ista3 opi.tenet saly.in.l.cum filij.C.qui bo.ce.pos.per.d.l . cum filij. vbi habens bona habet necesse cedere bonis ne patiat̄ iniuriā detrusionis in carcerē. ¶ Sed potest responderi ad illum tex.ꝛ ad.d.l.i.eo.ti.ꝙ lic3 ibi haberet bona.nō tamē sequitur ꝙ eēnt sufficientia.iō ibi cedebat bonis.ꝛ per consequens cessiōe nō facta potuisset capi.sed si haberet bōa sufficientia.nō posset procedi ad capturā.uerū q2 ista respōsio nō caret diuinatione ad illū tex.ideo tuti9est tenere opi.glo.in.d.§.tutores.ꝛ ad istum tex. potestis respōdere.put respōdet imol.h.s. ꝙ hic nō negat̄ qn possit capi persona p̄us:quoniam iō permittit̄ hic ꝙ capiantur bona mobilia.q2 facilius fiebat executio.iterum q2 si capiat̄:persona:videt̄ ꝙ possit dari occasio facili9 perueniēdi ad executionem:quia captus facili9soluet nō possumus dicere ꝙ hic neget̄ qn possit capi d̄bito2.sed solū ponit ordinē:ut per eū facilius p̄cedat̄ ad executionē.ꝛ iō ꝙ vr opi.Bal.ꝛ saly.sit de iure satis sustentabilis.lic3 opin.glo.i.d.§.tutores esset magis cōis. Eo/

dē mō rñdeť ad.d.l.debitoribus.que etiam min⁹.pbat ꝙ ista. ¶ Nō ob.l.fi.ṡ.de i ius uoc.q: fateť ꝙ qñ d₃ iponi pēa pecuniaria.nō est dicēdu₃ ꝙ luat reus in corpus nisi qñ bona nō extāt:q: est irreuocabilis illa executio psonalis.sed in ꝑposito nostro:l₃ capiať ōbitor reparabile est grauamen.q: poterit relaxari facta solutiōe.ꝛ ista captura nō fit loco solutōis debiti.s₃ vt facilius debitor soluat.ꝙ ille casus longe diuersa₃ h₃ rōnem a casu nostro. ¶ Nō ob.ṡ.qđ autē in auč.de fideiuſ.per quē tex.dicebat imol.ħ videri teneri opi.gl. in.d.ṡ.tutores.q: respōdeo ꝙ ille tex.loqtur qñ debitor offerebat velle soluere ō melioribus bonis.ꝛ sic spōte satiſfacere volebat.sed nos loqmur qñ ōbitor recusat:uel est cōtumax.ꝛ cū ille.ṡ.sit correctus.l.eū a quo.C.ō sol.ꝛ trāsumptiue posit⁹ est ille.ṡ.in auč.hoc nisi.de appella.ergo nō d₃ extendi.l.ṗcipimus.ō appel.C. Aut creditor nō offert soluere ō meliorib⁹bōis.ꝛ tūc videť ꝙ possit ꝑcedi ad capturā psone: nisi bonis cedat.q: in ꝟitate nō vř bñ respōsum ad.d.l.i.C.qui bo.ce.pos. In practica tñ esset periculosum discedeř ab opi.glo.i.d.ṡ.tutores.ō isto articulo vltra ṗdicta tetigit aliqđ pau.in.l.iij.ṡ.cōdēnatum.ṡ.eo.dicit tñ ꝙ ō consuetudine ꝛ h₃ statuta nō seruať glo.i.d.ṡ.qđ autē.l₃ ibi approbet. ¶ In glo.

9 i ꝟ.mox.in fi.dic ꝙ⁹post duos mēses a die ꝙ capta sūt pignora l.creditorib⁹.ĵ.eo.ħm Bar.Ang.ꝛ Imo.hic ꝛ idē no.bart.i.l.fi.i fi.C.de execu.rei iudi.reprobata glo.hic ꝛ eodē modo ṙprobatur alia glo.i.l.i.C.si in cau.pig.quicqđ dixerit bar.i.l. ordo C.ō execu.rei iudi.ꝛ Bal.in addi.spec.i ti.ō sen.in.xviij. colū.

10 ¶ Querit glo. īfra q̄tum tempus debent vendi pignora capta pro executiōe snīe.glo.remittit ad no.in.d.l.cū ꝑponas.C. de bo.aucto.iudi.pos.vbi glo.dicit ꝙ qñ venditur pignus captu₃ pro iterlocutoria.tūc tempus sit arbitrio iudicis.exēplū quādo nulla precedēte snīa diffinitiua agit actor ad.c.ꝛ ꝑducto libello:reus est ꝯtumax.tūc d₃ mitti actor in pos.bo.d.l.cū ꝑponas ꝛ auč.ei q̄iurat.ibi posita. Certe hec missio fit ꝑ executiōe snīe i terlocutorie quā iudex tulit dicēdo.iubeo actore₃ mittēdum in pos.bo.debitoris.si postea pseuerat in cōtumacia hic reus pōt ꝑcedi ad scđm decretū facta.pbatiōe:ꝛ sic ad venditionē bonorum.ista vēditio que ē ħm decretum:ꝛ que fit pro executiōe iter locutorie:debet fieri infra tēpus moderandum iudicis arbitrio c.ō causis.ō offi.dleg. Aut vēditio istorū bonorum fit pro executiōe diffinitiue:ꝛ tūc post lapsu₃ quattuor mēsiu₃ pōt fieri stati₃ illa vēditio:per id qđ habetur i.l.ij.ꝛ fi.C. de vsu. rei iudi.bar. ang.ꝛ moderni hic cōmuniter cōcludunt ꝙ immo quādo ōbet fieri vēditio pignorū captoꝝ ꝑ executiōe snīe diffinitiue. ō q̄ loquiť.ṡ.noster.d₃ differri ista vēditio vsq₃ ad duos mēses a die capture pignorū:ut.l.debitoribus.ĵ.eo.que q̄tum ad hoc nō reperitur imutata. ¶ Addatis bar.idē volentē in.l.fi.C. de execu.rei iudi.ꝛ ideo reprobat ibi glo.que dicebat ꝙ stati₃ post lapsum quadrimestre possūt vendi illa pignora. prout etiam tenet glo.in.l.i.C.si in cā pignoris.ꝛ ibi per iac.bu.de hoc etia₃ per bal.i.d.l.ordo. ꝛ i addi.spe.i ti.de sen.in.xviij.col. Nec discedatis a cōclusione q̄. h₃ ꝙ quādo sunt capta pignora pro executione snīe diffinitiue supsedēdum est ꝑ duos mēses. in iterlocutoria vero dicatis ꝙ ē iudicātis arbitrio cōmissum: ut.ṡ.dixi.

11 ¶ In glo.in.ꝟ.bene est ibi s₃ illa ħm istam ꝛc̄.no.ꝙ ordo ħ statutus h₃ locū etiā qñ fit missio in pos. seu executio interlocutorie.puta ṗmi decreti iterpositi rōne cōtumacie.ꝛ istud cōmuniter approbatur ō cōsuetudine ħm ang.hic allegantē no.ꝑ spec. i ti.ō ṗmo ꝛ secūdo ōcreto.ṡ.restat.ꝟ.ꝛ satis.cū ꝟsi.se. ꝛ videť casus.i.c.quoniā frequēter.ṡ.fi.ut lit.nō ꝯtest.ꝛ ibi hoc seqtur glo.ꝛ doc.ꝛ glo.in.l.i.C.ō preto.pig.ꝛ iac.ō bel.in auč. ō exhiben.re.ṡ.si vero etiā quidem. ¶ S₃ ꝯriūm t₃ glo.hic in sequēti solutiōe.ꝛ glo.i.d.ṡ.si uero etiam qdem.in ꝟsi.rerum. quā ibi seqť ang.ꝛ dicit ibi ħ eē singlr notādū. ꝛ idē t₃ Pe.ꝛ Cy.i.l.i. C.ō preto.pig.ꝛ bal.i.l.ij.C.qñ fi.uel ṗua.ꝛ bal.i.l.ij.i.iiij.col. ff.si ex noxa.cau.ag. Teneo ṗmā opi.ꝑ.d.c.quonia₃.quā opi. etiam tenet glo.in.l.ṗsenti.in. ꟝si.solitus ordo hic alleg. in gl.

12 ꝛ Saly.i.d.l.i.C.ō preto.pigno. ¶ Glo.in ꝟsi.bene est.arguit ō.l.fi.ṡ.cum autem.C.ō his qui ad eccle.cōfu.vbi imperator ṗmo facit mētionē ō miſ.in pos.rerum imobilium.scđo mobiliū ꝛ sic nō seruat hūc ordinem glo.ṗmo respōdet ꝙ illa lex itelligitur ħm istam.hec ṗma solu.est multu₃ diligenter notāda. q: ex ea iuncto.ṡ.cum autē:habetis ꝙ iste ordo ꝗ trahitur hic circa

executionē snīe diffinitiue ē seruandus etiā pro executione snīe interlocutorie:vt quādo nulla ṗcedēte diffinitiua actor produxit libellu₃ in quo petiſt cōdēnari reum in centum. ꝛ reus cōtumax est.ꝛ sup eius cōtumacia.ꝑceditur ad diffinitiuam. ita est ō mēte glo.hic. Uel ħm glo.i scđa sol.pōt responderi ꝙ ibi in iterlocutoria.ħ in diffinitiua.iste eēt directo ꝯria ṗme solutioni.primam solu.approbat Ange.ħ.ꝛ dicit eam cōiter a doct. teneri. ita ꝛ de cōsuetudine seruari.ꝛ pro hoc allegat no.per spec.i tit. de ṗmo ꝛ secūdo decreto.ṡ.restat.ꝟ.ꝛ scias.cum seq.ꝛ.ṡ.vidēdū.ꝟsi.qđ si reus.ꝛ ꝟ.seq.ꝛ glo.in.l.i.C.ō pto.pig. ꝛ pro hoc est casus in.c.quoniā frequēter.ṡ.fi.allegato.ꝛ ibi gl.parua cū qua trāseūt doc.cōiter hoc tenet imo.ħ. ¶ Addatis iac.ō bel. idem tenere in auč.de exhi.re.ṡ.si vero etiam idē saly.in auč.ei qui iurat.in fi.C.de bo.auč.iudi.pos.ꝛ in.d.l.i.C.de pto. pig. istud idē tenuit gl.i.d.l.fi.ṡ.cū aūt.ꝟ.solitus ordo. ꝛ ita teneo q̄uis ꝯriu₃ tenuerit glo.ħ in vlti.solu.ꝛ i.d.ṡ.si vero etiam quidem iurēt.ꝟsi.rerū quā ibi sequitur ang.ꝛ etia₃ pe.ꝛ cy. in.d.l. i.C.de preto.pig.ꝛ bal.i.l.ij.C.quā.fi.ſ.uel ṗua.ꝛ in.l.ij.in.iiij. col.ṡ.si ex nox.cau.aga.ꝛ in.l.satis.ṡ.de i ius vocan.ꝛ pro hac vlt.opi.habetis gl.fi.in.l.pacto.quo pena₃. in glo.fi.C.ō pac. ꝛ illā ibi sequitur fran.tigri.qui dicit ita in practica seruari.tamē tenēdam puto ṗmā opi.tanꝙ ueriorē.vt dixi per tex.i.d.c.qm̄

13 frequenter.ṡ.fi. ¶ Sed circa hoc isurgit dubiu₃ an si nō seruet iste ordo de quo ħ executio sit nulla. an ꝟo teneat nisi rescidať per appellationē:quasi excedatur modus in exequendo Bal. in.d.l.ab executione.ꝛ bar.in.ꝟ.q̄ro qualiter ꝯstabat: dicit executionem tenere.ꝛ opus esse appellatiōe:q: nō poniť iste ordo: vt sit necessitas s₃ q: minus grauať debitor. ꝛ idē t₃ io.an.ꝛ anto.de bu.in.d.c.quoniam.ṡ.fi.ꝛ idem videtur velle bal. i auč. sed hodie.in.ij.col.de act.ꝛ obli.ꝛ in.l.i.C.si vendi.pig.aga.ꝛ expsse dñs abb.in.d.c.qđ ad cōsultatione₃. ¶ Sed imol. hic dicit videri executionē forme nullā per tex.istum iuncta.l.nō dubium.C.de legibus.ꝛ.l.cum hi.ṡ.si pretor.ṡ.de transac.ꝛ ita tenebat io.glosator antiquus.ut refert io.an.in.d.c.quonia₃. certe mihi videť ꝙ ratio bar.nō sit bona patet:quia certū ē ꝙ magis grauatur debitor.si fit primo executio in omnibus debitoribus.l.magis puto.ṡ.ne passim.de reo.ergo iuriſconsult⁹nō posuit istum ordinem vt minus grauetur debitor. sed videtur expssisse pro forma.ꝛ videtur hanc opi.esse veram:q: videtur expssius error iuris in cōmissione executionis.si iudex iterloquendo nō dicat ṗmo exequendū esse in rebus mobilibus ꝛc̄.ergo nulla est cōmissio execu.sicut nulla est citatio cōtinens expssu₃ iuris

14 errorem.vt no.glo.ꝛ doc.in.c.ueniens.de accu.ꝛ inno. in.c.ṗterea.de dila.ꝛ bar.in.l.ij.ṡ.si quis in ius voc.cum simi. ¶ Gl.

15 in.ꝟ. pignorib⁹.arguit de.l.plebs.ṡ.pign⁹ō ꝟb.sig.vbi pign⁹ a pugno dicit ꝛ preterea in rebus mobilib⁹ ꝯstit. hic ō ꝯhi in rebus immobilibus.ergo male glo.rñdit ꝙ istud impprie accipitur.ꝛ istud facit ad statuta facientia mentionē de pignorib⁹ vtrū locū habeat in hypoteca que esset ꝯtracta in mobilibus. ō quo per bar.ꝛ doct.in.l.si rem alienam.ṡ.ꝑprie.ṡ.de pig. act.

16 nō tangitur per alios neq₃ ego tangam ¶ In ꝟ.interdum. alš in ꝟ.exequi.opponit.dicitur hic ꝙ iudices solent interloqui ꝙ si nō extēt mobilia capiantur imobilia.ergo videť ꝙ ualet snīa sub ꝯditione lata.hoc videť ꝯtra.l.i.ṡ.biduum.quā ap.fit. gl. ṗmo rñdet ꝙ istud qđ ħ dicit verū sit i iterlocutoria snīa qđ fieri possit sub cōditione:s₃ lex ꝯria.ꝑcedit in diffinitiua. ¶ Istam tenet bar. quam dicit eē veram ꝛ notabile₃.omissa ṗma solutiōe glo.que nihil ē in effectu videlicet ꝙ ista nō fuerunt verba iudicis.sed fuerūt ꝟba iuriſconsulti.ꝛ ideo dic ꝙ non debent esse in tex.sed alia tenetur ꝛ reputat eam notabilem Bar.hic. ¶ Alia est solu.ꝙ hic loquimur in conditiōe de presenti que nō est pro prie conditio.l.itaq₃.ṡ.si cer.pet.ibi autem erat conditio de futuro:hanc dicit bar.veram ꝛ notabilem.l.ꝙ sententia non recipit conditionē de futuro.sed bene ō presenti. ¶ Quarta est solutio ħm glo.ꝙ ferri non debet sentētia sub ꝯditione.tamen lata tenet. uel h₃ bar.melius potest responderi ꝙ sub conditione extrinseca nō potest ferri sentētia vt in ꝯtrario. sed sub extrinseca que respicit negocium sic.ꝛ ita notat Cy. in.l. non dubium.in v.oppo.C.de leg.vnde ange.colligit distinctionem.si queritur an sententia recipiat conditionē.nam dicit aut loquimur i interlocutoria.ꝛ potest ferri sub conditione.vt hic. aut in diffinitiua

⁊ tūc aut cōditio eſt de preſenti.⁊ valet q̄r nō eſt.ꝓprie conditio d.l.itaq̄z.Si autem eſt lata ſub conditione de futuro tunc aut ē conditio intrinſeca:⁊ valet vt hic.⁊ no.in.l.cum iudex.per glo. ⁊ doc.C.de ſenten.Si autez eſt extrinſeca.⁊ ſub ea nō debet ferri ſnīa.tamen lata tenet.d.§.biduum.adeo q̄ ſi appelletur de/bet iudex appellationis illā retractare. ⁊ cuz hac diſtictione trāſit imol.hic.¶ Addatis q̄ bal.in addi.ſpec.in ti.de ſen. in.iij. col.⁊ Bal.poſt pe.in.d.l.nō dubium in.v.oppo.⁊ Bal.⁊ Saly.in.d.l.cū iudex.tenet q̄ imo ſnīa lata ſub cōditione extrinſe/ca:puta ſi imperator venerit in italiaz nō valeat:q̄r talis cōditio nō eſt de natura negocij.⁊ pro hoc facit.l.actꝰlegitimi.ff̄. de re. iur.⁊ intelligit bal.q̄.§. biduū.loquatur de ꝯditione intrinſeca i.que verſatur ante naturā negocij.vt quia iudex condemnauit venditorem ad rem tradendam emptori ſub conditione. ſi pre/cium:ſoluat:tamen dicatis q̄ cōmuniter intelligitur tex.in.§.biduum.in conditione extrinſeca.ut per glo.⁊ Cy.⁊ Bar.in.d.l. cum iudex.⁊ glo.bar.⁊ expreſſius.ang.in.d.§.biduum.⁊ p cy. in.d.l.non dubium.⁊ Ang.⁊ moderni hic ⁊ canoniſte in.c. preterea.el.ij.de appel.in dictis omnibus locis cōcluditur q̄.§. biduū locuz habeat in conditione extrinſeca:⁊ ſic q̄ ſentētia ſub conditione extrinſeca ferri non debet.ſed lata tenet.¶ Nō ob. d.l.actus legitimi.quia habet locuz in actibus in quibuſ hoc reperitur expreſſuz in iure.ſed extra illos actus ſpecificos bene re/cipiunt diem ⁊ conditionez vt ibi per glo. Et iſtaz opi. q̄.§. bi/duum.locum habeat in conditione extrinſeca.tenet glo.⁊ doc. in.l.cum iudex.⁊ alij quos ſtatim referam.¶ Item inq̄tum ſu/pra dictuz eſt q̄ ſnīa recipit conditionem de preſenti.¶ Adda/tis glo.ij.q.vi.biduuz.in glo.i.que ibi tenet.⁊ ibi videte glo.iij. ponentez differentiam inter ſententiam interlocutoriam ⁊ diffi/
17 nitiuam. ¶ Item addatis q̄ quando ſentētia diffinitiua fertur ſub conditione intrinſeca de futuro puta ſi actor ꝓbabit ſe nū/diaſſe centum ticio:condemno eum valet ſententia.licet hoc fa/cere iudex non debuerit.quia ex his que ſibi liquent debet iudi/care.l.hec autē.iuxta pn̄.ff̄.qui.ex cau.in poſ.ea.⁊.l. illicitas .§. veritas.ſ̄.de offi.preſi.⁊ ideo iudex appellationiſ abſq̄z eo q̄ ſi bi liqueat de iuſticia ſentētia poterit eaz reuocare.ita tenet ſpe.i ti.de ſentē.ꝓla.§.iuſtā.v̄ſi.ſed decet ⁊c.⁊ probat opi.ſ.q̄.d. ſentētia valeat.bene facit.c.cum veniſſet.de inſti.v̄ſ.nos igitur. ⁊ hoc etiaz tenuit Bal.in.d.l.non dubiuz.⁊ ange.in.l.iudex.ff̄. eo.⁊ ang.in.l.qui rome.§.augerius de v̄bo.obli.⁊ in.l.nō quē admoduz.ſ̄. de legi. Sed Bar.in.d.l.cum iudex.tenet contra/riuz volēs q̄ ſentētia valet:ſoluz quādo conditio de futuro itrīſeca venit ſolum implenda poſt ſnīam.vt ſi dico condemno re/um ſi actor iurabit ſibi deberi quod eſt petituz.naz ſi ſtatim tempore ſentētie poteſt impleri.ut conditio per iuramētum actoris valebit ſentētia:ſecus in alijs probatiōibus faciendis per teſtes aut inſtrumēta cum nō poſſint ſtatim fieri per no.per glo. in.d. l.cum iudex.⁊ cum eo ſatis videtur concordare Bal.ibi.⁊ imo. in.d.§.augerius.⁊ Pau.in.l.cōtinuus.in pn̄ci.de verbo.obli. Bal.v̄o in.l.admonendi circa.iij.uel.iiij.col.videtur in hoc vacillare. Tamen mihi verior videtur opi.q̄ dicta ſententia valeat q̄uis lata ſub conditione ſi probabitur per teſtes vel inſtrumenta.naz ſi tenet ſentētia lata ſub conditione ſi probabitur p teſteſ vel inſtrumenta.nam ſi tenet ſentētia lata ſub conditione extrinſeca q̄uis ferri non debeat per.d.§.biduū . ſm̄ cōmunem itellectum.multo tamē tenere debeat lata ſub conditione intrinſeca.q̄uis non veniat ſtatim implenda poſt ſentētiaz cum minus vicietur conditio intrinſeca.vt hic.¶ Nec ob.l.generaliter . pꝰ pn̄ci.C.de re.cre.per quam ſe fundat Bar. quia reſpondeo q̄ ibi nō dicitur q̄ ſententia ſit nulla ſi feratur ſub conditione intrinſeca que veniat implenda poſt ſnīam ex interuallo.ſed ſoluz dicitur q̄ iuramentū debet deferri tempore ſentētie nō poſt. ⁊ iſtā reſponſionē ponit Bal.in.d.l.admonendi.⁊ ideo videtur q̄ ualeat dicta ſentētia.prout etiaz tenuit Jaco.de are.in.d.l. cuz iudex. ¶ Nec ob.q̄ ſentētia lata ſine cauſe cognitione non valet l.ex ſtipulatione.⁊.l.ꝓlatam.C.de ſenten. quia reſpondeo q̄ per hoc nō ſequitur q̄ fuerit lata ſine cauſe cognitiōe.quia imo videtur q̄ iudex cognouerit de cauſa:quia cognouit q̄ actor ſi probabat vt ubi debebat ſimpliciter abſoluere voluit reum eſſe abſolutum ſub cōditione:ſi actor nō probauerit.vnde fateor q̄ ita nō debuit ferre ſnīam per.l.qui accuſare.C. de eden . tamen

nō ſequitur q̄ ſentētia nō valeat:imo valet q̄uis ſit lata contra ius litigatoris.l.ij.C.quā.ꝓuo.l.i.item contra ſacras .C. que
18 ſentē.ſine appel.reſci.¶ In glo.in v̄.exequi.an ſentētia ſub cōditione ferri poſſit dici poteſt q̄ licet pe.⁊ bal.in.l.nō dubium in.v.oppo.C.de legi.⁊ ſpec.⁊ Jo.and.in addi.ſpe.in ti. d̄ ſen. ꝓla.in.iij.col.⁊ in.l.cum iudex.C.de ſenten.tenuerit.q̄ ſentētia lata ſub conditiōe extrinſeca puta ſi nauis ex aſia venerit: q̄r talis conditio nō eſt de natura negocij nō valeat. facit licet ipſi nō allegent tex.in.c.actus legitimi.de regu.iur.lib.vi. ſed ſi eſt de natura negocij valeat.ita intelligunt.§.biduū.allega. in gl. tamen cōmuniter glo. Cy.Bar.⁊ Saly.i.dicta.l.cum iudex. ⁊ cy.i.d.l.nō dubiū.⁊ glo.Bar.⁊ expreſſius ange.in.§. biduum itelligūt ſub qualibet cōditiōe extrinſeca.vt ſentētia lata ſub ea teneat ſiue ſit diffinitiua ſiue ſit interlocutoria:licȝ ferri nō d̄buerit.adeo q̄ abſq̄z ꝓbatiōe alterius grauaminis debet talis ſnīa tanq̄ iniqua per iudicē appellatiōis retractari per.d.§.biduuz. ſi autē ſnīa ferretur ſub cōditiōe itrinſeca tunc ſiue ſit diffinitiua ſiue iterlocutoria.ſi cōditio eſt de preſenti:valet ſnīa:⁊ nō dicit̄ iniqua:vt hic cum glo.⁊ no.glo.ij.q.ij.biduuz.Aut eſt de futuro.puta cōdemno ſi actor probauerit.⁊ valet:tamē dicitur iniq̄ adeo q̄ in cauſa appellatiōis retractaretur.q̄r debet iudex tm̄ d̄ de his que ſibi liquēt iudicare.l.hoc autē.§.nō defendi.ff̄.qui. ex cau.i poſ.ea.l.illicitas.§.veritas.ſ̄.de offic.ꝓcō. ⁊ i ſpecie no.hoc ſpe.in ti.de ſen.ꝓla.§.iuxta.v̄.ſed ecce.⁊ in.§.ſpecieſ in v̄.quid ſi iudex.vbi io.and.in addi.pro hoc alle.tex.in.c. cū veniſſent.v̄ſi.nos igitur.de teſti.ubi patet talem ſentētiam valere.⁊ ſequitur Ang.i.l.iudex.ff̄.eo.⁊ idem tenet Bal.in.d.l.non dubium.⁊ dixi in.l.ait pretor.§.i.ſ̄.eo.licet bar.in.d.l. cum iudex.aliter dixerit.¶ Predicta limita niſi ſentētia eſſet lata ſub
19 cōditione falſa.quia tunc indiſtincte eſt nulla.tex.eſt notabilis ⁊ ibi habes exemplum in.§.qui teſtamēto.ſ̄.de excu.tut. vbi iudex dixit ſi datus eſt tutor pupillo habenti legitimū tutorem:neceſſaria tibi nō eſt excuſatio.⁊ in veritate non erat uerum q̄ ille cui datus erat haberet legitimū tutorem dicit tex.ibi ſnīam nullius eſſe momenti.⁊ dixit Ang.in.l.qui rome.§.duo fratres . in repeti.ff̄.de v̄bo.obli.hoc eſſe incognitum legiſtis.tamen aper
20 te hoc voluit glo.in.d.l.qui teſtamēto.¶ Secūdo limita niſi ſētētia eſſet lata ſub cōditione impoſſibili. quia tunc eſt ipſo iure nulla.ar.l.fi.ff̄.que ſen.ſine appella.reſ.vbi preceptum iudicis ī poſſibile nullius eſt momenti.⁊ per aliam rationem formauit h̄ imol.i.l.fi.ſ̄.de cōdi.inſti.iſtud comprobari poteſt.q̄r per ſentētiam quaſi cōtrahitur.l.iij.§.idem ſcribit.ſ̄.de pecu .ſed cōtractus redduntur nulli propter cōditiōes impoſſibiles.l.nō ſoluz ff̄.de actio.⁊ obli.licet bal.ibi. ⁊ expreſſius roma. in.l.impoſſibilis.de v̄bo.obli.tenet cōtrarium.¶ Per id quod habetur i.c. dilecti.de dolo ⁊ cōtuma.vbi ſi iudex precepit alicui vt compareret tali die.⁊ erat impoſſibile comparere. nō viciabitur immo tenebitur poſt illam diez comparere q̄primū poterit quaſi duo cēſeantur precepta.Unum q̄ cōpareat:aliud q̄ compareat tali die.ſi ergo vnum viciatur aliud nō.ut etiam tenet glo.i.l.nemo de reg.iur.lib.vi. Tamē veriorem puto primam opi. ⁊ ad.l.alle. per Bal.⁊ ro.poteſt reſpōderi.ſ.q̄ ibi loquitur quādo impoſſibilitas verſabatur circa aliquod accidēs:vt circa anguſtias tēporis nō eſſe cōditiōem.Unum poteſt adduci pro opi.bal. q̄a ſnīa equiparari videt̄ vltime volūtati.l.nō eſt mirū.ſ̄. de pign. act.ſed cōditio impoſſibilis nō vitiat diſpoſitiōem vltime volūtatis.d.l.i.de cōdi.iſti.⁊.l.oȝ.ſ̄.d̄ ꝯdi.⁊ demō.igitur ⁊c. ¶ Sȝ poteſtis rn̄dere q̄ immo ꝯctus differūt ab vltima volūtate. ⁊ v̄r q̄ potiꝰſnīa equiparet̄ ꝯtractui.d.§.idē ſcribit.⁊ no.bar.⁊ bal. i.l.i.C.de ſen.vn̄ videmus q̄ ſnīa ē ſtricti iuris.l.i.C.ſi plu. vna ſen.⁊ ibi no.doc.ſicut cōtractus.l.q̄cq̄d aſtringēde.ff̄.de v̄.ob. ⁊ ſic in ſnīa ſit ſtricta iterpretatio.ſed in vltimis volūtatibus ſit larga.l.i teſtamētis.ff̄.de regu.iur.¶ Sed opi.imo.videtur verior.q̄r per ſnīam quaſi cōtrahit̄.l.iij.§.idem ſcribit.de pec.ſed cōditio impoſſibilis viciat ꝯtractus.l.nō ſolum.ff̄.d̄ actio.⁊ ob.
21 ⁊.d.l.impoſſibilis. Tertio fallit in ſnīa decreti trahētis ſe cum executiōe.q̄r cōditio viciabit ſnīam.l.inuito.§.ſub cōditione. ⁊ ibi habes exempluz.ſ̄.de tute.ita ibi no.Bal.⁊ in materia vide que no.bar.in.l.iudex.in vlti.col.ff̄.eo.⁊ ibi per alios.¶ Quid
22 in ſnīa lata ſub modo.vtputa cōdemno te in centum reo ut ipſe faciat ſic.dic ut.l.cum eorum.⁊ ibi glo . ⁊ docto.C.de ſenten.

23 ¶ In eadem glo. ibi si statuere. no. ex glo. vtilem practicā ad
faciēdum excussionē bonoꝝ. de quo dic vt hic per bal. ꝛ ang.
ꝛ ꝑ spe. in ti. de scdo decreto. §. seqtur ꝟ. si vero iunctꝰ ꝑ bar.
ꝛ alios in .l. persecutiōe cū auc. ibi posita. C. de pigno. ꝑ bal.
post glo. in. l. ij. C. quā. fis. uel ꝑua. ꝛ in. l. i. C. de reuo. his que
in frau. credi. ꝛ in auc. sed hodie. C. ꝺ act. ꝛ obli. ꝛ ibi hāc gl.
nō allegat. Et subdit ibi bal. ꝙ in hac excussiōe facienda res
inutiles nō cōputanᷣ. allegat. l. si inutiles. ff. ut in poss. lega.
24 quā. l. ad hoc dicit esse notabilem. ¶ Glo. ponit practicaꝫ q̃
liter fiet executio sniē: quia si nō reperiūᷣ mobilia veniūt imo
bilia. sed qualiter cōstabit ꝙ mobilia nō reperiunᷣ. rñdet gl.
ꝙ statuiᷣ certus terminus parti ad ostendēdum esse mobilia
als capiunᷣ immobilia. ar. l. si qs istituaᷣ. ff. de here. isti. ꝛ. l.
si ꝑuus. j. de bo. auc. iu. pos. Hāc glo. reputat valde notabilē
bar. ꝛ alij. qꝛ per eā traditur notabilis modus ad excussioneꝫ
faciendaꝫ. ¶ Alia practica ſm Bar. qꝛ mittunᷣ nuncij seu ex
ploratores qui habēt referre an inueniāt bona. l. magis puto
25 §. nō tm̄. ꝺ re. eo. c. cum parati. de appel. ¶ Itē ex hac glo. di
cebat ang. no. ꝓbari ꝙ qñ qs vult agere ꝯ tertios possessores
bonoꝝ potest petere ꝙ statuaᷣ ei terminus infra quē ostēdaꝫ
extare in bonis debitoris tot ꝛ tanta bona per que possit satis
fieri creditori. ꝛ cū eo transit simpliciter imol. h. ¶ Sed Ra
pha. hic dicit sibi videri ꝯriū de iure verius ꝑ tex. d. §. sꝫ neqꝫ
in auc. de fideius. vbi prius creditor dꝫ experiri ꝯ debitorē an
teq̃ agat ꝯ fideiussores aut possessores bonoꝝ. pro hac opi.
ꝯ ang. allego. l. decē. j. de ꝟb. ob. i fi. vbi qñ ꝓmisit quis solue
re illud qꝺ nō potest exigi a titio priusq̃ possit agi ꝯ ꝓmissorē:
debet agi ꝯ ticiū. ꝛ si possit exigi a ticio nō debet ꝯueniri aliꝰ.
Pro hoc tertio adduco quia vnusquisqꝫ debet probare illꝺ
qꝺ est fundamentum intentionis sue. l. ei qui dicit. ꝛ. l. in ex
ceptionibꝰ. ff. de ꝓbatio. ꝛ. l. actor. C. de ꝓbatio. sed si est fun
damentū intentiōis actoris ꝙ debitor ꝑncipalis nō sit soluē
do āteq̃ possit experiri ꝯ tertios possessores. ergo sibi incūbit
ꝓbare ꝙ non sint bona sufficientia in bōis debitoris ita vt pu
tarē hoc nō esse verū qꝺ dicit ang. i terminis. q. sue. ¶ In gl.
26 i ꝟ. isto mō. ibi. l. i. ꝺ fun. do. sētit gl. ꝙ marito ꝯdēnato possit
fieri executio in rebꝰ dotalibus. cōiter teneᷣ ꝯrium qñ maritus
cōuētꝰ ꝛ ꝯdēnatꝰ eēt actiōe ꝑsonali: qꝛ dos dꝫ deseruire mrī
monio. l. vbi adhuc. C. de iur. dot. secus si actōe reali uel etiā
mixta: ꝓut in causa dāni infecti: quia actio tunc r̄spicit fundū
dotalē: ita loqtur. d. l. i. sed bar. ang. ꝛ imo. hic ꝛ bal. in. l. ob
maritorū. i fi. C. ne vx. pro mari. ꝛ ita ecōtra cōdēnata mulie
re nō fit regulariter executio in dote. ita colligit glo. no. in. l.
quinqꝫ leges in fi. de bo. dā. ꝛ bar. ꝛ ꝛ bal. hic. ¶ Inq̃tū glo.
27 dicit ꝙ cōtra ciuitateꝫ cōdemnatā ꝑuandus est ordo iste recte
loqtur ꝛ doc. cum ea transeunt. Inq̃tuꝫ aūt allegat. l. i. ff. de
fun. do. doc. colligunt ex hac glo. ꝙ snīa lata cōtra maritum
pōt executioni mādari in re dotali. ꝛ hoc intelligit bar. quan
do ageretur actione reali vel mixta actiōe ꝯseruante rē ipsam
ita enim loqtur tex. alle. in glo. s. l. i. de fun. do. quādo in cau
sa dāni infecti lata erat snīa cōtra maritū. iudicamus ergo de
causa dāni ifecti. ꝓut de causa noxali. sicut enim qñ seruꝰ de
dit dānum pōt dari pro noxa. ita in cā dāni ifecti nō debet te
neri qs vltra ipsas edes. ubi aūt snīa cōtra maritum lata esset
in actione personali. quia teneretur ipe maritus. talis snīa nō
posset executioni mandari in rebus dotalibus excepta causa
pupillari. hoc est qñ maritus fuisset administrator rerū ꝑnci
pis tūc habet ꝑnceps ꝑuilegium vt bona dotalia capi possint
l. satis. C. in qui. cau. pig. ta. con. debent eni res dotales apꝺ
maritum pro supportatiōe oneris matrimonij. l. vbi adhuc. ꝛ
l. pro oneribus. ff. de iur. do. ꝛ ita cū bar. transit ange. hic ita
voluit bal. in. l. ob maritorū. C. ne vx. pro mari. ¶ Quinimo
fortius videmꝰ ꝙ etiam vbi sentētia lata esset cōtra vxorē: nō
fit executio talis snīa in actione personali in rebus dotalibus
exceptis qnqꝫ casibus positis in. l. quinqꝫ legibus. ꝛ ibi ꝺcla
28 rat glo. ꝛ Bar. de bo. dam. ¶ Inq̃tum dicit glo. ꝙ in rebus
minoris seruādus est iste ordo executionis. Addatis ꝙ bar.
ꝛ doc. dicūt hoc verū: nō solū si reali actione vel mixta eēt cō
dēnatus minor: verū etiam si personali per. l. iij. §. item queri
ꝛ. l. si pupilloꝝ. §. i. ff. de re. eo. ꝛ per. d. l. i. C. de predi. mino.
de quo per spe. i ti. de execu. sen. §. sequitur ꝟ. quid si senten

tia. l. ultimo. ¶ Querit bar. an in rebus ecclesiasticis possit fie
29 ri executio sentētie: ꝛ breuiter dicit ꝙ sic: nihil allegat. hoc in
telligit bar. verum quādo cōdēnata eēt ecclesia seu capitulū
ipsius ecclesie collegiate representans ipam ecclesiam. l. iube
mus nulli. C. de sacrosan. eccle. Illud enim delictum factum
a prelato nō mittente nauim ecclesie pro vtilitate reipublice
facit vt amittat beneficium ꝛc. Et ideo dicit bar. hic ꝙ ubi sē
tētia fuisset lata contra ꝑlatum suo noīe: tunc non posset fieri
executio i rebus ecclesie: sed solum i fructibus beneficij perti
nentibus ad prelatum uel rectorem. l. cōmodis. cum ibi nota
tis per glo. ꝛ bar. j. eo. iuncta. l. stipēdia. C. eo. ꝛ ita in propo
sito notat spec. in. d. §. seqtur. ꝟ si qd si debitor. ꝛ de hac vlti
ma parte glo. fecit mentionē Bal. in. l. ordo. C. de execu. rei
iudi. remittens se ad no. per cy. in auc. ingressi. de sacrosanc.
eccle. sed bona ꝛ vera videᷣ distinctio bart. hic. ad qꝺ videte
not. per Bar. in repeti. l. creditores. i. i. q. C. de pig. ¶ Extra
30 glo. querit multū vtiliter Bar. hic. an in executiōe snīe reqra
tur citatio. ꝛ est vtilis questio sicut alia forte que sit i hac lege
i quo dic tres fuisse opi. Una est inno. ex. c. ex rōne de appel.
cum quo cōcordāt do. de ro. sua decisione: alias conclusione
cccxlix. incipiente: Item si executor triuꝫ sniarum. ꝛ Bal. in. l.
ab executione. C. quo. appel. non recip. ꝙ non reqratur. pro
hoc facit. qꝛ ſm glo. fi. in. l. i. C. de iudi. in executione non req
ritur cause cognitio: ergo nec citatio iuxta no. per gl. in. l. si ꝺ
serta. in fi. C. si propter pu. pensi. ꝛ in. l. in cause. §. cā. ff. ꝺ mi
no. Secūda fuit opi. pe. ꝛ cy. i. l. i. C. de iur. ꝛ fac. ignoꝛ i. d.
l. ab executione. cum qbus transit Saly. ꝛ etiam iac. bu. vt re
fert ange. in repe. d. l. i. C. de iudi. in. xviiij. col. ꝙ indistincte
requiratur citatio. Et hanc opi. sequitur hic imol. ꝛ hec opi.
probatur in. l. meminerint. C. vnde vi. in ꝑncipio. ¶ Imo. h
addit quicqd dicat Bar. in sua distinctiōe videtur ꝙ Inn. in
d. c. ex rōne. loquatur generaliter in omni executione senten
tie. ¶ Item subdit imo. ꝙ nec opi. inno. nec Bar. videᷣ vera
quia videtur sibi ꝙ etiam quādo in eadem specie facienda ē
executio reqratur citatio: quia tunc limitat ratio Bar. scilꝫ ꝙ
post sniam possunt opponi multe exceptiōes impediētes exe
cutionem. ꝛ ideo si pars non vocareᷣ posset ledi. nam saltem
posset opponere exceptionē nullitatis vel ratione incompetē
tie iudicis: iuxta. l. fi. C. si a non compe. iudi. vel quia lata eēt
tempore feriato. l. fi. C. de fer. vbi iuris ordine nō seruato. l.
prolatam. C. de sen. vnde putat veriorem opi. cy. ¶ Nec ob.
si in ꝯrium allegaretur quod no. Inno. in. c. fi. de presumpt.
ꝛ in cle. i. de offi. delge. ubi executor non habet necesse citare
quo ad collationem. c. licet episcopus. de preben. li. vi. ita nec
executor qui fungitur vice committentis. sed aliud est in exe
cutione snīe: de qua tractamus: quia ipe iudex qui iudicauit
habet necesse in executione adhibere cause cognitioneꝫ alle
gat no. per glo. in. l. in cause. in ꝑnci. de mino. voluit allegare
glo. in. l. intra vtile. in ꝑn. eo. ti. ¶ Nec ob. si pro opini. bart.
ꝛ Inno. oppo. ꝙ prima facie pro sententia que in rem iudica
tam transiuit presumitur quo ad rectitudinem ꝛ iusticiaꝫ per
no. per docto. in. c. quoniam contra. super glo. fi. de probati.
ꝛ clare probatur in. c. bone el. i. de elec. quia respondet ꝙ per
hoc non sequitur ꝙ non debeat citari pars aduersa. dato ꝙ
in eam transferatur onus ꝓbādi ꝑꝑ dictā ꝑsūptionē. d. l. siue
possidetis. C. de ꝓba. ꝛ. l. fi. in ꝑn. ꝛ ibi no. qꝺ me. cau. nā si cī
taᷣ poterit opponere ꝛ ꝓbare si voluerit: als lederet. ¶ Nec
ob. d. l. q restituere. qꝛ ibi nō negatur qd ꝺbeat adhibere cāe
cognitio in executiōe snīe. vñ dꝫ itelligi illa lex cāe cognitione
ꝑcedente ꝓut reqritur ut ē dictum. ꝛ iō dicit ꝙ ꝑꝑ opi. tutius
est facere partē citari. possetis i hoc articulo pleniꝰ dicere vꝫ eē
opi. ꝛc. ¶ Adde ꝙ inq̃tum bar. hic in fi. illiꝰ articuli videlicet
31 an in executiōe snīe reqratur citatio. dicit ꝙ ꝑceptū i reali fie
ri debet: ut post certū tempus fiat restitutio rei: ꝛ ante nō de
bet fieri executio manu militari: ꝓut retuli bar. idem dicere te
nere ꝑ. d. l. q restituere. Addatis ꝙ imo. h dicit ꝙ etiā si hoc
ꝑceptuꝫ nō sit factū dūmodo aliquod tp̄s trāsiuerit infra qꝺ
potuerit ꝯdēnatꝰ ꝟisimiliter restituere ꝛ nō fecerit: poterit fie
ri executio. allegat no. in. d. §. i. insti. de offi. iudi. sꝫ ibi nō iue
nio notari aliqd ꝑ qꝺ istud ꝓbeᷣ. ꝛ ꝑ istum tex. ꝛ ꝑ. d. l. q resti
tuere. putarē ꝑꝑ auctoritatē bar. tenēdā opi. bar. vt reqratur

iussus seu preceptu3 iudicis de restituendo.ita sonat tex..in.d. l.qui restituere. ¶ Ite3 q3 tractatur h̄ de p̄iudicio rei.q3 pōt eē q̄ reo ɔpetit exceptio nullitatis: vel alia exceptio que opponi pōt post sniam ad ipediēdā executionē.l.si pro₂.§.marcellus. ff.de iudi.l.i.cū glo.C.de iur.₇ fac.igno.ergo reqritur citatio p.l.nā ita diuus.ff.de adop.₇.l.de vno.i p̄n.ff.eo. ¶ Itē q3 in executiōe reqritur cāe cognitio ſm verā opi.vt no.glo.i.l.i.in/ tra vtilē.ff.de mino.₇ patet in.d.l.in cause. Preterea etiam in notorijs requiritur citatio ſm magis cōem sniam: vt no.glo.in c.ad nostra3.el.iij.de iureiuran.₇ inno.in.c.tua.de coba.cle.₇ mulie.₇ hosti.in.c.cū sit romana.de appel.cū si.₇ ista opi.i pū cto iuris mihi videť verio₂: etiam qn̄ executio fit in eadē re i qua facta est ɔdēnatio p predicta.pro qua bene facit tex.in.d.l.me minerint.cui nō videť r̄nsum. ¶ Ultima fuit opi.bar.hic q̄ re quiratur citatio per p̄dicta p̄ter q̄ qn̄ fieret executio in eadē re in qua facta est cōdēnatio.allegat.l.qui restituere. vbi hoc no. bar.ff.de rei vendi.₇ pro ista opi.bene facit qđ no.in.c.cū sup in glo.in ṽ.p̄iudicio.ex̄ eo.ti.₇ in.c.veniēs.el.ij.in glo.in ṽsi. cōtinēti.de testi.₇ istā opi.etiā seqtur bar.in extrauagāti ad re primēdū.in ṽ.execut.₇ in.d.l.meminerint.₇ bal.in.l.ordo.C. de executiōe rei iudi.₇ in.l.i.i fi.C.de iur.₇ fac.igno. ₇ late ire peti.l.tale pactū.§.q.puocauit.ff.de pac.in.x.q.₇ ange.in re/ pe.l.i.§.si ex cōuentiōe.ff.eo.₇ imo.in.l.ab executore.in p̄n.ff. de appel.₇ i.l.si filio.la.ij.₇ ibi aliqd p bal.ff.solu.mat.₇ idē t3 anto.de but.₇ dn̄s abb.in.d.c.ex rōne.₇ licet p₂ecedēs opi.vi deaf verio₂: tn̄ ista est magis cōis quā limitat p̄mo no.nisi pete reť executio snie a qua esset appellatum.₇ appellatio eēt ď serta quo casu idistincte nō potest fieri executio nisi parte citata.etiā si fiat in eadē re.ita voluit bar.i.l.i. ad fi.ff.nil no.appel.pē. p l.₇ si cōtra.C.de appel.vbi dicitur q̄ ď bet liquere iudici appel latiōis tempore appellatiōis esse decursa per negligētiam ap/ pellātis.₇ sic liquere nō potest nisi parte citata.de cuius p₂eiu dicio agiť.idem voluit bal.in.d.l.₇ si cōtra. ₇ Bal. i.l.ij.i fin. C.de tēp.appel.vbi dicit de hoc eē melio₂em tex.de co₂po₂ iu/ ris.₇ hoc idem videtur probari i.l.fi.§.illud.e.ti.₇ idem tenet Ange.i.l.i.i fi.de iudi.₇ dominus Abb.i.d.c.ex ratiōe. ₇ ide3 est vbi renūciatum esset appellatiōi.ita elegāter voluit Bal. in dicto.§.qui p₂ouocauit.i repetitiōe.vbi ad hoc subtiliter idu/ cit illum tex.quod latius declara vt per angelum i dicta.l.i.C.de iudi.vbi hoc dicit esse verum nisi renūciatio esset facta co₂a3 iu dice exequēte vt ibi per eum. ¶ Limitat istam cōclusionē ne il/ la opi.Bar.procedat quādo imploratur officium iudicis pro executiōe sentētie faciēda in eadem re.secus si itētaretur actio i factum vel iudicati: quia cu3 tūc requiraf processus iuxta no.p Bar.i.l.itra.ff.eo.cōsequēter requiretur cause cognitio ₇ cita/ tio.₇ similiter vbi iudex nō procederet ad executionē compel/ lēdo: sed p₂onūciādo esse exequēdū: requireretur citatio etiam i casu i quo esset faciēda executio i eadem re.ita voluit Bal. et clarius faly.i dicta.l.ab executiōe.₇ ista potest dici quarta opi/ nio. ¶ Secūdo fallit quādo petereť executio nō cōtra cōdem/ natum: sed cōtra eius successo₂e3: quia tūc semper requiritur ci tatio ſm no.per Inno.i.c.quia.v.de iudi.quem ita allegat an ge.ad hoc.i.d.l.i.C.de iudi.₇ in.l.oratiōe.§.i.argu.illius tex. ff.de fer.₇ idē an.i.d.§.si ex cōuētiōe. ₇ bal.i.d.§.qui p₂ouo/ cauit.₇ imo.in.l.itra.ff.eo. ¶ Tertio limita quando non iu/ dex qui cōdemnauit.sed eius successo₂ vel alius vult exequi: q₂ semper requiritur citatio ſm no.per Bal.i.d.l. ordo. ₇ i.d.§. si p₂ouocauit.₇ Ange.i.d.l.i.allegāt i arg.l.edictū.ff.de iudi. ₇ no.per glo.in.l.quotiēs.§.fi.ff.de probatio. quam nō inue/ nio: quia co₂am isto iudice exequēte parte nō p̄sente nō liquet de causa: sed co₂am eo qui iudicauit. ¶ Querit Bart. pone q̄ fuit facta executio parte nō citata in locis i quibus citari nō de buerat: vel aliter est erratum quomodo succurreretur. Respon det q̄ potest appellari quasi excedatur modus i exequēdo per id qđ legitur ₇ no.in.d.l.ab executore.sed si nō esset appella/ tum dicit ip̄e q̄ in personalibus actiōibus nō cōstituetur pign⁹ iudiciale.nam differētia est iter pignus iudiciale ₇ p₂eto₂iu3.p̄/ to₂ium appellamus quādo nulla sentētia diffinitiua p₂eceden te.sed solum ratiōe cōtumacie proceditur ad missionē in poss. cōtra reum edicto p₂eto₂is.de quo i.l.siue vnus.ff.ex qui.cau. in pos.ea. ¶ Pignus iudiciale appellamus quādo pro execu

tione diffinitiue capiūtur bona ſm fo₂mam.§.nostri. Modo ad p̄positū dicit Bar.si iste defectus iteruenit i executiōe sentē tie late in actiōe personali: ₇ nō fuit appellatum nō cōstituetur pignus iudiciale.quia nō est legitime facta missio.ergo nō po/ test dici legitime acq̄situm esse ius pigno₂is iudicialis. ₇ ante q̄ processum fuerit ad vēditionem dicte rei capte reuocaretur il/ la imissio adhibita sine cause cognitiōe.sed si iam facta eēt vē ditio dicte rei capte ino₂dinate cessaret ista summaria cognitio ₇ haberet necesse reus agere via o₂dinaria puta rei vendi. vt ff.eadem.l.§.seq.qui icipit q̄ post aditu3.₇.l.i.C. de prescrip. lon.tem.₇.l.pe.C.si ven.pigno. In reali si lata esset sentētia cō demnato₂ia ₇ processum eēt ino₂dinate ad executionē vt dictū est: tūc dicit Bar.q̄ infra annū potest implo₂are officium iudi cis exequētis i quo sūmarie docetur executiōem fieri nō debuis se: sed post annum haberet necesse agere o₂dinarie.allegat.l.si quis emptionis.§.sed ₇ si quis.C.de p₂escrip.xxx.anno. Circa ista3 questiōem doc.nihil dicunt.sed addatis p̄mo declarādo q̄ ea que h̄ dicit Bar.procedūt quādo iudex misit i pos.victo rem per nūcium.sed ip̄e victo₂ cum aucto₂itate iudicis nō inter ueniente nūcio.₇ absq3 citatiōe partis igressus ē pos.caderet a iure suo.d.l.meminerint.₇ Bar.hoc tenet in ṽsi.hoc p₂emisso ¶ Itē circa istā questione3 addatis q̄ dū Bar.dicit q̄ in reali post annū o₂dinarie agendū est.₇ etiam in p̄sonali per.d.l. si quis emptionis.§.sed ₇ si quis. ¶ Addatis q̄ imo videretur posse implo₂ari officiu3 iudicis petēdo q̄ sicut de facto parte nō citata processit ad executionē.ita de facto remouere debeat q̄ facere debet iudex: ut tenuit Bal.in rubrica.C.de rescin.vē/ di.₇.l.si pacto quo penam in p̄n.C.de pac.cum cōco₂.quas al legaui in.d.l. quod iussit.ff.e.allegat no. per glo.in.l. mino₂. ff.de euic.₇ ibi dixi.ergo videretur q̄ isto casu post factam vē/ ditiōem de facto per iudicem possit eius officium implo₂ari: vt de facto retractet eam. Nec cōtrariu3 probat in.d.l. si quis em ptionis.quia ibi nō loquitur quādo de facto iudex processit im mo p₂esupponitur ibi decretum fuisse legitime interpositū simi liter in.d.§. post aditum.nō dicitur q̄ illa vēditio esset de fa/ cto celebrata.iccirco videretur q̄ eēt absq3 eo q̄ o₂dinarie age retur reus possit implo₂ari officium iudicis ₇ petere q̄ de facto retractaf. ¶ Tetigit hic Bar. quid si iste o₂do de quo i.§. no stro.nō fuit seruatus: vtru3 processus erit nullus.₇ ɔcludit sibi videri q̄ non sit nullus.₇ putat q̄ iste o₂do nō sit necessitatis. sed q3 pars grauaf: si nō ſuaf iste o₂do poterit appellare qua/ si excedaf modus exequēdi per.l.ab executiōe.C.quo. appel/ la.nō reci.ita dicit Bar.in ṽsi.quero qualiter cōstabit ₇c.imo. hic refert q̄ Joā.and.in.c.quoniā frequēter.§.fin.vt lite non contesta.tenuit q̄ processus nō valeat.q3 ſm eum ille tex. i.d. §.fi.loquitur alternatiue.₇ sic dat optionem iudici capiēdi mo bilia vel imobilia.ar.regule in alternatiuis.de re iudi.li.vi. S3 dicit imo.illud quod dicit Jo.and.potest esse verum si.d.§.fi. loqueretur simpliciter alternatiue. sed nō loquitur simpliciter alternatiue.sed dicit mobilium si extant vel imobilium si fo₂te mobilia nō extant.₇ sic videtur denotare o₂dinem poti⁹ q̄ ele/ ctionē.§.p₂eterea.etiam si ille textus loquereť simpliciter alter natiua illa verba simpliciter p₂olata deberēt ratiōe subiecte ma terie potius inducere o₂dinē q̄ electionē per istum tex. iuncta l.si stipulatus.in p̄n.ff.de vsur.₇.l.cum pater.§.pe. de leg.ij. vnde in dubio putat q̄ tex.ibi denotat o₂dinem potius q̄ ele/ ctionem.₇ si aliter fiat dicit imo.videri debito₂e3 grauari. adeo q̄ possit appellare quasi modus excedatur.tamē ſm eum vide tur remanere dubium.an processus sit nullus.nā etia3 ab actu nō potest appellari.l.si exp₂essim.ff.de appella.₇ dicit q̄ io.gl. antiqu⁹ quē refert io.and.in.d.§.fi.tenebat q̄ sit nullus p istū tex.iuncta.l.nō dubium.C.de leg.q3 omisso o₂dinis dari hab3 viciare.l.hi.§.si p₂eto₂.ff.de transac. Tamē io.and.in.d.§.fi. tenet q̄ imo valeat per illum tex.alternatiue loquente3.₇ vide tur dare optionē iudici.vt dictū est.₇ istud videť seq Bart.h̄ q dicit q̄ o₂do iste potius fuit iductus ad vtilitate3 debito₂is q̄ ad necessitatē.₇ putat imo.q̄ p̄pter opi.vitādas ante factum deberet ſuari iste o₂do.₇ si nō ess3 seruat⁹ fo₂te p̄cessus poss3 di ci nullus. ¶ Nec videtur bona responsio bar.per istum tex.s3 eū: cū h̄ simpliciter detur iste o₂do.₇ causa huius potest eē du/ plex.vna p̄pter vtilitatē debito₂is.₇ etiā p̄pter o₂dinē iudiciarī

dum servādū: iō in dubio videt ꝙ omissio ordinis dati a iure hȝ
viciare. dicit tamē ꝙ ꝑpter auctoritatē bar. ⁊ Jo. and. forte in
practica servaret cōtrariū. ¶ Addatis ꝙ bal. i auc. sed hodie
C. de act. ⁊ obl. seqtur opi. bar. s idē bal. in. l. i. C. si vēdi. pig.
idem abb. i. c. qđ ad cōsultatiōeȝ. extra eo. anto. de but. in. d. c.
quoniā frequēter. §. fi. simpliciter rcitat opi. io. an. Certe mihi
videt ꝙ ratio bar. s nō sit bona dū vult ꝙ iste ordo sit hic posi
tus nō rōne necessitatis. sed favore debitoris. nam magis gra
vat debitor per vēditionem imobiliū ꝗ̄ per capturā nominuȝ
đbitorū. l. magis puto. §. nec passim. ꝟ. querere. đ re. eo. igitur
vr dici ꝙ iste ordo hic sit positꝰ potiꝰ tanꝗ̄ ordo necessitatis et
solēnitatis ꝗ̄ vt minus gravet đbitor. vnđ putarē ꝙ talis omis
sio iudicis exequētis ꝯtineat expressuȝ errorē. ⁊ ideo nō valeat
ꝓcessus. sicut dicimus quādo citatio uel preceptū iudici conti
net expressuȝ erroreȝ: ut no. Inno. in. c. ij. de dila. ⁊ bar. in. l. ij.
si quis in ius voca. nō ie. ¶ Si autē nō cōtineret expressum er
roreȝ tūc possit sustineri opinio. bar. nisi iudex mandet capi bo
na imobilia. nam tunc nō dicitur expssus error: qr potest esse ꝙ
nō extēt mobilia: vñ tūc valeret ꝓcessus ⁊ huic cōcordie videt
adherere Inno. in. c. quoniā frequēter. §. fi. ¶ Ultimo querit
bar. super hoc. §. i vēditiōe. qd si post factā capturā bonorū i
mobiliū debitor paratus est ostendere ꝙ mobilia reperiebant
⁊ tamen capta sūt immobilia. quia nuncius retulit nō reperire
mobilia: an irritum est qđ factū est. ⁊ respondet ꝙ nō nisi credi
tor vel emptor fuerit in dolo. allegat. l. i. ⁊. l. penultima. C. si vē
dit. pignora. ag.

Si pignora. Pignora capta i causaȝ iudicati si
nō reperiatur emptor idoneus ad
iudicantur victori pro debito etiam si minus valeāt: nec potest
residuū petere. h. d. ¶ In tex. ibi pro ea quātitate que debet.
potest itelligi iste tex. duobus modis ispecta eius generalitate
ꝑmo ꝙ etiam si plus đbeatur ꝗ̄ pignora valeant fiet adiudica
tio pro toto đbito ⁊ residuuȝ peti nō potest: vt. j. seqtur. ¶ Se
cūdo potest intelligi ecōtra ꝙ si plus valeat pignus ꝗ̄ debeat:
debeat adiudicatio fieri pro debito. nec teneatur creditor illud
plus reddere debitori postꝗ̄ aliqs emptor nō fuit repertꝰ. nec
etiā cōdemnatus voluit đbitum solvere. ⁊ istud videtur equuȝ
cum cōtrariorū eadeȝ sit disciplina. l. sm naturā. de regu. iur. ⁊
l. ⁊ si cōtra. de vul. ⁊ pup. ⁊ ita est tenēdum sm pau. de ca. licet
nec glo. nec doc. hoc tangant sm eū. Sed certe hoc videt vo
luisse glo. s i ver. cōtentus. ibi dum etiam dicit: sive etiaȝ victor
dicat. cū victor ⁊ iudex nō cōsentiant ⁊c̄. vbi glo. fortius videt
velle. ⁊. j. dicam. Et itelligitur illa gl. de necessitate quando vi
ctor dicebat ꝙ debebant sibi adiudicari pignora in totum ⁊ vi
ctus ⁊ iudex cōtradicebant ⁊ nihilominus glo. vult ꝙ fiat talis
adiudicatio: an sit verū dicā ibi vbi cōcludam ꝙ iudex nō đbet
hoc facere: sed đbet adiudicare cōpetēti rata ⁊ extimatiōe. ⁊ iō
puto esse tenēdum ꝑmum itellectum vȝ ꝙ iudex hic adiudicat
pro quātitate que debetur tūc nō potest contradicere creditor
postꝗ̄ iudex. ita adiudicavit ꝗ̄uis quātitas đbita esset maior ꝗ̄
valor pignoris: tamē ut dicet in glo. in ꝟ. ꝗ̄ꝗ̄ iudex debet ad
iudicare pro quātitate đbita ⁊ rata cōpetenti licet si aliud faci
at valet executio. ⁊ sic possemus dicere ꝙ bene tex. patiatur ꝙ
adiudicatio valeat: sed nō dicit ꝙ fieri debeat: sed bene dicit i
fine ꝙ si simpliciter facta est adiudicatio intelligitur in totū fa
cta pro tota quātitate. ¶ Et ista ꝓcedunt quādo expresse fuit
dictū in adiudicatione ꝙ pro ꝗ̄ritate debita iudicabat. Si aūt
simpliciter facta fuisset adiudicatio adhuc idem est vt sequitur
in ꝟsi. nā si creditor ⁊c̄. ¶ Item ex ver. nam si creditor iuncta
glo. in ꝟsi. cōtentus. habetis casum in quo surgit presumptio
iuris ⁊ đ iure ꝯ quā nō admittit ꝓbatio icōtrariū. s. ꝙ qñ facta
ē adiudicatio simplr itelligit fcā pro tota quātitate đbiti. Reli
quos casus vide ꝑ gl. ⁊ doc. i. l. fi. i ꝑn. ff. qđ me. cau. ⁊ in. l. sive
possidetis. C. đ ꝓba. ⁊ i. c. is q. de spō. ⁊ per Inn. i. c. qr ꝟsimi
le. de presump. ¶ Limita tamē ꝑmo predicta nō procedere in
probatiōe que fieret per cōfessionē partis. quia talis probatio
admittit cōtra presuptiōem iuris. ⁊ de iure: vt est tex. alias gl.
reputata singularis i auc. de equa. do. §. aliud ⁊ cy. bar. ⁊ com
muniter doc. in auc. sed iam necesse. C. đ dona. āte nup. ¶ Ad
do aliaȝ glo. in. l. cōtractibus. i ꝑnc. i ꝟsi. nullo modo. ⁊ ibi no.
illo bal. i. iiij. q. C. đ nō nu. pecu. ⁊ no. Inno. i. c. quia pleriqȝ.
de imu. eccle. ⁊ hoc verum est nō solum in vera ⁊ expressa con
fessione. sed etiam in ficta. ita eleganter đterminat bar. i. l. absē
tem. in pulcra. q. circa vltimā colū. j. de pe. ad quod etiam an
to. in. c. is qui. vide bal. in. l. nō ignorat. in. vi. col. C. qui accu.
¶ Secūdo limita si probatio per quaȝ probationē ostenderet
falsum. sed idirecte puniretur effectus presumptiōis fieret ꝑ in
directum glo. est notabilis in cle. i. in ꝟsi. fecisse narramus. de
proba. sm itellectum anto. đ but. ibi. ¶ Secundo limita nisi ꝓ
batio que nō debuisset admitti fuerit admissa parte nō contra
dicente. ita notabiliter decidit Inno. in. c. fraternitatis. đ fri. ⁊
malefi. in glo. incipiente no. sententiam ⁊c̄. ⁊ in. c. cum bertol
dus. extra eo. ⁊ in. c. cum dilecta. de rescrip. bene facit recte in
tuenti tex. in. c. inter monasterium extra eodem. ideȝ videt vel
le bar. in. l. inter stipulantem. §. i. in pen. col. j. de ꝟbo. obli. qđ
dictum ibi summe notat imo. ⁊ in materia vide etiam no. ꝑ gl.
cum ibi notatis per Anto. đ but. i. c. vidua. đ regu. ¶ In glo.
i. in fi. dic ꝙ est casus i. l. i. C. si i cau. iudi. pig. ¶ Querit gl. su
per verbo nō inveniunt quid si bene inveniunt pignora empto
rem. tamen emptor nō offert iustum precium vtrum hoc casu
possunt adiudicari victori. sicut quando nō invenitur emptor
glo. dicit ꝙ sic. argu. l. nō dubium. in fi. de leg. iij. vbi paria sūt
venditorē nō velle vendere. ⁊ velle vendere. ut iusto precio. ꝓ
glo. est casus expressus in. l. ij. C. si pigno. in cau. iudi. vbi expꝛ
se littera dicit. ¶ In glo. in ꝟsi. abdicantur ibi pignora teneat
⁊c̄. hec via est in electione creditoris. tamē nō est tuta: quia fru
ctus percipiendos compensaret in sortem creditor. ut hic. ⁊. l.
ordo. ⁊. l. fi. alleg. in glo. ¶ In glo. in ꝟsi. abdicantur. quero
quot remedia habeat creditor pro executione sentētie cōtra cō
demnatum. ⁊ respondet quatuor. ꝑmuȝ ꝙ capiant pignora ꝑȝ
ordinem. §. nostri. ⁊ captis pignoribus si voluerit potest illa re
tinere tanꝗ̄ pignora absqȝ eo ꝙ procedat ad venditionem eo
rum: hoc satis probatur hic in. d. l. ij. tamen hec via non erit tu
ta hoc est nō erit per eam sufficienter cōsultum creditori cui fru
ctus qui perciperentur ex prioribus captis computantur in. l.
sortē. l. i. ⁊. ij. C. de pigno. act. ¶ Unde scđm est remedium ꝙ
addicantur sibi pignora pro quātitate debita nō pro minori.
⁊ subdit ꝙ ista addicatio est quasi emptio. l. si predium. C. de
evic. nam si quereret evictio facta addicatione poterit agere đ
evictione cōtra debitorem ꝑncipalem. d. l. si predium. ¶ In
telligatis sane glo. circa istud secūdum remedium vȝ ꝙ ad tale
remedium procedi nō potest nisi quando pignora capta non
inveniunt emptorem. ita probat tex. in. l. ordo. C. đ execu. rei iu
di. ⁊ in. l. ij. C. si in cau. iudi. pig. ¶ Item inquātū ista glo. sen
tit ꝙ licet creditor contradicat iudici volenti adiudicari pignꝰ
nō idoneum insolutuȝ pro tota quātitate debiti. nō tamen de
bet audiri creditor si iudex vult adiudicari pro tota ꝗ̄titate. ⁊
idem vult glo. in ꝟsi. contentus. hoc etiam videtur tenere bar.
hic in fi. qui dicit ꝙ si iudex vult adiudicare pro parte limitata
potest. puta pro quinquaginta ⁊ totum erit centum vt videbi
mus in glo. in ꝟsi. contentus si vult adiudicar pro toto adhuc
dicit bar. ꝙ potest similiter si vult adiudicare simpliciter potest
⁊ dicit ꝙ licet creditor hoc casu contradicat nihil petere pote
rit. ¶ Quidam tamen fuerunt in contraria opini. s. ꝙ quando
creditor contradicat licȝ iudex simpliciter adiudicet poterit pe
tere residuum ad quod pignus non sufficeret. ⁊ istam opinio
nem recitat glo. in ꝟsi. ꝗ̄ꝗ̄ ꝙ istam etiam opinionem scilicet ꝙ
victor non audiatur videtur approbare glo. l. in fine. in. d. l. or
do. ⁊ eam sequitur ibi cy. ⁊ Jaco. but. Et pro hoc facit tex. hic
in ꝟsi. maluerit. intelligendo scilicet simpliciter habere adiudi
catum. ⁊ ista pars scilicet ꝙ creditor poterit petere residuuȝ ad
quod pignus nō sufficeret sm imol. hic magnam habet equita
tem cum nō debeat fieri adiudicatio nisi quando emptor non
invenitur. ⁊ quando debitor non satisfaciat non videtur ini
quum ꝙ creditore contradicente deberet fieri sibi adiudicatio
vltra precium iustum. ¶ Tamen dicit imo. ꝙ forte pro concor
dia potest dici ꝙ aut victor petijt rem adiudicari insolutuȝ pro
iusta extimatione. ⁊ tunc procedit opinio glo. in. d. l. ordo. qa
non poterit adiudicare iudex pro toto debito adeo ꝙ si faciat
poterit victor appellare. si auteȝ non contradicat sibi imputet
¶ Aut petijt simpliciter sibi adiudicari. ⁊ videtur ꝙ pro isto
debito: vt hic cum glo. in ꝟsi. ꝯtētus. ideo non poterit mutare

ppoſitũ.ar.l.ſicut.C.ð act.⁊ ob.⁊ auc.quiſemel.C.quo.⁊ qñ
iu.⁊ regula ꝙ ſemel placuit.li.vi.¶ Addatis ꝙ iſta fuit cõcoꝛ
dia Ricar.⁊ Bar.⁊ Saly.i.l.oꝛdo.⁊ ibi ſubdũt vnuȝ ꝙ plus ē
ſ.ꝙ quãdo creditoꝛ petijt reȝ adiudicari.ꝑ iuſta extimatiõe ⁊ iu
dex ſimpliciter adiudicauit itelligit adiudicaſſe ꝑ iſta extima/
10 tiõe.allegat.l.fi.C.de iure do.ipe.dico ꝙ iſtud nõ puto verum
qñ verba ſnie ðbent itelligi.ꝓprie ⁊ ſtricte ẜm ſe ⁊ nõ ẜm limita
tuȝ itellectum: vt ꝓbat tex.i.l.i.C.ſi plu.vn.ſen.⁊ ibi per Bar.
⁊.l.paulus.ꝟ.eo. cum itaqȝ quãdo iudex ſimpliciter adiudicat
pignus itelligitur ꝑ toto ðbito vt ħ. ergo nõ dȝ attẽdi quid in
libello ðductuȝ ſit. ¶ Nec aliqd facit.d.l.fin.C. ð iure do.im,
pe.vt videtis glo.in verſi.ꝗ̃ꝗ̃.quia ille tex.loquitur in pigno/
re conuentionali aſſignata per principem . nam tunc intelligi/
tur aſſignari pro iuſta extimatione ꝗ̃uis ſimpliciter aſſignaue/
rit pignus. Aliud eſt in pignoꝛe iudiciali: vt probat tex. ħ dicit
11 d.glo.in ꝟſi.ꝗ̃ꝗ̃.⁊ ita Bart.ħ.⁊ Cy.tn dicta.l.oꝛdo.¶ Ter
tium eſt remedium quia poterit licitare creditoꝛ ⁊ emere ab exe
cutoꝛe vt quilibet alius : vt.C. ſi in cau.iudi . pign.l. ſcða vult
dicere ꝙ quando ſunt capta pignoꝛa debent vendi plus offe/
12 rẽti.⁊ ad illã limitationem ſeu vẽditiõem dȝ admitti etiam cre.
ditoꝛ ſi plus offerat ꝗ̃ alius.d.l.ij.¶ Quãtũ erit remediũ: qa
ſi reus ꝯdẽnat⁹ dolo fecerit.ꝓuidẽdo ꝙ nullus iueniat emptoꝛ
tũc ratiõe ſue caliditatis ē.ꝓuiſum ꝙ poſſit creditoꝛ a pncipe i/
petrare dictã rẽ ſibi adiudicari.l.fi.C.ſi i cau.iudi.pig. ⁊ ẜm ħ
13 põt itelligi gl.in.d.l.oꝛdo.⁊ facit.C.ð iure do.ipe.l.fi.§.finau
tẽ i tempoꝛe.¶ Circa illũ vltimũ.ſ.ibi doloſe ꝟſaret victus ⁊c̃.
Addatis ꝙ licȝ gl.ſentiat ꝙ a iudice nõ poſſit per creditoꝛem i
petrari adiudicatio.tamen vꝛ ꝙ veritas ſit ꝙ imo poſſit: vt eſt
tex.i.d.l.oꝛdo.⁊ bene facit tex.nꝛ ħ in pncipio ⁊ iſtõ expſſe vo/
luerunt bal.⁊ ſaly.i.d.l.fin.C.ſi i cau.iudi.pig.vex eſt ꝙ Cy.
ibi poſt Fran.accur.tenebat tamẽ cõtrariũ.ſed nõ videtur qõ
bene poſſit reſpõderi ad.d.l.oꝛdo.nõ debet eniȝ deterioris cõ
ditiõis eẽ creditoꝛ qñ ſine dolo debitoris nõ iuenit emptoꝛ qꝛ
14 põt fieri adiudicatio.ergo multo magis ſi eius dolo nõ inueni
tur.⁊ ſic ad hoc colligat qnta via.puta ꝙ ipetret adiudicatio
a iudice qñ dolo ðbitoris nõ inuenit emptoꝛ.¶ Sexta põt eẽ
via vt iudex adiudicet pignoꝛa.ꝑ iuxta extimatiõe: ut ē de mẽ/
15 te gl.i.ꝟ.ꝯtentus ⁊ ſequũtur bal.⁊ oẽs ħ. ⁊ i.d.l.oꝛdo.¶ In
gl.ibi nõ.ꝑ minoꝛi ex iſta gl.⁊ ſe.⁊ gl.i ꝟ.ꝯtent⁹ apte colligit ꝙ
ſi creditoꝛ ꝯdicat iudici volẽti pignus nõ ydoneũ adiudicare i
ſolutũ.ꝑ tota quãtitate audiri nõ dȝ iudice volẽte.⁊ ħ ſeqt bar.
i.fi.⁊ Jac.ð are.⁊ cy.i.d.l.oꝛdo.Sȝ ꝯtra opi.recitat gl.ħ i ꝟſi.
ꝗ̃ꝗ̃ in gl.i.i fi.⁊ ibi ſeqt Jac.but.ꝑ quo facit tex.ħ ꝟſi.malue
rit. Jmo.ħ ꝯcordat ꝙ aut creditoꝛ a pncipio petijt adiudicari
rem.ꝑ iuſta extimatiõe ⁊.ꝓcedit ſcða opi.¶ Aut a pncipio pe/
tijt ſimpliciter rẽ adiudicari.⁊ vꝛ i dubio petijſſe.ꝑ toto ðbito:
vt ħ cũ gl.i ꝟ.ꝯtentus.ideo poſtea.ꝓpoſitũ mutare ñ põt auc.
qſemel.C.quo.⁊ quã.iu.c.qõ ſemel.ð reg.iur.li.vi.⁊ lȝ ipe nõ
dicat iſta fuit ꝯcoꝛdia Richar.⁊ bal.ð ſali.ꝙ qñ actoꝛ petijt ad
iudicari rẽ.ꝑ extimatiõe iuſta.⁊ iudex ſimpl'r adiudicauit cẽſet
adiudicaſſe.ꝑ extimatõe iuſta ⁊ nõ.ꝑ toto ðbito: allegat.l.fi.C.
ð iure do.ipe. Qõ vltimũ nõ puto verũ.qꝛ ꝟba ſnie debẽt itelli
gi ẜm ſe ⁊ ſtricte nõ ẜm ꝟba libelli.⁊.ꝓbat i.l.i.iducẽdo : vt ibi
ꝑ bar.C.ſi plu.vna ſnia.ſȝ ita eſt ꝙ adiudicatio ſimpliciter fa
cta itelligit facta.ꝑ toto ðbito vt ħ.ergo ⁊c̃.⁊ iſtud puto veri⁹.
¶ Nõ ob.d.l.fi.qꝛ ut dicã iſra illa loqtur i ꝯceſſiõe facta a pn
cipe.⁊ ſic i caſu ſpãli.¶ In eadẽ gl.ibi dñiȝ a pncipe aduer/
te.qꝛ nõ itelligas ꝙ i cãu.l.fi.C.ſi i cau.iudi.pig.poſſit fieri ad
iudicatio tm̃ a pncipe: qꝛ etiã poterit fieri a iudice vt eſt caſus i
d.l.oꝛdo.⁊ ħ voluit expreſſe Bal.⁊ Saly.i.d.l.fi.licet Cy.ibi
poſt Fran.accur.aliter dixerit.⁊ ſic iſta erit qnta via. ¶ Eſt ⁊
ſexta vt iudex adiudicet pignora nõ ſimpliciter vel ꝑ toto ſȝ ꝑ
iuſta extimatiõe quomõcũqȝ petierit uictoꝛ: ut ē ð mente gl. ħ
i ꝟ.ꝯtentus.⁊ ſequũt oẽs i.d.l.oꝛdo.¶ In gl.i ꝟſi.ꝯtent⁹.ibi
ſiue etiã victoꝛ dicat cũ uicto ⁊ iudex nõ ſentiat ⁊c̃.vꝛ gl.expſſe
ſentire id qõ dixi.ſ.i tex.⁊ foꝛtius.ſ.ꝙ ſi ꝯdẽnatus nõ ſoluit ⁊
bona nõ reperiũt emptoꝛẽ debeãt adiudicari iſolutũ.ꝑ debito
etiã ſi bona plus valeãt ꝗ̃ ſit quãtitas debiti ⁊ nõ teneat credi
toꝛ aliqd reddere.nã id qõ dicit gl.nõ põt ꝯtingere niſi qñ pi
gnoꝛa plus valeant vt ħ i pncipio.nec ꝯdẽnatus ſoluit.tũc eni
victoꝛ põt dicere volo mihi adiudicari pignora.ꝑ ſumma mihi
debita ⁊ nihil cogar vltra ſoluere ſi pignoꝛa plus valeãt ⁊ hoc
ideo eẽ põt ne ſi diceremus teneri creditoꝛẽ tradere reſiduum
i pcio ſequeret ꝙ creditoꝛ afficeret iniuria.qꝛ cogeret emere ꝯ
l.nec emere.C.ð iure delibera.⁊ ħ ſeqt pau.de ca . ħ per iſtam
16 glo.quã ad hoc reputat valde no. ¶ Capio glo. i ꝟſi.cõten
tus.que eſt obſcura ⁊ difficilis.iõ aduertendum eſt quero dꝛ
hic ꝙ ſi creditoꝛ voluit habere pignoꝛa inſolutuȝ hiſ qȝ remã
ſit cõtentus nõ põt quiſꝗ̃ vlterius petere etiã ſi pignora min⁹
valeant ꝗ̃ ſit debitũ.an iſtud i dubio ſit uerũ ꝙ creditoꝛ volue
rit remanere ꝯtentus pignoꝛibus ſibi adiudicatis.⁊ ſic pſuma
tur ea accepiſſe pro toto debito.gl.reſpõdet ꝙ ſic ſiue enim ħ
ſit actũ ſiue nõ expreſſe.ſed ſimpliciter bona ſint adiudicata i/
telligunt adiudicata.ꝑ toto ⁊ creditoꝛ ſimpliciter accipiens p/
ſumit ea accepiſſe.ꝑ toto adeo ꝙ nõ admittit ꝓbatio in cõtra/
rium.ſubdit gl.idem eẽ ſi victoꝛ dicat.ſ.illud quod petit ⁊ vi/
ctoꝛ. ⁊ iudex nõ cõſentiãt . dubia ſũt hec ꝟba ⁊ poſſũt vno mõ
itelligi vȝ ꝙ uelit gl. ꝙ quãdo bona aſcendebant ad integram
quãtitatem debiti ⁊ vltra ⁊ nõ inueniebant emptoꝛem ⁊ uictoꝛ
uolebat bona illa i totum habere iſolutũ ꝑ debito. iudex uero
⁊ uictus nõ cõſentiebãt.nam tũc uidet gl.uelle ꝙ poſtꝗ̃ victuſ
nõ ſoluit ⁊ nõ reperit emptoꝛ põt dicere uolo iſta bona mihi in
totũ adiudicari.ꝑ toto ðbito.⁊ dicit pau.de ca.ꝙ ħ iõ eſſe põt
ne ſi aꝉs diceremus creditoꝛem teneri reddere reſiduũ pcium
ſequatur ꝙ creditoꝛ afficiat iniuria qñ cogatur emere ꝯ.l. nec
emere.C.de iure delibe..⁊ iſtud tȝ per hãc gl.quã reputat no/
tabilẽ.⁊ de iſta gl.feci mẽtionẽ ſup textualib⁹.ſed certe nõ pu/
to ꝙ gl.uelit iſtud dicere ⁊ poſito ꝙ uoluerit iſtõ dicere nõ pu/
to ꝙ ſit uerũ.puto igit voluiſſe glo.ꝙ ſi uictoꝛ dicat nolle acci
pere pignora iſolutũ.ꝑ toto debito.ſed ꝑ rata extimatiõis eo
quia dicit ea nõ ualere tantũ ꝗ̃tum eſt debitũ . uictus autem ⁊
iudex nõ cõſentiũt.ſȝ iudex ſimpliciter ea adiudicat.certe vide
tur adiudicare.ꝑ toto debito ⁊ nihil ultra poterit uictoꝛ petere
⁊ ẜm iſtũ itellectũ hic erit gl.pro opi.quã tenui i lectura.prece/
denti tenẽdo cõtra ſaly.i.d.l.oꝛdo.poſito etiam ꝙ gl . itelligi
poſſit ẜm pmum itellectũ.dic ꝙ nõ uidet ille itelletus uerus.
¶ Moueoꝛ: ſic enim ecõtra qñ pignoꝛa minus ualẽt poteſt vi/
ctoꝛ dicere nolo ea mihi adiudicari.ꝑ toto debito . ſed ꝑ iuſta
extimatiõe.⁊ ita iudex facere põt ut hic in glo.ſuper ꝟ.cõtẽtus
in fi.⁊ ſi aliter faceret grauaret partem ſicut ergo quãdo min⁹
ualent nõ debent adiudicari niſi.ꝑ rata.ita econtra ſi pignoꝛa
plus ualeãt ut cõtrarioꝛũ eadẽ ſit diſciplina.¶ Nõ ob.ꝙ hoc
fuit iductum ne ſi aliter diceremus uictoꝛ afficeret iniuria quia
reſpõdeo ꝙ nõ eſt uerũ ꝙ iſtud ſequat.qa iudex poterit dicere
adiudico tibi duas partes ex tribus talis pignoris pro credito
17 tuo.⁊ ſic nõ cogetur aliquid reſtituere. Preterea etiam poſito
ꝙ cogatur reſtituere aliquam partem hoc nõ eſt incõueniens
vȝ ꝙ ratione partis quis cogatur aliam partem emere .l. iulia/
nus.§.idem celſus.ꝟ.de act.empt.⁊ declarat Barto.in.l. fin.
C.de fideicom.liber.ſic videmus in.l.fina.C.de iure do . ipe.
Et ideo non videtur ꝙ pmus intellectus quem retuli ſuper iſta
glo.poſſit procedere.nec puto ꝙ fuerit de mente glo . ⁊ per ħ
eſt expedita tota glo.etiã in vltima parte dũ loqtur de cõſuetu
dine.nam illam expediui heri ſuper glo . in ꝟſi . abdicatur.
¶ Sed nõ puto verũ.quia hoc ꝙ teneat emere nõ debet repu
tari abſurdum iſto caſu.nam hoc uidemus tollerari in pignoꝛ
conuentionali.l.fi.C.de iure do.impe.nec eſt abſurdum ꝙ ra/
tione partis quã quis cõſequitur teneat emere reſiduum.l.iu/
lianus.§.idem celſus.ꝟ.de act.emp.cum ſimilib⁹.⁊ plene bar.
in.l.fin.C.de fideicõmiſ.liber.¶ Preterea poteſt iudex dicere
adiudico tibi pro iuſta extimatione ⁊ illa pars que excedit quã
titatem debitam remanebit debitoꝛ pro indiuiſo.⁊ ſic non cogi
tur creditor emere.vnde ſicut quando res minus ualet poteſt
iudex pro debita extimatione adiudicare: ut in hac glo. ita de/
bet poſſe agere econtra.tene menti.quia ab alijs non ſunt ta/
cta.¶ In glo.in ꝟſi.ꝗ̃ quid in fi.Bar.⁊ Cy.in.d.l.oꝛdo.ma
gis no.intelligunt.d.l.fi.C.de iure do.impe.procedere nõ ſo/
lum in pignoꝛe conuentionali.ſed etiaȝ iudiciali ꝙ ibi ſit ſpecia
18 le in principe facit.l.fi.ꝟ.de conſti.princi. ¶ Circa hoc querit
Barto.quid ſi pignus detur a debitoꝛe inſolutuȝ creditori ſim
pliciter . ⁊ dicit ꝙ non ualet poſtꝗ̃ non exprimitur precium .l.
ij. in fin.ꝟ.de contra.empt.§.precium.inſti.de cõtra.emp.⁊ ſe

quia hic Ange. sed imo. hic cōtra quia intelligitur in dubio fa/
cta pro toto debito: allegat. l. q̄uis. al's icipit calipodius. ⁊ ibi
notat expresse Bar. ff. de sol. ad idem allegat tex. in. l. si fūdus.
§. fi. ff. de pign. quē tex. dicit singularē. vbi ƀm vnum modū pū
ctādi lraȝ probatur q̄ si dixi si nō reddaȝ pecuniā tali die hoc
pignus sit tibi inemptū nō itelligat̄ iusto p̄cio vt ibi. ⁊ hoc seq̄
tur ibi bar. si emptio valet quādo precessit alia obligatio. secus
si nulla. d. §. preciū. ⁊ declarat bar. in. d. §. fi. circa contrariū. l.
si merces. ⁊ istaȝ opi. sequr pau. de ca. videlicet q̄ p̄ toto debi
to censeat̄ facta datio insolutū. quia ƀm eū dicēdo insolutū. vi/
deor me referre ad debitū ⁊ satis videtur certū per rationē ad
19 aliud. l. ait pretor. §. p̄mo. ff. eo. ¶ Subdit etiam hic notabili/
ter Bar. q̄ iste tex. nō habet locū in iterpositiōe secūdi decreti
quādo fit adiudicatio pignoris pretoris idest pignoris capti
ex p̄mo decreto interposito ratione cōtumacie. nō aūt pro exe/
cutione sentētie. quia ƀm eū intelligit̄ in dubio adiudicatio pro
iusta extimatiōe pro quo Ang. hic allegat. l. fi. C. de bo. auc. iu
di. pos. ¶ Sed spec. in ti. de p̄mo ⁊ secūdo decreto. §. nūc dice
mus. v̄si. emptore. nō autē inuenio cōtrariū voluit per istū tex.
quem indistincte intelligit in qualibet adiudicatione facta a iu
dice ⁊ istud videtur verū ƀm pau. de ca. hic quia bona ratio di
20 uersitatis reddi nō potest ⁊ potes respōdere ad. d. l. fina. q̄ lo
quitur in venditione nō i adiudicatiōe. ¶ Glo. in v̄. q̄ q̄ op/
ponit tex. hic videtur velle q̄ si pignus captuȝ pro executione
sentētie nō valet tantū quantū erat debitum potest peti residu
um. sed in vltimo responso videtur dicere contrariū ibi nec pos
se. ergo videtur sibi cōtrariari glo. respōdet q̄ si in littera non
habetis dictionē q̄ bene stat ⁊ nō est aliqua repugnantia quia
importat q̄ nō potest amplius q̄d sibi debetur petere. sed si ha
betis dictionem q̄ tunc debet exponi non potest petere ampli/
us q̄ quod sibi debetur idest nihil vltra. iam enim amplius ni/
hil debetur ⁊ exponitur littera de cetero idest amplius: vtraq̄
responsio stare potest. ⁊ refert glo. quosdaȝ dicere q̄ immo po
test victor petere residuum quando pignora non sufficiūt. sed
non plus vt si forte penitere vellet pignora accepisse ⁊ totum d
bitum petere vellet. Tamen glo. improbat opi. istorum q̄ ver/
ba istius littere in v̄si. nam ⁊ si creditor. ⁊ etiam finis huius lit/
tere non patiuntur bene hāc interpretatiōem. legam glo. in ele
21 ctione precedentis. ¶ In glo. in v̄si. addicant. vt occurrit fie/
ri mētiōeȝ de ista glo. feci mētionē de ea ⁊ retuli opi. istorum et
dixi q̄ opinionem istorū approbat glo. in. l. ordo. de execu. rei
iudi. tamē Bar. hic impugnat illam opi. ⁊ sequitur opi. gl. no/
stre. q̄ immo intelligatur adiudicatio facta in totum per istum
tex. de hoc tamē dixi cū aliquali modificatione per quaȝ dixi cō
cordare opi. s. q̄ nō possit peti residuuȝ nisi victor petiisset a p̄n
cipio pro iusto precio tm̄ sibi adiudicari bona. q̄ iudex nō de/
bet pro ampliori adiudicare ⁊ si faceret cōtraueniret ⁊ lederet
22 partem ⁊ potest appellari. ¶ Circa vnū ex his que ibi dixi. ad/
do vnū verbū dixit q̄ imo. hic cōcordando opi. ⁊ in. d. l. ordo
dixit q̄ si simpliciter petiit victor a p̄ncipio pignora capta sibi
adiudicari ⁊ nō dixit pro toto debito neq̄ pro ista extimatiōe
q̄ intelligitur petiisse pro toto debito per istuȝ tex. dum dicit q̄
adiudicatio simpliciter facta intelligitur facta pro toto debito
eodem modo petitio qua petitur bona simpliciter adiudicari
debet intelligi pro toto debito. vnde dicit nō poterit postea vi
ctor desistere. sed cogitur persistere. l. sicut. C. de act. ⁊ obli. et
sic poterit iudex adiudicare simpliciter seu pro toto debito licȝ
postea victor hoc reuocauerit. circa istud occurrit vnum q̄d ha
beo pro dubio. tex. noster loquitur in sentētia ⁊ verba sentētie
simpliciter adiudicantia ista bona intelligunt̄ de toto debito.
sed. q. nostra est de v̄bis libelli victoris. nos autem habemus
q̄ verba libelli debent interpretari in fauoreȝ libellātis. ⁊ si sūt
ambigua possūt declarari per eum quādocūq̄. l. si quis intētio
ne. ff. de iudi. ⁊ declarat Bar. ⁊ alij in. l. edita. C. de eden. ergo
videtur q̄ libellans possit postea dicere: declarando libelluȝ q̄
intellexit adiudicari pro iusta extimatione. ergo videtur q̄ pos
sit discedere ab illa interpretatiōe quando fuerūt verba dubia
In contrariuȝ facit quia videmus q̄ si peto rem intelligitur to
ta res peti nō pars in dubio ƀm glo. approbatam in. l. si in rem
ff. de rei vendi. reprobata glo. in. l. pomponius. §. sed ⁊ his. ff.
de procura. pro qua glo. in. l. si in rē. est tex. optimus in. l. ticia
cum testamēto. §. i. de lega. ij. ⁊ in. l. si quis cuȝ totū in p̄n. ff. de
execu. rei iudi. ergo eodem modo quando peto reȝ mihi adiu/
dicari debet in dubio intelligi q̄ videar eam petere mihi adiu/
dicari pro toto. pro hoc bene facit quod no. Barto. in. l. q̄uis
alias icipit calipodius. ff. de solu. vbi dicit q̄ quādo d̄bitor dat
insolutum rem creditori in dubio intelligitur dedisse in totum
⁊ infra referam referendo vnum q̄d dicit bar. hic qui videt̄ cō/
trarium dicere: intelligatis tamen dictū Inno sȝ quod habet̄ i
d. l. edita. videlicet q̄ potest discedere ante lit. conte. ¶ Ulteri
23 us glo. opponit de. l. fi. C. de iure do. impe. glo. respōdet q̄. d.
l. fi. loquitur in pignore cōuētionali. sed nos loqmur i pignore
iudiciali. ⁊ multe sūt alie differētie iter pign⁹ ꝯuētoale ⁊ iudicia
le de quibus per glo. in. l. ff. de pigno. actio. circa istud cōtrari/
um potestis ƀm Bar. ⁊ moder. hic. ⁊ cy. in. l. ordo. C. de exec.
rei iudi. melius respōdere. s. q̄ aliud est quādo impetrat̄ a p̄n/
cipe vt iure dominij possideatur pignus etiā iudiciale. quoniaȝ
talis ipetratio a p̄ncipe pōt etiam fieri vt intelligatur pro iusto
precio: vt. l. fi. C. si in cau. iudi. pigno. ⁊ no. gl nr̄a in v̄si. addi/
cantur. ⁊ hoc casu loquatur tex. in. d. l. fin. sed si nos loquimur
de adiudicatione facta a iudice ⁊ tūc aliud sit q̄ ingelligitur fa
cta adiudicatio pro toto debito vt h̄ quasi benignius agat̄ cuȝ
p̄ncipe q̄ est lex animata: ut in auc. de cōsulibus. §. fi. q̄ mitius
agitur cū lege q̄ cum ministro legis. ar. l. celsus. ff. de arbi. vel
ƀm Bar. hic ratio differentie esse potest. q̄ q̄n adiudicatio fit a
iudice exequēte diffinitiuaȝ in dubio v̄r facta p̄ toto debito. q̄a
cū officiuȝ iudicis exequentis sit sinē litib⁹ totaliter iponere. l.
iiij. §. ait p̄tor. ff. eo. nō est equū q̄ possit vlteri⁹ vētilari ista. q. q̄
gdeȝ vētilaret̄ si deberet iterū fieri extimatio. vnde tunc intelli
gitur adiudicasse pro toto debito que ratio cessat in p̄ncipe cō/
24 cedēte aliquā rē iure dominij. Subdit bar. h̄ q̄ si pignus fuiss̄
datuȝ isolutū nō a iudice sed a debitore simpliciter ipsi credito
ri nō valebit ista datio isolutū. quoniā cū cēseatur eē quedā em
ptio. l. iij. ff. pro emp. emptio aūt nō valet nisi icontinēti p̄ciuȝ
exp̄mat̄. §. p̄ciū. isti. de emp. l. ij. i p̄n. ff. d̄ ꝯtra. emp. ⁊ ideȝ tȝ. h̄
Ang. sed imo. h̄ tȝ ꝯtrariū p. l. si fundus. §. fi. ff. d̄ pigno. vbi v̄r
p̄bari q̄ ex hoc capite nō viciat̄. sed ille tex. ƀm vnū itellectum
nō v̄r facere cōtra bar. sed ƀm aliū modū punctuādi potest itel
ligi q̄ ibi simpliciter fuit dictū q̄ pignus eēt emptoris. ⁊ tunc
quādo illd̄ pactū nō fuit adiectū a p̄ncipio sed ex iteruallo vȝ
d. l. q̄uis. al's calipodi⁹ ⁊ plene bar. i. d. l. i. ⁊. ij. de pac. pig. sȝ
ista opi. dicit imo. videri tex. i. d. l. q̄uis. q̄ si bene v̄r p̄bare. sȝ
bar. dicit i. d. l. q̄uis q̄ quādo ponit̄ istd̄ pactū iter emptorē ⁊
vēditorē q̄ dentur pignora insolutū itelligit̄ q̄ pro toto debi/
to cui⁹ ꝯtrariū vult. s. q̄ nō valeret i v̄itate: ꝯtrari⁹ ē bar. ⁊ illā
opi. quā tenet ibi approbat imo. ⁊ pau. de ca. h̄ ⁊ ƀm eū quādo
dico q̄ do isolutū creditori videor me referre ad d̄bitū. ⁊ sic sa
tis videt̄ eē certū preciū per relationē ad aliud ar. l. ait p̄tor. §.
i. ff. eo. ⁊ idē tenet h̄ Rapha. ⁊ sic cōmunis s̄nia videt̄ ꝯtra bar.
h̄ ⁊ q̄ verior sit sua opi. i. d. l. q̄uis. ⁊ sic cōcludo q̄ quādo da/
tur a d̄bitore creditori res isolutū simpliciter videt̄ dari p̄ toto
debito. potestis respōdere ad ratiōem bar. h̄ q̄ ibi nō precede
bat aliqua obligatio ad quā tacite possit itelligi facta relatio.
sed i. q. nostra p̄cedebat alia obligatio. s. d̄biti p̄ncipalis p̄ qua
erat data res i pignus. ⁊ tūc datur isolutū itelligitur pro toto d̄
bito q̄ habet necessariā relationē ad d̄bitum precedēs. ⁊ hanc
intentionem sensit bar. i simili i. d. l. si fundus. §. fi. ff. de pig. act.
dum opponit d̄. l. si merces. i p̄nc. ff. loca. ¶ Subdit Barto. h̄
25 nota. q̄ istud quod dicitur h̄. s. q̄ iudex simpliciter adiudicans
do victori pignora videtur adiudicare pro toto debito proce/
dit in adiudicatiōe facta pro executione sententie diffinitiue. se
cus si pro interlocutoria. q̄a tunc esset idem sicut quando im/
petratur a p̄ncipe vȝ q̄ itelligitur res assignari pro iusta extima
tione per. d. l. fi. C. d̄ iure do. impe. q̄a est eadem ratio. ⁊ ita itel
ligi d̄bet quādo iterponit̄ scd̄m d̄cretum. ¶ Addatis q̄ Ang.
h̄ etiam pro isto vltimo dicto. bar. h̄ allegat. l. fin. C. d̄ bo. auc.
iudi. pos. sȝ illa parum facit q̄a loquitur quando d̄cretum inter
ponebatur vēdendo pignus pretorium seu illud pignus i aliū
transferēdo ⁊ nō adiudicādo creditori. nam valet ratione for
me iterponendi scd̄m decretum. quod q̄nq̄ potest interponi
vēdēdo rem. ut. l. cum p̄ponas. C. d̄ bo. auc. iudi. pos. Quan/
doq̄ adiudicando ⁊ in alijs modis. vt late per barto. in. l. si fi/

nsta.§.iulianus.de dam.infec.vnde in.q.bar.ꝟ spec.in.ti.de pmo ⁊ scdo decreto.§.nūc dicam⁹.ꝟ.emptorē autē nō inuento. tenet ꝯtra bar. per istū tex.s.ꝙ scdm decretum simpliciter īterpositū pro toto debito ītelligit̄ īterpositū: qd ītelligit īdistincte.s.in qualibet adiudicatiōe.⁊ istud videtur verius ꝑm pau.hic.qꝛ nō pōt assignari rō vrgēs diuersitatis inter pign⁹ pretoriū ⁊ iudiciale.qꝛ fortior rō videtur in ptorio qꝛ melioris ꝯditionis debet eē creditor quādo habet sniam ꝙ ante.ꝫ qn̄ obtinuit cogit̄ accidere adiudicationē factā simpliciter ꝓ toto debito.ergo ⁊ quādo nō obtinui sniaꝫ.tamē ista rō non est multū bona.qꝛ istud nō est dicere ꝙ sit melioris cōditionis. qꝛ eodē modo resultare ꝙ si pignora plus valerēt ꝙ esset melioris cōditionis ante sniam sicut post.ita ꝙ quādoqꝫ videt̄ melioris ꝯditionis quādoqꝫ deterioris. ꝯtra bar.etiā rapha. adducit qꝛ nō videtur bona ratio bar.ꝙ intentio iudicis exequentis est imponere finē cōtrouersie.qꝛ hoc est verū quatenus est valor rei.patet qꝛ exposuit pignora vēdenda pro iusto precio ⁊ iudex vult vendere.⁊ nos tractamus quando adiudicat iudex.¶ Item vltra doc.potestis dicere ꝙ ratio quā assignat bar.hic in adiudicatiōe facta pro executione sententie diffinitiue videtur militare quādo res ē adiudicata ex secūdo decreto qꝛ illud fit etiā ut interponat̄ finis liti ꝑm ꝙ declarant doc.in.d.§.iulianus.ad fi.⁊ patet ex illo tex.¶ Ultimo querit quid si adiudicatio in solutū fuit facta plus debito an in totū vitietur an in eo pluri.dic ꝙ in totum.ita singula.decidit bar.per illū tex.in.l.si nō sortē.§.si centuꝫ.ꝟ.de cōdi.īde. ⁊ sequitur bal.in.l.certi cōditio.§.quoniā.ꝟ.si cer.pet.quod limita.vt per bal.in.l.ordo.ī pe.col.

Si super rebus. Iste.§.diuiditur in quinqꝫ partes pmo dicit cuius sit cognitio.Secūdo qs est effectus cognitiōis si appareat rē esse debitoris.¶ Tertio qualiter debet adhiberi ista cognitio.¶ Quarto quis est effectus si appareat rē esse mouentis cōtrouersiā.¶ Quinto quis est effectus executiōis iam facte qn̄ apparet rē eē debitoris.scda ibi.⁊ si cognoueris.tertia ibi. ꝫ sciēdū.qrta ibi.nec sentētiā.qnta ibi.nec enī.¶ Si ꝑ tertiū cōtradictoreꝫ cōtrouersia moueatur super rebus captis ī cāꝫ pignoris sūmatim discutit̄ ⁊ ꝓnunciatio facta in ista cā sūmaria nō facit ꝑiudiciū in plenaria seu ordinaria mouenda ⁊ p⁹ pignus adiudicatū creditori res adiudicata ad vsucapionem proficit.h.d.vsqꝫ ad.§.sed illud.¶ In tex.ibi cognoscere debere intelligi quādo nulla alia sūt bona mobilia ⁊ īmobilia q̄ sine cōtrouersia capi debent seu possint.al's enim executor deberet ista pignora dimittere in qbus cōtrouersia mouetur et alia pignora expedita capere ut.ī.§.ꝓximo vbi tex.iste limitatur.¶ In tex.ibi summariū.hec cognitō dicitur sūmaria duobus respectibus.pmo qꝛ nō reqritur libellus ⁊ lit.contesta.ut plene dictū fuit post bar.ī.l.itra.ꝟ.eo.¶ Scdo qꝛ ī ea sufficit semiplena ꝓbatio.l.iij.§.cāe.ibi vl' modicū.ꝟ.ꝺ carb.edi.⁊.l.i.§.si ea.ꝟ.ꝺ vē.in po.mit.⁊ in. lege aql. si deletū.ꝟ. ad legē aqliā.⁊ ꝟ iō qꝛ nō agit̄ de pleno ꝑiudicio. qꝛ snia lata in hac sūmaria cognitiōe nō facit preiudiciū in alio iudicio ordinario vt hic ⁊ infra dicam.⁊ ꝙ in istis sūmarijs in quibus nō agitur de pleno ꝑiudicio sufficiat semiplena probatio voluit barto.ꝟ ⁊ latius in extrauagāti ad reprimēdū in ꝟ.sūmarie.⁊ in l.si ꝯstāte.in pn.in pma.q.ꝟ.sol.ma.⁊ in.l.i.§.fi.de pto. stip. ⁊ in.l.iudices.C.de iudi.⁊ ibi bal.in.l.quis a liberis.§. si qs ex his.ꝟ.de libe.agn.⁊ ibi per Bal.in.l.iij.§.sciendum.ꝟ.ad exhi.quod tene menti.¶ Et per spec.in ti.de primo ⁊ secundo decreto.§.restat.ꝟ.sed qualiter.⁊ per docto.in.l.i. quobo.⁊ in cle.sepe de ꝟb.sig.Quod limita nō ꝓcedere quo ad probationē legitimatōis ꝑsone ī hoc iudicio sūmario qꝛ ad ꝟ nō sufficit semiplena probatio. ita determinat bar. in.l.ij.in fi. C.de edic.di.ꝑ ibi no.per glo.pe.in vlti.oppo.⁊ idem notat bal.ī.l.iij.§.ibidē.ꝟ.de exhibē.⁊ in.l.fin.in.xiiij.col.ī.v.q.C. de edic.diui.⁊ in.l.nec qcquā.§.de plana.ī.vlti.q. de offi.ꝓcō.⁊ frācis.tigri.⁊ saly.ī.d.l.ij.C.ꝺ edic.diui.¶ Itē no.in ꝟ. nec sniam.⁊ ex ꝟ.nec eum ꝙ snia lata in sūmario iudicio non nocet in plenario seu ordinario.ut hic ⁊.l.pe.cū notatis ī gl. ꝟ.ꝺ his q sūt sui vel alie.iur.⁊ in.l.si qs a libe.alleg. in glo. ꝑ bar.ī.l.qui rome.§.fi.in.v.oppo.ī.ꝺ ꝟb.obl.⁊ aliqd ꝑ eūdē

in.l.ij.C.de ordi.iudi.cū similibus.¶ Et ideo si ad īpediendū executionē snie fuisset hic apposita exceptio nullitatis snie in qua exceptiōe ꝓcedit̄ sūmarie vt hic.⁊ pronūciatū eēt exceptiōe nō obstāte executiōem fieri nō īpedit̄ ꝯdēnatus seu executionē nullitatis opponēs petere in iudicio ordinario pncipaliter declarari dictā sniam eē nullā ⁊ executioneꝫ iam factaꝫ retractari facere poterit si de tali nullitate in hoc vltimo iudicio plene ꝓbet.iuxta.l.si cū nulla.ī.eo.⁊ in cle.i.de re iudi. ꝑ no.regulā hui⁹.§.⁊ similiter ecōtra nisi fuisset ꝓnūciatū executionē nō fieri ꝓpter nullitatē appositā non īpediret̄ victor agere ordinarie ⁊ petere declarari sniam esse validaꝫ quo facto executiōi mittet̄ per istū tex.per quē ita singulariter decidit Bar.in.l.i.in pe.col.ī ꝟ.nūc videndū.⁊ in ꝟ.quero sicut vtrū qn̄ ꝯdēnatus ⁊c̄.C.quā.prouo.¶ Similiter dico ꝙ probatiōes facte in sūmario iudicio nō ꝓbant in ordinario.c.veniēs.el.ij.de testi.⁊ no.bar.ī.l.ij.§.i.circa.v.col.ī.vi bo.rap. qd multum singulariter limitauit iac.bn.in.l.ab hostibus.§. sed qd simpliciter post mediū.ꝟ.qui.ex cau.ma. nisi in sūmario iudicio eēnt facte ꝓbatiōes ⁊ ad hoc ī specie nihil allegat sed solū allegat: quia quādo in melius fit illud qd fieri debet tūc debet ꝓdesse.allegat.l.diligēter.§.fi.ꝟ.mādati.ita dicit in ꝓposito.⁊ istud ꝟbuꝫ super numero velut valde notabilis reassumpsit ant.ꝑsertim ī.c.cū dilectus circa pe.cartā. de ordi. cogni.⁊ in.c.per inqsitiōeꝫ.de electio.⁊ istud seqtur ⁊ multū cōmendat anto.ꝺ bu.ī.c.cām que.de testi.⁊ in.c.cū dilect⁹ in ij.col.de ordi.cogn.⁊ idem videt̄ velle Bar. recte intuenti in extrauaganti ad reprimendum in ꝟ.summarie.in vltima col.
¶ Huꝫ querit quid si iudex in iudicio summario dicit se recepisse plenas probationes vtꝝ sententia lata in hoc iudicio faciet fidem in alio.dicit ꝙ nō.qꝛ quādo iudex asserit se recepisse in iudicio summario ꝓbationes debēt intelligi ꝑm naturaꝫ illius iudicij.ar.l.si vno in pnc.ꝟ.loca.⁊.l.si stipulatus.ꝟ. de vsur.sed natura illius iudicij solū exigat ꝓbatiōes que in illo iudicio tm̄ pro plenis habent̄.vt declaraui in lectura precedēti.igit̄ ⁊c̄.⁊ sic bar.innuit ꝙ vbi in veritate appareret plenas probatiōes fuisse receptas in iudicio sūmario eandeꝫ vim haberēt ac si in ordinario recepte fuissent.istud etiaꝫ voluit bal. in.l.nā ⁊ postea.in pn.ꝟ.de iureiurā.⁊ in.l.elegāter.§. si quis post.circa.ij.col.ꝟ.de cōdi.īde.⁊ videtur idē voluisse Ray.ī l.quo tempo.C.de resti.mili.⁊ expressius inno.ī.c.cū lrīs. de resti.in īteg.⁊ ī.d.c.veniēs.el.ij.⁊ pau.ꝺ ca.ī ꝯsilio.v.īcipiēte In xpi noie cā q̄ ꝟtitur ⁊c̄.Et pro ipsa cōclusione bene facet̄ videtur glo.in.l.ij.in fi.C.de ordi.cogni.⁊ qd no. glo. hic in ꝟsi.sūmatim.⁊ glo.in.d.l.pe.ꝟ. de his qui sūt sui vel alie.iur. inquātum ille glo.dixerunt ꝙ si super aliquo incidenti fuit sūmarie cognitū.⁊ tunc illa cognitio nō facit ius in alio iudicio summario ⁊ plenario.d.l.pe.seu fuit plenarie cognitum suꝑ illo incidenti tunc facit ius etiā in alio iudicio ordinario ⁊ plenario.d.l.ij.C.de ordi.cogni.¶ Sed Bal.in.l.ij. in vltimis verbis.C. de eden. ⁊ in.l.quo tempore. de re mili.in vltima colū.licꝫ de predictis mentionē non faciat refert ꝙ Cy. in.l. quo tempore tenet in hoc vltimo cōtrarium.⁊ pro hoc Cy.allegat.qꝛ ꝓbatio que fieri nō debuit nihil releuat: allegat.l. fi. cum glo.fi.C.q leg.perso.⁊.l.si qs libertatē.in fi.cum gl.ꝟ.ꝺ peti.heredi.sed pma opi.verior ⁊ notabilior videtur.¶ Tū per notata per glo.in.d.l.ij.C.de ordi.cogni.cuꝫ concor. tū etiam quia ratio quare probationes facte in summario iudicio nō faciunt fidē in plenario est. qꝛ in summario sufficiebat semiplena probatio: vt per Bar.hic ī.ij.oppo.⁊ dixi suꝑ tex. ergo si plenarie fuerunt facte in iudicio summario cessat ratio propter quā nō debebant facere fidem probationes ī alio iudicio ordinario.⁊ sic cessante ratiōe cessare debet legis dispositio.l.adigere.§.ꝙuis.de iurepa.c.cum cessante.de appella. Nec ob.qd notatur in.d.l.fi.C.q leg.ꝑso.qꝛ rn̄det ia.bu. in §.sed qd simpliciter.vꝫ ꝙ ibi loqt̄ qn̄ ꝓbat̄ aliud quod nō debebat probari tūc tanꝙ impertinens nō releuat: vt notat̄ ī.l. si duo patroni.§.idē iulianus.ꝟ.de iureiurā.ꝫ in casu nostro probatur id quod ꝓbari dbuit.sed magis plene ꝙ fieri oporteret eadem ratione videtur dicēdum quādo snia diffinitiua lata iudicio summario noceat in plenario iudicio si ī illo summario fuit plene cognitum ⁊ probatum.procedit eniꝫ argu.

de probatioībus ad sententiā.l.antepe.§.de manu.ti.ge.sicut er
go probatioēs recepte in summario iudicio fidē facit aut in a/
lio si plenarie fuerint recepte.ꝓbatioēs.idem eē debet in senten/
tia.⁊ istud est etiā diligēter notādum pro limitatione.§.nostri.i
quo probaꝛ ꝙ illa sūmaria cognitio nō facit fidē in alio. hoc est
verū nisi in illo summario fuissent recepte plene probationes.
¶ Intelligatis dictam decisionē singularem ia.bu.i.d.§.sꝫ qđ
7 simpliciter verū esse quādo probatioēs fuerunt in summario iu
dicio recepte quo plenarie quo ad substātiam probatioīs:⁊ etiā
quo ad modū procedēdi.al's secus vt si fuissent recepte ante li
tē cōtesta.in casu in quo i tali iudicio sūmario requireretur litis cō
testa.nam tūc nō facerēt fidem ille probatioēs etiā plene i alio
iudicio.ita dicit anto.i.c.causam q̄.el primo.de testi.allegat qđ
habetur i.d.c.veniēs el.ij.⁊.c.significauit.⁊.c.albericus.eo.ti.
⁊ quod habetur i.c.quoniam frequenter.§.i.vt lit.nō cōtesta.⁊
sic vult ꝙ nō solum probatioēs debēt esse plene.sed etiam rece/
pte post lit.cōtesta.⁊ reseruato ordine requisito i causis ordina
riis.⁊ ita voluit ipe anto.i.c.cum dilectus.de ordi.cogni.in pe/
nul.charta.⁊ pro hoc allegat decisionē Fede.de senis consilio
clvi.⁊ i ordine meo est cōsilium.clxx.⁊ incipit: Casus talis ē do/
minus ⁊c.vbi voluit ꝙ si productio istrumēti est facta in iudicio
summario ante litem cōtesta.nō p̄sit in plenario postꝙ nō fu/
it seruatus ordo procedēdi. probatioēs enim super meritis cau
se nō possūt fieri ante litē cōtestatam.auc.si quis.C.de testi.⁊ ꝑ
hoc Fede.allega tex.i.d.c.veniēs. ⁊ illā decisionē federi.reassū
psit Anto.i.c.i.i penul.colū.de probatio. Teneatis mēti hec:
q: sūt nota digna ⁊ vtilia ad materiā huius.§.¶ Quod sane in
tellige si probatioēs recepte i summario iudicio nō fuerint rece
cepte ante litem cōtestatam.sed post.secus si ante.quia tūc nul/
lo modo nocebūt i ordinario iudicio per tex.i.in.d.c.veniēs ibi
vidētur assignari due rationes ad ostēdendum ꝙ probationes
nō noceāt.primo quia fuerunt recepte in summario iudicio. se
cundo quia fuerunt recepte ante litem contestatā. ⁊ ista vltima
habet locum indistincte etiā si probatioēs sint plene.⁊ hoc vo
luit Anto.de bu.in.d.c.cū dilectus.licꝫ nō ita pōderat tex.i.d.
c.veniēs.¶ Nec predictis ob.d.l.fi.cum glo.C.qui leg. perso.
quia respōdet Jac.but.i.d.§.licꝫ quod simpliciter.ꝙ ibi loqui/
tur quādo probatur aliud qđ nō debebat probari.sed nos loq̄/
mur quādo fuit probatū id quod debebat probari. sed magis
plene probatū fuit ꝙ requireretur.⁊ pro ista opi.iaco.bu. alle/
go ratioēm.nam ratio quare probatioēs facte in sūmario nō no
cent i plenario videtur fuisse.quia i summario sufficiunt proba/
tioēs summarie ut dixi.sed ista ratio cessat si plene probatum est
⁊c.¶ Et eadem ratioē videꝛ dicēdum ꝙ sententia lata in causa
sūmaria noceat in plenaria si i summaria fuit plene cognitum ⁊
probatum.pro hoc facit quia procedit arg.de probatioē ad sen
tētiam.l.lege.§.de manumis.⁊ no.barto.in.l.sepe.cum cōcord.
ibi allegādis.ī.eo.in pe.q.⁊ istud in specie videtur sentire bart.
hic in p̄n.dum allegat.l.i.cum ibi notatis.C.de ordi.cogni.be/
ne facit quod notat glo in.d.l.pe.§.de his qui sunt sui vel alie.
8 iuris.quod bene nota pro limitatioē huius.§.cū similib⁹.¶ Ca
pio glo.primā pro cuius expeditione quero vtrū illud qđ h̄ di
citur.s.ꝙ quādo capta sūt pignora pro executioē sententie si ter
tius mouet controuersiam debet cognosci summarie ⁊c.habe/
at locum siue sit mota controuersia super proprietate illorum
pignorū.siue super po.glo.rn̄det istū tex. sibi vēdicare locum:
siue.q.fiat super ꝓprietate pignoris siue super pos.⁊ pro hoc vi
detur ſm Bar.idem probari i.l.finali.C.si per vim vel alio mo
do.vbi habetur ꝙ nō debet aliquo modo fieri executio contra
possessorem nisi citetur ⁊ audiatur.ergo si dicat pos.ad eum perti
nere debet cum eo discuti.an ad eum pertineat an nō. Cū hac
glo.cōmuniter trāseūt omnes. Et subdit imol.hic ꝙ eoipso ꝙ
reperiꝛ aliquē detinere presumitur ꝙ possideat adeo ꝙ possit
facere cōtrouersiā super pos.⁊ nisi aliud appareat excludet vi/
ctores volētem illā rem capere pro executioē sententie. allegat
notata per Inno.in.c.olim.de pri.⁊ dicit ꝙ pro hoc bene facit
tex.cum glo.in.l.stipulatio ista.§.hec quoqꝫ.de ꝟbo.obliga.
¶ Addatis glo.vij.q.i.pōtifices.que aperte voluit ꝙ detinens
in dubio presumiꝛ possidere.⁊ no.io.an.in.c.ij.vt lit.pen.⁊ An
ge.⁊ Imol.i.l.qui vias.§.i.§.de dam.infec.vbi pro hoc allegāt
glo.i.l. ob maritorum.C.ne vx.pro ma. ⁊ late tractant docto.i
c.cū ad sedē. ꝺ resti.spo.maxie anto.⁊ bal.i ti.ꝺ pa.cōstā.i h̄.re
cuperauit quoquo mō.⁊ i.l.ij.i.v.colū.C.vbi in rē ac.⁊ i sua di/
sputatioē icipiēte: Accusatus ꝺ vi turbatiua. i an̄penul.col. Ex
9 hac gl.dicebāt ang.⁊ imo.h̄ colligi practicā ꝙ qn̄ tertius possi/
dēs suspicaꝛ ꝙ alius petat exequi sn̄iam in reb⁹ a se possessis ꝓ/
testari dꝫ victori ꝙ in talib⁹ reb⁹ non ꝓcedat ad executionē nec
aliqua nouitas fiat eo q: sūt sue vel a se possesse.⁊ q̄tenus execu/
tio sit facta petat illā ꝺrio imperio reuocari reuoceꝛ q̄tenus ꝺ fa
cto ꝓcessit.⁊ ē iusta petitio in qua q̄dē sūmarie ꝓcedetur vt hic.
¶ Addatis ꝙ bal.i.d.l.ob maritoꝝ.dicit idē ⁊ subdit ꝙ si exe/
cutio fieret pēdēte dicta ꝓtestatioē eēt nulla.allegat.§. supra h̄
i auc.vt nulli iudi.col.ix.¶ Ulteri⁹ ꝓ expeditioē vltime ptis gl.
ꝑme.ar.ꝺ tex.ī.eadē.§.si post aditū.vbi dꝛ ꝙ q̄uis post adiudi
catū pignus victori fieret ꝯtrouersia aliq̄ p tertiū cessat cognitō
sūmaria iudicis exequētis.gl.rn̄det ꝙ illud qđ h̄ dꝛ ꝓcedit quā
do huiusmōi ꝯtrouersia fieret anteꝙ pignus captū eēt vēditum
seu addit⁹.sꝫ post cessat illa cognitio.sꝫ oppꝫ illū q vult moueꝛ
ꝯtrouersiā agere iure ordinario.ita rn̄det glo.⁊ hn̄.¶ In eadē
glo.i.ibidē ꝙ si iure pos.No.ex glo.satis eē tertiū eē possessorē
vt sn̄ie executionē ipedire possit i re ab eo possessa.ꝓ qua bar.h̄
10 allegat.l.fi.C.si per vim vel alio mō. Et iuxta hoc q̄rit bart.an si
terti⁹ ipedire volēs executionē sn̄ie ꝓbat se possidere.⁊ victor ꝓ/
bat ꝙ antea debitor dolo desijt possidere: an ꝯ istū tertiū possit
mādari executiōi sn̄ia lata ꝯtra debitorē.⁊ reprobata opi.Cy.ꝺ
cidit ꝙ nō nisi ꝑus ꝯtra tertiū: agaꝛ ad reuocationē. allegat.§.
idē si qs in fraudē.isti.ꝺ act.⁊.l.i.§.si necessario.§.si mul. ven.
no.⁊ hic latius ꝑ eū.¶ Addo bar.idē tenētē in.l.g missū.§.iu/
dex.§.de dā.ifec.pleni⁹ in repetitiōe.l.si creditores.circa.ix.col.
C.de pig.⁊ idē tꝫ ang.in auc.de litigio.in p̄n.in.iiij.col. ⁊ Ant.
de but.i.c.q:.v.ad fi.de iudi. Bal.vero i.l.ob maritorum.C.ne
vx.ꝓ ma.⁊ in.l.executores.in.vij.col.de execu.rei iudi.⁊ in.l.ce
tera.C.vt in pos.lega.dicit ꝙ si debitor alienauit seu possidere
desijt dolo in fraudem executiōis:ut quia alienatio facta sit post
litē motā.⁊ tūc sententia exequi poterit cōtra tertiū.allegat.l.cy
rographis.§.fi.§.de admi.tu.secus si ante litem motam. quia
tūc ꝓcedit opi.bar. Pau.de ca.h̄ simpliciter refert ꝟba bal. in
d.l.ob maritorū.⁊ cū eo transit. Sed verior videtur opi.bar.idi
stincte. Nec ob.d.l.cyrographis.q: illa loqꝛ quādo lex pēdebat
super re q̄ fuerat alienata.sꝫ quādo agebaꝛ actioē ꝑsonali ad ꝙ
titatē ⁊ executio veniebat fienda i bonis ſm formā.§.in vēditio
ne.§.ea.l. Bal.i.l.ignoti.C.ꝺ reuo.his q̄ i frau.cre.cū quo sim
pliciter transit ibi sal. videꝛ opi.cōcordare dicēs ꝙ aut debitor
alienauit ꝓprietatem ⁊ etiam pos.trāstulit. ⁊ tūc vera sit opini.
bar.vt requiratur reuocatio.aut tm̄ pos.trāslata fuit.⁊ tūc sn̄ia di
recte exequi possit contra tertium possessorē.allegat.l.is cui.§.
i possessionē.§.ut i pos.leg.¶ Sꝫ bar.h̄ ꝯtra istō vltimū. alleg.
tex.i.d.§.necessario.⁊ ad.d.§.q i pos.⁊ ad.d.l.cetera.C. ut in
11 pos.lega.rn̄de vt hic ꝑ bar.¶ Predicta itellige nisi res aliena/
ta ante vēditionē fuisset effecta litigiosa.q: tūc indistincte ꝯtra
talem tertiū possessorem poterit sententia executiōi mandari con
tra debitorem alienantē.ita firmat bar.per illū tex.l.fi.C. de li/
tigio.⁊ Bar.i.l.i.§.eo.⁊ in.d.l.creditores.⁊ ang.i.d.auc. de li
tig.i p̄n.bal.i.l.i.C.eo.di.⁊ hoc mō potest intelligi etiam bar. i
12 d.l.cyrographis.¶ Juxta hoc q̄rit bar.q: si terti⁹ hꝫ ius posses
sionis ⁊ ꝺbitorē dn̄s an poterit fieri executio adeo ꝙ illō ius do
minij trāsferaꝛ i victorē saluo remanēte iure pos.⁊ decidit ꝙ sic
post mar.filli.ꝑ.l.si finita.§.si de vectigalibus.§.de dam.infec.
¶ Quod limitat bar.hic eē vez si tertius possessor ꝯfiteaꝛ debi
torē eē dn̄m.al's secus ꝑ tex.ī.ea.l.§.sꝫ si pecunia.iuncto.§.ibi
ꝑxime ꝓcedenti. ¶ Adde ꝙ bal.idē velle vꝛ in.l.etiā.i ꝟsi. q̄re
que ē ratio.C.ꝺ execu.rei iudi.sed ipsemet bal.i.d.l. ob marito
rū.satis debili ratioē rep̄hendit dictā limitationē bar.¶ Pau.
de ca.hic etiā reprehendit illā dicens ꝙ tex.allegat⁹ ꝑ bar.nō ꝓ
bat quia loquitur in nomine debitoris a quo creditor vult extor
quere pecuniam.sed hic a possessore nihil vult extorquere. ideo
de eius confessione uel negatioē curandū nō est: qđ placet: vbi
ex hoc nullū p̄iudiciū inferreretur possessori.⁊ vide ad hoc nota/
ta per ioā.and.in additionibus.spec.in.§.restat. hic alleg.per
bart.⁊ vide que dicam.ī.eadem.l.§.sic quoqꝫ.¶ Et refert hic
Barto.ꝙ Mar. filli.disputat istam questionem determinan/
do ꝙ sic per.l. finita.§.si de vectigalibus.de dam.infec. nam

quemadmodum ibi poterat illud ius vtile ad emphiteoticariū
super cōtumacia trāsferri in actorem igit̄ ⁊c. Barto. hic dicit se
intelligere hoc esse verum dummodo ille apud quem erat po.
cōfiteatur q̄ dominiū seu proprietas erat debitoris. ¶ Mouetur
per. §. pe. ⁊ fi. ĩ. eodem. duz littera ibi vult q̄ si apud debitorez
debitoris cōdemnari nihil erat pecunia pertinens ad debitorez
condēnatum eque capi poterit pro executiōe mee sñie. Barto.
ponderat ibi illam dictionem eque. ⁊ voluit iurisconsultus eam
referr̄ ad illud qđ dictum erat ĩ precedenti. §. ita ĩ proposito po
test esse dicit barto. in casu nostro. ¶ Sed Rapha. hic. ⁊ expres
sius pau. de ca. tenet ꝯ barto. circa dictā limitationē ĩ quātuz di
cit hanc executionem ita demuz fieri posse si cōfiteatur possessor
dñium esse debitoris. ¶ Mouetur q: tex. allegatus per barto.
nō videt̄ hoc probare. q: ibi loquitur quādo capitur nomen de
bitoris a quo noīe debitoris vult creditor extorquere pecuniaz.
Sed h̄ a possessore nihil vult extorqueri: ideo de eius cōfessiōe
vel negatiōe nihil curandum est sed soluz vult cōsequi ius debi
toris. cū itaq3 ĩ. q. nostra nihil velit torq̄re victor a tertio possesso
re nō est curādū de sua cōfessione vel negatione. Bal. etiā in. d.
l. ob maritorum: tenet cōtra barto. sed nō mouet̄ bona ratiōe.
naz solū dic̄ ibi bal. si veruz esset q̄ reperiret̄ illum tertiū posses
sorem cōfiteri proprietatem esse debitoris: cōdēnari deberet et
sibi tertio auferri po. tāq̄ iniusta non dicit piu. vult ergo dicere.
quādo po. iniusta ē apud tertiū ⁊ manifeste cōstat eā esse iniustā
nullo mō releuat. hoc videte per barto. in. §. nostro. ver. pone.
q̄ illud ⁊c. quasi velit dicere. Bal. si fatetur alium eē dominum
ergo po. esse debet apud eū quia debet esse apud dominiū. c. cū
dilectus. de cau. po. dico q̄ bar. hic non intelligit q̄ ista po. erat
iniusta. naz potest esse iusta. vt puta q: de volūtate debitoris fue
rat trāslata in eū añq̄ fuisset cōdemnatus ipsi victori ⁊ remane
re debeat ad certū tempus. puto q̄ tutius sit tenere ꝯ opi. bart.
⁊ sequi opi. marti. silli. quē sequitur Jo. an. in additiōibus spe.
in ti. de primo decreto. §. restat. ver. quid si apud eum fateor q̄
bal. in. l. etiam. C. de execu. rei iudi. circa. ij. col. videtur ibi po
nere vnaz decisionez que satis facit pro opi. bar. sed qua ratiōe
nō tenui opi. bar. iō nec illaz teneo. ⁊ de hoc veniet aliquid dicē
dum in. §. fi. ¶ Item ex gl. nota. q̄ tertius opponēs proprieta
tem pignoris ad se spectare ĩpedit executionez sñie ⁊ cui incū
bit onus probandi dominiū vel victori vel tertio. dic vt hic per
barto. ⁊ per bar. in. l. is cui. §. bonoꝝ. ꝯ. vt in pos. lega. ⁊ bal. in
auc. ei qui. in. ij. col. C. de bo. auc. iudi. pos. ⁊ etiā per bar. in. l.
quidā in suo. ꝯ. de cōdi. insti. ⁊ per bal. in. d. l. etiam. in. ij. colū.
vbi eleganter dicit q̄ licet sit verum q̄ si tertius possideat presu
matur dominus ad impediēdū executionem sententie vt notat
bar. hic. ⁊ colligitur ex. d. l. ob maritorum. in ver. sunt. solum tñ
illud est verū si terti⁹ alleget hoc. s. q̄ nō possidet: sed etiam est
dominus. al's succūberet ꝫm eum: allegat in argumētum. l. non
hoc. C. vnde cog. ¶ Addo bar. idem tenentē in. l. rē alienā. in
ij. col. i ver. quero circa istam partem ⁊c. ibi dū dicit. sed si hoc.
nō poneret succūberet. ꝯ. de pig. actio. ⁊ saly. in. l. certi. C. loca.
sicut dicimus q̄ licet aliquādo error presumat̄. tamen nō iuuat
nisi allegetur vt est tex. notabilis in. l. si adulterium cū icestu. §.
idē pollioñ. ĩ. de adul. ⁊ simili modo licet aliquādo bōa fides ꝓ
sumatur. tñ nō iuuat nisi alleget̄. ita notabiliter per. d. §. idem
pollioni. voluit ange. in. l. super longi. C. de pscriptio. longi tē
poris: ⁊ in. l. eū qui. §. fina. ꝯ. de publicia. ⁊ bal. in. c. si quis per
triginta. si de feud. fue. contro. inter do. ⁊ agna. quicquid dixe
rit do. abba. in. c. fina. de prescri. Dicit tamen pau. de cast. hic
vnum quod reputat singulariter notandū videlicet q̄ inquātū
bar. hic videtur velle q̄ vbi tertius possidet incūbat actori on⁹
probādi de domino debitoris ⁊ hoc ꝓbato fiat executio in re il
la. dicit pau. q̄ spe. i. d. §. restat. ver. quid si apud eū. cū seque.
videt̄ velle q̄ ĩmo quādo po. ē apud tertiū nulla fiat executio ĩ
illis rebus. ⁊ si sit facta debeat retractari etiam si victor velit ꝓ
bare q̄ ad cōdemnatū pertineret: allegat quod habetur in. §.
sed neq3 ĩ auc. de fideiusso. ⁊ q̄ debeat retractari executio: alle
gat. l. fi. C. si per vim vel alio modo. putat pau. opi. posse cōcor
dari sic. s. q̄ aut tertius fuit citatus ad sentētiam ⁊ processū fuit
⁊ tūc quia acta faciūt sibi pīudiciū procedat opi. bar. bene facit
l. cū miles. §. i. cū glo. ꝯ. q. ex cau. ma. Aut non fuit citatus ⁊ ꝓ
cedat opi. spec. q: illa sñia quod ad tertium nō ꝓbat nisi po. il
lius tertij eēt iniusta: q: tūc sibi non prodest talis pos. arg. l. vis
eius. C. ꝯ proba. dico q̄ ad istā dubitationē potestis ponderar̄
uerba gl. hic inquātum dicit q̄ hic constabat dbitorez possidet̄
istud facere pro opi. spec. nihilominus aduertatis. quia etiā gl.
fatetur q̄ vbi tertius possideret uel diceret pos. ad se pertinere
poterit facere controuersiam. vnde putarem opi. bart. eē uerio
rem per istuz tex. in ꝟ. ⁊ si cognouerit. nō violando tex. attento
q̄ etiam dispositio huius. §. potest habere locum quādo terti⁹
dicebat se possidere. ¶ Nec ob. qđ not. spec. in. d. ꝟ. qđ si apđ:
q: dicit ipe q̄ nō potest cōtra tertium possessorem exequi inter
locutoria pmi dcreti nisi seruato ordine ꝯ quo in. d. §. sed neq3
s. qñ ꝯstabat nō reperiri bona. apđ dbitorem principalem. ergo
quādo apparet. tūc spec. non negat quin possit fieri executio cō
tra tertium. Pau. nō bene pōderauit uerba spe. preterea id qđ
habet̄ in. d. §. s3 neq3: loquitur in eo creditore q̄ vellet agere hy
potecaria cōtra tertios possessores bonorum sibi obligatorum:
⁊ cum dispositio illius. §. s3 neq3 sit correctoria. l. persecutione.
C. ꝯ pig. sumpta ex. §. s3 neq3. in auc. ꝯ fideiusso. ergo non dbet̄
extendi ad alium casum. Magis tamē mihi placet precedens
responsio ad dictū spec. s. q̄ loquitur quādo nō apparebat alia
bona reperiri in bonis debitoris. ad pdicta videatis no. bal. in
l. etiam. in. ij. col. C. de execu. rei iudi. vbi dicit q̄ l3 sit verum q̄
quando tertius possidet ipe presumat̄ dominus ad impedien
dam executionē sententie. tamen dicit bal. hoc verum si tertius
possidēs allegat hoc. s. q̄ nō solum est possessor. sed etiaz domi
nus allegat in arg. l. non hoc. C. vnde cog. ⁊ sic vult Bal. q̄ sit
verum q̄ presumetur dominus. s. si allegetur. addat̄. q̄ idē uo
luit bar. in. l. rem alienam. C. de pigno. act. ꝟsi. quero ⁊c. istam
partez ⁊c. in. ij. col. dum dicitur q̄ si hoc nō poneret actor suc
cūberet. ⁊ idem saly. in. l. certi. C. loca. pro quo bene facit. quia
videmus q̄ licet quādoq3 presumatur error tñ. tamē illa psum
ptio nō releuat nisi alleget̄: vt est tex. notabilis in. l. si adulteriū
cuz incestu. §. idem pollioni. ĩ. ad. l. iuliā de adulte. ¶ Et prete
rea dicamus q̄ illud qđ dicitur q̄ in militis presumatur bona fi
des intelligit̄ si alleget̄ vt voluit Ange. in. l. super longi. C. de
prescrip. lon. temp. ⁊ in. l. eum qui. §. fi. ꝯ. de publ. ⁊ bal. in. l. si
quis per triginta. in tit. si de feu. fue. ꝯtro. inter do. ⁊ est cōis con
clusio. q̄uis abb. in. c. fin. de pscrip. conet̄ contrarium tenere.
15 Item circa dictum articulū videte notata per saly. in. l. properā
dum. §. sinautem reus. C. ꝯ iudi. vbi dicit q̄ quando cōmissa ē
executio sententie late cōtra ticiuz ꝫm formam. §. in vēditiōe. ꝯ.
ea. l. tūc talis nūcius nō poterit īducere illū victorē ĩ pos. alicui⁹
rei per tertium. quia non intelligitur habere hoc in mādatis. et
ideo poterit ille tertius resistere nūcio. facit. l. prohibitū. C. de
iure fis. li. x. vbi dicitur q̄ iudici facienti de facto potest resisti. si
tamen ille tertius nō resistat ⁊ fuerit facta immissio tūc habet lo
cum doctrina bar. hic ⁊ Cy. in. d. l. ob maritorum. quia ille terti
us presumetur dominus ⁊ victori incūbet onus ꝓbandi. Et q̄
uis si in ueritate ista res esset cōdēnati posset fieri executio ĩ ista
re. tamē hoc cognoscere nō spectat ad nūciū. l. executorem. C. ꝯ
16 exe. rei iudi. sed spectat ad iudicem. ¶ Querit bar. pone vn⁹ re
reperitur possidere naturaliter vt victus. ali⁹ ciuiliter vt terti⁹ cō
tradictor vel econtra. an possit sñia lata cōtra vnū ex eis exequi
nō obstante iure alterius. ⁊ dic vt hic per eū. Et adde bart. per
omnia idem tenentem in. d. l. ob maritorum. alij non tangunt.
17 ¶ Itē circa hoc adde q̄ si nūcius cepit bona tanq̄ ꝯ bonis de
bitoris pro executiōe sñie ⁊ nihil cōstat de pos. vel dominio dbi
toris. debet credi relatiōi nūcij. l. i. §. cura. cum. l. seq. in ꝟ. ad re
ferendū. ⁊ ibi bar. ꝯ. ꝯ offi. prefec. vr. ⁊ in. l. magis puto. §. ĩ pri
mis. ⁊. §. nō tamē. ꝯ. de re. eo. c. cum parati de appel. plene bar.
in extrauaganti ad reprimēduz. in ꝟ. nunciuz cum similibus. et
iō isto casu nisi ꝯriū doceat̄ per tertiū psumeret̄ rē fuisse posses
saz p debitorē ⁊ ei⁹ fuisse. ita notabiliter voluit imo. ĩ. e. l. §. hec
quoq3. referēs ita vidisse in facto sepe seruari. Addo q̄ istō fuit
dictū Jac. bu. ⁊ bar. in. l. i. C. de puile. fis. ¶ In glo. i ꝟ. itegris
ibi post additionē. hec lec. ꝟa ⁊ plana ē. ¶ In eadē gl. ibi inter
18 rūpende. ꝯtra hāc lecturā videt̄ tex. i. l. misso. ꝯ. ꝓ empto. ⁊ i. l.
ij. in pñ. ꝯ. pro hr̄de. vbi missio in pos. facta auctoritate iudicis
nō interrūpit prescriptionē. potest responderi ꝫm Jaco. de are.
⁊ bar. hic q̄ nō interrumpit prescriptionem inchoatam per de
bitorem. vt in. ll. contrarijs. ⁊ est ratio quia creditor imissus ĩ pi

gnore iudiciali usucapit ad cōmodū debitoris. sicut dicimus in
creditore habente pignus cōuentionale.l.serui noīe.ff.de vsuc.
cum vulga.qcquid dixerit Ang.in.l.celsus eo.ti.de vsuca.vbi ī
hoc tenet contra Bar.& nō bene:ut ibi etiam per imo.qui seqꝭ
opi.Bar.sed si aliꝰquā debitor puta tertius prescribat cōtra de
bitorē.tunc interrūpetur prescriptio.s.cum tertius desierit possi
dere vel cū reuersus nō fuit admissus uel suspicatus est se posse
repelli a victore.l.clā possidere.§.fi.&.l.si id qđ in fi.ff. de acqr.
pos.l.statī.si erat res mobilis qꝛ ꝙ pmū custodia puenit ad vi
ctorē desijt prescribēs possidere.& sic pscribere.l.si rem mobilem
ff.de acquir.pos.Uel extra glo.potest & tertio intelligi iste tex.
ꝙ res iudicata in hac cognitiōe sūmaria prodest vsucapioni.s.
debitoris interrūpende. exquo tertius cōtradictor probauit de
dominio & probādo obtinuit & sibi po.tradita ē ſꝫ Ang. ¶ In
glo.in ℣.integris aduertatis pro cuius expeditione quero de i
tellectu littere nostre ibi sic euenit vt omnibus ītegris &c.ppter
hoc glo.dicit.duobus modis tex.posse intelligi pmo modo ut i
telligatur quod velit dicere iuriscōsultus ꝙ post ad iudicationē
pignorū factam creditori proderit res iudicata ad vsucapionem
s.ipi creditori omnibus integris idest cōcurrentibus omnibꝰne
cessarijs ad vsucapionē.vt po.bona fides &c.quia dato ꝙ res ñ
esset debitoris.tamē vsucapiet creditor per.l.pomponius.§.ius
su.ff.de acqui.pos.& iste ītellectus est planus & verus & cōmuni
ter approbatur.¶ Secūdo dicit posse intelligi ꝙ loquatur ī pi
gnore capto pro executione sententie cum nondum facta erat
adiudicatio,quo casu omnibus integris.i.saluis iuribus debito
ris creditoris & tertij proficiet ad vsucapionem.s. interrūpendam
nō autem intelligitur ꝙ vsucapitꝰcreditor cū nō possideat.sꝫ vsu
capit ad cōmodū debitoris cōtra quē est facta īmissio per.l. na
19 turaliter.in pn.ff.de acq.poss.¶ Sed cōtra istum intellectum ar
guit Jaco.de are.& Bar.de.l.misso.ff.pro empto.&.l.ij.in pn.
j.pro here.vbi habetꝭ ꝙ si aliquis vsucapiebat rem & cōtra vsu
capionē creditor suus fuerit īmissus in pos.illius rei ex primo de
creto quam vsucapiebat debitor nō interrūpitur vsucapio.sed di
citur cōtineri ad cōmodū creditoris.sicut enī creditor habēs pi
gnꝰ ꝯuētionale cōtinuat vsucapionē.l.ſui nomīe.ff.de usucapi.
l.i.§.per seruū pignori.ff.de acqui.pos.ita est quando quis est
īmissus in pos.pignoris pretorij.& per cōsequēs nō est verum di
cere ꝙ interrumpatꝭ Ja.de are.hic respōdebat qđ debet intelli
gi tex.hic ſm istam scđam lec.ꝙ intetrumpatur prescriptio nō de
bitoris sed tertij.qꝛ si tertius pscribebat.& creditor fuit missus in
pos.cōtra debitorem cōdemnatum & tandem fuit assignata res
huic creditori ex pmo decreto interrumpatꝭ pscriptio illius tertij
per.d.l.naturaliter in pnc.¶ Sed adhuc cōtra dicit Bar.quia
ad hoc vt interrūpatur vsucapio reqritꝭ ꝙ ille qui vsucapiebat đ
sinat possidere.alias si nō desinat possidere saltem ciuiliter nō in
terrūpitur . ita intelligitur.d.l.naturaliter.quia ciuilis sola pos.
est illa que prodest ad vsucapionē.vt habuistis plene ī.l.iij.§.ex
cōtrario.ff.de acq.pos.si ergo nō possidet iste īmissus . ergo re
manet saltem ciuilis apud pmum.& sic nō erit interrupta.ppter h
dicit Bar.aduertēdum.qꝛ si tenemus opi.glo.ꝙ iste immissus
nō possideat eēt impossibile sustinere istū scđm intellectum . sed
si tenemus prout ipe tenet ꝙ missus in pos.ex causa iudicati pos
sideat tūc optime sustētabitur.qꝛ uerū erit ꝙ iste immissus possi
20 det.& per cōsequēs alius desinit.¶ Quod aūt possideat missus
in pos.ex cā iudicati dicit pbari pmo & est notabilis articulus p
id qđ habetꝭ in.l.postꝙ.§.imperator.ff.ut le.no.ca.vbi dicitꝭ ꝙ
si quis petebat fideicōmissum ab herede & lata fuit sententia con
tra heredem & heres appellauit pēdente appellatione potest pe
tere iste fideicōmissarius ab herede ut caueat de dando & pstā
do legatum & ꝙ dolū malum nō cōmittat interim & si nō prestet
transfertur pos.in fideicōmissariū.quia ibi assignabatꝭ pos. post
sniam latam.ubi alias nō consueuit transferri pos.sed nuda de
tentatio.l. is cui.ff.ut ī pos.leg.&.l.iij.§.fi.ff. de acqui.pos.ita ē
21 hic.¶ Pro hac opi.etiam adducit Bar.qꝛ videmus ꝙ habēs
pignus iudiciale equiparatur creditori habēti pignus conuen
tionale nō autē habenti pretorium hoc esse verū patet per tex. in
l.cum.C.qui po.in pig.ha.vbi dicitur ꝙ si quis fuit immissus in
pos.ex causa iudicati pfertur alijs creditoribus in illo pignorꝭ tā
ꝙ por sicut regulariter in pignoribus cōuentionalibus.sed ī pi
gnore ptorio nō est ita qꝛ missus in pos.talis pignoris nō prefer
tur alijs creditoribus.immo vno immisso ceteri videntur imissi.
l.cum vnus.in principio.j.de bo.auc.iudi.pos.&.d.l.qui autem
§.sciendum.j.que in frau.cre.ergo sicut creditor habēs pignus
cōuentiōale dicitur possiderꝭ quo ab omnia preterꝙ quo ad vsu
capionē.d.§ per ſuū pignori.ita ēt īmissus in pos.ex cā iudica
ti.pro h ēt videmꝰ ꝙ ipator in.C.fecit ti.sub rubri.de ptorio pi
gnore.& facit aliū titulū.C.si in cau.iudi.¶ Itē adducit qꝛ etiā
isto iure capiebatꝭ pignꝰ iudiciale & mittebatꝭ creditor ī pos. non
bonorū oīum.sꝫ pmo mobiliū &c.§.i vēditiōe.ff.ea.l. Sꝫ ī pigno
re ptorio ſm hec tpa fiebat missio in pos.oīum bonorū exceptis
certis casibꝰpositis in.l.i.C.de bo.auc.iudi.pos.lꝫ hodie secus
per auc.ei q iurat.C.de bo.auc.iu.pos.appꝫ ergo ꝙ erat dria ī
ter pignus iudiciale & ptoriū.allegat.l.q iure ſꝫ uerū intellectū
ff.qui po.in pig.ha.¶ Nec ob.dicit bar.ꝙ hꝭ in.d.l.si duo.§.
creditores.j.vti possi.qꝛ dꝫ intelligi qñ aliqs est missus in pos.ñ
p executiōe snie.sꝫ custodie cā.& ita tenēdo ꝯcludit bar. ꝙ iter
rūpetꝭ pscriptio tertij p istū.§. īmissū.cū hac dclaratiōe ꝙ est res
mobilis in qua fit īmissio stati facta īmissiōe erit interrupta vsu
capio.l.si rē īmobilē.&.l.iij.§.nerua.filius.ff.de acq.pos.si autē
erit res īmobilis nō īterrūpetꝭ statim pscriptio.sꝫ tūc demū cū ter
tius volēs ad fundū redire nō fuit admissus vt cū suspicatꝰ ē se
posse repelli.l.clā possidere.§.fi.cū.l.se.ff.de acq.pos. Imol. h
reprehēdit opi.bar.inquātū vult ꝙ missus in pos. ex cā iudicati
possideat ante ſm decretū.nā ſm eum verior videtꝭ opi.gl.h ꝯriū
tenētis.& mouetꝭ p.l.cū rem.in ℣. ſuandi iudicati cā.C. q po. in
pig.ha.vbi dicitꝭ ꝙ ille q mittitꝭ in pos.causa rei ſuande.nō pos
sidet.l.iij.§.fi.ff.de acq.pos.& rñdet imo.ad.d.§.ipator.qđ lo
qtur in casu spāli vꝫ qñ auctoritate rescripti ipatoris de quo ibi
ē facta missio.ergo nō ē trahēdus ad alios casus.l.ius singularꝭ
&.l.qđ uero.ff.de legi.¶ Ad alia rñdet imo.ꝙ lꝫ p illa iura, oñ
datur aliqs eē differētias inter pignus iudiciale & pretorium. tñ
nō seqꝭ.ergo nō est ista.s.ꝙ in vno possidet missus in pos. ī alio
nō.ut in simili vidistis ī pncipio.l.nře de legato pncipis vbi est
vnū ꝯcessum in puilegiū.ergo & alia. Et pro opi.glo.cōtra bart.
facit qꝛ etiā pignus iudiciale pōt appellari ptoriū.ut.l.i.&.ij.C.
đ pto.pig. Nec ob.ſm eū iste tex.vbi iterrūpitꝭ pscriptio p istam
īmissionē.ergo īmissus possidet.qꝛ aľs nō īterrūperetꝭ pscriptio
p.d.l.naturaliter. qꝛ respōdet ꝙ possumus tenere pmā lecturā
ſm quā nō loquitꝭ de interruptiōe pscriptiōis.& sic nō esset vera
ista lectura.vel pōt ītelligi ſm eū ꝙ pficit res iudicata vsucapio
ni faciēde ad cōmodū debitoris.ut etiā dicit hic ang.idem si mit
tatꝭ in pos.creditor pro executiōe snie vnius rei quā vsucapiebat
debitori.ita īmissio pderit ad vsucapionē pficiendā ad vtilitatē
22 debitoris.d.l.missio.&.d.l.ij.pro herede.& sic no.ꝙ Ang.h te
net ꝙ p missionē in po.ex cā iudicati nō īterrūpatꝭ pscriptio de
bitoris ꝯtra quē facta ē īmissio.cuius cōtrariū tenuit ipe ī.l. cel
sus.de vsucapio.p istum tex.ſm vltimū intellectū glo.& dicebat
ibi ang.ꝙ nō ob.ꝙ debitor vsucapit per creditorē habentē pi
gnus cōuentionale.d.l.serui nomine.ergo eodē modo dꝫ vsu
capere per creditorem missū in pos.ob cām iudicati.qꝛ factū iu
dicis cēsetꝭ factū partis.l.si ob.cām.ff.de euictio. qꝛ dicit ange.
ꝙ fallit quando immittitur debitor in poss.ex causa iudicati. qꝛ
mittitur contra voluntatem debitoris.vnde tunc interrumpi
tur prescriptio debitoris. sed quando ex voluntate sua immitti
tur non interrumpitur.sed male dicit.quia non probat aliquo
iure:aut ratione ꝙ aliud esse debeat immissio in posses. ex cau
sa iudicati ꝙ in pretorio pignore.quia missus in poss. etiam in
pignore pretorio continuat pos.& tunc fit inuito debitore. vidi
stis uarias opinio.in isto articulo an immissus in poss. ex causa
iudicati possideat.& ex hoc pendet secundus intellectus glo. re
tuli ꝙ Barto.tenet contra glo.& Imol.tenet cōtra Bar.¶ Ad
datis ꝙ Rapha . etiam hic tenet contra Bartolum . quia al
legata per Barto.non probant.& principale fundamentū bar
to.videtur esse super dicto.§.imperator.qui non probat quoni
am ibi non potest dici ꝙ fieret immissio in possesʃ.quia ibi non
dum transiuerat sola in rem iudicatam immo erat appellatum
& pendebat appellatio & ea pendente petebatur aliud quod
potuisset peti pēdente causa principali.scilicet cautio. Paul. h
simpliciter transit cum Barto.¶ Addatis ꝙ contra Barto.h
tenuit etiam Bald.in.l.consentaneum.in quinta colū.C.quo.
& quan.iud.vbi dicit ꝙ dictum Bar.est nouū.& qꝛ ſm illđ seque

retur q missus in pos. ex causa iudicati haberet interdictū vnde
vi. et uti possidetis qd idem esset in misso in pos. per instrumēta
guarētigiata. ¶ Sed sibi videt sub dubio forte q dictū Bart.
nō sit verū nisi missio fiat ex vltima volūtate: et si sit specialis ca/
sus ibi. ita etiā tenuit bal. in. l. etiā in pn. C. de execu. rei iudic.
vbi etiam dicit q opi. Bar. ē singularis et q non approbatur a
peritis aduocatis per. l. si duo. §. creditores. et. l. iij. §. fi. de acq
rē. pos. hanc opi. contra bar. tenet ro. in. l. finita. §. iulianus. ff.
de dam. infec. Saly. in. l. ordo. de execu. rei iudi. refert opi. bart. et
relinquit cogitādum. Ang. in. d. l. celsus. et. ff. §. proximo. et in. l.
cū notissimi. in. iij. col. C. de prescrip. tri. anno. tenet opi. bart. p
d. §. imperator. Bal. etiam in. l. ij. in fi. C. vbi in rem ac. se remit
tit ad no. per bar. hic. hic tamē omnino videtur verior opi. gl.
nostre cōtra bar. per allegata. ff. pcipue: quia allegata per bar.
nō pbant. et respōsū est. ff. ad. §. iperator. et q ibi sit speciale te
nuit Cy. i. l. cū pponas. i. xiiij. q. C. de bo. auc. iud. pos. et Saly. i
auc. ei qui iurat. i. viij. q. eo. ti. verū esse puto q ubi procederet
opi. Bar. ex causa iudicati illud idē haberet locū etiā in misso i
pos. pro executiōe istrumenti guarentigiati habentis executio/
nē ex forma statuti, put etiam voluit Bal. in. l. si et iure. ff. q po.
in pig. habe. ex his ergo apparet veriorē esse pmū itellectū gl.
¶ Tertius vltra glo. pōt eē intellectus ſm ang. hic. s. q res iu/
dicata. s. in hec cognitiōe sūmaria, pdest vsucapioni. s. debitoris
impediēte ex quo tertius pbauit de dominio et sibi pos. assigna/
ta ē. Quā potuistis cōprehēdere eē itellectū ex his que iciden
ter dixi dum dixi q pōt itelligi q iste tex. uelit q pdest res iudi/
cata ad vsucapionē. s. debitoris etc. Alex. ¶ In eadem glo. ibi
cum nō habeat pos. tene mēti glo. uolētem q missus in pos. ex cā
iudiciali nō possideat. Sed bar. h cōtrariū tenet, per. l. postq.
§. imperator marcus. ff. ut le. et no. caue. et q sūt multe dffe iter
pignus pretoriū et pignus iudiciale idest captū pro executione
snie: ut h per eum cū quo trāsit simpliciter pau. de ca. Sed imol.
hic cōtra. per. l. iij. C. qui po. in pig. ha. in ver. si. seruandi iudicati
iuncta. l. iii. §. fi. ff. de acqui. pos. vbi missus causa rei seruande nō
possidet. ¶ Nō ob. d. §. imperator. q respōde q ibi est specia/
lis casus. s. quādo auctoritate rescripti imperatoris marci mitti/
tur quis in pos. eo q sibi nō cauet lata sentētia et pendēte appel
latione. et sic nō loqtur in casu nostro. ¶ Nō ob. q sint plures
dffe iter pignus pretoriū et iudiciale. q nō seqtur. ergo est etiā
ita ſm eum. Adde q istā opi. cōtra bar. tenuit bal. in. l. cōsenta//
neū. in. v. col. C. quō et quā. iu. vbi dicit q dictū bar. est nouum
dictum: et q ſm illud sequeret q missus in causa iudicati habe//
ret iterdictum. vnde vi: et uti possidetis. et idē sequeret in imisso
pro executiōe istrumēti guarētigiati habētis executionē sicut sē
tentia ex forma statuti. ¶ Et subdit q dictū bar. forte non ē ve/
rum nisi missio fiat ex vltima uolūtate per. d. §. imperator. et idē
tenet bar. in. l. etiam i pn. C. de execu. rei iudi. vbi dixi q opini.
Bar. est singularis. et nō approbatur a pitis aduocatis per. l. si
duo. §. creditores. ff. vti possi. et in. l. iij. §. fi. de acq. pos. Cy. etiā
i. l. cū pponas. in. xiiij. q. i fi. C. de bo. auc. iudi. pos. dicit eē spe/
ciale in casu. §. imperator. ff. alle. Roma. i. l. si finita. §. iulianus
de dam. infec. tenet istā opi. cōtra bar. p. d. l. iij. C. qui pos. Sa/
ly. in. l. ordo. C. de execu. rei iudi. relinquit cogitandū. ange. ff.
§. proxima. et. d. l. celsus. et i. l. cū notissimi. i pn. C. de prescrip. tri.
anno. tenet opi. bar. per. d. §. iperator. Bal. vo in. l. ij. C. vb. in
rem actio. in finalibus vbis se remittit ad notata p bar. h verior
est opi. cōtra bar. per pdicta. ¶ Extra glo. querit bar. an quan/
do tertius se opponēs possit impedire executionem snie de quo
hic ut hic per eū. et per eundē i. l. penul. per illum tex. et ibi etiā
bal. ff. de peti. hered. et i. l. ita tamen. §. quotiēs. ff. ad trebellia.
per bal. in dicta. l. cōsentaneum. ver. si. quero. nunquid ad impedi
endum primum decretū seu pignus pretorium. et per imol. in. c.
super eo. extra eo. maxime in glo. in ver. si. appellationē ubi signā
ter limitat istam materiā volēs tertiū nunq impedire posse exe
cutionē sentētie. si sciuit litem esse motam. et sniam esse latā cōtra
debitorem super re quā ipe tertius possidebat. et a snia nō fuerit
appellatū. allegat. c. quis eo. ti. et. l. sepe. ff. eo. qd magis cōmu/
niter sequūtur doc. ibi. et hoc dictū multū cōmendat imo. in. l. a
snia. i pn. ff. de appel. i. v. colū. ad qd etiā uide que dicunt i. d. l.
sepe sup gl. i ver. iteruenieīte. ubi aliqd p imo. qd bene not. ad li/
mitationē eam que dixi sup ea. l. sup gl. i. ¶ Circa h adde q ter
tius cōpareat ad impediendū executionē sentētie ratione sui i/
teresse et allegat nullitatē snie nō poterit cōtra eū rplicari q sint
late tres snie cōformes iuxta cle. i. de re iudi. ita notabiliter dicit
Jo. de ligna. et magis cōmuniter doc. i. d. cle. i. q dispositio illi9
cle. est exorbitās et nō loqtur in tertio. ergo nō debet extēdi. l. q
uero. et. l. ius singulare. ff. de legi. c. ea que. de reg. iur. li. vi. et ali
qua in materia vid per bal. h i addi. ubi nō nulla scribit circa ta/
cta p bar. i. l. si perlusorio. ff. de appel. i pn. et inter alia dicit hic
bal. q bar. i. l. ij. C. de neg. ge. dicit nō recordari se legisse casum
26 q tertius in cā ciuili ad solā utilitatē ligantis possit in iudicio in
teresse et pbatiōes iducere nisi in casu illius. l. ij. fauore pupilli.
¶ Sed bal. h dicit se itelligere illā legē q ibi litigator pbat et nō
tertius et vltimū vbum singularis nūeri q ē ibi ponit p plurali.
¶ Sed certe rūsio ista vr uiolare istū tex. unde magis cōiter tene
tur opi. bar. p doc. i. d. l. ij. et idē tenet bar. et imo. i. d. l. si pluso/
rio. i pn. et ang. i. l. femine. ff. de reg. iur. uel ſm pau. de ca. i. d. l.
ticia. pōt dici q i. d. l. ij. vsabat iteresse tertij ratione sanguinita/
tis. ¶ Tamē potestis addere primo q illud qd dicit bart. in se/
cūdo casu dū allegat. l. is a quo pcedat quādo terti9 oppo. dñs
se ad executionē snie nō possideret. sed possideret reus conuēt9
sed ubi tertius se opponēs possideret tūc dicēdū videtur q im
mo audiret ipe tertius ita limitādo et declarando dicta bar. hic
voluit imo. i. l. a snia. in pn. i. v. col. ff. de appel. p id qd habet in
c. cū sup. extra eo. et i tex. nostro. in pnc. cum glo. et per id qd ha
betur i. l. ob maritorū. C. ne vx. p ma. et hoc bene facit. l. fi. C. si
per vim uel alio mō. et qd per eā notat bar. h i antepe. q. vbi bar.
27 dicit quid si pos. erat apud illū tertiū. hoc tamē q nūc dixi et eti
am alia que dicta sūt p bar. dbēt limitari et modificari per illud
qd uoluit inno. in. c. cū sup. in glo. in ver. appellationē. extra eo.
nisi snia illa fuisset lata cōtra reū pncipalem sciente et tacente isto
tertio possessore qm tūc nō poterit hic tertius impedire executi/
onē snie late. allegat qd habet i. l. sepe. ff. eo. et in. c. pe. ex eo. ve/
rū q hoc esset ingredi materiā. d. l. sepe. ideo me remitto ad ea
q dicunt p doc. ibi sup glo. in ver. iteruenientē. et p doc. plene in
d. c. cū sup. ¶ Item istā materiā bar. hic limitat imol. notabili/
ter i. l. ita tamen. §. quotiēs. ff. ad trebel. vbi dicit q i casibus in
quibus Bar. tenet q tertius possit se opponere ad impedien/
dam executionem vt forte h uel nisi ille pro quo lata est sentētia
eēt talis qui potest ppria auctoritate possessionē capere. qa tunc
tertius nō debet posse impedire executionē. ¶ Tamen istā suā
limitationē nō puto uerā ante: et ptrariū est de mēte bar. i. d. §.
quotiens. ¶ Si bn aduertat. Nā ibi loqtur in herede q potest
ppria auctoritate apphēdere pos. rerū hereditariarū. d. l. cū hr/
des. de acqui. pos. et tamē in casu huius. §. qntus. idest fili9 emā
cipatus preteritus poterit impedire ne alias restitueret fideicō/
missario pos. rerū hereditatis. pro hoc etiā adduco id quod ha
bet in. d. l. edicto. nā ibi heres pos. rerum hereditariarum vacā
tem potuisset propria auctoritate apprehendere. tamen tertius
se opponens auditur. Reliqua in ista materia uidete per Bar/
to. et Bal. in. l. penul. ff. de petitio. heredi. et per Bal. in. l. con/
sentaneum. in versi. quero nunquid ad impediendum etc. C.
quomodo et quādo iud. et in. l. ij. in penul. q. ff. si ex noxa. cau.
28 aga. ubi etiam tractat an admittatur tertius ad impediendum
primum decretum seu pignus pretorium. uidete etiā quod no.
traditur p Joā. de ligna. et alios in clemē. i. extra eo. vbi uolūt
q si tertius comparet ad impediendam executionem sententie
ratione sui interesse nō poterit uictor replicare q sūt late tres sē/
tentie cōformes cōtra quarū executionē regulariter nō pōt op/
poni de nullitate ſm qd habet in dicta cle. i. quoniā dispositio
illius cle. exorbitans est a regula. liiij. q. §. condemnatum. cū ibi
notatis. ff. eo. et nō loquitur illa in cle. in tertio. ideo non debet
extendi. l. ius singulare. et. l. qd uero. ff. de legi. et in regula que
a iure. li. vi. ¶ Et pro hoc bene facit illud quod dicimus q quā
do statutum tribuit executionem paratā instrumēto illud habet
locum contra illū qui est ibi nominatus i istrumēto. sed nō con
tra tertium. ut notabiliter traditur per imol. i. l. fi. ff. q. appel. nō
licet. i. xiiij. col. ar. c. sup eo. de offi. deleg. bene facit qd no. bar. in
l. i. §. interdum. ff. a qui. appel. nō li. dū allegat. d. c. super eo. qa
dicit bar. q quādo cōmittit causa cum clausula appellatione re
mota: nō opabitur cōtra illum cōtra quem nō est impetratū re/
scriptum. Bal. hic in additio. etiā in ista materia tertij cōparē/

tis pro intereſſe ſuo aliqua tetigit que tanguntur per Bar.in.l.
ſi perluſorio.ĵ.de appel.vnde remitto me ad ea que ibi no.per
29 bar.⁊ ſubdit inter alia bal.hic ꝙ bar.in.l.ij.in fi.C.de ne.geſt.
dicit ꝙ nõ meminit ſe legiſſe caſum in quo tertius ad ſolaꝫ vtili
tatem litigãtis poſſit in iudicio interuenire ⁊ ꝓrogationes porri
gere niſi in caſu.d.l.ij.C.de neg.geſt.cũ materia.⁊ ibi dicit an
ge.ꝙ ibi eſt caſus in quo audiť tertius ad ſolã vtilitatem partiſ
q̃uis cõparẽs nullũ intereſſe habuerit hoc eſt fauore pupilli.nã
regulariter nõ admittiť tertius vt poſſit eã ĩ iudicio ad vtilitatẽ
tm̃ alteri⁹ niſi ſua interſit.l.ille a quo.§.ſi de teſtamẽto ad' treb.
l.i.ĵ.de appel.reci.c.cũ inter.R.ſeniorem.de elec.¶ Sed dicit
bal.hic ꝙ nõ putat ꝙ bar.bene dixerit in.l.ij.naꝫ dicit bal.ſe in
telligere ꝙ in caſu illius.l.litigator probat nõ tertius ſeu proba
tiones litigatoris ſunt ille que fauent ſibi.⁊ ideo dicit ꝙ verbuꝫ
oñderit ibi q̃uis ſit ſingularis numeri debet accipi pro plurali.
hoc eſt tamẽ violare litterã.ideo magis cõmuniter tenetur ĩtel/
lectus Bar.ibi.⁊ illũ tex.approbauit Bar.⁊ imo.in.l. ticia ĩ fi.
ſ̃.ſolu.mat.⁊ Ang.⁊ Jmol.in.d.l.ſi perluſorio.⁊ Ang.in.l. fe
mine.ĵ.de reg.iur.vel ẜm pau.in.d.l.titia.põt dici ꝙ in.d.l.ij.
vertebať intereſſe tertij ratione cõiunctionis ſeu ↄſanguinitatis
30 ⁊ ita vult Saly.in.d.l.ii.¶ Ultimo iſtũ tex.in fi. allegat Bal. ĩ
l.i.in fi.C.eo.vtriuſ.iudi.ꝓ valde no.ꝙ per ſnĩam interlocuto/
riam qua declarať rem ſpectare ad tertiũ nõ tranſferť dominiũ
nec vſucapiendi cõditio in eũ.q: nõ preiudicat ordinario iudi/
cio.ita videť ſentire Ange.h̃ qd̃ vltimũ poteſt ſuſtẽtari quando
ſnĩa cõtinebat ſpeciẽ.ſ.dari.q: nõ videť reus liberatus a ſnĩa ſi
ſpecies effecta ſit accipiẽtis adeo ꝙ ab eo euelli nõ poſſit.l.ſi rẽ
meam.ĵ.de ſolu.⁊.d.l.ſi quis alium.ſed ſi ſententia continebat
ſpeciem reſtitui videtur ꝙ facta reſtitutione incõtinenti irreuo/
cabiliter ſit liberatus a ſnĩa.tex. eſt notabilis in.l.permiſceri .§.
ſpẽs ẜm vnã lectu.ibi poſitaꝫ per Jac.de are.⁊ Bar.ſ̃.de acq.
poſſeſ.in quo conſidera quia nõ declaratur a doc. Adde ꝙ iſte
tex.nõ probat opi.ſuam.naꝫ dum dicit tex ꝙ proficit res iudi/
cata ad vſucapionẽ habet duos intellectus.vt dixi cum glo.naꝫ
ẜm ṗmũ intellectũ clarũ eſt ꝙ facit cõtra Bal.⁊ ẜm alium intel/
lectũ nõ probat: q: nõ loquiť de vſucapione inducẽda. ſed iter
rũpenda: nec etiã probať illud qd̃ dicit Bal.per aliquẽ aliũ in/
tellectũ datum ad iſtũ tex. bene fateor ꝙ ſi bal.intellexit ꝙ quã
do ferť interlocutoria per quaꝫ declarať dominiũ nõ ꝑtinere ad
condẽnatum ⁊ executionẽ nõ eſſe faciendũ ſuper re poſſeſſa per
tertiũ.fateor ꝙ per hoc nõ tranſferť dominiũ nec vſucapiẽdi cõ
ditio nõ per iſtũ tex.qui de hoc nihil dicit.Ratio eſt h̃. q: quã
do res relaxatur aut per iudicẽ aut per partẽ poſſidenti hec re/
laxatio nõ tribuit titulũ.tex.eſt in.l.ſi pro fundo.C.de tranſac.
qui ẽ no.lꝫ vulgatus.¶ Utrũ aũt ſit verum ꝙ per iſtam declara
tionẽ ſuꝑ dñio trãſferať dominiũ vel vſucapiẽdi ↄditio remitto
ad no.per glo.⁊ doc.in.l.iij.ſ̃.de publicia.⁊ per oẽs in.§.ſi iuſ/
ſu.in.l. põponius.ff.de acq.poſ. ¶ Jn glo.in ꝟ.periculum ibi
quo ad hoc vt teneať preciũ reſtituere ⁊c̄.hãc expoſitionẽ reꝑ/
hendit Bar.h̃.q: iſte tex.loqtur quãdo preciũ erat ſolutum. iõ
tenet ſequẽtem vel clarius expone litterã ẜm pau.de ca.ꝙ ĩtelli
gatur de periculo interitus qui ſpectat ad emptorẽ.l.i.C. de pe
ri.⁊ cõmo.rei vẽdi.⁊.l.neceſſario.ff.eo.ti.¶ Jn glo.in ꝟſi.non
ceſſabant.dic ꝙ vera ⁊ plana littera eſt prout in ea habetur no.
⁊c̄.ſed ꝓut in ea habetur non ceſſabunt.tene ſolutionẽ poſitam
in ꝟſi.⁊ tunc dic ⁊c̄.¶ Jn eadẽ glo.ibi in priori caſu.imo debu
it dici potius ecõtrã: q: in priori caſu emptor ſuſcipit periculum
euictionis.ideo tertio cõparente nõ videť durare ſũmariuꝫ co/
gnitionẽ: ut hic in ꝟ.vi.tamẽ hec ſolutio cõmuniter nõ tenetur
q: tex.nõ loquiť de periculo euictiõis ut eſt dictuꝫ. ¶ Jn eadẽ
glo.ibi aget ⁊c̄.ſ.emptor.vt oſtendit.ꝟſi.cõueniebať.poſit⁹ in
glo.hec ſolutio cõiter nõ teneť.q: nõ adaptatur ad litteram.
¶ Jn glo.in ꝟ.idem ſi habes nõ ceſſabunt hoc verius videtur
ſi tenemus vltimã glo.opi.poſitam in fi.que cõmuniter appro/
batur.¶ Si autẽ teneamus primã opi.ibi poſitam debet refer/
ri ad ꝓximã.hoc eſt qd̃ voluit dicere glo.h̃ in ꝟ.ſꝫ alij ⁊c̄.¶ Ul/
31 timo ang.h̃ per iſtum tex.no.dicebat ꝙ ſi adiudicata fuerit vi/
ctori res poſſeſſa per tertiũ abſentẽ.videtur poſſeſſor ṗuat⁹ poſ.
quo ad hoc vt ꝓpria auctoritate nõ poſſit poſ.ingredi.Sꝫ imo.
h̃ cõtrariũ tenet ꝓ quo facit.l.fi.C.ſi per vim vł alio mõ: ⁊ quia
iſte tex.nõ ꝓbat opi.ang.addo ꝙ ang.in.l.peregre.§.quib⁹. et
in.l.clam poſſidere.§. fi.ſ̃.de acqr.poſ. voluit idẽ quod ipſe h̃
⁊ vtrobiqꝫ dixi reprobando eũ.

§1 **Sed et illud.** Si aliquid eſt qd̃ ſine controuerſia
capi poſſit dimittitur pign⁹ captuꝫ
quod in cõtrouerſia eſt.⁊ ſic ceſſabit ſũmaria cognitio.⁊ ſi mo/
ueť queſtio de iure pignoris ab habẽte pignus ṗus obligatum
nõ ſuꝑſedetur in executiõe.ſed pignus vẽditur ⁊ ṗori creditori
2 ſatiſfit.reſiduũ vero in cãm iudicati ↄuertitur.No.ex iſto.§.ſed
⁊ illud ꝙ qs nõ debet ſe cõmittere viribus fortune vbi aliter cer
tus eẽ poteſt.⁊ ad hoc allegať ẜm Ang.h̃ iſte tex.facit.l.fin.C.
eo.de leg.¶ Secũdo poteſtis ex iſto tex.colligere practicã quã
ſeruant iudices qui p̃cipiunt nũcijs ꝙ vadãt ⁊ exquirant ſi ſint
bona mobilia que ſiñ ↄtrouerſia haberi poſſint.aut nõ.¶ No.
h̃ duas limitatiões ad.§.precedẽtẽ.vbi tertio comparente ſuꝑ/
ſedetur in executiõe.nam illud verũ eſt ſi nõ ſint alia bona que
ſine controuerſia capi poſſint.qd̃ intellige.ut h̃ per Bar.in.i.q.
3 ¶ Secũdo limitať per tex.§. precedens vt ꝓcedat quãdo ter/
tius negat ſe debitorem ꝓprietatis ſeu poſ.ſed ſi illud cõfitetur.
⁊ tamen non dicit ſibi rem prius eſſe obligatam non ſuperſede/
tur executioni: ſed ſit venditio ut hic in tex.in ꝟ.diſtractio . non
intelligas ꝙ creditor habens pignus cõuentionale prius obli/
gatum cõpellatur vendere.ſed tm̃ oſtendere . vt vendatur ꝑ.l.
q̃uis.ſ̃.de pig.act.vbi iſte tex.declaratur pro quo etiaꝫ bart. h̃
alle.auc̃.hoc ita poſitam ſuper.l.diſtractis.C.de pig.⁊ no. bar
to.in.l.inciuile.C.de bon.auc̃.iudi.poſ.⁊ in.l.ordo .C. de exe.
4 rei iudi.in vltima col.¶ Ultimo nota ex tex.ꝙ creditor habens
ſnĩam pro ſe poteſt facere offerri pignus alteri habenti illd̃ obli
gatuꝫ.ſecus ſi nõ haberet ſnĩam.arg.l.nullaꝫ.C.de ſolut.⁊.l.i.
C.de execu.rei iudi.cũ ſimi.Secũda limitatio eſt.ut dixi ꝙ.§. p̃/
cedens loquatur quãdo tertius negat ꝓprietatẽ ſeu poſ.ſpecta/
re ad debitoreꝫ,ſecus ſi illud confiteť ⁊ dicit rem ſibi ṗus fuiſſe
iure pignoris obligataꝫ.¶ Tertiã videatis.ĵ.§.proximo.q:.§.
ſi ſuper rebus ꝓcedit quãdo ante ꝑfectam executionẽ ſit cõtro/
5 uerſia.¶ Ultimo no.ꝙ executor nõ cogitur vendere pign⁹ ad
inſtantiam debitoris.ſed bene oſtendere cõpelliť nt illud vẽde/
re poſſit debitor.l.q̃uis.ſ̃.de pig.act.⁊ auc̃.hoc ita.C.de pign.
⁊ per hoc dicimus ꝙ fenerator qui habet librum ſcholaris ĩ pi/
gnus tenetur ad inſtantiam ſcholaris illum alteri oſtendere . et
notatur de hoc per Bar.hic ⁊ per Bal.in.l.inciuili.C.de bon.
auc̃.iudi.poſ.⁊ in.l.ordo in vltima col.C.de execu.rei iudi.ſuꝑ
q.quã tangit hic Bar.doc.nihil addunt.

§1 **Si post adictum.** De controuerſia q̃ moue
tur poſt venditionem uel
dationem in ſolutum nõ cognoſcetur ſũmarie per iudicem exe/
quentem.ſed ordinarie per iudicem competentem.hoc dicit.⁊
loquitur iſte tex.bene moueť queſtio de precio.¶ Jn tex. ibi co
gnitioni ⁊c̄.ſubaudi ẜm Ange.etiam ſi res nõ ſit tradita empto
ri: ⁊ multo fortius ſi ſit tradita . ⁊ hoc eſt quod ſequitur in ꝟſi.
2 certe. ¶ Nota ex iſto tex. aliam limitationem . ad .§. ſi ſuper.
ſ̃.ea.l.quia illud qd̃ ibi diciť ꝙ cognitio ſũmaria locum habet
ſuper cõtrouerſia mota habet locuꝫ quãdo cepta eſt moueri an/
te perfectã executionẽ.ſed poſt perfectam executionem requiri/
tur plenaria cognitio.¶ Jn glo.i.ibi liberata occupat ⁊c̄. hec
omnia probantur in.§.proximo.quia loquitur quãdo p̃ciũ nõ
eſt ſolutũ.hic vero quãdo precium eſt ſolutum.¶ Jn ea.gl. ibi
3 euicta nõ ceſſat.iſta opi.cõmuniter reprehenditur ⁊ ſequens ap
probatur.ſ.ꝙ ſi res adiudicata ſit victori. ⁊ poſtea euincať ſibi
uel poſtea cõpareat tertius vt ab eo euincat tamen iudex execu
tiõis amplius nõ poteſt ſũmarie ſe circa executionẽ vel cõtrouer
ſiam intromittere per iſtum tex.prout habetur in littera . nõne.
tamen ſaluando opi.ṗmam glo.videtur dici poſſe ꝙ aut ſpeci/
es adiudicata eſt pro q̃ntitate ad quã cõdemnatus fuerat reus
⁊ tunc extincta eſt virtus ſentẽtie ⁊ actio iudicati adeo ꝙ lꝫ po/
ſtea res euincatur debet actor agere nõ actione prima ⁊ iudica/
ti.quia extincta. ſed agat vtili actione ex empto contra debito/
rem pro euictione.l.eleganter.in ṗn.ſ̃.de pigno.actio.⁊.l. ſi p̃/
dium.ſ̃.de euic.⁊ no.gl.⁊ Bal.in.l.ſi quis aliam.alle. in glo.
⁊ iſto caſu procedat vltima opi.hic poſita in glo.¶ Aut ſenten
tia continebat ſpeciem in qua facta eſt executio ⁊ poſtea euinci/
tur.tunc quia durat actio iudicati ⁊ virtus ſentẽtie.ut hic in gl.
que iſto caſu debet intelligi per.d.l.ſi quis aliaꝫ videtur ꝙ ſicut

durat snia duret et officiū iudicis quod datur pro executione sē tentie summarie facienda iuxta ea que dicta sunt in.l. intra.§. eo.et isto casu procedat pma.opi.glo.hic reprehensa a doct. et hoc videt sentire Ang.hic quod vltimum pōt procedere quā do snia cōtinebat speciē.s.dari: qz nō videt liberatus a snia re us nisi species sit effecta acquirētis adeo q ab eo auelli nō po sit.l.si rem.ff.de solut.d.l.si qs aliam.sed si snia cōtinebat spe ciem restitui vr q facta restitutione incōtinēti irreuocabiliter li beret a snia tex.est no.in.l.pmisceri.§.spēs.bm secundam lec. ibi positā.p Jac.de are.et bar.ff.de acqui pos.in quo cōsidera qz nō declaratur a doc.¶ Capio glo.pmam pro cuius expedi tione continua.§.nostrum ad pcedentia: vt p eaz.¶ Ulterius pro expeditione gl.opponit de eo quod hr.ff.§.primo q inci pit sed si emptor.vbi qn̄ res fuit vendita pro executiōe snie ad huc hz locum cognitio et officium iudicis exequētis.glo.rn̄det q ibi loquit qn̄ pcium nōdum fuerat solutū p emptorem.nam tūc si recuset emptor soluere pcium iudex executiōis hz illā rez auferre et alteri vendere vel adiudicare victori.hic loquit qn̄ p cium erat solutū victori.¶ Sed dubitat gl. quare aliud sit qn̄ pcium nō est solutū et rn̄det qz nō ē nimis lōga cognitio qn̄ p cium nō est solutū: qz si emptor non vult soluere nihil aliud hz facere iudex executiōis nisi rem auferre.aliud est qn̄ est disputā dum de iure tertij que cognitio nō versat circa modica. Uel se cūdo dicit gl.rō est.qz in pmo casu nihil videt fecisse iudex exe cutionis nisi preciū soluat quo soluto totū est factū.sed qn̄ res est adiudicata semiplene fecit iudex: qz pōt euinci et nō erit li beratus debitor quousqz fuerit factus tutus creditor.l. si quis aliam.ff.de solu.et non poterit amplius se itromittere executor. ¶ Ulterius p expeditiōe sequētis ptis gl.arguit qz v q imo qn̄ pignus est adiudicatū victori nō cess officiū iudicis exequē tis sed possit cognoscere de controuersia. vt videtur probare littera nostra hic in versi.idemqz et si ipsi et c.et sic vr q male di ctum sit q imo cesset officiū iudicis et pbat sic: qz pōt euinci ip sa res victori et secuta euictioue durat pma obligatio.ergo non vr q debeat cessare cognitio summaria.gl.dicit q qdā dixerūt q nō cessat cognitio sūmaria: qz nō vr pfecte liberatus debitor p.d.l.si qs aliam.et hoc cū habet in littera nō cessabūt. Tamē prout hr in littera nonne cessabunt. que est magis cōis lra tex. vel et Drium.s.q post adiudicatum pignus cessabit officiū exe quētis: qz plene fecit executor qn̄ fecit illud qd voluit victor. et in hac scda opi.videt residere glo.et eam tenet bart. Uidet tn̄ posse saluari etiā pmā opi.qz possemus dicere q aut species ad iudicata ē p qtitate in qua cōdemnatus fuit debitor: et tūc sta tim fuit extincta virtus snie adeo q lz res euincat non pōt agi actione iudicati.sed actiōe vtili ex empto.l.elegāter.in pn̄.ff.ō pig.actio.et.l.si pdium.C.de euic.plene notat p glo. et Bart. in.d.l.si qs aliam.et isto casu procedat etiam opi.glo.quā tenz Bar.aut illa snia cōdēnatoria cōtinebat spēm in qua facta est executio et res ipsa postea euincat: tūc qz durat actio iudicati et virtus snie p.d.l.si quis aliam.que isto cāu.pōt itelligi.vr q si cut durat snia duret etiam officiū iudicis qd detur p executiōe snie summarie facienda bm notata p Bar.in.l.intra.ff.e.et isto casu pcedat prima.opi.glo.et fuit de mente Ang.et pōt hoc vl timū itelligi qn̄ snia cōtinebat spēm dari.nam tūc nō vr libera tus reus nisi sit species effecta accipiētis.d.l. si quis aliam.et.l. si rem.ff.de solutio.sed vbi snia cōtinet spēm restitui vr q tūc fa cta restitutione incōtinēti sit liberatus reus vt est tex. notabilis bm vnā lecturā vltimā in.l.pmisceri.§.species.ff.de acqui.pos. ideo tunc videt q etiaz cesset sūmaria cognitio et isti passus nō sunt bene discussi per doc.hic. ¶ In glo.in ver.periculum ibi quo ad hoc vt teneat pcium soluere.hanc expositionem repre hendit Bart. qz iste tex.loquit qn̄ pcium erat solutum vt dixi. ideo tene sequētem expositionez vel clarius expone litterā bm Pau.de cast.q intelligatur de periculo interitus q spectat ad emptorem.l.i.C.de peri.et co.rei vendi.necessario.ff.eo.titu. ¶ Capio glosam in versic.periculum.pro cuius expeditione. dum dicitur q post venditum pignus dicitur versari periculuz emptoris.cōtra imo videt q nō verset periculuz emptoris sed venditoris eo qz periculū euictionis spectat ad ipsum vendito rem condemnatū.vt est casus in.d.l.si ob causam.C.de euic. et in.l.si plus.§.i.ff.eo.ti.glo.rn̄det pmo q hic versatur pericu

lum emptoris hoc est periculum qz tenet soluere pcium et hoc est piculū ad qd tenet emptor.¶ Sed Ja.de are.et Barto.re prehendunt istā glosam: qz dicūt.q iste textus non pōt aliquo
6 modo itelligi de precio: duabus rōnibus. pma est qz vbicūqz ante pcium solutū eminet piculū euictionis non tenet emptor soluere pcium.l.si post pfectā.C.de euic.et.l.pe.ff.de pe.et co. rei ven.ergo nullo modo pōt intelligi q emptor teneat solue re precium. Secunda rōne moueret qz nō potest intelligi iste §.qn̄ precium non est solutū: sed intelligit qn̄ preciū est solutū §.vo sequens qn̄ precium non est solutū.Ang.hic conatur sal uare istam pmam solutionē.nā inquātū Ja.de are.et Bar. im pugnant eam: qz vbi iminet periculum euictiōis non tenet em ptor soluere precium.verū est nisi venditor offerat satisdatiōez de euictione.sed si offerat tunc tenetur soluere precium. ita est tex.in.d.l.si post perfecta.et in.d.l.pe.§.i.¶ Non loquit tamē Ang.de secunda ratione.s.q iste.§.loquat qn̄ preciuz est solu tum.§.vero sequens qn̄ precium nō est solutum.¶ Jmo.h vr sustinere glo.in pma rn̄sione defendendo eam a pma rōe bar. qz dicit ipse q illud quod dr in.d.l.si post perfectum.s.q non debet soluere precium venditori emptor qn̄ eminet euictio pro cedit qn̄ precium non erat soluenduz venditori. sed in casu no stro non erat soluendum venditori sed victori qui non vendi dit. hec verba mihi non placent qm̄ verba iudicis vendentis cēsent verba partis.l.i.C.si in cau.iud.l.si prediuz.C. de euic. ergo sicut quādo eminet euictio nō tenet emptor soluere vēdi tori.d.l.si post perfectam sic perinde erit qn̄ esset venditum a iudice vel ab executore: et sic perinde erit acsi esset venditum a venditore vel ad vtilitatem eius. ita q puto dictum imol.non esse verum.et sic cōclusio erit q ista pma rn̄sio glo.non vr vera
7 per predictas duas responsiones. Secundo glo. declarat tex. ibi periculum spectat ad emptorem.q.d.q periculum non spe ctat ad executorem vel victorem sed ad emptorem: qz euincit ab eo res lz habeat regressum contra debitorem condemnatuz et sic in effectu periculum est debitoris condemnati.d.l.si plus et.§.i.l.pe.ff.de euic.hec secunda conclusio cōmuniter tenetur et hanc glo.reputat notandam Ange. qz ex ea habemus q iu dex non tenet de euictione qn̄ vendit pignora pro executione snie nec etiam executor nec etiam victor. qz si victor vendat au ctoritate iudicis pro se quod potest facere: vt no.gl.in.l. miles §.i.ff.eo.et istis casibus non tenebunt isti tales de euictione si res euincat emptori sed tenebitur solum debitor cōdemnatus cui proficit venditio pignoris qz liberatur ipse per venditionez pignorum.d.l.si plus.§.i.de euic. Et subdit Ang.q hoc casu tenebitur debitor de euic.ad precium cum interesse victoris ha bita rōne fructuum non ad duplū.ita dicit probari in.d.l. pe. ff.de euic.¶ Sed in hoc vltimo.dum dicit q tenetur ad inter esse male dicit.qz tex.in.d.l.pe. hoc non dicit: sed dicit q tene tur ad precium et ad vsuras habita ratioue fructuum tamē istis vsuris soluendis habebitur ratio fructuum sed non tenebitur ad interesse.dicit tex.potest etiam extra glo. aliter intelligi tex. hic in versi.periculum.bm Pau.de cast.h.s.q hic intelligitur periculo interitus quādo periculum tale ad emptorem spectat post venditionem.l.ij.ff.de peri.et co.rei.vendi.et.l.i.C. eo.ti. ¶ In.glo.in ver.nōne cessabunt.dic q vera et plana littera est prout habetur nonne: legendo interrogatiue: sed prout habe tur non cessabunt tene pmam solutionem positam hic in ver.et et tunc dic.¶ In ea.glo.ibi priori casu immo debuit dici potius contra qz in priori casu emptor suscepit periculuz euictionis iō tertio comparente non dr durare summaria cognitio: vt hic in ver.inde tn̄. Hec tamen solutio cōmuniter non tenetur.qz tex. non loquitur de periculo euictionis vt est dictum.¶ In eadez glo.ibi aget et c.s.emptor: vt ostendit.ver.conueniebatur.posi tus in glo.hec solutio cōmuniter non tenetur qz non adaptat ad litteram.¶ Adde q pma littera bm q exponit glo. est bo na et vera. Quidam vero libri habent non cessabunt.et tunc de bet intelligi bm glo.qz non cessabunt partes dictorum iudicuz exequentium.s.qn̄ emptor nō vult soluere precium: vt.ff.§.pro ximo. et hec est bona rn̄sio et bonus intellectus ad istum text. dum in lra hr nō cessabūt.vel ēt bm gl. si hētis nōne cessabūt. dz itelligi hoc est qn̄ emptor suscepat in se piculū euictōis: sz in pn̄.§.nostri emptor nō suscepit in se piculū.iō nō debent iudi

ces exequẽtes se iterponere. hec rñsio vltima tradita p gl. no/
stram ŝm qd in littera hẽtis nõ cessabũt. dũ dicit imo. q in pn.
§. nostri non suscipit piculũ. hic aũt suscepit. dicit imol. q recti/
us gl. dixisset ecõtra. qz in pori casu suscepit piculũ. hic nõ puto
q voluerit moueri p p tex. qm in pn. §. dicit q piculũ erat em/
ptoris. Attamen nullo mõ põt stare hec. secũda expositio z rñ/
sio, put in littera habetis nõ cessabũt. qz nullo mõ cõuenit. ver.
nõ cessabũt. qz nõ dicit q emptor in se suscepit piculũ euictiõis
put dixi sup glo. in. ÿ. periculũ. ¶ Alij intellectus tradunt p
gl. vt in ea vides. sed littera stare nõ põt ŝm aliquẽ illorũ intel
lectũ: qz littera dicit in pncipio q cõtrouersia mouebat empto
ri nõ tertio. z sic nõ erat emptor q agebat ꝯ tertiũ. vel alius ter
tius q agebat cõtra tertiũ. Teneatis ergo pmam lecturam ŝm
quã habetis in lectura nõne cessabũt: z teneatis pmam exposi/
tionem gl. ¶ Pro expeditiõe gl. sup ÿbo idem. quero an iste
ver. idem referat ad proxime dicta vel ad principiũ huius. §.
glo. dicit q refertur ad proxime dicta. z hoc dum in littera ha/
bet nõne cessabunt. nam sic dictũ est q qñ est vendita res pi/
gnori capta. vt. s. §. proximo. sic et dz dici qñ res est adiudica/
ta victori si emptor inueniat. §. pignora. s. eadez. l. si aũt hẽtis
in littera nõ cessabũt. refert ad pncipũ. §. z erit sensus. nã sicut
a pncipio. §. cessabunt partes iudicis exequẽtis. ita in ÿ. idẽqz
dicit tñ glo. q qdam dictũ ver. idem. referũt ad primum casuz
etiã si hẽtis in lra nõ cessabũt. Sed teneatis pmaz opi. ŝm quã
dictũ est q debeat referri ad primuz. si habetis nõne cessabũt
sed ad pncipium si hẽtis nõ cessabunt. Illud aũt q dicit glo.
q qdem dicũt q debet referri ad proxime precedentia etiam
si in littera habetis nõ cessabũt. voluit intelligere de opi. illorũ
quos rettuli in gl. i. s. q qñ est adiudicatũ nõ est plene satisfa/
ctum victori si est cõtrouersia mota. l. si qs aliam. de solu. veruz
qz illam opi. reprobaui. in. d. gl. i. ideo nõ teneo istam vltimaz
opi. glo. ¶ In glo. in. ver. idem si habes nõ cessabunt: hoc ve/
rius vr si tenemus vltimã opi. positam in glo. i. p oẽs cõiter ap
probatã. Si aũt tenemus pmã opi. ibi positam dz referri ad. p
xima. z hoc est qd voluit dicere gl. hic in ver. sed alij zc. ¶ Vlti
mo ang. hic p istum tex. notabiliter dicebat q si adiudicata fu
it res victori possessa per tertium absentem censet possessor pua
tus pos. quo ad hoc vt nõ possit ppria auctoritate pos. igredi.
¶ Sed Imol. hic contrarium tz pro quo vide not. in. l. fi. C. si
per vim vel alio modo. z lz iste tex. nõ probet opi. Ange. addo
tamen q ang. idem voluit in. l. peregre. §. qbus. z in. l. clam. §
fi. s. de acq. pos. z vtrobiqz dixi tenendo contra eum. ¶ Extra
glo. dicit Ang. hic q qñ quis mittitur in pos. per iudicem ex cã
iudicati vel alia. si fit missio in re possessa per tertium absentem
z nõ citatum z sic nõ petebat res ipsa per cõdemnatũ talis im
missio nõ priuat illum tertiũ possessorẽ sua pos. ciuili nec sibi p̃/
iudicat. vt notat Inno. in. c. qm frequenter. §. qd si sup. z. §. in
alijs. vt li. non cõte. z no. Bar. in. l. ij. C. vbi in rem act. ergo de
buit posse ille tertius ppria auctoritate apprehendere poss. rei
sue capte p alium etiam si sibi adiudicata sit: qz cũ possideat ci
uiliter põt rõne sue ciuilis po. redire ad pos. l. clam possidere.
§. q ad nũdinas. s. de acq. pos. ergo male dicit iuriscõsultus vi
de lz q habeat necesse iste tertius ordinarie agere: sed ipse re/
spondet verũ esse q nõ perdit ciuilẽ si nõ est suspicatus se pos/
se repelli. tñ qz imissus qsiuit naturalẽ auctoritate iudicis opat
auctoritas iudicis vt nõ possit expelli ppria auctoritate ab isto
tertio sed dz agere iure ordinario. z ŝm euz est hic tex. notabili/
ter limitãs. d. §. q ad nũdinas. Sed Imol. hic dicit nõ putare
verũ qd dicit Ang. sed dicit q poterit ppria auctoritate deueni
re ad pos. per. d. §. q ad nundinas. z plenius p Bar. in. l. i. §.
interdũ. ff. vti possi. Non ob. iste tex. qz hoc nõ negat. d isto di/
cto Ang. feci mentionẽ in. d. §. q ad nundinas. z in. l. si diuer/
sa eo. ti. z ibi tenui cõtra Ang. secutus opi. imol. ¶ Itez qz. s.
dictũ est p gl. in ver. piculum. q siue victor: siue iudex: siue nũ/
cius vendiderit rem nõ tenet de euictiõe. Queri põt vtrũ isti ta
les vendentes possint agere ad pcium. z dicit imo. videri q nõ
p. §. primum. putat tñ sub dubio forte q qñ victor auctoritate
propria iudicis vendidit. tunc possit agere ad pcium: vt. l. i. C.
cre. euic. pig. nõ de.

Sed si emptor. Iste. §. si emptor. est difficili/
or q pcedẽs. Capio gl. in ÿ.
videndũ que nõ tendit ad aliud quã ad declarationem littere
quã heri vobis melius declaraui q facit glo. dũ tñ gl. dicit ibi
quid si negat emisse vel dicit pcium soluisse. z sentit gl. q talis
assertio debeat opari vt nõ debeat posse cogi emptor. dicit an.
q in ꝯrium facit qz non vr posse negasse ex quo iudex vendidit
nec posse soluisse cum iudex hoc sciat nec dz posse hoc operari
l. post q. Ad qd rñdet ipse q gl. posset pcedere casu quo iudex
p nũcium vel apparitorez vendidit. vel casu quo ipse vendidit
tũc possz pcedere glo. si in actis nõ appareret: sed si appareret
tunc esset notoriũ iudici z sic calũniosa esset negatio vel assertio
z sic nõ cessaret illud qd hic dr in fratre. s. q auferat ei res z vẽ
dat alteri psenti pecunia. ¶ Capio glo. se. in ver. nec habeat.
z quero quis est iste qui nõ hz actionez de quo in ver. melius. z
respondet gl. q put in littera hr verbũ habeat. in singulari in
telligitur de emptore qui non hz actionem de euictiõe cõtra vi
ctorem cui iudicatũ fieri desiderat sed hz ꝯ cõdẽnatum. l. ante
pe. §. s. de euic. l. si ob cãm. C. de euic. z dz subaudiri in tex. q
eodẽ modo iste victor nõ dz habere actionem ꝯ emptorẽ de p
cio. vel scdo. dicit glo. põt intelligi. i. s. victor nõ dz habere ac
tionẽ ad pcium ꝯ emptorẽ cui z a quo iudicatũ fieri desiderat
qz intendit victor habere satisfactionem ab illo emptore. Si at
hẽtis in tex. ver. hẽant. z tunc intelligit q hẽant actionẽ. s. iudi
ces exequẽtes: z erit sensus littere q iudices nõ hẽnt actionez
ad pcium ꝯ emptorem. qz non põt eis vendere habita fide de
pcio: vt hic: z sicut iudices vendẽtes nõ tenent stare p empto/
re cõtra venditorẽ idest nõ tenent emptori de euictione p victo
re: ita nõ est equum q ipsi habeant actionẽ ad pcium ꝯtra em
ptorem p victore. idest ad cõmodum victoris: z ŝm intellectus
habundat dictio is. Vel etiam põt legi dictio is cum sequenti
orone. q. d. nec is cui iudicatum fieri desiderat. i. victor iniuria
afficiet lz nõ possit agi ad pcium ꝯ emptorez: qz alio modo erit
victori ꝯsultũ qz auferet res emptori nõ soluẽti z vendet alij p
senti pecunia. ¶ Item qz emptor nulla actione tenetur victori
ergo nõ afficit iniuria victor. ¶ Vltimo opponit glo. in fi. dici
tur hic in fi. q emptori recusanti soluere pcium aufert res z vẽ
ditur alteri. cõtra pone q emptor neget illam rem emisse. vel di
cat se soluisse pcium quõ debebit ei auferri res. nã esset iniquũ
l. i. C. de actio. rei iudi. gl. rñdet q hic intelligit q iste emptor
hoc nõ dicebat al's aũt esset ꝯtra. ¶ Circa istã oppositionẽ ad
debat hic Bart. q etiã posito q hoc diceret emptor tñ: qz hoc
erat notũ iudici exequẽti. s. eũ nõ soluisse cum esset de depẽdẽ
tibus a facto suo: ar. l. cũ falsuz. s. de acq. heredi. poterit facere
iudex executionẽ sicut cũ notum est sibi p sniam: per istum tex.
Ang. hic dicit q p glo. facit tex. hic in ver. qd si neget. tñ pclu
dit esse verũ q emptor põt allegare se nõ emisse seu pcium sol/
uisse si venditio fuit facta p nunciũ vel apparitorẽ vel si fuit fa
cta p iudicẽ z nõ cõstat ex actis. z ita soluet glo. hic in fi. dũ di
cit al's ꝯ. facit quod no. glo. in. d. l. ij. de fer. z in. d. §. qñ aũt. z
cum hoc etiam simplr transit Imol. hic. ¶ Si emptor nõ sol/
uat pcium aufertur sibi res ac si venditio facta nõ esset z alteri
vendit z pcium in cãm iudicati cõuenit. nõ aũt cõpellit pmus
emptor ad solutionẽ precij p ꝯdemnationẽ z captionẽ bonoꝝ
suorum z venditionẽ eoꝝ: qz esset pcessus in infinitũ cum idem
possit cõtingere in hac venditione qd in pma. z ideo cõsulit q
executor vendat psenti pecunia al's venditio habet p nõ facta
qz põt retractari nõ soluto pcio. h. d. z pmo ponit. q. an si em/
ptor nõ soluat preciũ possit executor ipm cogere ad preciũ: ca/
piendo eius bona z vendendo vsqz ibi z nõ puto. ibi rñdet q
nõ: qz sic esset pcessus in infinitũ qm illud idem posset cõtinge
re alteri vendenti. qz nouo emptore nõ soluente simlr caperẽ
tur bona eius z venderent alteri aduersus quem si nõ solueret
ita fieret z sic in infinitũ pcederet z hanc rõnem probat tex. in
ver. si eum dicẽs. q ita esset necesse facere. siue dicamus q em/
ptor debeat cõdemnari ad pcium siue q habeat pro condem
nato vsqz ibi melius. z ibi cõfirmat quod dixerat. z addit alias
rõnem vz qz victor cõtra illum emptorem nullam hz actionem
ad precium qz ipse non vendidit sed executor. ergo nulla fit in
iuria victori si denegat executio in precio contra emptorem vi
qz ibi oporteret. z ibi consulit quis modus sit habendus. s. q
executor nunq vendat nisi psente pecunia. z si cõtingat vendi
aliter tunc precio nõ soluto auferet res emptori z vendit alteri

presente pecunia. ¶ In tex. ibi ɔdemnatũ. hic ondit lõgitudi/
nem processus q: tenderemus in infinitũ si diceref emptor co/
gi ad pciũ q: oporteret emptorẽ cõdemnari nec põt dici q p
cõdemnato semp habeaf q: põt negare se emisse vel dicere se
soluisse: vt sequitur. ¶ Subaudi ꝛ sic erit opus pcessu ꝛ ɔdem
natione ad quod respondet iuriscõsultus q non semper pote/
rit haberi p ɔdemnato: q: poterit esse q negabit se emisse vl' di
cat se soluisse ꝛ si haberef p cõuicto ꝛ ɔdemnato esset iniquum
ꝛ esset facere de facto nõ de iure: nõ enim dꝫ haberi p ɔdemna
to ille q non est ɔuictus vel confessus. ¶ In text. ibi iterponat
s. ad pciũ: sed aliter prout in similibus. ¶ In tex. ibi. s. victor
sm planã litteram: ꝛ tũc expone cui. i. a quo: vt est in gl. ¶ No
4 ta. ex tex. iuncta glo. in ver. vidẽdũ. text. meliorem q sit in iure
ciuili sm ange. q si ex forma statuti vel rescripti conditur alicui
ptãs porrigẽdi manũ ɔ alium intelligaf de manu adiutrice per
ɔdemnationem ꝛ executionẽ. ¶ Cum ang. trãsit simplr imo.
hic potestis tñ dicere q iste text. dirigit verba ad iudicem ideo
nõ mirũ si in isto casu intelligitur q hoc equitas suadet. l. i. §.
plenum. ff. de vsu ꝛ habi. ꝛ. l. si vno. ff. loca. p ange. tñ allego
tex. in. l. ij. C. de puile. nominatoꝝ. lib. xi. ꝛ illum tex. adhoc p/
positũ allegauit Bal. in. l. manumissiones. ff. de iusticia ꝛ iure.
5 ¶ Nota secundo q vbi res venditur pro executione mandati
iudicis nõ competit actio ad precium victori q: ipse eam nõ vẽ
didit nec competit iudici seu executori: q: non põt vendere ni/
si presente pecunia: vt hic. non aũt habita fide de precio iuxta
l. quod vendidi. ff. de cõtra. empt. ¶ Et est rõ illorum duorũ
dictorũ q: ipse victor nõ vendit sed iudex aut apparitor idest
nuncius: nec etiam competit actio ad pciũ ipsi iudici aut exe
cutori q: non habent ptãtem vendendi rem nisi pñte pecunia.
Tamen Imo. sub dubio forte. in. §. proxi. pcedenti in fi. dice/
bat q imo qñ est vendita p victorem de mãdato iudicis vide/
baf q posset ordinarie agendo ex empto agere victor ad pciũ
per iã qd legitur ꝛ notaf in. l. i. ꝛ. ij. C. credi. pig. euic. nõ de. di
xi tñ q istud vltimum non putarem verũ qñ victor ex mãdato
iudicis venderet tanq quilibet executor sicut ei cõmittere põt:
p notata p Bar. in. l. iuste. ff. de acq. poss. qm tunc cum sit sub/
rogatus loco mãdantis iudicari dꝫ sicut de mãdãte. l. si cũ. §.
qui iniuriarũ. ff. si qs cau. ꝛ istaꝫ opi. sequor. ¶ Addatis q ip/
se imol. hic circa secundam col. reassumpsit illam opi. ꝛ dicit q
qñ victor de mandato iudicis vendidit q̃uis nõ habeat actio
nem ad pciũ ad finem vt iudex occasione snie se interponat
p rõnem positã hic in ꝟ. melius tñ si velit agere ordinarie ex vi
ɔctus initi inter ipm ꝛ emptorẽ. forte poterit p id quod notaf.
in. d. l. i. C. credi. euic. pig. nõ de. tñ puto verius esse illud qd di
xi p que oĩa apparet rñsum ad. d. l. cum ibi notatis: q: vbi non
6 vẽdebat creditor tanq executor ꝛ minister iudicis sed suo iur.
¶ Ultimo no. q lꝫ vendens rem duobus puniaf pena falsi. l.
duobus. ff. de fal. tamen fallit in casu isto: q: pma venditio ha/
betur pro infecta precio nõ soluto: q: iudex nõ potuit vendere
habita fide de precio. Secũdo limita singulr. d. l. q duob' non
habere locũ vt pmus emptor non soluat pciũ: ita singulr di/
xit Bal. in. l. quotiens. C. de rei vendi. ꝛ in. c. si facta. si de feu.
fu. cõtro. inter do. ꝛ agna. referẽs ita tenere odof. in. l. vẽditor
ex hrditate. ff. de her. vel ac. ven. ꝛ istud reassumpsit bal. i. d. l.
vẽditor q itelligit illã. l. vẽditor. i reportatis antiqs facit. l. quã
diu. C. de distrac. pigno. In ɔriuꝫ pondera tex. hic per ar. a spe
ciali nec iura. ff. all'. recte intuenti ɔrium probant. ¶ Quam. l.
venditor inducit sic. nam tex. ibi dicit q si quis vendidit rẽ pti
cularem. puta stichum pro decem ticio demum vendiderit eũ/
dem stichũ seyo pro. xv. cum eum nõ tradidisset pmo emptori
si postea cõtingat stichum perire nõ tenebif venditor ad aliqd
pmo emptori si venditionem fecit prius q̃ moram fecisset pmo
emptori. modo dicit bal. qũo esse poterat in casu. d. l. venditor
q vẽditor emptori nõ videref facere morã pmo occupanti vẽ/
dendo secũdo anteq̃ traderet pmo attento q vendendo secũ
do incidebat in penam falsi. ꝛ respondet q ideo ibi nõ incide/
bat in penam falsi. q: dꝫ intelligi q pmus emptor cessabat sol/
uere precium venditori. Sed aduertatis q: contra eos videtur
tex. hic p locum a speciali. nam ideo hic nõ incidit in falsuꝫ vẽ/
dendo secundo qñ pmus nõ soluit: q: pma venditio fieri non
poterat: nisi psenti pecunia. ꝛ ideo aliter facta est nulla. ꝛ ideo
vf q vbi potuisset haberi fides de pcio in pma venditione. se/
cus esset per istum tex. Nec ob. d. l. venditor. q: non probatur
ibi illud quod dicit odof. ꝛ bal. q: ibi nihil df q pmus cessaret
soluere precium. nec ibi negatur q vendens inciderit in penaꝫ
falsi. ¶ Nec ob. dum df ergo esset in mora. q: nego consequen
tiam istam esse verã incidit venditor in penam falsi vendendo
dicitur ergo cõmittere morã in nõ tradendo. pmo nam bene di
citur cõmisisse culpam. sed nego q moraꝫ ꝛ q maius est mora
q̃ culpa. l. si vebenda. §. i. cum glo. in ver. dolo ꝛ culpa. ff. ad.
l. ro. de iac. ¶ Nec ob. si dicaf q vendendo secundo fecit quo
minus prestare possit pmo ergo est in mora. sicut qñ occidit. l.
seruum. in prin. ff. de ver. ob. q: respondeo negando. q: potest
postea redimere a secundo ꝛ prestare primo. secus in. d. l. si ser
uum. Tamen sustinendo. opi. odofre. ꝛ Bald. potestis dicere
q lꝫ opi. sua non videatur probari per. d. l. venditor: tamen p
aliam rõnem videtur posse probari: vꝫ q: postq̃ pmus emptor
non seruat fidem soluẽdo precium potest venditor vendere al
teri. ꝛ primo emptori fidem impune non seruare q: frãgenti fi/
dem ꝛc. l. cum proponas. la. ij. C. de pac. ꝛ illa regula etiam hꝫ
locum in contractibus innominatis ante executionem factam.
d. l. si conuenerit. ff. pro socio. l. iulianus. §. offerri. ff. de actio.
em. vbi declarat bal. in. l. in ciuile. ff. de rei vendi. post executio
nem non. d. l. in ciuile. ¶ Nec ob. iste text. q: est spãle vt post
traditionem factam possit res primo auferri: eo q: iudex nõ po
tuit vendere habendo fidem de precio: secus in vendente rem
propriam. ꝛ ista notetis q: ab alijs non sunt in proprijs termi/
nis sic declarata.
¶ In glo. in ver. cum nec habeat. ibi pro emptore cõtra victo/
rem. s. de euictione. q: emptor non tenetur: sed debitor. l. si ob
cãm. ff. de euictio. ¶ In ea. glo. ibi. sed nec ɔ emptorem p ven
ditore ꝛc. q: non potest executor agere ad preciuꝫ eo q: sibi nõ
licꝫ habere fidem de precio in contractu venditionis: vt hic.
¶ In glo. fi. in fi. verum est q si dicat emptorem soluisse preciũ
ꝛ non constaret iudici notorie de venditione: vt q: esset facta p
nuncium vel etiam per iudiceꝫ ꝛ non appareret ex actis ꝛ si cõ
staret vt puato sed si notorie constaret ex actis de venditione. ꝛ
emptor negaret se esse debitorem in precio: vel diceret se soluis/
se iudex potest per executionem rem auferre: vt hic. q: negatio
esset euidenter calumniosa ideo non admittenda. iuxta notata
per glo. ꝛ doc. in. l. si post rem. ff. de trãsac. ꝛ ita intelligit Ang.
hic quod no. Barto. hic ꝛ bene. Extra glo. querit Bar. in ven
7 dens rem alienam: puta procurator vel alius habens potesta/
tem vendendi possit transferre dñium nõ pñte pecunia sed ha
bita fide de precio de quo dic vt hic per eum notabiliter loquẽ
tem. cui alij scribentes hic nihil addunt. ꝛ cuꝫ eo ɔcordat bal.
in. l. in ciuile. C. de rei vendi. per eundem Bald. in. l. si vero do
nationis. C. de contrahen. em. per Ang. in. l. ij. ff. de iuris. om.
iudi. per do. abba. in. c. ij. de precario. aliquid per glo. in. l. cuꝫ
vendente. C. vbi cau. fisca. per quam glo. iuncto tex. Bald. ibi
dat notabilem declarationem ad h notata per Bart. ꝛ de ma/
teria etiaꝫ vide notata per Bar. i. l. i. ff. de offi. procur. ces. ꝛ ibi
aliter loquitur ꝛ minus bene. ¶ Excepto Raph. hic qui dicit
q. d. l. si procurator. allegata per Barto. non uidetur probare
opinionem eius ꝛ in ueritate non urget: tamẽ tex. in. l. i. de exe
cut. rei uen. ꝛ tra. bene probat. ¶ Addit etiam Raph. hic q
in casibus in quibus dictum est procuratorem non posse uen/
dere habita fide de precio. Tamen fallit ubi esset consuetudo
uendendi habita fide de precio. l. si pignore. §. si creditor. ꝛ. l.
uel uniuersorum. ff. de pigno. acti. bene facit quod notat bart.
in. l. fi. in fi. principij. ff. que in frau. credi. ¶ Subdit etiã raph.
q procurator qui vendidit habita fide de precio per duos vel
tres dies si promissio illius rei putabatur pecunia numerata
excusabitur. allegat glo. reputatam singularem in. l. ticio fun/
dus. ff. de condic. ꝛ demon. prout est uenetijs domini. pro hoc
allegare bonum tex. in. l. si a bone fidei. ff. de rei vendi. ꝛ quod
ibi notat Ang. ꝛ notat Barto. in. l. si soluturus. ff. de solutioni.
8 De hac materia videte per Bal. in. l. cum uenditore. post glo.
C. ubi. cau. fisca. ꝛ ibi dicit Bald. q licet procurator fisci quan/
tum ad transferendum dominium non possit uendere habita
fide de precio: tamen contractus bene ualebit quãtum ad pro
ducendam actionem ꝛ obligationem personalem per. d. l. cuꝫ

vendente.quod est not. pro declaratione ⁊ limitatione.d.l. si
procurator.de quo etiam per Bald.in.d.l.inciuile.vbi sequit
distinctionem Barto.hic de quo per Bal. in.l.si rem donatio
nis.C.de contra.empti.⁊ per ange.in.l.ij.ff.de iurisdi.om.iu.
⁊ per abba.in.c.ij.in fi.de preca. vbi sequitur illud quod dicit
Barto.hic per que dicit abb.ꝙ prelatus ecclesie non põt ven/
dere rem ecclesie habita fide de precio per.d.l.si procurator.i
fin.cum glo.quod intelligatis sane quãtum ad translationem
dñij.vnde dicit abb.in.d.c.ij.ꝙ cauti⁹ est ꝙ prelatus confitea
tur habuisse ⁊ recepisse pecuniã ꝙ facere potest sicut procura
tor fisci.l.ij.in fi.C.de quadrien.prescrip.⁊ notat bar. in.d.l.si
procurator.de hoc articulo habetur etiam per bart.in.l.i.ff.de
offi.procura.vbi vr̃ transire cum opi.cy. in.d.l.inciuile. sed me
9 lius loquitur bar.¶ Istis adde ꝙ creditor rem sibi pignoratã
vendere potest ⁊ dñium transferre habita fide de precio:vt est
tex.in.l.eleganter.§.si vendiderit.ff.de pigno.actio.¶ Suc/
10 cessiue tetigit hic Bar.quid in executore vltime voluntatis:an
possit alienare rem non presente pecunia ⁊ decidit ꝙ nõ vt hic
per eum quem sequitur Bal.in.d.l.inciuile.¶ Imol.hic dicit
ꝙ bar.in.l.alio.in vltima col.ff.de ali.⁊ ciba.lega.dicebat aliõ
qꝫ vult bar.ibi ꝙ executor etiam ad pias causas possit vendere
non presenti pecunia.sed habita fide de precio si habeat a te/
statore generalem potestatem cum libera.dummodo bona fide
faciat.allegat.l.q rome.§.calimachus.in vltimo rñso.ff. de ver.
obli. vbi ꝙuis al's procurator simpliciter constitutus ad debi/
tum recipiendum non possit terminum prorogare. tñ si habe/
at arbitrium põt dummodo bona fide faciat:dicit Imol. pos/
se pro concordia opi.bar.hic.⁊ in.d.l.alio. concludi videlꝫ ꝙ
illud qd dicit ibi bar. procedat qñ venderet habẽdo fidem nõ
excedendo tñ terminum infra quem fieri dꝫ executio illius vlti/
me voluntatis:iuxta id qd habetur in auc. hoc amplius.C.de
fideicõm.⁊ in.c.nos quidem.de testa.⁊ isto modo procedat id
qd ibi.⁊ tunc nõ possit hoc facere executor ⁊ hꝫ tunc locũ opi.
Barto.hic:qꝫ rationes Bar. hic etiam militant in casu posito
per bar.in.d.l.alio.nam bar.hic se fundat per.d.l.si procura/
tor.que loquitur in procuratore fiscali qui hꝫ liberam admini/
strationem.l.preses.cum glo.C.de transac.l,mandato genera
li.C.de procu.⁊ ad transactionem requirit procurator cum li/
bera.sed procurator fisci põt transigere vt dictis locis.ergo ꝙ/
uis executor habeat liberam:non tñ dꝫ posse vendere habita fi
de de precio.¶ Nec huic concor.obstat tex.noster qui indisti/
cte dicit ꝙ non debet vendere nisi presenti pecunia:qꝫ respon/
deo ꝙ hic tpe quo capiuntur pignora iam presupponit ꝙ lap
sum erat tempus concessum cõdemnatis ad soluendum hic: er
go non erat aliud tempus limitatum infra qd fieri deberet exe/
cutio qꝫ statim fieri potest lapso quadrimestre.sed qñ executor
vendit ad soluendum legata tunc attendamus : an lapsum sit
tp̃us infra qd debeant solui dicta legata: an nõ: ⁊ ista vr̃ bona
concordia.⁊ de isto articulo videatis bal.in.l.inciuile.C.de rei
vendi.vbi transit cum bar.hic:⁊ per bal.in.l.fi.§.finautem lega
ta.C.de bo.que lib.¶ Quod limitat nota.bar.in.l.alio. in vl.
colum.C.de ali.⁊ ciba.lega.nisi executor a testatore haberet li
berum arbitrium.allegat in ar.l.qui rome.§.calimachus.in fi.
ff. de ver. obli.vbi habens arbitrium potest terminum solutio
nis prorogare.Quam limitationem intelligit ꝭ Imo.procede
re dummodo executor non vendat habita fide de precio vltra
tempus infra qd fieri dꝫ executio per rationem quam ponit hic
bar:que etiam hꝫ locum qñ hꝫ arbitrium.¶ Successiue querit
11 hic bart. an procurator ⁊ executor in casibus in quibus debent
vendere pecunia presente possint vendere si in instrumento vẽ
ditionis non continetur ꝙ p̃cium recipit. sed solum ꝙ precium
confessus est recepisse.⁊ decidit ꝙ non:qꝫ talis confessio nõ ꝓ/
bat veram numerationem.l.i.§.si mutuam.ff. si quid in frau.
pa.cum alijs hic allegatis per eum.ex hoc pꝫ conclusio ꝙ pro/
curator habens potestatem recipiendi pecuniam non preiudi/
cat dño per solam confessionem de recepto.qd est notandum.
¶ Ange.vero hic dicit alibi esse casum ꝙ vbi procurator cõsti/
tutus est ad recipiẽdum pecuniã mutuo nõ obligat dñm si cõ/
fitet se recepisse mutuo:qꝫ aliud est confiteri ⁊ aliud est mutuo
recepisse.l.ij.§.fi.cum glo.ff.si.cer.peta.vbi aũt cõstitutus esset
procurator ad recipiendum pecuniam a debitoribus ⁊ ad quie/
tandum eos:tũc dicit ꝙ sola ꝯfessio de recepto nocet dño qd ẽ
clarum ꝭm eũ.allegat.l.abstulit.cũ glo.quẽ ibi sequit Iac.bu.
C.de noua.⁊ idẽ dicit Ang.etiã si habebat mandatũ sine libe/
ra:allegat.l.lucius.§.tutele.ff.de admini.tuto.lꝫ ꝭm eũ Bart.
hic sentiat ꝯrium.⁊ nõ bene.⁊ hoc intelligit Ang.verũ si ꝓcur.
est soluendo.al's aũt eius cõfessio nõ noceret dño: allegat no.
in.l.fin.C.de apo.publi.li.xi. sed debuit allegare glo.in.l.i.in
contractibus.§.i.in ver.penitus.C.de non nũme.pecu.
¶ Aduerte qꝫ ad glo.in.d.§.tutele.põt rñderi ꝙ male loquit
⁊ reprehendit p bar.hic qꝫ sola ꝯfessio tutoris nõ p̃iudicat pu/
pillo:vt.l.corã.§.sed an ipsos.ff.ti.i.⁊ ideo iuriscõsultus in.d.
§.tutele decidẽdo fundat se in solutiõe nõ in cõfessiõe facta p
apocham.¶ Item ille tex.cũ gl.loquit in tutore q hꝫ liberam
administrationẽ.l.iter bonorum.⁊ ibi bar.ff.de admi.tuto.⁊ no/
tat gl.in.l.mãdato.ff.de ꝓcura.Sed imol.plenius in.l.si debi
torem.ff.de noua.tꝫ cõtra bar.secutus dictã opinionẽ Ange.⁊
pro hoc allegat.l.omnes.§.fi.C.de quadriẽ.prescrip.⁊.d.l.fi.
12 C.de apo.pub.⁊ glo.in.d.l.in contractibus.§.i.vbi est specia
le in procuratore fiscali qui censetur liberam administrationem
habere.l.preses.C.de transac.iuncta.d.l.mandato.vt per cõ/
fessionem suam preiudicet fisco incontinenti nec possit opponi
executio non numerate pecunie.ergo in contrarium dꝫ esse ius
cõmune.s.vt cõfessio alterius procuratoris preiudicet domino
elapso tpe dato ad opponendum exceptionem non numerate
pecunie:⁊ rñdet ad.d.§.si mutuam. ꝙ ideo ibi liberti cõfessio
nõ nocet qꝫ al's funditus preiudicasset patrono:sed in casu no
stro non preiudicat funditus:qꝫ remanet domino regressus cõ
tra procuratorem qui tenetur actione mandati.l. qui proprio.
§.procurator.ff.de ꝓcuratoribus.⁊ in terminis nostris ita vo/
luit Barto.in.l.vir.ab eo.ff.de iure do. in reportatis antiquis
per illum tex.¶ Nec obstat ꝙ aliud sit recipere ⁊ aliud cõfite/
ri recepisse qꝫ respondeo ꝙ confessio de recepto probat nume
rationem:vt.l.si ita stipulatus.§.grisogonus.ff.de ver.ob. ⁊ ibi
notat Bart.in vlti.col. maxime post tempus datum ad oppo/
nendum exceptionem non numerate pecunie:vt notat Bart.
in.l.assiduis.C.qui po.in pi.ha.¶ Adde ꝙ istam opinionem
contra Barto.etiam videtur approbare federi.de senis in con
silio.liij.incipiente: Titius facit procura.vbi dicit ꝙ si procura/
tor fuit constitutus ad exigendum ⁊ quietandum ⁊c.ꝙ sola cõ
fessio preiudicat dño:qꝫ confessio probat veritatem:allegat.l.
pecunie.C.de solutio.l.generaliter.C.de non nume.pe.⁊.l.pu
blia.§.fi.ff.depo.tamen concludendo nõ recedo ab opi.bart.
quam tenuit Ioan.and.in addit.specu.in titu.de teste.§.i.ver.
sed pone agi.in fi.addit.magne.⁊ dominus Ant. ⁊ abb. in.c.
si cautio.de fi.instru.Barto.Bal.⁊ moderni in.d.l.ij.ff.si cer.
pe.⁊ bar.in.d.l.si debitorem.per illum tex.⁊ Ang.in.l.ij.§.fi.
C.de quadri.prescrip.⁊ Ro.in.l.predia.ff.de acqui.pos.qꝫ nõ
potest negari ꝙ aliud nõ sit numeratio ⁊ aliud confessio.l.i. ⁊
fi.C.de do.cau.non nu.l.si ex cautione.cum glo.C.de non nu
mera.pecun.ergo procurator confitendo excessit fines mãda/
ti contra.l.diligenter.ff.manda.in prin.¶ Item confessio pro
curatoris sponte facta nõ preiudicat domino.l.si defensor.cũ
gl.ff.de interroga.ac.⁊ in.d.§.sed an ipsos.¶ Non ob.ꝙ cõ/
fessio probat veritatem numerationis quia verum est contra cõ
fitentem.⁊ ita loquũtur iura preallegata:sed nos loquimur cõ
tra non confitentem.¶ Non ob.d.l.omnes.§.fi.quia illa per
ar.a speciali potest induci ad opi.istam.Quid autem si dictus
procurator habebat liberare.dic vt per glo.⁊ Bald.in.d.l.nõ
abstulit.¶ Subdit vltimo Ange. ꝙ vbi in instrumento procu
ratorio esset dictum constituo te procuratorem ad confitendũ
recepisse ꝙ tunc sine dubio confessio procuratoris preiudicat
domino.Sed barto.in.d.l.ij.§.fi.ff.si cer.pe. tenet contrariũ
quia illa verba ⁊ ad confitendum recepisse debent intelligi de
pecunia vera recepta.cum in dubio non videatur data procu/
ratori potestas donandi.l.contra iuris.§.fi.ff.de pac.l. pactũ
curatoris.C.de dona.⁊ cum hac opi.concordat Ange.in.d.l.
omnes.§.fi.⁊ Anto.de bu.in.d.c.si cautio. Sed bal.⁊ cõmu/
niter doc.moder.in.l.ij.§.fi.ff.si cer.pe. tenent contrarium.⁊
idem tenet Pe.Ang.Imo.⁊ Pau.de cast.in.d.l.si debito/
rem.⁊ Imo.hic.⁊ roma.in.d.l.predia.tenent contra bar.al's
sequeret ꝙ illa verba ⁊ ad cõfitendũ recepisse.essent supuacua

cõtra.l.si qñ.in pn.de lega.i.z.c.si papa.de puile.li.vj. Et qa procurator habẽs ptãtem cõfitendi: ita piudicat dño cõfitẽdo sicut recipiendo.d.l.omnes.§.fi.z.d.l.fi.

¶ Nec ob.q nõ dz videri data potestas donãdi q: nõ erit donatio exquo procurator tenet dño.d.§. vt in ceteris. z hoc vr verum etiaz si pcurator nõ sit soluẽdo: vt hic p Jmo. lz ro.hic sub dubio forte etiam in.d.l.predia. ɔtrarium dixerit vbi tñ nihil boni allegat.de materia vide etiã p sali. in.d.l.si ex cautõe.

17 ¶ Querit Bar.z ista est dubia.q.pone q pcurator vel executor q nõ poterat vendere nisi presente pecunia: vẽdidit: z in instrumẽto venditiõis nõ ɔtinet q pcium receperit sed q fuit cõfessus illud recepisse an istud sufficiat perinde acsi psenti pecunia facta esset venditio: dicit se putare q non sufficiat: q: aliud est ɔfiteri z aliud est recipere.l.si cautiõe z ibi notat.C.de non nume.pecu.l.i.§. qð si in litem.z.§. si in mutuam.s̃.si quid in frau.pa.nam lz libertus possit alienare bona sua recepta pecunia tñ si in veritate non recepit eam: sed ɔfitetur recepisse dicit fieri in fraudem patroni.facit bm eum.l.si debitorẽ.j̃.de noua. vbi si iubeo debitorẽ meũ tibi creditori meo soluere pecuniam z tu ab illo non exigis sed p stipulationem recepisti promissionem ab eo animo nouãdi primam obligatiõem: dicit ibi q nõ est liberatus ille debitor qñ non ita iussi tibi promittere animo nouãdi sed iussi soluere: z aliud est q pmittat z aliud q soluat ad idem facit id quod hr in.l.ij.§.fi.cum glo.s̃.si cer.pet. vbi aliud est fieri mutuũ naturale qð est qñ pecunia actu numerat aliud fieri ciuile mere qð est qñ in cyrographo quis confitetur recepisse mutuuz ita in proposito nostro: nisi tñ bm bar.hic appareret cõuersam esse pecuniam in illam cãm in quam non habuit ptãtem vendendi.ita probat text.no.in.l. sed z iulianus. §.proinde.el.ij.s̃.ad mace.vbi qñ apparet pecuniam conuersam in vtilitatem patris presumitur q ab initio fuit mutato ius su ipsius patris. ¶ Circa istum arti.Ange.hic addit q inquãtum Bar.vult q si procurator vel executor ɔfitetur recepisse pcium non sufficiat.dz intelligi verum si ɔfitetur animo donãdi. z hoc constat: q: non valet dicta confessio nisi habeat speciale mãdatũ ad donãduz.l.pactum curatoris.C.de pac. Sed si dubitatur ex qua cã fuerit confessus: an q: vere receperit: an vero ex alia cã. z tunc dicit q si procurator fuit cõstitutus ad recipiendum mutuo z ipse confitetur non preiudicat domino. z sic intelligit notata per bar.in.d.l.ij.§.fi.s̃.si cer.pet.sed si esset cõstitutus ad recipiendum pecuniam a debitoribus. z ad quietãdum eos tunc nocebit confessio dño si procurator habeat mãdatum.cum libera.per tex.in.l.nõ obstabit.C.de noua. maxime si est procurator fiscalis vel ciuitatis deputatus ad recipiendum intratas.per.l.fi.C.de apo.pub.li.x.z per notata per gl. in.l.in cõtractibus.§.i. in ver. penitus.C.de non nume.pecu. Si aũt mandatum non habeat cum libera.tunc lz barto.videatur velle q non nocet confessio.tamen ange. hic tenet contra. per.d.l.lucius.§.tutele.cum glo.in ver.apoche.s̃.de admini. tuto.qð tamen intelligit Ange.verum si procurator est soluendo ita q dominus possit habere regressuz contra eum: aliter secus: allegat notata per glo.in.d.l.fi.C.de apo.z.d.§.tutele.z l.fi.C.de instito.dat tamen consilium ad hoc vt omne dubiuz tollatur si dñs de procuratore confidit q faciat eum procuratorem ad recipiẽdum pecunias z ad cõfitendum se recepisse: qa tunc debitor quietatus erit securus per illam cõfessionẽ. Jmo. hic addit q inq̃tum Ange. tenet q confessio procuratoris de recepto preiudicat domino lz non habeat liberam per.d.§.tutele.cum glo.non videt q per illã gl.possit bene fundari opi. Ange.q: reprobatur ibi.per Bar. ¶ Preterea ille tex.loquit in tutore qui habet liberam.l.inter bonorum.s̃.de admini.tuto. tibi notat Bar.z notat glo.in.l.mandato generali.s̃.de procura.z pz quia nouare potest q facere non potest si non habeat generale cum libera.l.nouare.in fi.cum glo.j̃.de noua.z.d. l.non abstulit.z etiam potest transigere.d.l.preses.cum ibi notatis.qð al's nõ posset si nõ haberet liberam: vt.l. pcurator cui tutorum.z.l.pcurator cui libera.s̃.de pcura.z notatur in.d.l. mandato generali. Nec etiam videt pbari dictum Ange. per d.l.nõ abstulit.cum glo.q: bm eum lz procurator possit nouare vt ibi.tamen nõ sequitur q possit cõfiteri quia in nouatione nõ est omnimoda remissio substantie debiti cũ remaneat actio ex stipulatione nouante quod non est si cõfessio fiat vt preiudicet. Et q̃uis nõ probetur opi.Ang.per allegata per euz nihilominus Jmo. putat eam veram q: exquo apparet de receptione: siue p testes: siue p ɔfessionẽ dz sufficere.nam nõ est verum q iudicetur donatio quin dominus possit habere regressuz cõtra procuratorem vt dixit se plene dixisse in.d.l.si debitorem. z hoc si transactum sit tempus.xxx. diernm quo casu preiudicat confessio.d.l.in contractibus.§.i. Tamen in cã fiscali est plus q: statiz preiudicat: vt ibi tex.z glo.z.d.l.fi.C.de apo.pub.li. x.dicit tamen Jmo.hic q sibi nõ placet illa modificatio Ang. hic dum dicit q confessio nocebit domino si procurator est soluendo al's non.nam hoc nõ videtur bene dictum: q: allegata per ang.nõ probãt dictum suũ. Et cõtra Ang. facit bm Jmo. q: imputet sibi dominus qui talem pcuratorem cõstituit cũ nõ esset soluendo.l.cum mandato.§.fi.s̃.de minor.z.l.eum qui. §.fi.cum.l.se.s̃.cõmoda.z debuit dominus cogitare esse possibile q procurator pecuniam reciperet z perderet z hoc si a principio pcurator nõ erat soluẽdo: si aũt ex post facto effectus est ñ soluẽdo tũc exquo mutata ẽ ɔditio pcuratoris vr tacite reuocatũ mãdatũ.z iõ debitor hoc sciẽs nõ debuit soluere z si soluit dz repetere.l. cuz quis.§.i.z.l.si cũ cornelius. cũ ibi notatis.j̃. de solut. ¶ Et subdit Jmol.q inq̃tum Ang. hic dedit consilium ad omne dubium tollendũ q pcuratori detur mandatuz ad recipiendum pecuniã z ɔfitendum recepisse.q: tunc confessio preiudicabat domino.nam bm Jmol.bar.in hoc tenuit cõtrarium in.d.l.ij.§.fi.si cer.pe.vbi vult q illa verba z ad confitendum se recepisse intelligãtur de receptis q: si aliter intelligerentur videretur donatio.d.§.si mutuã.sed donatio nõ videt permissa pcuratori nisi specialiter concedatur.l. filiussa.s̃. de dona.l.cõtra iuris.§.i.z.§.si.s̃.de pac. ¶ Tamen dicit Jmo. se putare veriorem opi.ang. q: al's illa verba z ad cõfitendum nihil operarẽtur.z essent superflua qð non est dicẽdum.c.si papa.de priui.li.vj.z ita dicit se tenuisse in.d.l.si debitorẽ. ¶ Rapha.hic in principali.q.Barto.hic videtur tenere cõtra Bar. nam vult q cõfessio noceat domino per.l.omnes.s̃.fi.C.de q̃ prescript.z per id qð notat per illam.l.omnes.Barto. in.d.l. si pcurator.§.fi.de iure fis. ¶ Subdit Raph.q pro opi.bart. posset allegari qð notatur in.l.duobus.§.a fideiussore.z quod ibi Barto.s̃.de iureiur. ¶ Addatis q.d.l.omnes.§.fi. cõtra Bart.allegauit Jmo.in.c.si cautio.de fi.instru.z.d.l.omnes. z per.d.l.fi.C.de apo.pub.z notat per glo.in.d.l.in cõtractibus.§.i.in ver. penitus. vbi est speciale in procuratore fis. qui censet habere liberam administrationem: vt per ɔfessionẽ suã preiudicet fisco incõtinẽti. nec potest opponi exceptio nõ numerate pecunie ergo in cõtrarium est ius cõmune.s. vt cõfessio alterius noceat dño elapso termino ad opponendũ exceptionem nõ numerate pecunie. ¶ Et respõdet ad.d.§.si mutuaz. q ideo ibi cõfessio liberti nõ preiudicat patrono q: al's si preiudicaret: preiudicaret funditus patrono: sed in casu nostro nõ q: remanet actio cõtra pcuratorem.l.qui proprio.§.qui procurator.s̃.de pcura. z pro hoc facit.l. vir. ab eo.s̃.de iure do. per quẽ tex.Bal.ibi in reportatis antiqs dicit probari q si procurator cõfessus est habuisse pecuniã nõ poterit cõtra dominũ opponere q pecunia nõ fuerit numerata immo stabitur dicto suo. ¶ Nec obstat q aliud sit recipere aliud cõfiteri q: respondet Jmol.q cõfessio z numeratio tendunt ad eundẽ finem lz sint diuersa z quo ad dominũ resultat in effectu idez ex numeratione z cõfessione.ergo perinde habere debet acsi esset idez ar.l.fi.§.fi.s̃.mãda.vel etiam possetis respondere vltra euz q per cõfessionem probatur numeratio.l.si ita stipulatus.§. grisogonus.z ibi Barto.in vlti.col.in pe.q.j̃.de verbo.obli. saltem post tempus datum ad opponẽdum exceptionem nõ numerate pecunie: vt no. Barto.in.l.assiduis.C.qui pos.in pig. ha. ¶ Sali.in.d.l.ij.§.fi.tenet cõtra opi. Barto.quia cõfessio probat numerationẽ.l.publia.§.fi.s̃.depo. z respõdet ad.d. §.si mutuam.cum similibus allegatis per Barto. q loquũtur in casu certo in quo cõstabat numeratiõez nõ itercessisse: secus dicit esse in casu dubio.z ideo ɔcludit q poterit agi ɔtra dñm ex numeratiõe pecunie quã procurator cõfessus est mutuo recepisse: quia elapso termino ad opponẽdum exceptionem nõ numerate pecunie probatur numeratio.nõ autez debet agi ex

mutuo ciuili ad qđ faciendum nō habuit mādatum. ¶ Addatis q̄ federicus de senis consilio. lij. incipiente: Titius fecit ꝓcuratorem ⁊c. etiam tenere videtur contra Barto. nam voluit q̄ si procurator fuit constitutus ad quietandum ⁊ exigendum sola cōfessio preiudicat dn̄o: q: confessio probat veritatem. l. pecunie. C. de solu. l. generaliter. C. de nō numer. pecu. ⁊ d. l. publia. §. fi. Tamen in isto articulo puto veriorem opinionē bar. quā tenet Jo. an. in addi. spec. in ti. de teste. §. i. ver. sed pone egi. in fi. magne additionis. ⁊ Barto. in. d. l. si debitorem. ⁊ in d. l. nō abstulit. per illuꝫ tex. in. d. l. alio. ⁊ Bal. ⁊ Pau. in. d. l. ij. §. fi. si cer. pe. ⁊ ang. in. l. ij. §. fi. C. de quadri. prescrip. ⁊ ant. in. d. c. si cautio. ⁊ Pau. de cas. in cōsilio suo vltimo. ⁊ ro. in. l. predia. ff. de acqui. posses. ⁊ istam opinionem vr̄ sequi Jmo. in d. §. grisogonus. ⁊ loquor de opi. Barto. hic. ⁊ etiam de opi. Barto. hic. ⁊ etiam de opi. Barto. in. d. l. ij. §. fi. in p̄mo dicto vltime. q. sue. s. q̄ confessio procuratoris habentis mandatum ad recipiendum pecuniā nō preiudicet dn̄o. nec facit actum valere acsi recepisset: q: negari nō potest q̄ aliud sit cōfessio ⁊ aliud numeratio. l. i. ⁊ l. fi. C. de do. cau. nō nume. ⁊ d. l. si ex cautione. cum glo. ergo procurator confitendo recepisse excessit fines mandati cōtra. l. diligenter. ff. man. ¶ Preterea confessio procuratoris sponte facta non preiudicat dn̄o. l. si defensor. in p̄n. cum glo. ff. de interroga. acti. ⁊ l. certum. §. sed an ipsos. ff. de confess. ¶ Nec ob. responsio data per fulgo. in. d. l. ij. §. fi. ⁊ per imol. in. d. c. si cautio. vbi dicūt q̄ illud qđ habetur in. d. §. sed an ipsos non loquitur de confessione procuratoris facta super facto suo sed super facto alieno. s. an dn̄s esset debitor vel non: sed in casu nostro loqmur si cōfitetur de facto suo. ¶ Dico q̄ nō videtur bona ratio q: vtrobiq̄ videtur militare ratio illius. §. ⁊ expresse contra responsionem eoꝝ determinat bart. in. d. §. tutele. ¶ Non ob. d. l. omnes. §. fi. cū similibus. q: potius facit in contrarium per ar. a speciali. nam ibi loquitur in ꝓcuratore fiscali qui hꝫ liberam vt dixi: ergo non mirandū si sua confessio facilius operatur. d. l. nō abstulit. cum gl. ¶ Nō ob. q̄ cōfessio probat veritatem solutionis: q: respondeo hoc esse verum cōtra confitentem. nos vero loquimur vtruꝫ probet cōtra dn̄m nō cōfitentem. ¶ Non obstat qđ operetur eūdem effectum: vt dicebat Jmo. q: negatur. nam si procurator nō pōt vēdere nisi presente pecunia ⁊ cōfessio non probet quo ad dominum pecuniam interuenisse: ⁊ contractus erit nullus vbi al's valeret. ¶ Item q: ita nō impletur cā propter quam executor potest vendere presente pecunia si cōfitetur habuisse sicut si in veritate numerata appareat. ¶ Preterea si ꝯfitetur ꝓcurator exegisse a debitore domini debitor non erit liberatus q̄uis illa cōfessio ꝓbet cōtra ꝓcuratorē: ⁊ sic poterit eligere dn̄s an velit experiri potius cōtra debitorē q̄ ꝯtra ꝓcuratoreꝫ: ⁊ interest nostra habere plures debitores. l. iij. al's. iiij. ff. de libe. lega. ⁊ ita no. Bart. in. d. l. alio. in pe. q. ¶ Concludo igitur q̄ qn̄ ꝓcurator vel executor cōfitetur se recepisse pecuniā: ⁊ nō apparet al's q̄ eam receperit q̄ nō sufficit: q: aliud est cōfiteri aliud recipere: vt. ff. dictum est. ¶ Item cōfessio ꝓcuratoris nō preiudicat domino qñ sponte facta est. l. certum. §. sed an ita. de cōfess. ad istud non videtur bene responsum. Item est expresse contra notata per Bar. in. d. §. tutele. Jstam opinionem puto veriorem q̄uispassus sit valde difficilis. ¶ Quantum vero ad casuꝫ
4 in quo ꝓcurator haberet mandatum ad recipiendū ⁊ ad confitendum recepisse. retuli Bart. ⁊ ita tenet Ang. in. d. l. non abstulit. ⁊ in. d. l. omnes. ⁊ anto. in. d. c. si cautio. ¶ Contrarium tamen tenuit Sali. Bal. Fulgo. ⁊ Pau. de cast. in. d. l. ij. §. fi. ff. si cer. peta. ⁊ ang. imo. ⁊ pau. de ca. in. d. l. si debitorē. ⁊ ang. ⁊ imol. hic. ⁊ imo. ⁊ Ro. in. d. l. predia. ⁊ imo. in. d. c. si cautio. ⁊ Pau. de ca. in dicto suo consilio vltimo. ⁊ illa videtur verior opi. q: al's illa verba. s. ⁊ ad confitendū: essent superflua. ¶ Itē q: s̄m ro. in. d. l. predia. cōfessio procuratoris habētis mandatum ad hoc preiudicat dn̄o. l. proinde. §. i. ff. ad. l. acqui. Nec ob. rō alle. per bar. s. q̄ esset donatio: q: r̄ndetur q̄ imo nō eēt donatio: q: dn̄s agere poterit cōtra ꝓcuratorem q cōfessus est recepisse saltem elapso termino ad opponendū exceptiōem nō numerate pecunie: an̄ vo illud tp̄s poterit ꝯ debitorē allegāteꝫ se soluisse ⁊ pducētem dictā cōfessionē opponere ꝯ illā cōfessionem exceptionē nō numerate pecu. Nec puto esse distinguēdū

an ꝓcurator sit soluēdo vel non. qm̄ vt hic dicit imo. q vr̄ bene loqui nō est bona distinctio q: iputari dꝫ dn̄o ⁊c. ad qđ videte bonā glo. in. d. l. in ꝯtibus. §. i. in. v. penitus.

§ **Sic quoque.** Jste. §. sic quoqꝫ. diuiditur in tres partes primo loquit̄ qñ possit capi nomen debitoris loco pignoris pro executiōe rei iudi. secundo an captū debeat exigi vel vendi. tertio qd si pecunia in ꝓmptu reperiat̄. secūda ibi. Jtem qd dicemus. tertia ibi: sed ⁊ si pecu-
1 nia ⁊c. Si nō extant mobilia vel imobilia peruenit̄ ad nomina debitoꝝ ⁊ etiam in illis fit missio pro executione sn̄ie si cōfiteantur se debitores ⁊ exigent̄ vel vendent̄ prout iudici videbitur ⁊ si creditor hꝫ pecuniā debitoris depositam per ip̄m debitorem cōdemnatum vel alterū eius nomine nō fit tūc missio in nomine debitoris: sed pecunia capit̄. h. d. vsqꝫ ad fi. ¶ Jn tex. ibi sꝫ
2 cōtra ꝓptuꝫ est. no. q̄ nomē debitoris mei potest capi pro executione sn̄ie ita demum si non neget se esse debitorem meum. Quod limitat p̄mo s̄m ange. de imo. h̄ nisi negaret p euidēteꝫ calūniam all. no. p Cy. in. l. ij. C. qñ fis. vel p̄ua. ⁊ spec. in ti. de p̄mo ⁊ secūdo decreto. §. restat. v. qd ergo. q pro hoc allegat in ar. l. fi. C. de cōpēsa. ⁊ l. ij. C. ad. l. cor. ꝯ fal. ¶ Sed aduerte q: glo. in. d. ij. quā ibi sequitur Bart. tꝫ cōtrarium inducendo vt ibi per eum ⁊ illud videtur verius. vel potes cōcordare opi. ⁊ per bal. in. l. etiam. in p̄ma col. C. de execu. rei iudi. ¶ Aduertatis circa istam limitationem qm̄ glo. in. d. l. ij. expresse dicit q̄ q̄uis debitor debitoris per maliciam negaret se esse debitorem tamē non fiet executio sn̄ie in tale nomen. nam debet esse differentia inter executionē sn̄ie que fit in rebus corporalibus ⁊ executionem sententie quē fit in nominibus vt h̄. sed quando fit in rebus corporalibus q̄uis tertius neget illas res esse debitoris cōdemnati nihilominus potest fieri executio: siue p maliciā neget: siue nō. vt ergo sit differētia in casu nostro oꝫ q̄ si p maliciam neget non possit fieri executio. Cy. tn̄ in. d. l. ij. dicebat q̄ aut incōtinenti poterit cōstare de malicia negātis: ⁊ tunc poterit fieri executio in nomē debitoris: al's si incōtinēti nō ꝓbet non fiet executio. ⁊ ita procedat glo. in. d. l. ij. pro quo allegat l. fi. C. de cōpensa. ⁊ ita etiam voluit sal. in. l. etiam. C. de execu. rei iudi. bal. etiam in. d. l. etiam dicit posse aliter dici in isto articulo videlꝫ q̄ aut victor vult debitorem debitoris negāteꝫ cōuincere per tale instr̄m qđ hꝫ executionem paratā vt per instrumentū sn̄ie vel iusiurandum vel more tuscoꝝ per instr̄m guarentigie: vel s̄m morem perusinū per instr̄m confessionatum. ⁊ tunc fiet executio negatiōe nō obstāte: q: nō regritur strepitus iudiciarius in instrumentis executiuis. allegat. l. post rem. ff. de transac. melius allegasset. l. minor. xxv. annis cui fideicōmissus ff. de minoribus. aut nō habet executionem paratam: ⁊ tunc q: sub iudice lis esse potest. negatio facit rem dubiam ⁊ sic inexecutibilem: ⁊ sic procedat glo. in. l. ij. preallegata. ⁊ ista esset limitatio ad dictum Cyn. in. d. l. ij. Sed certe mihi videtur q̄ hec differentia nō sit iuri cōsona. q: instrumentum qđ producit̄ ad cōuincendū negantem nō producitur petendo ipsius instrumēti executionem. sed solū ad probanduꝫ maliciā negantis. ⁊ petitur executio sn̄ie late cōtra p̄mum debitorem cōdēnatū. vnde si quo ad probandū dictam maliciā instrumētum non habens executionē paratā: ita plene probat sicut instrumenta habētia executionem paratam: iuxta. l. cum proprietatis. ⁊ l. cum precibus. C. de proba. ⁊ c. ij. de fide instru. videtur q̄ dicta differentia nō sit bona. ⁊ pro hoc facit qđ no. ipse bal. in. d. l. ij. C. quātis. dum dicit q̄ aut cōtra neganteꝫ adducitur probatio probata. ⁊ tunc nō sit vera opi. glo. in. d. l. ij. aut offert̄ ꝓbatio non ꝓbata: ⁊ tunc procedat opi. illius glo. etiam si incōtinēti offerret
3 victor se ꝓbaturū s̄m bal. sed ita est ꝓbatio que fit p instrumentum auctenticū dr̄ probatio probata. l. interest. C. de solu. ibi lectio scripture ꝓbat ⁊ illum tex. ibi ad hoc ponderat bald. ⁊ no. bal. in. l. quotiēs in finalibus verbis. C. de iudi. ⁊ bald. in. l. pupilli. C. de vsu. pupil. ergo quando producitur instr̄m autenticum ad reprobandum negationem q̄uis nō haberet executionem paratam dūmodo clare probet maliciam negantis debet sufficere ad concedendam executionem sn̄ie. Sal. in. d. l. ij. videtur transire cū bal. ibi q̄tum ad hoc q̄ si probatur per probationem probatam. i. per instr̄m contra negantem debet fieri executio. Tamen dicit q̄ si debitor negans velit opponere cō

tra tale instrm̄ qđ est falsum. aut aliaꝫ exceptionem dꝫ audiri.
¶ Item addatis ꝙ ange. ⁊ imo. hic vltra p̄mam supradictam
limitationē ponunt aliā tanꝙ̄ diuersam a p̄ma. s. ꝙ si victor ve/
lit incōtinenti ꝓbare maliciam negantis fiet executio. allegant
no. per Cy. in. d. l. ij. ⁊ sic ad vtranqꝫ limitationē allegant no/
tata per Cy. in. d. l. ij. ⁊ per specu. in. d. versi. qđ ergo. tn̄ in di/
ctis locis non tradunt̄ iste limitationes vt diuerse. nam spec. di
cit simpl̄r ꝙ maliciosa negatio non releuat. alle. in arg. l. ij. C.
ad. l. corne. de fal. ⁊ in hoc dicit ɔ glo. in. d. l. ij. C. qn̄ fis. Cy. in
d. l. ij. dicit ꝙ si incōtinenti probet̄ de malicia negantis poterit
fieri executio. sed si statim apparere nō potest fiet executio per
d. l. fi. C. de cōpensa. ⁊ dictum Cy. reprobat bal. ibi nisi quādo
probaret̄ per ꝓbationē probatam. al's aūt etiam si incōtinenti
possit ꝓbari: vult ꝙ nō sufficiat: tn̄ nihil allegat per qđ ꝓbetur
dictum suum ɔtra Cy. vnde putarem cōcludendū ꝙ si euidē/
ter apparet de malicia negātis: puta ex verbis negātis sit verū
dictum ang. h̄ ⁊ sic procedat p̄ma limitatio. Ubi aūt nō appa
ret de malicia negātis tunc sit vera secūda limitatio. s. aut incō
tinenti pōt probari ⁊ ꝓbat̄ de malicia ⁊ fit executio. aut nō pōt
ꝓbari: ⁊ tūc secus per iura Cy. ad idē bene facit. l. si is a quo. i
p̄n. ṡ. vt in pos. lega. Et sic ɔcludo ꝙ vtraqꝫ limitatio ange. sit
vera. naꝫ si qn̄ euidenter nō cōstat a p̄ncipio de malicia: tn̄ si se
offert victor incontinenti ꝓbare ⁊ ꝓbet dꝫ fieri executio. multo
magis si a p̄ncipio cōstet de malicia. ¶ Secūdo fallit ḃm an. ⁊
imo. h̄ nisi actor offerat se ꝓbaturum incōtinēti cōtra negātem
allegat no. per specu. ⁊ ioā. an. in loco. ṡ. alleg. sed idem puto
dicendum in hac secunda fallētia qđ dixi in p̄ma ex idemtitate
4 rōnis. ¶ Tertio limita nō ꝓcedere istum tex. in noīe debitoris
perpetuo obligati ad annuā pensionē: qꝛ tūc non obstante ne/
gatione sua posset ɔtra eum ꝓcedi sicut dicimus in imobilibus
ita voluit singulariter bal. in prealleg. l. etiam. in ver. nūc restat
⁊c. ꝑ duas rōnes quas ibi vide ꝑ eum. ¶ Prima rō est. qꝛ an/
nue p̄stationes equiparant̄ imobilibus. l. iubemus nulli. in p̄n.
⁊ ibi no. C. de sacrosan. eccl. ⁊ in auc. de nō alie. in p̄n. ⁊ ꝑ bar.
⁊ alios in. l. sciēduꝫ. in p̄n. ṡ. q satisda. cogan. ⁊ est bona littera
in cle. exiui. §. cunqꝫ ānui redditus. de ver. sig. ¶ Adducit ⁊ se
cundā rōnem. qꝛ rōne talis annue p̄statiōis dr̄ creditor hr̄e cō
tra talem debitorē quasi pos. illius iuris. c. querelā. de elec. vn̄
rōne huius quasi pos. pōt creditor creditoris imitti in hāc qua
si pos. sicut in rebus corporalibus: vt ibi plenius ꝑ eum: qđ est
menti tenēdum. tn̄ an ista vltima rō sit bona pēdet ex his que
no. plene ꝑ bar. in. l. fi. ꝟ. quo. bo. ⁊ per Cy. ⁊ alios i. l. si certis
annis. C. de pac. vbi plene tangūt de itellectu. d. c. querelā. va/
rio modo loquūtur doc. ibi: vnde potius adhereo p̄me rōi ꝙ̄
5 secūde. ¶ Sed qđ remdiū erit ɔ nomē debitoris negātis in ter
minis huius. §. dic ꝙ dabit̄ curator bonis debitoris cōdemna
ti si erat absens q curator aget cōtra debitorē negāteꝫ ⁊ eū cō/
uincet. vt no. gl. ⁊ doc. in. d. l. ij. ⁊ spec. in ti. ṡ. alle. ang. ⁊ imo.
h̄ ⁊ bal. post Ja. bu. in. d. l. etiam. in p̄n. vel si debitor cōdēna/
tus est pn̄s coget̄ actionem victori cedere ɔ debitorem negan/
tem. arg. l. si res. cum gl. ṡ. de euic. ⁊ notat Cy. in. d. l. ij. ⁊ bal.
⁊ sal. in. d. l. etiam. vbi plene de hac materia ꝑ eos. Sed quid
si debitor debitoris cōdemnati nō negat: nec fatetur ɔctuꝫ ob/
ligatiōis sue. sed oppōit exceptionē quā nō probat. dicit Sal.
in. d. l. etiam. ꝙ videtur fateri se debitorē. allegat glo. singula/
rem ḃm eum in auc. de exhi. re. §. susceptor. in. ver. litis cōte. in
fi. quā etiam ad hoc ꝓ singulari allegat bal. in. d. l. ij. ad qđ vi/
6 de no. ꝑ Bar. in. l. nō vtiqꝫ. ꝟ. de excep. cum suis ɔcor. ¶ Secū
do no. ex isto tex. differentiā an pecunia quā dꝫ debitor debito/
ris nō sit solutioni parata: ⁊ tunc hꝫ locuꝫ p̄ncipiū. §. nostri. qꝛ
si debitor debitoris negat se esse debitorē nō fit executio. Si āt
cōfitet̄ capit̄ nomē debitoris: aut pecunia est parata solutioni:
7 tūc nō capitur nomē. sed pecunia: ⁊ tūc loquitur. ver. sed si pe/
cunia. cum sequēti qcqđ gl. dixerit. ¶ Tertio no. ex vltima p̄te
§. nostri ꝙ pro executione s̄nie late ɔtra pupillū pōt capi pecu
nia eius deposita ad emptionem prediorum etiā absqꝫ aliquo
speciali decreto pretoris super alienatione dicte pecunie: ⁊ hoc
qꝛ est alienatio necessaria in qua nō requiritur decretuꝫ. l. iij. §.
ij. ṡ. de re. co. ⁊ sic innuitur ꝙ ex voluntate nō potest alienari si/
ne decreto: ⁊ hoc est bene no. ḃm Rapha. hic qui dicit ꝙ bal. i
hoc videtur velle contrarium in. l. cetera. §. hoc senatus. al's

8 est in. §. fi. ṡ. de leg. i. vbi voluit ꝙ si ex forma statuti vel cōsue/
tudinis vxore p̄decedēte maritus dꝫ lucrari bona mobilia vxo/
ris: heredes mulieris debēt hr̄e imobilia ⁊ reperiat̄ pecunia de
posita ad emptionē p̄dioruꝫ nō cōputabit̄ inter imobilia. sed
inter mobilia ꝑ. d. l. cetera. §. fi. tn̄ rapha. hic vr̄ tenere contra
bal. ꝑ istum tex. per quē dicit limitari qđ tradit̄ per glo. singula
rem in. l. i. §. fuit quesitum. ṡ. ad trebel. que voluit ꝙ adultus
possit alienare pecuniā sine decreto quasi sit de rebus que ser/
uando seruari nō pn̄t. ¶ Addatis ꝙ pro eo qđ dicit hic raph.
videt̄ tex. in. l. iij. §. quid ergo. ṡ. de cōtra. iudi. tute. quē singu/
larem reputat ro. in. l. si ex legati. cā. ꝟ. de ver. obli. vbi dicit pro
bari ꝙ pecunia minoris deputata ad emptionē prediorꝫ non
pōt alienari sine decreto sicut alie res imobiles: aut que seruan
do seruari possunt lꝫ secus sit in alia pecunia. ꝑ no. in. d. §. que
situm. Albericus de rosa. in suo tractatu statutorū. q. ij. videtur
tenere ɔtra decisionē bal. in. d. l. cetera. nam dicit ꝙ stāte dicto
statuto vel ɔsuetudine pecunie deputate ad emptorē p̄dioruꝫ
debebunt̄ ei cui imobilia: qꝛ destinatuꝫ hr̄ pro facto. allegat. l.
granaria. in fi. ṡ. de acti. empt. ⁊. l. si nō fuit. §. quid ergo. ṡ. de
aur. ⁊ argē. lega. Tamē cum decisiōe bal. in. d. l. cetera. cōcor/
dat Cy. ray. ang. ⁊ imo. ibidē. Et pro opi. Bal. ⁊ sequatium
facit: qꝛ ipsi loquūtur in statuto disponēte aliqđ ɔ ius cōe: quo
casu ponderauit etiam ray. ⁊ bal. in. d. l. cetera. statutū tale lo/
quens in casu vero nō extendi ad fictū. l. iij. §. hec v̄ba. ṡ. de ne
go. gest. ⁊ ibi per bar. ⁊ ꝑ eum in. l. oēs populi. in. vj. q. p̄ncipa
li. de iusti. ⁊ iure. sed nos loquimur in dispositiōe iuris cōis ꝓut
loqtur tex. h̄ argu. d. §. qđ ergo. vnde in tali dispositiōe fit ex/
tensio: de casu vero ad fictum ex idēptitate rōnis. l. i. §. lex falci
dia. ⁊ ibi doc. maxime imo. ṡ. ad. l. falci. melius ꝓbatur in. c. ad
audientiam. iuncto. c. p̄cedenti. de cleri. non residen. Istud est
notabile verbum dn̄i iudicio meo. tn̄ h̄ conatus sum substinere
opi. bal. ꝙuis albe. ṡ. ɔrium tenuerit: ⁊ ad iura allegata per al
ber. pōt respōderi vt respōdet bar. in. d. l. cetera. §. fi. qꝛ qn̄ ali/
quid est destinatū. tn̄ illa destinatio nō est cepta deduci in actū
nō iudicamus de destinatiōe sicut de facto. l. librorū. §. sed ne/
qꝫ cepti. ṡ. de lega. iij. ⁊. l. lana. eo. ti. ⁊ de aur. ⁊ argē. lega. l. ve/
stimētuꝫ. ideo si esset ceptū: sed esset valde remotū ab eo ad qđ
est destinatuꝫ. verbi gr̄a. cepi texere lanā vt ex ea fiat vestis: nō
loquitur pro facto: sed si non multum distaret dꝫ haberi pro fa
cto. ita habet̄. d. l. ⁊ si nō fuit. idem sit antiquitus fuisset pars
istius rei detracta. ita loquitur. d. l. granaria. ita ꝙ videt̄ ꝙ pos
sit substineri dictum bal. nec obstat iste tex. qꝛ loquitur bald. in
statu disponēte cōtra ius cōe. h̄ loqtur in iure cōi. teneatis men
ti: qꝛ puto ꝙ nō reperietis ita declaratū. ¶ In glo. in ver. Rp/
9 tuꝫ. voluit dicere gl. ꝙ in rebus mobilibus est dare po. de qua
faciliter ꝓbari pōt ⁊ hoc probato ꝑ victorem. s. ꝙ debitor con/
demnatus possidebat: fit executio etiaꝫ in ꝓprietate: qꝛ in pos.
presumit̄ proprietatē fuisse debitoris ɔdemnati dato ꝙ tertius
hoc neget: vt notat bar. ṡ. ea. l. §. si super. in ver. quero cui incū
bit ⁊c. ⁊ ibi dixi. sed in noīe debitoris negātis nō ita faciliter ⁊
summarie ꝓbari pōt de iure obligationis cum in eo non cadat
pos. ⁊ ꝓprietas de per se ⁊ hoc tenēt cōiter doc. h̄ Bald. tamen
in. d. l. etiam. aliter loquit̄. sed vr̄ dicere cōtra istum tex. facien/
tem dr̄iam inter nomina debitoris: ⁊ alias res. nec vr̄ ibi bal. sa
ne intelligere tex. cum glo. in. d. §. si super. quem nimis restrin
10 git vt ibi per euꝫ. ¶ Capio glo. i. positam super. §. sic quoqꝫ. ⁊
glo. querit quare aliud in rebus mobilibus. aliud in noīe debi/
toris cōdemnati. glo. respondet ꝙ facilius in rebus corporali/
bus habet̄ summaria cognitio. hāc sequūtur doc. nā dicit bar.
ꝙ qn̄ ꝓcedit̄ vt fiat executio ɔ nomē debitoris ⁊ iste debitor ne
gat se debitorē debitoris: opꝫ ꝙ det̄ libellus ⁊ ꝓcedat̄ ɔ eū litē
ɔtestādo ⁊ ꝓcedēdo ad s̄niaꝫ: ista reqrūt lōgū tractuꝫ. ¶ Pre
terea vt dicit Imo. h̄ in rebus corporalibus est dare pos. de q̄
poterit de facili ɔstare an sit penes debitorē mittēdo nuncios
q hoc referāt. facilius ergo de hoc poterit sciri ꝑ nūcios qbus
credēdum est. l. magis puto. §. ne tn̄. ṡ. de re. co. ¶ Preterea
in rebus corporalibus eoip̄o ꝙ ꝓbat̄ pos. dicit̄ ꝓbatū de dn̄io
qꝛ eoipso ꝙ cōstat eū possidere p̄sumit̄ ad eū ꝑtinere adeo ꝙ
in tertiū hoc negantē trāsfert̄ onus ꝓbādi. ita vr̄ declaratū per
bar. in. d. §. si sup rebus. ṡ. ea. l. ꝑ. l. ob maritorū. C. ne vxor ꝓ
mari. ⁊ istud puto verū qcqđ dixerit bal. i. d. l. ēt. v̄. quero que

fit rō ꝛc. vbi videt᷑ dicere ꝙ etiā qñ tertius allegat se esse dñm illius rei nō solū se possidere nō habebit locū exceptio nec cognoscet᷑ summarie. qm̄ id qđ habet᷑ in. d. §. si super rebus. procedit qñ tertius diceret se possessorem. sed non diceret se dñm. nō puto eū recte loqui: qꝛ vꝫ contra tex. nostrū q vult esse differentiā inter res mobiles: ꝛ noīa debitoris. preterea nimis violat tex. in. d. §. si sup rebus. ꝛ de ista practica imo. s. ꝙ ad iuestigā-
11 dum an talis res sit debitoris ꝯdemnati mittant᷑ nūcij ꝛ exploratores. dixi vobis in. d. §. si sup rebus. ¶ Capio glo. in ver. capi pro cuius expeditione quero: qualr̄ capit᷑ nomē debitoris. ꝛ respondet qꝛ dicet᷑ per iudicem victori: habeas istud nomē loco pignoris Bar. ꝛ alij h̄ dicunt ꝙ melius loquit᷑ glo. in. l. i. C. de preto. pig. que vult ꝙ vocabit᷑ iste debitor debitoris: ꝛ interrogabit᷑ an sit debitor. ꝛ si confiteat᷑ dicet iudex: iubeo istud nomen esse pignori apud talem victorē. hꝫ enim talis significatio vim traditiōis. l. illud. qđ operat᷑ traditio in rebus corporalib⁹ operat᷑ hmōi assignatio in noībus: vt no. gl. in. l. fi. C. quā. fis. vel ꝑua. ꝛ in. l. ad eū. ff. de dona. ꝛ istis addatis bar. in. l. is cui. §. fi. ff. vt in pos. lega. ¶ Aduertēdum est. qꝛ hec gl. debuit poni super ꝑma parte. §. nostri. vbi tractat᷑ de captura noīs debitoris. non aūt dꝫ poni in ver. sed si pecunia. qui ver. loquit᷑ qñ pecunia erat deposita apud argentarios: ꝛ erat solutioni parata: qꝛ tunc glo. male diceret. qm̄ tex. vult ꝙ capiat᷑ pecunia. nō aūt nomē debitoris vnde dānat bar. istam glo. ꝑ istum tex. ꝛ. l. cōmodis. ff. eo. Saluari tñ posset ꝑm imo. qñ victor vellet capere nomen argentarij: ꝛ nō pecuniam dūmodo argentarius cō-
12 fiteatur habere pecuniā: ꝛ in hoc sto cum eo. ¶ Subdit gl. ꝙ post assignationem noīs dbitoris creditor habebit vtilē actionem sicut quādo nomen debitoris dat᷑ in pignus cōuentionale. l. cum couenit. ff. ꝙ pign. hanc glo. dum dicit ꝙ vtilem actionem habet postea victor potestis dupliciter itelligere ꝑm ang. ꝑmo ꝙ intelligat᷑ de vtili actione. s. hypotecaria causata ex isto pignore capto per iudicem vt sic verbū iudicis indicat pignus ꝛ actōē hypotecariā sic fac ꝯuētio fac ad hoc. l. ij. C. de ꝑto. pigno. expresse notat glo. in. l. i. ff. eo. ti. de ꝑto. stipu. ꝛ spec. in. d. ver. qđ ergo. Secūdo modo pōt intelligi ꝑm ange. hic de vtili actiōe ꝑsonali. directa ꝟo competebat debitori cōdemnato. l. nomen. C. que res pigno. ob. pos. ꝛ. d. l. cum conuenit. Et subdit ang. ꝛ imo. hic ꝙ si debitor debitoris est ꝯfessus ꝯ eum per suum creditorem poterit intentari via executiua. hec eadē poterit proponi per victorem ꝛ sic necesse nō erit intentari vtilem actionem sicut poterat debitor condemnatus intentare viam executiuam.

Alexander de Jmola. l. 16.

Unt qui. Persone hic ꝛ in. ll. sequētibus enumerate cōdemnantur ꝛ exiguntur quatenus facere possunt deducto ne egeāt. sed non deducto ere alieno qđ vltimum fallit in do-
1 natore: hoc dicit vsqꝫ ad. l. non tantum. ¶ Nota ex. l. sunt qui. in ꝑn. ꝙ executio sniē regulariter fit insolidum: fallit in ꝑsonis h̄ enumeratis que exigunt᷑ inquātū facere possunt. s. cōmode ꝑm qualitatē ꝑsonarū. l. in ꝯdemnatione. cū glo. ff. de reg. iu. ꝛ cōmode dicunt᷑ facere posse deducto ne egeant. d. l. in cōdem-
2 natione. nō tñ dꝫ deduci es alienum. fallit in donatore ꝛ nō est vt. l. ne de liberalitate. ff. eo. ¶ Secūdo in. l. itē miles: nota ꝙ miles armate militie nō tenet᷑ vltra ꝙ facere possit. hoc tñ restri-
3 git Dy. qñ in militia contraxit ꝛ occasiōe militie: ita videre notata in. l. miles. ff. eo. ¶ Jn tex. ibi couueniuntur: ꝛ sic vꝫ ꝙ in libello actor nō possit agere nisi ad id qđ pōt facere reus conuētus: tñ ꝯrium est verius videlꝫ ꝙ et̄ ꝓcedit petitio qñ simplr̄ petitur ad totā summā debitā reum ꝯdēnari. lꝫ reus exceptionē opponeret ꝙ nō pōt exigi nisi quatenus facere pōt. hoc ꝓbat᷑ in. l. pe. ꝛ ibi hoc no. guil. de cu. ꝛ oēs. ff. qđ cum eo. ꝛ no. Ja. de ra. in. §. sunt preterea. insti. de acti. ꝛ bar. ꝛ ang. h̄ ꝛ bart. in l. sed si dubitet᷑. §. si filius. ff. de fideiusso. ꝛ in. l. maritum. ꝛ in. l. ex diuerso. §. fi. ff. sol. mat. patet qꝛ ista exceptio: non teneor nisi quatenus facere possum: lꝫ non fuerit opposita ante sniām: tñ potest opponi in executione sniē simplr̄ late ad totā summam l. nensenius. §. fi. ff. eo. ꝛ aliqđ ꝑ gl. hic in fi. ꝛ in. l. inter eos. ff. eo. qđ vltimum an ꝛ qualiter procedat dicam in. d. l. nēsenius.
4 ¶ Nota in. l. inter eos. ꝙ ille dꝫ preoccupare q ꝑmo ad sniam peruenit. de quo dic vt per bar. in. l. si pluribus. de leg. i. ꝑ ioā. an. in. c. si duo. de ꝑcur. li. vj. in nouella. per glo. in. c. capitulū. extra de rescrip. per bal. in. l. pluribus. ff. de procura. ¶ Quod est verū quando agit᷑ de iure quesito ꝑferendo. ꝛ ius competebat pluribus ad diuersa. vt h̄. ꝛ. l. si ꝟo. ff. de pecul. sed vbi ad idem agerent plures occupantes dicit᷑ eius conditio melior q peruenit ad litis contestationē. l. si pluribus. de leg. i. l. ex duobus. la. ij. de duo. re. ¶ Capio glo. i. ꝛ quero qualiter intelligatur littera hic dum dicit ꝙ non tenentur iste persone nisi inquātum facere possunt. ꝛ rñdet. i. deducto ne egeant. l. in condem-
5 natione. ff. de reg. iur. ¶ Jn eadem glo. ibi ne egeat. ad hoc vide glo. in. l. in condemnatione. ff. de reg. iur. ꝛ qualiter debeat considerari istud ne egeat: an inspecta qualitate persone ꝛ dignitate. vide circa hoc plura alia ꝑ bal. ꝛ alios in. l. si maritus in id. ꝛ qđ ibi per glo. ff. solu. mat. per bal. in rubri. ꝛ in. l. fi. C. qui. bo. cede. pos. ꝛ in. l. ij. C. qđ cū eo. ꝛ in. l. qđ noīe. in fi. ff. de cōdi. ide. ¶ Jtem qđ dꝫ in donatore intellige si facta fuit promissio de donādo pure. secus si ob cām. qꝛ tunc nō dꝫ ꝓpria seu liberalis donatio. l. i. ff. de dona. hoc voluit ang. in. l. sꝫ hoc in ꝑin. ff. eo. ꝛ ibi hoc ꝓbatur in tex. cum glo. nam ibi loqtur in dote promissa ꝟo cum pacto de lucrando: ꝛ tamen promissor solu. mat. habet hoc beneficium: vt ibi. ꝛ. l. pen. ff. de iur. dot.
6 ¶ Jn glo. ij. nota de dictione idest qꝛ accipit pōt modificatiue seu qualificatiue: nō solū expositiue: iterdū accipit᷑ exemplificatiue. l. qui liberis. in ꝑn. in ver. i. cum glo. ff. de vulga. ꝛ pupil. ¶ Jn glo. i. sup. l. patronus. ibi amiserit ꝛc. fallit ꝑm imol. nisi amiserit ea: qꝛ sponte renunciauerit iuri patronatus: qꝛ tūc cum adhuc duret ius reuerentiale durat hoc ꝑuilegium cui renunciari non pōt. l. alia. §. i. ff. sol. mat. ¶ Jn glo. in ver. occupantis. ibi. l. ex facto. subaudi in fi. vbi habēs ꝑuilegium ꝑfert᷑ non habēti q preoccupauit. intellligit᷑ ergo iste text. qñ neuter ꝑuilegiatus erat vel erāt pariter ꝑuilegiati in actiōe ꝑsonali. secus si essent pariter priuilegiati in actōe reali. i. hypotecaria: vt in hypoteca duarū dotium ꝛ sic habentium par ꝑuilegium: qꝛ in hoc prefert᷑ ꝑma dos nec attendit᷑ preoccupatio. ita loquit᷑ l. fi. §. exceptis. alleg. in glo. ¶ Jn eadem gl. ibi cū aūt vtraqꝫ sniā. hucusqꝫ glo. clara est. hic aūt vult ꝙ si reus fuerit conuentus ꝛ ꝯdēnatus duob⁹ qbus nō tenet᷑ nisi quatenus facere pōt puta si fuit ꝯdēnatus ad reddēdū vxori ex cā dotis. x. ad dandum ex alia cā. ꝛ post sniam cū esset libertus creditor in maiori sūma. sꝫ nō potuit in plus ꝯdēnari reus facta deductōe ne egeat. nā si post sniam diminute sunt adhuc facultates. Aut agūt ꝑ executiōe sniē vxor ꝛ libertus codē tpe: ꝛ tūc ꝯcurrēt ꝓ rata. d. l. in iudicati. Aut solus secūdus ꝑmo petit executionē sniē. ꝛ nō hꝫ rō ꝑmi q nō petit: imo secūdi occupantis melior erit cā.
7 ¶ Capio glo. in ꝟ. occupātis. ꝛ aduertatis qꝛ in ea consistunt oēs difficultates. ꝛ ar. de. l. si plurib⁹. de leg. i. vbi dꝫ qs poccupare qñ ꝑus ꝑuenit ad lit. ꝯtest. hic dꝫ ꝙ ꝑuenit ad sniaꝫ. ergo ꝛc. ꝛ rñdet ꝙ qñqꝫ preoccupare quis dꝫ qñ peruenit ad lit. cōtest. qñqꝫ qñ peruenit ad sniam: vt hic: quare secus vt dixi sup textum. ¶ Alterius arguit de. l. sed an eandē. ꝛ. l. ex facto. §. i. ꝛ fi. ff. si pec. in qbus dꝫ ꝙ si aliquis erat creditor ex cā dotis vel tutele prefert᷑ alteri creditori q prius peruenerat ad sniam ꝛ sic melior est conditio illius qui agit actione de dote vel tutele ꝙ illius qui sententiam preoccupauit. glo. respōdet ꝙ iste tex. intellexit quando inter istos creditores nullus erat priuilegiatus. vel si erant priuilegiati erant pares in priuilegio actione ꝑsonali agendo: vt qꝛ omnes agebant actione depositi vel alia simili. sed vbi aliqui essent priuilegiati tunc melior est conditio illius qui ꝑuilegium habet. ¶ Sed contra hoc opponit glo. ff. l. fi. §. exceptis. C. qui po. in pi. ha. vbi si duo agebant vnus ꝓ vna dote ꝯtra vnum. alius cōtra eundem ad aliam dotem. dꝫ ibi ꝙ melior erit conditio illius dotis que ꝑmo fuit data: ecce ꝙ cā vtraqꝫ erat dotis ꝛ sic paria priuilegia habēt: ergo nō est verum ꝙ preoccupantis melior sit conditio quando peruenit ad sniam. Rñdet ꝙ illud qđ dictū est fallit in cā dotis: qꝛ ille q prius habuit dotē erit potior. Uel ꝑm Bar. dicatis ꝙ. d. §. exceptis. loquit᷑ qñ agebat᷑ hypotecaria ꝓ dote que est actio realis. l. pignoris. C. de pigno. ꝛ in eo qui prior est tpe potior ē in iure. sꝫ in actib⁹ cōpetētib⁹ creditorib⁹ agētibus actiōe ꝑsonali nō ꝯsideram⁹ qs sit potior. sꝫ qs sit potētior. l. potior. ff. q po.

8 in pig.ha. ¶ Pro expeditõe sequẽtis glo.ar.de.l. i iudicati.ff. eo.vbi si vnus pmo obtinuit sniam cõdẽnatoriã ꝯ reuz ali⁹ secũdo erit melior cõditio illius qui pus ad executionẽ peruenit. ergo male dicit h ꝙ melior erit cõditio illi⁹ q prius ad sniam puenit. glo. rñdet ꝙ imo ẽ melior. qꝛ illi q pmo puenit ad sniam cõdẽnatur debitor in totũ. i. nõ habitu respectu ad es alienum quo tenet ceteris creditoribus qui nõdũ peruenerũt ad sniam sed in snia ferẽda p eo qui vltimo loco puenit hẽbitur rõ illius q pmo ad sniam peruenit: qꝛ erit deducẽdũ illud i quo fuit facta cõdemnatio pmo: ꝛ sic nõ condẽnabit scdo in totũ. latis vero postea oibus sentẽtijs ẽ verum ꝙ nõ erit melior cõditio illi⁹ qui pus ad sniam peruenit: qꝛ si oẽs simul cõcurrũt vnicuiqꝫ p rata soluẽdũ erit. vnde si primo lata fuit snia in fauorẽ vxoris. secũdo in fauorez patroni debebũt executõi mandari simul. et sic nõ satisfiet primo insolidũ: sed p rata debiti. ꝛ hoc hꝫ locuz ẽt si bona sunt diminuta post sniam. nã ꝛ pderit illi qui puenit secũdo ad sniam ante dictã diminutionẽ: qꝛ si nõ puenisset ad sniam ante dictã diminutõez deterior esset cõditio illius qui tardius ad sniam peruenisset: qꝛ in snia ferẽda p eo debuisset ded uci pmo totũ illud qꝺ puenerat ad primũ. si aũt nõ cõcurrũt eodẽ tẽpore ad petẽdũ executionẽ sentẽtiaꝝ: tũc illi q prius venit prius dꝫ fieri executio. ita singlr limitat glo. d. l. i iudicati. bart. h in vlti. q. itelligit istaz glo. eẽ verã qñ tẽpore quo facta fuit secũda cõdemnatio fuerat facta deducto debito pmo. sꝫ vbi fuit facta cõdẽnatio pmo victori isolidũ. ꝛ similiter scdo insolidũ: si postea tpe executõis equaliter cõpareãt tũc debebit fieri deductio eius i quo erat facta cõdẽnatio pmo. ¶ Iuxta istam glosã ange. hic format vnã oppo. naz voluit glo. ꝙ quãdo duo sunt qui reportarũt sentẽtias cõtra tertiũ nõ sit melior cõditio illius q pmo peruenit ad sniam: sed ꝙ par sit eoꝝ cõditio. tamẽ istõ pcedit qñ vterqꝫ simul cõcurrit ad petẽduz executõem sententie. secus si vnus cõpareret primo: qꝛ tunc ille pferreret secũdo si sibi satisfieret insolidũ nec hẽbitur rõ alterius snie ẽt primo late. ¶ Nã cõtra istud dictum dicit ange. pmo facere. l. is a quo. ꝛ. l. seq. ff. de rei vẽdica. vbi illi qui pmo vicit fit restitutio. rñdet ipse ꝙ ibi ex causis omnino diuersis agebatur. hic aũt ex causis que saltez in genere erant eedẽ: qꝛ agebãt creditores ex talibus causis quaruz natura erat vt nõ posset cõueniri reus vltra ꝙ facere posset. Uel sm imo. hic potestis respõdere ad. d. l. is a quo ꝙ ille cãus est oĩno diuersus a cãu legis nostre: quoniã ibi agebatur rei vendicatõe ad eandẽ rez. hic aũt oĩo ad rem diuersã: qꝛ ego petebam. c. ex cã dotis: ille. c. ex causa mutui. tamẽ psone erãt tales q nõ poterãt agere nisi inqtũz facere poterat re⁹. Uel vltra eos potestis respõdere ꝙ illa lex cõcordat nec discordat. nam ibi satisfiebat ei qui pmo perueniebat ad executionem sue snie alio nõ cõcurrẽte ad petẽdum executionẽ sue snie: ita ẽ
9 hic. ¶ In glo. fi. ad fi. cõiter tenetur ꝙ ẽ dilatoria: vt no. glo. ꝛ doc. i. l. iij. ff. de excep. ꝛ glo. magna in fi. iij. §. appellatur. insti. de except. ꝛ no. guil. ꝛ doc. i. l. nã ꝛ maritus. ff. de condi. indebi. per illum tex. ꝛ bar. in. l. ex diuerso. §. fi. ff. soluto ma. nõ tamẽ ẽ dilatoria quo ad processuz impediendũ: quia nõ possꝫ opponi post lit. cõtesta. l. pompon⁹. §. rati. ff. de procu. l. ita demũ. C. eo. ti. imo quo ad processum dicitur pemptoria cũ possit opponi qñcũqꝫ vt hic in glo. ꝛ vide no. per glo. ꝛ doc. in. l. exceptõez. C. de proba. ¶ Dic ꝙ finaliter dicit glo. ꝙ Io. tenet istaz exceptionẽ eẽ dilatoriã aliud nõ dicit: quaz lego ꝛ postea dicã. Bar. h circa ea que h dicit glo. dicit ꝙ glo. in. l. exceptões. la prima. ff. de excep. aliter dicit: dic vt ibi dicit barto. est verum ꝙ glo. ibi aliter dicit. Nam duz gl. ibi refert ꝙ Io. tenebat istaz exceptionẽ esse dilatoriam ibi glo. refert opinionẽ Ioannis eẽ perpetuam. ꝛ glo. ibi ꝯcludere videtur ꝙ ista exceptio potius dicatur anomala. voluit moueri: quia ista exceptio habet quo ad quedam naturam peremptorie exceptionis: quia post litez contestatam potest opponi cõtra naturã dilatorie. ꝛ quo ad quedaz hꝫ naturam dilatorie vt patet ex premissis per. l. qꝺ nam si cũ moriar. ꝛ. l. in diez. ff. de condi. indebi. Barto. tamẽ in dicta. l. iij. de except. concludit ꝙ non debeat appellari anomala. ꝛ reprehẽdit opinionẽ illius glo. qꝛ nõ reperimus tex. aliquem enumerantez exceptões aliquas anomalas. vnde ipse cõcludit ꝙ dicatur exceptio dilatoria: ꝛ sic temporalis quoniã cũ presumat ꝙ vnusquisqꝫ debeat fieri locupletior. l. cura. §. deficientiũ. ff. de mune. ꝛ hono. l. si defunctus. C. arbi. tute. debemus iudicare istam exceptionẽ tẽporalẽ. ¶ Addatis ꝙ glo. in dicto. §. perpetue. v. semper. in fi. insti. de exceptio. etiaz dicit ꝙ ẽ tẽporalis: ꝛ sic videtur vti conclusiõe ꝛ argumẽto adductis per barto. Ange. h post Ray. pau. de castro ꝛ imo. h cõcordat opi. quoniã inqtũ glo. in dicta. l. iij. ff. de exceptio. refert ꝙ Io. dicebat istam exceptionez esse perpetuã: dicamus h verum quo ad processum: qꝛ nõ impedit lit. contestationẽ: sicut nec regulariter exceptio ppetua. c. i. de lit. cõtesta. libro. vi. vnde potest obijci vsqꝫ ad sniam ꝛ etiaz post. sed habito respectu ad sui substãtiaz ꝛ ad actuz extrinsecus hoc est quo ad impediẽduz repetitõem soluti dicitur dilatoria. d. l. quod nomine. ꝛ ita procedat alia opi. Iaco. h relata in glo. quia sicut non poterat repetere ille qui soluit añ tẽpus: ita nec iste. bene etiã potestis dicere ꝙ est dilatoria solutionis qꝛ etiam differt solutionem integraz quousqꝫ perueniat ad pinguiorem fortunã. d. §. cum aũt. nõ autez ẽ dilatoria quo ad impediẽduz processum: imo est peremptoria cũ possit opponi quãdocũqꝫ. de isto articulo videte per Cy. in dicta. l. exceptionem. C. de proba. post gl. ꝛ in. l. i. C. de iu. ꝛ fac. igno. ꝛ p guil. in. l. naz ꝛ maritus. ff. de condi. idebi. per bar. i. l. ꝛ ex diuerso. §.
10 fi. ff. so. ma. ¶ Item iquãtũ gl. hic dicit ꝙ qñqꝫ p⁹ sentẽtiaz potest opponi ista exceptio dicit barto. hic. ꝛ gl. videt voluisse sentire ꝙ quãdo cõpetit militi ista exceptio possit opponi post sententiam: ita videtur inuere tex. hic in. l. item miles. loquitur eim iurisconsultus quãdo ante fuerat condẽnatus: ꝛ ante nunꝙ opposuerat. sed in alijs personis videtur tex. in. l. sunt qui inuere. ꝙ ad primaz conuẽtionẽ debeat opponi: quia dirigit istam exceptionẽ ad conuẽtionez. Tamẽ dicit bar. verius videri ꝙ cuicunqꝫ persone competat post sentẽtiam: siue sit miles: siue alius qui hoc habeat beneficium. mouetur per. d. l. nensenius. §. fi.
11 ¶ Item exceptio que nõ impugnat sentẽtiaz: sed eam modificat potest opponi post sentẽtiam. l. fideiussores. §. idem respondet. ff. de fideiusso. Et hec fuit doctrina omniũ doctoꝝ in dicto §. primo. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ in dicta. l. exceptionez. ꝛ idem facit. l. ꝛ ex diuerso. §. fi. ff. soluto matri. Et ista est cõmunis conclusio. habet tamẽ notabiles limitatões de quibus me remitto ad ea que dici solita sunt in dicta. l. nẽsenius. §. fi. ꝛ in. d. l. ex di
12 uerso. §. fi. ¶ Ultimo querit Barto. ꝛ aduertatis quia pendet ab his que tradũtur in glo. v. occupantis. que est intricata. q. ꝙ primo agenti reus fuit condẽnatus insoliduz. ꝛ similiter fuit condẽnatus simpliciter insolidũ secũdo agenti: ꝛ agunt ex causis de quarum natura est vt fiat condemnatio inquãtum facere potest: an erit h cãu melior cõditio puenientis prius ad sentẽtiã prout dicit tex. hic videtur dicẽdum ꝙ non. quia cum iaz sit cõdemnatio facta de reo tam primo actori ꝙ secundo insolidum ꝛ nos habemus ꝙ post lataz vtranqꝫ sentẽtiam si tractatur de executione earuz nõ est melioris conditõis ille qui primo puenit ad sentẽtiaz ꝙ alius. l. in iudicati. ff. eodẽ. ꝛ hic in glo. i ver. occupantis. ergo contra tex. nostruz. ¶ Propterea Barto. h signãter modificans ea que dicuntur in. d. glo. in ver. occupantis. dicit ꝙ illud qꝺ ẽ dictuz in glo. s. nõ eẽ habẽdaz in exceptõe rationem illius qui primo obtinuit sentẽtiam: sed solum eẽ habendam rõnem eius tẽpore quo fertur snia p secũdo procedit si tempore dicte sentẽtie que fuit lata pro secũdo fuit habita rõ deductionis illius quãtitatis i qua obtinuerat alius. al's autem habebitur ratio in executione: ꝛ sic nõ concurrẽt in executione seruata vtriusqꝫ sentẽtie. imo melior erit cõditio illius qui prius ad sentẽtiam peruenit vt hic. ¶ Preterea dicit barto. cõfirmatur: quia si potest primus creditor agere reuocatoria: eo qꝛ debitor in fraudem illius qui primo obtinuit sentẽtiam omisit exceptionẽ opponere. l. i. in fi. cuz. l. seq. ff. que i frau. cre. vnde vt euitetur circuitus iuxta. l. cum fundus. §. seruũ tuũ ipudẽs. ff. si cer. pe. melius erit dicere ꝙ in executõe que fit p eo q obtinuit prio sniam nõ debeat cõcurrere secũdus pro tota sũma cõtẽta in snia secũda. ꝛ hoc ideo: quia al's sequeret ꝙ pm⁹ haberet agere reuocatoria. vnde vt tollatur circuitus melius est ꝙ habeat rõ primi. Quod confirmatur sm raph. hic: quia cum hec exceptio possit opponi post sniaz dꝫ posse opponi p creditores quoꝝ iterest si creditor nõ oppõit. l. pe. C. de nõ nu. pec. ¶ Ultimo vide bal. i. l. fi. i fi. in. ij. q. C. depo. q allegat hãc. l. inter eos in prin. i pe. q. de qua vide p eum.

l. 20.

1 **N**On tantum. ¶ Maritus nomie dotis vel ēt ex alio cōtractu cōue
niť quatenus facere pōt: ⁊ similiter vxoꝛ ⁊ socer vxoris
pro dote cōuētus. sed socer viri nō h̄z hoc bn̄ficiū si solu. mat.
conueniať. secus si eo cōstāte. h. d. vsq̄z ad. §. qđ aūt. positū in
2 l. sȝ hoc. ¶ Ex. l. nō tantū. nota q̄ ꝑuilegiū cōcessuȝ vni coꝛrela
tiuoꝛū extēdiť ad aliud. nā priuilegiū cōcessuȝ marito extēditur
ad vxoꝛē. facit. l. cū emptoꝛ. ff. de rescin. ven. ⁊. l. fi. ⁊. de accepti
la. ⁊. l. fi. C. đ indic. vidui. tol. Et ꝑ hoc dicit rapha. hic se semel
dixisse q̄ ꝓpter priuilegiū cōcessuȝ cuidā marito q̄ nō teneretur
soluere gabellā ēt non teneretur vxoꝛ. tn̄ ad istū tex. posset rn̄deri
q̄ hic sicut maritus ꝯtra vxoreȝ vtiť hoc ꝑuilegio: ita erat equū
q̄ vxoꝛ eo vteretur cōtra maritū vt par eēt ratio lucri ⁊ dāni. iu
xta. l. fi. C. đ fur. ⁊. l. s̄m naturaȝ. ⁊. đ regu. iur. Sed s̄m. q. raph.
priuilegiū mariti nō exercebatur cōtra vxoꝛē: imo ꝑuilegium a
ꝑncipe cōcessuȝ vni nō dȝ extendi ad aliā personā. l. i. ff. de con
sti. prin. ⁊. §. sed qđ ꝑncipi. insti. de iure natu. Tn̄ pro raph. plu
rimū facere videť tex. in. l. fi. C. đ fruc. ⁊ lit. expē. s̄m vnū intelle
ctuȝ approbatuȝ s̄z quē ibi probať q̄ ꝑuilegiū ꝯcessuȝ actoꝛi ne
teneatur soluere spoꝛtulas extēdiť ēt ad reū: vt ēt probari vide
tur in. l. i sacris. l. vltima. in fi. C. đ proxi. sac. scri. li. xi. Tn̄ pote
stis respōdere ad illa iura q̄ illud ē ibi speciale quādo cōcediť
priuilegiuȝ vni ex litigātibus circa oꝛdinatoꝛia iudicij. nam tūc
cā equalitatis seruāde i iudicijs ē iductū vt illud ꝑuilegiū extē
datur ad aduersariū. secus ē i alijs priuilegijs vt declarat bart.
⁊ alij in. d. l. fi. C. de fru. per. l. iij. i ꝑn. ff. quod qsq̄z iu. ⁊. d. l. i. đ
3 cōsti. ꝑnci. ¶ Capio gl. in ver. cōdēnatur. pro cuius expeditōe
quero an maritus habeat istđ beneficiū quādo cōueniť actiōe
de dote: siue cōueniať cōstāte matrimonio siue soluto. naȝ etiā
constāte matrimonio potest dos i multis casib᷒ per. l. quāuis.
cum. l. seqnē. ff. soluto ma. l. maritus. §. manēte. de iure do. Et
respōdet glo. q̄ nō refert cōstante matrimonio: an soluto eo cō
4 ueniatur. glo. recte loquitur. tamē remanet dubiū vtruȝ si muli
er agat constāte matrimonio cōtra maritū: eo qꝛ maritus cepe
rit ꝟgere ad inopiaȝ: an tūc habeat maritus hoc beneficium in
quo glo. i. l. si cōstante. in ꝑn. ff. so. ma. tenuit q̄ sic. Cōtrarium
tenuit in. l. vbi adhuc. C. de iure do. quoniā cum restitutio do
tis que fit hoc casu mulieri nō fit plena restitutio: imo dos ad
hoc debet deseruire oneribus matrimonij ⁊ maritus ex ea viue
re. d. l. vbi adhuc. igitur ⁊c̄. Tn̄ de hoc me remitto ad ea q̄ no.
per Barto. ⁊ alios in. d. l. si cōstāte. in prin. viij. q. vltie partis.
⁊ in dicta. l. ubi adhuc. ¶ In glo. in ꝟ. cōdemnādus est. ibi si
5 constāte matrimonio contraxit. adde simileȝ glo. i. l. si vxoꝛ ma
rito. ff. đ donatio. inter viruȝ ⁊ vxo. i ꝟsi. iudicio. tn̄ cōmuniter
contrariuȝ tenetur. s. q̄ si cōueniatur ēt soluto matrimonio ꝓ
cōtractu celebrato cōstante matrimonio bēat locū hoc benefi
ciuȝ per istuȝ tex. indistincte loquēteȝ: ⁊ equiparāt cāȝ dotis ali
is cōtractibus quo ad hoc. secus si cōueniať ex cōtractu vel q̄si
cōtractu celebrato solu. ma. qꝛ tunc cessat hoc beneficiuȝ ut uo
luit glo. notabilis i. d. l. diuoꝛtio. in ꝟsi. facere potuit. in fi. que
ita itellexit istuȝ tex. nisi ille actus gestus solu. ma. absq̄z culpa
mariti inducat actionē subrogataȝ loco actōis de dote. l. iij. in
ꝑncipio. alleg. in gl. ⁊ no. per bar. in. l. maritū. ff. solu. ma. ⁊ dy.
6 ⁊ iaco. bu. in. §. iteȝ si de dote. insti. de actio. ¶ In eadē gl. ibi
ideo qꝛ imittatur ⁊c̄. hoc ē sine dubio s̄m imo. h̄ quādo mari
tus cōstituit simpliciter se soluturuȝ qđ debebat ex cā dotis. sȝ
si cōstituisset se soluturū. xi. que recipit ex cā dotis vť eē dubiuȝ
an hoc gaudeat priuilegio si cōueniať actōe đ cōstituta. nā ui
deť q̄ nō ꝑ no. ꝑ gl. i. l. si pretoꝛ. ff. so. ma. ⁊ in. l. nēseni᷒. i ꝑnc.
ff. eo. ꝑ. l. eū q. §. si mulier. ff. de iureiur. ¶ Sȝ ꝯtrium tȝ Imo.
h̄ per istā glo. ⁊ per. d. l. iij. in ꝑn. vbi tex. pꝛopꝛie loquiť qn̄ ma
rit᷒ cōstituit se soluturū plusq̄ ex dote exigi possit vt ibi: ⁊ sic nō
loquiť qn̄ simpl̄r cōstituit se soluturū id qđ debebat dotis cā: qꝛ
tunc non cōstituisset vltra naturā actōis. ¶ Itē exceptio q̄ ob
stabat ꝑme actōi dȝ obstare actōi đ cōstituta. d. l. iij. §. i. ⁊ per h̄
rn̄det ad no. in. d. l. si prioꝛ. cū si. q̄ ibi loquiť qn̄ per stipulatio
nē fit ꝓmissio quo cāu videť remissa exceptio prius cōpetēs. l. si
dare. ⁊. đ ꝟ. ob. l. si quis delegauerit. ⁊. đ noua. secus in ꝯstituto
d. l. iij. §. i. ⁊ ad. d. §. si mulier. vť rn̄dere q̄ ibi ē spāle ne al's de
tegať ꝑiuriū mulieris iurātis. x. sibi deberi. que ꝟba itellgi de
bēt cū effectu. l. debitoꝛ. ⁊. de ꝟ. ob. ⁊. ⁊. đ solu. l. si is cui. §. fla
uius. ¶ Adde ꝑmo q̄ cū ista opi. videť cōcoꝛdare bar. in. l. qđ
7 noīe. in ꝑn. ff. de condi. inde. ¶ Itē adde q̄ ēt si soluto matri.
maritus ꝓmitteret ꝑ stipulationē. x. itegre ex cā dotis soluere:
tn̄ hēbit hoc beneficiū si conueniať actiōe ex stipulatu subroga
ta loco actionis de dote. per. d. l. iij. in prin. quā ita large intel
lexit bar. in. d. l. maritū. facit pro hoc: qꝛ huic bn̄ficio nullo mō
renūciari pōt quādo cōueniť a muliere que sibi hanc reuerētiaȝ
dȝ. d. l. alia. §. i. so. ma. ¶ Nō ob. glo. i. d. l. si prioꝛ. ⁊ in. d. l. nē
senius. qꝛ ille glo. iūcto tex. loquūtur qn̄ maritus ab alio q̄ ab
vxoꝛe conueniebať. ¶ Nō ob. d. §. si mulier. primo qꝛ dȝ itelli
gi quādo mota erat questio ex facultatibus viri an eēt soluēdo
quo ad dotē deducto ne egeat. ⁊ mulier iurauit q̄ sic. ideo iura
mētum habetur pro ꝟitate sicut sentētia. l. nō erit. §. dato. ff. de
iureiurādo. ⁊. l. ij. eo. ti. iūcta. l. ingenuū. ff. de statu ho. nam iu
ramētuȝ trahitur ad id de quo erat cōtrouersia sicut transactio
⁊ sn̄ia. l. si de incerta. C. de transac. ⁊ notat glo. in. l. nec enīȝ. ff.
de suspec. tuto. ⁊ in. d. l. nēsenius. §. fi. in glo. alleg. Si aūt non
eēt mota questio đ facultatibus licet mulier iurasset sibi. x. debe
ri ex cā posset opponi exceptio post iuramētū nō teneoꝛ nisi in
q̄tum ⁊c̄. per. d. l. nēsenius. in fi. ⁊ ita intelligit istum tex. pau. đ
8 ca. in. d. l. si mulier. quod ē notandū. ¶ Pro expeditōe glo. su
per ver. cōdemnādus. ar. diciť h̄ q̄ ēt si alia actione q̄ dotis cō
ueniatur maritus a muliere gaudet beneficio hoc ne teneať vl
tra ⁊c̄. cōtra de. l. diuoꝛtio. ff. de nego. gest. vbi maritus conuen
tus actōe nego. gest. non gaudet hoc beneficio. rn̄det gl. q̄ ibi
maritus cōueniebatur so. ma. quo cāu si cōueniať alia actōe q̄
de dote nō gaudet hoc bn̄ficio. sed hic alia rōne q̄ đ dote ꝯue
niebať constāte matrimonio: ideo gaudet hoc priuilegio. Istā
glo. in q̄tum vult q̄ nō sit curandū: an cōtractus fuerit celebra
tus cōstante matrimonio vel nō. sed solū an cōueniať maritus
solu. ma. vel nō. repꝛehēdit bar. in hoc. ⁊ sequitur opi. glo. posi
te in. d. l. diuoꝛtio. que vult q̄ qꝛ ibi cōuenitur maritus ex culpa
sua. s. qꝛ a se non exigit dotem qn̄ erat soluēdo. iđ rōne culpe si
nūc cōueniatur actōe neg. ge. tenebiť insolidū. ar. l. si rerū. ⁊. eo
dē. ⁊ ita magis cōiter teneť: pro quo facit qꝛ tex. noster loquiť i
disticte. s. siue cōtractus inter virum ⁊ vxoꝛē fuerit celebrat᷒ con
stante matrimonio siue eo soluto. ¶ Et ideo ad cōtrariuȝ dica
tis non conueniť ex contractu inito constāte matrimonio: sȝ ex
quasi cōtractu inito soluto matrimonio i quo deducta fuit actō
dotis: ⁊ hoc pꝛopter culpam mariti non exigentis a se doteȝ cū
posset. ¶ Addatis tamen q̄ glo. in. l. vxoꝛ marito. in ꝟ. iudicio
ff. de dona. inter virū. concoꝛdat cum ista glo. s. q̄ si marit᷒ cō
ueniatur alia actione q̄ de dote dūmodo conueniatur sol. ma
trimonio pro contractu celebꝛato cum vxoꝛe etiaȝ tempoꝛe ma
trimonij non gaudebit hoc beneficio. tamē vt dixi idistincte te
netur contrariuȝ per istuȝ tex. indistincte loquenteȝ. ¶ Itē iste
tex. eq̄parat causaȝ dotis ⁊ cām alioꝛuȝ cōtractuū. ergo ita gau
dere debet hoc beneficio si cōueniať pro alio cōtractu celebra
to constante matrimonio: sicut si cōueniatur actōe de dote. Si
autem cōueniretur pro alio contractu q̄ dotis celebꝛato iam solu
to matrimonio cessat hoc beneficiū s̄m gl. notabilem in dicta. l.
diuortio. in versic. facere potuit. in fine. ⁊ notatur per Bart. in
dicta. l. maritum. ff. soluto matrimonio. ¶ Est ergo differentia
vtrū conueniatur ex cōtractu celebꝛato constante matrimonio:
an ex cōtractu celebꝛato mr̄imonio soluto. Sȝ ꝯ predictā distin
ctōem facere vť tex. in. l. iij. in ꝑn. ff. đ cōsti. pecu. đ quo opponit
glo. vestra. vbi si marit᷒ solu. iā mr̄imonio cōstituit se soluturuȝ
q̄titatē quā habuerat i dotē gaudet hoc bn̄ficio. glo. rn̄det q̄
ibi rō ē: qꝛ actio đ cōstituta imitať naturā ꝑmi ꝯct᷒. s. dotis. l. q
9 id qđ. i ꝑn. ff. đ dona. ¶ Circa istud ꝯtriū imo. h̄ dicebat q̄ solu
tio glo. sine dubio ꝓcedit qn̄ simpl̄r marit᷒ si ꝯstituit soluturuȝ
id qđ đbebat ex cā dotis. sȝ si ꝯstituisset se soluturū. x. q̄ debebat
ex cā dotis ē magis dubiū an gaudeat tūc hoc bn̄ficio si ꝯuenia
tur actōe đ ꝯstituta. nā vť dicēdū q̄ nō ꝑ no. ꝑ gl. i. l. si ꝑoꝛ. ff. so
luto ma. ⁊. l. nēseni᷒. §. fi. ⁊. eo. ⁊. l. nemo. §. si a me. de leg. ij. ta
men ipse tenet cōtrarium ꝑ hanc glo. ⁊. d. l. iij. in ꝑn. vbi tex. lo
quitur quādo maritus se cōstituit soluturū plus q̄ ex dote exigi
potuit. ⁊ sic nō cōstituit se soluturum id quod debebat ex causa
dotis: qꝛ tunc nō cōstituiť plus q̄ deberet. pro hoc etiam facit
s̄m euȝ: qꝛ exceptio que obstabat prime actioni debebat obsta
re actioni de constituta. d. l. iij. §. primo. ⁊ per ista dicit respōde

ri posse ad id quod notat.i.d.l.si prior.z.d.l.nensenius.q2 ibi
loquitur quãdo per stipulatõem fit promissio.quo cãu videtur
remitti exceptio si qua competebat.l.si dari.ĩ.de vbo.ob.sed
nos loqmur qñ quis se cõstituit soluturũ per pactũ nudũ quo
cãu si exceptio obstabat prime actõi obstabit etiaz actioni de cõ
10 stituta.d.l.iij.§.i.¶ Nec obstat q in cõstitutũ potest deduci dé/
bitum naturale qd tamẽ peti nõ potest.l.i.§.debitũ.s.de cõsti.
pecu.z nihilomin9 pter cõstitutũ põt agi ad id quod tñ erat
prius naturaliter debitũ:q2 respõdet q efficacius cẽsetur eẽ de/
bitum naturale q debitũ vtroqz iure qd per exceptõem poterit
elidi vt ibi.z.l.etiã.§.quecũqz.s.de compẽsa.z lz quãdo ẽ de/
bitum vtroqz iure:dato q cõpeteret exceptio possit agi si non
excipiatur.iuxta.l.vbi pactum.C.de transac.z.l.si vnus.§. pa/
ctus ne peteret.s.de pac.secus quãdo est debitũ naturale tm̃:
q2 nõ põt agi.l.iurisgẽtium.§.igit nuda.s. de pac.tamẽ hoc ñ
ob.directe dispõni:q2 hoc nõ pcederet inuita parte:sed ex cul/
pa partis nõ opponẽtis exceptionẽ.z sic per hoc nõ dz dici effi
cacius.z sic cõcludebat imo.veriorem eẽ opi.q si maritus cõsti
tuat se soluturũ ex cã dotis.x.si postea cõueniat actõe de cõsti/
tuta gaudebit hoc beneficio.z per hec est respõsuz ad no.in.d.
l.si prior.q2 rñdet q in cãu.d.l.si prior.iteruenit stipulatio. re
spõdet ẽt ad.l.eum qui.§.si mulier.de iureiurã. q2 ibi loquitur
quãdo res decidit per iuramẽtũ quo cãu sunt inspicienda vba
iuramẽti.z ideo si mulier iurat se dedisse.x.in dotẽ hẽbit:nihilo
minus maritus hoc beneficiũ: quia per hoc nõ venit ꝯtra iu/
ramẽtum.secus si mulier iuret sibi deberi.x. ex causa dotis: q2
deberi dicitur id quod cũ effectu debetur.l.debitor.ĩ.de vbo.
sig.z facit.l.i.§.i.qd quis.iur.q2 vba cũ effectu sũt accipienda:
vt ibi.z sic si maritus vteretur beneficio isto eẽt venire cõtra iu/
ramẽtum mulieris:z sic detegeret eius periuriũ. in.l.iusiuran/
11 dum.§.si.cum duabus se.s.de iureiurãdo.Nec ob.q iuramẽ/
tum debeat intelligi ꝓm naturã cõtractus super quo interponi/
tur.l.si.C.de nõ nu.pecu.l.si.qui satisda.cog. quia respondet
q illud intelligitur i iuramẽto cõfirmatorio cõtractus qd in du
bio recipit tacitam cõditõem sicut ꝯctus.c.accessorium.de reg.
iur.lib.vi.sed tex.in.d.§.si mulier.loquitur i iuramẽto litis de/
cisiuo:z sic inspicitur id quod iurat.z diligẽter sunt põderãda
vba iuramẽti.d.l.si mulier.z facit.l.non erit.§.dato.d iureiur.
¶ Addatis q bar.in.l.qd nomine.s.de cõdi.inde.videt istud
tenere cũ aliquali modificatõe:q2 dicit q aut pmissio est facta
animo nouãdi:z tunc hz locum id qd habet in.d.l.si por. aut
non est facta animo nouãdi:z tũc hz locũ id qd habet i.d.l.iij.
in pn.¶ Sed contra istam responsionẽ facit id quod habet in
d.l.dari.vbi habetur q quãuis secũda promissio nõ sit fcã ani/
mo nouãdi primã.tñ videt q per eã sit sublata exceptio q cõ/
petebat cõtra primã.cuius cõtrarium dicit in.d.l.iij.in pn.z.§.
i.Sz potestis rñdere q i.d.l.si dari. secunda stipulatio intelli/
gebat facta animo nouãdi:q2 qñ secũda stipulatio cõtinet pl9
q prima presumebatur secũdam factã animo nouãdi d iure di
gestoꝝ.l.scire debemus.in prin.ĩ.de vbo.ob.¶ Uel secundo
rñdet q illa.l.si dari.loquit qñ cõpetebat exceptio pemptoria.
z secũda promissio fuit facta scienter.Sed in.d.l.iij.in.§.i. fuit
facta secũda promissio per errorẽ:vt ibi per glo. z bar.tex.autẽ
i.d.l.iij.in pn.loquitur quãdo cõpetebat exceptio tẽporalis:vt
ibi per barto.sicut ẽ ista stipulatio vt dixi in electõe precedenti.
¶ Item addatis q aliter potest rñderi ad illud qd no. in.d.l.
si prior.cũ similibus.s.q illud habet locũ quãdo maritus pro
mittit alteri q vxori:z conuenit ab alio q ab vxore vel ei9 he/
redibus.Sed si maritus ẽt soluto matrimonio pmisisset vxori
x.soluere que ex causa dotis ab ea receperat nõ perdit hoc bñfi
cium:q2 conuenit actõe que absqz culpa seu delicto viri ẽ subro
12 gata loco actõis de dote.¶ Plus videt videlz q ẽt si maritus
soluto matrimonio dixisset q promittebat soluere mulieri dicta
x.integre non ipediret tamẽ per hoc deducere ne egeat:q2 tali
beneficio nõ põt maritus renũciare.l.alia.§. elegãter.s.soluto
matrimonio.qd ẽ veruz etiã si renũciatio fieret so.ma.ꝓm glo.z
By.in.d.§.elegãter.quorũ opi.sum solitus sequi:lz nõnulli ꝯ.
¶ Item ad.d.§.si mulier.potestis melius respõdere.s. q ibi i/
telligitur qñ erat mota qd de facultatib9.s.an eẽt soluẽdo ma/
ritus i.x. deducto ne egeat:z ille iurauit q sic:q2 illd iuramẽtuz
habet p veritate sicut snia.d.§.dato.z.l.ij.eo.ti. z.l. ingenuũ
s.de sta.ho.iuramẽtũ eniz trahit ad id de quo erat controuer/
sia sicut trãsactio z snia.l.si de certa.C.de trãsactio. z no.glo. i
l.nẽsenius.§.fi.ĩ.eo.z.l.hoc eniz.i pn.s. d suspe.tu. als si ñ eẽt
mota qd de facultatib9 z mulier iurasset sibi deberi.x.videretur
q itelligeret.s.mero iure.z id põt post iuramẽtũ opponi exce/
ptio q nõ tenet nisi quaten9 facere põt sicut põt post sniam.d.
§.fi.z ita illũ tex.i.§.si mulier.itellexit.rapha.z pau.ibi.z ita ẽt
pau.d.l.si prior.z.l.z ex diuerso.§.fi.eo.ti.ar. d.l. nẽsenius.§.
fi.cũ ibi no.z sic cõcludo q vera sit opi.imo.h lz rñsio sua ñ sit
13 pfecta:tñ eaz suppleui.s.¶ In glo.i v.vtimur.in fi.sz videt q
ẽt so.ma.pater mulieris cõueniat ad dotẽ promissam deducto
ne egeat:nisi fuerit in dolo:vt ẽ cãus singularis i.l.pe.s. d iure
do.z hoc cõiter tenẽt doc.hic.z doc. post glo.i.d.l.ex diuerso.
volẽtes hanc.l.restringi per.d.l.pe.Sed ꝓm hoc nõ videt ali/
quam eẽ dñam an conueniat socer viri cõstãte matrimonio vel
eo soluto.sed an fuerit in dolo:z tũc hz bñficiũ taz constãte ma
trimonio q soluto.ergo cõtra istam.l.sed hoc ita.volentem eẽ
dñam:Jmo.dicit hic hoc nõ legisse tactũ.z q forte nõ sit dña:
an cõstante:an soluto matri.cõueniat:dz dici q ẽt si fuit in do
lo z cõueniat constãte matrimonio habet beneficiũ per istã.l.
sed hoc ita.secus si soluto matrimonio per pdicta super quo re
14 liquit cogitãdum.¶ Capio glo.in v.vtimur.p cui9 expeditõe
quero:q2 hic dr in.l.sicut.q alio iure vtimur i socero viri quo
iure vtemur i isto socero z qd sit istud ius. Et respõdet q cũ ea
distinctõe que tradit in.l.seq.q2 aut cõstãte matrimonio conue
nit z gaudet isto beneficio.aut eo soluto z nõ gaudet.Bar.hic
videt cũ glo.trãsire.z dicit q rõ diuersitatis quare aliud i soce
ro vxoris:aliud in socero viri ẽ illa que colligit ex.l. rei iudic.§.
fi.cum duab9.ll.seq.so.ma.q2 socer vxoris loco parẽtis habet:
socer mariti nõ.¶ Sed cõtra istud qd h dr in glo.ar. de.l. pe:
s.de iure do.vbi etiam socer mariti soluto matrimonio gaudet
isto beneficio nisi dolo induxisset generum ad contrahendum
matrimonium sub spe dotis promisse quã suadebat socer posse
soluere cuz non posset.nam tũc ratione doli excludit ab isto be
neficio.sed cessante dolo gaudet hoc beneficio. Barto.hic se/
cutus glo.in.l.z ex diuerso.in pncipio.s.soluto ma. respondet
q ista lex distinguitur p illam.Sed ꝓm hoc videretur q ñ eẽt
differẽtia an cõstante matrimonio cõueniat:an soluto. quia ẽt
si cõstante matrimonio cõueniatur z cõmiserit dolum socer ma
riti non gaudet hoc beneficio:vt in hac.l.sed hoc ita.in fi. z.l.
si rerum.ĩ.eodẽ.z no.per bar.in.l.alia.§.i.s.soluto ma. si autẽ
non fuit i dolo gaudebit semp hoc beneficio.¶ Jmo.hic dicit adde alex. in Cate[illegible] penul. matri.
q nõ reperit istud bene declaratũ:sed q putat posse sic respõ/
deri:quia aut fuit cõmissus dolus ex postfacto per socerũ z tũc
perdit beneficium per istam legẽ sed hoc ita. in fi.Aut a princi
pio cõmisit dolum inducẽdo generum ad cõtrahendũ. z tunc
distinguit:aut cõstante matrimonio cõuenit z gaudet isto bñfi
cio propter affinitatem.aut soluto matrimonio z non gaudet
per.d.l.pe.z non videt q aliter possit bene ostendi q iuriscon
sultus h bene distinguat.non est tamẽ bene sine scrupulo:quia
15 iurisconsultus h multum indistincte loquit.¶ Jtem ex.d.l.pe.
iũcta.l.sed hoc ita.inferri videtur vnum bene notãdum.s.q li
cet pater mariti a principio sciret se dotem quam recepit redde
re non posse:puta propter expensas quas i nuptijs facere opor
tet.tamẽ si cõueniatur soluto matrimonio ad dotẽ reddẽdam
gaudet isto bñficio.als nõ eẽt dña inter socerũ mariti z soceruz
vxoris:cui9 ꝯriũ vult aperte lra h.z istud videt velle bar.h z ex
pressius raph.tñ imo.hic videtur tenere ꝯriũ qñ daret casus in
quo socer mulieris fuerit i dolo.d quo loquit.d.l.pe.vt quia fin
geret se eẽ soluẽdo cũ non esset z mulier ignoraret.nã cũ sit ea/
dem ratio dz eẽ idẽ ius.l.a ticio.de v.ob.dicatis q nõ vr bene
posse dici q ille dolus de quo loquit.d.l.pe.adaptet ad soce/
rum mulieris cum incertus sit cãus z incertũ tẽpus dotis resti/
tuende:z spes sit q talis socer lucret munera.l.cura.§.deficiẽ
tium.ĩ.de mune.z hono.l.si defunctus.C.arbi.tute.z pp hoc
fortasse.l.ista vult esse differentiam inter socerũ viri z mulieris.
als difficile forte eẽt reddere rõnem diuersitatis:ita puto eẽ in/
16 telligẽda ista iura.¶ Ultimo per hanc.l.sz hoc ita.in pn.cũ gl.
patet ꝓm By.vt refert pau.de cast.h q statutũ vel pactũ d do/
te lucrãda hz locum etiam in dote non soluta constante matri/
monio:sed pmissa.cui addit pau. de cast.no.per Barto. in.l.

iubemus.§. sane.el.i.C.de sacrosan.ec.¶ Addatis q̄ ita tenu
it bal.in.l.si p̄dioꝝ.C.ad.l.fal.ꝛ idem dicit pau.de ca.i.l.si do
naturus.§.fi.per illum tex.ff.de cōdi.ob cām.ꝛ in.l.si marito.
§.i.so.ma.qm̄o dico q̄ bar.no.in cōsi.incip.Statuto cōmu
nis saluiani cauet̄ ꝛc̄.ꝛ bal.in.l.fi.i.ij.col.C.de do.promis. Et
ange.in cōsi.clxx.incip.In christi nomie ad euidētiam ꝛc̄. fox
tius voluerūt vꝫ si statutū de dote lucrāda q̄ loqueret̄ dote da
ta v̄ificabit̄ in dote ꝑmissa: vt per bar.i.d.§.sane. si promissor
fuit in mora soluendi.allegat in argu.l.labeo scribit si mihi bi
bliotheca.ff.de cōtrahē.emp.al's icipit: Si mihi bibliothecaꝫ.
ꝛ.l.in executōe.§.fi.ff.de v̄bo.ob.¶ Quia al's sequeret̄ q̄ me
lioris eēt cōditōis morosus q̄ nō morosus: cōtra.l.nō solū.ff.d
noxa ꝛ.l.seruus.ff.quod vi aut clam.Ad predicta ēt videte qd
notabiliter dicit saly.in.l.si cōstante.C.de dona. ante nup. vbi
voluit q̄ si statutū disponat q̄ maritus nō teneat̄ restituere nisi
dimidiā dotē nō hēbit locū i dote ꝑmissa: qꝛ v̄ba statuti nō cō
ueniūt huic casui per ea que tradūtur per glo.i.l. si cōstāte.i v̄
bo firma.ff.so.ma.qd teneatis mēti.¶ In.l.sed hoc ita. capio
gl.que ē super v̄bo matrimonio.ꝛ opponitur.nā soluto matri
monio ēt si genere recipit tenet̄ eam restituere.ergo ꝛc̄. glo. re
spōdet q̄ h̄ dꝫ intelligi q̄ pactū fuerat factū inter vxorē ꝛ gene
rū: q̄ deberet gener dotē lucrari: quo casu pōt dotē ꝑdere mu
lier.ꝛ potest valere tale pactū si mulier p̄decederet in matrimo
nio.al's nō valeret: vt.ff.de pac.dota.l.ij.glo.bene loquit̄. Ex
hac glo.iūcto tex.habetis notare q̄ illud qd dr̄.s.permutantē
ex cā donatōis gaudere bn̄ficio ne teneatur vltra q̄ facere pos
sit habet locum in promissione facta ex causa donatōis pure.se
cus in promissiōe per donationē ob cām: qꝛ tūc nō hoc gaudet
beneficio: vt pꝫ hic i socero mariti cum quo fecit pactū generi d
dote lucrāda.ꝛ de hoc dixi in.l.sunt qui. cū.l. se.ff.e.¶ Capio
glo.valde notabilē in v̄.succurrēdum.ꝑ cuius expeditōe que
ro que est rō differētie an cōueniatur socer mariti cōstāte matri
monio: an eo soluto. ꝛ glo.respōdet q̄ qn̄ cōstāte matrimonio
cōuenitur durat affinitas: ꝛ dissoluto matrimonio dissoluit̄ ista
affinitas: ꝛ etiā vinculū amoris ꝑpter quod dꝫ cessare benefici
um qd concedit̄ rōne istius affinitatis.ꝑ hac rōe bene facit tex.
in.l.cui eorū.§.affinitatis.ff.de postu.vbi dicit̄: q̄ vbi fit men
tio de affinitate itelligimus de presente non de preterito. Per
hanc glo.lꝫ doc.nō dicāt. Bal.in.l.fi.C.de v̄bo. sig.no.deter
minat q̄ si statutū dicit q̄ cause v̄tentes inter affines debeant
cōpromitti: nō habebit locum si cā v̄tatur iter quondā soceruꝫ
ꝛ quōdaꝫ generū: qꝛ ē dissoluta affinitas.idem bar.bal.ꝛ ange.
i.d.§.affinitatis.ꝛ bal.i.l.affinitatis.C.cō.de successio. ꝛ Pe.
d ancha.i comēto.c.canonum statuta.d cōsti.i.xiiij.q.ꝛ pau.in
l.rei iudicate.§.fi.ff.soluto ma.ꝛ i cōsilio.lxxvi.ꝛ ita cōmuniter
tenet̄. saly.tn̄ in.d.l.fi.C.d v̄b.sig.aliter dicebat sub dubio for
te.naꝫ volebat q̄ si maritus vel vxor soluto matrimonio ꝑ mor
tē alterius cōiugiū perseuerat in viduitate adhuc censeat̄ durare
affinitas: qꝛ cēsetur durare matrimoniū: eo qꝛ cōiunx supstes est
i viduitate per.l.fi.C.d bo.ma.ꝛ no.gl.i.l.vnica.§. exactio.C.
d rei vxo.act.ꝛ per ꝯsequēs tūc debebit cōpromissum fieri.tn̄ in
hoc al's cōsului cōtrariū vꝫ cōtra opi.saly.secutus cōem doctri
naꝫ premissaꝫ vꝫ q̄ siue perseuerat i viduitate siue nō: nō hēbit
locū dictum statutum. Non enim videtur bona predicta ratio
Saly. quia verba statuti disponētis cōtra ius cōmune debēt in
telligi proprie: nec extēdūtur ad casum fictum.c.susceptum.de
rescrip.libro.vi.l.iij.§.hec v̄ba.ꝛ ibi Barto.ff.de nego.gest. ꝛ
plene Barto.in.l.omnes populi.in sexta.q.p̄ncipali.ff.d iusti.
ꝛ iure.ꝛ per Barto.i.l.apud iulianum.§.fi.qui. ex cau. i pos.
ea.ergo dato q̄ singatur durare matrimoniū durante viduita
te.tamē quia vere nō est matrimoniū non dꝫ statutū locū hēre
in ficto matrimonio seu in ficta affinitate.vnde videmus q̄ illa
nō appellatur vxor quādo maritus p̄decessit ꝛ illa in viduitate
perseuerat.l.vnica.cum glo.i.C.vnde vir ꝛ vxor.ꝛ notat Bar.
in.l.ticia seyo.§.vsuras.de le.ij.ita q̄ puto verius tenere q̄ di
ctum statutū nō hꝫ locū i cāu p̄dicto. Alexā.d imo.

Quod autem.

¶ Qui mentitur in eo quod est causa beneficij perdit beneficiuꝫ:
ꝛ maritus eius que defensatur viuēte marito hꝫ beneficiū ne cō
ueniatur vltra q̄ facere possit maritus.secus in herede ꝛ fideius
sore.h.d.vsqꝫ ad.l.si cōuenerit.¶ Nota q̄ negās perdit bn̄fi
cium.qd est verum ꝯm iaco.d are.vt refert ang. al's bal. si perse
uerat in mēdacio vsqꝫ ad lit.cōtesta. al's secus per.l. electio.§.
neqꝫ.ff.de noxa.ꝛ idem notat ibi bal.adde tex.in.l.inde nera
tius.§.hec actio.in glo.ff.ad.l.aquil.ꝛ no.in.l.de etate.§.fi. ꝛ
ibi bal.ff.de iterroga.act.¶ Adde ray.ang.ꝛ imo.idē tenētes
in.l.sed si dubitetur.§.i.ff.de fideiusso.ꝛ bal.i.l.i.in vlti.col.C.
de fur.per eundē.in.l.de etate.§.fi.de iterroga. act.ꝛ in.c.i.§.
porro.que fuit prima causa benefi.amittēdi.ꝛ i.l.ea que.in.x.ꝛ
xv.q.C.de conditiōe idebiti.ꝛ i.l.cōtra negātem.C.ad.l.agl.
ꝛ i.l.i.i.v.col.C.de cōfes.ꝛ i.l.quidā estimauerūt.ff. si certū pe
tatur.ꝛ i.l.si vnus.§.fi.ff. pro socio.ꝛ i.l.error. in.vi.col.C.de
iur.ꝛ fac.igno.per ange.i.§.si enim.i auc̄.d triē.ꝛ semis. ꝑ illuꝫ
tex.i quibus locis ēt allegat glo.i.§.itē i mixta.i v̄. distulit.isti.
de actio.quā itellige vt per eos i dictis locis. Et hāc limitatōeꝫ
itellige nisi actor nō velit vti cōfessiōe seu reuocatōe negatōis.
sed per testes velit probare cōtra negationē: ita voluit elegāter
barto.i.l.eum qui.i p̄n.ff.de iureiurādo.per illū tex.iducendo
vt ibi per eū.ꝛ licet nōnulli variēt in hoc sum solitus sequi opi.
barto.vt dixi i.d.l.euꝫ qui.¶ Secūdo limita istum tex.cū simi
libus procedere si quis neget id quod est causa beneficij.s. ipm
esse socium.secus si reus generaliter respōdēdo libello in quo
fit mētio de societate dicat: nego narrata prout narrātur: ꝛ peti
ta prout petūtur esse vera.hoc est singulare dictum barto.i.l.si
dubitetur.§.ita demuꝫ.ff.d fideiusso.ꝯm imo.hic. ꝛ sequit̄ imo.
ꝛ pau.de ca.i.d.l.si dubitet̄.vbi ēt pro hoc allegat notata per
Barto.i.l.si cui.§.si a filio.ff.de lega.i.¶ Addo etiā qd notat
Barto.i.l.ēt.§.licet.ff.soluto ma.ꝛ tamē bar.videtur cōcorda
re iaco.bu.i.l.i.C.de lit.cōtesta.sed cōtrariū videt̄ tenere bal.
ibi.ꝛ bal.i.l.i.v̄si.sed nūquid.C.de edi.actio. aliquid ꝑ anto.
de bu.i.c.i.circa vltimā colū.C. de lit.cōtesta.ꝛ i puncto iuris
videtur q̄ opi.barto.nō procedat quia simpliciter respōsio vel
negatio ad omnia referri videtur.l.si is qui ducēta.§.vtrum.ff.
de reb.dubi.ꝛ institu.de inuti.stipula.§.preterea.i fi.ꝛ i.l.si de
fensor.§.qui iterrogatus.ff.de interroga.actio.facit.l.i.C.de li
be.prete.ꝛ quod notat barto.i.l.i.§.si stipulāti.ad fi.de v̄boꝝ
obliga.¶ Addatis Bal.idem tenētem i.c.i.i.v.colū.de lit. cō
testa.ꝛ Rapha.i.l.necessarijs.ff. de acquirē. heredi. Idem te
nuit imo.ꝛ pau.in dicta.l.si dubitetur.§.i. vbi pro hoc allegat
notata per Barto.in simili.in.l.si cui serui.§.si a filio.de leg.i.
ꝛ ꝑ hoc videte notata per bar.i.l.etiā.§.lꝫ.ad fi.ff.so. ma. Et
ꝑ ista cōclusiōe ēt bn̄ facit.qd no.iaco.bu.i.l.i.C.d lit.cōte.vbi
dicit q̄ ille qui dicit: nego narrata ꝛc̄.nō videt̄ negare circūstā
tias ꝛc̄.¶ Contrarium tenet ibi Bal.s.q̄ referatur ad omnia.
ar.§.preterea.insti.de inuti.stipula.ꝛ.l.si defensor.§.qui iterro
gatus.ff.de interroga.actio.ꝛ ita bal.in.l.i.v̄.sed nūquid.C.d
edil.actio.cōtra barto.etiā facit.l.si is qui ducēta.§. vtrum.ff.
de reb.du.ꝛ i.l.i.C.d libe.prete. Tamē sustinēdo bar.i dicta.l.
si dubitetur.potestis dicere q̄ illa generalis negatio non debꝫ
itelligi comprehēdere id qd i specie verisimiliter nō fuisset nega
turus.l.obligatione generali.ff.de pigno.l.i.C.que res pig. et
ideo nō videt̄ q̄ i generali respōsiōe veniat id quod meret̄ pe
nā.l.si procurator.in p̄n.ff.d cōdi.idebi.ꝛ.l.iij. §. si ꝑcurator.
ff.qd quis.iur.ꝛ signāter notat bar.i.l.codicillis.§. istituto. de
le.ij.ꝛ ita i proposito fuit de mēte Saly.i.l.cū preciū.d lib.cau.
lꝫ nihil alleget.ad hoc videte notata ꝑ anto.i.d.c.vnico. d lit.
cōtesta. Teneatis mēti per hāc cōclusiōem barto.i.d.l.si dubi
tetur.s.q̄ per dicta verba nō videor negare nisi substātiam de
biti: nō aūt qualitates ꝛc̄.¶ Tertio limita nisi negatio eēt fa
cta respōdēdo ad libellum ineptū: quia tūc talis respōsio nō fa
cit incidere in penam ꝯm bal.no.i.l.edita.in repetitione Pa
duana.in penul.col.C.de edēdo.allegat tex.i.l.i.C. d his qui
po.in v̄.solēniter.a contrario sensu.¶ Quarto ꝛ vltimo limita
nisi absqꝫ dolo vel culpa lata negasset: vt dixit in.l.qui.cum se.
ff.eo.ita notabiliter probatur in.c.si feudum.in titu. si de feu.
fue.cōtrouer.inter dominū ꝛ agna.ꝛ illum tex. ad hoc ibi pon
derat bal.ꝛ no.per bal.post glo.i.l.fi.ff.de rei vendica.¶ In
glo.i.adde tamen qd est dare remedium q̄ fideiussor non exi
gatur vltra q̄ facere possit principalis. De quo hic vide per
Barto.cum quo trāseunt alij.ꝛ idem tꝫ bart. ꝛ bal.i.l. verum.
i p̄n.ff.pro socio.quod facit ad qōnem disputatam per pau.de
leaza.icipientem: An is qui fideiussit pro restitutione vsurarum

possit exigi vltra ꝗ̄ facere possit vsurarius. iuxta:c.ꝗ̄ꝗ̄.de vsu.
li.vi.decide distinguēdo ut per eum in dicta disputatōe.⁊ bar.
i.l.stichum.ff.qd vulgo.j.de solu.dicit tamē bart. verum eē ꝙ
debitor principalis potest iudiciū intēptatū cōtra fideiussorem
suū in se suscipere:⁊ ex sua ꝓpria persona opponere exceptionē
quā nō potuisset opponere fideiussor:si verū sit ꝙ fideiussor ha
biturus erat igressum cōtra ꝑncipalē: alˀs non:q̄ tūc sua nō in-
terest.⁊ barto.idē tenet i.l.marcellus.i finalibˀ ꝟbis:⁊ alij post
eum.j.de fideiul.idē Cy.in.l.quotiens.in fi.C.d preci. impe.
5 offe.¶ Ex.l.si cū procuratore.cum.l.se. no.ꝙ priuilegiū ꝑso-
nale nō trāsit ad heredē nec fideiussores.de quo plene per bar.
6 i.l.q̄ tale.ff.so.ma.cum cōcor. quas ibi tradidi.¶ Pro expe-
ditōe glo.i.quero:quare ꝓcurator dānatur in id quod facere
pōt. Et rñdet q̄ si se nō obtulit iudicio executorio nō fit in eū
executio:sʒ in dominū.l.iiij.in ꝑn.ff.eo.Aut se obtulit:⁊ tūc q̄
recuperat actōe mādati vel nego.ge.a dño id qd soluit.jō equū
ē ꝙ nō teneaſ nisi inquātum facere potest.q̄ alˀs ꝑ indirectum
perderet dominˀ suū priuilegium:hoc ē qd dicit glo.que male
locuta ē in duobus.primo duʒ dicit ꝙ si se obtulit recuperat ꝑ
actionē mādati. male dicit:q̄ actio mādati locū hʒ qū habuit
mādatum.si habuit mādatū nō diciſ se offerre.d.l.iiij. in ꝑn.
⁊ ibi notaſ.¶ Imo.hic dicit ꝙ pōt defendi glo.itelligēdo eā
dū dicit ꝙ se obtulit.s.spōtanee solutōi:tamē nō videſ ꝙ bene
videaſ hoc cōuenire verbis glo.¶ Itē alio mō repħēdiſ glo.
ꝫm bar.⁊ alios ħ:q̄ dū glo.assignat rōnem ꝙ ꝓcurator ⁊ de-
fensor nō debēt damnari ⁊c̄.q̄ recuperāt aduersus dominū ⁊c̄.
nā etiā fideiussor recuperat per actionē mādati aduersus prin-
cipalē qcquid ꝓ eo soluit:⁊ tamē nō gaudet hoc bñficio. Pre
terea defensor nō semper oia recuperat sed cū distinctōe de ꝗ̄
in.l.iij.§.i hac.el.ij.iudica.sol.⁊ ibi notaſ. Uel ꝫm bar.⁊ doct.
melior fuit rō glo.i.l.alia.in ꝑn.solu.ma.s. ꝙ procurator ⁊ de-
fensor damnātur noīe dñi.⁊ pro ea obligatōe qua teneſ domi-
nus.sed fideiussor diciſ dānari noīe ꝓprio:⁊ pro obligatōe ꝓ-
pria.l.papinianˀ.alias icipit mādatorem.ff. māda. nō mirum
si cū suo noīe dānatur nō habetur respectus ad priuilegiū con
cessum ꝑsone pricipalis.alia rō est:quia nō dʒ esse deterior per-
sona ꝓcuratoris aut defensoris ꝗ̄ dñi nisi ꝙ quādoqʒ tenētur
ꝑstare cautiones.l.sʒ ⁊ he.§.defendere.⁊.l.si minor.§.quoniā
7 ff.de procu. Pro expeditōe glo.i ꝟ.insolidū.quero an trāseat
istud priuilegiū ad filios.glo.respondet ꝙ trāsit ad filios ma-
riti natos ex illa muliere que agit ad dotem.sed si ex alio matri
monio hoc priuilegio nō gauderēt eēnt in ti.l.ēt.ff.so.matri.
¶ Contrariam opi.s.ꝙ imo trāseat istud beneficium ad filios
huiˀ mariti etiā ex alio matrimonio tenuit gl.in.d.l.ēt.pro qua
bar.hic dicit facere tex.in auc̄.siqd.C.qui po.in pig.ha.ꝟ.ql̄i-
bet soboles. Nihilominˀ bar.hic dicit ꝙ doc. cōiter tenēt opi.
glo.hic: cū qua cōcordat alia gl.in.l.verum.§.i.ff.pro socio.⁊
in.l.sciēdum.j.eo.⁊ ꝫm doc.videſ pro hac opi.tex.in.l.assidu-
us.§.excepſ.ꝟ.matri sue.iuncto ꝟ.paternos.C.qui po.in pig.
ha. Ista opi.ēt optime ꝓbatur in.d.l.ēt.ꝟ.patri. iūcto ꝟ. mu-
lieres.⁊ istam etiaʒ approbauit bar.in.l.i.C.de priui.do. ⁊ iac.
de bel.in disputatōe sua quam ponit in.l.i.C.de re.vxo.acti. ⁊
bal.in rub.C.de priuile.do.⁊ Cy.bar.⁊ bal.in. d.l.assiduus.ꝑ
d.l.ēt.¶ Nec obstat tex.i dicta auc̄.siquid.quia respōdet bar.
ħ ꝙ ille tex.in ꝟ.quelibet soboles.intelligiſ siue fuerint filij: si-
ue nepotes dūtamē ꝓcesserint ex eodē matrimonio.¶ Adda-
tis ꝙ Dy.iaco.de ra.⁊ Cy.in.d.l.etiā.vt ibi refert bal. tenue-
runt opi.glo.ibi.⁊ pro hoc allegant notata per glo. in.l.dabi-
mus.j.de priuile.credi.vbi habeſ ꝙ priuilegiū personale tran
sit ad heredes suos.sed ita possunt esse sui filij nati ex alio ma-
trimonio sicut ex eodē nati.igitur ⁊c̄.⁊ istaʒ opi.tenet saly.i.d.
l.assiduis.⁊ leuissimas ⁊ fragiles rōnes adducit. Non recedo a
cōmuni sentētia quā tenuit glo.nostra cū similibus.¶ Nec ob
8 stat glo.in.d.l.dabimus.quia illa cōmuniter dānatur per doc.
ibi.⁊ per bar.in.l.q̄ tale.ff.soluto ma.per tex.in.l.nō solum.§.
si puelle.ff.de ri.nup.¶ Capio glo.i.i.l.⁊ si fideiussor. ⁊ iquan
tum glo.opponit de rubro ⁊ nigro.C.ne fide. dot.den. Ultra
responsionē glo.adde ꝙ potest responderi secūdo extra glo.
ꝙ iste tex.itelligatur quādo iam erat solutū matrimoniū tēpo
re quo dabatur fideiussor quod ē permissum.l.si cōstāte.§.quo
tiens.ff.soluto ma. Uel tertio potest respōderi si tenueremˀ opi.

Dy.in dicto.§.quotiens.videlicet ꝙ ꝗ̄uis non possit dari fide
iussor de dote cōseruāda.tamē potest dari de dote restituenda.
tamē q̄ bar.⁊ multi alij reprehēdūt istam opinionē in dicto.§.
quotiēs.ideo ē tenēda prima vel secūda respōsio.¶ Capio gl.
9 i ꝟ.ei.inꝗ̄tum arguit de.l.oēs exceptiōes.j.d excep.⁊ remanet
glo.i hac cōclusiōe ꝙ fideiussor isolidū cōdēnaſ ⁊ isoliduʒ po-
stea aget actōe mādati ꝯ debitorē ꝑncipalē.¶ Sed extra glo.
arg.sic:si verum ē dicere ꝙ fideiussor cōuenitur ⁊ exigitur isoli-
dum:⁊ potest postea agere insolidū cōtra debitorē ꝑncipalem
ergo sequiſ ꝙ per indirectū excludiſ ꝑncipalis a beneficio isto
ne teneaſ vltra ꝗ̄ facere possit.qd nō videſ eē dicendū:q̄ illud
quod nō cōcediſ directo nō debet per idirectū concedi.l.fi.ad
fi.C.de vsu.rei iud.facit regula cum quid vna.de reg.iur.libro
vi.respondēt doc.ꝙ sibi imputare dʒ iste qui fideiussorem de-
dit ⁊ erat tutus hoc beneficio.vel secūdo sibi imputet quare si
tēpore quo fideiussor est cōuentus i iudicio nō cōparuit ipe ꝑn
cipalis ad suscipiendū in se iudiciū opponēdo ꝙ pricipalis ipe
nō tenetur vltra ꝗ̄ facere possit.⁊ cōsequēter ne per idirectū ex
cludatur ab hoc beneficio interest sua ne cōdēnetur fideiussor i
solidum.l.idemqʒ.§.generaliter.ff.manda.¶ Nec ob.l.fi.C.
de vsu.rei iudi.ad fi.q̄ respondeſ ꝙ ibi loqtur i exceptōe reali
nō i exceptōe personali:vt supra declaraui allegādo.l.exceptio
nes que persone.j.de exceptio.¶ Non obstat predictis tex. i
l.marcellus.j.de fideiusso. Et aduertatis.nam dicit ibi tex. ꝙ
si fideiussor irercessit pro pupillo seu prodigo aut furioso ⁊ sol-
uerit non potest solutum recuperare aduersus ꝑncipalem per
actionem mandati.nam ibi presupponitur ꝫm vnum itellectum
ꝙ isti pricipales erant solum naturaliter obligati.eodem mō vi
detur in ꝓposito videlicet ꝙ quādo aliqꝗs fideiussit pro eo q
tenebatur solum iquātum facere posset quāuis fuerit cōdēnatˀ
insolidum non debet isolidum agere ⁊ recuperare solutum per
actionē mandati contra debitorem principalem. quia respōdet
Barto.ꝙ in dicta.l.marcellus.suberat causa propter quam ñ
debebat dari actio ipi fideiussori cōtra debitorem principalem:
hic nulla cā suberat.in hoc ita simpliciter cum eo transeūt certi
opus est declarare.⁊ dicatis ꝙ mens doc.fuit ꝙ.d.l.marcellus
debet intelligi ꝙ fideiussor intercessit pro pupillo mandāte ipsi
fideiussori ⁊ non interuenit auctoritas tutoris in hoc mandato
pupilli.vnde hoc casu verum est ꝙ tunc fideiussori soluēti cre-
ditori non datur regressus per actionem mandati contra debi-
torem principalem.quia suberat causa propter quam nō debʒ
dari actio:quia non interuenit auctoritas tutorum quando pu
pillus mandauit fideiussori.quia quādo pupillus cōtrahit sine
auctoritate tutoris solum naturaliter obligatur.l.i. ⁊ ibi plene
notatur.j.de nouatio.sed vbi in casu.l.marcellus.interuenerit
auctoritas tutoris tempore mandati pupilli: eo casu daretur
actio mandati ipsi fideiussori nisi pupillus peteret restitutōeʒ
aduersus illum contractum mādati.l.ij.de fideiusso.mino. ita
declarat notabiliter Barto. in dicta.l. marcellus. dum allegat
10 d.l.ij.¶ Et ista faciunt ad questionē quam disputauit Pau.d
leaza.⁊ incipit: Is qui fideiusserat ⁊c̄. videlicet an fideiussor q
fideiussit pro vsurario possit exigi vltra facultates vsurarij.iuxta
c.ꝗ̄ꝗ̄.de vsur.libro sexto.⁊ vtrum poterit exigi insolidum.po-
nit ibi longam distinctioneʒ videlicet:aut enim tempore quo
intercessit fideiussor facultates illius vsurarij erant sufficientes
de soluendo.⁊ tunc licet postea defecerint eius facultates po-
terit conueniri fideiussor insolidum si est soluendo. allegat tex.
hic in.l.⁊ si fideiussor. Si autem facultates erant sufficientes ñ
tenebitur insolidum.prosequitur etiam plura alia membra:re-
11 mitto me ad ibi dicta per eum. ¶ Ulterius extra glo. oppo-
nit Angel.contra.l.⁊ si fideiussor.de.l.grece.§. illud.j. de fi-
deiussoribus.vbi habetur ꝙ non debet fideiussor in plus obli-
gari ꝗ̄ principalis.¶ Et respōdet ꝙ non videtur ꝙ obligeſ i
plus fideiussor: quia etiaʒ principalis erat obligatus insolidū:
sed exactio non potest fieri insolidum.l.nēsenius .§.fi.j.eodē.
verum est ꝙ efficacius obligatur fideiussor: sicut in simili vide-
mus ꝙ licet principalis sit solum naturaliter obligatus.tamen
poterit fideiussor interuenire qui obligatur ciuiliter ⁊ naturali-
ter.l.prima.⁊.l.marcellus.j.de fideiussoribus.¶ Opponit etiā
ange.hic contra.l.⁊ si fideiussor.de.l.ij.§.parui.j.de priuileg.
credi.⁊ aliter non inducit neqʒ soluit. Imo.hic dicit ꝙ ibi pri-

uilegium cõcernebat naturã actõis ſũmarie. ħ aũt ſolũ dabatur
ṗuilegiũ ꝑſone dicãt ipi gcgd velint ibi nihil dr̃ ð fideiuſſoꝛe. ſʒ
bñ dr̃ ꝙ ſũmaria actio bʒ ṗuilegiũ iter ceteras actões. ⁊ illud ṗ
uilegium retinet ſi fuerit ẽt ðducta i ſtipulatõe. 1. 2 6

1 **J conuenerit.** Si concoꝛdes ſint ꝑtes qualiter ſnĩa feraẽ iudex
voluntatem partiuʒ ſequi dʒ. h. d. ſm vnum itellectum
2 approbatũ. ¶ No. ꝙ dixi in ſũmario. qð pꝛimo limita ꝓcede-
re in ciuilibꝰ: ſecus in criminalibꝰ i quibꝰ iudex nõ ſequiẽ ꝑtium
couẽtionẽ. tex. ẽ. quẽ ibi ad hoc no. bal. i. l. fallaciter. ibi ꝑtiuʒ
ꝯſenſu petita. C. de aboli. q: cũ ibi agatur ð eo qð cõcernit pub
licã vtilitatẽ. l. licitatio. §. qð illicite. ð publi. l. ita vulneratus. ad
l. aquil. nõ põt ius publicũ tolli conuẽtione partiũ. l. ius publi-
3 cũ. ſ. de pac. ſm raph. ħ. ¶ Secũdo fallit niſi cõſenſus partiuʒ
eẽt vt ferrereẽ ſnĩa expꝛeſſo erroꝛe iuris: q: tunc talis ſnĩa nulla
eſſet. ita voluit bal. in. l. i. C. de iuriſ. om. iudi. allegat in argu. l.
ꝗ teſtõ. ſ. de execu. tuto. facit. l. nemo põt. cum cõcoꝛ. ſ. alleg. ð
leg. i. ⁊ qð ſtatim dicaʒ. ¶ Hoc idẽ voluit bal. i. l. error. i vltima
col. C. de iur. ⁊ fac. igno. allegat: q: ius cõſtitutõis nõ põt pa-
ctis pꝛiuatoꝛum imutari. l. qð ð bonis. §. i. ⁊. l. ſeius ⁊ augerius.
ſ. ad. l. fal. raph. hic facit mẽtionẽ de iſta limitatõe. ⁊ dicit ꝙ ia.
bu. ⁊ bal. i. d. l. pꝛiuatoꝛũ. C. de iuriſdi. om. iudi. hoc voluerũt.
ſed dicit raph. ꝙ iſta limitatio nõ videẽ vera: q: lʒ generalis ſit
regula ꝙ ſnĩa nõ debeaẽ ferri erroꝛe iuris expꝛeſſo ⁊ lata ſit nul
la. l. i. C. qñ pꝛouo. tñ alia eſt regula ſpecialis poſita ħ. ſ. ꝙ vale
at lata ſm partiũ conuentionẽ. ⁊ iſta ſpãlis dʒ pꝛeferri generali
l. ſanctio legũ. de pe. Tamẽ verioꝛẽ puto dictã limitatõem ꝑ. ſ.
4 allegata. Et cõfirmo q: argumẽtum raph. non videẽ bonũ: qm̃
habemus ꝙ vbi due ſunt regule. vna ꝓhibitiua: alia permiſſi-
ua. prefertur in dubio ꝓhibitiua. tex. ẽ no. in. l. iij. circa ṗn. ſ. ð
ſuſpec. tuto. hoc mõ iducẽdo. due ſunt regule. vna ꝙ quilibet
põt tutoꝛem de ſuſpecto accuſare. ſecũda ꝙ libertus nõ põt de
aliquo accuſare patronũ. querebaẽ vtrũ ſi libertus velit accuſa-
re patronũ ſuum tanꝙ̃ ſuſpectũ poſſit. vna dictabat ꝙ ſic. ſ. illa
generalis. alia dicebat ꝯ̃rium. ſ. ꝙ libertus non põt accuſare pa
tronũ. pꝛefereẽ pꝛohibitiua. vnde ſi libertus ð ſuſpecto velit ac-
cuſare patronũ nõ poterit. ſimilẽ tex. habetis i. l. ſi ruffinus. ⁊
ibi ponderat bal. C. de teſta. mili. Nõ in ꝓpoſito regulam ha
bemus ꝓhibitiuã ꝙ ſnĩa nõ dʒ ferri erroꝛe iuris expꝛeſſo ⁊ lata
nõ tʒ. aliã hẽmus ꝙ dʒ ferri ſm partiũ conſenſuʒ: i dubio debe-
mus ſtare ꝓhibitiue regule. nec etiã videẽ ꝙ magis ſpãlis debe
at appꝛobari vʒ regula. l. noſtre ꝙ̃ regula. d. l. i. C. qñ pꝛouoc.
5 ¶ Cõfirmo iſtã limitatõem: q: videmus ꝙ ſimiliter ꝯfeſſio par
tis cõtinẽs iuris erroꝛẽ expꝛeſſum nõ tʒ ſicut nec ſnĩa. l. oꝛdi. ſ.
de au. ⁊ argẽ. leg. l. cõfeſſionibꝰ. de interrog. act. ⁊ no. bart. i. l.
ij. §. qð obſeruari. C. de iura. calũ. ⁊ in. l. nõ fateẽ. i vlti. col. ĩ. de
confeſ. ad iſtam limitatõem videte ẽt aliqua i ſimili per abba. i
6 c. examinata. de cõfir. vti. ⁊ in. c. i. in. i. col. extra eo. Itẽ ad iſtã
limitatõem faciũt ea que dicã in hac pꝛoxia fallentia. ¶ Tertio
fallit ſi partes aſſentirẽt ꝙ iſto mõ ferrereẽ ſnĩa diffinitiua lite ñ
cõteſta. q: tũc talis ſnĩa diffinitiua non valeret: hoc ẽ qð voluit
dicere glo. ħ ibi: vel hoc iam lite agitata. q: litẽ cõteſtari i cauſa
ṗncipali regulariter eſt de ſubſtãtia iudicij. l. fi. §. illud. C. ð ſen.
l. pꝛolãtam. C. de ſentẽ. ⁊ his que ſũt ð ſubſtãtia iudicij regulari
ter per partes nõ põt renũciari: vt no. glo. ⁊ doc. in auc. offera-
tur. C. de lit. cõte. ⁊ per glo. in. §. ſancimus. in auctẽ. de exhibẽ.
reis. in glo. magna. ⁊ in. c. de cauſis. in glo. de offic. delega. et
glo. in. c. i. de libel. oblatio. ⁊ in. c. fi. de re iudicata. libꝛo ſexto. ⁊
in terminis noſtris firmat ſpecu. in ti. de ſentẽ. pꝛola. §. iuxta. ꝟ
quid ſi de partium voluntate. ¶ Quarto limita in arbitrio:
vt. l. qualem. ſ. de arbi. ⁊ hic in pꝛima ſolutione glo. quã refert
Cy. in. d. l. i. C. de iuriſdi. om. iudi. ⁊ imo. hic. ⁊ etiam Bal. in
dicta. l. i. quãdo iuris erroꝛ non eſſet expꝛeſſus in ſentẽtia. Sed
7 glo. in pꝛeallegata. l. i. ver. conſenſu. iuncto textu tenet ꝙ nõ ſo
lum arbiter ſed etiam nec iudex debeat ſm volũtatem partium
ſentẽtiam ferre: quia debet iudex ſm ius non ſm voluntatem
partium iudicare ſm Jaco. but. ibi: quia ad hoc allegat. l. rem
non nouam. poſt pꝛincipium. cum auctẽtica ibi poſita. C. de iu
dic. Barto. vero hic de pꝛedictis mentionẽ non faciẽs dicit ꝙ
iſto iure digeſtoꝝ vera eſt pꝛima ſolutio glo. hic ꝙ aliud ſit i ar
bitrio. Nam ſi dicemus valere ſnĩam latam cõſenſu partium nil

operareẽ ſnĩa cum ex ſe talis ſentẽtia nõ pꝛoducat actionem vel
officiũ iudicis: ſed ſolum ei metu pene paretur. l. i. C. de arbi. ⁊
ideo tantũdem operabiẽ partiũ cõſenſus ſolus quãtum opera-
tur ſentẽtia arbitri ſed cũ hodie ex ſnĩa emologata data ab arbi
tro aſſumpto nudo pacto ⁊ ſine pena oꝛiatur actio. l. cũ antea.
C. de arbi. ⁊ ſic aliquid operari poſſit ſentẽtia arbitri vltra con
ſenſum partũ. ſ. oꝛtum actionis in factũ ſicut operaẽ ſentẽtia iu
dicis. ideo i illis caſibus poſitis in dicta. l. cum antea. ⁊ in. l. ne
in arbitris. eo. tit. in quibus ex ſnĩa arbitri oꝛiatur actio valebit
ſentẽtia arbitri lata ſʒ conſenſum partiũ ſicut ⁊ ſentẽtia iudicis:
⁊ ſic ſm eum in dictis caſibus eſt coꝛrecta. d. l. qualem. Ange.
ꝟo hic impugnat opi. Barto. q: ll. coꝛrectio ſit euitãda. l. pꝛeci
pimus. C. de appellatio. c. cum expediat. de elect. libꝛo. vi. ⁊ iõ
tenet pꝛimaʒ ſolutionẽ glo. noſtre videlʒ ꝙ aliud ſit in arbitro
ꝙ̃ in iudice. etiam hodie eſt ratio ſm euʒ. ⁊ imo. ħ: q: de ſubſtã-
tia arbitri ẽ libertas arbitrãdi. l. item ſi vnus. §. item pomponiꝰ
ſ. de arb. ⁊. d. §. ſtari. ſed poteſtas iudicis eſt modificata vt fer
re debeat ſnĩam iuri conſonã. l. i. in pꝛin. ĩ. de appella. ⁊ in auc.
iuſiurañ. quod pꝛeſta. ab his. circa fi. ¶ Conſonum auteʒ iuri
eſſe videtur ꝙ partes ſint in cõcoꝛdia. ⁊ illud ſequatur. l. i. §. ⁊
poſt operi. ſ. de ope. no. nũcia. igitur ⁊c̃. Et per hoc infert an-
gel. hic ꝙ in ſentẽtia arbitratoꝛũ idem erit dicẽdum qð in ſentẽ
tia iudicis: quia poteſtas arbitratoꝛũ nõ eſt libera ſed limitata
vt debeat eque iudicare. l. ſi ſocietatem. §. arbitroꝛuʒ. cum ſeq.
ſ. pꝛo ſocio. ⁊. l. ſi libertus. ſ. de oper. liber. ¶ Adde ꝙ Bal. i
l. fi. in. xij. q. C. de contrahen. emptio. videtur velle per iſtam le
gem ꝙ hec lex habeat locum in arbitro ⁊ arbitratoꝛe ſicut in iu
dice. imo. hic licet de Bal. mentionem non faciat: putat ꝙ ſen
tentia arbitratoꝛum lata ſm partium voluntatem non teneat, ſi
cut nec ſentẽtia arbitri per rationem hic allegatam per Barto.
quam retuli ſupꝛa: attento maxime ꝙ ex ſentẽtia arbitratoꝛum
non inuenitur iure cautum oꝛiri actionem: vt declarat Barto.
in dicto. §. arbitroꝛum. in. iij. colũ. ⁊ Cano. in. c. qntauallis. de
iureiurãdo. ¶ Sed roma. in dicto. §. ⁊ poſt operiſ. põderat ibi
eſſe tex. ſingularem ſm eum ꝙ ſentẽtia arbitratoꝛũ lata ſm con
ſenſum partiuʒ valida eſt. ¶ Concludo ꝙ verioꝛ videtur opi.
Barto. in arbitro. Nec obſtat ꝙ legũ coꝛrectio ſit euitanda. q:
videẽ. ll. coꝛrectio ſatis expꝛ̃ſſa inducẽdo vt ħ ꝑ bar. ¶ Nõ ob.
ratio ange. videlicet ꝙ arbiter debet habere liberam poteſtatẽ
arbitrandi: quia illud erat verum olim. d. §. ſtari. ſed hodie ſe-
cus in quibus caſibus oꝛitur actio ex ſentẽtia arbitri. quia in il-
lis ſi pars contradicat ſententie arbitri infra decem dies non te
nebitur parere dicte ſentẽtie. d. l. cum antea. In arbitratoꝛe ẽt
placet opi. Imo. per. d. rationem Bar. ¶ Non obſtat tex. i. d.
§. ⁊ poſt operis. quia ille tex. non loquitur i arbitro ſeu arbitra-
toꝛe: ſed in iudice oꝛdinario vt ibi in verſicu. verum. iũcta. l. ait
pꝛetoꝛ. in pꝛincipio. ſ. eodẽ. ⁊ firmat Barto. in dicto. §. ⁊ poſt
operis. in pꝛima oppo. ¶ Item nõ placet opi. glo. ⁊ Jaco. bu.
in dicta. l. i. C. de iuriſdi. om. iudi. q: in iudice eſt cõtra iſtũ tex.
generaliter loquentem. ⁊ cõtra. l. iudicem. allegatam in gloſa.
¶ In glo. vnica huius. l. ibi vel ħ dic: nota caſum iſtum in rõne
ſui ſm hãc lecturam limitantẽ. l. in hoc iudicio. ſ. fami. herciſ. ⁊
d. l. qualem. vbi habetur ꝙ ſentẽtia non poteſt ferri pꝛo parte.
nam fallit niſi partes conſentiãt vt hic: quod ſequũtur omnes.
¶ In eadem ibi tu dic ⁊c̃. hic videẽ glo. reſpõdere ad. d. l. qua
lem. ꝙ ſi conueniatur ꝙ cõdẽnetur ille qui eſſet abſoluendus
non valeret cõuentio quo ad hoc vt iudex teneaẽ eam ſequi. d.
l. qualem. ſi autem cõuentuʒ ſit ꝙ abſoluatur cõdẽnãdus inſo-
lidum: ⁊ cõuentũ ſit ꝙ cõdẽneẽ inꝙ̃tum facere põt valebit ꝯuẽ
tũ ⁊ iudex tenebiẽ illud ſequi vt ħ: q: fauoꝛabilioꝛes ſumus reiſ
ꝙ̃ actoꝛibus: vt i regula. fauoꝛabilioꝛes. de reg. iur. l. arrianus.
ĩ. de act. ⁊ ob. Bar. ħ ſimpliciter tranſit cum glo. aliter nõ ðcla
rando eam. ſed pau. de ca. ħ dicit ꝙ ſi ſubtiliter cogitetur non
videtur poſſe aſſignari ratio diuerſitatis inter pꝛedicta. ¶ Nõ
ob. ꝙ fauoꝛabilioꝛes ſimus reis ⁊c̃. quia veruʒ eſt niſi renũciẽt
fauoꝛi ſuo. l. ſi quis i cõſcribẽdo. cũ ſimilibus. C. de pac. ideo tu
tius eſt tenere hanc. l. in iudice. vt in pꝛima ſolurõe quam ðcla-
ra: vt dictum eſt ſuper tex. ¶ In eadẽ glo. ibi vt ħ. ⁊ ita intelli-
git iſtum tex. cum glo. in. d. l. qualem. ⁊ iaco. bu. i. d. l. i. C. ð iu
riſ. om. iudic. quia tenẽdo opinionẽ glo. ibi in verſic. conſenſu.
reſpõdet ad iſtum tex. intelligendo illum ſm iſtum intellectuʒ.

¶ Capio itaq; glo. vnicā. p cuius expeditōe arg. d. l. qualē. §. ď arbi. glo. rñdet pluribꝰ modis. Primo ꝙ aliud sit ī snīa arbitri. aliud ī snīa iudicis vt h. banc sol. approbat bar. ꝫm tēpora ista. mouet rōne. nā dicit ꝙ snīa arbitri ante. l. ne ī arbitris. z. l. pe. C. ď arbi. nō ꝑducebat actionē ſʒ solū metu pene parebatur ipsi sententie. l. diem proferre. §. stari. z. l. i. §. ď arbi. cū itaq; habeamus partium cōuentōem nō plus poterat operari ipa snīa arbitri qꝫ nō parebat actionē. ſʒ hodie dicit bar. cū ī plerisq; casibus ex snīa arbitri nō emologata oriatur actio. l. cum antea. C. de arbi. vʒ qñ erat factū cōpromissum pacto nudo. tunc erit dicēdum ꝙ cū possit operari aliqd snīa arbitri vltra ꝯuētionez partiū valebit ipsa snīa ī casibꝰ ī quibꝰ paritura ē actōem. z sic videt ꝫm eum ꝙ idē sit hoc casu in snīa arbitri qđ in snīa iudicis: sicut videmus ī simili ꝙ qñ confessuʒ iudex cōdēnat ex illa snīa orit actio. z iō dicit bar. h ꝙ male locuta ē glo. i. l. i. i ṽ. cōsensu. C. ď iurisď. om. iudi. que voluit ꝙ tam ī arbitro ꝙ̄ ī iudice verum sit ꝙ snīa lata ꝫm cōuētionem partium sit nulla: imo ī iudice valebit p istā. l. z ī arbitro. cū bar. trāsit pau. Sʒ circa istaz solu. ē aduertēdum. Priō qꝫ glo. nō videt residere in eaʒ: ſʒ vr aliā approbare. attñ iac. de are. vt refert Cy. i. d. l. i. ď iurisď. om. iud. tʒ istā solu. z nō facit drīaʒ iter tēpora ista z tpa noui iuris. z istā solu. tenebat ēt ray. i. d. l. i. z ang. z imo. hic idē tʒ bal. in d. l. i. C. ď iurisď. om. iud. qñ error iuris nō eēt expressus ī tali sententia. Sed iaco. bu. i. d. l. i. tʒ opi. glo. positā ibi. s. ꝙ neq; sentētia iudicis neq; arbitri valeat lata ꝫm cōuētionē partium: qꝫ dʒ iudex ꝫm ius nō ꝫm volūtatem ptium snīam ꝓferre. l. rem non nouā. iuxta ꝑn. cum auc. ibi posita. C. de iudi. Ang. h videtur sequi gl. h simplr. z nō placet sibi doctrina bar. volētis ꝙ ī arbitro aliud sit hodie: qꝫ ꝫm eum seqret ꝙ. l. qualē. eēt correcta: et legū correctio euitāda ē. l. ꝑcipimꝰ. ď app. z rō drīe iter iudicez z arbitrū ꝫm eū ē: qꝫ de substātia arbitri vr eē libertas ipius arbitri. vnde videmꝰ ꝙ snīe arbitri stari dʒ siue sit equa siue iniq. iuxta. d. §. stari. ſʒ ptās iudicis ē limitata ut ferat snīam cōsonā iuri. allegat. l. iudices. C. de iudi. ꝫm imo. meliꝰ facit tex. in auc. iusiurādū qđ ꝑstat ab his. col. ij. iuri aūt cōsonū uidet ꝙ ptes sint ī cōcordia. l. i. §. z post operis. cū. §. se. s. ď no. ope. nū. igit zc. Et ex hoc infert ang. idē tenēdū ī arbitratore qđ ī iudice qꝫ sit ptās arbitratoris ē limitata. l. si societatē. §. arbitrorū. z. l. vnde si nerue. s. ꝓ socio. z sic eius ptās non ē libera sicut ptās arbitri. Jmo. hic addit ꝓ ista rōne. s. ꝙ ptās arbitri dʒ eē libera melius faceret tex. i. l. itē si unus. §. idē pōpo. s. ď arbi. ¶ Jtez addit Jmo. ꝙ ꝗtenus ange. dicit idem eē ī arbitratore qđ ī iudice nō uidet bn̄ dictū: qꝫ saltē stat rō bar. qꝫ nihil operabitur tūc snīa arbitratorū: cū illa ēt hodie nō emologetur expsse nec tacite: qꝫ hoc nō ē iure cautū: vt no. bar. i. d. §. arbitrorū. circa. iij. col. ṽ. itē qro. vñ tʒ imo. ꝙ idem sit in arbitratore qđ in arbitro. z sic ꝙ nō valeat snīa lata ab arbitratore ꝫm ptiū volūtatē. z ēt tʒ ꝙ. d. l. qualē. nō sit correcta p ea que dicit ange. ꝯ bar. Dicit ēt imo. ꝙ ꝯ bar. tenentē ꝙ hodie valeat snīa arbitri lata ex cōuētione partiū posset adduci: qꝫ nō vr ꝙ possit emologari snīa arbitri per ptes anteꝙ̄ ferat: vt no. glo. i. d. l. cū antea. ergo scđa cōuentio nō pōt īducere emologationē: z sic facere ꝙ oriatur actio ex snīa. tñ dicit ꝙ ab hoc arg. posset defendi bar. qꝫ aliud ē emologare id qđ snīabit per arbitrū ex suo arbitrio. z hoc fieri ñ pōt. d. l. cū antea. aliud ē ꝯsentire z ꝯuenire ď certa snīa ferēda p eū. z h bn̄ fieri potest: qꝫ hoc cāu malitia arbitri nil pōt operari: qꝫ nō facit nisi id qđ partes voluerūt. tñ per primā rōnem ange. imo. approbat dictum ange. Addatis qđ saly. in. l. i. C. de iurisdi. om. iudi. dicit se dubitare an sit ṽa opi. bar. per. d. l. qualē. que videt dicere ꝙ nullum ē cōpromissum aliter nō insistit. ¶ Jtem addatis qđ bald. in. l. fi. in. rij. q. C. de contrahē. emp. videt ī discursu dicere ꝙ tam snīa arbitri ꝙ̄ arbitratoris lata ex cōuentione partiū valet sicut quādo lata ē a iudice p hāc. l. ¶ Jtē addatis qđ Ro. i. d. l. i. §. post opis. dicit ibi eē tex. singularē ꝙ snīa arbitratoris lata ꝫm volūtatem partiū valeat. passus ē dubius: tñ videret ꝙ posset defendi opi. bar. h inꝙ̄tū tʒ ꝙ snīa arbitri lata ex cōuētōe partiū nō valet ꝑterꝙ̄ hodie ī casibꝰ in quibꝰ pitura ē actionē. d. c. cū antea. z h ꝑ rōnē suā. ¶ Nec ob. rō ange. z imo. dū dicūt ꝙ legū correctō ē euitāda zc. qꝫ pōt rñderi ꝙ correcta rōne le. sit correcta ipsa lex per no. per gl. reputatā singularē in. l. i. in ꝑn. z ibi no. bart.

ſ. de legi. tuto. z notāt doc. maxīe moder. in. l. si ṽo. §. de viro. cum cōcor. s. so. ma. Sed rō ꝓpter quā nō valebat cōpromissū factum in arbitrū a partibꝰ ꝙ sub certa forma deberet ferre sententiam ē: qꝫ nihil operabat ipsa snīa vltra conuētionē ptium. q rō cessat in cāu. d. l. cum antea. ergo zc. ¶ Nec ob. rō ange. vʒ ꝙ arbiter dʒ habere liberā potestatē arbitrādi. z ꝓpterea standum erat snīe arbitri eque vel inique. qꝫ videtur hodie ꝙ aliud sit in cāu. d. l. cum antea. qꝫ ibi pars cōtra quā ē pronūciatum si cōtradicat infra. x. dies non facit sibi preiudiciū snīa arbitri. ¶ Preterea rō ange. solū militat quādo in cōpromisso ꝯuentū fuisset quomō debeat ferri snīa per arbitrum. sed vbi ī ꝯpromisso data eēt libera ptās arbitro: z ex postfacto partes cōuenirēt qualiter deberet ferre snīam arbiter non negat i. d. l. qualē. qn eaʒ possit ferre ꝫm concordiā partiū. ¶ Melius ꝯcordari pōt opi. hoc mō vʒ ꝙ aut sunt ptes cōcordes ꝙ arbiter ita ꝓnūciet z tūc sit ṽa opi. ang. s. ꝙ nō valeat: qꝫ tūc nō militat rō bar. dicētis ꝙ nihil operatur tūc snīa arbitri. nā hoc nō ē verū: qꝫ qñ partes cōuenerūt ꝙ arbiter debeat tali mō ferre snīaʒ. snīa arbitri operabat ꝙ illa cōuētio ptium nō erat adhuc īpleta. opʒ ergo vt adimpleat vʒ ꝙ arbiter ita ferat snīam. sed vbi ptes cōuenissent adinuicē hoc mō vʒ ꝙ actor dʒ hēre. x. z ꝙ arbiter ita iudicaret tūc ꝓcederet opi. bar. qꝫ fuerūt due cōuentōes: qꝫ p ꝑmum caput iam erat lis z controuersia mota. z lʒ adiectum eēt aliud caput. s. ꝙ arbiter hoc mō iudicaret istud videbat superfluum nisi in casibus de quibus hodie i. d. l. cū antea. ¶ Passum habuī pro satis dubio: z tamē adhuc plenius cōsiderās videtur mihi nunc valde probabilem esse opi. ange. z vltra adducta moueor. nam vbi due sūt rōnes finales vnius legis licet sit correcta vna rō. si tamē superest alia rō finalis non intelligit correcta lex per id quod habetur in. §. affinitatis. insti. de nupt. et no. glo. in. l. liberorum. §. notātur. s. de his que no. infa. z no. in. l. si vētri. §. in bonis. ſ. de priuile. credi. ¶ Mō ad ꝓpositū dicit bar. ꝙ rō. d. l. qualē. erat qꝫ snīa arbitri erat suꝑflua stante concordia partiū. hec ratio bene videt hodie correcta in casibꝰ d. l. cum antea. vnde fateor ꝙ ista rō est correcta. Alia erat rō: qꝫ ad esse arbitrii requirit ꝙ habeat arbiter liberam potestatez non dependētem a volūtate alterius. l. item si vnus. §. itē pomponius. in fi. s. de arbi. sed ista ratio non videt correcta. ergo videtur ꝙ adhuc hodie locuʒ habere debeat. d. l. qualē. ¶ Nec obstat dum cōtra ange. fuit adductum ꝙ rō ange. nō militabat qñ illa cōcordia fuisset facta post cōpromissuʒ: qꝫ imo militabat qꝫ ꝙ̄uis cōpromissuʒ fuerit purū z liberū. tñ si ante snīam ptes se cōcordauerint de forma arbitrādi. hoc videt eē nouū cōpromissum z noua conuētio per quam intelligit recessum a ꝑma iuxta. l. pacta nouissima. C. de pactis. ¶ Jtem licet ad rōnē ang. fuerit responsum ꝙ nō militabat hodie per. d. l. cum antea. ¶ Potest ad hoc replicari ꝙ illa responsio bene tollit arg. d. §. stari: sed non tollit arg. fundatum i. d. l. itē si vnus. §. itē pōponius. s. ꝙ non dʒ potestas arbitri pendere a voluntate alterius. z sic videret ꝙ in puncto iuris multum probabilis sit opi. ange. ¶ Jn arbitratore vero multum placet opi. imo. quia ratio reddita in. d. §. item pomponius. non militat ī arbitratore sicut nec in iudice: quia tales habent potestatē magis limitatā a iure z obligataʒ. l. z equitati. per. d. l. si societatē. §. arbitrorꝫ. z ad hoc bene faciūt nota. per barto. in repeti. l. i. §. si plures. ī vi. z melius in. vij. q. de exerci. vbi ponit de intellectu. d. §. item pomponius. in iudice vero magis cōmuniter tenetur ꝙ sententia per iudicem ferri debeat ꝫʒ voluntatem partiuʒ z lata tenet per istam. l. z. l. iudicem. s. eodem. reprobata opinione glo. in d. l. i. C. de iurisdi. om. iudi. in ver. consensu. ¶ Prosequendo glo. dari potest etiā solu. ad contrarium. d. l. qualem. videlʒ qꝫ exponitur hic quid pronūcietur. i. de quo pronūcietur. nam pone ꝙ plura petere poteram: z conueni ꝙ vnum tantum peterē standum esse conuētioni vt hic. ¶ Et si non ob. d. l. qualem. qꝫ ibi fuerat actum qualis deberet esse sententia: an condemnatoria in totum: an absolutoria in totum. z sic sentit ista solutio ꝙ non valet conuentio partium ꝙ snīa feratur: aut a iudice: aut a parte ꝫm earum cōuentionē. sed hec solutio videtur aliqualiter repugnare lr̄e nostre que dicit ꝙ pronūciet nisi ꝫm barto. dicamus ꝙ eoipso qđ conuentū est de vno intelligitur conuentum de alio: z sic eoipso. qđ ē cōuentū ꝙ possim tñ vnā rē petere vr

9 couentū q̄ super illa re tm̄ debeat ferri sniā. Et si itelligam⁹ istā
glo. qñ plures erāt petitões diuersarū rerū ꝛ fuerit actum q̄ su
per vna tm̄ iudicet: tūc glo. nō haberet maximā dubitationē:
qꝛ quādo duo sūt separatim petita: tūc lꝫ feratur sentētia super
vno capitulo nō super alio valꝫ sniā sup illo capitulo super quo
lata ē. l. ēt. §. i. ff. de mino. ꝛ plene per bar. post gl. i. l. i. C. si ad
uer. rē iud. nā hoc fallit si ex cōuētõe partium iudicauit solū su
per pte qꝛ tūc valebit. ita probat̄ h̄ p hāc glo. que i hoc reputa
tur notabilis. ꝛ sequit̄ ab oībus excepto raph. ꝛ dicit Jmola q̄
iste tex. ſm istā lec. ē singularis ꝛ nō reperit̄ alibi. Raph. tū hic
dicebat q̄ si glo. nostra bene īspiciat̄ hoc nō dicit potuit moue
ri p ea que dixi. s. qꝛ tex. dicit qd ꝓnūcietur: nō qd petat̄. Pre
terea posito q̄ glo. istud diceret nō videt̄ q̄ bene dicat: qꝛ cum
iure cautū sit q̄ sniā debeat ferri sup toto ꝛ lata sup pte nō tꝫ: nō
possunt ptes remittere ea que sunt d̄ substātia iudicij: vt no. gl. i
c. de causis. d̄ of. dele. Jn substinēdo opi. gl. ꝛ doc. eā tenētiū
potestis rñdere q̄ verum ē q̄ ꝯsensu ptium nō possunt tolli so
lēnitates iudiciorū nec remitti ea q̄ cōcernūt iteresse iudicis: pu
ta q̄ nō producat̄ libellus: qꝛ cōcernit ēt cōmoditatē iudicis q
hꝫ capere īstructiōe ex libello ad ferēdum sniam. Alia aūt idu
cta ad fauorē partiū hñ possūt tolli cōsensu ptium. ita declarat
bar. i. d. auc. offerat̄. sꝫ q̄ d̄beat iudicare super toto fuit iductū
ad vtilitatē partiū. ergo vr̄ q̄ recte potuerit remitti cōsensu par
tiū. teneatis itaqꝫ mēti hāc scdāꝫ solutõem qꝛ ē notabil̄. ¶ Ter
tia so. ē q̄ hic partes cōuenerūt lite iā cōte. sed i. l. qualē ab ini
tio vult dicere glo. q̄ hic lis erat cōtestata quo casu valet sniā la
ta ex ꝯuētione partiū sꝫ añ li. cōte. nō valeret: qꝛ li. cōte. ñ pōt
tolli conuentõe ptium vt declaraui i lectõe precedēti. ¶ Quar
ta ē solu. q̄ hic fuit cōuentū q̄ ille q tenebat̄ isolidum deberet
damnari inquātum facere posset. ꝛ istā solu. approbat glo. qꝛ h̄
pōt ptium pacto induci p. l. si quis crediderit. ff. de pac. Bart.
h̄ trāsit simpliciter cū ista glo. ꝛ ita ēt alij nō declarātes eā. glo.
obscure loqui vr̄: qꝛ nō dicit quid cōuentū fuerit i. d. l. qualem.
ideo Pau. hic dicit mētē glo. fuisse q̄ hic si cōuentū fuit q̄ ille
q tenebat̄ isolidū cōueniat̄ inquātū facere pōt vꝫ ista cōuentio.
sed i. l. qualē. cōuentū fuit q̄ cōdēnaret̄ ille qui veniebat absol
uēdus quo cāu nō valet cōuētio vt iudex teneat̄ eā sequi. si aūt
fuisset cōuentū q̄ absolueret̄ ille qui veniebat cōdēnādus. vel
q̄ cōdēnetur inquantū facere possit q tenebat̄ insolidū hñ va
leret. tamē dicit q̄ nō hñ videt rōnem diuersitatis. nā licet p̄ma
facie videat̄ posse reddi rōnem diuersitatis: qꝛ fauorabiliores
sumus reis ꝛc̄. l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. l. arrian⁹. d̄ act.
ꝛ ob. tamē istud videt̄ veruꝫ nisi per ptes fuerit renūciatū hu
ic fauori ꝛ qlibet pōt renūciare fauori suo. ¶ Preterea dicit si
bi videri meliorē primā solutõem. ꝛ sic q̄ hec lex debeat simpli
citer procedere in sentētiā ferēdā a iudice. hñ facit tex. i. d. l. iu
dicem. ff. cōi diui. ꝛ ita puto tenēdum p illam. l. iudicē. ꝛ p istā
10 l. nostrā. ¶ Ulterius querit glo. quid si reus debuit condēnari
īquātum facere pōt: ꝛ fuit cōuētum q̄ cōdēnetur insolidum an
possit per cōuētionē hoc iduci ꝛ iudex teneat̄ eā sequi. gl. nota
biliter distinguit: q̄ aut illud bñficiū cōcessuꝫ erat reo rōe reue
rētie: vt i marito cū a lege cōcessuꝫ ē hoc beneficiū rōne reueren
tie. ꝛ hoc cāu nō tꝫ dcā cōuētio: qꝛ tali iuri non pōt renūciari. l.
alia. §. elegāter. soluto ma. l. fi. C. d̄ bo. liber. Si aūt tale bñfici
um cōpetebat rōne cōtractus nō rōne reuerētie: vt i socio. ꝛ h̄
cāu possit tolli per pactū hoc bñficiū p regulā. l. sigs i cōscribē
do. ff. de pac. ꝛ. l. pactū iter heredē. ff. eo. ti. ꝛ dicit glo. q̄ sꝫ h̄
pōt itelligi iste tex. ꝛ sic erit quartus itellectus: puta q̄ tenebat̄
iste reus inq̄tum facere pōt rōne cōtractus. ꝛ fuit cōuētuꝫ q̄ te
neret̄ insolidū. iō iudex hāc cōuentōnem sequi dꝫ. Addatis q̄
glo. i. d. l. qualē. approbat istū itellectū gl. hic. ꝛ istū itellectum
approbauit ēt Ja. bu. ad hāc. l. i. d. l. i. C. de iurisdi. om. iud. su
stinēdo glo. ibi volētem q̄ nō sniā lata ē cōcordia ptium nec in
iudice nec i arbitro. ꝛ dicit q̄ nō obstat iste tex. qꝛ hic fuerat re
nūciatū bñficio predicto. ¶ Jtē quartus itellectus ē i se verus
tamē p̄mus ē notabilior. vel ēt dicit glo. h̄ pōt exēplificari. l. no
stra hꝫ. l. fi. C. de testi. vbi habet̄ q̄ si queratur an testes recepti
11 coram arbitro faciāt fidē coram iudice ꝛc̄. vt ibi. ¶ Extra glo.
quesiuit hic bar. an iudex qui ex volūtate partium vel ex forma
statuti cōmisit cām cōsilio sapiētis. ꝛ iudicādo secutus ē dictuꝫ
cōsilium iniquū: an faciat litē suam. ꝛ concludit q̄ sic nisi ꝯsen

sus partium vel statutū arctaret iudicē ad sequēdum dictū con
silium vt hic per eum. ¶ Adde specu. idem tenētem i ti. d̄ req.
cōsilij. §. i. vsi. quid si iudex. ꝛ ibi p io. an. i addi. ꝛ idem tꝫ io.
an. i regula. nullus ex cōsilio. i mercurialib⁹. ꝛ barto. i repe. l. i.
§. si plures. in. i. q. ff. de exerci. vbi late. ꝛ Cy. bal. ꝛ imo. i. l. cuꝫ
tale. §. ij. de cōdi. ꝛ demon. ꝛ ange. in. l. i. §. quesitū. d̄ appel. ꝛ
i. l. filius. ff. d̄ iudi. ꝛ cano. oēs in. c. fi. ꝓ debilitate. de offi. dele.
ꝛ in. c. nec episcopi. de tempo. ordi. lꝫ guid. d̄ suza. i. l. humanū.
C. de legi. voluerit q̄ si partibus cōsentiētibus iudex elegit con
sultorē tenet̄ sequi cōsiliū: quia lꝫ a pricipio voluerit volūtatem
habere cōsilium nō habere: ita cōsilio habito videt̄ astrictus il
lud sequi. allegat in argu. l. iij. §. tam ꝛ fi. ff. de arbi. ꝛ i. l. cōmo
dato. §. sicut. ff. cōmoda. ꝛ. d. §. si plures. nisi cōsiliū sit ꝯ legē:
qꝛ illud non tenet̄ sequi ſm eū allegat in arg. l. rescripta. C. si ꝯ
ius vel vti. pub. Sed verior est opi. bar. ꝛ sequaciū. ꝓ qua ē opti
mus tex. ꝛ ibi sequūtur hoc oēs in. c. cum olim. de arbi. dicit no
tabiliter anto. de bu. ad limitatõem predictorū q̄ lꝫ statutuꝫ di
sponēs vel lꝫ partes disponāt q̄ iudex teneatur cōmitere cām
consilio sapiētis non dicatur artare iudicem ad sequēdum cōsi
lium. tamē fallit ſm eū nisi iudex ex toto eēt ignarus p. c. vene
rabili. cum glo. de offi. delega. ꝛ. l. impuberibus. §. de suspe. tu.
imo. i dicto. c. cum olim. dicit hoc esse verum quādo ex ꝯsuetu
dine patrie viri imperiti cōmuniter statuerētur iudices: quia tūc
intētio predicti statuti videret̄ fuisse q̄ debeāt sequi cōsiliuꝫ pe
ritorū. alias secus per predicta. quod ēt limita nisi eēt iniquū:
quia tunc ēt si statutum vel partes dicant q̄ iudex debeat sequi
consilium sapientis. tamē ipsum non tenebitur sequi: quia itel
ligitur de cōsilio arbitrio boni viri. l. ticium ꝛ meuiū. ff. quātū
de administra. tuto. ideo si cōsilium est iniquuꝫ non est seruan
dum. l. si libertus. ff. de ope. liberto. l. hec venditio. in p̄ncipio.
ff. de cōtraben. empt. ita videtur notabiliter velle bar. in. d. l. i.
§. si plures in repetitõe. in. iij. q. ad quod etiam vide nota. per
anto. de bu. in. d. c. fi. pro debilitate. ꝛ bal. in dicta rubrica. C. d̄
exerci. ¶ Sed aduerte: quia si recte consideraf bar. h̄ videtur
velle contrarium per supra allegata. ꝛ istud puto verius: qꝛ aliꝰ
statutum seu cōsensus partium nihil operaret̄ cōtra. l. si quādo
in prin. de leg. i. ꝛ. c. si papa. de priuile. libro. vi. ¶ Non ob. no
tata per barto. i dicto. §. si plures. qꝛ illa ꝓcedūt quādo i actu
extraiudiciali sequēdum erat consiliū alterius: qꝛ si itelligeretur
etiam de consilio iniquo nullum hēret regressum ille qui lesus
esset. secus in actu iudiciali: ut in proposito nostro: qꝛ hꝫ remē
12 dium appellādi ut hic per bar. ¶ Jtē inquātum bar. h̄ dicit q̄
cōsiliū sapiētis iniquū nō excusat iudicē qui tenebat̄ sequi ꝛc̄.
¶ Adde qd̄ imo. hic dicit q̄ si consiliū euidēter nō cōtineat ini
quitatē ex quo partes approbarunt personā cōsultoris tāq̄ pe
ritā nō tenet̄ iudex. ar. l. ij. cum ibi notatis. ff. qd̄ qsqꝫ iur. dꝫ. n.
ptibus imputari ꝛ iudex excusari: maxime cū ista cā cōsueuerit
quem excusare. allegat. l. qui solidū. §. ēt. ff. de leg. ij. ꝛ istud ēt
sequitur h̄ pau. de ca. ¶ Addo. bal. idem tenētem. i. l. obserua
re. §. proficisci. in. xiij. q. d̄ offi. procōsu. ubi etiam dicit q̄ aut iu
dex elegit taleꝫ consultorem imperitū ꝛ iudex non excusatur. al
legat notata per Jnnocē. in. c. super questionum. de offic. dele
ga. aut partes elegerunt ꝛ tunc excusatur. allegat in argumen.
l. generaliter. §. i. C. de reb. credi. ꝛ idem bald. in. l. mancipia.
C. de seruis fugi. ¶ Sed pro opinione barto. hic facit: quia iu
dex videtur etiam se asserere peritum. d. l. ij. qd̄ qs. iur. ꝛ turpe
videtur sibi esse allegare q̄ ipse credidit imperito cōsultori: qꝛ
est turpe perito ꝛc̄. l. ij. §. seruus autem sulpitius. ff. de origi. iu.
ad hoc ēt vide nota. p bar. i. l. i bonorū. in fi. ff. de bo. pos. titu.
generali. ꝛ istam opinionem in specie firmat barto. ꝛ idem bal.
13 i. l. iuris. C. qui admi. ¶ Jtem inquātum Barto. hic dicit q̄ a
sentētia lata ſm partium consiliuꝫ potest appellari per. l. ex con
sensu. j. d̄ appellatio. ꝛ per rōnes hic traditas per eum. ¶ Ad
do Barto. ꝛ alios cōiter ita tenētes in. l. i. §. quesitum. j. d̄ ap.
idem bal. in. l. ex illo. C. d̄ appellatio. ꝛ canoniste in. c. causam.
per illum tex. de re iudicata. ꝛ idē tenet Anto. in. c. intimasti. h̄
app. reperio tamē Bal. in quodam suo repertorio tenētem cō
trarium. ꝛ pro hoc allegat tex. meliorem de corpore iuris. i. l. ge
neraliter. §. i. ibi quis enim ferēdum est ꝛc̄. C. de re. credi. tamē
qꝛ cōis opi. ē. i cōtrarium temerarium eēt ab ea recedere. ꝛ sic
oportebit intelligere dictā. l. generaliter. in casu suo tamen re

tenta cõi opi. pro vera. Limita eã nisi partes ꝯsenserint stare cuicunq̃ ꝯsilio ⁊ bm illud iudicare q: tũc nõ poterit appellari ⁊ dici de iniquitate ꝯsilij. ita singulariter dicit Bal. in repe. l. ta le pactũ. §. qui ꝓuocauit. in. xx. col. ſ. de pac. p gl. valde nota bilem ibi dicentẽ q ꝓmittens parere snie quecũq̃ fuerit vr ap pellationi renũciare. ita in casu predicto allegat. d. l. generalr.

4 §. i. Demũ quesiuit hic ang. qd si iudex dicat ꝓnuncio ꝓut ta lis iudex ꝓnũciauit in tali cã: an valeat snia. ⁊ remittit se ad no tata p spec. in ti. de sentẽ. pla. §. iuxta. ver. qd si iudex. vbi Jo. an. ꝯcludit q nõ valet. q: snia dꝫ esse certa p relationẽ ad acta eiusdẽ cãe seu instãtie allegat. l. iij. C. ð sen. que sine cer. quãtit. ⁊ cũ eo trãsit simplr Jmo. reputãs dictum Bar. no. ad intelle ctum. l. ait ꝑtoꝛ. §. i. ſ. eo. ⁊. d. l. iij. ¶ Adde q Bal. in. l. nemo C. de sentẽ. ẽt se remittit ad no. p spe. in loco ꝑallegato. ⁊ cum dicta opi. Jo. an. trãsit simplr Ant. de bu. ⁊ do. abb. in. c. cum venerabilis. de reli. domi. ⁊ ro. in. l. i. §. si qs. ĩ. de ver. ob. ⁊ i. l. i. ſ. eo. Et in ꝯtrium ẽt vide notata p Bal. in. l. i. in fi. C. de sen. ex peri. reci. que oĩa ꝯcordãt cũ. d. §. i. ⁊ p infra dicta pꝫ posse sustineri hãc vltimã opi. ꝯtra Jo. an. aliam. q. tangit h ang. ⁊ Jmol. de qua dixi. ſ. eo. ti. l. i. Alex. de imo. 127

P Reses. Ad euidentiã. l. preses premitte q lꝫ bm hec tẽpora vsure ꝑmisse essent. tñ vsure vsurarũ erãt ꝓhibite vt. l. fi. C. de vsu. ⁊. l. si non sortẽ. in ꝑn. ſ. de ꝯdi. inde. ¶ Jn tex. ibi vsuras vsurarũ ꝯdem nauit subaudi. q: ꝯdẽnauit in quinquaginta ꝓ vsuris cũ tñ nõ ascẽderent ad q̃nquaginta. sed forte ad. xxx. tñ ꝯputando vsu ras vsuraꝝ bene ascendebãt ad q̃nquaginta nihilominus iu dex in snia nõ expressit de vsuris vsurarũ. nam si expressisset tũc diceret ꝯtinere expressuꝫ errorẽ per. d. l. fi. ⁊. d. l. si non sortem. ¶ Snia lata ꝯtra ius scriptũ si nõ fuerit error expssus in ea va

2 let nec rescindit per appellationẽ inualidam. ¶ Nota q snia ꝯtinens iuris errorẽ non tñ expressuꝫ in ea lꝫ de eo appareat in actis tꝫ. ⁊ hec est magis cõis opi. per hãc. l. ⁊. l. cuꝫ ꝯ̃latis. cum ibi notatis. ĩ. eo. ⁊. l. seruo inuito. §. cũ ꝑtoꝛ. ſ. ad treb. ⁊. l. po sthumus. §. si qs ex his. ſ. de inoffi. test. ⁊. l. si expressim. a ꝯ̃rio sensu. ĩ. de app. ⁊ p. l. cũ putarem. ſ. fa. her. ⁊ p. l. fi. ſ. qð cum eo. lꝫ vltramontani ⁊ alij plures quos refert Cy. Bar. ⁊ alij in l. i. C. de erro. cal. ꝯ̃rium tenuerint de quo ẽt per Bart. ⁊ Ang. in. l. i. ĩ. que sen. si appel. rescin. ⁊ p glo. Cy. Bal. ⁊ alios in. l. ex diuerso. §. fi. ſ. so. ma. p pau. de liaza. sua ꝯclusione. cccxxxi. per. cano. plene ⁊ do. abb. in. c. inter ceteras. de re iudi. ⁊ in. c. qm̃ ꝯtra. de ꝓba. dicã forte in. d. l. cum ꝯ̃latis. ¶ Mouentur vltramontani: q: snia refert ad acta. l. iij. C. de sen. q̃ si cer. quã ti. ergo perinde est ac si ille error esset expssus in snia. ar. l. ait ꝑ toꝛ. §. i. ſ. eo. paria eni sunt aliqd esse expressuꝫ in snia ⁊ i actis que referũtur ad sniaꝫ. Jtem q: taciti ⁊ expressi idẽ est iudiciũ. l. cũ q:. ſ. si cer. pe. Tñ nõ discedo a cõi snia gl. ⁊ doc. h ⁊ i. d. l. i. C. de erro. cal. nam Bar. Bal. ⁊ alij ibi tenẽt opi. gl. ⁊ ideꝫ Bar. ⁊ Ang. in. l. i. §. i. ĩ. que sen. si. appell. de quo ẽt per glos. Cy. ⁊ alios in. l. ex diuerso. §. fi. ſ. sol. mat. ⁊ vbi sum solitus di cere. ⁊ abb. in. c. inter ceteras. extra eo. p an. sequẽteꝫ cõeꝫ opi. in. c. ab excõicato. de rescrip. per oẽs in. c. qm̃ ꝯtra. de ꝓbati. ⁊

3 non recedo a cõi snia. Et ad allegata in ꝯ̃rium rñdetur q vex est q snia refertur ad acta. q̃tuꝫ ad declarationẽ ipsius snie. lꝫ nõ quo ad inualidãdũ eam. ar. l. ticia. §. i. ĩ. de ver. ob. ⁊. l. seruo alieno. §. si ab ĩpubere. de le. i. Similiter nõ ob. q taciti ⁊ expſ si ⁊c. q: verũ est quãtuꝫ ad hoc vt cognoscamus que sit mens

4 disponẽtis. sed nõ quãtum ad inualidandũ actuꝫ: vt ꝓbat iste tex. cum ꝯcor. allegatis. ¶ Jtem no. q appellatio nõ rite inter posita nõ retardat executionẽ snie qð est vex qñ erat certum ⁊ euidens nõ esse rite appellatũ. secus si eẽt dubium: q: tũc p ap

5 pellationẽ suspendit executio. l. sciendũ. ĩ. de appella. reci. bm Bar. hic. ⁊ plenius ibi. Quid si appellatio fuit rite interposita sed postea est deserta an retardet executio snie. dicit ange. h q non. dicatis q bñ dicit: vt ꝓbatur in. l. fi. §. illud. C. de tẽpo. ap

6 pel. ⁊ in. l. ꝫ maiorẽ. C. de appel. ⁊ ibi bart. Unde est ꝯsiliũ bm Ang. h q ille q primo habuit sniaꝫ ꝓ se ꝯdẽnatoriã a qua fuit appellatũ vadat ad primũ iudiceꝫ ⁊ executionẽ snie petat. ⁊ si obijciat de appellatõe replicet de desertõe. nã de hoc emergẽ ti poterit ĩpe iudex cognoscere lꝫ nõ possit ꝑncipaliter adiri. ar gu. l. quotiẽs. C. de iudi. allegat. l. qm̃ nõnulli. C. de ap. ⁊. d. l.

si contra. ⁊ que notant in. l. eos. in ꝑn. C. de appel. ⁊ qð not. in auc. ei qui. C. de tẽpo. appe. ¶ Jmol. hic dicit q de hoc etiam traditur p Bar. l. i. in fi. ĩ. nil no. appel. pen. Pau. h dicit q si victoꝛ dicit appellationẽ nõ esse legitimã: cognitio videt ꝑti nere ad iudicẽ appellatiõis. c. romana. ver. si vero vocatus. de appe. li. vi. Si aũt ⁊ q appellans nõ fecit suã diligentiã tũc cũ de lapsu termini possit manifeste apparere ⁊ de die late snie fũ data esset intẽtio petẽtis executionẽ nisi appellãs doceret ð di ligẽtia. d. l. ꝯtra. ⁊ p no. per Bar. i. d. l. i. nil no. appel. pen. nõ aũt videt q iudex a quo debeat ꝓnũciare appellationẽ eẽ de sertam: vt no. in. d. l. eos. in ꝑn. post doc. lꝫ glo. ibi dicat q nõ esset necesse ꝓnũciare. doc. tñ ibi dicũt q põt ꝓnũciari. igit ꝓ nũciabit iudex a quo executionẽ fieri debere. nõ obstãte appel latione cum lapsuꝫ sit tẽpus ꝓsequendi: ⁊ de ꝓsecutiõe nõ ap pareat. ⁊ practica est q citet appellãs ad dicendũ ⁊ docẽdum quicquid vult ne exequat snia: ita residet pan. hic. ⁊ ad ista vi dete Bar. in. l. ꝫ diuo pio. in ꝑn. ſ. e. in. iij. col. ver. quero ⁊ re uoco in dubiũ. ⁊ ibi dixi. ⁊ p omnes in. d. l. eos. in ꝑin. ¶ Gl. super verbo ꝯstitutiones. arguit q ista snia sit nulla ⁊ p conse quens q nõ meret executionẽ. ⁊ q sit nulla pꝫ: q: vsure vsura rum nõ debent. d. l. fi. C. de vsu. sed snia lata cũ expresso erro re iuris non tꝫ. l. i. C. quando ꝓuocare. c. i. extra eo. glo. primo respõdet q hic fuit tacitus error. sed in. l. contraria fuit expres sus. vide alias solutiões datas per glo. ¶ Jn tex. ibi in vsuras vsurarũ cõdẽnauit. vt q: condẽnauit in. lx. ꝓ vsuris cum tamẽ vsure nõ ascenderent nisi vsq̃ ad. xxx. tamẽ iudex in snia non expressit de vsuris vsuraruꝫ. q: tunc esset expressus error in iuri bus allegatis in glo. ¶ Jn tex. ibi cur iudicati. sed qs exeque hanc sniam cognoscendo an appellatio sit bene interposita vel non. vide hic aliquid per Ange. ⁊ plenius per Bar. in. l. a diuo pio. in ꝑin. ⁊ ibi dixi. ſ. eo. Alex. de imo. 128

D Uo iudices. Si ex pluribus delegatis alter sniam vno modo fe rat. alter diuersimode vtraq̃ snia pendet donec alte ra per delegantẽ fuerit approbata. h. d. bm primã lectur. glos. Uel sic bm scðam lectu. glo. in duplicibus iudicijs in q̃bus nõ potest discerni quis sit actoꝛ ⁊ quis reus. si duo iudices oꝛdina rij diuersas snias ferãt illius snia preualet quã superioꝛ ꝯfirma bit. ⁊ bm hãc lec. reddit hec lex singularis bꝫ bar. ang. ⁊ alios.

2 ¶ Nota ex hac lege q effectus sentẽtie interdũ est in pendẽti vt hic. ⁊. c. fi. extra eo. finaliter in. l. ij. §. i. ĩ. de ver. oblig. ⁊ in. l. vsufructu. ĩ. de stipu. seruo. ⁊ in. l. fi. ſ. eo. predio. cum similib.

3 alia notabilia colligunt ex sũmario. ¶ Et no. istum tex. bm se cundã lec. simpliciter limitantẽ. l. in tribus. ſ. de iudi. alleg. in glo. vbi dicit q in duplicibus iudicijs primo ꝓuocans hẽtur pro actore. naꝫ illud dꝫ intelligi quo ad oꝛdinatiua iudicij. nõ

4 quo ad decisoria. Sed in ꝯ̃rium facit bm imol. h. q: iudicium super interdicto vti possid. dicit esse duplex. l. si duo. §. i. ĩ. vti possi. ⁊ tamẽ si in illo iudicio ꝓbationes vtriusq̃ litigatoꝛum sunt pares causa dubij dꝫ ferri snia pro reo. c. ex litteris. de pro ba. l. arrianus. ĩ. de act. ⁊ oblig. l. fauoꝛabilioꝛes. ĩ. de reg. iur. ideo tunc fertur sentẽtia pro eo qui nõ primo ꝓuocauit in iter dicto vti possi. tanq̃ primo ꝓuocauerit. allegat glo. ita tenere in. l. i. C. vti possi. sed certe glo. ibi non dicit hoc. sed sic tenent glo. ⁊ doc. in. c. lꝫ causaꝫ. in ver. ita possideatur. de re iudicata. ¶ Jmol. hic conatur respondere dicens: responderi posse q illud quod vltimo loco dixi interdicto vti possi. ꝓcedit quan do vnus tantus datus esset iudex. q: tunc respectu regule que habꝫ q actore non ꝓbante reus debꝫ absolui. l. qui accusare. C. de eden. obtinebit secundo ꝓuocans tanq̃ reus. secus quã do sunt duo iudices sententias diuersas ferentes. q: tunc licet alias preferatur sentẽtia lata pro reo. l. inter eas. ĩ. eo. c. finali. extra eo. tamen fallit in duplicibus iudicijs. casus est h ita sim pliciter limitans dicta iura ⁊ ista solutio placet: licet Angel. ⁊ Paul. de castr. post glo. indistincte dicant. q. d. l. in tribus. non habet locum in decisorijs. ⁊ non bene. q: est contra gene ralitatem illius legis cum ibi notatis per glo. dum dicit. nec ẽt fauoꝛabilis ⁊c. quaꝫ glo. ita etiã ibi intelligit ⁊ approbat ang. ¶ Uel scðo bm Jmo. potest responderi q iste tex. intel igatur quãdo simul prouocarent ambo litigantes. ⁊ sic non ob. d. l. in tribus. sed precedens solutõ magis placet tanq̃ notabilis.

¶ Capio glo. in ver. dati. ꝓ cuius expeditione arguiẜ de. l. inter pares. j. e. glo. rñdet ꝙ iste tex. loquiẜ in iudicibus delegatis. vnde lra hic dum dicit dati dꝫ exponi. i. delegati. sed. l. contraria loquiẜ in iudicibus ordinarijs ⁊ sic est differentia inter delegatos ⁊ ordinarios. vel ⁊ scdo scdm glo. hec lex potest intelligi quãdo actum erat interdicto vti possidetis. ⁊ probationes erãt partes. nã in dicto interdicto vterqꝫ est actor ⁊ reus: ⁊ est iudiciũ duplex. in iudicijs itaqꝫ duplicibus vnusquisqꝫ dicitur actor ⁊ reus. l. in tribus. ſ. de iudi. q: cum hic non possit dici ꝙ debeat preualere sñia que fertur pro reo. d. l. inter pares. cum vterqꝫ sit actor ⁊ vterqꝫ reus: tunc recurrendũ est ad superiorem. In alijs aũt iudicijs locum habebit. d. l. inter pares. q: in illis constat quis sit actor. ¶ Nec ad hoc ob. d. l. in tribus. vbi dicitur ꝙ i illis iudicijs duplicibus loco actoris habetur ille qui primo ꝓuocauit ad iudicium. ergo dicta responsio nõ est bona. q: glo. respõdet ꝙ illud qđ habetur in. d. l. in tribus. est verum q̃tum ad hoc vt sciamus quis debeat primo iurare de calũnia. nam actor. ⁊ sic ille qui prius ꝓuocauit debꝫ iurare prius ⁊ sic vult ꝙ quãtum ad ordinatoria iudicij habeat locum. d. l. in tribus. Sed quãtum ad ipsam sñiaꝫ nõ est verum ꝙ habeatur pro actore ille qui prius ꝓuocauit. ¶ Merito cum nos tractemus ħ de sñia nõ est verum ꝙ sñia illius qui ꝓuocatus est debeat valere. q: esset contra. d. l. inter pares. q: quo ad sñiam non habeẜ pro actore ille qui ꝓuocat. ⁊ approbant bar. ⁊ doc. hic vtrãqꝫ responsionem ⁊ sic vtrãqꝫ lec. glo.

5 ¶ Item nota diligẽter hãc legem ẜm scdam lecturam glo. q: per eam signãter declaraẜ id quod hẽtur in. d. l. in tribus. vbi ille qui prius ꝓuocat hẽtur pro actore. nam hoc est verũ quo ad ordinatoria iudicij nõ quãtum ad decisoria. Sed imo. hic dicit ꝙ cõtra istã secũdam lec. ⁊ contra ea que ħ dicanẜ in glo. ad intellectũ. d. l. in tribus. plurimũ facit. q: videẜ ꝙ etiã quo ad decisoria habeat locũ illud quod diciẜ in. d. l. in tribus. ꝓbat sic. q: videmus ꝙ in interdicto vti possiđe. quãdo vterqꝫ equaliter ꝓbat poterit ferri sñia absolutoria ꝓ ꝓuocato q̃si ille sit re⁹ ⁊ sic q̃si actore non ꝓbante ⁊ c. l. q accusare. C. đ edẽ. c. ex lris. đ ꝓba. ⁊ ꝙ in iterdicto vti pos. possit ferri sñia absolutoria
6 pro ꝓuocato dicit notari in. l. i. C. vti possi. vt quãdo dicitur ꝙ notatur in tali lege intelligitur per glo. ⁊ iste est cõis stilus ita ꝙ voluerit qđ glo. ibi notat: tamẽ non est verum sed Cy. bene ibi hoc vult ⁊ nota. gl. in. c. lꝫ causam. ver. ita possideatis. ⁊ ibi doc. de ꝓba. Sed imo. ad hoc respõdet ꝙ illud qđ habetur in ꝯtrario potest ꝓcedere quãdo vnicus datus esset iudex: ⁊ hoc respectu regule. d. l. qui accusare. secus quãdo essent duo iudices diuersas sñias ferentes vt est casus singularis ħ. Uel ẜm eum potest dici ꝙ ħ simul veniunt ad iudiciũ ambo litigantes ⁊ sic non apparet quis prius ꝓuocauerit. Sed Ang. ⁊ Pau. dicunt ꝙ etiam habꝫ locum ista lex etiam si apparet quis ꝑus prouocauerit: vnde tenẽt ꝙ regula. d. l. in tribus. non habeat locum in decisorijs per hãc legem. Tamẽ contrarium videtur velle glos. in. d. l. in tribus. dum dicit: nec essent fauorabiles. ⁊ sic vult ista glo. ꝙ regula. d. l. in tribus. habeat locum etiaꝫ in decisorijs. q: habebitur loco actoris ille qui ꝓuocauit ⁊ quo ad decidendum melior erit cõditio rei. ⁊ ita illam glo. intelligunt Odofre. Bal. ⁊ Ang. in. d. l. in tribus. s. ꝙ. d. l. in tribus. locũ habeat etiã in decisorijs: ideo cõclusiue melior videtur prima solu. Imol. hic ad notata per Cy. in. d. l. i. C. vti possiđe. s. ꝙ illud quod nota. Cy. ibi ⁊ glo. in. d. c. lꝫ causam. procedat q̃n datus esset vnus iudex. sed vbi essent dati duo qui haberent iudicare in duplicibus iudicijs tunc haberet locum regula. l. nostre. q: preualeret sententia quã confirmaret superior. ita sing. per hãc legem limitatur id quod notatur in dicta. l. in tribus.
7 ¶ In glo. in ver. in pendenti. no. ꝙ tempus appellandi non currit a tempore sententie: sed a tempore approbationis facte per superiorẽ. adde. l. i. in prin. quãdo appel. sit. nec miruꝫ q: ħ ante approbationẽ superioris incertum est a qua sententia appellandũ sit vt rescindatur spes illa: ita loquatur. l. i. §. biduum. j. quan. appel. sit. ¶ Capio glo. in ver. diuersas. ⁊ quero qualis erat ista diuersitas sñiarum. glo. respondet ꝙ talis erat ex qua apparebat cõtrarietas. ⁊ sic sensit glo. ꝙ vbi esset talis diuersitas que nõ induceret cõtrarietatem non haberet locuꝫ id quod hic dicitur. exemplum. vnus ex istis iudicibus condẽnauit in. x. alius in. v. certe preualebit sñia lata in. v. q: in illa sũma intelliguntur ambo concordare: ita est tex. in. d. l. inter pares. ⁊ in. l. diem ꝓferre. §. si plures. ſ. de arbi. ⁊ c. i. de arbi. li.
8 vi. ¶ Capio glo. in ver. pendenti. pro cuius expeditione quero a quo tẽpore incipiat currere dies appellandi. ⁊ rñdet glo. ꝙ tempore quo erit cõfirmata vna ex predictis sententijs a superiore. Bar. ⁊ alij cõiter cum glo. transeunt pro qua videtur optimus tex. in. l. i. in prin. j. quãdo appe. sit. vbi diciẜ ꝙ si preses tulit sñiam deportationis contra aliquẽ. q: talis sñia exigit confirmationẽ principis dicit ibi tex. ꝙ incipit currere tempus appellationis ⁊ ex die late sñie per presidẽ si velis: ⁊ ex die cõfirmationis principis si velis infra. x. dies post. Ex hac gl. habetis diligenter notare ꝙ vbi sñia ad sui vtilitatem exigit ꝯfirmationem superioris nõ currit tempus a die sñie late. sed a tẽpore cõfirmationis. nec mirũ q: cum nõ intelligat ille qui debꝫ appellare que sentẽtia sit illa que grauat: ideo equũ est nõ currere tempus appellandi nisi a tẽpore cõfirmationis. ⁊ ꝓpter hoc cessat oppositio que formari posset de le. i. §. biduũ. j. quãdo ap. sit. q: ibi ille sciebat que sñia eum grauabat. ⁊ a qua eẽt appellandũ. ħ non. ¶ Ex predictis videẜ inferri presertim ꝑ d. l. i. in prin. quãdo appe. sit. ꝙ etiam in terminis. l. nostre poterit appellari infra. x. dies ex tpe vtriusqꝫ sententie ꝯtrarie sicut in casu. d. l. i. uidemus posse appellari infra. x. dies hodie a die recitate sñie p̃sidis. ⁊ si nõ appellauit ab eo die poterit appellari a die ꝯfirmationis facte ꝑ principeꝫ: ⁊ postea. j. x. dies. ¶ In glo. vltima ibi. l. duobus. vbi preualet sñia data pro reo vel ꝓ causa liberali vel sili etiã euidenter iniqua. ⁊ est glo. not. in. l. si pars. C. de inoffi. testa. quam ita intelligit Ang. ħ ⁊ extẽdit. ⁊ glo. ⁊ doc. in. l. cum magistratus. in si. C. quando prouo. ¶ Capio glo. fi. pro cuius expeditione quero qs est ꝯpetens iudex cõfirmationis: ⁊ glo. respõdet ꝙ delegans ẜm quosdã: vel est ille qui ad hoc delegabitur. l. iubemus si qua. C. de appel. primã rñsionem glo. intelligatis ꝓcedere intelligendo. l. nostram. ẜm primũ intellectũ recitatum in glo. nã tũc delegãs ⁊ ille ad quẽ pertinet cõfirmatio huius sñie. pro hoc est hodie casus clarus in. c. fi. extra eo. ¶ Tertiã responsionẽ intelligatis ꝓcedere intelligendo tex. nostrum ẜm secũdam lectu. nam tunc spectat cõfirmatio ad ipsum principẽ seu ad illum cui princeps delegabit. ¶ Ulterius quero quid tenẽdum sit in iudicibus delegatis. ⁊ quid in ordinarijs si essent dispares. ⁊ distin
9 guit glo. aut sunt delegati plures ⁊ obtinet quod ħ dicitur si sunt pares. sed si essent dispares tunc pluriũ sententia valet. l. sicuti. ſ. de arbi. l. põponius. j. eod. sed in ordinarijs tunc aut pares sunt ⁊ tunc serua id qđ hẽtur in. d. l. inter pares. si autem nõ essent ordinarij pares ⁊ tunc adhuc preualet sñia maioris partis. d. l. põponius. alias incipit. si vni. j. eo. Similem glo. habetis in. l. cũ magistratus. C. quãdo ꝓuo. ⁊ in. d. c. fin. extra eo. ⁊ per illud. c. fi. ampliaẜ illud qđ habeẜ in. d. l. inter pares. q: dum ibi diciẜ ꝙ si pares sunt iudices preualet sñia que pro reo lata est preterq̃ in causa libertatis: dicit tex. in. d. c. fina. ꝙ idem esset in alijs causis fauorabilibus vt in cã dotis. idem si vna sñia lata erat ꝯtra testamentũ alia ꝓ testamento. q: preualet sñia lata ꝓ testamento. qđ limitari dꝫ per tex. singularem in l. siue pars. ſ. de inoffi. testa. nisi sñia lata ꝓ testõ esset euidenter iniqua. ⁊ lꝫ tex. in. d. l. siue ps. solum loquaẜ in cã testamenti. tamẽ glo. valde no. in. d. l. cũ magistratus. ⁊ clarius Ange. ibi extendunt illam. l. siue pars. ad omnes causas fauorabiles Idem in casu. d. l. inter pares. nam lꝫ non essemus in causa fauorabili: tamẽ illud qđ ibi diciẜ ẽ verum nisi sñia lata pro reo euidenter esset iniqua per. d. l. siue ps. ⁊ glo. in. d. l. cuꝫ magistratus. qđ diligentissime no. ad limitationẽ. d. l. inter pares. ⁊. d.
10 c. fi. ⁊ eoꝝ que hic in glo. no. duos tamẽ casus addit. gl. in. d. c. fi. in qbus est necesse ꝙ omnes iudices ꝯcordent. vnus est i c. pastoralis. in prin. de rescrip. vꝫ quãdo est dubium vtrum ꝑ scdm rescriptũ sit derogatũ primo: ⁊ scdm rescriptum dirigebatur aliquibus iudicibus primũ alijs. tũc cum dubiũ sit an scdm deroget primo debent omnes conuenire de equo recurrendũ
11 est ad ibi no. ¶ Secũdus casus ẽ quãdo esset cã criminalis mota ꝯtra episcopum coram pluribus iudicibus q: tunc oportet omnes eos esse concordes. alleg. iij. q. i. c. i. remitto me ad ea que ibi traduntur. ¶ Extra glo. querit ħ Bart. quid si vnus

ordinarius ⁊ alius delegatus. sibi adiunctus a principe simul in eadem causa diuersas ferāt sententias. ⁊ ꝯcludit ꝙ recurrit̄ ad principē q alterā ꝯfirmet. ⁊ sic hēt̄ur magis respectus ad iudicem delegatū ꝙ̄ ad ordinariū per. c. si duo. de offi. deleg. in. vi. ⁊. c. sup qōnum. §. si vero duo. e. ti. in antiqs. nec mirum qꝛ magis dignus trahit ad se minus dignū. c. qd duobus de ꝯse. dist. vltima. nā delegatus principis potentior est ordinario. c. studuisti. de off. leg. ⁊ cū opi. Bar. ꝯcordat Imo. ⁊ Pau. de ca. licet Ja. de ra. ⁊ ang. velint p̄ferri sniam ordinarij ⁊ non cū bene cū hoc iure non ꝓbetur. ⁊ cū opi. Bar. ꝯcordat etiā Jo. an. in. c. fina. extra eo. qui ꝑ hoc allegat tex. in. c. per hoc. de here. lib. vi. Et similiter qd si duo erāt a lege ordinarij ⁊ vnus eoꝝ cōmiserit vices suas alij cuius snia preferat̄ si ferant diuersas sentētias Ja. de ra. ⁊ Ang. hic dicūt sniam ordinarij esse preferendam ex quo ille cui cōmisit vices suas representat ꝑsonā college. l. i. in fi. ⁊. l. si pretor. ff. de off. ei. cui mā. est iuris. ⁊ idē sequit̄ do. abb. in. d. c. fi. sed Jo. an. tꝫ ꝯtrium cuius opi. ꝯmuniter reprehēdit̄.

12 ¶ Extra glo. querit Bar. no. qd si vnus erat iudex ordinari⁹ ⁊ ei fuit adiunctus ex cā delegat⁹ a principe simul cognouerūt ⁊ diuersas snias tulerūt cuius snia preualebit. ⁊ rn̄det esse recurrēdum ad superiorē sicut qn̄ essent duo delegati nā delegatus vtitur vice delegātis: vt. l. i. ff. de offi. ei. ⁊ sic videt̄ ꝙ iurisditio delegati a p̄ncipe sit potētior nā delegatus a principe est maior ordinario. c. pastoralis. de offi. or. sed potētior iurisditio dꝫ vincere minus potentē. l. generalr̄. ff. de fideius. ergo dꝫ attendi cā delegata: ⁊ inspecta delegatiōe debemus recurrere ad delegātē. quod ꝯfirmat. qꝛ hoc hꝫ minus captiōis. s. ꝙ recurrat̄ ad superiorē. l. quotiēs. ff. de reg. iur. ꝙ aūt minus captionis habeat ꝓbatur in simili ꝑ tex. in. c. si duo ex tribus. de off. deleg. li. vi. vbi dicit̄ tres erāt delegati a sede ap̄lica: duo ex eis subdelegauerūt subdelegati ꝓcesserūt in cā cū alio tertio delegato sedis ap̄lice iudicauerūt ad quē est appellandū an ad papā: an vero ad illos duos q subdelegauerūt. text. ibi dicit ꝙ potius appellabit̄ ad primū delegantē. i. ad sedē ap̄licā ꝙ̄ ad parē vt ibi. ⁊. c. sup qōnum. §. si vero duo. de offi. deleg. in antiqs. ⁊. l. nam magistratus. ff. de arbi. nec dicat̄ ꝙ preualere debeat snia ordinarij tāꝙ̄ dignioris. qꝛ dicit Bar. hoc stare nō pōt per ea que dicā in. l. pōponius. ff. eo. ⁊ ꝙ in hac materia nō debeat attendi dignitas. pꝫ in. d. l. inter pares. vbi iuriscōsultus attēdit numerū. Preterea licꝫ ipse hoc nō dicat dignior videt̄ ipse delegat⁹ principis. ꝑ. d. c. pastoralis. ꝫm non hꝫ firmiorē iurisditionē vt dixi vobis in. l. a diuo pio. in p̄n. ff. eo. ⁊ sic residet bar. ꝙ qn̄ vnus est ordinarius ⁊c. ¶ Addatis qd ang. h refert ꝙ Jac. de are. tenuit ꝙ imo preualeat snia ordinarij ⁊ nō refert aliquā rōnem aut legē. sed simpl̄r trāsit cū Ja. de are. ⁊ dicit etiā Ja. de ra. vt refert ⁊ seq̄t Ang.

13 h ꝙ idē erit dicendū si duo erāt ordinarij college ⁊ alter eoꝝ delegauerit cām ⁊ delegat⁹ cū alio ordinario ꝓcesserunt ⁊ tulerūt snias ꝯtrias. qꝛ preualebit snia ordinarij. nihil alle. imo. dicit sibi videri opi. p̄dictas posse sic ꝯcordari. qꝛ aut loqmur i delegato p̄ncipis ⁊ vera sit snia bar. nō tn̄ erit dicendū ꝙ p̄ualeat snia delegati principis. qꝛ hoc nō reperit̄ iure cautū: sed solū operat̄ vt recurrat̄ ad principē. aut loquit̄ in delegato ab inferiore a p̄ncipe ⁊ hoc casu ꝯcludit ꝙ cū delegatus vtat̄ iurisditōne sui delegātis ⁊ sic gerat vices suas ordinarij. hoc casu hēbit locū distinctio tradita in. l. inter pares. ff. eod. s. ꝙ p̄ualebit snia lata ꝓ reo nisi in cā liberali vt ibi in tex. dicatis ꝙ bar. nō loquitur in alio delegato ꝙ̄ in delegato p̄ncipis. nec rōnes sue militāt in alio. ideo sequit̄ ꝙ imo. oīno sequit̄ opi. bar. ⁊ ꝓ opi. bar. facit. qꝛ magis dignū trahit ad se minus. c. qd in dubijs. de ꝯse. ecclē. vel alta. l. que religiosis. ff. de rei ven. ⁊ istā opi. etiā tenuit Archi. ij. q. vi. c. si eps. post glo. ibi. idē tenuit Jo. an. in. c. fin. extra eo. vbi allegat bonū tex. in. c. ꝑ hoc. de here. lib. vi. vbi si eps qui poterat cognoscere de cā heresis ⁊ delegat⁹ sedis apostolice in eadē cā pariter ꝓcesserint si postea in iudicādo nō cōueniant recurrendū erit ad sedē apostolicā. in casu aūt ꝙ non esset delegat⁹ a principe sꝫ a collega tūc videtis ꝙ Jac. de ra. ⁊ Ang. tenent ꝙ p̄ualeat snia ordinarij. ꝫm Imo. tꝫ ꝙ sit recurrēdum ad. l. inter pares. ff. eo. Sed addatis ꝙ Jo. an. in. d. c. fin. extra eo. distinguit ꝙ si snia ordinarij sit lata ꝓ reo vel in causa fauorabili ꝓ actore tunc valebit talis snia lata ab ordinario per d. c. fi. non aūt dꝫ a delegato college ipetrari validitas snie que nō fuisset ipetrata ab ipsomet collega ꝑ suā ꝓpriam sniā. sꝫ si ordinarius ꝓnunciasset ꝓ actore in cā non fauorabili ⁊ delegatus college ꝓnunciasset ꝓ reo putat Jo. an. ꝙ neutra sentētia valebit cum vtraqꝫ a pari ptāte dependeat. nec iste sit casus determinatus a iure. nā ꝫm eū si nō emanasset ꝓuisio. d. c. fin. que nō loquit̄ in casu isto dicendū fuisset ꝙ in casu. d. c. fi. snie iudicū ꝯrie qn̄ sunt numero pares fuissent nulle. ⁊ cū opi. Jo. and. trāsit ibi ant. ⁊ imo. sed Abb. ibi tꝫ illud qd tenuit imo. hic. ⁊ sic vult ꝙ sit idē acsi duo ordinarij varias snias tulissent. qꝛ est eadem rō. ⁊ qꝛ verisimiliter si legislator fuisset de hoc interrogatus idem statuisset. alle. not. ꝑ glo. in. l. tale pactū. §. fi. ff. de pac. ꝑ Cy. in. l. nō dubiū. C. de legi. ⁊ ista opi. mihi placet: qꝛ satis vr̄ iste casus decisus ꝑ. d. l. inter pares. iuxta. l. ⁊ si pretor. ff. de offi.

14 ei. maxima tn̄ auctoritas Jo. an. ¶ Quid aūt si sint plures iudices ⁊ vnus tulit sniā precio corruptus: an teneat alioꝝ snia: vide per Jo. an. in addi. spe. in ti. de sen. pla. §. iuxta. sup ver. in rōne iudicis. cum quo h simpliciter transeunt Angel. ⁊ Imol. ¶ Querit Ang. qd si in eadem cā sunt plures iudices qui eandem sniam tulerūt si vnus fuit corrupt⁹ pecunia alij nō. vtrum valebit snia illoꝝ q nō fuerūt corrupti. refert ipse ꝙ Jo. and. in addi. spec. in ti. de sentē. pla. §. iuxta. ver. ⁊ in rōne iudicis. tetigit istā. q. ⁊ ꝯcludit ꝙ valebit snia duoꝝ si erāt tres. iuxta. l. pōponius. ff. eo. Si aūt erāt duo tn̄ iudices ⁊ ambo tulerūt eādē sniam ⁊ tn̄ si dati fuerūt cum clausula ꝙ nō ambo ⁊c. de qua facit mentionē tex. in. c. prudentiā. ad fi. de offi. deleg. tūc valebit snia in ꝑsona vnius. aut nō erat adiecta clausula illa ꝙ si nō ambo ⁊c. ⁊ nō valebit snia. ita residet ibi Jo. an. ⁊ Ang. ⁊ Imo. h

15 simpliciter trāseunt cum eo. ¶ Ultimo tene menti illud qd in fi. hic dixi Bar. vꝫ ꝙ si iudex artat̄ sequi ꝯsilium sapientis ⁊ iudex cām cōmiserit ꝯclusioni duoꝝ sapientū qui discordarūt ꝙ est in facultate iudicis eligere qd ꝯsilium sequi velit. ar. l. in vendítione. §. fi. ff. de bo. auc. iud. pos. ¶ Quod limito esse verū nisi cōsultores essent pares. secus si essent impares. qꝛ tūc tenebit̄ sequi maiorē partē ⁊ nō poterit eligere minorem. ita no. voluit Jo. an. in regula. nullus. in mercu. arg. l. i. §. i. de ven. inspi. ⁊. l. aliud. §. refert. ff. de reg. iur. ⁊. l. qd maior. ad municip. ⁊ sequit̄ hoc Bal. in. l. i. in. vi. col. ff. de offi. ꝓconsu. secus si iudex nō tenetur sequi ꝯsiliū sapientis. qꝛ tunc nō faceret litem suam si eligeret ꝯsilium minoris partis tanꝙ̄ iustū. ar. l. ob carmē. §. fi. ff. de testib. ⁊. c. nostra. de testi. ita no. dicit Ange. in. l. principē. ff. de appel. ⁊ in. l. maiorē. ff. de pac. allegat no. ꝑ Inno. in. c. nec

16 ipsi. de tempo. ordi. ¶ Querit Bar. hic: quid si vnus ⁊ idē iudex eodē instanti ꝯtraria iudicauit: puta stante statuto ꝙ iudex teneat̄ sequi ꝯsiliū sapientis in iudicādo ꝯtingit cām esse cōmissā ꝯsilio duoꝝ vnus ꝯsuluit condēnandū. alius absoluēdū iudex ꝓnunciauit ꝫm ꝙ in dictis ꝯsilijs ꝯtinet̄. ⁊ ꝯcludit ꝙ sit nulla ꝓpter repugnātiam. ar. l. vbi repugnātia. ff. de regu. iu. ⁊. l. scripture. ff. de fi. instru. dicit tn̄ ꝙ male facit iudex qui ita iudicat. qꝛ dꝫ intelligere ꝯsilium qd dꝫ sequi. ar. huius legis ꝓ quo alleg. bonū tex. in. l. in venditiōe. §. fi. ff. de bo. auc. iu. pos. doc. h nō tangūt istā. q. excepto raph. qui dicit sibi nō videri iustū ꝙ qn̄ ꝯsultores sunt ꝯtrij spectet ad iudicē eligere qd consilium velit sequi. qꝛ cū necessitet̄ iudex sequi cōsilium nō dꝫ hr̄e arbitriū eligēdi. tn̄ non rn̄det ad alleg. per Bar. puto opi. Barto. veriorē. pro qua facit tex. in. §. fina. aūt. insti. de satisda. tuto. ⁊. l. fi. C. de iudi. ⁊. l. iij. §. fi. ff. de admini. tuto. ¶ Nec ob. ꝙ statutum artet ipsum ad sequēdum cōsilium: qm̄ fateor ꝙ tenet̄ sequi vnum vel aliud. sed statutū non artat ipsū ad sequendū vtrunqꝫ ꝯsilium. Occurrit videre qn̄ locus est gratificationi vtrū hoc habeat locū: videbo forte hodie ⁊ dicā in lectione se. ¶ Adda

17 tis ꝙ illud qd dicit Bar. hic est verū quādo consultores q sunt contrarij essent numero pares. sed vbi essent dispares iudex debebit sequi cōsilium maioris partis. ita determinat Jo. and. in regula. nullus ex consilio. in mercu. alle. in. l. i. ff. de ven. inspi. ⁊. l. quod maior. ff. ad municipa. ⁊. l. aliud. §. refert. ff. de regul. iur. ⁊ idem Bal. in. l. i. in. vi. q. ff. de offi. con. ⁊ hoc ꝓcedit vbi iudex tenetur sequi cōsilium ex dispositione statuti. sed si nō teneretur sequi cōsilium tunc ꝙ̄uis eligeret sequi consilium minoris partis non faceret litē suam ꝫm Bald. in. l. i. ff. de offi. proꝯ. ⁊ Ange. in. l. maiorem. ff. de pac. qꝛ est in potestate sua sequi consiliū minoris partis tanꝙ̄ iustius consulentis ar. c. nostra.

de testi.z.l.ob.carmē.§.fi.ff.ꝺ testi.nā non tenetur iudex sequi maiorem numerum testium. [29]

1 t **Empus.** Dilatio que iudicatis cōceditur ꝑ dest heredi z q̄buscunq; successoriis.z si dubitat an facultates donātis sint sufficiētes ad satisfactionē rei donate:adhibet diligens inquisitio sup hoc ne exigat vltra ꝙ facere possit:hoc dicit cum.l.seq. ¶ Sup.l.tēpus.no.ꝙ beneficiū dilationis ꝯcessum a.l.cōdēnatis ad soluēdum nō est personale.in gl.nō habetis aliud nisi quādoq; heredi plus tribuitur ꝙ defuncto.alleg.l.fi.C. si pen.appel. dicit Ray.hic z imo.post eū ꝙ illud tale tēpus de quo loquit.d.l. fi.h; locum in tēpore dato ad ꝓsequendū appellationē:vn̄ loquitur in casu diuerso z sic non h; militare in casu nostro.nam pōt esse in casu.d.l.fi.ꝙ heres minus instructus sit ꝙ defunct⁹ qđ h non ꝓcedit.q: pōt esse ꝙ heres melius possit soluere ꝙ ꝺfunct⁹

2 ¶ Super.l.cu; ex cā.in fi.addit hic ang.ꝙ nō solum in donatione inter viuos perficiēda nudu; pactū sufficit hodie. sed ēt ī donatione cā mortis.allegat gl.singularē in.l.cum pater.§.meuio.de leg.ij. ¶ Sed Jmo.hic putat istas glo.non esse veras. q: tex.in.d.l.si quis argentū.§.fi.loquit in donatione tm̄ inter viuos:vt pt; ibi in versi.necessitatē habeat donator.z donator cā mortis nō cogit tradere cū possit penitere.l.non omnis.ff.si cer.pe.l.que mortis.ff.de dona.cā mor.z per cōsequens in correctoriis non d; fieri extensio.l.precipimus.cū vulga.C.de ap. ¶ Aduerte q: cōis opi.approbat illas glo.nā illas sequit cy.z Bal.in.l.executore;.in.iij.col.C.de exec.rei iudi.z in.l.i.C.de dona.cā mor.z in.l.si quidē.in fi.C.de ac.z ob.z in.l.si donationis.C.de ꝯben.emp.z in.l.ij.ff.de lega.z ang.in sua disputatione incipiente:Astensis miles.z in.l.in edib⁹.§.i.ff.ꝺ do.z idem Bal.in.d.auc.ex testō.in.iij.col.C.de colla.vbi limitat h non habere locū in donatiōe cā mortis facta a patre filio in potestate ꝓ rata de q̄bus ibi per eū.

3 ¶ Non ob.alleg.ꝑ Jmo.hic q: rn̄deo ꝙ qn̄ in lege correctoria est exꝑssa rō fit extensio ad casum obmissum qui pōt sub lata significatiōe cōprehendi sub expresso.vt no.glo.elegās.in cle.i.in ver.eligat.iunctis ibi not.ꝑ Pau.de liaza.de elec.z glo.in auc.vt hij qui obliga.in ver.ad curatorē.faciunt no.ꝑ bar.in.l.ij.z ibi clarius Jmo.in.l.fi.ff.ꝺ here.insti.z Jmo.in.l.si vero.§.de viro.so.ma.z in.l.ij.§. si super.ff.de dona.cā mor.ergo.d.l.si quis argentū.§.fi.vbi est rō scripta in lege pōt extendi ad dona.cā mor. ¶ Uel rn̄de ꝙ ille tex.in.l.si q̄s argentū.§.fi.l; loquat in eo qui necessitat tradere tamē pōt adaptari ad dona.cā mor.qui tenet tradere nisi reuocet do.per penitentiā.

4 ¶ Capio glo.i.sup.l.cū ex cā.pro cuius expeditione quero vtrū ista ꝓmissio de qua hic:fuerit facta ꝑ stipulationē:glo.rn̄det ꝙ ſm tp̄a ista requirebat ꝙ per stipulatōnem fieret.q: ex pacto nudo donatōnis nō oriebat actio.s; hodie spāliter est inductū ꝙ sufficiat pacto nudo aliq̄d eē ꝓmissū ex cā donationis per.l.si q̄s argentū.§.pe.z fi.C.de do.hic gl. plane ꝓcedit vbi ista ꝓmissio facta pacto nudo hodie fuisset facto ꝓ donatione simplici inter viuos.sed vbi fuisset facto ꝓ donatione ex cā mor.ang.tenuit ēt ꝙ valeat ꝑ glo.quā dicit sing. in.l.cū pater.§.meuio.de leg.ij.sed Jmo.hic dicit aliā esse gl. similē in.l.ij.C.de iu.do.tamē dicit Jmo.ꝙ forte ꝓbabiliter sustineri posset ꝙ etiā hodie ex pacto nudo nō possit agi pro donatione cā mor. q: ſm eū iura antiqua nō veniunt in hoc casu correcta per.d.l.si quis argentū.ergo debēt remanere in robore suo:ar.l.precipimus.C.de appel.z ꝙ illa.l.si q̄s argentū.nō loquat in do.cā mor.dicit ꝓbari.per illū tex.primo q: dr̄ ibi ꝙ imponit necessitas donatori tradere.ista necessitas nō videt ꝙ adaptetur ad donātem cā mor.q: pōt penitere.l.non oīs.ff.si cer.pe.insti.de do.§.i.Scđo ꝓbatur q: in.d.l.si q̄s argentū.dicit munimentoꝝ obseruatione ſm qđ ī huiusmodi causis dictū spāliter obseruāda z constat ꝙ in donatione cā mortis nō requiritur insinuatio.l.fi.C.ꝺ dona.cā mor.igitur zc. ¶ Addatis ꝙ cōis opi.est ꝙ.d.l.si q̄s argentū.locū hēat in donatione causa mor.z hoc sequit Cy.in.d.l.fi.C.de dona.causa mor.z Bar.z Bal.in.d.§.meuio.z Bar.z Jmo.in.l.i.C.de dona.cā mor.z Bal.in.l.executore;:in.iij.col.C.de execu.rei iudi.z in.l.i.C.ꝺ dona.cau.mor.z in.l.cum hij.in p̄n.ff.de transac.z in.l.cum virum.C.de fideicom.z in.l.vnica.§.finaūt aliq̄d sub conditione.C.de cadu.tol.z Jo.fab.z Bal.in.§.alie.insti.de dona. z Bal.in.l.si quidē.in fi.C.de acti.z ob.z in.l.si donationis.C.de ꝯtraben.emp.z in.l.ij.ff.de leg.ij.z Ang.in disputatione īcipiente:Astensis miles.z in repeti.l.si certis annis.C.ꝺ pac.z Ang.z Saly.in.d.l.si quis argentū.§.fi.z Jmo.in.l.in edib⁹ §.i.ff.de do.sequit etiam Bal.in auc.ex testamēto.in.iij.colū. C.de colla.nisi ſm eum ibi in donatione facta a patre filio ī po

5 testate cā mor.q: cū donatio facta a patre filio requirēs confirmationē per mortē nō valeat nisi traditio interuenerit.l.ii.C.si quis al.vel si.ergo si nō interuenit traditio non ꝯfirmatur morte.nā si est facta traditio nō oportet ꝙ agat.z istam cōem opi. sustineo. Nec ob.alle.ꝑ Jmo.hic q: potestis respōdere ꝙ i.d. l.si q̄s argentū.§.fi.est expressa rō in lege.nam dicit ibi.cu; enī in arbitrio cuiuscunq; sit hoc facere qđ ꝯstituit:op; eum vl' minime ad hoc prosilire vel cū ad hoc ꝑuenire ꝑperauerit nō excogitatis artibus suū ꝓpositum defraudare.modo sic lex correctoria ꝙuis nō debeat extendi ad alium casum regulariter tn̄ fallit nisi rō sit expressa a lege correctoria.nam tūc extendit saltem ad casum q inspecta larga significatione vocabuli poterat comprehēdi sub expresso.glo.est notabilis in cle.i.in ver. eligatur. de elect.nota glo.in auct.vt hij qui obligatas in prin.not. Bal.in auc.quas act.in.iij.q.C.de sa.san.eccle.z Bal.in.l.fi. z clarius Jmol.ff.de here.insti.plene in.l.si vero.§.de viro.ff. sol.ma.z in.l.ij.§.fi.ff.de dona.z per Bal.in.l.maximū vicium C.de libe.prete.cū suis cōcor.sed dona.cā mortis est apta comprehendi sub donatōne simplici saltem inspecta larga significatione vocabuli.l.i.ff.de dona.z proba.Bar.in.l.vbi ita donatur per illum tex.ff.de dona.causa mortis ergo d;.l. si quis argentum.extendi ad donatione; cā mortis. z tāto magis q: illa nō est lex correctoria sed est limitatiua z iura limitatiua facilius extendūtur ꝙ correctoria:vt declarat Bar.in.l.si constante.in xi.q.prime partis.ff.solu.matri.z ꝓbatur in.c.cum dilecta. ſm Abb.de confir.vti.vel inuti.vel potestis rn̄dere ꝙ tex.in.d.l.si quis argentū.potest optime adaptari ad donationem cā mortis q: etiā cogitur quis tradere si nō fuit reuocata donatio per pn̄iam.nam pone ꝙ donans decessit non reuocata donatione nō est dubium ꝙ si facta fuisset per stipulatione; cogeretur tradere.ita etiam quādo fuit facta pacto nudo cogitur heres tradere. ¶ Non ob.quod dicit in.d.l.si quis.de insinuatione:ꝙ l; ibi dicat ꝙ salua sint ea que de insinuationibus deposita sūt z per hoc ꝯprehendātur dōationes in quibus requirit insinuatio.nō tamē per hoc sequit ꝙ non comprehendat donationes in quibus nō requiritur insinuatio.nam intentio illius legis est ꝙ vbi est cautū ꝙ requirat insinuatio interuenire ꝺbeat vbi nō est cautū nō sit necessaria.facit.l.si cū serui.in prin.de le.primo. Quod confirmo per id quod sensit gl.magna quam ibi sequit Fulgo.in.l.si quis cū debitore.ī.de iureiur.nam sensit illa glo. ꝙ.l.si quis argentum.locū habeat in donatione que fuit facta sub cōditione purificata conditione.sed donatio cā mortis est huiusmodi.ergo zc.z sic remaneo in conclusione ꝙ.d.l.si quis argentum.etiam locum habeat in donatione causa mortis.

6 ¶ In glo.in ver.dubium.Ang.hic addit no.ꝙ si donator dicat se nō habere nisi fundum a quo ꝑcepit alimenta z donatarius dicat oppositum ꝙ donatario incūbit onus ꝓbandi.alle. glo.no.in.l.cum de lege.de ꝓbati.z in.l.fin.§.licentiam.z ibi Bar.C.de iure delib.z ita transit etiam simpliciter Jmol. sed de hoc:an sit vera dicta prattica post glo.vide Bar.in.l.si cōstante.in prin.in.i.q.prime partis solu.matri.vbi plenius. z ꝑ Jmol.in rubrica.ff.de oper.noui nuncia.z per Bar.in.l.conficiuntur.§.codicilli.ff.de iure codicil.z per Ang. z Jmol.in.l. mutum.§.i.ff.de acqui.here.z per Jmol.post Barto.in.l.decem.de ver.ob.z per Pau.de cast.in.l.meuia.§.si solu.matr. In glo.super verbo reliquatur.ibi quidam insolidum hoc cōiter tenetur per.l.iij.in prin.de consti.pecu. [71]

1 d **Ebitoribus.** Tam cōdemnatis diffinitiue ꝙ confessis datur tertius quo minus ad soluendū z ex causa etiam prorogatur quo elapso pignora capiuntur in cām iudicati:deinde lapsis duob⁹

2 mensibus distrahūtur.h.d. ¶ In tex.ibi petentibus. No.ſm Ang.ꝙ dilatio d; statui ita demū si petat.ad idem alle.l.scđa. C.vt infr.cer.tempus.z.l.petende.C.de temp.in inte.resti.pe.

3 ¶ Addo tamen ꝙ iudex ex officio suo parte dilationem non

petente potest statuere terminū.puta dilationē ad petendū.et hoc ne ob negligentiā ptis labatur instantia.ita notabiliter voluit Bar.in.l.i.C.de dila.et i.l.i.C.vt que desunt aduo.et bar.et Bal.in.d.l.ij.C.vt infr.cer.temp.per illum tex.et i.l.iiij.§.hoc aūt.ff.de dam.infec.in.iiij.col.et Bar.pro hoc etiā adducūt.l.pperandū.post pn.C.de iud.et est glo.in.c.lz cām.in glo.ij.et ibi doc.de pba.et per Ja.bu.et Bal.in.l.i.ff.de fer.not. Anto.in.c.bone.el.i.de postu.prela. Item colligit hic arg. Ange.q non pōt incipi captura a psona.pro executione snie sed a rebus incboandū est.dixi plene in.l.a diuo pio.§.in venditione.ff.e.
4 ¶ In tex.ibi si intra duos.nota.q postq̄ est lapsum temp⁹ datum iudicatis ad soluendū si capiant pignora p executiōe snie dz expectari per duos menses anteq̄ vendant.et istud tps hodie nō reperit mutatum:de quo etiā dixi post Bar.in.d.§.i vēdit.in fin.et sic videt q male intelligat iste tex.p glo.in.l.ij.C.de vsu.rei iudi.et in.l.si debitori.ff.de iudi.cum si.et p Cy.in.l.i.in ver.et vltimo.C.de dila.intelligentes q hic loquat text.de tēpore qd datur iudicatis ad soluendū:quod quidē dz eos erat
5 duop mensiū iure isto.nā istud hic nō pbatur.et sm Ang.in.l.si finita.§.iulianus.ff.de dā.infec.hoc tēpus qd datur iudicatz.et olim et hodie est quadrimestre q: ōrium nō reperit.Sed aduerte q: tex.in.l.fi.C.de vsu.rei iud.expsse dicit q olim tps istō erat duop mensiū nisi dicamus q ibi referat quādam iuris pēdentiā.que erat ante ius.ffop.vt in simili no.gl.in.l.i.ff.de le.i.
¶ Et ideo dicunt aliq hodie istā legē esse correctā per.l.fi.C.de vsu.rei iud.nam imo videt q istud tps nō esset illud quod erat datū iudicatis ad soluendū sed erat tps datum ad venditionē pignop.et lz ita intellexerit Cy.in.l.i.C.de dila.et male dicit q ista lex hodie sit correcta.tñ doc.h.et in.d.§.in venditiōe.intelligunt istum tex.in tpe q post dilationē datā ōdēnatis ad soluendū est prefixū vēditiōi pignop.et istud tps hodie etiā nullo modo est imutatū:vt p Bar.in.d.§.in vēditione.et ibi dixi.vñ ōcludebat Ang.hic q tps qd datur iudicatis ad soluendū tā olim q̄ hodie fuit et est quatuor mensiū iuxta.l.ij.C.de execu.rei iudi.q: nō reperit q de iure.ffop tps istud esset aliter determinatū.vnde stabimus in hoc.vz q omni iure intelligatur fuisse quatuor mensiū.¶ Imo.addit hic q olim sm iura.ffop nō videt fuisse bene clarū q̄tum esset illud tēpus qd datur iudicatis ad soluendū.Addatis q ange.in.l.si finita.§.iulianus.de dam.infec.tenebat idē qd imol.h.et in.d.l.si finita.§.si plures.in.vi.col.dicit idē qd dicit h.¶ Item addatis q p opi.glo.in d.l.ij.C.de vsu.rei iudi.et.d.l.si debitori.videt tex.in.l.fi.C.de vsu.rei iudi.ibi dum dicit et cū antiquitas pessimo quidē exemplo etc.videt ergo q ibi sit tex.q de iure antiqua tps qd datur cōdemnatis esset duop mensiū nisi sustinēdo opi.ang.dicatis q illa.l.fi.referens ius antiquū dz intelligi de aliqua iuris pendentia que fuit ante ius.ffop.cū nō habeamus ō iure digestop
6 notatū istō tps duop mensiū:vt p glo.et doc.in.l.i.de le.i.et p Bar.in.l.pe.de pto.stipu.¶ Quid aūt in pignore conuentionali vz post q̄ntum tps vendi pōt tex.ex no.in.l.fi.C.de iu.do.vbi dicit q vendi pōt post biēniū:et hoc cōiter tenēt glo.et docto.sed ang.hic no.dicit q illa lex loquit in feneratore creditore.et iō videt sm eum q in alio remaneant iura antiqua incorrecta.s.vt incōtinēti post morā vendi possint.l.si ōuenerit cū ibi plene notatis.ff.de pigno.ac.¶ Tñ si quis vellet saluare cōes opi.possz rñdere q lz tex.in.d.l.fi.loquatur in feneratore ideo illud ibi fuit dictum pp facti frequentiā.vnde.ppter hoc lex restringi non dz.l.nam ad ea.ff.de leg.et notatur in cle.i.in ver.presidentes.de rescrip.sm Imol.hic. ¶ In glo.i.dic q cōiter intelligit.tex.tam de ōdemnatis q̄ de cōfessis per istum textū quicquid glo.dicat.et hoc cz glo.se.¶ Querit glo.an lex ista lo
7 quatur de ōdemnato.an de confesso glo.ponit opi.hic.et in v.dandi sunt.et in ver.aut ex re.prima glo.dicit q vr q debeat i telligi tota lex nostra loqui in ōfesso nō aūt in cōdemnato.et sic ōfessus hz dilationē datā a lege ōdēnatis.Uel secūdo dicit gl.pōt dici glo.pōt dici q ista lex vsq ad verba rescripti intelligatur in ōfesso sed ibi loquat postea de ōdēnato per sniam diffinitiuā bar.hic et post eū alij dicunt q ista lex loquit tam de cōdēnato q̄ etiā de ōfesso q: vtroq casu hz locum istud tempus qd
8 datur ad soluendū:vt hic.et hoc pz hic i tex.aut ex re iudicata.
¶ Preterea clarū est q confessio facta in iudicio paratā habz executionē sicut snia.l.post rem.ff.eo.merito sicut contra condemnatū post quadrimestre pōt fieri executio ita ōtra ōfessum eadem rōne.et istud fuit de mente glo.hic in ver.ōfitētibus.dicit tñ glo.in.d.l.si debitori.ff.de iudic.q hodie est inductū ex cōsuetudine vt cōfesso fiat preceptū de soluēdo intra.x.dies.et cōsuetudo derogat sine dubio legi.l.i.et.ij.C. que sit lon.con
9 sue.et.l.de qbus.de leg.¶ In gl.in ver.dādi sunt.ibi quatuor mensiū hec regula fallit in multis casibus in qbus condēnati nō habent quadrimestre quop aliquos vide p glo.et doc.i.l.fi.C.de execu.rei iudi.cū ōcor.ibi alle.qbus addo q et fallit i cōdemnato sup actione depositi.tex.est no.in.l.pe.in ver.illico.et in ver.celerrime.C.depo.quē ibi ad hoc alle. Bal.no.in pn.
¶ Dicit glo.in ver.dādi q: dicit hic q dandi sunt isti dies ad soluendū ōtra post latā sniam iudex functus est officio suo nisi circa accessoria aliqd vellet addere.et eadē die.l.paulus.la.i.et l.iudex postq̄.ff.eo.male ergo hic dicit dādā esse istā dilationē a iudice condēnato.glo.intelligit q hic fuit statutū tps i snia.post aūt nō potest ṗfigi nisi eadem die.et notetis illud qd bar.hic dicit vz q istud tps poterit iudex ṗfigere eodē die.et ita determinat Cy.et Bar.in.l.i.in pn.ff.eo.¶ Et circa hoc dū gl.
10 dicit q tēpus datū ōdēnatis est quatuor mēsiū.addatis q istō fallit in nōnullis casib⁹ notatis p glo.et doc.in.d.l.fin.C.ō execu.rei iudi.nā fallit in rei vendi.§.i.insti.de offi.iudi.q: hz tps arbitrio iudicis.¶ Et dubitāt doc.ibi qd in actione mixta:de quo videatis p Bar.et doc.ibi.et p Bar.in.l.si cū ex exceptione.§.q si hō.ff.qd me.cau.et p Bal.in.l.facultas in.iiij.opp.C.de iu.fis.lib.x.tangit etiā Bal.in.d.l.fi.C.ō vsu.rei iud.utp illud tps locū hēat in eo q est cōdēnatus ad faciendū.de quo
11 dic vt ibi per eū.¶ Itē fallit vbi appellatio deserta esset tex.est no.in.l.qm nōnulli fisci debitores.i ver.mox.C.de appel.et ad hoc ibi no.bal.illū tex.et est glo.i.l.ij.i ver.ad execu.et ibi bald.C.de tēp.appel.¶ Tamē mihi verius videt q de mente glo.in.d.l.ij.C.de tēp.appel.sit q imo habeat quadrimestre a die snie a qua fuit appellatū q: deserta appellatiōe perinde est acsi nunq̄ fuisset appellatū.l.fi.§.illud.C.de temp.appel.ergo dz attēdi an deserta appellatiōe aliqd ō quadrimestri sup sit.et ita fuit ō mente saly.in.d.l.ij.Nec ob.d.l.quoniā nōnulli quoniā hic loquit i debitoribus fiscalibus i quibus potest.pcedere hec limitatio.vt ibi dicit Sal.et fuit etiā de mēte bar.sub dubio forte in.l.i.ff.de libel.dimisso.et sic dicta limitatio potest verificari
12 in debitoribus fiscalibus.¶ Item fallit in ōdēnato ab arbitratore q: eius snia dicit ōtractus transac.vt in auc.vt diffe.iudi.§.i.et ibi nota.sed in cōtractibus vbi dies adiecta nō est non datur quadrimestre ad soluendū.l.eum qui chal.§.quotiēs.de v.ob.et in.l.qd dicimus.ff.de sol.igitur etc.ita voluit not.Bald.in.l.fi.in fi.C.de execu.rei iudi.secus tamē est in snia arbitri.l.si cū dies.§.intra.cū glo.ff.de arbi.facit.l.i.eo.ti.¶ Item fallit
13 in snia lata a iudice a cuius snia appellari non pōt.tex.est bene nota.in auc.vt spon.lar.§.aliud.quē ibi ad hoc ponderat ange.nā ibi infra decē dies fit executio data satisdatōe de qua ibi.et istam limitationē sequit ro.in.l.ij.ff.eo.et dicit Ange.in.d.§.aliud.q pro ista fallentia facit.l.aditos.C.de appel.et.l.presi
14 des.C.de fer.¶ Quid in condēnato ad faciendū puta domū:dic vt p Bal.in.l.fi.ff.alleg. Et fallit in snia criminali.l.cū reis C.de penis.quā ad hoc al.Ang.hic.adde glo.et doc.in.c.querenti.de offi.dele.vbi etiā plene de hac materia.et no.Spec.in ti.de dila.§.i.ver.executore.qd vltimū fallit nisi princeps mandasset quē punire grauius q̄ lex disponeret q: tunc dz supersederi vsq ad.xxx.dies.l.si vendicari.C.de penis.vbi est no.tex.
15 Idem videt in snia lata a principe criminaliter etiā si iusta sit.xi.q.iij.c.cū apud.in fin.vel verius intelligi dz ille tex.put glo.ibi sentit.s.q imperator.ppter iracundiā.pnūciauit quē grau⁹ esse puniēdū sm qd dicitur in.d.l.si vendicari.et similiter fallit in casu illo si supersedetur in causa criminali quousq supplicatum est principi.et idem in casu.l.i.in fin.ff.de questio. ¶ Item supersedetur in criminali.casus est in.l.i.§.i.ff.si app.pen.et idē est in quatuor alijs casibus notatis per glo.in.d.c.cum apud.
¶ Item similiter dz supersederi circa dictā executionē snie i criminali in alio casu.xi.q.iij.c.cum apud.in fi.et lz tex.ibi videat generaliter velle q ōdemnatus criminaliter per sniam ṗcipis non debeat statim puniri sed differatur executio per.xxx.dies.

tamen ille tex. dz intelligi ſm qd habet in caſu. d. l. ſi vindicari. ſ. qñ princeps p iracundiã ita ɔdẽnaſſet ſm glo. in. d. c. cũ apõ. que alleg. d. l. ſi vindicari. ſiliter ſupſederi dz in executione ſnie criminalis in caſu poſito in. l. ad beſtias. ĩ. de pe. vbi dicit q ſi quis cõdẽnatus fuit ad penaz vltimi ſupplicij. ⁊ ppl's ro. petijt euz dimitti dicit tex. q ſi iudex videat eũ talis induſtrie q expediat eũ dimittere nõ dz ſniam exequi ſed differre ⁊ ɔſulere prin
16 cipem. ¶ Similiter in alio caſu qñ iudici poſt latã ſniam cõſtat de innocẽtia cõdemnati quo caſu dz reſcribere pncipi. l. fi. ĩ. de queſtio. Similiter in alijs caſibus dz differri: quos caſus ponit glo. no. in. d. c. cũ apud. ſ. ſi mulier pregnãs fuerit ɔdẽnata. l. p gnãtis. ĩ. de pe. Similiter qñ cõdẽnatus eſſet ſeru⁹ q rõnes dñi
17 adminiſtraſſet qꝫ non dz fieri executio quouſqꝫ reddiderit rões dño. l. i. C. de bo. pſcrip. Alios caſus ponit glo. in. d. c. in qbus
18 limitatur tex. in. d. l. cũ reis. C. de pe. Item ſupſedetur in executione ſnie criminalis ſicut in ciuili qñ pena eſſet pecuniaria naz tunc dz ſupſederi vſqꝫ ad quatuor menſes: vt voluit no. Imo. in. l. ſuus quoqꝫ. ſ. ſed ſi filio. ſ. de here. inſti. ar. l. abſentẽ. ĩ. de pe. ⁊ ita dicit fuiſſe de mente ang. in. l. i. ſ. de iniuſ. teſta. lꝫ bal. i d. ſ. ſed ſi filio. dixerit q eſt tps arbitrariũ qꝫ non reperit determinatũ a iure: ar. l. i. ſ. i. ſ. de iur. deli. Sed rapb. in. l. ſi victũ. ĩ. eo. dicit q gl. ibi ſentit q in criminalibus nõ hꝫ locũ quadrimeſtris dilatio. ⁊ intelligit etiam hoc ſi pena ſit pecuniaria qꝫ illa dilatio ɔceditur a lege miſerationis cã. l. ſi cũ militi. ſ. i. ſ. de
19 cõpenſa. ſed delinquens nõ eſt dignus miſeratiõe. ergo ⁊c. ⁊ dicit ita tenere. Bal. in. d. l. fi. C. de execu. rei. iudi. ⁊ Inno. in. d. c. quereñ. Et p hoc q delinquẽs nõ ſit dignus miſeratõe: poteſtis allegare. l. ſed ſi ex pte. ſ. quãtũ. ſ. qd cũ eo. ⁊. l. ſi rerũ. ĩ. e. ⁊ iſta opi. mihi ſatis placet vel ſaltẽ q teneamus iſtud tps eẽ arbitrarium. vt tennit Bal. ⁊ ſm iſta intelligatis no. p bart. in. l. ſi victum. ĩ. eo. vbi ẽt verba ſua videñt inuere q aliqua ſit dña inter ɔdẽnatum in cã criminali: vel aliter. Bar. tamen non pbat
20 ¶ Et dixit iuxta hoc no. Bald. in addi. Spec. in ti. de ſnie. pla. in. xv. col. q ſi fideiuſſor ſolus pro debitore ɔdemnato in cã criminali ſi poſtea obtinebit debitorẽ cõdemnari ad reſtituenduz nõ habebit debitor quadrimeſtre ſicut nec habuit fideiuſſor alle. in ar. l. cui eor. iuncto dicto Jac. bu. ibi. C. de ſen. ⁊ ſentit ibi Bal. q in ſnia lata in cã criminali etiã qñ pena ẽ pecuniaria nõ habebit locũ dilatio quadrimeſtris vltra pdicta. ¶ In hac materia videte no. p bar. ⁊ imo. in. l. ɔtinuus. ſ. illud. ĩ. de ver. ob. ⁊ in materia vide ẽt aliqua no. p bal. in. l. facultaſ. in. iiij. oppo.
21 C. de iur. fiſ. li. x. ¶ In glo. in ver. reddere ibi ſm nos. hec cõit tenet. de qua vide bonã glo. in. c. ex pte. de ver. ſig. per Jo. an. in ti. de ſen. pla. ſ. ij. ſup ver. eſt quoqꝫ. p bar. in. l. ij. C. de confeſ. ⁊ in. l. fi. C. de execu. rei iudi. l. i. ⁊ ibi Bar. in vl. col. C. de li. ɔte. cum ſi. de ɔſuetudine tñ confeſſio in caſu in quo requiritur ſnia dat tps. x. dierũ ad ſoluendũ. vt not. glo. in. d. l. ſi debitori. quod intellige niſi inſpecta qualitate cauſe ⁊ perſonarũ mai⁹ tps exigeret ſm do. Anto. de bu. do. car. ⁊ alios in. d. c. querenti. ⁊ Bal. in. l. fi. C. de execu. rei iud. per. l. ij. ſ. eo. ¶ Capio gl. in ver. reddere p cuius expeditione quero quid velit dicere lra hic de iſtis qui nolunt reddere cuz poſſint rñdet q ſi tales ſint ɔtumaces in ſoluendo debent ſtatim ɔpelli ad ſoluendũ. intelligatis tamẽ cum aliquo tẽperamento arbitrio iudicãtis qꝫ quiſ cum ſacco paratus accedere nõ dz iuxta. l. qd dicimus. ĩ. d ſol.
22 ¶ Ulterius p expeditione glo. oppo. de. l. pinde. in princi. ſ. ad. l. aquil. vbi dicitur q in confeſſum nulle ſunt partes iudicis niſi in ɔdẽnando. rñdet glo. q ideo h nõ cõdẽnabitur ɔfeſſus qꝫ confeſſio fuerat facta ab eo cõtra quez non pcedebatur ſcdꝫ figuram iudicij qꝫ ſine lit. conte. ⁊c. quo caſu non eſt opus condemnatione. ſed vbi pcederet ordinarie ⁊ reus cõfeſſus eẽt tũc dz condẽnari: ita intelligit. l. iulianus. in prin. ĩ. de confeſ. ⁊ iſta eſt cõis ɔcluſio quã firmãt doc. in. l. i. ĩ. ti. i. ⁊ glo. ⁊ docto. in. l. certum. ſ. fi. eo. ti. de quo vltra predicta videte bo. glo. in. c. dudum. el. ij. de elec. ⁊ in. c. ex parte. el. i. de verbo. ſigni. in fi. ⁊ io. an. in ti. de ſen. pla. ſ. ij. ſuper ver. eſt quoqꝫ. per Bart. in. l. i. ĩ. ti. i. ⁊ per glo. ⁊ omnes in. l. vnica. C. de confeſ. ⁊ in. l. fin. C. de execu. rei iudi. ⁊ in. l. vnica. vt ibi per Bar. in vlt. colũ. C. de lit. conteſt. ⁊ illud quod dicit glo. hic q cõfeſſio datur iſta dilatio intelligatis ſane niſi ex conſuetudine aliud appareret: vt no. ẽt Bar. in. l. fi. C. de execu. rei iudi. ⁊. d. l. ſi debitori. ſ. de iudic. ⁊

ita etiam no. Anto. ⁊ do. cardi. in. d. c. quereñ. ¶ Capio gl. in ver. pro facultate. p cuius expeditione opponitur ſi iſtud tempus quadrimeſtre datur ſm facultatẽ ergo nihil dz operari tempus quadrimeſtre. glo. reſpondet q imo aliquid operaretur qꝫ vbi minus q̃ quadrimeſtre eẽt ſtatutũ a iudice ⁊ ſine cauſa ſuppletur a lege vt. l. iiij. ſ. ſi quis cõdemnatus. ſ. eo. ſed vbi daretur quadrimeſtre aut plus q̃uis equũ fuiſſet dari pluſ. tamẽ ſtabitur dilationi date a iudice per. d. ſ. ſi quis. ⁊ per. l. ij. ſ. eodẽ. Similiter opabit quadrimeſtre vbi iudex nihil dicit d tpe ſolo. ¶ Capio gl. in ver. progatum. vt qꝫ iudex minus dederat quo caſu lex progat. vel poteſtis dicere q progatio fuit facta a iudice ex cã. ¶ In glo. fi. ibi a die captionis. hec vera in pignore capto rõne cõtumacie quo caſu hꝫ locum id qd notatur in. l. cũ pponas. alle. in glo. ⁊ p Bar. in. l. ſi finita. ſ. iulianuſ. ſ. d dã. infe.
23 ¶ Poſtq̃ autẽ eſſet vẽditum pignus vel adiudicatum: an reus habeat aliquod remedium ad rem recuperandaz. Ang. ⁊ imo. hic ſe remittunt ad notata per Spec. in ti. de ſen. pla. ſ. iuxta. ver. quid ſi ille redeat quẽ non inuenio. ideo de hoc vide bart. in. d. l. iubemus. ad fi. vltime col. dicentẽ q audit vſqꝫ ad biennium: vt ibi per eum. ¶ Cõtrarium cõiter tenetur: vt ibi per ange. per tex. in. d. l. ſi finita. ſ. poſtea. ⁊ ibi notat Imol. ⁊ per. l. a diuo pio. ſ. ſi poſt aditum. ſ. eo. notat Bal. in. d. l. pperandũ ſ. finautem. ⁊ in. l. fi. C. de bo. aucto. iud. poſ. ⁊ in. l. ij. circa. iij. col. ſ. ſi ex noxa. cauſa. aga. ⁊ aliquid per do. Anto. in. c. quoni
24 am. ſ. fi. circa medium. vt lit. non conteſt. ¶ Pro expeditione glo. fi. quero quãdo incipiunt currere iſti duo menſes. gl. reſpõdet primo q a die quo ſunt capta pignora vel ſecũdo a die ſententie ⁊ ſe remittit ad notata in. l. cum pponas. C. de bo. auc. iud. poſ. Cõiter tenetur prima opi. videlꝫ q iſtud tẽpus duorũ menſium incipiat currere a die quo capta ſunt pignora nõ a die ſentẽtie qꝫ cũ non intelligatur de tẽpore dato ad ſoluenduz. eſt neceſſe intelligere de duobus menſibus qui incipiunt currere a tẽpore quo capta ſunt pignora ⁊ dum ſe remittit ad notata i. d. l. cum pponas vult q iſtud habeat locũ vbi tractatur de venditione pignor captor pro executione ſnie diffinitiue. ſed vbi tra
25 ctaremus de pignoribus captiſ puta quãdo quis mittit in poſ. bonor ex primo decreto tunc ɔcluditur q talia pignora capta pro executione ſnie interlocutorie debẽt vendi infra tẽpus dãdarandum arbitrio iudicis per. d. l. ſi finita. ſ. nõ autez. ſtatim. ſ. de dam. infec. ⁊ notat in. d. l. cum pponas. ⁊ dixi in. d. ſ. in venditione. videatis plenius per Bar. in. d. l. ſi finita. ſ. iulianus. ⁊
26 ibi tangit in pe. vel vltima col. an poſt q̃ eſt venditũ pignus vel adiudicatum loco ſecũdi decreti ſit dare remediũ reo ad ipſum recuperandũ. Ang. ⁊ Imol. hic ſe remittũt ad nota. per Spec. in ti. de ſen. pla. ſ. ij. ver. ⁊ ſi melius. per Bar. in. d. ſ. iulianuſ. circa vltimã col. vbi dicit q audit infra biennũ. ¶ Contrarius tamen tenet cõiter per Ang. ⁊ doc. ibi maxime. per. d. l. ſi finita ſ. poſtea. cum ibi notatis in glo. ⁊ notat. Imol. in. d. ſ. poſtea. ⁊ bene pbatur. in. l. a diuo pio. ſ. ſi poſt additum. ⁊ per Spec. in ti. de primo ⁊ ſecũdo decreto. ſ. nunc dicamus. ver. ſed que eſt differẽtia. ⁊ in eo. ti. ſ. iuſta. ver. ſed quid ſi ille redeat. ⁊ per glo. ⁊ docto. in. c. quoniam frequenter. ſ. fi. vt lit. non conteſt. ⁊ per Jaco. bu. in. l. conſentaneum. C. quomodo. ⁊ quando iudex. ⁊ ſum ſolitus dicere in. d. ſ. iulianus. de hoc etiam no. per glo. ⁊ Bal. in. l. properãdum. ſ. finaũt reus. ver. audiatur. C. de iudi. ⁊ per Bal. in. l. fina. ad fi. C. de bo. auc. iudi. poſ. ⁊ in l. ij. circa. iij. colũ. ſ. ſi ex noxa. cau. aga. ⁊ aliquid per Anto. in
27 d. c. quoniam frequenter. ſ. fina. circa medium. ¶ Nec obſtat dictã. l. fina. C. de bo. auc. iudi. poſ. qꝫ loquitur de venditione pignoris conuentionalis. qꝫ tale pignus debꝫ vendi infra tempus ibi prefixum. Tamen Ang. hic dicit q videtur q illud ſolum locum habeat in creditore feneratore. in ſcõm eum videtur q in alio creditore remaneant incorrecta iura antiqua volentia q non debeat expectari biennium ſed incontinenti vendi poſſit ſcõm formam. l. ſi conuenerit. ſ. de pigno. actio. tamẽ ſaluando cõmunem opi. que tenet q pignus conuentionale non poſſit vendi infra biennium. poteſtis reſpondere ad dicta. l. fina. q licet ibi loquatur in creditore fenerante. tamen illud fuit propter frequentiam facti quia magis communiter contingebat pignora dari creditoribus fenerantibus. vnde reſtringi
28 non debet. l. nam ad ea. ſ. de leg. ¶ Ultimo querit ang. an iij

dex poſſit adijcere penā in ſnīa ſi reus nō ſatiſfaciat in termino
⁊ ſe remittit ad notata ꝑ ſpe.i.d.§.ij.ver.ſꝫ nunqd iudex.⁊ ple
ne no.per Jmol.in.l.filiuſſa.§.diui.de leg.i.vbi al's dixi.

lex.72 **Cuꝫ prolatis.** Premitte ad intelligentiā legis
1 ꝙ ſnīa lata ↄtra ius legis ſeu con
ſtitutionis expreſſo errore iuris in ea eſt nulla.vt ſi iudex dicat ꝺ
claro talē minorē.xiiij.annis poſſe teſtari.ſecus ſi eſt lata cōtra
ius partis nec apparet eam ↄtinere expreſſuꝫ errorē iuris ſeu cō
ſtitutionis:vt.l.i.§.itē cum ꝺ ſacras.ĩ.que ſen.ſine appel.⁊.d.
2 l.ij.C.quan.ꝓuo.habetis etiā premittere ꝙ iſta lex multos hꝫ
intellectus de qbus videbimus cū glo.¶ Nota ſm vnū intelle
ctum traditam.ꝑ Ja.de are.Bar.⁊ alios hic ꝙ ſnīa lata cōtra
expreſſum tenorē legis dubie:vt qꝛ habeat varios intellect⁹ nō
redditur ipō iure nulla.⁊ in hoc redditur iſte tex.ſingularis ſꝫ
Jmol.hic.⁊ exemplificaꝉ in caſu.l.dos a patre.C.ſol.ma. nam
ibi dubitaꝉ vtrum intelligaꝉ quādo ſolutum eſt matrimonium
morte mulieris cū liberis:an dos debeat remanere apud mari
tum ꝓ liberis:an vero debeat redire ad patrē.ad hoc enim va
rie fuerūt opi.glo.⁊ doc.vel pōt exemplificari in caſu autentice
ex cā.C.de lib.prete.dubitaꝉ enī ibi:an locū habeat in p̄teritō
ne paterna.quidā dicebāt ꝙ non: qꝛ rupto teſtamēto ex cā pre
teritionis reddaꝉ teſtm̄ nullum quo ad oīa.alij ꝙ ſic:⁊ de hoc
fuerūt varie opi.Et dicit imo.hic ꝙ ſup iſta lectura facit quod
no.glo.in prima ↄſtitutione.C.§.qbus.in ver.certaſ.que nihil
facit.ſꝫ voluit allegare glo.in ver.preſcripte.nō facit ad iſtā le
cturā.¶ Addatis ꝙ iſtū intellectū Ja.de are.approbauit cyn.
Bar.⁊ Bal.in.d.l.ij.C.quādo ꝓuo.⁊ refert ibi Cy.ꝙ Ja.de
are.allegabat in argumentū.l.in lege.ſ̈.de ↄhen.emp.que pa
rum facit meo iudicio.Bar.etiaꝫ ibi dicit ꝙ glo.ibi ſenſit iſtum
intellectū ⁊ puto ꝙ voluerit ponderare glo.hic.dum in fi.dicit
ꝙ non ſic intelligaꝉ vt infra.iſtum intellectum etiā approbauit
Bar.in prima cōſtitutione.C.circa.iij.col.⁊ in.l.qui rome.§.
duo fratres.in.vi.oppo.ĩ.de ver.ob.⁊ in.l.iiij.§.hoc autem iu
dicium.in fi.ſ̈.de dā.infec.⁊ eum ſequūtur canoniſte maxime
Anto.⁊ Jmo.c.i.de conſti.⁊ in.c.i.extra eod.⁊ ibi etiā Abb.⁊
3 notat Anto.⁊ Jmo.in.c.ab excōicato.de reſcrip. Tamē iſtam
legem ſm intellectum Ja.de are.limitauit ang.in.d.§.duo fra
tres.dicēs eam ꝓcedere quādo tanta eſſet varietas opinionum
ꝙ nō appareret vllam eſſe cōem ſeu approbatā cōiter.ſecus ſi
vna ex illiſ eſſet cōis qꝛ tunc ſnīa lata cōtra illam expreſſo errore
eſſet nulla:allegat notata.per Jnno.in.c.ne initaris.de ↄſti. ⁊
iſtud ſenſit Bal.in.d.§.duo fratres.in addi.ideꝫ tenuit ang.⁊
4 Jmol.in.d.§.hoc aūt iudicium.Sed ipſe Jmo.ſub dubio for
te in.d.§.duo fratres.⁊ etiā pau.ibi tenent ↄtra dictā limitatio
nem volentes ꝙ lꝫ cōis opi.ſit ſequēda.vt notat Jnno.in.d.c.
ne initaris.tamē dicunt ꝙ Jmol.non dicit ꝙ ſnīa lata cōtra cō
munē opi.expreſſo errore ſit nulla.imo videꝉ ꝙ ſit aliqua. per
d.§.duo fratres.nam in caſu illius.§.male fuit iudicatū cum ex
preſſione cāe erronee de iure.ſ.quaſi ꝑ diuiſionē fuiſſet tranſa
ctuꝫ ſuꝑ fideicōmiſſo futuro.⁊ tñ ibi ſnīa tꝫ qꝛ pena poſita in di
uiſione peti pōt vigore illius ſnīe.naꝫ cōis opi.ibi eſt ꝙ ibi fue
rit male iudicatū lꝫ varie eſſent opiniones.iſtud etiā pꝫ ex nota
tis per bar.hic dum ponit exempluꝫ in caſu.d.l.dos a patre.⁊
5 d.auc.ex cā.nam lꝫ ↄſtet que ſit cōis opi.in caſu dictaꝝ.ll.tamē
ſm bar.hic ſnīa cōtinens errorē iuris in caſu dictarū.ll.non erit
nulla.nam cōis opi.in caſu.d.l.dos.erat ꝙ dos redire debeat
ad patrē vt declarat Bar.in.l.poſt dotem.ſ̈.ſol.ma.⁊ ſic puto
ꝙ ꝙuis appareat ꝙ cōiter vna opi.ſit approbata ⁊ ſic de iure ꝺ
beat ſequi nihilominus ſi nō ſequatur lꝫ ſnīa cōtineat expreſſuꝫ
errorē inſpecta illa cōi opinione nō erit nulla:vt pꝫ in.d.§.duo
fratres.¶ Addit Jmo.hic ꝙ ēt non redditur nulla licꝫ ſit lata
cōtra expreſſum tenoreꝫ legis nō loquentis ſpecifice ſuꝑ caſu ſu
per quo lata eſt ſnīa ſed ſuper ſimili:allegat notata per Jnno.
in.c.cum ſpāli.in glo.in verbo ſuſpectus.el.i.de appel.⁊ repu
tatur notabile verbum.hoc idem voluit Ja.de raue.⁊ Cyn.in
l.i.C.de erro.calcu.⁊ in.l.ij.C.quādo ꝓuo.vbi ad hoc allegat
iſtum tex.quē ſic intelligit.idem notat Anto.in.d.c.ab excōica
6 to de quo etiā videatis per eundē in.c.i.extra eo.⁊ ibi per abb.
circa.vi.col.¶ Et ibi in ꝓpoſito ſubdūt anto.⁊ abb.ꝙ ſenten
tia lata cōtra generalem rōnem poſitā in lege.lꝫ ſub alijs ſpeci
ficis terminis reddatur nulla tanꝙ lata cōtra legē ſi expreſſus
fuerit error in ſnīa.⁊ lꝫ anto.nihil alleget.tamen abb.allegat.l.
non dubiuꝫ.C.de legi.⁊.c.fi.de reg.iur.lib.vi. Pro hoc adda
tis tex.meliorem iūctis ibi notatis per Bar.in.l.regula.§.ſi qs
ſupra de iur.⁊ fac.igno.vbi dicit ꝙ rō eſt generalis ſcripta in le
ge.⁊ ꝙuis cāus qui ibi ſpāliter deciditur ſit nō generaliter po
ſitus.nihilominus illa lex hꝫ locū in oī caſu ad queꝫ adaptatur
illa ratio generaliter ſcripta in.l.⁊ ita notat glo.in cle.i.de elec.
¶ Et ex iſtis habetis aliquas notabiles limitationes ad regu
lam que hꝫ ꝙ ſententia lata contra ius legis ſeu conſtitutōis ē
nulla ſi contineat expreſſum errorem. reliquas videbimus.ĩ gl.
7 ¶ Jtem nota ꝙ a ſententia nulla nō eſt neceſſe appellare:ſi qs
tamen vellet poſſet appellare.l.ſi expreſſum.⁊ ibi declaratur.ĩ.
8 de appella.¶ Sententia lata cōtra ius litigantium ſeu cōſtitu
tionis extrauagantis nō clauſe in corpore iuris vel etiam cōtra
legeꝫ cuius intellectus eſt dubius nō eſt ipſo iure nulla:ideo ne
ceſſaria eſt appellatio.h.d.ſm cōem intellectum glo.⁊ docto.
¶ Jn tex.ibi ſententiam dediſſe.ſubaudi ꝙtum ad hoc vt ſnīa
9 dicatur nulla iuxta.l.ij.C.quando prouoca. ¶ Nota ſm intel
lectum Ja.de are.quem ſequitur hic Bar.⁊ Ange.ꝙ ſnīa lata
contra legem varios intellectus habenteꝫ non eſt ipſo iure nul
la ⁊ in hoc iſta lex redditur ſingularis ſm Jmol.hic qui alleg.
quod notatur in ſimili in.§.quibus.in prima conſtitutione.C.ĩ
glo.in ver.certa. ¶ Addo ꝙ iſtud idem tenent cano. maxime
domi.An.⁊ Jmol.in.c.i.de conſtitu.⁊ in.c.ab excōicato.de re
ſcrip.⁊ in.c.i.extra eo.⁊ ibi hoc ſequitur do.Abb.⁊ idem tenet
Cy.⁊ Bal.in.d.l.ij.allegant in arg.l.in lege.ſ̈.de contrahen.
emp.⁊ idem tenet Bar.in prohemio.C.circa.iij.col.⁊ in.l.qui
rome.§.duo fratres.ĩ.de verbo.obli.circa.vi.oppo.⁊ in.l.iiij.
10 §.hoc aūt.in fin.ſ̈.de dam.infec.¶ Sed aduerte qꝛ Ange.in
d.§.duo fratres.dicit hoc eſſe verum quando tāta eſt varietas
opinio.ꝙ nulla eſt cōmuniter approbata. ſecus dicit ſi vna eſt
cōmunis:allegat notata per Jnnocen.in.c.ne initaris.de cō
ſtitutio.⁊ idem tenet Angel.⁊ Jmol.in.d.l.iiij.§.hoc autem.
11 ¶ Sed ipſemet Jmol.⁊ Pau.de caſt.in.d.§.duo fratres.di
cunt ꝙ cōis opi.ſit ſequenda:vt notat Jnnocē.in.d.c.ne inita
ris.tamē non dicit Jnno.ꝙ ſnīa lata ↄtra cōem opi.expreſſo il
lo errore ſit nulla:immo videtur eſſe in contrarium tex.in.d.§.
duo fratres.attento ꝙ cōmunis opinio eſt ꝙ in.d.§.duo fra
tres fuit male iudicatum cū expreſſione cāe erronee de iure ⁊ ta
men ibi ſnīa valuit adeo ꝙ pena ex illa debeꝉ:vt ibi.⁊ iſtud cō
tra opi.Ang.tenuit do.Anto.⁊ Jmo.in.d.c.i.de conſti.⁊ i.d.
c.ab excōicato ⁊ ſimiliter non reddetur ſnīa nulla lata cōtra ex
preſſum errorē legis loquentis ſpecifice in cāu in quo eſt iudica
tum ſed in caſu ſimili.ita notabiliter dicit Jnno.in.c.cū ſpāli.in
glo.in ver.ſuſpectū.la.i.de appel.quod dictū ſequiꝉ hic Jmo.
Adde qō idem voluit Ja.de ra.⁊ Cyn.in.l.i.C.de erro.cal.⁊
in.l.ij.C.quā.ꝓuo.qui ad hoc allegāt iſtā.l.quā ita intelligunt
⁊ idem notat dn̄s ant.in.d.c.ab excōicato.pro cuius declaratō
12 ne vide nota.verba do.an.⁊ abb.in.c.i.extra eo.vbi iuxta hoc
dictum ſubdit ꝙ ſnīa lata contra generalem rōnem ſcriptam in
lege licet ſub alijs terminis ⁊ ſpecificis dicitur lata contra ius
⁊ eſt nulla:allegat in arg.l.non dubium.in princip.C.de legi.
13 ⁊.c.fina.de reg.iur.lib.vi.¶ Jtem nota ſm aliam lecturam ꝙ
ſententia lata cōtra legem extrauagantem vel ↄtra aliquā refor
mationem non regiſtratam in volumine ſtatutoruꝫ non eſt ipſo
iure nulla ſicut hic tꝫ ſnīa cōtra ſnīam pꝛīcipis que hꝫ vim legis
non inſerte in corpore iuris.l.fi.C.de legi.⁊ hoc ſequuntur om
nes hic.⁊ idem tenet Bart.in.d.l.ij.⁊ dominus Anto.in.d.c.
ab excōmunicato.⁊ in.c.paſtoralis.per illum tex.ad hoc nota
bilem.de fide inſtru.licet Abb.ibi aliqualiter pugnat in contra
rium. Quod ſingulariter limita ſm dn̄m Anto.⁊ Jmol.in ꝓ
hemio decretaliū.§.ſane.niſi talis extrauagans ſit notoria vel
de extrauaganti eſſet facta fides in iudicio qꝛ tunc eſt notoriuꝫ.
⁊ per conſequens nō poteſt pretēdi ignorantia:allegat in arg.
l.cum inter.cum ibi notatis per doc.extra eo.⁊.c.fin.de coba.
cle.⁊ mulie.⁊ ideꝫ tenet ipſe in.d.c.paſtoralis.⁊ ſentit bal.in.l.
leges ſacratiſſime.in ver.ij.quero an liceat ignorare conſtitutio
nes.C.de legi.⁊ Abbas in.c.primo.extra eod. Pau.de caſt.
hic ꝙꝙ de predictis mentionem non faciat dicit eſſe intelligen
dam deciſionem Bar.hic niſi de reformatione ſit facta auten
tica fides iudici quia tunc non poteſt ignorantiaꝫ pretendere.

¶ Nec ob. quod hic dicitur de sñia principis pducta corã iudice q: rñdet q iudex põt iuste ignorare. an princeps voluerit illã sñiam habere vim legis in oĩbus alijs causis postq̃ non erat in corpore iuris clausa. ¶ Ex hoc infert q nõ sufficit iudici allega
14 re reformationẽ nisi infra tẽpus datum ad pbandũ iura pducatur reformatio in forma autẽtica. ꝛ ita dicit velle Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ꝛ iur. in fi. ꝛ in. l. ornamentũ. ff. de aur. ꝛ arg. leg. vbi ad hoc allegat hãc. l. ꝛ notat Ja. bu. in. l. fi. in. ij. col. C. que sit lon. ꝯsue. ꝛ dicit in auc. habita. in fi. C. ne fi. pro pa. p illi tex. in ver. hanc aũt. q extrauagans recitata in volumine statutoꝝ nõ dicitur amplius extrauagãs exquo est incorporata. ꝛ que est differẽtia inter extrauagãtem ꝛ statutũ vide Bal. in. l. i.
15 C. de pba. ¶ Ex predictis habes tria notabilia ad regulã que hꝫ q sñia lata expresso iuris errore est nulla. q: ipsa regula fallit vbicũq; error nõ est taliter expssus q oculo corporali legi possit sed solum pcipi põt intellectu ꝛ mentaliter q: talis sñia inducit ad erroneũ intellectuꝫ. ita voluit Inno. in. c. p. ꝛ. g. de offi. dle. ꝛ ibi sequũtur omnes qđ est dictũ singulare ꝭm Anto. de butri. in. d. c. ab excõicato. ¶ Item fallit si exprimat iuris error nõ ptinens ad cãm de qua agit vt si dicatur p iudicẽ condẽno te i centum q: cõstat q sñia diffinitiua nõ est ferẽda in scriptis p. c. per tuas. cũ ibi notatis per doc. hoc volẽtes expresse. de sen. ex
16 com. ¶ Item fallit si est expssa vna cã contra ius: alia ꝭm ius q: valebit sñia ex illa que ptinet ius ita singulariter voluit Innoc. in. c. in psentia. de renun. ꝛ Jo. an. in. c. cũ inter. extra eo. p tex. in. c. per tuas. qui fi. sint legi. q: ad hoc est singularis ꝭm domi. Ant. ibi de quo tamẽ plenius dixi in. d. §. duo fratres. vbi multa dixi. ꝛ ibi etiã dixi. qđ si iudex tulit sñiaꝫ ptinentẽ expressuꝫ errorem iuris. tũ dicit presertim. de quo videte. p doct. in. d. c. in presentia. ꝛ in multis alijs locis relatis in. d. §. duo fratres.
17 ¶ Item fallit si lata sit ꝯtra legeꝫ vel statutũ nõ vsitatum scõm Pe. de ancha. in cle. prima. de re. eccle. non alie. bene facit gl. reputata singularis in. c. i. in fi. in glo. i. de treug. ꝛ pa. quam allegat Bart. in. l. fina. §. sed cum antiquitas. C. de cura. fu.
18 ¶ Quid aũt si sñia esset lata ꝯtra consuetudinem: an reddatur nulla sicut quãdo est lata ꝯ legẽ vel statutũ. vide p Cy. ꝛ Bal. in. d. l. ij. C. quan. puo. vbi dicũt q nõ erit ipso iure nulla. q: cũ cõsuetudo sit facti põt eam iudex pbabiliter ignorare. l. ij. ꝛ ibi notatur. ff. de iur. ꝛ fac. igno. c. i. de ꝯsti. li. vi. Hoc tamẽ limitat Bal. in. d. l. ij. nisi illa ꝯsuetudo esset notoria quo casu hꝫ viꝫ legis ꝭm eum: allegat notata in. l. de qbus. ff. de legi. ꝛ in. d. c. i. de consti. lib. vi. ꝛ cũ Bal. transit Raph. ꝛ Ang. hic de quo. vide per do. Abb. in. c. i. extra eo. ꝛ per Bal. in ti. de pa. ꝯstan. in gl. in ver. ꝛ in certis ꝛc. ¶ In glo. ibi hoc dicit glo. q ꝭm diffinitiuas sñias alioꝝ iudicũ nõ tenetur iudex iudicare. l. nemo. C. de sentẽ. sed diffinitiua principis bene est p alios iudices attẽdenda. l. i. in pn. ff. de ꝯsti. prin. per canonistas in. c. in causis ex. e. ¶ Capio glo. i. p cuius expeditione quero de qbus cognitionibus intelligat tex. noster. ꝛ rñdet q de cognitionibꝰ a principe aut de interlocutorijs a principe latis. voluit hic glo. q iste cognitiones erãt sñie late ab alijs inferioribus a principe qui sup isto dubio iudicauerũt p parte affirmatiua iudex iudicauit p pte negatiua certe hoc sñiam tꝫ. q: nõ exemplis. sed. ll. est iudicãdũ l. nemo. C. de sen. vel intelligit q fuit lata ꝯ sñiam interlocutoriam principis que interlocutoria nõ hꝫ vim legis vt debeat seruari in alijs causis. l. ij. C. de legi. ꝛ no. glo. ꝛ bar. in. l. i. ff. de cõsti. prin. ꝛ plene in. c. in causis. extra eo. sed sñia diffinitiua principis vim hꝫ legis vt seruari debeat inter oẽs psonas. l. fi. C. de legi. ¶ Tamẽ glo. sequẽs intellexit istã. l. hr̃e locũ ẽt qñ sñia esset lata ꝯ sñiam diffinitiuaꝫ pncipis: vt dicaꝫ cũ ea. ¶ Capio gl. seq. p cuius expeditione oppo. de. l. ij. C. quãdo puo. cũ si. gl. itellexit q hic nõ fuit expressus error in sñia. sed in. l. ꝯria sic. vel scđo dicit glo. põt intelligi q iudex iudicauit cõtra sñias latas a principe qm̃ lꝫ dicant hr̃e vim legis tamẽ si iudex iudicauit cõtra illas sñias nõ clausas in corpore iuris valebit sñia. ita deter
19 minat hic glo. ¶ Ex hac glo. in. ij. lec. dum dicit q hic põt intelligi de sentẽtijs principis. hẽtis notare diligẽter q lꝫ sñia lata ꝯ ius legis clause in corpore iuris expresso errore reddat nulla. tũ fallit quãdo esset lata cõtra ius legis seu ꝯstitutionis nõ clause i corpore iuris vt q: cõtra aliquã extrauagantẽ. q: tunc talis sñia valebit. ꝛ p hoc dicit Bar. no. q vbi data essent per superioreꝫ statuta magistratui qui haberet iudicare ꝭm ea ꝛ reperiat eum iudicasse ꝭm vnam reformationeꝫ non clausam in volumine statutorum valebit talis sñia scđm istam lectu. valde no. ¶ Addatis q bar. ꝛ alij cõiter idẽ tenẽt in. d. l. ij. C. quãdo puo. ꝛ p hoc bene facit. c. pastoralis. de fi. instru. ꝛ ita tꝫ ant. in. d. c. pastoralis. ꝛ est cõis opi. lꝫ abb. ibi conetur eam ipugnare. ita tꝫ An. p hãc. l. in. d. c. ab excõicato. addatis q istud sing. limitauit ant. ꝛ imo. in pphemio decretalium. §. sane. nisi talis extrauagãs eẽt notoria vel de ea esset facta fides in iudicio q: tunc de ea nõ potest ptendere ignorantiã iudex. alle. c. cum inter. cũ ibi no. extra eo. ita ẽt no. in. d. c. pastoralis. ꝛ fuit de mẽte bal. in. l. leges. C. de legi. ver. ij. quero. idem voluit abb. in. c. i. extra eo. ꝛ idem tꝫ Pau. hic dicit enim ipse q decisio Bar. ꝛ doc. hic volentium q sñia lata cõtra extrauagantẽ valeat pcedit nisi de reformatione vel extrauagante sit facta autẽtica fides iudici q: tunc nõ põt ignorantiã ptendere. Nec ad hoc obst. illud qđ dr̃ hic de sñia lata corã principe q: rñdet pau. q põt iudex iuste ignorare: an princeps voluerit illã sñiam habere vim legis generalis i obius cãis p hoc etiam bene facit id qđ no. Inno. in. d. c. cum
20 spãli. Et ex his infert pau. hic q nõ sufficit allegari iudici reformationẽ nisi ĩfra tẽpus datum pducatur in forma autẽtica ꝛ ita dicit voluisse Barto. in. l. omnes populi. in fi. ff. de iusticia. ꝛ iure. ꝛ in. l. ornamentorum. ff. de au. ꝛ arg. lega. ꝛ idem voluit Jaco. bu. in. l. ij. C. que sit lon. ꝯsu. vbi autẽ extrauagans vel reformatio registraretur in volumine statutoꝝ non diceretur amplius extrauagans scđm Bal. in auc. habita. in fi. C. ne fi. pro pa. per illum tex. in fin. ibi hanc autem. l. ꝛc. Tertiam lectu. ponit glo. scđm quã quidam intelligunt istã. l. habere locũ vbi expresse cõtra legem clausam in corpore iuris pnunciasset iudex. nam tũc sñia ꝭm eos valebit si iudex putauit aliam esse legeꝫ que diceret contra illã ꝛ sic illã esse correctã. vel iudex putauit q illa nõ sic intelligeretur. Hanc opin. reprobat glo. q: est contra. d. l. ij. C. quando puo. ꝛ cõiter reprehenditur ista. l. Ex predictis habes varios intellectus ad hanc. l. scđm quos excepto vltimo habetis aliquas limitationes ad regulam que habꝫ q sententia lata cum expressione erroris est nulla. ¶ Ultra dictas limitationes potestis addere q fallit quãdo sententia fert ꝯtra legẽ vel statutum antiquũ nõ vsitatuꝫ ꝭm Pe. de ancha. no. in. c. i. de re. eccle. non ali. ad quod bene facit glo. reputata singul. in. c. i. in glo. i. ad fi. de treug. ꝛ pa. que vult q lex que nunq̃ fuit posita in obseruantia nõ habeat vim legis. vide al's limitationes in p
21 dictis locis. ¶ In eadem glo. ibi tacite vide que dixi saltem remissiue in. l. preses. ff. eo. tene secũdam lec. hic positam in glo. tanq̃ no. Bar. hic dicit q iudex iudicans ꝭm vnam opin. ꝛ malam debet facere litem suam. tum mitius punitur: alle. no. insti. de obl. que ex qua. delic. in prin. in ver. vř. ꝛ idem no. Bal. in. l. mancipia. C. de ser. fugi. ꝛ. l. pignus. in. xi. colũ. C. de pign. ac. Quod limitat hic no. Ang. pcedere quãdo iudicasset ꝯtra cõmunẽ opi. secus si nulla esset opi. approbata cõiter in casu illo q: iudex tunc excusabit in totũ: alle. no. p Innoc. in. c. ne initaris. de ꝯsti. adde bar. idẽ dicentẽ. in. l. fi. C. de pe. ꝛ Bal. in. c. i. §. iudices. de pa. iura. fir. ꝛ in. l. obseruare. §. pficisci. in. iij. q. ff. de offi. pcon. ꝛ Jo. an. post gl. in. c. capellanus. de fer. ꝛ Imo. in. l. fi. in princip. in vlt. col. ff. de appel. ꝛ Abb. in. c. i. extra eo.
22 ¶ Querit bar. an teneat iudex i sindicatu qui male iudicat eligendo opi. non bonã quã tñ multi sequebantur. ꝛ dicit q hoc non ob. quin teneat in sindicatu sed mitius punitur. ita voluit glo. insti. de ob. que ex qua. delic. in princip. in ver. videbitur. ꝛ idem notat Bal. in. l. mancipia. C. de seruis fug. ꝛ in. l. pignus in. xi. col. C. de pigno. ac. hoc tamen limitat Angel. procedere quando iudicasset contra cõmunem opi. secus si nulla eẽt opi. approbata cõiter in casu illo in quo iudex iudicauit quia excusabitur tunc in totum: alle. no. per Innocen. in. d. c. ne initaris Addatis Bar. idem volentẽ. in. l. fi. C. de pe. iudi. qui male iudi. ꝛ Bald. in. l. obseruare. §. pficisci. in. xxx. q. ff. de offic. procon. ꝛ Joã. andre. post glo. i. c. capellanus. de fer. ꝛ Abb. i. c. i.
23 primo. extra eo. Ex predictis habes q cõis opi. sequi dꝫ. ꝛ scđm eam dꝫ iudicari. pro quo est bonus tex. in. l. i. in ver. crebrior. ff. de offi. questo. ꝛ ibi Bald. ꝛ in. l. atlethas. in princip. ff. de his qui no. infa. ꝛ in. l. i. in fi. ꝛ Bal. ibi. ff. de sena. ꝛ per Bar. i. l. fi. cum concor. C. de pe. iud. qui male iudica. Tamen hoc limita

verum nisi cõis opi. esset notorie falsa vł rõnabiliter ꝯuincatur
ꝫm ꝙ iudex accutissimi ingenij extimabit. ita inqt Jo. an. in. c.
j. de ꝯstitu. per id qđ hr̃ in. d. c. capellan⁹. de fer. ⁊ ꝓ hoc Abb.
in. d. c. j. ⁊ in. d. c. capellan⁹. alleg. tex. in. l. j. in ver. sed neqʒ ex
multitudine. C. de vete. iu. enu. ita tʒ Ant. in. c. tua nos. de vsu.
bñfacit qđ no. Do. de san. gemi. xx. q. i. c. de qbus. vbi dicit qđ
lʒ poti⁹ sit standũ opi. antiquoꝝ q̃ iunioꝝ. d. c. de qbus. Tñ
fallit vbi dicta iunioꝝ essent magis rõnabilia. xix. di. c. ita dom⁹
Item addatis ꝙ a cõi opi. põt discedi si alia opi. esset humani-
or. c. ij. in ver. humani⁹. de cog. spi. ꝫm Hostiẽ. ⁊ clarius Abb.
ibi. Sed in ꝯ̃riũ facit lʒ ipsi nõ dicant q: soluʒ qñ opi. sunt pa
res amplectẽda est humanior. l. maiorẽ. ff. de pact. Et posset re
sponderi ad. d. c. ij. ꝙ ibi loquit̃ in papa habente ptãtem legis
24 ꝯdende ideo talẽ opi. eligere poterit. ¶ Ultimo q̃rit Angel. si
ex forma statuti bãnito ius reddi nõ dʒ ⁊ tñ lata fuit sñia ꝓ eo:
an teneat: ⁊ remittit se ad no. ꝑ Jo. an. ĩ ti. de sen. ꝓla. §. iuxta.
ff. alleg. ꝑ Jmol. ĩ. l. j. §. j. ff. ad treb. dicam forte in. l. qdam ꝯsu
lebant. j. eodem. lex. 33.

Iuus. Sñia lata ꝓtextu falsoꝝ testium vʒ ipso
iure. sed ꝯ̃ eam dat̃ restitutio in integrũ.
1 h. d. ¶ No. ꝙ dixi in sũmario qđ limita ꝓmo nisi sñia
sit lata ex falsis ꝓbatiõibus factis dolo ꝓducentis ⁊ in absentẽ
tex. est reputat⁹ singu. in. l. si ꝓtor. §. marcellus. ff. de iudi. nam
tunc sñia est nulla: vt ibi scđm Ang. ⁊ cõem intellectũ. ¶ Intel
lige ergo hanc. l. qñ ꝯ̃ ꝓñtem est lata sñia ⁊ de intellectu. d. §.
marcellus. vide ꝑ Inno. in. c. quo iure. de offi. deleg. ⁊ in. c. de
clero. de reg. iur. aliqd per Bar. in. l. j. in. ij. col. C. de accus. latis
sime ꝑ Ang. ⁊ Jmo. in. l. qui rome. §. duo fr̃es. de ver. obl. ⁊ in
l. seruo inuito. §. cum ꝓtor. ad treb. ⁊ Bal. in. l. fi. C. si ex fal. in
2 stru. ¶ Item fallit qñ sñia esset lata ꝯ̃ minorẽ q: tunc est ipso iu
re nulla. l. j. ⁊ quasi per totũ. C. si ex fal. alleg. ⁊ hic in glo. eadẽ
rõne dicendũ esset idem in sñia lata ꝯ̃ ecclesiã q: vtit̃ iure mino
ris. c. j. de in integ. resti. lib. vj. cum si. ita voluit Abb. in. c. licet
cãm. de ꝓba. facit qđ no. glo. fi. in. l. si ꝓcurator. j. de iure fis. ⁊
3 in. §. itẽ mixta. cum gl. insti. de act. ¶ Item fallit in criminalib⁹
in qbus talis sñia est nulla. ita dicit Bal. in addi. specu. in ti. de
execu. sen. in. iij. col. alleg. l. si quis obrepserit. in ver. nihil agit̃
j. de fal. ⁊ ꝫm eum põt dici ꝙ ẽt tunc necessaria sit restõ in iteg.
⁊ ita etiã intellexit glo. ⁊ Bar. in. d. l. j. §. si quis vltra. j. de qđ.
¶ Item, fallit in sñia decreti que reddit̃ ipso iure nulla. vt hic ꝓ
bat Bar. in prima oppositio. ⁊ Bal. in. l. fi. C. si ex fal. instrum̃.
4 ¶ Successiue inq̃rtum hic dicitur ꝙ aduersus istam sñiam peti
potest restitutio. ¶ Limita ꝓmo nisi in ꝓma causa fuerit cogni
tum de falsitate q: tunc vlterius hoc non poterit verificari. l. fi.
in fine. ⁊ ibi glo. de fide instru. l. prima. C. si ex fal. instrum̃.
¶ Item fallit vbi appere posset ꝙ iudex non fuit motus ꝓpter
falsos testes ad ita ꝓnũciandũ. c. lʒ cãm. extra eo. l. falsam. C. si
ex fal. instru. ⁊ no. glo. ⁊ doct. in. d. c. cãm. ¶ Item fallit vbicũ-
qʒ restitut⁹ in integ. diceret se velle ꝓbare directo ꝙ testes falsõ
deposuerint quoꝝ iam testiũ dicta erant publicata q: tunc post
publicatas attestatiões nõ poterũt fieri ꝓbationes ꝑ alios te-
stes sup capitulis ꝯ̃rijs directo ꝓmis ꝓbationib⁹: vt in cle. fi. de
ꝓbatio. secus aũt si testes nõ fuissent publicati. in ꝓma cã. non
eni reddit̃ sñia nulla lʒ testes nõ fuerint publicati si nõ fuit peti
tum publicari: vt est glo. sing. in. c. fi. in ver. iudicis. de hereti.
lib. vj. imo etiã si fuit petitũ publicari nõ reddit̃ sñia nulla licet
pars dicat̃ grauari ⁊ posset appellare. ita sing. voluit Inno. in
d. c. fi. qđ dicit Jmol. hic esse notandũ ⁊ sup hoc sepissime vidis
se in practica dubitari. ⁊ ita intelligit̃ qđ no. Jac. but. ⁊ Barto.
post glo. in. l. prolatã. C. de sen. ⁊ in extrauaganti ad reprim̃. in
ver. sine figura. ⁊ Bal. in. c. j. si de inuesti. inter do. ⁊ vas. lis ori.
5 ¶ Item secus si per indirectũ quis vellet ꝓbare testes falsuʒ de
posuisse quoꝝ dicta iam erant publicata q: tũc etiã per indire-
ctum post publicatas attestatiões admittunt̃ testes ad proban
dum ꝯ̃riuʒ. c. ex tenore. extra de testi. q: tunc hẽret locũ iste tex.
¶ Et ex ꝓdictis infert̃ ꝙ si post publicatas attestatiões ille qui
succubuit vellet petere restõnem in integrũ aduersus sñiaʒ ⁊ di
recto ꝓbare nõ solum testes falsuʒ deposuisse sed etiã ꝙ fuerint
corrupti posset hoc facere q: ꝓpter mixturã corruptele cum falsi
tate censet̃ esse nouũ capitulũ nõ directo ꝯ̃rium ꝓmis ꝓbationi
bus. ⁊ istud est absqʒ dubio q: post publicatas attestatiões sup

nouis capitulis possunt ꝓduci testes. c. fraternitatis. ⁊. c. itima
ui. ⁊. c. de testibus. extra de testi. ⁊ plene no. in auten. qui semel.
in ꝓn. ⁊ ibi Bar. C. de ꝓbatio. ⁊ istud qđ dixi vltimo loco in spe
cie formauit Inno. ⁊ Jo. an. ⁊ doct. in. d. c. lʒ. ⁊ sequit̃ Jmo. h.
¶ Addo Bar. in ꝓalleg. auten. qui semel. circa vlt. col. ⁊ Bal.
in additio. spec. in titu. de execu. sen. in. iiij. col. dicere: ⁊ hoc vl
timo casu ꝓcedere poterit opi. Pla. hic posita in glo. in versi.
sit corruptũ scʒ ꝙ sit necessariũ probare falsitatẽ ⁊ corruptelam
qñ testes fuerũt publicati ⁊ ille qui succubuit si velit directo pro
bare falsitatẽ vt obtineat restitutionẽ in integrũ aduersus sñiaʒ
6 debebit etiã probare corruptelã. ¶ Item fallit hic vbi sñia est
lata ex ꝓbationibus falsis pro libertate cõcurrente dolo procu
ratoris vel aduocati illius qui victor est q: tũc sñia nullo modo
retractabit̃ per restõnem sed victus ꝯ̃ ꝓcuratoreʒ suum vel ad-
uocatum habebit regressum ita probat̃ in. l. si dolo. ff. de dolo.
ꝑ quam legẽ ita voluit no. Ange. in. l. seruo inuito. §. cũ pretor
ad treb. ⁊ hec vera sunt lʒ glo. in. c. cum venerabilis. de except.
in ver. retractari veritate cõperta. ⁊ Hosti. ibidem teneãt ꝙ sen
tentia lata virtute falsoꝝ instrumentoꝝ vel testium sit nulla re-
gulariter tñ cõis opi. est in ꝯ̃rium ꝙ teneat per istum text. ⁊. l. j.
7 C. si ex fal. instru. ¶ Item no. ꝙ cõmittens falsuʒ falsificando
acta cadit a cã: tex. est bene notãdus in. l. in fraudẽ. §. quotiẽs.
j. de iure fis. ⁊ ibi hoc sequit̃ glo. ⁊ Bart. ⁊ idem tʒ Bal. in. l. fi.
C. de pe. iudi. vbi per. d. §. quotiens. dicit ideʒ esse in corrũpen
te nomen actoris. ¶ Adde tex. in. c. olim. de rescrip. ⁊ ibi doct.
maxime Jmol. ⁊ idem tʒ Bar. in. d. c. falsam. ⁊ idem tʒ Ange.
in. l. j. in fi. ff. de his que in testa. delen. vbi subdit ꝙ ideʒ erit in
desigillante acta transmissa ꝯsultori per. d. §. quotiẽs. Sed ꝫm
Jmol. in. d. l. i. in fi. de his que in testa. delen. hoc vltimũ de de
sigillante nõ videt̃ verum q: iure nõ probat̃. ⁊ in ꝯ̃rium videt̃
tex. in. c. olim. de offi. deleg. ⁊ ꝙ falsificans acta cadat a cã vide
tur etiã tenere glo. in. d. c. venerabilis. in ver. vitium falsitatis.
⁊ in glo. seq. ⁊ idem tʒ Jmo. hic allegans simpliciter. d. §. quo
tiens. ⁊ ꝙ speciale est in cã fiscali. secus dicit esse in falsificante
acta ꝓuati: allegat no. per glo. in. d. l. falsam. ⁊ hoc idem tʒ do.
Abb. in. d. c. venerabilis. per istum tex. indistincte loquenteʒ ꝓ
ter q̃ in cã fiscali. vt est dictuʒ. nõ recedo a ꝓma opi. que est cõis
nec est veruʒ ꝙ tex. in. d. §. quotiens. loquat̃ spãliter in cã fisca-
li. q: etiã põt procedere iter duos ꝓuatos. l. cum vendetis. C. de
8 sentẽ. ¶ Ultimo no. ꝙ duo intẽtant̃ iudicia ꝯ̃ producentẽ fal-
sos testes vnuʒ ciuiliter aliud criminalr̃. ciuiliter scʒ ad retractio
nem sñie: ideo dicebat no. Jmo. ⁊ Innoc. in. d. c. licʒ. referẽdo
opi. quorũdaʒ ꝙ in iudicio criminalr̃ moto nõ potest retractari
sñia lata per falsos testes. Qđ intelligit hic Jmo. esse veꝝ ꝓnci
paliter sed si coram iudice criminalis cãe petat̃ incidẽter retra-
ctari sñiaʒ hoc fieri poterit: arg. l. interdũ. §. qui furẽ. ff. de fur.
⁊. l. penul. ff. de calũ. cum si. ⁊ istud etiã sentit glos. in. d. c. lʒ. in
fi. que sentit ꝙ in iudicio criminali possit retractari sñia. ⁊ sentit
spec. in ti. de proba. §. fi. in ver. in sũma. cum seq. qđ intellige sa
ne si nõdum erat lapsuʒ quadriẽniuʒ datum ad petendũ restõ
nem in integrũ. l. fi. C. de tẽpo. in integ. restitu. pe. ¶ In glo. in
ver. corruptis. cõiter tenet̃ prima opi. per no. hic in gl. ⁊ in. d. l.
falsaʒ. nisi actor astrinxerit se ad ꝓbandũ vtrũqʒ. s. falsitatem ⁊
corruptelã tex. est hic: ⁊ in. d. c. lʒ. qñ aũt videat̃ astrinxisse. vide
9 hic Bar. ⁊. j. dicaʒ. ¶ Sed iuxta hoc quero qd si probat corru
ptelam testiũ nõ aũt ꝙ falsuʒ deposuerint an dẽat sñia per ĩ in-
tegrũ restitutionẽ retractari. dic ꝙ aut agẽs se astrinxit ad pro-
bandũ falsitatẽ ⁊ corruptelã tunc si ꝓbat vnum tm̃ nõ obtine-
bit. d. c. lʒ. si aũt ꝓbaret corruptelã nõ dico per ꝓces: sed ꝑ pe-
cuniã hoc vr̃ sufficere q: ꝓsumit̃ falsum deposuisse: tex. est sing.
hic ꝫm Jmol. duʒ lr̃a dicit hic si tibi ꝓbauit ⁊c̃. nam testis cor-
ruptus pecunia dr̃ cõmittere falsum etiã dato ꝙ verũ deposuis
set: text. est cuʒ glo. no. in. l. j. §. j. j. de fal. in ver. aduocationẽ. ⁊
no. Pe. ⁊ Cy. in. l. si quis testib⁹. C. de testi. ⁊ Jo. an. in addi.
spec. in ti. de testi. §. j. ver. sed qd si testiuʒ. Si aũt se nõ astrinxit
ad probandũ vtrũqʒ sed corruptelã per pecuniã tm̃ obtinebit
restõ in integ. ꝑ ea que ꝓxime dixi q: dr̃ testis falsus: vt est text⁹
hic inducẽdo. vt proxime induxi. Aut probat̃ testes fuisse preci
bus corruptos. ⁊ in hoc sunt opi. nã Bar. hic tʒ ꝙ tunc nõ ꝯce
datur restõ aduersus sñiam q: nõ repitur hoc iure cautũ. ita in
telligit no. per Innoc. in dicto. c. lʒ. ⁊ hoc etiam tʒ ibi do. Ant.

¶ Sed glo.in.d.c.lʒ.vr̃ simplr̃ tenere q̃ sufficiat ꝓbare corru ptelam indistincte.dũmodo iudex secut⁹ fuerit dicta testiũ cor ruptor̃.Jo.an.ibi tʒ q̃ añ sñiam quo ad infringendũ dicta te stium sufficiat absolute ꝓbare corruptelã quõcunqʒ q: illa ꝓba ta ꝯstat testẽ esse periurũ.⁊ per ꝯñs eum esse repellendũ.c.testi moniũ.⁊.c.sicut.de testi.q: testis dʒ iurare q̃ nec ꝓce: nec ꝓcio deponet.c.quõcũqʒ.de testib.sed post sñiam nõ sufficit ꝓbare corruptelã aliquo mõ:q: ſm Jo.an.hoc nõ reperit̃ iure cautũ nec exp̃ssum.¶ Jmo.hic sustinet opi.Bar.ꝑ istum tex.in ver. pecunia corruptis.a ꝯrio sensu q: nõ rep̃itur q̃ testis ꝓpter pre ces deponẽs verũ dicat̃ falsus.d.l.i.§.j.cũ glo.a ꝯrio sensu.ĩ.ꝺ fal.hoc ẽt sequit̃ Paul.de cast.hic ⁊ recte.¶ Jtem attenta cõi opi.sufficit solã falsitatẽ ꝓbari absqʒ corruptela.vt hic in glo. ⁊

10 dixi.s̃.¶ Querit̃ quid si appeat q̃ testis absqʒ dolo vel scĩa ꝓ ducentis falsũ deposuerit:an sñia pro me lata retractabit̃ ꝑ re stitutionẽ in integrũ doct.hic nõ tangunt qꝺ vr̃ mirũ.dic q̃ pe. ⁊ Cy.in.l.si ex falsis.in.iiij.q.C.de transac.tenuerũt non ꝯcedi restõnem.⁊ sic limitãt ⁊ restringũt istum tex.⁊ to.ti.C. si ex fal. instrum̃.vt ꝓcedat qñ interuenit dolus ꝓducentis.ad hoc alle gant.l.si p̃tor.§.si marcellus in ver.si per dolũ sciens.s̃.de iudi cijs.sed Bar.in.l.falsam.C.si ex fal.instru.⁊ ibi ẽt Bal tenet ꝯ rium per.d.l.si ex falsis.iuncta glo.in versi.ꝓcipimus.¶ Non ob.d.§.marcellus.q: ibi ad hoc vt sñia reddat̃ ipso iure nulla requirit̃ dolus falsum ꝓbantis ꝯ absentem. sed nos loquimur quo ad impetrandũ restõnem in integ.⁊ ita tʒ Jac.de are.vt re

11 fert Cy.in.l.querelã.C.de fal.in fine.successiue queritur quan do quis dicat̃ se artare ad probandũ oĩa narrata per eum puta falsitatẽ ⁊ corruptelã:de hoc hic vide per Bar.⁊ per eũ in.l.ful cinius.§.j.ĩ.quib.ex cau.in pos.eat̃.⁊ cum eo transit Ang. idẽ voluit ipsemet Bar.in ꝯsilio incipiẽte:Cõe lignani.in fi.⁊ ideʒ tʒ Ant.de butri.⁊ Jmol.in.c.exhibita.de iudi.vbi de hoc alle. no.per glo.in.c.is quẽ in glo.penul.⁊ in.c.vt circa.in ver.pro bare.de elect.lib.vj.⁊ Dñi de ro.sua ꝯclusione.viij.incipiente: item si ip̃etrans.⁊ idem tenẽt Cano.cõiter per glo.in.c.ij.de re scrip.⁊ do.Ant.⁊ Abb.in.d.c.lʒ cãm.⁊ idem Bal.in.l.ticia.s̃. sol.matri.⁊ idem Bal.in.l.ij.C.de ꝯditio.inser.referens ẽt ita tenere Archi.j.dist.oẽs autem.⁊ idem Bald.in.l.certi ꝯditio. §.qm̃.in vltima col.ff.si cer.petatur.⁊ in.l.si iure.C. de ꝯben. empt.¶ Archi.tñ in.c.p̃sentium.de testi.lib.vj.⁊ Hosti.in di cto.c.lʒ.cum quo transit hic Jmol.tenẽt in vno contra opinio. Bar.dicentes q̃ vbi corruptela ⁊ falsitas nominãtur copulati ue ⁊ p̃ncipaliter nõ per modũ qualitatis vr̃ se artasse ad vtrũqʒ probandũ.l.si heredi plures.s̃.de ꝯditi.insti.⁊ per hoc Jmol. conatur inducere istum tex.sed doct.cõiter in locis.s̃.alleg. te nent ꝯrium q: quotiẽscunqʒ plura nõ per modũ qualitatis:sed p̃ncipaliter narrãtur ⁊ si copulatiue narrent̃ tñ sufficit vnuʒ tm̃ fuisse probatũ qꝺ est per se sufficiens ad victoriã. allegat tex. in c.cum iam dudũ.de p̃ben.⁊.c.significauit de appel. nam cum verba debeant interpretari ſm mentẽ ꝓferentis.l.si quis inten tione ambigua.s̃.de iudi.nõ est verisimile q̃ ꝓferens voluerit se artare ad supuacua:arg.l.sed stipulatio.§.dñi.s̃.vt leg. no. ca.⁊.c.ij.de ꝓbatio.¶ Nec obst.iste tex.q: r̃nde.vel q̃ hic per modũ q̃litatis deducta fuit corruptela: vel q̃ hic sufficere vr̃ ꝓ

12 bare vnum tm̃ silicʒ corruptelã:vt hic in fine.¶ Jtem inq̃tum Bar.⁊ cõiter doct.in dictis locis volũt q̃ si allego q̃ testes cor rupti falsũ deposuerũt ⁊ sic deduco corruptelã per modũ qua litatis qꝺ videor me astrinxisse ad vnum probandũ ꝑ istum tex. ⁊ expressius in.d.c.lʒ.Addo q̃ Bal.in.l.i.C.de ꝯdi. indebi.⁊ in.l.fi.C.si ex fal.instrum̃.ꝯrium tʒ allegat.l.stipulatio.§.fi.⁊.l. appellanti.§.j.cum ibi no.per Bar.ĩ.de appel.⁊ q̃ lʒ nõ ꝓbet̃ qualitas que nõ alterat modũ agendi tamen sufficit probat̃ id qꝺ est p̃ncipale absqʒ ꝓbatione qualitatis.vt probat̃ in.l.in de lictis.§.si detracta.s̃.de noxal.quẽ tex.ad hoc inducit Bar. ex presse in.l.denũciasse.§.quid tñ.ĩ.de adulte.Jtem ad tex.d.c. lʒ.r̃ndet Bal.in.d.l.i.sed eius responsio nõ videt̃ ꝯcludere:vt pʒ recte intuẽti.nec etiã ad istum tex.dum dicit q̃ hic no vr̃ ne cessarium fore probari vtrũqʒ sed potius vr̃ ꝯrium.põt respon deri ad.d.c.lʒ.q̃ ibi nõ sufficiat ꝓbari vnum tm̃:q: nõ ꝓbauit falsitatẽ sed simpliciter ꝓbauit corruptelã: que quidẽ corrupte la nõ est sufficiens ad retractandũ sñiam nisi corruptela fuisset per pecuniã vt supra ꝯclusum est.⁊ isto mõ respondet Pau. de

ca.hic ⁊ tʒ hanc opi.vel saltẽ dicit eam esse verã si ante sñiaʒ su per restõne in integrũ ferendã vellet agens detrahere qualita tem corruptele q: posset ſm Jmo.hic sub dubio forte per.d.§. si detracta.¶ Sed aduerte q: ista detractio qualitatis est neces saria qñ qualitas alteraret modũ agendi ⁊ sñiandi : ita loquit̃ d.§.si detracta.secus si nõ alteraret per istum tex.a ꝯrio sensu. Et istud in sp̃e firmat Bar.in.d.l.denũciasse.sed ita est q̃ qua litas corruptele nõ alteret qñ falsitas deducta est:vt hic in gl. in ver.corruptis.ergo ⁊c̃.⁊ sic pʒ sustentari posse opi.Bal.indi

13 stincte.¶ Et p̃dicta faciunt ad q̃onem no.statuto cauet̃ q̃ per cutiens sine sanguinis effusione puniat̃ in.x.⁊ cum sanguinis effusione puniat̃ in.xx.accusat quis ticiũ de ꝑcussione cum san guinis effusione,ꝓbauit percussionẽ sed nõ qualitatẽ scʒ sangui nis effusionẽ:an debeat sequi absolutio in totũ:an ꝓ ꝯdẽna tio in decẽ remitto me ad no.per Cy.⁊ Bar.in.l.ij.C.de ꝓba tio.⁊ Bar.in.d.§.quid tñ per Jo.and.in additio.spec. in ru brica de accusa.in quarta parte per Bal.in.l.i.in.viiij.colũ.C. qui accus.⁊ in.l.si quis nõ dicam rapere in.iij.col.C.de episco. ⁊ cle.⁊ in.l.⁊ si seuerior.C.de infami.⁊ in.l.edita.versi.vi.p̃nci paliter quero.C.de eden.⁊ in.l.ꝯ negantem.C.ad.l.aqui.⁊ in l.i.C.de ꝯdit.inde.circa penul.col.Saly.in.l.ij.C.ad.l.iulia. de vi.aliquid per Bar.in.l.is qui reus.in ver.venio ad q̃onem

14 de publi.iudi.¶ Jtem inq̃tuʒ Bar.⁊ magis cõiter doct.in di ctis locis ꝯcludunt q̃ si dico excipio ꝯ testes q: corrupti falsum dixerunt nõ videor me astrinxisse ad vtrunqʒ ꝓbandum . vt di xi limita singulariter ſm Jmo.⁊ Pau.de cast. in.l.ticie.tex.de leg.j.per ibi no.per Bal.⁊ Ange.nisi excipiens dixisset q̃ etiaʒ oẽs alias exceptiones sibi cõpetentes opponit:alleg.in arg.§. q: antẽ.institu.de excus.tuto.⁊.l.ꝓpter litem.§.j.ff.eodem tit. ¶ Jtem qñ agitur criminaliter seu quocũqʒ modo ad publicã vtilitatem q: tunc nocet talis artatio ad hoc vt teneatur dʒ vtrũ qʒ ꝓbare:allegat glo.valde notab. in.d.c.lʒ.in glo.ij.vel.iij. ¶ Jtem limita p̃dicta no.ſm Bal.in.l.penul.C.de accusa. ꝓa esse qñ quis in libello narrauit plura per modũ ꝑ quẽ quis vr̃ se artare ad ꝓbanduʒ oĩa.Sʒ si hoc in libello nõ fecit sed in ca pitulis sibi nõ p̃iudicat ſm eum per rõneʒ quã ibi vide ꝑ ipsuʒ.

15 ¶ Jtem circa hoc adde q̃ si quis agendo expressit cãm ꝓpter quã videt̃ se artare ad illam probandã ⁊ ideo si nõ ꝓbat illam sed aliam nõ obtinet.l.habebat.C.de edendo.naʒ hoc fallit in possessorio.¶ Unde si ago ꝯtra te ex eo q: dico q̃ spoliasti me pos.annui census mihi debiti ex tali causa si probo expoliatio nem lʒ nõ probeʒ causam ꝓpter quã debẽtur mihi tamen obti nebo.ita limitendo p̃dicta dicit Ang.in.l.fi.in.j.col. de anna. except.dicens ita no.velle Jnno.in.c.querelam.in fi. de elect.

16 vide ibi.¶ Et similiter limito p̃dicta nõ ꝓcedere in appellatio ne a diffinitiua:q: si in illa expressi vnam cãm ⁊ aliam ꝓbem ob tineo.d.l.scio.§.fina.⁊ rõnem specialitatis vide ibi per Bar.⁊ Ange.⁊ doct.in.c.ij.de rescrip.⁊ in materia vide not.per Bal. in.l.edita.in pe.⁊ vlti.colum.C.de eden.⁊ Cy.in.l. cum te.C. de proba.vbi ꝯcor.cum opi.Bar.hic.¶ Et subdit ibi Bal. in fi.q̃ ille qui narrat vel ponit aliquã negatiuã nõ videt̃ se astrin gere ad illam probandã nisi lex astringat eum.¶ Jn glo.fi. ibi ꝯ testes vel dolose ⁊c̃.hec expositio nõ ꝯuenit lr̃e q: hec actio in factum dat̃ ad interesse.d.l.qui nomie.⁊ ibi no. ⁊ sic directe nõ datur ad restõnem in integrũ de qua loqui videt̃ text. scd̃m Jmol.¶ Jtem sñia que fertur ꝯ testes non p̃iudicaret actori q produxit testes q: res inter alios acta ⁊c̃.nisi in iudicio intem ptando ꝯ eum qui testes produxit per no.in.l.cũ miles.in ver. faciẽdo.s̃.qui.ex cau.maio.⁊ no.Cy.in.l.j.ad fi.C.de aduo. diuer.iudi.⁊ Bar.in.l.ij.ĩ.de p̃uarica.⁊ in.l.cum filius in p̃nc. ĩ.de ver.oblig.¶ Jn ea.glo.ibi vel dic vt ibi ⁊c̃. ⁊ hec est vera nam scd̃m expositionẽ traditam in dicta.l.qui agnitis.in glosa

17 penul.⁊ fi.illa.l.cõcordat cum ista.¶ Jn ea.glo.ibi.l.si ex fal sis dic vt ibi per glo.in ver.ꝓcipimus in fine.⁊ ex hac glo.in p̃n cipio habes duo remedia ꝯ eum qui obtinuit sñiam ex falsis ꝓ bationibus aliud ẽst remedium:q: accusare potest criminaliter infra.xx.annos.l.querelam.C.de fal.⁊ in nõ nullis casibus vsqʒ ad centũ annos.⁊ no.spec.de sen.ꝓ rola.§.fi.⁊ notatur per Cano.in.d.c.lʒ cãm.¶ Secundũ remediũ est exceptio falsi: vt si reus condẽnatus ꝯueniatur ꝑ executiõe sñie poterit oppo nere exceptionẽ q̃ lata fuit ꝓpter falsas ꝓbationes.l.fina.C.si

ex fal.instru.c.venerabilis.de excep.⁊.d.c.lz.⁊ est glos.in.d.c. querelā.⁊ eodē modo pōt dari replicatio falsi falsa vt si reꝰ per falsos testes fuit absolutꝰ ⁊ actoꝛ agat iterū actione pma: ⁊ reꝰ opponat exceptionē rei iud.actoꝛ poterit replicare qd fuit iudicatum ppter falsas attestatiōes:nā replicatio dr exceptio.l.ij.d excep.ergo ita posset replicari de falso sicut excipi.Itez si datur actio iniūctuz ppter falsuz.d.l.qui noie.ergo dari dz etiā replicatio.l.quesitū.§.fi.cū sua glo.s.de pcur.Sed dubitatio ē ardua vz an ista exceptio vel replicatio falsi cōpetat nisi petat restitutio in integrū aduersus sniam incidēter.p ɔ̄ns q exceptio seu replicatio nō possit deducit īfra quadriēniuz.l.fi.C.de rēp.in iteg.resti.pet.in quo casu fuit opi.glo.reputate sing.in.d.l.qui agnitis.in glo.pe.q sic:quā glo.Imo.hic reputat singularem:hāc opi.sequit Cy.Ray.⁊ Bal.ī.d.l.querelā.⁊ Jac.bu.in.l.sub ptextu.C.eo.⁊ in.l.fi.C.si ex fal.instr.⁊ Imo.⁊ Pau.de ca.hic p.l.nam ⁊ si postea.§.si minoꝛ.s.de iureiur.⁊ in.l.excep.que.in fi.j.de excep.¶ Nec ob.tex.in.d.c.lz.⁊ in.d.c.venerabilis.vbi dr q cōpetit exceptio falsi ɔ̄ sniam: qꝛ dz intelligi petita restōne pdicta.Non ob.q glo.in.d.c.querelā.dicat qd exceptio falsi est ppetua.qꝛ fm pau.de ca.h dz ītelligi.s.si postq nata est īpetrata est restō.⁊ lz ipse nō dicat.ita ī spē intelligit Ray.⁊ Bal.in.d.l.querelā.⁊ p hac opi.etiā facit.l.nostra.īdistincte loquēs.⁊ ita vr tenendū.Alia fuit opi.Jac.de are.distiguētis:sed reprehēdit p Bart.in.d.l.si ex falsis.⁊ hic ⁊ bene.Tertia fuit opi.q indistincte ita cōpetat exceptio sicut replicatio ppetuo absqz restōne.⁊ istā opi.tz gl.in.d.l.querelā.⁊ bar.hic ⁊ in.d.l.si ex falsis.⁊ Cano.q̄si cōiter in.d.c.lz.⁊ in.d.c.venerabilis.sup glo.pe.q exceptio falsi cōpetit absqz petitiōe restōnis qnimo dicebat q vbi cōpetit exceptio falsi cessat oīno restitutio:qd est remediū subsidiariū.l.in cāe:la.ij.ff.de minoꝛ.sz vbi opponit replicatio falsi fatet q tunc dz peti restō.⁊ hoc vltimo casu ītelligebat loqui istā legem.¶ Sed doct.in.d.c.lz.⁊ in.d.c.cuz venerabilis.hoc reprehēdunt:qꝛ imo exceptio non ɔcludit remediū restōnis:glo.est quā hic Imo.reputat sing.in d.l.cāe.in gl.ij.in fi.¶ Item qꝛ primū mēbꝛuz distinctiōis Jo.an.vr esse ɔ̄ istuz tex.qui ēt loquit qn̄ cōpetere poterat exceptio qꝛ reus fuit ɔdēnatꝰ per falsos testes:vt hic sentit glos.ii.⁊ hoc cōiter tenet.qꝛ exceptio ⁊ restō possunt ɔcurrere.¶ Adde pdictis q Ang.hic limitat Bar.ɔclusionē quā.s.tenui sequendo opi.glo.sing.in.d.l.qui agnitis.s.alleg.s.q ille qui vult vti replicatione dicēdo sniam absolutoꝛiā latam esse p falsas pbationes hz necesse petere restōnez.nā fallit fm Ang.nisi actoꝛ p dolum pducētis falsas pbatiōes succūbat.qꝛ tunc pōt nō obstāte snia agere actiōe pma.⁊ si reus opponat de snia poterit absqz īpetratione restōnis replicare de dolo rei:allegat tex.in.l.cū a te.s.de dolo.⁊.d.l.qui agnitis.¶ Imo.hic istud reprehēdit p istū tex.qui etiā pōt loq in isto casu scz qn̄ actoꝛ succūbit p falsos testes dolo pductos a reo.nam hic dr q dat restō.ergo cessare dz remediū de dolo:vt est tex.in.l.j.als.ij.§.itē pōpo.s.d dolo.¶ Nec ob.text.in.d.c.cum a te.qꝛ dz intelligi fm pdicta scz q dz īpetrari restō in ītegꝝ rōne doli ⁊ illa īpetrata ppetuo dat replicatio de dolo.ita ad illā legem rn̄det Jac.de are.in.l.sub ptextu.C.eo.qd est sing.no.ad intellectū illius.l.lz.Imola hic non rn̄deat ad illā.l.Quinimo dicit q lz cōpetat replicatio doli in dicto casu ⁊ in.d.l.cum a te.tn̄ non excludit qn cōpetat remediū plenꝰ ⁊ nō bene dicit:qꝛ restitutio excludit remedium de dolo:vt in.d.§.item pōponius.⁊ alia remedia agendi contra obtinētem per falsas pbatiōes:vide p spec.in.d.ver.⁊ no.q fm Cano.cum seq.¶ Successiue tractat hic Imo.de materia.l.seruo inuito.§.cum ptoꝛ.cuz ibi no.s.ad treb.scz an snia lata a iudice coꝛrupto sit nulla.⁊ silr qd in arbitro.de quo ī dicto.§.cum ptoꝛ.Tangit etiā an snia lata p coꝛruptelā pcuratoris vel aduocati sit nulla.de quo per glo.⁊ doct.in.d.l.j.C.de aduo.diuer.iudi.¶ Et dum supꝛadixi q coꝛrūpens acta cause cadit a cā.Addo Bal.ita tenētem in.l.qui testō.de excu.tu.ff.⁊ Bar.in.l.fi.§.hic.s.de calum.⁊ ibi etiā quid in coꝛrūpente iudicez vel pcuratoꝛē vel aduocatum.¶ Item dum dixi supꝛa q etiā si absqz dolo pducentis snia lata fuit per falsas pbationes ɔceditur restō.adde Bal.idem tenētem in.l.si is ad quem s.de acqui.heredi.lz Cy.tenuerit contrariū in.l.qui testamento.s.de exercito.

Iuictum.

Contra denegantē carcerato victum strarum agi potest actione iniuriarū ⁊ ɔ̄ eum cōpetit ēt penalis actio.h.d.¶ In glo.in ver.iudicato.vide que dixi in.d.l.debitoꝛibꝰ.s.e.super glo.in ver.dandi sunt.⁊ ibi per Bar.In gl.in ver.vtilis.in pn.potest intelligi iste tex.de actiōe in factū que datur vbicūqz deficit actio ⁊ equū est actionē dari ex equitate.l.sancimꝰ.la.i.C.de sac.san.eccl.¶ Item pōt intelligi de actiōe in factū penali que dat ad īteresse agentis ciuiliter ex quolibet delicto.l.qui in nomine:⁊ ibi no.s.ad.l.coꝛ.de fal.dr eni pena quo ad soluentem nō eni minꝰ extimamus honoꝛē nostrū q vitaz que magis deinceps abūdaret:vt ibi.⁊.l.j.§.si plures.in ver.penā.⁊ ibi no.s.de eo per quē fac.erit.¶ Item pōt intelligi de vtili actione le.aquil.vl in factū que hz locū vbi nō ɔueniunt verba legis aql.vt qn̄ dat in psonaz liberi hois.vel nō datur a coꝛpe in coꝛpus directo:cum ex idētitate rōnis detur vtilis vel in factū.hoc pbatur in.l.liber hō.la.i.iūcta.l.ij.in pn.s.ad.l.acq.⁊ in.d.§.eoꝝ ⁊ in.§.fi.insti.eo.ti.⁊ plenꝰ in.l.de pecoꝛibꝰ.C.ad.l.acqui.in hoc exēplo potest intelligi.l.quotiēs.alleg.in gl.⁊ facit.l.necare.s.de liber.agno.⁊ ista vltima opi.magis plz lz doct.eam nō declarent.Et ad intelligentiā pꝛedictoꝝ vide oīno Bart.in.l.j.in vlti.⁊ penul.col.C.de act.⁊ oblig.⁊ in.l.j.ff.eo.ti.⁊ in.l.curatoꝛ.de neg.ge.⁊ Bal.in.l.ex placito.cum si.C.de reꝝ pmu.¶ In ea.glo.ibi.§.si quis.ille tex.nō pbat:vt hic per glo.tn̄ illa opi.saluatur vt per Bart.⁊ oēs hic:qꝛ dānatus in metallum qui est seruus pene retinet ea que sunt iuris naturalis tm̄ ⁊ rōe alimentoꝝ agere pōt.l.iij.s.de his qui p nō scrip.l.legatū.s.de capi.di.⁊ lz hic nō ppꝛie competat actio ad alimēta directo put cōpetit in legibus pxime alleg.tn̄ ppter denegata alimenta directo cōpetit ei actio ideo fm istum intellectū erit hic cāus quē Imol.reputat singularē ad ampliationē dictoꝝ iurium.¶ In ea.glo.ibi:a quolibet accusari ⁊c.fm Imol.istud nō dr in.d.l.j.§.fi.⁊ gl.hic vr ītelligere istū tex.si carceratus pemptꝰ nō est:sed tex.⁊ glo.in.d.l.j.sonat.tm̄ qn̄ carceratꝰ periit:⁊ tūc bn̄ possit a quocūqz accusari:qꝛ accusatꝰ vr incidere i.l.coꝛ.de sicca.q inducit publicū iudiciū:vt.l.i.j.de publi.iu.⁊ p ɔ̄ns glibet accusare pōt:insti.de pub.iudi.in pn.sz si carceratꝰ non periit nō repit hoc crimen iter publica iudicia.ideo tūc nō potest a quocūqz accusari:vt no.glo.⁊ doc.ī.l.fi.j.de pua.delict.qd intellige vt p gl.no.⁊ ibi no.in rubꝛi.de pig.act.⁊ p Bal.in rub.qui accus.⁊ in.l.aduersus.C.ne ex delic.defun.⁊ in.c.j.§.iure.de pace iur.fir.Et ad pdicta vide no.p Barto.in.d.l.necare.

Imperatores.

Pꝛetextu instri nouiter reperti nō rescindit snia nisi sit lata ɔ̄ rēpu.h.d.¶ No.q snia lata ɔ̄ instra nouiter repta nō retractat.qd est verū nō solū in ciuilibꝰ sed ēt in criminalibꝰ.vt est tex.no.ī.l.diui fres.j.de pe.⁊ lz nō possit a iure cōi retractari.poterit tn̄ per bn̄ficiū pncipis retractari.tex.ē no.ī.d.l.diui.q ita litat hanc.l.fm bar.ibi bn̄facit.l.i.j.de qd.in fi.⁊ istud qd hic dr in instris hz locū in instro testi nouiter reperti glo.est no.ī.l.iiij.§.item si ipse.in versi.si euicerit.s.si cui plusq.per.l.falc.quā ibi ad hoc multū no.Ange.lz aliud sit in transactiōe:qꝛ retractat ptextu instri nouiter repti per.l.de his s.de transact.¶ Item fallit regula huiꝰ legis nisi psona puata que post sniam nouiter habuit instrm pbet se fuisse īpeditū tpe snie vti illo instro.ita no.voluit Ang.hic ⁊ Bart.idē in.l.i.C.d sen.aduer.fis.la.allegat dictū Inno.in.c.vltra tertiā.de testib.adde Guil.de cu.etiā idem tenētem in.d.l.de his.vbi allegat tex.apertū fm eum in.l.si mr.in pn.de excep.rei iudi.¶ Et ppter hoc dicit spec.in ti.de execu.sen.§.fi.ver.illud.qd cautꝰ dz esse litigatoꝛ qui suspicat ɔ̄ se ferri sniam vt an̄ sniaz latā alleget se nō posse pducere instra de iuribus suis:eo qꝛ ipsa perdidit.nam postea snia lata ɔ̄ euz si reperiat instra poterit venire ɔtra sniaz: facit qd dicam cū gl.fi.vbi aliter examinabo hanc legem ¶ Scdo no.in fine casum in quo snia retractari potest circa remedium appellationis ⁊ hoc est pꝛopter fauoꝛē reipubl.quod extendit glo.ad minoꝛem in.l.pꝛima.C.de sen.aduer.fis.la.⁊ in.l.fina.C.de sac.san.eccle.vbi equipantur minoꝛ ⁊ respu.l.respublica.C.qui.ex cau.ma.⁊.l.rēpub.C.de ven.re.reipu.li.xj.Et istud videtur sequi Jo.an.⁊ doct.in.c.suboꝛta.extra eod.⁊ do.Ant.in.c.inter monasteriū eodem ti.vbi vide glo.fi.⁊ idez

dicit Bar. hic esse in ꝓdigo ⁊ furioso qui eq̄parant̃ pupillo. l. fulcini⁹. §. adeo. cum seq. ĩ. qui. ex cau. in pos. eat̃. ꝓ quo Imo. hic alleg. gl. ꝓ singulari in. l. ij. C. de fur. vbi ꝑuilegia ꝯcessa mi/ noꝛib⁹ extendunt̃ ad alios qui ꝑ ꝓcuratoꝛes regunt̃. s. furiosos ⁊ ꝓdigos: quã glo. vt singl'r sequit̃ Bal. in. c. j. de bñfi. fra. ⁊ in l. iubem⁹ nulli. in ꝑn. C. de sa. san. ec. ⁊ in. l. fi. in qui. cau. in ite. resti. nõ est neces. in ꝑn. ⁊ in. l. infanti. in. iiij. col. C. qui admit. ⁊ in. l. qui neq̃z. s̃. de reb. eoꝝ. ⁊ ibi ponderat de hoc esse tex. no.

5 ¶ Et alios casus in qbus sñia nõ transit in rem iudicatã quo/ minus citra remediũ appellatiõis rescindi possit habes sparsiz in varijs locis. quosdã eñi ponit do. Ant. in. d. c. cuz iter mona steriũ. quosdã ponit Inno. i. c. cũ bertoldus extra eo. ⁊ aliquos cumulat Ro. in. l. admonẽdi. s̃. de iureiur. in. iij. vel. iiij. carta. q̄ breuitatis cã omitto. ¶ In glo. in ver. ex cã ibi. l. iubem⁹. ⁊ ꝑ illa iura recte repꝛehẽdit̃ ꝑma opi. ¶ Nõ obstat. l. ꝓperanduz q꞉ rñde vt per glo. in. l. fi. C. si tuto. vel cur. iter. ¶ In ead. glo.

6 ibi: vel dic hec cõiter tenet̃. ¶ In ea. gl. ibi: ⁊ ita intra quadriẽ/ nium tm̃. tex. in. d. l. j. C. de sen. aduer. fis. la. lib. x. dicit q̄ si non iteruenit ꝑuaricatio seu dolus q̄ intra triẽniuz retractat̃ sñia: se cus si iteruenerit. q꞉ retractat̃ tunc infra q̄driẽniuz: vt ibi in tex. ⁊ in glo. ¶ Sed Bar. ibi ⁊ hic dicit clari⁹ q̄ illud de triẽnio ꝓ/ cedebat olim quo tp̃e ꝑuatus nõ habebat vtilẽ annũ ad impe/ trandũ restitutionẽ in integrũ: vt refert iperatoꝛ in. l. fi. C. de tẽ po. in integ. resti. pe. vnde fiscus illo tp̃e habebat triẽniuz in ca su isto: vt. d. l. j. sed cũ hodie ꝑuatus habeat quadriẽnium. d. l. fi. habebit ẽt indistincte fiscus quadriẽniuz. ⁊ hanc opi. sequit̃ ẽt Pau. de ca. simpl'r. ¶ Sed glo. ⁊ clarius Bal. i. d. l. j. ⁊ Ja. butri. in. l. sub spẽ. C. eo. ⁊ Imo. hoc tz q̄. d. l. i. ꝓcedat etiã ho die per. l. p̃cipimus. cuz vulg. C. de appel. nec induci dz coꝛre/ ctio etiã ex maioꝛitate rõnis vt pz ex no. in autẽ. quas actiones. C. de sac. san. eccl. ⁊ istud vr̃ verius. ¶ Bal. in. l. j. C. de ꝯditio. indebi. ⁊ in. d. l. sub spẽ. dicit q̄ infra triẽniuz fiscus: pupillus ⁊ ecclesia mero iure possit venire ꝯ sñiam per simplicẽ petitionez vel querelã absq̃z eo q̄ rescindat̃ sñia per restõnez: sed post triẽ nium in quarto ãno necessaria est restõ. ita dicit se itelligere tex. in. d. l. j. C. de sen. aduer. fis. la. lib. x. quã bar. ꝺm euz nõ itellexit ¶ Sed veri⁹ vr̃ q̄ infra triẽniuz requirat̃ restõ. q꞉ tex. in. d. l. i. rñdendo ad vtrũq̃z casuz dicit ante triẽniũ ⁊ p⁹ retractari sñiaz. dz ergo itelligi vniformiter in vtroq̃z casu. l. iã hoc iure. de vul. ⁊ pup. l. in testõ. C. de testõ mi. cũ vulg. ⁊ ita itelligit gl. i. d. l. i. ⁊ cõiter doc. hic ⁊ ibi. ¶ In ea. gl. ibi ꝑpetuo ob dolũ: tenent

7 oẽs cõiter q̄ si iteruenisset dolus ei⁹ q obtinuit sñiaz nullũ esse spãle in rep. q꞉ cuilibz subueniret̃: vt in. l. fideiussoꝛ. §. in oĩbus in gl. in ver. cessat. s̃. man. ⁊ no. pe. cy. bal. in. l. i. C. de ꝯdi. ide. ⁊ bar. ⁊ ang. i. l. si fine. in ꝑnc. ĩ. rẽ ra. ha. Nã querũt pe. ⁊ cy. in

8 d. l. j. C. de ꝯdi. ide. qd si qs fuit ꝯdẽnat⁹ ex mutuo ⁊ post sñiaz q̄ in rez iudicatã transiuit ad sol. vel post inuenit̃ instr̃m sol. an hẽat aliqđ remediũ. hec ẽ quotidiana qõ q̄ tangit̃ ꝑ spe. ⁊ Jo. an. in ti. de exec. sen. §. fi. ver. illud ⁊ ꝑ Ang. ⁊ Imo. h̃: ⁊ Ray. i. l. q res. s̃. de excu. tu. ⁊ ꝑ bal. in. l. argẽtari⁹. §. cũ aũt. per illuz tex. s̃. de eden. ⁊ in. d. l. sub spẽ. al's incipit sub p̃textu: ⁊ ꝑ ang. in. d. l. i. §. itẽ si ipse. s̃. si cui plusq̄ per. l. fal. aliqd ꝑ Imol. i. l. si is ad quẽ. s̃. de acqui. hẽ. ꝑ pau. de ca. post Ang. i. d. l. si fine §. j. ꝑ cano. in. c. suboꝛta. ex̃ eo. ⁊ magis cõis ꝯclusi. eẽ vr̃ q̄ aut victoꝛ fuit in dolo. ⁊ tunc solutũ repetit̃ ꝑ ꝯditionẽ sine cã si vo luerit: vt h̃ in gl. ⁊ in. d. §. in oĩb⁹. Si aũt victoꝛ nõ fuit in dolo tunc vict⁹ si successit in ius alteri⁹ restituit̃ in integ. ex cl'a gñali si qua mihi iusta cã ⁊c̃. de q̄ in. l. i. s̃. quib. ex cau. ma. ⁊ i. l. sz ⁊ si ꝑ p̃toꝛez. §. hec cl'a. eo. ti. ⁊ hoc ꝑ no. ꝑ gl. i. l. cũ fili⁹. §. in hac. in gl. de ver. obli. ⁊ ibi bar. cũ ꝯcoꝛ. ibi alleg. ¶ Addo bonũ text. in. l. sub p̃textu in ꝑn. cũ ibi no. ꝑ glo. ⁊ bar. s̃. alle. ¶ Aut vo i/ teruenit iusta ignoꝛãtia victi: ⁊ tunc si ꝓbat̃ instr̃m casu fuisse đ perditũ vel subtractũ: ⁊ postea fuisse repertũ adhuc succurrit̃ ꝑ restõnez in integꝝ. ex cl'a gñali vt dixi. s̃. in tex. allegãdo spec. ⁊ Inno. ⁊ sic isto casu vr̃ q̄ nõ succurrat̃ ꝑ regulã hui⁹. l. ⁊. l. i. C. de ꝯdi. inde. ⁊. d. §. in oĩb⁹. ⁊. l. ꝑemptoꝛias. C. sen. rescl. ñ pos. ⁊ est bon⁹ tex. in. d. l. diui fr̃es. ⁊ in. d. l. j. in fi. đ qõ. q̄ nõ succur rat̃ sibi nisi bñficio soli⁹ ꝑncipis: vt h̃. ¶ Et istaz opi. seq̄t̃ Ja. de ra. pet. cy. ⁊ ray. i. d. l. q testõ. ⁊ Imo. hic ⁊ doct. i. d. c. suboꝛ ta: ⁊ maxime do. Abb. facit qđ no. Bar. i. l. si fullo. s̃. đ ꝯdi. siñ cã. ⁊ in. d. l. si fine. in ꝑn. ⁊ i. d. l. j. de ꝯdi. inde. ¶ Sz Jo. and. in. d. ver. illđ vr̃ tenere q̄ det̃ restõ alle. no. ꝑ glo. in. d. l. j. tñ illa gl. nõ ita itelligit̃ vt ibi ꝑ doc. ¶ Spec. vo in. d. ver. illud. ⁊ cla rius bar. i. l. iulian⁹. i. vj. col. in. v. op. s̃. de ꝯdi. ide. ⁊ bal. i. l. i. i vlti. col. C. qñ ꝓuo. ⁊ in. d. l. si sub spẽ. ⁊ pau. de ca. hic: ⁊ i. d. l. si fullo. s̃. de ꝯdi. inde. ⁊ in. d. l. iulia. ⁊. d. l. si fine. dicunt q̄ aut q̄rit̃ an possit repeti pecunia soluta post sñiaz: ⁊ certe nõ ꝑꝑ au ctoꝛitatẽ sñie ita loquit̃. d. l. i. C. de ꝯdi. ideb. ⁊ ita ꝓcedat opi. Cy. ⁊ alioꝝ. Aut q̄rit̃ an possit repeti pecunia ꝑmo loco soluta añ iudiciũ: ⁊ dicendũ est q̄ sic: q꞉ ꝑ sol. factã p⁹ sñiaz cẽset̃ ꝑmã sol. redire ad dñm: tñ postq̄ acq̄euit ꝑme sol. repellit̃ ꝑ ꝯditio/ nẽ sine cã: vt est bon⁹ tex. in. l. elegãter. §. si quis post trãsac. ad fi. ⁊ in. d. l. si fullo. ⁊ exp̃sse glo. j. i. d. l. iulian⁹. in gl. j. ibi vel dic q̄ eodẽ ⁊c̃. de ꝯdi. inde. nec victoꝛ põt all'are sñiaz quã oz eẽ iu staz. l. si seru⁹ pluriũ. §. j. s̃. de leg. i. ¶ Sz gl. i. l. stipl'o. ista i gl. magna circa ꝑn. ĩ. de. v. obli. tz ꝯrium. ⁊ ꝑ ꝯñs vr̃ fateri q̄ sol/ uit sibi añ sñiaz. ⁊ istud dicit pau. de ca. i. d. l. si fine. nõ eẽ tactũ ꝑ alios: ⁊ alleg. d. l. si qs post. sz certe h̃ opi. fuit tacta ꝑ bart. in d. l. iulian⁹. ⁊ ꝑ bal. in. d. locis: ⁊ pari rõne si nõ fuit adhuc solu ta pecunia post sñiaz poterit opponi exceptio de q̄titate ꝑmo soluta. ita tz Bar. in. d. l. sub spẽ. ¶ Imo. tñ h̃ conat̃ sustinere opi. Cy. rñdendo ad. d. §. si quis post ⁊ alia. s̃. alle. lz nõ vr̃ suf ficiẽter rñdere: vt pz ex p̃dictis si quis inspiciat verba eius.

I uni ex pluribus.

Si ex trib⁹ iu/ dicib⁹ vnus iu ret de cã sibi nõ liquere eo tacẽte reliqui duo ꝯcoꝛdez sñiaz ferre pñt. h. d. l. seq. ¶ In tex. ibi nõ liquere no. casuz vbi

2 iuramentũ facit plenã ꝓbationẽ. ¶ Qñ aũt dicat̃ liquere đ cã vel nõ liq̄re: dic vt ꝑ glo. ⁊ doct. in. l. si de meis. §. fi. s̃. de arbi. ⁊ ꝑ gl. solẽnez in. c. significauerũt in ver. liq̄re de testi. ⁊ ꝑ Bal. in. l. ꝓperandũ. §. i. de iudi. ⁊ Bal. i. c. sancim⁹. quo tẽp. miles.

3 ¶ Ex ista. l. habes practicã vtilẽ ꝺm ang. q̄ si iudici nõ liquet đ cã ⁊ eũ opoꝛteat sñiaz ferre ex foꝛma statuti. ⁊ sic circa fi. instan tie poterit iurare sibi nõ liquere de cã ⁊ absoluet̃ ꝑtes ab obser/ uatiõe iudicij. ista eñi est melioꝛ practica q̄ illa quã ponit bart. i. l. p̃toꝛ. s̃. eo. dic vt ibi fuit dictũ. ¶ Et subdit h̃ pau. de ca. qđ ꝑ talẽ ꝓnũciationẽ euitabit iudex penã a statuto ipositaz iudi/ ci nõ ꝓnũcianti ifra tp̃s: ita dicit hic singl'r ang. ¶ Addo bal. idem tenẽtez in. d. c. significauerũt. ⁊ in. d. l. si de meis. §. finali

4 ¶ Item no. ꝺm Ray. ang. arg. ꝓ teste qui iurauit veꝝ dicere ⁊ iterrogat⁹ deponit nihil scire nõ sit vlteri⁹ ingetandus: allegant

5 tex. in autẽ. de san. epis. §. nulli. ¶ In gl. j. ibi qđ pz q꞉ de libera li. nam talis cã de sui nã nõ est delegabilis. l. j. C. đ peda. iudic.

6 ¶ In ea. gl. ibi in volũtaria hẽs tex. cũ gl. valde no. q̄. l. j. ff. de offic. ꝯsul. loquẽs in voluntaria iurisditiõe extendi põt ad ꝯten tiosaz ⁊ ista glo. hic cõiter tenet̃. lz Ang. hic referat q̄ Joã. an. ꝯrium sensit in addi. spe. in ti. de sen. ꝓla. §. seq̄t̃ ver. qd si sint duo. tñ nõ recedunt ab hac glo. no. vz q̄ dicta. l. j. de offi. ꝯsul. ꝓcedat qñ vnus ex pluribus iudicib⁹ solus fuit aditus. secus si plures sil' fuerint aditi. naz tũc non põt vn⁹ pronũciare solus vt hic est tex. foꝛte singularis ꝺm Imo. hic: ⁊ idem tz Bal. in. l. fi. C. de auct. p̃stan. ⁊ in. d. l. j. in ꝑn. ff. de offi. ꝯsul. ¶ In eadẽ glo. ibi: in delegatis ad vniuersitatẽ causaꝝ. ad idẽ facit. l. j. §. i. ĩ. quis ⁊ a quo. ꝺm vnam lec. ⁊ expꝛessius no. gl. in. §. cum cau sam in ver. delegatus a ꝑncipe in fi. de appel. ⁊ not. docto. in. l. moꝛe. post glo. ⁊ in. l. solet. s̃. de iurisdi. om. iu. Angel. idem fir mat in. l. iudex. ĩ. eo. ⁊ Bal. in. l. si vt ꝓponis. la. j. C. qũo ⁊ qñ iudex. ⁊ in. l. a iudice. C. de iud. vbi per eum no. ponẽtem qũo accipitur delegatus ad vniuersitatẽ causaꝝ. ⁊ q̄ vnus ex pluri/ bus delegatus ad vniuersitatẽ causaꝝ possit a ꝑncipio cogno/ scere hanc glo. sequũtur cõiter doct. hic ⁊ Bal. in. l. fi. C. de au cto. pꝛes. ⁊ hanc glo. in hoc sequit̃ Barto. in repeti. l. j. §. si plu res in. ij. vel. iij. colum. đ exercito. ⁊ do. Cardi. in. c. j. in ꝑnc. de offic. deleg. ¶ Sed Imo. ibi dicit q̄ istud arg. glo. hic nõ vide tur iure ꝓbari in. d. l. j. ĩ. si quis ⁊ a quo scz quo ad hoc vt dele gatus ad vniuersitatẽ causaꝝ possit vnam ex dictis causis sub delegare sicut oꝛdinarius. ⁊ q̄ hoc non sequitur scđm eum. sed quãtum ad omnia alia competentia oꝛdinario: vnde contra istam glo. allegat ipse rationẽ scz quo ad hoc vt vnus ex pluri/ bus iudicibus possit a pꝛincipio solus procedere. eadem ratio est in delegatis ad vniuersitatem causarum que est in delega/ tis ad vnam causam tantum. nam ratio quare vnus ex plurib⁹

ordinariis pōt a ꝓ̄ncipio ꝓcedere.d.l.j.nō aūt vn⁹ ex pluribus
delegatis ad vnā cām.d.c.prudentiā.d.l.duo.j.eo. ⁊ q: ordi-
narius dr̄ hēre iurisditionē iure ꝓprio.sed delegati habent eā
iure alieno ⁊ loco delegātis esse intelligunt.l.j.§.fi.⁊.l. si ptor.
s.de offi.eius cui man.est iuris.sed ista rō ita hz locū in delega-
tis ad vniuersitatē cāꝝ sicut in aliis delegatis:ergo ⁊c̄. ⁊ idem
in simili tz ipse in.d.l.⁊ hanc opi.firmat expresse ēt do.Abb.in
c.cām.de offi.deleg.⁊ in.c.fi.eo.ti.Ad hoc inducēs.c.vt offim
in ꝓ̄n.in ver.sepatim.de hereti.li.vj.naz ibi ē spāle fauore fidei:
vt ibi in glo.ꝙ vn⁹ ex pluribus inqsitorib⁹ possit a ꝓ̄ncipio sol⁹
cognoscere.ergo in ꝯ̄riuz est ius cōe.nam dicti inqsitores ī cer-
to loco deputati censent esse delegati ad vniuersitatē cāꝝ.c.ꝑ
hoc.e.tit.¶ Non recedo tn̄ ꝑ hoc a cōi opi.⁊ ab hac glo.⁊ ad
alleg.in ꝯ̄rium rn̄deo ꝙ qn̄ delegat plurib⁹ vniuersitas cāꝝ.pu
ta vertentiū in territorio castri butrij censet cōmissuz exercitium
cuilibz insolidū.d.l.duo.sicut qn̄ ꝯstituit ꝓcurator ad vniuersi
tatē negociationū:vt no.glo.in.l.si plurib⁹.s.de ꝓcur.c.si duo
eo.ti.li.vj.⁊ sic pz vnā esse rōnez in vno.⁊ aliam in alio.Ad tex.
d.c.officiū.pōt rn̄deri ꝙ q̄ꝛtum ad hoc ponit ius cōe nec spāle
per p̄dicta.illud aūt qd̄ dr̄ scz alterū ex plurib⁹ delegatis ad vnā
cām nō posse a ꝓ̄ncipio sine aliis ꝓcedere.¶ Limita nisi in de-
7 legatiōe essent dicte cl'e.de qbus in.c.cū plures.de offic. deleg.
li.vj.⁊ in.d.c.prudētiā. ¶ Itez illud qd̄ est dictū scz vnū ex plu
ribus ordinariis posse a ꝓ̄ncipio sine aliis cognoscere intelligat
verū qn̄ a ꝓ̄ncipio cōpetit iurisditio plurib⁹ vt singulis.secus si
plurib⁹ vt vniuersis puta ꝯsulibus mercatoꝝ:vt hic ꝑ Bar.per
l.vbi.s.de tuto.⁊ cur.da.ab his.Adde Inno.⁊ Jo.an.idē te-
nētes in.d.c.prudentiā.⁊ declara vt ꝑ Bal.in.l.i.in.iiij.q. cuz
8 seq.s.de offi.ꝯsu.¶ In ea.glo.ibi:itē nunqd interlocutoria.⁊
c.hec glo.cōiter tenet in plurib⁹ ordinariis.secus in plurib⁹ de
legatis:per tex.in.d.c.prudentiā.⁊ sequit ēt hoc Bal.in.l. ma
gistratus.vbi oīno vide.C.qn̄ ꝓuo.⁊ Bal.in.l.fi.alleg.in glo.
⁊ in.l.fi.in ꝓ̄nc.ff.de offi.ꝯsul.⁊ doct.in.d.c.cām matri. ¶ Qd̄
limitat Bar.hic ꝓcedere in meris īterlocutoriis.sicut in habē-
tibus viz diffinitiue:q: ille nō poterūt ꝓferri per vnū ex plurib⁹
9 ordinariis vt hic ꝑ eum.¶ Item limita ƀm Jac.de are.⁊ Imo.
hic glo.ꝓcedere p̄terq̄ in citatiōe que fieret ꝑ vnū ex pluribus
ordinariis ad audiendū sniam ferendā per eū:q: ille nō pōt ci-
tare ad audiendā sniam qui nō pōt eam ꝓferre : arg.l.fi.C.de
exhi.reis.vn̄ sicut ipse solus nō pōt sniam ferre.ita nec facer ci-
tatus per quā deuenit ad sniam:arg.l.ofo:cum vulg.de spon.
10 ¶ Sed an ista glo.ꝓcedat in vno ex plurib⁹ arbitris vt vn⁹ cita
re possit.vide gl.in.l.sicut.ibi dū dicit cetera cāe ⁊c̄.s.de arbi.
que sentit aperte ꝙ sic.lz illā vbiqz reprobat Bal.q: est ꝯ̄ natu
ram repromissi ⁊ intentionē partiū.ideo vr̄ dicendū idez in eis
qd̄ in plurib⁹ delegatis ad vnā cām.q: nō habent auctoritatez
11 iure ꝓprio.¶ Conclude ꝙ aut iurisditio cōpetit plurib⁹ vt sin-
gulis ⁊ maior pars accipit numero tm̄.l.iter pares.in ver. vicia
tur.j.eo.inducēdo vt hic ꝑ Bar.Aut cōpetit plurib⁹ vt vniuer
sis puta collegio:⁊ maior ps accipit quo ad dignitates: vt no.
glo.in.l.vbi.s.de tuto.⁊ cura.da.ab his. ¶ Si aūt dignitates
sunt pares.⁊ maior pars dz esse maior nō solū numero sed etiā
dignitate:vt in.c.nostra:⁊ ibi plene not. doct.⁊ in.c.j.de his q̄
12 fi.a ma.pte capli.¶ In glo.sup.l.tūc aūt.ibi etiā sniam ferunt
innuit glo.ꝙ oēs sniam ferre debent:⁊ nō sufficit aliquos sniare
aliis p̄ntibus ⁊ tacētibus.⁊ hoc ēt innuit glos.in.l. magistratus.
C.qn̄ ꝓuo.⁊ sequit Bar.hic per.l.sicuti. in ver.plz.s. de arbi.
reprobat glo.ibi vt hic pleni⁹ ꝑ eum quē etiā sequit Ange. per
istam legē.sed in vero parū facit recte intuēti nec vr̄ posse rn̄de
ri iurib⁹ ⁊ rōnibus hic alleg.per Bar.¶ Cui addo tex.optimū
cū glo.in ver.mādātib⁹.in.d.c.cū ab vno.extra eo.ti.lib.vj.se-
cus tn̄ est in arbitris vt ꝓbat in.l.si in tres.al's.§.celsus.in.l.itē
si vnus.s.de arbitris.⁊ ibi hoc tz Jac.bu.⁊ glo.⁊ Bar.in.l.itē
si vnus.§.itē si plures.de arbi.⁊ Imol.hic. ¶ Sed aduerte q:
ēt in arbitro nō videt ꝙ sufficiat tertiū esse p̄sentē ⁊ tacentē vt
vr̄ intelligi debere tex.in.d.l.si in tres ne inducat discordia iu-
ris ciuilis ⁊ cano.c.cum expediat. de elec.lib.vj.¶ Non obstat
13 glos.in.d.§.item si plures.q: loquit in p̄sente ⁊ dissentiente.⁊
hoc no.q: doct.nō ponunt.¶ In ea.glo.ibi: vel etiā iudicato
innuit glo.ꝙ etiā satis est si snie iam late per vnū alij ꝯsentiant.⁊
sequit Bar.hic in ver.scd̄o quero.¶ Sed Bar.hic in viti. col.
videt dicere ꝙ nō sufficiat ex post facto īteruenire ꝯsensum : vt
no.glo.in.l.ij.in fi.C.de iure fis.lib.x.cum ꝯcor.hic alleg.ꝑ eū.
¶ Imol.hic post Angel.p̄dictas opi.ꝯcordat hoc mō vz ꝙ si
snia lata fuit per vnū ꝑ verba pluralis numeri ⁊ incōtinēti fuit
secutus ꝯsensus alioꝝ tunc ꝓcedat glo.hic.§.ꝑ istum text.⁊ in
d.c.cum ab vno.nam ea q̄ incōtinēti fiunt ⁊c̄.l.lecta.versi.dice
bam.s.si cer.pe.secus si ꝑ verba singularis numeri lata sit vel
ex interuallo īteruenit ꝯsensus.q: tunc ꝓcedit opi.glo.in.d.l.
14 j.⁊ in.d.c.cum ab vno.cum glo.¶ Extra glo.q̄siuit hic Bart.
an si comes decessit duob⁹ relictis hr̄dibus possit iurisditio ex-
erceri ⁊ iudicari per quēlibet insolidū.⁊ decidit ꝙ sic:vt hic per
eū.¶ Sed Guil.de cu.in.l.j.s.de offic.ꝯsu.cum quo transeūt
Ray.⁊ Bal.⁊ ibi do.Ant.in.d.c.prudentiā.⁊ Pau.de cast.h
ꝯ̄rium tenēt.q: ex quo iurisditio ordinaria habuit originem ab
vno.ideo plures hr̄des fungunt vice vni⁹:arg.l.cū fundus. in
fi.s.de ꝯdi.⁊ demon.¶ Imo.ṽo in.d.l.prudentiā tz opi.bar.
hic vz ꝙ transit ad quēlibet hr̄dē insolidū.l.ij.§.ex his. cū glo
sa.j.de ver.oblig.secus in indiuiduis.d.l. cū fundus. ¶ Sed
Ray.in.d.l.ij.rn̄det ad.d.§.ex his.ꝙ lz ius indiuiduū sit apd̄
quēlibet insolidū tn̄ exercitiū nō allegat no.per glos.in.d.§.ex
his.in ver.nō facit. in fi.¶ Sed rn̄deo ad illā gl.q: illa glo.lo-
quit in iure indiuiduo nondū ꝯstituto sed in ꝯstituendo.in iur
aūt ꝯstituto ꝓut in casu nostro cōpetit cuilibet exercitiū insoli-
dum:pz in.l.loci corpus.§.si fundus.s.si serui.ven.⁊ no. doc.
15 in.d.§.ex his.¶ Hanc ꝯclusionē limitat hic subtiliter Bar.ni
si aliqd̄ commodū ex tali iurisditiōe vel snia ꝓferenda ꝑcipien-
dum veniret applicandū eis.q: tunc poterit vnus solus exerce
re si alius fuerit mortuus vel impedit⁹.ad hoc inducit.l.hr̄des
§.fi.ad trebel.⁊.si fundū.§.his verbis.s.de lega.j. ⁊ vtrobiqz
vide per eū per q̄ iura dicit idē esse in plurib⁹ delegatis cū clau
sula ꝙ oēs aut alter ex his cognosceret:vt limitat tex.in.c.cum
plures.de offic.deleg.li.vj.¶ Ange.hic ꝯ̄rium tz q: semꝑ dele
gatus dz ꝑcipere cōmodū sportulaꝝ ex snia.§.hoc aūt. in auc̄.
de iudi.autē.offerat in glo.C.de lit.ꝯtest.⁊ tn̄ tex. in.d.c. cum
plures.vult ꝙ vnus delegatus possit ꝓcedere absqz eo ꝙ alius
sit īpeditus.¶ Imol.hic dicit opi:Ange.esse verā in cōmodo
percipiēdo ex ipso iudicato:vt in ꝯdēnatione pene pecuniarie
applicādo dn̄o cōdemnāti.ita loquit Bart.hic. sed nō video
vrgentē rōnem diuersitatis:vnde verior vr̄ opi.Ange.indistin-
cte.¶ Et vide Imo.⁊ Pau.de cast.in.d.s. ex his.⁊ ad illum
tex.cum similib⁹ respondet ibi per eos.⁊ idem tz Imo. in.d.c.
prudentiā.⁊ vide Bal.in.l.prima in.v.q.s.de officio ꝯsul.
16 ¶ Querit etiā Ange.an vnus ex plurib⁹ iudicibus similis iudi
care debentib⁹ possit cōmittere motū animi sui college suo:dic
vt per euz.⁊ per Bal.in.l.cum magistratus.C.quādo ꝓuo. nō
est necesse.qd̄ intellige saluo eo qd̄ habet in.d.c. cum ab vno.
17 ¶ Postremo dicit Ange.hic diligēter ponderando tex.hic in
ver.plurium.per quē probat notabiliter ƀm eum ꝙ si duo ordi
narij vel delegati ad vniuersitatē causaꝝ simul ceperunt cogno
scere de vna causa.⁊ alter eorum iurat sibi de dicta causa nō li-
quere nō potest alter sentētiā ferre nisi ferat eaz ꝓ causa fauora-
bili puta libertate:testamēto vel pro reo: iuxta id quod hr̄.j.l.
ꝓxima.vbi aūt vnus est impeditus ex alia causa q̄ꝙ q: ibi de cā
nō liqueat:tunc per alium potest snia expediri:vt dicta.l.i.ff. de
offic.ꝯsul.qd̄ reputo nota.ad intellectū illius.l.⁊ istius versic.
¶ Refert etiā Ange.duo dicta in mā ꝓrogationis: de qbus vi
de per eundē in.l.si per errorē.ff.de iuris.om.iudi.⁊ Bal. in.l.
si qui ex ꝯsensu.in pe.col.de epis.audi.plenius ꝑ doct. in.d.c.
prudentiā:vbi cōiter tenēt ꝯ̄ Innoc. ad cognoscendū quis sit
delegatus ad vniuersitatē causaꝝ.¶ Adde Bald.in.l.solet p̄
tor.s.de iuris.om.iudi. lex 38.

1 **Inter pares.** Si iudices ordinarij pa-
res numero ferant sentē-
tias contrarias statur sentētie que fertur super liberta
te si questio vertitur super libertate.al's stabitur sentētie late ꝓ
reo.⁊ si diuerse sint sentētie late super diuersis sūmis statur sen
2 tentie minoris sūme:hoc dicit. ¶ Nota ꝙ dixi in sūmario qd̄
limita nō procedere nisi lata sentētia pro libertate vel pro reo
esset euidēter iniusta.l.si pars.s.de inofficio.testam̄. dixi in.l.si
duo.s.eodem.¶ In text.ibi:pro libertate.idem in sentētia la-
ta pro dote:matrimonio ⁊ testamēto.c.fina. extra eodem.

3 ¶ Sed quid in alijs causis fauorabilib⁹. doct. in. d. c. fi. cōclu-
dunt idem esse: qꝛ isti casus ēt enumerant loco exēpli: in. d. l. fi.
vt clare aperit lr̃a: exēpla aūt nō restringūt lr̃am. l. dāni. §. sabi-
ni. de dam. infect. l. ita vulnerat⁹ ad. l. aquil. c. j. ne cler. vel mo.
¶ Preterea in fauorabilib⁹ ex idētitate rōnis fit extensio. l. il-
lud. cum glo. C. de sac. san. ec. ꝛ plene Barto. in. l. si ꝯstante. in
4 viij. q. pme ptis solu. ma. Qui aūt sint isti casus fauorabiles in
qbus hꝫ locū hoc qd dr̃ hic in libertate repio spec. ꝛ Jo. an. in
ti. de testi. §. postq̃. de testib. ver. sed si qd tot etiā dicētes quot
sunt isti scꝫ cā p legitimatiōe: p pupillo: p vidua: p ecclesia: ꝛ
idem dicūt in quacūqꝫ cā seu psona fauorabili: allegant. l. j. C.
qū iper. iter pu. ꝛ no. etiā p Jo. an. in. d. c. in nostra. de testib⁹.
¶ Sed certe inq̃tuꝫ dicunt idē esse in fisco nō vr̃ bñ dictum p
tex. no. in. l. nō dubiū. j̃. de iure fis. ꝛ illū tex. si bñ recolo al's legi
5 ita scriptū in no. do. mathe. de mata. ¶ In text. ibi: in iudicijs.
sed an ea q̃ dicunt in hac. l. hēant locū in cōpromisso facto iter
duos arbitros varie iudicātes. cōiter decidit q̃ nō. qꝛ si sunt di-
scordes nulli⁹ snīa tꝫ. sed añ sniam pꝑter discordiā cogi debēt
eligere tertiū. l. item si vn⁹. §. pncipaliter. s̃. de arbi. ꝛ. d. c. fina.
6 ¶ Quid in duob⁹ arbitratoribus discordātib⁹. dic idē esse qd i
arbitris. qꝛ vr̃ eē eadē rō postq̃ nō habēt eādē ptātē a lege. ꝛ sic
nō dꝫ seruari idē ius i eis: qd seruat hic in ordinarijs habētib⁹ iu-
risditionē a lege. ¶ Item in eis nō dꝫ seruari id qd seruat in de-
legatis tex. est in. l. duo iudices. s̃. eo. qꝛ delegati hēnt auctori-
tatē a ptibus. ꝛ hoc ēt firmat Abb. in. d. c. fi. ꝛ hoc etiā vr̃ velle
Bal. in. l. hac edictali. §. his illud. C. de secū. nup. ꝛ in. c. j. de i-
7 uesti. in ma. fact. ꝛ in dictis locis vult q̃ si duo arbitratores ele-
cti sint discordes dꝫ pcedi ad electionē tertij eligendi per ptes:
lꝫ in arbitris aliud fit. qꝛ eligit p arbitros. d. §. pncipaliter. mo-
uet Bar. p. d. §. his illud in ver. eligit. ꝛ qd ibi glo. in ver. sacra
8 tene mēti ppetuo lꝫ ibi hoc clare nō pbet. ¶ Quid in duobus
iudicib⁹ qui ex necessitate eligunt: de qbus in. l. aptissimi. ꝛ i. l.
fi. C. de iudi. ꝛ in. c. ab arbitris. de offic. deleg. lib. vj. Spe. in ti.
de recus. §. fi. v. qd si arbiter diuersas. in pma parte dicit q̃ aut
pnūciauit sup pncipali negocio. d. l. aptissimi. ꝛ tunc idē est in
eis qd in duob⁹ delegatis. l. duo. s̃. eo. q̃ recurret ad supiorem
c. j. de arbi. iuncta. d. l. aptissimi. ibi quasi arbitri fuerint ab ipe-
riali culmine delegati. Aut pnūciauit sup cā suspitionis tm̃ sup
qua sunt electi. ꝛ tunc eoꝝ snīa sit oīno nulla sicut dictū est in ar-
bitris cum anteq̃ ferant sniam debuerint pꝑter discordiā elige-
re tertiū. ita vr̃ intelligēdus tex. in. c. suspitiōis de offic. delega.
¶ Quidā tñ vt Inno. in. d. c. suspitōis. tenēt q̃ dicti arbitri ele-
cti in dicta cā suspitiōis. si circa illam varias ferant snīas pual-
eat illa q̃ fuerit approbata per tertiū eligendū ēt post sniam. ita
dicunt posse intelligi tex. in. d. c. suspitiōis. q̃uis secus sit in ar-
bitris cōpromissarijs. qꝛ si varias ferant snīas: iste sunt funditus
nulle: nec est locus electōi tertij. d. c. fi. ꝛ ita tꝫ do. Cardi. i. d. c.
suspitiōis. vbi dicit q̃ in arbitris qui eligunt ex necessitate statu-
ti iter coniūctos idem est qd in arbitris iuris. tñ primā opi. quā
recitaui vr̃ melius cōuenire lr̃e. d. c. suspitiōis. Et de hoc etiam
hr̃ aliquid p doct. in. d. c. suspitiōis. facit qd notat Bar. in. d. l.
9 item si vnus. §. fi. ¶ Itēꝫ no. q̃ in maiori sūma inest minor. plu-
res tñ fallentias hꝫ hec regula: de qbus p doct. ꝛ ibi al's dixi i. l.
j. §. si stipulanti. de ver. obli. ꝛ facit qd no. glo. in. c. plus semp ꝛ
in. c. quilibet. de reg. iur. lib. vj. ꝛ legit ꝛ no. in. c. j. de arbit. lib.
10 vj. ꝛ in. l. diem. §. si plures alleg. in glo. ꝛ p Bal. ꝛ Ang. in. l. ex
facto. §. item q̃ro de vulg. ꝛ pupil. ¶ Sed dubitat vtrū ista re-
gula pcedat in testibus. vt si vnus deponit de decē ali⁹ de qnqꝫ
dicant pbare de qnqꝫ tangit hic p Imol. ꝛ in. d. c. j. de arbitr.
lib. vj. in nouella. p Archi. iij. q. ix. nihilomin⁹ p glo. ꝛ doc. i. d.
§. si plures p Bal. in. l. ij. in vlti. col. C. de rescin. ven. ꝛ in. l. j. in
pe. col. de testi. ꝛ p Bal. Ang. ꝛ Imo. in. d. §. itē quero p pau.
de liaza. in qōne icip. Contra instr̃m debiti. aliqd per Spec. in
ti. de testi. §. postq̃ ver. qd si plures. p Inno. in. c. cū oporteat
in fi. de accus. bñ facit qd no. Bar. in. l. fi. §. j. de leg. j. ꝛ in. l. cūꝫ
furti de in lit. iurā. ꝛ magis vera ꝯclusio vr̃ esse lꝫ passus sit lat⁹
q̃ aut diuersitas nō inducit oīmodāꝫ singularitatē testiū. ꝛ tūc
testes dicant ꝯcorditer pbare de minori sūma: vt si vnus testis
deponit q̃ incipiēdo ab anno vno tici⁹ possedit per. x. annos.
alius deponit q̃ icipiendo ab eodē tpe possedit per. v. annos.
p hoc facit qꝛ videmus q̃ in pbatiōe q̃ fit per instr̃a est idē. vt
in. l. sempronii⁹. de leg. ij. ꝛ declarat bal. in. l. iperator de sta. ho.
ꝛ in. l. si scripture. C. de fi. instr. ꝛ in. l. cū pponeret in fi. de le. ij.
ergo idē in testib⁹. l. in exercēdis. cū vulg. C. de fi. instr. sꝫ si idu-
cerēt oīmodā singularitatē: vt si vn⁹ deponeret q̃ mutuasti mi-
hi. x. ali⁹ deponit q̃ mutuasti mihi. v. tūc nō pbant etiā in. v. qꝛ
aliud est mutuū de. x. aliud de. v. ꝛ iō nō obtineres. c. abbate. de
11 re iudi. li. vj. ¶ Tangit ēt i materia Imo. an ꝛ qñ dicant testes
singulares adeo q̃ nō pbent. vide gl. no. in. l. ob carmē. §. fi. ꝛ
ibi Jac. de are. ꝛ bar. de testi. ꝛ no. p glo. ꝛ doct. in. c. nihil ob.
de ver. obli. ꝛ in. c. nihilomin⁹. ꝛ in. c. dudū. in ver. substantia. de
ꝯuer. ꝯiug. ꝛ in. c. cū eccl'ia in versi. vacasse. de cau. pos. p Cy. in
l. ij. C. q̃ sit long. ꝯsue. p Inno. late i. c. q̃liter ꝛ qñ de accus. per
pau. de liaza. in dicta dispu. p spec. in ti. de inq̃sitiōe. §. j. ver. qd
si p Jo. an. in ti. de teste. §. iā de iterrogatorijs p Bar. i. l. i. §. si
qs neget circa mediū. s̃. queād. te. aper. p Ant. de bu. ꝛ Imo.
in. d. c. cū oporteat. ꝛ p Ant. de bu. i. c. ij. de re. iur. ꝛ in. c. j. i. gl.
j. de offi. deleg. ꝛ in. c. lꝫ ex quadā ꝛ in. c. clemēs de testi. p bal.
post Cy. in auten. rogati ꝛ in. l. iurisiurādi. C. de testi. ꝛ in. l. de
qbus vbi late. s̃. de legi. ꝛ in. l. obseruare. C. quo. appe. ꝛ i. l. cū
antiqtas. C. de testa. ꝛ in. l. j. e. ti. ꝛ in. l. actor. C. de tēp. app. in
j. ꝯstitu. C. §. qbus. ꝛ in rubri. de ꝯtro. iuesti. ꝛ in. l. qui snīaꝫ. C.
de pe. ꝛ in. l. si ex cautiōe in. xj. q. C. de nō nu. pecu. ꝛ in. l. i. C. si
vnus ex plu. apel. ꝛ p Ang. in dispu. incipiēte Astensis p Imo.
in. l. gallus. §. ille casus. s̃. de lib. ꝛ posthu. Lex. 39

1 **Uo ex tribus.** Non vꝫ snīa pluriuꝫ al-
tero absente ꝛ ꝯdicente
h. d. ¶ In tex. ibi vno absente. ꝛ ibi no. in arbitris de
iure ciuili. l. item si vnus. §. fi. al's est. l. si in tres. s̃. de arbi. sꝫ de
iure canonico correctū est in arbitris. qꝛ tertio arbitro absente
ꝛ requisito ꝛ sine iusta cā nō cōparente pñt duo sniam ferre. c.
fi. de arbi. lib. vj. vide ibi no. ꝛ illud. c. itelligas pcedere in arbi-
tris dūtaxat cōpromissarijs sponte electis. secus in arbitris iuris
vel ex necessitate statuti electis in qbus nō loquit iste tex. ꝛ non
manebit in eis firma decisio hui⁹. l. ꝛ in. d. l. itē si vnus. §. item
si plures sm̃ Inno. in. c. vno deleg. de offi. dele. bñ faciunt q̃ di-
2 xi in. l. pcedēti. ¶ Sed qd si vn⁹ ex tribus mortu⁹ est glo. hic in
ver. absente. ꝛ idē Bar. hic post glo. sentit q̃ vno mortuo ptās
alioꝝ sit in suspēso quousqꝫ per supiorē ali⁹ det loco mortui. sꝫ
male sentit sm̃ Pau. de ca. hic dicentē se mirari q̃ nō fuerit re-
cordat⁹ de tex. d. c. vno delegatoꝝ. vbi dr̃ q̃ iurisditio alioꝝ ex-
3 pirat vno mortuo. ¶ Quid in trib⁹ arbitris quoꝝ alter decessit
Uber. de bobio dicebat duos posse iudicare. qꝛ cessat rō assigna-
ta in. d. l. si in tres. vbi dr̃ q̃ terti⁹ absens dꝫ expectari. qꝛ pote-
rit esse q̃ iste terti⁹ trahet alios in sniaꝫ suā. que rō cessat in mor-
tuo. nec sm̃ eū reperiebat tex. volens ꝯriuꝫ in trib⁹ arbitris. tñ
cōiter ꝯriuꝫ tenet sm̃ Jo. an. ꝛ doct. in. d. c. vno deleg. ꝛ ibi est
casus. ꝛ no. glo. in. d. §. si plures. ¶ Si aūt vnus ex pluribus iu-
dicibus se excusaret pp istud ipedimentū vel reuocaretur. tunc
verum est iurisditionē alioꝝ suspendi quousqꝫ sit prouisum de
alio: vt hic per Bar. ꝛ facit. l. si longius in pnc. s̃. de iudi. scdm
4 Pau. de ca. ¶ Querit hic Bar. quid si tempe examinationis
snīe ferende oēs tres fuerūt psentes ꝛ vnus discordabat ab ali-
is ꝛ in allegatiōibus nō valuit iste tertius trahere alios ad suaꝫ
sniam pꝑter qd discessit. alij duo iudicarūt concorditer isto ab-
sente: an istoꝝ snīa teneat refert q̃ Inno. in. c. raynaldus. extra
de testa. tꝫ q̃ sic cuius ꝯrium tꝫ hic Bart. qꝛ ad hoc vt plurium
snīa valeat requirit q̃ oēs iudicent. l. sicuti. s̃. de arbit. ꝛ hoc tꝫ
Imol. esse verū in iudicibus. seruato tñ eo qd habet in. c. fina.
de arbi. in. vj. ꝛ hoc ibi etiā sensit Jo. an. in nouella in pnc. nam
in arbitro nō requirit q̃ oēs iudicent lꝫ terti⁹ dissentiat ꝛ nihil
iudicet vt no. glo. in. d. §. item si plures. que est ad hoc singula-
ris sm̃ Imol. hic. ¶ Pau. de castr. hic simpliciter transit cum
opinio. Bar. per istum tex. in ver. quippe ꝛ. l. tunc aūt. s̃. eodē.
Guil. de cu. in. d. §. item si plures ꝛ Bar. post Bal. in. d. l. iteꝫ
si vnus. §. fi. tenent idē qd Bar. hic ꝛ idem cōiter tenēt docto.
in. d. c. Ray. ꝛ aliquid per Imo. in. d. c. vno. ꝛ dum dicit Imo.
hic q̃ opi. Innoc. in arbitris seruat. quod probat in dicto. §.
fina. intelligas verum de iure canonico vt ibi legitur ꝛ notatur.
sed de iure ciuili non est necesse illud seruari per nota. in dicto
§. item si plures: ꝛ vide que dicta sunt in. l. si vni. s̃. eodem.
Alexan. de imol.

lex. 40

1 c **Omnimodis.** Premia militū possunt ca
pi in cām iudicati alijs bo-
2 nis nō extantibus.h.d.¶ Et idē vr̄ in fructibus ꝓ-
bende vel bñficij clerici ꝯdēnati:vt no.glo.⁊ doct.in.l.stipē-
dia.C.de excep.rei iudi.de quo ꝑ Bar.hic.⁊ latiꝰ vide ꝑ ca-
noni.in.c.ꝑuenit:vbi est optimꝰ tex.de fi.instru.ꝑ doct.in.c.
j.de appel.ꝑ Archi.in.c.statutū.de rescrip.lib.vj.ꝑ spe.in ti.
de exec.sen.§.sequiꝛ.ꝓpe fi.⁊ in ti.de pmo ⁊ scdo decreto.§.
3 restat.ver.qd si reus nō hꝫ nisi redditus.¶ Et an idem sit in
feudo vt vasallo ꝯdēnato fructꝰ capi possint ꝓ executiōe sniē.
ita demū si vasallus nihil hēat aliud in bonis Ang.in.l.ꝓ he
rede.§.si quis tñ.ff.de acquir.here.tꝫ ꝙ sic ꝑ not.in hac.l.in
glo.magna in fi.⁊ idem tꝫ Imo.in.l.si finita.§.si vectigalibꝰ
in.iiij.col.in ver.qd si agaꝛ ꝯ feudatariū.ff.de dam.infec.vbi
Bar.ꝓ hoc alleg.d.l.stipendia.⁊ ita intelligiꝛ qᵭ no.ꝑ spec.
in.d.§.restat ver.⁊ idem in vasallo ⁊ in ti.de scdo decreto.§.
restat.ver.quid si reus.facit qᵭ no.Bal.in.l.liberti in fi.C.de
4 oper.libe.⁊ in.c.j.§.rursus in vlti.col.de ꝯtro.inuesti.¶ Itē
querit Ang.hic qd si lata est snīa ꝯ vniuersitatē ⁊ hꝫ vias pu
blicas ⁊ res siľes.vtrū in illis possit fieri executio sniē.⁊ se re-
mittit ad no.ꝑ Io.an.in addi.in ti.de execu.sen.§.sequiꝛ.v.
qd si vniuersitas in addi.icipiēte.Iste ver.vbi ꝯcludit ꝙ nō
si aliud remediū hꝫ ꝯ vniuersitatē.habuistis in.l.iiij.§.actoꝛ
ff.eo.qꝛ dꝫ iponere collectā.l.j.§.quibus.ff.qᵭ cu.vni.no.⁊
Bar.in.d.§.actoꝛ. lex. 41.

1 n **Ensennius.** Exceptio ne quis teneaꝛ
vltra ꝙ facere possit ē me
re ꝑsonalis.⁊ ideo nō obstat ei cui est facta delega-
tio ex cā lucratiua vel onerosa lꝫ obstaret in deleganti:de qua
mā vide in.l.dolo.j.de noua.¶ In glo.in ver.nulla ⁊c̄.sed
nō vr̄ iuriscōsultus rñdere ad regulā.nam heres debitoꝝ itē
fideiussoꝛ ꝯueniunꝛ a donatario agente ex cā donatiōis.⁊ sic
2 ex cā lucratiua:⁊ tñ nō hēnt h̄ bñficiuꝫ de quo hic.¶ In gl.
in ver.si ľis ibi sol.ibi iā sol.ma.sꝫ ꝯ hanc sol.facit tex.in versi.
maxime q̄ dictio est iplicatiua:vt no.gl.in.l.illud.ff.ad.l.aq.
⁊ sic innuit nō esse drīam an agaꝛ ꝯstante mr̄imonio:an soluto
¶ Unde ꝓm Ange.solue ꝙ aut maritꝰ agit ꝯstante mr̄imo-
nio.⁊ hꝫ locū iste tex.aut agit soluto ma.⁊ tūc si dos erat mā
sura penes maritū ex pacto de lucrādo.adhuc idē dicenduꝫ
est eadē rōne.ita pōt intelligi iste tex.in versi.maxime cū dēat
restitui mulieri dos.⁊ tunc si maritus agit obstabit exceptō ꝙ
nō possit agere nisi q̄tenꝰ facere possit sicut obstaret mulieri
agenti.ita intelligiꝛ.d.l.si extraneus.¶ Sed ista sol.est apte
ꝯ illam legē volentē ꝙ etiā si maritꝰ agat ꝯstante mr̄imonio
obstat sibi exceptio.¶ Iac.de are.quē sequiꝛ hic Imo.dice-
bat ꝙ illa lex dꝫ intelligi qñ extraneus ꝓmisit magis ꝯtēplatō
ne viri ꝙ mulieris:facit.l.ticio centū.§.ticio genero.de ꝯdi.
⁊ de.cum ibi no.Quelibet ex istis sol.vr̄ ꝑiculosa.⁊ alia solu.
daꝛ in.d.l.si extraneus per glo.q̄ diuinat ad istū tex.nec assi-
3 gnat rōneꝫ vrgentē diuersitatē.¶ In ea.glo.ibi sic ꝙ mulie-
ri hanc approbāt cōiter doct.⁊ vide q̄ dixi in.l.nō tm̄.ff.eod.
nec huic sol.obstat.l.⁊ si fideiussoꝛ.vbi si fideiussoꝛ ꝓmisit do
tem:vel id qᵭ actiōe de dote debebiꝛ ꝯueniꝛ ⁊ exequiꝛ insoli
duꝫ.qꝛ rñdeo ꝙ aliud est in fideiussore.qꝛ sic est ex nā obliga
tionis fideiussorie q̄ vt plurimū accipiꝛ in defectū bonoꝝ pn-
cipalis insti.de repli.§.fi.ꝓm Imo.hic ⁊ aliqd ꝑ Ange.hic.
4 ¶ In glo.fi.intellige de exceptiōe doli q̄ excludebat agentē
in totū.vt qꝛ ꝓmissoꝛ putabat in totū se teneri delegāti.⁊ ꝓꝑ
h̄ se obligauit ei cui obligatio fcā est cū in aliquo casu nō te-
nereꝛ nec tunc distinguiꝛ.an ille cui delegatio fcā est eēt credi
toꝛ ex cā lucratiua:an onerosa vt iuribꝰ alle.in gl.nō aūt itelli
gas de exceptiōe ꝯpli gñali q̄ ꝯtinet quālibet exceptionē.⁊ sic
nō itelligas ꝙ ꝯcurrere possit cū exceptiōe nō teneoꝛ nisi q̄te
nus facere possum.l.ij.§.gñaliter.⁊.l.qui eqtate.j.de excep.
⁊ no.in glo.magna in.l.qui se dēre de ꝯdi.ob tur.cau.cetera
hic vt hic per doct.

5 **Fundum.** Donatoꝛ ꝯuētus rei vendicatiōe ad rē
donatā cuiꝰ pos.est reuersa ad eum nō
vtiꝛ bñficio ne teneaꝛ nisi quatenꝰ facere pōt sꝫ ꝯdēnaꝛ inso-
lidū tam ad ipsaꝫ rē ꝙ ad fructꝰ extantes qui sunt apud eum
aut nō sunt sꝫ dolo desijt possidere.h.d.¶ In tex.ibi dānan-
dus.s.insolidū.¶ In tex.ibi restituit scꝫ exequēdo sniam ꝓm
Iac.de are.¶ In tex.ibi insolidū ꝯdēnandus.i.inq̄tuꝫ ꝯ eū
fuerit iuratū in litē ex quo est ꝯtumax in restituēdo fructꝰ ⁊ h̄
est qᵭ lr̄a voluit ibi.potuit.n.nō ꝑiclitari.i.potuit euadere h̄
ꝑiculū iuramēti in litem restituēdo fructꝰ.¶ In tex.ibi desijt
2 possidere.s.tā fundū ꝙ fructꝰ vel alterū eoꝝ.¶ No.ꝙ ꝯuē-
tus actiōe reali nō gaudet bñficio vt teneaꝛ q̄tenꝰ facere pōt
nec miꝝ qꝛ donās iā tradiderat ex cā donatiōis fundū:vt h̄
sic liberatꝰ erat a cā donatiōis:iuxta no.i.l.cū fundū in fi.ff.de
ꝯhen.ēpt.⁊ in autē.sacra ad fi.C.si aduer.ven.⁊ iō vr̄ ꝑ istū
tex.ꝙ maritꝰ ꝯuētus actiōe reali ꝓ re dotali nō hēat h̄ bñficiū
qᵭ idistincte tenebat Guil.de cu.ꝑ hanc.l.⁊.l.qᵭ noīe.ff.de
ꝯdi.inde.⁊ Iac.de bel.i dispu.quā ponit in.l.ij.§.cū āt.C.de
rei vx.act.⁊ bar.in.l.maritū ⁊ i.l.si ꝯstante circa fi.vltime ꝑtis
sol.ma.¶ Sed bar.h̄ fateꝛ hoc veꝝ si maritꝰ semel reddide-
rat rē mulieri sol.ma.⁊ postea res ad eū redijt ꝓut loquiꝛ iste
tex.cū glo.facit.l.nā ⁊ si maritꝰ.ff.de ꝯdi.inde.sꝫ si rē nunq̄
reddiderat maritꝰ tunc magis cōiter teneꝛ ꝙ hēat bñficiū:ita
firmat Dy.bar.bal.⁊ ang.⁊ pau.de ca.ēt in.l.si fullo per illū
tex.so.ma.qꝛ tūc mulier nō pōt agere ꝯ maritū tanq̄ ꝯ exᷓneū
vt hic ꝑ Bar.cū quo vr̄ transire h̄ Imol.⁊ idē tꝫ bal.in.d.l.
3 qᵭ noīe.⁊ ista opi.vr̄ va:quā tñ singlr̄ limitat bal.ang.⁊ Ro.
in.d.l.si fullo.nisi in istr̄o dotis essꝫ appositū ꝑcariū qꝛ sic in-
cōtinēti solu.ma.nō solū dñiuꝫ eēt translatū in mulierē ꝑ.l.in
rebꝰ.C.de iur.do.Sꝫ ēt pos.iuxta.l.iterdū cū vulg.ff.de acq.
pos.quo casu idē est qᵭ i casu huiꝰ.§.¶ Imo.tñ in.d.l.si ful
lo.fuit in singulari opi.vꝫ ꝙ siue reali siue ꝑsonali actōe agaꝛ
ad reꝫ dotalē nō hēat maritꝰ hoc bñficiuꝫ.sꝫ illud tm̄ hēat cū
agiꝛ ad reꝫ ꝯsistentē in numero:pōdere:⁊ mēsura ꝑ.d.l.i.cū
autē.ibi posita:⁊ nō bñ qꝛ referꝛ ibi ius antiquissimū ꝓm Ro.
in.d.l.si fullo.⁊ tene mēti ꝑpetuo illᵭ qᵭ dicit hic bar.volens
ꝙ illud qᵭ dr̄ in.d.l.in rebꝰ.nō hēat locū nisi muliere viuēte
ꝓut hic loquiꝛ tex.qᵭ ꝓm Imo.est valde singulare.Ego itel
ligo ꝙ illud nō extendaꝛ ad hr̄des exᷓneos sꝫ ad filios sic per
4 l.i.cū gl.⁊ ibi doct.C.de pull.do.¶ In gl.i.in fi.in ꝯrijs age
bat donatariꝰ añ traditionē rei donate ⁊ sic nunq̄ erat effectꝰ
dñs.l.creditoꝛ.C.de pact.⁊ ꝑ ꝯñs ex ꝯctu stricti iuris.i.ex ꝓ-
missiōe vel stipulatiōe de donādo quo casu nō veniēt fructus
nisi ꝑcepti post lit.ꝯte.d.l.in edibꝰ.§.i.⁊.l.cū fundus si cert.
pe.secus qñ ago ad id qᵭ fuit vel est meū vt h̄ i donatario cui
facta fuit traditio qꝛ tunc veniēt fructꝰ ꝑcepti a possidente ēt
añ liteꝫ ꝯte.l.videamꝰ.la.ij.q̄si per totā.l.ff.de vsu.facit.l.so
5 lum.§.meū.ff.de rei ven.¶ In glo.in ver.ꝯsumpsit ibi post
litem ꝯte.ꝑcipiunꝛ fructus extantes:que drīa nō est bona.qꝛ
hic loquiꝛ qñ fructꝰ extāt.¶ Unde siue loq̄mur in bo.fi.pos.
siue in fructibꝰ nālibus siue idustrialibꝰ oēs debēt restitui.l.
certū.C.de rei ven.qꝛ pos.ēt bo.fi.illos nō facit suos.l.fructꝰ
la.ij.ff.de vsu.plene ꝑ Bar.post glos.in.l.ex diuerso.ff.de rei
ven.fructꝰ aūt idustriales facit suos.l.in bonefidei.ff.de agr.
reꝝ do.⁊ insti.de re.di.§.si is a nō dño:quos tñ extantes resti
tuere dꝫ nō rei vendicatōe qꝛ ipsos facit suos:nō est ergo drīa
an ꝑcipianꝛ post lit.ꝯte.vt iducaꝛ ꝑsumpta mala fides.d.l.
certū.⁊.l.ij.C.de fruc.⁊ lit.expē.⁊ in.l.nemo.C.de acq.pos.
tñ quo ad faciēduꝫ fructꝰ suos sufficit ꝙ a pncipio.⁊ sic añ li.
6 ꝯte.fuerit in bona fide.l.qui scit.§.pe.⁊ fi.ff.de vsu.¶ In ea.
glo.ibi nō tenebiꝛ.⁊ sic vult gl.ꝙ fructibꝰ ꝯsumptis no possit
in litē iurari.⁊ sic sensit glo.ꝑua in ver.desijt.sꝫ alij tenēt ꝯrīū
vt statim refert gl.sꝫ ꝓ pma opi.facit qꝛ fructꝰ extantes si sint
nāles ⁊ ꝑcipianꝛ a bo.fi.pos.tñ pñt vēdicari rei vē.d.l.certū
⁊ ibi no.gl.Si aūt sunt idustriales pñt vēdicari ꝯ malefi.po.
ꝑcipientē ꝯditōe ex.l.¶ Uñ nimiꝝ si istis casibꝰ iuraꝛ i litē vt
h̄.q.iuramentū ꝑstaꝛ in actiōibꝰ in rē.l.in actiōibꝰ alle.i gl.sꝫ
ꝓ fructibꝰ ꝯsumptis nō daꝛ rei vendi.sed ꝯditio sine cā.d.l.
male.ergo nō dꝫ posse iurari in litē.qꝛ ꝯditio sine cā est stricti
iuris.§.appellamꝰ.iuncto.§.actionū.insti.de act.l.fi.in fi.ff.
vsufr.quēad.ca.sed iuramentū in litē nō hꝫ locū in istis.d.l.
in actōibꝰ ergo ⁊c̄.h̄ opi.placere vr̄ bar.⁊ Ang.nisi fructꝰ sint
dolo ꝯsūpti.⁊ sic nisi reus dolo desierit possideꝛ.qꝛ tūc possit
cōueniri actiōe in rē.sicut si possideret.l.qui aūt.§.ij.⁊.l.qui
petitorio in pn.ff.de rei vendi.ideo pōt hēre locū iuramentū
in litē propter actionē in rem:vt probatur in specie.l.arbiter.

§.arbiter.cum glo.ff.de dolo.vbi tex.loquit de dolo cómisso in ↄsumédo qñ iudex mandasset possessori vt fructus restitueret ꝛ fuisset ↄtumax in restituẽdo quecũq; actio esset.l. qui restituere.in fi.de rei ven.ꝛ no.Bar.in.d.l.in actiõib⁹ i.iij.col.
7 ¶In ea.gl.ibi q: post litẽ ↄte.cõsumpsisset.nam añ litem cõtestatã si erat bo.fi.possessor nõ tenet de ↄsumptis:sed de extantibus ẜm doct.in.d.l.ex diuerso.vbi no.hoc esse verũ in industrialib⁹ per iura ibi alleg.in glos.quã opi.sequit Ang.hic cũ aliquali limitatiõe ꝛ Ang.i.l.sequit.§.fruct⁹.de vsucap. ꝛ Imo.ibi ꝛ bal.in.l.j.C.de vsufr.le.ꝛ no.i.d.l.ij.C.de fruc.ꝛ lit.expen.lꝫ Bar.i.d.l.ex diuerso.teneat ↄ opi.cõeꝫ sed de naturalib⁹ fructibus ↄsumptis a bo.fi.possessore ẽt ante lit. ↄte. tenet inq̃tum locupletior factus est vt p glo.ꝛ oẽs in.d.l. ex diuerso.sed post lit.ↄtes.fruct⁹ pcepti dẽnt p quẽlibet restitui d.l.certũ ꝛ.d.l.cũ fundus.ita appet istã gl. itelligere. ¶In ea.gl.ibi q: tunc ꝛc.subaudi scꝫ si ↄsumpsisset.nã tũc pp bo.fi.pos.nõ tenet ẜm distinctionẽ quã pxime dixi.ꝛ ideo nõ iuratur tũc in litẽ si ↄtumax sit in restituendo vel ↄueniat actione reali:vt dictũ est.¶In ea.glo.ibi officio iudicis ꝛc.h verũ in idustrialib⁹ tam añ litem ↄte.q̃ post. nam sufficit q̃ a pncipio sit in bo.fi.vt faciat fruct⁹ suos.tñ tam ante li.ↄte.q̃ post dat rei vendicatio.q: possessor nõ facit suos.d.l. fruct⁹. ꝛ sic male loquit gl.¶In ea.glo.ibi:sed primi ꝛ nulla actõne ꝛc. imo si locupletior fact⁹est possessor ex ↄsũptione fructuũ naturalium tenet:vt dixi.ff.lꝫ in industrialib⁹ ẜm cõem opi.nõ teneat:vt per glo.in.d.l.ex diuerso.¶Et ex pdictis habes tactum p glo.an ex fructib⁹ ↄsumptis iuret in litẽ.ꝛ ↄclusio est q̃ sic:si dolo sunt ↄsũpti.¶Item habes tactũ an ꝛ qñ bo.fi. possessor facit fructus suos:ꝛ an teneat restituere.ꝛ quo remedio teneat. Alexan.de imo. lex 42

1 **Paulus.** Iudex etiã post diffinitiuã eadeꝫ die circa accessoria supplere põt.h.d. ꝛ
2 ↄcordat tex.in.c.j.eo.ti.lib.vj.¶In tex.ibi ptoreꝫ ꝛ sic vr loqui tex.iste in iudice ordinario.ꝛ p ↄñs secus erit in delegato cuius officiũ incõtinẽti expirat lata snĩa.l.si vt pponis.la.j.cum ibi no.C.quõ ꝛ qñ iudex.ꝛ vr tenere Bar.in.l. iudex.in pnci.j.eo.ↄtriuꝫ sensit glo.in.d.l.iudex. ꝛ itelligit ẽt regulã illius.l.in delegato.ꝛ tñ dicit glo.ibi q̃ illa.l. fallit i casu istius legis.ꝛ istam partẽ sequit Imo.referens se ita de facto obtinuisse p glo.in.l.arbiter.ꝛ si errauerit.ff.de arbit.vbi glo.no.voluit ẽt hanc legẽ habere locũ in arbitro q tñ nullaꝫ iurisdictionẽ hꝫ.l.ait ptor in pn.ff.eo.ꝛ.l.puator.C.de iuris. om.iudi.quãto magis idẽ erit dicendũ in delegato. ꝛ illã gl. in.d.l.q: arbiter.reperio esse approbatã per do.Ant.ꝛ Imo. in.c.qntauallis.de iureiurã.ꝛ per Bal.in.l. terminato.C. de
3 fruc.ꝛ li.expen.¶In tex.ibi supplere.secus ergo si iudex vellet mutare:vt q: cõdẽnauit vel absoluit ab expensis:ꝛ postea vult augere vel minuere.q: nõ poterit vt p Inno.ita tenentẽ in.c.auditis de pcur.ꝛ idem sentit glo.in.l.j.in glo. mag.C. de sen.ex peri.reci.idem tꝫ Guil.ꝛ Bal.in.d.l.q: arbiter.vbi p hoc allegant.l.cũ querebat.j.eod.ꝛ idem tꝫ Bal.in.d.c.
4 qntauallis in.iij.col.¶Et nota verbũ debere.in text.positũ qõ quidẽ iportat necessitatẽ.l.j.§.j.ff.qõ qs i.l.ptor in pn.ff. de eden.ꝛ plene no.in.l.creditores.vbi p Bar.in repeti.C.
5 de pig.ꝛ sic vr q̃ iudex faciat litem suã si nõ supplet qõ itelligit Io.an.in addi.spec.in ti.de alleg.ꝛ dispu.§.fi. ver. qd si de fructib⁹.esse verũ etiã parte nõ petẽte.cuius ↄtriuꝫ vr veri⁹ vt no.glo.fi.in.c.sedes.de rescrip.ꝛ Dy.ꝛ Bart.ꝛ in.l.iiij.in v.q.§.hoc aũt.per illũ tex.ff.de dã.infect.ꝛ spec.in ti.de offi. iudi.§.de serui.ver.hoc aũt not.vbi ad hoc allegat.l. ediles. §.item sciendũ.ff.de edil.edi.ꝛ no.p Inno.i.c.grauis. de restitu.spo.per Bar.i.l.sancim⁹ in.iij.col.de iudi.p do.Anto.
6 in.c.finẽ litib⁹.de dolo ꝛ ↄtu.Item no.p istuꝫ tex. q̃ iudex in accessorijs puta in expensis vel fructib⁹nõ potest reseruare taxationẽ vel ↄdẽnationeꝫ fiendã vltra dictã snĩam diffinitiuã: de quo vide late p glo.ꝛ oẽs in.d.l.terminato.per Inno. in d.c.finẽ litibus plene p do.Ant.in.c.j.de seques.pos. ꝛ frut. post Io.an.p Bal.in addi.spec.in ti.de sen.pla.in.xiiij.col. ꝛ p Bal.in autẽ.ghaliter in.vj.colũ.C.de epis.ꝛ cle. ꝛ in.l.i. C.de sen.q̃ sine certa quãti.ꝛ ita vr ↄclusio q̃ nõ solũ taxatõnem posset reseruare:vt oẽs approbant.sed ẽt ↄdẽnationem:

vt vr tex.in.d.l.terminato.ꝛ firmat glo.ꝛ Bar.ibi spec. in loco.ff.alleg.lꝫ quasi oẽs alij scribentes supra allegati tenuerit ↄtrium p hanc.l.ꝛ per tex.in.c.cũ de appel.Spec.ꝯo in.d.§. fi.ver.quid si de fructib⁹ secutus Gof.lꝫ q̃ si de fructib⁹non liquet iudici possit ferre snĩam sup pncipali ꝛ reseruare ↄdemnationẽ fructuũ allegat.l.ij.C.de fruct.ꝛ lit.expen.ꝛ puto qõ voluerit allegare.d.l.terminato.¶Ange.ꝯo hic dicit hoc dictum spec.nõ esse sine dubio per id qõ no.Inno.ꝛ Io. and. in.c.finẽ litibus.teneo opinio.glo.ꝛ Bar.in.d.l. terminato. ¶Subdit spec.in dicto ver.qd si de fructib⁹q̃ ista.l.cum si. pcedit in fructibus expensis ꝛ alijs accessorijs veniẽtib⁹ officio iudicis mercẽnario sed in his q̃ veniunt iure actiõis nõ p
7 cedit hec lex.q: lꝫ iudex in snĩa de his nihil pronũciauerit nec aliqd reseruauerit.tñ põt ex interuallo post illã dieꝫ snĩare.q: lꝫ sit finita instantia sup pncipali pp̃ter snĩam.tñ durat super accessiõibus que pncipaliter iure actiõis petunt:allegat in ar. l.i.C.de iudi.ꝛ hoc sequit simplr Ang.ꝛ Pau.d ca.ꝛ Imo. ꝛ puto verũ p quo allego tex.bene no.cum glo.ij. ẜm Bart. ibi in.l.fi.§.luci⁹.ff.de ↄdi.indebi.bñ facit.l.si marito.§.fi. ꝛ ibi no.Bar.ff.sol.ma.ꝛ no.in.l.iiij.in ver.vsurax in glo.C.d posi.ꝛ glo.in.§.actionũ.in glo.magna insti.de actio. ꝛ glos.
8 no.in.l.iij.§.si rem.ff.eo.¶Et ibi p hoc dicit singulr Bart. q̃ lꝫ de expensis veniẽtib⁹ officio iudicis mercẽnario nõ possit iudicari post snĩam latã sup pncipali.d.l.terminato. tñ fallit nisi statutũ disponeret expresse q̃ victus victori ↄdẽnet in expensis.q: tunc veniẽt expense iure actiõis idest ↄditiõis ex statuto.ꝛ ideo post snĩam põt de eis iudicari per ibi no. p gl. ꝛ idem no.Bal.in.l.nõ solum.ff.de rei ven.ꝛ Io.an.in.c. ex pte de rescrip.ꝛ Bal.in.d.l.terminato:ꝛ Ang.in autẽ.de exhi.reis.in pn.ꝛ Imo.in.l.si tici⁹.§.occisus.ff.de dolo:lꝫ cardi.ↄtrium ibi teneat quẽ ibi reprehẽdit Imo.ꝛ bñ faciunt notata p Fede.in ↄsilio.cxxxiij.qõ refert do.Ant.in.c.i.de seq. pos.que oĩa no.p limitatiõe hui⁹legis ꝛ.d.l. terminato. ꝛ.l. iij.depo.ꝛ amplia vt p Bal.in.d.l.terminato in.iij. colum.
9 ¶Item per hanc legẽ dixi in.l.ij.ff.eo.q̃ iudex eadẽ die qua tulit snĩam põt addere diẽ solutiõis fiende.ꝛ idẽ no. Bar.in
10 l.debitorib⁹.ff.eo.ꝛ in.d.l.iij.¶Item qũo accipit hic dies de quo hic fit mentio:an pro die.xxiiij.horax vel qũo dic vt per
11 Bal.in.d.l.terminato.¶Ultimo Ange.hic ponit aliqua de quib⁹ mentionẽ feci in.l.qõ iussit.ff.eo.ꝛ maxime an snĩa sup expẽsis sit iterlocutoria.ꝛ p hoc infert an possit ferri sine scriptura.ꝛ in casu in quo est necessaria.vide qõ no.glo.in.l.j.§.j. de appel.ꝛ in.c.fi.de re iudi.li.vj.plene p Bar.in.l.nec gest. §.vbi de offic.pcon.in.l.ij.C.de sen.ex peri.reci.p Bal. ꝛ alios in.l.fi.eo.ti.per Bar.aliquid in.l.j.§.j.de appel.reci.p Angẽ.in.l.patris de vulg.ꝛ pupil.Alex. lex 43

1 **Paulus.** Si plures ↄdẽnati fuerint in vna sentẽtia nõ censet quilibet ↄdẽnatus in solidũ:sed pro parte ei⁹ cui petitũ fuerit ↄ quemlibs insolidũ.Item ex psona rei existentis nõ soluẽdo alius reus nõ ↄuenitur qñ obligatio est diuisa.h.d.cum glo.ꝛ suppletõnibus doct.¶No.qõ dixi in sũmario ꝛ limita pluribus mo
2 dis:vt Bal.no.in.l.i.ꝛ fi.C.si plu.vna sen.¶Et intelligitur ẜm Bar.iste tex.qñ petitum erat quẽlibet insolidũ cõdẽnari: secus si p parte:q: tunc casus iste nõ hꝫ dubium. põt enĩ agi ↄ plures ꝛ peti oẽs insolidũ ↄdẽnari idest quẽlibet eox insolidum dũmodo actor ptestet q̃ vnica solutiõe sit ↄtentus vt pbatur in.l.si mandato ticij.§.paulus rñdit.ꝛ ibi glo.ff.mã dati.cum ↄcor.alleg.p Bal.in.l.iij.§.j.de duo.reis.ꝛ ita itelligendo habes ex tex.ꝛ.l.j.C.si plu.vna sen.q̃ verba snĩe intelligũtur ẜm formã aut naturã petitiõis put ibi dictum fuit. ꝛ in.l.miles.§.i.post Bar.ff.eo.ꝛ licꝫ snĩa debeat esse libello ↄformis.l.fi.C.de fideicõ.libe.c.lꝫ de simo.tñ põt ↄdẽnari reus aliter q̃ petitũ sit si in id in quo snĩa lata est ↄtinet superius:vt si petita sint decem ꝛ ↄdẽnatio fiat in qnquaginta. ꝛ
3 ita fuit hic.¶Querit Barto.sed qd si iudex ↄdẽnauit duos reos insolidũ hoc addito q̃ vnica solutio sufficiat:an si vnus ↄueniat pro executione snĩe insolidũ possit opponere bñficium diuisionis hodie.per autẽ.hoc ita.C.d duo. reis. adeo q̃ pro dimidio tñ possit exigi.ꝛ decidit q̃ sic: vt hic plene p eum.Cui adde eundẽ Bar.idem tenẽteꝫ in pallega.l.iij. in

iiij.q.C.de duo.re.ꝛ idem tenẽt moderniores in.d.l.iij. licet Ang.in.l.res.in prin.eo.ti.cõtrarium teneat ꝛ minus bene vt ibi per imo. ¶ Iuxta hoc etiã querit hic Bar.quid si rei ĩsolidum obligati tp̃e cõtractus renunciauerũt beneficio diuisiõis postea fuerũt conuenti ꝛ ꝯdemnati insolidum.ita tamẽ vt vnica soluto sufficiat demum petitur executio cõtra vnũ insolidum an poterit opponere dictam exceptionem.decidit singulariter ꝙ sic:per istum tex.nã isto iure duo rei non habebãt bñficium diuisionis.l.i. C.d duo.re.ꝛ.d.l.iij.§.i.ꝛ tamẽ lata sentẽtia hꝫ hoc beneficiũ in execut.vt hic. ¶ Sed Ange.ꝛ Imo.hic contrarium tenent ꝛ melius:vt hic per rationem Ange.nõ per rationes Imol.qui non fuit memor eoꝝ que tradidit Bar.ĩ prealleg.l.iij.§.i.in.iiij.q. Ad istum tex.responde.lꝫ ipsi non respondeant ꝙ hic istud est:qꝛ in sentẽtia censentur condemnati pro virili.

X contractu.

Gesta cum vno herede debent cõfirmari per alium ad quem postea hereditas casu aliquo deuenit.h.d. ¶ In tex.ibi cõdemnata. Nota ꝙ iudiciũ qd agitaᷣ cũ pupillo agitari debet tutore actore:ꝛ sic fundari potest in persona pupilli ꝛ contra eum isto casu sentẽtia ferri potest:an etiam isto casu cõdemnari possit tutor.videretur dicendum ꝙ nõ:per.l.i.cum ibi no.C.de sen.Sed in cõtrarium est tex.no.in.l.si ratio.ff.de euictio.quẽ ad hoc ꝓ no.allegat bal.in.l.omnino.in.xix.q.C.de testi.illud autẽ quod habeᷣ in.l.i.procedit in procuratore. ¶ In tex.ibi tutores abstinuerũt.nota ꝙ licet tutor solus sine pupillo non possit adire vel repudiare hereditatem.l.potuit.ꝛ.l.renitẽte.C.de iur.delibe.ꝛ.l.tut.ff.de bo.posses.tamen post illam aditam solus tutor videns pupillum ex hoc lesum petet restitutionem in integrum aduersus aditionem:vt est tex.no.hic ſm Ray.ꝛ Ange.facit qd habeᷣ in.l.patri ꝓ filio.ff.de mino. ¶ Item no.ꝙ expirat ius accrescendi per aditionez si aduersus eam fuit impetrata restitutio ad hoc iste tex. est melior qui sit in iure ſm Barto.ꝛ Angel.hic.ꝛ sic est casus hic contra glo.in.l.si minor.ff.de acqui.hered.quã moderniores rep̃hendũt ꝛ recte.licet Barto.in quibusdã lecturis eã sequaᷣ simpliciter. ¶ Itẽ nota ꝙ vulgaris substitutio ñ expirat per aditionez aduersus quã est impetrata restitutio.al's secus.l.post aditam.C.de impu.ꝛ aliis substi.de quo vide plene per Bar.in.l.i.in pricipio circa penul.col.de vulga.ꝛ pupil. ¶ Ultimo nota ꝙ gesta coram vno herede tenent lꝫ postea desinat eẽ heres de quo vide no.in.l.quotiens.ff.de acquir.here.ꝛ in.l.pupillus.ĩ. que in frau.cre.ꝛ facit quod no.in.l.si tibi.§.cũ possessor.ff.de pac. ¶ In glo.i.ibi ſm quosdam dic ꝙ male ſm Dy.Bar.ꝛ alios qꝛ illa.l.fi.de succes.edic.loquitur ĩ pluribus cognatis qui tm̃ de iure p̃torio ante ius nouissimuꝫ poterãt admitti.l.ij.C.vn.legi.insti.ad tertu.in p̃n.lꝫ hodie secus per.§.nullã.in auc.de here.que ab intes.vñ edictuꝫ p̃toris deferebat gradũ successionis inter cognatos:vt primo vocareᷣ prior in gradu.ꝛ illo excluso repudiatiõe:morte vel tp̃e habebat locuꝫ successoriũ edictuꝫ.i.vocabatur cognatus in gradu sequens:vt insti.de legi.agna.succes.§.placebat.qꝛ ex quo non fuit hereditas cuꝫ effectu acquisita non putauit absurdum pretor eam alteri deferri:sed vbi prius erat cũ effectu alteri quesita de iure p̃torio lꝫ acquisitio postea rescidereᷣ per restitutionẽ.tñ nõ deferebatur hereditas seq̃nti in gradu venienti eo iure pretorio sed fisco.qꝛ absurdum putauit p̃tor postq̃ vni semel fuit acquisita: ꝛ retinet eam cũ effectu de iure p̃torio ꝙ eodez iure p̃torio cõcedendo alteri venienti acquisitio primo facta per aditionez primi non esset perpetua.ita loquitur.d.l.fi.ꝛ ibi hec assignatur ratio in glo.sed.glo.loqᷣ in his qui p̃ñt venire de iure ciuili ex testamento.alius ṽo hic sequens poterat venire de iure ciuili vel p̃torio.ꝛ sic nõ habet locũ ratio posita per glo.in.d.l.fi.qꝛ iste casus impedit edictũ successoriũ.s.qñ p̃mus vel sequẽs nõ vocaᷣ de iure p̃torio tm̃.l.i.§.si qs.ĩ.de carbo.ꝛ ita declarat no.Bar.in rubrica de succes.edic.ꝛ per hoc dicit.Bar.hic ꝙ si p̃mus poterat tm̃ admitti ex testamẽto de iure pretorio:vt in casibꝰ no.per glo.ꝛ doc.in.l.certum.C.vn.leg.ꝛ similiter fuisset talis qui nõ potuisset admitti nisi de iure pretorio tm̃.tũc veꝝ dicit glo.per.d.l.fi.cum ibi nota. ¶ Sed Imo.in hoc vltimo tenet contra barto.qꝛ.d.l.fi.impedit in casu illo successorium edictũ de gradu in graduꝫ:sed in questione ista tractaᷣ de successorio edicto de causa testati ad causaꝫ ĩtestati.ergo nõ reperitur prohibituꝫ.ergo permissuꝫ.l.necnon.§.quod eis.ff.qui.ex cau.ma.potest saluari opi.bar.propter idemptitatem rõis que est in casu.d.l.fi.vt pꝫ ex ibi no.in glo.ergo eadem debet esse iuris dispositio.l.illud.ff.ad leg.aqui. ¶ In glo.finali cõmuniter tenetur opinio Azonis. Alexander de tartaginis de imola.

Cta.

Ante negociũ terminatũ possunt acta iudicium ꝛ consensu partiuꝫ ꝛ iudicis circũduci.h.d. ¶ In tex.ibi:negocium accipe negociuꝫ ante litẽ cõtesta.ꝛ dũ tex.dicit vel lis. intellige post litem cõtest.lꝫ diuersitas colligatur in.c.forus.de ṽ.sig.ꝛ in.c.ex parte nostra.e.ti.bene facit tex.in auc.qui semel.C.qũo ꝛ qñ iu.ꝛ quod notant doc.in.l.causas.C.de trãsa.cũ si. ¶ In glo.i.ibi:que apud iudicem.ꝛ sic habes ex glo. que dicantur acta.nam sunt scripture facte corã iudice:ut iu.l. illõ cum glos.in versi.actoruꝫ.ꝛ ibi per Bal.C.de sa.san.eccle.facit qd diceᷣ.ĩ.l.proxima.ꝛ subaudi ꝙ debent esse scripte mãu officialis.l.in fraudẽ.§.quotiens. in ver.manu ꝯmentariẽsis ĩ.de iu.fis.ꝛ.l.precipimus.in versi.in his.C.de appe.ꝛ sic requiruntᷣ due persone. Et per hoc dicit Pau.de cast.hꝫ se d facto respondisse:notarius fuerat rogatus de donatione requirente insinuatiõem.nã tamẽ aliter facta fuit insinuatio coram iudice dicebatur sufficere quia notarius est publica persona ꝛ iudex ordinarius.iuxta no.ꝑ glo.in.l.i.ff.de iudi.ꝛ sic potuit tanq̃ iudex insinuatiõis auctoritatem prestare.ar. eorũ que notanᷣ in.l.iubemus.§.sane.el.i.C.de sacrosancta eccle.ꝛ eoruꝫ que habenᷣ in.l.cõsul.ꝛ qd ibi Bal.ff.de adop.sed cõtrarium decidit ipse.qꝛ insinuare est donationẽ redigere in actis vel apud acta facere.l.dõatio siue.ꝛ.l.data.C.de dõat. ¶ Sꝫ ad validitatẽ actoꝝ due persone requirũtur:vt dictũ est:ergo vna sola nõ sufficit.al's ſm euꝫ frustratoria essent iura dicentia insinuationẽ corã iudice esse necessariã cum de oĩbus donationibus ꝯtingat fieri instrumẽta. ¶ Adde ꝙ ꝓ ista decisiõe bene facit qd dicit imol.in repetione.c.cũ ꝯtingat.in penul. carta.in ver.qd aũt.de iureiurã.vbi dicit ꝙ insinuatio debet fieri coram eo q hꝫ reddere ius vt p̃ses ꝓuincie.defensor ciuitatis uel alius magistratus.vt habeᷣ in.l.hac.C.de dona.ꝛ id ſm eum si ex forma statuti in ꝯtractu reqratur presentia vniꝰ iudicis de collegio iudicũ prout est bononie nõ sufficeret ꝯctũ donatiõis fieri coraꝫ eo qui est ordinarius ad ius reddẽduꝫ:sed expedit publicari de iure reddẽdo.ꝛ vide no.per Bart. in.l.modestinꝰ.ff.de dona.ꝛ per istam vltimã responsionez videᷣ posse substineri dictã responsionez pau.de ca.al's non videreᷣ procedeᷣ inspecta tm̃ rõne sua. qꝛ isinuatio ꝛ actꝰ voluntarie iurisditionis possuut expediri corã notario tãq̃ notario ꝛ tanq̃ iudice:vt firmat bar.ꝛ bal.in.d.§.sane.ita saluantes no.ꝑ glo.ibi ꝛ bal.ĩ.d.l.si ꝯsul.ꝛ do.anto.ꝛ abbas ĩ.c.ex litteris.d ꝓbatio. ¶ In glo.in ṽ.circũduci ibi si quis libertatẽ.põit.n.glo.magna ibi ĩ ṽ.iudicaᷣ.ꝛ gl.ĩ.l.iudiciũ.C.de solutio.qũo accipiaᷣ circũducere vel cãcellare qd amplia.vt per bart.in.l.emptor.§.fi.in fi.in pulchra.q.ꝑ illuꝫ tex.ff. de pac. ꝛ notat Imo.post Ang.ĩ.l.i.ĩ fi.ff.de his que in testa.delẽ.ꝛ aliqd ꝑ bal.in.l.creditor.ĩ p̃n.C:de fideius.ꝛ bar.in auc.cassa. ĩ fi.C.de sacrosan.eccle. ¶ In glo.super verbo terminata ẽ:primas duas opi.reprobant cõiter doc.hic qꝛ tã iudicis q̃ partis interest acta apparere vt hic per bar.ergo cõsensus vnius sine altero nõ sufficit. ¶ Tertiam opi.glo.sequebaᷣ Ja.de are. quẽ reprehendit bar.q saluat glo.in casu.s.qñ in s̃nia põt alius q̃ litigãtes ꝛ iudex ĩteresse p̃tẽdere. ꝛ tũc nõ possint circunduci acta ꝛ s̃nia.exempluꝫ si ex actis ꝓbationũ ꝛ s̃nia cõstabat quẽ cõmisisse tale quid ex quo reddebaᷣ infamis repelliᷣ a postulando ꝓ alio.l.ex ea.ꝛ ibi non.ff.de postulan.ꝛ hec opi.videᷣ vera ex qua posset inferri ad id quod no.dicit ange.hic.s.ꝙ si de omni contractu gabella solui d̃beat ex forma statuti. ꝛ duo cõtraxerũt ꝙ tali ꝯctu publicato si partes iubeant tabellionez ꝙ cancellet instr̃m non poterit notarius cancellare.qꝛ illud tẽderet ĩ p̃iudiciũ fisci cui gabella debeᷣ.allegat no.per Guil.d cu.in.l.ab emptiõe.ff.de pac.ꝛ cnꝫ ang.trãsit hic simpliciter

Jmo.dato etiam ꝙ cõtractus ⁊ instrumenta cancellarent̃ de
consensu ptium.qꝛ per hoc tamen non fieret preiudiciuꝫ fisco
quo ad gabellã iam acquisita.ita dicit ange.in.l.iurisgentium
§.adeo.ff.de pac.allegat in ar.l.stipulatio.de dote cũ simili
bus.ff.de iur.do.⁊ idem notat Ang.in.§.qꝛ vo.el.pmo.i fi./
9 i auc.de nup.⁊ bal.in.d.l.ab emptiõe.¶ Jtem ex his collige
ſm ang.ꝙ nunq̃ acta vel scripture possũt canzellari.sine ꝯsen
10 su omniũ de quoꝝ p̃iudicio agit̃.¶ Et ex his etiã verificat̃ id
qđ dicebat bal.in rubrica.C.de fi.instru.in.xiiij.col.in ver.iu/
xta hoc quero nunqd ⁊c̃.vbi q̃rit nunqd reddito p creditorẽ
debitori instrumento p quẽ actum censetur liberatus debitor
l.labeo.cũ similibus.ff.de pac.possit notarius protocollũ cã
zellare.⁊ concludit ꝙ si nõ apparet ꝙ ppter aliã causam dcm̃
istrm̃ sit denuo reficiẽdũ p notariũ p̃t notari⁹ ipm̃ cãzellare.al
legat no.in.l.fi.C.ad exhi.l.dissolute.C.de fi.istrn.al's de cõ/
di.si.cau.⁊.l.si cyrographũ.de pba.nõ tamẽ itelligas ꝙ pos
sit canzellare put declarat glo.in.d.l.si quis libertatis:qꝛ tale
instrumentum canzellatuꝫ obseruari debet quoniã probat ori
ginẽ de tali vt infra dicã.¶ Potest etiã hec glo.in tertia opi.
aliter intelligi ſm Ang.hic videlicet ꝙ acta possunt cõburi ⁊
destrui.⁊ sic per eoꝝ combustioneꝫ irritabitur sentẽtia nisi al's
appareat de partiũ itéresse si partes appeterent ꝙ sentẽtia cã
zellaret̃.quia tunc non videntur ab ea recedere velle.ar.l.no/
stram.C.de testa.⁊.d.l.si cyrographuꝫ.licet tex.hic aliter sen
11 tire videat̃ ſm eum.⁊ ex hoc habes ꝙ cassatis de cõsensu par/
tium nõ videtur cassata sententia nisi aliud expresse appareat.
12 ¶ Jn eadem glo.ibi ab ea expresse recedãt.Barto.hic intel/
lexit glo.procedere quando sententia reducitur ad nouatio/
nem per.l.iiij.§.si ex conuentione.ff.eo.quia solo simplici cõ
sensu ptium non potest a snĩa recedi.allegat glo.no.in.l.si di
uersa.ff.de transac.¶ Sed Jmol.hic tenet ꝙ etiã simplici cõ
sensu ⁊ pacto ptium possit a snĩa recedi:ut si paciscantur ꝙ ex
snĩa non agat̃.ad hoc allegat.l.i.ff.de transac.tu allega casuꝫ
in.l.iurisgentiũ.§.si paciscar.quã ibi ad hoc allegat bal.ff.de
pac.⁊ in.l.eleganter.in pn.ff.de condi.inde.per barto.⁊ bal.
n.l.post rem.ff.de transac.⁊ glo.in.d.l.si diuersa nõ dicit par
inm consensu a sententia recedi nõ posse.sed ꝙ partes facere
non possunt ꝙ cõtra sententiam que in rem iudicatã transiuit
feratur alia snĩa valida:vt.l.i.C.quã.prouo.⁊ ibi vide bar.in
13 pncipio ponenteꝫ rationẽ.¶ Extra glosã.limita hãc.l.proce
dere si acta essent valida ⁊ facta iudice ꝯpetẽti.secus si inuali
da ⁊ facta incõpetenti.qꝛ tũc põt illa circũducere.tex.est no.⁊
14 ibi doc.in.l.ad pncipem.j.de ap.¶ Jteꝫ limita nisi iudex ap
pellationis cognoscens primã snĩam esse recte latã ⁊ male ap
pellatum hac cã expssa canzellat acta cãe appellatiõis:qꝛ vale
bit talis canzellatio.⁊ per illã vr̃ pnunciare male appellatum
tex.est q nõ reperit̃ alibi ſm bal.ibi i.l.si p̃ses.C.qũo ⁊ qñ iu.
15 ¶ Querit hic bar.an snĩa canzellata pbet.dic vt hic p eũ cuꝫ
quo cancordat bal.in.l.emãcipatis.C.de fi.instr.⁊ in.d.l.pre
16 ses.⁊ in.l.seriniarios.C.de testa.mili.¶ Et silr̃ videmus ꝙ in
strumentũ canzellatũ pbat debitũ p̃cessisse.l.fullo vel sarcina
tor.§.qui tabu.⁊ ibi bal.j.de fur.⁊ in.l.q tabulas.eo.ti.⁊ bal.
in.l.tabulas.§.ille aũt.C.de la.li.tol.⁊ in rubrica.C.de fi.in/
stru.in.xiiij.col.¶ Circa vltimã.q.hic formatã per bar.adde
bar.idem tenentem in dicta.l.emancipat̃.

§ 1 De amplianda. Penam inpositam per dif/
finitiuam sententiam iudex
minuere vel augere non potest sine pncipis auctoritate.⁊ snĩa
lata contra minorem curatore carentẽ nulla ẽ.h.d.cum.l.se.
2 ¶ No.ꝙ iudex post snĩam nõ põt alterare vel minuere penã
sed ante snĩam an possit dic vt plene no.i.l.qd ergo.§.pena
grauior.ff.de his q no.infa.⁊ in.l.⁊ si seuerior.C.de infa.per
inno.in.c.i.de consti.⁊ per imol.in.c.odoardus.đ solutio.cuꝫ
similibus.Circa.§.fi.vide que dicentur in.l.contra.j.eo.
¶ Jn glo.ibi ei nõ credam.dic ſm imo.ꝙ lꝫ doc.hãc glo.nõ
ipugnent.tñ ꝯ eã ẽ tex.in.l.rescripta.i fi.C.de p̃ci.ipe.offe.⁊
glo.saluãdo dicere potes ꝙ.d.l.rescripta.in.fi.loquitur in re
missiõe pene le.sed hic glo.intelligi debet de ampliatione pe
3 ne.¶ Et qñ pcedat illud qđ dicit hic gl.vꝫ ꝙ pnceps qñ re
scribit ꝯ legem debeat inserere specialem clausulã non obstã/
te tali lege ⁊c̃.vide plene per doc.in.l.fi.all'.in gl.per bart.in
extrauaganti ad reprimẽdũ.in v.non obstantib⁹.⁊ in.l.oẽs.
C.de aq.due.li.x.⁊ io.an.i.c.i.de resti.spo.in vi.in nouella ⁊
in adi.spe.in ti.de legato.§.superest videre.v.sed istud obti/
net.p bal in ti.de pa.ꝯstan.in v.nõ obstante.al's in v.natura
lium.⁊ in.c.naturales.si de feu.fue.ꝯtro.⁊ in auc.nauigia.
C.de fur.aliqd p eũ.i.l.i.eo.ti.⁊ in.l.humanũ.C.de legi.⁊ i
l.si testm̃.⁊ in auc.inter liberos.post glo.C.de testa.⁊ in.l.fi.
C.in integ.resti.pos.⁊ in.l.rescripta.⁊ in.l.quotiẽs.C.de pre/
ci.imp.of.p do.ant.⁊ imol.in.c.pe.de capel.mo.p oẽs i.c.ij
⁊ in.c.si ppter tua debita.vbi tex.de rescrip.eo.li.p petrũ de
ancha.in.c.cum instantia.de censi.per omnes in.c.i.de con/
sti.li.vj.¶ Jn eadem glo.ibi nisi propter inopiam hoc veruꝫ
in multa.secus in pena.quia qui nõ potest in ere luit in corp⁹
ſm ang.hic.⁊ in.l.i.in fi.⁊ ibi per barto.j.de penis.¶ Vlti/
4 mo inquãtũ bar.hic dicit ꝙ populus liber aut rex siue comes
non potest restituere quem ad famam per.l.i.§.de qua.ff.de
postul.⁊ idem bar.in.l.infamẽ.in vltima col.j.de publ.iudi.
Limita vt no.per bar.in.d.l.i.§.de qua.⁊ in.l.fi.C.de senten
ti.pas.in vltima col.⁊ ſm ibi no.per eum intellige illud qđ ipse
voluit hic al's videret̃ sibi contrarius de quo per inno.⁊ alios
in.c.cum te.extra eodẽ ⁊ per bal.in.l.generali.C.de senten.
pas.⁊.in.l.cum mulier so.ma.aliqd per eum in.l.ij.in.pe.col.
C.de peda.iudi.⁊ in.c.i.de pa.iura.fir.bene faciũt no.p bar.
in.l.iij.in pn.j.de iur.fis.⁊ in.l.quidã ꝯsulebant.j.eo.in fi.⁊ i
l.continuus.§.cũ q s.j.de uer.ob.⁊ in.l.nõ ambigit̃.ff.de le
gi.⁊ in.l.prime.ff.de his que in te.delen.p inno.in.c.pe.de
fi.instru.p do.an.in.c.per venerabilẽ.qui fi.sint legi.dũ q̃rit
an populus liber possit legẽ mutare.⁊ per bal.in le.ea.l.cir/
ca.viij.col.C.de condi.ob cau.⁊ in.l.pe.al's fi.C.de dona.in
ter vi.⁊ vxo.⁊ in auc.hoc amplius.C.de fideicommis.¶ Jn
§.fi.in glo.in v.contra.ibi.l.nõ eo.itellige vt per barto.in.l.
furioso.in pn.ff.eo.⁊ ibi dixi. lex 46.

1 a Ctorum. Propter breuitateꝫ nõ sum
mat̃ hec lex.¶ Et an iudex
possit emendare vel corrigere post sententiam ẽt
mutato effectu vltra ea que hic habentur dicet̃ in
l.iudex.j.eo.vbi per ange.Jn glo.i.legit̃ ergo ista lex duob⁹
modis per glo.¶ Prima lec.licet approbetur p bar.tñ non
videt̃ vera ſm pau.de ca.qꝛ etiam vr̃ ꝙ si iudex legisset verbũ
ꝯdẽno:tñ qꝛ nõ hꝫ snĩam p absoluta ⁊ perfecta puta pau.de
ca.ꝙ posset iudex mutare effectũ snĩe.allegat ea que habent̃
2 in.l.ꝯctus.C.de fi.instru.Adde ꝙ hoc firmat gl.xiij.q.i.p̃di
cator.q̃ dicit ꝙ si iudex dicat cõdẽno:imo absoluo valet snĩa.
facit.l.stichus.ff.de ma.testa.⁊ expresse firmat ang.⁊ imo.i.d
l.iudex.j.eo.¶ Jtem huic lec.repugnat littera.in ver.tenore
snĩe pseuerante ergo ⁊c̃.ideo tenet aliã lec.quã itellige đ emẽ
datione q̃ versaretur circa ineptitudinẽ quã emẽdationẽ qui
cunqꝫ iudex etiam delegatus facere põt p hãc.l.indistincte lo
quẽtem.⁊ ita hãc legem declarat glo.⁊ ibi bar.in.l.ij.in.v.si.
3 corrigendi.C.de sen.ex peri.reci.¶ Sed vbi essent verba ob
scura:an iudex possit ea interpretari.vide no.in.l.ab execu/
tore.in prin.cum concor.j.de appel.⁊ qualiter possit snĩam
emendare iudex vel corrigere.vide etiam per bal.in.l.error.i
vltima colũ.C.de iur.⁊ fac.ign.⁊ in.l.quia arbiter.⁊ ibi tex.⁊
glo.ff.de arbi.⁊ per bal.in.l.i.C.sen.rescin.non pos.legit̃ ⁊
notat̃ in.c.qualiter ⁊ quando.de accu.¶ Tertia est lec.extra
gl.que est de mente bar.hic:ꝙ hic intelligit̃ de alijs actis q̃ đ
snĩa vt illa possint emendari dũmodo nõ fiat cõtra tenorẽ sen
4 tentie actorum.¶ Et ex secunda lec.no.ꝙ actus scriptus po
test emendari ẽt postq̃ fuit absolutus ⁊ perfectus qđ reputãt
hic omnes esse notandum ad declarationẽ cõtractus.¶ Jteꝫ
5 ex eadem lec.no.ꝙ appellatione actorum compreheẽditur sen
tentia.Jdem probatur per.l.in fraudẽ.§.neqꝫ.⁊ ibi bar.j.de
iur.fis.idem notat guid.de suza.in.l.ij.C.de eden.⁊ io.an.in
c.presentia.de renuncia.⁊ in.c.quoniaꝫ contra.de probatio.
vbi respondent ad tex.illius decretalis que sonat in contrariũ
⁊ notat io.calde.in.c.cũ dilectus.de can.pos.⁊ cano.in.c.pru
dentiam.in principio.de offi.delega.vbi dicit ꝙ absolutoria
ab instantia iudicij non dicitur esse de actis iudicij.⁊ nihil al/
legat.ideo eius dictum videtur mirandum.⁊ ideo forte non
verum per predicta.Alexander de imola.

1 a **E unoquoq̃z.** Sententia ferenda est partibus presentibus vere vel interpretatiue.h.d. ℂ Nota ꝙ dictuȝ est in summario quod intellige de diffinitiua.
2 Sed an ad interlocutoriam requiratur citatio dic vt hic per angel. de quo plenius dixi in.d.l. qḋ iussit.ṡ.eod. ℂ Item nota in tex.ibi presentibus ⁊c̃.qḋ hic probatur ꝙ p̃sens nõ sit citandus vel mouendus de necessitate.⁊ hoc tenet hic ang. ⁊ imo. per istum tex.⁊ per.l.etiã si patre.§.si hereditas in ver. presente.ṡ.de mino.lȝ ẜm Imo.Bart.in.l.i.ṡ.de in ius vocã.⁊ in.l. furioso.ṡ.e.videaẜ velle ꝓcedi nõ posse cõtra presentẽ qui nõ fuit citatus.sed voluit ibi adesse ad ꝓcessum tamẽ ibi ꝯ̃riuȝ vr̃ verius per istũ tex.ẜm imo.hic.ℂ Adde ꝙ cũ opi.bar. concordat archi.viij.q.ij.c.vocatis.⁊ ibi no.per glo.⁊ idem tȝ Bald. in.l.cũ fraudeȝ.ad fi.c.de his qui.vt indig.⁊ guil.in.d.l.i. vbi pro hoc allegat tex.in.l.ij.§.legatis.⁊.§.fe.ṡ.de iudi.qui tex. non ꝓbat quoniã loquiẜ in his qui habebãt ptãtem reuocãdi domũ.ℂ Unde teneo opi.ang.quã etiã tȝ specu.in ti.de libel. cõcep.§.sequiẜ ver.itẽ dicunt quidã.⁊ Jo.an.in.c.fi.de electi. li.vi.in nouella.⁊ Ja.bu.⁊ Bal.i auc.si oẽs.C.si vt se ad here. absti.⁊ Bar.in.l.plataȝ.C.de sen.⁊ Bal.in.l.si accusatoribus C.de accu.⁊ in.l.additos.in fi.C.de appel.⁊ in.l. p̃sentaneuȝ. in vlt.col.C.qñ ⁊ qñ iudex ⁊ in.l.ij.eo.ti.⁊ in auc.offeraẜ .C. de lit.cõtest.⁊ cogiẜ excipere ⁊ rñdere nisi peteret inducias deliberatorias iuxta auc.offeraẜ.C.de lit.conte.⁊ notat glos.ĩ cle. sepe.de verb.sig.⁊ ita dȝ intelligi opi.do.Anto.in hoc articulo
3 in.c.i.de iud.⁊ sic videẜ ꝙ opi.Bar.iure non ꝓbetur.ℂ Limitauit tamẽ Bar.hãc ꝯclusioneȝ no.in.d.l.si accusatorib⁹ nisi ille fuisset presens ob aliam cãm seu litẽ ad quã vocatus accesserat.q꜠ tũc põt alteri litiganti offerenti libelluȝ dicere: nolo eum recipere facias me citari q꜠ ob aliã causaȝ accessi.allegat.l.ij.§. ei quoq̃z.ṡ.de iudi.⁊ id qḋ notat Inno.in.c.lȝ.de offi.delega. Certe Inno.ibi hoc nõ dicit nec istud dictũ ibi videtur ꝓbari. Nec ob.tex.in.d.§.ei quoq̃z.q꜠ ille tex.ꝓcedit quãdo quis extra ꝓpriaȝ iurisditionẽ vocatus erat.⁊ sic habebat ptãtem reuocãdi domũ vt ibi ꝓbat bar.cautela est ergo vt presens moueaẜ per iudicẽ.l.cessante.⁊ qḋ ibi glo.C.quomodo ⁊ quãdo iudex
4 ℂ An aũt presens presumaẜ citatus vide p archi.dicentẽ ꝙ sic in.c.ꝓposuisti.ij.di.⁊ notãt do.de ro.sua ꝯclusione.clxv.vbi ꝓ hoc allegãt tex.cũ ibi nota.per doc.in.c.bone memorie de ele. ⁊ idem bal.in.d.l.cessante.⁊ in.d.l.i.de in ius vo.ℂ In ꝯ̃rium facit qḋ notat bar.in.d.l. furioso.⁊ Bald.in.l.i.C.de sen.do. Anto.in.c.i.de iudi.ꝯcordat opin.hoc modo vȝ ꝙ prima opi. ꝓcedat in eo q venit de longinquo: al's ꝓcedat opi.ꝯ̃ria. vbi aũt est lata sñia ⁊ nõ appareret an fuerit quis presens vel citat⁹ an presumaẜ eũ fuisse citatũ ⁊ sic sñia teneat.Ang.hic tȝ ꝙ sic si in sñia enũciatiõe fiat mentio de citatione vel p̃sentia nisi ꝓbeẜ ꝙ illo tp̃e sñie nõ potuit citari vel esse presens.allegat no.in.c. qm̃ cõtra.de ꝓba.⁊ no.p spec.in.d.§.sequiẜ.ver.⁊ nota scḋm quosdã.⁊ ibi p Jo.an.adde spe.in ti.de sen.§.fi.ver.in sũma. ⁊ in ti.de ꝓbatio.§.i.ver.sequiẜ videre .⁊ qḋ notaẜ in.l.hi q ad ciuilia.de app.⁊ bal.in auc.si qs in aliquo in pe.col.C.ḋ edẽ.⁊ Ang.in.l.sciendũ de ver.ob.⁊ Imo.in.l.iiij.§.ꝯdẽnatũ.ṡ.e.⁊ do.anto.in.c.presentia.de renũ.⁊ in p̃dictis locis videnẜ doc. magis.cõiter ꝯcludere ꝙ presumaẜ p̄cessisse citationeȝ. ⁊ sic ꝙ sñia valeat dato ẽt ꝙ in ipsa nõ fuerit facta mentio de citatione vt ꝓbat tex.notãdus in.d.c.bone.⁊ in.d.c.i.de elec.⁊ intellige hoc verũ si diu est ꝙ lata est sñia ẜm bal.in.c.i.de mili.vas. qui con.est.allegat nota.p Inno.in.c.albericus.de testi.ꝙꝙ Joã. an.dicat ꝙ in puncto iuris veri⁹ est ꝙ qs nõ presumaẜ citatus. dato ꝙ in sñia fiat mentio de citatione. Et idẽ tȝ Bal.in addi. Spe.in ti.de appel.in.xv.col.vbi ad hoc allegat in ar.l.ij.cum ibi no.per cy.C.de exhi.re.⁊ ea que notat guil.in.d.l.i.de i ius
5 vo.ℂ Sed verior est p̄cedens opi.q̃nimo plus dicit bar.in.d. l.hi qui ad ciuilia.de appe.ꝙ ẽt si a sñia est appellatũ appellãs qui allegat defectũ citationis in sñia hȝ hoc necesse ꝓbare.⁊ sic vult ꝙ pendẽte etiaȝ appellatione presumaẜ pro sñia.⁊ sic precessisse citationẽ.⁊ lȝ hoc reputeẜ verũ p alios tñ mihi hoc non videt de iure verũ vȝ ꝙ ꝓ sñia que non trãsiuit in rẽ iudicatam presumaẜ: vt notat glo.⁊ ibi doc.in.c.qm̃ ꝯtra.ḋ ꝓba.⁊ in.d.c. in presentia.qui ad hoc allegãt tex.in.§.illud quoq̃z.in auc.de his qui ingre.ad appe.⁊ notat spec.in locis supra allegatis.⁊ ĩ titulo de instru.edi.§.restat.ver.in sũma.nam per appelaẗoẽȝ suspẽsa est virtus ⁊ presumptio sñie.l.si cã.C.de trãsac.l.i.in fi.
6 ĩ.ad turpẜ.c.veniẽs.de iureiur.ℂ Et iuxta hoc ꝓ limitatõe huius legis subdit hic ang. ꝙ si iudex mihi absenti precepit ꝙ nõ ꝓcedam in opere p me inchoato.poterit iudex tale preceptum factũ me absente reuocare.ad meam petitionẽ aduersario nõ citato.ita refert tenere Jo.an.in addi.spec.in tit.de sen.§.spẽs. ver.est quoq̃z.vbi hoc dicit esse verũ nisi emanasset preceptũ ex tali cã ꝓpter quã me inuito ⁊ presente emanare debuisset: q꜠ tũc reuocari nõ dȝ: vt.ĩ.de reg.iur.l.qui põt.qḋ dictũ sequiẜ domi. Anto.⁊ Abb.in.c.cũ cessante. de appel. Ex quo dicto habes notare ꝙ illud qḋ gestũ est p̃te absente nõ citata põt absq̃z alterius partis citatiõe reuocari.⁊ idẽ notat Bal.in.l.si pacto quo penã.in p̄n.C.de pac.⁊ in.l.i.in.viij.col.C.de serui.⁊ aq.⁊ ĩ repetitione.l.tale pactũ.§.qui ꝓuocauit.de pac.⁊ notat Innoc. in.c.querelã.de elec. ar.no.p glo.in.l.minor.in p̄n.in glo.ij. in quadã additiõe.ṡ.de euic.⁊.l.fere.ĩ.de reg.iur.dixi in.l.qḋ
7 iussit.ṡ.eo.ℂ Subdit ẽt ange.pro limitatione huius legis ꝙ si sñia nõ sit lata in termino citationis iudex dȝ ꝓrogare ad diem sequentẽ.al's dicit ꝙ citatio esset circũducta ⁊ nõ possit ferri diffinitiua absq̃z citatione.allegat.l.⁊ post edictũ.§.i.ṡ.ḋ iudi.qḋ no.ꝓ limitatione.d.l. ℂ Sed imo.hic ꝯ̃riuȝ tȝ.s.ꝙ tunc absq̃z ꝓrogatione iudex possit die sequenti ferre sñiam: allegat.c. cõsuluit.de offi.dele. Et nõ ob.d.l.⁊ post edictũ.q꜠ loquiẜ qñ in termino nõ cõparuit citari faciens vel illicenciatus recessit. hoc etiaȝ tȝ Bal.in.d.l.⁊ post edictũ.ṡ.ꝙ nulla requiraẜ ꝓrogatio.qḋ puto verũ lȝ do.an.in.c.cũ dilectus.de dol.⁊ ꝯtu.teneat idem qḋ ang.h.facit qḋ notat Bar.in.l.si finita.§.iulianus. in viij.col.in ver.itẽ quero vtrũ p̄mũ.de dã.infec. Et pro intellectu ⁊ limitatiõe.d.c.ꝯsuluit.vide oĩno Bal.in.l.cuȝ nõ eo.C. quan.ꝓuo.⁊ in.l.i.C.qñ ⁊ qñ iudex.⁊ doc.post gl.in.c.sepe.
8 de appel. ℂ Item limita regulã huius legis nisi periculũ esset ĩ mora per citationẽ ⁊ expectationẽ.q꜠ tunc actus poterit expediri sine citatione.ita voluit Inno.in.c.significauit.in fi. de testi. facit.l.ait pretor.§.si debitorẽ.ff.que in frau.cre.de quo statim
9 dicam.ℂ Iteȝ fallit nisi ageret de captura suspecti de fuga ẜm Bar.in.d.§.si debitorẽ.in pe.q.per rõnem ibi alle.per eũ.⁊ notat bar.in.l.p̃sentaneũ.in.iiij.col.C.qñ ⁊ qñ iu.⁊ in.l. si creditor.ff.si cer.pe.⁊ ĩ.l.si curiaẜ.C.ḋ epi.⁊ cle.i p̄n.p ang.in.l.nẽo
10 carcereȝ.C.de exac.tri.lib.x.ℂ Itẽ fallit qñ vltima die ꝯpromissi ferreẜ sñia.q꜠ tũc nõ requiriẜ alia citatio vt singulariter voluit Bal.in auc.ei q.C.de tẽp.appel.⁊ idẽ bal.in.c.fi.quo tẽp. miles.⁊ ibi vide an idem sit si feraẜ sñia a iudice in vltima die ĩstantie p Pau.de ca.in.l.admonẽdi.de iureiur.⁊ in.l. si quis arbitratu.de ver.ob.ℂ Item fallit vbi cõmittiẜ alieni examinatio.an qs sit idoneus vel dignus vt voluit glo.no.in.c.i.de of. deleg.⁊ notãt doc.in.c.fi.de p̃sump.per bal.in.l.nõ dubiũ.in viij.col.C.de leg.⁊ in.l.si qua per calũniam.C.de epi.⁊ cleri.ĩ l.neq̃z natales.C.de ꝓba.⁊ in.l.certũ.in.iij.col.vn. legi.⁊ ibi
11 no.subdit ꝙ vbi ꝯmittiẜ aliq̃d ꝯscientie alicui⁹ ille põt procede
12 re sine citatione.ℂ Item fallit in ꝓcessu principis ẜm bal.in.l. ij.C.qñ ⁊ qñ iudex.in p̄n.vbi allegat gl.in.l.antepe. in fi.ṡ. qui.ex cau.ma.⁊ idem Bal.in.l.nec causas.C.ḋ appel.⁊ ibi rñdet ad cle.pastoralis.de re iudi.sed in ꝯ̃riuȝ est tex.cũ glo.⁊ ibi hoc sequiẜ bal.in.l.fi.C.de legi.⁊ tex.i.l.nã ita diuus.⁊ ibi no. Bar.ṡ.de adop.⁊ bonus tex.in.c.i.de cau.po.p bal.in.l.ij.C. de tẽp.appel.⁊ in.l.gallus.§.⁊ qd si tñ.de li.⁊ po.⁊ bal. in.l. fi.C.de fru.⁊ li.expẽ.per cano.in.c.cũ olim.extra eod.⁊ in.c.in nostra.de procu.⁊ in.c.inter quatuor.de maio.⁊ obe.in qb⁹ lo
13 cis habes:an in rescripti seu p̄uilegij ꝯcessione requiraẜ citatõ ⁊ cõiter teneẜ ꝙ sic si agiẜ de p̄iudicio tertij nisi ex certa sñia ⁊ de absoluta ptãte principis ꝓcedat per tex.no.in.l.ij.in fi.ṡ.de in
14 inte.resti.ℂ Item fallit qñ pronũciareẜ processuȝ esse nullum q vere esset nullus.ita dicit abbas antiquus in.c.cãm que.p illuȝ
15 tex.de rescri.dic vt ibi p do.ant.⁊ imo.ℂ Itẽ fallit qñ interdicitur administratio furioso ⁊ sibi curator daẜ ita dicit Bald. et Ang.in.l.si is cui bonis.ĩ.de ver.ob. q꜠ tũc nõ iudex sed lex.ḋ
16 fert administrationẽ.l.i.in p̄n.et ibi gl.ṡ.de cura.furio.ℂ Itẽ fallit vbi citatus post citationeȝ p̄mã equũ ascendit et recessit vltra mare.q꜠ nõ erit vlterius citãdus quasi videatur dicere se

nolle cōparere.ita no.dicit Bal.in.l.ij.circa fi.C.quō z qñ iu. qui allegat no.p Inno.in.c.ad petitionē.de accus.de cuius di cto faciam mentionem in.l.contumacia.j.eo.¶Itē fallit quā
17 tum ad eū de cuius preiudicio p̄ncipaliter non agit̃ qz tūc eius nō requirit̃ citatio: vt est glo.valde no.hic bene facit.l.i.§.pe. ff.de ven.inspi.z notat bar.in.l.in diē.ff.de aqua plu.ar.p bal. in.l.ab eo.in vlt.col.C.quō z qñ iudex.vbi allegat dictū Inn. in.c.fi.de ma.z obe.qđ tamē verū intelligo quo ad hoc vt s̄nia z actus valeant.sed quātum ad hoc vt p̄iudicet illi de cuius p̄ iudicio agit̃.teneo q̄ requirat̃ citatio saltē per generalia p̄cla mata.ita no.Bar.per illā legē.in.l.si eo tpe.C.de remis.pign. z per bar.in extrauagāti ad reprimendū.in ver.per edictū.be ne facit glo.in.l.cum miles.in ver.facienda.ff.ex qui.cau.ma.
18 ¶Et ista faciūt s̄m ang.hic ad.q.an qñ excussio sit cōtra prin cipalē vt p̄ueniat̃ ꝯtra fideiussores requirat̃ citatio fideiussorū de quo remittit se ad no.in.l.decē.j.de ver.ob.vbi vide not.p Bar.z oēs.z per bal.in.l.i.C.ne fi.p̄pa.z in.l.ij.C.quā fis.vel priua.z in.l.fi.ff.si cer.pe.z in.l.i.C.de ꝯuen.fis.li.x.de quo et hētur p ang.in.§.i.in auc.de fideius.z in auc.hoc si dēbitor. C. de pig.z in.l.si plusorio.j.de appel.per ang.z Imo.in.l.stipu latio.§.i.ff.de ope.no.nun.z in.l.cū filius.in prin.j.de ver.ob. z ibi vide Bar.¶Ueritas videt̃ q̄ requirat̃ citatio per notata per glo.in.d.l.si miles cum si.z glos.ij.hic allegat p singulari. Imo.in.l.filiussa.§.diui.de leg.i.ad no.q.quā ibi ponit Bar. in ver.circa hoc queritur:an prohibitus.

§ **Qui apud.** Condemnatus per contumaciam debz satisfacere iudicatis.z s̄nia dz ferri verbis intelligibilibus.z vbi qs est ex ꝯctu liberatus per filiū durante patria p̄tāte nō conuenit̃ filius fact⁹ sui iuris tpe mortis patris si a paterna hereditate se abstinuit vel fuit exheredatus nisi qua tenus facere pōt ere alieno deducto.h.d.cū trib⁹ legibus sequē
2 tibus. ¶Nota ex.§.qui apud.q̄ qs sepius citādus est qđ est verū quo ad ferendā s̄niam.vel quo ad aliquē mittendū ī pos. ex primo vel scđo decreto.qz requirit̃ trina vel peremptoria citatō l.ꝯsentaneū.C.quō z qñ iu.z.l.ad peremptoriū.ff.de iud.z.l. ꝯtumacia.z ibi aliqđ dicā in materia.j.eo.sed in aliis.interme diis cause sufficit reqsitio.z sic vna citatio s̄m Jo.an.i.c.ꝯsulu it.de offi.dele.z bar.in.d.l.ꝯsentaneum.z in.l.si finita.§.iulia nus.in.iiij.col.de dā.infec.z in extrauagāti ad reprimendū.in ver.sup dicto crimine.allegāt tex.in.l.si qñ.C.de testa.de quo vide p bal.post Ja.bu.in.l.tres denūciationes.C.quō z quan do iud.z in.c.i.đ mili.vas.qui ꝯtu.est.z in rub.C.cōmi.vel epis. Bal.in addi.spe.in ti.de sen.pla.in.xix.col.z ang.in.l.i.§.hec stipulatio.§.si cu.plus q̄.per.le.fal.per ant.de bu.in.c.qm̄.§.
3 in aliis.in.iij.col.vt lit.nō ꝯte.¶Quid aūt in reqsitione extiudi ciali.vide no.in.l.ticia seyo.§.vsuras.z ibi bart.z in.l.mora.in prin.ff.de vsu.z in.d.l.de pupillo.§.si qs ipsi pretori.in.iij.op po.ff.de no.ope.nun.cū ꝯcor.put ibi als dixi.¶Et iuxta hoc
4 querit hic ang.an possit quis citari vnica citatione generali ad totā causam adeo q̄ nō sit vlterior citatio necessaria.dic vt hic per eum.z plenius de virtute citationis generalis vide p inno. z alios in.d.c.ꝯsuluit.z in.c.a iudice.z in.c.cōstitutus.de pro cur.z spe.z Jo.an.in ti.de citatione.§.viso.ver.itez lit.conte.z Fed.in cōsi.clxxx.incipiente: Casus talis est ad peti.z in ꝯsilio incipiēte: Quidā fuit citatus.z p do.de rota sua ꝯclusio.xxiij.in cipiente: Item lz in causis.z per bar.in prealleg.ver.sup dicto crimine.z in ver.p edictū.cū quo trāsit Pe.de anc.in cle.i.de fo.cōpe.z Ang.z Imo.in.l.ex ꝯsensu.§.eum qui.j.de appe.z notat glo.in auc.qui semel.in ver.vocetur.C.quō z qñ iu.z i.l. z post edictū.in prin.glo.magne.ff.de iudi.z p̄bat text.in.l.ij. C.qui accu.z in.c.fi.de do.z ꝯtu.¶Sup.l.exheredatū.ibi ī id qđ facere pōt condēnandū.ang.hic dicit istū tex.z ti.ff.qđ cum eo.hodie eē correctū ex quo filiussa.hodie sibi querere pōt ī ad uenticiis.l.cū oportet.C.de bo.q̄ lib.¶Imo.hic ꝯriū tz z me li⁹ p.l.ij.C.qđ cuz eo.qz rō p̄pter quā isto iure filiussa.effect⁹ sui iuris nō tenebat̃ insolidū est pp capitis diminutionē vt no.gl. in.l.iij.C.qđ cū eo.que rō habeat locū hodie sicut olim.¶In glo.in ver.ꝯdēnādū.tene primā solutionem. Allexander.

Lex.51. **Si quis dolo.** Doloso non succurrit̃ vt hēat beneficiuz ne exigat̃ vltra q̄ facere possit.z si creditori iusso imitti z īpedito

prestetur interesse liberat̃ debitor a debito z in actionib⁹ descen dētibus ex delicto nemini cōpetit b̄n̄ficiuz ne exigat̃ vltra q̄ fa cere possit.h.d.cū.l.sequēti.¶In glo.i.vī glo.intelligere tex. in eo q cessit bonis.z ideo hz beneficiū ne teneat̃ vltra q̄ facere possit.l.iiij.alle.in gl.z qui post cessionē acquisitā ꝯmisit dolū. als nō p̄dit b̄n̄ficiuz.glo.vero sequēs intelligit̃ aliter.i.in eo q habeat istud b̄n̄ficiuz alia rōne q̄ rōne cessiōis qz miles.z vtra qz glo.p̄cedit.¶In glo.ij.ibi.l.p̄culus.dic q̄ in.q.gl.postq̄ quis cessit sibi ꝯsit dato q̄ ēt cedat z noceat creditori.z nō ipe ditur iuri suo cedere z habere beneficiū:vt in gl.z.d.l.p̄culus. secus vbi fieret actus p̄ncipaliter aīo nocēdi aduersario qui a ctus nō p̄desset facienti.qm̄ tūc hoc bene permittit̃.l.i.§.deni qz.ff.de aqua plu.ar.¶Bar.vero hic videt̃ intelligere q̄ glo. opponat hic ꝯtra tex.legis nostre z tūc solutio est clara.qz hic fuit in dolo.secus in.l.p̄culus.¶In glo.in ver.vēditor.ibi vel tertio hz istā lec.oportet exponere tex.ibi venditor.i.emptor sa cit.l.veteres.ff.de ac.emp.z quelibz lec.pōt p̄cedere.¶In gl. in ver.accepit ibi ab alio repetit.subaudi hoc s̄m primā lec.po sitā in glo.p̄ce.z petet vtrāqz.z silr s̄m scđm lec.videt̃ pete re ab eo vtrāqz.qz primo satisfactō fuit mihi prestita ab executo re noīe debitor̄.s̄m scđam lec.fortius obstaret ꝯriū.vnde solue vt in glo.qz hoc debitū principale erat in pecunia.z sic per p̄mā solutionē fuit ꝯsecutus creditor totū interesse in pecunia. z sic scđo loco petet̃ illud idē.secus in.l.ꝯtraria s̄m no.in.iiij.lectu. clarū est nō obstare ꝯriū qz creditor cedēs non pōt ampli⁹ ce dere ꝯtra debitorē nisi s̄m formā.l.iij.C.de noua.¶In ea.gl. ibi sed ibi ea ex cā.hāc reprehendit ang.in.d.§.ꝯdemnatio.iō solue.q̄ ꝯriū nō ob.intelligēdo istū tex.s̄m primā z scđam lec. s.quādo ab vno z eodē vt dixi.Uel solue.put gl.rñdet ad p̄ce dens ꝯriuz placet.alia solutio posita p Bart.in.d.§.cōdemna tio.qz nō potest adaptari ad istū tex.vt pz ex notatis hic in glo. si.lz doc.nō dicant.¶Et adde que notat bar.in.l.quotiens.si fa.fur.fecis.dica.z facit qđ legit̃ z no.in.l.id qđ facere.j.đ solu.
2 ¶In ea.glo.ad fi.facit s̄m ang.vt refert imo.q̄ si iudex absol uendo iniuste reū fecit litē suā.z soluat in sindicatu omne id in quo reus debuisset actori ꝯdēnari nō possit iudex ꝯtra eū reum hr̄e recursum de quo se remittit ad no.per se in.l.mācipia.C.đ ser.fugi.¶Nec ob.l.missi opinatores.C.de exac.trib.lib.x.qz ibi exactor negligēs in exactione tributor̄.soluit tributa p debi tore obligato.z eū liberauit solutione sua.iō ab eo repetit vt in fra.sed hic iudex nō liberauit debitorē solutione sua.qz iam li beratus erat per absolutoriā.idem tz Bal.in.l.sancimus.in fi. C.de iudi.z in.c.i.§.iudices vero.de pa.iura.fir.in.d.l.manci pia.per illū tex.in fi.cū ibi not.vbi pz q̄ in casu predicto iudex potius soluat penā sui delicti q̄ soluat ad liberationē alterius.
3 ¶Sed spec.in ti.de expensis.§.postremo.ver.ēt illud tz ꝯriuz dicens q̄ si iudex omisit ꝯdemnare victū in expensis.z pp hoc ipse conuentus ī sindicatu soluit eas victori poterit a victo eas recuperare per.d.l.missi.cuius opi.reprehendit Imol.in.l.si tertius.§.fi.ff.de aqua plu.ar.z p Bal.in locis p̄alleg.qui reus censetur liberatus ab expensis eo ipso q̄ iudex in diffinitiua ni hil iudicauit de expensis adeo q̄ vlterius peti nō possunt.l.ter minato.C.de fru.z li.expen.z videret̃ saluari posse opi.specu. in expensis venientibus rōne ꝯtumacie.qz illi peti possunt iure actionis vt p̄bat Bart.in.l.sancimus.C.de iudi.allegādo.l.i. §.fi.ff.si quis iudi.nō obtem.z sic lz iudex in diffinitiua vel an te nihil de eis p̄nunciauerit.tamē adhuc peti possunt iure actō nis:vt pz ex no.per glo.z Bar.in.l.iij.§.si rez.de leg.iij.z in.l. nō solum.ff.de rei ven.z ad istaz.q.vide ēt ang.no.in.l.stichū §.si mādato.p illū tex.j.de sol.z i.l.ij.§.fi.cuz seq.ff.p empto re.Bar.in tracta.represaliarū.in.x.q.alleg.istam glo. Allexā.

Lex.53 **Contumacia.** Diuiditur in tres.¶Primo ponit penā contumacie vsqz ibi ꝯtumax.¶In scđa declarat quis dicat̃ contu max.vsqz ibi penā.¶In tertia ponit aliquas cās p̄pter qs qs excusat̃ a ꝯtumacia.z h sit loco sūmarii.¶In tex.ibi litis dam no.expone vt in glo.in qua habes de pena ꝯtuma.z ēt per gl. in ver.penā ꝯtuma.que est vt qs perdat cāz in omnibus casib⁹ in quibus hētur pro cōfesso: vt in cāu.l.ij.§.qđ si actor.cum se. C.de iura.ca.z in.c.fina.eod.ti.lib.vi.z in casu.l.ij.§.senatus. in glo.i.et in.l.arrianus.§.i.de iur.fis.et in.c.fi.de cōfes.li.vi.

¶ Item cadit ab omni iure suo qui si ppter ɔtumaciam in cāu l.locorũ.C.de om.ag.deser.lib.xi.et in casu.l.i.§.oẽs vero.C. de appel.et in casu.l.qui cũ vno.§.qui post desertionẽ.ɗ re mi.
2 ¶ In tex.ibi qui tribus ⁊c.ad cõtumaciã ergo requirit trina ci tatio.qḋ limita p̄io ut dixi in.l.de vnoquoq3.§.i.ṡ.e.⁊ h adde que ibi dixi.¶ Scḋo fallit in causis sũmarijs cle.sepe.in ℣. cita tionẽ.de ver.sig.⁊ in extrauagāti ad reprimendũ.in ℣.in termi no.vbi Bar.qḋ sane intellige in causis in qbus pceditur nõ so lu3 sũmarie.s3 etiã simplr ⁊ de plano.secus aũt in causis in qb⁹ materia disponit simplr pcedi:vt.pbat Bal.in auc.ei qui.i.ix. col.in ver.qro an possit ⁊c.C.ɗ bo.auc.iudi.pos.⁊ i.l.ij.in pe. colũ.C.vb.in rẽ ac.
3 ¶ Tertio limita qñ quis fuit psonaliter se mel citatus et nõ cõparuit.q2 in incertis nõ certis ⁊c.l. ɔtinu⁹. §.cũ ita.de ver.obl.Inno.in.c.ad petitionem.de accu.cũ quo trãseunt do.de rota sua ɔclusione.xxxiij.incipiẽte l3 in causis p pbanis.⁊ Ja.bu.in.l.tres denũciationes.C.qũo ⁊ quãdo iud. Sed cõiter tenet ɔtrium vt notat glo.magna ad fi.⁊ ibi Bar.et oẽs in.l.fi.ṡ.de resti.in inte.⁊ idẽ t3 Bal.in.d.l.tres denũciatõ nes.qui pro hoc ponderat tex.in.l.psenti ante mediũ.C.ɗ his qui ad eccle.cõfu.⁊ idẽ bal.in.c.i.in fi.i.col.de mili.vas.q ɔtu. est.⁊ Jo.an.in addi.spe.in ti.de cõtumace.§.i.⁊ do.ant.in.c. fi.de eo q mit.in pos.⁊ cõiter doc.in.d.c.ad petitionẽ.⁊ imol. in.l.ex ɔsensu.§.eũ qui.ĩ.de appel.et in.l.si finita.§.iulianus. de dam.ĩfec.et do.anto.in.c.ɔsuluit.de of.dele.facit lex ad p emptoriũ.de iud.et iste tex.loquẽs ĩdistincte.nã videt isto casu citatus nõ cõparuisse ĩ p̄ria citatione.nõ q2 ampli⁹nollet cõpa rere in illa cã.s3 ex eo q2 expectare voluerit alias citatões postq̃ sciebat se vlteri⁹citandũ.cũ in dubio iustior ĩterpretatio et ɔie ctura capi dẽat ar.l.si pses.et.l.si de ĩterpretatiõe.ĩ. de penis. et.l.si cũ aurũ.ĩ.de sol.
4 ¶ Quarto fallit si dicit se nolle cõpare re.q2 tũc ulterius nõ est citãdus: vt not.glo.et doc.in.d.l.tres denũciatões.et in.l.fi.ad fi.et ibi bar.et oẽs.ṡ. ɗ resti.in ĩte.et in.d.l.ɔsentaneũ.in uer.cõtumacia.et ibi bar.C.qũo et qñ iu. sensit gl.in.l.ex ɔsensu.§.fi.ĩ.ɗ ap.et spe.in ti.de ɔtumacia.§. i.et inno.⁊ hosti.in sũma de cõtumacia.⁊ Bar.in.d.§.iulian⁹. in.iij.col.⁊ do.Anto.in.d.c.fi.de eo.q mit.in pos.⁊ spec.in tit. de citatione.§.viso.ver.item potest constare.ar.d.§.cum ita. ¶ Sed Pe.⁊ Cy.in.d.auc.qui semel.C.qũo ⁊ quãdo iudex ⁊ Jo.and.in addi.Spec.in ti.de contu.§.i. tenent cõtrarium per ea que ɔclusa sunt in pxima fallentia.⁊ idẽ t3 bartholome⁹ de predis disputãdo vt refert Bal.in.d.l.tres.q2 non d3 presu mi in dubio quẽ velle renũciare iuri suo.ar.l.cum de indebito. in prin.ĩ.de pba.⁊ idem sequit Ang.in.l. ad peremptoriũ.ṡ. de iudi.idem t3 do.Anto.in.d.c.cõsuluit.⁊ Jmo.in.d.§. iulia nus. nisi h3 eos expresse citatus dixerit se nolle amplius compa rere corãm dicto iudice sine iuste causa.¶ Sed Bal.Angel.⁊ expressius Saly.in.d.l.tres.tenent expresse p̄imã opi.indistin cte quã etiam sequit Jmol.in.d.l.ex cõsensu.§.eum qui.q2 cõ tra cõtumacem d3 capi coniectura que sibi magis grauis est .l. de etate.§.qui tacuit.ṡ.de inter.actio.sed certe hoc idem vide tur habere locũ in.q.precedenti.⁊ p ibi dicta.⁊ per rationẽ Jo an.an.⁊ aliorũ videt hic eadẽ opi.fore verior.glo.in.c.venera bilibus.§.secus.ver.in iudicio.de sen.excom.per illũ tex.a con trario sensu videt velle q aut citatus in iudicio existens rñdit se nolle cõparere.⁊ pcedat p̄ima opi.si aũt extra iudiciũ pcedat secũda opi.⁊ hoc sequit Bar.in.d.l.ex cõsensu.⁊ glo.in cle.si aũt.de do.⁊ cõtu.Bal.in.l.cõsentaneum.in ver.quero vtrum ĩ hac glo.⁊ in.l.pe.in ver.iniuriari.iuncto tex.ṡ.de rest.in integ. sentit q idem sit si extra iudiciũ hoc dicat ⁊ sequit aperte bal. ibi.⁊ idem Archi.in.d.c.venerabilibus.⁊ Saly.in.d.l.tres. ⁊ istam opi.t3 etiã Jmol.in.d.l.ex cõsensu.q2 illa ratio que h3 lo cum in iudicio videt etiã habere locũ extra iudiciũ.per.d.§.cũ ita.tamẽ vt dixi.ṡ.de iure videt verior opi.Jo.an.quã etia3 t3 do.Anto.in.d.c.ad petitionẽ.¶ Nec huic tex.ob.c.ij. de do. ⁊ contu.in.vi.vbi dicit q appellans ab interlocutoria nõ est vl terius citãdus per iudicẽ cui dixit se nolle amplius cõparere co ram eo.q2 rñdeo q.q.nostra ⁊ opi.Jo.and.pcedunt qñ dixit se nolle ɔparere.secus si dixit nolo amplius cõparere cora3 isto iudice vel in ista cã.q2 tunc verũ est eum vlterius non citandu3 vt.d.c.ij.⁊ p3 ex his que dixi.ṡ.q̃q̃ Bal.in.l.ea que.C. qũo ⁊ quãdo iud.simplr sequatur opi.glo.in.d.l.tres.cu3 si.⁊ idem bal.l.i.debitor.C.ɗ fideius.vbi hoc limitat vt ibi p eum ⁊ idem Bal.in.l.crimẽ.C.qui accu.in.viij.q.vbi dicit ide3 esse in crimi nalibus.allegat glo.in.l.si accusatoribus.in ver.cõtumaciã.C. de accu.⁊ glo.ibi dicit q ppria cõtumacia est quãdo quis fuit citatus personalr.secus si alia citatione.q2 tunc ppie non dicit contumacia:s3 cessatio.⁊ ad hoc illa gl.nõ est alibi fm bald.qḋ
5 no.ad intellectũ huius legis.ver.ɔtumax.¶ Quinto fallit nisi semel citatus incontinẽti ascenderit equũ ⁊ velit in longinquis partibus recedere vel dicit se nolle vlterius cõparere:vt notat Bal.in.l.ij.in fi.C.qũo ⁊ quãdo iud.¶ Sexto fallit in notorijs vt notat glo.⁊ Jo.an.ibi in.c.cum sit romana.de appel.lib.vi.
6 ¶ Septimo fallit in monitione facta a iudice pte presente q h3 vim citationis.tex.est singularis in.l.cessante fm vnum intelle ctum.C.qũo ⁊ quãdo iud.⁊ no.in.d.c.ɔsuluit.⁊ an isto in feu do pcedat.vide Bal.in.c.i.in.iij.col.de mili.vas.qui cõtu.est.
7 ¶ Octauo fallit vbi par requirit parere glo.est no.in cle.i.in ℣. requisierit.de here.quã ad hoc allegat bal.i.d.l.crimẽ. in.viij. col.⁊ in.d.l.ad peremptoriũ.⁊ in.l.nam ita diuus.ṡ.ɗ ad op.⁊
8 Cano.in.c.cũ causam.de offi.deleg.¶ Nono fallit vbi citatus se occultauit seu non patit citationẽ ad se peruenire fm Jnn.⁊ Hosti.in.d.c.ad petitionẽ.allegant tex.in.c.quoniã.§.potest. vt lit.non contest.⁊ idem notat Jo.mona.in.c.romana.§.con trahentes.de fo.compe.lib.vi.⁊ do.de rota in decisione supra allega.⁊ Anto.de bu.in.c.fi.in vltima col. de eo.q mit.in pos.
9 ¶ Decimo fallit vbi citatur tyrannus vel alius terribilis q2 suf ficit vnica citatio simplex:vt notat Jo.an.in.c.nõ min⁹.p illu3 tex.in ver.cõmouet.de imu.eccle.cui⁹verba reassumpsit Bal.i
10 c.i.de mili.vas.qui ɔtu.est.¶ Possunt addi alie fallentie de q bus p Jo.an.⁊ alios in.c.fi.de accu.⁊ in.c.cũ nobis oli.ɗ eccl.
11 ¶ Item no.q iudex in casib⁹in qbus requirit trina citatio põt vnã facere pro oĩbus si hoc exprimat.¶ Qḋ limita p̄io no.fm Jo.an.in addi.spe.in ti.de cle.nõ residen.nõ habere locu3 ĩ ca sibus in qbus lex regreret trinã fieri debere citationẽ per preco nem in locis publicis cũ ppositione edicti p rõnem assignatam
12 per eũ. Secũdo fallit nisi lex disponeret vt citatus incurreret pe nam rõne cõtumacie.q2 tũc requirit trina citatio.glo.est singu laris in cle.i.in ver.iij.de.vi.⁊ bo.cle.⁊ videt similis gl. iuncto tex.in.c.i.in ver.vocatione.⁊ ibi Bal.de mil.vas.qui contu.est. ⁊ notat Bal.in auc.qui semel.C. qũo ⁊ qñ iud. ⁊ in.l. nõ sunt liberi.de sta.ho.⁊ Jo.an.in addi.Spec.in locis preallē.in pxi ma fallentia qḋ intellige si grauis pena veniret ĩponenda. sec⁹ si leuis vt in pena excõicationis.d.l.consentaneum.⁊.d.c. con stitutionem.de sen.excom.lib.vi.iuncto tex.c.sacra.eo.ti.in an tiquis.⁊ cõiter approbat glo.in.d.cle.i.⁊.d.c.constitutionem.
13 ¶ Item fallit nisi statutũ disponeret quẽ citari.ita singulariter dixit ⁊ pbat Bal.in.d.l.cessante.⁊ Bal.in locis allega.in pro
14 xima fallentia.¶ Item fallit in criminalibus ppter magnitudi nem preiudicij fm Cy.in.l.i.C.de req.re.in.iiij.q.qui allegat ĩ ar.l.fi.eo.ti.que parũ facit.¶ Sed Bal.in.d.l.i.⁊ cõiter doc. contrarium tenent ⁊ rectius vt dixi in.l.ij.ṡ.eod.¶ Uel dic q l3 Cy.dicat q in criminalib⁹ quis citãdus est ter ⁊ q iudex nõ potest in eis dilationẽ abbreuiare.tam nõ per hoc.negare vide tur q non possit fieri vna citatio p omnibus q2 p hoc iudex nõ dicit abbreuiare dilationẽ.sed d3 statuere tm tps in ea quãtũ in tribus statuisset ita dixit glo.no.in.l.nõnunq̃.ṡ.de iudi.⁊ in.l.
15 nõnunq̃.C.de dila.¶ Item fallit vbicũq3 statutũ disponeret q cõtumax habeat pro cõfesso.q2 tunc nunq̃ sufficit vna citatõ pro oĩbus ppter magnitudinẽ preiudicij.ita singulariter dixit Bal.in.l.recepticia.C.de consti.pec.allegat tex.in.l. senat⁹.§.
16 quod si tribus.ɗ iur.fis.¶ An aũt ad hoc vt dicatur perempto ria citatio post trinam citationẽ requirat quarta citatõ tex.vide tur q sic.in.d.l.ad peremptoriũ.cum duabus sequẽtibus. sed veritas est nõ esse necessariã quarta3 citationẽ.⁊ tres citationes habẽt vim peremptorie ficte.d.l.tres.⁊ ibi glo.Bar.⁊ alij nor. glo.in.d.c.i.de mili.vas.in ver.vocationẽ.tamẽ verum perem ptorium est qḋ emanat post trinã citationem.d.l. peremptoriũ cum duabus sequẽtibus.⁊ notat Jnno.⁊ docto.in.d.c.ad peti
17 tionem.¶ Item nota citationẽ posse fieri per edicta.⁊ quis iu dex hanc facere possit ⁊ quãdo.vide in auc.qui semel.C. quo modo ⁊ quando iudex.⁊ Bartol.in dicta.l. consentaneum. ⁊ in.l.plerisq3.ṡ.de in ius vocan.⁊ per Bartolũ.in extrauaganti

ad reprimendum.in ver. per edictum. ꝛ Specula. in titu. de citatione.§. sequitur.legitur ꝛ nota.in cle.prima.de iudi.ꝛ no. Bal.in.l.fi.C.de iure do.impe.p Ange.ꝛ Imol.in.l.qui ante kalendas.de verb.ob.ꝛ Imol.in.l.iiij.§.pretor.de dam.infec.

2 ¶Ultimo no.ar.q si qs citatus in pma vel scda citatione non cōparuit sed in vltima non dꝫ reficere expensas prime vel secū de citationis.q2 nō dicitur ꝯtumax tamē cōiter tenetur ꝯtrariuꝫ per tex.in auc.qui semel.C.quō ꝛ qñ iudex. ꝛ ibi Bar.in prin. vbi cōparens ante tertiū terminū reficit expensas si nō comparuit in primis.ꝛ idem tꝫ Bar.cy.ꝛ alij in.l.sancimus.C.d iud. ꝛ ibi Bar.qui respōdet ad istum tex.vt hic per euꝫ.ꝛ firmat gl. in.c.querelam.de ꝓcur.ꝛ glo.xiiij.di.c.oneratur.iiij.q.vi.c.i.ꝛ c.de illicita.ꝛ glo.c.i.vel.ij.de do.ꝛ ꝯtu.in.vi.ꝛ Bar.ꝛ Bald. in.l.i.§.is videt.s.si qs iudi. nō obtē.ꝛ in.d.l.qui ante kalendas.ꝛ spe.in ti.de cita.§.viso.ver.qd si tertius.ꝛ an.in.l. ij.C. de anna.excep.ꝛ Anto.de bu.post Innoc.in.c.finē litibus.de dolo ꝛ cōtu.Quod limita vt per Jo.an.in.d.c.querelā.ꝛ i.d. §.viso.circa mediū.ꝛ per Imo.in.d.l.qui ante kalendas.in fi. ꝛ in.d.l.si finita.§.fi.plures. Et dum gl.prima dicit qñqꝫ respectu recedentis dic.s.sine licētia iudicis.q2 ꝓ contumace habet in.s.allegatis in glo.ꝛ dicā post Bar.ꝛ Ang.in.l.quesitum.j. eo.ꝛ ibi etiam vide Bar.circa ea que tangit in col.fin. Cetera dic vt per doc.maxime per Bar. Alexander de imola.

lex. 54

1 # Contra pupillum.

Peremptorium ꝓpositum cōtra pupillū vel adultū indefensos vel cōtra absentē causa reipu.est ipso iure nullū quo ad sniam ꝓferendā.h.d.Et scdm istum intellectū cessant omnia ꝯria ꝛ pariformiter se hꝫ decisio huius.l.ad oēs ꝑsonas hic enumeratas.¶In gl.i.ibi si iudex sciebat hec vera.ꝛ cōiter tenet ꝛ ꝓbatur in.l.quesitum.j. eodē cū concor.In ea.glo.ibi nō venditionē.intellige glo.cōtra pupillum ꝓcedi nō posse ad ꝯm decretum.sed ad primū dūtaxat.

2 ¶Limita tamē hoc nō ꝓcedere in scdo decreto interponēdo ex cā dāni infecti.q2 in illa nō requirit vera cōtumacia.ideo cōtra pupillū interponitur.l.iiij.§.i.ꝛ ibi not.s.de re.eo. lꝫ possit restitui si lesus est vt ibi in glo.ꝛ est ad idē text.in.§.si forte.hic alle.in glo.quē tex.etiā in pupillo intellexit Bart.in.l.quāuis. in vlt.col.de dam.infec.ꝛ idē est dicēdum in scdo decreto interponēdo ex cā noxali.q2 illud etiā nō requirit citationē.ideo videmus q ꝯtra absentē illud etiā interponit.l.ij.§.fi.vt ꝑ Bar. s.si ex noxa.cā aga. vnde etiā dꝫ posse interponi ꝯtra pupillū. q2 a pari ꝓcedunt cā dāni infecti.ꝛ cā noxalis.l:pretor.§.h edicto.s.de dā.infec.

3 ¶Item fallit ꝯclusio dicte glo. vbi vrgeret graue es alienū pupilli.ꝛ mora esset periculū allatura vt q2 pupillus haberet bona tpe peritura.q2 cōtra pupillum pōt ꝓcedi ad ꝯm decretū.l.fulcinius.§.adeo.j.qui.ex cau.in po.ea ꝛ no. glo.in.l.si minor.alle.in glo.Et de materia quādo succurratur minori aduersus primū decretū vide Bar.ꝛ doc.in.d.§. si forte.Et Jo.an.post spe.in ti.de.i.ꝛ.ij.decreto.§.restat. ver. sed pone pupilli.cū ver.se.ꝛ spec.in eo.ti.§.iam' de effectu.ver.gd si minor.

4 ¶In ea.glo.ibi.§.si forte.veritas est q ibi est spāle i causa dāni infecti vt in ea nō possit ꝓcedi contra absentē causa reipub.ad ꝯm decretū.sed ad primū.l.ignorare.ꝛ ibi plene docto.C.de re mili.l.qui cū in possessionē.j.de priuil.credi. q2 requiritur latitatio.l.fulcini⁹.§.i.ꝛ.§.quid sit.j.qui.ex cau.i pos. ea.ꝛ sicut fallit in cā damni infecti.d.§.si forte.ita etiā dico fallere in cā noxali per ea que ꝓxime dixi.ꝛ in specie no. Bart.i.l. fi.s.de resti.in integ.ꝛ idem videt velle Bar.in.l.si finita.§.iulianus.ꝛ.§.si qs possidet.s.de dam.infec.ꝛ glo.ꝛ Bal.in.l.ij. in.iij.q.s.si ex noxali cau.aga.ꝛ in auc.ei qui.in antepe.col.C. de bo.auc.iudi.pos.vbi oīno vide.ꝛ Inno.in.c.si aduersa. de eo qui mit.in pos.ꝛ in.c.dilecto.de ver.sig.in qbus locis etiam firmāt doc.q illud qd dictum est in secūdo decreto q possit interpōi ꝯtra absentē cā reipu.ꝓcedit etiā in alio absente sine dolo cū nō dicat latitare.d.l.fulcini⁹.§.i.ꝛ.§.qd sit.ꝛ i dubio absens presumit abesse iusta cā.tex.est hñ notandus in.l.si euꝫ.§. fi.j.de fideius.ꝛ ad hoc illum no.Ja.de are.ꝛ Ang.

5 ¶Iteꝫ cōtra dictos absentes poterit etiā ꝓcedi ad ꝯm decretum quādo graue es alienū vrgeret vt dixi.s.per.d.l.§.adeo.ita voluit gl. in.l.qui.cū in pos.quā Imol.hic reputat sing.ꝛ notat Barto. j.d.§.adeo.ꝛ in.d.l.si minor.ad qd oīno vide Bal.in.d. auc.

6 ei qui.in antepe.col.¶Extra glo.hic tetigit Bar.an ꝛ quādo valet snia lata ꝯtra minorē indefensuꝫ.ꝛ tꝫ q sit nulla.per.l.acta.§.fi.s.eo.ꝛ.l.cū minores.C.si aduer.reꝫ iudi.tamen secus est in snia lata in cā appellationis.ita eleganter ꝓbat Bart. in l.alienā.in prin.C.de ꝓcu.sed Bal.ibi melius per.l.si ꝑses.C. quō ꝛ quādo iud.¶Nec ob.rō Bart.se fundātis per.l.i.j.de appel.reci.q2 dic.q alia est rō illius legis vt habes per accur. in.d.l.alienā.

7 ¶Item qd si interlocutoria lata sit ꝯtra minorē indefensum.dic vt in glo.ꝛ per doc.in.d.l.i.C.q legi.per.ꝛ i.l. i.C.de iur.re.lib.xi.p Spec.ꝛ Jo.an.in ti.de ac.§.i.in ver. pore.per bar.ꝛ alios in.d.l.cū minores.

8 ¶Querit Imol.hic an pupillus debeat citari cū auctoritate tutoris:an vero solus ꝛ similiter cōtra quē dꝫ formari libellus.ꝛ quid in adulto.ꝛ refert q bar.in.l.i.§.sufficit.s.de admini.tuto.dicit q q̄tūcunqꝫ ad formandū libellū differentia sit inter pupillū ꝛ adultū quā differentiā clare facit iuriscōsultus in.d.§. sufficit.tamē verius videtur q nō sit differentia inter pupilluꝫ ꝛ adultum.vt notat glos. in.d.§.sufficit.in ver.licentia.ꝛ in glo.se.ꝛ idem notat Innoc. in.c.accedens.ad fi.de ꝓcur.¶Uel potes opi.cōcor.vt h per Imol.ꝛ etiā Pau.de ca.in.l.ij.s.de cōdi.fur.¶Sequit opi. 9 bar.subdit etiā bar.in.d.§.sufficit.ꝛ in.l.qui hꝫ.§.si pupillo.in fi.s.de tute.q secus est si simpliciter citatus cōpareat per se vel per aliū legitime.allegat in ar.l.fi.C.de ꝓcu.¶Sed Imol.hic refert q de facto fuit decisum ꝯriuꝫ.q2 imo etiā oportet citari tutorem si illuꝫ habꝫ.al's debēt citari amici ꝛ coniūcti:vt pupillus reddatur ꝯtumax.ꝛ sic ꝓcedi possit cōtra ipsuꝫ ad primū decretum.allegat tex.in.l.hoc aūt.§.i.ꝛ dicit Imol.q ita ibi tꝫ bart. in fi.j.ex qui.cau.in pos.ea.Item Spe.ꝛ Jo.an.in.d.§.restat. ver.sed pone q pupilli.cū ver.sequēti.¶Sed Pau.de ca.dicit videri tex.hic q citatio facta de pupillo nil valeat. ſꝫ debeat citari tutor.ꝯrium videt tenere bar.ꝯm eum in.d.§.sufficit.concludit Pau.de ca.q aut est infans ꝛ indistincte non valet citatio.l.iiij.in prin.s.de in ius vo.aut est maior infante ꝛ glo. ibi dicit citari debere tutorē vel pupillū cum auctoritate tutoris. ¶Sed in hoc vltimo dicendū est ꝯm Pau.de ca.q aut pupillus solus citat ꝛ nō comparet nec alius ꝓ eo.ꝛ tunc citatio non valet quo ad hoc vt possit pueniri ad diffinitiuā vt hic in gl.nec etiā ad primū decretuꝫ.d.§.sufficit.ꝯm eum.q2 quo ad illud sufficit q pupillus nō defendatur.l.apud iulianuꝫ.allega.in glo. ¶Sed i hoc vltimo melius loquit Imol.per.d.l.hoc aūt.aut cōparuit tutor vigore citationis facte de pupillo.ꝛ talis citatio reputabitur valida ꝯm Pau.de ca.qui dicit ita intelligi posse opi.bar.in ꝑsona vero adulti qui fuit citatus dicit Pau.de ca. idem quo ad diffinitiuam.q2 si nemo pro eo cōparuit nō reputatur cōtumax.ꝛ plus nō dicit.¶Adde q Bal.ꝛ Imol.in.l. si ex legati.de ver.ob.reprehēdunt illaꝫ opi.bar. concludentio q pupillus vel adultus solus possit citari per.d.l. si ex legati. cum.l.sequē.ꝛ hoc si extat tutor vel curator. sed si nō extāt debent citari agnati.d.l.hoc aūt.idem tꝫ Spec.ꝛ Jo.an.in locis supra alleg.¶Sed Bal.in.l.fi.C.si ꝓpter pu.pensi.dicit eē verum q nō sufficit solum pupillum citari nisi prius nūcietur tutori.allegat.l.neqꝫ.de in ius vo.sed bene sufficit citari adultuꝫ solum.q2 intelligit q citatus cōpareat legitime allegat.l.si tutor. cum glo.no.in ver.veniat.j.de bo.auc.iudi.pos.ꝛ idem.videt tenere Bal.in.l.i.C.qui pe.tuto.ꝛ bal.i.l.non eo minus. in fi. C.de ꝓcu.ꝛ Pau.de ca.in.l.ij.s.de cōdi.fur.lꝫ Spec.ꝛ Joā. an.in locis supra alleg.ꝛ Imol.i.d. ꝛ in.d.l.si ex legati.ꝛ Imol. l.si finita.dicāt q sufficiat eum simpliciter citari per.d.l.si minor.iuncta glo.in.d.§.sufficit.in ver.in causis.ꝛ Paul.de ca. in.d.l. scda.s.de in ius vocā.vbi in maiore infante tenet opin. Bar.simpliciter. Alexander.

1 # Is qui ad maius.

Citatus ad maius tribunal si non comparet cōtram minori contumaciam non incurrit.hoc.d.¶Et de materia huius.§.vide in.l.secūda.§.fina.ꝛ ibi late per Barto.j.de custo.reo.per bald.in.l.senatus.C.qui accusati. ꝛ habetur in c.cum parati.de appella.ꝛ aliquid per Imol.ꝛ Angel. ponētes hec.

2 ¶Ex dictis per barto.in.d.l.ij.§.fina.limita istū textum non procedere nisi citatus quis esset per diuersos corā diuersis iudicibus.q2 tunc corā vtroqꝫ comparere tenetur per notata per glo.in.d.l.ij.§.fina.ꝛ in.l.qui de crimine.C. qui accusa.

3 ¶Secundo fallit vbi citatus esset q corã minore iudice ad te-
stimonium ferendũ. ⁊ corã maiore esset citatus ad agendũ aliã
cãm pecuniariã in qua posset cõparere per pcuratorẽ. nã tũc cũ
in actu ferẽdi testimoniũ requirat presẽtia psone p. l. iij. §. diu⁹
in ẜ. testimonijs cũ glo. ff. de testi. ⁊ in. l. si qñ. C. de testi. tenebit
cõparere corã minori ad ferendũ testimoniũ. hãc rõnẽ spãliter
4 psiderauit iurisconsultus in. l. ij. §. i. ff. si qs cau. ¶Tertio fallit
vbi a minore magistratu esset detẽtus. d. l. ij. §. fi. ff. si qs cau. ƺ
5 Bal. in eadẽ. l. i. ¶Item pcedit iste text. vbi in diuersis causis
quis citatus esset vel ẽt in eadẽ causa in eodẽ tpe inchoata corã
diuersis. secus si vnus iudex ẽt inferrior occupasset iurisditiõeʒ
in eadẽ cã pro qua reus vocatus esset a maiori iudice. ar. l. si qs
mihi bona. ff. de iudi. ⁊ l. cũ quedã puella. ff. de iurisdi. om. iu-
di. nisi maior iudex esset princeps. q2 tũc nullus superior posset
inferiorẽ ordinariũ vetare nisi princeps: vt in auc. de defen. ci-
ui. §. iudicare. l. in hac. ff. de dona. plene not. in. l. iudicium sol-
uitur. ff. de iudi. ⁊ notat Hosti. in. c. volentes. de offici. lega. ⁊
Archi. xi. q. prima. de persona. Bald. in. d. l. senatus. ⁊ in. d. l.
ij. ff. si quis cautio. Lex. 55.

1 Iudex. Hic vt per Bar. in sũmario. ¶In tex. ibi dicit sniam. s. super negocio principa
li. secus si sup instãtia vt q2 absoluit ptes ab obserua-
tione iudicij rõne inepte petitionis vel instantie perempte in cã
principali. q2 tũc nõ expirat officiũ iudicis sup negocio pricipa
li etiã si esset iudex delegat⁹. vt no. voluit Spec. in ti. de offi. iu-
di. §. deseruit. ver. qd si pponens. vbi ad hoc plura allegat. Et
idem sequit Ang. Imo. ⁊ Pau. de ca. hic. simplr addo. bald.
idem tenẽtem sub dubio forte in. l. i. in. ij. col. C. si a nõ cõpetẽti
iudice hoc firmat Jo. an. post antiquos in. c. examiata. de iud.
Et ibi per do. anto. in vlt. col. nã iurisditio delegata nõ perit in
stantia perempta vt colligit ex glo. in. c. i. de iudi. ⁊ hoc sequun
tur oẽs. item tenuit Inno. in. c. cõsuluit. de offi. deleg. ⁊ Paul.
de liaʒa. in cle. ij. de re iudi. ⁊ do. de rota sua pclusione. lxvi. ⁊ p
hac opi. facit q2 talis snia dicit interlocutoria vt notat glo. in. l.
ticia. cum pcor. j. de accu. ⁊ ibi latius Bar. sed ista lex non hƺ lo
2 cum in interlocutoria: vt hic in glo. ergo ⁊c. ¶Et habes limita
tionem ad regulã huius legis volẽtis q snia lata iudex functus
sit officio. nã fallit regula huius legis vbicũqʒ officio iudicis no
bili restitutionẽ in integrũ implorãdo adiretur iudex qui sniam
tulit. nã tunc ipsemet retractare poterit sniaʒ. l. in cãe. la. ij. §. fi.
ff. de mino. ⁊ notat glo. in. l. i. C. sen. rescin. nõ pos. ⁊ hoc modo
3 rñdet ad. l. diuus. alle. in gl. ¶Et ex hac fallentia resultat ratio
pter quã dicimus iudicẽ posse mulctã remittere. l. illicitas. §.
fi. ff. de off. presi. nam rõ est q2 talis mulcta iponitur officio iudi
cis nobili. l. i. in pn. ff. si quis iusdi. nõ obtem. inducẽdo vt ibi p
Bar. in ver. quero. secus vidẽmus in pena que quidẽ imponit
per viam accusationis. nã tunc officiũ iudicis est mercẽnariũ de
seruiẽs actiõi intẽtate iõ expirat lata snia sup pena. vnde iudex
penã per suã sniam impositã remittere nõ põt etiaʒ pauperi. d.
l. i. in fi., cũ concor. hic alle. ⁊ ista fuerũt de mente Bar. hic. ⁊ sic
vult Bar. hic q p precedentẽ accusationẽ officiũ iudicis nõ di
catur nobile ƺ mercẽnariũ. Srium tenuit ipsemet in. l. imperiũ.
in. ij. col. ff. de iurisdi. om. iudi. Bal. ibi reprehẽdit no. p Bart.
4 ibidem. ⁊ bene vt ibi per eũ adherentẽ verbis Bar. hic lʒ de eo.
mentionẽ nõ faciat. ¶Ex his etiã infert q vbicũqʒ snia diffini
tiua lata est sup eo p quo fuit imploratũ offm iudicis nobile põt
semp eodẽ officio iudicis nobili reuocari: qd quideʒ firmauit ex
5 presse Bar. in. l. i. §. fi. de pto. stipu. per. l. pe. eo. ti. ⁊ idem sentit
Bar. in. l. qd iussit. ff. eo. ¶Item fallit regula huius legis quo
ad exequendũ siue sit ordinarius siue delegatus principis. l. a
6 diuo pio. ⁊ ibi fuit dictũ in prin. ff. eo. ¶Item fallit quo ad iter
pretandũ. l. ab executore. in prin. ⁊ ibi plene de materia. de ap-
pel. ⁊ notat in. l. ij. C. de sen. experi. reci. ¶Item fallit nisi iudex
incõtinenti corrigeret sniam suam anteq esset habita p absolu
ta ⁊ pfecta vt si dicit cõdemno ticium imo absoluo vt est gl. ele
gans. xvi. q. i. predicta. facit. l. si ita scriptũ. ff. de here. institu. in
prin. ⁊ dixi in. l. actor. vbi vide. ff. eo. item tƺ Bal. in. l. i. in. ix.
col. C. de fur. in. l. nõ dubiuʒ. in. vij. col. C. de legi. bene facit qd
notat glo. in. l. item labeo. §. i. in ver. pcurator. ff. fa. her. que di
xit valere sniam in qua iudex dicit condẽno hoc addito ⁊ saluo
eo qd infra dicã. qd quidẽ videt verũ quãdo verba predicta ad
corrigendum ⁊ emendandũ vel supplendũ adsunt in contextu
eiusdẽ orationis vere vel interpretatiue. sed si in orationib⁹ om
nino separatis pferãtur. secus est scdm Bald. no. in prima con
sti. C. in. §. quibus. qui allegat. l. i. C. sen. rescin. non. pos. ⁊ idẽ
sentit Cy. in. l. terminatõ. C. de fru. ⁊ lit. expen. ¶Sed verius
videtur q etiam si in diuersis ⁊ separatis orationibus iudex se
ipsum corrigat etiã in diffinitiua pcedat correctio anteq snia sit
habita pro absoluta ⁊ perfecta. q2 tunc nulla snia censet lata: vt
l. cõtractus. C. de fide instru. ⁊ nulla correctoria censet esse pla-
ta in snia. l. lecta. ver. dicebam. ff. si cert. peta. l. in bonefidei. de
pac. bene facit quod no. Joan. an. in pposito in. c. ij. de purg.
vulg. hec etiã sequitur Imol. hic. Plus dicit Spec. in titu. de
arbi. §. fi. ver. lʒ ante ⁊ post. q lʒ sentẽtia sit habita pro perfecta
iudex tamẽ potest incõtinenti se corrigere ar. eoꝝ que dicuntur
de teste qui post absolutã attestationem põt incõtinenti se corri
gi. c. preterea. de testi. cogen. ⁊ notat glo. in. §. illud. in glo. ma
gna. in ver. nõ habebat in auc. de testi. per Bar. in. l. eos. in pri
ci. ff. de fal. ⁊ istud dictum apprehẽdit hic Imol. dicens hoc iu
re non pbari nec est bonum exemplum in teste. q2 testis depõit
dictum suũ verbotenus lʒ redigat in scriptura nec in dispositio
ne eius requirit tanta solẽnitas sicut in sententie platione ideo
facilius potest testis se corrigere. nam iudex cũ magna delibera
tione pcedere debʒ. l. ij. ⁊ fi. C. de sentẽ. ex peri. reci. ¶Adde q
Ja. de are. vt refert Guil. de cu. in. l. q2 arbiter. ff. de arbi. tene-
bat idem quod Spe. per id quod dictũ est in teste. ar. l. pleriqʒ
ff. de ri. nup. ⁊ l. diuus. ff. de restitu. in integr. ¶Sed Guil. de
cu. in. d. l. q2 arbiter. cõtrarium tenet dicens iudicem recitata sẽ
tentia incõtinenti desinere esse iudicẽ vt hic preterq in accesso-
rijs in quibus est speciale. l. paulus. la. i. ff. eo. vnde cum incon-
tinenti sit quesitum ius parti nõ potest ei per iudicẽ auferri. al-
legat in ar. l. huiusmodi. §. qui stichum. de legi. ⁊ l. statulibeꝝ.
ad fi. de leg. ij. ⁊ l. apud aufidiũ. de optio. leg. ⁊ ita videtur te-
nendum. bene faciũt que dicẽtur infra circa questionẽ formatã
hic per Bart. ¶Si autem verba in sententia non essent corre-
ctoria sed expresse contraria vt si dixerit condemno vel absol-
uo sentẽtia est nulla: vt est glo. nota. in. c. cum ergo. in ver. pos
sunt. q. iij. ⁊ notat Jo. and. in regula. nullus ex consilio. in mer
7 curialibus. ⁊ Bal. in. l. i. in. ix. colum. C. de furt. ¶Item fallit
nisi is pro quo sentẽtia lata est confiteatur sententiã esse iniquã
q2 tunc ipsemet iudex poterit sententiã retractare: vt notat In
no. in. c. q2 pleriqʒ. de imu. eccle. quod dictum reassumpsit bal.
in auc. ad hec. C. de vsu. in. ix. colum. nam cõtra presumptioneʒ
iuris ⁊ de iure resultantẽ ex sentẽtia que in rem iudicatam transi
uit admittitur pbatio per confessionẽ partis in cõtrarium vt p
8 Cy. ⁊ Bar. in auc. sed iam necesse. C. de donati. ante nup. alle
ga. glo. in auctẽ. vnde sumitur illa autentica. ¶Sexto fallit nisi
post sentẽtiam que in rem iudicataʒ transiuit admisse essent p
bationes in cõtrarium parte nõ opponẽte. q2 tunc idem iudex
ordinarius poterit sentẽtiam retractare: ita notan. voluit Inno
cen. in. c. cum dilecta. de rescriptis. ⁊ in. c. cum bertoldus. extra
eodem. ⁊ in. c. fraternitatis. de frigi. ⁊ male. videtur etenim tũc
pars que sententiam obtinuit tacite renunciare sententie quod
9 facere potest. l. iurisgentium. §. si paciscar. ff. de pac. ¶Septio
fallit in omnibus casibus in quibus sententia nõ transit in rem
iudicatam de quibus aliquid remissiue dixi in. l. diuus. ff. eod.
10 ¶Octauo fallit in sententia excõmunicationis. c. sacra. de sen-
ten. excom. alias limitationes vide hic per glo. Quid in arbi-
tro dic vt. in. l. dicere. cum duabus sequen. ff. de arbi. ⁊ quod
11 ibi per Bartol. ¶In glo. ij. ibi. l. illicitas. de hac fallentia di-
xi super tex. ¶In eadem glosa. ibi. vt per alios possint ⁊c. hec
vera licet Barto. hic ⁊ in. l. quid tamen. in principio. ff. de ar-
bi. velit q speciale sit in personis quibusdam vt possint pter
magnitudinem potestatis sententias suas corrigere. ¶Sed
Imol. hic contra preterq in principe qui non est ligatus legi
bus. l. princeps. ff. de legibus. nam prefectus pretorio non po-
test contrarium disponere. i. formam. C. de offi. prefect. pre-
to. nec reperitur lex que probat dictum Bartolum. secundum
Imol. ⁊ q princeps possit sententiam suam corrigere ⁊ retra-
ctare. adde tex. xxxv. q. viij. c. apostol. ⁊. c. sniam. ⁊ extra eod. c.
cum olim. ⁊ notat Jo. calde. in. c. qualiter. el primo. de accusa.
12 ¶In ea. glo. in fi. lʒ delegatus qui tulit sniam nullam dicatur

officio functus nec possit vlterius de negocio principali cogno-
scere.d.l.si vt ꝓponis.tamē ƀm Ang.hic fallit in delegato prī-
cipis qui habetur ad instar ordinarij.l.a iudice.C. de iudic.
¶Sed Jmol.hic dicit hoc nō reperiri clare expressum in iure.
vnde videt̄ q̄ remaneat regula huius legis addo Bal.ideꝫ vo
13 lentem in.d.l.si vt ꝓponis. ¶Secundo fallit in delegato ad
vniuersitatem causarū ƀm Ange.hic qꝛ equiparatur ordinario
l.i.§.fi.ī.quis ⁊ a quo.¶Sed ƀm imo.hoc nō est sine dubio.
qꝛ.d.l.i.loquit̄ tantū quo ad effectū subdelegandi.facit lꝫ ipse
nō allegat qđ voluit glo.no.in cle.ij.in ver.fenerator.de rescri.
¶Addo tamē q̄ cū opi.Ang.ꝯcor.do.Anto.⁊ Jnno.in.d.c.
qualiter.⁊ Bal.in.d.l.si vt ꝓponis. ⁊ bene per rōnem ibi assi-
gnatam per eū.qꝛ sibi adhuc remanet vniuersalis iurisditio ī lo
cis in qbus cōprehendunt̄ ista.bene faciūt que dixi in.l. pōpo-
14 nius a's incipit si vni.š.eo.¶Tertio fallit in delegato ad vnā
causam qui tulit sn̄iaꝫ ꝯtra formā mandati delega. qꝛ tunc non
dicitur functus suo officio sicut dicimus in arbitro.d.l.quid ta-
men.in princ. de arbi.idem voluit Ja.de raue.⁊ Oldra.vt hic
refert Ang. ⁊ Jmol.sequitur dicēs ita tenere Saly.in.d.l.si vt
ꝓponis.⁊ ƀm Jmol.hic idem sentit bart.ibidem. ¶Addo q̄
idem tenet Cy.Jaco.bu.⁊ Saly.in.l. si accusationibus.C.de
accusa.⁊ Cy.Ja.bu.Bal.⁊ Ang.in.d.l.si vt ꝓponis.⁊ bald.
in.d.l.qui arbiter.š.de arbi.⁊ Jmol.in.l.si expressim.ī. de ap-
pel.⁊ Paul.de ca.in.§.cū querebatur.ī.eo. ¶Sed Jo.and.
in.d.c.qualiter.⁊ Pe.de ancha.in dicta cle.i.de re iudicata. ⁊
Jmo.in.c.in litteris.de offi.deleg.cōtrarium tenēt per regulaꝫ
positam in.d.c.in litteris.⁊ in.d.l.si vt ꝓponis. ¶Non obst.
l.quid tamen qꝛ dicunt q̄ illud tantū expressum reperit̄ in arbi
tro.⁊ tamē idem seruari debꝫ in iudice delegato.ar.l.non distin
guemus.§.de offi.š.de arbi.iuncto.d.c.cū olim.abbas de of-
fi.delega.⁊ in.l.a diuo pio.in prin.š.eo.nam in vtroqꝫ videtur
esse eadem ratio.ideo in ꝓposito vide notata per Bar. in.l.ij.
š. de optio.leg.per Ray.⁊ alios in.l.serui.electione.in princi.
15 de leg.primo.¶Quarto fallit quādo per errorē facti ꝓbabileꝫ
iudex delegatus tulit sn̄iam nullam ƀm Jnnoc.in.c.i.extra eo.
vbi vide allegat in ar.l.error.C.de iur.⁊ fac.ign.⁊ idem tenuit
Bar.hic.⁊ Pe.de ancha.in cle.i.de re iudi.⁊ Paul.de castr.
in.l.cum querebatur.ī.eo. ¶Sed Jmo.contra referens ita te
nere Jnno.in.d.c.i.qꝛ loquitur de delegato ad ꝓuidenduꝫ de
beneficio principis in quo latior fit interpretatio vt beneficium
principis sortiat̄ effectū.ar.l.fi.š.de cōsti.prin.⁊.c.cum dilecti.
de dona.⁊ hoc etiaꝫ tꝫ Hosti.Jo.andr.⁊ cōiter doc.in.d.c.i. ⁊
do.Anto.in.d.c.in litteris.⁊ Bald.in.d.l.si vt ꝓponis.dicens
ibi de hoc esse tex.nam ibi per errorem putauit illum esse contu-
macem cū non esset.ideo cōtra eum tulit sn̄iam que nulla est.⁊
16 tamē functus est officio vt ibi.¶Quinto fallit si sentētia nō hꝫ
esse seu figuram vt quādo cōdemnauit dominū qui nunq̄ fuit
in iudicio.sed eius ꝓcurator.l.i.C.de sen.ita dixit Bal.in.d.l.
si vt ꝓponis.lꝫ ƀm euꝫ glo.in.d.l.intelligat illā.l.in ordinario.
⁊ hoc mihi nō placet qꝛ ista fallentia nō videt̄ habere rationeꝫ
17 diuersitatis.¶Juxta hoc dicunt do.de ro.in cōclusione.xxxiij.
incipiente: Jtem dubitat̄ vtrū q̄ iudex delegatus lata diffiniti-
ua nō est functus officio suo in casibus in quibus sn̄ia non tran
sit in rem iudicataꝫ de quibus in.c. lator.⁊ in.c. consanguinei.
extra eod.allegant Jnno.in.d.c.cū bertoldus.¶Sed Anto.
de butr.⁊ Jmo.in.c.qualiter.cōtrarium tenēt.qꝛ delegatus est
functus officio lata sn̄ia in causa que nō transit in rem iudicatā
d.c.cum bertholdus.ƀm eos intelligit̄ in ordinario.Jtem licet
verum sit q̄ delegatus lata sn̄ia nulla regulariter sit functus of
ficio.tamē dic q̄ delegans pōt in eadē instantia terminare cāꝫ
super negocio principali.secus tamē si ipse delegatus qui est or
dinarius ꝓcessit per seipsum.qꝛ tunc si tulit sn̄iam nullam pote
rit ex eadeꝫ instantia ⁊ ex eisdeꝫ actis ꝓnunciare super negocio
principali.l.si preses.C.quō ⁊ quādo iudex.iunctis his que no
tantur per glo.⁊ doc.in.d.l.si vt ꝓponis.in fi.ita eodeꝫ modo
dꝫ posse si per aliū.qꝛ paria sunt facere per se vel per alium.l.ita
aūt.§.gessisse.š.de admi.tuto.cum vulga.facit.l.prima.§.mā-
datum.š.de offi.ei.ita no.voluit Jmo.in.d.l.si expressim in.i.
col.vbi dicit q̄ Bal.tamē sensit cōtrarium videlicet q̄ posset ēt
ipsemet delegans alteri cōmittere etiā eidem delegato qui tulit
sententiam nullam.glo. est menti tenenda.⁊ ibi eam ponderat
Bal.in.l.i.in fi.C.de sen.ex peri.reci.Sed Ang.⁊ Jmo.in.d.
l.si expressim.licet de dicta glo.mentionem nō faciant tenet cō-
trarium vbi delegatus qui tulit sentētiam nullam iudicasset per
dolum aut corruptelaꝫ qꝛ tunc sibi amplius delegari non pote
rit.allegant.l.eos.in prin.cum ibi no.in glo.C.de appel. ⁊ istđ
18 videtur verius.¶Et an ea que dicta sunt in delegato habeant
locum in arbitratore nulliter iudicāte.dic vt per Cy.in.l.finali
in.vij.q.C.de contrahen.emp.⁊ ibi per Bal.in.iiij.q.⁊ licꝫ cō-
munis opi.sit q̄ delegatus ferens sn̄iam nullam ita sit functus
sicut iudex officio suo.tamē Bald. hic in addi.refert Jaco.de
areti.tenuisse contrariuꝫ per.d.l.quid tamē.⁊.d.l.dicere.⁊ hāc
opi.sequitur ipse.⁊ respondet ad.d.l.si.vt proponis.q̄ licꝫ ibi
dicatur delegganteꝫ posse causam alteri cōmittere lata sententia
nulla a delegato:non tamē dicitur ibi q̄ primus delegatus pos
sit cognoscere.¶Jtem certū est delegantem non solum lata sē
tentia a delegato.sed quādocunqꝫ posset primaꝫ delegationeꝫ
reuocare ⁊ alteri cōmittere.l.iudicium soluit̄.š.de iudi. tamen
non recedo a cōi opi.glo.⁊ doc.respondeo ad.d.l.quid tamē.
prout dixi supra circa tertiā fallentiaꝫ.⁊ cum hac opi.cōiter trā-
sit ipsemet Bal.in addi.Spec.in tit.de sen.in.i.col.vbi etiam
sequitur Bal.ij.iij.⁊.iiij.limitationē quā dedi.š.ad.d.l.si.vt ꝓ
19 ponis. ¶Subdit etiā idem Bal.q̄ fallit in sn̄ia non cōtinente
cōdemnationem vel absolutionē:allegat.l.ex stipulatione. ⁊.l.
preses.C.de senten.idem dicit in sn̄ia ꝓlata viua voce.⁊ nō in-
scriptis.l.fi.C.de sen.ex peri.reci.qꝛ ƀm eum non est tunc extin
ctus ipse actus iudicandi ex quo non fuit ꝓnunciatum vt in di
ctis iuribus qđ tene menti.qꝛ nō reperio hoc ab alio scriptū.vbi
20 aūt iudex est ordinarius qui tulit sn̄iam nullā.glo.hic cōcludit
ipsūmet iudiceꝫ habere iterū iudicare vt iuribus allega.in glos.
in cōtrarium videtur.s.q̄ superior habeat iudicare per.l.absen
tem.C.de accusa.ꝓpter hoc videt̄ q̄ glo.in.l.iiij.eod.ti. dicat
esse in electione partis adire iudicem qui iudicauit seu eius suc-
cessorem.d.l.iiij.vel superioreꝫ.d.l.absenteꝫ.¶Bart.hic fatet̄
hanc opi.esse verā si pars soluꝫ petere vellet sn̄iaꝫ ꝓnūciari nul
lam.d.l.iiij.iuncta.l.quedā mulier.š.fa.her.sed si petat̄ sn̄iam
nullam firmari ⁊ sic sentētiari ⁊ ꝓnunciari.tūc semꝑ poterit adi
ri superior per viaꝫ nullitatis.d.l.iiij.⁊.l.si preses.C.de sen.vbi
sn̄ia nulla lata est ꝑ iniuriā ⁊ sic ꝑ turpitudinē iudicis.d.l.absen
tem.⁊ hoc sequit̄ Jmo.⁊ ideꝫ tꝫ Ang.in.d.l.si expressim. đ ap.
¶Jnno.vero in.c.dilecto.in fi.extra eo.⁊ in.c.dilecto.de app.
videtur velle q̄ semꝑ debeat adiri idē iudex vel successor ⁊ non
superior quādo dicit̄ de nullitate sn̄ie nisi per viaꝫ appellatiōis
de nullitate diceret̄.d.l.quedā mulier.⁊.l.fi.š.de iure pa.Alie
fuerūt opi.de qbus hic ꝑ Bar.¶Sed ipsemet Bart.in.d.l.si
vt ꝓponis.⁊ in.d.l.si expressim.tꝫ q̄ etiam suꝑ nullitate possit
adiri superior indistincte.etiā si petat̄ ꝓnūciari suꝑ negocio ꝑn
cipali.dūmodo pīcipaliter de negocio dicat̄ etiā si in sn̄ia tur-
pitudo iudicātis nō intercessit.ad hoc inducit.l.i.§.i.in ꝟ.cor
rigit̄.que sen.si ap.rescin.vbi pꝫ q̄ sn̄ia nulla pōt rescindi:ac ēt
reformari corā superiori adito per viā nullitatis.ad hoc ēt ad-
21 ducit.d.l.absentē.¶Ex quo infert no.q̄ cā nullitatis đuoluit
ad suꝑiorē negociū pīcipale sicut facit appellatio.allegat no.
ꝑ Jnno.in.c.cū ꝯtingat.de of.dele.in glo.magna.in vlt.colū.
maxime in ver.q̄ro.qđ si dat̄ libellus:secꝰ si nō adiret̄ superior
per viā nullitatis ꝑncipaliter intentate.sed corā superiori petat̄
pīcipaliter ꝓnūciari suꝑ negocio ꝑncipali.qꝛ hoc fieri nō pōt:
nisi corā eodē iudice vel successore ƀm bar.ꝑ.d.l.iiij.hoc ideꝫ tꝫ
Ja.bu.Bal.⁊ Sal.in.l.si vt ꝓponis.⁊ Jmo.in.d.l.si exꝑssiꝫ.⁊
Saly.in.d.l.iiij.vbi voluit q̄ si adeat̄ superior per viaꝫ nullita-
tis intētate.⁊ petat̄ ꝓnūciari suꝑ negocio ꝑncipali ex nouis a-
ctis.qꝛ sic vult vel non pōt ex antiqs.qꝛ instātia erat ꝑempta.⁊
tūc indistincte pōt vel possit suꝑior cognoscere.d.l.absentē sed
si petat̄ ex eiusdē actis antiquis ꝓnunciari:tūc nō pōt superior.
sed ipsemet ordinarius vel successor.qꝛ vbi ceptū est iudiciū ⁊c.
l.vbi ceptū.š.de iudi.lꝫ Bar.hic ⁊ in.d.l.si vt ꝓponis.aliter re
ferat opi.Ja.bu.⁊ nō bene:⁊ istā opi.sequit̄ Pe.đ anc.in cle.
i.de iudi.⁊ doc.maxime Moder.in.d.c.dilecto. ⁊ videtur ip-
sa veritas. ¶Non obst.d.l.iiij.in.ver.iniuria. qꝛ respondetur
q̄ potest capi nō solum ꝓ iniuria illata ex animo.sed etiā pro in
iuria ⁊ iniustitia que est in lata culpa vel ignorantia.l.sed quicū
que.§.iniuria.š.ad.l.aquil.⁊ ista procedunt in diffinitiua.

22 ¶Sed si iterlocutoria est nulliter lata tunc dic sm Bal.in.l. si aduersus.C.si aduer.rem iudi.⁊ Pe.de anch.in cle.j. de re iu di.⁊ Ange.in.l.j.C.qñ puo.⁊ in.d.l.si vt pponis.⁊ Jmol.in dicta.l.si expressim.q sol⁹ iudex pt de illa cognoscere.allegant no.per Jnno.i.d.c.dilecti.nisi inferior sit delegat⁹ qui nulliter interloquit.⁊ delegans sit ordinari⁹.q tunc p modū querele simpliciter delegans potest adiri.ita not.dicit Bal.in.d.l.si ad uersus.allegat.l.arbitro.§.qui satisda.cogan.vel nisi lata inter locutoria per sordē vel iniquitatē iudicis.q tunc superior pote rit adiri sm Ange.no.i.d.l.i.C.qñ prouoca.⁊ in.d.l.si vt ppo ni.⁊ Jmo.i.d.l.si expressim.⁊ in causis i qbus dicimus ordina rium nulliter iudicantē posse iterum cognoscere. dic hoc veruz esse in tm q etiā si pmo tulit sniam ɔdēnatoriā nullā potest po stea ferre sniam absolutoriā validaz.l.fi.C.de sen.que sine cer. quāt.qd est no.dignum sm Bal.ibi ⁊ Bal.in.l.post sniam.C.

23 de sen.¶Item inq̄tuz.§.ɔclusum est maxime sm Bar.in.d.l. si vt pponis.⁊ i.d.l.si expressim.q iudex aditus sup causa nul litatis pncipaliter potest reformare primā sniam super negocio pncipali.itelligas hoc procedere vbi fundamentū pme snie es set nullum.q lata fuerat sup inepta petitione. naz tūc superior nō potest eam reformare.sed simpliciter declarare nullam tex. est valde no.sm Pet.de anch.Jmo.⁊ do.Abb.in.c. cum dile cta.de emptio.⁊ vendi.imo etiā nec iudex appellatiōis posset talem sniam reformare sm Bal.in.l.ij.i.xiiij.q.C.de rescin.vē.

24 allegat tex.in.d.c.cū dilectus.quē ad hoc dicit nō eē alibi. ⁊ re putat menti tenēdum.¶Juxta hoc querit Jmo.an sit delega tus cā nullitatis snie possit delegatus reformare sniam nullam ⁊ cognoscere de negocio pncipali.videtur q sic per ea que di xi per dictam.l.si vt pponis.⁊ d.l.si preses.⁊.l.j.C.quā.puo. q iurisditio delegata est stricti iuris.c.P.⁊.G.de offi. deleg. ¶Sed ɔ Saly.inclinat hic Jmo.per nota.p Jnno.in.c.vt de bitus.in glo.que incipit:Alioquin ⁊c.⁊ ibi doct. de appella. ⁊ idem tz in.d.l.si expressim.in antepenul.colū.⁊ hec videt veri tas.q post nullitas deuoluit totum negociū pncipale. vt est di ctum.ergo cōmissa nullitate vidētur cōmissa ea que sibi coheret

25 c.prudentiā.ad finem de offic.deleg.sic ⁊ eō scdm Bal.in.d.l. j.C.qñ prouoca.per.d.l.quedā mulier.¶Postremo quesiuit hic Bar.quid si tulit iudex p aliquo delicto sniam ɔdēnatoriā in centū ⁊ adiecit q si condēnatio esset in plus vel minus q de beret esse ex forma statutoꝝ:ex nūc reducit ad debitam quātita tem ⁊c.an illa clausula aliquid operetur.⁊ dicit q nō:si est adie cta post verbum ɔdēno.vt hic per eum.⁊ ibi no.in.l.moris est. per illum tex.j.de penis.⁊.l.i.j.ad turpil.i.iiij.colum. ⁊ idez tz Ja.de belui.in sua disputatiōe incipiēte:Jn christi noie cauet lege municipali q per aliquē ⁊c.pro qua opi.facit hz Jmo.hic quod no.Spec.in titu.de expensis.§.iuxta hoc.ver.noto.cum seq.⁊ Jo.and.in.c.fi.de rescrip.adde in simili quod no. Bal. in auten.iterdicimus.C.de episco.⁊ cle.vbi dicit q iudex post verbum condēno nō potest reseruare facultatē minuendi penā vt ibi per eum.¶Sed ɔ Bart.tenuit Ange.hic allegant glo. in.l.item labeo.in ver.sed si possunt.⁊ in ver.pure.§.fa.hercis. ibi dum glo.dicit saluo quod infra dicam.quā glo.singulariter allegat do.Cardi.in.c.exposita de arbi.⁊ Ange.in ɔsilio.xxvj. ⁊ Saly.in.l.ea qdem.C.de accusa.⁊ post Bar.Bal.in.l.termi nato.C.de fruct.⁊ lit.expen.ɔ Bar.etiam allegant id qd not. Spec.in ver.quid si iudex in.d.§.iuxta. ⁊ q anteq sit habita p absoluta snia iudex potest cognoscere.argu.d.l.ɔctus.⁊ dixi super tex.¶Jmo.hic conat opinio.ɔcordare.⁊ q opi.Ange. pcedat qñ illa clā adijceretur ex interuallo: vt qñ verba essent ɔditionaliter vel suspensiue plata qd fieri potest.l.j.§.biduum. quā.appel.sit.vt si dixero condēno te in centū si ita venis ɔdē nandus ex forma statutoꝝ.sed si verba sint resolutiua snie in to tum vel p parte vt in terminis qōnis formate hic per Bar. tūc pcedit opi.Bar.per hanc.l.¶Non ob.gl.in.d.l.item labeo. q ibi illa clā veniebat ad qualificandū sniam:nō ad corrigen duz put in casu nostro.¶Vel potest rñderi sm eum q illa gl. nō est vera vt per Cy.in.d.l.terminato. ⁊ ibi latius per Bart. ¶Adde q cum opi.Bar.transit Bal.in.l.⁊ si seuerior. in pe. col.C.de ifami.⁊ in.l.quid ergo.§.pena grauior.ff.de his qui notā.infa.in.x.col.nam sm eū talis clausula est generalis ⁊ icer ta.ideo sm euz tollitur sicut generalē ptestationē tollit speciale pactum.allegat.c.cū.ff.de ɔstit.⁊.l.cum i plures.§.locator. §.loca.⁊ ponit similē rōnem Bar.hic p.l.ii.C.de sen. que sine cer.quāti.idem tz Bal.in.l.si quis filio.§.fi.§.de inius.testa. ⁊ in.l.nō dubium.in.viij.col.C.de leg.⁊ in.d.l.itē labeo.vbi re spondet ad gl.ibi positā q loquit qñ clā respicit omissa.hic se

26 cus.idem tz Saly.i.d.l.ea quidē.in.xviij.col.vbi subdit secus esse si iudex diceret ɔdēno ticium in centū.saluo q si pena ma ior vel minor veniret iponenda ex forma statuti ⁊c.q tunc snia censebit ɔditionaliter lata ⁊ valebit.ita dicit sentire glo.sing.in d.l.item labeo.Bal.in.d.l.terminato.allegat no.per Bar.hic ⁊ dicit q illa verba saluo ⁊ reseruato resoluūt actum snie cuz ef fectu.allegat glo.in.d.l.item labeo.¶Contrariū tenz ipsemet Bal.in addi.spec.in ti.de sen.in vlti.col.vbi in pposito dicit q ista clā saluo ⁊ reseruato ⁊c.q est ɔria snie diffinitiue nihil ope ratur:allegat no.per glo.i.l.j.C.cōmi.vel epis.ipsemet Bal. in l.certa.C.quā.puo.sequit opi.quā tz hic Ang.ɔ Bar. ⁊ ita di cit de facto seruari.⁊ hec opi.mihi plz p ea que dicta sunt i hac qōne.⁊ per hec que dixi in.iiij.fallētia ad hanc.l.p quo etiā fa cit qd no.glo.hic alleg.p Ang.⁊.l.obligationū ferre.§.ɔditio ver.hoc casu.j.de actio.⁊ obli.¶Non ob.q al's sit incerta. q censet certa ⁊ specificata per relationē ad statutū.l. ait ptor.§.

27 j.cum his que ibi dixi.§.eo.¶Querit hic Ang. qd si admittat iudex infra si ⁊ quotenus de iure admitti debent ⁊ possunt qd operetur remittit se ad no.per se in.l.si qñ.⁊ ibi vide per Bart.⁊ alios.⁊ per Bar.melius in.l.ambitiosa.in.x.col.in versi. qui si in reformatiōe.de decre.ab ord.fa.cum quo simpliciter transit Jmo.per Bal.quē oino vide in.l.edita.in.xxx.col.C. de eden.

28 ¶Et silr querit hic Ange.qd si iudex iterponat decretū per hec verba si ⁊ quaten⁹ de iure ⁊c.⁊ se remittit ad no.p Bar. in l.cuz pponis.de leg.ɔstan.vide Bar.in.l.⁊ si ɔditionalis.§.de auc.tu.⁊ p Bal.in.l.j.C.qui admit.¶Et silr qd si vasallus

29 alienet feudū per hec vba si ⁊ quaten⁹ de iure possuz.pdat feu dum sicut simplr alienādo.vide no.p Bal.i.c.j.§.hoc quoqz. de succes.feu.¶Tangit ēt hic Jmo.de.q.formata p Bar.i.l. si legatari⁹.§.fi.§.de fideius.dic vt ibi per eū.Cui addo Bal.i d.l.terminato.⁊ in auten.gñaliter.i.vi.col.C.de episco. ⁊ cler. ¶Tangit ēt de qōne formata p Bar.in.l.pe.in fi.§. de here. insti.dic vt ibi p Bal.in.l.errore.C.de testa. Lex 56

P **Ost rem.** Snia:iusiurandū ⁊ ɔfessio facta habent executionē paratā.h.d.

¶Effectus aūt hui⁹ executiōis parate est q nō requi ritur libellus ⁊ lit.ɔtest.put fuit dictū post Bart.i.l.itra.§.eo. nec citatio vt fuit dictū post Bar.in.l.a diuo pio.§.in venditio

2 ne.§.eo.¶Not.q iusiurandū hz executionē paratā sicut snia ad idē.l.sz ⁊ si possessori.§.pe.§.de iureiurā. Et dicit Barr.q si in fi.ɔctus apponeret hec clā.Et q de pdictis possz posimo dum oriri dubitatio.iō dict⁹ pmissor dicto stipulāti detulit iura mentū sup pdictis q stipulator iurauit se dēre recipe dicta cētū sibi pmissa ⁊c.nam tale instrm hēret executionē paratā sic snia ⁊ dicit Bar.se mirari q practica hunc modū nō inuenit.¶Sz bal.in.l.j.C.de re.cre.dicit hanc opi.bar.esse sing.tū eaz repre hēdit:q anteq ɔctus sit absolutus a ptib⁹ nil debet.l.ɔct⁹.C. de fi.instr.iō tale iuramentū nō pōt dici litis decisiuū q nō erat ortū aliqd dubiū:⁊ sic vult bal.q ita demū iuramentū hēat exe cutionē paratā si sit litis decisiuū:⁊ iō dicit q opi.bar.pcederz qñ post absolutū a ptib⁹ ɔctum defert iusiurandū.¶Pau.de ca.hic ⁊ in.l.nā ⁊ postea.§.si ptor.§.de iureiur. ⁊ refert bal. ⁊ subdit simplr q sibi magis plz opi.bart.Primo q nō vr iure pbari q iusiurandū ita demū habeat executionē qñ ē litis deci siuum.nā si illud esset vez sequeret q si etiā post absolutū con tractum deferreret iuramentū ante litez motā non haberet exe cutionē paratā cui⁹ ɔriū fatet ipsemet bal. ¶Jtē videm⁹ q transactio dz fieri de re dubia ⁊ lite icerta vt.ff.de trāsact.l.i. tū satis est q lis subesse possit.l.post rez.in ver.subesse possit.e.ti.

3 ⁊.l.ij.C.eo.¶Jn tex.ibi p iudicatz.facit an instrm factū extra iudiciū cum pcepto notarij de soluēdo hēat executionē paratā Pau.de ca.hic tz q sic:dixi post Ange.⁊ Jmo.i.l. ait ptor.§. j.§.c.¶Jn glo.j.in fi. dic melius dz q illud qd hic dr in glosa hz locum in iuramento necessario delato in defectū semi plene pbationis.ita loquat.d.l.admonēdi.in pnc.secus in iuramen to iudiciali:de quo loquit lex nostra.q tunc nō habet locuz id

quod dicitur in gl. vt est tex.in.d.l.admonẽdi.ꝛ pro intelligẽ
tia terminoꝝ vide.l.j.ꝛ ibi no.per docto.post glosam. eo.titu.
Alexander de imo. Lex. 57

1 q **Uidam consulebant.** Maioꝛ xviij.ãnis
iudex etiã oꝛdinarius esse põt. minoꝛ vo.xviij. annis
iudex esse potest si ex ꝯsensu partiũ delegetur: vel ex certa scĩa i-
peratoꝛ eum iudicẽ dederit ꝛ nõ aliter.h.d.ẜm Bar. ꝛ Ange.
¶ Uel sic ẜm Jmol. Maioꝛ.xx.annis põt dari iudex etiaꝫ ab
iferioꝛe a pncipe ꝛ nõ intercedẽte partiũ ꝯsensu maioꝛ vo.xviij.
qui est minoꝛ.xx.nõ potest dari iudex nisi detur a pncipe.vl' ab
inferioꝛe detur de partiũ voluntate: minoꝛ aũt.xviij. annis de p
2 tium voluntate dari nõ poterit.h.d. Et ẜm eum hanc.l.ita vr̃ i
terpꝛetatũ fuisse papam i.c.cum vigesimũ.de offi.deleg.cui iter
pꝛetationi est standũ; etiaꝫ i foꝛo ciuili qñ dubiuꝫ iuris ciuilis i-
terpꝛetar̃ per ius canonicũ: vt nota.i.c.lꝫ.de foꝛo cõp.ꝛ i.c. per
venerabilẽ.qui fi.sint leg. ¶ Et pro itellectu isto ipe iducit istũ
tex.i ver.certe.nam iste ver.itelligitur in mioꝛe:xxv.an.ꝛ maio-
re.xviij.vt in glo.ergo eodẽ modo dꝫ itelligi ver.sed si foꝛte. q
ꝓxime seqtur lꝫ glo.pe.quam cõiter omnes legiste sequũtur.in
telligat de minoꝛe.xviij.ãnis.ꝛ pꝛo dicta opi. Jmol.hic allegat
tex.i.l.cum lege.de arbi.nõ cauillando lr̃am ibi i versic.iudica-
re cogatur ꝛc̃.nam itelligitur ꝙ ibi nõ cogitur iudicare: qꝛ non
vꝫ delegatio: lꝫ gl.ibi ꝛ hic aliter itelligat ad idẽ põdera text.in
d.l.cum lege.i ver.ꝛ eius snĩa nullo mõ cõmittitur ꝛc̃. nam ibi
snĩa lata ab arbitro minoꝛe.xx.an.nõ tꝫ.nec facit penam cõmit
ti lꝫ glo.ibi.ꝛ hic ꝛ i.l.cum ꝑtoꝛ.de iudi.itelligat illum tex.quã-
do coactus iudicauit. ¶ Adde ꝙ istum tex.etiã decidit specu.
in ti.de iudi.deleg.§.excipi potest.ver.item qȯ est minoꝛ. ꝛ gl.
in.d.c.cum vigesimũ.cum quo transeũt cõiter Cano. ¶ Sꝫ ad
uerte qꝛ in oĩbus vr̃ ꝓcedere posse dictum itellectũ pꝛeterꝙ in
pma parte sũmarij hic.dum voluit hãc legẽ velle ꝙ maioꝛ.xviij.
an.possit dari iudex ab inferioꝛe a pncipe absqꝫ ꝯsensu partiuꝫ
ꝓut dicit tex.i.d.c.cum vigesimũ.nam iste tex.nõ requirit ꝙ sit
maioꝛ.xx.an.ꝓut requirit ius canonicũ: sed sufficit ꝙ sit maioꝛ
3 xviij. ¶ No. ꝙ etas requiritur in iudicante: vt hic ꝛ.d.c.cuꝫ vi-
gesimũ.ꝛ idem in arbitro vt sufficiat eũ esse maioꝛẽ.xviij. annis
ad hoc vt eius snĩa sponte lata teneat: vt hic in glos.cum ꝯcoꝛ.
s̃.allegatis.ꝛ hoc cõiter sequũtur legiste. ¶ Sed ꝯ̃rium tꝫ glo.
in.d.c.cum vigesimũ.s.ꝙ arbiter nõ possit eligi minoꝛ.xx.an.p
d.l.cum lege. Ratio diuersitatis ponir̃ duplex inter arbitruꝫ ꝛ
iudicẽ: vt in glo.d.c.cum vigesimũ.qȯ etiam ibi sequũtur doc.
ꝛ Jmo.hic. ¶ Addo spec.idem tenẽtem in ti.de arbi.§.ij.ver.
item si minoꝛ.cum ver.seq.vbi plus subdit vꝫ ꝙ etiam si pendẽ
te cõpꝛomisso supueniat etas.xx.an.nihil opabitur nisi de no-
uo in eum compꝛomittar̃: allegat.d.l.cum lege.iũcta.l.sed si i
seruum.in pn.eo.titul.de quo vltimo vide etiã per Jo.an.ibi ꝛ
ista opi.canonistaꝝ magis vr̃ adherere tex.i.d.l.cuꝫ lege. non
enim vr̃ reddi posse bona rõ quare si vꝫ cõpꝛomissum factum i
minoꝛe.xx.añ.maioꝛe.xviij.nõ dꝫ posse cogi mero iure si nõ pe-
4 tat restitutionẽ aduersus acceptationẽ cõpromissi. ¶ Jteꝫ no.
pnceps potest iudicem minoꝛẽ.xviij.an.delegare in ꝯ̃rium vide
tur tex.in.d.c.cum vigesimũ.ibi pmittitur pꝛincipi sine ꝯsensu
partiũ delegare maioꝛẽ.xviij.an.minoꝛeꝫ.xx.ergo a ꝯ̃rio sensu
vr̃ secus in minoꝛe.xviij.responde ẜm Jmo.ibi ꝙ iste tex.itelli-
gitur qñ pnceps ex certa scĩa facit.qꝛ tunc vr̃ dispensare.sꝫ igno
ranter nõ posset delegare nisi maioꝛi.xviij.an. vt ibi qȯ reputat
esse no.ꝛ ita dicit intelligendũ esse glo.in.d.l.cum ꝑtoꝛ.ꝛ vide
5 que ifra ꝓxime dicam. ¶ Subdit hic Paul.de cast.multũ no.
hoc nõ habere locũ in ipubere.qꝛ cum i eo sit defectus nature
dicit sibi videri ꝙ pnceps nõ possit sup tali defectu dispensare.
Sed in ꝯ̃rium allego glo.i.c.statutũ.in ver.canonicis.de rescri.
lib.vj.ꝛ glo.i.c.a nobis.de deci.facit qȯ haber̃ in.c.si eo tempe
de rescrip.lib.vj.ꝛ qȯ no. Bar.hic in fi.ꝛ qȯ no. Bal.in.l. fina.
in.j.col.C.de rei vend.ꝛ i.c.j.i.ij.col.per quos fi.iuesti.dum lo
6 quitur in ifante.ꝛ qȯ no. Bal.in.l.fi.C.de testa.mili. ¶ Et sic
no.ex isto tex.ẜm Ang.hic in fi.ꝙ pnceps vel Papa ꝯferens
bñficium vel gratiam ex certa scientia videtur de icapacitate di
spensare.ad idem est tex.in.l.vlpianus.in fi.s̃.de excus.tuto. ꝛ
ita videtur itelligere istum tex. Bar.ꝛ Ang.hic: hoc idem volu
it Bar.si liber aut seruus ad decu.aspi.lib.x.in ꝯ̃rium vꝫ ꝙ ẽt
si nõ interuenit scientia pncipis videatur dispensare.est.l.bar-
barius ẜm intellectũ glo.ibi i ver.effecisse.s̃.de offi.ꝑto.quem
intellectũ sequũtur cõiter Ultramontani itelligendo ꝙ ibi bar
barius ex pꝛomotione facta adeptus est libertatẽ ꝛ istam partẽ
tꝫ hic Jmol.in pma carta subdens ꝙ si Papa vel pnceps non
ꝓmoueat: sed alium actum faciat.nam sic videtur habilitare al
7 legat cle.sũmus.de sentẽ.excom. ¶ Addo tex.in.l.libertus ad
uersus.ff.de in ius voc.per quem tex.dicit ibi Ange.ꝙ pnceps
ꝯcedendo rescriptum delegatoꝛiũ supplicanti videtur supplicã
tem habilem facere ad agendũ.tamen ipsemet Jmol.hic i.xij.
colum.dicit opi.suam esse veraꝫ in iperatoꝛe: vt si ignoꝛanter ꝓ-
moueat videatur dispensare.secus dicit esse in papa in quo ẜm
eum distinguir̃ an ꝓmoueat ex certa scientia vel nõ.allegat.c.si
eo tempe.de rescrip.lib.vj.vbi Papa ꝓmouendo minoꝛeꝫ ad
bñficium: nõ videtur sup etate dispensare.ꝛ hoc ideo ibi est. qꝛ
ignoꝛat defectum etatis.secus si sciuisset vt no.glo.i dicto.c.sta
tutum.in ver.lr̃arum.no.docto.in.c.ex rõne.de eta. ꝛ qualita.
Et respondet ad.d.l.vlpianus.loquentẽ in iperatoꝛe ꝙ ibi cõ
cessio nõ tendebat ad publicam vtilitatẽ ꝓut hic. ¶ Puto ve
ram esse opi.ꝙ etiam in iperatoꝛe fieri debeat distinctio iter sciẽ
tem ꝛ ignoꝛantem per ꝑdicta.ꝛ per tex.in.d.c.cum vigesimuꝫ.
iducẽdo hanc.l.vt induxi supꝛa nec vider̃ posse reddi bona rõ
diuersitatis iter Papam ꝛ imperatoꝛẽ.ꝛ pꝛo ista opi.glo.in.l.
vniuersitatis.C.de ꝑci.iper.offerẽ.in glo.j.vbi etiã Barto. ad
8 hoc allegat istam.l.allego.xliij.di.c.cum aũt.in glo. que icipit
Ar.que dicit ꝙ oꝛdinans aliquẽ scienter vider̃ eum restituer̃ fa
me.quam glo.ad hoc allegat Bal.i.l.iperialis.§. similes. per
illum tex.C.de nupt.vbi dicit ꝙ imperatoꝛ pꝛomouẽs spurium
ad episcopatũ ꝛ facit hoc ex certa scientia vider̃ eum restituere
natalibus.ad qȯ etiam allegat istum tex. Ad.d.l.barbarius.re
sponde vt ibi per Bal.in.v.colum.ꝙ ibi publica vtilitas iũcto
erroꝛe cõi cuꝫ erroꝛe superioꝛis hoc opatur.vel responde sequẽ
do intellectũ Ultramontanoꝝ ẜm quẽ nõ obstat iste tex.quem
intellectũ appꝛobat Jnno.i.c.cum dilectus.in pn.de electio.
9 ꝛ tanto est magis dicendũ eum in iferioꝛe a pncipe habẽte po
testatem dispẽsandi: vt nõ intelligar̃ dispensasse: nisi iteruenienẽte
eius certa scĩa.l.ij.C.si ser.aut liber.li.x.ꝛ.c.nihil.in pnc.de ele
ctio.ꝛ nõ reqritur certa scientia tm̃: sed reqritur etiaꝫ cãe cogni
tionem ꝑcedere vt itelligatur dispẽsasse: vt ꝓbat Jnno.in.c.ve
niens.de fil.ꝑsby.ꝛ plene per Jo.an.in.c.fraternitatis. ꝛ p gl.
in.d.c.j.de eta.ꝛ quali.ꝛ per glo.ꝛ docto.iñ.c.lr̃as.de ꝯcessio.
ꝑben.ꝛ glo.iij.q.vj.nisi rigoꝛ.per spec.in titu.d legato.§.qua-
liter ver.dicunt autem qdam.cum ver.seq.p Archi.l.distin.pe
nitẽtes.ꝛ in.c.diuersis: p docto.de ꝯiug.aliquid p Bar. hic in
scda opposi.p Bal.aliquid in.l.bonoꝝ.in.j.colum.C.qui ad-
10 mit.ꝛ per Jmol.hic qui subdit ꝙ vbi in pncipe requiritur certa
scientia opoꝛtet illam expꝛimi in litteris.vel ꝙ ex tenoꝛe littera-
rum appareat ꝙ scientiam habeat de inhabilitate ꝓmoti: sicut
dicimus de clausula motu ꝓpꝛio.c.si motu ꝓpꝛio.de ꝑben.lib.
vj.allegat glo.ẜm eum singularẽ in.c.statutum.in versic.lr̃is.d
rescrip.lib.vj.ꝛ in cle.si.eodẽ titu.in fine.ꝛ qȯ no.in.c.si.de cõ-
fir.vti.uel inutil.ꝛ sic nõ potest ꝓbari certa sciẽtia per testes.
¶ Refert tamen ꝙ Do.de rota.contrariũ tenẽt decisione.ccc-
xxviiij.icipiente: Jtem lꝫ ꝙ romana curia.tamen Jmol. hic cõ
trarium teneꝫ per glo.dicti.c.si motu.in glo.finali. Addo Bal.
idem tenẽtem in.c.j.in.ij.colum.per quos fiat inuesti.ꝛ.l.fina.
in.ij.colum.C.senten.rescin.nõ pos.vbi limitat hoc ꝛ Bal.i.l.
contro-
eos.in pnc.de appella.ꝛ in.c.naturales.si de feu.fuer. contro.
inter domi.ꝛ agna. ꝛ idem tꝫ Jo.an.ꝛ Cano.in.c.nõnulli. de
rescrip.ꝛ Jmol.i.l.fina.in.v.colum.C.a quib.appel.nõ lꝫ. fa-
ciunt no.per Bal.in.l.si qua per calũniam in penul. col.C. de
11 episco.ꝛ cler. ¶ Subdit Jmol.hic ꝙ qñ pnceps vider̃ dispen
sare ꝓmouendo quẽ ad magistratũ reqritur clausula in litteris
nõ obstat ꝛc̃.quoniã illa nõ ꝯceditur.allegat not.per Bart.in
extrauaganti ad repꝛimendũ in ver.nõ obstantibus in pnc. vbi
Bar.ad hoc allegat istam.l.facit qȯ no. Bar.in.l.fina.C. si cõ
tra ius.dum respondet ad.l.item vlpianus.de excu.tutoꝛ.ꝛ qȯ
no.dicit Bal.in.l.si in testamẽto.C.de testa.vbi inquit ꝙ quã
do inferioꝛi a pncipe concedit actum facere cum clausula. pu-
ta delegare minoꝛẽ.xviij.annis cum clausula si partes consen-
tiant.nam tunc illud idem permittitur superioꝛi sine clausula.

non obstante q in pncipe semp psumat cã vt dicit glo.nota. lz ipse eam nõ alleget in.l.relegati.ff.de penis.r expresse no. Cy. in.l.rescripta.C.de pcib.imper.offer.r Jac.but.in.l.fina.C.si contra ius.r do.Anto.in.c.que in ecclesiar de pstituti. r in.c. cum inter de testi. r in.c.pstitutis.de religio.do.vbi aũt tractaretur de graui piudicio tertij dic q nõ sufficit cla non obstante r in prium faciente.sm magis cõem opi.r veram vt pbatur in l.si quis in pnc.testa.de leg.iij.r in.l.quotiens.C. de pci. iper. offer.de quo vide glo.in.d.c.quotiẽs.r per glo.r doct.in.l. fi. C.si p ius.r in.l.j.C.de peti.bo.subla.lib.x.r glo.in.c.ex parte tua.de offic.deleg.r qd not.glo.magna.in.c.ad hec in fine. de rescrip.r per Jo.and.in.c.j.de exces.plat.in.vj.in nouella. per doct.post Innoc.in.c.eam.de etate r quali.r per Bal.in.l.eã quam.C.de fideicõmis.r in.d.l.fi.C.sen.rescin.nõ pos.in.d.c. naturales.r in.d.l.item vlpianus.r in.l.iij.§.is p quo in lectura antiqua.r ibi per glo.s.qd quisqz iuris.per Bal. in pludijs feudor.per do.Ant.in.c.que in ecclesiar de pstitu.r Jmol.in

12 l.fi.in.vj.col.ff.quib.appel.nõ lz.vbi aũt nõ esset inserta clausula ex certa scientia.sed alia cla vz supplens oẽs defectus ex plenitudine potestatis:tunc sm Jmo.nõ tollitur defectus pcernẽs personã.puta si qs sit spurius excõicatus vel bigamus sed solũ tollũtur defectus insurgẽtes ex defectu solẽnitatis introducte de iure positiuo.allegat spec.idem tenẽtem in ti.deleg.§.nunc ostendendũ.ver.xvj.r hoc sequit Jo.an.in addi.qui p hoc allegat tex.in cle.pastoralis.de re iudi.C Addo do.Ant. r imo. idem tenẽtes in.c.j.r in.c.j.de transact.r in.c.illa. r ibi bonus

13 tex.de elec.r idem dicit hic Jmo.in cla motu pprio.q tollit solum dictũ viciũ.allegat.d.c.si motu pprio.cuz ibi no. p Jo. an.C Addo q Ang.in.l.iperialis.§.si miles.de nup. dicit qd ibi melius q alibi probat q qñ pcedit rescriptũ gratiosum motu pprio intelligit dispensatũ sup omni macula r defectu p illũ tex.i ver.vel donatis.qd verbũ vel importat motu pprio: vt ibi dicit Bal.tñ prium puto veri⁹.q cõiter dr q nõ tollitur vicium pcernẽs personã:vt est glo.no.r ibi Jo.and.in.d.c.si motu. r Bal.i.l.fi.C.de cri.sacrileg.r ideo vr intelligẽdus tex. in.d.§. si miles.qñ itercessit certa scia pncipis:vt etiã intellexit ibi bal. r de virtute hui⁹ cle motu pprio.vide que nc.in glos.singulari in cle.per lras.in ver.directas.de pben.r in cle.ij.in versi.facta de offic.ordi.per do.de ro.in pclusione.s.alleg.p Hosti. r alios in.c.j.de fil.psby.lib.vj.r in.c.si ppter.r in.c.qũis eo.li.de rescrip.r qd habet in.c.plurimũ.de pben.lib.vj.per Bal.in.l. j.in vlti.colũ.C.sen.rescin.nõ pos.r in.d.§.similes.p Ange.in l.ij.C.p quas pso.per do.Ant.in.c.cum in nris circa vlti.cartã de pces.pben.r aliqd per Bald.in auten.quas actiones.C.de sac.san.eccle.r per Bal.in.l.nec dãnosa.C.de pci.ipera.offer. C Jn gl.j.cõiter legiste tenẽt vltimã solutionẽ.sed verius vr q snia arbitri minoris.xx.an.indistincte teneat.secus in snia iudicis:vt dixi sup tex.C Jn glo.in versi.nõ improbari in fi.dic me

14 lius vt hic per Bar.C Extra glo.tetigit hic Bart.qd si opponatur exceptio iudici q nõ potest esse iudex. an poterit de illa exceptione cognoscere dic vt hic per eum. Cui adde pmo inqtum dicit q si aliqd cõmoduz iudici ex vsu iurisditionis nõ queritur q tunc possit de dicta iurisditiõe cognoscere.allegat glos. in.l.de iure.ff.ad munici.r idem tz Bal.r Ang.hic idem sensit glo.ij.in.l.ij.i pnc.r ibi eam sequit Bar.s.si quis in ius voca. C Sed prium tenuit hic Jmol.q delegat⁹ dz hẽre cõmodum sportular:vt in.§.ne aũt.in autẽ.de iudi.r tñ ipse põt cognoscere an ipse sit iudex virtute rescripti delegatorij.c.sup litteris. de rescrip.C Adde q idem tz Pe.Jac.but.r Bal.in.l.ij.s.si quis in ius voc.per rõnes quas ibi vide relatas per Bar.Jdez tz Jo.and.in addi.spec.in ti.de citatione.§.j.i ver.item gñaliter.C Sed Ang.in.l.j.C.ne quis in sua cau.r do.Cardi.in.c. pastoralis.in pnc.de rescrip.sequit opi.dicte glo.illam ẽt sequitur do.Ant.in.c.ceterum.de iudi.C Jmo.dicit ibi q opi.dicte glo.nõ esse sine dubio saltẽ qñ cõmoduz sportular perueniret cum illud veniat in pñtiam.r illud nõ dz attendi.l.j.s.de auct. tuto.psertim q ppter modicũ non psumit ipsum iudicẽ induci ad iudicandũ p ius alle.in arg.c.r si qõnes.als ex multiplici cõquestione.de deci.C Do.Ant.in.c.sup lris.de rescrip. dicit multũ esse attendendã qualitatẽ personar:an sit parua vel magna.r qualitates psone iudicis:an sit talis qui verisimiliter

pscian lederet.allegat in argu.c.statutũ.de rescrip.in.vj. r ista opinio est tollerabilis sm Jmo.in.d.c.sup litteris.r hic in vltima carta.Dici potest q vbi vertit questio inter litigantes an iudex possit de illa exceptiõe cognoscere r dicẽdum est q sic per pdicta.Aut vertitur questio iter partes simul cõcordes ex vna parte r iudicem ex alia.r tunc pcedat opinio glo.in dicta.l.de iure.r sentit glo.in.d.c.statutum.in ver.copiam.r Jnno.in.c.

15 j.in.ij.col.de ver.signi.C Jtem inqtum Bart.hic cõcludit q iudex nõ potest cognoscere de exceptione infamie vel excõicationis cõtra eum opposite:r sic de pcernẽtibus personam iudicis.Adde q idem tz Hosti.r Jo.and.i.c.pia.de exceptio.lib. vj.r Spec.in titu.de recusa.§.fi.versi.sed quid si exceptio.r in titu.de exceptio.§.nũc vidẽdum.alleg.per Bar.r idem tz do. Ant.r Cardi.i.c.cum super.de offic.deleg.r do.Ant.in.c.preterea.de dilatio.C Sed Jmol.hic tz prium secutus Jnnoc.in d.c.cum super.l.j.als.ij.r.l.si quis ex aliena.s.de iudi.cum si. C Jtem q cõmodum pecuniariũ recipiendũ per iudicẽ ex vsu iurisditionis:nõ ipedit qn possit cognoscere de exceptõne p eũ opposita:q illd cõmoduz venit i pñtiã vt dixi:ita h nã lz iudex cognoscat sup infamia ppa.tñ i pñtiaz pcernit cõmodũ ppriũ r iõ nõ dz ipedire iudicẽ cognoscer:nisi cũ opponẽs dicerz oppono q est infamis vel excõicatus.q tũc de hoc nõ potest cognoscere.q est suspectus rõne proprii iteresse.ideo quo ad istũ articulũ cum recuso.nam tũc procedit opi.Bart.r sequa.q sicut iudex recusari potest totũ rõne suspitionis vertẽtis in toto negocio.ita dz posse rõne huius articuli arg.l.que de tota.s.de rei vendi.C Sed certe tenẽdo dictam opi.Jnnoc.in palleg.c. cum sup scz q possit cognoscere de exceptiõe infamie videtur q tũc nõ possit recusari vt suspectus q tũc nõ videtur iusta cã suspitionis postq cõmodum ad eum nõ venit pncipaliter. naz si esset verũ q ppter illud posset vt suspect⁹ recusari rõne cõmodi sportular.hoc aũt esset cõtra.d.c.super lris.r.d.l.pscriptione rc.nam videt opi.Jnno.verior in pũcto iuris.licz cõis opi.

16 sit in prium.C Subdit etiam hic Jmol.q lz hec exceptio infamie obstet delegato.tamen nõ obstat ordinario.vt no.Jnnoc. in.d.c.super ar.l.barbarius.s.de offic.ptor.C Addo Antõ. de butri.etiam idem tenẽtem in.c.scisitatus.de rescrip. r bal. in auten.habita.C.ne filius p patre.in.x.colum.r Ange.in.l. cum ptor.§.nõ autem.s.de iudicijs.qd nota. ad intellectum r limitationẽ dicti.§.nõ autem.r eor que notat Bar. in.l. scda.

17 C.de sen.C An autem iudex possit ex officio excusari nõ iudicando se remittit ad no.in.d.c.scisitat⁹.cum quo cõiter transeunt cano.r per Bar.in.l.ij.C.si ser.vel lib.li.x.cum quo trãsit hic Jmo.qui ẽt incidenter tangit an pcessus fact⁹ corã iudice recusato sit nullus de quo p Bar.in.l.q poterat.ff.ad treb.

18 quẽ articulũ oĩno veluti separatũ a mã nostra.C Jtem inqtuz Bar.hic voluit q nõ opponat exceptio seruitutis vel infamie iudicis teneat pcessus sm spec.in ti.de iudi.deleg.§.ij.ver.qd de his.alleg.per Bar.idẽ sequũtur cõiter cano.in palleg.c. scisitatus.C Sed Ang.i.l.cum ptor.s.de iudi.prium tz rõnib⁹

19 vt mihi vr parũ vrgentib⁹.C Jtem inqtuz Bar.hic tangit an si corã delegato oppona q rescriptũ delegatoriũ est falsũ. possit ipsemet de exceptiõe cognoscere.r remittit se ad no.p Jnn. i.c.sup lris.C Adde q Bar.i.d.l.pscriptiõe.i ver.quero vtr rescriptũ.r i ver.pce.C.si contra ius vel vtil.pub.tz q sic cuz limitatiõe:de qua ibi p eum p regulam.d.l.pscriptione.C Sed Jnno.Host.Jo.an.Ant.de bu.r Jmo.priuz tenẽt. r idem tz Ang.i.l.j.C.ne qs i sua cã.vbi allegauit Jnno.idẽ tenẽtem in c.ex pte.el.j.de ver.sig.C Sed certe si Jnno.bñ inspiciat priũ tz r ista opi.vltia q possit cognoscere vr verior p rõnes alleg.p bar.i.d.l.pscriptiõe.cũ quo ibi cõiter pcor.legiste.r istã partez tenuit ipsemet i.c.pia.de excep.r do.car.i.d.c.sup lris.C Bal. tñ r ange.hic r i.l.ij.s.si qs in ius voc.simplr sequunt opi.in-

20 noc.i.d.c.sup lris.de qua hic vide p eos.C Successiue inqtũ Bar.ponit nõ posse opponi exceptionẽ declinatoriã fori vsqz ad lit.pte.si añ lit.pte.opponit reus aliã exceptionẽ circa declinatoriã vel aliũ actum facit ex quo tacite vr in iudicẽ psensisse: vt.l.si.C.de excep.r.l.sed si suscepit.in pn.s.de iudi. r.c. iter monasteriũ.ex eo.C Adde q idẽ tz spec.in ti.de recusa.§.qd aũt.r in ti.de excep.§.viso.v.porro.cũ se.r in ti.de reo.§.j.v. qd seruus rc.Jn qbus locis refert tñ aliquos prium tenuisse.

Idem etiam tꝫ Bar. et Bal. in. l. si cõuenerit. ſ. de iuriſdi. om.
iudi. ⁊ in. l. nõ videtur. la. ij. ſ. de iudi. ⁊ Bar. in. l. elegãter. §. ſi
quis poſt. ſ. de ↄdi. indebi. ⁊ idem glo. in. c. exceptionẽ. de ex-
cep. ⁊ glo. in autẽ. offeratur. C. de lit. ↄteſt. ⁊ idem gl. ⁊ Inno.
in. d. c. cum iter monaſteriũ. ⁊ bal i. l. fi. C. de iudi. ⁊ do. cardi.
⁊ Abb. in. c. cum iter monaſteriũ. per rõnes ibi allega. in glo. ⁊
ꝓ hoc etiam allegant tex. in. c. inſinuãte. cum ibi no. de offic. de
leg. ¶ Sed ↄtriam opi. ſcꝫ ꝙ indiſtincte ad lit. ↄteſt. poſſit talis
exceptio opponi. ſenſit glo. in. d. l. fi. C. de excep. ⁊ in. d. l. ſed ⁊
ſi ſuſceperit. lꝫ Bar. in. d. l. aliter dicat. ¶ Hanc opi. etiam te-
nuit Iac. de ra. ⁊ Cy. in. l. ij. in. ij. q. ſ. ſi quis in ius voc. ⁊ ibi ẽt
per Bal. ⁊ idem Cy. ibi reſpondet ad iura allegata in ↄtrium.
q꞉ illa faciunt poti⁹ ꝓ q̃ ↄ. q꞉ dicunt ꝙ cum ſuſcipitur iudiciuꝫ
ſuſcipitur ſeu iniciatur per lit. ↄteſt. vt in autẽ. de litigioſis. §. ſi
ṽo inicium. ⁊ l. amplius. ⁊ idem no. ĩ. rem ra. hab. ergo ⁊c̃. tñ
magis plꝫ prima opi. q꞉ reus excipiendo videſ petere per iudi-
cem ꝓnunciari ſuper illa exceptione ⁊ videſ approbare pſonaꝫ
iudicis. ergo nõ poteſt poſtea eam iprobare. l. ſi quis teſtibus.
C. de teſti. iij. q. viij. c. cuius in agẽdo. certũ eſt enĩ ꝙ vbi appa
ret de ↄſenſu partis in iudicẽ etiã ante l. ↄte. nõ poteſt opponi
declinatoria fori. tex. eſt cum gl. i. ṽ. interrogat⁹. ⁊ ibi no. doct.
in. c. j. de iudi. intelligendo ꝓut declarat Barto. alibi vꝫ in. l. ſi
ↄuenerit. in pͥnc. p̃alleg. ⁊ ſm hoc dꝫ itelligi ⁊ limitari. d. l. aper
21 tiſſimi. ⁊. d. l. nemo. cum fili. ¶ Fallit hec ↄcluſio niſi iudex in-
quireret in caſu ꝓhibito. nam tunc lꝫ añ lit. ↄte. nõ ſit oppoſita
exceptio hec vꝫ nõ poteſtis dñe iudex cognoſcere in tali cauſa.
tamen poterit opponi quãdocunqꝫ. ⁊ reddet iudiciũ retro nul
lum hec fuit valde ſingularis deciſio Iac. butri. ⁊ Bal. in. l. li-
cet. C. de ꝓcura. per rationẽ ibi aſſignatam per eos quod tene
22 menti perpetuo. ¶ Item ad limitationem dicte ↄcluſionis di
cit ſinglr̃ do. Ant. in dicto. c. j. de iudic. ꝙ lꝫ pars reſpondẽdo
ante li. ↄteſt. ꝙ vult coram tali iudice litigare videaſ conſenſiſ
ſe in iudicẽ. nec poterit amplius declinari vt ibi: tñ ſecus eſt ſi
pars ↄſtituat ꝓcuratorem ad reſpondendũ coram tali iudice.
q꞉ per hunc actũ nõ videſ in eum ↄſenſiſſe: allegat. c. fi. de dila.
¶ Sed hoc nõ videſ verum ſm Imo. in. d. c. j. ⁊ bñ. q꞉ nõ po-
teſt reddi rõ diuerſitatis. ¶ Non ob. tex. in. d. c. fi. q꞉ ibi in non
ↄſtitutione ꝓcuratoris reſpondendũ fuit dictũ ↄſtituo te ꝓcu-
ratorem ad rñdenduꝫ coram tali iudice ⁊ faciẽduꝫ oĩa que face
re poſſem ſaluis exceptionib⁹ mihi cõpetentib⁹. ⁊ ſic nõ fuit cõ
ſtitutus ꝓcurator ad rñdenduꝫ ſimplr̃. ¶ Et de practica decli-
nandi vide ſinglr̃ Io. and. ⁊ alios poſt Innoc. in. c. cum a no-
bis. de elect. ⁊ Ang. in autẽ. de exhi. reis. §. j. ⁊ Imol. in. l. ſi ita
23 ſcriptũ. de lega. i. cum ↄcor. quas ibi alr̃s allegaui. ¶ Et ſubdit
hic Bar. ꝙ ſi ſimul ⁊ ſemel in eadẽ ſcriptura quis ꝓponat exce
ptionem ↄ perſonã actoris ↄ libellum ⁊ deinde ↄ perſonã iudi-
cis cenſeſ pͥmo ex ordine intellect⁹ oppoſita exceptio ↄ iudicẽ:
⁊ ſic nõ videſ approbata perſona iudicis: arg. l. ij. §. ſed ⁊ ſi qs
de vulg. ⁊ pup. ¶ Addo Bal. idem tenẽteꝫ in. l. fi. C. de iudic.
⁊ in. l. exceptionẽ. C. de ꝓba. ⁊ in ꝓemio. C. in vlti. col. ⁊ Ang.
in autẽ. de exhi. reis. §. j. ⁊ Imol. in. l. ſi ita ſcriptum. de legat. j:
24 ¶ Item inq̃tuꝫ Bar. hic voluit ꝙ per p̃ſtationẽ fideiuſſoris de
iudicio ſiſti nõ videaſ quis in iudicẽ ↄſenſiſſe. per tex. in auten.
offeraſ. C. de li. ↄteſt. ⁊ idem in ſatiſdatiõe iudicatũ ſolui. ſcđm
Bar. in. l. vir bonus. ĩ. iudi. ſol. lꝫ glo. de iſtis dubitauerit. ⁊ nõ
decidat in. l. fi. ĩ. quã. ap. ſit. in. ij. colum. ¶ Adde ſm Imo. hic
ꝙ Inno. in. c. iter monaſteriũ. p̃alleg. ſentit hoc eſſe verum: qñ
ex neceſſitate p̃ſtatur ſatiſdatio. ſecus ſi ſponte lꝫ Bar. indiſtin-
cte velit ꝙ nõ videatur ↄſenſiſſe. ¶ Sed potes ſic opi. ↄcorda-
re ſm Imol. ꝙ aut ſatiſdans ſciebat ſe nõ teneri ⁊ hoc cõſtat. ⁊
tunc ꝓcedit opi. Inno. q꞉ nõ videſ poſſe capi alia ↄiectura niſi
ꝙ ↄſenſerit in iudicẽ. allegat in arg. id qđ habeſ in ſimili in. l. ſi
cum aurũ. ĩ. de ſol. aut putabat ſe teneri. ⁊ ꝓcedat alia opi. q꞉
errans nõ ↄſentit. l. ſi per errorem. de iuriſ. om. iudi. ⁊ in dubio
p̃ſumitur ſciẽtia. q꞉ quis p̃ſumitur ſcire iura. l. leges ſacratiſſime
C. de legi. niſi ſm eum forte fuerit minor: ruſticus: miles: aut fe-
mina. l. regula. in pͥnc. ſ. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ l. cum de indebito
de ꝓbatio. ¶ Adde ꝙ Iac. de are. ⁊ Cy. in. l. fi. C. de ſponſ. in
diſtincte tenẽt ꝙ nõ poſſit declinatoria opponi vſqꝫ ad lit. ↄte.
q꞉ ipſi tenẽt opinionẽ glo. in. d. l. fi. C. de exceptio. de quo. ſ. ꝓ
xime dixi. ¶ Bar. vero in dicta. l. ſi ↄuenerit tꝫ opi. quam ipſe-
met tenuit hic. ⁊ idem tꝫ Bal. in dicta auten. offeratur. in pͥnc.
⁊ in. l. ij. in pͥncipio. ſ. ſi quis in ius voca. ⁊ Iac. bu. ⁊ Bald. in
l. ij. C. de bo. aucto. iudi. poſ. vbi etiam idem dicũt in eo qui ſa-
tiſdedit de parẽdo mandatis talis iudicis placeſ mihi ↄcordia
25 Imol. de qua. ſ. dixi. ¶ Hoc tamen fallit niſi ſatiſdatio de iudi
cio ſiſti eſſet preſtita per illum qui voluit recuſare tenutam con
ceſſam ex pͥmo decreto cõtra eum vt contumacem iuxta auten.
ei qui. C. de bo. aucto. iudi. poſ. q꞉ tunc in odium ↄtumacis in-
ductum eſt. vt nõ poſſit vlterius declinare forum. ita nota. volu
it Ange. ⁊ Imol. in. l. ſi finita. §. item videamus. ſ. de dãno in-
fecto. per illum tex. iuncta glo. Idem tenuit Ange. in. l. eum q
ĩ. de pͥuileg. credi. vbi ad hoc allegat text. in. l. ⁊ heredi. ⁊ ibi ẽt
26 hoc no. Ange. ſ. qui ſatiſda. cogan. ¶ Succeſſiue Bal. Ang.
⁊ Imol. hic poſuerũt aliquas notabiles fallentias ad regulam
l. ſi quis ex aliena. ſ. de iudi. ⁊ ad. l. ij. ſ. ſi quis in ius voca. vide
hic per eos ⁊ per Innoc. in. c. p̃terea. de dilatio. ⁊ etiam ibi per
doctores ⁊ in dicto. c. ſuper litteris. ⁊ in. c. paſtoralis. in pͥnc. eo.
titu. ⁊ in. c. ex parte. de ver. ſigni. ⁊ in. c. venerabilem. de deci. ⁊
in. c. ceterum. ⁊ ibi per do. Ant. de iudi. per Bar. Bal. ⁊ Ang.
in dicto. l. ij. ſ. ſi quis in ius voc. per glo. ⁊ Bal. in. c. ij. in fine.
de inueſtitu. in manu fac. per Bal. nota. in. l. prima. in fine. C.
cõmi. vel epiſco. per Barto. in dicta. l. prima. C. ne quis in ſua
cauſa: ⁊ aliqua colligũtur ex notatis per Bartolum hic.
27 ¶ Et circa ea que ponit Barto. hic in penul. ⁊ vltima queſtio-
ne adde Barto. idem tenẽtem in. l. barbarius. in. v. colum. ſ. de
officio pretor. ⁊ in. l. fina. C. de reſtitu. mino. ⁊ quod not. Bal.
28 in. c. primo. in fine pͥncipij de ſeruitu. feu. ¶ Vltimo adde ca-
ſum in quo minor. xviij. añnis poteſt eſſe iudex abſqꝫ auctorita
te imperiali ſilicet in doctore erga ſcholarem vt notabiliter de-
cidit Bal. in. l. prima. §. inicium. ſ. de poſthu. per illum textuꝫ.
Alexander. lex. 58)

1 8 **I cum nulla.** Retractatur executõ facta ante latam ſeñtentiã. h. d.
2 ¶ Nota argumentũ iuncta glo. ſcđm Bar. ꝙ emens
rem ab executore debꝫ cõſeruare ſentẽtiam ⁊ etiam acta ſubſtã
tialia iudicij per que poſſit probari valere ſentẽtiam. ſed ſcđm
Imol. hic minus graue videtur ementẽ habere neceſſe omnia
illa acta ſeruare. vnde videtur ſm eum hoc nõ eſſe neceſſe maxi
me in caſibus no. per Bar. in auten. ſi quis in aliquo. ad finem
C. de eden. per Innoc. in. c. bone. el. j. de elect. ¶ Tu vide In-
no. ⁊ alios plene in. c. qm̃ cõtra. de ꝓbatio. ⁊ in. c. cuꝫ in iure. de
offici. deleg. dixi in. l. de vno. in pͥn. ſ. eo. allegando tex. in. d. c.
bone. cum ↄcor. ibi alle. ⁊ vera vr̃ concluſio ꝙ etiã ſi nõ conſtet
de actis in dubio p̃ſumiſ pro ſnĩa. vt. d. c. bone. ⁊. c. cum inter.
3 extra eo. ⁊ in. c. p̃ſentia. de reſti. in integ. ¶ Secundo not. ſcđm
Bal. ꝙ nõ ꝓcedit libellus in quo quis petit reum cogi ad ſol-
uendum ⁊ nõ petit eum condẽnari. quod fallit ſcđm Imo. hic
niſi in fine libelli adiecta eſſet clauſula videlꝫ petens ſuper om-
nibus p̃dictis ⁊ ſingulis miniſtrari ſibi iuſticiam omni meliori
modo ⁊c̃. q꞉ tuñc per illam clauſulã videtur petere reuꝫ condẽ-
nari. c. ij. cum nota. de ordi. cognitio. ¶ Sed ipſemet Imo. ĩ. l.
ꝓxima. in pͥnc. reprehẽdit opi. Bar. hic. ⁊ concludit ꝓcedere li
bellum: etiã ſine dicta clauſula. ¶ Moueſ per tex. in. l. ꝓxima
in pͥnc. ſuper ver. ſolui iuſſerit. nam ſentẽtia debꝫ eſſe ↄformis li-
bello. l. fi. C. de fideicõmiſ. cum ſi. ergo vr̃ ꝓbari ibi ꝙ ꝓcedat
libellus in quo petat reum cogi ad ſoluendum ſicut valet ſen-
tentia in qua ſine verbo condẽno. precipitur reo ꝙ ſoluat.
¶ Pro hoc etiam adducit. quia ex quo offert libellum tacite
4 videtur proteſtari ꝙ vult ordinarie agere. ¶ Pro hoc addo
q꞉ verba debent interpretari pro libellante. l. ſi quis intẽtione.
ſ. de iudicijs. ⁊ etiam iproprīari vt ſuſtenteſ libellus. l. ſed ⁊
ſi poſſeſſori. §. item ſi iurauero. cum ibi no. ⁊ ibi expreſſe Bart.
ſ. de iureiurã. ⁊ per Bar. in. l. ſolet. per illum tex. cum glo. C. lo
ca. ⁊ in. l. inſulã per illum text. de p̃ſcri. ver. ⁊ in. c. ↄſtituto. ⁊ ibi
doct. de relig. domi. Pro hoc etiam facit quod not. voluit In-
noc. in. c. conquerente de offic. ordi. vbi per illum tex. ſm vnuꝫ
intellectum voluit ſuſtineri poſſe libellum prima facie iniuſtum
qui ex ſentẽtia poſſet moderari ⁊ reduci ad vias iuſtas. ¶ Addo
etiam ꝙ cõtra Bar. teñuit do. Ant. ⁊ Imol. in. c. examinata. de
iudi. q꞉ petens executionẽ ⁊ ſic per ↄñs videſ petere ↄdẽnatio-
nem. ⁊ ſic antecedens. allegat in arg. l. illud. de acquir. heredi.

et.c.et parte.de spon. Ad istum tex. respondet q̄ hic constabat nullam p̄cessisse sniam condēnatoriam. sed in ꝓposito videtur petere primo condēnari vt dixi: et istud placet lʒ Bart. et Bal. in.l.prima.C.de execu.rei iudica.per illum tex.teneant q̄ libel
5 lus nō procedat sicut hic dixit Barto.tamen ſm Bald.ibi hoc fallit in casibus in qbus nō esset necessari⁹ libellus vt ibi p eu ʒ ꝛ hoc vltimū fuit verbū Bart.in extrauag.ad reprim.in ver.si ne figura.facit qđ no.Bal.in.l.ꝛ sine scriptura.C.ad trebell. dum allegauit no.glo.in.l.vinū.§.si cer.petaſ.in fi.gl.magne
6 ¶ Similiter fallit in casib⁹ in qbus iudex posset ex suo iudicio cognoscere ꝑcedere ꝛ supplere.q: in illis bene sufficit apte nar ratum esse in libello.lʒ inepte fit ꝯclusuʒ.ita solēniter voluit do minus Ant.in.d.c.examinata.alleg.no.per Bar.in.l.quid er go.§.pena.§.de infami.dum Bar.querit an in criminalib⁹ ꝑ cedat libellus sine ꝯclusione. Et idem voluit Jo.de lig.in.c.i.
7 de resti.spol.do.Ant.in.c.j.de lit.ꝯte. ¶ Subdit etiā hic bart. q̄ si ꝑpostere in libello quis p̄mo petit cogi deinde ꝯdemnari nō viciatur libellus.arg.l.ij.§.pus.ꝛ ibi hoc etiā no.Bar.§.de vulg.ꝛ pup. ¶ Adde Bar.per illū tex.in.l.quidā.§.de pe.leg. Bar.ꝛ Bal.in.l.j.C.de execu.rei iudi.ꝛ Bal.in.l.ꝯuenticulā. in.iij.col.C.de epis.ꝛ cler.ꝛ in.l.ꝯstitutione.C.§.quib⁹.ꝛ in.l. edita.in fi.C.de dona.añ nupt.ꝛ do.Anto.in.d.c.examinata. vbi sīliter dicit q̄ ꝑposteratio in ponēdo p̄mo ꝯclusionem in li bello post narrationeʒ nō viciaſ vel nō viciat libellū.alleg.c.lit
8 teras.de resti.spol.ꝛ.c.cum venerabilis.de censi.ꝛ idem notat Bal.i.l.ij.C.ne li.po. ¶ Querit hic Pau.de ca.qd si executō fuit male facta.q: nō p̄cedebat snia vel aliud habens executio nem paratā ꝛ cum petiſ executio retractari ille qui obtinuit exe cutionē offert se incōtinenti ꝓbatuꝝ de debito.an sit retractan da. Et rñdet q̄ nō per.l.fi.§.fi.§.qđ me.cā. ¶ Vel pōt dici ſm eum q̄ loquiſ ibi qñ potest executio fieri.tñ fuit omissum aliqđ qđ erat faciendū puta citatio.secus si fieri nō poterat.ꝛ de intel lectu huius.l.dicit videndū esse Bar.in tractatu represaliarum sed certe hic nihil tetigit. Sed voluit allegare Bart.in sua p̄ma disputatiōe. ¶ Addo q̄ Ang.ꝛ Jmo.in.l.a diuo pio.§.in vē ditione.§.eo.intelligūt.d.§.si qñ p̄cessit snia: vt illud operetur auctoritas snie.ꝛ illuʒ tex.etiā allegat Bar.in.d.§.in venditōe in vlti.col.§.eo. Bar.in.d.disputatiōe.la.j.itelligit illum textū tñ ꝑcedere qñ in executiōe interuenit vis cōpulsiua idest volū tas exacti:lʒ coacte: vt q: captus fuit ꝛ sic ꝓpter capturā coact⁹ soluit.ꝛ in isto casu vʒ qñ interuenit vis cōpulsiua.puto q̄ pro cederet ille text.nulla lata ꝯ euʒ snia: cum nihil ibi dicaſ de snia ꝛ ita videtur intelligere ibi Bal.

In summa.

Sufficit in snia exprimi certam quātitateʒ p relationē ad acta ꝛ sufficit q̄ cōtineat per eqpollens ꝯdēnationem vel absolutionē.ꝛ sicut de sorte ita de vsura certa dʒ ferri snia.ꝛ lata
2 snia ꝯ mortuum est ipso iure nulla. ¶ No.ex p̄nci.nō oportere sniam ferri p ver.ꝯdēno vel absoluo.sed sufficit equipollens đ quo dixi in.l.j.§.eo.ꝛ aliquid per Bal.in.l.preses.C.de sentē.
3 ¶ No.ex.§.j.arg.q̄ snia non vʒ in qua iudex aliquē ꝯdēnauit ad restōnem rei cum fructibus nō specificata q̄titate fructuum ꝛ ita dicit Ange.hic fuisse iudicatū ipso aduocante. ¶ Jmo.ꝯ ꝯrium tʒ secutus Jnno.in.c.tanta.de excessi.pla.ꝛ in.c.cuʒ ad sedē de resti.spol.vbi ꝯcludit de fructib⁹ ꝛ aliis accessorie peti tis valere sniam incertā. ¶ Nō ob.iste tex.q̄ ſm Jmol.hic est spāle odio vsuraꝝ: arg.no.per glo.in.l.qđ in stipu.§.de vsur.ꝛ melius ſm eum hic nihil sup vsuris fuit cognitū nec ꝓnūciatuʒ an deberētur vel nō.sʒ dixit iudex vsure si que competūt ꝛc̄. vt in tex.ꝛ sic snia fuit incerta in substantia ꝛ in q̄titate. secus in q̄ stione ꝓposita hoc tñ intelligit Jmol.ꝑcedere q̄tuʒ ad fruct⁹ sʒ quaten⁹ nō fuerūt specificati.q: snia incerta in eis nō teneret allegat.l.ij.iūcta glo.quā ibi sequiſ Jac.bu.C.de sen.que sine cer.quāti.ꝛ idē sentit Bar.lʒ ipse nō alleget in.l.terminato.C. de fructi.ꝛ lit.expen.ꝛ ēt Jmol.in ꝓalleg.c.tanta. ¶ Paul.de ca.tʒ opi.Jnno.i.c.ij.in p̄nc.de ordi.cog.ꝛ in.c.iter dilectos. ꝛ ibi est bon⁹ tex.de dona.lʒ ſm eum Ricar.ma.i.l.ij.C.si muli. secū.nup.tenuerit ꝯriuʒ.tñ possunt opi.ꝯcordari ſm opi.pau. de ca.q: aut loquimur in accessoriis: ꝛ tūc aut pñt cōmode spe cificari: vt sunt massaritie domus ꝛ similia.ꝛ tunc semp snia ꝛ li bellus dʒ esse certus specificata q̄titate.allegat.l.ij.C.de sent. que sine cer.quāti.in ver.solue.aut nō possunt sic cōmode spe cificari vt in fructib⁹ pceptis.de qbus actor non pōt esse ita bñ informat⁹.ꝛ ꝑcedat libellus icertus pariter ꝛ snia ꝛ ita ꝑcedāt dicta Jnno.ſm eum.ꝛ hec cōcordia in accessoriis nō odiosis vi detur tollerari posse ex dictis Jnno.in.d.c.tanta.dum allegat l.ij.C.de sen.que sine cer.quāti. ¶ Adde q̄ Bal.in.d.l.j.C.si muli.secū.nup.etiam sequitur opi.Jnno.in fructib⁹ percipien dis post sniam ante restitutionē rei.allegat.l.j.scōm vltimaʒ le cturam.C.de sentē.que sine certa quāti.sed in fructibus perce ptis tʒ opinionē contrariā per istam.l.ꝛ per tex.in.d.l.prima. C.si muli.secū.nup.in ver.aliquādo deductis. Bal.etiam in.l. cum propriā.C.si quis alte.vel sibi.per illum tex.in versic.taxa tione.tʒ q̄ requiratur in snia exprimi certam quātitateʒ fructuū ad idem allegat.l.iij.C.de inutil.stipul.p̄terq̄ in vniuersalibus vt quādo petitur hereditas cum fructibus vel iurisditio vel ca strum ꝛc̄.dicto.c.inter dilectos.cum ibi no.per Jnnoc.ꝛ idem videtur velle Bal.in dicta.l.terminato.ꝛ Ange.in.l.fi.in vlti. colum.C.de annal.exceptio. ¶ Sed Ange.ꝛ Jmo.in.l.si hō. §.eodem.tʒ indistincte opinio.Jnno.pro quo dicit Ang.vide ri casum.institu.de offic.iudi.§.fi.in ver.ꝛ si rem. Et idem dicit Ange.in.l.si maritus.§.fi.§.solu.matri.nam ſm eum videm⁹ hoc esse in expensis accessorie petitis in qbus valʒ: allegat not. per Jnno.in.c.finem litibus.de dolo ꝛ ꝯtuma.ꝛ est tex.ꝛ glo. ꝛ ibi Bar.in dicta.l.terminato.ꝛ plene Bar.in auten.genera liter in.vj.colum.C.de episco.ꝛ cle. Jstam opi.etiam tenēt do. de rota.ꝯclusione.xxiiij.incipiēte: Jtem fuit dubitatū.ꝛ sequiſ do.Anto.in.d.c.cum ad sedē.de resti.spolia.ꝛ aliquid per eū dem in.c.grauis.ad finem eo.titu.vbi ꝯcludit iudicem in sente tia posse reseruare taxationē fructuū.pʒ igitur ex predictis vtrā qʒ opinionē fore sustentabilē.tamen adhereo opinio.Jnno.p superius alleg. ¶ Ad iura in ꝯrium allegata potest responderi q̄ illa nō negant quin etiam possit sentētiari nō specificata quā titate prout pʒ ex iuribus allegatis pro opi.Jnnocē. ¶ Vel re sponde q̄ iura contraria intelligūtur quādo in libello fuit quā
4 titas specificata: vt dictum est ¶ Ultimo not.ex.§.fi.nō valere sniam latam cōtra mortuū.ad quod vide no.per Bar.ꝛ bald. in.l.nulla.in fine.C.de ꝓcura.ꝛ Bal.in.l.j.in.iiij.colum.C.de sentē.ꝛ interlo.om.iudi.ꝛ quod no.Bart.in legibus hic alle
5 gatis in glo. ¶ Quid aūt in rescripto ꝛ cōmissione facta in per sona vel contra personā alicuius an si mortuus est transeat ad heredes successoris.vide plene in.c.significauit.de rescriptis.ꝛ per Jo.an.plene in.c.is qui ius.de reg.iuris.lib.vj.in mercur. ꝛ per omnes in.c.dilecti.de foro compe.ꝛ in.c.q:.v.de iudic. per Cy.ꝛ Bal.in.l.j.C.q ad liber.ꝓcla.nō li.ꝛ per Bal.in.l. fina.de ꝯstitutio.p̄nci.ꝛ quod habetur in.l.neratius.allega.in
6 glo. ¶ Jn glo.in versic.quātum.ad finem.ꝯcludit igitur glo. iudicem appellationis posse nō soluʒ pronūciare appellationē iustam vel iniustā.sed etiaʒ condēnare vel absoluere.ꝛ ꝓbatur in.l.cum apud.ꝯ.iudi.sol.ꝛ in.c.raynaldus.de testa. ¶ Adde tñ q̄ ſm magis veram ꝛ cōem opinio.sufficit pronūciare appel lationem iustam vel iniustam esse adeo etiā q̄ si precesserit abso lutio satis est in causa appellationis pronūciare iuste appellatū vt intelligaſ iustum fuisse condēnare per.l.eos.in p̄nc.in versi. omni cā ꝛc̄.ꝛ ibi glo.C.de appel.ꝛ ibi hoc tʒ Jac.de are. Jac. butri. Bar. Bal.ꝛ Jmo.hic ꝛ in.l.ꝯsensu.§.i.ꝯ.de app.ꝛ Jo. cald.in.c.significauit.ꝛ in.d.c.raynaldus.lʒ glo.reputata sin gularis in.l.offidius in fi.de lega.iij.ꝯrium tenuerit quā sequiſ Bar.in.d.l.cum apud in p̄nc.ꝛ in.l.i.§.libelli.in vlti.colum.ꝯ. de appel.ꝛ Jo.an.in.d.c.raynaldus.et plenius in addi.spec. in ti.de sen.§.vt autē.in ver.sed pone ecce.et idem tʒ do.Ant. in.c.cum bertoldus.per illum tex.extra eo.et Abb.ibi tʒ p̄maʒ opinionē cōiter approbatā per.d.l.eos.et per rōnes ibi in ꝯ rium alleg. ¶ Ad iura allegata in ꝯrium respondet vʒ ad.d.l. cum apud.et ad.d.c.cum cām.cum si.q̄ lʒ dicant q̄ iudex ap pellationis possit condēnare.nō tamen dicunt q̄ nō sufficit per equipollēs ꝓnūciare vʒ iuste appellatū.recti⁹ tñ facit iudex ad dendo ver.ꝯdēno.et maxime vbi qs veniret ꝓ parte ꝯdēnan dus et ꝓ pte absoluēdus.hoc eni specificare dʒ iudex vt snia sit
7 certa.et ita loquiſ tex.in.d.c.raynaldus. ¶ Quid aūt si iudex appellatiōis inuenit primā sniam nullā qualiter dēat ꝓnūciare vide per glo.et doct.in.l.j.C.quā.prouo.plenius p Bart.i..

si expressim.j.de appel.z plenius p Cy.in.d.l.eos.p Jo.and. in.d.§.vt autē.per Jmo.in.d.l.ɔsensu.§.j.C Jn gl.in ver.sol uitur.ibi ad heredē transferr iudicium.adde ꝙ ex eisdē actis z eadē instātia dꝫ iudicari cōtra hr̄dem.l.fi.ad exhib.l.lucius.§. rogatus.z ibi plene p Bar.ad trebel.p Bal.z alios in.l.si eos C.de fideiuſ.p An.z Jmol.in.l.penales.in pri̇c.j.ad.l.fal.per Cano.i.c.q.v.de iudi.cum si.tñ post citationē defuncti semp heres dꝫ iterū citari.l.edictum.ff.de iudi.l.orationē.ff.de ferijs C Jn ea.glo.ibi.l.cū quasi.Bar.hic in effectu reprehēdit hāc solutio.dicēs ꝙ etiā in fauorem mortui nihil facere iudex pōt. vt probaṫ in.l.furioso.ff.eo.Unde rñde ad.d.l.cum q̄si ꝙ spā le est ibi vt valeat in fauorē libertatis.z in ɔ̄tiam resultat ꝙ va leat vt ius patronatus. lex. 60.

q **Uesitum.** Jmpeditus morbo sontico nō le ui nō tenetur in pemptorio cōpa rere.z si cōparuit nō tenetur expectare.imo pōt illicē tiatus recedere: z si in executiōe ɔcurrūt plures qui diuersis tē poribus sn̄iam meruerūt nō dꝫ haberi ratio p̄us sn̄iam obtinē tis.h.d.cum.l.seq.C No.a ɔ̄rio sensu ꝙ si iste citatus nō fuis set īfirmus z cōparuisset z postea recessisset illicētiatus ꝙ cense retur ɔtumax: vt hic z in.c.ɔstitutus.de procur.c.ꝑut.de dolo z ɔtu.c.i.de iud.z.l.scire.§.sufficit ver.scire.ff.ꝺ excu.tu.ꝺ quo dic vt plene p Jnno.i.c.calūniam.de pe.z in.c.ɔsuluit.de offi. deleg.per spec.in ti.ꝺ ɔtu.§.j.in pri̇ci.p Bar.i.l.si finita.§.iu lianus.i.iiij.col.de dam.īfect.z in.l.qui aū kalendas.de verb. oblig.z in.l.ɔsentaneū.C.quō z qñ iud.p Bal.i.l.nam ita di uus.in fi.ff.de adopt.vbi hoc limitat p Bal.i.c.ij.de mil.vas. qui ɔtu.est plene p Caño.i.c.j.de iudi.z plene p Ange.in.l.z post edictum.ff.ꝺ iudi.per Jo.añ.i.c.postꝙ̄.de elect.lib.vj.in nouella.vbi etiā querit qd si alio impedimēto ꝙ̄ infirmitatis. nō potuit expectare licentiā: vt q: sine magno dāno rerum sua rum nō potuit expectare: z cōcludit ꝙ nō est ɔtumax si pericu lum erat in mora: qꝺ dictū sequiṫ Jmo.hic.C Jtem no. ꝙ ipe ditus iusto impedimēto nō vr̄ artari ad mittendū procuratorē vt etiam tꝫ glo.de quo vide plenius p glo.z Bart.i.l.j.j.de di uer.z tēpo.pscri.p glo.z doct.i.l.interdū.ff.de iudi.per gl.re putatam sing.z ibi late Ang.z Jmo.i.l.si quis īstituatur hr̄s. ff.de here.insti.p glo.z Bal.i.c.i.in ver.absentē quo tēp.mil. p oēs in.c.querelā.de procur.z in.c.cum dilecti.ꝺ dol.z ɔtu.p glo.z Archi.v.q.iij.si egrotans.per Bart.z oēs i.l.ij.§.j.ff. si quis cautio.p Guid.de suza.in.l.fi.C.de procur.p spec.in tit. de procur.§.ij.ad fi.per Cy.z Ang.in.l.cum antiqtas.z in.l. ab eo.z in.l.pe.C.quō z qñ iu.z in.c.i.ꝺ mili.vas.qui ɔtu.est. p Jmol.hic.C Quō aūt ꝓbetur ipedimentū.vide no.p Bar. hic: cū quo transit Ant.de bu.z Jmo.in.d.c.querelā.z p bar. in.l.ɔtumacia.§.fi.ff.eo.z p Jmo.hic p Bar.z alios in.l.ij.§. qꝺ diximus.ff.si qs cautio.p glo.iiij.q.v.quilqs per Azo.in sū ma in ti.de dila.C.per spec.in ti.de dila.ad fi.p Archi.z Joā. an.post spec.in ti.de appe.§.nūc breuiter.ver.qd ergo.p bar. in.l.iij.C.de naufra.li.xi.p bar.in extrauagāti ad reprimendū. in ver.sūmario.p Cy.z Bal.in.l.fi.C.de fi.instru.p illum tex. in ver.sacr̄m.per do.Ant.in.c.ex rōne.de appel.p bald.in.l.q accusare.C.de eden.z in.l.j.C.de dila.z Ang.in.l.fi.ff.de fer. facit qꝺ no.Bar.in.l.si quis ex argentarijs.§.pe.ff.de eden.z magis cōiter vr̄ ɔclusio ꝙ p̄terꝙ̄ in casib⁹ in qbus est expssuꝫ q̄ liter dēat ꝓbari: dꝫ esse ꝓbatio arbitraria idest arbitrio iudicis inspecta q̄litate ipedimenti ꝑsonaꝝ z iudicij.C Ultimo no. iū cta glo.in ver.iudicata.ꝙ infirmitas nō leuis nullā reddit ipso iure sn̄iam ɔ̄ se latā.z in hoc iste tex.nō est alibi ꝫm Jmol.hic.z no.Bar.in.l.fi.ff.de in integ.resti.z do.Ant.in.d.c.querelaꝫ. C Sed qd in alio ipedimento vt si sciat iudex citatū esse in car cerib⁹ z nullū posse sibi loqui.dicit Jmo.hic ꝙ hoc nō habem⁹ hn̄ expressuꝫ.tñ per hanc.l.cum glo.cōiter vr̄ ꝫm euꝫ idē esse in quolibet alio iusto ipedimēto.C Addo bart.hoc volentē in.l. ij.§.fi.in.i.q.j.de custo.reo.z in extrauaganti ad reprimendū. in ver.neglexerit z p Bar.in.l.pe.C.quō z qñ iu.z istud ēt in car cerato voluit in spē in.l.ij.ff.de in ius voc.z sequiṫ pau.de ca. q subdit ꝙ ipsemet Bar.in.l.is q reus.in vlti.col.de publi.iudi. tꝫ ɔ̄rium p ibi no.in gl.fi.f.ꝙ carcerato iputaṫ si nō nisi ꝓcura torem.C Pau.de ca.dicit hoc pluries vidisse de facto: z potest ꝫm eum distingui ꝙ aut fuit sibi habile cōparere per ꝓcuratorē

q: cōpia erat ꝓcuratoris: z cā nō erat ardua.z ꝓcedat dictum Bar.in.d.l.is qui reus.aut alterū istoꝝ deficit z ꝓcedat p̄muꝫ dictū: nihil allegauit.sed debuit allegare.d.c.querelā. cum ibi no.z.l.itē que.z qꝺ ibi Bar.in.ff.facile.ff.p socio.C Jpsemet Pau.de ca.i.l.ij.ff.de in ius voc.dicit ꝙ si iuste detineṫ in car ceribus z pōt mittere ꝓcuratorē si nō mittit sibi iputaṫ al's aūt ꝓcessus esset nullus si iudex sciuit per hanc.l.si ignorauit resti tueṫ in integrū citatus p hic not.p glo.z per no.i.l.ij.cū glo.z ibi expsse Bal.C.ex quib.cau.ma.Jmol.in.d.l.is qui reus.in vlti.carta.dicit z bene ꝙ aut culpa sua est carcerat⁹: z teneṫ mit tere ꝓcuratorē.l.papi.exuli.ff.de mino.z no.Bart.in.d.l.is q reus.aut iniuste z de facto est carcerat⁹ z tunc an citatus teneat mittere ꝓcuratorē.pendet ab illo articulo.s.an iuste ipeditus teneaṫ mittere ꝓcuratorē: de quo se remittit in remissionib⁹.ff. alleg.C Jtem adde ꝑ ampliatiōe hui⁹.l.ꝙ nō solum infirmi tas ꝓpria excusat a cōtumacia vt hic z.c.tenor.ex.c.sed etiā īfir mitas suoꝝ.xxiij.di.cōis z ibi no.in gl.vbi ēt gl.dicit ꝙ pp intē periē aeris quis excusaṫ a cōtumacia: de quo habeṫ in.l.de eta te.cum ɔcor.j.ad trebel.z est cautela vt ipeditus semp mittat ad significandū iudici ipedimentuꝫ.z sic postea sn̄ia reddatur nulla.C Quid aūt debeat facere talis excusator seu significator vide hic simpliciter per Barto.z eundē in extrauaganti ad re primendū.in ver.neglexerit.vbi etiā dicit idem esse in crimina libus qꝺ reputat valde no.Jmo.in.l.iter accusatorē.§.fina.de publi.iudi.z aliqd per Bar.in.l.pe.C.quō z qñ iu.z in.d.l.ij. §.ij.z ibi ɔ̄ Ang.si qs cautio.z sequiṫ do.Ant.in.d.c.q̄relam. C Plus voluit ibi singl'r Jnno.vꝫ ꝙ si duo mitterenṫ excusa tores tunc iudex absqꝫ alia ꝓbatione teneṫ eis credere de impe dimento p illum tex.cū tracteṫ de modico p̄iudicio: qꝺ non vr̄ verū cum sit spāle in quibusdaꝫ in dignitate constitutis vt solo verbo eoꝝ absqꝫ iuramento z alio testimonio credaṫ. vt notat Jnno.in.c.cū in iure.de offi.deleg.z idē in ecclia ꝫm Jnno.cū vtatur iure minoris.c.j.de in integ.resti.l.iperatores.in glo.ff. eo.cum si.z volunt doct.in.c.cām.de iudi.p̄terꝙ̄ do.Ant.quē ibi reprehendit Jmol. lex 62

c **Um querebatur.** Judex eadeꝫ die qua tulit diffiniti uam lꝫ perperā non pōt iterum iudicare.C Jn glo.i. ibi ex eisdem actis z c.ɔ̄rium tꝫ glo.in.l.si expssim.j.de appell. vt hic per Bar.cum quo transeūt alij z idem Bar.z omnes in l.supra proxima z spec.z Jo.and.in titu.de sen.§.iusta.versic. si causa.z doct.post glo.in.c.ad probandū.extra eod.z doct. in clem.j.eodem ti.z do.Ant.z Jmol.in.c.in litteris.de offic. deleg.z ibi no.limitant dicta per Bart.hic dicentē ꝙ vbi defe ctus fuisset in lit.ɔtesta.tm̄.z nō in actis postea factis necesse fo re: nō solum lit.ɔtesta.validum facere nouiter sed etiam omnia acta post lit.ɔtesta.secuta q: censentur indiuidua ab ipsa lit.cō testa.c.primo.z per totum.vt lit.contesta.C Successiue quesi uit Barto.hic z in locis supra allegatis.an ipsemet ordinarius qui tulit sn̄iaꝫ nullaꝫ habeat primo necesse cognoscere sup nul litate quam iterum cognoscet z pronūciet super principali: dic vt hic per eum: cum quo videnṫ h transire doctores in locis su pra allegatis.z idem tenet Jaco.butri.in.l.si accusationib⁹.C. de accusa.per Saly.aliquid in.l.si preses.C.quō z qñ iudex.z aliquid per Bal.in.l.j.C.de sentē.ex peri.reci.z in.l.aduersus C.si aduersus rem iudicatam.

Et hic sit finis pro lectionibus ordinarijs do.Alexandri de tar tagnis de imo.super titu.ff.de re iudicata. Cum additionibus opportunis per eum Bononie traditis.Qui dicebat ꝙ hic ti tulus est solēnis z habet magnā materiam plenum auro z bo nore.que quotidie agitatur in palatijs z curijs.Jdeo diligen tissime aduertendum esse ad eum.

lex 63 Sequitur.l.sepe.

s **Epe.** Sn̄ia lata ɔ̄ vnū nō p̄iudicat alteri q euꝫ ꝓhibere nō poterat.z ab eo caꝫ nō hēbat z insciens erat.sec⁹ si poterat ꝓhibere z ab eo causaꝫ habebat z sciens erat.h.d.ꝫm bar. C Et ꝙ̄ꝙ̄ relig scribētes cū h sūmario z itellectu

trāſire videantur.tū arbitror illud ꝓcedere nō poſſe. quoniā
bic in tex.habenſ ſm lrām magis cōem ꝙ ſnīa ꝯtra creditorē
lata in ypothecaria debitori ſcienti preiudicat.ꝛ tñ cōſtat de
bitorem non poſſe creditorē a iudicio probibere:vt bic in gl.
in ꝟ.probibere.quā ipſemet bar.ꝛ aliȷ oēs cōiter ſequūtur.ꝛ
ſic patet in caſu p̄dicto nō cōcurrere aliquod illoꝝ duorum q̄
requirit bar.i ſummario.℄ Jtē videmus ꝙ ſnīa lata ꝯ libertū
nō preiudicat patrono ſciēti vt bic in.ꝟ.nā ꝛ ſi libertus.iūcta
glo.interueniente magis cōiter approbata.ꝛ tñ certū eſt non
poſſe libertū a patrono ꝓbiberi.qꝛ cā ſtatus ꝯ ipm mota dſ
magis principaliter ꝑtinere ad libertū.l.pricipaliter.la.ij.C.d
libe.cau.ꝛ no.p Jnno.in.c.auditis.de p̄ſcrip.pariter etiam
cōſtat patronum a liberto cām nō bre.ergo.ꝛc.℄ Secundo
ſummari poteſt aliter ſm ange.videlicꝫ res iudicata iter alios
regulariter aliȷs nō preiudicat.fallit in bis ad quos principali
ter ꝑtinet defenſio rei.vel in iure.vel in iurib⁹ de qb⁹agiſ ſi pa
tianſ ſequentem experiri de eodem iure vel qꝛ patiens cām bꝫ
ab experiēte vel ecōtra experiēs a patiente.h.d.Sed certe vſ
boc ſummariū eodem morbo laborare quo p̄cedēs.nā ex eo
ſequereſ ꝙ in caſu ꝓpoſi.in ꝟ.nam ꝛ ſi libertus.ſnīa lata ꝯ li
bertū nō preiudicaret patrono cū ad patronū principaliter ñ
ꝑtineat defenſio cāe mote cōtra libertū:vt dixi per.d.l.p̄nci
paliter.ꝛ tñ videmus ꝙ p̄iudicat:q̄re poterit ſic ſummari.
℄ Snīa lata ꝯtra vnū p̄iudicat alteri ſi alter ab altero cām ba
beat:ac ſciens ꝛ patiens erat.ꝛ iſtud magis placet q̄uis imo
la ſimpliciter trāſeat cū ſūmario ange.℄ Et diuidiſ in ſeptēꝫ
partes. Primo enim poniſ limitatio regule vſqꝫ ibi quod tñ.
Secūdo poniſ limitatio vſqꝫ ibi nam ſcientib⁹.Tertio ponit
tria exempla circa fallentiā vſqꝫ ibi cui autem ꝛc.Quarto pōit
dr̄iam inter exēpla regule ꝛ exempla fallentie vſqꝫ ibi nam ꝛ ſi
libertus.Sexto ponit caſum in quo regula fallit vſqꝫ ibi diuer
ſa.Jn ſeptimo caſum ponit in quo regula verificatur.℄ Jn
2 tex.ibi ſepe ꝛc.in duobus actib⁹ verificaſ bec dictio.vt i auc.
de teſti.qm̄ ꝟo.ꝛ ibi no.glo.in verbo ſepe.ꝛ archy.ꝛ io.an.in
c.qꝛ ſepe.d elec.li.vȷ.vbi etiā allegat tex.cū ibi no.xxv.q.ij. ita
nos.in p̄n.idem voluit ino.in.c.i.vt lit.nō cōte.in ꝟbo ſepe.
vbi exponit: ſepe:ideſt multis vicib⁹.ita ēt expōit dy.in.l.ſi in
diē.§.i.ſ̄.de cōdi.ꝛ demō.ꝛ certū eſt ꝙ multis vicib⁹ illud fa
ctum eē dſ qd bis dumtaxat fcm̄ eſt.vt iſti.de iur.perſo.in fi.ꝛ
eſt glo.in.l.i.§.boc reſcriptū.ſ̄.ad ſil.ꝛ glo.ordi.i.c. latores.
de cle.excō.ꝛ gl.in.c.ad noſtrā.in gl.i.de re.eccle.nō ali.facit
tex.cū glo.in ꝟ.frequēti in auc.de defen.ciui..§.fi.vbi frequē
ter actū eē dſ qd bis actum eſt.ꝛ idem in dictione:ſepius:vt in
rubrica iūcta.l.fi.C.ſi ſe.in integ.reſti.cū ibi no.in.l. mariti.§
qui queſtū.cū ſe.ī.d adulte.q̄uis ſit ēt apta bec dictio vlterio
rem nūmeꝝ iportare.vt ꝓbatur in.l.cū queſtio.C.de leg.ꝛ i
l.ſeruos.C.ad.l.iul.de vi.pu.ꝛ in.l.veluti.§.h vox.ſ̄.de edē.
3 ℄ Et ꝑ boc infero repbenſione dignū videri quod dicit bal.
in.d.l.veluti.§.bec vox.vbi iquit ꝙ ſi accuſator in libello accu
ſationis dixerit ſe ſepius fuiſſe percuſſū iportaſ ꝑ h ꝟba bina
ꝑcuſſio tñ qꝛ dictio:ſepi⁹:fuit ꝓlata ab bomine.allegat.l.fidei
cōmiſſa.§.ſi quis decem.de leg.iij.nā cōtra boc facit qꝛ verba
libellantis dnt in dubio interp̄tari ſm itentionē libellantis.ꝛ
ſm ꝙ ex ꝓbatiōibus liquidabiſ.l.ſi quis intentione ambigua
ſ̄.de iudi.l.inter ſtipulantē.§.i.de verbo.obli.ꝛ no.in.l.pom
ponius ſcribit ſi frumentū.§.fi.ſ̄.de rei vendi.ꝛ in.c.cū ad ſe
dem.in glo.in ꝟ.ꝑtinentijs.de reſti.ſpol.vnde cū bec dictio
ſepius:diuerſimode ꝓferatur ꝛ ſit apta cōp̄bendere vltra bi
nū actū:vt dictū eſt vſ ꝙ ſi accuſator ꝓbauerit de trina percuſ
ſione vel vltra debeat obtinere.℄ Non ob.d.§.ſi qs decē. qꝛ
illa rō quā aſſignat bal.ꝙ illa dictio fuit ꝓlata ab bomine.ſe
cus ſi a lege ꝛc.non eſt vera:qꝛ non pōt ratio diuerſitatis aſſi
gnari iter caſum qñ proferſ a lege.ꝛ qñ profertur ab bomine
immo de diſpoſitiōe legis arguiſ ad diſpoſitionē bominis: ꝛ
ecōtra.l.nō impoſſibile.ſ̄.de pactis.l.fi.C.fideiuſ.ꝛ in auc. d
nup.§.diſponat.ꝛ notat gl.in rubrica.C.de decre.decurio.li.
x.ꝛ glo.in.l.domini predioꝝ.C.de agri.ꝛ cenſi.l.xi.ꝛ ideo in
d.§.ſi quis decem nō importatur niſi binus actus.qꝛ al's abſ
qꝫ culpa beredis nimiū grauareſ ipſe beres.vt latius declarat
barto.in.l.eum qui certarum.§.fi.ī.de verbo.oblig.ꝛ ibi etiā
aliȷ ꝛ bar.in.d.§.ſi quis decem.ꝛ Ang.in.l.ſi finita.§.iulian⁹

4 in principio.de dam.infe.℄ Dictio autem:ſepiſſime: bene re
quirit ad min⁹ binum actum vt eſt text⁹ cū glo.vij.q.ij.ſi quis
erga.ꝛ no.do.de ſan.ge.in.c.ab eo.de appella.li.vȷ.bene fac̄
quod notat glo.elegans in auc̄.de trien.ꝛ ſemiſ.§.ꝛ quod ſe
pe.in ꝟ.filiorum.in.iij.col.que dixit ꝙ bec dictio :plurimuꝫ:i
portat ad minus trinum actum de proprio ſignificatu. ꝛ licet
gl.ibi ꝛ doc.pro nibil allegēt.tamen eſt tex.xxiij.di.c. xp̄iana.
vbi dicūt :xp̄iano non dico duas ſed neqꝫ plurimas licituꝫ eſt
babere concubinas.℄ Ex quo infert nota.ange.in dicto.§.ꝛ
quod ſepe.ꝙ ſi teſtes deponunt ticiū fuiſſe percuſſū pluribus
ꝑcuſſionibus: intelligitur de tribus.ſecus autē ſi teſtis dixiſſet
quem pluries fuiſſe percuſſuꝫ.quia itelligiſ de duabus percuſ
ſionibus tm̄.l.vbi numerus.de teſti.ꝛ in.c.pluribus.de re.iu.
li.vȷ.ꝛ idem in propoſito voluit bar.in.l.ſi gēma.ī.fi.ī.arb.
fur.ceſa.vbi ēt dicit ꝙ ſi in libello dcm̄ ſit ꝙ quis pluribus :ꝛ
percuſſiōibus fuit percuſſus ꝙ intelligiſ de quattuor:vt ibi ꝑ
euꝫ.ꝛ per bal.in.d.§.ſi qs decem.℄ Ex quo infero in vno ca
ſu defenſari poſſe dictum bal.i.d.§.bec vox.vꝫ ꝙ ꝓcedat nō
in libello vt ip̄e dicit.ſed i teſtib⁹ deponētib⁹ quē ſepius fuiſſe
percuſſum:qꝛ ꝟba ambigua dnt interp̄tari cōtra ꝓferenteꝫ vel
producentē.c.in preſentia.de ꝓbatio.ꝛ no.i.c.ꝯ eū.de regu.
iur.li.vȷ.ꝛ plene in.d.l.inter ſtipulantem.§.i.vbi per bartol.
cuꝫ concor.de quibus ibi in tex.ibi veluti ſi ex duab⁹.bec duo
exempla bic poſita vſqꝫ ad verſi.ſcientibus.loquūtur qñ ille
contra quem fuit lata ſnīa nolebat in iudicium deducere rem
vel ius diuerſum ab illo quod fuerat deductū per primum in
iudicio lꝫ vtrūqꝫ producere ab eodem fonte vel ab eadem cā.
nam actiones bereditarie actiue vel paſſiue diuiduntur inter
beredes ex diſpoſitione le.duodecim tab.ꝓ bereditariȷs por
tionibus.l.i.C.ſi certū petatur.l.pro bereditariȷs.C.de bere.
actio.ꝛ per boc differt bec pars ab vltima parte buius legis
poſita in verſi.diuerſa cā:qꝛ ibi deducebatur in ſecundo iudi
cio id quod fuerat in alio deductum.℄ Differt enim iſte ver.
ab illo quo ad iuris effectum qm̄ in iſtis duobus p̄mis exem
plis non preiudicat ſnīa coberedi etiam ſi fuerit in iudicio ci
tatus ꝛ comparere noluit quia ſciebat ius ſuum vbiqꝫ durare
ꝛ noluit ſe impedire de parte coberedis in iudicium deducta
poſtq̄ ſua portio deducta non erat ſm. Pau.de ca.bic no.
5 dicentem:ſecus eſſe in caſu.d.verſi.diuerſa ꝛc.qꝛ primo iudi
cio agitato inter ſe ꝛ ticiuꝫ ſuper venditione fundi fui citatus
vnde mibi poſtea volenti agere rei vendicatione pro eodem
fundo nocebit ſententia lata contra actorem in primo iudicio
poſtq̄ ſciui deductum eſſe in iudicio ius meuꝫ ꝛ citatus fui. fa
ciunt ad boc no.per glo.in.l.cū miles.§.in facienda.ſ̄. q. ex
cau.maio.ꝛ in.l.ſi deſerta.C.ſi ꝑꝑ pu.pen.ꝛ in.l.i cauſe. la.i.
§.interdū.ſ̄.de mio.cū ibi no.per bar.ꝛ alios ꝛ no.per Cy.
in.l.i.de aduo.diuer.iudi.ꝛ oīa iura dicentia ꝙ citari dꝫ terti⁹
de cuius intereſſe tractatur.l.de vno quoqꝫ.ſ̄.eo.l.nam ita di
uus.ſ̄.de adop.c.inter quattuor.c.fi.de ma.ꝛ obe.℄ Addo
bar.idem tenentem in.l.preuaricationis.ī.de preuaricato.ꝛ
in.l. cum filius.in princi.ī.de verbo.obliga.ibi dum allegat
l.ſi ſuſpecta ꝛc.ꝛ barto.in.l.filiuſſa.§.diui.in prima.d.de le
ga.i.ꝛ barto.in.l.decem.§.i.in prima colū.de verbo.obliga.
ꝛ bal.in.l.ij.C.co.vtri.iudi.al's co.di.ꝛ in.l.ij.C.de libe.cau.
boc apertiſſime voluit imo.in.l.a ſnīa.in prin.in vltima colū.
ī.de appella.ꝛ in.c.cuꝫ ſuper.extra.eo.vbi dicit aduerte qꝛ vi
detur velle do.anto.in.d.c.cum ſuper.in verſi.ij.quero ꝛc.ꝙ
qñ tertius cuius intereſt ratione qualiſqualis preiudicij com
paret pendente cā principali ꝛ aſſiſtit liti vel illam iuuat ꝙ ſi
fertur ſnīa cōtra reum nocebit ipſi tertio exquo fuit in iudicio
qꝛ videtur ſm eum ꝓ ſnīa lata cū alio babeat nocere tertio q
fuit in iudicio vel fuit vocatus per no.per Cy.in.d.l.i.C.de
aduo.di.iud.℄ Sed ſm imo.in locis prealle.boc dictum nō
videtur verum quātūcūqꝫ in primo iudicio fuerit deductum
ius diuerſum exemplum ſm eū.nam ſi ꝯtra vnum ex beredi
bus debitoris ſit actum per creditorem ad dimidiā debiti nō
ē dubiū ꝙ ſnīa lata ꝯ vnū ex dictis beredibus facit coberedi
qualequale preiudiciū rōne cui⁹ ꝑmittiſ ſibi appellare.d.l.a
ſnīa.in p̄n.tñ ſi ex tali iudicio vel ſnīa lata cōtra vnum ex bere
dibus ꝯ eundem poſtea agitur pro alia dimidia non vſ ꝙ pri
ma ſnīa debeat ſibi nocere cū ad aliā rē agaſ per.l.cū q̄riſ. cū

duab⁹ seq.⁊.l.cum de hoc.⁊ exp̃ssius in.l.si cũ de vno.ff.de ex-
cep.rei iudi.sec⁹ si idem ageretur seu de eodẽ disputaret ⁊ sic
6 intelligat ſm eum id qd̓ not.Cy.in.d.l.j. ¶Ex quib⁹ habes
no.limitationẽ ad dictũ ver.diuersa.nec nõ habes ad limitatõ
nem ad oĩa iura volẽtia q̓ snĩa lata ꝯ vnum noceat tertio cita-
to cui⁹ intererat.q̓ itel̓ligit verũ si illud idẽ ius quo ad tertiuz
ptinebat fuit deductũ in iudiciũ.secus si aliud ius deductum
esset q̃uis ortũ eẽt ex eodem fonte.¶Adde q̓ hoc idem volu
it bal.in.l.ij.in p̃n.C.de fide instru.vbi dicit q̓ vbi sunt psone
pares.⁊ fit ꝯ vnam psonaz ꝯdẽnatio nõ p̃iudicat alteri citato
hoc dicit liquere ex illa lege que ſm eũ vult q̓ ordinarie pceda
tur ꝯ illum: qui qdez nõ est pp euidentẽ cognitionẽ seu citatio
nem ꝯdẽnatus.sed p ordinariũ pcessuz: qd̓ est no.scd̓m eum.
7 ¶Predicta ẽt limitauit alibi Abb.in p̃alleg.c.cũ sup. vbi di
cit p̃dicta procedere qñ terti⁹ itéresse p̃tendens fuit citat⁹ ⁊ cõ-
paruit.nam tũc si essemus in casu in quo possent hẽre locũ re-
media que dãtur regl̃r ꝯ cõtumacez.⁊ sic essem⁹ in casibus in
qbus li.nõ ꝯtest.nõ potest pueniri ad diffinitiuã seu ad missio
nem in pos.ex p̃mo decreto prout regl̃r.l.ꝯsentaneũ.cum glo.
in ver.p̃script.C.qñ ⁊ qñ iu.nõ est dicendũ q̓ possit pueniri
ad diffinitiuã que hẽat huic tertio nocere: ⁊ rñdet ad not. per
Cy.i.l.j.C.de aduo.diuer.iu. quia dicit q̓ Cy.loquit qñ qs
fuit citatus ⁊ cõparuit.ita etiã loquit glo.in.c. dilect⁹.el.ij.de
simo .alleg.per Cy.⁊ id̓ dicit do.Abb.q̓ aut lect.Ant.de bu.
in.d.c.cuz sup.est corrupta: aut ipse male dicit dũ voluit q̓ ter
tius assistat in iudicio vel citatus sit: qd̓ bene not. ¶Et p hoc
facit q̓ al̓s sequeret q̓ per indirectũ scz citando incidẽter cita
tum cõtumacez faceret ⁊ ꝯsequeret id qd̓ directo scz p̃ncipal̓r
agendo ꝯ tertiũ contumacẽ ꝯsequi nõ posset scz per iudicium
snĩe diffinitiue.⁊ tñ per indirectũ concedi nõ dz id qd̓ p̃ncipali
ter denegat directo.l.fi.C.si mane.ita veni.ne prosti.l.si spon
sus.in p̃nc.⁊.§.j.ff.de dona.iter vir.c.tue.de procur. cum si.
¶Posset tñ aliquid dici ꝯ dictũ do.Abb.vt in uoce retuli.tñ
8 puto verũ esse eius dictũ.¶Item in casib⁹ in qbus dictum est
snĩam latam ꝯ vnuz p̃iudicare tertio: intelligas esse ver̃ si cita-
tus a lege nõ solum si ab hoĩe: ita no.voluit Jmo.⁊ Jo.and.
in.c.si.vt lit.pendẽ.in.vj.in nouella.exemplũ pz in casu.c.i.d̓
elect.li.vj.qd̓ firmauit glo.reputata singularis in glos. magna
in ver.in factũ . in cle.i.d̓ do.⁊ ꝯtu.que voluit citato a lege nõ
cõparenti denegari bñficium appellandi sicut denegat ab ho
mine citato nõ comparẽti.iuxta.l.ex ꝯsensu.§.fi.de appel.⁊.l.
⁊ post.§.fi.ff.de iudi.⁊ ita cõiter tenẽt doct.in.d.cle.i.⁊ in cle.
cãm.de elect.quicqd dixerit spec.in ti.de ꝯtu.§.i.ad finem. ⁊
Bal.ibidẽ in addi.⁊ Cy.⁊ Bal.in.l.pperandũ.§. finaũt re⁹
9 C.de iudi.⁊ Ang.in.d.l.⁊ post edictum.¶Item no.ex eodẽ
tex.q̓ snĩa lata ꝯ vnum nõ p̃iudicat alteri ⁊ que sit rõ huius re
gule.vide Bal.in.l.ingenuũ.ff.de statu ho.⁊ in.l.ij.C.de fide
instr.⁊ vltra rationẽ assignatã per eum põt assignari alia ratio
videlicet q̓ ratione naturali gesta debẽt ad auctores suos re-
stringi.⁊ nõ extendi.l.sancimus.C.de penis.c.que sint. d̓ his
que fi.a ma.pa.capi.ſm do.Anto.⁊ Abb.in.c.pe.extra eo. ⁊
10 colligitur ex text.hic in ver.cur autẽ.¶Ex qua rõne videt in-
ferri q̓ statutũ disponẽs q̓ snĩa cõtra vnũ lata exequi possit cõ
tra alium nõ valet ex quo Bal.in rubri.C.res inter alios acta.
cõclusiue dixit statutũ nõ tenere si imponat penã corporalem
vel infamiã alteri p delicto alterius.q̓ est cõtra rõnem natura
lem ⁊ ius diuinũ.pro hoc etiã allegat.xxviij.q.iij. cum homo.
iuncta glo.vbi habet q̓ per pactũ quis fideiubendo pro alio
non potest se ad corporalem penã obligare.facit.l.liber hõ.la
prima.ff.ad.l.aqui.⁊.l.omne delictum.§.qui se vulnerauit.ff.
de re.mil.ergo nec etiam dz hoc fieri posse per statutum: q̓ qd̓
in pacto deduci nõ potest nec in statuto: vt no.glo.in rubr.C.
de decre.decu.lib.x.⁊ in.d.l.dñi prediorũ.⁊ istud idem sequit
Salyc.in.d.rubrica.¶Sed aduerte primo inquãtum Bald.
voluit idem esse in pena infamie qd̓ in pena corporali.nam licz
nihil alleget potest pro eo allegari q̓ periculũ infamie ⁊ peri-
culum mortis equiparãtur.l.iusta.⁊ ibi hoc notat glo.i.de ma
nu vindi.ff.⁊.l.isti quidẽ.in fi.ff.qd̓ me.cau. tamẽ ꝯtrariuz pu
to verius in pposito nostro. per.l.quisquis.C.ad.l.iul. maie.
⁊.vi.q.i.§.verũ.el.ij.vbi pro delicto paterno lex iponit penaz
infamie filijs.ergo ⁊ statutũ pari rõne hoc inducere potest ex

causa.¶Hoc etiã expresse voluit Inno.in.c. grauẽ. ad finez
de sen.excom.sed in pena corporali tantũ sto cuz Bal.q idem
etiam voluit in.l.i.C.ne fi.pro pa.vbi dixit valere statutum q̓
11 pater p filio teneatur quo ad penã pecuniariã.allegat gl.i.d.
rubrica.de decre.decuri.secus in pena corporali ſm eum p.d.
c.cum homo.¶Et idem tenuit Pe.de anch.in repetitione.
c.canonũ statuta. de ꝯsti.in ver.quero vlterius scriptum est in
l.diuina ⁊c.¶Et idem Salyc.in.l.si filius.C. ne fil.pro pa.⁊
plene Alber.de rosa.in prima parte statutorũ.q.vij.⁊.l.i. cum
12 cõcor.pluribus ibi per eũ ibi allegatis. ¶De quo vide Bal.
in.l.si qua pena.ff.de his qui sunt sui.⁊ in.l.si filius.la.ij.ff.so.
ma.⁊ in auc.si captiui.C.de epis.⁊ cle.ad fi.⁊ in.l.ij.in.ij.colũ.
ff.si ex noxa.cau.Et Jo.de imol.in.l.cũ filius.in prin.de verb.
obli.⁊ in.l.lex cornelia.⁊ ibi etiã Bal.⁊ Ang.de vulg.⁊ pupil.
vbi pro validitate dicti statuti dicũt esse glo.sing.in sepius alle
gata rubrica per Bal.in.l.si quis in tantam.C.vnde vi.⁊ in.l.
si filius.C.de bo.pscrip.⁊ in.l.fi.§.i.C.de vsu.rei iudi.⁊ notat
Pe.de anch.in.c.ij.de deli.puerorũ: p quo ponderat ibi tex.
esse valde notandũ in ver.consuetudine.bene facit.l.si quis in
12 suo.§.legis.C. de inoffi.testa.¶De hoc etiã vide per Bald.
in.l.sancimus.C.de penis.vbi post guido.de suza.dixit valere
statutum q̓ illi de domo teneãtur pro cõsorte. q̓ subest causa.
videlicet vt magis abstineat a delictis.vnde sufficit sola cã licet
nõ interueniat culpa eius qui punitur.c.quoniam.§.si vero.
vt lit.non contesta.c. sine culpa.de reg.iur.in.vi.c.plene no.i
c.ij.de constitu. Et idẽ uoluit barto.in.l.iure puisum.per illũ
tex.optimũ.c.de fabricẽ.li.xi.⁊ ang.late in cõsilio.lxij. incipiẽ
te: Nobilis miles dominus raymundus ⁊c. Facit quod habe
tur in.c.vergentis.de hereticis.⁊ in.c.quibusdã . de penis.⁊
in.c.felicis.§.qd̓ si qs.eo.ti.li.vj.⁊ in.d.l.quisquis.vbi pro de
licto patris punit filius ex causa.s.exorbitãtie criminis.¶De
13 hac materia etiã tetigit bar.in tractatu represal.in.iij.q. prime
q.principalis.vbi tenet valere statutũ q̓ vnus teneat pro alio
puta vxor p marito ⁊ sic de singulis.per.l.satis.C. in quibus
ca.pig.ta.contraha.⁊ in.l.fi.C.de primipi.li.xij.⁊ in.l.i.C.de
omni agro deserto.li.xi.licet aliter dixerit ip̃emet bar.in.l.his
penes.C.de agri.⁊ cen.li.xj.Et expressius bal.in auc.⁊ oĩno.
in.iij.col.C.ne vxor p marito.⁊ Jac.belui.in auc.vt fiant pi-
gnorati.in questione ibi per eum disputata .⁊ Jo.an.in.c.nõ
debet aliquis: de re.iur.li.vj.in mercuriali.¶Sed dicta eorũ
intellige vbi non subesset causa alias valebit statutum quo ad
aliam penam q̃ corporalem per.d.c.sine culpa.cum alijs .ff.
allegatis.⁊ per ea que notat bar.in prohemio.ffor̃ in prin.cir
ca fi.dũ concludit valere statutum ciuitatis auferens ex causa
14 dominium rei mee.¶Uide ẽt ad predicta barto.in.l.i.§. fa-
milie.ff.de publi . vbi tenuit valere statutum q̓ quis pro deli
cto familie teneat: ⁊ aliquid per bar.in.l.si ticius.ff.de test .mi
li.Circa que vide etiam bal.in.l.dotis .in fi.C.de iure dot.⁊
Jo.de imol.in.c.penulti.de consue.vbi tenet valere statutum
q̓ filius teneatur ad debita patris.etiam si non sit eius heres
per.d.l.fi.C.de primipil.⁊ de remedio.vide per eundẽ bal.in
15 d.l.dotis.¶Itẽ inquantum lr̃a hic voluit q̓ sententia contra
vnum ex coheredib⁹ lata nõ preiudicet alteri. istud puldubio
procedit vbi ambo coheredes essent pure instituti.sed si vnus
esset pure institutus dato sibi coherede sub cõditione scripto.
an sentẽtia lata cõtra heredem pure institutũ pẽdẽte cõditiõe i
stituti coheredis noceat heredi cõditionali: ⁊ similiter an pro-
sit.ange.se remittit ad.l.si heres.ff.fami.her.¶Jo.de imol.h
dixit q̓ in.d.l.si here.cum ibi notatis videt cõcludi q̓ sentẽtia
nõ noceat coheredi ꝯditionali si nõ vult.¶Aduerte quia tex.
in.d.l.si heres bene aperit clare an sentẽtia prosit.sed an noce
at hoc ibi nõ dicit in tex.nec in glo.vnde nec puto veruz esse id
quod dicit.s.q̓ nõ noceat sed reor sic esse dicendum.s.q̓ aut i-
stitutus pure ⁊ institutus sub conditione erant coniunctire et
disiuncti verbis: quo casu institutus pure pendente cõditione
coheredis censetur insolidum ĩstitutus vt notat glo.magna: et
magis cõiter approbata in.l.ij.in gl.magna.ff. si ps hr̃di.pe.
⁊ in.l.hoc scriptũ.§.fi.cum glo.in ṽsi.accrescit.ff.de cõdi.⁊ de
mon.⁊ ar.l.i.§.si vero nõ omnes.C.d̓ cadu.tol.⁊ tunc sentẽtia
lata cõtra heredem pure scriptuz noceat alteri coheredi.h vs
probare in.l.ex contractu.ff.eo.vbi snĩa lata cõtra heredez ad

quez nō spectabat ius nō nocet substituto vel coheredi ad quez
ius postea superuenerit. ad idez facit. l. i. §. denūciari. de ven. in
posi. vbi satis ē citare istitutū lz non sit citatus substitutus. ⁊ no
tat bar. in. l. in dic. ff. de aqua plu. ar. ⁊ bal. in. l. nā ita diuus. ff.
de adop. Et similiter sentētia lata contra heredē nocet fideicō
missario in quē tēpore inchoati iudicij nō erat ius translatū. l. si
patroni. §. fi. fm lec. glo. quam ibi tenēt doc. ff. ad treb. bene fa
ciūt pulchre notata per Jo. mona. in. c. fi. vt lite pen. lib. vi. ⁊ p
ange. ⁊ imo. in. l. filiusfamilias. §. diui. de leg. i. ⁊ in. l. decem. ff.
de vbo. ob. Aut erant disiūcti re: vt qz testator dixit ticium pure in
stituo in dimidia ⁊ seium in alia dimidia si consul factus erit. ⁊
tūc vera sit opinio Jo. de imo. qz institutus pure ante aduētum
cōditōis nō est heres nisi pro sua parte. d. l. ij. cū glo. ff. si pars
16 here. pe. vnde sentētia lata cōtra vnum nō debet nocere alteri
vt hic. ⁊. l. si cū vno. ff. de excep. rei iudi. ¶ In tex. ibi. sz scietib⁹
subaudi etiā nō citatis. qz in casibus in quibus dicit q sciētia ⁊
patiētia facit sniam cōtra aliuz latam piudicare tertio sciēti. itel
ligitur ēt si tertius ipse citatus nō fuerit: ita voluit inno. i. c. pe.
extra eo. ⁊ sequitur imo. ⁊ pau. de castro hic. ¶ Addo Innoc.
idē tenuisse in. c. inter quattuor. ⁊ in. c. fi. de ma. ⁊ obe. ⁊ i. c. in
nostra. de procu. idem voluit bal. in. l. ij. C. cōi diui. ⁊ i. d. l. ij. i
pnci. C. de fide istru. ⁊ Jo. de imo. in. l. decē. ff. de vbo. ob. ⁊ in
l. si perlusorio. §. i. ff. de appel. ¶ Sed ange. in. d. l. si plusorio.
in pn. cōtrariuz tenuit dicēs q ad hoc vt snia lata inter alios fa
ciat ius quo ad alias personas requirit q īteruenerit scientia ⁊
patientia: ac etiā citatio saltē generalis illius cui snia afferre ha
bet preiudicium. allegat hanc. l. iūctis his que notat Inno. i. c.
ex insinuatōe. ⁊ in. c. in nostra. de procu. ¶ Sed certe cōtrariū
tenuit imo. ibi si bene inspiciatur. vnde veriorē puto opinionē
primā per hāc. l. indistincte loquētem. Et p hoc allego glo. in
l. de vnoquoqz. in prin. in v. quos causa. ff. eo. vbi glo. allegan
do legem istam intelligit q in casibus huius. l. non requiratur
citatio. ¶ Idem ēt tenuit bal. i. l. duobus. §. qui iurauit. de iu
reiurādo. vbi dixit q snia lata cōtra debitorem principalem no
cebit fideiussori iudicatū solui etiam nō citato qz iudicium non
agitur cum eo. ⁊ qz illi quibus p indirectū fit preiudicium ex na
tura cause non sūt citādi: allegat istaz. l. nisi postq cōparuisset i
iudicio fideiussor: vel similis ꝯdixisset cōstituēdo se aduersariuz
tunc. n. non nocet ei id quod fieret eo nō citato. allegat in arg.
17 d. l. si perlusorio. in prin. quod ē notādum fm eum. ¶ De hoc
tamē q icidēter tangit bal. in. d. §. qui iurauit. vz an snia lata ꝯ
pncipalē noceat idistincte cuicūqz fideiussori nō citato. vide sin
gulariter ange. in. l. i cognitōe. ff. ad sille. qui tenuit q sic per id
quod notat gl. magna i. d. l. icognitōe. que voluit q snia lata
cōtra occisores habet effectū cōfiscādorū bonorū ꝯ hrdes occi
si velut indignos ⁊ negligētes i vindicāda nece defuncti. Sub
dit tamē ibi ang. q lz hic snia lata cōtra principalem noceat fi
deiussori cōtractus. nō est tamē intelligēdum q eadē sententia
possit via executiua cōtra fideiussorē directo exequi nisi eēt fide
iussor iudicatū solui. allegat notata per barto. plene in. l. i. ff. iu
di. sol. ⁊ idē tenuit bal. in. l. i. in. vij. col. C. de cōue. fis. li. x. Sed
contrariū tenuit ipsemet bal. in. l. ij. in. vij. col. C. de edē. videlz
q snia lata cōtra pncipalē nō nocet fideiussori ꝯctus nō citato.
⁊ istud ē de mēte bar. in. l. decē. in prima col. ⁊ i. l. cū filius. i. q.
18 ibi formata per eū in pn. de vbo. ob. qd puto verius per ibi alle
gata per eū. vbi respōdet ad notata i. d. l. in cognitiōe. ¶ No.
ex eodē tex. q patiētia ⁊ sciētia eius qui phibere pōt p cōsensu
habetur vt hic. ⁊ in. l. labeo. ff. de aqua plu. ar. ⁊. l. cū ōndim⁹.
§. fi. ff. de fideiusso. tu. c. ij. de his que fiūt a prela. xi. q. iij. qm. ff
qua materia vide plene per glo. in. l. gaius. ff. de pig. ac. ⁊ in. l.
fideiussor. §. pater. ff. de pig. ⁊ in. l. ticia cū testamēto. §. lucia. ff.
de le. ij. ⁊. xxvij. di. in. c. i. ⁊. xxviij. di. in. c. dyaconi. ⁊ ibi p archi. ⁊
per glo. ⁊ dy. in regula is qui tacet. de regu. iur. in. vi. p Ja. de
are. in. l. ij. §. volūtarie. ff. so. ma. ⁊ per bar. i. l. que dotis. so. ma
tri. ⁊ in sua disputatione incip. Mulier habēs magnū patrimo
niū post Cy. in. l. iuitus. C. de pcura. ⁊ per bald. in. l. si fine. C.
ad velle. ⁊ in. l. filiusfami. §. inuitus. ff. de procura. post glo. ibi.
⁊ per bal. in. c. ij. si de iuesti. iter do. ⁊ vas. lis oriatur. ⁊ in gl. ma
gistra. per Inno. in. c. in genesi. de elec. per alios i. c. nōne. de
presump. i glo. ¶ Et per hoc vificatur glo. no. i. l. fideiussor. i
pn. in v. recusante. ff. qui satisda. cog. que signāter voluit q si

tu apud me fideiubes pro sempronio desistēdo i iudicio coram
tali iudice: ⁊ ꝓtestor tibi q nō intēdo q vtaris priuilegio decli
nādi fori tibi competētis ⁊ tu taces: qd videris cōsentire ⁊ pui
19 legio renūciare. ¶ Et q ꝓtestatio semp piudicet tacēti voluit
ēt glo. no. iūcto tex. in. l. fi. §. si predixerint. in v. cōsenserint. ff.
nau. cau. sta. videt ꝓbari. xxvij. di. c. i. ⁊ in. d. c. dyaconi. ⁊ in. l.
i. §. pena. cū glo. in v. cū denūciauerit. ff. de lib. agno. ⁊ no. bar
to. in. l. nō solum. §. mortis. i fi. ff. de ope. no. nū. ⁊ abbas anti.
i. c. cumana. de elec. de quo ēt vide ibi per Inno. ⁊ alios. ⁊ p ar
chi. i pallegato. c. dyaconi. ⁊ per io. mo. i regula i generali. ⁊ ibi
per io. an. i mercu. ⁊ p barto. i. d. §. morte. in pma specie ꝓtesta
tōis. i v. sed quero an partis cōsensus ⁊c. ⁊ ibi ēt per imo. ⁊ ali
quid p bar. i. l. i. circa vltimā col. C. de lit. cōtesta. per do. abba.
flore. ⁊ anto. de bu. i. c. cū. M. de cōsti. de quo latius vide ibi
per imo. dicēdo vt ibi per eū: qz non ē principalis articulus no
20 ster. ¶ Item nota ex eodē v. q vbi ille ad quē pncipaliter spe
ctat defensio eius d quo agitur patitur alium prius agere de eo
dē iure snia cōtra euz facit piudicium. ⁊ idē si patitur aliū agere
d iure qd hz patiēs ex persona agētis. ⁊ hi duo cāus expressiue
ponūtur in. c. qūis. extra eo. ¶ Qd tamē itelligas eē verū quā
do qs patit aliū proprio nomine agere. secus si patit iudicē ex
officio suo ingrere vel aliquid facere: quia tūc nō videt consen
tire nec factū iudicis piudicabit patiēti. Ita notabiliter hāc. l.
limitauit Inno. in. c. ad petitionē. i glo. i v. reclamāte. d accu.
21 mouetur p illū tex. fm vnum itellectū. Itē limita istū tex. quan
do scia interuenit tpe processus. secus si iā lata eēt scia: qz tunc
talis sciētia ⁊ patiētia nō preiudicabit tertio qūis nō appellet.
ita notabiliter voluit bal. i. l. ij. C. de fide istru. allegat in arg. l.
si rē. §. quolibet. cū ibi notatis. ff. de euic. ¶ Idem sensit inno.
i. c. cū super. i glo. magna. extra eo. ⁊ anto. de bu. ibidē i. xij. co
lūna. per istū tex. qui loquit in eo qui scit aliū agere vel expiri.
¶ Hoc tamē sane intelligas qū sciret latam eē sniam ⁊ non esse
appellatum per succūbētem. sed si pēdet appellatio quā cōseq
retur appellās: tunc sciētia ⁊ patiētia piudicaret: qm tūc habet
locum rō huius. l. ita i specie voluit notabiliter Jo. de imo. i. l.
a snia. in prin. i. iij. q. pncipali. ff. de app. ¶ Itē limita hāc. l. pro
22 cedere quādo quis ꝓprio noie experiret i iudicio tertio sciēte.
secus si aliquis experiret noie meo i iudicio me sciēte ⁊ patiēte:
qz tūc talis patientia mihi nō piudicabit. ita notabiliter voluit
bar. in. ij. q. hic per rōnem suam. de quo dicam latius i glo. sup
v. de proprietate. ¶ Itē limita qū tertius sciret alium agere de
iure ad ipm tertiuz spectāte: ac etiā sciret illud ius sibi tertio cō
petere. al's autē secus si ignoraret sibi ius cōpetere lz sciret aliuz
agere de illo iure ad eū spectāte. ita limitādo hāc. l. dixit inno.
in. c. suborta. extra eo. quod multū ibi cōmēdat. do. anto. facit:
qz ignorans nō videt renūciare iuri suo. l. mater. ff. de ioffi. te.
23 l. legitimā. ff. de peti. here. xxviij. di. placuit. ¶ Ultimo nota ex
v. diuersa q snia lata pro reo in actōe reali cōtra vnū agentem
nō nocet alteri agere volente actione reali cōtra eū quātūcūqz
de primo iudicio habuerit sniam. quod intellige nisi iste ali⁹ fuis
set i pmo iudicio citatus vt dictum ē super v. veluti. ¶ In glo.
i. ibi fallit in quattuor casib⁹ qui sequūtur ⁊c. De his quattuor
casib⁹ tractabitur super glo. in v. debitor. ⁊ in glo. seq. ⁊ i glo. i
v. iteruenięte. ¶ In ea. glo. i fi. dic q gl. in. d. l. ij. enumerat ali
as tres fallētias i quib⁹ res iudicata iter alios acta alijs nocet.
24 ¶ Prima ē vbicūqz fit ius ex sentētia vt in cā querele inofficio
si testamēti in qua si fertur sentētia cōtra heredē scriptū preiudi
catur legatarijs. l. papinian⁹. §. si ex cā. ff. de inoffi. testa. ⁊ ratio
huius fallētie reddi pōt: qz hereditate nō adita legata ⁊ liberta
tes nō debētur. l. si nemo heredi. ff. de testa. tu. l. eā quam. C. d
fideicō. Et per querelam rescindit hereditatis aditio. l. eū qui.
§. fi. ff. de inoffi. testa. ex quo ifertur q in omnibus casib⁹ i qui
bus legata debētur hereditate nō adita qui plene tradūtur per
glo. ⁊ doc. i. d. l. eā quā in v. traditur. rescisso testamēto p sen
tētiam nō fiet preiudiciuz legatarijs. ¶ Unde hodie cum dbeā
tur legata rupto testamēto ex cā preterit vel ex hereditate: vt in
auc. ex cā. de libe. prete. non nocebit legatarijs snia lata i causa
querele: vt etiam firmat glo. quā ibi sequūtur magis doc. i. d. l.
papinianus. §. fi. ⁊ in. l. nam ⁊ his. i v. preteritis. eo. ti. ⁊ i. l. iur
nostro. i v. iudicare. ff. de testa. tute. ⁊ in. l. cū filius. i pn. i v. cō
stituit. ff. de leg. ij. lz aliqui tenuerint ꝯtrium ⁊ minus bñ. de quo

plene per Cy.in.d.auc.ex cã.in sexta oppõne.⁊ ibi per Bar. i ꝟ.expediti sumus de cõtrarijs est verum ⁊c.⁊ bar. in.l.si pteri to.in ꝟ.quito vidẽdum est.ff.de iniu.testamẽ. ¶Et ideȝ vide tur si pronũcietur testamẽtum eẽ nulluȝ in iudicio agitato ɔtra beredẽ scriptuȝ.nam nocebit etiaȝ legatarijs vt sensit glo.in.d. §.si ex cã.in ꝟ.nõ valent.⁊ sequit ibi barto.⁊ ang.⁊ ẽ magis cõ munis opi.pro qua est tex.in.l.si patroni.§.si.bm opi. Ugolini quam ibi approbant doc.ff.ad trebel.vbi sentẽtia super nullita te testamenti lata cõtra beredẽ nocet fideicõmissario.⁊ probaẽ etiam in.l.fi.C.de peti.beredi.⁊ boc ibi tangit Cy. quicqd ibi dixerit glo.in ver.euanescat. ¶Idem etiam tenuit bar.⁊ ang.i l.i.ff.de excep.rei iudica. ¶Et iaco.de are.barto.angel. ⁊ mo dernioresi.l.si seruus plurium.§.i.ff. de leg.i.⁊ boc probatur bic in tex.a contrario sensu.idem etiam tenuit imo.b. ¶Sed cõtrariũ tenuit glo. fi.i.d.l.i.ff.de exceptio.rei iudi.⁊ glo. ma gna in.l.ij.C. de fi. instru.quã sequit francis.accur. ⁊ ibi Cy. ⁊ ideȝ etiam tenet iaco.bu.ibi.⁊ in.d.§.si ex cã.per rõnem reddi tam per glo.i.d.l.ij.tamẽ a prima opinione nõ est recedẽdum. ꝑ qua facit:qꝛ illa rõ quam supra assignaui in snĩa lata sup q̃re la vendicat sibi locum ẽt in sententia nullitatis.ergo idẽ ius esse dȝ vtrobiqȝ.l.illud.ad.l.aquil.c.trãslatio.de cõstitu.nec cõclu dens est ratio diuersitatis assignata per glo.in dicta.l.ij.qꝛ per illam potius diuersificãtur caus ꝙ̃ diuersitatis ratio assigneẽ.

25 ¶Iuxta boc dubitatur quid si pronũciatur cõtra beredeȝ scri ptum testamẽtum eẽ falsum an preiudicet legatarijs. ¶Iaco. bu.in.l.fi.C.de peti.beredi.tenuit ꝙ nõ:qꝛ snĩa lata in querela tendit ad rescindẽdum ⁊ disponẽdum.Ideo facit ius quo ad oẽs etiam qui non fuerũt in iudicio.l.postbumus.§. siquis ex bis.de inoffi.testa.⁊ i.d.§.si ex causa.Sed in falsa sentẽtia non disponit sed declarat:que declaratio nõ preiudicat bis qui i iu dicio nõ fuerũt.l.lucius.ff.de bis qui no.isa. l.ij.C. de fide in stru.igitur ⁊c. ¶Nec bm eum ob.tex.i dicta.l.si.circa fi.de pe ti.beredi.quia debet itelligi quãdo fuit dictum de falso cũ ipso legatario vel cuȝ berede citato tamẽ legatario. ¶Bal.in.d.l. fi.dixit se dubitare an bec opi.sit vera:qꝛ si declaratur testamen tũ esse falsuȝ cẽsetur declaratum bereditatis aditionẽ nõ tenere l.cum falsum.ff.de acquiren.beredi.ergo destructo fundamẽto quod ẽ in aditõe bereditatis legata substinere nõ videtur.l.ij. ⁊.iij.ff.ꝺ cõdi.inde.tamẽ opinio Iaco.bu.tutior est bm Bald. ¶Inno.in.c.cãm.el.ij.qui fi.sint legi.in glo.magna dixit ꝙ si pronũciatur instrumẽtuȝ eẽ falsum iter ticiũ ⁊ semproniũ nõ no cet talis sentẽtia seio vtenti eodẽ instrumẽto:qꝛ boc i iure cau tum nõ reperitur bm eum. ¶Sed anto.de bu. ibidẽ tenuit nõ esse differẽtiam an pronũcietur super querela inofficiosi an sup falso.vnde cõcludit ꝙ si id quod in istrumẽto vel testamẽto cõ prebẽditur cõtinet pncipale cõmodũ vnius ⁊ secũdario cõmo dum alterius.⁊ in ɔsequẽtiam tũc snĩa lata cũ principali ꝓdest ⁊ nocet alijs qui trabũt ius ab eodẽ instrumẽto vel testamento. d.§.si ex cã.⁊ quo ad illos tm̃ sentẽtia facit ius nõ quo ad alios vbi alij inter se agere velint preiudicat tamẽ ei cõtra quẽ ẽ lata sentẽtia quo ad oẽs:vt nõ possit ipse dicere instrumẽtũ vel testa mẽtum eẽ verum.ex quo semel super eo succubuit ꝙ̃uis nõ pro desset ei cõtra alios qui nõ fuerũt in iudicio vbi esset lata ꝑ eo: vt notat inno.in.c.i nostra.de procura.⁊ probatur in.d.§.siqs ex bis. ¶Item talis sentẽtia lata cõtra vnum nõ preiudicabit alteri qui eqne pncipaliter pretẽderet interesse:quia pm̃us quo ad alium eque pncipaliter ius babẽteȝ nõ est legitimus ɔdictor bm do.anto.vbi.ff.⁊ probatur licet ipse nõ alleget in.d.l.ij.C. de fide instru.⁊ in.l.cum duobus.C.de inoffi.testa.⁊ in.l.circa ff.eo.ti.iuncto.d.§.si ex causa.vbi sentẽtia in causa querele la ta cõtra vnuȝ beredem nõ preiudicat alteri.⁊ multo fortius qñ esset lata sentẽtia super falso cõtra illum ad quẽ in cõsequentiaȝ spectat ius ex illo testamẽto falso:vt si lata sit sentẽtia cõtra lega tarium nõ preiudicabit beredi bȝ do.anto.pro quo est tex. licet ipse non alleget in.l.i.ff.de excep.rei iudic.bm quod cõmuniter itelligitur per docto. ¶Addo ꝙ iaco.de are.bar.ang. imo. et pau.de ca.in.d.l.si seruus plurium.§.i.expresse firmat ꝙ sentẽ tia lata cõtra beredẽ scriptũ super falsitate testamẽti nocet lega tarijs.allegant.l.si in fraudem a cõtrario sensu.C.de leg. ¶Ex

26 bis infertur ad id quod dixit Cy.in.d.l.si seruus plurium.§.i. vbi inquit:nota ꝙ sentẽtia lata i petitõe bereditatis pro actore cõtra beredem scriptuȝ nocet vincẽti quo ad legatarios ⁊ credi tores:licet sentẽtia lata sit iniusta.ita dicit colligi ex.d.l.si seruus. §.i.⁊ nõ est alibi bm eum. ¶Nam postꝙ̃ snĩa est lata tamẽ ipo presente nõ põt dicere sniam eẽ iniuste latam:vt ibi no. glo.i.l. stipulatio ista.§.i.in ꝟ.successores.ff.de verbo.ob.⁊ dicit ang.i d.l.si seruus.ꝙ licet Cy.ibi dicat illum tex.nõ esse alibi. tamẽ ipse pro cõcordãti dicit allegari posse.l.fi. C.de peti.beredi. ⁊ l.cõtrouersia.ff.de trãsac.vbi est casus valde singularis bm eũ. dicit tamẽ dictum esse itelligendum bm not.per glo.i.d.l.si ser

27 uus.§.i.in ꝟsi.pronũciatuȝ sit. ¶Item ex bis infertur an snĩa lata in fauorem creditorũ cõtra beredem preiudicet legatarijs quibus beres nõ tenetur vltra vires bereditarias adeo ꝙ bꝛs allegare possit dictam sentẽtiam cõtra legatarios ad ostenden dũ vires bereditarias nõ sufficere ere alieno deducto. In quo videẽ tex.ꝙ sic.in.l.filiusfa.§.diui.in fi.ff.de leg.i. ⁊ ita etiã ibi notabiliter dicit ⁊ colligit io.de imo.in fi.pro quo dicit facere.l. i.§.bec ꝟba.⁊.§.cum dicitur.ff.si cui plusꝙ̃.per.l.fal.⁊ qð no. Bar.in.l.i diem.ff.de aqua plu.ar.quod est notãdum.⁊ boc vi detur ampliare.d.§.si ex causa.bm eum. ¶Sed boc dictũ nõ puto verum per iura dicẽtia:ꝙ vbi agitur de pĩudicio tertij ipe est citatus ad boc vt sentẽtia sibi preiudicium afferat.d.l.si de serta.⁊.l.cũ miles.§.i.cum glo.cum cõcor.ff. alle. ¶Non ob. tex.in.d.§.diui.in fi.qꝛ vt ibi dixit glo.fi.tex.illi loquitur quan do illis legatarijs seu fideicõmissarijs nõ erat ius quesitum tpe iudicij:quia erat eis relictum sub cõditõne pdiũ si alienaretur Et ideo nõ est necesse tũc eos citari sed solum beredẽ ad quem presenti tempore inspecto ius pertinet. Sicut dicimus ꝙ ante euẽtum substõnis nõ requiritur citari substitutũ.l.i.§.penul.ff. de ven.inspi.⁊ notat bar.in.d.l.in diem. ¶Nec buic cõclusiõi obstat glo.reputata singularis i.l.de vno quoqȝ.i glo.ij.ff. eo. que videẽ velle ꝙ sufficiat citari illũ cõtra quem lis pncipaliter mota est.qꝛ respõdeo ꝙ glo.illa intelligitur quo ad boc vt sen tẽtia valeat.quia satis est illum citari cõtra quẽ iudiciũ pncipali ter dirigitur.sed quo ad boc vt sententia tertio noceat requirit ipsius citatio.l.si eo tpe.⁊ ibi no.bar.C.ꝺ remis.pig.c. iter q̃t tuor.ꝺ maio.⁊ obe.⁊ notat glo.i.d.l.cũ miles.cũ alijs.ff.alleg. ¶Fallit in casib⁹ibi positis b̃ in tex. in ꝟ.sciẽtibus.⁊c. i quib⁹ pĩudicat sentẽtia tertio sciẽti ẽt non citato:vt plene dixi sup res. ¶Et de bis casibus videtur sensisse glo.in.d.l.de vno quoqȝ. nam glo.itelligẽda ẽ bm legẽ quã allegat:vt dixit barto. i.l. nõ

28 solum.§.liberatõis ꝟba.de lib.le. ¶Ex bis ẽt notabiliter ifert bal.in.l.ij.C.qui.res iudi.nõ no.an si ex forma statuti cassaẽ in stitutio beredis ex eo qꝛ nõ sit testamẽtuȝ infra certum tẽpus i sinuatũ negligẽtia beredis noceat legatarijs.in quo respondet se putare bas extraordinarias cãs legatarijs nõ obesse.alleg.in arg.l.eam quam.de fideicõmis.⁊ maxime nõ nocebit fideicom missario vniuersali.qꝛ qui nõ potest capere per se vt beres:cape re potest vt restituat alteri.l.cognitio.§.bi qui solíduȝ.ff.ad tre bel.quod ẽ notãdum bm bal. ¶Addo ꝙ boc idẽ voluit bar.⁊ ange.in.l.facta.§.siquis bonoruȝ.per illuȝ tex.ad boc optimũ ff.ad trebel.⁊ Bal.in.l.consulta.in fi.C. de testa. qð itellige vt per imo.i.d.§.siqs bonorum.vȝ nisi etiã culpa vel negligentia possit imputari fideicõmissario vel legatarijs insinuare nõ faciẽ tibus ꝑ quo lȝ nõ alleget.vide notabilem decisionẽ Barto.i.l. si res.ff.qui.mo.pig.vel bypo.sol.⁊ bal.in.l.ij.in.xiij.q.C.ꝺ re

29 scin.ven.Et vtrum si statutũ casset testamẽtum ꝑpter nõ insi nuationẽ factã.⁊ isinuatio facta sit ab berede tm̃:an ꝓsit lega tarijs vide notabiliter bar.i.l.fi.§.i.⁊ ibi etiam bal.ꝑ illum tex. C.de iure do.⁊ per bal.in.d.l.cõsulta.i fi.vbi ẽt querit qd si fi deicõmissarius fecit:an prosit beredi. ¶Et ex predictis decla ratum ẽ an snĩa rescissoria vel declaratoria nullitatis vel falsita

30 tis quo ad effectũ ciuilẽ lata iter aliquos noceat alijs:an regula ẽ ꝙ nocet bis qui in cõsequẽtiam trabũt ius ex testamẽto seu ins trumẽto nullo falso vel iofficioso si agẽs qui succubuit erat ille cuius pncipaliter intererat:vȝ beres scriptus.d.§.si ex cã.secus si erat alius puta legatari⁹.l.i.ff.ꝺ excep.rei iudi.nec etiã nocet babẽti ius eque pncipale:puta coberedi.l.cũ duobus.C.de in

31 offi.testa.vbi aũt lata eẽt snĩa pro agente ẽt si agens sit talis cu ius nõ interest ꝓdest omnib⁹ quorũ interest:ꝙ̃uis i iudicio nõ fuerint:vt est caus singularis in.d.l.postbumus.ff.siqs ex bis. lȝ nõ ꝓdesset ei cõtra alios qui nõ interfuissent i iudicio:vt dicit

Inno.in.d.c.i nostra.vbi elegãter dixit q illud qđ dr i.d.§.si quis ex his.pcedit etiã si peteref rescindi sniam vel aliqđ istrumentum nõ solũ testamẽtũ.z eũ sequif barto.z ange.i.d.§.sigs ex his.¶ Et idẽ dicit ange.ibi.vbi peteretur cassari electõem p d.§.si quis ex his.quẽ dicit alibi nõ reperiri z fuit dictũ inno.lz ipse non allegat i.c.super his.de accusatõibus.z idez dixit an
32 gel.i.l.si ticius.ff.de v.obliga.¶ Et pro itellectu z limitatione d.§.sigs ex his.vide notabiliter bal.in.l.ij.C. de re iudic.z i.l. certa.C.quan. puoca.z i.l.fratris.C.de inoffi.testa. z i.l.fi. in vlti.col.C.de peti.heredi.z in.l.ij.in.ij.col.C.ne li. potẽ.z oio bal.in.l.fi.ad fi.C.de fideicõmis.liber.¶ Et ibi iter cetera signãter dicit q id qđ dicif i.d.§.siquis ex his.i obtinẽte i querela nõ vẽdicabit sibi locũ i obtinẽte bo.pos.ɔtab.qz ṡm eum i tali bonorum possessiõe nũq̃ aperitur edictum alteri nisi per eum qui petit bo.pos.cõtra ta.allegat.l.si post mortem.§.exhereda ri.z.§.fi.ṡ.de bo.pos.cõtra tabu.¶ Et est rõ ṡm ipm qz bonorum possessio cõtra tab.nõ decernitur in figura iudicij maxime solẽnis cum lis in ea nõ cõtestetur.arg.l.siquis a liberis.§. meminisse.de libe.ag.z ita residet ipse.¶ Sed lud. i.l. si ticius.ff. de vbo.ob.dixit q lz hec limitatio sit mirabilis z alibi nõ reperiatur.tamẽ putat eam nõ esse veram.qz q̃uis edictum cõtratabulãdi nõ aperiatur alteri pe eum qui ɔtabulare nõ hz.d.§. ex heredari.nõ tamẽ per hoc sequitur q snia declaratoria super inualiditate testamẽti lata ad postulatõem illius qui ius non habet nõ prosit aliis ius hñtibus.vñ ṡm eum videf q imo prosit per notata per inno.in dicto.c.in nostra.¶ Addo q opi. bal. videtur vera.z lz ludo. dicat eam alibi nõ reperiri.tñ ipe imemor fuit verborum barto.i.l.filium.§.siquis.ṡ. de leg. preſtã. vbi per illum tex.dixit q.d.§.siquis ex his:non habet locum in bono.pos.cõtratab. quia ipsa bonorum possessio nõ petif nec tribuif cum illa solemnitate qua petif querela.z ita dicit tenere glo.in.l.si seruus.ṡ.de bo.pos.ṡm tab.¶ Et certe probatur h opinio in dicta.l.filium.§.siquis.sic inducẽdo.nã si petitio bonorũ possessionis cõtrata. habet effectũ petens bo.pos. perdit legata sibi relicta:vt.d.§.siquis.v.nõ solũ.sed text. in eo.§. in pn.dixit q siquis petiit bo.pos. cõtrata.cui de iure nõ cõpetebat nõ perdit aliquo mõ legatũ.ergo sequif q nõ prodest aliis quibus cõpetebat.¶ Hoc ẽt videf velle bar.in.l.i.in.i. col.C. quorũ bonorũ.vbi dixit q per solã agnitionẽ factã corã iudice in bonorũ pos.cõtrata.rũpitur testamẽtũ si agnoscẽs hẽbat ius rũpendi.z sic innuit q vbi agnoscẽs nõ hẽret ius rũpẽdi nõ prodesset aliis.z idem dixit bart. in.l.iij.§. si cã.ṡ. de bonorũ pos. ti.generali.¶ Pro hoc ẽt facit qz ad hoc vt rũpaf testamẽtũ p bo.pos.cõtrata. sufficit simplex agnitio coram iudice facta absqz figura iudicij z plena probatione z ordine iudiciario.l.fi.§. i.cum glo.in v.antiqua.C.de cura. fu.que ad hoc ẽ singularis ṡm io.de imo.in.l.filio preterito.in.xl.col.ṡ. de iniuſ.te.z in.l. fi.z ibi bar.C.qui admit.z est glo.in.l.i.i v.cõstituti.z ibi clare bar.C.quorũ bo.z glo.in.d.l.iij.§.cã.z in.l.illud.ṡ. de ɔta. z late bal.in rubrica.C.qui admit.in.iij.q.z i.l.fi.in pe.col.C.vñ cog.z in.l.i.in fi.C.si de momẽ.pos.fu.ap.sed ita ẽ q snia lata in sũmario seu extraordinario iudicio nõ ẽ ita apta nocere sicut lata in plenario z ordinario.l.a diuo pio.§.si super.ṡ.eo.d.l.si quis a liberis.§.si vel parẽs.c.veniẽs.el.ij.d testi.cũ si. ergo zc.
33 ¶ Aliam fallẽtiam dicit glo.ad.d. regulaz.in.l.ij.C.qui.res iudi.nõ nocet.qđ fallit in popularibus actõibus in quib⁹ agif d iure pub.alle.l.eum qui.§.in popularibus.ṡ. de iureiur.z.l.iij.d popu.act.z rõ est qz popularis actio competit pro iniuria facta toti populo:vt siquis sepulchrũ violat:vel ecclesiã: aut viã publicam:seu albũ pretoris corrũpat.l.iij.in pn.ff.de sepul.vio.l.si qs id qđ.ṡ.de iuris.om.iudi.vnde quilibet de populo censetur pcurator reipub.Ideo sicut si vnus hẽret plures pcuratores cum mãdato z snia lata eẽt cõtra vnũ ex pcuratoribus non posset alius agere.l.pluribus.ṡ.de procu.c.si duo.eo. ti.li.vi.ita i cãu predicto.z idem dicẽdum ẽ in iure quasi publico seu quasi populari:vt quãdo opponif cõtra electuz ad dignitatẽ aliquis defectus ad infringẽdam electionẽ.Nã si fuit lata snia semel ɔ opponẽtẽ nõ poterit alius de eodẽ defectu ampli⁹ opponere: vt est glo.no.in.c.cũ dilecti.in v.iudicatũ.de elec.z i.c.cupientes.§.ceterũ.in v.nullum preiudiciũ.eo.ti.li.vi.z notat inno.i c.super his.i glo.i.z i gl.i v.a pmotore.de accusa. z i.c.cãz.el ij.in fi.magne gl.qui fi.sint legi.per archi.xxiij.di.illud.¶ Talis enĩ cã dr respicere publicũ interesse:vt no.glo. i.c.vt circa. in v.aliqui.z ibi doc.de elec.in.vi.z in cle.cõstitutõem.i vsi.interesse cõi.z quod ibi glo.in v.pprij.z ibi notãt doc.de elec. z inno.in.c.dudũ ecclesia.de elec.in pn. z ibi ponit quare dicaf cã ista quasi popularis z nõ popularis proprie.dic vt ibi p eum
34 z per ange.in rub.ff.de po.actio.¶ Aliã fallẽtiam posuit glo.i palle.l.ij.vz q snia absolutoria semel lata super crimie publico nocet aliis de eodẽ crimine accusare volẽtibus.l.cui.§.hisdez. ff.de accu.c.de his. de accu.¶ Rõ huius est:quia ibi fiscus et respublica est in causa vt a quocũqz aliqui accusantur.ideo proprie per eam nõ preiudicaf alteri sed eidẽ.i.fisco. quod tamẽ limitatur prout habetur in.d.§.hisdẽ.¶ Per quẽ tex. eodẽ ẽt modo limitatur proxima precedẽs fallẽtia:vt est glo.nota.i.d. c.cum dilecti.in v.iudicatum.de electio.¶ Etiam iuxta hoc q̃
35 rit Ray.in.l.ij.ṡ.de libe.agno.z Pe.z Cy. in.l.ij.C.qui. res iudi.non no.an sentẽtia declaratoria lata super facto criminali ad effectum criminalẽ noceat vel prosit alteri. ¶ Et concludũt q aut est lata super facto qđ respicit vnum delinquẽtez:puta super homicidio:z tũc regulariter sentẽtia condẽnatoria non nocet alteri:vt hac lege in pn.cum simi.¶ Si autem queratur an prosit alteri:vtputa si postea appareat q ticius condẽnatus de homicidio seij non occidit seium:sed fuit occisus a gayo an sententia super homicidio lata cõtra ticiũ ẽt si fuit executioni mandata prosit gayo vt nõ possit procedi cõtra eum d homicidio. hoc nõ tangũt predicti doctores nec doc.hic. dic q p dictã sentẽtiam non liberatur gayus.tex.est notãdus in.l. qui seruũ. in pnci.ff.de iterroga.actio.¶ Quem tex.ad hoc cõmẽdat bal. i c.i.§.iniuria.circa fi.de pace iur.fir.z ange.in.l.quotiẽs.§.siqs
36 ṡ.solu.ma.¶ An aũt si cõstat gayum fuisse illuz qui occidit debeat abstineri ab executione sentẽtie prius lata contra ticium de homicidio: dic vt per io.and.i addi.spec.i ti.d cõfes.§.postremo.v.ceterum.per iaco.d are.z ange.i.l.si is cũ quo.ff.'ti.i.per bal.i.l.inde neratius.§.fi.ṡ.ad.l.aquil.vbi circa hoc tex.ẽ notãdus.z per bal.in.l.i.in.ix.col.C.de confes.z i.l.i.in v. quito punitur.c.de fur.z in auc.cõtra qui propriã.C.de nõ nu.pecu. i.iij.col.per io.calde.z alios in.c.pastoralis.§.qz v.d offi.de lega.p imo.in.l.is qui reus.in.xxvij.col.de pub.iudi.Aut sentẽtia est declaratoria super delicto qđ est pluriuz:vt super adulterio quod de necessitate cõmittif a pluribus.z tunc dicũt Cy. z Ray.vbi supra.z io.calde.z dñs abbas florẽtinus in.c. dilectus.el secũdo de symo.q sentẽtia condemnatoria lata contra vnum non licet alteri.sed absolutoria pro vno lata proderit alteri.allegat.l.denũciasse.§.queritur.ff.de adulte. Idem sensit glo.in.d.l.ij.quibus res iudi.nõ no.allegãdo. d.l. denũciasse. qnimo videretur dicẽdum q etiam rõne cõnexitatis dilecti cõdemnatoria lata cõtra vnum noceret alteri per id quod habef i dicto.c.dilectus.el.ij.z in.c.ad petitionẽ.in glo.i v.cõsequentiam.de accusatio.z.lix.di.c.ordinatos.z i.c.penul.de purga. canoni.z in.c.hoc quippe.iij.q.vi.z no.glo. in.c.q̃uis.ex eo. i quibus iuribus habetur q sentẽtia qua pnũciatur cõtra recipiẽtem symoniam facit preiudicium danti vel ecõtra. z sentẽtia q̃ pronũciatur aliquem nõ fuisse legitime priuatũ beneficio nocet illi qui i locum eius fuerat subrogatus.z sentẽtia qua pronũciatur aliquem fuisse male ordinatum videtur esse lata contra ordinantem qđ male ordinauerit.¶ Sed concludẽdo dicas veritatem z magis cõmunez opinionẽ esse i cõtrarium videlz q nec absolutoria lata pro vno prodest alteri.nec cõdemnatoria lata cõtra vnuz nocet alteri. probatur in.l.adulter.§. si eo.z §.fi.ff. de adulte.vbi habetur q absolutoria lata pro adultero nõ prodest mlieri adultere si nupta nõ erat licet secus sit si nupta erat d.§.queritur.z sic est speciale fauore matrimonij vt ibi. z i.c. significasti.z ibi notatur de adulte.z.ij.q.i.c.interrogatum.quãuis delictum tale sit quo ad vtrunqz delinquẽtium cõnexum.
37 ¶ Et similiter q sentẽtia lata in cõnexis contra vnuz nõ nocet alteri.probatur in dicto.c.dilecto.de prebẽ.vbi sentẽtia priuatõis contra vnum lata:ex eo quia fuerant ipse z alius simul ad vnicum canonicatuz z prebẽdam designati cõtra iuris phibitionez nõ nocet alteri.Ad idẽ ẽ tex.in.l.ij.C.de fide instru. ¶ Nõ ob.tex.i.d.c.dilectus.cũ cõcor.ṡ.alle. qz q̃q̃ glo.se i dictis locis varient.tñ magis cõis opi.ẽ q snia lata ɔ vnũ i dictis

casibus noceat alteri. In cõsequẽtiam si cõtra vtrũqꝫ fuit pro-
cessum ꝛ cognitũ. al's aũt nõ noceat quo ad plenum preiudici-
um sed quo ad aliqualẽ presumptionẽ. ita voluit glo. ꝛ doc. in
d. c. ordinatos. ꝛ in. d. c. interrogatũ. ꝛ notat inno. in prealleg.
c. q̃uis. in vltima col. ¶ Et de illo articulo an sententia lata con-
tra ordinatum preiudicet ordinãti dicã infra super hac glo. q̃
38 ange. ẽt aliquid de hoc tetigit. ¶ Ex predictis habes cõclusio-
nẽ ꝙ cõdemnatoria vel absolutoria in criminalibꝰ lata quo ad
alterum ius nõ facit preterq̃ in cãu. d. §. queritur. absolutoria
tamẽ prodest quo ad hoc vt alius accusare iterũ nõ possit ƀꝫ ꝙ
habeẽ i. d. l. si cui. §. hisdẽ. ¶ Tamẽ aduertẽdũ est ꝙ cõdẽna-
toria lata in criminalibus facit ius cõtra delinquentem quo ad
oẽs ad finẽ vꝫ vt possint eum tãq̃ infamẽ vigore dicte snĩe re-
pellere ab his a quibus repellũtur infames. ꝛ sic quo ad conse-
quẽtiã ipsius snĩe prodest oĩbus. c. testimoniũ. ꝛ ibi glo. in ver.
ordinata. extra de testi. xxiiij. q. i. subdiaconus. ꝛ notat glo. ij. ĩ
l. ex ea. s̃. de post. ꝛ inno. in. c. cũ super. in fi. extra eo. ꝛ no. fed.
de senis. cõsilio. xxiij. incip. Titius electus ꝛc̃. facit. l. non põt.
ȷ̃. de fur. ꝛ. iiij. q. vij. c. i. ¶ Et predicta ꝓcedũt quãdo snĩa est
declaratoria facti criminalis quo ad effectũ criminalẽ. Si aũt ẽ
declaratoria facti criminalis quo ad effectũ ciuilẽ: vt q̃ declara-
tur instrumẽtũ vel testamẽtũ esse falsum ad fi. inualidãdi ꝓba-
tionẽ eius: an tunc snĩa faciat ius quo ad alios: dic vt dictũ fuit
s̃. per barto. super hac glo. circa primã fallẽtiam. ¶ Ex his in-
39 fert bar. in. d. l. denũciasse. §. querit. ꝙ snĩa lata contra aliqueꝫ
ex eo q̃ falsos testes ꝓduxerit non nocet testibꝰ. ꝛ similiter sen-
tẽtia criminaliter lata cõtra notarium qui cõfecerit falsum ĩstru-
mẽtum nõ preiudicat domino instrumẽti. ¶ Adde. l. lucius. s̃.
de infa. ꝛ ibi dixit barto. ꝙ licet nõ noceat quo ad plenam ꝓba-
tõem: nocet tamẽ quo ad aliqualẽ presumptõem. allegat no. ꝑ
glo. in. l. i. C. ad. l. cor. de fal. ꝛ. l. si duo patroni. in pn. ꝛ ibi glo.
in ꝟ. habiturũ. s̃. de iureiurã. ꝛ ꝙ talis snĩa nõ noceat plene te-
stibus. probatur ẽt in. c. cum dilectus. in fi. de ordi. cog. ꝛ in. l. si
vteris. que est. l. ij. C. de fide ĩstru. ꝛ ibi idem dixit bart. ꝛ simili-
ter ecõtra sentẽtia lata de falso cõtra testes nõ preiudicat produ-
cẽti. de quo remittit se ad notata per cy. ĩ. l. i. C. qui accusa. Et
idem notat bar. in. l. preuaricatõi. ȷ̃. ƌ preuari. vbi hoc limitat ni-
si in iudicio cõtra notarium moto citata fuisset pars. facit lꝫ nõ
alleget id quod notat glo. in prealleg. l. cũ miles. §. i. cũ simili.
40 ¶ Aduerte tamẽ circa hoc vltimũ. q̃ bal. in. l. lucius. ad fi. pre-
allegata tenuit ꝙ in terminis huius. l. lucius sentẽtia lata cõtra
producentẽ testes nõ nocebit testibus etiam p̃ñtibus vel cita-
tis. ꝛ idem fuit de mẽte bal. in. l. fi. in vlti. col. C. de fide instru.
bene facit qð notat specu. in ti. de instru. edi. §. postremo. al's in-
cipit. §. instrumẽtum. versi. sed pone tabellio. ¶ Nõ ꝓpter quã
motus fuit bal. videẽ fuisse illa q̃ nõ potest testis cõtra quẽ per
modum exceptõis oppositum est de crimine puniri in iudicio ĩ-
ter alios agitato. c. i. in fi. de excep. ꝛ notat glo. ĩ. l. ij. §. si publi-
co. in versi. sine accusatione. de adulte. ¶ Sed certe dictũ bal.
nõ videẽ procedere quoniã puniri põt ille cõtra quem ĩ iudicio
inter alios moto ĩcidẽter opponitur de crimine cõtingẽte cãm
ipsaꝫ prout est crimẽ falsi oppositũ testi. tex. est. ꝛ ibi aperte gl:
in prealleg. c. i. in fi. de excep. ꝛ notat bar. in. d. §. si publico. in
fi. ¶ Predictis adde ẽt bal. ĩ. l. ij. ĩ. vi. col. C. de eden. ꝛ in. l. fi.
C. si mino. se. ma. dix. ꝛ ĩ. l. i. in penul. ꝛ ĩ vltima cartha. C. q ac-
41 cusa. ¶ Predicta notabiliter limitat Jaco. bu. ꝛ ange. ĩ preal-
legata. l. lucius. vbi in iudicio moto contra notariuꝫ ĩter partes
constaret testes qui falsum deposuerũt vel notarium qui falsuꝫ
instrumẽtum cõscripsit habuisse sciẽtiam ꝛ patiẽtiam prestitisse
illi iudicio: quia tũc sentẽtia lata cõtra partes preiudicabit testi-
bus ꝛ notario mouẽtur per legem istam in ꝟsi. sed sciẽtibus.
¶ Sed contrarium tenuit Nico. de mat. ꝛ bal. in. d. l. si vteris.
C. de fide ĩstru. per tex. illũ. nã ibi apparet ꝙ secũdo loco vtẽs
ĩstrumẽto sciebat instrumẽtum ꝓnũciatuꝫ esse falsuꝫ: tamẽ non
appellauit ab illa sentẽtia. ꝛ nihilominus sentẽtia sibi nõ nocet
sed si sciẽtia sola noceret sequeretur ꝙ ibi deberet preiudicare
sentẽtia ei qui secũdo loco vtebatur instrumẽto si infra. x. dies
a die sciẽtie nõ appellasset. l. ab eo. C. quomõ ꝛ quãdo iud. l. i.
C. si sepius in integ. rest. l. i. C. de tempo. appel. Et idẽ videtur
voluisse anto. de bu. ĩ. d. c. q̃uis. in ver. secũdus cãus principa-
lis ꝛc̃. ꝛ specu. in ti. de instru. edic. §. postremo. versi. sed pone

tabellio. vbi notabiliter voluit ꝙ sentẽtia lata super falsitate in-
strumẽti cõtra producẽtem nõ noceat notario etiã scribẽti di-
ctam sentẽtiaꝫ super falso latam: qui notarius fuerat de dicto in-
strumẽto falso rogatus. ¶ Non obstat iste tex. q̃ loquitur q̃ñ
quis poterat agentẽ vel defendẽtem prohibere. vel quãdo vnꝰ
42 ab altero cãm habebat. ¶ Per predicta ẽt dixit notabiliꝛ bart.
in. d. l. denũciasse. §. queritur. ꝙ si cõdemnatus est de falso vnꝰ
ex correis stipulãdi. ex eo ꝙ vsus est instrumẽto falso non p̃iu-
dicabit alteri reo stipulanti qui vsus ẽ eodẽ instrumẽto. allegat
d. l. si vteris. iuncta glo. ĩ ꝟsi. alius. quod dictũ sane intelligas
ꝓcedere in criminalibus ꝛ quo ad effectuꝫ criminalẽ. secus vbi
ageretur quo ad effectũ ciuilẽ. q̃ tũc snĩa lata cõtra vnũ ex cor-
reis credẽdi nocet alteri. tex. est singularis ƀm secũdam lec. gl. ĩ
l. ex duobus reis stipulãdi. ꝛ ibi clare barto. in. iiij. q. ȷ̃. de duo.
reis. ꝛ notat ange. ibi. ꝛ ĩ. l. loci corpus. §. si fundus. s̃. si ser. vẽ-
di. per Ray. ꝛ imo. ĩ. l. ticio centum. §. ticio genero. de cõdit. ꝛ
demõ. ¶ Et videẽ ꝙ expositio glo. ij. in. d. l. si vteris. ĩtelligen-
tis illum tex. ꝓcedere ĩ duobus correis stipulãdi nõ ꝓcedat. q̃
tex. ille loqui videtur quo ad repellẽdum ciuiliter agentẽ. sed si
ĩtelligatis quo ad effectum criminalẽ posset ꝓcedere expositio
43 glo. qð no. q̃ doc. in dictis locis nõ declarãt. ¶ Et per predcã
etiaꝫ decidit notabiliter barto. ĩ. l. adulter. §. si eo. de adulte. an
sentẽtia absolutoria lata ĩ fauorẽ mãdatarij delinquẽtis prosit
mãdanti delictuꝫ fieri. ꝛ cõcludit ꝙ nõ per. d. §. si eo. cum seq.
reprobata opi. Dy. in. c. ratihabitione. ꝛ ibi in mercurialibus ꝑ
Jo. an. de regu. iur. ĩ. vi. ꝛ cum hac opi. Barto. cõcordat bal.
ĩ. l. nõ ideo minus. ad fi. C. de accusa. no. ẽt bal. ar. ĩ. l. i. ĩ. §. fi. ĩ
ꝟ. tertio no. ȷ̃. de qõnibus. ¶ Et similiter ecõtra sentẽtia lata ꝯ
mandatariũ delinquẽtem nõ nocet mãdãti ƀm bal. ĩ. l. iuris. in
fi. C. quibus res iudi. nõ no. ꝓ quo allegat. l. nihil. ĩ fi. ȷ̃. ƌ adul-
te. quam sic voluit ĩducere. ibi enim dr̃ ꝙ consulẽs seu mandãs
potest simul accusari ab eodẽ pro eodẽ delicto vna cũ manda-
tario delinquẽte: quod esse nõ posset si snĩa lata cum vno obsta-
ret quo ad aliuꝫ. l. i. ĩ fi. ȷ̃. si fami. fur. fe. dicatur. ¶ Et similiter
44 snĩa lata cõtra occidentem nõ preiudicat ei cõtra quem ꝓceda-
tur de ope vel auxilio per predicta. ꝛ ita notabiliter dixit ang. ꝛ
barto. ĩ. l. si is qui rem. §. hoc tamẽ ita. de fur. ꝛ ibi vide elegan-
tia verba ange. ꝛ idem notat Saly. ĩ. l. i. C. de rapt. virgi. ¶ Fa-
45 ciunt ẽt predicta an si cõtra plures ꝓcedatur per viaꝫ ĩquisitio-
nis vel accusatõis de eodem delicto testes ĩducti cõtra vnũ no-
ceant alij. de quo dic vt per Jo. and. ꝛ clare anto. ƌ bu. ꝛ Imo.
ĩ. c. dilecto. de prebẽ. ꝛ quod no. Barto. ĩ. l. i. §. fi. ĩ tertio nota-
bili. ȷ̃. de qõnibus. ꝛ regula est ꝙ illi cui nocet sentẽtia ĩter alios
lata nocent ꝛ alia acta. vt notatur per Inno. ĩ. c. cãm. el primo.
de testibus. ꝛ Bar. hic ĩ penul. q. ꝛ super ea dicam. ¶ Item fa-
46 ciunt ad. q. an snĩa lata cõtra aduocatum de corruptela ꝛ p̃ua-
ricatõe facit fidem cõtra corrumpẽtem. de quo dic vt per Jac.
de are. Cy. ꝛ Bal. C. de aduoca. diuer. iudi. ĩ. l. i. ꝛ ibi aliqd ꝑ
Bar. ĩ fi. ꝛ per Cy. ꝛ Bal. ĩ. l. si quis homicidij. ƌ accusa. ꝛ Cy.
ĩ. l. i. C. quãdo ciuilis act. preiudi. criminali. ꝛ per Barto. ĩ. l. p̃-
47 uaricatõis. de preuari. ¶ Et subdit glo. ĩ. d. l. iij. C. quibus res
iudi. non no. ꝙ sunt aliqui cãus ĩ quibus sentẽtia lata ĩter alios
prodest alteri. ¶ Primus cãus est ĩ. d. l. denũciasse. §. si abso-
lutus. de adulte. sed hoc declara vt plene dixi supra ꝓxime.
48 ¶ Secũdus casus ƀm glo. est ĩ. l. loci corpus. §. si fundus. s̃. si
serui. vendi. vbi in seruitutibus que sunt indiuidue. l. ij. §. i. ꝛ. l.
stipulatões nõ diui. in prĩcipio. ȷ̃. de verborum ob. sentẽtia lata
pro vno ex dominis fundi cui debetur seruitus prodest alijs ꝓ
iure eiusdem seruitutis. ¶ Aduertẽdum est in hoc ĩquantũ gl.
ĩ. d. l. ij. dixit ꝙ sentẽtia lata contra vnum ex dominis fundi cui
debebatur seruitus non propterea nocet alijs. Nam idẽ tenuit
Jaco. bu. ĩ. l. si de cõmuni. s̃. si serui. vendi. ꝛ Barto. ĩ. l. ex duo-
bus reis stipulandi. in. q. iiij. de duobus reis. in versi. ij. est vidẽ-
dum. ꝛ Inno. in. c. causam. el secũdo. qui fi. sint legi. licet ipe si-
bi ipsi cõtradicere videatur in glo. magna. ĩ duobus locis. Sed
glo. ĩ. l. qui in aliena. §. fi. in ver. predio. s̃. de nego. gest. ꝛ glo.
ꝛ Barto. in. l. si de cõmuni. ꝛ glo. ꝛ doc. cõmuniter ĩ. d. §. q̃uis
ꝛ imo. ƀ ꝛ ĩ. l. ij. §. ex his. ꝛ ibi ludo. ȷ̃. de ꝟbo. ob. ꝛ anto. ƌ bu.
ĩ prealleg ato. c. cãm. ꝛ Ange. ĩ. d. §. si fundus. ꝛ in. l. ij. §. si tñ
hominem. de verboruꝫ obliga. cõtrarium tenent. Et hec vltia
opinio videtur esse verior: maxime per. d. l. si de cõi. a cõtraria

sensu: sicut dicim⁹ in duobus reis stipulandi qui habēt ius inso
lidum. nam sententia lata cōtra vnū preiudicat omnibus .d.l. ex
duobus reis stipulādi. ⁊ dixi supra. facit. l. supra iter. §. cassius.
ff. de aqua plu. arcē. ⁊ .l. ij. in prin. ff. de preto. stipu. ¶ Que om
nia intelliguntur in seruitute iam cōstituta prout loquitur. d. §. si
fundus. ⁊ .d.l. si de cōmuni. sed in fuitute cōstituēda bar. mul
tum elegāter. in .d.l. ij. §. ex his. de v̄borum ob. cum quo ibi mo
derni transeūt tenet q̄ sententia lata cum vno nō psit nec no
ceat alteri. nam in seruitute cōstituēda nō reperitur mutata re
gula huius legis in pncipio. cum similib⁹. ⁊ facili⁹ retinetur ius
iam constitutum q̄ de nouo īducatur. l. patre furioso. §. de his
qui sunt sui vel alie. iur. c. queadmodum. ō iureiurā. quod tene
mēti p limitatōe. d. §. si fundus. ¶ Ex his habes an sententia
declaratoria iuris seruitutis realis lata cum vno noceat vel psit
49 alteri. ¶ Sz quid ī sententia lata super seruitute personali dic q̄
si sit talis seruitutis diuidua: vt. l. i. §. si vsufruc. ff. ad .l. falci. et
l. vsufruc. ab initio. ff. de vsufr. sentētia lata cū vno nō faciet ius
quo ad alium pretendētem ius seruitutis personalis. nam tūc
cessat rō indiuiduitatis. Item cessat ratio posita in .l. qui aliena
§. fi. ff. de nego. gest. vbi dixit tex. q̄ in seruitutibus pdialib⁹ sen
tentia predio datur. q2 ille predio debētur. l. i. ff. cōmunia pdio
rum. l. i. ff. de serui. nimirū si pdest omnibus dominis predij cui
debetur seruitus. sed vsufructus qui est seruitus personalis de
betur persone. ⁊ iō cum persona finitur. l. i. ⁊ fere per totum. ff.
50 qui. mo. vsufruc. amit. ⁊ in. §. finitur. institu. de vsufr. ¶ Quid ī
sentētia lata super alia seruitute. i. subiectione: vt q2 declaratuz
sit monasterium esse subiectum alicui prelato: an noceat alteri
pretēdēti illud eē sibi subiectum. dic q̄ hoc pendet a vitate eo
rum qua notātur hic in glo. ī v̄. interueniēte. ⁊ super ea dicam.
¶ Addit glo. in .d.l. ij. alium casum ī quo sentētia prodest ⁊ ñ
nocet alteri vz ī cāu. d.l. pos humus. §. si qs ex his. de hoc ple
51 ne dictum ē. ff. circa principium glo. ¶ Alium insuper cāuz vl
timo loco ponit glo. in dicta .l. ij. vz casum positum ī auc. itē si
quis. C. de natu. libe. vbi pater habens filios naturales plures
ex aliqua muliere si vnuz ex illis tanq̄ legitimū in testamēto no
minat pdest etiaz alijs filijs vt omnes possint se pretēdere legiti
matos. Sed fm imo. hic ista est potius fallētia ad regulā gene
ralem res inter alios acta alijs non nocere vel pdesse ⁊c. q̄ ad
regulaz huis legis que loquitur in snīa. ¶ Adde qd fulgo. ī. d.
l. ij. dixit q̄ licet tex. in .d. auc. item si quis loquatur in testamēto
paterno volūtarie emisso. tamē glo. ī. d.l. ij. videt extēdere tex.
ī. d. auc. ad snīam latam contra patrem in fauorem vnius et fi
lijs quod ē bene notādum. ⁊ idem ēt videtur ibi velle saly. Idē
etiam sensit ange. in auc. vt lic. matri ⁊ auie. §. ad hec autē. vbi
dixit q̄ ex illo tex. poterat colligi optimū argumētum q̄ si plu
res sunt fratres ex eodem patre nati: quorū vnus fuit pnūciat⁹
ciuis perusinus: q̄ per talē sentētiaz itelligetur pnūciatum om
nes esse ciues perusinos. quod ē mēti tenēdum. ⁊ facit ad ea q̄
īfra dicaz de sentētia declaratoria super statu persone. ¶ Et q̄
requirātur ad hoc vt procedat dispō. d. auc. itē si quis. vid pul
chre Bal. in .d.l. ij. C. quibus res iudi. nō no. ⁊ Ange. ī. d. auc.
vt lic. matri ⁊ auie. §. ad hec autem. ⁊ ibi per iaco. de bel. ⁊ per
Barto. in cōsilio. icipiēte: Neratius cora. aliquid bal. ī. l. gall⁹
in fine pn. de libe. ⁊ posthu. per canonistas in. c. per tuas. q fi.
52 sint legi. Alias autem fallētias ad illā regulam res inter alios
acta. vide per glo. in .l. prima. C. res inter alios acta. est ⁊ alius
cāus ī quo sentētia lata pro vno prodest ꝯsocijs lz non noceat
vt quādo cōtra plures in cōmuni cā fuit lata sentētia. Nā tunc
si vnus tm̄ appellauit victoria eius proderit cōsocijs si vna ⁊ ea
dem erat omniū causa defensiōis. l. si qui separatim. §. fi. ff. de ap
pella. l. ij. C. si vnus ex plurib⁹ appel. c. vna sententia. de appel.
ij. q. vi. §. diffinitiua. ver. quādoqz plures. reprobata gl. ī. l. si cū
duo. ff. de excep. rei iudi. ⁊ rōnem huius fallētie vide per Bar. ī
d.l. si qui separatim. ⁊ per alios in locis proxime allegatis. Et
hanc fallētiaz posuit glo. in .d.c. quamuis extra eo. vbi glo. enu
merat etiā aliquos alios casus ī quibus res inter alios acta alte
ri prodest: vt in cāu. l. papinianus. §. meminisse. de inoffi. testa.
ff. vbi sentētia lata cōtra querelātem prodest fisco. ibi tamē nō ē
ppie fallētia. q2 regula est q̄ sentētia lata super eo sup quo est
lata nō pdest nec nocet alteri. sed in .d. §. meminisse. sentētia la
ta fuit super validitate testamēti ⁊ prodest fisco: nō quo ad illō

+ de aute. si qs. C. de natlibus libe.

super quo ptebatur lis. sed quo ad legatū relictuz impugnanti
testamētuz. Itez vt dixit hic imo. ibi culpa impugnātis testamē
53 tuz ex illa que prodest fisco. ¶ Uel dic ⁊ notabilius q̄ sententia
iter alios lata bene prodest alij ⁊ fidem facit quo ad pparādaz
viam alteri ad agenduz. l. i. C. vbi cause fisca. ⁊ ibi hoc no. bal.
in fi. vbi sentētia lata contra occisores preparat viam vt agi pos
sit ad confiscationē bonorū cōtra heredem negligētez vindica
re mortem occisi. ⁊ .l. necessarios. §. nō alias. ff. ad sille. ⁊ no. gl.
⁊ doctores. ī. l. cognitōe. eodē ti. Et q̄ istud generaliter sit ver
vz q̄ snīa lata inter alios faciat fidem quo ad alios ī preparato
rio alterius iudicij. notat ēt Bal. in .l. si quis homicidij. C. de ac
cusa. ⁊ in .l. i. in fi. C. de aduo. diuer. iudi. ⁊ in .l. ij. ī. vi. col. C. de
eden. ⁊ in .d.l. si vteris. in tertio notabili. ⁊ ī. d.l. igenuum. in fi.
de statu ho. circa qd vide Bar. ⁊ alios in .l. decem. ī. i. col. j. de
verbo. obli. ⁊ ita est in cāu. d. §. meminisse. ¶ Aliam fallētiā ha
bes ēt in cāu. l. si cōmunē. ff. queadmodū seruitus amit. fm gl.
ī. d. c. q̄uis. tamē ille tex. non loquitur in actu sentētie. ⁊ eodez
modo in actu extraiudiciali loquitur tex. ī. l. ij. C. de cōmunium
rerū alie. vbi factū fisci alienātis rē cōez inter se ⁊ tertiuz piudi
54 cat tertio. ¶ Itē fallit regula huius legis fm glo. ī. d. c. quāuis.
quādo cause sunt cōnexe. allegat tex. lxxxi. dist. c. tantis daniel.
⁊ iij. q. vij. hoc quippe. ⁊ in. c. ad petitionē. in fi. de accu. que iu
ra induxi supra. vbi reprehēdi hanc fallētiam per .l. denūciasse.
§. queritur. ⁊ .l. adulte. §. si eo. ⁊ §. fi. de adulte. cū si. potest tñ
saluari ī certis casib⁹: vt si feraf sentētia cōtra euz a qua cām ha
beo: puta cōtra debitorem qui mihi rez obligauit fm q̄ in hac
lege dicif. vel si cōtra eum qui me clericū ordinauit pronuncief
q̄ non habuit potestatem ordinādi: vt q2 declaretur cum symo
niacū vel herencū vel nō episcopuz. Nam preiudicabit mihi sci
enti ⁊ patiēti agi de iure quod habeo ab ipso ordinatore: vt. d.
c. q̄uis. ⁊ h dū dr de snīa lata cōtra debitorez pariformiter sen
tētia lata contra ordinatuz preiudicabit ordinatori si est lata su
per defectu potestatis ordinātis eo sciente ⁊ patiēte: sicut dicif
hic in snīa contra creditorē que piudicat debitori pignoranti.
Et in snīa lata cōtra liberū que preiudicat patrono manumittē
ti. Secus autē si sentētia sit lata cōtra ordinātem vel ordinatuz
pter nō debitū modū ordinationis: vt q2 ordinatio fuit facta
extra quattuor tempora: vt no. inno. ⁊ alij ī. d. c. quāuis. p rōes
ibi per eos assignataz. ⁊ no. archi. post glo. ī. d. c. tantis daniel.
¶ Et idem videf in snīa lata cōtra eligentē super potestate eli
gendi: q2 preiudicabit electo: vt no. glo. in .d.c. hec quippe. ⁊ ī
d.c. cupientes. §. ceterum. in v̄si. nullum preiudiciuz. de electō.
in sexto. ⁊ Innocē. in .c. duduz. el. ij. in glo. ī v̄. partib⁹. de elec.
ī sexto. ⁊ Innocē. ⁊ alij plene in .d.c. penul. ex eo. ⁊ Bal. ⁊ saly.
in .l. ij. C. quib⁹ res iudi. nō no. secus si ifirmef electio pter de
fectum ipsi⁹ electi: puta pter crimē ei⁹. q2 tūc electio scienti piu
dicabit quo ad hoc vt perdat ius ex illa electōe. tamē sibi nō p
iudicabit quo ad hoc vt efficiatur ieligibilis quo ad alias ele
ctōes pter magnitudinē piudicij iuxta. c. super eo. de elec. Et
probatur optimo argumēto. l. lucius. ff. de infami. Ita notabilī
ter voluit inno. ī. d. c. dudū. ⁊ ī. c. statuim⁹. de elec. in vltima gl.
⁊ no. imo. h. qui tamē minus bene refert dicta Inno. Et pari
ter sentētia prolata ꝯ electum: ex eo q2 eligentes non habuerint
potestatez eligendi preiudicat eligētibus scientib⁹: sicut dicif h
in debitore ⁊ creditore ⁊ in liberto ⁊ patrono. ⁊ hoc etiaz voluit
ange. hic qui pro hoc allegat. l. principaliter. la secūda. C. de li
be. causa. ⁊ ita dicit fuisse de mente Inno. ī. c. querelaz. circa pn
cipiū. extra de elec. ¶ Sed certe innocē. ibi in pn. seu in glo. in
verbo pleno iure. hoc nō dicit. idem ēt tenuit Bal. in .l. si fine.
ad fi. C. ad velleya. vbi sec⁹ esse dixit si pronūcietur ꝯ electuz ex
eo quia persona electi non fuerit capax. vel quia dicaf q̄ renun
ciauit electioni vel aliud simile. nam tunc preiudicatur eligenti
bus: q2 non est tractatuz de iure eoruz. ⁊ idem per omnia dicen
dum est in sentētia lata cōtra presentātem vt preiudicet presen
tato fm doc. ⁊ maxime imo. in .d.c. pena. lz aliter dixerit glo. in
55 d.c. hec quippe ¶ Ex hac fallentia etiaz potest inferri an rōne
cōnexitatis quam hz vsufruc. cum pprietate snīa dicta contra p
prietarium vsufructuario preiudicet. de quo dicaz infra vna cū
56 Bar. post glo. ¶ Addit ēt glo. in .d.c. q̄uis. aliam fallētiam. s.
ī cā libertatis in qua sentētia facit ius quo ad omnes. allegat. l.
ingenuuz. ff. de sta. homi. ⁊ sic queri potest an snīa declaratoria

lata super statu persone faciat ius quo ad oes l quo dici pot q aut snia fertur cotra fauorabilem statum persone: vt q petens se declarari liberu pronuciatus est seruus ticij. Et talis snia preiudicat victo quo ad oes vt no possit dicere se liberum non tamen nocebit alteri contra victu agenti et asserenti illum ee seruu ipius agentis. glo. est no. in. l. cognitio. §. i. in §. ne varie. ff. de lib. ca. facit qd no. inno. i. d. c. in nostra. de procura. Si aut fertur sententia pro statu fauorabili puta q quis sit igenuus. facit ius quo ad omnes. d. l. ingenuu. quod e veru vbi est questio seruitutis et igenuitatis et pronucietur pro igenuitate. secus si erat qo de libertinitate ad igenuitatez non faciet ius quo ad alios. ita dixit inno. in. c. cam. el. ij. qui fi. sint legi. allegat. l. i. et. l. patronuz. ff. si liber. inge. esse dicat. et hoc tenuit glo. in. d. l. i. que glo. sing. est scdm imo. hic. Et ide videt tenere io. and. in. d. c. quis. et pro hoc allego aliam glo. in. l. collusione. in glo. ij. ff. de collusio. deteg. et aliam glo. i. l. duobus. in vna solutoe. ff. de libe. causa. ¶ Sz scdm io. de imo. hic. et. d. c. quauis. ista videtur nimis magna restrictio ad. d. l. ingenuu. eo presertim q tex. ibi dicit quis libertinus et c. et sic inuit tex. q ibi erat questio de libertinitate ad ingenuitate. pro hoc facit glo. i. d. l. papinian. §. si ex ca. in ver. ipso iure. que simpliciter dicit q fallit in causa ingenuitatis. et similiter iaco. bu. ibi dicit q fallit in causa stat p. d. l. ingenuuz. et idem voluit anto. de bu. in. d. c. quauis. et in. d. c. cam. dicens q illa opi. inno. coiter no tenetur per legistas i. l. i. ff. de nata. resti. Sed voluit allegare legistas in. d. l. i. ff. si liber. ingenu. esse dicatur. vbi expresse iaco. de are. et bene. de plubi. post eu concludut q aut per extraneum petitur quem declarari seruuz vel liberu: et tuc licet pnucietur ipsuz esse ingenuu no nocet domino vel patrono. d. l. i. et. d. l. patronu. et. l. cu no iusto. cu glo. ff. de collu. deteg. aut per aliqué ex dominis vel patronis. et tuc aut pronuciat igenu: et preiudicat omnib nisi collusio detegatur. d. l. ingenuuz. et. l. i. ff. de iure aur. annul. et per totu titulum de collusio. deteg. aut pronuciatur a iudice per hec verba pnucio seruum non videri petitoris: et tunc non preiudicat alteri q petenti. l. diui. §. primo. ff. de libe. cau. et. l. si duo patroni. in principio. ff. de iureiurado. aut pronunciatur esse libertum vel liberum. et talis sententia non preiudicat quin per alium possit pro parte sua peti declarari eum esse seruuz. sed oblata ei agenti estimatione partis sue sentetia tuebatur libertatem. ff. de libe. cau. l. duobus. et notatur in. l. si pariter. in fi. eodem titulo. ¶ Sed
57 aduerte quia. d. l. duobus. loquitur quotiens vnus ex dominis ageret p pte. sz si vn e dns ageret isolidu et pnuciat pueru ee libe: tuc: an piudicet alteri ptedeti se dnm hui insolidu hoc no deciditur in dictis locis. vnde isto casu dixit glo. reputata singularis in dicta. l. cognitio. §. primo. quia talis sententia preiudicat alteri. allegat. l. si dolo. et. d. l. diui. §. primo. ¶ Sed Joan. de imo. hic contrarium tenet sub dubio forte per. d. l. i. et. l. patronuz. vbi si vnus primo egit pretendes se patronum insolidu conuento negante et dicente se ingenuum licet sententia feratur pro ingenuitate non preiudicat alteri volente se dicere patronum. ergo etiam in casu proxime dicto non debet preiudicare sententia alteri pretendenti se dominuz insoliduz. quod etiaz fuit de mente Cy. in dicta. l. ingenuum. Guil. de cuneo etiam ibi tangit istum articulum et nil boni dicit. ¶ Non obstat. d. l. si dolo. allegata per glo. quia illa lex intelligitur q non potest retractari sententia per illum absentem contra quem fuit lata: vt declarat Ange. in. l. seruo inuito. §. cum pretor. ff. ad trebellia. vbi dixi q licet als sententia lata ex falsa causa possit retractari per restitutionem in integrum. l. si pretor. versicu. marcellus. de iudicijs. l. diuus. cum ibi nota. in fine. ff. de re iudicata. et plene Barto. in. l. si is ad quem. ff. de acquireda heredi. cum concordantijs. tamen fallit vbi lata fuit interueniete collusione seu dolo procuratoris: quia tunc non retractatur sentetia sed agitur de dolo contra procuratorem. allegat tex. nota. in dicta. l. si dolo. ¶ Non obstat. d. l. diui. §. primo. quia respodeo q sententia lata sup ingenuitate facit ius quo ad omnes vt ibi. et. d. l. ingenuum scilicet quo ad eos qui non principaliter ptendut interesse. Exemplu si tractatur de admittendo seruuz vel libertum ad honores ingenuorum: ad quos honores non admittutur liberti. l. prima. C. ad. l. iulia. visce. vel quo ad matrimoniuz ad quod de iure ciuili non bene admittutur serui. l. cum ancillis. C. de incest. nup. nam sententia isto casu lata pro ingenuitate facit ius quo ad omnes. sed ad hunc effectum vt admittatur ad honores et similia: quia tunc se opponentes et dicentes euz non esse ingenuuz non sunt illi quorum principaliter interfuit: ita intellexit Cy. in dicta. l. ingenuuz. Et sequitur etiam Joan. de imola hic. ¶ Sed aduerte: quia Jaco. de are. et Benedic. de plubino in dicta. l. prima. quorum verba supra retuli videntur expresse velle q si pronucietur pro ingenuitate contra vnu ex dominis fiat preiudicium alteri dicenti se dominuz. per. d. l. ingenuum. licet secus sit quado pronuciatur illum esse liberum vel libertum scdm eos. ¶ Sed certe puto opinione Cy. et Joa. de imola esse veriorem scilicet q etiam si pronuciatum sit pro ingenuitate non preiudicet alteri pretendenti se dominuz per. d. l. i. et. l. patronum. Inconuenies eniz esset q facto alterius que prohibere non possum agere fiat mihi preiudicium. argumento huius legis. ¶ Quod confirmo: quia vbi sententia de sui natura facit ius quo ad alios. nunquam tame nocet habentibus ius eque principale: vt patet super querela inofficiosi. l. duob. C. de inofficio. testame. iucta. l. papinianus. §. si ex causa. ff. eodem titulo. Posset tame saluari dictum Jacobi de are. et Benedicti de plumbino vno casu scilicet quando vnus patronus agens contra aliquem tanquaz contra libertum fatebatur primum agentem qui succubuit fuisse compatronuz. tunc eniz cu absonum videatur q sit pro parte libertus et pro parte liber. argumeto. d. l. cognitio. §. primo. et. d. l. duobus. preualebit fauore ingenuitatis prima sentetia. argumeto. d. l. duobus. Nec debebitur aliquid a liberto huic secundo patrono etiaz si probet se patronum: quia ius patronatus comodo pecuniario no estimatur. l. plane. la secuda. i fi. de lega. i. et. l. naturals circa finez. ff. de prescrip. ver. et hanc rationem posuit hic Joa. de imola. ¶ Et sic habes ex predictis plures notabiles limitationes ad
58 l. ingenuuz. quas ex predictis per te ipsuz collige. Alia est limitatio ad illam legem ingenuuz. videlz q nuquam locum habet illa lex nisi fuerit sentetia dicta pro igenuitate cotra illum cuius pricipaliter itererat: vt cotra dnm vel patronuz. d. l. cum no iusto. iucta glo. prima. et probat i dicta. l. i. cu ibi notatis. et i dicta l. patronum. facit i simili. l. i. j. de excep. rei iudica. iucta. d. l. pa
59 pinianus. §. si ex causa. cu glo. i ver. no valet. Addit do. anto. in dicto. c. quis. i ver. grtus casus. Alia notabile limitationem sub dubio forte vz q si pronuciatus est aliquis igenuus vel legitimus respectu priuati iteresse determinato modo agedi no obstabit snia alijs ingrtum tractaret de publico itereesse: q mutatur finis: et sic no ob prima snia. alleg. l. cum queritur. cu duabus sequetibus. j. de excep. rei iudicate. et ita dicit posse limitari dictum Innoce. i. c. cam. el. ij. qui fi. sint legi. intelligetur ergo d. l. igenuu. quado vnus quicuqz esset allegaret vel opponeret aliquem no esse admittedum ad honores: eo quia diceret eum no esse igenuu. nam tuc cum hoc respiciat ius publicum sententia lata cotra istu preiudicabit oibus alijs voletibus in simili casu illud opponere. facit i rone sui. l. eum qui. §. i popularibus. ff. de iureiur. et. l. si cui. §. hisdez. j. de accusa. vbi qn tractat de iure respiciete publicu itereesse snia lata ptra vnu facit ius quo ad alios. et sic videtur q quilibet fuerit legitim pdictor: sicut dicimus q quilibet cotra electum ad prelatura vel dignitatez potest defectus opponere: vt per gl. et doc. i. c. vt circa. i §. aliquid. de electio. in. vi. q est hoc iudicium quasi populare: vt dixi. ff. ¶ Sz certe hec restrictio qua tradidit do. anto. ad. d. l. igenuu. videt nimis violeta et ea pcedere no puto. nam lz dns agedo vel opponedo cotra seruu petat eu declarari esse seruu. et sic ad priuatum comodu cotedat: seruus aut ptendat se ingenuu. et ita pro ingenuitate sit pronuciatum. tame hec sentetia quo ad priuatu itereesse lata facere debet ius cotra alios in cosequetiam: vbi postea ageretur de admitteda eum ad honores ingenuoru. idistincte vbi tractaret de interesse publico. per. d. l. ingenuuz. prout loquetem. ¶ No ob. q mutetur finis per. d. l. cu querit. prout dicit do. anto. q respodeo q sola mutatio finis no facit q snia lata in vno iudicio agitato ad vnum finem non noceat in alio iudicio ad alium finem. nam videmus q absolutoria i causa ciuili. et sic vbi agitur de interesse priuato nocet in criminali vbi agitur de interesse publico. l. preses. et ibi glo. C. ad. l. fauia. de plagi. notat Dy. i regu. nullus pluribus. et cy. in. l. i. C. qn ci

ui.actio crimi.pñ.z plene bar.i.l.ij.§.i.j.vi bo.rap.notãt cano niste i.c.ð his.ð accu.sufficit ergo ꝙ vtrobiqȝ sit eadẽ cã agẽdi d.l.cũ querif.cũ seq.put est hic vbi ĩgenuitas z seruitus vtrobiqȝ erãt cãe iudicij.ad qð ẽt vide bar.i.l.qui rome.§.duo frẽs.i ꝟ.oppo.j.de ꝟbo.ob.ibi dũ allegat.l.i.cũ glo.C.de or.iud.ad hoc etiã vide anto.de bu.i.d.c.cãm.el.ij.in fi.qui fi.sint le.vbi tenere videtur id quod.s.tenui.¶ Predicta itellige saluo casu qui habef hic i ꝟ.nam z si libert⁹.cũ glo.s. qñ pronũciaf hominẽ mihi subiectum:puta meũ libertũ esse tuuȝ libertũ:aut tibi subiectũ:z iteruenerit scia z patiẽtia mea:qꝛ tunc dic vt dicef super glo.i ꝟsi.iteruenięte.¶ Aliam fallẽtiaȝ assignauit glo.in d.c.ꝙuis.vȝ i snia lata super iure filiatõis p.l.i.i fi.z i.l.ij.z.iij.i prin.s.de libe.agno.ex hoc autẽ videtur ꝙ si feraf snia super legitimitate:an filius sit legitimus vel nõ:illa faciet ius quo ad omnes.Sed cõtrariuȝ tenuit Inno.i preallegato.c.cãm. dicẽs aliud esse i cã filiatõis:z aliud esse in causa legitimitatis in qua nõ reperif expressa cautum ꝙ faciat ius quo ad omnes.sed cy.i.d.l.ingenuũ.videtur sentire cõtrarium dum voluit ꝙ vbi est questio de aliquo iure coherẽte persone sit idem dicẽdũ.qð dr i casu.d.l.igenuũ.dũmodo sit eadem ratio:z dũmodo qð teneatur cum illo cui⁹pncipaliter intersit sicut dictũ est supra i sentẽtia lata super igenuitate.z sic videf velle ꝙ si erat questio super legitimitate cũ eo cui⁹pncipaliter interest:puta cũ patre ꝙ tũc preiudicet etiam quo ad alios.secus si questio erat cũ eo cuius pncipaliter nõ intererat.vnde dicit ꝙ si mortuo patre pnũcietur filia legitima ad agẽdum cõtra vnum possessorẽ partis hereditatis nõ preiudicabit hec snia si postea agatur cõtra possessorem alterius partis.¶ Et istam opinionẽ sequif ħ imo.idem etiam tenet bal.z saly.in.l.ij.C.quib⁹res iudi.nõ no. Idem ẽt videf velle anto.de bu.i.d.c.cãm.vbi dixit ꝙ in qõne legitimitatis vel in qõne filiatõis inter quas certe videf esse eadem ratio si est lata sentẽtia cum eo cui⁹pncipaliter interest preiudicat omnib⁹ alijs pretẽdẽtibus in cõsequẽtiaȝ interesse.d.l.i.in fi.de libe.agno.putat tamẽ ꝙ nõ preiudicabit alijs de cognatõe qui eque pncipaliter quo ad alios effectus vellẽt contẽdere ð filiatõe vel legitimitate:vt dicit glo.i.c.dilecto.i ꝟsi.obsistat.i fi.de prebẽ.vbi aũt ẜm eũ vellent contẽdere circa actus publicos:vt qꝛ tractef:an tanꝗ spurij sint repellẽdi a decurionatu in casib⁹ i quib⁹ repellũtur:vt.l.generaliter.§.spurios.j.de decurio.tũc snia obstaret cum pater vel alius cũ quo ð legitimitate pus fuerat pronũciatum potuerit hoc ius deducere in iudicium ẽt quo ad actus publicos ẜm ipm.Qð vltimũ nota quia facit cõtra limitatõem traditaȝ per euȝ i.d.c.ꝙuis.ad.d.l.ingenuũ. quam limitatõem reprehẽdi supra proxime.¶ Circa hoc de filiatiõe z legitimitate vltra predicta concludũt anto.de bu. z imo.i.d.c.ꝙuis.ꝙ aut agitur de priuato cõmodo:puta ad hereditatem ab intestato.z opponif agenti ꝙ nõ est legitimus z pnũcietur eũ esse legitimuȝ.Et tũc certe non nocebit quo ad alium: puta coheredem illius qui spurio succubuit:ita procedit dictũ inno.in dicto.c.cãm.¶ Aut agitur circa id qð respicit publicũ interesse:vt qꝛ quis petit se admitti ad honores z opponif de illegitimitate:z tũc sentẽtia faciet ius quo ad alios respectu eiusdẽ interesse pnci.arg.d.§.i popularibus.¶ Sed hec distinctio i primo mẽbro non placet:quia z si agatur ad iteresse priuatũ dummodo agaf in cã per illum cui⁹pncipaliter itereft nocet alijs pretẽdentib⁹ iteresse in cõsequẽtiam.d.l.i.in fi.z.l.ij.z.iij.in pn.de libe.agno.que licet loquaf in cã filiatõis.tamẽ ex idẽptitate rõnis extendif ad cãm legitimitatis vt dictũ est.Et hoc ẽt tenuit do.abbas in dicto.c.ꝙuis.fateor ꝙ nõ nocet alteri pretẽdenti eque pncipaliter interesse priuatum.d.l.cũ duob⁹. z ita loquaf exemplũ do.anto.in dicto.c.ꝙuis.¶ Et predicta etiã procederent vbi pnũciaref quem eẽ in patria potestate vel non eẽ per eãdem rõnem.pro quo etiaȝ facit.l.i.§.penul.in fine. z ibi hoc notat ange.j.de libe.exhi.z bal.in.d.l.igenuũ.z Bal.z Saly.in.d.l.ij.C.quib⁹ res iudi.nõ no.z sufficit in pdictis ꝙ quis veniat tanꝗ ille cuius principaliter interest:lȝ vere nõ sit.d.l.post hunc.§.siquis ex his.ẜm do.anto.i.d.c. cãm. qð verũ intelligo quãdo ille qui peruenit tanꝗ is cui⁹ pncipaliter itersit agẽdo obtinuit.ita loquif.d.§.siquis ex his.sec⁹si agẽs succubuisset:qꝛ tũc nõ habet locũ iste.§.qꝛ nõ est equũ ꝙ alteri qui nõ fuit i iudicio noceat sentẽtia quãdo ille qui egit non erat verus cõ

tradictor.ita no.Inno.z Jo.and.i.d.c.i nostra.¶ Ex his infert an sentẽtia lata inter patreȝ z matrẽ super illegitimitate matrimonij preiudicet filijs. Bar.in dicta.l.ingenuũ.z Bal.z Saly.in.d.l.ij.C.quib⁹ res iudi.nõ no.ꝙ sic per.d.l.i.i fi.z.l.ij.z iij.i pncipio.de libe.agno.¶ Sed certe ibi loquif quãdo agebatur cui⁹ esset fili⁹ seu ex quo viro mulier eẽt pregnãs nõ autẽ agebaf de legitimitate matrimonij.¶ Vnde anto.de bu.in dicto.c.ꝙuis.dixit ꝙ preiudicat filijs sciẽtibus nõ aũt ignorãtib⁹ allegat.l.i.in fi.cũ glo.i versi.apparuerit.s.de carbo.edic. z dicit esse casum in.l.iij.§.sed z si de conditõe.cum sequenti.s.de iureiurãdo.¶ Subdit etiã ideȝ do.anto. se putare idem eẽ si filij aliqui inuicem disceptarẽt super illegitimitate matrimonij patris z matris: qꝛ nocebit alijs sciẽtibus.pro hoc tamen nihil allegat.Sed ipsemet do.anto.de bu.in.d.c.cãm.i hoc dubio: an sentẽtia super illegitimitate matrimonij lata inter patrem z matrem noceat filijs dicit doce me legista qꝛ dubito.z primo arguit ꝙ preiudicet:qꝛ sentẽtia lata super seruitute ancille preiudicat partui z quo ad partum parit excep.rei iudicate.l.fi.C.de libe.cau.z.l.siquis cum totũ.§.si ancillaȝ.j.de excep. rei iudi.tamẽ cõcludit ꝙ nõ preiudicat per eadẽ iura que allegauit in.d.c.ꝙuis.z ita dicit de facto respõdisse.z non facit differẽtiam an filij sciuerint an ignorauerint: put distinxit in dicto.c. quãuis.vbi tenuit contrariuȝ.z certe illa distinctio:an sciuerint an ignorauerint nõ fit in iuribus allegatis per eum. Et respõdet ad.l.fi.C.de libe.causa.ꝙ qꝛ vbi fertur sentẽtia cõtra matrem tanꝗ cõtra rem ideo preiudicat partui successorio. sed in cãu nostro fertur sententia contra patrem velut contra personam:iõ non preiudicat filio qui est alius ab eo ẜn ipsum in.d.c.cãm. ¶ Sȝ pondera primo tex.in.d.§.si ancillã.ẜm qð ibi hr in littera nõ noceat que est cõmunis littera.nam ibi probaf ꝙ snia lata i fauorem matris nõ prodest partui.z sic nõ probat id ad qð allegatur.s.ꝙ sentẽtia lata cõtra matrem noceat partui.¶ Idẽ põdera tex i.d.l.fi.de libe.cau.qui vult ꝙ sentẽtia lata cõtra matrem nõ noceat filijs natis ante liteȝ sed tm̃ natis post.z ẜȝ bal. ibi ratio differentie est quia partus editus post litem motam ẽ pars visceruȝ:ideo sibi nocet sentẽtia contra matrem lata. secus quãdo partus erat distinctus a matre. que distinctio ẜm euȝ nõ habet locuȝ in patre:qꝛ partus nũquaȝ fuit pars visceruȝ prĩs. ¶ Subdit z ibi Bal.in fi.quo ad istuȝ articulũ ꝙ illa lex est argumẽtuȝ ꝙ si pendẽte lite inter viruȝ z vxorem super diuortio aliqui filij nascanf ꝙ sentẽtia diuortij nocet eis: vt si pronũcief matrimoniũ nullũ pper cõsanguinitatem talis sentẽtia faciat ius quo ad ventrẽ.ar.illius.l.z.l.i.i fi.s.de libe agno.¶ Sȝ cõtrariũ dicit tenere glo.in.c. cũ iter. qui fi.sint legi. Sed certe ð hoc ibi est tex.expressus.s.ꝙ nõ noceat ventri.Et ad.d.l.fi. respõde vt colligitur ex notatis per glo.i.ibi.z per glo.z doc.i.c.ex tenore.eodẽ ti.in glo.fi.qꝛ si mater est pnũciata serua ptus qui est pars visceruȝ sequif condit.matris.l.partuȝ. cum similibus.C.de rei vendi.nec habetur pro nato per rõnem quã assignat glo.in.d.l.fi.secus si pronũciatur matrimoniũ esse illegitimũ:qꝛ nõ nocet ventri tunc cõcepto:qꝛ in matrimonio cõsideratur ꝙ ante fuerãt tollerati.z ipsi maritus z vxor fuerũt in bona fide putãtes matrimoniũ esse legitimũ.qð quideȝ sufficit vt matrimoniũ habeatur pro legitimo:vt in.d.c.ex tenore.z in.c.referẽte.eodẽ ti.z notaf in.c.cum inhibitio. de clãd.desponsa. z glo.z doc.in.l.qui cõtra.in ꝟsi.astrictissimo.C.de inces. nup. ¶ Ex quibus videf inferri cõclusio ꝙ si pronũciaf matrimonium esse illegitimũ nõ nocet filijs etiã sciẽtibus per.d.§.sed si ð cõditione.z per.d.c.cũ inter.cum simi. Aut pronũciaf matreȝ eẽ seruam:z tunc preiudicat filijs natis post litem nõ aũt natis añ.d.l.fi.Et sic patet nõ bene fuisse locutum do.anto.i.d.c.ꝙuis.z tãto fortius videf ipm nõ bene dixisse inꝗtum ibi dixit se putare ꝙ snia lata super illegitimitate matrimonij iter aliquos ex filijs preiudicabit alijs sciẽtibus.Nam si nõ preiudicat qñ ẽ lata inter patrem z matreȝ qui sunt pncipales ad quos cã spectat ꝗto magis quãdo lata inter filios nõ preiudicabit alijs habentib⁹ ius equale.p.d.l.cũ duob⁹.C.ð offi.tes.¶ Iuxta hoc querif an sentẽtia lata super alio statu persõe faciat ius quo ad oẽs:puta si pnũciaf quem eẽ clericũ vel ciuẽ z similia.Cy.i.d.l.igenuũ.quẽ simplr sequif hic imo.dixit ꝙ sic:sicut qñ ferf sentẽtia p maiori etate.l.de etate.cũ ibi no.per glo.z docto.s.de

mino.z idē dicit si quis bāniat vt homicida.nā tūc quo ad oēs habebit ꝑ homicida quo ad effectus resultātes ex bāno z homicidio.facit ſm eū qđ no.glo.ij.i.d.l.ex ea.de postulando.

¶Adde qđ idē tenuit bal.z saly.i.d.l.ij.C.quibus res iud.nō no.dicētes ꝙ vbi tractat de cōditōe persone snīa afficiēs personam facit ius quo ad oēs:vt si querat an quis sit laycus vel clericus:an istius originis vel illius.allegat.l.quotiēs.C.de decurionibus.libro decimo.

¶Item tenet Bald.i.d.l.igenuum vbi dixit ꝙ snīa lata sup monachatōne:ciuilitate:origine:vel clericatu:facit ius quo ad oēs.allegat.l.de iure.l ꝑn.ꝟ.ad municip.z.c.si iudex.de sen.excō.in.vi.Et idem dicit bal.in locis proxime allega.in sententia exilij:bāni:relegatōis:excōicatōis:fame:ifamie deportationis.c.i.de treuga z pace.xi.q.iij.cure.l.i.in fi.ꝟ.de ꝯtrab.¶Et

63 idem dicit bal.i.d.l.igenuū.i snīa lata super dignitate vel officio publico:vt si pronunciet quem eē tutorez vel prelatum.allegat.l.i.§.idem pompo.ꝟ.qđ falso tuto.au.¶Idem dicit i sentētia lata super vniuersitate vt super hēditate:qꝛ facit ius quo ad pretēdētes ius in cōsequētiam.allegat.l.statuliberi a ceteris.§.quintus.ꝟ.de sta.lib.adde.l.fi.C.de peti.here.ange.in

64 d.l.igenuum.vr approbare predicta:excepto eo ꝙ dictum est sententiam bāni facere ius quo ad oēs.qꝛ ſm eum snīa bāni est iterlocutoria.vnde nō debꝫ facere ius quo ad omnes.ar.eoꝝ que notant per glo.i.l.i.C.de mō mulcta.z per Dy.in.l.iij.§.i.ꝟ.de suspec.tu.vñ si bānitus est aliquis ob cōtumaciaꝫ z eligitur postea ad aliquod officiū z sibi abijciat ꝙ nō pōt admitti:qꝛ est homicida qui ab illo officio repellebatur.certe nō erit repellēdus:qꝛ snīa bāni nō probat delictum.de hoc dicit eē cāuꝫ i.l.diuus.la.ij.i versi.quasi re integra.ꝟ.d custo.reorum.sed hec verba ange.nō multū placent.Nam si querimus an bānit⁹ pro homicidio ſm formaꝫ statutoꝝ italie efficiat ifamis ifamia iuris sicut verus homicida.z sic an snīa quo ad oēs faciat eum in famē z dico ꝙ nō:hoc est qđ voluit z sensit glo.z ibi bar.i.l.i.ꝯ modo mulcta.vbi glo.dixit ꝙ dānati extra ordinem nō sūt ifames.sed iste modus procedēdi ad bānum ex forma statutoꝝ est extra ordinē:qꝛ al's talis pena nō poterat pro delicto capitali imponi cōtra absentez quo ad penam capitalem.l.absentē ꝟ.de penis.l.i.ꝟ.de requi.reis.ꝑpterea bānuꝫ est iterlocutoria snīa:vt probatur i auc.itē nulla.iducēdo vt ibi per bal.C.ꝯ episco.z cleri.z no.bal.in.c.domino guer.in ti.hic finitur lex.i.l.fi.C.si a nō compe.iudi.cuꝫ similib⁹.sed ꝑ iterlocutoriā nō efficitur quis infamis.l.quid ergo.§.ꝙtum.z ibi glo.in ꝟ.ꝑnūciatum.ꝟ.de infami.igitur zc.Et ꝙ nō sit ifamis bannitus tenuit etiaꝫ specu.i ti.de sen.prola.§.i.ꝟ.quid de istis.z ibi per io.an.z bal.in addi.z no.bar.in.l.ictus.ad fi.ꝟ.de infami.z in ꝯsilio suo incip.Scōm ioānes.per bal.i.l.cū mulier.so.ma.z in.l.et C.de fur.z in.l.si tutor.C.de iuterdic.matri.z in.l.i.in vlti.col.C.de here.insti.z in.l.i.C.de calūnia.z in.l.fi.C.de requir.reis z in.l.certa.C.quādo prouoca.z in auc.item quicūqꝫ.z ibi ia.bu.C.de episco.z cle.z in.l.iurisiurādi.C.ꝯ testi.z ang.z imo.in.l.infamē.ꝟ.de publi.iudic.z saly.in.l.ea quidē.de accu.Et certe quo ad hunc effectum z similes resultātes cōtra veruꝫ homicidam nō dixerunt dicti doctores ꝙ sententia bāni super homicidio faciat ius quo ad omnes.Et sic stabit conclusio ꝙ sententia bāni pro hōicidio non faciet quem ab omnibus haberi pro homicida:qꝛ presumitur potius bannuꝫ esse latum propter contumaciaꝫ cum in contumacē feratur ꝙ̄ propter homicidiuꝫ vere cōmissuꝫ.l.si ideo.z ibi notat barto.ꝟ.de euictio.l.pap.§.meminisse.z.l.qui repudiātis.in fine.ꝟ.de inoffi.testa.z.d.l.diuus.z ibi bar.Si aūt queritur an sentētia banni lata super homicidio faciat quo ad omnes illuꝫ haberi nō dico pro homicida sed pro bānito.z dicēduꝫ ē ꝙ sic:vt dicūt omnes prefati doctores per.d.l.ex ea.cum glo.z.d.l.quotiēs.His adde Bart.in.l.de etate.ad fi.vbi dixit ꝙ si pronūciatum est te nō esse infamē:te nō eē excōicatum preiudicat omnib⁹ si sentētia fuit lata cum legitimo ꝯdictore.i.cū eo cuius principaliter interest.allegat.d.l.cū nō iusto:sicut dicit in ꝗrela iofficiosi hꝫ eū.Et idē

65 ēt voluit do.anto.i.d.c.ꝗuis.i ꝟ.qntus cāus.vbi vr velle ꝙ si ꝑnūciat quē esse infamē hec snīa facit ius quo ad omnes cōtra ipm ꝯ quē fuit iudicatū.Sed si fuit pronūciatū ꝑ eo puta eum eē bone fame:tūc quo ad effect⁹ publicos puta quo ad hono res faciet ius quo ad oēs.d.l.ingenuū.ſꝫ quo ad priuatū ꝯmodū nō faciet ius cōtra aliū habētē ius eque ꝑncipale q nō fuit i illo iudicio ꝑut ēt dictū ē.ꝟ.ꝑ.d.l.patronū.¶Subdit Bal.i d.l.ij.cū quo ibi trāsit saly.z do.abb.in.d.c.ꝗuis.qđ sec⁹ esset si ꝑnūciaret quē eē vasallū regis rōne feudi.qm̄ talis snīa quo ad alios ius nō faciet:qꝛ nō ē ꝑprie sup statu ꝑsone sed sup q̄litate patrimonij cū status iste a ꝑsona remoueri possit:z sic isalibilē cām z de necessitate ꝑpetuo annexā nō hēat.Et ideꝫ putant in snīa lata nō sup origine sed sup domicilio qđ quidē mutari pōt.l.domiciliū.ꝟ.ad munici.¶Et subdit bal.ꝙ si pronūciaretur aliquē esse ascripticiū:tunc faceret snīa ius iter oēs:qꝛ iste ē imobilis status ꝑsone.l.quēadmodū.C.de agri.z cēsi.li.xi.z quādam hꝫ seruitutem lꝫ nō oimodā.l.ne diutius.z ibi plene no.eo.ti.z no.insti.de iure ꝑsonarū.in ꝑn.¶Sed aduerte i ꝗtum bal.z sequaces dicunt sniam latā quē eē ascripticium facere ius quo ad oēs.nā itelligas.s.ꝯ ipm ascripticiū ſꝫ ꝯ volētē dicere eū eē ascripticiū suū nō:sicut nec snīa qua fuit ꝑnūciatū queꝫ eē seruū ticij:vt no.gl.i.l.cognitio.ꝟ.de libe.cā.z in.l.i.z

66 l.patronū.ꝟ.si libe.inge.esse dicat.z dictum extitit.ꝟ.¶Ex his infero quid in snīa lata super sexu puta quē eē hermafroditum:an faciat ius quo ad omnes qđ reperio in specie tactū solū per bal.in.l.fi.in fi.C.de suis z legi.vbi dixit ꝙ nō.allegat tex.ꝟ.de fideiuſ.in.l.si ticius.que vt mihi videt hoc nō probat.ideo nō puto differētiaꝫ eē inter hāc sniam z alias snīas i qbus ꝑnūciatū est:puta quē eē clericū ciuē minorē:z sic de singulis de qui-

67 bus dictū ē.¶Ex predictis oibus liquet an snīa resciſſoria puta lata sup resciſſiōe testamēti:istrumēti:vel snie:faciat ius quo ad omnes.z etiā quid in snīa ꝺclaratoria super nullitate vel falsitate:aut super aliquo facto criminali super seruitute reali:aut

68 alia seruitute.z ēt qd in declaratoria super statu persone.Quid in declaratoria dominij dic ꝙ regulariter alteri nō nocet ꝑterꝙ̄ in casibus hic exceptis in textu.¶Quid autem in sentētia introductoria.i.in sententia lata super actione persōali ex ꝯtractu vel quasi ex quo oritur obligatio.dic ſm Ray.in.l.i.in fi.ꝟ.de libe.agno.z Cy.z Ray.in.l.ij.C.quibus res iu.nō no.z Jo.calde.z do.floren.in.c.cum dilec.el.ij.de simonia:qđ regulariter non nocet:vt hic in prin.fallit in cā appellatōis.s.in cāu posito in.l.si quis separatim.§.fi.ꝟ.de appel.z dicitur sentētia itroductoria illa que fertur vt dixi super actōe personali orta ex contractu ad dr̄iam sentētie q̄ fertur in reali que dicitur ꝺclaratoria iuris realis.l.si cuti.§.sed z si queratur.ꝟ.si serui.vēdi.z.l.pōpo.§.sed z si is.ꝟ.de procurato.in quo iure reali non presupponitur obligationem adesse.institu.de actio.§.i.¶Ex quibus habes tractatū de omni genere sententiaꝝ z exinde tradite fuerunt ad regulam huius legis fallentie plures quibus non nulle

69 alie addende sunt.¶Una est ꝙ licet sentētia lata cōtra vnum nō preiudicet alij.verum est quādo est omnino alius secus si nō omnino:vt puta singularis vel vniuersalis successor.ita dixit Jnnocē.in dicto.c.ꝗuis.allegat.l.si a te.ꝟ.fi.z.l.exceptio.ꝟ.de exceptio.rei iudica.vnde videmus ꝙ sentētia lata cōtra venditorē hereditatis preiudicat emptori.l.ij.§.solet queri.ꝟ.de here.vel act.ven.ad idem facit optime.l.ex contractu.ꝟ.eo.cū glo.z.l.si patroni.§.fi.ꝟ.ad treb.Ex quo potest inferri an snīa lata cum vno ex correis prosit vel noceat alteri vel lata cum fideiussore noceat principali.de quo plene per barto.in.l.ex duobus reis stip.in.iiij.q.de duobus reis.z dixi.ꝟ.super glo.¶Item fallit hec regula quo ad preiudiciuꝫ tale videlꝫ ꝙ trāsferat possessio in alium qui forte durior erit aduersarius mihi ꝙ̄ esset primus possessor.quia quo ad hoc preiudicat mihi sentētia.text⁹ est in.c.cum super.extra codē.z notat Jnno.ibi.z in.c.penul.in prin.codē ti.quod intellige qn̄ apud victum erat possessio.sed si erat apud me z sentētia sit lata cōtra aliū in fauorem ticij z inductus sit ticius in possessionē:an preiudicet mihi quo ad missionē possessionis dicet infra in q̄ne qua q̄ritur:an snīa la-

70 ta cōtra colonum domino noceat.¶Item procedit hec regula quo ad plenum preiudicium sed quo ad q̄leq̄le ꝑiudiciū nocet alteri.l.a sentētia.in ꝑn.de appella.in glo.i.z.l.si duo patroni.in ꝑn.i glo.i ꝟ.habiturū.ꝟ.de iureiurā.z notat glo.i ꝟ.non potest.in.l.ij.C.qui.res iudi.nō no.z in.d.c.cum super.in ver.rōnabiliter.z in.l.i.in ver.preiudicium.ꝟ.de excep.rei iud.¶Hoc tū singulariter limita ex nota.per glo.fi.in.l.i.C.ad.l.

co:.de fal.ibi dum glo.dicit q aut male iudicatum zc.per quā bal.ibi dixit nō.q qñ snīa cōtra vnum lata parit qualequale p̄iudicium alteri dz intelligi qñ fuit bene iudicatū. secus si male qd est perpetuo mēti tenēdum. ¶Sed certe hoc verū esse non arbitro: q: si snīa lata cōtra vnum est iniqua introductuz est q rōne illius qualisqualis preiudicij qd afferē tertio possit tertius appellare.d.l.a snīa.in p̄n.iuncto isto tex.in versi.veluti.sed si verū esset q nō afferet p̄iudicium si esset iniqua sequeref q frustratoria z illusoria fuisset snīa z prouisio legis,puidentis de remedio appellādi p tertium vt corrigaē iniquitas snīe qd nō est dicendū.l.si p̄to:.in p̄nc.de iudi.l.ij.in fi.C.cōmunia delega. c.cōmissa.de elec.in.vj.vnde dico q glo.in.d.l.i.C.de falsis. ibi dum dicit aut male zc.nō loquiē de qualiquali p̄iudicio. s3 de pleno.z ideo in eadem glo.circa finem indistincte dr̄ q affert qualequale p̄iudicium. ¶Sed videndū est qd sit istud q̄lequale preiudicium in quo glo.in.c.dilectus.el.ij.de simo.z lxxiij.di.c.o:dinatos.z.ij.q.v.c.īterrogatum. dicit q inducit p̄sumptionem cōtra ius tertij.z sic facilio: erit iudex ad pronūciandum cōtra tertiū in cā postea cōtra eū mota quasi primus iudex recte iudicauerit. Plus dixit glo.no.in.d.l.si duo patroni.in gl.que incipit quasi dicat plus crediē zc. q istud qualequale p̄iudicium in hoc ɔsistit vz q si probatiōes hinc inde sunt pares obtinebit ille p:o quo esset p̄sumptio resultās ex re inter alios acta.z hoc sequūtur oēs scribentes ibi z est singulr notādum sm fulg.ibi z idem tenuit ang.in.l.i.ī. de excep.rei iud. Plus dixit notabiliē Guil.de cu.in p:eallegata.l.si duo patroni.vz q etiam operaē hoc:q: si pars p:obasset per duos testes q repelli potuissent q presumptio resultās pro eodez,p̄bante ex snīa inter alios lata facit q illi testes habenē pro integris:alle.in ar.l.qui liberis.§.testō.ver.plane.ff. de bo.poss. sm tab.qd dictum tene mēti z ab alijs docto:ibus ibi nō recitantur. Ad idem facit l3 ipse nō alleget tex.in.l.si qs ex argētarijs
71 §.i.ff.de eden.ibi qd enim zc. per quē text.in proposito dicit ibi signāter bal.q si vn⁹testis ē īfamis īfamia facti.alter vo testis est valde dignus q isti duo plenā,p̄bationem faciūt seu cōstituunt q: integra fides vnius supplet defectuz alterius qd est cordi tenēdum sm eum. Et notat etiam bal.in.l.i.in.iij.col.C. de test.z sali.in.l.in bonefidei.in.x.col.C.de rebus cre. Hoc puto intelligēdum qñ testes erāt tales q dato q nō debuissent examinari.tñ examinati facerēt iudiciū vt sunt ipuberes vt colligiē ex glo.in.l.fi.in glo.i.C.de his qui.vt indig. secus si non facerent iudiciū aliqd vt in teste q pp reuerentiaz recipi nō dz puta seruus cōtra dñm nam examinatus non facit iudicium.l. diuus.§.ex qbus.z in.l.maritus.z ibi plene bar.ī.de questionibus.z per bal.in.l.seruos.C.de testi.z in.c.sacramentuz.de cōsuetudine rect.feu.z in.l.cunctos populos.in qnta oppositione.C.de summa trini.z in.l.fin.cum si.C.de accusa.vnde si nullum facit iudiciū non pōt ex alia,p̄batione recipere incremētum. cuz icremētum p̄supponat aliqd ad esse.l.sed si manente ī.de p̄cario.z ita limito z declaro dictū guil.i.d.l.si duo.z dcm̄ Bal.in.d.l.si qs. Et hoc forte voluit sentire ang.in.d.l.si qs. vbi dixit no.ar.q l3 dicto testis deplorati nō sit credendū tñ dictum eius cōfirmari z validari pōt p dictum alterius. qd intellige sm eum vbi deploratio sit talis que a testimonio eū repellat d.l.maritus. Nam societas testis idonei sibi accumulata non reddit propterea eum idoneum.l.i.C.de testi.vbi est casus sm eum. Sed certe ibi hoc nō dr̄.ideo intellige z declara vt,p̄rime dixi.bene faciunt ea que habenē in.c.cū cām.de,p̄bat. Fortius dixit an.de bu.z multū solēniter.in.c.pe.in.iiij.col.extra eo. vz q istud qualequale p̄iudicium qd inferē ex snīa cōtra eum lata equipollet semiplene p:obationi habili ad deferendū sacramētum in defectum,p̄bationis semiplene.ita dr̄ tenere bart.in.l. admonēdi.in.xiiij.col.in ver.quero qd si dicta testiuz zc.ff.de iureiur.vbi bar.dixit q si dicta testiū sunt recepta inter alias p̄sonas faciūt quo ad alios semiplenā,p̄bationē sicut dicimus in snīa:alle.d.l.a snīa.in p̄n.ī.de appel.z dicit bar.hoc esse veruz in testibus si testes ipsi nunc examinari nō possunt al's sibi ipputaretur cur nō faceret eos examinari.l.fi.C.de test.qd dictum sequiē ant.de bu.z do.abbas in.c.fi.de iureiur.z do.abbas in d.c.pen.reputat hoc dictū bene notandum.tñ dicit hoc relinquendū iudicātis arbitrio q hoc arbitrari dz sm q snīa ius ab

sentem tangit.z dicit pro hoc facere.d.l.si duo patronū.i p̄n. z.l.iij.§.eiusdem.ff.de test.pro hoc etiā allegāt no.p lap.allegatiōe.liiij.al.liiij.teneas menti obsecro id qd dictū est snīam latam inter alios facere quo ad tertiū semiplenam,p̄bationez:q: est de pane querēdo.tñ illud nō vr̄ sine dubio.maxime q: text. in.d.l.a snīa.per quē se fundant doc.nō,p̄bat q afferat p̄iudicium quo ad semiplenā,p̄bationē sed solū q rōne p̄iudicij pōt appellari.certū est aūt p̄mitti appellari etiā rōne leuis preiudicij vel interesse puta rōne solius humanitatis.l.nō tm̄.ī.de appel.z alibi habetur q ista dictio qualequale impo:tat ifra dimidiam vt,p̄batur in.l.item apud.§.p̄to: ait.lultimo.ī.de iniurijs.
72 ¶Item fallit secūdo quo ad hoc vt l3 al's de iure canonico regulr̄ sufficiat p̄scribenti bona fides absq3 ti. vt plene legiē:z notaē in.c.si diligenti.de p̄scriptio.tñ ille qui h3 cōtra se p̄sumptionem snīe inter alios late non poterit p̄scribere sine tit.c.i. iunctis ibi notatis per archy.z Jo.an.in nouella.de p̄scrip.in vj. ¶Item fallit q: parit infamiā facti contra tertiū adeo q de iure canonico necessaria est sibi purgatio:vt notat glo.in.d.c. dilectus.el.ij.de simonia.arg.c.significasti.de adulte. ¶Item fallit qñ statutum hoc expresse disponeret qd intellige vt plene
73 dixi super tex. Item fallit in snīa lata a p̄ncipe q: facit ius quo ad oēs cū vim legis habeat.l.fi.C.de legi.c.in causis.extra eo. Item fallit in snīa cōtra vnū p̄ncipalr̄ lata q: si tendit ad vtilitatem publicam seu ad augēduz bursam fiscalem snīa illa facit plenum p̄iudicium alteri cōtra quē agiē in cōsequentiam.z per exempla vide in locis nunc allegandis. Hec fuit notabilis conclusio bar.in disputa.sua incipiente. Perusine ciuitatis statuto.z in.l.cū filijs.in p̄n.in.q.ibi formata per eum.de ver.obli. Hoc,p̄bat per.l.qsquis.C.ad.l.iul.ma.vbi snīa lata contra patrem h3 effectum inferende pene in filium absq3 nouo processu pro hoc etiam inducit.l.i.C.vbi ca.fisca.z.c.cuz scōm.de here.
74 in.vj.cum alijs pluribus. Ex quo cōcludit q si ex forma statuti pater tenetur soluere cōdemnationē pro filio snīa lata cōtra filium mandabiē executioni cōtra patrem sine nouo processu vt ibi plenius p eum.z idem no.bal.in.l.i.in pe.col.C.ne filius,p̄ patre.z bal.in addi.spe.in ti.de snīe p:olat.in.xvij.col.in verītē noto q vbi ino:dinate zc.z bal.in.l.fi.§.i.in.v.col.C.d bo.que libe.z facile.in.l.si filius.C.ne fil.pro patre.z lo.in.l.si filio.la.ij.ff.so.ma.l3 bal.cōtrarium tenuerit:z nō bene.in.l.ij.i vi.col.C.de eden.z in.l.si filius.ff.de his q sunt sui.in p̄n.z in
75 l.ij.in.iij.notabili.C.de fide instru. Ex hoc infertur q snīa qua fuit,p̄nunciatū aliquē fuisse iniuste remotū ab officio vel beneficio p̄iudicat illi q fuerat loco p̄mi subrogatus q: tāgiē publica vtilitas ita notabilr̄ dixit anto.de but.in.d.c.pen.in vltima col.z ita itelligit ipse tex.in.c.ad petitionez.in fi.de accu.z.iij. q.vj.hoc quippe.qd reputo mēti tenēdum maxime,p itellectu dicto2 iurium. Dicit tñ ipse q cautius est citari oēs quo2 īterest:allegat tex.in auc.nūc si heres.C.de litigio.z id qd no.cy. in.l.i.ad fi.C.de aduo.diuer.iud. Joā.de imol.in.d.c.pe.approbat dictū do.an.,p quo allegat istaz.l.cū hic notatis vbi si credito: patitur debito:em disputare de dñio rei obligate sententia cōtra debito:em p̄iudicat credito:i. Et sic vbi quis patitur disputari de iure a quo ius suum determinaē fit sibi preiudicium.ita erat in proposito pp remotionem p̄mi tm̄ erat ius,zc. Sed aduerte q: rō allegata per imol. h3 locuz qñ subrogatus scit z patitur.sed do.anto.loquitur indistincte.s.qñ etiam non pateretur vt dñdunt iura.z rōnes sue.ita etiam loquitur bart. in.d.l.cuz filius.dum dicit hoc esse propter vtilitatez publicam quā dico versari etiam in magistratibus:officialibus:z sacerdotibus.l.i.§.publicū.ff.de insti.z iur.z hoc verius vr̄. Plures alie fallētie dari possent tñ recte intuenti colligunē ex supius di-
76 ctis.ideo videnduz est in casibus.ff.exceptuatis a regula quot requirantur ad hoc vt snīa cōtra vnū lata p̄iudicet alteri i quo ia.bu.bal.z ang.in.d.l.ingenuū.z Jac.bu.in.d.l.pap.§.si ex causa.z in.d.l.ij.C.qui.res iu.nō no.dicūt quattuo: eē necessaria. ¶Primū in p̄n.esse dz.s.q interueniat legitimus contradicto:.d.l.cum nō iusto.cum si. Secundum in progressu.s.q cā defendaē per ipsum cōtradicto:em z per cōsequēs q nō sit lata in contumacez.l.qui repudiantis.§.fi.ff.de inoffi.te. Tertium in sententia.s.q sententia feratur declarato:ie.i.affirmatiue puta,p̄nuncio seu declaro talem esse ingenuum.secus si hoc

modo feraꝛ vꝫ ꝓnunciō talem non videri ſeruū petitoꝛis:vt eſt
tex.i.d.l.diui.§.i. Quartū poſt ſniaꝫ.ſ. ꝙ nō detegaꝛ colluſio
l.i.⁊ ꝑ totum.ſ̃.de collu.detegē. Addit Bal.⁊ Sali.in.d.l.ij.
Quintum reqſitum.ſ.ꝙ cā ſit talis nature ꝙ ꝑiudicet alijs iter
quos non fuit iudicatum. Sextū ẜm eos reqritur.ſ.ꝙ cā ſit oꝛ-
dinaria ⁊ agaꝛ ꝓncipaliter ꝑpter ſe:allegant.l. ſi iudex. cuꝫ ibi
notatis.ſ̃.de his q ſunt ſui vel alie. iur. Reqruntur etiam alia
que dicam.ĩ.declaratis ⁊ limitatis ꝓmō his ſex reqſitis. Circa
77 ꝓmum qs ſit legitimus ꝯdictoꝛ. dic ꝙ eſt ille ad queꝫ ꝓncipalr
cā ꝑtinet:⁊ ad alios ſpectat in ꝯſequentiā vt in querela ioſficio
ſi.heres ſcriptus eſt legitimus ꝯdictoꝛ.vnde ſnīa cōtra eū lata
ꝑiudicat legatarijs in ꝯſequentiam.legatarij aūt non ſunt legi
timi ꝯdictoꝛes.l.i.ĩ.de excep.rei iud.nec vnus coheredes quo
ad ꝑiudicium alterius eque ꝓncipalis coheredis.d.l.cum duo
78 bus.⁊ latius fuit tractatū.ſ̃.circa fallentias. Circa ſcōm reqſi-
tum dum dr̃ neceſſe eſſe ꝙ cā defendaꝛ ⁊c̃. Addit ꝓmo ꝙ hoc
fallit vbi contradictoꝛ fuiſſet ꝑſens in tota cā. nam lꝫ poſtea in
actu ſnīa fuerit contumax nō per hoc ſnīa minus operabiꝛ effe
ctum ſuum ꝙ̃ ſi nō fuiſſet cōtumax.ita notabiliter dixit bart. in
l.ſi ſuꝑatus.ſ̃.de pig.allegat.in ar.l.ſi reꝫ.§.fi. cū ibi notatis.
ſ̃.de euic.⁊ ita dixit ſe intelligere.l.ſi ideo.ſ̃.de euic. Idem te-
nuit fulg.in.d.l.ſi ſuperatus.pꝛo hoc addens.l.ꝙ̃uis.ibi dubi
tari.C.de adul.vbi pꝫ ꝙ pꝛeſentia litigatoꝛis tempoꝛe ſentētie
nihil operatur. Idem etiam tenuit do.abbas in.c.pe.extra eo.
Et pꝛo hoc allegat in ſimili dictum Innoc.in.c.raynaldus.in
ꝓn.de teſta.de cuius Inno.dicto.vide per Bar.in.l.duo ex tri
bus.⁊ ibi alle.dixi.ſ̃.eo. Idem etiam vr̃ velle Bald.in.l.ij.in
ver.oꝛ.modo capio.C.quibus res iudi.nō no. Sed bar.in.d.
l.qui repudiāter.in fine dixi.ꝙ imo nō nocebit alteri dicta ſen-
tentia lata in cōtumacē qui fuerat tm̄ pꝛeſens vſqꝫ ad ſnīam ex-
cluſiue.ſed bene nocebūt acta facta quouſqꝫ ille cōtradictoꝛ ꝑ-
ſens fuit. Ex qbus actis poſtea poterit ꝯ illum tertium iudica-
ri qꝛ pꝛeiudicat ſnīa cui pꝛeiudicant ⁊ alia acta:vt no. Inno.in
c.cām.de teſti. Et cū iſta opi.bar.ſimplr̃ tranſit io.de imol. in
d.c.pe.pꝛo quo dicit videri tex.ſingu.cum glo.in.d.l q repu-
diantis.§.fi.in ver.nō rn̄dente.que glo.innuit ꝙ ſnīa nō noce
at tertio qn̄ litigatoꝛ ſolum in actu ſnīe fuit cōtumax.non tm̄ fa
cit mentionem Io.de imol.de dictis bart.in.d.l.ſi ſuperatus.
Et certe gl.in.d.l.qui repudiantis.voluit ſentire ꝙ ibi fuit he
res cōtumax poſt litem cōteſtatā nō ante:qꝛ nō potuiſſet tūc ꝑ-
ueniri ad diffinitiuam.⁊ ſic nō dicit illud ad qd̄ allegaꝛ ꝑ imo.
vnde ꝓma opi.mihi magis placet per rōnem text.in.l.ſi perlu-
ſoꝛio.§.fi.ĩ.de appella.⁊.l. ſi ſeruus pluriū.§.i.de le.i.vbi litte
ra innuit ꝙ vbi pꝛopter nō defenſionem ꝓncipalis cōtradicto-
ris iudicatum eſt cōtra eum ſnīa nō noceat alteri.ſed ſi cōtradi
ctoꝛ defendit in tota cā lꝫ ſit cōtumax ad audiendum ſnīaꝫ illa
cōtumacia nō eſt cā pꝛopter quā veriſimilr̃ cōtra eum pꝛonun
cietur.qꝛ ex actitatis iudicandū eſt iuribus vulgaribus. Quod
cōfirmaꝛ ex doctrina gl.que reputaꝛ ſing.in.l.ij.in ver.abſens
C.de contra.iudi.tute.iuncto tex.quā glo. Bal.in.c.i.ſi d feu.
vaſ.ab aliquo interpel.fu. facit ſing. ⁊ ꝑ illam ibi dixit ꝙ lꝫ ve-
rum ſit ꝙ emptoꝛ ſuccumbens non poſſit agere contra vendi-
toꝛem de euictione ſi ipſe emptoꝛ cōtumax fuit in iudicio i quo
ſuccubuit.d.l.ſi ideo.in ꝓn.tamen fallit ſi appareret iudiceꝫ fu
iſſe motum pꝛopter iuſtitiam ⁊ veritatem pꝛobationum ad ita
iudicandum ⁊ non pꝛopter cōtumaciam. Et idem dixit ſi em-
ptoꝛ affuiſſet a iudicio per abſentiaꝫ ex iuſta ⁊ pꝛobabili cā. ita
dicit velle glo.ſing.in.d.l.ij. per quaꝫ etiam in pꝛopoſito dicit
Bal.in.d.l.ingenuum.ꝙ ſi quis ſollicite defendit in ꝓncipio:
⁊ medio cauſe:⁊ qꝛ videbat ſe malam cām fouere nō comparu
it ad ſnīam tamen defendiſſe videtur:qꝛ ſua comparitio nō de
buiſſet nec potuiſſet trahere iudicem in ſuam opi. per dictā gl.
79 ⁊ etiaꝫ voluit Bal.in pꝛeallegata.l.ij.C. quibus res iu.nō no.
ꝙ cōtra cōtumacem nō pꝛeſumaꝛ ſnīa lata ob cōtumaciam ſi
ex actis apparet de pleniſſima pꝛobatiōe.vel ſi ille fuit abſens
ex iuſta ⁊ pꝛobabili cā. Idem etiaꝫ dixit Pau.de liaꝫa.in repe
titione.c.fi.de emp.⁊ ven.in vltima col.per gl.ſ̃. allegatā quā
etiam no. Bal.in.d.l.ii.de contrario iu.tu. Et pꝛo qua glo.eſt
text. bene notandus in.l.diui.§.i.ibi.⁊ euidenſ.pꝛobatur ⁊c̃.
ſ̃.de liber.ca.per quem tex.dicit ibi Ray. ꝙ qn̄ ſnīa fertur cuꝫ
magna cauſe cognitione pꝛo ingenuitate in cōtumaciam cōtra

dictoꝛis talis ſnīa omnibus pꝛeiudicat.facit.l.circa.ſ̃.de ꝓbat.
ẜm eum.⁊ hoc eſt ſignāter notandum ẜm bened. de plumbi.i
in.d.l.diui.dicētem ꝙ ꝑ hoc hr̃ limitatio ad.d.l.q repudiātis
in fi.⁊ ad.l.pꝛeſes.cū ibi notatis.C. de pigno. Addo etiaꝫ gl.
in.d.l.ſi ideo.in ver.habuit que cōcoꝛdat cū gl.in.d.l.ij. Pꝛo
hoc etiam facit ſingulare verbum Ja. bu.in.l. ab hoſtibus.§.
ſed qd̄ ſimplr̃.ſ̃.qui.ex cā.maio.de quo dicto ſtatim mentionē
faciam. Subdebat etiam Bald.in.d.l.ij.C. de cōtra iud. tute
Pꝛo intellectu illius glo.ꝙ illa dꝫ intelligi in contumacia pꝛe-
ſumpta nō aūt in vera qꝛ exiſtens in vera cōtumacia ⁊ condem
natus nunꝙ̃ poterit aliqd recuperare ab alio rōne illius cōdē-
nationis. Et ſic nō nocebit alteri illa ſnīa qꝛ verus ꝯtumax ſibi
imputet cur pꝛecluſerit ſibi ⁊ alij viam appellandi.l. herēnius.
in fi.ſ̃.de euic. Ita etiam voluit bal.in.d.l.ſi ideo.in repoꝛta-
tis antiquis vbi vult ꝙ licꝫ litigatoꝛ aſſiſtat vſqꝫ ad ſententiam
excluſiue ⁊ poſtea in ſententia fuerit verus cōtumax tm̄ non hꝫ
locum glo.in.d.l.ij.⁊ in.d.l.ſi ideo.allegat.d.l.herennius.in
fi.⁊ ideꝫ tenuit. Gui. de ſuꝫa.in.d.l. ſi ideo.vt refert ibi fulgo.
Inquit tm̄ ibi fulgo.ꝙ nō putat hanc fallentiam eſſe veram:qꝛ
lꝫ verus cōtumax nō poſſit appellare.l.⁊ poſt edictum in fi. de
iud.cum ſi.tm̄ illud dꝫ intelligi in ꝟo cōtumace ad cām agēdā
ſecus ſi fuit verus cōtumax ſolum tꝑe ſnīe qꝛ tunc eius ꝑſentia
nihil potuiſſet operari. Et ita dicit ipſe ꝙ innuit tex.in.l.ex con
ſenſu.§.fi.ĩ.de appel.in ꝟ.defenſum.ꝓ quo etiam facit glo.in
d.l.ſi ideo.in ꝓn.que vult ꝙ paria ſint perueniſſe ad ſnīam vel
pꝛope ſnīam.dicit tam̄ fulgo.ꝙ difficile eſſet hoc obtinere. Et
ꝙ tm̄ doctoꝛes nō dicunt ꝯrium.ideo dicit hoc eſſe ſingulariter
notādnm:⁊ cū eo cōcoꝛdat Raph.cuma.in.d.l.ex cōſenſu.§.
fi.in fi.vbi pꝛo hoc allegat.d.l.ꝙ̃nis indubitati. Concludo er
go ꝙ vera ſit opi.bar.in.d.l.ſi ſuperatus.per ꝑdicta. Et dum
fulg.⁊ cuma.dicunt circa intellectum dictarū gl.in.d.l. ſi ideo
⁊ in.d.l.ij.ꝙ ille glo.etiā ꝓcedūt in vero cōtumace in actu ſnīe
tm̄ qꝛ pōt appellare. Ego in hoc puto ꝯriuꝫ ſecutus Bal.hoc
expꝛeſſe tenentē in.d.l.ſi ideo.in repoꝛtatis antiqs.ad ideꝫ ad
duco id qd̄ no. Bal.in.l.eos.§.i.in ꝓn.C.de appella.vbi dixit
ꝙ cōtumax in toto ꝓceſſu dūmodo nō ſit contumax in diffiniti
ua nō perdit bn̄ficium appellādi:qꝛ ſciebat ius ſuum ſaluū eſſe
in cā appellationis.l.ꝑ hanc.C.de temp.appel.⁊.d.l.eos.§.i.
Et idem dixit Bald.in conſilio ſuo incipiente: Inquiſitus fuit
⁊c̃. Et ſic apparet ꝙ cōtumacia quo ad cām agendā nō eſt illa
que auferat beneficium appellādi:vnde iura maxime tex.in.d.
l.ex ꝯſenſu.§.fi. pꝛiuant iure appellādi illum qui fuit cōtumax
in citatiōe peremptoꝛia. Sed peremptoꝛia citatio requiritur in
diffinitiua.l.ceſſante.C.quō ⁊ qn̄ iud.l.ad peremptoꝛium.cuꝫ
duabus ſequētibus cum ſi.ſ̃.de iudic.ſed ad ꝓceſſum qui fit li
te conteſtata regulariter nō requiritur peremptoꝛia citatio: vt
plene declarat Bart. in.l.ſi finita.in.§.iul̃.in.iiij.col.ſ̃.de dā.
infec.⁊ in extrauaganti ad repꝛimēdum.in ver.ſuper dicto cri-
mine.⁊ Io.an.in.c.cōſuluit.de offi.dele.cum ſi.vbi ad hoc al-
legant tex.in.l.ſi qn̄.C.de teſt.ergo ſequitur ꝙ tex.in.d.l.ex cō
ſenſu.nō cōſiderat ꝯtumaciam ad ꝓceſſum in quo nō reqritur
peremptoꝛiuꝫ.⁊ iſto modo inducēdo vr̃ mihi ꝙ ſit de hac que
ſtione tex.in.d.l.ex cōſenſu. Nec ob.tex.ibi in verbo defenſum
qꝛ ẜm ia.de are.dꝫ exponi rn̄dentem.ſ.per ſe aut defenſuꝫ.ſ.ꝓ-
curatoꝛem.⁊ ſic nō loquitur tex.de alia defenſione ꝙ̃ circa ac-
tum peremptoꝛij ad ſententiam. Nam ex quo certificatus de ci
tatione ad ſentētiam nō comparet lex videtur ꝯſideraſſe ꝙ cō
tumax hꝫ ius ſuum pꝛo derelicto ideo nō permittiꝛ ei appella-
80 re. Item ſecūdo limita illud qd̄ dictū eſt ſnīam lataꝫ ꝯ cōtuma-
cem nunꝙ̃ nocere tertio.nā iſtud fallit vbi lex vel ſtatutum nō
ꝯſiderarūt veritatē facti ⁊ iuſticiā ſed ſolū actum ſnīe:vt qꝛ le-
ge vel ſtatuto cautum ſit ꝙ pater teneaꝛ ꝓ ꝯdemnatiōe lata cō
tra filium.nam tūc ſi filius ꝑpter ꝯtumaciā ſit ꝯdemnatus ſnīa
afficiet patrem qꝛ lex tm̄ ponderat actū ꝯdemnatiōis:arg.l.pa
lam.§.que in adulterio.ſ̃.de ritu.nup.⁊.l.⁊ ſi ꝯdemnatus.ſ̃.
de noxa. Ita ſolēniter voluit Bart.in.d.diſputatiōe.icipiēte:
Peruſine ciuitatis.⁊ in.l.cū filius.in ꝓn.ĩ.de ver.obl.⁊ Bal.
in.l.i.in.vj.q.C.ne filius pꝛo patre. ⁊ Bal.in addi. Specu.in
titu.de ſententia.in.xvij.col.⁊ Bald.⁊ Ange.in.d.l. qui repu
dianter.§.fi.⁊ Ang.in.l.ij.§.fi.ſ̃.ſi ex noxa.ca.agaꝛ.⁊ Ludo.
81 in.l.ſi filio.la.ij.ſ̃.ſol.ma. Item circa ſextum requiſitum dum

dictū est oportere cām esse ordinariam. ⁊ de cā plene cognituʒ
esse. vt etiam voluit Bar. hic in pma. q. Et ray. in. l. ij. C. q. res
iud. nō no. adde ꝙ lʒ cā esset extraordinaria vel summaria si tñ
appareret in ea fuisse plene cognitū ⁊ plene ꝓbatuʒ ꝑiudicaret
eodem modo acsi ordinaria fuisset cā: hoc fuit solēne verbum.
Ja. but. in. l. ab hostibus. §. sed qꝺ simplr. s̄. q. ex cau. ma. vbi
voluit ꝙ lʒ ꝓbatiōes facte in iudicio summario nō ꝓbēt in ple
nario. ⁊ similr snia lata in summaria cā nō releuet in plenaria ⁊
ordinaria. l. si iudex. cū ibi no. s̄. de his q sunt sui vel alie. iu. tñ
fallit nisi ꝓbatiōes in summario iudicio facte fuissent plenarie:
q: tunc prodesse dʒ si fiat melius id qꝺ bene fieri dʒ: allegat in
arg. l. diligenter. in fi. s̄. man. qꝺ dilectum dixit anto. de but. in
c. causam que. de testi. el. i. se credere fore verum quādo fuerūt
probationes recepte plenarie quo ad substantiam probatiōis
⁊ quo ad modum procedendi alr̄s non: allegat. c. veniens. el
ij. de testi. ⁊. c. significauit. ⁊. c. albericus. eo ti. ⁊. c. qm̄ frequen
ter. §. i. cum glo. in ver. timetur. vt lite non contest. Et sic vult
ꝙ non solum probationes debent esse plenarie: sed etiam req/
ritur ꝙ fuerint recepte post. li. cōtest. ⁊ seruato ordine iudicia/
rio requisito in causis ordinarijs. hoc etiam voluit ipsemet do.
anto. in. c. ij. de ord. cog. in pen. carta vbi pro hoc etiaʒ allegat
decisionem fede. de senis in consilio. clv. ⁊ in ordine meo est in
consilio. clx. incipiente: Casus talis est dn̄s de tholomeis ⁊c̄.
vbi voluit ꝙ si productio instrumenti facta est in iudicio sum/
mario lite non contest. nō prosit in iudicio plenario postꝙ̄ nō
fuit seruatus ordo procedendi. plus dicit ꝙ etiam si in iudicio
ordinario ante li. contest. productum sit instr̄m talis probatio
nihil releuabit quo ad sententiam cum probationes debeāt fie
ri post li. cōtest. regulariter: vt in auc. si quis. ⁊ in glo. C. de tes.
⁊. d. c. qm̄ freqnenter. ⁊ feder. pro sua decisione allegat text. in
d. c. veniens. ⁊ istud dictum refert ⁊ sequitur etiam ant. de bu.
in. c. i. de probati. ⁊ in. c. fraternitatis: in antepe. col. de testi. ⁊
ibi simpliciter sequitur dictum Jac. but. in. d. §. sed qꝺ simpli/
citer. do. abbas in. d. c. veniēs. aliquid de hoc tetigit ⁊ nihil ap
probare videtur. ⁊ ad hoc allegat ea que no. barto. in. l. ij. §. i.
in versi. quero vtrum probationes facte ⁊c̄. j̄. vi bo. rap. Addo
ꝙ pro dicto Jac. but. bene facit glo. in. l. ij. C. de ord. cog. ⁊ qꝺ
no. Barto. in. l. a diuo pio. §. si super. in secunda oppositione.
s̄. eo. ⁊ glo. ⁊ ibi Barto. in. l. pe. s̄. de his qui sunt sui. hoc etiā
videtur tenuisse Barto. in extrauaganti ad repri. in ver. sūma/
rie. ad fi. dum querit an si iudex in sententia lata in sūmario iu/
dicio dixit se habuisse plenariam cause cognitionem: an illa sen
tentia faciat ius in alio iudicio. pro illa opi. etiam bene facit gl.
in. d. l. ij. in verbo absens. C. de contra. iud. tute. Sed Ang. in
d. l. pe. s̄. de his qui sunt sui. tenuit contrarium. s. ꝙ etiaʒ si fue
rit plenarie cognitum nō releuet. ita etiam tenuit Cy. in. l. quo
tempore. in. vj. q. ⁊ ibi Bald. in. pe. q. C. de resti. mili. ⁊ clarius
Bald. in. l. ij. in fi. C. de eden. quasi probationes plenarie vide
antur impertinentes facte in iudicio summario: allegant nota/
ta per glo. in. l. si quis libertatem. in glo. fi. s̄. de peti. here. ⁊ in
l. si duo patroni. §. idem iulianus. in ver. probare. de iureiurā.
⁊ in. l. fi. C. qui legi. personam teneo opi. Jaco. but. cum quo
vltra predicta concordat Ray. in. d. l. quo tempore. ⁊ Joā. de
imol. in. c. cum litteris. in. xviii. col. de in integ. restitu. ⁊ ad no/
tata per glo. in. d. §. idem iuli. cum si. respondet Jac. bu. in. d.
§. sed qꝺ simpliciter. videlicet ꝙ ille glo. loquuntur quando ꝓ
bationes erant impertinentes facte prout etiam declarat bart.
in. d. §. idem iuli. sed in proposito probationes erant super eo
quod erat pertinens. vnde si pinguiores sunt ꝙ̄ oporteret hoc
potius prodesse debet ꝙ̄ nocere ar. d. l. diligenter. ⁊ ita intelli/
82 gi debet id quod no. Barto. in. l. ij. §. i. j̄. vi bo. rap. ¶ Iteʒ vl
tra predicta requisita addit Ange. in. l. si perlusorio. in prin. j̄.
de appella. Aliud requisitum ⁊ sic septimum ad hoc vt senten/
tia contra vnum lata noceat alijs. s. ꝙ illi quibus sententia no/
cere debet sciuerint causam agitari ⁊ ad eam fuerint citati saltē
per generale proclama si eorum nomina ignorabātur: allegat
l. istam. ⁊ no. per Innoc. in. c. ex insinuatis. ⁊ in. c. in nostra. de
procur. Sed ſm ioan. de imo. in. d. l. si perlusorio. §. i. hoc non
videtur bene dictum quia aut nos loquimur in casibus de qui/
bus hic in ver. sed scientibus. ⁊c̄. ⁊ certum est ꝙ requiritur sciē/
tia sed non citatio vt dixi plene super tex. Aut nos loquimur in

alijs casibus hic non exceptis vt in sententia lata in causa que/
rele inofficiosi ⁊ similibus de qbus per glo. in. l. ij. C. qbus res
iudi. non no. Et non videt̄ ꝙ requirat̄ citatio legatariorū ⁊ si/
milium qbus preiudicat sententia q: non reperit̄ iure cautum
īmo ſm eum sub dubio forte non videt̄ ꝙ etiam requirat̄ scien
tia ⁊ per consequens nocebit sententia legatarijs etiam ignorā
tibus nisi appellent infra decem dies a die quo sciuerint sniam
esse latam allegat. l. pap. §. si ex cā. s̄. de inoffi. test. melius facit
l. si suspecta. in pn. eo. ti. ¶ Aduerte q: sine dubio veruʒ esse vr̄
ꝙ non requirat̄ citatio in casibus notatis. in. d. l. ij. C. qui. res
iudi. non no. ⁊ in alijs similibus de quibus. s̄. dixi. ⁊ pʒ hoc ꝙ
etiam vbi snia non est de illis que de sua natura noceant alteri
tñ si tertius interesse pretendens fuerit citatus sibi nocebit snia
l. si de certa. C. si propter pub. pensi. ⁊ no. Cy. in. l. i. in fi. C. de
aduo. diuer. iudi. ⁊ dixi plenius super tex. sed maius est dubiuʒ
illud: an requirat̄ sententia in quo ang. in. d. l. pap. §. si ex cā te
nuit etiam ꝙ sic: allegat not. per inno. in. d. c. ex insinuatione.
vbi inno. hoc non dixit bene teneo ꝙ nec scientia requirat̄. pro
quo allega casum in. l. si superatus in pn. iuncta ver. atq aliud
s̄. de pign. ⁊ ibi in pn. dicit̄ ꝙ snia lata ↄ debitorē nō ꝑiudicat
creditori in hypotheca qꝺ intelligitur qñ creditor ignorauit vt
ibi in glo. ⁊ probat̄. hic in ver. veluti si debitor. ſm litteraʒ pisa/
nam. ⁊ in. l. si mr̄. §. fi. ⁊ in. l. iudicate. in fi. j̄. de excep. rei iudi.
¶ Postea subdit tex. in ver. atqui ⁊c̄. ꝙ aliud est in snia lata ↄ
heredem q: preiudicat legatarijs. ergo pʒ ibi esse differentiam
inter creditores ⁊ legatarios: q: creditor ignoranti non nocet
snia sed legatarijs ignorantibus sic. nec puto meliorem tex. ad
hoc reperiri. bene fateor ꝙ semper poterūt appellare infra de/
cem dies a die quo sciuerint sniam esse latā p. d. l. si perlusorio.
⁊. l. a snia. §. si heres. j̄. de appel. nam tp̄s appellandi. non cur
rit nisi a die sciētie. l. i. C. de tempo. ap. ⁊. l. i. in fi. j̄. qñ appella.
83 sit. c. cōcertationi. de appel. in. vj. ⁊ in glo. ¶ Addo octauum
requisitum. s. ꝙ ille pncipalis contra quem fuit lata snia non ꝓ
uocauerit iudicem cōtra se. ⁊ sic requirit̄ ꝙ per iniuriaʒ pncipa
lis non sit lata cōtra eum sententia. alr̄s enim non noceret alteri
vt probatur. in. d. l. si seruus plurium. §. i. cum glo. in ver. iniu/
riam de leg. i. ⁊ ibi notant doc. ⁊ in. l. exceptione. j̄. de fideiuss.
¶ Nono ⁊ vltimo requiritur ꝙ non potuerit imputari culpa
principalis succumbenti eo ꝙ non appellauerit. nam si non ap
pellauit sententia non nocebit alijs: vt in. d. l. si seruus pluriuʒ
§. i. in ver. quid ergo ſm intellectum glo. in ver. non nocebit. q
etiam magis cōmuniter approbat̄. ¶ In glo. in ver. iudicatus
sit. ibi. l. si cōtra pupilluʒ ⁊c̄. tex. ibi loquitur in sententia nulla
sed hec lex loquitur in sententia valida ideo male allegatur illa
l. per glo. ¶ In glo. in ver. petitoribus. in fi. dic vt plenius p
Barto. in. l. si ex duobus reis stipulandi. in. iiij. q. j̄. de duobus
84 reis. ⁊ dixi super glo. i. ¶ In glo. in versi. experiri vt perfectior
habeatur doctrina de duobus tractandum est. pmo: an senten
tia lata contra creditorem preiudicet debitori. secundo qd ecō
tra. Circa primum dic aut creditor fuit ab alio ↄuentus ⁊ suc/
cumbuit: ⁊ tunc preiudicat debitori scienti vt hic qꝺ semper in/
telligas verum concurrentibus illis reqsitis que necessaria sūt:
vt sententia lata contra vnum ꝑiudicet alteri de quibus dixi in
fi. pme glo. Aut creditor agebat ⁊ succubuit: ⁊ tunc aut succu/
buit q: reus assumpsit in se onus probandi se dominuʒ. ⁊ ita ꝓ/
bauit. ⁊ sic fuit declaratum reum esse dominuʒ: iuxta. l. circa. cū
ibi notat. s̄. de probat. ⁊ gl. ibi iuncto tex. l. si quis rem a nō do
mino. j̄. de excep. rei iudi. ⁊ plene notat. Inno. in. c. ex conque
stione. de restit. spo. ⁊ tūc preiudicat debitori predicta scienti h
in ver. de proprietatis. Aut succubuit creditor agens ex eo: qa
non probauit de dominio debitoris obligantis prout requirit̄
l. ante omnia. de probat. ⁊. l. ⁊ que nōdum. §. qꝺ dr̄. s̄. de pig.
vel succubuit ex eo q: obligatio pignoris non valuit vel ex alia
cā non respiciēte dn̄ium ⁊ nō ꝑiudicat debitori ſm bar. ⁊ oēs
h. ⁊ in. c. pe. extra eodē. Et est rō ſm eos q: debitori agenti po
stea rei vendicatiōe non dʒ obstare snia lata ↄ creditorem cum
nunc ad alium finem agat debitor: allegant. l. vendicātē. cū. l.
se. s̄. de euic. ⁊ id qꝺ no. glo. i. magna. in. l. iul. verum. de cōdi.
inde. Ex his verbis in simili vtit̄ ēt bar. in. l. q rome. §. fi. in. v.
opp. j̄. de ver. obli. ⁊ in. l. i. C. de or. iud. ⁊ in. l. qa tantumdē. i
fi. alr̄s est tex. in. l. sine aūt. §. fi. s̄. de neg. gest. ⁊ in. d. l. iul. in. ij.

col.ꝛ Cy.in.l.ꝑemptorias.C.sniam rescindi nõ posse. ꝛ cano
ni.in.c.aduersario.in fi.de excep.cũ si.¶Sed aduerte qꝛ non
puto hãc rõnem esse verã qñ lꝫ agaꝛ ad diuersuꝫ finẽ.in vno iu
dicio ꝙ in alio.hoc tñ nõ ĩpedit qn snia lata ĩ vno iudicio pos
sit parere exceptionẽ rei iudicate in alio dummodo sit eadẽ cã
agẽdi in vtroqꝫ.hoc aperte voluit bar.in.l.ij.§.i. in ver. venio
ad lecturã placẽtini.ꝛ melius in ꝟ.quero vtrũ ꝓbati facte ꝛc.ĩ.
vi bo.rap.vbi rep̃hendit illã rõneꝫ quã ipse approbauit h.s.an
agaꝛ ad diuersuꝫ finẽ ꝛc.nã videmus ꝙ snia lata in ciuili cã p̃
iudicat ĩ criminali lꝫ tendãt ad diuersos fines.l.p̃ses. ꝛ ibi no.
in gl.C.ad.l.fauiã.de plag.ꝛ.l.i.ꝛ ibi gl.C.si ex fal.instru.ꝛ di
xi etiã.s̃.in gl.i.sup intellectu.l.ingenuũ.¶Non ob.l. vendi
cãtem.s̃.alle.qm̃ dico ꝙ ibi nõ solũ agebaꝛ in secũdo iudicio
ad diuersum finẽ.qꝛ cũ in secundo iudicio agereꝛ ad duplũ uel
ad p̃ciũ in p̃mo vero iudicio tractabaꝛ d̃ retinẽda re:nõ aũt de
p̃cio rõne euictionis que nõduꝫ secuta erat.sed etiã ꝯcurrebat
aliud:qꝛ p̃ma snia nõ impugnabaꝛ in secũdo iudicio p empto
rem:qꝛ nõ dicebat iudicẽ male iudicasse neqꝫ reꝫ repetebat:vn
de si sola rõ p̃ma.s.varietas finis locũ hẽret ꝛ nõ secũda.vt qa
qs veniat cõtra p̃mam sniam tũc obstaret exceptio rei iudicate
d.l.p̃ses.ita est etiã in qõne nostra:qꝛ debitor nõ venit contra
sniam lata cõtra creditorẽ.facit qd̃ no.bar.hic in qõne de ven
ditore.¶Item nõ ob.gl.in.d.l.iulia.qꝛ ibi lꝫ iudex absoluissꝫ
reum:qꝛ actor nõ ꝓbauit habuit iudex animũ releuãdi reum a
vexatiõe actoris.nõ aũt ꝙ reus actorẽ vexare possit.vnde si re
us post sniaꝫ absolutoriã soluit.ꝛ tũc vult inqetare actorẽ repe
tendo solutũ non põt reus se iuuare ex illa snia si actor vult ꝓ
bare eã esse iniquã vt ibi in glo.qꝛ nunꝙ snia opaꝛ vltra inten
tionẽ iudicis.l.si ex testã.ĩ. d̃ excep.rei iudi.ita in ꝓposito snia
lata cõtra creditorẽ ex eo.qꝛ nõ ꝓbauit:nõ nocet debitori.non
ex eo qꝛ varieꝛ finis agẽdi.sed qꝛ iudex in p̃ma snia habuit ani
mum releuandi eũ a vexatione creditoris.non aũt ꝙ reus pos
set postea inqetare debitorẽ obligatũ ꝛ ex illa snia agere volen
25 tem rei vendica. ¶ Circa ꝯm casum.s.an snia lata cõtra debi
torem p̃iudicet creditori cõcludiꝛ magis cõiter ꝯm glo.ꝛ doct.
h ꝙ p̃iudicat creditori patienti:ꝛ hoc etiã si creditor acqsiue
rat ius hypotece ante sniam cõtra debitorẽ latã vt h ꝯm lr̃am
pisanã.ꝛ.l.ab executore.§.i.de appel.nam si ante acqsitũ ius
hypotece fuisset lata snia cõtra debitorẽ noceret creditori indi
stincte siue sciuerit siue ignorauerit:p iura allegata h in gl. Et
hec ꝓcedũt qñ snia est lata cõtra debitorẽ cõuentuꝫ.si aũt esset
lata cõtra debitorẽ agentem tũc sentit bar.h in.v.q.ꝙ p̃iudica
bit creditori scienti sicut qñ ferꝛ cõtra debitorẽ cõuentũ.sꝫ Jo.
de imo.h sub dubio forte dicit hoc esse verũ qñ snia cõtra debi
torem agentẽ lata est ex eo.qꝛ reus ꝓbat se dñm.secus si ex eo.
qꝛ actor nõ ꝓbauit:nam tũc cũ debitor agat ad aliũ finem non
dꝫ sibi obijci exceptio rei iudicate cũ ad aliaꝫ finẽ agaꝛ. allegat
no.per glo.in.d.l.iuli.Adde ꝙ hoc idem sine dubio forte fir
mat Jo.de imo.ꝛ ant.de bu.in p̃alle.c.ꝙuis. qd̃ puto veruꝫ p
id qd̃ dictũ fuit in snia lata ꝯ creditorem.Reperio tñ ꝙ Nic.d̃
mata.in.l.si sine.in fi.C.ad vellei.in hoc articulo aliter dicebat
ibi enim querit an si creditori sciẽs pmittat litigare debitorem
de re sibi obligata.s.de dñio rei an preiudicet sibi creditori.Et
rñdet bal.post nico.de mata.ꝙ non: allegat.l.si superatus.in
p̃n.s̃.de pig.ꝛ est rõ.qꝛ nõ disputatũ fuit sup eodẽ iure.s.de pi
gnore:sed de dñio.Item qꝛ dicta snia nõ trahiꝛ retro vñ dñiuꝫ
transit in victorẽ cum sua cã ꝛ sic cũ obligatione pignoris sicut
transiret re alienata.l.pignoris.s̃.d̃ pign.l.si cũ vendita.in p̃n.
de euic.cum si.Sed pp hec nõ discedo a p̃ma opi.que est cõis
per istum tex.ꝯm lr̃am pisanaꝫ.ꝛ per.l.si mater.§.fi.ꝛ.l.iudica
to.§.fi.in ver.admonito.ĩ.de excep.rei iudi.ꝛ.d.l.ab executo
re.§.i.Non ob.d.l.si superatus.qꝛ rñdeo vt ibi in gl.s. ꝙ cre
ditor ignorauit.Que aũt sint rõnes quare snia lata ꝯ debitorẽ
preiudicat creditori ꝛ ecõtra tangit glo.hic in ver.ꝓhibebit.ꝛ
sup ea videbis vbi venient predicta aliqualr̃ limitanda ꝛ decla
26 randa.¶In glo.in ver.de proprietate ibi erat auc.ꝛc.glo.vo
luit ponderare tex.in ver.prioreꝫ dñm defendere ꝛc.Pro hac
opi.glo.facit tex.etiam h in ver.aut possessor. naꝫ possessor nõ
agit rei vendicatione:sed cõueniꝛ.l.i.C.de alie.iudi.mut.cau.
fac.c.examinata de iudi.ꝛ sic residet glo. ꝙ lꝫ in terminis hui9
legis snia lata cõtra venditorẽ vxorẽ:socerũ.i.p̃reꝫ mulieris dã

tis dotem cõuentos rei vendicatione p̃iudicet emptori ꝛ mari
to sciẽtibus.tñ secus est in snia lata cõtra venditorẽ:socerũ vxo
rem agentes rei vendicat:ꝛ istã opi.sequebaꝛ guil.de cu.in.l.d̃
die.§.qdam.s̃.q satis.cog. p rõnem quã refert bar.hic. Con
trarium tenuit gl.ꝛ imo.in.c.ꝙuis extra eo.s.ꝙ etiã lata cõtra
p̃dictos agentes p̃iudicet emptori ꝛ marito.ꝓ hoc facit tex.h
in ver.actio vel defensio.ꝛ in ver.agere vel cõueniri.ꝛ in ver.ꝓ
pria actiõe vel defensiõe.ꝛ in ver.agentes. Addo ꝙ etiã istam
opi.tenebãt pet.ꝛ Cy.in.l.doce.C.de rei vẽdi.Sed bar.h cõ
cordat opi.cõcludens ꝙ aut venditor egit noie emptoris ꝛ nõ
p̃iudicat emptori etiã scienti:p id qd̃ hr̃ in.l.iam tñ.§. in hac.
el.ij.ĩ.iudi.sol.ꝛ p id qd̃ no.in.l.etiã.ĩ.manda.in glo.ꝛ in.l.ex
pte in glo.in p̃n.s̃.fami.herc.nam tũc nõ loqtur ista lex.q̃.loq
vr̃ qñ agens agit noie ꝓprio.aut venditor egit simplr̃ ꝛ sic no
mine ꝓprio:ꝛ tũc etiã nõ p̃iudicet emptori nisi reus assumpse
rit in se onus ꝓbãdi se dñm ꝛ ꝓbauerit vt h latius p eũ:ꝛ id qd̃
dr̃ in venditore ĩtelligas etiã in socero ꝛ vxore: qꝛ est eadeꝫ rõ.
Et cũ hac opi.bar.cõcordat anto.de bu.ꝛ io.de imol. in.d.c.
ꝙuis.Ange.h trãsit cũ bart.in oĩbus p̃terꝙ in p̃mo casu.s.qñ
venditor egit noie emptoris in quo adducit ꝯtra bar. p̃mo gl.
in.l.quo eniꝫ.§.i.ĩ ꝟ.cõprobare.ĩ.rem ra.ha.que dicit ꝙ non
improbare est par ratihabitõi.ꝓ hoc etiã allegat.l.ij.in p̃n.ad
munici.ꝛ.l.ij.C.de filiofa.ꝛ quẽadmodũ par.li.x. vbi patiẽtia
habeꝛ pro consensu.pro hoc etiam allegat. qꝛ si vera esset opi.
bar.sequereꝛ ꝙ nunꝙ haberet locum lex ista.s. ꝙ sciẽti. nunꝙ
p̃iudicaret snia:qꝛ propter malum finem iudicij semp fingere
mus a p̃ncipio scientẽ cõtraxisse ꝛ sic nõ p̃iudicaret snia que so
lum p̃iudicat patientibus.nõ auteꝫ ꝯtradicentibus vt hic a cõ
27 trario sensu.pro hoc etiam ꝛ quarto allegat elegãs dictum in
no.in.c.ex pte decani.de rescrip.vbi voluit ꝙ si dñs scit causaꝫ
suam agi a falso procuratore sibi preiudicat si non contradicat
ꝛ sibi imputet.nam ex uoluntate sua crediꝛ agere cuꝫ potuerit
prohibere ꝛ nõ ꝓhibuit p hanc legem:debuit enim ꝓtestari ꝙ
factum talis ꝓcuratoris sibi displicebat ꝯm Inno.q ad hoc al
legat.d.l.ij.C.de filiofa.Non ob.rõ bar.de exitu. cõtrouersie
attendendo.qꝛ ꝯm ang.non debemus hoc casu inspicere fineꝫ
sed potius p̃ncipium in quo tũc non apparebat an utiliter an
inutiliter negotium gerereꝛ:ideo imputet sibi quare tunc non
contradixit.Et idem sub dubio forte tenuit hic imo.per ratio
nem huius tex.que est ꝙ ubi quis scit ꝛ põt prohibere ꝛ nõ ꝓ
hibet uidetur tacite consentire.pro hoc etiam allegat no.p gl.
in.l.gayus.s̃.de pigno.acti.Et maxime dicit esse verũ in uẽdi
tore uel alio agente a quo cãm habeo per istã legeꝫ indistincte
loquentẽ.Et hoc vltimum dictũ sentit inno.in.d.c.ꝙuis.ĩ gl.
magna.in uer.id aũt.ꝛc.¶Et rñdet Imo.ad.d.l.iam tamen
ꝙ ibi loqtur qñ quis uenit ad defensionem alterius:qd̃ qdem
põt fieri etiam inuito eo qui defendiꝛ.l.soluit.uel iudicium.ĩ.
solut.unde nimirum si ibi non inducitur tacitus consensus ex
quo ꝓhibere nõ poterat:secus quãdo quis agit nomine alieno
cum ꝯ uolũtatẽ dñi nullus ẽt cõiunctus agere possit.l.põponi
us.§.fi.s̃.de ꝓcu.Uel ꝛ scd̃o rñdet ꝙ ibi loquiꝛ in dño ignorã
te ꝛ ꝙ ita dꝫ ĩtelligi ne ꝯdicat rõni huius legis ipsemet imol.in
d.c.ꝙuis.tenuit ꝯrium secutus opi bar.h p.d.§.in hac.Et rñ
dit ad istã legem ꝙ rõ h posita loquiꝛ in casibus h exceptis.sꝫ
qñ qs agit noie alieno nõ est casus exceptus:ergo sumus in re
gula.sed rapha.cuma.h dicit ꝯrium videlꝫ ꝙ in p̃mo casu bar.
sit bñ locutus:ꝛ nõ in reliqs.nã in p̃mo casu qñ uenditor agit
noie emptoris putat ꝙ sit ꝓprius ĩtellectus ꝙ emptor uideaꝛ
tacite mãdare:ꝛ ꝯm eum rõ est.nã certũ est ꝙ qñ emptor age
ret cõtra alium possessorẽ nihilominus si uellet hẽre regressum
sup euictiõe necesse hr̃et denũciare uẽditori ꝛ pati eũ defende
re assistẽdo liti.allegat.l.si plus.§.mota lite.s̃.de euic.ꝛ.l.uen
ditores.ĩ.de uer.oblig.ꝛ idem dicit esse in marito.sed melius.
allegasset.l.minor.§.si seruus.ꝛ.l.si cum uenditor.in p̃n.s̃.de
euict.ꝛ.l.si controuersia.ꝯm intellectum glo.fi.C.de euic.si er
go tunc emptor denunciare debet uenditori ꝛ quasi eũ facere
ꝓcuratorem merito si patiꝛ uideꝛ mãdare:qꝛ patiẽdo facit qd̃
facere debebat.ꝛ sic uerisimile est ꝙ patiaꝛ eum ut ꝓcuratoreꝫ
in rem suam agere hoc uult tex.h in uer.seqentem agere pa
titur.ꝛ in ꝟ.his ꝟo.ubi aũt non uenditor sed alius a quo cãm
non habeo ageret nomine meo in iudicio tunc ꝓcederet opi.

bar.ẜm raph.s.q̄ scia ꝛ patiētia mihi nō p̄iudicarēt hoc ꝓbaẜ
ꝑ hunc tex.in p̄n.ꝛ ꝑ.d.c.q̄uis.nā dẜ hic q̄ snīa cōtra vnuꝫ la
ta nō p̄iudicat aliȷ.fallit p̄mo si is ad quē p̄mo loco actio vl' de
fensio ꝑtinet patiaẜ sequentem experiri.ꝛ sic reqrunẜ duo.s.q̄
ad vnū p̄mo loco ꝑtineat.ꝛ q̄ ad aliū scd̄o loco. sed hec nō cō
currūt qn̄ patioꝛ extraneuꝫ agere vel defendere: ꝛ sic iste casus
nō est exceptus vnde standū est regule. Nec ob.rō posita in ꝟ.
cur āt. qꝛ illa nō est sufficiēs ꝑ se sola vt ħ ꝑ gl.in ver. ꝓhibere.
ꝛ ꝑ bar.suꝑ ea. Et lꝫ raph.nō dicat.tm̄ hec sua opi.fuit de men
te Inno.in.d.c.q̄uis. Quo aūt ad alios casus in qbus bar.ħ
dicit q̄ snīa ꝯ venditorē agētē lata nocet emptori vẜ ridiculosa
opi.bar.ẜm raph.nā cū ego emptori sciā me dn̄m qn̄o videoꝛ
ꝯsentire vēditori agenti noīe suo ꝛ dicēti se dn̄m. vnde dicit q̄
iste tex.ꝓut loqtur de debitore ꝛ creditore loqtur de defendēti
bus ꝛ agētibus noīe suo. sed vt loqtur de vēditore ꝛ emptore
marito ꝛ vxore loqtur de agēte ꝛ defendente noīe emptoris ꝛ
mariti. Eodē mō dicit raph.in defensiōe si qs agit ꝯ vēditoreꝫ
rei vendica. tanq̄ ꝯ possessorē ꝛ obtinet nō vẜ q̄ snīa p̄iudicet
emptori scienti.qꝛ vēditoꝛ noīe ꝓprio defendit. qn̄o ergo snīa
ꝯtra eū lata dꝫ nocere emptori cū nō possit īpedire venditorē
ad quē post rem venditā ꝛ traditā aliquo casu rediīt possessio.
sed hāc opi.rapha.nō puto verā.p̄mo circa p̄mū casuꝫ:qꝛ iura
allegata ꝑ bar.militāt etiā in vēditore qm̄ vbicunqꝫ aliqs agit
vel defendit noīe meo me sciēte nō videoꝛ sibi mādari si succū
bit ꝛ sic vbi pōt esse mihi nō fauoꝛabile nō videoꝛ mādare.d.
l.iam tm̄.§.in hac.sed ista rō locū hꝫ in vēditore agentis ꝛ suc
cūbentis.ergo ꝛc̄. Et dato q̄ hēat regressum de euict.ꝯ eū:nō
ꝑ hoc tm̄ seqtur q̄ illud iudiciū fuerit mihi fauoꝛabile imo plu
ribus modis pōt esse mihi p̄iudiciale. vl' qꝛ magis expediebat
mihi rem q̄ agere de euictiōe.l.ex mille.§.i.de euict.vel si erat
res in qua singulare iteresse erat ꝑꝑ affectionē qd̄ nō ꝯsequoꝛ a
venditore:vt in casu.l.si seruū meū in p̄n.s.ad.l.acq. vel si vē
ditoꝛ nō erat soluēdo.ꝛ sic de singulis. Itē in aliis ēt plus pla
cet opi.bar.in casibus in qbus dicit snīam ꝯ vēditorē noīe pro
prio agentē vel defendentē latā p̄iudicare emptori ꝑ hāc legē
qꝛ p̄mo loco actio spectat ad emptorē vt in tex.ꝛ simil'r qn̄ con
uenitẜ emptor ꝛ succūbit dꝫ p̄iudicare emptori. Nec ob.q̄ em
ptor nō possit ꝓhibere venditorē defendere noīe ꝓprio.qꝛ re
spōdeo q̄ illa nō est sola rō huius legis vt in glo.in.ꝟ.ꝓhiberẜ
ꝛ absonus vẜ intellectus raph.dicētis q̄ ille text.quo ad debi
torem ꝛ creditorē itelligitẜ in agentibus noīe ꝓprio.secus in vē
ditore ꝛ vxore qm̄ hoc est ad tex.diuinare:ꝛ vbi vna decisio re
ferẜ ad plura dꝫ intelligi q̄ vniformiter in oībus determinet.l.
iam hoc iure.s.de vulga.ꝛ pupil.ꝛ.l.q̄uis.C.de ipu.vnde ex
cepto raph.oēs cōcordāt cū bar.p̄terq̄ i p̄mo casu. Et cū bar.
trāsit etiā do.abbas in.d.c.q̄uis.excepto p̄mo casu in quo cō
tra eū secutus est inno.in.d.c.ex ꝑte decani.ꝓ quo allegat. ga
regula est q̄ tacēs ꝓ ꝯsentiēte hẜ si ꝯdicēdo poterat impedire
actū ꝑ gl.in.l.gayus.s.de pig.act. Et rn̄det ad notata ꝑ bar.
q̄ satis est q̄ vtiliter icipiat lꝫ nō vtiliter finiat ꝑ.l. sed an vltro
s.de neg.ge. Adde q̄ archi.io.an.i.d.c.q ad agēdū.de ꝓcu.
in.vj.simpl'r approbāt opi.inno.i.d.c.ex ꝑte.ꝛ idē tenuit ino.
in.d.c.iter dilectos.in gl. in ꝟ.iter alios.de fide instru.ꝛ in.c.i
nostra in gl.penul.de ꝓcur.ꝛ in.c.cū in iure.i gl. magna extra
de offi.deleg.quē sequūtur dn̄i de rota sua ꝯclusiōe. ccccxliij.i
cipiente: Itē fuit dubitatū ꝛc̄.vt ꝓcuratoꝛ ꝛc̄.ꝛ in sequēti vbi
ꝯcludūt q̄ si ꝓcuratoꝛ post lit.ꝯtest.sciat ticiū ꝓseq cām tanq̄
ab eo substitutū cū nō esset ꝛ postea eū substituat valēt oīa an
te gesta ab eo substituto cū nō esset.ꝑ notata ꝑ inno. in.d.c.in
nr̄a.ꝛ in.d.c.ex ꝑte.qꝛ idē est dicēdū in ratificatione tacita vel
exp̄ssa ꝓcuratoris qd̄ dẜ in ratificatiōe dn̄i. Et ꝓ hoc etiā dicūt
q̄ si ticius asserēs se ꝓcu.gaij.cū nō eēt ipso p̄n̄te ꝛ tacēte a snīa
lata ꝯ gayū appellauit ꝛ iudex detulit appellatiōi suspenditẜ ꝑ
talē appellationē executio snīe.allegat no.ꝑ ino.in dictis locis
Sed dū dicūt de substituto nō est mirādū:qꝛ ille q ꝯstituit pen
dēte iudicio aliquē ꝓcuratorē q vna plures actus fecerat noīe
ꝯstituentis vẜ exp̄sse ratificare oīa ante gesta.text.est melioꝛ de
iure ẜm ang.ibi in.l.iulianus.s.q satisda.cog.ꝛ cū dicta opi.i
no.trāsit etiā do.car.floreñ.in.c.cū olim.el.i.de offic.dele.ꝛ in
c.ex ꝑte.vbi dicit q̄ in iudiciȷs est spāle vt tacēs videaẜ ꝯsentirẜ
lꝫ secus sit in extraiudicialibus qn̄ nō agitẜ de fauore tacētis. ꝑ

l.filiussa.§.iuit⁹.s.de ꝓcur.facit in simili glo.in.l.fi.C. si tutoꝛ
vel curatoꝛ iterue.ꝓ quo faciūt iura allegata in.d.c.cū olim.in
ver.ꝑtinus. Istā opi.seqtur simpl'r etiā bal.in.l.ij.§. volūtate
s.so.ma.ꝛ bal.in.l.iulianus.q satis.cogā. vbi dicit q̄ de hoc ē
tex.in auc.qua in ꝓuincia.C.vbi de cri.agi opoꝛ.ꝓ ista opi. vẜ
etiā gl.ij.in.l.i.s.de nego.gest. Bal.aūt in aliȷs locis tꝫ hoc cū
distinctiōe:ꝓut dicā infra recitādo casus in qbus pōt saluari di
ctū inno.trāsit etiā cū ino.pau.d cas. ħ ꝑ rōnē huius legis ꝛ ꝑ
l.q patiẜ.s.māda. Idē tꝫ ipse in.d.l.gayus.de pig. act. ꝑ.l.i.
§.magistrū.s.de exerci.ꝛ.l.fi.c.qd̄ cū eo. Idē tꝫ ludo.in.l.que
dotis.ff.sol.ma.vbi dicit ꝓ hoc eē casuꝫ in.c.fi.de iureiur.li.vj.
inducēdo sic:ꝓcuratoꝛ gn̄al'r ꝯstitutus nō censeẜ hr̄e mādatū
delinquēdi vel obligādi dn̄m ad penā.l.iij.§.si ꝓcuratoꝛ.s.qd̄
qsqꝫ iur.l.si ꝓcuratoꝛ.in p̄n.s.d cōdi.ide.sed taciturnitas vna
cū scia dn̄i noticiā hn̄tis ꝓcuratorē i iudicio delinqre taliter q̄
pena venit iponēda reddit validū tale male gestū ꝓcuratoris
in p̄iudiciū dn̄i.d.c.fi.ergo ꝛc̄. Item ꝓ hoc allegat istuꝫ tex. in
ver.sed ꝛ sciētibus.ꝛ.c.q̄uis.extra eo. Item ꝛ tertio allegat qꝛ
de ꝯctibus ad iudicia in qbus quasi ꝯhitur ꝓcedit arg.l.iij.§.
idem scribit.s.de pecul.sed sciētia cū patiētia dn̄i circa ꝯctum
inducit generale mādatū ex quo pōt p̄iudiciū sicut ꝛ cōmodū
afferre dn̄o:vt est casus in.d.l.i.§.magistrū.ꝛ.l.fi.s. qd̄ cū eo.
ergo ꝛc̄. ¶ Quarto etiā ipse allegat tex.in.d.c.cū olim.el.i.in
ver.ꝑtinus.de offi.deleg. ¶ Quinto allegat no.ꝑ glo.in.d.l.
gayus.ꝛ.l.fideiussoꝛ.§.i.s.de pigno. ¶ Contrariā opi.tꝫ ipse
met Inno.in.d.c.q̄uis.vbi voluit q̄ si qs egit noīe meo in iu
dicio me sciēte ꝛ patiente mihi nō p̄iudicat nisi ꝯstaret al'r taci
te vel exp̄sse de eius ratihabitiōe.allegat.l.i.C.qui.res iudi.nō
no.ꝛ.l.sed ꝛ he.in p̄nci.s.de ꝓcura.ꝛ.l.iij.§.i.ꝯ.iudi.sol.vẜ tm̄
hoc itelligere p̄terq̄ in eo a quo cām hēo q ageret noīe meo:ꝛ
sic ista opi.ꝯcordat cum illa quā tenuit hic raph.quā.s.retuli.
Cy.in.d.l.si pecuniā.C.de neg.gest.tenuit simpl'r q̄ si qs i iu
dicio noīe meo agit tanq̄ ꝓcuratoꝛ mihi sciēti ꝛ patiēti nō p̄iu
dicat:qꝛ nō videoꝛ ꝯsentire.allegat.d.l.filiussa.§.inuitus.ꝛ fu
it dictū pe.in.l.i.s.de neg.gest.ꝛ sic videreẜ cōcordare cū opi.
bar.hic cū qua idistincte trāsit do.an.i.d.c.q̄uis.ꝑ iura hic al
lega.ꝑ bar. Idē tꝫ ibi io.de imo. Idē tꝫ do.an.i.d.c.ex ꝑte ꝑ
ea q̄ no.ino.i.c.in genesi.de ele.vbi dicit q̄ vbi agiẜ de afferē
do onus vel p̄iudiciū patiētia nō iducit ꝯsensuꝫ.d.§. inuitus.
idē tꝫ io.d imo.i.l.ij.§.volūtate.s.sol.ma.ꝛ i.d.c.cū oliꝫ.ꝛ.d.
c.ex ꝑte.ꝛ do.dn̄icus de sancto gemi.in.d.c.q ad agēdū.d ꝓ
cur.i.vj.ꝑ quē pꝫ arg.istud valde dubiū reddi ꝛ vtrāqꝫ partē
esse satis sustentabilē.tm̄ adhereo opi.bar.ꝛ sequatiū ꝑ allega
ta.s.ꝓ ista ꝑte:ꝛ maxime ꝑ istam legē inducēdo ꝓut induxi in
recitādo opi.rapha.ꝛ io.de imo.in.d.c.q̄uis. qꝛ iste nō est de
casib⁹ hic exceptis.nec facio differentiā an ille q agit noīe meo
sit ille a quo cām hēo vel nō:qꝛ semꝑ est eadē rō vt dixi.s. ipu
gnādo opi.raph.ꝛ qꝛ qn̄ ille a quo cām hēo agit noīe meo nō
dẜ esse ille sequēs de quo loqtur iste tex.sed reputareẜ eadeꝫ ꝑ
sona cū me ipso cuius noīe agit cū inspiciaẜ semꝑ persona eius
cuius noīe agiẜ.nō aūt ipse agēs noīe alieno:vt.ff.de his q. vt
indig.l.tutorē.in p̄n.ꝛ.l.aduersus in.fi.s.de inoffi.test. Diffi
cultas ergo cōsistit in rn̄dendo ad allegata in ꝯrium ex qbus
responsionibus clarius cōstabit de veritate huius oppositiōis.
vnde nō ob.p̄mo argumēta adducta ꝑ ang.ħ.nā dum allegat
gl.in.d.l.q eniꝫ.rn̄dere potes vt dẜ ibi ꝑ bar.qꝛ ꝓcedit vbi tra
ctaẜ de cōmodo meo.ad hoc allegat bart.l.si absentis. si cert.
pe.secus si de incōmodo pro quo allegat bar.l.procuratoꝛ ad
exhi.in fi.de procur.ꝛ hoc inuit tex.in.d.l.quo enim.in.§.iuẜ.
nō ob.l.ij.ꝯ.ad muni.cū si.qꝛ sunt casus spāles vt ꝑ gl.i.d.§.
iuitus.ꝛ ꝑ bar.i.l.q̄ dotis.ad fi.ff.sol.ma.nō ob.tertiū eius ar
gu.q̄ hec lex nunq̄ locū hēret ꝛc̄.qꝛ rn̄deo q̄ hec vēdicat sibi
locū qn̄ agens deducit cām in iudicio noīe ꝓprio:ꝛ ad eū spe
ctabat secūdario vnde taliter agens secūdario bene dẜ sequēs
vt hic dẜ in text. sed nos loqmur qn̄ agens egit noīe meo quo
casu nō dẜ agens esse sequēs inspecto mō agēdi vt ꝓxime dixi.
nō ob.q̄ dꝫ inspici initium.i.an vtil'r ceptū sit.d.l.sed an ultro
qꝛ responde q̄ in iudiciȷs an aliqs utiliter iceperit colligere ex
fine iudiciȷ tm̄.i.ex snīa.ut no.glo.ꝛ doc.in.d.§.in hac.ꝛ in.d.
c.ex ꝑte.debuit enim a p̄ncipio diligenter considerare quid se
qui poterat.l.qui in alterius.in p̄nc.de re iudi.cum dubius sit

cõtentis litis.l.qđ debetur.in fi.ſ.de pecul.⁊ per hoc eſt reſpõſum ad rõnẽ dñi abbatis.nõ ob.rõ huius tex.poſita in ver.cũ autem ⁊c.q: iſta rõ ꝙ potuerit prohibere nõ eſt efficax vt probat glo.ĩ.in ver.prohibere.item q: iſta rõ ponitur hic in caſib⁹ exceptis exorbitantibus a regula poſita in pn.legis ergo nõ debet fieri extenſio ex idemptitate ratiõis.l. ſi vero.§. de viro,ff.ſolu.mat.l.ius ſingulare.ſ.de legi.non ob. notata per glo. in d.l.gayus. cum ſi. q: reſpondeo primo ꝙ illa loquũtur ſm ꝙ loquitur hec lex in agente proprio nomine. ſecundo reſpõdeo ꝙ loquuntur quãdo quis erat preſens ⁊ tacens:nos autem loquimur quãdo quis non erat preſens actu:ſed ad eius noticiã deuenit ⁊ non contradixit.iſta enim differunt vt not.Jo.an.in c.i.per illum tex.de deſpon.impu.li.vi.in nouella.⁊ Barto.in d.l.quo enim.in prin.per iura ibi allegata per eum.⁊ Gui. de ſuza.in.l.lz.C.de procur.⁊ bal.in.l.i.ſ.de neg.geſt.quorũ dicta referam infra circa caſus in quibus ſaluabo dictum innoc. Non ob.reſponſiones h trãdite per imo.ad.d.l.iam tamẽ.§.in hac.q: nimis reſtringũt illũ tex.generaliter loquentem.fateor enim ꝙ quis poteſt me inuitum defendere quotiens venit ad iudicium animo nouãdi.nõ aũt aliter:vt no.glo.in auc. vt omnes obed.iudi.in.§.ſi vero.in ver.credit.⁊ gl.in.l. ſolutionem.ĩ.de ſolu.ſed in.d.§.in hac.tex.generaliter loqtur ibi ſimpliciter defendẽtis.ergo generaliter debet intelligi vt in iurib⁹ vulgaribus.¶ Item nõ ob.iura allegata ꝑ glo.in.d.c.cũ oliz in ver.ꝓtinus.⁊ pmo tex.in.l.iiij.⁊.d.c. ſi ſeruus ſcientis. ⁊ ſimilem tex.habetis in auc.ſi ſeruus ſcientis.C.de epiſ.⁊ cler.q: reſpondeo ꝙ ibi eſt ſpãle fauore libertatis: vt dixit gloſ. in.d. auc.ſi ſeruus de fauore religionis.ſm Cy.in.l.inuitus.C.de ꝓcura.non ob.c.ij.de his que fiunt a prela.q: ibi hoc reſultat ex eo:q: ibi tractabatur de modico preiudicio vt ibi in glo.⁊ clarius pro Jo.an.ibi.Non ob.l.fi.ſ.qđ cum eo:q: rñdeo vt ibi ꝑ glo.in ver.ſniam.ſ.ꝙ ideo ibi eſt illud:q: ita ſolitus erat facere dñs in cuius locum fuerat ſeruus ſubſtitutus. vel aliter vt dicã rñdendo ad.d.c.cuz oliz.Non ob.l.ſed ⁊ ſi.in pn.ſ.de iſtito. q: in aliquo nõ ꝯdicit ſi bene inſpiciaꝛ. Nõ ob.l.ſi filius.ſ.ad mace.q: ibi interuenit actus poſitiuus receptiõis ⁊ retẽtionis lrarum:vt declarat bar.in.d.l.quo enim.⁊ in.l.cũ tabernã.§.i.in fi.ſ.de pig.Non ob.l.ſi vt proponis.la.i.C.đ nup. q: ſm Cy.ibi.⁊ in.d.l.inuitus.eſt ſpãle fauore mrimonij ⁊ ꝯiunctionis pſonarũ.Non ob.l.ij.C.cõia vt.iudi.q: ibi fuit expſſe conſenſus.Non ob.tex.in.d.auc.qua in ꝓuincia.alleg.ꝑ bal. q: illa potius facit in cõtrariuz.nã ibi poniꝛ diuerſus ⁊ ſpãlis caſus in eo ꝙ denũciat abſenti ex cuius domo ſeu facto aliqd inique patiebar qđ nõ eſt in caſu noſtro. Et intellectũ illius autentice aperiã infra ꝓxime in caſibus in qbus ſaluabo dictũ ĩno.Non ob.glo.in.l.i.ſ.de neg.geſt.q: rñde vt ibi ꝑ bar.qđ ꝓcedit qñ tractabaꝛ de fauore patientis.al's ſecus ꝑ.d.§.inuitus.⁊ ita ẽt loquiꝛ.d.l.ꝙ patiꝛ. Non ob.l.i.§.magiſtruz.ſ.de exercito. q: ibi magiſter nauis ⁊ ſic hñs a me generale mandatum prepoſuit quẽdã aliũ magiſterio me ſciente ⁊ patiẽte.nã eo caſu videor ratificare ⁊ confirmare ⁊ preponere eundem. nec mirum qa nõ ſolum vbi magiſter nauis habuiſſet mandatum ſufficiẽs ad preponendum alium vt ibi habebat vt pz in text. ibi in pn.ſed etiã ſi nõ habuiſſet mandatum ſufficiẽs ad hoc dũmodo hrẽt aliqñ mandatum lz ipſe excedat fines mandati videor conſentire ſi ſcio ⁊ patior.caſus eſt no.in.d.c.cum olim.el.i.⁊ iſto mõ loqtur tex.etiã in.c.fi.de iureiurã.in vi.quẽ lo.allegat ꝓ caſu ꝯ opi.bar.⁊ ita illũ tex.declarat ⁊ intelligit io.mo.⁊ ioã.an.in.c.cuz qs.de ſen.excõ.in.vi.in nouella.ꝓ quo etiã ipſi allegãt tex.optimũ in.c.i.in fi.vt lit.nõ cõte.⁊.l.ij.C.de execu.mili.annone.li.xij.quã ad hoc allegat etiaz bal.in.l.i.§.ſi ꝓcurator.poſt pn.ſ.ſi qs ius di.nõ obtẽ.dũ allegat.l.i.C.de.fal. mo. eodem modo etiã loqtur.l.fi.C.qđ cũ eo.ad quã etiaz.ſ. ꝓxime dedi aliam rñſionẽ:⁊ ſic pz rñſio ad oĩa allegata in ꝯriũ.¶ Et ex his vltimo loco dictis collige ꝙ dictuz inno. in.d.c.ex pte.põt pmo loco ſaluari videlz qñ ſciuiſſez ꝓcuratorem meũ hñtez mãdatum excedere fines mãdati.nam tũc ſi patior videor cõſentire.d.c.cũ olim.⁊ ibi cõiter hoc approbãt oẽs.⁊.d.c.fi. de iureiur.in.vi.cũ alijs.ſ.ꝓxime alle.⁊ idẽ ſeqtur an.de iſer.in.c. imperialẽ.§.pe.đ ꝓhi.feu.alie.ꝑ fede.vbi ſpãliter allegat.d.l. fi. ꝙ cũ eo.⁊ ꝑ.d.c.cũ oliz. Idẽ tz do.an.in.c.cetex.ad fi.de iu.

⁊ Jo.an.in.d.c.cũ qs.⁊ io.đ imo.h:ꝙ ad hoc ſolũ allegat tex.in.d.c.cũ olim.¶ Idẽ no.ipſe ĩ.d.§.volũtate.⁊ in.d.c.ex pte ⁊ dñicus in.d.c.ꝙ ad agendũ. Idẽ fuit de mente guil. de cu.ĩ l.i.in pn.de exerci.vbi dicit ſi iudex delegat⁹ ab ordinario ſubdelegauit cãm ſciẽte ⁊ patiẽte ordinario an ꝓceſſus factus corã delegato valebit:vꝛ ꝙ nõ.q: delegatus ſubdelegare nõ põt.l.a iudice.C.de iudi.l.more.ſ.de iuriſ.om.iudi. ꝯriũ decidit ipſe:q: delegato potuiſſet dare ſpãle mandatũ ſubdelegãdi cuz ſubdelegatus videaꝛ delegatus ab ordinario.l.aptiſſimi.in fi.cum gl.fi.C.de iudi.⁊ notãt oẽs.in.d.l.more.ergo patiẽdo ꝙ delegatus excedat fines mãdati delegatarij vꝛ delegãs ampliare mandatum.ꝑ.d.l.i.§.magiſtrum. qđ tene menti perpetuo.
¶ Secũdo põt ſaluari dictũ Inn. in.d.c.ex parte.in cõiuncta perſona agẽte noĩe meo.ita voluit Cy.in.l.inuitus in pma.q.C.de procura.allegat in arg.l.in adoptiõibus.ſ.de adop.⁊.l.ſi ſeruus cõis.ſ.de dona.inter virũ ⁊ vxo.plus dicũt ibi Pe.⁊ Cy.videlz ꝙ idem eſt in valde amico:q: etiam quedaz dicitur eſſe cõiunctio ĩter valde amicos.allegãt.l.late culpe.§.amicos ĩ.de ver.ſigni.⁊ cũ hac opi.trãſit Pe.de anc.in cle.i.de ꝓcur.ſed Anto.de bu.⁊ Imo.in.d.c.ex parte.approbãt illud qđ dictum eſt de cõiuncta perſona.ſed in amico dicũt iure nõ probari.nã ſm eos videmus cõiunctis permiſſum eſſe agere ſine mãdato.l.ſed ⁊ he.in pn.ſ.de procura.⁊.l.exigẽdi.C.eo.ti.tamẽ in amico hoc nõ reperitur expreſſum in iure.vnde in exorbitantibus nõ debet fieri extẽſio.l.ſi vero.§.de viro.ff.ſolu.matri. ⁊ idem tenet dominicus in.d.c.qui ad agẽdum.Jo. de imol. in d.c.cum olim.⁊ in.d.§.volũtate.approbat illud quod ſimpliciter dicit Cy.in cõiuncta perſona.⁊ idem dicit Anto. de but. in.d.c.ꝙuis.tamẽ ibi Inno.in cõiuncta perſona ſentit expreſſe contrarium.⁊ Bald.idem in.l.licet.in fi.C.de procur.vnde ipſemet imo.in.d.c.ꝙuis.⁊ h dicit ꝙ licet dicta opi.Cy. in cõiuncta perſona ſatis videatur tollerabilis: tamẽ nõ videtur bene iure probari.q: ſm eum videtur cõtra generalitatez.d.l.ita tamẽ.§.in hac.⁊.d.l.iij.§.i.eo.ti.certe in cõiuncta perſona videtur poſſe procedere id qđ dixit Cy. nec cõtrariũ dicit text.in d.l.iij.§.i.⁊ in.d.§.ĩ hac.lz cõtra Cy.poſſit allegari id qđ no.io.an.in.c.i.de deſpõ.impu. li.vi. in nouella. tamẽ nõ recedo a predicta op.tanꝙ magis cõi. Circa illud autẽ quod de amico dixit Cy.poteſt pro eo allegari id quod not.Guil. de cu.in d.l.ſed ⁊ he.in pn.vbi tenuit ꝙ ſicut cõiunctus poteſt agere ſine mãdato ita:⁊ valde amic⁹. ad hoc allegat plura: ⁊ maxime q: talis amicicia prepõderat fraternitati.allegat.l. cuz allegas C.de caſtrẽ.pe.mi.li.xij.⁊.l.hereditatis.ĩ pn.ĩ.de ca.pe. ⁊ idẽ tenet Cy.in.d.l.exigẽdi.in.q.ij.⁊ refert Barto.ĩ.l.nõ ſolũ.§.qui alieno.in pn.ſ.de procura.⁊ ſpecu.ĩ ti.de aduo.§.obijciꝛ.ver.eſt ⁊ quartus ordo.⁊ Joã.an.ĩ.c.fi.de poſtu.prela.⁊ idez ſal.ĩ.d.l.exigẽdi.vbi adducũt plura que breuitatis cauſa omitto. Cõtrarium tenuit Ray.ĩ.d.l.exigẽdi.ſcilicet ꝙ amicus agere nõ poſſit maxime quia potẽtior eſt ius ſanguinis ꝙ amicicia nam faciliter tollitur amicicia.allegat.l.iij.ĩ.de adi.leg.nõ autem tollitur ius agnationis.l.ius agnatõis.cum ſi.ſ.de pac.allegat alia plura que omitto poſtꝙ nõ eſt noſter articulus pncipalis.⁊ iſtud idem tenet Ang.in.d.l.ſed ⁊ he. ⁊ Bald. in.l.i.in.xxij.col.ĩ ver.quid de ſingulari amico.C.ꝙ accuſ. nõ poſ. ⁊ io.an.ĩ.c.coram.de offi.deleg.⁊ do.Anto.⁊ imol.ĩ.c. fi. de poſtu.⁊ do.Anto. ĩ.c.cum.m. de cõſti.⁊ imo.in.l.ex facto.§.ſi quis rogatus.in.x.col.ad trebel.⁊ io.de imo.in.l. ſi vero.§.de viro.ff.ſolu.mat.⁊ iſta eſt de mente doc.in.c.fi.de ꝓcura. reprobata glo.ibi. Idem videtur velle archidia.in.c.ſtatutuz.in §.cum aũt.de reſcrip.in vj.bene facit.l.tutori.in ver.amici.iuncto tex.ibi.nec agendi.C.de nego.geſt. Et ad cõtraria facilis eſt reſponſio vt colligiꝛ ex his que per doct. no.in dictis locis. Pondera etiaz q: Cy.in.d.l.inuitus.in pma.q.loqtur in cõiuncta perſona agente pro cõiuncta pſona preſentis ⁊ patientis lz hoc extendat ad agentes ꝓ abſente:ſciente ⁊ patiẽte que tamẽ diuerſa eſſe videnꝛ:vt dicã ĩfra in.vi.caſu in quo ſaluabo dictũ Inno.¶ Item ſaluari põt ⁊ tertio dictũ inno.in.d.c.ex parte.vbicunqz aliqs ageret noĩe meo in iudicio id qđ eſſet omnino mihi cõmodum.nam tunc videor mandare ſi patior.d.l.ꝙ patitur.⁊.d.l.ſi nõ remunerandi.§.ſi paſſus.eo.ti. Et hoc caſu verificatur deciſio dominorum de rota in cõcluſione.ſ. alle

gata.⁊ hoc vult cy.ēt in.l.si pecuniā.in pn.C.de nego.gesto.⁊ do.ant.in.c. ex parte. vbi infert q si quis noīe meo appellauit a snia contra me lata ⁊ presens sim appellationi: ⁊ non contradicam videor mandare appellari noīe meo cum tendat ad fauorē meum ne snia exequatur:
90 secus vbi sumus in dubio an sit fauorabile patienti: qr tūc pcedit opi. barto. ¶ Quarto saluari potest dictum inno.in alio casu videlz in eo qui interueniret ex parte rei cum necessario habeat reus se defendere qm iudiciuz redditur in inuitum.vt.l.inter stipulātem.in.§.i.ff.de ver. ob. l.quotiens.§.i.C. de noxa.⁊ sic vr vtiliter facere noīe meo cōparens: vt per anto.de bu.in cle.i.de procur. Sed imo.ibi ⁊ in l.ij.§.voluntatis.ff.sol.mat.⁊ hic reprehēdit hāc opi.qr nō vr vtiliter facere defendens nisi obtineat.d.§.in hac.cum concordant. Istud idem videtur velle.bal.in.l.in cause.§.i.ff.de pcura.⁊ in.l.i.ff.de nego.gest.⁊ in auc.qua in prouincia.in vltima
91 col.C.vbi de cri.ag.opor.vbi tz q dictum inno. sibi locum nō possit vendicare in cōparente p reo. ¶ Item pōt saluari dictū inno.in eo q cōparet pro actore postq actor litez fuerat ptestatus: qr tūc censet cōparens vtiliter agere vel gerere negocium actoris: qm actor lit.contest.prosequi litem tenebat: vt in auc. qui semel.C.quō ⁊ qn iudex.⁊ ita tz do.anto.de bu.in.d.cle.i. de procur.sed istam saluationem reprehendit imo.in.d.§.voluntatis.per rōnē pxime allegatā in proximo precedenti casu.
92 ¶ Sexto saluari pōt dictuz inno. in eo q a pncipio ageret sine mādato pro alio si esset de psonis que p alio sine mādato agere nō pñt sm bal.in.d.l.lz in fi.p hoc allegat.l.mutuis.§.his q cū ibi nota. p cy.in addi.ff.de pcur.secus dicit bald.in eo q vt defensor cōparet ex parte rei cū defensor possit admitti ēt inuito eo q defendit.l.solutionē.vel iudiciū.ff.de solu.⁊.l.exigēdi. C.de procura.ideo tūc scientia ⁊ patientia tacitū mandatū nō inducit: sed dz tūc obseruari illud qd dixit tex.in.d.auc. qua in pūincia.C.vbi de cri.agi.opor. Idez voluit bal.in.d.l.in cāe. §.i.ff.de procu.vbi inquit q dictū inno.in.d.c.ex parte.pōt pcedere in cōparēte p actore: vt no.gl.in.d.l.quo enim.in pn.sz in cōparente p reo scia dñi nō hētur pro mādato.operat tamē hoc videlz q lz pma executio fiat in defensorē.l.plautius.ff.de pcu.tū executio secundaria in subsidiū rōne scie ⁊ patiētie fiet in dñm.tex.est sm eū notādus in.d.auc.qua in prouincia.⁊ sic vult bald. q defensore nō exñte soluēdo fiat executio in bonis rei pp eius patiētiam: qd perpetuo est menti tenendū sm pau. de ca.in.d.l.in cāe. Idem tz bal.in.l.si tutor.C.in qbus cau.i inte.resti.nō est necessa.⁊ in.l.i.ff.de nego.ge.p tex.in.d.auc. qua in pūincia quā dicit nō esse alibi.⁊ idem voluit in.d.auc.q in pūincia.i vlti.col.⁊ ita ēt videt ibi guil.velle. ¶ Adde pmo q illud qd dicit bal.in cōparente p actore saluādo inno.nō vr pbari in.d.l.mutus.§.is ff.imo in tex.vr dici ɔtrium dum vult q sola patientia nō sufficiat. ¶ Item no.q bal.in.d.l.lz.in fi. vt retuli.ff.vr sentire q si scio ɔiunctū agere p me sine mādato nō videor ɔsentire cuius ɔtriū tz cy.in.d.l.iuitus.vt dixi. ¶ Itē ⁊ secundo adde ingtum bal.dicit q pōt fieri executio in subsidium cōtra reum patientē p.d.auc.qua in prouincia.q ange. in auc.vt oēs obedi.iudi.in pn.videt idem tenere ⁊ hoc p gl. ibi que incipit casum ⁊c.in ver.secūdo pone ⁊c.qd dicit singulariter notādum.sed certe lra in auc.qua in pūincia.non vr pati posse hunc intellectum p illum tex.in ver. ex cuius domo qd iniquum patior.nam qn me offero defensioni sine mādato nil iniquuz patior ex domo tua sed ex facto meo tm.ideo in me fit executio snie.l.iiij.in pn.ff.eo.⁊.d.l. plautius. sed dato q hoc sit verum.s.q dispositio illius autentice possit habere locuz in casu isto quo ad subsidiariā executionē esset pulchra limitatio ad opinionē Bart.ideo eam semp tene menti. Item ingtum
93 bal.dicit q nō possum ipedire volentē me defendere itelligas esse verum qn vult me defendere non tanq habens a me mandatum: sed tanq defensor glo.est in auc.vt oēs obe. iudi.§. si vero.in ver.credit.⁊ in.d.l.solutionē. ¶ Septimo saluari pōt dictū Inno.quotiens non solum te sciente: sed presente ⁊ patiente te cōpareo in iudicio noīe tuo.ita vult gui.de suza.in.d.l. lz.C.de procura.vbi quesiuit in terminis illius.l. quid si scio te falsum esse pcurato.⁊ comparentez in iudicio noīe meo an fiet preiudicium mihi patienti: ⁊ arguit q sic p.l.si sine.C. ad vellei.⁊.l.sabinus.ff.cōi diui.⁊.d.§.passus.⁊.l.itez queritur.§.q impleto.ff.locat. econtra arguit q non qr sciebam ius meum saluum vbiqz durare.l.sicut.§.non videtur.ff.qui.mo.pig.vel hypo.sol.⁊.d.l.gayus. soluit ipse q si fui presens in iudicio ⁊ tacui mihi pīudicat.allegat hāc legem. als secus p iura secundo loco allegata.⁊ per.l.i cause.§.i.de procu.⁊.l.a snia.in pn. ff.de appella. Addo q idem tz bal.in.l.i.ff.de neg.gest.vbi dixit q si quis me presente ⁊ patiente me defendit videor mandare sibi per.d.l.qui patitur: secus dicit si me nō presente. p hoc facit: qr ioan.an.in.c.i.de despons.impu.lib. vj.in nouella per illum tex.⁊ Barto.in.d.l.quo enim.in pn. faciunt differentiaz inter presentem patientem ⁊ absentem patientem: vt dixi.ff. in responsione data ad.d.l.gayus.lz Cy.in.l. si pecuniaz in pn. C.de nego.gest.nullam videatur facere differentiam inter pre-
94 sentem vel non presentez. ¶ Octauo potest saluari dictū inno. sm Bald.in.l.falsus.in.xiij.col.C.de furtis.vbi dominus sciuisset non solum quem comparere nomine ipsius domini in iudicio.sed etiam ventilare questionem de mandato ⁊ tacuisset. qr dissimulatio sibi nocet.allegat in arg.l. si sine.C.ad velleia. ⁊ tex.in.d.auc.qua in prouincia.subdit Bal. q hoc proculdubio est verum si dominus fuit citatus: ⁊ receptis litteris citatoriis non contradixit. allegat in argu.l. si filius.ff. ad macedo. ¶ Hanc vltimam partem quando citatio interuenit putarem veram.sed primam non: qr non probatur iure: ⁊ est contra superius dicta: nec ad hoc facit lex nostra: qr loquitur qn agens vere habebat cām a patiente. ¶ Nono potest saluari Inno.s. dato q sola scientia non inducat mandatum: tū saltem iducit presumptionem mandati cōtra dñm nisi dñs probet illum nō esse procuratorem: ⁊ ita proprie loquitur ino.in.c.cum in iure. de offic.dele. in glo.magna.qd dictum est singulare sm Imo. hic in vltima col.⁊ approbat do.Anto.in.d.c.quis.⁊ do.ant. ⁊ imo.in.d.c.ex parte.⁊ in.d.c.cum inter. ⁊ do. dominicus in d.c.qui ad agendam. ¶ Considera tū q inno. in.d.c.cum in iure.non fundat hoc nisi per ea que ipse notat in.d.c.ex parte vnde in puncto iuris si non procederet illud qd ipse dicit in.c. ex parte.putarem etiam non procedere eadez rōne illud qd ipse dicit in.d.c.cum in iure.maxime cum ista sit extrinseca solem-
95 nitas que non presumitur.l.quecunqz.§.fi.ff.de publi. ¶ Decimo potest saluari in eo qui als fuisset procurator: sed fuissz reuocatus.nam si post reuocationē fuisset in iudicio sciente ⁊ patiente domino vr sibi renouatum mandatum: ita tenet Jo. de imo.in.d.c.cum olim.⁊ in.d.c.ex parte.⁊ in.d.§.voluntate: ⁊ h qr sm eum primordium mandati facilius inducit ratihabitionem allegat in arg.no.per gl.in.l. semper qui non prohibite. ff.de reg.iur.⁊ in.l.si pecuniam.C.de nego.gest.⁊ in.l.cum qs §.i.ff.de solu.⁊.l.cum filius.§.heres.ff.de lega.ij. ¶ Idem tenet do.dominicus in.d.c.qui ad agendum.per proxime allegata: sed hoc non puto verum: quia minus queritur nobis per procura.reuocatum q per eum qui nunq fuit procurator.l.dispensatorem.ver.si vero.ff.de solu.quem etiam ita allegat bart. in.d.l.cum quis.§.i.vbi etiam dicit. q.d.l. semper cum glo. ⁊ alie similes non probant id ad quod proxime sunt allegate.
96 ¶ Et ex predictis potest decidi quottidiana questio videlicet. aliquis gessit se pro locum tenente superioris sciente ⁊ patiente superiore an gesta ab eo valeant quasi videatur superior tacite mandasse si aliter de cōmissione nō constet Guil.in.l.i.in pnc. ff.de exercito.tenuit q sic per tex.is ea lege.§.magistrum. veritas pendet ex predictis.nec latius examino. qa huic questioni est annexa alia materia: de qua in.l.barbarius.ff.de offi.preto. ⁊ in.l.ij.C.de sentē.⁊ per Inno.singulariter in.c.nihil. de ele. per alios maxime do.anto.in repeti.c.cōsultationibus.de iure
97 patro.cum si.quia tactum est in hac glo.an sententia lata contra vxorem noceat marito in re dotali.quero quid cōtra.an sententia lata cōstante matrimonio contra maritum super fundo dotali preiudicet vxori agere volenti.solu. matri. Gui. in.l.de die.§.quidam.ff.qui satisdat.cogan.arguit primo q nō. quia constante matrimonio facultas deducendi in iudicio ius fundi dotalis non spectat ad vxorem.l.in rebus.§. omnes. ⁊.l. vbi adhuc.C.de iure dot. Simile videmus secūdum eum q factum patris in rebus filii eo tempore quo filius ius suum in iudicio deducere non poterat filio minime nocet.l.i. in fi.C. de bonis mater. pro hoc allegat.l. apud celsum.§. sed si mulier.

⁊.§.apud iulianū.ff.de doli except.ɔ̄riū ipse decidit ꝑ text.
in.d.l.de dic.§.qdā. cū gl.in ver.rem suā.vbi dicit̄ ꝙ cā fun
di dotalis intentata ꝑ maritū dr̄ esse cā mulieris ⁊ ad eius vti
litatem.⁊ pro hoc ēt dicit esse tex.in.l.si pro re pupilli.§.i.ff. d
euic.⁊ in.l.meuia.§.fundus.ff.solu.mat.⁊ in.l.creditor.§.pre
dium.ff.de act.empt.⁊ q: maritus est plus q̄ ꝓcurator in fun-
do dotali cū sit dn̄s.l.doce.C.de rei vēdi.ergo si sn̄ia lata cō-
tra ꝓcuratorē nocet dn̄o.l.si iure.§.hoc iure.cū si.ff.de excep.
rei iudi.q̄to magis in ꝓposito.⁊ hoc credit esse verū nisi mari-
ti collusio vel culpa itercessisset ⁊ maritus soluēdo nō esset.alle
gat in arg.l.eleganter.§.pe.de do.l.pater.ff.de do.prele.⁊.l.
si.in p̄n.ff.de eo ꝑ quē fa.erit.⁊ pro hoc dicit in specie esse tex.
notandū in.l.ticio centū.in.§.ticio genero.in fi.ff.de cōdi. ⁊
demō.⁊ rn̄det ad p̄mā rōnem allegatā in ɔ̄riū ꝙ illa nō erat
attendēda.sed alia videlʒ ꝙ de voluntate mulieris ꝓcessit ma
ritus cū censeat̄ ꝓcurator suus.ergo sibi nocet.allegat pro hoc
d.§.hoc iure.⁊ subdit ꝙ distingui nō debeat an mulier sciue-
rit an ignorauerit ꝓut in hac lege. q: hec lex loquit̄ in casu di-
uerso subdens ꝙ lex ista intelligit̄ ꝙ hec sn̄ia lata ɔ̄ mulierem
marito p̄iudicat tribus cōcurrētibus videlʒ sciētia mariti: ⁊ ꝙ
maritus ab vxore cām habuerit ⁊ ꝙ vxor nō fuerit actrix:sed
rea.vt hic in glo.Et hoc iō: q: si fuisset actrix ⁊ absolueret̄ reus
nō ꝑꝑ hoc inferreret̄ ꝙ reus esset dn̄s nō maritus.sed in q̄ōne
nr̄a hoc nō attendit̄.q: maritus noīe mulieris agere vr̄ cum sit
plus q̄ ꝓcurator.Ex qbus dicit cautelā dari ꝙ fundus dotalis
aliēari poterit vt si soluēdo sit faciat ꝙ a possessiōe cadat quā
curet ꝑ tertiū apprehēdi cui instr̄a tradat demuʒ maritus ɔ̄ cā
ad fundū agat ac ꝓbare nitat̄ ⁊ succūbat.nā sn̄ia mulieri noce-
bit dūmō maritus soluēdo sit nisi collusio ꝓbaret̄ vl̄ culpa ma
riti.Idem tenuit ipsemet gui.in.d.l.doce.ꝑ.d.l.meuia.⁊.d.l.
si pro reo.⁊.d.l.si ticia.idem tenuit ray.in.d.l.doce.ꝑ.d.l.si ꝓ
eo.nisi marito possit culpa īputari.d.l.ticia. bald. in p̄alleg.l.
doce.dicit veritatē esse ꝙ sn̄ia vxori p̄iudicat nisi vicio suo ma-
ritus succubuisset ⁊ soluēdo nō esset.allegat.d.§.ticio genero.
¶ Nec ob.ꝫm eū ꝙ maritus nō pōt fundū dotalē alienare.l.i.
§.⁊ cū lex.C.d rei vxo.act.q: rn̄dit ꝙ hec aliēatio nō fit ꝑ mari
tum:sed ꝑ p̄torē.l.iij.§.i.ff.de re.eoꝝ.Subdit tn̄ bal. ibi in fi.
ꝙ pro opi.ɔ̄ria.s.ꝙ sn̄ia mulieri nō noceat.facit q: siue res ista
dicat̄ hypotecata mulieri:siue in eius vero vel ficto dn̄io nō vr̄
p̄iudicare sibi.l.si suꝑatus.in p̄n.ff.de pig.⁊ ponit ibi bal.etiā
qn̄ maritus suo vicio succūbere dicat̄.Bart.no.in.d.l. de die.
§.qdā tenuit ꝙ sn̄ia p̄iudicet mulieri si sciuit ⁊ non aliter ꝑ id
qd̄ dr̄ in sn̄ia lata ɔ̄ debitorē que p̄iudicat debitori. Et in sn̄ia
lata cōtra libertū que p̄iudicat patrono.Nō ob.ꝙ maritus sit
plus q̄ ꝓcurator.q: verū est ꝙ tp̄e quo res apud eū remansura
est sicut dicimus in vsufructuario q censet̄ ꝓcurator cōstitutus
a dn̄o suꝑ re vsufructuaria.l.i.in fi.ff.vsufru. quemadmo.ca.⁊
l.i.in fi.cū.l.sequē.ff.de ope.no.nunci.⁊ tn̄ non pōt p̄iudicar̄
dn̄o ignoranti litigando.l.hoc amplius.in fi.cum.l.se. cuʒ gl.
in ver.mihi opʒ.ff.de dam.infec.⁊.l.si noxali.§.i.ff.de noxa.⁊
notat bar.hic in.iiij.q.Et hanc opi.sequit̄ ang.⁊ pau. de ca.i
d.§.qdā.bal.ibi dixit certum esse ꝙ si res dotalis euincit̄ mari
to non tenet̄ eam restituere mulieri ita dicit tex.in.d.l.meuia.sʒ
q̄stio est vtrū tunc mulier possit agere solu.matri. ɔ̄ euincentē
⁊ isto casu dixit sibi nō placere distinctionem guil.quā facit per
d.l.ticia.s.an maritus sit soluēdo vel non.q: ꝫm bal.qn̄ mulier
non hʒ regressum ɔ̄ maritum nihil ad rūbum sit soluendo ma-
ritus vel nō cum nō teneat̄.bene verū est qn̄ euictio secuta fuis-
set ꝑ culpam mariti seruāda esset distinctio guil. ꝑ.d.l.ticia. sʒ
vbi maritus nō fuit in culpa tʒ bal.ꝙ mulieri nō noceat sn̄ia ni
si sciuerit cām agi ꝑ istaʒ legē ray.in.d.§.ticio genero.no. ex il
lo tex.ꝙ sn̄ia cōtra maritū nō preiudicat mulieri si maritus sol-
uendo nō esset.tn̄ dicit.subaudiri maxime si soluēdo nō essʒ: ⁊
hoc ꝑ rōnē que ponit̄ ibi in fi.lr̄e que dicit.idē esset in cā qn̄ sol
uēdo esset.Subdit imo.ibi ꝙ ɔ̄ opi.ray.nō facit ista.l.sepe.q:
dici pōt ꝙ in casu.d.§.ticio genero. mulier ignorauit cām agi
vel ꝫm eū forte idē si sciuit:cum tex.ibi loquat̄ qn̄ marito ⁊ vxo
ri cōpetebat actio:sed in casu huius legis non cōpetebat actio
si vni.s. marito nō aūt vxori agēti.cy.in.d.l.doce. format hāc
q.in marito agente rei ven.⁊ succūbēte:⁊ refert ꝙ pet.tʒ sn̄iam
nō nocere mulieri ꝑ.d.§.ticio.sed ꝫm cy.ille tex.vr̄ loq in sub-
sidium marito nō existente soluendo nisi subaudias maxime ꝑ
rōnem que ibi ponit̄ in fi.ꝫm cy.Ex quibus reddit̄ iste passus
multū dubius.puto opi.bar.⁊ sequatiuʒ verā per p̄dicta. ⁊ stā
te regula de qua in p̄ncipio huius legis.⁊ bene facit tex.in.l.re
bus.in p̄n.ibi cū hec res.C.de iure dot.Non ob.tex.cū glo. in
d.§.qdā.ibi q: ibi mulier hʒ scientiam.pʒ q: in eodem iudicio
fideiussor extitit.Non ob.tex.in.d.l.si pro re.§.i.q: ⁊ similiter
ibi mulier habuit scientiā ꝑ denunciationē litis sibi factaʒ que
necessaria fuit vt ibi in glo.i.cōiter approbata. eodē modo re-
spondeo ad.l.meuia.§.fundus:q: vt ibi dr̄ sn̄ia non nocet mu
lieri nisi qn̄ maritus fuit in culpa:sed ꝫm pau. de ca. idē in cul-
pa esse dicit̄ non denunciauit ipsi patri mulieris q fundū esti-
matum in dotem dederat:ac etiam p̄stiterat occasionē euictio-
nis obligādo fundū.vnde ibi scia ⁊ factum patris p̄iudicat fi-
lie habenti a patre cām lucratiuam vt ibi in glo.fi.⁊.l.apud cel
sum.§.si cum legitima.ver.si qs aūt.ff.de doli excepti.¶ Non
ob.d.§.ticio.q: responsum est supra.nam ibi non dʒ sumi arg.
a contrario sensu ex quo resultaret decisio cōtra alia iura:⁊ con
tra rationem illius.§.si.in fi.l.ij.cum ibi no.C.de condi.inser.
¶ In glo.in ver.prohibere ibi.l.gaius.dixi remissiue suꝑ text.
In ea.ibi.nam nec debitor concludit ergo glo.ꝙ ratio assigna
ta ibi in tex.in ver.cum autem.non sit generalis. q: non habet
locum in debitore patiente creditorem agere. vnde in eo erat
alia ratio ꝫm Bart. q: debitor obligando rem creditori videt̄
sibi permittere ꝙ agat hypothecaria in qua probari debet de-
bitoris dn̄ium.nam creditor censetur quodammodo in re ipsa
pignorata constitutus procura.a debitore.l.si pignori. in fi.ff.
fami.herci.sed tunc ob.q: inspecta ratione bart. absqʒ aliqua
scientia debitoris deberet scientia sibi preiudicare sicut senten-
tia contra procuratorem preiudicat dn̄o.d.l.si iure.§.hoc iur.
¶ Sed respondet Ang.ꝫ ꝙ creditor p̄ncipaliter agit ⁊ defen
dit super iure suo.s.hypotece lʒ illud censetur a iure debitoris.
ideo eligitur mediauia vt non noceat debitori nisi scienti.Sed
procurator deducit principaliter ius domini ⁊ nomine domini
ideo domino nocet.Sed do.An.in.d.c.q̄uis.extra eo. in p̄n.
respondendo dicte rationi ꝙ creditor videatur a debitore ha-
bere licentiam agendi hypothecaria ⁊ deducendi dominium
in iudicio. dicit veruʒ esse ꝙ sibi censetur data licentia deducen
di secundo loco.Uel ꝫm Imo.in.d.c.q̄uis debitor obligādo
rem creditori videtur ei posse disputare de dominio nisi appa-
reat debitorem contradicere.q: tunc non poterit disputare ni-
si interueniente debitore vt colligi videtur ex hac lege.Et ideo
ita demum preiudicabit debitori si sciuit q: aliter non potest ap
parere an ipse debitor velit contradicere. ¶ Sed cōtra Imo.
facit quia presumitur perseuerantia voluntatis nisi contrarium
denunciet.l.cum tacitis.ff.de probat.l.cum hic status.§.i.ver.
pe. ⁊ ibi Barto.ff.de donatio.inter virum ⁊ vxo.Et licet debi-
tor ignoraret creditorem agere hypotecaria:nihil tamē obsta-
bat quin potuisset ei denunciare ꝙ non consentiebat cum age-
re posset hypotecaria ⁊ deducere dominium debitoris in sui p̄-
iudicium.Unde ratio barto. nullo modo videtur posse subsi-
stere:q: si permittere videtur debitor creditori ꝙ agat hypote
caria vt fatetur barto.oportet ꝙ intelligatur permisisse ꝙ age-
ret nō nomine debitoris:sed creditoris cum debitori non cōpe
teret hypotecaria.ergo si hoc ei videtur permittere sequitur ꝙ
sententia deberet preiudicare debitori etiā ignoranti cōtra istū
tex.qui hoc probat ꝙ creditor non censetur procurator domi-
ni quo ad litigādū:⁊ circa ea q̄ sunt magni preiudicij.sic enim
videmus in fructuario ꝙ licʒ censeatur procurator dn̄i quo ad
ea que ipsi sunt vtilia circa rem.l.i.in fi.ff.vsufr. queād.ca. nō
tamen censetur procur.dn̄i quo ad ea que sunt magni preiudi-
cij.l.hoc amplius.§. quesitum.cum glo. in ver. mittendum. ⁊
l.se.cū gl.i.ff.de dam.infec. qd̄ probat plenius Imo. in.c.i.vt
lit.non contest.Unde ꝫm Io.de imol.⁊ pau.de cas. hic videt̄
ꝙ īmo rō iuriscōsulti hic possit adaptari ad personam credito
ris contra queʒ lata est sententia:q: dici potest ꝙ debitor pote-
rat prohibere ne creditor experiret̄.s.solus.nam poterat assiste
re ei ⁊ etiam inuito eo cām defendere rōne sui interesse ꝑ id qd̄
habetur in.l.principaliter.la.ij.C.de lib.cau.⁊ in.l.si suspecta.
in p̄n.ff.de in offi.test.ideo si hoc nō fecit sibi īputet. Sed nec
ista ratio mihi placet.quia quilibet cuius interest p̄ncipalr̄ po-

test liti per alium mote assistere. vt si coheres vult assistere liti mote contra coheredem ratione interesse et qualisqualis preiudicij quod sibi ex sententia infertur. l. a sententia. in principio. et ibi no. ij. de appellatio. et ibi clare Joan. de imo. in prima. q. et do. Anto. in. c. cum super. in prima questione extra eo. et tamen talis directa facultas prohibendi seu assistendi non facit quod sententia lata contra vnum ex coheredibus preiudicet alteri scienti et patienti. casus est hic in prin. et fortificabo infra proxime referendo verba bal. in. l. si fine. C. ad vellei. Unde ant. de bu. i. d. c. quis. in princi. dicit sustineri posse quod ratio huius tex. locum habeat in debitore sciente et patiente. quia quamuis non possit prohibere creditorem quin agat hypothecaria. tamen inquantum assumit disputationem creditor super proprietate cum primo loco spectet defensio ad debitorem potest debitor assumere in se iudicium proprietatis et impedire creditorem de ipsa disputare exquo paratus est iudicium assumere. quia principale est in hoc sibi preiudicium. nec habet de quo conqueratur creditor. exquo debitor vult eum defendere cui tamen assistere potest creditor ne colludat. d. l. si suspecta. ¶ Est ergo etiam in casu isto bona ratio hec que in tex. his assignatur ex quo is ad quem primo loco spectat defensio vel actio permittit sequentem agere et disputare de eodem iure. Si vero prohibet videtur ex eius voluntate impedire sequenter agere secundum dominum Anto. et cum eo ibi transit dominus Abbas. sed Joa. de imo. ibi reprehendit dominum Anto. dicens quod forte si lis esset contestata cum creditore non posset tunc inuitus remoueri a iudicio per ea que notat bar. in hac lege in. viii. questione. Et quia iudicium intentatum per creditorem super hypotecaria principaliter spectat ad creditorem. Et licet incidat questio proprietatis videtur quod non possit remoueri ab ipso iudicio licet debitor possit ei assistere si velit. ideo secundum eum non est tuta opi. domi. ant. ¶ Aduerte quia ea que not. hic Barto. in. vii. q. et i. l. si per lusorio. §. i. ij. de appella. non faciunt contra opi. do Anto. quia si ille ad quem principaliter actio uel defensio spectat ignorauit sequentem esse lit. contest. potest secundum Bar. eum remouere a iudicio etiam post lit. contest. quatenus ad sui preiudicium. quia lit. contest. sibi ignoranti non nocet sicut nec noceret etiam sententia. vt hic. Aut sciuit litem cum eo contestari et tacuit. et verum est quod secundum Bar. non potest tunc eum remouere. sed hoc est non ex eo quod non habeat ius prohibendi. sed ex eo quia videtur semel consensisse tacendo in consequentiam sibi preiudicando sicut in emptore patiente venditorem agere. ut dicit Bar. hic et in. d. l. si perlusorio. Tamen mihi non placet opi. do. Anto. tum per rationem hic in glo. assignatam. tum etiam quia ille principalis in causa non debet posse remoueri. per illum qui est minus principalis. vt no. Inno. in. c. cum super. extra eo. et Bar. in. d. l. si perlusorio. §. i. in prin. vbi ad hoc allegat istam legem. bene facit. l. principaliter. la. ij. C. de lib. ca. et. d. l. si suspecta. ¶ Sed si creditor agit hypotecaria dicitur esse principalis in causa. quia illud ius principaliter deductum competat sibi et non alteri. Et de dominio debitoris non principaliter sed incidenter tractatur. nam non petitur in hypotecaria declarari super dominio. sed condemnari possessorem. ut rem restituat uel soluat id pro quo obligata res est. l. ij. C. si vnus ex pluri. her. cre. ¶ Et quod incidenter deducatur non expresse Barto. in. l. quidam in suo. ff. de condi. insti. dum allegat. l. et que nondum et c. bal. in. l. si fine. in vltima col. C. ad vellei. in hoc dicit quod ratio quare sententia lata contra creditorem preiudicat debitori. uel contra vxorem preiudicat marito. uel contra libertum preiudicat patrono est duplex et vna sine altera non sufficit. prima est quia ius de quo litigatur magis spectat ad petitionem et defensionem tertij quam litigantis et ideo ipse potest preferri litiganti. Et per hoc eum a lite prohibere uel saltem ei assistere. Secunda ratio. quia lis est super eodem iure quod vnus ab altero se habere predendat. et ideo sunt quodammodo duo rei eiusdem iudicij: siue rei agendi. siue defendendi. Et interdum exercitor litis est principalior. interdum ille qui tacet principalior est. ut dicit colligi ex hac lege. vnde illa ratio que allegatur. s. quod suito tacente agere non poterat non sufficeret. vt dicit Bal. colligi hic. Et sic est de mente Bal. quod illa ratio posita hic in versi. cur autem. et c. concurrente alio. scilicet quod vnus habeat causam ab altero conueniat

99

debitori ut sibi ex dicta ratione preiudicet sententia contra creditorem lata. ¶ Sed non respondet rationibus superius allegatis in contrarium ex quibus probatum est quod debitor non potest prohibere: et licet possit assistere liti illud non videtur considerandum. ut probaui. Quod fortifico per. l. si. deserta. C. si propter pu. pen. et per no. per glo. et docto. in. l. cum miles. §. i. in versi. facienda. ex qui. cau. ma. vbi dicitur quod si fertur sententia contra eum a quo causam habeo non preiudicat mihi nisi presenti uel citato. ¶ Et sic non est contenta lex ex sola scientia vt probatur hic. quia non sufficit quod vnus habeat causam ab altero. sed requiritur quod actio uel defensio primo loco spectet ad patientem. et tamen certum est quod in casu dicte. l. non deserta et dicta. l. cum miles. ille qui causam habebat a litigante poterat semper assistere liti pro interesse suo ratione qualisqualis preiudicij quod semper infertur tertio ex sententia lata contra alium. d. l. a sententia. in princi. et dixi in glo. prima. vnde cum huic casui non conueniat ratio iurisconsulti nec alia possit assignari sufficiens vt patet ex predictis. et ut fatentur docto. omnes rationes que assignari possent pendente ratione iurisconsulti hic in versi. cur autem. ergo concludo quod littera pisana sit uera et non ista secundum quam pisanam litteram sententia contra debitorem lata preiudicat creditori. non autem econtra. quia hoc non reperitur iure cautum. et sic sumus in regula cum non reperiatur iste casus exceptus ab ea. ¶ Pro hac opi. pondero hunc tex. in versi. priorem dominum. sed creditor non est dominus. ergo et c. ¶ Nec ob. si diceretur quod etiam ratio iurisconsulti non conuenit quando sententia est lata contra debitorem agentem vel conuentum rei uendi. quia prohiberi non potest a creditore et tamen sententia contra debitorem lata creditori preiudicat secundum litteram pisanam. quia potest responderi secundum doc. et maxime Joan. de imol. hic quod ratio quare sententia contra debitorem lata nocet creditori est. quia creditor patitur debitorem experiri saltem indirecte et in consequentiam de iure quod habet creditor ex persona experientis. nam exquo patitur debitorem experiri de dominio rei hypotecate patitur in consequentiam experiri de re hypotecata in qua habet causam ab agente et que causatur ab ipso dominio agentis. d. l. et que nondum. §. quod dicitur. de pigno. Et istam rationem dicit colligi ex hoc tex. in versi. his vero. et melius ex. c. pen. extra eo. et huic rationi bene adaptatur tex. in versi. priorem dominum. ista ergo ratio tam expresse posita in. d. c. penul. conuenit quando debitor agit et creditor patitur et non econtra. quia debitor non habet causam a creditore agente. Sed dici posset quod in hoc non verificatur ratio tex. hic scilicet quod primo loco actio vel defensio isto casu spectet ad creditorem patientem: immo rei vendic. agendo item defendendo spectat principaliter ad debitorem domini. Quapropter hic Rapha. multum subtiliter inquit quod licet docto. non dicant. tamen aduertendum est. quia tex. hic loquitur de pignore quod proprie est per traditionem. l. si rem alienam. §. proprie. ff. de pigno. actio. vnde isto casu optime procedit quod primo loco spectet actio vel defensio ad creditorem. quia rem habet et possidet intantum quod debitor rei vendic. conueniri non potest. casus est. licet ipse non alleget in. l. serui nomine. ff. de vsucap. ¶ Secundario dicitur pertinere ad debitorem defensio. quia si pignus euinceretur posset conueniri a creditore contraria pignoraticia. l. tutor. §. contraria. ff. de pigno. ac. et sic debitor est similis venditori. Similiter si ponamus quod debitor velit agere adhuc clarum est quod primo spectet ad creditorem: quia si res obligata possideatur ab alio et concurrant debitor et creditor: prefertur creditor et excludit debitorem. ergo et possessorem per regulam que habet quod si vinco vincentem te et c. vt in hac glo. et hoc clarum est de iure isto. hodie autem cum creditor non possit agere contra tertium possessorem nisi excusso prius principali debitor. sed neque in auc. de fideiusso. videtur quod tunc non spectaret actio primo ad creditorem. et sic non possum debitorem remouere. Sed certe adhuc hodie poterit preferri creditor. quia illud quod dicitur in. d. §. sed neque procedit in hypotecaria per conuentionem. sed si creditor cui esset realiter traditum pignus caderet a possessione non putat Rapha. eum prohiberi agere ad possessionem non excusso prius principali debitore. nam si vellet excutere principalem

teneretur pignoraticia actiōe sibi restituere pignus. Et si cul
pa cecidisset a possessione repelleretur exceptione doli per de
bitorem.l.apud celsum.§.idem queritur.ff.de excep.doli. qđ
nota.quia est notanda limitatio ⁊ declaratio ad dictum .§.sꝫ
neqꝫ.quod facit ad ea que not.Jaco.but.in auc̄. sed hodie.
C.de actio.⁊ obliga.⁊ in auc̄.hoc si debitor.C.de pigno. ⁊
Ange.in.l.fi.C.de acquir.posses.⁊ in.l.ij.§.hac actione.ff.vi
bo.rapt.⁊ in.l.exitus.s̄.de acquir.pos.⁊ Bal.in.l.i.C.de re-
uo.his que in frau.credi.⁊ in.l.i.in reportatis antiquis.s̄. ꝓ
socio. dum limitatur.d.§. sed neqꝫ.non procedere vbi īter-
uenisset precarium vel constitutum in pignore uel hypoteca.
Et sic ubi facta esset ficta traditio.⁊ mouetur per illam.l. fin.
C.de acquir.poss. Sed vbi pignus eēt contractum sola con-
uentione.tunc non haberet locum lex ista ⁊ legis ratio . quia
si conuenitur debitor rei vendi.dici non potest ꝙ ꝺ̄fensio p̄n-
cipaliter spectet ad creditorem. sed ad debitorem. Eodem
modo si creditor agat rei vendicatione non possemus hoc di
cere videlicet ꝙ principium spectat ad creditorē actio cū nō
possit agere nisi facta excussione ſm Rapha. in.d.§. sꝫ neqꝫ.
quod diligenter not.pro limitatione ⁊ declaratione presentis
100. legis. ¶ In glo.in ℣si.interueniente.ibi idem certe ⁊c̄. Con
cludit ergo glo.sententiam contra libertuꝫ latam patrono sci
enti ⁊ patienti preiudicar̄. Et istā opi.sequitur bar.ħ.arg.ei⁹
quod dicitur in hac lege de sentētia lata contra creditorē que
p̄iudicat debitori ex eo.quia debitor obligandi reꝫ creditori
videtur ei permittere vt dominium deducere possit in iudici-
um.ita patronus dando libertatem seruo videtur ei permitte
re vt de iure patronatus disputare possit vnde per omnia cō-
cludit idem esse in liberto quod in creditore. ¶ Addo ꝙ pro
ista opi.secundo adduci potest tex.in.l.patronum. a contra-
rio sensu.ī ℣.ignoranter.s̄.si li.inge.esse di.⁊ ibi illum tex.ad
hoc ponderat Benedic.de plombi. Tertio pro hoc facit: qꝛ
nisi hoc modo intelligatur iste tex.s.patrono interueniēte ta-
cite videlicet per sciētiam ⁊ patientiam.tex.iste continet cau-
sam indubitabilem cōtra.l.quod labeo.de car.edi. ¶ Quar
to pro hoc facit scđm quia immo.quia iste tex.in ℣si.nam ⁊ si
⁊c̄.al's non posset adaptari ad casus precedentes . sed pone-
ret casum oīno diuersum. ¶ Et istam opi.tenet Innoc. in.c.
q̄uis.extra eo.in glo.in ℣si.actio.⁊ in ℣si.hac actione dicens
ꝙ p̄mo spectat defensio ad patronum secundario ad libertū
ergo per illum tex.⁊ per hanc legem debet preiudicare scien-
tia patrono patienti. Istam opinionem etiam tenuit Ang. ħ
in fi.dicens ex hoc sumi regulam videlicet ꝙ vbi actor apud
quem ius remansit patitur experiri successorem suum de iure
apud auctorem existente sententia contra successorem nocet
auctori. Idem tenet hic Jo.de imo.⁊ sequitur etiam do. an-
to.de but.in.d.c.q̄uis. ℣si.tertius casus ⁊c̄. Idem tenuit ibi
Jo.de imo.⁊ abb. Idem tenuit etiam do.anto.in.c. cum su-
per.extra eo.in.iij.q.⁊ ibi dicit hanc esse cōem opi. legistaruꝫ
Idem etiam tenet Anto.⁊ Jo.de imo.in.c.inter quattuor. đ
maio.⁊ obe. Idem etiam tenet bal.ī.l.si fine.ī.l.vltima colū.
C.ad velle.dicens hanc causam iurispatronatus p̄n.spectare
ad defensionem patroni ⁊ non liberti per hanc legem. Et re-
spondet ad.l.p̄nci.la.ij.C.de libe.cau.ꝙ ibi loquitur quādo
tractabatur de causa seruitutis.nam tunc est verum ꝙ defen-
sio primo loco nō spectat ad patronum:sed ad illum qui con
uenitur. Sed caue.quia nō aduertit Bal.ꝙ iste tex.loquitur
etiam quando tractabatur questio seruitutis ut ħ in ℣.seruus
Et cum ista opi.glo.transit etiam Jo.de imo.in.l. a sentētia
in prin.in.x.col.ff.de appella. Rapha.cu.hic etiam approbat
istam opi.dicens ꝙ iste ℣si.nam ⁊ si ⁊c̄.sic adaptatur ad pre
cedentia. Uisum est in ℣si.is vero ⁊c̄.ꝙ ideo sententia preiu
dicat emptori:quia de voluntate eius ex iure ⁊c̄.modo subdi
tur hic:licet enim non habeam causaꝫ a liberto sed ipē a me:
tamen ex iure quod ex persona eius habeo iudicatum est:qꝛ
ius patronatus pendet ex persona sua licet non habeaꝫ ab eo
causam:⁊ ideo cum a sua persona illud habeam prin. spectat
ad eum propter tacitum mandatuꝫ quod habere videtur:ut
dicit Bar.⁊ sententia mihi preiudicat licet ſm Rapha.vide-
atur dubium.quia tex.hic dicit libertus vel seruus alterius iu
dicetur ⁊c̄.vnde parum ipsius liberti interest iudicetur liber-
tus meus magis q̄ꝫ libertus alterius:⁊ sic deberet dici ad pa-
tronum prin.spectare:tamen ratio ⁊ responsio patebit ſm eū
ex responsione statim danda per ipsum ad.d.c. cum super.
Nam dicit ꝙ huic opi.glo.non obstat tex. in.d.c.cum super
ad fi.quia debet intelligi ꝙ ibi episcopo obetenensi pretēdē-
ti ius subiectionis nō fit preiudicium. nam ignorauit causam
agi cum subdito.vel licet sciuerit non preiudicat.quia ibi sub
iectus se defendens pretendebat se liberum.nō autem subie-
ctuꝫ illi eipiscopo obetenēsi.vnde ille episcopus non poterat
illi cause assistere. ħ autem libertus pretendebat se libertum
meum.vnde inuito eo possum liti assistere. ⁊ sic patet duplex
limitatio.ad.d.c.cum super.⁊ vna ad istum tex. quia iste tex.
nō procederet vbi libertus in iudicio pretendisset se ingenuū
⁊ nemini subiectum ſm Rapha.qđ bene no. Et pro hac limi
tatione.vide no.per Inno.⁊ alios in.c.auditis.de prescript.
ioā.de imo.hic etiam videtur r̄ndere ad.d.c.cū sup. ꝙ ibi ēt
intelligatur in ignorante causam agi prout ibi etiam videtur
tenere inno.in glo.in ℣.alioqui. ¶ Uel tertio potest respon-
deri ad illum tex.ſm Anto.de but. Imol.⁊ abb.ibi.⁊ in.d.c.
q̄uis.⁊ ſm imol.in.d.l.a s̄nia.ꝙ dato ꝙ ibi dictus episcopus
sciuerit cām agi contra subiectum tamē non preiudicat sibi sē
tentia in iure ꝓprietatis.quia ibi subiectus contra quē fer
tur sententia nullam habebat cām a dicto episcopo cui sube-
rat.sed vbi a papa:hic autem libertus causam habebat a pa-
trono. ¶ Sed contra opi.huius glo.⁊ seq.tenuit Inno.i.d.
c.cum super in glo.magna referens hāc fuisse opi. ioā.glo. ⁊
illam opi.sequitur ibi Inno.per tex.in.d.c.cū super.in fi.ubi
videtur littera velle ꝙ sententia lata contra subiectum nō no
ceat quo ad proprietateꝫ pretendenti ius subiectionis.lꝫ quo
ad positionem sic.si nō appellatur.⁊ cum opi. Inno. transit
ibi io.and. ¶ Pro qua opi.facit iste tex.in. ℣s. interueniente
a contrario sensu.pro hoc etiam facit qđ not.inno.in.c.audi-
tis.de prescrip.vbi voluit ꝙ causa mota contra subiectum di
catur eque p̄nci.spectare ad subiectum sicut ad eum cui sub-
est.⁊ ideo dicit ꝙ sententia lata contra subiectum non nocet
ei cui subest etiaꝫ scienti nisi in iudicio interuenerit ⁊ ꝺ̄fendat
illum qui subijcitur:allegat istum tex.in ℣.interueniente.⁊.d.
l.in p̄n.pro ħ etiam facit quia interest subiecti non transire in
alium dominiū sicut interest domini ꝙ subiectus nō transeat
in alium.ut colligitur ex glo.no.in.l.inuitus.s̄. de fideicom.
liber.⁊ no.per Cy.in.l.i.C.de noua.⁊ per hosti.in.c.dilecti.
de majo.⁊ obe.cum simi. Bene facit tex.in.c.ij.§.eadē.de.l.
corra. ¶ Ultimo pro hoc facit qꝛ si causa primo loco spectat
ad eum qui conuenitur vt seruus.vt.d.l.p̄nc.in ℣si. illius in-
terest magis etiam.⁊ in ℣si.⁊ consequenter etiam. ergo nō su
mus in casibus huius legis que loquitur quādo primo loco
spectat defensio ad patientem.⁊ idem videtur dicendum in
eo qui cōuenitur vt libertus cum isti duo casus hic equiparen
tur ⁊ saltem non habeamus.expressum ꝙ causa iurepatrona-
tus primo loco spectet ad defensionem patroni si conueniat
libertus ⁊ videatur pariter interesse ipius liberti non transire
in alium patronum sicut interest ipius patroni. per no. in.d.
l.inuitus.de fideicō.liber. Et sic non sumus in casibus huius
legis nec in casibus dicti.c.q̄uis.in fi.quia loquitur quando
patiens habet causam ab agente vel defendente.sed hic pa-
tronus non habet causam a liberto.sed econtra . Et pro ista
opi.faciunt ea que dixi.s̄.in proxima glo.propter que passus
iste redditur valde dubius.tamen in puncto iuris verior vide
tur opi.vltimo loco data maxime per vltimaꝫ rationē. ¶ Nō
obstāt allegata in contrarium. Et primo id quod dicitur de
sententia lata contra creditorem.quia respondeo ꝙ illud nō
est de iure verum:ut dixi.s̄.in precedenti glo. Non obstat se
cundo.d.l.patronū.quia respondeo primo ꝙ ille tex.nō pro
bat a contrario sensu ꝙ sententia noceat incontinenti scienti
sed tm̄ probat ꝙ nocet post quinquēniū.l.ij.de collu. dereg.
¶ Secundo respōdeo ꝙ non debet sumi arg. a contrario sē
su vbi resultaret absonus intellectus ⁊ decisio iuri cōtraria .l.
ij.cum ibi notatis.C.de condi.inser.⁊ no.glo.in.c.vnico . in
℣si.permittimus.de etate ⁊ qua.ī.vi.sed resultaret decisio cō
tra legem nostram volenteꝫ ꝙ extra casus hic exceptos firma
maneat hec regula posita in prin.huius.ergo ⁊c̄. ¶ Nō ob.

tertio ar. q: responde q imo poterat probabiliter dubitari: an
sentētia cōtra libertum noceret patrono assistenti: q: iudicium
nō erat directum cōtra patronū nec in personā eius veniebāt
proferenda verba sententie. ¶ Non ob. quarto arg. q: respon-
deo q iste tex. adaptatur ad precedentes hoc modo dictū est
q quando ad patientem primo loco spectat defensio snīa sibi
nocet. ratio est. q: per patientiam nō prohibēdo illum quē pro
hibere poterat videtur tacite permittere eum interuenire in li-
tem subdit ergo hic in ver. nam & si. q nō est mirum q: videm⁹
q vbi primo loco nō spectat defensio ad tertiū si tamē ipse in
terueniat sibi preiudicat. Uel aliter potest respōderi ſm imol.
& est nouus intellectus ad istum tex. vt intelligatur interuenien
te lege. defendente patrono. Et dum littera subdit mihi patro
no preiudicat subaudi & etiā ipsi liberto scienti & patienti qui
tamē nō litigabat & iste intellectus potest esse verus. in casu. d.
l. pncipaliter. q: tūc erit verum q preiudicabit patienti ad quē
primo loco spectabat defensio. Inquātum tamē do. Rapha.
circa intellectum. d. c. cum super. dicit q q: monasteriū pretē-
debat se liberū nō poterat episcopus obetēsis assistere illi cau-
se: vt dixi. s. Et pari ratione dicebat idem esse in casu huius le-
gis si libertus pretendisset se ingenuum. Certe hec nō puto ve
ra. nam si vnus ex coheredibus cōueniatur pro parte sua alius
coheres de cuius parte nō disputatur potest assistere illi liti rō-
ne qualisqualis preiudicij q sibi afferreretur ex illa snīa. l. a sen
tentia. in prin. ff. de appella. & dixi in superiori glo. idem in casi
101 bus proxime dictis. Ex predictis etiam ad. q. infertur vz: an ge
neraliter snīa lata cōtra subiectum noceat superiori cui subest.
Et de subiecto ratione iuris patronat⁹ dictum est satis. ain alijs
autem subiectis Inno. in. d. c. auditis. in prin. de prescrip. no-
tanter tenet q nō preiudicat sola scientia nisi interueniat in iu
dicio ipse superior per istum tex. in ver. interuenientis. Et ma-
le referunt docto. in. d. c. auditis illud dictum Innoc. q: refe-
runt ino. tenere q sola sciētia noceat. Do. abbas ibi tenet etiā
solam sciētiam nō sufficere per tex. secūdum eum singu. in. c. cū
super extra eo vbi patet q causa mota cōtra subiectum dicitur
propter disparitatem esse res inter alios acta quo ad eū cui sub
est ideo sibi non nocet. Sed idem inno. in. d. c. cum super in
glo. magna videtur varius. nam in ver. alij tamē dicunt. & ver.
se. videtur tenere q sola scientia nō noceat quo ad proprietatē
per istum text. in ver. nam & si libertus. Sed quo ad possessio-
nē sic p tex. in. d. c. cum super. Ita etiā videtur velle ino. in. c.
q̄uis. in. ij. colum. extra eo. & host. Jo. and. in. d. c. cum super
sed ipsemet Inno. ibi in eadem glo. magna in ver. si per hanc
autem decretalem & ver. se. videtur velle q quo ad possessionē
preiudicet etiam ignoranti: vt sic fiat executio sententie late me
ignorante cōtra meum subiectum & nō possit per me impediri
quin possessio transeat in illum nisi ante executionem appella-
ret a sentētia: & ita procedit tex. in. d. c. cum super. quem etiam
intelligit in tertio ignorante causam agi. Joā. de imol. hic facit
mentionem tātum de dictis Inno. in. d. c. cum super. & tenet q
sciēti fiat preiudicium nō solum i possessione sed etiam i pprie-
tate per istum tex. ſm itellectū glo. i ṽsi. iterueniēte. Et idē te-
net ipse i. d. l. a sentētia. i. xij. colū. de appella. Et respōdet ad
d. c. cū super. q intelligitur quādo episcopus obetēsis ignora
uit cām agi vt etiam ibi sentit Inno. i glo. i ṽ. alioquin. ¶ Et p
ista opinione allego glo. secūdā i. c. iter quattuor. ṽ ma. & obe-
diētia. Et hoc ibi etiam sequitur Inno. sed idem Imo. i. c. q̄-
uis. extra eodē dicit q quāuis hec opi. sit sustētabilis. tamē in
practica obseruaretur opi. cōtraria quam ſm eū tenuit Inno.
Hosti. & io. and. i. d. c. cum super. do. Anto. i. d. c. q̄uis. tenuit
q nō preiudicet quo ad proprietatē scienti: q: subiectus puta
ecclesia subiecta nō habet in subiectiōe cām ab ecclesia supiore
sed a papa. & ita itelligit. d. c. cum super. Et per hoc respōdet
ad istum tex. ſm itellectum glo. hic q hic libertus habebat cau
102 sam a patrono. exquo ifert q si subiectus pape contenderet de
priuilegio libertatis dicens se tantū eē pape subiectum sentētia
cōtra eum lata preiudicaret pape sciēti. q: subiectus a papa ha
bet causā idest libertatem quo ad alios. pro hoc allegat i arg.
c. subiecta. extra eodē & istum tex. & idem dicit ipse i. d. c. cum su
per. i. iij. q. dicens ista esse de mēte Barto. hic i. q. de liberto. fa
tetur tamē do. anto. i. d. c. cū super. q quo ad possessionē preiu
dicabitur sciēti ſm Inno. ibi i glo. magna. & ita itelligatur ſm
eū ille tex. quādo sententia est lata sciēte episcopo obetēsi pretē
dente subiectionē. nam quo ad preiudicium quasi possessionis
sentētia exequetur nisi appellet. Et idem tenet ibi Jo. de imo.
Idem vult etiā anto. de bu. & imo. i. d. c. iter quattuor. Sz do.
abbas i. d. c. cū super. dicit q cōmunis est opi. q nō preiudi-
cet quo ad pprietatem scienti. sed quo ad possessionē. sic per il
lum tex. dicit tum q do. cardinalis ibi fortius dicebat: vz q si il
le cui litigans subiectus erat quasi possidebatur a suo superiore
snīa lata contra ipsū litigātem nō preiudicabit etiam superiori
sciēti quo ad priuādū eum illa quasi possessione: q: text. ibidē
dicit q debz mandari sentētia executōi absq; preiudicio obetē-
sis episcopi. sed maximū preiudicium esset amittere possessionē
§. cōmodum. isti. de iterdic. ¶ Et patet q: actore nō probante
possessor obtinet. l. fi. C. de rei vendi. c. ex litteris. de proba. vñ
itelligebat domin⁹ cardinalis illū tex. & cū eo do. abbas tran-
sit videlz quādo superior nō erat i quasi possessiōe. nam vbi al's
si ignorasset potuisset impedire executōem snīe fiendam i re va
cante. c. veniēs. cum ibi notatis. per Inno. de testib⁹. & no. bar
to. i. l. a diuo pio. §. i. & §. si super. ff. eodē. nūc non poterit ex-
quo fuit sciens & non appellauit. & iste sit casus i. d. c. cū sup.
ſm eos. tamē est magna diuinatio & restrictio ad illū tex. teneo
igitur q i proprietate nō preiudicet eo maxime quia tenui su-
pra q ēt quo ad ius patronatus liberti habētis causā a patro
no sentētia lata cōtra libertum nō preiudicet patrono sciēti ni-
si patronus i lite iteruenerit per istum tex. vt pbaui supra. Quo
autem ad preiudicium possessionis teneo q preiudicet scienti
prout se habet cōmunis opi. maxime per generalitatē. d. c. cū
super. an autem preiudicet ignoranti quo ad possessionem pen
det ab his que. ff. dicam in. q. de fructuario & colono. vbi etiā
fortificabitur cōclusio proxime dicta. s. q preiudicet scienti quo
103 ad possessionem. Et iuxta predicta est vidēdum quid econtra
an sententia lata inter duos contēdentes tertium esse sibi sub-
iectum preiudicet illi tertio scienti & patienti. Bal. in. l. ij. C. de
libe. ca. tenuit q nō maxime quia nō poterat tertius prohibere
illos contendētes & pro hac decisione ponderat etiam tex. i. d.
l. ij. nisi ille tertius iteruenerit in lite vel fuerit citatus ſm eū ar.
huius. l. in ṽsi. nam & si. Istam opi. tenet inno. in. d. c. auditis
in prin. de prescrip. Sed anto. de but. in. c. q̄uis. in ṽsi. tertius
casus principalis. extra eo. tenet cōtrariū. s. q sola scientia pre-
iudicet. allegat. c. olim. cum ibi notatis. de resti. spo. Certe tex.
i. c. oli. el. i. & i. c. oli. el. iij. de rest. spo. q̄ aliquid faciunt ad ppo
sitū non probant aliquo modo dictum anto. nec ibi etiā hoc
tractatur. Und puto pro concordia dici posse sic aut ille tertius
pretendit se liberum. & tunc sententia non nocet ipsi scienti ter-
tio quia primo loco spectat tunc defensio ad eum. l. principali
ter. la. ij. C. de libe. causa iuncta hac. l. Aut ille tertius pretēdit
se fore alterius subiectum sed non illius qui obtinuit & tunc sen
tentia sibi scienti nō nocebat. quia causa non dicitur magis prin-
cipaliter spectare ad eum sed pariter ad eum & ad illum qui p̄-
tendit subiectionem: vt no. Innocē. in. d. c. auditis. & dixi. s. in
104 hac glo. Quid si ago contra ecclesiam possessorio recuperāde
dicens ab ecclesia me fuisse spoliatum possessione. an sententia
lata contra eam preiudicet alij qui pretendit ecclesiam esse sibi
subiectam. dic vt per Inno. in. d. c. q̄uis tenentem q non: & cū
eo transeunt omnes. Item faciunt predicta ad. q. vz si senten-
tia fertur contra accusatum pro delicto perpetrato in aliquo ca
stro huius ciuitatis & accusatus opponebat q illud castrū nō
erat de territorio & iurisditione huius ciuitatis in qua conuenie
batur. sed de territorio ciuitatis mantue. Et iudex huius loci p
nunciauit illud castrum esse de iurisditione huius ciuitatis: an
fiat preiudicium domino mantue scienti & patienti. Innoc. i. c.
sup litteris. i gl. i ṽ. forsan. de rescrip. & Barto. in. l. prescriptio
ne. ad fi. C. si contra ius. videntur tenere q fiat preiudiciū nō
quo ad proprietatem quia res inter alios acta &c. ¶ Sed bene
quo ad quasi possessionem que per scientiam & patientiā non
contradicentis acquiritur alteri. l. si forte. s. primo. ff. si ser. vē.
l. penul. ff. de seruitu. ¶ Sed idē Inno. in ipsa glo. in ṽsi. for
san. circa fi. tenet q etiam quo ad quasi possessionem non pre-
iudicet scienti. istud approbant cōmuniter doctores ibi quia si
dominus mantue qui erat in quasi possessiōe vtitur quo ad alia

sua quasi possessione non priuatur ea per dictam sententiam.
Sed potius diceretur in ea turbari. quia possessio non perdi-
tur sine animo.l.licet.C.de acquirē.pos.⁊.l.quēadmodum.ff.
eodē titu.¶ Et ideo ex quo quo ad alia vtitur possessione sua
nihil iuris perdit.vt est tex.reputatus sin.in.l. is qui vsufruc.
ff.qui.mo.vsufruc.amit.⁊ not.Innocē.in.c. olim.el tertio in
pnc.de resti.spo.⁊ in.c.dilecto in glo.magna.de offic. archi.⁊
etiam in.c.dilectus.de capel.mona.⁊ not.Bart.in.l.i.§.si qs
hoc.ff.de iti.actuqȝ priua.⁊ plene per Anto.in repe.c. fina. in
xxv.colū.de causa pos.⁊ Pau.de liaza.plene in repeti.c.i lit-
teris.in pma qōne de resti.spo.⁊ per Bal.in.l.ij.C.de serui.cū
105 fini.¶ Extra glo.quesiuit hic Bal.in fi.ij.q.an sententia lata
contra venditorem conuentum rei vendi. mandetur executiōi
contra emptorem possidentem ac patientem ⁊ scientem causaȝ
agi. Et respondet ꝙ sic.dic vt hic per eum cum quo transeunt
cōmuniter alij.⁊ idem sentit Innocē.in dicto.c.cum super cir-
ca vltimā colū.extra eo.⁊ Anto.in.c.ꝙuis in vsi. Tertius ca-
sus huius.extra eo.⁊ cōmuniter canoniste in.c.proposuit.post
106 Inno.ibi de conces.preben.¶ Quero an sententia lata cōtra
fructuarium preiudicet domino.Barto.hic in.iiij.cōclusione
dicit ꝙ aut est lata cōtra fructuariū agentem ⁊ est idem dicen-
dum quod dicitur quando fertur contra creditorem agentem:
vt sic nō noceat proprietario nisi reus assumpserit in se on⁹ pro
bandi se dominū. Et sententia fuerit lata declaratoria pro ipō
sciente ⁊ patiente proprietario sicut in creditore succumbente.
vt dixi in glo.super vsi.si debitor. Et hoc sequuntur cōmuni-
ter docto.hic.⁊ do.Anto.in.c.ꝙuis.extra eo.¶ Ex quo infer
tur ſm eum ibi.⁊ ſm imo.hic ꝙ si reus nō cōtendisset se esse do
minum sed solum se esse vsufructuarium.⁊ pro ipō fuerit lata
sententia non fiet preiudicium domino in proprietate cum su-
per illa non sit iudicatum.¶ Sed bene posset preiudicare do-
mino vt non possit denegare vsufructum reo vincenti per not.
per Innocē.in.d.c.ꝙuis.cuius verba statim referam et quo
ad hunc primū passum docto.non discordant. Tamen si quis
contrarium tenere vellet posset dicere ꝙ aut vsufructuari⁹ agit
tanꝙ habens proprietatem a ticio proprietario ⁊ agendo con
fessoria contra extraneum possidentem iuxta.l.vtifrui.§.pmo.
ff.si vsufru. peta.⁊ ad infringendam petitionem actoris reus
se dixerit esse dominum fundi pleno iure ⁊ probauerit ⁊ tunc
videtur ꝙ non preiudicet sententia domino.quia dominus nō
poterat prohiberi agere cōfessoria pro vsufructu. vnde est per
omnia eadem ratio que est in sententia lata contra creditorem
que non preiudicat debitori scienti ſm litteram pisanam hic.⁊
ſm opinionē quam tenui super glo.in vsi.prohibere.⁊ sic ista
questio pendet ab illa vt etiam omnes fatentur. Aut fructuari
us egit rei vend.tanꝙ dominus fundi sciente ⁊ patiente pro-
prietario ⁊ succubuit quia fuit declaratum reum esse dominuȝ
⁊ tūc cū proprietarius non dicatur habere causam a fructuario
sumus in terminis huius legis in versi.diuersi.vbi patet ꝙ nō
debet preiudicare sententiam proprietario.¶ Si autem fertur
sententia contra fructuarium conuentum tunc ſm Barto. hic
in questiōe.iiij.non nocebit sententia proprietario etiam scien-
ti.quia ipse possidet ciuiliter ⁊ fructuarius naturaliter.l. natu-
raliter.in pncipio.ff.de acquir.pos.l.sciendum vsi. item qui so
lam.ff.qui satisda.cog.¶ Unde sentētia lata contra naturali-
ter possidentem non debet nocere ciuiliter possidenti. allegat
not.per glo.in.l.pomponius.§.si is qui precario.ff.de acqui.
pos.in glo.magna.⁊ allegat.l.si pariter.in pncipio.ff. de libe.
ca.nam ſm eum libellus contra fructuarium propositus pro-
ponitur.vt possessio quam hȝ ipē fructuarius ab eo auocetur.
Et ideo non debet preiudicare domino.⁊ cum hoc transit an
to.in dicto.c.ꝙuis.¶ Sed Ange.hic dicit hoc esse veruȝ vbi
solum de possessione querebatur.vt quia agebatur possessorio
sed vbi querebatur etiam de dominio. exemplum cum agitur
contra fructuarium per tertium negatoria vt si dicat illum non
esse: nec esse posse fructuarium eo quia ipse agens est dominus
pleno iure: tunc si fertur declaratoria pro ipso agente. ita ꝙ p-
nuncietur ipsum esse dominum ⁊ vsufructuariuȝ illius non esse
preiudicabit tunc sententia proprietario qui concesserat vsu-
fructum. quia eoipso ꝙ quis constituit vsufructum alicui vide
tur sibi commisisse omnem rei custodiam. ⁊ sic eum quodam-
modo fecisse procuratorem in rem suam.l.pma in fin.cum seq.
⁊ ibi not.ff.vsufruc.quemad.ca.⁊.l.i.in fi.ff.de oper.no. nūc.
⁊ cum hoc etiam transit hic Raph.per illud quod dicitur hic
in sententia lata contra creditorem ⁊ certe si bene consideren
tur verba Barto.hec videtur fuisse etiam sua intentio dū Bar
to.dicit Et non petitur pronunciare se dominum. Innocen.in
dicto.c.ꝙuis.in gl.magna tenet ꝙ si sententia lata contra fru
ctuarium preiudicet proprietario solum quo ad hoc vt nō pos-
sit denegare vsufructum vincenti quod intelligo esse verum li
cet docto.non dicant etiam quando dominus fuisset ignorās
ꝙ sententia esset lata contra fructuarium super iure vsufruct⁹.
quia tunc tanꝙ lata contra procuratorem in rem suam preiudi
cabit domino quo ad hoc vt non possit denegare vsufructum
vincenti.tex.est no.in.c.pmo de con.inter vasallum ⁊ alium de
beneficio.⁊ in capitulo si vasallus de suo.si de feudo fue. con-
trouer.inter dominū ⁊ agnatos.⁊ ꝙ vtrobiqȝ not.Bal. ⁊ An-
dre.de ysernia.quod sane intelligo scilicet quando proprieta-
rius fateretur seu constaret illum qui succubuit causam ab eo.
ita loquuntur illa iura ſm Andre.de ysernia ibi. ¶ Secus si
vellet dicere rem ad ipsum proprietatem pleno iure spectare:
quia tunc sibi non nocebit sententia.l. si a te.§.iulianus. in fi-
ne.ff.de excep.rei iudi.quod bene not.quia ab alijs non decla
ratur.¶ Joan.de imo.hic.⁊ in dicto.c.ꝙuis dicit in hac qōe
pro concordia sic posse concludi videlicet ꝙ quando agitur
contra vsufructuarium conuentum aut agens agit ad solum
vsufructum pretendens se vsufructuarium. Et tunc procedit
opin. Innocē.proxime recitata ſm quam posset intelligi ⁊ sal-
uari ⁊ opi.Barto.hic. Aut agens pretendit se dominum ⁊ tūc
aut in petitione narrat conuentum pretendere se fructuarium
⁊ consequenter naturaliter possidere.⁊ in conclusione specifice
petit ipsum condemnari ad restituendum illam naturalem
possessionem ⁊ non preiudicabit sententia proprietario preter
ꝙ quo ad illud quod dicit Innocē. vt retuli.ff. ¶ Et hoc ex
eo quia non videtur agens habuisse animum auocandi posses-
sionem ciuilem.argu.glo.⁊ docto.in.l.i.C.vti pos.in glo. fin.
de illo qui ingreditur possessionem protestans ꝙ solum vult
querere naturalē spectātē ad fructuariū.¶ Interdū agēs di-
cit se dominū ⁊ simpliciter narrat cōuētuȝ tenere ⁊ possidere rē
⁊ petit se declarari dominū ⁊ reȝ restitui. Et tūc qa intētio agē-
tis videt esse indeterminata vt simpliciter fiat restitutio ⁊ tunc
snia ꝯtra fructuariū lata videt ꝙ preiudicet proprietario scien
ti vt tenet Ang. hic.⁊ sensit glo.sing.ſm imo.hic in.l.ij.i glo.
i.in fi.C.vbi in rem actio.que sensit ꝙ sentētia lata cōtra natu-
raliter possidentē preiudicet ciuiliter possidēti sciēti cāȝ agi ⁊
ecōtra. Et illā ibi sequitur Cy.⁊ iaco.but.⁊ Ray.ibi in.d.§.si
his qui precario.⁊ And.de yser.i.d.c.si vasallus i fi. Pro ista
opi.facit tex.h in vsi.naȝ ⁊ si iuncta glo.in vsi.interuenientis.
⁊ id qō dicit h in snia lata cōtra creditorē ſm lraȝ cōem. idem
tenet Pau.de ca.h dicens Bar.male dixisse inꝙtū voluit sen
tētiaȝ nō preiudicare proprietario.nam cōtra Bar. facit ſm eū
qa fructuarius videt cōstitut⁹ procurator a domino.d.l.i.in fi.
¶ Et rūdet ad.l.si pariter.ff.de libe.cā. qa loqtur in snia lata
domino ignorāte. Et ad glo.i.d.§.si his qui precario. dicit ꝙ
fatendū est ꝙ restitutio naturalis possessiōis facta per fructua-
rium nō nocet proprietario vt ciuilē perdat ita loquitur illa gl.
Sed nō sequitur ꝙ illa snia nō noceat proprietario imo noce-
bit ⁊ coget ciuileȝ perdere ⁊ restituere vincenti ⁊ sic videt ma
gis communis conclusio ꝙ vbi cognitum est de dnio preiudi-
cetur proprietario.¶ Sed aduerte quia ista conclusio pcede-
ret tenendo vt dixi ꝙ sentētia contra creditorem preiudicet de
bitori ⁊ contra libertum preiudicet patrono quod magis com
muniter tenetur.¶ Sed tenendo opi.contrariam quam firma
ui.ff.in glo.in vsi.prohibere.⁊ in vsi. Interuenientis. videren
tur ꝙ indistincte verior esset opi.Bar.⁊ do.anto.s. ꝙ sentētia
nō preiudicaret pprietario sicut nec dbitori aut patrono a quo
patrono libertus cām habet sicut vsufructuarius a proprieta-
rio.¶ Nec obstaret glo.in.d.l.ij.C.vbi in rem actio.qr nō di-
cit id ad qō allegat.probat eni glo.ꝙ snia contra ciuiliter pos
sidentē lata puta contra proprietariū bene preiudicat fructua
rio scienti ⁊ naturaliter possidēti put firmabo.ff.in pxima.q. sȝ
nō ecōtra cū sit ratio diuersitatis vt patebit ex dicēdis i pxi.q.

107 ¶ Quero quid ecõtra lata est sentẽtia cõtra proprietariũ: an preiudicet fructuario scienti. Respõdet Bar. hic in .v. q. ꝙ sic sicut dicitur in sententia lata contra debitorem ꝙ preiudicat creditori nisi vsufructuarius similiter egerit de iure suo vel fuerit protestatus illud saluum esse. l. si pariter. ff. de lib. ca. ⁊ l. si debitor. §. i. ⁊ l. sicut. §. nõ videt. ff. qui. modis pigno. vel hypo. sol. ¶ Mirandum videtur ßm imo. ꝙ bar. hic in ṽsi. quinto quero indistincte tenuerit sñiam latam contra proprietarium possidentem ciuiliter preiudicare vsufructuario possidẽti naturaliter. ⁊ tamen Bar. in .iiij. q. dicit sententiam contra fructuarium latam ratione sue naturalis nõ preiudicare proprietario ratione sue ciuilis. nam vtroq; casu videtur habere locum ratio assignata per eum in .q. in qua an bene dixerit dictũ est. ff. in proxima. q. ¶ Inno. in hac. q. in .d. c. ꝙuis. in gl. magna dicit sentẽtiam cõtra proprietarium latam preiudicare fructuario quia debuit causam suam defendere. ¶ Alij scribentes hic nõ tangunt preter imo. qui in hoc arg. multum dubitatiue locutꝰ est. vult' enim ꝙ si loquitur in sententia lata contra proprietarium agentem nõ preiudicet fructuario si lata est ex eo quia nõ est probatum sicut dicimus in sñia lata contra creditorẽ quod non preiudicat debitori. nec ecõtra quãdo lata ẽ quia agẽs nõ probauit. vt hic per Bar. in .i. q. iunctis no. per eum in .v. q. et dixi in glo. in ṽsi. si debitor. ⁊ istud sequitur do. anto. in .d. c. ꝙuis. Et idem sub dubio forte dicit Imo. hic si forte reus conuentus pretenderet se solum nudum proprietarium. nam tunc licet feratur declaratoria in nuda proprietate pro reo nõ nocebit fructuario ex quo de vsufruc. nõ est quesitum nisi ßm euz dicas in consequentiam forte quesitum de vsufruc. ex quo apparet alium esse proprietarium ꝙ illum a quo habet cãm per id quod in simili dicitur in sentẽtia lata cõtra debitorem agentem rei vendicatiõe ꝙ preiudicat creditori in iure hypotece. ¶ Ad de pmo ꝙ in hoc do. anto. in .d. c. ꝙuis. tenuit ꝙ imo quando tm̃ de nuda proprietate pro reo pronunciatum est nõ preiudicetur fructuario nisi in hoc quia habet illum recognoscere in proprietarium per. c. ex litteris. ⁊ c. si vero. de iurepatro. ⁊ no. i c. querelam. de elec. Et licet do. Anto. nõ dicat ista fuit opin. Inno. in .d. c. ꝙuis. in gl. in ṽ. actio. la. i. in pn. ⁊ hoc puto verius. quia licet nõ preiudicetur fructuario: remanet tamen integra ⁊ cum effectu victoria nudam proprietatem vincenti. secus quando pronũciatur rem nõ esse domino debitoris sed aduersarij obtinẽtis quia tunc nisi diceremus preiudicari in iure hypotece creditori scienti elusoria esset victoria cum res postea veniret euincẽda victori per creditorem agentem hypotecaria nisi victor solueret creditori vt rem ab hypoteca liberet. l. si cum venditor. in prin. ⁊ l. rem hereditariam. cuz si. ff. de euict. ⁊ ita respondeo ad ratiõem Jo. imol. ¶ Et istam opi. quam teneo tenuit ipsemet io. de imol. in .d. c. ꝙuis. dum simpliciter cõcludit ꝙ sentẽtia cõtra proprietarium agentẽ lata nunꝙ preiudicet fructuario nisi quando reus se dominum esse probaret per id quod ipsemet imo. dixit in sentẽtia lata contra fructuariũ agẽtem: vt. ff. in proxima questiõe retuli. passus tamen est subtilis

108 ¶ Sequitur videre quid si sentẽtia lata est contra proprietarium cõuentum an preiudicet fructuario. bar. ⁊ alij hic non ponunt hunc casum in specie. Sed tangitur solum per imol. hic qui satis dubie locutus videtur velle ꝙ si simpliciter fuit conuentus rei uẽdicatione proprietarius ⁊ petita fuerit simpliciter restitutio rei preiudicabit fructuario sicut sñia lata contra debitorem preiudicat creditori vt hic. Pro quo facit optime gl. in .l. ij. C. vbi in rẽ ac. Fallit ħ eũ vbi fructuarius non haberet causam a proprietario succumbente. sed ab alio licet forte ãbo scilz proprietarius ⁊ fructuarius habuerunt cãm ab eodem puta ab vno testatore. ⁊ ita potest intelligi. d. l. si pariter. ut procedat etiã fructuario sciente. ⁊ erit ßm eum noua solutio ⁊ nouus intellectus ad illam legem. Pro quo facit quod not. Bar. in l. si quis separatim. ff. de appel. ibi dum allegat. l. fi. cum vno. ff. de excep. rei iudi. ⁊ ita illam. l. videtur etiam intelligere inno. in .d. c. ꝙuis. in .i. colũ. nam in tali casu nõ loquitur ista lex nec d. c. ꝙuis. Item fallit ubi agens cõtra fructuarium cõuentum solum pretenderet se proprietarium nudum vel vbi peteret sibi restitui solum ciuilem possessionem que erat apud proprietarium. naz tunc nõ nocebit vsufructuario ex quo de iure vsufructuarij nõ est quesitum. Et istud sequitur imo. in .d. c. ꝙuis. ¶ Sed ipsemet imo. hic subiungit quod cõtra hanc fallentiam facit quia ex quo lata est declaratoria pro pprietario agente videtur ꝙ habeat nocere ipi proprietario qui habuit causaz a victo ex quo apparet alium esse proprietarium ꝙ illum a quo vsufruct. habet cãm ut in simili dicitur hic in sentẽtia lata cõtra debitorem ꝙ preiudicat creditori. ¶ Sed huic rationi tu responde vt dixi. ff. proxime in sentẽtia lata cõtra proprietarium agentem sustinendo opi. do. anto. per. c. ex litteris. de iurepatro. Et sic habes expeditum istum articulum valde intricatũ.

109 ¶ Quero quid in sentẽtia lata cõtra emphiteotam: feudatarium ⁊ similes: an preiudicet domino vel econtra. ¶ Bar. hic in .iiij. q. dicit idem rñdendum esse qd in fructuario ⁊ proprietario dictum est. ⁊ idem dicit do. anto. in .d. c. ꝙuis. Inno. ibi videtur emphiteotaz ⁊ dominũ equipare venditori ⁊ emptori. ¶ Idẽ sensit ibi glo. magna. Tamen equiparatio bar. rectior videtur quia venditor nullum ius habet in re vendita. sed emphiteota ⁊ feudatarius ⁊ fructuarius sic. ⁊ hoc etiam hic tenet imol. ⁊ in eodẽ. c. ꝙuis. ¶ Sed aduerte licet doc. nõ dicant quia hec debent intelligi preterꝙ vbi esset questio feudi inter vasallũ ⁊ alium ⁊ nõ disputaretur de iure domini sed solum de iure vasalli: nam tunc sententia lata inter ꝯtẽdentes de feudo facit ius quo ad dominuz etiam ignorantem vt vincentem teneatur habere in vasallum. vt est casus in .c. si vasallus de suo. si de feu. fue. cõtro. inter dominum ⁊ agnatos. ⁊ in .c. i. de controuer. inter vasallum ⁊ alium de bene. Et vtrobiq; tãgitur per and. de yser. plenius ꝙ per aliũ.

110 ¶ Et inter cetera in proposito querit and. de yser. in .d. c. si vasallus. de pulchra ⁊ quottidia. q. vz vtrum i terminis illius. c. sententia lata contra vasallum per quam priuatur feudo ⁊ declaratur ad alium vasallum pertinere noceat agnatis vasalli succumbẽtis ad quos mortuo vasallo ex forma inuestiture transire debeat feudum. ⁊ post multa concludit qd nocebit agnatis scientibus non autẽ ignorantibus: per hanc legem ⁊ per regulam tituli res inter alios acta per totũ. ſ; bar. in .l. filiusfa. §. diui. de leg. i. in .i. q. plurimuz simili predicte. q. decidit ꝙ preiudicabit citatis ⁊ non alijs. allegat. l. in concedẽdo. ais est. l. in diez. ff. de aqua plu. ar. ¶ Sed Ang. ⁊ expresse Jo. de imo. in .d. §. diui. tenent ꝙ etiam non citatis ⁊ ignorantibus preiudicet sñia lata cõtra illum ad quem tempore sententie ius pertinebat licet in aliquem casum ius esset transiturum i alium. vnde videmus ꝙ sententia contra institutuz preiudicat substituto ⁊ fideicõmissario. l. ex contractu. ff. eo. ⁊ l. si patroni §. fi. ßm vnam lec. ff. ad treb. ⁊ l. i. §. pe. ff. de ven. inspi. ⁊ not. Bar. in .d. l. in diem. ⁊ dixi etiaz aliquid. ff. in glo. i. nisi constet de collusiõe vel fraude. d. c. i. de ꝯtrouer. iter vasalluz ⁊ alium de benefi. ⁊ istud vr̃ verius.

111 ¶ Quero an sñia lata contra habentem realem seruitutem preiudicet domino. bar. ħ in .vi. q. dicit idem esse prout dictuz est in sententia lata contra creditorem. ¶ Sed occurrit dubium ßm raph. quia habẽs seruituteꝫ realem non videtur habere' mãdatum a dño eo modo quo vsufructuarius habet. l. i. in fi. iuncta. l. qui viã. ff. de ope. no. nũc. ergo si nõ videtur mãdata custodia fundi nec cõstitutus procurator in rem suam videtur cessare ratio propter quam motus est Bar. in creditore: fructuario ⁊ similibus ⁊ aliter non respõdet. ¶ Hic pmo responderi posse ꝙ eodem modo videtur mãdata custodia habenti seruitutem realem sicut fructuario. l. de pupillo. §. sextus. ṽ. in positiuam. supra de ope. no. nunc. iuncta. l. i. in fi. eo. ti. Et ad. l. qui viam. respõde ut p bar. in .d. l. i. in fi. preterea si illa ratio ꝙ videatur constitutio procuratoris nõ est bona etiam in creditore vel fructuario. ut dixi. ff. in glo. in ṽsi. prohibere. dico ergo idem per omnia prout dictuz fuit in sententia contra fructuariũ lata quia est eadẽ ratio.

112 ¶ Quero an sentẽtia lata cõtra locatorem preiudicet conductori scienti. do. anto. in .d. c. ꝙuis. extra eo. tenuit ꝙ sic per illum tex. puto idem esse quod dictum est in sententia lata contra proprietarium quo ad preiudicium fructuarij in casibus in quibus adaptari potest ad hanc. q. quia est eadem ratio.

113 ¶ Quero an sententia lata contra colonum conuentum rei vendicatione pĩudicet dño. bar. hic se remittit ad no. per se in .l. peregre. §. quibus. in fi. de acquir. pos. ⁊ ibi de hoc nõ dicit. dic aut colonus cõuentus declinando iudicium in persona sua nominat dñm

ſn iudicio.⁊ tūc fieri debent denūciatiões dño ⁊ cõtra ipm do
minū procedetur ſm formaȝ clare traditam per tex.ſing. in.l.
ij.C.vbi in reȝ ac.⁊ in.c.quoniā frequēter.§.ſi ſuper.vt li. non
conte.¶ Aut nõ noiat dñm in iudicio ſed ſimpliciter ꝓſequiť
defenſionē tm̄ ⁊ tūc aut queritur an preiudicet domino ſcienti
aut ignoranti.¶ Primo cāu videtur ꝙ nõ preiudicet quo ad
ꝓprietatem:vt firmat Inno.in.c.cū ſuper.in gl.magna. extra
eo.allegat iſtam.l.in ꝟ.diuerſa ⁊c̄.ſed quo ad poſſeſſionē bene
preiudicat:allegat in ar.l.bona fides.ſ.depoſiti.⁊ ſic ſi nõ ap
pellat dñs ab illa ſnīa mandabitur executiõi ⁊ priuabitur poſ/
ſeſſiõe. pro hac opi.facit tex.etiam in.d.c.cum ſuper declaran
do illū vt declaraui.ſ.in ꝟſi.interuenientis ⁊c̄.in ꝟ. ex predi/
ctis inferť ad.q.an generaliter ⁊c̄.⁊ ꝙ iſta opi. facit etiā id qđ
no.do.ant.in.d.c.cum ſuper in.iij.q.pro quo etiam allegat.l.
fi.C.ſi per vim vel alio modo.⁊ id qđ no.bar.in.l.officium. in
fi.ſ.de rei ven.ſed certe allegata per eū nõ loquūtur in dño ſci
ente. Et putat hoc eē do.ant.etiam ſi colonus ageret vel defē/
deret noie dñi ſcientis ⁊ nõ proprio nomine ꝑ ea que no.bar.
hic in.ij.q.lȝ ſm eū Inno.tenuerit ꝯtrariū in.c.ex ꝑte decani.
de reſcrip.ſed đ ꝟitate illius dicti Inno.dixi plene in gl. ſuper
ꝟ.de proprieta.ſed io.đ imo.hic dixit qđ forte verius eſt ꝙ ſen
tētia cõtra colonū lata ꝑiudicet dño ſcienti in ꝓprieta.q2 vēdi/
cat ſibi locū hoc caſu regula poſita in.d.c.ꝙuis.extra eo.⁊ h̄ i
ꝟ.ſed ſciētibus.nam ꝓmo loco ſpectat defenſio ad dñm nõ ad
colonū vt etiā voluit Inno.in.d.c.ꝙuis.in glo.magna in ꝟſi.
põt etiā dici.⁊ in.d.c.cū ſuper in glo.magna in ꝟ. ⁊ ſi queras
⁊c̄.ergo videtur ꝙ ſibi fiat ꝑiudiciuȝ etiam in proprietate. pro
hoc etiam dicit ꝙ facit glo.in.l.ij.C.vbi in rem act.fateť imol.
ꝙ ſi dñs neſciuiſſet cauſaȝ agi.ſed ſolū ſciuiſſet poſt ſnīam ꝙ ſci
ret ſibi ꝑiudiciū ſolū in poſſeſſione ſi nõ appellaret. ⁊ nõ in ꝓ/
prietate.⁊ hoc per tex.i.d.c.cum ſuper. q ita dȝ intelligi. ut ibi
voluit Inn.in glo.in ꝟ.alioquin ⁊c̄.recte intuēti. ⁊ idē tenuit
imo.i.l.a ſnīa.in ꝓn.i.iij.col.j.de appel.⁊ i.d.c.ꝙuis. ⁊ ibi di/
cit ꝙ cõis opi. ē ꝙ nõ preiudicet dño ſcienti quo ad proprieta.
tm̄ dicit ꝙ forte de iure poteſt defendi cõtrarium per iſtuȝ tex.
⁊ per id qđ diciť de ſnīa cõtra creditorem lȝ dici poſſit ꝙ credi
tori videť data licētia diſputādi de ꝓprietate pro iure ſuo đfen/
ſando per.l.pignori.ſ.fami.her.⁊ ita reſidet Imo.¶ Do.an
to.in.d.c.ꝙuis.dicit ꝙ nõ ꝑiudicat dño i ꝓprietate:alleg.no.
per bar.i.d.l.officiū.tm̄ do.anto. nõ preſupponit expſſe ꝙ do/
minus fuerit ſciēs.¶ Rapha.hic ſatis ambigue ⁊ confuſe loq
tur:dicit eni ꝙ ſi colonus meus ꝯuentus nõ ꝑtendit ſe colonū
ſed ſimplicē cõductoreȝ ſnīa nõ deberet mihi preiudicare. ſed
ſi offerat ſe defenſioni ⁊ pretēdit ſe colonū meū tūc cum ſciam
in eū cõpetere ſuꝑ iure cuius defenſio ad me ſpectat mihi no/
cet ſnīa lȝ ſm eum Bar.in.d.§.quibus ſecutꝰ Inn. ſimpliciter
dicat ſnīam nõ preiudicare dño tm̄ non eſt eadeȝ ratio in colo/
no qua eſt hic in patrono quia cum colonus nõ habeat ita ple
nū ius ſicut libertus ideo videť.ita colonuȝ nõ habere mãda/
tū a dño ſm raph. Et lȝ pro hoc vltimo raph.nihil alleget. tu
allega tm̄ tex.per quē ita ibi no.Bar.i.l.in prouinciali.§.ſi ego
ſ.de ope.no.nunc. Et no.bal.i.l.ſi emptor.C.de hereditate.
vel ac.ven.mihi placet ꝓma opi.per iſtā.l.in ꝟ.diuerſa ad quā
nõ rn̄det imo.nec de ea facit mētionē.pro hoc etiā facit tex. in
l.ij.C.vbi i rē ac.⁊ tex.i.d.c.qm̄.§.ꝙ ſi ſuper. cuȝ ibi no.ꝑ In
no.expſſe in glo.i ꝟ.noiare.⁊ expſſius i glo.ſe.vbi diciť ꝙ non
vr̄ preiudicare dño niſi qn̄ ꝓcediť ſm formā.d.l.ij.Nõ ob.iſte
tex.i ꝟ.ſed ſciētibꝰ.q2 loqtur quotiēſcunqȝ ille a quo hēo cām
cõueniebatur in iudicio.⁊ ſic primo loco ſpectabat ad me đfen
ſio.ſcđario ſpectabat ad eū ꝑꝑ periculū euictiõis reuerſurū ad
eū ſȝ dñs nõ hȝ cām a colono vn̄ ſumꝰ i caſu h̄ in ꝟ.diuerſa ⁊c̄.
Nõ ob.ſi diceret ꝙ ſnīa lata ꝯ libertuȝ vel creditorē ꝑiudicat
pr̄ono ⁊ debitori.q2 rn̄deo ꝙ in ꝯriū ē ꝟitas ⁊ tenui in ꝑceden
tibus.vel rn̄de ꝙ colonꝰ nõ cēſeť hr̄e mãdatū ⁊ cuſtodiā a do/
mino.d.§.ſi ego.⁊ ibi bar.ſecus i creditore fructuario ⁊ ſimili/
bus.d.l.pignori.⁊.d.l.i.i fi.ſ.de op.no.nū.ſed quo ad poſſeſ
ſionē ꝟa ſit opi.ꝙ ꝑiudicet ſcienti ꝑ ꝑdicta ꝙ tenuit bal. in.l.
ob maritorū.C.ne vxor ꝓ mari.⁊ io.de imol.i.l.ꝑegre.§.qbuſ
de acq.poſ.⁊ iſto caſu.ſ.ꝙ ad ꝑiudiciū poſſeſſiõis loqtur ⁊ ſal/
uať gl.i.l.ij.i ꝓn.C.vbi in reȝ ac.⁊ glo.ij.⁊ ibi inno. in.c. inter
quattuor đ maio.⁊ obe.⁊ idē tenuit do.ant.i.d.c.cū ſuꝑ i.v.q.

Scđo caſu.ſ.an ſnīa lata ꝯ colonū preiudicet dño ignoranti ⁊
certe quo ad ꝓprietateȝ ſi nocet ſciēti vt dixi idubitatū eſt ꝙ no
cebit ignorāti:q2 colonꝰ nõ habet facultatē deducēdo ius dñi
i iudicio.d.l.ij.C.vbi in reȝ ac.⁊ ꝓbatur i.d.c.cū ſuꝑ. ⁊ in hac
lege a ꝯrio ſenſu.nā ſi preiudicat i caſibus iſtis ſnīa ſolū ſcienti
ergo ſecus ignorāti.ſȝ dubiū ē.au fiat ꝑiudiciū dño quo ad miſ
ſionē poſſeſſiõis ſi ſnīa executiõi mãdeť i quo inno.i.c. qm̄ fre
quēter.§.ꝙ ſi ſuꝑ i gl.i ꝟ.noiare.⁊ i glo.fi.vt lit.nõ cõte. tenu
it ꝙ nõ.q2 iudex nõ itendit ius alteriꝰ trāſferre ⁊ ſi itenderet n̄
poſſet.l.fi.C.ſi per viȝ vl' alio mõ.c.lȝ ep̄s de ꝑbē.i.vi. Subdit
tm̄ ibi Inno. ꝙ alij dicūt ꝙ dñs poſſeſſiõeȝ ꝑdet ſȝ ei ſuccurre/
tur ꝑ officiū iudicis vel ꝑ ꝯditionē ex.l.fi.C.ſi ꝑ viȝ vl' alio mõ
hoſt.⁊ io.and.i.d.c.qm̄ frequēter tenēt ꝓmā opi.vȝ ꝙ dñſ poſ
ſeſſionē nõ ꝑdat.q2 nõ vr̄ eſſe de mēte iudicis ꝑiudicare tertio
c.ſuꝑ eo đ offi.đleg.⁊.c.iter dilectos.đ fide iſtru. Iſtud etiā ſe/
quiť do.anto.i.d.c.qm̄.§.ꝙ ſi ſuꝑ.idē etiā tenuit Bar.⁊ bal.i
l.ij.C.vbi i rē ac.bar.bal.⁊ ang.i.l.officiū de rei ven. lȝ ipemet
bar.hoc idecīſū reliqͥt i.d.l.ꝑegre.ſ.qbus.⁊ cuȝ opi. ꝑdicta
ꝙ nõ ꝑdat dñs poſſeſſiõeȝ tenuit bar.i ꝯſilio ſuo icipiēte in.q.
vertēte i curia capitanei ciuitatis marine.⁊ bal.i.l. ob maritorū
ad fi.C.ne vx.ꝓ mar.⁊ ang.i.l.a diuo pio.§.ſi poſt.ſ.eo.⁊ i.l.
q vniuerſas.§.i.ſ.de acq.poſ.⁊ ē đ mēte glo.i.l.põpo.§.ſi is q
ꝑcario i fi.glo.magne.ſ.de acq.poſ.⁊ illā tȝ.do.ant.i.d.c.ꝙ/
uis.⁊ io.de imo.⁊ ro.i.d.l.ꝑegre.§.qbus.⁊ io.đ imo.i.l.a ſnīa
i.xiij.col.j.đ app.⁊ ſic vr̄ hāc eē cõem opi.ꝯ quā tȝ bar. i.d.§.
qbus.alle.tex.i.d.l.q vniuerſas.§.itē cū pretor.⁊.l.celſus.§.i.
ibi.⁊ ait ꝑtor ⁊c̄.ſ.ad exhi. Sed rn̄de ad.d.§.itē cū ꝑtor q2 ibi
loqtur reſpectu eiꝰ ꝯ quē agitur. q2 ille bn̄ ꝓuať etiā inuitꝰ.nos
loqmur đ tertio ſimiliter nõ ob.d.l.celſus.q2 eodē mõ põt rn̄/
deri.⁊ ita i effectu vr̄ rn̄dere bar.i.d.l.officiū.in fi.cui adheret
do.anto.i.d.c.cū ſuꝑ.i.iij.q. Itē intelligēdo tex. i.d.l. celſus.
ꝓut itelligit ibi glo.i ꝟ.actor nullo mõ obſtat. q2 ibi poſſeſſio
rei mobilis aſſignať ꝟo dño ⁊ poſſeſſori q i poſſeſſiõe remanet
nõ autem trāſfertur poſſeſſio i tertiū petitorē.ſed ipemet Inn.
i.d.c.cū ſuꝑ i glo.magna.i ꝟ.ꝑ iſtā aūt decretalē cū ſe.ſȝ io.de
imo.h̄ vr̄ teneť ꝯriū.ſ.ꝙ etiā ignorāti ꝑiudiceť i poſſeſſiõe:mo
ueť.q2 ex quo lex ꝑmittit rõne detētatiõis dari rei vēdi. ꝯ colo/
nū.d.l.officiū.ꝯueniēs ē fieri executionē ſnīe ne alias iudicium
ſit eluſoriū ꝯ.l.ſi ꝑtor.ſ.de iudic.ergo ſi fit executio ⁊ expelliť
colonꝰ ſeqť ꝙ dñs etiā ignorās ꝓuať poſſeſſiõe ſua ꝑ.d.l. ꝑe/
gre.§.qbꝰ.⁊ iſtā opi.etiā ſeqť ibi io.đ imo.q ꝓ hoc adducit ꝙ
factū iudicis reputať eē factū ꝑtis.l.ob cām.C.de euic.l.ij.C.
ſi in cām iudi.pig.ca.facit ergo ſi ipe colonus alteri tradit per
dit poſſeſſiõem dñs ēt ignorās.l.iij.§.qđ ſi ſuus.ſ.đ acq. poſ.
⁊.l.fi.C.eo.ti.⁊.d.§.qbus.ergo eodē mõ eē dȝ qn̄ ex mãdato
iudicis fit executio ſnīe.nā lȝ nõ agat iudex priuare tertiū tamē
agit facere acſi ꝯdēnatꝰ paruiſſet ſnīe.⁊ iõ nõ ē abſonū ꝙ in cõ
ſequētiaȝ ſequať ille effectus q ſequereť ex traditiõe facta ꝑ co
lonū.ar.l.i.i ꝓn.ſ.de auct.tuto. Et ꝑ iſta dicit patere rn̄ſuȝ ad
ꝯria lȝ cõiter cõſueuerit approbari dictū Innoc.i.d.c. qm̄ fre/
quēter.qđ ꝯſueuit reputari ſingulare ſm eū qui ſubdit ꝙ ſicut
qn̄ colonꝰ tradidiſſet alteri ſuccurreť dño per remediū.l.fi.C.đ
acqui.poſ.ita etiā ſuccurriť hoc caſu qn̄ facta ē executio aucto/
ritate iudicis.⁊ ſic i effectu nõ videbiť ei inferri ꝑiudiciū.ar.l.q
actiõe đ iureiu.⁊ h̄ mõ poſſit ſaluari dictū inn.i.d.c.qm̄ frequē
ter ſm eū.⁊ iſtā opi.tenuit ipemet inno.i.d.c.ꝙuis.⁊ i.d.c. cū
ſuꝑ.ſȝ n̄ diſcedo a ꝓma opi.q cõis ē. Nā ob.rõnes alleg.i ꝯriū
ꝑ.d.§.qbus.⁊ ꝑ.d.§.qđ ſi ſuus.q2 rn̄deo ꝙ loquūtur qn̄ co/
lonus ſpõte tradit.nõ ſeqtur ergo idē eēt qn̄ auctoritate iudi/
cis tradiť.nā ſtrictiꝰ interꝑtareť factū iudicis ꝙ ꝑtis.videmus
eni ꝙ ſequeſtrū factū đ volūtate ꝑtis nõ facit trāſire poſſeſſio/
nem i ſequeſtrariū.l.lȝ.§.rei depoſite.ſ.depoſiti.ſecus ſi đ mã
dato iudicis aſſumiť ſequeſtrū.l.itereſſe.ſm cõeȝ itellectū oium
ſ.de acq.poſ.⁊ pȝ ex no.ꝑ Cy.in.l.i.C.đ ꝓhi.ſeqſt.pec.⁊ per
do.anto.poſt io.an.i.c.examiata de iudicijs. Nõ enim ſȝ eos
tm̄ dȝ opari traditio neceſſaria ſicut volūtaria.ar.l.ſi fideiuſſor
§.ſi neceſſaria.ſ.q ſatiſd.cog.⁊.c.ab arbitris cum glo.fi. đ of.
dele.in.vi. Nõ ob.ꝙ factū iudicis cēſeť eē factuȝ ꝑtis.q2 vltra
rn̄ſionē ꝓxie dictā põt rn̄deri ꝓut rn̄dit io.đ imo.i.d.§.qbꝰ.ſ.
ꝙ illud ē vex ꝑterꝙ quo ad ea q ꝟiſimiliter ſūt ꝯ mētē iudicis
ar.l.nõ ois.i ꝓn.ſi cer.pe.ſed đ mēte iudicis nõ ꝑſumiť eſſe qđ

auferre velit ius alteri⁹.d.c.sup ea.z.l.si ex test.ꝟ.ꝺ except. rei iudi.igit zc.vel rn̄de vt p io.an.z do.ant.ꝺ but.i.d.c.expiata. Itē lȝ qn̄ a p̄uato colon⁹ expellit p̄uet dn̄s etiā ignorās.d.§.q bus.z ibi no.tn̄ ħ nō hȝ obstare opi.p̄dicte.q2 illud ē ex eo qm̄ expellēs habuit animū p̄uādi possessiōe.z istā vltimā rn̄siones tradidit et do.an.i.d.c.qm̄ frequēter.erit ergo cōclusio ꝙ nō
115 p̄iudicat ignorāti ēt quo ad possessiōez.qꝺ tn̄ fallit nisi p⁹ fcām executiōez sn̄ie dn̄s fuerit negligēs i ꝯtinuatiōe seu recuperatione possessionis sue quā ab alio sciuit occupari.q2 tunc videtur suspicari se posse repelli z possessionē p̄dere.l.iij.§.si qs nūciet z.l.q̄uis.z.l.si id qꝺ.§.fi.z.l.si de eo.§.i.cum ibi no.ꝯ.ꝺ acq. pos.z q̄liter itelligat hec regula.dic ut p bar.z alios i.d.l.si de eo.§.i.z hoc voluit do.anto.i.d.c.qm̄ frequēter.§.qꝺ si super z io.ꝺ imo.i.d.l.a sn̄ia.z ħ casu dic saluari dictū inno.i.d.c.cū sup.ita ēt sentit bar.i.d.l.a diuo.§.sup.i.q.iiij.z exp̄sse do.anto.i.d.c.cū sup.in.iij.q.Et p̄dicta p̄cedunt qn̄ dn̄s ignorauit sn̄iam z executionem.sed si dn̄s ignorauit solū cām agi tn̄ postea sciuit sn̄iam eē latā nō poterit ip̄edire quo ad p̄iudiciū sue possessiōis p̄ dēde executiōem nōdū factā nisi appellet a sn̄ia p.d.c.cū sup.z sic nō sufficeret ꝙ dn̄s simpliciter se opponeret ad ip̄ediēdū executiōi si nō appellet.z hoc tenuit io.de imo. ħ in antepe. carta i fi.z idē sentit inno.i.d.c.cū sup ad fi.gl.ma-
116 gne.¶Subdit tn̄ inno.ibi qꝺ alij dicūt ꝙ si statim p̄bet dn̄s ꝺ iure suo ēt absq3 appellatiōe poterit ip̄edire executionē. ar.d.l.a diuo.§.si sup eo.z.l.iij.§.sciēdū.ꝯ.de exhibē.z idem sentit inno.i.d.c.cū sup i glo.i ꝟ.appellationē.alle.l.fi.C.si p viȝ vl alio mō.z ħ vr̄ veri⁹ ɓm imo.ħ i vltia carta dūmodo possit p̄bari īfra tp̄s infra qꝺ hȝ fieri executio p no.i.d.§.cū sup.z i.l. ob maritorū.C.ne vxor p mari.cū sua glo.q̄ sepe ad hoc allegat.z idē sentit io.ꝺ imo.i.d.l.a sn̄ia.i.xiij.col.z istꝺ mihi placet.do. ant.i.d.c.cū sup.i.iij.z.v.q.dicit ħ eē verū.s.ꝙ possit ip̄ediri ħ mō executio cū illa nō eēt apud dn̄m:appellatio aūt tūc demuȝ ē necessaria ad ip̄ediendū executionē qn̄ dn̄s sciuit cām agi.nā nisi appellet fieret executio etiā i p̄iudiciū sue possessiōis.d.c. cuȝ sup.z ibi inno.in gl.i ꝟ.appellationē.z i ꝟ.alioqn. ¶Quero
117 aliqs nō possidet nec detinet z ꝯuenit rei vēdicatiōe ipse se liti offert iuxta.l.is q se.ꝯ.de rei vēdi.an sn̄ia ꝯ eum lata p̄iudicabit dn̄o z possessori sciēti z patiēti cām agi saltē quo ad preiudiciū possessionis nō reperio ħ in sp̄ē clare tactū p aliquē nisi per do.anto.i.d.c.cū sup i.iij.q.ꝟ.q̄rtus casus zc.vbi tȝ ꝙ i aliquo nō preiudicat.nihil tn̄ alle.sȝ p eo facit iste tex.i ꝟ.diuersa. z p hoc facit q2 isto casu fieri dȝ executio ꝯ ꝯdēnatū nō in restitutione rei quā nō hȝ.sȝ litis estimationem iuxta.l.nec vllā. als incipit ab herede.i.§.nō solū.z.§.pe.ꝯ.de peti.here. Et pōt dici sensisse inno.i.d.c.cū sup in glo.magna dū allegat.d.l.nec vl-
118 lā.¶Quero iudex tulit ꝯ me sn̄iam nūqd sn̄ia lata ꝯ me p talē iudicē lȝ male iudicauerit mihi sciēti z patiēti p̄iudicet dic vt p inno.i.d.c.q̄uis.ex eo.i gl.fi.z ibi meli⁹ p do.anto.i.ix. col.
119 cui parū adderē.z iō me remitto ad eū.¶Querit ēt inno.i.d.c.q̄uis.i fi.aliqs petit a capitulo p̄bēdā q̄ mihi ꝺbebat vl mea erat.an sn̄ia lata ꝯ capitulū p̄iudicet mihi.dic ut ibi per eū.z p
120 do.ant.ibi i.vij.col.z p io.an.i.c.mādato.post cōposto.de rescrip.z aliqd p imo.ħ in vlti.col.¶Quero an i terminis hui⁹ legis i ꝟ.sed scientib⁹ zc.sufficiat emptorem z similes ꝯpere in iudicio moto ꝯ vēditorē z p̄testari ꝙ n̄ itēdit ꝙ illꝺ iudiciū habeat sibi p̄iudicare. Et bar.ħ i.v.z.viij.q.tenuit ꝙ sic.arg.l. si pater.ꝯ.de lib.cā.z.l.sicut.§.nō vr̄.z.l.si debitor.l.i.ꝯ.q.mo. pig.uel hyp.sol.itē tenuit ħ ang.z raph.z io.de imo.ħ i.i.col. sȝ pau.de ca.ħ ꝯriū tenuit dicēs ꝙ ħ vr̄ q̄dā negatio z ꝯ mētē hui⁹ tex.dicētis.ꝙ iō nocet tertio sciēti.q2 potuit p̄hibere agere illū z nō p̄hibuit.s.assistēdo z p̄batiōes adducēdo ēt inuito illo.ergo si ħ mō nō p̄hibet cām defendēdo.sȝ simpl'r p̄testetur nō per ħ releuabit qn iudiciū sibi noceat.do.anto.i.d.c.q̄uis ad fi.ex eo.trāsit simpl'r cū bar.z ibi idē tenuit io.ꝺ imo.sȝ do. abb.dixit ꝙ aut cā ex sui natura nō ē restrigibilis ad certā p̄sonā vt ē cā igenuitatis.l. igenuū.cū ibi no.ꝯ.de sta.ho. z plene dixi.ꝯ.i glo.i.z tūc nō sufficit p̄testari ad ħ ut p̄testāti nō fiat p̄iudiciū.dȝ enī si timet collusionē assistere liti z legitime ꝯdicere ar.l.si suspecta.l p̄n.ꝯ.de ioff.test.sn̄ia enī ħ casu facit ius quo ad oēs nō ex tacita volūtate alioꝝ.sed ex natura cāe. iō p̄testatio ꝯ iꝰs nō valet.l.alimēta.cū glo.i.C.de neg.gest.z idē dicit

ꝙ vbicūq3 sn̄ia extēdit ad alios ex natura cāe.aut sumus i cāu in quo sn̄ia extēditur ex uolūtate tacētis vt i casibus exceptis ħ in tex.z in.d.c.q̄uis z tūc p̄cedat opi.bar. Addo ꝙ cū bar.ēt ꝯcordat spe.in ti.de act.z pe.§.se.ꝟsi.sed nunqd ille q tn̄ ciuile alias enim sequeretur ꝙ venditore agente rei vendicatione sciente emptore artaretur inuitus emptor suscipere iudicium z agere ꝯtra.l.i.cū si.C.vt nemo inuitus. z ista videtur verior fateor ꝙ in casibus in qbus sn̄ia de sui natura facit ius quo ad oēs verū eēt illud qꝺ dicit do.abb.q2 tūc sn̄ia facit ius nō inspecta patiētia seu scientia vel ignorātia ut dixi.ꝯ.in p̄ma glo. ponendo ea que sunt necessaria vt sn̄ia faciat ius quo ad oēs. et hoc p̄baui p.l.si superatus.in p̄nc.cum glo.iuncto ꝟsi. atqui.ꝯ.de pig.vbi dicitur ꝙ sentētia cōtra heredem nocet legatarijs
121 etiam ignorantibus.¶Quero an sufficiat extra iudicium facere protestationē de qua in precedenti.q.dictuȝ est Ange.hic tenet ꝙ sic.z per talem protestationē sicut sibi nō nocebit sententia ita nec proderit.allegat.l.at si quis.§.pleriq3.ꝯ.de reli.z.l.si venditor.§.i.ꝯ.qui.mo.pig.vel hypo.sol.z quod no.glo.in l.cōmuni diuidundo in ꝟsi.confundere.ꝯ.cōmuni diui. Ideȝ tenet imo.ħ z in.c.penul.extra eo.qui pro hoc allegat no. per bar.in.l.fin.§.necessitatis.C.de bo.que libe.vbi uoluit ꝙ vbi requiritur prestare cōsensum actui iudiciali sufficit illum consensum interuenire extra iudicium per.l.bonores.§.i.ꝟ. de decurio.Addo Barto.in.l.filiusfa.in fi.ꝯ.de do.z in.l.i.C. de decur.lib.x.z in.l.si quis mihi bona.§.iussum in fi.de acquir.hered.z Bal.post Pet.in auc.cassa.de episco.z cleri.z doct.in l.si cum dotem.§.patri.per ibi notata per glo.ꝯ. solu . matri. ¶Nec obstat quod habetur in.l.i.C.de satisda.z in.l.si procuratorem.cum glo.fi.ꝯ.de procura.z que not.in.c.mandato z in.c.in nostra.z in.c.ex insinuatione.de procura.quia quando de mandato constet iudici debet sibi vel aduersario constare de reuocatione.secus vbi non esset facta fides iudici de mādato.vt est glo.no.in.c.ij.de procura . in.vi. Et per hoc dicit Imol.sub dubio forte ꝙ ideȝ esset in casu isto quando constaret in iudicio de tacito consensu tertij scientis z patientis . z sic tunc videtur uelle no. Imol.ꝙ tunc talis protestatio z prohibitio debent notificari aduersario uel iudici.sed hoc dic vt colligitur ex plene no.per Bar.in.l.non solū.§.morte.ꝯ.de ope. no.nunc.in.ij.q.in qua tractat de protestatione declaratoria. z Barto.in.l.qui in aliena.§.fi.ꝯ.de acquir.heredi.in quibus locis videtur velle ꝙ si aduersario constabat de tali scientia et patientia debebat etiam sibi contraria protestatione denunciari dum allegat.l.si mandassem.ꝯ.manda.cui iunge rationes
122 huius tex.in ꝟsi.cur autem.¶Quero dicitur hic ꝙ emptor potest prohibere venditorē z vir vxorē.z sic de singulis ad quos primo loco spectabat actio vel defensio quando fieri debet ħ prohibitio Barto.ħ in.viij.qōne.concludit ꝙ ante lit.contes. fieri debet.si sciuit.argu.l.pluribus.cum simi.ꝯ.de procura.bene facit.l.post litem eo.ti.z.c.i.de procur.in.vi.cum similibus postea autem eum a lite remouere nō potest.quia astrictus est instantie poterit tunc solūmodo emptor assistere liti ne colludatur.vt in auc.nūc si heres.C.de liti.z.d.l.si suspecta.sinautem scientia superuenisset tantū post lit.contesta.tunc ɓm eum non potest remouere eum.sed solum protestari ne suo iuri preiudicetur.arg.l.si pater.ꝯ.de liber.cau.z.l.ij.cum glo.C.ꝺ cōsor.eiusdem lit.vt hic per eum cum quo transit simpliciter do. Anto.in.d.c.q̄uis in fi.extra eo.sed ip̄emet Barto.in.l.si per lusorio.§.i.et.ꝟ.de app.p̄dictis videt cōtrariari.nā ita ibi vult ꝙ qn̄ post litē contestatam emptor sciuit non ante nihilomin⁹ possit prohibere venditorē prosequi cām cuȝ ea que facta sunt sibi emptori ignoranti nō preiudicent per illam legem vnꝺ illa litis contestatio nō prestat sibi ip̄edimentū.Et cuȝ hoc transit ibi Jo. de imo.Idem tenet ip̄emet io.de imo.in.l.ab executore.§.i.eo.titu.et Pau.de ca.in.l.ticia.ꝯ.solu.matri.Joā . de imo.ħ concordat opi.videlicet ꝙ post lit.contesta. superuenit scientia poterit emptor p̄hibere ad finē ne sentētia sibi emptori preiudicet.Sed non poterit probibere ad finem quominus actor possit procedere cōtra reum cōtra quē fuit lis contestata et quominus si ferat sn̄ia cōtra eum fiat executio incōtinēti iuxta.l.is qui se obtulit cū materia.ꝯ.ꝺ rei vēdic.¶Et no.p inn. in.c.quoniam frequēter.§.si super.in ꝟbo noiari. ut lit.nō cō-

teſta.⁊ hec fuerūt de mente Inno.in.d.c.cum ſuper.in gl. ma
gna.in ꝟſi.⁊ ſi queras.⁊ ꝟ.ſeq.extra eo.⁊ imo.in.l.a ſnīa.ſ.vi.
colū.ꝭ.de appella.⁊ in.d.c.cuꝫ ſuper. tranſit cum his que no.
bar.in.d.l.ſi perluſorio. Limitat tamē ea no.videlicet qñ ſcien
tia ſuperuenit poſt lit.conte.non poſſit remoueri venditor niſi
venditor eſſet reus cōuentus ⁊ cōſentiret vel niſi ſuperueniſſet
iuſta cauſa ſuſpitionis.arg.l.poſt lit.⁊.l.item ſi ſuſpectis.ſ. de
procur. Sed iſtas limitatiões intelligo procedere ſi aduerſari⁹
venditori conſentiat.alś autem eo inuito nō poterit remoueri
venditor a iudicio quominus cōtra eum poſſit aduerſarius ad
ſentētiam executiōis cōtra ipſum venditorem procedere ꝑ tex.
valde no.in.l.ſi mandato meo.§.i.ibi aut ſi nolit ⁊c.ſ.māda.
⁊ plene no.Bar.in.l.ſolutionem.ꝭ.de ſolu. ⁊ in.l. liberto.§.i.
ſ.de neg.geſt. Nō ob.d.l.poſt lit.q2 loquitur quando qs erat
in iudicio procur.nomie meo. ⁊ ſic tm̄ perſonaꝫ meam repre
ſentabit.ſed in ꝓpoſito venditor nomine ſuo erat in iudicio.
¶ Aduerte etiam q2 miror ꝙ bar.⁊ doc.in hoc articulo ita ſo
lute ponderent litis cōteſta.volentes ꝙ emptor poſt lit.conte.
nō poſſit prohibere vēditorē quaſi ſit obligatus inſtātie. naꝫ ſi
vēditor agebat etiaꝫ anteꝗ̃ lis eēt ꝯteſtata erat aſtrictus inſtā
tie per ſolaꝫ ꝓductioneꝫ libelli factaꝫ parte citata:ut eſt tex. in
auč. qui ſemel.in ꝟſi.⁊ ſi lis cepta nō ſit.C.quomodo ⁊ qñ iu.
⁊ ideo tūc non poterit remoueri a iudicio etiam ante lit. conte.
quominus reus ꝯuentus a vēditore poſſit proſequi cauſam cō
tra vēditorē agētem quo ad preiudiciū vēditoris.ſed vbi ven
ditor nō eſſet agens ſed reus pōt procedere dictum bar.⁊ doc.
q2 per lit.cōte.aſtrigitur inſtātie adeo ꝙ ab ea diſcedere nō po
teſt:ut eſt bonus tex.lꝫ nō allegeẛ ad ħ in.l.is qui ſe obtulit.ſ.
de rei vēdi.⁊ ita cū hac reſtrictiōe ⁊ declaratiōe adhereo ſupra
dicte cōcordie tradite ꝑ imo.ħ ꝗuis do.anto.in.d.c.cū ſuper
in.ij.⁊.iij.q. inaduertenter dixit ꝙ emptor qñcunqꝫ añ ſentēti
am veniēs pōt remouere vēditorē pro quo nihil allegat.⁊ ꝗuiſ
do.abbas ibi ſimpliciter trāſeat cū opi.bar.i.d.l.ſi pluſorio an
ge.ħ ſimpliciter ſe remittit ad no.per bar.ħ ſubdit tm̄ ꝙ Inn.
in.c.ex parte decani.in glo.in ꝟ.protuliſti.de reſcrip.dixit ꝙ d
bet ſciens incontinenti ꝯdicere cū primuꝫ pōt.allegat.l.ij.C.d
filijſſa.li.x. Sed io.de imo.ħ circa vltimū dictū inno.dicit vide
ri ꝙ ſcientia ⁊ patiētia nō preiudicet niſi ꝗtenus pariẛ. ⁊ ideo
ſi paſſus eſt vſqꝫ ad certū actuꝫ vr̄ ꝙ ꝑiudicet ſibi quo ad illō
qō añ actū eſt.ſed videẛ ꝙ poſtea poſſit ꝯdicere quo ad geren
da cū illis nō cōſenſerit.ar.l.ita.in ꝑn.ſ.de admi.tu.⁊.l.iiij.§.
toti.ſ.de dam.iſec.⁊.l.in agris.ſ.de acq.re.do.vbi dr̄ ꝙ limi
tat⁹ actus limitatū parit effectū:niſi forte ſequēs actus haberet
neceſſariā depēdētiā a precedēti.allegat in ar.l.illud.ſ.d acq.
here.⁊ ſic ꝭm euꝫ nō videẛ ꝓcedere dictuꝫ ang. ¶ Nec ob.di
ctum Inno.q2 poſſet itelligi ꝭm ꝓdicta. Itē poſſet intelligi qd
loquaẛ in materia ſepata.ſ.qñ quis agit ꝓcur.noīe alteri⁹ ut di
ctū fuit in gl.ſup ꝟ.d ꝓprietatis. ꝭm ipꝫ qui ſubdit ꝙ ſi ex poſt
facto emptor ſciuit aliquē actuꝫ eē geſtū ſi tūc nō ꝯtradicit ⁊ pa
tiẛ ſequētem actū fieri fit ſibi ꝑiudiciū tꝑis in antecedenti ſine
quo ſequēs effectū hr̄e nō pōt.ar.d.l.illud.⁊.l.ad rē mobilem
cū ſi.ſ.d ꝓcu.ſinaūt ſciuiſſet poſt ſnīaꝫ tm̄ an ꝑiudicet ſibi quo
ad ꝓprietatē dixi.ſ.i tex.allegando bal.in.l.ij.C.d ſi.inſtru.an
123 autē ꝑiudicet tūc quo ad poſſeſſionē ſi nō appellet dixi.ſ.i.q.
de ſnīa lata ꝯ colonū.ad ſi.⁊ in ħ articulo nō multū inſiſto cir
ca opi.raph.ħ min⁹ bn̄ fūdatā.dixi eni ꝙ ſi qriẛ quo tꝑe dēat
iſpici ſciā bar.ħ vr̄ voluiſſe in.viij.q.ꝙ iſpiciaẛ tꝑs lit.ꝯteſ.per
l.plurib⁹.ſ.de ꝓcu. ⁊ ꝙ ang.ħ ſecut⁹ ino.i.d.c.ex pte. voluit i
ſpici ab initio.ſꝫ diſtingui pōt ꝭm raph.ꝙ i vxore ⁊ marito ꝓce
dat opi.ang.q2 ꝭm eū hec lex itelligaẛ qñ agiẛ nomie vxoris ⁊
mariti.vn̄ ſi ſciuit a ꝑn.vr̄ mādare.ſꝫ i creditore patiēte agere
debitor. noīe ꝓprio debitoris cū nō agat debitor virtute man
dati ꝑiudicaẛ creditori rōne cōſenſus:iō iſpiciẛ lit.ꝯteſt.l. ſi cū
dotē.§.eodē aūt tpe.ſ.ſo.ma. ¶ Subdit tm̄ ꝙ cū ꝯſenſu ēt pri
mo caſu pōt reuocare.⁊ nihil alle.hec opi.nō placet.q2 ꝓſequi
tur itellectū ſuū quē reprobaui in glo.ſup ꝟ.ꝓprietatis. ⁊ vt ēt
ibi tenui nō ē vex ꝙ ſi patior aliquē agere noīe meo videar ei
mandare niſi in caſib⁹ quos ibi excepi in qbus eſſet dicendum
124 ideꝫ qd dicẛ in ꝓcu.d.l.poſt lit. ¶ Quero qd ſi defenſio eque
ꝑncipaliter ſpectat ad litigantē.⁊ ad aliū tertium an ille tertius
poſſit ꝓhibere.exēplū ſi ſubiect⁹ litigat quo caſu eque ꝑncipali
ter ſpectat defenſio iure ſubiectiōis ad ꝓcedētē illum eē ſubie
ctū ſicut ad ſubiectuꝫ vt dixi ſup gl.in ꝟſi. interuenietis. ⁊ no.
per Cy.⁊ alios in.l.ancille.C.de fur.in hoc articulo Inno.in
d.c.cum ſuper.extra eo.fatetur ꝙ litigans remoueri ⁊ prohibe
ri nō poteſt poſtꝗ̃ magis ꝑncipaliter vnius ꝗ̃ alterius nō iter
eſt.ſolū ergo poterit tertius aſſiſtere liti.l. principaliter.la.ij.C.
de libe.cau.niſi ille qui litigat eſſet ſuſpectus. nam tūc videtur
ꝙ poſſit reuocari aliter non ꝭm eum.allegat.l.ab executore.§.
alio.de apella.⁊ ſeqtur do.anto.in.d.c.cum ſuper. in ſecunda
q.ſed io.de imo.in.d.l.a ſnīa.ꝭ.de appel.⁊ in.d.c.cum ſup.di
cit ꝙ tex.in.d.§.alio. loquiẛ quādo ad tertiū ꝑmo loco ſpecta
bat defenſio.nam loquitur in emptore ad quē primo loco ſpe
ctabat defenſio.vt hic. Item ſibi nō dicitur ꝙ poſſit reuocare.
ſed ꝙ poſſit proſequi ſicut ſi appellaſſet vt ibi in tex.⁊ glo.⁊ ſic
dictum Innocē.non videtur lege probari ⁊ iſtud placet. Iteꝫ
nō videtur bene dixiſſe Inno.in.d.c.cuꝫ ſuper inꝗ̃tum dixit ꝙ
etiam ille ad quem ſecundo loco ſpectat defenſio ſi eſt ſuſpect⁹
poteſt remoueri per.d.§.alio.nam ꝭm Inno.in.d.l. a ſenten
tia.ille tex.hoc nō probat. Subdo ꝙ licet tex.in.d.§.alio loq̃
tur in ſententia contra debitorem que preiudicat creditori i pi
gnore.tamē vltra reſponſiōes ſupra datas.dico ꝙ nō ob. quā
do creditor eſt ille ad quem primo loco ſpectabat actio ⁊ defē
125 ſio vt probaui.ſ.in glo.ſuper ꝟſi.prohibere. ¶ Quero an illis q
bus nocet ſententia lata inter alios noceant probationes.puta
teſtes recepti ad eternam rei memoriā ⁊ alia acta. Bar.ħ in.x.
qōne ſe remittit ad no.per ſe.in.l.ſi mater.§.fin. de excepti. rei
iudi.⁊ ibi poſt dy.tenet idē eſſe in alijs actis ꝙ in ſententia. al
legat no.per inno.in.c.cauſam.el.i.de teſti. Inno. pro hoc ni
hil allegat do.ant.⁊ pro hoc ibi allegat.c.inter dilectos.ꝟ.nec
atteſtatiōes.de fide inſtru.⁊.c.at ſi clerici.de iudicijs.⁊.l.ſed ⁊
ſi poſſeſſori.§.ſi.ſ.de iureiuran.vbi dicitur ꝙ a pari procedūt
ſententia ⁊ alia acta. Addo cy.idem tenentem in.l.is apud. et
ibi Bal.C.de eden.⁊ Bar.in.l.ij.ꝭ.iud.ſol. ⁊ in.l. ſi perluſo
rio.§.ſi.ꝭ.de appella.⁊ in.l.ſi ſuperatus.ſ.de pigno.⁊ Bal. i
l.ſi quis a ſe.in ſi.C.ad.l.iuliam.de vi.pub.⁊ in.l.ij.C.qui.res
iudi.nō nocet.⁊ ibi dicit ꝙ eodem modo non nocet ſententia
illi cui nec nocent alia acta.allegat notata per glo. in.l. heres.
ꝭ.de crimi.expi.hoc ſequitur etiam do.an.in.c.i.in.tertia colū.
extra eo. Quod limita ut colligitur ex infra dicendis. infra pro
126 xima.q. ¶ Quero quid in confeſſione an confeſſio venditoris
noceat emptori ⁊ ſic de alijs perſonis ħ expreſſis.bar. ħ ſe re
mittit ad notata pro ſe in.l.facta.§.ſi heres.ſ.de trebel. Alij ħ
nō tangunt preter Imo.qui ſe remittit ad no.per bart. in.d.l.
facta.vide plenius io.an.poſt ſpe.in ti.de ceſ.act.§.i.ſuper ꝟ.
ſed nunquid ſola.⁊ in ti.de defenſore.§.i.in additione incipiē
te: Queritur contra dn̄i.⁊ per cy.in.l.ſi delegato.C. de noua.
127 ⁊ in.l.ſi.C.de procur.per iac.de bu.bal.⁊ ang.in.l. ſi actor.ſ.
de procurato.⁊ in.l.ſi emptor.ſ.de pac. ¶ Sed aduerte quia
Barto.⁊ alij in dictis locis tangunt an confeſſio actoris apud
quem remanſit ius directum noceat illi in quem tranſlatum eſt
ius vtile tm̄.puta an confeſſio heredis vel cedentis noceat fi
deicōmiſſario vel ceſſionario:in quo caſu do.anto.in.c.penul.
extra eo.tranſit ſimpliciter cum bar.ſed dic vt plenius ꝑ inn.
i.d.l.facta.§.ſi heres.iſta enim lex loquitur de, vēditore ⁊ vxo
re q oē ius totaliter tranſtulerūt in emptorem vel marituꝫ quo
caſu ſi queritur an cōfeſſio auctoris noceat ſucceſſori.io. and. i
addi.ſpec.in ti.de confeſ.§.nūc videndum.ſup ꝟſi.quid ſi cō
fiteor dixit ꝙ nō.referens ita tenuiſſe vbertum in.l.ſi ſine.ſ.de
interro.act.per.l.ſi filius.⁊.l.fin.eo.ti.ſed pet.⁊ Cy. in.l.i.C.
de cōfeſ.in.vij.q.dum queriẛ an in caſibus in quibus ſnīa lata
cōtra vnum faciat ius quo ad oēs vt i cauſa ingenuitatis vel q̃
rele ſit idem in ꝯfeſſiōe: dicūt ꝙ aut confeſſio eſt facta per mo
dum volūtarie iuriſditionis.⁊ nō preiudicat alteri.ſecus ſi per
moduꝫ cōtentioſe iuriſditionis ſicut diſtinguitur in procur. cō
fitente.l.certum.§.ſed an ipſos.ꝭ.de cōfeſ.cum ibi no.do.an
to.in.c.cum ſuper.extra eo.tenet indiſtincte ꝙ non preiudicat
ſicut cōtumacia auctoris nō nocet.l.preſes.C.de pigno.l. qui
repudiantis.in ſi.ſ.de inoffi.teſta.eadem ergo rōne nec cōfeſ
ſio ꝑiudicabit.nā cōfeſſio etiā in cōtētioſo iudicio ꝭm eū ē act⁹
volūtatis.⁊ idem tenet do.abb.in.d.c.pen. Subdit tamen ibi
do.anto.ꝙ talis confeſſio facit ꝗleꝗle preiudiciū alle.not. per

glo.lix.di.ordinatos.z.ij.qõne.v.c.interrogati.z.lxxxi.di.in
tantis daniel. ¶Sed adverte q: videtur q dicta confessio ple
ne preiudicet pmo per id qd dictu fuit proxima.q. in qua fuit
conclusum q in casu in quo noceret sententia nocerent z acta.er
go confessio iudicialis nocebit. Secundario. quia videmus q
confessio aduocati preiudicat pncipali psenti z nõ contradicē
ti.quia potuit prohibere z contradicere.l.i.C.de erro.aduoc.
c.olim.de censi.z.c.cum causam z ibi plene de appella. Tertio
quia habet hoc casu locu ratio huius legis in vsi.cum autem.
128 z hoc in pũcto iuris verius videtur. ¶Ex predictis infert do.
Anto.in.d.c.pe.an cõfessio patris confitentis se debitorez al
terius in magna quantitate preiudicet filio quo ad priuandu
eu legitima in quo secutus spec.in.d.§.nunc videndum.vsi.
sed nũquid patris.dicit q nõ:inspecta tamen qualitate perso
ne z quãtitate.arg.l.omnes.§.luti°.que ifra credi. Adde bar.
in.l.cu quis decedēs.§.codicillis.de leg.iij.in quo nõ insisto
129 q: est extra materiã nostrã. ¶Quero pe.an id quod dicitur in
sentẽtia in hac.l.in vsi.sed sciẽtibus. habeat locũ in alijs reme
dijs litis decisorijs vt in transactione vel in iuramento litis de
cisiuo: dic vt per Inno.in.c.auditis.in pnc.de prescrip.vbi no
tabiliter dicit q nõ.z sic transactio facta per venditore sciente
z nõ cõtradicēte emptore sibi emptori nõ preiudicabit.p quo
tamen nihil allegat. Sed do.anto.in hoc secutus Inn. alleg.
no.in.c.contingit.de prescrip.z ide tenet do.abb.in.d.c. au
ditis.quo ad terminos huius legis.cum simili. Idem etiam te
net do.Anto.in.d.c.q̃uis.in.ij.col.extra eo.vbi idem dicit in
pacto quod in transactione z iuramẽto.facit bm eũ.l. sicut.§.
nõ uidet.ſ.qui.mo.pig.uel hyp.sol.idẽ dicit tenere Pau.de
lia.in cle.i.de rescrip. ¶Ad pdicta facit qd no.inno.in.c.du
dum.el.ij.in glo.in uer.ptibus.de elec.ubi dixit q cõpromissũ
auctoris nõ nocet successori sciẽti etiã i casib° in quibus preiudi
caret sententia.allegat.c.cum iter canonicos de elect. pro hoc
dicto ant.in.d.c.q̃uis.dicit facere.l.si dictum.§.si compromi
sero.ſ.de euic.z.l.si suspecta.in vsi.q̃uis.ſ. de inoffic. testa.
130 predicta limito procedere preter q in casu singulari.l. contro
uersia.de transac.vbi transactio facta in causa querele inter he
redem scriptu z heredem legitimu preiudicat legatarijs quo
ad hoc vt teneantur conuenire victorem pro rata deducta in
transactione.quia eodem modo preiudicasset sentẽtia.l. papi
131 nia.§.si ex causa.ſ.de inoffi.testa.z.l.cum duobus.C.eo.ti. z
l.cum filius.in pnc.de leg.ij. Secũdo limito predicta procede
re preter q in casu.c.i.de controuer.inter vasa.z alium. de bñ.
feu.vbi dicitur q quo ad ius feudi potest vasallus cum litigan
te transigere. z preiudicat domino vt teneatur obtinentem ex
causa transactiõis habere in vasallum.z ibi vide bal. qui querit
an idem erit in emphiteota z superficiario:z decidit q sic dño
sciente. Et idem esset in compromisso in casu posito in.d.c.i.cũ
compromissum sit transactio.vt in iuribus vulga. z sic videtur
ibi esse decisum id de quo dubitauit spec.in ti.de arbitro.§.po
test.vsi.sed nunquid vasallus.s.q vasallus etiam sine consen
su superioris potest de feudo compromittere de quo etia per
hosti.in summa de arbi.§.de qua re.vsi.sed nunquid vasallus
z per canonistas in.c.cum tempore.de arbi.per Roma.in.l.i.
§.z post operis.ſ.de oper.noui nũc.in alijs transeo cum pre
dictis preter q dum dicunt de iuramento litis decisiuo.quia in
eo puto idem esse quod dixi in confessione supra proxi.q.per
132 easdem rationes cum sit necessarium iurare vel referre.l. mani
feste.ſ.de iureiuran. ¶Ultimo quero legatarius sciente z pa
tiente herede agit ex testamento contra alium puta tanq con
tra heredem vel legatarius sciente herede defendit an senten
tia lata contra legatarium preiudicet heredi . Solus Rapha.
h tetigit z dicit q iste tex.requirit q primus patiatur sequentẽ
agere vel defendere.ergo videtur q in.q.predicta sententia p
iudicabit heredi.tamen tex.hoc reputat primo spectare ad pa
tientem. Secundo ad agentem quando qui agit vel defendit
est ille a quo causam habuit patiens. tamen non militaret ista
ratio in legatario. Ex hoc videtur sequi q vbi ille qui agit non
est ille ad quem secũdario spectat ut quia ad eum nullo modo
spectat non procedit aliquo modo ista lex in vsi . sed scientib°
bm Rapha. qui pro hoc signanter dixit videri, q ista tex. non
procedat in donatario qui pateretur donantem agere vel de
fendere.quia ad donantem etiam secundario actio uel defen
sio non spectat cum non sit dominus nec de euictione teneatur
l.aristo.in fi.ſ.de dona. ¶Nec ob.ratio hic posita in tex.s.q
patiens potuerit eum prohibere.quia dicit q responsio colligi
tur ex notatis hic per glo.z doc.uoluit dicere q bm no.hic per
glo.z bar.hec ratio nõ est generalis ad omnes casus h positos
133 z in vsi.prohibere. ¶Adde circa hoc q inq̃tum ipse dicit q
quando heres non habet causa a legatario agentis uel defen
dentis non uidetur habere locum hec lex. na in hoc ipse dixit
contra hunc tex.prout in littera habetur veluti si debitor zc. et
contra istum tex.in vsi.nam z si libertus bm intellectũ glo. vbi
dicitur q snia contra creditorem z libertum lata preiudicat de
bitori z patrono quos certum est non habere causam a litigan
tibus.vnde in proposita.q.concludo q quo ad donante pro
cedat decisio Rapha.per rationem suam que colligitur ex isto
tex.z est pulchra limitatio ad istum tex.z maior in.d.c.q̃uis ex
eo.in legatario autem. Aut rapha.intelligit in legatario agen
tis uel defendentis pro re legata z dico q sententia contra le
gatarium lata nõ preiudicat heredi.quia de euictione nõ tene
bitur heres etiam sciens nisi denunciatum fuerit ei ut litem de
fendat bm magis cõmunem opi.quam approbat bar.z magis
cõmuniter alij in.l.qui absentem.per illum tex.ſ.de procura.z
not. Bar.in.l.nõ solum.§.morte.in vltima carta cum concor.
ſ.de ope.no.nunc.z hoc in casibus in quibus tenetur heres d
euictione qui plene no.in.l.si domus.ſ.de lega.i. aut rapha.
intelligit quando legatarius ageret vel defenderet causam te
stamenti.quia intererat secundo loco quoniam testamẽto de
clarato nullo in consequentiam legata nõ debentur.l. ex testa
mento cum vulg.C.de fideicõmis.z iste est casus dubius i quo
Rapha.dicit q nõ nocet heredi.quia heres nõ habet causa
a legatario que ratio est cõtra istum tex.ut proxime ponderaui
z licet supra reprobauerim intellectum glo.in vsi. interuenien
tis. z illam litteram in qua habetis ueluti si debitor zc. ut
dixi in glo.in v.prohibere.tamen reprobaui ex eo q: nõ est ve
rum q primo loco spectet defensio ad debitorem uel patronũ
nõ autem ex eo.q: debitor vel patronus nõ habet causam a cre
ditore vel liberto vnde uidetur q cum hic primo loco spectet
defensio uel actio ad heredem.z secundo ad legatarium ut p
batur in.l.i.ſ.de excep.rei iudi.iuncta.l.papinia.§.si ex causa
bm secũdam solutionem ibi positam in glo.in v.nõ uellent. et
ibi Bar.ſ.de inoff.testa.sentẽtia preiudicabit heredi per illu
tex.in vsi.sed scientibus. Nec est attendẽdum an ille ad quem
secũdo loco spectat defensio qui est in lite teneat de euictione
uel nõ.quia etiam quãdo nõ tenetur cum habet locum hec lex
ut pbatur primo per tex.in.c.i.extra eo.qui indistincte loquit
¶Secũdo probatur ex no.per glo.in.c.cupientes.§.ceterum
in vsi.nullu preiudicium.de elec.in.vi. z ex quo per Inn.i.c.
dudum.el.ij.in glo.in v.partibus.de elec.vbi dicitur q sentẽ
tia ɔtra electores piudicat electo sciẽti vt dixi super gl.i. ¶Ul
timo probatur per istum tex.in vsi.nam z si libertus bm intel
lectum glo. Finis.

Venetijs per Baptistam de
tortis. M.ccccci. die
xiiij. Februarij.

AAA
Pꝛima alba
incipit lectura
ri debeat ad
antea iuenietis

BBB
Ad ꝑducẽdos
tis esse potest
l.sed ⁊ q̃stionez
trarij .s3 largo

CCC
Quia in eodez
⁊ petendum
alle.ꝭm eum
dic q̃ videmus

DDD
s̃.de v̾bo.obl.
quia nõ debet
obijceret ⁊ sic
⁊ ibi plene no.

EEE
Sufficiant illa
nibus superioris
xit q̃ si magistrat⁹
p̾hi.sed nũquid

FFF
Pignoꝛi.s̃.fam.
ex p̃te lultimo
debere sacramẽto
ita ꝭm euz

GGG
Hoc cogitãdũ
⁊ dicit imo.
in alteraz diem
videt necessariũ

HHH
Antẽ no.et ibi
si aũt ante litez
ad ꝭm ꝯcludit
est clarũ imo.

III
Tũc pꝛocedit
mino.cuz tp̃e
bus cuius ꝯ̃riũ
sit tract⁹ad cãz

KKK
Ruinam discessit
⁊ per pꝛincipium
l.si finita.§.penul.
alias non haberet

LLL
Sine vllo mãdato
ti. ergo nec
quãdo iubeo
defuncti possidẽtis

MMM
Postea euenit
rem insolidũz
casu per naturalez
specie ⁊ numero

NNN
Bonis sunt fiunt
pos.rerũ debitoꝛis
ꝯ̃pꝛedatio vel
adiudicatam pos.

OOO
Ex istis habetis
executoꝛ verum
beret vnam ciuilẽ
sit penitus separatũ

PPP
Mo fecisset
mo iudicio
ꝓbasset tunc
terdictum de

QQQ
Usucapere ⁊
l.§.fi.sed contra
nem fundataz
accessiõe pꝛo

RRR
Pꝛemissis residet
interuenit actus
perdis pos. etiam
do opi.quã tenet

SSS
Tractus locationis
dominus cõducit
iuxta p̃dicta
erroꝛem.j.de reg.

TTT
Est ⁊ septimus
traditio pos.d.l.
putatiuo.p id q̃
i.l.ticia.j.de

VVV
Tex.i.d.l.ij.s̃.c.
opinio magis
iudicium vel post
tionem voluntariam

XXX
Quãuis reus
gna.i p̃n.ibi
tex.ibi vult
ꝯsentaneum in.l.

YYY
Littere vel iussus
Jac. de bel.in.d.§.
⁊ tuuc aut condicio
iussus seu pꝛeceptum

ZZZ
Durat sententia
pꝛesente pecunia
contra.l.si quando
tra tale instrumentum

AAA
Tenta cõi opini.
oꝛdinarius ⁊ ali⁹
petentẽ põt statuere
dex possit adijcet

BBB
iiij.q.C. de duo. re.
de vnoquoqꝫ
itẽ cadit ab omni
secũdo fallit.

CCC
Quem non spectabat
inno.in.d.c.
sensu sicut dicim⁹
ui. actio crimi.

DDD
Test.liti per aliũ
tertio argu.quia
Quero quid econtra

Finis.

ALEXANDR
de Imola
Super
Prim. Dig. Novi.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm